

"Serbske Nowiny" wudawaia so kózdu sobotu.
— Stwórlétna předpłata w wudawańi 80 np. a na němckich póstach 1 mk., z přinjessenom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číše Smoler jec knihičíseńje w maćienym domje w Budysinje

Číslo 1.

z. 4° 96

Sobotu 5. januara 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němjske khěžorstwo. Nowoletny džen je w Barlinje khěžor Wylem po swuczenym wachiju pschi wudawařu parole pschitomny byl. Generalow powitawšchi khěžor psched nimi dléšchu rěč džeržesche, w kotrejž jim na wutrobu kladžesche, so bychu offizérov po móžnosći ī slutniwoſeži, wožebje w kaſinach, napominali. Dale je pječza khěžor na wubjene wojowanje Japaniskich w wójni pschecziwo Chinje spominal. Japanzy ſu ſu dolhe lěta žwérnu na wójni pschihotovali a ſebi pschi wschelakich ſkladnoſczech se ſwojej wuſtojnoscju a khrobkoſcju wobdzimaneſte pschiphosnacze dobyli. Tež prozeža pschecziwo ſazhudzenemn franzowſkemu hejtmanej Dreyfuszej je ſo khěžor pječza dótkaul. S komandérwazých generalow general 1. armee-korpſa, s Werder, widžecz njebe. Wón bě pječza prožyl, so ſhmél na wotpocznik híz. Teho wotstupjenje drje njeje ežiſe dobrówlné. Kaž je ſnate, je wón žwój korpſa pschi požledních manevrach wopak wjedl.

— Württembergſki kral a khěžor Wylem běſchtaj ſo pschi požledních manevrach w raiſchej a wječornej Pruskej, kaž wschelake nowiny wudawaču, někaječe njeſtateje pschicžin dla pječza ſwadžiloj. Byla wěz pak je wot ſpocžatka hač do kónca wumyſlena a ſekžana. Württembergſki kral je prěnju lepschu ſkladnoſcju wuzil, so by roſcherrjenym ſam napscheczo ſtupil a ſwoje pscheczelſtvo a pschesjenosć ſi khěžorom w ſjawnosći wobkrčil. „Württembergſki statny nařeſtſtvi“ je ſbožopschecjaſi telegram wosjewil, kotrejž je kral khěžorej ſi nowemu lětu požlaſ. Telegram ma ſo tač: „Naſtupinschi nowe lěto, ſi kotrejž Tebi najnutreniſche a najwutrobnische ſbožopschecža ſczelu, mje hnuje, Tebi ſi nowa najhorzyschi džak wuprajieſ ſa njeſapomnite rjane dny, kotrej ſym ſaſidžene lěto pschi manevrach w raiſchej a wječornej Pruskej ſi twojey miloſežu wužicž ſhmél. Njeſech nowe lěto Tebi a zylenu wotznenmu krajeſtvi dobre a žohnowanja poſte dny pschinjeſe a mi njech wježele pschihotuje, ſo možl ſo ſi Tobu ſi nowa ſetkač. Wylem.“ Na to khěžor hnydom wotmolwi: „Wsmi mój najſprawniſchi džak ſa Twojym pječezniwy telegram, kotrejž wopſchijecže je mje ſi wježelosću napjeliſto. S zyley wutrobu Twoje ſbožopschecža ſa pschichodne lěto wotrunam. Njeſapomnite ſu tež mi rjane dny, kotrej běchu namaj ſpožžene, hromadže w žwérnej towařſhnoſci wužicž a ſi Tobu ſo ſaſhovidženja w nowym lěcze nadžiju, kotrej njech ſi Božej pomožu Tebi a Twojemu rjanemu krajeſtvi bohate žohnowanje pschinjeſe. Wylem.“

— Prinz Alexander ſi Hohenlohe, kotrejž je khěžor ſa legaſſkeho radžicžela a ſobudželacžera w khěžorſtvoſtym kanzlerſtvi poſmenoval, žanu mſdu njebjerje. Duž jeho khěžorſtvoſežimski mandat njeſpanje, kaž běſche ſo to thđenja pižalo. Prinz Alexander ſi Hohenlohe wſhak njeje trjeba, ſa pjenjeſh ſlužicž; pschetož jeho nan je nimo měry bohatý muž.

Italſka. Mniſterſtvoſtymu pschedžyđe Crispieje je ſapóſlanz Cavalloti ſatrafchije ſapyril. W ſjawnym pižmje wón Crispia wiňuje, ſo je ſo wot jebateho direktora Romſkeho banka, Tanlongoa, poſkupicž dał a ſo je franzowſkemu jebacžnemu pjenježniku Cornelijem Herzej ſa 50,000 frankow italski Mauriziow a Lazarowym rjad wobſtaral. Kaž je ſnate, je Herz pschi twarje Panamaskeho kanala Panamaske towařſtvo wo wjele milijonow frankow ſjebal a hdyž ſo jeho wobſchidženſtvo wotkry, do Žendželſteje čeknul, hdyž hysceze netkole pschebhywa. Dale Cavalloti Crispieje poročuje, ſo je na dobo ſ dwémaj žonomaj woženjeny byl.

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawańi „Serb. Now.“ (ra rožku zwonkeje lawskeje hasy čo. 2 wotedač, płaci ſo wot małego ryncka 10 np. a maja ſo ſtwórk hač do 7 h. wječor wotedač.

— Bamž je ruſkeho wurjadgeho požlanza, wječha Lobanowa, kotrejž jemu woſjewi, ſo je zar Miklawſch II. na trón ſtupil, na najwutrobnischi w ſvjedženſkej ardijenzy pschijal. Bamž wječhej Lobanowej wulfokſchiž Chrystuſhoveho rjada ſ brillantami pschepoda.

Franzowſla. Franzowſki lud je njeſpoſkojom ſi tym, ſo hejtmana generalneho ſtaba, Dreyfuſa, uježju ſi ſjmereži ſazhudžili. Po nětčiſtym ſakonju je jenož móžno bylo, jeho na čaſ ſiženja do Kaledoniſkeje koſtańſkeje kolonije požlaſ. Knježerſtvo je njemér, do kotrejž je Dreyfusowe krajne pscheradniſtvo lud ſtajil, ſi temu wužilo, deputertſkej komorje ſakonjow nařiſ ſchecpožožicž, po kotrejž ſo krajna pscherada ſe ſjmerežu, ſpionaža ſi koſtańju koſta. Wukrajenjo, kotsiž ſo pschi ſpionaže ſaſlapja, ſo psched wójniſki ſuđ poſtaja. Wójkowa komiſija deputertſkej komory, kotrejž je ſo ſakon ſchecpožaſ, ſo by jón prihovala a roſpominala, je jón ſa dobrý ſpominala. Na tym ſo njedwěluje, ſo budže w deputertſkej komorje wulka wjetſchina ſa njón hložowacž.

— Franzowſkeho generalneho guverneřa w Tonkinje a Annamje, Lanefſena, ſu wožadžili. Wón je jenemu dopižowarjej jenych Pařiſkých nowin wſchelake wěz wupowjedač, kotrej knježerſtvoſtym pschecziwnikam witanu ſkladnoſcž poſticež, knježerſtvo dla jeho kolonialteje politiki pschimacž.

— Lódžtrowoſtymu offizéra Degonha, kotrejž je němſka wjſchnoſcž w Kielu ſi jeho towařſhom jako wobhonerjer ſajala, a kotrejž je w ſwojim čaſu pschi ſjmereži prezidenta Carnota němſki khěžor wobhnadžil, ſu ſo fregattoweho kapitana pomjenovali. Tole poſmenovanje je mjes ſobdžtrowymi offizérami wulke ſpołojenie ſbudžilo, dokoſl je Degom jako jedyn ſi najwutojnischich franzowſkich ſobdžtrowowych offizérow ſnathy.

Ruſowſla. Sa Ruſku je ſo po ſdacžu nowy čaſ ſapocžaſ. Na trón ſtupiwschi je wón Miklawſch II. wjele pschemenjenjow w ſwojim knježerſtvi ſawjedl. S jeho dotalnych ſlukow je widžecz, ſo wón ſwobodniſkim idejam hoſduje. Wot njeho ſo wulkoſne reformy wočkaſu. So by ludowe žadanja a wobſtejaze njedostatki ſawjedža, je zar wſchitkých generalnych gubernatorow a ſnamjenite wobhony do Peterburga ſajala. Wón wſhemu njeporjadej w ſtatnym ſarjadniſtvo hysceže ſi wjetſhei raſnoſcžu napichecžiwo ſtupa, dyžli jeho njebo nan. Saſtojnizy, kotsiž ſo ſaſonitkých poſtajenior njeđerža, njebudža doſlo pola njeho wostacž móž. Wo tym móže ſeleſniſki minifter Kriwoſchein poſjedacž. Wón bě ſamomóznie ſa ſtatne ſeleſnižy lokomotiv ſi drjivo ſkaſaſ, njeſawſki ſuſne wužinjenja ſaſtojniki, ſi temu poſtajenym, pruhowacž. Mniſterialny ſaſtojnik, ſa tajke ſupje ſamolwity, miniftra na njeſakonoſcž jeho ſađerženja ſedžoliweho činjeſche a ſo ſtvečnje ſarjekn, jemu požlučacž. Na to minister ſwědomiteho ſaſtojnika ſi krótka ſe ſlužby pschecži. Saſtojnif pak ſo ſe ſawadnymi papjerami ſi khěžorſtvoſtymu ſontrôleřeji a finanzenmu minifteře Witte pova. Tutoň mějeſche hysceže dalsche wobſkórbne wěz pschecžiwo Kriwoſchein. Wo tejle naležnoſeži ſhoniwschi a ſo do drobna wo njeje wobhnadžiſki zar Kriwoſcheinnej pschikafa, hnydom wot ſwójeho ſaſtojnfwa wotſtupicž. Sa Kriwoſcheinoweho naſlēdnika ſo najſkerje ſwanſtchenior pomjenuje; finanzenmu minifter jeho zarej porucžuje.

— Ruſka ſwoje ſeleſnižy ſi nowymi lokomotivami ſaſtara. Pola někotrych němſkich maſchinistkých fabrikow je ruſke knježerſtvo wſcho hromadže 300 lokomotivow ſkaſalo. Byla ſkaſanka pječza 10 milijonow hrivnow wužini. To je ſi najmjeñſcha jedyn dobytſ, kotrejž

stónczne němska industria s noweho rusko-němskeho likowaniskeho wiczeznenja dostanje.

Sserbia. Bułowanym prozez pschezjivo ręsbarzej Čebinazej je stónczem. Schtož je so pschi nim wukopalo, so sadža plecđimy bycz, kotrež je ſebi býwſhi kral Milan wimyßli, so by ſ tym ſwojich politiſkih pschezjivnikow, radicalnych, poraſt. Ssudniy hiszceze wuſhud wuprajili njeſzu. Tich dolhe wurađenje wo nim ja to zwedči, so do teho njeverja, so je Čebinaz myſke mēl, krala Alexandra ſ tróna storczyz a na njón jeneho potomnika něhdijchego herbiſkeho wjercha Čzorneho Jurja ſadziez. Milan wſchak wiche trum napina, so býchu Čebinaza ſaſudžili. Wón je pječza ſudnikam broſyl, so jich wotkadžic da, jeli ſo Čebinaza wuwiniuſa. Tola kaſkuliz wuſhud wupanje, wón Milanowym pschezjivnikam wjele ſchfodzic njebudže, a Milan budže stónczne ſaſo bývoje brémjeschko wjasač dyrbjec. W Belgradze ſu ſo jeho do kyteje wole nabhl; jeho dotalni pichiwizowarjo ſu ſpóſnali, ſo ſebi ſami janu rja, hdyž dale po jeho woli činja, a ſamo jeho ſyn, młody kral Alexander, wjazh na njeho poſzuchac nochze. Mjeſe nanom a ſhyuom bylo, hdy mohł Alexander bývojego naua ponucic, ſo by ſaſo do wukraja wujel. Po prawom je jeho něcžiſche pschebywanje w Belgradze njeſakonſte. Psched někotrymi letami je ſo Milan ſ ežemnym býlowom a podpižmom ſwiatocžu na to ſwiaſal, ſo Sserbiju wopuſteži a ſo ſo čaſ ſiwienna do neje wjazy njevróz, jeli ſo jemu ſa to někotre milijom frankow ſe ſtatneje kaſh wuplača. Zadane pjenjeſy je wón doſtał a ſo potom tež do wukraja podał, tola býrſu je ſo, doſtate milijom w Parisu ſ ijerodnymi žonſtimi a pschi khar-tach pschezjivski, ſaſo býbý wózny kraj domaphtal. Ssnadž ſo ſaſo ſa někotre milijom nareczec da, w Parisu abo něhdje druhdje roſpróſchenja hladac. Tola na jeho ſluby, ſo ſaſo domoj nje-pichuńdze, njech ſo njeſpuſtežeja; pschetož jeho ežezne ſlowo ani priſy tobaka hódne neje.

Bołharska. Bołharske ſebranje (ſejm) je tele dny ropotne poſzedženje mělo. Liberalny ſapóſlanz knježerſtwu porokowaſche, ſo ſo tak mjenovanym rubježniſki fond k ſpionazi wužije. Ministerſtrowy pschedzyda na ręczniſka ſawola: „Ežicze!” na ežož ropot wudyri. Wſchitzh wołachu a hantowachu. Preſident Doſzowej ſlowo wſa. Na dobo wſchitzh liberalni ſapóſlanz ſtaſetku a ſo k ręczniſke tribunje ežiſtežachu. Preſident poruczi, ſo dyrbjeſche ſo Dožow ſ poſzedženja wusamknež, tola tón ſo ſapowježi, ſalu wopuſteži. Hdyž ežyku jeho ſejmjsky ſlužobníz ſ možu wotwjeſz, jeho pschezjelo do ſlužobníkow ſ piaſcemi pierjechu, ſo dyrbjachu ſo eži do ežekanja dac. W ruzy někotrych ſapóſlanzow ſo revolvy blyſkotachu, ſdashe ſo, jato by ſo dyrbjala kwej pschelež. Stónczne liberalni ſapóſlanz ſejmowiju wopuſtežichu, pschezjivo preſidentowej pschitafni protestuju.

Po něčim ſo pschezo wjazy njeſkutkow wukopa, kotrež je něhdjchhi minister Stambulow ſtucžil. Knježerſtwo ma ſa dopofaſane, ſo je wón w ſwojim čaſzu miniftra Belčiwa ſkózowac dalc a potom ſwojich politiſkih pschezjivnikow ſajec dał, wudawajo, ſo ſu woni Belčewowi mordarjo. Knježerſtwo je wobhamklo, Stambulowa ſajec, tola ſo tole wobſamkjenje hiszceze do ſutka ſtajilo neje. Čim bólje je wěſty, ſo je Stambulow politiſky morwy muž a ſo žaneho pschitoda wjazy nima, čim bólje ſo bołharski prynz Ferdinand ſ pschitowarjemi ruskopſchezelneje ſtronu ſpchezeluje. Wón je wjednikomaj tejeli ſtronu Banlowej a Lukanowej, kotařz ſtaj w ſwojim čaſzu psched Stangułowom do wukraja čeklo, dovolil, ſo ſimtaſ ſo do Bołharskeje ſaſo wrózic.

Běle lilije.

Napoleonske wójny býchu jeho ſa ſobu muža, něhdjcheho rytmischtra, a tſi džeczi moriſe. Se ſadwelowanjom, pschi ſamym pichemyßlena, hídzeſche někole khežorva Napoleona ruije taſ, taſ bě jeho předh lubowaſa a wobdzivowala. Sazpěwach ſurowje tuteho dobywačela a ſudožraczta — taſ jemu rěkaſche — tuteho mordarja jeje džeczi. Proſteſche w modlitwach wo jeho ſniczenje, a hdyž bě ſo to dojelniko, džakowach ſo Bohu.

Alle hidzeſche jeho niz jeno ſaſdženjeſche dla; doniž bě ſiwy, bojesche ſo tež pschitoda. „Doſtaue-li ſ nowa knježtvo, budže wójna, ſtajna wójna!” by prajila. „Trjeba nowych wojaſow ſa tých, kotrež je moril. Njeſlutiuje ſynow wudowow, podpjerow ſwózby; a runje taſ, taſ je mi wſaſ předawach, ſo by je do ſahubjenja poſzlaſ, wosmije mi tež poſlednje džeczo!”

Bě jej mjenujaz hiszceze jedyn ſyn ſwostal, jeniežki, na kotrež ſi wizach ſi njeſchédnej něžnoſću teho dla, ſo bě jejny a ſo ju do-

pominashe na wſchech drugich, kotrež ſubowaſche, kotrež bě ſhubila a taſ doſho ſarovaſala. Niž ſwojeho ſroſta dla — runjez dwazheži lét, běſche mały a ſlaby, mjes tym ſo běchu drugi ſylini a wulzy — niž jeho woblicza dla — bě na holzu podobny — ale jeho dobroc̄iwoſće a něžnoſće dla bě jej taſ luby a drohi. Běſche pětni taſ egi drugi, lubočzivih a tež ſmužith taſ, wotli.

Smužith, wě ſo; dawno hižo bě to ptytuła a ſamia bywajo, tſchepjetashe teho dla; njebe drje hacž dotal ſwady, ſo roſkor, ale hdyž ſo ręčeſche wo někajſej bitwie, wo rjetpoſtum ſtutku, ſpominacze-li ſhco na učzeju ſmužitoſć, bě widzeč, taſ ſo jemu blède lizo ſaſerwjenja, taſ ſo jemu ſuboſne wóčko blyſteži a zyle jeho eželo tſchepjeta. ſeſluchaſche taſ ſ fibrom roſbudžen; běſche jako by wſchitko, ſhco ſhlychelche, tež ſobu pschezivul. Mjeſeſche po macžeri ežuež a něžnoſć, po nauje frutoſej a ſmužitoſć.

Ale ežemu dha ſo nětko po prawom bojeſche? Někole njebe trjeba, ſo něcžeho ſtrachowac. Europa bě wuludnjena, nježadaſche ſa wójnu; wſchitne narody wotpozowachu — stónczne. Ludwig XVIII. na trón ſtupiwiſhi ſlubi, ſo budže mér džerzeč. A w zyłym kraju wſtachu macžerje: „Stónczne je mér, njebudže ſo wjazy bič; nětkole ſwostanu naſchi ſynojo doma. Mér je ſ nowa wobkruſenj!” A wona bu ſhwerna rojalifta, t. r. kraloſhwerna, nadžijejo ſo, ſo budže mōz na to waſchnie bývojego ſyna wobkhowac. Dokelž hižo starschi a roſumniſchi bywach, chyſteſche jeho wukublowac w ſwojich myſliczach a ſedzenjach.

A wón ſluchaſche na nju ſ ežezownoſću, bjes wotmoliwjenja. Ale taſ ſ ežicha, zyle ſ ežicha, ſchepetaſche jemu někajſi tajny hlož: „Zeli ſemrjeſ twój nau a twoji tſjo bratſja ſa kejzora, ſu ſa njeho wumrjeli teho dla, dokelž ſu jeho wobdzivowali; duž dyrbja tež ſa jeho wobdzivowac ſ a jeho lubowac.”

Potom ežitaſche miſežo ſtawijny ſaſdženych lét; ſdachu ſo jemu wulkotne, kraſne býež. Po něčim bu taſ imperialista, t. r. khežorſhy ſmyſleny, ſpominajo na ſwojich bratrow a nana, a wobdzivowao, mjes tym ſo bě jeho macž rojalifta ſe ſadwelowanja a ſ bojoſče. Wona wſchak njeſwiedzeſche wo niežim, pschetož wón njeręczeſche wo niežim drugim, dyžli wo luboſeži ſ njej; wobaj běſchtaj ſebi jenak pschitilenaj. ſdashe ſo, taſ by wón ſam jeho chyž narunacž wſchech tých morwych; wopofasowach ſe jeho na třazore waſchnie ſwouju ſedźbnoſć, liſteſeſche ſo ſe jeho a majkaſche ju. ſdashe ſo ſe jeho ſo to neje ani ſyn; na wopak mjeſeſche ſo ſ njeju taſ ſwouje džowzy. A taſ jemu wſchitko wotplačeſche! A ſ ſajkej něžnoſću ſlužeſche jemu ſoždy wokomik! Běſche ſiwa jeno ſa njeho a w nim. Woprowashe ſo wſcha jemu, ſwójemu poſlednjemu džesžu, ſwójemu jeniczkemu wjeſzelu. —

Ale runjez mjeſeſche Franzowſka w tym ežazu je ſuſydonymi narodami mér, wadzachu ſo Franzowſojo tola ſam ijes ſobu a to ežim bôle; ſenje njeſathadzeſche ſamowojowanje abo duel taſ ſurowje, taſ runje w tamnych prenič ſtach wobnowjenego kraleſtwa. Běſche to roſhorjenia waſchniwoſć, tis bě na ſame blaſniſtvo ſa podobna. W Panju na pschitlaſ býchu ſamowojowanja dla ſtoreženja ſ lohežom, jenizkeho poſladnjenja dla, psche niežo a ſa niežo w ſežach a na polach a husto tež na haſzy pod latarnju, haſz ſe ſwédkami abo bjes nich, ſoždy mjeſeſche jeno niſne, ſo by druhego ſabil. Po dwanaczeſtym wójnach, po ſtach bitwach nje-možeſche Franzowſka hiszceze ſ ſebi pschitac ſ a ſychoſach ſa pólverom a krewju.

Gardistojo, ſ kotrež ſe ſtoreženje wobſtejeſche, a khežorſhy wyschzy býchu najbóle roſhorjeni ſa ſamowojowanja. Njebe-ſi praweho wužadanja ſ ſamowojowanju, ptytach ſwadi ſ ſimkuli ežehožkuli dla, jeno ſo býchu ſ nowym rjetowſkim ſtukom ſwouju ſlawu pschitowac mohli.

W tym ežazu njeſkmedzeſche uichto ſiawije ſwoje měnjenje wuprajic. Komuž bě ſiawije hódz, dyrbjeſche ſo na ſedžbu bracž, ſo by njeprajil: „Ja ſyn ſa krala!” abo: „Mój knyes je khežor!” Prjedawſki Napoleoniow wysch ſo někajſi rojalifta ſe jeho hýdom na ſamowojowanje wužadac. Woſebje ſraſhne běſche na ſebi nožycz někajſe ſnamjenja; někotre ſwétki njeſkmedzachu ſo ſańč méc; lilija wosmienjeſche dobywaſe kraleſtvo, ſiſalta psche-winjene, ale hiszceze niz ſniczene khežorſtvo.

Hdyž ſijeni Lefevre-owa, manželska rytmischtrowa, blyſteſche wo wſchech tutych podawach, wo kotrež ſo w Parisu powjedasche, bojesche ſo, ſo mohł někajſi duellant, tajti prawy bič, tež jeho ſyna na ſamowojowanje wužadac a jeho moricž, taſ tých drugich. Hdyž paſ by jeho potom wužadala, ſměrona ſo a džakowach ſo Bohu, ſo je taſ mały, jeje luby Robert, a taſ bledy a róžowy, ſo ma tajkej nôžzy a rucžzy, taſ džeczi. Schtú mohł taſ njeroſumny

bycz a ho s nim bicz chycz? Skonczenie, hdze dha by won tez s tak skazemnym czlowiekom ho setkacz chytl?

Niemiejsce dze s nimi nihode niczo czinicz. Nielodziesce do kosejowujow, do dzivadla, do korezmow, hdzez tajzy duchoojo a nienekmanizm khodzachu, so bych tam pytali swojich pscheczwnikow a zwoje wopory. Jeno s redka hdz wikhodziesce s domu. A hdz by samozita byla, by jeho zenje s ruki nijepuszcza, ale by jeho stajne pschewodzala. Dokelz pak be khuda, dyrbiesce jemu dzelo wobstaracz; da jeho k knihikupzej w hazy Daufine, hdzez listy a slizbowanja pikasche. Khodziesce domoj hakle wjeczor w kiedmich. Czakasche na nijeho kody ras s pschihotowanej wjeczerju. Szsydzeschtaj ho kody ras hromadze sa blido a powiedaschtaj hebi wo malych podawkach sandzenego dnia. Druhdz pschithadzachu tez starci pscheczeljo a bieszada trajesce hacz do jednaczych. Hinasejce bieszadu nijemieschtaj.

Tak beschtaj w swojim waschnju swojownaj ziwaj; won bies wsech potrebnosczow, bies czechzelakomnosze, w kodym nastupanju hiszczce kaz dzeczo; wona namaka w tutym mierze po wsech nijemernych sandzenych dnjach nowe zinjenje a probzowasche ho, so by sabyla na sandzenosze, jeno so mohla ho wjebielic nad pschitomnym sbozom.

Junu rjeknu knihikupz Robertej w scheszech: „Mozecze hido hicz; saczinnym dzenza prjedy, dokelz je jutje wulki hwyath dzen.“ —

Duz dawajecze tola kedzbu, njelepy czlowiecze! sawola na nijeho wifikarka s kwetami, kotrejz be do korba salozil. Robert sasta a ho saczterwieniwschi nijenamaka bladow, so mohlo ho samowicz. Kewetarka, mlosa, wopravdze krafna holiczka, hladajo na nijeho pytnu, so je jara lubosny w swojej rospjerschenosczi. Kaz be ho saczterwieni a tak jemu wulkej modorej woczi wokolo khodzieschtej.

„Niewotkupicze dha mi niczo?“ poekraczowasche s nienzym hlosom. „Ssnadz krafne liliye na jutischi hwyath dzen; tak rjanemu mlodemu knifej dam je tunjo.“

Olijesche ho, hiszczce samylem. A skonczenie liliye be hebi ani njeupil, to jeho kwetki ujebechu. Wikowarka ihuda jeho mykle, nathili ho k nijemu a schepta, jemu:

„Weszeze, mam tu tez druhe kwetki; budu-li derje pytacz, namakan tez fialki.“

„Fialki!“ wospytowasche won a jeho pohladnenje bu zivische.

Pomaianuwschi do korba wuczeze sa khwili wonjeschko fialkow, kotrej jemu poda, kolo wokoło ho wohladujo. Won wsa hebi fialki, krebashce s czicha jich won a pschityku hebi je k wutrobje. Chyzsche hido saplacziez. Rjeknu hebi hiszczce: „Ja kym sa fialki, moja macz sa liliye. Czeho dla njechal jej nesczto jich pschijecz, hdz smieje tola wjebiele nad nimi?“ Wuphta hebi po tajkim tsi krafne liliye, saplaczi a wotendze.

(Skonczenie pschihodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. 1. januara je krajnostawska banka kralosteho satkoho markhrabinstwa 50 letny dzen swojego nastacza swiecza. Wona ho 1. januara 1845 w Budyschinje wotewri, hdz be prjedy Jego Majestosz kral Vjedrich August 13. augusta 1844 jeje tehdz dowuradzene wustawki pschiposnal. Krajnostawska banka a s njej s dobom salozene Lipszianske herbskokraje rycerstvubleske kreditne towarzystwo beschtej prenzej ratarskej kreditnej wustawaj w kraju, kotrejmaž ho w lecze 1866 rataste kreditne towarzystwo w Draždzach pschitorwach. Nascha hornioluziska krajnostawska banka je drje w dolchich latach swojego wobstacza swojemu prenijotemu samemj zwerua wostala, so je pjenjey na krajne lezomnoce wupozczowala; tola pak je woszbeje se swojim pobocznym salozdleniom, w Draždzach w lecze 1872 salozenym, swoju dzelawoscz rosczherila a dzela netko woszchernie tez w kontokorentach a lombardach kaz tez se sjaradowaniom depotow. Nimo teho je nalutowańia s njej sjenoczena. Dokelz je wot krajnego kniejerstwa ważne prawo dostała, bankowki a sastawne listy wudawac, a s tym tez wulke dorwrenje w provinzy a w zlym kraju dostała, je jerna dzelawoscz stajnie rostka. Na koncu lata 1894 mjejsche na hypotheki a na gmejny nenhde 60,000,000 hrivnow wupozchenych a w lombardach a kontokorentach 2,500,000 hrivnow a na hamznych effektach wobszedziesce na 9,000,000 hr. Pschi tym mjejsche na 3,000,000 hr. swojich bankowkow a na 39,000,000 sastawanych listow w wobkhadze, a w jeje nalutowańi be psches 23,000,000 hr. sapolozchenych. Reservow

ma na 5,000,000 hr. Na sjaradowanskich depotach banka effektly w hodonoszji hromadze na 94,000,000 hr. khowa. Krajnostawska banka je ho w swojim czaszu wot krajnych stavow saksteje hornijeje Lujzizh se swojim provinzialnym samozemjem, 550,000 tolet wuczniatzym, salozila a zyla korporazija wsech stavow hromadne sa nju rukuje. Tale wulka njevshedna westoſez — a to je hlowna woszbowiec krajnostawskeje banki — je rukowanie pozczekow psches wulkoſz pozczonki, kaz hebi je druhe kreditne towarzystwa pomerenje žadaja, nietrebne icznila. Wsze dobykti nascheje banki ho po jeje wustawach jenieczzy sa powstawnje wujzitne samemj nałożuja, jaco: k podpjereniu wsejnych khudzinskich swajaskow, k polozzenju gmejnskich wobczesnoſzow s khudzimi a khorymi, sa schule a sa twarjenje a powiedzenie puczom atd. Zadyn nowy pjenjez do ruki jednotliwego czloweka njepradnie. Krajnostawska banka, kiz je dawno pschestała, czistu institut sa sastawne listy bycz, kajkej jeje kotorowske wustawy su, njeje w swojich hypothekach wewazne sa wjetse (rycerstvubleske) wobszedzienstwa, ale je zyle woszbeje a wjele bole sa malych burzskich wobszedzjerow postajena a poskieza pozczonki tez dele hacz do najmienjszych a to wschudzom w hotowych pjenjach bies wobczahow sa spadnijem kurz abo sa provisiju atd. Rusowane wotplaczowanje (amortisazija) pola njeje mesta nima, tola može ho to kodym czas po pozadanju stac. Powyszchenie danje, kotrej tu khwili na 3 1/4% wuczini, a kotrej dyrbi ho borts po niżej, je na dowolenje provinzialnych stavow swajasane. Bies teho ho stacz njezmi. Tak tez ho pjenjesh žanemu, kiz dan po rajdnie placz, zenyje njeupowiedza. To je krotki wobras nascheho provinzialnego wujztawa. Boh chytl spozcziez, so by hiszczce dolhe lata k zohnowanju nascheje provinzy a lubego wotzneho kraja wostal a kęzel a rost.

— W Budyskej Michałskej woszadze (6500 duszow liczazej) je ho narodzilo 278 dzeczi (141 synkow a 137 dzowcziezow), 13 mjenje, hacz lato prjedy, mjes nimi skhwore dwójniki, 7 morwonarodzonych a 42 nijemandzelskich. Psched sto lataj sicejche ho 133 narodow, psched 200 lataj 92. Pschedowjedalo je ho 72 porow, 4 mjenje, dyzli prjedawscze lato, mjes nimi 31 czeszych. Psched 100 lataj be 31 werowanjow, psched 200 lataj 30. Wumrjelo je 205 woszbow (hromadze s 5 w Budyschinje semirjetymi, tola na pohrzbiszychach Michałskeje woszady pohrzbani), 27 wjazy, hacz w prjedawscim lato, a to 109 dzeczi, 16 njevozbenjentch, 35 mandzelskich mužow, 18 mandzelskich žonow, 7 wudowzow a 20 wudowow. S 5, kotsz szi wjazy dyzli 80 lata dozpili, beschtaj najstarszej Petr Schrybar w Horniej kinje a Hana swidowjena Schneiderka na Ždowje. Psched 100 lataj je 75 woszbow wumrjelo. K spowiedzi je bylo 10,209 woszbow, 671 mjenje, dyzli prjedawscze lato, a to 3887 mužskich a 6322 ženskich, 7863 Serbow a 2346 Němzow, mjes nimi 100 paczeczkich dzeczi, 177 doma wopravjenych a 98 w woszczynym wustawje. Psched 100 lataj be 2858 spowiednych. Zyrkwienske kollekty szi hromadze 666 hrivnow 89 np. wunjeſle. Podla teho ho do tych sa misjonstwo 118 hr. 75 np. nakładowa. Woporne pjenjesh njezliniżow, kmtrow a kwasnych ludzi, kotrej ho wot něka khudzim thorym dostamu, 123 hrivnow 37 np. wuczniczu. Zyrkwi dwie wotkazani pschipadzieschtej, wudoweje kumschoeweje w Katarjezach wo 300 hrivnow a wumjentarja Handrija Augusta Wiczasa a jeho mandzelskeje w Szczijezach wo 2000 hr. a 1200 hr., pozlednijski pjenjes dyrbi ho na to nałożic, so by ho herbske pohrzbniſcze w riedze dzeczecz mohlo, sbytkna dan pak dyrbi ho mjes khude paczeczkis dzeczi Michałskeje schule rosdzelicz.

— 30. dezembra je hebi tu wetyh Kruger s arsenikom sawdał. W mjeſczejanskej hojerni je ho na swoje lekarjam poradzilo, wuzity jed njechłodny sczincz, tak so ho najsterje hamomordatiskemu kandidatej zinjenje zdierzci. Kruger je hacz dotal s domownikom w tudomnej ratarcej schuli był. Won je hebi pieczę zinjenje pschirkotscz chytl, dokelz bechu jeho woszczynich pschicznich dla s dotalneje bližby pscheczelj.

— Na dwórnischczowej droſy je ho 24. dezembra w jenej swje swidowjencie Thieloveje paliso. Szlužobna holza be na schijazu maszchini, pschi wotkuje stejazu, woszbowu hvezu stajila. Węſik, kotrej psches wokno czehniesce, plomjo k gardinje zduni. Ta ho hnydom iapali, a plomjo ho na dwie schijazej maszchine wupschestrje. Na swoje ho wohnja s czazom dohladachu a jo poddužyhu.

— Na Draždzanskim „landtagu“ je ho lata nenhde 250 czeladnikow a jenož 6 czeladniżow seschlo. S czeladnikow wjetsha liczba teho dla żaneje bližby njenamaka, dokelz hebi pschewyżoku mdu žadachu, kotrej hospodarjo pschi najlepšej woli pschiswolicej njenomžachu. S wjetsha ho gramtischtrojo sa 240—300 hrivnow,

wotroczy sa 190—230 hriwnow, kręckojo sa 150—180 hriwnow a tucząkojo sa 120—140 hriwnow lętnieje mśdy pchistajich. S malejcie liczbę czeladniżow dżowki 150 hriwnow, kręncy 120 a małe dżowki 90 hriwnow lętnieje mśdy doftachu. So by ſo dżebacz krocz wjazdy dżowków najało, ſo pſchi wulkim požadanju sa nimi ſamorozumi. — Czeladniż w Sserbach ſ tejce roſprawy widża, ſo w Draždžanskich stronach wjetſchu mśdu njeplacza, dyžli herbszy hoſpodarjo. Schtož hoſpodu a jędz nastupa, maja ſo czeladniży w Němzach ſ cęzka lepje hacž w Sserbach. Duž herbszy czeladniży někole najlepje czinja, hdyž w Sserbach woſtanu. Stara ſchtuečka ma prawo: Woſtan w kraju, — to eži praju, — w ſtwoim kraju narodnym. — Njepraj druhdze — lepje budźe, — to eži ſapię ſane nje'.

— W Budzhejce katolickie wożadze hromadze i Lubijcej zyrtwju
je ſo w lécze 1894 narodzilo 158 džeczi (ſi nich w Lubijſkej zyrtwi 19,
w Hajnicięzanskiej kapale 32 kſečených), 74 hółzow, 84 hółzow, pódla-
teho 1 holza, kotraž bórsh po narodzenju wumrje a w Lubiju 2 morwo-
narodzenej džeczi. Mjes kſečenymi běchu tſoje dwójniči, 23 nje-
mandzelskich. Wérowalo je ſo 21 porow (ſi nich 4 w Lubiju), mjes
nimi 6 porow měschaneho wérywusnacza; pschipowjedało je ſo 14
porow (ſi nich 7 w Lubiju). Na Miklawšchowym pohrjebnischtěju je
ſo pohrjebało 85 wožobow a na Mnichonſkim pohrjebnischtěju 15.
Mjes 100 semrjetymi bě 57 mužskich a 43 žónskich; 54 džeczi nje-
14 lét (mjes nimi nje 1 léta 29). Mjes 46 ſroſčenymi, kotrij ſu-
ſo tu a w Mnichonzu pohrjebali, wumrjechu 1 do 20., 5 do 35.,
5 do 40., 8 do 60., 12 70., 9 do 80. lěta, 5 wožobow bě 80. a
jena žona 90. žiwienſke lěto pschekrocžla. Woženjenych mužow je
16 wumrjelo, woženjenych žonor 9, 3 wudowž, 8 widowow a
10 nježenjenych wožobow. (W lécze 1893 je ſo 157 wukichžlo,
30 ſwerowało, 43 pohrjebało, mjes nimi 40 ſroſčenych. Spowjedało
je ſo w Budyschinje 7560, w Lubiju 622, w Hajnizach 225 wožobow.

Wuhladý na pýchichodne wjedro. Wokolo 5. a 6. januara
po zněhově wjedro wočkáuje.

§ 9. Jeżwaczidła. Na pożłodnie skótki wisi w ho pachylnie 200 howadów, 95 świnia i 150 proskatorów.

Siodzjia. W naſtej wojadze je ſo w ſaintzenym lęce narodzilo 158 dżeczi, a to 77 żynek, 81 dżowczeſkow, 2 dwójnikai, 6 morworodzonych, 23 nijemandzelskich. Paczernskich dżeczi bę 69, 32 hólzow a 37 holzow. Płichipowjedalo je ſo 56 porow a werovalo 48 porow. Wumrjelo je 108 wožbow, a to 56 mužſkich a 51 žónſkich. Boże wotkaſanie je wuziwało 7110 wožbow, a to 5338 ſſerbow a 1772 Němzow, 71 bu doma woprawjenych, mjenujzj 63 ſerbſkich a 8 němſkich.

Sułekz. W našej wojadze je zo w ſandženym léeze 117 džeczi narodžilo, a to 61 hóľzow a 56 holzow, mjes nimi 6 morewo-narodžených a 30 njemandzelskich. Wumrjelo je 82 wožobow. Spowiednych ludži bě 5918, a to 4809 Šserbow a 1109 Némzow. Kollekty ſu wſcho hromadže 1363 hr. 3 np. wunjeſle.

S Nadwórną. Sapoczątki tutejki lata je by poła naż nowa polizajsska stazija założiła. Komorowski polizajsski wokrjeś je by dżelił, a nělotre wby Delnijohórczańskieho, Hodzijssieho a Njeżewaczielskieho wokrjeśku by Nadwórnemu wischinofosale.

S Radworska. W naszej wojadze je ſo ſanđene lěto 37 dżę-
eżatkor narodzilo, 39 wožobow je wumrjelo. Psichipowjedalo je ſo
19 porow, ſ kotrejch je ſo tu 14 werovalo. K hwyjatemu wopra-
wienju je psichischtlo 3600 wožobow, pôdla teho 200 w Sôžeri, a 64
bu doma woprawienych.

S Budęteż. Dla semijecza tudomneho stawnika Sommera je ſo, dokelž je ſastupjaſy stawnik gmeinſki starſchi Michał Wićzaſ dźiwaſo na ſwoju starobu wo to proſzył, ſo bych u jemu tole ſastojnſtwo wotewſali, tudomny wjeſzny ryczař Jan Moritz Schmiß jako stawnik a gmeinſki pſchedſtejſejer a Ernst Emil Schmiß jako ſastupjaſy stawnik pomjenował.

Š Maleschez. Pucz, ſ Maleſchęz do Budyschinka wjedząz, je dla porędzenia hacz na dalsze sawrjeny. Wobkhad je ſo ſa tón ežaz psches Pschinwežigh abo psches Hlinu pokafal.

S Kortnízg. Brěni džen wulfeho róžka ſo gmeinfemmu pschedſtejčerzej a kublerzej Žanej Polterej wulke wjeſele pschihotowa. Gmeinfie ſobuſtawý jemu vižanke blido ſ dopomjenuju na jeho 25lénny jubilej, kotrejž jako gmeinfii pschedſtejčer ſwječeſtve, psched-podachu. Wjeſny rychtat Jan Scholta pschi tym frótku recž džer-žeſche, w kotrejž ſo na jubilarowé ſaſklužby wo naſchu gmeinu ſpominac̄he a fotraž ſo ſ tříkráznej ſlavu ſkóněži. Vbě luby Řenje ſynček mišloſčimie naſhemu čeſcězenemu gmeinfemu pschedſtejčeriem

| dale ſtrwoſc̄ a čerſtwosc̄, ſo mohl živoje ſaſtojſtvo hiſhc̄e doſko-
w naſhei gmeinje ſaſtawaę.

S Lejna. Poňdželu tydženja wječor je što tu bróžení bura Hallka wotpališa. Sawěščena je jenož bróžení byla, niz pak dom-khowane žně, tak ſo je ſchkoda khétero wulka. Raſſkerje je ſloſtiuſka ruka wohén ſaložila, dokelž ſu krótka do wudyrjenja wohnja wótsje ſawrjechnic ſaſzlyſcheli. Šda ſto, ſo je nechtó bróžení ſi pólvrom ſapalil.

S Wjelczina. W naszej wójtadze je w minijentym lęże 164 narodow, 38 weroowanjow, 73 feniřecjow a 4223 spowiednych ludzi bylo. Konfirmandow je 90 bylo.

S Rakez. W minnym lęże je w naſzej wojadze bylo 4973 ſpowiednych, a to 14 wjazd hacz lęto przedy, 84 woprawljenych a 98 paczeczkich dżeczi. Narodow bę 108, a to 47 żyńkow a 61 dżoweciejkow, 5 morwonarodzonych a 12 njemandzelskich. Pſchipowje-
danijow bę 32, werowanijow 23, ſemirjeckich 66.

S Wojerecz. Drjewo s' królowskje hole budżę ſzó w přením ſchitwórczelszcze 1895 ſchitwórtk 10. januara, 27. januara, 7. februara, 21. februara, 7. mérza a 21. mérza kóždy krócz dopołdnia wot 10 hodzin w hoſćenzu „k ſłotej hwěſdžę” w Wojerezach na pschebažowanje pſchedawacę.

S lejna pola Wojerez. Nasch wypłoczęszczony knies duchownym
Ungar je średź dezembra měchniszu świątecznemu dostał a ho w bliż-
schim časzu w naſcej zyrkuji jako farat sapokaže.

Se Shorjelza. Schleňzypschinoſcherja Hollinga ſi Lipoje winowachu, ſo je ſi jeneho tvarjenja, do kotrehož bě wokno roſraſhywſchi ſaleſſ, 10 nowych pjenježtow kramu. Wón wudawac̄he, ſo je pjenježt, dokelž je ſo ſtwojego pſcheſtupjenja kał, na jeho město naſad poſožil. Dla pytanego ečežkeho paduchitwa jemu jaſtvo na 4 měžazý pſchijzudzichu. — Teho runja 4 měžazý w jaſtvoje ſedzež ma ſlužobna holza Martha Reimannez ſi Vjedrichez. Wona bě ſchleňz roſraſhywſchi ſi woknom do bydla jeneho korečniarja w Haugſdorfje ſaleſſa a podla 10 hrivnow pjenies a wjetſtju hromadu draſty kramula. Wobſkoržena, kotaž je ſamodruha, běſche ſo ſ tymle paduchitwom ſi pjenjeſami a draſtu ſa pichedſtejaze nježele ſaſtarac̄ džyła.

S e S a b r o d a. 21. dezembra popołdnie je njedaloko nascheje wžy ballon „Bussard” s wotzélenja powětrownych jězdzerow s tjsom offízérami Neumannom, Maesku a Behrli s semi panul. Ballon bě šo dopołdnia w 10 hodžinach w Berlinie do powětra puſchczil a bě wyžokość 3200 metrow dozpił. Drugi ballon, w tym samym časzu w Berlinie puſchczony, bě naſad woſtał, dokelž šo njemóžeſte tak rucze, jako „Bussard”, psches mróžele pschedobycz. Powětrowni jědini, šo w Hródku s jedžu a piczom woſchewiwschi, se želesniskim čahom do Berlina wotjedzechu.

Wužudjenja

Ahojstanska komora. Ernst Hermann Keil, w lęcze 1877 w Kubschizach narodzony, hacż dotal njehostanu, kotreż na Dęchorow-
skim knieżim dworze młođo roswoszuje, bě 19. oktobra wot tamnijscheho
dżelacżera Bręšanka 1 mѣ. 12 np. i poruczenjom dostał, sy by sa to
polu wuhlowego witorvarja Henczela w Ziżenku wuhlo kapił. Město
so by sa tele pjeniesy wuhlo saplačził, żebi Keil sa nje nowy kchud
kupi, njedžiważż ticho pak wón swojemu porucznikę skasane wuhlo
pschiwiesy, kotreż bě Henczelowemu wuhlomierjerzej f falschowanej
pschiwokafanku wujebal. Dla falschowanja lisćinu, pschiwienja a
jebanstwa młodostneho wobſkorżeneho k jaſtwu na schęcz njedżel
fakudžichu.

Přílopk

* Muža, kotrž bě žo ſ Malečíz pola Wósborka ſhubil, ſu na železných mjes Nikřichom a Seidenbergom pſchejedženeho namakali. Dokelž jeho češlo ſ wopředka nicto njeſnajeche, wſchelake hýdanje naſta, čebož dla ſebi tež na Köglera myſlachu.

* Psched někotrymi dnjemi bě nechtó jenemu hospodarjej w Falkensteinje dwě faršanej hufzýzh kranýl. Wobkrájeny nětko w tamniščich nowinach wojewi: Pakosežak, kiz je mi dwě hufzýzh kranýl, trzech ſebi bvrýh tež po jcju drobežk pſchitidže.

* W Eibenstocu je p̄schi hodowymi p̄jezjenju 5-létnie džeczo wjèle hórkich mandlow h̄ejdlo. Bórsy ſo poſtaſa, ſo bě ſajedojezene. Wone do womorh padže, bu trwejczezwjene w wobliczu, wiđlischęza je torhachu a žiwa bičz p̄ſchestawaſtše. Ktuzje nałożene ſkredki pſche ſajedojezene jenož ſamochu, džeczo p̄schi žiwienju ſdzerzecz. Hórké mandle mają w ſebi jed, tiz ſo w žiwocze do wódnomódrowej fikaliñ (Blaufäure) nſchemuſrczí.

* Mjes tym so je w Lüdzigh hakle někto wjetshi hnězdit panul, majachu ho w drugich stronach Němcskeje hižo s vultimi hnězhami běžicž. W Thüringskej žu pschi hylnym hnězhowym mječzelu mjes Großeitenbachom a Gehrenom a mjes Gehrenom a Langenwiesenom železniske czahí težazh wostale. Mjes Ilmenauom a Langenwiesenom je wschón wobkhad pschetorhniem.

* W Hausdorffie pola Waldenburga w Schlesynskej je fabrička dželaczečka Neumannova živojeju 10- a 12 lětnej. Žynow sadajíla a žebi potom živý pšcherěla. Wona je na wukrwawjenje wumrjela. K hróśbnemu njeskutkej žn ju pječá starosče wo wýchodnich kłeb navabíše.

* W Heddeshemie poła Mannheima je 61 lětneho wikowarja Michała Menza jeho žamžny byn w swadze sarasyl.

* W Mammienje pola Bückeberga je ſo njeđawno w korezmje pschi rejach krwanym njeftuk ſtał Hdž korezmař rejvarjam kónz rejow pschitasa, ſo mnoſt rejvarjo do njeho dachu a jeho hnydom ſakalachu. Jego kyna tež wjèle króz do hlowy a do kribjeta ſkalachu. Najhórschi njekrážnič hč korezmař Lohkrüge, kiz je hewak ſa ſkótninewho člowięka muwołany. Čzekhowschi je ſo ſajecza ſminul.

* S Mohac̄a w Wuherskej piščaja: Psched lētom, když běchtaj khežor Wylem a kral Albert na tudomných ležomnoſčach arzvýwōjwōdy Albrechta na hoňtwach, načinichu jelenje wobkzedzerjam ſužodných ležomnoſčow wulku ſchłodu. Schłodowarjo ſu žo teho dla ſ arzvýwōjwoda Albrechtem do ſkórzby dali, ſebi žadaj, ſo dyrbi arzvýwōjwoda ſwoj revér ſe želesnym plotom wobdac̄. Tele dny je nětko arzvýwōjwoda Albrecht ſwojemu direktorej pſchiporuc̄íl, ſo dyrbi ſužodow pozadanie dopjelnic̄. Saplotowanje budže 100 000 ſchěznakow placic̄. — To budže ſo bōrsh ſe wſchěmi wultimi revérami, w kotrychž ſo wſcha móžna džitwina haji, ſtac̄ dyrbječ; pſchetož wona často buram telko ſchłody načzini, ſo to žane wutracze wjazy njeje.

* Sa wschitkich, tiz so s njezadanyimi pschipybzlanymi wschelkich tworow, nowinow, knihow atd. pscheiczejaja, je széhovaza węz sajumawa. Jedyn pschekupz s Regensburgsteje bliskoſeże jenej knieni w drugim měsće ſofej poſteži, s pschitajenjom, so jej tón ſofej poſczele, jeli so ja thdzeni wot njeje wotmowljenje njedostanje. Knieni jeho pschipiš njevobledzbowany ležo wostaji a duž so jej ſofej s póstowym do předka sapłaczeniom pschipybzla. Hdyž bě so sapowiedzíla, jón póstej wotwac̄ a sapłaciež, jej pschekupz s wobſorzeniom hrožesche. Wona pak jeho hroženje statnemu recznikę pschepoda. Tón na pschekupza sfóržbu dla winuſowanijsa ſaloži, a žudniſtvo jeho k jaſtwu na 10 dnjow ſažudži. Khežorſtvo we žudniſtvo je jeho powołanie ſaczižlo.

* W Kohlfurce je tseczí džen hodow wječzor wočoko 6 hodžin tepej Reiner pod lokomotivine kola jeneho ranžerowazeho čaha pschiſſchol, pschi čimž ſo jemu prawa noha wysche kolena wotječze.

* Krwawyny njefutk je šo patowžizu blisko města Racibora stal. Na dróshy njeodaloko města žu pohoncza speditera Cohna, kotrejž ſi naſladežnym wojom domoju jědžeske, nadpanuli a ſkonzowali. Czelo wostajichu w woſowym bydle. Majprjedzhy mějachu pohoncza, njehobicze ſedzazeho, ſa pjaneho. Czelowa hłowa bě roſbita a roſkalana. Na dróshy pódla luže trwje ſkonzowaneho kſchud namakachni. Bohonczej žu mordarjo 35 hrivnow franuli. Wón žonu a tsi džecži ſawostají. Na mordarjowe wuſlědženje je Raciborski statny rēčnik 100 hrivn myta wuſtajil.

* Ženeho podwysška bramborského pěšceho artilleristického regimenta čížilo 3 je vojenské žudništvo v Mainzu dla dracžowanja wojakow k tvjerdžijskemu hostanju na 4 měsäcach sažudžilo.

* (P) schéz mykarjo. Liczba konduktérów německich khežorſtowowych železnizow, kotyż na Frankfurtsko-Baselſkim spěchnym čáhu klužbu jaſtanachu, ſu ſ wulka je pſchežmykanymi (ſchmuglowanymi) zigarami wifikowali. Mühlhausenſka khostanſka komora je konduktérów dla pſchežchivjenja tobakoweſho dawka k ſaplaczenju 920 hač 25,000 hrivnow pjenježneho khostanja a k ſaplaczenju placzimy zigarow ſachudžila; jeli ſo placzic̄ njenóža na pjenježne khostanje jaſtwo hač do 9 mēſza- zow ſtupi. Sarjadniſtwo elſaſko-lothringſkich khežorſtowowych železni- zow ma ja khostanje rukowac̄.

* Krajki wlini, abo samoznoscz ma zneh na roli, abo poldu? Wschelazy ludzo su pschezwedczem, so zneh semju plodni, a to czim bole, czim dleje na semu lezi, niewiedza pak, hacz jej won hnojnischego runy pucz podawa, abo hacz jenoz wudymienje hnojazych wutkow je semje, ju pschitrywajo, sadzera. Dokelz pak je w powietrzu amoniak w wschelakich pomerach, duz jon znehowu mruczele do kiebie

nabjeru, jón žobu na semju dele wosmn a jón rostajo semi wotedadža. Čim pomalscho žněh taje, čim wjazy amoniaka semja s njeho wuſtreba. Hdyž pak žněh s wjetšim dcschežom nahle rostaje, jeho amoniak s wodu wotběhnje, přeby haež je semja wotewrjena, duž je s wulkého džela sa nju ſhubeny. Teho dla dyrbja ſo naſymu, jeli móžno, wchě pola ſvorac̄ a ſahrody ſo pscherzež, ſo by tak wjele žněhoveje wody s njeje njewotběžalo a wona žněhový amoniak, kž je, kaž netko kóždý bur wé, jara dobre hnějnitschežo njeshubila.

* Příči řečenju 12 000 puntov mórkéje ryby, kotaž dyrbješče žo w Hamburgu vystajíč, žo pódla nałożowanym rječas rostorže. Walska ryba padže na dweju dželaczerjow, s kotrejuž bě jedyn hnydom morwym, druhí pak žo jara czežko wobischkodži.

* Na žaložne waschnie je šo klobučářství, Ludwig Batta, v Hietingu říšam sklonzovací spytal. Wón je řebi s vidliczkami 120 ras do brucha klob a řebi s nozom do wutrobnia, do schije a řhibadla leweje ruky mnoho krveč rěmůl. Domovoj farjadowat, fiz psychopadnie ř nijemu do jistwy psychindže, jeho pschi jeho žaložnym spocžinamju nadceridže a bludneho čłowjeka tak dolho twjerdze džeržesche, domiž pomoznitsa njedosta, kottuž njebožownemu čłowjeku nož s ruky wuwiniu. Ředom budže šo jemu živjenje ſdžeržecz móz. Čežho dla je ruky tak na řebje řložil, je njejnate.

* W jenej rejwátni w Mannheimje je druhý džen hodov 18létnej samkarískí Uehlein 24létneho wósniskeho pomožníka Billiana sačkóľ, dokelž bě tón jeho rejwázhy wjazdy króč na ťuňnjowu kromu stupil. Nahleho mordarja žu hnydom ſajeli.

* Rjeſnaty czlowieſ w Brüsselu do Matthysowej pjenjeſneje pschemenjene ſtupiwſhi je jeneho piſarja tam woſpjet klo. Nadpanjeny wo pomoz wołaſche. Mordat, widźo, ſo je piſheradženy,

* „Boże dżęczę klapa!“ — tak patoržizu wjeżdżor w Barlinie pschekupz L. żonie a dżęczom praj, hdyz ho wójtje wo durje klepasze. Hdyz wočinichu, śudniſki efektor w połnej uniformie psches proh stupi, jo by pschekupza dla stareho dolha wo 300 hrivnow czaſał. Dokelž ſaſtojuń hotowe pjenięſy njenamaka, ho někotre hodowne daty a meble poſygłowachu. S hodowym wjeſzelom w pschekupzowej ſuwibjbe bě nahle nimo. |

* Direktor Barlinskoho bursoweho wiktowanskoho towarzestwa, Seckel, je ho satzelil. Swopaczejne spekulaziyu je won swoje zykle samozenje shubil. Hiszheze pischen dwemaj letomaj je won i najmiejuscha dwie milijonje hrivnow wobshedjal.

* W Spandawje je Sylwestra jedyn dżelaczej żebi a swojej
pięcioletnej dziewczynie dla starszych wo wschodnich chleb i jedom jądral.
Też swojemu śletniemu żynie bę ho won jeda napieć dał, tola
tuteho hincze żiweho namasachu a jemu żivjenje sđerzachu. Dżela-
czej bę żwoju żonu na dwie hodzinje prjęcz pójkał, jej pićkiajsawski,
so ma wschelake węże wobstaracę.

* W Schwarzwaldze njeſchewajzhy ſněh pada. Wón hižo pſches dwě loheži wypočko leži. Mjess Bellom a Todtnauom je zeleſniſki čah težaz̄ wofſtal. Wobkhad ſ jeneho měſtma na druhé je jenož hſchěže po ſanjach móžny.

S wjele stron Alwſtriſkeje powjeſče wo ſněhowych mječzelach a wo ſahaczenju wobkhoda pſchilhadžeja. Naſhórje ſu mječezele w naraiſchej Wuherſkej ſathadžale. Město Uiscolez je hižo dwaj dnjej wot wſchego wobkhada wotsamknijene. Wjele wſzow je ſe ſněhom ſaſypañch. W Winnje wot ſchtwórtka ſylny ſněhowych mječzel houvi.

* W połnóżnej Sendzelskiej a Schottlandzkiej zylnie śniehowe
miejęce ze slijewiedrami falchadżea. Wjele czołowjeków je w śněsh
smiersto.

* (Rječowki.) Psihi wójnskim nadběhanju Tjakra Negara na Javaškej kupyje je so ſezehowaza čaloſnoſćz podala. Nawjedownana wot jeneje prynzebz na jene dobo zyla črjóda ſezejatých holzow, ſe ſultanoweho pscheczelſtwa a ſ jeho harema ſ lebijemi w ružy na hollandskich wojakow pschihna. Offizerojo běchu ſ wopredka taſ pſchebzlapnjeni a k wobžarowanju pohmuczi, ſo ſo komdžachu, do nich tſelecz daež. Hdyž paſ běchu te žonsle jenož hifchče něvotre kročeze wot woblěharjow a, ſo byhru krwej nje-ividžale, ſ wotwobroženym wobliczom hižo ſwoje lebije trjebacž poczachu, ſta ſo komando: „Woheň! Pschimajče!“ a nětko buchu

* W Straßburgu ſu jeneho pięćka k jaſtiu na 8 měřazow wotkudžili, dokelz je Elſaſ-Vothrinskemu nameſtníkem pjeniſehy muſowac̄ ſpýtał. 61 lětym Jurij Wagner ſ Memmelſhofena, ktryž bě něhdy w Afrizi ſ wojskom byl, bě tam něčto ſle ſkučil a teho dla 4 lěta ſajath byl. Potom jeho afrikanske ſklonzo pschejara ſmudžeske; duž ſo ſ dobrým wětrom do domiſnu pschewjeſe. Psched dwěmaj lětomaj ſo w Straßburgu ſažydlí, hdyž bě mjes thym 2000 hrivnow namrēl. Tutoň manon wón na dwojaki waschnie nałoži, jedyn džel do lotterije, druhí džel do palenzo týknuski. W lotteriji uiczo ujedobu, w palenzu pak mějetše tak dobrý wuſpěch, ſo móžeſche, kaž jedyn ſwědk wobſtruc̄a, 30 abo 40 ſchleizow ſa ſobu wupic̄. Hdyž žaneho pječnouwarja wjažy ujemejetſe, wón 2. novembra bohotej líſt napřiža. S tym ſebi wot ujeho pak učkajeſ ſaſtojuſtvo, pak tak wjele pjeniſes žadac̄e, ſo mož ſo ſ nimi do Afriki wrdeſic̄. Želi pak, bě w liceze pschistajene, ani přenje ani druhe abo ſa to ſaſtaranje w někajkim wuſtanuje ujedostanje, chze ſ anarchiſtom byz, a jaſo tajſi pak krajne ſeſh ſapalec̄, pak ſeſniſyne czaſi wifoliowac̄. S wobeju ſaměrov dyrbjeſche ſebi bohot wuſwolic̄, ktryž by ſo jemu uajlepje lubil. So by pak bohot wo wſchém roſpoſkaſam byl, wón pschiſpomni, ſo by knježerſtvo ſ jeho ſpocžinana na 30 abo 40000 hr. ſchody mělo a podla hiſcheze wjele ujewinowatych ludži živjenje ſhubilo. Viftej bě džezac̄nowarſtu marku ſa wotmoliwjenje pschiſpoložil, ſo by bohot jeho dla žamých wudawów njeměl. „Želi pak wam wjezele cžini“, bě w liceze pschistajene, móžeſe mje tež runy pięć do džery týkneſ dac̄.“ Požlednje je ſo ſ ním býrý ſtaſo, hýzo 5. novembra ſu ſebi po ujeho pschischi. W požedzenju w kloſtaſkej komorje wón praſejſe, ſo ujewě, hac̄ by ſwoje hroženje tež woprawdze wuwjedl. Věkar ſo roſkudži, ſo je wobſtruzený ſ palenzo jara ſkonzowanym, ale tola hiſcheze tajſi, ſo wě, ſeſto ma cžinič. Duž jeho k naſpomjenemu kloſtanju ſaſhudžichu.

* W Londonje wot ſobotneje nozy ſem ſaſo ſahubjazy wětri knježeske, kž je wjele ujeboža načinil. Žola Holýhrada wichor wulſu, ujeſnatu parolodž, po ſdaču ſ paſažerami wobſhadzeniu, bjes pomozh do Rhoscolhnských ſkalinow cžerjeſche. Wona je ſo tam roſbila a ponurila.

Spominanje na leto 1894.

Hdyž tak jene leto ſ nowa
Hýzo ſaſo pscheiſli ſmy,
Schtó dha njechal potom tola
Zunkroč hladac̄ da ſadý,
Spomnic̄ hſcheze na wſchitko to,
Kak je ſeſha wſchelko ſchlo.

Leto hewak dobre běſche,
S cžaſhami wſchak mokro bě,
Dokelz husto deſchę ſo džesche,
Hac̄ do poſdnej naſymy,
Tola tutu požedzenja,
Saſo wjele naruna.

Wſchitko, ſtož nam polo dawa,
Věſha derje roſilo je,
Haj, na luſtach wſchudže trawa,
Wſchudžom jara wulſa bě,
Sa to je naſ ſeſbała
Nadžia wſchak na ſorna.

Nadobny plód naſcheiſ ſemje,
Sa naſ wſchitkých běry ſu,
Povſchitkownje bě jich wjele,
Hac̄ tež ſtorža tam a tu,
So mjes nimi wjele je,
Kž ſu cžorne, praschiwe.

Pschi tym wſchém pak burſtvo trada,
A ma ſtoržic̄ woprawdži,
Hdyž ſo na wſchu prožu hlaſa,
Kž ſo na njo nałoži,
Dha drje pſchiūdže myſlička:
Wotſajmy ſo rataſtwa.

Muſy je něk wſchudže wjele,
A to ſlepje ujebuže,
Hdyž ſo zuſe žito ſeſele
Psches morio ſ nam a kraje,
Tola jo tuſiſho plahuju,
Dokelz roſeſe bjes hnoja.

W Buſojne, 27. dezembra 1894.

Bohu džak budž ſa wſcho tudy,
Tež, ſo mér nam ſalhovaſ,
So naſ nej ſaž druhé ludý,
S hroſbnej wójni ſchraſovaſ,
Ach, ſo ujeby tajſi ſub,
Ženje pschiſhok na naſch lud.

Tón ſenje cžyž tež w nowym leſi,
Wſchitko ſchantaž ſohnowac̄,
Rječ nam ſtónzo hnadi ſwěc̄i,
Wón cžyž kóždžic̄lemu dac̄,
Štož tu ſa ujoh' dobre je,
Wſchitko wón to wě uajlepje.

Gšmjerz wſchaf tež we tutym ſeſje
Wokolo je kloſdziela,
W hrodach, kaž w niſſej hčjeſe,
Wopory ſej žadala,
Haj, tež tajſy ſ njej ſu ſchli,
Kž ſu krónu noſhyli.

Tak dha jenu kročel k rowu,
Saſo bliže pschiſhli ſmy,
Pornežny pak wſchitko Bohu,
Wón wſchak ſam to jenož wě,
Hac̄ jich wjaž' hſcheze budžea,
Abo hac̄ bě požedzenja.

Duž ſej myſlič ſhemy na to,
Kak naſch cžaſ je ujeviſtý,
Haj, a ja mam wěſeſe ſa to,
So tu wſchitzy ujeb'džemy,
Hdyž to lěto pschiſhodne,
S noweho ſo wobſamlnie.
Wſchitko tola na tym leži,
A ſ tym wſchitko ſwížuje,
Hac̄ ſchtó tu na ſenſej rejži,
W prawej wěrje kloſdziela,
Tajſi ſtroſhcnje poſtupa,
Bjes hroſy do pschiſhoda.

H. ſalla, gmejn. pschedſt.

Cyrkwiſke powjeſče.

W Michaſſkej zvrlwi ſmje jutſe njeſtelu rano w 7 hodž. ſarat dr. Kalič ſerbiſtu ſpoſiedni vrcz, 1/9 hodžin diafonus Ráda ſerbiſtu a w 10 hodž. němſke predorovanje. — Pschi zvrlwiných durjach budž ſo kollektu ſa miſionſtu bjes pohanami ſberac̄.

Werowanſ:

W Michaſſkej zvrlwi: Jan Kora Ernst Träger, fabriſſti dželac̄er w Dobruſci, ſ Idu Hedwigu Paulez tam. — Jan August Namíš, ſomar w Draždžanach, ſ Hanu Theresiu Rutničjanſtez w Byzejach. — Jan Hanſi, čeladník w Maſej Prash, ſ Marju Augustu Lihakez w Šejzejach.

Křeſenſ:

W Michaſſkej zvrlwi: Maria Marſha, Žana Augusta Brülla, fabriſſarja w Dobruſci, dž. — Friz Theodor, Kortle Gustava Reinholda Budwiga, ſchewza w Matym Bělkowje, ſ. — Maria Lena, Žana Augusta Kiliana, hčejera a rataria w Bowinjowje, dž. — Hanu Žda, Žana Augusta Biſolda, ſamfarja na Židovje, dž. — Maria, Kortle Ernsta Mittera, hčejera a dželac̄erja w Bręſowie, dž.

W Katholskej zvrlwi: Pawoł Jan, Žana Pawoła Sendy, ſageriſta, ſ. — Madlena, Michala Winklera, ſiwnoſeſerja w Štonej Borskoſi, dž.

Zemreſci:

Džen 31. dezembra: Gustav Adolf, njemandz, ſ. na Židovje, 3 m. 29 d.

Placžisna ſitow a produktow.

Bitowy dorow w Budyschinje: 2677 měchow.	W Budyschinje 29. dezembra 1894				W Lubiju 3. januara 1895			
	wot ml.	np.	hac̄ ml.	np.	wot ml.	np.	hac̄ ml.	np.
Bíčenja	.	.	běla	7	6	7	12	6
	.	.	žolta	6	47	6	70	6
Rožka	.	.	.	5	63	5	87	5
Zecžmien	.	.	.	6	43	6	50	6
Wówo	.	50 kilogr.	.	5	30	5	50	5
Droch	.	.	7	50	11	11	8	50
Wola	.	.	9	3	9	44	7	—
Zahl	.	.	12	—	15	—	10	50
Hejdusčia	.	.	15	—	15	50	13	14
Berny	.	.	1	70	2	—	1	70
Buta	.	1 kilogr.	.	1	80	2	40	1
Bíčenja muſa	50	—	6	—	14	50	—	—
Ržana muſa	50	—	6	50	10	50	—	—
Szyno	50	—	2	20	2	50	1	80
Szóna	600	—	17	—	20	—	16	—
Prožata 560 ſchut, ſchula	.	.	9	—	18	—	—	—
Bíčenje wotrub	.	.	3	75	4	75	—	—
Ržane wotrub	.	.	4	—	5	50	—	—

W Budyschinje placželche: kóz pſchenzy (běla) po 170 puntach 12 hr. — np hac̄ 12 hr. 10 np., žolta 10 hr. 99 np., hac̄ 11 hr. 39 np., kóz rožki po 160 puntach 9 hr. — np., hac̄ 9 hr. 39 np., kóz zecžmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hac̄ 9 hr. 10 np.

Na Burſi w Budyschinje pſchenza (běla) wot 7 hr. — np. hac̄ 7 hr. 6 np., pſchenza (žolta) wot 6 hr. 50 np. hac̄ 6 hr. 70 np., rožka wot 5 hr. 63 np. hac̄ 5 hr. 78 np., zecžmienje wot 6 hr. 25 np. hac̄ 6 hr. 45 np., wówo wot 5 hr. 25 np. hac̄ 6 hr. 60 np.

Draždžanje miažowe placžiny: ſowjada 1. družin 66—71 hr., 2. družin 62—65, 3. družin 45—50 po 100 puntach řeſneje wahi. Dobre krajne ſwitne 44—48 hr. po 100 puntach ſ 20 prozentami tarh. Čelata 1. družin 60—70 np., po punze řeſneje wahi.

W jedro w Londonje 4. januara: Mjersnjenje.

Drjewowa awfzija.

Wutoru 8. januara t. l. dopoldnja w 10 hodžinach ma ſo na Pſchiwežanslim wuſtanowym hajniſlim reverje w nowym hac̄e

70 twjerdyh dolhich hromadow

ſa hotowe pjeniſeh ſjawnje na pſchewadžowanje pſchedawac̄. Tež ſu tam někotre tolſte duby a wulka dželba ſlavnych dubow na pſchedan.

P. Toepfer.

Drjewowa awfzija.

Na Ederjanslim hajniſlim reverje ma ſo wutoru 8. januara 1895

90 buſchizowych dolhich hromadow

ſi wuměnjenjemi, do awfzije wofſewjonnymi, ſa hotowe pjeniſeh na pſchewadžowanje pſchedawac̄.

Šhromadžina dopoldnja w 9 hodžinach pola Čelchowa.

Hajniſle ſarjadniſtwo.

Kupuju petrolejowe a wolijowe bareille, kaž tež ſhruſowne ſudy ſa hotowe pjeniſeh.

Arthur Schimann na jerjowej haſy.

Dobrowólne pſcheſadzowanje.

Po žadanju herbow radneho dželacžera Bohuměra Eduarda Frenzela na Židowje má ſo k jeho ſavostojenſtu ſluſchaza khežna ležomnoſež cíjílo 19 wopalneho kataſtra a fol. 2 ležomnoſtnech a hypotheckich knihow ſa Židow tachantskeho podžela ſapižana, 0,4 ara wopſchijaza a ſi 18 dawſtmi jenoſčemi pocžejena, kofraž je nježiwažy cíjekofčow, na vjej ležazych, na 1800 hrivnow wot vjeſtnech grychtow taſkerowała a kofraž je pola krajneje wohensaweſčazeje banki ſe 1140 ml. hromadze ſi murjemi, tola ſi 800 ml. bjes muſrow ſaweſčena.

9. januara 1895 dopoldnia w 10 hodžinach

pſches podpižane kralowske hamſke ſudniſtwie na tudomnym ſudniſtwie wo jſtwie cíjílo 1 ſjawne na pſcheſadzowanje pſchedawacž.

S poſtaſiom na ſjawne, na tudomnej ſudniſtej taſli a w hofeſenzi „k ſchwane“ na Židowje wutvižaze wofſewjenja ſo na kupjenje ſmyklemi pſcheptroſchuja, ſo mjenowanym džen w poſtaſenej hodžinje na tudomnym hamſkim ſudniſtwie ſeńč, ſo k ſadzenju ſamolwicž ſwoju placženjakymoſež dopoſtaſacž, ſwoje ſadzenje wofſewicž a dalsche wocžatacž.

W Budyschinje, 18. deſembra 1894.

Kralowske hamſke ſudniſtwie tam.

W. J. Kunze, aſſessor. Lorenz.

Pſcheſadzowanje khežne ležomnoſež.

Bonželu 7. januara dopoldnia w 10 hodžinach mam khežnu ležomnoſež, tyſcherzej Žyžej w Nježwačidle ſluſchazu, ſi 3 wobhdeſtmi ſtwaremi, koliu a wjelbowanej hróžku, ſi rjanej ſadowej ſahrodu a pſchebežazej wodu bjes hospodny a wumjeňka na měſtne ſamym na pſcheſadzowanje pſchedawacž. Ležomnoſež ſo ja foždeho rjeſmeſlnika hodži. J. Čech.

Ležomnoſeži na pſchedan.

Ležomnoſeži ſemrjeteho Bohuwéra Pēſtſki w ſilozech pola Budeteſz maja ſo 7. januara 1895 na měſtne ſamym na pſcheſadzowanje pſchedawacž. W jenej ležomnoſeži je khamatnja a pjeſkarňa. Tale ležomnoſež je ſi inventarom na 9000 hrivnow taſkerowana, bjes tym ſo je druhá ležomnoſež na 3600 hrivnow ſchazowana.

Pſcheſadzowanje ſo dopoldnia w 10 hodžinach ſapocžiſte.

W Koſlowje je ſahrodnitsa ſiwnoſež cíjílo 9 ſi 8 körzami pola a ūſki, k kotrejž pödla teho pachtoowane pola ſluſcheja, ſe ſitvym a morwym inventarom dla pſchedewſacža wjetſcheje ſiwnoſeže ſe ſiwoſodneje ruti na pſchedan. Wſchitko je w najlepſhem rjedze. Po žadanju ſo wotplaſzenje wot pſcheži. — Wſcho dalsche je ſhomicž pola wobſežerja Michala Schneidera w Koſlowje čzo. 9 pola Nježwačidla.

Pjeſkarňa

na wſbach, $\frac{1}{4}$ hodžiny wot Budyschin, w kotrejž je ſo hač dotal ſa tydženj 11 kroč pjeſko, je pſchi naplaſzenju 1000 ml. hnydom na pſchedan. Dalsche ſhomicž na Mättigowej dróžy 6 po 1 ſthodže.

Proſzata na pſchedan.

Proſzata běleje Yorkſhireje a tež čjornopſianeje Berkſhireje razy, kotrejž ſo jara lohko wukormja, ſu pſchezo po čjajej pſchiměřených niſtikých placžiſnach na pſchedan na knejzimaj dworomaj w Budyschinku a Pſchiweſižach.

Albert Poppe

4 na Mužakowskej dróžy 4 ſkujuje kožu dželbu habreſečzow, koſci, staroje ſeleſa, staroje papery.

Wulke wupſchedawanje.

Lovrija brakateje ſamjeninu, koz tež porzlinowých a ſchleicžaných tworow, bjes nimi zyblowe muſtry, piſane miſadla, bowy, ſlónki, talerje hižo po 8 np., ſchaltki po 5 np., je döſchla a budže ſo wot koſoth 6. januara wupſchedawacž.

Pſchedawanje ſměje ſo w ſtadze w dworje.

Norla Barthel
w domje ſerbſkeje knihičiſhceženje.

Blat ſa eželedž.

prawje 2 lohči ſcheroſki, ſtary lohč ſo 33, 35 a 40 np., porucža jaſo jara placžiſných hōdných

Emil Wehrle na ſerjowej haſy 7.

Čjorne ſidžane tkaniny,

wubjerne, dołholętnje wupruhowane ſhmane wudželli;

dale jaſo nowe döſchle:

piſane ſidžane tkaniny

w wulkim wubjerku barbow, porucža po tunich, twerdnych placžiſnach

Julius Hartmann syn

na róžku mjaſzoweho torhoscheža.

C. O. Henoch w Budyschinje
na róžku hlowneho torhoscheža a bohateje haſy
(w ſeſce 1810 ſaložena pſchedawacženja)

pſchedawanska ſaſada: Krucze ſprawnje, jenož ſhmane, placžiſných hōdne twor, porucža: zwjern, wſchē družinnych hantow, woltjane a hawmjane ſchtrykovanske pſchedzeno, ſchtrympy, ſoli, rubiſcheža, ſchawlowe rubiſcheža, ſchlipſy, thornarje, pſchedkoſchliki, gumijowe ſchaty, ſchörzuchi, ſpotowe a normalne koſchle, ſpōdne ſholowy a t. d. a t. d.

Woprawdity žitny palen

liter po 60 a 80 np.
po zyliſnach turuſho porucžataj

Schidka a Nječra
na ſwonkownej lawſkej haſy.

Nowe
turkowske ſlowki
porucža tunio

Otto Sachſe
zvich. Bergerowý naſlēdnik
na bohatej haſy 5.

Rosaze kože,

ſaſeče, ſanilaze a wſchē druhé kože
jenotliwe a po wjetſchich dželbach
po najwyſchich placžiſnach ſkujuje

Gustav Maude
na garbatſkej haſy 16.
S doboſom porucžam ſwoj
wulki ſklađ kožuchových kožow
bjes molow po tunich placžiſnach.
G. M.

Howjase, konjaze,
čjelaze a wowcze kože koz tež
wowcze wolumu pſchezo po naj-
wyſchich placžiſnach ſkujuje
Heinrich Lange

pſchi ſitných wilach njeſaloſko
ſerbſkeje katholskeje zyrkwe.

Wosaze, ſanilaze, kocže, ſaſeče,
thörjaze, lunjaze a lishčje kože
ſkujuje po najwyſchich placžiſnach
Heinrich Lange

pſchi ſitných wilach njeſaloſko
ſerbſkeje katholskeje zyrkwe.

Howjasu kožu, čjelaze kože
kaž wſchē druhé kože po najwyſchich
placžiſnach ſkujuje
Heinrich Lange

pſchi ſerbſkej katholskej zyrkwi.

Heinrich Lange

11 pſchi ſitných wilach 11
porucža ſwoj ſklađ hotowych
kožuchow a wſchē družinow kožow
debrotiwenmu wobkeždowaniu.

Kožuchi ſo po merje rucež a
tunjo ſeſhija a ſo tež wuporježda.

55 ml. placžiſt nowa ſchijaza
maſhina, kofraž je wobla-
dač a ſo pruhowacž hodži w Aug.
Schubowej restawraciji na ſwon-
kownej lawſkej haſy.

Kryth wos ma na pschedanii
Jurij Wirth w Stróži i pola
Rakeč.

S našlalom Maczisz Maczisz
ku wuschte a w wudawarni „Sserb.
Nowin“ na pschedanii:

Ašhiz a polměchaz abo Turkojo
psched Vinom w lěće 1683.
1883. Placisna 40 np.

Trójniki. Sberka powědaniekow.
1885. Placisna 40 np.

Madpad pola Bučez. (1758.)
S wobrasom. Druhi wudawok
1888. Placisna 30 np.

Jan Maria abo Hđe statok
mój! Powědaniek se herbskich
stawišnow nowisheho časa.
1889. Placisna 40 np.

Bitwa pola Budyschyna. (1813.)
1891. Placisna 50 np.

Nove Trójniki. Sberka powě-
daniekow. 1893. Placisna
40 np.

Dursthoffske ſuche droždze
ſtajne čerſtwe poruča
August Biesold, pjefti miſtr
na bohatej haſy.

Sakopſchedawarjam
pschedawam ſwoj ſamſny wudželk
čeſkakow
po najtunisich placisnach.

H. Bertramowu ſyn
pschi mjaſkowym torhoschju 3.

Džeczaze woſy,
klankaze woſy,
puczowanske korby,
ſchatowe korby,
noſcheniske korby,
ruczne korby,
leħanske ſtolu,
kwetkowe blida,
pluwowe korby,
zentnariske korby,
kaž tež wscé druhé korbaſke twory
džela a wuporędza derje a tunjo.

M. Richter,
korbaſki miſtr na ſukelnſte. haſy 18.

Wyżokorukata
ſchijaza maſchine
Biesolda a Rocki
je najlepſha a
najkmařska ſa
wybijařem jeſk-
niſke dželo. Sa
jeje hōdnosć dolhe
lēta rukuju.
Šchijaza maſchine
wscé druzinow
ſo wote minje wuporędzeja. Stryko-
wanske maſchine po fabrikskich pla-
cīsnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na horncjeſkej haſy 18.

Dokelž moju ſchewzowarjenju jutry na žitne wiſi čižlo 2
wſchepoſožu a dokelž ſwoj hoboſti ſklad ſymfeje twory, pjełzowych,
žukujaných a filzowych ſchfórnijow, filzowych ſtupnijow a toſlow, gumijo-
wych ſtupnijow, wyžkowych ſchfórnijow a wſcěch druhich črijow ſobu-
rumowacž ujecham, wot uětka

wupſchedawanje
po khetro ponižených placisnach wotewrju.

Heinrich Mohr, ſchewſki miſtr
na ſukelnſte. haſy 14.

Gſlódke palenzy
liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.
poruča

Moritz Mjeřwa
pósla Pětrowſkeje zyrkwe.

Destilacija ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placisnach.

Denoz 3 mk.
čiſtowolmiana konjaza deka placi pola
Ludwiga Kuhlmannia
w Budyschinje w ſupniſu pschi hōlonym torhoschju.

„Münchner Hof“ w Budyschinje.
Swojim lubym hoſcžom a pschedzelam k nowemu lētu nanaj-
wutrobiſchho ſbože pschedzelaj

Jan Kolscher a mandželska.

Wſchitkim pschedzelam a ſnatym pschi naſtupjenju noweho lēta
wutrobiſie ſbože a Bože žohnowanje pschedzelaj

H. Vogt a mandželska
na Pomorčanskim dworoschju.

Wotewrjenje ſchewſtwa.
Čeſčenym wobydlerjam Nejwacžidla a wokolnoſče najpodwo-
niſchho k wjedzenju dawam, ſo ſzym w Nejwacžidle čižlo 45 c ne-
daloko dworoschza ſtupnijow a ſchfórnijow ſlad ſalvožil. Budu
po prýzowacž jenož ſ tunim a dobrym dželom poſlužecž. Skasania
po měre ſo pſchijumaja a ſo ſa krótki čaž wobstaraja. Porjedze-
nia w domje.

S poczeſćowanjom
M. Lange.

Wotewrjenje kſlamow.
S tutym ſebi dowolam najpodwoſchho k wjedzenju dacž, ſo
ſzym dženſa ſ firmu:

G. A. Müller
na ſchulerſcej haſh čo. 7, pschi ſchulerſli ſormje
w domje kujesa kožkařskeho miſtra Trullcha
pschedawatnu hoſpodařſeje potrjebu, mydla, ſwēzjenja, bordow,
bantow, zwjerna a jehłow wotewrili. Proſchu čeſčenych ſſerbow
w Budyschinje a wokolnoſci, moje pschedewſacze dobročiwiſe podpjeracž.
W Budyschinje, 20. dezembra 1894.

S poczeſćowanjom
G. A. Müller.
S tutym najpodwoſchho k wjedzenju dawam,
ſo ſzym ſo w Budyschinje jako

r ě e ž n i ē
ſafydlil a ſo budu rěčniſtwo pola hamſkich ſudni-
ſtwow, pola kralowskeho krajneho ſudniſta a pola
komor ſa wilowanske wězji w Žitawie wulonječ.
Moja piſařnja je w Budyschinje na bohatej
haſy 15.

W Budyschinje, 4. januara 1895.

Rěčnik Wesser.

Ekladnoſtu dželbu čiſtoſkodža-
zeho paſneho hofeja punt po jenož
1 mk. 20 np. i tutym poruča

Arno Möckel
na ſerbſkej haſy 13.

Schfórnjazy mas,
kožu mjechlu a wodu njeprepuſczejatū
čiſnazy, w tyſach a po wasy tunjo
poruča
kožowa pschedawatna

Reinholda Giericha
pschi mjaſkowych jedlach 4.

Suscheny polč, pschi 5 punctach
po 65 np.,
kyry polč, pschi 5 punctach po
60 np.,
hadleschje, punt po 65 np.,
huscheny tucžny ſwinjazy brjuč
punt po 60 np. poruča

Ota Pětichka na žitnej haſy.

Schrótowanske mlhy,
runksowaze maſtini,
běrnyroſtločzaki
džela a poruča

R. Leichsenring
w Czornym Hodlerju.

Plump
wuporędžuje derje a tunjo
E. Krause na Židowje 86.

Schtóz thze derje a tunjo ſupo-
wacž temu poručam ſchecžian-
ſku draftowu pschedawatnu **Oty**
Breuha (prjedy Kloſha) na žitnej
haſy 4. **N. S., L., R. B.**

Swojim lubym ſnatym a psched-
zelam k nowemu lētu wjele ſbože
a Bože žohnowanje pschedzelaj **Wedel**
w Přewojach.

Wotročkow, džonki, dželaczeſke
ſwojby, wolazych, ſlužobne džonki,
kučački, ſlužobne a kučinſke holzy
pyta ſchmidtowa na ſerbſkej
haſy 7 po 1 ſchodzi w Budys-
chinje.

Na Porschisko-Žetonjanſkim puežu
je ſo nowoſčenný džen vjele ſbože
khorat namakał. Sažo doſtaracž
w Boſhezech čižlo 36.

Šjawni džak
wuprajam wſchitkim tym čeſće-
nym najviedowarjam ſchvacz-
ſteje Božeje nožy, koſiž ſu naſche
džeczi tak wulžy jara ſvježelili,
pschede wſchěm kujesej wuežerzej
Lodnemu ſa jeho rjanu hodownu
rěč a ſa naujedowanje ſpěwanja
džeczi, kaž tež kujesej Gufcze Hataſej
a Janej Hanzy ſa rjaně hodowne
rěč, dale Gufcze Krawzej ſa jeho
njeprózivé ſobuſkutowanje a
wobstaranje, kaž tež wſchitkim man-
dželskim a kujeznam ſa wudebjenje
ſwjetdženskich rumow. Boh tón
Kries ſim ſaplacž jich prýzu.

Množ ſtarší
wobdarjenych džeczi.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu.
— Stwórlétna předplata
w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjezenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto płaci 8 np.

Za nawětki, kiž maja
so w wudawańi "Serb.
Now." (na rózku zwonk-
nejne lawskej hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štwórk hać do
7 h. wječor wotedać.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.
Cišć Smoler jec knihicíšćeńje w maciennym domje w Budysinje

Cislo 2.

Sobotu 12. januara 1895.

Létnik 54.

Swétne podawki.

Němske khézorstwo. Khézorstwowy hejm je wutoru s wura-
dzeniom wo sakonju psche pschewrót hwoju dżéławosz saho sapoczął.
S tihodzinskej ręczu sozialdemokratiſki sapóßlanz Auer dopokaſacż
pschate, so ſu sozialdemokratojo měrni ludzo, kotſiž ſebi na naſylnie
powróćzenie wobstejazeho porjada njemyszla. Tum ſo kſchinda czini,
hdzjich ſu anarchiftami do jeneho hornza czibnu. Sozialiſtſki ſakon
sozialdemokratam nicžo wadžil njeje, a sozialdemokratojo ſo nadzěja,
ſo tež tutón ſakon pschitraja. Auerowemu wudawanju, ſo ſo
sozialdemokratojo na naſylnu revoluziju njeměrja, wſchitzy ſzéhō-
waz̄ ręcznyz napscheczo ſtupichu. Sapóßlanz ſe Stumm Auerej
pschibłoszwasche, ſo drje ſu sozialdemokratiſhy sapóßlanzy w khézor-
stwowy hejmje měrniwi ludzo, tola ſwonka njeho ſu woni ſ hidu
a jedom napjeljni. Wonii ſwiatosz pschibzah i mandželſta
pręja. Sozialdemokratojo ſu egi, kotſiž ſu anarchismus porodžili.
Móže ſo praję, ſo žaneho anarchiftſkeho njefutka njeje, kotryž ſe
sozialdemokratije wuschoł njeje, w tym nastupanju, ſo sozial-
demokratojo wſchē anarchiftſke njefutki ſamolwjeja a porjenshuj. To
do dopokaſuje poahladnenje do sozialdemokratiſkich nowin, woſhebie
jich wuprajenje pschi ſkonzowanju prezidenta Carnota, zara Ale-
xandra II. a pschi podobnych podawkach. W najnowszej sozial-
demokratiſkej protzy "Vorwärts" ſo 28 anarchiftſkich njefutkow
jako hiſtoriske ſlawne ſlufki wulhwaluja. Sozialdemokratojo ſo wot
anarchiftow woprawdze jenož ſ takſku a ſnadž tež ſ czechzelakom-
koſzcu a ſe žadoſezu wjednikow ſa knieſtrowu roſenrawaja. Sozial-
demokratojo pschecziwo wſchē ſpokojnosczi wojuja, ſpokojnoscz woni
korjen wſchē ſleho, ſpinadlo poſtračowanja a duchownu khorosz
mjenjuja. Sa lepsze dželaczerjow ſozialdemokratojo hacž dotal nicžo
czini njeſzu. Wſchē ſakonje, ſotrymiz ſu ſo wobstejnoscze džela-
ezerjow polepschile, ſu ſ konserwatyneje a zentrumſkeje ſtrony
woſchle, a to pschecziwo hloſam ſozialdemokratiſkich sapóßlanzow,
runje tak ſakon wo njedzelskim mérje. Se Stumm ma ſa naj-
pschihodniſche, wuwſaczym ſakon pschecziwo ſozialdemokratam wudacż.
Széhōwaz̄ ręcznił, zentrumski sapóßlanz Gröber, porucza kniežet-
stwowy načiſt wo ſakonju psche pschewrót jenej komiſiji ſ nadrob-
nemu roſpominaniu pschipoſkaſcż. Woni wuſchahuje, ſo zentrumſka
ſtrona ſaſhadu ſastupuje, ſo khofanſke a polizajſke ſakonje ſame
žanu pomož pschimjerz njemóža, hdzj ſo ſ dobom njedostatkam
w ſozialných wobstejnosczech njewotpomha, a hdzj ſo kniežeſtwa ſa
to njestaraja, ſo býchu prawda, bohavojaſnosz a ſozialny mér
kniežile. — Hrabja Limburg-Stirum ſo ſa pschijecze načiſta wupraj, teho
runja wójnski minister ſe Schellenberg a juſtizny minister
Schönstedt. Szvobodomhblnaj sapóßlanzaj Mündel a Barth a
elſaſki sapóßlanz Colbus namjetuja, ſakon psche pschewrót ſaſzimicž,
dokelž býchu ſo ſ nim ludowe prawa pschitroſchile, a dokelž ſo na
druej stronje ſ nim roſchérjenju ſozialdemokratije wobarało njeby.

— Schere mantle, w kotryž w tu khwilu jenož offizerojo
khodža, budże ſo bóry ſyłe pruske wójſko woblekaſcż. Szuknowa
barba pat njebudze czijeſze tak ſhwetla, kaž ta nětežiſhich offizerskich
mantlow.

— Němske khézorstwo, kotrež w lécze 1876 hiſheze žaneho
statneho dolha njeměſeſe, je ſebi wot teho čaſha něhdze 2 milio-
jardze, mjenuižy 1960 798 550 hrivnow, naſožzowało. S nich ma
ſo ſadanicz 446 milijonow po 4 proz., 788 milijonow po 3½ proz.
a 727 milijonow po 3 prozentach. Spěſtne roſczenje statneho

dolha njeje na lohke wſacż; w khézorstwowych ſejmje dyrbjeli na
to pomyſlicz, ſo by ſo ſatrafachny dolh po něčim wotplaſcizil.

— W ſaffskim ministerſtwie ſo 1. haprleje pschemienje nje-
ſtanje. Finanzny minister ſ Thümmel hwoje ſaſtojnſtwo ſloži a na
jeho město woprardzithy tajny radžiczel ſ Waždorf ſtupi.

— W Baherskej dyribi ſo po namječe miniſtra ſmutskownych
naležnoſezow naprawjenje do ſimwjenia ſwolacż, kotrež ſaſluži, ſo ſo
wobledzbuje a ſo ſo po nim tež w druhich krajach czini. Ratarjam
dyribi ſo mjenuižy wotpuſchecicž, ležomnoſtne dawki ſe hwojimi pól-
nymi wupłodami ſaplaſcicž. Ratarjo jeneje gmejný dyrbja ſo teho
dla ſjenocicž, ſo býchu ſa ſhromadnu ſumu wſchē ležomnoſtnych
dawkow hwojeje gmejný pólne wupłody (rožku, wózkom, ſynam a
žłomu) proviantſkim hamtam wotedaſi. Ŝwitowanka wo wotedaſu
tychle wupłodow dyribi potom jako dopolaſmo na dawkowni placicž.
Węſte je, ſo by tajke pschiprawjenje wulka polóžnoſez ſa dawkida-
rjow, woſhebie ſa mjeniſhich ratarjow byla.

— Ratarjo chzedža w khézorstwowych ſejmje ſ nowa namje-
towacž, ſo by ſtat ſupowanje a pschedawanie wukrajiného ſitia pschede-
wſal. Po džesaczlénym pscheréſtu by ſtat dwójny zentnał pschenizy
ſa 10 hrivnow ſupowal a by jón ſa 20½ hrivny pschedał. Sa
rožku by ſtat w pscheréſtu po dwójnym zentnarju 8 hrivnow 20 np.
dał, a ſa njón w Němzach ſ najmjeniſha 16½ hrivny doſtał.
Dwójny zentnał jez̄mjenja by ſtat ſa 7 hrivnow 70 np. ſupił a ſa
15½ hrivny pschedał. Hdź by wſcho hladko woteschlo, by ſtat ſe
žitneho monopola wo 155 milijonow hrivnow wjazg dokhodow měl,
dyzli ſ nětežiſhich žitnych złow. To wſchal by wſcho jara rjenje
bylo, tola najpriydy dyribi ſo wjetſhina khézorstwoveho hejma ſa
žitny monopol dobycž. To paſ ſo ſ czeſka dozpi. Sozialdemokra-
tojo, ſvobodomhblni, narodoliberálni a druh ſastupjerjo industrial-
nych woſtrjeſow ſebi ženje njewérja, ſa podroženje ſitia hloſhovacż.

Franzowska. Pscherađnika hejtmana generalneho ſtaba Drey-
fusa ſu ſobotu psched zyſej Parizſkej garniſonu wojneſeſzili. Dreyfus wojetſke jaſtwo, zivilnu draftu ſwobleczem, kotruž býchu
jemu jeho ſwójbi ſóſlali, wopuſchecž. W jaſtwoje wojetſkeje ſchule,
hdzež wón pschibłoszwasche, doniž jeho ſchyrjo artilleristojo njewot-
wiedzeczu, dyrbjescze ſo wón ſwóju uniformu woblez, kotrejz treſy
a ſomoczane wuhorki býchu ſo ſ džela wotprole. S wopredka
hordże ſa ſwójimi ſtražnikami ſtupaſche, tola jeho khód ſo motasche
a jeho noſ ſchepotafſtej priedy hacž bě na měſtno, na kotrymž
dyrbjescze ſtejo woſtačz, doſchol. Tu jemu aktuar wojetſkeho ſuda
hiſheze ras wuſhud czitaſche, a potom bě hloſ generala Darraſa
hlyſhescz, kotryž wot ſwójego konja pomalu, tola jaſnje praji:
„Alfredo Dreyfuso, ſe ſe njehodny broń noſzycž. W mjenje franzow-
ſkeho luda waž degradērujemy.“ Wonka psched ſchyzatnui wrotami
roſhorjeny lud ſtejeſche, kotryž bě generalowe ſłowa w ſwiatocznej
czischninje na dworje ſhudaſ a nětka hnydom džiwje rejeſ ſapocža:
„Szmjercz, ſmjerz pscherađnik!“ Mjes tym bě ramjenatly pod-
wyschł, kotryž bě wo hlowu wjetſhi dyzli ſaſhudzeny, ſ Dreyfusej
ſtupił a bě ſwój ſluf ſapocža, ſmjerz, treſy a czeſtowene ſmuhi
ſ holoſow wottorhajz a je ſa ſobu ſ ſemi mjetajz. Hdź
ſkonečnje podwyschł ruku ſa Dreyfusowym mječom wupſchestrje,
tutón ſawola: „Njech je ſiwa Franzowska! ſ ſym njewinowatly.
Njech je ſiwa Franzowska!“ Podwyschł ſo wo to njestarache, wſa
mječ ſa roſlama jón psches ſoleno; Dreyfus hiſheze ras woſpjetow-
wasche: „Pſchibzaham na hlowu ſwójeje žony, ſwójich džeczi, ſo

zym njezinowathy! Njech je živa Franzowska!" Na to dyrbjescze s pšchewodom schyrijoč jednorých wojskow hwojego něhduscheho regimenta po dworze wokoło hiež, hdzej věchu ho wobželenja wszech wójstowych družinow Parížskeje garnizonu festupale. Wschudže na njeho wocži wojskow sazivajo a ho pohórscze, shladovaschtetj, nihdze žane požibnenje houbuzelnoscze. W jemu dworowym róžku wobželenje offizerow stejesce, kótrymž wón roshněwaný do wocžow pohlada: "Njejkym pšcheradnik", wón praji. Tola jemu ho kórké wotmolwense wotwola: "Judascho!" Podobne słowa sažudzem tež nowinarjam rěčeſe: "Pomjedocje zplej Franzowskej, so hým njezinowathy." Zemu wotmolwicu: "Wěſeſe čiſeſe derje, so je temu na wopak." Mjes tym so ho sažudžený tak wschitkim skasannym pšchihladowarjam pokasowasche, lud wonka njepschestawajzj sažudžesche: "Ssmjercz, hñjercz!" hchicžachu, a potom saž: "Wojoſniko! pšcheradniko!" Lud a offizerojo so na njeho hóřschachu, so ho satſliwischí so haňbý finimil njebé. Dreyfus pak njevista, hwoju njezinowatoscze wobkrcicž. Hjchcze předj hacž so w jaſtowym wosu ſhubi, kótrž dyrbjescze jeho wuputaneho do jaſtva dowjeſez, so wón wobroči a k ſlužbučinjazemu offizere praji: "Pšchipowjedocje wschudže, mój knjež, so hým marträat." Wós rucež wotjedze, so by so ludoweho pohörſchenja finimil, tola po pucžu dyrbjescze Dreyfus hjchcze wopjet ſhubi ſlužbečz: "Ssmjercz pšcheradnik!" Pšched ſudom je so Dreyfusej čiſeſe jaſnije dopokala, so je jenemu wukrajnemu knježerſtwu wažne potajnſta franzowskeho wójſka pšcheradžil. So je wón nježiwaſzj teho njehaubicžiwe ſjawnje hwoju njezinowatoscze wubkrtečal, to je mjes franzowskim ludom pohorsčl a ſazipce pšheczivo njemu hjchcze bôle powjetſchiło. Hacž runje je so wubžudzenje pšheczivo Dreyfusej s wusamknjeniom ſjawnosće wotbyhu, ſhebi wschelake franzowske nowim ſdacež dawaja, jako so bychu nadrobnoſcze s prozeſha ſhomile byle. Tak Parížski "Journal" powieda, so je so Dreyfus, hdyz je pſhi thowanju hwojego nana w Mühlhausenje w Eſaſku pſchitomny był, wot němſkeho tajneho agentu Karla ja ſchitvórež milijonu frankow k temu namočivječ dał, jemu ſlubicž, so jemu wojeſke potajnosće pšcheradži. Dreyfus je ſlowo džeržal. Tamny Karl ma na Straßburgskim hlownym polizajſtwie hwoju pišačenju, s kotrejž ſu so křejz ſeptembra aktu, kotrež pšheczivo Dreyfusej ſwědčachu, ſhubile. Franzowske knježerſtwo je s pomozu hwojich ſpionow tamne aktu ſažo do hwojeje ruci doſtało. Franzowski wójnski minister pječa do teho ſwolicež nochže, so bychu Dreyfusa do Nowo-Kaledonskeje thostanskeje kolonije dowjesli, døfelž by tajemu čzlowjefej, tajkž je Dreyfus, lohko bylo wot tam twóchnicž. Wón chze jeho do Cayenna póžlačz, domišny žolteje ſhym, hdzej na pšcheradnika bliſka hñjercz čzaka. Døfelž je Dreyfus žid, so židovske nowim prözuja, dwělowanie na jeho winowatosczi ſhudžicž, tola čiſeſe podarmo, hněw pšheczivo Dreyfusej bjes ludom pšhezo bôle ročež a ho na wschitkach židow w Franzowskej wobroča. S Dreyfusowym ſažudženjom je so antisemitiske hibanje w Franzowskej hylne poſoniło. Lud ſhebi žada, so bychu so židži wjazh we wójsku offizerojo njeſčinili.

Zendželska. Po zlyhym ſwěče ratarjo na hubjene čaſh storža a wot knježerſtwow pomož žadaja. W Zendželskej, hdzej hjchcze na pſhiwobs ſufeho žita a ſkota žane zlo połožili njeſz, ratarjo knježerſtwo nadbehaja, so by s wžjokim złom pſchitwoženje wukrajnemu žita a ſkota počežiło. Tola ani wjednižh konſervativneje, ani wjednižh liberalneje strony ſa mōžne nimaja, so by so w bližšim čaſhu s wžjokimi złami niſkoſeč placzisnow powyſchila.

— Hjzo často ſu so anarchiſtiske nadpadu pſchekashle, døfelž věchu so wychnoſeze s čaſhom pſhed nimi warnowale. Knježerſtwo do anarchiſtiskich ſchadžowanek tajnych polizistow ſeželu, kotsiž ſo tam jako pſchivisžowarjo anarchiſma wudawaja. Žencho tajkeho potajnemu polizista, Franzowsky Cotina, ſu Londonsky anarchiſtojo wublédžili. Wón bě loni w auguſeze po poruczoſeſi franzowskeho knježerſtwo do Londona pſchischoł. Cotin činjeſe, jako by ſmijercz hudy był; wón bě laph ſwobolekam a po proſchenju hodžesche, so by ſwój hłodny žoldk ſpokojil. Anarchiſtojo ſo nad nim ſmilichu a ſastarachu jeho s pjenjeſami a zyrobu. S líſta wjednička Parížskeje tajneje polizije, s wopaczeju rukow doſtateho, anarchiſtojo ſhonicu, ſo jich podpjerany nichoſ druhí njeje, džzli ſławny Parížski potajny polizist Cotin. Woni ſhromadžiſnu powoſachu, na kotoruž tež Cotina pſcheproſkychu. Tutón tež pſchitidž, njewjedžo, ſo je wublédžený. Tak bóřih hacž do iſtwy ſtupi, jeho wuwjasačhu. Anarchiſtojo, jemu nože a revolvr pſhed hlowu džeržachu a jemu hrožo, ſo jeho hnydom ſlonzuja, jeho niſowachu, ſo wſchego wuſnacž. Jeho na kózde mōžne waſchnje wohanichu, jemu

do woblicža pluwaſo a do njeho ſ tijemi bijo. W jeho ſakach wſchelake papierz, mjes druhim wažne píſmo ſ franzowskeho minifterſta na makachu. Skónečnje Contina ſ durijeni won čiſnichu a hroſchcu jemu, ſo jeho ſlonzuja, jeli ſo London njevopuſczeži. Cotin je ſo do Franzowskeje wrózil a je tam hwojeje ſamžne wěſtoſež dla wojsk do wójska ſtupil.

Běle lilije.

(Stónečnje)

"Hejda! Mały! Pońdžesč ſow!"

Robert, wobročiwiſchi ſo, prózowasche ſo po činje roſenacž tomu tute ſlowa placza. Wuhlada pod ſchtonom dwaj muzej ſprętej, kž ſpodžiwiſe na njeho ſhadowaschtaj. Kunjež běchtaj zyle w zivilnej dracze, dha tola bě po ſtacžu a po požibowanach wiđečz, tež na pſchiręſku pſchewobleſkow a na ſtomaſ, ſo běchtaj wychſaj byloj. Døfelž jich Paríženjo na wszech róžkach ſetkowachu, móžeſe jich ſnadniſ ſpouſacž.

"Schtu dha, njeſz hda to ſhyschał? Chzesch ty ſtejo wostacž, ty hólcjiſto!" rjeknu ſtarjchi ſ ujeju. Robert woſta ſtejo a ſrunawſchi ſo, rjeknu ſ ežicha, ale tola ſ hněwom ſo tichaſo:

"Hólcjiſto? Čežo dla řeſach mi hólcjiſko?"

"Døfelž je to njeſtnečomnoſcž, hdyz čzlowiek hjzo zyle ſchitwórcz hodžim ſhodži wokoło dveju starej ſhězorſfeju wojskow a to ſ tymile ſaklatymi wonjavkami pod nožom!" — A ſ dobow døtku ſo ſe ſwojim ſijom mlodeho mužowých ſilijow a rjeknu ſ roſkaſowatſkim hloſkom:

"Hnydom! Prjecž ſ tym!"

"Ale ja njecham!"

"Wopravdze, ty njechach? Tajſile pacholk chze ſo mi pſhečzivječ? Čižn ſpěchňuje te ſilije wot ſo abo woſmu eže ſa wuſchi!"

"Knjež! Mje njevoſmječe ſa wuſchi!"

"Ménich? Nó, to chzem ſi widzečz!" A pſchitupi bliže ſ njeſu.

Młody muž ſo njehibnu ſ měſtna, ale džeržo ſ woběmaj rukomaj běle ſilije, hlaſačke w runym měrje na njeho. Njeſtnečesche žanu ruku prödmu; njenadžiž pſchitſocži ſ njemu wychſi a popadze jeho ſak ſruče ſa wuchu, ſo mlodženž ſrwanjeſte. Robert ſaplačku a ſakſtikmu ſe ſloſežu, pſchecži ſilije, da ſo do wuſchka a wukleſka jeho. Na to ruzh na hčiž ſložiwschi woſta ſtejo pſched ſwojim pſhečzivníkem, kž ſ hněwom a ſ pſchekwapijenom ſo ſhrabacž njeſožeſe, a rjeknu:

"Žane džecžo, žane hólcjiſko waž ujeje wukleſko, knjež. Njech ſhym móliczki, ſhym tola hjzo jene a dwazycži ſet. Šhym hjzo ſamostatny a muž. Rěkam Robert Lefevre a bydlu w mlynářskej hachy čižlo 14. Dam wami ſarunauje ſkódy čaž, hdyz budžecze chyečz."

"Aha! Na to tež čažam!" ſawola wuſch, nabýwschi ſkónečnje ſažo rěče. "Njejkym po tajkim džecžo, ſu muž; njejkym mje ty ranil, budžem ſo teho dla hnydom biež, roſumich? Pój ſhubu, pój! Woſhal ſto kročeli daloko je dobre měſtno, hdzej naju nichoſ mylič ſnebudež. Šaklaty mały kraložwěrny! Njeđocžaſaſh-jutſiſcheho diua hwojeho krala, to eži pſchihaham!"

Wón a rojalista, pſchivisžnik kralowy! Ale bě jemu wohidne, na tónle porok wotmolwicž, duž rjeknu jeno: "Ja ſhym waž ranil; ſhym po tajkim hotowy a chzu ſo na tamnym měſtnje ſ wami biež, ale wž dže nimacež žaneje bronię?"

"Ty ſo mylič. Maſche kje maja dobre težaki. Ty ſhebi woſmjeſh mój a ja ſi hwojeho towarſcha. Schtu, ty ſo drožiſh? Maſch ſnadež ſtrach?"

"Ali ſ najmjeńſha, nimam žaneho ſtracha", rjeknu Robert ſ kruhym hloſkom; "džiže, pſchitdu ſ wami!"

Wuſch ſkónečnje; jeho pſchecžel chybiſe jeho ſměrowacž, jeho pſchivisžecž, ſo je lepje, ſo byſchtaj ſo naſajtra rano biłoj pſched ſwědkami. Ktimo teho ſakſtikmu tež na to, ſo je jeho pſhečzivník hycze ſmilichu, ujenahladny a bjes brody kaž holečka.

"Schtu je wo to, hacž je dwazycži ſet? W jeho starobje ſhym hjzo mnoho wójnow ſhubu činił. Wón je mje bił do wocžow a ja chzu ſo wječiž bjes woſtorokowanja."

A pſchivadniſ ſo wobhlaſtiwſchi njeviđeſe ſo ſam hwojeho pſchecžiwnika.

"Aha, tón bojaſnik je čekeňu!"

Wobaj wrózischtaj ſo a wuhladaſchtaj jeho bóřy. Woſta ſtejo a ſběhuwſchi hwoje ſilije ſe ſemje wuproſchowasche je.

"Nó, po tajkim ſhym wam ſ ſlužbam, mojej knjeſai!" rjeknu

ho smějo. Džesche sa nimaj, ale trochu řeďm, pšchetož myžlesche
žebi na žwoju maež; tola hłowu džeržesche wýžoko, pšchetož myžle-
ſche žebi tež na žwojeho nana a na tjoch bratrom.

Véchnu dôschli na mestno; to bě dojez pchihobne. Hjízheze bědžen. Wyschl wotěžíšním hmydom klobuk, hlečeze ho svjetichnik a kašasche Robertej, so dyrbi runje tak sežiniež. Tón směromnije poskhasche, položi řebi ſwójí pchewobolek směromnije hromadu a na klobuk položi ſwoje tři lilije. Mjes tym wuežeze mlodšji wyschl ſ kijow težati. Da Robertej Lefevrej jedyn ſ nich a rjeknu: „Tón je lóžchi dyžli wchédym težak a teho dla hodži ho ſterje ſa waž.“ Rjeknu to jara ſendnje. Tintón muž, kij bě ſo hižo telko króč bil, kij bě wchě- ſzrovovjeze bitwischeza hižo telko raſow widžal, bě hľuboko hmyty a tšeþepjetasche. Tón malý — tón ſo njetraschesche a ſ krutej ruku pchimnu ja drjewjane cžronka težaka.

"No, po tajfum, mojej sruješaj!" rjetuji jenicek hvedek. Wyjedt ujemiejsce hhwile, so by njezwiezenioż hwojego pshczejivnika pruhowal, abo lepie po prawom jeho dołopku njezwydomożeż, kiž by jeho s najmiejścha trochą k zbożnictwoż pochnucz mela. Cédma bę zo na hwoje městno postajik, szlepjemy se hwojim hniewom dla dostatich plistow, wali zo na Roberta a saklo jemu tezał do wutrobuja. Tón swjeſe zo k ſemi a hdyž bę mlobdzehi wyjedt pshyjstkožik, so by jeho dżeržał, scheptaſche Robert s požlednim złowom:

"Rojališta njejšym. Namakače na mojej wutrobje richel fijałtow. Te siliże běchu mojej maczera. Wboha macz, mēj ſo derje!" — —

Krej jeho ſaplawi; ujerjeku ani ſłowa wjazy. Sa wokomik na to wuſzini na rukomaj wobeju wyſchłow . . .
A mjes tym wona čžakſche na njeho, ſo by ſo ſi nim ſmiala, ſo by jeho wokoſhalo. Wona ujerwunrie. Šsmjerež, kiz bě jej wſala mandželſkeho a wſchě jeje džecži ſa ſkobi, ſdalowatſche ſo jeje — bě hſchěze doſloho žiwa; pomali wukročžowanſche, zyle runje ſo noſcho, ſi zyle bělymi wložzami, ſi blědym woblicžom a ſtajuje ſe ſhmu tſchepjetajo . . .

Srudoba bě ju do kamjeútueho stolpa pšcheměnila. — —

Ze Serbow.

S Budyschini. Knies wokrzesnym hejtmam se Salza swoju fastojsku dz̄elawoſęz w Budyschinie bóry wojskamuje. Kniežestwo je jeho ja pschedzhydu wychscheje sličbowanſteje komory w ministerſtwie ſmutskownych naležnoſćow pomjenowało. 1. haprleje wón swoje nowe fastojswo naſtipi. Sa jeho naſlednika w Budyskim wokrzesnym hejtmanstwie je kniežestwo knieja z Bosse, kij je w tu chwilu z prenum tajnym pschednosczechym radziezolem w ministerſtwie ſmutskownych naležnoſćow, pomjenowało.

— Ma tudomymu tuchovſtym pohrjebujschęju hižo někotre lěta dolho ſauikle na rowach wſchelaku ſchłodni načzimjeja. Tele ſauikle ſu se ſzisbodſtwa jenemu ſauiklorcej twóchle, ho na pohrjebujschęju ſahneſdžile a ho ruczej psichiporile. Wſcha próza, na to nałożena, je wiforjeniež, je podarivo byla. Ma Tichorju je podobnje jako w Australskej, hdež ſu domjaze ſauikle teho runja wodžiwile, a hdež kuječeſtvo někto wulke ſumy ſa to wudawa, ſo by ho roſſčerjenju ſauiklow wobaralo. Wodžimjene domjaze ſauikle ſu rataeſtwu a ſahrodnistwu runje tak ſchłodnie, jako wopravdžite džiwje ſauikle.

— (Herbjo ho pytaja.) 26. oktobra 1894 je w Budyschinje reštantratér Jan Kowla Bohuwěr Winkler, mjenowaný Clementz, wunrjeł, kotryž je ho 6. februara 1840 w Wawizach jako njeman-dělski syn Augusta Clementza se Starého Lubija a Madleny Winklerové v Wawiz narodzil. Dokelž je woni samoženje sawostajil, jeho herbjo pat suaczi njejšu, ho wschitzu eži, kotiž móža wo nich wědomosć dæž, namolvjeja, ho bychu to Budyskemu hamitskemu kuduistwu wohiemili.

— Sa dolhe češzy tat niſke placžisny ſa ratarſke wupłody měli njeſzny jako nětko. Po žitnych placžisnach poczinięja tež butrowe placžisny spadowacž. Sańdženu ſobotu je ſo placžisna ſa kanu butry na 1 hrivni 40 np. ponižla a mona ſuadź by hiſčeče hluſhcho panuła, hdy budžichu burjo wjèle njerospſchedateje butry ſoſo domoj ujewſali. Na čim ięſi, ſo nětko tež butra ſwuczeniu placžisni pðeržecž ujewňože? Někotryžkuli praji, ſo margarina na butrowe placžisny cžiſčeži. To je jenož ſ džela wěrno; pſchetož margarina ſo ſ wjetſha k pječenju trjeba, miz pak k maſanju na zálty a pomaski. Najwjažy konkurenzy butſje naſchich ratarjow bayerſka butra čimi. Wjèle měſchežanow a tež rjemjeſlniž na wžach ſebi po poſcze po 10puntowſkich pakſzitach tunju butru ſ Bayerſkeje ſkacz dawaja, kotaž pječza njeje hluſhicha dyžki

nascha. Pôdla teho butra s mlokańjow butsje naschich ratarjow wotebjerarjow prjez hjerje. W symje dyrbja burjo hûsto mlok dolho stac̄ dacz, prjedy hac̄ móža s njeho szmjetanu sberac̄. Psihi tym mlokó wohórfnię a butra je potom teho runja hórfka. W mlokańjach pał szmjetanu s pomožu separatory w mydom s čerstveho mloka sberaju a maja tak pschezo dobrn flódki butru. Nékotryžkuliž bur je ſebi, ſo mohl dobru butru dželac̄, ſa ſwoje hospodařtvo drohí separatory kipil. Schtóž je to činił, njeje to wobžaroval; pschetož separatory ſo s wujitkom, kotryž wón jeho wobžedžerzej pschiniež, bôržy ſaplačzi. S jeho pomožu ſo wjele wjazj a lepſeheje butry s mloka dobudže, a pôdla teho wotsberane mlokó flódke woſtanje a ſo w hospodařtvo a k pizowanju formneho ſkota lepje ualvöic̄ hodži. Hac̄ dotal ſo jenož separatory ſa wjetſche hromady mloka dželachni, w nowischiim czažu pał ſu ſo prózowali, tež ſa mjeiſche hospodařtva separatory twariež. Jan Waltar w Didenhofenje w Pfalzu w ratařích Neuwiedskich nowinach woſjewja, ſo wón hižo separatory ſa 10 litrow wopſchijec̄a džela a ſo je ſwolniwy, je na pruhu darmo wupožejiež. Ratarjam ſo radži, ſo bychu ſebi, jeli ſo by ſo hodžilo, separatory kipili. Woſzbeje dyrbjale ſo ſerbiske burſte towarc̄twa a nalutowanię a wupožerjenje ſa jich ſawjedzenje starac̄. Tež naſchim buram strach hrošy, ſo njebudža w pichichodže ras ſwoju butru wotbyčz móž, jeli ſo ſo měſčejezujo po něcžim na flódki butru ſwic̄a. W Lipſcjanſkikh ſtronach temu tak hižo je. Ratarjo woſoko Lipſta uěkkole ſa ſwoju butru w Lipſtu jara čežko wotebjerarjow namakaja. Lipſcjanam butra s Lipſcjanſkikh ſtronow, kotraž je hûsto hórfka, dofelž je po ſaſtařskim waschnju dželana, wjazj flódziež nochze; wſcho ſa flódkej butru žada, kotraž ſo do Lipſta s mlokańjow bramborskeje provinzy woſy. Tež w Budyschinje móža čažby pschiniež, w kotrychž budže ſo powſchitkovny flód flódkej butsje pschinowbroc̄iež. Ratarjo dyrbjeli ſa teſle móžnoſežu liežic̄ a ſa czažom ſo wo to starac̄, ſo mohl flódki butru dželac̄.

S Nadžanez. Tudomneho živnoścęjerja Lejnerta ſu ſchitvórtk 10. januara na drósh, do Wósborka wjedźazę, niedadoko Nadžanowskieje pěškowęje jamy moriveho namakali. Lejnert bě ſrijedu wjeczor wokoło 6 hodzin do Kubičziz po khleb ſchoł. Hafle ſchitvórtk rano ſo jeho mandželska a džowka dohladaſtej, ſo ſo wón domoj wróćil ujeje, a teho dla ſa nim pytač dachſtej. Lejnerta na drósh bliſko pschi pschérowje ſrijedz dweju ſchotzejowęju ſchtomow w ſuēsh leża-zechu nadendzechu. Lejnertowę częto na kolenomaj ſ hłowu do ſad wróćzene leżesche. Ma lěwej stronje ſchiję pschi pôzeradle bě krwawa rana widzecz. Wona je, kaž lětak měnijesche, ſ nožom kaſnjena. Majſterje je Lejnert, ſo wukrwawinſchi, wumrjel. Šchtó je mordar-ſtwo ſtućil, hisheče ujeje wuſlēdzeue. Czeliu pjenięj rubjene uje-behu, Lejnertowę ſi jpschi bliſzchim ſchtomie leżesche, runje tak khleb, kotryž bě Lejnert w Kubičzizach kupił.

— Pežolarjenje je žorlo, kotrež čłowjekę krafne wjehče skieži; pežolarjenje sjeti pač tež čłowjekę wulkotne džinw Bože w pschi-rodže. Alle tež žorlo rjamic dohodow je pežolarjenje. Temu, kotryž rojumi w uſtojnje pežolarič, dani ſo nałożenym pjenjes jara derje, haj lěpje, hač pjenjes, kotryž ſo fa ratařtvo nałożnje. Pschi tym je wopomnič, ſo ſo k ſałużenju pežolničy, jenož mjeñſci pjenjes (kapital) a mało lezomuſcze trjeba. Schtož pežolazu paſtvu naſtuja, dha ſo naſta ſerbška Lujiza ſa pežolarijenje jara derje pschi-hodži. Někotre ſtrony ſu tak dobre, ſo ſo pežolat ſa zyle leto wo paſtvu poſtaracz ujetrjeba. Tola psiches tych a wonych roſtlinow miąże pežolari ſwoje pežolarijenje ſpěchowac̄. Wſchidzom, hdzej w jahrodač, ſežach a holach, na ūſtach a na polach kwětii ſakże-waju, je ſwobodnia paſtva ſa pežolarijowe lubniſchi; tam noſcha ſi ujewuſtaſazej pilnoſcę měd ſi woniaſych kwětkow, měd, kotryž by ſjes čoſkow bjeſe wſcheho wužitka w kwětach wuſkhuł, a pjenija jón do wunieſzhy natwarjeniých pańkow. Tu raduje ſo ſbodowny pežolat nad nim; raduja ſo tež jeho ſwobibni a jeho pschezeljo nad nim, hdž ſo jim k ſelenemu ſchtvórtkej poſſieži. A kotryž pežolat tajſele wjehče ujehotuje, tón pscheda ſwój měd ſa rjani, kwětly pjenjes w Buduſchinje na witach a polepschi tak ſwoje hoſpodarſtwo. Hač runjež naſch lubowaný ſerbſti · lud wot ſastarſkeho čaſha ſem ſo na pežolarijenje jara derje wuſteji a hač runje ma w ſtawisniach pežolarijenja dobrni khwalbu, dha tola w naſchej ſerbſkej Lujizy ſo jenož mały džel mjeđi wot pežolow ſi kwětkow wotnoſy, mjes tym ſo ſo najwieſſci džel, kotryž je wjele tyžaz hrivnow hódn, bjes wſcheho wužitka ſa čłowjestswo ſhubi. Tola pežolki maju hiſheze druhu wažnoſc̄. S wophtowanjom kwětkow ſpěchujna pežoly kwětlowe woploženje a tak powjetſcha žnie na plodach a ſympieniach. Koſo njenohla po tym, schtož je ſo prajlo, pežola ſajmacy? So

bjehu ſo moji lubi Sſerbia džen a bōle ſa pežolu ſajimali, a ſo by ſo wuſtojne pežolarijenje mjes naſchim herbſkim narodom roſſcherejalo, piſam tole ſwojim lubym Sſerbam. Wſchelazj ſu mjes nami, kotsiž pežolarija, dokelž jim pežolarijenje radoſč a wjeſeſe pſchihotuje, a wſcho, ſchtož wuſlukaja, naſložuju na ſwoje potrebnosće. Tola ſnoju tež nekotrych wuſtojnych herbſkich pežolarijow, kotrejž pežolarijenje rjamy pjenježny wuſtojny pſchinjeze. Hdyž tež ſo ſznamo w Sſerbach ničto jenož ſ pežolarijenjom ſiwič njebudže, dha móže ſo tola we wſchēch herbſkich ſtronach, hdžej ſo ſ bibliwymy plaſtami wuſtojne pežolari, ſa kózdeho rjany pödlanſki dobyt k dozpicž. Sſo wě ſchtož chze ſwoje ruzy na klin ſložicž, tež ſ pežolarijenjom niežo njeđozvije. Tola pilnej ruzy dželaweho Sſerba móža wot 25 abo tež 50 kofčow ſ bibliwymy plaſtami, kotrež ſo po ſwiatoku hiſcheze wobhladacž hodža, 150 abo tež na 300 hrivnow wuwiſowacž. A pſchinidze tež dyž a dyž hubjene leto, ſchto to wo to? Saruna tola jenicek dobre leto husto wjazh, dyžli dwě hubjenej. Wem, ſo je jenicek kofč wuſtojnemu pežolarijej jenož na vrjóšu hižo 50 puntow nanožy.

S Bělčez. Dla ſemrječa tudomneho dotalneho ſtavnika Lorenza ſu dotalneho měſtoſtavniſa knjeſa Jana Nowaka ſa ſtavnika, a tudomneho gmeinſkeho ſtařeſteho, knjeſa Augusta Bjenadu, ſa měſtoſtavniſa Bělčanskeho ſtavníkeho wotrjeha pomjenovali.

S Njeſdaſchez. Tudomny ſiwiſeſet Pětſchka je ſchitvortk thđenja nahle ſwoje ſiwiſenje wobſamkuſ. Wón bě mjenovaný džen do Kobliz ſchol, ſo by ſebi tam neſchto wobſtaral. Pſched wježorom w Koblizanskej forezmje ſchleſecku palenza wupiwiſhi a ſebi do bleſche pödla teho ſa 10 np. a dale hiſcheze jenu koſbaſu kipiwiſhi je ſo wón na dompuč ſodaſ, tola domoj pſchischoł njeje. Duž ptak ſa nim pytač wuſdzechu. Sa nim kledžo ſo mjes Njeſdaſchezami a Koblizami dohlaſadu, ſo je w Čzornej Wodže zylý truch loda roſlamaneho. Blíže hladajo wuſdzechu, ſo tam w wodže meža teži. Se žerdženi do wody ſchkarajo, Pětſchkoſe cželo nadendzechu, kotrež ſ khetrej pržu wuſdzechu. Palenz a koſbaſu, kotrež běſche ſebi w Koblizach kipiſ, hiſcheze w jeho drafeze težazy namakachu. Pſchivoſaný lekar ſpoſna, ſo je Pětſchka, ſ Božej ruku ſath, do rěli panul. Wón ſawoſtají wudowu bjes džecži.

S Budetez. W naſchej wobſadže je ſo w ſeče 1894 narodžilo 193 džecži, 1 wjazy hač leto předy; ſemrjeļo je 106, to je 18 mjenje hač leto předy, mjes nimi ſtaſ dwaj mužej, kotrež ſtaj ſebi ſ wobwěznenjem ſamoj ſiwiſenje wſaloj. Werovalo je ſo 40 mandželskich porow, 7 wjazy, hač leto předy. A Božemu blidu je bylo 6021, to je 103 wjazy, hač leto předy, — 127 ſu domach dla khorſeſe Bože ſwiate wotkaſanje wuživali, 83 džecži ſu ſwoj kſchězeniſki klub wobnovili. — Kollekt, pſched durjemi Božeho doma ſtadovane, ſu 606 hrivnow wužiſle; wuſche teho je ſo we wobſadže 1006 hrivnow 5 np. ſa miſionſto mjes pohanami nadalo a 30 hr. ſa Gustav Adolfſke towarſtvo, Pſched 50 letami běſche 89 narodžených, 51 ſemrjetých, 23 ſvěrovanych, 5067 ſpojednych, 62 woprajených a 54 paczertſkich džecži.

S Roſmodez. Druhi džen hodow popoſdnu bě tudomny wumjeniſat Michal Michalk wot domu do ſombarkſkeje forezmje woteſchol. Wokoło 7 hodžin wježor je ſo na dompuč naſtajiwſhi je wón puež ſymlil a do Sprewje panul. Dokelž wón naſajtra domoj nje-pſchidže, džechu jeho jeho pſchivuſni w keſtach a pſchi rěžy pytač. Tola wſcho pytanje bě podarmo, Thđen poſdžiſho w gracie tu-domneho Bjenadžiſ mlyna mězu namakachu, kotrež ſa Měchálkowu ſpoſnachu. Duž ſa jeho cželom Sprewju pſchephtachu a jo tež nje-daloko mlyna nadendzechu. Jeho hlowa džeru pokafowashe, tola tu jemu ničto wubil njebe; kaž lekar praji, ſu jemu ju wódne myſthe wužrale.

S Lupoje. Poſledneje hody je naſch Boži dom krafznu pſchu doſtal. Woſadni ſu dobrovolne pjenježne darch ſkladowanſchi rjanu ſelenu woſtaru plachtu kipiſi, kotrež je ſo Boži džen po-pjenježila. Na njej je wuſhite ſerbſke napíſmo: „Cžejc budž Bohu w wyžoſceſi“ a němſke napíſmo: „Mér budž ſ vami.“

— Naſch wyžoſceſeſem knjeſ ſarac Měrſak naž hižo 20. januara wopuschezi, ſo by ſarſke ſaſtojſtvo w Rychvaldze naſtuſil. Nadžiomneje naſche ſarſke město dohlo woſtyrocžene njebudže.

S Maleſchek. Tudomneho blidarſkeho miſchtra Ernsta Augusta Němčeka ſu ſa Maleſcheky a wokolnoſeſ jako naměſtneho trichimy hladarja ſapotaſali.

S Rakez. Na město babi Domachowje, kotrež je ſo na wotpočink podaſa, je ſo ſa tudomny 30. babinski wokrjeſ Maria dželena Linkowa rodžena Čečež w Rakezach jako baba poſtajila.

S Komorowa pola Rakez. Šapocžat kuteho thđenja ſo

w naſchej wſhy a wokolnoſeſi powjedańza roſſchéri, ſo je kowarſki pomožnik tudomneho kowarja w nožy wot njeđzele do poňdžele wonka na pucžu ležo wotſal a ſmjerſnul. Ta wěz paſ na ſbože njeje tak ſla, kajkaž je ſo roſſnejebla. Wěrno je, ſo je kowarſki pomožnik, kotrež bě ſo najſkerje pſchi tehdomniſkej ſymje pſchekylnje ſ palenzom wohrjewal, na dróſh panul a tam dolhi čaſk w ſněh ležal. Šmjerſnul paſ pſchi tym njeje, ale ſo jenož ſmjerſeſ naſymul. Poſledneje dny ſo ſ jeho ſtrwoſeſu poſlepichowashe, duž maja nadžiju, ſo ſažo wotkori.

Ša naſch herbſki dom

bě ſo dotal nařomadžilo: 19182 hr. 40 np.,

dale ſu ſa njón darili do rukow ſ. Jana Pentera
† Wuježka w Draždžanach:

1. po 1 hr. 50 np.: Jurij Lubk ſ Ralbiz, Jurij
Eſchep ſ Dobraschez p. N.

3 " "

2. po 1 hr.: H. L. Hebelerowa, rodž. Deutſcherez
ſ Dobrusche, J. K. A. Wirth ſ Budyschina, H.
Müller ſ Budyschina, A. Šoba ſ Koſaſy, J. Žaw-
niſ ſ Drobow, Tr. Räda ſ Jenkez, Jan Penter
ſ Wuježka, Izrael ſ Wujesda p. Lubija, J. Pi-
warz ſ Čiſka, Marja Herberg ſ Blohaſchez, Hana
Alefſigowa rodž. Hobrakez ſ Komorowa, Petr
Schneider ſ Wuježka, Ernst Kolpa ſ Mjeſchiz,
J. Mitaſch ſ Koſaſy, Tr. Pětſch ſ Noweje Wſhy
p. W., E. Rjenč ſ Wichowow, Hana Wojakez
ſ Delnjeje Hórk, A. Možak ſ Hrodiſchez, G.
Buchhorn ſ Wunkračz, A. Krosch ſ Koſez,
H. Gerich ſ Bréſowa

21 " "

3. po 50 np.: Njeſnaty, Marja Ziegenbalgowa,

Augusta Frobisch, Aug. Reižig, Michal Šelodenk ſ Kulowa, Alb. Šila, Otto Ahrenz

ſ Wojerez, K. Hähner, Aug. Pinzla ſ Komka

p. W., K. Schneider je Strož p. N., Hana

Lodžiž ſ Delnjeje Kinty, K. Haufe ſ Požkowow

Jos. Schwarzbach ſ Lupoje, K. Beurich, Jan

Kohacz ſ Manjova, B. Harder, W. Trodel

ſ Karlsbruna, H. Lindwor ſ Njeſhwacžidla,

K. Materny ſ Kaſhova, Hana Rychtarjez

ſ Žarkow, K. Mjeſtva ſ Hrodiſchez, O. Mjeſtva

ſ Hrodiſchez, Hanža Barthaserez ſ Minakala,

H. Rabowſti ſ Kubiſhiz, J. J. Handrik B. Hepper

J. Vaſkart je Židowa, Jak. Kſchd. ſ Kulowa,

J. Žurenz ſ Delnjeje Hórk, J. Dürlich ſ Wicho-

wow, Jan Měrſch ſ Wichowow, A. Schkoda

ſ Radchowa, A. Michalk ſ Barta, J. A. Knot

ſ Koſez, Ulbrich ſ Draždžan, August Žurenz

ſ Delnjeje Hórk, Wilhelm ſ Tetapy, K. Bur-

hart ſ Mýklez, Aug. Fogler ſ Zahana, Jar.

20 " 50 "

E. Bernhard Berfigt — " 75 "

Franz G . . . ſ Draždžan — " 30 "

Hořomadž: 19227 hr. 95 np.

S džakom kvituje

Bartko, pſchedžyda twarskeho wubjerka
a ſarjadowat Maczicneho Doma.

Wužudženja.

Ahoſta ſka komora. S piwneje wudawańje kloſchtra Marjineje Hwědy Ioni 26. ſtokbra Jakub Kubiza ſ Žavora, kotrež tehdj w kloſchtrſkej piwařni dželaſche, 186 hrivnow kranu. Pjenjeſh běch u na jenu deſku naſhadžane, kotrež Kubiza pſches leſkzate wokno pſchimnuwſhi ſ ſežahnu a pjenjeſh do ſaka týknu. Hdyž jeho poſdžiſho ſa padučha wužledžichu, bě wón pjenjeſh do cžiſta pſche-činiſ. 22 lětnemu woſkorženemu jaſtu na 2 měſazaj pſchi-kužichu. — 52 lětnu dželaſčerku a woſydeleſku gmeinſkeje kheže Marju Pežoldowu w Wichowach, hižo pječ ſkocž kloſtanu, a jejé 13 lětnu džowku Marihu Augustu Pežoldez winowachu, ſo ſtej Ioni 25. ſtokbra wježor krawſkemu miſchtrej Dreflerej w Wóſborku ſ huſazeho khelewa 2 huſazhy, 9 hrivnow hódnjej, kranulej. S po-mozu 11 ſkocžow, kotsiž ſo pſchephtachu, bě paſ jenož móžno, Pežoldowej padučſtvo dopoſtaſcz. Wopjetneho padučſtva dla ju ſ kloſtanu na jene lěto ſchěſč měſazow a ſ dovolomnej polizaj-ſkej nadkedybje ſažudžichu.

Přílopk.

* В ноји ё 31. dezembrij bě в Henslez restauraziji a hоspodžе w Sebnizy woheň wudýril. Byly statof je wsc̄emi jeho twarjenjemi ѿ wotpali. Bohužel ma ѿ tež žitwjenje jeneho čłowjeka wob-żarowac̄, dofelž je ѿ tam młody čłowjek, tři w tu khywilu jako pišmiliſtajer w Sebnizach dželaſche a w Henslez hоspodžе bydleſche, ѿбу ſpalil. Cęzne, kute rumnoſeže w starzych twarjenjach haschenje jara ſadžewachu. Duž je ѿ tam wjele nadobn ѿbu ſhubilo.

* Dražđanski „Journal“ ma sa jara nisne, so šo zyganstemu pschętęzehanju, i kotymž wjezny lud, wožebe w hamotnych statolach jara czerpi, konz czini. Tego hłowny namjet je, so by šo tajkim zyganam, fiz maja w naszym kraju domjaze prawo a šo tego dla i kraja wupokasęcž njehodža, dleje njedowolilo, swoje dżeczi w domach kublacž, ale jo býchu nisowani byli, je w wustawach abo kolonijach woczahnuć dacž, so býchu pozdjisho samohle, šo kaž druh krajenjo na czechne waſchuije žiwicž. Naspomnijene nowiny pišaja, so je schkoda, kotrež zyganjo w kraju načinja, tak wulka, so býchu šo wudawki sa krajne woczehnjenje iich dżeczi i wotstronjenjom teje schkodny derje saplačile. Wjezni hospodarjo býchu knieżeństwu jara dżakowni byli, hdv by šo wscho mózne stało, sejmž by šo tón njedostatk wotwobročil.

* Se Shorjelza. Psched tudomnej khostanskej komoru mějeshče
žo bur křečesčijan Wolka s Vatczež samolvječž, kotrehož winowachu,
žo je psched Wojerovskim hamtskim žudništěm wopak pſchizbažal.
Zato žwědk w jenym prožeku pſcheklyšchanu, w kotrejž dyrbjeſche
wo wopſchijecžu roſrěženja, kotrež bě žo w pôſtej rěči mělo,
žwědziečž, bě ſebi wón ſdacže dał, jako jo budžiſche temule roſrě-
ženju ſroſumil byl, mjes tym ſo wón pôſki njeroſumi a je halle
poſdžiſcho wo wopſchijecžu roſrěženja ſhonil. Sſudnizy wěz na
dalšímu termínu wofstorcežichu, ſo bychu nowych žwědkow povolali. —
Luboňna mandželska je ſwidowjenia Almalia Niedtnerowa s Wojerez
byla. Ju běchu k jaſtu na jedyn měžaz ſažudžili, dokelž bě ſe
kwojim mandželskim ſle ſažadžala. Pſchečajivo temule wužudej ſo
wona povola. Wona bě 29. juliya ſo roſnjemdrivschi kwojemu
mandželskemu khachlowy hornz s połnym wotmachom do hlowy čiſzla,
tał ſo níž jenož hornz na kruchi ſleczí, ale tež mužowa hlowa s něko-
trých ranow krewanjeſche. Měžaz poſdžiſcho muž wumrje. Pſche-
klyſchenje žwědkow pſched powołanskim žudom wobſkorženje nahly
ſtuk w milisčim žwětle pokasowaſche. Na mandželskim njemereje bě
pječza wožebje muž wina byl, kotrež bě wopil byl a ſejivjenje
kwojich ſchęćz džęczi ſwojej mandželskej pſchervostajil. Duž jeje
khostanje na 30 hrivnow pjenięzneho khostanja abo na džęſacž-
dnijowne jaſtwo ponizichu.

* (Ssredk psycheczno smorczenju.) Dydz necto smorczez sapoczne, dozaha swotkowne podobtlenje jeho krka i wonemjenju tych "lubochnych" synkow. Spanz wo tym ani proszka njeprytnie. Skaf moze tajke jednore podobtlenje smorczenie lachiacz, njeje hiszceze wujaznjene, i westotu pak jo saczeri; duz moze ho koldzej zonje, tez W-liz maczeri, kotrejz muz spizy satraschnje smorczi, hacz nancilepie poruczic.

* Racjí móř, tříž ſo pschewinjenyh bycz ſdasche, ſo bohužel ſaſko počasuje. W wſchelatich bramborſtich jěſorach je racjí móř ſi nowa wudyril, a je zylá nowa wobhžadla žónſtich rafow, ſa fotrež ſu wjele pjenjes wudali, w tamutych jěſorach ſaſko ſanicžena.

* Na hmyzecjach su hižo jačo ludžo wo živjenje pschischli. Na jěsorje pola tubla Falckenhagenia mjes Fürstenwaldom a Münchelbergom su šo třio mužojo na lodže pschepadli a šo satepili, 2 inspektoroj a jedyn slížbowar, kotrež bě tam runje hakle do sklužby stupil.

* (Hóntwa na powétrowy ballon.) Býched krótkim čjašom žo dwaj hóntwarzej powétroweho ballona dohladashtaj, kíž nad Kempenom w Pôsnârkej provinzy leczeſche. Ménjo, so je to jedyn i thch ballonow, na ktorichž popadnjenje je myto stajene, wonaj do njeho tñleshtaj. Kak pak ho wobaj Rimrodaj strôzishtaj, hdýž šhonishtaj, so tón ballon wodželej némstich powétrowych jéſdnych žlúſcha. Wobiskorženaj mot powétrowych jéſdnych, kíž bëſchtaj ho w ballonu wjesloj, so jimaj dowolnosz k hóntwarjenju wotewsa. Wonaj staj píscečimy tuſemu mufudei wypoſlonie ſaložili.

* В jenej korezmje w Majnzu tele dny někotri dželaczerjo hromadze žedžachu. Wschitzy běchu ſebi nahladnij wobjed derje ſeſlodžicž dali. Skončenje ho jedny s nich wuprají, ſo by hſchčeže žiweho farnikla ſjēcž ſamohł. A někž ho ſta, iſtož hſchčeže ho w ſdželanjym žwecze ſtało njeje. Žedyn hóſez ho namaka, kiz po žiweho farnikla dondže, a tón dželaczeř temu farniklej ſchiju psche-kuſznu a jeho krej wužreba. Potom, hdyž ſo czeło wboheho

sw̄jercz̄a hiszcz̄e storhowszcze, wón kožu s njeho ſdr̄e a jeho miaſzo
żerjeſcze a wšc̄e koſc̄ze dowobkuſzowa. Niž jena woſzoba jeho
w tym ſpočinjanju njeſadžerža. To je žałozny woſnam ludowjeſe
chruboszcze.

* W Augsburgu je šo 24 letna džowka Villi wychška se Steppesa i njekedžbliwoſćemu ſateli. Tamniſche nowiny wo tym piſaſa: Knježna Villi w bydlenſtej ſtwje ſe ſwojej macjerju a bratom, lieutenantom ſe Steppesom, pschebywaſche, hdžeg bě ſo runje baſke wobleženje na pruhu woblella. Po ſnědanju ſo mloda knježna ſo ſmějo a žortujo ſe ſwojim bratom ſabawjeſche. Hdž džyſche poſdžiſho ſe iſtwy ſtupicž, na róžku jeneje komody revolver wuſlada, kotrž běſče lieutenant krótko předt teho do iſtwy pschinjeſez dał, ſo by ſ njeho patrony wuzcahnul a jón ſ porjedženju přicez poſblač. Knježna revolver pschinmu a jón ſo ſmějo ſ čoſlu ſtaji, praſižy: „Kaf dha ſo ſ tym wobkhadž, niz werno, taſ?“ Lieutenant, kotrž předku pschi woſtne ſedzeſche, mjes tym ſo ſo knježna ſady wo iſtwje ſ revolverom ſaberaſche, ſo wuſtróžawſchi ſawola: „Bože dla, revolver je natykaný!“ W tym ſamym woſomiku wuſel ſawrjeſnu, a knježna, ſ hlowu ſo wo khachle ſraſhywſchi, hnydom morwa ſ semi padže. Kulka bě jej nöt psche-rajbla.

* W Winje hižo někotre dny bylne ſněhove mječe ſatka-
dzeja, tak ſo je wobkhad na Winskich dróhach nimale pschetorhnjeny. W połodniſcej Awiſtriſcej je wjele ežahow w ſněhy tčzajn woſtało. W Winje ſu 10 000 muži najeli, ſo bychu ſo dróhi ſa wobkhad
pschibodne ſčzinile.

* W Trieſćje wuhnjerszjy pomožnijy strajkuja, dokež jím žadani wjetšju mđu psjchiwoliciž nochzedža. Želi ſo žo strajk bôrsh njeſkončzi, budža ſebi Trieſćenjo žwoje wuhnje ſami mijescz dyrbječ.

* В Zeitu bě 71 letný říčedžin, jako synský pluvat snaty, ludži pscheoprožyl, so výchru pschihladowacž pschischli, hdyž budže tam w lodojtej wodže pluvacž. Wón tež do wody skočí, tola krótki čas popluwanschi wón nahle ruzh s wody sběže a kó potom psched wustrženymi pschihladowatřemi w rěž podnuri. Boža ruczka bě jeho živjenje nahle skončila.

* Načelownjewowe fužnjenje je tele dny w jenej Barlinskej hojernej 53-létrnej kramz Kuffner wumrjet. Dni 1. dezembra wjedzor s džela domoj duži t dróžžy pschińde, wołolo kotrejž bě ho čjrdoda ludži sbežala. Tchio studenča, s kotrejž běschtaj dwejo hido s dróžki stupišo, ho s vohončom dla jesdneje placzisn wadžeschtaj. Hdyž chýchu wołolo stejaži ludžo swadníkow sjednacž, jedyn se studentow na Kuffnera skoči, cížku jeho t semi a jemu kruch mjaſka wysche praweho wóćka wukufnu. Kuffnera w bližszej wobaleńni wobalichu, a wot tam ho móń rano w 5 hodžinach domoj poda. Hač runje ho dale sekowacž daſche, ja někotre dny wot schije hač do ruti ſaczeſliſna nastá, kotaž ſio pschezo bble pohórschi, tať ſo dyrbjachu Kuffnera do hojernej domjerej, hdyž je móń wumrjet. Daſko pschińmu ſmijercze jeni sajedoječenje krawje, druhy ſajecze s Bożej rucžku wobbladuja. Krawska khorobna kaſa pschečiwo fužatemu studentej dla wrócenja khorobnych pjenjes storži. S prozeham ſo dopołaže, hač je Kuffner wopravdze na fužnjenje umrjet.

* Tak dwojakî plat holz̄ ſz̄ebi czechnje, wo tym ſczechowaze wosfjewenje Gothaſkich nowin ſzwedz̄i: Hdyž běchu ſo ſczi hulanojo ſ Langensalza a Mühlhaufena na wěcznje do Hanawy pſchefydlili, je po wobſičenju Mühlhaufenskeje radh̄ ſybla 234 klužobnych holzow ja nimi do nich noweho garnijskſteho města wuečahnul.

* Bejčių namoženja je se žwójej njevjestu, taž Magd. nowiną pižaja, žwój žlēborny žlub žwyczili. W spocžatku dežembra w lécze 1869 běchaj ſo žlubiloj. Bohata cžeta pak njevjescze hrožesche, joju ſi herbſtwa wusamknje, jeli ſo ho ſe žwójim žlubienym woženi. Duž dyrbjeſchtaj ſo žlubienaj tu kwaſha wſdacž, kębi žwernaj pak bjeskónčnje ſawoſtaſchtaj. Někt bě jeju woženjenju njeptſczechelska cžeta wumrejela a jeju kwaſzej nicžo wjazy na puczu njeſtejſche. Namozenja pak wobſamknū ſi werowanjom wočaſtnež, ſo býſchtaj vorjedy žwój žlēborny žlub žwyczicž móhloj.

* S hoútvý domoj duzy bu džebatník (Gefreiter) 10. kompagnie Goldapskeho pěšeho regimenta wot feldwebla teje ſameje kompanije i njekeždžliwoſcžu do kribijeta třeleny. Feldwebla dyr-ováčku jeho ſamžneje wětoſcže dla ſajecž, dokelž chýſtce ſebi ſuvjenje wſacž.

* (Kak wiele lét je šo wot Khrystuszkoweho naroda
ootal minulo?) Powščitkownje snate znadž hiszczę njeje, so je
šo s konzom lěta 1894 wopravodže hižo 1900 lét po Khrystuszkowym

narodže minulov. Nashe wobliczenje czaſha ho w jeho zylocie na wobliczenje wuczenego mnicha, kiz bę w 6. lętstotku po Chrystuszu živym, a kiz je wuczonym ludzom pod mjenom "Dionysius Mały" snaty, saložuje. Dionysius je lęto 753 po saloženiu mesta Roma sa lęto Chrystusoweho naroda postajil, a to je to lęto, po kotrejmy dženja hischeze liczimy. Póſdniſchi wuczenzy pak su Dionyszej wſchelake myſliki dopokasali, tak so je někto wuczinyne, so je Chrystus 6 lęt do swojego naroda, wot nasz dotal liczeneho, zwetlo naszcheho swetevo wohladal. (?) Duż móžachmy s lętstojim nowym lętom wopravde hižo 20. lętstotyk po Chrystusowym narodze poſtrowicę. Ale po dotalnym swuczenju budžem hischeze 6 lęt czaſacę dyrbjecę, prjedy hacž budžem 1901 pižacž smeež.

* Se hrjedzisnejce a wječorneje Evropy powjescje wo wulich wetrach a žylnym hněhowanju pschitħadzeja. W mórkim kanalu mjes Franzowskiej a Sendželskej je ho wjèle lódzow ſniesbožilo. Lódz "Cecile" s Nantesa je s naſladowem a s wobħydku ſhubjena. Žena jeje ſchalupow je k brjohej pschijela. Tež wjèle drugich wožadłow je sa ſhubjenych wosjewientch. W Winje, Budapeſte, Grazu a Triecze hněhowy mječzel knježi, s čimž je tam wobħad wſchelako ſadžewant. Tež ludzo su tam živjenje ſhubili. Někotſi hněħxyparjo buchu pola jaſtañiſcza „Welejth“ na hľubotoležazej zeleinzy wot hněhoplužneje lokomotivy pschejedženi. Pieczę ſu morvi, dwaj ſtaj jara wobħxkodženaj. Někje je hněhowa wjeńza twopſchestała. — W Orlinje, jenej wky w Kantone Aye les Thermen, je ho hněhove walniſchežo dele walito a 4 domi a 12 brožujow ſanicžilo, 12 wobħobow morivschi a 8 wobħxkodžiwschi. Wjèle ſtou je ho ſakyplo. Tež w hrjedznejce a hornjej Italiſtej je jara hněhowsaſte. Ubruzzyſke hory ſu s lodom a ſe hněhom ſproſtjnene. W zyplej Algirſſej hroſne wjedro je žylnym hněhom knježi. Ma wjèle měſtach je na želesniſach czaži ſapoſdžowachu. Telegrafisti wobħad je pschetorhjem.

* Japanszjy pēſči w papjerjanej spōdnej drascze khodža. K temu nałożena papjera, pschi kotrejž pak hebi na naſchu europisku proſtu a ho lohži lamatu papjemu myſkicž nježmenny, je tak dobra, ſo ho kneſlowe džery do njeje wuſchiwacž hodža, kaj do naſchich koſchlow. Jeje džele ſu s džela hromadu ſlepjene, s džela tež na maſchinje hromadu ſefchite a wſchē kromy s platoowej ſchnörku wobrubbjene. Japanszjy hebi cžiſtoſez a tunjotu taſkeho spōdnejeho woblegzenja khvala a wojazh rad w nim khodža. Šso we, ſo ho plókač nježodži. Hdyž je na kruchi, ſo wotpołoža a prjecž cžiſnje. Sa na czele roſpadanu draſtu wojazh nowu doſtanu.

* Wo žadlawym njeſtuktu s Monte Carlo, hdyž je ſle wuwolana hrajeńja namaka, pižaja. Węſty Carton, kotrejž bę ſe dwemaj towarzchomaj psched krotkim czaſom do Monte Carlo pschijel, bę w hrajeńni 400,000 frankow pschēhral. W nowoletnej nozy ſo czi tſjo hraczy, kotsiž běchu wſchē ſhubili, ſe kuchinſkim woſnom do kraſneho hrodu milionatki knjenje Octavije de la Ganlette dobichu, ſkonzowachu knjeni a jeje ſlužobnu holzu, a pjeney a drohotnoſež, 200,000 frankow hōdne, rubichu. Tsi hodžimy po njeſtuktu ſo poradži, Cartona ſajecž, mjes tym ſo jeho towarzchojo twóchnuchu. Sajath, pola kotrejž ſe rubjenych węzow ničo nje-namakachu, ſo ſapowiedži, ſwojeju kumpanow pſheradziež.

* (Žiwý po hřebaný.) S Lvova pižaja: W Kownowskej guberniji je ſo njeſtawno žałostny wječerſki njeſtuktu ſkucžiſ. Na-wjedowat rubježniſkeho paſma, Kazimer Męngalus, bę ſe ſwojimi pomožnikami ſéta dolho wokoloſež nježewstu cžinił a wjèle nad-padow na dwory a pučzowarjow wuwjedł. Tak nadpadnū tež zylo na kurlandskej mjesy duchownego poſlužobnika a rubi jemu 2000 rublow hotowych pjenes a wjèle pjenježnych papjerow. Někotre dny poſdžiſko ſo na kubleria ſ. vali a, jeho ſe revolvrom ſmertiſje ſranutwſchi, jemu 100 rublow wotewſa. Sažo někotre dny poſdžiſko, hdyž ſo runje ſe rubježniſho czaža domoju wrbczeſe, do wky Lepiſchka pſchiczeze, hdyž dweju konjow kradnu. Wobħxkodženy to bōrſy pſtynu a pſchiczežaſe jeho ſe někotrymi ſuſhodami. Po někotrych hodžinach ſo jim poradži, rubježnika doſezħaucz a jeho popadnuež. Jego ſatraschnje mlečzachu, a hdyž hischeze kuf ſiženja poſkawasche, wobħamknuchu, jeho na preni lepſchi ſchtom wobwěžnuež. „Ta lepſche pothofstanje ſa njeho wěm“, bur Klancas rječnu, „sa-hřebajmy jeho do ſemje!“ Ta rada ſo wſchém pſchiczežarjam derje ſpodobaſche. Duż ſo na rubježnika waliwſchi jeho do pſchidrožneho pſchērowa ſchmörnuchu a jeho tam ſe pjerſtacu pomjetachu. Bórſy pak ludzo jeho cželo namakachu. Mordarjo, ſedmjo mužovo, někto w jaſtwje ſedžo na ſwoje khostanje czaſaja.

(Břetwinsle powjescje hladaj w pſchilosy.)

Drjewowa awfzija.

Wutoru 15. januara ma ſo na Wulſodubrovničanskim reverje něhdže 70 dolich hromadow liſežoweho drjewa na pſchadžowanje pſchedawacž.

Sapocžat 1/211 hodžin. Šhromadžisna w tamiscej kocžmje. Niczla.

Drjewowa awfzija

na Lüpjanſkim reverje.

Ssrjedu 16. januara 1895 ma ſo

270 kuſchizownych dolich hromadow

ſa hotowe pjeney na pſchadžowanje pſchedawacž.

Sapocžat doložnja 1/210 hodžin pola pučznika pschi Lüpjanſko-Phowjanskim pučzu.

Grabinſta ſe Ginfiedella inspežija.

Drjewowa awfzija

na Khróſčanskim reverje.

Schtwórtk 17. jannara ma ſo 100 ložow ſtejateho drjewa, wopſchijazeho plotowe ryhele, žerdze a koſki, ſa hotowe pjeney na pſchadžowanje pſchedawacž.

Sapocžat 1/210 hodžin pschi Khróſčansko-Wulſodubrawskim nowym pučzu.

W Minakale, 8. januara 1895.

Grabinſta ſe Ginfiedella inspežija.

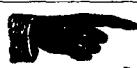
Wulke wupſchedawanje.

Lovrija brakateje ſamjenim, kaj tež porzlinowych a ſchleſčianych tworow, bjes nimi žyblowe miſtry, pižane miſjadla, bowy, klónki, talerje hižo po 8 np., ſchalti po 5 np., je dōſchla a budže ſo hacž do 6. februara wupſchedawacž.

Pſchedawanje ſmeež ſo w ſkladze w dworje.

Korla Barthel

w domje ſerbſteje knihicziſchežetnje.

Wupſchedawanje po pol placzisny.

Draſtne ſkaninu, cžorne a pižane, lama, płyſch ſe pjeſlam, krimmer, pjeſczowé wobħadženje, elhaſſi koſchlažy barchent, mužaqe a žonjaže barchentowe koſchle, kapoth, ſchenillowe rubiſcheža, ſpōdnie tholowy, rukawate lažy ſa mužow a žonjaže deſi.

Hermann Beermann.

Redžbu!

Dezimalne wahи, taſlate wahи, hrjadate wahи, butrowe wahи a wſchē punty, ſakoniſy ažhowane a wot ažhowanskeho hamta porucžene ma w wulkim wubjerku najwjetſcha pſchedawanja želesných tworow w Budyschinje na bohatej haſny cžiſlo 29 ſe napschecža hosczenza „i winowej ſiczi“ na pſchedan.

Gotthard Behrends

prjedy C. A. Mickan.

Heblowane ſchpundowanja

zyle ſuče, 24 a 30 mm. žylne, pſchedawa tunjo

Tr. Holbian w Budyschinje pschi dwórnischę.

W wudawatni „Sserbſtich Nowin“ ſu po 1 ml. 50 np. doſtag:

Ahērlusche a ſpěwý Pētra Mlónla.

Susichene piwowe skłodzisny

22,8 prot., 17,7 tka wopshijaze, najlepsza piza sa dejny a formny
śwó, ſu ſaſo doſchle.

Pawel Scholte

žitowa wiſowatnja.

Drzewowa awtaja.

Wutoru 15. januara t. l. ma
ſo na Wutolęzanskim reverje
200 lisezdr. rm. hal. hromad.,
1000 schmr. frut. a halos. hromad.,
80 thójn. žerdz. a plot. ryhel.,
43 rm. dołk. a halos. hromad.,
57 rm. thójn. knypl a pjenk.
wot 9 hodžiu na pschedawacj.
wot 9 hodžiu na pschedawacj.

Prokata na pschedan.

Prokata běleje Yorki, irſkeje a tež
czornopisaneje Berkshirskie raky,
kotrež ſo jara lehko wukormja, ſu
pschedo po čaſej pschederjnych
niſtich placzisnach na pschedan na
knjejimaj dworomaj
w Budnitsinku o Pschederjach.

Worjehowe ſhtomy
po najwyszychich placzisnach kupuje
August Bjar
na rynbowej haſy 22.

Turkowske ſlowki
najlepsze druziny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjeſewa
pſchi mjaſzowym torhoschezu.
Destillazija
ſnatnych dobrnych likerow po
starých tunich placzisnach.

Richard Neumann
porucza kyry a paleky

Phoſe i
w najwjetšim wubjertu a naj-
lepszej dobroſci po najtuniszych
placzisnach.

Pſchi wotewſacju wjetſich džel-
bow ſo pomernje niſkie placzisny
wohlęza.

Tunje

Zigarey
kupowanſte ſorlo ſa ſaſopſchedawa-
rjow,
tyfaz hido po 20 mk. porucza

Richard Neumann
na ſnuscownej lawſkej haſy čo. 6,
filiale na bohatej haſy 28 a na rožt
Lubijskeje a Miatigowej drohi.

Džeczaze woſy,
klankaze woſy,
pućowanske korby,
ſchatowe korby,
noſcheniske korby,
ruczne korby,
leħanske ſtoły,
kwetkowe blida,
pluwowe korby,
zentnarſte korby,
taž tež wſhe druhé korbatſte twory
džela a wupordedza derje a tunje.

M. Richter,
korbatſki miſcht na ſukelnſt. haſy 18.

Swoje ſnate najlepsche valenzy

ſednore a dwójne,
poruczataj jara placzisny hōdno
Schischka a Rjeczka
na ſwonkownej lawſkej haſy
w Budyschinje.

Schulerjo doſtanu dobru a
tunju penſiju na ſchulerſkej
haſy 10.

Služobnu holzu ſ dobrej
ſchulerſkej wědomoſci pyta **Loda**
w Lupoj.

Delniſolinjanſki knježi dwór
pyta starscheho doverneho muža
jako ſtražnika.

Handrijej Lukaszej
a
jeho mandželskej Lejne
w Mjeſchizach
f jejū
ſlotemu kwaſej

12. januara 1895.

Wobdataj wot Waju džeczi
Na wječorje ſiwenja,
Wamaj Boža milosć ſiczi
Hadny ſwiedzeń mandželskia.
Šwiedzeń, lajſiž požadachu
Jara wiele mandželskia;
Prjedy hacž jón woħlabachu,
Pſchidže ſmjerz a dželi jich.

Wamaj pat je Boža hnada
Tutón džen ſek darila.
Wěſeje dženja nasad hlađa

Hnuta Waju wutroba:
Kak we čaſku mlodnoph' ſezenja
Džen ſiſed poſta ſetami
Rjeſwesta a nawoženja

Šwiaſaſtaj klub mandželski.

Wěſeje džen ſiſed Wy ſpominacze
Na te ſeta mandželske;
Wot ſotrygħ Wy wuſnawacje,
Go ſu i kħwattom wotſeħle,
Hdje ſu ezi, tiž nēħħi ſ Wamaj
Rjeſwesta wotroſzowacju?

Storo bywataj tu hamaj,
Kħlōnġ row jidu krywa tu.

Boħ Wamaj tu njeħħi poda
Wulke kubla, ſamožnoſez,
Be pat rjeſihi dað Wam dodat:
Pſchi kħudobje ſpoļoñoſez,
Boħ je żonnowaħ Waju i ſiwejji

Se ſiħriom džeczimi.
Għidhom a dważżej džeczi

Džeda, wortu ſiwejeli.

Je tež nimo Waju ranje,
Nimo werowanſki džen,
Kiž wjox wročo njeħoſtanje
Rjeſwesta a nawožen:

Dha wſħak Waju pschedowdżu
Boža hnada dobrota,
A Wam rjeſje roſħnietluje
Mēnny wječor ſiwenja.

Dha nett ſtupi, ſpominacze
Na wſħu lubożej ſħonjeni
A bo Boħu džafarwojo,
Goži na droħu dalidu;

Boħ doj hišege dothe ſeta
Għrowoż, ciplożej wobēmaj,
Go Boħi ſi nim na droħi ūneta
Wjeħħi dale frċiżi.

A hdid nēħħi roſvijaſan
Budje ſwjaſt Boži mandželswa,
A tōn droħat wotwolani
Se ſemikhej zužbniſta:
Daj Boħi, jo tu wostanjetaj
Għidheraj w-wieře do kōnza,
A ſi jumu doſtanjetaj
Għnand kruu ſiwenja.

Nelotni Mjeſchiszy hospodarju
pſches H. P.

P. Ludwig

pschedawacjna parſumerijow a mydlow
w Budyschinje w kūpnizh pſchi radnej pinži

1 na ſnuscownej lawſkej haſy 1

porucza ſwój wulki ſkład mydlow ſo hospodaſtvo a f' mycju,
wóſkowe twory, parſumerije (němſke a franzowſke atd.),
taž tež toilettowe wězy wſheje druziny (tež jako dary ſo
hodžoze) ſ najlepszych fabrikow po tunich placzisnach.

Pſchispomnjenje: Pola mje ſu wſhe wězy f' dželanzu
papierjaných kwěkkow doſtač.

Wodne ponoje, kotly, khachlowe platy,
něſčowe rebliky, khachlowe duręzka,
tſeschne wokna, twarske hofdże

porucza tunje

Paul Walther.

Franz Marschner

čažnikat w Budyschinje

čo. 9 na bohatej haſy čo. 9

ſwój ſkład čažnikow a čažniko-
wych rječasow dobročiwenmu wob-
fedžbowanju porucza.

Hodna twora. Piżomne rukowanie. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pſchispomnjenje: Nēčju herbski.

Smotſiſtwa

namakju pſchihodny pſchibyl, dobru hospodu a pſcheczelne poſluženje,
wulki wubjert napojow, wina, piwa, khoseja, ſhokolady, kakaoa,
pruscha, groga, hrętēho wina, likera a wulki wubjert ūlodynych

konditorſkih tworow
w konditorni a khosejowni

Alwin Schneider
na ſwonkownej lawſkej haſy.

Plumpp

wuporjedžuje derje a tunjo
G. Krause na Židowje 86.

Wobrash

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſachklen
juja a ſ woblikom wobdadga,
domowe ſohuwanje a wobrash
w wulkim wubjerku a tunich pla-
cīsnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſhy 11.

Sprawna dželawa holza, kotraž
jutry ſchulu wopuſtceži, ſo do
žlužby pyta. Dalsche je ſhonicz
na rózowej haſhy 10.

Džowlki, rólynh vohoncžom,
frénčom, wolažch, dželacžerſke
žwójby w kóždym čaſzu pyta

Spannowa
na malej bratrowſej haſhy 5.

Schtóz chze derje a tunjo ſupo-
wacž, temu poruczam ſchelacžian-
ſku drastowu pschedawańju **Wit
Preuſha** (prjedy Aloſha) na ſitnej
haſhy 4. **N. S., L., R. B.**

Bukečanske serbske towarzſto

změje jutře njedželu, jako 13. wulkeho rózka, swoju hłownu
zchromadźiznu. Dnijowy porjad: 1. Přednošk knjeza cand. theol.
Zarjenka z Bukec, 2. Nowowólba předsydy a městopředsydy,
3. Předpołożenie zličbowanja wo zańdenym lěće, 4. Namjetu a
rozprawy. Wſitke sobustawy so k tutemu posedženju najnalež-
nišo přeprošu, tež hosćo su nam witani.

Předsydſtwo.

Ratarſte towarzſto w Bukezach.

Wondželu 14. januara t. l. popołdnju w 6 hodžinach budže
požedženje. Šenje wičežny kubler Wjela w Schefezach je psched-
noſt: wo měnje dobrocživje pschedewſal. Hoſćo ſu witani.

Pschedzyda.

Cžesczenym ſſerbam w Budyschinje a wokolnoſci naj-
podwołniſchi k wjedženju dawam, ſo wot nětka tudomne **thđeňſte
wili** wjazy njevophytam; duž proſchu žwójich cžesczenych wote-
bjerarjom, ſo bychu pschi potriebje hornczanych tworow do mojeje
pschedawańju na ſamienntce haſhy 33 kholzili.

S dobowm poruczam ſwój wuli a bohatej ſtad wſchęch
držinow warjenſkich, pječenſkich a nutschadženſkich ſudobjow
po wožebje tunich placíſnach.

S počeſzowanjom

H. R. Teutſcher, hornczertſki miſchtr.

K dopomnjenju

na lětny ſmijertny džen

L e i n y,

Augusta Scholty, kublerja w Toronžy, mandželskeje,
wot jejneje ſawostajeneje ſotry podate.

Šrudoba a žarowanje
Nětko lěto trafo je,
Kotrež tehdy tamne ranje
Sapocžat ſwój mějeſče,
Hdyž mi ſotra jenicžka
Se ſmijercu be wotſchta.

Džehateho wulkoſt běſčje,
Róžka lěta ſandženoh',
Strowa wječor lehnyč džehje,
Michto njeſt myſli to,
So ſpi ſpanje poſledne,
Wot kotrob' wjaz njeſtanje.

Zara ſež ſo naſtróželi,
Mandželſti, a džecži wshé,
Hdyž ſo běſčje pschedewdežili,
So macž wachha morma be,
Haj, a džen ſo wobnowja,
Naſcha wſchitkich ſrudoba.

Dokelž runje jene lěto,
Wot toh' cžeba ſaiſhlo je,
So tam jejne ſmijertne cželo,
Tehdy běſčje ſtarowane,
Tam, hdyž jich tak wjele ſpja,
A ſo wjaz njevróža.

Hacž nam wſchém to kraſne ranje,
Zunu budže ſaſhwitacž,
Hdyž wſchó cželo poſtjebanie,
Tehdy budže horjeſtacž,
Hdyž ta truba janžela,
Možny ſyñ ſwój ſhýſhcež da.

Starobr dla mohla tola,
Zow hýšež doſlo pschedywacž,
Wono pak bě Boža wola,
Ju prječ ſ teho ſwéta wſacž,
Króna wežnoh' ſiřenja
Wſchak tež ji bě ſlužbena.

Derje wſchak je ſtaſaraſa,
Gswój dom tu haſz najlepje,
Dobry džel tež w myſlach měla.
Husto Boža poſtjebe,
So psches lubob' ſbóžniſa,
By tež hnada doſtala.

Wěſeſe tajſa Boža hnada
Kíž jow pyta hréčnina,
Hdyž wón jenož ju ſej žada,
Je ſo tež ji doſtawa,
Jesuš ſwérnym ſaplaciſi,
Jim tu ſbóžnoſež wudželi.

Duž nět tola měru ſlajmy,
Zhoňowanju naſhemu,
Schlož Bóh cžini, taž ſej prajmy,
Je nam tola dobre tu,
Wſchak psches horjo wſchelake.
Kſchecžjan ſterje ſ njeſbu dže.

Tón ſkries paſ ſhýſ ſaſh ſwýſež,
So tež wumrječ dyrbimy,
A naſ ſtaſnje k temu njeſtež,
So na prawym puczu ſmij,
Hdyž ſmijercz k nam ſo pschediblíži,
Wona pschediblíž ſawěſež.

F., g. p.

Starſchu, čiſtu a ſprawnu
žonu ſa hoſpoſu k 1. februare
pyta

G. A. Lehmann, wuežer
w Kchwaczizach.

Ssyn ſprawneju starſchey,
kotryž chze běle a khlébowe pječenje
doſkladniſe naukuſnucž, móže jutry
do wuežby ſtupič pola **J. Höglera**
w Budyschinje pschi ſitn. wifach 32.

Pschedupſki wuežobnik
ſo pyta.

ſe jutram wuežobnika pyta
Hermann Kunad

w Budyschinje na bohatej haſhy.

Hólczež, kotryž chze ſchewſtro
naukuſnucž, móže do wuežby ſtupič
pola **A. Höhselda** na ſukelniskej
haſhy 17.

Młody cžorný pož wulkeje
roky je ſo pschedial w Porschizach
čiſlo 13.

30. dezembra je ſo žołtoczeſwjenie
wulke wožmiane žonjače rubiſhcež
na puczu je Schézenzy do Maſeſ
namatało. Wone je ſaſho doſtač
pola gmejnſkeho pschedſtejicžerja
Zenča w Schézenzy.

Sjawny džak.

Šenjeſej doktorej **A. hežorej**
w Hódzjiu ja jeho wuſpěchnu
pomož pschi porodnej nufy mojeje
mandželskeje najwutrobiňſchi džak
praju.

Jan Broſla
w Hornjej Borschzi.

Wutrobiň džak

ſ tutym wichém ſobuſtawam kortni-
czanskeje gmejnſki praju, kotrež ſu
mi lětha 1. januara pschi ſtak-
noſeži mojeho **25 lětnego jubileja**
gmejnſko-pschedſtejicžerſko ſtuk-
owanja ſ rjanyh darom psche-
kwapjoze wjeſele pschedhotowali.

Jan Wolter,
gmejnſki pschedſtejicžer.

Džak.

Sso wrózgiwſchi wot rowa naſheje w Bohu wot-
požowazeje mandželskeje, džowlki a ſotry

Marje Augusty Schieberoweje
rodž. Kobaniz

hnuje mje, wſchitkum tym, kotriž ſu nam wérne dželbrače
wopokaſali, jeje kaſhež ſ bohatej kwtkowej pychu debili
a ju k požlednemu wotpožinnej ſtewodžili, teho runja
noſcherjam, kotriž ſu njebožicžku na woporniwe waſchne
k rowu nježli, wožebje kſjeſej fararzej ſakubej ſa-
troſhtowanke ſłowa pschi rowje njebožicžkeje **naj-
wutrobiňſchi a najwěrnischi džak** prajicž.

W Tomſku, w januarje 1895.

W mjenje ſrudzenych ſawostajenych
žarowazh mandželski **Ad. Schieber.**

Bo Božej njewužlđenej radže je ſo naſch luby,
dobry a ſtaroſziv ſawostajeni

Handrij Lohnert

žiwnoſczeſt w Nadžanezech
w nožy wot ſtrjedy k ſchwořtkej ſ nahlej a ujewocžata-
nej ſmijercu naſheje ſwójbie wutorhnuł.

Bo cžichu ſobuželniwoſt proſcho to hukobokoſrudženi
woſjewja

Hana Lohnertowa ſ džecžimi.

W Nadžanezech, Draždžanach a Budyschinje,
11. januara 1895.

Bohrjeb budže pschedhotnu njedželu 13. januara
popołdnju. 1/2 hodžin žarowanſki cžah wot žarowan-
ſkeho doma w Nadžanezech wotěndže.

ſ temu cžiſtu pschedhotu.

Pschiloha f čížku 2 Serbskich Nowin.

Sobotu 12. januara 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej gýrlwi smjeje jutje njeđelu rano w 7 hodž. diaconus Rada němku spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}9$ hodžin farat dr. Kalich němste a w 10 hodž. serbske predowanie.

Wórowani:

W Michałskiej gýrlwi: August Korla Kühne, mlyn-najenč w Debrizach, s Hanu Sidoniu Domštez w Kelnje. — Ernst Michał Herzog, khežlar a statar w Bréšowje, s Hanu Amaliju Petšchez tam.

Króení:

W Michałskiej gýrlwi: Martha Lena, Jurja Augusta Wicžasa, kublerja w Kelnje, dž. — Maria Hilžbetsa, Gustava Gustava Hajnla, wucžerja w Börku, dž. — Jan Jurij, Gustava Pawela Kschizana, förbarkarja na Židowje, b. — Max, Jana Hansa, pohonča w Dobrušći, b. — Korla Jaromir, Jana Korle Pawlisa, pohonča w Dobrušći, b. — Jaromir Albert, Jaromira Gustava Steglicha, dželaczerja na Židowje, b. — Emma Martha, Korla Augusta Weizmannna, dželaczerja na Židowje, dž. — Hana Maria, Michał Karluža, fabrika na Židowje, dž. — Hana Frida, Bohuwera Wilema Rittera, krawza pod hromom, dž.

Zemrječi:

Džen 2. januara: August Bernhard Klingst, schwz, 56 l. 1 m. 8 d. — 3. Handrij Mersch, dželaczer na Židowje, 70 l. 4 m. 26 d. — Jan Schwanzara, penj. hudžnik, 72 l. 1 d. — 4. Anton Franz Sieber, dželaczer w zyħelniż, 40 l. 5 m. 3 d.

Placēsna žitow a produktow.

Žitowa domes w Budyschinje: 3089 mēchow.	W Budyschinje 5. januara 1895				W Lubiju 10. januara 1895			
	wot ml. np.	hacž ml. np.	wot ml. np.	hacž ml. np.	wot ml. np.	hacž ml. np.	wot ml. np.	hacž ml. np.
Pščenča	běla žolta	7 6 6 47	7 12 6 70	6 65 6 32	7 6 6 62			
Rožla		5 63	5 69	5 38	5 63			
Jecžmien		6 43	6 50	6 17	6 60			
Worž	50 kilogr.	5 40	5 80	5 —	5 30			
Šrot		7 50	11 11	8 50	9 50			
Wola		9 3	9 44	7 22	8 50			
Zabu		12 —	15 —	10 50	13 —			
Pejduščka		15 —	15 50	13 50	14 —			
Běry		1 70	2 —	1 70	2 —			
Butia	1 kilogr.	1 80	2 40	1 50	1 90			
Pščenčna mula	50	6 —	14 50	— —	— —			
Hana mula	50	6 50	10 —	— —	— —			
Šhno	50	2 20	2 50	1 70	2 20			
Slōma	600	17 —	20 —	16 —	19 —			
Brožata 445 ščitul, ščitula	9 —	19 —	— —	— —	— —			
Pščenčne wotrub	3 75	4 75	— —	— —	— —			
Ržare wotrub	4 —	5 50	— —	— —	— —			

W Budyschinje placēsce: ſórž pščenča (běla) po 170 puntach 12 hr. — ni hacž 12 hr. 10 np., žolta 10 hr. 99 np., hacž 11 hr. 39 np., ſórž rožli po 160 puntach 9 hr. — np., hacž 9 hr. 10 np., ſórž jecžmienja po 140 puntach 9 hr. — np., hacž 9 hr. 10 np.

Na Burž w Budyschinje pščenča (běla) wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 6 np., pščenča (žolta) wot 6 hr. 50 np. hacž 6 hr. 70 np., rožla wot 5 hr. 63 np. hacž 5 hr. 75 np., jecžmien wot 6 hr. 15 np. hacž 6 hr. 35 np., worž wot 5 hr. 25 np. hacž 6 hr. 50 np.

Draždanske mjašowe placēsce: Horjada 1. družinu 66—71 hr., 2. družinu 62—65, 3. družinu 45—50 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne ūwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarž. Čełata 1. družinu 60—70 np. po puncze ūneje wahi.

Wiedro w Londonje 11. januara: Miersnjenje.

Žesdný plan železnizow

wot 1. ostoobra 1894.

4. woſowa flaſa njeđelu a na ſaklich ūwiatnych dnjach wupada

Se Šhorjelza do Dražđan.

Woſowa flaſa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55
Rybčbacha	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20
Lubija	12,37	2,13	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42
Budyschina	1,27	2,36	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18
Biskopiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54
Arnsdorfa	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—	9,19
Radeberga	—	—	5,1	7,8	10,33	1,27	—	6,48	9,28	10,42
Do Dražđan	—	—	3,37	5,29	7,30	10,55	1,63	3,57	5,22	7,11
Se Lubija jenož wščedne dnj rano 6,46 do Budyschina 7,34 (3. fl.).										

S Dražđan do Šhorjelza.

Woſowa flaſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Dražđan	—	6,16	9,6	10,80	12,30	3,25	5,20	7,15	9,12	11,45	12,57
Radeberga	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49	12,81	—
Arnsdorfa	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56	—
Budyschina	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,50	10,46	1,24	2,3
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,30	—	11,24	—	2,28
Rybčbacha	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Šhorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54

S Budyschina do Wjeleczina.

Woſowa flaſa	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschina	—	—	—	5,10	7,38	10,45	1,19*
Dženitiez	—	—	—	5,19	7,53	10,55	1,32*
Budeſtez	—	—	—	5,26	8,6	11,3	1,42*
Roswodez	—	—	—	5,32	8,13	11,9	—
Do Wjeleczina	—	—	—	5,41	8,24	11,18	—

* Žesdný jenož ſobotu, w oktobru tež njeđelu a ūwiate dnj.

S Wjeleczina do Budyschina.

Woſowa flaſa	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Wjeleczina	—	—	—	6,2	8,47	11,42	—
Roswodez	—	—	—	6,13	8,55	11,50	—
Budeſtez	—	—	—	6,23	9,1	11,56	12,42*
Dženitiez	—	—	—	6,34	9,9	12,4	12,52*
Do Budyschina	—	—	—	6,45	9,17	12,12	1,4*

* Žesdný jenož ſobotu, w oktobru tež njeđelu a ūwiate dnj.

S Budyschina do Ralez.

Woſowa flaſa	6,50	10,47	5,0	8,57	5,26	8,6	12,32	6,52
Ratarjez	6,58	10,57	5,10	9,7	5,35	8,15	12,41	7,1
Bidowje	7,4	11,3	5,16	9,13	5,45	8,23	12,50	7,11
Ralez	7,12	11,13	5,27	9,21	5,55	8,37	1,3	7,25
Wjeleczina	7,24	11,26	5,42	9,33	6,4	8,44	1,12	7,33
Rajewo	7,31	11,36	5,49	9,40	5,31	8,56	1,26	7,46
Niechwacziela	7,41	11,47	6,1	9,50	6,26	9,4	1,34	7,54
Ratarjez	6,34	9,10	1,42	8,2	6,34	9,10	1,42	8,2
Do Ralez	7,57	12,3	6,17	10,6	6,41	9,17	1,49	8,9

S Budeſtez do Hornjego Kumwalda.

Woſowa flaſa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Budeſtez	—	—	—	—	6,22	11,12	1,42*
Wbohowa	—	—	—	—	6,34	11,24	1,54*
Kebliz	—	—	—	—	6,38	11,30	1,58*
Kumwälde	—	—	—	—	6,48	11,38	2,5*
Do Hornjego Kumwalda	—	—	—	—	6,55	11,45	2,12*

* Žesdný jenož ſobotu, w oktobru tež njeđelu a ūwiate dnj.

S Hornjega Kumwalda do Budeſtez.

Woſowa flaſa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Hornjega Kumwalda	—	—	—	—	8,12	12,6*	2,33
Gorjedžneho Kumwalda	—	—	—	—	8,19	12,13*	2,40
Kebliz	—	—	—	—	5,1	8,30	12,20*
Wbohowa	—	—	—	—	5,7	8,38	12,26*
Do Budeſtez	—	—	—	—	5,11	8,42	12,30*

* Žesdný jenož ſobotu, w oktobru tež njeđelu a ūwiate dnj.

S Arnsdorfa do Ramjenza.

Woſowa flaſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
</tbl

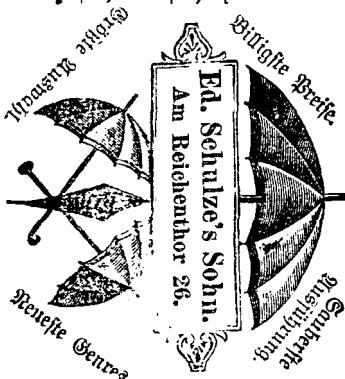
**Nowe
turkowske ʃlowki**
porucza tunio
Otto Sachse
Wit. Bergerowy naſlednik
na bohatej haſzy 5.

Šuscheny polež, pschi 5 puntach
po 65 np.,
kyry polež, pschi 5 puntach po
60 np.,
hadſeſcjo, punt po 65 np.,
haſcheny tuczny hwinjazy brjuſ
punt po 60 np. porucza

Ota Petkula na ſitnej haſzy.

Dursthoffskie ſuche droždje
ſtajne czerſte porucza
August Biesold, pjeſatſki miſtr
na bohatej haſzy.

Pschedeschčini

Vorjedzenje a poežehnjenje
w mojej pschedawarni.

55 ml. placzi nowa ſchijaza
maſhina, kotrež je wchla-
dag z ho pruhowac̄ hodži w Aug.
Schubowej reſtaوارaziji na ſwon-
lownej lawſkej haſzy.

Heinrich Lange
11 pschi ſitnych wilach 11
porucza ſwoj ſkład hotowych
kožuchow a wſchę druzinow kožow
dobrociwemu weblegbowaniu.

Kožuchi ho po mērje rucze a
tunio ſeſtija a ho tež wuporjedža.

**Wyżokorukata
ſchijaza maſhina**
Biesolda a Eoki
je najlepša a
najhmanjscha ſa
ſwojbuarjemjeſkl-
niſke dželo. Sa
jeje hōdnosć doke
lēta rukuj. Šchijaze maſhiny
wſchę druzinow
ho wote mnje wuporjedžaja. Stryko-
wanske maſhiny po fabriſkih pla-
cziſnach pschedawom.

Richard Otto,
mechanik na horncetſkej haſzy 18.

Albert Poppe
4 na Mužakowskej drój 4
kujuje kóždu dželbu hadreſeſcjo, ſloſci, ſtareho žeſela, ſtareje papjery.

Plat ſa čeſledž.

prawje 2 loheži ſcheroſki, starý lohež po 33, 35 a
40 np., porucza jako jara placziſny hōdny
Emil Wehrle na jerjowej haſzy 7.

Wulke wupschedawanje

So bých rucze ſwoj wulkoſty ſkład pomjeniſchil, psche-
dawanam wot netka po kóždej móznej placziſnije
wožebne mužaze a hōlcjaze ſwierschniki,
haweloki, pjeſle, théjorske mantle a wo-
bleczenja teho runja žonjaze a holcjaze
jakety, mantle a trikotowe taille.
Najlepša ſkładnoſć ſu kupowanju hodownych darow.

Otto Preuss prjedy Kloss
na ſitnej haſzy 4.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wilach
porucza ſ kwaſam a ſchęglnam ſwoje wubjerné ſtólke ſikery: jako
rózowy, korusckowy, nalikowy, ſelowy, ingwerowy a ſimjelckowy
ſiker liter po 60 np., dale herliſowy, hornjolužiſki, ſchwajcarſki hōrti,
perſki, jalorjowy atd. liter po 75 np. a 80 np., Barliński ſitny
ſimjelckowy liter po 100 np., kaž tež ſimjelckowy liter po 40 np.
čiſtý paſenſ wot 8 litrow čiſlo I a II liter po 30 a 28 np.
jenotliwe liter po 32 a 30 np. Čzwizy ſu pjeſnjenju ho wupečežuju.

Moja pschedawatnja hōz wot lēta 1868 wobſteji.

Oſtódke paſenſy

liter hōz po 40 np., ſikery liter hōz po 60 np.
porucza

Moritz Mjerwa

pôdla Petrowskej zyrkaje.

Destilazija ſnatnych dobrzych paſenſow po ſtarých tunich placziſnach.

C. O. Henoch w Budyschinje

na rózku hlowneho torhoschča a bohateje haſzy
(w lēcie 1810 ſaložena pschedawarnia)

pschedawanska ſaſada: ſtrucze ſprawnje, jenož ſhmane,
placziſny hōdne tworh, porucza: zwjern, wſchę druzinu bantow, wol-
miane a bamjane ſchtrykowanske psched-
dzeno, ſchtrympy, ſoki, rubiſcheža, ſchaw-
lowe rubiſcheža, ſchlipſy, thornarje, psched-
koſchlik, gumijowe ſchaty, ſchorzuchi, ſpor-
towe a normalne koſchle, ſpōdne tholowy
a t. d. a t. d.

Kupuju petrolejowe a woliſowe bareille, kaž tež
ſyrupowe ſudu ſa hotowe pjenjesy.

Arthur Schimann na jerjowej haſzy.

Wotewrjenje ſchewſtwa.

Čeſčenym wobydlerjam ſteſhwacžidle a wokloſeže najpodwol-
niſcho ſu wjedzenju dawam, ſo ſzym w ſteſhwacžidle čiſlo 45 e nje-
daloko dworniſcheža ſtupeſzowy a ſchörniſowy ſkład ſaložil. Budu
ho przhowac̄, jenož ſ tunim a dobrym dželom poſlužež. Skafanja
po mērje ho pſchijimaja a ho ſa krótki čaſ ſobstaraja. Vorjedze-
nja w domje.

S poežezowaniem
M. Lange.

Schrótowanske mlyny,
runkowaze maſhiny,
běrnnyroſtločzaki
džela a porucza
R. Leichsenring
w Čornym Hodlerju.

Schfórniſazy maſ,
kožu mjeſku a wodu njeſtchepuſchčojtu
činjazy, w tycach a po waſy tunio
porucza
kožowa pschedawatnja

Reinholla Giericha
pschi mjaſowych jédkach 4.

Saſopschedawarjam
pscedowam ſwoj ſamhny wudž ſ
čeſhakow
po najtunischiſtich placziſnach.

G. Bertramowhy ſym
pschi mjaſowym terhoſchču 3.

Roſoze, kanikloze, keče, ſajecze,
Rithorjaze, funjaze a liſhce ſože
kujuje po najwyschich placziſnach
Heinrich Lange

pschi ſitnych wilach njedaloko
herbſkeje katholſkeje zyrkwe.

Howjasu kožu, čelaze kože
taž wſchę druhe ſože po najwyschich placziſnach kujuje
Heinrich Lange

pschi herbſkej katholſkej ſyrkwi.

Rosaze kože,

ſajecze, kanikloze a wſchę druhe kože
jenotliwe a po wjetſchich dželbach
po najwyschich placziſnach kuju e

Gustav Maude

na garbatſkej haſzy 16.

S dobom poruczam ſwoj
wulki ſkład kožuchowych kožow
bjes molew po tunich placziſnach
G. N.

Howjase, konjaze,
čelaze a wowcze kože ſož tež
wowczu wolum ſchego po naj-
wyschich placziſnach kujuje
Heinrich Lange

pschi ſitnih wilach njedaloko
herbſkeje katholſkeje zyrkwe.

Pschedawanje a
vorjedzenje
wſchę druzinow
čaſznikow.
Placziſny najtunischiſo
a rukowanje na dwę
lēže.

Gustav Mager čaſznik
11 na herbſkej haſzy 11
pschi ſtarych kaſarmach.

Maſhuce

we wſchę wulkoſzach a druzinach
porucza pschi potrebje

Arthur Jannasch
na Hoſchiz haſzy
a rózku ſeminarſkeje haſzy

"Serbske Nowiny" wudawaia so kózdu sobotu.
— Stwórtlětna předpłata
w wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjeſenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Cíšć Smoler jec knihičiſteſtve w mačičnym domje w Budžinje

Číslo 3.

Sobotu 19. januara 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němſle khejorſtvo. Sakonjowý nacíſk psche pſchewrót je ſo w khejorſtwowym ſejmje po pječđnjownej ręczniſkej bitvje 28 ſtawatej komiſiji k nadrobnischemu roſpominanju pſchipokafal. Kneježerſtvo po ſdaci na tym wjazh njeđwěluje, ſo jón ſejni ſacžiſhne; ſ teho ſo ſadžerženje knieježerſtowých ſaſtupjerjow wulogic̄ hodi, kotsiž ſakonjowý nacíſk psche pſchewrót jara ſlabje ſakitachu. Kneježerſtvo by najmudriſho činiło, hdy by jón khejorſtowemu ſejmje wjazh nje-pſchedpoſožilo. Sa njón chzedža jenož konſervativni a narodoliberálni hloſhowač, wshē druhé ſtronu ſo jeho wobrbeč hladaja. Tež najſprawniſchi pſchivisħowarjo monarchije a ſakitarjo kſchesčijanstwa maya ſa to, ſo by wón němſkemu khejorſtwu wjazh ſchložil hač pomhal. Hdy by ſo ſakón pſchijal, by ſe ſwobodnoſežu nowin nimo bylo. Nowin ſebi njebyču ſměle wjazh ſwazic̄, wěrnoſc̄ piſač a na njeđostatki w knieježerſtve a mjes ludom poſkaſac̄, dokelž bychu potom do cježkeho khostanja pſchisħle. Na druhé ſtronje njeby knieježerſtvo ludowe žadanja a ſforžby ſhoniło; duž by njeſpočtoňoſc̄ w ludu pſchiberała a njeſpočtoňne elementy bychu ſkončiňe pſchewahu doſtale, tač ſo by ſakón, kothž dyrbi pſchewrót wotwobroc̄ic̄, jenož jeho pſchikhad poſpěſhí.

W poñdželskim poſedženju ſo najprjódzy ſlicžbowanje naležnoſeže wotbychu, pſchi čimž ſo ſwobodomyslīny ſapóžlanz Richter na to hóřſchesche, ſo je ſarjadniſtvo w němſkich kolonijsach wjazh pjenies wudało, hač je ſejm k temu pſchisħoli. Narodoliberálni Hassé ſo wobčežowasche, ſo po wotſtupjenju wjercha Bismarka knieježerſtvo Němzow w wukraju na dožahaze waschnje njeſakituje a poſkaſowasche pſchede wſhém na pſchecžehanje Němzow w křiedźnej Americy. Statny ſekretar f Marschall f raſnoſcu Hassowe napady na politiku hrabje Caprivia wotpokaſa, kotrež ſu njeprawe napsheczo muzej, kothž je ſchtyri lěta w cježkim čažku na čole khejorſtwe-woho ſarjadniſtwa ſtał. Na inſtrukzijach ſa němſkich ſaſtupjerjow w wukraju ſo wot lěta 1870 njež pſheměnilo njeje. Kneježerſtvo Němzow w wukraju ſchlituje, tola ſchtóž ſo ſam do zuſhých wobſtejnosc̄ow měicha, dyrbi wjeđec̄, iſto čimi. — Na to ſo ſapóžlanz Heyl woprascha, hač ſu ſo naprawy k poſta-jenju rjemježlniſkich komorow ſtałe. Statny ſekretar f Bötticher wotmolwi, ſo dyrbi ſo najprjódzy namjet k ſaloženju rjemježlniſkich komorow po waschnju pruſiſkih ratarſkih komorow čimic̄. Ře dyrbijen-ſkim jednotam pſchecž, ſa to ſo knieježerſtvo hiſčče njeje mohlo roſhūdžic̄ a je ſo teho dla najprjedy pola rjemježlnikow wobho-niło. — Wutoru khejorſtowym ſejm w prafchenju w naſtupanju ſaloženja rjemježlniſkich komorow jednaſche. Šapóžlanz Hiſe mě-njeſe, ſo ſu ſa wuſtrowjenje rjemježla dyrbijenske jednoth jenicži prawy ſrěd, tola čhe ſo ſ wotplaczenjom rjemježlniſkich komorow ſpotočic̄. Hlowna wěz je, ſo ſo ſkončiňe něčto ſtanje. Tačo njeſe ſebi wón dopokaſmo wo wuſtjoňoſc̄i žada. Šswobodomyslīny Richter praji, ſo wjetſchi džel rjemježlnikow wo dyrbijenske rjemježlniſke jednoth njebudže rodžic̄, runje kaž ſo ratarjo ſ ratarſki komorami pſchecželic̄ nochzedža. S wofežitnym ſaſtupjerſtowem jedno- tow w rjemježlniſkich komorach bychu ſo jenož najwótrijiche napshecžnoſeže wuwiše. Witowanski miňiſter f Verlepsch rjemježlniſke komory ſakituje, kotrež dyrbijale wſhak lokalne pódlaſte ſwiaſti měč. Organizaſija rjemježla ſo ſe wſhēch ſtron žada, a khejorſtowym ſejm hiſčče w tym poſydanju nacíſk wo tym doſtanje. Pſchi rjemježl-

niskim praſchenju jedna ſo wo ſdžerženju ſkrenjeho ſchtanta. Sozialdemokrat Bock wot teho nježo hōdne njevočzaſuje.

Schtwórk ſejm wo namječe ſběhniſenja jeſuitſkeho ſalonja jednaſche, tola ſo wo tym wotkloſhowanje wotſtorči. — Na to ſo ſ nowa wo ſaloženju rjemježlniſkich komorow wuradžowaſche.

— Wot wotſtupjenja hrabje Caprivia wot khejorſtwe-woho kanzlerſtwa je ſo wětſik pſchi khejorſtwe-woho dworje wobrocžil. Swada, kotrež je bjes khejorom a wjerchom Bismarkom wobſtala, je po ſdaci cžiſce ſwiednana. S najlepſichim wobſhwědeženjom ſa to je wopryt nětčiſcheho khejorſtwe-woho kanzlera pola wjerchha Bismarka w Friedrichſruh. Wjetch Hohenlohe je ſ pſchewodom ſwójeho ſhyna, khejorſtwe-woho ſapóžlanza prynza Alexandra Hohenlohe, njeđelu pſchipoſdnju po ſelesniſy do Friedrichſruh pſchijel, hač je ſo ſapóžlanz ſapóžlanz Herbert Bismark a Bismarkowy pſchichodny ſhyn, hrabja Ranzau, powitaſtaj a jeho poſdžiſho do hroda dojedžeschtaj. Po ſwójnej hoſčinje ſo wjerch Hohenlohe ſe ſwójim ſhynom w 5 hodžinach ſaſo na dompuč ſo Barlina poda.

— Wufhud wo wychſiſich wohniſtrojerjach, kotsiž běchu ſo w Barlinskej artilleriſkej ſchuli ſwójim pſchedſtajenym offižeram ſpječowali, njeje miły wupanul. Wulka wjetſhina ſ nich, 131, doſta dla njepoſluſhnoſeže, wohroženja a ſranjenja pocjeſežowanja jaſtvo po 6 njeđelach a 1 dniu hač do 9 měžazow. Džehačzo buchu degradērowani. Jeneho podwyschka dla naſchčuwanja k jaſtву na 5 lět 1 džen a jeneho druhého podwyschka k jaſtву na 5 lět 5 měžazow ſaſhuzi; pódla teho wobeju degradērowachu.

— Wjenježne dohody ſenotliwych němſkich ſtatow ſu poſlednje ſéta woteberale. Najbbole Bruska tuton wupad cžuje. W trónſkej rěči, ſ kotrež je ſo pruſki krajny ſejm ſańdženu wutoru wotewrili, ſo praji, ſo je pruſka statna kaſa ſańdžene lěto 31 milijonow hrivnow wjazh wudała, hač doſtała. Pſchichodne lěto budže njeđostatki w ſtatnych finanzech hiſčče wjetſchi, jeli ſo khejorſtwe-woho ſejm do tobakoweho dawka njeſwoli. Wunoſchki tehole dawka by tač wulki byl, ſo by ſo ſ tym dželom ſ njeho, kothž by ſa Brusku wotpanul, wſhón njeđostatki wottronil. W trónſkej rěči ſo dale pſchipovjedži reforma ſtemploweho dawka, nowy porjad wobliženja ſudniſkich khostow a nětore evangelſke zytkwinske ſalonje, w kothž budže ſo wofežje wo staroſez ſa ſawoſtajených-duchowných w nowych provin-zech jednaſč, dale powjetſchenje ſtatneje ſelesniſkeje ſyče, naprawy k wotſtronenju ſchłody, ſi wichorowej wodu w połnožnym morju načinjeneje, potom namjetu ſa poſtracžowanſke a rjemježlniſke ſchule. Trónſka rěč wobžaruje, ſo ſhu ſwobſtejnosc̄e ratarſtwa trajnje hubjene. So by ſo njeđostatkan, ſ teho naſtaſazym, pſchedečko, wo to ſo kral a knieježerſtvo, naležnje ſtarataj. So bychu ſo rentowé ſaſhylenske ſubla ſběrzače, ſo ſejm ſalonjow nacíſk wo pſchihorbowanskim prawje pſchedpoſoži. Trónſka rěč ſo ſkonečni ſ ſapominanjom, ſo bychu ſo wſhitzu derje ſmyſleni k wobaranju pſchecživo nadpadam na ſtatny porjad ſjenocžili.

— W Liegnižskim knieježerſtwe-woho wotkježu ſo ſa ſajazy, džiwje kury, bažanty a pozpule njeđelu 20. januara hajenſki čaž ſapocžne. Hońtwa na mjenowanu ſwětinu ſo po tajkim 19. januara wobſamkuj.

— Pſchichodnu wójnu budže Němſka, jeli ſo ſo politiske wobſtejnosc̄e njeſheměnja, pſchecživo Franzowſkej a Ruskej wjeſč. Po ſniczenju wulkeho Napoleonoweho wójſka w lěže 1812 w Ruskej ſu ſa njemožne měli, pſchecživo Ruskej w ſymkiſti čažu wojowac̄.

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawařni "Serb. Now." (na róžku zwon-nejne lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci ſo wot maleho rynka 10 np. a maja ſo ſtwórk hač do 7 hodž. wjeſor wotedać.

Nětrole níma jazyk rusku jemu sa njeprichoviniliou. Němstvo wójsko ho hžo dawno na tajku wójnu pschihotuje. Kózdu jemu ho pošpnyt czinjo, na tajke wačnje samoža wojažy jemu najlepje ſnjecž. Ženej kompaniji Liegnizkého regimenta hu 8. januara pod holym njebojom w stanach pschenozowac̄ dali. Mužstwo njezmědžachu žadny palenç ſobu pschinječ a ho, předy hac̄ ſo ſetupachu, pscheptytachu, hac̄ žadny s nich palenzowu blesku pschi ſebi nima, dokelž dyrbjeſche ſo wuzlédzic̄ ſak ſo wojačam w jymje bjes palenza wjedze. W stanach bē do ſetupjenja wojačow 8 grádow jymy. So by ſo ſzoplenje temperatury ſpónalo, jedyn regimentowu ſtabowu ſefat a jedyn offizer ſa wěste hodžinę temperaturu měrjeſchtaj, pschi tym ſtaj pječa na poſled 7—12 grádow čzoploty měriſlo. Wokolo ranja ſo mužstwa ſaſo do ſafarmow wróćzichu. Wojažy, fotiſ ſu ſo pschi noznej ſlužby wobdžili, hu ſo pječa czerſtvi a čili čuli a ſu jenož ſopredka pod jymu czerpili, předy hac̄ ſo temperatura ſo hromadzelezenjom čzélów powyschila. Léhwoň wohén njebe ſapalený.

— Hžo wojažy lět ſa ſobu ſo europiske kraje ſ kholeru domaphtaja. Dopočasne je, ſo ſo poſlednie lěta ſla kholera ſjeje ſ Afriki pschenieſbla, ale ſo je wona ſ Galiziskeje wuschl, hžez w poſledním čzaju ženje čziceze haſbla njeje. W njerodze, kudobje a maſanoſczi galiziskich wžow a městow, w kotrychž ma husto židowske wobhdeſtvo pschewahu, je kholera pschihodne ſydlischeja namakala, ſ kotrychž ſo czečko wuhnac̄ da. W poſledním čzaju je kholera ſ nowa ſylnischo w Lukawizach wustupila. Sańdzeny tħdžen je tam 44 wožbow na nju ſhorilo, ſ kotrychž je 18 wumrjelo.

Awstrija. Po dohlim prózowanju je ſo ſtönežne poradžilo, na město Weckerloweho ministerſtwa, fotrež je nowe lěto wotſtuſlo, nowe ministerſtvo ſestajec̄. Pschedžydtwo w nim baron Banffy wjedze. Nowi ministerjo runje kaž jich předownizy w ſtajnſtvoje ſ liberalnej stronje ſlužheja. Žedyn ſ nich, Desiderius ſ Perczel, fotryž je ministerſtvo ſnuteſkowych naležnoſcžow pschedewſal, bē ſo w ſejmje pschi jednanjach wo ſawjedzenju ſzilneho mandželſtwa ſ hrabju Szaparyom ſwadžil a tuteho ſkončenje na duel žadal. Duel je ſo tež mel, tola ſo pschi nim po ſwucženym wačnju krwej pschelala njeje. Nježiwažy teho buſchtaj wobaj duelantaj ſ jaſtviu ſazudzenaj, fotrež pak hiſcheze žadny ſ njeju wotſedžal njeje. Nětko je ſ Perczel ſ ministrom a dokelž wón jako taſki ſudniſtviu njeſože pschewostajec̄, ſo jeho po wobſamkienju ſejmiskich wuradzenjom pschedprož, w kłodze wot ſejmiskeho džela khwili wotpocžowac̄, je ſo wón na kralowſku hnadi wobrocžil, fotraž hnadi ſo jemu doſtanje, předy hac̄ budže khezorej jako minister ſzwernoſcž pschihahac̄. So by jedyn nowy minister wo ſpuschzenje ſudniſkeho khostanja proſyńc̄ dyrbjal, předy hac̄ ſzwore ſtajnſtvo naſtupi, je drje w politiſkim ſtějenju bjes pschiklada.

Franzowſta. Franzowſojo lubuja wotměnjenje a pschekwapijenje, tola na tajke pschekwapijenje, kajkež je jim ſańdžený tħdžen pschinjeſbl, njeſku drje pschihotowani byli. Franzowſke ministerſtvo, ſ kotrež pschedžydu be Dupuy, je wotſtuſlo, a hñdom na to je president Casimir Périer presidentſtvo ſložil. Naſtorf ſ naſtemu pschewrōtej w franzowſkim knježerſtvje je ſinazym ſkandal dał, fotryž franzowſku połodniſchu želeſnizu naſtupa. Knježerſtvje je w lězje 1883 ſ Rothſchildowym towarzſtowu wucžinjenja wobſamklo, po kotrychž tole towarzſtvo njeſměný dobyt ſ wulkich želeſnickich čzaron doſtowa, bjes tym ſo ſo ſtatej ſchłodowanek malych pödlanskich linijow napołožichu. Akzionaram dweju želeſnizow, Orleanskeje a Midiskeje, je ſo wot ſtata 56 frankow dividendi po akciji ſarucžilo a to, kaž je psched krótkim ſtatna rada wobſamkla, niz na wěſt czaſ, ale na pschezo. S połnym prawom franzowſki lud na to tuſa, ſo ſu ſo ministrojo a ſtajnizy, fotiſ ſu do tychle wucžinjenjom ſwolili, ſ wulkimi ſumami wot Rothſchildoweho towarzſtwa pokupic̄ dali. Hłownaj čzinerzej tħchle wucžinjenjow je roſprawnik wucžinjenſkeje komiſije, David Rahnal, pschedžel bywſchego prezidenta Casimira Périera, a bywſchi minister Baſhaut byloj. Pschedžiwo woběmaj je komora wutoru pschepytansku komiſiju poſtajla, fotraž dyrbji wobeju džela pruhowac̄. Sozialist Müllerand bē na to poſtaſ, ſo ſ wužudom ſtaneje radu w naſtupanju prozeſa ſe želeſnickimi towarzſtwiemi stat wo 1000 milijonow frankow ſchodusze. Ministerſtrowy pschedžyda mōžeſche ſ prawom ſ napſchecžiwic̄, ſo komora roſhud ſtaneje radu poſudžowac̄ njeſmě, a ſebi žadac̄che, ſo komora jeho měnjenju pschihložuje. Wojoſč, ſo w tajkim prozeſe nju, hžez ſo wo wulke wopory ſtata jedna, do ſwetla ſtajic̄, po hnu wjetſchinu, fotraž bē hiſcheze džen předy twjerdże ſ knježerſtvu ſtala, knježerſtvu wopuſchecžic̄. Casimir Périer budžiſche dyrbjal,

hñdom nowe ministerſtvo, ſestajec̄ tola tón ſo tehole džela ſminu a prezidentſtvo ſloži. Teho wotſtuſjenje pječa tež ſe ſzwobodnymi wobſtejnoſcžemi ſwizuje. Teho mac̄ je jeho, kaž je ſnate, poſmuła, prezidentſtvo pschijec̄, tola wona je bóry ſzegfotu tehole ſtajnſtwa ſpónala a ſo njeje pschecžiwaſa, hžy prezidentowa mandželſta wo wohrožene ſtějenje ſzwobodnoho mandželſtwa a ſzwobodnych džecži tſchepotajzy ſzwobodnoho muža proſeſeſte, ſo by wot prezidentſtwa wotſtuſil. Pomalu ſo Périer na tule myſličku ſwucži, fotraž ſo hiſcheze wobtwerdži, hžez jeho ſzwerny pschedžel Burdeau wumrje a jeho roſhudzenje doſrawi, hžy ſo na jeho dobreho pschedžela, Davida Rahnala, w komorje ſ porokami dachn, wo fotrychž wón měnjeſte, ſo ſo pschedžiwo njemu měrja. Khwalbu ſebi Casimir Périer ſe ſzwojim wotſtuſjenjom nihđe dobył njeje. Se žadnej pschesjenioſeſtu jeho w Franzowſkej a w wukraju ſazudža. A wo prawdze, ſedma hdy je jedyn ſtaſan tak mało lubjenja dopjelnil, fotrež je wón ſebi, a ſwet ſebi wo nim cžinił. Casimir Périer je ſ tym, ſo je w cžejkej hodžinje wjeſtlo ſtaneje ſazudži, tak mało ſzwedomicoſeſte ſe ſzwernoſcže wopokaſal, kaž to w ſtawisnach ſedma ſzwobodnoho ſunječa namaka.

Hñdom po wotſtuſjenju Casimira Périera wot prezidentſtwa je ſo do Versailla narodna ſhromadžina, ſe ſhubuſtawow ſenata a deputetſtſeje komory wobſtejaza, powoſala; ſo by noweho prezidenta wuſwolila. Pschi prenjej wólbje žadny ſ namjetowaných kandidatow abſolutnu wjetſchinu hložow, to je jedyn hlož psches poſložu wſchech wotſedathych hložow doſtał njeje. Pschi druhzej wólbje ſo Félix Faure ſ wjetſchinu 72 hložow wuſwoli. Tutón je w poſledním ministerſtwie ſ ſazudzowym ministrom byl. Nowy prezident budže poſlednie dny tuteho meſzazu ſzwój ſchtyriapteždžesatnou ſazudžinu ſwycžie. Wón je ſyń ſhudeju ſtarſcheyu. Hiſcheze pječed 30 lětami bē Félix Faure ſ ſhudy ſiſarjom w jenej garbatni. Se ſamneje možy je wón wobohatnul a ſo wobhdeſer wulkeje wikowatnje a ſazudženje w Havre ſe ſzinil. W Havre bē wón w němſko-franzowſkej wójni ſ komandantom mobilneje gardy. Tehdy jemu ſchiſ ſeſtneje legie ſpožcžichu.

Ruſſia. Pschedžeranie palenzowych korežmon — tak ſo w jenym wukau praſi — je derjemecžu, wačnjam a čeſknoſcži ruſkeho luda wulke raný nabiło. Duž zar porucži, po možnoſcži ſicžbu palenzowych korežmon ſamjeſowac̄. Mjeuſche dohody ſ palenzoveho dawka — zar praſi, do wahi njeſadaja, dokelž je dotalny wjetſchi wuſosk ienož njeſožitivoſcž, njerodu, bludnoſcž, njeſpožiuki a njeſtutki ſpethowal. — Tež w druhich krajach dyrbjeli po tymle wukau čzincž.

Wopor ſtemu duhej.

(Wobras rānsheje ſſibiriſkeje.)

Najch podawſ ſo ſo ſtał w ſamej naraiſchej ſſibiriſkej w kraju ſhamanskeho pöhanſtwa, po brjohomaj rěki Uſuri. Tuta pödlanska rěka Amura ſorli ſo ſydomidžehat werſtow wot ſapanskeho morja w potajnoſtnych, čzowowych horach ſichot — Alin, hžez ſo ſe wſchelakej džinui a mnohim ptacžtivom mjerwi. W woſamocžených dolach a ſareſtach thje mózne roſtlinſtvo, hžez ſo ſelenje a horný ſ cžrjódami paſku, antilophy, moſtužkowe ſwérjata a ložy čerſtwy powětr ſrēbaja a cžichu ſhamotu namakaju. Po hľubokich, njeſchitupnych ležach, kž horinu kruja, běhaja wulke bengaliske tigry, třevjelacžny panter, bojaſny njeđwiedž.

Na jenym ſ tych podolhých krajinokow poſběhuja ſo male, čziste domečki ſ mlobneje ſeleniny. To je wjeſt prenjoſtnych wobhdeſerow, Schangijs. Nježiwažy na to, ſo bē čzaſ ſ dželu a najlepscha ſkladnoſcž ſ rybarjenju, běchu tola wſchitzh wobhdeſer doma a ſtorkachu ſo wokolo ſanžy (khēdi), kž bē wjetſcha a rjeuſcha dyžli druhé. Ludzo běchu jara roſbudženi a machachn ſ ſukomaj a wadžachu ſo ſawječe wo něčzo. Žónſke haltovalachu a woſachu jena pschedmoſ druhu.

Czrđka džecži běhac̄he mjes wotroſčenymi a ſlučac̄he wežipni. Woſebje wežipni je bē ſyń naſbóle bohateho ſazyr-Chonka, čerwienyj ſizat, ſydomleſny hólcež ſawa. Nětore ſlowa: panter, djabol, ſly duch, tiger, dobyčku ſo jemu do wucha.

Malý ſawa wježeče netole, wo czo bē čzincž. Linza, najstarſchi ſyń wježneho pschedſtajneho Datu, dwanačetných mlobžen, bē ſo na hoſtivje wot ſzwobodnych towarzſtow ſaběžal a na doboſtejſche psched ſim niz wocžakowaný ſornik, ale hroſne ſwertiſko, ičtož bē naſſerje ani tiger, ani panter, ale wjele bóle ſly duch Amba ſam. Linza njebe bojaſny. Mjeuſche ſo a tſeli. Tola ſly duch ſtoreži jeho do rukí a kula naſlepſeſtvo ſtela w Schangijs ſlečza do ſchtoma. Šlenjedobre da ſo do Linzy a poraſh jeho.

Ze Serbow.

Š Budžhina. Na poříšednjej hłownej shromadžsnej Macicy Serbskéje wuprajichu někotre žobuſtawы Maczijz pſcheče, ſo by ſo ręczespytny wotriad Maczijz ſaſo wobnowiſ. Taſke pſcheče kniſeſ lic. farat Žmisch tehdы klubi dopjelnicz a ręczespytny wotriad ſ nowa ſaſo ſaložicz. Pſcheperoſcheni wot kniſeſ Žmischha hromadžichu ſo 3. wulſkeho róžka 8 kniſejojo w tudomnej Reibetanzeſ (Thiermanež) reſtauraziji, hđzež ſo ręczespytny wotriad ſ nowa ſaloži. Knijes Žmisch w powitazej ręči na to ſpomni, ſchtó je pſchi pořílednjej hłownej hromadžinje Maczijz klubil, a wuloži, kaf ſpomožnje je w přjedawſchich lětach ręczespytny wotriad ſkuſtoval a herbſkemu pižmowſtwu wſchelako pucž poſkaſoval. Wobnowjenje tajkeho wotriada je wužitne, haj nuſte, dofelež je ſo do herbſkeho pižmowſtra wjèle wſchelakoſče a wopacžnoſče dobylo; pſcheſſenioſcž w pižanju dozpecž, to budže hłowny nadawſ ſ nowa ſaložomneho wotriada. Po dleſeſej roſmolwje wo kniſeſ Žmischowych hłownach prascheſeſe ſo k. Žmisch pſchitomnych, haž chzedža bycz žobuſtawы ręczespytnego wotriada. Wſchitz ſo ſwolni wuprajichu. Běchu tu pſchitomni k. lic. Žmisch, dr. Kalich, dr. Muſka, farat Golež, wucžer emer. Bartko, redaktor Šsmoleř, wucžer Sommer a farat Skala. Dale maſa ſo k ſaſtupej do wotriada pſcheperoſhcz k. ſcholaſtikus Lufcjanſki, farat Jencž, dr. Sella, ſeminarſki wjſchichu wucžer Fiedler, administrator Libſch, kaplan Kral, tež hishcze druh herbſky ſpižowaczeljo, a chze kniſeſ Žmisch to wobſtaracž. Hdyž bě wotriad ſ tutym ſ nowa ſaloženym, wujwolichu pſchitomni ſa jeho pſchedžydu kniſeſ lic. Žmischha, ſa měſtopſchedžydu kniſeſ dr. Muſku a ſa pižmatyedzerja kniſeſ fararja Skalu. Tež ſo hnydom wobſamky, ſo ma wotriad ſa lěto 4 poředženja wobycž a to w jutrownych, wulſich, Michaſtich a hodownych proſdninach. — Hnydom pſchi tutym přenim poředženju ſrěžachu ſo pſchitomni, ſo chzedža wot někta w pižanju dohleſdnie tuto wobkedybowacž:

- a) We głownych żadach budżemy verbum finitum abo przedkładat jeno wyróżnienie na łapoczątku żady stajecz, w relatywnych żadach pak wożebje pomocne żłowięsze (verbum auxiliare) żenie na konz.

b) W drugiej konjugacji piżamy particip. perf. act., naukuły, naukła, naukło atd., to płacz i wo żłowięsach, których żdonk żo njełonczi na żamony.

c) Genitiv. dual. żłowa dżęgo je: dżęcżow.

d) Piżamy dwazęci, próż (niz dwazeczi, próże), t. j. sa twierdymi życzeńkami piżamy mesto e: y.

e) Sa m. = mark piżamy: hr. = hrivna.

f) Piżamy: widżał, niz widżil.

g) Piżamy: kieżor, niz kieżor (grecki Kaisar).

h) Trębam y pronomen jo sa neutr. sing., je sa neutr. plur.

i) Twórbu padnuch, padnuł, padnuwschi damy sażo spadnycz a piżamy powstchitkownje y: padnuch padnul, padnwynschi.

Skóneżnje ſo wobſamkny, ſo maja ſo roſprawny wo ręczespytnym
wotrijedze tež w naſchich ludowych cążkopisach woszewńiec, ſo by ſo
ſ tym pschesjenoscž w piſanju dozpela.

— Mało samożite gmejny w haffkej Hornjej Lužicy mohle
šivoje gmejnske dokhody khetro powjetshicž a s tym na druhzej stronje
šivoje dawki ponizicž, kdę bychu pucze, brjohi, hörki, trawniki atd.
se žadovymi schtomami požadzale. Trébne schtomy tajke
gmejny s Budyskeje žadatſkeje schule darmo dostanu. So
by ho žadatſtwo spechowalo, je mjeniujy pschedžydſtwo Budyskeho
rataſkeho wokrježneho towarzystwa jako sarjadniſtwo Budyskeje rataſ-
keje, žadatſkeje a sahrodniskeje schule, wobſamklo, mało samožitnym
gmejnám žadowe schtomy k požadzenju gmejnskich ležomnoſcžow
darmo pschewostajicž. Gmejny maja ho jenož na to ſwiaſacž,
so schtomy, jim darmo podate, prawje ho žadža, woſhladaja, woſzelje
ho pschiſpratne schtomowe jamy wutryja, schtomuči wězywustojnym ludźom
žadžicž dadža, schtomki k dobrym kolikam pschiwiaſaja, je psched
šwérinskej schkodu wobarnuja a je lětnje porjadnje wobrěſacž dadža.
Teho runja móža mało samožite gmejny ſpalerowe schtomy, k žadženju
k gmejnskim twarjenjam jało ſchulam atd. a murjam s tým žamhmi
wuměnjenjemi darmo doſtačž. Gmejny, kotrež chzedža tajke schtomy
doſtačž, maja ho wo nje, jich ſicžbu a družinu naſpomniwschi na
pschedžydſtwo wokrježneho towarzystwa wobrocicž a pschi tym woſje
wicž, w tajkej wykrokoſci žu ho gmejnske dawki w požledních tſjoch
lětach po dawſkej jenoſci ſběhale.

Dale ho na to kedzbiwe czini, so ho w Budyskej hadariskej a
sahrodniskej schuli hadarjo wuwięzują. Taifim hadarjam, kotsiąż ho
wot gmejnow tudomneho wokrjeża do wiczyby pōsczelu ho wiczybnym

pjenjes, 30 hrivnov wucziniąż, śpućheżi, tola dyrbja ſo woni na to ſwiaſacż, ſo budža w naſtupej gmeinje ſ najmiejſcha 5 lét dołho ſhadarſtwo ſastawacż a ſchomu pola gmeinſkich ſobuſtaſow ſa předy wuměnju placzijnu woſhladač.

— Piątk 18. januara popołdnju je ho w hospicjum i bieżemiu konnej w Budyschinie shromadzisna komiteja sa twar Budysko-Ratyczan- sko-Wojerowsto-Kulowsto-Hródkowskeje a Sohlandsko-Szlantnowskeje żeleśnizy wotbywało, w kotrejż je ho rośprawa wo dotalnych komitejowych przozowanjach podała.

— Schtôz chze i wuspechom pežolaricž, je wot trojakeho wotwîshn:

1. dyrbi pečołk a jich bęże dośpołnje snać a po tym łań dobrą roszbūd mēć;
 2. dyrbi s prawymi kołczemi pečołaricę
 3. dyrbi łań snać węzławiania na pośtmie urotnicę.

a 3. výrbi běti svého pečovatřenje po pánvje naprávívz. Schtóż pečołh a pečołaze žiwjenje do spolnje njeſnaje, wostanje ſepkał ſvovo živve dny. Teho dla je trébne, ſo kózdy pečołat pečołaze žiwjenje dopolnje ſnaje. Schtóż je njeſnaje, ſměje w dobrých lětach znano tež schwärne wuspěchi; tola pſchitnū hubjene čaſhy, cízim jeho pod lašvu. Pſchi tym je roſuminemu jaſne, ſo ſměje tež najwüſtojnitschi pečołat w hubjentych lětach jenož male wuspěchi. Tola hubjeny čaſhy jeho njepodtorhnu. Kaž wſho druhé, dyrbí ſo tež pečołatřenje do ſpolnje naſvuknuć. Hdyž ſebi myſlitich, ſo ſy pečołat, hdyž ſebi 10 abo tež 100 kołczow do ſahrody ſtajich, dha ſy blaſní a njebluſchesch do pečołniſz. Wuknuć, a pſchezo ſaſo wuknuć dyrbisich, hdyž chzeſch pečołat byćz, a cízim wjazy, hdyž chzeſch wuſtijnofež w pečołatřenju do gpiež. „Svože dyrbisich mēcž pſchi pečołatřenju!“ tak ſo ſ wjetſcha praji; tola to praja jenož cíz, koſiž ſhami ničo njerofumia. „Svože ſmějefch, hdyž budžesich pečołaze žiwjenje ſnacž a hdyž po tym, ſchtóż ſy naſvuknul, pečołatſh!“ tak praji wuſtijný pečołat. A potom ſmějefch tež wuſpěchi a budžesich wiđecž, ſo pečołh tež hiſcheze něſchtō wuſnejehu. S prawimi kołczemi dyrbisich pečołatřicž. Něktore roſdželimi mjeskołczemi ſ hibithym a tajſim ſ njehibithym twarom, abo mjeskołczemi ſ ramifomi a ſchwanionimi, a tajſimi, kies ramifom. Někibithym

ramitami abo schpjennami, a rajtmi bjes ramitom. Hčehibim je tvar, hdjž su plaſth do koloča tak satwarjene, ſo móžesč je jenož wuſluſacž, hdjž je wureſasch abo wuſlamsch. Te pak njemóžesč ženje wjazh do přjedawſcheho rjada do koloča wróćicž. Hibith tvar je do jenotlivych ramitow abo na jenotlive schpjenni pfchi- twarjentj. Hdjž koloč wotcziniſch, móžesč plaſt po płaſcze ſe wſchemi požolami ſ koloča won wſacž a ſažo do njeho ſpořiſhcež po přjedawſchim rjedže, móžesč tež plaſtu ſ jeneho koloča do druheho pfchiwoſhcež. Čole je wulſe wunamfanje naſchego ſlowjanſkeho bratra, wulſeho Polaka Dzierzona (Džersona). Hdjž maſch koloč ſ hibitpm tvarom, dha haſle móžesč wulſe džiwi Bože w požolazm živjenju wobfedžbowacž a potom wuſtojnje požolaricž. Ale tež po paſtviye dyrbiſch ſo je kwojim požolarjenjom ſložicž. Paſtwa w hornich Sſerbach je hinaſcha, hacž w delnich Sſerbach, w tych stronach, hdjež hola kniježi. W hornich stronach kęſeja miedowé kwětki na lukaſach a polaſach a w fahrodach w nalečežu a lęcze, w holi pak w podlęczu. S teho je jažne, ſo požolať w stronach, hdjež pola kniježa, ſahe w běhu léta dželacjerow trjeba, kotſiž něd noſcha, w stronach, hdjež ma hola kwoje kniježtwo, trjeba wulſe byly mědnoſcherjov haſle w podlęczu.

S Małeho Wielkowa. (Rozprawa wo pożedżeniu Małego Wielkowskiego ratajskiego towarzystwa, 13. januara w Małym Wielkowje wotmętym.) Wuwostajiwscy wscho wschędne a mniejie ważne, wosjewimy s tutym jenoż najważniscze s pschednoschtska knięja Möbiusa, direktora hajnińskiego a ratajskiego hospodarjenja w Draždżanach. Wón pschednoschowaſche: „Wo saweſczenju psche ſnjeboženje w hajniſkim a ratajskim džěle” a podawasche s krótką ſzczehowazę: Sso na mērnym puczu se fozialnych praschenjow wuwicę po nowym nastaczu němſkeho thęzorſtwa, najlepſchim naschelio luda ja najkratnisczy nawdawak placzesche, a fakt wutrobnje je w Bosy ſemrety thęzor ſebi polepſchenje fozialnych wobſtejnoscžow žadał, widzachmy s jeho pôzefſtwa, 17. novembra 1881 němſemu ſejmey pschepodateho, w kotrymž wón praji, ſo ſo fozialna ſchłoda njeſhodži jenož ſe ſakroczenja psche czivo fozialdemokratiskim ſchłodnym ſaméraram ſahojicž, ale ſo dyrbimy ſo s dobow wo woprawne derjehicž dželačerſkeho luda staracž. S tajkeho wotpohlada ſu boryš po tym saweſczenju psche khoroſež a psche nufu invalidnych a ſeſtarjenych dželačerjow nastale. Gene tajte saweſczenje je tež saweſczenje psche ſnjeboženje w hajniſkim a ratajskim džěle. W ſakſkim krajeſtwje ſu wſchitke wožobhy, kiz w ratajskim a hajniſkim džěle ſteja, saweſczenie. Po tajkim niz jenož dželačerjo w wulich wobſzedzeniſtach, ale tež w najmjeñſchich

žiwnoiczać maju što psjeće žiwieboženje w džele ſawějčicę. Niz pak jenož dželaczerjo, ale tež hospodarjo, fiz ludzom dželo dawaja a wſchitzu, fiz ratariske a hajnife dželo nawieduja, ſu do ſawějčenja ſobu wobſamknjeni. Žako ratariske dželo ploczi tež dželo w knejzich a wikowanskich ſahrodach; dželo w malych domijszych ſahrodach pak je ſ tuteho ſawějčenja psjeće ſnjeboženje dželaczerjom wusamknjenie, jeli ſo ſ dželom w ležu, na polach a na lufach trucze njeſwiſjuje, a jeli ſo što we tajkich ſahrodach ſ pschedawanja ſhadu atd. wulki wužitk nječežnje. Šawějčicę pak dyrbja ſo tež dželaczerjo w ratariskim pódlaniskim dželu, ſ kotrymž ſo hospodać pódla ratarjenja živi abo ſubla, hdyž je wunoſtſ hłownego džela wjetſchi hacž pódlanſteho. Ssem ſluzha formaujenje ſa mſdu, dželo w ſtaſach a pěſtovnych a ſchęzerkowych jamach. Žara neprawje je, ſo wjèle wjeſtnych ratarjow ſtwoje pódlaniske džela pola ſienocženſwa ſ ſawějčenju njeſamolwja. Wſchelkim ſu tu węz naſtuſaze ſakoniske poſtajenja njeſnate, druh ménja, ſo je jum do wole date, hacž chzedža je ſamolwicz abo niz. Woboji ſo wulfemu ſamoſwjenju wuſtaja a dyrbja ſchłodu ſwojego ſakomdženja ſhami njeſež. W ſakſkim kraleſtwje wſchitke wožobu ſa ſawějčene placza, niz jenož hospodarjo, ale tež ich mandzelle ſte a džeczi a druh ſwójbni, jeli ſo w ratariskim dželu ſteja, — a, ſchtož ſo ſhamo wę, ſo wſchitzu dželaczerjo, mužiž a žónſte, tež hospodaćzy ſaſtojnizy, naſhwilnje a trajnje w džele ſtejaz yaceeži, wſcha czeledž, mužſta a žónſta — njež je w khorobnej poſkładniſu abo niz. Schtož pak by ſebi myſlił, ſo dyrbja tute wožobu pschi kózdynižkuſliž wobſchłodženju ſarunanie a podpjeru doſtačž, by ſo myſlił; pſchetož ſawějčene je jenož ſnjeboženje w woprawnym powołaniskim ratariskim dželu. Hdyž ſebi holza na rejach abo duzy ſ nich nohu ſlamu, niemože ničž doſtačž, hdyž pak žona ſ butru na wili dže a do ſchłodu pſchińdże, podpjeru doſtanje. Šakon ſebi žada, ſo dyrbji ſo kózde ſnjeboženje, fiz je ſo w ratariskim dželu ſtaſo, ſ kotrymž je dželaza wožoba žiwjenje ſhubila, abo ſo czeſljenje tak wobſchłodžiła, ſo dyrbji dleje hacž 3 dny ſawějčicę, abo ſo wobſchłodženja dla bórh wumrje, pola dowěrnika a na hamtſkim hejtmanſtwje woſjewicž. Tež pſchecziwo tutej pſchiſkuſchnoſce ſo czeſto hřeſtci, czehož dla maja ſo hospodarjo husto czežko ſamolwicz, a ſarijadniſtwu načzini tajke ſakomdženje wjèle jara wožužnego džela a wuſchparanja, ſchtož zyle ſarijadniſtwo wulzy jara podroži. Woſkebie tajzy ſkomdžerjo ſtwoje pſchiſkuſchnoſce ſu na ſarijadniſtej drohoczé, na ſotruž ſo jara ſkorži, wina. W ſarijadniſtwie w Draždžanach ma 25 muži ſtajne dželo a czeſto dyrbja ſebi hſichče 10 mužom na pomož wſacž, ſo bych ujuſne dželo ſhotowili. Tež wbohi ſnjeboženj ma tajkeho ſakomdženja dla husto jara czeſpicž. Šawějčenje pak ſo njeźmē njezužitnje wužiwačž, tak ſo by ſo ſ nim lenjoſeži poſletovalo abo ſo hewač ſ nim nětaſti poſleſki pſtal. ſ nim dyrbji ſo jenož ſchłoda ſarunacž, ſotruž ma ſawějčenj ſnjeboženja dla na ſtwojej ſaſlužbje, czehož dla ma ſarijadniſtwo trucze wuſležicž, tak wulka něceje ſchłoda je. Tuta ſchłoda pak ſo po lětnej mſdze woſlicz, ſotraž je ja kózdy woſkebith ſrajny woſtrjeſ (hamtſke hejtmanſtwo) woſkebie poſtajena. Sa hospodarja, jeho žonu a ſwójbnych ma ſo lětna mſdu 300 króč ſak ſulka, kaž je ſa dželaczerjom a dželaczerki poſtajena, do ſličbowanja ſtajicž. Tež móže ſo hospodar dobrowólnje tež hſichče wylýchche a to hacž do 4000 hrivnow lětneje ſaſlužby ſawějčicž, abo džel tuteho ſbytka ſ ſawějčenju ſtwoje ſony nałožicž. — Tež tute prawo ſo jara mało wužiwa, ſchtož ſu hospodarjo, ſotryž je njeſbože potrjechilo, husto czežko wožarowali. Saſtojnizy, to ſu ludžo, fiz ratariske abo hajnifke dželo nawieduja, tež czi najnižſchi, hejtman, lambora, wulka džowka ſu po ſtwojej woprawnej lětnej mſdze ſawějčenii, a móže hospodać ſtwojego ſaſtojnika, tež tajkeho, fiz ma wjazy hacž 2000 hrivnow lětnej mſdu, dobrowólnje hacž do 4000 hrivnow ſawějčicž dacž. — Majſtarſchi ſyn, ſotryž hospodaćſtwo ſtwoje ſwudowjenieje macžerje wjedże, je ſaſtojnif a ſmě ſo po ſtwojich lětnych doſhodach, po tajkim niz tak niſko jako czeſladniſ, ſawějčicž. Ale tajke ſawějčenje ma ſo woſkebie ſamoſwjež. Pſchinoſchi ſ tutemu ſawějčenju ſo w ſakſkej po ležomnoſtnych dawſtich jenoſežach placza a móžeja naſhwilnje hacž 3 np. na jenoſež ſeicž, pomału pak ſo ſaſo pſches reſerwny kapital poniza. — Dokelž ſo pſchinoſchi po jenoſežach placza, dyrbji kózdy wobſhedžei poſjetſchenje abo poſmenſchenje ſtwojich ležomnoſcزو, ſ cziñž ſo jeho jenoſeže pſchémjenja, hnydom dowěrnikej woſjewicž njeſeli to ſa dwě njeđzeli cziñil, ſapadnje do khostanja. Bóh chzyl dacž, ſo by ſo mjes naſchim ludom pokoj pſchęzo ſlepje ſahajil. Riech ſo kózdy po ſtwojej pſchiſkuſchnoſce ſwetu ſa krala a wózmu ſraj pržouje, to rěka ſa prawo, porjad a kſchecžijanske žiwjenje a njech kózdy po ſtwojim ſamoſzenju ſa trébnich a tradazich ſobucžlowjekow rad ſmilne dary wopruje. Tak móžem ſo dobreho pſchichoda nadžijecž.

S Čželchowá. W najchim čzažu, w iotrymž óvohužel hujto
widžimy, so čzeladnižy jenož krótki čzaž na jenej klužbje pobhywschi
na druhi čzahnu, je jara swjehelaze, shonicž, so kui hischeze woprawdze
hwěrni čzeladnižy, kofisž wjele lét dolho na jenej klužbje wostamu.
Takki hwěrny čzeladnik je knježi pohonež Boldraf, kotrž hido 18
lét dolho bjes pschetorhnjenja na Čzelchowskim knježim dworje kluži.
Tako pschitopónscze sa tak dolhi klužbny čzaž je so hwěrnemu čzelad-
níkem w požledném požedzenju I. Klukšanskeho ratařského towarzstwa
psches ratařského radžicžela Pfannenstiela klužbna medailla
sa hwěrnych klužobníkom hwjatovčinje pschepodała.

S Bukez. Nowe lèto je šo w naszej wýby polizajſſa stagjia ſałozjala. A njej ſu ſo někotre wýby přjedawſcheho Lubijſſeho a někotre Wósborscheho wotřjeſa pschidželiſe.

— Wulku schkodu je tudomny czajnikar Mroś poczepil.
W nozy wot brjedy k schtwortkej ku ho do jeho doma paduschi do-
byli a s njeho sa nehdze 1000 hriwnow czajnikow a rječasow
kranuli.

S Klukšča. W lēce 1894 je šo w naschej woħadże, 2400 duichow liežazej, 85 dżecži narodžilo, a to 46 hólzow a 39 holczkow, mjes fotrymiz bě 12 njemandželskich a 3 morwonarodžene. Spowjednych ludži bě 3551, 240 wjazg dyžli lěto předy. Wumrjelo je 59 woħobow, 34 strožených a 25 dżecži. Majstarscha woħoba bě Jan Biſold se Ederje, fotryž bě 85 lět 7 mēħażow 25 dnjow dozpił. Psihipowjedalo je šo 27 porow a 21 porow je šo w naschim rja-nyim Božim domje werovalo. Darow kħeschċijsanskeje lubošeże je šo 289 hriwnow 3 np. nasberalvo, mjes tym 114 hr. 76 np. ja stutk miķiżonista mjes pôhanami. Bôh luby ānjes chżyl też dale s hnadu s naschej woħabu bhez.

S C u p o j e. Nasch wybórkowézczény knjies farar Mrošak naž hižo 20. januara, niz, kaž bě thdženja wopak wocžiszežane, hafle 20. februara, wopuszczí. Nasche duchowne městno ho po jeho wotendženju hmydom sažo wobžadži. Konsistorstwo je sa njo knjesa kandidata theor. Sarinka, kž je w tu khwilu s pomožnym předarjom w Bukezach, postajilo. Rjedželu 27. januara knjies Sarink w naschim Božim domje psches knjesa zyrkwinſkeho radžicžela Kellera s assisenzu knjesa fararja Jakuba Rježwacžidliškeho a knjesa fararja Šykorž-Minakalskeho měchniku hwyjeczímu doſtanje a ho s dobom do hwojeho noweho ſastojnſtwa zapokaze.

Se Sslepeho. W naszej wózadze je šo w lěže 1894 narodžilo 122 džecži, 74 hólzow a 48 holczów; wěrovalo je šo 19 porow; wumrjelo je 54 wožbow; paczertskich džecži je bylo 71 a spowiednych je bylo 4638, a to 431 němčich (s vjetšcha tež Sserbia, ale delnjolužisz) a 4207 řerbſkich; mužstich je bylo 1994 a žónstich 2644. Woprawjenjow je bylo 71.

Přílopy

* Žadławy podał w Gleiwicach 10. januara wieczor w domu ręsnika Ligęzny stał, pschi lotnym jena jeho pschibuiących, hłupikojta 18-lata Fabischez bydlesche. Holzyna macz bęsche na węzy wuchla holzu domu kamu mostajiwski. Były wokoło 7 godz. iżwii Fabischez bydła woczinichu, jaśtujującym ludźom pschecznia wopalna woń napiszczęgo czebniecze. Dalej pohladawski holzu skhileni pschi khachlach, s wobliczom k khachlam pschitwobroczenym czijsze wopalenu jako często namakału. Wloży a wobliczo a horni dżel wutrobna bęchu do cziista swuhlene. Pschi szczytne wiżacu sbytki najskerje rosbuchnijenje kuchiniskeje lampy. Pożłeszcza po iżwje wokoło leżachu a bęchu s dżela teho runią spalene abo wob- k mudżene.

* Zona palerškeho dželacžerja Wiependy w Chwalowizach bě na māočenje škola, žwojej dwē džesčzi, 2- a 4 lětnej holčičy do wobydlenja samknuwoschi. Hdyž ſo žona wróči, bě ſtwa ſi ſurom napjelniena a džesčzi běſtcej ſaduſhenej. Držewo, ſa khačlemi ležaze, bě ſo ſapalilo a ſo bajesche. To je ſa dwē nježdželi hžo tſecži podawki w Hornjej Schleſhnskej, ſo ſu džesčzi ſo ſac̄knuwoschi wumrjel.

* Wóndano je šo w Grottawje pola Liberz 8 lětne džeczo fabrikátki Ruzhovejce w plomjenjach saduflo. Ruzhova bě rano w 6 hodžinach do fabriki woteschla a hdvž šo wona w 8 hodžinach k znědānju wróci, swoju jſtu, w kotrejž bě swoju džowcziczkę hamu wostajila, s kurom napjelnjenu namaka. Domjaza nadoba bě šo spalila, a pod ložom spalene holzyne cželo nadendže. Džeczo ie našíkerie se schwabliczkami hraifalo.

* Всопачнєго дuchownego Partijcha, kotryž bě dr. theol. Werthmann ſo mjenujo w Menichowje baronku † Zettwiz † hypnoti-

Cyrkwinskie powjesce

W **R**ichardské zvuku směje jutje nějžel u rano w 7 hodz. diaconus [Ráda
herbiku ipowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ 9 hodzin farat dr. Kalich herbisce a w 10 hodz.
němſce předowanje.

Wěrowanſ:

W Katolskci gýrwi: Józef Béchet, dýslaczev w Budějovicach, s Hanu rođ. Hnýlez. — Jan Žira, dýslaczev w Budějovicach, s Hanu rođ. Schlaßneq.

Křenovice

W Michałskiej wsi: Hanża Charlotte, Jana Krawza, półbraterskiego dziedziczenia w Dębnikach, dż. — Ida Elsa, Emila Herberga, fabrykatarza w Dębnikach, dż. — Jurij Alfred Waltat, Kornelia Józefina Wylema Groha, krawieckiego misztrza na Bidowie, s. — Bertha Anna Augusta, Michała Augusta Hale, zięwoczerwia w Wąbrzeźnie, Wieliszowie, dż. — Kornelia Augusti Hanowska, dziedziczenia w Czichowicach, s.

W Katholicej zyrlci: Maria, Ernesta Josefa Pjetesch, wobszedzherja w Hniewszach, dz.

Zamrječia

Dzień 9. stycznia: Herta, Franża Krautwursta, krawąża, dż., 3 l. 7 m. 29 d.
— 10 Handrij Löhnert, żywość w Nadżanezach, 57 l. 8 m. 24 d. — 12.
Morwonarodz. s. Hana Augusta Kudżele, cęckle na Żibowje. — 14. Hana
Frida, Bohuwera Wylema Ryłter, krawąża pod hrodom, dż., 28 d.

Działalność jadow a produktów

Ritown dowos w Budzjedzianej: 3396 metrow.	W Budzjedzianej 12. januara 1895				W Lubtju 17 januara 1895			
	wot mf.	haej no	wot mf.	haej np.	wot mf.	haej no	wot mf.	haej np.
Biszenja	bela	7	6	7	12	6	76	7
	żółta	6	47	6	70	6	35	6
Kożla		5	63	5	69	5	38	5
Jeżemjen		6	43	6	50	6	13	6
Worž		5	50	5	60	5	—	5
Broch		7	50	11	11	8	50	9
Wota		9	3	9	44	7	22	8
Zahty		12	—	15	—	10	50	13
Pejduscha		15	—	15	50	13	50	14
Werhy		1	70	2	—	1	70	2
Buria	1 kilogr.	1	80	2	40	1	50	1
Biszenżna muta	50	6	—	14	50	—	—	—
Rżana muta	50	6	50	10	—	—	—	—
Schno	50	2	20	2	50	1	90	2
Słotoma	600	17	—	20	—	16	—	19
Prochata 310 sctut, sctuta		15	—	23	—	—	—	—
Biszenżne wotrubu		3	75	4	75	—	—	—
Rżane wotrubu		4	—	5	50	—	—	—

W Budyschinje placzejche: kórz všchenzy (béla) po 170 punkach 12 hr. — np
hacj 12 hr. 10 np., žolta 10 hr. 99 np. hacj 11 hr. 39 np., kórz rožki po 160
punkach 9 hr — np.. hacj 9 hr. 10 np. kórz jeczmienja po 140 punkach 9 hr
— np. hacj 9 hr 10 np.

Ra Burjh w Budžtchinje p'schenja (bela) wot 7 hr 6 np. hacj 7 hr. 12 np., p'schenja (żółta) wot 6 hr. 50 np. hacj 6 hr. 73 np., rožka wot 5 hr. 63 np. hacj 5 hr. 70 np., jeczmien wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 55 np., wows wot 5 hr. 20 np. hacj 6 hr. 50 np.

Drażdżanste mięsowe płatki: Howjada 1. drużynę 66–71 hr., 2. drużynę 62–65, 3. drużynę 45–50 po 100 punktach ręsneje wabi. Dobре kraje kwinie 44–48 hr. po 100 punktach i 20 prozentami tary. Czelata 1. drużynę 60–70 np. po puncte ręsneje wabi.

Wiedro w Londynie 18. januara: Deszcz

Drzewowa aukcja

na Libušinovském revérje

Szrijedu 23. januara 1895 ma żo
70 dolzych twierdzych gromadow,
12 kilometrow bręzowych schczeponow a
10 khójnowych kusichizownych gromadow
na pszechadżowanje pschedawacż. Sapoczątk dopoldnia w 9 hodzinach
w khójnach, hdźez żo wumienjenja wosiewja.

Sajuk.

Wulke wyp̄schedawanie.

Lorwija brakateje kamjeniny, kaž tež porzlinowych a schleiczaných tworow, bjes nimi zyblowe mustry, piżane myjadla, bowy, klónki, talerje hizo po 8 np., schalki po 5 np., je döschka a budże żo hacż do 6. februara wupschedawacż.

Pschedawanie smęje ſo w ſkładze w dworje

Korla Barthel

Drjewowa awkzija.

Wutoru 22. jan. t. l. ma šo na Wutolčanskim reverje 200 schmrečových žerdžov, 100 khójnowych hromadov a 46 hromad. liscz. drjewa, mjes nimi 23 hromadov bréšov a dubow wot 9 hodžin na pschedawacj.

Materialworoje khlamy w dobrym położenju, s dobrzym woteberatstvom, pchihodne sa młodeho pschedawacj, wo kotrych je dopokasane, so wuzitk pschiniezu, ſu khorosze dla hñdom na pschedan. Dalsze wukasa Rudolf Oswald na herbskej haſy.

Suscheny polcz, punt po 70 np., pschi 5 punt. po 65 np., suschene zwinijsze mjaſo punt po 70 np., ſadlo punt po 60 np., lój punt po 50 np. porucza August Jannach, rěniſki miſchtr, pschi herbskich hrjebjach čzo. 20.

Prokata na pschedan.

Prokata bieleje Yorkiſkeje a tež czornopisaneje Berkſhireje razy, kotrež ſo jara lohko wulkormja, ſu pchego po čaſej pschinierjenych niſkich placzisnach na pschedan na knjazimaj dworomaj

w Budyschinku a Pschiwicjach.

K a n a r i ſ i
derje spewaze hanž kaž tež hančki ſ plahowanju ma na pschedan

H. Rechenberger
na wulkej bratrowskej haſy 20 po 2 ſh. w domje k. thſcherja Hübnera.

Hisheče zyle dobry
f o f a

ma tunjo na pschedan
A. Pietsch

na Hauensteinskej haſy čzo. 1.
T u r k o w s k e ſ l o w k i

najlepsheje družiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
pschi mjaſowym torhochęzu.

Destillazija
ſnatych dobrzych likerow po starzych tunich placzisnach.

Swoje ſnate
n a j l e p ſ c h e p a l e n z y
jednore a dwójne,
poruczataj jara placzisny hódnno

S ch i ſ h k a a R i e c z k a
na ſwonkownej lawkej haſy w Budyschinje.

N o w e
t u r k o w s k e ſ l o w k i
porucza tunjo
Otto Sachse

Wih. Bergerowy naſlednik
na bohatej haſy 5.

Z a n y w o l i j wot netka tež
loždu hrjedu pod radnej khęžu
pschedawam. Hotakowa.

Drjewowa awkzija.

Piat 25. januara dopoldnia wot 10 hodžin ma ſo na majoratum Njeſwacžidliſko-Koblicžanskim reverje w wodženjomaj 2 de a 5 d ſežehowaze khójnowe drjewo na měſtne ſamym na pschedawacj:

něhđe 55 m palnych ſchęćepow,

12 " ſulečkow,

105 " pjenkov,

150 " walečkow

25 dolních hromadow.

Twarſke ſchtomy, klozy a kruchi budža ſo po pschedawacj.

W Koblizach, 17. januara 1895.

Wyschchi hajnič Kieprask.

Hajnič Mittach.

Spěvarſke

herbske a němske, w najnowſchim wožobnym ſwiaſku ſ czelazeje kože, kaž tež w jednorých trajnych ſwiaſkach, modlerſle, konfirmaziſle Hartſli, pězunjeſte albumy, pižanske albumy, ſwětli do wopomněnſkich knihow w wulkiu wubjerku po tunich placzisnach porucza

Gustav Námsch,
knihwiaſatnja na bohatej haſy 25.

Wulke wupſchedawanie

porzelinowych, kamjeninowych a ſchleicžanhých twoſow wot 20. januara haſz do 5. februara po jara tunich placzisnach. Saſopſchedawarjo doſtanu rabatt.

Ernst Ullrich,

pschedawatnja porzolina a ſchleicžny na ſchulerſkej haſy.

Khachlowa hornicžernja

H. R. Teutschera w Budyschinje
na kamjenitnej haſy 33.

Porucžam ſwoj wulki ſkład khachlow wot jednorých ſtwinſkich tepijenſkich khachlow, czeledžinskich khachlow a warjenſkich maschinow, kaž tež wſchē ſ nim ſkluſchaze želesne džele po najtunischiſtich placzisnach.

Na lepshe ſtow, běle a ſtaroněmske Mjchnanske khachle we wſchēch barbach a wulkoszach porucžam, kotrež ſa dobre a trajne dželo rukujo, ſtajam.

Khachle, roly a roly ſ pěznym wodženjam a wubrakrowane khachle ſu ſtajne tunjo na ſkładje.

R a ſ ch e ſ e

we wſchēch wulkoszach ſu ſaſo na ſkładje, ſa ſroſczených wot 9 hr., ſa džeczi po 2 hr. S doborom porucžam hlowaki w loždej wulkoszji, kaph, pomocžane kaph, czełowe ſchtrymphy a ſtupeňe, czełowu draſtu ſa ſroſczených po 11 hr. 50 np., ſa džeczi po 60 np.

Emil Heinrich, thſcherſki miſchtr w Borscheji.

Oslódke palenzy

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.
porucza

Moritz Mjerwa

póla Pětrowskeje grytkoje.

Destillazija ſnatych dobrzych palenzow po starzych tunich placzisnach.

Heinrich Lange

11 piſci ſitnych wiſach 11
perucža ſwoj ſkład hotowyſ
kožuſhōw a wſchēch družinow kožom
debrogiwemu w ſkebzbowanju.

Kožuci ſo po měře ruže a
tunjo ſechiſa a ſo tež wuporiedja.

Suscheny polcz, piſci 5 puntach
po 65 np.,

kyry polcz, piſci 5 puntach po
60 np.,

hadleschčo, punt po 65 np.,

kuſhens tučny zwinijsaz ſrnuſ
punt po 60 np. porucža

Ota Petſchka na ſitnej haſy.

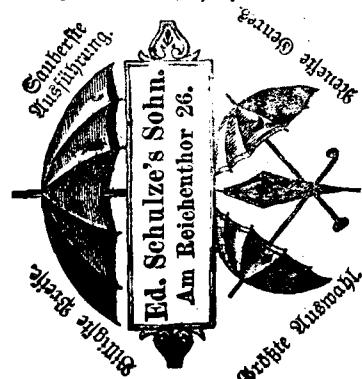
55 ml. placzí nowa ſchizaſa
maſchine, kotrež je webla-
dec, a ſo pruhovacj hodži w Aug.

Schubowej reſtauraziſi na ſwon-
kownej lawkej haſy.

Durthoffſke ſuče droždje
ſtajne czerſtve porucža

August Biesold, pjetarski miſchtr
na bohatej haſy.

Pschedeschčniki

Vorjedzenie a poczehnjenje
w mojej pschedawarni.

Schrótowanske mlyny,
runkowaze maſchine,
běrnýroſtločzaki
džela a porucža

R. Leichsenring
w Czornym Hodlerju.

Schförnjaſh mas,

kožu miehlu a wodu njeſpjeſuſhčatu
činjazy, w tyſach a po waſy tunjo
porucža

kožowa pschedawarni

Reinhilda Giericha
piſci mjaſowym jědlač 4.

Howjase, konjaze,
czeſaze a wowče kože kaž tež
wowče wolkmu pchego po naj-
wyſkiſtich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
piſci ſitnych wiſach njedalo
kerbilej katoliskeje zirkwe.

Howjasu kožu, czeſaze kože
kaž wſchē druhe kože po najwyſkiſtich
placzisnach kupuje

Heinrich Lange
piſci herbskej katoliskeje zirkwi.

Pschi Budyskej rataškej schuli a Šadarskej a Sahrodiškej schuli

z njej sjenocznej, zo nowe schulste lěto počátku 22. aprile t. l. započinje. Samolvienie njech zo časom pola podpísaneho stanje. Direktor Brugger.

Serbske Towařstwo za Khwaćicy a wokolnosć.

Založenki swjedzeň budže so **niedželu 27. wulkeho rózka** w Hustec salu w Khwaćicach swjeći. Při tym budže dřiadvadłowe předstajenie. Hrač budžetej so wjeselohř „Nankowe škörne“ a „Njewjesčina nadoba“.

Po tym změje so **bal**.

Započat k dypkom 7 hodzin wječor.

Hosco so wutrobnje přeprošuja.

Předsydstwo.

Towařstwo Sserbskich Burow w Bělczezach

změje niedželu 27. januara t. l. popoldniu w 4 hodž. posedzenje, wo kotrymž budže knies kantor Bartlo jara wažny pschednosčk w salonju psche snjeboženje džerčec. Poždžiško budže zo wo skasa-nju býmjenjom rečec. Pschedkydšto.

Pobocžne Tow. Sserb. Bur. sa Ralbičanskemu wokadu
změje žobotu 2. februara popoldniu w 4 hodzinach shromadžišnu w Šonjezach. (Knoje, býmjenja, pschednosčk a sličzovanie.) A pramje bohatemu woprijet pschedkydšto.

Budyska Bjesada

změje počátku 4. februara na Budyskej tréleřni swój lětuši pyšny **bal** z koncertom a rjanym kotillonom, tola džiwo na njespodobne časy bjez swjedzeňskeje hosčiny. Započat k dypkom 7 hodzinach.

Předsydstwo.

Sbuschene piwowe hłodžisny

22,8 prot., 7,7 tuka wopšijaze, najlepšcha piža ja dejny a formy stot, su ſujo doščle. Pawoł Scholta

žitova wikowatnja.

Wódne ponoje, kotły, kachlowe platy,
nęszcze rebliski, kachlowe durczęta,
tseschne wokna, twarske hoscze
porucza tunjo Paul Walther.

Kupuju petrolejowe a woliowe bareille, kaž tež syrupowe ſudy sa hotowe pjenesy.

Arthur Schimann na jerjowej haſy.

Rakečanske serb. tow.

„Lipa“

změje jutře niedželu 20. wulkeho rózka w Křižanec hosčencu popoldniu w 4 hodž. posedzenje. Přednošk je knies Kruža přilubil. Přečelnje přeprošuje předsydstwo.

Sosage, kanillaze, kocje, sajecje, Štěhřeze, lunjeze a lisječe řeže ſupuje po najwyschich placisnach Heinrich Lange

pschi žitnych wilach niedaloso herbskej katholskej zvukwe.

Schaty ſchicž a pschirešowacž, teho runja tykacž a wuschiwacž dočladije wuežu.

Bertha Bjenadowa na hornečkej haſy 34 po 1 ſchod.

Wobydlenje powjetšchivschi mōžu hishcze někotre holčički do tunjeje penſije wacž. Lubočejive wot-hladanje a wobkhadženje lubju.

Schulerjo dostanu dobru a tunju penſiju na schulerſte haſy 10.

2-3 ſchulerjo, ſotřiž chzedža wot jutrov měschčanske ſchule wopytač, dostanu tunju penſiju na Karolinkej dróš 11 w pôdlaniskim tvarjeniu.

Pytam
hnydom abo poždžiško kuchařki, ſlužobne, ſtwinske a kuchinske holzy starše holzy k džerčom, holzy do khamow, wohončow, wotrocžow, ſlužobne a hródzne džowki a tajke k ſwinjom, hejtmanow, dželacžerſke ſwójby, dobre dójki. Schmidtowa na herbskej haſy 7 po 1 ſchodze.

Pilna holza zo k 1. měrzej abo k 1. aprile pyta. Dalšje je ſhonicž pola **C. F. Dietricha** na jerjowej haſy čížlo 3.

Služobne holzy, wotrocžow a džowki, pěstovnže pyta Rynastowa na kacharskej haſy (Siebergasse) 3.

14-15 lětna spravna dželawa holza zo do ſlužby pyta w ludo-wej kuchini.

Syhlneho ſlužobnika do domu, starše pěstovnže, ſlužobne holzy, na warjenje zo wustejaze, rólnych pohončow, wolažych, ſlužobne a hródzne džowki pyta Heynoldowa w ſlotym jehnječu.

Tsi dželacžerſke ſwójby pschi darmotnym wobydlenju a běrnach pyta k 1. aprilej abo předy Šrođiščevanske rycerſkublo pola Wóšvorka.

Dželacžerſka ſwójba zo k 1. aprile pyta na Pschedčanskim kniežim dvorje.

Vorjadna ſlužobna holza zo k 1. februarej pyta na Leſsingovej dróš čížlo 5.

Pschedčupski wucžobnik
zo pyta.

A jutram wucžobnika pyta Hermann Kunack w Budyschinje na bohatej haſy.

Syhn spravneju staršeji, kotryž chze běle a khlébowe pječjenje dokladne naukučnec, mōže jutry do wucžby ſtupicž pola **J. Köglera** w Budyschinje pschi žitn. wilach 32.

Holczez, kotryž chze ſowařstwo naukučnec, mōže do wucžby ſtupicž pola **R. Leichsenringa** w Čornym Hodlerju.

Holczez, kotryž chze mlynſtvo naukučnec, mōže do wucžby ſtupicž pola **Krönčianskim** mlynje.

Holczez, kotryž chze klampnatſtvo naukučnec, mōže do wucžby ſtupicž pola **Ed. Röschenthalera** w Budyschinje na ſchulſej dróš.

Holczez spravneju staršeji, kotryž chze pječerstwo naukučnec, mōže pſchichodne jutry do wucžby ſtupicž pola pječerſkeho mischtra **Grundmanna** w Hornim Wujesdze pschi Tuchorju.

Holczez, kotryž chze knihivjaſarſtvo naukučnec, mōže jutry do wucžby ſtupicž pola **Gustava Rämicha** na bohatej haſy.

Tycherſkeho wucžobnika k jutram pyta **Hermann Hoffmann** w Budyschinje pschi ſchulerſkých wrotach.

Holczez, kotryž chze pječerſtvo naukučnec, mōže i pschihodnymi wuměnjenjemi do wucžby ſtupicž pola **Ernsta Reumanna** na Šoſčiz haſy 40.

Pječerſkeho wucžobnika
k jutram pyta **E. Schütz** na ſwokownej larvej haſy 36.

Wucžobnika
pyta **Wylem Roal**,
rečniſti michtr.

Holczez, kotryž chze pječerſtvo naukučnec, mōže jutry do wucžby ſtupicž pola pječerſkeho mischtra **A. Schley** na rózku garbařſkeje haſy.

Holczez, kotryž chze pječerſtvo naukučnec, mōže jutry do wucžby ſtupicž pola **G. Wirtha** na rózwej haſy 2.

Bób luby Knjez wobradži namaj džensa rano 1/2 hodzin lubu strowu džowčičku.

Wysocy zwjescenaj to přečelam a znatym wozjewitaj

W Slepom, džen 13. jan. 1895.
farar **Handrik** a mandž.

Wutrobný džak!

Čeſčenym kniežam, wýšoko-dostojnym fararjam a dobrotivym darcíželam, kotriž su naši pschi ſwječenju Božej nožy a pschi wobradženju džecžom w Wulkej Dubrawje a wokolnoſezi s milymi darami bohacze podpjerali a kotriž su nam pomhali s pschipomožnej ruku wobradženſki wječor porjenſicž, wutrobný džak prajimy.

Bób luby Knjez njech wchitkim jich ſtuk bohacze ſaruna. Božebith džak prajimy knjeſej **Danci Henz** Měrkovskemu ſa jeho wutroby hnijazu reči pschi Božej nožy.

Sarjadowarjo.

Džak.

Sa wjele dopokaſnom Inboſeže a wérneho džel-bracža pschi ſmjerži naſchego lubeho mandželskeho a nana

Handria Lohnerta,

živnoſežerja w Nadžanezech, sa wjele kwětweje pschi a ſa čeſčaze pſchewodženje k poſlednjemu wotpočinkę, kaž tež wožebje ſa troſchtowanſke ſkowa knjeſa diafona **Rödy** prajimy ſi tuthym ſwój najwutrobnitschi džak.

Hana Lohnertowa ſ dječimi.

W Nadžanezech, Draždžanach a Budyschinje, 19. januara 1895.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sohotu.
— Śwórlétna předplata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjessenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóždu často płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoleř.
Číslo Smolerječ knihičíščenje w mačiennym domje w Budyšinie.

Cislo 4.

Sobotu 26. januara 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němske khežorſtvo. Ludovi ſaſtuſjerjo w khežorſtowym ſejmje ſu ſo hido ſaſo džela nabylí. Poſeđenja ſo žalohinje hlabje wopytaja. Piat ſyđenja bě w ſejmowni, hdyž ſo poſeđenje wotewri, lědma 24 ſapóžlanzow pſchitomnyh. Tež ſwiaſtowu radu jenož juſtizny minister Schönſteſt a statny ſekretar Nieberding ſaſtuſowaſchtaj, a to pſchi wažnej wězy, kaſkaž je ſakón pſche pſcherwót. Knježerſtvo wſchaf ſame wjazh njeveri, ſo tónle ſakón pſche ežiſteži; wón ſo najſterje ſ 226 hložami pſchecživo 147 hložam ſacžiňje. Pſchecživo njeemu budža hložowacž zentrumy, antifeſitojo, hlobodomyhlni, ſozialdemokratojo, Welfojo, Polazy, Elſazhy a bayerski burſki ſwiaſt, jón pſchijecž chzedža jenož konſervativni a narodoliberalni.

Knježerſtvo je ſejmje pſchedlohu pſchedpožilo, po kotrejž ma ſo zlo na álher, twort ſi njedrohich metalow, hiumſtyn měd, kaſaovy woli, bavlnjazý woli, alkohol a alkoholate wonjadla pwohſicž. Šapóžlanz ſe Stumm ſebi pſchecže, ſo by ſo tež na quebrachofe drjewo zlo požilo, kotrejž ſo pſchi garbowanju trjeba a ſkorje němskich dubow wulku konkurrenzu czini. Šapóžlanz Richter bě pſchecživo temule zlu, ſi kotrejž by němske garbaſtvo ežežko ſchłodowalo, a bě tež pſchecživo wſchemu druhemu namjetowanemu pwohſenju złow. Hrabja Kaniž pwoſchitkownje namjetowanemu pwohſenju złow pichihložowasche a jenož wobžarowasche, ſo wone ſi džela hiſheze pſchecžo pſcheniſke wostanu.

Statny ſekretar Marſhall je w khežorſtowym ſejmje ſchwořik ruſto-němske wikowanſke wucžinenje ſakitował. Hrabji Kaniž, kotrejž bě prajil, ſo je němski wuwós do Ruskeje njedziwajž tehole wucžinenja jara ſnadny, wón ſnapſchecži, ſo je wuwós wjele němskich wudželkow roſt. W naſtupanju želesowejce induſtrije njeſhu ſo jenož wocžakanja dopjelnile, ale hamo pſchetrechile. Hdyž je wuwós ſi džela wopſchetal, dybri ſo tola tež wopomnicž, ſo ſo tež w Ruskej wſchě wocžakanja dopjelnile njeſhu, wobhejce w naſtupanju wuwosa žita po wjichſtich placzisnach do Němſtej. Mjes tym ſo pud = 40 puntow ruſkeje rožki do wobſamkujenja wikowanſkeho wucžinenja 90 np. placzische, je wón wot teho czaza na 50 np. ſpanyl. Pódlia teho je žitowý wuwós Ruskeje w ſaintzenym lécze $\frac{2}{3}$ wuwosa w předawſtich normalnych lětach wucžinil. Tež ruſkeho kymjela je ſo po wobſamkujenju wikowanſkeho wucžinenja jenož 317 dwójnych zentiarjow do Němſkeje pſchitwjeſlo, mjes tym ſo je ſo němskeho kymjela 48 000 dwójnych zentiarjow do Ruskeje pſchedalo. Niž jenož w Němſtej, ale po zhej Europje a Amerizy ſu placzisnem ſpanyle. Na tym ſo njedwěluje, ſo ſu wobſtejnouſeze rataſtrwa w tych krajach, ſi kotrejmiž je Němska wikowanſke wucžinenja wobſamka, wjele hubjeſche, dyžli pola naž. Wo tym ſu roſprawh doſchle, mjes druhim ſi Romunſkeje. Potom tež na to kęžbne czinu, ſo, mjes tym ſo w Němzach winu na něczijich hubjenthich wobſtejnouſezech na niſke zlo ſtorſaja, w Franzowſkej licžba pſchecž-wnitow wjizkohu zla roſeže. Móžu wobkueſcie, ſo w naſtupanju wažnouſeze rataſtrwa a njuſoſeze, jo ſtrowe ſdžerzecž, nahladu knježerſtwa na žane waſhunje nahladam hrabje Kaniža napſchecžo njeſteja.

— We wſchěch kaſarmach němskeho khežorſtwa ſu 22. januara pola jenotliwych wojaſow ſa ſozialiftiskimi pifzami pytali. Kóžda jenotliwa papjera, do kotrejž mějachu wojaſy ſwoje wězy ſawalene, je ſo pſchepytala. Hač je ſo pſchi tym učichto wuſlēdžilo, njeje ſmate.

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawańi „Serb Now.“ (na róžku zwonkneje lawſkeje hasy čo. 2) wotedać, płaći ſo wot maleho rynčka 10 np. a maja ſo štwórk hač do 7 hodž. wječor wotedać.

— Direkțija kralovſteje tſelbańje w Spandawje je ſe Schęzecžina liſt bjes podpiſma doſtała, ſi kotrejž ſo wosjewi, ſo ſu ſebi dželacžerjo, kotrejž ſu pſchi poſlednim poſlepſchenju mſdy pſchecžli, wotmyſili, khežora ſlōnżowacž, a ſo maja tež wotpohlad, džel tſelbańje roſtēlicž. Khežorſtowemu fanzlerjej je ſo to ſi wobſithym piſzom k wjedženju dało.

— Pſchi ſiſrowantach ſa němske wójſto ſo druždy ſpodžiwnie wězy ſtarwaja. W tomiji khežorſtoweho ſejma ſo wónbano teho dōtkných. To je bjes džiwa, ſo naſchi ratarjo tak tunjo ſiſrowacž njeſamža, kaž wſchelazý wójſkowi ſiſrantvo. Tak artilleriſtojo Šchweidničkeje garniſonu wowž, kotrejž běchu w dezembru ſa ſiwoje konje k wizowanju doſtali, na ſežehowaze waſhunje wopifzachu: Dobry wičny wowž ſi zyla mjes nim njebe. Khežry džel „wowža“ ſi fogelniž a njerjada wobſtejſe, a wſcho hromadže rěčaſe: „Rumunſti wowž!“ Njevědomoſć ſo thyme artilleriſtam porokowacž njeſmža, dokež ſo wot džecžatſtrwa ſe žitom ſaberaſa, a ſlowolne pſchecženje tež niž, džiwaču ſo jenož, ſo ſo wojeſte konje ſi tak małohodnym wowžom pizuja. Hač njebych ſe ſiſrantvo ſe Šchweidničkeje wokolnoſeze ſa tu ſamu placzisnu, kotrejž nětko wikowať ſa rumunſki wowž doſtawa, ſchleſhniſki dobrý wowž ſiſrowali? Schtb je tón ſchpatny wowž ſiſrował?

Auſtrija. Kaž němski khežorſtoworý fanzler wječich Hohenlohe wulkı rěčniſi njeje, tak ſo tež pſchedbýda noweho wuherſkeho minifterſtwa, baron Banffy, mało na rěčenje wuſteji. Gſſouju naſtupanu rěč wón bôle cžitaſche, hač rěčeſche. S radikalneje ſtrony jeho wužmęſejo na njeho wołachu: „Sbehněže papjelu wyschſte, njeſlōnžuſeze ſebi woži, cžitajce lepje!“ Pſchedbýda Andražy wołajow na porjad wołasche: „Wobkueſcje tola ſejmowu doſtojnoſć!“ „Dha njech ſo tajſi minifterſtoworý pſchedbýda njeponjenuje!“ ſo jemu ſnapſchecži. W nowym minifterſtwie ſi zyla žanhę rěčniſow njeje. Hdyž ſi napſchecžre ſtrony na ministrov nadpadu cžinu, ſo wobarač njeſmža a tam ſedža, jako by jim pawł hubu ſapſchadl był.

— W Delnjoawstrijskim ſejmje ſo ſapóžlanz Hank na to wobceždowasche, ſo ſebi židowſzy rabbijojo cžiſeže po ſamhnej woli ſtare židowſke pſchedmjenia do pſchedmjenow pſchetvorja, kaſkež kſchecženje wužiwaja. Aaron ſo do Antonia, Abraham do Adolfa, Wolf do Wylema pſchemeni. Tež runja ſo tež ſwójbne mjenia pſhetvorja, tak na pſchitklaſ Israel do Zahna, Hirsch do Hartwicha. Šapóžlanz Hank ſo pſchecže, hač budże ſo knježerſtwo wo to ſtaracž, ſo by ſo pſtichodniſe tajſe ſamowolnoſeži wobarač.

Italska. Minifterſtoworý pſchedbýda Crispī je krala ponučiž, ſejm roſpuſhcežie, hač runje něčijich ſejm hiſheze ſi zyla ſkadroňoſeze měl njeje, ſwoje měnjenje wo knježerſtowej politizy wuprajicž. S cžim ma ſo tale krožel wužiſcž? Bywſchi minifter Giolitti je ſejmje papjery pſchedpožil, ſi kotrejmiž ſo dopokaſa, ſo je Crispī ſi Romſkej banku maſam wobkueſcje měl a ſo je ſebi, ſo ſe ſwojej politiſkej možu wupinajo, wot banki pjeniſej dawacž dał. To wſcho Giolittiowe papjery dopokaſaja, a Crispī je ſo jako ſobuwiniſ ſebacſkeje zwolby ſpóſnał, kotrež je hospodařstwu ſiženju Italskeje najčežſche ramy nabila a politiſke ſiženje ſajedoſcžila. W kóždym druhim kraju by Crispī politiſky morw muž był; ſo wón pſchecžo hiſheze na cžole italskeho knježerſtwa ſteji, to dopokaſuje, ſo ſtej cžeznoſež a ſprawnoſež w Italskej jara hlužoto paňalej.

— Italszhy ſu w Afrizy pod generalom Baratierom wójſto Tigriffiſkych, kotrejž ras Mangascha naředowasche, pola Coatita po-

bili. Italijci su w bitvje wjèle ludzi shubili a su pschidacéz dyrbjeli, jo je ho Mangascha na twjerdscie stejschezo w Gondoskich horach itajil, i wotkal wón Italickich dwójzy nadpadže. Czeho dla je Mangascha tole stejschezo wopushčel a na Schumenzana zofal, njeje wujaznjene. Italicy su sa nim pschecizmu a jeho pola Senafe do sejčenjywschi jeho lehwo bombardowachu. Tigriči su po čimje do čelanja dachu, wostajiwscie jich drabow a zbroby. To bě rjane dobyče, tola wone su tak dolho roshudžaze mjenowacé njemóže, domu Mangascha su popanjeni njeje. Wón se swojim wójskom, něhdje 10,000 muži žylnym, tež dale italskej koloniji pschi Čeřivjemnym Morju straschny wostanje. Podla teho dyrbja su Italicy bojecz, so su abezyski kral Menelik i Mangaschu sienoczi, a so budža i polnúzneje strony Sudanshy nowe nadpady na nich činiež.

Franzowska. Republika je su w Franzowskej skruečila a wobtwjerdzila. Wuswolenje nowego prezidenta je su w połnym mérje stało. Ahi w Parisu, ahi i wonka njego su něhdje njeje poriadka. Nowy prezident Félix Faure (wupraj For) je su w lécze 1841 w Parisu narodzil. S 21. létom wón do Žendželskej puczo-wasche, njepodobny w tym swojim krajanam, kotsiž i wjetšcha i měrom doma sa pjezu ředzo wostanu. Tehdy wón do drobna pomozne kaž a rjemejblistu wuežbu studowasche. Hdyž su wón i Žendželskej domoj wróci, bě wón hromadu bohatych našhonjenow w praktiskim živjenju nabyl, tola jemu po jeho měnenju hischče něchtu pobrachowasche, wopravdžite dželo ruczneho dželaczerja, so by najmuzkownischi potrjebnošeze níkheho luda spósnal. Wón su w Havre garbarski pomoznik. Pschi pilnym džele pak wón na žane waschnje naležnošeze sjanneho živjenja i woczow njepuschči. Tak su wón w lécze 1870 wjèle lepje řadzerzesche, džali wjèle jeho bohatych krajanow, kotsiž w Belgiskej pröfni kłodžachu, doniž wójna nimo njebé. Havreskemu měschčanošeze wón pomhaſche, město na wobranje pscheczivo njepscheczelej pschihotowacé, a jemu mějachu su džakowacé, so su řekti čaž 40,000 muži mobilnych gardow hromadu swola a su i bróniu a draftu řastara. Pschi prěnjej powjesci wo řathadženju komunardow w Parisu, Faure i kompanijiu dobro-wolníkow i Havra wuežje, so by wohn w Parisu haschecz pomhal. W čažku wójny su wón i žyla tak wuswoleni, so jemu admirál Mouchez klich ičezneje legije ja "wójnsku žlužbu" pschepoda. Wón je řebi potajkim klich ičezneje legije psched njepscheczelom dobyl. Wodžischi jemu i čeřeži a jeho pschichodnemu živjenju i wužitku žlužce, so jeho monarchistickym klymienem ministru wójwoda Broglie wot řastovnictwa pobočnika Havreskemu měschčanoſty wotřadži. Pröfni čaž, i tym dostaty, Faure i najlepšim wuspěchom i pschi-sporjenju pomoznych kažow a rjemejblischi wuežby wuziwasche. Tafo rēčni w hejme je su wón pschezo jako pschitivisowat ſwobodneho wifowanja wuswawal. Tak je wón wotstronjenje statnych pschinoſtow sa parne lóže w samorskich krajacach poruczał a psche-čiwo pokupjenju ţeleſnizow psches stat hložoval. Mjes jeho pižmami so jeho mytowany spis w statnych finanzach evropskich krajow a jeho načiſt w řastevzenju psche řnejboženje wusvěhuje. Že řwójim řadzerzeniom jako prezident je řebi wón ruce ludowu pschitilnosč dobyl. Hdyž su wón po řwójim wuswolenju i Versailleskeho hruda na diwórnischiča řweschi, wón nimo ludowěje čzjibdy pschindže, kotař jemu klubu "Sława Brissonej!" wolaſche. Brissone bě mjenižy pschi wolsbach kandidat radikalnych byl a nimale telko hložow dojal, jako Faure. Wolanje řahlyschawski, Faure pschikasa, pomaskho ječ, a w wosu ſtaniswski wón praji: "Šavěče, moji pscheczeljo, řlawia Brissonej, wón je dobry republikant." Duž su lud řmějše a nětko wolaſche: "Sława Faurej!" Prejidentovo nastupiwschi je Faure 25,000 frankow sa dobroczelske ſamery daril.

— Orleanski wójwoda je su pschi pschiměnjenju řejecrštwa i manifestom na Franzowsow wobročil, w kotymž jich napomina, so bych su řebi jeho krala ſezinuli. Powjedaja řebi, so je Orleanski vrynz w Doverje w Žendželskej, i wotkal chze Franzowsku "mumóz", žwój čaž i tym pschecizni, so je su we wšichcich mōžnych ţejſcheczach fotografiowacé dal. Te wobraž dyrbja su najſkerje do Franzowskej rospóhloč, so bych su wutroby Franzowsow sa wójwodu ſapalile. Bonapartistojo su mudrisci byli; woni su hubu džerželi.

Grichisſta. Ministerstwo, i kotrehož pschedžydn bě Trifupis, je wotstupilo, dotež řebi ſiweje radu njewé, tak by stat i pjenježneho čeřežna wuežahnýlo. Grichisſej hroš na jenej stronje statny bankrot, na druhzej stronje revoluzija. W kraju a wobebje w hlownym měſeče čeřežna politiska tužnota knježi, tak so móže su kóždy wokomik ţrafchne wubuchnjenje ſtač. Grichisſki kral ma pječza myſle i tróna stupicž a krónu řwójemu staršchemu ſynej Konstantinej pschepodacéz.

Sserbia. Samjenječežbarja Čebinza a nětorej pschivisowarjow radikalneje strony, kotrejž winovalchu, so su řebi wotmyſlili, krala Alexandra i tróna ſtořicž, su i jaſtu na nětore měžaz řahudžili. Powſchitkownje w Sserbiji tónle prozež jaſto ſtořanju řahudžili, jeli so bych ſtoři wobſtoržených i wjèle čeřežhemu kloftanju řahudžili, menjo, so bych ſtoři wopravdze winovalci byli. Žedyn naſtarak radikalnych nowin "Ođeka" wo teje wěži ma napřmo: "Skandal" a je drje najhórsche, ſtož je su hdy wužudže jencho poriadneho ſuda prajilo. W naſtaraku ſo praji: "Wužud w Čebinzej wěži nima ſwojego runjecza w žudnikownju; wón čaž wo ſoňamjenja, w kotrejž ſmý živi. Benje ſo prawo w Sserbiji i ſnadž řyla Sserbija tak hloboko ponížilej njeſtej, jako i tutym wužudom..." Najmudriscie by bylo, hdy by kral řahudžených wobhnadžil a ſyli ſjelubu wěž ſabyczu pschewostajil. Řahudženi su ſo i ſyli pscheczivo wužudej powołali.

W wježelu ſherbskemu luda je bywšchi kral Milan Sserbiju ſaſoraz wopushčel. Žemu je ſo po ſdazu w Beogradze wostudžilo; duž je ſaſo w Parisu roſpršenje pytal. Tafo pschicžina, kotrejž dla je Milan Beograd wopushčel, ſo tež mjenuje, ſo je wón njeſpojkom i tym byl, ſo jeho ſtajnej pröfni mōſten na doſhahaze waschnje njeſku pjeſnicž chyli. Hacž runje ſu Milanej ſa čaž jeho pschewywanja w Beogradze wopjet wulke ſumy i ſkrijeſtſtvo-weje kaž dali, dha ſo jemu tola njeje i pjenježnych wuſkosežow wupomhalo. Powjedaja ſebi, ſo je ſebi wón wot jencho awstrijskeho diplomata pol milijon frankow poždžil, a ſo je ſo tón hacž dotal podarmo prözowal, ſwoje pjenjeſy ſaſo doſtač.

Wopor ſtemu dučeji.

(Wobras rānscheje ſsibiriskeje.)

(Město ſkónčenja poſtracžowanię.)

Sazyr-Chonko dawaſche ſebi wulku prözu, ſo by ſwojich krajanow pschewwědžil, ſo ſo Da-Chaizo jich hlupeſči jeno ſměje, a ſo je wón ſe ſamyzlom na jeho konja pokala, ſo by ſo nad nim wječil, ale ludž řadachu ſebi jeho konja.

"Naſche živjenje a naſch měr je nam wjazy hódne, dyžli twoj kon. Ty mōžech ſebi druhego ſupicž. Ty naſch doſež pjenjeſ. Ale naſche živjenje njeſožech ſaſo ſupicž. Nětkole nječiū wjèle ūčenja. Hlupeſych ſłowow ſjehamý dale ſklyſhceč. Daj konja ſem!"

Duž ſebi jeho ſměje. S dobrym wam jeho njeſam. Nječ ſo čzormy i nim ſadaj!" wolaſche Sazyr-Chonko ſe ſlobami a poča ſlafacž. Tak žel bě jemu jeho ſkrijeſtſtvo-woſtrowi ſupicž. Tafo ſkrijeſtſtvo-woſtrowi ſupicž ſe ſklyſhceč. Daj konja ſem."

"Da-Chaizo, ſmý konja pschitwědli", rjekny čeřežowaniye Chuam.

"Dobre, pschitwědu hnydom", rjekny wažnje ſchaman a džesche ſa deſtowanu ſeženu, ſo by ſo ſwoju kuſlačku draftu wobleſk.

Ša pol hodžinu wuftupi do dvora, hdyž ſo hýž wulki ſchecžepowz palesche. Da-Chaizo njeſeſte ſkotki ſabat i kože mōſtſich pžow, ſiž bě w předku i ſrjemjeni ſaſhnořowani, a wot kotrehož kromy doſež kožane ſjentuſki wizachu, ſiž běchu i njelicžomnimi deſhentkami ſe ſeleſa a i wobrſam ſybow, ptacžow, hadow a jeſchcerzow wupyschene. Tafo ſenu hodžeſche ſo tež jara kožana ſala, ſiž bě runje tak i ſchecžekami wobrubjena. Žyla ſala bě ſe ſchelakini mjeđužomnimi ſchecžekawami wobbadžana. Dolhe hujte ſložy wizachu ſchamanej po ramjenjomaj. Na hluwie mjeſeſte čzupku ſe ſeleſnýmaj rohomaj, na kotrejmaž wjèle ſchecžekawow wizachu. W ſewej ružy džeržesche ſuſlački bubonečk a w prawej drjewjanym ſhibinjem bicž, i kožu wobſchity.

Ssijangipſy wobhulerio pothilichu ſo w najhlupeſčej čeřežownoſeži. Da-Chaizo pschitwědu ſo možu i konjej, wobhlaſe ſebi jeho ſedžbniye a poča ſurowe wobkuſlowaze hrončka wolač. Mužsttim a žonitkum ſhablachu ſo ſolena. Da-Chaizo wolaſche dale wotřischo. Woči jemu ſapachtej, njeſbože wěſtežo. W ūčitkomaj hubu ſtejeſche něchtu malo jeſchcež.

Alle na dobo wón wotmjeſtym a hlaſaſche, taž bjes roſoma, do ludži. Potom poča, taž njeſdry, wokolo ſchecžepowza rejowacž, pschi čzimž ſo klich wjeſe a ſo čumpaſche, i hlowu tſchafesche, i ramjenjomaj ſežahowasche a pak do teho, pak do tamneho boka ſaſhakowasche. Pschi tym čeřeže ſa ſtajnoſeži i drjewjanym bicžikom pak do kože, pak do kromy bubonečka. Želeſne ſchecžekawow na ſabacež a na ſali ſchecžekachu a klinachu. Na čzupku pschi-čiñene ſwónčki ſwónachu i waha ſobu. Wutrobnu poſběhovasche mōžnje, tola wón wjerežesche ſo wutrajnje dale, taž wot ſeho duča wobhyljenym.

Tu, na dobo, saftaji ho wón a stejescze, kaž psychikowany, do plomjenjow wudžerajo.

Wschón bledy, s erta pjenjo, pocza s nowa wotkušlowaze hrónczka borbatač, k kotrymž ho skončjuje jenotlime žłowa psychi-samknychu se stonanjom a žaloſčenjom.

"Sly duch njeje hischeče spokojojom! — U, a, ach! — Žada žebe hischeče druhi wopor! — Oj, oj, oj! — Ssurowie! — Ssurowie! — O, o, och! — Linza dyrbi wumrječ! — Wón je wopor sa njeweru!"

Datu khaklašche ho pschi tutych žłowach a bě ho bjes mała hromadu hweſl, mjes tym so macz khwatajzy k fanzy bězesche, kaž by rjek, jo chze hwojeho lubeho Linzu psched skym duchom sakitacéz.

Mjes tym bě wonka Da-Chaizo wulki nōz s paža wucžohnyl a sklo jón wbohemu konjej do schije. Swérjo sorjehota žaloſčzo a padže potom na předknej nošy. Schaman pscheréjny jemu spěchňje krk a wjerczescze ho potom w njemdréj reji wokolo czela, kž poſlednje ſtorki dawasche. Kaž bjes rojoma czepjescze do bubonečka, žaloſčesche wotſje, spěmaſche kaž honacéz, wujescze kaž wjelk, mör-eſcze kaž mjeđwiedž.

Sažo ſaftaji ho na dobo. Wón bě ho s možow wulčtał. Woži jemu ſapadnýſtej; po zylkym czele ho ſatħaſe. Kaž porubaný ſchtom padže k ſemi a maleſche ho w widliſčezach.

Wokolo ſtejazy ſbězechu jeho kędžbniye a donjeſechu jeho nuts. Běchu dospołnje pscheréjne, ſo je ſly duch do ſchamana ſajel, ſo by jemu ſjewil, kaži wopor je hischeče niſinu.

Čorm bě hwojeho žłowo džeržal. Wjecžor wumrje Linza w hurovych boſoſčach. W fanzy žaloſčzachu žónſke.

Rano ſahe cžerjachu ho ludžo do fanzy hwojeho ſtarſkeho. Wožimjo mužovo wunjehochu kaſchež, k brohej rēki, do rjaneho dubo-weho ſeža. Rano, macz a najblížchi pschivuſni ſwoſtachu naſdala wot rowa a ſažaloſčzichu po tamniſkim waſchju tři króčz.

Mužovo, kž běchu kaſchež nježli, wobkročzichu row tři raſy a a puſtežichu potom morweho do njeho, na to ſtarachu ſo wo njeho tež w tamniſkim žinjenju. Połožichu ſučhové čxrije a ſanje na jeho row; na bliſke ſchtom ſwěſtachu rybařſke pschitomny, prof a kloki a druhé niſne wěžy ...

Da-Chaizo njebe ho ſa zylk vohrjeb poſkaſal. ſſedžesche w Datu-wej fanzy ſa deſtowaney ſeženu a czakaché njeſčetepiye na Chuama, kž bě ſi někotrymi mužemi ſe wžy na woporniſčezo jeho, ſo by ſhonil, hacž je ſly duch nětkole ſpokojoeny. Popołdnju pschit-džechu bledy a wuſtrženi wróčzo.

"Ach, Da-Chaizo, wopor njebe Almbey prawy", rjeknu Chuam ſ roſbudženym hloſom.

"Wem to derje — tón duch je mi wežera ſjewil, ſo chze druhi wopor", rjeknu Da-Chaizo ſrudny.

Tuta powjeſč ſaſtrži wſchich wobydlerjow. Mužaj a žónſte wróčidlu ho hnydom ſažo k Datu-owej fanzy. W hamiſnym čaſzu pichyjedž muž na čołmiku a powjedaſche, ſo je panter ſańdženu nōz jeho najlepſeho pſha a dwě jehuſeži wotnežl. To bě nowy dopofas, ſo bě ſly duch hischeče hóřchi bycz počzał. Da-Chaizo wobleče ſo ſi nowa wſchu hwoju draſtu.

S nowa cžyhijechu nětkole k ſežepowzej, hdžež ſchaman ſ nowa hróſbu cžinjeſche ſ džinimi hróženjem a njemdrymi rejem.

"Beda, beda nam! — Almba je jara hněwny! — Wopor njeje ſo jemu ſpodobał! — Sazyr-Chonko je wina, ſo ho wopor ſpodobał njeje. — Sazyr-Chonko je pſchal, ſo by ſo ſly duch ſ woporom ſadajil. — Almba ſuaje kóždu myžliczku, wě wſchitko. — Poſthaječe, wy ludžo! Sazyr-Chonko je na wſhem wina."

"Ty hžiſh, wuſhadne ſwěrſto! Čorm njech cži na jaſyku róž ſarosež da!" woſaſche wſchon roſſlobjemy Sazyr-Chonko, kž ſo je hwojeho Kluwacžu domoj poda.

Da-Chaizo mjeſeſche woži ſańdželeny a njeđiwaſche po ſdacžu na hrube mylenje hwojeho njeſcheczela ani ſ najmjeſtcha.

"Sly duch žada žebe hinaſchi wopor! — Chze czlowjesci wopor." Pschi tutych žłowach ſařvřeſtežachu pschitomny wotſje. Běchu kaž ſproſtijeni a czakachu, duch ſadžetzujo, na dalsche.

"Sly duch žada žebe hóřčeza, kž ſtarſchi njeje, dyžli hnydom lět, kž je ſtronu a kž ma na prawym lizu ſnamjeſtſko wot naroda. Hischeče tule nōz dyrbi tón wopor na tym měſtnje bycz, hdžež bu Linza roſtořhamy."

"Almba je žebe Sazyr-Chonkoweho ſyntka wubrał", ſchepťachu ludžo.

"Wbohi, mały Alwa!" ſtonachu žony a pschitrych ſebe wobſlicz ſ róžkom ſukuje.

"Džicže nětkole domoj! Da-Chaizo je mučny. Wón chze ſo

tež wotſchewicž", poręčza nětkole ſtarſki muž. "A bječeže ſo na kędžbu, ſo Sazyr-Chonko ničo njehoni!"

Wſchitzy běchu tak ſaſtroženi, ſo žebe ničto ani na to nje-pomyžli, Sazyr-Chonkej wo ſurowym wotſudže, kž bě jeho ſyntka potřeſtil, ſchto ſdželicž. (Skončenje pschitodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. ſchto dyrbi po ſmjerčzi naſcheho wjeleſaſkužbneho njebožicžekho Handrija Kętka pjath wježny wotřež w ſakſkim ſejmje ſaſtupowacé? S thymle proſchenjom ſo nekotryžkuli dobrý ſſerb nětkole ſabéra. ſſo ſamo wě, ſo ſmě naſklenik njebožicžekho knjeſa Kętka jenož herbſki ratač bycz, na kotrehož kſeſeſzjankej myžli, kraložvěrnoſeži a ſdwórlivym waſchnu ſo njedweluje. ſańdženu ſobotu je ſo w Budyschinje w ſenkerez reſtauraziji ſhromadžiſna herbſtich burów, žinnoſczerjow a gmejſtich pschedſtej-čerjow wotbyvala, w kotrejž ſo wo poſtajenju burſkeho kandidata w 5. wježnym wotřežu ſa pschitodnje wólbý do ſakſkeho ſejma jednaſche. Pschitomny ſo po dleſčim roſrčzowanju jenomyžlinje ſa to wuprajichu, ſo by knjeg ſubleč ſſimola-Spytecžanski naj-pschihodný ſuž był, kotrehož móhli jako ſapobſlanza do ſejma wuſwolicež. ſenjes ſubleč ſſimola-Spytecžanski je jako do-woření ſakſkeho rataſkeho kreditneho towařiſta a jako ſaložer ſodžijskeho burſkeho towařiſta a ſodžijskeje naſutovatnje a wupožeſčenje poſkaſal, ſo wón njehlada jenož na hwoj ſamžny wužit, ale ſo jemu wutrobne wježele čzini, hdžy móže hwojim ſobužlowjekam ſ radu a ſtuktom pomožny bycz. Taſki muž paſ, kotrež ſo niz jenož wo hwoje lepſche, ale tež wo lepſche powschit-koſtovacze njekebicžinje prózuje a ſtara, ſo naſlepje ſa ſaſtupjerja w ſejmje hodži. Duž je knjeg ſſimola-Spytecžanski hódný a do-ſtojny, ſo by jemu ſejmſki mandat doveril. Pschi pschitodnje wólbje njech herbſy burjo jemu hwoj hloſ dadža. Radžimy wuſwoljerjam, ſo žebe njebych uot njeſcheczelskeje ſtrony žaneho druheho kandidata narčezež dali, heval mohlo ſo ſtač, ſo ſſerbjo pjateho wježněho wotřeža žaneho herbſkeho ſaſtupjerja w ſejmje wjazy nje-měja.

— ſańdženu ſobotu je ſo w něhduszej Götjeſez ſelesoliſerni w jenej ſtwje twarjenja, w kotrejž ſu piſarnje, paſilo. ſena hli-njana ſhachlowa rola bě na truchi ſchla a ſchke ſežu hřadu w ſeženje, psches kotrež hřada wjedže, ſažehliſe. ſſo wohnja ſažom dohlaďaſvchi jón hnydom podduſhychu.

— ſańdženu nježelu je 87lětna Jakubowa rodž. ſokufez ſ Galenberga w reſtauraziji „k ſtotej lužy“ do njeboža pschitodnje. Wobſtarna žona, kotrež ſa jeneho tudomneho pſekaria ſobotu a nježelu zažtlu roſnoſchowacze, w mjenowanej reſtauraziji po ſthodze dele padže, pschi čzimž žebe jene ſežehno ſlana. Snjeſboženu w drožzy do měſtečkacze hojeſtje dovjehu.

— W tudomnej kupniž je ſo 17. januara mandželska ſhězjerja Wuzika na Židovje, ſ měſtečkacze naſutovatnje po ſthodze dele dužy, ſ ujemožu ſajala a po ſthodze dele pamyla. Pschi tym je žebe hlyboſu ranu do hlyw wuraſyla, kotrež je pschitodnje ſtupiež, je ſo wón tola roſhudžil, radſcho k ſeženjtu pschedenež. Větka 1. měrza je ſo wón w Budyschinje jako ſežnik ſažydi.

— W bližším čaſzu ſažo herbſkeho ſežnika do Budyschina doſtajeny. ſenjes Žyž, kotrež je jako referendar w hwojim čaſzu pola njebo ſujeſ ſežnika Mütterleina dželał, je tele dny hwoje druhé ſtatne juristiſke pruhovanie ſi dobře ſhwalbu wobſtal. Hacž runje je ſujeſeſtvo knjeſa Žyža napominalo, do ſtatneje ſlužby ſtupiež, je ſo wón tola roſhudžil, radſcho k ſeženjtu pschedenež. Větka 1. měrza je ſo wón w Budyschinje jako ſežnik ſažydi.

— ſańdženj pjatf wjecžor ſo w hoſeženzu „k bělemu konjej“ ſhromadžiſna komiteja ſa daletwarzjenje Budysko-Rakečansko-Kulowſko-Wojerowſko-Hródkiwſko-Hocžebuſkeje ſelesnižy a ſa nowotwar ſſlanknowſko-Sohlandſkeje ſelesnižy wotbyvala. Na nju běchu ſu ſaſtupjerjo měſton Hocžebuſa, Wojeroz, Hródka, Kulowa, někotſi wotpoſhlanzy ſi po-ñbžnych Čech a mnou wobydlerjo Budyschina ſeſhli. ſhromadžiſnu Budyski knjeg měſtečkacza dr. Kaeubler wodžesche. Hdžy běchu ſobuſtaſv ſelesniſkho komiteja ſhromadžiſniny ſaměr a njuſoſz mjenovanje projektow roſpominalo, ſhromadžiſna ſežehowaze wob-wobſamkujenje pschija: „Dženža w Budyschinje ſhromadženi wobydlerjo pruſkeje a ſakſkeje Luiži w ſjenoczenſtvo ſaſtupjerjow ſſlanknowa a wokolnoſež ſu pschitodnje, ſo je twar ſelesnižy ſi Rakez psches Kulow, Wojeroz, a Hródki do Hocžebuſa a ſelesniſke ſjenoczenje ſſlanknowa ſe Sohlandom ſjanwa potriebnoſež a ſo byſchtej wobej ſelesnižy industrialne a powschitowne wobſhodne interežy ſe žohno-wanjom ſpěchowalej. ſhromadžiſna žebe teſle ſelesnižy čzim živlých pschije, dokuž je pschitodnje, ſo ſo wikowanſti wobſhod, kotrež je prjed

mjes pruskej a sakskiej Łužicu a mjes połnóżnej Łužicu a Budyschinom a Dražđanami wobtał, sażo k staremu feżewej wróci, a jo šo se Ssland-novsco-Sohlsdškej železničnej wifikowanię a wobthad połnóżneje Łužicy i Gójskej wožiwi. Komitec žo napomina, jo njeby w kwojich woporniwyh prbzowanjach wustal ale jo by ujemyleny ja nje dale skutkował k żohnowianju gmejnów, pſchi tymi žo interesowazých." Wobsamknenje žo jenohłbžnie pſchija, na czož žo šromadžina se žławu na jakskeho krała, kotrejž pſchitomui se ſahorjeniom pſchihłoszowachu, wobsamku.

— (Něčhto wo škotowym pízowanju.) Hacž jorno abo wotrubý? Pschi něčzisčej níkej žitnej placzijne žo ludžo hústo prascheja, ičto je lepje, škotej kwoje tunje jorno waricž abo ja njón drohe wotrubý kúpowacž. Neuwiedske ratařske nowinu kwojimi čítarjam ičzchowazí radu podawaja: Pschedawaj rožku tak derje hacž žo to hodži a kúpuj ja nju wotrubý. Žedyn i najbzlawnišich hñajerjow pízneho wujitka, professor Maerker w Halli, je wujitk jornow a wotrubow na jenoscze wobliczil a taksle napschecziwo řebi ſtají:

Zenosz rożki płaczą w tym kwielu 10,5 np. albo 10,0 np.
Zenosz pszczołynych wotrubow drobnych 6,5 np., gromnych 7,2 np.

Znajozęż rżanych wotrubow 6,9 np.

S teho je widzecz, hdz̄ ja 100 hrwnow rožki pschedajch a ſebi ja to k pizowanju wotrubu kupis̄, fo s tym s najmijenſcha 30 hrwnow w moſchni ſkhowajch, pschetoz ja 70 hrwnow wotrubow daſch ſkotej tak wiele wuzitka, kaž ja 100 hrwnow rožki. Pschitpomijenie: Bvhym rad widżeli, fo bvhcu nam ſobustawy ſerbſkich burſkich towarzſtow ſwoje naſhonjenja w tej naležnoſezi ſdželili. To by ja mnogich czitarjow „Sſerbskich Nowin“ jara ſajimale a plodne bylo.

— (Wuhladý na p'schichodne wjedro.) Wot 27. januara
po itainie sumne wiedro moc'zajue.

bo najmje hymne wjedno wozzathje.
S Vélez̄ez. Na město tudomneho njebo gmejnſkeho pſched-
ſtejicžerja Lorenza žu tudomneho ſublerja knjega ſkalicha pomjenowali.
Sa ſtawnika je wyschnoſež knjega privatiera Brodu poſtaſila.

С h n a s ч e z . Wschelake w a s c h n j a , dobr e a n j e d o b r e , po n e c z i m
j a n d u . W j a n d z e n y c z a k a b e c h n y f u c z e n i , s o r o c z n e c z a s h y l u d z o
s h o r s t k i c h s t r o n k n a m t y k a n z y p r o s h e z p s c h i k h a d z a c h u . S d a h o , s o
h u h o w o b s t e j n o s c e h o r s t k i c h w o b y d l e r j o w t a k p o l e p s h i l e , s o m o z a
z e b i z a m i t y k a n z y n a p j e z . A b o h u z n a d z n a s c h e s l u t n i w e h o s p o s h
d o t y k a n z o w e h o c z e s t a p s c h e w j e l e w o d y n a l a k e , t a k j o n a s c h e t y k a n z y
p r o s c h e r t k e m u l u d e j w j a z y n i e z l o d z a ? K a k r j e n j e t o t o l a b e s c h e ,
h o d z p r e d y p r o s c h e r j o t e r m u n c h u a z w j a t e d n y p o d o m a c h s p e v a c h u .
P o z l e d n i e h o d y b e w s c h o c z i c h o , n i h d z e z a d y n p r o s c h e r n i e s a p e w a .
N e k o t r e m u z f u l i j e h o p r o s d m y c z a s b j e s s p e v a n i j a k h e t r o w o s t u d z i l ,
a n e k o t r a z k u l i h o s p o s a k o r a z j e j a p r o s c h e r j o w w j e l e w o d z a n y c h
t y k a n z o w n a p j e k a , d y r b i j e n e t k o z a m a j e s z a z n a d z j e d o p o s t n i z
n i e s h y m u t a .

Se Ššlonkež. Tudomny ſorčzmar Mlehnert bě ſaúdženu witoru hofcji na þornjazu pječeñ pſchebroþyl. Ke temu wſchelatu nadobu trijeaſche, fotruž ſebi ſe fuþodných wžow hrviadže wožeſche. Pſchi tymle woženju ſo jeho konjej pola Ššlonkežanſteje hory ſplótfiſchtaj a ſkotu po puczu czerjeſchtaj. Jedyn kon do þněhoveje wejeńzy sahna, w koteříž wopak ſtupi, tak ſo ſebi nohu ſlama. Dokelž konjazj rěſník doma njebe, dyrbjachu ſnjebožene ſkočzo ſatſelicz.

S Dobroščez. Tudy je ſo ſauđený týdžení ſynt živnoſčerja ſyntorj w mlynském pschětovje tepil. Wón běche ſi druhimi towar- ſchemi ſe ſchule duži na hýzo tajazy lód ſalešl, tam ſo pschepadnyl a ſo pschi tym pod lód ſumyl. Towarchojo dřje ludži na pomoz wołachu. Alle hdyž muž pschiběža a hólečka wuečeže, běche hýzo moruň.

S Zahowa. Kjedzeli 6. wulkeho rózła bęchu w naszej korejmje reje, pschi kótrychż puki padachu. Schewského pomoznuka Wenzela se Saręcza po ikhodze dele cížnych, pschi cíimż źebi wón iuhu pschi kulzy ślama.

Se Šarečja. Poúdželu 14. wulkeho róžka je žo našch dotalnym
jchulskí vikar našcheje šchule, knjeg Scholka, psches knjesa lokalneho
jchulského inspektora, knjega farara Jakuba Nježwaczijského, w psychi-
tomnožej jchulského psychedstiečezstwa živjatočnje jako statuň wucžer
našcheje šchule ſapoval a žo do psychiſtujchmožje wſal. Njech
knjeg wucžer Scholka dolše lěta se žohnowanjom našhe džecži ro-
wucžuje.

Se Sarježa. Druhdý čjlowjeka wurjadne sbøže pyta. Hdyž janždžemu wutoru tudomny rycerfubler po hońtrve kholžeche, njenadzízh sajcežka pšched žobu ležazeho wuhlada, kotryž běche ſebi tak twyedze wufznyk, so wo strachu, jemu hrožazym, ničzo njechytny. Šswój tij do semje ſaſchtaþnywscchi rycerfubler se žwojei třelbu tak

ujekraſnje do wboheho wuſchaka dyri, ſo temu hlyſchenje a wiđzenje ſauđe, a ſo by jemu njezemył, jemu hiſcheze něfotre ſi fijom ja wuſchi wotloži. Ulii ſornieſčka pólva njeſchetjeliwſti, po-
hóitwjet ſe hwojim ſajeczkom wiezely domoj wróci; pſchetoz žaneho
dalschego na hwojim reverje wuhladał njebe.

S Lipska. Sserbski student prawa, knjeg Ernst Hermann Wuriz, je tu tele dny swoje statne pruhowanje s jara dobrej zensuru wobstat.

S pruskeje hornjeje Łužicy. W prusich Sserbach liczba nalutowaćnijow a wpożężeńijow wiele rucząsczo pschibera, dyżli w sakscich Sserbach. W nowszych czasach słu w Wulscich Sdżarach a w Weteńzy nalutowaćnju a wpożężeńju sałożili.

S e S h o r j e l z a. Zaawisztji byd w Niskej bě dějelaczeja Emila Buhlera w Borszczę i jaſtwu na tsi njedžele ſaſhudźil, dokelž bě wonjenemu korezmarjeji i korezmarjeſteje ſtwy 11 hac̄ 12 hrinowow framul. Saſhudźem je ho pſchechživo tutemu wuſzudej powołał, dokelž won pſeezja njeve, kat byd ho pjenięſy do jeho ſakow ſabludźile. Won je je, hdvž jeho teho dla ſadżerzachu, wróćil prajizy, ſo wobkranjeny tu węz ſuđniſtwu pſchepodač njeſtmě. Buhlerowe powołanie ho ſaſežiſnu. Jego khostanje ho ujemóže ponížic̄, dokelž je won paduchſtwa dla hižo ras khostany.

S tamneho. Tudomnemu gmejnskemu p'schedstejiczerej **P**etzy
je zo povschtitkovne čestne **I**namjo spôzdrolo.

S Mužakowa. 10. januara je tu polizajstji seržant Müller na sežehvach jeneho pada umrjel. Tego ſu w nowołetnej nozg. hdyž drje bě něhdže tſi hodžimy pod holym njebjom lezał, i roſraženey ruku namakali. Po lekarjowym měnjenju je do ruky ſymy wohem psichischoł, ſchtož je i psichiežimi Müllerověje ſmijercze bylo.

Sa našch kerbili dom

hej k nám, jste všechno dobrí: 19 227 hr. 95 min.

dgle ſu ſa nión varili;

f. kapłan Schewczyk w Nalbaczach	ja psychedate					
Lopieńka		5	"	70	"	
f. krawski misztry Marek w Schinowje		—	"	50	"	
f. Jakub Doleńczka w Marijnej Hwiedźce		10	"	—	"	
f. dr. Rachel, lekarz w Pancziszach		10	"	—	"	
f. Jan Szmula,窟bler w Kaciszach		2	"	—	"	
Schleszyński akademizy w Brashy		2	"	—	"	
f. psycheturz Miełka w Kieliszach		1	"	—	"	
f. Bork, sierżant w Bręzach		1	"	—	"	

Hromadže: 19260 hr. 15 np.

S dňaform kvituje

Bartko, psychedézda tvarškeho wubjektu a sarijadovář Maczicžneho Doma.

Přílopk.

* Bječjor 1. novembra minjeneho lěta bě šo čežkemu khostanzej, kotrejž měřejche ſwoje ſtuczenja je ſednimi lětami w Waldheimſkej khostarne wotpočuečíz, ſchlahečžlo ſ khostatnje čežknycz. Čežkanz bě čzeladnik Demul, tež Birpinski rčazj. W lēze 1892 bě jeho Lipſčzanſke krajne žudniſtvo 16. julija mnothich poſpýtaných a wuvjedžemých paduchſtow dla na 9 lēt do khostatnje ſchudžilo. Čežknenje ſtrachyneho člowjeka, ſe ſchewſkim nožom wobronjeneho, bě zylu wokoloňež do njemera ſtajlu, woſebje dokelž ſo ja nim wupožlanyim wojerſkim patruljam poradžilo njebe, jeho wuplēžicž. Demul bě ſo po ſwojim twochnjenju do Vjerwalda wrćzil, běžež bě do jencho burſkeho dwora ſalčil a tam toſhco draſty, ſenu harmoniku a 60 np. kranyl. Nětko móžeſte ſwoju khostatniſku draſtu ſ tranjenej ſaměnicž a ſo njepožnaty hač do Čech podačz. Dolho pak ſo ſwojeje ſwobody mježelil njeje; pſchetovž 7. novembra ſu jeho hido w Čzoplizach ſajeli, ale ſakomudženeho woſjewjenja dla hatle 24. novembra do Waldheima pôžlali. Kamjeničzanſke žudniſtvo je jemu nětko k předawſkim 9 lětam hischeze 2 lēze a 6 měřazow khostatnje pſchidalo a je jeho w rječzaſach hnydom do Waldheima pôžlaſo.

* Dželaczeť Paulus w Drježdzaňach bě loni 5. oktobra w blískosći třísetiňských fašermow czechódze wojskow, kotsiz nějaksi hlož hviidzajmo czechnięcze, psichmował: "Hviidzajce tola radscho sozialisticki marsch". Dla střichnudzenja wójssa Pauluša teho dla wobłkotřicich a tele dny je Draždzaňska khostanška komora jeho k jaſtwu na dwaj měsazaj ſazhudzila.

taifim wotmachom do zo frashchu, so jene hanjaze wojo jenemu

napschečnemu konjej k wutrobje sajč. Skočo dyrbjachu hnydom sałkoc̄.

* Schorjelsti pschižazny žud je 28-létmu rěšniſku wudowu Šanu Schipowu s Niſkeje k ſmjerčzi ſahudžil, ju winowatu ſpōſnawſchi, ſo je ſivojemu mandželskemu i jedom ſawdała. Wona bě ſi nim 8 lét doſho woženjenia byla; ſi jej u mandželſtwa bě ſchęćz džec̄i wiſchlo, ſi kotrejž ſu jenož tsi ſiwe. Schip ſthoriwſchi woſhudži; jeho žona bě jemu njeſhwerna a njeſeſche ſi ſtihiwſiedniotom Eduardom Meinhardtom w Niſkej mandželſtvoſlamarski wobkhad. 5. ſeptembra ſoni jej u muž naſle wumrje. Wona bě jemu ſi arſenikom ſawdała, kotrejž běſche ſebi w haptaz ſa wulke myſche žadała. Hdyž bě Schipowę eżelo poſrjebane, ſo tuſkanje ſbudži, ſo wón njeje natuſku ſmjerč ſumrjel. Duž eżelo wuſrjebachu a jo pſchepytaj o nim 16 gramow arſenika namakachu. ſtejle hromadu arſenika budžiſche ſo moſlo 1000 ežlowejkow moric̄. Statnemn rěčniſkej bě ſo mordařka 17. januara ſwojeho njeſlutka wuſnała.

* ſi Búkowa nam piſhaja: Kraſna węzka je ſo tele dny w Starym Bolſiglowje ſtała, na kotrejž je to te nojlepſche, ſo je wopravdje wérna. Žedyn khudy, ale ſi džec̄imi bohače požohnowanih dželac̄er bě ſo pola wježneho žida po čaſbu tak ſaduſil, ſo na ſaplačenje jeho dolha ſkoro žaneje myſke wjazy njebe. Podarmo jemu žid ſudniſkeho čazarja na ſchiju ſeſele, w khudej heče njeje ničo wjazy, ſchtož moſlo ſo čazarę. Žara miersaze je ſa židowſkeho wuſlukarja, ſo ſwojemu doſlňikej jenicku, rjanu kruvičku wotežaſac̄ a wſac̄ njeſmē. Tola pſchelſepam žid ſebi radžic̄ wě. Wón k dželac̄erzej dže a rjeſnje, jeho wutrobiſje wobžarujo, ſo je do tajfeje nuſy ſajč: „Wobhi mužo, ſhym ſklyčka, ſo je wascha kruwa, doſelž je kuzelna, ſaſtała deſic̄, duž chzu ſo nad wami ſmilic̄ a wam koſu, zyle nowu dójku, darcic̄, ſo býchu wasche wbohe džec̄atka mloko mèle.“ Dželac̄er, kotrejuž ſo tajka wulka pſchec̄elioſc̄ hewak njeſmilneho žida tola khetro hlučha bycz ſdasche, ſo je wſchej mozu pſchec̄iwo tajfemu wobdarjenju wobaraſche, ale ſtončniſje ſo tola naležnym proſtwam tajfeho „dobročela“ do wobaraſc̄ njeſožeſche. Wón ſebi koſu darcic̄ da. Nětko pak žid hnydom do Búkowa telegraſowasche, a hižo naſajtra ſudniſki čazar dželac̄erzej kuzelnu kruwu wotežaſac̄ pſchindže, kotrejž, doſelž ma koſu, wjazy tak nuſnje potřebnje njeje. „Nimam ničo, ſchtož buſhede moħli čazarac̄“, dželac̄er džesche, „jenož to hiſcheze mam, ſchtož ſeſe pola nje namakali, hdyž tu poſledni ras běſcheze, ſchtož pak mi njeſeſche ſmilic̄ wotežaſac̄“. „Botajkim tu kruwu hiſcheze macze“, čazar tjeſtny, „a pôdla teje macze tež dejazu koſu, duž macze kruwu ſbytknu a tu dyrbieze nětko dac̄, to wſcho ničo njeponha!“ „Ach, luby knjeze, ſi tej koſyku je ſo mi ſlē ſeſchlo, ta bě mi wczera wjeſzor ſthoriła, duž ſhym ju ſareſac̄ dyrbjal a ſhym ju nimale hižo ſjedli.“ To naſhoniwſchi ſo žid ſa wuſhomaj drapajo wotežeze a drje ſenje tajku ſmilnoſc̄ wjazy njeuwiſedze, wofzebe teho dla niž, doſelž běſche ſa tu koſu 21 hr. čiſtých pjenies ſaplačic̄ dyrbjal.

* Tele dny jedyn dundaf w Rieſtedeče w jenym burſkim kuble wo ſmilny dar proſchec̄e. „Pjenies njeſawam“, hospodař rjeſtny, „ale tamly je hromada drjewa, jeli ſo mi tu roſdrobniče, doſtajneče połnu jědž a na džen 50 np.“ — „Schto ſebi myſlic̄e, luby mužo“, khudy puczowat wotmolwi, „pojče ſobu po proſchenju. Jeli ſo mi mój wačok njeſec̄e, wam radu połnu jědž a na džen 50 np. mſdž dam.“ Rjeſtawnyſchi pſchelapniſenemu burej kribjet poſtaſa.

* Pola Obermuſchiz ſu 11. januara w ſlomjaney hromadze jeneho woſala namakali. Deserter je po ſwojim wuprajenju 4 dny w tej ſajmje pſchebyl. Doſelž hiž njeſožeſche — wón bě ſebi noſy ſwoſabil — ſu jeho do woſtřeſnemu ſommando ſrajneje woſorę w Miſchnje doviſeli. To je jeho do Draždanskej hojeſnje poſzalo.

* (Hubjeny nôzny mér.) Khežnik Langnickel ſe Slagſdörpa bě ras do Schwerina pſchichol, hdyž pola ſwojeho ſwaka, ſchewza Rüterbuſcha, nozowasche. Hdyž rano ſtam, ſo jeho ſwak woſraſha: „Nó, ſwako, ſy tež derje ſpal?“ — „O haj, to ſo činjeſche“, Khežnik wotmolwi, „ale te woſe ſeſom, tif ſo minu pſchenozwachu, njeſku ſa zyku nôz žaneho woſečka ſańdzelic̄ moħle.

* (Kriwaný ſkutk jeneho wrotnego.) Haſke pſched někotrymi dnjemi ſi Brniſteje hojeſnje wupuſchežem blidat Franz Kueziečka je minjenu pońdzelu w ſwojim domje w Požorizach w nowej wowrotneſeſi ſwoju žonu ſe ſekeru ſrubal. Potom je ſo na pſchichodnu maczeſt a ſwoju džonku walil a wobej ſe ſekeru tež ezežy ſranil. Šlończeſje je ſo na hornju lubju podał a tam woheń ſaloſil. Čežko ſranjene žonske ſu ſi wulke prouz ſedý někak ſ plomjenjow wumoz moħli. Hdyž bě woheń podbuſcheny, ſu

Kueziečku na wuhlo ſpaleneho w popjele namakali. Šranjene žonske ſu do Brniſteje hojeſnje date.

* Bohac̄zy w Pruftej. W lécze 1894 je w Pruftej 488 ludži bylo, kotrejž ſu ſa ſeto pſches 200,000 hrivnov doſhodow měli. Pſchi 359 woſobach ſetne doſhody 200,000 hac̄ 500,000 hrivnov wučinichu. Či ludžo, kotrejž ſetne doſhody milijonu hrivnov pſchekroc̄a, ſu hižo žadniſchi; tajſich bohačežkow je jenož 25 bylo. ſi nich mjeſeſche ſetne dwé milionje doſhodow ſvobodnih tñes je Stumm; Bleichröder w Barlinje $2\frac{1}{2}$ milijony, ſi Tieles-Winkler w Opolnje něhdže 3 milijony, Rothschild w Frankfurze něhdže 6 milijonow, Krupp w Eſſenje něhdže $6\frac{1}{2}$ milijony. Kajke hoberſke ſamoženje tucži ludžo nahromadža, hdyž kózde ſeto k jich nětežiſhim milijonam pſchego nowe milijony pſchindu!

* W Rogawje pola, Parchwiz ſu 17-létmu pěſtoničku Wiedermannu ſajeli, doſelž je ſpýtała, jene džec̄o ſtonzowac̄. Pſchi pſcheklyſchenju ſo wona wuſna, ſo je pola ſwojeho předawſchego hoſpdarja, poſonečna Hahna, teho jenoletnu džowęcičku, ſu ſaduſhywſchi, ſtonzowala.

* Wyschſchego lieutenanta želeſniſkeho regimenta Schezepana rycerſra ſi Popowichu ſu w Gradzu jebanſtwa dla k jaſtu na 18 měſazow ſahudžili. Pſche njepradženeho ſyna ſo rudžo běſchtaj ſo ſaiudžene ſeto nan a macž ſahudženeho ſi powjaſom hromadze ſwijaſaloi a tak wobaj do rčki Mura ſtočawſchi ſo tepiloj.

* Bojoſez, ſo je parolódž „Milos“, Hamburgſkej levantskej čarje ſluſchaza, ſi kapitanom Grovolom, wo kotrejž běchu hižo pſched dwémaj nježelomaj powjeſcze dońc̄ dyrbiale, ſhubjena, ſo pſchego powjeſtſha. Majſkerje ſu tež ſhubjene: parolódž „Napoli“, Hamburgſkemu ſodniſkemu knjeſej Gidmannej ſluſchaza, Altonaſki rybarſki parník „Nordſee“ ſi dwémaj druhimaj rybaſtmi ſodžomaj. Drje wokoło 50 nadobnych ſodžukow je pôdla ſwoju ſmjerč w žolmach namakalo.

* (Rjeſtawnyſki ſkutk jeneho žandarma.) Khežor Franz Josef je boſniſkemu žandarmej ſanej Gellnerej, pſchipoſnawſchi, ſo je člowljec̄e ſiwieneje wuſhovat, ſaſlužbym kſchij ſpožčil. Hdyž Gellner ſoni 23. junija po ſwojim reberje džesche, wón pola Brifika ſhdomnac̄zelnemu paſthyku Benfelez wo pomoz kſchic̄ež ſahuſcha, kotrejž bě ſmijiza do ſeſeje ruti ſuſla. Gellner ſo ani woſomika njeſomdžesche, holzy jěd ſi ranu wužyzac̄. Holzy ſo ſi Gellnerowym ſebjewopromaujom ſiwieneje wuſhova, Gellnerej ſamemu pak woſličo ſylnje ſaſekasche, k cemuj ſo hiſcheze padawa khorosz pſchida. Teho do wojetſkeho ſpitala pſchinjeſechu, hdyž hiſcheze doſhodny w womorje a wowrotneſeſi ležesche. ſoni w dezembtru ſeſarjo ſpōſnachu, ſo je Gellner invalidom a jeho pensionerowachu.

* W wuſlowych podkopach Gieſechez jamy pola Buhenia bě ſo jena komora ſapalila. Schefez ſoni je ſo ſaduſlo. Wyschſchi ſtupat Dausch a ſtupat Springer ſi raſnoſeſu woheń ſhaſchachu a ſi tym něhdže 100 hevjerjow wuſhovachu, kotrejž býchu ſo hewak ſaduſli.

* W ſeleſniſkym čahu mjes ſtjewom a Warszawu bu pſchekupſki puczowat Zimmermann ſi wulke khrobloſežu woſkranjeny. Młoda elegantna knjeni ſebi jeho wačok pſchihwoji, w kothym mjeſeſche wón drohotnoſeſe w placzisnije wo 20 000 rublow. Předy hdyž ſu Zimmermann na woſkranjenje dohlada, bě ſo woſebna paduſchniza na jenym pôdlanskim ſaſtanisheſu ſe ſwojim rubjentwom ſhubila. — Snaď ſo wobhi woſkranjeny w wosu holkazeho pôdka doſež hladal njeje!

* Kleptomanju ſeſarjo tu khorosz mjenuju, kotrejž dla k člowljek ſkranjenja ſdžerzeſe njemože. Tajkeho ſpôdžiwneho ſkranjenja dla njedawno jena knjeni w Parížu pſched khorostneſkej komoru ſtejeſche. Knjeni Bidy njeſklipaſche ſa blyſčejatej pſchihu, ale jenož ſa tobako-wymi trubkami; duž wſe trubkaze kſlamy njeveſte činjeſche. Wona bě pſchjata ſurjeſta. Hdyž ju njedawno pſchi nowym ſkranjenju tobakoweje trubki lepichu, ſo ſi pſchepytanjom jeje býdla wuſopa, ſo bě ſebi je ſa ſaklej na wauſoſežu 2600 tobakowych trubkov nafranyla. Knjenje ſakuriła běſche ſebi wot ſwojeje nahromady jenož 39 trubkov; 2561 trubkov bě hiſcheze njeužith. ſudniſtvo je ju k 8 měſac̄nemu jaſtu wotſhudžilo. Majhorske ſnadiž ſu ſi nju bylo, hdyž býchu jej w jaſtwje pachac̄ njedali, ale tak hrojni drje njebudža.

* ſi Mailanda telegraſuju: Schiwořt na pol dweju je zuſy člowljek tudomneho hlowneho ſtatneho ſeſtneho Celiſa w jeho kabineče ſtonzowala. Mordat bě pod wopacžnym mjenom k njemu pſchichol a jeho wo roſrečzenje proſhyl. Na dobo mordat Celiſa ſa ſek ſhrabhywſchi jemu bijatu ſiwi pſchereſny. Celiſ ſa někotre woſomika wumrje. Mordat ſu hnydom ſajeli. Wón Attilius Bellochio ſe ſa ſi, jako by wowrotniſk byl a njewotmolwja na žane pracheneje. Majſkerje je anarchistka.

* W jenej wžy w Würzburgskej wokolnoſeži běchu paduſchi patorži 13 hū ſramli, mjes nimi tež ſylneho giansora. Boži džen rano knes giansor ſažo do dwora pschicžampa. Teho wobedžerzej Mjerow rafachu. Wboheho giansora běchu paduſchi tak woflobali, ſo bě nimale nahí. Wokolo ſchije mějeſche četvoremu ſchnörku. Na ſchnörky zedka wifasche. Sso wě, ſo bě zyly dwór jara wezípný, ſhonicz, ſchto na zedky ſteji. Duž ju rucže wotwafachu a wotwafichu. A ſchto na njej čítachu?

Dobre ranje, knes Mjerow!
Domoj ſym, ale bjes pjerow.
Schibakez hólzy běchu naž ſramli;
Bíše moje lubčicžki ſu ſebi wopiekli.
Lutki ſam dyrbjach k wam wrózicž ſo,
So bych wam donjeſl jich ſmjerne wopízmo.

* (Dobry wuſpěch.) Wokolnoſež: „Je mój ſrěd k jačenju wulkich a malých myſchow ſtukowař?“ — Burik: „O haj, wiformile ſu ſo te rapaki ſ nim.“

* „British Central Africa Gazette“ nadrobuňoſeže wo žaložnej ſmjerce britiſkeho lddžtovoneho ſekarja dr. Mc. Rayha ſdželuje, kotrehož je 30. oktobra w minjenym ſeče w kraju Nyassa jedyn law moril. Dr. Ray bě ſo ſi dwémaj holicžomaj na ſlonjazu (elephantu) hointwu podal. Po dolhím puzčowanju k malemu hatej doúdzechu, holicž lawa a lawizu wuhladachu. Dr. Mc. Ray dwójazh do lawa tſeli a jeho ſrami. Na to rubježnej ſverjeſi do hufcžiny čeknitschta. Holicžej tež čeknitschta abo na ſchtony ſaleſeſchta. Dr. Ray mějeſche jenož ſwojeho zanzibaritiskeho hólza Muſu pschi ſebi, hdyž natſeleneho lawa pytačz džesche. Vóryh jeho namakajchtaj a dr. Ray w ſdalennoſeži 15 yardow hifcžce ras do njeho tſeli. W tym wokonku pak ſo ſramene ſverjeſlo ſi hoborſkej mozu a ſatrafchne rujo na njeho wali. Něk bědowanje na živjenje a ſmjerce naſta. Lékarje ſo, hdyž ſpyta, ſebi lawa wot ſwojeje ſchije wotdzerzeč, tſelba ſi rukow wuſuže. Skočo ſo jemu do leweje ruky ſatružný a ſwoje paſorh jemu do praveje ruky ſary. Dr. Ray ſo jemu něk ſi nohomaj wobaraſche. Alle law jeho k ſemi podtorže a mjažo ſi njeho torhacž pocža. Lékar ſawola: „Muſa, moja ruka a noha ſtej ſlamanej. Podaj mi tſelbu!“ Muſa jemu ju poda. Dr. Ray ju ſi jenej ruku džeržo ſo do lawa měrič njenodeſche, duž ju, požlednuju móz na ložiſtvi, Muſu na ramjo položi a lawa ſatſeli. Dwaj dnjej poſdžiſho pak je dr. Mc. Ray wumrjeſ.

* W nožy k njedželi je w zyloj Žendželskej wulki ſněh panž. Železnice čzahi w ſněh težazý wotſachu a telegraſiſki wobkhad je ſo wjele pschetorhny. W Waleſu ſněh wjele metrow wýžoko leži. Požlednie dny je tač ſapocžalo.

* Mjes tym ſo je w połnožnej Evropje nimale zyly tydženj tało, ſtej w połodniſkich krajach ſněh a ſyma ſwoje knjeſtvo dale wobkhowaſo. W połodniſkiej Austriskej, w połodniſkiej Franzowskej a w połnožnej Italskej je hifcžce ſi džela hacž do poſlednich dnjow wobkhad na železnizach ſavrjeny był. Šyma je w tychle krajach wjele kručiſcha, hacž hewač, a wobhlerſtvo pod njej čim bôle čerpi, dokelž tam žaných hachlow ſi wjetſcha nimaja. S mětnami je ſyma hacž 15 gradow dozpila; duž je bjes dživa, ſo je wjele ludzi ſmjerſto. 14. januara ſi Mailanda w połnožnej Italskej pižachu: Pschi ſylnej ſymje wot 24 hodžin ſažo njepſchewſtawajz w Horniej Italskej ſněh dže. Wobkhad ſo na wjele mětnach hacži. W Mailandze ſněh metry wýžoko leži.

* Žaložný podařek je ſo, kaž ſi New-Yorka pižaja, wutoru wjezior w Butte w połnožnej Amerizy ſtal. Tam w ſkladze Montanafiskeje zentralneje železnicy, hdyž učkotre wosy ſi třílmym pôlvrom ſtejachu, wohem wudvri. Mjes tym ſo plonijenja poddužnež pižachu, ſo roſbuchsienje ſta, ſi kotrymž ſo učkotři haſcherjo morichu. Vóryh po tym ſo druhe, hifcžce ſylneſche, roſbuchsienje ſta. Pschi hladowarjo, w bliſkoſeži ſtejazý, buchu jako ſi wichorom wotdzeči; roſpadanki ſo poļ ſendželskej mile daloko roſfunkachu a ludzi předž města ſranichu. Hdyž chyžchu pschi hladowarjo a haſcherjo čekuheč, ſo tſeče roſbuchsienje ſta. Wone ſo ſemjerženju runaſche. Wſchitzý haſcherjo ſi wuſacžom dweju a wjazoci pschi hladowarjo buchu morjeni wjele ſo jich čežko ſrami, tež wjele wobzbow ſi hospitalkich ſlužobníkow, kotiž po přením roſbuchsienju na pomož pschiindžechu, ſo ſrami abo mori. Tak wjele hacž je ſo naſhoni, je 75 wobzbow morwych wostało a nehdže ſto je ſo ſrami. Načinjenia ſchloða wjazdy dyžli milijomu dollarow wuežimi.

(Zyrkwinſke powjeſče hladaj w pschiſtoſi.)

Drjewowa awfzija na Polpicžanskim reverje.

W Hucinjanſkim hoſčenzu ma ſo wutoru 29. januara 1895 dopoldnia wot $\frac{1}{2}$ 10 hodžin

2 khójn. ſložoj, 16—22 cm	ſrénjeje tolſtoſeže,	w drjewiſhczach
55 = flozow, 12—15 =	hornjeje tolſtoſeže,	50, 51., 55. a 63.
74 = 16—22 =	=	wodželenja a
10 = 23—29 =	=	wodželenja a
20 = žerdž. kloz., 8—11 cm =	=	wodželenja a
11 = trut. žerdž., 10—12 = delujeje	=	70., 71., 75., 76.,
16 = 13—15 =	=	77., 78., 83., 84.,
158 rm khójnowych palnych ſchcžepow,		85., 86., 87., 90.,
101 = kulečkow,		91., 92., 93 a 102
1 = repuchow,		wodželenja,
0,5 stotnijow twierdych walczękow,		
66,5 = khójnowych walczękow a		
99 rm khójnowych pjeńkow		

ja hnydom hotwe pjenjeſy ſi wuměnjenjemi, předy wosjewjomnymi, na pschedadžowanje pschedawacž.

Reverſe ſariadniſtvo wo. drjewje, na wobhlađanje pschiſhotowanym, po žadanju dalsche wukafa.

Kralowſki hajniſki rentſi hamt w Drazdzanach a kralowſte reverſe ſariadniſtvo w Polčnizy, 12. januara 1895.

Garten.

Gäder.

Drjewowa awfzija.

Na Ujeſwacžidliſkym majoratnym reverje

ma ſo

wutoru 29. januara 1895 dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodžin:

361 rm. khójnowych ſchcžepow,		w drjewiſhczu 4. wodželenja pſchi tak mjenované „itarej korezmje“,
37 = kulečkow,		
31 = halosow,		
272 = pjeńkow,		
112 = khójnoveje walczęzin,		
32,5 stotnijow khójnowych walczękow,		
54 rm. huſchizowych khójnowych kulečkow,		w 2., 3. a 10.
49 = dolhich hromadow		wodželenju,

prjedu 30. januara t. I. dopoldnia w 9 hodžinach:

40 rm. huſchizowych khójnowych kulečkow,		w 26. a 20.
90 = dolhich hromadow		wodželenju.

Shromadžiſna 29. januara w drjewiſhczu 4. wodželenja a 30. januara w drjewiſhczu 26. wodželenja pſchi Budysko-Nakečauiſkej dróſy.

Grabinſte ſi Riesiſte hajniſte ſariadniſtvo.

Nieprajſiſ.

Wulke roſpschedawanje je najlepſe rukowanje ſa hōdnosc̄ twory.

Tule ſobotu ſym w ſetuſchej ſymje

3. Železniski wós

dobrych, w najlepſich Hamburgſkim ſchmalzu pječenych

hoborſkých pječenych jerjow

dostał, kotrež w 25 puntovſkej čwizy abo w 8 literſkej blachowej týž po 2 hr. 50 np. pschedawam.

Zučne bücklingi

kaſchér ſo 90 np.

Aybownja.

(Richard Schindler.)

Wulke roſpschedawanje je najlepſe rukowanje ſa hōdnosc̄ twory.

Dospolne wypschedawanie.

Dokleż hwoju pschedawaciu do zyla spiszeža, wšeč węzy hwojego tworoweho skla, jako:

czorne a pišane drastne tkaniny, polszaknojty lama, drastn'g barchent, batist, fattun, muselin, mōdrocžishež, meblowy fattun, meblowy krep, trikotowe taille, hzwetle blusowe schörzuchi, spódnje szuknje, khornarje na ramjeni, židzane mužaze a žonjaze rubischeža, lama, rubischeža na hlowu

po wurdajne najtunisich placzach wypschedawam.

O. Meschter na žitnej haſy 10.

Korcžma i wjele wobkhadom a rēmijtowm, kotrež drje dže, je wot 1. haſy po t. I. placzimy hōdna na pschenajecze. Dalshe je hōnicz na Židowje čižlo 25 pola Mērkowa.

Schēža, s dwemaj stwomaj, piñzu, hródzu, kólnju a se ſchrodu je na pschedan na Židowje. Dalshe je hōnicz na Židowje čižlo 67.

 Schēža, s dwemaj stwomaj, piñzu, hródzu, kólnju a se ſchrodu je na pschedan na Židowje. Dalshe je hōnicz na Židowje čižlo 67.
Schēža, s dwemaj stwomaj, piñzu, hródzu, kólnju a se ſchrodu je na pschedan na Židowje. Dalshe je hōnicz na Židowje čižlo 67.
Schēža, s dwemaj stwomaj, piñzu, hródzu, kólnju a se ſchrodu je na pschedan na Židowje. Dalshe je hōnicz na Židowje čižlo 67.

Ssuproschna ranza je na pschedan w Malym Pschedrjenju čižlo 4 pola Małego Wjelkowa.

Ssuproschna ranza je na pschedan w Nowej Wysy č. 1 pola Nježwacžida.

Piza sa ptacžki!

Ripil, czornil, blychejawa, lane hymjo, holotowe hymjo, wowl, wowlzue krypiczki, hyre, bèle a ſenegaliske jaħly, konopej, zylk a lamam, mal, bely a modry, mrowjaze jejska, hyre rajz, ſorna złotycznych róžow, ſensle worjechi, derje a ſchpatniſhho mēchann piza sa ptacžki
porucza

Ida swud. Scholzina 15 na ſtronkownej lawſkej haſy 15.

Wsha moja ptacža piza je ſo 10. dez. 1894 w tudomnej kanařskiej wustajenzy i 1. mytom wuſnamjenila.

Ssmeschinje

tunje wypschedawanie lama, koſchloweho barchenta, plischa i pjeſlam, pjeſežoweho wobkadženja, ſrimera i wobkadženju, rukawatych lažow, ſonjazych delow a wjele druheho.

Hermann Beermann na ſtrutkownej lawſkej haſy.

Rataſke

w o h e ú ſ a w ē ſ c ž a z e t o w a ſ t w o w ſ a kſſi m ſ r a leſ t w j e .

Dzelaſwoſcž w lęcze 1894.

Wschilhad 12349 poſizow je ſawěſzenſtej ſumy	hr. 78,631,484.
Šawěſzenſti wobſtati po wocžehmjenju hōznenych, ponowjenych atd. ſawěſzenjow	" 456,020,787.
Dolhod i premijow, hōrnow a dobytk je ſchlitow	" 741,632, 01.
Sarwanje ſchłodowanow i wocžehmjeniom podzela uſadſawěſzazych towarſtowow	" 230,052, 09.
Czijth dobytk	" 106,804, 94.
Rejerwa premijow	" 270,424, 63.
Glowny a ſpejalny fond rejerwów po pſchipokazanju dobytka	" 929,128, 18.
Shramadne ſamozjenje (rejerwny fond a premijowy fond)	" 1,199,552, 81.

Wsha dalshe wulfauje a ſawěſzenje pſchijmuje

F. G. Łoda,
ſawěſzenſti agent w Włozanach pola Pomorze.

A hnojenju lufow!
Domashowa fosfatowa mučka a kainit
staſi czerſtwyj doſchloj.

Bernhard Henčel na dworniſchežu
w Źieženku.

Worledzenie a poſchodziſcie
w mojej poſchedawaciu.
Għedidha ſažgħane wloß⁴
tupiye po nienohofhij
ptacžiñach
Għidha hawni hawni hawni
na ſtarnej butronej haſy.
Zanġi
tħalli biexu pod radnej hawni
poſchedawan.

Tunje

zi għar

turowanke ſorlo ja ſaċopſchedawo-
rjow,
tykaž biżże po 20 ml. poruča
Richard Neumann
na ſtrutkownej lawſkej haſy č. 6,
aliale na bohatej haſy 28 a na roži
Lubjikaje a Mättigowje dröhi.

Pschekupski wucžobnik
ħo pyta.
A jutram wucžobnika pyta
Hermann Kunad
w Budjeshinje na bohatej haſy.

Suńn sprawneju starſcheju,
kotrži chze bèle a khlebowe pječeženje
doklađenje na wuknhež, möže jutry
do wucžby ūtpicż pola **J. Köglera**
w Budjeshinje pſchi żitn. wifik 32.

Holčez, kotrži chze kovaſtво
na wuknhež, möže do wucžby ūtpicż
pola **R. Leichsenringa** w Čornym
Hodlerju.

Holčez, kotrži chze pjekarſtvo
na wuknhež, möže i pſchihbōnymi
wuměrenjem do wucžby ūtpicż
pola **Eusta Neumanna** na Hōſchiz
haſy 40.

Pjekarſkego wucžobnika
ħo jutram pyta **G. Schütz** na
ſtronkownej lawſkej haſy 36.

Do Hrodziſcheža!

Niedżelu a pondżelu 27. a 28. januara ſo

kóſlopiwo

toči, i temu ff. koſlopi a rjeſkej darmo.
Pſchecželnje pſcheproſchuje

J. Redo.

Do Klukſcha!

Dutſje niedżelu

kóſlopiwo

toči, i temu budža pampuhi doſtač.
Pſchecželnje pſcheproſchuje

Jencz w Klukſchu.

Jako wustojna schwalcza, kotaż drastu schwarcie a derje ředžazu schije, porucza ho **B. Raſchowa** na malej bratrowskej haſy 6 po 1 ſkodze.

Módscha čista holza ho k 1. apryl do ſlužby pyta. Dalsche je ſhonicz na dwórnichowej droſy (Bahnhoſſtraße) 4 delta.

Porjadna ſlužobna holza ho k 1. februarej pyta na Lellingowej droſy čiſlo 5.

Dowerna mloka holza ho k 1. apryleji pyta na **Delnjoſlinjanſkim knježim dworje**.

Kuchařki, ſlužobne, kuchynſe a ſtwinſte holzy a tajke do ſklamow, ſlužobne a hródzne džonki a tajke k ſwinjom, wotroczkom, hejtmanow a dželaczerſke ſwójby ſa tudomne a Draždanske ſtrony pſchi wýškoi mſdže pyta

Schmidtowa na ſerbſkej haſy 7 po 1 ſkodze w Budyschinje.

Šlužobne a hródzne džonki, ſrénkov, wolažych, dželaczerſke ſwójby, mlokoſe hoſpoſy pyta **Spanowa** na malej bratrowskej haſy.

Na knježe dwory kuchařki, ſtwinſte holzy, kuchařki ſa czeledž, dželaczerſke ſwójby, wotroczkom, ſrénkov, ſcečakow, ſlužobne a hródzne džonki pyta

Hennoldowa w ſlotym jehnjezu.

Dželaczerſka ſwójba k 1. apryl. pſchi darmotnym wobydlenju a běrnach, teho runja někotſi wolažy ho pyta na **Knježim dworje** w **Ratarjezach**.

3—4 młode dželaczerſke ſwójby do trajneho ſymfekho a lětnjeho džela pſchi darmotnym wobydlenju a běrnach pyta knježi dwoř w **Delnium Hbjeſku** pola Wobborka w Sakskej.

Knježi pohonež ho k 1. apryleji t. l. pyta na **Wutolcanskim knježim dworje**.

Hólczeza, kotrež chze reſniſtvo naukuſnycz, do wuczby pyta

Bernhard Lunze na Horschiz haſy čo. 10.

Hólczeza, kotrež chze knihivjaſarſtwo naukuſnycz, móže jutry do wuczby ſtupicž pola

Gustava Rämscha na bohatej haſy.

Tyſcherkeho wnežobnika k jutram pyta **Gustav Hoffmann** w Sploſku.

Kowátski wuczobnik!

Hólczeza, kotrež chze kowáſtvo naukuſnycz, wuczbu doſtanje pola kowátskeho miſchtra **Gustava Möchela** na hornečerſkej haſy 51 w Budyschinje.

Serbske Towarſtvo za Khwaćicy a wokolnoſć.

Założeński swjedzen budze so **niedželu 27. wulkeho rózka** w Hustec salu w Khwaćicach swjeći. Při tym budze džiwadłowe předstajenie. Hrać budzetej so wjeselohre „Kak Pětr lěkari“ a „Njewj scina nadoba“.

Po tym změje so **bal**.

Započatk z dypkom 7 hodzin wječor.

Hosco so wutrobnje přeproſuja.

Předsydſtvo.

Sserbske Burſke Towarſtvo w Rakezach

změje jutſje **niedželu 27. januara t. l.** popołdnju ſ dypkom 4 hodž požedzenje, w kotrejž ſo ſliczbowania pſchedpoloža, ſo ſymjenja ſkaſaja a w kotrejž ſo ſtončenje namjet ſanđeneho požedzenja k wuſadzenju pſchedpoloži. Ssobuſtaſy ſo k temu najnaležniſčho pſchedproſchuſi.

Pſchedkydſtvo.

Towarſtvo Sſerbskich Burów w Bělčezech

změje niedželu 27. januara t. l. popołdnju w 4 hodž. požedzenje, wo kotrejž budze knjeſ kantor Bartko jara wažny pſchednoſtſt wo ſalonu pſche injeſboženje džerječ. Poždžiſcho budze ſo wo ſkaſenju ſymjenjow rēčęči.

Pſchedkydſtvo.

Poboczne Tow. Sſerb. Bur. sa Kalbičanskmu wokadu

změje ſobotu 2. februara popołdnju w 4 hodzinach ſromadžiſnu w Konjezach. (Hnoje, ſymjenja, pſchinioſtſt a ſliczbowanie.) K prawie bohatemu wophtej pſchedproſchuſi

Pſchedkydſtvo.

Budyska Bjesada

změje poúdželu 4. februara na Budyskej třeleřni ſwój lětuſi pyšny **bal** z koncertom a rjanym kotillonem, tola džiwaſi na njespodobne časy bjez ſwjedzeňskej hoſciny. Započatk wječor w 7 hodzinach.

Předsydſtvo.

Nowa wotewrjena

winownja „k Romſkemu“

pſchi drjewowym torhoschizu čiſlo 4.

Běle wina.

	1/1 bleſche	1/2 bleſche	ſchleſiza	ſrěſt
Moselfſle	75 np.	40 np.	25 np.	15 np.
Pſalzſle	100 "	50 "	35 "	20 "

Čerwjené wina.

	1/1 bleſche	1/2 bleſche	ſchleſiza	ſrěſt
Marca Italia	100 np.	50 np.	35 np.	20 np.
St. Emilion	150 "	75 "	50 "	30 "

Polodniſche wina.

Stare portſle wino	
Sherryſle	
Madeirſle	
Malvaiſle	ſchleſiza
Malagaſle	po 25 np.
Lacrimae Christi	
Samos	
Polonk	

Wubjerna ſnedárňa.

Póda teho porucžam ſwój wulki ſkład derje wothladanych ſaruczenych **Moselfſich**, **Pſalzſich**, **Rheinſich** a **Bordeanuſſich** winow, němſich pěnſazich winow, franzowſich ſhampanſleho wina, ſamajſleho rumu, Bataviſleho araka, němſkeho a franzowſleho ſognata.

Wo dobrocziw pſchitup proſhi

Ian Bohuwér Glien.

Wuczobnik.

Ssylny hólczeza namaka wuczbu w kħlebovej, zaltowej a tykanzowej pjeſtařni

El. Bertholda w Rakezach.

Hólczeza, kotrež chze ſlampnatſtwo naukuſnycz, móže do wuczby ſtupicž pola

Emila Schüſtera w Rorſymu.

Korla A. Schier, kolonialtvorowé kħlamy w Budyschinje na ſukelnikſkej haſy 7.

Hólczeza, kotrež chze mlyniſtwo naukuſnycz, móže hundom abo k jutram do wuczby ſtupicž w **Stróžanskim mlynie** pola Wulſich Šdžarov.

Hólczeza sprawneju starscheju, kotrež chze pjeſtařtwo naukuſnycz, móže pſchichodne jutry do wuczby ſtupicž pola pjeſtařkeho miſchtra **Grundmanna** w Hornim Wujedžie pſchi Tuchorju.

Sbožopſchecze k ſlotemu kwaſeji

Jana Nowaka, wumjentaria w Čerwonych Noklizach, a jeho mandzeliskej **Leny** rodzeſeje Kaplerzej ſ Kolibz.

na 28 dnu wulſeho rózka 1895. Hólczeza: Čjincze, cīnječe cīlowſte džecęgi.

Wopomnjeniſti džen džen ſ wamaj ſsvoia, luboſi mandzelſtaſi.

Džen, na kotrejž werowanaj ſsvojatnicy pſched Bohom ſtaj.

Hólczeza vſched polia ſtati wamaj ſsvojat ſo wobtwerdži,

Hólczeza na pucz wſaſhajtaj,

Boži ſebe na pucz wſaſhajtaj.

Hólczeza waj' buh džen wročo hłada

pſched wſchē polia dohich ſteti,

Kaf je ſ wamaj Boža huada

Wicadowaj ſchla piches ſwet

Woj waj ſranja mandzelſtaſa

Hac̄ do dženſtviſteho dnja,

Dha wój wjele wulſhataj,

Schtož wot Božej ruci mataj

Wjaz' hac̄ hdy waj' duſhja cjuje

Džen ſ wchē Bože dobroty,

Waju myſle poſtehuje

Wſched tron ſroatelj Trojiz,

So byſhtaj tam wobaj dwoj

Džatny wopor pſched Bohom w jeho raju

Eſi waj' džen ſi poſtehuju.

Tu, hólczeza jen'čka džowka waju

Wamaj cīla ſtatoſa,

Schtož ſwueži wobdawaju

Waj' na droſy ſwueženja,

Tež ja, ſiž piches ſiſyži,

Let běch w waju bliskoſci,

Wiches tón ſheruſi, ſuſod waju,

Džen ſ wamaj ſboge pſchaju.

Hólczeza ſa roſiſteria,

Dha něch mjes nami ſo ſtanje

Selub naſlěpichob' měnjenja,

Ze-li hdy bym ſiſhividžit waj'

Dha mi džen ſi to wodaſtaj,

Wich je wichito poſtehuje,

Sapominjeſu podnurjeſe.

Bož, ſiž dotal ſ wamaj džedje

Piches waj' cīaſnoſež mandzelſtaſa,

A ſiž wamaj wudželesche

Sswoje dary i wukſo,

Wón džau dale ſ wamaj ſtacj,

W pſchichodze waj' žohnomacj

Schtož ſi ſ wamaj ſbogu bylo,

Na waj' puczu ſaſeječ ſhýlo.

Bož ſdžerž hichere dohich ſteti

Strowoſic, cīerſtvoſic wobemaj,

A pſched njeſpožom ſweta

Swarnui Bož tu dale waj'

Wamaj dnjow ſhýl wjele dacj,

So tu moſtoſi puczowacj,

Tat ſo byſhtaj w ſwojim cīaſu

Džiſhloj ſi demantowem ſtacj.

Hólczeza po wulſim cīaſow morju

Lodžieku waj' pſchiptuwoje

Zunu tež po ſemſkim horju

A cīchim brjoham večknoscje,

A pſchiftawej a domiſne

W ſbóžnych duchoſ ſtacjine,

Chylo wečne ſbož ſwitač

Wamaj, a waj' Jeſuſ mitacj.

Jedyn ſuſod pſches Gustu Hataha.

(A temu čiſlu pſchiloha.)

Pschiloha i čížku 4 Serbskich Nowin.

Ssobotu 26. januara 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej žyrlwi smjeje jutje niedzeli rano w 7 hodż. farat dr. Kalich herbstu spowiedni rečz, $\frac{1}{2}9$ hodżin diaconus Ruda herbst a w 10 hodż němše predowanie.

Werovali:

W Katholickiej žyrlwi: Emil Donath, sergeant, i Khatu rodz. Pietrak. — Wjazław Rydrle, fabr. dželaczer w Buděstezech, i Emiliu rodz. Kopczak.

Króci:

W Michałskiej žyrlwi: Eugenia Elsa, Gustava Adolfa Großmanna, krawza na Šidowje, dž. — Jaromir Ota, Karel Jaromira Novaka, murcerja na Šidowje, ſ. — Martha Augusta, Handrija Bohuwéra Hajn, dželaczerja na Českich v Malym Bielskow, dž. — Max Hermann, Handrija Bohota, ſibrilarja na Šidowje, ſ. — Max Wylem, njebó Wylema Augusta Tyscheria, ſibrilarja w Dobruszki, ſ. — Maria, Jana Hataria, ſabrikaria na Šidowje, dž. — Emma Hedwiga, Jana Grafa Wiežaja, ſabrikaria na Šidowje, dž.

W Katholickiej žyrlwi: Maria, Jana Scholty, pohoneža, dž.

Zemrjeć:

Džen 19. januara: Hana Koček, Michała Nowaka, wumjenlarja w Toroniu, mandželska, 77 l. 6 m. 28 d — 20. Kora Weiser, bywši ſabrikari ſahrobit w Dobruszki, 81 l. 9 m. 20 d. — Jan Jurij Pawol, Jana Augusta Vjejscha, fabr. dželaczerja na Šidowje, ſ. 2 m. 10 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje: 3397 mēchow.	W Budyschinje 19. januara 1895				W Lubiju 24. januara 1895			
	wot hr.	hač np.	wot hr.	hač np.	wot hr.	hač np.	wot hr.	hač np.
Pszenica		bela	6	94	7	76	6	71
		žolta	6	47	6	70	6	35
Bölla			5	53	5	63	5	38
Ječmien			6	29	6	43	6	33
Wóz		50 kilogr.	5	30	5	50	5	30
Hroch			7	50	11	11	8	50
Wóla			9	3	9	44	7	8
Záh			12	—	15	—	10	50
Ledibuschka			12	—	15	50	13	50
Béry			1	70	2	—	1	70
Butra	1 kilogr.		1	60	2	40	1	70
Pszenicna muka	50	—	6	—	14	50	—	—
Wzana muka	50	—	6	50	10	—	—	—
Sýno	50	—	2	20	2	60	1	90
Čstoma	600	—	17	—	20	—	16	—
Prokata 1134 sčtuk, sčtuca			9	—	22	—	—	—
Pszenicne wotrub			3	75	4	75	—	—
Ržane wotrub			4	—	5	50	—	—

W Budyschinje placžesche: kórz pszenicy (bela) po 170 puntach 11 hr. 79 np. hač 13 hr. 19 np., žolte 10 hr. 99 np. hač 11 hr. 39 np., kórz rožki po 160 puntach 8 hr. 89 np., hač 9 hr. — np. kórz ječmienia po 140 puntach 8 hr. 80 np. hač 9 hr. — np.

Na Bursy w Budyschinje pszenica (bela) wot 6 hr. 80 np. hač 7 hr. 6 np., pszenica (žolte) wot 6 hr. 50 np. hač 6 hr. 73 np., rožka wot 5 hr. 56 np. hač 5 hr. 65 np., ječmien wot 6 hr. 30 np. hač 6 hr. 45 np., wóz wot 5 hr. 20 np. hač 6 hr. 50 np.

Draždjanje miškowe placžesye: Šowjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne ſwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čzelata 1. družiny 60—70 np., o punceje rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 25. januara: Deschęz.

Wulke wupſchedawanie
porzelinowych, kamjeninowych a ſchleicžanhých two-
row wot 20. januara hač do 5. februara
po jara tunich placžisnach. Saſopschedawarjo do-
štanu rabatt.

Ernst Ullrich,

ſchedawarja porzolina a ſchleicžy na ſchulefskej hačy.

Esłodke palenzv

liter hžo po 40 np., likery liter hžo po 60 np.
porucža

Moritz Mjerwa

pódlia Pětrowskej zyrkwe.

Destilacija snathych dobrzych palenzow po starzych tunich placžisnach.

Spěvarſke

herbske a němske, w najnowšim wožobnym ſwiaſtſku ſ čelazeje kože, kaž tež w jednorých trajnych ſwiaſtſach, modlerſle, konſirmazisſe ſhartſi, pěznjenisſe albumy, pízansſe albumy, ſwetli do wopom- něnjskich knihow w wulki wubjektu po tunich placžisnach porucža

Gustav Rämsch,

knihwjaſtřna na bohatej hačy 25.

Khachlowa horncžernja

H. R. Teutschera w Budyschinje

na kamjeútnej hačy 33.

Porucžam ſwoj wulki ſkład khachlow wot jedno-
rych ſtwinskich ſtepjenſkich khachlow, czeledžinskich
khachlow a warjenſkich maschinow, kaž tež wſchē
k nim ſkluſchaze želesne džele po najtuniskich placži-
ſnach.

Sa lepsche ſtvy, běle a staroněmſte
Mischnanske khachle we wſchēch barbach a
wulkoſezach porucžam, kotrež ſa dobre a trajne
dželo rukujo, ſtaſam.

Khachle, roh a roh k pěznym wodženjam a
wubrafrowane khachle ſu ſtajnje tunjo na ſkładze.

Franz Marschner

čzajnikar w Budyschinje

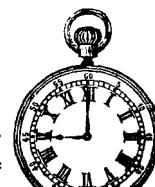
čzo. 9 na bohatej hačy čzo. 9

ſwoj ſkład čzajnikow a čzajniko-
wych rječzaſow dobročivemu wob-
ledžbowanju porucža.

Hódna twora. Přizomne rukowanje. Tunje placžisny.

Porjedženje dobre a tunje.

Přichipomjenje: Kęču herbſki.

P. Ludwig

pschedawarja parfümerijow a mydłow
w Budyschinje w ſupních pschi ſrodnej ſpinu

1 na ſnitskownej lawſkej hačy 1

porucža ſwoj wulki ſkład mydłow ſa hospodaſtſto a k myčju,
wóſkome twory, parfümerije (němſke a franzowske atb.),
kaž tež toilettove wězy wſchē ſtřinu (tež jako dary ho
heđoze) ſ najlepſich ſabrikow po tunich placžisnach.

Přichipomjenje: Vela mje ſu wſchē wězy k dželanju
papierjaných kweikow dostacž.

Kaſchęze

we wſchē wulkoſezach ſu ſaſo na ſkładze, ſa ſroſčenych wot 9 hr.,
ja džecži po 2 hr. ſ doboru porucžam hlowati w kózdej wulkoſezi,
kapy, ſomocžane kapy, čzeloſe ſchtrypny a ſtupnje, čzeloſu drastu
ſa ſroſčenych po 11 hr. 50 np., ſa džecži po 60 np.

Emil Heinrich, tycerſki miſchtr w Borsčezi.

Nowe turkowske złotki
porucza tunjo
Otto Sachse
Wich. Bergerowy naślęduik
na bohatę hafy 5.

Swoje snyte
najlepsze palenzy,
jednore a dwójne,
porucząca jara placzisnach hōdno
Schishka a Riecza
na swonownej lawskiej hafy
w Budyschinie.

Turkowske złotki
najlepsze druziny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza
Moritz Mierwa
pschi mjażowym torhoschezu.
Destylazija
śnathch do brych likero w po
starzych tunich placzisnach.

Suszeny poleż, pschi 5 puntach
po 65 np.,
hyry poleż, pschi 5 puntach po
60 np.,
hadleshezo, punt po 65 np.,
huszeny tuczny hwinjazy brus
punt po 60 np. porucza
Ota Betschla na żitnej hafy.

Proszata na pschedan.
Proszata bęleje Norshirsteje a tej
czornopisaneje Verkhirsteje razy,
lotręz so jara lohlo wolkormja, su
pschezo po čażej pschimierjennych
niśkich placzisnach na pschedan na
injekcijach dworomaj
w Budyschinku a Pschiwejzach.

55 ml. placzi nowa schijaza
maszina, lotrąz je wehla-
dacz a so pruhowac hōdzi w Aug.
Schubowej restawrazji na swon-
ownej lawskiej hafy.

Heinrich Lange
11 pschi żitnych wilach 11
porucza hōsji skład hotowych
kozuchow a wszech druzinow kożow
dobrociziemu wobledżbowaniu.
Kozuchi so po mērje rucze a
tunjo sejchja a so teg wuporiedza.

Howjase, konjaze,
čzelaze a wocze kože kąż tej
wocze wolumu pschezo po naj-
wyšszych placzisnach kupuje
Heinrich Lange
pschi żitnych wilach njeodaloko
herbskiej katolskiej grylkwe.

Howjasu kožu, čzelaze kože
kąż wszech druhie kože po najwyšszych
placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi herbskiej katolskiej grylkwi.
Dursthoffe kuchy drożdże
stajne czerstwe porucza
August Biesold, pschawski mischr
na bohatę hafy.

Dokelz moju schewzowaraju jutry na žitne wili čižko 2
pschepełozu a dokelz hōsji hōborecki skład hwinjaje twory, pjełzowych,
kultujanych a filzowych schlōrnjow, filzowych stupnijow a toſlow, gumijow-
wych stupnijow, wyższych schlōrnjow a wszech druhich črijow hōbu-
rumowac hōcham, wot nekt.

wupschedawanie
po skhetro poniżenych placzisnach wotewrju.
Heinrich Mohr, schewski mischr
na žukelskej hafy 14.

Redžbu!

Dezimalne wahi, taſlate wahi, hrjadate
wahi, butrowe wahi a wszech puntu, ſakoni-
zhy ajchowane a wot ajchowaniskeho hamta
poruczene ma w wulkim wubjerku najwjeticha psche-
dawatnia želesnych tworow w Budyschinie na boha-
tej hafy čižko 29 s napschecza hosczenza
„i winowej kiczi“ na pschedan.

Gotthard Behrends
prędy C. A. Mickan

Wódne ponoje, kotły, kachlowe platy,
nesczowe rebliki, kachlowe durczęka,
tseschne wokna, twarske hoscze
porucza tunjo

Paul Walther.

C. O. Henoch w Budyschinje
na róžku hōwnego torhoscheza a bohatej hafy
(w lēce 1810 salożena pschedawatnia)
pschedawanska sahada: Krucze sprawne, jenož chmane,
placzisnach hōdne tworh,
porucza: zwjern, wszech druzin hantow, wol-
miane a bawmiane schtrykowske psche-
dzeno, schtrympy, folki, rubisheza, schw-
lowe rubisheza, schlipy, khornarje, psched-
koschliki, gumijowe schath, schörzuchi, spor-
towe a normalne kochle, spodne kholow
a t. d. a t. d.

Smotřiště wa

namakaju pschibodny pschebyt, dobri hospodu a pscheczelne požlujenje,
wuli wubjerk napojow, wina, piwa, khoseja, schokosady, kakao,
punsha, groga, hreteleho wina, likera a wuli wubjerk hōdnych
konditorskich tworow
w konditorni a khosejowni

Alwina Schrader
na swonownej lawskiej hafy.

Czeszennym Sserbam w Budyschinje a wolkonosczi naj-
podwolnischko k wjedżenju dawam, so wot nielka tudomne **thdzeniske**
wili wjazy njezwypat; duż proschu hwojich česzczenych wot-
hierarjow, so bych pschi potriebje horuczanych tworow do mojeje
pschedawatnia na kamjentuezhach 33 hōdzi.

S dobom poruczą hōsji wuli a bohaty skład wszech
druzinow warjeniskich, pječeniskich a nutsladzeniskich hōdowych
po wobiebie tunich placzisnach.

S poczeſcowaniem

H. R. Teutscher, hornczerski mischr.

Schulerjo doſtanu dobrū a
tunju penſiju na schulerkej
Hōlčez, kotryž chze mlyniſtwo
nawuknuc, móže do wuczby stupieć
hafy 10. w Krónčanskim mlynie.

Schlōrnjazhy mas,
ložu mjehku a wodu njeſchepuſchczatu
čzinjazy, w tycach a po wasy tunjo
porucza

kožowa pschedawatnia
Reinhilda Giericha
pschi mjažownych jebkach 4.

Wyżokorukata schijaza maszina

Biesolda a Locki
je najlepscha a
najkmańscha sa
hōwbu a rjemjezli-
niſke dželo. Sa
jeje hōdnoscž dolhe
lēta rukuju.
Schijaze maszinh
wszech druzinow
so wote mnje wupredzeſza. Stryko-
wanske maszinh po fabriſkach pla-
cziſnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornczerskej hafy 18.

Kaſchje

we wszech wulkoszach a druzinach
porucza pschi potriebje

Arthur Jannasch
na hōschiz hafy
a róžku seminarſkej hafy

Albert Poppe

4 na Wujakowskej droſy 4
kupuje kózbu dželbu hadreschezow,
koſci, storeho žela, stareje papery.

Osaze, kanikaze, kože, sajcke,
Rithorjaze, kujaze a lishče kóz
kupuje po najwyšszych placzisnach

Heinrich Lange
pschi żitnych wilach njeodaloko
herbskiej katolskiej grylkwe.

Pschedawanje a
porjedzenje
wszech druzinow
čażnitol.
Placzisnaj najtunischko
a rukowanje na dwē
lēce.

Gustav Mager. čażnikar
11 na herbskej hafy 11
pschi starzych kaſarmach.

Wobraſy

(bilby) so rjenje a tunjo saschle-
zja a s woblikom wobbadža,
domowe zohnowanje a wobraſy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
cziſnach pola

Maxa Mützy
na bohatę hafy 11.

Schath schicž a pschitewacž,
teho runja tykacž a wuschtivacž
dokladne wucz.

Bertha Bjenadowa
na hornczerskej hafy 34 po 1 ſchod.
Wobhdlenje powjetſchinschi móžu
hischce někotre holečki do tunjeje
penſije wacž. Luboſzive wot-
hlađanje a wobhdlenje lubju.

"Serbske Nowiny" wudawa so kóždu sobotu.
— Štwtlétne predpłata wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Ćiše Smoler jec knihičerje w maćinym domje w Budyšinje.

Číslo 5.

Sobotu 2. februara 1895.

Létnik 54.

Swětne podawki.

Němiske khězorstwo. Khězorowý narodny dženži po všechnách Němzach s wulkej sahrojenicí hřejecí. Do khězorskeho hroda w Barlinje bě wulka liežba wýžových hořecí pschischa, tak saffský kral Albert, würtembergský kral Wylem, badenský a oldenburgský wójwoda, waldeckský wjeh a druhý. Nájrijeńsche khězorske wjedro — šmme ale cížce — w Barlinje hřejecí; šmna, kotařz bě rano na 18 gradow stupila, wodnjo na 8—10 gradow spadže, žańeža cížet bě po novym hýlnym hřehowanju pořednje dny krásna, a tak běchu wulke čírjodý ludži na nohomaj. Khězor pschija najprjódzy sbožo-pschecza hřivojich najblížszych hřivojich, potom jemu dwórsky sastojniz a po Božej hřubžje w hrodowej kapale pschitomni wjehowých hořecí sbože pschecach. Mjes tym so ho w bělej sali sbožopshecze wotbywacze, cížna batteria 1. garde-artilleriskeho regimeta w swježenskej sahrođe 101 ras jako poštow wutjeli.

Wschelazý wucžerjo w Pruskej, najskerje cíži, kotařz pjenježna móšen pscheczežko waži, njebechu s tím spokojom, so trjebachu jenož džehazc nježel dožho w wójsku hřubžic. Tich žadanie na to džehče, so žmeli jako jenolétni dobrowolníci zpěle lěto broń nožec. Tole žadane je ho učko s džela dopjeliš. Khězor je wójskemu ministru wojewil, so wón džehacznijedželski hřubžbny cížh ludowých wucžerjow sa dožahazý nima. Duz dyrbi so jich swucžowanje s brónju na zpěle lěto wipšehestrjež a so tak napraviež, so móža so ludovi wucžerjo a kandidatojo ludoweho wucžerstva po móžnosći khmani podwyschzy sežinice.

Khězorske manevry směja so lětža pola gardkorpsa a pola braniborského korpsa.

S khězorowej schézdrivořezu dyrbi Barlin cížhnu pychu dojtež. Khězor je ho roškudžil, w dobyczeſkej aleji marmorowe pořastaw braniborskich a pruskich wjehow kotařz so s markhrabju Albrechtem Mjedwjedžom sapocžni a so s khězorom a kralom Wylemom wobšamknem, pořastajc. W pschewodze tychle pořastow dyrbi byz podobňu mužow, kotařz so pak jako wojaž, pak jako stacžanjo, pak jako měščenjo wušnamjenili. Pjenježne khóštu zpěle wuředženja khězor se hřivojeho dybšaka saplaži.

Khězor je psched dleščim cížham, so by khudym tkalzam w Schlesynské s něž trošku wupomhal, wjetšu sumu pjenješ s postajenjom daril, so bychu so wone na rošvnuženje w tlačzu a na polepšenje krožnow nažožile. Dokelž je so s tím dobrý wuspěch dozvili, je khězor sa tón žamý samer s nowa 45 000 hrivnow daril.

Sa dobycžerjow w kóždolétnym napschemospěwje němskich mužskich spěwaných towařtow je khězor drohotnořez, kotařz ma so pschi hřejecených skladnořezach wokoło ſchije nožec, jako pučowanske cížne myto wustajil. Khězor chze s tím žwój džak sa jich hřevne hajenje narodnicho spěva a sa jich móžčinse ſmyžlenje wobšwědžic.

Takto pschedzel wježlowanſkeje ſabawy, kotařz ma khězor ja ſtrwořez jara ſpomožnu, je wón pučowanské cížne myto, se ſlěborneje ſamý wobſtejazeje, wustajil.

25 lět so lětža minje, so žu Němžy Franzowjow pobijschi ſažo němske khězorstwo pořastili. K wopomnježu na ſlawne ſkutki němskich wobſtow w pořednej němsko-franzowské wojnje je khězor pořastil, so dyrbi so w cížu wot 15. julijsa tuteho lěta haž do 10. meje pschichodneho lěta wjeh khoroje a standartu, kotařz je khězor a

kral Wylem I. ja wobdželenje w tutej wojnje někajke wušnamjenjenje ſpožčil, s dubowym lícem debic, a so dyrbja prěne kanony tých batterijow, kotařz žu ſobu na wojnje byli, dubove wěžy nožec, tak cíasto haž so w mjenowanym cížu khoroje rošvija.

Te kompanije abo batterije, kotařz budža w wójsku lětnje najlepje tělecz, pschichoduje ſa wjeh mužstva wobžebite khězorowe wušnamjenjenje doſtanu, kotařz so na prawy rukaw pschicžinu.

Wuradženja w khězorstwovym ſejmje ſu pořednje dny žaloznje ſlabje wopytane byle. Pjatki so wo ſakonjowym nacížku wo privatnych prawach ſnutſkofrajnych ſobžnikow jednaſche. Wjetſchina rěčníkow ſakonjowemu nacížkej pschihlořovasche, tola ſebi žadaſche, so by so na pschecza malých ſobžnikow bôle fedžbowalo. Škóčenje ſo nacížk jenej komiſji pschipokaſa. Ssobotu ſo wo ſakonjowym nacížku w naſtupanju rjemiſčniſkeho ſiezenja wuradžesche. Tež tónle nacížk ſo dla nadrobniſcheho pruhowanja jenej komiſji pschipoſkaſa. Wutoru ſejm khězorkemu wukasej pschihlořovasche, po kotařz ma ſo na pschitovos ſchpaniſkých tworow zlo wo 50 prozentow poywychic. To ſo teho dla stanje, dokelž je ſo Schpaniſka ſajpovjedžila, s Němskej ſ nowa wifikowanſke wucžinjenja wobſamknec. Wuradženje wo pschitawku k rjemiſčniſkemu porjadej w naſtupanju wokolonořeſkeho wifikowanja ſo wokſtoreži. Schtvořt a pjatki ſo wo ſběhnenju wuřvacznych ſakonjow w Elsažu a Lothringſkej jednaſche. Rjemiſčniſkowi ſaſtupjerjo ſe wjeh možu ſa to rěčzachu, so bychu tele ſakonje dale wobſtale.

Nowy pruſki ratarſti minister ſ Hammerſtein je wutoru w pruſkim ſejmu ſwoju naſtupnu rěč džeržal, ſ kotařz pola ſwjaſta ratarjow mało pschipoſnača namaka. Wón ſo w njej jako pschecžiwnik wobſamkněných wifikowanſkých wucžinjenjow wuſna a wobkručeſe, ſo njeje rad ministerſke ſaſtojnstwo pschedewſaſ, tola ſo nadžija, ſo budž ratarſtu, w cížkých wobſtejnořezach ſo namakažemu, wužitný byz móž. Rusa je wulka, wona psches zpěl dožaha, a hnydom ſo polepſchenje wočakac nježo. Wón nadrobniſe roškadowa, ſchtio je ſo ſ dawkowej reformu, ſ połženjem wobkħada a ſe ſtatnej pjenježnej pomožu pschi polepſchenju role a drenažow ſa ratarſtu ſtaſlo, a ſlubi, ſo budž ſtatna rada namjet hrabje Kaniza pruhowac, po kotařz dyrbi ſtat ſitne wifikowanje (ſitny monopol) pschedewſac. Šawjedženje ſlěborneje měný njeby ratarſtu nižo pomhalo. Ratarjo dyrbjia dowěrjenje měč, pilni a ſlutiwi byz. Pilne dželo weſtſalskeho burskeho towařtwa dyrbjeli ſebi ſa pschitlaſ wſac. Sapóžlanz ſ Buttſamer-Plauthſki ministru ſnapſchecži, ſo ſo ſ malymi ſredkami ratarſtu pomhač nježodži, minister dyrbi rožije ſa ſlepſhe ratarſtu wuſtupowac. Kanikowý namjet drje ſažo pořjeb prěnje ſlažy doſtanje. ſ malymi ſredkami je ſo hžo wjeh móžne ſpýtaſo, tola podarmo, a ſmyžlenje mjes ratarjemi ſo pscheczo bôle rošhori. Minister njež pomha. Sapóžlanz Gamp teho runja napomina, ſo dyrbi ſtat ratarſtu pomhač; placzimy dyrbjia ſo polepſhie, wjeh druhe nižo pomhač nježo.

Němske khězorstwo je ſwoje wobydlerſtwo wot lěta 1816 podwojilo. Tón žamý kraj je w lěže 1815 nježl a ſežiwl 24,831,396 cílowjekow, dženža wón 49½ milijona njež. Želi ſo wobydlerſtwo ſak dale w Němskej pschibera, njebudže ſkóčenje Němska ſwojich wobydlerjow wjazý ſežinice móž, a to cížm mjenje, hdyž pschibera ſaža, wukrajna konfurrenza a wulki kapital male a ſrenje rjemiſčlo ſežeru a ſanicža.

Za nawěſtki, kiž maj a ſo w wudawańi "Serb. Now." (na róžku zwonkeje lawskej hasy čo. 2) wotedač, płaci ſo wot małego rynčka 10 np. a maja ſo ſtwórk haž do 7 hodž wječor wotedač.

Franzowſta. Po dolšim próżowanju je šo skónčenje pora-
džilo, nowe ministerstwo poſtajicž. Boja ſo, ſo njeſmēje dolhe
živjenje. Pſchedhyda nowego ministerſtwa je Ribot, kотryž je
w ſwojim čažku ſ ministerſtwa ſtupiež dyrbiāl, dokelž je piečza do
Panamaſkeho ſtandala ſaplečenym był. Duž pſcheczętnyj ministerow
Panamaſki prozeſ, ſtandal połodniſcheje železnicy a hiſcheže wſchelake
druhe ſtandale bóřſy ſ reczam pſchinježu, ſ kotrejmiž ſo ministrojo
a wſchelazy ſapóblanzy do ſhvětla ſtaja. — Na nowym preſidentu,
Felixu Faureje, je najlepſche to, ſo jemu njemôža porokowacž, ſo je
ſo hdy ſ někajſej njeſprawnej pjenježnej wězu womaſal. Wo jeho
woſzobowych wobſtejnosczech ma ſo prajiež, ſo ma khymanu žonu a
něvotre hýž woženjene džecži. Hromadže ſ dwěmaj pſchelupzomaj
wón najwjetſchu wiſlowarſnju ſwojego waschnja w pſchimórfkim měſcze
Havrije wobſzedzi. Woſzehje ſo wón ſ pſchiwoženjom kožow ſ połod-
niſcheje Almeriki a ſ wuwoženjom kože do wuſtraja ſabera. Wón je
ſwoju wiſlowarſnju hacž do dnja wodžil, na kotrejž ſu jeho ſa
preſidenta wuſwolili; ſamo, hdyž bě wón ſ kódžtrowym ministrom,
jemu jeho wiſlowarſnkaj towarzſhaj, knjeſaj Cremer a Bergerault,
wſchědnie wſče liſty ſczelech u a wón jimaj wſchědnie ſwoje pſchitakſ
ſbzčeſtſe. Czaſto wón ſo njeſchitowojedžiwiſki pſchitnđe a do kheže
pſches wulki ſklad ſtupi, w kotrejž ſo koža, ſ wuwoženju poſtajena,
khowa. Wón dželačerjam, tam dželazym, ruku tločeſtſe a potom
do pižatnje džecže. Hdyž w wiſlowarſni ſhoniču, ſo je Faure po-
možan, injeſtivo w Franzowſkej wjeſć, bě wjeſeče wulſe. Džela-
čerjo a pſchelupzjy pomožnizh ſo ſhromadžichu a ſbožopſchelazjy
telegram, wote wſchitich podpižam, preſidentej pōžlachu.

Rużowśka. Minister swonkownych należnoścęw, Mikławich Giers, kotrejž je hžo dleſči čaſh khorowath byl, je wumrjel. Wón by 20 meje 75. lěto dozpíl. Ministerstwo swonkownych naležnoścęw je wón w lēcze 1882 pschedenjal. Giers je pječza sprawny pschedeczel němſko-ruskeho ſjenoczenſta byl. Ssamostatnje politiku wodžicž, bě jemu jenož někotre lēta pod zarom Alexandrom II. mōžno. To je runje čaſh, w kotreymž hubjene statne finanzy a njehotowosz wójskoweje organiſacijie najwjetſchu poměrnoſcz a wobhlađniwoſcz w politiſtich naležnoſcęz žadachu, a tehdy budžiſche drje lēdva něchtó swonkownu politiku lépie wjedł, dyžli Giers. Hdyž bě Alexander III. na trón stupil, bu Giers jenož wukonjer zarowje wole, tola wón bě jara mudry wukonjeć. To je wěste, so ma Giers wulke ſažlužby wo to, so je ſebi Ruſka wuſpěchnu politiku ſwobodneje rufi ſa prawidlo wuſwolila, ſ kotrejž je ſebi Ruſka ſwoje nětčiſche njewoſižne mózne ſtejſiſcežo w ſwěcze dobyyla. Sblženje k Franzowſkej, kotrež ſo ſ podawkami w Kronstadtu a Toulouje wobkruči, drje pschedecziwo Giesowym nahladam džesche, tola něchtó drje bôle ſa to ſkutkować njeje, dyžli wón, so je tole sblženje jenož k poſylnjenju ſwětoweho mera na to waſchnje ſlužilo, so je pschedeczelſtwo ſ pschedeczlinnej, woprawože měruwej Ruſkej njeměrnu politiku Franzowſkeje na měrne pucže dowjedlo. Giers bě, w tym ſu wſchitzy psches jene, woprawny pschedeczel mera a pschedeczelſtwo ſ pschedeczlinř wójny. W tu khwili jeho dotalnyj pomoznik Schiſhkin ministerſtwo swonkownych naležnoſcęw ſaſtawa.

Volharfsa. Komisija, kotrejž je hčoranje (hejm) porucžilo, politične pščestupjenja nehduscheho ministra Stambulowa pščephtacž, po sfacžu tónle nadawk wopravdže muvjedže. Wona je po zilej Volharfskej se ščavnymi pščibitkami napominacž dała, so by kózdy, kotrehož je Stambulow ujeſakonízh podklóčżował, to komisiji woſjewil. Stambulowe hibite ſamoženje je kniežerstwo ſeħgħolowało.

Wópor stemu duchej.

(Wobras rauscheje Szibiriskeje.)
(Szlonczenje.)

ſ miedwiedźazymi kożemi derje sawitu, taſ ſo móðeſche jeno móðeſte
widźecz.

Chuam tschepjetasche po zylym czele. Symiza jeho tschaßesche.
Suby jemu skoro klyschomnie klepotatku.

"Ty derkotasch, kaž pož psched tigrum", rječny schaman.

„Ach, Da-Chaizo, to je hrôsno! Džemoj na sy skut!“
Schamanej ho s cžornej woczow blyšasche. „Hlupako! Ty
drje czech, so by ho sy duch sa njepožlušchnoſć cžedzy wječzil!
Bjet ho na fedžbu, so hiszheze w teſle noz̄y jeho wopor nje-
buđesč!“

Da-Chaizo wottorže durje a wali šo na Riuacžu a cízimy jej psches hlowu. Njenadžith napad pohluschi wbobu žónsku tak šo wołacž njemžesche. Wona bu kruče do swěrjazeje kože jasana, šo njewidžesche, tak šo Chuam do jistvyn hñuny, Riuu hrabny a cęzkný.

Sa jchtnórež hodžimy setkaštaij ſo Da-Chaizo a Chuam pod dubami, poł wersty wot Ssijangija. Hodž běſchtaj poł hodžimy po lědmi fnaomieji ſežedžy ſchloj, donbđeschtaj na malu jažnje roszkwtlenu lucžtu w lěžu, po fotrejj ipodžiwnie ſejim wulſich hoberſtich jchtomow tſchepjetachu.

„Sowle“, rječnik błużg schaman, položi hóležea, tiž zyle nicžo wjazhy wo ſebi njewjedźesche, na trawu a wuczeſe ſe ſalazka woprowy nôž.

Chuam tšepjetasche po zjlym cžele, kaž by žam rěšany bycž dyrbjal. Na wokomik saby na žwoju pšchivěriwu bojosež pšched Da-Chaizom a Ambu. Pšchimy, žebi radž njevjedžo, schamana sa prawu ruku a ždychowasche a prosčešeche: „Da-Chaizo, pšchecželo, njemot teho hólčzeza! Njerěsaj jeho! Wostaj jeho jow ležo. Želi ſo potom ſly duch žwojí wopor měč chže, njech žam pšchinidže a žebi jón wojsmie. Njeſtonzuj teho hólčzeza!“ wolaſche Chuam na dobo a hrabny schamauowu ruku i mozu.

"Brječ, Chuamje!" kchijesche Da-Chaizo se šlobami, podarmo
šo napinajo, šo by živoju rutu wuhwobodžil.

"Njedotkň ho jeho, njedotkň ho jeho!" stonaše Chuam, ho krucze k schamanej czischczę. "Sslyšcich ty, jeli so teho hólceza, s nožom skónzujesz, poběhnú do Ssijangija a wuwopowiedam wíchem ludžom, so by ty Alwu moril. O, potom tchepjetaj psched Sazyr-Chonkom!"

"Pá, moje dla. Psičez mje! Va žo jeho njedótku. Nejch žebi jeho Almba živého wošmje!" Psiči tým wuwjaſa hóležezá krucze hromadu. "Wěscze psičindže hisčežé tule nôz rubježne ſwérjo žem a ſkónzuje jeho."

Wostajischtaj Alwu wunjasaneho na leßnej lužy a twóchnyschtaj. W szamžnym časzu pschińdzechtaj s druhého kónza dwaj košakaj psches lež. Čselbu pschilhotowanu mějo šluchaschtaj našonjenaj hońtwjerzej na najlahodniſche píspotanje liseža, kóždy wokomik hotowaj, so mohl ſo napad ſtacž. Ssobu mějeſchtaj pſzaj s hrubymi koſzimami a s wótrym pyſkom, s runje ſtejazymaj wuchomaj a s líſtežej ſylnej wopuschu. Swérječzi běhaschtej čerstwje pſched ſwojimaj knjehomaj a čzuchaschtej s nožom ſtajnje w wóznym po-wětſje. Tu buſchtej na dobo njemérnej, a hnydom na to ſakſchitný ſo wótsje a ſe ſadwělowanjom.

Којакай јастројицктај ъзо ијевјадзъ а stupiсktaј ъзо крце. Вѣкай сеџејеичтая ворујч а тибоваштеј ъзо кнїесомај по нобач, ваха винчо.

Njeminyj šo džežasčj sekundow, so šo s doła mijawęčeſte po
pralęſzu, schtož šo s krótkim hróſbym rucžom ſkórcz, kaž by rjeſt,
so je ſkočiſciežo bliſkej hónitwjerzej pytnylo. Wobaj lačeſchtaj šo
fedžbniye do předka a běſchtaj hacž k lužy dozpěloj, fotruž měkacž
jaſhne roſhwěſleſche, hdzež mózneho pantera w třawje čzapnjeneho
wuhladaſchtaj, kotrehož blyſtečezaſte woči běſchtaj na hólčeža ſloženej,
tiz někotre kroczele ſdaleny wuwjasany ležeſche. Pschi tym ſchélha-
wiesche krejlačne ſwérisko tež na novej pschitħadnikaj. Wono, mě
šo, hishcze njewjedžesche, do kotreho konza dyrbi ſkočicž. Několę
lěſeſche njeſtwora pomalu k Alwej.

Tu pražnhschtaj dwaj wutſelej psches njeļuboſnu džiwoṭu. Raž wot pjera ſpjerchnejenj wobroczi fo panter a ſlečza w mózgnym wobłku do teho kónza, hdźež tſelzaj ſtejeſchtaj. Psihi tym ſaru bołoſcžinje.

"Ty daloko wjaz njeſkočiſh", ſmějeſche ſo ſměrominje jedyn ſi koſakow a nabiwaſche ſwoju tſelbu. Panter czapny ſo ſi nowa, ſo by druhi króz ſleczal, tu padze na dobo ſnak a ſrudnje žaloſegeſche a mjawegeſche. Vjes mozy klepotasche ſi roſtſelenymi dzaſ-nami a czepjeſche ſo njemdry do boſow.

„Dyrbju jeho dokonczowac?” wprasza ho druh.

"Ach ně, tón wošnje tež tak kónz. A čeniu pólver rosojicž?" Všchi tym džéchje ſ Alvej a roſrěja powiashy. Wuhwobodžený hólczež pschindže bótřu ſ řebi a chýſte ſ nowa ſe jadwělowanjom ſakſchitnež: hdyž mužomaj do ſobuželnoscíweho woblicža pohlada, plakajche jeno a wołasjche ja hwojej amu (macžerju).

"Njepłacz, hólezko." Donježewo cze k twojej mamzy. "Prat jeno, hdze bydlišč a kak ezi reša."

Wodřeſtaj morwenu panterej fožu a džeſtaj potom do Ssijangija.

* * *

Sazyr-Chonko Ѯo, ujenadžijesche, Ѯo bëchu Ѯo pščecžjivo njemu
japščižahali, a duž njemozjeche jemu tež na myzle pščinjež, Ѯo
mohlej žona a džecži w straſte bycž, doniž wón doma njeje.
W mernej bježadže ſ Datu-om a druhimi njebë na to fedžbować,
ju bë Ѯo frótka létinja nôz mimyka, a Ѯo w dalokim ranju hižo
žlónčne pruhi sejhrawaće pocžachu.

"Hdżże k nadż stęj sačhloj?" myśleſte ſebi Sazyr-Chonko, hdż wón, džiwaſo ſo, nikoſo doma njenamaka. Tu wuhlada něſčto njehibite, ſchtož i kožemi psichifryte, w kucze ležeſte. Wón roſeſzny waczoł ppeſchiſie a namaka w nim ſwoju žonu i wuwiaſnymaj rukomaj a nohomaj. S tħepjetazymaj rukomaj wiwi a wotreja ſwoju žonu, kiž i waſa ſtonacz pocža. Hdž bē Muwacž ſaſo i ſebi psichifla, roſhladowaſte ſo hmydom a pocža w bjes-rojomnym sadwelowanju ſa ſwojim Awi wolač. "Awi, Awi!" wolaſte bjes pſcheſtačež.

"Sli duchoj ſu mi wbohe džecžo kradyli. Sli duchoj!"

Sazyr=Chouko śbłedny a wulke ȝylsy ronjacchu ȝo jemu
i wożow.

"Da-Chaizo!" wołał je głosami Sazyr-Chonko. "Datu powiedałeś mi wo nowym, żurowym woporje w teście noży. Da-Chaizo je jeho potradził. Tutón njekhmanik! Tón jebak!" A każ nijemdry czterechże je żwojeje fanzy a Iduvacz ja nim.

Pschi' wrotach pak hjo' sastajtaj wobaj każ pschitlepaj. Do jeho dwora bęchtaj łylniej kosakaj stupiloj, s' kotrejuż jedyn shubjeneho a sażo namakańcho łyyna na rukomaj njezhesche.

"Ama, ama!" wólaſche Awa a týkaſche. ruzh nauej a macžeri napschežđo.

„Były Ssijangij ſvěža šo a wudžeraſche na koſatow, panterowu kožu a žiweho Alvu hubu roſdajejo. Koſataj běſchtaj čeſczenaj zbylý džen. Bicheproſchowachu jeju i jeneje ſanzy do druheje, hoſpodowachu jeju darmiwje a wobdaricu jeju je ſkobolowymi kožemi. Były wobydleſtvo wyſkaſche, jo ſtaj ſkóconžnje taj rjekaj psichſchloj, tiž ſtaj ſlecho ducha ſaraſhloj, tiž bě zbylu krajinu zbylý měhaz i hróſbu napjelnilaſ.

Da-čaizo njeponaša šo a jidžesje bjes kuraže mijelčo domoj.
Jeho nahladnošč bě šo poczala khetro khablacj.

Něktole maja czi ludožo druhého schamana, Chuašchu, kiz je zylo na kwojeho pýchedkhodnika motany. Pýchewěriwi wobydlerjo, jow rodženi, wérja twjerdze, so móže jich jeno jenicžki Chuašchu ham pýched kúrowym Ambu jakitacž.

Sa naſch ſerbſki dom

běž ho dotal nahromadžilo: 19 260 hr. 15 np.,
daležu ja nýón dorili:

pobożne „Tow. Sserb. Burow” w Bieżezech	26	„	70	„
psches knjesa Jurja Valtina w Wojerezach				
ł. Kobala, polbur w Nowej Łuzji	1	„	60	„
ł. Kruža, polbur i Horow	1	„	50	„
ł. Buscha i Ćzorneho Kholimza	—	„	50	„
ł. Hajnza, tubler je Edżar	1	„	—	„
ł. Smoler, polbur i Horow	1	„	—	„
ł. Matej Valtin i Noweje Łuki	1	„	—	„
ł. Jan Balko i Wochoś	1	„	—	„

Hromadže: 19294 hr. 45 m.

S džakom svituje

**Bartko, pschedzhyda twarskeho wubjerkę
a sarjadować Macžicžnego Doma.**

Ze Serbow.

S Budyschinu. Muſtrowanie rekrutow ma ſo lętza w Budyskim a Kamjeniſkim hamtskim hejtmanſtwie hižo do 1. haprleje ſkončicž. S teho ſo tež wiłozicž hodži, czechu dla dyrbja gmejnszych pschedſteicžerjo ſapicžy rekrutow hižo hacž do 3. februara hamtskemu hejtmanſtwu pschedepodacž. Cži młodženzojo, kotiž ſu ſo w lęcze

1875 narodzili, abo ho h̄izo w przedszych latach do sapisza rekrutow sapiszali, tola ho ujajad stajili, a dale rekrucza, kotsiz ho do 1. februara latuszeho lata h̄iszcze do klużby swolali njezku a dowolenski pañ (Urlaubspañ) wobszedza, dyrbja ho hac̄ do 1. febr. do sapisza rekrutow sapiszacz dac̄. Wojskowej klużbie powinowaczi, kotsiz po tymle napominanju njezcinja, maja pjenieżne khostanje hac̄ do 30 hrivnow abo arrest hac̄ do 3 dnijow wocząacej.

— 12. a 13. februara budže „sakſte ratařſte towarſtvo“ ſjwoje ſeſtiuſche ſymjenjowe wići w Helbigę restawraſji w Draždžanach wotbywac̄. Šakſzny ratarjo bychu derje činili, hoh bychu tele wići, kotrež dyrhja temu ſlužic̄, ſo by ſo w tunej měrje wobkhad mjes plahowarjom a pschetyebarjom wožinil, po móžnoſci podpjerali. Šupzej ſo ſe ſymjenjowymi wiſkami ſkladnoſć poſtic̄, wuplody wſchelatich ſtron a plahowarjom pschirunac̄, a pódla teho ſo jemu čiſtoſć a ſkhadzenjakmanoſć ſatuc̄, na czož ma ſo niz jenož pschi dróžtich ſymjenjach, ale tež pschi ſymjenjnym ţic̄ze wulſta wažnoſć kłajc̄. Pschedawarjej paſ dyrbi ſo ſe ſymjenjowymi wiſkami dobytkne wotbywaniſčego wotewrict̄. So by ſo na ſymjenjowych wiſkach pschewulka hromada běrnov njeuſtaſila, budže ratařſte towarſtvo w ſjwojich rumach na Winskej dróſy 15 w Draždžanach wot 1. februara hac̄ do 20. mérza t. l. njeſchewawazu wuſtaſenju běrnov wotbywac̄.

— Sandžem ichtwórk dopoldnia ſo konjej tudomneho hoſčenza „k večemu konjej”, do hanjow ſapschehnijenej, ſplóſchiſtaj, hdyž jeneho hoſča na dwórnishežo wjefechtaj. Bohoncž drje ſamó, dživojec ſtoczecži na wuſdze ſdžeržecž, njeđživojecž teho pak tola ſ tajſim wotmachom psched dwórnishežo pschileczeshtej, ſo ſo hanje ſchmarnichu a wo ſtolp, psched tamniſčimi ſchodženkami ſtejazh, wrjeſhnychu. Wone na wjèle kruchow rosleczichu, a pucžowat, w nich ſedžazh, ſo ſ nich ſ wilkej mozu wo ſemju moržnu. Hdyž jeho ſbehnychu, won jenu ruku wjažy ſbehnyčz njemóžeſche. Lekar, pola kotrehož hnydom pomož pytaſche, praji, ſo je žebi ruku ſ ramjenja wuſtorčil.

— Samdzenu żobotu ſu ſo w kheži na róžku drjewowych wilow a zyhelskej haſh po jenym ſchodze do wobydlenja khežerja Schmidta nutſlamali. Paduch je ſ pomozu ſekerje durjowy ſamk wotpacził a wo jſtwie ſ jeneho ſamora něhdze 50 hrivnow ſtranul. Hačz dotal hiszheže njeje móžno bylo, paducha wuzledzic. Swojim ſekru bę, wón w wobydlenju wobkranjeneho wostajil.

— W kózdom folężu nadenidżesħ w żwojim čażju trojaki pęčołaze bieža abo stworjeńčka: matku, truth a pęcoły abo dżelaczeńčki. Schtóż chze pęčołaricż, dybti tute trojaki bieža snacż, ale też jidha naftače, wačhnie jich žiwjenja, jich woźnoſć ja spodžiwnie štromadne žiwjenja żleho luđstwa, jich khoroſeże, jich njeſpħeczelow a jich wožebnoſće. Ja chzu tudy też mały wobras kózdeho bieža po ſwontowinym napohladze podacż. Tola najlepšta rada ja kózdeho, kotoriż sapočzina pęčołaricż, wostanie ta, kotoriż je hiżo Kulma w starym herbiskim wuſtojnym pęčołarju dal: „Dzi t pęčołarzej, a ujehi eżi wón matku połaže; tam żebi ju wobħladaj: a kżi-si żebi ju prawie wobħladał, dha jejnu rjanosteż a wobras żenje wjazżi njeſabudżesħi, ale ju potom namakaſiħ mjes wjele tawħiġtami pęčołow.” Truth a dżelaczeńčki spōsnacż ujeje cęzeżto.

— (Wuhlađy na pschichodne wjedro.) Wjedrawustojni
pręcje dny februara wętry a potom krutu śymu węschęza. W wschelatich
stronach Europę hjo jańżený thdzeni żurova śyma kijęscze.
W schwedskim hłownym měsęce Stockholmje mějachu tele dny 20
gradow śymy po Celsiju. W polnöznej Schwediskej je sapočatz
januara zyły thdzeni żive žłdro w thermometrach samjerijnene bylo;
w Nattawarje je nijedzeli 41 gradow a w Lulea ponđzeli 38 gra-
dow śymy bylo. Wutoru s Tärfö 27 gradow, s Lyusdala 31 gra-
dow a s Undersvika 35 gradow śymy wojjewichu. — Też w Schwaj-
zariskej satraschnje tşchëska. Na Turaſtich horach thermometer 35
gradow śymy po Celsiju pokazowiącze.

S Wuriz. Sandženu přejdu rano wokoło 5 hodžin žu na Lubijskim schužeju mjes nowymi kasarnami a Nadžanowskimi ſkalami tudomueho kublerja Pežolda morweho namakali. Pežold bě rano wokoło 4 hodžin į Budyschina po žanjach domoj wotjeł. Na dróžy je wón najſkerje swrdečil a se žanjow panuł, pschi čimž je jemu jena žanja piches hlowu ſjela. Konjej ſtaj že ſe ſwročzeniom ſploſchiloi a džiwje čzérjo domoj hnaloi. Nekofsi ludzo į Wuriz, kotiž w tym žamym čažu į jeneho ſwječejenja domoj džechu, a nimo kotrejž njeſdaloko restawrazije „k Karolinej sahrodze“ ſploſche naj konjej pschihuſchtaj, na dróžy mužazh kožuch, kſchud a koſfer namakachu, kotrež w „Karolinej sahrodze“ wotedachu. Konjej běſchtaj w runej měrje do Pežoldež kubla hnaloj a į tmy ſpěchmu

povijesć wo njesbožu tam pschinječkoj. Budžo, kotsiž běchu Pezoſda hnydom phtacž wuschi, jeho bōrši na dróži morweho nadendžechu. W ſurowe ſymje bě wón ſmjerſiňl.

S Bělčež. Njedželu 27. januara mějeſche tudomne pobocžne „Towarſtvo Šcerbſkých Burów“ ſwoje přenje požedženje w nowym ſeeže. Šenjeſ kantor emer. Bartko bě ſo wot pschedžydy, knjeſa Kalicha, k pschednoſteſkej namolničz dal. Hłowne wopſchijecze jeho pschednoſtka běſche to, ſchtož běſche hafle psched thđenjem w Malo-Wieltowſkim ratařſkim towarſtviu wot knjeſa dir. Mōbiuſa ſkylſchal a wo ežimž je thđenja w Šcerbſkých a Budyských němſtich nowinach dležſchu roſprawu podal. W ſawodze k ſwojemu pschednoſteſkej wón ſobuſtaſtam radjeſche, ſo bych u ſo wot žaneje politiſteſte ſtrony do njeplotojnociče a njemera ſtajiež njedali a ſe ſwojimi pschednoſtami jich njeplodnu a ežaſto ſchłodnu agitaziju pschedživo knjeſerſtu njeplodji, a ſo w nuſi, i kotrež je w tu khlili ratařſtu domaphtane, niz na pomož ežesče a knjeſtvalakomnych agitatorow, ale pschi ſwojoi ſwérnej dželavioſci a ſnatej ſlutniwoſci na pomož Božu a ſwojeſe dobreje wjehnoſce ſpuſhčeli atd. Potom rěčesche wo ſawjeſenju psche ſnjeboženje w ratařſku a hajniſtum džele, ſo wé, ſo je wſchelatmi dodawkami k temu, ſchtož je w požedním ežiſle „Šcerbſkých Nowin“ w tej naležnoſci podal. Na pschiklad: Khejorſtvoſt ſakon kruče poſtaja, tak wjeho ma ſo když, tiz w ratařſku powołanskim džele do njeboža pschedže, po ſwojoi ſtnej ſaſlužbje podpjerac: Želi ſebi ſnjeboženja dla niežo wjazy ſaſlužiež njemuož, dyrb 66 $\frac{2}{3}$ prozent, to je dwé ſcezinje ſwojeſe ſtnej ſaſlužby doſtač. Hdyž je w džele nechtó wo živjenje pschedjchol, ma ſjenoczeniſtu jeho ſawostajenym 1. 15. džel jeho ſtnej ſaſlužby, ale niz mjenje hacž 30 hr. k jeho pohrjebej, 2. jeho wudowje 20 prozentow jeho ſtnej ſaſlužby hacž do jeje ſmjerſe, 3. kóždemu wot nana ſawostajenemu džesču 15 prozentow wuplaſcicž. Tola pak nježme renta ſa wudowu a džecži hromadže 60 prozentow pschedjchol. Chze-li ſo wudowa ſaſo woženicz, doſtanje 3 ſtne rentu na jene dobo wuplaſcenu, a potom žaneje wjazy atd. atd. Skončenje ſejni pschednoſteſte pschedtomnych na muſnotu burów, ſo ſebi tež živjenje ſawjeſza, a na Stuttgartſke ſawjeſzaze towarſtvo ſedžliwych.

S Bělčež. Sańdženu wutorni wjekzor běchu někotri dželaczeſte, na dróži ſněh ſhypawſchi, do hoſčenja „k dwémaj ſipomaj“ ſtupili, ſo bych ſo tam ſhreli. Jedyn i nich, dželaczeſte Lachmann i naſteje wky, bu, hdyž bě ſo ſa blido ſkynyl, i nahej ſmjerę ſchelhwatam. Boža rucžka jeho ſaja. Wón ſawostaji mandželſtu a někotre doroszczeſte džecži.

S Brēſy. Hdyž ſańdženu ſobotu ranu dželaczeſte Warnacž do ſwojeſe hróžde ſtupi, wón w njej poſchitkovym njeporiad woſlada. Kury běchu do wſchěch tutow roſežekale, a dójny ſtölczk pschi ſwiniaſym khlěmje womaſam ſtejeſche. Dale ſo roſhlaſujo, wiđi, ſo je ſo jeho běla ſokoſh ſhubila. W hróži bě paduch po byl, tiz bě po ſokach nmts pschedjchol a na ſtölczk ſaſe, ſo by kury ſyjil. Po ſokach, i hróždowym hnojom womaſam, bě wón, kaž bě na ſněh wiđecž, ſaſo woteſchol. Šuſkodowym pož, kotrež na paducha khetru haru ſahna, je ſnadž jeho ſatraschil, tak ſo je ſo i jeneſ ſokuſhu ſpolojil a ſo i pröcha měl.

S Kalbiž. Tu ſaloži ſo „Spěwaſke towarſtvo ſa Malběžansku wožadu“ k hajenju zyrfiwiſtſeho a woſebje tež herbſteho ludoweho ſpěwa. Spěwacž budže ſo kóždu ſobotu wjekzor 1/8 hodž. w Kalbižach. Kóždy mužſti dobreho, ežesueho mjenia, tiz je 18. řeo dozpel, ma pschedjſtup, vyrijež do žaneho druheho woſadneho towarſtva njepliſkuſhchol.

S Čeřeſvjenyč Nožliž. Póndželu, 28. džen wulfkeho róžka, ſahrodníſki wumjenkuſt Novak ſe ſwojoi mandželſtej Lejnu ſněj ſloty kwaž tu wobendžejteſtaj. Zyrkvine požohnovanje jimaſi k. farař lie. theol. Imiſch i Hodžija wudželi. Wot jemu džecži je jenož hiſteče jena džowka, Maria Holanowa, i tñomi džowczečkami ſiwa, kaž tež jedyn ſynk njebožičeſteho w Huszý ſemrjeteho ſyna. Boh luby ſenjeſ wobradž jubilejſtumaj mandželſtumaj hiſteče dale měrny ſnjatof živjenja w ſwójbje jemu ſubowaneho pschedjodneho ſyna P. G. Holana.

S Čeřeſhkež. Sańdženu ſobotu ranu woſolo 2 hodžin je ſo ſlomjana fajma, tudomnemu ſublerjej Lipiczej ſluſhaza, wotpalila. Dokelž wona bliſko Lipicjež bróžnje, ſe ſlomu kryteje, ſtejeſche, bě ſtrach, ſo ſo woheň no bróžen wupſchestrje. Na ſbože wěſtſi ſe ſtrony bróžnje dujeſche, a pódla teho běchu tež někotre ſykaſh k haſchenju pschedjelé, tak ſo bě mōžno, bróžen wohniſej woſrōž. Se ſykaſow wé ſejdaſhowska prěnja k wohniſej pschedjela a tež prěnja wodu na nijn daſa.

S Ahwacžiz. Sańdženu njedželu dozpi naſche herbſte towarſtvo druhí ſtěm džen ſwojeho woſtacža, tiz ſwjetdženjy wobendže i džiwaſlowym pschedſtajenjom „Kaf Petr leſkari“ a „Njewjeſčina nadoba“. S bliſka a ſi daloka běchu ſo hoſčo a ſobuſtaſh w bohatej ſicbje ſeſtli. Pschedžyda, k. wučet ſcicza, ſwjetdžen wotewi; powitawſchi pschedtomnych ſpominacze na narodnyn naſteho khejzora, tiz ſo runje po zylym ſcheroſim wóznym kraju ſwjetčachu. Tifrocžna ſlava, wot njeho naſchemu khejzorej wunježena, i hrímotom mjes ſhromadženymi woſlōžowaſche. Džiwaſlowe pschedſtajenje ſawjedže ſo ſi pschednejeſtenjom dweju prologow, pěknjeneju wot noſeheho lubeho ſobuſtaſha knjeſa G. Hataſha. Žortniwe wopſchijecze požlednijeho, naſtupež woſebje wjehelohru „Kaf Petr leſkari“, tudž podamy:

Proſchu, mějeſe ſubowaní
S nami ſobuſceplinovſež,
Wopomíče pschi ſebi ſamt
Naſchu malowučzenoſež.

Želi ſo nami njeporadži
Tak, kaž Petr leſkari,
Dyle po leſkarskej radži,
Dha nam džeržče k dobročzi.

Dokelž ſi papjery ſmy wulli,
To je theoretiſhý,
Wopraſdže pak njedoukli
S naſhonjenja praktiſhý.

Duž ſu w Lipſku ſawostaſe,
Naſteje aktu leſkarske,
A we hłowach manuſ mało
Lekarjenja hejduſche.

Pschedſtajenje dobu ſebi psches žadnu wuſtojnociče, živociče a wuſhernu wudokjanocze pschedſtajerjow khlalaſe pschedjipónacze pschedjladowarſtu, tiz wot ſpočatka hacž do kónza ſ roſčazej napjatoſežu ja roſwiežom wobeju ežinow ſledowaſche. Woſebje wuſběhnyž dyrbimy njepltanu wopraſdžitoſež a njedebjenu originalnoſež wuſtupowanja k. Scholty-Ahwacžanskeho w ſolomaj Petra („Kaf Petr leſkari“) a Jurja ſſuchoſteho („Njewjeſčina nadoba“), kajkež ſmy i rědka hdyž wuſladiſi na jenym herbſtum jewiſeje. Jego njedofeſechnjena ſortniwoſci a wudokjanocze, wobkedaſhovaſa tež tu naſznamadniſchu maſicžoſci, ſkutkowaſtaj na pschedjladowarjow tak, ſo ſo wſchitzu nimale khor ſmjerę. Wot wěčneho drjenja w ſtarach a khlizuwoſenja ežwilowany Czumpjela (k. Henka-Měrkowſki), njebožownje ſalubowaný ſobjela (k. Krawz-Ahwacžanski) a ežrije w horſtej po niſnu leſkarsku pomož ſa ſwoju žonu pschedjachlaſy ſudžela (k. Albert-Tejcherauſki) a kaž tež wo ſwojoi wažnoſci a ſamolwitoſci pschedjwědečenym haptkariſti wuſzobnik (k. Korusz-Ahwacžanski) běchu ſtar ſnjaczi ſe Schibjenczeje hory. Žónſke ſole pschedſtajachu ſi wulfke ſwědomitoſežu a ſi počným dorosumjenym ſuježný Albertez ſi Jeſchiz (Hoſpoſu pola dr. Rymſaka), Schlezež ſi Daliz a Kóžke ſi Ahwacžiz (prěnſcha pschedſtajesche ryczeſtubletku Wicžaſowu, požledniſcha jeje džowku ſantku). W „Njewjeſčinej nadobje“ běſtej požledniſche Dundakowa mandželſta Worscha a jeju džowku ſanka. Hoſpoſa dr. Rymſaka jewi ſo nam w kraſnej dráſeje Blótovſki ſſuchoſte, tak ſo njewěm ſrajicž, hacž ſo nam bôle ſpodoBaſche jeje wubjerna ſra abo jeje luboſna poſtava. Pschedſtajenje ſykluſtich mužſtich woſzobow w wjehelohru „Njewjeſčina nadoba“ ležachu w rukach k. Henki-Měrkowſteho (jako Dundak) k. G. Krawza-Ahwacžanskeho (jako ſtvořiſta ſoje ſſejer) a k. Alberta-Tejcherauſkiho (jako Jan ſſwoboda), tiz wſchitzu bjes wuſſacza wuſtupowanym hotowi džiwaſlowi wumiežy. Po ſkončenju džiwaſlowym pschedſtajenjow ſapocža ſo bal, tiz trajeſche hacž do ranſtich hodyž. Čzi pak, kotrychž hodyžne flinki njeſamóžachu naſwabicež na wuſkocžnu reju, ſabavjachu ſo pschi ſyktach kraſných herbſtich ſpěvow.

S Wjaſonzy. Tudomny živociče Lehmann je ſobotu ranu ſi domu wuſholt, ſo by ſruwu ſupiſ, praſiſ, ſo, jeli ſo ſobotu wjekzor njewrōči, hafle njedželu ranu hiſteče wročiſil njebě, ſo jeho ſwobjní wo njeho do ſtracha dachu a wuńdzechu jeho phtacž. Lědma běchu někotre ſta ſročel wot doma ſchli, Lehmanna w ſněh ſmjerſnjenyho naſmakachu. Maſa ſa to, ſo je jeho Boža rucžka na domojuſcuzu ſajala, a ſo je wón ſi ſemi panjwſchi w ſutowej ſymje bōrſi. **S Lupoje.** Husto doſcž je klyſhcež, ſo ludžo pschi mlociſazych maſchinach do njeboža pschedjadu. Tajke njebože je tež mandželſta

tudomneho živnośczerja ſaſy podeschlo. Wona ſ ruku do kofekow mločazeje maschinu ſaję, pſchi cžimž ſo jej dwaj porſtaj roſmjeſeſchtaj. Jedyn Budyski lekar je wobſchłodženej porſtaj wotřenul.

S Delnjeho Wuſeda. Piſkar tudomneho želejnſkeho miſchtra wondano pſchi hromadu woženju želejnſkich wojoſ ſ nohu pod kolo pſchiūdze, kotrež jemu pjatu wotjedže.

S Lnbija. Ssměchny kuf je ſo na tudomnym dwórníſchežu měl. Dwaj mužej běchtaj do Habrachzanſkeho želejnſkeho czaha ſtuſiloj a ſi jenym žandarmom hromadje w kupeju ſedzefchtaj. Na dobo jimaj pſchipadže, ſo běchu ſo w dwórníſchežowej reſtauraziji podarmo ſa jenym poliſtrom prascheli, ſo by tón jeneho pakofnika ſajal. To žandarmeji wipowjedaschtaj, a tón hnydom ſ wosa ſleſh, ſo by pakofnika ſajal. Mjes tym czah wotjedže. Pſchi pſchedběžnym pſchelblychenju ſajaty praji, ſo wona njeje pakofnik, ale ſo ſtaj mužej, w czahu ſedzazaj, pakofnikaj, ſo ſtaj taj czylloj žandarma wotſtronicz, a ſo ſtaj teho dla jeho pakofnika ſežinil. Žandarm pak tej wězy njewěrjeſche, džeržeſche ſwojeho muža twjeridže a do Dürrehemmersdorfa telegrafowasche, ſo dyrbja teju dweju mužow, pſchi kofrymaj bě w czahu ſedzal, ſajecz. Nětko wſchitzh tjo w jaſtrwje ſedža; nadžiomne ſo dopokaf, ſichto ſ nich je pakofnik.

S Lubija. Knies Herrmann, syn knieſa kubleria Herrmannia w Wurizach, kotrež je piched krótkim ſwoje jurijſte pruhowanje w Lipſku kvalobuji wobſtal, je ſo jako referendar pſchi tudomnym žudniſtwje poſtaſil.

Sek ſakſtich ſſerbów. Tydzenja w „Sſerb. Nowin.“ czitachmy, ſo ſo w pruskej ſerbſkej Hornjej Lužicy Raiffeiſenſke towarſtwa bóle roſchérjeja, hacž w ſakſtich ſſerbach. Na prachenje tuteje winy manu wotmolwicž, ſo hiſcheze pola naſ ſakſtich ſſerbach žana prawa Raiffeiſenka myſl a organizacijia njeje. Tuta može pak ſo lóhzy dozpicz ſ tým, ſo naſche nalutowarňje a wupožcérje woprawdžith Raiffeiſenſki ſwiaſt fa Budyskſke wotřejſne hejtmanſtre ſaloža, kaž ſu to hijo w pruskich ſſerbach ſradowali, hóz ſu ſo powschitkownemu hobortfemu Raiffeiſenfemu ſwiaſtej pſchisamkli. W ſakſtej ſo drje tu a tam nalutowarňje a wupožcérje ſaloža a chzedža ſebi tute towarſtwa mjenno nana Raiffeiſena pſchisamkli, tola k Raiffeiſenfemu ſwiaſtej ſo wone nježerža, abo wjele bóle njeſchisamknu, dokelž hiſcheze w ſledach Raiffeiſena dale pſchisamkli njeſhu, hacž pawf do wody, wudawaj, ſo chzedža w ſwojim kraju wostacž a niž do wukraja hiež. Tola pak tež tute wudawanje njeje zlyle werne, dokelž je tutón tukrajny ſwiaſt ſaſo wjetſhemu wukrajnemu ſwiaſtej pſchisamknej, a to tajfemu, kotrehož ſaměry zyle Raiffeiſenſke njeſhu a jemu ſ džela runje napſchecžiwo ſteja. Tute naſpomnijene towarſtwa njeſhu tak roſhaldnive, kaž naſch „Sſerbſki Hſpodař“, kif je nam woprawdže pucze na ſledy Raiffeiſena poſkaſal, woſbeje w 15. cžiſle džewjataho lětnika na 59. ſtronje nam poſkaſe, kaſ mohle ſo naſche Raiffeiſenſke towarſtwa njewotwiſne wot wſchitkich druhich bankow ſežinicz. Tola, tón je ſwoju winowatosej činił, nětko može wotſtupicž. Nježiwiſh wſchitkich njeſcheczelnoſćow roſcze tola ſwiaſt towarſtow nana Raiffeiſena hobortzy; tak je ſo w lěze 1894 270 towarſtow k njeſmu pſchisamklo; a nětcole won ſ 1500 towarſtow wobſteji. Tež wjazore hlowne, kaž tež njeſche ſwiaſti Raiffeiſenſkich towarſtow ſu ſo w ſaſdzenym lěče ſaložile a ſo powschitkownemu abo zentralnemu ſwiaſtej pſchisamkli. Duž, lubi ſakſy ſſerbja, njekomdžny ſo, a ſaložny tež w ſakſtej Hornjej Lužicy woprawdžity ſwiaſt Raiffeiſenſkich towarſtow, a to cžim ſterje, cžim lepje. To daj Boh. J.

S Horow pola Wojerez. Matym džecžom ſo nožiſy, nože, ſekera a druhe wótre wězy do ruki dawacž njeſmiedža. Na to njeſt ſtarſchi tola khróble hladaja. 6 lětny syn tudomneho khežtarja Motha 21. januara drjivo rubaſche, pſchi cžimž ſebi poſkaſovat leweje ruki wotrubny.

S Laſa. Tudomne wojetſke towarſtwo w tudomnym hſczenzu nježiwiſh narodny džen ſwjeczeſche. Sſwjedžen ſo ſe ſwiedženſkej rěču towarſtoweho pſchedkdy, knieſa pſchekupza Oth Šäuberliča, wotewri. Potom ſo ſobuſtawu ſ džiwadlowym pſchedſtajenjom a živymi wobraſami ſabawjachu. S rejemi ſo ſwiedžen wobſamknu.

— Naſcha wjež budže bórsh ſ tým měſtnam ſicžic, kotrež ſo ſ elektřiskim ſwětlem wobſhwětla. Tudomny knies baron ſ Löbenstein je w ſwojim parnym rěſaku pſchirawu ſa elektřiske wobſhwělenje činič dal, ſ kotrež ſo rěſak, hród, knieži dwór, wobhydlenja ſaſtojnikow a hródze wobſhwětla.

S Niſkeje. Tudomneho řeſnika Halku je ſhorjelska hſtanska komora ſ 300 hrivnam pjenježneho hſtansja ſaſhudžila, dokelž je ſkoſene, ſtrowoſeži ſchłodne koſbaſh pſchedaval. Statny řečnik bě

žadał, ſo dyrbja hſeshwědomiteho wobſkorženeho k jaſtrwu na jene lěto a k ſhubjenju čežných prawow na dwě ſcěze ſaſhudžicž.

S Kinaſchta. Pońdželu tydzenja je ſo 79 lětny wumjenkat Jan Krupat w ſwojim wumjenfu wobwěſnul. Won hido pſches dwě ſcěze na bolazu nohu khorjeſche; móžno je, ſo je jeho tole čežpjenje k ſhamomordatſtwu pohnulo.

Se ſhorjelza. Schewſka miſchtrka Augusta Leſníga ſ Wojerex pſched tudomnym pſchibaznym ſhudom ſtejeſche, wobſkoržena, ſo je dwójzy w domje, w kofrymž bydlesche, woheń ſaložila. Statny řečnik pſchibaznym poručeſche, wobſkorženu ſaſhudžicž. Denož wona je mohla woheń, kotrež je loni 7. oktobra na ſubi w kheži pjetarſkeho miſchtra Družki wudyril, ſaložicž. Won a ſo nadžala, ſo ſo wſchě ſejne wěz̄ ſpala, a ſo wona potom wſholu ſumu, ſ kotrež ſu wone ſawěſzene byle, wuplaſzenu doſtanje. Wobſkorženeje ſakitaſ napominaſche, ju wuwinowacž. Tež nechtó druhí je mohl, dokelž ſubina komora njeje ſamknjena byla, woheń ſaložicž. Pſchibazni wobſkorženu wuwinowacžu; na to ju hnydom ſ pſchepytanſkeho jaſtrwa puſchczicžu.

Priopk.

* Wulke lóžne njeſbože je ſo na morju 47 mil daloko wot jendželskeho raiſcheho móřſkeho brjoha 30. januara ſtaſo. Spětchna parna lóž „Lobjo“, towarſtwu połnózno-němſkemu Vloydje ſluſchaza je do jendželskeje lóž „Crathie“ ſraſyla a ſo bórsh po tým na morjowe dno ponuriła. Na „Lobju“ bě 240 puczowarjow a 160 mužtrow, po tajfim hromadje 400 woſhobow. ſ nich je ſo pjetza jenož 20 woſhobow wukhowala, wſchitzh druh ſu ſo tepili. Lóž „Crathie“ je ſo pſchi ſraženju teho runja czežko wobſchłodžila a ſo nurjo do Rotterdamu wukhowala. Wo njeſbožu ſo pſche: Spětchna parna lóž „Lobjo“ bě 29. januara ſ Bremerhavena wotjela. Žeſba bě do 6 hodzin 30. januara bjes pſchetorhnenja byla. Potom ſo ſatraschym wichor ſběže, žolny ſo wěze wýſkoto ſběhachu a „Lobjo“ wokolo ſunfachu, jato ſchleſežanu ſulu. Ranje bě čzemne. Dyz a dyž běchu ſwěz̄ druhich lóžow widžecž. Lobjo ſ kchwilemi raketh wukſeli, ſo by druhim lóžam powjesež wo ſwojej bliſkoſeži dalo. W 6 hodžinach muž na wuhladje widžesche, ſo ſo jena parna lóž bliži. Dalsche raketh ſo wukſeli, na kotrež pak zusa parna lóž njekežbowasche, ale dale napſchecžo „Lobju“ jedžesche. Potom bě ſatraschym wrjeſtot ſlyſhcež, ſ wulkej džeru, na boku lóž wuraženej ſo žolny nuts lijacu a maschinownju ſa nekotre wokomiki pöčzrech. Njeſbožowna lóž ſo počza hnydom njeſt. Puczowarjo, ſotſi ſkoro wſchitzh ſpachu, dokelž dla wulkeje ſymp nichto na ſubi utracž njemóžesche, ſo ſmjerč ſuſtržawſchi na ſubju čiſežachu. Podarmo ſo offizerovo prozowacžu, do njeſmérneje měſčenzy porjad pſchinjeſč.

Jedyn ſ wukhowaných, puczowar Hofmann, njeſbože taſle wopſhovasche:

Dwaj čołmaj ſo ſ lóž na wodu pſchecžiſchtaj, ſ kotrejuž ſo jedyn hnydom ponuri; ſ puczowarjow tehole čołma ſo jenož kniežna Hana Böckerez do jeneho druhého čołma wukhowa. Sa 20 mjenſchinow, mjes tym, ſo ſo žony a džecži do čołmow ſaſdzechu, ſo „Lobjo“ ponuri. Wukhowanſki čołm ſ 20 wukhowanymi ſo ſ wětrom 6 hodzin dolho tam a ſem honjeſche a ſo ſkónčnje wot rybalkſkeho čołma „Wildflower“ k brjohej pſchinjeſč.

Hofmann ſ Granta ſelanda w Nebraszy w połnóznej Amerizy, kotrež bě ſchtrri měžazh pola pſchivuſhých w Němzach na wopycze byl, ſo do Ameriki wróčo wjeſeſche. Žeho žona a jeho syn, kotrež ſtaj ſo pſchi njeſbožu tepiloj, jeho pſchewodžefchtaj. Dopisowarjej jendželskij nowin „Central News“ won wopjedaſche:

„Stejach w čołmje a ſwojeho ſyna w ruzh džeržach, ſo proujo, ſo bych ſwojeho žonje do čołma pomhal, hdyž kapitan pſchifafa, ſo dyrbja ſo žony a džecži na druhu ſtronu lóž ſo pſchecžiſchtaj. Na to jeho matroſojo ſo čołma wuežežechu a ſo na měſtneje jeho ſyna a mandželskeje ſyzechu. Dole čołm ſo ſedma ſtracha ſminu, ſo jeho jedyn lóžim ſežejor roſbi, kotrež bě ſo pſchi ſraženju wobeju lóžow wotlamar. Powjash, ſa kotrež bě čołm pſchivujasany, běchu twjerde ſmjerſnijene jaſo ſamjen, a matroſojo dyrbjachu ſetere naſožicž, ſo bych ſe roſrubaſi.

* Letba w dnjach wot 11. hacž do 18. augusta ſměja němſky a rakuflo-wuhersky pežolarjo, kif ſo lóž ſas w druhim měſeſe ſhromadžuju, ſwoju hlownu ſhromadžiſnu w Lipſku. S njeſt budže wulka wſtajenja ſjednočena. Wustajecž budža ſo žive pežolky w wſchelakich bydlach, prósne ſolče a wſchelaka pežolarka nadoba, měd a wóſk, piſmowſtvo a wſchelake w pežolarijenju roſwuežowaze předki.

Kowarnja s polom a sahrodom je na pschedan abo na pschenajecze. Dalsche je shoniež w Haſloweje čjelo 11 pola wobbedzera.

 Schlesische Pferde-Züchter-Verein
Schlesische Pferde-Züchter-Verein, brumy walach, je na pschedan pola tublerja P. Mieczki w Bulejnie pola Barta.

Piza sa ptacžki!

Ripik, czornik, blychezawku, lane kymjo, żolotowe kymjo, wowl, wowlne krypiczki, kymre, biele a senegalske jahly, konopej, zyly a lamany, mal, bely a mody, mirowjaze jejka, kymr rajz, sorna kłonečnych rožow, semsle worzech, derje a sypatnišcho měšchanu pizu sa ptacžki
porucza

Ida swud. Scholzina

15 na swonkownej lawskiej haſzy 15. Wscha moja ptacža piza je ſo 10. dez. 1894 w tudomnej kanařskiej wustajenzy s 1. mytom wusnamjenila.

Wschednje čjerstwe parjene kolbaki a kolbikowu kolbaku, belu, dobra a kolbikowu kolbaku punt po 60 np., pschi 5 puntach po 55 np., kuscheny polc̄ punt po 70 np., pschi 5 puntach po 65 np., kymr polc̄ a hadlo punt po 60 np.
porucza

A. Eifeler

na kamienitej haſzy.

Najlepše a najtunishe kupowanske žorlo

universalistich schator fa ſakopſchedawarjow. Wulku dželbu universalnych schator kupovschi je po dotalnej placzynje s 10% rabatta pschedawam, tež wubérane duzenty. Teho runja pschedawam dla ſo kłonečzeho symskeho čaža wsche symile rukajzy po poniżenych placzynach.

Alfred Vogel,

rukajzowa fabrika na swonkownej lawskiej haſzy 4.

Nowe

turkowske kłowki

porucza tunjo

Otto Sachse

Wilh. Bergerowy uakſednik na bohatej haſzy 5.

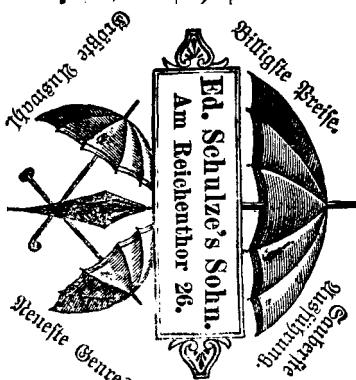
Dursthoffskie kuchy droždze stanje čerstwe porucza

August Biesold, pjetatski mischtr na bohatej haſzy.

Swoje snate
najlepše valenzy
jednore a dwójne,
poruczataj jara placzyn hōdno
Schishka a Mieczka
na swonkownej lawskiej haſzy
w Budyschinje.

Turkowske kłowki
najlepše druzim, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza
Moritz Mieczka
pschi miażowym torhoszczu.
Destillazija
smachy dobrach likerow po
starach tunich placzynach.

Pschedeschcznički

Vorjedženie a poczehnjenje

w mojej pschedawatni.

Prokata na pschedanu.
Prokata bielej Yorkshirej a tež čornopisanej Berkshirstej razy, kotrej ſo jara lohko wulkormja, ſu pschedo po čažej pschimērjenych nišlach placzynach na pschedan na knejimaj dworomaj

w Budyschinku a Pschiwczach.

Huscheny polc̄, pschi 5 puntach po 65 np., kymr polc̄, pschi 5 puntach po 60 np., hadleskejo, punt po 65 np., kuscheny tuczny kwinjazy drjuch punt po 60 np. porucza

Ota Welschka na kłinej haſzy.

Schfornjazy mas, kožu mjechku a wodn ujepſcheduszczytu cžinjazy, w tycach a po wasy tunjo porucza

kožowa pschedawatni

Reinhilda Gierischha
pschi miażowych jedlach 4.

55 mk. placz nowa schijaza maschina, kotraž je wohladacz a ſo pruhewac̄ hodzi w Aug. Schubowej restauraziji na swonkownej lawskiej haſzy.

Kowjase, konjaze, cželaze a wowlce kože ſuž tež wowlcu wosmym pschedo po najwyšich placzynach kupuje

Heinrich Lange
pschi žitnych wilach njedaloč ſchelske ſakolske ſakolje zirkwe.

Wsche móžne druzim pěškowzowych kamjenjow fa nowotvary porucza a hnydom po ſkaſanju najlepje a najtunischo wobſtara a mudžela **Adolf Hörnig** na Bieleczanskej dróſy čj. 7.

Wysokorukata ſchijaza maschina

Biesolda a Locket je najlepſta a najtunischa ſa gwoźbiarjemječniſke dželo. Sa jeje hōdnoſcz dolhe lata rukuju. Schijaze maschine wſchach druzinow ſo wote mnie wuporjedzeja. Strukowanske maschine po fabriſtich placzynach pschedawam.

Richard Otto.
mechanik na hornczēſkej haſzy 18.

Tunje

z i g a r y

kupowanske žorlo ſa ſakopſchedawatorom, wſchaz hiž po 20 mk. porucza

Richard Neumann

na ſnutkownej lawskiej haſzy čj. 6, ſilale na bohatej haſzy 28 a na róžku Lubijſkeje a Mättigowje dróhi.

Richard Neumann

porucza kymr a psalen

phofei

w najwyšich wubjektu a najlepſche dobroſci vo najtunisich placzynach.

Wſchi wotewſacžu wjetſich dželbow ſo vroměrnje niſlwe placzyn wobſtka.

Pschedawanje a vorjedženie
wſchach druzinow cžažnikow. Placziny najtunischo a rufowanje na dwě ſeže.

Gustav Mager. cžažnikat 11 na ſchelskej haſzy 11 pschi starach kaſarmach.

ſaſcheſe

we wſchach wulkoſčach a druzinach porucza pschi potriebje

Arthur Jannasch

na Hoſchiz haſzy a róžku ſeminarſkeje haſhy

Wobraſh

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſaſchlen zuja a ſo wobſtukom wobbadža, domowe ſobnowanje a wobraſy w wulkim wubjektu a tunich placzynach pola

Maxa Mützy

na bohatej haſzy 11.

Heinrich Lange

11 pschi žitnych wilach 11 perucza ſa ſakol ſtad hotowyh kojuhov a wſchach druzinow kožow debročiſtemu w bledzbowanju.

Koluci ſo po měre ruce a tuajo ieſdiſa a ſo tež wuporjedža.

Hovjasu kožu, cželaze kože
faž wſchach druhé kože po najwyšich placzynach kupuje

Heinrich Lange
vſci ſerbſte ſakolske ſakolje zirkwe.

Wojcie, kanikloze, kocže, ſajecže, Štiborjaze, kujaze a liſtice kože
kupuje po najwyšich placzynach Schatz ſchicž a pschirēſowacž, tež runja tyfacž a wuſchivacž doſkladnje wucžu.

Bertha Bienadowa

na hornczēſkej haſzy 34 po 1 ſchod.

Wobhydlenje powjetſchiwſchi móžu hyschje někotre holečki do tunjeje penſije wſacž. Luboſzivne wohladanje a wobſtadženje lubju.

Jako wſtojna ſchwalča, kotraž draftu ſchwarne a derje ſedžazu ſčiſje, porucza ſo **B. Raschowa** na malej bratrowskej haſzy 6 po 1 ſchodže.

Kuchařki, ſlužobne, a ſtwinske holž pschedawatki, ſlužobne a hródzne džonki, pohonžow, wotrožkow, hejtmanow, dželacžetſke ſwobýby ſa tudomne a ſwonkowne ſtrony pschi wysokej mſdže pyta **Schmidtowa** na ſchelskej haſzy 7 po 1 ſchodže w Budyschinje.

3—4 mlode dželacžetſke ſwobýby do trajneho ſymſkeho a letnieho džela pschi darmotnym wobhydlenju a berňach pyta knježi i wóř w **Deſnium ſchelsku** pola Wobſtka w Saffskej.

Holčez, kotraž chze mlynſtro natuſkneč, móže do wucžby ſtupicž w **Kronečanskim** mlynje.

Holčez, kotraž chze pjetatko natuſkneč, móže pschichodne jutry do wucžby ſtupicž pola pjetatko ſchelske ſakolje **Grundmanna** w Hornim Wujesdze pschi Tuchorju.

Sylny holčez namaka wucžbu w khlebowej, zaſtowej a tykanzowej pjetatki.

Cl. Bertholda w Bukezach.

Sylny sprawnje ſtarſcheju, kotraž chze biele a khlebowe pjetatko natuſkneč, móže jutry do wucžby ſtupicž pola **J. Höglera** w Budyschinje pschi žit. wilach 32.

2 abo 3 schulerjo pschi niſkej placzijne dobru pensiju doſtanu. Dalche wutaſa kaſzera Wagner w krajnostawſkim banku.

Holza, kotaž chze ſchicę a pschi reſowacę nauknicę, móže jutry ſtaſtupicę poſla Marje Pawlikowej w Rabozach.

15—17lētnu rōdnemu pōlnu holzu fe wzy t 1. haprleji do ſlužby pyta aſſessorka Michelowa na taſchbarku čiſlo 11 po 2 ſthodomaj.

Holza, kotaž jutry ſchulu wuhodzi, ſo jako ſlužobna holza pyta na žitnej haſy 4.

Derje wožehnjenia holza ſe wzy i lēpſcheje ſhwoby, kotaž chze hoſpodarſtwu a waricę nauknicę, móže ſapocatki mēra abo jutry do ſlužby ſtupicę poſla woſtrejneho ſkotneho leſtarja Königa na valſkej dróſy čiſlo 15 delka.

Młokowu hoſpoſu na knieži dwór, ſlužobne a hródzne džonki, woſročkow, ſrénkow, rólnych poſončow a dželaczeſke ſhwoby pyta Spannowa na malej bratrowſkej haſy 5.

Holcežez, kotaž chze ſchewſtu o nauknicę, móže jutry do wuczby ſtupicę poſla ſchewſkeho miſchtra Moriza Vangi w Njeſwacziidle.

Holcežez, kotaž chze ſchewſtu o nauknicę, móže jutry do wuczby ſtupicę poſla F. Hiekgi w Budyschinje pschi žitnych wiſach 36.

Holcežez, kotaž chze ſchewſtu o nauknicę, móže jutry do wuczby ſtupicę poſla ſchewſkeho miſchtra Miežli w Małej Trjebiženzy poſla Biskopiz.

Holcežez, kotaž chze ſchewſtu o nauknicę, móže do wuczby ſtupicę poſla woſnarja Kieczli w Radworju.

Wuczobnik

móže jutry do wuczby ſtupicę poſla Hermanna Müncha, klampnackeho miſchtra w Budyschinje na žitnej haſy 2.

2 wuczobnikow

ſerbski rečazajeju a dobru ſchulſku wědomoſćemajazeju, t jutram pyta

Moriz Mjetwa

pschi miažowym torhoſtežu.

Wuczobnik ſo pyta.

Sa ſhwoje materialtvoſtowé khlamij t jutram młodego člowjela ſi dobrzej ſchulſkej wědomoſćemajazeju, ſi wuměnjenjom, ſo dyrbti pschekupſtu ſchuln wopytač.

J. T. Glien w Budyschinje pschi drjewowých wiſach.

Pschekupſki wuczobnik ſo pyta.

t jutram wuczobnika pyta

Hermann Kunad

w Budyschinje na bohatej haſy.

Budyska Bjesada

změje pondézlu 4. februara na Budyskej trélerni ſwój lētuſi pyšny bal z koncertom a rjanym kotillonom, tola džiwajo njespodobne časy bjez ſwedzeňskeje hoſciny. Zapocatki wječor w 7 hodzinach.

Předsydſtwo.

Bukečanske ſerbske towarſtvo

změje přichodnu njedželu jako 10. małego rózka posedzenje. Přednošk knyeza předsydy Woſnarja ze Žornosyk wo „ſwojim pućowanju do Barlina“. Zapocatki z dypkom 4 hodz. W ſitke ſobuſtawy ſo wutrobnje proſa, ſo z dypkom zeńc, dokelž na naše posedzenje hnydom druhe ſlēduje. Hoſco budža nam witani.

Předsydſtwo.

Poboczne Tow. Šerb. Bur. ſa Ralbičanskemu wokadu
změje ſobotu 2. februara popołdnju w 4 hodzinach ſhromadžiſmu w Konjezach. (Hnoje, hymjenja, pschinioſčk a ſlicžbowanie.) ſo prawje bohatemu wopylej pscheproſtchuje

pschedydtwo.

Poboczne Towarſtvo Šerbskich Burow w Małym Wjelkowje

změje njedželu 17. februara popołdnju w 4 hodzinach w Kobaniz ſhromadžiſmu, w kotrejž budże knies plahowanski inſpektor dr. Gräfa wo hródznej pschiprawje ręcęcę.

pschedydtwo.

Woſjewjenje.

S tutym t wjedženju dawam, ſo wot dženja rabattowe marſki a rabattowe knižki ſawjedu a ſo kózdy, kotaž poſla mje twory ſa ſhwoje hoſpodarſtwu ſupuje, kóz ſéta bohath dobytk doſtanje.

W Budyschinje, 1. februara 1895.

Ad. Rāmsch.

Pschedewſacze pschedawarnje.

Čeſczenym ſſerbam w Budyschinje a woſkolnoſeži najpodwoſniſcho t wjedženju dawam, ſo je mje roſčaze wapſchestrjenje mojeſe fabrikacije ponučilo, ſhwóru

platowa a ſhatowa pschedawarnju

na bohatej haſy 27 w Budyschinje jenej druhej mož dovericę, a ſo ſhim ſu teho dla ſi dženſniſkim dnjom

kniesej F. G. Fraueneſteinej

pschedal.

Svo rjenje džakujo ſa doverjenje, w tak bohatej mērje mi ſpožęceni, proſchu jo tež mojemu kniesej uafleidnikej ſakhowacę a dowołam ſebi, pschijpomnič, ſo ſo pschedawane ſi tym na žane waſchnje ujepſhetorhne, kaž tež, ſo ſměje mój knies uafleidnik ſtajuje moje wudželli na ſkadze a ſo je moje ſaſtupjerſtvo pschedewſal.

S poczeſčowanjom

G. A. Ryſek,

platowa a bawmowa pschedawarnja,

měchowa a plachtowa fabrika

w Vorchoſje w Sakſkej.

Na hornje woſjewjenje ſo poczahujo, proſchu doverjenje, mojemu kniesej pschedhadtnej ſpožęceni, tež mi doſtać dacz; buđu ſo ſhwéru prožowacę, ſo bych wſchitlich tych, kotsiž mje poczeſča, ſi ſedžblivym ſprawnym požluženjom poſluje ſpoſojoj.

S poczeſčowanjam

J. M. Fraueneſtein.

Čeſczenym ſſerbam w Budyschinje a woſkolnoſeži najpodwoſniſho t wjedženju dawam, ſo wot neſka tudomne thdjenſte wiči wjazy njeſwopytam; duž proſchu ſhwójich čeſczenym wotebjerarjow, ſo bych ſchij potriebje hornežaných tworow do mojeſe pschedawarnje na tamjentnej haſy 33 hnydom.

S dobovom poručzam ſhwój wulki a bohath illad wſchich dražinow warjenſkih, pječenſkih a nutschadženſkih ſudobjow po woſebje tunich placzijnach.

S poczeſčowanjom

G. R. Teutſcher, hornežanski miſchtr.

Wuczobnik ſo pyta.

t jutram 1895 ſa ſhwoje materialowe, ſpiritujowe atd. khlamij wuczobnika ſi wuměnjenjom pytam, ſo dyrbti pschekupſtu ſchulu wopytač.

E. Glien.

Holcežez, kotaž chze mlyntwo nauknicę, móže hnydom abo t jutram do wuczby ſtupieſ w Stróżańskim mlynie poſla Wulfich ſdžarow.

S ſwojimaj lubymaj starſchimaj Gorli Nowakiej a Hanje rodz. Petkez ſi jeju ſlēbornemu kwaſeji najwutrobnischo ſbžeje pscheje jeju ſyn Ernst w Menſchenoru.

Ujeſapomnička

na row naju lubeho ſyna Jana Jurja Hoſrata. Wón ſo narodži w I. 1871 w Małej Dubrawz, a wumre naſte w najtreniſchim leženju živjenia 17. hodowatka 1894 w Barlinje.

Ach, Božo, kaž ty džiwaſe wodſich Naſi, twoje džecje na ſwoje; Kaž wſchelke pueče ſi nami hnydomiſčk Přeſes zylo naſte živjenje!

Haj, čaſto, toho lubo masch, W najtreniſchich lētach woſtoſaſch.

Kaž drobóh ſyna lubowachmy, Moji starſcie, brat a ſotiedwe;

Na tebie hyst ſpominachmy, Hnyž w Straßburgu t wojak bě, Šsyn doby, kraja wózneho,

Tam poła wójka ſakonſkoſ.

Če ſhuwiſci, my dojedzeſchmy Po twoje czelo ſemrte,

Ze ſe wſchelkem ſohrieſtachmy, Na pohrjebnischo ſerbski,

Haj, ſubo ſy, neto ſpichti U ſi nami ſbóžny wotučiſch

Džak, wutrobný džak, wuprajimy My hólzam Małodubrawſtim,

Zim ženje ſabyc zjeſtudzem, Štož činjachu nad ſjebohím;

Tež duchownemu ſwojemu ſo džatujemy ſi wutrobu.

Rajpoteſtchi džak tež hycze mamę ſa knienju Dominikowu:

Haj, jeho ſmotre my jón damy ſa jeſe luboſež wopornu.

Bóh džypl ſu ſe ſe žohnowacž, ſeji w njebu tražne myto dacž.

Ty pak, o drohi, woſ naſi wſathy, Spi derje w kłodnej ſomoržy,

Wichal budžeski junu jaſo daty Nam pschedawarnje, njeſmertny, Hnyž ſakincži nam wjeſela

Te truba horjeſtawania.

Hubokoſrudžeri ſawostajeni.

Najwutrobnischi džak. Wſchitkim lubym pschedeſelam a ſnatym ſi bliſka a ſi daloka, kotsiž ſu naju pschi ſklaſnoſeži naju ſlēbornemu kwaſa ſi dorami a ſertiym a piſomnym ſwojopschećom jara ſwjeſelili, najwutrobnischi džak prajimoj.

W Wóžlinku, 30. wulkeho rózka 1895.

Hoſejenzaſ Jan Gorla Schotta a mandželska.

(K temu čiſlu pschiloha.)

Příčílka f čížku 5 Serbských Nowin.

Česko 2. februára 1895.

Cyrkwienske powjesce.

W Michałskiej zvrti smjeje jutje nježelu rano w 7 hodž. diałonus Rada serbski spowiedni ręci, $\frac{1}{3}$ hodž farat dr. Kalich serbske a w 10 hodž. nemške predowanie.

Weroval:

W Michałskiej zvrti: Jan August Kubzela, dželacjet tu, s Mariju Madlenu Kjellez s Libuchowa.

Křenil:

W Michałskiej zvrti: Jurij, Jana Hanšteho, dželacjerja w Čichonžach, s Mariha Bertha, Korle Augusta Melchera, křežerja a v eisacerja na Bidowje, dž. — Selma Maria, Korle Emila Němcza, slakarja w Dobrušci, dž.

W Katholickej zvrti: Josef Hanďrij, Josefa Hermanna Kauza, pohonča w Čichonžach, s.

Zemreli:

Džen 25. januara: Ernst Wylem, njebo Michala Wuhlerja, hospodarja na Bidowje, s, 6 m. 5 d. — Jurij, Jana Hanšteho, dželacjerja w Čichonžach, s, 7 d. — 27. Leonora Sofija Panachowa rodž Klemmercz, wobydlecia pod hrdom, 82 l. 28 d. — Maria Madlena Rychtarz, Jana Augusta Hilbrenza, kublerja w Vörli, mandželska, 43 l. 2 m. 12 d. — 29. Jan Bohusław Herberg, barbier s Kallenberga, w wolnějším wuſtawie na Bidowje, 80 l. 9 m. 3 d. — Berta, Franzka Rupprencha, pilníkarja, dž, 4 l. 7 m. 18 d. — Michael Hörbant, murjer s Kulowa, 35 l. 4 m. 21 d. (semře w měsícanství hoření). — 30. August Hermann Pejholb, kublet w Burzach, 56 l. 4 m. 15 d.

Plačišna žitov a produktov.

Bitovný dowos w Budyschinje: 2717 metrow.	W Budyschinje 26. januara 1895				W Lubiju 31. januara 1895				
	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.	
Výšeňza	běla	6	76	6	94	6	65	7	—
	jolka	6	47	6	62	6	32	6	62
Siočka		5	56	5	63	5	31	5	50
Ječmieni		6	7	6	43	5	76	6	18
Borž	50 kilogr.	5	30	5	40	5	10	5	40
Groch	50 kilogr.	7	50	11	11	8	50	9	50
Vola		9	3	9	44	7	—	8	50
Z. hru		12	—	15	—	10	50	13	—
Ledibushka		12	—	15	50	13	50	14	—
Berňy		1	70	2	—	1	70	2	—
Burta	1 kilogr.	1	70	2	40	1	70	2	10
Výšeňzna mula 50		6	—	14	50	—	—	—	—
Rjana mula		6	50	9	50	—	—	—	—
Špno	50	2	30	2	60	1	80	2	30
Skloma	600	17	—	20	—	16	—	19	—
Brokata 1068 štuf, štufa		9	—	21	—	—	—	—	—
Výšeňzne votrubi		3	75	4	75	—	—	—	—
Rjane votrubi		4	—	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placišche: kóz výšeňz (běla) po 170 puntach 11 hr. 49 np. hacj 11 hr. 79 np., žolka 10 hr. 99 np. hacj 11 hr. 25 np., kóz rožt po 160 i unitach 8 hr. 89 np., hacj 9 hr. — np. kóz ječmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np. hacj 9 hr. — np.

Na Burž w Budyschinje výšeňza (běla) wot 6 hr. 80 np. hacj 7 hr. 6 np., výšeňza (žolka) wot 6 hr. 50 np. hacj 6 hr. 62 np., rožt wot 5 hr. 56 np. hacj 5 hr. 65 np., ječmieni wot 6 hr. 30 np. hacj 6 hr. 45 np., wowž wot 5 hr. 20 np. hacj 6 hr. 40 np.

Draždžanske mjaškove placišny: kówjadi 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsnejše wahi. Dobre krajne ſwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np., po punce řešnejše wahi.

Wjedro w Londone 1. februára: Šanč.

Jesdný plan železnizow wot 1. októbra 1894.

4. wojsowa fláha nježelu a na jašskich ſwiatych dnjači wupada.

Se Šchorzelja do Draždjan.

Wojsowa fláha	2. s.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	
Se Šchorzelja	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55
Rudaberga	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20
Lubija	12,37	2,18	—	5,26	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42
Budyschina	1,27	2,96	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18
Bislopiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54
Arnsdorfa	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,23	—	9,19
Radeberga	—	—	5,1	7,8	10,38	1,27	—	6,48	9,28	10,42
Do Draždjan	3,37	5,29	7,80	10,55	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51	11,5

S Lubija jenož wšechny dny rano 6,46 do Budyschina 7,34 (3. fl.).

Se Draždjan do Šchorzelja.

Wojsowa fláha	2. s.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždjan	—	6,18	9,5	10,80	12,30	3,25	5,20	7,15	9,12	11,45
Radeberga	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49	12,31
Arnsdorfa	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56
Bislopiz	—	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,50	10,46
Budyschina	—	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,30	—	11,24
Lubija	—	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41
Do Šchorzelja	—	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2

Se Budyschina do Wjelczina.

Wojsowa fláha	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschina	5,10	7,38	10,45	1,19*	2,2	4,55	8,26
Džěžnilez	5,19	7,53	10,55	1,32*	2,12	5,5	8,34
Budeſtez	5,26	8,6	11,3	1,42*	2,20	5,13	8,42
Roswodez	5,32	8,13	11,9	—	2,26	5,19	8,48
Do Wjelczina	5,41	8,24	11,18	—	2,35	5,28	8,56

* Jesdzi jenož ſobotu, w októbru tež nježelu a ſwiate dni.

Se Wjelczina do Budyschina.

Wojsowa fláha	1-4.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Wjelczina	6,2	8,47	11,42	—	3,5	5,47	9,32
Roswodez	6,13	8,55	11,50	—	3,16	5,58	9,41
Budeſtez	6,23	9,1	11,56	12,42*	3,24	6,8	9,47
Džěžnilez	6,34	9,9	12,4	12,52*	3,35	6,19	9,55
Do Budyschina	6,45	9,17	12,12	1,4*	3,46	6,30	10,3

* Jesdzi jenož ſobotu, w októbru tež nježelu a ſwiate dni.

Se Budyschina do Ralez.

Wojsowa fláha	5,0	8,57	5,26	8,6	12,32	6,52
Se Budyschina	6,58	10,57	5,10	9,7	8,15	12,41
Ralez	5,26	8,6	11,3	1,18	5,45	8,23
Radeberga	7,4	11,3	5,16	9,18	5,37	1,3
Maleho Wjellowa	7,12	11,13	5,27	9,21	1,12	7,33
Radeberga	7,24	11,26	5,42	9,33	1,12	7,33
Radeberga	7,31	11,36	5,49	9,40	1,12	7,46
Radeberga	7,41	11,47	6,1	9,50	9,4	1,34
Radeberga	7,49	11,55	6,9	9,58	9,10	1,42
Do Ralez	7,57	12,3	6,17	10,6	1,49	8,9

* Jesdzi jenož ſobotu, w októbru tež nježelu a ſwiate dni.

Se Ralez do Budyschina.

Wojsowa fláha	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Ralez	6,22	11,12	1,42*	5,17	9,41	—
Wbogowa	6,34	11,24	1,54*	5,29	9,53	—
Kebliž	6,38	11,30	1,58*	5,34	9,51	—
Kumwalda	6,48	11,38	2,5*	5,44	10,12	—
Do Hornjeho Kumwalda	6,55	11,46	2,12*	5,51	—	—
Se Ralez do Budyschina	7,1	11,51	2,18*	5,57	—	—

* Jesdzi jenož ſobotu, w októbru tež nježelu a ſwiate dni.

Se Kamjenza do Arnsdorfa.

Wojsowa fláha	1-4.	1-3.	1-
---------------	------	------	----

Nowa wotewrjena winownia „f Romskemu”

pschi drzewowym torhoschezu cijisko 4.

Biele wina.

	$\frac{1}{1}$ blesche	$\frac{1}{2}$ blesche	schleenza	fresk
Moselle . . .	75 np.	40 np.	25 np.	15 np.
Pfalzle . . .	100 "	50 "	35 "	20 "

Czerwone wina.

	$\frac{1}{1}$ blesche	$\frac{1}{2}$ blesche	schleenza	fresk
Marco Italia . . .	100 np.	50 np.	35 np.	20 np.
St. Emilion . . .	150 "	75 "	50 "	30 "

Południowe wina.

Staré portskie wino				
Sherryse				
Madeirsse				
Malbassisle			schleenza	
Malagasse			po 25 np.	
Lacrimae Christi				
Samos				
Poloni				

Wubjerna zniedarňja.

Pódoła teho porucžam ſwoj wulki ſkład derje wohtladanych ſa-
ruczenych Mosellſich, Pfalzſich, Rheinſich a Bordeauxſich winow,
němſich pěnazyh winow, franzowſkeho ſhampaniſkeho wina,
Zamajkaſkeho rumu, Bataviskeho araka, němſkeho a franzowſkeho
lognala.

Wo dobroczivý pſchitup proſhy

Jan Bohuwer Glien.

Wulke wupschedawanie

porzelinowych, kamieninowych a ſchleńczanych two-
row wot 20. januara hacž do 5. februara
po jara tunich placzisnach. Saſzopschedawarjo do-
ſtanu rabatt.

Ernst Ullrich,

pſchedawařna porzlin a ſchleńzy na ſchulerſkej haſy.

Khachlowa horncžernja

G. R. Teutschera w Budyschinje

na kamjenitnej haſy 33.

Borucžam ſwoj wulki ſkład khachlow wot jedno-
rych ſtwinſkich těpjenſkich khachlow, czeledzinſkich
khachlow a warjenſkich maschinow, taž tež wſchē
k nim ſluſchaze želesne džele po najtunischiſch placzi-
snach.

Sa lepsche ſtwy, běle a staroněmſke
Miſchnanske khachle we wſchēh barbach a
wulkoſčach porucžam, kotrež, ſa dobre a trajne
dželo rukuo, ſtajam.

Khachle, roly a roly k pěznym wodženjam a
wubrakrowane khachle ſu ſtajnje tunjo na ſkładze.

Slodke palenzyn

liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.
porucža

Moritz Mierwa

póda Pětrowſkeje zyrkuje.

Destilazija ſnatych dobrych palenzow po starých tunich placzisnach.

Domashowa fosfatowa mučžka a kainit
ſtaſ ezerſtwaſ doſchloj.

Bernhard Henčel na dwórnishezu
w Žiczenku.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoschezu a bohateje haſy
(w ſeſte 1810 ſalozena pſchedawařna)
pſchedawanska ſaſada: ſrueže ſprawnje, ſenož ſhmane,
placzisny hōdne twory,
porucža: zwjern, wſchē družiny bantow, wol-
miane a bawmiane ſchtrykowanſke pſche-
dzeno, ſchtrympy, ſoki, rubiſcheza, ſchaw-
lowe rubiſcheza, ſchlipy, thornarje, pſched-
koſchliki, gumijowe ſchaty, ſchörzuchi, ſpor-
towe a normalne koſchle, ſpōdne koſhowy
a t. d. a t. d.

Franz Marschner

czaſnikar w Budyschinje

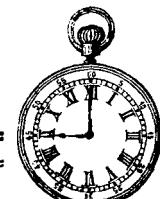
cjo. 9 na bohatej haſy cjo. 9

ſwoj ſkład czaſników a czaſniko-
wych rječasow dobroczivemu wob-
ledźbowanju porucža.

Hōdna twora. Pihomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porędzenje dobre a tunje.

Pſchispomjenje: Něču ſerbſki.

Wódne vónoje, kotły, khachlowe platy,
něſcزوwe rěbliki, khachlowe durczęka,
tſeschne wokna, twarske hoſdze
porucža tunjo

Paul Walther.

Wulke roſpschedawanie je najlepſche rukowanje ſa hōdnoſcz twory.

Tule ſobotu ſym w ſtutſkej ſymje

3. želesniſſki wóſ

dobrych, w najlepſchim Hamburgiſkim ſchmalzu pječenych

hoborskich

pječenych jerjow

dostał, kotrež w 25 puntovſkej čwizy abo w 8 literſkej blachowej
tyſh po 2 hr. 50 np. pſchedawam.

Zuežne bücklingi

kaſhezik po 90 np.

Rybownja.

(Richard Schindler.)

Wulke roſpschedawanie je najlepſche rukowanje
ſa hōdnoſcz twory.

Kaſchce

we wſchēh wulkoſčach ſu ſaſo na ſkładze, ſa ſročenych wot 9 hr.,
ſa džeczi po 2 hr. S doborom porucžam koſhaki w kóždej wulkoſći,
kapy, homocžane kapy, czełowe ſchtrympy a ſtipnje, czełowu draſtu
ſa ſročenych po 11 hr. 50 np., ſa džeczi po 60 np.

Emil Heinrich, myſcherſt michtre w Borscheji.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kózdu sohotu.
— Štvortlétne predplatá w wudawařni 80 np. a na
němských pôstach 1 mk.,
z príjenesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kožde
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číslo Smolerjece knihicísečenje w mäcienym domje w Budysinje.

Za navčtka, kiu maju
so w wudawařni "Serb.
Now." (na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedač, płaci so wot
maleho rynčka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 hodž. vječor wotedač.

Cislo 6.

Sobotu 9. februara 1895.

Lětnik 54.

Swētne podawki.

Němske khěžorſtvo. W němském khěžorſtve je hřečče kraj, kotrež
hřečče žaneje konstituzije nima. Mecklenburg tutón kraj rěka; tam ſebi
ludžo njetřebaju s praschenjom hlowu lamač, koho bychu do krajneho
hejma wušwolili. Jenož pſchi wölbach do khěžorſtvevho hejma ſo
Mecklenburgu ſe ſpanja wubudža, ſo bychu ſjewili, kaf ſu politiſky
ſmyžleni. Spodživniye je, ſo ſo pſchi teje ſklaſnoſezi Mecklenburgu ſy
ratarjo jako pſchivivovarjo ſwobodomužlneje abo ſamo ſozial-
demokratiſkeje ſtrony wopokaſaja. To ma w tym ſwoju pſchicinu,
ſo ſwobodomužlne Mecklenburgu ſtim lubja, ſo jich ſkonečnje hřečče
ras s konstituziju wobſvoža. ſwobodomužlne ſu ſo tež w khěžorſtvevym
hejme pržowali, tole lubjenje dopjelnicz, tola hac̄ dotal
je pſchezo jich prža podarmo byla. Tež ſanženy thđen ſo khěžorſtvevym
hejmu ſ teje naležnoſežu naſkladovaſche. ſwobodomužlne ſapóſlanz Pachnicke
be namjet ſtají, ſo by ſo ſady 3. ſtava khěžorſtvevye wuſtawu ſežehovazh
pſchitav ſaſunyl: "W kóždym ſwiaſto-
wym ſtacze dyrbji ſaſtupjeſtvo, kotrež je ſ wölbom wobýdletſta
wuscho, wobſteječ, kotrež pſchivložowanje je ſ kóždemu krajnemu
ſafonjej a ſ postajenju ſtatneho hospodařtva trébne." So ſo tónle
namjet jenož na Mecklenburgu méri, je hřo ſ teho ſpóſnač, ſo
wſchě druhé ſwiaſtowe ſtaty hřo maja žadanc ludove ſaſtupjeſtvo.
Šapóſlanz Pachnicke roſkładowaſche, ſ ſajkých pſchicinov dla Mecklen-
burgu ſta dleje bjes konstituzije wobſteječ njemóže. Mecklenburgu ſta
konstituzija je politiſka čzaporniza; pſchetož jenicžh rycerjo maja
tam roſkudžaze ſlowo prajic. W ležje 1849 je drje Mecklenburgu ſto-
Schwerinska ſkoro konstituziju dostała, haj wulkowójwoda Vjedrich
Franz je ſamo na nju pſchihahal, tola poſdžiſho je Freyenvaldski
ſud tule pſchihahu jako njeplaczą ſpóſnal. Pſcheważenje rycerjow
w tamniſkim krajnym hejme reformu herbiskeho prawa, ſaſtupjeſtvo
malych burſkich živnoſežow atd. ſadžewa; tež ſchule pſchi ſajkých wob-
ſtejnosežach čeřepja. Roſcžaze wucžahowanje do Ameriki ſ tamniſko
kraja je woſnamjaze ſa tamniſke wobſtejnoseže. Wucžerſku mſdu
ſradowazh ſafon hřečče pſchezo na ſo čakacé dawa. Schto dyrbji
ſo dale wo tym prajic, hdyž dyrbjeſche jedny wucžet ſwoje ſaſtupjeſtvo
poſhczic, dokelž ſebi njechaſche ſwoju brodu wotruhac̄ dac̄. Rěčnik dale mecklenburgu ſto polizoſtvo wobſwětli, kotrež ſhroma-
dženje a towarſtvevye pravo ſamowólnye podtloczuije. Mecklen-
burgu ſud je do dweju rjadowijow dželenj. Šda ſo, ſo ſu ſo
jeni ſ wotrohomaj na nohomaj, druſh ſe ſedlami na křibjecze
narodžili. Tafim wobſtejnosežam dyrbji ſo trajne kónz čimieč
konſervativni praja, ſo ſo ſ namjetom prawa jenotliwych ſtatonow
franja; khěžorſtvo ma pak po wuſtawje pravo, ſwoju móz po-
wjetſhie, khěžorſtvo je hřo ras do mecklenburgu ſtich pravorow pſchim-
nylo, hdyž je patrominalne ſudniſtvo wotſtronil. Mecklenburgu ſta
ſaſtupjeſt w ſwiaſtowej radze ſ Derzen pſchecíivo temu protektora-
wſche, ſo by khěžorſtvevym hejmu Mecklenburgu ſtej konstituziju pſchim-
nylo. Duž móža Mecklenburgu ſy hřečče doho bjes konstituzije
woſtac̄; pſchetož to je wěste, wot Mecklenburgu ſtej knježerſta ſa-
neje njeſtoſtanu. Tamniſke knježerſtvo méri, ſo ſo lóže knježi bjes
ludoweho hejma. Na wžach w Mecklenburgu ſtej ſemjenjo na to
waſchnje na porjad džerža, ſo njezměrnje wjele ſwětinu haja, kotrež
ſo živi na polach jich robočanow, pſchetož nicžo lěpſche tamniſki
burjo njeſhu. W mecklenburgu ſtich měſtach pak židža w rjemjeſle a
wikowatſtve hranu džerža. To ſu ležne wobſtejnoseže! Duž je
bjes dživa, ſo mecklenburgu ſud ſe ſwobodomužlne a ſozial-

demokratami džerži. — Sſrjedu, ſchtvórk a pſat ſhěžorſtvevym hejmu
wo namječe zentrumu ſteho ſapóſlanza Hřby a towarſtchow jednaſche,
po kotrež dyrbjia dželacžerjo wožebite ſaſtupjenje w dželacžefſich
komorach dostač.

— Reformarjo ſu Alhwardta dla jeho ſamowólnym wuſtu-
poſwanja ſe ſwoje ſrjedžiſny wuſamkli. Ma to je tež dr. Böckel,
kotrež je ras w Budyskim reformu ſtym towarſtve pſchednoſtſk měl,
ſ reformarſteho ſwiaſta wuſtupil. Dr. Böckel wudawa, ſo ſ reforma-
rami njemože wjazy hromadže hřeč, dokelž chedža woni ſafonjej pſche
pſchewrót pſchivložowac̄.

— Sa ſafon pſche pſchewrót ſo wuſladu ſolepſhie počinaja. Zentrumu ſy a reformarſty ſapóſlanz, kotrež wo tónle ſafon do zyla
ničo wjedžecz nožghu, ſu w komiſiji, kotrež wo nim wuſadžuje,
do někotrych jeho poſtajenow ſwolil. Někto hřečče wot teho
wotwiſuje, kaf budža zentrumu ſy a reformarſty ſapóſlanz w khěžorſtvevym
hejme hřečowac̄. To je hřečče pſchezo jara nje-
wěste, ſo wopravdže ſ tutemu ſafonjej haj praja.

— Namjet ſapóſlanza Kaniža, ſo by knježerſtvo ſupowanje a
pſchedawanje wukrajinu ſita pſchedewſalo, je konſervativna, khěžorſtvevna a reformarſta ſtrona podpižala. S týmle namjetom dyrbja
ſo nětčiſche niſke žitne placžiſny tak daloko powyſhie, ſo ſo ſaſo
prža placži, žito plahowac̄. Knježerſtvo je w tu křwilu mało
wšwoniwe, wifowanje ſ wukrajinu ſitom do ruk wſac̄; tež je wulke
praschenje, hac̄ Kanižowu ſamjet w khěžorſtvevym hejme wjetſchinu
namaka.

— W pruſsim krajnym hejme hajniſtvo ſrjedu na dnioruym
rjedze ſtejeſche. Wjehelazh rěčnizy ſebi pſchejachu, ſo bychu ſo
hdyž je trjeba, ſe ſtatnich lěžow ſlanje a ſadženki darmo wotedaſe. Wjehelazh krajny hajniſti miſčtr Donner ſnapſhczini, ſo by
dar-
motne wotedaſawanje wjele njelubeho wuſchparanja ſa ſobu mělo a
ſo je teho dla ſlepje, ſo ſo město teho placžiſny po móžnoſeži niſko
džerža. — Pſchi jednanju wo lotteriji ſapóſlanz dr. Arentd namje-
towſche, wſchě krajne lotterije ſahnac̄ a město nich němſku khěžorſtvevou
lotteriju ſawjeſz. — Hdyž ſo wo dželawoſci mřeſteje
wifowanje wuſadžowasche, jeje direktor na woprashenje wotmolwi,
ſo ſo njeſodži, ſo by tónle wuſtaw njeſtchim ratarjam na wožobu
pjeniſh požčowal. Finanžny minister dr. Miquel měnjeſe, ſo je
to nadawk naſtowatſijow a wuſpožčeřenjow.

— Baherski přynz Wolfgang je nahle živjenje ſkonjal. Powjeda
ſo, ſo wón njeje naturſke ſimjerze wumrjeſ. Pſchi baherskim
dworje ſo wotmjeſča. Někotre nowiny ſebi žadaja, ſo by ſo tajna
čennoſež wujahniila.

— Wóby do krajneho hejma w Württembergu ſu demokra-
tiskej ludowej a zentrumu ſtej dobyča pſchimyſle, mjes tym ſo
ſu ſo konſervativni a narodoliberálni wobſlabli. W wjele wokrje-
zach ſmeja ſo wukalanske wóby, pſchi kotrež ſo tež ſozialdemokra-
tojo nadžěja, někotre wokrjež na ſo ſtohnyč. Tón křeč je ſo
w Stuttgareze ſamym telko ſozialdemokratiſich hřožow wotedaſo, taž
prjedy w zylkym kraju.

— W němskym wójsku ſo wſchě móžne waſchnje na wójnu
w ſymje pſchivotuje. Snate hřo je, ſo je zylé wójsko ſe stanami
wuhotowane, pod kotrež móža wožaz, kaf ſu woſpjetne poſpyth
dopokafale, čiſeže derje ſymne nožy pſchetrac̄. Někto ſo hřeče
wo to jedna, ſo móhli wožaz pſchecíivoſež ſněhovych pužow

pjewiniecz. W połnożnych stronach, na pschikkad w Schwediskej, hdyż bñeh dołho leżo wostanie, ludżo po nim na deszczkomoj, f nohomaj pschipažanymaj, bëhaja. Też w Nêmzach ہo tajke deszczki, kotrež ہo bñehowe stupnje mjenuja, w nowisđim czaſu wužiwaja. S jich pomozu móže cžlowiek jara rucze po bñeh bëhac̄. Duž je ہo wójskowe sarjadniſtwo roſhudzilo, bñehowe stupnje tež w wójsku na pruhu sawiesc̄. Mužstwa Freibergskeho a Draždanskeho honjerſkeho (jegerskeho) bataillonu ہu ہo se bñehowymi stupnijemi wuhotowale, kotrež ہo nětcole na jich hódnosc̄ pruhuja. Teho runja ہo w podwyschłowskej schuli w Marienbergu pospyth se bñehowymi stupnijemi cžinja. Tež honjerſke bataillonu druhich armeekorpsow némstego wójska ہu ہo se bñehowymi stupnijemi saſtarale, so bych u s nimi pospyth cžinile.

Italſta. W wobydlenju jeneho dželac̄erja w Romje ہu zhy sklad roſbuchadłow, pjelnjene bomby, sapalaki, pólver s dynamitom atd. wužledzili. Dželac̄er ہo wuſna, so je bomby ſam dželal a wobkruc̄esche, so by won, jeli so bych u jeho njeſajeli, poł Roma wupuſczil. Šda ہo, so ton muž cžiſce ſtróweho roſuma njeje. W domje jeneho jeho towaršchow ہu teho runja pjelnjene bomby namakali. Romskiej poliziji ہo po idac̄u ſterje načezhnie hac̄ jenym towaršcham w Parisu, kotsiž hido dleſchi cžas žanhych anarhiſtow ſaſklapli njeſku.

Franzowſta. Bywicheho prezidenta Caſimira Periera wužudze teho dla wužmęchuj a hanja, so je dla wobcežnoſc̄ow w kniežerſtuve prezidentſtwo ſloži. Hdyž tele dny do Nižaz puczowasche, na njeho w Beaulieu: „Prjec̄ ſ cžekarjom!” wołachu. W Nižaz jeho i podobnymi kſchikami powitachu. Caſimir Perier ſtoku do gwojeje ville cžeknu. Parízske nowiny pižaja, so je Caſimir Perier teho dla wot gwojeſtova ſtaſtowu, dokelž ہo jeho ministerſtowoy pſchedzyda. Dupun žeje wo radu prashal njeje. Tak ſebi powiedaje, so miſter prezidenteji pižmo némstego thézora wofjewil njeje, w kotrejž tutón ſ wójnu hrožesche, jeli ſo franzowske nowiny nje-pſhestanu, dla krajneho pſcheradniſtwo kapitana Dreyfusa némstego pôhlanza w Parisu hanic̄. Hdyž je némstii pôhlanz hrabja Münſter f prezidenteji po wotmolvjenje na tole pižmo pſchishol, je hafle won Perierej thézorowe wotpoſhady roſpoviedacz dyrbjal. Dale je wójſki miſter Mercier 62,000 muži na dowolenzu i wójska pižezil, wo tym prezidenteji nježo ſ wjedzenju njeſadowiſhi.

Ruſowſta. Zar Miſlawſch II. bē na trón ſtupiwiſhi ſlubil, ſo budże po tych ſamych ſaſhadach kniežic̄, jako jeho nan Ale- xander III. Tehole ſlubjenja ہo won njeby džeržał, hdyž by won Ruſej konſtituziju dał. Dokelž ہu ruſe a wukajne nowiny po- wjeſci, roſſchérile, ſo ma zar myſle, konſtituziju ſawiesc̄, je Miſlawſch II. pſchi prěnjej pſchihodnej ſkładnoſc̄i tymle powjeſc̄am napſhesc̄o ſtupil. Deputazijam, kotrež běchu zarej 30. januara hoſdowac̄ pſchifile, je won ſwiatoc̄nje ſ wjedzenju dał, ſo budże won runje, jako jeho nan, jako ſamokniežer kniežic̄. Tele deputazije běchu ہo ſe wſchęſt stron dalokeje Rukſeje ſeſhle; wone wſchę lu- dowe worscht, ſemjanſtwo, burſtwo, ſaſtojnikow, rjemieſhniſtwo a pſchepiſtwo ſaſtupowachu. Mjes nimi běchu tež kaſanſzy, oren- buřiſzy a krymszy Tatarojo, židzi, Kalmkojo, Krigiſojo ſ turqajſtich a uraſtich ſtron atd. Každa da nekaſti dar, ſ wjeticha thleb a ſel ſ wumjesske nadobu, adresu atd. Caſimare běchu dary hinat- wierzow. Židzi pſchinjeſechu w kſchinu ſwiaſt pječ ſtihom Mójſa- bovych. Turqajſzy Tatarojo pſchinjeſechu na wulſkej ſłotej ſchli wulſi thlebormy „cžurek” (nadobu na kumyš ſ dwemaj ſeluchomaj), na ſchli běchu wuryte ſchthyri pſchedſtajenja ſe ſižwienja Krigiſow. Mohamedanske duchowniſtwo ſ Orenburga drohu cžornu liſhczu kožu pſchinjeſe, kraſnu a wurjadjne lohku, ſawaļenu do rózoweho ak- mita.

Sſerbija. Nětčiſche kniežerſtwo ſa nažylnoſc̄u a njeprawdu pſchec̄iwniſtwo mjes ludoſi podkōzic̄ pſta. W bližiſtim czaſu ſo wuwowobly ſa ſkupſchtinu wuſižaja. Kaž budža ہo wólbh wot- bywac̄, a kajzy budža nowi ludoſi ſaſtupjerjo, ſo je do prećka ipoſhac̄ ſ pižma, kotrež je miſterſtowoy pſchedzyda Křiſtieč wotkřeznym hejtmanam pôžlaſ. W nim ſo po ſlowje pſai: „Wot teho diua, na kotrejž tole pižmo doſtanjec̄, macze wólbne liſhczu ſtajace; a je w běhu 10 dnjow miſterſtowu ſmitskowych naležnoſc̄ow pôžlaſ. Do liſežimy maja ſo tež tajke wožobh pſchijec̄, kotrež pſchedpižam dawf njeplaeža, jenož ſo móžec̄ ſo na nje ſpitsheče; ſa to paž ſu ſ liſežimy eži wuſamknež, ſamo hdyž pſchedpižam dawf plaeža, jeli ſo na nich liežiež njemóžemy (a to wožebje radikalni a eži liberalni), kotsiž ہu Křiſtiečej ſwerni wostali. Křejiſmeče ſabyc̄, ſo wot hložow kniežerſtowowych pſchivihowarjow wotwija, hac̄ ſmeje kniežerſtwo w ſtupſchtinje wjetſchinu abo niz;

to je praſchenje wobſtača ſa kniežerſtwo, wot cžehož — kaž wěſc̄e — tež wotwija, hac̄ dale w ſaſtowinſtuve ſawostanjec̄e.

Aſiſta. Šchinieſtkeho wojoſniſc̄a je ważna powjeſc̄ doſchla, ſo ſu ſo Japanszy druhego chineſtkeho wójſtkeho pſchiftawa, Wei-Hai-Wei rělaſehe, mozovali. Chineſtum wójſtum ſódzam, kotrež ſu ſo po mórſkej bitwie pſchi Yaluſkej rězy pod kanony Wei-Hai-Weifich twierdžiſnow wuſhovale, ſu Japanszy wuſhód do morja ſalehnyli. Po poſledniſch powjeſc̄ach ſo tónle poſledni ſbyt chineſtkeho ſództa ſchróble pſched Japanskim wobara, dołho paž tola wjazy trač ſiemſze, ſo ſo Japanskej podda. Wulka ważnoſc̄ tehole japoſkeho dobyc̄a w tym leži, ſo móža Japanszy nětko telko wojaſkow pſches morjo do Chineſkeje ſlac̄, kelfož ſo jim ſpodoba. Chineſojo žanhych wójſtum ſódzow wjazy niimaja, ſ kotrejmiž mohli japoſke wojeſte transpory ſadžerječ. Pſchi wobſamknenju mera drje budže Japanska nětko wjèle cžezſche wuměnjenja ſtajec̄.

Šrudne dopjeljenje ſona.

(Podawſ ſ wójnh w Italſtej ſéta 1859.)

Jedyn ſ mojich towarſchow — wojeſki wýſhki — powjedaſche mi podawſ, kotrež tu ſdželuju.

Mój ſlužobník Jan bu pola St. Termo w bitwieſzny ranjeny a do Milana do khorownje donjeſheny. Dyrbjach ſo po tajkim wo druhego ſlužobníka wobhlaſowac̄. Schtobž je wýſhki był, wě, ſo ničo ſnadne njeje, praweho muža namafac̄; a tak ſo tež ja dołho ſac̄ach, doniž ſtončnje wojska Glaseru njeſuibrach, kiz bē mi jako porjadny a dobry hóz ſnaty, a kiz niz jeno némſki, ale tež ſkowjenſz a italszy rěčesche. Tež jako ſlužobník bē Glaser po- rjadny a ſwerny, runjež mějeſche tež gwoje wajchničko.

Glaser bē, byrnejz némſke mjeno mēl, rodzeny ſtrowat. Mjes jeho mnogimi winowatoſc̄emi bē tež ta, ſo dyrbjeſche mi kóžde ranje čornym ſofej waric̄, kiz bu potom ſ jejom, kiz drje kupjene njebe, ſměchany, a w kotrejž ſebi potom twierdny zwibat ro- mjeſhōwach, ſo bych ſebi ſwój ſold, w nôznej ſlužbje wuſtudzeny, ſaſho wuhrēl.

Kaf ma ſo ſ ſofejowej pſchiprawu wobſhadzeč, to bē Glaser bóſh wopſhijal, a runjež ſo druhdy hórfach, ſo je ſo w ſofeu wjèle ſadžał, to by mēnil, ſo džé runje w tuthy ſorňatkach cžopla teži a niz w čornej wodze. Pſchec̄iwo temu njeſmědzeſche ſo ničo prajic̄; duž ſańdželach pſchi poſlednim ſrěbnjenju wocži a dyrbjach jemu po ſdacežu prawje dac̄ byc̄, mjes tym ſo bē mi po prawym wjèle bóle wo kufi ſokora, kiz tam težachu, dyžli wo „hřejaze” ſorňatka.

Pſchi dobyc̄u Milana, kotrež ſwiaſkowani 5. junija 1859 wſachu, bu Jan ſajath a duž dyrbjach Glaseru dleje w ſlužbje wobhlaſowac̄, dyžli běch ſebi předy myſlik, a duž hiſhce 24. junija na rantsch ſměrkach na njeho ſawolach: „Glaser! jedyn čorný!”

Dokelž by Glaser hewal ſ wjetſcha kaž blyſt na moje prěnje ſawoļanje požluſhal, duž ſegezech ſo nadžijejo, ſo prawje bóſh nětco cžople doſtanmu, kaž ſchuna ſromadu a ſwózh ſaſo hlowu na cžakow.

Bóſh paž wubudži mje bolesčiwe ſtonanje a ſkyſhach a džiwačach ſo njemaſo, kaf Glaser w hlubokim ſpanju něhōže tele njeſwizowaze ſlowa wotſje woſtſche:

„Ja dyrbju po tajkim wumrječ — na róžk njeđuc̄ — ale ja dyrbju — lubuju eže, Marija — ale ja — dyrbju — pomhaſi mi dženža hiſhce Bóh — budu tam bóſh — Božemje — ja dyrbju —“

Hdyž Glaser dale ſpaſthe, ſawoļach jeho hiſhce jenu ſ mjenom; won ſaſkoči nětcole kaž naploſtchena ſhorna a ſutrobi wuſdoby ſo jemu ſdychnjenje, ſo to nihdý ſuſabudu.

Sapalich ſebi trubku, mjes tym bjerjeſche Glaser ſ torniſtra ſofejowu maſchinu, ſpirituſ, a poſobne a bežeſche ſa nažiſtſcej lehwoſej ſraži po wodu.

Nunjež mějach Glaserowu ſón na myſlach, njeſtach jeho tola ſa ſraſhenjom wobcežowac̄, dokelž džé wjedžach, ſo ſo mi ſ niečim njeſtaji.

A tak to tež bežeſche; pſchetož hdyž bē ſo wodu wróžil a na tym, ſo by ſofej pſchihotowaſ, ſeſdyhym pſchi kóždym pſcheturpjenju wotſje, jeho ſadžerjenje bē njelepe, ruka jemu tchepjetasche a won njeſeſche dženža ſofej tak rucze pſchiprawieč kaž hewak.

„Na dženžniſche mam hiſhce jene jejo“, rjeſny won, „ale na jutſiſche . . .“

„No, ſchto dha eži je, Glaser?“ napominach jeho, „njeđyrbjal dha ty jutſje wjaz tón muž byc̄, ſo by mi jejo wobſtaral?“

"Né!" wotmolwi Glaser, mjes tym so zo jemu byly po lizo-
maj ronjaču.

„Dženža kym požledni kofej waril, dokelž moja Marja je mi to zhydla jažnje prajifa!“

"Scho dha egi je, Glasero?" woprajschach so, "ty dz̄e dženša žaneho ducha nimach... Nô, duž rēčz tola, abo myžlisch dha žebi, so ja twojeje dorvěř hōdný nježjym?"

„O haj, knjeg lieutenant! Mam waż lubo a kohoż ma
człowiek lubo, temu też dowiera. Mi żo džięsche, moja jeniecka
Maria je jow w wójnje ke mni pschischla. Wy, knječe, běscheže
pola lehvowejce hudźby a duż mōżach ham s njej żo rosmotwiceż.
Maria kędżesche na twjerdej ſemi w lehvuje. Tu rjekny wona wi-
ruđena ke mni:

„Hej, Žanko! Majstřska žónska našeho rodu je mi na ruku hladala a mi prajila, so možu cze ja wumoz, kdy bych ja k tebi dolečzala a prajila, so dyrbíjich ſo ty dženfa, hđzež budže wulka bitwa, woſzelje na kędzbu bracę, so njeby na rózk duł, pſchetož w tym wokomiku, jo ty to čzimjich, ty wumrjescz a ſy mi ſhubjem. Dach wěſčezeſzky ſtwoje poſlednje pjenjey, jo by mi kchidle dała, so bych k tebi dolečzala, a někole tu ſzym, luby Žanko, so bych cze navominala a wumohla!“

Hacz nanajfedzbnischo na Glaserowih žón žluchajo, wopraschach
žo jeho: „A scyto by žwojej Marii wotmoliv?“

"Ja wotmłowich, ja dyrbju dueż hdyż mi kaſaja, hewak bych
ſchpaty wojał był; na to pſcheměniſtchki ſo bęzej tſchidle mojej
Marje do czornej; a na cędo mje wotkſchiwſhi, twóchyn w po-
wětſje a ja wotuziž, najſkerje poſledni krócz w ſwoim živjeniu."

Dybřju jow psychopompeč, so bě Gläser tež wupomožny signa-
lista. Čedma bě Gläser doręčał, bě tež hýzo přenje třelenje s kan-
nanu říkyscheč, hydrom na to bubnjačku bubonje a vrješčežachu
trompety; to bě rano 24. junija 1859. Po tym, sp wójsko wšichc
družinow khvatnje tam a hem cžahasche, bě widzecž, so budže tón
džení něchto wulke.

Stano w řeřezech czechnejechmy někole tež my do wohnja. Nje-pschczeljszji pěschzji třelachu bjes wustacza kručze do našcheje brigady; někotry ſakražny iužitky wojsk padze pſchi mni a jedny ſ najprěnich našch ſignalista Matlekovicz.

Glaſer, tifž ſo ſtajnje mi po boku džerđeſche, wiđeſche, ſo Matlekovicž morwy ſe ſemi padže; hnydom khrataſche ſe morivem u a wotewra wot njeho róž jako wupomožny ſignalista. Hdyž to wiđach, ſakasach jemu, ſo njezini dženja trubicž.

Ale kaf daloko dožaha w taſtich padach roskaſas pschedostajeneho, kij ſam ſaſo pod wjſchschimi roskaſovarjemi ſteji?! Woſolo $\frac{3}{4}$ na ſydom ſtejachmy hjo ſ frauzowſkej diviſiju Lazi, ſ torpſom Niels w wohnju a bory na to pschimachmy ſ bajonetom; taſ derje po tymle nadpadze, kaf tež po podobnym nadpadze woſolo jednaczych bě Glaser pschezo hiſcheze njeſrajeny pschi mni; popoſdnu k napoſchtyrjoch, hdyž naſch torps poſledni pouſchitkovny nadpad czinjiesche, pschijech wjſch ſ generalneho ſtaba a roskaſa Glaser, kij bě na prawnym konzu k nadpadowazej kolonje jako wupomožny ſignalista pschedath, ſo dyrbí k nadpadej trubicž. Ja ho ſatoržech. Glaser kroczejche pschezo hiſcheze njeweſeče do pređka, ſdashe žo, ſo bě roskaſ pschedostajehal.

„Għeżej tħi hnydom k Nadbħewjanu trubċiż?“ klinċeżżeha psejhi najhōrsim hrimanju kanonow f-erġa wiedijs ħiġi kien. S nowa innej to psejewwa; ja widżach, kaf Gläser, innej w kolonje se kżiġi wóċċkom pħiġo a fu, mogħi rjez, prasżej, róġi k-hubje nastajawwa; na to sażżejxha krofti, nahlle wot-torhnjeni hloġi trumpeth a widżach w Zamħixn u komi — Gläsera, wot fuq tnejt tnejt, moriexha k-femi, f-krejju napojnej, padinheż. Hluboko hnuti pohladha hijiheżże jidu na se kżiemertnej nozzi is-sħaxċiawaze wóċċek kieni wobhekk kluż-żoni, to b'e pożgħedni kroęż; Gläser b'e moriex a taf b'e fu jeho żon na spodżiżwne frudnej waqtnej dopjelm.

Tuta wulka bitwa paſt bě njeſbožowna bitwa pola Solferina.

Ze Serbow.

S Budyschyna. Czily a czerstwy so sandzemi wutoru nedydušchi kublowy wumieniat' Petr Biesold se swojej mandzelskej w Budyschinje roszkownowa, so by so f swojej dżowzy, fotraż je w Dražzanach wożenjena, na woyt podał. Na Budyske dworeniścieżo pociągiedzhi, wón do tamniższej restaurazije stuvi, so by czah wożałak, s kotrymž chyjsze so wołhalicž. Wón so ja blido skymywski ſebi karanczki piwa ſkaſa a jón saplačzi, hdyż pak chyjsche karanczki f hubje ſtajiež, wón wobledni. Podla ſedzazn ludźo,

kotrymž jeho blěde woblicžo nadpadže, wustrójeni spósnachu, so je
si njeho živienje čzéko. Wschivolaný lěkat praji, so je jeho Boža
ruežka sajala. Pjatík popoldniu ſu nahle ſe živienja do věčnoſcze
wotwołaneho na tudomnym tuchotſkim pohrjebniszežu khowali.

— Mały róžk je ſurowu ſymu pſchiniebſi. Sſrjedu rano thermometer 17 a ſchitwórtk rano 23 gradow ſymy po Beaumurje pokaſowaſche. Sſobotu pječa ſyma wotmjaſtne. Po Halbu budže 9. džen februara kritiſki džen prenjeje rjadowanje. Tutón džen abo tež tſi hleďowaze dny wulti hněh panje, kotryž hnadž woſkoło 12. februara do hnichovych mječzelow pſchenidže; mjes tym ſo druhdže tacže ſmjeriſki pſcheterhnje. W polodniſchej Evropje je hněh pſchi wjetſchej ſymje wočakacž. Mjes 16. a 21. februarom ſyma pječa popuſtebži a hſchijſche wjedro ſaſtupi. Kónz februara doſtanjenym ſaſo ſymne a huche wjedro, jenož 24. džen maleho róžka hnadž tu a tam hněh abo deſtebž panje.

S Małeszeż. Schłoż naſchej woſadże hacż dotal niſnie pobrachowasche, dyrbí. ſo Bohu dżakowanu ſtačż. S woſjewienja na poſlednjej stronje tehole cžiſla „Sserb. Nowin” widžimy, ſo hui žebi ſa poſbehnenje herbſkeho hoſpodaſtwa wulžy ſaſluženi mužojo pſchedewſali, ſa naſchu wjež a woſolinu naſutowanju a wupožčerjenju ſaložicż. Raž nimale we iſtbeh stronach němſkeho khezorſtwa, tak tež hiżo w někotrych herbſkich woſadach tute zble na podložku kheſeſzijanskeje luboſče ſtejaze poſkadniży ſi wulſkim żohnowanjom ſlukują. Knieſ ſubler ſsmuła-Spyteczanſki, ſaložer a pſchedstejużer Hodožiſkeje naſutowanje a wupožčerjenje, je dobroczęwje pſciulubił, nam jutjje njedželu ſa tyczeń, 17. dżeri tehole mēbaza, w Wjeliz hoſczenzu pſchednoſtceż wo ſaloženju, ſlukowanju a ſamęrač ſpomnjenych poſkadniżow. Sso żamo roſumi, ſo kóždy hvedomith herbſki hoſpodař węſeże pſciudźe a ſo hweru ſa ſpěchowanje tajleho woprawdze kheſeſzijanskeho ſluka ſtara. To daj Boh.

— S wulkej radoſćju witamy tež wózczęſkie wotmyſlenje „Sſerbiſkoſto towarſtwa ſa ſchwac̄dzy a wokolnoſć, tiz chze nam na tutym dnu a ſamym mēſeće herbiſte džiwadlowe pschedtajenje poſkiczie, jemu poła nož hac̄z dotal njevidzianu węz. Runjewon psches tajke ſjawne wuſtuſowania w lubej herbſčinie ſamie ſone ſkutko-woſe na tych ſiwickich Sſerbów, tiz leđina ſhco wiedźa wo herbiſkich narodnych pròzowanijach, tiz hiſceže pſchezo wérja ſtar- pieczenym bajtam, ſo ſo herbiſte ręcz i a narodnoſci ſi rowu ſwonu a ſo ſu ſlebroklinčaze herbiſte ſłowa jenož ręcz ſtarých žónkow. S dobom ſo tež psches tajke pròzowanja mózne haczenja ſtajeja tym njerjanym a ſ wjetſcha tež njeprózec̄iwyim tak imienowanym „humoriftiſkim pschednoschlam”, tiz ſo bohuzel pſchezo čaſcjiſcho wot wonka tež do naſchich wſzow ſac̄dziežuſia a tiz ſu, to dyxbi kózdy naſhoniemy čłowięk pſchidacz, naſhóřſci jed ſa čłowięſku wutrobu, dokelz wone morja na ſłodke waſchinje kózde nadobne ſa- czucze. Sſerbſki lud ſpóſniaje w džiwadlowych pschedtajeniach, ſo ſo tež w jeho lubej maczternej ręczi hodzi wutrychę pěkna, njevi- wata a njeſkažena žortutwoſć. Mnogi ſo wotrodzowazý Sſerbja ſu ſo psches tajke naprawy pſchivobroczili ſi dobrę węz ſwojego luda. Wóh luby ſtunje ſpožę, ſo by ſo tudy tež tutón ſamē dozpił, a jo by psches Małechanſke hona horſiwinje klinčało: Njech ſo pěkne herbiſte ręczi, Sſerbſtwo njech ſo khróble haji, zuſom waſchinju njech ſo ſadziewk ſtaj!!

© Dol ha ežiz pola Lubija. Rjeđehanibicežiwy rubježny nadpad je šo tu šobotu popoldnju stal. A tudomiej 73 lětnej braſčniwej Chrystianie Roscherowej wěsta Maria Chrystiana Schusterowa radž. Sodanez i Lubija na wopyt pschiudźe, so by šo, taž mudawasche, sa jenej bluzobnej holzu wobhomla. © Roscherowej powiedało, že ju woprascha, i czim ho nětkole živi a pschi tym šom, so je Roscherowa nowe lěto invalidsku rentu dostala. Hdyž Roscherowa na to k khachlam džesche, Schusterowa na dobu kanapejowu detku shrabiv, czijm ju starej żonje na hłowu, dajesche ju ſa iſhiju a hiſcheže tež ſpyta, kónz požleſtežę pod detku Roscherowej do huby tylnicę, so by jej tak njenižduo bylo, wołacz. Na ſbože pak ſo nadpanjenej hiſcheže po- radzi po pomož wołacz, na czož teho runja 70 lětna ſwidowienja Wiczafowa, nad njej bydlaza, na pomož khwatasche. Sważliwa nad- padniża tež tule wobſtarciu žonku pschemozowacž ſpyta, tola ta móžeſte ſi czaſom do ſwojej ſtwy czeſtnicę, so by potom gmejnſkemu pschedstejerjerji Kotafzej rubježny nadpod woſhewila. Gmejnſki psched- ſtejerjer ſo hnydom i někotrymi ludžinii ſa Schusterowej puſteſci a ju pola Bischdorfa dohaže, na czož ju hnydom Lubijskemu hamſkemu žudniſtwu pschedepoda. Schusterowa na žudniſtwu njeſnata woſhoba nije; ju ſu wóidano dla nutſlamania k jaſtwu na 11 měſazow ſakudźili.

S Draždžan. Sa evangeliſkich Šſerbow w Draždžanach a

wolknoseži budže ſo ſerbſka Boža ſlužba ſetža njedželu Čatare (24. měrza), 1. njedželu po ſwji. Trojizy (16. junija), 14. njedželu po ſwji. Trojizy (16. ſeptembra) a 2. adventſku njedželu (8. dezembra) kózdy kroč wot 11 hodžin najprjódzy w Sofijinej zýrkvi, po ſkónčenju ponowjenſkeho twara křižneje zýrkvi w poſledniſkej zýrkvi wotbhyvac̄.

Přílopk.

* Mandželska Kumvaldſkeho wjekněho rychtarja Brabandta je po ſchodže dele paduňwſchi načlu ſmjerč poczevila.

* Kunje tak khroble je njejnati čloujek ſchewzej Rychtarjej ſ Dür-Röhresdora na puczu do Dittersbacha čaſnik wotewſal. Sso ſchewza ſa čaſoni wopraſchawſchi jemu paduch čaſnik ſ ruky wutorže a ſ nim čekn̄. Rosdžiſho ſu jeneho mlodeho čloujeka ſajeli a měnja, ſo ſu w nim ſkuczerja popadn̄li.

* Něhdžé 30 lét starý pſchekupz Weiß ſ Lubija je ſo tele duh w woſu 1. řaſhy w čáhu, ſ Brötzlavja do Barlina jefdžazym, ſaſtelil. Wón je ſyn wobhederja Lubijſkeje kamjenjetocérne Weīha, powschitownje lubowaný mlody knies, ſiž dželacžerjow a wobhód ſwojeho nana naujedowasche a tež w jeho naležnoſezach puezowasche. Wobžarujomnaj starschej ſtaj zyle bjes troſcha. Bowjefcz w jeho načle ſmjerči ſboniwschi je zyl ſubij do wutrobného dželbrača ſtajila, dokelž ſebi nichto ani myſlilez njemóže, ſkto je jeho do ſmjerče ſahnalo.

* S Bifkopiz ſčehowazu wěz woſjewja, ſiž dotal hýſheze wujaknjenia njeje: Młoda 23 létina holza, kotaž bě pſched 4 létami rěz zyle ſhubila a kotaž bě předy hýž 2 lécze dybawa byla, je pſched někotrymi dnjemi rěz jažo doſtała a to na jene dobo, kaž rěka, hýž rauſche modlitwy čítasche.

* Sa wotvoženje poſlednjeho wulkeho ſněha ſ Draždžanskich dróhow a torhochcžow je měſčanjska gmejna 110 000 hríwnow wudac̄ dyrbjala. Licžba muži, kotsiž ſněh ſypach, někotre dny 1500 wucžinjese.

* Jeneho Draždžanského bywſcheho poſonča ſtaj njedawno dwaj jebakaj na pſchekupane waſchnje wobſchudžilo. Wón mějſeſe dwaj dobrej kožuchaj ſa poſončow na pſchedan a doſta teho dla wopht wot dweju mužow, ſiž jemu poſjedac̄taj, ſo ſupza ſa kožuchaj wětaj. Mějſeſej teju kožuchow ſo ta wěz podhlađna ſeſda, duž ſo roſzudži, ſo chze ſo derje wo kožu hladac̄. Wón teho dla jenž jedyn kožuch woteda a ſ tymaj mužomaj ſam ſobu ſ poſjenowanemu ſupzej džesche. Žedyn ſ teju mužow kožuch ujeſeſe. Hdyž w ſněkownym měſeje ſ zigarowym khlamam pſchuižechu, tón, ſiž kožuch ujeſeſe, do khlamow ſtupi, ſo by ſebi, kaž praji, zigaru ſupil. S khlamow pak ſ tymi durjemi, pſches kotaž bě do nich ſchol, won njepſchidž, ale bě ſo, kožuch ſobu wſawſchi, ſ někoſimi ſadními durjemi wotſhalil. Druhi činjese, jako by jara roſhorjeny na ſwojeho kumpana byl, kotrehož bliže ſnac̄ nočyzſe. Dolho pak pſchi wujebanym njewosta, ale tež ſwobj puez džesche. Starý poſonč ſo hýſheze khetru khwili pržowasche, ſwojeho wobſchidžerja ſaſlapnyc̄, ale podarmo. Duž ſo ſkónčenje jara mjerazy domoj poda. Tam pak dyrbjese ſaſhonic̄, ſo ſu jeho mjes tym hýſheze ras wobſchudžili. Tón druhí ſips běſche pola jeho žony pobyl a jej prajil, ſo je jeho jeje muž po tóu druhu kožuch pôžlal. Ta bě jemu jón wjeſekla dała, dokelž bě měnila, ſo jejny muž dobru waru ſeſini. Někto ſo poſjeda, ſo maja jeneho ſ teju paduňow ſedžo. Druhi pak hýſheze njeje wuſlēdzeny.

* Wondano njedželu jena Draždžanka ſadova wikowarka ſ jenemu tamníchenu fotografej pſchidže a ſebi duzent fotografiow ſtaja. Hdyž bě fotograſ ſonje prajil, kaž dyrbj ſedžec̄, wón na nju jawola: „Jara derje, jara rjenje! To je tola widžec̄, ſo ſeſe wj ſas abo wjazhy kroč ſedželi. Duž proſchu, jenož wokonik ſněrom!“ Wikowarka njemdra jabluko, ſi kótrymž chýſche ſo fotograſowac̄ dač, na bok číjnu a ſapocža ſantoreč: „Wjeſe, mój lubi, njejšim ſ wam pſchischla, ſo byſheze mi porokowali, ſo ſy ſy hýž dwe njedželi ſedžela!“ a ſtoku ſ fotograſowatne wuńdže.

* Pirny piſhaja: Na ſuchoňym hontwiſežu jedyn hajniſſi rano w ſněh ſtupuje a njedaloko wot nich nohajzy namaka, ſ ezech ſa bliſkeho čloujeka hódaſche. Duž ſo ſ někotrymi towarſhem na pytanje poda. Po ſchýrojoch hodžinach wobſtarneho muža namaka, ſi božy w ſněh wokolo bludžeſche. Hdyž ſo jeho wopraſchach, kaž ma ſaměr, wón wotmolvi, ſo je Mecklenburgski wulko-wójwoda a ſo je tudy ſ nemíſku khežorej pſcheproſhemy. Hafle, hdyž ſo jemu, kotrehož hnydom ſa duchahoreho ſpóſnachu, jedyn ſ hajnikow ſa nemíſku khežora pſchedſtaji, ſo nanučic̄ da, ſ nimi hiež. Rajprjedy jeho do bližſeheho hoſčenja a potom do krajeje

bliudnižy na Sonnenstein dowjedžechu. Njeſbožowny čloujek bě ſebi wobej noſy hac̄ wysche kulkow doſpolnje ſwofabil.

* Předawſchego čekanža placzertſkeho miſchtyſtwa Hempricha w Lipsku je wojerſke ſuđniſtvo w Draždžanach ſ khostačni na 8 lét ſaſhudžilo. Wón bě ſapocžat konscheho leta, ſo by ſo khostanja ſa ſkuczeſe pſchekſchiwuje ſinim̄, do Franziowſteje čekn̄, ſ wotſal wón liſty inathm wojerſtum wobzobam pižasche a, jím wulſtu mſdu lubjo, jich napominaſche, wojerſke potajniſtwa pſcheradžic̄. Hemprich bě taſ njehańicžiwy, ſo do Draždžan pſchindže, hýž jeho ſajach. Jeneho čekanža placzertſkeho miſchtyſtwa w Žitavje, kótrž bě teho runja wot Hempricha liſth doſtał, tola to ſwojim pſchedſtajenym njewoſſewil, na proſteho wojaka ponizichu a jeho ſ arreſtej na 9 měhazow ſaſhudžichu.

* Wulki woheň je Eberlez ſukelniku fabriku w Borscheji w Delnjej Lužiſh ſanicžil. Zene ſwiblje ſo powaliwſchi jenu thěžu pſcheraſhchu; pſchi tým buchu jena žona a dwě džesči ſařazeſe.

* Hrojny ujepokoj je njedawno zyganske pažmo, 12 hlowow ſylnie, w Delním Hajnsdorſe pola Klychbacha načinilo, dokelž běch ſo ſ města wupokaſali. Njehorné ſuđiſko bě ſo w jenej korezmje ſaſhylilo a zychnowasche tam taſ, ſo woprawna bitva ſ nim naſta. Nutſlach w korezmje, kaž tež wonka w ſahrodže je wſcho roſbitje a roſkhardtovane. Rajbôle ſu ſo ſ plotowymi tyczemí bili. Dokelž ſo njeſtraſný nikaf pſchewim̄ a wotehnac̄ njehodžachu, dyrbjachu wjeſenjeno wo poľnož wóhniowu woboru na pomož ſwołac̄, kotaž njepróſchených hoſci ſkonečnuje ſe wžy wuhna.

* W Landshutu je ſaúdženu ſobotu jedyn realny wuežomž wumrjel. Wón bě ſebi noſy ſrybowal a ſebi ſ pižanej nohajzu (ſchtrypmu) krej ſajedojočil. Hdyž wobžaromnaj starschej ſ jeho ſožu pſchidžeſchtaj, hýž wón mrjeſeſe.

* Šsňhové mječeze ſu w raiſcej Pruskej ſaſhadžale a wobſhad na ſeleſniſach ſaſheržale. Tež w Hessenſkej ſu ſněhové mječeze wjele ſchody načinile. W zylej Hornjej Italskej ſaſho ſurowa ſyma knježi, a přeuje dny februara ſu tam ſylné ſněhové mječeze zychnowale. Telegrafowé groty ſu ſrostřane a wobſhad na ſeleſniſach ſo hac̄i. Pſchihad po wodže ſ Benedigej je pſchetrohnen, ſamo wulke lóže ſebi njeſvěřiſu, na morjo wuežec̄. — W Londonje ſo pſchi ſylnym poňužnym wětrje delnje měſčanjske džele ſ wulkej wodu pōčrjechu. Wobhderjo dyrbjachu je ſwojich bydlow čeſeac̄ a pſchekupz ſwoje tworj ſe ſkładom wulhovac̄.

* Pſchi ryču noweho ſchacta w podkoplach „Rheinska Pruska“, taſ ſ Hombergu piſhaja, pſat tydženja rano ſedniſo hórnizy w nowym woſu ſ ſwětlu horje jedžechu. Hýž běch ſimale hortka, duž ſo jim wós naſvrděži a pječo ſ nich do hľubokoſeje padžechu. Jenož dwaj ſo woſa ſdžeržeſchtaj a ſe ſiwijenjom woteñdžeſchtaj. Pječo, ſiž běch ſožu 50 metrow hľuboko dele paduňli, tam ſ roſbitym ſopom morvi ležo woftachu. Pječ wudowow ſe 26 džecžimi ſmjerč ſwojich ſeſhvjærjow woplaſuje.

* Wjes tým ſo many pola naſ w zylých ſſerbach pola a hona ſe ſněhom ſtajuje a jara rjenje ſawodžete a ſo jow runjež w poſlednjich dnjach tróchu kruta, da tola zyle čižha a derje ſuježliwa ſyma knježi, je w druhich bližſich a dalsich ſtronach a krajach wjele hortje a ſ džela jara ſlē. W Čornym ležu (Schwarzwald) pſche wſchu měru wýzvoti ſněh leži. Na Eschecky je ſněh tak wýzvoti, ſo ſu jenož krómy wjetſchich ſichtomow ſ njeho widžec̄, a telegraſile groty móže čloujek derje ſ ruky doſhahmyč. Póſtowý wobſhad ſo jenož ſ malym ſanjem ſtawa. Tworow tam ſimale ſanym wjazy njewoža. Wjele twarjenjow je ſ džela zyle, ſ džela hac̄ ſo ſtěch ſaſhěhovanych, taſ ſo dyrbj ſo wobſhad pſches ſtěchne wokna ſtac̄. Po Rheiňe a Neckaru ſo ſylny lóž honi, kotrehož ſtajenie ſo bory ſocžaka. Na Rheiňe ſu wſchě lóžne moſty wotvožene a tež krótki wobſhad je pſchedſtal. Pola Rheindürreima ſriedž řeſi niederlandſki čoſlom „Wilhelm“, ſiž wobzob ſo, w lóže twjerde ſedži. Mnohe ſchrubne čoſlom ſo prózuja, jón wuſhwobdžec̄, ale dotal podarmo. — Na belgijských brjohach ſurowy wichor ſaſhadža. Šsňhba póſtowých parníkow je pſchetrohnen. Lóže ſu wjele čerpile, wſchelž ludžo ſu ſo ſepili. W zylej Italskej jara ſle wjedro ſuježi, ſamo w Ŝilijské ſeleſniſyne čah w ſněh težazhy woftawaja, grotowé ſwizovaniſa ſu pſchetrohnenie a twarjenja wobſchfodžene. Riviera wulkeho ſněhového wichora dla jara čerpi. W Gemia ſ džela po hafach ani jedžiež ami khodžiež njemóža.

* Wulke ſněhové mječeze ſu w Badenskej wſchelaku ſchodus načinile. Na Ŝellſto-Todtnauſkej ſeleſniſy ſo wobzobowý čah dla wýzvoty ſněha ſwroči. Lokomotiva ſo po 30 metrow wýzvoty hózby do ſeſi Wiese dele wali. ſepjet a lokomotivny wjedník ſo

na spodžiwnie waschnje jenož s loška ſrauichu; s pucžowarjow ſo ſpóſnał. Ani macž ani hólčiſko njechataj wjedzecž, hdže je trjebanj nôž woſtał. Hólza ſu rapaczej žonje wote wſali.

* Pſby jeneho hajnika bliſto Morschheima cželo jeneje wudowym Orbisa, kotrež je ſo pſched džehacž dijem ſhubila, pod ſněhom ſmiersnjene namakachu. Žona je ſ Eppelsheima domoj duži wuſtanyschi ſo najſterje pſchi puczu ſhyňla, ſ mucžnoſču wuſla a ſmierſlo.

* Pſchebzlapnijaza powjeſč wuſtejnym mordarju Kögleru je ſo ſ Liberza w Czechach roſiččerila. Sa doſho wo nim ničo wjazhi ſhyňcę njebe. Wjcha próza, na jeho wuſlēdzenje wot ſaffeje, cžekje a ſchleſiſkeje wuſchnoſče nałožena, bě podarmo. Někto ſo powjeda, ſo je wón hýdom po ſwojim poſlednim rubježnym nadpadze w Schwarzbriunifum ležu do Afriki cžekný a tam jako woſat do franzoſkeje zuſbiſkeje legije ſtupil. Te powjeſče jałožuju ſo na liſty, kotrež ſu něktoſi Čeſcha, tři tež w zuſbiſkej legiji bluža, domoj pižali, w kotrechž je nimale jenak 30 létny muž woſižany, tři je ſo do franzoſkeje zuſbiſkeje legije pſchijecž dał a ſo pječa pſchi pſchijecžu nałožniye napraſhovał, hacž Franzoſka rubježnych mordarjow žudniſtwam pſchepodawa. Po jenym liſce ſebi wón tam Anton Gimpe rěſacž da. Tola pak te liſty zyle pſchejene njeſku. Po jenym wón někajkeho ſtučenja a cžetnjenja dla w Saide (Afrizi) w jaſtwje ſedži. Žedyn Reinowicžan, tři tež pola zuſbiſkeje legije ſteji, pak je ſwojim pſchecželam do Czech pižal, ſo je Kögler ſ jenym bataljonom zuſbiſkeje legije do Afriskej pſchijchol, tam deſerterował a ſaho popadnjeny na dwě ležce do kolonialneho džela ſažudzeny. Wón je ſ Sablonſkeje wokoloſeje a jeho hotra je w Luxdorfje živa. Dokelž w Luxdorfje Köglerowa hotra woprawdze bydli, je tón, tři je tón liſt doſtał, wotpožlarjej Köglerowu fotografiju póſlal, kotrež w njej hýdom ſwojeho krajanu ſpóſna, kotrež je někto w ranischoaſiſtum kraju derje ſawěſzeny. Wyschnoſč ſo někto prózuje, wuſlēdzie, hacž je na tych powjeſčach něchtio wérne abo niz. Wjchu-li wérne byle, by ſnadž ſo ſa njemóžne wukopalo, ſo je Kögler tón ſamý muž, tři je mordarſtwu na Dybinje a druhđe ſtučz. Sso tež powjeda, ſo je hižo Liberke wotjeſne žudniſtwu wuſtejnym ſtupil. Na wuspěch jeho próſtwy zyla wulkia wokoloſeje ſ napjatoſeju cžaka.

* Hdnyž bě w Leobſchützum wotkřeſu Sabſchützki khebětar ſwój woblhód w zytki dokonjal a potom w draftkomorje móſhnicžku wuſhypowaſche, wón ſ ſwojemu ſpodižiwanju žiweho njetopýra w njej namaka. Mūdre ſtočatko bě ſebi móſhnicžku ſa nôžný pſcheytli wuſnoliſto.

* Š jara žiwyh ſonom je ſowat Mosblech w Schwołmje tele dny ſwoje žiwiſjenje ſhubil. Mosblechej ſo džiſeſche, ſo je w ſeleſniſtim cžahu a ſo dýrbi ſ njeho wileſč. Wón ſ loža ſo wotku džiſeſche, wočini jo, ſtupi ſ nim won, a na ſemju panhywschi ſebi rjap ſlamu. Někotrym ludžom, kotrež jeho namakachu, móleſche híſeče ſwoj wofuſdny ſou ſhewiež; potom wón ſwoje žiwiſjenje wuſytha.

* Pſched někotrymi dnjemi je rěſnik R. A. Reihi w Weida ſe ſwoje mandželſtej diamantny kwaž ſhwiecžil.

* Něhdze pſched thđzenjom je ſo w Reinsbergu throbli paduchſtwo ſtał, taſkež drje ſo hústo njeſtanje. Na ſtnejzim dworje w Hornim Reinsbergu paduſchi 2 zentnarjej cžekje ſwinjo framchu, jo hýdom w kheleſje moriwschi jo na jenej ſlawje na dworje wuſtlichu a potom na ſankach, kotrež běchu ſebi pola pſchekupza Schnibſa ſo njeprashawſchi požčili, wotwjeſechu. Sa někotre dny tñies Schnibſ wot paduchow liſt doſta, w kotrejž jemu ſlubichu, ſo jemu niz jenož jeho ſanti, ale tež ſadnje plezo wot kranjeneho ſwinjecža, tak ruciže hacž budže w wuſenju doſč wuſurjene a wuſuſhene, pſchijweju; hacž do teho cžaža chýl na ſwoje ſanti ſejerpliſwie cžakacž.

* Š Meža wo cžekim ſnjeboženju pižaja, kotrež je ſo pſchi 1. kompaniji 2. pſchego artilleriſkeho regimenta ſtał. Hdnyž někotiſi wojaž 60 zentnarjej cžekku kanonu na laſetu ſběhnychu, ſo ſeleſne ſtajadlo ſlamu, pſchi cžimž ſo tsi wojaž na wutrobiſje a jedyn na ruži cžekko framchu.

* 10 létny hólz wifowarja Fryče w Kriesdorfje bě ſwojemu nanej zigarowu hibnizu wſal, cžehož dla chžyſche jeho nan na ſwarzecž a poſhodacž. Hdnyž bě jeho, kaž bě ſebi ſafkužil, ſo wuſci wſal, jeho žona ſem pſchihna a ſwojeho muža na ložo cžiſhnywſchi jeho tak trucze wudžerža, ſo ſo hibnycz njeſeſche. Na to ſebi hólz nôž na nana wuczeſe a jeho ſ nim hibnycz ſadnje ſtupil, ſo po ſtajim ſo ſebi na ſuži bylo, 194 wobzobow tepiło, ſ wobzadli 136 muži a 4 póstowi ſaſtojníz. Hdnyž tež jich wobz ſawostajeni ſe ſawěſzenja pſche ſnjeboženje a ſ ſužniſkeje poſkadných poſnózno-němſkeho Vlonda podpjeru a kuf pomozý doſtanu, dha je to tola taſka malicžkoſež, ſo jara do wah ſjepadnje.

* Byla čžrjoda ſroſezenych džecži je ſo wondano w zytkwiny pſchenej ſchuli w Kitzdorfje pola Barlina wuſchęžila. Hlowna kniha tejele ſchule bě wupokaſala, ſo bě 63 ſchulerjow w wſchelakich rjadowiſtach ſjekſezenych, a naležnemu napominanju hlowneho wučerja bě ſo poradžilo, starſtich 36 hólzow poſhucž, do teho ſwolicž, ſo bydu ſo džecži w ſchuli wuſchęžile. Macžerje tyckle hólzow ſmědžachu tež ſwoje džecži, kotrež híſeče do ſchule njeſhodža, ſ ſhvatocznemu ſtukcej ſobu pſchijwſč, ſo bydu ſo tež wone do ſchęſcijanſteje gmejny pſchijale. Dokelž pak ſmótſio njeſhodžachu, wuczerjo, kotrež ſo pſchi ſhvatocznosći ſe ſpěwom wobdželichu, jich meſta jaſtupichu. Macžerje ſo widoſtne ſpokojene ſe ſwojimi džecžimi, w ſhvatym Duchu ſ nowa narodzenymi, domoj wročzichu.

* Wondano njeſaloſto Habelſchwerdtſkeho dwórníſkeje pod ſlanjowej hromadu tučžnu ſmíjizu popadzecž. Eklat Mändel ju ſobu domoj wſa, hdžez ſebi ju wopječe a jako híſečezenku ſje; hlowu bě ſmíjizy naprjedy wotréſný.

* Hlodu wumrjeļoſ ſtej w Urbiſu w Elsaſu dwě wobſtarnej ſotſje. Wonej khežku, wot druhich dworow trochu ſdalemu, wo bydleschtej. Pſchi ſněhovych mječelach bě ſo khežka cžiſče ſe ſněhom ſawela, a ſotſje, wot wſchego woblhada wotréſnenej, dyrbjeftej woprawdze hlodu wumrječ. Halle po dolhim džele ſo jenemu ſužodej poradži, ſo pſches wjele kheži wuſkli ſněh do khežki pſchedobycž. Žena ſotra morwa w ložu ležesche, druha hjes myžlow pödla njeje. Zycru ſeji tuče ſpodawajo, ſeji ſiwiſjenje wročzichu. Kaž wona powjedaſche, bě jejna ſotra hižo pſched 2½ dnjom wumrjeļa.

* (Ssmjercž pſches lodoſu ſhězu.) W Schwarzenthalu pola Hohenelbe wondano wótra lodoſa ſhěza ſ tſeči na muža, kotrež nimo pſchijidže, padže a ſo do jeho hlowu tak hluhoku ſary, ſo ſranjeny hýdom wumrje.

* Majwjetſchi wodomjet na ſhěče ma město Genf. Halle pſched krótkim ſu jón pſchi brjoh ſenſkeho jéſora natwarili. Wodowa pruha ſo hacž do wuſkofeſje 90 metrow (tač wuſkofo jako wěža Budyskeje Petrovſkeje zytkwje) mjetaj. Porjadnje ſo wodomjet jenož nježelu pſchecži; wječor ſo woda elektriſy wobſwěliſti, a ſo potom město jeneje pruha někotre mjeſtne mjetaj. Na poſlad na wodu, ſ wiazorhmi barbam ſo blyſečezenku, ſeji pječa wulkotny.

* W Londonje mějachu ſrjedu thđzenja ſhylne njeſjedro. Někotſi člowjeloſojo ſu pſchi tñim ſiwiſjenje ſhubili. Bože njeſjedro do zytkwje ſhvjateho Klimenta dyri a džel zytkwje wupuſeži. Hodžinu poſdžiſho ſažo ſhloñežko ſrjenje ſhěčezenke.

* Wo moſeže mjes dñemaj dželomaj ſhěta ſo ſ Konstantinopla pſche: Žene franzoſke towarſtvo hižo dležlji cžaž ſ turkowſkim ſnějeſtviom wo twarje moſta jedna, kotrež dýrbi Bosporusow yeuropiſki a aſiſki brjoh ſjenocžicž. Schtryrjo turkowſky ſuždžitrovi offižerojo a dwaj franzoſkaj inženeraſi někole Bosporusowe dno pſchepytaja, ſo bydu wuſlēdžili, hacž by móžno bylo, moſt, wobaj brjohaj ſjenocžaz, uatwarič. Na Konstantinopolskej ſtronje je pſchepytanje hižo ſkónczené; wone je ſara ſpokojaze bylo. Tež dotalne pſchepytanje napschecžneje ſtronu nadžiju wobtwjerdži, ſo je Bosporusowe dno twjerde doſč, ſo možl ſo hobortſki twar na nim wutwjeſč. Skoro na wſchech měſtinach naczyſhnenye ſlinje ſ wutwjeſčom jeneho pěſkoreho mjetaj ſo woda jenak hluhoka. Moſt budže ſeleſny a dýrbi na 8 ſtolpach wotpožowacž; mjes dñemaj ſrjedžmaj ſtolpomaj dýrbi moſt 72 metrow wuſkofeſze nad wodu měč, ſo možl parne ſužde tež ſ najwyſhchimi ſczežoram ſo pod nim pſchecž. S dopřednými dželami ſ temule hobortſkemu ſtukcej chzedža w hóhu pſchichodneho leža ſapocžecž. Twarſke hóth ſu ſo do předka na 60 milijonow frankow woblicžile.

* Licžba dorocženych woſhobow, tři ſu ſ ſužde „Lobja“ w žolmach ſwoju ſmjerco namakali, ſo někto na 334 woblicžena. Na ſuždi běſche bylo 199 paſažerow, 4 póstowych ſaſtojnikow, 2 ſuždewodžerjej a 149 muži wobzadli. Wukhowali ſu ſo 5 paſažerjo, 13 wobzadli a tej 2 ſuždewodžerjej. Š paſažerow je ſo po taſkim nimo jich džecži, wo kotrechž nicto ſ wěſtou njeve, ſak wjele je jich ſobu na ſuždi bylo, 194 wobzobow tepiło, ſ wobzadli 136 muži a 4 póstowi ſaſtojníz. Hdnyž tež jich wobz ſawostajeni ſe ſawěſzenja pſche ſnjeboženje a ſ ſužniſkeje poſkadných poſnózno-němſkeho Vlonda podpjeru a kuf pomozý doſtanu, dha je to tola taſka malicžkoſež, ſo jara do wah ſjepadnje.

* Mjes wožobami, kotrež žu ſo ſi lóðže „Lóbjja“ wukhowale, kotrež je ſo njedaloko Lewestofta do morja ponurila, je 15 offi-žerow a matroſow a jenož pječ puežowarjow. Lóðžewodžet de Harde, kotrež je „Lóbjja“ f Bremerhavena na morjo wuwjedl, je teho runja mjes wukhowanymi. Wón je píched ſwojej psched-stajenej wylchnoſću wo njesbožoronym podawku a ſwojim wu-khowanju prajil: Wot 12 hacž do 4 hodžin rano ſwoju ſklubu na moſeże ſastawſki, džech do ſwojeje iſtvy, kotrež bě na khodze přemeje kajuth. Wot teho čaſha mějeſche přeni offižer ſtražowacž. Khwilu poſpižy na ložu ležawſki, na dobo ſklny wtrefekot w ma-ſchinowu ſažlyſchach, wuſkoczich ſi loža a poſhwoblekam na lubju horye khwatach, ſo bych widział, ſchto je ſo ſtało, dokelž maſchinu ſměrom ſtejeſche. Pschi nutſkhodže k maſchinie mje přeni maſchinist Neuhel ſetka, kotrež mi praji, ſo je naſcha lóðž do jeneje drnheje ſraſhla. Podach ſo hnydom na móſt, hñdžez najprjedy přenjeho offižera a potom kapitana uadeńdzech. Přeni offižer ſo hnydom na to dele poda, ſo by čołomy pschihotowacž dal. Kapitan ſ Göſſel pschikafa, ſnamjenja nufy wotedawacž a rakety puſchecž, ſchtož tež ſo ſta. Stupich k parnej hwiſdželi, kotrež hnydom ſ khwilemi po-ſpochi hwiſdacz dach, doniž mi kapitan ujeporucži, ſo dyrbju ſo přenjeho maſchinista woprashecz, hacž žu ſchoty ſawrjene, a hacž žu pluny w rjedze. Džech ſ moſta, ſo bych po pschikafni činiſt. Khwatach k ſalonej a tu mje w khodach druhi maſchinist ſetka. Dokelž mi, hñdž po khodach dale džech, woda hižo napſhcečzo bežesche, dyrbjach ſo ſawrōčicž a na lubju khwatač. Tam čołom čižko 3 wohladach, kotrež bě hižo delka w wodže, tola hiſcheže ſa powjaſami wiſasche. Dokelž běch pschewwědženy, ſo ſo „Lóbjja“ ja krótka čaž ponuri, ſo jeneho powjaſa dožažech a ſo po nim do čołoma dele puſhcežich, kotrež bě hižo połny člowjekow. Hdyž běch dele ſajel, runje powjaſh wotpřihchn. Naſch čołom po móž-noſci ruče wot „Lóbjja“, hdyž ſo ponuri, ſobu ſ kužolom do hluhokoscze ſczechne. Žedyn druhi čołom, ſe žonami a džecžimi wob-hadženy, bě ſo krótka prjedy wot žolimow, džiwje ſa-ſhadžazych, wo „Lóbjja“ roſbil. Někotre mjeniſchinu po tym, hdyž běchmy woſjeli, ſo „Lóbjja“ ponuri. Naſch čołom na wodže woſta a pržowachmy ſo, ſo ſi nim napſhcečzo žolimam džeržecž. Dokelž wulki wětr howrjesche a dokelž ſo žolny wýžoko mjetachu, bě ſtrach, ſo by ſo powrōčiſi, hdyž bychu jeho dolhi boſ žolny ſhable. Sso takle pržoujo, bliſko čołoma male woſpadanki ponurjeneje lóðže wo-hladachmy. Žena žonſta (knježna Böckerez), kotrež bě ſo w drugim čołmje, kotrež bě ſo roſbil, namakala, bě ſo jeho roſpadankow doſhahnyla a, ſo jich twjerdze džeržo, k naſhemu čołmej pschi-pkuwała. Šrabnýchmy ju a in do naſheho čołma wiſachmy. Mjes tym ſo ſo po morju honichmy, pschezo ſa pomoz ſhabdujo, wuſladachmy njedaloko naſz patnu lóðž, kotrež paſ cžemuoſeže dla na ſo ſedžblu ſežnicž ujemóžachmy. Wýžoko ſo mjetaze žolny naſz bôrſy wot njeje wotwiedzechu, tak ſo běchmy pschi ſhwitanju hižo jara daloko wot njeje. W tymle čaſhu tež rybaſtu lóðž uje-daloko naſz wohladachmy, tola wona naſz, hacž runje ſi hložom woſachmy, ujephny. Dokelž žolny wýžoko džechu, dyrbjachmy naj-prjedy ſa tym hladacž, ſo ſo naſch čołom ujepowrōči. Žena druha rybaſta lóðž, kotrež psched ſwojimi ſhycžemi ležesche, bě tež hiſcheže w bliſkoſci, tola tež wot teje ſo wotecžerichmy. Dokelž mjeniſchinu ſežedor, plachty a kompaž na čołmje, wobſamkýchmy, k brjohej jecž. Plachta ſo načeže a čołom ſo k połodniu ſprawo-wasche. Hdyž bě ſo to ſtało, bôrſy lóðž wuſladachmy, kotrež psched nami pluwasche. Wobrocžichmy ſo k ujej a bliſe pschipluwaſchi, namakachmy, ſo bě to jendželsa rybaſta lóðž „Wildflower“, kotrež psched ſwojimi ſhycžemi ležesche, tola je hnydom ſběže, naſch uſu widžiwschi, a pržowasche ſo, nam pomoz pschinjefcž. Naſz na lóðž jara pschedzelnje pschijachu a naſz po najlepſich možach hospodo-wachu. Na lóðze waſchne ſo ſa naſz ſtarachu. „Wildflowerow“ wobſedžet, William Weight, ſo hnydom roſkudži, naſz tak ruče hacž možno na kraj pschinjefcž. Po ſydomhodžinskej jěſbje k Lowefſtoſtej pschijedžechmy a tam na kraj ſtupichmy. Naſch čołom, kotrež „Wildflower“ k ſebi ſa ponjas pschijmoſa, ſo poſdžiſcho pschi hubjenym wjedrje ſhubi. Kapitan Weight a wiſchitzu jeho rybaſy ſu wiſcho činiſi, ſchtož člowjecž možy ſamoža, a my ſimi jim wulki džak winowacži. Tež w Lowefſtoſtu a wiſchudže, hñdžez pschi-đechmy, naſz ſi dželbračzom a pschedzelnſežu pschijimachu.

Zendżelsku Łódź „Cratie”, któraż je niesbożowny podawł sa-
winowała je „polnischionemski Lloyd”, któremuż „Łódź” fluschesche, w
w Rotterdamie czaszcz dał. „Cratie” je jenož mala Łódź, nähdże
160,000 hriwnow hódna, któraż nähdże 30 pschekipzam w Aberdeenje

ßluscha. Zeje pscheßlyscheni matrosojo, kotsjz su w čaſzu fraženja strażowali, praja, so ani widżeli njejsu, s kajkej lódzu su frashli, a so ani pytli njejsu, so je šo lódz ponurila, tež njejsu kschiti šo ponurujących ludži saſlýsceli. Węste wo tym halle żudniſte psche- pytanje poda, teho runija, hacž ma šo waschnie jendželskeje lódze khostacj, kotaž je dale jela, ani pomož poſticzivschii, ani to s naj- mienſcha spytawſchi. „Połnubzny Lloyd“ hódnosz ponurjeneje lódze na 1 milijonu hrwnow wobličzi. A temu pschitibje hiszceje ſchkodowanje, kotrež su puczowario poczepili, tak je s wukhowanych puczowar Hoffmann 2000 hrwnow, jedny druhı 800 hrwnow atd. ſhubil. Poſkład wobſtejſeſe se 143 tunow rajha, 36 tunow želeſnych wobrućzow a hněhdze 112,000 jenotliwych kruchow wſche- lakeje twory.

Psches njesboże na Łódzi „Łobju” je tež živjoča kublerja F. Flegela w Brēnje (Wiesa) pola Kamjenza do wulkeje ſrudobrſtajena, dokelž je tež jeje syn Emil Flegel, kotryž je hizo drugi ras do Ameriki sapućzowacž chýl, šobi žmjerž w morskih žolmach namakal.

(Brykwińska powieść. Hładaj w psychologii.)

Drjewolva awfzija.

W reverach Rakecžanskeho kniejswa pschihotowane pschizy-
zowe drjewa maja zo ſežehowaze dny na ſežehowazych ležnych mest-
nach s wuměnjenjemi, do awkzije woſtevjomnymi, na pschehadzowanje
pschedawacę:

- 1) **Pondzelnu 11. februara 1895 dopoldnja wot $\frac{1}{2}$ 9 hodzin**
na Rakoczanskim a Sitkowskim rewerje
něhdze 200 dolhich hromadow.
Sapoczątki pschi kłiszzenju Rakoczanisko-Sitkowsko-Ryżowjesczansko-
Kaczołowczejmowineje drohi, pośdzijszo w czornych wólschach.
2) **Wutoru 12. februara 1895 dopoldnja wot $\frac{1}{2}$ 9 hodzin**
na Sitkowskim a Koźlowskim rewerje
něhdze 100 dolhich hromadow.
Sapoczątki pschi Sitkowskim wjeżnym hacze, pośdzijszo w Kozyhrjebi.
W Rakaczach, 30. januara 1895.

Hajnisse farjadniſtwo.

Drzewowa awf'zija.

Ssredju 13. februara t. l. ma šo na Nowowješčanskim reverje:

- 150 bręzowych a dubowych dolich hromadów**
s wuměnjenjemi, do awfzije wosjewjomnymi, sa hotowe pjenjesy na
pschebažowanje pschedawacż.
Shromadžsua pschi Bartko-Subornicžanſkej dróšy wylsche Noweje
Wieski raus w 9 hodžinach.

W Dubrawz̄y, 6. februara 1895.

Grabinne Lippi

¶ **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**

Drzewowa awtzija

na Drobjanskim reverje

- Schtwórtf 14. februara t. I. ma ſo**
 94 twierdzych dolhich hromadow,
 70 bręſtowych schtomowych klozow,
 9 hromadow żerdżow,
 4 woſzczowé hromady a
 30 fuſchizowych dolhich hromadow,
 otowe pjenjesh na pszechadzowanje pschedawac̄.
 Sapoczątk $\frac{1}{2}$ 10 hodzin w „ežornym hacze” pschi Budyskej
).

W Minakale, 6. februara 1895.

Hrabinska i Einsiedelska inspekcija.

Digitized by srujanika@gmail.com

powjaze, tonjaze, Rajcheze

me všech mluvčích a družinach

wyszych placzach kupyje Heinrich Lange
pschi litnych wiskach njebaloko
herbskeje kathelskeje zirkwe. porucza pschi potrebe
Arthur Jannasch
na Hoschiz hafy
a róžku seminariskeje hafy.

D o b r o w ó l n e p ſ c h e ſ k a d ž o w a n j e.

Dla dželenja herbstwa ma ſo k ſavostajenſtu kublerja Michała Janacha w Kumſchizach ſluſchaze polleńska kubla číſlo 10 wopalneho kataſtra a fol. 9 ležomnoſtnych a hypotheſtich knihow ſa Kumſchizy, wobſtejaze ſe ſahonow číſlo 8a, 8b, 85, 98, 148, 149, 158, 164, 171, 179, 185, 195, 199, 202 a 221 a ſe ſaměřnej poſtoju ſahona číſlo 135 ſahonſtich knihow, 20 aktow 87□ prutow = 11 hkt. 22,64 ara wopſchijaze a ſ 447,41 dawſtini jenoſčem wobčežene, kotaž ležomnoſč je ſo wot wjeſtynych grychtow na 18000 ht. takſerowała,

Schwartk 28. februara 1895 dopoldnia w 11 hodzinach

na dobrowólne waschuije na měſtne ſamym w Kumſchizach na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

S poſkaſanjom na wuweſchenku, na tudomnej ſudniſkej taſli a w gmeinſkim kaſtce w Kumſchizach wuvižazu, pſcheſadžowanſte wuměnjenja a wuczahwki ſ ležomnoſtnych knihow, kaž tež wotpiſmo wohensaweſčenskeho líſta a ſapiša wobſedzenſtwa wopſchijazu, ſo czi, kotaž chzedža tule ležomnoſč kopicz, pſcheprroſcha, ſo mjenovaný džen w poſtojenej hodzinje do polleńska kubla číſlo 10 w Kumſchizach ſeicž, ſwoju placzenjatkhmanoſč dopofaſac̄, ſwoje kaſjenje wohewic̄ a dalsche woczaſac̄.

W Budyschinje, 5. februara 1895.

Kralowske hamtske ſudniſtwo.

W ſastup.: Annhe. aſeſor.

Prokata na pſchedan̄.

Prokata běleje Yorkſirſkeje a tež čornopisaneje Berkshirſteje ražy, kotaž ſo jara loho wukormja, ſu pſchezo po ejaſej pſchiměřených niſtich placzisnach na pſchedan̄ na knejzimaj dworamaj

w Budyschinku a Pſchiwczizach.

Huſchenu poſc̄, pſchi 5 puntach po 65 np., hry poſc̄, pſchi 5 puntach po 60 np., hadelſchęjo, punt po 65 np., huſchenu tuczny ſwinjazp brjuch punt po 60 np. porucza

Ota Pětſtka na ſitnej haſy.

Durſthoffſke ſuche droždze ſtajne echerſte porucza August Bieſold, pječarſki miſchtr na bohatej haſy.

Albert Poppe

4 na Mužakowſkej dróſy 4 ſupuje kóždu dželbu hadreſchęzow, koži, ſtareho želesa, ſtareje paſperj atd.

Kormjazy a wobžerny pólver ſa ſwinje.

Pſchiſporja wobžernoſč a ſ tym tworjenje mjaſha a tuſa ſpěchuje.

Zenož woprawdžithy dostačz w měſchczanskej haptuſu w Budyschinje w tyfach po 50 np. Wukafjanje wo ualoženju je pſchi poſožene.

Korneuburgiſki ſkotžiwjazy pólver

Po dohloſtym naſhonenju jako najlepſchi ſkotžiwjazy a ſko-wozy ſredk ſpoſnat.

Zenož woprawdžithy dostačz w měſchczanskej haptuſu w Budyschinje w rolfach po 1 hr.

Skladnoſtna kúp.

Dželbu woprawdže ſlěbornych remont. čažnikow ſe ſlotej kromu, 10 ſamjenjatych, po 15 hriv. jako jara tunje porucza

Gert Jentſch, čažnikar, na ſwonkownej lawſkej haſy 5 pödla lotterijoneho ſolleſt. Tägera. Pſchedawanje a porjedzenje ſ rukowanjom.

Čornyy dwójzy ſcheroſki faſchmir

starý ſhodž po 45 np., meter po 80 np.,	jaru rjany čornyy a derje ſo uoſchazy; porucžam
= = = 60 = = 1 hr.,	= = = 1 = 20 = = 2 = 10 np.,
= = = 70 = = 1 = 20 np.,	= = = 1 = 40 = = 2 = 45 =
= = = 80 = = 1 = 40 =	= = = 1 = 50 = = 2 = 65 =
= = = 90 = = 1 = 60 =	= = = 1 = 70 = = 3 = — =
= = = 1 hr., = = 1 = 75 =	= = = 1 = 80 = = 3 = 20 =

starý ſhodž po 2 hr., meter po 3 hr. 50 np.

Emil Wehrle na jerjowej haſy.

Drjewowa awkzija.

Schwartk 14. februara t. I. dopoldnia w 10 hodzinach ma ſo w Selenym Haſu pola Kamejeneje

15 twjerdyh dolich hromadow, 30 ſchmrékowych halosatich hromadow, 2 hromadze wolschoweho drjewjanzoweho drjewa, 1 hromada bréloweho drjewa

ſ wuměnjenjemi na pſcheſadžowanje pſchedawac̄. Šromadžina w Hartmannez korezmje w Selenym Haſu.

Frenzel.

Drjewowa awkzija.

Pjatk 15. februara 1895 dopoldnia 1/210 hodzin

ma ſo w hoſczenzu w Huczinje:

27 rm twjerdyh palnych ſchępov,	w Stróżanskej a Hlinjankej holi, pſchi Huczinanskim hacze, kopyelinje a Pſchiwczanſtich mjeſach
13 = mjeſtich =	
3 = twjerdyh = klyplow,	
12 = mjeſtich =	
35,8 ſtotnjow twjerdyh walčkow,	
168 twjerdyh dolich hromadow,	
70 mjeſtich =	
30 rm ſhuchich klyplowých pjenkov	

ſjawnje na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

Na to ma ſo hycze w Hlinjankej holi: 15 ſtejatych ſylnych dubow na měſtne ſamym na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

Grabinſke Schall-Riauourſke hajniſſe ſarjadniſtwo w Maleſchzech.

Pſchi Budyskej ratařskej ſchuli a ſadarſkej a ſahrodniskej ſchuli

ſ njej ſjenoženej, ſo nowe ſchulſte ſeto poindželu 22. haprile t. I. ſapocžnje. Samolwjenje njech ſo ſ čažom pola podpiſaneho stanje.

Direktor Brugger.

Pobocžne Towarſtvo ſerbskich Burow w Małym Wjelkowje

ſměje ujedželu 17. februara popoldniu w 4 hodzinach w Kobaniz hoſczenzu ſhomadžinu, w kotaž budze knies plahowanſki inspektor dr. Gräfa wo hródźnej pſchi prawje ręczecž.

Pſchedkydſtwo.

Rosoze, kanikloze, kocže, ſajecže, Riktorjaze, funjaze a liſhcie lože ſupuje po najwyschich placzisnach Heinrich Lange

pſchi ſitnych wilach njedalolo herbskeje katholſkeje zirkve.

Pſchekupſki wucžobnik ſo pyta.

ſe jutram wucžobnika pyta Hermann Kunac w Budyschinje na bohatej haſy.

2 wucžobnikow

herbski řečzaſeju a dobru ſchulſku wědomoſč mejazeju, ſe jutram pyta

Moritz Mjerwa

pſchi mjaſowym torhoſchęzu.

Wucžobnik ſo pyta.

Ša ſwoje materialwonorowe klymlany ſe jutram mlodeho člowjeka ſ dobrey ſchulſkej wědomoſči pytam ſ wuměnjenjom, ſo dyrbí pſchekupſku ſchulu wopytač.

J. T. Glien w Budyschinje pſchi drjewowych wilach.

Wucžobnik ſo pyta.

ſe jutram 1895 ſa ſwoje materialowe, ſpirituſowe atd. klymlany wucžobnika ſ wuměnjenjom pytam, ſo dyrbí pſchekupſku ſchulu woptyacz.

E. Glien.

Wucžobnik

může jutry do wucžby ſtupič pola Hermanna Müncha, klampnářſkeho miſchtra w Budyschinje na ſitnej haſy 2.

Hólcze, kotaž chze mlynſtwo naukuſnyc, móže hnydom abo ſ jutram do wucžby ſtupič

w Stróżanskim mlynje pola Wulfich Šdžarov.

Štromadžisna swjaska ratarjow

10. februara wjecžor w 6 hodžin. w Bulezach. Pschednoski knjezow kublerjow Čemjery a Bjele.

Susje n jedželu so pječenja klobaza je a so kloštošiwo piye pola Jana Čečha w Comšku pola Nježvacžidla.

Mjedojih ſhrup.

50 zentinarjew f. ſhrupa, wježbe klobku twera, s letrežo so předny punt po 30 np. pschedawasche, wot netka, so bych jón ruže wtbyt, punt po 20 np. pschedawam. Dale peruežam hisiče f. ſhrup punt po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Jako wustojna schwalcža, kotaž draftu schwarnje a derje kedažu schije, porucza so B. Raſchowa na malej bratrowskej haſhy 6 po 1 ſchode.

Schath ſchicž a pschirēšowacž, teho runja tkač a wuschiracž dokladne wucžu.

Bertha Bienadowa na hornčerſkej haſhy 34 po 1 ſchod.

Wobydlenje powjetſchirſchi móžu hisiče někotre holcžki do tunjeje peniže wjacž. Luboſćime wotkladnje a wobkhadzenje lubju.

2 abo 3 ſchulerjo pschi niſtej placžiſje dobru penſiju doſtanu. Dalsche wukasa kaſzerar Wagner w krajnostawſkim banku.

Schulerjo doſtanu tunju penſiju na Karolinej dvóšy čiſlu 11 w ſadnej kheži.

Skužobna holza, s najmjeñſcha 18 lét ſtara, s czežneje kwojby so 1. haprleji do Budyschinje pyta. Waricž njetrjeba móž, tola so jej poſicži, jo naſuknjež, jeli so je čista a dowerna. Dalsche je ſhonicž na hornčerſkej haſhy 21 po 1 ſchode w Budyschinje.

Strósba

dželacžerſka kwojba so pschi wyžoſkej mfdže, bérnazyim deputacže a darmotnym wobydleju 1. haprleji pyta na

Czelchowſki knjezi dwór pola Budyschinia.

Derje poruczeum knjezi hejtman, kotrežo žona dybri ſtöne hospodaſtvo wobstaraež, so ſa tudomny ſobrak 1. haprleji pyta.

B. Günther, ryčerkuſlowy najeñt w Hrodžiſkej pola Wobſborka.

3—4 mlode dželacžerſke kwojby do trajneho ſymſkeho a lénnejho džela pschi darmotnym wobydlenju a bérnach pyta knježi dwór w Delniam Hjelſku pola Wobſborka w Gafkej.

Jutre njedželu za tyděń 17. džen maleho róžka wſitcy Serbjo do Malešec

na serbski wječor,

wuhotowany wot

Serbskeho towafſta za Khwaćey a wokolnoſć.

Swjedžeński porjad: Serbske džiwiadłowe předſtajenja. Serbska zabawa.

Započat k wječor w 7 hodžinach. Čisty wunošk so za dobročelski skutk nałoži.

Zarjadniſto džiwiadłoweſto wotrjada
Serb. tow. za Khwaćey a wokolnoſć.

Towarſtwo Sſerbskich Burow.

Klowna ſtromadžisna budže ſobotu 23. februara popoldnju w 1 hodž. w Gudžiz hotelu w Budyschinje. 1. Větna roſprawa a pschedblad towarſtivoweho ſamoženja. 2. Pschedkydojo pobocžnych towarſtow a druh, kij ſo k temu wuſteja, inech krotke pschednoski w naſtupanju kwojich towarſtow abo wo naſežnoſčach powiſtikowneho ſerbſkeho ratarſtwa ſobu wſchinjeſu. 3. Wſchelczim ſ naſteho čaža a eventuelne namjet. Hoſežo ſu witani. Wo bohaty wopyt prožy

klowne pschedkndſtvo.

Pschedproſchenje

herbſkich ratarjow do Maleschez!

Wſchitzy herbſky hospodarjo naſcheje a wokolnych wſow, kaž tež zhelež Malechanskeje woſadu ſo naſaležniſcho pschedproſchuja, ſo juthe n jedželu ſa tyděń 17. džen maleho róžka popoldnju w 3 hodžinach w Bjeſiz hoſežeu w Maleschezach ſenč.

Aneſ ſubler ſſmoła je Spytež, ſaložer a pschedſteječer. Hrodžiſkeje naſutovárnje a wupožeženje, je dobročiſje pschednoski wo: ſaloženju, ſaměrač a ſtukowanju wježnych naſutovárnjow pschilubil. — Wo pschednosku dybri ſo, ſchze-li Bóh, hnydom podobna poſkadiſa ſa Maleschanskmu woſadu ſaložicž.

Sſejmisti ſapóžlanz Michał Kolla, pschedkyda Khróſčanskeje naſutovárnje a wupožeženje. Kantor emer. Bartko, poſkadiſ Malo-Bjeſekwſkeje naſutovárnje a wupožeženje.

Romorowſzny!

Wuſwolče do kwojeje gmejnſkeje radu muža, kotrež je hacž do kóna ſanđeneho lěta kwođomieže kwoju winowatoſež doſonjał a ſo pschi požedjenjach porjadne wobdželil, wuſwolče ſebi ſ nowa knjeſa ſublerja Augusta Šdibača!

Wjele wobydlerjow Romorowa pola Rakez.

Wotemrjenje pječarſtwa.

Gjeſčenjem ſſerbam w Rakezach a wokolnoſči najpodwolniſcho ſo wjedženju dawam, ſo bym pječarſtu w Hólčez domje w Rakezach 1. februara t. I. pschedewſal. Budu ſo prózowacž, ſo bych wſchitkim, koſiž mje ſe kwojim pschistupom počeſća, ſ dobrey, hōdnej tworu požlužowaſ. Duž proſchu, moje pschedewſacže dobročiſje podpjeracž.

Morla Petrik, pječarſki miſchtr.

Kucháři, ſtwinſke, ſlužobne, kuchinſke a džecžaze holzy, wotrocžkow, ſrénkov a tcečakov, ſlužobne a hródzne džowki do tudomnych a ſtronkownych ſtron pyta Hjeloldowa w „Hložym jehnježu“.

Mložowu hopoſu, džowki, pohonežow, rólnych pohonežow, wolažnych, khamane dželacžerſke kwojby, ſlužobne holzy pyta hnydom Spannowa na malej bratrowskej haſhy 5.

Wotrocžkow, dželacžerſke kwojby, hródzne džowki, starshe džowki ſ kwinjom, jutrowne holzy a hólzow, tež ſlužobne holzy pyta Waderowa na hornčerſkej haſhy 2.

Kucháři, ſlužobne, a ſtwinſke holzy pschedewařki, ſlužobne a hródzne džowki, pohoncžow, wotrocžkow, hejtmanow, dželacžerſke kwojby ſa tudomne a ſtronkowne ſtryony pschi wyžoſkej mfdže pyta Schmidtowa na ſerbſkej haſhy 7 po 1 ſchode w Budyschinje.

Sſerbskeje rěče móžneho wucžobnika pytataj

Ginzel a Ritscher w Budyschinje, kolonialtworowe a spirituoſowe khlamy.

Hólčez, kotrež chze pječarſtvo naſuknjež, pyta Aug. Dernosched, pječarſki miſchtr w Budyschinje.

Pječatſkeho wucžobnika ſ jutram pyta E. Schütz na ſtronkownej lawſkej haſhy 36.

Hólčez, kotrež chze reſniſtvo naſuknjež, móže do wucžby ſtupicž pola Bernhard Lunze

na Gudžiz haſhy čo. 10.

Młody čłowjek, kotrež chze ſchewſtvo naſuknjež, móže do wucžby ſtupicž pola Augusta Scholty pschi žitnych vikach 13.

Vječerſkeho wucžobnika ſ jutram pyta Gustav Hoffmann w Sploſku.

Kowatski wucžobnik!

Hólčez, kotrež chze kowartsvo naſuknjež, wucžbu doſtanje pola kowartskeho miſchtra Gustava Möchela na hornčerſkej haſhy 51 w Budyschinje.

Hólčez, kotrež chze mlyniſtvo naſuknjež, móže do wucžby ſtupicž w Krónjanſkim mlyniſe.

Sſylny hólčez namaſka wucžbu w khlébowej, zaſtowej a tkanzo-vej pječarſti.

El. Bertholda w Bulezach.

Hólčez, kotrež chze ſchewſtvo naſuknjež, móže jutry do wucžby ſtupicž pola ſchewſkeho miſchtra Moriza Langi w Nježvacžidle.

Sa wſchě dopoſaſma luboſeže a dželbracža, kotrež ſu ſo nam pschi nahej ſmjerči a pschi khowanju naſteho lubowaneho mandželskeho, nana a džeda

Petra Biesolda doſtale, pschede wſchě ſa bohatu kwětkowu pychu a ſa pschedwodženje ſo poſlednjemu wotpočinkej na jw utr obniſtji džak prajimy.

W Budyschinje, Libuchowje a Draždjanach, 8. februara 1895.

Hluboſtrudžena wudowa Anna Biesoldowa w mjenje ſrudžených ſauſtajených.

Pschiloha i čížku 6 Serbskich Nowin.

Ssobotu 9. februara 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej gýrlwi smje jutje njedelu rano w 7 hodz. farat dr. Kasich němku ipowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ 9 hodzin diafonus Rada němke a w 10 hodz. serbske przedowanje.

Werowanie:

W Michałskiej gýrlwi: Karla Augusti Wiczas, kubler w Bosanzebach, s Mariu Theresiu Kochez s Brésova. — August Billenberg, dzelaczer na Šidowje, s Augustu Wyleminu Marczebz tam. — Jan Jenko, czeladnik w Bórkach, s Hanu Henkez w Něwsebach.

Króenje:

W Michałskiej gýrlwi: Elisabeth Emma, Karle Ernsta Scholty, žiwoscerja w Bonjowje, dž. — Emil Pawol, Jana Alwina Scholty, khezera a pjełac-štego mischtra na Šidowje, s. — Frida Theodora, Handrija Hotaša, pólberni-štego dzelaczera w Dobruški, dž. — Johana Elsa, Jana Kiele, týscherja na Šidowje, dž.

W Ratholskej gýrlwi: Bertha Marja Jadwiga, Oskara Gustava Eugena Haupta, serzanta, dž.

Zemrjeón:

Dzien 4. februara: Petr Halla, žiwoscerz w Hrubelczech, 66 l. 8 m. 8 d.

Placízna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 3409 měchow.	W Budyschinje 2. februara 1895				W Lubijev 7. februara 1895			
	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.
Pšenica	6	76	7	6	6	65	7	—
Rožta	6	47	6	62	6	32	6	59
Jecžmien	5	63	5	75	5	38	5	50
Bonž	6	7	6	43	6	7	6	33
Broch	5	40	5	60	5	10	5	40
Bola	7	50	11	11	8	50	9	50
Jahy	9	3	9	44	6	—	7	50
Čejduška	12	—	15	—	10	50	13	—
Včerny	12	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1	70	2	—	1	70	2	—
Pšeniczná muka	1	80	2	40	1	70	2	10
Mžana muka	6	—	14	50	—	—	—	—
Šehy	6	50	9	50	—	—	—	—
Sáloma	2	20	2	50	1	80	2	20
Sáloma	600	—	17	—	20	16	—	19
Prohato 588 schtu, schtuka	9	—	20	—	—	—	—	—
Pšenicne wotrubu	3	75	4	75	—	—	—	—
Mžane wotrubu	4	—	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placízne: kóz pšenicy (bela) po 170 puntach 11 hr. 49 np. hacj 12 hr. — np., žolta 10 hr. 99 np. hacj 11 hr. 25 np., kóz rožta po 160 puntach 9 hr. — np., hacj 9 hr. 20 np. kóz jecžmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np. hacj 9 hr. — np.

Na Bursy w Budyschinje pšenica (bela) wot 6 hr. 80 np. hacj 7 hr. 6 np., pšenica (žolta) wot 6 hr. 50 np. hacj 6 hr. 62 np., rožta wot 5 hr. 56 np. hacj 5 hr. 66 np., jecžmien wot 6 hr. 30 np. hacj 6 hr. 45 np., bonž wot 5 hr. 20 np. hacj 6 hr. 40 np.

Dražbanske mjašowe placízny: Howjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsne wahi. Dobre krajne gwinje, 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Čzelata 1. družiny 60—70 np. po punče rěsne wahi.

Wjedro w Londonje 8. februara: Mjerjenje.

Pěškowzowe tworh.

Wszé možne družiny pěškowzowych lamjenjow sa nowotwary porucza a hýdom po skafanju najlepje a najtunischo wobstara a wudžela Adolf Hörnig na Wjelczanskej droši čzo. 7.

Banty wokoło głowy, žiwota a t czeplzami
w krańczych nowych mustrach a rjanych barbach, w wszelakich
iherjach w wulkim wubjektu po matyh tunich placíznych porucza

Leopold Posner,

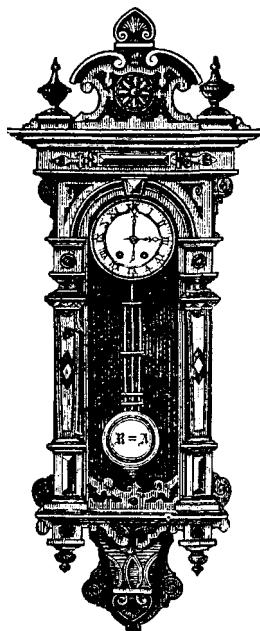
pschedawařna pýchnych a wołnianych tworow
w Budyschinje na hohatej haſy 7.

Eslódke palenzu

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.
porucza

Moritz Mjerwa
póbla Pětrowskeje zirkwe.

Destillazija snathch dobrych palenzow po starých tunich placíznych.

Ernst Herkner,

czažnikar

w Budyschinje

na hlownym torhoscežu 8.

Wulki skład wšchich družinow czažnikow, czažnikowych rje-časow a piškadiłow po naj- tunischiach placíznych.

Porjedzenje tunjo.

→ Recžu herbsti. ←

P. Ludwig

pschedawařna parfümerijow a mydlow w Budyschinje w kupynej pšchi radnej pinžy 1 na snutskownej lawke haſy 1

porucja swój wulki skład mydlow sa hospodarstwo a k myčzu, wóskowe twory, parfümerije (němke a franzowske atd.), kaž tež toiletowe wězy wšchich družin (tež jako dary po hodzaze) s naistepství fabrikow po tunich placíznych.

Pšchispomnjenje: Pola mie ſu wšchē wězy i dželanju papjerjaných kwětkow dostacž.

Khachlowa horničérňa

H. R. Teutschera w Budyschinje

na kamjentnej haſy 33.

Porucžam ſwój wulki skład khachlow wot jednorých ſtwinskich těpjenskich khachlow, czeledžinskich khachlow a warjeniskich maschinow, kaž tež wšchē t nim ſkluschaže želesne džele po najtunischiach placíznych.

Sa lepsche ſtwy, běle a staroněmske Mischnanske khachle we wšchich barbach a wulkosczach porucžam, kotrež sa dobre a trajne dželo rukuo, stajam.

Khachle, roly a roly t pěznym wodženjam a wubrafrowane khachle ſu stajnje tunjo na składze.

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy, nesczowe rebliky, khachlowe důrczka, třeschné wokna, twarske hodsze

Paul Walther.

Wosjewjenje.

S tutym k wiedzeniu dawam, so wot dzenja rabattowe marki a rabattowe knizki sawiedu a so kozdy, kotryz pola mje tworty sa swoje hospodarstwo kupuje, konz lata bohaty dobytk dostanje.

W Budyschinje, 1. februara 1895.

Ad. Rämsch.

Najlepsze a najtunisze kupowanske żorlo universalnych schatow sa szkopshedawarjow.

Wulki dzelbu universalnych schatow kupiwski je po dotalnej placzynie i 10% rabatta pschedawam, też wubérane duzenty. Też runja pschedawam dla żo skonczazeho hymskego czaska wseje hymske rulazzy po pomiznnych placzynach.

Alfred Vogel,

rufajzowa fabrika na swontownej lawskiej haſzy 4.

Wschednie czerstwe parjene kolbaski a kolbikowu kolbazu, belu, dobru a kolbikowu kolbazu punt po 60 np., pschi 5 puntach po 55 np., husheny polcz punt po 70 np., pschi 5 puntach po 65 np., hry polcz a hadko punt po 60 np.

porucza

A. Eizler
na kamjentnej haſzy.

Piza sa ptaczki!

Ripil, czornik, blychezawku, lane hymjo, kolotowe hymjo, wowl, wowlne kripiecki, hymre, biele a senegalske jahly, konopej, zylyka lamany, mal, bely a módry, mrowiącejek, hry rajz, sorna złoczych rózow, jemiske worjehi, derje a szpatniſhho měchamu pizu sa ptaczki

porucza

Ida swud. Scholezina

15 na swontownej lawskiej haſzy 15.

Wsha moja ptaczka piza je po 10. dez. 1894 w tudomnej kanařskiej wustajenzy i 1. mytom wu-namjenika.

Wykorkufata schijaza maschine

Biesolda a Rocki je najlepsza a najkharmańska sa swójskarszemjeblinske dzelo. Sa jeje hódnoscž dolhe lata rukuju. Schijaze maschine wseh druzinow po wote mje wuporzedza. Strkowanske maschine po fabrisskich placzynach pschedawam.

Richard Otto,

mechanik na hornczelskej haſzy 18.

55 mk. placzi nowa schijaza maschine, kotoraz je wehla-dacj a ho pruhowacj hodzi w Aug. Schubowej restaurazji na swon-townej lawskiej haſzy.

Wulki dzelbu universalnych schatow kupiwski je po dotalnej placzynie i 10% rabatta pschedawam, też wubérane duzenty. Też runja pschedawam dla żo skonczazeho hymskego czaska wseje hymske rulazzy po pomiznnych placzynach.

Alfred Vogel,

rufajzowa fabrika na swontownej lawskiej haſzy 4.

Wschednie czerstwe parjene kolbaski a kolbikowu kolbazu, belu, dobru a kolbikowu kolbazu punt po 60 np., pschi 5 puntach po 55 np., husheny polcz punt po 70 np., pschi 5 puntach po 65 np., hry polcz a hadko punt po 60 np.

porucza

A. Eizler
na kamjentnej haſzy.

Pschedewſacze pschedawarne.

Czesczeynym Sserbam w Budyschinje a wokolnoſezi najpodwol-nisho k wiedzeniu dawam, so je mje roſczaſe wupſchestrjenje mojeſe fabrikazije ponuczo, swoju

platownu a schatownu pschedawarneju

na bohatej haſzy 27 w Budyschinje jenej drugiej mož dowiericj, a so hym ju teho dla i dzenhniſhimi dnjom

knjesej J. M. Frauenſteinej

pschedal.

So rjenje dzakujo sa dowierjenje, w tak bohatej mje mi spożczeni, proszni jo też mojemu knjesej naſlednikoj jathowacj a do-wolam hebi, pschijpomnicj, so ho pschedawanie i tym na żane waschnie njepſcheterohne, kaž też, so smje mój knjes naſlednik stajniſe moje wndzelli na ſkładze a so je moje ſatupjefſtvo pschedewſal.

S požeczowanjom

G. A. Rysek,

platowa a bawmowa pschedawarna, měchowa a plachtowa fabrika w Vorhowje w Sakſkej.

Na hornje wosjewjenje ſo poczahujo, proſchu dowierjenje, mojemu knjesej pschedkhadnikoj spožczeni, też mi doſtać dacj; bidu ſo ſwero prózovacj, ſo bych wſchitich tych, kotsiz mje poczeczeja, i fedzblivym wprawnym požluzenjom poluje ſpokojil.

S požeczowanjam

J. M. Frauenſtein.

Nowa wotewrjena winownja „E Romſkemu“

pschi drjewowym torhoschezu cziſlo 4.

Běle wina.

	$\frac{1}{2}$ bleſche	$\frac{1}{2}$ bleſche	ſchleńza	ſrek
Moselle	75 np.	40 np.	25 np.	15 np.
Pſalzſle	100 "	50 "	35 "	20 "

Czerwene wina.

	$\frac{1}{2}$ bleſche	$\frac{1}{2}$ bleſche	ſchleńza	ſrek
Marca Italia	100 np.	50 np.	35 np.	20 np.
St. Emilion	150 "	75 "	50 "	30 "

Polodniſhе wina.

Stare portiske wino				
Sherryſte				
Madeirſte				
Malbavisle			ſchleńza	
Malagafſte			po 25 np.	
Qarimae Christi				
Samos				
Polonk				

Wubjerna ſnedařna.

Pódla teho poruczam ſwój wulki ſkład derje wothladanych ſaruczanych Mosellſkich, Pſalzſkich, Rheinſkich a Bordeauxſkich winow, němſkich pěnazyhých winow, franzowskeho ſhampanſkeho wina, Jamajkafſkeho rumu, Batavifſkeho araka, němſkeho a franzowskeho fognatka.

Wo dobrotziny pschedawam proſhy

Jan Bohuwer Glien.

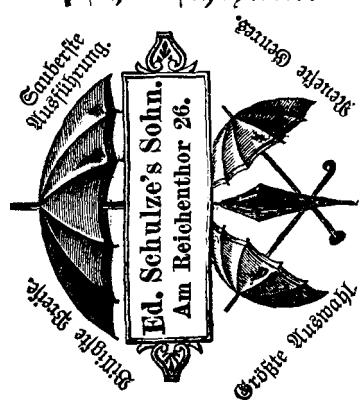
Wosjewjenje.

Nowe turkowske ſlowki
porucza tunjo
Otto Sachſe
Wih. Bergerowy naſlednik
na bohatej haſzy 5.

Swoje ſnate
najlepsze valenzy
jednore a dwójne,
poruczataj jara placzisnym hōdno
Schishka a Riczka
na ſwontownej lawskiej haſzy
w Budyschinje.

Turkowske ſlowki
najlepscheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza
Moritz Mjerwa
pschi mjažowym torhoschezu.
Destillazija
ſnathch doſtry ſlikerow po
ſtarich tunich placzisnych.

Pschedeschcžniki

Vorjedzenje a poczeczjenje
w mojej pschedawarne.

Pschedawane a vorjedzenje
wſchich družinow
čaſznikow.
Placzisnym najtunischem
a rukowanje na dwě
ſleče.
Gustav Mager, čaſznikar
11 na ſerbſkej haſzy 11
pschi ſtarich kasarmach.

Heinrich Lange
11 pschi žitnych wilek 11
pi rucka ſwój ſkład hotowych
kojuchow a wſchich družinow kojow
debrociwemu wobledzbowanju.

Kojuhi ſo po mje ſucje a ſo tež wuporjedza.

Homjasu kožu, čelaze kože
taž wſchich druhé kože po najwyſhich
placzisnych kupuje

Heinrich Lange
pschi ſerbſkej katolskej grytki.

Schförnjazh mas,
kožu mjechku a wodu njepſchepſchęzat
cjinjazh, w tysach a po wach tunjo
porucza
kožowa pschedawařna

Reinholda Gierischa
pschi mjažowym ſedkach 4.

„Serbske Nowiny“ wurdawaja so kózdu sobotu.
— Szwórlétna przedpłata
w wudawańi 80 np. a na
aéniskich póstach 1 mk,
z přinjezenjom do dano
1 mk 15 np. — Kózde
ćisto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawafni „Serb. Now.“ (na rózku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvr̄tki hać do 7 hodź. wjeor wotedać.

Zamówity redaktor a wudawař Marko Smoleň.

Ciś Smoleriec knihičceńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Cislo 7.

Sobota 16. februara 1895.

Lětník 54.

Swétne podawki.

Němíše řežorštvo. Podnurjenje lódze „Lóbjá“, pýchi čimž je šo 334 čłowjekow tpeilo, je s pýchicinu živého rostřečzenja w řežorštvoovym ſejmje bylo. Na lódzach, kotreymž ludžo ſwoje živjenje a twory dowérja, bohužel pýchezo wšeho w rjedze njeje. Powſchitownje je nadpamylo, jo ſu ko wukhowanſke čołomu, kotrež ſu ſo s Lóbjá na morjo puſczejile, wſchē hacž do jeneho podnurile. Na tym je pycza wina, ſo ſo lódzne mužtwa pýchemało na wobkhadženje s čołomami ſwueňu. Ludžo, kotsiž ſu 18 hacž 20 let dolho na lódzach połnbznonemſteho Lloyd'a w ſlužbje byli, ſu prajili, jo ſo ženje pýchi tajfim ſwuežowanju wobdželili ujeſbu. Powjaſy, ja kotrež ſu čołomu pýchowafane, ſu s barbu ſamafane, tak ſo je czežko, je wotwjaſacž. Na male čołomu bjes pucžowarjow, na kotrechž ſu jenož mužtwa, ſo pýchemało fedžbuje, hacž runje ſo na nich wſchědnie ujeſbože ſtarwa. Sa požledniuje 10 let je ſo 1675 lódzow na morju ponurilo a 3050 čłowjekow je pýchi tym živjenje ſhubilo. Wjèle krócz je ſo ſtało, ſo ſu ſo lódze a twory na nich wýžoko ſawějzile, hacž runje ſu wobkchedzerjo lódzow wjedželi, ſo lódž jěſbu ujeſchitraje a jo ſo mužtvo najſkerje tepi. Staré lódze, jotrež dyrbjale ſo hido dawno ſe ſlužby wſacž, hiſchěze daloke mórfke jěſbu čzinia; tajke lódze ſo kaſchězowé lódze mjenuja, a tež w Němzach je jich doſez. Hdyž ſo tajfa kaſchězowa lódž podiuri, potom jejny wobkchedzér wýžoki ſawějzeliſti pjenies do ſaka tykuje a hódim dobytk ſežini. Statut ſekretar dr. s Bötticher połnje temu pýchilkoſzowasche, ſo dyrbi ſo na wifowanſkich lódzach po možnoſeži kruta kontrola ſawjeſcz. Tajfu kontroli možt. Germaniſki Lloyd w tu khwiliu najſlepje wjeſez. Temu je možno, pýchi kóždej lódži, kotrež je poła njeho ſapižana, pruhowacž, hacž je wona tak twarjenia a hacž ſu w ujej wſchē te pýchiprawy k pýchedeñdzenju ſtracha, kaž je tu pýchedpižane. Šenjeſerſtvo ſo něktole hiſchěze ſ tajkej kontroli naſkladowacž ujemóže, dokelž k temu hymdom khumaných węzywujoſnych ludži ujenamaka. Zeli ſo ujeby Germaniſki Lloyd kontrole ſroſzemu był, možto ju poſdžiſcho pýchezo hiſchěze ſenjeſerſtvo pýchede- wſacž.

We wszczesnych europijskich parlamentach ludowi jasttujerjo sa zwoje zejmiske dzielo pjenjezne jarunanie dostawaja. Zenož žobuſtawu němskeho thezorſtwoweho zejma dyrbja zwojich wspołwoljerjow cziscze darmo jastupowacz. Hiczo wspjet je thezorſtrowy zejm wobſamtuš, jo bych u tež jeho žobuſtawu i pjenjezami ichkodu jarunau dostale, kontruz po zwojim samozemju i ludowym jastupjerstwom poczepja. Swjaſtlowa rada pač, kotraž ma wobſamkujenija thezorſtroweho zejma wobfruczicz, žeňje temu prochihložowała njeje. Duž hu ſapófklanzu w thezorſtrowym zejmje hacz dotal wszče pjenjezne wudawki, kotrež ſebi jich prochebywanje w Berlinie žada, ſe ſamžneje mōſchnie ſaplaczicz dyrbeli. W poindzelſtwin poſzedzenju je thezorſtrowy zejm prochezjivo hložam konserwatywnych i nowa wobſamtuš, jo dyrbi ho, jeho žobuſtawam jarunanski pjenjes wuplaczicz. Hacz budže swjaſtlowa rada nětkole do tehyle žadania ſwolizcz? Želi jo ſebi-myžli, jo ſozialdemokratam thezorſtrowy zejm ſawrje, hdyz ſapófklanzam pjenjezne jarunanie ſapowjedzi, ho myli. Kaž je ſnate, ma ſozialdemokratiska ſtrona wzajz pjenjes, dyžli žana druha politiſka ſtrona. Sozialdemokratovo zwojich jastupjerjow tak derje ſaplacz, jo tutym wzajz trjeba njeje, wszchedneho khleba dla dzielacz, jeli jo hu do thezorſtroweho zejma wuswoleni. — Wutoru zejm wo fabriſtich inspektorach a wo naprawach proche bojkot jednaſche.

— Ssredju še je nova namjet, je bi še v Mecklenburgskej konstituciji sawjedla, rospominaše.

— Saſſki finanſny minister Julius Hans ſ Thümmel je wutoru popoldnju wot Božeje ruczki ſojath wumrjel. Semrjeth w 71. slesče ſtejſeſche. Wón bě ſ pschedkydu ſhromadneho minifterſtwia a chydzſe ſo 1. haprleje na wotpocžink podač.

— W pruskim ſejmje pſchi jednanju wo želeſnizach wobſamle-
ni, ſo ma ſo ſi wunoſchka dołhodneho dawka 100 milijonow na
ebeſoſce ſtatnych želeſnizow nałożicž, abytk paſ ſo k wotpłaczenju
ebo dołha wužicž. — Pſchi jednanju wo żadaniach ſa juſtizi
ravitivny ſapózlanz Maſting ſo na to wobeżeżowaſche, ſo ſu mjes
ikami ſo ujepſchihodžazhy muživojo, kotiž ſu woſebje na tym wina,
ſo dowěrjenje k juſtizi ſhubilo. Pſchi pomjenowanju ſudnikow
jeſzmę na wobſtate preuhoſowanje ale na pſchihodženje dživacž.

— Ahlwardt a Böckel, wobaj khěžoristwo řežejniskaj sapóhlanzaj, Barlinje řhromadžíjny wotbyvataj, so byschtaj „řwobodniſku emitiſku stronu“ ſaložiloj, dokež je jimaj nětčiſha němſka ſozi-reformiſka strona, na kotrejž cžole Liebermanu ſe Sonnenberg pſcheponižna a pſchejara na kniežerſtvo dživa. Wobaj Dražteho sapóhlanza Zimmermanna a Libermannu ſe Sonnenberga je pſchimataj.

— Wschitzu Němcy w Dar-es-Salamje w němškej narodnischof-
afriškej kolonii žu na kolbažowej hořčinje pobytovštci strachnje ſtho-
rili. Woni běchu kolbažy jědli, do kotrychž bě žo nječežita krwej
jeneho ſchachtowaneho howjadla měchala. Wschic ſchachtowanju žu
mjenujzy s pýcherějnjenych žilow džel žlinow se žoldka wutkinje a žu
do krvie ſmečha.

Awstrija. Jenotliwe krajne źeimy awstrijskoho khezorstwa tu khwilu wo ſzwojich ualežujoiczačach wuradžuja. W tych ſzejmach, w kotrychž Sſlowjenju, Němcy a Italzy hromadže ſyhdaja, je ſtajna wójna dla runoprawoſeże jenotliwych ręczow. Dokelž je nětkole awstrijske knježerſtvo Sſlowjanam mało pſtheczelniſje ſmyžſlene, tuczi pſchezo pſchi ſwadže ſ Němzami a Italſimi podleža. Tak je w czechkim, tak je tež w ſchtyrskim a iſtriskim ſzejmje. W czechkim ſzejmje ſtu Němcy ſ pomozi czechſkich ſemjanow dozpili, ſo je ſo nowe němſke ſzudniſtvo w Weckelsdorfje ſaložiło. W ſchtyrskim ſzejmje ſtu ſo Němcy Sſlowjenam ſapowjedzili, dołho lubijeny gymnaſij w Belju ſzadowac̄. Sſlowjenzy ſapóſlanzy ſtu teho dſa wobſamkli, ſchtyrski ſejm wopuſteſiež. Po jich pſchitkładze ſtu tež Sſlowjenjo w iſtriskim ſzejmuje cžinili. Iſtriski ſejm je ſo ſ tym njeſhmam k wobſamkieniu ſzinił.

Ruzowka. Siedemsety russi minister swonkowych należnoścęw, Giers, je sprawny muž był, kotryž ſo wot żaneje strony njeje ſy pjenięſami poſkupieſz dał. Dokelž jeho miſda k jeho wudawfam doſzahała njeje, je wón khétry dołh ſawostajil. Zar je tuton dołh ſaplaeſil a jeho wudowje wulku pensiju wustajil. Giersowy syn je ſo ſa poſkłanza w Parifu poſtajil.

— Zar pschihoty cznież da, so by żo w Ruskej sakń sawiedł, po kotrymž dyrbja wsče dżeczi węste lěta schulu darmo wopytać.

Bołtarjska. Byched krótkim żu żo w Bołtarjskiej wudołpolnijaze wólbę do hzejma melle. Rusże nowim „Nowoje Wremja” żu wo tym dopiż dostale, kotreż i nowa dopokaşa, żo bołtarjske knieżerstwo i nažylnoſciu dobycze napſcheinieje stronę pſchetaſhcz sphta. W Kompalanzy je eſkadrona jěſdnych wuſwolerjow roſehnala, dokoſz chyñcu ruiſopscheczelneho Karawelowa ja hwojego ſastupjerja wuſwolicz.

Tale gławtnoſć pak niežo njepomhaſche, dokelž bě Karavelow ſ dobow w Raſgradze jako kandidat poſtajeny a ſo tam wuſwoli. Sa to ſo kniežeſtwu poradži, ſadžewac̄, ſo ſo rufloſcheczelny ſankow w Bialej Slatinje wuſwoli. Tamniſtich wuſwolerjow žandarmojo, dwē kompagniji pſchekow a batterija artilleriſtow traſachcu. Wraſlawſkeho ſapóžlanza ſcawowa, ſankowej pſchivioſwarja, ſu dwójzy pſchekili a ſ mječom ſranili. W Löwezi je ſo wólbne pſchedžyſtwo ſ jena wotſtronilo a ſo ſapowjedžilo, ſe ſwojim podpiſmom prawoſęz wuſwolenja pſchipoſnač, pſchi kotrymž je ſo naſzlnoſć naſožovala. Zyle čzrjodý žandarmow, kotiž pod wjedniſtwom ſobranjoweho pſchedžyſtwo Teodorowa ſtejachu. Lukanowu wólbu pſchekaychu. Se wſchętch bolow ſu ſkórzyň wo ſchijwjenju prawa a naſzlnym nusowaniyu pſchitħadžale. Liczba ſranjenych a ſchivodženych wuſwolerjow je jara wulf. Koburgſki prynž žanej neonje njeweri, a žana ſtrona ſa to jemu njeveri. Mjesjenotliwymi ſtronami roſtora ſuježi. Mjes tym ſo ma ſankow ſa naſzlnož, Koburgſkeho prynza i volharſkeho tróna wuſnac̄ a ſebi jenož žada, ſo by ſo wón wot luda ſ nowa wuſwolicž dał, Karavelow wo Koburgſkim prynzu ſ zyla niežo ſkylſchecž nochze, a jeho pſchivioſwarjo ſu ſankowej ſa ſlo wſali, ſo je ſo wón Koburgſkemu prynzej ſblizil. Pſchi tajſich wobſtejnnoſzach je bjes dživa, ſo je Koburgſkemu prynzej wutroba ſpanyla a ſo ſebi živeje radu njewě, ſichto by ſapocžał.

Afiaſka. Dobyežo po dobyežu Japauſzy ežinja. Sbytſ chineſteho ſıldztwa w Wei-haj-weifkim pſchiftawje je ſo Japanskim poddał. Chineſojo ſo jenož hiſcheze na kupje Linfungtao džerža. Tež tejele kupu budža ſo Japauſzy bory ſozowac̄ móz, dokelž Chineſam munizija wunęz počzina.

Šlužobník knjeni marſchalki.

Knjeni marſchalka Dembižka bě hižo jara ſtar. W ſwojim žiwjenju bě wjele ſpýtała, ale poſlednie lěta běchu mérne a pokojne. Dolhi čaž pſchibywaſche na wſy, na malym hrodže ſwojeju ſtarſcheju, w ſužodſtwie pſchivuſnych ſemjanow, kiž běchu jej jara dobri a pſchithileni. Husto ju wopytowachu, ženje njesabychu ſo ſa njemu prafecž, a kóždy ras pſchinjeſtehu jako ſnamjo ſwojeje ſedžbnoſče a čeſczowanja wſchelake malicžoſče ſobu. Wě teho tež doſpołnje hódnia. Wona mjeſeſche wſchętch ſwérli lubo a radžeſche jim derje a doſež čaſto wóthje ſkylſh ujebožownym niž tak jara ſ troſchtowazym ſłowami, ale wjele bóle i dobrotaſi. Žeje ſewiza njewiedžeſche, ſichto prawiza ežinjeſche. Ale knjeni Dembižka ſtarſche a ſ lětami pſchibywachu tež potrebnoscze, kotrež pak ſo daloko wot mějta, na litwiſkej wjefzy, wožrjedž ležow ſedma ſpokojicž hodžachu. Čaſto bě niſne, po leſkarja pózlačž, a to bě w tutej ſamocze jara wobzežna węz. Stary ſoſej dyrbjeſche dalofi puež do města naſtipicž, a druždy wrózci ſo tež podarno domoj, hdyz bě leſkarja, kotryž bě runje do druheho kónza jaſchoł, njenačhol. Nimo teho bě knjeni marſchalky w wožamoczenym hrodžiku, wožebje w ſymje, jara ſruduo.

Hdyz běchu pueže ſawete a wětry hovrjachu, njeběchu wopynth mōžne, a tež ſi mjeſeſche doſidže w tajſich čažach ſ redka ſichto. A ſtar ſlužobník, kiž drje mōžeſche ſe ſtaraj knjenju ſ thartami hrač, njemōžeſche ju tola zyle ſpokojicž. Hdyz bě hiſcheze njebi knjeni marſchak žiwy, bě to, wě ſo, zyle hinaſ. Ssamo, hdyz běſhtaj ſamej, minh ſo ſtarymaj, pſchesjene žiwymaj mandželskimaj čaž ſpěchňe a pſchijomne. Ma dolhich ſymſkich wječorach pſchase marſchak ſwoje dopomijeſti a jeho mandželska podpjerowasche jeho pſchi tym, na mnobi podawſ ſeho dopominajo. Wožebje žonje wěžki wjedžeſche wona doſkladnje a ſnajefche pſcheczelſtwo wſchętch wožebnych litwiſkich ſwójbow hrač naſnajadrobiſtcho. Tež ſwiate dny, zytkwinkie, ale tež ſwójbie ſwójedženje, a pſchihotowanja na nje, ſahnachu jimaſ wjele čaža, a tak běſhtaj ſamo w wožamoczenym hrodžiku ſpokojinje a ſbožownje žiwaſ.

Po knjeſa marſchaloj ſmierczu pſhemeni ſo jara wjele. Knjeni marſchaloſa počza wo tym rečecž, ſo chze ſo do Wilniu pſchekydič, ſ najmienſcha w ſymje, a woſtorkowasche to jeno harh dla; hdyz pak bě w bliſkim měſcze ſekat wumrjel, ſi kotremuž mjeſeſche doñeru, wutwiedże ſwoje wotmýžlenje kruče. Wona pſcheczahny ſo do Wilni a to niž jeno ſa ſymu, ale tež ſa lětui čaž. Wjež čažeſche jeno dyž a dyž wopytacž. Hród dowerti njepſhemienjeny ſaſtaraczerzej, jeno ſwucžem ſtol a někotre ſwójbe woſraſy wſa do Wilni ſobu, hdzež bě ſebi na hlownej haſzy rjane woſhdlenje woſmajala. Ale něſtvo běchu bjes mała ſabyl. To bě ſtarý ſoſej, teho wſa tež ſobu. Bjes njeho džež to ſchlo njebě. Wón bě prawa ruka knjeni marſchalki, ſnajefche doſkladnje jeje ſlabe ſtronki,

wjedžeſche jej po woli byež a bě jedyni i tamniſtich žadnych čſlowjekow, kiž ſo ženje ujerohšněvaja.

Pſchetož tež knjeni marſchalka bě druhy wobožna, potom da ſwoju wobožnoſć ſoſej ežuež, — ale tón ežinjeſche, kaž by to njewidžał a uježljschal — wón ežakasche kóždy króz ſežerpuje, doniž ſo jeho knjeni ſažo njedobri, ſichto ſo kóždy ras bory ſta, dokelž marſchalka mjeſeſche nadobni a užni wutrobu a ſpóna bory ſama, jeli bě ſoſej ſchivdu ežiniła. Potom bě jeje ſtaroſež, ſo by ſi dobrej ſlowom ſažo wſchitko wurunała.

„Na, tak dha ſo ſwojem ſoſej wjedže?“ praſteſeſche ſo pſchividniſe.

„Ach, ſchpatuje“, wotmolwi ſoſej.

„A ežeho dla?“

„Knjeni marſchalka je pſchecž tajſa wobožna.“

„Wón ma pravje, ſoſej, — — duž njebudni wobožna — wón ſiem, chzemoj ſebi hrromadže ſehračz.“

Schraſtej ſebi a wſchitko bě ſažo dobre. Šteho je wiđeež, ſo ſoſej do miſtich ſlužobníkow njehuſtneſche. Wón bě, wě ſo, jeno ſlužobny knjeni marſchalki, ale ſi dobow tež jeje najlepſchi pſcheczel. Nichto njehuſtitajſche ju tak pſched kóždej ſchivdu, kaž runje ſtarý ſoſej. Wón dže bě i njemu wotroſi, bě w domje jeje ſtarſcheju wukublany był, a runjež njebě ženje ſwój ſunes był — ežedkeho žiwjenja tež měl njebě. Schjeſčdžeſate lěto bě ſo jemu minylo, předy hač bě to pſtym. A ženje njebě ſtaremu ſlužobníkem na myſle pſchibylo, ſwoje ſaſtojnſtvo pſhemennicž — wón ſebi pſchejſche, knjeni marſchalky hač do požlednijeho dyrbujiſja ſlužicž a, hdz by ſo něhdy Bohu ſpodbabal, ju ſi ſebi powołacž, njehuſtneſche doſkho ſam woſtačz. Schto bě tu ſtarý ſoſej tež ſam ſapocžecž chyž? Věſche w lětach, ſo by ſo ſedma wjaz na koho druheho ſwicžieſz mohl, a ſichto druhi tež niž na njeho. Pſchetož tež knjeni ſoſej mjeſeſche někotre ſlaboſeſe, kotrych drje njebi kóždy tak ſhnađnje pſchenjeſchal, kaž knjeni marſchalka. Pomysleſe ſebi jeno! W hraču njedžiwaſche na nikoho, ani na ſwoju knjeni niž. Hrajeſche ſi mjeſu, — haj, wón hrajeſche, ale druhy chzysche tež dobyež!

„Alle ſichto dha knjeni marſchalka ſažo wora? Knjeni marſchalka hraje dže kaž džecžo, — knjeni marſchalka dyrbjala tola ſepje ſedžbawacž, — tajke hrače je mi woſtuſle.“

Tak a podobniſe ręčeſche ſoſej, kaž ſo jemu wuſda, pſchi ežim, wě ſo, pſchi dobrej thartach wóčko ſańdželi, hdyz pſtym, ſo je knjeni marſchalku hańba a ſo — poſkutu ežini.

Hevak njebě mjeſ ſimaj žaneje pſchekorj a wožebje pſched zužymy wopokaſowasche ſoſej ſwojej knjeni najwiſtſku čeſczownoſcž. Njeſteſche modlitne ſuhi ſa mjeſ do zyrkyje, a hdyzkuli na haſhy na njeho ſaręča, ſeimowasche ſebi ſlobuk a džerzeſteh jón tak doſkho w ruzy, doniž ſo knjeni marſchalka wot njeho ujewotwobroči. Stara žonka mjeſeſche to rady a teho dla thwaleſche ſwójeho ſoſeja: „Ja jo pſchecž praju, ſoſej wě ſo ſadžerječ, — ja praju, wón moħl kóždy ežaž preni ſakaj w kóždym ſemjanikim domje Warſchawſtim byež.“ To, wě ſo, powlekoſowasche ſoſej a na to bě wón hordy!

Jeli jo bě hižo na wſy niſne, jo běſhtaj marſchalka a ſoſej jedyn ſa druheho, w Wilni wuwiwasche ſo ſo ſam wot hiſcheze bóle a kručiſcho. W mjeſeſche mjeſeſche drje knjeni dowery hódnego ſekarja ſi ruzy, ale ſobuežnijazych ſnathych bě mało, a to tak jara, ſo ſoſej druždy ani ſa dwaj, tsi dny žaneho wopytu pſchivacž njemjeſeſche. Knjeni marſchalka njemjeſeſche w Wilni muho blíſtich pſcheczelow, a nowych pſcheczelow njepytasche ſebi dobyež. Tak ſo ſta, ſo bě jimaj ſam w Wilni druždy prawje týſchno, a ſo ſo wožamoczenaj ežuſeſtaj, kaž na wſy.

Runje tehdom pſchivacž na krótki ežaž do Wilni. Wjaz hač jedyn ras běchu ſo předy ſi marſchaloſu ſetkał a woſkhowach jemu džakowne wopomijecze. Čeſczowanje, kiž běchu napſchecžo njemu měl, pſchenjeſech tež na jeho woſtarni wudowu. Duž woſtach ju hnydom preni džecž, hdyz běchu tam dozpel. Knjeni marſchalka powita mjeſ jara wutrobiſje a namułwiesche mjeſ, ſo bytch ju husto wopytowal. Pſchitħadžach tehdom nimale wſchědnie do jeje domu, njemějach dže w Wilni ſi ſam ſa dželv, khiba někotre woſt — a potom — khodžach woſrawdže rady ſi mjeſ. Někotry ras ju wopytawſhi, ſnajach ju khetro derje. Pſchi wſchętch někotrych ſlaboſeſach bě to woſrawdže čeſczowna ſtaruſhka, luba a pſchijomna. Žeje wutroba bě nadobna, dobročiwa, ſobudželna a ſahorita, — rady potom čažowjeſt jene wóčko jaſčini, ſo by njepytu wſchelate ſlaboſtſki staroby! A tute ſlaboſtſki běchu tajſe, ſo ſo jara ſhnađnje pſchenjeſež hodžachu. Čažowjeſt dyrbjeſche ſo kóždy ras pſchijomna.

a hwoju khartku na hwestky talej w Jozejowej ruzy položie, že w czornym wobleku pokajac, że najprjedy wečeńje na štrwotu prashecz, že ja ſanženosc jeje hwojby ſajimowac, — — woprandze, to njebe ani czeklo, ani napinaze. So wona tak jara na kózdu wopokas ſdworliwocze a fedźbnoſcze džiwasche, njeſzmě nam džiwno bycz —, běſche dže wona ſ krewejtych předownikow, kotiž bychui móhli wschitzy pôlshzy kralojo bycz. S teho wukhadzeſche jeje ſebjewedomije! Sa to pak wopokaſowatcze že ſtara kuſeni tež džakowna. Tež wjedzeſche wona jara ſajimawje powjedac. Kuijem marichalcta bě unohni kražni litviñku róžu kežec, a wjadnycz widžala a móžesche tak lubje a ſajimawje powjedac, že ja radý ſ uje na ſabawnu hodžinku khvatach.

(Skončenje psichichodnje.)

Ze Serbow.

Σ Budyschyna. Kupa Man abo Rog, kotaż ujemski Rügen rěka, czehni se hwojej wožebnej rjanoſczi kóždolétiye wulke ſyly pucžowarjow na zyłe thdženie k žebi. Wschitz, kiz ſu tam pobylí, ſu počni kħwalby teje spodžiweje kražnoſcze, kotaž je tuta kupa jich wočomaj poſtežowała. Wschitz cžile pucžowarjo ſu pač, hdvž bo ſo mjenami tamničtich městow a wžow, horow, dolinow a runinow praſchachu, pſched jich jaſklyſhantyni mjenami kaž pſched ſamkujenymi potajniſtwami abo pſched ujewinhudanymi hudańczkami ſtali. Wschelazy wneženii ſu wulke naſtaſki a kuihi wo tuthych wſchelakorych a roſdželnych mjenach ſpižali a wudali; ale wſchitke jich poſphytowanja běchni podarnio, dokelž chyžchu hwoje wulkadny i pomožu laczanskeje, abo němiskeje, abo pôlſkeje abo ſamo hebrejskeje rěče dokonječ. Pſchetoz w tym starodawnym čažu, w kotrejž ſu te hacž na dženſniſchi džen ſðžeržane mjenia ſnaſtawale, ujeje ſo žana tuthych rěčow tam recžala. Jenički prawy kluč, kiz tamne, lētſtoſki ſamknijene potajniſtwa wotamknije, je načný herbſki krujan, kuijes farat Jakub Nježwacžidliſki namakal. Wón, wot kotrehož naſcheje Sſerbomjtwo hižo wſchelake lubowane kuihi wobſzedzi a i radoſcžu wužiwa, je něčt tamničše mjenia i pomožu naſcheje Sſerbježin, kaž i naſchej hornjolžiſkej, tak tež i delnijolžiſkej rěčju a i mjenem dawazym waſchinjom herbſkeho naroda jaſnije a žwětle ſwulkadował a i tym wilzy džakahódnú ſklížbu powſchitkownej wědomoſczi wopokaſal. Spodžiwe je, ſo pſchi hiforijſkej wěſtoſczi, ſo je ta kupa hacž do ſta 1168 wot ſamich Sſerbów wobydlena byla, ujeje ſo nicto na tón jenički prawy pucž podał, tamne kaž mornie ležaze mjenia i wodychom herbſkeje rěče ſažo woživieč a je i lētſtoſki dolhej němoty ſažo do ſrčzniwoſcze ſawkaſeč. To je nětko kuijes farat Jakub dokonjal a wo tym wilzy ſajimawu kuihi ſpižal pod napižmom „Das wendische Rügen“. Na to je „Towarſtvo ſa Pomorſke ſtawiſhym a starožitnoſcze w Scđecžinje“ te kuihi je hwojim ukladom wudalo. Hacž runiež ſu te kuihi hakle pſched tſjomi ujedželeni do ſhawnoſcze ſtupiſe, ſo hižo bjes wneženymi a ujewicženymi tež i dalotich krajow i džaknym pſchipoſnačom wo jich wožebnoſczi žwědeči. A kaf ſwježelaze je ſa naſ ſſerbów, ſo je naſcha lubowaná herbſta rěč we wočomaj wěrnje wnežených mužow i tej kuihi ſažo nowe dopokaſmo hwojeje ſamžnoſcze na ſjawne pſchiueſbla, ſo ſamóže powſchitkownej wědomoſczi witane, džakahódné ſklížby wopokaſowacž.

— Sańdżemu żobotu je w Weißez pschedawaćni wołmianyńcich tworow píchi miąższych jědkach woheń naftal, s kótrymž žu żo wschelake wołmiane twory, hukuje atd. wołschkodzile. Na ſboże żo poradži, płomjenja podduſzyc, předy hacž běchu żo rosschere. Woheń je pječza hólczež, kótrž je schwabliczami hrajkaſche, ſaparal. Maczinenja ſchoda něhdže 50 hrivnow wucžini.

— W Budyschskim województwie budżet lata 1914 r. mustrowanie rekrutów 12., 14., 15., 16., 18. a 19. marca rano wot 7 hodzin na Budyschskiej tylejce, w Biskopizach 22., 23. a 25. marca dopoldnia wot $\frac{1}{2}$ 10 hodzin, 26., 27. a 28. marca dopoldnia wot 8 hodzin w Scherachowje. Piatk 29. marca budżet skrócenie.

— Dokelž žu nječasňtvu polečovali, mějachu žo psched Budyskej khostanskej komoru samotwic̄ ſzéhovazý Budysz̄y koz̄zmarjo a koz̄zmarť: Swudowjena Čmochowa rodžena Neumaniez (ſ nemſkeje hale), Alwena swudowjena Haussdingowa rodž. Opitz (ſ města Žitavy), Ernst Werner a jeho mandželska Maria Wernerova rodž. Wawrikę (ſ čerwjeneho jelenja) a Lina Franziska swudowjena Dähnerova rodž. Bachmanniez. Čmochowu, Haussdingowu, Wernerowu a Dähnerowu ſt jaſtwu po 6 nježelach, Wernera ſt jaſtwu na 4 nježele ſaſudžichu, pſčezíwo Čmochowej, Wernerę mandželskimaj a Dähnerowej žo pódla teho polizajſe nadkēžbowanje jako dowomne pſchipóſna.

— Hdyž saúdzeniu žobotu popoldnju Šdžerjanjski pjekar Rychtač i města po žanjach domoj jědžesche, že na zyhelniskej hafy konjej, do jeho žanjow žapschehnjenaj, splošchischtaj a žanje swrózčischtaj. Šchtyri wožobu, w nich žedžaze, že do žněha moržinychu, tola že pšchi tym wobschłodžile njeſku. Konjow ujedaloſto starých taſarmow popadžechu a ſdžeržachu; tež jimaj že žaneje ſchłodžy ſtało njeſe. — Heward mamy najſymniſche wjedro, hdyž wěſtik ſ ranja duje. Věžka je temu runje na wopak. Wětr ſ ranja a wožebje ſ krótkeho ranja je milý, mjes tym jo ſ poľnozy, wjeczora a krótkeho wjeczora ducha. Temu wſchaf tež hinak bycz njeſomože. W krajach ſ wjeczora a ſ poľdonia naž, to je w Amerizy, Žendželskej, w zylej naujeczornej a poľodniſcej Evropje, haj žamo w poľnuznej Afriziž lěžka wulka ſyma knieži. Sa to maja w poľodniſcej a žamo ſyriedžnej Ruskej miłe wjedro. S tcho da že wiſožiež, čežho dla ranjchi wěſtik lěžka jěř a ſtuchi njeje. W poľodniſcej europiſkej Ruskej je ſ džela žueč do čiſta roſtal, tak jo žhyw wobžete njeſku. Duž že tamniſchi ratarjo boja, jo budža žhyw ſchłodžu čerpič, jeli ſo ſrenta ſyma pſchitnže a předy teho žněh ſ nowa njepanje.

S Natarjez. Piątk tydzenia je na tudomnym kniežim dworze 19-lętna bluzobna dżowka Szymanez z Boschez do niesboża pschischla. Hdyż se kwiniażych khlewów hnój nječeſche, w hródzi na khodze mięsny. Wona tak niesbożownie padże, so ſebi pschi tym lewu nohu ſlana a wobwiertiny. Pschicholanki lekar porneži, mjesboženiu hnydom do Budyskieje hojeńnie dowięſcz.

„Malejchęz.“ Na jutrijšu njedželu w tudomnym Wjeliz
hoſćenju pſchipowojedžena ſromadžjna je ſerbſkich ratarjow naſcheje
a woſolnych wſow do khétreho hibanja ſtajla. Budźe drje mało
hoſpodarjow, tifj juſſe doma woſtanu. Wažnoſć wježnych naluto-
waruijow a wupožęceniujow je tež woprandże tak wulką, ſo je pſchi-
kluſchnoſć kózdeho porjadneho a staroſciwego hoſpodarja, ſo wo-
nich bliže wobhonicz. Kaž ſi wěſteho žvrla ſhonimy, ſmćemny ſkład-
noſć, tež wujaſnjenja wo druhich naprawach, kluſazych ſi poſbeh-
nienju hoſpodarſtwa, kluſhęcę. Wježne nalutowarije a wupožęceniye,
po jich ſałozjerju tež Raiffeſenowe mjenowane, ſkutkuja nimale 30
lét we wſchęch ſtronach němſkeho khęzorſtwa ſi wulkim żohowanijom
a ſi nahladnymi wuſpečhami, dokelž ſu wonie jenož potrebitoſćam
małych a ſrénich ratarjow, rjemjeſlnikow atd. pſchimierjene. Tež
w běhu poſlednjeho lěta ſu wona ſi nowa hoborſzy roſſcherile.
W fuſhodnej Schleſyufkej, w Čehuſkim woſrjeſu ſamym naſtachu
ſańdžene lěto pſches 200 tajſkich wježnych poſkadniżow. Naſch
„Sſerbski Hoſpodar“, tifj ſo wot naſchich hoſpodarjow bohuzel
pſchezo hiſcheze tak mało woſkedažbuje, je w Sſerbach tóni prěni był,
tifj je ſzwojich krajanow ſi ſrjadowanju ſpomiennych poſkadniżow po-
honjal. Hdy by tola ſerbſki lud ſkuticznje bóle na hłów ſzwojich
wježnikow poſzluchacę naſuknýł, tifj jemu tola jenož dobre w nowi-
nach a czaſzopisach poruczeja. My Sſerbiſo ſuńy jedyni doſpolnje
rólniſki lud, tifj kežje a tyje ale tež khori a padniye ſi ratařitvom.
Teho dla uježmennych ſo dlicz ſawieſę w naſchim kraju tajke na-
prawy, tifj ſamóža podpjeracę ratařitvo, a to woſebje niž w naſchim
czaſu, hđežez wulkotniſe wiwitly ſzwetowy wobſhod, ſo ſpečhowazh
ſi wužitnym nałożowanijom parneje a elektřiskeje možh w kluſhę
wilkowanja a induſtrijske ſaniczuje woſebje małych a ſrénich ratarjow.
Njedawno czaſtachmy w „Sſerb. Now.“, ſo je ſu w běhu poſledních

pieczę lędżebatów żamo w Budyskim wojsku wjazd haczą 80 burskich statków śhubilo. Hędże żu wonie wostale? Wulzy leżomnościerjo żu je i wjeticha schlapnyli, a jich něhdynski sbożowni wobędzjerjo a jich dżeczi żu, pak roboczeju na dworach, pak dżelaczerjo w fabrikach, w kózdom padże njespokojni njewolniży. A tajich Indži trjeba słoń a czerrwienym internazionalismus ē dozpieżni żwojich smerow. Wschakto żu żo wjedniży sozialdemokratije na wjazd haczą jenej żwojich śhabżonarłów sjanuje wuprajili, najprieho dobycę burski lud ja żwoje ideje, podrycę jeho pobożnoścę, slutniwoścę a dżelawoścę, potom pičnūdże ton czař, io żo hodiż na rospadantach żyrlkow a trónow postajiecz wumyžblym psychichodny stat, uż na żałozku něrjozeho kłęsczijanstwa, ale czołnijefkeho rosumu. Že wulki czař, io żo skončzenie hrożazeho stracha dohladanty, prjedy haczą je pičheposdże. Duż rěka, żo hjenoczic. Muž pſchi miążu dyrbimy wojovacz ja najchce intereszy, a to dozpijemy, hdżż stupam do żwiaſkow, hdżż móženiy żo štrecz a kylincz ē ſtukowanju ja dobru węz. Žane ſtoržby na nětežisze a psichichodne hubjene czařy, žane morkotanie pičeczjivo Bohu a whjchności njesamóžce nam pomhać, to tež njeje ſserbow wąſchunje. Pod heſlom: „Woczi ē njebju, ruzh ē dželi a donvěru ē ſebi“ ſtewoźmy żo ē ſtromadnemu probzowanju ja ſdżerzenje a poſběhnenje ſrijedźnego stawa, jako najkreuziſcheho ſtolpa stata, ja wrócenje ē pobožnoſci, ē slutniwoſci a

ł dżelatwości naszych żerbiskich przedowników. Potom móżemy dowiedzieć się: „Nępuńczeżm nadżiū rjanu, so ho wróćza siole czaży!”

S Kalbíz. Pschi shromadžiūje naszego „Tow. żerbiskich hurow”, 2. februara, wopita naši naši hlowny pschedźyda knies hejmski sapožlanz Kołka i hischeže dwemaj kniesomaj Khrósczaniskeho towarzstwa. Hdyż bě naši f. pschedźyda shromadžiū wotewrili a lubych hośzi powitali, poda śliczbowar sliczbowanie wo ſanđzenym leże. Tute pokaza nam lětka jenož 17,258 hr. 26 np. wudawkow a 17,616 hr. 45 np. dothodow. Sliczbowanie so sa dobre spōsna a sliczbowarnej so f. postanjeniom dżakowasche. Na to mējescie knies Kołka dležschu ręcz, w fotrež napominaſcie f. pschedźelstwu runje w našchim čažu. Dale wón na to pokaza, shto je „Tow. żerb. burow” sa moraliske a materielne sbožo Sserbowstwa hižo wuskuſkovalo, a so hiſcheže može. Pschedźeſcie ſebi, so by burſke towarzſtwo hajilo kwalbu Sserbowstwa: narodnoſez, nabožnoſez a žerbſku maczerniu ręcz. Hdyż bě so hiſcheže wjèle ſtutſkownych naležnoſezow frjadowalo, ſbneži so ſhromadžiūne ſe spěrom: „Naſche ſerbitwo ſ procha ſtawa.” — ſobnſtawow ma towarzſtwo 201.

S Wotrowa. Šanđzeny týdženj jedźeſcie kubler Petr Nowak f. Wotrowa ſe ſanjeni po čelo. Psched Namnowom wotpadnyschtaj wobaj wójnukoj. Dokelž so ſanje po hladzhi ſjedženej drósh njeſtaſtichu, ſchmarnychu konjomaj do nohow. Jedyn kón pschedźe do hrjebeje a ſlana ſebi nohu, fotrež bě so zyle wotwiertnyla a jenož hiſcheže ſa kožu trochu wiſaſte. Na městnie dyrbjachu ſonja ſaklež.

S Kamjenza. Muſtrowanje rekrutow w Kamjenſkim wusvě-hanskim wotkreszu ſměje ſo 1., 2. a 4. měrza rano wot $\frac{1}{2}$ 8 hodzin na třeletni w Polčinu, 5. a 6. měrza rano wot $\frac{1}{2}$ 9 hodzin na třeletni w Kinsborku, 7., 8. a 9. měrza rano wot $\frac{1}{2}$ 8 hodzin na třeletni w Kamjenzu, hdyž budže 11. měrza dopołduja wot 9 hodzin loſzowanje.

S Draždžan pižachu psched nětorymi dnjemi: Wežera ſo w mēſeče nahele powieſz roſſcherjeſche, ſo je ſo w Loſchwizach hrube rubježne mordarſtvo italo. Nětka ſun nadrobiſche wo nim naſhonili: Dopołduja chyžche jedyn póstowu pôželnik knieni ſwidowjenej E. D. Kobrſinowskej, kij w Loſchwizach bydlesche, nowinu wotedač. Pschi tym wón wižeſche, ſo wot wutoru ſhem jeje nowinu pod liſtovu ſaſhežkif naſkadžene, hiſcheže wotewrate njebeču. Durje ſo jemu njevotewrichu. Duž ſo wón naboja, ſo ſunadž je ſo tam něſhto njeprame ſtało. Wón ſwój podhlad Loſchwizskemu polizaſtumu wotſewi. To ſo hnydom f. knieni Kobrſinowskej poda a dyrbjeſche jejne durje ſo moži wotewrież. Saſtojnikam ſo žaſloſny napohlad poſicži. ſwidowjena Kobrſinowska ſkonzowana na ſemi ſ hlowu w myjniuž ležesche. W rukomaj džerjeſche mjetlizu. Krwej na jeje hlowje a wobliežu bě ſe ſhmu žydnjena. Weſte ſo byč ſda, ſo je mordač ſtaru knienju, kij drje bě ſara ſamóžita, ale zyle ſama ſebje žiwa, ſaſtuipivschi hnydom ſe ſekeru do hlowu rubnyk a juſaf, jej hlowu roſſežepivschi, ſ jenym rafom moril. W jeje khežzy nimo njeje nichto njebydlesche; duž bě ſo mordarſtvo derje tak ſtač možlo, ſo nichto drugi ani proſchka wo thym pytnyl njeje. ſenjeſai wychſchi justižny radžiczel wychſchi ſtatny ręczničk Weicher a hamtski ſuđnik dr. Domſch ſtaj ſo f. roſſudženju teje wězy na městno, hdyž je ſo ſtała, podaloj a wſchitko pschedpatalo. Wo mordarju njeje ani ſleda. Jeni menja, ſo je ſkonzowana nědže 63 lět ſtara, druhu ſu ſo 70 lětnu džerža. Pschedwulka ſlutiwiſoſz je njebožownu ſzonu ſamohla, ſo je w ſwoje kheži zyle ſama bydlila a zyle ſwoje hospodařtvo bjes zuſeje pomozý ſama wobſtarala.

S Jamneho. Tudomnemu gmejnſkemu pschedſtejcejerzej Petzhi je ſo pjatk týdženja w gmejnſkej ſhromadžiūne poſchitkowne čeſne ſnamjo na ſhviedženſke wascheinje pschedpodało.

S Radſchowa. Hdyž poſonež tudomnicho piwarza Kreczmarja wónđano po ſanjach piwo do Niſkeje wjefesche, jemu njeſtaloko Niſteje jena ſzonu f. ſejora ſ rucžnym ſanjeniem, ſ wuhſom naſkadženymi, naſcheczo pschedźe. Kreczmarjowy bróſdnuk, morakawę ſkočo, ſzonu ſe ſubam ſa hlowu ſhabny a ju ſ ſemi podtorže. Žona pod ſanje pschedźe a ſo ſ nimi 40 metrow daloko wležesche, pschi čimž ſo jej nimale wſchě mložy ſ koži ſ hlowy ſedriech. ſnjeboženu ſu hnydom do Niſčanskéje wotkresneje hojeńnie dowjefli, hdyž na ſmierz ſhora ſeži.

S Krjebeje. ſ wulfim wobžarowanjom je ſobuſtawu naſcheje wohady pomiesz ſapjelička, ſo naši knies duchowny dr. Sella Krjebianſke farſke ſaſtojſtvo ſloži. Evangelſka wohada w Meranje w Tyrolſkej je ſebi jeho ſa fararja wuſwoliła. ſenjes dr. Sella chze ſwoje nowe ſaſtojſtvo hižo 1. haprleje naſtupicž, jeli ſo pruske

kniežeſtvo do teho ſwoli. Daj Bóh, ſo bychmy ſaſo taſkeho wuſtijnego, žerbſkeje ręcz ſobzneho duchownego doſtali, kaſkiž je naši nětčiži knies duchowny.

S Muža kowa. Hrabja Arnim chze lětſa ſeleſnizu psches ſwoje knieſtvo twariež, ſo moſt drjewo, wuhlo atd. po nej wofyč. Wona ſměje wufku čežt a poindže ſ Hamora do Běleje Wody, do Rölmlyna (na róli) a do Pribusa. Želeſnizu budže něhdže 700 000 hriwnow placiež a dyrbji hižo pschedźodnu naſymu hotowa byč. ſ teho je wižeč, kaf wiſne by bylo, hdyž by ſo ſeleſnizu ſ Budyschina psches ſ Hamory, Wochy do Běleje Wody natwarila, kaž je ſo to hižo lěta dolho namjetovalo. Bojum ſo, ſo je tónle projekt nětčy zhyde do ſady ſtorežem, dokelž budže hrabja Arnim-Mužakowſki, kotrež by ſo uajbóle wo tule ſeleſnizu ſajmač, na ſamžnýmaj nohomaj ſteječ. Čim bôle ſo nětčo wocžakuje, ſo budže ſo ſe wſchej možu ſa ſeleſnizu ſ Rakez psches Wojereczy do Hródka ſtukowacž; hewak wotſtanenaj tež Budyschini a ſyla hornja Lüžiſa wot delich počižnych ſtron wotwiernenaj, a to by wopravdze wulta ſchfoda byla. ſ ſnanu hižo nětčiži pruſki ſejm wobſamknje, ſeleſnizu ſ Rakez do hródka twariež.

S Lutoborja pola Hródka. Žaſloſne njeſbože je ſo 4. febr. w naſchej wſy ſtało. Dželačerka Boganowa bě rano do města ſchla, ſwoje ſchtyri džecži do jſtvy ſamkuwjschi. Džecži ſu ſe ſchwabſiežkami hrjafale, ſ nimi ſož ſapalič a potom ſo plomjenijow nabojawjschi ſa khachle ſleſle, Wſchě ſchtyri džecži, 7, 5, 2 a $\frac{1}{4}$ lěta stare, ſu ſo ſaduſle. Njech je tónle ſrudny podawſ ſ nowa ſ poſučenjom, ſo dyrbja ſo ſchwabſiežki na tajſich měſtiach khowacž, hdyž ſo jich džecži možowacž njemóža.

S Khočebuſa pižaja: Nětka je tež hižo naſcha ſuſhodna wjeſz Bók w Blotach ſwojeho nutſlamarja pomela. Wutoru týdženja bě ſo kowač Sch. w nozy w dwanačzich hodžinach do ſwojeho bliſko pola kerežneho mlyna ležazeho dvora, kij je wot druhich dworow khetro wotſtronjeny, wrobczil. Hižo naſdala wón pschi jaſnym měſacžku wižeſche, ſo bě jene wokno w jeho domſkim wotewrjene. W myſlach hižo na ſwoju ſzonu ſwarjo, ſo pschi tajſej ſymje wokno wocžinjene wotſaji, wón bliže pschedźedſhi ſo ſtróži pytnyjſchi, ſo možno njeje wotewrjene, ale ſo je jena ſchleňza ſ njeho wurečnjenia. Nětka hnydom ſpoſna, kaf wjele je biло. ſ ſ ſkotka roſſudžiwschi wón ſ woknom do jſtvy ſaleſy a ſo ſe ſtarym ſtežakom, kij wſchě loža na ſeženje wižaſche, wobroni. W tym wokonku pak tež hižo chyžche ſo zuſy muž na njeho waliež. Alle ručje ſo roſſudžiwschi wón ſ težakom tak do njeho moryn, ſo nadpadník ſ ſemi padnje. Nětka kowač harn ſehna a ſ pomožu na pomož pschedźeſych ludži ſu jemu radži, paducha wuſwjasacž a w nozy hiſcheže ſ hamtskemu pschedſtejerzej džecž. Tam ſo wutopa, ſo bě paduch ſ Wusterhauſena a ſo bě proſuſ wokolo dundač. Naſajtra ſu jeho do Khočebuſkeho jaſtwa wotwiedli.

Priopk.

* W Draždanach bě jene ſyla ſwójba, kij bě wot ſwinjazecho pleza jědla, na trichim ſkhorila. Žeje Draždanske nowym chedža wjedźeč, ſo je te plezo wot jeneho Žitawſteho ſejmika do Draždjan poſkłane bylo. Powieda ſo, ſo ſu pola teho ſaſtojuiž ſa tež wěžu witali a 40 plezow naſmakali, kotrež ſu do měſtečanſkeje rěſeníje na pschedpytanje poſkłali.

* W Lipſtu ſtaj 12. februara w třežim poſkhodže kheže čižbilo 20 na Draždanskej drósh dwaj młodaj čižowjekai na 41 lětneho pjenježnemu liſtonosherja Breitfelda mordarſki rubježny nadpad wujedźo, kotrež ſo na ſwoje poradžil njeje. Wěž je ſo tafle měla. Poñdželu popołduju bě ſo na 6. poſtkim hameže w Lipſtu pjenježny ſit, ſ pječ ſiglemi ſaſiglowany, kotrež pječa 160 hriwnow wſchijſeſhe, wotedač ſ adrežu: „Knejſej Juliusz Ackermann na Draždanskej drósh 20, III, pola Wechſlera“. Žaſo wotpóſklat na nim ſo wěſty Weinert wudawaſche: ſigle běchu ſ peczastom pižmik W poſkowazym, natłežene. ſ thymli liſtom pjenježnym liſtonosherem Breitfeld do mjenowanego bydla ſtupi, kotrež je poſklužerka Wernerowa, wodnjo na dželko khodžaza, wotnajala, a kotrež jejny ſyun, dželacžer Werner a mechanikus Wechſler ſobu wobhlditaj. Hdyž bě poſtki ſaſtojnik ſaſmonil, ſtajnje próduym khodžazaj Wernerowejje ſyun ſdurjam ſtupi a na Breitfeldowe praschenje: „Je tu knies Ackermann?“ wotmolwi: „Proſhu, ſtupče do komptoiru!“ Hdyž na to Breitfeld do Wechſeloweſe ſtov ſtupi, jeho jedyn młodý čižowjek ſa tył ſhabny a jeho ſ pomožu Werner a mjes dneč ſu ſchwundowanje dele čižbym. Pschi tym jedyn ſ rubježnikow ſpyta, Breitfeldej do dule ſwiaſane rubježnežo do huby tylkycž, tola bu wot tuteho pschi tym ſylnje do poſta ſuſnjeny. Mjes tym ſo liſtonosher pod

mužomaj, na nim kleczažymaj ležesche, wón wośpjet žłowa saſkyscha: „Saczeńh jenož, hewak hmoj ſhubjenaj.“ Pschi tym widzeſche, ſak ja ſchatowym powjaſom czaħaſchtaj. Przed hacz ſo jimaj ſchlachę, jón jemu wokolo ſchije ſeżahnhęz, ſo jemu na ſboże poradzi, na noſy ſkočięz, wokuowu ſchleňu ſi pjaſęzu roſbiez a na haſu po pomož wolač. To bě ſa nadpadniſtow ſnamjo ſi eżekanju Viſto-noscherja do iſtwy ſamknuwſchi, pomaku po ſħodach dele džeſchtaj, taſ ſo ludzom, na pomož kħwatażym, do zħka njenadpadniſtaj. Taſ ſtaſ njeħrażniſtaj twoċħloj, innej tym ſo nadpanjeny kivveru pjenjeſh, jemu pjschedopade — wón mjejeſche hiſčeze 1500 hrinnow piċċi hebi — roſnoſchesche. Viſežanſta polizija, ſo roſumi, ſo i najwiejetſtej dželarvoſęzju prəzuje, iħbiſtritvou ſaħlapmez. Werner weje bydlo pſchedpytujo poliziſtojo peczaſt namakachu, ſi kotrejuz je mentiwy Weinert pjenjeſunu liſt ſafiglował: wón Wedħslerej kħuſcha a bě ſo wot nadpadniſtow ſi figlowanju wužil. Teħo rimija je polizija ſchatowy powjaſ a do kubucha ſawite rubijsktu ſzabu wħala. Pożledniſche je ſi kriju namiačene. Dokelž je li tonoscher jenož dajenj a i loka roſdrapam, je jenož mōžu, ſo je vori, do kotrehož bě nadpanjeny fužnyl, kriawil. W naſtupanju klužnikow ſo ſda wiele być, jo ſtaſ wonaj 19 lětny Werner a 19 lětny pincenjuk Schmidt. Polizija je hac̄ dotal jenož mohla naſħoniež, jo je Werner w požlednim czaħu pſchedzo ſe Schmidtow kħodžil. Psched frótkim fu Werner dla ujewuſtħoſeze, ſi tuthm Schmidtow hromadže iſkużeneje, poħostali. Duż mōžachu hnydom na ġudniſtwe ſi aktow woſiħanje Schmidtowej woħobu ſħoniež. Werner a Schmidt ſtaſ pječa hromadże ſi Viſiſta eżekkoj a pječa na jenym reſtiſtum woſu do Wachawnej jéloj. Zandarrijo a poliziſtojo budža po tajkim w Grimaſſich a Bornaſſich stronach ſa nimaj pħtač dhybjeſež.

* W Spandawje ſu w pôjſtſkim twarjeniu ſobotu w noz̄y čwizu § 10,720 hrivnami ſlotych kramyli. Tačo paduchja ſu pôjſtſkoho ſekretara Stättku wiſlēdžili, kotryž je w tamnej noz̄y klužbu činił. Wón bě pjeniežnū čwizu do kwojeho wobydlenja donieſeł a tam w pinzy pod wuhlom ſhował. Tam ju polizijo, ſa njej ſledžo, namakachu. Stättku ſu hnydom ſajeli: psched jaſnymm dopo-kaſnem wón paduchitwo ſaprečz njemóže. Wón je čwizu pod kwojim mantlom ujedželu rano w 3 hodzinach ſobu wſal. Stättka je hižo dothe ſéta w klužbje; wón je dobru mſdu měl, tola dokełž ſi njerodnymi žóniſtmi wobkhadzeſche, jemu pjeniežy njedozahachu Duž ſa zuſym kublom pſchimacše.

* Na Wandsbeckskej podržnej železničej jedyn offízér na rjadowym městnje stejelice a jedyn druhí knies i napschečež njeho. Jedyn pucžowat, kiz chýzche wós wopusczećic, jeho proschecše, so by jemu kis i pucža stupil, a hdyz jemu tón offízér i pucža njestupi, won jeho na bok stozzi, so mohl i woša. Někt tón offízér ja nim khwataſche a ſebi na dróh wot njeho žadaſche, so dyrbí jemu wotproſkyc. To zivilista nječinjesche. Duž offízér ſwoj teſak wuczeže a jeho do hlowy a do ruky ſrubá a jemu do boka kló. Sranjeny nětko cęgklo khory leži, a ſudniſtvo njemóžesche jeho hiſcħče pſche-
~~hiſcħe~~, so by wot njeho ſbonilo, kaf je ko ta wéz měla.

* Se werje njepodobne nješbože mjeſeſhtaj jedyn nanoženja a njeviesta w Wieslochu w Badenskej. Běſchtaj hižo w žytkvi, hdyž ſhonieſhtaj, ſo jeju duchowny werowarz njejuče, dokež ſtavnikowe papierz. pobratuju. Sſo do kvažneho doma wróćiwſci, chýſchtaj ſo ſa kvažnij wobjed ſyntycz, tola p̄zej ſkobanezy — wobjed bě njeſtym nechtó frantyl. Nješbože ſ rěka ſame pſchinidze.

* В Kölne nad Rhéinom je šo pschi wohnju, ktryž bě w jenej schewzowni wudyril, jena 24lētna žona spalila. Ti wožobý ſi najwyschschého poſkhoda dele do hľubokosče ſkočíchu; čežko ſranjených do hojeńje donjeſechu.

* Farar Kneipp, kotrejž je ſebi ſe ſwojim wodowym lekarſejom ſhwetowu ſławu dobył, ſwoje ſaftoinstwo ſloži. Kneježerſtvo ſchwajzarskeho Freiburgſkeho kantona je jeho ſa profeſzora pathologije a therapije pschi Freiburgſkej univerſicze powołało. Powołany jako dekan nowu ſaložomu lekarſku fakultu ſriaduje; pjenježne hrédky k temu dyrbja ſo ſ lotteriju nabracz, tak ſo budže ſo nowa fakulta hžo lētza jutry wotwricz móž.

* В Ніжній є що на дивортищі се згідно вже ніжсіше стало: Що після хладавськії від локомотивів відмінні, котрі їх дивортищі езак до Глаца відмінні, після машину падиши, котрі є юму хандом хлову, носи та рузи від езака вітчієва

* Na scézhwach syym maju wschelake swérjata czezko czezpícz. Jenemu burej pola Regensburga wscé jeho kury, kotrež běchu s dwora wuschle, w hněh widženie shubinwchi, na jedyn schtom slezachu a ho wjazh domoj namakacz njemóžachu. Na druhí dzeň běchu wscé kury smierfle.

* Wobstarnaj Marzez mandżelskaj w Sünzhausenje wulkej
smy dla żeleśne khachle bjes roły do istwy stajischtaj a w nich
wohen iadżelašchtaj. Esso kamo roshni, so kur je istwy wuczahnyč
ujemđeſeſe, tak so bo 62 lětna žona ſaduſy, muzej paſ je bo hiſeheče
živjenje ſdžeržalo. — So byſhtaj kwoju ſtwizu kuff s woħrewałoi,
Pſaboz mandżelskaj w Ilmentriedže žahle wuhlo na jedyn blach
położiſchtaj, kotryž do ſtwizy stajischtaj. Wobeju člowjetow
naſajtra s wuhlowym dymom jačiňijeneju namakatu.

* В јенеј џомјанеј сајмије пола Ревјена ћу јена ђона а
диве дјечеџи смјерске.

* Małe czajodki wjelkow tu khwilu njeporędko psches mjeſy do ranſcheje Pruskeje pschikhadzeja, ſiutowa ſhma a wyſoki ſněh je hac̄ psches mjeſy honi. W Georgenburgſtich hajniſcheżach ſu do ležnych wžow pschiszcze a tam ſ jeneje hubjeneje hródze dwę wozły rubile. Zeneho psches lež puczowazeho wikowarja dwaj wjelkaj pscheszehaschtaj, kotrymajd ſo jeno ſ tſelenjom wobrō a ſ konjowej speschnoſežu czeckn. Tſi wjelki ſu hońtwjerjo w Georgenburgſkim ležu jatſili, dwaj ſtaj jim czeckloj.

* Bayerški prynžregent je džiwajo na satračnom šumu 5000 hrivnov Mlinčićevi međežančkej radže s postajenjom pschepodacž daš, so by što s tuthmi pjenješami wuhlo a drjewo sa khudych fupilo.

* (Hijo sažo!) W jenej schuleřskiej hospodže w Zülzu ho
hrjedu thdženja preparand hornjeje rjadowejne S. s nathfanthym
revolverom parafše, ho s nim do hwojeho hobschulerja Pfeiffera
měro, so by jeho kuž do hrosy stajil. Na dobo ho revolver spuſčezí.
Kulka Pfeifferzej do čzola praſníz a w czołowej koſci tčazý wosta.

* Syma studzi. Na strazu pola polvroweho magazina w Schießthalu pola Heilbronna tcle dny wuhłodnijena żorna pschi-bęža; wona wojaſej ſ rufi żerjescze a ḥo jako poš ſa czople khachle lehny. ḥdyż chzyczu swérjo ſažo do hwoobodn ypusczeſic, ḥo wonie prjęć njehibaszcze a w czoplek strażnej ſtwie woſta.

* Šsurowa třešťkanza w Dundeeſkej ſathadža a wſchelake džělo pſcheterhniſe. W Walesu je wiele hórníkow wulkeje ſynty dla džělacz pſchecatcz dyrbjal. W hlinových jamach pola Lvoucerala je nje- možno džělacz, a ſtaly ſu ſe hněhom ſawete. Wulka je nusa mjes hudyymi a w wſchelakich wokrjeſzach ſu, ſo by ſo nuſy trochu woba- ralo, ſjawne kuchinje ſaložili a pjenejch mjes potřebných wudželil. W Pooleſkim pſchitſtawje je ſicžba lódzow ſamjerſla; wobkhad na wulkich rěkach je wſchon pſchetal. W Montgomerijſhire je jedyn najeńk w hněyh ſmjerſny, kotrejž bě pſches horh dužy pucž mižny; w Hampshire je na podobne waschnje jedyn bur žinjenje ſhubil. W Westmorelandze ſo na wulke wiezele ſchulſtich džěči ſchule ſa- vréchu. W Schottlandſkej hněhový mječel horjefche, kajtž tam ſa wiele ſet njeponiſia. Šsňeh wiele hodžin doſho padac̄he a to ſi tajfimi hromadami, ſo na železnizach vjazhy jěſdzieč njemóžachu. W Dundeeſkim pſchitſtawje je ſo wiele lódzow ſe ſatraſchnymi wicho- romi wobſchložilo. W Londonje ſu něotſi drožkarjo na ſwojich drožlach ſinjerli. W tu hivili hifchěze žane wuhladhy njeſzu, ſo by ſynta wotmjaſka. Schtož pak je ſi wérje njepodobne, je to, ſo ſu w Londonje ludžo, kotsiž ſo hifchěze pſchi teſle třešťkanzy w ſjawnej wodže kupaja. W Hydeparkſkej kupalni ſu ſo 9. februara 17 mu- žovo kupali, mjes nimi bě jedyn ſchedžiwa, pſches 70 ſet starý. Nje- trijeba ſo pſchispomnič, ſo je ſo ſa kuparjow dyrbjal hafle lód ro- rubac̄.

* Kubleť Vincenzo Paterna w Palermje na sizylskiej kupje hrožerſki liſt doſta, w kotrymž jeho napominachu, wulku mōz pjenjēſ na měſtno jeneje dróhi pſchinjeſč, fotraž do Serradifalco wiedže. S leſcju ſo poſilji poradži, liſtoweho piſarja ſaklapnyc. Sedyn poſiljat, jako bur pſchedraſcěm, a jedyni druhi w měſchinjeſ draczeſe rubježniſej na poſtajenym měſtnje pjenjeshy pſchepodaſchtaj. Míjes tym ſo ton je ſiczeſče, ſo poſiljat na rubježniſka wali a ſ dobowm ſwojim towařſcham ſiwny, kotrž na tě ſwoje revolvry wuczežechu. Pſchemoz woſladavſchi tjo drugih rubježniſyh, kotrž ſ tjeſlbami wobrojeni na laſaný ſtejachu, wiazy krócz wotſeliwſchi čeklithu.

* Někto je větše, jo je podla parolodže "Napoli", v severním moru ponurjeneje, že tež Hamburgska parolodž "Milos" v atlantickém moru s prochom a mochom ponurila. S níej je žo 53 muži tevilo.

* Blížsze powieſze ſe wſchę amerikanskich ſtron furowu ſhmu a hněhove mječeze woſjewuju. Wjele ludži je tam ſmjerſlo. W Florida ſu wjčę ploſh na polach a jahrodach ſaniczene. Schkoda někotre milijony dollarow wuczni. W najſdalenitskich wjezorowych krajinach džiwina ſi ležow cęčka ſebi živnoſć a khowanti w wo- budlennich ſtronach vptaj. Czirjdu wilekow ſo poſaſua.

Dobrowolne puchadżowanie.

Dla dżelena herbstwa ma żo k jawostajenstwu kublerja Michała Janascha w Kumischizach hlujszaze polleńskie kublo čijisko 10 wopalnego katastra a fol. 9 leżomnośnych a hypothekich knihow ja Kumischizy, wobstejaze se sahonow čijisko 8a, 8b, 85, 98, 148, 149, 158, 164, 171, 179, 185, 195, 199, 202 a 221 a se samějnnej polozu sahona čijisko 135 sahonich knihow, 20 akrow 87 prutow = 11 hkt. 22,64 ara wopshijaze a s 447,41 dawskimi jenoſzemii wobeženje, kotraž leżomnoſz je żo wot wježnych grychtow na 18000 hr. taſſerowała,

śdtwórk 28. februara 1895 dopoldnia w 11 hodzinach

na dobrowolne waſchnje na měſci je žamym w Kumischizach na puchadżowanie puchedawač.

S pokazaniem na wundſchenku, na tudomnej žudniſkej taſli a w gmeinſkim kaſchęzu w Kumischizach wuvižazu, puchadżowane wuměnjenja a wuczahwki ſ leżomnoſtneſtich knihow, kaž tež wotpízmo wohensawęſzenſkeho lista a ſapiža wobſedzenſta wopshijazu, ſo eži, kotriž chzedža tule leżomnoſz kropicz, pucheproſcha, ſo mjenowanym džen w postajenej hodzinie do polleňſkeho kubla čijisko 10 w Kumischizach ſeńč, ſwoju placzenjatymoſz dopokufacz, ſwoje ſadzenie wosjewicž a dalsze woczaſacz.

W Budyschinje, 5. februara 1895.

Kralowske hamtske žudniſtwo.

W ſastup: Kunke, aſeñor.

Kedžbu!

Esuſcheny polež puchi 5 puntach po 60 np. porucza

W. Riedel na ſamjeńtnej haſy 1.

Šotki (liny) po 12 np.,
buny = 12 =
jahly = 12 =
hroch = 12 =
grupy = 12 =

porucza C. F. Dietrich.

Puchipomnu ſ dobom, ſo na wjchę twory, pola mje kupjene, 4% rabatta dawam, kotriž ſo ſzde ſte wot 1. haſy 31. dez. wuplaczinje C. F. Dietrich.

Pa. rheinſki
jablukowy lat,
najlepſche maleny,
marmeladn,
dobru měšchanu marmeladu
punt po 40 np.,
najlepſchi ſklonkowy ſchmaderunſ
w tylach punt po 30 np.,
ſi. ſamoſarvarjene brusznizh
ſ zoloram punt po 40 np. porucza

Otto Sachse,
Wilh. Bergera nažledniſ
na bohatę haſy 5.

Najlepſchi
mēd w plastach
punt po 1 hr. 20 np.,
najlepſchi wypuſtežany

mēd

punt po 70 np.,

ſi. miedowy ſyrup
punt po 30 np.
porucza

Otto Sachse
Wilh. Bergera nažledniſ
na bohatę haſy 5.

Wypuſtedawanie
lamowych, czornych a piſaných
draſtowych ifaninow, rukawatych
lazow, koniuznych dekorow a wiele
drughich wezow po ſměſhniſ
tunich placzisnach.

Hermann Beermann
w Budyschinje
na ſnutſkownej lawſkej haſy.

Durſthoffſke kuche droždze
ſtajne czerwne porucza
August Biesold, pjełtſki miſchtr
na bohatę haſy.

Durſthoffſke kuche droždze.

Puchedawańju naſchich ſuchich droždżow, kotraž je dołhe lěta Rupprechtowa na jerjowej haſy w Budyschinje wjedla, chze tuta ſtarobr dla 1. měza t. l. wotedacz. Duž ſmy puchedawańju wot teho czaſa

knjesej Ernstej Glienej w Budyschinje puhi ſitnych wiſach 44

puchedodali.

Budžemt tule i ſchedawańju wſchednje ſ naſchimi ſuchimi droždżemi ſaſtaracz a je čeſczenym ſherbam runje kaž te pola pjełtſkeho miſchtra Augusta Biesolda w Budyschinje porucžam, ſo bychu ſo prawje husto wužiwale.

S poczeſćowanjom najpodwołniſcho

Draždžanska fabrika ſuchich droždżow a ſitnego spirituſha hewak J. L. Bramſch.

55 ml. placgi nowa ſhijaza
maſhina, kotraž je w hla-
dacz a ſo pruh wac̄ ſedzi w Aug.
Schubowej reſtaوارazji na ſwen-
townej lawſkej haſy

Schfornjazy mas,
kožu mjeſku a wodu njepehuſceſatu
czinjazy, w tylach a po waſy tunjo
porucza

kožowa puchedawańja
Reinholda Giericha
puhi mjaſownich jedkach 4.

Howjasu kožu, czelaze kože
kaž wſchē druhę kože po najwyſhich
placgiach kupuje

Heinrich Lange
puhi ſitnych wiſach njeſaloſo
ſherbskeje katholskeje ſorkwe.

Nosaze, ſaniſlaze, koſe, ſajecle,
Ntſhōrjaze, ſunjaze a liſhce kože
kupuje po najwyſhich placzisnach

Heinrich Lange
puhi ſitnych wiſach njeſaloſo
ſherbskeje katholskeje ſorkwe.

Albert Poppe
4 na Mužakowſkej droſy 4
kupuje ſobdu dželbu hadreſcežow,
koſeži, stareho ſeleſa, stareje pa-
vjerj atd.

Esuſcheny polež, puchi 5 puntach
po 65 np.,
kyry polež, puchi 5 puntach po
60 np.,
hadreſcežo, punt po 65 np.,
kuſcheny tučny ſwinjazy brus
punt po 60 np. porucza

Ota Pětſchla na ſitnej haſy.

Richard Neumann
porucza kyry a paſeny

Fhofeji

w najwyſhich wubjerku i naj-
lepſhei dobroſci po najtunliſcie
placgiach.

Puchi wotewſaczu wjetſich džel-
bow ſo poměrnje nižsze placzisny
woblicza.

Tunje

Zigary

kupowanske ſórlo ſa ſaſopſchedawa-
rjow,

tyſaz hižo po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na ſnutſkownej lawſkej haſy člo. 6,
ſtilale na bohatę haſy 28 a na róžku
Lubifſkeje a Mättigoweje droſi.

Puchekupſki wucžobnik
ho pyta.

ſe jutram wucžobnika pyta
Hermann Kunac
w Budyschinje na bohatę haſy.

2 wucžobnikow
ſherbſki ręczazeju a dobru ſchulſtu
wědomoſz mějazeju, ſe jutram pyta
Moritz Mjerwa
puhi mjaſowym torhoſcežu.

Wucžobnik ho pyta.
Sa ſwoje materialworoſte ſhloſy
ſe jutram młodego člowjeka ſ dobrej
ſchulſſej wědomoſz pytam ſ wu-
měnjeniom, ſo dyrbti puchekupſku
ſchulu wopytač.

J. L. Glien w Budyschinje
puhi drjewowych wiſach.

Wucžobnik ho pyta.

ſe jutram 1895 ſa ſwoje ma-
terialowe, ſpirituſowe atd. ſhloſy
wucžobnika ſ wuměnjeniom pytam,
ſo dyrbti puchekupſtu ſchulu wo-
pytač.

E. Glien.

Syſlny hólczež namaka wucžbu
w ſhlebowej, zaltowej a tykanzo-
wej pjełtſi.

El. Bertholda w Buſezach.

Psches žudništvo ma žo na pšchadžowanje pšchedawacž: 26. februara dopoldnja w 10 hodžin. Lehmanez thěža w Małeszechach, na 810 hr. takſer. — 5. haprleje dopoldnja 11 hodž. Budowleniez thěža w Delujej Hórz, na 1800 hrivnowo takſerowana.

Držewowa awžija: 22. febr. dopoldnja w 9 hodž. na Nowo-Pšowjaniskim reverje.

Skladnoſtna kup.

Dželbu wopravdze blébornych remontérčažníkow je štotej kromu, 10 kamjenjathch, po 15 hrivnach jako jara tunje porucža

Curt Jentsch, čažničiar, na ſtronkownej lawſkej haſy 5 pôdla lotterijoweho kollekt. Jägera.

Pſchedawanje a porjedzenje pod ſprawnym rukovanjom.

Rakečanske serb. tow.

„Lipa“

změje přichodnu njedželu 17. mał. róžka w Křižanec hospencu popołdnju w 4 hodžinach swoju měſačnu zhromadžiznu, k kotrejž je knjez Šibak přednošk dobročiwe přilubil. Duž prosymy wo bohaty wopyt. **Předsydſtwo.**

Do Lippje!

Njedželu 17. febr. 1895 budža reje, ſi dobom budže ſo **čoſto** piwo točičež. Pschezeluju pſche- proſchuje **Loda.**

Hejtmanow, dželacžerſke žwójby, rólnych pohončow, kuchařki ſa czeledž, ſtrivne, blužobne a džeczaž holzy, blužobne a hródzie džowki pyta **Hehnoldowa** w ſlotu jehnecžu.

Pohonežojo, dželacžerſke žwójby, blužobne a hródzie džowki ſo hnydom pyta. Dalsche wukasja **E. Lebelt** pſchi žitných wifach 9.

Kuchařki, blužobne, kuchinke a ſtrivne holzy, hródzie džowki a tafle k ſtrivniom, wotrožkow, ſrénkow, rólnych pohončow a wolazjach teho runja hnydom džofki pyta pſchitajaza žona **Schmidtowa** na herbskej haſy 7 po 1 ſthodze.

Pjekatskeho wucžobnika

k jutram pyta **E. Schuka** na ſtronkownej lawſkej haſy 36.

Hólczež, kotrejž chze mlynſtvo na wukunyč, móže do wucžby ſtupicž w Kronežanskim mlynje.

Pschi Budyskej rataſkej ſchuli a Radaſkej a ſahrodniskej ſchuli i njej ſjenocženej, ſo nowe ſchulſte ſloto póndzeln 22. haprleje t. l. ſapocžuje. Samolwjenje ujech ſo ſčažom pola podpižaneho ſtanje. Direktor **Brugger.**

Serbski wječor

wuhotowany wot

Serbskeho towarzſtu za Khwaćicy a wokolnoſć jutre njedželu 17. džen maleho róžka w Wjelic hospencu w Małeszechach.

Swjedzeński porjad:

I.

Serbske džiwadłowe předstajenje:

- a. Nankowe ſkórnię.
- b. Kak Pětr lěkari.

II.

Piwna zabawa z rejemi.

Wſitecy Serbjo a Serbowki z blizka a z dałoka so na tutu

žadnu poskičeňku w lubej serbſcine nanajwutrobiňo ppreproſuſa

Čisty wunošk je za dobročelski ſkutk poſtajeny.

Započatk wječor w 7 hodžinach.

Zarjadniſto džiwadłoweſto wotrjada
Serbskeho towarzſtu za Khwaćicy a wokolnoſć.

Pobocžne Towarſtu ſſerbskich Burow w Małym Wjelkowie

jměje njedželu 17. februara popołdnju w 4 hodžinach w Kobaniz hoſćenzu ſhomadžiunu, w kotrejž budže knjes plahowanſki inſpektor dr. Gräf. wo hródžne pſchiprawje rečecž.

Pſchedkndſtwo

Pſchepröſchenje herbskich ratarjow do Małeszech!

Wichtyž herbszych hospodarjo naſcheje a wokolnych wſow, kaž tež gylce Maleſchanſteje wožady ſo najnaležniſcho pſchepröſchuja, ſo jutre njedželu 17. džen maleho róžka popołdnju w 3 hodžinach w Wjelz hoſćenzu w Małeszechach ſeńcz.

Knjes kubler ſſmoła je Spyež, ſaložer a pſchedſtejicžer. Hodžiſteje nalutowarňe a wupožčerňe, je dobročiwinje pſchednoſtih wo: Šaloženju, ſaměrach a ſtutkowanju wježnych nalutowarňujou pſchilubil. — Po pſchednoſtch dybri ſo, ječzeſli Bóh, hnydom podobna poſklađniza ſa Maleſchanſtu wožadu ſaložicž.

Szejniſti ſapóžlanz **Michał Koſla**, pſchedžyda Khróſčanſteje nalutowarňe a wupožčerňe. Kantor emer. **Vartko**, poſklađniz Malo-Wjelkowſteje nalutowarňe a wupožčerňe.

Towarſtu ſſerbskich Burow.

Hoſtwa ſhomadžiſna budže ſobotu 23. februara popołdnju w 1 hodž. w Gudžiz hotelu w Budyschinje. 1. Větna roſprawa a pſchelad towarzſtoweho ſamoženja. 2. Pſchedžydojo pobocžnych towarzſtow a druž, kž ſo k temu wuſteja, njech krotke pſchednoſtch w naſtrupanju ſwojich towarzſtow abo wo naſežnoſtach poſkliwkoweho herbskeho ratarſtu ſobu pſchinježu. 3. Wſchelcžiſnu ſa naſcheho čaža a eventuelne namjetu. Hoſežo ſu witani. Wo bohaty wopyt proſhy

hłowne pſchedkndſtwo.

Derje poručený **knježi hejtman**, kotrehož žona dybri ſkótnie hoſpodatſtwo wobſtaraež, ſo ſa tudomu ſörbarck k 1. haprleji pyta.

L. Günther, rycerſkublowy naſeñk w Grodžiſtežu poſa Wobſborca.

3—4 mlode dželacžerſke žwójby do trajneho ſymſkeho a ſetnjeſteho džela pſchi darmotnym wobydlenju a běrnach pyta knježi džowki w Dělnim Hbjelkemu poſa Wobſborca w Saksie.

Sſerbskeje rečze móžneho
wucžobnika
pytataj
Ginzel a Ritscher w Budyschinje,
kolonialtworowe
a spirituoſowe klamy.

Hólczež, kotrejž chze pſekaſtvo na wukunyč, pyta Aug. Dernosched, pſekaſki miſchtr w Budyschinje.

W kralovſkej dwórfke pſekaſti w Draždžanach ſo bližſche jutry rěkný, ſyliu hólz jako wucžobnik pyta. Dalsche je ſhonicž pola **C. Ryhtarja** w Budyschinje na hospitalſkej haſy 2 po 1 ſthodze.

Rečbu!

Ssyn ſprawneju ſtarſcheju, kotrejž chze rěniſtvo na wukunyč, móže do wucžby ſtupicž pola Pawoła Johna w Klufku poſa Hucžinu.

Hólczež, kotrejž chze ſlampnaſtvo na wukunyč, móže do wucžby ſtupicž pola Koſchenthalera na ſchulſte drožy 1.

Wucžobnika pyta wojskaſki miſchtr **Rječla** w Radworni.

Wucžobnika

pyta **M. Koſla**, kwětkowý a wikowanſki ſahrodnik w ſsmječkezach p. Kamenza.

Džicherſkeho wucžobnika k jutram pyta **August Warnacž** w Panzech pola Hornjego Wujeda.

Jedyn wucžobnik móže jutry do wucžby ſtupicž pola wikowanſkeho a kwětkoweho ſahrodnika Hermanna Droſchuka w Budyschinje.

Vierarſkeho wucžobnika pyta Richard Pſennigwerth w Budyschinje na ſamjetnej haſy 13.

Najwutrobiňiſhi džak.

Widhikim lubym pſchepröſlam a inatym ſ bližka a ſ daloka, kotrejž ſu naſu pſchi ſſkladnoſci naſu bléborneho kwaža ſ darami a ſertnym a pižomnym ſbožopſhečom jara ſwjeſelili, najwutrobiňiſhi džak prajimoj.

W Stróži poſa Wulfich ſdžarow. Kubler Jan Niencz a mandželska.

Wutrobiň džak.

Widhikim lubym pſchepröſlam ſa bohate dary a ſbožopſhečza, kotrejž ſu ſo naſaj pſchi naſu ſlotym kwažu doſtale, wožebje wifikovo doſtojnenu knjeſej fararjej Gólczej w Rakezach ſa jeho rjanu požohnowſtu rečž, kaž tež ff. wucžerjomaj **Pánsky** a **Birnidzej** a ſchulſtej mlodoſci ſa poſběhače ſhérliu ſhój najwutrobiňiſhi džak prajimoj.

W Stróži, 12. februara 1895. **Matěj Vartuſh** a mandželska **Maria** rodž. Míklez.

(K temu čiſlu pſchiloſha.)

Bschiloha f číslu 7 Serbskich Nowin.

Ssobotu 16. februara 1895.

Cyrkwienske powjesée.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje njedzelu rano w 7 hodz. farat dr. Kalich herblku spowiednu riež, $\frac{1}{2}$ godzin diaconus Rada herblke a w 10 godz. němiske predowanie.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Koral August Milla, dzelaczer w Něwpezech, s Mariu Rieczęz tam.

W Katolickiej zyrlwi: Josef Novak, fabrikstki dzelaczer s Budęszem, s Hanu rodz. Mikez.

Křečen:

W Michałskiej zyrlwi: Jan Jurij a Maria Lena, Jana Bohuwera Hencza, kamenieczebarja na Židowje, dwójnikoj. — Jaromir Drylem, Koral Augusta Hoblanta, pietarskiego miętcha w Dobruschi, s. — Oskar, Jana Bohumila Hoblfelda, kublerja w Toronzy, s. — Koral Ernst, Jana Augusta Hejdusche, dzelaczerj. w Czichonach, s. — Hana Maria, Jana Handrija Hilbenza, palera w Delnej Linie, dž. — Frieda Emma, Handrija Jeremiasa, dzelaczerja na Židowje, dž.

W Katolickiej zyrlwi: Rudolf Otołek Włazława Kuchara, kowarjo w Debęzech, s. — Wilhelm Feliz, Augusta Miltawicha Rehorla, molerja, s.

Zemrjeć:

Djeti 6. februara: Maria Bernhardtez, njebo Jana Koral Othy, fabrikaria w Dobruschi, wudowa, 71 l. 3 d. — 8. Jakub Graf, privatier, 76 l. 9 m. 22 d. 12. Frida Elsa Hedwig, njebo Koral Augusta Unger, fabrikaria na Židowje, dž., 7 l. 3 m. 11 d. — Chrysta rodz Michanez, Handrija Hejny w Něwpezech, mandzelska, 63 l. 11 m. 23 d.

Placzisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 3487 metrow.	W Budyschinje 9. februara 1895				W Lubiju 14. februara 1895			
	wot hr. np.	hacj hr. np.	wot hr. np.	hacj hr. np.	wot hr. np.	hacj hr. np.	wot hr. np.	hacj hr. np.
Pšcheniza	6	76	7	90	6	65	7	—
	6	47	6	62	6	24	6	59
Rožta	5	63	5	69	5	38	5	50
Jeczmien	6	7	6	43	6	7	6	27
Wólk	5	35	5	50	5	10	5	40
Broch	7	50	11	11	8	50	9	50
Wola	9	3	9	44	6	—	7	50
Zajch	12	—	15	—	10	50	13	—
Leiduscha	12	—	15	50	13	50	14	—
Véry	1	70	2	—	1	70	2	—
Butra	1	80	2	40	1	70	2	10
Pšchenicza muła	6	—	14	50	—	—	—	—
Ržana muła	6	50	9	50	—	—	—	—
Sýno	2	20	2	50	1	80	2	20
Sáloma	17	—	20	—	16	—	19	—
Prožata 655 shtul, shtuka	9	—	17	—	—	—	—	—
Pšchenicza wotrub	3	75	4	75	—	—	—	—
Ržana wotrub	4	—	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placzisze: kóz pšchenicza (bela) po 170 puntach 11 hr. 49 np. hacj 11 hr. 73 np., žolta 10 hr. 99 np. hacj 11 hr. 25 np., kóz rožki po 160 puntach 9 hr. — np., hacj 9 hr. 10 np. kóz jeczmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np. hacj 9 hr. — np.

Na Burch w Budyschinje pšcheniza (bela) wot 6 hr. 80 np. hacj 7 hr. 6 np., pšcheniza (žolta) wot 6 hr. 50 np. hacj 6 hr. 62 np., rožka wot 5 hr. 66 np. hacj 5 hr. 70 np., jeczmien wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 50 np., wólk wot 5 hr. 20 np. hacj 6 hr. 40 np.

Druzdzinsle mięszone placzisny: Hovjada 1. družinu 66—71 hr., 2. družinu 62—65, 3. družinu 45—50 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne žwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čzelata 1. družinu 60—70 np. po puncze rěneje wahi.

Wiedro w Londone 15. februara: Vjerjenje.

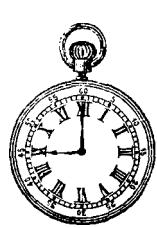

Franz Marschner

čažnikar w Budyschinje

čo. 9 na bohatzej haſy čo. 9

živoj slad cjažnikow a cjažniwo-
wych rječasow dobrożiwemu wob-
ledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pšchispomnjenje: Riežu herblski.

W wudawańi „Sserbskich Nowin” ſu po 1 hr. 50 np. dostacż:

Aherlusche a spewy Petra Milota.

Wosjewjenje.

S tutym k wjedzenju dawam, ſo wot dženža rabattowe marki a rabattowe knižki jawedu a ſo kózdy, kotryž pola mie twory ſa ſwoje hospodařtvo kupuje, kóz lěta bohaty dobytk dostanje.

W Budyschinje, 1. februara 1895.

Ad. Rámsch.

K konfirmaziji porucžam čorne draſtne tkaniñy

w njeplchrinjonej rjanej tworje po najtunisich placzisnach.

Czistowolmjané
hladke a muſtrowane tkaniñy
meter po 80, 100, 125, 150, 175, 200 np. atd.
Richard Gautzsch
na bohatzej haſy.

W pschedawańi ſo herblski rieži.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoscheza a bohateje haſy
(w lécje 1810 ſaložena pschedawańja)
pschedawanska ſažada: Krucze sprawnje, jenož lhmane,
placzisny hódne tworj,
porucza: zwjern, wſchě druzin̄ hantow, wol-
mjane a bawmjane ſchtrykovanske psche-
dzeno, ſchtrympy, ſoli, rubischeza, ſchaw-
lowe rubischeza, ſchlipſy, ſhornarje, psched-
koſchliki, gumijowe ſchaty, ſchorzuchi, ſpor-
towe a normalne koſchle, ſpódne koſhlowy
a t. d. a t. d.

P. Ludwig

pschedawańja parfümerijow a mydłow.

w Budyschinje w ſupníz̄ pſchi radnej pſinž̄
1 na ſmuklovenej lawilej haſy 1

porucza ſwój wulki ſkład mydłow ſa hospodařtvo a k myčju,
móskove twory, parfümerije (němiske a franzomske atd.)
ſož tež koſettowe wěžy wſchě druziny (tež jako dary ſo
heđoze) ſa najlepších fabrikow po tunich placzisnach.

Pſtiipemnenje: Pela m:e ſu wſchě wěžy k dželaru
papjerjaných ſwětkow dostacj.

Spěvarſke

herblski a němiske, w najnowisich wožobnym ſwiaſku ſ cjeſlazeje fože,
faž tež w jednorých trajnych ſwiaſkach, modleſſe, konfirmazis-
karti, pěznejenske albumy, pižanske albumy, ſwětki do wopom-
něnisch knihow w wulkim wubjektu po tunich placzisnach porucza

Gustav Rámsch,
knihivjaſenja na bohatzej haſy 25.

Czorny dwójzy scheroki Kaschmir

jara rjant czorni a derje ho noszazh; poruczam

starý lóhež po 45 np., meter po 80 np.,

=	=	=	60	=	=	1 hr.
=	=	=	70	=	=	1 = 20 np.
=	=	=	80	=	=	1 = 40 =
=	=	=	90	=	=	1 = 60 =
=	=	=	1 hr.	=	=	1 = 75 =

starý lóhež po 2 hr., meter po 3 hr. 50 np.

Emil Wehrle na jerjowej haſy.

Kormjazy a wobžerny pólver ſa ſwinje.

Pſchi porja wobžernoſcę a ſ tym tworjenje miaſza a tuka ſpěchuje.

Zenož woprawdžity dostačz w měſčjanſkej haptuzi w Budyschinje w tyſkach po 50 np. Wukazanje wo nałożenju je pſchi położene.

Korneburgſki ſkótziwiaſy pólver

Po dohoſtym naſhonjenju jako najlepſchi ſkótziwiaſy a ſeo-waſy hrédk ſpōnath.

Zenož woprawdžity dostačz w měſčjanſkej haptuzi w Budyschinje w roſkach po 1 hr.

Sſwoje ſnate
najlepſche palenzy jednore a dwójne, poruczątaj jara placzisnym hōduo

Šchicha a Rječka na ſwontownej lawſtej haſy w Budyschinje.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa pſchi miaſzowym torhoschežu. Destillazija ſnathch dobrzych likeroſ po starých tunich placzisnach.

Nowe turkowske ſlowki porucza tunjo

Otto Sachſe zich. Bergerowy naſlednik na bohatej haſy 5.

Heinrich Lange

11 pſchi žitnych wilach 11 perucza ſwój ſkład hotowych kožuchow a wſchēch družinow kožow dobrociwemu wobledžowaniu.

Kožuchi ho po mērje rucze a tunjo ſechiſa a ho tež wuporiedža.

Proſata na pſchedan.

Proſata běleje Yorkſhireje a tež čornopisaneje Berkſhireje ražy, kotrež ho jara ſoklo wukormja, ſu pſchezo po člažeji pſchimierjenych niſtich placzisnach na pſchedan na kněžimaj dworomaj

w Budyschinu a pſchimierzach.

starý lóhež po 1 hr. 10 np., meter po 2 hr.,

=	=	=	1	=	20	=	2	=	10 np.
=	=	=	1	=	40	=	2	=	45 =
=	=	=	1	=	50	=	2	=	65 =
=	=	=	1	=	70	=	3	=	— =
=	=	=	1	=	80	=	3	=	20 =

Piza ſa ptacžki!

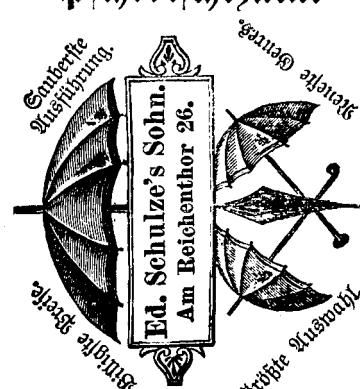
Nipil, czornik, blychezawku, laue ſzymjo, ſkolotowe ſzymjo, wowlz, wowlzne kropicžki, ſyre, běle a ſenegalske jaſhy, ſonopej, zyl a ſamany, mat, běly a módry, mrowjaze jeſla, ſyry rajz, ſorna ſlonečných rózow, ſemiske worjechi, derje a ſchpatniſhho měſchanu pizu ſa ptacžki porucža

Ida ſwid. Scholczina

15 na ſwontownej lawſtej haſy 15.

Wſcha moja ptacža piza je ho 10. dez. 1894 w tudomnej kana-riſkej wuſtajenzy ſ 1. mytom wu-ſnamjenila.

Pschedeschčníki

Vorjedzenje a poczehnjenje w mojej pschedawaci.

Wyzkorukata ſchijaza maſchine

Bisolda a Lodi je najlepſha a najkharmaňšha ſa ſwobuſuſremježli-niſke dželo. Sa jeje hōnoſcę dolhe lēta rukuju.

Schijaze maſchine wſchēch družinow ſo wote mnje wuporiedžea. Stryko-wnaſke maſchine po fabrikſkých placzisnach pſchedawam.

Richard Otto, mechanik na hornczefskoj haſy 18.

Kaſchče

we wſchēch wulkoszach a družinach porucža pſchi potreboje

Arthur Jannasch na Hoſchiz haſy a róžku ſeminarskeje haſy.

Pſchedawanje a vorjedzenje wſchēch družinow czaſznikow. Placzisnym najtuňſhho a rukowanje na dwě ſeče.

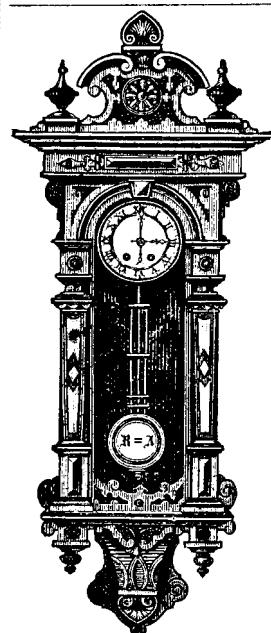
Gustav Mager, czaſznikar 11 na herbſkej haſy 11 pſchi starých kaſarmach.

Rachlowa hornicženja H. R. Teutschera w Budyschinje na kamjentnej haſy 33.

Poruczam ſwój wulki ſkład Rachlow wot jedno-rych ſtwinskich tepjenskich Rachlow, czeledžinskich Rachlow a warjenskich maſchinow, kaž tež wſchē ſ nim ſkluſhaze želesne džele po najtunischiſh placzisnach.

Sa lēpsche ſtvy, běle a ſtaroněmske Miſchnanske Rachle we wſchēch barbach a wulkoszach poruczam, kotrež ſa dobre a trajne dželo rukuo, ſtajam.

Rachle, rohy a rohy ſ pěznym wodženjam a wubrafrowane Rachle ſu ſtajnje tunjo na ſkładze.

Ernst Herkner,

čaſznikar w Budyschinje

na hōwnym torhoschežu 8.

Wulki ſkład wſchēch družinow czaſznikow, czaſznikowych rje-čaſow a viſkadlow po naj-tunischiſh placzisnach.

— Vorjedzenje tunjo. —

Réczu herbſki. —

Slódke palenzy

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np. porucža

Moritz Mjerwa podla Pětrowſkeje zyrkyje. Destillazija ſnathch dobrzych palenzow po starých tunich placzisnach.

Heblowane ſhpundowaniſa

ſyle ſuſe, 24 a 30 mm. ſylné, pſchedawa tunjo

Fr. Holbjan w Budyschinje pſchi dwórnischiſh

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kóždu sobotu.
—Štvortlétne predplatna wudawařu 80 nř. a na
němských pôstach 1 nř.,
z přinjesejnom do domu
1 nř. 15 nř. — Kóžde
čisto placi s nř.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číslo Smolerjec knihicíceňje w mäcienym domje w Budysinje.

Číslo 8.

Sobota 23. februara 1895.

Za nawěštki, kiž majá
so w wudawaři „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedać, placi so wot
maleho rynčka 10 nř. a
maja so štvortk hač do
7 hodž. vječor wotedać.

Létnik 54.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Swjaſk ratarjow je ſebi khějora ſaſo ſdobil. Poňdželu je khějor depuzajju „swjaſka ratarjow“ w pschitom noſeſi miniftra ſnitskownych naſežoſzow a ratařtwa pschijal. Depuzajju wjedniſ a swjaſkowý pschedbyda, tñies ſ Blöz, adreſu cži- taſche, ſ kotrejž 200,000 němskich ratarjow ſlub njeſaklateſje ſhvérnoſeſje pschi trónowych ſtchodženſtach ſloža a wo khějorowe ſhvýſchenje ſa ratařtowu nuſu proſcha. Adreſa na namjetu w wopomněnſkim ſpižu, po ſhvědomithm wobhovjenju cžinjene, poſkaſuje. Němske ratařtvo ſo wo byče běži; ſ nim ſteji a ſ nim panje pschichod Němskeje. Duž swjaſk ſa wohrožene němske ratařtvo wo khějorowu mōznu pomož proſhy. Khějor adreſu pschijawſhi wotmolvi: „Po pschikladže narańſhopruſtich ratarjow, kotsiž loni w oktoberje ſe mni pschijndzechu, ſeze tež Wy pschijchli, ſo byſcheze mi ſwoje pschecza ſjewili. Hdyž Waſ ſchijimam, je to Wam ſ dopokaſmom, ſak ſhwěru ſo ſa lepsche ſwojich burow staran, a ſo moje ſlouvo, ſo ſu moje dirje kóžemu poddanej wotewrjene, žane hole prajenie njeje. Eſo prožujo, ſebi ſamemu pomhač a cžiſteč, na ratařtvo kłocazý, wſchitkim ludowym woschtam roſjažnicę, ſu ſo ſobuſtawu Waſchego ſwjaſka w ſańdzenym ſeze k agitaziji ſe ſlouvo in a pižmom ſawjeſč dale, kotsaž dowolne mjeſhy pschekroživſchi dyrbjeſche moju krajnowótzu wutrobu hľuboko ſrudzicž. Dženža paſ ſeje, runje kaž moji narańſchi Brufazý, tole poſtuƿowanje ſaſo porjedžili. G pschedſtejazeho ſwołanja ſtatneje rady, kotrejž ſo wſchě na to ſo požahowaze praſchenja k wuradženju pschedpoſoža, budžecze widžeč, ſak ſo prožujo, ſo bych ſe ſobuſtowanjom ratarjow wſchě ſtarow (ſchtantow) něſhto ſpomožne ſa poſběhujenje ratařtwa wuſtukoval. Moja krajnowótza rada na to dže, ſo bych ſwjaſtowe ſobuſtawu wſchě halekowazeje agitazije ſo wostajile a ſ dowérjeniom na dželo ſtatneje rady ſhladowale. Proſchmy Boha, ſo ſo tole prožowanje na ratařtowwe ſbože poradži, a ſo by ſo Wam dobre léto wobradžilo.“ Na to khějor hſchče ſ někotrymi knježimi ſ depuzajje rčeſche, da ſebi roſpojedzacz, ſajte ſaſtoſte napravu k wofſtronjenju ratařtowweje nuſy ſebi pschaja, a na to poſkaſa, ſo kaž pola naſ, tež w druhich krajach ſ ratařtowmu hubjenje ſteji. Khějor ſo nadžiſeſche, ſo budže ſtatna rada, kotsaž ſo w blížſtym čaſu ſwola, tole praſchenje doſkladnje roſpoſominacž, a živje pschejſeſche, ſo bych ſo wobſtejnoscě podesžeženeho ratařtwa bóřiſ ſo lepſchiſe.

— W khějorowym ſejmje, kotrejž ludowi ſaſtupjerjo ſ wjetſcha jara ſlabje wopytuja, hždo nježele dolho wſchědnuje wjelje rčza a mudrija, ale ženje ničo khmane njeſamknu. Pjatok ſo wo na- mjeſeče někotrych konſervativnych ſapóžlanzow jednaſche, po kotrejž ma ſo ſpýtacž, ſaſo dwójmu měnu, to je ſlotu a hľebornu, w Němzach ſawjeſč. W tu khwilu mamy ſlotu měnu, ſak ſo wſchě plaežiſny po ſlocze woblicža. Pschecziwny ſlojeſte měny nahlad ſaſtupuju, ſo ſlotu měna na poſchitkowne ſikowanje ſchťodnie ſtutkuje a ſo ſo wobſebje ſitne plaežiſny w Němzach ſi njej dele cžiſteča. Na internaționalnym kongreſu dyrbji ſo ſawjeſzenje dwójne měny namjetowacž, a němske knježerſtvo dyrbjal o wſchě knježerſtwa pscheproſhyč, ſo pschi tymle kongreſu wobdželič. Khějoritvový fanzlet wječich Hohenlohe ſtajerjam namjetu wuhlađu na to cžinjeſche, ſo ſnadž ſo knježerſtvo njeby ſapowjedžilo, tajki kongreſ powołač. — Poňdželu pschi wuradžowanju wo khějoritvovym ſawjeſzenſtum hameče ſapóžlanz Auer knježerſtvo napominaſche, ſakón wudželacž dacž, po kotrejž měl kóždy ſawjeſzenh 70. ſto dokonwſchi prawo, starobnu

rentu doſtačž, a po kotrejž měla ſo tym, kotrejž njeje mōžno, ſebi poſoju ſwojeje ſtěneje mſdy ſaſlužicž, invalidna renta pschi ſwolicž. Šapóžlanz Gröber namjetowacž, ſo bych ſo w pjenjeh ſtarobněho invalidneho ſawjeſzenja bóle hač dotal na ratařſki kredit a na twarjenje dželacžerſtich wobhdenjom naſožile.

Ssrjedu ſo ſwobodomylní ſapóžlanz ſ někotrymi konſervativnymi do wotreho roſtrečenja dachu. Na dnjowym porjedže namjet ſwobodomylního ſapóžlanza Bachnički ſtejeſche, po kotrejž dyrbji ſo khějoritvo ſa to ſtaracž, ſo ſo w Mecklenburgskej ſkónczniſe konſtituzija ſawjeſze. Šswobodomylní ſapóžlanz Richter pschi tym na to poſkaſowacž, ſo je ſo pschi poſledních wólbach do khějoritwo weho ſejma w Mecklenburgskej, w kotrejž nimale žaneje induſtrije njeje, 33,000 hložow ſa konſervativnych, tola 67,000 hložow ſa ſwobodomylních a ſozialdemokratich kandidatorow wotedalo. Richter mecklenburgskej ſapóžlanzow, kotsiž běchu pschecžiwo temu protestowali, ſo by khějoritwo ſejm Mecklenburgskej konſtituziju pschinuſoval, wužmeſchuj ſe wobſtejnoscě wobſkwiſli. Wobhdeſtvo w Mecklenburgskej by wotemrjelo, hdyž by ſo tam tak jara wjelje njemandzelskich džecži njenarodžilo. Mecklenburgska ſo ženje wo němske khějoritvo wjelje ſtarala njeje. W lěze 1866 wona ſwoje wóisko na wójnu poſblač ſiembožeſche, dokež k wojeſtſtim čaplam ſchpotki pschijſhite njebožechu. Šapóžlanz Bachnički ſawjeſče, ſo Mecklenburgska ſejm ſe ſkónczniſe wotpoſaka. — Namjet zentrumſkeje ſtrony, ſběhnenje jeſuitkeho ſakonja žadazý, ſo ſ wulkej wjetſchinu pschiſa.

Schtwörtk ſo wo nowym tobakowym dawku jednaſche. Sa njón ſo ſ cžejka wjetſchina namaka.

— Po wobſamkuijenju nowych ſikowanſtich wuežinjenjow ſi Rúſkej a Awſtrijskej měnjaču, ſo budža ſ tejule krajow ſ hromadami ſitno do Němskeje wſyčez. Tole woežafanje je ſo jako mylné wopokaſalo. Runje na wopak je ſo ſtaſlo. Pschivoženje ſita ſi Rúſkeje a Awſtrijskeje je wot wobſamkuijenja nowych ſikowanſtich wuežinjenjow ſtajne wotebjeralo. Rúſka ſo w ſwojim ſitno ſaduſky a dyrbji pschihladowacž, ſak druhe kraj, kotrej Němskej žanyh ſikowanſko-politiſtich konzeſhijow cžinile njejšu, kaž na pschiklad Argentinska, poníženje ſitnych plaežiſnow wužiwaſa, němske ſiki ſe ſwojim ſitom na ſtopa a ruſke a awſtrijske ſitno na ſad cžiſteča. Schto Němskej pomha, ſo ju runje kraj ſak Argentinska psches měru ſe ſitom ſaſtaraj. Rúſka a Awſtrijska widžitej, ſo ſtej ſo ſikowanſtimi wuežinjenjemi ſrěſalej, duž budžetej ſo paſcž, hdyž jich cžaſ ſotběhnje, ſ nowa němskej induſtriji konzeſhije cžinice. Tymle njeponěřim wobſtejnoscě mohlo ſo wotpoſhač, hdyž by ſo w Němzach ſitny monopol ſawjeſl. Knježerſtvo mohlo potom po ſwojim wuſdacžu ſitno tam ſupowacž, hdyž by to džiwaſzy na politiſe a hospodařſte wobſtejnoscě najpſchihodniſche bylo. Hdyž by ſo ſitny monopol na tajke waſchnje wjedl, njeby ani Rúſka ani Awſtrijska pschecžiwo njemu protestowaſa. Wſchě wulke napinanja, kotrej někole ruſke knježerſtvo cžini, ſo by ratařtwu pomhalo, ſupowanje ſita ſa wóisko psches ſtat direktnje wot burow, poníženje plaežiſny ſa wozjenje ſita na ſelesniſzach atd. ruſkemu ratařtwu daloko tón dobytk njeſchinjeſhu, kaž by to ſawjeſzenje němskeho ſitneho monopola ſamohlo. Hdyž budža ſo w khějoritvovym ſejmje wo ſitnym monopolu jednaſč, budža ſo jeho pschiviswarijo wobſebje na to poſoļacž, ſo ſo ſ nim pschivoženje ruſkeho abo awſtrijskeho

žita njeponješchi a so t ho dla taj krajej nješmějetej pschicžin, pschicživo sawiedzenju žitn ho monopolu protestowac̄.

— Rajstaršča a najnahladnišča sozialdemokratiſta towarzstwowa dželačnja, towarzstwowa pječatnja w Hamburgu, kotaž ſo čiſe po sozialdemokratiffich ſaſadach wjedžesche, je bankerot ſežimila. Pratham ſo, kak móža ſebi ſozialdemokratojo ſwažic̄, wudawac̄, ſo by w jich ſtac̄e wjeho po naſlēpschim rjeđe ſchlo, hdyž hižo pjetarija, po jich ſaſadach ſaložena, njeje wobſtač mohla? Tež druhe ſozialdemokratiſke towarzstwowe dželačerije ſu po krótkim wobſtaču ſaſchle.

— Saſtupjerſtvo města Burzena je wobſamko, wjercha Bismarka, kotaž I. kapleje ſwój 80-létny narodny džen ſwječi, ſo Burzenſkeho čežneho měſchězana pomjenowac̄.

Austria. Aržhwójwoda Albrecht je nimale 78 lét dozpiwſhi wumrjal. Wón bě ſyn ſnamjeniteho aržhwójwodu Körle, kotaž w ſc̄eze 1809 pola Asperna dobyčeřſti běh franzovſkeho wójſka ſaſdžerja a jo pobi. Na aržhwójwodu Albrechta bě talent jeho nana pscheschol. W ſc̄eze 1866 wón jako roſkajowar avſtriskeho wójſka ſtaſtſich pola Custoſzy pobi. Po bitvje pola Kraloveje Hradza (Königgrätz) wón reorganizaſiju avſtriskeho wójſka pschedewſa. Žemu wón tež w ſc̄eze 1868 jene knihi požmječi. S roſmježom wobſtejnosc̄om w Němzach ſo wón doſho ſpſchecželic̄ nočžyſche. Wón ſo jako duſcha němſkonjeſpſchecželneho hibanja wobhlađovaſche, kotrež ſebi hac̄ do lěta 1870 na „wječenje ſa Kraloveje Hradz“ myſlesche. Skončenje ſo wjerchnej Biſmarkej a khežorej Wyleme I. poradži, aržhwójwodu dospołniſe ſi nowymi wobſtejnosc̄emi wujednač. Psched dwemaj lětomaj jeho khežor Wylem II. ſa pruſkeho pólneho marſchala pomjenowau. W ſakſkim wójſku bě wón ſi mějceželom Budyschſkeho 4. pěſchego regimenta čiſlo 103. Duž je ſakſki kral ſi pschicžinu jeho ſmjerče porucžil, ſo dyrbja offižerojo Budyschſkeho regimenta jako žarowaze ſnamjo tydžen doſho čzorn flor wokoło lěweje ruky noſhyč. Deputacija, wobſtejaza ſi regimentoweho komandéra, wychka ſi Werlhofa, ſtaboweho offižera wychka-lieutenanta ſwobodneho kniſa ſi Uſlar-Gleichen, hejtmana Schäffera a premier-lieutanta a regimentoweho adjutanta Schrödera wobſtejaza, budže pschi ſhovaniu pschitomna.

Auſzowſta. Paſlenzowemu čerteji je nětežiſche ruſke knižerſtvo wójnu pschitom jedžilo, hac̄ dotal paſ ſo tule wbjnu čiſe bjes wuſpečha wjedlo. So by wopilſtvo ſo ſamjeſowalo, bě knižerſtvo w ſchtyrjoch rañiſchich gubernijach dželanje a pschedawanie paſlenza (paſlenzowym monopol) pschedewſalo. Wo ſežiňkach tuteho monopolu jene ruſke nowiny ſi ſekaterinowki piſaja: „Nimale měžaz je ſo minh, ſo knižerſtvo w naſheri wžy paſlenz pschedawac̄ dawa. Město přjedawſchich ſchtyrjoch paſlenzowym ſu jenož tři wotewrjene. Wſchitzu měňachu, ſo budže ſi paſlenzowym monopolom wopilſtvo trochu wotebjerac̄, dofež je w paſlenzownych ſamych ſaſasane, paſlenz pič. Tola runje na wopak je ſo ſtalo. W poſledních 20—25 dnjach je wopilſtvo ſkerje pschiberało, dyžli wotebherało. Pschicžina thchle ſrudžazých wobſtejnosc̄om ma ſo w tym phtac̄, ſo ſo paſlenzowe placžiſny njeſzu, ſak ſo wocžkowasche, powyſhile ale ſo ponížile, tak ſo wječenjenjo, runju placžiſnu wuživajo, někto niz jenož domach žlokaſa, ale tež na dróhach a tam wſchelake njehornosče ſtucža. Tak je ſi najmjeňſha pola naſ w ſekaterinowzy. W běhu pol měžaza ſu te tři paſlenzowije tybzaz rublow doſhodow mèle. — Knižerſtvo drje ſi teho ſpōnaje, ſo dyrbji paſlenzowe placžiſny podrožic̄, zeli ſo dyrbja ſo ludžo paſlenzpic̄e wotwucžic̄.

Afifla. Wei-Hai-Weiſki mórfi pschitaw je někto do zyla w ruži ſapanskich. Tež wobtwerdzenja na kupyje Liu-Kung-Tao ſu ſo jim poddale. Nježelu je zyle ſapanske wójnske ſobdzſtvo do Wei-Hai-Weiſkeho pschitaw ſajelo. Džebac̄ chineſkých wójnských ſobdzow, ſapanskim pschepodathch, tucži hnydom wuporędža a je teho dla do ſapanskeje powjeſu. Dobyte chineſke ſobdz rěkaja: Chi-Yuen, ſwangjun, Cheupien, Pinghuen, Cheupe, Cheuchuen, Cheuman a Cheulong. Mužtwa thchle ſobdzow a dobytých twjerdžiſnow ſu ſapansz, jim brón ſebrauſchi, wotčahntyč dali. Admiral chineſkeho ſobdzta, Ting, je ſo ſe židžanej bōrnizu ſadajil, mjes tym ſo je ſo wjednič chineſkeho wójſka ſi nožom ſakkol.

Sſlužobník kniženje marſchalki.

(Skončenje.)

Zumu, ſi wuléta do Wilny ſo wročiwiſchi, ſhonich doma, ſo bě mje ſlužobník marſchalkym hižo dwójz, ranu ſahe a poſdžiſho po wobjedze, pytał a to, wě ſo, wažneje wěžy dla. Džiwhach ſo nad-tuthym wopjtom, pschetož starý Josef njebe hisheče ženje pola mje

býl. Schto jeno bě wón chzył, abo kajke powjeſčze bě wón wot ſwojeje kniženje pschitom? Njebyli hižo psche jara poſdže bylo, hnydom běh ſo na pucž podal; tak dyrbjach ſwój wopyt na naſajtra wotſtorčic̄. Ille w tym wokonku, ſo chzył ſo do měra podac̄, klapasche někto ſi waſa wo durje.

„Dale!“ rječnich.

Pomyžleč ſebi jeno! Mjelčo, ſkoro ſaž paduch, ťačeſche ſo starý Josef do jſtvy a wosta pschede mnu ſtejo. Wobhlađnjo ſo, naſpomni pschipódla, „ſo je tu dženka hižo tſecži ras.“

Někole hakle wobhlađowach ſebi jeho doſkladniſho. Wón trjeſeche ſebi pót ſi cžola, dyčasche ſhwatnje a ſdaſche ſo jara mucžin byč. Tak roſbudženeho njebečeho hisheče ženje widžal. „Josefje, takle ſprózny!“ ſawolach bjes džak a wocžatkujo, ſchto ma mi pschipowjeſc̄.

„I nò, to ſo wě“, wotmolwi ſchědžiwy ſlužobník, „běham dže wot ſameho ranja a ſi temu hisheče tak, ſo kniženje marſchalka ničo wo tym wjedžec̄ nježmě — ſym dženka hižo tſecži ras pola waſ.“

A ſažo trjeſeche ſebi pót ſi woblicža.

„Schto dha je ſo tola ſtalo?“

„Ničo njeje ſo ſtalo, — ničo, — ale intſje, hnadny kniže, jutſje —“

„Schto dha jutſje?“

„No, jutſje ſmeje kniženje marſchalka ſwojeho mjena —, ſym ja tola běhal!“

„Cžemu dha?“

„Cžemu? Hnadny kniže, wž ſo hisheče praſhćeče a běšeče drje najſkerje ſam na to ſabyl?“ wotmolwi Josef trochu njeſc̄erpmi.

„Schto njeſe ſmatnji dha jow wě, ſo marſchalka Felizija rěka a ſo ſmeje jutſje ſwojeho mjena? Woni ſebi někto na to myſlili njebudža a potom ſnadž njeby někto pschischol, ſo by starej kniženje ſbože pschol. — — A změ dha ſo ſtac̄, ſo by ſo kniženje marſchalka dyrbjala wobcžedowac̄, ſo ludžo jeje ſańč ſimaja? Na wžy — to bě tón džen ſyžl dwór pschepielneny, a ſemjenjo pschihadžachu ſi daloka, ſo bych ſtarej kniženje ſbože pscheli. Schto wě, kak by to jutſje bylo, njebyčli ſo ja dopomnil a njebyčli ſyžl džen ſo ranja hižo wokoło běhal. Wſchudžom hižo ſyn pobyl a pschisjewil, ſo budže jutſje kniženineho mjena!“

A ſe ſbožownym čuzćom ſpočinječe pschitajo ſprawný a ſwerný ſlužobník:

„Ale wž budžec̄e widžec̄, ta wěž jutſje derje wupadnje — někotiſi pschitom ſbože pschec̄ —, woni ſu mi pschilubili — nò — duž ſym tež ſi wam pschischol, ſo bych ſeče jutſje na naſchu staru kniženje njeſabyl. Proſtu, — wona bužo ſo jara wježelic̄!“

Hlubočko hnuthy ſlužební ſekateri ſuku; metrjebach jemu ničo ſlužbic̄, ſpōna dže ſi mojeho woblicža, ſo tam mje ſawěſeče po-brachowac̄ njebudža. Brjedy hac̄ ſo wotſali, proſhćeče mje hisheče, hlubočko ſo klonjejo, ſo njehmě ſkriženje marſchalky wo jeho „hónitwje“ ničo pscheradžic̄, — to dže by jej wjeſele ſtaſylo.

Naſajtra ſhotowach ſo ſwiatocžny a ſi krótka do pschitomna pschitom ſchec̄ proh pola kniženje marſchalki. W pschedſtve poſtromi mje Josef wſchón radoſciwy. Wokolo ſchije bě ſebi ſlužební, předku ſukane, rubiſhko ſwiaſał, na ſukne hlýſhežachu ſo jemu wulke možasne ſneſle, a na nohomaj njeobračowachu gamaſche. Lědma běh ſaſtupil, tu mikasche Josef na mje a činjeſe mje, dobyčeržy ſo změjo, ſedžbneho na dráſežaze wěſhado. Tam hižo wižachu někotre pschewobleſi!

„To je ſo cži radžilo ſekaterje!“ rječnich jemu pschecželne na ſhibnjeny ſkribjet klepajo. Potom ſaſtupich do ſalona, hdyž hižo ſchikowanu čzřjódku „ſedžbnych ſbožopſchejerjow“ namakach. Po mni pschitom ſchec̄ ſchec̄e někotiſi.

Knjenni marſchalka, ſi bě wěſeče widžomne ſi naſchim ſobučuzćom hnuta, džakowasche ſo kždemu wotčebje ſa tule „fedžnoſež“, wobtucejco, ſo jej tajkele wopokaſh pschecželne ſeje ſtare dny jara roſvježeluja. Wona požměnkuwasche ſo ſbožowna do wſchech boſow a bě wſcha ſpočojena. Mčenjeſe, ſo by jej to jara ſtýſko bylo, byli dženka w ſamocže a ſabyla ſe ſylovačom wobčkom na mjeninu ſanđženych ſet ſpominac̄ dyrbjala, kotrež by na wžy, wobdata ſi mnohimi pschecželni, ſwječila.

„Ale tak“, rječnich wona ſkončenje, „ale tak člowjek ani nječuje, ſo ſtarnje, hdyž dobrí ludžo njeſchětanu na mje ſi pschecželnyi pschecžemi ſpominac̄.“

Wij, wę żo, wschón dżak knjenje marshalki wotpokašowachmy, wobkrzejo, so dżę żmij jeno cžinił, schtož bę nascha winowatoſcę. Ta pak hladach, żo rožohnujo, na stareho schereho Josefa, tiz česčownie na prosh stejescę. Ale hlej! knjeni marshalka dżakowaſche žo wschém — wschém — ale na Josefa aby —, na Josefa, kotrejuž po prawom jenickemu wschón dżak kłuschesche. Pschetož dowérniſe žmiedžachmy ſebi wuſnačę, so by bjes Žoſefoweje prózy lědina ſchó žem pschischoł, jeno teho dla, dokelž dżę nicto niewiedžesche, so je dženža knjenineho mjenia.

Ale dobroćiw Žoſef njebe žarliwy, — na wopat, — ſpolojnoſcę jeho roſkaſowarki bę jemu najwjetſche ſarunanie. Duž ſtejescę rady niewobkewowanym na prosh a horjescę žo ſ radoſcę, wüzo, kelko bę jich pschischoł a taſ ſtara knjeni nad tym radowaſche. — — —

Rasajtra wopytach we wschédnej hodžinje marshalku. W pschedjſtwie Žoſefa ſekawſchi wopraſchach žo jeho, hacž je džen předy ſpoſojom był?

„Wulzyschnie, wulzyschnie!” wotmolwi ſe ſebjewědomiom a pschistaji ſchukotajo:

„Pomyſleź ſebi jeno, hdyž běchu wſchitzh prjecž, mjeſcę ſknjeni marshalka taſte wjeſzele, ſo mje ſawolawſchi rjekn: Žoſefie, daj mi ſchęzipku!”

A Žoſef ju da; to ſdželi mi won na taſ wutrobu hnujaſe waſchne, pschi tym tež zyle hordy, kaž by rjek, ſo ſo khvali dla wuſnamjenienja ſ rjadom. —

Haj, haj, to bę dobrý klužobník, starý Žoſef! Ale tež ta ſtara žonka bę wěſcę dobra, pschetož ſchtož Žoſef ſa nju cžinjeſche, nječinjeſche mſdy dla, niz dobytko dla; jow běchu ſawěſcę druhe poſmuwaze winy: prava džakownoſcę a žadna ſhwera!

Sa naſch ſherbſki dom

bę ſo dotal nahromadžlo: 19 294 hr. 45 np.

dale ſu ſa njón darili ſe Šahorja pola Budęſtez, narodneje wſhy naſchego ſławneho ſherbſkeho komponiſti, f. kantora Kozora, f. jeho čeſcę a ſſerbowſtu ſu wužitku:

f. kublet A. Marschner	4 "	— "
f. ſahrodnik P. Běchka, Marja ſwid. Wiežaſowa, Jan Dejo, Jan Mucžink, po 1 hr.	4 "	— "
f. kubler Ernst Gruhl	3 "	— "
f. M. Bjenada	2 "	— "
fn. Hana ſwid. Nowakowa, Jan Luka, Lejna ſwid. Tempelowa, khežer Michał Gruhl, invalida Karla Schandel, August Probst, Bohuwer Kuschk po 50 np.	3 "	50 "
fn. Marja Förstarjez a B. Michałkowa po 30 np.	— "	60 "
f. Wilhelm Glaser	— "	40 "
psches f. kanonika ſaraxia Hermana w Wotrowje	11 "	26 "
f. Ernst Lohſa w Berlinje	4 "	— "

Hromadže: 19 327 hr. 21 np.

Bartſo, pschedžyda twarſkeho wubjerkia a ſarjadowat Macziczeho Doma.

S džakom knituje

Ze Serbow.

S Budyschinę. W tuđomnym Marcžinym wuſtanje ſo ſa holežki, tiz jutry ſwój ſchęjeńſki klub wobnowia, přeni džen meje nowe wučzne lěto ſapocžne. Starschimaj, tiz chzetaj ſwoju džowęſcęku neschto hōdne wučicž dacž, ſchtož mohla w domjaſzym ſiwiſenju derje trjebacž, móže ſo tutón wuſtan w połnemu pschedženja wutrobnje poruczowacž. Tam ſu tež w cželnym naſtupanju derje ſaſtarane a pschede wſchém ſawiedženjam ſhwemu wuthowane.

— Njebo twarſki miſchtir Berndt, 1. septembra 1893 w Budyschinje ſemrjeti, bę 50,000 hrivnow ſ tym poſtajenjom ſa Budyskich khudych wotkaſal, ſo by ſo daň mjenowaneho kapitala ſ kupjenju drjewa, wuhla, khléba a běrnów nałožila. Wónzano je ſo přeni króč wotkaſarjowa wola dopjeliſla, pschi cžimž je ſo 664 měſchzanſkim khudym 211 zentnarjow běrnów, 358 poſtrutow khléba, 80 rumſkich metrow drjewa a 452 hektolitrow wuhla wudželilo.

— Kaž ſmij te dny ſ Wrótslawja ſhonili, je tamniſche konſiſtorſtvo ſherbſke pschelozene noweje pruskeje agendy f. ſuperintendentej Kuringej w Wojerezach pschedepodaſo.

— Hdyž ſańdženym ſchwartk wjeſor wokoło 11 hodžin pohonež ajenka Maſchanskeho knježeho dwora, knjeſa Günza, ſ dworniſcheza

ſ proſdnymi ſanjemi jědžesche, ſo njeſnateje pschicžim dla konjej ſploſhiſtaj. Školu čerjro wonaj do kamjentnych ſtolpikow, njedalo ko měſchzanſkeho džiwadla ſtejazych, ſaložiſtaj, pschi cžimž ſo pohonež ſ wulki wotmachom wo ſemju rěſny. Konjej ſ proſdnymi ſanjemi dale čerjefchtaj, mjes tym ſo pohonež na droh ležo wofta. Ludžo jeho ſběhnywſchi do bliſteje ſeeez reſtaſraziſe donjeſeſch. Woſ tam jeho po porucznoſcę rucze ſawolaneho ſekaria, kotrež ſpōma, ſo je ſo ſnjebožený ſnitska ſtrachnie wobſchloždžu, w khorobnym korbje do měſchzanſkeje hojerneje pschedenjeſch. Šploſheneju konjow ſu poſdžiſho na ſchulerſkej hoſhy popadnuli a ſadžerželi.

— Dolheje ſmij ſu ſo ludžo do ſkyteje wole nabyli. Kóždy ſo na mile načežo wjeſzel i nadžejomije wone wjazyh doſho na ſo čakacž njeda. Šchtož je ſwuczený wjedro wobkewbowacž, na to ſicži, ſo ſmjeje měrž mile wjedro. Woſ 60 lět ſem ſymy wulki róž a kruh ſchęze ſenje ſymy měrž ſcěhōval njeje. Wſchē běchu čople abo tola mile. ſymy měrž ma ſ wjetſcha čoply wulki róž a ſymy malý róž ſo pschedkhaſnikow (pschirunaj ſta 1845, 1853, 1865, 1870 a 1875). Mjesajmawie njeje, ſhonič, kaf daloko je ſněhove pschitryče ſmjerſkej wobarało, ſo do ſemje dobyčę. Pschi měrjenju ſ termometrom je ſo wupoſkaſo, ſo je nad ſněhom pschi ſemi ſyma pschezo $1\frac{1}{2}$ hacž 3 grady wjetſcha byla, dyžli w powěſtje, mjes tym ſo je wona pod ſněhom hacž do 18 gradow mjeſicha byla, dyžli nad nim. Do ſemje ſmjerſk nětcole jenož 30 centimetrow hľuboko doſhaha. Tónle ſmjerſk njeſeſkodži, khaba tam, hdyž je ſemja ſ lodom pschitryta, tak ſo poměr do njeje ſtupacž njemože a ſo wona teho dla plěſniwi a ſtuchne.

— Žaloſhne je ſwěrina w lětſchej ſymje cžerpila. Wýžoki ſněh, kotrež ſemju pschitrywa, je džiwinje nimale wſchu zyrobu wſal. Ženoz ſ tym, ſchtož nad ſněhom namaka, móže ſo wona ſiwič. Hdyž je žadyn hoſowž, ſu jón ſajazy a horný wſchón ſeſrale, ſamo džiwe wſchijnjowe ſchtomiki a dubowe lſeſe ſu jim jako zyroba klužicž dyrbjale. Wjele ſwěrin, wobſeſje ſajazow, je ſtradało. Hacž runje wróny, rubježne ptaki a lſeſki ſtajnje ſo wuhlóvniſene ſwěrinu ſakaju, ſu ludžo pod horami wjele ſtradaných ſajazow namaka; wožebje na Kumiwalofskim reverje je wjele ſajazow konz wſalo. Žaloſhny hľod, kotrež ſwěrinu cžwiluje, je jej wſchu bojoſcę a ſtruchloſcę pschede cžlowjelami wſal. Na ſlomjanu tſechu ſahrodnika Deſki w Wulſej ſhójnitzy wónzano zyle ſtadlo ſtruwotow pschileczi, ſo by ſebi tam w ſlomje neschto zyrobu pytalo. Wuhlóvniſene ſtruwoty ſo tež ſ najwjetſchej bliskoſežu cžlowjekow wotschericž njeſadžu. ſsmilni wjeſnjenjo wbohej ſwěrinje zyrobu datwaja. ſajimawie je pschi tym wužecž, kaf ſtruwoty ſ tym, ſo ſo w ſtadlach džerža, ſamo nad ſylniſhimi ptakami, kaž na pschedklaſ nad wrónami, dobudu, hdyž ſo ſ nimi wo zyrobu wadža. Tež mjes ſwěriatami prajidlo placži: Žednota ſhýml, njeſednota ſlabi.

— (Wuhlady na pschedkodne wjedro.) Wokoło 26. febr. ſo wjedro na dželski čaſz ſczopli.

Sſerbzhy ratarjo! W naſchim čaſzu ſhyschischi kaž ſ jenym hložom ratarjow ſtoržicž: „Sa naſz je hubjenje! Žito mječo njeplacži!“ So je ſa ratarjow woprawdze cžeqko, ſo přeč ſje može. Wyschnoſež ſama je ſo roſkudžila ſa kředkami pytačz, kaf mohlo ſo nufy ratarjow wotpomhačz. Pschetož ratarjo ſu wěſcę naſzylníſchi a naſtrowischi ſtam na cžele zyloho ſtata, hdyž ſo jim derje dže. Ale hdyž je kaž nětko, ſo ſo wbohim buram, hacž runje ſu w pocze ſwojeho woblicža dželali, dželo njeſaplacži, tak ſo kónz lěta ſ proſdnymaj ſtajn, dyrbimy ſo praſhečz: „S wotkaſ ſchidže pomož? Rjeje žaneho žórla, ſotrehož mohlo ſo wjazyh wučzneptacž kaž hacž dotal, ſo by to neschto pomhalo?“ Na tajke žórla hacž dotal mało wobkewbowane, mało pschedpōnate chzu poſkaſacž, runjež wěm, ſo wſchitzh cžitarjo ſo hnydom wo tym pschedzneſeži njeſadža. To žórla, ſotrehož móhli naſchi ratarjo wjetſchi dobytk cžahneč, je plahowaniſe ſur a druhjeje pjeriny. Staré němſke prajidlo je: „Šchtož chze do nufy pschedińč a njeve kaſ, tón džerž ſebi wjele pjeriny!“ Něj nahlad je, ſo je to pschedzneſko pola naſh naſtało, bjes teho, ſo by to wina pjeriny byla, ale ſo je wina mało wuhladiſi, mało ſprózniſe ſlahowaniſe pjeriny. So pak móže ſo ſ plahowaniſe pjeriny rjany wužitk dobyčę, dopokazuje wulki wužitk wukrajanow, kotsiž jeja a pjerinu w wulki hromadach ſ nam woža a ſ teho wulki pjenježny wužitk doſtawaja, hacž runjež maja hifšeze tu pschedzneſež po želeſnizy placžicž. Podamty lſeſki, kotrež na woprawdze naſtróžaze waſchne dopokazuja, kelko jejow a pjeriny dyrbí ſ nam ſ wukraja pschedińč, ſo by potrjeba w naſchim wózniſhem kraju ſpoſoſena byla. W ſeſze 1894 bu 7 96 091 dwaj zentnarjow (100 kg) jejow do naſchego kraja ſ wukraja pschedzneſež. Wjazy hacž poſoža ſ Alwſtriskeje a

Wuherſkeje pschiindze a drugi wjetschi dżel i Ruskeje. Placzińska thchle jejow 68 milijonow hriwnow wuczini. Njepiszeſlapnie naſto, hdź ſo na to ſpomni, ſo bęſche w ſańdžentym lęceje placzińska zykleje i nam pschiwjeſeneje rožki nimale runie tak wyſoka, kaž placzińska jejow. Žiweje pjerinty, i wjetscha huž, je w ſańdžentym lęceje i nam pschiſtcho 234 152 dwajzentnarjow, psches 17 milijonow hriwnow placzazych. Te liczby i nam pschiwjeſenych jejow a pjerinty ſu w poſlednich 20 lętach kħetro roſile. Liczby i lętow 1892 a 1893 njech ſo tež hiſtacje podadzą:

1892	jejow,	$\frac{1}{f}$	nam	pschiwjeſených	ja	70,9	miliionow hrivnow
1892	pjerinh,	=	=	=	=	15	=
1893	jejow,	=	=	=	=	57	=
1893	pjerinh,	=	=	=	=	14,6	=

Siętoż bym našpomnił, ſu ſame powſchitkowne żadanie praweho plahowania kur i dopokafmu teho, ſo móže jenož prawe plahowanie a hladanie kur a druheje pjerint ratarzej i wužitkom bycz. S tym pak hiſtcež ſi niolom wiſchitko prajene njeje, ſiętoż a fak dyrbimy jo ſapoczeč, ſo bychmy ſeto a bóle wuſtrajnu konkurrenzu pschewimyli a pjeneyſy ſebi ſdžerželi. To tež jedyn rataf ſam na ſwoju ruku dokonječ njeſamóże, lud wot stareho wopacznego waſchnja wotwieszc a i nowemu prózowanju w tej węzy domieszc a pučež wotewrict (na psch. ſiętož tunje nakupjenje dobrych družinow nastupa), kotrež i dobremu kónzej wjedža — i temu je nusne, ſo naſchi ſerbſzy ratarjo, ſo ſa to ſajimazh, hromadže ſtupja a pišat tuthy rynčikow ſebi myſli, ſo by ſo tajſe ſiednoczenje najlepje jako wot-

rijad wschitkich herbskich burskich towarzystw hromadze zarjadowacę; dal, w których by ho dale rospominalo, tak moga naschi burja lepschi wunosczy i plahowanja pjerinu dobycę. Egi, totiż bych u tajkemu w naschim czażu wulzy ważnemu a wuiżtnemu i jednoczeniu ruku pościgzili, chyli to w redakcji „Sserbiskich Nowin” siewicz.

S Małego Wielkowa. Sandżenu njedżelu mějšeché tudomne „Pobożne Towarstwo Sserbskich Biurów” shromadženiu, w kotrejž kinjes plahowanſki inspektor dr. Gräfe i Budyschina wo „pschi prawjenju hródzow” pschednoschowasche. Ręcznik spominasche najpriedy na schłodnoſez mokrych hródzow, psches czož wschelake khorosze nastanu, a počasa, ſak ma ſo temu pola nowych a starzych twarjenjow wotpomhaež. Na to wopiszowasche nutschowne ſarijadowanie hródzow: fajfa ma podloha (pleit) biež, wo ſelko dyrbi do ſady ſpadowacž, hdże ma ſo wónzich połožicž, kotre korta a rěble ſu najfhmańsche (po mojim ſdaczu te, hdżež je najwjažy wonjeſchta a ſyna nutschka), w fajfę wykrokoſeži maja ſo ſachadžicž, ſak ma ſo ſa čerſtovh powětr a ſzwielko ſtaracž, fajfe wotka ſu najpſchihobniſche atd. — Pschednoschł bě wulzy ſajimawy. A tež tajzy, kotsiž drobnych pjenjes doſez nimaja, ſo bychu wſcho to wiwjeſez móhli, móžachu tola wjèle wuzitneho nauwutnež. Teho dla pschitomni tež knejſej ręcznikiej i poſtanjenjom kwoje pschipóſnacze wuprajichu. S tym piſchedźyda, kinjes Mlynk-Gzemjerczanſki, shromadženiu po 2 hodžinskim džele ſkonečni. Dowuradženie wſchelakich towarſtowowych naležnoſezow dyrbieſche ſo na pschichodne poſzedženie wotkoręziež, dokelž chžichu w podlanſkim ſalu „do blachoweje truby ducž” poczeč.

„Malešchez. W naščej wožadžje ſo nadžijomnje w bližjichim čažju Raiffeiſenka nalutowatnja a wupožeđenja ſaloži. Po pſchednoſtku, kotriž je ſandženu njedželu w tudomnym Bjelis hofčenzu knjes kubler Šsmola-Spytečjanki džeržał, je ſo 26 hožvadatjow naſcheje wožady ſamolwiło, ſo pſchi ſaloženju nalutowatnje a wupožeđenje wobdželicz. Knjes Šsmola bě ſe ſwojim nimale hodžinu trajčym pſchednoſtkom wſchē pſchedžudki pſhcečjiwo tajkej kažy poruſteč wjedžał. Duž bě wſcha prúza jeneho bura ſ jeneje fužbodneje wožady, kotriž ludži pſhcečjiwo knjeſej Šsmole ſhčežuwaſte a jim wotradžowaſte, ſ nalutowatni pſchitupicž, čiſteže podarmo. Schkerjedženje tuteho lubeho pſhcečela, kotriž ſebi pſchi ſtanuej debače njeſuči, hubu wočimicž, do žylka žanthe wuſpečha njeſmeječhe. Ludžo wſchaf wjedža, tych, kotriž ſ nimi derje ménja, reſeňnacž wot tych, kotriž maja wježele na powſchitlownym hubjenſtwje. Š pſchiplodženjom ſo dobra wěz, fajfaz je wupožeđenja a nalutowatnja, ſadžerječž njeſhodži. Nalutowatnja a wupožeđenja w Maleſchanſkej wožadže, da-li Bóh, ſo bóryš móbujne roſročje a budže mjes naſchim wobydleſtвom ſ podobnym žohuovanjom kaž druhe hižo w Šserbach wobſtejaze nalutowatnje a wupožeđenje ſlutkowacž.

— W Malechzechach je šo sádženu v Bjeliz hózjenzu přeni křež herbište džiwaldo hralo. Ssobuštavy Khwacžanskeho herbišteho towarzstwa běchu i luboſédu i Sserbowstwu průzú a wobčežnoſe na šo wſale. Malechchanow je herbišti džiwalдовym pschedstajenjom swjehelic. Hrajeſtaj šo wjehelohře „Rakowé ſchbörne“ a „Kaf Petr leſtari“. Vědma hdý hým tak wubjeźnie hrare pschedstajenie widželi. To běše wſho hacž nanajdrobnischo pschemyſkene, pscheſtudowane a nauſuňene. Pschihladovarjo mějachu ſacžuež, ſo to, ſhtož widža, njeje keſlja, ale wěrna woprav- džitoſež. Mózne, wutrobne ſmiječe mjes poſlucharjemi a jich pschi- ſpomijenja wo tym hwědežachu, fakt běchu Khwacženjo wſhu jich ledžblinoſež na šo ſežahntli. Dokelž hrayerjo wo to njerodža, ſo bychu ſo jich mjenia do ſjawnoſeže daſe, njechamý tu Jenotliwe wo- žoby kritiſtrowač. Wo zylým pschedstajenju dyrbimy ho wuſnacž, ſo ſu nač Khwacženjo můžne pscheſlapli. To nihdy njebychmy wěrili, ſo budža ſo tak miſchtaſh na džiwaldowe pschedstajenie wu- ſteječ. Hdý bychu chyli nehdze druhdze w Sserbach „Rakowé ſchbörne“ a „Kaf Petr leſtari“ hracž, dha radžimy, ſo bychu i Khwacžanam do ſchule ſchli; pola nich móže ſo nauſuňhež džiwaladowacž. Nekotryžkuliž, kotryž je w wulfich měſtach theatru wopýtal, budže, hdý ſacžiſtež pschiruna, kotryž je hracze w wulfich theatracach a tam w Malechzechach na njeho čžinil, prajiež: „Tak wjehelu hodžintu mi hisčeže džiwaldo pschihotowało njeje, kaž herbiſte Malechchanſe.“ Duz ſlawa čeſečenym Khwacžanam a Khwacžankam ſa wſhu jich wopor- niwoſež a sprózniwoſež!

S Borischiz, Ssydomnaczelétny czeladnik Ríek je Stróžę, pola tudomneho kublerja Wróbla ſlužazj, je tele dny, hdyž ſykanje rěſasche, do njesboža pschischtol. Žemu nôž ſykanjowejce maschinę do

małusichka a slotusichka rubiny; małusichk je lekar wotresnycz dyrbiac, mjes tym so żo nadzija, so żo slotusichk hiszczę snyjebożenemu żożerži.

S Hornjeho Wujeđa. W tudomnym Frieblez hoščenzu njedželu 17. februara Pancjanske spěwanſke towarzſto, kotrež ſo ſerbske mjenuje, spěwanſki konzert wobžerža. Bohužel veſchtaj mjes mnohimi ſpěwami na programje jenož dwaj ſerbskaj, hacž runjež by runje tu wjazh ſerbskich ſpěwom na prawym měſtneje a wěſteje winy dla trěbnym bylo. To tež požluchatſto wobſhwědeži, kotrež bě ſo ſe ſrěnjej licžbu na konzert ſechlo, haj, wone pokafa, ſo je ſa herbſki ſpěw bôle ſahorjene, dyžli towarzſto ſame: pschetož taj jenickaj dwaj ſerbskaj ſpěvaj mózne pſchylložowanje a pſchi- poſnacze doſtaſchtaj, kotrež bě pſchi druhich ſpěwach doſež žadne. — Tež ſa naſche herbſke spěwanſke towarzſtwa placži: „Wostan w kraju, to eži praju“. Sſerbski ſpěw w Sſerbach pſchipoſnacze namaka, hréje duſche a wutrobu a ſbudžuje narodne ſačžuvanje, a dyrbimy pſchipoſnacž, tež roſumni Němžy jón rad hlyſcha.

Se Zornoszky. Tudomnemu khézerej a bywšchemu wježnemu bězý Janej Bydlenkej je Zeho Majestofez kral Albert jako pschip-
šnacze ja došholétnie šwérne ſastavanieje běrkowſtwa powſchitovne
čežne ſnamjo ſpožčil, kotrež je jemu ſkobtu 16. maleho róžka
dawkowhy radžiczel ſ Budyschina w pschitomnoſci wježneje rady w jeho
domje na ſwježenſte waſchnje pschepodał. Bydlenk je 39 lét došho
ſ wježnym běku a runje tak došho ſ khébetarjom byl, tón ſamym
čaž je wón tež gmeinſkej radže pschitulſchal. Wyžokeje staroby dla
je wón nowe léto běrkowſtwo a khébetarſtvo ſložil.

S Rakež. Tudomnemu kublerjej Schčépankej je šo pravje načahamýlo. Bón bě wondano dweju konjov ja tuni pjenies kupil. ī kotrejuž mějesche kóždy khetro wižath vřjuch. Hdyž Schčépank někotre dny posdžíšho do konjemza stupi, šo nijemalo spodžiwaše, frébza pschi tym jenym konju wuhladawšti. Tola na tym hřichče došč njebe. Bóřš po tym tež tón druhí kón frébza na hvet pschi-njeby. Tak mějesche Schčépank někto schytri konje, hac̄ runje bě jenož dweju kupil. S kimž šo sbože woženi, tón dživne wěžy našhoní.

Se Schéra chowa. Sandženu předu rano $\frac{1}{4}$ hodžin je šo
khěža tudomneho schrymparja Roberta Bergera wotpalila. Kaf je
wohen nastal, njeje snate. Tukaja na to, so je jón šlošniška rutka
haložila.

S Wojerez. Tudomny wokrejsny sekretar Krawsa je jan-dżenu wutoru po dolnej čegejki khoroszci wumrjeł. Jego kñijerž-ko powšchitkownje wobżaruje, dokelž bësche jako sastojnik, kaž jako čłowjek kñidemu rad s radu a skutkom pomozny.

Šeorneho kholmza. W tudomnym řubizez hoſćenzu ſo 14. februara ſpěwanſki konzert wotbywac̄he. Věchmy cijesje psche-ßlapnjeni, hdýž ſkyschachmy, kak rjenje herbz̄y burjo ſchtyrihložne chory ſpěvac̄u. Majlepje ſo nam herbske ſpěvy lubjachu. Šeky-ſchachmy Kožorowe „Paſtyr a Hanča“ a „Na róžu“ a Friedlerowe „Dželenje“. Na ponſchitkovne žadanje dyrbjeſche ſo lubofne „Lubka lilija“ pschidac̄. Požledniſtbi ſpěv ſo teho runja ſchtyrihložne ſpěwasche. Níz jenož pschitomni ſſerbia, ale tež Němcy rjanosęz herbstich ſpěvow dohwalic̄ njeſamobžachu.

S Borscze w pruskej Horniej Lužicy. Naszej żyrki je pschekupz Mager, kotryž je tu wóndano wumrjeł, 3000 hrivuwów i postajenjom wotkasał, so dyrbja šo sa tele pjeniesh nowe swony wobstaracz. Wotkaszowa wola šo bórsy dopielni; nowe swony budža šo w Malowjelkowskej swomysljeni lecz.

Se Šleho Komorowa. Psched tříomi nježdelemi žu tudj młodoho njedochzinka, 12 lětneho schulsteho hólza L. sajeli. Wón je jenemu tudomniemu pschekupzej žmykače frantyl, je tydžen došho trjebal a že potom se starciškého doma shubil. Sso w bliskoſej wokoło honjo, že wón wondano k wobstarnemu Bałzarjej, burej i Wětoſchowa, pschida, kiz bě na dompučzú. Dla wulkeho ſrieha jedyn ſa druhim džeschtaj po trochu wuteptanej ſcězež, njedochzink ſady Bałzarja. Hdyž ſebi Bałzar mězu ſcěze, jo by ſebi pót i čdoła ſetřel, jeho L., kiz je psches ſwoje lěta wulki a ſazadžith, i nožom dwójzy do khribjeta klob, ſawolawſći: „Dyrbiſch wumrječ!“ Tscěže kloče, kiz bě k wutrobje wotměrjene, Bałzar i ruku wotraſy, do lotrejež pak jo doſta. Najsferje je L. potom něhdžě někoho w bliskoſej muhladał; pschetog wón je že w rucže w ſežu ſhováł.

Přílopk.

* Kenjenju Kobršinovsku w Loschwizach, wo kotrejēj šmijerci
bymy thdženja píkali, je jeje mordat s malej ſekerku ſarafyl.
Ssekerine wuchó bē krwawe a mějefche ſlónzowaneje wloſhy na ſebi
pſchilépjene. Mordat bē ſeketu bliſto pſchi ſarazenej žonje ležo
wostajl. Pſched někotrymi dnjemi bē njeboha džel ſwojeje danje

sběhnyla a žobu domoj wšala. Wo tym je mordař najskerje shonił był. Wón je wjchę placzące papery, hotowe pjenesy a druhé drohe wězy rubił, předy wjchę samki swotewriviſchi. Sklonzowanje jędz hjszce na bliźe stejše. Někto je wěsty Ernst John, předy samkař, někto sahrodný dželaczeř w podhładze, so je knienju Kobršinowsku w Loschwizach sklonzował. Wón ho wot 15. februara zem nchdže khowa. Statný ręczník je lojejske listy ja nim wupóžlał.

* Kandidat bohawiczenoſcze, kotryž bě ſ domajazym wuczerjom na jenym kuble pola Grimmena, je ſo ſatſelił. Młody muž, kotryž psched ſwojim extnym pruhowanjom ſtejeſche, bě hiſcheze wjeczor kaž hewaſ w tublerowej ſwójbje pschebiywał a njebe nad nim ničjo wiđęcež bylo, ſo by ſo ſ czežkimi myſlemi noſył. Skončznie bě ſo, kaž hewaſ, do ſwojeje komory ſ wotpočinſkej podal. Rano wokoło 4 hodzin hižo ſo w ſožu ležo ſ třelbu ſatſeli, ju ſe želesnej žerdku ſpuschczęwiſchi. Šukla bě jemu wutrobu ſraniła, duž bôrſh wumrje. Čežho dla je ſo ſatſelił, ſebi nichto myſlicz niemóže.

* Dżewjatnateho februara wjeczor je Lipczański pscheptyowazh žudnik telegram dostał, so fu Werner a Schmidta, tiz staj listy noscherja Breitenfelda w Lipsku nadpadnyloj, wutoru w nozy w Markt-Redwitzach pola Wunsiedela w Bayerskej sajeli.

* Mordarstwa a žamomordarstwa ſu ſo njedželu wječor w Deſzawje dohladali, hdyž tam želetniſki czah pſchijedže. Pſchi wotewrjenju woſa 2. klaſzy w jenym wodželenju młodu žonſku a młodeho mužſkeho morweju namakachu. Woběmaj czelomaj bě hlowa i revolverowej kultu pſchjetelenia. Kterej hischęce czopla i ranow czeczeſche, tak ſo bě ſo mordarſtwo a žamomordarſtwo krótko do pſchijedzenja czaha na Deſzawſte dwórniſchežo ſtało. Morweju jako Waltarja K. a Marju E. i Deſzawu ſpoſnachu, kotařj běſchtaj dla njesbožowneje luboſeže woſamkloj, hromadže wumrjecz. Revolver ſo w woſu namaka.

* W wuſtawie ſa wuſhadżene džecži w Winje je 16 dnjow starh hólcž 21 ſtegneje ſlužobneje holž Barbary Pegez naſle wumrjeł. Wſhi pſčepytańju jeho czekla w požeradle $3\frac{1}{2}$ centimetra dolkhu worzlowu jehļu namāfachu. Nětko je wěſte, ſo je macž ſwojemu džecžu tu jehļu do ſchije tykla, ſo by jo morila,

* W Kopenhagenje sju khétero widżanu żonu sajeli. To je tam wschelkich ludzi, tż ju sa jara duschnu a czebznu dzerżachu, jara pschebzlaplo. Wona bě hžo wjele lět dołho zuse małe džeczji wożebnich macjerow na čehnjenje brała. W poſlednim časzu pola njeje 5 taſkich džeczji ja krótki čaž semrě. Někto je šo wukopal, so je jim hłodu wumrjecz dała, abo je do ſmijercze cžwilo-wała. Ma taſtu žadławoſę roshorjene woþydeſtvo ſebi krute po-khostanje teje hacž dotal czebzeneje ſtučzefki žada.

* W pożłednich latach wszelkim póstowiskim farjadowarjam w Spandawje w jich pjenieżnych kascheżach husto pjenieś pobrachtachu. Tim drje bę kruče pschitasańe, so dyrbja swoj pjenieżny kascheżik łóżdy ras, hdźż swoje městno wopuszczę, a byrnjeż by ho też jenoż na wokomit stalo, wobhladliwe samkneż. Sso spuscheżego na sprawnoscę swojich kollegow ſu tajtu wobhladliwoſcę druždy samkomdżeli. Duż jim pschi wobliczenju często hacż do 20 hrinnow w jich kascheżikach pobrachtowasche. Zenje bo ničo njewielopa; najmienje ſebi na rafneho sekretara Städtku mybzachu, fotrehoż mějachu wschitzy jeho pschedstajeni ja najlepschego fastrojnika. Sso hamowę, so ſu wobkranjeni fastrojnizy wscho, schtoż je jim w poklädnizach pobrachtowal, se swojich móschinjow zapłaczież dyrbiali. Žebyň ſ nich je swoju schłodu na 1000 hrinnow woblicżil. Nětko je na jawnie pschitishlo, hdże ſu te pjenieś swostale. Städtka je ſam ſa ſebje pschezo wjele pjenies trjebał. Wożebje bę wschédny a radu wiđazan hóseż w koreżmach je žónifsim požlužobniſtвom. Jego żona mějeſte bo hiżo dolhe čażby pola njeho jara ſlę. Nětk je jako paduch wotkryty. Pschi wuſledzenju paducha bo tón flépz jako najraſniſchi wuſnamjeniesche. Tak bo mjes družimi też póstoweho poklädnika praschesche: „Njeje tón njedocink hiſcheż lepjeny? Ža ſam 400 hrinnow dam, hdźż jeho popadnu.“

* Psched létem běchu najenej komorneho kubla, kníjej s Löben w Gräfenbrücku pola Weimara jara mlodujchkeho sajeczka pschinjekli. Dokelž so jeho lúdžo bojachu, so by wbohe stoczątko wonach tónz wsacz dyrbjalo, jo s blesklu žiwič spytachu, ale sajeczek s njeje njezrebasche. Duž jim myžl pchipadny, so móhli jeho starej koczy podpoložicž, kotrejž běchu krótko předy jejne mlode wotensali. To so sta. A hraj, kocza řebi maleho sajeczka hnydom pchibwoji a jeho s hnijazej starobliowsczú češchesche a pěšczechce. Sabawnje bě pchihladowacž, hdynž bě kocza žiwi myžch popadnyła a potom sajeczka myſche lojicž wuečesche, pſti čimž kozdy ras wjele plistow

Došpolne wypśchedawanje.

Dokelž swoju pschedawaćju do zyla spuschežu, wscie węzy swojego tworoweho składa, jako:
čorne a piżane draſtne tkaninu, polſuknoſty lama, draſtny barchent,
batist, fattun, muſelin, módrocziszež, meblowy fattun, meblowy krep,
trikotowe taille, ſwetle bluſowe ſchorzuchi, spodnie ſuknie, thornarje
na ramjeni, židzane mužaze a žonjaze rubisheža, lama,
rubisheža na hlowu

po wurdadnje najtunischih placzisnach wypśchedawam.

O. Meschter na žitnej haſy 10.

R konfirmaziji

porucząm

čorne draſtne tkaninu

hladke a muſtrowane
najtuniszeje haſ do najwoſebniſeje družiny,

piżane draſtne tkaninu

w pomyslnie najwjetſhim wubjerku a po kózdej placzisni.
Tunje kruče twierde placzisny.

Jan Jurij Pahn.

Prokata na pschedan.

Prokata běleje Yorkſirskeje a tež čornopisaneje Berkshirteje razg, kotrež ſo jara lohka wukormja, ſu po ežakej pschimérjenych niſtich placzisnach na pschedan na kniežimaj dworamaj

w Budyschinu a Pschimiczech.

Suscheny polč, pschi 5 puntach po 65 np.,
kyry polč, pschi 5 puntach po 60 np.,
hadleschjo, punt po 65 np.,
huscheny tuczny hwinjazy brjuch punt po 60 np. porucza

Ota Vetschka na žitnej haſy.

Swoje ſnate
najlepſe palenzy
jednore a dwójne,
poruczataj jara placzisny hōdno.

Schischka a Riečka
na ſwonkownej lawſkej haſy
w Budyschinje.

Schlörnjazy mas,
kožu mježhu a wodu njeſchepuſhczatu
činjazu, w tylach a po wasy tunjo
porucza

kožowa pschedawaćna

Reinholda Giericha
pschi mjaſowych jēdach 4.

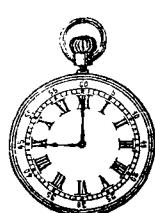
Dursthoffske ſuhe droždze
ſtajne čerstwe porucza

August Wiesold, pječarski miſchtr
na bohatej haſy.

Franz Marschner

čaſnikar w Budyschinje
čjo. 9 na bohatej haſy čjo. 9
ſwoj ſkład ejaſnikow a ejaſniko-
wych rječasow dobrocziwemu wob-
fedzbowanju porucza.

Hōdna twora. Pižomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.
Pſchispomnjenje: Rieču herbſki.

W wudawatni „Sserbſkich Nowin“ ſu po 1 hr. 50 np. doſtaćz:

Khērlusche a ſpewy Vētra Mlónka.

Heinrich Lange

11 pschi žitnych wilach 11
porucza ſwoj ſkład hotowych
kožuchow a wſchę družinow kožow
dobrocziwemu wobfedzbowaniu.

Kožuchi ſo po měrje rucze a
tunjo ſechija a ſo tež wuporjedza.

Aloſaze, kaniklaze, kocze, ſajecze,
A thórjaze, ſunjaze a liſčaze ſože
kujuje po najwyschich placzisnach
Heinrich Lange
pschi žitnych wilach njedalolo
herbſkeje katholſkeje zrekwe.

2 wucžobnikow

herbſki rječazeju a dobru ſchulſku
wědomosć mježazeju, ſi jutram pyta
Moritz Wierwa

pschi mjaſowym torhoſhczu.

Sęlyny hoſežez namaka wucžbu
w kħlebowej, zaktowej a tykanzo-
wej pjekarri
El. Bertholda w Bulezach.

Sserbſkeje ręče mózneho
wucžobnika

Ginzel a Ritscher w Budyschinje,
kolonialtworowe
a ſpirituoſowe kħlamy.

W kralowskej dwórskej
pjekarri w Draždžanach
žo bližsche jutry pěkný,
ſylny hólz jako wucžobnik
pyta. Dalsche je ſhonicz
pola C. Ryhtarja
w Budyschinje na hospital-
ſkej haſy 2 po 1 ſchodze.

Žedyn wucžobnik može
jutry do wucžby ſtupicž pola
wilkowanskeho a kwětkoweho ſahrod-
nika Hermanna Dröſchūha
w Budyschinje.

Wypśchedawanje a
porjedzenje
wſchę družinow
ejaſnikow.

Placzisny najtunischi
a rukowanje na dwę
lécze.

Gustav Mager. čaſnikar
11 na herbſkej haſy 11
pschi starzych kaſarmach.

Wucžu

ſchathy pſchireſac̄ a ſhic̄. Kóždy
měhaz nowe ſchulecki pſchijimam.
Šwonkowne doſtam u pensiju.
Wucžu tež waschnie dobreho wob-
ſhadzenja.

Bertha Vjenadžiz
na hornczefſkej haſy 34 po
1 ſchodze.

Kuchařki, ſlužobne, kuchinſke a
ſtwinske holžy, hródzne džowki a
taſke k ſwinjom, wotroczkom, hrén-
kom, rólnych pohončow a wołažach,
dželaczerke ſwojby, teho runja
hnydom dójki pyta

pſchijatajaza žona Schmidtowa
na herbſkej haſy 7 po 1 ſchodze.

Hejtmanow, dželaczerke ſwojby,
rólnych pohončow, kuchařki ſa
čeledž, ſtwinske, ſlužobne a dže-
ezaže holžy, ſlužobne a hródzne
džowki pyta Heynoldowa w ſlotym
jeñnreču.

Pječarskeho wucžobnika
k jutram pyta E. Schüza na
ſwonkownej lawſkej haſy 36.

Pječarskeho wucžobnika pyta
Richard Psennigwerth
w Budyschinje na ſamjentnej
haſy 13.

Hoſežez, kotrež chze klampna-
ſtwo na wuknycz, može do wucžby
ſtupicž pola Röſenthalera na
ſchulſkej droži 1.

Wucžobnika pyta wojskarski
miſchtr Riečla w Radworin.

Hoſežez, kotrež chze mlynſtwo
na wuknycz, može do wucžby ſtupicž
w Kronežanskim mlynje.

Tyſcherſkeho wucžobnika
pyta
Ernst Schuster w Małeshezach.

Krajnostawski bank.

Krajnostawski bank dań sa swoje wypowiadzlinie hypothekowe i wypożyczonki na ratańskie leżomnoścze w jakim krajuje się zapoznaniem psychodnemu danańskiego posłeta na polskiego procenta postaj. Nowe wypożyczonki na tajke leżomnoścze są wot někta teho runja po polskiego prozentu danje psychiwola.

W Budyschinje, 19. februara 1895.

Krajnostawski bank Kral. Salsk. Hornjolužiskeho markrabinstwa.

Towarstwo Serbskich Burow w Rakezach
smieje się jedzeli 3. märza popołdnju w 4 hodzinach pośledzenie, w kóym budżet zo runkizowym hymno wudżelecz.

Psichedzynstwo.

Burske towarzystwo w Rakezach
smieje się jedzeli 24. februara t. l. popołdnju s dypkom 4 hodż. pośledzenie, w kóym hymnienia, kalk a hnojnictwia s naletnemu wuszywej skasaja. Szobustawy szo na to najnależnišcho psichoproshuju. Psichedzynstwo.

1. märza szo w Budyschinje jako

rěčnik

sazynu. Moja expedicija budżet na jadnej bohatej hafy w Bunez nowotwarje po 2 skhod. s napschecza Lohsez restawrasię.

Michał Zyz, rěčnik.

Do Nowych Kopriz!

Jutje jedzeli 24., ponidzeli 25. a wutoru 26. februara budżet zo kostopino tocžic, tež budżeta wutoru (pótnig) reje. Psicheczuje psichoproshuju. Małach.

Do Spłoska!

W koreźnje „s wodzchnieniu“ budżet zo dženja żobotu wječor pječene kostaki jescz a jedzeli, ponidzeli a wutoru budżet zo kostopino tocžic. Ernst Buder.

Kedžbu!

Schtož džež zo pótnig sa wježelicz a pödla pjeniesy lutowacž, ton njech psychodnemu wutoru 26. małego róžka wječor do Rakez do Rischanez hořezenza psichindze; psichetoz tam szo uowe pifaze wjerczadlo (Leiterkasten) po žwyczi.

Psichipomnjenje. Khoſej a plinzy zo po poniznej placzisnje poſtežuju. Na to psicheczniye psichoproshuju

hořezenza ſchizauowa w Rakezach.

Sprawna, czista, dowerna hafba holza zo s 2 džeczomaj a lohkeho domazeho džela pyta. Dalsze je ſhonicz w wudawatni „Serb. Nowin.“

Szylny stróby muž w źrenich latach zo jako nýzny strażnik na Matzezaniskim kniežim dworze pyta.

Wucžobnik zo pyta.
S jutram abo poſdžischo hózja jako wucžobnika do swojich kolonialtworowych hlamow pytam.

Carl Noack

na žitue hafy w Budyschinje.

Wutrobuñ džak

Jmieszej fararzej Galubej w Rjezwačidle ja to prajin, zo je pońdzeli 18. februara w Psichedzynstwie spowiednu ręcz a kēmſchenje džerža.

Psichedzynjenjo.

Dženja rano wuszym čicho a ſbóžna w wérje do swojego ſbóžnifa w 74. lécze živjenja naſcha luba mandželska a staroscina maež

Ernestina Garbarowa

rodžena Lückež.

W najhlubšej ſrudźbie to s wježenju dawa

fantor em. Garbar

w mjenje ſawostajených.

W Budyschinje, 21. febr. 1895.

Pohrjeb budżet jedzeli popołdnju w 3 hodż. ręcz předy w żarowanskim domje na Wyklemſkej dróžy 5.

¶ 1. haprleji ja swoje drogowe, chemikalijowe a barbotworowe hlamy

wucžobnika

s dobrę schulſej wedomoſežu pytam.

Bratow Merschow naſlēdnil.

Majwutrobnischi džak

Jmieszej dñchownemu Sarjenſej w Lipoj sa jeho wutrobu huijaze předowanje, džehateho małego róžka džeržane.

Wobydlerjo

Holeschowskie Dubrawy.

Čežne dopomnijecze

na ſloty kwaž lubaju ſtarſchej

Matěja Bartuſcha a mandželskej Marie rodž. Mifflez

w Stróži pola Wulich Šdžarov,

džen 12. małego róžka 1895.

Kat wažnych džen wam ſazwiratſche
O luby nano, maczi tu,
To je tón džen, kij Bóh wam dasche
Na stare dny nět k wieželu.

W waj' mandželskje Žo dopjelnjeja
Nět s Božej hnadi po ſta lét,
am džecz, wucžek ſbože vicheja
Wam, lubaj ſtarſchej, wownka, džed.

Haj, luby nano, luba macze,
Dha khalce Božej ponizje,
So khori lezech vjetřebacze
A ſyli plakacz ſtysniwie;

Haj, voh po ſwojej wotznej radze
Ze dotal ſtrównych ſbóžzel wah,
A ſai po ſwojej bojſtej hnade
Wam ſwježic daj waj' ſloty kwaž.

Woh ſwježachmy ſak ſienocženi
Tón waju ſwiedzeni jubelſti,
Pječ džecz a dwa wucžek rjeni
A ſ pſcheczeli w ſubočci,

Woh buſhtaj ſ rowoh' ždžnowanaj

Na dalschi puč waj' ſtimienja,

A ſ daromi tež wobdarjenaj,

Wiches ſbožopſchecza, ſpěvanja.

Ach, lubaj ſtarſchej, w Božim raju
Sso dženſa ſ wamaj wježela.

Čežecz, khalcu Božu ſpěwaju

Boži trónje teho jehnecza;

Cai, kij na waju přením ſwaſku

Sa ſwaſkym blidom ſedžaku;

Cai ſtoro po ſak dothim čaſku

Ssu ſ wjetſcha hortach we njebiu.

Hdyž tak wój naſab pohladotoj

Do džencho ſiwijenja,

Dha wěcze ſabycz ſjemozetaj

Nět khalicž lubož ſbóžnita,

Kij je waj' pſcheczo huadne wodžit,

Waj' nožni ſak na ſukomaj,

Je na wſchecz pučach ſ wamaj hodžil,

Sso pſchecrahnit na wobmaj

Bož ſdžerž waj' ſtrówej wobej' dweju

Tak dohlo hacž tu ſiwi ſeje,

Wimi, hdyž waj' dny ſa dołonjeju,

Wies dohlej cježek ſhoroseže

Waj' horje do njebiſkož' raju,

Hdžecz wſchite ſbóžne duſice ſu,

Kij wěcnu ſtařnoſež wuziwaſa,

Wiches khrysta ſrej a ſaſtužbu.

Požwjeczene wot jeju džecz, ſchtyrioch ſynew, jeneje džowki a dweju džecz jeneje ſemrēteje džowki pſches

Grusta Helaza.

Bohu Knjezej na ſiwijenju a wumrjeću je ſo ſpodobało, džensa wječor 1/47 po dołhim čerpenju we krutej wérje do jejneho wumožnika naſu najnutrniſo lubowanu mandželsku a najswěrniſo starobliwu mačer

knjeni Milu Imišowu

rodženu Pfulec

z časnosće k ſebi domoj zawołać.

W Hodžiju a w Budyschinje, 21. małego róžka 1895.

Lic. theol. H. Imiš, farař.

Marcin Imiš, referendar.

Jejne khowanje je na póndželu, 25. małego róžka, popołdnju w třoch poſtajene.

Pschiloha f čížku 8 Serbskich Nowin.

Ssobotu 23. februara 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskej zyrlwi smjeje jutſje njedželu rano w 7 hodž. diakonus Rāba serbski spowiednički, 1/29 hodžin farat dr. Kalič serbski a w 10 hodž němje predowanie.

Křesni:

W Michałskej zyrlwi: Frida Hilžbjetka, Karle Hendricha Bergera, khežera a fabrikskeho dželaczerja w Dobruschi, dž. — Ernst Max, Ernsta Emila Schuberta, fabrikarja na Židovje, ſ. — Moritz Max, Augusta Morizka Berndta, dželaczerja w Czernjerzach, ſ. — Kora August, Augusta Dziubeka, dželaczerja w Wownjomje, ſ.

Zemrječi:

Džen 17. februara: Handrij Bohuměr Groška, bywski kublet w Bórk, 75 l. 7 m. 5 d.

Placžisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Bubiju			
	16. februara 1895		21. februara 1895		wot hr. np.		wot hr. np.	
Wichena	6	76	7	6	6	65	7	—
Možta	6	47	6	62	6	29	6	59
Jecžmien	5	63	5	75	5	38	5	50
Worž	6	7	6	43	6	—	6	27
Hrož	5	35	5	50	5	10	5	40
Wota	7	50	11	11	8	33	9	30
Jahy	7	8	7	50	6	—	7	50
Feidujska	12	—	15	—	10	50	13	—
Berny	12	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1	70	2	—	1	70	2	—
Wichenejna mula	1	90	2	40	1	70	2	10
Dižana mula	6	50	9	50	—	—	—	—
Ssyno	6	50	2	50	1	80	2	20
Szíoma	600	—	16	—	19	—	15	—
Prožata 486 sčtuš, sčtuta	5	—	17	—	—	—	—	—
Wichenejne wotruhy	3	75	4	75	—	—	—	—
Ržane wotruhy	4	—	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placžesche: kóz pšenicy (běla) po 170 puntach 11 hr. 49 np. hacž 12 hr. — np., žolte 10 hr. 99 np. hacž 11 hr. 25 np., kóz roži po 160 puntach 9 hr. — np., hacž 9 hr. 20 np. kóz jecžmjenja po 140 puntach 8 hr 49 np. hacž 9 hr. — np.

Na Burži w Budyschinje pšenica (běla) wot 6 hr. 80 np. hacž 7 hr. 6 np., pšenica (žolte) wot 6 hr. 50 np. hacž 6 hr. 62 np., rožta wot 5 hr. 65 np. hacž 5 hr. 70 np., jecžmien wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 50 np., worž wot 5 hr. 25 np. hacž 6 hr. 40 np.

Dražžanije mjasowe placžisny: Horjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65. 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěneje waži. Dobre krajne kwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np., po puncze rěneje waži.

Wjedro w Londonje 22. februara: Tacze.

Runklizowe žymjo.

Plahowanje po woprawdžithym žymjenju, fotrež njeje wot tuteho rojeſnac̄, tola wjele tuniſche. Oberndorffsle (žolte ſplaznjene), Ečendorffsle (dolhe čeržvjenje), Luthjecžanske (culoje žolte). Punt po 40 np. hacž do domu. Po zentnarach a wjetšich dželbach wjele tuniſcho. Wsche ſahrodniske žymjenja, roſliny, ſichtomy, róže atd. najtunischo.

Agentury: Ratafske woheňsawěſčaze, poľnožno-krupobiczeſawěſčaze, ſakfe ſkóthawěſčaze towarzſtvo.

Pochowe a schwablowe ſupjele s pensiſu. Kwětkowe a likoranske ſahrodnistwo ſe žymjenjowej pſchedawařniu. M. Kolla w Ssmječkezach pola Kamjenza.

Pěſkowzowe twory.

Wsche móžne družiny pěſkowzowych ſamjenjow ſa nowotwary porucža a hnydom po ſlafanju najlepje a najtunischo wobſtara a wudžela Adolf Hörnig na Wjelečzanskej drósh čzo. 7.

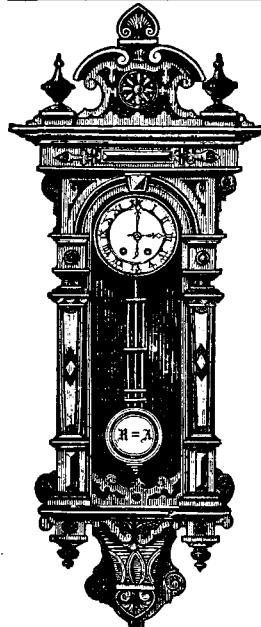
Wódne ponoje, kóty, khachlowe platn, něſčzowe rebliky, khachlowe durčžka, třeſchne wokna, twarske hoſdže

Paul Walther.

Spěwarſke

herbske a němſke, w najnowiſchim wožobnym ſwiaſku ſ čelazeje ſože, kaž tež w jednorých trajnih ſwiaſkach, modlerske, konfirmaziſke ſhartli, pězniensle albumy, pižansle albumy, kwětki do wopomněniſkich knihow w wulkim wubjerku po tunich placžisnach porucža

Gustav Rāmsch,
knihwjaſařni na bohatej haſh 25.

Ernst Herkner,

čaſnikat

w Budyschinje

na hlownym torhoshezu 8.

Wulki ſklad wſchēch d. užinow čaſnikow, čaſnikowych rječasow a viſkadlow po najtunisich placžisnach.

Porjedjenje tunjo.

Rěčju herbsli.

Tkaniñy

k njeviſcžinskej drascze

s wolmy a židy,
čorne a pižane.

Najwjetſchi wubjerk.

Najtunische placžisny.

Jan Jurij Bahn.

Khachlowa horncžernija

H. R. Teutschera w Budyschinje

na kamjeñtnej haſh 33.

Porucžam ſwoj wulki ſklad khachlow wot jednorých ſtwinſkich ſtepienskich khachlow, čzeledžinskich khachlow a warjenſkich maschinow, kaž tež wſchē k nim ſluſchaze ſelesne džele po najtunisich placžisnach.

Sa lepsche ſtwy, běle a staroněmſke Miſchnanske khachle we wſchēch barbach a wulkosčzach porucžam, fotrež, ſa dobre a trajne dželo rukuj, ſtajam.

Khachle, rohy a rohy k pěznym wodženjam a wubrafrowane khachle ſu ſtajnje tunjo na ſkladze.

porucža tunjo

Dursthoffske kuch droždže.

Pschedawańju naschich kuchich droždżow, kotruž je dolhe lěta Rupprechtowa na jerjowej haſy w Budyschinje wjedla, chze tuta starobr dla 1. měrza t. l. wotedacz. Duž ſymy pschedawańju wot teho časa

knjesej Ernstej Glienej w Budyschinje pschi žitnych wiſach 44

pschedopodali.

Budžemt tule pschedawańju wschědne ſ naschimi kuchimi droždżemi ſa-staracz a je čeſczenym ſſerbam runje kaž te pola pječarſkeho miſchtra Augusta Biesolda w Budyschinje poruczam, ſo býchu ſo prawje husto wuživale.

S poczeſczowanjom najpodwolniſcho

Draždanska fabrika kuchich droždżow a žitnego spirituſa hewak J. L. Bramſch.

Čorný dwójny scheroſki kaſchmir

jara rjany čorný a derje ſo noſchazy; poruczam

starý kóhcz po 45 np., meter po 80 np.,	starý kóhcz po 1 hr. 10 np., meter po 2 hr.,
= = = 60 = = 1 hr.,	= = = 1 = 20 = = 2 = 10 np.,
= = = 70 = = 1 = 20 np.,	= = = 1 = 40 = = 2 = 45 =
= = = 80 = = 1 = 40 =	= = = 1 = 50 = = 2 = 65 =
= = = 90 = = 1 = 60 =	= = = 1 = 70 = = 3 = — =
= = = 1 hr., = = 1 = 75 =	= = = 1 = 80 = = 3 = 20 =

starý kóhcz po 2 hr., meter po 3 hr. 50 np.

Emil Wehrle na jerjowej haſy.

K konfirmaziji

poruczam čorne

Draſtne tkaniny

w njepſhirunjomnej rjanej tworze po najtunischiſtich placzijnach.

Czistowolmiane

hladke a muſtrowane tkaniny

meter po 80, 100, 125, 150, 175, 200 np. atd.

Richard Gautzsch

na bohatej haſy.

W pschedawańi ſo ſerbſki ręči.

Turkowske klowki
najlepſcheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa

pschi mjaſhowym torhoſcheżu.
Destillazija
ſnatich dobrých likerow po
starých tunich placzijnach.

Kormiſazy a wobžerny polver ſa ſwinje.

Pschediporja wobžernoscz a ſ tym
tworjenje mjaſza a tuka ſpečuje.

Jenož wopravdžith doſtacz
w měſcičanskej hauptzy w Budyschinje w tyſach po 50 np. Wukafanje wo naloženju je pschi
położene.

Nornewburgſki
ſkótziwjaſy polver
Po dołholétnym naſhonjenju
jako najlepſchi ſkótziwjaſy a ſekowazy ſredk ſpóſinath.

Jenož wopravdžith doſtacz
w měſcičanskej hauptzy w Budyschinje w rołkach po 1 hr.

Kaſcheze

we wſtech wulkoszach a družinach
porucza pschi potriebje

Arthur Janasch
na Hoſchiz haſy
a róžku seminarſkeje haſy.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoſcheża a bohateje haſy
(w lécie 1810 ſaložena pschedawańja)

pschedawańska ſaſada: Kruče ſprawnje, jenož ſhmane,
placzijnah hōdne tworzy,
porucza: zwjern, wſchē družiny bantow, wol-
miane a hawmiane ſchtrykowanſke psched-
dzeno, ſchtrympy, ſoli, rubiſcheża, ſchaw-
lowe rubiſcheża, ſchlipy, ſhornarje, psched-
koſchliki, gumijowe ſchaty, ſchorzuchi, ſpor-
towe a normalne koſchle, ſpōdne koſlowy
a t. d. a t. d.

Kedžbu!

Šuscheny polež pschi 5 puntach
po 60 np. porucza

W. Niedel na kamjentnej haſy 1.

Šsoki (linj) po 12 np.,
buny = 12 =
jahy = 12 =
hroch = 12 =
grupy = 12 =

porucza C. F. Dietrich.

Pschedipomnu ſ dobom, ſo na
wſche tworzy, pola nije kupjene,
4% rabatta dawam, kotruž ſo
kózde lěto wot 1. hač 31. dež.
wuplaczujuje C. F. Dietrich.

Pa. rheinſki
jablkowý lat,
najlepſche maleñy,
marmeladu,
dobru měſchanu marmeladu
punt po 40 np.,
najlepſchi klowkowy ſchmaderunſ
w tyſach punt po 30 np.,
ff. ſhamoſwarzene bruſniſy
ſ zokorom punt po 40 np. porucza

Otto Sachſe,

Wilh. Bergera naſledník
na bohatej haſy 5.

Najlepſchi
med w plaſtach
punt po 1 hr. 20 np.,
najlepſchi wupuſhežany
med
punt po 70 np.,

ff. mjeđowy ſyrup
punt po 30 np.

porucza

Otto Sachſe

Wilh. Bergera naſledník
na bohatej haſy 5.

Nowe
turkowske klowki
porucza tunio

Otto Sachſe

Wilh. Bergerowý naſledník
na bohatej haſy 5.

Ekladnoſtna kúp.

Dželbu wo-
prawdže ſlebor-
nych remonter-
e jaſnikow ſe
ſlotej kromu, 10
kamjentnych, po
15 hrinach
jako jara tunio
porucza

Curt Jentsch, čaſnikar,
na ſtronkownej lawke haſy 5
póbla lotterijoweho kollet. Jägera.

Pschedipomne a porjedzenje
pod ſprawnym rukowanjom.

Lany wolij

ſtajniſe čerſiwy

litr po 90 np., punt po 50 np.
porucza C. F. Dietrich
na jerjowej haſy.

"Serbske Nowiny" wudawaſi so kózdu sobotu.
— Štvortlétne předplatna w wudawaſni 80 np. a na
němských pôstach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Cíle Smoler jec knihičíšceňje w mačienym domje w Budyšinje.

Cíle 9.

Sobotu 2. měrca 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němske khežorſtwo. Wuhladý na to, ſo Kanižovomu namjet, ſo fotrymž ſo ſawjedzenje žitneho monopola w Němzach žada, w khežorſtwowym ſejmje wjetſchinu namiaka, ſo w poſledním čaſu džen a bble polepſchowachu. Džel zentrumſke ſtrony, fotryž ſo předka wo žitnem monopolu niežo wjedzeč njechaſche, je ſebi wěz pſchermuſil. Wjetſcha ličba zentrumſkich ſapóblanzow ſo pječza nětko pſchecživo Kanižovemu namjetej wjazy njepſchecživa. Duž mějachu hžo ſa to, ſo žitny monopol do mozy ſtupi. Tale nadžija je ſo nětko na dobo ſničila. Khežor Wylem II. je pſchi hofčinje, kotrež je statny minister wyschſchi preſident dr. ſ Achenbach ſobuſtavam braniborskeho provinzialneho krajneho ſejma ſanúdženu ſobotu wuhotował, ſe wſchej rafnoſežu Kanižovemu namjetej napſchecživo ſtupi. Sso džakujo ſa ſlawu, jemu wunježemi, wón praſi:

"Runje ſlyſhane ſlowa Waſtchego čeſczeneho knjeſa wyschſchego preſidenta ſu ſi nowa ſmyſlenja ſwětneho ſeſte a pſchivuſnoſež mojich Braniborskich wobkrucžile. S zyloj wutrobu ſo Wam ſa to džakuju. Taſke ſmyſlenje je w tak czeſkych čaſach dwójzy tak wjele hōdne a je ſa mnje w mojim černjathm ſaſtojnſtwje ſi wotſchewom a podpjeru. Pſchetož wone woſnamjenja dowěrjenje, kotrež ſi ſwojemu markhrabi macže, a tole dowěrjenje woſnamjenja ſaſo pſchihilnoſež ſi ſobudželanju a ſi podpjeranju, a to je to, ſeſtož ſamóže, mi moje dželo najbôle polóžicž, hdyž ſo wſchón mój lud roſhūdi, tež ſe ſlutkom ſwojemu krajnemu wótzej pſchipomožny hycž. Brachenja, kotrež w woſomku wſchěch myſhle hibaja, pſchede wſchém burſtwu naſtuſpaja. Kaf maja ſo wone roſhūdi, je Wam doſpolnje ſi mojich poſleďních woſjewjenjow ſnate. S zyloj wutrobu ſo nadžiju, ſo ſo mi poradži, něſhto wuſtitne ſa Waſ ſdželacž, a ſi zyloj mozu chzu ſa to wuſtupowacž. Maležnje pač chžyl warnowacž, ſo ſi pſchepjatej nadžiju noſhycž abo ſamo žadacž, ſo bychu ſo njerouſumne žadanja dopjelnile. Žadyn ſtaw (ſchtant) ſebi njemáže žadacž, ſo by ſo jemu pſched druhimi přednoſež dala; krajny wótz ma nadawč, intereſy wſchěch ſtaſow jenotliwje woſtažicž a je mjes ſobu wurunač, ſo by ſo powschitkownoſež dale ſa wulki wótzny kraj ſajimowala."

Miehodži ſo pſchepoſnacž, ſo ſo khežorowe ſlowa pſchecživo Kanižovemu namjetej měrja. Duž ſu wone na ſwiaſt ratarjow poražagy ſacžiſhcz cžimile. A ſo by tola nichč khežorowe ſlowa wopak njewuſožil, je khežor, poſdžiſho ſo hſchecž ſi deputaziju roſrečuju, praſi:

"Ssym ſo w druhich krajach wobhonjał, a tu dýrbju ſo wuſnacž, ſo ſu Franzowſoj o, hač runje ſu tam zlo na dwójny ſentnat wukrajneho žita na $7\frac{1}{2}$ frankow powyſhili, runje tak njespokojni, kaž Wh. W Žendželskej ſu pſchetaſi, žito plahowacž. Duž ſo tola ſda, ſo nuſa rataſtwa ſi powschitkownych ſwětowych wobſtejnnoſežow wukhadža."

Pola rataſtich ſastupjerjow khežorowa rēč wjeſhely wothlóz njenadeńdze. S wocžakanjom, ſo po padze hrabje Caprivia ſa rataſtvo lepsche čaſhy pſchindu, ſu ſo ſjebali. ſda ſo, ſo ſo němska hospodařska politika po tej ſamej ſoliji dale wjedze, do kotrejež je ju hrabja Caprivi ſuntł.

— Pſchi nětčiſhich niſtich žitnych placžiſnach někotryžkuſiž rataſ, fotryž je ſwoje pjenjeny na akcije zokrovnych fabrikow wažil, czeſko ſačuwa, ſo tež zokrove placžiſny njepſchewajzy ſpaduſja.

Wjele zokrovnych fabrikow ſo czeſko bědži, ſo bychu ſo hrožazeho bankrota wobrole. Žena ſ najwjetſhich zokrovnych fabrikow, w Chropinje na Moravje, je dýrbjała dželacž pſchetaſi, dokelž dla powschitkowneje niſu po zhlým ſwěcze potřeba na zokorje wotebjera a teho dla zokrove placžiſny ſpaduſja. Fabrika by poſdru milijona ſchěznaſow trjebała, ſo mohla ſaſo dželacž ſapocžecž. Majſtrudniſche je, ſo dýrbja ſo burjo plahowanja zokrovnych rěpom, kotrež ſu jim předy wjele dobytka pſchinchle, wostajicž, a ſo ſi plahowanju žita pſchecž njemóža, dokelž to hſchecž mjenje wunježe. Schto ſapocžecž? Bankrot wjele zokrovnych fabrikow ſo pſchiblizuje.

— Khežor Wylem je poſdželu do Wina pucžoval, ſo by ſo pſchi pohrjebe arzvobjwody Albrechta wobdželi. Naſajtra je ſo wón ſaſo do Barlina wrócił.

— Šalonjowý načiſl wuſnym tobakowym dawku je khežorſtwo ſejm wofžebitej komižiji ſi wurađenju pſchipokaſal. Děno dónit ſo ſda do předka wěſty hycž. Knježerſtwo ſame je nadžiju ſpuſhčilo, ſo khežorſtwo ſejm do njeho ſvoli. — S pſchicžinu ſiweho roſtřežowanja bě namjet ſapóblanza Hammersteina, po kotrež ma ſo wukrajnym ſidam ſaklaſacž, ſo w Němzach ſaſydliež. K tutemu namjetej Liebermann ſe Sonnenberg hſchecž pſchistaw ſaſoža, ſo dýrbji ſo wukrajnym ſidam ſtatna pſchihluſhnoſež ſapowjedžicž a ſo maja ſo czi, kotsiž pſchicžahanju wukrajnych ſidow poſleſuſja, ſi 500 hač 1000 hrivnami abo ſi jaſtrowom kſtaſacž. — Namjetej, ſběhnjenje diktaturskeho ſalonja w Elsaſu a Lothringſkej žadazemu, khežorſtwo ſejm pſchihluſhovaſche, runje tak, kaž namjetej ſapóblanza Hitz, ſo dýrbja ſo ſonjaze dželancfe wobſtejnnoſež w rjemježliſtich dželancjach pſchepytacž.

— Šapóblanz Draždžanskeho wjeſhneho wotřeſha w khežorſtwo ſejmje, Hähnichen, je khorowatoſeže dla ſwój mandat ſložil. Pſchi poſleďních wólbach je Hähnichen, kotrež němſko-ſozialnej reformſkej ſtronje pſchihluſcha, jenož ſe 94 hložami wjetſhym nad ſozialdemokratiskim kandidatom Hornom dobył. Pſchi pſchichodnych nowowólbach w tymle wotřeſhu budže wulki strach, ſo ſozialdemokratojo ſwojeho ſastupjerja pſchecžiſhcež. Želi ſo ſebe pſchivuſhovarjo wobſtejazeho porjada njebudža chžycž wotřeſh wutorhmež dacz, budže ſo wſcheje ſwady mjes ſobu woſtaſicž a wſchitz ſi jena ſa jenehe kandidata hložowacž dýrbječ.

— W ſtatnych wojerſtich dželancjach ſo kruče na to hlaſa, ſi ſo žani ſozialdemokratojo jako dželaczerjo njecžerjpa. Barlinske "Ludowe nowiny" wukas wójnſkeho ministra Bronſarta ſe Schellen dorſa wotcžiſhcež, w kotrež ſo praſi, ſo dželaczerjo, kotsiž ſa ſaſrý ſozialdemokratow na ūkaje wafchnje ſlutkuſja abo ſozialdemokratiskim ſjenocženſtwam pſchihluſhceja, njehmědža w wojerſtich dželancjach dželacž. Taſke woſobu dýrbja ſo bjes woſjewjenja pſchi cžimy ſi džela ſuſhcežicž abo ſo jim dželo hnydom wupowjedžicž. Želi ſo ſo ſda, ſo ſo jedyn dželaczer ſeneje dželancje wojerſteli ſarjadniſtwa pſchi ſozialdemokratiskich agitazijach wobdželi, abo je nemu ſozialdemokratiskemu ſjenocženſtu pſchihluſcha, ma ſo hnydor pola polizajſke ſwětneho ſapocžecž ſa tym wobhonicž a ſo potom po wuſku wójnſkeho ministertwa cžimicž.

— Loni je ſo němske wójſko powjetſhilo, nětko dýrbji ſo te němske wójſke ſobudžtwo poſhylnež. Poſnjo Žendželskej, Franzowſke Ruskéj a Italskej ma Němska w tu khwilu jara ſnadne a ſchpatn ſobudžtwo. Taſk na pſchihluſad jendželske ſobudžtwo 12 wobronjenye ſchihžakow a 73 ſakitaných ſchihžakow licži, němske ſobudžtwo pač žadý.

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawaſni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkeje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaſći ſo wot małeho rynčka 10 np. a maja ſo ſtwtork hač do 7 hodž. wječor wotedać.

jeniežki wobronjeny abo sakitanu kchijak nima. Khežor twohejemska konišija, kotaž ma wo kódzitwovych naležnosćach jednač, je kódrom milijonow hrivnow jako prenje naplačenje na ichyri wobronjene kchijaki pschiwoliła. Tež saſtupjerjo zentrumskie strony sa tole pschiwolenje hložowachu, hdijž bě statny sekretar Marshall nadrobnje roškadel, so ſu wobronjene kchijaki tež k sakitanu katholſkeho miſionistwa w samórkich krajach trébne. — Pschi jednanju wo pjenježnych žadanjach sa wójnſke kódzitwo ſapoflanz Lieber roſprawu wo njebožu na kódzi „Brandenburg“ poda, na kotrež je ſo psched létom jena rola puſka, pschi čimž je wulka ličba mórskich wojskow živjenje ſhubila. Ani žaneho mórskeho offižera, ani žaneho ſastovniča žana wina njetrechti. S wěſtoſcu pak je dopofasane, so ſu dželaczerjo kódzeńje „Vulkana“ njebože na „Brandenburgu“ i tym ſawninowali, so ſu ſpominjeniu roli bjes ſawěſcenſkeho ventila a flanscha dželali. Pscheptanje pschezivo winowatym je hižo ſaložene a „Vulkan“ budže ſa ſarunanie ſchody ſtač dyrbijec.

— Japanshy ſebi na to njemyžla, dobyžerſku wójnu pschezivo Chinje bórſh wjeſčz pscheſtečz. Wſchitzhy japanshy offižerojo, kotsiz dla kwojeho wojerſkeho wuwučenja w němſkim wójsku kluža, ſu psched dwémaj nježelomaj telegram japanskeho wójnskeho minifterſta doftali, kotsiz jum pschiftaſa, ſo dyrbja ſo k hromadnemu wotjehzenju do Japanskeje w Barlinje ſhromadzic̄. Tak ſu woni ſe wſchelatich němſkich městow, w kótrych garniſonach ležachu, tele dm̄ do Barlina pschiſtli, a wutoru do domiſných wotjeli. Barlinska japanska kolonija bě jim předn̄ teho wotjalnu hoſčinu wuhotowala.

— Kanal, kotsiz Sülandſku poſlupu pscheremje, ſo by pol-nózne a naraňſche (baltiske) morje ſjenocíl, ſo ſapocatzk julija ſ wulke ſhwjatočnoſežu wotewri. Ma nju je němſki khežor awstriske, italſſe, franzouſſe, rufſe, jendželske a ſchpaniſke kódzitwo pscheprózyl.

Ružowſta. Sa miniftra ſwonkownych naležnosćow je zar wjeſtcha Lobanowa-Roſtowskeho pomjenoval. Tutoń je dležſchi čiž ſ poſlancem w Winje był; po žadanju khežora Whlema bě jeho zar psched někotrymi nježelemi ſa poſlanza w Barlinje poſtajil. Jeho pomjenovanje ſa miniftra ſwonkownych naležnosćow je wurjadne wulke ſpoſojenje w Winje a Barlinje ſbudzilo.

Sſerbija. Nowiny rufſkeho kniježerſtu „Nord“, pschinjeſhu ſežehowazhy dopiš, kotsiz pschi wſchej krótkoſeži wobras teho poda, ſchtož ſo nětcole w Sſerbiji ſtava: Raſch beogradſki dopišowati nam piſche, ſo nježiwažy teho, ſo nětcole w Sſerbiji inježenje knježi, ſo wobydleſtrowa roſhorjenosć pschezivo bywſchemu kralej Milanej pschezo ſhawniſhco ſokaſuje. Mjes tým ſo ſo radikalna a liberalna strona ſjenocítej, ſo byſchtej hromadže pschezivo njeprawemu kniježerſtu ſtalej, ſo pod naſjedowanjom bywſchego minifterſtroweho pschedkydy Piročanža nowa strona twori, a to jeniežhy ſ tym ſaměrom, ſo by Milanej, kotsiz je ſažo ras na dyrdomdeje do Paria ſchol, wobarała, ſo do Sſerbije wrózic̄. Piročanž je ſtačan, kotsiz je ſwérū a raſnie prawa kralowěje Natalije pschezivo Milanej a kniježerſtu ſakital a ſo teho dla ſ Milani, kotsiz je jeho wuj, doſpolnie roſwujowala.

W tu khwili w Sſerbiji žaneje čiſtečerſkeje ſvobodny wjazy njeje. Domjaze nowiny wo ſerbſkich wezach ani ſyntez nježmedža Polizistojo a wobhoniſerjo horſiwe ſa dopišowariji wukrajinych nowin kledža. Želi ſo woprawneho dopišowaria ſaſlapnyč nje-moža, jum doſzaha, ſo jako dopišowaria do zuſyčh nowin teho bližiſteho wobwinuja, kotrehož někajteje pschičimy dla hidža. Džen wote dnja ſe Sſerbije ludžo čečkaja, ſo bojo, ſo někajti nowy Čežbinaz dženik ſpijuje, kotsiz jich psched ſudnika pschiwiedze ſenježerſtu wſchē wukrajne nowiny konfiſtuje, kotrež wo Sſerbiji pſkaja. Licžba konfiſtowanych nowin je ſ kózdym dnjom wjetſha, nježiwažy teho, ſo Sſerbija, w wumorje ležaza, ludži mało ſajmuje. Šańdzenu nježelu ſu w Sſerbiji tele wukrajne nowiny konfiſtowali: „Agramer Zeitung“, „Moskowske Wědomosće“, „Marodne Nowiny“, „Kölnische Volkszeitung“, „Kölnische Zeitung“ a domjaze nowiny „Sſerbiska Saſtava“.

Kaf hluboko rufſi zar Míklawſh II. bywſchego krala Milana ſazipwa, je ſ teho widžec̄, ſo je wón „Wolžskoſtamſkej banzy“ porucíl, ſo dyribi Milanej hnydom dožnaj dwaj milijonaj rublow wupowiedzieč, kotrejž ſtač ſo jemu po woli zara Alexandra III. ſ tym wuměnjeniom požčiſlo, ſo budže ſtaſnje ſwanka ſerbſkich mjesow pschebywac̄. Milau je pjenjeſh wsał, tola zarej date kluvo je jenož tak doſloho džeržał, hacž njeje móſheni proſdnu měl.

Běle wložy.

W korežniczhy w nowoſaloženym měſtačku Albuquerque w Nowym Mexiku ſedžitaj čloujefaj ſ kroblým wuraſom. Tež bjes czećwjenje wołmjanje kofchle, tež bjes mježdžoweho procha na

hlołowach ſtač jako hórnikaj ſnač. Wo woſhebiče blědej barbie w wobliczu a po dybauej reči móžesč to žyle wěſče hudač. To ſtač dwaj ſ tamnyh lohkomyklých, kotsiz, ſtracha ſa živjenje ſebi derje wědomi, kwoje živjenje čloujeky pschedadža, kotsiz czeđke dželo w jědojtych wołojowych podkopach droho placži. Ředyn ſ njeju je maž, ſaſhážith muž ſe ſchertoři thlom, prawa dželaczerſka poſtawa. Wón ſedži, na wobej ſhcezej ſeyrjeth, ſa hrajetſkym blidom, ſa kotrymž ſo w tu khwili njehraje, a ſlucha na poſjedanje kwojeho towarſcha. Tón pak je tež wjèle ſajimawſchi. Wón je híſcze mlodý, a tola poſkaſuja ſo na jeho wobliczu žyle ſpodžiwnie ſmuhi, kajež maja hewak jeno starí ludžo. Čeđka frudoba a twerde, ſprózne živjenje ſtej tute ſmuhi rybowaſej. Nadobniſe tworjene woblicžo je híſcze bjes brody; wuryadnje blyſtote wčežto a ſnamjo dživjeje roſhudzenoſež wofolo hubow woſnamjenjeja woblicžo woſhebie a napominaja naſh, ſo dyrbimy ſo na ſedžbu brac̄. Schtož pak je woſhebie nadpadne, ſo ſu ſněhoběle wložu, kajež maja ſtarzy. ſſutowu podawku bě je ſa jenu nōz wobelił. Wón hewak ſenje wo tutej czećmnej hodžinje kwojeho živjenja njeręczeſte a dyrbju wuſnac̄, ſo je ſedma ſchto ſchto ſurowiſche naſhonił. —

Tež dženža je ſo pschezelej radžilo, jeho k powjedanju na-wabicz. Duž poſluchajmy na njeho ſameho:

„Bliſko Silver City w Arizona ležesche pschi dróſh do Al Paſo woſhamoczena drjewjana khežka woſrjedž wjetſcheho wobſedzenſtwa ſukow a polow. Tu bydlesche naſh nan, njeſuſtaſaz ſoſchérječ ſdželanoſež, miſionar presbyterianſkeje zyrkve. Raſcha dobra mac̄, tſi dobne kofſicži, tiz ſebi tehdom híſcze ſ popami hrajkachu, a ja bydlachym pschi nim a pomachym jemu džiwju ſemju wobdželac̄ tak derje, kaž možachym. Ta ſnadiž běch pjaſnac̄ ſet a běch ſylny hóz, tiz bě živjenje w ſapadže mjes džiwimi ſwérjatami a čloujekami ſpoſnal. Bydlachym woſrjedž reſervaziſe (wotdželenja) Apacheſkych Indianow. Tutoń najhórschi mjes wſchěni indianſkim ſplahami bě tak džiwi, ſo běchu podarmo wſchě poſpythy naſaſanja naſcheho naſa, tiz bě hižo ſydom ſet nimo ničy wjèle ſczerpnosće a dobro-čiwoſež na nich naſožil. Wſcha próza bě bjes wuſpečha. S nje-žakom jemu pſac̄zachu. Lestny pak czejiſeſte psched wočomaj rjenje, ale kranjeſte mijelčo, hdžez ſo hodžesche. To híſcze njebe naſhórje bylo. Raſch nan troſhtowac̄ ſo we kwojeh ſchecžijanskej luboſczi k bližiſhemu ſ tym, ſo dže jeho ſhubjene ſublo ſažo druhim čloujekam k wužitkej pschińdze. Ale to mjeſeſte híſcze hórie pschińc̄.

Tamny njebožowny džen běch do Forta Yuma jechal, ſo bych něſchtu naſkuſowal. Buč něſchtu psches čaž ſadžeržany a doječach hakle poſdže domoj. Kunjež kózdy kamjen a kózdy ſeſ ſnajach, woſhebie, cžim bliže k kwojeh domiſnje pschińdzech, ſdaſche ſo mi krajina tola ſpodžiwnie pschemenjenia. Ma wěſtej hóz ſweczeſte ſo mi hewak derje ſnata tječha naſowjeje khežki na-ſchecžo, dženža tu ničo njebe. Do teho kónza bě czeſte promjo ſura k njebeſam ſidžec̄. Strachne myſle dobywachu ſo na minje, poſonjowach kwojeho wózla a khwatnje jěchach k naſowſkemu domej. — Ale ſchto tu wuſladach? — Město khežcički naſakach roſpadanki w kurje. Powoſtanki hrjadow, poſmuženja nadoba, ſlamane ſchleñzy a něſchtu ſekhiwjeneho ſudobja, to bě wſchitko, ſchtož bě ſbylo. Ale híſcze něſchtu, wjèle ſurowiſche naſeňdžech: wopalene powoſtanki týjoch mažych čloujekow, kwojich týjoch kofſicžow —.“

Now wopſchesta powjedac̄ a trějeſte ſebi ſ wobroczeni ruku ſpodžiwnje po hornim woblicžu. Potom powjedaſte dale:

„Na poſ ſchemyſleny ſ holoszu ryjach w roſpadankach a wuſlédžich po něčim tele ſurowe podawki: Hdžz tam njebeč, běchu Indianojo naſowym dom nadpaſdnyli. Staroſte muža běchu wě ſo, bjes wobaranja bórſh pschemohli. Dowlečechu jeho psched durje a ſwajachu jeho tam k ſchtoſnej, tak ſo dyrbjefte to wiđec̄, ſchtož na to ſežehowac̄. Raſcha wboha mac̄ a holčki běchu wonka na polu. Pschiwlečechu je ſhem, a je ſurowiſežu, kajtuz jeno Indianojo ſnaja, rěſachu jich psched naſowymaj wočomaj. Maczeče eželo ležesche runje naſeje ſ nohomaj. Šwériſka ſwajachu moje kofſicžki k ſožam a ſatkyňchu potom zył dom, hdžz běchu wě ſežehowac̄ ſwězne wěžy poſradnyli. — Majhroſníſche pak bě to, ſo dyrbjefte moj nan žiwy woſtac̄, ſo by ežwile kwojich ſwójbynych wiđał. — Hdžz jeho wumodžich, hdžz jemu do hewak tak lubeho, ſwérneho wózka poſladach, ſ kotrehož nětko ſchemyſlenje w naj-hórschim waſčnju ſpóſnach, to ſhym — ſda ſo mi — žaſtoſnje ſakhiſnýl. Schtož ſo potom ſta, bě hróſne. — Měj nan je mje w kwojim ſchemyſlenju ſa Indiana měl — ſlečza na minje — a

hnydom wuczuch jeho nôz w swoim wutrobnju — a swjescie so
t' semi —."

Tola, schto je to do spodzivnichy jynka, fiz jow kliniczi. Sda
so mi skoro, wobaj džiwjej czlowiekaj wobjimataj so placzo.
Tajich synkom tuton dom njeje husto klyschal. Tora su herwak
jeno sakliwanja a herwiekaniya klyschecz. — Ale, lubi czitarjo,
dyrbju wusnacz, tez ja, fiz kym pscheczel wboheho Zima, tez ja
treju zebi klysh f woczom, fiz stej herwak jeno f redka mokrej.
Hdyz beschtaj pscheczelej sazo t' zebi pschichloj, prascheske so ton
sachadzith: "No, a schto su potom sapoczal?"

Zim wotmolwi: "Na to buch houtwjet na skalpy. Mje psche-
wia skutkowne pschesczehanske pschemyzlenje. Tez ja buch runje tak
burowe swerisko, faz mój njeprischel Indian. Tsi leta doho kym
njewustawajzh tych, fiz su moje njeboze sawinshi, se sweta sa-
hubjal, hdzegzuli jich nadendzech; kym tchesczianstwo na bok wostajil.

Nekto pac kym so smeroval. Czaz sahoja wscze ramy. Sa
wózom lët, so jako pokojny hörni dželam, su mykle na wjeczenje
so kubile. Jadom sa pokojom a chzu zebi jeno telko pjenjes sa-
bluzic, so moh f tyhle konezinow czeknycz a so t ranju szahnhycz
hdzeg mje napohlad wohidnych sweriskow w czlowieszej postawje na
najkurowiszu nôz mojego pschego sazo njedopomina."

A wón je wuwiedl, schtoz bê zebi wotmyzil. Zim je nerkole
hoszczenzat w Chicago a to w dobrych wobstejenjach, hdzeg jeho lëto
poszczischo nadendzech a spósnach, so je wsczito siednawaza kubosz
f tehole czegzy pruhowane muza f najmienicha zyle sbozownego
czlowieska szemila.

Póstny czaz.

Ssyn Boži je we czeprjenju,
Duž hicz tez nerklo sa nim chzu.
Ach, czerp dha, Bože jehnjklo,
A woprij so

Sa zyle hréshne czlowjestwo!

Ssyn Boži wiży na kchizgu
A wschon je pokrejem f kwtju.
O lubosz bojska, njebojeska,
Kiz njeprschesta

Raz lubowacz hacz do kónza!

Ssyn Boži swistne laczny je
W kriedz najwjetshye boloscze;
Schto jeho nerklo woszchewi
We lacznoseczi?

Schto jemu hiszce poßluži?

Ssyn Boži ducha poruczi
Do rukow Bohu Wótzewi,
Kiz jeho tez bies komdzjenja
Nerk t' zebi wsza
A jemu wschitko pschepoda.

Ssyn Boži, hla, nerk w szmierzci
Tak czisze hlowu pothili.

Wón hréshnu semju wumoh f

Ssam psches zebje

A nerk hej njeze dobycze.

Mi duscha rzi a tschepjeze,
Hdyz Boži Ssyn na kchizgu mrje.

Mój dżak ton jeho pschewodzej,

To jadam hej,

Hacz t' krocziel najpoßleñszej!

D.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sanđzenu wutoru wjeczor staj so konjej
póstoweho woja, na dwornischzo jedzazeho, na seminariskej hafzy
sploschiloj. Dokelz bê so wusda jeneho konja rostorphnyla, njebe
možno, njemdrej skoczeczi sadzherzecz. Ma rózki seminariskej a hafziz
hafzy wos psches twierdze steptanu kñehovu hromadu hédze, pschi
czimz so powrózci. Postillon Werner, pomoznik Geften a listo-
noscher Rode, kotsiz na kóslie hédzachu, so pschi tym wo semju
reñtuchu. Postillon Werner so i nich najjezzych wobischlodzi; wón
zebi prawu ruku f ramjenja wuwiny. Pomoznik Geften zebi
wobliczo szciszca a zebi ruku smiecze, mjes tym so je zebi listo-
noscher Rode nohu szciszca. Konjow su ludz, kotsiz so hnydom
sbežachu, sadzherzeli.

S Budyschina. Towarstwo herbskich burow sanđzenu hobotu
w tudomnym Gudziz hosczenzu swoju porjadnu shromadzisnu wot-
bywasche. W njej knjes hejmisi sapóßlanz Kocka pschelab wo san-
dzenym lecze poda. Towarstwowe samoznenje w tu khwilu 1028 hr.
wuczini, kotrej su so na krajnostawski bank na dan dale. Towar-
stwu nerkole 11 towarstwov pschichluscha; predy je jich 13 bylo,
f nich stej dwé wuszej a to Vorschiške a Wotrowske. Pschi szézho-
wazej debacze so pschitomni živje wobdzeliču. Najprjódzhy so wo
wotpohladze "swjasta ratarjom" jednacze, kotrej ma mykle, knjez-
stwu namjetowacz, so bych u schitzu ratarjo je sakonjom nielowani
byli, kwoj skót sawesczic dacz. Wobsamknj so, pscheczivo temule
namjetej se wsczej mozu wustupowacz. Se sakonskim skotnym sa-
wesczzenjom by so ratarjam nowy wulki darw napoložil, kotrej by
wiele wjetshi byl hacz schłoda, kotrej ratac poczterpi, hdyz jemu ras
jene skoczo khorci. Tez so na to polasa, so skót mjenishch ratarjow,
kotsiz zebi kwoj skót kami plahuja, mjenje na sku parlojtosz khorci,
dyzli ton na wulich dworach. Duž budze, jeli so by so w sakonskim
hejmje namjet na sakonske sawedzzenje skotnego sawesczzenja stajil,
knjes hejmisi sapóßlanz Kocka pscheczivo tajkemu sawesczzenju hlozo-
wacz. Tez budze towarstwo herbskich burow petizije pscheczivo stat-
nemu skotnemu sawesczzenju podpisacz dacz a je f czazom knjez-
stwu pschepoda. — Na to fedzliwe czimischi, so khudsche gmejn
f Budyschiskeje kadańne schtomiki f kadańnu na gmejnike lezomnoſeze
darimo dostanu, knjes Kocka wuzitnoſez prawosakitskoho sienoczen-
stwa rosładowasche, kajkej su zebi burjo w Westfalskej salozili. Po
namjeze knjesa Smoly-Sptyeczanskiego so hnydom komisija, wob-
stejaza f knjesow Czemyrth-Kolwowskoho, Juſta-Jazvniczanskoho,
Bjaza-Stróziszczanskoho, Wiczasa-Róženčanskoho a Falka-Kožlowskoho,
wuswoli, kotařz mjeje f knjesom reczinkom Zhyzom w Budyschinje
wo salozzenju prawosakitazeho sienoczenstwa ja kubustawu herbskoho
bureskoho towarstwa jednacz. Klowny samer tajkoho sienoczenstwa
je ton, so so f nim ludz wo njeuprečnemu storzenja wotwierzca.
— So bych u herbszy ratarjo wetschi wuzitk f kur brali, so namjet
staj, so by so towarstwo herbskich burow ja polepschenje kurjazich
ražow itarczo. Zenolivi pschedzhydojo poboczych towarstwov so
napominachu, so bych mjes kubustawami so wobhonjeli, schto f nich
by zebi italskoho klapona kupicz chzyl a so bych ustania w wuda-
wattu "Sserb. Nowin" woszewili. Wézhywustojni ludz potom italske
klapony wobstaraja. Skonczenie knjesa Smoly-Sptyeczanski woszewi,
so budze sakse ratajske kreditne towarstwo w bližsichim czazu na
lezomnoſeze pjenieshi po 3 % wupožecz.

— Tele dny su w Budyschinje jeneho produktoweho wilow-
warja sajesi. Daho winuja, so je wón jeneho dželaczerja, kotrej je
nähdy pola tudomueho žitnega wilowarja Sachsy dželal, sawiedl, so
je žito a skotnu pizu kwojemu knjezji kramyl a je mjenowanemu
produktowemu wilowarzej pschewostajil. Tole paduchstwo je so na
spodzivne wachnje wukopalo. Produktowy wilowar sphta wondano
jeneho druhego Sachsoweho dželaczerja narečecz, so by runje tak
pafoszil, kaž jeho nehdušni towatsch. Tola f tym na wopaczeho
trzeci. Tuton dželaczeret bê swermy a sphtowarja kwojemu knjezji
pschewadzi. Produktoweho wilowarja su do pschewytanskoho jaſtwa
wotwiedli.

— Wuhladz na pschichodne wjedro. Hacz do 8. mérza
njeje woczaknycz, so by so wjedro bóle szopliło; kñeha sa ton
czaz malo panje.

S Maleho Wjelkowa. Ma žanej dróz wo kolo Budyschyna
drje lëtza tak czasto kñeh psypacz njezreba, kaž na Budysko-
Wjelkowskej. Nekotre metry wyżoko su pschi někotrych městnach
na njej kñeh wumjetacz dyrbjeli. Tez wobkhad na železnizh je
blisko dróz wobczegz. Sanđzenu kředu dopoldnia czaz, kotrej
4 mjenishchiny do 9 hodzin f Wjelkowa wotjedze, w kñehy tezaz
wosta. Wón so wjazy tróz f polnej paru do zepjow jahna, tola
sadzenti pschewinycz njesam. Skonczenie lokomotivu mot wosow
wotpomeñnymu a wona kama so se wsczem wotmachom do zepjow
sary a so tez psches nje pschedobu. Na to so po czaz wrózci
a jón sbozowinje do Budyschyna dowiedze.

S Hodzija. Wulstne khowanje, kajkehož so w swojej
ponižnoſezi njeje nadzjala, dosta so póndzelu naſchej njebo knjemi
farazrž Mile Žmischowej. Po stach běchu hido wot jasneho
ranja ludz pschichli hiszce junckóz jejne mile wobliczo wo-
bladacz. Kaž do ruba živych kwtkow a ksczenicžka pôzlanu, wot
huszeho leža palmowych halosow a wot najrjenijszych je živych
róziczkow, kchizow a wenzow wobdata, ležesche ta luba njeboziczkia
w swojim kñebelym kashczu. Njeliczomne pschewodzestwo bê so
seszlo. Wschitke horne a delne istwy, sala a kheža nascheje wulseje

fach, wužypanej sahrodže pſched faru a wulka dróha pſches farſki dwór njedobſahachu ſa wſchón tón wulki lud wožadnych a zufych. Hdyž bě ſo pſchi kaſchezu na marach khěrluſch 494: "Nět dobru nōz ja dawam", ſ poſawnami pſchewodžený, wuſpěwał, modleſche ſo hlubokoſrudžený wudowz, wot křivojeje křivakoweje, knjenje profeſoroweje dr. Pſfuloveje, wobdaty, wotje ſhwatý wótczenaſch herbſki. Schéhnačo žyrkwi a gmejnzy pſchedſtejiczerjo tón kaſchez njeſechu. W žylém dolhim čáhu pſched kaſchezom mějeſche kóžen, tež prenja rjadowňa ſchulſkih holczkow a hólzow pak palmonu haſolu abo křečkowny hřich, abo wulki křazný wěnž w ruži. Kaž khorhoji ſmahoſaſtej wulka wjechlowa paſma, wot knjenje hrabinki ſ Lippe nad Debrizezami darjena a wot fararjoweho křužobruka njeſena, a hiſhčeje wjetſcha, wot zyrfwneho pſchedſtejiczerſtwa darjena a wot Brēſoviskeho gmejnſkeho pſchedſtejiczerja njeſena. Někotre paſmonu haſolu mějachu na ſwojich ſcheroſich židžaných bantach rjane cíſhczane ſłowa, n. pſch. „Dobru nōc, wſitcy wučerjo Hodžijskeje wosady“; abo Hodžijske wojeſke towarſtvo; abo „serbski ſeminar“ Lipsčanskich serbskich ſtudentow; abo Rätzec ſwójba w Prećecach; abo ſamo žylý žarowanſki ſpěw, n. pſch. „Dopomjenju na zbožnje wusujenu ſwérnu Serbowku, wysokočennu knjeni farárku Milu Imišowu rodženu Pſulec na dnju Jejneho khowanja 25. februara 1895 w džakomnej luboſci a ſwérje poswiecił K. A. Fiedlér:

Zrudne zynki zwony zwonja,
K wótcow spanju wolaſu;
Tyſne duſe ſylzy ronja,
Za marami plačo du.

Wóčko w blyſcu luboznosće
Na wěčnje ſo zandželi;
Rjanu twarbu zbožownosće
Njesmilna ſmjerć rozlemi.

Tola ſtož Bóh rozdželuje
Ze ſmjerću jow na zemi,
Boži raj zas zjenočeje
W ujewuprajnej zbožnosći.

Duž njech ſtawy w rowje tlaju,
Njech ſo k pjerſci towarſa,
Hdyž nam junu w Božim raju
Rjeňe ſlónco zeskhadža:

Tam, hdzež roſtu měra paſmy,
Wěja dychi ſalemske,
Tam, hdzež klinča wyſše paſmy:
Kiwa zasowidženje!

W pſchewodžeſtwe bě drje nimale kóždy wožadny dom, herbſki kaž němſki, ſaſtupjený, wot najnižſich hacž do najwyſhſich. Samo tež rycerſtubleſte, ſemjanſke knjenje a knježny džechu ſobu w čáhu. A ſak je to naſcheho hlubokoſratowazežho k. faraja woſchewiež dyrbjaló, ſo 24 ſtaſtoñzy bratſja, a to ſ wjetſha ſwoju měchiniſtu draſtu wobleczeni, jeho lubodrohej knjeni požlenju cžesčz a luboſčz woſtakachu. A wyſche teho bě tež hiſhčeje ſydom ſartſkih ſwójbow pak pſches knjenje pak pſches knježny ſaſtupjených. W čáhu a pſchti pohrjebej ſhwatocznosći w žyrkvi na němſkim a na herbſkim běchu wot ſpočatka hacž do ſónza tež hiſhčeje druſy wožebni knježa, n. pſch. k. tajný radžiczel hamtski hetman ſ Bezschiwiž, wyſhſhi žyrkwiſki radžiczel Keller, wyſhſi ſe Schwantevede a pſchetupz Matthelisz i měita, rycerſtublerzej ſ Kriegeři nad Hornim Hródrom a Hežer nad Delnjej ſkinu, kaž tež wobej diakonifkyne Budyskeho Marcžineho muſtawa. Serbſki naród, už jenož ſakſki, ale tež pruſki ſ najdalschich daſinow bě tu wulzy naſladnie ſaſtupjený, dofež wſchaf ſo khowacž mějeſche jena najlepſich ſerbowkow, kotoruž nimo druhih wožebnoſczech cžesčza ſa khěrluſcherku lubykh herbſkih khěrluſchow n. pſch.

"Wyſkai, ſyla wuſwolena,
"Dwojoh" ſenjeſa poſbehuj" atd.

(číſlo 32 w Zionskich hložach), abo čzo. 44 tam:

"Pominylo je ſo ſažo
"Senę naſchich lětow nam" atd.

hdzež w 9. ſchtucžy prožy:

"Staraj ſo ſa wſchitke ludy,
Haj ſa zyke čłowjeſtvo;
Wobſbožuj tež naſch kraj tudy,
Bohnuj naſhe ſerbowſtvo."

abo w "Domjažym woſtarju" "Ranjscha a wjecžorna mođlitwa ſa małe džecžo":

"Se ſpanja ſtrowy wožuežu;
Duž Wožo džak eži pſchimjeſu" atd.

"Sprózny ſhym, duž k měrej du,

Šswojej wožy ſandželu,

Twoje wóczko wótzowſke

Njech nad mojim kóžkom je." atd.

Kaž běchtaj po pucžu khěrluſch "Ježuſ moja nadžija" a pola rowa "To čelo čhemž pohrjebač" herbſki ſo ſpěvaloj, taž mějeſche tež k. kaplan Křižan pola rowa pohrjebnu litaniju herbſki, hřejdž ſotrejež na pſchibluſchnym měſtnež k. farac Waltac ſ Wózlinka "jako džafne ſlowečko" ſežehowazu recž, do khěrluſchowych ſchtucžkow ſejſtajenu, džerjeſte:

Je wěrno? Ty ſy wot nas domoſ ſla?
Tón zeński kraj, ſwój lud ſy wopuſciła?
Je wěrno? ach, kak ſkorzi wutroba
Nam džensa twoje dža, ty dobra, mila!
Twój drohi mandželski, twoj luby syn,
Twój ſerbski lud, kiž ſy tak lubowała:
Kak horey plakamy, přewjele ždyn
Smy zbabili, hdyž dobru nōc ſy dala.

Ty křeſcijanka, nutrna modleřka,
Kaž Monika za ſwojich džen a nocu,
Ty wěrypolna ſwérna wutroba,
Ty Bože džeo w Jezuſowej mocy:
Měj džak za twoju staroſe maćeřnu,
Za ſwěru, kiž ſy nam wopokaſala,
Stokróčny džak za twoju luboſć wšu,
Ta wostaue, tu uje ſinjerć nam waſala.
Hdze ſy ty, droha duša, kchwatała?
Hdze maš ſwój měrny ſabbat, lubowana?
Při Jezusu! hdzež twoja domizna
Či dawno bě, wot Khrysta warbowana.
"Kak zbožna ſym", tak ſlyſu nazdala
Twój cuni hlos z njeheſkých wysokosćiow,
"Sym doma hdzež ſmjerć, ſylzy, zrudoba
So zbožnje přeměujeja do radosćow."

My pak tu ſtejmy w ſylzach wše
A proſymy wo měr při twojim rowje,
A zo Či Bóh we wěčnej zbožnosći
Da přewinjerow mzdu po ſwojim ſlowje.
Sy morwa? ſiwa ſy a drěmaſ tu,
Dónž Jezus wſitke wotewri te rowy
A jeho jandžel z mōcnej trubjelu
Nam krasuňch jutrow ſpěwa ſwjedzeň nowy.

Dži, zandžel woči, džen ſo dokonja,
So ſwiatok zwoni nětk po Božej woli;
Měj dobru nōc, ſpi ciše maćeřka,
Ty přeňe ſe zornjeſko we ſwiatej roli.
Ty ſpěwařka, we Božich njeheſach
Ze zlatej harfu ſpěwaj Knjezej paſmy,
Před jehoječowym trónom horjekach
Njes ſwoju bělu draſtu, krónu, paſmy!

Do twojej rukow, Jezu poručam
To čelo, row, tu duſu wumoženu,
Te zrudne wutroby, ači přińdž ty k nam,
Daj nadžiju, daj wěru wobkrućenu!
Če ujepuſci ſi; žohuuj, žohuuj naſ,
Ty ſkala pomocy, ty wěry kamjeň,
Wjedž naſ přež čemny džol a zeński čas
Do Ciona, kaž jejuu duſu! Hamjeň.

W Božim domje, w fotrnyž běchu hacž do požlenjeho měſtne wichite wobžyjene, ſylychachny ſrazne hnijaze předowranja ſ woltarja ſ džela němſke, ſ džela herbſki wot k. fararja ſakuba Nježiwačidliſkeho, ſuperintendenty Křežora Radbergſkeho a kaplana Křižana Hodžijskeho, kiz budža, da-li Bóh, bótři do cíſhcega date. Wopomnječe naſcheje lubeje njebo faratki pak wostań bjes nami w žohnowanju!

Se Žičenka. Na tudomnym jaſtanishežu je ſańdženn ſobotu Pětſchež poſhoncž ſ ſokowa do cíežkeho njeboža pſchijehol. Wón bě po ſwoju hoſpodatku, fotraž čžyſche ſo ſ Budyschina po želeſniſy do Žičenka pſchijevſe, pſchijel. Na čáh čžakajo wón pódla ſonja ſtejſche, jeho kruče ſa hlowu džeržo. Hdyž čáh ropotaſo

pschijedze, so Pětschez kou psched lokomotivu spłoschi. Bohonečka ſemi potepatvich i modžinjene ſtoczo ſtoku přeč czerjeſche, ſo tu a tam wot ſanjiou truchi létachu. Hufczenjo, kotriž bechu ſ czahom pschi jeli, czeſtoſranjencho pohoniča, kotriž ſo na nohomaj ſbderžecz nje možesche, na ſanjiach ſ Hufczenſkemu ſekarzej dowjeſehn. — So by ſo podobniemu ujebožu pſchichodnije pſchedeſhlo, njech ſo tu ſežehowaze naſpomni: Koždy, kotriž ma na ſaſtanishezu na czah czakacé, njech na ujo tak jaſejdze, ſo kou pſchijedžazem ſahej napſhcežo hlada. Potom ſo kou lokomotivu wjele mjenje naboja, hacž tehd, hdyž wona wot ſadu pſchijedze.

S Mjeſch iž. Njeđelu w nožy ſu ſo bróžen, hródž ſ domiſke, tudomnej ſwudowjenej Schlezzyuej kluschaſe, wotpaliſe. Wohen je w bróžni wuſchol a je domkhowaue žne a hospodařku nadobu ſnicžil. Skót je ſo ſ wulkej nuſu plomjenjam wuſhovat. Po wſchém ſvaczu je ſkótniſka ruka wohen ſaložila.

S Dobroſchez pola Blužniko. Wntoru tydženja bě w tdomnej czornej ſtale ſkalat Hajna džetu, do ſtalu wuſjerežanu, ſ pólbrum natykal, ſo by kamien roſheli. Dokelž ſo ſa dleſchi czah njeſeli, wón ménjeſche, ſo je ſapalaſ ſaſhyl. Čednia pak ib ſo ſ wuſjereženej džerje pſchiblizil, ſo ſ njeje wuſeli. Rosleczaze kamienje Hajnu tak ſtraſhne w woblicz ſtanichu, ſo je dyrbjal leſatku pomož pytač.

S Njeſh wačidla. Wntoru w nožy ſu ſo do pſchedawatnje tudomneho klamarja a ſtawnika Krawy paduſchi dobyli. Prjedy pak hacž ſu ſwoje rnbjeſtvo wotnjeſez móhli, je jich nôzny ſtražnik woſcheril.

S Hufki. Hdyž ras jena kruwa na dobo dwě czeleczi po rodži, je to žadny podawk. Hdyž pak wona na dobo ſ tjomni czeſlatami ſwojeho wobſedžerja pſcheklap, je to runje tak njeſlyſhana, kaž ſwieſzelaza podawisna. Na tudomnym ſnježim dworje je ſo tajkale węz ſofala. Žena kruwa je na dobo tſi czeſlata na ſwět pſchinjeſla, kotriž ſu, runje kaž jich macz, czile a čerſtve.

S Klukſcha. Njeđelu 10. merza popoſdnju w 5 hodžinach ſmjeje w tudomnym hofczenzu knjeg wychiſhi wuczter Krecžmar ſ Lubija pſchednosch ſo projeſterowanej Wobſorſko-Bartsko-Hučzinjanisko-Klukſhansko-Małowjelkowskej železnicy. Dokelž by tale železniza jara ważna ſa noſe ſtrony byla, by ſo pſchijeteſalo, ſo by ſo prawje wjele wobhulerow tudomneje wotloñoſeze na ſhromadžiſnu ſechlo.

S Klukſcha. Šandženu wntoru w nožy w 12 hodžinach ſ kruwańe a hofczenſkeje hródze tudomneho Schusterez hofczenza wohen widyri, hdyž w domſkim na rejmanskej ſubi rejwachu. S wulkej próži ſo poradži, ſkót wobhujnej wntorhuhc hacž do jeneje koſy, kotriž je ſo w dymlje ſaduſla. Hródz je ſo do czista ſpalila. Wohen je nekaſi ſly czlowiek ſaložil, a tukaja na to, ſo je to tón ſamy njeđocinik byl, kotriž je loni do hód Schusterez kuch ſrankyl a lětka 17. februara pſchi ſkladnoſezi wntoczenja ſklopiwa w hofczenſkej hródzi konja Minakalskeho mlhyka, do njeje ſtajencho, wotwiaſal a na dróhu wuſhau. Endžo ſebi pſcheja, ſo bych ſo njeſuateho njeſuſhniku ſkonečne ras ſaſhlapli a jeho ſudniſtu pſchepodali.

S Ryhvalda. Bohoneč ſtudomneho konjazeho wikowarja Scholty bě wntoru 19. februara po ſanjiach na Mikowiske železniste ſaſtanishez pſchijewſchi konja ſa ſchtom ſwiaſal a do czakarne ſaſtupil. ſſebi ſamem ſchweroſtajen ſou bě ſo nježeho nabojaſ a ſe ſanjiemi czekyl. Na železnizu ſajewſchi wón w runej mjerje po njei czaher napſhcežo czerjeſche, kotriž wokoło 3/48 hodžin do Mikowa pſchijedze. Na ſbože ſo želeſniſti wothladowat Träger ſpłóſheneho ſtečeza dohlaſa a hahdom ſnamjo nuſy da, tak ſo možesche ſo pſchijedžazh czah tſižyci kročel pſched konjom ſtaſtajez. Budžiſche li ſo warnowanſte ſnamjo mjeſiſhunu poſdžiſho daſo, budžiſche, ſo wulke ujebože ſtač moħlo.

S Krebje. Šandženu poňdželu ſu čelo khežtarja Wiczaſa, pſched njeđotrymi ujeđelemi ſemrjeteho, ſaſo wuhrjebali. W naſchej wóži bě ſo powiedanje roſnjeſlo, ſo je Wiczaſ na puſki, něhdze početjene, wumrjel. Duž bě wuſhnoſež pořončila, jeho čelo pſchephtač, ſo moħla ſo pſchewdežie, hacž ſo tamne powiedanje ua wérnoſež ſaložuje. — Na měto hamſkeho pſchedstejjeſherja ſtužy, lomi ſemrjeteho, ſu hrabuſteho rewerskeho hajnuka a tubloweho pſchedstejjeſherja Reichelta w Mikowje a ſa jeho naměſnika pſchepuza Mehlinga w Mikowje ſa Krebjanſki wotřeſh pomjenowali.

S Noweje Wky pola Mikowa. Pjat 22. februara je pječlētua džowka tudomneho bura Matěja Kijanka ſ njeđeblivoſežu dwoju ſtarſcheju wobhobow ſ prawej ruku do ſykanjowej maschinu pſchichla. Wbohemu džeszu je ſo zyla ruka roſmijatla. W Kirczenſkej wotřeſnej hojeſni, do kotrejž ſu holežku dowjeſli, ſu jej ſrjeđnaj dwaj porſtaj wotřeſnež dyrbiali.

Buſhudženja.

Khostanska komora. Čiž tjo khežpzy, kotsiž ſu w ſwojim čaſbu ſublerzej Králej w Čemjerzach listy piſali, w kotrychž jeho napominachu, ſo dyrbí na wěſte město 300 hrinow poſožicž, ſo 27. februara buſhudžachu. Bechu to tſchitryjerjo 17 lětny August Hermann Bauach ſ Budyschina, 16 lětny Oſkar Loeck w Bowinjowje narodženy a 20 lětny Max Šurij Jan Sander w Budyschinje narodženy. S listami, Králej piſanymi, bechu woni tutemu hroſyli, ſo jeho dwór ſapala a jeho a jeho mandželsku ſlónzuja, jeli ſo te 300 hrinow njeſuda. Kaž je ſnate, ſo poradži, Bauacha a Loeck ſaſlapinycž, hdyž hladac̄ džetu, hacž ſu žadane pjeney ſa poſtajene městno poſožene. Sandera, kotriž je ſ tjoſch wobſtoržených najhoriſti njeđocinik a kotriž je hižo ras dla rubježniſta khostany, ſ khostany na 2 lěze 6 měžazow, ſ ſhubjeniu čežnych prawow na 5 lět a ſ ſtajenju pod polizajſtu nadfeſdzbu ſaſhndžichu. Bauacha a Loeck, kotriž hiſhceze 18. lěto dozpiſlo njeſtai, džiwojo na jeju ſhawne wuſuacze, jenož ſ jaſtwu na jene lěto ſaſhndžichu. Pſchijomuč ma ſo, ſo ſu wobſtorženi hižo loui w ſeptembrie ſwudowjenej ſublerzej Halmonowej w Čemjerzach hroſazh ſt list piſali, w kotrymž ſu wot njeje 100 hrinow žadali. Halmonova pak njeje tutou ſt list pſchijala, dokelž njeje na dožahaze maſhne frankowanu byl.

Sa naſch herbski dom

bě ſo dotal nahromadžilo: 19327 hr. 21 np., dale ſtaj ſa nýon darijov
fn. M. M. ſ Blohaſchez : : : : : 30 " — "
f. ſſwětoſch w Wulich ſdžarach : : : : : 1 " — "

Hromadže: 19358 hr. 21 np.

S džakom ſwituje **Bartlo**, pſchedbyda twarskeho wubjetka a ſarjadowat Macziczeho Doma.

Priopk.

* W hrodze prynza Friedricha Augusta na taſchbarku w Draždjanach je njeđelu rano do 6 hodžin wohen widyri. Plomjenja ſu nježmernje wjele ſchfodh wo jſtwach načzinile, předy hacž je ſo poradžilo, je podduſhcz. Dwórfi předat Fischer, w 3 poſthodze bydlazh, je přeni byl, kotriž je wohen pſtyn a hrodowych wobhdeſrjow ſe ſpanja wołaſ. Kaž je wohen naſtal, nictó njevě, ſda pak ſo, ſo je wón ſ kachlow wuſchol. Najſkerje je paſala ſchępka drjewa, w nježi ſo pſchekulinſchi, ſ lohla pſchiphrené kachlowe dirczka woſraſla, na tepich, bliſko kachlow wuſchestrjeny, panyla a tón ſapalila. Hdyž ſo wohnja wot wonka dohladach, bě ſo hižo wón tak daloko roſſchéril, ſo wonka roſpuſknyjſchi ſe iſtrowo přenjeho poſkoda hižo do třetí horje ſapafše. Pſchijolana wohnjowa wobora drje je plomjenja bory ſo podduſhcz, tola krótki čaſh bě jím doſzahaſ, zylu ſtaw ſapnjeſcič. Najwjaſy krafneje a drohotneje nadobh prynzeſih ſouliš, woſebne dary prynza Friedricha Augusta ſ jeho puezowanja do rauſchego kraja, ſu ſnicžene; kaž ſ Draždjan piſaj, wučinjena tale ſchfoda pſches 400 000 hrinow. Wyſche teho ſu ſo prynzowé ſběrfi, kotriž ſo ſ nježim ſarunacž njehodža, ſobi ſpalile. Sa prynzowu ſwójbui ſamu beſče ſtrach, ſo móhli ſo wſchitzh w ſirje ſaduſhcz, hdyž ſo wohen poſdžiſho pſtyn. Prynzowej ſwójbje ſebo Majestosch kral w kralowſtym hrodze na kchwilne wobhdeſlenje pſchihotowacž da.

* W Hermenezech pola Mužakowa je jedny muž na ſpodiſtne maſhne na jene dobo ſklyſhene ſhibil. Wón bě wječor, hdyž kruha ſyma ſtrjeſche a wětr hwiſdaſche, ſ nahej hlowi ſe iſtrow wuſtupil, ſo by wokeny ſeſacžinjal. Hdyž ſo ſaſo do kheže wróči a do jſtwy ſtupi, wón ſe ſtrózleme pſtyn, ſo je ſklyſhene, zyle ſhibil.

* ſ Kohlfurta piſachu 22. februara: Čah, kž dženž rano ſ ludžimi ſ Wojerez pſchijedž, móžesche pola Glaserberga lohž njeſbože měč. Pola 10. khežki bě ſo jena ſchina ſlamala. Čahowá maſhina bě ſbožownje pſches wobſchfodžene městno pſchejela; hdyž pak ſkładowy wob pſches nje jědžesche, něhdze po ſložka dolhi kruh wot ſchinh do njeho wotlečza a jou wobſchfodži. Roſlamana ſchina ſo ſ nowej wuměni, pſches to ſo czah wo hodžinnu ſakomdži.

* ſ powneženju tajlich ludži, kž ſebi žaneho ſwědomnja ſ teho nječinja, ſo ſ horobneho ſameſeženja pjeney ſjeru, wndaſwajo, ſo khorofe ſe dla njeſju dželacž móhli, tola pak ſu dželali a mſdu ſa to braſi, ſdželiny ſežehowazh podawisnu: ſſobuſtaſ khorobneje poſkadnizh w Birnje je to, ſo je na 5 dnjow khorobne pjeney ſběhnyl, w kotrychž pak je kaž hewak dželal, ſ 2 njeđelſtym jaſtrow wotpočuſciež dyrbial.

* W Döbelnskej zoltovej fabrizy tele dny 3 mužojo parmy kotoł riedzach. Hdyž chýchu po žvacíni sa ſažo dželacž ſapocžecž a dželacžer Hendrich Haſzbach ſi Wulkeje Buschle pola Mühlberga ſakwéčenu plunovu lampu do apparata ſtai, apparat roſbuchny. Haſzbach bu wo ſcženiu těſnjeny a bě hnydom morwy. Dželacžer Haſdam Haſzbach, kiz bě hýzo w apparace, ſo jara wopali, jedyn druhí podla ſtejazd dželacžer ſi lóhkim ranami wotendže. Dželacžerjo naſterje pschi wotendženju ſi džela plunovu troſku ſawjerli njebechu, ale běchu lampu ſi tym haſli, ſo běchu kožanž (ſchlawch), kiz jej plun pſchivodžowasche, pſchepſchimnyli a lampu potom do parneho apparata ſtajili; duž bě ſo zylý apparat ſi plunom (gasom) napjelnil.

* Lichowanskeho žida Lessera, kotrý je hromadž ſi korečmarjom Wilku wjele ſtom ſpravných burów w Pomorskej hač na koſchlu wuſlēkal a kiz je ſo ſi lumparja bohaty muž ſčinil, je ſchoczebuſti krajny ſud k jaſtu na 2 leče 9 měžazow ſažudžit; podla teho dyrbí Lesser ſwojim woporam 10,000 hrivnow vróčicž. Statny rečník prají: Lesser je jedyn ſi tych rubježnikow, kotsiž ſu ſi najwjetšim strachom ſa zyle čjlowejſtvo, zyle krajiny wurubia, burow a měžanow ſtonzujia a ludove dobre waschnie do čjſta ſkaža. Tožiž njeđozinkojo, kaž Lesser, ſu hřeſhi hač wſchědní rubježni mordario, woni po nečim, ale čjſeže weſeže zyle wžy, provinž a kraje wurubia, pschi čjimž jim wychnoscz wobarcz nje. Óze ſemjertne ſhostanje je po prawym ſa tajfich mordarjow wulich hromadow ſuži pſchelahodne. (Hdyž ſu ſebi burjo wježne naſutowanie a wupožcérne po Raiffeisenovym pſchipravjenju ſaložili, ſo židowſkim a kſchelcžijanſkim lichowarjam dželo pſchekal. Duž dyrbjeli ſebi we wſchěch stronach burjo tajke kaž ſaložicž; potom ſtažerſku ponoz lichowarjom wžy njeſtrjeba.)

* Domaza burſka džowka w Nowym Rýchowje w wježornej Bruskej mějſeche dweju nawoženjow, kotaž běſchtaj wobaj ſmierſtne do njeje ſalubowanaj. Jedyn ſi njeju bě ſamožith, druhí kudy. Holcjo pał, runjež bě wobemaj pſchihilene, budžiſche ſebi najradſho kudeho wſala. Jeje starschej pał ſebi ſamožiteho ſa pſchichodneho ſyna žadaſchtaj. So by ta wž na czjſte pſchihyla, ſo starschej ſi wobemaj nawoženjomaj 7. maleho róžka do Brenta ſkaſaſchtaj, hdyž ſo w jenym hoſezenzu ſcžehowaze wujednane ſta: kudy nawoženja njeſte ſamožitemu ſa 250 hrivnow wofſtupi, ſi tym wuměnjeniom, ſo dyrbí ſo ſamožith hač do pſchichodnych pôſtriz ſi njej ſwerovalacž dač. Želi ſo to njeſtanje, ma kudy nawoženja ſažo polne prawo na njeſte ſo potom doſtatek 250 hrivnow vróčicž njeſtrjeba. Na to wſchitzh hromadž ſi notarej džechu, kotrý jim jich wujednante čzorne na bělo ſtejaj. Potom je kudy nawoženja ſwojej lubowanej jara ſrudne boženie prají.

* W Gleimzach běchu pječzo ſchulſky hólzy čyah na podrožnej želeſnicy do ſtracha ſtajili. Njeđawno mějachu ſo teho dla pſched ſhostamke ſomoru ſamolwječ. Žim ſo wina davaſche ſo ſu w oktobrje minjeneho lěta ſamjenje, zyhely a drjewna na želeſnici namjetali, ſo by čyah ſi kolijow wujet. Čyah bě pschi pſchijedženju něchtio zyhely a ſamjenjow roſmijat, wot drjewnom pał nježo njenamataſtu. Wobſkorženi, wot 12 hač do 15 lět ſtarí, ſo wuſnachu, ſo ſu někotre kruchi zyhely a něchtio ſamjenjow, ale jenož malých na čer ſamjetali, ale drjewnom žanhých. Scheyſa, najstarschi ſi nich, je tych druhich ſawjedl. S zyla ſu wſchitzh rad ras čyah ſi kolijow wujecž widzecž chýli. Wſchitzh wobſkorženi běchu na 1 lěto do ſhostarnje ſažudženi.

* Pytanje njeſte pſches nowiny móže ſo druhdy hubjenje radžicž. Jedyn Frankfurtſki wudowz ſo ſe ſwojeho džowku, kotaž jemu hoſpodařeſche, wžy ſnjefcž nježo ſe, duž ſebi na tak mjenovanym „niz njeſchédnym puču“ žonu pytaſche. Sprawnje měnjenie poſtečenja pſchihadžachu. Wufwolowanje jemu wjele nuſh čjneſeſche. Najbole ſo jemu liſt jeneje knjenje ſpodobasche, kotaž jemu ſi krótká pižasche: „Dokelž ſo mi doma prawje wžy njeſubi“ atd. Tej wón hnydom wotmolwi, ſo by jemu lubo bylo, hdy byſchtaj ſo w Höchſte ſeſnacž mohloj. Wudowz ſo w poſtajenej hodžinje po želeſnicy do Höchſta poda a tam w pomjenowanym hoſezenzu na ſwoju wuſwolenu čjakaſche. Bóſty jeho požadana ſi njemu do jſtvy ſtupi, ale ſchtó jeho ſpodižwanje wobpſchija, hdyž ſo jemu ſchlewieř wotkrywſchi jeho džowka poſkaſa? Sso ſamo wě, ſo wona hnydom do pſchibónneje womory padže. Wſcho dalshe móža ſebi naſchi čitarjo a čitarci po ſpodobanju pſchecželne ſam roſklasž a wuklasž.

* Čežke njeſbože je ſo 10. februara wježor woſolo džehacžich mjes Giebichenſteinom a Trothau ſtało. Wjednik motorſkeho woſa na měchžanskej elektriskej czerje, Barreidt, tam ſi čežkim woſom,

wožerjej ſichtingej ſluſhaczemu, tak hromadu ſjedže, ſo wojo čežkeho woſa do motoroweje předkneje ſeženj ſtorcž, jenu ručniž roſrash a hiſcheze motorowe durje tak do kruchow roſbi, ſo kruchi wot nich do woſa ſtachu. Wulki kruch wot ručniž woſowemu wjedniku ſi wutrobje ſležiwschi ſo jemu do wutroby ſary. Rjebožowony wjednik bě hnydom morwy.

* Žadny ſo wžy njeſotřeſa! W Odewaldže, tak „Lothringſke nowiny“ povjedaja, bě ſo pſched dleſchim čažom jedyn naſath dželacžer wobwježny. Hdyž ſuđniſto wěz wobbladacž a roſbudižiž pſchitadž, ſo krajny ſuđnik teho, kotrý pschi wobwěſchenym pſchebýwasche, wopraſha: „Cžeho dla njeſce ſe jeho wotřeſi?“ Na ſwoje wopraſhenje wón ſcžehowaze ſi kſchelcžijanſej luboſcžu ſi bratram malo ſnjeliwe wotmolwjenje doſta: „Mě, knježe, my žaneho wžy njeſotřenjem. Pſched někotrymi ſtachami ſu my jeneho wotřeſi, tón je ſažo wožiwi a je potom wo wžy najhóřſchi lumpak byl, a gmejna je wjele hary ſi nim měla a jeho doživiež dyrbjala.“ * S Lvowa (Lemberg) w Galizijſkim pižaſi: Wuhlódnjene wjelki ſo do města dobywaja. W ſtoſolu wjelki ſchtyri woſobý w jenym dworje ſtriedž města nadpadžechu a je ſi ſlužachu.

(Býtwinſke powjedče hladaj w pſchilofy.)

Drjewowa awſzija

na Dubjanskim reverje.

Pondjelu 4. měrza t. l. dopoldnia wot 9 hodžin ma ſo:

100 rm. brěſownych ſchęzepow a

36 ſtotňow twjerdyh waležow

ſa hnydom hotove pjeniſhy ſi wuměnjenjemi, předy wosjewiomnymi, na pſchekadžowanje pſchedawacž.

Šhromadžiſna pschi Dubjanskim reſaku.

Grabinſke ſi Lippowe hajniſle ſariadniſtwo.

H. Wahl.

K naletnijemu ežaſej

ſwoj bohaty ſkład pſatowych tworow, poſleſežowych zychow, bělych a pižanych, wulich a ſcheroſich wupjertow, ſulna ſi koſčlam, bídowych rubow, trijerow, dybſacžnych rubiſhlow, ſhornarjow, ſchlipſow atd., katun, barchent, hotove koſchle, ſpónije ſulkaj, mòdře ſchörzuchi atd. porucža

G. A. Rysecka nasi.

J. M. Frauenſtein

na bohatej hary 27.

Dželbu ſbytkow čiſtowolmjaných a polwolmjaných draſtnych tkaninow ſi wobleczennjam, ſa ſuždu ſtarobu ſo pſchihodžazym, jara tunjo pſchedawam.

Emil Wehrle na jerjowej hary.

Pěſkowzowe twory.

Wſchě móžne družiny pěſkowzowych ſamjenjow ſa nowotwarý porucža a hnydom po ſtaſanju najlepje a najtunischo wobſtara a wudžela Adolf Hörnig na Bielečzanſkej dróži čzo. 7.

Wódne ponoje, kotły, kachlowe platy, něſzowe rebliki, kachlowe durczka, těſchne wokna, twarſte hoſdže

Paul Walther.

Slódke palenzy

liter hýzo po 40 np., ſikery liter hýzo po 60 np.
porucža

Moritz Mjerwa

pódlle Pětrowſkeje zyrkwe.

Destillazija ſnathých dobrých palenzow po starých tunich placžnach.

Pſchedeſchěžniſti

ſa konfirmandow w wſchelakich trajnych družinach tunjo porucža
G. M. Schmidt pschi hlownym torhoſežu.

Na rejsiškej hafy w Budyschinje je mjenišča hčža s dworom a sahrodu čízlo 23 bórsy placísnih hýdno na pschedan.

W Hornjej Hórzhy, bliščo kotrejž je wjele fabritow, je hčža čzo. 35 s 3 stvami, s pol kózom sahrody a kózom pola na pschedan.

W Huczinje je rjana masivna hčža čízlo 15, w kotrejž je hacž dotal kylne schewzowanje bylo, hnydom je sahrodu na pschedan.

Khěža s dželatnju a wulkej sahrodu w najwjetšej bliskoſći Budyschini, ja tycerja abo wojnarija ho hodžaza, je 1. hacž po pschedan abo na pschenajecze. Tycerjo móža hnydom wjetše dželo pschedewacž. Shomicz na Mättigowej dróhy 6.

Aukcija.

Schtwórk 7. mérza popoldnu w 1 hodž. ma ſo na Schčečenjskim trježim dworje ſarostajenſtwo ſemrjeteho wých. hajnika Pelsa, wobsteaze s meblom, třebom, mjerjeſtich a nivellowanich instrumen- tov, paſlow koložow, jelenjazych a hornjazych rohiſnow atd. na pschedazowanje pschedewacž.

Herbo.

Draſhlu ma tunjo na pschedan E. Schmidt w Szczijezach.

Ssuscheny polč pſchi 5 puntach po 65 np., žadlo punt po 65 np., čerstwy howjazh ſoj punt po 30 np., 40 np., 50 np., ſchrjeny ſoj punt po 50 np. porucža

Otto Pelska na žitnej hafy.

Na naletnjemu žadzenju najlepše družiny

kadownych ſchomikow ma na pschedan Koralja Ráda na Židovje 226.

Woprawne Würzburgske runklizowe kymjo (wulki žolty kulojth plód) punt po 50 np., po wjetšich dželbach tuniſho porucža

Carl Noack na žitnej hafy.

Swoj ſklač čerstwyh kuchich droždow po zhlisnach a po waſh porucža

Ernst Glien pſchi žitnych vikach.

Njepikaty tobak čízce doby punt po 25 a 30 np. porucža

Otto Brandt

na hauensteinskej hafy 2 w drachleſtich khamach.

Spěwanſke knihi herbole a němſke w najjednorischich a najwoſebniſkich ſwiaſtach tunjo porucža

A. Schönke

3 na hauensteinskej hafy 3.

na jpodwołniſcho k wjedzenju dawam, ſo ſzym po wjeleſtronſkim žadanju ſastojnſtwo

Herbskeho braschi a zeremoniſkeho mischtra

pschijal. Duž proſchu podwólnje, moju ſlužbu dobroc̄iwe wuziwač. Budu ſo ſwēru prázowacž, pſchi wulſich, kaž pſchi malých ſwazach kózdemu po jeho žadanju na pschitojne waschnie ſwēdomicze poſlužowacž.

Ernst August Mittasch w Buſezach.

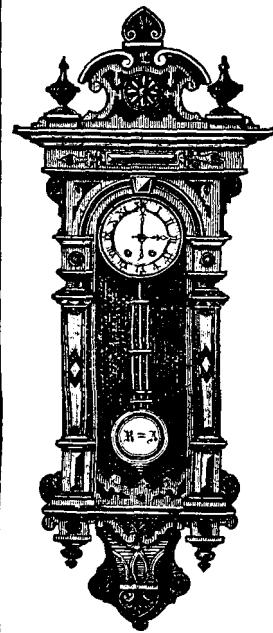
Pschečechnjenja dla

wſchē gumijowe ſtupnje, filzowe ſtupnje, konfirmantske ſtupnje a ſchloſnje, wſchē družin džecazych ſtupnjiw po jara poniznenych placíſnach pschedawam.

Po mjerje wſchē črije derje ſedzaze a trajne ſa krótki čaſ nadželam.

Wot jutrow budže moja ſchewzownja pſchi žitnych vikach 2.

Heinrich Mohr, ſchewſki mischtr na ſukelniskej hafy 14.

Ernst Herkner,

čaſnikar w Budyschinje

na hlownym torhoshežu 8.

Wulki ſklač wſchēch družinow čaſnikow, čaſnikowych rje- cjaſow a viſkadlow po na- tuniſtich placíſnach.

— Porjedzenje tunjo. —
Necžu herbski. —

Szym ſo w Budyschinje jako

rěčník

ſaſydlil. Moja expedizija je na ſadnjej bohatej hafy w Buhez nowotwarje po 2 ſkod. ſ napſchecza Lohsez restawrazije.

Michał Byž, rěčník.

Po ſzoplenju wjedra ma ſo na Lichanjskim trježim dworje wjetſche twarjenje pſchetwaricž.

Murjerjo a dželaczerjo, koſiž chzedža pſchi tym dželo doſtač, móža ſo hižo nětcole liſtne abo ertnje ſamolwig pſchi

Rob. Scheiby, twarskeho mischtra w Budyschinje na Wettinskej dróhy 7.

Schulske torniftry

rijane tvjerde, kožane, čorne, brune, piſane, derje dželane, porucža

A. Pelsch na hauensteinskej hafy 1.

Nedžbu!

Ssuscheny polč pſchi 5 puntach po 60 np. porucža

W. Niedel na kamjeñtnej hafy 1.

Ssoli (liny) po 12 np.

buny = 12 =

jahly = 12 =

hrach = 12 =

grupn = 12 =

porucža C. F. Dietrich.

Wschispomnju ſ dobor, ſo na wſchē tvory, pola mje ſupjene, 4% rabatta dawam, kózde ſo ſzede ſeto wot 1. hacž 31. dez. wuplaſzjuje C. F. Dietrich.

Wolij

budže ſo poondželu 4. mérza a kledowaze dny biež.

A. Nagel, mlynſki mischtr w Slezinje.

Kuchářki, ſlužobne, kuchinske a ſtvinke holzy, hródzne džowki a tajke ſ ſwinjom, motrocžkow, ſrenkow, rólnych pohončzon a wolazych, dželaczerſte ſwójby, teho runja hnydom dojti pyta

pschistajaza žona Schmidtowa na herbskej hafy 7 po 1 ſkodze.

W kralowskej dwórskej pjeſarni w Draždjanach ſo bližſche jutry pěkný, ſylny hólz jako wucžobnik pyta. Dalsche je ſhonicz pola C. Nyčtarja w Budyschinje na hospitalſkej hafy 2 po 1 ſkodze.

Wucžobnik ſo pyta. ſo jutram abo poſdžiſho hólza jako wucžobnika do ſwojich kolonialtoworowych khamow pytam.

Carl Noack na žitnej hafy w Budyschinje.

Tyſcherſki wucžobnik.

Sylny ſtrowy hólz ſprawneju ſtarſcheju móže do ſwójby ſtupič pola tyſcherſkeho mischtra J. G. Holana w Malym Wjelkowje.

Tyſcherſkeho wucžobnita

pyta

Ernst Schuster w Maletschezach.

Zowarstwo Sserbskich Burow w Bělczech
smjeje njedželu 10. měrza popołdnju w 4 hodzinach pořadzenje, w ko-
trymž budže ſo runklizowe ſymjo wudželecž.

Pſchedzydſto.

Kwazin wěncz̄k

czeſznemu nawoženi
knjeſej Markej Smolerzej w Budyschinje
a jeho czeſnej niewjeſcze
knježni Mari Slopež w Nježwacžidle
k jeju werowanſkemu dneji požwycenju.

Wažny džen džen Wamaj ſwita
Na cžaſ Waju živjenja,
Hodžy wjehele Waj wita
K ſwiaſkej Waju mandželſtwa.

Tež ja pſcheju wjele ſvoža
Do noweho mandželſtwa,
Mad Wamaj njech luboſz Boža
Mandželski ſwiaſt pſchekraſnja.

Szločne pruhi njech Waj ſhreja
K ſhwernoſezi džen vote dnja,
Czoje kwetki njech tež kcežja
Na Waj puežu živjenja.

Prenja kvečka to je luboſz,
Druha to je jednota,
Tecža ma najwjetſhu hōdnoſz,
To je k Bohu dowera.

Njech te kwetki njeſwadneja
W Waju zylkym živjenju,
A njech kvečke hwědy ſteja
Pſchezo ſa Waj na njebju.
S Wamaj Boh njech pſchezo khodži
W wjeſelu a ſrudobje.
Boža hnada njech Waj wodži
So ſo Wamaj derje dže.
Strwoſez, měrne wobſvoženje
Njech Waj ſtajinje wobdawa,
K temu Bože žohnowanje
W běhu Waju mandželſtwa.
A hdyž junu Boh ſunes wola
Waju ſ čaſznoh' živjenja,
Dha njech ſebi Waju ſhowa
Sbožnej' junu do njebju.
G. Helaš.

Czeſznemu wopomnjenju

na row njebo Marje rodž. Kaylorjez, Augusta Lindnarja,
žiwnoſeſerja w Žerkezech, mandželskeje,
wumrie 28. maleho róžka 1894 w starobje 54 l. 12 d.

1 Thes. 4, 13—18.

Kak ſachodne je wſchitko tudy,
Kaž wjeſele, tak ſrudoba,
Hdyž runjez dolho traje druždy,
Pſchi ſhjerzeſi tola ſwój kónz ma.
Haj, hdyž tež tajke czerpjenje,
Lu leio doho trało je,
Kaž pola tebi „macž“ běſche,
Hdyž viſches ſhjerzeſi teho ſwéta džeshe.
Džen ſi duchu ſi nowa pſchewodžamy
Eze k rowu, macž, mandželska,
Nam ſtyſkno je, hdyž pſchiblizamy
Goo k horyž, kž cž pſchikrywa,
Nam krawani hikryze wutroba,
A hikly ſonja dželenja
Wſchém ſi wocžom, kž eze lubowachmy
Džecje džen ſi a hdyž eze pſchewodžamy.
O ſrudiny džen! Džen ſpominam
Na tebi ſi nowej boſežu,
Něk hakle prawje ſachwamym,
Kak ſtala ſy k nam ſi luboſcu,
Ly ſtajinje prozowatſe ſo
So ſwioſich lubyč ſi ože wſcho
Hacž do dnja, koryž ruka Boža
Eze poſoži do ſhjeretnoh' koža.

Haj, waſcha mandželska, macž běſche
Lu na dwě ſeče ſhor'wata,
Sej ſtyſkniwje be ſat na ſwéče,
Hacž ſo jej nahle pſchibliza
Ly Boža rucžla, ſaja ju
A ſtemi ju tak hubjenu,
So ſama jěſež wjaſ ſjemoſeſe,
Lak nimale tu ſeto běſche.
A někto, we ſandženym ſeče,
Džen maloh' róžka poſlednjoh',
Dha božemje wam praji w ſhweſe,
Sej ſhjerzeſi jandžel ſblizi ſo,
Hdyž běſche ſi dny ležala,
Goo ſi Božej rucžlu ſojata,
Ju dowedże do Božoh' raja
Lam, hdyž wſchē prawi ſbóžnoſz maja.

W mjenje ſrudinę ſawoſtajeneho mandželskeho a džecži
Ernst Helaš.

Budyska mlokařnja
k roſwoženju mloka ſpěchnu ſonu
abo wuſkocžnu holzu pſchi wypozek
mſdže a dobrym wobkhadže bōrſh
do ſlužby pyta. **Stahl.**

15—17 lětnu čiſtu ródnemu holzu
je wſhy k 1. haprleji do lohkeho
domjažeſiho džela pyta

kožow h wíkowat Gierich
pſchi mjaſzowych jěſkach 4.

Stróſbeho czerſtveho muža ſa
nózneho ſtražinika na jene rycer-
tublo, hródzne džowki, klužobne
a ſtwinske holžy, džecžaze holžy,
bréukow, poſončow, dójki hnydom
pyta **Sauerowa** na horneſteſſe
haſy 30.

Hejtmanow, wotrocžlow, poſon-
čow, wolažych, kaž tež domjaze
a hródzne džowki hnydom pſchi
wypozek mſdže pyta **Hehnoldowa**
w ſložym jehnjeſzu.

Holczež, koryž chze krawſtvo
naukuſnycz, móže do wucžby ſtupicž
poła pjeſkarja **Wirtha** na róžo-
wej haſy.

Do ſwojeho rejiſtwa k 1. hapr-
leji wucžobnika ſi pſchiſhodnymi
wuměnjenjemi pyta.

R. Nierth, rěſiſki miſchtr
w Budyschinje.

Holczež, koryž chze krawſtvo
naukuſnycz, móže do wucžby ſtupicž
poła pjeſkarja **Gustav Mudra**
w Budyschinje na poſiobnej dróž (Nordſtraſe) 16.

Sylny holczež namaka wucžbu
w khlébowej, zaſtowej a tykanzo-
wej pjeſkarni
G. Bertholda w Bukezech.

Věnz czeſkneho dopomnjeſza

na row knjenje Mile Imiſheweje, faraſki w Hodžiju,

* 26. naletnita 1827, † 21. maleho róžka 1895.

Hof: Jeſuſ, moja nadžija

Luba duſcha pobogno,
Kaſtichž maſo naděnžemy,
Tudy byc je vſchestaſta.
Zelni ſa njei ſhlađujemy
W rumach, hdež tu na ſari
Njeje wjaz' bjes ſhvožimi.
Boh ſunes wſchitko je ju domoj wſat,
Hdež jei węczne kwetki ſhweſi,
Tam jei rjane město dat
Bola wernych Božich džecži,
Hdež je w krónje živjenja
Jeſuſowa njevjeſta.

Zana pomoz ſtarſka
Ant proſtwy, k Bohu ſlane
Nam ju tudy njeſdžerža.
Jeſuſ cžaſ ſi wotběžony,
Zako ſhvožim poſlenje
Prajila bě hožemjeſta.
Šahorita ſerbowka
Bě tu hýo wot mlodoſeze,
Vidheczina a ſdželana,
Luby wobras ponijnoſeſe,
Spomožecta wutroba
W ſhelfich nuſoch cžloweſtwa.

Czeſcenemu duchownom,
Šawerna mandželska tu běſche,
Derje ſtarſajo dom,
S nim kaž prawa ruſa džecže
Kaž po ſtronje předarſtwa,
Tak tež w ſpižach ſerbowſtwa.
Kž něk w pufej ſamocže
S dala mandželských lět minje,
Srudženy we wutrobie,
Steji tu bjes mandželskeje
We waznym ſhjerathym ſaſtojnſti,
Bojo, budž ſi nim bjes nami.

S tými, kž ſu předy ſchli,
K njebjia herbam wuſwoleni,
K Jeſuſowej domiſti
Pſches krej ſhryſta wuſwjeſeni.
Njech měr waſcha duſcha ma
Bola ſbóžnych ſi pſchecželſta

Gusta Hataš.

Za wopokazma derječinjaceho dželbraća,
kotrež ſu ſo namaj po domojhiču naju droho-
lubeje mandželskeje a mačerje tak bohaće
dostale, z tutym najwutrobiſo ſo džakujemoj.

W Hodžiju a w Budysinje, 26. maleho
róžka 1895.

Lic. theol. **H. Imiš**, farař.

Marcin Imiš, referendar.

(K temu čiſku pſchiſloha.)

Psichiloha i číšku 9 Serbskich Nowin.

Sobota 2. marca 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrtwi smjeje jutje jedzeli rano w 7 hodz. farat dr. Kalich serbski powiedni recz, 1/9 hodzin diakonus Rada herbst a w 10 hodz němske predowanie. — Pschi zyrtwinich durjach budze so tolletka sa kudycz sveracz. Popoldnu w 3 hodzinach budze w schuli w Wulkim Bjelbowie a w 5 hodz. w schuli na Ssokolzh herbsta póstna pobožnośc.

Werovali:

W Katholskiej zyrtwi: Anton Pospischil, fabrikski dželaczet w Hajnizach, s Boženou rodz. Hnylez. — Jan Bachata, fabrikski dželaczet w Budsteż, s Wilhelminą rodz. Meritkez. — Josef Barnert, fabrikski dželaczet w Małych Debiszach, s Marią Theresiu rodz. Lehmanez.

Króení:

W Michałskiej zyrtwi: Anna Antonia, Antonia Hübela, kufelnista na Židowie, dz. — Emilia Alma, a Lina Frida, Oslara Gustava Winklera, kuflerja w Bjorku, dworniczy. — Richard Kurt, Jaromira Roberta Eduarda Huleja, jeleśnisteckiego dželaczerja pod hrodom, s. — Jaromir August, Ernsta Bohuwera Muki, murjerja na Židowje, s. — Gustav Robert, nijemandz, s. w Wulkim Bjelbowie.

W Katholskiej zyrtwi: Martha Hilza, Wilhelma Bernarda Bruna Schmidta, moleria, dz. — Franz Józef Chrystof, Franca Ignaza Ullmana, pschelupza, s. — Wjazław Jan, Wjazławka Czelikowskiego, krawca, s.

Zemrój:

Dzien 15. februara: Jan Jurij Kętan, wumjenkar w Szalonej Borszczę, 70 l. 9 m. 10 d. — 23. Anna Wiczęska, Augusta Rycerza, khejserja na Židowje, mandżesta, 77 l. 11 m. 15 d. — Hermann, Handrija Bjentka, dželaczerja w Libuchowje, s., 1 l. 9 m. 23 d. — 26. Jan Max, Jana Kreczmara, pohonča w Hrubiešowicach, s., 5 m. 24 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	23. februara 1895		28. februara 1895		wot hr. np.		wot hr. np.	
Pičeniza	běla	6	76	7	6	65	7	—
Rožka	žolta	6	47	6	65	6	32	6
Jecymien		5	56	5	63	5	38	5
Bomb		6	7	6	43	6	—	6
Broch	50 kilogr.	5	30	5	50	5	10	5
Bola		7	50	11	11	8	33	9
Ajhy		7	8	7	50	6	—	7
Ejdusčka		12	—	15	—	10	50	13
Černy		12	—	15	50	13	50	14
Butra	1 kilogr.	1	70	2	—	1	70	2
Pičeniza muta	50	1	80	2	10	1	80	2
Hana muta	50	6	—	14	50	—	—	—
Sýno	50	6	50	9	50	—	—	—
Sztoma	600	2	40	2	80	1	80	2
Prakata 735 štuk, štuka		16	—	19	—	15	—	18
Pičenizne wotrubu		9	—	20	—	—	—	—
Pičenizne wotrubu		3	75	4	75	—	—	—
Rjane wotrubu		4	—	5	50	—	—	—

W Budyschinje placzesche: kóz pščenicy (běla) po 170 punctach 11 hr. 49 np. hacz 12 hr. — np., žolta 10 hr. 99 np. hacz 11 hr. 30 np., kóz rožka po 160 punctach 8 hr. 89 np., hacz 9 hr. — np. kóz jecymienja po 140 punctach 8 hr. 49 np., hacz 9 hr. — np.

Na Bursy w Budyschinje pščeniza (běla) wot 6 hr. 76 np. hacz 7 hr. 6 np., pščeniza (žolta) wot 6 hr. 50 np. hacz 6 hr. 66 np., rožka wot 5 hr. 56 np. hacz 5 hr. 69 np., jecymien wot 6 hr. 25 np. hacz 6 hr. 60 np., wowb wot 5 hr. 25 np. hacz 6 hr. 45 np.

Draždjanke mjašowe placzisny: Honyada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 punctach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinji 44—48 hr. po 100 punctach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np. po puncze rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 29. februara: Rjane.

Spěvarſte

herbstske a němske, w najnowszych wožobinym swiaſku s čelaczeje kože, kaž tež w jednorých trajnych swiaſkach, modlerske, konfirmaziſke kharli, pěknijenske albumy, pižanske albumy, kwětki do wopomijenjenskich knihow w wulkim wubjerku po tunich placieſnach porucza

Gustav Rämsch,

knihwjaſařna na bohatej haſy 25.

W wudawatni „Sserbskich Nowin“ ſu po 1 hr. 50 np. doſtaćz:

Khěrlusche a spěwy Petra Mlónka.

Runklizowe ſymjo.

Plahowanje po wopravdžithym ſymjenju, fotrež njeje wot tuteho rojeſnac̄, tola wjele tuňſche. Oberndorſſe (žolte ſplaznjene), Egenderſſe (dolše čerwjené), Luthjecžanſſe (culoje žolte). Punt po 40 np. hacz do domu. Po zentnarach a wjetſich dželbach wjele tuňſho. Wsche fahrodniske ſymjenja, roſtliny, ſchtomy, róże atd. najtuňſho.

Agentury: Ratařſſe wohensawěſčaze, polnōzno-krupobiceſſe sawěſčaze, ſakfe ſktawěſčaze towarzſtvo.

Pochowe a schwablowe ſupjeli ſ penſju.

Niwełkowe a wiłowniske fahrodnistwo ſe ſymjenjowej pschedawańju. M. Kolla w Ssmječkezach poła Ramjenza.

R konfirmaziſi porucžam čorne draſtne tfaninj

w njepščirunjomnej rjanej tworje po najtuňſich placieſnach.

Czistowolmjanje

hladke a muſtrowane tkaniny

meter po 80, 100, 125, 150, 175, 200 np. atd.

Richard Gautzsch na bohatej haſy.

W pschedawańju ſo herbsti reczji.

Franz Marschner

čožnikar w Budyschinje

cjo. 9 na bohatej haſy cjo. 9

hwój ſklad čožnikow a čožniko-
wych rječasow dobrocživemu woh-
fledzbowanju porucza.

Hódna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placieſny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pſchisponjenje: Rěčzu herbsti.

TKaniny k njewjesczinskej drascze ſ wolny a židy, čorne a pižane.

Najwjetſchi wubjerk.

Najtuňſche placieſny.

Jan Jurij Bahn.

Spěvanske knihi

herbstske a němske

w najwožebniſkich a najjednorých
swiaſkach, kaž tež konfirmaziſke
kharli, rječasow kharth w wulkim
wubjerku najtuňſho porucza

E. A. Wetzke

na bohatej haſy 17.

Turkowſte ſlowki

najlepscheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjewwa

pſchi mjašowym torhoscežu.

Destillazija

ſnatych doſtryh likero w po-
ſtarich tunich placieſnach.

"Serbske Nowiny" wudawaſa so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata w wudawařni 80 np. a na
němských poštach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóždu
čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číš Smoler jec knihiččerje w mačienym domje w Budyšinje.

Číslo 10.

Sobotu 9. měrca 1895.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedać, płaći so wot
maleho rynka 10 np. a
maja so štvortk 8 np.
Za wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedać, płaći so wot
maleho rynka 10 np. a
maja so štvortk 8 np.
Za wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedać, płaći so wot
maleho rynka 10 np. a
maja so štvortk 8 np.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němſke khějorstwo. Khějor Wylem je ſrijedu w Wilhelms-
havenje pschi pſchihahajnu mórfich rekrutow rěč džeržal a ſo potom
psches Cuxhaven a Helgoland do Bremerhavena podal, ſo by tam-
niſche nowe pſchistarowwe pſchijpravu wobhlađoval. S Bremerhavena
je khějor pſatpſchipođnju do Bremena wotčel.

Němſki khějor je awstrijskeho khějora Franza Josefa ſa
pruſkeho generalneho pólneho marſchala pomjenoval. Wotſnamje-
njeni, dwaj małaj marſchalskaj stabaj, ſtaj ſo jemu hžo pſchepodaloj.

Snutkovna němſka politika je po ſdacu hžo ſafo ſwój
beh pſchemeniila. Ratařtu pſcheczelne ſmyſlenia ſtrona je pječza
ſwoju ſamožnoſcz ſhubila. Wo tym ſhwědči wotſtupjenje raniſcho-
pruſkeho wychiſcheho prezidenta hrabje Stollberga. Tuteho bě ſwjaſt
ratarjow pſchi poſledních wudoſpoļnajzych wölbach do khějorstwo-
weho ſejma ſylnje pſchimal; duž bě ſo hrabja Stollberg, ſo njeby
podležal, jako pſchimizovat řanitkoweho namjetu wuſnał. Na to
behu jeho do ſejma wuſwolili. Hrabja Stollberg je nětko dyrbjal
wychiſche prezidentſtvo raniſcho-pruſkeje provinzy Složic, bokež jako
khějorowý ſaſtojnif njemohł řanitkowý namjet ſakitac̄.

— Wot ſobothu hac̄ do wtorych ſu w khějorstwovym ſejmje
wo pjenježnych žadankach ſa wójsko jednali. Sozialdemokratojo
ſpntachu dopofaſac̄, ſo je milizowe wójsko, kajež maja w Schwajcar-
ſkej, tuňſche, hac̄ němſke ſtejate wójsko. Sapóſlanz Encceous roſ-
kladowasche, ſo pokafanje na Schwajcarſtu nječo hódne njeje; pſchetož
ſchwajcarſzy milizowe wojaſy hiſhče ſe žanym modernſtym wójskom
wojowali njeſhu. Sapóſlanz Bebel ſo na ministerſtowym wukas
wobežowasche, po kotrymž ſo w statných dželařných ſozialdemokratam
žane dželo dawac̄ njeſhn̄e. Dale wón napinazu wojeſtu ſlužbu
roſpominasche a ſwarjeſche na duelle mjes offiſerami atd. Wójnſki
minister ſ Bronhart ſ napſchecži, ſo je ministerſtowym wukas trébny
był. Wojeſke ſarjadniſtvo njemž ſ ludzimi dželař, kotſiž ras po
pſchiftaſi ſwojich politiſtich wjednikow dželař pſchefstanu. Šymſke
nózne ſwucžowanja ſu wjele ponhale a wojaſam nječo ſchložidle
njeſhu. Licžba duellow w wójsku je ſnadna ponjo licžbje offiſerow.

— W naſtupnju wobhlađenja gouverneurſke ſo mandantury w All-
touje ſo wójnſki minister pytaſche teho dla ſamolwic̄, ſo by tole
měſtne ſ nowa wobhlađil, hac̄ runje khějorstwowy ſejm žadane
7000 hrivnow ſa to pſchiswolil njeje. Khějorstwowy ſejm je tež
tón króž tule žadanku ſapowjedžil a ju ſ nowa komiſji pſchipofaſal.
Po wobhčernej roſprawje, kotruž je wójnſki minister wo tym podal,
pak je ſkonečne ſejm do njeje ſwolił a ſ tym wójnſkemu ministr eſ
ſ njeſubeho cžěžua wupomhal. Býči ſtarwie „ſajtaranje wojaſow

pjenjeſam“ ſoialdemokrat ſ Vollmar na to ſwarjeſche, ſo ſu ſo
wſchelake bataillon ſ tym hústo nimo mery poſklabile, ſo ſu wojaſy
mjenje dostaſi, dyžli zivilni dželařerjo, tola dyrbji ſo pomyslicz, ſo
ſu ſa to ratarjo pucžowanſki pjenjes ſaplačzili. Hdyž wo ſjne
deſchecžik dže, ratarjo wot wojaſow do zyla žaneho wužitka nimaja.
Duž ſo wo tleženju na mſdu ſ zyla rěčez njeſodži; wojeſke
ſarjadniſtvo je jenož hotowe, tam, hdyž je nuſne, ratarjam pomhač. Što
býchu ſoialdemokratojo prajili, hdyž by ſo ſelesniſki cžah,
w kotrymž býchu ſedželi, ſe ſněhom ſawel a ſo jich proſtwa wo
wotpóſlanje wojaſow dla wumjetanja ſněha wotpofaſala. Sapóſlanz
ſ Mantuſſel wobhruči, ſo ſa ratarjow wojaſy njeſhu tuňſchi
dželařerjo hac̄ druſy dželařerjo. Štož mſdu naſtupa, njech tola
ſoialdemokratojo pomhaſa, ſo býchu ſo ſitne pſac̄iſny powyſchile,

potom mohla ſo tež wychiſcha mſda pſac̄iſ. — Wucžerjo, ſotſiž
ku ſeminarsku wucžbu ſ wuſpěchom pſcheschli, dyrbja prawo dostačz,
jako jenoležni dobrovôlnicy w wójsku ſlužic̄. Khějorstwoſejmſta
komisijs, kotraž je namjet, na to ſo pocžahowazý, roſpominala al jón
hejmej k pſchijecžu porucžila a tón je na to jemu pſchihložoval.

Namjetu ſapóſlanzow Hammersteina, Liebermana ſe Sonnen-
berga a Haſſe, kotrež žadaja, ſo by ſo ſe ſakonjom wuſrajnym ſidam
ſakalaſo, do Němzow pſchicžahnyc̄, ſu ſo wot khějorstwoveho ſejma
ſ 167 hložami pſchecživo ſ 51 hložam ſac̄iſzle.

— K wotewrjenju poſnózno-narańſcho-mórskeho kanala je khějor
Wylem tež franzowske wójnske lództwo pſcheproſyl. Franzowske
knježerſtvo je ſo ſ tým do ſleje wuſkoſe ſahnaſo. Wone ſebe
njeje ſwěrilo pſcheczelne pſcheproſchenje němſkeho khějora wotpofaſac̄,
i cžimž pak je ſ deſchecža do blbta pſchischlo. Mjes Franzowsami,
ſotſiž hiſhčeze pſcheko ſa wjecžeskej wójnu ſ Němſkej žadaja, je
wulke pohorschenje myſl ſbudiſlo, ſo budže franzowske wójnske
lództwo ſwiedzeń wotewrjenja poſnózno-narańſcho-mórskeho kanala
pſchekraſnic̄ ſomhač. Níz jenož w nowinach, tež w ſejmje ſo
teho dla do knježerſtwa dawaja.

— Na 12. džení měrca je ſo ſtatna ſada ſwolaſa, ſo by wo
prachcenjach, něcžiſke ratařſke wobſtejnosc̄e naſtupazych, jednala. Na
dnyowym rjedže budže najprjódzy řanitkowý namjet, ſtatny
žitový monopol žadazy, ſtejecž. Dale budže ſo wurađowac̄ wo
ſrjadowanju ratařſkeho ſredita, wo ſaſydenju ratařſkeho dželařeſ-
keho wobhlađitwa wobſebje w raniſich pruſkych provinzech ſ wu-
ſpěchnym podpjeranjom rentskich kublow, wo potuſiſhenju ratařſkeho
džela a wo poſloženju pſchedawanja ratařſkych wupłodow ſ potuſiſhe-
njom ſelesniſkych tarifow, wo pſheměrjenju zotkoweho a palenzoweho
dawka a ſkonečnje wo naprawach pjenježneje měny (Währung)
wožebje k poſběhnenju a poſhyljenju ſlebroweje pſac̄iſny. So
budže ſtatna ſada řanitkowemu namjetej pſchihložowac̄, to ratarjo
žami njewěrja. Pſchedhyda ſwjaſta ratarjow, ſ Blót, je w jenej
ſhromadžiſnje ſwjaſta ratarjow w Magdeburgu prajil, ſo ſ wurađe-
nijow ſtatneje ſady ſa ratařſto wjele dobreho njewocžatuje.

— Kaf je cžlowiekej móžno, ſo pſched pſcheražazej možu
ulkow něcžiſkych nowych tſelbow ſakitač? Wójnſke ſarjadniſtvo
je to doſklađne pſchephtac̄ daſo. Kulka wofſtanje tcžazh w 75 zenti-
metrow ſcherokej pěkowej ſejenje, 1 metrje pjerſhčeze, jědloweho a
ſchmréloweho drjewa, ſlábzeneho dorna, troskowej ſemje, w 2 metro-
maj ſteptaneho ſněha, w pječ metrah ſkopow, w 60 zentimetrach
duboweho drjewa, w 50 zentimetrach ſyheloweje murje, w 26 zenti-
metrah dwójneje deſkowaneje murje, ſ ſamjeńtnym ſchěreſkom na
pjetljenjej, w 2 zentimetrovskiej wozłowej placze.

— Licžba ſanjerodženych džecži ſtajnje pſchibéra. W pruſkim
ſtac̄e ſo ſanidžene léto 10,722 džecži w ſpomoženjach wocžehnjeſche,
to je 6 prozentow wjazg, dyžli léto předy. Sa tole dyrbjenke
wocžehnjenje je ſo w tymle cžaſu poſdra milijona hrivnow wudaſo.

Awſtrija. Mjes tym ſo w Němzach ratarjo žitový monopol
žadaja, namjetuja awſtrijz mlyñzky ſlebrowy monopol, to rěka, ſtat
dyrbji pjenjenje ſlebba pſchedewſac̄. Knježerſtvo dyrbji ſtajnje pſch-
ſtajnju žitnu pſac̄iſnu poſtajic̄, žito buram wotkupic̄ a jo mleč
dacej. Želi ſo tuſkajne žito njedožaha, ſo wuſrajne naſupi.
Pſekatſzy miſchtrojo a pjeſatſzy pomožniſy, ſotſiž dželo w statných
pjeſatných njedostanu, dyrbja ſarunanski pjenjes dostačz. S ſlebo-
wym monopolem ſo pječza podroženja ſlebba ſminu.

Italia. Roscza za agitazija kchescijansko-sozialnych stronow w wschelakich europejskich statach je wjazdowych biskopow a prelatow pohnula, ham za Leona XIII. nadbebasz, so by je swoim hlowom teles agitaziji napszecezo stupil. Ham pak je so po radze swojego tajnego pisharja kardinala Rampolle bacz dotal farjeck, to czinic. Tak je do Roma malinski (belgiski) arzbybiskop pschichol, po kotrehoz mienjenju, bacz runje je ham fastupjet mierneho statnego sozializma, agitazija katolsko-sozialnych biskopow pschedaloko zaha. Dale je s tym hamym samerom tele dny arzbybiskop s Nancha do Roma pschijel. Tutan je jara dolho rosreczenje s kardinalom Schonbornom mel. Hamzow tajny pishat Rampolla jemu najprjedy praji, so je khory, a potom jemu woszemi, so ważnego dzela dla wojny pschijimacz njemóze. Tak biskopojo, kotsz chzedza antisemitiske kchescijansko-sozialne hibanje sahaczie, do zyla żaneho wuspécha pola hamza dozpili njeszu.

Franzowska. W Saint-Denisu su so meschczanszy khudzi pschecjivo tamnijszej sozialdemokratisej gmjeniskej radze hñemdril. Ta je hijo wscie pjenesz, ja khudobu postajene, pschepraskala, a tak dyrbja so khudzi potriebni s proßdymaj rukomaj wotpokasaez. Tele dny so někotre sta s nich psched radnej thęz sbęzachu, wotlajzy: „Priec s gmjeniskej radu! Priec s falschnymi sozialistami!” W někotrych druhich franzowskich mestach, w kotrejch su sozialdemokratojo teho runja meschczanske wyschnoscze do swojeje mozy dostali, runje tajki njeprjad w pjeniejszych naležnoszach kniegi.

Schpaniſta. Na Kubaskej kupy, Schpaniskej kusnachaze, je sazo ras sbęz wudyril. Schpaniske kniežestwo je s jeho podtvozenju hñydom 8 bataillonow, s repeterowanymi télbami wuhotowanych, do Ruby dowjesz dalo. Sbęz czornich Guilhermin wodzi, kotrej je tez sbęzka w lètomaj 1878 r. sbudzil.

Turkowska. W Malej Ajskej su psched někotrymi měszazami turkowszy wojazy wjeli Armenischich na žadłowne waschniye sklonzowali. Turkowske kniežestwo tele žadlawoscze přejesche a wudawasche, so su turkowszy wojazy jenož armenskich sbęzkarjow sesatſeleli. Po žadanju jendželskeho kniežestwa je sultana do teho swosil, so by zo komisija do Armeniskej pöblaka, katraž dyribi hrojnosze, kotrej su pječa turkowszy wojazy skuczili, pschepytala. Tale komisija je někto swoje dželu sapozala. Pschecjischemi swedzy su wuprajili, so su so Armeniszhy jenož psched rubjezinkami wobarali, so woni njeszu do turkowskich wojakow třešeli, wot kotrejch pomoz wotczakowach. Hrojnosze rubjezniskich Kurdon su znadue byle porujo čertowiskim žadlawoszcam turkowskich wojakow. Tuczi su Armenischich živych dražowali, měschnikam woczi wukatali a jich potom rejwacz nisowali. Džezom su žadlawzy s težakom hlowu wotrubali.

Nawiednickowe swoje.

Sofija Pétrowa ležesche na kanapeju a plakasche hórke, horze žylsy, wobliczo s dlonjomaj trjyo. Wona lubowasche, a tón, kotrehoz lubowasche, bě jej na žurowe waschniye wstaty a žmierz jemu hrojnosze, hdy byshtaj so jažo widzecz chyly! To bě wěscze ſrudobu dosz na młodu holczku, kiz hisczeze dwazyci let njebesche. A to bě jeje hamzyn ſastarczeczsi nan, kiz bě jeje swože ſniczil: general hrabja Alexander Waželewicz Ssuwarow.

Wona bě žyota bjes nana a bjes macjerje a bě jako zyle male džeczo do Ssuwarowowego domu pschichla, kiz swolniwje džowku swojego stareho wojeskeho towarzicha pschija a holczku jako swoje hamzne džeczo lubowasche a wozahnycz da. Sofija Pétrowa po tajkim njebi žaneje winy s ſrudobje mela, njebi-li so někto ſtało, schtoj jej ſhože zyleho živjenja ſkaſez hrojnosze.

To pak bě Ssuwarow ham wina! Čeho dla bě ju jow pschijwiedl, jow, jeno hodžinu wot wobtwerdzenego lehwa, na staru wostudly hrod, čeho dla bě ju nisowal, so dyrbjescze pschi wscie ſwuczowanach a pscheladowanach wojska porujo njemu na konju jechacz, a čeho dla bě rjaneho młodego wojska, kiz bě jej hijo mjes druhimi so ſalubil, do jeje towarzista pschijwiedl! Tak so ſpoſnaschtaj a lubowaschtaj. To bě ſchtyri njedžele trało.

Tehdom pishasche so 1790. Ssuwarow bě dale wysche pschichol. Bě Busaczeva pschedoby, bě pschecjivo Turkam ſbozowinje wojował a tez w Polskej sbęz w ſpožatku s mudrym a krtym ſadžerzenjom poduzyl. Myto njewuwosta. Rjady a title jeho wujnamjenichu. Khežorowa Katrna bě jeho na ruskeho, Józef II. ham na němiskeho hrabju powyszil, a tez wo to bě so khežorowa poſtarala, so mózecze so dobýzecki general w swojej doſtojnoszji widzecz dacz. Khežorowa ſypasche so ſlotu a ſubla na njeho.

Ale Ssuwarow bě čeſczielakowny a pschi tym hvedomity general. Myklesche ſebi, so ženie dosz czinic njemóze. Teho dla

mějescze ſtajnie mykse na to, so by ruse wojjsko pschijporjal. Duž bě někto ſorpsow wojjska w lehwe ſiednoczil, so by tak wojakow s waschnijemi, kredkami a tez s wobežnoſezemi wojny ſuathch ſezimil. So pak ham zyle bjeſe wscheje hospodlinoscze wostał njebi, ſažydi so s wonka lehwa na proßdymy ſtejazym hrodze a powola Sofiju Pétrowu, kotrej něžnje lubowasche, ham, so by jemu po napinazej a roſbudzazey hlužbje wotſchewjazu ſabawu pschihotowala.

Njedobreje mykse bě general junu lehwo wopiszczez; s Pétro-hroda běchu ſle powieszeje dōſchle. Tenu to mózecze jeho hiscze ſamvieſtelic, so mózecze ſažo, dyžli hewak, so domoj wročzic a Sofiju pschekhwapiez a jej s tym radoſez pschihotowac.

Ale tak bu wón ham pschekhwapiem, hdyž jemu Sofija hijo s hrodu napiszezo pschiběza a jemu so wifna, so je Leon Nikolaievic ſebi ju ſa mandželsku namolwil.

Někole dyrbicze wjedzecz, so bě Ssuwarow jara nahly čłowjek. Žaloſnije ſatliwski wutorze mječ ſažnow a chyzsche do hrodu, so by s Leonowu ſwaju ſo wjeſzil, ſo je ſebi ſwazil, wo jeho džowku ſo ſamolwic.

Tola Sofija Pétrowa wobaraſche a tak s najmjeſtcha bu najhorsche wotwobrožene.

„Ty ſy jeno zyle wſchédym wjſch!“ rjetny Ssuwarow, „a ty chzesch moj džowku mēč?“

Wascha excellenza ſeže mi ham ſwój dom wotewrili!“ wotmolwi ſpječzinje wjſch!

„To je wſcho jene!“ ſavola Ssuwarow, s tutym ſuapſchecziswieniom hisczeze bbole roſhičewam, „wón ſi tobū, hñydom!“

„Niz předy, doniz mi Wascha excellenza pschecjelnischo ſaſac̄ njebidzecze!“ wotmolwi Leon, roſnjemdrjem na tajke ſatbadzene.

„Ja ſzym ſemjan a khežoroweje wjſch! tak derje kaž wy!“

Tajkele napominajne w tymle wokomiku! Ssuwarow pschecměni nahle barbu, ſe ſlobami ſacžahym ſo jemu ſchija, ujemózecze řečecz, a jeno hikajo wuſtoreči ſłowa:

„Niczo njeszy, nieč!“

„Sofija a ja, mój mamoj ſo ſubo!“ poſraczowasche Leon Nikolaievic ujemylem, a kaž młodži ludžo, ſwójeje hlowu a ſo ſpječzijo, tak ſo runje někole řečeſtche, hdyž dyrbjescze mjeležecz, „a ja ſebi jutſje čeſeſz dam, Waschu excellenzu wo tu kniežnu prožycz.“

To hakle někole doczini.

Kaž wot ſcherſchenja kłoty ſtečza general na njeho.

„Wotmolwic ſažno ſamolwienje chzu eži hñydom! Na Boha, na khežorzynu a na ſwóju čeſeſz ſo roežu, ſo eže hamzyn džen ſatſelic ſam, na kotrejch eže hisczeze jemu na ſwójjim hrodze wuhladam! Spomiatfuj ſebi!“

Tak wopiszczeži wón, ſo ſmějo a ſi teſzakom ſcheczeczo, jſtvi.

Wonka pak ſkoži na ſouja a jechasche, ſi hniewom ſo pyrjo, bjes mykli po drosy dale. Ale dale bě dojčchal, a pomalscho pocza jechacz. Kaž ſo to pola nahlych čłowjekow ſkoro pschecz ſtawa, ežim ſpêchunischo ſo pschecjienje ſta, ežim wjetſche běchu předy ſloby byle, a bôle ſo prôzowasche, ſo by prénjotny hněw w wutrobje ſdžeržał a ſlepje ſpoſna, ſo je ſo po prawom jara mało mudrie ſadžeržał. Tak ſo ſta, ſo wón, hdyž jeho ſon pomału džesche, ſebi wifna, ſo je wulku hlupoſez ſehral.

Teſho nahloſez bě jemu tez jow ſažo ſlu hru ſehrala. Schto bě wón tola ſcžinil! Wjeſtelic ſe ſo dyrbja! Leon Nikolaievic bě ſemjan ſi dobreje ſwójby, bohaty, wobdarjeny wjſch! Njebi Sofiji Pétrowje khežoroweho muža namakac̄ moħl! A někole? — Ale to bě podarmo, wo tym roſpominac̄, to njehodzecze ſo wjazj pschecjienje, wón bě ſwóje ſłowo dał, a žana móz zyleho ſwěta njebi jeho ſamohla, ſo by je ſlamal.

Zly džen běſche wobožny, doniz ſkonečnje ſebi njewotmykli někto, ſchtoj jeho ſměrowa. Sofija Pétrowa dyrbjescze wotpučowac̄. Spaſche derje a naſajtra ranu jechasche tam, ſo by to Sofiji pschikafal.

Ale ſedma bě khežorowa hrodze wodhchnyl a hižo ſastupi tez Leon Nikolaievic do hrodu.

Ssuwarow wobledny. „Schto ſebi mykliſh, ſchto budu ja někole čimic, Leon Nikolaievic?“ praschesche ſo wón, ſwój hněw poduſtej.

„Schtož mózecze psched ſwójim ſwědomjom ſamolwic, excellenza!“ wotmolwi młodhy wjſch.

„Koſkudž ham: Ty wěch, ſo ſzym ſo na Boha, na ſwóju čeſeſz a na ſwójeje khežoroweje roežil, ſo eže ſatſelic ſam, jeli ſo ſebi ſwajſich, hisczeze jemu do tehole hrodu ſastupic̄! Schto někole?“

Młody muž njewotmolví, ale hladajche czmowje do ſemje. Sofija Pětrowa padže generalej k nohomaj.

"Ssmilnoſćz, nantko!" wołaſche wona, "měj ſmilnoſćz. — Ja ſzym wina, ja zlye ſama —" a wona maczeſche jemu ruku je ſwojimi kylami.

Ssuwarow na to njedžiwaſche.

"Wróču ſo do lehva a poruczu, jo dyrbja tebiſ ſajeſz! Měj ſo po tym!"

Wobroči ſo a wopuſteſi jſtu.

S ujeźmiernej ſolojeſci ſo dželo a roſzohnujo roſendzeſchtaj ſo lubowazej. Leon Nikolajewic ſe ſlubil, ſo čekuje, ale won jechasche w runym mērje wróčzo do lehva. Bjes Sofije Pětroweje ſdaſche ſo jemu ſiwienej njewuſitne.

(Skončenje psichichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschyna. Do Gudžiz hotela bě ſo ſandženu ſobotu „ſwiaſk ratarjow“ dla poſtajenia kandidata ſa psichichodne ſejmiske wólby w pjatym wjeźnym wólbnym wokrježu ſkaſal. Ma ſhromadžinu bě ſo něhdže 40 najeñtow kniežich dworow a połujejskich kublerow ſeſtlo. Několji ſimnoſćerjo, kotsiſ běchu teho runja psichichli, že neje wažnoſće njemějachu. So tale ſhromadžina že neho muža ſa kandidatu njepoſtaji, kotrež ſo k herbſkemu burſtwu džerži, ſo ſamo rojumi. To dže běchu ludžo teje ſameje družiny, kotsiſ ſu psich poſleſnih wólbach w Kamjeniſkim wokrježu ryčeſtublerja. Hufiſta pſcheſzivo naſhemu wjeleſaſkužnemu ſapóſlanzej ſokli pſcheſzisheſez chyli. Telo pak běchu tola ſ Kamjeniſkeje wólby na vutli, ſo burjo že neho ryčeſtublerja do ſejma njewuſwola. Duž ſu ſo czi mudračkojo ſrečeli, jencho kublerja, wo kotrež wježda, ſo k ſtronje ryčeſtublerſkich najeñtow psichiklucha, buram ſa kandidata podtyknyc. Taſo najpsichihodniſcheho muža tehole ſmyſlenja ſu ſebi knieſa kublerja Mütterlein a w Koblizech wubrali. Psichi poſleſnih wólbach do krajuſneje radu dže je ſebi won jich polne dowěrjenje dobył, hdyž agitazijn pſcheſzivo burſtewu kandidatnej kniejeſi kublerje ſsmole wjedžeſche. Knieſ ſmoterlein je poſtieženu kandidaturu pſchijal. Jego pſchijiwowarjo běchu dobyčeza tak wěſeſi, ſo měnjaču, ſo nětko kandidat herbſkich burow, knieſ ſsmola, hyndom ſwaju kandidaturu ſloži. Tedyne ryčeſtubler nadawſ pſchedewſa, knieſ ſsmolu namołvic, pſched ſmoterleinom zoſac̄. Tola bě ſo ſylije ſalicži, hdyž měnjeſche, ſo ſo burſki kandidat hyndom ſatraſtivec da. Knieſ ſsmola ryčeſtublerje wotmowlvi, ſo njemože a ujeźmne kandidaturu ſloži, pſchetož ſhromadžina herbſkich burow a gmeiſtſkich pſchedſtejeſerjow je ju jemu poſtiežila a won je ju pſchijal, ſlubivſchi, ſo tež w najhorzyskim wólbnym běženju ſwajeſtne ſtronje ſwermu wotſtanje. Tole wotmowljenje je pſcheſzivnikow knieſa ſsmole njelubje pſchekwapiło. Duž nětko pſcheſzivo knieſej ſsmole wſchě možne ſe do ſweta pſchceſeja. Pſchede wſchem wudawaja, ſo won ręcjeſz njemože. Tola ſ tajfum ſauſani daloto njepſchijudu. Knieſ ſsmola je hakle wón dan w Maleym Wjelkowje pſchi jemu němſkim pſchednoſtſku a w Malejchezach herbſki a němſki ręcžo dopofaſal, ſo won herbſki a němſki ręcž jenak derje wobknieſi. Wjele ludži je jeho ręcjeſz ſlubſhalo a pſchi tym ſpóňalo, ſo je won muž, kotrež je hdyň, ſo ſo jemu ludowe ſastupjeſtvo w krajuſneje ſejmije dowéri. Knieſ ſsmola je hido pſched wjele lětami herbſke burſke towařtſto a poſdžiſho naſutowaniu a wuſpožeſerju w Hódžizu ſaloži, niz ſwajeſtne ſamkneho wužitka dla, ale ſo by ſ tym ſwujim ſobučlowejkam pſchijomozny był. Won je dale dowěrnik ſafſkeho ratačkeho kreditneho towařtſta a je jaſo tajki někotremužkuli ratarjeſi ſi muſh wipomhaſ. Dowolany ſo wopraſhac̄, ſeſto dha je kandidat kniežich najeñtow hac̄ dotal ſa ſjawnie ſiwienej čini?

S Budyschyna. Pſiatk 1. měrza naſladowaſ pſchi měſečzanſkim juchowym wotwožowanju, Schery, do njeſboža pſchijadze. Hdyž chyliſche ežeſki juchowy wōs wotwjeſeſz, wojo jeho tak ſtraſhniſe do wobručki prahy, ſo jemu wobručku pſcheray. Schery, kotrež měnjeſche ſi wopredka wjele boleſzow wuežerpič, je na puežni polepſhowanju.

— Czeſke njeſbože budžiſche ſo ſobotu 2. měrza ſtačz mohlo. Wóſnik Henſel ſe ſidowa wjeſeſche ſi dwórníſcheſa wuhlo na ſanjach. Ma dwórníſcheſowej dróſy bliſto domſkeho čežbliskeho miſchtra. Holbjana bě wipſchahnyk a ſanje na dróſy, kotrež wot tam k měſečzanſkej piwařni trochu wiſy, ſtejo wotſajil. Ma dobo poczachu ſo ſanje hibač a jědžechu wot tam po dróſy dele. Krótko pſched piwařniu wotſachu ſtejo. Ma wulke ſvože runje nichož po Nowoſalzſkej dróſy

njeſpſchijedze a tež pſched piwařniu, hdyž ſo ſobotu ſ wjetſcha wjele piwa wotwožuje, nichož ſ wofom njeftejeſeſe.

— Czeſne wuſnamjenjenje je ſo tudomnemu ſastupjerjeſ ſakſteho wojeriſteho ſiwienej ſawęſzazeho towařtſta, pſchedbýdze wojeriſteho towařtſta, moſterej C. W. Vogeley, doſtaſlo. Džiwaſo na jeho wuſpěchne ſtukowanje ſa mjenowane towařtſto je direkcija jeho ſa wokrježneho ſastupjerja w Budyschim hamſkim hejtmanſtſtve po mjenovaſla.

— Na Budyschim dwórníſcheſu je njedželu jedyn zuſh ſwoju worzijmu ſ podražowanym pječhriwowniſkim ſlěbormym pjeniſem ſaplacži. Džen ſoſdžiſho je tón ſam ſjeſnaty w Reibetanzes reſtaſraziſi teho runja tajki podražowanym pjeniſem wudal. Žebala jato něhdže 40 lětneho muža ſrénjeje wulkosče ſi čeſtej načerwjenej brodu wopifuju. Won bě čorný mantel, čorný zblindrowy klobuk a nadpadnje wotnoſhene tholowý woblecžený był. Poliziſa je ſa nim hac̄ dotal bjes wuſpěchha kledžila.

— W tudomnej měſečzanſkej turnowni je ſchulſki hólczeſ Pětſchka, w dorniſchablu bydlaz, do njeſboža pſchijohol. Tedyne hólczeſ bjes wuežerjoweje dowolnoſče ſeleſnu ſectowu žerdž pſchetaſeſe ſphta. Pſchi tym žerdž dele prahy a Pětſchzy ſtar ſeveho paſza wotraſy. Snjeſboženeho ſu po ſeſkarjowej porucznoſeſi hyn dom do měſečzanſkeje hojeſnje dowjeſli.

— Hdyž ſandženu poňdželu jedyn wōs, wulkim mlynam ſluſchazy, kotrež bě ſi pſchenižu naſlađený, po Dražbanskej dróſy bliſto ſtronkownych laſtſich wrotom dele jědžeſche, ſpinadlo, pod jene jeho ſtolom połožene, wuſtoči. Wōs ſo teho dla ſchmarac̄ poča a ſo ſkončnje povali, pſchi čimž ſo jeho wojo ſlama. Bohonč a konje ſo na ſvože wobſchložili njejku.

— Lětſha je ſebi wjele ludži ſtar ſwosabilo. Duž je wužitne a pſchiprawne, na ſredk poſkaſac̄, ſi kotrež ſo ſwosabjenje lekuje. Žedlowej jehlinje ſo 2 abo 3 hodžinu dolho waricž da. Tuton wotwar ſo wotyždži a ſwosabjene ſtar ſo w nim, hdyž je wotwinyk, tſi króč wob džen ſumpaj. Šumpanje dyrbi ſkóžy króč 10 abo 15 mjeñſchinow trač.

— Rano 6. měrza je ſhma ſaſo na 12 gradow po Reaumurje ſtipila. Najstarſki ludžo njepomna, ſo ſhy w Sakskej hdy tak ſymy měrž měli. Tykazh dželacžerjow, kotsiſ w ſymje že neho džela nimaja, džen wote dnja na miliſte wjedro čzakaja, ſo mohli ſebi ſaſo někotre hrivny ſaſkužic̄. Několjyku ſlěba trada a ſymu mrěje kotrež ſu ſa čzaz doſheje ſuroweje ſhy pjeniſeſki ſi mohſnje ſwuleſtak. W druhich europiſtſich krajach njeje wjele lepje dyžli pola naž. W hornjej Italskej, hdyž hewat w tutym čzaku hido ſtomu ſtefej, hdyž ſtefej ſhma ſuroweje ducha. Wot 2. hac̄ do 4. měrza tam ſněhový mječel pſchi ſteſipazej ſymje hovrjeſche. Wobkhad bě wſchudže ſahacžený. Tež w pſchimjeſowazym awſtriskim kraju je wulki ſněh panty.

— Wuhlady na pſchichodne wjedro. Ony wokoło 12. měrza ſuadž ſ nowa wjele ſněha pſchimjeſu. Duž budže ſuadž čerž hycze ſihezho ſhwili trač.

— Pečotjaze ludſtvo. Ženož w ſhromadžnym ſjenoczeſtſtve, kotrež ludſtvo mjenujem, može ſo pežolam ſiwiene ſdžerjeſ. Ženotliwe pežoly, byrijež bylo jich milionow, kotrež njeſſu ſi ludſtvo ſjenoczeſene, ſhwataſa ſwoujemu kónzej napſchecž. Ženož w ludſtvoje moža tu čzoplotu naſhotowac̄, kotrež je ſa jich ſiwiene, ſa jich domiſiu a ſa jich pſchibywanje trébna. Ženož w ludſtvoje moža ſa ſwaje ſiwiene a ſa roſejenje a roſmnoženje ludſtwa potřebnu zyrobui naſromadžic̄, pláſtñ natwaricž, ſo pſched hroſnym, njepſti hódnym wjedrom kryč a mlode pežoly naplaſhovac̄ ſi zla: ſwaje ſiwiene ſdžerjeſ a ſa pſchichod wukhowac̄. Wſchitne džela, kotrež ſenotliwe bycža (pežoly) w ludſtvoje tak wuměſzny dokonjeſa, njeſa moža težam bycža dokonjeſ, hdyž ſu ſi ludſtwa wuſtuſile. Wone ſo tež ſ tym njeprožua, ale čuſia, ſo ſu bjes ludſtwa ſmjerči wotbudižene. Teho dla ualožuſa pežoly tež ſi přenja wſchu mož a prózu na to, ſo bych ſo ſamu, t. r. ſwujou doſpolnoſeſ jako ludſtvo, ſdžerjeſi a wſchě potřebnoſeſ wobſtarali, kotrež ſu ſi ſdžerjeſenju ludſtwa trébne. A temu ſlūſcha pödla ſkóžow ſi ſeſiwienej a twarjenju wobſebje wuploženje młydič ſeſolow, ſo by ſi ludſtvo po wotemrjeſu ſtarych ſtajniſe wudoſpołniſo. Wuploženje nowych pežolow je po tajfum ſi přenja jenož požadanje pſchirody, ludſtvo doſpolne ſdžerjeſ a tak dalebhywanje ludſtwa wukhowac̄. — Zeli ſo pak je ſo ludſtvo poſkylniſo, dha naſtanje požadanje, ſo by ſo wone tež roſmnožiſo: pežoly chedža ſo rojicž. Hdyž ſo pežoly roja, narodži ſo nowe ludſtvo. Rojenje je narodženje pola pežolow, a to ſtawa ſo jenož po ludſtwhach. Džel prijedawſchego

ludſtwa wotloži ſo wot maczerje, wot stareho koſcza, a móže jenož dale živy wotac̄, hdvž móže žebi ludſtvo ſaložic̄.

Tak dolho hacż żebi pežołh na rojenje, na narodżenje nowych ludstwów njemyħla, ale ho jenoż prózija, ħwoje ludstwo ġathowacż, nadeadżesħ w kolożach jenoż żonkske bieże, ale żane mužlki. Też ani trébne, ani knicżom njejku, mlode pežołh woplodżicż abo dżela w kolożach jaftaracż. Wobojec jenoż żonkske stworjeńczka wobstaraja: matka lehnejje jejka, dżelacżekti wupęstonja czerib a mlode pežołh a wobstaraja wsħieġ druhie dżela. Matka ho bőrja po ħwojim narodżenju wot jeniksejje trutħ (mužika) woplodżi a to ja zyly cżaġħ ħwojeho žiwenja. Nekko móže pežołh pložiċċ, hdyż też żaneho wobkhada f' mužlkiem bieżom wjażu nima. Pola druhejje swiċiñ woplodżi ho jejko wot mužlkelo bieža. Matka pak ma w ħwojim żiwoċċe puek, w fotrhom wona ħymjenju, wot trutħ pschi woplodżenju dosta, khora. S tyme ħymjenjom woplodżiże matka żama jenotliwe jejka; a hdyż je tute ħymja pschetrjebane, dha je matka nadaw kħwojeho žiwenja dokonjalā.

S teho je jažne, ſo ſu mužſke býčja abo truth jenož tehdh w kołczuń trčbne, hdź ma ſo młoda matka wopłodźic̄. A hdź tónle čaž pſchindźe, dha lehuije matka jeſka ſa trucžazý čerčiv a pežołh wukublaja jón, doniž njejſku truth doroszene. Želi ſo pak je młoda matka wopłodżena, ſu tež truth ſwój žiuvjenſki nadawſ dokonjale, a teho dla ſu nětko njeviſchne. Pežołh wukublaja je ſ kołča a morſa je.

Tak je kóždy kólež po prawym žónskie bycze, kwojiba, w kotrejž jene žónske bycze, jejka lehnie a wjele druhich žónskich bycžow dželaja. W tnej kwojbje w wschodnich čaſzach žadny muž njeſtchebywa, ale jenož tehdv, hdvž ma ſo młoda matka woplodźicž. Tak je jaſne, ſo ſu matka a po móžnoſći wjele pežolow stajniſe trébne w kóležu, trutý pak niz. Minje ſo matka, njemóža ſo žane młode pežolw wulahnyč, a dokełž wſchědnie stare pežolw wotemru, khwata taſki kólež ſe kónzej. Alle tež taſki kólež njemóže pſcihiwacž, kotrež ma pſche mało dželaczeków. Džela, kotrež ſu trébne, njemóže tutón mały abo ſlaby lud dokonječ, czoſłota ja czerív njedoſzaha, a teho dla czerív wotemrje; zhyroba, ja ſymu trébna, njemóže ſo nahromadźić, a dokełž w ſymje doſęž czoſłoth nahotowacž njemóže, drje tež ſmierſniſe. Želi ſo dyrbi kólež hódnym bycž, dyrbi męcz 1. ſtronu, płodnemu a młodnu matku a 2. doſęž ſylny lud.

S H o d ź i a . Nasch wykłodostojny knies farać rycerz lic. theol. Imisch je, kaž s wéstosegu blyschimy, schulsku wyjchnoſez wo dowolnoſez probył, jo hmél schulsku nakedźbu wschnittich schesczęch wožadźimych schulow složic, s tej próſtwu, jo chyyla schulski wyjchnoſez wſchu tu nakedźbu na k. kaplana Rychižana pschenjeſez. Psches polsta lét, wot Michała 1844, je k. farać Imisch prjedy jako wuczeſ a wot 1851 jako schulski nakedźbować zyrkwi a statej schulski džela-woſez hacž do uětka wopokajal.

S Hunjowu. Pjatki tydženja je šo popołdnju wokoło 2 hodzin fajma złomu, tudomnemu rycerstwublerzej Trautmannej złuszczała, spalila. Na węsteho Schlenkricha s Bużkowow inkaja, so je woheń saložił. Tuteho ſu hiſcheże tón ſamy dzeń w Lejnianſkej koreczmje laſeli a žudniſtwu pschepodali. Schlenkrich je hižo wospjet khostany a je na požled 6 lét w khostarri ſedział.

S Džéžnikez. Schtwarztydženja popołdnju pohonč kublerja Bohuwéra Wicžasa s Pschischez s tudomneho dwórnischę ſe hanjemi papjerowu macžisnu do Ssionkezjanſkeho papjernika wjeſeſche. Po horje dele ſo hanje ſwrdczihu, pschi čimž ſebi pohonč nohn ſlama, jedyn kon, kotryž ſo t ſemi storže, je ſo lohko wobſchtođil.

S Buděstež. Tež lětža naši naši žyrkiwski khor njezdželn 17. měrza popołdnju $\frac{1}{2}/4$ hodž. se spěwanjom duchovnych kherlušchow wolschewi. Schtož je loni konzept wopytal, tón tež lětža wěseže domach njewostanje. Nascha žyrkej wſchaf ma krafznu akustiku, a tež spěvatki a spěvarjo ſu ſo ſ połnej sahorjenoscžu na ſtwoje ſ džela čežke spěwy: wuwuežili, tak jo tež tajzy, kž na hudźbu ſo derje wuſteja, jim połne psychopänačeje njewurjeknu. Wopytowarjo ſ dalsich stron móža ſ czahom pschijecž a wotjecž, teho dla ſo konzert hakle $\frac{1}{2}/4$ hodžin ſapoznje.

S Wulkeje Dubrawy. Pofutnu ſrijedu, 13. märza, po-
poldnju w 2 hodžinomaj budze ſo w wobydlenju tudomneho blida-
ſteho miſchtra Schkody Boża ſlužba ſe ſpoviedźu wotbywac̄.

S Wósborka. Wóbkhad na Wósbórsko-Lubijjskéj železnizy, fotrejż twar ho ī létuszej kritej hymu poczéjuje, budże ho ī czeżka do 1. julijsa wotewricz móz.

S Komorową polą Rakez. Nieklinieżomny tryś je w naszej wžy někajki njedocžink skuczil. Hdyž ſańdżenu pondźelu liſtny kaſchęzit, na muri tudomneje korečnym wižazym, wotewrichen, w nim

listy a póstne khartki, do njeho cíjížnje, s džela spalene a sekmudžene namakachu. Něchtó bě w nozý do káščejška sapalemu stearinowu sapalku tyknýl, znadž s wotpohladom, so by wěsty list nicižil. Sapalerja hýšeče ujejsku wuzbledzili.

S Dražđan. Nascha kchijzna zyrkej budže po swwojim dokončanjym pschetwarjenju jutſje, njedželu Reminiscere, ſ nowa pošwyczena; teho dla budže tež hiđo naſche bližje hčerſke kemſchenje njedželu Latare ſažo w naſczej lubej kchijznej zprkvi.

S Klétneho. Srđenju tydženja pschi polonju bě železnički cžah, kotrež s Klétneho do Mikowa jědžesche, w wulkim strasche. Sadnja wóška jeho lokomotiv bě ſo ſlamala. Hacž runje ſohyndom napscheczná para pnsceži, cžah tola hſtceže někotre ſta metrow dale cžerjeſche. Wopravdžith džin je, praji wězhywstojny, ſo ſo cžah pschi tym ſvrbcžil njeje. Wobſchfodžena lokomotiva hacž do 6 hodžin wjegzor na ſchenach ležo woſta, wſchón wobſhad na tamniſchim měſtiſne haczejo. Puczowarjow ſnieſboženeho cžaha, ſi kotrejchž ſo žadyn wobſchfodžil njebe, někotre hodžiny poſdžiſcho ſi druhim cžahom, kotrež bě na pomoz pſchijel, do Kohlfurta do- wjeseſchu.

Se Shorjelza. W Shorjelskim wotkreszu je skotna shorosz wudyrila, czechoz dla zo w Shorjelskim a Rosborstkim wotkreszu hacza na dalsche zane skotne wifi wotbywacz njezhiedza. Tez je pchewozenie howiadlow, wozow a kwini saksane.

Nużej porędzęny. W pożłednim czięcie w rośprawje wo
pohrebje njebo knjeni faractki Imiſchowęje dyrbjachu po ſłowach
„knjenie profeſoroweje „ir. Pſuloweje” hiſtečeſtej te ſłowa
„a jeho kyna t. referendara Mařcina Imiſcha”. Teho runia dyrbie
w Hatačowym „wěnzu czeſčinu dopomijecza” w ſcheſtej ſchtucieſzny
na drugim rynceſku město „mijne” rěkač: „mjeje”.

Sa nasđi ţerbški dom

bě žo dotal nahromadžilo: 19 358 hr. 21 up.,
dale je žo skladovalo na kvažu redaktora M. Šimolera
ř kniežně Mariji Skopez w Rježwacjidle 40 " — "

S džakom kvituje

Bartfo, psychedzhyda twarskeho wubjekta
a sarjadowat' Maczijeznego Doma.

Přílopk.

* Žaložna mandželska njehoda je šo tele dny wjeczor bôršy po dzewjesczich w jenym domie na nowej selenej hafzy w Barlinie wotmela. Tam je ta fabrika, w kotrejž šo hnata Bullrichowa kôl džela, tiz šo nětko tež Barlinska kôl mjenuje. Wobszedzierska tutej fabriki bê knieni Emma Schommarzhowa, kotaž mjeſeſche w tu khwilu žwojego tsczeho muža. Jeju mandželſtwo bê jara pschelorne. Nětko je Schommarž žwoju žonu, jej ſi revolverom do hlowy tseliwiſhi, moril. Satélena žona bê šo najprjedy se ſaložerjom mjenowanej fabriki, Bullrichom, woženila. Po teho ſmjerczi je ſebi wěſteho Alžmana, tiz ſi wojetſkimi wězami wifowasche, ja muža wſala, w žwojej jara wunostnej fabriky pak dale dželała. Hdyž bê jej tež druhí muž wumrjel, šo wona něhdze psched poſkra ſetom ſi pschekupzom Schommaržom woženi. Bé drje ſebi myžliła, ſo je samožithy, bôršy pak je pytlá, ſo bê niz jenož zhy bjes samoženja, ale ſi temu hiſcehe tež ſi wulkim dolhom wobczemym. Duž hžo bôršy po kwaſu pschekora mjes mandžekſtimaj wudvri, a Schommaržowa ſkórzbu na dželenje wot muža ſaloži. Wona žwojemu mužej ſtuw w tseczim poſkhodze w žwojej khezi pschipofaſa a ſo wscheho wobkhada ſi nim ſminycz pytaſche. Čelegd mjeſeſche krtut poruczoſcę jeho wotdžerzeč, jo by do jeje wobhodenja w přenim poſkhodze ſtupiš. Pschi wſchém tym njeſcheczelſtwie knieni Schommaržowa žwojemu mužej pječa njeje na niczim tradač dala, ale je jemu, kaž je husto wobkruczała, kóždy měbaž ſi jeho potriebam 200 hrivniow wuplaćzowała. Schommarž je šo často ſe ſhim hroženjom pscheczivo žwojej žonje klyſhceč dala, čehež dla ſo wona pschecz staroſcziwiſho wot njeho ſdowasche a wotwlaſkowasche. Poſzlednia wjeczor je šo jemu, kaž ſo ſda, radžilo, ſo ſi leſežu ſi njej nuta dobyč. Won bê jara roſhorjeny a ſawola na žwoju žonu: „Ja chzu čzi poſkaſacz, iſtob je ſi kniesom w domie!“ Žona psched nimi čeſkaſche, ale won ſa njej tſeli. Kulka jej do ſadnjeje hlowy trjechi.

Potom ho Schommarz do stolza byze a zebi do spanja tseli. Hymdom sawolam lekar dr. P. David zaneho s njeju do zivjenja wrózic z nemozesche. Zonje krej s noza czechesche a bescche hischcze kuž zivjenja w njej, ale borsy b e morwa. Muž b e hido wudychal, hdyž lekar dondze.

* Wschelczy ludzo zebi mybla, so b y psihi wulcej symje žadny kuž symneho powetra do jstwy pschczic z nježm. so b y ho čopla jstwa njewustudzila. Mož pscheczel, knies d. D., hdyž w symje nekožo k zebi pschic z widzesche, so, jeli možno, kóžn ras k stwinym durjam stupi, so bych u ho scheroko njevočinile, a nekotremuzkuliz, tiz won džesche, won nimale poręzmo, durje sa nim sačzinivchi, pschituzny. Taſke spoczinanie je zile wopaczne; pschetož čistny, čerflwy powetr ho džezac fréz předy wutepi a lepje čople idzerzi, hacž nječistny a ſtaženy. Duž přezech s tej myblu, so dyrbi ho wutepjena ſtva twjerdze sačzinjena džerdecz, bvrnjež b y ho w njej nječisteho, ſtaženeho powetra dla ſkoro wjazj njevhala. Dajmy dyž a dyž jenu abo dwé minucze čerstvenu ſymfemu powetra psches ſtva čahinhež, so b y hubjem powetr s njeje ſdu — a budžem widzec, tak rucež a rjenje ho ſtva ſažo ſhreje a tak čerstvje ho potom w njej dycha.

* W Winnje naja zebi njebanovo nchdze 20lētny muž pohoneža s jenym fonjom, so b y jeho na zentralne pohrjebniſchežo a tam do izraelſkeho woldžela dowjel. Hdyž wós na postajenym městnie ſasta, pohonež s wož ſtupi, so b y pohladal, čeho dla jeho jedny hócež njewustupi. Se ſtrózeleni won ſwojeho jedneneho hóceža k ſtrawym wobliczom w wožu ležazeho wuhlada. Won b e zebi s revolverom do praweho ſpanja a do huby tselil, bjes teho so b y pohonež ſelenje ſaſhyschal. S papjerow, kotrež měſesche ſamomordat pschi zebi, ſhonichu, so Sigmund Allerhand rěka.

* 30. februara rano hu na dróž pola Mſchena w Czechach 61lētneho rěniſkeho Mathijaza Živnya s Mſchena ſmjerjneneho namakali a pschi nim pba a czelo, kotrež na powjatu ſe ſproſtnjenej ruku twjerdze džerzesche. Smjerjnjen b e džen předy do Katusi ſkot ſupowac ſchol a tam czelo ſupil. Duž domoj je ho na dróž poſhyňl a ſmjerſnyl.

* Psched tydzenjom popoldniu wokolo 5 hodžin 16lētny čzeladnik Franz Šubez w domje ſwojeho knjeja w Bukowinje knjefou ſtěbu riedzesche. Měnjo, so je prödna, won ſlužobnej holzy Josefje Kleifarek rjekly: „Cže ſatſelu!“ a ſpusheži ſtěbu. Rjebožowna holza do hlowy trjehena k ſemi padže. Čezko ſranjenu ju do powschitkowneje hojeńne dowjesechu, hdyž hido tónžam hžen wjeczor w 10 hodžinach wumrje. Šubeza hu naſajtra pola jeho ſtarſeju w Černilowje ſajeli.

* S Hornjeje Schlesynſkeje pižaja, so je zebi w Marklowicach njebanovo kruta ſyma 7 malých ſchulſkych džeczí ſa wopor žadala. Bone běchu duž se ſchule ſmjerſle. Šso w ſněhu do hromadki hromadu ſekydarſki hu ſwoju ſmjerz namakale. Wicha próza, je do zivjenja wrózec, b e podarmo.

* 25. februara je ho Rixdorfska linoleowa fabrika, knjefomaj Poppe a Wirth ſlužchaza, tiz je hido ras w meji minjeneho lěta s wohnjom domapytana byla, wotpališa. Schkoda nije ſiſchcze wobliczona, ale je tola jara wulka.

* Wolgaſce 11. februara August Schmidt, tiz je tam wot danje živý, jako tceži najstarci wojak s pječich ſiſchcze živých starých wojakow s wužwobodzertſkich wojnow ſwoj 100 lētny narodny džen ſiſchcze. S jeho zivjenja je ſežehowaze wopomijenja hōdne: Schmidt je ho 11. februara 1795 w Anklamje narodžil a je jako dobrowolny ſtěl wot 17. měrza 1813 hacž do kónza tuteho wojowanja a potom ſažo wot 1. haprleje hacž do 22. dezembra 1815 wotznemu kraje ſhérku ſlužil, je w bitwach pola Budyſchyna, Güterboga, Großeberena a Dennewitzow ſhobu wojował a zebi w wulſej bitwie pola Lipſka, taž tež pola Ligum a Belle-Alliance dobru ſhwalbu ſaſluzil. Jubilat je ſe wſchich ſtron ſbožopſchecza doſtal. Deputacija grenadérſkeho regimenta krála Vjedricha Wilhelma IV. je jemu po ſhzejzorowej poruczoſci drogu ſchalku ſi bohathym poſločenjom pschedpodała a knjezektwovu preſident je wojerſkeho ſchdžiwza ſi krónowym rjadem IV. klasz wudebil.

* Město Kucžan w Perſiskej je ho 17. januara ſe ſhlnym ſemjerzenjom ſapučzilo. Dopoſdnu wokolo 11 hodžin b e na dobo podſemska hovrjenza a hrmot ſhyschecz porno ſanonadže ſi wjele ſakraſnjenych ſtow ſanonow, ua čož ho město ſe ſemjerſchajenjom mohl rjez ſi poſnož ſi poſodniu wježmu. Semjerzenje b e tak ſhlny, so b e město Kucžan ſa nekotre měſechinh do hromadky roſpadankow ſpowolane, kotrež nehdze 3000 člowjekow pod ſhobu pohrjebachu. Wokolo 800 domow ho ſpowala, wjeye tħaż ſkocžatow kónz wja.

Stonanje a žaloſeženje ſranjenych a njefranjenych, kotsiž ſwojich ſwójſtých pýtaču a wo nich pýtaču, ho wopřeac z njeđa. Škinlenje a žaloſeženje b e daloko psches morwu puſčinu ſhyschecz, do kotrejž b e ho Kucžan, kotrež b e hiſchcze psched nekotrymi hodžinami wiſlowanske město poſne ſivjenja a hibanja byl, ſa nekotre wotomifi pschetvoril. To je powschitkovu wobras wupučenja Kucžana; njež ho tež nekotre nadrobnoſež naſpomnja. W jenej wulcej kupalni ho 300 žonow a džeczí ſaraž. Njana wulka moſcheja, kotaž b e pschi pŕenim ſemjerzenju ſtejo wofala, ho ſaſypiu a wulci črjódu putníkow a ſo modlažych ludzi pohrjeba, fotrychž pschezo bôle ho ſwoſlabjaze na pomož woſlanje b e nekotre hodžinu dohlo ſhyschecz. Ženož jara mažo wobhderjow je čiſče njewobſchodženych wofala. Čzi, kotsiž hu ho wukhowali, na roſpadanskach nožuja; woni žyrobh tradaſa. Ma wſchelatich mětnech ſaſypnjeneho města je ho ſemja ſukla, wjele žorłów je ſaprahlo, druhe ho ſažo možniſcho žorla. Hacž do 24. januara podſemska hovrjenza traſeſe.

* Na dwórníſchežu w Lissa je jedyn wóſny miſchtr mjes ſtorkež dweju ſeleſných wosow pschischoł a bu tak pscheražem, ſo hnydom wumrje.

* W noži 28. februara je ho žona ſozialiſtiskeho agitatora Gappera w Eſſenje ſtjomi ſwojimi 2, 6 a 7 lētnymi džeczimi ſ powjasaſami hromadu ſwjaſala a ho ſ nimi do rěki Emscher walila. Hölchez, jeje najstarsche džecz, je ho ſ powjasaſow wuwil. Duž hu jeho bližy ſudzo hiſchcze ſiweho ſi rěki wuežahnly. Mlač a tamnej dwé džeczí pak hu ho ſatepili. Tich čzela hu namakane. Hölchez wo wulcej ſwójnej nuſy a wo nanowej ſurowoſeži powjedaſe. Naua hu ſajeli.

* W Oſtrowie je ho wónano 80lētny wiſowar Konstantin Machniſ wóženil. Žeho wuſwolena, ſlužobna holza Josefa Gogolka, hiſchcze 35. lēto dozvila njeje. Machniſ je hido dwójz wudowz byl.

* Žena dželaczeſka žona wónano w Sprottawje morwu wrónu namaka. Wona ju ſhobu domoj wja, ſo b y ſ njeje ſwojim ſwójſtym tučnu pječen ſchihotowala. Čzrewa ho pſej čiſných. Hdyž čzchcu žonini ſwójní wobjedowac, ho dohlaſachu, ſo poſ ſlakacze. Wrónje b e ho ſi jedom ſawdal. Řebudžichu-li ſo čzrewa pſej čižle, bužiſche ſhnaž ſhla ſwójba jedoſte mjažo wužiwała a boſtinu ſmjerz wumrjela.

* Rubježnikow na ſeleſnzech mějachu ſi wjetſcha hacž dotal jenož w Almerizy. Nětko hu tajž tež w Berlinje. Žako jeneho tajkeho hu 18lētneho ſkolarja Hermanna Groza ſ Friedričhſberga na Berlinskej měſchczanſkej ſeleſných ſajeli. Won b e w kupeju 2. klasz jemu žonu nuſoval, jemu ſhaje pjeniſh wudac, jej hrozo, ſo ju heval ſi revolverom ſatſeli. Hdyž jeho na polizijskwo pſchekyſchachu, ho njehańiſcziw ſhlopz wuſna, ſo je won tež hido pondželu wjeczor jenej žonje, do Kummelsburga jědžaſej, ſi revolverom hrosyl. Ta pak je ſ czaha wuſkočila.

* Nědaloko Dollaſa w Texasu hu pjetnacze ſubježných w noži jedyn ludžazh čzah wuſibili. Boni wotpinyku lokomotivu, paketki a expreſny wós wot čzaha a nuſowachu lokomotivineho wjednika, 8 kilometrow dale jěz. W jědženju woni pjeniſhny ſhamor expreſneho towarſtwa ſi možu wotewrichu, a jich popad njebe ſhadt. Po ſbožownje dokončanym wuſubjenju možesche ho wjednik po wotpinyne wosy wrózec.

* Knjeg H. Habenicht w Gotha je roſprawu wo pſchichodnym wjedrje wudal, w kotrejž praji, ſo ho jara wěſte bycž ſda, ſo buže wjedro ſetuſcheho naſežza a lečza tajfe, kajkež je w lečze 1891 bylo. Tehdy mějachny kónz februara hiſchcze frutu ſymu, měrza b e tež hiſchcze často ſymſti, w haprleje hiſchcze kħetro fruta ſyma knjezesche, pola dyrbjachu 4 nejdžele dleje njewobdželane wofac hacž hewaf. Tež w juniju hiſchcze ſhline ſmjerſti ſaſtupiſhu a zile lečze b e w ſhredžnej a wjeczornej Evropje ſhlođne a močre. — Drusy praji, ſo po tak ſtajnej ſymje, kajkež ſym ſtěba w wulſej a malym róžku měli, najhujesčiſho čoply měrza a rjane naſežzo ſaſtupi.

* W dyrbjenskim na pſchichodzowanje pschedawaniu je Lubijſka lutovařnja ſomaczeſke ryežerſkublo w Nieder-Seifersdorfje kupicž dyrbjala.

* W poſnóznej Schleswigſkej 6. měrza ſněh ſhlnje padacše. Želeſniſke čzahi ſo wo wjele hodžin ſakomdzichu.

* Towarſtvo tiz čzah ſeleſnizu wot Teupliž pſches Trébule do Mužakowa twaricž, je ministrej po jeho žadanju ſi wěſtu ſlužilo, ſo twar ſe ſwojimi ſamhijnymi ſredſami wumjedž. Kunje tak je minister twarſkemu wubjerſej prajil, ſo je twarjenje po jeho woli a ſo w bližiſhim čzahu konzeſija dondže.

* So by kanarik (ptaczk) někoho se hmyertneho stracha wumohl, so wěcze hýchče stalo njeje. Něk pat ho i Pillowowa wo tajfun podawku písche. Knjes S. mějeshche kanarika, kotrž bě jara skladny. Hdyž jeho knies sahvisda, wón i kletki pschindže a ho k jemu na blido hýhywski wczipnje jeho pižanju pschihladovasche, jemu kuski zotora i huby bjerješche a džatowinje se hwojnej hlowežtu jeho lizo majkaſche, jako najlepši pscheczel hwojeho knjeſa. Knjes S. pak mějeshche waschnje, so wječor radu se ſapalenej trubku do loža hodzeſche. Ras wječor bě kurjo wužnýl. Dolho drje hýchče po ipak njebe, hdyž ho jemu do hubow dypacž pocža, schtož jeho je ſpanja wužudži. Štva bě počna kura a bôrsh wón pytm, so ho tepeh psched jeho ložom paleſche. Sažeħlena zigara bě jemu wu-paðla a tepeh a hýž tež ſwjetſche poħleſčežo ſapalila. Jego mały pscheczel, kotrž ſtſtuije po iſtruje wokoło lētaſche, běſche jeho wulfemū strachet wukhowal.

* So je pož čłowjekam žiwjenje ſdžeržał, je ho hýž husto stalo. Tak někto tež „Pester Lloyd“ i Erlau písche: Wowečer Josef Polontay do wotewrjeneje ſtudnie po wodu džesche. Wokolo ſtudnie bě lód a wscho jara pjelske. Duž ho wobhoi wowečer wob-huň a do ſtudnie padny. Děho pož, kž bě ſa nim k ſtudni běžal, to wohladawski žaložnje wucž poča. To někotre džecži wužly-ſchachu, kž ſebi njeſtaloko ſe hñehom hraſachu. Wezipne, čeho dla tón pož tak wuje, wone k ſtudni doběžachu. Tam njeſbožowneho čłowjeka wiždžachu a žaložnje wo pomož wołač hlyſchachu. Duž rucze po húžodow doběžachu. Tym ho poradži, hýž ſe ſymu zyle ſproſtnejeneho paſthyrja ſe ſtudnie wucžahnjež a jemu žiwjenje ſdžeržecž.

* S Wina pižaja: Tu 6. měrza ſatraschny hněhony mječzel ſathadzeſche. 24 hodžin dolho je njeſchewtawajž ſněh padal. Wobkhad na konjazych želesnizach je i džela jaſtač dyrbał. S wonkolnych stron ſu podobne powjescze doschle.

* Spodživny testament je w Butnež w Fendželskej 70 lětna knježna Hetty Bloomerez, psched někotrymi dnjemi ſemrjeta, činiła. Wo hwojim ſamoženju, 800 000 hrinow wucžinajazym, je wona ſežehowaze poſtaſila: „Nježbym ſe hwovodneje wole nježenena wostała, tsi krócz hým po ſlubje byla, ſo bychu mie tsi krócz nje-žwerni mužojo wopuſtežili. Tak poſtaſu, ſo dyrbi ho dań mojeho ſamoženja kóždolětnje na mojim hmyertnym dnju mjes pječz nje-woženene žónſke wudželicž, kotrež ſu ſchtyrzyte lěto žiwjenja psche-kožile a kotrež moža wobžwědežicž, ſo je ho pola nich ſlub i pscheradu mužſkich ſanicžil.“ Skóńčna ſada rěka: „Jeli ſo ho nježdýrbale ras ſa jene lěto žane žadacželki namakacž, ſchtož pak mam pschi ſtaženoſci mužow ſa njemožne, njech ho dań k kapitalej pschipoži.

* Se Samlanda ſo wo žortniwym ſcherjenju powjeda. Wulki njemér w jenej hwojibje w R. knježesche, pschetož w jenej ſtuje w přenim poſthodze mějeshche „slu duch“ hwoje čžniki, kotrež w nožy wobhylterjam wschoń mér kažachu. Sswójmi kóždu nóz wylche ſebje haru hlyſchachu, jako by ſo tam i kulečzom abo i kolečkom kulało. S hwyleni ta hara wopſchesta, ale bôrsh ſaſo naſta. Wobhodžer, dokož ſo ſam horje bojeſche, ſo by tu wěz pschepytal, ſebi ſkónežnje hwojeho hýna ſobu wia. Na ſkodze hýchče tu haru hlyſchectaj, ale hdyž do iſtrwy ſtuviſchtaj, bě wscho ſmerom a njebe nihdže nicto a ničo podhlađne wiždžecž. Lědom pak hýchtaj ſo dele wróčilo, ſo horka ſaſo ſchrótowasche. Něk nőzneho ſtražnika ſaſo laſachu, ale tež tón ničo njenamaka. Tak ſcherjath duch kóždu nóz dale zhyt-woſchne. Žedyn wječor hukod ſe hwojim hýnom, kž bě wojat a na někotre dny doma, na wopyt pschindže. Tymaj wo hrošnym ſcherjenju powjedachu, tež mějeshcťi bôrsh ſkladnoſć jo ſamaj hlyſchecž. Duž ſo i wobhodžerjom do ſcherjenijszej ſtuw podaſchtaj, ſo bychu ju do drobna pschepytali a, je-li možno, ſleho ducha jaſlapli. Dolho podarmo pýtaſchi wojak winoju bleſchu ſběhny, kž na ſemi ležesche. A hlaſ, w bleſchi bě myſch. Wona bě do njeje ſaſeſla, ſo by ſo i hróchom nažycžila, kotrž ſebi hoſpoſa k warjeniu w bleſchi tho-wasche. Wona bě ſo i hróchom tak wukormila, ſo i wulki brijuſchkom i bleſche niemödeſche. Duž, ſo wudobujo, w bleſchi tak wokolo lētaſche, ſo ſo bleſcha po iſtruje kuleſche. Tak rucze pak, hacž někto do iſtrwy ſtupi, ſo myſch ſmerom ſadžeržeſche. Něk ju, bleſchi ſchiju ſlemiwiſchi, wumóchu a ſcherjenje kóñz wia. Wobhodžer, wječor, je ſo i woſtawej pomož ſcherjenje woſtýl, je načlédny wječor čžwicžku piwa k lepſhemu dał. Podobnije ma ſo ſe wchém ſcherjeniom, ale ludej wěru do ſcherjenja a ſlych duchow wurečecž ſenje možno njebudže.

(Býkwiſke powjescze hladaj w pschiſloſh.)

Awfzija palneho drjewa.

W Huncžericžanslej ſorčimje ma ſo

wutoru 12. měrza t. I. dopoldnja wot 10 hodžin i Huncžanskich knježich lěžow:

10 rm twjerdyh ſchęzepow,
130 = mjeſtich
30 = twjerdyh ſlyplow,
266 = mjeſtich
32 = ſchmrékoweje walčim,
3,3 ſtotojow twjerdyh walčkow,
30,7 = mjeſtich
8 ſchmrékowych dolhich hromadow

i 2 drjewiſhcežow
a hyschizow a wetro-
ſlemkow w lěžnych měſ-
tach: pschi ſtale, pschi
ſlěbornej lužy, pschi wul-
kej lužy a ſwěrjenzu,

i wuměnjenjom ſadženja a i wuměnjenjemi, prjedy wosjewjomiſym, jenotliwie abo po dželbach na pschehadžowanje pschedawacž.

Pschedajomne drjewo móže ſo prjedy wobhladacž; lěžny dohladowat w lěžnym domje pola hyski dalshe wukasa.

Huſčaniske krabinske hajnuke ſarjadniſtwo.

Hugo Opelt.

Drjewowa awfzija.

Schtwórti 14. měrza t. I. ma ſo na Grodziszcžanskim reverbje něhdže

150 twjerdyh a 35 ſhojnowych dolhich hromadow na pschehadžowanje pschedawacž.

Sapocžat rano w 9 hodžinach pschi zphelnizy.

R. Uhras.

Schförnje a ſtupnje

i konfirmaziſi,

kaž tež wſchě pomyſlne družim

czrijoſ

ia mužſkich, žónſke a džecži porueža po hýchče ſenje hlyſchenych tunich placzijnach

Paul Kristeller

na bohatej haſy 29 i napſchecža hoſczenza „k winowej ſicži“.

W Budyschinje je na Draždjan-ſkej dróſy hýža čžiſlo 8 i wjelbo- wanej hródžicžku a i rjanej ſa- hrodu, w kotrež je plumpa, na pschedan.

W Hornjej Hórz, bliſko kotrejž je wjele fabrikow, je hýža čžo. 35 i 3 ſtavmi, i pol kózrom ſahrodn a kózrom pola na pschedan.

2 kóſy ſtej na pschedan
w Boschezach čžiſlo 44.

Prokata na pschedan.

Prokata běteje Yorkſhireje a tež čžornopíkaneje Berkſhireje razy, kotrež ſo jara lohko uniformja, ſu pschedo po čžaſei pschiměřenych niſkich placzijnach na pschedan na enježimaj dworomaj

w Budyshinku a pschiwežiach.

Sa ratarjow

skótun ſól

w měchach po 50 a 100 kl. ma

wulki ſklad a porueža tunjo

Otto Engert

en gros drogowe flamy en détail.

Den a dželo

kupuje po kóždej dželbje
powjasańia Juliusz Mehla
w Budyschinje.

Spěmařſke knihi

herbiske a němiske
po wſchých placzijnach ſu nanaj-
tuňſcho doſtač pola J. Nowaka
na ſnitskownej lawſkej haſy 8.

Šuscheny polež

pschi wotewſacž 5 puntow po
65 np. ſaſrjen ſwinjaz ſuf
punkt po 70 np. porueža řeňnik
Mäller pschi lawſkich wrotach.

Durſhoffſke kuchy droždže
po puntach a po waſy porueža

Oſtar Fuchs pod býklinom 3.

Kormjaz ſa wobžerun

pólpver ſa ſwinje.

Pschiſporja wobžernoscž a i tym
tworjenje mjaſha a tufa ſpěhuje.

Zenož wopravdžith doſtač
w měſčjanſkej haptvji w Budys-
chinje w tyſlach po 50 np. Wu-
kaſanje wo naſoženju je pschi-
požene.

Roſaze, kaniskoze, kocže, ſajecje,
ſtřhóřaze, kuniaze a lſchje kože
kupuje po najwyhſich placzijnach

Heinrich Lange
pschi ſitných wiſach njeſtaloto
herbſkej katolskej zyrlwe.

Woſjewjenje.

Pondželu 11. a wutoru 12. měrza t. l. ſo pola podpižaneho hamtskeho žudniſtwa dla cjiſenja hamtskich lokalow jenož nufne węzy wobstaraja.

Kralovſke hamtske žudniſtvo w Budyschinje, 5. měrza 1895.

Philippi.

Woſjewjenje

nastupajaze roſprawih, w formindziskich ualejnosczech podajomne.

Czi formindojo woſzobow, pola podpižaneho Kralovſkeho hamtskeho žudniſtwa ſo formindowazych, kotsiž pſchedypižanu kóždo-letnu podajomnu roſprawiu wo woſzobowych wobſtejnosczech ſwojich poruczenzow na léto 1894 hiſceže wotedali njeſzu, ſo i tutym napominaju, mjenowanu roſprawu hacž na najpoſdžilcho

18. měrza t. l.

tu wotedacž, jeli ſo nochzedža ſ 5 hrivnami khostani bycž.

Formularz ſ tymle roſprawam ſu w dželanskim čaſzu na žudniſtvo darmo doſtač. Formindojo, kotsiž formularz wobſedža, kotrež ſu i wupjelnjenju hakle na jedyn ſ bližſich měhazow wuſtajene, ſo i tutym napominaja, tele formularz prawje wupjelnjene, hižo nětrole wotedacž.

W Budyschinje, 2. měrza 1895.

Kralovſke hamtske žudniſtvo.

Philippi.

Na bohatej haſy 25
delfa a po 1 ſchode

H. Horn

na bohatej haſy 25
delfa a po 1 ſchode

porucža ſ nalětnjemu a lětnjemu čaſzej wjchě nowoscze

žonjaſeje, hoſcžaſeje, mužaſeje a hoſcžaſeje draſty.

Dokelž mam pſchi i ſchedawaniu jenož ſnadne wudawki, tkaniny ſa hotowe vjeniesy kupuju a w Budyschinje, kaž je ſnate, najwiaſy draſty roſ- pſchedawam, je mi móžno, tak nimo měry tunjo vſchedawacž, ſo ſo moji konkurrentojo ſo mnú měricž njemóža.

Draſta, po měrje ſkaſana, ſo w najkrótskim čaſzu ſchwarnje a rjenje ſefchije.

na bohatej haſy 25
delfa a po 1 ſchode

H. Horn

na bohatej haſy 25
delfa a po 1 ſchode

Mlode holzy móža rěſy ryžo-
wacž, pſchirěſowacž a ſchicž do-
kudnie naukuńcž pola Braunez
kotrow na ſnitskownej lawſkej
haſy 6 po 3 ſchodach.

Noswueženje
ſa mlode holzy.

1. haprleje ſo nowe roſhwuež-
nje ſapocžnje ſa pſchirěſanje ſcha-
tow a ſchicže wſcheje družiny, teho
runja we wſhem wuſchiwanju.
Holzki ſe wžow doſtanu pensiju.
Pſchitnoſcž a waſhniſe dobreho
wobkhadženja ſo wueži.

Bertha Vjenadžiz,
pruhowna wuežerka
na horničeſkej haſy 34, I.

Holzy móža ſchwadliſtvo do-
kudnie naukuńcž pola A. Heinzez
na malej bratrowſkej haſy 1 po
1 ſchode.

Wuežobnik a ſlužobna holza,
na čiſtoſeſ ſwužena, ſo ſ 1. hapr-
pytataj na Hoſchiz haſy 12.

Po ſzoplenju wjedra ma ſo na Lichanjanſkim
knježim dworje wjetſche twarjenje pſchetmaricž.

Murjerjo a dželaczerjo, kotsiž chzedža pſchi
tym dželo doſtač, móža ſo hižo nětrole liſtnje abo
ertnje ſamolivicž pola

Rob. Scheiby, twarſkeho miſchtra
w Budyschinje na Wettinskej dróſy 7.

K e d z h u !

Cžecženym rataſkim a měſchežanskim hospodarjam a czeledži
najpodwołniſcho ſ wjedzenju dawam, ſo ſym pſchi ſerbſkých hrjebjach
čiſhlo 18

■ ſlužbnu a dželanslu wuſaſarju ■
wotewril.

Lubjo, ſo budu po móžnoſci wſchě prawe žadanja ſprawneje a
ruče dopjelnicž pytač, proſču ſo pſchi potřebje na mnje wobročicž,

ſ poczeſczowanjom

Gustav Spenka, ſorcžmat.

Holza, kotrež je hižo ſlužila, ſo
1. haprleji do ſlužby pyta knihi
wjaſatka Nowakowa na ſnits-
kownej lawſkej haſy 8.

Holza, kotrež jutry ſchulu wu-
kudži, ſo do lohkeje ſlužby
pyta na ſnitskownej lawſkej haſy
čiſhlo 4 po 3 ſchodach.

■ Wuežobnik ſo pſta.
K jutram abo poſdžiſho hólza
iſto wuežobnika do ſwojich koloni-
tworowych khlamow pſtam.

Carl Noack

na žitnej haſy w Budyschinje.

K 1. haprleji ſa ſwoj dro-
gowe, chemikalijowe a barbo-
tworowe khlamy

wuežobnika

ſ dobrey ſchulskej wědomoſcžu pſtam.
Bratrow Merchow nažledníl.

Do ſwojeho rěniſtwa ſ 1. hapr-
leji wuežobnika ſ pſchihodnymi
wuměnjenjemi pſtam.

R. Nierth, rěniſki miſchtr
w Budyschinje.

Ssylny hólceſ ſprawneju ſtar-
ſcheju, kotrež chze **piwarſtvo** na-
wukuy, móže jutry ſ pſchihod-
nymi wuměnjenjemi do wuežb
ſtipicž pola

Marcina Eichenſchera
w Berthelsdorſkej piwaſni
pola Otendorfa.

Kandidat sierbskich burow

do sakskeho sejma w 5. wjeznym wólbnym wokrjezu pschi pschichodnej wólbje je a wostanie

knies fubler Šmola-Spytečanški.

Wólbny wubjek sierbskich burow.

Swjask ratarjom.

Dowernizy, w Gudziz hotelu dženja shromadzeni, su s wulkej wjetshinu wobsmalki kniesa fublerja **Norlu Mütterleina** w Koblizach sa kandidatu w 5 wjeznym krajnohejmiskim wólbnym wokrjezu postajicž. W Budyschinje, 2. měrza 1895.

C. Brühl, hlowny delegat.

Swjask ratarjom.

Wutoru 12. měrza popoldnju 1/23 hodzin w Lamez hotelu w Budyschinje sja wna shromadžina, w kotrejž budže knies s Zlöž, president swjaska ratarjom, pschednosk wo žwojim skutkowanju w khejstwownym sejmie, woszkie wo Kanižowym namječe džerzeč.

Riježa dowernizy ho napominaju, žobustawu na tule shromadžinu woszkie fedzbiwe čjimicž.

Tež nježobustawu ho na tule shromadžinu pschedroschaja.

C. Brühl, hlowny delegat.

Ratarſke towarzſto ja Scheschow a wokolnoſcž

směje jutſe njedzeli 10. měrza požedzenje. Wo bohaty wopyt prožy

Towarſto Sierbskich Burow w Bělcjezach směje njedzeli 10. měrza popoldnju w 4 hodzinach požedzenje, w kotrejž budže ho runklizowe žymjo wudželeč.

Pschedzydſtwo.

Schulerjo

dostanu dobru pensiju psches Gustava Heinku w mukowej psche dawařni pschi žitnych vikach.

Ke podpjerje hospošy ho žylina holza abo njewotwizna žona bôrsh pyta. Dalsche je shonicž pola Schischki a Rječki na swonkowej lawfsej hažy.

Ke 1. meji abo předy ho holza, s najmjeńšha 16 let stara, do žlužby pyta. Dalsche je shonicž na hospoši hažy 27 delka na prawizy.

Budyska mlokařnja

Ke roswozienju mloka spěchmu žonu abo wuskočnu holzu pschi wuskočej mjdze a dobrym wobkhade bôrsh do žlužby pyta.

Stahl.

Dójki w kózdym časzu, hrôdzne dzowki, žlužbne holzy, mlokome hospoši, starsche holzy k džeczom, hejtmanow, rólnych pohonezow, tseczakow, khmane dželaczeſke žwójby a woszzych pyta Spannowa na malej bratrowskej hažy 5.

Ssrenkow, tseczakow, woženjnych pohonezow a 6 hrôdznych dzowkow pschi wuskočej mjdze hnydom do žlužby pyta G. Speula pschi sierbskich hrjebjach 18.

W královské dvorské pječarsti w Dražđanach žo bližsche jutry pěkný, žylny hólz jako wucžobník pyta. Dalsche je shonicž pola C. Ryhtarja w Budyschinje na hospitalej hažy 2 po 1 skhodze.

Wucžobníka

Ke jutram pyta Otto Helm, wojskni mischtr w Budyschinje.

Pječarski wucžobník žo pyta.

Hólčez, kotrejž chze pječarstwo nauwutnycž, móže do dobreje wucžby stupicž pola

Müllera na Hospoši hažy 12. Hólčez, kotrejž chze stolarstwo nauwutnycž, móže jutry do wucžby stupicž pola Hermanna Schönberga, stolarja w Budyschinje w Dorischablu 6.

Tyscherški wucžobník.

Ssylm strony hólz sprawneju starscheju móže do wucžby stupicž pola tyscherškeho mischtra J. E. Holana w Malym Wjelkowje.

Hólčez, kotrejž chze tyšcherstwo dokladne nauwutnycž, móže do wucžby stupicž. Hóde? je shonicž w wudawařni „Sierbskich Now.“

Psob frénjeje wulkoſce, čjíſce cžvrti, s pažom wołolo schije, je čeknýl. Sažopſchivjedžer doſtanje dobre myto wot H. Holby w Bolborzach.

Pežołařske towarzſto

w Delnim Dole Žprewie

směje njedzeli 24. měrza popoldnju w 2 hodzinomaj shromadžinu w Lamez hotelu. Pschedzydſtwo.

Bjrkwiński konzert

w Božim domje w Budeſtezach

njedzeli 17. měrza popoldnju 1/4 hodzin, wuwjedzenym wot zyrkwiného chorá.

Texty sa 30 np. žu do předka pola hoſčenjarja G. Schmiha a do ſpěwanja pschi hlownych zyrkwinych durjach doſtač. Městno na woltarniſtežu placži 1 hr.

Zyrkwiné pschedstejicžerſtwo.

Wyskočesčenemu kniesej

Markej Šsmolerje i

w Budyschinje

a knježnje

Mari Skopez

s Rježwacžida

na jejú kwažný džen, 4. měrza 1895

na žadanje wjele Sierbow festajane.

Kaž nam „Sierbska Nowina“ Psched čažkom je wosjewila, Dha je Rježwacžidlika Knježna jena žwój klub měla S knježom Markom Šsmolerjom, Nowinu redaktoram.

Skopez knježna tam to bě, Kž je hej knies Šsmoler řehlač; Sa mandželsku žwoju je Wschak ju žebi nětko žadač; Na pschednoskej poňdželi Mandželski swjask wobtvjerdži.

Duz dha tola na Šswój kwaž Šbžnika tež žobu wsmítaj, Ke jeho hnadže kózdy čaž Šwójim živjenju tež džitaj, Wón wcho k lěpšchom wobroczi, S wodži wina načžni.

Dženža žyle Šserbowstwo Wamaj tole pschedje ſeže: So by Waju mandželstwo Trało lětow jara wjele, So mohlaj, hdyž pčihndže čaž, Žunu žwječicž řoth kwaž.

Zadny drje je taſti pad, Ze pak tola k namakanju; Šchtó by njechal tola rad, Hdyž wón mandželsku ma sprawnu, Šswječicž s njej tón jubjelski ſloth kwaž we mandželstwo.

Tak njech ſbože s Wamaj dže, Na wščech pučzach na tym žwěčzi, Hacž tón knies Waj' dowiedže, Kaž wščeh druhé čžloviſte džecži, Ke wrotam teje wěčnosće, Hdyž žmjerči wjazy njebudže.

H. Falta, g. v.
(Ke temu čjíſku pschiloha.)

Pischiloha f čížku 10 Serbskich Nowin.

Ssobotu 9. měrca 1895.

Cyrkwienske powjesce.

W Michałskiej zyrkti směje jutije njedzeli rano w 7 hodž. diakonus Räda němsttu spomjednu rčę, 1/9 hodžin farat dr. Kalich němstke a w 10 hodž. herbstse předowanje. — Poholdnju w 3 hodž. budže w Börkczanskej schuli herbsta a w 4 hodžinach w Dobruschti němstka póstna pobožnoć.

Volutny dženj směje rano w 7 hodž. diakonus Räda herbstu spomjednu rčę, 1/9 hodž. farat dr. Kalich herbstse a w 10 hodžinach němstke předowanje.

Křečen:

W Michałskiej zyrkti: Hana Hilžbjeti, Kořle Augusta Knoblocha, železnisteho dželaczerja w Těšanach, dž. — Jaromir Ernst, Ernsta Polana, železnisteho dželaczerja na Židowie, ř. — Richard Ota, Jana Augusta Böhmy, fabrikarja na Židowie, ř. — Kořla August, Jana Ernsta Budarja, živnoćezerja w Matyém Wielkowje, ř. — Elsa Frida, Jana Kerk, murjerja na Židowie, dž. — Jaromir Max, Jaromira Ernsta Chrystofa, fabrikarja na Židowie, ř. — Emma, Handrija Hanšteho, pohoneča w Matyém Wielkowje, dž. — Hilžbjeti Maria, Julia Pawela Góřmilcha, tkalſteho mischtra, dž. —

Zemrječi:

Dženj 1. měrza: Jan August, Hana Augusta Šedusche, dželaczerja w Czichonzech, ř. 1 l. 4 m. 5 d. — Hana rodž. Bartez, Petra Kubantki, měschčanina a wob- ſedzerja, mandž. 49 l 3 m. 5 d. — 2. Jurij Mož, Jurja Kořle Ferdinandova Mittel- ſtroha, dželaczerja na Židowie, ř., 10 m. — 3. Jan Lechawia, živnoćezer w Sczijezach, 67 l. 11 m. 27 d. — Hana Liplez, Petra Miele, wumienfarja w Hrubocziżach, mandžefsta, 68 l. 2 m. 28 d. — 7. Frida Emma, Handrija Jeremiasa, dželaczerja na Židowie, dž., 1 m. 12.

Płacisna žitow a produktow.

Žitow dowes w Budyschinje: 4370 měchow.	W Budyschinje 2 měrza 1895				W Lubiji 7. měrza 1895			
	wot	hacj	wot	hacj	wot	hacj	wot	hacj
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pszenica	běla	6	76	7	6	65	7	6
	žolta	6	47	6	65	6	32	6
Rožka		5	63	5	69	5	38	5
Ječmien		6	7	6	43	6	—	6
Brob	50 kilogr.	5	40	5	50	5	20	5
Hroch		7	50	11	11	8	6	9
Woka		7	8	7	50	6	—	5
Zahň		12	—	15	—	10	50	13
Hejduschka		12	—	15	50	13	50	14
Běrný		1	70	2	—	1	70	2
Butra	1 kilogr.	1	80	2	40	1	70	2
Pschenicna muša 50		6	—	14	50	—	—	—
Psjaná muša . 50		6	50	9	50	—	—	—
Syño	50	2	40	2	80	1	90	2
Szoma . 600		16	—	18	15	—	18	—
Prožata 721 sichtu, sichtu		9	—	21	—	—	—	—
Pschenicne wotrubu		3	75	4	75	—	—	—
Psjané wotrubu		4	—	5	25	—	—	—

W Budyschinje płacisze: kóz pschenicy (běla) po 170 puntach 11 hr. 49 np. hacj 12 hr. — np., žolta 10 hr. 99 np. hacj 11 hr. 30 np., kóz rožki po 160 puntach 9 hr. — np., hacj 9 hr. 10 np. kóz ječmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np. hacj 9 hr. — np.

Na Buriž w Budyschinje pscheniza (běla) wot 6 hr. 76 np. hacj 7 hr. 6 np., pscheniza (žolta) wot 6 hr. 47 np. hacj 6 hr. 65 np., rožka wot 5 hr. 60 np. hacj 5 hr. 69 np., ječmien wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 50 np., wowa wot 5 hr. 50 np. hacj 6 hr. 45 np.

Draždžansle miaſzowe płacisny: Šomjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěšneje wahi. Dobre krajne ſwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čjelata 1. družiny 60—70 np., po punce rěšneje wahi.

Wjedro w Londonje 8. měrza: Mile.

Žeſdny plan železnizow wot 1. ōktobra 1894.

4. woſowa flaſa njedzeli a na ſakſick ſwiatyňach dnjach wupada.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Woſowa flaſa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55
Rychbacha	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20
Lubija	12,37	2,13	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42
Budyschina	1,27	2,36	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18
Biskopiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54
Arnsdorfa	—	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—
Radeberga	—	—	—	5,1	7,8	10,33	1,27	—	6,48	9,28
Do Draždjan	—	3,37	5,29	7,30	10,55	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51
										11,5

Se Lubija jenož wýchodne dny rano 6,46 do Budyschina 7,34 (3. fl.).

Se Draždjan do Šhorjelza.

Woſowa flaſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždjan	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,15	9,12	11,45
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21
Arnsdorfa	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49	12,31
Biskopiz	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56
Budyschina	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,50	10,46	1,24
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,30	—	11,24	2,28
Rychbacha	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—
Do Šhorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	2,54

Se Budyschina do Wjelczejima.

Woſowa flaſa	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschina	—	—	—	—	5,10	7,38	10,45
Dženjitez	—	—	—	—	5,19	7,53	10,55
Budeſtez	—	—	—	—	5,26	8,6	11,3
Roswodez	—	—	—	—	5,32	8,13	11,9
Do Wjelczejima	—	—	—	—	5,41	8,24	11,18

* Žeſdži jenož ſobotu, w ōktobru tež njedzeli a ſwiatye dny.

Se Wjelczejima do Budyschina.

Woſowa flaſa	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-4.	1-3.
Se Wjelczejima	—	—	—	—	6,2	8,47
Roswodez	—	—	—	—	6,13	8,55
Budeſtez	—	—	—	—	6,23	9,1
Dženjitez	—	—	—	—	6,34	9,9
Do Budyschina	—	—	—	—	6,45	9,17

* Žeſdži jenož ſobotu, w ōktobru tež njedzeli a ſwiatye dny.

Se Budyschina do Ralez.

Woſowa flaſa	1-3.	1-4.	1-3.	2-4.	1-4.	1-3.
Se Budyschina	6,50	10,47	5,0	8,57	6,52	12,32
Ralez	6,58	10,57	5,10	9,7	5,26	8,58
Schejchowa	5,35	8,15	12,41	7,1	5,58	9,41
Niehwaczida	5,45	8,23	12,50	7,11	5,58	9,41
Kaſhowa	5,55	8,37	1,3	7,25	5,44	10,12
Radworja	6,4	8,44	1,12	7,33	5,34	9,51
Ralez	5,26	8,6	12,32	7,1	5,26	9,47
Do Budyschina	6,45	9,17	12,12	1,4*	3,46	6,30

* Žeſdži jenož ſobotu, w ōktobru tež njedzeli a ſwiatye dny.

Se Budeſtez do Hornjego Kumwalda.

Woſowa flaſa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Hornjego Kumwalda	—	—	—	—	8,12	12,6*
Schejdzidzheho Kumwalda	—	—	—	—	8,19	12,13*
Kumwalda	—	—	—	—	5,1	8,30
Kebliž	—	—	—	—	5,7	8,38
Wbohowa	—	—	—	—	5,11	8,42
Do Budeſtez	—	—	—	—	5,22	8,53

* Žeſdži jenož ſobotu, w ōktobru tež njedzeli a ſwiatye dny.

Se Hornjego Kumwalda do Ralez.

Woſowa flaſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
Se Hornjego Kumwalda	—	—	—	—	7,16
Ralez	—	—	—	—	7,32
Großrohrschorfa	—	—	—	—	7,41
Poležnižy	—	—	—	—	7,59
Do Hornjego Kumwalda	—	—	—	—	11,12

* Žeſdži jenož ſobotu, w ōktobru tež njedzeli a ſwiatye dny.

Š nalětnjemu čaſzej

živoj bohaty ſklad platoňovych tworow, požleſczejowych zýchow, bělých a pišťaných, wuſtich a ſcheroſich wupjertow, ſkulna ſ koſchlam, blidowých rubow, trjenjow, dybjačnych rubiſtlow, khornarjow, ſchlipjow atd. fatun, varchein, hotove koſchle, ſpónje ſuknje, módro ſchózuchi atd. porucza

G. A. Bysecka nasi.</

Spěwanske knihy

herbsle a němisse
v najjednorýchich a najwožeb-
ných sviaſtach tunjo porucža
A. Schonck
3 na hauensteinskej haſy 3.

Spěwanske knihy

herbsle a němisse
v najwožebnýchich a najjednor-
ých sviaſtach, kaž tež konfirma-
ziſe a jutrowne ſcharty v wulfim
wubjektu najtuníſchho porucža

E. A. Wetzke
na bohatej haſy 17.

Turkowske ſlowki

najlēpscheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucža

Moritz Mieřwa
pſchi mjažowym torhochcežu.
Destillazija
innych dobrý ſlikérów po
ſtarých tunich placžinach.

 **Pſchedawanje a
vorjedzenje**
wſchech družinow
čažnikow.
Placžinu najtuníſchho
a rukowanje na dwě
lēže.

Gustav Mager. čažnikar
11 na herbskej haſy 11
pſchi starých kasarmach.

Njeprkaty tobak
čiſeže dobrý punt po 25 a 30 np.
porucža

Otto Brandt
na hauensteinskej haſy 2
w drachleſtskich chlamach.

**Nowe
turkowske ſlowki**
porucža tunjo
Otto Sachse
Milh. Bergerowu naſledník
na bohatej haſy 5.

Schförnjazy mas,
kožu mjechku a wodu njeſchepuſchejatū
čjinjazy, w tylach a po wasy tunjo
porucža

kožowa pſchedawatna
Reinholda Giericha
pſchi mjažowych ſedzach 4.

**Svoje ſuſte
najlēpsche valenzy**
jednore a dwójne,
porucžataj jara placžinu hōdno

Schischa a Nječka
na ſwontownej lawſkej haſy
w Budyschinje.

Howjaſe, konjaze,
czelaze a wowče kože kaž tež
wocžu wolnu pſchego po naj-
wožebných placžinach kupuje

Heinrich Lange
pſchi ſitnich wilach njeſaloſo
herbſteje katholskeje zyrkwe.

Pſchedawatna

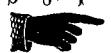
wofebneje

muzazeje a hólczaſeje draſty

po mērje.

Moj ſklad **tukrajných a wukrajných tkaninow** ſrénjeje a najlēpscheje hōdnoſeže je hižo
ſažo najbohatscho ſ novoszemi wuhotowanu.

Ca elegantne ſedzenje a bjesporočne ſechicze ſo počnje rukuje.

 Wurjadniſe tunje placžinu.

G. H. Kubasch, frawſki miſchtr

2 na ſeminarſkej haſy 2.

Wožebne ſetnje ſwjerſchniki po mērje ſ dobrych tkaninow hižo po 28 mſ., teho runja ſyte
pikeſhove wobleczenje po 38 mſ. atd.

Najwjetſchi wubjerk

konfirmandſkih wobleczenjow

jenož ſe ſolidnych

bukſkinowych, cheviotowych a ežeſaných tkaninow

w jeno a dwojokuſteſlatych faſonach
porucža

po najtuníſchich placžinach

Moritz Waffermann.

Najwjetſchi draſtowý dom w Budyschinje.

K konfirmaſiji

porucžam

čorne draſtne tkaninu

hlaſke a muſtrowane

najtuníſcheje hacž do najwožebnýchieje družiny,

piſane draſtne tkaninu

w pomyslnje najwjetſchim wubjerku a po kōždej placžinje.

Tunje kruče twerde placžinu.

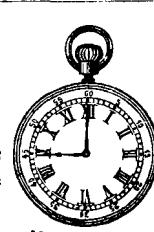
Jan Jurij Pahn.

Franz Marschner

čažnikar w Budyschinje

čo. 9 na bohatej haſy čo. 9
hižo ſklad čažnikow a čažniko-
wych rječjasow dobročivemu wob-
ledžowanju porucža.

Hódna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placžinu.

Vorjedzenje dobré a tunje.

Pſchispomnjenje: Kęčzu herbſki.

55 mſ. placži nowa ſchijaza
maſhina, kotaž je wchla-
daci a že pruhwacž hodži w Aug.
Schubowej reſtaſrazji na ſwont-
ownej lawſkej haſy.

Howjaſu kožu, czelaze kože
kaž wſhje druhe kože po najwožebných
placžinach kupuje

Heinrich Lange
pſchi herbſtej katholskej zyrkwi.

Pscheezechnienja dla

wścze gumijowe stupnje, filzowe stupnje, konfirmantske stupnje a schörne, wscze družinnych dżeczazych stupnji po jara poniznych placzisnach pschedawam.

Po mēre wscze črije derje sedzaze a trajne sa krótki čas nadzēlam.

Wat jutrow budže moja schewzownja pschi žitnych vilach 2.

Heinrich Mohr, schewski mischtr
na ſukelskej haſy 14.

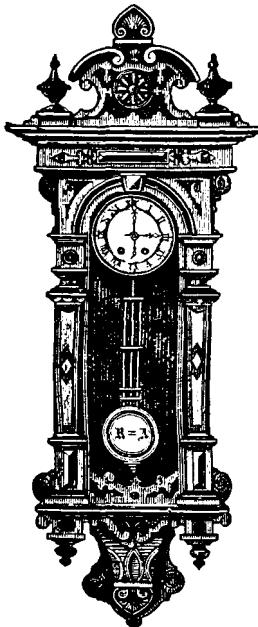
Two hands pointing to the right pointing to the left Tkaniny k njewjesczinskej drascze

ſ wolny a židn,
czorne a pišane.

Najwjetſchi wubjert.

Najtuńsche placzisny.

Jan Jurij Pahn.

Ernst Herkner,

čaſnikar

w Budyschinje

na hłownym torhoschezu 8.

Wulki ſkład wszech družinow
čaſnikow, čaſnikowych rje-
cjasow a piſkadlow po naj-
tuńszych placzisnach.

— Poręczenie tunjo. —

Rečju herbſti. —

Rachlowa hornczernja G. R. Teutschera w Budyschinje

na kamjentnej haſy 33.

Porucząm ſwoj wulki ſkład Rachlow wot jedno-
nych ſtwinstich tepljenſtich Rachlow, czeledzinskich
Rachlow a warjenſtich maschinow, kaž tež wscze
ſt nim ſluſchaze ſtelesne džele po najtuńszych placzis-
nach.

Sa lepsche ſtwy, běle a staroněmske
Rischianske Rachle we wsczech barbach a
wulkoſčach porucząm, fotrež, sa dobre a trajne
dželo rukujo, ſtajam.

Rachle, rohy a rohy ſt pěznym wodzenjam a
wubrafrowane Rachle ſu ſtajne tunjo na ſkładze.

Spěvarſke

herbſke a němske, w najnowſchim woſobnym ſwiaſku ſ czelazeje kože,
kaž tež w jednorých trajnych ſwiaſkach, modleſle, konfirmaziſle
ſhartli, pějmuſle albumy, piſaniske albumy, kwětki do wopom-
nějskich knihow w wulkim wubjertu po tunich placzisnach porucza

Gustav Rämsch,
fnihovajaſtnia na bohatej haſy 25.

Kunſtizowe ſymjo.

Plahowanje po woprandzithym ſymjenju, fotrež nieje wot
tuteho roſejnac, tola wiele tuſche. Oberndorſſke (žolte ſplaznjenie),
Edendorſſke (dolhe četwrene), Ruthjeczanſke (kuſoje žolte). Punt
po 40 np. hacž do domu. Po zentnarach a wjetſchich dželbach
wiele tuſcho. Wscze ſahrodniske ſymjenja, roſtliny, ſichtomy,
róje atd. najtuńſcho.

Agentury: Ratařſte woheňawęſčaze, połnózno-krupobiče-
ſawęſčaze, ſakſte ſkotsawęſčaze towarſtvo.

Pochowe a schwablowe ſupjely ſ pensji.

Kwětkowe a wikowanske ſahrodnictwo ſe ſymjeniowej pschedawařni.

M. Štokla w Gsmječkezach pola Kamjenza.

P. Ludwig

pschedawařni parfumerijow a mydlow
w Budyschinje w ſupniyh pſchi radnej vinay
1 na ſnutſkownej lawſkej haſy 1
porucza ſwoj wulki ſkład mydlow ſa hoſedatſtwo a ſ myču,
wóſkowe twory, parfumerije (němske a franzowſke atd.),
kaž tež toilettowe węzy wscze družin (tež jako dary ſo
hodzaze) ſ najlepſich fabrikow po tunich placzisnach.

Připomnění: Pela me ſu wscze węzy ſ dželanju
papjeranych kwětkow doſtaci.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hłowneho torhoscheza a bohateje haſy
(w lécje 1810 ſaložena pschedawařni)

pichedawařska ſaſada: Krueze ſprawnje, jenož ſhmane,
placzisny hōdne twory,
porucza: zwjern, wscze družin bantow, wó-
mjane a bawmjane ſchtrykowanſke pſche-
dzeno, ſchtrympy, ſoli, rubiſcheza, ſchaw-
lowe rubiſcheza, ſchlipy, thornarje, pſched-
koſchliki, gumijowe ſchaty, ſchorzuchi, ſpor-
towe a normalne koſchle, ſpōdne ſholowny
a t. d. a t. d.

Pschedeſchzniki

ſa konfirmadow w wſchelakich trajnych družinach tunjo porucza

G. M. Schmidt pſchi hłownym torhoschezu.

Dželbu ſbytkow čiſtowolmjaných a po-
wolmjaných draſtnych tkaninow ſ woblecze-
njam, ſa ſoždu ſtarobu ſo pſchihođazym, jara tunjo
pschedawam.

Emil Wehrle na jerjowej haſy.

W wudawani „Sserbſkikh Nowin” ſu po 1 hr. 50 np. doſtac̄:

Rħerlusche a ſpěv Větra Milónka.

Ke našetnemu žadženju najlepše družiny
kadownych schomíkow
ma na pshedaní Kora Rada na
židovje 226.

Woprawne
Würzburgske runklizowe kymjo
(wulki žolty kulojty plód)
punkt po 50 np., po wjetshich
dzélbach tuiszho porucza

Carl Noack na žitnej hažy.

Ssusheny polež psci 5 puntach
po 65 np.,
kadlo punt po 65 np.,
čerstwy howjash lój punt po
30 np., 40 np., 50 np.,
schlreny lój punt po 50 np.
porucza

Otto Pětschla na žitnej hažy.

Dursthoffske kuche droždze
stojne čerstwe porucza
August Bielosd. pjeferki mischt
na bohatej hažy.

Pawoł Giebner,
winárnia,
winownia a knedaŕnia
w Budyschinje
na bohatej hažy čijko 18,
s nutshodom na theaterkej hažy,
porucza
swoj wulkotny sklad

čerwjenych
a belych minow,

nojtnische blejchu po 70 np.,
hacž k najlepšim družinam, kaž tež

lekarſke wino,
jako:
portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokayske.

Pola mje ma kóždy polnu wěstoč, so wopravdžite wino do stanje, a schtož placžijn naštupa, móžu s najmjenicha runje tak tunjo pshedawacž, kaž hdyž ſebi něchtó direktnje wino wot Rheina a t. d. pſchipobſlacž da.

Pawoł Giebner.

Kaſcheze
we wšehch wulkoszach a družinach
porucza psci potrebje

Arthur Jannasch
na Hoſchiz hažy
a róžku seminariskej hažy.

najpodwołniſcho f wjedženju dawam, so ſzym po wjeleſtronſkim žadanju ſastojnſtwo

Berbskeho braschi a zeremoniſkeho miſchtra
pſchijat. Duž proſchu podwołniſje, moju ſlužbu dobrocžinje wužiwacž. Budu ſo ſwēru pržowacž, pſchi wulkich, kaž pſchi malých kvažach kóždemu po jeho žadanju na pſchitojne waschnje ſwēdomicze poſlužowacž.

Ernst August Mittasch w Bukezach.

Létha mam s nowa najwjetshi ſkład hotowych

konfirmandskich wobleczenjow

po 6½ ml. hacž do najlepších faſtoček w jeno- a dwojofnjeſlatych faſonach s dobrých trajnych buſkinowych, cheſiotowych a čezechnych tkaniñow.

Mužaze wobleczenja s najmodniſich
hóležaze wobleczenja po 2½ ml. hacž do najwožebniſcheho
wuwjedženja,

žakety sa konfirmandki

po 2½ ml.

žonjaze žakety, kapesy, deſhezne mantle a trikotowe taille
w wožebithch nowoſzach.

Moje wobleczenja wuſnamjenjeja ſo wožebje ſ lepſhim ſechicžom a wožebnym
rějom, a dokelž draſtu ſ hromadami roſpshedawam a pſchi pſchedawaniu wjele wudawkom
nimam, móžu pſchego najtunische placžijn woblicžicž.

Otto Preuss předny
Kloss

4 na žitnej hažy 4.

Wulki ſkład tuſrajnych a wukrajnych tkaniñow ſ ſechicžu po měrje pod wodženjom
wustojnicho pſchiréſowazeho krawza.

Peſkowzowe tworh.

Wſchě móžne družiny peſkowzowych kamjenjow ſa nowotwary
porucza a hnydom po ſkaſanju najlepje a najtunische wobſtara a
wudžela Adolf Hörnig na Wjeležanskej dróži čjo. 7.

Wódne pónoje, kotly, khachlowe platy,
něſčowe rebliky, khachlowe durčžka,
teſchne wokna, twarske hoſdže
porucza tunjo Paul Walther.

Slodke palenz
liter hžo po 40 np., ſikery liter hžo po 60 np.
porucza

Moritz Mjerwa

pódlia Petrowskeje zyrkwe.
Destillazija ſnathch dobrých palenzow po starých tunich placžijnach.

**Pſchi Budyskej rataſkej ſchuli
a ſhadarskej a ſahrodniskej ſchuli**
ſ njej ſtencenej, ſo nowe ſchulſte leto pondzeli 22. ſapreleje t. I.
ſapocžuje. Samolivjenje njech ſo ſ čaſhom pola podpižaneho stanje.
Direktor Brugger.

Sylny hóležez namaka wuežbu
w khlebowej, zaltowej a tkanzo-
wej pjetarňi
El. Bertholda w Bukezach.

Skladnoſtna kup.

Dželbu wo-
prawdže ſlěbor-
ných remontér-
cjaſnikow ſe
ſlotej kromu, 10
kamjenjathch, po
15 hrinach
jako jara tunje
porucza

Curt Zentha, čaſníkář,
na ſtronkownej lawſtej hažy 5
pódlia lotterijoweho koſlekt. Žágera.
Pſchedawanie a ſorježenje
pod ſprawnym ſukowanjom.

Schulske tornifry
rjane twjerde, kožane, čorne, brune,
pižane, derje dželane, porucza
A. Pětja na hauensteinej hažy 1.

Wolij
budže ſo poñdželu 4. měrza a
ſlědowaze dny bicž.
A. Nagel, mlynſki miſchtr
w Gleyzinje.

"Serbske Nowiny" wurdawaaja so kózdu sobotu. — Stwórlétna předplata w wudawirni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinješenjom do domu 1 mk 15 np. — Kózde číšlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Číslo Smolerjec knihičšteńje w maćinym donije w Budyšinje.

Za nawěštki, kiž mają so w wudawańi „Sérb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskie hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a mają so štworthk hać do 7 hodz. wjechor wotedać.

Cisło 11.

Sobotu 16. měrca 1895.

Lětník 54.

Cjesczeni wotekjerarjo Serbskich Nowin,
totiż chzędza sa nje na **2. s̄chtwórtlēto 1895** do przedka płacicę, njech nětko 80 np. w wudawańci Serbskich Nowin wotedadzą. — Czi, totiż ſebi Serbske Nowiny pſches vójt pſchinieſej dawaja, njech tola njesapomnia, ſebi je tam bórsh ſkazac̄. Na s̄chtwórtlēto ſaplaczi ſo ja Serbske Nowiny na ſakſkich a pruſſich póstach, kaž tež w drugich krajach němſkeho khěgorſtwa 1 ml., ſ pſchinieſenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny ſ pſchilohu Serbski Hospodar płaczą na póstach 1 ml. 25 np., ſ pſchinieſenjom do domu 1 ml. 40 np. — Se Serb. Now. hromadze hodiſi ſo tež „Pomhaj Boš“ na pósce ſkazac̄.

Swѣtne podawki.

Němjske thěžorstwo. Přečeživo Kanizovem u namjetey je že thěžor i nowa pschi wotwirjeju poředzenjow statueje rady wuprajil. Thěžorova rěč je že takle měla: „Moji knježa, trajnje njepeščijhodne wobstejnoscze ratarstwa mojemu knježerstwu winowatoſcž napołoža, kaž bym to hižo woſpjet wobkruczał, ja ſredkami a pućenmi pytač, kotrež ſamōža winoschť rólneho džela poſběhneč a i tym strachy wotwobročicž, kotrež někole ratařskemu wobydlenstwu hrvoža. Čim bôle že praſchenje, tak možlo že ratarstwo nufy do wobarač, roſpomina, čim wjazhy a čim rěnijsche ſu namjetu, kotrež dyrbja tutemu wobaranju hlužicž, čim dokladniſcho a zwěrniſcho budža že wone pruhovacž dyrbječ. To roſpominawſhi bym že roſhudžit, ſebi dobre měnjenje statueje rady žadacž, kotrejež wužscha ſhromadžiſna je že i licžbu mužow poſylnila, mot kotrechž praktiſteje a wědomostneje dželawoſcze že wěžywistojny roſhud wo praſchenjach, i roſpominanju poſtajenych, wozejfakž hodži. Praju Wam ſwoj džak ſa ſwólniwoſez, i kotrejž ježe na moje ſwolanie poſzlučali. Bot wuradzenjow tejele ſhromadžiſym ſebi wuſpěch lubju, že že i uimi daloko roſkhodžaze uahladý wo tym, ſchtož je možne a dožahliwe, ſprawja a i ſroſymjenju pschibliža, a že že pſchi tym hōdne podložki ſa moje a mojeho knježerſtwa roſhudy dobudu. Budu ſpotojeny, hdyz že namjetu, i Waſcheje ſvjetdžiſym wutkadžaze, tak ſtvorja, ſo že winujeſč hodža, a hdyz že Waſche wuradzenja na wotthuſiem ſouz měrja, kotrež ſamōže bjes ſranjenja druhich woprawnijenych intereſow a džinavao na wobſtejaze wobstejnoscze wikowanſkich wužinjenjow ečežu, na ratarſtwo tležazu, po móžnoſci wotſtronieč.“ — Hdyz že wikowanſke wužinjenja, i wukrajom wobſamnjene, pſheměnič ūježmědža, je njemöžno, žitowý monopol, kotrež ſebi Kanizewy namjet žada, w Němzach ſaujeſč. W tynle ſmykle budže statua rada budžicž. Duz je pſchedbyda ſwjaſka ratarjow prawo měl, hdyz je na jenej ſhromadžiſije ſwjaſka ratarjow w Magdeburgu praſil, ſo i wuradzenjow statueje rady ſa ratarſtwo wjelc dobreho njevožatkuje.

Wo najetach, £ powyshenju žitnych placzisow czinjenych, statna rada hakle na kónužu swojich wurdzenjow wobšamknie. Wo naprawach £ powyshenju zoktrowej placzisow jednajo je wona ménjenju psichiložowala, so ſu zoktowe placzisow ſpanyle, dokelž ſo psches mérū wjèle zokora džela, kotryž njeje móžno tak rucze pſchetrjebacž, kaž ſo nadžela. Pschesmérne dželanje zokra ma ſ džela psichicžinu w bohatych žnjach, ſ džela w powyshenju zoktrowych fabrikow. Pschi nimomérnym dželanju zokra je wožebje Němsta wobdželenia. Zoktowe placzisow mohle ſo polepſchicž, hdý by stat premije na wuwoženie zokra do wufraja powyshil. Kaž ſ zoktrowymi placzisnami

ma što tež se spiritušovymi. Tež te žu što potuščile, dokelž je što pschewjele spirituša napališo. Blaženjuž je hodža jenož i tym povhýchicž, što stat nimomérne palenie spirituša samjesuje.

— Kanizowym namjet je ḫo je 103 podpiżmami podpiżanym kheżorſtwwowemu hejmej pschepodal. Zentrumſka strona Kanizowym namjet podpiżała njeje, po ſdaczu teho dla, dokelž je ḫo kheżor woſpiet pscheżiwo njemu wuprojil. Przedy teho bę wjèle żobustawow zentrumſkeje strony ſtwoje podpiżmo pschilubilo. Domi w haprleji ſu Kanizowym namjet § 159 pscheżiwo 76 hloſham wotpoſkaſali. 162 sapóßlanzow pschi wothloſzowanju pobrachowaſche. Dokelž kheżorſtwwow hejm ſi něhdże 400 żobustawow wobſteji, ḫo na tym dweliuje, ſo Kanizowym namjet pschiwoſmje, hdyz ſu jón jenož 103 sapóßlanzy podpiżali.

— Khežorſtwový ſejm je zbyl tydžen čažka trjebal, ſo by žadane pjenjeſy ſa wójsko roſpominal a pſchiſwolil. Zbylu čzrjódku milijonow je wón ſapowjedzíl, a wójnski minister Bronhart ſe Schellen-dorf je ſo ſ doňtom ſpoſoſil, kotrejž wón pſheměnič njenomóže. — Pſchi jednanju wo khežorſtwovym pósceze bě wjele žadanjow a poro-koſ wžyskheč. Statny ſekretar ſe Stephan ſnapſchecžiwi, ſo je wón rad hotowy, ujedždelle ſte dželo w póstskim wobkhadze, tak daloko hacž ſo hodži, ſamjeſowacž. Tola ujeje móżno, wobkhadej do zyla pſche-ſtač dacž, dokelž pſchecžiwo temu wažne iutereſy rěcža. Žadane poníženje porta ſo ujehodži ſawjeſež; póstowe dokhody býchu ſo ſ tym wo 11 milijonow ponížile.

— Do kraju, kotrejmiž je Němska psched dwemaj lětomaj s nowymi wikowanſimi wuczinjenjemi ponížene žitne zlo pschijwoſila, tež Argentinska ſluscha. W poſlednim čažku ſu ſo w Argentinskej njeſměrnej wobſhernie ležomnoſće s pscheńzu wobſhyvale. Wulki džel tejele pscheńzy ſo nětko do Němzow woſy a tu na pscheńzne placziny čiſcheži. Němske burſtwo njebudže na dalschi čažk konfurrenzu argentinſteje pscheńzy ſnjeſč mōž. Sapóblanz Heyl je teho dla w khvostwovym ſejmje namjet ſtajík, ſo by Němska Argentinskej wikowanſke wuczinjenje wupowiedžila a potom na argentinſku pscheńzu wyſkote zlo poſožila. Na to ſame waſhniye dyrbjalo ſo poſožichu němske rataſtvo pscheńzivo indifemu a awſtralskemu žitu ſafitač. Hrabja Arnuim Mužakowſki Heylowemu namjetej połnje pschijložowaſche. Wón nuſnoſć wuſběhovasche, ſo dyrbja ſo wikowanſke wuczinjenja, s Ameriku wobſhamkujene, pscheměnč, hewak ſo rataſtvo ſnicži. Europa dyrbjala ſo i zlownym ſwiaſtком pscheńzivo Amerizy ſafitač. Sswobodomyſlny sapóblanz Freſe warnowaſche ſejm, Heylowy namjet pschijecž. Němska w tu khwilu do Argentinskej lětnje ja 80 milijonow hrivnow tworow roſ- pschedawa. Zeli ſo by ſo němsko-argentinſke wikowanſke wuczinjenje wupowiedžilo, by němska industria tele milijony ſhubila. W tej ſamej myſli ſozialdemokrat Herbert rčežſche. Napſcheńzivo temu zentrumſki sapóblanz Schuler a Hahn Heylowy namjet ſafitaſchtaj, tola radžeſchtaj, jón woſebitej komiſiji ſ wurađenju pschepodacž.

— W franzowskim wójsku chędzja nowu tříbu, wot wyjchka Dandetauta wunamakanu, jawjeszcz. Wona jenož $7\frac{1}{2}$ punta waži, po takim je wona hřečeze něchtlo lohščha, hacž Mannlicherowa tříba, i kotrejž je němčke a awstriske wójsko wuhotowane. Štuka jenož 9,75 grama waži (pola Lebelowej tříby 14, pola awstriskej Mannlicherowej tříby 14,5, pola italskej 10,3, pola němskej 13 gramow). S Dandetautorveje tříby žo hodži 40 řuskow ja minutu wutřelicž. Žeje mechanismus je jara jednorh. Dale je lohšč, i jeneho třelan-

stebo waschnja k druhemu pscheiczu. To je wožebje wažne. Sedyn s hłownych niedostatkow nětčiſtich repeterowanſtich tſelbow w tym wobſteji, so je pschezo wobčeze, s jenotliwego tſelenja k repeterowanſtemu wohnjej pscheiczu. Wola Vandetautoweje tſelby ſo tónle ſadžewk njenamaka, dokelz jeje wožebite ſastajenje kózde komđzenje njetrebné czini, czehož dla je wojsk pschezo s knjegom nad hwojey tſelbu.

— Wudospołnjaſe wólb by do khejorſtwoweho hejma w Draždānskim wjeſnym wokrjeſu ſu ſo na 25. džen haprleje wupiſale. Konſervativni a ſwiaſt ratarjow ſu ſa hwojeho kandidata rycerſtublerſkeho njenka Andraea w Limbachu poſtaſili. Reformarjo, kotsig běchu pschi poſledních wólbach tutón wokrjeſ dobyli, ſu ſebi ſa noweho kandidata tvarza Hartwiga w Draždānach wuſwolili. Tich dotalny ſastupjeſt bě Hähnichen, kotež je khorowatoſcze dla ſwoj mandat ſložil.

— Pruska statna želeſniſta hycz dyrbí ſo khejor ſtřiczu. Wot pruskeho krajneho hejma budža $45\frac{1}{4}$ milijony hriwnow ſa nowotwar želeſniſow a 6 milijonow ſa twar dwórnichcزوſ atd. žadac̄.

— Wyſchſchi preſident ranſcho-pruskeje provinzy, hrabja Stollberg-Wernigerode, je ſwoje ſaſtoſtvo ſložic ſybiſal, dokelz je wón wondano jako kandidat pschi wudospołnjaſych khejorſtvojeſtich wólbach ſlubil, ſo budže w khejorſtvojeſtvoje ſa ſanikowym namjet hložovac̄. Kaž je ſnate, je khejor pscheicznik ſanikowym namjet. Po kralowej wukasni wot 2. februara 1882 pak dyrbia kralowſy ſaſtoſniſy w hejme kralowu politiku ſastupowac̄. Duž je hrabja Stollberg, ſo možl date ſlowo džerzeč, wot ſwojeho wykroku ſaſtoſtvo ſotupil.

Austria. Kheſeſzijansko-ſozialne hibanje ſo w Awiſtskej móznej roſſcherja. Wone je niz jenož židam, ale tež katholſkemu duchownſtu njeſlube. Wſchelazy katholſzy biskopojo, mjes druhimi tež Pražſki kardinal Schönborn a biskop Steinert, ſu bamža namolwic̄ ſyptali, ſo by ſe ſwojim ſlowom roſſcherjenje kheſeſzijansko-ſozialneho hibanja ſahac̄il. Bamž po teſle proſtowje činiš njeje. Wón je psches ſwojeho ſtatueho ſekretara kardinala Rampolla kardinalej Schönbornej a biskopej Steinertej ſjewil, ſo ſo wón njeda ſaſlepic̄, ſo by kheſeſzijansko-ſozialnu ſtronu w Awiſtskej a ludowu ſtronu w Wuherſkej ſamatil. Bamž wě, ſo ſtej wobej ſtronje hōdne reſerwy wojoوانſkeje zyrkweje a kheſeſzijanszy pomožni wojazh pscheicivo njekheſeſzijanskim a ſekteratſkim nadpadam, kaž tež pscheicivo ſlabym knježerjam. Duž budže bamž teſle ſtronje k wutrajnoſci napominac̄ a radzieč, ſo byſchte ſi biskopami w pschesjeſci bylej.

Belgiſta. Belgiſki kral je ſo knježenja nabyl. Duž chze krónu ſložic̄. Wone je na ſwětlo pichisħlo, ſo je wón hromadže ſi pjeniežnikomaj Bischofſheimerom a baronom Hirchom, dwemaj němſkemaj židomaj w Parisu Kongoſku (Kongoſki ſtat w Afrizi) ſaložil. Kaž je ſo Lefſeps pschi tvarje Panamaskeho kanala wobchudžil, dokelz bě ſo ſe židowſtmi pjeniežnikami naſtaſdowal, tak je ſo tež někto belgiſkemu kraju ſeſtlo. Kongoſki ſtat je bankrot, a belgiſki kral chze, ſo by ſi čeſeču ſ blota wuleſl, bankrotm ſraj Belgiſkej ſa 25 milijonow naręczeč. Dokelz belgiſki hejm do teho kufac̄ nochze, ma kral myſle, knježerſtvo ſložic̄.

Franzowſka. Hidheže ženje w franzowſkim hejme pjeniežne wudawki ſa wójſto ſi tajſej nadrobnoſcze pruhowali a wójſkowu hōdnoſez roſpominali njeſku, kaž je ſo to runje ſtało. Někotrykuliſ nědostatk je ſo pschi tým wukopal. Pschi wurađenju wo wójnskim ſpoſobem ſapóſlanz Lockroy na to poſtaſowaſche, ſo Franzowſko dwe tſeczinje teje ſumy ſa wójnske lódźtvo wudadža, kotež ſendželſka ſa ſwoje nałoži; tola franzowſke lódźtvo jenož tſeczinu jendželſkeho wucžini. Podla teho ſu jendželſke lódźe wjèle lepje wuhotoowane, dyžli franzowſke. Franzowſke panzerowane lódźe pscheponamal jědža a ſu taf mało ſi wuhlom ſastarane, ſo móža ſo jenož na frótkę jěſby podawac̄.

Jendželſka. Hoborſki ſchewſki ſtrajk je w Jendželskej wudyril. Dla ſapleczenych ſwadów mjes ſabrikantami a dželacžerjemi wo trjebanju maſchinow a wo někotrych druhich naležnoſczech je „Jendželski ſchewſki ſwiaſt“ dželacžerjom napominal, 16. mérza džeto ſložic̄. Pschi ſtrajku ſo 200 000 dželacžerjow a dželacžerkow wobdzeli. Fabrikantojo ſu roſhud jednanſkeho ſuda wotpotafali, na to ſo ponoſlajo, ſo dželacžerjo předawſche roſhudy jednanſkich ſudow wobdzbowali njeſku.

Ruſowſta. Hdyž nětčiſtih ſar Mikkawſch II. na trón ſtupi, ſo židzi nadžachu, ſo ſo jím wuſda w Ruſkej trochu popuſteči. Pomału pak ſpōſinawaju, ſo pod nowym zarom ničo lepje ſa nich

njebudže, hac̄ pod Alexandrom III.; pschetož tež Mikkawſch II. pschiberańju židowſkeje možy ſi raſnoſcze napſcherzo džila. Wo tym hwedzeji nowy zarowý wukas, po kotrymž ma ſo ſiežba židowſkich ſchulerjow na Odeskej pschekupſkej ſchuli ſamieſowac̄. Židowſzy ſchulerjo ſmědža jenož někotre prozeuth ſchulerſkeje ſiežby wucžinic̄. **Bołharſta.** Bołharſki wjerch Ferdinand je ſtambulowa ſi knježerſtwa wotehnawſchi ſo jenož na ſdace ſi ruſkopscheſzelnej ſtronu ſpſcheczelil. Spōſinawſchi, ſo wona jeho wotpohladam ſlužic̄ nochze, ju wón, hdyž ſo hodži, podklóbuje. Tak je wón ruſkopscheſzelneju ſapóſlanzow Sſawowa-Wolczewa a Sſimidowa-Slatkowa, kotrajž ſtaj w Bjalej Slatinje pschedkydſtwo wólbneje komižije měloj, ſajecž dal. Poſledniej dwaj ſtaj ſo pječa ſudniſtu w pschepodaļo, dokelz ſtaj wuſwolenje wjedniſka ruſkopscheſzelneje ſtrony, Zankowa, ſpěchowaloj a pichetivo ſakrocženju poliſije a wojskow pschi wólbach protestowaloj. Wſchitſich ſchtyrjoch winuſa, ſo ſu ſo pscheicivo knježerſtwu ſpſchibahali. Dla jich ſajecža je ſo pječa w Widdinje a Blodinje měr kaſyl. Ludowe čaſtody ſu po dróhach czahale a Zankowa hławile. Hdyž ſu ſo wojazh do nich dali, ſu njeměrniſy ſmerom roſeſchli. W bołharſkim hłownym měſce Sofiji ſu Zankowa, hdyž je ſi džiwadla ſtupil, wylkajo witali. Zankow je ſud wapominał, ſo njebi porjad a měr koſyl, a ſameſzcowaſche, ſo ſo wótčinſke žadanja bołharſkeho ſuda předy abo doſdžiſho dopjelniſa.

Sſerbija. Młodusklemu kraju Alessandru a jeho nanej Mislanej, kotrajž někole wobaj hromadže w Sſerbijski knježitaj, mas, kotryž wſchē ſola wjerz̄i, pjeniſh, njeđožahaja. ſtaj ſebi w Parisu pola tamniſtich pjeniežnikow pomož ſi pjeniežneho čeſhna pýtaſo, tola žaneje namaſaloj. Wina na tymle njeporadženym požęowanſkim poſpycze je pječa franzowſki ſapóſlanz w Beogradže, kotryž je wo politiſtich wobſtejnosczech w Sſerbijski roſprawu podal, ſo wone doverjenja hōdne njeſku. Duž ſtaj ſo Milan a Alexander pola franzowſkeho knježerſtwa na franzowſkeho ſapóſlanza wobčežowaloj. W Parisu ſtaj ſkoržníkſi wotmolvjenje doſtaſo, kotrež ſebi ſa ſchpihel njethkijetaj. „S knježerſtrom, kotrež na njekonſtituſionalnym podložku ſteji a mjes ſudom žanhych pſchiripowarjow nima, ſo nje-hodži wo pjeniežnych wucžinjenach jednac̄“ jeju franzowſke knježerſtvo powučzi. Hdyž dyrbí někto ſerbſke knježerſtvo pjeniſh na požęic̄, ſo možlo daň ſtatneho dolha ſaplačic̄. Sſerbijski čeſkemu čaſbej napscheſzo dže, jeli ſo ſo žana banka njenamaka, kotraž by jej nuſne pjeniſh požczila. Sſerbijski dyrbia ſtatny bankrot pſtipowředžic̄, kotryž ſnadž by ſablaſt Alessandrovym trón ſwrdčil. Sſerbijski ſud je ſebi Alexander, kotryž we wſchém po ſtopach ſwojeho ſlepzowſkeho nana hody, do čiſta wozuſobnil.

Amerika. W republikach ſrijedzneje a połodniſcheje Ameriki najeſtudniſche wobſtejnoscze knježa. Revoluzije w nich ženje nje-pſchestanu, dokelz je tam waſchnje, ſo ta ſtrona, kotraj runje knježerſtwo wjedze, ſo na ſtatne hōſtys wobhacžic̄ pyta. A tymle njebožownym republikam tež Venezuela hławia. Preſident tuteho kraju, Crespo, je wondano franzowſkeho a belgiſkeho ſastupjerja wupokaſał, dokelz běſchtaj wobaj mało hławazu roſprawu wo venezueliſtich wobſtejnosczech podaſo. Tón ſamy wožud dyrbjeſte němſkeho a ſchpaniſkeho ſastupjerja dožahnyeč, tola wobaj běſchtaj hido, předy wotpučowaloj. Europiſke ſtaty ſebi ſeſzka ſi měrom lubic̄ dadža, ſo w Venezuelskej ſi jich ſastupjerjemi tak mało doſtojne wobkhadžeja.

— W Compalanzy je čzrjóda ſudži tamniſchu protestantsku modleſtrnu ſapuſcziła. Knježerſtwo je ſlubilo, ſo budže winowatých ſtruce ſhōſtac̄.

— W Walsenburgu (w Koloradskim ſtacze w połnóznej Amerizi) ſu ſchepo ſababeni mužojo džewjec̄ Italskich ſatſelili, hdyž tutych poliſazſych ſaſtoſniſy do jaſtwa wjefechu. Pschi nadpadže je tež po honc̄ ſiwijenje ſhubil. ſatſelentych Italskich winowatych, ſo ſu ſudnika Hixona ſkonzowali. Italski ſapóſlanz w Washingtonje je ſebi roſiſnjenje wo tymle podawku ſadal. (Podobny podawk je ſo w lécze 1891 w New-Orleanu měl, hdyž ludowa čzrjóda někotrych italskich mordarjow, w jaſtwe ſedžazych, ſabi. Lud ſo bojeſche, ſo ſudniſy jatych Italskich njeſakudža ſi hrosu, ſo bytchu ſaſhudzenych pscheiczelijo ſhubnikow teho dla ſkonzowali. Roshorjeny ſud tež dyž druhim italskim poddanam hrožesche. Italske knježerſtwo je tež wot knježerſtwa amerikanskich połnóznych ſtatorw doſččinjenje žadalo a jo tež doſtaſo.)

Nawjedničkowe ſvoje.

(Skončenje.)

Hac̄ f lehvowym wrotam doz̄ewiſchi ſetka wotdželenje pěchcow. Wyschl, kotrež je nawjedničkowe, poſka ſemu roſkas ſajecza. Tak běchu pěchcow t ſajeczu jěduiſkeho wyschlka wupózlaní, a ſ teho bě jaňne widzec̄ ſo bě wotmylene, jemu čeknyc̄ dac̄. Leon Nikolajewicz wužmewaſche ſo, ſo ſo to radžilo njebe.

Hdyž Ssuwarowej pſchipověchu, ſo je tón wyschl ſajath, ſblédny wón a njerjekny ſlowa. Potom khodžesche hodžinu doſho w ſwojim wulkim stanje tam a ſam. Napožledku poſla po poſtowníka, pſchi kotrehož poſku (regimente) ſamžny ſtejſeche.

„Ja dam Leona Nikolajewicža ſpiczowanja dla a dla trajazeje njepryluschnoſče hſichče dženža ſatſelic̄!“ ſaręča na poſtowníka, hdyž bě ſaſtupil, „dajc̄e wſchitko pſchipotowac̄!“

„Excellenza, pſchiporučic̄e wójnſki ſud?“ praſheſeche ſo poſtowník poražen.

„Niz wójnſkeho ſuda, niz formalitetow, chzu pſchipklađ poſkaſac̄!“ wotmolví general.

„Schto, wotprawjenje bjes ſudzenja ſudniſtw?“

„Ja ſym ſudniſtw!“

„Alle, excellenza, to je njemózno!“

„Ničo njeje njemózne, ſchtož ja chzu!“ hrimaſche Ssuwarow, ſ nohu teptajo.

„Džaktuju ſo Wam, knies poſtowník! — Dopjeliče moje roſkaſh!“

Roſhorjem a roſphrjem wopuſhceji poſtowník ſtan.

Hdyž bě ſo powieſč ſo tpm, ſchtož hrožesche, roſnijefla, roſbudž ſo zpě lehvwo. Bjes pſchepitanja, pſches pſchelvſchenja a ſakitowanja? Njemózno! — To bě mordaiſtvo, ſchtož chyſche general cžinič. Generalojo a wyschlchi wyschlzy proſchachu a nadběhovachu komandanta, nižche wyschlzy ſegelechku deputazije. Alle Ssuwarow wosta ſelesny. Wón wotpoſka proſitvy a namoſky, wono ſwosta pſchi tom. W tříoch budže Leon Nikolajewicz po wójnſkim prawje ſatſeleny.

* * *

Hroſbna cžiſhina knjeſeſche w lehvje, wſchitz ſežahowachu cžolo, hladachu do ſemje a mejachu na wobſiežu wuraſ ſpiczowanja. Geno mało ſo rěčesche a to jeno na poſ wótfje.

W dwanac̄zich bě apel. Hdyž bě tón nimo, pſchindže Ssuwarow w poſnej uniforme, ale ſam na konju. Kufaſche ſebi do brody, ſchtož cžinjeſche, hdyžkuli bě roſbudžen. Da wyschlak hronkadu ſetupac̄ a rečesche k nim taſle:

„By wſchitz, moji knježa, wěſcze bjes dwěla, ſo mje lohlo-myſlnoſče jeneho i waſhich towarzachow hac̄ f najwjetſchej kruſoſci nuſuje. Rad bych njebožowneho wobhnadžil, hdyž bych to moħl, ale ſym na Boha, na kwoju cžejc̄ a na živjenje khězoroweje pſchipahal, ſo jeho ſatſelic̄ dan. Da moħl nětorehožkuli wyschlak ſ temu poručic̄, ale chzu widzec̄, hac̄ chzedža moji wylchzy radſcho mlodeho člowjeka morweho abo hwojeho generala bjes cžejc̄ widzec̄!“

Wón ſo wotmjeſča a ſdaſche ſo, ſo na wotmolvjenje cžaka. Hdyž wſchitko mjelečesche, poſkracžowasche:

„Chze hnadž ſebi jedyn i knjeſow komendantow cžejc̄ wotprawjenja wuprokyč ſa ſwoj poſt?“

Krute mjelečenje. Poſtowník hladachu cžmowje do ſemje. Geden wuſtupi. To bě Waſil Pawłowicz, najlepſchi pſchecžel wothudženeho wyschlka.

„Po tajkim ty?“ rjeſtuy general.

„Po poručenju, excellenza, ale proſchu wo domolenje, ſo ſměm jateho wopytac̄ a ſo ſměm jeho cželo hnydom po ſatſelenju jeho ſtarſchimaj pſchinjeſc̄.“

„Pſchiswolene! ſawola general, ty ſy wot nětka hejtman. Pſchipindž ſebi po ſwój patent, hdyž budžeschi wročzi!“

S tym ſawrōzji konja a wotjeha, njeſtrowjo. Mjelečo roſhudžachu ſo wyschlzy. Richto njeřečesche i Waſilom Pawłowicžom, nichož njeſchnejſe jemu ſbože i nowemu ſhodženku, jeno cžmowje, ſazpěwajo, hanjo hladachu na njeho.

Alle Waſil Pawłowicz na to nježiwaſche. Wopyta Leona Nikolajewicža w jaſtroje a potom wubra ſebi džewjec̄ najlepſich třelzow.

„Ssu waſche třelby w rjeſdze?“ ſawola wón.

„Haj, knježa!“

„Duž donjeſče je do mojeho ſtana, ja je dokladuje pſche-

ptyam a budu je ſam nabijec̄. To je moj najlepſchi pſchecžel kotrehož dyrbic̄ ſatſelic̄!“

Wojazy donjeſechu třelby do ſtana nowopječeneho hejtmana a wotſhalichu ſo. Waſil Pawłowicz da ſo hnydom do džela; pſchepita ſamtí a poſowicžti a nabijesche hac̄ nanaistaroscživischo. Potom ſawola hwojeho ſlužobníka a pſchifafa jemu, ſo dyrbí na to ſedžbowac̄, ſo ſo nichož třelbow njeđotlnje. Potom doječha do bližscheje wý, ſtaſa wós, kupi kaſchež a wulku čžornu plachtu.

Nafajtra rano w tříoch běchu w wulkim, na jenym boku wotwrenym ſchtyriróžku wſchitzu wojazy lehvra ſo ſhromadžili. Wyschlzy běchu nimo měry roſbudženi a jeno kruta diſziplina ſamóžesche, ſo ſo ſběžki njeſtachu. Geno wſchědni wojazy pſchihladowachu ſymni a bjes ſobuežuzca; ſchto bě jim wo to, ſo bu wyschl ſatſeleny?

Wyschlzy njeběchu niež ſakomdžili, ſo bychu wotkudženeho wužili. Zbyly ſtab bě ſo dwójz ſo Ssuwarowej podal a bě wo ſmilnoſc̄, haj, ſo najmjenſcha wo wotstoreženje wotprawjenja proſyl. General bě jich přemi ras ſo krótká wotpoſkaſal, druhí ras njebe jich an pſched ſebje pſchecžil.

Wot wrotow lehvra bubnjowasche ſo pohluſchenje. Pomalu kroc̄o bližesche ſo ſrudný čzah. Wojazy preſentēvachu.

Hlowu poſbehujio kroc̄esche Leon Nikolajewicz woſtrjedža podwyschlou hwojeho poſku. Wojazy wudžerachu ſproſtmi do ſemje, čžronki težakov běchu ſo čžornym florom ſawěſchane.

Wotkudženym wolaſche towarzacham pſchecželnje Božemje. Na wotwrenym boku ſchtyriróžka ſastachu.

Leon Nikolajewicz wuſtupi do předka, wobja měſchniſka a wokoschi křiž.

Wojazy, ſo ſatſelenju poručeni, wukrocžachu do předka. Třelby tſchepjetachu w rukomaj wojakam, kž běchu w ſlužbje ſeſchérili.

Waſil Pawłowicz wobhlađny ſo, hac̄ něhōže běle rubiſhko njeſmahuje, ale žaneho ſnamjenja wobhnadženja njebe widzec̄.

Wón ſaběže mječ.

Džewjec̄ třelbowych rowkow ſpadowachu wotkudženemu ſo wutrobie. Špadujo ſabłykný ſo mječ pſches powětr.

Džewjec̄ wutſelom ſawrjefota.

Bjes ſlowa padže Leon Nikolajewicz na woči. Waſil Pawłowicz kchwatasche ſpěchijnje ſo jemu a čžifný plachtu na ſatſeleneho.

Wſcho bě nimo. — „Třelby horje! Do rjadow, na ſewy boſ! Třelby horje! Do rjadow, na prawy boſ!“ ſaklinča ſwobeju ſtron roſkas. Wojazy čžehnjechu wróčo do lehvra.

Hdyž běchu poſglediſje mužtiva woteſchli, kwny Waſil Pawłowicz ſkaſaný wós, kž naſdala ſtejſeche. — Š pohončom wsa kaſchež ſo wosa, ſawi Leona Nikolajewicža do plachtu a połoži jeho do čžorneje křižiny, kotrež potom ſaſo na wós ſtajſchtaj. Pohonč ſtoči na wós a pohonjeſche ſonjej. —

* * *

Nafajtra jedžeſche druhí wós ſo wrotami lehvra nuts. W tym ſedžeſche Nikolaj Waſilewicz, nai ſatſeleneho, kž ani niež njeviedžo, ſchto bě ſo ſtaſo, do lehvra pſchipindže, ſo by ſyma wopytal. Starý staroſta njechach ſeřic̄, hdyž ſhoni, ſchto bě ſo ſe ſymom ſtaſo, ſchtož jemu wylch, kž jeho njeſnajesche, bjes tajenja a komdženja ſděli.

Š hněvom, boſoſču a roſhorjenjom w wutrobie poda ſo Nikolaj Waſilewicz ſo Ssuwarowej. Njebu pſchipuſchězeny.

„General njeje ſeřam!“ ſawola starý ſemjan, ſe ſtana wuſtupiſhki a ſo woſej kroc̄o, „nětſole ſpěchijnje, ſwanje, do Pětrohrada!“

* * *

Tydžen poſdžiſhco.

Njeſtřem ſhodžesche ſawola general po jſtivé hwojeho Pětrohródſkeho hrodu. List khězoroweje, zpě ſo krótká píſham, bě jeho na dwór povoſak. Wón nadžiſeſche ſo njeviedra, kotrež budžesche.

Šſlužobník pſchipiſhco Waſil Pawłowicz.

„Pſchipindž, ſo bych wo hnadž proſyl, ſo ſměl Waſchu excellenzu ſo jeje Majeſtoscži khězoroweje pſchewodžec̄!“

„To ſo njebuđe ſhodžic̄!“ wotmolví Ssuwarow.

„Chze jeno wobhwědečic̄, ſo je Leon Nikolajewicz ſam ſwoje hofstanje ſa ſprawne měl a pſchi tym wostal, ſo chze wumrječ!“

General ſebi roſmyſleſche. To bě pſchecžel ſola ſamolviſjenje, kž bě křmaňſche, dyžli ſo zpě ſane.

„To je dobre!“ rjeſtuy, „poj ſobu!“

„Vědmo bě doręčzał, tu pſchipiſhco ſlužobník, ſo je wós pſchipiſhco. —

Hodžina audijenzy tu bě, stejescchtaj píched khěžorowej.

Katna bě zýle čzorna shotowana. Mějescche bant a hveddu rjada živjateho Handrija, schtož jeno tehdom cžinješe, hdž dyrbjesche ważnu kniežerstwownu naležnoſć wobstarac̄. Pódla njeje stejescche starosta Nikolaj Waſilewicz.

Ssuwarow bě w wulkej uniformje a mějescche wschě žwoje rjady. Khěžorowa hlađasche cžmonje na njeho.

„Te to wérno, so sy ty žyna tehole muža bjes wužuda a žuda se žameje wolnoſće žathelicž dal?“

Rusy khěžorojo rěkaja wschém poddanam, wot přenjeho hacž do požlednjeho, tj.

„To je wérno!“ wotmolwi prashany, „jeli tež niz se žameje wolnoſće.“

„Ežebo dla po tajkim?“

„Dokelž so mi nujne ſdaſche, pschitlad postajicž a dokelž —“

„A hdž bych nětcole ja pschitlad postajila na tebi“, pscheje jeho khěžorowa, „a bych tebie do Ssibiriskeje pôžla?“

Ežolo so kniežerzy morschesche a wóčko so ſablyſkowasche.

Ssuwarow čzujeſche, kaf blédne.

S hlučka dychasche, chžysche rěžecž, so ſakitowac̄, ale jeno jene kłowo wužekny.

„Majestosć — —“

Katna pokracžowasche trochu měrniſcho: „Myžliſch ſebi th, dokelž sy ſwoju winowatnoſć činiū a ſbezkarja Bugacžewa pschedobyl. So móžesč bjes thostanja mojich poddanow moricž? Ty sy mje tehdom i wulkej nujn wumohš, ale ty sy moje wójsko na-wiedowaſ, a twoja ſaſkužba je jeno twoja ſhwera w dopjelnjenju wiñowatnoſćow a twoje naujedniſte ſbož! Myžliſch ſebi th, jo móžesč nětcole prawo, tých roſteptac̄, kif pod tobu ſteja? Njetrjeba dha Ruska žanyc̄ mužow? Schto dha je eži prajil, so tón, fotrehož sy moricž dal, mi a mojim nažlēdnikam njeby runje tak ſhwerny ſlužobnik a runje tak mudry a ſmužitý wojaſk byl, kaž th sy? Želi chžysche ty pschitlad postajicž, dyrbjesche dha ty hacž do pscheleža krewje hicž? Njemžesche ty to hinač ſuwyjeſć?“

„S Waſcheje ſławneje Majestosće wužkimi dowolenjom, to je so tež ſtało.“ S týmle ſłowami bě Waſil Pawlowicz ſe ſadu generala wulſti a bě so khěžorowej k nohomaj ežiſny. Sproſtjnena i džiwanjom ſtupi Katna kročel do ſady a měrjeſche khrobliho wužka wot hlowy hacž do nohow.

Waſil Pawlowicz wuži tuteho ſadžiwanja a rěžejche dale.

„Eho excellenza powoła mie nehdže píched týdženjom k ſebi a rjekny mi: „Waſil Pawlowicz, ty sy mudry hólz. Ža ſym na žiwiſje khěžorowej, na Boha a na ſwoju čjeſež ſo ročiš, Leonu Nikolajewicža žathelicž dac̄; ſwojego ſłowa nježniem ſlamac̄, roſy-miſch? Žatheleny dyrbi bycz, roſy-miſch? Šsy mi ſroſymil? Haj? Duž dži a daj Leonu Nikolajewicža ſatſelicž!“ Wjedžach, ſchto čžničž; ſatſeleny dyrbesche Leon Nikolajewicž bycz, to njeponhaſche žane derkotanje, ale wſchak njetrjebasche trjecheny bycz. Duž džech a ſwuzahach kule ſ ſčelbow, potom dach Leonu Nikolajewicža ſatſelicž. Leon Nikolajewicž je ežily a ſtrowy; wójsko Waſcheje Majestosće je pruhowanje derje wobſtało a teho dla so nadžiam, so Waſcha Majestosće najhnadniſcho dowoli, so ſhmétaj ſo pschijata džowka jeho excellenzy a Leon Nikolajewicž weroval. Wobeju ſym hnydom ſobu pschijwiedl.“

To prajo, poſkocži a khwatasche do durjow.

Khěžorka bě wſcha ſadžiwania, Ssuwarow bjes myžlow, Nikolaj Waſilewicz kaž pohluscheny. Bjes rěče ſħadowachu eži tjo na ſo, a předn hacž mōžachu žaneho ſłowa prajicž, bě Waſil Pawlowicz hijo ſacžerwjenjenju Sofiju Petrowu a Leonu Nikolajewicža nuts pschijwiedl.

Młodaj čzlowjekaj padnyschtaj khěžorowej k nohomaj.

„Nikolaj Waſilewicz“, rjekny tuta ſkóčnje, „je tola twój ſyn?“

Syly ſadoſče wuronichu ſo ſtaremu ſtaroſče, hdž po měnjenju morweho mlobneho píched ſobu wižesche.

„Haj, Majestosć, wón je, wón je!“ wotmolwi ſ hlažym hložom, ale njeſwazi ſebi, píched khěžorowu žyna wobſimac̄.

„Ty móžesč, kaž ſo ſda, jara ſwérnyh ludži, Alexander Waſilewicz?“ rjekny khěžorka.

„Džakuju ſo Bohu ſa to!“ rjekny Ssuwarow wodhchuijo, ale pschezo hſchę ſe kaž na pol wo ſmje.

„A wjele ſboža!“ poſracyowasche khěžorowa, kif bě doſež mudra, ſo hnydom ſpoſina, kaž ſo wěz ma.

„Naujedniſte ſboža!“ wotmolwi Ssuwarow, fotremuž ſo wóčzy wužnijſtej.

„Po tajkim tutaj młodaj čzlowjekaj mataj ſo lubo?“ wopraſča ſo Katna; „ſwolu do teho, ſa hodžinu budžetaj ſwerovalanaj.

„Po poručenju, Majestosć!“

„A tónle mudry hólz? Teho ſčinisch ſa ſzwojeho adjutantu!“

„A temu bě runje píchijſko, Majestosć!“

„Ja njemóžu eži jeho wotſtajicž, wón ſaſtuji jako hejtman do mojeje wožboweje gardy. Ža wudraſezenje poſtaram ſo ja, tý jemu na ſeo týhaz rublow píchipožiſtch.“

„Po poručenju, Majestosć!“ wotmolwi Ssuwarow.

„Dobre, džieſe!“

Wſchitomu wokoſchichu khěžorowej rufu a džechu, ſ ſhibjetom do předka, ſe ſala.

Ša naſch ſerbſki dom

bě ſo dotal nahromadžilo: 19398 hr. 21 np., dale ſu ſa njbu darili:

f. gmejniſti píchedſtejjeſer Žalka, ſublerjo Wicžka, Linak, Vanga a Weſar po 3 hr.	15	—
f. ſubler Šyklora, woſnar Weſar, a ſahrodnik Weſar po 1 hrinje wſchitzu ſ Butojny	3	—
f. Ota Wicžas ſ roſpíchedatych knihow atd.	3	25

Hromadže: 19419 hr. 46 np.

S džakom ſvituje

Bartſo, píchedſyda twarſkeho wubjerka a ſarjadowar Macžiežneho Doma.

Ze Serbow.

S Budýſhina. Na tudomnym gymnasiju ſtaj tele dny dwa ſſerbaſ, knies Ota Wicžas ſ ſchwacžiſ a knies Pſul ſ Bukez prihuwanje ſravje ſchwabonje wobſtało. Jedyn tſeči ſſerb, knies Drehler ſ Dobroſež, je w Draždjanach gymnasialnu wuežbu ſ dobrym wuſpěchom wobſamkuſ. Ž mjenovaných chze knies Wicžas theologiju ſtudowac̄, ines tym ſo ſtaj ſebi kniesaj Pſul a Drehler ſtudium ſeſtaſtwa wuſnolilo.

— Džen 11. a 12. měrza ſo na tudomnym krajnoſtawſkim ſeminaru aſpirantne pruhowanje ſa 6. klasu wotdžerža. Pruhowaných bu 42 mlobzenow, ſ kotrychž ſo 25 píchija. Mjes mimi je jeno jedyn ſſerb, Kurt Blank ſ Hodžiſa.

— „Swiaſk ratarjow“ je w ſwojim wofjewjenju wo poſtajenju f. Mütterleinu ſa kandidata píchecživo knieſe ſublerje ſſmolu-Spytečanſkemu wudawaſ, ſo budžetci reformke a konſervativne towarſtvo Mütterleinovu wólbnu podpjerac̄. Reformke towarſtvo je ſo do ſpěcha mělo, ſjawnje k wjedženju dac̄, ſo ſo wone na žane wužhniſe na to ſwajaſalo njeje. Mütterleinovu kandidaturu podpjerac̄, a ſo je tamne wudawanje do zyla njeverne a wumyžlene. Hinač je konſervativne towarſtvo činiſlo. Wone tamnemu njevernemu wudawanju napschezo ſtuſilo njeje, ale je ſo poſdžiſho roſhudiſlo, ſo píchi wólbach ſe ſwiaſkom ratarjow ſjenovečic̄. W ſhromadžiſnje, w kotrejž je ſo wo tym jeduſlo, ſu ſaſtuje ſo ſerbſkých burſkých towarſtow, knies Kalich-Běležanſki, knies Mlynk-Čenjemerežanſki, knies Skop-Šchibwoborſežanſki a knies Nutnježanſki-Žyžecžanſki mužniwie ſa knieſa ſſmolu-Spytečanſkemu wuſtupowali a ſhromadžiſnje ſ wjetſha ſ ryežerkuſblerow a ryežerkuſblerſtich najeňkow wobſtejagej wofjewili, ſo ſerbſké burſké towarſtwa nikoho druhého píchi píchichodnych wólbach w 5. wježnym wólbnym wotřeſu jako ſwojeho ſaſtuje ſo píchi požledních wólbach w Kamenecžanſkim wotřeſu widželi. Píchi nich ſo po doſhim kablañu konſervativne towarſtvo ſa knieſa Koſli roſhudiſi. Ale, prashany ſo, ſchto dha je to tehdž knieſej Koſli pumhalo? ſſobuſtavu konſervativneho towarſtva, ryežerkuſblerio a ryežerkuſblerſtý najeňz, ſu je wſchaj možu píchecživo knieſej Koſli ſchęzutvali a agiterovali. Derje jenož bě, ſo ſo ſ ťm burjo njeſku dali lepič, ale ſo ſu ſebi knieſa Koſli ſ nowa wuſwolili. Da-li Bóh, budže tež w 5. wježnym wotřeſu tak. Nječ burjo tež tu kandidata, wot ſerbſkých burſkých towarſtow, poſtajeneho, knieſa ſſmolu-Spytečanſkemu wuſwola. Hdž ſerbſký burjo troſčku hromadže džerža, woni wěſče dobuđu.

— Schtož je žadove ſchtomiki naplaſhovaſ, je najſferje ſe ſtja wſchě po dobrej plážiſnje roſpícheda. W píchetraté wulkej ſymje ſu ſajazy, dokelž w wulkej žaneje druheje žyrobý namakaſe

niejszu, jara wjele żadowych schtomikow kolo wokolo wobżale. Samo starše schtomy žu tak bylije wobóbrane, so sahinu, dekelž bréčka po nich wjazy l’orje stupacj njemóz.

Sańdżenu malý róžk je jedyn s najszmijich malých róžkow był, kotrež žu w Europje sa minjene 150 lét měli. Po dotal suatych žapižach žu na pšchikkad w Barlinje jenož w lécze 1740 a 1855 podobnje symy malý róžk pšchetracj dyrbjeli. W pšcheréku je syma w požledni februarje 7 gradow wucžniu, mjes tym so wona Hewak jenož $\frac{3}{4}$ gradow wucžni.

Remontowe wiki w Sańskiej budža so lětža hžo w haprleji wotbywacj a to 1. haprleje w Freibergu, 2. w Frankenbergu, 3. w Chemnitzu, 4. w Reichenbachu, 5. w Zwikawje, 6. w Kochlizach, 8. w Liebertwolkwizach, 9. w Dahlenje, 10. w Lomaczu, 17. w Wulku Hajnje, 18. w Kamjenzu, 19. w Budyschinje a Lubiju, 20. w Wulku Hennersdorfje a 21. haprleje w Pirne.

(Wulklad na pšchichodne wjedro.) S wěstoscju može so 17. a 18. měrza powschitkowne bylne tacze wocžakacj.

S Vělc̄ez. Sańdżenu ſobotu wjedzor žu ujedaloko naſcheje wžy jenu wokolonoscherku ſe Seifhennersdorfa nadpanyli. S Budyschima po dróžy duzy so wona pola hoſczenza "k dwémaj lipomaj" wot mlodeho člowjeka pſcherečeze. Tutož so ſnej do rēzow da a ju khwili pſchewodžawſchi ju na dobo ſa kři pſchimy, ſawolawſchi: „Pjenjesh abo žinjenje!“ Wokolonoscherka, khetro bylna žónska, ſo pſched nadpadníkom ſe wſchej mozu wobarasche a jeho tež ſkōnczne ſbožownje wotſchafm. Sswój wokolonoscherki korb pſchewiwiſchi wona do Vělc̄ez čekn. Wot tam ſo wona ſi někotrymi mužemi po žwój korb wróci, kotrež tež ſažo namaka. S tworow, w nim ſo khowazhch, bě nadpadník jene ſpódnje kholowh a někotre ſchtrhymy frantyl. Mybla ſebi, ſo wón w jenej wokolnej wžy bydl. Na to poſlauje to, ſo je wón bunzle wobuth był.

S Pręczez. Schtwórk pſchi wulkej wodže ſchkrutu po Czoruej Wodže dele jědžechu, jedyn pachoł na jenu ſchkrutu ſtupi, ſo by ſo na ſnej ſuſk pſchewiſſel. Tola wjeſele pak dolho ujetrajeſche. Ssylnje torhaza woda ſchkrutu nahle ſobu ſtorže a ju wo móſt wježny. Schkruta ſo ſlama a hólz ſo w hluboſej wodže podnuri. Na wulke ſbože běchu ludžo njebožownemu podawkej pſchihladowali; woni ſtoku na pomož khwatachu, a jím ſo tež poradži, hólza hiſcheze živeho ſe symy žolmon wucžahnyč.

S Lachowa. Wulki žněh ſo po učezim ſhubuje a ſi nim tež ſtrach, w ſtrymž žu wobhydlerjo naſcheje a wokolnych wžow živi byli. Ssobtu tjdženja bě ſo hróßna pomyſeſz roſſchérila, ſo ſo wulki wjelf w bliſtich ſeſtach khowa. Do města duzy běchu někotſi mužojo ſi naſcheje wžy na ſtróžiſchęſanskih polach ſwérisko wohladali, kotrež ſo na dwě wrónje měrjeſche. Jedyn ſi mužow, kotrež bě w Draždanskej ſahrodze wjelfi widžal, měnjeſche, ſo je tamne ſwérisko wjelf był, kotrež je ſo ſi čeſtich ležow ſi nam ſaběžal. Tudomny rycerſtublet wo tym ſhoniwſchi ſo hnydom ſe žwojim žynom na hońtu ſa rubježnym ſwériskom naſtaji. Wobaj běſchtaj ſo ſi tſelbomaj wobronil, mjes tym ſo dyrbjefche pohonč, kotrež jeju pſchewodžesche, ſi hnojnymi widlami wjelčiſku na kožu hiež. Hač runje pak w žněh wulke zapř namakachu, kafkež ani pož, ani někajke druhé ſnate ſwérijo nječini, dha tola wjelfa wužledžicj njeſamochu. Duž žkje wokolne wobhydlefivo wulka bojoſcz pſched kwejlacžnym ſwérjeſom ſaja. Kaž je ſnate, bojoſcz ludži ſi bludom wobjeñde, a tak ſo ſta, ſo mějachu tſio mužojo, nimo Lajež hata duzy, ſa wjelfa ſwérjo, kotrež ſadnjej noſh běſhtej dleſtej dnyli preónje. Jedyn ſi mužow, kotrež měch ſi dwémaj poſtrutomaj khléba njejeſche, w žmjeronym ſtrach, měch wot ſo čižnijwſchi čeſtym. Po khwili pak ſo wohladnywſchi ſpóſna, ſo bě ſo ujetriebawſchi do ſtracha dał; pſchetož bě pſched hłodnym ſajecžkom čeſká. Hač je ſwérjo, kotrež žu tež druhý ludžo widželi, wopravdze wjelf był, abo hač je wulki pož był, kotrež je ſo ſi nam ſaběžal, njeje hiſcheze wužledžene.

S Rachlowa. Najstarší muž naſcheje wžy, wumjenkař Albert, je ſańdžený tjdžen 94 lét starý umřel.

S Kamjenza. Blížsche ſkótne wiki budža w Kamjenzu ſchtwórk 21. měrza.

Se Stołpna. Blížsche ſkótne wiki w Stołpnje budža kředu 20. měrza.

S Rychwald. Škótne wiki, na 19. džen měrza w Rychwaldze poſtajene, dla ſkótneje khorſeče wupanu. Hermank pak budža ſo tón džen wotbywacj.

S Halschtrowa. Blížsche ſkótne wiki a hermanek budža tu 18. měrza.

S Wojerowskeho wokreža. Lětusche naſtne rekrutěwanje

ſo 3. haprleje w Ruhlandze ſapocžne a ſo 6. haprleje w Wojere, zath ſkōnczí.

— Pjatý pruski armeekorps ſmje lětža korpſke manevry 9. diviſija (17. a 18. pěšča brigada) budža ſo w Boležlavſkim, Zahanskim, Sprottawſkim, Šchorjelskim, Wojerowſkim, Rößborſkim, Glogawſkim a Freystadtſkim wotřeſu ſwucžowacj. Manevry ſo 18. ſeptembra wobſamku. Pěšča ſo tutón džen po želeſnizy do žwojich garniſonow dowjeſu.

Se Šhorjelza. 28. meje budža ſo w Šhorjelu ſkótne wuſtajenza a 28. a 29. meje wuſtajenza ratařſkeho grata a maſchinow wotbywacj.

Pſchiraznny ſud.

Dla woheňaloženja, w Rakazech ſkucženeho, korbata ſe Hendricha Kortlu Zimmermannia ſi Rakez ſi jaſtu na 4 měſazy, čežklu ſaua Hejdusku ſi Komorowa ſi khostařni na pječ lét a murjeria ſana Zimmermannia ſi Rakez ſi khostařni na 6 lét jaſhudžichu. Hejdusku a Zimmermann ſo pódla teho čežne prawa na 10 lét wotřeky. — Marju Khrystianu Schusterowu rodž. ſodanez ſi Lubija, kotař je lětža 2. februara 72 létu Koſcherowu w Dolhacziach w jejnym wobhydlenju ſkonzowacj ſyntala, ſo by ſej ſejne pjenjesh rubiła, ſu ſi khostařni na 10 lét a ſi ſhubjenju čežných prawow na 10 lét jaſhudžichu. — Bohonča Ernsta Hendricha Kevčku ſi Hornjeho ſhbjelska, dla wumozowanja jeneje žónskeje wobſkorženeho, wuwino-wacu. — Dželacžerja Schlenfricha ſi Hornjeho Puzkowa, kotrež je 1. měrza ſajmu žlomy, rycerſtublerzej Trautmannej w Horniu ſunjowje žluſhazu, ſapalik, ſi khostařni na 6 lét jaſhudžichu a jemu čežne prawa na 10 lét wotřeky.

Přílopk.

* S Bjarnačíz 9. měrza. Pſchi wulku žněhu a ſymje džiwina wſchudžom jara czeřpi. Hdyž tele dny jedyn ſamjenicjan ſo wjedzor domoj wróčo pſched khežne durje dónđe, wón w nich někto žive wuhlada. Jego žona jemu ſe žwězu durje wocžinę pſchindže a hlaſ, ſajaz jej ſa žwězu ſkocži a jeju do ſtvy ſežhovasche. Jemu poſkiezenu pizu ſanjechawſchi wón na dobo zyle wodživjeny po ſtvy ſokol ſetache a břiſh bě morwy. Wěſeje bě hžo tak dolho hłod živil, ſo bě jemu nětko pomhač ſi ſamjenicjan. — Druheho ſajaza ſu na Rennersdorffim reverje ſi hłodom zyle woflabnjeneho na pizoniſchę ſuadeſchli. Staré wróny běchu jemu jenu požlenju nohu ſle wobſchudžile. ſamilni ludžo ſu jeho do ſtvy wſali a derje wothladali. ſa někotre dny bě ſahojem ſa ſažo tak pſchi možach, ſo možachu jeho pſchecžicj.

* Hiſcheze bôle žněhate ſymy, dyžli ſetache, w Barlinje žadne njeſzu, tola wudarví ſa wotwoženje žněha tam hiſcheze ſenje tak wulke byle njeſzu, kaž lětža, hdyž je někotre njeđeze dolho poſpoči žněh padal. W lécze 1879 je ſo w Barlinje ſa wotwoženje žněha 900,000 hrivnow wudalo. Tale ſuma ſo wot teho čaža mějaz dozpila njeje, tola lětža je ſo wona ſamo pſchekrožla; pſchetož tón króčz je wotwoženje žněha wjele pſches milijon hrivnow žadalo.

* S Ratibora pižaja: 8. měrza rano w 7 hodžinach bu Josef ſe ſtwolinſki na dworje tudomneho ſudniſkeho jaſtrva wotpravjeny. Josef ſe ſtwolinſki, fiž bě w Lenkowje w Koſelskim wotřeſu ſa ſydkleny, je 22. novembra minjeneho lěta žwoju mandželsku moril, ſe ſahrody pſches wokno do njeje tſeliwſchi. Pjatnacze dnyow poždžiſho, 7. dezembra, wón hžo teho dla pſched pſchiraznnymi ſtejeſche. Wón ſo roſkath ſywojeho njeſtukta wuſna a ſo žwojemu wotſhudženju ſi žmjerzí čeſtice podcžny. Jego ſkōnczna proſtwa wo wobhnadženje jeho nadžiū njeđopjelní. Wczera poſoſdnu w 3 hodžinach ſo ſtatny řečnik Lindenberga ſi wotſhudženemu poda a jemu woſjewi, ſo je khežor prawdze jeho prawo ſawostajil. ſtwolinſki pſchi tutym woſjewjenju ſi ſemi padže, potom pak ſo ſažo ſebra a ſo woprascha, hač žnadež ſi nowej proſtwa wobhnadženje dozpil njeby. Po wotpoſkažym wotmolwjenju pak ſo ſpokoji. Wježor ſo ſe žwojim žynom roſzohnowa. Žež a pieže je ſanje-čažal; jenož požek ſina je ſrēbny. Bylu nôz je wožuczeny był a ſo wjele modlit.

* S Brüssela pižaja: Wulke ſpodžiwanje ſhubjuje wužledženje towařſtwa ſamomordarjow, kotrež něhdze 20 młodých pſchecžinatow ſi najwožebniſkich žwojbow pſchiblucha. Woni běchu pſchibahali, ſo lětusche poſtnizy wježele pſchejufaj, ſo pak ſebi popjelni kředu kultu do hłowu tſela. Ti ſobuſtawý ſpodžiwného towařſtwa ſu ſo wopravdze ſatſeſké, dwaj běſchtaj hnydom morwaj, mjes tym ſo je tſecži čežko ſranjeny. Jedyn wuſluſher ſe towařſtwo wužledžil.

* Džeczo s dwema jasjomaj. Na kupyje Krete je jena Grichovka džeczo s dwema jasjomaj porodzila. Dale ma te džeczo na foždej ruži a nosi schejcž vorstow.

* President južnoafriškeje republiki Krüger, je njedawno hamža bohacze wobdaril. Wón je jemu 971 karatow čežki diamant pôžal, ktorž je jedyn afriantski hlowník w Zagersfontainskich podkopach namaſal. Kaž wjele je ſnate, je to uajwjetshi diamant mjes wchitimi dotal namaſanymi. Wón je na módr a nimale doſpolne ejiſt. Mały bleček ſe ſamžnym wócežkom widzeč njeje.

* Koſcožiwe praſchenje. „Po tajtum je waž waſh pscheziwnik wózla njenomal.“ „Haj, wón je prajil, ſo ſym wožol; dyrbju netko ja abo dyrbji wón to dopokaſac?“

* Tajny radžiczel Birchow w Berlinie je epidemiku khorosz fiz je tam wudyrila a fiz ſo psches pucherie w hubje woſnamienja, ſa pschenieſenje ſkočzazeje khlamoveje a ſchparazeje khorosz ſpoſnal. Naiſkerje ſo ſ mlokom pschenoſchuje. Teho dla je niſna wěz, ſo ſo mloko wot khorosz ſkotu wuziwac ſakonjy kruče ſakaže. — Nowa khorosz dotal jara ſtraſchna njeje. Woplokowanje huby familiak ju derje hoji.

* Schtwortf tħdženja rano je w Trottingſkim pschedmēſeſc w Londonje kamjenieħadżer Taylor ſtwoju žonu a tħi džeczi ſkonzoval. Wó tym mordarſtwje jeho najstarschi 14-létny ſyn Frank, fiz je drje tež ſranjem ale tola hiſčeže živ, ſežħowaze nadroboñoſeze powjeda: Rano wokolo pječiħi hodžin bē Franka maczēne woſanje „mordarjo“ ſe ſpanja wubudžilo. Hn̄ydom na to ſo eježki pad w maczēnej komorje ſta, duž tež hižo nan do džeczazeje ſtrv ſtupi, „Frank, hđe ſy?“ woſalo. Frank woſmolwi: „Lidy, moj nano!“ W tym woſomiku jeho nan ſa ſchiju ſhabnij a jeho do praweho boka a do rukow, ſi kottymajž ſo ſyn wobaraſche, ſreča. Wsħe druhe džeczi ſchħrečez počzachu. Nan ſo na to do ſtwojeje komory wrbči a Frank kħlyſħeſe, kaf ſebi nož wobħeſe, duž ſo rucže ſħo. Hn̄ydom ſtupi nan ſi wobħru nožom jažo do džeczazeje ſtrv a ſkonzovala pječi ħwojich džeczi. Hiſčeže junu bē ſebi w ūjwej ſtrv nož narwóſiū a je potom jaſo požledniu ſtwoju hñydomiſtu holečku moril. Potom je ſo w ūjwej ſtrv ſam ſkonzoval. Frank je ſo ſħilje krewawjos domu ſwojel a ſužodam wupowjedał, ſchto je ſo ſtał. Għu ſužo ſu hñydom po polizaſtvo pôžali. Hdyž to dobeža, bēħu macz a džeczi morwe: jenož mordarſki nan bē hiſčeže živ, na puczu do khorowinje pak hižo wumrije. Taylor bē ſtrōb, poriadny muž a fe ūjwej ūjwib w najlepſej pschesjeniſezi živ. Wón bē ſħobustaw ħiżiwinkeho kħora w Tootingu a wobħedżesche czeħne wuſnamienjenje wot Human Society. Wulkeho mjerſienja dla bē dželo ſħubil, tež njebe požledniu hoſpodu ſaplaciz iż möħl, tola pak hiſčeže ūyli domjazu nadobu, tež pianino wobħedżesche a na kħedekha t-ſeċiwenju w domje njeponbrachowasche. Kaž ſo powjeda, ſu ſi jeho ūjwib hižo drus na duch kħori pobyl. Duž ġnand je wón naiſkerje woorotniwski njeſtuk wobejħol.

* Piekātski Wilhelm Oberndorfer w Winje je na džiwnie waſħnie ūjwej ūjwienje ſtončiċi spytal. Wón bē do 15 metrow kħubokejje studnie ſaħel, ſo by w njei ſmijersi. Hdyž bē hacż do lódymneje wody dolell, ſo wón 4 dodžiñ dolho hacż pod pažu w wodże ſi rukomaj a ſi nohomaj twjerdo murje dżerxexhe. Stonaſe a żaſoſcenje wot hoſoſče ſchewinjenego člowjeka neħħo horka wuſħlyha. Duž jeho ſe studnie wuczežetru a do ſchpitalijske dachu. Jego nosi bëſħtej wot vorstow hacż psches kolenje tak ſwosabjenej, ſo ſwosabjeni tu a tam hacż na koſci ġedżachu. Tola je nadžija, ſo ſo jemu ūjwienje ūdżerzi.

* (Njedowertiſc.) Nawoženja, fiz ħażijsche ſo ſi najmlodſher wot tħiċċi kħotow ūjwirawac daz, na puczu t-weirowanju t-ħiġiemu pschezelej džeshe: „Lubh, budž ſtajnje bliſko pola mie! Għo boju, ſi mi, dokej ſym tak jara bliſkowidżiż, pschi wero-wanja najstarschu podžuhnu.“

* (Falschun pschezel.) „Masch ūjwejho pschezelata Michala hiſčeže psches jenak lubo?“ — „Ach, to je falschun člowjek, moj ħmoj wobaj jemu holzn lubowaloi a — mi je ſo wón ſi njei woženiej dal.“

* Jedyn čiatai „Sserb. Now.“ w Draždjanach redakziju proſby, nětore kħedki psche khorosz ūjwistħeċċe. Njeħi ſo jeho proſtwa ſi tħm dopjelni.

Serđek psche drjenje. Na drjenje czerpjaži člowjek ſebi ſi haptiki ſa 10 abo 15 np. ġeloweje kħalim (Salzläure) kup, a ſebi pôdla teho taſlu watih wobstaraj. Potom piwou ſchleňu do položy ſi czerstwej studnjażi wodu napjeli, liji po neċċiñ do požledniſiheje telfo ġeloweje kħalim, hacż mēſchenza tak kħale kaž ſħilje kħalo blodži. So by kħalofez spōſna, wsmi po kħodjim linjenju pol kħo-

fejeweje kħiżi mēſchenza do hubi, tola ju pôžrječ njeſmēſh, ale tħodji kħočči wupluancy. S-ċiutnej drasċżazej ſchewi kħolli mēſchenza na to na kožu pschenieſenje, pod kotrejx drjenje kħedži, położ na namanġanu kožu fruh wotu a ju ſi wolumjanu rubiſħeżom twjerdo pschiwjaſaj. Namanġenje dyrbu pak ſo kħodju ſchewi kħolli hubi, a to tak dolho, hacż ſo na koži pēſkojeżi wubbi (wumpjera) pokasa. Potom ſo hoſoſče ſħubja a drjenje je wotstronjene.

Serđek psche bolenje w wukažených ſubach. Kup w haptiżi ſa 10 abo 15 np. chloroform psche bolenje we wukažených ſubach. S-driewjanym tħixxekom, na kónzu tak pschidżenjum, ſo do wukaženego ſuba dže, do chloroformu tunki a mokh kóneži nětore raſi do wukaženego ſuba tyki, potom ſub na pschezo abo tola na dleħi ċaži bolicz pschestanje.

Serđek psche drjenje w ſubach. Kup ſebi w haptiżi ſa 5 np. kalmuſoweho pôlva a jón na kónzu vorstow, ſe klinami pomaczenjumi, kypn a potom ſi nim džažna rybu, dha ſo tež najhōrħe bolenje w džažnach a ſubach ſħubi a ſo ſaħo njevrboci, jeli ſebi ſħub a džažna ſi nowa njenashminni.

Serđek psche dyba w oſeż a kaſħel. Rano nači wutrobu mloko jeneħo abo dweju jerjow ſħies a na to ſo hñydom kħetru wjelle studnjažeje wody napij, pschebywaj potom psches zyli džen w ċopplej ſtruje a na drugi džen kaſħel a dyba w oſeż wotbudżej. — Tele kħedki fu w kniħax, wot dr. Körle Schöpfera wudath, wċċijsħeżane.

(Byrlinjske powjeseje hladaj w pschidżi.)

C. O. Henoch w Budyschinje na róžku hłowneho torboschča a bohateje haſy (w léeje 1810 ſaložena pschedawańca)

pschedawańca ſaħada: Kruče ſprawnje, jenož kħmane, placisni hōdne twor, porucża: zwjern, wjšeħi družini bantow, wojmaje a bawmjanie ſchtrijkowanſke pschedżeno, ſchtrijmpn, ſoki, rubiſħeża, ſħawlowe rubiſħeża, ſħlipjn, kħornarje, pschedkoſħliki, gumijowe ſħath, ſħorzuhi, spor-towe a normalne koſħle, spōdne kholown a t. d. a t. d.

Heblowane ſchwindowanja

wie ūjhe, 24 a 30 mm. ſħilje, pschedawa tunja

Dr. Holbian w Budyschinje vissi dwormiſħeżu.

Kedžbu!

Czeſčentym ratařskim a mēſħċaniskim hoſpitarjim a czeledji nai-podwolniſiħo t-wiedżenju dawam, ſo ſħi pschi kierbliji hrreibjach cijjist 18

— klužbnu a dželansku wukaſarju — wotewiřl.

Lubjo, ſo budu po mōžnoſči wjšeħi prave żadania ſprawnje a ruče dovjelnič pħtač, proſħu ſo pschi potrriebje na minn wobročiċiż.

S pocjeſčowanjom

Gustav Spenka, korcžmar.

Po ūjhej klužbni w jidheri ma ſo na Vichanjanſkim kniżežim dworje wjietſche twarjenje pschedwaricż.

Murjerjo a dželaczerjo, kotsiż ħażda pschi thym dželo doſtač, moža ſo hižo nětkele liſtnejne abo extnje ſamolwież pola

Rob. Scheiby, twarskohi misħtra
w Budyschinje na Wettinskej droſi 7.

Aukcija.

Sobotu 16. měrza dopoldňa w 11 hodzích
budže ſo w mojim pſcheſadžowanſkim lokalu
1 truviazu wós, 2 pluhaj, 2 ſtrumarské brónje, radlo,
leleſka, 2 fožanaj ſruviazaj grataj, butrobaš, fožy,
kopacze, rječazhy, zhyph a druhá hospodařſka nadoba
ſjawnje na pſcheſadžowanje pſchedawacž.

Th. A. Wällnitz,
hamtſy ſapokaſany aukcijonator na ſukelníſkej haſy 9.

Aukcija.

Pondželu 18. měrza 1895 dop. wot 10 hodzin
maja ſo w Poſdezech w živnoſeži čížlo 5 ſkot a wěžy, 1 konkur-
ſtu ſavofajenſtu njebo Juria Šarenga tam ſluſchaze, jaco:
3 truvi, 1 jatožza, 1 ſwinjo, 1 prožo, 1 ſuproſhna
ranza, wſchelake wosy a róly grat, běry, kloma,
kyno, domjaza a hospodařſka nadoba, draſta atd.
ſa hotove pjenjeſy na pſcheſadžowanje pſchedawacž.

Juriš Jacob, konkuržový ſarjadniſtvo.

Drjewowa awkzija

na Njeſwacziidliſkim majoratnym hajniſkim reverje
pondželu 18. měrza 1895.

333	rm. khójnowych pałnych ſchęzepow	w drjewiſhczu
46	= = = kulečkow	18. wodželenja pſchi
262	= = = pjenek	Nowowježnianſko-
322	= khójnoweje walcžiny	Teřiſhczanſkim pucžu
15	ſtotniow walcžkow	nad koſhywomodom.

Sapocžat dopoldňa w 9 hodzích w mjenovanym drjewiſhczu.
Grabinſe ſi Njeſchle hajniſle ſarjadniſtvo.
Niepralſk.

Drjewowa awkzija

na Kupjanskim knjeſtviſe.

Srjedn 20. měrza 1895 dopoldňa wot 9 hodž. ma ſo na
Kobeljnanskim reverje

11 rm. khójnowych kulečkow a

130 ſerdžatých haloſow

ſi wuměnjenjemi, do awkzije woſſejomnymi, ſa hotove pjenjeſy na
pſcheſadžowanje pſchedawacž.

Šromadžiſna pſchi Nowowježnianſkim pucžu pola Komorowa.
Kublowe ſarjadniſtvo.

Drjewowa awkzija
na Drobjanskim reverje, na Minakalských honach.

Schtwórtk 21. měrza t. I. ma ſo

180 hufčizowých dolhich hromadow a

20 ſchirékových ſerdžatých hromadow

ſa hotove pjenjeſy na pſcheſadžowanje pſchedawacž.

Sapocžat $\frac{1}{2}$ /10 hodžin pſchi ſchiju pſchi Chróſčanſkim polu.

W Minakale, 12. měrza 1895.

Grabinſka ſi Ginfedelska inspekzijsa.

Drjewowa awkzija.

Šjatk 22. měrza rano wot $\frac{1}{2}$ /9 hodžu ma ſo pſchi wuměn-
lowym hacze na Nowowježnianſkim reverje

55 rm. khójnowych ſchęzepow,

279 khójnowych haloſatých hromadow,

123 bréſových dolhich hromadow a

22 khójnowych = =

na pſcheſadžowanje pſchedawacž.

Wuměnjenja ſo do ſapocžatka awkzije woſſejwja.

Sapocžat pſchi wubženſtüm ſpufchęzadle wuměnloweho hata.

W Rakezech, 14. měrza 1895.

Hajniſke ſarjadniſtvo.

Běrnaze ſymjenežki

ſnežhove mjetle, róžove, ſolotwowe, zyblowe (nowy wuſhy), mag-
num bonum ma na pſchedan

Glinjanskí knježi dwór.

Drjewowa awkzija.

Na Šderjanſkym hajniſkim reverje ma ſo
ſchtwórtk 21. měrza 1895

500 khójnowych ſerdžow, 8—14 cm tolſtych,
43 cm. dubových kulečkow,
25 bréſových, 80 khójnowych dolhich hromadow,
229 cm. twjerdých a mjeſhkich haloſow

ſi wuměnjenjemi, do awkzije woſſejomnymi, ſa hotove pjenjeſy na
pſcheſadžowanje pſchedawacž.

Šromadžiſna dopoldňa w 9 hodzích w Šderjanſkej kocžmje.
Hajniſke ſarjadniſtvo.

Aukcija.

Schtwórtk 21. měrza ma ſo na Šderjanſkym rycerſtuble
1 kyklanjerěſaza maſhina, 1 kučový a 1 róly grat, 1 pluh, dwoje
bróny, 1 pator, 1 radlo na pſcheſadžowanje pſchedawacž.

Pſchedeſhczniſki

ſa konfirmandow w wſchelakich trajných družinach tunjo porucža
G. M. Schmidt pſchi hlownym torhoſhczu.

Dotewrjenje khlamow.

Czeſčenym ſſerbam w Budyschinje a wokolnoſeži najpodwol-
niſcho ſi wjedzenju dawam, ſo ſzym dženža na ſukelníſkej haſy čzo. 7
kolonialtworowe, tobakowe a zigarowe khlamy
dotewrili. Spěchne a sprawne poſluženje lubjo, proschu moje
pſchedewſacže dobročiſiye podpjeracž. S poczeſćowanjom

Hermann Raad.

Podpiſaný porucža ſo ſi pſchedewſacžu wſchech
wuměrjenſkých dželow

a lubi najhwědomicžiſche a najwěſciſche wumědzenje.

S poczeſćowanjom

Oſwin Hörnig,

pruhowany a ſtojony ſapokaſany geometer
na Nowoſalzſkej droſy čížlo 3 (ſi napshečeza piwařne).

Dóſki w kóždym čaſku, hródźne
džowki, ſlužobne holzy, mlokoſe
hospoſy, starſche holzy ſi džecžom,
hejtmanow, rólych pohončow,
tſecžakov, hmane dželaczeſte ſhóbj-
by a wolažych pyta ſpannowa

Pytam hnydom abo bližſe
jutri hyna sprawnej ſtarſcheju
i pſchihodnymi wuměnjenjemi jako
wuežobnifa.

G. Pjetasch rěſniſti miſtr
a hoſeženſař w Minakale.

Hólczeſ, kotryž chze pjeſkarſtvo
nauvuknež, móže do dobreje wuežby
ſtupič pola

Sylny hólczeſ namaka wuežbu
w hlebowej, zaſtowej a thlažo-
wej pjeſkarſtvi

G. Müller na Hoſchiz haſy 12.

Cl. Bertholda w Poſdezech.

Do Rafez!

Czeſčenym ſſerbam w Rafezech a wokolnoſeži ſo ſi spěchne mu-
wudželanju wſchego wobueža po tunich placžiſtach porucžam. Woſebeſje
proſchu ſo na mne pſchi ſkafanju wobueža ſa konfirmandow dobro-
čiſiye wobročicž.

Hermann Zawit w Rafezech.

Pſzolařſke towarzſtvo

w Delním Dole Sprewje

ſměje njedželu 24. měrza popoldňu w 2 hodžinomaj ſhromadžiſnu
w Čanez hotelu.

Pſchedeſhdyſtvo.

Býrkwiński konzert

w Božim domje w Budyszech
njedželu 17. měrza popoldňu $\frac{1}{2}$ /4 hodžin,

wumědzenj wot zyrkwieneho chorā.

Těch ſa 30 np. ſu do předka pola hoſczenzarja G. Schmitza
a do ſpěwanja pſchi hlownych zyrkwinych durjach doſtačž.

Měſtno na woltarniſkej placži 1 hr.

Zyrkwiine pſchedeſteſiejerſtvo.

Drjewowa awkzija.

Pondzeli 18. měrza dopołdnja wot 9 hodžin ma šo něhdže 50 ložow stojatych khójow pola podpiżaneho na pschebadżowanje pschedarac̄. Wuměnjenja šo do awkzije wosjewja.

Shromadžisna w Brémjenjan-škej kocznejne.

August Rowotny, kuble.

Drjewowa awkzija.

Pondzeli 18. měrza dopołdnja wot 9 hodžin maja šo něhdže 50 twjerdych dolých hromadov a někotre metry khylowejho drjewa w drjewiščzu w Kachovskich ladačach na pschebadżowanje pschedarac̄. Nadwotske kubłowe sarjadništvo.

Ssuproſchna ranza, blisko k prožataim, je na pschedan w Porſchizach čížlo 21.

Wulke konſramandske wakseče-
nje i najlepšehe ſuſnja, kaž
nowe, ſuſnja i porčmomaj, je
tunjo na pschedan w Klukſchu
čížlo 3.

Dobre derje dželane

matrazv

porucža A. Pětšk na hauenſtein-
skéj haſy 1.

Dursthoffſke kuchy droždze
tež po waſy porucža w ſtajnjej
čerftvej tworje

fabrikiſki ſklad

Crusta Gliena w Budyschinje.

porucža šo k pschedewſacu psche-
czahanjow ja meſta a wžy, kaž
tež po zeleinizi. Koždy čaž ſklad-
noſć k naſadwjenju nies Budys-
chinom a Drždžanami.

Zonjazu draſtu
po najnowſher modze rjenje
ſedžazu ſchije Gertruda Kinder-
wa w Roſwodezach pola Budętez.

W Lufy čížlo 46 je jene wo-
bydlenje hmydom na pschenajecze.

K plotowaniu, plokanju a ſchiczu
porucža šo ſokja Miket w ſe-
michowje.

Vorj do ſlužby porjadnu
ſlužobnu holzu
na warjenje šo wutejazu, pyta
Paul Giebner,
winownja na theaterskej haſy.

Sſlužobnu holzu, lutherſkeje
wěry, ſerbiſki rečazu, pyta k 1. hapr-
leji abo poſdžiſho farař Urban
w Wolanczach.

Towarſtwo Šſerbskich Burow w Bukezach

jměje jutſje njedželu 17 měrza popołdnju w 4 hodžinach poſzde-
nje, w kotrymž šo naſlennje ſymjenja a hnoje ſkaſaja a šo wſchelake
wězy wurađa. Wo bohaty wopyt naſeňje pyta pſedzydſto.

Serbske Towarſtwo za Khwaćicy a wokolnoſć

změje, da-li Bóh, jutře njedželu za tydzeń popołdnju w 4 hodži-
swoje měſačne posedzenje, k kotremuž je knjez wučer Žmij ze
Zdžerje wulcy zajimawy přednošk wo bitwie pola Budysina
přilubil. Druhe wažne dypki dnjowejho porjada su: Wotpołożen-
je lětueho zličbowanja, rozmowa wo serbskich naſeňoſcach a
namjet. Wše sobustawy so na tutón přednošk
nanajwutrobiſo přeprōſuja; tež hoſco budža nam witani.

Předsydſto.

Bukečanske serbske towarſtwo

změje jutře njedželu za tydzeń 24 měrca swoju měſačnu zhro-
madžiznu. Přednošk k. wučerja Suški we Wujezdze. Započatk
z dypkom 5 hodžin. Wſitke sobustawy so na tutón přednošk
nanajwutrobiſo přeprōſuja; tež hoſco budža nam witani.

Předsydſto.

Budyska Bjesada

změje wutoru 26. měrca wječor $\frac{1}{2}9$ hodžin w Budyskej
třeſerli hłownu zhromadžiznu. Dnjowy porjad: Rozprawy a
nowowólby.

Předsydſto.

Čkaniny k njewjesczinskej drasče i wolny a židu, čorne a pišane.

Majwjetſchi wubjerſ.

Najtuńsche płaczisny.

Jan Jurij Bahu.

Wosjewjenje.

Šlowna ſhromadžisna

Hodžiskeje wupožčetnje a naſutowanje

jměje šo njedželu 24. měrza t. I. popołdnju w 4 hodžinach
w Mroſez reſtauraziji w Hodžiju. Wſchě ſobustawy šo pschedroſhuja,
šo na nju wjeleliczbiſe ſeńcz.

Dnjowy porjad:

Pschedpołówzenje bilanzy na lěto 1894.

Towarſtwowý pschedzyda.

Po Božej njedowuslēdženej radze je džensa naš
horcolubowany mandželski, nan a džed

knjez farař Korla August Jenč
čicho wusnył.

To hļubokozrudženi k wjedženju dawaja
žarowacy zawostajeni

w Palowje, 15. měrca 1895.

Stróſby njewoženjem ſtražnik
šo na knjeze kublo w Maſkezach
pola Budysina pyta.

Wučobnica ſ pſchihódnymi wu-
měnjenemi pyta Mar Weiß,
towarſti miſchtr na hospitalſkej
haſy 6.

Wučobnica

I jutram pyta wojska miſchtr
Rjeczka w Radworju.

Šolza, kotryž chže pjeſtaſtvo
naruſnycz, pyta Jurij Rowal,
pjeſtaſtſki miſchtr na garbaſkej
haſy.

Na row kſhejčijanskeje njedželnicje
Marje rodž. Wieliz ſ Wadez,
Augusta Remečka w Kibſchizach,
mandželskeje,

† 28. februara 1895, 36 lět ſtará.

Wdyž wumrjet luby pschedzel je,
kaž wo njeho šo žaruje;

Što ſuna paſ ſo ſe iruđbu
Wo lubu macer, mandželsku,
Kož po porodze maloh džeczatka
Wich ſiheſehe je ſwojim wumrjeta.

Wóh ſam je kie ſe na živjenju,
A jeho vuce džiwiſe ſu;

Wſcha čłowſta mudroſć njemóže
Tu poſtaž už najmjeneſe,
Wéra val pſti ſyſach tež troichtuje,

So wſtikko, ſtvož Wóh čini, dobre je.
Hoj, jeno wero pomjenſha

Metke uſchu boloč, naſluhba!
Tak ſmy cze w wſtej nadžiji
Do kſhodnog' rowa podali,

So Wóh je netk egi rjeniče herbſto dat,
Wdyž ſahe je cze ſe he ſweta wſat

Tu iprawna běche mandželska,
A džeczom macz naſjuwerniſha,
W ſaſila ton nadawk ſeji,

Wjeſek ſywie džeczji t ſeňkei,
Ton ſbóžnik druhí vuce bě wuſwolit,
Egi ſahe mjeſu leto w poſtaži.

Bičes porod morwob' džeczatka,
Wě twoja móz ſu minya,
Wſcho wothladanje luboſeč.

A prògwanje ſeſtke
Twoj' živjenje nam ſdžerje ſiem'jeſe,
Wóh do njehia ſ twoj' duchu thwataſe.

Kak proſtačku te džeczatka
Biči twojim ſož ſbóžniſa,
So ſy je h adnje wužbysčat,

A lubu macz jim ſaſo dat,
Ton ſbóžnik pak jim ſi-wi we duchu:
Waſ ſ hñady w njehia jaſo ſienocžu.

Nětk twoje cželo cžilce ſpi
We Wolschizach na ſeňkovi,
Hdžez twoja ſparna komorka

Je twojim džeczom pschedupna,
A hdžez tež twojich bratrów wutroba,
Sſwój wózgenſt ſpi tebi wuſpewa.

Kak w njebi duch twoj ſaſyka,
Hdyž twoje džeczji wuhlađa:

„O ſbóžniſo, hlaſ, tu ſym ja,
A tu ſu moje džeczatka,
Kož da a ſaſo waſ mi na ſwěži,
Wjaz' wot tebie naš ſiežo njedželi.“

Tak dobru nôz meſi naſluhba,
Sſy na ſwěže wſcho pschedeliczi,
Wóh, kož wſche ſyſy pschedeliczi,
Tež ſaſtara wſche ſyſtoci.

Do jeho hnadej wole my ſo podamy,
Haſz tež my junu ſi nim bě ſkózimy.

Šrudženaj bratřaj.

o. p.

Wutrobný džat

naſhemu wjehodostojnemu knjeſej
fararjej Žakubej ja jeho ducha-
polne ſpowiedne předowanje a
kemſchenje, w naſher wžy 6. měrza
džeržane, prajimy.

Wbohowczenjo.

(K temu čížlu pschedloha.)

Pschiloha f čížku 11 Serbskich Nowin.

Ssobotu 16. měrza 1895.

Cyrkwińskie powjesće.

W Michałskiej zyrki směje jutje nježelju rano w 7 hodž. farat dr. Kalich herbušku spomjednu rěč, 1/9 hodžinu dikanus Ráda herbiske a w 10 hodž. němstce předovanje. — Popoldniu w 2 hodž. budže šo w kapale na hro- džisku herbista pôstna pobožnosć wohywanacj.

W řírowani:

W Michałskiej zyrki: Jan August Miejska, knieži pohonc w Ratarjezach, s Hanu Křistianu Petičez tam. — Kora Hendrich Fischer, řehevz w Delnej Rinje, s Lenu Theresiju Michalkez tam.

Křéenl:

W Michałskiej zyrki: Maria Martha, Jana Augusta Scholtv, řehevza na Židowje, dž. — Frida Martha, Franza Benna Libušic, fabrikiskeho týscherja na Židowje, dž. — Lena Martha, Jana Ernstia Pilaka, dželaczerja na Židowje, dž. — Maria Lena, njeemandž, dž. na Židowje.

W Katholické zyrki: Klara Martha, Pawola Müllera, krawza, dž.

Zemrječl:

Djen 8. měrza: Karl August Röhler, řehidár, 74 l 6 m. 1 dž. — 12. Maria rodž. Krález, njebo Žakuba Matušča, živonšerja w Čemjerzach řawotajena wudowna, 78 l. 3 m. 3 d. — Hanu Křistiana Neumannne ſwid. Röhlerova, řaleča s Hornjej Wjasoňz, 76 l. 7 m. 28 d. (w wokřejném wustawje na Židowje). — 18. Madlena Marja Mrošek, Koral Augustia Brěšovského, řeherja a fabrikaria w Dobruschi, mandjelska, 54 l. 7 m. 3 l.

Placžisna ţitow a produktow.

Žitowý dowos w Budyschinje: 4081 mětow.	W Budyschinje 9 měrza 1895				W Lubiju 14 měrza 1895			
	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.
Všehnža		běla	6	76	7	24	6	65
Rožla		žolta	6	47	6	65	6	65
Ječmjen			5	75	5	81	6	35
Borš			6	7	6	43	5	44
Hroš			5	40	5	50	5	40
Šrola			7	50	11	11	8	10
Zabu			7	8	7	50	6	9
Šejbusčka			12	—	15	—	10	13
Běrn			12	—	15	50	13	14
Butra	1 kilogr.		1	70	2	—	1	70
Všehnžna mufa	50		1	80	2	40	1	60
Ržana mufa	50		6	—	14	50	—	—
Šchno	50		6	50	9	50	—	—
Štoma	600		2	50	2	70	2	40
Prožata 715 řečtuš, řečtuš			16	—	18	—	15	18
Všehnžne wotrubu			5	—	21	—	—	—
Ržana wotrubu			3	75	4	75	—	—
			4	—	5	25	—	—

W Budyschinje placžesche: ſóz všechny (běla) po 170 puntach 11 hr. 49 np. hacj 12 hr. 30 np., žolta 10 hr. 99 np. hacj 11 hr. 30 np., ſóz rožla po 160 puntach 9 hr. 20 np., hacj 9 hr. 29 np. ſóz ječmjenja po 140 puntach 8 hr. 49 np. hacj 9 hr. — np.

W Budyschinje všechny (běla) wot 6 hr. 76 np. hacj 7 hr. 6 np., všechny (žolta) wot 6 hr. 47 np. hacj 6 hr. 65 np., rožla wot 5 hr. 60 np. hacj 5 hr. 69 np., ječmjenja wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 50 np., borš wot 5 hr. 50 np. hacj 6 hr. 45 np.

Draždžanské mjašzowe placžisny: ſowjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach reſneje wahi. Dobre trajne řeči 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np., po punce reſneje wahi.

Wjedro w Londonje 15. měrza: Mjersnjenje.

Wěſtowzowe twory.

Wšich mžzne družiny wěſtowzowych řamjenjow ja nowotvaracj porucža a hnydom po řečanju najlepje a najtunischo wobštara a wudžela Adolf Hörnig na Wjelečanskej droži čzo. 7.

Schföranje a stupnje

f konfirmaziji,

kaž tež wšich pomyžlne družiny

sia mžzlich, žonské a džeczi porucža po hischeze ţenje blyschanych ţunich placžisnach

Paul Kristeller

na bohatej haži 29 s napštečza hoščenzena „f winowej řeči“.

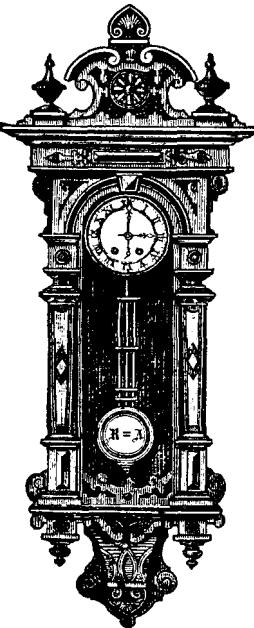
Munklizowe řymjo.

Plahowanje po wopravdžitym řymjenju, kotrež njeje wot tuteho rojeſnacj, tola wjèle tuſiche. Oberndorffsle (žolte řečaznjene), Endorffsle (bolhe čerwjené), Ruthjerczansle (culoje žolte). Punt po 40 np. hacj do domu. Po řečnariach a wjetſich dželbach wjèle tuſicho. Wsče ſahrodniske řymjenja, roſliny, ſichtomy, róže atd. najtunischo.

Agentury: Ratarſte woherſawesczaze, polnozno-krupobicze- ſawesczaze, ſakke ſkotšawěczače towarzſto.

Pochowe a schwablowe ſupjele ſi penſiſu.

Rwětkowe a mikowanske ſahrodnistwo ſe řymjenjowej pſchedawarnju. M. Kolla w ſsmječkezech pola řamjenza.

Ernst Herkner,

čaſnikar ſi ſtandar

w Budyschinje

na hłownym torhoſchezu 8.

Wulki ſkład wſchech družinow czaſnikow, czaſnikowých rje- cjasow a piſkadłow po naj- tunisich placžisnach.

Porjedjenje tunjo.

Réczu ſerbiski.

Spěwarſke

ſerbiske a němſke, w najnowſchim wožobnym ſwiaſtu ſi czeſlazeje ſože, kaž tež w jednorých trajnych ſwiaſtach, modlersle, konfirmaziſle ſhartli, pěžnijensle albumy, pižansle albumy, ſwetki do wopom- ujeſtich knihow w wulkim wubjerfu po tunich placžisnach porucža

Gustav Rämsch,

knihwjaſańja na bohatej haži 25.

Khachlowa horniczeńja

H. R. Teutschera w Budyschinje

na kamjentuej hažy 33.

Porucžam ſwoj wulki ſkład khachlow wot jedno- rých ſtwinſkich ſtepjenſkich khachlow, czeledžiſkich khachlow a warjenſkich maschinow, kaž tež wſchek ſi nim ſluſchaze ţelesne džele po najtunisich placžisnach.

Sa lepsche ſtwy, běle a staroněmſke Miſchnanske khachle we wſchech barbach a wulkosczach porucžam, kotrež ſa dobre a trajne dželo rukujo, ſtajam.

Khachle, rohy a rohy ſi pěznym wodženjam a wubrafrowane khachle ſu ſtajnje tunjo na ſkładze.

Na bohatej hažy 25
delska a po 1 skhodze

H. Horn

na bohatej hažy 25
delska a po 1 skhodze

porucza k naletnemu a letnjemu čažeji wščę nowoscze

žonjazeje, hoscžazeje, mužazeje a hoscžazeje drasty.

Dokelž mam pschi pschedawaju jenož znadne wudawki, tkaniny sa hotowe pjenjesy kupuju a w Budyschinje, kaž je snate, najwazny drasty roš pschedawam, je mi mózno, tak nimo měry tunjo pschedawac̄, so ſo moji konkurrenty so mnou měricz njemóža.

Drasta, po měrje ſkasana, ſo w najkrótschini čaſzu schwarnje a rjenje ſeschije.

na bohatej hažy 25
delska a po 1 skhodze

H. Horn

na bohatej hažy 25
delska a po 1 skhodze.

Čorne draſtne tkaniny

Alphons Schauseil.

k konfirmaziji,

hladke, ſmužkate a muſtrowane, wot najtuſchego hač do najwožobniſchego, po uča

Alphons Schauseil.

Ssuszeny poči pſchi 5 puntach
po 65 np.,
kadlo punt po 65 np.,
čerstwy howjaš ſo punt po
30 np., 40 np., 50 np.,
ſchtrjeny ſo punt po 50 np.
porucza

Otto Peticha na žitnej hažy.

Turkowske ſlowki
najlepſcheje družin, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mietwa
pschi miaſhowym torhoſtežu.
Defillazija
ſmatych dobrnki likerow po
ſtarich tunich placzynach.

Njepikaty tobak
čiſče dobrnki punt po 25 a 30 np.
porucza

Otto Brandt
na hauensteinskej hažy 2
w draschlerſkich klamačach.

Nowe
turkowske ſlowki
porucza tunjo

Otto Sachse
Wih. Bergerowym naſlednik
na bohatej hažy 5.

Schfornjaſy mas,
kožu mjehu a wodu njepiſhepuſhežatu
čiňjan, w tycach a po woſy tunjo
porucia

kožowa pschedawatja
Reinholda Giericha
pschi miaſhowych jedkach 4.

55 ml. placzi nowa ſchfornjaſy
moſchina, koſaq je wchla-
dač a ko pruhewac̄ heđi w Aug.
Schubowej restawracji na ſwon-
kownej lawſkej hažy.

Čorne židžane tkaniny

Alphons Schauseil.

we wſchēch družinach a hōdnoſežach,
hladke a muſtrowane, wubjernje
ſo noſchaze, ženie ſo tnežne ne-
hwēčaze, porucžan po ſnatych
tunich placzynach.

Alphons Schauseil.

K naletnemu ſadženju naj-
lepſche družiny
kadownych ſchomikow
ma na pschedaní Koral Räda na
Bídowje 226.

Woprawne
Würzburqskie runklizowe kymjo
(wulki žolty kulojty plód)
punt po 50 np., po wjetſchich
dželbach tuniſcho porucza

Carl Noack na žitnej hažy.

Spěwanske knihi
herbiske a němiske
w najwožebniſchich a najjednor-
ſichich ſwiaſtach, kaž tež konfirma-
ziske a jutrowne ſcharty w wulkim
wubjerku najtunischo porucza

E. A. Wetzke
na bohatej hažy 17.

Pschedezhnenja dla
wſchē gumijowe ſtupnje, filzowe ſtupnje, konfirmandſke ſtupnje a
ſchfornje, wſchē družin džecžazh ſtupnijow po jara poniznych
placzynach pschedawam.

Po měrje wſchē črije derje ſedžaze a trajne ſa krótki čaſh
nadželam.

Wot jutrow budže moja ſchewzownja pschi žitnych wilach 2.

Heinrich Mohr, ſchewski mischtr
na ſukelustek hažy 14.

Dželbu ſbytkow čiſtowolmjaných a poſ-
wolmjaných draſtnych tkaninow k wobleg-
njam, ſa kóždu starobu ſo pschihodžazhni, jara tunjo
pschedawam.

Emil Wehrle na jerjowej hažy.

W wudawańi „Sserbſkich Nowin” ſu po 1 hr. 50 np. dostac̄:

Khérliſche a spěwny Větra Mlónka.

Dursthoffske kuchy droždje
stojne čerstve porucja

August Bielold. pjetarski misistr
na bohatej haſy.

Svoje snate
najlepſe palenzy

jednore a dwojne,
poružataj jara placzisny hōdno

Schischa a Rječka
na swonkownej lawskiej haſy
w Budyschinje.

Kormjazy a wobžerny
pôver ja ſwinje.

Pſchisporja wobžernoſez a ſ tym
tworjenje miha a tifa ſpechuje.

Jenož wopravodžith doſtačz
w mēſčzanskiej haptuſu w Budu-
ſchinje w tylach po 50 np. Wu-
kaſanje wo nałożenju je pſchi-
położene.

Pawoł Giebner,

winařna,
winownia a knědařna
w Budyschinje

na bohatej haſy čižlo 18,
ſ nutshodom na theaterſkej haſy,
poruža

ſwoj wulkotny ſklad

czerwjenivých
a bělych winow,

najtmáſche bleſchu po 70 np.,
haſz k najlepſchim družinam, kaž tež

lēkarſke wino,

jako:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokaſſke.

Pola mje ma kóždy połniu wě-
ſtoſez, ſo **woprawdžite** wino do-
ſtanje, a ſhtož placzisny naſtupa,
možu ſ najmjeńſcha runje tak tunjo
pſchedawac̄, kaž hdyž ſebi něchtó
direktnje wino wot Rheina a t. d.
pſchipóblac̄ da.

Pawoł Giebner.

 Pſchedawanje a
porjedzenje
wſchich družinow
čaſznikow.
Placzisny najtmáſch
a rukowanje na dwé
lēče.

Gustav Mager, čaſznikar
11 na ſerbſkej haſy 11
pſchi starých kaſarmach.

Konfirmandske woblečenja

jenož a dwojknjeſlate dželane,
jenož w dobrach hōdnoſzach,

žaketh a khornarje
ja konfirmandki

wot najjednorijſcheho haſz do najwoſebniſcheho wnwjedzenja
poruža

w najwjetschim wubjerku po jara tunich, ale
twjerdyh placzisnach

Paul Romkopf,

22 na bohatej haſy 22.

Najwjetschi wubjert
konfirmandskich woblečenjow
jenož ſe ſolidnych
bukſkinowych, cheviotowych a ežeſannych
tkaninow

w jenož a dwojknjeſlatych faſonach
poruža

po najtunischih placzisnach

Morik Waſermann.

Najwjetschi dratowy dom w Budyschinje.

 Slódke palenzy
liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.
poruža

Morik Wierwa

pódlia Pětrowſkeje zyrkwe.

Destillažia ſnathch dobroch palenzow po starých tunich placzisnach.

Wódne vónoje, kotly, khachlowe ylaty,
něſčzowe rebliky, khachlowe durčzka,
tſeſchne wokna, twarske hoſdze
poruža tunjo

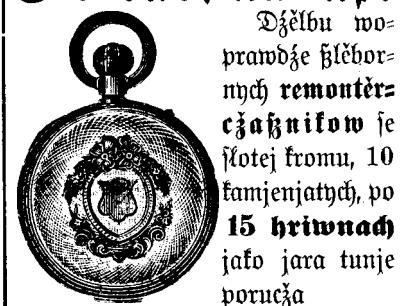
Paul Walther.

Konfirmandske flobufi

jenož w dobroch hōdnoſzach po 1 hr. 50 np., 1 hr. 75 np. a 2 hr.

Hugo Lehmann na bohatej haſy 22.

Skladnoſtna kup.

Dželbu wo-
prawdže ſlěhor-
nych remontér-
čaſznikow ſe
ſlotej kromi, 10
kamienjatych, po
15 hrivnach
jako jara tunje
poruža

Curt Jentsch, čaſznikar,
na swonkownej lawskiej haſy 5
pódlia lotterijoweho kollett. Jägera.

Pſchedawanje a porjedzenje
pod ſprawnym rukowanjom.

Czesczenym Sserbam

najpodwolnišcho ē wjedzenju dawam, so ſzym po wjelestronſkim žadanju ſastojnſtwo

herbskeho braschki a zerenoniskeho mischtra

pschial. Duž proſchu podwolnje, moju ſlužbu dobročinje wuzivac̄. Budu ſo ſwēru prōzowac̄, pschi wulſich, kaž pschi małych ſwaſzach kóždemu po jeho žadanju na pschistojne waſchnie ſwēdomicze poſlužowac̄.

Ernst August Mittasch w Bufezech.

Kedžbu!

Ke pschedstejazemu twarſtemu čaſzej ſo podpiſany t frēcāu
tēchow ſe ſchifrom czesczenym Sserbam w Budyschinje a wokol-
noſci naležne porucza. Wot mojeje ſydomnaczelneje ſamo-
ſtatnoſci je moja dželanska ſaſada byla, kóždemu ſprawnie a derje
a po možnoſci tunjo poſlužic̄. Temu mam ſo džakowac̄, ſo ſu
hebi moje dželo do dalszych stron žadali. Ke powschitkownej pschi
hodnoſci bym niž jenož w Budyschinje a w Biskopizach, ale tež
w Lubiju, Rježwac̄idle, Rafezech, Radworju a Małym Biełkowje
ſchitrowe ſklady ſaložil, w kotrych ſu ſtajnie wſchē družiny ſchitra
w dožahazym wubjerku namakac̄. Sa kóžde dželo rukuje, ſo je
dobre a trajne.

S poczeſczeniom

August Schumann,
tēchirnjerſki mischtr w Budyschinje
na Tsělanskej dróshy 2.

Czesczenym twarſtim a tscherſkim mischtram, kaž tež wſchitkim
druhim drjewopſchetrjebarjam ſwoj

parny rēſak a heblowařnju

najnaležniſho ē kupowanju wſchego

twarſkeho a wuzitkoweho drjewa

poruczam.

Drjewo tunjo kupiwschi je nam možno, wſchē žadanja dopjelnic̄
a čaſzej pschimerejne

naſtuńsche placzisny

wobliczic̄. S dohom ſwoj rēſak ſa
mido we dželo pschi pilach a heblowanſkih maschinach
i wuzivanju pschewostajim.

W Budyschinje, w měru 1895.

Na Tsělanskej dróshy 16. R. Sattler & Comp.

G. m. b. H.

P. Ludwig

pschedawatnja parfümerijow a mydlow
w Budyschinje w kupinzy pschi radnej pinah

1 na ſnutkownej lawſkej haſhy 1

porucza ſwoj wulki ſklad mydlow ſa hoſvodatſto a k myczu,
woſkowe twory, parfümerije (němſke a franzowſke atd.),
kaž tež toilettowe wězy wſchē družiny (tež jako dary ſo
hodžaze) ſo najlepſich fabrikow po tunich placzisnach.

Pschiſpomnjenje: Pola mje ſu wſchē wězy i dželanju
papjerjaných kwětkow doſtač.

Pschi Budyskej ratařskéj ſchuli a ſadarskej a ſahrodniskej ſchuli

s njej ſcenoczeni, ſo nowe ſchulſte lěto pondželu 22. haprleje t. I.
ſapoczenje. Samolwjenje njech ſo ſ čaſjom pola podpiſaneho ſtanje.

Direktor Brugger.

Schrótowanske mlhny,
runksowaze maschin,
běrnytlc̄aze maschin
porucza R. Leichsenring
w Czornym Hodlerju
pola Radworja

Sawesczenje ſkota
wſchēje družiny.
Belle w Brějy,
hlowny agent.

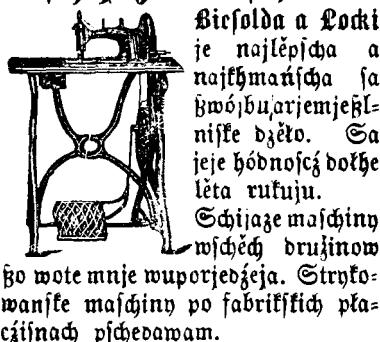
Moſze, konſlaze, kože, ſajecze,
tchörjoz, konjaze a liſtce ſoje
kuſuje po najwyspach v placzisnach
Heinrich Lange
pschi ſitnych wikach njedaloko
herbskej katholskej zyrkwe.

Maſcheze

we wſchēch wulkoſčach a družinach
porucza pschi potriebje

Arthur Jannasch
na Hoſchiz haſhy
a róžku ſeminarſkej haſhy.

Wyzkorukata ſchijaza maschina

Biesolda a Lodi
je najlepſha a
najhmarňa ſa
kwóbujiemjeckl-
niſke dželo. Sa
jeje hodnoſci doče
lēta rukuju.

Schijaze maschin
wſchēch družinow
ſo wote minje wuporędzeja. Stryko-
wanſke maschin po fabrikskich pla-
cziſnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na horncerſkej haſhy 18.

Schulerjo

dostanu dobru penſiju psches
Gustava Heinku w mukowej psche-
dawařni pschi ſitnych wikach.

Wuzobnik ſo ptya.
K jutram abo poſdžiſho hólza
jako wuzobnika do ſwojich kolonia-
tworowych klamow ptyam.

Carl Noack
na ſitnej haſhy w Budyschinje.

Roswueženje ſa mlode holzy.

1. haprleje ſo nowe roswueženje
ſapoczenje ſa pschirę ſchato
a ſchicze wſchēje družiny, teho
runja we wſchēm wuschiwanju.
Holzki ſe wſhōw doſtanu penſiju.
Pſchitſtojnoſc a waſchnie dobreho
wobkhadzenja ſo wuzi.

Bertha Bjenadžiz,
pruhowaná wuzerfa
na horncerſkej haſhy 34, I.

Holzy móža ſchwadliſtvo
doſtanu na wuſtnej ſo A. Heinzez
na malej bratrowſkej haſhy 1 po
1 ſhodze.

Spěwanske knihi

herbſte a němſke
w najjednorichich a najwoſeb-
niſchich ſwajſach tunjo porucza
A. Schönke
3 na hauenſteinſkej haſhy 3.

Schulſke torniſtry

rjane twjerde, kožane, čorne, brune,
piſane, derje dželane, porucza
A. Petřík na hauenſteinſkej haſhy 1.

Spěwaſke knihi

herbſte a němſke
po wſchēch placzisnach ſu nanaj-
tunſho doſtač pola J. Nowaka
na ſnutkownej lawſkej haſhy 8.

Suscheny polež

pschi wotewſac̄u 5 puntow po
65 np. ſchirjeny ſwinjazy tuſ
punt po 70 np. porucza rēſnik
Müller pschi lawſkich wrotach.

Durthoffſke ſuſhe droždze

po puntach a po waſy porucza
Oskar Fuchs pod bórklinom 3.

Sa ratarjow

ſkotu ſu ſol
w měchach po 50 a 100 kl. ma-
wulki ſklad a porucza tunjo

Otto Engert

en gros drogowe klamy en détail.

Gen a dželo

kupuje po kóžej dželbje
powijsařni ſa Juliusz Mehla
w Budyschinje.

Heinrich Lange

11 pschi ſitnych wikach 11
porucza ſwoj ſklad hotových
kožuchow a wſchēch družinow kožow
dobročinemu wobledžbowanju.

Kožuchi ſo po měre ruci a
tunjo ſefci a ſo tež wuſorędža.

Howjase, konjaze,

čelaze a wowcze kože ſo tež
wowcze wolumu pschego po naj-
wyspach placzisnach kupuje

Heinrich Lange

pschi ſitnych wikach njedaloko
herbskej katholskej zyrkwe.

Howjasu kožu, čelaze kože

kaž wſchē druhé kože po najwyspach
placzisnach kupuje

Heinrich Lange

pschi herbskej katholskej zyrkwe.

"Serbske Nowiny" wudawaaja so kózdu sobotu. — Stwórtlétne predpłata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi "Serb. Now." (na rózku zwonczeje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, pfać so wot małego rynka 10 np. a maja so štwórtk hać do 7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawar Marko Smoler.
Číse Smoler jec knihičišćeńje w mačiennym domie w Budyšinie.

Číslo 12.

Sobotu 23. měrca 1895.

Lětnik 54.

 Czeſczeni wotebjerarje **Serbskich Nowin**, kotsiž chzedza ſa nje na **2. ſihtwórtlěto 1895** do předka placzic, njech nětko **80 np.** w wudawańi Serbskich Nowin wotedadža. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny psches **póst** pschi-njeſcz dadža, njech tola njeſapomuňa, ſebi je tam bórzy ſtaſac̄. Na ſihtwórtlěto ſaplačci ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a prusſich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khězorſtwa **1 hriwna**, ſi pschinjeſzenjom do domu **1 hriwna 15 np.** — Serbske Nowiny ſi pschiſlohu **Serbski Hospodař** placza na póstach **1 hriwna 25 np.**, ſi pschinjeſzenjom do domu **1 hriwna 40 np.** — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „**Pomhaj Boh**“ na póstce ſtaſac̄.

Swētne podawki.

Němſke khězorſtvo. Namjet, ſo by ſo wukowanſte wucžinjenje Argentinskej wupowiedźi, kotaž němſke wiki ſi hromadami tuncjeje pscheñy ſafhypa, je khězorſtowý ſejm jenej komiſiji ſi roſpominanju pschiſlokaſat. Štejneſteſtvo ſo tutemu namjetej pscheñiwa: statuy ſekretar ſi Marschall je w khězorſtowym ſejmje praſit, ſo je ſtnejefteſtvo roſkudžene, wobſamknjene wukowanſte wucžinjeua frueče džeržec ſwjaſtowa rada drje ſo ſi namjetom hſečce ſaberała njeje, tola hdyž knjes ſi Marschall měni, ſo ſo njeſodži wupowiedźic, je to tak wjele, kaž ſo by ſwjaſtowa rada to ſama praſila.

Pschi wuradženju wo pjeniežnych žadaukach ſa ministerſtvo ſwokownych naležnoſezom ſo tež na to ſtoržesche, ſo němſke ſtnejefteſtvo Grichisku njeniſtuke, ſo by ta mějczelam grichiskich statnych papjerow polniu dańi wuplačzila. Statuy ſekretar ſi Marschall mějeſte tele ſtoržby ſo prawe wotwali paſt uajwjetſchu winu na wěričelow Grichiskeje, kotsiž ſu ſo ſi wykolej danju ſaſlepieč dali, njeveſte grichiske statne papjery ſupowac̄. — Druhe wuradžowanje póstoweho etata je ſo ſi wobſamknjeniom ſtöncžilo, ſo ma komiſija ſi nowa roſpominac̄, hacž ma ſo liſtonoſcherjam mſda poſyjchic̄. Dale komiſija je ſo nětko roſkudžila, ſo ma mſda w pschichodnym lęče njeſchémjenja wostac̄, tola ſo dyrbí ſo ſtnejefteſtvo napominač, ſo by ſebi ſa liſtonoſcherjow, kotsiž maja uajnizſchu mſdu, wěſtu ſumu pschiſwolic̄ dało. Pschi pschichodnym poſtajeniu póstoweho etata dyrbí ſo mſda liſtonoſcherjow, kotaž nětfolc hacž do 900 hriwnow doſaha, na 1000 hriwnow poſyjchic̄.

— Khězorowý măbdschi ſyu, prynz Joachim, je czeſko na ſahorjenje czeſtewow ſkhoril. Khoreho ſyma tſchaſe, wón mało ſpi a ma druhy ſylné bołoſeže ſnjeſcz.

— Na městno hrabje Stollberga-Wernigerode, kotaž je ſtatnu ſlužbu ſložic̄ dyrbjal, dokelž je pschi wudoſpołniſazych khězorſtowých němſkich wobſbach njeſawno ſlužbi, ſo budže ſa Kanižowý namjet hložowac̄, je khězor Wylem ſyna wječha Biſmarka, hrabju Wylema ſi Biſmarka, ſa wychſchego preſidenta raiſcheje prusſkeje provinzy pomjenował.

— Pschi wukałanſkej khězorſtwoſzejmiskej wólje w Eſchwegſko-Schmalkaldenskim wokrjeſu ſu antiſemita fararja ſtrauta ſi 9845 hložami wuſwolili. Sozialdemokrat Huhn je 6726 hložow doſtał.

— Wychſchi wohnjoſtrojerjo, kotaž ſu dla jich njeſchiſtojneho ſadžerzenja w Barlinſkej wohnjoſtrojerſkej ſchuli w Barlinje ſajeli a w Spandawje ſažudžili, czeſnemu pschichodej na pscheczu du. Schyryjo ſi nich, kotsiž jenemu Barlinſkemu garde-artilleriſkemu regimente pschiſluschaſhu, ſu ſo ſchecznjedželske jaſtowe ſtoſtanje

wotpokučiwiſchi ſi ſwojemu regimentej wrózili. Tam je jim regimentowy komandér wojſewiš, ſo regiment khostanyh podwyskiſlow trjebač ſnjemóže a ſo ſo teho dla ſi aktívneho wojeſtſkeho ſwiaſta puſcheža.

— Offizeram a mužtivam Barlinſkeje garniſony je ſo w noviſkim čaſku ſakſalo, w dróhach ſmutskowneho města ſuriež. Wina na teſle ſakſau je njerodne ſtroujenje, kotrež je ſo khězorej a ſobuſtawam khězorweje ſwójby wopofaſalo. Podobne ſakſajne furjenja ſu ſo ſyła čaſežiſho w měſtnach wudale, w kotažy běſche khězor ſa čaſh manevrow kvarter měl.

— Pschi pschedsteſtazym 80lětnym narodnym dnju wječha Biſmarka budža mniohe němſke města tutemu ſbože pschež a ſi jeho czeſcji ſwiedženje wuſhotowac̄. Tež w jaſtupjeſtſtve města Barlina běchu namjet ſtajli, ſo by Barlin bwyſchego khězorſtoweho kanzlera ſi poſtrowom poczeſcził. W Barlinſkim měſtchzanſkim jaſtupjeſtſtve paſt, kotrež ſi wjeſtſkeho džela ſe ſwobodomyſlňich a ſozialdemokratow wobſteji, ſu wjeſtſej Biſmarkej poſtrow ſi jeho narodninam ſapowiedžili. W narodomyſlňich němſkich nowinach je ſo ſi tuthym wobſamknjeniom wulfi poſhorski ſbudižil.

— W Muichowje je ſwobodny knjes ſe Schorlemer-Alſt, ſnaty zentrumſki politik, wumrjet. Wſchitke politiske ſtrony jeho ſmjerz jenak wobžaruja, konſervativna ſnano bôle, hacž zentrumſta; pschetož Schorlemer-Alſt, ſemjan kaž byc̄ dyrbí, njeje ſenje, tež niz w kulturnym wojowanju, narodnu myſzl ſaprel. Khězor Wylem je jeho ſavostajenym ſwoju ſobuželniwoſc̄ i telegramom wuprajil.

— Statna rada je ſihtwórk ſwoje poſzedgeńja wobſamka. Kanižowý namjet, wo kotaž ſe wona w pschedpoſlednim poſzedgeńju wuradžowala, je wona ſačižbla. Wona je ſa njemóže ſpōſnała, ſo by ſtat ſupowanie a pschedawanje ſi pschiſlūſhnoſežu pschedewſal, ſo pschi tym wobméri, kelfo ſitia wobyldeſtvo ſi ſežiwiſenju trjeba. Hdyž je ſi tym nadawt ſjenocženy, najwažniſchu a najpoſtſtitkowym ſyrobu wobſebje khězorſtwa dróždho pschedatowac̄, hacž ju ſtat ſupuje, dyrbí ſo w ſozialnoſpolitiſkim naſtupanju w tym jara ſwažliwe poſtupanje namaſac̄. Šawjedženje ſtatneho ſitoweho monopola by ſi pschižinu najwjetſtich a najbóle hanjazych ſežiwanjow bylo, ſi cžimž by ſtatne ſiwiſenje czežto ſchfodowalo. Tež ſo njemóže myſzl wotpoſaſc̄, ſo byc̄ ſu tež rjemiſzbla wot ſtata ſadale, ſo by jim pláceſtih ſa jich wudželki poſyjchil a ſwěſcžil. Štöncžne dže ſtatny ſitowym monopol pschedzivo wobſamknjenym wukowanſkim wucžinjenjam. Statna rada ſo nadžiia, ſo je móžno, ratarſtrowu nuſu pomjeniſtice ſe ſamjeſowanjom brzoweweje ſpekuſnizje, ſe ſaſoženjom ſitowym ſkładow, ſi poſloženjom pschedawanja ratarſtich wupłodow, ſi potuſtſenjom ſteleſtiſtich tarifow, ſi pschemenjeniom zoſtroweho a paſenzoweho dawka a ſtöncžne ſe ſawjedženjom dwójneje, to je ſlotoweje a ſlebroweje měny (Währung) město nětčiſtheje ſlotoweje měny. — Nětko ma hſečce khězorſtowý ſejm w Kanižowym namjeſte jednač. Hdy by tež khězorſtowý ſejm namjet pschijal, dha by jón tola ſwjaſtowa rada ſačižbla. W tu ſhwili ſo hſečce ratarſo nadžec̄ njemóža, ſo ſo jim ſe ſtatnym ſitowym monopolem jich ſrudne hoſpodařſke wobſtejnje poſleſcha.

Španiſka. Hijo tydžen dolho je ſchpaniſka bjes ministerſtwa. Ministrojo ſu njedželu wotſtupili dla njewiſtinoſezom, kotrež ſu ſebi mădži offižerojo w Mladičje dopuſtſežili. Tucež ſu ſo do redakziije nowin „El Refumen“ dali, tam redaktorow ſtridowali a nadobu roſbili, dokaž běchu mjenowane nowiny naſtawki wo-

čejščezale, w kotrymž so praji, so žu młodži offizerojo s mało sa-
horjenjom do Kuby, hdyž je ſbez kudýrů, ſchli, a so jím kralo-
kwerne ſmyſlenje pobrachuje. Tele naſylnoſeže ſo w hóřschej měrje
woſpetowachu pschečzímo „Resumenej“, kaž tež pschečzímo novinam
„El Globo“ a „Heraldo“ kotrež běchu wobwinowanja „Resumena“
wocíſčezale a jim pschihloſhovale. Novinu ſo pola knježerſtva
dla tychle nadpadow wobčežowanachu. W ministerſtwowej radze,
kotraž ſo teho dla powoła, wójnski minister offizerow, kotsiž běchu
ſo pschi njeměrach wobdželili, ſakitowasche, město ſo by jich, kaž to
druhý ministerjo žadachu, ſaciež a poſtoſtačž dal. Dokelž ſo tež
kralowa-knježerka komdžesche, offizerow dla jich wólnosčow naſhwarcz,
ministerſtwa wotſtupi. Ministerſtrowy pschedzhyda Sagasta kralowej-
knježetzy wojewi, ſo žane parlamentariske knježerſtvo móžne njeje,
jeli ſo ſměža offizerovo njeſtoſti prawa nowin ſazpivacž.
Wſchě politiske ſtrony Sagastu w jeho ſadžerzenju podpjeraja, a
teho dla tež žadyn wjedník druhich politiskej ſtronow njeje ſa
to dobyčž dal, ſo by nowe ministerſtvo tworil. Kralowa je teho
dla wjedženje knježerſtva marshalej Martinezej Campoſej pschedzo-
dala. Tón je ſe wſchě rafnoſežu porjad ſaſo poſtaſil a je offizeram
ſakasal, ſo, jeli ſo to ſlužba nježada, na měchžežanskich dróhach
poſtaſacž.

— Kaž hižo pschi prijedavých ſběžfach na ſchpaniſkej ſupje
Kubje, tak tež ton ras ſběžkarjo ſwoju wójnsku potřebu ſ amerikans-
kich polnoužnych ſjenocženych ſtatow dostawaja. Schpaniſke wójnske
lóže teho dla fedžblivje ſtražuju, ſo bychu amerikanske lóže, kotrež
ſběžkarjam brón pſchivožuju, ſadžeržale. Do jeneje tajſeje lóže,
kotraž 24 000 tſelbow ſ ſběžkarjam wjeſeſche, ſu Schpaniſzy ſ kanon-
ami třeſeli a ju nuſowali, pschi brjochy Kubaskej ſupy wuežek pytačž,
hdyž ſu ſo jeje mozowali. Knježerſtvo ſjenocženych ſtatow je drie
ſo pola ſchpaniſkeho knježerſtva tuteho podawka dla wobčežowanalo,
tola hacž dotal požledniſche ſa nuſne mělo njeje, ſo ſamolvičz.
Schpaniſka ma njedwělnie polne prawo, tym wobaracž, kotsiž ſběžka-
rjow pschečzímo Schpaniſkej ſ wójnskej potřebu ſaſtaraja.

Ajſta. China, na morju a na kraju wot ſapaniſkych ſbita, je
ſkonečnje ſwoju naſdatoſež a hordoež pſchewinyla a ſapaniſku wo-
mér proſhyla. Chineſti městokral Li-Hung-Čang je ſo do ſapaniſkej
podał, ſo by tam w měſeče ſimonofeti ſ ſapaniſkim knježer-
ſtowm wo mér jednał. Žapaniſke wójſko mjes tym pschezo bliže
k chineſkemu hlownemu městu Pekingej czechne a drie do njeho
priy facžehnje, dyžli ſo ſapaniſko-chineſki mér wobſamnije.

Pschevōſnath.

(Povjedańčko ſe živjenja.)

„Ja džé wěm, ſo ničo wjazy hódní njeſhym ... Pschivuſni
ſo wjazy wo mnje njeſtaraja ... Dženža w noži ſhym wſchitko
dopſchěral a waſh bratr dyrbji mje ſe ſhivnoſeže tu w domje wob-
khowacž ... Ale ja ſhym tola hiſcheže mlody a njetřebam hiſcheže
wſchěje nadžije ſhubicž ... jeno hdy byſcheže wý mje lubo měcž
chyla.“

Tak ręčeſche mlody muž ſ Elejonorje.

„Waſh, tajſehole piežka a hracžka, kiž žaneho ſlamaneho
pjenjeſka nima, dyrbju ſebi ja bracž?“ wotmolwi Elejonora
ſměromnje.

Mlody muž ſtupe mijelčo do wokna, pschetož tute poroſi běchu
zyle ſprawne. Holza pschiblizi ſo k njemu, ſloži ſwoju ruku jemu
na ruku a woprascha ſo:

„Shto byſcheže wý mi ſ woli ſežinili?“

Wón ſo dživavo na nju poſladny.

„Byſcheže mi wý dowolili, ſo bych wáž na ſeſte puće do-
wiedla?“ poſtracžowasche wóna. „Byſcheže wý ſendželsku wopuſtečili
a w Australiji nowe živjenje ſapocželi?“

„S tobū?“ prasheſe ſo wón.

Wóna ſo ſacžerženi, ale ſebra ſo a wotmolwi kħutnje: „So
mu ... jeli ſo chzeče ſo muu wotſal woteńč.“

„Ty masch mje lubo?“ ſawola wón.

„Haj, mam cze lubo a ſhym cze pschezo lubo měla.“

S tuthym ſlowom bě wóna ſwój doňt ſ doňtom tuteho mlodeho
muža ſjednočila, runjež wulfi ſtrach do čažha widželše. Wóna
lubowasche Damiana wérnje a wjedžesche, ſo móžne jeho jeno
w mandželſtwje wot hrožazeho bjesdona wumožicž, pschetož
wóna njemějeſche jeho hiſcheže ja ſhubjeneho člowjeka, kaž jeho
pschivuſni, ale namaka hiſcheže pschezo njeſto dobrych ſtronow na
nim, ſhtož jeje nadžiju poſhylnjeſche.

S kħutnym woblicžom kħuchasche na jeho kħubjenje, ſo chze

ſo poſepſhieč, na jeho wuſnačja, do kotrychž ſo ſlowa radoſeže
nad namakantym ſvožu měchadu.

„Wophtam ſwojeho bratra“, rjeſtý Damian. „Wón drje je
jara hordy a ma mje jeno ſa ſhubjencho člowjeka, ale chzu ſo
ponižieč, ſo bych ſebi wot njeho njeſto ſtow puntow wuproſhyl,
kotrež mi wěſe dati, ſo by mje wotbyl. Chzu wupucžowacž!“

Alle Elejonora bě pschečzímo temu.

„To njeje nuſne“, rjeſtý wóna, „mam ſama džežacž ſtow
puntow a to budže ſ ſapocžatfej dožahacž.“

Wóna měnjeſche tež, ſo ſhme wón ſwojeho bratra halle potom
wophtacž, hdyž budže jej uérwanje nim, kotrež džé mohlo bórsy
byč, pschetož čim ſhadiſnich mohla jeho wumoz.

Hodžini ſo roſmoſliwſchi dyrbjeſche Elejonora ſa hoſpodač-
ſtowm hladacž, a Damian wóſta tam ſham, a cžinjeſche ſebi
w myſklach wſchelake wobraſy wo pschichodže.

Perzy Damian bě ſo pschi hracž ſeſnal ſ Fordom, bratrom
ſwojeje njewjesty, a na jeho pschedroſchenje bě jeho wophtal. Na
tute wajchnje ſpóſna wón Elejonoru. S njeſbožowym hněwom
bě Damian bórsy wſchitko pschihadžil a netko běſche bjeſe wſchě
frédkow. A w tuthym wokomiku namoſwiesche ſo jemu ta holicžka
ſhama wot ſo ſa njewjestu; to bě ſbož ſa njeho, dokelž wón
wjedžesche, ſo móžne jeno wóna jeho wumoz.

Duž wotmyžli ſebi, ſo chze ſo hnydom ſ Elejonom ſwérwacž
dacz, runjež wón wjedžesche, ſo jeho bratr, lord Kelſton, hordy
ſemjan, ſo tajſej žentwu ſpokojom njebudž, dokelž bě njewjesti jeno
ſe wſchědneho měchžežanskich ſhempſchindženja a žana ſemjanka nje-
běſche; tola nadžijsche ſo, ſo wón jemu njeſto ſtow puntow dati,
ſo njetrjebal ſo maleho wěna ſwojeje žony pschimacž.

S tuthym myſklow wutorze jeho Ford, kiž jemu ruku ſticeſche.

„Dobre ranje, Damiane, rjeſtý mlody muž, „je či ſlepje? ...
To bě najſprawniſche, waſ ſhamy wostajicž.“

„Džakuju ſo“, wotmolwi tón ſ krótká.

To bě ſla náz ſa waſ ... Talbot tola ſtajnje dobywa.“

„Shto ſhym tebi dožný?“

„75 puntow ... Chzeſch mi wopřimo na to dacž?“

Damian bě ſo tým ſpokojom, tola dwělowasche, hacž bankownik
jeho wopřizma pschiphóſnaje.

„To tak tež wěm“, wotmolwi Ford, ſo ſhmejo, „ſazortowach
jeno. Snaju twoje wobſtejenja a chzu či ſto ſtow puntow požejicž, na
čaž mōžesch mi dožný ſt wuſtajicž.“

To prajo, wučžež Ford njeſto bankowych notow ſ moſchňe
a pschihum je ſwojemu hoſejej. Damian nočyſche jich najprjedy
pschijecž, potom pschimacž ſa nimi, ſo nadžijejo, ſo mohlo tutón
doh ſo požečonku wot ſwojeho bratra ſaplaſcječ.

„Hdyž je Elejonora?“ prasheſe ſo Ford.

„Mi ſo ſda, ſo je horje ſchla.“

„Dyrbu ſo njeju pořečecž ... Je tole dženžniſcha nowina?“
wotmolwi Damian, wša nowinu a wotcādze.

„Shto ſobru pořejeſ ſoſtal“, ſawola wón, to mje jara
wježeli ... Pscheju wamaj wjele ſboža.“

„Džakuju ſo!“ wotmolwi Damian. „Lubju, ſo chzu khmañſchi
člowjek byč.“

„To či wěrju, teho dla ſhym tež ſa waju ſwérwanje. Chzetaj
ſo po tajſim hnydom ſwérwacž dacž?“

„Dokelž chze mje, khudeho a ſaſtorčeneho, Elejonora mēcž,
byč njewjedžal, na čo dyrbjal čzakacž. Kaž njeroſomny ſhym
byč?“

„Nó, w mandželſtwje mōžesch ſwoje brachi ſaſo napravieč.
Elejonora ma njeſto pjenies, kaž tý wěſch. Ty mōžesch po tajſim
do Australije wučžahnycž.“

Damian njemožesche wopſchimacž, čežho dla chžiſche Ford tak
ſpěchňe, ſo by jeho ſotra tak njewěſtemu mužej, kaſkž wón bě,
pschivuſana byla.

„Čežho dla chžiſche Elejonoru tak rucež wotbýč?“

„Dokelž ſhym njevoſitajný člowjek a dokelž je mi to wob-
ežne, ſo dyrbju ſwojej ſotje měſtro wobſtaracž“, wotmolwi Ford.

„Po tajſim, hdy chzetaj ſo ſwérwacž dacž?“

„To chzu ſebi ſo Elejonoru wučžinicž“, wotmolwi Damian
kħutnje.

„Dobre! Alle dokelž njehaſch wjele harj čžinieč, dha mōžesch
džé ſo hnydom ... jutſje ſwérwacž dacž.“

W tym wokomiku pschihudže Elejonora nauts a bratr wostaji
nawoženju a njewjestu ſhamju. Damian jej ſdželi, ſo ſebi jeje
bratr pscheje, ſo by hižo naſajtra wérwanje bylo. Elejonorje bě
to prawje. Wucžinjeſtaſ ſebi po tajſim, ſo chzetaj ſo ſchtwórtk

świerowacę dacę, jo chętaj něchto cęstich dñjow w mórskich kąpielach
psiebrycz, potom żo do Londona wróćięż, jo býsztaj na to hnydom
żo na wuczebnieneje pschihotowaloj.

(Skicenje psychichodije.)

Ze Serbow.

Š Budyschyna. Wszechę pośpythy, skótnie wifki w Budyschinje sażo wožniweč, ſu podarimo byle. Woſthad na nich je čim dale, čim ſlabſchi. Niedźiwiaſzy teho mēſčzanska rada skótnym wilam do zyla ſparneč nochze dač; duž budzą ſuo ſzobotu 30. měrza ſažo skótnie wifki w Budyschinje woſthywac̄.

— Saňdžemu žobotu raso je nahle hamtskí hejtman tajný kniežerstvový radicel kň. Š. Š. Bezschwitz wumrjel. Semrjety bě dvaj dnej na křípu (influenz) sfhoril. Žako řežebrov tejele khorově jeho Boža rucečka sja. Njebocžickeho nahla žmijercz mjes jeho ſtvořinkami, ſotrymž bě wón fruty, ale prawy a derje měnjažy pſchedstajeny, taž tež mjes wobydlerstvom pouſchitkovne dželbracze ſbudzuje. Khudzi a potřebni ſ nim dobrocžela ſhubja, fotryž, napjelnjeny ſ khejčizianskej luboſczu k bližštemu, nisu ſwojich žobu-člowiekow položicž pytaſche, taž daloko hacž to jeho ſaſtojinstvo domoli.

— Wobydlerjo Budyschina ſo ſaídženu předu wječor w 9 hodžinach ſe iſtòrmowanjom naſtrójichu. W kólini drogujíta Engerta ſo paleſche. Ženemu wučobníké bě ſo tam petrolejová lampa povaſila a wulkuſejem petrolej bě ſo ſapalil. Płomjo ſo bórſy na někotre firniſzowe ſudy wupschestrje. Hač rumje Engertez ludžo hnydom pschibęzachu, woheń haſthecz, dha bě tola strach wulki, jo ſo móń wulkeho tworoweho składa popadnje. Duž dachu wohnjuwu woboru na pomoz wołacż. Prýdy paſt hač ta pschithwata, bě móžno bylo, płomjo ſalecz.

— Pońdżelu w nozy ſu ſchulſkeho hólza, po měſtečanſkých hařach dundazeho, ſajeli. Na polizajſtvo dowieděny, wón prají, ſo je byn ſchewſkeho miſchtra Tocka w Bifkopizach. Dokelž bě něſchto ſvoral, bě ho ſafkužených pukow bojal a teho dla do dalo- keho ſweta ſchol. Raſajtra rano je polizija hólza ſažo k jeho starſchinaj dowjesez dala.

— Hoſężo, w tudomnej restawraziji „k ſłotemu hodlerzej” ſzedźazy, że wóndano njemało naſtrózichu, hdyż na dobo ſchleńczane czrjopę i wrjetotom do hoſęženſteje iſtwy ſleczichu a że i wołnom nuteſ wulka konjaſa hłowa fuſe. Konjej, do piwowejho woſa męſchęžanskeho piwańnika Łetarja japschehnjenaj, ktraſz pſched hoſęženjom ſtejeſchtaj, běſchtaj že ujeſnateje pſchiczym dla ſpłoschiloj. Dokelž běſchtej woſowej ſadnjej kole twjerde ſaſpinjenej, běſchtaj że konjej mohloj jenož na bok ſwinycz. Pſchi tym bě podzobník do woſna pražmyl, mjes tym ſo bě brōſnik i ſemi padnył a ſebi pſchi tym paſzy roſtorhnył. Giewaſcheje ſchkoły že ſtało ujeſe.

— Šanđenu žobotu ſo kon, Vorſchiftkemu ryczeřifublerzej Žimmermannej kluschažy, na połnožnej droſy ſploſchi. Snjemdrjene ſtočzo, kotrež bě do lohkeho woſa ſapicheckejene, ſtoku po ſerbſtich hrjebjach na žitne wifi czerjeſche. Tu budžiſche wone w runej mierje do wulfich woſnow Měrſtež drogownie ſahnalo, njebudžiſche-li na ſbože jene woſowe foſo do jeueho druheho woſa ſaložilo. Psihi tym ſo woſ ſwročzi, pohończ i njeho na pleſtr ſlečzi, a tež kon ſo ſemí wali. Nahly pad pak ani po hończej, ani konjej ničzo ſwadžil njeje; jenož woſ je ſo mało wobſchkožil. — Bóři po tymle podawku i dwora Thomaſkez restawraziſe konjej, Čeſtſkečanfku mu ſublerzej Pjechej kluschažej, wuhnajſtaj. Na woſu, do kotrehož běſtchtaj ſapicheckenaj, dve žónſkej ſedžeschtej. Konjej, kotrejuž nichťo na wuſdze njemějeſche, i njemdrym khatkom na městno psichi-hnaſtaj, hdež ſo kobele, kvaſle a druha hoſpodarſka nadoba žobotny džený pſchedawaja. Tu jeju na ſbože jedyn muž ſdžerža a ſměrowa. Žónſkej na woſu, kotrež běſtchtaj ſmjeritný ſtrach pſchetrálej, tónle podawku bóři ujeſavomnите.

— Psiches výživoří žněh, ktorýž je nimale zlyše schtvrčeléto pola a ľuť psichtrvával, so para, se ſemje ſtupeža, njeje psichedobycz mohla. To je ſi psichčinu bylo, so je pod žněhovym psichtrvom pléšnawz naſtaſ. Po roſtaczu žněha won kaž běla pavčina ſemju psichtrvovache. Rožki žu pod nim ſi džela do zlyla ſhnile. Duž je deſchczit, ktorýž je ſandžený thdžení panhl a ſchťodných pléšnawz ſuvorovkomol volam a ľuſtanu iara ſvomožným hyl.

— **Wo matz.** Matka je, kaž je žo hížo prajilo, najważnišče býče w ludstwje (kolcžu), dokelž wona wóchę jejka lehnje abo naczískeje, a dokelž je we prawym ludstwje jenož jena matka. Wychu w jenym ludstwje wójazore wo płodżene matti býle, shto by potom wo to býlo, hdы by žo jena tež shubila? Jenie injeby žo potom w pežolniży

kołcz bjes matki aby wotmaczeniu kołcz nadajeſhol, czechuſ ſo koždy pežołar wožebje w ſymje boji. Hdyž ſo matka w ſymje ſ ludſtwa ſhubi, dha je ſ wjetſcha zyple ludſtwo ſhubjene, kiba ſo je ſhebi pežołar něſajku matku na narunanie (ſ referuje) ſhował a ſo jemu poradži, ju wotmaczeuemu kołcej pſchijadžicž. Dokelž pežoły wažnoſež matki ſnaja, dha jej tež wſchu móžnu fedžblinoſež wopokaſuju. Wožebje pſchewodžea ju młode pežoły wſchudże a ſtajnie w kołczu. Hdyž ſo matka ſhubi, dha može to pežołar bórſy pýtnyč. Lud póčnje njeměrny bycž, běha ſtwſtnje po kołczu a pſched kołczom. Tole wobkedažbowacž je wožebje wažne w naleczu. Wobkedažbui pežoły w naleczu pſchi prěnich wulětowanjach: hdyž wjetſely hlož ſanjeſbu, hdyž ſpěchmje ſ džereli khwataja a naměſče ſpěchmje wotlečza a hdyž tež ſwój dom kruče ſakituja, hdyž ſo do njeho dacž ſpytaſch, dha móžesč nimale wěſty bycž, ſo je kołcz w rjedze, ſo ma matku. Hdyž paſ njeměrnje po kołczu běhaja, wotlětuja a ſo naměſče ſažo bžnu a ſ nowa pýtajo po kołczu běhaja a wjeſtoh hlož njeſanotcha, tam je nimale wěſte, ſo je ſo matka ſhubila. Tón kołcz pſchehladaj khetſje a pomhaj jemu, kaž budu tebie poſdžiſho wucziež.

Hafle pschi dalschim roswiwanju a wudospolijenju živjenja žo matzyno roswiwanje živjenja a pežoline roswiwanje živjenja dželitej. Matzyn cjerib wupětoni žo w matwischę. Matwischę je panča, kotorž pežoli preči njetvarja, taž wšče druhe panči, ale wobrocza ju na dno kłeča, taž ſo wona dele wižy, podobna žoldzam. Tute matwischę ſu dwójzy, haj trójzy wjetſche na rumje a tolſche na wóſku, dyžli druhe panči a wot wonka ſ wjetſcha rjenje wudebjene. Tež ſ tutych toſtich ſeženow móžesč ſpōſnacž, ſo ſu pežoli wažnoſcz matti ſa zyłe ludſtwo derje ſpōmali. Cžim toſtiche ſu ſežen ſkolebki, cžim bôle je ſtworjeničko, kotrež ma ſo w njej wukublačž, psched wobhichdowanjom kryte. Matwischę nadenidzeſch ſ wjetſcha na kromach, poředſcho wo ſkriedž płaſtom. Maſi ludſtwo myſble, młode matki wupětonicž, dha matwischę ſaloža podobne malym noſaſchкам abo ſpōdnicěſcam. Stara matka, kotoraz ſo hiſtche w ludſtwo nadenidze, nacžiſtuje tute noſaſchki ſe žbriſkim nacžiſkom abo jeſkami. Sa 3 dny wulahnu ſo cjeriwki. Zeli ſo je doſež czoſlohy w hnědze a nadosež zyrobý, dha ma tutón cjeriwik jenož krotke živjenje: 5 abo 6 dnjow. Sa tón cžaſ ſe ſo matwischę wot pežolow podlěſchiło a wutwarilo a cjeriwik je ſo ſa zyły cžaſ wot pežolow ſ zyrobú derje ſaſtaral. Nětko ſaſtaraja pežoli ſwojeho cjeriwka a lubuſčka hiſtche ras ſ lepſchej zyrobú — ſ lepſchej hacž ion pežoljažy cjeriw doſtawa. Ze to doſpoluje pschetwata zyroba, mjes tym ſo pežoljažy cjeriw ſwoju zyrobú wot 4. dnja ſam ſ mjeđom naměſhanu doſtawa. Hafle hdyž je ſo matzyn cjeriwik ſ tamnej zyrobú taž bohače ſaſtaral, ſo woprandže w njej płową, ſ wjetſcha 9. džen, jara poředko hido 8. džen, wot nacžiſtanja ſem liczeny, pežoli matwischę ſakryja abo ſaſhpunduja. Nětko ſtawa ſo ſniutska matwischę pschemenjenje: matzyn cjeriwik pschemenjenia ſo do doſpolije hotoweje matti, kotoraz ſ wjetſcha 17. džen po nacžiſtanju kryw matwischę koło wokoło wot nufka wotkuſa a potom taž wěko na tobakowej trubzy wotſbehnje a ſe ſwojim kolebki ſe ſwojimi nôžkami wuleſin.

Zeli so pak je što matka na dobo shubila, dha pschetwarja pečožljaze panti s čeřewkami abo s nacžiskom do matviščezow. Matka što potom runje tak wupešttoni, kaž šym předy powjedal. Po tym pak, hacž ſu ſebi pečožly ſtarſche abo málodſche čeřewki abo nacžiski k wupešttonjenju matki wuſwolili, wulehniſe što matka předy abo poſdžiſcho, wot 10. hacž do 18. dnia. Tole ſebi ſpomjatkuſ! Hdyž ſam matviščę naſtajiſch, wo čimž tebje poſdžiſcho powuču, dyrbliſch to wjedzečež. Po tym, kaž ſu pečožly ſebi čeřewki wuſwolili, je tež matka lepſcha abo hubjeničha. Matki, kotrež hižo 10. dzeń ſo wulahnu, ſu i wjetſha najnjehódnishe ſa pečožlarjenje. A tola wulahnu ſebi pečožly, hdyž moža ſam po ſwojej woli wuſwolecž, ſi wjetſha ſahe matki, po taſtum tajke, kotrež ſu ſa pečožlarjenje mjenje hódne. Kaf to? Bone ſnaja wažnoſč matki ſa ludſtwo a teho dla chzedža ſo tak thětſje, hacž jenož možno, ſi nowej matku ſastaracž, hdyž je tež mjenje wubjerna.

Matwijszcza s' pečołiązych pankow pschetwjarjene, twarja pečoły jenož, hdźż ſu matku ſhubili, tamne matwijszczo, do kotrehož je

matka nacjiskowała, pak potom, hdyz chzedza so rojic, drugdy tez, hdyz chzedza staru matku wotbyc, kotaż k dzierżeniu ludstwa wjazy dość hōdna njeje.

— Dla żalożenja pjerinu plahowazeho wotrjada towarzystwa żerbickich burów budze so njedzelu 7. aprile w Gudzis hosczenzu shromadzisna wotbywac. W njej budze so wożebje wo jawiedżenju italskich thaponow jednac. Zeli so so na dobo 100 tajtich thaponow skasa, budze mózno, jeneho hido sa 2 hrivnie abo hische tuńsko skasajce wotedac.

Se Semiz. Sañdżenu brjedu je žebi w jenej tudomnej skale skalac Schūza je Ssemichowa pschi džele nohu ūlamal.

S Bułez. Tudomnemu żiwnośczerzej Wujanzej je sañdżenu brjedu rano jedny dundak i wobydlenja jedyn żonjazy pjesl a wulku kolbażu frany. Już bę žebi k pakoszczemu thwilku šladał, w kotrejż bęschtej Wujanzowa mandżelska a šlužobna do kruwaénje woteschlej. Pjenesz na sboże namakał njeje, hacż runje je schlerczany thamor sa nimi pschejedźil. Dokelż so paduchstwa hnydom do hladachu, so Wujanz je kwojim czeladnikom hnydom sa paduchom puschezi. Na dróz blisko Kubischiz jeho doszczehnyschtaj a pschianyschtaj. Zandarm, kotreñiž pakostnika pschepodaschtaj, jeho hnydom do Budyschina wotwiedże.

S Radworyja. Nasch farssi administrator knies Žur so w blízchim čażu do Dražđan pschehadzi. Na jeho městno je so knies kapłan Wježela, kiz je w tu thwilu w Wostrowzu, postajil.

Se Saręčza. Nasch nętčijici wuczeń, knies Scholta, naž jutry wopušczi; jeho su na wuczeńske město do Dražđan powołali.

S Palowa. Jedyn s najzwierńszych żobustawow „Macicy Serbskeje“ knies farat Jencz, je piatk 15. märza po dleščej khoroseži kwoj semski běh dokonjal. Poñdżelu su jeho čjelne powostanki na Palowiskim poħrjebnischem khowali. Njeboczicžki je so wo spiszanje żerbickich staršinow a żalożenie a wudošpolnjenje Macižczeje knihownie wulke ſałkužby dobył. „Macica Serbska“ bę teho dla, so by njeboczicžkemu ūnamjo kwojeje džakownoſće wopotkała, k poħrjebej deputaziju wotpóžała, kotaż pschi fashežu wulku palmu, se ſeklu debjenu pschepoda, na kotrejż bę čjatač:

Swojemu dołholetniemu sobustawej, wjelezasłużbnemu wubjerkownikej, wačenemu spisačeji a wustojnemu znajerzej serbskego pismowstwa, knjezej fararzej Jenče w Palowje wumrje 15. džen naletnika 1895 džakowna Maćica Serbska.

Ja sym to horjestawanie a to žiwyenje. Stoż do moje wéri, budze žiwy, hač wón runje wumrje. A stoż je žiwy a wéri do moje, tón nihdy njebudze wumrjeć Swj. Jan. 11. 25. 26. Pódlia teho bę hischežje jena druha palmowa hałosa se széhōwazym żerbistim poħvječenjom widżec:

Dopomjenju ua złoženje wusnjeneho swérneho Serba wysokodostojnego knjeza Karla Augusta Jenča, derjezasłużbueho fararja w Palowje, horliweho wótčinca, pilnego serbskego spisowarja, na dnu jeho khowauja 18. měrca 1895 w přečelské lubosci a swérje poswjećił K. A. Fieller.

O derje Ći, Ty wumóženy!
Twój duch so cęlo wuslekł je;
Wón, k wyssim sfaram pozběhnjeny,
Nětk słodzi mana njebjeske
Tam, hdzež je wéra do Chrysta
Ći Zalem Boži wotankła.

Tu pak so roni sylzow wjèle,
A lubi tyśnje žałosća;
Tež džakomnosć Ći palmy scele,
Wšč duše jima zrudoba,
Hdyž na to mysla, što je wšo
Jim z Twojej smjerću k rowu šlo!

Měj džak za lubosc, spręcelenje,
Džak za wšu swérę wótčinsku;
Čas pomnik njerozmjele ženje,
Kiž Serbjo Tebi stajichu.
Z tym „dobru nōc“, Ty nadobny!
Tam horkach so zas widzimy.

W Božim domje píchedžyda Macicy Serbskeje knies farat dr. Kalich ē żerbiskej ręczu ſałkužby njeboczicžkemu wo żerbiske pízmowstwo, wo Macižczej knihoznju a wo żerbiku predráku konferenzu wusvěho- wasche. Sserbjo ſkonjanemu džakowne wopomnječe sa jeho wótčinse iprožniwe ſtukowanje ſathowaja.

Koho dyrbimy w 5. wjeknym wólkym wotřežu do ſakſkeho krajneho ſejma wuswolice? Trjebamy do druheje ſakſeje komory, po inyžkie konstituzije sa małych ratarjow, rjemježníkow atd. ſałozeneje, burſkeho muža, kiz so k nam džerži a kiz wě tam naše žadanki, bjes teho, so ma wot napšeežiweje ſtrony ruzjy ſwiażanej, ſawnje a ſprawnje i wuspěchom ſaſtuowac. Žadankow a pschezow many wjèle, mjes nimi tajke, kiz interežam wulko- ležomnoſćerjow runje napšeeživo dn. Spominamy na hońwinſki ſakón, fotryž pschežasto male gmejny na hnadi a njehnadi rycer- ſkublerjam pschepodadža. A tajki ſkóřby ſkyschimy ſe ſtrony wobze- džerjow małych pschiléžnych ležomnoſćow na ſchłodu, načinjenu wot džiwimy, na pschisporjenje džiwich faniflow w hrožazej měrje. Tajkim ſkóřbam ma so na ſakónskim puču wotpomhac. Dokelž je nětko rólništvo mało wunježliwe, pschetvaruju mnosi wulko- ležomnoſćerjo ſwoje pola do hatow, to ſmělo pak so jenož tam dowoliež, hdzež su pod wěstymi wobſtejnnoſćemi a wuměnjenjemi wšež ſkóřdne ſežehwki na ſužodne ležomnoſće wusamknijene. Sa to trjebamy ſakón. Nětko hroš nam tež hischež dyrbjenske ſawěſcenje ſkotu. Sa teho, kiz naše wobſtejnnoſće njeſnaje, wěſeje jena na- dobra węžka, dokelž doſtanjem ſkóře padnijene ſtoczo ſarunane. Nasz małych ratarjow wucži pak itare naſhoniſenje, so knježe dworž ſu pschežo byłe a hischež ſu hněda natykowazych khorosežow. Dyrbimy dha my, kiz my ſwoje khore ſkočatko pſelchujemy kaž ſwojego ſwójbneho, ſkłodu ſa knježa ſobu njeſež? Něhdze dyrbja tola k ſarunaju ſkłodu trěbne pjeniſej ſow pschińc. My ſ naſheje ſtrony porucžany rošnnoženje żerbickich burſkich towarzystw, hdzež čjasto w pschednoſchach powuženje doſtanjem, kaž ma so ſkot ſtrouje wotčahmyž a ſaloženie Raiffeisenowych poſkladnizow, ſo, hdyz ſkočzo padnje a dyrbji ſo hnydom druhe do hródze ſtajicž, doſtanjem tam bjes wjeho wulkeho wusčparanja pjeniſej, kiz mó- žemy po něčim ſwotplaežowac, ſktož nam ženje tak cęzko nje- padnje, kaž hdzy dyrbimy ſkóřdolētne tak a tak wjèle do ſkóřanwesčza- zeje kaž dawac, bjes teho ſo wěmy, ſo je hdz ſaſo doſtanjem. Podobne naſhoniſenja čjimy tež w naſchich khorobnych poſkladnizach, njeſiž dha tam pschinioſki najwysjichje, hdzež ſo knježe dworž wobdžela? Pschicžimy ſu džé doſež ſnat, ſo je hakle ujetrjabamy nadrobne rošpomnicž. — Ruku na wutrobu, mały ratarjo! Móžemy my naſch hlož jenemu mužej dac, kiz njemóže naſhe interežy nje- wotwiznije na pschihodnym mjeſež ſaſtuowac, dokelž je wot wulkich ležomnoſćerjow poſtajen? Ženje niz! My ſadam muža, kiz so niz jeno w čażach wólbnych hibaniow k nam džerži, ale kiz so lěta dołho próžuje ſa poſběhnenje naſheho hoſpodarſtva; niz psches hawtowazu agitaziju ſa wulku politiku, ale ſe ſkłowom a ſe ſtukom ſa ſawiedženje naprawow, kiz k ſpokojnoſći wjedu a k njewotwiz- noſći ſohnowaniſe wifzywaja a po lětach ſtokrōzne płodы njeſu. A tajki muž je naſch kandidat Esmola. Jego ſańdžennoſć, jeho ſjawnie ſtukowanje nam ſa to rukuje, ſo wón naſhe potrebnoscze a wobſtejnnoſće derje ſuaje, a ſo ſkłowo tajſeho praktiſeho muža pschi wurdžowanach, to chzemny ſwérli wobfedžbowac, ženje bjes wliwa njevoſtanu. Jego dželawoſć ſa lepſche żerbiskeho hoſpodarſtwa je nam wjekše ſukowanje, ſo je wón naſheje dorěv hodyň, kaž lejne ſkłowo tych, kiz jenož we wólbnych hibaniach k nam pschikhadžejo ſo ſ nami wifkuja, ſo býchu naſch hlož lepili. Sserbſky hoſpodarjo, hladajež ſo! Niz robotu, ale ſwobodu!

S Komorowa pola Rakez. Sańdżenu njedželu w pschi- połoniſčej hodžinje je ſo bróžen, tudomnemu ſahrodniskemu žiwnoſćerjemu Schidacej ſlužchaza, ſaſypka. Wona dyrbjenske ſo wot- torhac, a někotre přečne hrajdy běchu hido ſwutvhane, tak ſo běchu jenož hischež na wifzke ſtejaze hrajdy a těcha ſwostałe. S wulkim ſbōžom je, ſo w čażu ſaſypnjenja pschi bróžni džecži njeſchēbywachu, kotaž ſo tam poſledniſe njedžele čjasto čumpachu.

Se Słyčina. Schiwořik tydženja rano $\frac{1}{2}$ hodžin je tu na ſkli knježej ſorčym wohēn wudyril. Mjes tym ſo wohēn ſ těchi ſapach, domjazu nadobu wſchu ſwunoſchachu. Njedžiwiſy teho naſen, dokelž mjeſeſhe na ſkli wulk ſkład njeſamfēznych worow, wulk ſkłodu počerpi. Kaž je wohēn naſtał, njeje ſtate.

S Wojerecz. Nashe žerbiske burſke towarzystwa ſkryjeſe ſańdženu njedželu ſwój 10. ſaloženſki ſwiedžen. Pschi tym ſo wjezelohra „Ssužodow ſkóřba“ hrajeſte. Wſcho je ſo derje po- radžilo. Sjeſzelaze je, ſo ſo naſhe ſobuſtaſtvo pschežo bôle

powiętchuje. Wobżarujuemy jenož, so našich spiewanski mischtr wjažy żerbski spew njenawieduje.

S Liegnitzu. Kniežerstwownemu preſidentej prynzej Handjeri, kotrež so 1. haprleje t. l. na wotpočinku poda, je so hvesda k rjadnej četvjetnemu worjoła druheje rjadownie se žołdzowym lisčom ipožyciu. Sa nařednika prynza Handjera jako kniežerstwownego preſidente w Liegnitzu je so kniežerstwowny preſident dr. ſ. Heyer w Stade pomienował.

Se Schorjelza. Dla spytaneho nisowania a lohkomyslnego čjelnego ſranjenja mjeſečne so psched tudomnej khofstanſkej komoru jamowy dželaczej August Stiehlou ſ Nedžichowa ſamolwiez. Tu-ton bě jenemu tamniſchemu pjeſkarſkemu mischtrej pba pschedal. Kupny pjenjes dyrbjescze so na dołku Stiehloweje maczerje ſapiſacz, ſ. čimž pak tón ſpoſojom njebe a ſpyta, so pba ſakbo možovac. Hdyž ras pjeſkar ſ. pſom, psched wós ſapſchehnjenym, pschijedze, Stiehlou ſpyta, poſtronki roſrēſnjez a pjeſkarja do ruki rějny. Wobſtorženeho k jaſtu na dwě njedželi ſaſudžicu.

Buſudženja.

Khofstanſka komora. Jurij Krawežik ſe Sprejow, nětkole w Wownjowje, a Wylem Ernst Kuczka ſ Kumvalda, nětko w Budyschinje, přeňſki paduchſtwa dla hžo wospiet khofstanu, do poſledních hód pola ſublerja Biesolda w Tſelanach žito čjičzechtaſ. Pschi tym na poł pjenjeny měch psched bróžnu ſtajſechtaſ a jón wječor wotměnije do Budyschini donjeſechtaſ, hžož žito ſa 4 hrinu 10 np. pſchedaſchtaſ. Dužy po puču ſak so i Biesoldowej džonu ſetkaſchtaſ. To k wuſlědzenju paduchſtwa a poſtoſtanju paduchow wjedžesche. Kuczky jaſtu na tsi njedžele, Krawežikej ſak dla wo-ſpietneho paduchſtwa jaſtu na 10 měhzaz ſaſudžicu.

Priopk.

* Aſtronomu ſpodžiwnoſcz lěto 1895 poſkaſuje. Lětža čižhi pjak tuteho lěta budža planet, wokolo hžonga ſo wjerežaze, runje ſak ſtejcz, kaž tón džen, na kotrež je Khrystuſ na khiciu wumrjeſ. To ſo prěni króž wot Khrystuſowje ſmjerče ſtanje. Tuton džen 20 mjeſchinow po 4 hodžin psched ſpiku, hvesdu prěnjeje wulkoſeje, měhzaz nimo poczehnje a jaſnje hwečzatu hvesdu dleje džili hodžinu ſaſemni.

* Koshorjazg podawek je ſo ſobotu pſchipoſdnju pſchi Alberto-wnym moſeže w Draždjanach ſtaſ. Na malej lđodowej ſchrueze mloži člowjek po Čobju dele pſchipluwa. Wulka hromada ludži ſi napjatoſežu na kónz teje jſby čakasche. Šbožownje ſchruta mjes moſtowymaj ſiopomaj pſchejedze, a niže moſta mložeho člowjeka dwaj mužej, kotaři ſi čolnom njebožownemu napscheczo pſchijedzeſchtaſ, ſe ſkoro wěſteje ſmjerče wumozjichtaj. Młodoftna lohka myſliczka bě wina na teſle jſbje. Uličko Blasewitk běchu někotſi mloži ludžo na dudlave lđodowej ſchruth ſchli; jedyn ſ nich bě ſ wólnoſcu jenu wotſtořil, a tak bě njebože naſtaſo.

* Na Lengefeldskej pola Annaberga ſu ſněhýparjo hľuboko pod ſněhom pěſtpſchedawarja Hermanna ſ Gehera a jeho žonu morweju namakali. Wbohaj mandželskaj běſchtaſ hžo 5 dnjow w ſwojim bělym rowje ležaloj.

* Jedyn Kaffeffi pſchekupz, kotrež na ſwojim pučowanju do Budericha w Soeſkim wotkriezu pſchijidze, bě wocžity ſwědk ſpo-žiwnoſho wobraſa w powětrje, tiz je ſo tam ſchtwórk 7. mérza poſkaſal. Wón widžesche mjeniujži niz jeno na podnjebiu, ale tež na ſněh ſcěnhy, jako bychu wojerſke ſkyl byle, nimo čzahnučz. Zyle derje ſo jſdni wot pěſchekow roſdželic ſi ſpoſnač dachu. Sta ludži ſu to widželi. Wſchitzh měnja, ſo ſo wo wotklyſchę ſymſkeho wojerſkeho ſwicžowanja jedna. Tajke ſjewjenje wječor wot $\frac{1}{2}$ 6 hač do 7 hodžin trajſe. W ſečze 1854 ſu w Buderichu tež tajke widženje měli.

* Do ſwojeho ſyna tſeliſ ſe dženž tydženja wječor w Barlinje wopil telegraffi fabrikant Richard Lehmann. Wón bě ſo ſe ſwojum 19 lětnym ſynom Pawołom, tiz je ſi montérom, ſwadžil a ſo pſchi tym tak roſhněval, ſo ſebi ſe ſamknjeneho blidoweho kaſhežika po revolver dondže a do ſwojeho ſyna tſeli. Wutſel ſyna do leweho wutrobnia trjechi a jeho jara wobſchkoži. Lehmann je w pſcheklyſchenju prajil, ſo wo tym podawku zple niežo njeve a ſo je ſo to w deleriju (wopilskim wotwótnienju) ſtač dyrbjalo. Doho pſchijuſni tež wobžwedeža, ſo často na palenzowu wrótnoſcz čzepi. Lehmann je ſajath a budža jeho najſkerje pſchepytowac, hač ſo ſe jeho wutkachory abo niz.

* Barlinſka kriminalna polizija ſo ſi pſchepytanjom zyleje liežby naſeježſich njeſtukow naſkladuje. Tamniſche nowiny wo tym

piſaja: Psched něhdže tydženjom wěſty M., kotrež je hžo čežke khofstanje wotpočuzil, kriminalnej poliziji wosjewi, ſo je jeho ſchęzefat W., teho runja paduchſtwa dla hžo khofstanu, napominal, ſo by ſ nim hromadže bohatu khęzefku w Liniskej droſy ſkonzowal a wurubil. M. ſo poſteči, ſo chze žonje ſchnupowanski tobak do wočow czižnycz, na čož dyrbjescze ju W. ſabicz. Nadpad dyrbjescze ſo hakle 1. haprleje ſtač, dofeſ ſo potom khęzefka, kotrež bě ſebi W. jako wopor ſhlaſal, wjele podružniſtowych pjenies doſtaſa. M. wobſrūza, ſo wón wo tuton namjet njeje rodžil, dofeſ ſo ſi tajimi wězami njeſabéra. Ma to je W. tón ſamy namjet wěſtemu P. činič, kotrež je ſo teho runja wot teje wěžy wotwakowal. Duž je W. temu M. prajil, ſo je nusne, P. ſkonzowac, dofeſ ſo hewaf wſcho pſcheradžil. Psched někotrymi dnjemi M. ſi nowa psched kriminalne polizajſtvo, kotrež tu wěž njebe ſi wočow puſchciſlo, ſi powjeſcze pſchijidze, ſo chze W. hiſceje tón ſamy džen dženmu P. ſi jědom ſhankaliom ſawdacz. Wjes ſobu ſu ſo ſrečzeli, ſo dyrbjachu W., M. a P. do Pantowa hiež. W. je temu M. pjeniſhyl, ſo by dwě čiſce jenakej palenzowej bleſchi ſupil, ſchtož je ſo tež ſtaſo. Wobej palenzowej bleſchi ſtej pjenjnjej wylej a do jeneje je ſo běly pölver ſypnýl, kotrež je W. ſhankali mjenowal. Bleſchi dyrbjeschtej ſo pſci piču tak naſožic, ſo by ſo P. ſi bleſcie ſi ſhankaliom napił. Dale M. pomjedac̄e, ſo W. pödla teho mjeſiſhu bleſchi ſi ſhankaliom w laſowej toſci noſy, ſo by ju poſdžiſho k temu P., hdy by tón na jědovit napitk wumrjeſ, tyknýl a ſi tym měnjenje ſbudžil, ſo je ſebi tón muž ſam ſi jědom ſawdacz. Mjenowany džen czi tjo mužojo w popoſdñiſtch hōdžinach po konjazej ſelesniy wot Schönhausenſkich wrotow wotjedžechu. Do teho ſameho wosa, do kotrehož běchu ſtupili, ſo tež někotři kriminalni polizjistojo hžechu. Hdyž bě W. je ſwojimaj pſchewodniſomaj do Pantowa pſchijel, kriminalni polizjitojo ſpřinacu, ſo njeje možno, ſo bych ſa ſhodži ſa tymi tſjomi mužemi hōdžili, čežhož dla teho W. ſajachu, w kotrehož laſowym ſaku wopramdže bleſchtu, ſi ſhankaliom pjenjnemu, namakacu. Dale mjeſečne wón dwě pjenjnjej palenzowej bleſchi ſi bleſcie ſi ſhankaliom naměſchanu byl, hakle chemiſke pſchepytanje dopokaſe. W. wſchitko přeje. Wón wudawa, ſo je bleſchku ſi ſhankaliom wot jeneho pſchecela doſtaſ, kotrež bě ſemu radžil, do njeje nuchac, hdy by jeho hlowa bolaſa, ſchtož ſo čaſto ſtanje.

* (Mordarſtvo w Barlinje.) 18lětny khlopz, Max Zimmermann w Moabice, je ſwoj wowku, 62 lět staru žonu, ſarayl. Tón njeſražnik wudawa, ſo na wozýnej ſmjerceji wina njeje, ſo je ju jenož ſi ruku bil. Zeho wowka, Graſnickowa, w Siemenſkej droſy ſi drobnymi wězami wikovasche, ſi čimž ſwojeho khoreho a woflepje-neho muža ſobu ſi wjeſteje. Zeje wnuč, ſyn jeje njeemandželſteje džonki, kotař je ſo ſhubila, je pola njeje wotroſt, ale wona je ſebi jeho hubjenje doſež wocžahnylo; pſchetož wón je hrubý, dželo ſazpi-watny člowjek. Tele dny bě ſo wowka ſi nim ſwadžila, dofeſ njebe na dželo hiež chzyl. Po ſwadže wona ſwojemu mužei ſkoržesche, ſo je ju Max bil a ſo je jej ſl. Muž nětko ſužodžinu ſawola, tiz běchu žonje k pomožy. Wona ſak hžo ſa poldra hōdžinu wumrje. Hōlčíſko bě hnydom po ſwadže ſi domu wotſchlo a wročzi ſo pſchewodniſu domo, kaž ſo ſdach, njeſvježo, ſchto je ſvoral. Doho ſu ſajeli.

* Džecžo, bjes wočow narodžene, je do Heidelbergſkeje kliniki date. Bone je 6 njedžel ſtare a hewaf ſtrowe a nima na žanthym buku ani ſkeda ſnuteſkowneho wóčza.

* Sa najlepsiſi ſrěd pſchecivo ſkhorjenju na khripu (influenzu) knies Harry Furniž w jendželských nowinach "Times" po ſamžnym naſhorijenju ſchupowac ž porucža. Knies Harry ſi, ſo je ſo ſe ſwojim ſchnupowaniem w ſtronach, hžož khripa epidemizy kniežesche, psched jeje pſchenježenjom wukhovaſ, a ſo žadyn ſi jeho pſchecelov, kotrež je ſchnupowac ſadžil a ſotſi ſu po jeho radže a pſchikkadže čziniſi, na khripu ſkhoril njeje. Wón tak daloko dže, ſo na ſwojich pučowanach pſchi jědi ſi hōdžy ras talar je ſchnupowanskim tobakom pſched ſebie na blido ſtati, a wobſrūza, ſo ſemu tajke ſo hladanje dowola, njeſtostan ſajkim ſapschecza ſydač, tiz na khripu čzepia.

* Wola Opavu w avstriſkej Schleſyjskej je ſo w Hoheneggerſkim ſchachze ſky powětr ſapaliſ. S 288 muži, ſotſi ſi ſchachze dželachu, je ſo 239 muži živých wocžahnylo, mjes nimi je 20 čežkoſraniſnych; čzlowi ſu hač dotal 20 nadeſchli. 27 muži hiſceje ſamakanty njeje; boja ſo, ſo ſu naheleje ſmjerce ſu mrjele, a ſo liežba wopowow něhdže 50 wuežini. Njeſbože je ſo najſkerje ſi tym ſtaſo, ſo ſu dynamitowe patrony w toſci hubjeneho patronfkeho mischtra roſbuchle; wón je ſi wěſtoſežu do

kruchow rostorkam. W pohrjebniščowej człowni, w kotrejž žałoznje wožidżene czela leža, je wutrobułamaze požluchacž na žałozenje žwójskich sniesboženych. Bobkodžer podkopkom, aržiwójwoda Bjedrich, je telegrafizy žwoju žobuzelniwojež wuprajil a poruczil, so dyrbja ſo sawostajeni na dožahaze waschne ſ pjenjeſami podpjeracž. Po aržiwójwodowej poruczoſci je ſo wudowam sniesboženych hnydom po 100 schézakach wuplačzilo. Aržiwójwoda je dale poruczil, so dyrbji ſo kózdej wudowje a kyrocze ſ podkopowejka kažy kózde lěto ta žama ſuma, kaž ſ bratrowſkeje kažy pschiswolomna penſija, wuplačzicž. Sniesboženi ſu ſo ſ pjenjeſ podkoploweje kažy thowali.

* Sapuſčaze roſbuchnjenje dynamita je wutoru bliſko hollandskich mjeson na Rheinje žalozne ujeſbože načiniło. Na lóži "Elisabeth" 400 zentnarjow dynamita roſbuchnu. Lóž je do čiſta roſlećzila a lóž "Hoop", kotraž pódla njeje ležetje, je ſo ſapalila. Druhe lóž je ſylnje woſtakodžene. Daloko kolo wokolo ſu ſo ſhčeje ſaplyle. 13 wožobow je ſo ſarafylo, 5 ſramilo. — Še ſylnym hrimotazym wrjeſtotom ſo ſamo w ſdalenym Weinelu ſhčeje ſatčažmchu; woſtne ſchleñzy ſatčerčzach, a powschitkownje ménjachu, jo ſemja rži, kaž je ſo to w pſchirheimſich ſtronach wopſjet ſtało. Tola bóřſi telegraf powjeſez wo žaloznym podawku pſchinjeſe. Džel dynamita, dla hrožazeho ſlamania loda ſo hnydom lóžow pola ſtekena pſchi Rheinje wunježeneho, bě roſbuchnyl. Zyrwinia wěža wžy Eltena hroš ſo ſowalicež. Sapuſčenje w bliſkoſci měſtina ujeſboža ſo wopřiacž njeſhodži. W runej měrje je Wesel nehdze 10 hodžin ſdalen. W Emmerichu, poſtečza hodžinu wot ſtekena ſdalenym, ſu ſo ſkoro wſhē woſtne ſchleñzy pukle. W Griethausenje ſu ſo ſenotlive domy ſaplyle. — Kólnje nowiny wo roſbuchnjenju w ſtekenje piſataj: Roſbuchnjenje, kotrej je ſo wutoru wječor mjes 5—6 hodžin ſtało, bě žadlawe. Žena lóž je ſo do kruchow roſtorkala, druha je ſo ſapalila. W wžach, bliſko ſtekena ležazych, ſo ſ uimomernym powětronym czíſhczom někotre domy ſaplypných; we wſhēch woſtnych měſtach a wžach ſo woſtne ſchleñzy puſtyných. W Cleve, 2 hodžinje wot ſtekena ſdalenym, bě ſtutkovanie roſbuchnjenja tak ſylnie ſo ſo durje a woſtne wutlóžichu, a ſo ſo wſchelaſta ſchłoda načini. Wjele týžaz woſtakdlerjow na hrođowſtu horu běžetje, ſ wotlal móžachu pſomjo a fur na měſtne, na kotrejž bě ſo roſbuchnjenje ſtało, ſpónacž. W Dinslakenje roſbuchnjenje na ſtratkach pſtymchu, kotrej ſo ſ pſchetorhnenjem 1 hač 1½ ſekundy ſtachu a durje a woſtne woſtakdžichu. Na wſchelaſtich měſtnach w čaſzu roſbuchnjenja ménjachu, ſo je ſemjerženje. Powjeſcze wo liežbje wožobow, pſchi ſemjerženju ſarajeñych, ſu wſchelaſte a ſablaſa mjes 12 hač 25 wožobami. Po jenej Amsterdamskej powjeſczi je mjes woporani roſbuchnjenja pječ ſémifſich dželacžerjow. Schéčz czélów hſchčeje namakali njeſku.

* Pſched něktrymi lětami bě jedyn jendželsti duchowny Baxter wěſhczil, ſo w lěce 1893 a 1894 wulke wójny w Europje wudryja. Baxter je tehdy wjele pſchirwěſtach ludži namakal, kotrejž je ſo ſ jeho wěſhčenjem ſwježeloſcž ſívjenja a nadžia a dowéra do pſchichoda njetriebawſchi ſaplyla. Žeho bludne wěſhčenje ſo Bohu džakowanoo dopjelnilo njeje. Kaž ſ Baxterowym wěſhčenjem budze tež ſ wěſhčenjom wójny, kotrej ſtaj referendar R. v. H. a dr. phil. A. Ž. w ſpiritistiſtich nowinach "Sphinx" wočiſhczecž daloj. Wona piſataj: "W lěce 1892 mějachmy w Ž....ez domje wulki rjad požedzenjow, pſchi kotrejž ſo porjadnje knježna Ř. jako medium woždželi. Doſtachmy wjele ſajimavych fyſikaliftich a pſchiftich ſjewjenjow, chzemy paſt jenož wěſhčenje, w januarje lěta 1892 doſtate, do ſjawnoſeže dacž. Kapajo ſo ſekajka intelligenza ſjewi, kotrej ſo jako prynz Hendrich, ſyn krala Bjedricha Wulkeho, wudawac̄he. Wona najprjöbz̄ narodny a ſjmertny džen prynza Hendricha prawje mjenuje, kotrej nichto ſ pſchitomných njeſnajetje. Potom wo bližſchej wójny wutwopraſhana, intelligenza ſchěhovaze praji: „Bližſha wulka wójna ſo 18. junija 1895 ſ pſchitowſiedzenjom wójny Ruskeje, ſ Franțowſkej ſjenocženeje, ſapocžnje. Na druhéj ſtronje ſteji trojoſwiaſt, k kotremuž je ſo Turkowſta pſchisamtla. Wójna ſo na dobyt Němſkeje 27. augusta 1896 woſtamknie.“ Tak prawje paſt referendar a doktor dñchej wěrič nožetaj; pſchetož woſtakdži wobhladniwje pſchispoňtaj: „Hdyž tež derje wěmoj, kaž čaſto ſu tajſe ſpiritistiſte ſjewjenja jebate a ſo ſ wěſhčenju wočaſacž da, ſo ſo njeopjelnja, dha tola tamne ſjewjenja k wjedženju damoj, dokoſl by, jeli ſo by ſo na lepe ſbože jaſo wěrne woſtakdžo, ſa roſſcherjenje ſpiritismu wulki wujit měvo.“ — Rosumni ludžo maja tu wěz ſa holu bladu.

(Zyrwiniske powjeſcze hladaj w pſchilosy.)

Drjewowa awſzija.

Na Luhowsko-Kažowſkim hajniſkim reverje ma ſo wutoru 26. měrza dopoldnia wot 9 hodžin
 50 ſchmrečkowych twarskich hrjadow a plotowych ryhelow,
 50 ſtejathch pſchipusznych topoſow ſe ſylnymi ſadženkami,
 40 tolſtých bréſowzych a tpoſorowych dolhich hromadow,
 40 ſhójnowych wuleſhovaných a ſuſhizowych dolhich hromadow,
 30 ſhójnowych dubowych halofathch hromadow
 ſe ſwucženymi wuměnjenjemi na pſchepadžowanje pſchedawacž.
 ſapocžat pſchi Kažowſkim dworje.

Hajniſke ſarjadniſtwo.
W. Schumann.

Drjewowa awſzija.

Ssředu 27. měrza dopoldnia w 10 hodžinach ma ſo na Kobliczanſkim reverje, Pſchewažidliſtemu majoratnemu knježtviu ſlužazym, w wodželenjomaj 8 a a 5 a ſežehowaze ſhójnowe drjewo na měſtne ſamym na pſchepadžowanje pſchedawacž:

62 rm. ſhčežepow,
16 rm. kulečkow,
170 rm. pjenkow,
380 rm. walčzym a
10 dolhich hromadow.

Po awſziji budža ſo twarske hrjady a kozly ſe ſwobodneje ſuſi na pſchepadžowanje pſchedawacž.

Šromadžiſna w požoluej ſahrodže.

W Koblizach, 20. měrza 1895.

Wyschjſhi hajnik Nieprasch. Hajnik Mittrach.

Drjewowa awſzija

Ssředu 27. měrza t. l. na Wuježlowſkim měſchčanskim hajniſkim reverje w 39., 40., 41. wodželenju (Žornoſhčanſtich ſahonach).

230 dolhich hromadow kuteho, žerdžoſteho a walčkoweho drjewa.

Šromadžiſna rano 1/29 hodžin w hoſčenzu w Žornoſhčakach. Hertel, wyschjſhi hajnik.

Drjewowa awſzija

na Lüpjanſkim reverje.

Schtwörtl 28. měrza t. l. ma ſo

250 ſuſhizowych dolhich hromadow a 25 bréſowych dolhich hromadow

ſa hotwe pjenjeſi na pſchepadžowanje pſchedawacž.
ſapocžat dopoldnia 1/210 hodžin pſchi Lüpjanſko-Kažowſkim pucžu.

W Minakale, 19. měrza 1895.

Ghabinska i Ginfiedelska inſpelzija.

Drjewowa awſzija

na Polpicianskim reverje.

W Huczinjanſkim hoſčenzu ma ſo

wutoru 2. haprleje 1895 dopoldnia wot 1/210 hodž.

2 ſhójn. ſchtomaj, 16 hač 22 cm ſrénjeje tolſtoſeže,	w drjewiſhczach
100 = klozow, 12 hač 29 cm hornjeje tolſtoſeže,	48., 49., 50.
4 = žerdžoſtich klozow, 8 hač 11 cm hor. tolſt,	a 52. wodžele-
174 rm ſhójnowych ſhčežepow,	nja a w či-
97 = = kulečkow,	ſczenzach 70.,
2 = = repuchow,	71., 75., 76.,
112,2 ſtotonjow ſhójnowych a 0,5 ſtotonjow twjerdyh walečkow,	77., 78., 83.,
94 rm ſhójnowych pjenkow	86., 87., 90.,
	91., 92., 93. a
	102. wodžel.

na pſchepadžowanje pſchedawacž.

Kralowſki hajniſki rentſki hamt w Draždjanach a kralowſke hajniſke reverſe ſarjadniſtwo w Polpiz, 16. měrza 1895.

Garten.

Ficker.

Wojewojenie.

Wojenne ministerstwo ma myśl, też tole lato konie falkiego plakowania jako remonty kowacze daczą.

Remontowe wiki

w Kamieniu na městnie drzewowego dworu 18. kwietnia t. I. dopolednia w 9 hodzinach,
w Budyschinje na třílniku 19. kwietnia t. I. dopolednia w 9 hodzinach,
w Libiin na skótnych wilek 19. kwietnia t. I. popołudniu w 3 hodzinach.

Kowacze wyciągnięcia:

- Pschedawarjo maja i wojewodzim polizajskie wykłoszcze swojego bydliącego dopokacza, so żniżko konie, wot nich pschedawarjo, w Sakskiej narodzie. So by żo ród pschedawarjów spósnal, dyrbja żo pschedawarjówne abo fręcze wojewodzim żobu pschedawarjów. Dale dyrbja pschedawarjo dopokacza, so żniżko nastepnego konia dwie leże wobiedzili.
- Konie dyrbja 3—6 lat stare bęgają. Kupujomne 3-latek konie dyrbja i najmniejsza 1 metr 46 centimetrov a pełnoletnie 1 metr 52 centimetrov wyższe bęgają. Największa mera sa tříletne niespełna 1 metr 57 centimetrov a sa pełnoletnie 1 metr 68 centimetrow pschedawarjów.
- Schnale, fręzy (hengste) a pschedawarjówne kopytka żo niewykorzystywane.
- Pschedawarjo maja ja wszelkie bracci po §§ 899—929 třílnich fakturistycznych knih falkiego kraju (faktury a wułasne kopyty) z leta 1863, strona 109 a dalszych a pschedawarjówne niewykorzystywane kupowania na czas dłużny niespełna 1000 marek.
- Faktury kowacze spósnate konie żo pschedawarjów hukdom kowacza a na mensece wotwojsmu.
- A kózdemu koniowi ma pschedawarj bjes wobiedzitego kowacza pschedawarj:

 - nowu wuszu i dżerżajeje kowacza kożę,
 - nowu gurtowni abo powiązowni głowozu a
 - konopianej postronki.

W Drądzianach, 16. marca 1895.

Wojenne ministerstwo.

10 wulkich

wubrakowanych kachlow.

tola hiszce dobrzych, ma tunio na pschedan.

H. R. Teutscher, horniczerowski mistrz
w Budyschinje na kamieniu hažy 33.

Płacząnym hódko i najlepsze drużyny poruczące:
majsk schrótovaný a zlý sa kury a holbje,
blodowe kowodki zwęgle, lauu muczku,
wopravdžitv probostajski kymientny wóz,
czerwieni dżeczel, kymientny jeczmieni;
probostajski popłakowanie.

E. E. Schmid w Budziszach.

Pschedeschezniki

se židy, gloria a ż barbunyepeschätzach wólmianych tkaunow, jara
trajne dżelane, i rjanyimi modnymi kowatkami wubratowane; też
wołebie wulki pschedeschezniki, 9 dżelate, 10 dżelate a 12 dżelate
porucza po najtuniszych płaczących.

M. H. Schmidt pschi głownym torhoschczu.
Porządkowanie a nowepoczątki sa někotre hodziny.

Pa. schlesynski czerwieni dżeczel,
rajsku trawnu, jendżelsku a italsku,
kymientny wóz, probostajski a Lutjieczen-
ske popłakowanie,

kymientny jeczmien, probostajski plakowanie
porucza tunio

Paul Schulze,

pschedawarjowa žita, kymientna a piżmowych kredkow
piški žitnych wilek 18.

Ernst Ullrich

12 na schuleriskej hažy 12

porucza żwóli skład porzana, kamieniny, schleif-
czanych tworów, schwilow, stoczanych
lejstow, gardinowych żerdziow, flankow,
flankaznych głowow, hrajtow w wulkim wubjerku
a po najtuniszych płaczących.

Gierstwy palen

twarzki a rólyn kalk

porucza w żwóliach kalkowniach w Niße a Kandraczach

firma E. Blumeke w Niße.

Szadowe schtomiki

Młody pohoneż, 15—18-latek,
żo hukdom abo najpoidższych
z 15. kwietnia pyta. Wysada 50—60
toler. Dr. Wegner, lekar w Bielej
Wodze w Horniej Lužicy.

Hóleżez, kotorž chze pietarstwo
nawinkę, może jutry do wyciągu
stupicz pola J. Hajnzy w Baczo-
nju.

Stróby niewożenjeny strażnik
żo na knieże kublo w Małkazach
pola Budyschina pyta.

Pschi Budyskiej ratarskiej schuli a żadarskiej a żahrodniskej schuli

z njej sjenoczeni, żo nowe schulske lato pojedzeli 22. kwietnia t. I.
zapoczątkuje. Samolwienje niesie żo i časem pola podpisaneho stanje.

Direktor Brugger.

Wojewojenie.

Slowna schromadzisna

Hodżisskeje wypożyczenie a nalutowanie
żmęje żo njedzeli 24. marca t. I. popołudniu w 4 hodzinach
w Mróz restauracji w Hodżissu. Wszelkie żobnictwo żo pschedawarjów, żo na nju wjeliczbię źeńcze.

Dnijowy porjad:

Pschedpolożenie bilanżu na lato 1894.

Towarstwowy pschedzhyda.

Bukečanske serbske towarzystwo

zmęje jutre njedzeli 24. marca swoju měsacnu zhromadzisnu.

Prednošk knjeza wučerja Suški we Wujezdze. Zapoczątek
z dypkom 5 hodzin. Wśitke sobustawy so na tutón prednošk
nanajwutrobiu přeprosują; też hosco budźa nam witani.

Predsydztwo.

Serbske Towarstwo za Khwaćicy a wokolność

wotmęje jutre njedzeli 24. marca popołudniu w 4 hodzin. swoje
měsacne posiedzenie w Khwacicach. Dnijowy porjad: 1. pred-
nošk k. wučerja Zmija ze Zdżerje: „Wo bitwie pola Budyšina“,
2. wotpołożenie lětnego zličbowania, 3. rozmowa wo serbskich
należnosćach, 4. namjety. — Štož ma z towarzystwowej pokład-
nicy něsto żadać, njech wescie přindze, pozdžiso nico njedosta-
nie. Hosco su nam stajne lubje witani.

Predsydztwo.

Serbske lutherske knihovne towarzstwo.

Na pření našlak hvojich vulzí lubowanych knihov, „Zionsch
Hložow“ přenijeho džela, mějše w lěče 1868 tóždý ſobuſtaſh
dwéleňm pschinoſch, to je dwé hrivnje, ſaplacíč. Po jich do ſpol-
nym ſrospſchedavanju ſu na wjeljtroniske žadanje ſtončinje wob-
jamkuſene, tele lube „Zionske hložy“ ſ druhim naſlakom, psches 15
kherluſchow powjetſchene na hiſcheze lepſchej papjerje wudac̄. Tutoń
druhi naſlak ſo nětko w tych dnjach pod redakciju kniſea fararja
emer. ryčerja M. Domaſchki dočiſhceji. Hac̄ runjež je ſo piſmili-
ſtajerſka mſda ſa požlednje dwazhezí lět po něčim wo 25 prozentow
podrožila, dyrbja tola naſchi hweri ſobuſtaſh, kofis ſebi tutón
druhi wudawf žadaju, jón ſa poſlra hrivny doſtač. Njebohuſtaſh
pak, kofis ſadhy žaneho džela na naſchim towarzitvovym ſamóženju
nimaju, ujemóž ſo te knihi niže dweju hrivnow wotſtajec. —
Sſobuſtaſh, kif maja hiſcheze hwoj pření wudawf derje ſdžeržany
a tež nifeho nimaju, kofremuž chyly hwoj nowy exemplar daric̄, je
zyle do jich wole date, hac̄ chzdeža nowy exemplar druhého naſlaka
pschijec̄ abo niz. W požlednje padže njeſtřebaju žaneho pschi-
noſchka na te ſberanſke lěto do towarzitvovje poſladižy placíč, ſhwa
kiba jenož džehac̄ pjenježek ſa hwoj lehka doſtath „Bibliffi
pučniſk. — Dokelž je ſičba lubych ſobuſtaſh w běhu požlednich
lět na ſwježelaze waſhniſe pschibera, ujemóž ſo do předka psche-
widjez, hac̄ a kelfo exemplarow na pschedanu ſa njeſhobuſtaſh ſbytlných wotſtanje.
Teho dla je ſo naſchimaj poželniſkomaj Hataſh
a ſſwetloſchej poručilo, ſo matal najprjed ſobuſtaſh hwojemu
wokrjeſhov po jich wodobanju ſ tym nowym wudawfom ſaſtarac̄.
Pſchi tym pak ſmetaj ſebi ujena tych njeſhobuſtaſh napiſac̄, kif
bychu potom te knihi ſa jich počnu placíſhnu ſebi rad kupili.

W Hodžiū, 19. naletnika 1895.

Lic. theol. K. Imiſdi, farar,
poſchedhýda ſerbſkeho lutherskeho knihovneho towarzſtwa.

W Budyschinje je na Draždjan-
ſkej drohý hleža čiſlo 8 ſ wjelbo-
wanej hrodžic̄ku a ſ rjanej fa-
hrodu, w kofrejz je plumpa, na
poſchedanu. W ſhězi róla ſteji.

W Hornjej Hörzy budže ſo
hleža čzo. 35 ſ 1½ kofrom ležom-
noſeze wutoru 25. měra dopol-
dnja w 11 hodž. na poſcheda-
wanje poſchedawac̄.

Sprawna pilna hlužobna holza,
kofraž ma luboſež k džec̄om, naj-
radſho ſe wžow, ſo k 1. aprileji
abo poſdžiſho pyta na Hroſhiz
hažy 17 po 1 ſhodže.

R o n.

Dobreho, už poſchedareho džeklan-
ſkeho konja jedyn kubleč ſupic̄
pyta. Poſkic̄enje ſa naſpomujiſenjom
barby, wulkosče a placíſhnu ſo
pod „A. S. poſlagernd Göda“
wuproſcha.

Wučžobuik ſo pyta.

Hólza, kofryž chze towarzſtvo a
twarjenje rataſhick naſchinow na-
wutnež, pyta

Ernst Lehmann, twarz naſchinow
w Hnachezach.

Čeſečenemu kniſej
redaktorej Marii ſsmolerowej

a jeho mlodej mandželskej,

knjemi Marii ſsmolerowej rodž. Slopež,

k poſtrowjenju do hležejanskeho mandželſtwa poživječene.

Hac̄ běh runje ſadžewany
Wenček wam kvaňku voſhwječež,
Sacžuwam ſo nujowanu,
K mandželſtu waj poſtrowic̄
Pſchec̄u wamaj wjele ſvoja,
Lubaj mlodaſ mandželſko!

Zobnui wam ſuho ſoža
Vſhi wſhem, jatož prjód wſmjetaj.
Zeluk, ſtončekto wſcheje hnady,
Budž waj ſwetlo živjenja,
A hdyž b'džetaj trjeſhac̄ rady,
Zeho ſlowo wam ju da

Džitaj w Jefuſowym mjenje

Šromadny puc̄ živjenja,

A woj njebudžetaj ženie

Sso kaž jeho poſchec̄elſtwa.

K Jefuſei ſtaj pſchec̄enaj

Pſchi kupyje i hleženiz,

K Božim džec̄om wozheňnenaj,

hleženaj a wotčinž

Jefuſei ſtaj poſlubitoj

Pſchec̄elſtwa ſe živjenju,

A ſo jemu poſhwječež

S naſhwječežiſe pſchihau.

Džitaj Bohu pořuzenaj,
Etiſoſež, ſtrwoſež pſchewobž waſ,
So woj něhdý ſeſtarjenaj
Mohla; ſwječež ſtoty ſwaſ. Najpodwołniſho ſ. B.

Raſečanske ſerbſke buſke towarzſtwo

Smjeje ujſje ujedželu 24. měra popoſdnu w 4 hodžinach požedzen

Pſchedhýdſtvo.

Bobocžne towarzſtwo ſerbske Buſow w Małym Wjelkowje

Smjeje ujedželu 31. měra popoſdnu w 4 hodžinach požedzenje

Pſchedhýdſtvo.

Węſoła ſke towarzſtwo w Delnim Dole ſprewie

Smjeje ujedželu 24. měra popoſdnu w 2 hodžinomaj ſhromadžiſi
w Lamez hotelu.

Pſchedhýdſtvo.

Ujſapomnicžka

na rov czechneho mlodženja Pawla Schneidera,
* 23. hodownika 1876 w Niedaſtegach, † 6. měra 1895 w Bödžiach.

Hlež: Činice, cjinice czlowiſte džec̄i.

„Jenka ſa widu ſi ſičiom
Stejo w mulce joſnoſeži.

Haň tu mlodna, czerſtwa ſteji

W živjenju, czas nojrieniſi

Štota paſ ſkory, braſon je,

Barwac̄ ma ſtroufe,

Tajt na živjenja dróh

Wita wieſele we Boň

Tajtich duiſe ſu wſhat rjane,

S wjetob' díla ſa hweče,

Kiž ſu mjenje wmoſane

S wjeklani ſi hrečnymi,

Bonižne ſa Jeſuſom

Woni du ſ tym ſchijzitom

Tež pſches hwečne pſchec̄iwoſeži,

Kiž ſu mjenje ſau ſot ſtobſež.

To my ſ wopomjenju vraciſe

Eſmennu tu wo mlodženju,

Na ſtremuž ſ thiu damy ſtajc̄

Wecžu ujſapomnicžtu,

Kiž we ſeſežu živjenja,

Božemje wſhem pſchihola,

A pſches ſmjerce ſam wotſal wuńdze

Do czerſtvičh ſraja deidže.

Hdyž bě ſudy preiſe lěta

Dolni hlorac̄ pſchec̄erpi,

Na jej ſeſhuk ſa hwoj puc̄ hweča

Njeſbožonje wotkomit,

Dha wſhat w ſwome wutrobi

Blyſtejſe ſo krafniſchi,

Kaž to we nim namafachu,

Kofis ſoſte lubowatcu.

Teho dla wón cjeſe ſowany

y'ě ſot hwojoh ſuhoje,

Pódlia wulzí lubowany,

Tež ſot diſhownaſtja,

Kiž jom' ſtrot pſched ſmjercu

Sdželi hryſta cjeſe ſ ſrovju;

Tež my njebuženju ženie

Sabyča jeho wotſalenje.

„Jenka ſa widu ſi ſičiom
Stejo w mulce joſnoſeži.

Na nim pſchiblja ſo hžo

Zena knježna w p ſhnoſeži,

Ach to wulz ſienje je,

Tute ſtow požlednje,

Nam naſch luby ſobu ſdželi,

No to wunrie w twjedej wěri.

Njebohom' bě ſotra jena

Wjedy ſtota do wěčnoſeži,

Sda ſo hyc̄ tu pſchibljenia,

Se ta ſama byla je,

Kiž ſa Jeſuſom je ſtola

S njebo ſebi po bratra,

Kotnž ſeju po ſtobſež je widžit,

Hdyž ſo we ſmjerci je bědžit.

My paſ tuđu žarujeſy

Worla, ſtarſej, ſotra, bratr,

A iſ tobi ſlabujiſi,

Nieſhym ſhubili eže rad,

Zola naſh tu trojčtuje

Sbózne ſobowidženje

Tam, hdyž ſtola ſtobſež,

A ſo na wutoru ſamſac̄

Po cjele paſ w cjechim rowje

Spis net, lubu mlodženju.

W Nieſhwajſidle ſa ſtichowje,

Hac̄ do ranja ſudneho

Zam, hdyž ſtola ſtobſež,

Džiſti ſtoli ſtobſež ſtobſež,

Tež ſo buđu ſwetac̄ ſjeni

K njebi ſotu ſotu ſočerſtvijeni.

Luba mlodofe ſi mlodych lětow

Wjmu to njebo wobras ſej

Na puc̄, kaž do twojich hětow

K njeſmaſonom' pſchikladej,

Wlech to dobre bědženje

Tebi ſi myſlow njevchindž,

So eži data buđe ſtona

Wola Jeſuſowoh ſtona.

Šrudni ſavostajeni.

Sso wročiwiſhi wot rowa naſcheje droholubeje
mandželskeje, maczerje, wotki a ſotry,

Hann hryſta Gudžiž,

prajimy wſchitkim ſa wopofajma luboſež, kofrej ſu nam
tač derje cjeſile, a ſa bohatu ſwetkovu pychu, jenož
ſi tuthym ſwój najwutrobnich ſdžak.

Hluboſrudženi ſavostajeni.

Jan Guda, mandželſki,

Marja Ackermannowa rodž. Gudžiž,

August Guda, ſyn.

W Porſhizach a Nowych Porſhizach, 18. měra 1895.

Pichulka f číšku 12 Serbskich Nowin.

Sobota 23. měrza 1895.

Cyrkwińskie powjesce.

W Rychalskej gryki směje jutje nědělu rano v 7 hodž. diaconus Rada herbský spovojednu třež, $\frac{1}{2}$ hodžin farat dr. Kalich herbský a v 10 hodž němsté předovanje — Popoldnu $\frac{1}{2}$ hodž. budže pruhování němstých konfirmantov. — Srjedu popoldnu v 6 hodž. budže v Šenkezach pôstna pobožnosť.

Zemrječí:

Dneš 14. měrza: Anna Cecilia Bornowska, bywša swud. Albertova, njebo Theobalda Julija Wittiga, kubleria w Szczejach, wudowa, 62 l. 4 m. 24 d. — 20. Anna Augusta, Anna Augusta Wiczasa, dželacjeria w Němčezach, dž., 6 m. 27 d.

Placílna jítow a produktow.

Jítový dovoz w Budyschinje:	W Budyschinje						W Lubiji					
	16 měrza 1895			21. měrza 1895			wot			wot		
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pšenica	7	29	7	35	6	76	7	18				
Rožta	6	59	6	65	6	41	6	65				
Jeczmien	5	75	5	78	5	44	5	69				
Borš	6	7	6	43	6	—	6	33				
Hroch	5	40	5	60	5	20	5	45				
Woka	7	50	11	11	8	6	9	3				
Zahly	7	8	7	50	6	—	7	—				
Hejdusčka	12	—	15	—	10	50	13	—				
Běrný	12	—	15	50	13	50	14	—				
Butra	1	70	2	—	1	70	2	—				
Pšenice muša	1	80	2	40	1	60	2	—				
Ržana muša	6	50	15	—	—	—	—	—				
Sýno	6	50	9	50	—	—	—	—				
Sáloma	2	40	2	60	2	—	2	40				
Prokata 858 štuk, štuka	16	—	18	—	15	—	18	—				
Pšenice votrubi	9	—	25	—	—	—	—	—				
Ržane votrubi	3	75	4	75	—	—	—	—				
	4	—	5	25	—	—	—	—				

W Budyschinje placílné: tórz pšenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. 39 np. hacž 12 hr. 49 np., žotta 10 hr. 99 np. hacž 11 hr. 20 np., tórz rožti po 160 puntach 9 hr. 20 np., hacž 9 hr. 24 np. tórz jeczmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np. hacž 9 hr. — np.

No Bursy w Budyschinje pšenica (běla) wot 7 hr. 30 np. hacž 7 hr. 35 np., pšenica (žotta) wot 6 hr. 59 np. hacž 6 hr. 76 np., rožta wot 5 hr. 70 np. hacž 5 hr. 78 np., jeczmien wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 50 np., woka wot 5 hr. 50 np. hacž 6 hr. 40 np.

Dražžané mjašové placílné: Hovjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne šwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np. po puncze rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 22. měrza: Ržane.

Běrnaze šumjenežki

žněhové mjetle, růžové, žolitové, žýblové (nový wužyw), magnum bonum na na pšchedaní

Šlinjański knježi dwór.

Najnôršche a najbôle pšchitaje
w mužazých a hólčazých
filzových klobučach

faž tež
w žonjazých a džecžazých
klomjaných klobučach
a jich pšicžinkach

posticža w pšchelwajzach wubjertu po pomyslnje
najtunisjich placílnach a so k fôzdemu pšchemenjenju
lonšich klobučov naležnie porucža

Leopold Posner

w Budyschinje na bohatéj hacži 7.

Dželbu šbytkow čistowolmjaných a pol-
wolmjaných draſtných tkaninow i woblecze-
niam; sa fózdu starobu zo pšchihodžazym, jara tunjo
pšchedawam.

Emil Wehrle na bohatéj hacži.

Spěvarſke

herbské a němsté, w najnowszych wožobných swjasku s czelazeje fože,
faž tež w jednorých trajnych swjaskach, modleske, konfirmaziſte
šhartki, pěknějšíše albumy, pižanske albumy, kwětki do wopom-
nějších knihow w wulstím wubjertu po tunich placílnach porucža

Gustav Rämsch,

knihwjasanja na bohatéj hacži 25.

draſne tkaniny,

čorne židžane tkaniny,
čorne čezkane tkaniny
(k herbstním pjeſlám).

deshezne mantle,
žakety, khornarje,
kapeje, wobwěſhki,
džecžaze mantle, džecžaze žakety,
džecžaze wobleczenje,
rubishezja na hlouhu fózdeje družin
pola

Richarda Gautzscha

na bohatéj hacži.

Smyž řebi wěsczi, so tam po najtunisjich placílnach hódnu
tworu a najwjetšji wubjerk namakam.

Konfirmandske flobuſi

jenoz w dobrych hódnoſčach po 1 hr. 50 np., 1 hr. 75 np. a 2 hr.

Hugo Lehmann na bohatéj hacži 22.

Pſchečežnjenja dla

wšče gumijowe stupni, filzowe stupni, konfirmandske stupni a
ſchlörje, wšče družiny džecžazých stupniw po jara ponížených
placílnach pšchedawam.

Po měrje wšče čzrije derje ſedzaze a trajne ja krótki čzaz
nadžélam.

Wot jutrow budže moja ſchewzownja pšchi žitných wilach 2.

Heinrich Mohr, ſchewski mischt
na ſukelnſtej hacži 14.

Wódne pónoje, kotly, kachlowe platy,
něsczowe rěbliki, kachlowe durčžka,
třeschné wokna, twarske hōſdže

Paul Walther.

porucža tunjo.

Na nasłnjenemu žadženju najlěpsche družiny
kadownych schtomikow
ma na pshedanu Norla Nada na
Židovje 226.

Woprawne
Würzburgske runklizowe hymjo
(wulki žolty kulojty plód)
punkt po 50 np., po wjetichich
dželbach tunischo porucza

Carl Noack na žitnej haſy.

Spěwanske knihi

herbske a němiske
w najwožebniſchich a najjednoris-
ſichich ſwiaſtach, kaž tež konfirma-
ziske a jutrowne ſhartu w wulkim
wubjerku najtunischo porucza

E. A. Wetzke
na bohatej haſy 17.

Skladnoſtna kup.

Dželbu wo-
prawdze ſlebor-
nych remonters-
czažnikow ſe-
ſlotej kromu, 10
kamjenjatych, po
15 hriwnach
jako jara tunje
porucza

Curt Jentsch, czažnikar, na ſrontownej lawſej haſy 5
pódlu lotterijoweho follekt. Jägera.
Pshedawanje a porjedzenje
pod sprawnym rukowanjom.

Spěwanske knihi

herbske a němiske
w najjednorisichich a najwožeb-
niſichich ſwiaſtach tunjo porucza

A. Schöndae
3 na hauensteinskej haſy 3.

Schulske tornistry
rjane twjerde, kožane, čorne, brune,
pižane, derje dželane, porucza
A. Petš na hauensteinskej haſy 1.

Heinrich Lange
11 pſchi žitnych wilach 11
porucia ſtroj ſlad hotowych
kožuchow a wſkéh druginow kožow
debeozjazemu w kledzbowaniu.

Kožuki ſe po mérje ruceže a
tunjo ieſčija a ſo tež wuporjedža.

Howjaſe, konjaze,
czelaze a momče kože kaž tež
momču wolnu pſchezo po naj-
wyjšich placžinach kupuje

Heinrich Lange
vſki žitnih wilach njedaloko
herbice e katholiskeje zyrkwe.

Howjaſu kožu, czelaze kože
kaž wihé druhe kože po najwyjšich
placžinach kupuje

Heinrich Lange
pſchi herbskej katholiskej zyrkwe.

Lěža mami ſ nowa najwyjetschi ſklad hotowych
konfirmandskich wobleczeniom

po 6½ mlf. hacž do najlepſich faſtoſezow w jeno- a dwojdknijeflatych faſonach ſ dobrych
trajnych buſkinowych, cheſiotowych a eježaných tkaninow.

Mužaze wobleczenja i najmodniſich
hólcaze wobleczenja po 2½ mlf. hacž do najwožebniſchego
wuwjedzenja,

žaketh ſa konfirmandki

po 2½ mlf.
žonjaze žaketh, kapeſy, deſhczne mantle a trikotowe taille
w wožebithch nowoſezach.

Moje wobleczenja wuſnamjenjeja ſo wožebje ſ lepſhim ſeſhiežom a wožebnym
reſom, a dokelž drastu ſ hromadami roſpchedawam a pſchi pſchedawanju wjele wudawkow
nimam, móžu pſchezo najtunische placžinu wobliczic.

Otto Preuss prjedny
Kloss

4 na žitnej haſy 4.

Wulki ſklad tukrajnych a wukrajnych tkaninow ſ ſeſhiežu po mérje pod wodženjom
wustoſnega pſchirſowazeho krawza.

Konfirmandske wobleczenja

jeno- a dwajknijeflate dželane,
jenož w dobrach hođnosćach,

žaketh a thornarje
ſa konfirmandki

wot najjednorisichego hacž do najwožebniſchego wuwjedzenja
porucza

w najwyjethchim wubjerku po jara tunich, ale
twjerdyh placžinach

Paul Romkopf,

22 na bohatej haſy 22.

Pěſkowzowe twory.

Wſhé móžne družiny pěſkowzowych kamjenjow ſa nowotwary
porucza a hmydom po ſkaſanju najlepje a najtunischo wobſtara a
wudžela Adolf Hörnig na Wjelečzanſkej dróſh čzo. 7.

W wudawarň „Sserbſkich Nowin” ſu po 1 hr. 50 np. doſtačž:

Khrlusche a ſpěwý Bětra Mlónka.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjeřwa

pſchi mjažowym torhoſtežu.
Destillazija
ſnatych dobrých likerow po
starých tunich placžinach.

na bohatej haſy 25
delfa a po 1 ſchode

H. Horn

na bohatej haſy 25
delfa a po 1 ſchode

porucža k naletnjemu a letnjemu čaſej wſchě nowoſeže

žonjaſeje, hoſčaſeje, mužaſeje a hoſčaſeje draſty.

Dokelž mani pſchi pſchedawaniu jenož ſnadne wudawki, tkaniny ſa hotowe pjeniſey kupuju a w Budyschinje, taž je ſnate, najwiaſy draſty roſ-pſchedawam, je mi mózno, tak nimo měry tunjo pſchedawac̄, ſo ſo moji konkurrentojo ſo mnui měricz njemboža.

Draſta, po měrje ſkaſana, ſo w najkrótskim čaſzu ſchwarnje a rjenje ſechije.

na bohatej haſy 25
delfa a po 1 ſchode

H. Horn

na bohatej haſy 25
delfa a po 1 ſchode

Najwjetſhi wubjert
konfirmandſkih wobleczjenjow
buſkinowych, cheviotowych a ezeſaných
tkaninow
w jenož a dwojoknjeſlatych ſaſonach
porucža
po najtunischih placziniach

Morik Wassermann.

Najwjetſhi draſtowy dom w Budyschinje.

Suſcheny polež pſchi 5 puntach
po 65 np.,
kaſdo punt po 65 np.,
czerſtwy howyjſy kój punt po
30 np., 40 np., 50 np.,
ſchrjeny kój punt po 50 np.
porucža

Otto Petſchla na žitnej haſy.

Pſchedawanje a
vorjedzenje
wſchěch družinow
čaſznikow.
Placzimy najtunischo
a rukowanje na dwě
ſleče.

Gustav Mager. čaſznikat
11 na ſerbſkej haſy 11
pſchi starých kaſarmach.

Schfórniſe a ſtupniſe
k konfirmaziſi,

taž tež wſchě pomyslne družiny

črijo w

ſa mužſich, žonſie a džeczi porucža po hiſteče ſenje ſklychanych
tunich placziniach

Paul Kristeller

na bohatej haſy 29 i napshecza hoſčenzo „k winowej ſiczi“.

Eſlódke paſenzu

liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.

porucža

Morik Mjerwa

pódla Pětroviſkeje gyrlwje.

Destillazija ſnatych dobrých paſenzow po starých tunich placziniach.

Rjepikaty tobak
čiſeže dobrý punt po 25 a 30 np.
porucža

Otto Brandt

na hauenſteinskej haſy 2
w draſchlerſkich klamach.

Nowe

turkowske ſlowki

porucža tunjo

Otto Sachse

Wich. Bergerowý naſlednik
na bohatej haſy 5.

Schlörnjaſy maſ,
kožu mjechku a wodu ujeſtepuſtečatu
čiſnazy, w tysach a po waſy tunjo
porucža
kožowa pſchedawarnaſja

Reinholda Giericha
pſchi mjaſkowych jědkach 4.

55 ml. placzji nowa ſchloſza
maſhina, kočaž je wehla-
dač a ſo pruhewac̄ hodzi w Aug.
Schubowej restawracji na ſwon-
kownej lawſkej haſy.

Spěwarſke knihi
herbſke a němſke
po wſchěch placziniach ſu nanaj-
tuſiho doſtač ſola J. Nowaka
na ſmutkownej lawſkej haſy 8.

Suſcheny polež
pſchi wotewſac̄u 5 puntow po
65 np. ſchrjeny ſwinjaſy tuſ
punt po 70 np. porucža reſnik
Müller pſchi lawſtich wrotach.

Durſthoffſke ſuſe droždze
ſtojne czerſtwé porucža

August Biesold, pječářski miſtr
na bohatej haſy.

Swoje suate
najlepšie valenzy
jednore a dwójne,
poruczataj jara placziny hódro
Schisalka a Rieczka
na swojownej lawfsej haſy
w Budyschinje.

Schrótowanske mlyny,
runkowaze maschine,
bérnytloczaze maschine
porucza R. Leichsenring
w Czornym Hodlerju
pola Radworja

Kormjazu a wobżerny
pólver sa ſwinje.

Přijiporja wobżernoſc a ſ tym
tworzenie mjaſa a tuka ſpečuje.
Senož woprawdžity doſtač
w měchcauskej haptuzy w Budyschinje
w tyſtach po 50 np. Wuaſanje wo nałożenju je pſchi
położene.

**Wysokofunkata
ſchijaza maschina**
Biesolda a Lücki
je najlepšia a
najkmańska ja
zwójbułarjem ježli-
niſke dželo. Sa
jeje hódnoscę dolhe
leta rukuju.
Schijaze maschine
wſchędružinow
po wote mnie wuporjedzeja. Strko-
wanske maschine po fabriſtich pla-
ciznach pſchedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornečterſkej haſy 18.

Dursthoffske kuche drožđe
tež po waſy porucza w ſtajnej
čerſtwej tworze

fabriſki ſkład
Ernsta Gliena w Budyschinje.

**Sa ratarjow
ſkótnu ſól**
w měchach po 50 a 100 kl. ma
wulki ſkład a porucza tunjo

Otto Engert
en gros drogowe klam̄ en détail.

Raſcheže
we wſchędružinach a družinach
porucza pſchi potřebje

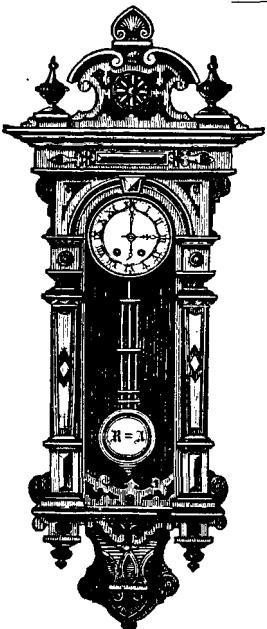
Arthur Jannasch
na Hoschz haſy
a róžku ſeminarſkej haſy.

**Hosaze, kanillaze, koče, ſajecje,
kithorjaze, funjaze a lischcje koče**
tupuje po najwyschich placzynach

Heinrich Lange
pſchi ſitnych wilach nſedaloſo
herbſteje katholſkeje gyrlwie.

Do Raſež!
Czeſčenym ſſerbam w Raſezach a wokoloſeji ſo ſpěchnemu
wudželanju wſchego wobueža po tunich placzynach porucžam. Wobuež
proſhu ſo na mije pſchi ſkaſanju wobueža ja konfirmandow dobro-
ciwje wobueſie.

Hermann Zawuit w Raſezach.

Ernst Herkner,

čaſnikar
w Budyschinje

na hólowym torhoscežu 8.

Wulki ſkład wſchędružinow
čaſnikow, čaſnikowych rje-
cjasow a piſkadłow po naj-
tunischiſtich placzynach.

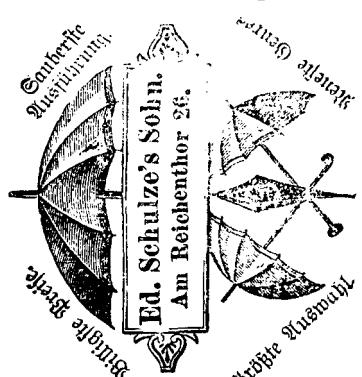
— Porjedzenje tunjo. —

→ Ręczu herbſki. ←

Dobre derje dželane
matražy
porucza A. Petſch na hauenſtein-
ſkej haſy 1.

Dursthoffske kuche drožđe
po puntach a po waſy porucza
Oskar Fuchs pod bórkliuom 3.

Pschedeſchežniſti.

Vorjedzenje a poczebnjenje
w mojej pschedawatni.

Tunje

zigarę

furowanſke ſórklo ſa ſakopſchedawato-
rjow, wſaz hiſo po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na ſtajnſtownej lawfſtej haſy čo. 6,
filiale na bohatej haſy 28 a na róžku
Lubliskeje a Mättigoweje droži.

porucza ſo ſ pſchedewaczu pſche-
czahnjow ſa města a wſy, taž
tež po železniſy. Kózdy čaſ ſkład-
noſc ſ naſadwjenju mjes Budys-
chinom a Draždjanami.

Sawěſzenje ſkota

wſchędružin.

Belle w Bréy,
hólowym agent.

Roſwuczenje ſa mlode holz.

1. haprleje ſo nowe roſwucze-
nje ſapocznje ſa pſchirēſanje ſcha-
tow a ſchicze wſchędružin. teho
runja we wſhem wuſchitwanju.
Holčki ſe wſom doſtanu penſiju.
Pſchitnoſc a waſchnje dobreho
wobkhadženja ſo wuči.

Bertha Bjenadži,
pruhowaná wučerka
na hornečterſkej haſy 34, I.

Gylny hólczeſ namaka wučibu
w khlébowej, zaltowej a tħanzo-
wej pjeſatni

El. Bertholda w Bukezach.

Khachlowa hornečerňa
H. R. Deutscher w Budyschinje

na kamjeñtnej haſy 33.

Porucžam ſwój wulki ſkład khachlow mot jedno-
rych ſtwinſtich tepjenskich khachlow, czeledžinskich
khachlow a warjenſtich maschinow, taž tež wſchę
ſ nim ſkluschaze želesne džele po najtunischiſtich placz-
inach.

Sa lepsche ſtwy, běle a ſtaroněmske
Miſchnanske khachle we wſchędružinach
wulkoszach porucžam, kotrež ſa dobre a trajne
dželo rukujo, ſtajam.

Khachle, roly a roly ſe pěznym wodženjam a
wubrafrowane khachle ſu ſtajnje tunjo na ſkładze.

Czeſčenym twarſkim a thſeſtikim miſchtram, taž tež wſchitſkim
druhym drjewopſchetrjebarjam ſwój

parny rěſak a hěblowařnju

najnaležniſcho ſ ſupowanju wſchędružin

twarskeho a wuzitkoweho drjewa

porucžam.

Drjewo tunjo ſupiwiſhi je nam móžno, wſchę ſa danja dopjelnicę
a čaſzej pſchiměřene

naſtuňſche placziny

wobliczic. S doboru ſwój rěſak ſa

moſdome dželo pſchi pilach a hěblowanskich maschinach
ſ ſupiwanju pſchewostajim.

W Budyschinje, w měru 1895.

Na Tſelanskej droži 16. **R. Sattler & Comp.**

G. m. b. H.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kózdu sobotu.
— Stwórtlétne předplata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeniem do domu 1 mk 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamówity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číslo Smoler jec knihicícerne w mäčnym domje w Budyšinie.

Za nawětki, kiž maja so w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvrťk hač do 7 hodz. wječor wotedać.

Číslo 13.

Sobota 30. měrca 1895.

Lětnik 54.

Ečeſzeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsiž chzedža ſa nije na

2. Štvrťlétto 1895

do předka placzic, njech nětko **80 np.** w wudawańi Serbskich Nowin wotedadža. — Čzi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pſches **póſt** pſchi-njeſz dadža, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórſy ſtaſacéz. Ma ſtvrťlétto ſaplaczi ſo ſa Serbske Nowiny na ſaſtich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khězorstwa **1 hrivna**, ſ pſchinjeſzeniom do domu **1 hrivna 15 np.** — Serbske Nowiny ſ pſchilohu **Serbski Hospodař** placza na póstach **1 hrivna 25 np.**, ſ pſchinjeſzeniom do domu **1 hrivna 40 np.** — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „**Pomhař Boh**“ na pósce ſtaſacéz.

Swětne podawki.

Němſke khězorstwo. Snutska a ſwonka Němſkeje ſo we wſchech ſtronach wótczinszy ſmyſleni Němzy hotuja, 80. narodny džen ſalžerja a tvarza noweho němſkeho khězorstwa, wječha Bismarcka, ſ holdowanskimi ſwiedženjem ſwječiež. Hido thdžen do ſwojeho narodnemu dnja ſu čeſeſzowarjo prěnjeſho němſkeho khězorstwoweſho kanzlera iſladnoſz wužili, jemu ſwoje počeſzowanje wopokaſacéz. Poňdželu běchu ſobuſtawu khězorstwoweſho a pruſtkeho krajneho a ſemjaniskeho ſejma do Friedrichſruhe khvatale, ſo bychu wječhej Bismarcky ſbože pſchale a jeho politiſte jaſluzbou wo ſchopostajenje němſkeho khězorstwa ſlawile. Tola njebechu wſchitzu ſapoflanzy pſchihli, jemu holdowacz. Sſobuſtawu zentrumſkeje, ſwobodomuſlneje a ſozialdemokratſkeje ſtrony, Polazy, Welfojo, Elsaſzy a Lothringiſzy běchu ſo ſarjetli, pſchi ſbožopſcheczu ſo wobdželicéz. Woni běchu w khězorstwoweſhi ſejmje pſcheciziwo namjetej presidenta khězorstwoweſhi ſejma, ſo dyrbjeſche khězorstwowy ſejm wječhej Bismarcky k jeho narodnemu dnjej ſbože pſchecz, hložovali, tak ſo ſo namjet je 163 hložami pſcheciziwo 146 hložam ſacžiſhny. Preſident ſ Levekow a teho runja měſtoprefident dr. Bürklm ſtaj na to ſwoje ſtoſtojnſtvo ſložilo. Mjes wótczinszy ſmyſlenymi Němzami je tole ſadžerzenie němſkeho khězorstwoweſhi ſejma powschitkowne pohóřſhenje ſbudžilo. Khězor Wylem ſam najhlubſcho roſhuňwanym hmydom wječhej Bismarcky ſežehowazý telegram pôžla:

„Waſchelj ſwětloſci wuras najhlubſcheho pohóřſhenja dla runje pſchijateho wohſamkujuja khězorstwoweſhi ſejma wupraju. Wone ſacžiſhni wſchitkach němſkich wječhow a jich ludow čiſte ſe napſchečiwo ſteji.“

Wječha Bismark khězorej wotnioluvi:

„Waſchu Maſteſtoſz proſchu, ſo by najponižujiſhi wuras mojeje džakownoſcze ſa Waſche najwyſtſche ſjewjenje pſchijala, ſo kotrej je Waſcha Maſteſtoſz tamu mi hiſhce ſjeſnatu njeſpodobnoſz mojich starých politiſtich pſcheciziwnikow pſchicizu ſwjeſzelzeho ipotokojaju ſežniila.“

Wutoru khězor ſam ſe ſwojim starſhim ſhynom do Friedrichſruhe puczowasche, ſo by wječhej Bismarcky w mjenje wójſka počeſzowanje wopokaſal. Hido džen předy běchu do kwartérów pſchichle: eſkadrona khraſterow ſ Halberstadta, eſkadrona husarow ſ Wandsbecka, kompanija 79. pětceho regimenta ſ Hamburga, batterija 24. regimenta ſ Altony. Tyhle wojaſtow khězor na konju ſedžo do Friedrichſruheſkeho parka dowjedže. Hdyž běchu ſo wojaſy poſtaſili,

khězor po frontach jehaſche, mjes tym ſo ſo wječha Bismark na jeho prawizy w woju wječesche. Wojaſy ſ zyla preſenterowachu. Khězorowu pſchewod pětci džětche. Po preſenterowaniu mjeſečne khězor w wójskowym mjenje ſbožopſchecazu rěč a wječhej Bismarcky ſloty mječ pſchepoda. Š nowa preſenterowawſchi wojaſy nimo Bismarcka čechniechu a ſo do ſwojich kwartérów wróćzihu, mjes tym ſo batterija ſtejo woſta.

Wječha ſo na to do hroda poda, hdyž bórſy po tym khězora pſchija. Khorhoj a standarty wojaſtow ſo do hroda pſchinjeſzechu, čechna ſtraža, ſe 7 khraſterow wobſteaza, ſo na 24 hodžin w hródze poſtaſi. Pſchi hoſcziňje, pſchi kotrej Bismarck mjes khězorom a krónpryzom ſedžesche, khězor prěnju ſławu Bismarcky wunjeſe. Tak doſlo hacž khězor rěčeſche, batterija w parku poſtrou třeſeſche. Wječzor khězor ſe ſwojim pſchewodom wotjedže. Khězorej kaž tež Bismarcky ſhromadžene ludowe čzřidły wurjadrne živje pſchivyskaſhu.

Khězorstwowy ſejm je ſebi na město wotſtuſjeneho pſchedkydſtu ſa prěnjeho pſchedkydu ſobuſtawu zentrumſkeje ſtrony ſwobodneho knjega ſ Buola, ſa měſtopſchedkydu ſwobodomuſlneho Schmidta a ſa druheho měſtopſchedkydu ſobuſtawu zentrumſkeje ſtrony Spahna wuſwolil. Konſervativni, narodoliberálni a antisemitojo pſchi wólbje běle papjerki wotedachu. — W tu ſhwili njeverja, ſo ſo khězorstwowy ſejm dla ſwojeho ſadžerzenia pſchi Bismarckowym narodnym dnju roſpuſcheži. Boja ſo, ſo nowowuſwolemy khězorstwowy ſejm njeby ſe pſchihli byl, dyžli nětečiſhi.

— Loni ſu wjele mjenje ſhmanci mļodych člowieček do wójska wſali. S nich wjetſha ſicžba wobčežnoſcze woječſkeje ſlužby njeje ſnjeſz mohla a je ſo teho dla jako njehōdna ſe ſlužby puſchecíla. To je ſ pſchicizu bylo, ſo je ſo wuſběhanſkim komiſijsam pořučilo, ſo dyrbja, tak wjele hacž ſo hodži, ſlabſche wožobh do ſady ſtaſecz.

Franzowſta. Š nowa ſu pječa woječſku kraju pſcheradu w Franzowſkej wuſlēžili. Kaž ſ Pariza pſzaja, je wýſhſha wójſka rada poňdželu dolhe poſhedenje pomela, pſchi kotrej je preſident republiky pſchitomny byl. Parizſke nowiny chzedža wječez, ſo je ſo wýſhſha wójſka rada teho dla tak njejabzy ſhromadžila, dokoł ſu ſo noweje pſcheradu dohladali. Pſched měſazom ſu pječa ſ wójſkeho ministerſtwa wobſhadnemu ſchefej Parizſko-Łyonſko-Brjedžuomóřſkeje ſelesniſi tajny mobilizaſiſki plan pôžlali, kotrej je ſo ſa pſchipad wójny ſ ſtaſtej w Alpſkich ſtronach wuſjeſz dyrbjal. Tole pſzmo, kotrej je ſo ſ Pariza do Chambérge wotpoſblało, je ſo pječa po puežu franylo. — Šda ſo, ſo w franzowſkim wójſkum ministerſtwe hiſhce wjazý pſcheradníkow ſedži, kotsiž, kaž wondano ſažudženym hejtman Dreyfus, wukrajej ſa pjenjeſh najaſtajniſche wójſke plam pſcheradžuju.

Ružowſta. Něhdusche hoborszy wilke pſcheczelſtvo mjes Ruſkej a Němſkej je ſo pod nowym zarom Miklavſchom II. hiſhce bôle pomjeñſhilo, dyžli pod jeho naom zarom Alexandrom III. Radžija, kotrej ſu na němſkopſcheczelnoſz Miklavſcha II. ſtajili, njeje ſo dopjelnila. Mjes Němſkej a Ruſkej ſu ſo po ſdacžu w poſklednim čaſzu politiſte podeňdenja měle, kotrej ſu hněv němſkeho khězora ſbudžile. Schto je ſo ſtało, njeje do ſjawnosće pſchihli, jo pak někajka pſchekora wobſteji, je ſo ſ tym pſcheradžilo, ſo je němſki khězor bjeſe wſcheje widomneje pſchicizu dotalneho němſkeho pôžlana w Peterburgu, generała ſ Werdera, wotvoſal a na jeho město wječha Radolina poſtaſil. Wotvoſlanje generała

Werdera je w Peterburgu njeleubje pschekwapiło; pschetoż general Werdere bě pschi zarowym dworje pschezo rad widżana wožoba byla. Na wopak maja w Peterburgu f wjerčej Radolinej mał dowérjenja. Tutón je jako němſki pôßlancz w Konstantinoplu po móžnoſczi ſamožnoſczi Ruseſe na Balkanje hlaſiež pytał, a rufiſi minister ſtronkownych naležnoſczi, Lobanow, je jako pôßlancz w Konstantinoplu často ſkladnoſcze měl, Radolinowe ſtutki wobledžowac̄. Ruske nowiny „Nowoje Wremja“ wo poſtajenju Radolina piſaſi, so drje wot nětka ſi diplomaticzeho wobkhada mjes Varlinom a Peterburgom ſo tamna wutrobnoscž ſhubi, kotrež je dotalny ſastupjeſt Němſteſe w Peterburgu ſdžeržecž wjedžal. Mjenowane nowiny, kotrež pječza powjeſcze ſi rufiſeho ministerſtwa doſtawaju, ſo nadžijeſe, ſo ſo franzowſki ſenat ſi wutrobnym statnych pjenjeſnych naležnoſczi poſpěſhi, dokelž ſo čaſh pschibliza, hđez budže nufne, ſo knježerſtvo franzowſkeje republiky doſpolnmu ſwobodnoſcž ſtutkowanja nabudže. — Tak strach hrožaze tola hiſcheze wobſteſeſe njeſku.

Schpaniſſa. Na město liberalneho ministerſtwa, kotrež je dla njeuſtchnoſczi, wot offiſerow Madridſkeje garniſonu ſtuczenych, wotſtupilo, je kralowa-knježetka nowe ministerſtvo, ſi pschiwižowarjow konſervatiwne ſtrony wobſtejoze, pomjenonovała. Pschecživo wólym offiſeram ſebi wona njeje ſwěrila ſakrocžicž, ſo bojo, ſo by ſebi ſi tym wójſko ſchpaniſke ſuply ſubu ſu ſle powjeſcze doſchle. Tamniſche wobydlerſtvo je pschecživo ſchpaniſkemu knježerſtu poſtanylo, a ſbězkarjo ſu ſchpaniſke wójſko pobili. Schpaniſke knježerſtvo je wobhamklo, ſi nowa 9700 muži na Kubu pôblac̄, kotrechž budže najeutojnici ſchpaniſki general Martinez Campos naſvedowac̄. Schpaniſzy ſo boja, ſo ſbězkarjo ſe ſužodných ſrježno-amerikanskich statow podpjeru doſtanu.

Aiſla. Na chineskeho měftokra ſi Hung-Čzanga, kotrež w Simonoveti ſi japońſtum knježerſtvo w wobſamtñenju měra jedna, je 21létñ Japońſki mordaſki nadpad ſežinil. Hdyž ſo Li-Hung-Čzang w noſchadle do ſwojeho hoſćenza njeſcž daſche, mlody člowijef ſi ludoweje črjodý ſtoči, kotrež ſi najwjetſeſe bliſkoſeze do Li-Hung-Čzanga ſi piſtole třeli. Kulta ſo 3 centimetry hlaſoto do ſleveho liza ſary. Hac̄ runje kultu hiſcheze wužahnyli njeſku, ni-maja ſekarjo ranu ſa ſtraſchiu. Sa někotre dnj budže ſo Li-Hung-Čzang pschi jednanjach ſažo wobdželicž móž. Japońſy ſebi jako wójnke ſarunianje žadaja, ſo bych ſo jim někotre ſuply, hac̄ dotal Chineskej ſluſhaze, wotſtupile.

Pschepoſnaty.

(Povjedańčko ſe živjenja.)
(Skončenje)

Duž buſhtaj bližſhi ſchwartk ſwerowanaj; Damian njebe hac̄ do teho dnja ſe ſamyžkem Fordoweho domu wopuſtežil, ſo njeby ſo ſažo do stareho bracha wrócežil. Pschipódla běchu jeno nawoženja a njeveſta, duchowny a Robert Ford.

Š zyrkwe jědžeschtaj w runym měrje na dwórnishežo, pschetož běſchtaj ſebi wotmyžlijo, ſo chzetaj prénje nježele w Cliftonje pschedobycž. Ford rjekný jímaj, ſo poſměwkujo: „Božemje!“

„Ty tola budžesch w Londonje, hdyž ſo wrócežimoj?“ woprascha ſo Elejonora.

„Rjewém. Nětcole wotpuſzju na frutu ſraj Europyſti.“

„Ale budžemoj cže tola hiſcheze jumu widžecž, předy hac̄ wuczehnijemoj?“ prachesche ſo Elejonora.

„Wé ſo, woſladamy ſo bóry ſažo. Tež njecha ſo mi prawje wericž, ſo wój do Australije pocehnijetaj.“

Damian čzujeſeſe ſo ranijem ſi tutym pschiſpomnjenjom, dokelž ſi teho ſpóma, ſo Ford na jeho wotmyžlenjach dwěluje.

Młodaj mandželskaj jědžeschtaj w prénjej ſlaſhy, ſchtož wſchak bě Elejonorje jako ſlutiuej hoſpoſhy jara wopak. Ale jaſeſchtaj tam tola a wobthajomny konduktér powiſzim tam taſliczku ſi na-piſom: „Pschelkowane!“ ſo njeby tam nictó druhi ſaſtupil. Damian ſupi, jeli by ſo ſabawa hac̄ila, něſhco nowin. Hijo hěſchtaj něſhco hodžin jěloj a powjedaſchtaj pschezo hiſcheze. Mjeſchtaj džé ſebi telko wjele prajcž! Hafle wot Batha wſa Damian nowiny do rukow a poča čitac̄, mjes tym ſo Elejonora wſcha wjeſela na jeho kraſne woblicžo ſhadowasche.

Na dobo ſo wón ſačerwjeni a woblicžo ſo jemu ſačzmi. Čižkym nowiny na bok a hlaſače wótrje na ſwoju młodu žonu.

„Ty ſy jo po taſkim wjedžala?“ woprascha ſo wón.

„Schto? ... Schto dha ty maſeh, Perzy?“

„Dole tule! Pschi tym poſaſowasche na wěſte měſtno w nowinach, hđez pižachu, ſo ſtaj lord Kelſton a jeho jenički ſyň na diſteritis ſemrjeloj, a ſo je Perzy Damian herba lordſtwa a milijonow.“

Elejonora njebožeſe ani wopſhijecž, kaf moħlo to ſi jeje mandželskowm ſwihowac̄. A tola ſhadowasche jeje mandželskī hněvny a njedowěrny na iju.

„Ty ſy to wjedžala, jachleſehe wón, „a nětcole móžu tež ſhudac̄, czechó dla je mi twój bratr pjenjeſh požęſil a ſi naſu wero-wanjom tak khwatal. Nětcole wěm, czechó dla ſy mie na dobo lubo měla, mjes tym ſo ſy mie předy tak husto wotpokaſala ... dokelž ſyň lord!“

Nětcole rošymjesche jemu Elejonora a wobledny kaž ſežena. Wona ſpóma, ſo dyrbjeſehe Damian pschi taſkicħle wobſtejenjach wericž, ſo je jemu jeje bratr ſe ſamyžkem ſimjercz lorda Kelſtona potajil, ſo by jeho ſotra bohatu ſežinu ſežinu. A tola bě wona na bratrowym jebanſtwe zyle njewinowata. Pschikry ſebi ſi dlonjo-maj woblicžo a plakaſche.

Na dobo ſo wón jeje wopraſha: „Praj mi ſwěru, hdy by ty wo ſimjercz mojego bratra ſchto wjedžala, by ſebi ty potom mie brała?“

Wona mijelžesche, dokelž čzujeſeſe, ſo by wón jako wobſedzeſtelko milijonow ſo ſedma tak rucze ſwjasal.

„Proſhu cže wo wotmoliwjenje?“ ſhichowasche ſažo.

„To mie miera, ſo ſyň wojebam“, wotmoliw cžmowje.

„Ty ſebi po taſkim myžliſch, ſo ſyň tebi ſwoju luboſcž wu-ſinala, dokelž ſyň wjedžala, ſo ſy ſo lord ſtał? Ty, mój man-želskii, wericž, ſo ſyň ſebi ſi bratrom wotrczala, kaf moħla tebj e ſebi ſwjasac̄?“

Wón mijelžesche. Czah cžerjeſeſe dale a jemu wjerczeſe ſo hlowa wot khwatneho pschemienjenja jeho wobſtejenjow.

Hdyž ſo jeho hiſcheze jumu prachesche, wotmoliw ſi runje tak cžmowym pohladom, „ſo je njemdny, ſo ſu jeho tak wojebali.“

Tež ſo jezny.

„Tež ſebi ty myžliſch, ſo je tebj ſežniſka ſjebaſla, — tež dobré!“

To prajwſchi, wobroči ſo wot njeho a hlaſače ſi woſnom.

Nětcole jědžesche cžah runje do dwórnisheža Bristolskeho a nowy lord Kelſton měnjeſte, ſo dyrbí jow wuſtupicž, ſo by tele-grafowaſ. Elejonora ſežhownasche, mijelžejo, a woſta na peronje ſtejo. Hdyž bě ſo lord ſa něſhco minutow wrócežil, njenamaſka jeje, ani na peronje, ani we wotbželu. W ſamžnym woſomiku jědžesche khwatny cžah do Londona a jemu ſo ſdasche, ſo w nim blěde, horde woblicžo widži, kž jemu na pschezo „Božemje“ rjeknje.

Nětcole ſo jemu woči wotwriſtej a wón widžesche, ſo bě ſe ſwojim tuſanjom naſluoſniſch ſonu ſykleho ſwěta wotraſchil, ſo bě ju jara ranil.

Njebe tuto cžeknjenje najlepſhi dopofas jeje njewinowatoſeze? Kaf bě ſwoje pschedobycž ſažo ſarunac̄ moħl? Sa njeſ! Ale je wona do Londona jela? Pschede wſchém dyrbjeſehe do Londona jecž.

Dokelž pak hafle ſa něſhco minutow khwatny cžah jědžesche, wſa ſebi woſebit ſežah a ſa poł hodžinu jědžesche lord Kelſton je ſurowej ſpěchnoſci do Londona. Sa tſi ſchwartk ſežinu ſaſta cžah na dobo a lord ſhoni žaſtoſtu powjeſcž, ſo je khwatny cžah runje ſi kolijow wujel a ſo je kolija ſaracžena.

Nětcole bě jeho boſoſcž nježmerna. Wón nadžijsche ſo nje-ſboža. Ma jeho proschenje dojedže cžah hac̄ na ſame měſtno nje-ſboža. Lědma tam dozpěwſchi, ſlečza ſi woſa a khwatasche po brjoſh dale ſtajnje woſalojo: „Elejonora! Moja Elejonora!“

Nětcole widžesche runje črjodu ludži pomału psches polo-ſchińcž, kž na hubjenych noſhydlaſch čélož ſonu mandželsku.

Rumje ſi dalofa, ſpóma Perzy ſwoju mandželsku.

„Stejo woſtač! To je moja ſona!“ woſače ſa noſcherjemi.

Cži ſaſtachu, a boſoſciwje ſakſchifnuwſchi padze Perzy pschi noſhydlaſch.

„Prajče tola, ſo wona hiſcheze morwa njeje! Mój džé ſmój hafle wot dženžiſtcheho ranja ſwerowanaj.“

Ludžo hlaſače ſobuželnje na njeho; lord plakaſche, kaž džecžo.

„Morwa wona njeje“, rjekný ſtarý knjeg, lorda ſo na ramjenju dženžiſtchi, „ale wjazh ſo nětcole ſwěſcicž njeħodži. Sda ſo, ſo je nahle ſatħhaſnjenje moſhow.“

„Hdže dyrbí ſo donjeſcž?“

"Do korežniczki. Dyrbi mér mécz! Budżecze kędzbiu!"

Mužojo doniežechu ju pšches luti a dozpechu stončenje hacž do korežniczki, hdžez ju hmydom do loža połodžichu.

"Kenes doktor, wostanče tu", sawoła Damian. "Telegrafujče, do Londona po najlepšeho lekarja a po wothladańki. Moja žona dyrbi jałhowana bycz."

Lekar rjekn hwoje zławne imieno a pšchistaj, so njemóže tu wostacž. Hdžz ho lord Kelston pšchedistaj, klubu jemu, so hwojego najlepšeho ponoznego lekarja pójczele; hacž do teho čoža rofestaja wježnemu lekarjej sadžerženje, tiz by hacž do teho dožahalo.

Lord njehibim ho wot loža wo hibi njewjedžażeje žony a porokowasche hibi kruče, so je pšcheziwo njej tak njedowerny bycz možl.

Kaf modlesche ho t Bohu, so by Elejonora živa wostała, so možl hwoju kschindu sažo sarunacž.

W nozy pšchinidžeschtaj wothladańka a lekar, tiz lordzej nadžiju cžinjeſche.

Tsi dny a tsi nozy ležesche žoniſta, wo hibi njewjedžo, potom namaka ſtrony ſpar, tak jo lekar lorda proſchesche, so njebi do jſtvy khoreje jaſtupil, dokež možla khora khdžy wokomik wozucžiež a roſbudženje by jej schwodžalo.

Tsi dny bludžesche lord Kelston wokolo, stončenje bu jemu dowolene, so hnič t hwojego khorej žonje pšchiniež. Hikajo padże pšchi jeje ložu na kolenje.

"Dyho lordſtwo tu je, moja knjeni", rjekn wothladańka zunje. Elejonora poſladny na mandželskeho.

Wón wotkoſti jeje bledu ruku.

"Cžemu njeſcze mi wumrjecž dali? Snađ móžu to tež nětkole hšiczeze?"

Damian plakacze, wothladańicze běchu wusčle.

"Cžemu placzecž?" woprascha ho Elejonora, ho džiwajo. "Ja dyrbjała plakacž, niz ty, tebje hbi wojebalis!"

"Elejonora, hnič ho a wodaj mi!"

"Ja, ja tebi wodam ... i najmjerſha po čažu ... wodam eži a wumru."

"Né, ty nježmějch wumrjecž ... Né, mój dyrbimoj hromadže wostacž, lubowana žona!"

A někto wotkry jej zyli hwoju wutrobu, powiedasche jej, kaf je derkotał a třepjetal, tak sbožowny je, so je wumrozena. Wona spójna, so je jemu wopravdže žel.

Nětkole wotkori knjeni Kelstonowa spěchňije. Wot teho čaža je ho 15 lét minylo, ale luboſež mjes lordom a knjenie Kelstonowej je žamžna wostała.

Mila Žmiſchowa †.

(* 26. nalétnika 1827. + 21. małego róžka 1895.)

"Na wjeleſtronke žadanje a i dowoliſcę ſtijesa redaktora dra. Muki wotežiſčanym tudy žarowanſki ſpěw ſa njebocžicu ſtijenju Žmiſchowu i požledniſjego čižla „Luziž“ wot ſtijesa fararja Waltarja we Wobzlinku."

O! jažo, herbſki ludo, i twojej króny

Je krafžnych parlow jena padmyla!

Se ſrudnej duſchu pſchimam hwoje truny

We hylſach ſtejo, połym ſdychnjenja.

Pbj, Sſerbo, klati ho pola teho rowa:

Du ſpi w Wóſy Mila Žmiſchowa!

Ty droha, ſehto hbi wuwopokaſala

Nam wſchitkim twojim połna luboſež!

Schtó powieda, ſehto hbi nam ſchęzdrje dała

Ty i twojej' krafžnej' duſchu połnoſež?

Se hwojeſ dobrotu wobohacžila

Raž wſchitkich, a ho žama ſapomniła!

Kaf hbi ty naſche duſche ſahorila.

Ty nje kaſlaza hwerina Sſerbowka;

Kaf jažna hweſda hbi nam pſchedźwecžila,

Raž ſbudžala ſa ſbože Sſerbowſtra,

A ſloty wuſhyw do naſi wuſhywała

A krafžny pſchiklak ſtarym, młodym dała.

Ty ſpěwačka wot Boha wobdarjena,

Kaf kłodžy hwyate hymny ſpěwaſche

W nutnoſeži i čeſeži Božoh' mjeni —

Ach, woněmia twoja hertsa je!

A tola twoje ſpěv ſaspěwaju

Bjes pſchestacža ho wſchudžom w herbſkim kraju!

Mój ludo, żaruji! ſhubil hbi pſchewjeſe,

Hdžz tutu wutroba pod hórką ſpi,

Njeſt twoje hylſyčki ſo ronja dele

Na jený row w nutnej džaſnoſci;

Njeſt ſa njeſt džakne žlowa i njebiu džaja

A w wutrobie jej džakne róže kcežia.

A hdžz tej drohej cžestnij pomnik ſtaju

Tam w starym Hódžiū pſchi hwyatniſy;

Mój hžemny Sſerboſtvo hajicž w herbſkim kraju

Bo herbſtej krutej hwyerje wobſtajniſe:

To budže jejne rjeniſche ſpominanije

A naſchej' hwyer hóde džakowanije!

Mój herbſki ludo! hlaſ, po małej hwyili

We Božim mérje ſtoro wſchitzu ſpja,

Kiž tebje hbi ſe hwyercze wubudžili;

Tich žive duſche tebje ſarocža:

"Hjekħablaſ, kruče ſtej, džerž twoju wěru,

Sſwój narod, rēč a Sſerboſtvo fitaj hwyeru!"

"Wot wſchitkach hórkow bóřy ſažo taje

Wſchón hnič a morwa ſhma minje ho.

Mój ludo, cžeho dla tak dolkho traje,

So wozucžiſh ja nowe ualečzo?

Se ſpanja ſtan a witaj džen a ranje

A pómaj hwyojich mózow wotkaſanje!"

Raj dróžcha maczečka, netk w herbſkim kraju

Pod Jeſuſowym kſchizom cžiſche ſpi.

Tam měj ho wěčnje ſbóžna w Božim raju,

Tu njeb'džesch ſapomnjenia mjes nami.

A hdžz hbi hwyer ruku ſawdawam,

Twój lud do Božej' rukow porucžam!"

Ze Serbow.

S Budýjhina. Shromadžiſna herbſtich burow dla ſaloženja pjeriu ſlahowazeho towarziftwa njebudže ho w Gudžiz hotelu, ale w Hengerez reſtauraziji pſchi lawſtich hrębjaſh ſ napschecža měſčjanſtſkeho theatra njedželu 7. hapyrleje popołdnju w 4 hodžinach wotbywacž.

— Bildyſtſke konſervativne towarziftwo budže hobotu 30. mérza wječor w 7 hodžinach w ſalu hoſezenza „i bělemu konje“ proteito-wanſtu ſhromadžiſnu pſchecžiwo wobſamtuijenju hęziorſtowoweho ſejma wotbywacž, kotrej je wječhei Bismarck ſpožopſcęze i jeho 80lennemu narodnemu dijej ſapomjedžil. Wſchitzu wótežiſh ſmykleni mužojo ho na tule ſhromadžiſnu pſcheproſchuja.

— Sańdžem ſchtwórtk wječor ho nad Čzornym Bohom hylne hrimaſche a blyſkacze. Po njewjedrje bě na njebju ſtažna tučzel, i wótrymi živymi barbam i ſuňamjeniſa, widzecž. Po starym prajidmje ma ho hſiczeze na dlęſhi cžaſ ſymlne wjedro wocžakacž, hdžz ho na nahe drjewo hrima.

— Sańdžemu hrjedu je ſla njehoda mlokow wós Błohacze-čanskeho živnoſežerja Brody podeschla. Hdžz mjenowanym džen ranu Brodowa džowka i mlokom i hoſezenzej „i tſjom lipam“ pſchijedž, jej kompanija woſakow hwiſdajo a bubnujo napschecžo pſchicžeze. Brodžiz koň, hewak jměne ſcežo, ho wótrych njeſwucžených ſymlow ſtróži a na boł ſlečiwiſhi wjazy kroč ſchecž „tſiom lipam“ kolo wokolo cžerjeſche, hacž ho wós pſchewali. Pſchi tym ho přednje ſniža wotkéhinhcu a koň na to i přednimaj kołomaj pſches kamjentnij ſprejny mójt cžerjeſche a tak hylne ſahrawowasche, ſo bóřy jene kolo wotlečzi. Pſchi ſamym by wón do ſsemichowſkeho mloko-weho woſa ſajel, a by potom, ſchtó wě, ſajke njesbože naſtało. Njedaloko ſchpitala „i hwyatemu Duchej“ někotſi ludžo ſplóſcheneho konja pſchimychnu a jeyo „i tſiom lipam“ dowjedžechu. Brodowa džowka, kotrej bě pſchi ſwrczenju ſ wulkim wotmachom ſ woſa i ſemi ſlečila, ho na wulke ſbože po cžele wobſchfodžila njeje. Pódlia teho pat je ho doſež ſchody načiniło. Wós bě ſle roſbitý a ſ karanow bě wſchō mlok wubdžalo.

— Wuhlaſy na pſchichodne wjedro. Bližſche dny ho hſiczeze wětry a deſczeze wocžakuja.

— Sſredkaj pſche drjenje a ſubo boleſenje, wondano w „Sſerbske Nowiny“ woſjewenaj, knies drogiſt Lejnert w Mügelinje, kotrej hžo dolhe lěta „Sſerbske Nowiny“ hylne cžita, wotradžuje naſožecž. Wón pſche: „Sſelowa ližalina (hylne kuſata) dyri ho i najwjetſche wobhlaſtivocžu pſchedawacž, runje tak chloroform (fakajana i hęziorſkim wukasom wot 27. januara 1890). Poſledniſcha hnič ho jenož po lekarſkim wukasjanu abo po pſchedpoloženju rjemjeſtliſkeho woſiſma i hoſpodařſkim ſaměram;

w haptylekach p̄chedawac̄. B
ſdželu Wam ſc̄zehowaze ſpredti:

Pſche drjenje. 3 džele khamporoweho spirituſa, 1 džel schwabloweho äthera, 3 džele mydloweho spirituſa, $\frac{1}{2}$ džela franzowskeho terpentinoweho wolija, $\frac{1}{2}$ džela jalmiafkoweho ducha. Do trjebanja ma ſo tale měſteńza derje pſchemeſteč.

Pjche ſubobolenje a drjenje w ſubach je najwyspěchniſtji ſzrekđ ſzonopowa papjera. Mały kuf w wulkoſći požowſeho kónczka ſo wotřenje a ſo do hymneje wody tunkuje, na čož ſo na bolaze měſtno połoži a to direktnje na džafna. Tam njech ſo něhdže 10 mjeſtchinow ležo wostají.

Pſche faſchel pomha najlepje tale měřeňza: ja 10 np. latrif-
zow, $\frac{1}{4}$ punta ſandijoweho zokra, 5 gr ſalmiafoweho pôlvra a 1
liter wody ſo tak doſho warja, hacž je ſo wſcho roſpuſtchčalo, na
čož ſo rano a wjecžor 1 jědžna křiza tuteho roſwara najlepje
ſ $\frac{1}{4}$ litrom čzopleho mloka wuzije. Sa džecži je najkſtmařiči ſredk
pſche faſchel: 3 hovſčče roſhykaneje wowžneje ſlomy ſo ſ $\frac{1}{2}$ pun-
tom zokroweho kanta w 2 litromaj wody tak doſho warja, hacž je
juſhčka bruna. Džecžom ſo tsi króz wob džen 1 thejowa křicžka
tehole roſwara dawa.

Tele wuszytane a sa dobre spóñnate rezepty proschu po wudaczu wojsziewicž. Deli so chzecze někotre krédky pische skotne khoroszce wojszichzecž, proschu, mi to wojsziewicž. Szym rad hotowy, Wam někotre k wjedzenju dacž. — Proszymy Waž, czesczony knieże, nam tajke krédky dobrocziwje spdzielicž. Redakcija.

Š Budžchina. Kieżorstwowyj žejm je 176,000 hrivniow sa kupjenje Lauez hotela, Krečmarez leżomnośče a krucha Miekiwiżez sahrody pścijwolit. 1. junija pōjške sarjadništvo mjenowane leżomnośče pśchedewośmje. Š twarom noweho pōsta pak móže žo hakle sapożecz, hdyz budža twarſte pjeniesy wot kieżorstwowegeho žejma pścijwolene. Duż žo twarjenja Lauez hośczenza do lęcza 1896 njebudža wottorhačz móz.

— Saúdzenu pojedzeli běchu kňežerzej Wicžasę na Hoščiz
hažy w jeho wobydlenju se samkñijeneje komodę 31 hrivnow franki.
Na jeneho dželacžera, w tym samym domje bydlazeho, zo tukanje
skoži, jo je pakoszil, dokelž be kňetro wjèle pjenjes wudal. Duž
jeho do pýchebzjischenja wſachu, tola wón wſchu winu přejeſche.
Hdyž pak jeho sajachu, zo wón skonečnje paduchſtwa wujna.

— Sandženu prijedu ho ludžo, po herbskej hafy duzy, se žalostnym napohladom nastrózichu. Dželacjer August Schmidt, na Sprejskej hafy bydlazh, wot widliszczow nadpanjenih k seni padże a ho wokolo mjetajo ſebi hľuboku ranu do hłowu wuraſh.

— Zebaka, kotryž je na tudomnym dwórniujszczęzu a w někotrych kórežmach podrażowane (falschowane) pyciehriwnowske złeborne pjenięszy wudawał, ſu w Magdeburgu jaſeli a do Budyschjina wróćzo dowjeſli. Teho ſu ſa wěſteho pschekupza Momiſena, ſ Hamburga rodženeho, spójnali. S Budyschjina bě wón najprijódzy do Habrachęziz twórkny, hdźez bě teho runja kórežmarjow i podrażowanymi pjenięſami ſjebal.

— Ktiz jenož p'schestupjenja žo khostaja, tež tón žo khosta, kотryž žo wostaji, wotmyšleny njeſkut, kотryž je jemu ſuath, woſſewicž. To je dyrbjal fabrikat Krjeňz s Nowych ſiloz naſhonicž. Wón bě loni bliſto p'scheyſda ſumwaldžansko-Budeſczanskeje želeſniſy widžal, ſo dwě hriadže překl p'sches ſchěny ležitej, i cžimž žo bližſci želeſniſki cžah do wulkeho stracha ſtaji. Wón pak žo wostaji, to wyschnoſci wosſewicž, a ja tole ſanjechanje je jeho Budyska khostanska komora ſ jaſtu na dwaj měžazaj ſa- budžila.

— Sserbsz̄y hoſpodarjo, ſtejče kručze! Schtož ma wočji
k widżenju a wuschi k blyſchenju, dyrbí widżecz a blyſtcez, ſo je
ryczerſtublerjam a ryczerſtublerſkim najeſkam hido dawno čerňi w wo-
čomaj, ſo ſebi my burjo, živnoſczerjo a khězkarjo ſwazimy, mužow
ſi naſcheje ſtriedzimy, tiž majač czoplin wutrobu ſa naſche horjo a
derjemeče, do druheje komory ſatſkeho ſejma poſzlac̄. A k temu
hiſheče Sſerbow, a to tajſich, kotrymž njeje ſerbſka narodnoſež žane
hole wopſchijecze, ale tiž wiedža Sſerbow prawa w zytkwi a ſchuli
ſmužniwje a horliwje ſatitowac̄, taž ſtaj to jaſtupjeriaj Sſerbow
kk. Kerk a Kołla ſtajnje ſi wuſpečhom čimiloj.. Teho dla wotmę ſo
w ſuſodnym wólbnym wolriežu, jako ſebi burſki kandidat Kołla a
ryczerſtubler Hustig napschezciwo ſtejſchtaj, tajke hiſheče njewidżane
ſatraschnie wólbne bědženie. Tola tam njedachu ſo burjo wot
žanych khumſtataſkich kufrow a blydkich blyubjenjow ſwojich pſchecziw-
nikow ſaſlepic̄, ale dachu kniſtejczlam na wólbnym diju tajku
hrimotazu wotmołwu, ſo jim hiſheče dženſa wuschi ſyneža. Hdyž
dobyczerſka powieſz ſi tamnych ſtron k nam howrjethe, tehdom vſci-

wółachu nam tamni ratarjo: „Krajenjo, żny żo ja waż żobu będzili, bychmy-li my padnyli, bych u tež wam wascheho praweho ja-stupjerja psehi prénjej lěpszej składności i rukow ſděli. Stražujeće fedźbliwje a ſežhujęce noſich pſchitkac.” A blaj, ta žamžna keltija kaž tam żo tež tudy ſapozhina. Tola tak wjèle mudroſeče žu w tamnym wojowanju nabyl, ſo wjedźa, ſo, hdź my ratarjo někak hromadze džeržimy, eži knieža żenie ſwojego kandidatu pſchecžiſtezechz njeſamōža. Duž chybu naſh roſſežiſciež a podtykowacu nam ſi wótzowskiej, wot tutej stronu hewak njeſwueženej starobliwoſci dwě kandidaturje, tiz njeſeſchtaj paſk żamyc huthladow na dobycze. By ſo jim jich wotpohlad poradžil, potom bych u woni hižo i jenym wujom ſi jich ſrjedźimi pſchicžajnili. Tola wjedniży burſtich towarzſtow a naſchi gmejnzy pſchedſtejčerjo běchu mudriſki a tutu čenku politiku hnydom pſchewidžacu a poſtaſiſhu w ſiatce ihroma-džiſnie knieſa kublerja ſsmoku-Spytecžanfkeho ja ſwojego kandidatu, pſchecžianſy ſmuklenego ſerbſteho muža, bura wot hlowy hacž ſi noham. Wulkoležomnoſcerjo hnydom pytñychu, ſo by ſo tutemu kandidatemu napscheziwo jedyn ryčeſtiblę abo najeńk jako jich kandidat njeſomžym ſejnui, a ſo bych u ſi nim na wélbnym dniu ſi mjeſanjom tež wužmętchenje ſiſieli. Duž wutreibichu tež jenego bura a ſserba, tiz paſk je zyle po jich pſcheczu, ja ſwojego kandidatu, měnjo, ſo žu ſebi dobycza wěſeži. W tym paſk ſo ſylnje myla. Měnjenja dovernitow „Swjaska ratarjow”, tiz žu tola jeno ryčeſtiblęſzy najeńz, a jich žnadniuſki pſchivisz, njeſižu dolho hyscheže wuras měnjenja wolerjow na wžach. ſserbz̄y hoſpodařo, ſtejče kruče, budźe ſebi wědomni, wo ežož ſo tudy jedna! Jako hložowazý ſpot ſeże jim dobri doſež, ale waſche horjo a derjemecze, haj moj buriko, to je něſtcho druhe! Hdźż waž pſchindu wo pod-piſma nadběhovacž, njeſbudźe tola žadny ſerbſki hoſpodař tak ſkly a budźe ſpožeſiež ſwoje mjenou ſi ſwojej žamžnej ſchłodze a ſi pſche-radže na wěžy mnohoſeži ſwojich krajanow!

5 Porichiz. Rzeczyca 31. mierza popołdnju śmiede w twardomnym hosczenzu wótczynske towarzstwo shromadzishnu. W njej budze knies farar Gólcz s Budyschinka pschednoschko wo wjerczu Bismarku dżerzecz.

Švorčíz a wokolnoſeže. Nějedželi běchu k nam wulku ſhromadžíſmu powołali, w forejž čħydhū naři ġerbiſtich burów i ria-nymi īlowanami jaħlepicž, ſo bħixxim ho wot nařiħeho ġerbiſticheho bur-ſkeho hejmiskeho kandidata, knježa Ssmoły, wotwobroežiež dali. Hdyž ho eżi kniżeža ħnano nadžiyeja, ſo fu ħebi pola naři ſemju plodni ſeċinili — ho jara myla. Schtož ſmy ġħyscheli a wiðzeli, je naři wjelle bōle w nařiħim rošħuđenju wobtvjerdiſi, ſo ujemó-zeni mużej ħnōj hlabż dacż, fotruž naři ġerbiſte burſke należnoſeże jaſtupowacż ujemóže, dokelż ruži ħwobodnej nima a w ħwojix roš-ħuđenjach wot ħwojix pſħeċzelow wotwiķiże, kotsiż fu jeho ja kandi-datu poſtajili a kotsiż maja druhe wotpohladu a żadańa, hacż my ġerbiſty burjo. „Għerbiſte Mowin” fu nam id w poġlediun eżiżle rjenje a jařiñe wuлоžile a my temu zjgħi pſħiħlożju em. Tuż-woſtanjem temu ħverni, fotruž ma dobru ġerbiſtu wutrobu ja naři a fotruž bndże a može naři najlēpje jaſtupowacż. Kandidat ġerbi-ſtich burów je a woſtanje kniži kublet Ssmola w Spyżegħ.

Se Šárčža. Sa naředníka nařecheho něcžijcheho wucžerja knjesa Scholty, kotrež šo jutry do Dražđan pšehezhdli, je schulška wýchwoſcz knjesa Krala, fiz je w tu khwilu w Minakale s wucžerjom, postajila.

S Wózlinka. Jeho Kralowska Wyższość prynz Bždrich August pschijeho schtwarzego tdyżenja 15 wychkami, 14 wojakami a 29 konjemi do Kämjenza, jo by wot tam pjatt dleſche puczowanje a rekognoszterowanje w naszej krajinie czinił. Psches někotre wby a na poſledku psches Vělu, Wyżoku a Lěstu pschijindze pschijopoldnju do Wózlinka, hdźez Jeho Kralowska Wyżkoscž a jeho wojetzhy pschewodźerjo w Schubertez hosczenzu poſniedachu. Sso dopomuniwſchi, jo je nasj knjies duchownym pěšinjer był, kaž hołdowaniſteho spěva k 800 lětnemu wettinſkemu jubilej, tak tež sbozopſchejazeho spěva w ſerbſkej a němſkej rěči prynzej a jeho mlodej knjemi mandzelskej pschi nutſczechnjenju do Draždān wot ſerbſkeje deputazije pschepo-dateho, da Jeho Kralowska Wyžkoscž knjesa fararja Waltaria psches ordonanzu ſebi k hnědanju pscheprohycž. Po nanajdobrocžiwiſhim powitanju a džakowanju ſa tamny spěw prynz Bždrich August ſo jara luboſciwje 1 naschim knjesom duchownym roſtreczowasche a pschijpomni pschi-tym wjefele, ſo ſo tamny spěw wondano w prynzowym hródze ſobu ſpalil ujeje, dokelž ſu tele addressy atd. w twierdzym khamorje byle. Wón wupraji ſjawne w pschitomnoſezi wſchitkich wychkow, kaž pschithilem je naschemu ſerbſkemu ludej, kaž radži a ſo wježeli, ſo tón ſamý ſwojim maczerniu rěč, narodnu

drajtu, stare dobre poczynki a konserwatywne jmyklenje haji a dżerzi, a pschisponni, so ma pschenemczenje Szerbow psches pschitrofsczenje abo rubjenje ich ręce a narodnoścę ja schfodne. Po fincianju ho Jego Królowstwa Wyższości jara dobroczynie i kniesom fararjom Waltarjom roszkowniu a ho wokoło 2 hodzin popołdnju sało do Kamienca wręci, hdżez chyrsicze psches náz wołtač. Wóh żóhuij naszeho lubowanychego przyza a jeho wyżsou kwojbu, kaž złykralowiski dom!

Se Stróże pola Hucziny. Sańdzenu wutoru wjeczor 3/4/10 hodzin fu ho na tudomnym knieżim dworze, kniesei Lüttichowej wot Huczanfego kniejsztwa pschenajatym, dwę brózni a wózceńnia wotpalile. Rajenka jekoda njepotryechi, dokelz fu žito, žyno, žloma a majchim, kotrež ho w brójnowej khowachu, psche wohnijowu schfodu sawešczenie. Chyrsawu běchu se wózchach stron na hafchenie pschi jèle, tola wohniej wobaracž njemózachu. Skaf je wóhen nastał, njeje snate.

S Njejhvacžidła. Pschi požlednim taczu je Czorna Woda i ręczničscheja stupiwschi pschibrožny kraj daloko pōczreča. Wobiebie naszha wjeż je pod powodzeniom czeipiła. Nekotrym ratarjam je woda do hródzow stupiła, tak so ho strachowachu, so moħl ho skot tepič. Powodzenie je pječza tón króz teho dla tak daloko do wój dozhalo, dokelz pječza saſtawu na haczeniach w riedze byle njejh.

S Klétnego. Po żadanju kralowskego kniejerstwa je ho tu privatny präparandski wuſtaru sałozil, w fotrymž ho wołebie herbszy młodzenzojo sa ſtupienje do wuczeriskego seminaru pschitotujā. Duž ho starszim, fotrychž žynojo ho nětkole konfirmiera a fotyž maja pohnuče a wobdarjenośc f wuczeriskego powołanju, naležnje radzi, so býchu ho dla pschijecza do präparandskiego wuſtawa na knieja fararja Lehnika-Raschita abo na knieja kantora Glownu wobročili. Pjenieżne wudawki fu tu sawešeje mjeńsche, dyžli w jenym měschczanskim wuſtawje, a wuczba je s najmjeńscha runje tak dokladna. Nowe schulske lěto ho 18. haprleje japočnje.

S Pžowjow. Szobotu wjeczor je ho kheža, tudomnej Hanje swudowjenej Nowakowej kluſchaza, wotpalila. Dokelz bě twarjenje se žlomu kryte, je ho wone do ejista ſpalilo. Pschi wohnju je preni króz Pžowjanska nowa chyrsawa, wot k. Schobera w Budyschinje twarjena, dželala. Wona je ho w kóždym nastupanju thmana wopokaſala, tak so ho boječ njetrjebachny, so ho wóhen na ſuſodne twarjenja pschenieje. S wohnjowym njebožom potrychena wudowa je kuda, a by kóždym dobroczelski ſtuk ſčinil, fotryž by jej male podpieranie pschivobročil.

S Kamjeneje. Wondano fu jeneho tudomnego wobydlerja ſajeli, dokelz je pječza jenej holzy lekarſtwia, cželny plód morjaze, wukasal.

S Haſlowa. Dako ſažny poſoł naſečza je do dworu tudomnego žinwoſczerja Harnapa 20. měrza laſtoječka pschilecžila. S widomnej ſtudobu wona kóždym wjeczor do ſwojego hněda pschilecži, dokelz ſnadž ho jej ſa towarſchami ſtysheče. Hdźy by ho tola bóry ſezoplilo, so býchu ſa njej jejne ſpěchne ſotry pschi-čahny a ju ſa ſwojim wjefelkym widlewit poſtrowile. Wboga ſamotna laſtoječka drje tež pschi nětčiſhim jerym wjedrje doſez myſtlow njenamaka a teho dla hélb czeipi.

S Mikowa. Dróha wot naſz do Krebje ho lětža ſchókej ſejini. Dokelz ho dróha pschi ſylnym wobkhadze jara roſjedzjuje, je nufne, so ho ſi kamienjowym poſtrowaniem ſtwerdzi.

S Lubija. Hdźy na tudomnych butrowych wifach wondano butru wążachu, poſizistojo pola třjoch pschedawarkow pschelohku wahn namakachu.

S Běleje pola Kamjenca. Pońdżeln 25. měrza 1/2 1 hodzinu fu ho tu domske ſi hródzu a dwę kólnje, Korti Hendrichę Wobſerej kluſchaze, wotpalile.

S Kamjenza. Poſtſki wós wotjedze wot 1. haprleje ſi Kamjenza do Budyschina rano w 5 hodzinach, ſi Pančiž 6¹⁵, ſi Prečez 7²⁰ a do Budyschina 1/2 9 hodzin pschiſedze.

S Rychwałda. Wutoru tydženia, fotryž džen běchu tu wiki, je na dompuču wós a konje Wojerowskego wólnika Kortle Schneidera czežke njebožo podeſchlo. Pola Pakoſtnizy dyrbjescze wós, ſe ſchemſkimi tworami poſkadzenni, psches mětno jecž hdžez psches pucz ſtora pschego woda běži. S tacžom pak bě woda popołdnju w tajkej měrje pschibywała, so wona na pschejedzje ſi najmjeńscha 1 meter wýško psches njej běžesche. Pschi tajkej wulkej wodze njebě roſinacž, hdžez bě pucz a hdžez bě pschirów. Duž ho ſta, ſo wós do pschitrowa ſajedze. Podkobnik ho pod wojo ſtorze a dyrbjescze ho tepič. Ženož ſ wulkej prózu mžesche poſhonč bródnika a ſebje

ſameho wukhowacž. Wójnif je czežko ſchfodu počerpił, runje kaž ſchewz, fotrychž čzrije wón domoj wjefesche. Hdźy budžiſche pódla pucz ſekajke wobloženie pschiprawjene bylo, njebudžiſche ho njeſbože ſtało.

S Draždžan. Vědma běchu wobnowjeniu ſchijmu zyrkej 10. měrza ſało požwyczili a ſa Božu ſlužbu pschepodali, dha wotewri ſo ſańdzenu njedželu tutón krafny Boži dom ſa přenje herbske ſemſchenje tuteho lěta. Ponowjenje je ſo psches Božu pomoz w kóždym nastupanju nanajkražnich a nanajbožownich poſradžiło. Hdžez běſche prijedy wſchitko tak czmorne, ſo ludžo ani wołtareneho wobraſa ſpōnacž njemózachu, tam nětko ſwětlojež a luboſna jažnoſc nutrueho ſemſcherja wobdava. Radobun krafnoſcž a ſwiatu rjanosć tuteje knieſeweje ſwiatnižy, wołtarja a kletki, ſeženow a wjelba, ſwězniſow a wudypamych ſtolow atd. wopřazcž a wupowjedacž, njeje móžno. „Pój a wohladaj“, dyrbimy tež tudy praciež. A tuta najrijeſcha Draždžanska zyrkej je psches Božu hnadi, duchepaſthřiſtu staroſez wýžkoleho konſistorſtwia a hoſpodliwoſcž patronatſtwa a ſuperintendencie ſchijneje zyrkej to ſwiatate město, hdžez ho naſchim Sſerbam w Draždžanach a wołunoſcži Bože ſłowo w maczernej ręci preduje. Njech ſebi to ſtajnje wýžkolo waža! Sańdzenu njedželu běſche ho jich jara wjele ſeſčlo, tak ſo běchu delſach w zyrkej ſi ſtavti poſnie a ſo ſherluſtowé teſty, ſa tuto ſemſchenje cžiſhczane, njedoſhahachu. Spowiednych bě 228. Spowiedniu ręcz džeržesche w ſwuczeniſ ſwjeſzelazej čerſtvoſcži a w mloženjowej možy knies Lic. theol. farat Žmich ſi Hodžija, přenje herbske predowanje w ponowjenie ſchijneje zyrkej mějeſcze knies ſarač Waltai ſi Wózlinka. — Boža hnada a ſwera naſchich krajaniow pschewodž date herbske ſemſchenja w Draždžanach.

S Delněho Wujeſda. Pońdželu 25. měrza wjeczor 1/4 10 hodzin je ſelejiſſeheho dželaczerja Črňta Hejnata ſi Delněho Wujeſda ſelejiſki čzah ines Małym Wujeſdom a ſastaniſcžom pschi džele pschelhwatal a pschejel. Snjeboženeho ſi wotjedzenej nohu a ſe ſlamantymaj uhomaj a rukomaj namakachu. Hejnac je hakle loni naſhmu, wojeſtu ſlužbu ſkónečnyschi, do džela na ſelejiſky ſtupiſ. Sańdzeny ſchtwórtk fu jeho čzelo ſi pschewodom wojeſkeho towařſtwa khowali.

S Vorſheče. Na wulke wobžarowanje naſcheje woſady je ho naſch czeſečenym a lubowanym knies ſarač Lehnik czežkeje khorosče dla roſkudžil, ho na wotpočzinf podač. Njezdžiwajy ſwojeje mložoſcže jemu ſylneho drjenja a nervoſnoſcže dla dale móžno njeje, ſwoje ſaſtojnſtvo dale ſaſtawacž. Dokelz je wón hakle 33 lět starý, ho nadžiemy, ſo wón ſi Božej pomožu ſało wotkhor, ſo moħl, poſni ſtrowoſež nabywſchi, ho ſało duchownemu powołanju poſtřecži. Sa naſlēdnika knies ſarač Lehnika najſkerje ſarſkeho vikara Schalla poſtaja, fotrehož je hižo loni konſistorſtvo ſi podpjerje knies ſarač Lehnika wotpóžla. Tutón hižo wot 1. haprleje ſarſke ſaſtojnſtvo naſtupi.

S Delnich Brus. Na dworje tudomnego bura Lukascha ſu ſzobotu 16. měrza pschipoldnju džeczi hródz ſapalili. Dwaj wołaj a ſchtyri kruwy fu ſo ſpalile. Taj wołaj ſtaj hižo pschedataj byłoi, tola pjeſteho a hladkeho pucza dla jeju njebeču móhli wotwjeſcž.

S naſch herbski dom

bě ſo dotal nařromadžilo:	19419 hr. 46 np.,
dale ſu ſa njón darili:	
psches k. Barthā na ſchłodžiz ſchecžinach w Wulej Dubrawje	4 " — "
k. Jurij Drefler w Brejhnzy	1 " 50 "
k. Ž. Jordan w Popožach	10 " — "
k. Fr. Tajrich	1 " 63 "
profesor wýſhſeje reali w P.	1 " 78 "

Hromadže: 19438 hr. 37 np.

S džakom ſwituje

Bartlo, pschedkýda twarskeho wubjerkę a ſarjadowat Maczicneho Domu.

Přílopk.

* Krewanne puki ſu mjes bělymi a čornochami, fotryž w pschitſtawje wulkeho amerikanskeho města New-Orleanſa ſdže wuporjeſdzeja, padače. Wjeli cžornych je ſabitých. Wina na pukach, pschi fotrychž je tež kapitan jeneje jendželskeje pschekupſkeje ſdže ſwiatjenje ſhubil, je to, ſo cžorni dželaczerjo bělym dželo přecž bjerječu. W zjlym měſeču wulke roſhorjenje knieži, fotremuž ſo polizijska ſroſzena njezujesche. Duž ſu 1000 woſakow ſi ſměrowanju a ſi poſtajenju porjada ſwolacž dyrbjeli.

Wojewienie.

Wojenne ministerstwo ma myśle, też tole lato konie sakskiego plakowania jako remonty kupowacę dacę.

Remontske wikkie

w Kamieniu na miedziane drzewo 18. kapelje t. l. dopoldnia w 9 hodzinach,
w Budyschinie na tselniku 19. kapelje t. l. dopoldnia w 9 hodzinach,
w Lubiju na skótnych wifach 19. kapelje t. l. popoldniu w 3 hodzinach.

Kupowanskie wuzginjenja:

- Pschedawarjo maja s wopisnym polizajskie wyjchonośće swojego bydlisczeza dopokacę, so kui żo konje, wot nich pschivjedżene, w Sakskiej narodzile. So by żo ród pschivjedżenych konjow spósnal, dyrbja żo pschipuschezne abo frēcze wopisna żobu pschinjez. Dale dyrbja pschedawarjo dopokacę, so kui nastupnego konja dwie lęce wobżedzili.
- Konje dyrbja 3—6 lat stare bycz. Kupujomne 3-lęte konje dyrbja s najmijescha 1 meter 46 centimetrov a połnolęte 1 meter 52 centimetrov wyższe bycz. Najmijescha mera sa tselnetne ujemne 1 meter 57 centimetrov a sa połnolęte 1 meter 68 centimetrov pschecročicę.
- Schunne, frēzy (hengsty) a pschirēbne kobły żo njepluńja.
- Pschedawarjo maja sa wscie braci po §§ 899—929 krajnych saksońskich kuihi sakskiego kralestwa (saksońskie a wnfasne kopyeno s lata 1863, strona 109 a dalsche) a pscheczino njepluńkej kopyanja na czaž dweju njeđzel rukowacę.
- Jako kmane spósnate konje żo pschedawarzej hnydom saplačeza a na mēsze wotwośmu.
- Na kōzdemu konjej ma pschedawarć bjes wobżebiteho saramanja pschidacę:
1 nowu wusdu s dżerżazeje howjaseje kože,
1 nowy gurtowu abo powjasowny hlowojzu a
2 konopjanej postronkaj.

W Drąždżanach, 16. měrza 1895.

Wojenne ministerstwo.

Drzewowa awkzijsa.

Wutoru 2. kapelje dopoldnia wot 10 hodzin ma żo učhdze 60 twierdzych dolich hromadów wot podpiżanego na pschedawacę. Wunnienjenja żo do awkzijsie wosjewia. — Schromadzisna w czornych wolschach.

Handrij Schibak,
fublet w Zitku.

Njedaloko Budestez je khezlarjska žiwosć je 6 kōrzami pola a kui pschi kheži pschi niskim na placzenju na pschedan. Dalsche je konicz w midawačni „Sserb. Nowin.“

Ranza bližko k prožatam je tunjo na pschedan pola

A. Michelchena, hoſeženzarja w Hermanezach pola Laſa.

Schijaza maschina w dobrym rjedze je tunjo na pschedan na herbstkej haſy 16 po 1 skhodze.

Wulki drastny khamor a 2 tselbje ma na pschedan **Dittrich** na sahrodnej droſy (Gartenstraße) 1.

Rjane kwinjo k formjenju je na pschedan na herbstkim kerchowje cziblo 5.

Wschón schewski grāt ma placziny hódnio na pschedan ſwid. Nowakowa na Mužakowſ. droſy 9.

Stare sakſke, laž tež se žymjenja naplahowane dobre

Zblowe hérny
jako žymjenički porucza

Jan Stok
na horje pola Mjezivacida.

Kóſlaze kózki,
jenotliwe a wjetſche dzelsby po najwyšszych placzynach kupyje

Gustav Raude
na garbarskej haſy 16.

Dženja żmój żwoju dželawoſć pschi firmje **Messow a Waldschmidt** tu wobsamkoj. Sa derjemienjenje, namaj spožđene, wschitkim żwojim pscheczelam a popschewaczelam żwoj najwutrobnischi džak prajimoj. S dobom żebi dorolimoj, wosjewicz, so żmój 1. kapelje s firmu

J. Herrnstadt

na schulerſkej haſy 7 delka a po 1 skhodze
w domje kózkarja F. Trulleha

pychowu, schatowu, hělotworowu a posamentowu pschedawarnju

wotewrikoj.

Poruczamoj żo najnaležniſcho

s pocžesčowanjom

J. Herrnstadt a mandželska.

Franz Marschner

čažnikat w Budyschinie
čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9
żwoj sklad cjažnikow a cjažnikow-
wch rječasow dobrocživemu wob-
fedžbowanju porucza.

Hódna twora. Nižomne rukowanje. Tunje placziny.

Porudženje dobre a tunje.
Pschisponjenje: Ręčni herbstki.

Milijonu
khójnowych kádzenkow,
ſtrowych a derje rospjenkowa-
nych, i wotewſaczu na Strožan-
skim, Stęžinanskim, Łasowſkim,
Radežanskim a Kizlicžanskim
reverje porucza
Łasowſle hajniſle farjadniſtwo.

Khofej

(kryj a paleny)

punt po 1 hr. 20 np. hačę 1 hr.
80 np. Derje wuberań a s naj-
lepſich držinow ſestajan, cjiſež
złodžazy porucza

Hans Rak
na žukelskej haſy.

Valent kofej

punt po 1 hr. 20 np. je ſchō
doſtač pola

Arno Mödela
na herbstkej haſy 13.

Shrup

jara žłodki punt po 12—24 np.
porucza

Hans Rak
na žukelskej haſy.

Najlepſche turkowske žłodki

punt po 17—30 np.
porucza

Hans Rak
na žukelskej haſy.

Porzlinowe hněsdne jeja
porucža tunjo

Rudolf Wilhelm
na herbské hafy 16.

Najlepšchi jědžny rajš
punkt po 12—25 np. žadyn řlamany
porucža

Hans Rak
na řukelnské hafy.

Ssuscheny polež pschi 5 puntach
po 65 np.,
žadlo punt po 65 np.,
čerstwih howjash lój punt po
30 np., 40 np., 50 np.,
ichljenh lój punt po 50 np.
porucža

Otto Petška na žitnej hafy.

Dursthoffské kuchy droždze
stojne čerstwe porucža

August Biesold, pjeckářski mischtr
na bohaté hafy.

Předawanje a
porjedzenje
všchich druzinow
čažnikow.
Placíjny najtunichov
a rukowanje na dwě
lécze.

Gustav Mager. čažnikar
11 na herbské hafy 11
pschi starých kaſarmach.

Holzy, kotrež chzedža schicž a
pschiřovacž nauknicž, doſtanu
wucžbu pola **B. Albinusez** na
řukelnské hafy 21 w piwnym
hrodze.

Po žadanju ſo hospoda a jědž
w domje poſtieži.

Holzy móža schicž a pschiřovacž
nauknicž pola **Marie Pamlikę**
w Rabozach.

Holza, kotrež chze schicž na-
wuknicž, doſtanje město na hóřské
dróhy (Bergstr.) 6 po 2 ſchodomaj.

Schulerjo doſtanu dobru penſiju
(30 hrivnow fa měhz) na bohatej
hafy 25 po 2 ſchodomaj.

Natařské ſcholarki
jutry na rycerſtubla tudiomnych
ſtron pytam. Holzy ſe wžy maja
lepihym. Wucžbny pjenies ſo
nježada, pschiſamknjenje k hwojiby
ſo poſtieži.

Carl Meisel w Budyschinje
na hornicérské hafy 21.

Gratmischtrow, wotrocžkow, ról-
nych pohonežow, ſtečakow a wola-
zých, hlužobne a hroždne džowki,
dželacžeriske hwojiby pyta **Hejnol-
dowa** w „ſlotym jehnječu“.

Otto Preuss předy **Kloss**
na žitnej hafy 4
ma najrjeñſche mužaze a hólcjaze
wobſezjenja, kaž tež ſonjaze
žakety.

Porucžamy woſebje tule pſche-
davańju jako najlepšiu.

S. N. K. V.

Pobočne Towarſtvo Šerbskich Burow w Małym Wjelkowje

směje jutſje njedželu 31. měrza popoldnju w 4 hodžinach požedzenje.
Předkydſtvo.

Njedželu 7. haprleje popoldnju w 4 hodž.

Směje ſo w ſalu Senkerez restawražie pschi lawſtich hrjebjach w Budyschinje

ſhromadžisna Šerbskich burow

dla ſaloženja wotrijada Šerbskich buſtich towarſtow ſa plahoz-
wanje pjeriny, woſebje burow.

Sawodny pſchednoſch ſměje knes farar **Golcz** ſ Budyschinka.
Saržadniſtvo.

K e d z b u !

Wotewrjenje restauranta k lisichznej jamje

w Budyschinje na ſadnjej bohatej hafy 1.

Wubjerna woprawdžita Winska kuchy a derje wot-
hladane piwa a wina prénich firmow.

Kedžbliwe poſluženje a tunje placíjny.

Dospolnje nowemu čažeji pſchiměřjene a ſijadowane,
tepjenje ſ czoþkym powětrom, dobra ventilazija atd.

S poczeſćowanjom

O. Dietrich.

Do Raſež!

Czeſćenym Šerbam w Raſezach a wokolnosći ſo k ſpěchneemu
wudžlanju vſcheho wobueža po tunich placíjsnach porucžam. Woſebje
proſhu ſo na mije pschi ſlaſanju wobueža ſa konfirmandow dobro-
cziwje wobročicž.

Hermann Zawnit w Raſezach.

Runklizowe ſymjo.

Plahowanje po wopravdžitym ſymjenju, kotrež njeje wot
tuteho roſenacž, tola wjèle tunische. Oberndorffle (žolte ſplaznjene),
Endorffle (dolhe čerwjene), Antyjecžansle (kuſoſte žolte). Punt
po 40 np. hacž do domu. Po zentnarjach a wjetſichich dželbach
wjèle tunische. Wſchě ſahrodniske ſymjenja, roſliny, ſichtomy,
róže atd. najtunische.

Agentury: Ratařke woheřawěſčaze, počnózno-krupobiče-
ſawěſčaze, ſakſke ſlótawěſčaze towarſtvo.

Pochowe a ſchwablowe ſupjele ſ penſiju.

Swětkowe a wikowanske ſahrodniftwo ſe ſymjenjowej pſchedawatřnu.

M. Kolla w ſsmječkezach pola Kamjenza.

Pschi wýžvej mſdže dójſti, dobre
džowki, hlužobne holzy, holzy ſe
ſchule, wotrocžkow, rólnych pohone-
žow, ſtečakow, wolažych, ſteježich
pohonežow pyta **Spannowa** na
małej bratrowskej hafy 5.

Džonka do hroždze ſo ſa wýžoku
mſdu pyta na ſuble čiſlo 11
w **Spytezech** pola Hroždza.

Młodý pohonež, 15—18 létny,
ſo hnydom abo najpoſdžiſcho
k 15. hapr. pyta. Mſda 50—60
toler. Dr. **Wegner**, lekar w Bělej
Wodze w Hornjej Lužicy.

Stróby njevoženjeny ſtražnič
ſo na knježe ſuble w Małzechach
pola Budyschina pyta.

Kuchařki, hlužobne, kuchinje a
itvińskie holzy, hroždne džowki a
taſke k hvinjom, wotrocžkow, ſteč-
akow, rólnych pohonežow a wolažych,
dželacžeriske hwojiby, teho runo
hnydom dójſti pyta

pychitajaza žona **Schmidtowa**
na herbské hafy 7 po 1 ſchodže.

Sa ſwoje kolonial-
tworowe a spirituſowe
klamh phtamoj Šerbskeje
rečje mózneho
wučžobnika.

Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowskej hafy 6.

Holza, kotrež chze moleſtvo a
laſeratſvo nauknicž, pyta moleſt
G. Koschwič w Budyschinje.

Pjekářského wučžobnika
pyta **Ed. Vořík** na Židowje.

Kowářského wučžobnika
pyta **Gustav Mödel**,
pruhowan ſonjelovať
w Budyschinje.

Holčez, kotrež chze pjekářſvo
nauknicž, móže jutry do wucžby
ſtipicž pola **J. Hejnzy** w Bacžo-
nju.

Wučžobnik ſo pyta.
Holčez, kotrež chze ſchewitſvo
a podla tež piſacž nauknicž,
móže do wucžby ſtipicž pola ſchew-
itſkoj mischtra **Gustava Nowala**
w Wojerezech na dolhej hafy
čiſlo 1.

Pjekářského wučžobnika
pyta **Jurij Nowak** na garbařské
hafy 21.

Holčez, kotrež chze krawařſvo
nauknicž, móže do wucžby ſtipicž,
pola krawařského mischtra **Flecht-
era** na ſamjeutnej hafy 20.

Najwutrobnischi džak
ſo knjeſej diaf. Ráđe ſa jeho
frážne, wutrobu hnujaze pōſte
prēdowanje w Börkežanſkej ſchuli
wnpraji.

Wjèle poſlucharjow.

Sšo wróčiwiſhi wot rowa naſcheho horzolubowa-
neho ſymja a bratra

Jana Měrſcha

prajimy wſchitkim ſužodam a pſchecželam ſa wopokaſma
luboſeže a dželracža, woſebje Dobroſtežanskim mlödym
hólzam ſa ſwětkowu pychu a pohřebnu hudžbu, kaž tež
knjeſej ſantorej Šeřkej ſa rjani ſpěv a knjeſej ſararej
Šandrikej ſa troſtlowazu reč ſwojí najwutrobnischi
džak.

Hluboſrudženi ſawostajení.

w Dobroſtežach, 19. měrza 1895.

Pischiloha f čížku 13 Serbskich Nowin.

Sšobotu 30. měrza 1895.

Cyrkwienske powjesée.

W Michałskiej zyrkwi směje jutje njejedzeli rano w 7 hodž. farač dr. Kalich serbsku spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ hodž diakonus Rada herbste a w 10 hodž němiske předowanje. — Popoldniu $\frac{1}{2}$ hodž budža po herbste pacjerste džecži pruhovacž.

Wěrowani:

W Michałskej zyrkwi: Jaromir August Welta, murjer tu, s Idu Marthu Žofušcez na Židowje.

Křečení:

W Michałskiej zyrkwi: Max Wylem, Jana Böhmy, křečerja a fabrikarja w Bobolzach, ž. — Maria Selma, Jana Ernsta Böhmera, dželacjerja w Bobolzach, dž. — Max Klimant, Jana Probstta, dželacjerja w Czichonzach, ž. — Jan Richard, Jana Fiedlera, schewza na Židowje, ž. — Alma Marja, Jana Schönfelda, maleho sahrodnika w Wulfim Wjelkowje, dž.

Zemrječí:

Djeń 20. měrza: Jana Augusta, Jana Augusta Wiczaja, dželacjerja w Něwkezach, dž. 6 m. 27 d. — 22. Pawolina Augusta Emilia, njemandž. dž. pod hromom, 3 l. 1 m. 21 d. — Jana Handritz, njebo Jana Rjelti, tublerja w Szlonnej Worschiczi, 75 l. 4 m. 12 d. — 23. Korla Jurij, Korle Hermanna Reinhardta, dželacjerja na Židowje, ž. 1 l. 10 m. 17 d. — 24. Theresia Emma, Korle Augusta Kujawa, dželacjerja na Židowje, dž. 5 m. 7 d. — 25. Jurij, Alfred Waltar, Korle Jaromira Wylema Groha, kramsteho mischtra na Židowje, ž. 3 m. 13 d.

Placžisna žitow a produktow.

Žitown dowos w Budyschinje: 3575 měchow.	W Budyschinje 23. měrza 1895				W Lubiji 28. měrza 1895			
	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.
Pščeniza	běla žolta	7 21 6 59	7 41 6 82	6 82 6 47	7 21 6 71			
Rýža		5 81	5 84	5 50	5 69			
Jecžmieni		6 7	6 43	6 7	6 40			
Worž	50 kilogr.	5 50	5 80	5 20	5 45			
Hroš		7 50	11 11	8 6	9 3			
Woka		7	8	7 50	6 7			
Zahly		12	—	15 10	50 13			
Hejduschka		12	—	15 50	13 50	14		
Berňy		1 70	2	—	1 70	2		
Butra	1 kilogr.	1 80	2 40	1 70	2			
Pščenicžna muka	50	6 50	15	—	—			
Ržana muka	50	6 50	9 50	—	—			
Šyno	50	2 40	2 60	2	2 40			
Sáloma	600	16	—	8 15	— 17			
Prožata 1104 žitut, štukta	10	—	23	—	—			
Pščenicžne wotrubý	3 75	4 75	—	—	—			
Ržane wotrubý	4	—	5 50	—	—			

W Budyschinje placžesche: kóz pščenizy (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np., hacž 12 hr. 59 np., žolta 10 hr. 99 np., hacž 11 hr. 59 np., kóz rožti po 160 puntach 9 hr. 29 np., hacž 9 hr. 34 np. kóz jecžmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np., hacž 9 hr. — np.

Na Woržu w Budyschinje pščeniza (běla) wot 7 hr. 25 np., hacž 7 hr. 50 np., pščeniza (žolta) wot 6 hr. 59 np., hacž 6 hr. 90 np., rožka wot 5 hr. 84 np., hacž 5 hr. 91 np., jecžmieni wot 6 hr. 20 np., hacž 6 hr. 50 np., wowž wot 5 hr. 35 np., hacž 6 hr. 35 np.

Draždžauſte mjaſkowe placžisny: Horjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 12—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne ſwinie 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np., po puncze rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 29. měrza: Njewobſtajne.

Žesdný plan železnizow

wot 1. októbra 1894.

4. woſowa flaſa njejedzeli a na ſaklic ſwiatych dnjach wupada.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Woſowa flaſa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55	—
Njubčavča	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20	—
Lubija	12,37	2,13	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42	—
Budyschina	1,27	2,36	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18	9,30
Biskopiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54	10,14
Arnsdorfa	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—	9,19	—
Radeberga	—	—	5,1	7,8	10,33	1,27	—	—	6,48	9,28	10,42
Do Draždžan	—	3,37	5,29	7,30	10,55	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51	11,5

S Lubija jenož wšchedne dny rano 6,46 do Budyschina 7,34 (3. fl.).

Se Draždžan do Šhorjelza.

Woſowa flaſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždžan	—	—	6,16	9,6	10,30	12,30	3,25	5,20	7,15	9,12	11,45
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21
Arnsdorfa	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,0	9,49	12,31	—
Biskopiz	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56	—
Budyschina	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,50	10,46	1,24	2,3
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,30	—	11,24	—	2,28
Njubčavča	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Šhorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54

Se Budyschina do Wjelczina.

Woſowa flaſa	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschina	—	5,10	7,38	10,45	1,19*	2,2	4,55
Děžnikez	—	5,19	7,53	10,55	1,32*	2,12	5,5
Budeſtez	—	5,26	8,6	11,3	1,42*	2,20	5,13
Roswodez	—	5,32	8,13	11,9	—	2,26	5,19
Do Wjelczina	—	5,41	8,24	11,18	—	2,35	5,28

* Žejdi jenož ſobotu, w říjnu tež njejedzeli a ſwiaté dny.

Se Wjelczina do Budyschina.

Woſowa flaſa	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Wjelczina	—	6,2	8,47	11,42	—	3,5	5,47
Roswodez	—	6,13	8,55	11,50	—	3,16	5,58
Budeſtez	—	6,23	9,1	11,56	12,42*	3,24	6,8
Děžnikez	—	6,34	9,9	12,4	12,52*	3,35	6,19
Do Budyschina	—	6,45	9,17	12,12	1,4*	3,46	6,30

* Žejdi jenož ſobotu, w říjnu tež njejedzeli a ſwiaté dny.

Se Budyschina do Małez.

Woſowa flaſa	6,50	10,47	5,0	8,57	5,26	8,6	12,32	6,52
Se Budyschina	6,58	10,57	5,10	9,7	5,35	8,15	12,41	7,1
Matariež	7,4	11,8	5,16	9,13	5,45	8,23	12,50	7,11
Bidowa	7,42	11,13	5,27	9,21	5,55	8,37	1,3	7,25
Wulfkowa	7,24	11,26	5,42	9,33	5,44	8,44	1,12	7,33
Radwora	7,31	11,36	5,49	9,40	5,51	8,56	1,26	7,46
Rafowa	7,41	11,47	6,1	9,50	5,55	8,64	1,34	7,54
Ščesjchowa	7,49	11,55	6,9	9,58	5,64	8,72	1,42	8,2
Do Małez	7,57	12,3	6,17	10,6	5,71	8,84	1,49	8,9

Se Małez do Budyschina.

Woſowa flaſa	6,22	11,12	1,42*	5,17	9,41
Se Budyschina	6,34	11,24	1,54*	5,29	9,53
Wbohowa	6,38	11,30	1,58*	5,34	9,51
Kebliž	6,48	11,38	2,5*	5,44	10,12
Kumwalda	6,55	11,45	2,12*	5,51	—
Do Hornjeho Kumwalda	7,1	11,51	12,18*	5,57	—

* Žejdi jenož ſobotu, w říjnu tež njejedzeli a ſwiaté dny.

Se Hornjeho Kumwalda do Budeſtez.

Woſowa flaſa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Hornjeho Kumwalda	—	8,12	12,6*	—	8,1	12,3*	8,1
Gorževičhova Kumwalda	—	8,19	12,13*	—	8,19	12,20*	8,15
Kumwalda	—	5,1	8,30	—	5,1	8,38	—
Kebliž	—	5,7	8,38	—	5,7	8,26*	8,21
Wbohowa	—	5,11	8,42	—	5,11	8,42	8,25
Do Budeſtez	—	5,22					

Na bohatej haſy 25
delka a po 1 ſchodze

H. Horn

na bohatej haſy 25
delka a po 1 ſchodze

porucža k naſetnjemu a ſetnjemu czaſzej wſchě nowoſcze

žonjazeje, hoſčazeje, mužazeje a hoſčazeje drasty.

Dokelž mami pſchi pſchedawaju jenož ſnadne wudawki, tkaniny ſa hotowe pjenesy ſupuju a w Budyschinje, kaž je ſnate, najwjaſy drasty roſa pſchedawam, je mi móžno, tak **nimo měrh tunjo** pſchedawac̄, ſo ſo moji konkurrentojo ſo mnmu měricz ujemboža.

Draſta, po měrje ſkasana, ſo w najkrótschim czaſzu ſchwarcie a rjenje ſechije.

na bohatej haſy 25
delka a po 1 ſchodze

H. Horn

na bohatej haſy 25
delka a po 1 ſchodze

Ernst Ullrich

12 na ſchulerſkej haſy **12**

porucža ſwoj ſklad porzlana, kamjeniny, ſchleń-
czanych tworow, ſchpihelow, ſloczanych
lejſtow, gardinowych žerdzow, klankow,
klankaznych hlowow, hraſkow w wulfim wubjerku
a po najtunischiſtich placziſnach.

Rad kupujem⁹

Draſte tkaniny,

czorne židzane tkaniny,
czorne czechane tkaniny
(f. herbſkim pjeſlam),

deſchczne mantle,
žakety, thornarje,
kapeje, wobwéſki,

džeczaze mantle, džeczaze žakety,

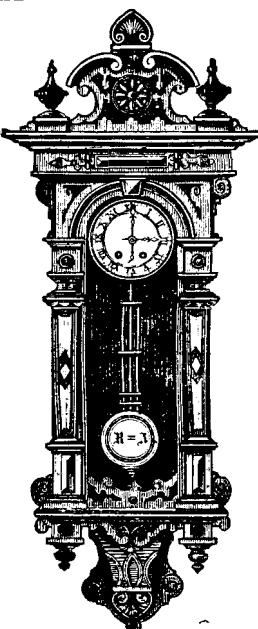
džeczaze wobleczenje,

rubisheža na hlowu ſózdeje družin⁹
pola

Richarda Gautzscha

na bohatej haſy.

Ssmuž ſebi węſeži, ſo tam po najtunischiſtich placziſnach hódnu
tworw a najwjetſchi wubjerk namakam⁹.

Ernst Herkner,

čaſnikar̄
w Budyschinje

na hłownym torhoszežu 8.

Wulki ſklad wſchēch družinow
čaſnikow, čaſnikowych rje-
čaſow a piſkadow po naj-
tunischiſtich placziſnach.

— Poriedjenje tunjo. —

→ Ręczu ſerbſki. ←

Khachlowa hornczeřnja
G. R. Teutſchera w Budyschinje
na kamjentnej haſy 33.

Porucžam ſwoj wulti ſklad khachlow wot jedno-
rých ſtrwiſſkich tepjenskich khachlow, czeledzinſkich
khachlow a warjenſkich maschinow, kaž tež wſchē
k nim ſluſchaze želesne džele po najtunischiſtich placzi-
ſnach.

Na levsche ſtwy, běle a staroněmske
Mischnanske khachle we wſchēch barbach a
wulkoſczech porucžam, kotrež ſa dobre a trajne
dželo rukuo, ſtajam.

Khachle, roly a roly k pěznym wodženjam a
wubrafrowane khachle ſu ſtajnje tunjo na ſkladze.

Schulske tornistry
rjane twjerde, kožane, čorne, brune,
pižane, derje dželane, porucža
A. Petšch na hauensteinskej haſy 1.

Spěwařske knihi
herbiske a němske
po všech placžinach ſu nanoj-
tunſcho doſtač pola **J. Nowaka**
na ſmuklovenej lawſkej haſy 8.

Nowe
turkowske ſlowki
porucža tunjo

Otto Sachse
Wlh. Bergerowu naſlednik
na bohatej haſy 5.

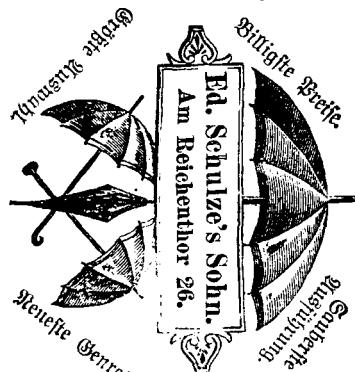
Schförnjaſy maſ,
kožu mjeſku a wodni nepeſtepuſtečju
činjaſy, w tſach a po waſy tunjo
porucža

kožoma pschedawatnja

Reinholda Giericha
pschi mjaſownych jēdach 4.

55 mk. placži nowa ſchijaza
maſchina, koſraž je wehla-
dacz a ſo kruhewac̄ hodži w Aug.
Schubowej reſtaوارازی na ſmuk-
lovenej lawſkej haſy.

Pschedeschežniſi.

Borjeđenje a vocženjenje
w mojej pschedawatni.

Spěwanske knihi
herbiske a němske
w najwožebniſich a najjednor-
ſich ſwijaſtach, kaž tež konfir-
maziffe a introwne ſharti w wulſim
wubjerku najtunſcho porucža

E. A. Wetzke
na bohatej haſy 17.

Dursthoffſke kuche droždze
tež po waſy porucža w ſtajnej
čerſtvej tworje

fabriſki ſklad
Ernsta Gliena w Budyschinje.

Ke naletnjemu ſadženju naj-
lepše družiny

badowych ſchomikow
ma na pschedar ſorla Rada na
židovje 226.

Spěwařſke

herbiske a němske, w najnowſich wožobnym ſwijaſtu ſ čelazeje kože,
kaž tež w jednorých trajných ſwijaſtach, modlerſke, konfirmaziffe
ſharti, pežujejuſke albumy, pižanſke albumy, ſwetli do wopom-
rjeniſich knihow w wulſim wubjerku po tunich placžinach porucža

Gustav Rämsch,
knihiwjaſenja na bohatej haſy 25.

Konfirmandſſe flobuſi

jenož w dobrych hódnosćach po 1 hr. 50 np., 1 hr. 75 np. a 2 hr.

Hugo Lehmann na bohatej haſy 22.

Najnowſche a najbole pschiſtejaje
w mužazych a hóležazych
filzownych klobuſach
kaž tež
w žonjazych a džecžazych
kłomjaných klobuſach
a jich pschiſzinkach

poſkieza w pschedewajazym wubjerku po pomyſlne
najtunſich placžinach a ſo k kóždemu pschemenjenju
loſich klobuſow naležne porucža

Leopold Posner

w Budyschinje na bohatej haſy 7.

Schförnje a ſtupnje

ſ konfirmaziji,

kaž tež wſhe pomyſlne družiny

črijow

ja mužſich, žonſle a džecži porucža po hiſčeje ſenje ſkylſchaných
tunich placžinach

Paul Kristeller

na bohatej haſy 29 ſ napſchęca hoſczenza „k wiowej ſiegi”.

Pschedeschežniſi

ſe židy, gloria a ſ barbuňepuſtečatych wołmjanych tkaninow, jara
trajnje dželane, ſ rjantmi modnymi kchwótfami wuhotowane; tež
wožebje wulſe pschedeschežniſi, 9 dželate, 10 dželate a 12 dželate
porucža po najtunſich placžinach

M. H. Schmidt pschi hównym torhosčzu.

Borjeđenje a nowepocženjenje ſa někotre hodžinu.

Slódke palenzv

ſiter hižo po 40 np., ſikery ſiter hižo po 60 np.

porucža

Moritz Mjerwa

pódlia Pětrowskeje zyrkwe.

Destillazija ſnatych dobrzych palenzow po starzych tunich placžinach.

10 wulſich

wubrafowaných kachlow,

tola hiſčeje dobrzych, ma tunjo na pschedau

H. R. Teutscher, horncžetſki miſchtr
w Budyschinje na ſamjeńnej haſy 33.

Wopravne
Würzburgske runklizowe ſymjo
(wulki žolth kulojth plód)
punkt po 50 np., po wjetſich
dželbach tunſcho porucža

Carl Noack na ſitnej haſy.

Turkowske ſlowki

najlepſeheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucža

Moritz Mjerwa

pschi mjaſowym torhosčzu.

Destillazija ſnatych dobrzych ſlikerow po
starzych tunich placžinach.

Wysokorukata ſchijaza maſchina

Biesolda a Locki
je najlepſha a
najkmańsza ſa
zwójbujarjemjeſhl-
niſke dželo. Sa
jeje hódnosć dolhe
lēta rukuju.
Schijaze maſchinu
po wſchich družinow
ſo wote minje wuporjeđeja. Stryko-
wanſke maſchinu po fabrikſich pla-
cžinach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na horncžetſki haſy 18.

Dobre derje dželane

matrazv

porucža **A. Petšch** na hauenstei-
ſkej haſy 1.

Heinrich Lange

11 pschi ſitnych wilach 11
porucža ſwoj ſklad hotowyh
kožuchow a wſchich družinow kožow
dobrociwemu wobledžbowanju.

Kožuchi ſo po mērje ruže a
tunjo ſeſtia a ſo tež wuporjeđa.

Howjase, Konjaze,
čelaze a wowcze kože kaž tež
wowcu wolknu pschedez po naj-
wyšich placžinach kupuje

Heinrich Lange
pschi ſitnych wilach njedaloſo
herbſkeje katholskeje zyrkwe.

Howjasi kožu, čelaze kože
kaž wſhe druhe kože po najwyšich
placžinach kupuje

Heinrich Lange
pschi herbſkej katholskej zyrkwe.

Howjase, Kanikaze, Kože, ſajecže,
tthörjaze, Kunjaze a liſtčeje kože
kupuje po najwyšich placžinach

Heinrich Lange
pschi ſitnych wilach njedaloſo
herbſkeje katholskeje zyrkwe.

Kaſchče

we wſchich wulſozach a družinach
porucža pschi potrebie

Arthur Jannasch
na Hoſchiz haſy
a róžku ſeminarſkeje haſy.

**Woprawdzith
strawotny thofej**
Louisa Wittiga a Co.
Krouhy a Co.
poruczataj tunjo
Schischa a Rječka.

Wulki wubjerk
trikotownych binow
a trikotownych taillow
ja dżeczi a srosczenych
porucza

A. Rječka
na seminariskej dróshy 6.

Hospodarske schorzuhi,
môdre schorzuhi,
czorne schorzuhi,
biele schorzuhi,
schusse schorzuhi
porucza

A. Rječka
na seminariskej dróshy 6.

Słowiški,
słownowy schmaderunis,
amerikaniske krane jabłusa,
męschany żad,
pruznizy
w najlepšich hōdnoſćach
poruczataj jara placzim hōdno
Schischa a Rječka.

Pawol Giebner,
winarňja,
winownja a sknedarňja
w Budyschinje
na bohatej haſy čížlo 18.
i nutskhodom na theateriskej haſy,
porucza
swoj wulftony ſkład
czerwienych
a belych winow,

najtunische bleſchu po 70 np.,
haſz k najlepšim družinam, kaž tež

lekarſke wino,
jako:
portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokaſke.

Pola mje ma kóždu połnu wěſtoſć, ſo woprawdzite wino doſtanje, a ſchtož placzim naſtupa, mōžu ſ najmiejensha runje tak tunjo pschedawacž, kaž hdvž ſebi něchtō direktnie wino wot Rheina a t. d. pschipoblač da.

Pawol Giebner.

Sadowe ſhtomiki
wchêch družinow porucza ſhtomownja Augusta Poldraka
w Skanezech pola Varta.

Pa. Schlesynski czerwieny dżeczel,
rajsku trawu, jendželsku a italsku,
kymjentny wosz, probstaſki a Ruthjeczan-
ſke poplahowanje,
kymjentny jeczmjen, probstaſke plahowanje
porucza tunjo

Paul Schulze,
pschedawaenja žita, kymjenja a pižnych ſredkow
piži žitnych wifach 18.

Po hihceže ženje klyſhannych tunich placzisnach
pschedawam czorne a pižane drafne tkaniny ſ czisteje wołmy,
hlaſke a muſtrowane w kryznych nowosczach lohež po 40, 50
a 60 np. haſz k najwoſebniſchim wězam, czorne ſidzane tkaniny
k niewjesczinskej a drugiej drage ſo 24, 30 hrivn. a drugiſcie,
biele a pižane gardin y lohež po 15, 20, 25 a 30 np., ſofowe
deki po 60 np., tkaniny k poczehnjenju ſofow, muſaze a
zonjaze koſhle, rukawate laſy, konjaze deki po 2 hrivn.
trikotowe laſle, barquentowe ſlusy po 1 1/4 hr., wupjerkis,
zygi lohež po 20 np., a wiele drugiego tuſcho haſz wſchudze
drughđe.

Hermann Beermann
w Budyschinje na ſnutkownej lawſkej haſy.

Czerſtwy paleny
twarſki a rólny falk
porucza w swojich falkownjach w Niskej a Kundračzach
ſirma **E. Plümede w Niskej.**

P. Ludwig

pschedawaenja parfümerijow a mydlow
w Budyschinje w ſupniſy piži radnej piñy
1 na ſnutkownej lawſkej haſy 1

porucza swoj wulki ſkład mydlow ſa hospodatſtwo a k myczu,
wóſkowe twory, parfümerije (němske a franzowſte atd.),
taž tež toilettowe wězy wſcheje družin (tež jako dary ſo
hodžace) ſ najlepſich fabrikow po tunich placzisnach.

Pſchispomnenje: Pola mje ſu wſchē wězy k dželanju
papierjaných kwětkow dostacž.

Stedžbu!

Se pschedstejažemu tvarſennu čaſkej ſo k kryzcu ſiechow
ſe ſchifrom czerwienym ſserbam w Budyschinje a wokolnoſci
naležnije porucžam. Wot mojeje kydmonaczelteſneje ſamo-
ſtatnoſće je moja dželanſta jaſzada byla, kóždemu ſprawnje a derje
a po mōžnoſći tunjo poſkudzicž. Temu man ſo džakowacž, ſo ſu
žebi moje dželo do dalszych ſtron žadali. Se powschitkownej piži
hōdnoſći ſym niž jenož w Budyschinje a w Biskopizach, ale tež
w Lubiju, Rježmaczidle, Rakęzach, Radworju a Małym Wielkomje
ſchitrowe ſklady jaſozil, w kotrychž ſu ſtajnje wſchē družin ſchifra
w dožahazym wubjerku namakacž. Sa kóžde dželo rukuje, ſo je
dobre a trajne.

S počeſćzowaniem

August Schumann,
třechikryjerſki miſchtr w Budyschinje
na Tsélanſkej dróshy 2.

Podpižanym porucza ſo k pschedewſacžu wſchēch
wumerjenskich dželow
a lubi najhwědomiežiſche a najwěſciſche wutwjedzenje.

S počeſćzowaniem

Oswin Hörmig,
pruhowaný a ſastoſny ſapofasam geometer
na Nowoſalzkej dróshy čížlo 3 (i napſhecza piwařne).

Spěwanſke knibi
herbsle a němske
w najjednorischich a najwoſebniſchich ſwiaſtach tunjo porucža
A. Schonck
3 na hauenſteinskej haſy 3.

Skladnoſtna kup.

Dželbu woprawdze ſlēbor-
nych remonters-
czañnikow ſe ſlotek kromu, 10
kamjenjatych, po
15 hrivnach
jako jara tunje
porucža

Curt Jentsch, čaſnikar,
na ſwontkownej lawſkej haſy 5
pödla lotterijoweho follett. Žägera.
Pſchedawanie a porjedzenje
pod ſprawnym rukowanjom.

Schrótowanske mlhy,
runksowaze maſchin,
bérnklóčaze maſchin
porucza **R. Leichsenring**
w Czornym Hodlerju
pola Radworja

Suscheny polež
piži wotewſacžu 5 puntow po
65 np. ſchirjeny ſwinjazy ſuf
punt po 70 np. porucža řenit
Müller piži lawſkich wrotach.

Richard Neumann
porucza kury a paleny

thofei

w najjednorischim wubjerku a naj-
lepſchej dobroſci po najtunischiſ-
ch placzisnach.

piži wotewſacžu wjetſich džel-
bow ſo poměrnje nižsze placzimy
woblicza.

Zunje

žigar y

kuſowanske žorlo ſa ſažopſchedawa-
riow, tyžaz hižo po 20 mf. porucža

Richard Neumann
na ſnutkownej lawſkej haſy člo. 6,
ſtialce na bohatej haſy 28 a na ſágli
Lubijſkeje a Mättigoweje dróh.

porucža ſo k pschedewſacžu psche-
czahanjom ſa města a wſy, kaž
tež po železnizh. Kóždy čaſh ſkla-
noſć ſ najadwjeſenju mjes Budys-
chinom a Dražđanami.

"Serbske Nowiny" wudawaſi so kózdu ſobotu.
— Štvortlétne předplatna wudawařni 80 np. a na němských pôstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde čiſlo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Čiſe Smoler jec knihičiščeřne w maciémom domje w Budysinje.

Za nawěštki, kiž maji so w wudawařni „Serb. Now.“ (na rózku zwonnej lawskej hasy čo. 2) wotedač, pláci so wot małego rynčka 10 np. a maji so štvortk hač do 7 hodz. vječor wotedač.

Čiſlo 14.

Sobotu 6. aprile 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němſke ſchęzorstwo. Swoj wóžomdžęſath narodných džen je wječich Bismark ſi dobrej ſtronowſcuzu pſchętrał. 1. aprile je ſo w Friedrichſruhe ſi wječelosću a radoſcuzu po poſtajenym riedze minyl. Koždy želejiſki čzah tykaž cžlowiekow ſe wſchęſh ſtron Němſkej pſchinjeſe; něhde 21 000 wožobow je tutón džen do Friedrichſruhe pſchijělo. Telegramow je wſho hromadže 10 000, a Kharow a liſtow wjazh milijony doſčlo. Wječich Bismark bě woſkoło 10 hožđin ſtanyl a ſo jara čjerſtwy cžujeſe. Tačo prěni jeho profeſhor Schwenninger poſtrowi. W balkonowym ſalu běchu wſchitzy ſwójbni a bližſi pſchęzeli ſhromadženi. S kňětami wudebjenym wobras Bismarkoweje ſemrjetey mandželskej wječha kluboku hnu. Wutrobuſe ſbožopſcheče běchu ſo wote wſchitkých němſkich wječhow, awſtríſkeho khežora, italskeho krala, ſchwediskeho krala atd. poflale. Khežor Wylem ſe ſwojim kſchidlowym adjutantom hrabju Moltku ſbožopſcheče a ſamoručnym liſt pſchepodacę da a wječhej dolhe a ſbožownie ſtiwjenje pſchęjeſe. Wječich Bismark hujdom ſ telegramom khežorej ſwój najpoddaujiſchi džak ſa ſbožopſcheče wupraji. W běhu dopoldnia deputaziye pſchijědžechu, kotrež chyžchu ſbože pſchęz. Pſchival luda bywasche mjes tym pſchęzo móžniſchi. W 12 hožđinach ſo deputaziye pſchijachu, najprjódzy Halberſtadtzy krafzorojo, kotsiž regimentowym wobras pſchijieſzechu, potom deputaziye Hamburga, Bremera a Lübecka. Hdyž běchu rektorojo němſkich universitow ſbože pſcheli, ſtudenteza na rjad pſchijědžechu. 4000 ſtudentow wječha Bismarka wyſkajo powita, na čož ſtudent Bruch ſ Bonnskeje univerſity ſ naręču cžezny dar pſchepoda. Wotmolwjejo wječich Bismark ſtudentow napominasche, pſchede wſchém to džeržec, ſchtož many. Na džakownoſez němſkim wječham njech njeſabuđa a njech ſo němſkej potřebnoſczi kritiſowanja pſchejara njepodadža. Na adrežu rektorov wón ſ rěču politiſkeho wopſchijecza wotmolwi. Študentam ſo na to Hackerſke piwo porjedži. Wóthje wyſkajo ſo na dompuč ſtajachu. Pſchipoldnu bě ſhwjedženska hoſćina w hrodže, a khywilku wotpoczwawſchi, ſo wječich woſpjet mjes ludom poſkaſa, kotrež jeho wotſje ſlawyſe. Wječor ſo ſaklowy čzah Hamburgiskeho khežorſtvoſeho wólbneho tovarſtwa woſbywasche. Wječich Bismark je w noz̄i ſi wutorje wubjernje derje ſpal. Wón je wſchě napominanja bjes ſchody pſchętrał. Wutoru dopoldnia deputaziya ſ Münichowa pod wjeđenjom Münichowskeho měſchęzanosty do Friedrichſruhe pſchijědže.

— Kanižowý namjet, ſawjedženje ſtatneho monopola ſa wukowanju ſukrajuhym žitom žadazy, je khežorſtvoſeho ſejmje, wo nim pſak ſa ſobotu jednamži, komižii ſi nadrobnomu roſpominanju pſchipofaſal. Hrabja Kaniž ſa ſwój namjet rěčo, praji, ſo je wón jenički ſredk, kotrež možl ratařtvo pſched ſahubjenjom woſbarowacę. Wón pſchecžiwo wudawanju wuſtuwoſasche, ſo by jeho namjet woſsamknjene wukowanſke wucžinjenja ſlamal, tež wón njeje ſozialiftiſi. Zeli ſo ſtat ſe ſitneho monopola wulke ſumy doſtanje, možle wón druhe dawki polóžic. Dženža je kheſeb jara tuni, njeđiwaſy teho pak je muſa na džéle a džélačerjo ſo ſi džella pſchęzeja. Druhe monopole dže tež iozialiftiſke njeſhu. Namjet chze ratařtvo ſdžeržec, wón je wjele bóle antiſozialiftiſi, duž wo pſchijecze proſby. — Khežorſtvoſeho kanzler wječich Hohenlohe ſnapſchecži, ſo njeje možno, namjet do ſkutka ſtajic. Wón je tež pſchecžiwo wukowanſkem wucžinjenjam, a by jenož na ſaložku nowych jednanjow móžny byl, kotrež ſo ſtati pſchihložowal njeby. Wón ſo tež

wuwjek ſjehodži, dokež ſtat ſitne wifowanje hacž do wſchęſh nadrobnoſezow ſrjadowacę a ludžazy ſkłod wutrijeſic ſjehodži. Pödla teho je namjet ſozialiftiſi; pſchetož na čož ma jedyn prawo, to dyrbí ſo tež druhemu dac̄. Duž dyrbí ſo ſa drugimi ſredkami pſtacę, woſebje dokež Kanižowý namjet wjèle małym ratarjam, kotsiž žane žito njeſtchedadawaſa, ničo njeponha. — Teho runja pſchecžiwo namjetey narodoliberálny Paſche, zentrumski ſapóžlanz hrabja Gabe, ſtatny ſekretar ſ Marschall, ſwobodomužlnaj Richter a Barth a ſozialdemokrat Voſlmar rěčeschtaj. Pödla Kaniža jenož konſervativni ſapóžlanzy namjet podpjerachu.

Awſtriaſka. We wſchęſh europiſkých krajach ſo ſidam njeſtcheczelne hibanje roſſchérja. W Awſtriskej roſezenje ſidam njeſtcheczelne ſtrony najbóle w Winje nadpaduje. W awſtriskim hlownym měſcze mějachu něhdy ſidži w měſchęzanſkim ſastupjeſtſtwe, runje tač w knježerſtſtve roſhudne ſkłovo. S roſpanjenjom němſko-liberalneho knježtva ſo najprjódzy w knježerſtſtve ſidow móz poſlabi, a někto ſo antiſemitojo hotuja, jich tež ſi měſchęzanſko ſastupjeſtſtva wuziſhczec. Pſchi poſledních wólbach Winſkih ſastupjeſtſtow ſu antiſemitojo 13 nowych ſydlow dobyli, tak ſo maji woni w gmjenſkej radze někto hižo 65 hloſow, mjes tym ſo ſidam pſchecželni liberalni 73 hloſow licža. Dokež paſ ſu mjes tutymi 73 někotſi mužojo ſablažeſho njevěſteho ſmyžlenja, a dokež pſchi bližſiſtich wuſtaſanſkých wólbach antiſemitem hſiſeče někotre dobycza ſiwaſa, ſnadž cžaſh dalok ſije, w kotrejž antiſemitojo knježtvo w Winſkej měſchęzanſkej radze na ſo ſtornhu. Židži ſu ſi njewocžakanym wólbnym dobycžom antiſemitor ſač na hlowu dyřeni. W ſwojej nuſy woni knježerſtſtvo, awſtríſkých wuſkých ſtajovníkow a ſamo bamža na pomož woſlaja. Wot nich namolwjeny je wónano Pražſki kardinal Schönborn w Romje byl, ſo by bamža ponučil, roſſchérjenju antiſemitiſma ſe ſwojim ſkłowom napſchecžiwo ſtupic! Kaž je ſnate, je ſo bamž ſarjeſt, pſchecžiwo antiſemitem ſakrocžic, kotrež wón ſa ſwojich ſobuwojowarjow pſchecžiwo njeſtchecžianſtu wobhladiuje.

— Kaž w němſkim khežorſtvoſeho ſejmje, tak ſu ſo tež w awſtriskim khežorſtvoſeho ſejmje ſi wóžomdžęſathym narodnym dnjom wječha Bismarka ſaberaли. W Hradzu w Schtyrkzej bě gmejnſka rada woſsamkla Bismarkowý narodných džen ſe ſadženjom Bismarkowého duba a ſe ſhwjedženskej ſabawu ſhwjecžic. Knježerſtſtvo bě tónle ſhwjedžen ſakafalo. Duž w awſtriskim khežorſtvoſeho ſejmje někotſi narodoliberálny ſapóžlanzy namjetowachu, ſo by khežorſtvoſeho ſejm ſawjedženje ſawjedžen w Hradzu dowolic a knježerſtvoſeho wuſhnoſezam poručic, ſo bych ſo wſchęſh tykanja do Bismarkowých ſhwjedženjow woſtajile. Po dlečej debacie, w kotrež ſo tež ministraj ſmutſkownych naležnoſezow a roſiwičenja pſchecžiwo namjetey wuprajiſchtaj, ſo namjet ſi wulke wjetſchinu ſačžiſh. Duž Hradzka gmejnſka rada njeje ſmela ſi wopomnjenju Bismarkowého wóžomdžęſathym narodnemu dnju ani wopomnjenſki dub ſadžec, ani Bismarkowé narodnym ſe ſhwjedženskej ſabawu ſhwjecžic.

— Mjes Madžarami je ſylna politiſka ſtrona, kotrež ſaměř na wottorhnjenje Wuherſkeje wot Awſtriskeje du. Pſchihliwoſasche tejele ſtrony je pomnik ſi wulki pohorskiom, kotrež ſu w Bestu ſemrjetemu awſtríſkemu generalej ſenſieſt ſtajili. ſenſieſt je w ſečze 1848 Best pſchecžiwo wuherſtum ſběžkarjam, kotsiž chyžchu teho Wuherſku wot Awſtrije njewotwiſh ſečničiſ, ſakitoſol a pſchi tym wot kule trjecheny wumrjel. ſe wopomnjenju na jeho rjeſowſtu

Sapłaczeńny doli.

Smjercz je austrijske kniežerstwo jemu pomnik stajecz dało. Tónle pomnik žu pondželu w nozy roštjelicz spytali. Psihi nim běchu bombu sapalili, kotrež pak pomnik wobtchodziła njeje, ſo to pak cízim wjetšu schkodu na žužodnych tvarjenjach načinila. Nadpadnika hacž dotal nježku wužledzili.

— Wuzahānje wobydleſtwa ſ Galiziſkeje bble a bble pschi-béra. Poſte nowiny, kotrež ho hacž dotal prózowachu, winu wu-čahowanſkeho hibania na agentov ſeſtoracz, pocžinaja dopóſnačz, ſo na wuzahānju pjenježna laſomnoſcz agentow wina njeje, ale ſo žama n u ſa, do kotrejž je wobydleſtvo po něčim pschiſhlo, ludži nuſuje, w ukraju nědže nowy ſtatok pytač. Najwjetſche cžrjodh do Bratislavſkeje cžehnjeja, cžehož dla ſo nowiny prozuja, ludži wo-tamniſtich njebořych wobſtejnosczech powucžicž. Džel wuzaharjow do Ruskeje dže. S wjele wokrejſow žu ſo burjo na rufe kniežerſtvo ſ próſtrwu wobrocžili, ſo by jim kraj w kawkaſich horach psche-wostajilo.

Belgija. Wobſtejnoscze w Belgijſkej bhywaja pschezo njeveſcžiſche bhež. Kniežerſtvo je dalshej dwé klaszy milizow pod khorhoj ſwoala. W. někotrych dželacžetſkih ſhromadžiſnach je ſo revoluzija pschi-powiedžila, jeli ſo ſo nowy gmejnſki wólbni ſakon ſe ſacžiſnjeniom powſchitkowneſho runeho hloſhowanſkeho prawa ſawiedže. A krawnym njeſtemram je hido w Renaixu, hdožem tamniſchi ſkalzy ſtrajkuja, doſchlo. Štrajka dla bbe měchęzanosta ſakafal, ſo na dróhach ſběgečz a ſhromadžicž. Nježiwiſi teho ſtrajkowarjo ſ cžrjodami po dróhach cžahach. Sobotu mjes ſtrajkowarjemi a žandarmami wopſjet puk ſadachu, pschi cžimž buchu někotre woſhob, mjes nimi tež wczipni ludžo ſranjeni. Wokolo 9 hodžin žandarmojo a njeſtemnih njeſtrje do ſo ſrafachu; ſtrajkowarjo žandarmow ſ ſamjenjemi poſhypachu. Duž žandarmojo ſwoje třelby a bajoneth trjebachu. Woſmjo ſtrajkowarjo a někorti žandarmojo buchu ſranjeni; jene džecžo ſo mori.

Franzowſta. Niž jenož na kraju tež na morju Franzowſojo w naſtupanju brónitoſeče ſužodnym krajam pytaja wahu džerječz. W ſenatorowym wuradženju wo pjenježnych wudawſach ſa wóſſko lódžtrowym minister pschiſhoviedži, ſo ſo w bližſhim čaſhu dwé nowej panzerowanej lódži a w ležce 1896 dalshe ſchěſz panzerowanych lódži na morju puſcheži. Chzem, minister praji, lódže měčž, kotrež móža ſo po runohódnosczi hjes ſtarocze ſ hoborſkimi panzerowymi lódžemi, ſajež ma na pschitkad ſtalsſa, měrič. Franzowſka ſebi nježmē na to myſklicž, ſwoje pschiſhoty na wójnu ſamjeſowacž, wona budže wjele bble po wotewrjenju połnózno-narańſcho-móřſkeho kanala, liežbu ſwojich lódžow w połnózny morju podwojicž.

— Schžuwanje na wójnu ſ Němſkej počina w Franzowſkej ſaſo žiwiſche bhywacž. 2. haprleje ſu w Parisu ſhromadžiſnu měli, w kotrejž pschežiſvo temu protestowachu, ſo by ſo franzowſke lódžſtvo pschi wotewrjenju němſkeho połnózno-raníčhomóřſkeho kanala wobdzeliſlo.

Zendželska. W afghanskéj Indiſkej běchu wobydlerjo cžitralſkeho kraja pschežiſvo Zendželčanam poſtamly a jich ſ kraja wuhali. Zendželske wóſſko, pschežiſvo ſběžkarjam poſzlane, je tutych na Malakandſkim pschelhodze ſbilo.

Schpaniſka. Šběž na Kubaskej kupje ſo pschezo dale wupſcheſzera. Něhduschi ſběžkarſki wjednik Mazeo, kotrež je hido pschi prije-davnych ſběžlach Schpaniſkim ſhakpi dželal, je ſe 34 offižerami a 3000 mužemi ſe ſrjedźneje Ameriki na Kubu pschijel. Wón je hnydom wobželenje ſchpaniſkeho wóſſka nadpamyl, jo ſbil a 300 Schpaniſkich ſajal. Řečzina ſchpaniſkich wojakow je ſthorila; wjele wojakow je wumřelo. Mjes wojakami, kotsiž ſu ſo ſ Europu pschiwiesli, je 66 na žołczinu ſthorila. Schpaniſky ſo boja, ſo ſběž njebudža móz podtlocžicž, a ſo njebudža mózno Kubu dale po ſchpaniſkim kniežtowm ſdžerječz.

Sſerbija. Sſerbija po ſdacžu na pschedwojcoſcie wažnych podawſach ſteji. Ministerſtrowym pschedbyda Christicž ludowe prawa a ſakonje tak ſazpiwa, ſo ſhamo jeho ſhobuminstrojo ſ temu wjazy ſ měrom pschiſladowacž nochžedža. W jentym roſpotnym ministerſtrowym poſzedženju ſu ministrojo general ſtravtowicž, Lojanicž a Klarič pschiſhoviedžili, ſo ſwoje ſtoſtinstwo ſloži, jeli ſo ſo Christicž ſwojich nažylnoſczow pschi wólbach njevoſtaji. Žeho nažylnoſcz pschi wſho dže, ſchtož ſu hacž dotal w Sſerbiiji naſvedžili. W někotrych gmejnach ſu hamſky hejtmanojo a jich pomožnicz ſ revolverami gmejnſtich pschedſtejječerjow nadpadnuli, ſo bhyhu jich nuſowali, ſwoje ſtoſtinstwo ſloži. W Sagubtžy jedyn hejtmanowym pomožnik na gmejnſkem pschedſtejječerja třeli, na cžož cžeknu. W Gradiſtu 70 liberalnych a radikalnych wuſwolerjow ſajachu. Tajke podawſi ſu najwjetſiſchi hrédt, poſledni ſbět pschiwiſhwarjow krala Alexandra wot tuteho wotwobrocžicž.

Pol wobydleſtwa naſcheje cžicheje pschedměſchežanſkeje haſh vě psched thěžne durje wuběžalo. Wschitzy běchu jara roſhůžen, pschedtož poliziſta bbe paducha popadnul, hucheho, roſtorehaneho cžlowjeka; na jeho wobližu bbe tak jažny muras ſadwelowanja, ſo dyrbjescze foždy cžlowjek, tiž mějeſche hiſhce ſuſt cžueža, ſo ſhobuželnoscž měč. Tež ja ſtejach psched durjemi a wižach, kaf ſo njeſbožowny prózowacze, ſo by cžeknul. Ta wěž je hido tak ſtara a ja ſym hido w tak wýſokich lětach, ſo ſo žaných ſlaboſczow wjaz bojecz njeſtrjebam. Možu po tajkim prajicž, ſo, běli tutón njeſbožowny cžlowjek mi moje ſamžne ſaki ſwobrocžal, bhyh jemu wodač dyrbjal.

Ale to bbe mi tola ſpodžiwnie, ſo toſty muž, tiž pódla mje ſtejſeſche, runje tajke cžueže wuprají.

„Boh wě“, rjekny wón, „to ſnadž je wopati, ale bhyh njeſchtod, hdý by tón cžlowjek dženža hiſhce ſenu tak woteschol.“

„Wobrocžich ſo ſa tutym mužom.“

„To džel ſeže wý, knies ſhablač?“ ſawoſach pscheklapjeny. To bbe naſch pschekupz, wot kotrehož ſtarſchej wſchitke kolonialne twory bjerjeſchtaj a kotrež na róžku ſnapſhacža bydlescze; ſ haru na-wabjem bbe hacž do naſchich thěžnych duri doſchol.

„Haj, mlody kniež!“ rjekny wón. „Khadla pschiindže nimo mojich khlamow a pohladny runje na mije, hdýž jeho nimo pschi-wjedžechu. Ně, temu džel hido ſo wočow hlaſaſche, a ſchto móže hido dofonječz... Ně, wuwucženym paduch nima tajkeho napohlada, a ſamjeni by mi ſo wutroby padnul, hdý by cžeknul, hdý by ſo ſchtó nad nim ſmilil a jeho na prawe pucze wročil.“

„Wý džel ſeže jara roſhůžen, knies ſhablač“, rjekny, jeno ſo bhyh njeſchtod prají.

„Nó haj“, rjekny wón, „mam tež dobru winu. Pbjicže ſo mnu, mlody kniež, porjedžu wam ſchleńčku madejriſkeho wina, njeſchtod woſebite, praju wam, a pschi tym chzu wam powjedacž, ſchto je ſo mi ras ſtało. Wě ſo, je to hido doli, ale njeſabudu to ſenje, ſenje, a bhyh ſi tak ſtary byl kaž Metuſalem.“

Nad pschiwych pscheproſchenje. So ma knies ſhablač dobre twory, to wjedžach wot domu, tola jeho madejra mje njeſabjeſche, ale jeho ſtaviſna.

W jeho naſladnych khlamach hibachu ſo ſchecžo ſlužobniſy, tiž wſchitzy ſo prafšejo na mije ſajedžechu: „Šchto poručecže?“ Žich knies jimi wotkwny, pschewodžesche mje do ſhedaňkeje ſtvičti, tiž bbe ja khlamami, a wſa ſo duboveho khamorka bleſchu madejra, na kožany kanapej ſo ſhnywſchi, nala a pocža ſwoju ſtaviſnu:

„Rjeje ſo mi pschezo tak derje wjedlo kaž nětkole. Hdýž ſa-pocžach, nježach, kaž nětkole, w tak woſebnym dželu města býplicž, ale w najkudſtym kucze města ſaložich ſebi ſwoje khlamy a wubjerach ſwoje twory, ſajež je khudži žadachu.“

Něhdyn ſtejach wjecžor w duriach, tu pytnych, ſo je naſch džel noweho poliziſtu doſtał. Bě wulfjeje poſtarwy, mějeſche pak tak ſapadnijenej ližy a tak hluſkoj woči, ſo ſebi ſhamo wot ſo pomyslích: tón muž je runje khorosz pschetal. Ŝe ſpadnjenymaj wočomaj wudžeracze wſchědžne tak ſadoječživje na dwě w duriach wibazej pležy, ſo ſo ſwoje žonje rjekny: „Tón ſaměſe ſupi zvle plezo, tak je jej ſo wočomaj wuměril.“

Tsi dny doli cžinjeſche wón to na tuto waſchnje; w nozy ſchtrwbteho dnja pschiſhlože hroſne wjedro. Lijesche ſo ſ hanami, wonka bbe ſhma a toſta cžma kaž koſmas. Ma ſupowarjow nje-běchu myſle w tajkim wjedrje. Řečiñch ſebi po tajkim pschiſomnje, ſunych ſebi blido a ſtól ſo cžoplym khamoram, wucžezch ſebi nowiny a ponurich ſo tak do politifi, ſo ſwojimaj wuſhomaſi njeſerjach, hdýž moja žona ſaſtupi a mi rjekny, ſo na jědnacze dže, ſo dyrbju khwatač a khlamy ſawrječz.

Dejčezík bbe pschedſtejječer. Bě ſhma a jažno wonka, a hweſdy woſtrajowachu ſo w lužičtach, tiž na ſchpatnej pleſtrowanych haſhach po dejčezíku naſtaſauju. Šdaſche ſo, ſo je ſo wſchitko do měra podało; poſtcožich, njeſtało wuſtřazan, hdýž ſo ſhyna ruča na dobo mojich poſtomow dželkny.

„Hejda!“ rjekny. „Šchto to?“

„Ja jeno jo ſym, knies ſhablač“, rjekny dybam hloſh, „ja jo ſym, ſtara Metuſalem. Mam wažnu nowinku ſa waſ. Wasch nowy poliziſta — tón ſuchi, je paduch.“

„Šchto?“ ſawoſach.

„Haj wſchak“, rjekny wonka. „Wón je wam plezo wu-powifnýl.“

Bohladiných. Jeno jene plezo wiňasche hischeze nad mojej hľowu.

"Hacž tež to wy to ťama byla njeſeže, Muthkowa?" voprasňach ho.

"Môžu dha ja tamle horje?" votmolvi wona. "Nimo teho džé ſym jeho ſe ſvojimaj ťamžnymaj wočomaj widžala! Šenjeſte na jeho monturje blyſtotachu vot latarnie, hdyž plezo wuvečno wasche. Kedžbuječe, tam v kerlach pschi zyrlki je je ſchowal."

Spuſtečnich wokénz, ſamkných durje a džech píches brjoh. Pichy zyrlivých durjach ſtejeſte wulki kerf, ťaznečnich ſapalk, pytach kołowokoło, a wopravdže, tu ležesche plezo do papery ſavalene.

Běch njemdry. Na wſchédneho paducha njebych ſo tak hněval. Ale ſtražník, kž dyrbjeſte moje wobhedenſtvo hladac̄, kradnijetſte je hischeze! Na, cžakaj! pomyslích ſebi. Ty budžetih na mnje ſpominac̄! A na wſcho pschihotowaný, ťakach na ťloſníka. Hijo blyſtach učkoho pomalu teptac̄ po pleſtrje.

"Ty ſy ſhubjený, mój holočko!" myžlach ſebi a ſchowach ſo w čmii. Bory na to ſtejeſte psched mojim ſchowom. Najprjedy dach ſo jemu načahnac̄ po plezo, potom walich ſo na njeho.

"Ty džé ſy ſchikowaný ſtražník!" ſavoſach a wupſtímach jeho.

Tehdom běch mlody a ſylny — vjele ſylniſti, dyžli wón. Wojovasche wokomik ſo mnú, ſpuſtečni potom na dobo plezo a muthkowaſche ſo vróčo k zyrlivnej muri.

"Ach, Božo, moja žona!" ſavoſa a poča ſylichowac̄.

"Na ſwoju žonu byſteče ſebi dyrbjeli priedy myžlic̄", rjetnych. "Hdže dha chzem to pschińc̄, jeli chzedža ſtražníz počec̄ kradnyc̄? Tajki člomjek, kž ma nimo teho ſwoju pschiſtojnou mſdu. Schidemu pročherjei njebych to tak ſa ſlo měl. Ale tajfehole, kaž th — teho dyrbjeli hnydom wobvěžnyc̄!"

"Haj, wſhat haj", rjetny wón, "mi njeſtanje ſo ſchiwoda, ale dajeſte mi jeno jene prajic̄. Bola mje doma mréja hľodu. Ja ťam ſym tak hľodny, ſo moħl padnyc̄. Ti dny dohō ſiwiemy ſo ſonu a džec̄imi ſe ťizu wužmuža. Šswouju ſlužbu ſym runje hafle doſtał. Myždu doſtanu hafle k nowemu ſchitvóreč lěta. Běch hkoru a ſym ſebi wſchu prožu daval, ſo bych tu ſlužbu doſtał. We ſo, radſho bych po proſchenje hicž dyrbjal hacž kradnyc̄, ale pschiſtacham wan, ſo chžich wan to plezo ſaplacžic̄. Hdyž bych myždu doſtał, bych ťam pjeniſej póžlał. Wcžera bě moja žona pola waž, a je waž prožyla, ſo byſteče jej na kredit dali. Ale wy jei njeſeže chžili. A někole čžinče ſo mnú, ſchtuž chžec̄ze."

Syſlyh běžachu jemu po ſpadnjenymaj ližomaj. Pschimných jeho ſa ruku a doviedžech jeho do ſwojich ťlamom, kotrež ſa namaj ſamkných.

"Mužo", rjetnyh, "hacž psched člomjekami prawje činju, njevěm. Ale dyrbju ſebi na to myžlic̄, ſo budu nědhy psched ſudnym ſtolom Božim ſtač, a ťnabž ſpónaſe wſchehomožn, ſo ſym ja wjetſchi hréſčnik, dyžli wy. Šchtó dha we, kaž čaſto hréſhi, a ja chzu, ſo by mi potom Bóh wodał, kaž ja wan wodawam."

Na to wſach korb a napjelnic̄ ſon ſe wſchelatmi jědžemi a rjetných jenu:

"To je ja waſchu ſwójsbu a jutſje njech waſcha žona jeno ſem pschińde. Wotewru jej ſapižanje a ja ſchitvóreč lěta mi ſaplacžic̄ze."

Hladaſche na mnje ſi wulkimaj, ſwětlymaj wočomaj. "Bóh wočne waž do ſwojeho ſakita", rjetny wón. "Wy ſeže hódny, ſo byſteče bohaty a ſvožomny byl. Ja chžil ťwoje ſiwijenje ſa waž dacž."

Tón ras vonjachu ſo mi ſyly. Bón wſa korb a džech. Maſajtra pschińde jeho žona, dach jej knižku, a wón je ſličbowanja kóždy čaſť prawje placžil, a hdyžkuſi móžesche mi k woli byč, je to činil.

Sa krótki čaſť činjesche ſo mi ſlepje. Wſchitko ſdaſche ſo mi ſlepje wot rukow hicž, tak ſo móžach do ſlepſtěho wotdžela čahnyč a ſebi rjane ťlamy wotnajec̄. Stražníka ſhubich ſi tym zyle ſi wočow.

To wſchitko je někole hýzo jara dohō. Tehdom njebe hischeze žamných telegrafov w khežach, žamných wohnenjowſewjadlów na haſach. Wohnenjowa wobora wobtejeſte ſi ťhmaných hólzow, kž pak njebeſtu tak wuwucženi, kaž naſchi dženžniſchi hólzy, a dom móžesche ſo člomjek nad hľowu ſpalic̄, priedy hacž bych ſe dojeli abo priedy hacž bych ſe hadži ſo wodowym roľam pschiſtrewbowali.

A tak ſo ſta, ſo mje ſi mojej žonu nědhy w nožy wohnenjowe ſwětlo wubudži, hdyž hýzo ſhody w plomjenach ſtejachu. Maſe ſiwijenje bě w najwjetſchim ſtrachē. Wołach, ſchtuž móžach:

"Woheń! Woheń!" ſi woknom won, blyſtach tež ſtražníka hwiſdacz a wočanje wopjetowac̄. Wočna počaſtu ſo ſwětlic̄, wſchidžom tykaču hľowu won.

Ale ſchtó chžysche naž wumožic̄ — ſchtó? Šestajich džec̄ji do ťamých woknow. Moja žona ležesche na ťolenomaj. Ža wudžerach na haſu dele a wobhlađowach ſo ſa pomozu.

Tu wuhlađach ſtražníka, ťamžneho, kotrež bě tehdom plezo kradnýl. Wočanje tamneho ſtražníka bě hacž k njemu dozpel̄, a wón pschiſeža ſi naſchej ſhži. Šalyſtach, kaž durje pschelama a ſa mjeniſchinu ſtejeſte ſakurjený psched nami. Kaž ſi džiwoom bě po ſchidže ſi nam dozpel̄.

Sbeže moju žonu, ſawi ju do plachth a ja ſi džec̄imi ſejeſhovach.

Kaž ſi druhim džiwoom dozpečtym na haſu, tu ſavoſa moja žona: „Hansko! Hansko!“ Maſch hólcžk bě hischeze w domje, ležesche w ſtřivicžy pódla! Maſch ſhyn! Maſch počlaď!

Dobywach ſo do domu. Kter a plomjenja ťapachu mi na pschecžiwo a ſehnachu mje wróčzo, tón muž pač, kž bě naž wumozil, wali ſo do kura a plomjenow. Šločenje dojedžechu tež wohy wohnenjoveje wobory. Mužovo ſejeſtehu naž ſi pucža, a ſe ſwětlow ſaklow roſhwětlenho, widžach w druhim poſhodže muža ſi mojim ſhynkom na ūkromaj w wotnije ſtejo. Wjach ružy do wocži. Moje možy běchu ſhubjene. Hdyž chžich tam hladac̄, dyrbjach widžec̄, kaž ſo palitej!

"Rébl!" ſavoſa necht. Štajichu rébl! Ma ſto ſchijow ſaſchituy ſi njebeſham — bě to ſakchitnjenje hróſh abo wjeſhela?

Bohu budž wěčny džak, to bě ſakchitnjenje wjeſhela. Połožichu mi mojeho Hanška na ružy, ſkote wloſki běchu jemu zyle wotmudžene, ale hevaſ bě zyle čižky.

Něchtuo praſhny. Čeſcha bě ſpadnyla. Wumozet mojeho džec̄za padže ſi doboom do womorh. Ruzh a woblicžo běchu jemu ſuronje ſpalene, bě lědma ſe ſiwijenjom wotefchol.

Pschińdze bóſh ſi ſebi a pořměrku ſo na mnje. Tuto pořměwknjenje!

"Nježakujec̄ ſo mi", rjetny wón. "Šsym džé jeno doh ſaplacžil."

"Widžic̄ze", rjetny něhduski ťlamač a nětciſti pschekupz, "teho dla mam rády, hdyž ſo ſakludženemu pomož poſticej."

Ze Serbow.

Š Budýſhina. Kaž we wſchěch niemſtich měſtach ſu tež w Budýſhine Bismarkowy wočomđeſhaty narodny džen wotčinzh ſmyklemi wobydlerjo ſhawnje ſwječili. W Lauez hotelu ſo ſhawnje ſiwiđenje wotvýwaſte, pschi ſotřim ſyſchich ſyrfi ſtřivinſki radžic̄zel Keller ſiwiđenſtu rěč džeržeſte. Š Bismarkowej čeſci ſu hľownu drohu na mjeno „Bismarkowa droha“ pschekujili.

— Nowy knies wotřeſný hejtman ſi Bosse je 2. haprleje ſhwoje ſaſtojſtvo naſtupil.

— Prěni tpdžen haprleje je nam prawe haprlejſte wjedro, ſiňh, deſhcz, mjerſtjenje a tacže wobradžil. Pjatf rano thermometer někotre gradi ſym poſaſowac̄. Š rědka hdy ſym w tutym leſtſtoku tak ſuronje mjerſtjenje w haprleji měli. Hischeze wjetſchi ſchěfkanzu, dyžli w naſchej rjanej ſužižy, maja w druhich ſtronach Němſteje a ſi wonka jeje mjeſow. W wychiſtich ſtronach Durintſkeho leža ſo hischeze dženža po ťanach woža. W zylej Galiziſkej je wulki ſněh pamyl. Bola ſu ſo ſi nowa někotre metry wýžoko ſe ſněhom pschiſtryle.

— Budýſe pežołatſke towarſtvo mjeſeche ſańdženu njeđelu ſhromadžiſnu w Lauez hoſeženžu. Běſche ſo nědžde 30 pežołarjow na uju ſeſchlo. Hdyž běſche pschedkyda, knies farač rycer Ráda, wſchelake towarſtvoſe naležnoſeče wukonjal, pschednoſtěſeče knies měſčezanſki wuczej ſommer wo trojatich praſhenjach.

1. Dyrbi pežołat mało abo wjele twaric̄ dacž, hdyž chze wulki dohýt měč? — Šhromadženi roſhudižichu ſo, ſo njeje twaric̄ne nuſný džel pežolineho ſiwijenja; ſo pak ſo tola ſiwijenje w kolču poſběhuje, hdyž maja pežoły twaric̄ a ſo je teho dla derje, hdyž pežołat nechtuo twaric̄ da, ale niz pschewjele, dokelž twar wjele mjeđu trjeba.

2. Ma pežołat načiſtowanje trucžazeho načiſta wobmjeſowac̄? — Haj; tola hľowna wěz je, ſo ma ſtajnje mlode matki, kotrež psches lěto ſtare njeſižu, w kolčach.

3. Šchtó ma ſo pschi plahowanju matkow wobkežbowac̄? — Wotmjeſowenje na tele praſhenje pschiňežu naſche wofežbite pežołatſke naſtaſki.

Dokelž je matzynh čeřiv ſeři ſyrobu doſtał a ſo w wjetſchi

panzy pěštonil, dha ſo matka tež khětsiſho a doſpolniſho ſi panki wutuſha, hac̄ pežola. Hdyž pežola ſi wuroſezenju 20 dnjow trjeba, dha je matka hižo ſa 16 dnjow wuroſezena. Wona je wjelye wjetſcha, hac̄ pežola; wožebje je ſadni džel života (cžela) wjelye bôle wuroſezen. Dokelž pak ſtej khidileſchý jenož wo žnadoſez dleſche, hac̄ pežoline, dha wonet ſadk jenož wo polojzu kryjetej. Róžiſki ſu pola matki dleſche a kwečza ſo bôle; teho runja tež jeje život.

Sa pežolarija je trébne, ſo polneho kónza matku wunamaka; tež dyrbí roshymječ, kaž ſtary je čerub w matniſchezach. Najlepje je, hdyž ſebi wot wutvojneho pežolarija tole wſchilko nadrobniſe poſtaſac̄ ſo ſo wot njeho w pežolniſu powuzic̄ daſch.

Tola najbole ſo matka wot pežoly pſches wjetſchu ſnutſkomu doſpolnoſez roshyželi. Tak je mózno, ſo móže ſo matka wot mužika — wot truty — wopložic̄, ſchtož ſo pola pežoly ženje ſtač njemóže.

Trojake je trébne, hdyž ma ſo matka wopložic̄.

1. Kaž je to ſi wjetſcha pola naſcheje ſwériny tak, ſo ma kózde byče žónſleho rudu čaſ ſožahanja, dha ma tež matka tajki čaſ. Tola tutón čaſ ſo pola matki njewopſjetie, kaž na pſchili. pola kruwov abo pſow, ale poſta ſo jenož junkróč, a to hnydom pſchi ſapocžatku živjenja. Matka je w čaſu wozahana hnydom po narodženju; a tónle tak wažny čaſ traje jenož 3, w najlepſich podže tež hac̄ do 6 njedzel doſho. Róžda matka, kotař ſo ſa tónle čas njewoploži, njehodži a njemóže ſo wjazy wopložic̄, wona wofitje njewopložena. A ſtanje ſo tole, dha je to ſhmereč ſa zhe ludſtvo.

2. Hdyž ma ſo mloda matka wopložic̄, dyrbja tež truty w kočžu, abo lepje hiſhče w ſužodných kočžach byč. Njeje temu tak, dha ſo tež matka ſa prenje tydženje ſwojeho živjenja wopložic̄ njemóže.

3. Woploženje ſtava ſo ſtanje ſi wonka kočžow, a to jenož pſchi rjanim čopłom, čichim a ſlónčnym wjedrje. Jenož pſchi tajkim wjedrje wuletuja matki a truty. Njeje pak wjedro prenje njedzele po matzynym narodženju tajkele, abo njemóže matka druheje pſchičim dla wuletuwač, dha ſo tež woploženje ſtač njemóže. Tak budže ſi wěstoſcu kóžda matka, kotař ſo w ſhmje narodži, njewopložena wofitac̄ dyrbječ.

Mohlo ſo ſpodžiwnie ſdac̄, ſo ſo matzynie woploženje ſi wonka kočža ſtava. Štym je strach, ſo móže matka do njesboža pſchiueč a ſo ſhubic̄, wo wjelye wjetſchi. Spodžiwnie to je, hdyž je tola kózde ſtvořenječko w pſchirodze wot Boha tak ſtvořene, ſo móže ſivoje živjenje ſdžerječ, hdžež tež do ſtracha pſchiudze, jo ſhubic̄. Ale tež wo pežolach placži to, ſchtož hižo zyle na ſapocžatku ſwiaſtoho pižma ſteji: wſcho, ſchtož Bóh ſtworil je, je jara dobre. Dokelž ſo woploženje ſi wonka kočžow ſtava, dha móža jenož ſtrowe a ſylne matki wuletuwač a jenož ſtrowe a ſylne truty móža tute ſtrowe a ſylne matki wopložic̄. Dale pak je wuežinjenia wěz, ſo je woploženje injes ſhwójbymi w zyle pſchirodze, njech ſo ſtanje injes ſwérinu abo injes roſlinami, na kóždy pad ſchfödne. By ſo matka w kočžu nutſka wopložila, dha by ſo tute woploženje wot matzynego bratra ſtało, — jeli tak prajic̄ ſhměm, wot truty, kotař ma ſi wopložomnej matku jenu a tu ſhamu mac̄. Tajkele woploženje je wſchudžom ſchfödne a njewjedze žanu ſwérinu ſi doſpolnoſez, ale pſchinječe ſlabe a ſchmotače potomníki, kotrež ſu ſi dale plahowanju njewuſhne.

Te ſo matka w prenich njedzelach ſwojeho živjenja ſbožownie wopložila, dha ſapocžina, ſi wjetſcha hižo na druhim abo tola hečim dnju, načiſkowac̄. Tole je jenicečti nadawki jeje živjenja.

Š Blótow pižaja: W Blótach mamy tak wulku wodu, kaſkuž ſo wjelye ſet měli njefšmy. Čožomu pſche wjehé luki jěſdža, wožebite rēčniſcheža ničtó wjazy njewidži. Zyle wobſcherne Blota, tak daſko hac̄ wóčko doſhaha, ſačječ wulkotneho jěſora podawaj. Niſmale hac̄ ſi khězny durjam ſo ſi čožmami jěſdžic̄ hodži. Zeleſniža injes Lubinom a Wětoschowom, pp tajkim 20 kilometrow daloko, w wodze leži. Lubnjow woda na tſjóch bokach wobplókuje, tak ſo je město nečko wopratna poſtupu. Ké počnož Lubin ſi wody won luča.

— Wuhlady na pſchihodne wjedro. Pſchihodny tydžen ſo traſne ſučke wjedro wožakuje, kaſkež ſebi ratario ſi dželjanju role hižo dawno pſcheja. Žutrovne ſwiate dny najkerje kruše nožne ſmjerſki pſchinječe.

Š Njeſwac̄idla. Ké mopomjenju na wóžomdzežath Vísmarkowym narodnym džen ſu tu pſched Vogtez vilu dub žadžili, kotrež je wjertch Vísmark ſe ſwojeho leža knjeſej Vogtej po jeho proſtvoje poſzal.

Š Radworj. Džen 1. haprleje bě ſa naſchu wožadu ſrudžaz, tola na druhé ſtronje tež wjeſhely džen; pſchetož dženka naſh naſh jara lubowanju a wo wožadu ſaſlužbny farſki administrator knies Žur woſuſcheži, a na jeho wuprōdñene měſtno knies Wjeſhela, kotrež je hac̄ dotal ſi kaplanom w Woſtrowzu byl, ſtupi. Hižo ſańđemu njedželu, hdyž běſke hižo na dopoldniſich ſemſcheniach knies administrator Žur ſi wožalnym predovalnju zyle wožadže wutrobné „Božemje“ prajik, mějeſeče tudomna „Sſerbska Vjeſhada“ wuriadni ſhromadžiſnu, w kotrež knies kaplan Nowak jeho wulke ſaſlužby wo naſche towarſtvo wuſběhováſche a jemu woſjewi, ſo je jeho towarſtvo ſa čeſkym ſobuſtaſ wuſvoliſo. Poždiſiho ſo jemu hiſhče ſerbiſki čeſkym diplom wo tym pſchepoda. Knies Žur tole poczeſezenje ſi luboſću pſchijia, ale, kaž hny wot njeho ſwicženi, ſwoje ſaſlužby pſchihodny nožžiſche. — Wečera wjeſor ſo ſobuſtaſ wuſběhováſche tudomneho wot njeho ſobuſaloženeho ſpěwanſkoho towarſtva „Meje“ na ſarje ſhromadžiſhu, ſo byču jemu roſzohnowanske ſaſtanječko ſanjeſli. Najprjódzy ſelerjovu ſpěw „Nječ, bratſja, bližiſha hodžiňka“ ſapřewachu. Na to jeho w towarſtvo wymjenje knies gmejnſki pſchedstejic̄ ſantuſh poſtrowi a jemu woſjewi, ſo je jeho tež „Meje“ ja čeſkym ſobuſtaſ pomjenovača. Š luboſćiſwymi ſlowami ſo podžafowavſchi knies Žur čeſkym ſobuſtaſ wuſběhováſche pſchijia. Šločnje knies wučer ſcholta ſi pſchihodnymi ſlowami jako dat Radwořiſki ſchulſki džec̄i ſlěboru poſločanu ſchimpowanſku týſu, ſi kražnými kvečkami wobdatu, ſi napízmom: „Wopominječe na Radwořiſke ſchulſke džec̄i 1. haprleje 1895“ pſchepoda. Knies administrator Žur tež nad tym ſwoje wulke wjeſhelenje wupraji. Se ſpěvom: „Hiſhče ſſerbiſto njehubjene“ ſo ſhujatočnoſez wobſamky. — Nasajtra rano ſo towarſtvo „Vjeſhada“ a „Wojerſke towarſtvo“ ſe ſwojimaj rjanymaj khorhymoj, a ſchulerſke džec̄i, kotrež jich wučerjej naſvedowaſchtaj, pſched ſaru ſeſtupachu. Ša khlwili wuſkodostojny knies poſledni tróč jako naſh duſhovpaſtř ſi fary do naſcheje ſrjedžiſmu ſtupi. Knies kaplan Nowak, wutrobné želnocžiwe ſlowa rēčo, wuſběhováſche, ſo ſu ſaſlužby njewupraje, kotrež je ſebi čeſczeny knies Žur wo wožadu, wo ſchulu, wo naſche towarſtwa — a wožebje wo pſchihotowanje nowotwara farſkeje zylkviſe ſa 8 lét ſwojeho tudomneho ſtukowanja dobyl. Wuſběhovanje ſwojich ſaſlužbow ponížne woſpoſaujzy čeſczeny knies ſnapřečiwi, ſo je jenož ſwoju wino- watoſez jako duchowny činiš a ſo njeje wožebith džak wožakowal. Šjawnje dyrbí ſo wuſnac̄, kaž je to hižo w towarſtvoch prajik, ſo njeradi ſchulſku wožadu woſuſcheži, hdžež je tak wjelye luboſće a wo poruňoſeze namakal, a kž je tak poſradnje ſtajdowaná, kaž ſi rēdka hdže žana. Šežekta ſažo tajki duſhunu poſluskhu wožadu ſažo namaka, tola džiwajio na ſwoju ſtrewoječ, hac̄ runje ſe žarowazej wutrobu, Radwoř dženka woſuſcheži. Se ſwonjenjom ſwonow ſo naſch wuſkocžeſežem knies wožali. Še ſyloſwazymaj wočdo- maj jemu mnou ſa dalsche derjeheče ſbože pſchejacha. Kaž pak w ſivjenju hufco ſrudobu wjeſhely ſežehuje, tak bě tež pola naſh. Mječ tym, ſo ſo towarſtva na malu piwnu ſabawu do fary podachu, ſo ſpěchne ruti hibachu, ſo by ſo farſki dom ſi wěnčami a pletvami wudebil. Š wonka fary ſo kražne čeſkne wrota natwarichu ſi napízmami: „Bóh požohnuj Vaſch nutſkoh!“ Po khlwili ſo towarſtva a ſchulſke džec̄i, ſi kotrež ſo ſta wožadu ſchulſki pſchijnejeſežu, ſažo pſched ſaru ſeſtupachu, a ſi zylkviſe ſo 4 khorhje pſchijnejeſežu, ſi kotrež ſo dwě pſched čeſkne wrota a dwě na čožo ſchulſki džec̄i ſtajſiſtej. Wſchitzu ſi napjatoſežu na pſchihodny pſchihodny ſchulſki dufchowpaſtře čakachu. W dwanatej hodžiſe nam ſynki ſwonow woſjewichu, ſo ſo nowy knies bliži. Hdyž bě tutón, kotrež ſo w tachantſkym woſu wjeſeſte, ſi towarſtvo a ſchulſki džec̄om, ſe ſchpalérā ſtejazym, pſchijel, jeho pſcheczelne kheſeſežijske poſtrowjenja witachu. Pſchi čeſkym wrotach čeſczeny knies ſi woſa ſtupi. Knies kaplan Nowak jeho ſi wutrobnym ſvodo- pſchejazym ſlowami jako naſcheho noweho duſhovpaſtřa, wot duchowneje wuſhnoſeze nam požlanelo, poſtita. Knies Wjeſhela, naſh nowy farſki administrator, ſi luboſćitnymi ſlowami ſo džakuj, na to ſpominaſche, ſo je ſo rano ſe ſwojeho dotalneho duchowneho ſtukowanſkeho měſtna, dokelž je tam wjelye luboſće namakal, ſe ſrudobu dželil. Wutrobné powitanje a počeſtowanje, kotrež je ſo jemu w Radwoři dostało, pak jeho ſi nadžiju napjelnja, ſo tu runje telko luboſće a wjeſhely ſtukowanje nadendže. A tale nadžija ſo hiſhče poſtva, hdžež poſtva na ſlónčku, kotrež runje ſi nje- bjež ſi kražne pruhi ſežele a zyle krajinje naletnje woſtchewjenje lubi. Won ſlubi tež, ſo budže ſo, tak daloko hac̄ budža jeho ſlabe čeſlne a duchowne možy doſhahac̄, ſa derjemecže wožadu, wucžerjow a towarſtow starac̄, kaž jeho njeſapomnithy priedownik,

a proshescheje skonečnje wschitkich wo pscheczelne podpjeranje. Tón najwyschšchi w njebiezach chýl jemu swoju hnadu spožejicž, so by jeho skutkowanje tu se žohnuowanjom krónowane bylo. R.

S Malejčez. Pschednoschl, kotrež je tu knies kublet Ssmola-Sphytečanski wo Raiffeisenſtich nalutowarnjach a wupožečernjach měl, njeje bjes wuspěcha wostał. Pschichodne mlode jutry ſo tu tajka nalutowarnja a wupožečernja ſaloži. Pschejemy jej, ſo by roſila a tezela, kaž druhé nalutowarnje a wupožečernje, kotrež ſu ſebi herbijsy burjo w poſledních létach ſaložili.

Š Bréšny pola Hucžiny. Piatk tydženia w nozy je naschu wjež ežežke wohnjowe njeſbože domaphtalo. Wokoło 12 hodžin ſ bróžne žiwnoſćerja Barta woheń wudýri, kotrež ſo na wſchě druhé Bartez twarjenja a twarjenja ſuzoda Ernsta Žunkera wu- pſcheſtrje. Nimalo dwę hodžinje poſdžiſčho ſo najſkerje ſ lětacžnym wohnjom tež hifchež kajligež bróžen ſapali. Bartez ſwójbu woheń w hľubokim ſpanju pſchekhwata, a wona by žaſloſnú ſmijercz w plo- mjeniach namakala, hdn vychu ſo ludžo, pſchipadnie w nozy po wſy duži wohnja njeđohladali a Bartez ſwójbu ſe ſpanja njeſwubudžili. Blomjenjam je ſo jenož ſtot wukhowacž mohł; domjaza a hoſpodar- ſka nadoba je ſo ſ wulfkeho džela ſpalila. Š wotpalených ma jenož Žunfer ſawěſczenie. K haſchenju wohnja běchu dwę Hucžinjanſkej ſykatwie přenjej a dale Maleschanſka a Klukſchanſka ſykatwa pſchijele.

© Budyschinka. Nějach knjes zyrlwinski wucžer © s u ſ ch k a
žwjeczczęsche wcžera, džen 4. haprleje žwój 25 lětny ſaſtojnſki jubilej.
Kano w 8 hodžinach ſhromadži ſo 1. ſchulſka rjadownja a po wu-
spěwanju ſchtuežki: "Niech Bohu džakuje" mějſeſche knjes farač Gólež
ſbožopſchejazu rěč, píchi fotrež ſo jubilarej darh: wot zyrlwin-
ſkeho prjódſtejeſtwa rjany wobras ſ ſeſužorwoho žiwjenja,
wot ſchulſkeho prjódſtejeſtwa phſchra votivna ſbožopſchejaza
taſla a wot zyleje woſazdy: rjany ſtol pſchepoda. Hdyž bětche knjes
kollator ratarſki radžiczel Steiger ſwoje pſchecža wuprajil dar pſche-
podawſchi, ſo knjes ſsusčka ſ hnutej wutrobu podžakowa. Schulſke
džecži ſwojeho lubowaneho wucžerja woſdarichu a tež wot ſwojich
kollegow bu ſ rjanym darom ſwjeſeleny. Boh ſdžerž jeho hiſčeze
dolhe lěta w dobrę ſtronowſci naſtęſej woſazdžę!

С камјенеје. Вобхдлерја нашеје вѣж, котрећој бечу са-
јели, докељ је пјечја јенеј холја лекарство к морjenju езлненога плода
вобхтарал, су љубо ѕ pscheptyanskeho јаства пушчезили.

Š Brēsnje pola Kamjenza. Njedželu wječzor je šo se kłomu
kryta bróžen, tudomnemu kłęžatśkemu žiwnoſežerzej Gustavej Stegleichej,
kłuschaža, wotpalila. So by šo wohen dale njewupschestrę, kłomjanu
tłechu, s domſkim mjeſowazu, hnydom wottorhachu. Maja ſa to,
ſo je kłosniſka ruka wohen ſałozjła.

Se Bitawy. Sandženu kředu je šo jedyn tudomny wojerški lěkat šo pschemafznywsc̄i karboloweje křzaliny např. Njebožowny je sa někotre hodžinu wumrjel.

S Horjeho Hbjelška. 27. měrza je šo tu knježa bróžení wotpališa.

§ Sitka. W jenej bliskej wóz je so w dworze jeneho tamniſtcheho bura wóndano horza kwiniaſa bitwa biła. W burowej njeſchitomnoſći bě jedyn rěnik se kwojim pomožnikom pschischol a bě, burowzy ſekotre tolerje na blido nařadžawſchi, do khléwa ſtupil, ſo by jene kwinjo motviedl. Mjes tym bě ſo bur domoj wrózil. Wón na žane waſchne do teho ſwolicej nochzyſche, ſo by rěnik kvičaka motviesl, předný hac̄ njeby połnu placzisnu ſaplaczil; pschetož bojeſche ſo, ſo budže na doplaćenje hac̄ do kudneho dnia czatac̄ dyrbjec̄. Duż rěniku pschikafa, ſo dybci kwinjo ſaſo do khléwa puſchežic̄. Dokelž pak tón na tule pschikafu nježiwaſche, ſo bur ſnjemđri. Sſafatu wěhežatu žerdž ſhrabnywſchi, ſ fotrejž hewak khachle mječe, ſo wón do rěnika da. Sſurowe wojowanje ſo ſapočza. Saphrjeny bur ſ połnym wotmachom na rěnikowu hlowu ſe žerdžu dyri, ſo ta na tsi truchi roſleczi. Tola ſ tym njebe hyc̄heče doſež. Wobaj pschecžiwnikaj ſo do pukow dashtaj, pschi cžimž ſo burej schlachczi, ſo wotlamaneho haſateho wěheža dožahmhež. S tym wón rěnika do woblicza rybowaſche, ſo bě wón bórſh na móra podobny. Horza bitwa budžiſche kñadž ſo ſ krej- pschelecžom ſkvnęžila, hdj budžiſhu ſkoku po gmejnſkeho psched- ſtejicžerja njeđoběželi. Tón ſ mèrej rězechſe a ſkonečnje ſwadnikow roglowna a ſiebra.

S K a m j e n t n e j e W ó l s c h i n k i . P j a t k t y d z e n j a s t e j k o b r ó ż e n
a h r ó ž n e h d u s c h e j e k h i j z e n e k o r c z m y , ž i w n o s c z e r j e j M e r s i o v s k e m u
k l u s c h a z e j e , s p a l i l e j . W o h e n j e p j e c ź a j e d y n p j e c ź l e t n y h ó l c z e s s a-
n a r o w y

5 Ćzernska. Wutoru 2. haprleje rano w 4 hodż. s bróđnje
studomneho bura Bohuſlawa Kopci woheń wudhyri, kotryž ſo bory

na domske, hrôdz a brôžen čzéble Matija Velleho wupschestrje a tele twarjenja do prócha a popjela pschewobroczi. Kopzy je zo wjele škomy, kyna a žita spališlo. Tukaja, so je woheń ſaloženy.

¶ Mikowa. Tak druhdy c̄lowiek njejabzy do njeboža pschijndže. Pola tudomneho želejniského stražníka Ssuschiči c̄zéble twar c̄zechaja. Mladeželska Žana Ssuschiči chýjsche tchěški sesberac̄. Po nich thodžo wona na toporo ſekerza stupi, kotrýž pod tchěſkami ležejſe. S tym ſo ſekerz wobroči a žonje zyku ſadnju nohu pscherubym. Hac̄ runje ſu hmydom lēkarjowu pomož phtali, ſo boja, ſo Ssuschičyna c̄zaž živjenja khroma wostanje.

— Murič August Sommer ſ Hornjeje Hórfi, 54 lét starý muž, bě tež w symje kózdy džení $1\frac{1}{2}$ hodžiny daloko do E. Blümetowých kalfownijow w Kummerdorfje na džélo khodžíl, kózdy wjeżdżor ſo domoj wróćejo. Pońdzelu 18. měrza pak bě w kalfowni psches nót woſtal. Tam bě ſo do fotolnje lehnýl, ſchtož je frucze ſafaſane. W nozý bě ſo fotolnja ſe ſchłodnymi plunami napjelnila. Dokelž bě Sommer tute pluny ſpiž do ſebje hrébał, jeho rano w momorje ležo namakachu. Do Niſzczanskiej hojeńnie domjeſený, wón tam ſchłodwrtk psched dwémaj njedzelomaj wumrje, žonu a 11 džeczi ſawostajiwſchi, ſ kotrych hiſcheže 3 do ſchule khodža, jene pak hiſcheže niz. Nětk ſu bjes ſežiwerja.

Se Spal. Prejne njevjedro w tutym lege je w naschej wby wjele nješvoža načiniło. Sandžený pjatk ho pſchi deſchězitojnym a krupejzym wjedrje druždy fahrima. Popoldniu wokolo 3 hodzin žylny hrimot fawrieſnu, tak so ludžo hnydom měnjaču, so je Bože njevjedro něhdže dyriło. Hnydom na to poczachu hžo i wohnjej wołacž. Blýsk bě do bróžnje Kſcheseſziana Wicžasa dyrił a ju ſapalił. Płomjo ſ tajſej ſpěchonoſcu wokolo ſebje hrabſche, ſo ſa někotre mjeñſchinu ſ Wicžasez bróžnje, kruwańje, kwinjažych thlěwów, kólnie a domſkeho wohen ſzapasche. Płomjenja ho bórsh na kufodne dworž wupſcheſtrjechu. Motszej Wicžasej ho bróžen a kólnie ſ thlěwami wotpalicu. Teho runja wohen tſeču hródže, fotraž je ho hakle pſched dwěmaj lětomaj natwarila, ſniči. Dale plomjenja bróžen, kólnie a domſke ſ thlěwami ſwidowjeneje Korcho-weje a bróžen, kólnie a thlěwy Motsja Role do pročha a popjela pſchewobrocžichu. Dokelž bě wo dno, a dokelž ho ludžo ſ czažom wohnja dohladachu, móžachu wſchón ſtót hacž do jeneje hukhý, fotraž na jejach ſedžesche, wuthowacž. Drasty je ho mjenje ſpalilo, tola wſcha piža ſa ſtót a hospodařſi grat ſu plomjenja ſanicžile. Wotročk Kſcheseſzian Wicžas runje w bróžni žyno rěſasche, hdyž njevjedro dyri, tola wón njevobſchodziſen wofta. Wohen woſlavſhi je wón ſ bróžnje ſkočił, pſchi cžimž je ſebi troſčku wuchó wobrasyl. Hdy budžiſche ho ſ blýſkom powiſſil, budžiſche ho ſpalicž dyrbjal. Spalene twarjenja ſu w wopalnej tažy ſawěſczene. Maſtarschi ludžo w naschej wby njeponomi, so je hdy prjedy w ſyminym měrzu Bože njevjedro ſapaliło.

Přílopk.

* Wulta woda je w wschelach stronach i ręczniach wustupiła a haczenja pſchedreła, tam a jow wultu schłodu načziniwſci. W Drogdzanach bě hžo minjenu wutoru hažy a wobydlenja wopuſtebzila. Někotre wobydlenja pak maja hisbezje ſrudny napohlad. Woda je tydženj doſloho w někotrych miſkach bydlach ſtała a murje hacž do wjetcha pſchemacžala. Niedźele budža ſo minhež, předy hacž ſchpundowanja a ſeženy tak wuſtynu, ſo mohle ſo te bydla bjes stracha ſa ſtrwoſez ſažo wobęzahuyę.

* W Słym Komorowje ſo tele dny jedyn běly ſchvíz pokafowacze. Hłowa a ſchija mjeſechtej bělo-ſchěru barbi, mjes tym ſo běchu wſcje druhé pjetka ſkňh-běle. Pola ſkwojich czornych towařichow wón po ſvaczu wulke džiwanje ſbudzowacze; pſchetož wulka liežba ſ nich bě ſo ſchęzebotajo wokoło njeho ſhromadźila.

* Žena žona w Düsseldorfe bě živojeho 10letneho psychirop-
neho syna, na kterém (influenze) zhoršeném, tak nječlovský trudo-
vala, so vbohi hólčez moriv k jemi padže. Když ho rapacza macz
dohslada, tak žadlavje bě so psycheschla, wona hnydom k domu
twochň. Helsku mazochu hřichče nježbu wuzlédzili. Džesčzoweho
nana, w Oberblicku dželazeho, kú k synovemu čelu sawolali.

* (Khrabry rubieżny nadpad.) Hdyż towarzstwo spółczesłów a wumiejżow "Konfördia" 15. marca w Mailandzie kwój koncert wotmewaſche, psichotomnych na dobro něhdźe 20 fababijni rubieżniſzy nadpa- dzeſche, a ſi nožemi wobdželać poczachu. Direktor Alfred Trelante bu morjeni. Satraschna měſčenja naſta. Skońčenje ſo poligija do ſala dobu, wjazy hac̄ 5 rubieżnikow paſ ſajec̄ njemóžesche. Sajathych ſa ſobustawu hižo lěta doſho wobstawazeho tajneho ſjeno- czeńſtwa "La Tempa" wólnaſcu.

* Teho rynja pišaja s Dražđan: Na wětrníkowej drój je žo dženža pschiwołonju dwoje mordarstwo stało. W drugim po-skhodze Hilža swudowij. Feistowa jako wotnajerka a pola njeje jako podnajerka jałmožnu doštawatka wudowa Geißlerka bydlesche. Też měsjeche wudowa Feistowa pschi ſebi wot lěta 1892 ſem pschižwo-jeneho ſyna, nětko 10lětnego Alberta Hauswalda. Kaž ſo ſda, dha je tón druhdy pschi rozwrožowanju wuhla pomožny był, czehož dla ſo pjatk thđzenja dopoldnia w 11 hodžinach 18lětny Julius Theodor Ebert Feistowu woprascha, haž jemu mały Albert pschi wuhlo-więsenju njeby ſuž pomhac̄ moħl. Dokelž hólčez hischéze ſe ſchule njebešche, dyrbjehche Ebert pola Feistoweje na njeho czatac̄. Wo-kolo na pol dwanac̄zich chýsche ſebi Feistowa w měsječe něchto wobstarac̄; duž pôžla Eberta tu ſhwili k Geißlerzy, rječnywski: „Tam ſchaltu kfoſeja doſtanec̄e“, a wotendže ſ domu. Hdyž po-poldniu $\frac{1}{2}$ hodžin domoj pschiňde, ſtejehche Ebert w ſhězi a powjedasche jej, ſo horjeka k Geißlerzy njemóže, dokelž ma durje ſamlijenje. Feistowa ſ nim horje džesche a durje wotamki, ale kaž ſo ſtrži, hdyž Geißlerku w ſemi morvu na ſemi ležo widžesche. Wokolo ſchije měsjeche ſadžernjenu a krucze ſacžehnjenu ſchnóru. Njevaloko wot njeje ležesche mały Hauswald, tež morwy. Tež wón měsjeche powjas ſa ſchiju ſadžernjenu. Nětko ſo hnydom hara ſehna a Eberta po políziju pôžlachu. Wón tež džesche a jej wo-ſjewi, ſo ſtaj ſo tam a tam ſtara žona a jene džec̄o wobwjeſnyloj. Polízajski inspektor ſo hnydom ſ woffewjerjom do pomjenowanego domu poda. Tam ſhoni, ſo je Ebert hýž wokolo połodnia w domje był, duž jeho krucze do wuwoprashowanja wsa. Dokelž měsjeche Ebert roſdrapanej ružy a na dráſeze ſledy ſrwie, tukanje na njeho padze, wožebje, dokelž bě hewak hýž ſnate, ſo je Ebert njeſtinczomny člowiek, hýž wjazhy króz poſtoſtany, a ſo je halle w dezembrje minjeneho lěta ſ jaſtwa puſčenym. Po krótkim wurečzowanju ſo tež Ebert, ſwojí dotalny měr wobkhovawski, ſwojeho žadláweho njeſtutka wuſna. Wón powjedasche, ſo je k Geißlerzy ſchol, ſo by ju ras wopytal. So je Geißlerka ſama wo jaſtwe byla. Na bližje je pjenieżna móſchen ſ něchto pjenieżami ležala, tu je k ſebi thříhl, dokelž je w pjenieżnych wuſkoſzech był. Na to je ſo Geißlerka po-ſhwili dohlađala, je jemu to krucze poroſovała a tu móſchen ſažo wutorhmež chýsla. Duž je ſebi wón nôž wuežahnył a ſ nim do ſtareje žony ſalal, doniž ſ ſemi padnyla njeje. Potom je ju ſadajil. Hdyž je ſebi potom ružy mył, je mały Hauswald ſe ſchule pschiſchol a ſ woknom do jaſtvy pschiſileſ, dokelž ſu durje ſamlijenje byle. Czeło wuhladawski je hólčez jara plakal a wołal. Duž je jeho Ebert tež ſkonzoval, ſo by pschičivo njemu ſwědčic̄ njemóh. Sso wě, ſo ſu Eberta hnydom do jaſtwa tykli. Naſajtra ſu czele ſkonzowaneju žudniſy pschiptyali, k czeemuž ſu Eberta ſputaneho ſ jaſtwa ſem pschiwiedli. S wopředka je jeho wohladanje jeho woporow trochu hnuło, bory ſak je ſažo ſtwerdnył a ſo ſ nowa ſwojeho njeſtutka wuſnał, ſo wuprajivski, ſo je to mordarstwo teho dla wobeschol, dokelž je ſo jemu w Sachsenburgskej khostarñi a polepscherne bole lubiło, haž wonkach, hdyž dyrbí pschi hubjeniſhim ſwienjenju bole dželac̄. Hubjenje je, ſo Ebert jenož ſnadne khostanje pschižudžene doſtanje, dokelž buže lěſta w augusťe hakle 18 lět ſtary, czehož dla ſo po § 57 khostanskich knihow ani ſe ſmiercę, ani ſ khostarñu khostac̄ njeſodži. Najwyšsche khostanje, kž ſo jemu pschižudžic̄ hody, je 15 lět jaſtwa. — Jeho nan je tudomny dželac̄er, dobrý, sprawny a dželawý muž.

* (Wſchudze lute mordowanje.) S Lipſka pišaja: Žadláwe mordarstwo je ſo 22. měrza popoldniu pola naſ ſtało. 28. nov. 1867 w Stötteritzach rodzeny krawſti pschiřeſowar Oskar Hermann Graul, tudy w růžowej hachy bydlazh, měsjeche hýž lěta dolho ſwoju ſaru ſe 26 lětnej ſchwadlic̄u Emiliu Hanu Hilžu Klawſchowej, kotař bě na Dražđanskej drój ſ hydlem. Jimaj běſte ſo 11. januaria 1888 njeſandželska holčka Hana Margaretha narodžila. Węžera bě Graul bjes ſamolwjenja ſ džela woſtał. Wječor wokolo 8 hodž. ſo teho dla pola jeho hoſpodarja ſa nim praſtachu. Tón ſ woknom, kž bě w Graulowych jaſtwiných durjach, do jeho jaſtvy poſlada. Duž widžesche, ſo tam Graul ſ měrom na ſanapeju ſedži. Hdyž běchu durje wotpacžili, pytnejchu, ſo bě ſo Graul lohžy do ſewje ruk ſrěſal, kotař jenož troſchku ſrwawjeſche, ſchtož njeby wina byc̄ moħla, ſo by wo ſebi ničo njevježdal. Na bližje psched nim ſtejachu ſchleñzy, ſ něčim pjeſlnjene, ſchtož ſa ſchwablom a foſforom wonjesehe. Dokelž nětko wjedžachu, ſo bě popoldniu w 3 hodžinach 7 lětna Klawſchowej džorla ſwojeho nana wopytač ſchla a ſo hischéze domoj pschiſchla njebe, duž ju wo jaſtve pýtachu, tola ju hnydom njenamakachu. Štěonečnje pak ſo dweju dželac̄azeju nohów dohlađachu, kž ſpody ſwjetřchnika dele wiſaschtej, kotoř ſe na durje

powěžnijeny. Duž widžachu, ſo bě ſkostniſki nan ſtwoje njemandželske džec̄o ſa durje wobwěſnył. Džec̄o bě hýž psched někotrymi hodži-nami dufchu ſpuschczęlo a jeho čelo bě hýž ſymne. Majſkerje njeje mordar ſ wocžomaj ſnječ moħl, kaž ſo wbohe džec̄o ſe ſmiercę bědži, duž je ſo ſe ſwjetřchnikom ſawodžel, njeje pač ſo ſmuži, ſebi ſamemu ſwienjenje wiac̄. Mordarja ſu bórſy ſajeli a jeho lohžy ſranjeneho do hojerne pôžlali, dželac̄owe čelo pač ſu do pathalo-giſkeho wustawa dali. Pschekora ſ džec̄owej macžerju ſo jako pschičina ſ ſrwawinemu njeſutkej wobhlađuje.

* W Khočebusu je žudniſtwo njedavno ſnateho židowskeho ſichowarja Leſſera ſ jaſtvi na $2\frac{3}{4}$ lěta, ſ 5 lětnej nježehnoſci a ſ 10 000 hrivnam pjenieżnego khostanja wotkuždiło. Tutón „ſklaný muž“ ma ſczehowaze ſwienjenje ſadu ſebje. Leſſer bě psched hischéze niž doſhím čažkom ſhudy ſonazy ſid. Wón čažaſche w maſanej, ſalepnej dráſeze wſu wote wſy, w korežmu wot korežmu a pomhaſche buram a wikowarjam píchi pschedawauju a ſupowanju ſoni. Schtož ſ tym dobu, bě tak naſladne, ſo móžesche bórſy na ſwoju ruku ſ konjemi wikowac̄ ſapocžec̄. W Khočebusu, Pižnie a druhdže ſebi w korežmach wo jeho pscheklepanoſci i wſchelake ſužy powjedaja. Temu pač njech je kaž chze; tak wjele je wěſte, ſo je ſebi Leſſer bórſy nježnadne ſamóženje wuwikował, tak ſo móžesche ſo wikowanja ſ konjemi wostajic̄ a krocžel dale hic̄. Duž ſubla a ſiwnoſeze ſupowac̄ a wureſowac̄ pocža. Žeho ſamóženje nahele pſche wſchu měru roſceſche a ſnadož by dženža hischéze wjetſche bylo, hdy by ſo jemu jeho kluſanje na jene dobo njeſhac̄zlo, wón dyrbjehche mjenujžy jebanſtrva dla na 5 měžazow do džerh. Hdyž pač bě ſwojí čažk wotkuždał, ſo cžim bôle prozo-waſche, ſwojí wupad a ſwoju ſchodus ſak rucze haž móžno ſažo narunac̄; ſo ſe wſchey ſaſnoſcę do noweho ſichowanja dawſchi wón burſke dworty ſluſtaché a burow wuzhadowaſche a na wiche móžne waſchne wobſchudžesche. ſažo jemu žudniſtwo pucž ſaſtupi. Štatny řečník jeho wopacžneje pschižahi dla do pschephtanja wſa, mnoſh ſwědžy pač ſo ſa njeho wuprajithu a do cžista wuwinowanj wón ſe žudniſtwo ſtupi. Tola pač tež netto hischéze ſ pruhowanjom tuteho „pſchecžela burſkeho luda“ nimo njebe. Hischéze hórscha nje-hoda, haž prěnjej dwě běſtej, wboheho muža domaprytaſche. Žedyn ſ jeho přjedawſich ſwědžow ſo mjenujžy psched žudom wuſna, ſo je jeho Leſſer tehdy ſ wopacžnej pschižahy ſawjedl. A bórſy ſo wukopa, ſo ſu tež wſchitzu druh, kž běchu ſa njeho ſwědžili, wot Leſſera ſ wopacžnej pschižahy najecži byli, ſo bych u jeho ſ podhlađa wopacžneje pschižahy wuwinowali. Wſchitzu tucži dyrbjachu jako Leſſerowe wopory do jaſtva, ale tež Leſſer bu dla ſawjedzenja druhich ſ wopacžnej pschižahy ſ nowa ſadženj. ſ dobom tež jeho ſatraſhne ſichowanje a nježmilne kluſanje a wurubjowanje herbiſtch burow na ſjawne ſtupi. ſ kajkim dobytſkom je Leſſer wifowala, je ſ teho widžec̄, ſo je ſebi wón ſwoje ſamóženje ſ 234 000 hrivnam pschižazował, a kždy wě, ſo tajž ſlepž, kaž Leſſer, ſ najmjeńſha poſložu ſwojeho ſamóženja ſamjelča. Nimo teho ſu wot njeho wukufani ſherbižy burjo jemu tež hischéze wjele dožni, tak ſo čaž ſwienjenja w jeho paſorach ſawostanu.

(Zyrwiňſke powjescze hladaj w pschiſloſy.)

Awfzija.

Na njebo Michałowym Janachowym ſtubie w Kumſchizach cžižlo 10 ma ſo

poñdželu 8. haprleje 1895

dopołdnia wot 9 hodžin wſchón ſiwy a morwy hoſpodatſki grat, jaſo: 2 pječlennaj ſonje, 6 kruwov, 2 ſučzelne, 1 koſa, dale ſyfanjowa, cžiſča, runkowaza a butrudželza maschina, 1 dežimalna waha, někotre hoſpodatſke woſy, vluhi, bróny, ſynowé a ſlomowe ſkla, kaž tež domjaza nadoba wot podpižaných wježnych grychtow na pschedawauje pschedawac̄.

W Kumſchizach, 5. haprleje 1895.

Wieſne grycht.

Dla ſpuschczęzenia pschedawarňe

wupſchedawam wſchę hischéze na ſklađe ležaze ſtelesne twory, jaſo: rječażi, lopacže, ſynowé a ſynowé widla, ſožy, rěſaki, piły, kaž tež wſchelaki grat, njeboſy, ſležeſe, hěble a bózka, ſekeržy atd. po najtunischiſhych placžiſnach.

E. ſwud. ſakobowa
w Budyschinje pschi ſherbiſtch hrjebjach 10.

Wobstaranja hypothekow G.
Frödy w Budyschinje pschi rybo-
wych wrótkach 10 ma pschezo
privatne pjeniesy wupożyczę a
wobstara a) hypotheki po $3\frac{1}{2}$
 $4\frac{1}{2}\%$. Provisija po wuczinjenju.
b) Pożyczyje a kupuje hypotheki
a wupożyczyje pjeniesy na ruku.
c) Pschijima pjeniesy bjes. hostow
k wupożyczeniu na węste hypotheki.
Po żadanju żo też dan kąszeruje.
Kada a wukasanie darmo.

Drzewowa awkzja.

Ponidzeli 8. haprleje dopol-
dnia $\frac{1}{2}$ 9 hodzin ma żo na Bosche-
czanskim reverje w Haju 60 twier-
dych dolnych hromadów sa hotowe
pjeniesy na pschedadżowanie psche-
dawac. Sapocząt pschi Krake-
czanskim puczu.

Wobszedżer.

Kublo na pschedan.

W Hodziskich stronach je burske
kublo s 72 kórzami pola a luki
dla khorosze wobszedżera hnydom
na pschedan a pschedewscz. Dalsche
je shonicz pola knjesa C. Richtera
na hospitalskiej hafy 2 po 1 skhodze.

Njedaloko Budestez je kheljarska
živnoſez se 6 kórzami pola a
luki pschi kheli pschi niskim na-
placzenju na pschedan. Dalsche
je shonicz w wudawańni „Sserb.
Novin.“

Kheda je 7 kórzami pola a
luki je na pschedan w Brzezach
czijo 14 pola Varta.

Mlyn a psekačnja na pschedan.

Pschemenjenja dla je w Kumi-
wałdze derje pschijprawieny mlyn
s tjom i mlynskimi kamieniami a
živym pskarstwom s napłaczeniom
jenož 9000 hrivnow hnydom na
pschedan. Dalsche je shonicz
w wudawańni „Sserb. Nov.“

Dżeczazy wós, hiszceze w dobrym
rzedzie, je tunjo na pschedan na
swonkownej lawskiej hafy čzo. 10
po 1 skhodze.

Schizjeriski grat
je na pschedan. Wscho dalsche je
shonicz pola kowarja J. Schmidta
w Radworju njedaloko khizjene
zirkuse.

Ssadowe schtomiki
wschecz druzinow kózdu żobotu
w Budyschinje pschi póstkowatni,
kaž tež wschedźne se żwojeje schto-
mownje w Skanezech pschedewam.

August Poldak
w Skanezech pola Varta.

**Różowe, zyblowe a
magnum bonum žymjent-**
ne bérnh ma na pschedan
kubler **Jurijs Skop**
w Njezwaczidle.

Drzewowa awkzja na Njezwaczidiskim majoratnym hajnickim reverje ponidzeli 8. haprleje:

110 rm. khójnowych palnych schęzepow,	w drzewischęzach
10 = brézowych	=
20 = khójnowych kuleczkow,	32., 33. a 39. wo-
4 = brézowych	dżelenja pola Lomiska
78 = khójnowych pjenek,	a w swerinskiej
65 dolnych hromadów lisczoweho drjewa,	fahrodze;
38 = jehlinoweho	
5 stotniow khójnowych walczkow,	
175 =	

wutoru 9. haprleje:

45 dolnych hromadów lisczoweho drjewa w 36. wo-	pola Milkez.
30 dolnych hromadów lisczoweho drjewa,	
20 = jehlinoweho drjewa,	
10 = khójnowych kuleczkow	

Sapocząt 8. haprleje dopoldnia w 9 hodž. w drzewischęz 33.
wodżelenja pschi Lomiszko-Scheschowskim puczu. 9. haprleje do-
polnia w 9 hodž. pschi wětrnikowej horje, popołdnju $\frac{1}{2}$ 3 hodžin
w Milkezach pschi spalenym hacze. **Hajnickie farjadniſtwo.**
H. Niepraski.

Drzewowa awkzja.

Na knjegim Kopręzanskim reverje ma żo **wutoru 16. haprleje**
(3. dženj jutrow):

6000 brézowych walczkow po dželbach, 50 walczkow wopschijazych,
po swuczenych wuměnjeniach na pschedadżowanie pschedawac.
Sapocząt dopoldnia w 9 hodžinach w drzewischęz pschi Buke-
czansko-Wuježkowskim gmejnskim puczu.

Hoffmann.

Drzewowa awkzja.

Schtwórt 18. haprleje t. I. ma żo w Hunczericzanskim hosczenzu

dopoldnia wot 9 hodžin s leżow Huczanskem, Demjan-
skiem a Družkeczanskim knjegiem dwora

1 rm. mjełkich schęzepow,	s 3 drzewischęzow Družkeczan-
95 " klyplow,	skiego leža, torfnischęzow, De-
38,5 stotniow brézowych a wolschowych,	mianskich haczenjow a se žně-
109 schmrełowych dolnych hromadów,	howych ūamkow w dżeczelowych
92 khójnowych "	terkach, lischęzor hore a Gickels-
	bergu.

s wuměnjeniom nažadenja a s wuměnjenjemi, předy wosjewomnymi,
na pschedadżowanie pschedawac.

Nastupne drjewa móža żo předy wobhladac; ležny dohladowať
w ležnym domje pola Huski a podpižanu bližsze wukasataj.

Grabinsske hajnickie farjadniſtwo w Huszhi.

Opełt.

Wojewjenje.

Rěniſtwo, wot mojego nana Augusta Tannhäusera wjedźene,
žym 1. měrza pschedewsal. Proſchu doverjenje, mojemu nanej
spozczenie, tež na mnie pschenjescz. Budu żo stajnie prózowacz,
s hódnej tworu po časzej pschiměrjemch tunich placzisnach psche-
dawac.

S poczęszowanjom

Korla Tannhäuser w Łazu.

S dobom porucząm wot nětka

howiąże miażo punt po 45 np.,

žwirijaze miażo = = 55 =

pschi wotewiacz 10 puntow a wiažy tuńšco.

Holczez, kotryž chze rěniſtwo naukuńczej, móže pola mje do
wuczby stupicž.

Korla Tannhäuser.

Sażne rózowe žymjentne bérny
żu na pschedan w Łetonjanskim hosczenzu.

Dursthoffske kuchne droždze
porucza **Oskar Fuchs**
pod borklinom 3.

Wschedźne
cierstwe parjene kolbaski a
czopl kielbikowu kolbazu
punkt po 60 np.,
belu a dobru kolbazu
punkt po 60 np.,
pschi 5 punktach po 55 np.,
kuszeny poleż punkt po 70 np.,
pschi 5 punktach po 65 np.,
chwatkowu kolbazu
punkt po 40 np.,
kaž tež wschelaku drugu dobru kolbazu
porucza
A. Gisler
na famientnej hafy.

Murjeriske dzela

derje a tunjo wobstara
Ernst Robischink, twarz
na zyhlennej hafy 2 w Budyschinej.

Wolijswe barby
we wschecz druzinach,
struhy,
laki,
stkkativ,
terpentinowy wolijs
lak a barbu k barbijenju
schundowaniu,
barbicze
w najwjetshim wubjerku,
hablony
w najnowszych mustrach
poruczeja
drogowe a barbowe klamy
bratow Mierschow naſlednika.

Drainērowanske roly.

Wsche druziny drainērowanskich
rolow wot Binnerta w Halschtrōwe
po fabriskich placzisnach pscheda-
wam. Wjetše dželby hacze na
potriebanske město wobstaram.

H. Dietrich w Łetonju.
Gkendorfske,
Oberndorfske,
Bärzburgske,
Leutewikske a
polvolhe čerwowne
hoborske koloſte
runklizowe žymjo,
džeczelowe žymjo,
raſlu trawn,
jeradelli,

kaž tež wschelake druhe travowe
a seleninowe žymjentja porucza
w najlepšej hōdnoſci.

Korla Preißer jun.,
pschedawarnja krajnych produktow
a komisionistwo w Budyschinej
pschi žitnych wilach.

Schpihele
jako stołpove, soſowe a toiletowe
schpihele porucza w wulkim wubjerku po najtunisich placzisnach

Rudolf Wilhelm
na herbskej hafy 16.

Kóſlaze kóžki
wupuje pschezo po najwyjszych placzisnach
Heinrich Lange
pschi herbskej katolskej zyrkwi
pschi žitnych wilach.

Geraske Šbystki

porucja tunjo

Hana Rietzschelowa

na kamiennej drogi 1 po 2 schod.

S našlalom Maczijz Sserbskej
ju wuschte a w wudawarni „Sserb.
Nowin“ na pschedan:

Kschiz a polmečaz obo Turkijo
psched Vinom w lęcze 1683.

1883. Placisna 40 np.

Gröniki. Sberka powedańczkom.

1885. Placisna 40 np.

Radpad pola Bukez. (1758.)

S wobrasom. Druhi wudam.

1888. Placisna 30 np.

Jan Manja abo Hodge statok

mój? Powedańczko se serbskich

stawišnom nowiſeheho časa.

1889. Placisna 40 np.

Bitwa pola Budyšina. (1813.)

1891. Placisna 50 np.

Nowe Gröniki. Sberka powe-

dańczkom. 1893. Placisna

40 np.

Porzlinowe hnědne jeja

porucja tunjo

Rudolf Wilhelm
na serbskej haſy 16.

Tunje

Zigarey

Lipowanske žvilo sa sahopschedawc-

rjow,

točaz hido po 20 ml. porucja

Richard Neumann

na ſnitskownej lawſkej haſy čzo. 6.

filiile na bohatej haſy 28 a na róžku

Lubiſteje a Mättigoweje drohí.

Wobraſy

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſachklei-
zuja a ſo woblikom wobbadža,
domowe žohnowanje a wobraſy
w wulkim wubjerku a tunich plá-
ćzynach pola

Maxa Mützy

na bohatej haſy 11.

Bjelszowe tworſy

ſtchowanju ſ rukowanjom psche-
mole a wohniou ſchodus pschijima

Heinrich Lange

11 pschi žitnych wiſach 11.

Mějenschi ſchulerjo namakaju
dobru penſiju pola Niemeroweje
na hospitalſtej haſy čižbilo 1.

Schulerjo móža dobru penſiju
doſtačz pschi 30 hrivn. mějazčneho
pienjela na bohatej haſy 25 po
2 ſchodomaj.

Draineraſtich dželaczerjow
do wutrajneho džela bjerje na
knježim dworje w Demjanach pola
Hufci. A. Broſla.

Wytam hnjdrom a poſdžiſho
wutſtojne hoſhy a džomki.

Krauſhowa

na ſwontkownej lawſkej haſy 28.

Niedželu 7. haprleje popoldnju w 4 hodž.

ſměje ſo w ſalu

Senkerez restawrazije pschi lawſkich hrjebjach

w Budyšinje

ſhromadžisna ſerbskich burow

dla ſaloženja wotrjada ſerbskich buſtich towarſtwow ſa plahow-

waneje pjeriny, wožebje kurov.

Sawodny pschednoſch ſměje knies farat Golez ſ Budyšinka.

Sarjadniſtwo.

Pobocžne towarſtwo ſerbskich Burow

ſa Khróſcizh a woſolnoſcz

ſměje jutrownu poúdželu 15. hapr. popoldnju w 5 hodž. w Nowakez
hoſčenju w Wudworju ſhromadžisnu. Wo bohaty wopryt proſhy

pschednyſtwo.

Maćica Serbska

změje srjedu po jutrach 17. haprleje w Budyšinje
w Gudžic hoſčencu swoju letuſu

hlownu zhromadžiznu.

Započatk: z dypkom 3 hodž. po połdnju.

Předmjet: Rozprawy, event. nowowólby, namjetý.

Wſitkich česčenych sobustawow na zhromadžiznu naležne
preproſuje

Předsdyſtwo.

Přeprōſenje.

Do posedženja „rēčespytneho wotrjada
Maćicy Serbskeje“ srjedu po jutrach popołdnju kna-
pol dwemaj w Budyskim Gudžic hoſčencu pola
dwórniſča najnaležniſo přeprōſuje

lic. theol. H. Iminiš, f.,
předsyda.

Budyska Bjesada

změje srjedu 17. haprleje w Budyskej třeleřni wojerſki
koncert a po tym bai.

Koncert so wjechor 1/28 hodzin započuje.

Předsdyſtwo.

Čeſčenym ſerbam w Budyšinje a woſolnoſči najpodwo-
niſcho ſo wjedženju dawam, ſo ſzym ſwoje rēniſtwo 1. haprleje

na ſerjowu haſju

do doma knjeſa rēniſkeho miſchtra Amočha pschedpoſožil.

Sa dotal mi spožegene dowérjenje ſo rjenje džakujo, proſchu
mi jo tež dale ſathowac̄.

S pocžeczowanjom

C. Hildebrand, rēniſki miſchtr.

Čeſčenym ſerbam a mojim wotebjerarjam w Budyšinje a
woſolnoſči najpodwo niſcho ſo wjedženju dawam, ſo ſzym ſwoje
ſchewſtwo ſe žitných wiſow

na ſukelniku haſju 14

pschedpoſožil.

Sa dowérjenje, mi hač dotal spožegene, ſo rjenje džakujo,
proſchu mi jo tež dale ſdžeržec̄.

S pocžeczowanjom

Heinrich Mohr, ſchewſki miſchtr.

Krafceze

we wiſchech wulkoszach a družinach
porucza pschi potřebje

Arthur Jannasch

na Hoſchiz haſy

a róžku ſeminarskej haſy.

Hoſza, kotaž čhe ſidic̄ na-
wutnyc̄, doſtanje město na hórfkej
droſh (Bergstr.) 6 po 2 ſchodomaj.

Dželaczerſka ſwóſba

ſo pschi darmotnym wobydlenju
a běrnach bóry pyta na knježim

dvorje w Katarjezach.

Mlokoſu hóſpoſu, ſlužobne a

hródne džowki, wotročka, rólynych

pohončzow a hrénkov, ſylhnych

wolazych, 15 lětneho hólza na wžy

pyta Spannowa na malej bratrow-

ſkej haſy 5.

Větny džen

ſtroſchnego hoſenja w Scheschowje
a wuprajenje džaka dobročelam.

My ſi horžym diafom, ſe ſylſami
Něk Boju hoſdu kwoſtimy,
Hodž my, a naſche džec̄ ſi nami
Džen w nowych domach bydlimy,
Hodž stare domy psched lětom
Sso ſapuſtejch ſi hoſenjem

To bělče přenje haprleje
Do woſtich wječor, nědželu,
Sso ſtržic̄my, ſo wupreč̄ ſieje.
Hodž wuhladachym ſwetlinu,
Glaſ, ſi ſeſček ſi bróz ſi myſota
Woň ſapachu tam plomjenja.

Te hrabachu tak wokol ſebe
A pschenjekehu dale ſo,
So nam a druhim možno njebe
Ssej wutorhnyz to ſwoje wicho,
Wicha draſta, ſomila nadoba
Sso ſpalí, wſho ſo popjela

Sa trótki čož dha hi-o běchu
W woſnju ſydom bydlishezow,
So rjebieba ſo čzrvenjenjaču,
Tu widuždom žatoſeč, plakajow,
Lud pičkliwota nam ſi pomozb,
Tež wobornizy, ſyſaw

My ſak pod hoſtem njebjom běchmy
A žalozjachym ſo ſtrubje,
Hodž nježo wjazh ujemějachmy
Kis draſtu, ſieč ſydenje,
Hodž horze ſylh plakajow
Boň pobiſta ſmilne wutroby

Naš mježní ludz ſi ſebi wſachu,
Tež ſi ſót daču hoſpodi,
Nam w ſwojich domach bydlis ſi daču
A přenju pomoz ſticejchū,
Boň ſapla, wam to hoſacie
Sa wſho, ſtiož na naš čzniſtje.
Něk horzu džak my Boju dām,
Woň ſi pomozu je pich na ſta ſta,
So jačo nowe domy mamý,
Nam ſi hnady ſaſo wſhikto dat,
Nječ jeho woło wotzonſte,
Něk ſi njebieb na ſedžuje.

Naich horž džak ſujs w Betinghofej
A naſhom knjeſej ſararjei,
Tak runje jeho pomoznikej,
Tom' naſenjei, knies Vajričej,
A gmejñtom' ſtarachom' Lukajchej,
Kis ſa naš je ſo ſtarat
Czi mjenovan knjež běchu
Tu ſaložili komitej,
K nam dary ſi blika, ſi dala džec̄u,
Kis ſomhaču nam ſo nuſh wſej,
Sa taſti wulku dobrotu
Sso džalujemy ſi wutrobu.

Haj, wutro'ny džak wſhiktim rjenje,
Kis ſi darom, ſi ruku, ſi forami,
Ton' jedyn wjazh, druhí mjenje,
Ssu nam tu byli pomozni,
Kož vrebi pschi thm hoſenju,
Tak tež pich ſorje ſarjenju.

A hodž tež my jim nježoměž
Tu luboč ſenje ſarunac̄,
Dha ſa nich Boja prohyc̄ čzemy,
So čzyl jich ſa to žohnowac̄,
Štož ſu we naſchim hubjenſtvi
Nam njebožownym čziniſi.

Do nowych domow nowe ſbože
A žohnowanje wuliwaj,
To, ſtož nam vrebi wſa, ſmiln Božo,
Nam ſi hnady ſaſo wutrunaj,
Nječ nam we nowych domach teže
Mier, luboč, ſtrouſeč, wſehele.

W mjenje wotpalenyh
Ernst Helas.

Wutrobuň džak

wyžokodſtojnemu knjeſej diafonej
Rádze ſa jeho krafne dučapole
roſwuczenje pschi domjazej nutr-
noſeči, pola kublerja Schorſch a
w ſenkezach džeržanej, proji
wjele poſkluharcjow.

(K temu čižbli pschiſloha.)

Pschiloha i čížku 14 Serbskich Nowin.

Sobotu 6. haprleje 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutjej njeđelu rano w 7 hodž. farat dr. Kalich herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ godz diakonus Rada herbstska a w 10 godz němšte predowanje — Pschitoldnju w 12 godz. budje farat dr. Kalich herbstska paczerte džeczi konfirmerowac.

Seleny shtwórtl smjeje rano w 7 godz. farat dr. Kalich herbstu spowiednu ręcz a w 8 godz. herbstske predowanje. W 10 godz. budje diakonus Rada němšte paczerte džeczi konfirmerowac, t czemuž ſo powszitlowna spowiedz a wuziwanie ſwiatlova wotkafana pschitomki. Spowiedz ręcz smjeje farat dr. Kalich. Čijici pjsati smjeje rano w 7 godz diał. Rada herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ godz. farat dr. Kalich herbstska a w 10 godzinach němšte predowanje.

Wérowani:

W Michałskiej zyrlwi: Jan Ernst Woyciecet, dwórski strażnik w Szmochcziach, ſ Marju Berthu Dornanez w Małym Bjelkowje.

Króenl:

W Michałskiej zyrlwi: Maria Hedwiga, Gustava Wylema Albina Hotača, bliźdorja na Židowje, dz. — Jaromir Rudolf, Hermanna Watařia Steglitsa, leżomnoſcerja a kaſberarja na Židowje, ſ. — Hermann Richard, Jana Augusta Šymanta, dželaczerja na Něwžicach, ſ. — Hermann Gertruda, Jaromira Augusta Leicha, zigarnika na Židowje, dz. — Max Hermann, njemandz, ſ. w H. Klinje.

W Katholskiej zyrlwi: Paweł Benno, Karla Augusta Wjentla, dželaczerja, ſ. — William Herbert, Arnolda Hofmanna, maſchinista, ſ. — Anton Vinzenz, Alfonsa Porata, wobkredzera fabriki w Hajnizach, ſ. — Josef Erich Walter, Ernsta Friedricha Wilhelma Schwarza, nojenka w Hrubjeležicach, ſ. — Marchata, Jurja Jakuba Krala, hoſcenzerja w Hajnizach, ſ. — Maria Markata, Karla Bruna Schustera, pschitupza, dz. — Franz Josef Aloisius, Alberta Antonia Simona, ſchewſteho miſchtra, ſ.

Zemrjećl:

Djeń 16. měrza: Maria Madlena rodž. Benschez se Židowa, Friedricha Wilhelma Vorſtendorfera, ſastojnika pschi jeleſniſzy, mandžella, 66 l. 3 m. 10 d. — 29. Gustav Adolf, Jana Bohuměra Pečeha, živinocerja w Březzech, ſ. 6 m. 29 d. — 30. Morwonarodž. ſ. Karle Hermanna Reinhardta, dželaczerja na Židowje. — Djeń 3. haprleje: Jan Pomhaſbóh Schramm, wumjenat w Slonej Vorſchezi, 74 l. 4 m 5 d. — Karolina rodž. Rößlerz, njebo Karla Hermanna Salma, nohajzera, wudowa, 73 l. 5 m. 15 d.

Placzisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje: 2729 mēchow.	W Budyschinje 30. měrza 1895				W Lubiju 4. haprleje 1895				
	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	
Pscheniza	běla	7	21	7	35	6	91	7	29
Rožka	žolta	6	70	6	82	6	59	6	82
Seczmeni		5	87	5	94	5	63	5	78
Worž		6	7	6	43	6	—	6	40
Hroč		5	40	6	80	5	20	5	40
Wola	50 kilogr.	7	50	11	11	8	6	9	3
Zahly		6	11	7	50	6	—	7	50
Hejduscha		12	—	15	—	10	50	13	—
Berny		15	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1 kilogr.	1	70	2	—	1	70	2	10
Pschenicza muka	50	6	50	15	—	—	—	—	—
Pszana muła	50	7	—	10	50	—	—	—	—
Sýno	50	2	40	2	60	2	—	2	40
Słoma	600	16	—	18	—	15	—	17	—
Proftata 1338 shtul, shtula	8	—	25	—	—	—	—	—	—
Pschenicze wotrubu	3	75	4	75	—	—	—	—	—
Záne wotrubu	4	—	5	50	—	—	—	—	—

W Budyschinje placzelche: ſórz pschenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np., hacž 12 hr. 49 np., žolta 11 hr. 39 np., hacž 11 hr. 59 np., ſórz rožka po 160 puntach 9 hr. 39 np., hacž 9 hr. 50 np., ſórz seczmeni po 140 puntach 8 hr. 49 np., hacž 9 hr. — np.

Na Bursy w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 35 np., hacž 7 hr. 50 np., pscheniza (žolta) wot 6 hr. 82 np., hacž 7 hr. 6 np., rožka wot 5 hr. 84 np., hacž 6 hr. 91 np., seczmeni wot 6 hr. 20 np., hacž 6 hr. 50 np., worž wot 5 hr. 35 np., hacž 6 hr. 35 np.

Draždanske mjaſkowe placzisny: ſowjada 1. družiny 66—72 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje waſi. Dobre krajne ſwiatne 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Czelata 1. družiny 60—70 np., po punče rěsneje waſi.

Wjedro w Londonje 5. haprleje: Gymne.

Khoczebuski rolfaty tobak.

Poruczam ſwój ſkład Khoczebuskeho rolfateho tobaka ſe ſamneje fabriki po najtunisich placzisnach.

Germann Gerlich na ſukelskej haſy 7.

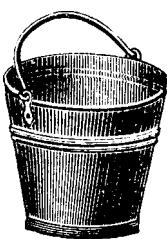
Pizne bowy

sazinfowane, jara trajne

11 litrowſke po 1 hr., 12 litrowſke po 1 hr. 20 np.,
15 litrowſke po 1 hr. 40 np.

porucza

H. Dominick, klampnaſki miſchtr
na bohatej haſy 11.
Sserbſki ſo ręci.

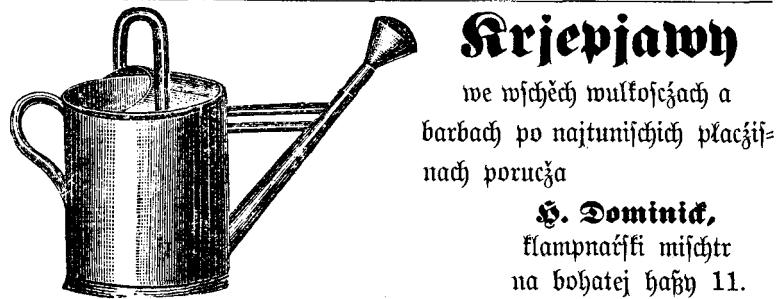

Lane woſzuchi, lanu mucžku, ripikowý wolij, ſuſhene piwowe ſłodzisny, ſłodowe kolochi, ſemſkoworjechowu mucžku, mutu ſawmoſornoweho ſymjenja, maſk, maſkowý ſchrót, ržany pizny gris, ržane a pſchenicze wotrubu jenož w najlepſich hōdnosečzach ma pschezo na ſkładze a porucza po tunich placzisnach

Paul Schulze
pſchedawarnaſja žita a piznych ſredlow
pſchi žitnych wifach 18

se ſidhy, gloria a ſ barbuňepuſečzatych woſmjanych tkaniñow, jara trajne dželane, ſ rjantymi modnymi ſhwótkami wuhotowane; tež woſebje wulſe pſchedeſchezniki, 9 dželate, 10 dželate a 12 dželate porucza po najtunisich placzisnach

M. H. Schmidt pſchi hōlonym torhōſchczu.
Porjedzenie a nowepoczehnjenje ſa někotre hodžinh.

Krjeſjawy

we wſchech wulkoſečzach a
barbach po najtunisich placzisnach porucza

G. Dominick,
klampnaſki miſchtr
na bohatej haſy 11.

Sserbſki ſo ręci.

Najwjetſchi ſſlad w měſcze. — Pomyslnje najtunishe placzisny. — Krucze sprawne požluženje.
Filzowe, zylindrowe, hońtwinske a džeczaze

flobufi

we wſchech naſětnich nowoſečzach a po jara
woprawdze tunich placzisnach

konfirmandske klobuki

w jenož dobrých hōdnosečzach po 1 mf. 50 np., 1 mf. 75 np., a 2 mf.,
ratarſte, domjaze, dželanske a džeczaze

měžy

w njedoczehnjenym najwulkoſniſkim wubjerku, nimo měry tunjo.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſy 22 (pódla hoscjenza k wiowej kicji).

Wobucze.

Voruczam swoj wulki sklad czrijow w najleschich hodenosczech po hiscze zeneje sklyshanych tunich placzisnach.

Swojim czeszennym wotebjerarjam k wedzenju dawam, so je mi s wobkhadom s jenej najwetschich fabrikow, kotrejz jeniczke pschedawanie sym sa Hornju Luzizu pschedewsal, mozno, taisi dobytki pschi kupowanju posicic, tajki z wo zaneje stronu posicic nemoze.

Dzel thchle czrijow sym w swojim wulknym wokne wustajil; duz proschu, schtoz dzelo a placzisny nastupa, zo wo tym pschedzwedzic.

Winski czrijowh sklad: Hermann Trisch
na bohatej hažy 10 podla posta.

Słomjane klobuki,

na jnowsche, pschilejaze formy
njegarnerowane po 30 np., garnerowane po 60 np.,
hač do najwohebnich modelstich klobukow po
krucze sprawnych placzisnach.

Wsché pchowe, bèle a wolumjane twory, kotrejz
woz leta 1883 po zlysnach pschedawam, s njedoczych
njenym wubjerkom a njeprzetrzeciomnym tunimi
placzisnami mam pschezo na skladze.

Leopold Posner,
wožebite klobukowe khlamy na bohatej hažy 7.

Zylindrowe klobuki,
mužaze klobuki,
hólcjaze klobuki,
mužaze mežy,
hólcjaze mežy
porucza

T. Trulley na schulerſkej hažy.

Pielſzowe węzy zo w lečzi psche mole a wohnowej
strach khowaja.

Franz Marschner

časznikat w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej hažy čzo. 9

swój sklad časznikow a časznikow-
wuh rjeczasow dobroczivemu wob-
ledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Pizomne rukowanje. Tunje placzisy.

Borjedenje dobre a tunje.
Pschispomjenje: Něčzu herbski.

Schförniye a stupnje

k konfirmazijsi,

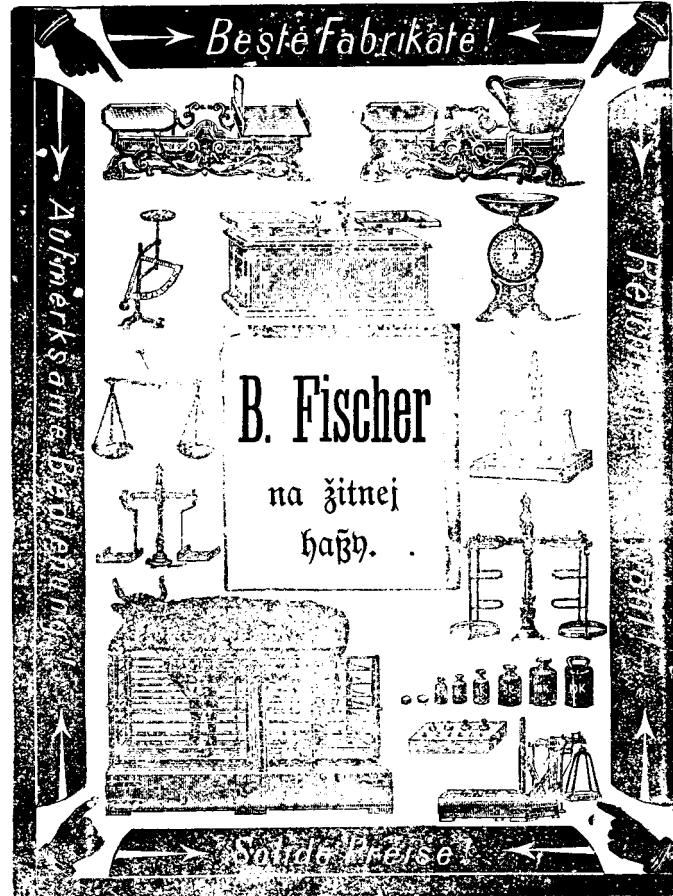
kaž tež wsché pomyslne družiny

czrijow

sa mužstich, žonske a dječji porucza po hiscze zeneje sklyshanych
tunich placzisnach

Paul Kristeller

na bohatej hažy 29 s napšecza hoščenja „k winowej kiczi“.

Ernst Ullrich

12 na schulerſkej hažy 12

porucza swój sklad porziana, kamjeniny, schlen-
čanych tworow, schpihelow, sloczanych
lejstow, gardinowych žerdžow, flankow,
flankaznych hlowow, hrajkow w wulkim wubjerku
a po najtunischich placzisnach.

Nowe lětnje mežy

w wulkim wubjerku w najnowszych mustrach a barbach porucza
tunjo

Louis Michael w Bułezach.

10 wulkich

wubrakovanych kachlow,
tola hiscze dobrých, ma tunjo na pschedan

H. R. Teutscher, hornczerſki mischt
w Budyschinje na kamjeńtej hažy 33.

Hofeji

(szary a paleny)

punt po 1 hr. 20 np. hacz 1 hr.
80 np. Derje wuberañy a i naj-
lepszych druzinow festajany, cijecze
szłodzazy porucza

Hans Rak

na ſukelniskej haſy.

Paleny Hofeji

punt po 1 hr. 20 np. je ſaſo
dostacz pola

Arno Möckel

na herbskej haſy 13.

Shrup

jara ſłodki punt po 12—24 np.
porucza

Hans Rak
na ſukelniskej haſy.

Najlepsche

turkowske ſlowki

punt po 17—30 np.
porucza

Hans Rak
na ſukelniskej haſy.

Woprawdzhith ſtrowotny hofeji

Louisa Wittiga a Co.
Krausy a Co.
poruczataj tunjo

Schischka a Rjeczka.

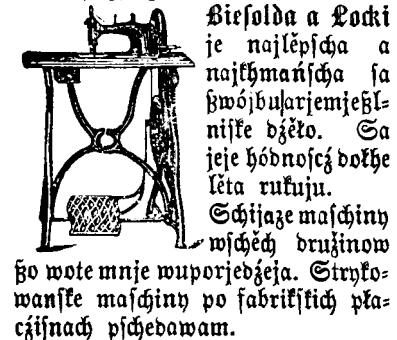
Skladnostna kup.

Dżelbu woprawdze ſlabor-
nych remonters-
czaſnikow ſe ſlotej kromu, 10
kamienjatych, po
15 hrivnach
jako jara tunje
porucza

Curt Jentsch, czaſnikar,
na ſwonkownej lawſkej haſy 5
pôdla lotterijowego kollet. Jägera.
Wichedawanie a porjedzenje
pod sprawnym rukowanjom.

Wyškoforukata ſchijaza maschine

Biesolda a Lücki
je najlepscha a
najlemanjscha ſa
hwóbuſarjemieſſ-
niſke dželo. Sa
jeje hódnocz doſke
léta rukuju.
Schijaze maschine
wſchęch druzinow
ſo wote minje wupordzedaja. Stryko-
wanke maschine po fabrikſtich pl-
acziſnach pschedawam.

Richard Otto,

mechanik na horniczeſkej haſy 18.

Po hiſcheze ſenje hlyſhanich tunich placziſnach
pschedawam czorne a piſane drastne tkaniny ſi czisteje wołmy,
hlaſke a muſtrowane w krafuſich nowoszach lohez po 40, 50
a 60 np. hacz k najwoſebniſich węzam, czorne ſidzane tkaniny
k nijewjeſciſkej a druhej dracze po 24, 30 hrivn. a droſche,
bèle a piſane gardyn lohez po 15, 20, 25 a 30 np., ſofowe
deki po 60 np., tkaniny k poczeſhnenju ſofow, muſaze a
ſonjaze koſhle, rukawate laſy, ſonjaze deki po 2 hrivn.
trikotowe taſle, barhentowe bluſy po 1 3/4 hr., wypjerki,
zygi lohez po 20 np., pschedeſchezniki a wiele druheho tuniſcho
hacz wſchidze druhdze.

Hermann Beermann
w Budyschinje na ſmuckownej lawſkej haſy.

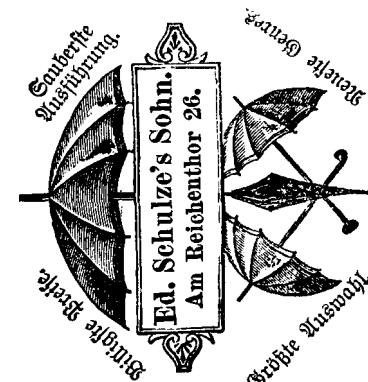
Wulki wubjerk
trikotowych bluſow
a trikotowych taſlow
ſa džeczi a ſroſeczenych
porucza

A. Scherzorka
na seminarſkej droſy 6.

Hofpodaſſle ſchorzuchi,
móbre ſchorzuchi,
czorne ſchorzuchi,
bèle ſchorzuchi,
ſchulſte ſchorzuchi
porucza

A. Scherzorka
na seminarſkej droſy 6.

Pschedeſchezniki.

Porjedzenje a poczeſhnenje
w mojej pschedawarſti.

Turkowske ſlowki

najlepscheje druziny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mierwa
wſchi miaſkowym torhoshezu.
Destillazija
ſnatych dobrý ſlikerow po
starých tunich placziſnach.

Woprawne
Würzburgske runklizowe ſymjo
(wulki żolty fuſowaty pôd)
punt po 50 np., po wjetichich
dželbach tuniſcho porucza

Carl Noack na ſitnej haſy.

Šlowki,
ſlowkowy ſchmaderunk,
amerikanske krane jablula,
męchany ſad,
pruznizy
w najlepskich hódnosczach
poruczataj jara placziſny hódnio
Schischka a Rjeczka.

Najlepschi jédzny rajſ
punt po 12—25 np. žadyn ſlamany
porucza

Hans Rak
na ſukelniskej haſy.

Schulſke torniſtry
rjane twjede, kožane, czorne, brune,
piſane, derje dželane, porucza

A. Petich na hauenſteinskej haſy 1.

Durſthoffſke ſuchne droždze
ſtajnje czerſtwe porucza

August Biesold, pjetarſki miſcht
na bohatzej haſy.

Ernst Herkner,

čaſnikar

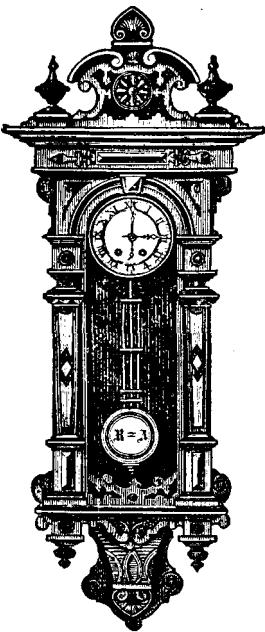
w Budyschinje

na hlownym torhoshezu 8.

Wulki ſkład wſchęch druzinow
czaſnikow, czaſnikowych rje-
czaſow a piſkadłow po naj-
tuniſchich placziſnach.

— Porjedzenje tunjo. —

Riczu herbski.

Khachlowa hornczernja

H. R. Teutschera w Budyschinje

na kamjentnej haſy 33.

Poruczam ſwoj wulki ſkład khachlow mot jedno-
rych ſtwinskich tepjenskich khachlow, czeledžinskich
khachlow a warjenſtich maschinow, kaž tež wſchę
k nim ſluſhaze želesne džele po najtuniſchich placzi-
ſnach.

Na lepsche ſtwy, bèle a staronemſke
Miſahnanske khachle we wſchęch barbach a
wulkoſczach poruczam, kotrež ſa dobrę a trajne
dželo rukujo, ſtajam.

Khachle, rohy a rohy k pěznym wodženjam a
wubrafrowane khachle ſu ſtajnje tunjo na ſkładze.

Osłodke palenzv

liter hižo po 40 np., likeru liter hižo po 60 np.
porucza

Moritz Mierwa

pôdla Pětrowskeje zyrkwe.

Destillazija ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placziſnach.

Czerſtwy paleny

twarzki a rólny Falk

porucza w ſwojich falkownjach w Niſkej a Kudračzizach

firma G. Plümede w Niſkej.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoschcza a bohateje haſy
(w lécie 1810 saložena pschedawařna)
pschedawanska ſaſada: Kreuze ſprawnje, jenož thmane,
placzisny hódne tworh,
porucža: zwjern, wſchē družiny bantow, wol-
mjane a bawmiane ſchtrykowanſke psched-
zeno, ſchtrympy, ſoki, rubiſchcza, ſchaw-
lowe rubiſchcza, ſchlipſy, thornarje, psched-
koſchliky, gumiſhwe ſchaty, ſchörzuchi, ſpor-
towe a normalne koſchle, ſpódne tholowy
a t. d. a t. d.

Miliſonu
khójnowych ſaſenkov,
ſtrowych a derje roſpienková-
nych, k wotewſaczu na Štrójan-
ſkim, Štejnianskim, Loſowiskim,
Radečanskim a Kitzliczanskim
reverje porucža

Loſowiske hajniſle ſarjadniſtwo.

55 mѣ. placzí nowa ſchisaza
maſchina, kotraž je wehla-
dagz a ſo pruhovac̄ hodži w Aug.
Schubowej reſtaوارازji na ſwon-
lownej laſkeſ ſaſy.

Spěwařſke knihi
herbſte a němſte
po wſchēch placzisnach ſu nanaj-
tuňcho doſtač pola **J. Nowaka**
na ſnuteſkonej laſkeſ ſaſy 8.

Schlórnjazy mas,
ložu mjechlu a wodu neſpeſheſczaſtu
cjinjazy, w tyſach a po way ſujo
porucža
kožowa pschedawařna
Reinholda Giericha
pschi mjaſowych jédkach 4.

Nowe
turkowske ſlowki
porucža ſujo

Otto Sachse
Wit. Bergerowý naſlednik
na bohatej ſaſy 5.

Howjase, konjaze,
cjeſaze a wocze kože kaž tež
wocze wolnu pschezo po naj-
wyſhich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi ſitných wilach njeſaloč
herbſkeſ katholiskeſ zyrkwe.

Howjasu kožu, cjeſaze kože
kaž wſchē druhé kože po najwyſhich
placzisnach kupuje

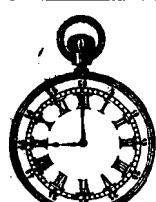
Heinrich Lange
pschi herbſkeſ katholiskeſ zyrkwe.

Gusſcheny polež
pschi wotewſaczu 5 puntow po
65 np. ſchrjeny ſwinjazy tuſ
punkt po 70 np. porucža rěſnik
Müller pschi laſſich wrotach.

Schrótowanſke mlýny,
runksowaze maſchiny,
běrmylóčaze maſchiny
porucža **R. Leichsenring**
w Czornym Hodlerju
pola Radworja

Pschedawanje a
porjedzenje
wſchēch družinow
czaſniſow.
Placzisny najtuňcho
a rukowanje na dwě
lécze.

Gustav Mager, čaſniſtar
11 na herbſkeſ ſaſy 11
pschi starých ſaſarmach.

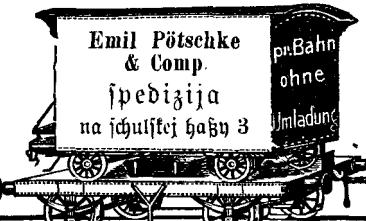
Spěwařſke knihi

herbſte a němſte
w najjednorichich a najwoſhe-
niſchich ſwiaſtach ſujo porucža

A. Schönke
3 na hauensteinskeſ ſaſy 3.

Dobre derje dželane
matracy

porucža **A. Petš** na hauenstein-
ſkeſ ſaſy 1.

porucža ſo k pschedewſaczu psched-
ezahanzow ſa měſta a wſy, kaž
tež po železnicy. Kóždy čaſ ſta-
noſeſ ſe naſadwujeſenju mjes Budys-
chinom a Draždjanam.

Kucharti, ſlužobne, kuchinſke a
ſtwinske holzy, hródzne džomki a
tajke k ſwinjom, wotrocžtom, ſrén-
tom, rólych pohonežow a wolažych,
dželaczeſte ſwójby, teho runja
hnydom dójki pyta

pschiftajaza žona **Schmidtowa**
na herbſkeſ ſaſy 7 po 1 ſhodže.

**Sa ſwoje kolonial-
tworowe a ſpirituoſowe**
ſklam̄ phtamoj ſerbſkeſ
rēče možneho
wučžobnika.

Ginzel a Ritscher
na wulſke bratrowskeſ ſaſy 6.

Kowáſkeho wučžobnika
pyta **Gustav Mödel**,
pruhowaný konjekowat
w Budyschinje.

Hólčez, kotryž chze pjeſtaſtvo
naukuńčez, móže jutry do wučžby
ſtupicž pola **J. Hajnzy** w Baczo-
nju.

Wučžobnik ſo phta.
Hólčez, kotryž chze ſchewſtvo
a pôdla teho tež piſlač ſaukuńčez,
móže do wučžby ſtupicž pola ſchew-
ſkeho miſtria **Gustava Nowaka**
w Wojerezach na dolhei ſaſy
čižlo 1.

Pjeſtaſkeho wučžobnika
pyta **Juriš Nowak** na garbařſtej
ſaſy 21.

Otto Preuss předy **Kloss**
na ſitnej ſaſy 4
ma najrjenjche mužaze a hólčaze
woſlečzenja, kaž tež ionjaze
žakety.

Porucžamy wožebje tule psched-
awařnu jako najlepſchu.

S. N. K. V.

A. & W. Neuahn

4 na herbſkeſ ſaſy 4.

Schwadliſke kaſchcziki
ſ ſchiphrawjenjom a hjes njeho po 45 np.,
nožizy, naporeſziki, wſchē družiny jehlow,
bantowé měry nožizove rječasny, kopérowan-
ſke koleska, alfabety a monogramowe ſcha-
blony, tykaſke muſtry, tykaſke pschedzeno, tykaſ-
ke woſluki, tykaſke wobrucze atd.

Czeſzakowe kaſchczé po 40 np.

Produfruhanskú potrjebu
po 50 np., friftrowanske a dróbne cjeħaki,
tupérowanſke cjeħaki, raftrowanſke piſſe,
ſabowé ſchczetki, nohčzowe ſchczetki, ruz-
myjerske ſchczetki, ſchczetki k cjeħanju wložow,
draſne ſchczetki, blyħczeňske ſchczetki, maſanske
ſchczetki, wotproſhenske ſchczetki atd. porucžataj
w wulſim wubjerku po wſchēch placzisnach

A. & W. Neuahn

4 na herbſkeſ ſaſy 4.

Wódne pónoje, kotly, ſhachlowe platy,
něſčzowe rěbliky, ſhachlowe durečka,
třeſčne woſna, twarske hoſdze

Paul Walther.

Heblowane ſhpundowanja

yle buče, 24 a 30 mm. ſylné, pschedawa ſujo

Tr. Holbijan w Budyschinje pschi dwórnishežu.

Pěſkowzowe tworh.

Wſchē móžne družiny pěſkowzowych ſamjenjow ſa nowotwarh
porucža a hnydom po ſlaſanju najlepje a najtuňcho woſtara a
wudžela **Adolf Hörnig** na Bjelečanské dróſy čo. 7.

Pschi Budyskeſ rataſkeſ ſchuli
a ſhadarskeſ a ſahrodniskeſ ſchuli

ſ njej ſjenoczenej, ſo nowe ſchulſte lěto pondzeli 22. ſapřeje t. I.
sapoczenje. Samolwjenje njech ſo ſ čaſom pola podpižaneho stanje.

Direktor Brugger.

„Serbske Nowiny“ wudawać so kózdu sobotu.
Štvorletná predplata wudawařni 80 np. a na
němských póstach 1 mk.,
a přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číslo Smolerjec knihičščenje w mačinem domje w Budysinje.

Za nawětki, kiž maja
so w uudawařni „Srb.
Now.“ (na róžku zwonko-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedać, płaci se wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 hodz. wiečor wotedać.

Číslo 15.

Sobota 13. aprile 1895.

Lětnik 54.

Jutrownicka.

Obživ ečz nam s twojim žwětkom rjenje,
Dňo jutrowny do wutrobow,
Kaž njeje hischeze žwěcžil ženie
Žeń ţadny s Božich njebjězow!
Hdžež twoje ţadne žwětko pada
A dusche čłowiske rossjaźnia,
Tam žwěcži wulka Boža hnada,
So sa wěčnoſće dožaha.

Đeń ſčeſči ſo blyſčejí Jeſuſkowa;
Hdyž wón we žwojej krónje dže,
Hdyž ſabłyſtuja ſ jeho rowa
Nam pruhi bójſte po žwěče.
Ja nočzych wěrič tajku traſnoſć
A tajku ſbóžnoſć živjenja;
Něk njeſč džu, ſchtož mi ſkieži čaſnoſć
Tu pôdla kniže ſeſuſa!

Dha jemu ſ cžeſči ſaſpěvajimy
Swoj troſtň ſherluſch jutrowny!
Na hraſach nowych jemu hrajmy
Pſches zyle ſube žwjate dny,
So wſchitko klinči ſwjeſzelene
Wot ſemje horje ſ njebjězam
A dusche naſche poſběhnjene
Ssu pornjo Božim janželam.

D.

Swětne podawki.

Němiske khějorſtvo. Schkodnoſć ſakonja pſche pſchewrót, wot komiſije khějorſtvoſteho ſejma pſchijateho, nětcole ſamo nowiny, hač dotal ſo ſ konſervatiwnej ſtronje liežaze, ſpōnacž počinaja. „Hamburgske nowiny“, w kotrychž wjetch Bismarck požlednije ſéta žwoje politiſke měnjenje a nahladny do ſhawniſe datavaſche, piſaja, ſo ſo ſakon pſche pſchewrót, kajtiž je ſ komiſije wuſchol, pſchijecž njeſchodzi. Němiske knježerſtwa ſo nadžijomne ſmylka ſminu, jemu pſchihložowacž. Po zylých Němzach ſo w tu ſhwili ludowe ſhromadžiſny wotbywaja, w kotrychž ſo pſchecžiwo njemu protestuje. Hdny by tónle ſakon w khějorſtvoſtem ſejmje wjetſchinu namakał a ſo wot ſuſaſkoveje radu wobkrucžil, by kózde žwobodne ſudženje wo ſhawnych wobſtejnnoſćach a wobſtejazych a naſtaſazych ujednoſtaſtach ſakafane bylo. Šteho by ſo njes ludom poſchitkowna njeſpoſkojnoſć roſſcherila, a město ſo by ſakon hrožazu revoluziju wotwobročil, by wón jeje pſchiblizenje jenož poſpěchil.

— Wotewrjenje počnūzno-naraſcho-mórkſeho kanala dyrbi ſo ſ wulke žwjetocžnoſćju a pſchu ſtač. Khějor Wylem je w ſholtewawje žwjetzenſke městno ſa kanalowe wotewrjenje wopýtal a wſchě nadrobojnoſć ſam pſchiporučil. Wón wuſběhovasche, ſo dyrbi žwjetzen poſchitkowny ludowy žwjetzen, na wſchě ludowe wopſchty dživavay, byč. Po khějorowym žadanju ſo wulke žwjetzenſke twarjenja ſ reſtaſravijemi ſa lid natwarja. Khějor na žwězmi wězu ſtupi a ſebi potom tſikhějorſku halu delka w wězi wobhlađowasche. Potom ſebi khějor nowonatwarjemu čaſlatniu wobhlađa a porucži, ſo ma ſo khějorowý stan, kotryž ſo pſched wězi poſtaſi, ſ lóžniſkej pſchu wudebič.

— Se ſurowoſežemi a njehoroſežemi bywſcheho Kamerunſkeho kanzlera Leista je ſo tele dny diſiplinarſki ſud Lipſčanskeho khějorſtvoſtem ſudniſtwab ſaběral. Šsudniſy, pſched kotrymž je ſo Leist loni ſamolvič měl, ſu jara ſahodnje wo jeho hroſnoſćach ſudžili. Po jich wužidže dybjeſche wón dale w khějorſtvoſtem ſlužbje jako ſaſtojnik wotacž. Pſchecžiwo temule wužudej je ſo knježerſtvo powołało. Wužud Lipſčanskeho khějorſtvoſtem ſuda je nětco ſa Leista kručiſho wupamyl. Leist ſo pø nim ſe ſtatneje ſlužby pſchecži a poſložu ſakonſtefe penſije jenož hischeze tſi ſéta doſtanje. Šsudniſke khosty ma wón ſam ſaplacžicž. Hdyž tež tónle wužud mjes ludom ſpoſojenje ſhudži, dha ſo wón tola hischeze jara mily

bycž ſda. Kaž je ſnate, je Leist žony dahomejskich wojakow, dokež ſu pječza ſenje byle, na ſhawnym městniſe wuſlěkane ſ ſchudami, ſ kožę niſtich ſonjow plečenymi, wuſhnikacž dał a dale ſe žonami ſhawnych čornych wojakow gravočiwe njefanſtvo hnał. Jedyn ſ Leiftowych ſaſtojnikow, dr. Valentin, bě hanibne podeſdženja do žwojeho dženika ſapižał a je poſdžiſho w jenych Barlińskich nowinach woejich ſeſčecž dał. Město ſo bych ſo dr. Valentinej ſa wotkrycž Kamerunſkich hroſnoſćow džakowali, mějachu myſle, jeho do khofstaſia wſacž, czechoz dla dr. Valentin dobrowolnje ſ khějorſtvoſtem ſlužby ſtupi. Duž wón ani pjenjeſka penſije ujedostanje, mjes tym ſo budže Leist hischeze tſi ſéta poſložu naſladneje penſije doſtawacž.

— Barliński piwařzy pomožniſy hischeze ſimaja doſež na požledniſum ſtraſku. W jenej ſhromadžiſne ſu wobſamki, ſhromadniſe džen prěnjeje meje žwjetecž. Barliński piwařnie budža ſo paſež, ſo budža ſo teho dla ſe žwɔjimi dželacžerjemi wadžecž. Wužitk ſ teho bych ſo jenož piwařnie ſ wonka Barliina mèle.

— Sozialdemokratija ſo bohužel pſchecž dale roſſcherja. Pſchi wólbač do krajneho ſejma ſu w Altenburgskej ſozialdemokratoj w 3 wokrjeſach dobyli.

— Sozialdemokratoj ſu ſurowi njepſchecželjo wſcheje nabozinu. Duž je čim bôle nadpadne, ſo ſu jich pſchivňowarjo w Lipſčanskim měſtečjanſkim ſaſtujiſtvoje pjenjeny ſa židovſku synagogu pſchihwolili, bjes tym ſo ſu je ſa ſchecžianſke zyrkwe ſapowiedžili. Tu je jaſnje židovſto-ſozialdemokratike pſchecželſtvo ſpōnacž.

Italska. Italski krónprynz je ſo ſe ſakſko-koburgskej prynzeſu Alessandru Luisu ſlubil.

Franzowska. Pſchi wotewrjenju jeneje blidaſkeje ſchule w jenym Parížskim pſchedměſče je republičny president, Félix Faure, dželui ſhwalbu ſpěval. W žwojej rěči wón praji, ſo wón po ſurowym narodze „f žwětej džela“ ſlužba. „Liczni ſo ſ hordnoſću ſ njemu“, wón dale rěčesche. „Młodžina ſo ničzo ſhmatiſche wuečieč njeſchodzi, hač hdyž ſo jej poſtaſa, ſak wužoko ſo dželo w naſchim kraju waži.“ Presidentowa rěč je wſchudże ſiwe pſchihložowanje namakała.

— Małych paduchow poſchheja, wulkim pač twóchnyč dadič. Komisija, ſo pſchepytanju zeſeňiſtich konzežijow poſtaſena, je ſo wuſprajila, ſo žaneje pſchecžinu namakała njeje, kotrejž dla dyrbjal ſo

džesche s tříslu na ramjenju a setka — hac̄ bě to pšchipadnje abo se samyžlom — kuježnu na žamžným městuje; wón ihladny na nju se symným pohládnenjom, strowesche, bu strowenj, a shubi ho bôrsh w husežinje.

Zimni rjetní wona k njemu: „Wěscze wñ, so ſo my bôrsh do Parísa wróčzimy?“

„Tak!“

„Haj, budu tam puczowac̄ ſe ſwojeho cžetu, pſchetož nan je hižo ſažo nežto dñjov w komorje ſapóžlanzow. Mž wopuſtečzimy hród najſterje 15. haprleje.“

Emil ſaču pſchi tuthych ſłowach nežto, kaž bohoſež w ſwojeho wutrobie.

„Wona wotjedže, bjes teho, ſo ſym ſo na njej wječzil? ... Ně, to nežmě ſo ſtaž!“ myžlesche ſebi wón.

(Skónženje pſchichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschinou. Knjeg ſarač Gólež-Budyschinſki bě na ſan džemni neždželu popoldnja wubjerlownikow ſ naſchich ſerbſkých burſkých towařtow do ſenkerez hoſeženza w Budyschinje ſwokał, ſo by ſo pjerinu plahowazy wotrjad w „Towarſtvo ſſerbských Burów“ ſaložil. Wobdželenje na tutej ſchadžowanzy bě bohužel trochu ſnadne, ale k ſhromadžinje wuſwoleny džen bě tež hac̄ na najepeſchihodnici. ſſobotu hermank, na kotrymž ſu nimale wſchitz ſerbſzy burjo w Budyschinje byli, a neždželu Palmaram a we wſchech evangeliſtich zyrfowach konfirmazije, pſchi kotrychž je wjele hoſpodařow ſe ſwojimi lubymi ſynami a džowkami wobdželenych bylo: kaž móhli ſo na tafsimi wažnym dñju jara hnučeni cžucž, ſo ſe ſachodnymi wězami, runjež jim hewak wažnymi, ſabérac̄. Tola pak tuta mała ſhromadžina bjes wužitka wotbežala njeje.

Wyžoko cžecžem k. ſarač Gólež, ſa duchowne a cželne derje- hieže ſerbſkeho linda ſahorjeny a ſe ſwojimi mlodoſtymi možami nejpržniwje ſa to džělavý, pſchednoschesche nam nehdž ſežehovaze: W cžažach, hdžez je ſorno drohe, ſeja a pjerina pak tunja, je bjes džiwa, hdž ſerbſzy ludžo jenož tak wjele pjeriny plahuja, kelož ſo na hnuju a ſe ſornom, po dworje roſbrojenym, nimale ſamo ſejini. W cžažu pak, kaž w nětčiſtym, hdžez je ſorno ſmijercz tunje, ſeja a pjerina pak droha, dyrbjało to zyle na wopak bycž. Žeja a pjerina ſo nětko, a po cžlowiſkim do předka wiženju tež hiſeže pſchichodnje, tak derje ſaplačzi, ſo burſke hoſpodařtwa ſorno, ſa pjerinu nažene, lepje ſaplačzene doftanu, hac̄ hdž jo pſchedadža. Duž ma ſo plahowanje pjeriny ſe wſchey možu pſchisporjecz, woſzebje tež w malých a najmjeňſkých wjeſznych hoſpodařtwhach, kotrež dyrbja w nětčiſtym čažu wſchon možný wužitk a dobytk phtac̄ ſo bycž ſe cžecžu wobſtale a do předka kročile.

Kury, kotrež mamy dženža woſzebje pſched wočomaj, plahujemy pak jejow, pak mjaža dla, pak k pſchedawanju mlodých ſur ſa druhich pjerinu-plahowarjow. Tež ſo wſchē tſi ſamýžly ſjenocži hodža.

Hdž cžemny wjele jejow dobycž, dyrbimy ſebi woſzebje tajke ſury wuſwolicž, kž wjele a wulke jeja noscha a nežmě ſo jim ſestaricž dac̄, dokelž w ſchitvórtym a pjatym ſečze neženje wotbejera. Cžemny li pak wjele mjaža dozpicž, dyrbimy ſo wo tajke ſury ſtarac̄, kž ſpěchne roſtu a ſo lohžy formja a kotrychž mjažo je mjeheke a hľodne. S zyla mamy to plahowac̄, ſchtož najlepje a najdržzho wotbudžem.

Kury, huſy a kačzi, woſzebje pak ſury, pödla ſnanou tež hoblje a trutn, hdžez ſo hodži, do naſchich wjeſznych hoſpodařtwhow ſluſcheja. Mlode trutn jenož ſu jara ſipre a žadaja ſebi wjele wotbladouja. Omě woſežnjeney mlodej trucže pak hižo zyle lehničlo ſaplačzitej.

Sa dobre nežerči italske, ſchpaniſke, Houdan-Langſhanske a ne- kotre druhé ſury placža. Tež naſcha domjaza ſokosch nežmě ſo ſazpicž, ale pſches hubjene wotbladanie a pěſeženje, a woſzebje pſches to, ſo ženje žana nowa frej do neje nepeſchindže, je jara poſaženja. Šhapony a ſokosche ſu často wot wjele ſtor lét ſem bratſja a ſotry byle. Šplah pak, kž ſtajne a ſpochi ſa tak bliſkeje ſrwje, ſa tak bliſkeho pſchecželtha wobſtej, ſo pomalu pſchego bôle pohubjeňſha. Duž je ſchijzenje naſcheje krajnej ſokosche ſi italskimi a druhimi ražami jara wužitne a dobre, dokelž tajke ſchijzenje woſzebnoſeže wobeju ražow, ſi kotrejuž je nowa raža abo družina naſtała, w ſebi ſjenocža.

Dorkingske, Brama, Cochinchina, La Fleche-družinu ſu mjažne družiny. (Knjeg ſarač Gólež ma w tu khwili Dorkingu ſku družinu.) Dyrbili pak ſo plahowanje ſur ſaplačzicž, to dyrbimy na naſhadžo-

wanje, pízowaniye a pěſeženje kurtatow, kaž tež na ſtare ſury, na kurtjenz, woſzebje tež na to, ſo ſury wot njerodž ſeji ſdžeržimy a je pſched khorosžem ſobarnujem, ſivoju žhli ſedžliwoſež ſložicž. Naſche towarſtwa, ſa pjerinuplažowanje ſaložene, ſu hižo wjele dobreho wuſtukowale, ale tak prialje do luda ſivoje naſhonjenja ſa- wječz uježju hiſeže ſamohle. Husto pſchi ſwojich wuſtajenzach pſchejara na wužitk ſivojich ſobuſtawow hladaja. Štalsky, Fran- zowſhojo a Wuherjo ſu na tuthym polu wjele dale hac̄ my a poda- waja nam lětne ſa cžežke pjenyeh polne ſelesniſte woſy jejow a tučneje pjeriny. S tym wſchem býchmy my zyle derje naſche krajne wili ſaſtarac̄ a ſa to naſche husto wuſtukane móžnicžki ſa pjenyefami podpjerac̄ móhli. Wuſtraj dovožuje do němſkeho khežorſtwa lětne ſa 70 milionow hrivnow jejow a ſa 6 milionow hrivnow pjeriny, my pak do wukraja lětne jenož ſa 800,000 hrivnow jejow a ſa pol milijona hrivnow pjeriny ſeželemy.

— Maſtne kontroſke ſhromadžinu ſu w Budyskim wokřežu ſrjedu 17. haprleje dopoldnja w 8 a 10 hodž. w Nje- ſhacžidliſkim hoſeženu, ſchitvórtk 18. haprleje dopoldnja w 9 hodž. a 10 hodžinach w Klufſchanſkim hoſeženu, ſchitvórtk 18. haprleje popoldnju w 2 hodžin w Worzyňskim hoſeženu, pjatf 19. haprleje w 7 hodž, 1/2 9 hodž. a 1/2 11 hodž. a popoldnju w 3 hodž. w Biſko- ſkej turnowni, ſobotu 20. haprleje dopoldnja w 7 hodžinach w Biſko- ſkej turnowni, ſobotu 20. haprleje dopoldnja 1/2 12 hodž. a popoldnju 1/2 2 hodžin w Hornjowaj ſańčanſkej turnowni, poňdželu 22. hapr. dopoldnja w 9 hodž, 1/2 11 hodž. a popoldnju w 1 hodž. w Scherachowſkim hoſeženu, ſrjedu 24. haprleje dopoldnja w 8 a 10 hodž. w Budyskej tſelečni, ſchitvórtk 25. haprleje dopoldnja w 8 a 10 hodž. w Budyskej tſelečni, ſobotu 27. hapr. dopoldnja w 8 hodž. a w 10 hodž. w Budyskej tſelečni.

— Poſledni Budyski hermank ſu jeneho knihipſchedawarja, wěſteho Lofſchku ſ Dražžan, ſajeli, dokelž je nežorne woſraſy w ſwojeho budže pſchedawal. Wón ma krute khostanje wočzaſac̄.

— Sańženu wutoru ſo ſoujej tublerja Wjele w Kumschizach, kotrajž wós, ſi wuhlo naſlăzeny, cžehnjeſchtaj, pſched tudomnym dworniſchežom ſploſchiſchtaj a cžeknjeſchtaj. Pſched domom knjesa twarza Holbjana jedyn ſiſtonoſcher džiwiſmaj ſtočežomaj pucž ſa- ſtupi a jej ſvožownje ſdžerži. Ažni wós, ani ſoujej ſo nežebchu woſchložile.

— Poňdželu 8. haprleje ſtraſhny woheň w jenej ſtvie w domje rěſbarja Hencžela na Nowoſalzkej dróſh naſta. S kach- low bě žeziſtne wuhlo wupanýlo a ſchpundowanje ſapaliſlo. Hdž ſo ſkoničnje wohnia dohladachu, ſo hižo hriady pod ſchpundowanjom paſachu. Na ſvože ſo poradzi, plomo ſalecz.

— Wuhlaď na pſchichodne wjedro. Blížche dny ſ nowa deſchecžki a ſnadiž tež ſněhi pſchimježu.

— W Hornjej Luižy ſu naſymſke žita ſi wulkeho džela ſymu jara hubjenje pſchētra. Hdž w dezembrje a poňdžiho w januarje wulki ſněh padže, ſněrſk do ſemje hľubofo dožahał njeje. Duž je ſo pod ſněhom ſemja ſapariſla, a dokelž ſo para pſches wužoti pomiersnjeny ſněh njeje pſchedobycž a do powětra wotčažnycž móhla, je mjes ſněhom a ſemju powětr ſtuchny. W ſtuchnym powěſtje je plěžniw naſtał, kotrajž je žitowę roſtlin moril. W wſchelakich ſtronach je naſymſka rožka tak cžezko cžerpiła, ſo budža zyle pola horje worac̄ dyrbječ. A nětčiſtym niſtim žitnym placžiſnam ſnadiž hiſeže ſchpatne žně pſchimdu. To bycž ſe mu- hlaď do pſchichoda ſa nekotrehožkuli ratarja byle, hdž bycžny ſo nadžecž nežmeli, ſo ſo žitne placžiſný bôrsh khežtro polépſcha. Poſledni thdženj je žito hižo wužiſhcu placžiſnu dozpiło a w bliž- ſchim čažu ſnadiž placžiſný hiſeže bôle do wužoka poňdu. Pſchetož už jenož w ſakskej, tež w Čechach je naſymſka rožka hubjenje pſchymowała, tak ſo ſu ju ſavorac̄ dyrbjeli. Tež ſi Wuherſkeje žamych dobroh powjeſežow pſchichlo njeje. Rólne dželo je ſo ſi deſchecžlowym wjedrom a doſlu ſymu ſadžewalo. Duž budže ſo w naſežu mjenje wužiſhodžec, poňdu teho je naſymſki wužiſh ſchłodowal, najbole rožka, jecžmjeni a ripif, naj- mjenje pſchenza. Skoro wſchudże ſo w Wuherſkej na nežožahanje ſkonične píz ſkorži.

— Sa kandidatow ſchulſkeho ſaſtojuftra, kotsiž ſu pſchi jutrow- nym pruhowanju w Budyskim krajnoſtaſkym ſeminarje pruhowanje ſraſežce wobſtali, ſu knjesa Mlynka ſa vikara w Ménakale, knjesa Lachodži ſa vikara w Klufſchu a knjesa Mařa ſa vikara na Židovje poſtaſili. Knjeg wucžer Pawlik, kotrajž je hac̄ dotal w Klufſchu wužetſke ſaſtojuftra ſtaſtaſal, ſo do Raſez jako ſteži wucžer pſchi tamniſchej wjeſznej ſchuli pſchegadži.

— Schtobž čze ſebi nowy ſtatok ſałvičę, temule ſo nětkole najlepſcha ſkladnoſć poſkieži, ſtwoje wotmijſlenje do ſtutka ſtaicę. Kamjentno-Wolschinske ryčerſtſtvo w Røsborſkim wotrjeſu, 310 hektarow wulfe, $1\frac{1}{2}$ hodžiny wot Miſkeje a wot Mikowa a něhdže 4 hodžiny wot Budyschina ſdalenie, je pruske kniežeſtſtvo ſ wotpoſlalom kupiło, ſo by ſo do rentſtſich kublów roſkuſkowało. Bone wobſteji ſ džela ſ czorneje pjerſcheze, ſ džela ſ hliny, ſ džela ſ pęſka, ſ kamjenjemni namieſchaneho. Rentſke kubla bjes doſha a fajfejeſzkuļi wulkoſće — mjes nimi tajke ſa wojnarjow, kowarjow, murjerjow atd., kotiž hiſhčeze wo wžy njeſzu, ſ trébnym polom, ūlkami a holu, ſu ſ ryčerſtſtowych ležomnoſćow na pſchedań. K ſaplačenju kūpneje placzisny a ſ natwarjenju domſkeho a trébnych hospodařſtſich tvarjenjow ſtat hacž do $\frac{3}{4}$ hōdnoſće ſałvičnego kubla požči a ſa to wot kupza 4 prozentowſku rentu lětnie žada, kotraž ſa $60\frac{1}{2}$ lěta ſpanje, to rěka, ſo ſo ſo $60\frac{1}{2}$ lěta zyla ſuma, wot ſtata požčena, ſaplači, tak ſo na rentſtſim kuble potom žaneho doſha wjazy njeje. Duž trjebaſi eži, kotiž chzedža ſebi rentſke kublo kupiž, jenož ſchtwórczini kūpneje placzisny a pódla teho telko pjenies wobhędečež hacž je ſ naſupjeniu ſkota a domjaſeje a hospodařſeje nadoby trjeba. Sprózniwym ratarjam a rjemjeſtſnikam ſo ſ tym ſkladnoſć poſkieži, ſebi je ſnadnymi pjenježnymi ſredkami ſtatok ſałvičę. Wſcho dalsche darmo wulka ſublowe ſarjadniſtvo w Kamjentnoj Wolschinzy (Steinöſha), abo kublowy jaſtupeř ſtues Lumimikſch w Kóvſchenbroda w Sakskej, kralovſka ſpezialna komiſija w Šorjelzu (Spezialkomiffion Görliz).

— Matka ma na kóždym boku předkowneho džela ſadnijeho žiwota jedyn jejniſ, po tajſim ſ zyla dwaj jejnif. Kóždy jejniſ ma něhdže 400 jejnich roſtow. W kóždej roſty ſu w czaſu, hđež matka načiſtuje, mnohe doſpołnje wuroſzene jejka a někotre, fotrež hakle naſtawanu. Wſchě jejne roſti wjedu do dwójakého jejnich pucža. Tutaj dwaj jejnaj pucžej ſjednoczitaj ſo w ſadnim džele ſadnijeho žiwota do jeneho ſhromadneho pucža. Na boku tuteho ſhromadneho pucža leži malý puchérka. Pſchi matzynym woplodzenju napjelni ſo tutón puchérka ſ mužkum ſymjenjom. Tole ſymjo wostanje w puchérku žive ſamo lěta doſho, douž ſo i czaſom ſ woplodzenju pežoſazeho načiſka (jejko) njeſchetrjeba.

Jejka, fotrež ſu w jejnifom doſravile ſunui ſo pſches jejnaj khoodaj a pſchjuidu ſkónczine nimo ſymjenjoweho puchérka. Nětko móže matka po ſwojej woli jejka, fotrež nimo puchérka pſchińdu, ſ mužkum ſymjenjom, fotrež wona w ſymjenjowym puchérku khowa, woplodziež abo niz. Tute mužſke ſymjenjo ſu mjeniſu lute jenotliwe nitki; ſo wě, tak mólečke a čenice, ſo je ſ woběžtom roſhđelicę njeſzech, ale jenož ſ jara ſylnie ſchleiu. Načiſk (jejko) pak ma na hornim kónzu malu džerſtu. Pſchipuſcheži matka jemu abo tež někotre tajke ſymjenjowe nitki ſ tamnej džerſtu do načiſka (jejko), dha je ſ tym načiſk (jejko) woplodzenju a ſ ujeho naſtanje ſkónczine pežoſa. Njeſwoplodži pak matka načiſk (jejko) ſ mužkum ſymjenjom, t. r. njeſchipuſcheži wona tajku ſymjenjowu nitku, dha naſtawa ſ načiſka truta. Pežoſy naſtawanu po tajſim ſ woplodzeneho načiſka, truta pak ſ njeſwoplodzeneho. Matka pak móže načiſkowacž, kaž je runje ſa ludſtvo trébne. Hdyž je ludſtvo w ſymje wjele pežoſow ſhubilo a tak woſlablo, dha načiſtuje matka jenož woplodzenu načiſk. S teho je jažne, ſo ſo ſymjenjowy puchérka, czaſom starſha matka bvež počzuje, ſkónczine wuprōſdni. Hdyž matka pytnje, ſo je mužſke ſymjo w ſymjenjowym puchérku nimale wutriebane, dha počzuje wona lutowacž, a teho dla načiſtuja ſtaré matki radu wjazy truežazeho načiſka. Hdyž je ſkónczine wjeho mužſke ſymjo pſchetrjebane, dha je tež matka nadawſ ſwojeho ſymjenja dokonjała. Načiſkowacž drje hiſhčeze móže, tola jenož truežaz načiſk; ale ſ tym njeſože ludſtvo ſdžeržecž.

Se wjeho ſpomiatku ſebi tole:

1. Matka je jenicke ſtwarjenje w kóžcu, fotrež ſo woplodziež hodyž, a teho dla tež jenicke ſtwarjenje, fotrež móže po rjedze načiſkowacž.

2. Matka woplodži ſo ſa zyla ſiwiſje jenož jónkrócež, a to bórſy po narodzenju.

3. Jenož woplodzena matka načiſtuje pežoſazhy načiſk. Njeſwoplodžena matka ſ zyla njenacziſtuje, abo jeli tola načiſtuje, dha jenož truežazhy načiſk.

4. Czaſom doſpołnijeho ſo ſymjenjowy puchérka ſ mužkum ſymjenjowu uayjeſtui, czaſom plódnijeho je matka.

5. Czaſom starſha je matka, czaſom wjazy mužſkeho ſymjenja je pſchetrjebała. Teho dla načiſtuja ſtaré matki rad wjele truežazeho načiſka, a ſkónczine, hdyž je wſcho ſymjo pſchetrjebane, je n ož truežazhy načiſk.

6. Woplodzena matka wjazy njeſwulčtuje na woplodzenje. Dokelž ſo tež wnežiſežiž njeſtrjeba, njeſwoplodženje ſtwoje ludſtvo ſenje wjazy, khiba ſo ſo na někajke waſchnje wuhoni abo ſo pſched ſtrachom ežeka.

7. Denož kóžče ſ woplodzenej matku ſu woprawdže w rjedze a móža dale žive bycž.

8. Truežazhy načiſk nima žaneho nana. (Tole je wažne, hdyž chzeſh wukrajne pežoly plahowacž.)

9. Š matwiſcheža ſ njeſwoplodženym abo truežazym načiſkom abo ſ tajkeho, kotryž ſu pežoly nad truežazym čeřwym natwarile, njeſože ſo nihdy matka wupěſtoniež, tež potom niz, hdyž je čeřw matzym ſyrobui doſtawał.

S Njeſhwacžidla. Sañdženu nježdželu Palmarum mjeſeſhe ſo naſch ſuſe ſarac ſa někotre dary luboſeje džatowacž, kž vechu ſo naſchemu lubemmu Božemu domej doſtaſe. Pačjeſte ſe džecži vechu ſažo ſcherpatku ſa nowu kletku woprowala, a mjes ſich darami bě tež 50 hr. wot jenych ſtarſchich. Džakuj wopor, temu ſenjeſci pſchiuiſkem! Nětko hodyž ſo ſu niſhym pſchiſhotom ſa ſpomijenc wažne dželo w Božim domje bórſy do předfa hicž. Dale pak buchu woeži woſbadh na woſtař a kletku naſcheje ſyrfwie wobrocžene; pſchetož na tutymaj ſyrfatymaj měſtuomaj ležeske nowe czorne kryče. Woſtare ſryče ma pôſtym kſhiz ſi rždžem w hſlebrie wuſhých, a kletzne kryče ſnamjenja mjenia Jeſom Khrysta, kotryž je A a O, přeni a poſkledni wuſhóz khwalem do wěčnoſće. Dželo a wſcho wuhotowanje noweho ſyrfwincho wodžecža na ſyrfatymaj měſtuje je ſo kraſnije poradžilo a je w naſchej lubej diafoniſkej křeži w Draždžanach džekane. Tuta zyla rjana pyc̄ha naſcheje ſyrfatymaj je tež dat luboſeje wot kſchecžijanskeho ſerbſkeho nana a jeho mandželskeje, kotrejž džecžo ſwóz kſchecženſki ſubl nježdželu Palmarum wobnowi. Tón ſenje požohnuj tuh a wſchudže wſchě duſeje, kž jeho lubuju!

S Njeſhwacžidla. Poſkledni ſkotne wſki bě ſo wutradniſe wjele hoſiadlow a ſwinii na pſchedań naſhnało. Placzisny ſa ſwinje ſpadowacu a vechu jara niſke. Tež na hoſjaſy ſkot ſo užſe pſačisny ſadzachu a pſlačzachu. Wſele ſkot ſo do zyla pſchedań njeje.

S Budyschinka. Tudomnemu ſyrfwinſkemu wuczerzej, ſuſej ſsuschzy, kotryž je tydženja ſwoboj pječadwazhy ſaſtojuſſi jubilej ſyjecžil, je ſo wot kultuſzweho minijerſtwa faktoriſti titul ſpočzil. S Borjchče. Naſche ſarſe mjeſtu, ſi woſthadom ſuſe ſararja Wicžaja wuproſdñene, ma ſo ſ nowa woſbadžiež. Bone bjes ſtatneho pſchiſložka pódla darmotneho bydla 1631 hrivnow wuſjene. Žadaczeljo maja ſwoje piſma generalnemu lieutenantej L' Eſtoque nad Maždorſtom w Liguiſtim wotkjeſu pſblacž. Roſumjenje ſerbſkeje rēče je nuſne.

S Hornjeje Bořeſcheze. Maňla ſymjerež je woſbadžerja tudomnije ſyrfelne, Pičjama, pſchelhvatala. Sañdženu ſobotu pſchipoldžu ſi mjeſhežamſkeho hermanka ſo domoj wręczinjschi, won hnydom na wětrník, ſi hlinowejſe janu wodni plumpazý, khwatasche, ſo by jón do rjada ſtaſal. Pſchi tym je Pičjama někaf mižnunjschi ſi wětrníka panul a ſebi ſchijn ſwimyl. Dokelž ſo ſa dleſchi czaſ domoj njeſwrcži, džehu jeho ſwobojn ſa ním woſhadač. Sſo ſymjerež wuſtrženi jeho pſchi wětrníku poł morwego namakachu. Hacž runje mólečke ſyjeſbožem hiſhčeze někotre ſlowa rēčežecž, jemu pſchirwolam lěkar tola ſiwiſje ſdžeržecž njeſzech. Hiz ſo $\frac{1}{2}$ hodžin popoldniu bě wón wudychmyl.

S Woſteſhniſy pola Lubija. ſsobotu 30. měrza ſo tuđomna kublerſka ſumjenkařka Marja ſwidowjenia Mjeſewina wot ſwojeho ſyna do Lubija dovyježdža, ſo by ſebi tam něſhco woſtarala. Wot tam ſo na pucž do Karlsbrunnia poda, ſo by ſwojeh tamuſchej mózky dar ſelencho ſchtwórtka donježla. Nježdalo ko Lubija pſchi prenjej wothladaňské křežzy čeřwach, ſo by ſebi pucž wo něſhco pſchirwolachila, želesnižu na njeſdowolenym měſtne pſchirwolach. W tymle woſonku runje czaſh wot Lubija pſchirwolach, kotryž Mjeſewinu ſ tajſim wotmachom ſe želesnižu wręžniu, ſo wona bjes myſlow ležo woſta. Fejni pſchirwolam ſu ju domoj dovyjeſli, hdyž je ſchtwórtk 4. haprleje na počerjeſene wobſchódzenje wuſrjela. Mjeſewina bě 78 lět dozpiſa.

S Wojerex. Drjewo ſ kralowſtich ſezow budže ſo w Wojeſzech w hoſeženju „f ſkoty ſyrfdže“ kóždy křež dopoldnia w 10 hodžinach ſchtwórtk 25. haprleje, 9. meje, 30. meje a 20. junija na pſchehadžowanje pſchedawacž.

S Wochoſ. ſsobotu tydženja je ſo w Čzornym ſſepſch czežblíſſi poler ſkřez ſi kryngelez tepil. Wón bě mjenovanym džen wjecžor, ſwojim dželaczerjam mdu wuplažiwschi, ſi Woſklijeſe ſory ſo ſe ſcheſzimi czežlemi na pucž do Wochoſ nastajil. Se ſwojimi pſchewodžerjemi doſlu drjewjanu ſawu, pſches Čzornym ſſepſch

wjedžazu, pícheckročiwsczi, že wón na dobo sawrveži, prajiwsczi, že je kwoju zigaru shubil a že ju phtacz pońdze. Zeho towaršchojo widžachu, tak wón skolu psches lawu běžeše, a ja khwili jeho sawolacz saſklychachu. Duž posastachu, a dökelz že sa dleſchu khwili njewrveži, sa nim hladac̄ džechu. Něihdze pak jeho njewohladachu, jenož na wodze Čzorneho Šszepšcha mēgu pluwacz widžachu. Tu wucžahnywsczi, ju sa Štřezowu spósnachu. Křežega ſameho, abo jeho cželo pak njenamakachu, hac̄ runje rēku daloko sa nim psche-phtachu. Woda bě s městnami tak hluvoka, že s dolhimi zerdžemi dno njedoſčezechu.

S Čzornego Kholmza. Tudomny pomožný pôst že 15. apríl agentura ſejzini, k fotrež že Čzorný a Novy Kholmz, Wulki a Mały Lubuſczi a Lejno pschipokafaja. Saſlawanje agentury je že tudomnemu bliďaſkemu mīchtrey Schmidtej pschepodaló.

S Róšborſkeho vokrježa. W tudomnym wokrježu je ſkótna khorosz ſachla. Duž ſu w nim ſkótnie wiki ſaz̄ dowołene.

Přílopk.

* Do njemačeho stracha je že jedyn puczowat w jentym Draždanskim hoſezenzu ſtajil, hdźż pońdzelu rano wokolo 2 hodžin do kwojeje iſtvy ſtupi, že by že do loža lehul. Wón hiſcheze ras pod ložo pońwecziwsczi tam zuſeho člowjeka wuhlada, fotrehož wotmýſlenja najskeře na rubježniſtvo džechu. Puczowat hnydom wo pomož wolaſche, na cžož rubježnika ſe ſjenocženymi možami ſ jeho khowanti wnežezechu. Zeho jako člowjeka ſpósnachu, fotryž bě ſebi w hoſezenzu hoſpodu wotujoſal a že jaſt ſtudent Werner do zufobnych kñihow ſapižal. Kaž pak že wón žaloſczo wuſna, wón ſ zylu žadny ſtudent njeje, ale 18létnej krawſki wucžobnif ſ Bromberga, fotryž je píched tydženjom kwojemu mīchtrey cžeknif a že wot teho čaſha po kwojeje wokolo honi. Zeho draſta bě ſ džela hiſcheze cžiſeze mokra, a jeho powiedanie že wěry hōdne bycz ſdaſche, že je džený prjedy do Ľubja ſloczil, že by že tepil. Hdźż pak je hac̄ pod pažu w wodze ſtaſ, je že kumjercze naboſal, na cžož je ſaſho na kuchie jaſčel. Kumbježniſki krawz je drje myſle měl, puczowarja wurubiež, dökelz pak žaneje brónje pschi ſebi měl njeje, knadž že pschi rubježnym nadpadze njeby ſtevej pschelaka. Polizija je jeho ſajala a do jaſtva ſadžila.

* Volkmarſdorfſki mordar kwojeje pschichodneje macžerje Šocko-weje, kamjenječiſchez̄er Vjedrich Alfred Reichelt, fotryž bě že tudu ſam polizij pschepodal, je 28létne mužiſto, kž je že w jaſtvoje wujo kwojego njeſutka wuſnał. Wopilſtvo je jeho tak daloko do-hnalo, že je ruku na kwoju pschichodnu mac̄, 75 lét staru žonu ſložil, že by jej kwoje zylé pjeniſh — 14 hriwuw — rubil. Mordar je kwoj wopor ſ dyrejenjom na kłowu najprjedy pohlusčil a potom doſadajil. Se kwojej kwojbū bě hižo dołho w njemereje žitv, dökelz ani jeho žona, kž na dželo khodžeſche, ani jejna mac̄ pschecžinjazemu dundakej pjeniſh dodawac̄ njemóžeſche, že by kwojim ſzym žadoſčam po woli ſlužic̄ možl. Ssobotu bě ſ domu wuſchol a hakle pońdzelu pjanym domoj pschischoł a že do loža lehul. Hdźż jeho žona wječor ſ džela pschidže, bě njeſutk hižo ſkuczil.

* Švjeczelaze pícheſlapnjenje je — kaž ſ Budapeſta pižaja — tele dny Žeteke-Gyarmatſki ratař Michal Pap měl. Psched iſtvrna-čemni lětami bě jemu po ſledom jenoſtňnym mandželſtwje njemath člowjek jeho žonu wotwiedl. Pap njebe ſebi žaneje pržny brał, že by ju ſaſho doſtał. Njeđawno nětko na jene dobo Anterſki bur Gabriel Šofi k njemu pschidže a že jemu wuſna, že je wón tón był, kž je jemu píched iſtvrna-čemni lětami młodu žonu wotwiedl. Nětk pak je k „Nazaretſkim“ píchitupil, cžehož dla dyrbí po wob-ſtach kwojeje wěry wſchitko, ſtcož po prawdze nima, prjedaw-ſchemu wobkžedžerje wrbęžo dac̄; duž je jemu jeho žonu ſ zylum žohniowanjom kwojego hrēſchneho mandželſtwa — ſ pječzimi živými džecžimi — domoj pschimyedl. — Sso wě, že bě Pap ſ tajkej wob-radtu jarę pícheſlapnjeny, ale dökelz tež wón roſkatemu „Nazaret-ſkemu“ ničž winojty wostac̄ njehaſche, wón jeho ſ jakutnymi pukami tak pschemlōczi, že wbohi Šofi nimale morwy pschi nim ležo wosta. Nětk budže že kudniſtvo ſ tej njeduschnej wězu wobofycz dyrbjec̄.

* A wěrje njepodobny podawat je že w Mansfeldze zofal. Paſmo zygancow bě do města pschicžahnylo. Mjes tym, že ſebi mužojo hoſpodu phtachu, khodžachu žonu po proſcheniu. Jená tajka ſtupi tež do domu starej, khorej mandželskej Š. a ſlubi, že chze jej wuſtrowicz, jeli že jeji hojenju doſpołnije podjeſzniſtaj. Njeprjedy žadac̄ ſebi wot njemu wſchitke pjeniſh, fotrež w domje mataj. Staraj člowjek, wjeſeloi, že kwoje hubjenſtvo wotbude-ſtaj, po te pjeniſh dońdžeſtaj. Zyganka je k ſebi wſa, wudawajo,

že dyrbí je džewječ dñiow pschi ſebi wokolo noſhyč, jeli že dyrbí že jeje lekowanje poradječ. Sto hriwuw ſo ſ zygancu ſhubi. Wobohaj staraj člowjek ſebi wobſchidženaj. Kuijež běchtaj mjeležec̄ ſlubiloj, tola polizija čaſha doſež wo jeju wujebanju ſhom a ja paduſchnižu ſlēdžeſche. W Helbra ju ſtoučnje wuhleždi a jej jeje rubjenſtvo wotewſa; ju ſamu pak do jaſtva ſadžichu. * S Drachenburga pižaja: 4. haprileje je w Hörlbergu, 1/2 hodž-wot naž, zylu bók ſchitroweje hliny, něhdž 200 000 ſubikmetrow wobžahazy, ſ hory dele jec̄ pocžal. Dwaj zylaj burskaj dworaj ſ mrtjowaneho domſkoho, dweju hrōbzow ſ 10 jutrami ūkow a polow wobſtawazej, buſtaj zyle ſaſhypnjenaj. Dale je 14 jutrow ūkow a ſahrodow ſanieženych. Sarjadovat wokrjeſneho hejtmanſtwa je tam dobrovolnu wohnjowu woboru ſ Reichenburga a Drachenburga na pomož pôžal a popołdnu tam ſam ſ inženérami pschischoł. Dökelz je kředž deleſwjenja 150 metrow dolhi hat naſtał, dyrbjachu hrębiu hac̄ k njemu wuſyč, že by woda wotbězeč možla. Wohnjowa wobora je zylu nož pschi ſwězy nje-wuſtawajz kħwalobnje dželała. Dökelz je Feiſtrizka ręczka psches ſemjeſjed ſaracžena a jeje woda město powodžiež hroſy, dyrbí že ja nju nowe ręčniſtchežo wuſyč, k čemuž ſu ſebi woſakow na pomož prophyli.

* W Winje je maſchinſki ſamkařski Josef Grün laboranta Křiſtofa Deſela moril, jeho ujeabz ſ nožom nadpadywsczi. Grün ſebi Deſela ſ fabriki, w fotrež dželaſche, ſawołac̄ dasche. Hdźż Deſel won pschidže, že Grün ſ wotmachom na njeho wali a jeho ſakó. Pschicžina bě žartliwoſež. Wobaj běchtaj mjeuiſy ſ jenej a tej ſamej holzu lubkowaloj. Grün je twochnyl.

* S Warszawy pižaja: 32létnej kondukteur Wiſilineje ſeleſnizy, Anton Winjewſki, je wejera pschepoldnu žadkawu wěz ſtuczil. Wón ſe kwojej 29létnej žoni Hedwigu a ſe ſchtrijomi malymi džecžimi wot 1/2 lěta hac̄ do 6 lét ſtarymi a ſe kwojimaj ſtarachimaj w malej ſtuczzy bydleske, fotraž jin tež ſobu ſa ſučen ſlužeſche. Starachej a te tsi wjetſe džecži ſa blidom pschi wobjedze ſhedaſtachu. Na dobo mjes mandželskimaj ſwada wudyri. Žona mužej wumjetowasche, ſo je jej njeſhwěrni. Mahele Winjewſki revolver ſe ſaka wuczeze a ſ nim najprjedy do kwojego blětneho ſyntka Žana, potom do 4létneho ſkomrada a bóřſy tež do 2létneho Kafimera tſeli. Starachej dwě džecži kwojej morwej na ſemju padimſchtej, dwělētne džecžo ſchřečjo ſe iſtvy k křežinemu wobkžedžerje cžekn, ale bóřſy tež ſ kwoju po-běžane k ſemi padim. Po khwili tež mac̄ tych njeſbožownych džecži wo pomož woſaj, hac̄ na haſzu won cžekn, bóřſy pak k ſemi padze, pschetož tež wona bě wot kwojego muža ſmertiſue ſranjenia. Křežin ſarjadowat po poliziju doběža, fotraž mordarja ſafa. Dwělētne džecžo hiſcheze w bělju dnia tež wumrie.

* (Sso pschepadowaze měſto.) Winkle nowym ſdželuju ſe Schumau, že tam wjetſhemu dželej rakuſkeho na bayerſkych mjeſach pola Taufkeho wujedža ležazeho měſtacžka Neumarka pschepadnjenje hroſy. Komijija, fotraž měſtčanske ſo pschepadowaze džele prehja wumjerowasche, žane tviſterde dno namakala njeje. Nětk je druhá komijija ſkaſana, fotraž budže pschepytowac̄, hac̄ je wěrno, ſtož ſo je ſtarach čaſhom powieda, ſo město Neumark na ſtarych hōrſkich podkopach ſtej. W tu khwili že twarjenja a drohí dale dele dawaja, jena křeža je hižo roſpadnyla. Po mnohich dróhach nichto wjazyk khodžic̄ a jěſdžic̄ nježmě, a ſ někotrych twarjeniow ſu wobydlerio wucžahnylo dyrbjeli. Wobydlerſtvo je w wulkim ſtrachje a njemereje.

* (Wopor ſpowiednicho potajnſtwa.) Psched 5 lětami je pschi-žazne kudniſtvo katholſkeho duchowneho Domouſina ſ Alix-ſkeje diocesu rubježneho mordarſtwa dla na bohatej knjeni wobenidženeho, k wuhnanſtvo na cžaſ ſiwiſenja wotkudžil. Ženicež ſlōwczę ſo jeho wumbz možlo, ale wón mjeležesche. Wón že radſcho, hac̄ ſo by ſpowiedne potajnſtvo ſjewil, do Nowej Kaledonije pschewyjeſz da, ſo by na njeho ſwalene pschidženje wotpokuſil. Njeđawno je že nětko wopravný mordar, tehdy zyrkwiſki ſlužobnik njewinowacze ſaſudženeho duchowneho, na kwojim ſmertiſnym ložu psched ſchtrijomi ſwědkami wuſnał, ſo je wón tu žonu ſkonzowal a tón hrech kwojemu ſararjej wispowiedal. Nětko je kudniſtvo tu naležnoſež ſ nowa do pschepytanja wſalo a njewinowateho duchowneho wuſwobodžilo.

* W Hamburgu ſu 18létneho ſynta jeneho Lübeckeſko ſtatneho inženéra ſajeli, fotrež bě kwojemu nanej jeho zylé pjeniſhne ſamo-ženje, 20,000 hriwuw, ſbouwſawſki cžekn. 500 hriwuw bě hižo widał.

* Dla wudyrjenja ſkótnych khoroszow w Awſtriskej je ſakajane, howiſhy ſkót w bližſich ſchěſc̄ njedželach ſ Awſtriskeje do Němſkeje wofycz.

* Pola Wentorsa w połnóżnych Němzach je ho Łobjo psches brjohi pschedreło a wołscherne Lenzenſke hona powodźil. Woda tak jara rosczeſche, so mniohe nisko leżaze tvarjenja, dwory a drobi w wodze stejachu a so dyrbjachu ſebi wołydlerjo druhdze wuczeſ a pschebytſk phtac̄. Ratarjo, najwjetſchi džel wołydlerſtwa, ſu wulzy jara ſklodowali. Wody ſu jum zyle naſymſte woſhyw ſaniczile, a hdyž budža poſdze doſcz, hakle w meji, k naſetniu ſhywan froczič móz, budže ho to ſe hnadnej nadžiū ſtać, dokelž je ſtrach, ſo jum wulſkih ſymſtich hněhow dla ſetnie powodźenie tež naſetniu ſhyw ſtać. Woda je psches ſetniche Łobjowe pschedrjenje ſkoro tak wypoſila ſtuſila, kaž w lęcze 1888, jenož ſo ho zyle tak daloko wupi-nyla njeje; na aleji wot Wittenberga hac̄ milu ſady Lenzena woda tak wypoſila ſteji, ſo woſko jenož njebo a wodu widži a ſchomiaze ſtrony, tiz ſi wody won tča. Pomoz je tam jara trēbna.

* W Benneveierje w Elſajek je ho w nozy k 6. haprleji rubięzne mordarſtwo ſtało. Knejs Fonne, jedyn ſi najbohathich elſatich kublerjow, ſe ſwojej hoſpoſu ſamlufi w domje bydlesche. Rano jeho w jeho ſparnej komorje ſi pscherenſnenej ſchiju mornego namakachu. Wot praweho wucha hac̄ k brodze bē jemu tež wołiczo zyle roſreſnene a do ſchije bē njebožowny muž dwójzy ſi nozom kłoty. Knejs Fonne w 84. lęcze ſwojego ſiwiętwa ſtejſche. Mordar je ho ſi dwora, woſku poſlansſeje ſtwy wutkowſchi, do komory stareho knieſa dobył. Sſledy na to poſkaſuja, ſo je ho mjes mor-darjom a jeho woſoram krótke bēdowanie wotmela. Bratrowz teho ſkonzowaneho je ſajaty, dokelž na njeho tukaja, ſo je mordarſtwo ſkuſzil.

* Nicžo hac̄ lute mordarſtwo, a jene pschezo hōſche, hac̄ druhe! Troje mordarſtwo je ho ſchtwórk 4. haprleje w Raikanje pola Belplina ſtało. Dželawa žona Blaczkowska je ſwoje 3 džeczi, wot 3 hac̄ 10 lęt, je ſekeru ſabila. Hido někotre dny doſlo bēſche ho mordarſka po wuprajenju jeje mandželskeho a naſtarſcheje džowki ſe ſlymi czežkimi myſlemi nozyla. ſwoje domiaze dželo ſtweru ſastarajo njebo ſi uſim ſkoro žaneho ſlowčka ręčala, w nozy bē malo, ſedom 3 hodžiny, a to hſchęze ujemniſie ſpaſla. Šchtwórk poſolnju, hdyž bē ſama doma, wona ſwoje 3 džeczi, dweju hólzow a jenu hózku ſi ſebi ſwola, kotrež běchu pola ſuſzodžiſ byle. Šchtro je ho někto ſtało, nictó njebo, ani ſawolac̄ ani hewak někto nictó wuſkyschal njeje. Hdyž ſtarſha džowka domoj pschińdze a do ſtow ſtupi, jej macz ſi komory naſcheczivo pschińdze a ręčny: „No, ſichtož hſchęze, to někto macze, džeczi ſybm ſabila. Manej pak hſchęze ničo njepraj, hakle po ſhwacziu može ho ſtać.“ Džowka někto do komory džesche. Tam ſo jej žałozym napohlad poſſiczi. Starſhei dwę džesczi ſi roſbitej hłówu, ſi ſtwy po panzanej mornowej na ſemi ležeschtej, nad nimaj ſi nimale zyle roſrubanej hłówu jeju starſhi bratr, hſchęze trochu žałoszco. Mjes tym ſo džowka po nana bēſche, macz ſi meroim na ſwoje dželo džesche, ſo by ſwinym pizu dala. Hdyž muž doindze, wona na jeho praschenje: „Šchtro ſy tola činiła, wesch tež, hdyž něk ſchińdžes?“ wotmolwi: „Džeczi ſybm ſabila a tež tebje ſabiju; hdyž ja ſchińdu, tež ty ſchińdžes.“ Hdyž ho jeje praschachu, hac̄ ho ſwojego ujeſtutka njeſtaje, wona džesche: „Bychli ho jeho kala, njebož je ſabila.“ Hamtski psched-ſtejer, Liffa, kotrež bē hnydom powiſeſz wo tym ujeſtutku doſtał, ſo ſtrefiony dr. ſi Wykotim na měſtno ujeſtutku poda. Se wſchego jeje ſadžerjenja bē widžec̄, ſo je njebožowna macz tón ujeſtutku we woſrōtnjenioſezi wobeschla. Byla ſhwójba bē hewak w dobrzych woſtejnnoſezech ſiwa a ſtejſche hido 10 lęt doſlo w džele ſwojego nětčiſticheho knieſa.

* W wuherſkej wžy Repora bydlaſza burowka Hellina bē woſamka, ſebi na ſpodziwne waſchnje ſiwiętwe wſac̄. Wona bē ſebi w hnijnizowej jamje do ſodu džeru wurubala a potom psches nju do ſadlaſwie juchi ſkočzila. Rano ju w njej ſmierſnieniu namakachu. Kaž ho powieda, je woſak pschiſzakala byla a ſebi něk ſtoſtanja ho bojo ſiwiętwe wſala.

* S Padua. W tudomnym pschiſzajnym ſudniſtwie je ho hroſna wžy wotmela: Giuseppe Salvagno, kotrež bē woſkorženy, ſo je ſwoju lubku a jeje maczec ſkoniſowal, a tiz bē hido w jaſtwie ſi pscherenſnienjom ſchijnych žiłow ſo ſam moric̄ ſpotal, počza w pscheblyſchenju ſi hłówu wo ſzefnu ſeſkyzu, w kotrejž ſedzesche, bič. Hakle po ſadwelinym bēdowaniu ſi nim ho žandarmam radzi, jeho pschemiož. Teho je ſudniſtwu ſa ſabica ſiwiowateho ſpóſnał a k 10lētnemu ſtoſtanju na galerje ſaſzudžilo.

* W Georgia (Amerizy) je ſatrafchny ſyklon (wětr) 60 woſydlow a drugich tvarjenjow ſkoſyl. 100 ſhwójbow je bjes woſydljenja; wjele ludži je morjenych.

Awfzija.

Psches podpiſaneho maja ſo wutoru 16. haprleje jaſo 3. ſzwjath dženj jutrow poſolnju w 1 hodžinje w Nowych Poſchizach kat. čiſlo 74 wſchelaka ſawojtajene węzy, jaſo meble, deſki, ſchaty, draſta, domiaza a kuchniſta nadoba kaž tež wſchelaka hoſpodarska nadoba, něſchtu ſyna, atd. ſa hotowe pjeniſy na pscheblyſchenje pschedawac̄. Wutoru 23. haprleje dopolnju w 10 hodžinach ma ſo ležomnoſež na měſtne ſamym na pscheblyſchenje pschedawac̄. Dalsche podpiſany wſtaſa. Jan Čech w Comſku.

Drjewowa awfzija.

Na knieſim Koſržanskim reverje ma ſo wutoru 16. haprleje (3. dženj jutrow):

6000 bręſowych waleſkow po dželbach, 50 waleſkow wopſchijazych, po ſwiczenych wuměnjenjach na pscheblyſchenje pschedawac̄. Šapocžatt dopolnju w 9 hodžinach w drjewiſchczu pſdi Vute-čanſko-Wuježkowſkim gmeinſkim puſzu.

Hoffmann.

Drjewowa awfzija.

Schtwórk 18. haprleje t. I. ma ſo w Hunczericžanskim hoſczenzu

dopolnju wot 9 hodžin ſi ležow Huſčanského, Demjan-ſkeho a Družkežanského knieſeho dwora

1 rm. mjeſtich ſchęzepow, 95 kłyplow, 38,5 ſtontow bręſowych a wolschowych, 109 ſchmrékowych dolich hromadow, 92 hójnowych " " " ſi 3 drjewiſchcow Družkežan-ſkeho leža, toruňſchęzow, De-mjanſkich hac̄enjow a ſe hně- howych ſlamkow w džeczelowych kerfach, liſtchęzey horje a Gickels- bergen.

ſi wuměnjeniom naſadzenja a ſi wuměnjenjemi, předy woſſetwomimy, na pscheblyſchenje pschedawac̄.

Nastupne drjewa móža ſo předy woſhlaſac̄; ležim dohladować w ležnym domje pola Huſki a podpiſany bližſe wſtaſataj.

Šrabinske hajniſke ſarjadniſtwo w Huſz. Opeſt.

Drjewowa awfzija.

Šeczi dženj jutrow, **wutoru 16. hapr.** poſolnju wot 2 hodž.

budže ſo w hózach ſbězne ſubla w ſeſtachach něhde 60 haloſowých hromadow, tvarſke drjewo, pjenki a plotowe ryhele wopſchijazych, ſa hotowe pjeniſy na pscheblyſchenje pschedawac̄.

Šromadžiňa w drjewiſchczu.

Jäkold.

Drjewowa awfzija.

Wutoru 16. haprleje dopolnju w 9 hodžinach ma ſo na ſhonič-čanskim gmeinſkim reverje

87 bręſowych dolich hromadow na pscheblyſchenje pschedawac̄.

Aug. Wustmann, gm. pschedst.

Khěža na pschedan.

Khěža ſi 2½ kórzom pola je pschemenjenja dla na pschedan.

Dalsche je ſhonič w Panzech čiſlo 3 pola hornjeho Wuježda.

Khěža na pschedan.

Khěža ſi někotrymi kórzami pola (dobra ſaſlužba w bliſkoſeſz) je na pschedan. Wſcho dalsche je ſhonič w Wulkej Dubrawje pola hoſczenzarja.

Nědaloko Budeſtez je **Měſlatiſla žiwnoſez** je 6 kórzami pola a ūki pſdi khěži pſdi niſkim na- placzenju na pschedan. Dalsche je ſhonič w wudawatni „Serb. Nowin.“

Khěža ſe 7/4 kórzom pola a ūki je na pschedan w Bręſezach čiſlo 14 pola Barta.

Khěža čiſlo 12 w Bręſynzy bliſko ſiwiętneho dwórnichęza je ſi polom a ſahrodniſtwa placiſimy hódnou na pschedan.

W Nachlowje pod Čzernym Bohom čiſlo 18 je w maſivnej ſiwiętnej wobyldeſenje, ſa ſchewza ſo woſkebje derje hodžaze, na pschenajecze.

Sazne rózowe běruň ſu doſtać pola **G. Dietricha** w ſetonju.

Dobrowólne pſchedadžowanje.

Dla pſchedadžowania pod formindſtu ſtajenemu živnoſeſerjej Petrej Erastej Flackej w Dobraschezach pola Delnijeje Hórkſ bluſchaza wulka ſahrodníſka živnoſeſz čiſlo 6 wopalneho kataſtra a fol. 3 ležomnoſtneſtich a hypotheſtich knihow ſa Dobraschez pola Delnijeje Hórkſ, wobſtejaza ſe ſahonow čiſlo 9, 56, 92, 98, 107, 147, 178, 180 ležomnoſtneſtich knihow ſa Dobraschez a fol. 295 a 296 ležomnoſtneſtich knihow ſa Delnju Hórkſ, 4 hektary, 12,2 aro = 7 akrow 134 prutow wopſchijaza a § 206,91 dawſtmi jenoſeſemi počezena, kotrež ležomnoſeſz ſu wjeſne grychty na 18000 hrivnow taſherowale, ma ſo po žadanju formindſtu, pp. Flackej poſtaſeneho, živnoſeſerja Biedricha Ernsta Röſſela w Ströji.

Schtwórtſ 18. haprleje 1895 dopoldnia w 11 hodžinach

na dobrowólne waſchnie na měſtnje ſamym w Dobraschezach na pſchedadžowanje pſchedawac̄.

S poſtaſanjom na wuweſchenki, na tudemnej ſudniſtrowej taſli a w Kunathez korečmje w Dobraschezach wuviſaze, kotrež pſchedadžowanſte wuměnjenja, wuczah ſ ležomnoſtneſtich knihow a wopifmo woheňſaweſeſenſteho ſapiſa a wobkedenſtrowy ſapiſ wopſchijaja, ſo či, kotsiž maja myſle, tule ležomnoſeſz kupic̄, pſchedeproſchija, ſo mjenowaný džen w poſtaſenej hodžinje w wulkej ſahrodníſkej živnoſeſi čiſlo 6 w Dobraschezach ſeńč, ſwoju placzenjatkhmanoſeſz dopokaſac̄, ſwoje ſadženie woſſewic̄ a potom wſcho dalsche woczakac̄.

W Budyschinje, 1. haprleje 1895.

Kralowſke hamtske ſudniſtvo.
Kunze.

Dobrowólne pſchedadžowanje.

Po žadanju herbów njebo živnoſeſerja Jana Auguſta Petſchli w Njeſdaſchezach, maja ſo ležomnoſeſi, k jeho ſawoſtaſeniu ſluſchazej, mjenujz:

- a) ſwobodna khežkarſka živnoſeſz bjes tvarjenjow fol. 14 ležomnoſtneſtich a hypotheſtich knihow ſa Njeſdaſchez, wobſtejaza ſe ſahonow čiſlo 17 a 60 ſahoníſkych knihow, — h. 99,80 arow = 1 aker 241 prutow wopſchijaza a § 44,99 dawſtmi jenoſeſemi wobčezena,
- b) ſwobodna khežkarſka živnoſeſz čiſlo 15 wopalneho kataſtra a fol. 15 ležomnoſtneſtich a hypotheſtich knihow ſa Njeſdaſchez, wobſtejaza ſe ſahonow čiſlo 14a, 14b, 18c, 342e, 353 ſahoníſkych knihow, 2 hekt. 28,0 arow = 4 akry 36 prutow wopſchijaza a je 117,16 dawſtmi jenoſeſemi wobčezena, kotrež ležomnoſeſi ſu wjeſne grychty na 10125 hr. — np. taſherowale,

Piatk 19. haprleje 1895 dopoldnia w 11 hodžinach

na dobrowólne waſchnie na měſtnje ſamym w Njeſdaſchezach na pſchedadžowanje pſchedawac̄.

S poſtaſanjom na wuweſchenki na tudemnej ſudniſtrowej taſli a w Njeſdaſchowskej korečmje wuviſaze, kotrež pſchedadžowanſte wuměnjenja, wuczah ſ ležomnoſtneſtich knihow, wotpiš woheňſaweſeſenſteho wopifma a wobkedenſtrowy ſapiſ wopſchijaja, ſo či, kotsiž maja myſle, teſle ležomnoſeſi kupic̄, pſchedeproſchija, ſo mjenowaný džen w poſtaſenej hodžinje w ſwobodnej khežkarſkej živnoſeſi čiſlo 15 w Njeſdaſchezach ſeńč, ſwoju placzenjatkhmanoſeſz dopokaſac̄, ſwoje ſadženie woſſewic̄ a dalsche woczakac̄.

W Budyschinje, 9. haprleje 1895.

Kralowſke hamtske ſudniſtvo.
Kunze.

Pſulez ſubto w Bulezach
57 kórzow wulke, § 512 dawſtmi jenoſeſemi a § 5000 hrivnami pola krajneje woheňſaweſeſeſeje ſaz ſaweſeſene, ma podpiſany forminda hmydom pſchedac̄.

G. A. Mittash w Bulezach.

Danſku khežu, ſ nehdže kórzom ſahrody, w rańſhim džele Budyschyna ležazu, ma na pſchedaní **C. A. Maniž** na ſchulſkej dróſy 3 po 1 ſkodze.

W Comſku pola Minatała je mała živnoſeſz čiſlo 24 ſ inven- tarom pſheměnjenja dla tunjo na pſchedaní.

Dvaj khmanaj dželanskaj konjeſ ſtaj na pſchedaní pola **B. Wežki** na predařskéj haſzy 1 po 1 ſkodze.

Wurjadnie rjane **Ihójnove ſadženli** ma na pſchedaní ſahrodník ſſerb w Delnium Wujeſdze.

Schęzepjene jabluczinki ſu tunjo na pſchedaní w Khwaczanskej ſchulſkej ſahrodze.

Rolomas

najlepſcheje hódnoscze po zlych, $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$ čwizach, kaž tež w kachceſtach po 2 puntomaj a 1 punce ſoručza najtunischi drogova pſchedawaſtria

Otto Engert

en gros drogowe klamy en détail.

P. Ludwig

pſchedawaſtria parfumerijow a mydlow w Budyschinje w ſupníz ſphi radnej pinay

1 na ſnuſtlowej lawſkej haſzy 1

porucza ſwoj wulki ſlăd mydlow ſa hoſpodatſtvo a k myczu, wóſkowe twory, parfumerije (němſte a franzoſske atd.), kaž tež toilette wézy wſcheje družiny (tež jako dary ſo hebzaze) ſu najlepſtich fabrikow po tunich placzisnach.

Pſciipomnenje: Pela mie ſu wſchē wézy k dželaniu papierjaných kweſkow doſtačz.

Pſchedepoſoženje pſchedawaſtria.

S tutym ſebi dowolam, najpodwolniſtvo k wjedženju dac̄, ſo ſo moja rukajzowa a bandajzowa pſchedawaſtria wjazg na ſchulečkej haſzy čiſlo 8 mjenamała, ale ſo ſym ju ſu napſhečeza do nowotwara čiſlo 9 pſchedepoſožil.

S poczeſćowaniem

A. R. Vorj,
rukajzat a bandagist.

Čeſczenym ſſerbam w Budyschinje a wokloſeſi najpodwolniſtvo k wjedženju dawam, ſo ſym ſwoje rěſniſtrvo 1. haprleje na jerjowu haſzy

do doma ſnjesa rěſniſleho miſchra Amocha pſchedepoſožil.

Sa dotal mi ſpočzene doverjenje ſo rjene džatujo, proſchu mi jo tež dale ſakhowac̄.

S poczeſćowaniem

C. Hildebrand, rěſniſki miſchtr.

Karbolineum,

najkhamanjhi wolij k wobelenju a namasjanju, w woprawnych čwizach po 2 zentnarjomaj, kaž tež w mjeniſtich čwizach a po waſh ma na ſklađe en gros drogowe klamy en détail

Oty Engerta

na ſnuſtlowej lawſkej haſzy 10.

Portlandski zement

wubjerneje družiny ſtajnje čerſtwy w čwizach po 180, 90 a 45 kg., kaž tež po waſh porucza tunio

Otto Engert,

en gros drogowe klamy en détail.

Richard Neumann

porucza ſury a paleſy

Fhofeji

w najpotſtihm wubjerku a najlepſej dobroſeſi po najtunischi placzisnach.

Wſchi wotewſacju wjetſtich dželbow ſo poměrnje nižſe placzisny wobliečka.

Durthoffſke kuche droždze

porucza

Oſtar Fuchs
pod hórlinom 3.

Hólcze, kotrež che ſorbarſtvo na wuſtneje, namaka wuczbu pola ſorbarja **G. Edſteina** w Budyschinje na jerjowej haſzy 4.

Twarfski wubjerk Maćicy Serbskeje

změje psichodnu

srjedu 17. aprile dopoldnja w 11 hodžinach
požedzenje w Gudžiz hoščenzu w Budyschinje, jeli
móžno, s pschedkhydštom a wubjerkom Maćicy
Serbskeje, w kotrymž budže kralovski krajny twarski mischtr
knjes Schmidt s Dražđan jemu pschedpodeate r h y h
k našemu novotwarej, wot twarzow k. Mauerera a Kaupa
psichotowane, ertne roškudzecz; popoldnju k temu khwile
njeje. Wsche sobustawy k temu naležuje pschedprošhuje

w Budyschinje, 10. aprile 1895.

pschedkhydšto.

Mjeñšchi schulerjo dostanu do-
bru penſiju pola Niemeroweje
na hospitalskej drósh čížlo 1.

Murjerow

psichijima A. Nöthig w Szalonej
Borščez.

Słowa, na Marju Wičazež
srečzane, nježu wérne, čehož dla
je, pola ſmírza ſo wurunawſchi,
wróžn.

w Lufy, 9. aprile 1895.

Hana Blažiž.

Šbožopſcheče

k šotemu kwažej moščej lubju staršej
Jana Klimanta w Sajdowje, rodženj s Rakez,
a jeho mandželskej

Marje, rodž. Hauptmanez s Čeřwjenych Možliz.

Hloš: Wjezel ſo, o moja dušča.

Božnj hwydežen, taſkiž rědlo

Cjlowiske džeczi dozpija.

Taſti Božja hnada neto

Šchjedriw je ſpočzila

Wamaj, staršeji lubwanaj,

Kiž wój dženža hwysežitaj

Šswjedzen hwojoh' ſtotoh' kwažu

Bo waj' poſtaletnym čažu.

Hižo wjele picheměnjenja

Jene lěto picheměnje

Kaž tež wſchelke podeždenja

Woměnjeja živjenje;

Woj pač, tiž piches poſta lět

Dicaj ſhromaduje piches hwt

Wiele podeždenjoro mataj,

Ra fotrež dženž ſpominataj.

Šchtož pod ſaweschom ſo khowa

Sady waju w jachodži,

W wſchelkach wobrash to ſi nowa

W pomjaku waj' wotucži,

Hdjež ſtai w kwojim živjenju

Mětoj wjebla, ſrudbu;

To ſu róže woſebite

Do waj' ſtotoh' wěnza ſvite.

Hdjež ſo Bohu pschedstajtoj

W kwiatniž ſtai w Hodžju,

Psched nim ſo tam ſjennitoj

Na waj' wěrowanju dnuj,

Hdjež na pucž waj' živjenja

Božadashtaj Jeſuſu.

Zaſtej kiežeho bies waju,

Kiž by ſi wamaj ſhot w tym kraju.

Tak tón knjes piches hnađnoh' čaža

Dny a lěta ſi wamaj dže,

Tež na dnuj waj' ſtotoh' kwaža

Dženža wamaj bliſti je,

Bies waj' ſchtrici džecžimi

A bies džewjež wnužlami,

Kiž netk wamaj piches ſbože,

Kaž tež žohnowanje Bože.

Duž dženž radosežiwe hwaſicž

Mitož ſo Bohu móžetaj,

Kiž je ſtemu dat ſo ſoſiež,

Kafal čahnež nimo waj'

Tež je waju žohnowal,

A ſamoženju dopomhal,

Ruñež wój na khežy malej

Mandželsko ſtai počinalo.

Bóh je tež po waju ſtronu

Mandželsko ſtai po waju ſtronu

Tu, hdjež ſo tak husto ſhoni,

Šchtož je, tiž by njevidzit,

Kaž tak wjele mandželsko ſtai

Eroštorha ſhmerč ſahe jow,

Na ežož ſhrotti hichče mate

Šsu tu w ſrudžbje ſi wostale.

Tu pak džecže předy waju

Wóžom džecži ſi njebiežam,

Kiž tu ſbōžnoſez wujewaju

Boho hižo tam

W tamuých bojſkých domiňach,

Hdjež njei' placz a žadyn ſtrach,

Kiž waj ſtotoh' kwaža maju

Madoſez we njebiežu ſtrach.

Lubu Bóh ūžiſt dothe lěta

Wamaj ſtrowocž, cjerſtvoč dacež,

Wjes uami na drósh ſhvěta

Dolho ſhvěta ſkhowacž,

Njech tež wſchelke wjeſele

Wamaj ſpoženje tu je,

Tak ſi tež tu ſhvěcječka možtoj

Šswjoi kwaž demantový ſtrowaj.

Mér w Boži wobkhovajtaj,

Bóh ſo pichetraſi nab wamaj

A hdjež na ſtum dohvwataj,

Knodi hloñcej ſhvěcječ daj,

Kaž tam w čažu ſojuy,

Hdjež ſo dwaj dnjej njehaſn,

Hdjež hde wamaj ſtrach hroža,

Sažet wſchelhomž ſo Boža.

Tak njech dale we psichodži

Tcho ſemistoh' pschedvylka

Raſch knjes Jeſuſ ſi wamaj khowa

Tu, hdjež čaž ſo wotměnja,

Ton knjes wojedž waj' ſa ruku

Tud ſi ſbožu nowemu,

Tak ſi hdjež ſtveři mile

Tež waj' pucž tu porjež hile.

a kónzu waj' tudbyčza

Njech Bóh wojimje wobeju

Na kraj rjanoh' wěžažoh' lečja

Na njebiežtu ſohrobu,

Njech tež wamaj město da

Na kwažu to jehnječza

Na wěžnje, hdjež ſhwata ſhova

Njeveſta ſo Jeſuſova.

To ſ ſuboſežu wamaj piches washe džecži

August, Jan, Lena a Hana.

Na dnu mojeho 25 lětnego ſtostojnſkeho jubileja ſu ſo mi
wot mojich wýžkých knježi pschedstajtoj, knjeſa patrona, zyrkwin-
ſkeho a ſchulſkeho pschedſtejčerſtwa, haj zyleje zyrkwinſkeje a ſchul-
ſkeje gmejný a mojich lubykh ſtostojnſkich kollegow tak mnohe čeſczače
wopofaſma derjeměnjenja a luboſeže ſe ſlavorom, výjnom a drohot-
nymi darami dostaše, ſo mje hruje, ſi tutym wſchitkim ſwój hľuboko-
ſačutu džal prajicž.

w Budyschinſkém ſchulſkém domje, 6. aprile 1895.

J. Šuscha.

Hnedom do ſlužby wotrožkow,
žreňkow, tſecňakov, pohončow a
hródne džovti piches wýžkéj mſdže
pyta G. Špenka piches ſerbských
hrjebjach.

W učobníka pyta August
Dernosheč, pječářský mischtr na
šwontownej lauſkej hažy 6.

Wutrobný džak
našemu wýžkodostojnemu knjeſi
fararzej Bernikej ſa jeho wutrobu
jimazu konfirmaziſku rěč, nježelju
Palmarum džeržamu, prajimy.

Wjele požlučarjow.

(R temu čižku pichiloha.)

změje psichodnu

srjedu 17. aprile dopoldnja w 11 hodžinach

požedzenje w Gudžiz hoščenzu w Budyschinje, jeli

móžno, s pschedkhydštom a wubjerkom Maćicy Serbskeje,

w kotrymž budže kralovski krajny twarski mischtr

knjes Schmidt s Dražđan jemu pschedpodeate r h y h

k našemu novotwarej, wot twarzow k. Mauerera a Kaupa

psichotowane, ertne roškudzecz; popoldnju k temu khwile

njeje. Wsche sobustawy k temu naležuje pschedprošhuje

w Budyschinje, 10. aprile 1895.

pschedkhydšto.

Nalětnja skhadzowanka

Serbskeje Studowaceje Młodosće

změje so srjedu 17. aprile 1895

w Gudžic hosćenu w Budyschinje.

Započatk 9½ hodzin.

Serbscy bratřa ze wšech towarzstwów, tež z ratařské šule, realki a z druhich wustawow, přindźce wšitey. Zastupjerjo towarzstwów, njezabudźe na rozprawy! Hosćo su lubje witani.

Mikl. Andricki, t. č. h. starší.

Přisp.: Wažnych přičinow dla njebudźe skhadzowanka, kaž poslednja „Łužica“ pisaše, na tréleřni, ale pola Gudžic, a njezapocne so w 10 hodzinach ale hižo w 1/20.

Přeprošenje.

Do posedzenja „réčespytneho wotrjada Maćicy Serbskeje“ srjedu po jutrach popoldnju knapõ dwěmaj w Budyskim Gudžic hosćenu pola dwórnišča najnaležnišo přeprošuje

lic. theol. H. Imiš, f.,
předsyda.

Maćica Serbska

změje srjedu po jutrach 17. aprile w Budyschinje
w Gudžic hosćenu swoju lětušu

hłownu zhromadžiznu.

Započatk: z dypkom 8 hodž. popoldnju.

Předmjet: Rozprawy, event. nowowolby, namjety.

Wšitkých česčených sobustawow na zhromadžiznu naležuje přeprošuje

předsydstwo.

Budyska Bjesada

změje srjedu 17. aprile w Budyskej tréleřni wojerski koncert a po tym b a l.

Koncert so wječor 1/8 hodzin započne.

Předsydstwo.

Serbske Twarzto za Khwačicy a wokolnoſć

wotměje, da-li Bóh, jutře nježelju za tydzeň, 21. dženži jutrownika swoje měsačne posedzenje. Dnjowy porjad: 1. Dobrociwje přilubjeny přednošk knjeza stud. theol. a phil. Oty Wičaza z Khwačic wo „Wótčinskej lubosći“. 2. Rozmołwa wo serbských naležnosčach. 3. Namjety. Wše sobustawy so wutrobnje přeprošuja. Wočakujemy bohaty wopyt ze strony našich lubych wokolnych Serbow a Serbowkow, kiž su nam w našich zhromadžiznach přeco lubje witani.

Předsydstwo.

Bobocžne towarzto ſerbských Burow

sa Khroſčizh a wokolnoſć

změje jutrownu poñdželu 15. apr. popoldnju w 5 hodž. w Nowatez hoščenzu w Budworju ſhromadžizmu. Wo bohaty wopyt proſy

předsydstwo.

Sserbske buſſke towarzto w Bukezach

změje nježelju 21. aprile (mlode jutry) popoldnju w 4 hodzinach požedzenje, w kotrymž ſo ſakf atd. ſkaſa. Wo bohaty wopyt proſy

předsydstwo.

Pischiloha i čížku 15 Serbskich Nowin.

Sobotu 13. haprleje 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskie cyrkwi smjeje jutje 1. dženj jutrow rano w 7 hodž. diakonus Räda němštu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ 9 hodž. farat dr. Kalich němšte a w 8 hodž. serbski predowanje.

Druhi kowjath dženj jutrow smjeje rano w 7 hodž. farat dr. Kalich serbski spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ 9 hodž diakonus Räda serbske a w 10 hodž. němšte predowanje. — Psihi cyrkwinich durjach budže so kolletka sa bibliſte towarſtu ſberacj.

Trecji kowjath dženj jutrow budže dopoldnia w 9 hodžinach diakonus Räda serbski predowacj.

Krčenj:

W Michałskie cyrkwi: Theresia Martha, Handrija Graffa, khezerja a polezja w Bosankezach, dž. — Pawoł Max, njemandž. ſ. na Židowje.

Zemrječi:

Dženj 4. haprleje: Ernst Edmund Käßner, murjer na Židowje, 25 l. 6 m. 28 d. — 6. Maria Hedwiga, Gustava Wylema Albinia Hotaža, blidarja na Židowje, dž., 20 d. — Anna Försterz, býwscha ſwud. Klimentowa, Augusta Ruska, khezerja a dželaczerja na Židowje, mandželka, 50 l. 1 m. 28 d. — Jurij Patti Neder, zigarnik na Židowje, 39 l. 3 m. 14 d. — Adolfs, Körle Ernstia Libsche, fabrikarja w Dobruschi, ſ., 3 m. 28 d. — Maria Theresia Gudžis, njebo Handrija Handrika, tublerja w Słonej Vorszeži, wudowa, 57 l. 2 m. 6 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitowa doros w Budyschinje: 2559 metrow.	W Budyschinje 6 haprleje 1895						W Lubiju 10. haprleje 1895					
	wot		hacž		wot		hacž		wot		hacž	
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pscheniza	běla	7	21	7	35	6	94	7	35			
	žolta	6	70	6	82	6	92	6	91			
Rožka		6	—	6	25	5	78	6	6			
Jeczmien		6	29	7	14	6	7	6	7			
Worž	50 filogr.	5	60	6	50	5	20	5	40			
Hroch		7	50	11	11	8	6	9	3			
Woka		6	11	7	50	6	—	7	50			
Zohly		12	—	15	—	10	50	13	—			
Hejduscha		15	—	15	50	13	50	14	—			
Běryň		1	70	2	—	1	70	2	10			
Butra	1 filogr.	2	—	2	40	2	—	2	30			
Pschenicna muka	50	6	50	15	—	—	—	—	—			
Ržana muka	50	7	—	10	50	—	—	—	—			
Gšyno	50	2	40	2	60	2	—	2	40			
Słoloma	600	16	—	18	—	15	—	17	—			
Prokata 1368 schtuf, schtufa	10	—	25	—	—	—	—	—	—			
Pschenicne wotrubý		3	75	4	75	—	—	—	—			
Ržane wotrubý		4	—	5	50	—	—	—	—			

W Budyschinje plaćisne: körz pscheniza (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np., hacž 12 hr. 49 np., žolta 11 hr. 39 np., hacž 11 hr. 59 np., körz rožka po 160 puntach 9 hr. 60 np., hacž 10 hr. — np., körz jeczmienja po 140 puntach 8 hr. 80 np., hacž 9 hr. 99 np.

Na Buriž w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 35 np., hacž 7 hr. 50 np., pscheniza (žolta) wot 6 hr. 82 np., hacž 7 hr. 6 np., rožka wot 5 hr. 84 np., hacž 5 hr. 91 np., jeczmien wot 6 hr. 20 np., hacž 6 hr. 50 np., worž wot 5 hr. 35 np., hacž 6 hr. 35 np.

Draždžanske mjaſkowe plaćisny: Horjada 1. družinę 66—72 hr., 2. družinę 62—65, 3. družinę 45—50 po 100 puntach rěsjeje wahi. Dobre krajne kwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Čelata 1. družinę 60—70 np., po puncze rěsjeje wahi.

Wjedro w Londonje 12. haprleje: Mile..

Jeſdný plan železnizow wot 1. oktobra 1894.

4. woſowa flaſha njedželu a na ſakſkich kowjathch dnjach wupada.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Woſowa flaſha	2. 3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55	—	
Rybčbacha	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20	—	
Lubija	12,37	2,18	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42	—	
Budyschina	1,27	2,36	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18	9,30	
Biskopiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54	10,14	
Arnsdorfa	—	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—	9,19	—
Radeberga	—	—	—	5,1	7,8	10,33	1,27	—	—	6,48	9,28	10,42
Do Draždžan	—	3,37	5,29	7,30	10,55	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51	11,5	

Se Lubija jenož wſchēdne dny rano 6,46 do Budyschina 7,34 (3. fl.).

Se Draždžan do Šhorjelza.

Woſowa flaſha	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždžan	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,15	9,12	11,45	12,57	
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—	
Arnsdorfa	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49	12,31	—	
Biskopiz	—	7,21	10,9	—	1,3	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56	—	
Budyschina	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,50	10,46	1,24	2,3	
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,30	—	11,24	—	2,28	
Rybčbacha	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—	
Do Šhorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54	

Se Budyschina do Wjelcicina.

Woſowa flaſha	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschina	5,10	7,38	10,45	1,19*	2,2	4,55	8,25
Dženjilez	5,19	7,53	10,55	1,32*	2,12	5,5	8,34
Budeſtez	5,26	8,6	11,3	1,42*	2,20	5,13	8,42
Roswodez	5,32	8,13	11,9	—	2,26	5,19	8,48
Do Wjelcicina	5,41	8,24	11,18	—	2,35	5,28	8,56

* Jeſdži jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwjate dny.

Se Wjelcicina do Budyschina.

Woſowa flaſha	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschina	6,26	8,6	12,32	6,52			
Roswodez	6,18	8,55	11,50	—	3,16	5,58	9,41
Budeſtez	6,23	9,1	11,56	12,42*	3,24	6,8	9,47
Dženjilez	6,34	9,9	12,4	12,52*	3,35	6,19	9,55
Do Budyschina	6,45	9,17	12,12	1,4*	3,46	6,30	10,3

* Jeſdži jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwjate dny.

Se Budeſtez do Hornjego Kumwalda.

Woſowa flaſha	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Budeſtez	6,22	11,12	1,42*	5,17	9,41
Wobohowa	6,34	11,24	1,54*	5,29	9,53
Rebliz	6,38	11,30	1,58*	5,34	9,51
Kumwälde	6,48	11,38	2,5*	5,44	10,12
Do Hornjego Kumwalda	6,55	11,45	2,12*	5,51	

* Jeſdži jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwjate dny.

Se Hornjego Kumwalda do Budeſtez.

Woſowa flaſha	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Hornjego Kumwälde	8,12	12,6*	2,33	8,1	
Se ředžněho Kumwälde	8,19	12,13*	2,40	8,8	
Kumwälde	5,1	8,30	12,20*	2,51	8,15
Rebliz	5,7	8,38	12,26*	2,59	8,21
Wobohowa	5,11	8,42	12,30*	3,3	8,25
Do Budeſtez	5,22	8,53	12,41*	3,14	8,36

* Jeſdži jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwjate dny.

Se Arnsdorfa do Kamjenza.

Woſowa flaſha	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Arnsdorfa	7,16	10,31	1,24	5,58	9,55	
Großröhrsdorfa	7,32	10,45	1,39	6,11	10,9	
Počajniž	7,41	10,54	1,48	6,19	10,18</td	

Wolijowe barby

we wschęch nuanbach, hnydom
i barbienju, derje a twierdze skhny-
joze, i barbienju khęzow, schpundo-
wanjow atd.,

**moleriske a murjeriske
barby**

w czerstwej tworje a w naj-
wjetschim wubjerku,

**schpundowaniski
khwęczath lat**
i barbu a bjes njeje, njewonjaty
a spęchnie skhnyjazy,
terpentinowy wolij
(nemski a franzowski),
dwózzy warjeny

hódny lanowolijowy firniś,
jara derje a twierdze skhnyjazy,
bernsteinske laki,

kopallaki,
damarlaki,
żelesowe laki,
Ia Kölnski fliz laž tež
murjeriske fliz

a hwęczhe wschelake druhe družiny,
murjerisku krydu,
gyps,

Ia portlandski zement,
elepatokamienjowu
a schmirglowu papjeru,
schmirglowu plat,
schpundowaniski wóz,
wóz sa parketowe

schpundowanie,
barbicze wschęje družiny,
schablony

sa molerjow a murjerjow
atd.

porucza a ma pszezo na skladze
po najtunisich placzisnach

drogowe a barbowe
en gros klamh en detail

Otto Engert

10 na snutkownej lawskiej haſy 10.

Paleny khofej

punt po 1 hr. 20 np. je ſaſo
doſtač pola

Arno Möckela
na herbskej haſy 13.

Shrup

jara ſłodki punt po 12—24 np.
porucza

Hans Rak
na ſukelniskej haſy.

Turkowske ſłowi
najlepszej družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
pschi miaſzowym torhoschezu.
Destillazija
snatych dobrzych likerow po
starzych tunich placzisnach.

Głodke palenzy

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.
porucza
Destillazija snatych dobrzych palenzow po starzych tunich placzisnach.

Moritz Mjerwa

pódlia Petrowſkeje zytkwe.

Susjcheny polež pschi 5 puntach

po 65 np.,

ſzadlo punt po 65 np.,

czerstwy howjash kój punt po

30 np., 40 np., 50 np.,

ſchkrjeny kój punt po 50 np.

porucza

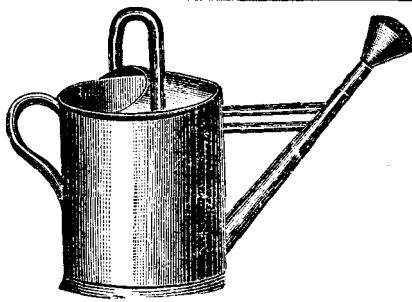
Otto Pettska na žitnej haſy.

10 wulkich

wubrafowanych khachlow,

tola hischeze dobrzych, ma tunjo na pschedan

H. R. Teutscher, horncžerski miſchtr
w Budyschinje na kamjentuej haſy 33.

Krjepjawy

we wschęch wulkoszach a
barbach po najtunisich placzis-
nach porucza

H. Dominick,
klampnarski miſchtr
na bohatej haſy 11.

Sseriski ſo ręzi.

Khachlowa horncžernja

H. R. Teutschera w Budyschinje

na kamjentuej haſy 33.

Poruczam ſwoj wulki ſkład khachlow wot jedno-
zych ſtwinskich tepjenskich khachlow, czeledžinskich
khachlow a warjenskich maschinow, laž tež wschę
i nim ſluſchaze želesne džele po najtunisich placzis-
nach.

Sa lepshe ſtwy, běle a ſtaroněmske
Miſchnanske khachle we wschęch barbach a
wulkoszach poruczam, kotrež, ſa dobre a trajne
dželo rukujo, ſtajam.

Khachle, rohy a rohy i pěznym wodženjam a
wubrafowane khachle ſu ſtajnje tunjo na ſkładze.

Najwjetschi ſkład w měſce. — Bomhſlnje najtunische
placzisny. — Krueze sprawne požluženje.

Filzowe, zylindrowe, hontwinske a džeczaze

flobufi

we wschęch naletnich nowoſezach a po jara

woprawdze tunich placzisnach
ratariske, domjaze, dželanske a džeczaze

mězj

w njedoszehnjenym najwulkotnischim wubjerku, nimo měry tunjo.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſy 22 (pódlia hoscjenza k winowaj
kicji).

Ssusjcheny polež pschi 5 puntach

po 65 np.,

ſzadlo punt po 65 np.,

czerstwy howjash kój punt po

30 np., 40 np., 50 np.,

ſchkrjeny kój punt po 50 np.

porucza

Otto Pettska na žitnej haſy.

Pawoł Giebner,

winařna,
winowuſja a knědařna
w Budyschinje

na bohatej haſy čiſlo 18,
i nutškodom na theaterskej haſy,
porucza

ſwoj wulkotny ſkład

**čerwjenych
a bělych winow,**

najtunische bleſchu po 70 np.,
haſz i najlepschim družinam, kaž tež

lekariske wino,
jako:

**portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokajſke.**

Bola mie ma ſózdy połnu wě-
ſloſz, ſo woprawdzie wino do-
ſtanje, a ſchtož placzisny naſtupe,
možu ſ najmjenicha runje tak tunjo
poſchedawac̄, kaž hdyž ſebi něchtó
direktne wino wot Rheina a t. d.
poſchipóſlać da.

Pawoł Giebner.

Šhofeji

(kyry a paleny)

punt po 1 hr. 20 np. haſz 1 hr.
80 np. Derje wuberaň a ſ naj-
lepschim družinow ſtajany, čiſce
ſłodžazy porucza

Hans Rak
na ſukelniskej haſy.

Najlepsche

turkowske ſłowi

punt po 17—30 np.
porucza

Hans Rak
na ſukelniskej haſy.

Najlepschi jědžny rajſ

punt po 12—25 np. žadny ſlamany
porucza

Hans Rak
na ſukelniskej haſy.

Schulske tornistry

riane twierde, kožane, čorne, brune,
pižane, derje dželane, porucza
A. Petts na hauensteinskej haſy 1.

Wobueže.

Porucžam ſwoj wulki ſkład czrijow w najlepſich hódnosczach po hiſcheže ženje ſklyſchanych tunich placzisnach.

Swojim česczenym wotebjerarjam k wjedzenju dawam, ſo je mi ſ wobkhadom ſ jenej najwjetſich fabrikow, kotrejž jenicžke pschedawanie ſym ſa Hornju Lužizu pschedewſał, móžno, tajki dobytki pschi kupowanju poſkicžic, kajkiž ſo wot žaneje ſtronu poſkicžic njemóže.

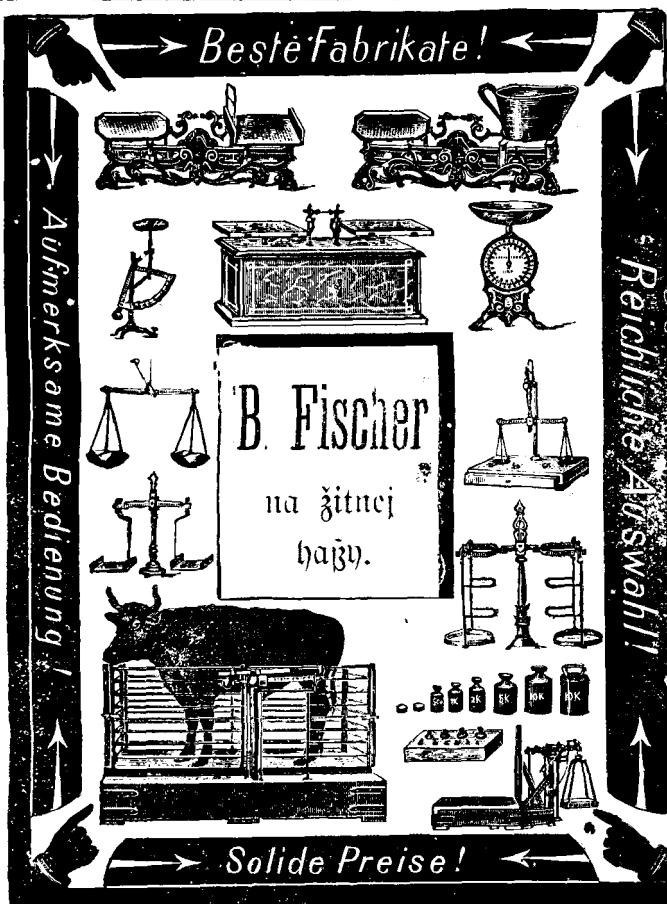
Džel tychle czrijow ſym w ſwojim wukladnym woknje wustají; duž proſchu, ſhtož dželo a placzisny naſtupa, ſo wo tym pſchezwědcic.

Winni c̄zrijowh ſkład: Hermann Friſch
na bohatej haſy 10 pôdla pôsta.

Wódne pônoje, kotly, khachlowe platy,
neſčowe rebliki, khachlowe durčka,
třeschné wokna, twarske hoſdze

porucža tunjo

Paul Walther.

Štolmiane klobuki,

nojnowsche, pſchilejaze formy
njenegarnierowane po 30 np., garnierowane po 60 np.,
hač do najwoſebniſich modelſich klobukow po
krucie ſprawnych placzisnach.

Wſchē pſchowé, běle a wołmiane twory, kotrejž
wot leta 1883 po zploſnach pſchedawam, ſ njeđoſežen-
jenym wubjerkom a njeſchetrjedhomnymi tunimi
placzisnami mam pſhezo na ſkładze.

Leopold Posner,
woſebite klobukowe ſklamy na bohatej haſy 7.

Zylindrowe klobuki,
mužaze klobuki,
hólczaze klobuki,
mužaze mežy,
hólczaze mežy
porucža

T. Trulley na ſchulerſkej haſy.

Pjelſczeſe wězy ſo w ſečzi pſche mole a wohnjowy ſtrach khowaja.

Schkörnje a ſtupnje

k konfirmaziſi,
kaž tež wſchē pomyslne druziny

c̄zrijow

ſa mužſlich, žonske a džeczi porucža po hiſcheže ženje ſklyſchanych tunich placzisnach

Paul Kristeller

na bohatej haſy 29 ſ napscheža hoſzenza „k winowej kicži“.

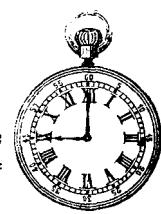
Pěſkowzowe twory.

Wſchē móžne druziny pěſkowzowych ſamjenjow ſa nowotwarz
porucža a hnydom po ſkaſanju najlepje a najtunischo wobſtara a
wudžela Adolf Hörniq na Wjeleczanskej droſy čzo. 7.

Franz Marschner

čaſznikar w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9

ſwoj ſkład čaſznikow a čaſzniko-
wych rjeczafow dobrociwemu wob-
ledžbowanju porucža.

→ Hódna twora. Pjekomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.
Pſchispomnjenje: Něčzu herbſki.

Guscheny polež

pschi wotewſaczu 5 puntow po
65 np. ſchrijen ſwinjazy tul
punkt po 70 np. porucža rěſnik
Küller pschi laſtich wrotach.

Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wſchē druhe kože po najwyſchich
placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi herbſkej katholskej zyrkwi.

Howjaſe, konjaze,

čelaze a wowcze kože kaž tež
wowcze wołmu pſhezo po naj-
wyſchich placzisnach kupuje
Heinrich Lange

pschi ſitnych vikach njedaloko
herbſkej katholskej zyrkwe.

Dursthoffſke kuche droždze
ſtajnje cjerſtve porucža
August Wiesold, pjetrski miſtr
na bohatej haſy.

Różowe, zębłowe a
magnum bonum hymjent-
ne běrný ma na pschedań
tubler Žurij Skop
w Nježwacziidle.

Wulki wubjerk
trikotowých blusow
a trikotowých taillow
sa džeczi a frojczemich
porucza A. Khežorka
na seminariskej drósh 6.

Hospodarske schörzuchi,
módre schörzuchi,
čorne schörzuchi,
běle schörzuchi,
schüssle schörzuchi
porucza

A. Khežorka
na seminariskej drósh 6.

Wopravdzith
strowotun thosej

Louisa Wittiga a Co.
Krausy a Co.
poruczataj tunjo

Schischka a Rječka.

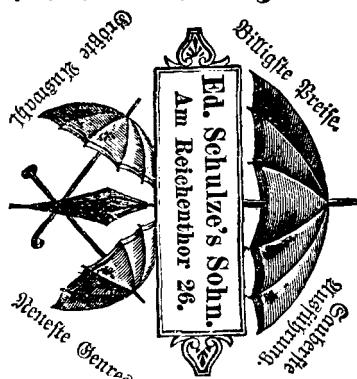
Nowe
turkowske klowki
porucza tunjo

Otto Sachse
Wlh. Bergerowy našlednik
na bohatej hašy 5.

Wschodnie
čerstwe parjene kolbaski a
čopku kolbikowu kolbašu
punkt po 60 np.,
bělu a dobrą kolbašu
punkt po 60 np.,
pschi 5 puntach po 55 np.,
kuskusy polež punt po 70 np.,
pschi 5 puntach po 65 np.,
schwatkowu kolbašu
punkt po 40 np.,
kaž tež wschelakudruhu dobru kolbašu
porucza

A. Eißler
na kamiennej hašy.

Pschedeschežniki.

Porjedzenje a pocjehnjenje
w mojej pschedawarni.

Wjelszowé twory
i khowanju i rukowanjom psche
mole a wohnjowu schlodu pschijima
Heinrich Lange
11 pschi žitnych wlkach 11.

Na bohatej hašy 29. **Gotthard Behrends.** Na bohatej hašy 29.
Budyška najwjetscha a najtunischa pschedawařna
grata a želesnych tworow
poruczo wscie družim ratariskeho grata jako kopolu, hrabje,
kopacie, wiđla atd. jenož najlepšeje hōdnoſeže, dale wscie družim
warneho hōdobja i lateho želesa a emallérowanego, kotlo, ponoje.
kota, južowe plumpy atd., hospodařske wahi wscie wulkoszow,
dezimalne wahi wot 1—10 zeninarov, po najnowšim wulkaszu
ajchowane, kaž tež jaħadkojty grotow plót a grotou e pleczenie
w hōboriskim wubjerku.

Ssowi,
ssowowy schmaderunks,
amerikanske kraue jabluka,
měchaný řad,
pruznižy
w najlepšich hōdnoſežach
poruczataj jara placzisny hōdno

Schischka a Rječka.

Wolijowe barby
we wscie družinach,
ſtrnižy,
ſaki,
ſikkativ,
terpentinoj wolij
ſak a barbu k barbjenju
ſhpundowanja,
barbicze
w najwjetšim wubjerku,
ſhablony
w najnowšich muſtrach
poruczeja
drogowe a barbowe khlamy
bratrow Merschow našlednika.

Schförnjažy mas,
kožu mjeħku a wodu njepšepusħeqżatū
činjazy, w tħasx a po wasy tunjo
porucza
kožowa pschedawařna

Reinholda Gierischa
pschi mjaħownih jedkach 4.

55 mk. placzi nowa schijaza
maschine, kotaž je weħla-
dač a ho pruhewac hōdzi w Aug.
Schubowej restauraziji na swon-
townej lawnej hašy.

Drainērowanske roly.

Wscie družim drainērowanskich
rolow wot Binnerta w Halschtrowie
po fabrikitsch placzisnach pscheda-
wam. Wjescie dželby hač na
potrjabanske město wobstaram.

H. Dietrich w Letonju.

Kedžbu!

Wjedstejazemu twarstemu
čaſzej ſo i kryežu i ċeħow
i schifrom čeſčenym Sserbam w Budyšchinje a wokolnoſeži
naļežuje poruczam. Wot mojeje ſydominaczeltejne je ūmo-
statnoſeže je moja dželanska jaſzada byla, kóždenu sprawnije a derje
a po mžonocci tunjo požlužic. Temu mam ſo džakowac, ſo ſu
žebi moje dželio do dalszych stron żadali. W powiċċitkowej pschi-
hōdnoſeži ūm niz jenož w Budyšchinje a w Biskopizach, ale tež
w Lubiju, Nježwacziidle, Rakęzach, Radworju a Małym Wjelkowje
i schifrowe skladu jaſožil, w kotrych ſu stajne wscie družim schifra
w dōžħażżym wubjerku namatač. Sa kóžde dželio rufuč, ſo je
dobre a trajne.

S pocjehnjenjom

August Schumann,
tšeċiħrijeriski miſčir w Budyšchinje
na Tšelanskej drósh 2.

K wuſhwej
porucžam
bělu naſetnu pschenzu,
naſetnu rožku,
imperialski ječmien,
schlesynski hōrski woh,
schlesynski čerwieny a žolty
djecies,
wopravdzite Oberndorfske a
Eckendorfske runklizowe hymjo
atd. atd.

Ernst Pfuhl
w ſłotej hveſdze.

Wóſk
wóſkowy twar a panki kupuje po
najwjetšich placzisnach
Hermann Lehmann,
mydlar na horničerſkej hašy 3 a
na žitnej hašy 3.

Kóſlaze kóžki
kupuje pschezo po najwjetšich
placzisnach Heinrich Lange
pschi ſerbſkej katholſkej zirkvi
pschi žitnych wlkach.

Kóſlaze kóžki,
jenotliwe a wjetſche dželby po naj-
wjetſchich placzisnach kupuje
Gustav Mandl
na garbatſkej hašy 16.

Rosmucženje
ſa mlode hōzj.

1. hōprleje ſo nowe rosivu-
čenje ſapocžne ſa pschiřišanje
ſchatow a ſchicze wſeheje družim,
teho rūnja we wsciem wusch-
wanju. Hōlezki je wjew doſtanu
penſju. Pschiſtojnosež a waſchne
dobrę wobkhadženja ſo wueži.

Bertha Vjenadžiz
pruhowana wuežetka
na horničerſkej hašy 34, I.

Holza, kotaž chze ſchicze na-
wifmež doſtanje město na hōrſkej
drósh (Bergstr.) 6 po 2 ſthodomaj.

Wjeshu jahrodnik,
kotremuž je móžno, wjetſche dželby
ſelenje twor a warjenja naj-
lepšeje hōdnoſeže liſrowac, móže
ſo ſamolivic w restauraziji „i li-
ſchzej jamje“ (Tschibau) na ſad-
nej bohatej hašy 1.

Draineratskich dželacjerjow
do wutrajnemu dželio bjerje na
knejzim dworje w Demjanach pola
Hufi. A. Proſla.

**Sa ſwoje kolonial-
tworowe a spirituosowe
khlamy phtamoj ſerbſkeje
rēče mózneho**

wuežobnica.

Ginzel a Ritscher
na wulki bratrowskej hašy 6.

„Serbske Nowiny“ wudawaſja so kózdu sobotu — Štvortlétne predplata w wudawařni 80 np. a na němských poſtach 1 mk., a přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózdu čiſlo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Čiſe Smoler jec knihičiſceńje w maćienym domje w Budysinje.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawske hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 hodž wječor wotedać.

Čiſlo 16.

Sobotu 20. aprileje 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němiske khějorſtvo. Narodny džen Jeſho Majestosze kraja Alberta, 23. aprileje, khějor Wylem pječza do Draždān pſchijědze. — Sakſka kralowa je ſańdzeny thđen w Barlinje pſchebywała. Wutoru je ju tam khějor Wylem wopytał.

— Lětuske naſymſke manevry budža ſo w řamjenſkim a Draždānsko-Nowoměſchzanſkim hamitskim hejtmanſtwje wobhywac̄ ſa 1. diviſiju čiſlo 23; w Freibergskim, Draždānsko-Staroměſchzanſkim hamitskim hejtmanſtwje ſa 2. diviſiju čiſlo 24; w Budyskſkim hamitskim hejtmanſtwje ſa 3. diviſiju čiſlo 32. Druha a tsecza diviſija ſmeje 17., 18. a 19. septembra korpſke manevry. Hłowna bitwa wobeju diviſijow, napschezjiwo ſebi manevrōwazaju, budže kaž loni w Draždānskej bliſkoſci.

— W Barlinje je ſo pſched krótkim pſchedkydſtu wólbneho towarziswa němskich konſervativních wuſwoliſo. Se Sakſkeje pſchedkydſtu pſchijkuſcheja: Generalny konſul dr. Schober w Lipſku, ſ Trebra w Nowym Měſcze, dwórski radžiczel dr. Mehnert w Lipſku, krajny starſci ſ Bezschwitz w Budyschinje, ſ Delschlägel w Oberlangenawje. Na čzole pſchedkydſtu dželovědžazh wubjerf ſteji, do kotrehož kluſcheja: zwobodny knies ſ Durant, dr. Klasing, hrabja Klinkowſtröm, ſ Kröcher, ſ Levekow, hrabja Limburg-Sirumſki, zwobodny knies ſ Mantuſſel, dr. Mehnert, hrabja ſ Mirbach, hrabja ſ Schlieben a Stöcker.

— Po wotkudženju Leista, uěhduscheho kanzlera w němskej Kamerunſkej koloniji, uětka tež jeho pomoznika, aſſeffora Wehlaua, do khôſtanja woſmu. Wehlau ujeje pječza lěpſchi khlopz, dželi ſejt.

— W nětčiſhim čzaju, na politiſich podawkach khudym, maju ludžo khwile, ſo ſe ſakonjom pſche pſchewrót (revoluziju) ſaberac̄. Po zyhlych Němzach ſo petiziſe pſcheczjiwo tutemu ſakonjej podpiſuſia. Niž jenož pſchivuſowarjo liberalneje, zwobodomyſlnejce a antiſemitiſkeje ſtrony, tež Polazy a ſ džela konſervativni maju tutón ſakon ſa ſchłodny, dokoł ſo ſ nim ludowa duchowna zwobodnoſez podklóvę. Na ſhadzowanzy bayerskeje němſko-konſervativneje ſtrony ſu ſo jenohlóžnje pſcheczjiwo ſakonjej pſche pſchewrót wupraklı. Ssamo württembergſke knježerſtvo ſo boji, ſo ſmeja ſozialdemokratoſe ſe ſakonja pſche pſchewrót wjazh wužitka hac̄ ſchody, a budže teho dla w ſwiaſtoſej radže pſcheczjiwo ſakonjej hloſhowac̄. Protesty, kotrež ſo we wſchech ſtronach Němſkeje pſcheczjiwo ſakonjej ſběhaj, njebudže khějorſtowu ſejm njewobledžbowane woſlajic̄ móz. Duž ſo ſakonjowi pſcheczjiwizy hſcheze ſ nadžiju troſtňuju, ſo jón wjetſchina ludowych ſaſtupjerow w khějorſtowym ſejmje ſačižnje.

— Wunſchki poſlednjeho ſkłodzenja w Sakſkej je ſo wojſewil. Howjadow je ſo naſicžilo 664,833 ſchtuk, to je 16,861 wjazh hac̄ w ſečze 1883. Licžba wowoſow je ſo wo 101,639 ſchtuk abo nimale wo połožu pomjeniſchila. Licžba ſwini je wo 132,431 ſchtuk abo wo 43,9 prozentow pſchiběralo. Koſy ſu ſo wo 10,015 ſchtuk abo wo 10½ prozentow pſchisporile. S pjeriny ſu w ſečze 1892 naſicžili 1,433,296 ſur, 372,350 huſ, 41,924 kačkow, 10,210 trutow. Licžba kóležow je ſo khětrot pomjeniſchila.

— W Moroſkoſkej ſu hižo ſaſo jeneho Němza, pſchekupiſkeho puczowarja Rockstroha, na puczu wot ſafia do Mogadora nadpaſnyſi a ſmjeritne ſranili. Němſke knježerſtvo budže ſebi wěſcze doſeženjenje žadac̄, kaž je wone to hižo pſchi nadpadže na Němza Muemanna činiſlo.

Awſtrija. W wulkim dželu Awſtriskeje a pſchimjewazaje Italſkeje ſu ſto tyžazh wobhylerjow ſrudne jutry ſwyczili. Šylné ſemjerzenje je połnožnu Italſku, Iſtrisku, Božniju, Herzegowinu, Hrowatſku, Schtyrſku a pſchimjewaze ſtrony domaphytało. Najhórje ſtej schtyrſkej měſcze Lublanu a Zelje čeřipilej. W Lublanju je ſemjerzenje ſatrafchne ſkłotowało. Wſcho hromadže tam 31 ſtokow naſicžihu. S nuſu ſo swobolekawſki ludžo na dróbi a do bliſteho ſeſta čeřipychu. Hižo pſchi prénim ſtoku ſo wuhene ſaſypnych, pſchi čižm ſo wjèle woſhobow wobſchłodži. Bóry pſchimjedzechu dalsche ſtoki, twarjenja hróſbnje ſawrēſtachu. Na torhochesach ludžo pacžerje ſpewajo klečzachu. Artilleriske ſasarmy ſo ſaſypnych, zyrkweje ſo wobſchłodžichu, wěže, mjes nimi tež ta evangeliſteje zyrkweje, kſchivje ſteja a hroža, ſo powalicz. Wſchě domy dyrbjachu ſo wopushezje, ſo by ſo wobhylerjam woſbarała, ſo wročzic̄ a nadobu wulhovac̄, dokoł ſe strach, ſo ſo ſaſypnu. Želeſniſti čzah ſ Triesta bě pſchi prénim ſtoku bliſko Lublanja a dyrbjeschne na měſcze ſaſtanyc̄. Hdyž bě ſtok nimo, wón pomaku ſ Lublanju jodžesche, hdzej běſche měſczenza na dwórnichę ſu tak wulka, ſo ſebi puczowarjo njeſwěrichu, ſ woſow ſtupic̄. Želeſniſte ſarjadniſtvo porucži, ſo čzah njeſmě dale jec̄, dokoł dyrbji ſo ſeleſniža najprjedy wobhlaſdač, woſhely moſty. Woprandže rano namakachu, ſo běchu ſo někotre ſkaly na ſeleſnižu waſile. W Lublanju wobhylerjo někotre nožy w drožkach a meblowych woſach nozowachu, hdzej dyrbjachu ſa jene měſtno 10 ſchěnakow ſaplačzic̄. Wulka hromada ludži dyrbjeschne na woſolnych ūſkach nozowac̄. Wboſy ludžo na ſymnej ſemi ležachu a pod czeńkimi pſchifrywami ſaložnje ſymu mrežachu a mnoſy ſ nich ſhorichu. A temu wſchemu hſchče ruſa na khlebjje pſchimjedze. Někotre dny doſlo w Lublanju ani khleba, ani zaltow doſtač njebe, dokoł běchu wſchě pječatne ſawrjene. We wſchech fabrikach ſu dželac̄ pſchestali. Najwjetſchu ſchodusu je krajny muſej čeřipil; twarjenje je ſaložnje wobſchłodžene, drohotne ſběrki wupuſzczene. Mlowe ſlowenſke narodne džinadlo je ſo wot těchi hac̄ do dna puklo, maſchinu ſu do hluhokosze panyhle. Historiſy ważny wjetchwſki dwór, wjetchnej Muerspergej kluſchaž, je tak roſtchazheny, ſo dyrbji ſo wottorhac̄. Knježerſtowe twarjenje je ſi wobſchłodžene. Wjèle ſtracha ſu w bliſkoſeji wjetchwſkeho magazina e a pólwrovych wěžow wutrali, w kotrych ſo někotre pjełnijene ſakonske ſule ſe ſwojich měſtnow dele ſulichu, tola na wulke ſbože njeroſbuchy. Padaze roſpadanki ſu jenu 186tmi klužobnu džowku a dweju mandželskej ſarafyle. S czežkoſtranjenych ſtej dwoe woſhobje wumrjelej. Mjes czežkoſtranjenymi je tež mandželska krajneho hejtmana. S hojeruje, uěhduscheho kloſchtra, kotrehož tolſte roſpuſkane murje ſcheroke ſchkalobu poſtaſuja, ſu khorejch wumjeſli a jich pod staný ſkładli. Tež Lublańska garniſona, 2000 pěſtakow, pod stanami ſeſta. Policija je njeđelu w nožy wjetchwſku ſiežbu paſoſciwych ludži ſajała, ſo by jim woſbarała, kramy. — W měſce ſelju je ſemjerzenje wjèle domow wupuſzili, dróbi ſu ſ roſpadanfami pſchifryte, padaze wuhnje ſu wjèle woſhobow ſranile. — Khějor Franz Josef je ſa tych, kotriž ſu pſchi ſemjerzenju ſchłodowali, 100,000 ſchěniatom darił.

— Twarski čzaj je ſo ſapočzał a ſ nim tež ſtrajki. W Winje je 10,000 zyhelnikow dželo ſložilo. Ssrijedu ſu ſtrajkowarjo a žandarmojo do ſo ſraſyli. ſtrajkowarjo woſbarachu dželac̄erjam, ſo woſow zyhele na nowotwary noſhyc̄. Žandarmojo ſtrajkowarjow napominach, ſo woſtronicz a dokoł ſo czi ſpječowachu, ſo do

nich s mječzami dachu. Wjesele dželacžerjow bu s džela czeško, s džela lohko franjenych.

Franzowſta. Někotre bjesbōžniſke towarzſtwa w Parizu ſu poſledniči pjatk hchecžijansku wēru na njehanbicžiwe waſchnje hanili a wužmēſcheli. Wone ſu maſkerady wotdžeržale, na kotrýchž pohrjebanje Jeſom Chrysta ſe wſchelakimi prylatymi zeremonijemi pſchedſtajachu a Bože czešlo pſches ſalu njezechu, pſchi cžimž njehornie ſpěv ſpěwachu a Božu martru předku njezechu. Někotre Parizſke nowinu kniježerſtwo napominaju, ſo by pſchecživo tajkemu hchecžijanstwo hanjazemu bjesbōžniſtu ſakrocžlo. A hdy chzlo kniježerſtwo ſměrom pſchihladowacž, kaf ſo njevěra roſſheria, dyrhjalo wone tola ſ najmjeñſha wētivých hchecžanow pſched jich hchecžeharjemi ſakitacž. Wericz njeje, kajke podlubozowanje hchecžijanskeje zhrfkve ſebi w wſchelakich rranzowſkikh měſtach dowola. W Roubaiyu je ſozialistiſka gmejnſka rada měchnikam ſakala, w měchniſkej drasče hchorym Bože wotkaſanje pſchinjeſz. So by ſwoju njeſnejhlivoſcž trochu ſavodžel, je měchčanosta woſjewil, ſo je wychnoſčima winowaſteſz, woſydljerow pſched ſchložnymi ſacjihememi woſarnowacž. Měchčiſka wuhladawſchi, pſched kotrýmž chorſti hóz ſ latařnu a ſwónězkom dže, ſebi ludžo wſchelake myſle wo ſmjeritnoſcž ežinja, a teho dyrbja ſo ſminhez.

— Franzowſki statny dolh nětkole 35,000 milijonow frankow wučini. Iako ſadanjenje ſebi wón ſtěnje něhdž 1500 milijonow žada. Franzowſjo ſo ſ tym troſchtuja, ſo w druhich krajach ſe ſtatnimi finanzami tež wjesele ſlepje njeſteji.

— Na Madagaskarskej kupje Franzowſjo, Howaſkikh woſpijet pobitwſchi, do ſnitskowneſho knaja czaňmu. Howaſojo ſo po ſdacžu Franzowſam bóřiſh podzéžiſnu.

Serbijsa. Še wérje njepodobne pſhemozowanje ſakonja a ſudových prawow je ſo pſchi poſledních wólbach do ſlavſtinku ſtaſlo. W wjesele woſtrjeſach je teho dla k ſrawnym pufam döſchlo. W Schabazkém woſtrjeſu krajni hejtmanojo a pſchepytanžy ſudnizy do wólbnych měſtnow pſchitndžechu, a mjes tym ſo ſo wuſwolenje wotbywac̄he, kotrež ſo njebe pſchecživo ſakonje ſ zyla woſjewil, pſchepytanžy ſudnik pſchecžiwnych wuſwolerjow ſ hromadami pſched ſebje pſchitwjeſz a jich dla kaženja ſjawneho méra ſajecž da. W Miſcherje a Šnilewje na tajke waſchnje 40 wuſwolerjow ſajachu. W Bogatiču a w někotrych druhich wſbach napſchečiſti wuſwolerjow ſudníkow a krajnich hejtmanow wuhnachu. W Užizach pſchedžydu doprěkářſkeho wuhjertka ſatfeliſtu. To je jenož malicžoſcž njeſerow, kotrež je kniježerſtwo ſe ſwojimi naſylnoſcžemi ſbudžilo. Najhōřſche podantí ſo ſ zyla njeſhonja, dokež ſo kniježerſtwo ſa to ſtara, ſo ſo w žaných nowinach njevočiſhča.

Aſiſta. Wójna mjes Chineskej a Japanskéj je ſkonečena. Chi- neſti měſtoſral Vi-Hung-Czang je wuměnjenja podpižal, ſo kotrýmž je Japanská ſwólniva, pſchecživo Chineskej wójnu wjeſeſ. Tele wuměnjenja rěkaju: Chineska ſaplacži 200 milijonow taſelov = 1300 milijonow hrinow wójneſkeho ſarunanja a Liao-Tongſku poſlupu, ſo wjecžora Koreafeje poſlupu ležazu, a kupu Formoſu Japanskéj woſtupi. Pödla teho dyrbi Chineska pječ dalskich móřſkých pſchistawow Japanskim woſterwicž a jin dorowicž, ſo ſmědža w Chineskej barvnjane tkanin dželacž a fabriki ſaložecž. To je keleno placžina, kotrež dyrbi Chineska jako pſchěhrawařka w wójni ſaplacžecž. Ženoz w najwjetſchej nuſi, na morju a na kraju do ežista ſbita, je wona do thchle ežejkých žadanjow ſhvolila. Nětko ſo pak hchecže wo to jedna, hacž budža tež europiſke wuſkomoſy wu- měnjenjam, wot Japanskéje naſtajenym a wot Chineskeje pſchepoſnati- my, pſchihloſowacž. Šda ſo, ſo budž ſo Japanskim wjeſeſe nad dobytej wójni trochu ſtaſhce. Ruska na pſchikkad na žadyn pad do teho njeſwoli, ſo Japanská, kotrež nětkole jenož ſe ſamých ſkopow wobſteji, chineski kraj na aſiſkej twjerdžinje (kontinencž) na ſo ſtorhniſe. Duž ſmě ſo Chineska hchecže nadzecž, ſo Liao-Tongſku poſlupu ſakhowa. Želi ſo ſo Japanská aſiſkej twjerdžinym njevo- ſtaji, budž Ruska hthutniſche ſlowo ſečecž. Teho dla ſo rufſe wójſto, pſchi rufſe-koreafskej mjesach ſtejaze, bjes pſchecžatva pomyjetſcha a ſo rufſimi ſudžemi, w naraucho-aſiſkim morju pſcheywazym, je ſo ſ tej ſamej pſchecžinu rufſe ſudžtwo ſe ſrjedžnoſtrajneho morja ſcenocžilo. Franzowſke kniježerſtwo pječza w naležnoſci wobſam- njenja méra mjes Chineskej a Japanskéj ſo Ruskej ruku w ruži dže, mjes tym ſo Žendzelczenjo žadanja Japanskich podpjeraja. Duž mohlo ſo ſtacž, ſo Ruska a Franzowſka hromadže na ſtronu Chineſkeje ſtupitej, mjes tym ſo by Žendzelczenja Japanskim ſwoju pomož ſticžala. Nětkole hchecže nježu nadžiu ſpſchecžili, ſo budža Japanský pſched Ruskej zoſacž, njebylo ſi paſ temu kaf, móhlo ſ nowym wójſtikim ſaplettam w ranſkej Aſiſkej dończ.

Starý Jan.

(Skončenje.)

Tyžaz myſlicžkow dobywac̄he ſo do miſe. Dyrhjesc̄he wón ſakladu na ſežnym pucžu wurhwacž abo jón ſe ſchomam ſaſchlaho- wacž, ſo wós a konje dale moble njebychú a ſo by wona tak cžah ſkončiſta? Ně? Šchto mjeſeſche wón cžinicz? O, wjecžicž ſo dyrbi, hewaſ ſumrje.

Na pödlanſtikm pucžku ſawola Emil na dobo: „Ja je mam ... mam ſwoje wjecženje! Dženža je knježna Florenza na hermanku do Peſrehodath jehala jeno ſ jenym ſlužobníkem. Wona wróci ſo poſdže. Nach wotroček dyrbi ſlužobníka někajeje wumyſleneje winy dla w ležu ſadžerjeſz a ja pſchicžinu na wotefawazej halosy ſcherazu helsku hlowu, mjenujzy ſerb, ſ kotrehož hlowu wureſam a do kotrehož ſaſhvečenju ſwéčku ſtaju. Kaf budž ſo knježna bojecž! Kaf budž ſo ſtajku ſtaju. Tajkeho ſtracha njenacžinu ſudžom preni kročz!“

To bu ſežinjenje. Emil a tež starý Jan ſo wjehoſeſtaj.

„Wotročko“, rječky Emil wotroček, „ty budžet na ſlužobníka kniježin Brionza na kromje leža ſakacž a ſdželisj ſenu ſo ročo, ſo ſo jeho hchecža w Leſtanquetu vali, a ſenu ſasach, ſo dyrbi ſo hnydom domoj wrócičz.“

Wotroček poda ſo ſ ležej a Emil kchwataſche, přenju hwědu ſ radoſežu powitawſchi, do leža, ſo by na pſchihodnym měſtneje helsku hlowu pſchicžinil. To bě bóřiſh namakane a Emil ſtupi ſo ſa tokym ſichtom, ſo by wočakal, ſchto ſo ſtanje.

Někž bě pſchihla a měchacž ſezeleſche blde ſwětlo do čzmoných halosy. Wón ſlučaſche — ani ſwuka! Wona tola hížo domoj njeje? Nětkole ſaſhlyſha wrijefotanje — to je, kaf by wós ſ hermanka jěl. Sſlučha dale ... Ža! Konjazh dupot! Wón ſo nadžera, haj, kon, to wona je ... ſkonečnje!

Bomaļu pſchicžne bliže. Nětkole je jeno dwazycži kročeli hchecže ſdalena — — — džehacž kročeli. Tola na dobo ſajedže ſenu do myſklow. Šchto, jeli by ſo ſ tym žane njebože kniježne ſtaſlo? Strach jeho pſchewoſmje, wón wuſkocži ſ ſhovanki a ſawola:

„Njebojeſe ſo, knježna, to ničo njeje!“

Alle to bě hížo poſdže.

„Mój Božo!“ ſawola holza a padže w womorach ſ konja, kif ſo ſploſchi a cžekny.

Emil pſchiběža na pomož a po jeho wjecženju bě ſo ſtaſlo.

„Ně wérno, wý ſebi ničo ſežinila njeſcze? ... To ja njechach!“

* * *

Maſajtra kchwataſche Emil ſ hrodej a ſlinkaſche.

„Kaf ſo wjedže kniježne Florenzy?“ wopraſcha ſo ſlužobníz. „Wěſcze dha tež wý, ſo jej derje njebe. Dženža hížo ſlepje!“

„Ah!“ ſawola Emil wježelv.

„Haj, knježna pojedže hafle po wólbach do Pariza.“

Młody muž bězeſche wjehoſeſtaj domoj.

Zumu rječky Jan Emilej: „Ty ... kajke dha to je ſ Brionowej džowku? So mi to bóřiſh pſchecžatje, pſchetož jeli ſo masch th hchecže na nju myſle ... potom ... potom ... tola chzu radſeho mjelečecž!“

Jan mjeſeſche myſle, ſwojeho wnuka ſ Marju Catalonez, burskej holzu, woženicej, wo kotrež pak Emil ničo wjedžecž nočhysche; a naſajtra chhysche ſo tam džed wo nju prashecz hicž. Emil chhysche ſadwelowacž. Sa dwě nježeli njebe Florenzy wjazh ſohladal.

Nětkole ſetkaſhtaj ſo ſ nowa a wona rječky:

„Emile, ty dyrbiſh ſo jutſje pola mojeho nama wo minje ſamolwjeſz!“

„Myſliſh ſebi, ſo cže mi da?“ wopraſcha ſo wón.

„Wé ſo! Na widženje, Emile!“ To prajiwſchi ſhubi ſo Florenza w ſichtomach. —

Maſajtra poda ſo Emil na hród a da ſo pola ſapóſlanza pſchijewicž, kif jeho hnydom pſchecželnje pſchivſa.

„Wy macze mi ſaměſe ſe něſchtó jara wažne ſdželicž,“ rječky wón, widžo, ſo je młody muž w wuſkoſzach. „Ženoz ſo njebojeſe!“

„Hchecže ſo ... hchecže ſo wy ranjeny cžu! ... hodh by moi džed ſam pſchihol a ſo ſa miſe wo waſchn džowku ſaſticžala.“

Brion bě wſchón pſchekwajpeny.

„Wy ſo praſhceče, hacž bých wam ja ſwoju džowku ſa-

mandželsku dał. Wy mje pschekwapiče; na tajke prašchenje njebeh pschihotowaný. Ale Florenza je tele dny mnogo wo waż powiedala a ja běch do teho pschińc mohł. Ně, to nježo njewadži. Wy seže čeſtinu mlody muž je samoženjom... s wulſim samoženjom... Ale sadževki tu tola ſu, a to wot waſčeho džeda. Hlejče, to je muž, kij ma ſwoje 50,000 frankow lětnych dohodow a khodiſ ſhotowaný kaž proscher. Młoje powołanie ſebi žada, ſo moji pschiwuſni tež pschiſtojnje ſhotowani khodža. Duž ſphtajce ſwojego džeda trochu ſdželaneho ſežiniež a potom chzemoj wo tym dale ręczecž. Nježo ſa ſlo, knies Duvignan! Božemje!"

Sapóklanz da jemu ruku a Emil bězeché połny nadžije domo, padže staremu Janej do rukow a ſawoła:

"Ja ſym ſbožowny, jara ſbožowny!"

"Ně, ſchtu dha je?"

"Ja móžu ju doſtaež?"

"Koho dha?"

"Knežnu Brionez."

"Sapóklanzowu džonku?"

"Haj, džedo, móžu ju doſtaež. Wona ma mje lubo. Jeje nan chze, ſo dyrbju ſebi ju bracž!"

"Šlupako!"

"Ně, nano, Katalanez ſebi njebudu bracž; ja chzu Florenzu mēč!" Ty pońdžes h k Brionej a ſo wo nju ſawolwic̄h. Bóřš! — Požeczu eži ſwoju ſukuju a ſwoj klobuk, pschetož jemu ſo njeſlubi, hdyž ty kaž proscher khodžich."

"Šchtu ty ręczijc?" woprascha ſo Jan, a wóčko ſo jemu ſabłyſtyn.

"Haj, na to běch bjes mała ſabyl! Po tajkim Brion chze mi jenož potom ſwoju džonku dacž, jeli ſo ſo ty trochu lepſhi ſdraſcijc."

"Po tajkim wulſeho kniesa dyrbju ežiniež!" ſawoła Jan, nusuijo ſo k ſunjecžu.

"Haj, jeli ſo to njechoſch bycž, dha..."

Jan ſtanu a khodžesche njemerny po jſtvoje.

"Poſthaj", rjeſky ſa njeſhto minutow, "mam eže rad a chzu ſlowo i tobni ſtawnje pořečecž. Ta chył jako knies wuſtupowacž, hdy bych wjedžał, ſo moħl eže i tym ſbožowneho ſežiniež. Ale ſym twojemu nanej mręjažemu pschižahal, ſo tež i tebje nochzu kniesyla ſežiniež, a tutu pschižahu budu džeržecž! Šchtuž Briona naſtupa, tón teži hacž do wuſchow w dołhu, a ſchtuž ju naſtupa, wona je Parizanka a to chze doſcž prajicž."

To prajiwſhi, wotewri durje.

"Džedo, roču ſo na kolenomaj, dowol mi, ſo ſym ſebi Florenzu bracž."

"Pſchi tuthch wuměnjenjach nihdy na nihdy!" Durje ſa prajivſhi.

Emil khwatasche do ſwojeje jſtvy a płacz ſkhowa hlowu do ſahluſka.

* * *

Jan bě hido daloko po pućzu na hród Taulade, dokež chyſiche tola rad wiđecž, kajka ta je, kij bě jeho wnukoj takle načzinila. Mož jeho ſedma wjazy džeržeschtaj, hdyž hacž do plothu dońdze.

"Dočzakajce, Jano, wotewru", rjeſky na dobo žónſki hlož.

"To je ſlužobna", myklesche ſebi ſtary. Ale hdyž jemu netkole luboſny hlož: "Dobry wjecžor, Janez nano!" pschiwola, ſpóſna, ſo je to kniežna Florenza.

Wona wsa jeho hnydom ſa ruku a dowjedże jeho do hrodu, nad kótrymž ſo dodživacž njemójeſche. Potom dowjedże jeho k ſtolej, da ſo jemu ſyńcž, pschiſtym jemu hſeče ſahluſek ſe ſady a poča i nim pořeđacž. Na dobo woprascha ſo wón: "Knežna... Wy lubujeſce po tajkim mojego wnuka Emila?"

Florenza njerjelny nježo, ale wołoski jemu ſyńcž ronjo ruku.

"Wodajce... wodajce", ſarjetowasche ſo wón, "ja njeběch nihdy wěril... Ach, kniežna!..."

Tež wón njeležesche, dokež wſchón hnuth, njemójeſche dale. Potom wotendže. Šchtu chyſiche tež dale ſhonicž. Wſchako běchu jemu ſyńcž wſchito prajile. Wón khwatasche domoj, wobja Emila woſko ſchije a rjeſky:

"Florenza je jandžel, wona budž twoja!"

Janez nan da ſwoju ſtaru khęžu wotvoracž, nowu naſtaracž, ſkaſ ſebi Parizanku draſtu a cžinjeſche wſchó, ſchtuž ſebi knies ſapóklanz pschejeſche, jeno ſo by jeho wnuk kraſnu kniežnu Florenzu doſtał. Tak pschiūdže džen ſluba.

"Chzes h Florenza, kniesa Emila ſa mandželskeho?" woprascha ſo Brion ſwojeje džowki.

"Haj, nano", wotmolwi wona, ale jenož potom, ſo ſo Janez nan ſaſo jako čeſtny bur hotuje kaž předy!"

To bě staremu mužej pichewiele ſboža, pschetož wona bě ſpóſnała, kaf wobčeſne jemu napjate ſečenje a noſchenje noweje draſty je.

Tak ſu tola hiſeče dobri ludžo w hlownym měſcze", ſawoła Jan a wobja njewjeſtu ſwojego wnuka, kij radoſtne ſyſly jemu na wutrobnjo ronjeſche.

Ze Serbow.

S Budyschinia. Minjenu ſrjedu popołdnju w 3 hodžinach měſeſche naſcha Macžiza Sſerbſka w tudomnym Gudžiz hoſeženzu ſwoju lětſchu hlownu ſchromadžiſnu, kofraž bě něhde wot pol ſta ſobuſtaſow wophtana. S hlowneje roſprawy, podateje wot piſma wjedžerja kniesa fararja Skale, podamy tole: Macžiza Sſerbſka je ležka ſwoje 48 lěto doſončila. Věſte to lěto džela a prožy wožebje we mniohich wurađowanach dla macžicneho doma a ſrudnych naſhonijenjow, dokež ſo nam wjazy króč wjele wurađowane a ſe wſchej prožu pschihotowane ſamýſk ſotytaſachu abo ſantičiſtu. Wudala je Macžiza Sſerbſka pôdla protky, wot kniesa kaplana Kſižana ſpižaneje, dwaj ſechiwlci "Czažopifž", wot k. wjehſcheho wucžerja dr. Muſi redigowanaj. Šchtuž roſeſlanje Macžicnych ſpižow naſtupa, ſyměny wočaſtowacž, ſo wot nětka doſpolny rjad naſtupi, dokež je knies dr. Muſka zyłe roſeſlanje na ſo wſal. Nowych ſobuſtaſow je Macžiza w minjennym lěze 24 dobyła. To je jara ſwježelaze, wožebje tež teho dla, dokež ſapocžinaju tež naſchi hřbižy burjo do naſchego towařtwa naſtupowacž. Tym pa, kofraž hiſeče ſobuſtaſu njeſhu, njech je to ſ dobrym pschiſlakdom, ſo bychu bóřſy ſa nimi ſledžili. Psches ſymerež je towařtvo dohleſtny wubjerkoſy ſobuſtaſ, kniesa fararja ſencža w Palowje ſhubilo. S wobdžiwanja hōdnej pilnoſežu a wutrajnoſežu je wón ſožde piſhmeſko, haj ſožde ſlowo, kofraž pola Sſerbów w cžiſče ſuńdze, ſa Macžizu Sſerbſku ſberal a khowal. Teho dla prajesche ſo w roſprawje, ſchkoda, kofraž ſhubiwiſhi ſwojego ſencža pocžerpičny, njehodži ſo nam ſarunacž. — Dokhodow měſeſche Macžiza Sſerbſka w minjennym lěze 2636 hr. 96 np., wudarow pak 2635 hr. 96 np., zyłe ſamoženja pak 4933 hr. 50 np.; dom, wot kniesa kantora Bartka ſo ſarjadowaz̄, je towařtſtu 882 hr. 38 np. wuńjeſl. Wo ſkladowaniu dobrowolnych darow ſa natwarjenje noweho domu njeſtribam tu roſprawu podacž; to je cžitarjam "Sſerbſkich Nowin" ſnate; mōžemy jenož towařtſtu pschecž, ſo bychu ſo jemu po pschiſlakdze minjenneho lěta tež w nowym lěze bohacze dobrowolne darhy doſtawaſe. Macžicna knihownja je wo 95 cžiſlow roſroſla a 7090 ſenotliwych ſerbſkich knihow, mjes nimi 5139 protky, je ſo w minjennym lěze mjes Sſerbami a jich pscheczelemi roſchčerilo. Ze to ſwježelaze; a tola dyrbimy prajicž, ſo moħle ſo herbiske ſpižy hiſeče wjele bōle mjes Sſerbami cžitacž; protky k cžitanju ſa zyłe lěto njeđožaha. Kčeſeſpnyh wotriad Macžiz Sſerbſkeje je pod wodženjom k. lic. Žmijsha 25 ſobuſtaſow dobył a dwe poſzedženi wotmél. Delnjolujſki wotriad je w minjennym lěze 1311 cžiſlow knihow a ſpižow pschedał a ſwój dotalný dołh ſaplačzil. Tež to je ſwježelaze, ſo ſo njeſ Delními Sſerbami ſajimawoſcž ſa herbiske piſhmoſtvo poſběhuje. Sa nowych ſobuſtaſow piſhija ſchromadžiſna 10. Pschichodnie ma ſo jenož tón jako nowy ſobuſtaſ piſhijecž, kofraž ſo doboru ſwój preni lětny piſhinoſk (4 hr.) ſaplačzi. — Šchtuž nowotwar Macžicneho doma naſtupa, manu tole roſprawicž. Podaloj ſtaj ſo towařtſtu dwaj ryſai ſa nowotwar, a to jedyn wot k. twarſkeho miſchtra Mauerera w Budyschinje, druhí ſo pomožu k. twarſkeho miſchtra Kaupa tu wot k. architekta Grothe w Draždjanach. Wobaj ryſai ſtaj ſo krajnemu twarſkemu miſchtrej k. Schmidtej w Draždjanach, kofraž je nam ſwólniſje ſwoju pomoz poſſicžil, dla roſhudženja piſchedpołožiloj. Knies Schmidt bě ſrjedu wožebje do Budyschinia piſhijecž a poda piſchedpołožiſtu a twarſkemu wubjerkej dopolođnja nadrobnu roſprawu wo woběmaj ryſomaj. Po jeho roſhudženju, kofraž ſo popołdnju hiſeče cžitacž, wobſamky hlowna ſchromadžiſna, na podložku Grothoweho načiſla dale ſa nowotwar ſkutkowacž. Wot ſuſhodneje Eigneroweje ležomnoſeže ma ſo woſhlaſacž, a jeli žana nadžija njeje, ſo wot města njeſhto ležomnoſeže doſtanjem, dha dyrbimy hladacž, ſo na ſwojej ležomnoſeži twar wuředžem, ſnanou ſo wopredla jenož połozju, dokež ſo nam ſtary dom dale dani. — W pschichodzie chze Macžiza Sſerbſka hiſeče bōle hacž dotal ſa to ſkutkowacž, ſo by po móžnoſeži wjele a tunje ludow ſpižy mjes Sſerbami roſchčerila. Sa to ſměje ſo ſprěja

nowoſaložomny belletriſtiſki wotrjad pod wodženjom k. ſcholaſtika Eufejanſkeho starac̄. Od mohl ho herbiſki ſpěv hóle roſiſcherjowac̄, budže húdžbni wotrjad pod naředowanjom k. Kozora a Fiedlerja, herbiſte měchane khorj ſa wudacze pſchihotowac̄. — Skónčenje ménjeſche pſcheczel Sſerbow, k. rēčnik Parežewski, ſo je pſchihluschnoſcz Maczizy, ſo by ſwojemu dohloſtnemu wodžerjej a wubudžowarjej Sſerbouſtwa, njebočicžkemu kniſej ſſmolerzej pomnik na jeho rov na Hrodžiſku ſtaſila. Taſko ſaloženſti dar poda k. rēčnik ſwoj pſchinoſch, ſa czož ho jemu tež tu ſjawný džak wupraja. — ſſwoju roſprawu ſkónčiwiſchi pſchejemny naſchej ſubej Maczizy Sſerbſtej, ſo by roſtla a pſchibyvala ſa nowe lěto!

— Dželaczeřjam, w Budýſkim papjerniku hžo dleje dyžli 30 lět dželazym, Janaschej, Bréſowſkemu, Heinrichej, Holanej, Kaplerjej, Starzy, Keilingej, Sſworie, Groſej, Krebej, Stiebiſej, Wojnarjej, Židej, Schildeřej a dželaczeřzy Hanži Libſchowej rodž. Holanez je ſo ſa ſhwernoſcz w džele ſlěborna medailla, ſa ſeleny bant ſo noſchaza, ſpožezila. Janasch je 54 lět, Bréſowſki 53 lět po ſpochi dželal a Heinrich, Holan a Kapler na 40 lět wobſtajneho džela wročzo hladaja.

— Mniſterſtvo ſnutſkownych naſežnoſczow je wobſamko, byli ſlótplahowanskih tovarſtow ſi tuberkulinom na ſtatne khpitn wotkrieſtym ſlótnym lekarjam ſchzepic̄ dacz. Tajfim ſchzepjenjom dyrbja ſo byli pſched ſkhorjenjom na tuberkuloſu (parlojtoſcz) wobarnowac̄.

— Na remontſke wili běchu ſanužemny pjatk do Budýſhina jenož 9 koni pſchivjedli. S nich jenož jeneho ſa remonty khpameho ſpoſnachu a kipichu. Wón ſenemu kublerzej ſkúſheſte.

— (2.) Blahowanie kur, po pſchednoschku k. fararja Góleža, 7. haprleje w Budýſchinje wotmětym. Pokračowanie.) Nam wſchem je ſnata wěz, ſo ſu kurjaze jeja w ſymje najdrožſche. Dyrbja ſi paſ kurj tež w ſymje jeja njeſč, dha dyrbja czoſky kurjenz mécz a pſchi hewak dobrej tež něchtto miſkneje pizy doſtač. W leče miſknu pizy we wſchelatich wakach, cžetvýchach a brukach na dworach, ſahrodach a ſukach namakaſja. Tež hóle khpdi ludžo móža ſebi w leče, hdyž kuſ prbz̄ a khwile na to nałoža, wjele ſymſkeje pizy ſa ſwoje kurh nahromadžid, na pſchiklad ſopſchivowe, wóſtowe a druhé njeriadove ſymjo, kotrež wſchudžom dojež darmo naroseže, wužuſhene ſopſchivowe wjeſſki, wſchelke wužuſhene hriby a hribki, jenož niž jědojte. Wot teho wſcheho kurj w ſymje derje njeſeja. Warjene běry, cžople ale niž horze, abo w wodže roſměſchane ſi kuſkom glauerkeje ſele dawane abo cžěſto ſe ſuſchenych hribov, žoldžom, pſcheničnych a ržauych wotrubow a ſi laných hloječkow wobſtawaze, abo khleb ſe žura, ſi běrnov a ſi wotrubow a t. r. pječenym, je dobra ſymſka piz, kofraž ſo ſi jejemi derje ſaplacž. Cžerſtwu wodu, ſalk a pěſt dyrbja kurj ſtajnje w kurjenzu mécz, tež ſebi pěſt abo popjeloju pjerſeč, ſo mohle ſo, hdyž chzedža, kupač abo popjelicž.

Wakow k pizowanju kur dojež dobuđemy, hdyž ſebi něhdže na ſahrodze na mjenje pſchitupnym měſtneje malu jamu wuryjemy a potom hnji, frej, miſhovne wotpady, cžrjeva, na pſchiklad wot karifikow (kotrež dyrbji ſebi kóždy malý hoſpodař k jědži plahowac̄), wotruby abo muſu, rěſ, ſykanje a wſch mōžne hoſpodařſke wotpady do njeje roſměſhamy a potom jamu ſi cžernjemi abo ſe ſlomu pſchitujemy. Ša krotki czož ſo w tajſej měſhenež hromadly cžetvowych nalahu; duž mōžemny dyž a dyž ſapacž tuteje měſhenež, ſi cžetvymi a ſakami ſo mjeřwajeſe, tež w ſymje kurom do kurjenza dacz.

„Ach, to je ſymjerež wulka przo“, ſkýſtu w duchu wſchelich ludži prajicž; ale ta przo ſo ſlepje ſaplacži, hacž pſchafa. A kuſ khwile k temu ma kóždy, tiž hewak ſeni njeje.

Tež w ſymje chzedža kurj kuſ ſeleneje pizy mécz. K temu ſluža w leče nažuſhene drobne drobne ſopſchiv a teho runja, ſchkrabanki wot morchwje, rěpa a ſłodowe kholochi, ſiſalki ſak atd.; ſi ſyla wotměnjaſa wſchelaka piz, wofebuje tež wſchelake ſorno, kuſ ſele; to kurj ſtrowe ſdžerži. W leče chzedža ſo kurj wuběhac̄ a na ſlěnčnym trawniku paſč, ſo pod ſerčinu khowac̄, a popjelicž. Čim bóle ſu ſawrjene, čim mjenje ſo plahowanie ſaplacži.

K nařadzenju bjerimy ſrénje jeja jenajkeje wulkosče, niž ſi pſchetoſtej a niž ſi pſcheczeňkej ſchkorparu, tež niž pſches 3 naředzele ſtar wot 2 a 3letnych kur.

K nařadzenju dyrbji ſo ſměrna, cžicha ſkóſh wuſwolicež, tiž jeja derje wužedži a mlode kurjata derje wobži a ſastara.

Brama a Cochinchinske kurj ſu dobre ſydařki a paty. Nařadzeč dyrbimy kurj tak ſahe hacž mōžno, ſo bychu kurjata do ſym wuroſtě a njeſč ſapocžale, hewak dyrbimy je pſchedolho darmo pizowanac̄. Wot pſchecjahe wulehniſhých kurjatow paſ wjele nje-

wocžehnjemny, ſymne, hrube wjedro jich wjele mori. Najpſchihódnich czož k lehnjenju je měhaz haprleja.

Kury hnědujia na ſměrnych, ſtradžnych, czoſkyh a niž pſchejara ſwětlyh měſtach ſi cžiftem, cžerſtwym powětrom.

Wulehniſhym kurjatam dawamy prěne dny a tydženje jahly, hejduschi (teje niž pſchewjele, hewak ſo ſapiek) mjes porſtami roſmječený twjerdy khleb, ſkotwnej a druhu ſeleninu. Na cžiftej, jažnej wodže jim ſenje pobrachowac̄ nježm.

Kurjenz nježm ženje delka na ſemi, ale dyrbji ſi najmjeñſcha 1 meter wot ſemje a czoſky doſež bycz, delka je pſcheymny a kyry. Žerdki, ſeženy, hněda a dno dyrbja ſo ſi khwilemi wobhlaſtiwje riedžic̄, ſo by ſo njerad njeſalahnyl. Zeſi hžo ſo ſalahnyl, dyrbischi wſchitke ſchmary a ſkóčeniy ſi petrolejom abo ſi tobakowym kropom ſamasac̄ a potom zyly kurjenz ſi kalkom, do kotrehož ſy kuſ karboloweje ſiſaliny linyl, wobělicž. Gročane hněda ſo naſlepje wurjedža, hdyž je wupaliſh.

Bartko.

— Wo pčoſlach (dželaczeřkach.) Pčoſly, abo tež dželaczeřki mjenowane, ſu žonſkeho rodu. Tole je naſch kraján Schérach hžo pſched ſto lětami wjedžal. Pčoſly paſ nimaja ſa nadawk ſwojeho živjenja: načiſkowac̄, po tajfim ſudſtvo a ſi ſyla ród pčoſlow ſdžeržec̄ w běhu tych ſtſtotekow, kotrež ſu ſo wot ſtvořenja ſhvěta mimyle. Tich nadawk je, wſchě domjaze džela wobſtarac̄. „Wone twarja panki, wobſtaraja mlode ſi piz, cžiſeča, trěja a rumuja, kaž ſo ho hoſposam ſaleži“, piſche ſkulman wo nich. Hdyž chzemny krótko prajicž, dha prajimy: Tich nadawk je, ſo wo to ſtarac̄, ſo móže wſcho, ſchtož k ſudſtviu ſluſha, ſiwe bycz, ſo móže ſo wožebje tež w ſymje ſežwic̄. Dokelz je ſudſtvo žonſka ſwójba, dokelz maja mužojo, trutu, jenož nadawk jenu jenicku matku jedyn jenicki ras w jeje živjenju wopłodžic̄, dokelz ſo trutu, tóule nadawk dokonjavich, wuežerja a ſkonzuja, teho dla maja pčoſly — dželaczeřki — wſchě nadawki, kotrež je wſchudže druhđe ſtvořiczel mužam napolozil. Wone maja prawo, w koſežu knježic̄, niž mužojo — trutu — a tež niž matka abo ſkalova, kaž ſo matka wot Němzow do ſyla wopak mjenuje. Tole knježenje je wěſce jich najrjeñſchi nadawk. Sa to paſ maja tež pſchihluschnoſcz ſwoje ſudſtvo pſched wſchěni ujeſchecželi ſafitowac̄, a tych jich njeje malo. Mužojo ſu pola pčoſlow roždene ſeníz. Teho dla nimaju tež dolheho živjenja a žaneje ſamžneje wole. W koſežu pſaciejer, jerož wola pčoſlow. Tole ſu wſcho pſchicžinu, ſo ſtvořicželska mudroſež pčoſlom móžnoſcz dała njeje, načiſkowac̄, — macžerne wjekela ſačjuč. Bychu pčoſly wozahanae mèle, buchu ſo mohle wopłodžic̄ dacz a buchu dyrbjale načiſkowac̄, dha bychu ſo ſi tym wot jich přenjotneho nadawka wotdžeržowale. Teho dla ſi ſyla tajke ſtvořenje njeſku. Boh ſtvořiczel je w ſymjej njeuſhledzoněj mudroſeži wofebnoſe maczerje w zylym ſudſtvi, kotrež huſto wjele týžaz ſobuſtawow licži, na jene jenické ſtvořenje ſjednočil. Tak ſo tež wſchě dželaczeřke možy ſjednoča, a ſi wjele možami hodži ſo tež wjele wuſtukowac̄.

Pčoſlimy žlobi ſu te male, ſchęſcžržkate panki w tvaru. Tele mjenuju ſo teho dla pčoſlaze panki, a tvar ſi tajfimi pankami mjenuju ſo pčoſlaze tvar. Načiſk, ſi kotrež hžo pčoſly wulahmu, je tajki načiſk, kotrež je matka ſi mužskim ſymjenjom wopłodžila.

Pčoſly trjeboja ſi ſymjemu wupěſtonjenju 20 dnjow: 3 jaſo načiſk, 6 jako cžer, a 11 jako ſaſhpundowanym cžer. Dokelz ſo pčoſly w malych pankach wupěſtonja, dokelz cžer wot 4. dnja ſem cžiftej med do pizy doſtaſa, dha jejmikaj a ſchtož ſi týmaj ſiwiſuje doſpolnje njeviroviſetaj, jako jejmikaj a. t. d. pola matki; wone wostanu pola matki mólečke a ſvížne. Teho dla nimaja pčoſly ženje žane wozahanae, a teho dla njemóža ſo tež ženje wopłodžic̄; teho dla paſ moža wjele wjazy džela dokonjec̄, ſi cžemuz ſu po-wokane.

So by to ſlepje ſpónal, chzu matzyne a pčoſline ſnutſkowne džele pſchirunac̄! Mohl tu wobras pſchidac̄, dha by na měſcze widžal, wo ſak wjele je to pola pčoſly wſcho mjeniſche, nimale ſak, kaž je hvežka mjeniſcha, hžli měhac̄.

W koſežu ſi prawej matku jenož tuta wopłodžena matka načiſtuje. Je paſ mloda matka w koſežu džeschi czož njeviroviſena abo nima koſež ſi ſyla žaneje matki, je wón wotmacžen, dha ſo porědko njeſtajne, ſo jena abo tež něfotre pčoſly ſapocžnu načiſlomac̄. To ſda ſo dživne bycz a tola tež njeje. Wſcha pčoſlaza przo dže na to, ſymje ſudſtvo ſdžeržec̄. Hdyž ſapocžnu neſtajka pčoſla načiſkowac̄, dha ſu pčoſly nadžiju ſhubili, ſo mohle hiſchě ſowu matku doſtač. Šudſtvo chzedža ſdžeržec̄ a to móža jenož, hdyž maja cžer. Tak ſytaſia, ſebi ſami wupomhač. Denotlive pčoſly, ſi wjetſchimaj jejmikomaj, dostawaju wot pčoſlow pſchetwatu pizu

mjes tym so pežolky ho hewak je kryym mijdom a mucžku sežimja. S tutej lepszej pízu ho jejnikaj wabja a sapocžnu nacžisk wudospolnijecz; a býrny pežola nacžiskuje. Tónle nacžisk nježodži ho wot pežolky s mužskim kymjenjom woplodžicz, — wšchato ho pežola s zylka woplodžicz nježodži, — a teho dla wuyěstonja ho s nich jenož trut. To móžesich býrny spósnacz, hacž pežola nacžiskuje. Poła pežolky njeje žadny porjad: zylka hromadka nacžiska w panzy; tu nacžisk a pol hodžiny dale sažo nacžisk; k temu njeje nacžisk prawje sežadžam, a jeli maja pežolky trucžazy twar, dha tuta pežola s wjetšcha tam nacžiskuje.

— (Wuhladu na psichodne wjedro.) Po wetrach, kotrež budža wokoło 26. aprileje howriež, ho znadž mot 27. hacž do 30. aprileje bylyne názne mjerinjenje a žlabe delčezki potaza.

Se Sajdowa. Wónđelu 15. aprileje tudomny wulkoſahrodniſki wumjenkar Jan Klimant a jeho mandželska Marja rodžena Hauptmannez były sloty kwaž w dobrej ſtrwoſezi ſwjeczeſchtaj. Dwaj byly, dve džowzhy, dwaj psichodnaj byly, jenja psichodna macz a dževiecž wnikow býchu psichschli, jimoj pschi tymle žadnym kwyedženju ſwoje wutrobne ſbožopſcheza wupraciež. Požohnowanje jumaj w jeju wobydlenju knes farat dr. Kalich i wutrobu jumazej ręczu wudželi. Boh luby knes w njebejach džyl jubjelſtimaj mandželskimaj dale cžilcož a čerftwoſež ſpožcžicž a jumaj na wječorje jeju živjenja hiſcheze wjele wjeſela na jeju džecžoch a džecži-džecžoch doczakacž dacž.

Se Małeho Wjelkowa. Ženemu wobydlerzej jeneje wón pola Nježwacžidla je ho tu wónđano ſle ſeſchlo. Wón bě po želesnizy do Budyschyna wotjel a ſebi tam wſchelake wéžy wobſtarajo, ho wospjet ſi duchownymi napojemi wokſchewil. Palenz pak je walenz; ſtawý býchu ho lubemu wujej počežzle, a ſi wulkej progu ho wón na dwórniszech domota. Hacž runje bě ſebi hižo na dom-puež billet ſtečeje klaszty wobſtaral, ſebi tola hiſcheze billet ſchtrwóteje klaszty pschitupi, ho bojo, ſo jeho na ſamón billet ſtečeje klaszty džiwajo na jeho cžeſke ſtawý njebudža do Nježwacžidla dowjeſez chybz. Ale, kaž ho to druždy nježini, ſhamo ſi dwemaj billetomaj ſkrijenych pucžowat do Nježwacžidla njeđovjedž. Dokelž ſo ſi cžekli-maj rukomaj na billet ani ſtečeje ani ſchtrwóteje klaszty njeđomaža, jeho na Małowjelkowskim ſaſtaniszechu ſi woſa ſchmörnychu. Pschi tym ſo wón ſapry i konsktrerej a wſchelakim druhim ludžom ſſchitwózaze wudma nawdawa. Wbóhemu teho dla hiſcheze dženža hlowa buneži; pschetož wón ma netko dwójakie khostanje wocžakacž, ſi přenja, dokelž ſo ſi billetom wupokaſacž njeje mohl ſo je wjeſbu ſaplaczil, a ſi druga, dokelž je ludžom ſchitwóz ežnič. — Schtož pucžowacž chze do ſwěta, ho hladaj wita, palenza.

Se Spytež. Sadž naſheje wón na lewizu pucža, mot naž ſi Luthejoram wježazym, ho ſemja pschepaduje. Troſhku wižate polo, ſi pscheniž wobſkite, a pôdlanska ſahroda ſtej ho 1—2 metraj hlu-boko ſapadnylej a ho roſpuſkaſej. S psichiežnu ſapadowanja je žorlo, kotrež je nježabž tam ſe ſenje ſtuſilo. W lécze 1845 je ho žorlo na tym ſamym městnie poſaſalo, tola ſažo ſaprahlo, a mot teho cžaſa njeje wjazy widžeež bylo. Stari ludžo powiedaja, ſo ho žorlo jenož psched wulkej drohotu žorli.

Se Chróſcžiž. W poſlednej ſhromadžiſnje tudomneho pobocžneho towarzſtwia herbſtich burów je ho wo nuſnocze polepſchenja naſichich kurjazych ražow jednało. Žima roſmolka mjeſeſte wuſpeč, ſo ho ſa towarzſtowne ſobustawu 7 italskich kaponow a 10 italskich koſkoſhov ſkaſa. Podla teho ſebi ſobustawu kymjeñtym wówz, w juliju ho ſaſhywazh, kotrež ho derje roſprenkuje a hižo kónz juliua ſrawi, ſkaſachu. W dalschim roſrečzenju ho Kanizowym namjet, žitný monopol žadazh, na ſwiaſt němſkich ratarjow a ſakſke herbſke pravo ſpominacſe. Pschi ſhromadžiſnje ho něhdže 40 ſobustawow wobđeli.

Se Chróſcžiž a ſi Wulkeje Du brawy. So naſchi herbſzy wježenjenje hiſcheze ſhwěrjenje na wótzow pětym wachnju wižaja a ſo pytaju khyvalbne ſwucženje naſichich pobožnych předowníkow, tež tam, hož býchu ho nimale poſabyly, ſi nowa ſi cžesceži pschitnijesž, to jutry ſi wulkej radosež ſpósmachy. W předniſtej wón ſanowſhwachu ho ſe ſtrony tam wobſtejazeho herbſkeho towarzſtwia, w poſlednej pak na namolwjenje a pod ſobuſtukowanjom někotrych horſdarjow ſhamo ſe ſuſzodnych wžow, kž ſi. Nowak naſedowacſe, herbſke herlufſe a podherlufſe. Sſlawia a džaf budž tudy prajent wſchém tym, kž ſi woporniwej luboſežu wubudženje a hajenie tajkeho rjaneho počzinika naſichich předowníkow ſpěchujia. Sſerofſkim křajanam njech je žiwy dopokaſ, ſo je narodna myſl w herbſkim ludu hiſcheze žiwa a ſo ſi nowa na možach dobywa, ſi doboru pak tež pohnucze w drugich wžach ſežehowacž tónle nadobny pschitladi.

S Rakez. W tudomnym ſkrižem hoſčenzu, kotrež je ho ſkrijeſi Tauschej do jutrow pschenajal, je ho wónđano polito. W jenej komoreje býchu ſatepili. Njeſdaloko kthachlow žonjaza ſuknja wižasche, kotrež ho ſmuſdžicž pocža a ho ſtönežnje ſe ſwětlym plomjenjom paleſche. Wot njeje ho wohén na ložo, ſi poſleſchecem naſkladžene, wupſchestrje. Hdyž ho wohnja dohlaſachu, hižo plomjo ſi loža ha-paſche. Duž wohnjowu woboru na pomoz wołachu, tola předy hacž ta pschijě, bě ho korežmarjowym ludžom porad žilo, plomjenja ſaleč. Naſtata ſchfoda něhdže 150 hríwnow wuežini.

Se Šeſčenžy. Tſiletny ſyňk tudomneho ſahrodnika Marka je boſtoſti ſmjerč ſumrjel. Wbóhe džecžo bě w njewobkedažbo-wanym woſomitu ſi jeneje bleſche karboſinowu kifalnu pišo a ſebi ſi tym dyhawu a žołk ſpalil. Njech je tutón ſtrudny podarok ſi powucženjom, ſo dyrbja ho wſchě kifalnu, runje kaž ſchwablički na měſlnach khowacž, hož bých džecži doſzahnyč ſiemóža.

S Džewina. Hiſcheze nježklyſchana wěž. Tſiletna jaſoža, burej Vorž ſkličhaza, mjeſeſte ſandženu ſobotu ſchthri cželata a to tſi jaſožekti a jeneho byčka. Wſchě ſchthri cželata býchu doſpolnje wulke wuroſczenje. Jaſoža bě ho džen předy w hródži wottorhnyla a ſebi ſchfodu ſežinila. To znadž je ſle ſežehwki ſa cželata mělo; pschetož wone wſchě morwe na ſwět pschindzechu. Jaſoža je živa woſtała.

S Noweje Žuki. Hacž runje je wſchinoſež hižo wospjet ſakſala, jutrownicžku tſeleč, ho tola młodži ludžo tuteho ſwjeſelenja njewoſtaſa. Často je ho pschi tajſtym ſhelenju nježbože ſtaſo, tola ho ſi tym ludžo wotdžeržecž njeſadža, pschego ſažo jutrownicžku ſe ſhvojimi tſelbami prassacž. Tež w naſchej wón ſi poſleſdnu jutrownicžku ſhelenje ſhyschecž. Cželadnikej Pětkej je ho pschi tym rola ſtareje tſelby puſla a jemu ſewu ruku ſtrachnje ſramila. Žedyn młodſhi bratr mjenowaneho cželadnika je psched dleſchim cžaſom ſi ſewej ruku do koſow mlečazeje maschinu ſajel a ho pschi tym tak wobſchodžil, ſo ſu jemu w hojeſti ruku wotewſacž dyrbjeli.

Wuſhudženja.

Se Hoſtanſka komora. Žitwonoſežer Michał Paweł Schönfeld w Taſbonžy pola Pančiž bě wobſkorženj, ſo je dwě nalutowacſkej knižzy wo 483 hríwnow a 600 hríwnow, kotrež bě jemu wuj jeho žony, kublerki žitwonoſežer Libſch w Taſbonžy ſi khowanju dał, pschekſchiv. Pschi pschepytanju pak ho nježesche wobſkorženeho wudawanie jako njewerne dopokacž, ſo je jemu Libſch tej knižzy daril. Hnydom pschi pscheklyſchenu druhého ſwědka ho ſdasche, ſo je ſchfodowanemu žel bylo, ſo je knižzy pschesahe daril. Duž wobſkorženeho wuwinowacžu.

Příopk.

* Mordarja, kotrež je psched ſetom pola Žitawych gymnaſiaſta Rauchſuſha ſi Draždjan ſtonzowal, ſtaſarja Josefa Köglera, hižo často poſkostaneho a w Gablonzu w Čechach domižazeho, ſu jako woſala w 2. regimencze franzowſkeje zuſobiſteje legije w Algirje wuſlědžili. Franzowſka jeho němſkej wſchinoſeži ſi wotkuženju pschepoda.

* Barlin ſapocžatf ſetom 1870 763,000 wobydlerjow, 15,000 khežnych ležominoſežow a 166,000 wobydlenjow ſicžesche. ſapocžatf ſetom 1895 bě ſicžba wobydlerjow na 1,725,000 ſroſtla. Khežnych ležominoſežow běſche 23,400 a wobydlenjow 450,000.

* Wježne ſawjeſelenje, kž w wojowanju ſi pjaſežemi wobſteji, je ho tu a tam w Ruskej hacž do dženžiſtſeheho dnja ſdžeržalo. Njeſawno je ho pschi tajſtym wježelej hrę w Nerlowku, wón ſi poježdym wotkřeſu, wjele wojowarjow ežekto ſramilo a jedyn wojowar je ho ſaraſyl. 200 muži bě ſe tam na pjaſežowanje ſhromadžlo. Najeſazy ſi nich bě ſylnje ſkrijenych. ſi wopredka jenož ſe žortom do ſebje puſtachu. Hdyž pak po třhwi ſylniſche puſki padacž po-čzachu, ho biežny tak roſhorichu, ſo ſatrafchna bitwa ſi teho wježela naſta. Mnohe žony, ſchědžižy a džecži bědowarjow wobdaſachu. Hdyž žony krej ſhvojich mužow, ſhymow a bratrow zyračz widžachu, ho žalobzna ſchtrčenža ſběže, kotrež pak bitwym holk poſkuſhi. Škonižne wurjadmí ſi 20 mužemi na pomoz pschihna, ale ta mała horſtka pschecživo teſko roſčerczonym bicžlam nicžo njeđokonja. Woni ſhvoju ſtravonu bitwu dale ſtřiachu, a ſchit ſeži ſtřiachu te hroſnoſež wſale, hdyž by ho na weži ſi wježornej Božej ſlužbje ſwonicž njepončalo. ſi tym kaž ſi kuſlom na dobo měr naſta. Bitwyschecž ſo proſonjeſte. Wjazy hacž 20 muži ho nježibajzy na ſemi ležesche, cži býchu wſchitzy ežekto ſramieni, jedyn bě mortw, njewoſichodženy njebe ani jedyn ſi nich.

* W Žapanſkej je ſholera wudyrila a ho roſſchérja. Psches 40 woſhobow je na nju wumrjelo.

Aukcija.

Poniedzialek 22. hajrleje dopołdnia w 9 hodzinach ma ho sa-wostajenstwo semijeteho živno-scjerja Jana Augusta Wętchki w Riesdachcezach, 3 kruwy, 1 kosa, 2 kwinieczi, licička kur, wska-rośna a hospodańska nadoba. drasta, połekszczaja a meble wscheje družiny na pschedadżowanje pschedawacż.

Wękuny ryhtar.

Leżomnośc na pschedan.

Mazivionje twarjena khęzna leżomnośc s wobydlenjom, hródzu a brózniu a s něhōze 6 kórzami pola se skalu, wožebje ja rjemiejsznikow ho hodżaza, je na pschedan. Dalsche je shonicz pola lakerarja Kästnera w Budyschinje na žukelskej haſzy čížlo 11.

Khęzlaſſa živnoſc se 6 kórzami pola a luki wokolo doma je s morwym a živym inventarom s niskim naplačenjom staroby dla na pschedan. Dalsche je shonicz w wudawieni Sserb. Now.

55 mk. płacič nowa schijaza maschine, kotraž je w hladac i so pruh. wac̄i hedži w Aug. Schubowej restawracji na swonkownej lawskiej haſzy.

Turkowske žlowki
najlepšee družiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza
Moritz Mierwa
pschi miaſkowym torhoshežu.
Destillazija
snathch do brych likerow po starich tunich placzisnach.

K wuſywej
porucžam
belu naletuju pschenizu,
naletuju rožku,
imperialski jecimjen,
schlesynski hórski wosk,
schlesynski čerwjenay a żolty
dzeciel,
wopravdžite Oberndorske a
Eckendorfske runklizowe hymjo
atd. atd.
Ernst Pfehl
w slotę hweſdze.

Wóſe
wóſkowy twar a panki kupuje po najwyšszych placzisnach
Hermann Lehmann,
mydlar na hornčerſkej haſzy 3 a na žitnej haſzy 3.

W ó ſ k
kupuje po najwyšszych placzisnach
Otto Engert.

Wjelsczowe tworh
k showaniu s rukowanjom psche mole a wohnjowu schłodu pschijsima
Heinrich Lange
11 pschi žitnych wilach 11.

J. M. Frauenstein

G. A. Rysecka naſlēdnik

na bohatej haſzy 27

porucža ſwoj bohaty ſkład płatowych a bawmjanich tworow, mužaze, žonjaze a dzeciąze koſchle, lětni barchent, ſchózuchci běle a pižane, rolowy a gardinowe tkaniny, ſchery plát, blidowe ruby, trjenja, dybſacze rubiſhka atd.

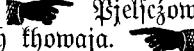
J. M. Frauenstein

G. A. Ryseckowý naſlēdnik

na bohatej haſzy 27.

Zylindrowe klobuki,
mužaze klobuki,
hóležaze klobuki,
mužaze mežy,
hóležaze mežy
porucža

T. Trulley na ſchulerſtej haſzy.

 Wjelsczowe wězhy ſo w lęgi psche mole a wohnjowu ſtrach thowaja.

Rhachlowa hornčerňja

H. R. Teutschera w Budyschinje

na kamjeūtnej haſzy 33.

Porucžam ſwoj wulki ſkład rhachlow mot jednorých ſtwinskich tepljenskich rhachlow, czeledžinskich rhachlow a warjenskich maschinow, kaž tež wſchě ſ nim ſkluschaže želeſne džele po najtuniszych placzisnach.

Na lepsche ſtwy, běle a staroněmske mischnanske rhachle we wſchěch barbach a wulkosezach porucžam, kotrež, ja dobre a trajne dželo rukujo, ſtajam.

Rhachle, rohy a rohy ſo pěznym wodženjam a wubrafrowane rhachle ſu ſtajnje tunjo na ſkadze.

Skladnoſtna kup.

Dželbu dzeciąznych ſchózuchow hižo po 30 np. pschedawa

J. M. Frauenstein

G. A. Ryseckowý naſlēdnik

na bohatej haſzy 27.

Redžbu!

Na pschedstejazemu twarſkemu čaſkej ſo ſ krycju ſtěchow ſe ſchifrom čeſczejnym Sserbam w Budyschinje a wokolnoſczi naležnje porucžam. Wot mojeje ſydom načelētnej ſamostatnoſcze je moja dželanska ſaſada byla, koždemu ſprawniſje a derje a po móžnoſći tunjo poſklužicž. Temu mam ſo džakowacž, ſo ſu ſebi moje dželo do dalszych stron žadali. Na powſchitkownej pschi-hódnosczi hym niž jenož w Budyschinje a w Biskopizach, ale tež w Lubiju, Rježwacžidle, Rakezach, Radworju a Małym Wjelkowje ſchifrowe ſkłady ſaložil, w kotrychž ſu ſtajnje wſchě družiny ſchifra w dožahazym wubjerku namatač. Na ſožde dželo rutuje, ſo je dobre a trajne.

S pocęſczeniom

August Schumann,
třechtihjesci mischt w Budyschinje
na řeſlanſkej droſy 2.

Karbolineum,

najkhmanschi wolij ſ wobělenju a namaſanju, w woprawnych czwizach po 2 zentnarjomaj, kaž tež w mjeñszych czwizach a po waſh ma na ſkładze en gros drogowe khlamy en détail

Oty Engerta

na ſnitskownej lawskiej haſzy 10.

Portlandski zement

wubjernieje družiny ſtajnje čerſtwy w czwizach po 180, 90 a 45 kg, kaž tež po waſh porucža tunjo

Otto Engert,

en gros drogowe khlamy en detail.

Kóſlaze kóžki,

jenotlive a wjetſche dželby po najwyšszych placzisnach kupuje

Gustav Maude

na garbaſkej haſzy 16.

Kóſlaze kóžki

kupuje pschezo po najwyšszych placzisnach

Heinrich Lange

pschi ſerbſkej katholſkej zyrkwi
pschi žitnych wilach.

Homjasu kožu, čelaze kože kaž wſchě druhe kože po najwyšszych placzisnach kupuje

Heinrich Lange

pschi ſerbſkej katholſkej zyrkwi.

Kóſlaze kóžki

po najwyšszych placzisnach kupuje

C. F. Schattenberg,

rufajzatnja na bohatej haſzy 14.

Šlowſki,

žlowkowy ſchmaderunk,
amerikanſke krane jablula,
měchany ſhad,
pruznizy

w najlepſzych hódnosczach
porucžataj jara placzisny hódnio

Schishka a Rječka.

Woliſowe barby

we wſchěch družinach,

ſirnihy,

ſaki,

ſikkativ,

terpentinow yoliſ
ſak a barbu k barbjenju

ſhpundowanja,

barbiče

w najwjetſkim wubjerku,

ſhablony

w najnowszych muſtrach
porucženia

drogowe a barbowe khlamy
bratrow Merschow naſlēdnika.

Raſcheze

we wſchěch wulkoszach a družinach
porucža pschi potrjebje

Arthur Jannasch

na Höſchiz haſzy
a róžku ſeminarſkej haſzy

Wobrashy

(bildy) ſo rjenje a tunjo jaſchkeſtjuja a ſi wobrukom wobdajda, domowe johnowanje a wobrashy w wulkim wubjerku a tunich plačiſnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſhy 11.

S naſtadom Maczyn ſerbskeſteſte ſu wuſchle a w wudawaſtni „Sſerb. Nowin“ na pſchedan:

Aſhij a poſmekaz obo Turkojo pſched Winom w ſeſce 1683.

1883. Placziſna 40 np.

Grójniki. Sberka powedańczkow. 1885. Placziſna 40 np.

Kadpad poſla Bukez. (1758.)

• ſi wobrashom. Druhi wudawſt 1888. Placziſna 30 np.

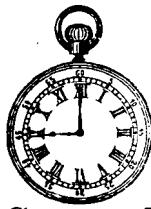
Jan Mania abo Hdie ſtatok moj? Powedańczko je ſerbskich ſtaſiſnow nowiſche ho čaſha.

1889. Placziſna 40 np.

Bitwa poſla Budyschina. (1813.)

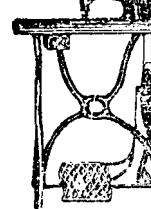
1891. Placziſna 50 np.

Nowe Grójniki. Sberka powedańczkow. 1893. Placziſna 40 np.

 Pſchedawanje a porjedzenje wſchekh družinow čaſhniſtow. Placziſny najtuňſho a rukomanje na dwě lécze.

Gustav Mager. čaſhnikař 11 na ſerbskej haſhy 11 pſchi starých kaſarmach.

Schrótowanske mlyny, runksowaze maſchin, běrnytločaze maſchin poruča R. Leichsenring w Čornym Hodlerju pola Radwora

 Wykſorukata ſchijaza maſhina Biesolda a Lodzi je najlepſha a najhimańska ſa ſwóbuſarjemjeſkl-niſte dželo. Sa jeſe hōnoſez doſte leta rukuju. Schijaza maſhiny wſchekh družinow ſo wote mije wuporjedzeja. Strykowanske maſhiny po fabriſtich plačiſnach pſchedawam.

Richard Otto, mechanik na horncjetſkej haſhy 18.

Schfornjazy mas, koju mjeſku a wodu njeſchepiſhčatu čiņjazy, w tylach a po waſy tunjo poruča

kojowa pſchedawarna Reinholda Giericha pſchi mjažowych jědkach 4.

Serbske Towařſto za Khwaćicy a wokolnoſć

wotměje, da-li Bóh, jutře njedželu 21. dñeň jutrownika popołdnju w 4 hodzin. swoje měſačne posedženje w Khwaćicach. Dnjowy porjad: 1. Přednošk k. stud. theol. a phil. Oty Wićaza z Khwaćic wo „wótčinskej luboſći“. 2. Rozmołwa wo serbskich naležnosćach. 3. Namjety. Namolwamy wše sobuſtawy najnaležniſo, zo chyli ſo wěſće zeńc. Serbo a Serbowki ſu nam w naſiſh zhromadziznach přeco lubje witani hosco; duž wočakujemy z jich strony bohaty wopyt.

Předsydſtwo.

Serbske buſke towarſtvo w Bukezach

ſmjeje njedželu 21. haprleje (młode jutry) popołdnju w 4 hodzinach poſchedenje, w kotrymž ſo talk atd. ſkaſa. Wo bohaty wopyt proſzy pſchedkydſtwo.

Bukečanske ſerbske towarſtvo

zmjeje, da-li Bóh, jutře za tydzeń jako 28. haprleje ſwoju měſačnu zhromadziznu. Dnjowy porjad: 1. Přednošk knjeza Hartsteina z Pomorc wo „přibohu Flincu před ſtaſiſnikej krytiku“. 2. Wuradženje a wobzamknjenje wo wulče. 3. Na-mjety a rozprawy. Započatk z dypkom 5 hodzin. Wſitke ſuobuſtawy ſo wutrobnje přeprouſja, hosco maju přiſtup.

Předsydſtwo.

B u r u s s i a

krupobicze-sawěſčaze towarſtvo na wsajimosc̄ w Barlinje.

Zene ſ najwjetſhiſ uémſkih towarſtow na wsajimosc̄ 1894: 23 621 ſuobuſtawow ſ wjazy džgli 100 milijonami ſawěſčenſkeje ſumy.

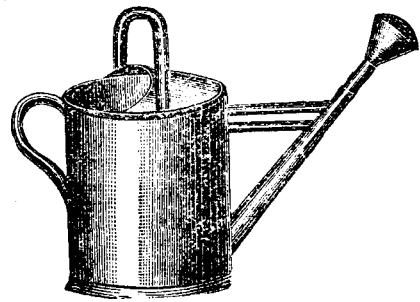
Pſchinoſchki w pſcherelku 22 lětneho wobſtača jenož 25 np. Burussia poruča ſo, na ſwoje pſchiravjenje ſo počáhujo, wot ratarſtich węgrywſtropnych jako pſchiravne pſchipoſnate, a na ſwoje pſchihodne ſawěſčenſte wuměnjenja počaſujo, kňesam ratarjam ſ ſawěſčenju. Woſebje ſo na nowy ſawěſčený premijowý tarif Burussia ſedzblive čini. Po nim ſo pſchinoſchki njevobměri po liczbje krupobiczow, ale po doſtathym ſarunaju ſchody, ſ ežimž ſo po myklinje najwjetſha prawda pſchi wobměrenju pſchinoſchcow dozpi. Stronam, w lotykh je mało krupobicza, ſo wožebite poſoženje pſchiswoli ſ dawanjom rabata, kotryž ſo po 4. bjeskrupobiczowym lécze ſ 5% ſapocžnje a ſ kóždym dalschim bjeskrupobiczowym lětom wo 30% hacž na najwyschſhe na 50% roſeže. Sa nowe ſuobuſtaw ſ rabatt w ſapocžatku 200% pſchekročicž nježmě. Sa pječlēne ſawěſčenje ſo podla teho 5% rabatta ſaruna.

Sakladna premija ſa žito wucžini pſchi ſarunanskej pſchibluſhnoſci hacž do $\frac{1}{10}$ = 60 np., pſchi ſarunanskej pſchibluſhnoſci hacž do $\frac{1}{15}$ = 75 np. ſa 100 mk. ſawěſčenſkeje ſumy.

Sawěſčenja, mjejuje hacž 3000 mk. wucžinjaze, ſmeđa ſo na jedyn namjet ſtajiež.

Sawěſčenje ſaradžuju:

Subdirekſija w Draždanzaſ ſ. na kurwjerchowskej droſy 25 ſaſtupjeř w Budyschinje Clemens Lay, w Radmorju trichimyhladař ſ. Kofla, na Horje trichimyhladař Petr Nowak, w Huszy reſtaurater Albin Stiebiž, w Bukezach Richard Falkenberg, w Klukſhu gmejniſti pſchedſteječer Schuster, w Hornjej Horzy trichimyhladař ſ. Schlamar, w Bowkwejazach žiwnoſczej Wyl. Scholte, w Djeſeczinje trichimyhladař Thomas, w Vorſhizach ratař Taffelt.

 Šrijepjawy we wſchekh wulkosćach a barbach po najtuňſhih plačiſnach poruča

H. Dominic,
klampnařſti miſchtr na bohatej haſhy 11.

Šserſki ſo recji.

W wudawaſtni „Sſerbſtich Nowin“ ſu po 1 hr. 50 np. doſtačž:

Khěrluſche a ſpěwý Větra Mlónka.

Schjepjene jaſluežinki ſu tunjo na pſchedan w Khwaćickej ſchulskej ſahrodze.

Schpihele

jaſo ſtolpove, ſofove a toilettove ſchpihele poruča w wulkim wubjerku po najtuňiſhih plačiſnach

Rudolf Wilhelm
na ſerbskej haſhy 16.

Howjase, konjaze,
cjeſaze a mowcje koje ſi tej wowcju moſmu pſchego po najtuňiſhih plačiſnach ſujuje

Heinrich Lange
pſchi ſitniſh mikach njeſaloſko kebileſe katholice ſirkje.

Rakečanske ſerb. tow.

„Lipa“

zmjeje, da-li Bóh njedželu 21. jutrownika z dypkom 5 hodzin w Křižanec hoſćencu měſačnu zhromadziznu, přednošk je knjez Palear dobrociwje přilubil.

Předsydſtwo.

Młode holzy móža blyſtežpo-plotowanie w ploſcarni a plotowatni na nowej haſhy pola M. Schubertowejſe na wuſkuńczej.

Dowerna ſprawna blyſtežna holza, koſraž ma džeczi ſad, ſo ſ 1. meji pyta wot ſahrodnika Droſhūka na kaſarmſkej droſy.

Hoſpoſa ſo pyta.

Sprawna žónſka ſo do mjeñſcheje žiwnoſcze jako hoſpoſa pyta, koſraž měla hnydom abo bóřiſ ſaſtupež, dokež po wotemrječu ſwóbjenych nikoho pſchi ſebe niſam.

Jan Scheweſik w Huczinje.

Kuchařki, blyſtežne a kuchinſke holzy, hródzne džowki a tajke ſ ſwinjom, wolazach, wotročkow, ſrénkow a dželaczeſſe ſwójſy pyta Schmidtova na ſerbskej haſhy 7 po 1 ſkhođe.

Pytam wotročkow, rólnych poſkončow, wolaſuč, džowki a hreny. Hawſchtink w Bukezach.

Tyſcheſkeho pomožnika pyta

Jan Mittaſch w Bukezach.

Wucžobniſ ſo pyta.

Sa ſwoje kolonialtworowe khlamy bóřiſ ſ naſtupežnu wucžobniſnika pyta.

Moritz Mjeřiva
pſchi mjažowym torhoſtežu.

Krawiſkeho wucžobniſa do trajneho džela pyta **J. Flechtner** na kamjeñtnej haſhy.

Schewiſkeho wucžobniſa pyta **August Scholte** pſchi ſitniſh mikach 13.

Wucžobniſa pyta **August Dernoſchek**, pjeſkařſti miſchtr na ſwonekownej laſiſkej haſhy 6.

(E temu čiſlu pſchiloha.)

Přichlóha k číslu 16 Serbských Nowin.

Sobotu 20. čapřeleje 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zvrlwi smjeće jutje njedželu rano w 7 hodž. farat dr. Kasich
herbstu powiedni rěč, $\frac{1}{2}$ hodž diakonus Rada herbst a w 10 hodž
němsté predowanje. — Popoldni w $\frac{1}{2}$ hodž budže katechismusowe
roščenje se herbstej mužkej młodžinu.

Wěrowani:

W Michałskiej zvrlwi: Kora Hermann Hojda, seržant w Marienbergu,
s Emmu Mariju Lissiez tu. — Jaromir Hermann Wiczas, fabrikar na Židovje,
s Mariju Augustu Schönež tam. — Ernst Moritz Liebscher, krawz w Draždanzach,
s Hanu Almaliju Kochez na Židovje. — Jan Wawrik, kamjenecžerat tu,
s Křistianu Mariju Emmu Rychardež na Židovje.

Křečení:

W Michałskiej zvrlwi: Emma, Jana Ernsta Kobanje, režništeho miščitra
na Židovje, dž. — Richard Bohuwer, Pětra Bohuwerova Rjenča, maschinisteho
wjedništa w Dobrušchi, s. — Emil Maz, Jana Bělki, slalarja w Grubelcji
zach, s. — Marie Martha, Jana Augusta Tempia, slalarja na Židovje, dž.
— Emma Alma, Jaromira Kortle Wiczasa, fabrikarja na Židovje, dž. —
Emma Marja, Jana Matčara, dželaczeria w Bulšim Bjelkowje, dž. — Maz
Richard, nijemandž, s. w Bulšim Bjelkowje

W Katholickiej zvrlwi: Clemens Maz, Moritz Wylema Niedla, režništeho
miščitra s. — Hermann, Handrija Pawola Glina, dželacž. w Czichonzh, s.

Zemrječí:

Džen 9. čapřeleje: Michal Šur, bywšchi zigarnik, 90 l. 6 m. 29 d. —
12. Madlena Domashkez, swudowjena Fuhrmannowa, Handrija Kramza, kraw-
steho miščitra na Židovje, mandželska, 61 l. 2 m. 26 d. — 13. Hanža
Verlez, njebo Šurja Wjentz, dželaczeria w Wuježku, wudowa, 82 l. 6 m.
13 d. — 14. Wylemina Augusta Wobstiez, Jaromira Wylema Gustava Hojny,
nožera na Židovje, mandželska, 25 l. 5 m. 29 d.

Placžisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	13. čapřeleje 1895		18. čapřeleje 1895		wot		hacž	
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pscheniza		běla	7	21	7	35	6	94
		žolta	6	70	7	6	6	92
Rožka			6	18	6	31	5	78
Jecžmjeni			6	61	6	86	6	6
Worž		50 filogr.	6	—	6	30	5	20
Hroš			7	50	11	11	8	6
Wola			6	11	7	50	6	—
Zabý			12	—	15	—	10	50
Hedvajčka			15	—	15	50	13	14
Běrný			1	70	2	—	1	70
Butra	1 filogr.		2	20	2	70	2	—
Pscheniczná muka	50		7	—	16	—	—	—
Ržana muka	50		7	—	10	50	—	—
Sýro	50		2	40	2	60	2	—
Síroma	600		16	—	18	—	15	—
Brožata 1104 štuk			10	—	25	—	—	—
Pscheniczné mohrby			3	75	4	75	—	—
Ržane mohrby			4	—	5	50	—	—

W Budyschinje placžeče: körz pscheniza (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np.
hacž 12 hr. 49 np., žolta 11 hr. 39 np. hacž 12 hr. — np., körz rožki po 160
puntach 9 hr. 88 np., hacž 10 hr. 9 np. körz jecžmjenja po 140 puntach 9 hr.
25 np. hacž 9 hr. 60 np.

Na Burih w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 21 np. hacž 7 hr. 50 np.,
pscheniza (žolta) wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 12 np., rožka wot 6 hr. 18 np. hacž
6 hr. 25 np., jecžmjeni wot 6 hr. 20 np. hacž 6 hr. 50 np., worž wot 5 hr. 35 np.
hacž 6 hr. 35 np.

Draždanske mjašzove placžisny: Hovjada 1. družinu 66—72 hr., 2. družinu
62—65, 3. družinu 45—50 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne žvinje
44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družinu 60—70 np.,
po puncze rěneje wahi.

Vjedro w Londone 19. čapřeleje: Rjane.

Bernh. Bertram

10 na Horncžerskej hazi 10

ma na skladže a džela gročzane plečenje,
njesazňkovane a jaznkowane sa kurižny,
sahrodne plothy, sa wobarnovanske ležyžy
atd., gročzane plečenje se želeſa a moža,
gročzanu gasu, módru a selenu k jěžnym
hamoram a powětronym wolnam, kchidym
s dřjewjanymi a želeſnymi wobruežemi.

Na bohatej hazi 29. Gotthard Behrends. Na bohatej hazi 29.

Budysla najwjetšha a najtunšha pschedawařna grata a želeſnych tworow

porucža wščě družinu ratařskeho grata jako kopoly, hrabje,
kopacie, widla atd. jenož najlepšeje hōdnoſče, dale wščě družinu
warneho kudobja s lateho želeſa a emaillēowanego, kotly, ponoje,
korka, juhōne plumpy atd., hospodařske wahi wščeh wulkosežow,
dežimale wahi wot 1—10 zeminarow, po najnowšim wukau
ajchowané, faž tež žahadlojty grotowy plót a grotowe plečenje
w hoborskim wubjerku.

Žadajež ſebi jenož

Začerlin,

pschetoz wón je frédk, ktryž najruciſiho a wěsczischo mori
wščě družinu pschekahanzow.

Što mohlo jažniſho ſa jeho njeodozitu móz a dobroſež
rěčecž, hacž wuspěch jeho wulkotneho roſscherjenja, po ktrymž
janeho druhého frédkla njeje, ktryž ſo wot Začerlinu
wjele króč njeby pschetrječil.

Žadajež pak ſebi když króč ſaſyglovamu bleſhu a
jenož taſku ſ imenom „Začerl“. Wščo druhé ſe nje-
wuskne podražowanje.

Bleſche ſo pschedawařa po 30, 60 np., 1 ml., 2 ml.;
Začerlinowy lutowník po 50 np.

Zoprádžity dostacj:

W Budyschinje pola	ff. Měřschez bratrow nažlebnika,
=	= Straucha a Koldy,
=	= f. Oty Engerta,
=	= Ernsta Mittascha,
=	= Jurja Holba w měsčež. hapt.,
=	= C. A. Lukascha,
=	= Pawoła Schockarta,
=	= Alfreda Böhmy,
=	= Herm. Křižanka,
=	= Herm. Würby,
=	= Pawoł Mikel,
=	= E. Ferd. Lehmann,
=	= Ed. Trummera,
=	= A. W. Krichale nažled.,
=	= E. M. Klausso.

Franz Marschner

čažnikar w Budyschinje

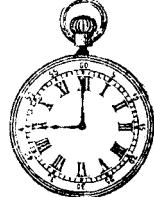
czo. 9 na bohatej hazi czo. 9

hwój ſklad čažnikow a čažniko-
wych riečasow dobrouživemu wob-
fedžbowanju porucža.

Hódna twora. Přihomne rukow. nje. Tunje placžisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Přihispominjenje: Kęčžu herbski.

Wobueże.

Boruczam żywój wulki skład czrijow w najlepšich hōdnoſczech po hishce ſenje klyſchanych tunich placzijnach.

Swojim čeſczenym wotebjerarjam k wjedzenju dawam, ſo je mi ſ wobkhadom ſ jenej najwjetſich fabrikow, kotrejž ſeniczke pſchedawanie żywym ſa Horniu Lužizu pſchedewiaſl, móžno, tajki dobyt k pſchi kupowanju poſkicic, tajkiž ſo wot żaneje ſtronu poſkicic nemože.

Džel thchle czrijow żywym w swojim wukladnym wokuje wustajit; duž proſchu, ſchtož dželo a placzijn naſtupa, ſo wo tym pſchewiedzic.

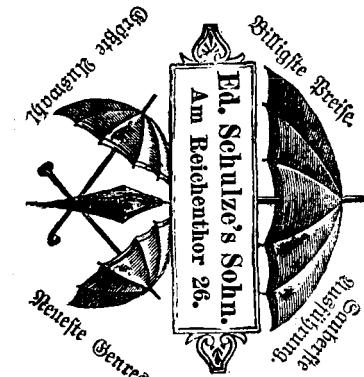
**Winni cžrijowh ſkład: Hermann Grisch
na bohatej haſh 10 vódla wóſta.**

Woprawdžity ſtrowotny kfoſej
Louisa Wittiga a Co.
Krauſy a Co.
poruczataj tunio
Schischla a Rječka.

Nowe turkowske ſlowki
porucza tunio
Otto Sachse
Wilh. Bergerowu naſlednik
na bohatej haſh 5.

Wſchēdnie
čerſte parſene kolbaski a
čoplu kolbikowu kolbaſu
punkt po 60 np.,
bělu a dobru kolbaſu
punkt po 60 np.,
pſchi 5 puntach po 55 np.,
kuſcheny poſc̄z punkt po 70 np.,
pſchi 5 puntach po 65 np.,
ſchwatkownu kolbaſu
punkt po 40 np.,
kaž tež wſchelačku druhu dobru kolbaſu
porucza
A. Eichler
na kamjentnej haſh.

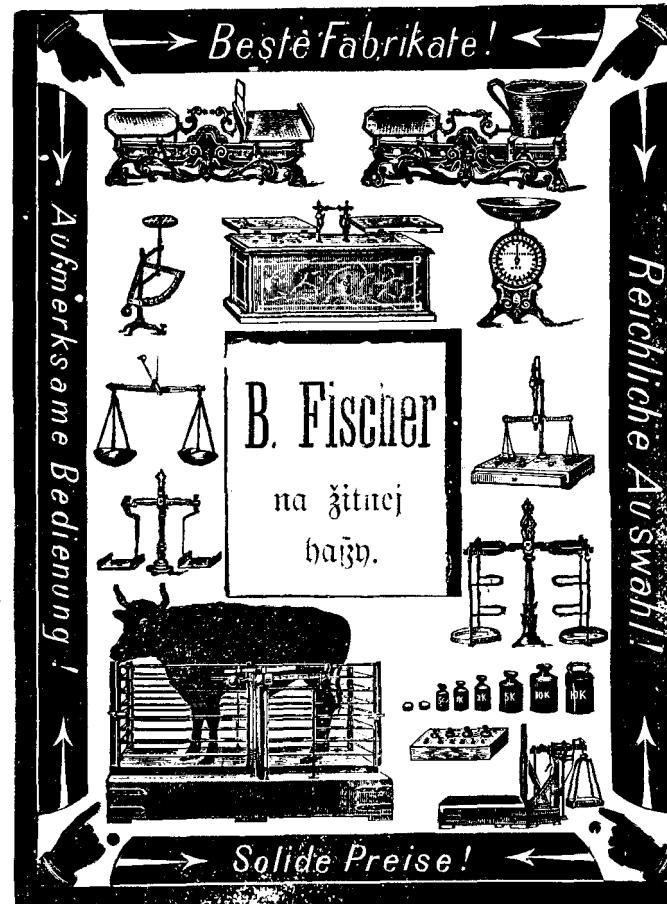
Pſchedeschežniki.

Borjdenie a poſezhniſenie
w mojej pſchedawatni.

Kolomas
najlepſeje hōdnoſeje po zylých,
1/2 a 1/4 čwizach, kaž tež w kaſhejach
po 2 puntomaj a 1 puncze
porucza najtuňſcho
drogowa pſchedawačnia
Otto Engert

en gros drogowe klamy en détail. porucza tunio

Štomjane klobuki,

na jnowishe, pſchilejaze formy
ujegarněowane po 30 np., garněowane po 60 np.,
haž do najwožebniſich modeſtich klobukow po
krucze iprawnych placzijnach.

Widče pſchowé, běle a wolumjane twory, kotrej
wot lěta 1883 po zylisnach pſchedawam, ſi njedoſeſh
ujenym wubjerkom a njeſchetrjechomnym tunimi
placzijnami mam pſchezo na ſkladzie.

Leopold Posner,
wožebite klobukowe klamy na bohatej haſh 7.

Wódne pónoje, kotly, kachlowe plath,
něſčowe rěbliki, kachlowe durczka,
třeſhne wokna, twarske hoſdze

Paul Walther.

Woliſjowe barby

we wſchēdnuanach, hnydom
k barbjenju, derje a twjerdje ſchny-
jaze, k barbjenju khežow, ſchpundo-
wanjow atd.

**molerſke a murjerſke
barby**

w czerſtej tworje a w naj-
wjetſhim wubjerku,

**ſchpundowanſki
kwečjath laſt**

ſ barbu a bjes njeje, njevoňatny
a spěchne ſchnyjazy,

terpentinowh woliſj

(němſki a franzowſki),
dwójny warjeny

hōdny lanowoliſjowy firniſ,

iara derje a twjerdje ſchnyjazy,

berniſteinske laſt,

kopallaki,

damarlaki,

želesowe laſt,

la Kölnski klij kaž tež

murjerſki klij

hiſcheje wſchelake druhé druziny,

mijerſku krydu,

gnyps,

la portlandski zement,

klepatolamjenjowu

a ſchmirglowu papjeru,

ſchmirglowý plath,

ſchpundowanſki wóſt,

wóſt ſa parketowe

ſchpundowanje,

barbieje wſcheye druziny,

ſchablony

ja molerjow a murjerjow

atd.

porucza a ma pſchego na ſkladje

po najtuňſich placzijnach

drogowe a barbowe

en gros klamy en détail

Otto Engert

10 na ſnutſtownej lawſkej haſh 10.

Durſhoffſke ſuſhe droždje

ſtajne čerſte porucza

August Wiesoſl, pjeſatſki miſtr

na bohatej haſh.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu. — Stwórtletna předplata wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čisto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za sawěštki, kiž maja so w wudawańi „Serb Now.“ (na róžku zwonkneje lawske hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štwórk hać do 7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawań Marko Smoler. Cíš Smolerjec knihičišćeńje w maćienym domje w Budyšinje.

Cíšlo 17.

Sobotu 27. aprileje 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němjske khězorstwo. Jeho Majestoscž kral Albert je wutoru w ſvježelazej duchownej a cželnej čjeritwoſczi ſwoje 68 lěto živjenja nastupil. Wschitzý ſzwerni Šafkojo, Němzy a Šserbjo, ſu tutom dženj i wózčinskej luboſczi hromadže je ſwojim lubowanym kralom jato dženj wjeſzelſcze ſwječili. Khězor Wylem je ſwojemu wýzofemu ſwiaſkarzej ſwoje ſbvojopſchecža ertnje wuprajil. S Waſungena, hdžez bě na hońtuje był, khězor wutoru dopołdnja do Strehlena pſchijedže, hdžez ſebi w tamiscej kralowej villi kral wot ſwojich ſwójbnych ſvoje pſchecž daſche. W Draždžanach i pſchicžinu kraloweho narodnego dnja i piſkanjom budžachu a pſched Strehlenskej villu ſo rańſche ſastaniczko piſkaſche. Pſchipoldnu ſo na alawnskim měſtinje ſhwiedženska parada Draždžanskeje garniſonu wotbywaſche, kotrejž kral Albert, khězor, prynzojo atd. pſchihladowachu. Po njej bě ſhwiedženska hoſćina, w Strehlenskej villi. Khězor kralej Albertej ſlawu wunjeſhy, kotrejž ſe ſlawu khězorej wotmolwi. Wječor je ſo khězor na puczowanje do Karlsruhe na hońtu nastajil, hdžez je předu pſchijel.

Hac̄ runje połnōzno-ranshomórski kanal hiſhče wotewrjeny njeje, je hižo pońdželu pruski prynz Hendrich pſches njón na wojniſej lódži „Hońtuje“ pſchejel. „Hońtuwa“ je přenja němſka lódž, kotrejž je pſches kanal pſchejela.

Wulka licžba pruskich evangelskich duchownych je ſo ſjawnje pſchecživo ſakonjej pſche pſchewrót wuprajila. Tež hłowne pſched-ſydstwo evangelskeho ſwiaſka je pſchecživo tutemu ſakonjej protestowało. Wone woſebje na to pokazuje, ſo ſo křeſćijanſtvo nje- trjeba ſchfitowac̄; pſchetož i tajtim ſchfitowanjom by ſo wone jenož w ludowymaj wočzowaj ponizklo. Na kónzu ſo wočzakanje wupraj, ſo ſwiaſkowa rada ſakon pſche pſchewrót ſacžiſnje.

8. němſka rjemjeſlniſka ſchadžowanſta ſo w Hali wotbywa. Prěni pſchedmjet dnjoweho porjada jednaſche wo ſabđerzenju rjemjeſlniſkow i knježetwoſcym wotpohladam w nastupanju organizaſije rjemjeſla. Ženohložnje ſo wobſamky, ſo dyrbja ſo wobſamknenja dotalnych rjemjeſlniſkich ſchadžowanek ſakhowac̄ w nastupanju žadanja dokladneho pſheměnjenja rjemjeſloweho porjada. Pödla ſnatnych žadanjom — kaž dyrbjenſke jednoth, dopokafmo wo wuſtojnoscži, rjemjeſlniſke komory — žada ſo ſakonſke woſnamjenjenje wo tym, ſichto je rjemjeſlo, a ſichto je fabrika, wotſtronjenje wojeſtlich dželańjow, ſamjeſowanje jaſtroweho džela, dale ma ſo wukrajanam woſoklonoschenje ſakaſac̄, tukrajanam ſo jenož woſoklonoschenje dowolic̄, hdžez je to trjeba, konsumſke towarſtwa a tworownje ſa offizerow a ſaſtojnukow dyrbja ſo woſtronicz, puczowanſke ſklady dyrbja ſo do zyla ſakaſac̄, pjenježne žadanki twarskich rjemjeſlniſkow dyrbja pſchi bankrotach twarzow lepſchinu mēcz, ſaloženje afzijowych towarſtow dyrbji ſo počežieč, konkurfowym porjad ma ſo pſheměnycz, ſubmiſionſtvo ſo spravicz a khězortwowa banka ſo rjemjeſlniſtam pſchitupna ſejnicz. Wobſamknenje ſo ſe ſlawami ſkónci: Rjemjeſlniſka ſchadžowanſta ſhewožene knježetwo naležnje napomina, ſkónciſuje na tele žadanja bôle, hac̄ dotal, džinvac̄ a němſke rjemjeſlo pſched ſahubjenjom wobarnowac̄.

Khězortwoſcym ſejm je ſo wutoru i dalsjemu dželanju ſaſo ſeschol. President i Buol poſedzenje wotewri, ludowymaj ſastupjerow „i nowemu a nadžiomnje i wuſpěſhnuemu dželu“ po witawſchi. Na dnjowym rjedze ſtejſeſche druhe čítanie wo pſchitawku i nowemu złownemu tarifej. Tſecži kročz dyrbjeſche ſo

khězorowym wulkaſ wo ſběhanju złownego pſchirazka ſa twory ſe Schpaniskeje wuradžic̄, kotrejž ſ Němſkej nowe wifikowanſte wuczinenje ſ nowa wobſamka njeje. Wſhi tym ſo pſchitawku Stumma-Mölleru pſchija, po kotrejž ſo na twory ſ krajow, kotrejž na němſke twory wjetſcheſlo kladža, džiſli na twory druhich krajow, poſtajene zlo podwoji. Wſhi jadnaju wo pſchitawku ſ złownemu tarifej ſo zlo na aether khětro powyschi. Sa wolij ſ bawmoweho ſymjenja je ſo zlo wo 10 hrinnow powyschiła.

— Sozialdemokratojo ſu ſebi bohužel ſaſo jedny nowy wólbny wokrjeſ w Šafkſkej dobyły. Draždžanskí wježny wokrjeſ, kotrejž je na poſled reformarſki Hähnel w khězortwoſcym ſejmje ſastupowal, je ſańdžem ſchitwórk ſozialdemokratam pſchipanył. Hähnel bě khoro- watscze dla ſwoj mandat ſložil; duž běchu nowowólk trěbne, pſchi kotrejž reformarſki Draždžanského twarza Hartwiga, ſwiaſk ratarjow a konſervativní rycerſkublerja Andraea a ſozialdemokratojo Horna ſa kandidata poſtajichu. S wólby je jako dobyčeř ſozialdemokrat Horn je 16 575 hloſami wuſhov. Reformar Hartwig je 8693 hloſow na ſo ſjednočil, mjes tym ſo je Andrae 7779 hloſow doſtal. Sozialdemokrat Horn je po taſkim jenož ſ wjetſchinu 103 hloſow dobył. Wſched něhde 20 lětami je ſo hižo ras wjedník ſozialdemokratiskeje ſtrony, Bebel, w Draždžanskim wježnym wokrjeſu wuſhovil.

— Schtóž ſ petrolejom ſwěži, dyrbji nětkole hluſhco do ſaka pſchimac̄. Wſched krótkim liter petroleja 12 np. płacęſche, nětko je na dobo płacęſhna ſa liter petroleja na 25 np. ſtupila. K temu hiſhče pſchijndže, ſo ma ſo po wudawanju pſchekupzow dalshe po- wyschenerje hac̄ do 60 np. wočzakac̄. S cžim ſo powyschenje petro- lejoweje płacęſhnu roſjaſnici hodži? Petrolejowe wifikowanje ſtaj w rufſkej Aſiſſeſ ſid Rothschild a w Ameriſ ſtovarſtvo „Standar- doil Kompagnie“ na ſo storhnyloj a ſo po ſdacež ſrēčzaļo, ſo petrolejowu płacęſhnu powyschitaj. Schto podroženje petroleja ſeka, to ſebi wſchedny czlowięſ myſſlic̄ njeſomž. Němſke khězortwo je po hamtských ſapiſbach w lěće 1893 764 944 000 kilogramow pſchitralo. Hdžz ſo ſentuař wo 3 hrinny podrži, na tule hromadu wyschicha płacęſhnu učhde 46 milijonow hrinnow wuczini, a hdžz ſo liter jenož wo 1 pjenježk powyschi, to hižo 10 milijonow wunjeſhy. Nětko pak je ſo płacęſhna ſa jedny liter hižo wo 10 np. powyschiła. S teho móžemy ſebi wulicječ, kello milijonow židowſky pjenježniſy ludam wudreja.

— Želi ſo Barlinſky piwařzy dželacžerjo ſwoje wotmyſlenje njeſpuſteža, po kotrejž chžedža dženj 1. meje ſwječic̄, ſ nowa wójna mjes nimi a piwařnemi wudhri. Šwiaſk wobſedžerjow Barlinſkych piwařnów je w ſwojej poſlednjej ſhromadžiſnje wobſamky, ſo ſo dženj 1. meje ſwječic̄ njeſmě. Nadžiomuje ſebi piwařzy dželacžerjo tu wěz hiſhče ras pſchekužaja.

— Pſchecživo 146 wobhylérjam bayerskeje wžy ſchimſühla je ſo ſańdžem tydženj w Weidenje wuſhuzenje ſapocžalo. Wobſkóřba ſo na ſežhovazych podawkach ſaložuje. Rycerſkubler baron a krajny ſudniſti radžežel Zoller chžyſche po ſaložku hajniſkeho ſakonja drjewowe prawo burow (517 loftow palneho drjewa wob lěto) wot- wiaſac̄. Burjo wotwiaſanje wotpoſkaſachu, duž ſ prozeſzej dońdže. Weidenſke krajne ſudniſtvo pſchitafa, ſo dyrbja ſo burſke prawa wotwiaſac̄. Nürnbergske wyschische krajne ſudniſtvo wuſhū ſběže, najwyšsche ſudniſtvo pak jón ſaſo ſa prawy ſpōſna. S tym ſo burjo roſnjemdrichu, cžehnječu loni 29. a 30. oktobra do ſeja a počzachu drjewo, kotrej mějachu prawo doſtač, ſami puſchecž.

Dokelž na pschitashnu wotkrijekneho hejtmana, kotriž buram kasaſche, ſi leža wurič, njeprahluchachu, ſo wojazh pschecživo nim pôzlačahu, a dondže ſi ſnatej „Fuchsmühlskej bitwie.“ Pschi teile bitwie buchu nekotri wobſtarni ſchédžiwzy, kotriž njebečtu rucze doſčz psched wojakami čeſtejneč mohli, wot ſadu ſi bajonetami ſallóči. Se žwědton, kotriž ſo pscheklychachu, najbóle Fuchsmühlski měſchčanosta ſe ſwojim ſhwédečenjom ſajimashche. Tutni praji, ſo ſwada hido psches 30 lét traje. Gmijena ma prawo. S pschitahom ſhm̄ ſu ludžo do niſh pschischi; wychiſchi hajnik je połnomoz měl, dřevo Fuchsmühlskim pschipofasac̄, tola wón je jich čiſtchczec̄ chyl; wón, měſchčanosta, by wſcho dowérjenje pola gmijeny ſhubil, hdy by jej pomožny njebyl. Popołdnju ſo czi wobſtorgeni, mužojo a žony, najprejdý pscheklychachu, kotriž běchu ſwojich domjazých wobſteinoſcōw dla wo donolenzu prohlyli. Handrij Ernstbeger praji, ſo je hido jeho nan ſ baronom ſ Zollerom ſtoržil, ſo pak njeje ſwoje prawo namakał a ſo ſtönečnje ſudniſte khosty njeje ſaplačic̄ mohli. S prozeckom ſu wón a jeho ſwójbni do čiſta wokhudžili.

— W Hofgeismarſko-Rintelnſkim wotkrijeku, kotrehož ſastupjeſtſto w thězorſtwowym ſejmje bě reformat König ſložil, ſu ſaſo jeneho reformaria, Vielhabena, wuſhwolili. — Pschi nowowolbach w Eisenachſkim wotkrijeku ſu ſ nowa ſwobodomyhlí ſe ſwojim kandidatom Caffelmannom dybyli, kotriž 8000 hložow doſta. Sa kandidata ſwiaſka ratarjow Röſicku bě ſo 4500 hložow wotedalo.

Jendželska. Bamž Leo XIII. ſo njeprchetaſtawajz̄ prozuje, wſchē ſchecžianſke zyrkwe ſaſo ſjenocžic̄. Pschi nekotrymi nježelemi je wón biſkopej jendželskeje zyrkwe jaſoſchtolski liſt dla ſjenoczenja jendželskeje zyrkwe ſi katholſkej piſal.

Serbijsa. Keklija wólbow do ſluviſtyni (ſejma) je w Sſerbijsi nimo. Pschi nich je, kaž bě do předka wiđečz, doprědkatſka knježerſtwa ſtrona doſpołnje dobyla. Radikalni a liberalni ſchtyri pječinu wobydleſtva — ſo pschi wothložowanju ſi žyla wobdzelli njejſku. To běchu wólby bjes luda, wobkebje dokelž tež doprědkarjo jenož ſi malej licžbu pschijnúdžechu. Na nekotrych měſtach burjo wólbny wubjerf roſehnachu, pschi čižim ſo ſe žandarmami do puſkow dachu. S wjetſcha ſu bjeswolni burjo, kotriž ſi žane ſtronje njeprchiklūſcheja, wuſhwolili. W Beogradže jenož ſaſtojniz̄ a dželac̄ejerio ſtatneje tobakloweje ſabriti hložowachu, pschi čižim ſo nje- wuſhnoſc̄ ſta, ſo jedyn dželac̄ejer ſchecž ſrōz na ſchecž wſchelatich měſtach ſwój hlož woteda. Wukrajnym nowinam a nowiñskim dopižowarjam, kotrejz pschezo hrožachu, ſo jich wuploſaja, ſo psche hladane roſprawu wo wólbach pschepodachu. W tyčle roſprawach, kotrež ſu někotre Winſke židowſke nowiny, wot ſerbiskeho knježerſtwa poſupjene, wocžiſchežale, knježerſtvo dopokaſac̄ pyta, ſo ſu ſo wólby po riedze ſi wobdzelenjom wſchitich politiſkich ſtronow wotbywale. Temu napſchecživo ſu radikalni a liberalni wofjewili, ſo ſu ſo wólby bjes jich wobdzelenja mèle, a ſo wón wobſamknjenja tejele ſkupſchtyni njeprchipónaja. Wukrajni židowſzy pjeniežniž, kotriž nětčiſhemu knježerſtwu pjeniesy požecžuju, njetriebaja wotčakac̄, ſo je ſaſo doſtanu, hdyž nětčiſche knježerſtvo panje; tež pschecživo nim, kotriž ſu ſe ſwojini pjeniesami tyranſtvo podpjerali, ſwobodnoſc̄ ſerbiskeho luda podtřočec̄ a jeho ſamoženju ſchložic̄ pytali, ſo něhdy hněw ſerbiskeho luda wobroči.

Ruſſia. Japanskim ſo dže kaž Ruſſim po požlednjej ruffo-turkowſkej wójni. Ruſzy drje ſu tehdy Turkow pobili, tola jich dobyče ſu jim na Barlinſkim kongreſu ſkashli. Podobne naſhoniene dyrbia Japanszy činic̄. Tež wón ſu ſwojich pschecživníkow, Chineſon, pschewinſli, tola netko, hdyž chzedža plody ſwojego dobyčeža žnječ, jim europiſke wulkomožy do pueča ſtuſja. Niž jenož Ruſſa a Franzowſka, tež Němſka je ſtrach ſpóſnała, kotriž by europiſkum ludam hroſhyl, hdy by Japanska ſwoju nohu na ajiſku twierdžiu ſtajila. Po wuežinjenach měra, mjes ſapanskej a Chineſkej wobſamknjenych, doſtanu Japanszy prawo, w Chineſkej fabrik ſaložic̄. Do předka ſo da wiđečz, ſo Japanszy w běhu létow wobſchernu induſtriju w Chineſej wupſchestrja, a ſo po nečim němſka induſtrija wotbjerarjow ſwojich wudželtow w Chineſej ſhubi. Tola to njeje jeniceki ſtrach, kotriž ſi nowych wobſteinoſcōw Němſkej a druhim europiſkum ludam naſtarwa. Nježmě ſo ſi wocžow pschecžic̄, ſo Chineſku wjazy dyžli 400 milijonow člowjekow wobhydli. Hdy by ſo Japanska ſi Chineſej ſjenocžila a hdy by wona chineſke wójsko runje tak organiſowała, kaž ſwoje wójsko, by Europa do ſtracha pschitachla, ſo ju ſebi Japanszy a Chineſojo pod ſwoje knježerſtvo podežižmu. Teho dyrbia ſo europiſke wulkomožy hladac̄. Ruſſa, Němſka a Franzowſka ſu ſo teho dla, džiwaſo na ſhromadny ſtrach, ſi ranja jim hrožaz̄, ſjenocžile a psches ſwojich ſastupjerjow w Tokio japoňskemu knježerſtwu wofjewile, ſo na žane waſchnje do teho nje-

ſwola, ſo by Japanska kruh chineskeho kraja na ajiſkej twierdžinje do ſwojeho wobſedženſtva doſtała, kaž je to po wuežinjenach japoňsko-chineskeho měra wujedname. Želi ſo budže ſo Japanska žadanijam Ruſſeje, Němſkeje a Franzowſkeje ſpječowac̄, ma wocžac̄, ſo jej tele tſi wulkomožy hnydom wójnu pschepomjedža. Ruſſa je žyline wójsko w Amurſkim kraju, ſi Chineſej mjesowazym, na hromadžila, kotrež je hotove, kóždy wokomik pschecživo Japoňskim, w Chineſej ſtejazym, na wójnu čzahnyž, mjes tym ſo bychu ruſke, franzowſke a němſke wójnſke ſodze na morju pschecživo Japoňskim, wójnu wjedli.

Enjeſ a dželac̄ejer.

To bě w hnydomdžekatych létach, džen po hnydom Mikkamichu. We wotkrijeku bě ſwježen, a pschekupz druheje rjadowne, wobſedžet burſkeho ſubla, Vaſilij Andrejic̄ Breohunov, njeſdžeſche ſo wuſamknyc̄, dyrbjeſche w zyrkwi bycz — bě ſobustaw zyrkwinſkeho wubjerka — a doma pschecželov a ſnatch ſhodpodowac̄. Nětcole ſu požledni hoſežo wotjeli a Vaſilij Andrejic̄ hotowaſche ſo, ſo by hnydom ſi ſwojemu ſuſhodnemu ſublerje dojel, na hido dawno ſrećzane ſupjenje leža. Vaſilij Andrejic̄ ſhwatasche tam, ſo njebhch ſenu ſchekupz ſi města tutu dobru ſup wuſjedli. Młody ſublež žadaſche ſebi ſa lež džežac̄ tybzaz jenož teho dla, dokelž chyſche Vaſilij Andrejic̄ hnydom tybzaz ſa njón dac̄. Ssydom tybzaz, to bě jenož tſecži džel wopraſdžiteje hódnoseče. Vaſilij Andrejic̄ bě hſchecž wjazy wotwifowal, dokelž bě lež w jeho wotkrijeku a dokelž bě mjes nim a mjes druhimi pschekupzami tuteho wotkrijeku dawno hido waſchnje, ſo jedyn pschekupz druheho njeprchecžadži. Ale Vaſilij Andrejic̄ bě ſhonil, ſo chzedža ležowi ſupz ſi zyloho gubernementa tam jecž, ſo bych ſu lež w Gorjačkinu ſupili a teho dla wotmyſli ſebi, ſo hnydom dojedže a lež ſupi.

Duz džesche, hdyž bě ſwježen nimo, do ſwojeje poſkladniž po hnydom ſtow rublow, pſchida ſi temu 2300 rublow zyrkwinych pjenies, ſiž poła njeho ležadu, tak ſo bě wſcho hromadže 3000 rublow, pschelici je ſedžblitvje, tyknj je do ſwojeje moſhniſe a ſhotowa ſo na puc̄.

Dželac̄ejer Nikita, jemicži dželac̄ejer, kig ſo tuton džen njebe wopil, vežeſche ſapschahnyž. Nikita njebe tón džen teho dla pjan, dokelž bě hewak pičk, netcole paſ, ſwiatne dny, bě ſuſhnu a kožane ſchfornje pschepil a bě pschihahal, ſo ſo pičza wotkrijenje. Hido druhli měžaz wón njeprjefche. Sſamo dženža njebe piš, runjež ſo wino darmo porježeſche.

Nikita bě pječdžekac̄zletny but ſe ſuſhodneje wſhy, njebe dobry hſpodař, kaž ludžo prajachu. Sſwoje ſiwijenje bě, niž doma, ale pola zuſhých ludzi pschebyl. Wſhodže ſebi jeho wažachu pilnoſeže, wuſhiknoſeže a ſhlynoſeže dla, wofhebje paſ dla jeho dobrého pschecželneho waſchnja.

Ale nihdze njevoſta doſlo, pschetož dwózhy wob ſeto, druhdy tež čaſežiſho da ſo do pičza a niž jenož pschepi wſchitko, ſchtož mejeſche, ale čiňjeſche tež haru a bu ſhrobly. Vaſilij Andrejic̄ wotekna jeho tež něſhco ſrōz, pschivša paſ jeho ſaſo, dokelž mejeſche ſancž jeho ſprawnoſež, luboſež ſi ſkotej a wofhebje jeho tunjocž. Vaſilij Andrejic̄ plac̄eſche Nikicie niz 80 rublow, kaž to hewak dželac̄ejer doſtawa, ale ſchtrzecži, kotrež ſenu bjes wotčehnjenja w malych dželbach davaſche a najwjetſhi džel niž w hotowych pjeniesach, ale wón davaſche ſenu ſa to twory, kotrež po wýhſotich plac̄isnach ſwojich khamrov wobſležowaſche.

Saſlužena mſda bu Nikitorowej ſonje wuplačzena a Nikita ſo njebrhſceſche. Tak tež netcole. Dwaj dnje do ſwježenja bě Marta ſi Vaſilijej Andrejic̄eſche ſapschahla, bě pola njeho běrnazu mufu, čaj, zokor a wino brala, něhdze ſa tſi ruble, nimo teho wſa pječ rublow hotowych pjenies a džakowasche ſo kaž ſa wofhebitu hnadi, mjes tym, ſo bě po najtuňſhim wobſleženju Vaſilij Andrejic̄ dwažycži rublow plac̄icž dyrbjal. — Mam dha ſ tobu ſchtrzecži wuežinaze? — by Vaſilij Andrejic̄ prajil. — Sſym dže eži kaž twój ſamkň nan, pschihudže li nuſa, bječ ſebi!

Vaſilij Andrejic̄ ſebi wopraſdže myſlesche, ſo je dobrac̄el ſwojich ludzi, a wſchitz jeho w tym wobſtrucžachu, ſamo Nikita, kig derje wježeſche, ſo je ſchfodowaný. Wón paſ mječeſche, dokelž dyrbjeſche čzakac̄, doniž njeby khamrſkeho měſtna doſtał.

Hdyž bě Nikita netcole roſkas ſwojego knjeſa doſtał, džesche, kaž kóždy ſrōz, wježoſh a ſwolniwy, čiſtche ſrōz ſi kſchivnajm nohomaj do pschitwarka, wſa tam čežki kožanh ſi čežem ſuſhenny grat ſi hoſdža a džesche ſe wotčewomys ſchecžerlavami ſchecžerčo, ſi ſawrjenemu konjemzej, w kotrejz tamn ſejeſche, kotrehož ſapschahnyž bě Vaſilij Andrejic̄ porucžil.

"Schto, tebi drje ho wostudzi, hľupalo?" wotmolwi Nikita na ežiche rjehotanju, s kotrejž jeho powita brumy koní kriedźneje wulfsože, tiz žam w konjemzu stejesche.

"Nó, nô, ty wšich hľuché dôndžesč, chzu cze prjedy napoijicž, lubuſčko", sabavjeſeſe ſo konjom kaž ſ roſomnym ſtvořenjom, a hdyž bě jemu príſchny kribjet ſ róžkom huknje mótriel, ſežeſe jemu grat pſches rjami mlođu hľowu, wuczeſe wuſchi a ežeſe, wotežiſny wuſdu a dowjedze jeho k pieču. Hdyž bě brunaſ ſedźbiue ſ wyhoko ſtejazeho konjemza wuſtuſil, pocža hracž a wubiwačž, kaž by chzyl ſe ſadnjej nohu Nikitu, tiz ſpěchňe ſa nim k studni bežesche, trjechicž.

"S měrom, ſ měrom, ſchibaſko!" wopjetowaſe ſ Nifita, tiz wjedžesche, kaf ſedźblivje brumy ſe ſadnjej nohu wubiwaſe, jenož ſo by ſo jeho krótkeho plascheza dôtkný, niz pač, ſo by jeho dyri. Žemu lubjeſeſe ſo tónle žort.

Symneje wody ſo napivnſhi, ſtejesche koní ſ měrom, dychaſe ſ hľuboka, požibowaſe moke ſylné ſuby a porſkaſe.

"Tebi ſo wjazy njecha, njeje trjeba, budže drje doſež; duž njeprvých wjazy", rjekny Nifita zyle khtunje, wujažnjejo brunemu, ežeſe dla tak čim a bežesche do kólnie a czechnjeſe ſa ſobu mlođeho, worakaweho konja, tiz wubiwaſe, kaf ſo bě po zyhlym dworje blyſtečz.

Nichto i dželacžerjom tu njebeſche, khiba kuchařzynu muž, tiz bě na ſwiedžen ſchijſhoſ.

"Dži a wopraſchej ſo, mój luby", rjekny jemu Nifita, "do fotrých žani chze ſapſchehniene meč, do burſtich abo do małych?"

Kuchařzynu muž džesche do domſkeho, wrocži ſo hóry ſaſo, ſdželujo, ſo dyrbja ſo male žanuje wſacž. Mjes tym bě Nifita konjej hido khomot tykuſl, pſchivjaſa jemu ſ hoſžemi wobbiti kribjetowu paž a, ſi jenej ruku lohki barbijem drjewjam woblik njeſo, wjedžesche ſ druhé ruku konja a pſchitupi k woboju ſaniam, tiz pod kólniu ſtejachu.

"Do małych, po taſkim do małych", rjekny wón a wjedžesche mudre ſkocžo, tiz zyhly čaž ežinjeſe, kaf by jeho ſužnycž chzylo, do wojoſ a pocža je i kuchařzynu mužom pſchahacž.

Hdyž bě wſchito hotowe a jeno woteži ſo hľuché pſchicžinie ſ dyrbjachu, póžla Nifita kuchařzyneho muža do kólnie po ſlomu a do ſkladu po ſwój wulfi měch.

"Tak je dobre. Nó, nô, njebudž njeſerny!" rjekny Nifita, kladžo do žani ežerſtu ſlomu. "A netkole wupſcheſtrejemy tolſtu ſtaninu a na to měch. Tak, tak, to budže dobre k ſedženju" — rjekny wón, to ſežinuſhi, ſchtož rjekny, a měch do róžkov nad ſlomu žumywuſhi.

"Tak, džakuju ſo, dobra duscha", rjekny Nifita k kuchařzynemu muzej, — "dwémaj tola lepje wot rukow dže".

Nifita ſruna wotežy, ſi rynku ſwjaſanej, ſyđe ſo na kromu žani a nawjedowaſe dobreho konja po ſmjerſkym dworje do wrotom.

"Wijo Nifita, wijo, wijo!" ſawola ſa nim ſydomſetny hólczeſ, tiz ſpěchňe ſi bróžne wuběža, w krótkim, čornym kožuſchu, w nowych filzowych ſchörnjach a w čopley "čapzy"; — žadž mje na žanje!" — proſchesche ſi ežeńkim hložom, duž ſwój kožuſch ſapinojo.

Nó, duž pobehn, mój hólkico", rjekny Nifita, ſastaji a ſeže ſi radoſežu ſo blyſtečzazeho ſynka ſwojeho knjeſa k ſebi a jedžesche na dróhu.

(Pokracžowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschinou. Požedženje rčezſpytneho wotrjada, ſrijedu po jutrah džeržane, bě wot ſwojich 25 ſobuſtaſow w pſchitomoſci wjele hoſči na ſwjeſtelaze waſchňe wopytane. Knjeſ pſchedzyda ryečeſ ſic. theol. H. Žimſch, farat w Hodžiju, wuloži najprijedžy nekotre wopacžnoſcze nowiſcheho piſmowſta a poda na to jara ſajimazj jaſny a dokladny pſchednoſtſk wo prawym trjebanju ſerbſtich "wiaſawczkow": "hdyž", "hdy", "jeli" abo "jeli ſo", "runjež" abo "hač runje", "byrije" abo "byrnjež", "khiba ſo", "kaf", "hde", "čim — čim", "kaž", "jało", "dofelz" a "ſo"; na čož knjeſ gynnafialnu wſchidji wuczeſ ſchecžer dr. Muča ſi pſchihloko-wojanjom zyle ſhromadžiinu wutrobnu džak ſa tutón wažny wuczeſ ſchecžoſtſk wupraji.

— Žanđenu ſrijedu 24. jutrovniſa mjeſeſhe tudomny Marcžinu w uſtaſ ſwój ſtutu ſhromadžiinu ſi měſtow a ſe wžow, w njej wuhladachny tež noweho wokrježneho hejtmana knjeſa ſi Bože. Tón ſwiedžen, ſi wuſpěwanym kherluſchom ſapocžany, wobſta ſi modlitwy knjeſa

profesjora dr. Schneidera, ſi pſchednoſchka knjeſa fararja Žakuba Nježwacžidliſkeho a ſi roſprawý knjeſa fararja ſic. theol. Žmiſcha ſi Hodžija, kaž tež ſe ſchthyhložneho ſpěwa a duchowſkeje hudyby. ſi kotrejž je ſo njebo tajny radžicžel, knjeſ hamtski hejtman ſi Bezſchwitz w ſaloženje Marcžineho wuſtawa wulžy ſaſlužbeneho ſežinil. Tutoňle wuſnamjenith wuſtaw ſe ſwojim bohacže wuhoto-wnym wuczeſenjom a roſpoſkaſowanjom ſa žonſtu mlođzinu je hido w běhu ſwojich dotalnych ſchecžich lět 244 holečkow roſwuczo-wal, bjes nimi tež někotru mlođu ſſerbowku a wot ſetuſcheje prěnjeje meje ſměje w ſwojimaj woběmaj wotželenjomaj hromadže 56 ſchulečkow, to je 6 wjazy, hač bě ſi wopredka wotpohladane.

— Naletnja ſhadjowanka ſerbſkeje ſtudowazeje mlođinu njevotměvaſe ſo ſetka na ſtělečni kaž hewak, ale beſte tam, hdyž tón džen wſchitne druhé ſerbſke ſhromadžiſny, w Gudžiſ ſo horečenju pola dworniſkeža w Budyschinje. Müller. Andrički, t. č. hlowny ſtarſchi, wotewi ju w 10 hodžinach ſe ſpěwom "Hľuché ſſerbstwo", powita pſchitomnyh hoſči a ſtudentow a cžitaſche ſhromadženym krafzny dopis naſcheho ſubeho Ad. Černého, kotrejž tón króč bohu-žel njemože pſchi naſ ſyč. Potom podawaja ſo roſprawý towar-ſtvo. Wozbeſje wjele ſwjeſtelazeho blyſtachmy tu wo Budyschiftim gymnaſialnym towarſtvi, kotrejuž wſchak je nettle k jutram ſ bra-trom Wiczajom wotſchol wjednik wuſtojny a ſahorjem. Boh daj, ſo mělo hódnego naſtupnika. Tež Delnjoſlužiſenjo ſo džerža ſtrucze; konzert w Tureju a "Brathyja", wjetſcha a lepſcha džyli be loňſcha, je je ſjawnym ſwědcom jich wotčiſteje horlivosče. Tež ſetka chzedža konzert wuſvjeſz a to naſhmu w Wjerbiſe. Krajnostaſwyz ſeminariſtojo, kotsiž towarſtwa nmcia, njech ſo wo nje próžuja. "Wlada" je ſebi ſaſo ras ſadremla, teho runja "Živa" w Lubiju, hdyž wſchak ſtaj tón čaž jenož dwaj ſſerbaſ. — Letyuſha hlowna ſhadjowanka poſtaji ſo na 11. awgusta, nimo njeje budže w ſeptemburu wulž do ſſlepeho. Sa noweho ſtarſcheho naſjetujetaj ſo Wiczas a ſtud. theol. Schwjela, ſa podstarſcheho Hejdusicha, gymn. w Prahy. Žato měſtno pſchichodneje hlowneje ſhadjowanki injuju ſo Buděſtež, Hrodžiſkež, Hórfka. — ſi mnohim wutrobnym a ſahorazym hlowom wozivichu naſche jednanje ſubowani hoſčo, k. lie. theol. Žmiſch a mnoſh druſy. Knjeſ dr. Muča podawa nam nekotre wažne poliſy a praſcha ſo, kaf ma ſo wež ſi almanachom. Poſtaji ſo, ſo ſo taki almanach k ſetuſchej, 20. hlownej ſhadjowanzy pſchihotuje. — Nimo mjenovanych knjeſow běchu mjes nami hľuché mnoſh druſy, wozbeſje tež wuczeſero. Žim ſwichtim naſch ſemſchažy džak. Študowazych naſicžichmy na preſencžnej liſežinje 11. — W 12 hodžinach pſchecžita bratr Wiczas protokoll, a ſe ſpěwom "Naſche ſſerbstwo" ſo ſhadjowanka ſtovči.

— Wutoru je wěſty Müller, kotrejž je ſo pſched krótkim ſi Wownjowa do Budyschini pſcheydil, ſi wobwěžnjenym ſwojemu ſimjenju ſon ſežinil. Schto je jeho k ſamomordarſtu poſnuſo, njeje ſu te.

— Dwe ſtipendiji, po 240 hrivnach ſtěnje, wot njebo probſta a kanonika Mara ſa ſtudowazych ſſerbow katholſkeho werywſnacza wuſtajenej, matej ſo wudželicž. Czi, kotsiž wo njej rodža, maja ſo hač do 15. meje t. l. pola knjeſa biskopa Wahla ſamolwieč.

— Schuſſkemu direktorej Wlochazej je ſo ſakſti ryečeſki ſchijž ſaſlužbeneho rjada 2. ſtadownje ſpožčil.

— Pſchi ſklaſnoscži kraloweho narodneho dnja ſu powschitowne cžefne ſnamjo vſtali: wjeſny rychtar Miklawſch Scholta w Kóženje, ſelesniſki wuhibadlař Keilig w Budyschinje, ſawaleř pſchi ſtatnym ſelesniſkim ſarjadniſtwu Voigt w Budyschinje, gmejnſki pſchedſtejcižet a ſtaſnuk Harnap w Palowje, wjeſny žandarm Leopold w Delnjej Hórz, gmejnſki pſchedſtejcižet Jan Nowak w Běčižach, knježi inſpektor Reiche w Wulſkim Bjeſkowje.

— Wſcha pröza, něhdyske Budyske ſkotne wili ſaſo wozivicž, je podarmo byla. Wobhlař na Budyskich ſkotnych wiliach ſi kóždym měřazom wotebjer. W ſaſdenym měřazu je ſo ſaſo jara mało pſchedawarjow a ſupowarjow ſeſtlo. Duž je měſchęzanska ſada dopóſnała, ſo njeje trěbne, ſkotnym wiliam zyle wulže drjewowé wili pſchewſtajicž. Sa ſnadnu črjódku kruwicžkow a ſonikow, kotrež ſo na Budyske ſkotne wili pſchivjedu, wulſaj dworaj hoſčenزوw „k furwjerčej“ a „k marthrabi“, pſchi drjewowych wiliach ležazymaj, odpoſniſje dožahataj. Kaž hač dotal, ſo tež pſchichodne ſtejnſtejzowe pjenjeſh njebudža žadacž. Tola hdyž měſchęzanska kaſza a měſchęzanske wobhlerſtvo ſe ſkotnych wiliow žaneho pjenježneho dobytta nje-berjetej, nochzetej wonej pſchichodne dalsche pjenježne wopory ſo nje pſchivjiesč. Duž ſo pſchichodne njebudže dale 50 np. ſarunantkeho pjenjeſa ſa njeſchedate ſkocžata, na wili pſchivjedžene, placičz.

Prožata budža ſo, kaž hacž dotal, dale na kamjeñtej haſhy pschedawacž.

— Na Sprejinej hafzy je sańdżenu wutoru schtyrlętna holza dżelażterja Frödy, na kotołskej hafzy bydlazeho, do wody panyła. Dżęczę budżisze żo w Spreji, na tamnym měscze jara hlinobokej, tepiło, hdn budżisze żo jeho samkar Wagner njedohladał a sa nim do wody skocziwski jo mjerucząhnył.

— Wuhladý na p'sichodne wjedro. Wot 27. hacž do
30. haprleje šo hymniſche wjedro wočzakuje.

— Po ſałbu ſmęjemy w meji wjele ujewiedroń a czopłe
wiedro, jenoż hrędz' meje budźe ſymniſcho.

— Bezvoljenje. Po pohladanju ho pečoł, fotrež uacętka, wot wschednych pečoł mjerodzjela. Tenož jejmka staj ho pola nich wo učeho powiętchiloj.

Ludstwa i naczyniowazej pežolu, psychidatu prawu, wopłodzeniu matki i wjetsha jenož jara cęžko psychijimaju. Wone su ho na tule njeprawu matku wniezile. A pomhacę pežolač i wjetsha nje-może, dokelž njemôže ujeprawu matku wubłedzicž a popanycz. Tež pežolę i tajsej njeprawej matku druhim kołczam i pozylnienju psychidacę njemôžes. Pežolę i prawej matki i wjetsha wo nje njerodža a teho dla je fakujaja a fakałaja, hdź spytasch, wobojecjednočicž i jenemu ludstwu.

Hdyž má lidstvo prawn matku, dha pečoły ženje ujenacžiſtuja, ale jenož matka. Matka nacžiſtuje, ale wo dalsche živjenje a wo potřebnoſeže ſwojich džecži ho wona dale njepoſtara. K temu nima czáha. To je węz pečołów. Te ſu w kołczach dójſti a pěſtońče. Wone hotuja pízu, woblěhnuja a hréja, napowią a naſyjeć a ſakryja (ſakrypunduya) ſkórczne czerw.

S W o n j o w a. Saúdženu poúdželu je pshed war tudomneho mlyna žónske czeło pschipluvalo. Zo wuczahnywchi ſu jo jako czeło 20 lětneje Hedwigi Müllerez ſpósnali, kotaž je tſi lēta dolho pola reñuifa Piertha w Budyschinje ſ pshedawatku byla. Piched tñjomi njedzelemi je wona njejnateje pſchičiny dla ſlužbu wupuſchczila. S tajſtim ſamýſlom je ſmijerež w wobže pytala, njeje ſnate.

S Małego Wielkowa. Wózownaczelenna dżonka tudom-
nego kheżerja Klawicha, kotaż bę khorowata, bę ho jańdżenu żobotu
wjeżdżor do kupyjeli tudomneje bratrowskeje gmejny kupač żchla.
Hdyż ja khwilu ja njej pohladachu, ju morvu w wodze leżazu
namakachu. Wot widliščežow nadpanijena, bę ho wona w kupyjeli
ponurila a ho jańczała.

Se Saręcza. Sańczem pjakf ja naschnu schulsku młodziniu rjany dżenja sažwita. Wokolo 1 hodziny ho w schulskim domje hólzy s khorhojemi a holežki s wěnzani wupyščewie šromadžichu, so bychm ſwojemu nowemu wucžerzej, knjesej Králej, kotryž ho s Minakala k nam pschežydl, napscheče ſchli. Knjese kantor Kalich a knjese wucžer Schudak czah namjedowaſchtaj. Pschi Zahowſkich mjeſach nowcho knjesa wucžerja, s woſom pschijedžazeho, ſetkachu. Knjese Kalich jeho s rjanej herbskej rēčni powita, na čož džeeži preňju ſchtničku kherlujscha „Rzech Bohu džaluje“ wuſpěwawſchi, ſwojego nowego knjesa wucžerja na ſwjedženiske waschnje do Saręcza psche-wodžichu. Tam jeho knjese farať Jakub ſe herbskej a knjese ryčež-tablet Höckner Zahowski s uemſkej rēčni poſtrowi. Knjese Král ho ſa wſchë wopokaſma luboſče a pocžesčowanja s wutrobiymi ſlowami podžakova. Dokelz dyrbjeſche džen pschitkhada nowego knjesa wucžerja džen wježeloſče ſa džeeži bycz, ho wone na gmejnike khosty s piwom a załtami woschewiczu a ho hacž do wječzora hromadže ſe ſwojim nowym knjесom wucžerjom ſe wſchelakimi hrajemi ſabawjachu. Sańczemu pońdželu je knjese farať Jakub knjesa Krála w pschitomnoſeži schulskeho pschedſtejčeſtwa do jeho ſastojnſtwu ſapokaſat.

S Małejchęz. Sańdzenni njedżeli, 21. haprleje, popołdnju
kmy tu wpożęćenju a nalutowaniu ja Malejchaušku a Mało-
Budyschęgansku wožadu sałozili. Duż ja krótki cęsź, hdź budżas
někotre małe formalitety srijadowane, naſchu dżęławoſcz ſapoczeńnym
kotraž budżę, da-li Bóh, klužicę f lepičhemu a f wuzitku naſchego
ratarstwa. S wilkej radoſežu a dżakownoſczu je naſz napjelniwo
ſo tež knies ſubler Sſmola je Spytez f nam pschiūndże. Wón je
nam je ſwojej radu a naſhoniſežu pschi ſałozenju towarzſtwa jarac
pomožny był a je psches to ſ nowa wopokaſal, laſt jemu ſbože o
derjehicze naſchego herbskeho burſtwa na wutrobie leži. Wón je ſo
ſaſzo ſ nowa wopokaſal jaſo muž, kiž niz jenož ludžom rjane węzły
lubi, ale jim wjèle bôle f boku ſteji je ſkutkom.

Marjineje küpjele (Ssmječke). 1. meje ho tu pôsťka agentura saloži, fotraž vých Wetenju, Wudwoř, Nowu Wjesku, Worklezy, Ssmječkevy, Luh, Hathy a Tsi kbeže saftara.

S Kalbiż. Pjatki tydženja wjeżgor bě šo tudomia swudo-wjena Hizzyna i hródze na kchwilkū wotjalila. Sa tón czaž šo njesnati pakostnik do hródze kramy a i njeje najrješschi młodu kosiu wotwiedźce. Bohu żel wobfranjenia njeje paduchtivo hundom polizistej wojjewida, kotryž budžisze tola sawiećze pakostnika hiszheže tón-kamby wjeżgor wusłebižil. Tak hiszheže njeje nicžo snate, komu je wbohe kóšlo sekhłobázalo.

S Kafez. Spodźiwna wjeta je ſz wóndario wot dwieju Kafe-
cjanow wuczinila. Jedny ſi ujeju praji, ſo blysnicchi koni ujejamidze
8 muži, kotsiž ja powiaſom, k worczikej pſchivajacym, czahnu,
ſi měſtua hibinę. Druhi měnijesche, ſo temu ujeje tak. Duž hym-
dom pruhu čzinjeschtaj. Preñni krócz ſaczhanywscchi koni njeđzivajzy
wſchego napinanja dale ujeſchiniidze; hakle hdyž běchu jeho kuf ſpo-
ichivali, wón mužow móž pſchewiut.

S Vožlinka. Debriz, f tudomnej poštnej agenturje blizučaze, 1. meje poštne pomozne mestno doštarni.

Schrödiger. W naſchej wžy ſo 1. meje poſtka agentura wotewri. K njej ſo wžy Koſtarzy, Hórka i nowej korezmu, Kopſchini, Lejno, Muſkuiza, Bravocézji, Syjjizi a Čeſkežy pſchivoufajaja.

S Korjymja. Schtowtſtydzenja tudomny hadrechčjar Glazier na kwojci fahrodze stejo ſ jenej kuzodzinu žortujo ręczecze. Lědma bě kuzodzina woteschla, wón morv ſ ſemi padže. Boža ruczka bě nahle jeho živjenju mjeſu ſtajila.

Službi. 1. meje zo tu požitka agentura wotewri.
Sobraczíz. Tak hebaty myrry měřiaczueho vysledzenia

S schwac̄z. Dat bohanj možt mehac̄zneho pozezzenja naschego herbstkeho towarzstwa se stron naschich wokolnych Sserbow a Sserbowikow hiszczę niepomnity kaž sanidżemu njedżeli. Psichilubjeny pschednoschf knjesa stud. theol. Oty Wiczasa Schwac̄zjanskeho pscheic̄zahui paf nasche wożatowanja w kózdyim nastupanju. Pod možnym wlinowm jadriweje fréczniwoſeže tehole młodoho wótczinja ſtejo, ſac̄zuvachmy, ſo ſahorjaze ſ młodogenſkim ſapalom ſo pschednoschowaze ſłowa pschiind ſ wutroby, w luboſczi ſa ſwój do prócho ſteptam narod ſo horjazei, a teho dla tež pschistup namakajt do wutrobow herbstich pschipohłucharjow, dótkaſ ſo tam něžnych trunow, tiz ras ſchynęo tak rucze njewotmjelkui. Wschaf ſkuſcha „Wótczinska luboſc“, to bē pschednoschfow pschedniſet, ſ najnadobnijchim a najrjeñchim ſac̄zuežam, tiz ſamóža ežlowjetowu wutrobu jimacz. Spominqo na ſpodbívne a njewožatowane wožuczenie herbstej narodnoſeže ſe ſtoletneho ſpara ſ nowemiu ſo wožebje we herbstich narodnych towarzstwach jewjazemu duchowniemu živjenju, dopokaſ ſam fujes pschednoschfet, ſak ſu ſnamjenicži mužojo ſwóju narodnoſcž a macžernu rēč ſubowali a ſak ſu dželawoſcž a prózowanje herbstich wótczinzow mèle a hiszczę maja ſwóje žórklo a forjenje w horzej wótczinskej luboſcji. Namolwjejo pschitomnych, ſo bych u wostali ſhwerti wótzow rēči, waſchnju a požinfam, döfelz ſu wona nasch narod pschaza wožebitoſcž, kotaž je nam dobyla waženje pschikhilnoſcž a ežezowanię naschego kralowskeho doma, kaž to nimale wſchēdnie psches mužohe dopokaſma ſ nowa widžimy, dopomni knjesa pschednoschf na pschedstejaze narodnim naschego lubowaneho krala Alberta a wunjeſe jemu tſirkózmu ſławu, tiz hrimotajo woſkloſzo waſche mjes ſhromadženym herbstim ludom. Esmy wutrobnje džakni knjeseſi Wiczasej ſa tutón pschednoschf, w kotrymž je wojazuje wnujanjeni ſtejſchęo naschego ſjednoczenſtwa a podłoż jeho prózowanja a ſlutowanja, ſ dobowi paf nam dał ſiwi dopokaſ a wěſte rukowanje, ſo psches herbst studentſtvo wěje ežly a czerſtwa narodny duch. Sserbst studentſtvo njech je pschedhwedzene, ſo nětko ſadu njeho ſteji herbsti lud w ſwojej powſchitownoſeži, tiz je hordna na ſwoju rycerſtu młodžinu, na ſwojich ſhwertiſtch ſynow, ale ſ njewurjekliwym ſazpęćzom, my chyli to radu ſ hovrjazym hloſhom, tiz by ſchumił kaž wichor wot Lubina hacž do Błotow, wuprajcž ſhladujemy na wotrodženior, tiz ſu pschezo hiszczę jako ſrudniſchke bludniczki tu a tam mjes nami ſiwi, zuſy herbstemu lndej, a herbst lud jin zuſy. Na namolwjenje knjesa Skopa-Lutobęzanskeho naſbera ſo 5 hriwów 90 np. ſa „Sserbsti Dom“.

S Kämjenza. Na tudomne remontke wiki běchu 18. haprlejce 17 koni pschivjedli, ſ kótrhž ſu jenož dweju ſa remonty khman ſpójnali.

S Wojerez. A nam je ta ſwieſtelaza powjescž doſchla, ſo jo Delnjołužiſka Popojzjska wožada ſlónězneje pomoz doſtala psches prawdoſciwe wufuždzenje najwyſchic̄zheje zprávneje wſchinoſcž w Berlinje. Rycerſtublerſke knjefſtwo nad Popojzami, wěſta fabrikantowa wndowa w Koźebuſu, chyſche pječza ſwojeho předawſchego domjazeho wučerjia ſ Popojzskiej faru wobdaricž hacž runjež tón ſamy herbstej rēče možny njeje a ſo ſa tam njehu woſkadu njepſchihodži, döfelz je herbstka a herbstkeho duchow

neho trjeba. Wožadni tu knjenju prjódzy jara ponížnje, potom pak krczíšcho wo žerbiskeho duchowneho proschachu. Tež kralovski superintendenta jej k dobremu rčezče; ale wózho bě podarmo. Hdyž bě někto takle ta wožada wjazy lét bjes duchowneho, je ſo pucz k wutrobje najwyskóſcheje zirkvinye wyschnoſeje naſtupil a ta je někto, džak budz Bohu, wužudžila, ſo ſo ta wožada nima Němcej pschepodacz, ale ſo ma tež dale, taž je předy bylo, ſažo ſſerba ſa duchowneho doſtač. — Takle wſchaf naž ſſerbow Bóh luby ſenjies ujewopuſcheži, ale, hdyž tež druhdy po dleſchim čažu, tola hiſcheze w prawym čažu ſe žwojej pomožu ſo ſjewi. Dolho ſu Wulko-Parzovska, Lejnjanſka, Schyrejzanſka a Wochožanska wožada na doſtačje žerbiskeho duchowneho čažač měle, a někto ſu hýž ſažo kóžda ſe žerbiskim duchownym ſaſtarane. Tele w ſejerpliwoſci priuhowane ſube wožady ujeſku ſo ſaſlepicž da-vače, hdyž bu jím ſažo a ſažo prajene, ſo ſa dolhe čažy žamých žerbiskich kandidatow wjazy ujebudž. Pola nich rčaſche, radſho chzemy hiſcheze dleje čažač, hacž ſo bychmy ſebi ſwoju žerbisku ſaru ſi hýlm Němzow, kótrž žerbiski ujerohym, wožadžicž dali, kíž ujemohł nam Bože ſkolo w naſchej maczernej rči předowacž, ani naž pſchi naſchich khorych a ſmjerntych ložach ſi troſchtom w naſchej žerbiskej rči troſchtowacž. Duž dha ſo tež ujetriebatej Krjebjanská a Borschežanská wožada ſtrachowacž ſo ujemohłi žerbiskeho duchowneho doſtač. Žedyn žerbiski kandidata, t. Turk ſi Lafa, je hýž hotowy ſa duchowniku žlužbu, a druhji mlody ſſerb ſa krótki čaž tež do priuhowanja poúdž. Němſki duchowny ſa žerbisku wožadu by wſchaf tež jenož poſoježnaty ſaſtarac byl, pſchi kótrymž by žerbiski wožadžim džel najlepſchego natwarjenja ſa žwoje nje-žmertne dusche parowacž a traſacž dyrbjal. Pſched tajkim tra-đnjom ſwarcuj Bóh luby ſenjies kóždu wožadu!

Se Šorjelza. K ſmjereti ſažudžena rěniča ſchipowa je w tudomnym jaſtwie hóža porodžila.

Š Mužakowa. Škotne ſiki, kotrež ſu tu dla wudyrjenja ſkotneje khoroſeze 26. měrza wipamyle, budža ſo tu 25. haprleje wožywacž.

Š Lafa. Štrjedu popoldniu 3/42 hodžin dwě njewjedrje mjes ſazom a Delnim Wujeſdom hromadu ſtorežiſtaj. Blyſk do Löben-ſteinez hajukownje w Kitzliku dyri, hdyž tamniſchego hajnika Scholtu, wo ſtvoje pſchewywožaz. Šarafy.

Š Rječižy. Schtwortk tydženja je ſo tu na městnje, na kótrymž Šorjelska, Mužakowa a Krjebjanská hola mjesuſa, něhdž 75 jutrow ſeſta ſpalilo.

Š Dachkov. Šara pilnu huſezu ma tudomny bur Nowy. Wona je w leťuſhim naſežu hýž woſolo 90 jejow nanjeſbla.

Š Popož pola Khoczebuſa. Žedyn tudomny bur je ſymje ſo pſchiblizicž dał, žwoje běrný na polu njewukopawſchi. Wón danoo je je wón po jara turjej placzniſie někomu pſchedal. Kupz je ſo hnydom ſi někotrymi ludžimi do nich dał, ſo by je wukopal. Pſchi tým je ſo wón pſchewywožaz, ſo drje ſu ſwjerſtne běrný ſe ſmjerf-koſi czerpiſe, ſo pak ſu hlybſho ležaze hiſcheze čiſce dobre a k jéži ſhmanci.

Š Gleiwiz w Schlesyſkej vižaja: W Petersdorſje ſady zirkvije ſu na ležomnoſci ſahrudnika Adlera w hlybokim ſchacheze ſchmenjen, ſe ſlotymi žlami pſcheczehnym, namakali. Šamtſki pſchedſtejet je namakaniché ſawrječ dał. Namakaný ſamjen ſu do Varliina k pſcheytanju pôžlali. Wéžywustojni, kotsiž ſu ſamjen widželi, wérja, ſo ſo tu woprawdze wo ſloto jedna.

Sa naſh herbiſki dom

bě ſo dotal nařromadžilo: 19438 hr. 37 np.

dale ſu ſa njón darili:

pſches knjeſa Čorneho w A. ſ.	156	=	=
knjeſe Parzewſki	69	=	87
knjeſe Kapyrtek	—	=	52
knjeni Boudouin	2	=	—
knjeſe Boudouin	1	=	65

Hromadže: 19668 hr. 41 np.

S džakom krituje

Bartlo, pſchedſtyda twarskeho wubjerkfa a ſarjadowař Macziežneho Domu.

Dželacžerja Michala Měta w Budyschinje, kótrž bě 21. měrza khějerzej Wicžasej, w kotrehož domje wón bydlesche, 31 hriwnow ſi romody kramyl, k jaſtwu na dwój ſeſtaj ſažudžichu. — 21 leťny želadnik Kora Ernst Wicžas w Barkach, hýž 3 kroč hofstany, ma

8 měžazow w jaſtwje ſedžecž, dokož je 11. februara ſwojemu hoſpodarjej, rycerſtveklemu nojenkej Kühnej w Koſwodezech 130 puntow pſchený kramyl. — Želadnik Handrij Rychtař, w lečze 1873 w Kubačizech narodženy, nochzysche jako wojař žlužicž. Duž ſebi, předy hacž do měry džesche, atropin do wočzow naſapa a wočzi potom tak dolho rybowaſche, hacž ſo ſahorichu. Pſchepytowazh ſeſkar pak býr ſpóſna, ſchto je na ſahorjenju wočzow wina. Duž Rychtarja, dokož bě ſpýtał, ſe ſakafanymi ſredkami ſo wot wojeſtwa wožwlaſowacž, k jaſtwu na ſchěſz měžazow ſažudžichu.

Priłopk.

* Po roſprawach wo ſhywach w Němzach ſteji někole pſchený ſrana, rožka ſrénja hacž hubjena a ſuki rjane. — W Auſtrijskej ſu naſymſke wuživow ſymu ſi džela derje pſchitrale, ſi džela ſu pak tež wjele czerpiſe; tež ſu myſche wjele ſchłodły načziniſe. Žoktoweje rěpy ſo wjele mjenje plahujec hacž ſańdžene ſéta.

* Žedyn hoſbje, polizajſki wachtmischtř ſch. w Žitawje, bě žwoje hoſbje ſi tym pſched podučhami wožarnowacž ſpýtał, ſo k hoſbenzej piftoliu pſchivaja, ſi kotrež dyrbjescze ſo pſchi njewyſchym wocžinjenju hoſbenzena wutſelicž. ſi wutſelom dyrbjescze ſo paduch ſtržicž a ſo wožehnacž. Tale ſahowanska pſchijprawa je polizajſkemu wachtmischtř ſamemu ſi njeſbožom byla. Hdyž ras ſa hoſbjeni hlaſaſche, ſo ſi njeſedžblivoſci piftoliu ſtoreži. ſi njeje ſo wutſeli a kulta polizajſkemu wachtmischtř do žiwota ſleži. Ězežloſranjeneho do hojeſtne donjeſechu, hdyž ſpóſnachu, ſo je ſo jemu hlywne črjewo tři kroč pſchetrohymlo.

* Wulfe njeſbožo je ſo na Warnocžanskim dwórnischiſtu ſtało. Hdyž tam ſańdženu wutoru pſchijpoldu 6 mjeſtſchin do 1 hodžin ſamjenſko-Parňaſki ludžazh čaž pſchijedže, ſo wón njeſnateje pſchijčim dla ſvorbeži. Pſchi tym ſo lokomotiva, tender a paketowym wós powrōzichu a koliju Draždžansk-Šorjelskeje a Warnocžansk-Šamjenſkeje čaž ſaracizchu. Bohužel ſo pſchi tym ſpinarzej ſanaczej, kotrež runje w ſpinarowej khěžy ſtejeſche, ſpinadlowe wrijezeno do žiwota ſtoreži. Ězežlo ſranjeny dwě hodžinje po tym, hdyž jeho ſo po Poležniz domoj wjeſechu, wumrje. Lokomotivu wjedník Perthen a tepjer Minkviž, kotrež požledniſchi je zylu hodžinu w ſmjerntnej ſtysknoſci pod lokomotivu ležecž dyrbjal, ſtaj po ſdaczu ſi lohla ſranjeni, a nadžiorniſe njeſbožomu podawku ſa jeju ſtrwoſež žamých ſchívnych ſczěhivkow njeſnije. Lokomotiva „Šamjenz“ ſi tenderom a paketowym wosom je khětro wožchłodžena; tež preni ludžazh wós njeje ſe ſatrafchym ſtorkom, kotrež pucžowarjow, w nim ſedžazh, nancižbörje naſtróži, njevožhłodženym woſtal. W tu khwilu hiſcheze ſo wujaznicz njeſodži, ſchto je ſi pſchicinu njeſboženja bylo.

* Draždžanská konjaza wuſtacjenza budže ſo ſetža 11., 12. a 13. meje na ſeideňſtſich honach po ſa Draždžan wožywacž.

* Nadobny a pěkny ſkutk je 14ležny ſchulſki hólz Kleindienſt w Glauchauje dokonjal. ſso dohladawſchi, ſo 8ležny hólz Morgner do hlybokej wody rěki Muldy padže, ſo wón rucze draſtu wužlēka a ſineſboženemu na pomoc ſhvatasche. Dokelž ſo na pluwanje wuſtejeſche, bě jemu móžno, hólza, ſi rěku hýž truch wožwiedzeneho, doſežhnyſcž a jeho ſbožownje na kraj pſchijneſcž.

* (Khmanci a njeſhmanci.) W Edeleny (Wuherſkej) ſo w měrje požywſchi „Khmanci“ a „njeſhmanci“ hólzy w korečnje ſabavjachu. Tež ſo tam pſchi zyganſkej hudybje rejowasche. Khmanci pſchi tym njeſhmancich wſchelako wužměchowachu, jim wumjetujo, ſo ani k wojeſtwu dobrí doſež njeſku. Hdyž jedyn ſi tych wužměchennych (Kallay), jenu holzu k rěki namolvojeſche, hufličti na dobo wojeſtñichu; pſchetož pſchichodny husar Kovacž bě wjeh ſtrum ſroſreſal. Kallay, ſi hněwom wſchón roſhorjeny, ſo wopraſcha: „Schto je tón ſlěpž, kíž je mi to ſežinil.“ Štuceř ſuſtupi a na ſhlu ſwodu ſapocža, kotrež ſo ſi ſtomeži, ſo jeho Kallay ſi nožom, ſe ſchvornja wužehnjenym, ſalko. ſa někotre mjeſtſchin ſovacž wudhchuj o ſtvi na ſemi ležacze.

* Woda Dunajſkeje rěki je ſi nowa pſchibyla a pſches brjohi ſtipinwſchi wjele ſchłodły načziniſe. W hlywnym ſherbiskim měcze Beogradze je wona ſi monopolſkeho magazina ſchýri milijony kilogramow hele wožplatilo. Wjele mil daloko woda po ſhli ſlodežesche.

* (Derje ſhovane.) ſa Arracha w Delnjej Baherskej vižaja: Žedyn bur ſa žwoje pjenjeſh (1100 hriwnow) ſeſtveje ſhovanki nje-wojeſtne hacž khachle. Hdyž někto jeho džowzny ſawoženja k njemu na wopht pſchihodže, ſo by ſo ſwahym džen poſtaſil, ſo do khachlow ſatepi, w kotrehož dyrbjachu ſo kurjata wopjez. Štomežne ſo na ſhovane pjenjeſh dopomiuwſchi je na popjeſ ſpalene namakachu.

Wobucze.

Boruczam swój wulki skład czrijow w najlepszych hodnoczach po hiszce żenje blyschanych tunich placzisnach.

Swojim czesczenym wotebjerarjam k wjedzenju dawam, so je mi s wobkhadom s jenej najwetskich fabrikow, kotrejż jeniczke pschedawanie zym sa Hornju Luszu pschedewsal, mōzno, tajki dobytki pschi kłupowanju poskicic, kajkiż zo wot żaneje stronu poskicic nemoże.

Dżel thchle czrijow zym w swojim wulkadnym wotnje wustajil; duż proschu, schtoż dżelo a placzisny nastupa, zo wo tym pscheszwedczic.

**Winski czrijowh sklad: Hermann Grisch
na bohatej haſy 10 pódla pusta.**

**Pod hrodem je kheja čzo. 23
na pschedan.**

W Wuježku pola Bukez je kheja i $\frac{5}{4}$ kóra pola a $\frac{1}{2}$ kóra luki je zwodwneje rufi na pschedan.

Wudowa Zaſlina.

Kheja na pschedan.

W Niedaſchezach je kheja čjiko 22 s niskim napłaczeniom na pschedan. Dalsche je pola wobkhererja, Ernst Schwab w Debischlowie honicz.

Mashivna kheja čzo. 4 c w Džiwoczizach pola Žičenja s dwemaj stwomaj, komoru, hródzu a brodnu je na pschedan abo na pschedajecze. Skladnosć k dżelu zo tam namaka.

Jejowe nudle,

bantoste =

niczkoſte =

ſakonowe =

jejowe kripiciki
poruczataj jara placzisny hōdno

Schischka a Rjeczka

na ſwonkownej lawſkej haſy.

Tunje

đigarh

kłupowanje žrólo sa ſakopſchedawarjow, tybzaz hižo po 20 ml. porucza

Richard Neumann

na ſwonkownej lawſkej haſy čzo 6, filiala na bohatej haſy 28 a na róžku Lubiskeje a Mätigawej drobi.

Richard Neumann
porucza ſyry a paleny

thofej

w najwetskim wubjerku a najlepszej dobrosczi po najtunisich placzisnach.

Pschi wotewſaczu wjetſich dżelbow zo pomérnje nižsze placzisny woblicza.

Schezepjene jabluzinki
zo tunjo na pschedan w Schwacznej ſchufskiej fabrodze.

Burussia

krupobicze-sawěszaze towarzstwo na wsajimoscz w Berlinie.

Zene s najwetskich nemskich towarzistw na wsajimoscz 1894: 23 621 żobustawow s wiazym dyżli 100 milijonami sawězeneſteje sumy.

Pchnosck w pschererku 22-letnego wobstacza jenož 25 np. Burussia porucza zo, na swoje pschiprawenie zo poczahuj, wot ratarſkich węzwywſtojnych jako pschiprawne pschipospnate, a na swoje pschihodne sawězense ſumienjenia počasuj, kresam ratarjam k sawězenu. Wožebje zo na nowy sawiedzeniu premijowy tarif Burussia ſežblive čjini. Po nim zo pchnosckm iżewobméri po liczbje krupobiczow, ale po doſtatnym ſarunaniu ſchłodny, s čimž zo po myžlnie najwetscha prawda pschi wobmierjeniu pschinostkow dozpi. **Stronam, w kotrejż je mało krupobicza, zo wožebite położenie pschiswoli** s dawanijom rabatta, kotrejż zo po 4. bjeskrupobiczowym lecze s 5% ſapocznię a s kózdom dalszym bjeskrupobiczowym letom wo 3% hacż na najwetschsze na 50% roſcze. Sa nowe żobustawu rabatt w ſapoczatku 200% pschekročic iżehmē. Sa pjezletne ſawězeneſteje zo pódla teho 5% ſapocznię ſaruna.

Sakładna premija sa ſito wuežini pschi ſarunanskej pschibluskinoſeſti hacż do $\frac{1}{10}$ = 60 np., pschi ſarunanskej pschibluskinoſeſti hacż do $\frac{1}{15}$ = 75 np. sa 100 ml. ſawězenseſteje sumy.

Sawězeneſteje, mjenje hacż 3000 ml. wuežinjaze, ſmiedza zo na jedyn namjet ſtajicž.

Sawězeneſteje ſaradžu:

ſubdirekzija w Draždjanach A. na kurwjerchowskej droſy 25 ſaſtupjeſt w Budyschinie Clemens Lah, w Radworju trichimhlađat J. Kołla, na Horje trichimhlađat Petr Nowak, w Huszy restauratér Albin Stiebitz, w Rakezach Richard Tafkenberg, w Guksku gmejnſki pschedsteſtejeſt Schuster, w Hornjej Horzy trichimhlađat J. Schlamat, w Bowšwjezach ſiwnoſeſter Wyl. Scholta, w Wjelecinje trichimhlađat Thomas, w Porſchizach ratar Taffelt.

Bayerſke tóczniſti

w ſnatej dobroſeſti pschi potrjebe porucza

J. G. Müller, powjasar w Budyschinie na ſamjentnej haſy 12.

Hdyż ſazynkowane groczane pleczenje, dezmalne abo druhe wahi s puntami abo k pschihodnym ſynam wubjernie

koſy, ſerpy a ſynowe widla
trjebacze, potom wopytajcze najprjedy najwetschuy pschedawarju ſelesnych tworow

Gottharda Behrendſa
na bohatej haſy 29

s napschedza hoſczenza „k winowej kiczi” a s nutſhodom pschi butromych wilach.

Pawoł Giebner,

winarnja, winownja a ſkedařnja

w Budyschinje

na bohatej haſy čjiko 18, ſ nutſhodom na theaterskej haſy, porucza

zwój wulkotny sklad

čerwjenych a belych winow,

najtunishe bleschu po 70 np., hacż k najwetschim družinam, faž tež

lekarſke wino,
jako:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga

a Tokayske.

Pola mje ma kózdy połtnu węſtoſeſt, so **wopravdzie** wino doſtanje, a schtoż placzisny nastupa, mōzno s najmjenſha runje tak tunjo pschedawac, faž hdz̄ ſebi nechtó direſtne wino wot Rheina a t. d. pschipóblacž da.

Pawoł Giebner.

Wſchednje
čerwne parjene kolbaski a cjoſku kolbikowu kolbazu punt po 60 np.,

ſelu a dobru kolbazu punt po 60 np., pschi 5 puntach po 55 np.,

kuſcheny polcz punt po 70 np., pschi 5 puntach po 65 np.,

ſchwatkownu kolbazu punt po 40 np.,

faž tež wſchelaku druhu dobru kolbazu porucza

A. Eißler
na ſamjentnej haſy.

Bukečanske serbske towarzstwo

změje, da-li Bóh, jutře njedželu 28. haprleje swoju měsačnu zhromadžiznu. Dnjowy porjad: 1. Přednošk knjaza Hartsteina z Pomorc wo „přibohu Flincu před stawisziskej krytiku“. 2. Wuradženje a wobzamknjenje wo wulče. 3. Namjetý a rozprawy. Započatk z dypkom 5 hodžin. Wšitke sobustawy so wutrobnje přeprošuja, hosco maju přistup.

Předsydstwo.

Pschepröschene.

Pežolarjo Bóščicansko-Horjanskeje wofołnosze ſo į tutym najpřečezelnich na přenju zhromadžiznu w Pallmanez hoſčenzu w Bóščizach 5. meje t. l. popołdnju w 5 hodžinach dla ſaloženja tojeho towarzſta pschepröschuju.

Komitei.

Restaurant „k lisiczej jamje“

na sadnej bohatej haſy 1.

Dobra awstriska kuchinja,
bohata jědžna fharta,
dobry fhosej po porzionach a ſchalcach.
Najlepje wothladane woprawne piwa.
S poczeſćowanjom

O. Dietrich.

Sserbski ſo ręci.

Wosjewjenje.

Czeſčenym Sserbam najpodwołniſchho k wjedženju dawamoj, ſo ſmoy k polženju woboſtronſkeho wobkhada pschedawanie naju wuhliczutnych wodow

ſelterſkeje a ſodoweje wody, pěnjaſe limonady a ſtrowotnu ſtudžen ſa Nakezy a wofolnoſcz

čnjeſej haptýkarjej Wirthie w Nakezach pschedopodaloj.

Naju czeſčenji wotebjerarjo naju wody wot njeho po tych ſamych placzisnach doſtam, kaž hdyž je pola naju ſameju kupuja. Tež ſu pola njeho plakath atd. darmo doſtačz.

S poczeſćowanjom

Strauch & Kolde, haptýkarjej,
fabrika mineralnych wodow

w Budyschinje na kamjeńtnej haſy 3.

Brusy w 10 wſchelakorých druzinach,
zeleſne brusy,
hrabje, drzewiane,
hrabje, ſeleſne, franzovſke a němſke,
ſwalle, jednore we wſchech wulkoſczach,
ſwalle, wopravodžite bayerſke (k ſuwanju),
pranzy, konopjane a gročjane,
ſolmas I jenož čiſtij w kaſchekach a bowach,
ſožowny mas, žolty a čorný,
kopyný mas,
powjasaſke twory w najwjetſhim wubjerku,
gročjane powjasy ſa wſchě potřebnoſče
porucža

J. G. Müller, powjasar

w Budyschinje na kamjeńtnej haſy 12.

Sažopſchedawarjam ſo ponížene placzisnym pſchilowla.

Še džbu!

Na wulkej bratrowskej haſy 6 w Budyschinje
pschedawaja ſo trjebane meble, ſoſy, pižanske ſekretary, koža,
blida, ſtoły, ſupansle wanje k wutepjenju, koſy, ſchinje, črije,
draſta wſcheye druzinu pola

Huga Bachalya.

Njedželu 5. meje spěwanski koncert

w Wehlic hosćenu w Maleſecach
uwujedzeny wot mužskeho spěwanskeho towarzſta tam. — Za-
počatk wječor $\frac{1}{2}$ hodžin. Po koncerće reje.

Wo bohaty wopyt proſa
spěwanske towarzſto a

J. Wehla, hosćencar.

A. A. Seuner jun.,

w Kumbaldze pod Czornym Bohom
rěſak a drjewowa pschedawarnja

porucža ſhwój wulki ſtak
ſchypundowanſkich deſkow,
ſchindzelowych deſkow,
ſaſhuwanſkich deſkow,
wjerchowych deſkow k pschibiczu ſeſimy,
lubjowych latow,
w i e l o w y c h latow,
ſaſhuwanſkich latow,
ſpalerskich latow,
ſabiwanſkich latow,
tramow atd.

deſkow a latow we wſchech ſo trjebazych dohosezach a tolstoſezach
po wujadniſe tunich placzisnach.

Suscheny počk pſchi 5 puntach
po 65 np.,

hadlo punt po 65 np.,

čerſtivý howjajh ſo punt po

30 np., 40 np., 50 np.,

ſaſtrjeny ſo punt po 50 np.

zyle tuczne howjaje mjaſo punt
po 50 np., pſchi 5 pt. 45 np.

porucža

Otto Petjchla na ſitnej haſy.

Jako wuſtojna ſchwalcza

w domje a ſi wonka njeho porucža

ſo M. Güntherz

na ſukelníſkej haſy 36 po 2 ſkod.

Holza, kotaž chze ſchwadliſtwo
nawutnycz, doſtanje wucžbu pola
A. Khejzorki na ſeminarſkej dróſh
čiſlo 6.

Skuſzobna holza, na domjaze
dželo ſo wuſtejaza, 17–18 ſtará,
ſo k 1. meji pyta. Dalsche je
ſhonicz pola Bielereweje na ſerb-
ſkej haſy 6 po 3 ſkodach.

Džowki, katholſku ſylnu ſkuſ-
zobnu holzu, wotrocžkow, rólych
pohonežow, hrénkow, wolazych,
dželacžerſke ſwobjy hmydom pyta
Spannowa na malej bratrowskej
haſy 5.

Schewſkeho wucžobnifa pyta
August Scholta pſchi ſitnych
wifach 13.

Bóh luby Knjez je džensa rano naſeho horcolubo-
waneho synka

Ericha

po čežkim čerpienju do swojeho njebjeskeho raja wotwołał.

Hlubokozrudženi starší:

cyrkw. wučeř Kalich

a mandželska rodž. Mjeſwic.

W Njeswačidle, 24. jutrownika 1895.

Pischloha i číslu 17 Serbskich Nowin.

Sobotu 27. haprleje 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje niedzielu rano w 7 hodz. diakonus Rādo herbički powiedział ręcą, 1/2 hodzinę farat dr. Kalich herbički a w 10 hodz. němke przedowanie. — Popołudniu w 1/2 hodziny budże katechizmuowe rośrećzenie se herbičkimi holzami.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Gustav Adolf Deutscher, czechla w Dobruschi, i Hanu Augustu Brējovitzem tam. — Hendrich Ernst Zurf, czechla na Židowje, i Mariu Wirthem tam.

Křčení:

W Michałskiej zyrlwi: Milka Elsa, kórle Hendricha Schöny, murjerja na Židowje, dž. — Anna Maria, Handrija Budowienza, dželaczerja na Židowje, dž. — Augusta Martha, Handrija Schibala, knieżego hejtmana w Bownjowie, dž. — Anna Hedwiga, Leonharda Ulricha, restauratora na Židowje, dž.

W Katholickiej zyrlwi: Rosa Marianna Johanna, Otto Thiemanna, rěnitsko mischra, dž. — Jurii, Petra Branicka, dželaczerja w Hrubieczach, ſ. — Franz, Petra Mereczinska, žitnosczerja w Belszczach, ſ. — Martha, Hildegard, Jakuba Hajny, krawiecko mischra w Kħwacjizach, dž. — Pawol, Petra Velti, ſtalarja w Džednilezach, ſ.

Zemrječí:

Dzień 20. haprleje: Anna Augusta Ernestina, Handrija Glašscha, kħeżjerja a dželaczerja w Malym Bielkowie, dž. 17 l. 11 m., na padawu kħoroġ (w tħupieli ho tepli.) — 21. Viktorija Klara Jóhne, dželaczerka, 67 l. 4 m. 22 d. — 22. Laura Hedwiga Müllerez, pħedawarka tu, 19 l. 5 m. 23 d.

Placēsna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje			W Lubiju		
	wot	hacj	wot	hacj	wot	hacj
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pičeniza	7	21	7	35	7	18
	6	94	7	6	6	88
Rožka	6	38	6	56	6	25
Ječmieni	6	61	6	93	6	7
Wowl	5	75	6	50	5	40
Hroch	7	50	11	11	8	20
Woda	6	11	7	50	6	—
Zabih	12	—	15	—	10	50
Hejduscha	15	—	15	50	13	50
Berny	1	90	2	20	1	90
Butra	2	20	2	60	2	—
Pičeniza muka 50	7	—	16	—	—	—
Ržana muka 50	7	—	50	11	—	—
Sýno	2	20	2	60	2	—
Sztoma	16	—	18	—	15	—
Brożata 1494 sħut, sħutu	5	—	20	—	—	—
Pičenizne wotruhy	4	—	4	75	—	—
Ržane wotruhy	4	25	5	50	—	—

W Budyschinje placēsche: körz pħenierza (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np. hacj 12 hr. 49 np., żolta 11 hr. 79 np. hacj 12 hr. — np., körz rožka po 160 puntach 10 hr. 20 np., hacj 10 hr. 49 np. körz ječmienja po 140 puntach 9 hr. 25 np. hacj 9 hr. 70 np.

Na Burgh w Budyschinje pħenierza (běla) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 50 np., pħenierza (żolta) wot 7 hr. 18 np. hacj 7 hr. 21 np., rožka wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 44 np., ječmieni wot 6 hr. 65 np. hacj 7 hr. — np., wowl wot 5 hr. 75 np. hacj 7 hr. — np.

Draždżanskie miastowe placēsny: Howjada 1. druzinę 59–62 hr., 2. druzinę 55–58, 3. druzinę 45–50 po 100 puntach rēsnejje waħi. Dobre krajne kwinje 38–40 hr. po 100 puntach i 20 prozentami tarh. Ħzelata 1. druzinę 50–60 np., po punċe rēsnejje waħi.

Wjedro w Londonje 26. haprleje: Deħnej.

J. M. Frauenstein

G. A. Rysecka naħlēdnik
na bohatnej haži 27

porucja kwoj bħali kħalli sklad platowych a bawmjanħi tworow, mužaze, żonjaze a džejżaze kofše, lětni barchent, schvizzchi běle a piżżej, rolowi a gardinowe tkanim, scherx pħat, blidove rubi, trjenja, dybbażże rubiħiċċa atd.

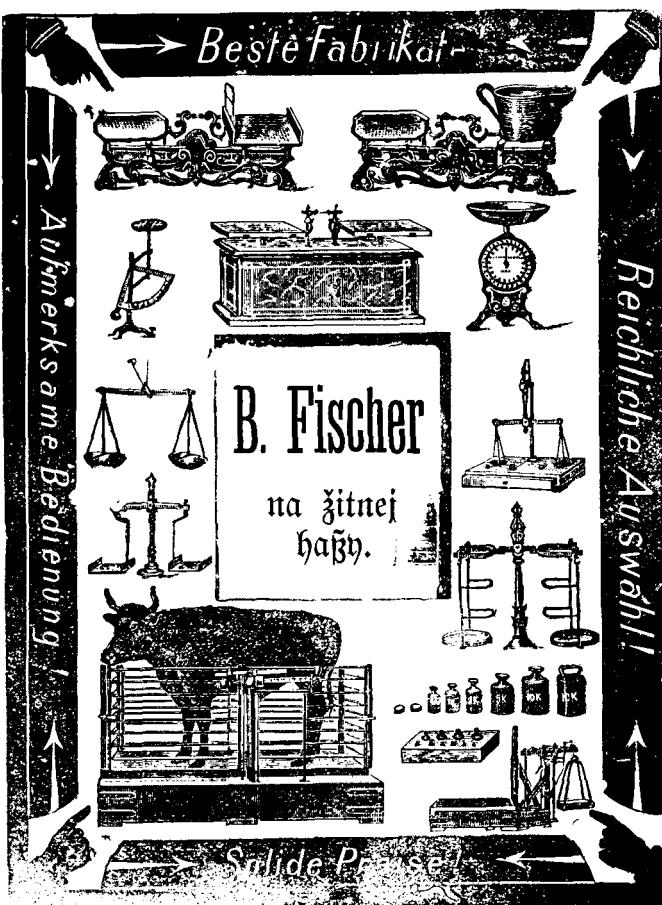
J. M. Frauenstein

G. A. Ryseckow naħlēdnik
na bohatnej haži 27.

Zylinderowe klobuki,
mužaze klobuki,
ħolċżaze klobuki,
mužaze mèzj,
ħolċżaze mèzj
porucja

T. Trulley na schulerſkej haži.

→ Pjelċżowwe węži ho w leżże pħe mole a wohnjowej strach kħowaja. ←

Fabrikski sklad
Greizskich, Geraskich Meranskich a
Glauchauskich

draſtnych tkaninow.

Wulki wubjer
draſtnych ualētniħi tkaninow, cżornej
a piżżej draſtnych tkaninow, dżelby
ċištowolmjanji tkaninow meter po
70 np.

Najtujsche placēsny.

D. Meſchter
na seminarſkej drošy.

Skladnoſtna kúp.

Dželbu džeczajch ſchörzuchow hižo po 30 np. pſchedawa

J. M. Frauenstein
G. A. Ryjekowih naſlēdnik
na bohaej haſhy 27.

Woliſjowe barby

we wſchęch nuanſach, hnydom
ſi barbijenju, derje a twjerde ſtyn-
jaze, ſi barbijenju khežow, ſhpundo-
wanjow atd.,

molerſke a murjerſke

barby
w czerſtej tworje a w naj-
wjetschim wubjerku,
ſhpundowanſki
kwečzath laki
ſi barbu a bjes njeje, njenonjat
a ſpěšne ſtynjazy,
terpentinoſih woliſi
(němſki a franzowſki),
dwózzy warjeny
hodny lanowoliſjowy ſirniſ,
jara derje a twjerde ſtynjazy,
berneſteinske laki,
kopallaki,
damarlaki,
zeleſowe laki,
Ia Kólnski klij taž tež
murjerſki klij
a hiſteče wſchelake druhe družiny,
mujjerſku krydu,
gnypſ,

Ia portlandſki zement,
klepatokamjenjowu
a ſchmirglowu papjeru,
ſchmirglowu plát,
ſhpundowanſki wóſt,
wóſt ſi parketowe
ſhpundowanje,
barbicze wſcheje družiny,
ſhablony
ſi molerjow a murjerjow
atd.

porucža a ma pſehezo na ſkładze
po najtunischiach placziſnach
drogowe a barbowe
en gros khlamy en détail

Otto Engert

10 na ſmuckownej lawſkej haſhy 10.

Karbolineum,

najtymanschi woliſi ſi wobelenju a
namasjanju, w woprawnych čvi-
zach po 2 zentnarjomaj, taž tež
w mjenſchiach čviziach a po waſh
ma na ſkładze
en gros drogowe khlamy en détail

Oty Engerta

na ſmuckownej lawſkej haſhy 10.

Portlandſki zement
wubjerneje družiny ſtajneje czerſtow
w čviziach po 180, 90 a 45 kg.,
taž tež po waſh porucža tunjo

Otto Engert,
en gros drogowe khlamy en détail.

Wóſk

kupuje po najwſchich placziſnach
Otto Engert.

Zacherlin

spodžiwnje ſkutkuje. Wón mori, kaž
žadyn drugi ſredk — wſchę inſekty a ſi teho dla po
zylkym kweče jako jeniczky dobry khwali a phta. Teho
ſnamjenja ſu: 1. Gashglowana bleſcha, 2. Njeno „Zacherl“.

Woprawdžitý doſtač:

W Budyschinje pola ft. Měrſchcz bratrow. naſlēdnika,
Jan Skop,

=	=	=	E. Oty Engerta,
=	=	=	Straucha a Koldy,
=	=	=	Pawola Hofmann,
=	=	=	Nicharda Neumana,
=	=	=	Raaka a Kunatha,
=	=	=	C. A. Lukascha,
=	=	=	Pawola Schockarta,
=	=	=	Alfreda Böhmy,
=	=	=	Herm. Kschizanka,
=	=	=	Pawol Mikel,
=	=	=	E. Ferd. Lehmann,
=	=	=	Aug. Schwera,
=	=	=	Ed. Tammera,
=	=	=	A. W. Knichale naſlēd.,
=	=	=	G. M. Klauſſa.

Šelódke palenzu

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.

porucža

Moritz Mjerwa

pödla Pétrowskeje zyrkve.

Destillazija ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placziſnach.

Kedžbu!

¶ pſchedſtejazemu twarſtemu čaſzej ſo t krycju třechow
ſe ſchifrom czeſčenym ſserbam w Budyschinje a woſkolnoſci
nalegnje porucžam. Wot mojeje ſydoninaczelneje ſamo-
statnoſce je moja dželanska ſaſada byla, kóždemu ſprawnje a derje
a po mýnoſci tunjo požlužicž. Temu mam ſo džakowacž, ſo ſi
hebi moje dželo do dalskich ſtron žadali. ¶ powichitkownej pſchi-
hodnoſci ſzym niž jenož w Budyschinje a w Viſkopizach, ale tež
w Lubiju, Rježwacžidle, Rakezach, Radworju a Malym Bjelkowje
ſchifrom ſtadly ſaložil, w kotrychž ſu ſtajnie wſchę družiny ſchifra
w dožahazym wubjerku namakač. Sa kóžde dželo rukuje, ſo je
dobre a trajne.

¶ poczeſčowanjom

August Schumann,
tſchikryjeſki miſchtir w Budyschinje
na Tſełanskej dróſy 2.

Woliſjowe barby
we wſchęch družinach,
ſtrniſhy,

ſaki,
ſikkativ,
terpentinoſih woliſi
ſak a barbu ſi barbijenju
ſhpundowanja,

barbicze
w najwjetſchim wubjerku,
ſhablony

w najnowiſchich muſtrach
porucžo
drogowe a barbowe khlamy
bratrow Měrſchow naſlēdnika.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucža

Moritz Mjerwa
pſchi mjaſzowym torhoſchežu.
Destillazija

ſnatych dobrých likerow po
starých tunich placziſnach.

55 ml. placzi ſi ſchijaza
maſchina, kotoraz je wobla-
dacž a ſi pruhowacž hodži w Aug.
Schubowej reſtaurazi na ſwon-
kownej lawſkej haſhy.

Kaſchcze

we wſchęch wulkosčach a družinach
porucža pſchi potriebje

Arthur Januasch
na Hoſchiz haſhy
a róžku ſeminarſkeje haſhy.

Pjelſežowe twory

w ſhowanju ſi ruſowanjom pſche-
mole a woſnjowu ſchlodu pſchijima
Heinrich Lange

11 pſchi žitnych wifach 11.

Kóſlaze kóžki

jenotliwe a wjetſche dželby po naj-
wſchich placziſnach kupuje

Gustav Mauer
na garbaſkej haſhy 16.

Kóſlaze kóžki

kupuje pſchezo po najwſchich
placziſnach

Heinrich Lange
pſchi ſerbſkej katholſkej zyrkvi
pſchi žitnych wifach.

Howjase, konjaze,

czelaze a woveže ſože taž tež
wovežu woſlmu pſchezo po naj-
wſchich placziſnach kupuje

Heinrich Lange
pſchi žitnych wifach njeſaloſto
ſerbſkej katholſkej zyrkvi.

Pſchedawanje a
porjedzenje
wſchęch družinow
čaſznikow.

Placziſny naſtuňſcho
a ruſowanje na dwě
lécze.

Gustav Mager, čaſznikar
11 na ſerbſkej haſhy 11
pſchi starých kaſarmach.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu soboto.
— Štvortlétne predplata w wudawańi 80 np. a na
němskich pôstach 1 mk.,
z přinjesejom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawar Marko Smoler.
Číšć Smolerjec knihicíšćeńje w maćiennym domje w Budyšinje.

Za nawěški, kiž maja
so w wudawańi "Serb.
Now." (na rózku zwon-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedać, płaći so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hać do
7 hodz. wiecior wotedać.

Číslo 18.

Sobotu 4. meje 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němske khěžorſtvo. Saſtupjerſtva wjèle němskich městow ſu wobhamſle, petizije pschečzivo ſakonjej psche pſchewrót němskemu khěžorſtwowemu ſejmej wotpózlač. Tež Barlinske měſchězanske ſaſtupjerſtvo je tak činiło. Braniborski wýchſchi president, wo wotmyſlenju Barlinskich měſchězanskich ſaſtupjerjow ſhoniwski, bě telegrafizh ſakaſal, petiziju wotpózlač a pschi pschečzivjenju pschečzivo tutemu wukaszej ſ 300 hrivnami ſhotaſta hroſhl. Depeſha pač vječza pschevoſje doindže, dokelž bě ſo petizija hnydom po wotkoſowanju khěžorſtwowemu ſejmej ſ póstom pózlała.

— Seho Majestoscz kral Albert je ſo ſchtwórtk ſe ſwojej wýšokej mandzelskej do ſwojeho hroda Sibilleorta w Schlesynskiej podał.

— Badenska ratařska rada je Kanižowu namjet ſe 16 pschečzivo 14 hloſham ſacízbla. Ratařski minister Eisenlohr a wječich Fürstenberg, jedyn ſ najwjetších badenskich wulkoležomnoſežerjom, ſo pschečzivo namjetet wuprajiſtaj.

— W nowšich čaſu ſo dubowej ſkorje, pschi garbovanju ſo trjebazej, ſ quebrachofskim drjewom, ſe ſamovskich krajow ſo do Eurypy pschevogazym, konkurenza čini. Němski khěžorſtwowu ſejmu je teho dla wobhamſky, na pschiwos quebrachofskeho drjewa zlo pozočz. Pschitawſ ſ palenzoſwemu dawkej je ſo wožebitej komiſiji ſ roſpominanju pschiwoſkaſ. — Pońdželu ſo ſakon wo ſnitsko-krajnym lódnistwie dowuradži. Ženotsliwe paragrafy ſo bjeſe wſcheje debath pschiachu. — Wutoru khěžorſtwowu ſejmu psched nimale prósnymi lawkami wo ſakonjowym načiſtu, naſtuſazym ſběhnjenje ſakonja ſ lěta 1887 wo pomjenowanju měſchězansow jednaſte. Elſaszy ſapózlanzy woſjewichu, ſo temu wjeſeli pschihloſhuja, tola wjeſele ſo kaſh ſ pschiwojedzenym nowym porjadom ſa wjeſne gmejn, wo kotryž w Elſaskej a Lothringiskej njerodža. Skoro wſchitzy řečziny ſo ſa ſakonjowu načiſlu wuprajiſu, kotryž ſo na to pschi. — Sserjedu wo namječe ſozialdemokratickemu ſapózlanza Aliera jednachu, po kotryž dyrbí ſo nowy ſhromadženſki a towarſtowu ſakon, ſa mužſkich a žónſkich placzaz, wudac. A ſhromadženſnam njedyrbí ani dovolnoſeže, ani pschiwojedzenja trébneho bjež, jenož ſhromadženſny a čzahi na ſjamných dróhach a měſtnach dyrbja ſo ſhěſcz hodzin předy wychnoſci woſjewic. ſſo ſamo roſyml, ſo ſo tónle namjet ſacízbi.

— Plahowanje lena dyrbí ſo bôle ſpěchowac. Brusſki krajny ſejm je ſežehowazý namjet ſapózlanza Lüchhoffa a towarſtowu pschijsk, kotryž rěka: Štnejjerſtvo chylo jenake intereſu industrie a ratařſtwa ſaſtupuju tukrajne plahowanje lena ſpěchowac, wožebje ſ wuwužiwanjom Baueroweho riſhanskeho waschnja ſ pomozu statneho podpjeranja a ſ trjebanjom tukrajneho lena ſa ſtatne ſarjadniſtvo. — Ratařski minister ſ Hammerstein woſjewi, ſo je ſtnejjerſtvo ſpěchowaniu plahowanja lena wožebje w Schlesynskej poſledniſe lěta wjetſhe ſumy wudalo, tak 23 000 hrivnow ſ spěchowanju Baueroweho waschnja. Wójnski minister je ſwólniwy, na to džiwač, ſo by ſo ſ wojerſkej dráſce po móžnoſci plat, ſ tukrajneho lena pschedzeny, brał. Tež platoſwemu ſkalzitwu je ſtat napſcheczo pschijsko. Štnejjerſtvo měni, ſo je plahowanje lena ſa poſběhnjenje ratařſtwa ſ wulfzej wažnoſcu. Minister naležnije radzeſte, len ſhromadnje plahowanac. Tajm radzeſtel ſiel potom hſcheze ſponni, ſo ſtnejjerſtvo wožebitu wažnoſez na to ūadže, ſo ſo len ſ pola do fabriki njepſcheda, ale ſo jón ratař dale pschedzela.

— Šswjedžen 1. meje ſu ſozialdemokratojo lětža bjes njemeroſ ſwječili. W Barlinske běchu pomolane ſhwjedženſke ſhromadženſy jenož ſlabje wopytane. ſ wjetſha běchu ſo na nje ſeſhli dželačerjo bjes džela, a tajz, kotrymž běchu jich dželodawarjo wobdželenje dowolili. W Dražžanach bě w ſhwjedženſkich ſhromadženſach wjazh ſwječenja. Dželaczerjo po dróhach njedželstu draſtu ſwoblečenii ſe ſwojimi džeczimi a žonami czahachu. Porjad ſo nihdže kaſh njeje; duž polizija njeje pschičzimy měla, ſatrocžic.

— Druha komora hessiſkeho ſejma je namjet pschijska, po kotrymž ma ſo hessiſke ſtnejjerſtvo napominač, ſo by jeho ſaſtupje w ſwiaſkowej radze ſe wſchej mozu pschečzivo ſakonjej psche pſchewrót hloſhovał, jeli ſo by ſo tónle ſakon w khěžorſtwowym ſejmje pschijsk. Žentrumſka strona hessiſkeho ſejma je pschi tým pschečzivo ſakonjej psche pſchewrót woſjewienje podala, w kotrymž ſo praji: „Ssmy pschehovědzeni, ſo je nabožina najlepſe a njewobkhodnje nuſne woſaradlo pschečzivo revoluziji; tola ſtejimy daloko wot měnjenja, ſo dyrbí polizija nabožinu ſchitowac. Sa nabožinu nježadamy polizajſte ſchitowanie, ale wuſwobodzenje wot polizajſkeho roſtaſowanja. Stejimy połnje na ſaložku nabožinſkeje ſwobody. Duž ſ zyla wo žadhy ſakon psche pſchewrót njerodžimy.“ Žentrumſkej stronje w khěžorſtwowym ſejmje je ſo tole woſjewienje ſ wjedženju dalo.

Ruſowſla. Mjes europiskimi wulkomožami jenož Ruſka hač dotal ſlotu měnu (Währung) ſawjedla njebe. Pschečzivnizh ſloſteje měny ſo pschi ſwojim běženju wo ſaſhopoſtaſenje dwójneje (ſlěbroweje a ſloſteje) měny pschede wſchém na Ruſku powołachu, wuſběhujo, ſo ma Ruſka ſe ſwojimi papjerjanymi a ſlěbornymi pjenjeſami wulſki dobyt ſo wožebje ruſke ratařſtvo ſ tým ſpěchuje. Tele nahladu pač ſo tola njedadža čzjeſe prawe bjež. Hewak ſo njebí ruſke ſtnejjerſtvo roſhudžilo, po pschikkadze druhich europiskich krajow ſlotu měnu ſawječ. W Ruſkej ſu ſpōnali, ſo ruſkemu ſikowaſtwwu a ratařſtwwu ničo bôle njechlodži hač ſo ſtajne ſchéměnazyh rublowych kurž, ſo ſo rublowe horjeſtupanje a ſpadowanje jenož ſe ſawjedženjom ſloſteje měny woſtronicz hodži. Peterburſkej ſlotobijetni je ſo poſuczilo, ſa 600 milijonow rublow ſlotych bic. Trébne ſloto ſ temu je ſo ſe ſklađa khěžorſtweje banki wudalo. Sa tsi lěta dyrbí bicze ſlotych pjenjeſ ſkónczene bjež.

Sſerbijsa. Ruſke nowiny "Moſkowske Wědomoſče" wo něčzisich wobſtejnoscích w ſſerbijsi piſaja, ſo w tymle kraju ſhniuſež pschezo bôle na ſjamnoſc ſtupa. W ſſerbijsi ſo něčkole wſchelate gwałtoſeže čzinja, jenož krajej Milanej a jeho pschiwſkej ſ woli. Ruſka tutemu čzinenju drje ſ měrom pschihiſaduje a mjeleči, tola wona budže wjedžecz ſečzecz, hdyž ſměje to ſa nuſne.

Lud ſo po zylym kraju ſ wojowaniu pschečzivo krajej a kralowſkemu domej hotuje. Radikalna strona hſcheze ženje telko možy nabyla njeje, kaž něčkole. Krajej ſu ſnamjenici ſtatnicy radžili, ſo by radikalnych do ſtnejjerſtwa ſwolał. Kral je na to wotmowlil: „To njewopſchijam. Radikalnym bych rad ſtnejjerſtvo dał, tola woni bychu mje wuhnali.“ Radikalni dženža ſ nowa potajne wojowanje wjedu, kotrež je hžo ras Milana nuſowało, czechneč.

Aſiſla. Japanske ſtnejjerſtvo ſo ſpjeczije, Viaotongſku poſkupu, kotryž je Chineska Japanskej pschi wobhamſenju měra wotſtupila, po žadženju Ruſkeje, Němskeje a Franzowſkeje Chinesam ſaſo wročic. Japanszy nochzedža czeſpic, ſo ſo europiske wulkomožy do japoňsko-chineskich naležnoſciow měſcheja. Štnejjerſtvo je wobhamſko, ſo na wójnu ſ Němskej, Ruſkej a Franzowſkej pschihihotowac. Prjedy

pał hacž k tej donidže, drje ſebi Zapanshy tu węz hiſcheze ras roſmybla.

Anjel a dželacjer.

(Pofraczowanje.)

Węſche w tſioch, džefaczeſt ſtupnjoſt ſymy, pomrōczenie a węſtik. Na dworze pał ſdache ſo czichy bhez. Na dróſy pał dujesche ſylny wętr, ſe ſuſodoweje bróžne węjeſche ſneh a na róžku pſchi ſupjelni ſo ſaſo kopjeſche. Vedmu be Nikita wujel a konje k ſwotkownemu ſhodej ſawrōčiſl, tu wuſtupi hiſo Basilij Andrejicž ſ zigaretu w hubje, w ſeſapinamym wwočim ſožchu, kiž be delſka trucze ſ remienjem ſuwojaſanym, ſ pſchedkheze na ſthob, ſo jemu pod ſympatimy ſchōrniomaj ſneſt węſtichesche. Wón ſaſta a ſahorny ſ wobeju boſom ſwojego, hacž do ſchnawarja, hladzy wotruhaneho woblicza róžkai ſwojego thornaria ſ kožu do ſpody, ſo ſo ſ dychanjom njeby ſkaſyla.

"Hle, ty njedocžinko, ty tu hiſo ſy!" rjeſny, ſynka na ſanjach wuhlađawſhi, a poſka ſwoje běly ſubh. Basilij Andrejicž be roſwjeſeleny wot wina, kotrež be ſ zuſym pił, a be teho dla hiſcheze bōle dyžli hewaſ ſpokojom ſ tym, ſchtož be jeho, a ſ tym, ſchtož ežinjeſche. Sſucha bleda žona Basilijowa, kiž ſadu njeho w pſchedkhezi ſtejeſche, be do rubiſcheza ſawalena, tak ſo beſchtej jeno woczi widžecž.

"Woprawdże, ty moħl Nikitu ſobu wſacž", rjeſny wona, po malu ſ duri ſtupajo. Basilij Andrejicž njerjetny ničo a wuplumy. "Ty maſh pjeney ſpchi ſebi", poſkočowasche žona ſe ſamjnym ſrudnym hložom. "Kaf ſo hiſcheze hrōſne wjedro pſchindže!"

"Rjeſnaju dha pucža, ſo dyrbjal na kóžde waſchnie pſchewodnika mēč?" rjeſny Basilij Andrejicž ſ nepeſchirodzenym wobebithym ſezech-hnjeniom huby, ſchtož kóždy ras niejeſche, hdyžkuli ſ ſupzami a pſchedwarjem ſečeſche, ſo ſam nad ſwojej ſečeſche wjeſelo.

"To je wérno, wſmi ſebi jeho ſobu. Proſchu cze Bože dla! wopjetowasche žonſta, ſwoje rubiſchezo na druhi boſ wiſo.

"Schto dha mi to chzeſch... nō, hdyž dha dyrbjn jeho to wſacž."

"Nō, Basilij Andrejicž, ja chzu rad", rjeſny Nikita wjeſely. "Jeno ſo konjom bjeſe muje pižu dadža", pſchiftaji, ſo žonſtej wobrocžiwſhi.

"Bohlađam ſa tym, Nikita, rjeſnu to ſſemenej."

"Po tajfir dyrbju ſobu jecž, Basilij Andrejicž?" rjeſny Nikita wocžakujo.

"Nō haj, ſo by ſtara mēr měla. Ale chzeſch jecž, dži a woblež ſo ežoſliču ſukluju", praji Basilij Andrejicž ſaſo ſo požmewaſo a ſ wocžkom mikajo na Nikitowym wobleku, kiž be pod pažu a na khribjecze roſtorhanym a na khromje roſſchlebjerdeny, maſany a wobnoſcheny.

"Ty, pſcheczelo, poj a džerž konja!" ſawola Nikita do dwora na kucharzynym mužu.

"Ja chzu jeho ſam džeržecž!" rjeſny hólčez, čerwnej, ſmierſlej ružy ſe ſaka wučahujo a ſymnej kóžanej wotežzy pſchimajo.

"Njeſyſh pſchejara ſwojeje ſuknje, khwataj!" woſaſche Basilij Andrejicž ſo ſmejo.

"Sa wokomif, nano, Basilij Andrejicž", rjeſny Nikita a bežeſche ſpěchini do deleñy, ſo bechu pódusche jeho ſympatich ſchōrni widžecž.

"Arimuſhka, poda moju dolhu ſuknju ſ khachli, dyrbju ſ knjegom ſobu jecž!" ſawola Nikita do deleñy ſaſtupiwiſhi a ſwój kóžany paſ ſ hoſdža hjerjo.

Dželacjerſta, kiž be ſo po wobjedze wuſpała a nětko ſamowar ſwojemu mužej pſchihotowasche, powita Nikitu wjeſela, a wot jeho ſpěchinoſeje natyknjena, khwatasche runje tak ſpěchini, kaž wón, poda ſuknju, kiž be k ſuſchenju na khachle poſkrijnenia, ſežaſe ju a ſhlađlowa ju.

"Ty budžeſch ſe ſwojim mužom ſ dobrey khwilu pič mōz", rjeſny Nikita kuchatzy. We ſwojej dobrociwiſej ſdwórlivowacze rjeſny wón ežlowjeſam, ſ kotreñiž beſche wón ſam, pſchego něſhto lube. Hdyž be ſebi starh, wuſki paſ pſchiczinil, ſaſeže jón ſ zyļej mozu. "Tak", rjeſny na to, nětko ſo niž wjazy k kuchatzy, ale k ſwojemu paſzej wobrocžiwſhi, a pſchitkny kóžazaj do boſa, "tak, nětkole nje-možu wuſkocžecž", pſchi tym ſaſeže ramjeni, ſo moħl ſ rukomaj ſwobodnie poſhibowacž, wobleže ſo hiſcheze dolhu ſuknju ſwjercha, načeže ſo, ſruna rukawje a wſa ſ polzowym paſzowej rukawzy. "Tak, nětkole je dobre!"

"Schczepanicž, ty dyrbjal ſo ſchōrniue pſchewobucž, te ſu tak ſchpatne," rjeſny kuchatka.

Nikita wofta ſtejo a myſleſche ſebi.

"Trébne wſchaf by bylo... nō, to tež tak pońdže, wſchafko dałoko njeje!" Wón bežeſche na dwór.

"Njebudže czi ſyma, Nikita?" rjeſny knjeni, hdyž wón k ſanjam pſchiftipi.

"Nē, mi je zyłe ežoplo", wotmolwi Nikita, ſlomu w ſanjach runajo, ſo by ſej noſh wodžel a kſchud, na młodeho konja njeſrebnym, do ſpody ſuwojao.

Basilij Andrejicž ſedzeſche hiſo na ſanjach.

We ſwojimaj dwemaj kožuchomaj wupjelniesche zyly ſadni wuhorbeny boſ ſani a, wotežzy wſawſhi, dótka ſo konja. Nikita ſkoči na liwym boſu do ſhami a tylny nohu do prečka.

II.

Wóhnowy kón da ſo do ſpěcha a ſanje ſmykachu ſo po ſmierſlym pucžu.

"Hdyž dha ſy ſo pſchipowſhny?" Daj mi kſchud, Nikita", ſawola Basilij Andrejicž, po ſdaſu ſo na ſwojego ſyna wjeſelo, kiž be ſo ſady pſchipowſhny. Čakaj, čakaj, bež k inaczeri, ty krodawa!"

Hólčez wotſkocži. Brunał da ſo hiſcheze bōle do ſkota. Statok Basilija Andrejicža be wulki a wohſtejeſche je ſchęć domow.

Hdyž beſchtaj dale kowarne dojeloi, pytnyſchtaj hnydom, ſo be wętr wjele ſylniſchi hacž beſchtaj ſebi myſliſloj. Dróhi bjes mała widžecž njebe. ſſancza czer ſu hnydom ſaveta, a pucž be jeno po tym ſnač, ſo be wýſhſchi.

Bola ſo kurjachu, a ſmuhi, hdyž ſo njeho ſemje dótka, njebe cui widžecž. Léž, kotrež be hewaſ derje měrkowacž, miſaſche ſo njeſeknje pſches ſurjamu. Węſtik dujesche ſ leweho boſa a ſuwaſche konjej hrivy ſtajnje na jenu ſtronu, wobrocžesche ſamo ſapleženiu wopuſh a ſaſbehowasche doſhi khornař na Nikitowym ſukni, kiž k węſtiky ſedzeſche, jemu wýſhoko pſches woblicžo.

"Kón njemože kmanje bežecž, je pſchewjele ſněha", rjeſny Basilij Andrejicž, hordy na ſwojego rjaneho konja. "Kas ſy ſa poł hodžym dojel hacž do wſy Paſchutina."

"Schto?"

"Hacž do Paſchutina, praju ja, ſa poł hodžym".

"Schto chzyk ſo to wurečzowacž, krafny kón!" rjeſny Nikita. Mjeležeschtaj. Alle Basilijej Andrejicžej chzyſche ſo powjedacž.

Basilij ręčeſche ale węſtika dla njebe ničo ſylyſhce.

"Nō, chzeſch ty k načežu konja ſupicž?" pocža ſ nowa ręčeſe.

"Haj, to ſo hinał njeſodži", wotmolwi Nikita, wobrocži khornař a ſydy ſo bliže.

Nětko bu roſmołwa Nikicze ſajimawſha a wón chzyſche wſchitko ſylyſhce.

"Mały pocžina doroſež, dyrbí ſam worecž."

Duz kuf ſebi konja wote muje, njebudže drohi!" rjeſny Basilij Andrejicž, kiž be wjeſeleje myſkle a teho dla na ſwoje naj-lubſche dželo, na kotrež wſchě mozy naſožeſche, mjenujzy na wobſchudžowanje pſchindže.

"Albo dajcze mi pſatnacze rublow, ſupju ſebi na konjazych wilach", rjeſny Nikita, kiž wiedzeſche, ſo kón, kotrehož chzyſche Basilij Andrejicž pſchedacž, kſydom rublow pſlaczecze, ale ſo be ſebi Basilij Andrejicž, byli konja jenni wostajil, ſa njeho pſecž a dwazheži rublow ſicžil a ſo by wón potom ſa poł lěta žamych pjenies njewoſladał.

"To je dobrý kón. Pſchelu czi wſchitko dobre ſ dobyrm ſwědomnjom. Brechunow njerani nikoſo. Radſho pſchihadžu. Ma moju duſchu", woſaſche tak wotsje, kaž ſwojich ſupzow naręčeſe pſtasche, "dobry ſchwarmy kón!"

"To ſo wě", rjeſny Nikita ſyduhujo, wiedzo, ſo na ničo wjaz poſkhač ſjetrieba a puſcheži khornař, kiž jemu hnydom ſaſo woblicžo pſchitk.

(Pofraczowanje.)

Ze Serbow.

S Budýſhina. Pſchedkydſtwo konſervativneho towarzſtwia je ſo ſ hñewom ſaphyilo na naſtaſki, w "Sſerb. Now." w naſtu-panju pſchichodneje wólby w Budýſhſkim wjeſznym wokrjeju wo-čiſhczane. Towarzſtowow pſchedkyda, kňes wýſhſe ſe Schwanewede, w němſkich Budýſhſkich nowinach tymle naſtaſkam poroſuje, ſo ſo ſimi roſkora a napſchecžiwiſtvo injes ſſerbami a Němzami ſbuduſuje a ſo ſo ſimi ſozialdemokratife myſkle do ſſerbów roſcherejſa. Wólkowym komitej ſa wuſwolenje kňesa ſſimolh-Spytežan-ſkeho je na to hnydom pſchedkydſtwo konſervativneho towarzſtwia na-pominalo, ſo by tola ſady ſ tamnych naſtaſkow mjenowala, ſ kotreñiž ſo tajke czeſke njeſtojne poroki ſſimolowym pſchivivžowarjam cziſtia. Měni ſnadž kňes ſe Schwanewede, ſo je to hiſo ſozial-demokratika agitazijsa, hdyž ſebi burjo pſheměnjenje hñutwinkſeho ſakonja žadaja, hdyž ſo pſched dyrbjenſkim statnym ſawěſčenjom

skota wobaraja a hdz̄ žaneho drugiego kandidata ſebi wuſwolicež naſchzedža, dyzli tajkeho, kotrež budže jich intereſy w kraju ſejmje ſhwemu ſaſtuſowac̄? Konſervativni hewak pſchezo wudawaja, ſo dybi ſo hréni ſchtant ſdžerzeč. Derje, to tež burjo chzedža, tola woni pſchi ſlowach ſjewſtanu, ale hnydom w tymle ſmyſle ſkutkuja. Woni ſo wo to prozuja, ſo bhytu ſo wſchē ſle wobſtejnosc̄e po ſakonſkim puežu wotſtronile, kotrež wobſtače hrénjeho a maleho rataſtwa podrywaja. Sſreni ſchtant je ſakkad, na kotrež ſtat ſteji; ſeli ſo by ſo hréni ſchtant ſhubiš, potom by tež ſi nětžiſtym ſtatym porjadom nimo bylo. Redakcija „Sſerb. Nowin“ je pſchezo ſa prawidlo mela, intereſy hrénjeho ſchtanta ſakitač, wona je to pſchi wſchē wólbach wobſwēcžila a ma ſa to, ſo je ſi tym kraje a ſtatej naſlepje ſhubiš. Hdz̄ dyrbja paſ ſo ſchłodnoſc̄e wot hrénjeho ſchtanta wotwobročiž, dyrbja ſo wone tež mjenowac̄. Teho dla je ſo w tamnych naſtawach, na kotrež je ſo knies ſe Schwane-wede roſhnēval, roſdžel mjes burſkimi a rhezefublerſkimi intereſhami wuſbehował. Cele naſtarci ſu ſo wot wjeſnianow pſzale, kralo-ſhwernych mužow, kotsiž maja ſtrou roſhud wot wjeſnich a burſkich wobſtejnosc̄ach. Redakcija „Sſerb. Now.“ ſo njeje komđila, je wot-čiſhečeč a měni, ſo je i tym po žadanjach ſwojich čiſtarow eſi-mla. Ščehowazh liſt, redakciji pohlaný, to wobſwēcži:

Czeſczeny knies redaktoro! Maſ ſuči, Wam wuprajicž naſche doſpolne pſchipoſnac̄e ſa horlive a kroble wuſtupowanje „Sſerb. Now.“ ſa naſchego burſkeho kandidatu i ſſmolu. Namol-wjamy Waſ, ſo bhycheze tež dale chyli ſi tej ſamhnej raſnoſc̄u wotražowac̄ wſchē nadpady naſchich pſcheziwnikow a burſkemu ludzej ſe ſnatej wotewrjenosc̄u wotkrywac̄ wſchē ležne powlečenja wěſtých ludži, kiž chzedža ſiwoj ſpadowazh wliw ſi nowa ſi placzinoſc̄e pſchi-njeſc̄ pſches to, ſo ežinja, kaž by rjeſl, ſo jim naſche derjemec̄e ſchtō wě kaſ jara na wutrobje leži. My herbzgy ratarjo žaných ludži, kiž ſu i wjetſcha ſchtō wě hdz̄ ſi zuſby ſhem ſi nam pſchi-čahyli, ſa naſchich wjetnikow a ſaſtupjerow nježadam; pſchetož woni njeſoža naſche ſnuteſkowne wobſtejnosc̄e ženje taſ derje ſnač, kaž mužojo ſi naſcheje ſrjedžiſi, kiž ſu ſi nami wotroſli a kotrež na tym ſamhnym měſtrje, hdz̄ež naſ, ežri ežiſhceči. Naſche kniežerſtwo chze naſche naſlepſche a teho dla je nam wólbne prawo dalo, ſo bhytym naſhonenych a ſprawnych mužow naſcheje runjecž, kiž wo naſchich naſeſnoſc̄ach naſlepje a njeotwiſnje bjes tajenia roſprawic̄ a roſkudžic̄ wjedža, do ſejma ſħali. Damy-li paſ ſo my nětko naręczeč, ſebi tajkeho ſapóſlanza wuſwolicž, kiž ſo hewak wo naſ njeſtara a teho dla naſche žadanti njeſnaje, abo tajkeho, kotrež tam do ſyla ničjo wuſchyn njeje, atd., potom paſ tež njeſměny ſwaric̄, ſo ſo ſakonje won tykaja, kiž ſu nam ſe ſchłodu; pſchetož kaž ſebi ſejeleſh, taſ ležiſh, abo ſchtōž ſhyſeh, to žnjeſeh. Tu ſchpaf teži, ežeho dla ſo pſcheziwnizy taſ žadlawje pro- zuja, jeneho ſe ſwojich, abo jeneho jím zhy ſoddaneho bura na tuto wažne měſtrio ſuny. Tajku politiku dawno ſnajemy. My tudi w naſchich poſojnych wjeſkach na naſlepje wěny, ſi ſakim ludanjom wjedža pſcheziwnizy naſcheho burſkeho kandidata lohfo-weriwych a krótkowidžazh herbzky burikow do ſwojich ſhyſow ſloječ, a to najbóle tajich, to wěny ſe ſamhneho naſhonenja, do kotrež domu žana „Sſerbka Nowina“ njeſchithadža. Eži dyrbja, ſo ſamo wě, to wěrič, ſchtōž jim zuſe nowiny poſkičuju, wſchak jo lepje njeviđa a w nich tež je wſchitko taſ ſi wěrije podobnje roſpižane. My ſedžbliwi čiſtarjo „Sſerb. Nowin“ paſ ſamy wo wſchelatich wězach, kiž maja ſa naſ ſhérnu wažnoſc̄, lepje powuženi, a dyrbym ſo wuſnac̄, ſo je naſche połoženje pſchi bližſhim wob-ſladanju a hluſchim pſchemužlenju woprawdze tajfe, kaž je „Sſ. N.“ roſpižuje. ſſmy hižo nětorehožkuliž naſchich ſnath, kiž hewak „Sſerb. Nowiny“ nježitaja, ſa naſcheho kandidatu ſſmolu dobyli, hdz̄ ſamy ſi nimi wo tym rečeli, ſchtōž wona podawa, abo jím tež wólbu naſtupaze naſtarci čiſtali. Hdz̄ by tola chyli ſzdy ſchtar „Sſerb. Nowin“ ſe ſwojim ſuſodom, ſnath, pſchecze-ſtom atd. pſchi ſzdy ſladoſc̄i ſtu ſa derjemec̄e naſ burów, ſiwnoſc̄erjow a hrézkarjow pſche wſchu měru wažnu naſeſnoſc̄ roſ-poninac̄ a na to poſakowac̄, ſchto „Sſerbka Nowina“ i wólbennu hibaniu praji. Pſchetož dyrbim na to hladac̄, ſo naſcheho kandi-datu ſſmolu iž jenož nětak pſchecziſhceči, ale ſo ſo jeho dobyrce ſi prawje wilejki wjeſčinu hloſow ſtanje. ſſlowa naſcheho ſaſtu-pterja placza pola kniežerſtwo a w ſejmje ežim wjazh, hdz̄ my muž pſchi mužu ſadu njeho ſtejmu a na tajfe waſchnie naſche pſchečeč a žadanti w jeho wobſobje ſjenocžim. — U možecze nam wěrič, ežeczeny knies redaktoro, ſo žadny dohlaſniw herbsti hoſpodař, njech je mały abo wulk, kiž wě ſtrou poſkudžic̄ wobſtejnosc̄e w naſchim pſatym wólbnym wokrjeſu, nikomu druhemu ſiwoj hloſ

dač njeſož, hac̄ jenož i ſſmolu w Spytezech. Hižo naſch njeſa-pomnity ſapóſlanz i. Ketr je wjazh hac̄ pſchi jenej ſladoſc̄i na to poſakal, ſo mam ſo w druhej ſakſkej komorze wjaz hac̄ doſež nje-burow a ſo ſo tam ežaſto wo tajich naſeſnoſc̄ach jedna, kiž moža ſo nam małoležomnoſc̄erjam na ſchłodu roſkudžic̄, ſeli ſo nictón ſi naſcheje ſrjedžiſi ſane pſchezwēdečaze a raſne ſlowo ſi temu nje-praji. Duž by to tola ſumewon ſamomordařſtwo na ſaſtupjerſtwo naſchich naſeſnoſc̄ow bylo, ſeli ſo chyli ſo my taſ daloko ſaſlepicež dač a na tu ſamolvjenja poſne měſto dopomhač ežlowjeleč, kotrež wot wulkich ležomnoſc̄erjow wotwiſuje.

Nieženjo.

— Nětorehožkuliž bur, kotrež je w lepſich pjenježnych wobſtejnosc̄ach, njeje ſtwoje ſito po niſtej placziniue pſchedač chyli. Na nětorehožkuliž lubi rožla nětorehož ſitow leži. Kaž je ſnate, do rožki, hdz̄ doſlo leži, raczki abo ſitowe waczeſi pſchinidu. Kaž ma ſo tale njerobž ſahnac̄? Najlepſhi ſredk pſche ſitowe waczeſi je thymianowym woli, kotrež ſo w drogowych khlamach a w haptylech pſchedawia. Capki, ſi thymianowym woliom namacžane, ſo na ſito položa. Šylnu woń tehole woli ſaczeſi ſnjeſc̄ njeſož a ſo bory ſi bróžnie do ežista ſhubja. Bitu thymianowym woli nježo nje-ſchłodži.

— Wuhlaď na pſchichodne wjedro. Symne nož a ſi khwilemi deſcheče pſchichodny ſhodź na dñowym rjeđe ſteja.

— Po Falbu ſmjeje meja dwaj kritiſkaj dnjej, 9. meje je jedyn druheje a 24. jedyn ſtečeje rjadowne. Preňja poſoža meſhaza budže ſi wuſſac̄om dnjom wokoło 8. meje ſucha, druha poſoža paſ wjele deſchezow pſchinječe. Falb wěſcheži wot 1. hac̄ do 5. meje ſhetro ežople ſucha wjedro ſi poſkudžic̄ ſi njeviđram, wot 6.—8. meje njeſto ſhłodniſche wjedro ſi deſchezemi, wot 9. hac̄ 13. meje budža ſi měſtnami njeviđra a ſliwki. Wjedro budže wot teho eža ſymniſche bywac̄ a ſo wot 19. hac̄ 26. meje ſaſo ſežopli. Njeviđra ſylnje pſchiberaia, kotrež budža woſebje wokoło 24. meje naſhylniſche. Wot 27. hac̄ 31. njeviđra a deſcheče wotebjeraja, wjedro počańje ſymniſche byz, tola ſo poſlednie dny ſaſo ſežopli.

— Bitne placziniue ſu ſo w běhu poſleſnidu njeđzel po nečim wo 2 hriwne po wyschile. Nětorehožkuliž ratač, kotrež ma hiſcheče ſito na lubi ležaze, ſo roſmyſluije, hac̄ by jo nětko pſchedač, abo hac̄ by ſi tym hiſcheče ežaſal. Po dotalnych powieječzach w Němzach rožlowe ſi ne naſlepſche njeviđra. W ežaſu ſeleſnižow a parnych ſłodzow paſ, kaž je ſnate, bitne placziniue wot teho njeotwiſnju, hac̄ w Němzach mało abo wjele ſita naręſeče. Bitne placziniue ſo netko po ſitach w Ruskej, Romunskej, połnožnej a połodniſchej Amerizej a Indiſkej ſložuya. Duž je ſa ratarja w Němzach wažne, wjedzeč, ſakte ſu wuhlaď w mjenowanych krajach na pſchichodne ſi, ſo mohl ſi teho ſužič, hac̄ budža bitne placziniue w bližſim ežaſu nižiſte abo wyschile. W Ruskej po nowiſchej roſprawje dawkowych inspektorow ſhyw w tu khwili w pſcheretu rjane doſež ſteja. W roſprawje ſo praji: ſſnež je ſo w wjetiſche ſi gubernijow ſhubil. Pſchitrite ſe ſnežom ſu jenož hiſcheče pola połnožnego dohoranſcheho kraja. Tam, hdz̄ež je ſo ſnež ſhubil, ſu ſhyw njeviđbokodžene a deſcheče a dobre wjedro ſu jím hojile, woſebje w połodniſchej wjetzornej Ruskej, połnožnym Kawkaſu, w hrézju wokrježu. Czorneje ſemje a w nětorehož ſtajnach pſchi baltiſkim morju. Šywy tam rucze roſtu, woſebje derje w Bečarabſkej a w Kubanſkim kraju. Lětni wuſhy ſo netko ſkor w wſchech ſtronach ſapocžina; ſkonečenj je wón hakle w nětorehož kawkaſich a bečarabſich ſtronach. Póſomu naſečzow pſchihad je ſo jako wužitnu ſa ſhyw wupokaſal, dokelž ſu ſo wone hakle po ſchłodnych naletnič ſmierſkach wotkryle. Na druhzej ſtronje je dolha ſymne woſebje w połnožnych ſtronach ſkotej wjele ſeſchkožila. Šchłodno-wole ſu tež ſi pſchewulfek wložnoſc̄u pſchi taču ſnež ſymne ſhyw w Warszawſkej a Lublinſkej guberniji. — W Lvovſkej a Wuhe-ſkej ſu naſymſke ſhyw ſi wjetſcha derje pſches ſymlu pſcheczeče, tola je tež wjele rožlowych ſhyw wumjerſlo a to woſebje te, kotrež ſu rjane do ſymlu pſcheczeče. Nasłetni wuſhy je ſo jara ſopoſdžil. S Franzowſkeje a ſendželskeje piſajia, ſo naſymſke ſhyw rjane njeſteja, a wſchitke powieječe na to poſakujia, ſo je ſo tam mało pſcheczny wuſhylo. Sa to ſu pola bôle ſi ječmjenjom wobſyte dyžli lori.

— Pjatk dopołdnja je wěſta Rjeliz, kotrež w jentym domje njedaloko měſhczanskeje hojeńje ſa hoſpou ſlužeſh, ſe ſamomordařſtwo wotpohladom karbołowu kſhalinu piła.

— Šchtowrtk wjetzor wokoło 7 hodzin mandželska ſtajſa rycer-kuſbleria ſi Boxbergia ſi Halsichtrowa po garbarskej haſh horje jedžeſh, ſo pſched ſchulerſkimi wrotami konjej, do jeje ſuce ſapſchecznjenej, pſched kurom, ſi parneje maſchinu ſtuſazym, ſploſchiſtaj, kotrež ſo

pschi wotwożenju měschežanskeho hnoja trjeba. Sso sawróčživšji, konjej po garbarskej hažy dele czerjeſchtaj. Konjeni s Boxbergowou bórą s woja wusłocži. Poſdžischo tež pohonč pola garbarskich wrotow s wosa ſkoči; wón ho jenož s lohka pschi tym wobodrje. Pschi hosczenzu „k ichwanej“ konjej padnýwſchtaj. Sedyni s njeju ſebi nohu tak czežko wobſchfodži, ſo dyhbjachu po ſkótnieho lekarja poſblacž.

(Bežołaſtw.) Pszoly paſ tež mlode pszoly ežiſca a ſyęza, hdz ſe ſakrytých pankow wuleſu, ſyęza, kubluya a ſchitujia matku a wobſtaraju hiſcze mnohe druhe džela w koloža a psched nim: woni rjedza kolož — tola jenož tam, hdz je trébne — wot wotkužanego woska, morwych požolow a wſchego, ſchtož ſo do jich bydla njeſhodži. Wone poczahnu ſuutſkowne ſeženy wot koloža s wóſkom a ſalepja wſchē džerkſ ſchkalobu, ſo by wobhdenje ežople a wutrajne bylo a ſo njebychu ſo mole a druha njeſhceželska ſwérina do njeho dobywacž mohle. Wone ſtražuju a ſchitujia tež koložowe wrota, wuleſowanu džerku, ſo njebychu ſo tam rubježne požoly abo někajka druha druha rubježna ſwérina do koloža ſdobywała. Hdž je wjedro pschihōdne, dha wnlętuja, ſo bychu ſredki ſa žiwenje a k twarjenju ſhromadžowale: wone pschinioſchuja wodu, měd, kveřku mučku, a ſepidlo. Potom hotuja wóſk, twarja plasť ſi pankami, ſo bychu tam měd a mučku ſi wóſkowym ſchwom. Š krotka: požoly ežinja wſchē džela, matka a truth paſ žane. Matka ma jenož nadavk, načiſkowacž, truth paſ jenož tón, matku woplodžicž. Džela ſnute ſa koloža wobſtaraju ſi wjetſka mlode požoly, džela ſi wonka koloža paſ ſtare požoly. Tele mjenujemy tež dla tež wuleſowaze abo noſhaze požoly.

Tola požoly hromadža niž jenož ſa ludſtwo a ſchitujia je, ně wone kniježa tež w ludſtwo, niž paſ matka, taž je ſo to husto prajiło a ſo tež po němſkich wurasach „Königin“ a „Weisel“ ſda. Teho dla ſu tež derje wobrónjene: žahadlo maja a wótre klesčeze, ſi kótrmiz móžna móžnje kufacž. To je mudrje a ſpodžitvne wot ſtvořicžela ſrādowane. Mužskim byczam, trutam, paſ njeje ani brónje k ſakitanju, ani tajkeje k wojowanju daſ. Wali ſo někajki njeſhcežel na nju, a byli to nojſlabicha požola byla, dha ſu psched njej ſhubjene, jeli ſo ſo jím njeſoradži, czeſtnež. Tež matka dyrbí ſo po woli ſwojich požolow ſložowacž. ſswóje žahadlo ſtaja jenož tehdý, hdž ſi druhé matku wojuje. Pszoly ſu ežim dželawic̄he a krobliſche, ežim ſylniſche je ludſtwo, ežim wjazh mjeđu ſo ſi kveřku žorli a ežim rjeſiſche je wjedro. Teho dla cze tež ſylnie kolože ſkerje ſtaſaja, hacž ſlabe, pschi rjanym wjedrje ſkerje hacž po ežazu trajazych deſchcžow a ſym, hdž požoly noſhcež njeſmázachu, a lohſchó tež pschi rjaney paſtwe. Tola ženie naſabudž, ſo požola nihdý k ſwojemu wjeſzelu žahadlo njeſtaja, wona derje wé, ſo ſi tmy ſwoje žiwenje ſhnbí, ale jenož tehdý, hdž ma ſwoje ludſtwo a ſwoj dom ſakitowacž.

A ſkónečne njeſabudž: Ežim ſylniſche kolože maſch, ežim wjazh ſmějſch wot nich dobytku.

S Bóſchiz. Ssředu tydženja na tudomnym kniežim dworje jeneho konja jěſdžicž wucžachu. Knježi hajnit, knies ſubiza, ſkoczo ſa wusdu wjedzeſche. Na dobo ſo kon ſploſchi a knjeſa ſubizu ſi ſemi podtorhnywſchi ſo na njeho wali. Pschi tym je ſebi knies ſubiza ſopatku ſlamal.

S Budetez. Na ſumwaldžanské jeleſniſy je ſo w běhu lěta ſteči kroč na dróhovym pschekhodže jeleſna warnowanská taſla wutorhnyla a ſo překl psches jeleſniſu poſožila. Rjehmanika, kótrž to ežini, hiſcze njeſku wuſlēdžili, hacž runje žandarmojo pilnje ſa nim phtaja.

S Vejna. Pschi ſkádnoscži kraloveho narodneho dnja je ſo tudomnemu wjeſnemu rychtarji Janej Loži jako pschi poſnacze jeho dohloſtneje ſkúzby poſchitowne czežne ſnamjo ſpožgiло.

S Blózan. Šańdžen ſchtwórk rano w 1 hodžinje je ſi nje wobhdenych twarjenijow ſiwnoſež, tudomnemu kublerjej. Kedze ſkúzbaſeje, woheň wuſhōl a domſke a bróžen, wobej ſe ſkolum krytej, do pročha a popjela pschewobrocžil. Twarjenja běhu proſdne, dokež bě ežiſeze ežich, pódlanſkim twarjenjam žadny ſtrach nje hrožeſche. Se ſwoktowych ſylakow wefchtaj Bulečjanſka a Wujesdžanſka ſi pomožn pschiſtej. Kaf je woheň naſtał, njeje ſnate. Bulečjanſka ſylaka je prenju premiju doſtała.

S Bréſynki pola Delnjeje Hórk. Šańdženu wutoru wjeſzor w 9 hodžinach je ſo bróžen, kublerjej Scholze ſluſhaza, wotpaliła. Džekacž fur je w plomjenjach kónz wſalo. Kaf je woheň naſtał, njeje ſnate.

S Wotrowa. Njeđelu 21. haprleje poſožnju wotmě Wotrow-

ſka nalutowaćnia ſwoju prenju lětischi hlownu ſhromadžiſmu. Majwažniſche, ſchtož ſo tudy pſchednoſchowasche, bě ſlicžbowanje ſanženeho lěta.

Dokhodow mějachmy 80,385 hr. 05 np.,
wudawkow 72,707 = 08 =

ſbyt w poſkádnizy 7677 hr. 97 np.

Kaž je wiſowanie poſchitowne khetro pokrocžilo, taž tež je ſo naſche ſamoženje pschiſporilo.

Naſche ſamoženje mjenujzy wucžinjſe 50,010 hr. 85 np.
doh 49,965 = 29 =

dohytk 1894: 45 hr. 56 np.

Naſch ſakladny (Stiftungs=) fond wucžinjia:

ſakitazh (Reserve=) fond 82 hr. 61 np.

To drje ſu poměrnje ſnadne ſicžby, ale naſožujem ſu naſch ſakladniſu woſebje k temu, ſo w tu khlivilu nuſu czerpjaze burſtwo po možnoſci podpjeramy. Teho dla ſym na běžaze lěto dožnikam daři na 3½ % ponízili; wot konſuma ſberamy tež jenož ſnadnuschi dawk, taž ſo bychu ſo nuſne wudawki jenož někaf ſarunale. — Šsmy ſhromadnje kupili:

hnoja 1701 zentnarjow ſa	10,070 hr. 42 np.,
ſymjenja 865 zentnarjow ſa	1595 = 17 =
maſchinow ſa	520 = 56
wuſla 1592 zentnarjow ſa	542 = 7

do hromady ſa 12,728 hr. 22 np.

Dale ſo wobſamkuy, ſo pschiſamkuy ſi zentralſkej poſkádnizy w Neuwiedze, jeli wobtejenja, taž nětke běža a poſaſuji, dale tajke wostanu. Pschetoz to je jenički a največiſihi a pschi tym naj jednorſiſhi vuz hrožazemu ſtrachej wucžeknyc̄. — Řimo nowowolbow dohlaďovatſtva nejepoſticežiche ſchadžowanka ničo ſajimawe. Jenož hiſcze ſo poſhvali roſſcherjenje Neuwiedſkeho ſvajſka. Wſchelate njeđostatki, kótrž naſ ſejdy huto ſzilowachu, ſu ſo ſi nowym ſarjadowanjom, daſi Bóh, ſhubile; ſi najmjenjſcha ſym lětža wſho dobre a w ſwojim čaſu doſtaļi.

S Ramjenza. ſsobotu 27. haprleje je ſo Herklozez mlyn, w kótrym ſo ſhumſchtua wolma dželazche, ſpalil.

Se Schumbach pola ſumwald. ſsobotu tydženja wjeſzor je tu po krupobiežu ſlivk pamět. Woda ſo ſa někotre wokomiti ſi reklami do dola dele walesche, hluſkove pscherowym do pućow drejo. ſi někotrych ſukow je wona wjele fruchow plata, dla bělenja wu pſchestrjeneho, ſhubu storhnyla a je ſi blótom ſamaſala. Na ſukach a ſahrodach je ſo wjele ſchody načimilo.

Se ſslepeho. Pschi njevenjedrje ſejdu tydženja je blyſt dželacžerja Matěja ſkonzana ſi Míkoraſa, w róſkym mlynje dželazeho, kótrž bě pod jenej khójnu wucžek phtal, ſaraſyl.

S Niſkeje. Šańdženn ſobotu wjeſzor wokolo 7 hodžin njevenjedrje ſcheczeze, ſi pschewodom ſylného deſchęza. W ſuſhodnej starej Wodřenzy blyſt do blyſkowoda na kniežej hródzi trjechi a jene ſtocio poſhluſchi.

S Krebe. ſsobotu tydženja w tudomnej korežnje dwaj handwjerſtaj pschewozowaschtaj. Hdž naſajtra rano jedyn ſi njeu wozueži, ſo dohlada, ſo bě ſo jeho towarſch w nožy wobwěžny.

S Kroczebuſa. Wutoru tydženja ſo tu na dwórnishezowej dróži hacž dotal njeſpósnath muž ſi woſomlētnej holežy jeneje tudomnje ſamožitej ſwójby pschiſblizi, ani ſlowa njeprajivschi džecžo ſa ruku ſhabnu a jo najprjódžy do Viſchlowka dojedže. Šady Viſchlowka wotwiedniſ ſubiſtiko ſe ſaka wucžeže, pschi ežim džecžo preni kroč ſuſhęzi. Tónle wokomik holza wuži, ſo by twóchla, zuſh paſ, ſo dohladawſchi, ſo pólni dželacžerjo jeho wobkedaſu, czeſtuy, ſo ſa džecžom njeprjedzivschi. Hasle wjeſzor w 10 hodžinach Viſchlowezenjo wbohe džecžo w džecžazym wosu ſi jeho ſtarſhimaj, ſtarſeſiwiſe ſa nim phtazymaj, pschiwjeſechu.

Se ſhorjelza. Krawſki miſtce Kſchecžijan Rjchtař ſi Wojerez bě ſo loni wot ſwojeje mandželſteje dželil na podložku pschiſahi, kótrž bě krawz Kſchecžijan ſswat ſi Wojerez pschecživo Rjchtařej ſe ſamje ſhodži. Lětža ſo Rjchtař ſi nowa woženi. Kórklo po jeho ſwazku jeho ſajachu; pschetoz ſswat bě na ſuđniſtvo pschiſhōl a ſo tam ſe ſamžneho poſhnuća wuſnal, ſo je wón, wot Rjchtařa ſi darami naſavjeny, pschecživo Rjchtařej ſe ſamje ſhodži, ju winujo, ſo je mandželſtvo ſlamala. Jeho ſuđniſtvo jemu žaneho měra njevoſtaj, hdž bě ſo dohlada, do ſajkeje nuſh bě wón žomu, ſi njeprawom wot muža dželenu, a jene džecži pschiſtej. Tudomný pschiſazny ſu ſswata winowateho

spóšna, so je wopak pſchibahał, runjež taž Rychtarja winowateho spóšna, so je Sswata k wopaczej pſchibasy iawiedl. Ssud Sswata k khotańi na 5 lét a k shubjenju czeźnych prawow na 10 lét, nadpjerarja Rychtarja pak k khotańi na 7 lét a k shubjenju czeźnych prawow na 10 lét iafudzi. — Ćenihiwiednika Meinhardtta, iñateho i prozeba pſcheczivo Schipowej s Niſkeje, ktraž je kwojemu mužei i jedom sawdala, ſu dla wopaczejne pſchibahi k khotańi na 5 lét a k shubjenju czeźnych prawow na jene lěto iafudzili.

Se Schērachowa. Sańdżen schtwarzek je ſo ſakkadny kamień k tudomnej evangelsko-lutherſkej zyrtwi połoži. Město bě ſo ſ teje pſchiczym ſ khorhojemi wupyschilo. Sswiatoczość ſo troſku i pſchiblizjeniom njewiedra kaſysche.

Sa nasđi herbski dom

bě ſo dotal nahromadžilo: 19 668 hr. 41 np.,

dale je dariło:

Sserbske towarſtvo Jednota w Draždānach . 30 = — =

Hromadže: 19 698 hr. 41 np.

S džakom krituje

Bartko, pſchedfyda twarskeho wubjekta
a ſarjadowat Maczicznego Domu.

Přílopk.

* S Draždān piſachu 28. haprile: W Hohenmölſenje bě jena macz ſwoje lěto stare džeczo do dwora ſadžila, ſo by ſebi tam hraſkalo. Rejapzy ſo nětko na dobo ſuſodowy honacž do džeczo da a jemu i pſifikom kreworne ranę do hlowy naruba. Džeczo ſ zlej možu ſchrećeſte a macz na pomož pſchibezawſki mějeſte wulku prózu, honacž, kž pſcheczo hiſceče do džeczo weje hlowički rubaſche, wot džeczo wotehnacž. K starichiskej wulkej ſrudobje wobhe džeczo bory na poczeſtpjene ranę wumrje.

* Sahojenie raka i račim ſerumom po klinickich naſhonijeniach lekarſke nowiny wofjewia. Pola noweho ſpezijskeho ſredka, taž pſchepytikaj dr. Rudolf Emmerich a dr. Hermann Scholl piſataj, ſo wo frejny ſerum wot ſkotu, kž je i erysipelom (rothlauf) pſchewath, jedna. Emmerich je hižo pſched džewječimi lětami i poſpithami ſe ſkotom dopokala, ſo tajki ſerum niž jenož raka, ale tež ſloſynſti ſymny woheň (milzbrand) tutu akutnu, často hižo ſa 24 hodžin morjazu khoroscz ſahoji. Spytnikaj mataj ſa to, ſo tutón erysipelowy ſerum rakowe parafity ſanicži, taž tež hribiſi ſloſynineho ſymneho wohnja mori. Pſched krotkim čažom ſu ſo nětko poſpith ſi rakom pola člowjekow stale. K temu je ſo jenicež ſrejny ſerum wot wozow bral. Bes ſežhwka je ſo tutón ſerum jenož w dwémaj padomaj nałożi, pola kotrejž běſche hižo druhe rakowe natykane a wupchestrjeny roſpad naſtal. Potom je w tym wofjewienju wobſcherna roſprawa wo i džela pſcheklapnijazhých ſahojenach i pomožu tuteho ſeruma podata, Schecž padow ſo mjenuje. Wuběhnjene je ſahojenie 54 lětneje žony, ktrouž běſche profefor Angerer ſpytnikom jako njehojomu pſchipoſkaſ. Po ſerumowym nałożenju je khora žona nětko nimale zyle ſahojena.

* W wobyljenju katholskeho wojetſkeho biskopa dr. Altmanna w Barlinje ſu w nožy i minjenej njedzeli paduſchi pobyl. Někotre durje wotpaczivschi, ſu do biskopoweje dželanskeje ſtrony pſchischi. Tam ſu i dwémaj bězkomaj zylindriſti khamor wotewrili a w nim 500 hriwów namakali. Pjatnacze zentrimetrow wyploſti ſkotu biskopowym ſchiz i brillantami a parlemi wobſadžany, taž tež $1\frac{1}{4}$ metra dolgi biskopski rjeczas i wulkimi amethyſtami tam njefawrjene ležeschtet; tež telej wězy ſu paduſchi ſobu wſali. Potom ſu i možu druhi khamor woczinili, i kotrehož ſu wobžwedeſtate pižmo w ſapoļoženju ſchulſtich pjenjes do jeneje banki kramyli. Nutſlamario ſu jara wobhlaſtive ſtuklowacž dyrbjeli, dokelž bě ſtwa, w kotrejž biskop ſpaſche, jenož pſches ſlabe durje wot teje, w kotrejž rubjachu, dželena. Rano wokolo ſchyrjoch je biskop kuzropota wuſkyhał, bory paž ſažo wuſnył. Kaf ſu ſo paduſchi do domu dobyli, njehodzi ſo wujaznicz, dokelž ſo hinał, hacž pſches wrótnika, do njeho ſatrocziež njehodzeſte. Pola jeneje podhlaſneje domjaſeje wofjobi ſu ſa kramentym wězam iptali, ale ničo njefawrjene namakali. Biskop lubi temu, kž jemu ſchiz a pjerſchceſt njewobſchloženai pſchinjeſe, 500 hacž do 1000 hriwów myta.

* Džiwnje je njedawno na Korbitskim kniežim hrodze Sieben-eichenje pola Měiſchna jedyn wot do njehoža pſchischol. Většeſtati doho běchu tam na kniežim dworje i hluſkohu ſchachtu i wołom wodu plumpali. W najnowiſchim čažku halle ſu tam motor ſtajili, kotrež pak bě na mjenowanym dnju dželo ſapowjedžil. Duž

dyrbjachu ſažo woła ſapſchahmyž. Hdyž pak jeho wotroček po drjewianej lawje pſches hluſkohu wužlobinu i wjerečadlu wjedzeſte, ſo lawa ſlama. Woł ſi njeje do wužlobinu padnhywſchi ſebi jedyn roh wotraſy. Wotroček ſo jeneho ſerka doſchahnywſchi do njeho ſaſte ſe pſchiblizjeniom njewiedra kaſysche.

* (Samóženje Rothſchildow.) Samóženje Rothſchilda w tu thwilu ſ džeczo milijardow frankow wobſteji; wot njeho ma franzowska ſwójba jenu milijardu, to je 1000 000 000 frankow. W lécze 1875 Rothſchilda hiſceče poſoju teho samóženja njeméjachu, wone je ſo po tajſim w 18 lětach wjazy hacž podwojilo. Želi ſo ſo dale tak pſchisporja, hacž do lěta 1965 ſ 300 milijardam ſroſcę. S danju tuteho kapitala mohlo ſo 37 milijonow ludzi, potajkim zyle franzowske wobydleſtvo, ſežimicž. W lécze 1800 Rothſchilda džed hiſceče ničo njewobſedzeſte, halle po bitwie pola Waterloo je jeho samóženje roſč poczało.

* Tjjo Kónthenczenjo dyrbjachu tele dny koſchenje jeneje knjenje khetro droho ſaplaczicž. Boni běchu ſo khetro wobtutali a w ſwojej pjanoseſi jenu ſeſtarjowu žonu woſocheli. Lěkat jich wobſtorži, a netk ſu, runjež ſu ſo w poſledním woſomiku ſe ſtřežnikom wujednal, prěni 500, druhı 200 a třeži 100 hriwów khostanja ſaplaczicž dyrbjeli.

* W Fuchsmeiħlſkim prozebu je ſo dženja tydženja wuſhud wofjewi. 143 wobſtorženych dyrbji, dokelž ſu krajny mér ſahli, lež wobſtokdžili abo k temu wabili, wot 14 dnjow hacž do 4 mězazow a 15 dnjow ſedzecž. 3 woſobu maja kžoda jenož 683 hr. 67 np. ſaplaczicž. 5 woſobam, kotrež běchu ſo jenož na ſběžku trochu wobdžili, je bjes khostanja woteschlo. Najwyſchſchi pokutu je měſchjanosta Josef Stock pſchibndženu doſtał. Khlamarzej Pappenbergerej a Regerej, ktrajž ſtaj po nim ſa najwinowacziſtej ſpóſnataj, dyrbitaj na 4 mězaz do jaſtwa.

* Pſchi wuſkaſtich wólbach w Lennepſko-Mettmannskim wotrijehu je ſwobodomžlým kandidat Fischbeck ſ 15 763 hloſhami dobył. Mapſcheczivny ſozialdemokratiſki kandidat 15 138 hloſow doſta.

* Koſeže ruskich wojaſow, kotsiž ſu w lécze 1878 w bitwach pſcheczivo Turkam panhyli, ſtaj židaj Kohn a Mittler w Preßburgu w Bolharskej ſběracž daloj, ſo byſchtaj ſ nich w Winje koſežinu i hnojenju polow a ſukov roſmleč daloj. Wuheska zlonka wychinoſež je njekniežomnu wěz wuſkuſchowala a je židam Kohn a Mittlerej 2000 ſchěznakow khostanja napoložila, dokelž běſtej na zlonistwie wudawaloj, ſo ſu koſeže panjenych ruskich wojaſow ſkoczaže koſeže. Bolharske kniežetſtvo dyrbjalo ſ hanbu ſanicž, ſo koſeže mužow, kotsiž ſu ſa wuſwobodženje Bolharskeje ſ turkowſkeho pſchahu czeſpili a wumrjeli, židam pſchedava, ſo bych uči ſ nich pſchitupny hnój dželali.

* S Wittenberga 18. haprile piſaja: Hrubý njefutk bjes runječa je ſo w minjenej nožy na pohrjebiſte, bliſko pola města ležazym, ſtal. Na woldželu, wot drohi wotwobročenym, kž bliſko pola Lobja leži, ſu ſloſtnizy 30 pomnikow ſpovaleli a i wjetſteho džela roſbili. Byle rynki ſamjenjenju na džeczoſtach a wulkich rowach ſu ſpovrōčane. Marmorowe ſtolpy, peſkowzowe a marmorowe ſtchiže ſu ſpovalene a roſbite. Skuczerjo njejku ſo i roſkhartowanym ſpoſkili, ale ſu ſe ſpodižinej njemdroſežu nabite ſruchi, i džela nětore zentnarje čežete, na bliſti doſti puč ſvaledi a ſmjetali, ſo ma zly puč napohlad, taž pola roſpadankow. Hinak njeje móžno, hacž ſo ſu czi njedoczinu zylu nőz w pocze ſwojeho woblicza dželacž dyrbjeli, a tola njeje ani ſlěda ſa nim.

* „Cžert je helu pſchedał.“ To by ſa nětorehožuliž njedoczinka witana wěz byla, hdy by ju druhı cžert njekupil. K wujaznenju tuteho ſchibaſeho wofjewjenja, kotrež ſe Schwiz wuſhadtza, pak dyrbimy pſchistajicž ſo ſo w ſwobodženju Überlingenſkeje ſorčimy, ktrajž „Hölle“ ſtka, kotrehož ſwójbe mjenou je „Teufel“, jedna.

* Małe portugalske kraleſtvo na pſchedwječorje czeźkich čažkow ſteji. Kraj je pſchedolžený a bankrot; kniežetſtvo ſebi žaneje radu njewě, taž by poriad w statnich finanzach poſtajilo. Republika ſtrona ſo móžne ſběha. Wobydleſtvo je doſpołnje wuſhyzane, kredit ſhubjeny. Wobjeſcze, kotrež portugalske nowiny pſchinjeſu, na revoluziju poſaſuja, Nětčiſchi kral je khorowaty a teho dla hrožazemu strachej wobaracž njemóže.

* (Staré duby.) Podarmo njejku Sſerbjio, hdyž pſched nehdže 1400 lětami do Delnjo-Lobjowſkich ſtron pſchiczeſtej a ſo tam

sažydlihu, tu krajinu drzewien, lęb, mjenowali; pschetoż hiszczę w poſlednich lętach ſu dżelaczerjo, hdvž tam Czobjowe ręczniſcze riedzachu, ſpodźiwne hylne a tolste duby ſ njeho wuryli. Najwjetſhi kołoz ſ tych wurytych dubow je ſo na Dökingenſki knieži dwór dowiesł a tam poſtaſil. Tutón ſ najmjeñſcha 1000 lętny ſdóñk je w wobzahu $2\frac{3}{4}$ metra a $7\frac{1}{9}$ metra wyžoli. Ale wón ſo ſ jenym, kotrehož ſu hakle njeđavno wuryli, po dolhosczi pscheſtrici; pschetoż tón je w ſrzedzisnym pschereſtu 2 metraj tolsty a $18\frac{1}{2}$ metrow dolhi a nimale zyłe bjes ſtory. Wón wopſciwa po taſim 54 kubitnych metrow, hdvž ſo 4 kubitne metry pschi pjenku, hdzeg je proſdny, ſobu njelicza. Drjewo ſ Czobja ſwuczahanych dubow je czemnobreune a jara twjerde; duž ſo hiszczę wſchelko naložicž hodži. Hizo je ſ thétrej weſtotu dopokaſane, ſo je Czobjo nědy — znadz psched tybzazami ſet wſchelake druhe ręczniſcze mělo a ſo je po dobycze noweho ręczniſcza předowne duby tam ſtejaze wukorjenilo a ſe ſwojim pěſkom ſanjeſlo. Pěſkove navale ſo nětko, kaž je ſnate, lěto wot lěta po ręczniſcze dale dele mjeļu, ſ cimž ſo ſapławiene duby wotkrywaja, tak ſo ſdžniſtu ſchłodža. Dla wulkotneje čežkoty tych ſdóñkow je ich wuczahanie jara wobcežne a ſprózniwe a dyrbí ſo ſ wulkej wobhlađniwoſcžu a ſ wuſhikom ſtač, ſo by ſo žane njeſvože pschipódla niſtaſlo.

* Bur 3. w Kleiničach njeđavno ſ woſom na polo do džela jědzeſche. Šewojeho 7 lětnego ſyna ſobu wſawſki wón jeho na woſu wostaji, ſo moħl tam ſpacž. Man ſyna ſe ſwojim ſwjerſch-nikom ſawodže, do kotrehož ſaka bě runje ſwoju ſigaru tyknýl, měnjo, ſo ſo wjazy nježehli. Hač hiszczę haſla njebe, abo hač je ſebi hólčez ſe ſaplaſtami hral, drje ſo njevujaſni. S krótka, hólčez na dobo wołacz poča, a hdvž nan ſ njemu dobeža, wón hizo w plomjenju ſtejſche. Draſtu ſ njeho torhajo ſo nan tež čežzy wopali. Bohu žel hólčezu nježu živeho ſdžerječ ſobli; wón bě tak jara wopalent, ſo ſa dwe hodžinje wumrje.

* Dženſha tydženja je ſo w Bouſey pola Epinala w franzowskej Lothringſkej ſatracchine pschedrče jenich haczenijow ſtaſlo. Te haczenja ſ temu ſlužachu, ſo býchu wodu, ſa napjelnjenje franzowskeho narauſcheho kanala trébnu, w reſervoarje ſdžeržale. W reſervoarje bě 7 milijonow kubitnych metrow wody. Wot 500 metrow dolhich haczenijow ſo 100 metrow rózdrje. Wody pod haczenjemi ležazu wjež Bouſey do čiſta wutupichu. Tež brjohi narauſcheho kanala buchu ſkažene, a woda ſo ſ njeho wulivaſche. Lin wodow ſo psches 15 kilometrow (4 hodžiny) daloko po dolinje rěki Arieſre hač ſ Moseli dele walesche a wžy Darmueſſes, Uzegney a Domévre ſ džela ſa-puſczi, wſchitko na ſwojim puczu ſahubjejo. We wſchech twarjeniach woda 2 metraj wyžoko ſtejſche. Pola, ūki a ſahrody ſu ſaniczene, mosty ſwottorhane a w pjeſtařnach je woheň haſnýl. Wobydlerjo ſu bjes hleba a býdlow, haj ſamo bjes draſty. W zyłej wokolinje žałobne wuſtrōženie knieži. Prénja pomož je ſo jara rucže ſaradžila. Prefekt je hizo tón džen ſchitke ſ njeſvožom domapytane wžy wopytał a ſebi mjenia wſchitkých potřebných napříbač ſa. Wojažy pucze wuporjedzeč, čežla pvtacž a morjeny ſkót hrjebacž pomhaja. Měnijter ſjawneho dželania, kaž tež minister ſnitskownych naležnoſcžow ſtaj ſo tež do njeſvožowneje krajiny podaſo, ſo byſhtaj potřebnym podpjeru wudželaloj. Swižowanje mjes Parisom a Epinalom je psches Port d'Atelier a Mühlhausen, mjes Epinalom a Nanch psches Saint Dié a Lunéville ſtjadowane. Wjele ſo powjeda, ſo ſu reſervoarowe haczenja pola Bouſey hizo lěta dolho poſredzenja potřebne byle; ſtejo wostate murje pak ſo zyłe dobre a krute bycz ſdadža, ſ čežož ſczechuje, ſo je woda wſcho wobſchłodžene ſobu preč wſala. Hač dotal ſu naſhonili, ſo je ſo 117 člownekow pschi njeſvožu tepilo. Tich namakacž, je čežko, dokelž je wſcho wyžoko ſ pjerſchę a druhim napławom ſaniczene. W Domévre-en-Hays ſu na jenym dniu 15 ſnjeſvoženych woſbowow poſrjabali, ſ čenuž běchu ſo wulke ſyły luda ſhromadžili. S woklnoſcze je na 50,000 ludži na njeſvožowym městnie pobyla a jo wophtało. Wyſhnoſcze ſu wudželowanje ſmilnych darow ſtjadowale.

* (Sſrđk psche čeřwje w drjewie.) So ſo čeřwje do drjewa, kž je kujene abo w kujre wuſhuchene, njeđadža a je njeſcheteveža, je ſnata wěz; lóže pak hiszczę drjewo psched čeřwjem ſalitam, hdvž je wopał ſeftajamy, to rěka tak, ſo čeřki kónz na ſemi a tolših horje ſteji. Tak ſeftajane drjewna, hdvž ſo na powětroujnym, ſ najmjeñſha niž wložnym městnie thowaja, čeřwje, kaž ſu mnoge poſpyt dopokaſale, tak dolho, hač wone ſ čeřkim kónzom dele ſteja, na pokoj wostaja, a te čeřwje, kž ſnanu hizo w nim tocžachu, woſmu kónz.

Dobrowólsne pscheſhadžowanje.

Khězna ležomnoſcž čižlo 485 w Budyschinje ſ wulkim dworom, ſahrodu, hródzu ſa tſi konje a wulkej kónju, w kotrejž ſo hizo lěta dolho wóſniſtro (furmanſtro) namaka, ma ſo dla druhego kupjenja

póndželu 13. meje t. I. dopoldnja w 10 hodž.
w wudawaſti podpižaneho ſ wuměnjenjemi, w termiji woſjewom-nyimi, na pscheſhadžowanje pscheſhadžowacž.

C. Richter na hospitalské hafy 2 po 1 ſchode.

Drjewowe awkzije.

Drjewo, w hajniſkých reverach, Raſecjanſkemu knieſtrowu ſluſcha-zych, ſpushežane, ma ſo ſczechowaze dny na ſczechowazych ležowych měſtnach na pscheſhadžowanje pschedawacž:

Wutoru 7. meje t. I. rano wot 8 hodzin
na Drupinjanſkém reverje, w tak mjenowanej ſupje:

14	rm. břeſowych a wóſchowych ſchězepow,
40	= khójnowych ſchězepow,
125	= břeſowych a wóſchowych kuleczkow,
19	= khójnowych kuleczkow,
121	= khójnowych pjenkov,
145	= břeſowych a wóſchowych hromadow,
127	= khójnowych hromadow;

Kředu 8. meje t. I. rano wot 8 hodzin
w Koſlowiſkém reverje pschi kuežnym hacze:

25	rm. khójnowych ſchězepow,
2	= khójnowych kuleczkow,
75	= khójnowych pjenkov,
104	= halosowych hromadow;

Schwartk 9. meje t. I. rano wot 8 hodzin
na Ramjenjanſkej horje:

37	rm. dubowych ſchězepow,
251	= khójnowych ſchězepow,
12	= khójnowych kuleczkow,
75	= dubowych a khójnowych pjenkov,
282	= khójnowych a dubowych halosowych hromadow;

Piatek 10. meje rano wot 8 hodzin
na Schenčenjanſkém reverje w roczizy:

29	rm. khójnowych ſchězepow,
36	= khójnowych kuleczkow,
35	khójnowych dolhich hromadow,
299	khójnowych halosowych hromadow,
20	wokrjedekow khójnowych pjenkov ſ wurodowanju;

popoldnju wot 2 hodzin

na Koſbičjanſkém reverje pschi Hermancjanſkých mjesach:

16	rm. khójnowych ſchězepow,
25	= = kuleczkow,
180	= = pjenkov,
152	= = halosowych hromadow;

dale w Wyžokowſkém parku:

46 břeſowych, wóſchowych a khójnowych dolhich hromadow;

ſobotu 11. meje t. I. rano wot 8 hodzin
w Jenſchecjanſkém reverje w roczizy:

27	rm. khójnowych ſchězepow,
99	= = pjenkov,
85	= = halosowych hromadow;

dopoldnja wot 10 hodzin na bělých ladač:

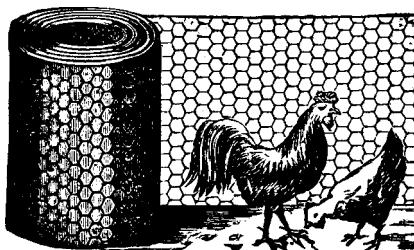
14	rm. khójnowych ſchězepow,
178	= = pjenkov,
114	= = halosowych hromadow.

Wuměnjenja ſo do awkzije woſjewja.

W Raſeczech, 22. aprileje 1895.

Hajniſke ſarjadniſtvo.

Sazynkowane
gročzane pleczenje!
Wulki wubjerl, tunje placzisny.

B. Fischer
na žitnej hafy.

Dobrowólne pſcheſadžowanje.

Na sawostajenstwu Jana Jurja Valentina, 4. měrza t. l. ſemrjeteho, blyſchaza mała ſahrodiſla žiwnoſć cziſlo 39 wopalneho kataſtra a fol. 44 ležomnoſtnych knihow ſa Čorne Noſlizy, 4 aktv 40 □ prutow wopſchijaza, § 98,14 dawſtimi jenoſežemi, kąž tež ležny ſahon, pod fol. 86 tych ſamych ležomnoſtnych knihow ſapiſhamy, pod cziſłom 573 ſahonskich knihow — aker 169 □ prutow ſe 4,56 dawſtimi jenoſežemi a na fol. 102 mjenowaných ležomnoſtnych knihow ſapiſhane wóſchowe keſki a lučny ſahon cziſlo 313 a 316 ſahonskich knihow — aker 24 □ prutow § 1,07 dawſteje jenoſeže wobežene a wot wježnych grychtow na 7800 hr. taſterowane, ma ſo po žadanju herbow wot podpiſaneho hamtskeho ſudniſtwia

10. meje 1895 pſchijoldniu w 12 hodžinach

na měſtne ſamym w žiwnoſći 39 wopalneho kataſtra ſa Čorne Noſlizy ſjawnje na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

S poſtaſanjom na wuweſchenku na ſudniſtwe w Budyschinje a w Holanez korečnje w Čornych Noſlizach wuviſaze, ſo na kupjenje ſmyſleni pſchepröſchuja, ſo k poſtajenej termiji w Valentinez ſahrodiſkej žiwnoſći ſeńc̄, ſwoju placzeniakhmanoſć dopokaſac̄ a pſcheſadžowanje ležomnoſče a dalsche woczaſtneſc̄.

Šmydom po pſcheſadžowanju ležomnoſče maja wježne grychty dwę ſruwje, k žiwnoſći blyſchazej, a hospodařſki inventar w ſawostajenej ležomnoſći na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

Kralowſke hamtske ſudniſtvo w Budyschinje, 2. meje 1895.

Aſſ. dr. Böhmer.

Walter.

Termija na wychſcheſadženje.

Na khežnu a ſahrodnu ležomnoſć, k ſawostajenstwu Körle Benjamina Grusta Martinia blyſchazu — na kotořej haſy cziſlo 24 — cziſlo 108 wopalneho kataſtra a fol. 49 ležomnoſtnych a hypothekſich knihow ſa město Budyschin, wobſtejaze ſe ſahonow cziſlo 48a a 48b tudomnych ſahonskich knihow pod A, § 10 150 mf. wopalneje kaſhy a § 144,10 dawſtimi jenoſežemi wobeženiu, w kotrejž ſo wot wjele ſet ſhem ſamkarſtvo wjedze, je ſo 13 000 mf. kúpneho pjenjeſa ſadžilo.

Czi, kotsiž maja myſle, tole ſadženie pſchepröſcha, ſo na wychſcheſadženſku termiju,

na 14. meju dopoldnia w 11 hodžinach

poſtaſenu, na tudomne hamtske ſudniſtvo ſeńc̄, ſwoju placzeniakhmanoſć dopokaſac̄, ſwoje ſadženie wosſewic̄ a potom dalsche woczaſtneſc̄. Pſcheſadžowanſke wuměnjenja, a taſterowanſke wobſwědčenje, wopſhantje ležomnoſče podawaze, ſu ſ wuweſchenku na ſudniſtve taſli wuviſaze, ſpōſnac̄.

W Budyschinje, 24. haprleje 1895.

Kralowſke hamtske ſudniſtvo.

Kunze.

Dobrowólne pſcheſadžowanje.

Po namjeſce herbow ſamkarſtvo miſchtra Körle Benjamina Grusta Martinia w Budyschinje ma ſo k jeho ſawostajenstwu blyſchaza, na tudomnej wyškole haſy cziſlo 8 ležaza kheža, cziſlo 227 wopalneho kataſtra a fol. 11 ležomnoſtnych a hypothekſich knihow ſa město Budyschin, tačhantskeho podzela, wobſtejaze ſe ſahonow cziſlo 144 tudomnych ležomnoſtnych knihow, § 192,00 dawſtimi jenoſežemi a § 13 020 hr. wopalneje kaſhy poczežena a wot ſudniſkeho twarskeho wězwiſtoſtneho na 16 000 hr. hódnosc̄e taſterowana, w kotrejž ležomnoſći ſo wot wjele ſet ſamkarſtvo wjedze,

14. meje 1895 dopoldnia w 10 hodžinach

na dobrowólne waſchnje na tudomnym hamtskim ſudniſtwe na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

S poſtaſanjom na wuweſchenku, na tudomnej ſudniſkej taſli wuviſazej, kotařz pſcheſadžowanſke wuměnjenja, wotpiž woheń ſaweſežazeho wopſhma a wobſedzenſtwwy ſapiſhia, ſo czi, kotsiž chzedža tule khežnu ležomnoſć ſupic̄, pſchepröſchuja, ſo mjenovaný džen w poſtajenej hodžinie ſeńc̄, ſwoju placzeniakhmanoſć dopokaſac̄, ſwoje ſadženie wosſewic̄ a potom dalsche woczaſtneſc̄.

W Budyschinje, 24. haprleje 1895.

Kralowſke hamtske ſudniſtvo.
Kunze.

Klobukowy baſar

w Budyschinje

19 na bohatej haſy 19.

Klobuli a mězy ſa mužtich a hózow, ſkromjane klobuli a mězy ſa koležarjow w wulkim wubjerku po pomylnje najtunischiſkych placžinach.

Klobukowy baſar

19 na bohatej haſy 19.

Stedžbu!

Na pſchedſtejazemu twarskemu čaſzej ſo k kręžu tſehow ſe ſchisrom čeſeženym ſſerbam w Budyschinje a wokloſeſci naležnije porucžam. Wot mojeje ſydom na czele ſtnej e ſamoſtatoſeje je moja dželanska ſaſada byla, kóždemu ſprawniſje a derje a po móžnoſeži tunjo poſlužic̄. Temu mam ſo džakowac̄, ſo ſi ſebi moje dželo do dalschiſch stron žadali. Na powschitkownej pſchi-hódnosc̄i ſybm niz jenož w Budyschinje a w Biskopizach, ale tež w Lubiju, Rjeźwicžidle, Rakęzach, Radworju a Małym Bjelkowje ſchisrowe ſklady ſaložili, w kotrejž ſu ſtajnie wſchē družiny ſchisra w dožahazym wubjerku namałac̄. Sa tóžde dželo rufuje, ſo je dobre a trajne.

S počeſcžowanjom

August Schumann,
tſehitryjerſki miſchtr w Budyschinje
na Tſełanskej dróſy 2.

Bayerſke tóczniſki

w ſnatej dobrosiſi pſchi potrjebje porucža

J. G. Müller, powjaſat
w Budyschinje na ſamjeńtej haſy 12.

Pischilohha f číslu 18 Serbskich Nowin.

Ssobotu 4. meje 1895.

Cyrkwinske powjesce.

W Michałskiej žyrlwi smjeje jutije niedziela rano w 7 hodz. diakonus Rada herbski spowiedni ręci, $\frac{1}{2}$ godzin sarać dr. Kalić herbski a w 10 godz němšte predowanje. — Popołdnju w $\frac{1}{2}$ godzin budże katechismusowe rośreżenje se herbskimi młodymi hózami.

Króleń:

W Michałskiej žyrlwi: Max Ernst, Körle Augusta Mehnera, žiwnościerja w Małszewach, ź.

Zemrjećl:

Dzień 25. haprleje: Jurij Strehla, wumienkar w Dobruschi, 87 l. 4 m. 21 d. — 30. Wylem Marcin, Handrija Bohuwera Pěschli, žiwnościerja w Bydżach, ź., 11 m. 1 d. — Morwonařodz. njemandz. ź. na Židowje. — Dzień 1. meje: Enna Alma, Jaromira Körle Wicžasa, fabritarja na Židowje, dż., 1 m. 1 d.

Placjissna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje: 2377 mēchow.	W Budyschinje 27. haprleje 1895				W Lubiku 2. meje 1895			
	wot		hacj		wot		hacj	
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pščeniza		běla	7	35	7	71	7	41
		žolta	6	94	7	6	6	88
Rožka			6	56	6	75	6	25
Zecjmieni			6	61	6	93	6	6
Wowl	50 filogr.		5	80	6	50	5	40
Hroš			7	50	11	11	8	20
Wola			6	11	7	50	6	—
Zahy			12	—	15	—	10	50
Hedvigscha			15	—	15	50	13	50
Berny			1	90	2	20	1	70
Butra	1 filogr.		1	20	2	50	2	—
Pščenic̄na muka 50			7	—	16	—	—	—
Ržana muka 50			7	—	50	11	—	—
Sýno			2	20	2	60	2	2
Sívoma	600		16	—	18	—	15	40
Proštata 1656 ščukt, ščutka			5	—	20	—	—	—
Pščenic̄ne motrub			4	25	5	—	—	—
Ržane wotrub			4	50	5	75	—	—

W Budyschinje placjese: körz pščeniza (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np. hacj 13 hr. 10 np., žolta 11 hr. 79 np. hacj 12 hr. — np., körz rožki po 160 puntach 10 hr. 49 np. hacj 10 hr. 80 np. körz zecjmienja po 140 puntach 9 hr. 25 np. hacj 9 hr. 70 np.

Na Burši w Budyschinje pščeniza (běla) wot 7 hr. 50 np. hacj 7 hr. 65 np., pščeniza (žolta) wot 7 hr. 21 np. hacj 7 hr. 35 np., rožka wot 6 hr. 63 np. hacj 6 hr. 72 np., zecjmieni wot 6 hr. 65 np. hacj 7 hr. — np., wowl wot 5 hr. 75 np. hacj 7 hr. — np.

Draždžansle mjašowe placjisy: Hovjada 1. družiny 59—62 hr., 2. družiny 55—58, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne žwinje 36—37 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarj. Čelata 1. družiny 50—60 np., po puncze rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 3. meje: Rjane.

Bružy w 10 wschelakorych družinach,
železne bružy,
hrabje, drjewjane,
hrabje, železne, franzowske a němſke,
kwalle, jednore we wschelach wulkoszach,
kwalle, wopravdžite bayerske (t ſhuwanju),
pranžy, konopjane a groczane,
kolmas I jenož čižty w kaſhežikach a bowach,
kožowy mas, žolty a czorny,
kopynny mas,
powjazatsle twory w najwjetšim wubjerku,
groczane powjazhy sa wscie potrebnosze
porucza

J. G. Müller, powjasar

w Budyschinje na kamjenitnej haſy 12.

Sažopshedawarjam ſo ponizene placjissny pščiswola.

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy,
něsczowe rebliki, khachlowe durčzka,
tjeshne wokna, twarske hoscze

Paul Walther.

porucza tunjo

Zacherlin

spodžiwnje skutkuje. Wón mori, kaž
žadyn druhj ſredk — wscie infekty a ſo teho dla po
zvlým ſvěcze jako jeničzy dobrý khwali a pyta. Žeho
ſnamjenja ſu: 1. Saſhglowana bleſcha, 2. Mjeno „Zacherl“.

Wopravdzith doſtaž:

W Budyschinje pola ff. Měrſchez bratrow naſlēdnika,
Jan Skop,

= = = = = t. Oth Engerta,
= = = = = Straucha a Koldy,
= = = = = Pawola Hofmannia,
= = = = = Richarda Neumana,
= = = = = Raaka a Kunathia,
= = = = = C. A. Lukascha,
= = = = = Pawola Schokarta,
= = = = = Alfreda Böhmi,
= = = = = Herm. Kschizanka,
= = = = = Pawol Metel,
= = = = = E. Ferd. Lehmannia,
= = = = = Aug. Schvera,
= = = = = Ed. Tammiera,
= = = = = A. W. Krichale naſlēd.,
= = = = = E. M. Klauſſa.

Franz Marschner

čaſznikar w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9
ſwoj ſtad čjaſznikow a čjaſznito-
wych rječasow dobrogzwemu wob-
ledžbowaniu porucza.

Hódna twora. Pihomne rukowanje. Tunje placjissny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pſchiipomjenje: Kéczu herbski.

Hdyž ſazynkowane groczane pleczenje, dezi-
malne abo druhe wahi s puntami abo t pſchi-
chodnym synam wubjerne

Koſy, ſerpy a ſynowe widla

trjebacze, potom wopytajcze najprjedy najwjetſchu
pſchedawarju železnych tworow

Gottharda Behrendſa

na bohatej haſy 29
ſ napshecza hosczenza „t winowej liczi“
a ſ nutſhodom pſchi butrowych wikach.

Wosjewjenje.

Głęszenym Sserbam najpodwolnijszo i wiedżenju dawamoj, so żmōj i położenju wobostroskego wobkhada pschedawanje nazu wuhlicznych wodow

Wysokorukata schijaza maschina
Siesolda a. Licki
je najlepsza a
najkmaczna sa
kwójsu arzemjejski-
niste dzēro. Sa
je hódnoscz dolne
leta rukuju.

Schijaze maschinu
żo wote mnie wuporzedżela. Stroj-
wanske maschine po fabrikskich pla-
cziach pschedawam.

Richard Otto,
mekanik na horniczeskiej hažy 18.

Schlörnjazy mas,
kožu mjehtu a wod u njepsche-
puszczatu čimjaz, w tych a
po wasy turko porucza
kožowa pschedawańja
Reinholda Gierischa
pschi mjašowych jēdach 4.

Nowe turkowske žlowki
porucza tunjo
Otto Sachse
Wilh. Bergerowy nažlednik
na bohatnej hažy 5.

Kolomas
najlepsze po zylach,
½ a ¼ cžwizach, kaž tež w kachce-
lach po 2 puntomaj a 1 puncze
porucza najtunischo
drogowa pschedawańja
Otto Engert

en gros drogowe klamy en detail.

Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wscie druhe kože po naj-
wyšszych placziach kupuje
Heinrich Lange
pschi ſerbſtej katholskej zyrki.

Kóssaze kóžki,
jenotliwe a wjetše dzēlby po naj-
wyšszych placziach kupuje
Gustav Naude
na garbarſkej hažy 16.

Kóssaze kóžki
kupuje pschezo po najwyšszych
placziach
Heinrich Lange
pschi ſerbſtej katholskej zyrki
pschi žitnych wikach.

Howjase, konjaze,
čelaze a wwoče kože kaž tež
wwoče wolnu pschezo po naj-
wyšszych placziach kupuje
Heinrich Lange

pschi žitnych wikach njeđaloko
ſerbſtej katholskej zyrki.

Welterskeje a ſodoweje wody, věnjače limonady a ſtrowotnu ſtudzeń ſa Nakezny a wokolnoſez
knjeſej haptkarjej Wirthel w Nakezach pschedawaloj.
Naju česzezeni wotebjerarjo nazu wody wot njeho po tych
hamch placziach doſtanu, kaž hdz je pola nazu ſameju kupuja.
Tež ſu pola njeho plakath atd. darmo doſtačz.
S požeszezeniom
Strauch & Kolde, haptkarjej,
fabrika mineralnych wodow
w Budyschinje na ſamiennej hažy 3.

Jejowe nndle,

bantote
niczoste
ſazonowe
jejowe ſripiciki
poruczataj jara placziny hódno

Schischka a Rieckla
na ſwonkownej laſkej hažy.

Turkowske žlowki
najlepszeje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza
Moritz Mjewra
pschi mjašowym torhoſtežu.
Destillazija
ſnatych dobrzych likerow po
ſtarich tunich placziach.

Zunje
žigar h

kupowanske žorlo ſa ſažopſcheda-
warjow,

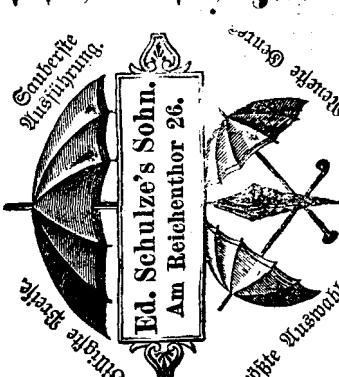
Richard Neumann
na ſwonkownej laſkej hažy čo 6,
filiala na bohatzej hažy 28 a na róžu
Lubijſkeje a Mätigoweje drobi.

Richard Neumann
porucza ſyry a paleny

ſhofeji
w najwyjetſhim wubjerku a naj-
lepszej dobrosci po najtunisich
placziach.

Pschi wotewſaczu wjetſich dzēl-
bow ſo pomérne nižsze placziny
wobličza.

Pschedeschézni.

Porjedzenje a poczehnjenje
w mojej pschedawańi.

Wschednie
czerwne pariene kolbaski a
czoplu kolbikowu kolbazu

punt po 60 np.,
belu a dobrą kolbazu

punt po 60 np.,
pschi 5 puntach po 55 np.,

kuſcheny polež punt po 70 np.,
pschi 5 puntach po 65 np.,

ſchwatkowu kolbazu

punt po 40 np.,
kaž tež wſchelaku družu dobrą kolbazu

porucza

„Serbske Nowiny“ wudawaaja so kóždu sobotu — Štvortlétu předpłata w wudawarni 80 np. a na němickich pôstach 1 mk, a přinjenjom do domu 1 mk 15 np. — Kóžde čísto płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Cíše Smoler jec knihičíšceřne w mačiennym domje w Budysiuje.

Číslo 19.

Sobotu 11. meje 1895.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawarni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskej hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 hodz. wječor wotedać.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němisse khěžorštvo. Sakón psche pschewrót, pschecžiwo fotremuž je ho wjele tybzaz petizijow do Barlina pôßlalo, je ho hrjedu khěžorštowemu ſejmej k wurdženju pschedpołožil. Hnydom prěni džen ſo nadžija wobtwjerdži, ſo ho sakón psche pschewrót ſacžiſzne. Sozialdemokratijo a ſvobodomužlmi, ſo roſumi, wo nim ničzo wjedžecz nochzedža. Tola tež konſervativni psches knjeſa ſ Man- teuffela wosſewicž dachu, ſo sakón pschecžiwo njemóža, jeli ſo ho para- graf, ſpjeczowanje pschecžiwo ſtatnej možy naſtupazj, do ſakonja ſ nowa njestaji. W mjenje ſvobodokonſervativnych knies ſ Kardorff wosſewi, ſo budže jeho ſtrona pschecžiwo ſakonje hloſowacž a ſo ho pschi debače dale njewobdželi, jeli ſo ho sakón njepolepschi. Narodoliberálni maja ſakón psche pschewrót ſa ſchfúdn, a Polazy ſo boja, ſo mohl ſo ſakón něhdý pschecžiwo nim nałožicž, tež antiſe- mitojo budža pschecžiwo njemu hloſowacž.

— Khěžorštowom ſejm je wólbni ſapóžlanzow Bötticher a Džiembowſkeho jako njeplačžazu ſpóſnał. Bötticher je ſ psched- ſydu komiſije był, kotař je ſakón psche pschewrót wurdžila a pschijala. Nadžijomnje ſo tónle ſakón tež bórsh po Bötticheru, kotař je najbóle ſa nim wołał, ſi khěžorštowoweho ſejma ſhubi.

— W Barlinje ſu dweju anarchiſtow, wěſteho Pawola Toebsa a O. Krebsa ſajeli, kotař ſtaj chýloj na khěžora Wylema mordatſki nadpad ſčinieč. Jeju ſloſtuſke wotmyſlenje je žónſka pscheradžila, ſi kotař je Toebs wuſki wobkhad měl. Hýžo loni ſtaj Toebs a Krebs pschi poſlednej naſymkej paradže na Tempelhoffim polu nadpad wuſyječz chýloj, tola ſo teho wotſtajloj, dokelž ménjeſchtaj, ſo jej u polizistrojo kruče wobkedažbuja. W nowýchim čažu ſtaj ſebi ſ nowa ſwój wotpohlad roſpowjedaļo a wobſamtloj, jón po na- lětnej paradže na Tempelhoffim dworje 30. meje, hdy bych ſo woſazj do kafarmow wróčili, na allianskej dróſy do ſutka ſtajicž. Anarchiſtaj ſo nadžéſchtaj, ſo w ludowej čiſhčenzy nadpad ſlu- čiwschi twóchňetaj.

— Hýžo dolho ſo ratarjo wo to prózuja, ſo by ſo ſalſchowanje butry a twarožka počezjilo a ežežſho khofstało. Hospodařſke ſjeno- czenſtvo němiskeho khěžorštowoweho ſejma je nětko ſakonjowu načiſk wo džělanju a pschidawanju butry, margarint, twarožk atd. pschijala. W bližším čažu ſo namjet, ſo na to počzahowazj, khěžorštow- wemu ſejmej pschedpołoži.

— Wſchelake nowin wjedža wo nowej njehodže powjedacž, kotař je pječza němiske wójnske ſodźſtvo podſchla. Najnowscha a najwjetſcha němiska panzerowana ſodž „Khěžorka Augusta“ je ſo pječza je hlužby ſtajicž dyrbjała, dokelž ſu ſo jejne maſchinu ſla- male. Mjenowana ſodž je psched ſetomaj prěni kroč na morjo wujela, tolu ſo do čaža wróčicž dyrbjała, dokelž maſchinu njedze- žachu. Mjes tym ſu ſo wobſchérne a drohe wuporjedzenja činiſle, kotař pak ſu ſo podarmo ſtałe, jeli ſo ſo powjefez wo ſlamaniu maſchinow podtwjerdži. S druheje ſtrony ſo wudawa, ſo je ſodž w dobrém rjedże.

— W Pruskej chžedža placžiſu hońtwinskich wobžwědženjow powyſchicž. Krajinemu ſejmej je ſo ſakonjowu načiſk, na to ſo počzahowazj, pschedpołožil. Po nim ma ſodž, kotař chze na hońtwu hicž, hońtwinske wopisžmo, na ſwoje mieno wupiſane, pschi ſebi nožycž. Sa naſhwilne khodženje na hońtwu móža ſo dnjowe hońtwinske wobžwědženja ſupicž, kotař na tsi ſwifzowazj dnj placža. Sa lětne hońtwinske wobžwědženje ma ſo 20 hriwnow, ſa dnjowe

wobžwědženje 3 hriwny žadacž. Pjenesz ſ hońtwinskich wobžwědženjow pschiňdu do wotkřeſneje komunalneje kaſhy, a w měſtečan- ſkich wotkřeſzach do gmejnſkeje kaſhy. Hońtwinske wopisžmo ſmě ſo wobzobam ſapowjedžicž, wot kotařchž ma ſo wotčaſacž, ſo budža ſi těſlu njewobhlađniwe wobkhadžecž, abo kotař mohli ſjawnu wěſtoječ do strucha pschiňſeč. Hońtwinske wobžwědženje dale ſudžo njedostanu, kotař ſu čežne prawa ſhubili a pod polizajſkej nad- fedžbu ſteja, kotař ſu ſo dla ležneho paduchſtwa, dla pschecupjenja hońtwinskeho ſakonja abo ſo na podlužku paragraſow 113, 117 hač 119 khěžorštowoweho khofstaſkeho ſakonja khofstali. — Po týmle ſakonju ma ſo po tajkim pjenesz ſa hońtwinske wobžwědženje, w starých provinzech pruskeho kraleſtwa nětkole 3 hriwny wuczinjazy, na 20 hriwnow powyſchicž. W ſakfim krajnym ſejmje bě loni kommerziſki radžicžel Buchwald tón ſhamy namjet ſtají, po kotařmž ſo teho runja žadacše, ſo by ſo placžiſna hońtwinske khartow na 20 hriwnow powyſchila. Druha komora ſakfego krajneho ſejma pak je tónle namjet ſi wulkej wjetechinu wotpotrafala, dživajo na to, ſo woſebe burjo ſwojeho wjeſzela dla na hońtwu njehodža, ale teho dla, ſo bych ſchewulkemu pschisporjenju ſwérinu wobarali. Hdy by ſo pjenesz ſa hońtwinske khardt powyſchil, by ſo někotařžkuli paſl, ſebi hońtwu wotnajecž; ſwérina by potom nimo měry pschiberala, a ſi tým by ſo tež ſchfoda, wot njeje ſo nětkole činjaza, powyſchila.

Italska. Mjes bamžom a italskim knježerſtvoj je napjatoſeč nětkole hóſcha, dyžli hdy předy. Pschipadnje je to na ſjawne pschichlo. Kardinal Hohenlohe bě pschi hoſčinje, kotař je italski minister ſwonkovnych naležnoſc̄ow, Blank, wuhotował, ministerſtvo- weho pschedſydu Crispia ſławil. Kardinal Hohenlohe bě měnil, ſo ſi tým čiſeče po bamžowym ſmyſlenju čini. Wulž ſchekwapjeny pak je hnydom ſhonil, ſo je bamžove ſmyſlenje jara hubjenje ſná. Wón dyrbjelche ſi bamžového ſamžneho etra ſchecž, ſo bamžiſkej politiſy roſumil njeje. Bamž kardinala Hohenlohe kruče ſwarjeſche, ſo bě ſo pschi hoſčinje ministra Blanka wobželil, woſebe ſo bamž na ſlawu, ministerſtvojemu pschedſydu Crispie wunjeſenu, hóſcheſche. Sda ſo, ſo je bamž tule ſkladnoſeč wužil, ſo by ſi nowa ſjawne na ſwoje pschecžiwo ſtvo pschecžiwo Crispie poſafal. Wón to njeje bjes pschicžinu čini. W bližším čažu budža nowowolby do ſejma, a bamž mějeſche teho dla ſa nuſne, ſwojich pschivio- warjow warnowacž, ſa knježerſtowowych kandidatorow hloſowacž.

Sſerbija. Vyhſchi kral Milan je ſſerbiju na kromu statneho bankota domjedl. Sſamo ſkupſchtina, do kotařež je knježerſtvo ludowe wólbne prawo podlóčiwiſchi ſamych ſwojich pschivio- warjow wuſwolicž dało, je ſo bojała, do nowych poženonkow ſwolicž. S pjenježných wuſkoſc̄ow wupučza njewjedžo je pječza Milan do wukraja čekeňl, ſwojeho ſyna krala Alexandra w nuſh wupchecžiſchi. Tele dny pječza kralowa Natalia do Beograda pschi- jedže. Boja ſo, ſo ſi jejnym pschihadom wobſtejnosc̄e híſhče poſhóřcha.

Uſiſla. Psched pschemozu europiſkých wulkomožow Rusſeje, Němſkeje a Franzowſkeje je ſapanſka zofala. Wona je do teho ſwolika, ſo Liao-Tongſku polkuſu, kotař běſche ſebi wot Chineskeje pschi wobſamknjenju měra wotſtupicž dała, Chineskej pschewostaj. Duž w naraiſchej Uſiſkej nadžijomnje k dalšímu wójnskym ſapleſkam njedonidže. Ruske nowin wſchak k ſapanſkym wjele dowěrjenja nimaja, měnjo, ſo je ſapanſka ſwoje wotmyſlenja na podcžiſnenje

đžela. Ahiškeje pod ſjwoje knjeſtvo jenož na ſklađniſchi čaſt wotſtořiſla. Duž rufke knjeſtvo napominaja, ſo ſpečnije na bliſku wójnu ſ ſapanskej pſchihotowacé.

Knjeſ a dželacjer.

(Poſtracžowanje.)

Boł hodžimy jědžeschtaj, ničo njerěčzo. Wěſtik dujesche Nikicze do boka a na ruzi, hdžez bě jeho kožuch roſtorhaný.

Wón tuleſche ſo a dyčasche do khornarja, kiz jemu ert pſchi-krýwasche, a jemu ſo ſdasche, ſo jeho tute dyčanje hřejesche.

„Schto ſebi myſlisch, chzemoj na Karamiſchewo jecz abo runy pucz?“ prafcheſche ſo Vasilij Andreječ.

Pucz pſches Karamiſchewo bě khmañſchi, ſ dwemaj rjadomaj fóſtow wottifikant, ale — dale. Runy pucz bě bližchi, ale mało wuijeſdžen, a bjes poſkaſowarjow.

Nikita počza ſebi myſlisch.

„Na Karamiſchewo je drje dale ale lepje“, rjeſtij wón.

„Alle runy pucz dyrbijch pſches keſki ſedžbu danacž, ſo ežerie njeſhubiſch, potom wſchak ſo ežin“, rjeſtij Vasilij Andreječ, kiz chzysche radſcho runje jecz.

„Kaž wý chzeče“, rjeſtij Nikita a ſpuſcheſi ſažo khornat.

Vasilij Andreječ čimiesche, kaž bě prajil, a ſavrčeji, hdžez bě mile jěl, pſchi dubje ſe ſuchim liſežom na lěwym bok.

Wěſtik dujesche jimaj napſcheeziwo. Esneň ſo džesche. Vasilij Andreječ naſjedowaſche konja, naduwaſche ližy a poſkaſche do ſchnanžarja. Nikita drēmasche.

Tak jědžeschtaj džefacž minutow njerěčzo. Na dobo počza Vasilij Andreječ rěczeč.

„Schto?“ wopraſcha ſo Nikita, woczi wotwerajo.

Vasilij Andreječ njeſtomolwi, načeže ſo do předka a roſ-kladovaſche ſo do předka a do ſady.

„Schto prajice?“ wopjetowasche Nikita.

„Schto, schto?“ wołaſche Vasilij Andreječ hněwny. „Žanyh fóſtow wiđezc njeje, naſſerje ſmój pucza ſmyliſloj.“

„Duž ſastańce! Wónu pucz pytač“, rjeſtij Nikita, ſcoči ſpečnije ſe ſani, wueže ſe ſchud ſe ſlomu a džesche k lěwizy na tym boku, hdžez bě ſedžal.

Esneň w tym lěče hľuboki njebe, tak ſo móžesche čloujef wſchudžom khodžicž, ale tu a tam džesche tola hacž wysche kolen a padasche Nikicze do ſchfórní. Nikita khodžesche tam a ſem, teptasche ale njeſdže njebe pucza.

„Schto nětcole?“ rjeſtij Vasilij Andreječ, hdžez Nikita ſažo k žanjam poſhijstupi.

„S teho boka njeje pucza. Dyrbiu na druhi bok hicž.“

„Tam ſda ſo nětcole čorne, dži tam a poſladaj“, rjeſtij Vasilij Andreječ.

Nikita tam džesche, bližesche ſo čornemu měſtnej — to bě pierschež, kiz bě na naſhymſti ſhyw ſhypana a kiz ſo pſches ſněh čorna ſyboleſche. Hdžez bě tež na prawizu pſchepytal, wróči ſo Nikita k žanjam, wotklepa ſebi ſněh, wutſchaſe jón ſe ſchfórnijow a hdžez ſo do ſani.

„Na prawizu dyrbí ſo jecz“, wotrěčja wón ſručze. Wěſtik dujesche mi do leweho boka, nětcole pak runje do woczi. Duž do předka na prawizu!“ rjeſtij wón ſručze.

Vasilij Andreječ poſluchaſche a jědžesche na prawizu. Ale pſchezo hřichče njebe pucza wiđezc.

Tak jědžeschtaj khwilu. Wěſtik njevomjelkny a ſněh ſo džesche.

„Vasilij Andreječ, ſda ſo, ſo ſmój ſo zyle ſabluđiloj“, rjeſtij na dobo Nikita po ſdaci wjehely. „Schto to je?“ rjeſtij wón, na čorne běrnove ſeliſchežo poſkaſujo, kiz ſi podžněha težesche.

Vasilij Andreječ ſadžerža roſhorjeneho a khwiwje kročazeho konja.

„Schto?“ wopraſcha ſo wón.

„Smój na Sacharjewſkej polu. Taſle daloko ſmój ſebi ſa-jeſloj!“

„Ty hřich!“ wołaſche Vasilij Andreječ, kiz rěczeſche kaž prawy ſur, niz taſ, kaž doma.

„Ja nježu, Vasilij Andreječ, rěču wěrnoſez“, rjeſtij Nikita.

„To je tež na žarijach čiucž, jědžemoj po běrnifchzu, tule ſu ež hromadki, ſmój ſeliſchežo wutorhovaloj. To je Sacharjewſkej njeje polo.“

„Tak ſmój ſo ſabluđiloj!“ praji Vasilij Andreječ. „Schto nětcole ſapoczeč?“

„Dyrbimoj runje won jecz, to je wjeho, něhdže dyrbimoj tola wujecž“, rjeſtij Nikita. „Teli niz do Sacharowki, pſchijedžemoj ſo knježemu dworej.“

Vasilij Andreječ poſluchaſche a naſjedowaſche konja, kaž bě Nikita prajil; tak jědžeschtaj nimale doſlo. Druhdy jědžeschtaj pſches puſte pola, na kotrychž běchu hromadki ſe ſněhom pſchikryte. Esneň padasche wot horjeka a wějſeſche wot delefa. Druhdy ſdasche ſo, ſo ſi hory, druhdy, ſo na horu jědžetaj, potom ſažo ſdasche ſo jumaj, ſo ſměrom ſtejtitaj a ſněhove pola běžachu nimo. Wobaj mielczeſchtaj.

Kón ſdasche ſo pſchenapinaný bhež a džesche ſtup. Na dobo potkin ſo do přečnizi abo do wódnika. Vasilij Andreječ chzysche ſadžeržec, ale Nikita ſawola:

„Czomu ſadžeržec! Smój ſi nutſ ſajeloj, dyrbimoj tež ſažo won. Duž do předka!“ ſawola na konja ſo wjehelym hložom, ſe ſani ſkočiwiſchi a do wódnika padnywſchi. Kón ſaczeže a pſchindže na ſmjerſki ſwift. ſdasche ſo, ſo je to wódnik.

„Hdžez ſmój?“ wopraſcha ſo Vasilij Andreječ.

„To budžemoj hnydom wjedžec!“ wotmolwi Nikita. „Zedž jeno! Něhdže tola wujedžemoj.“

„Njeje dha to Gorjacžkinſti lež?“ rjeſtij Vasilij Andreječ, na nětcole čorne poſkaſujo, ſchtož ſo ſady njeju w ſněh ſyboleſche.

„Hdžez bliže dojedžemoj, budžemoj wiđezc, kažki lež to je“, rjeſtij Nikita.

Nikita wiđesche, ſo ſo po boku čorneje ſmuhi podoſhojte ſopjena blyſkotachu, a ſpóſna ſi teho, ſo to njeje lež, ale wobydlenje, njeſhafte pak to prajicž.

A wo prawdže, ſedma běſchtaj kuf ſot wot wódnika dale, tu běchu pſched nimaj ſchotomu wiđezc a jenaki ſtajny hlož ſkyſhceč. Nikita bě prawje ſhudał: to njebe lež, ale rjad wýſkotich winowych pjenkow, ſi kotrychž liſežom wěſtik ſejhravasche. Winowe pjenki běchu, kaž ſo ſdasche, pſchi khromje naſhýpor naſhadžane.

Hdžez hacž k winowym pjenkam dojedžeschtaj, w kotrychž wěſtik ſtajnje jenak pſpotaſche, ſaſeže ſo kón na dobo ſi předkownymaj nohomaj, ſtejſe ſručze a njeſapadowasche ſo wjazh hacž do kolen do ſněha. To bě pucz.

„Tak nětcole tu ſmój“, rjeſtij Nikita, „njevěmoj pak hdže.“

Kón ſtupeſche twjerdže po ſarvětym pucžu, a hdžez běſchtaj khwilu jěloj, poſkaſa ſo plót, ſi kotrehož bjes pſchetorhnenja ſněh padasche. Žedžeschtaj woſolo plotu, pucz wobrocži ſo po wěſtifu a wonaj pſchijedžeschtaj po hľubinje. To bě mjeſata mjes dwemaj domomaj, kotruž dyrbijeschtaj pſchejecž. A wo prawdže, hdžez běſchtaj tam won, dozviſtaj na dróhu. Ma róžkovym dworje wjehlowachu ſmjerſle ſchaty na powjaſu: koſchle, czeſtivene a běle, ſpódnje koſowy, lapy na nohi a woblek. Věla koſchla ſlětowasche woſebje možnje a machotache ſi rukawomaj woſolo.

„To je lenja žonſka abo mrěje, ſo njeje ſchaty ſrumowaſa na ſwiatye dny“, rjeſtij Nikita na machotatej koſchli ſhlađujo.

III.

S wopredka bě hřichče wěſtikojte a pucz bě ſarvět, ale wo hrjedž wži bu čiſho, čzopliſho a pſcheczelne.

Pſchi jentym burſtym dworje ſchecžowkaſche poſ; ſi druhého pſchindže žonſka, ſabča do duri jeneje thěki a woſta na proſh ſtejo, ſo by nimo khodžazých wiđzała. Dale we wži bě ſkyſhceč, ſo holž ſpěvaja. ſdasche ſo, kaž by rjeſl, ſo je we wži mjenje wěſtika, ſněha a ſmjerſka.

„To je Grischtino“, rjeſtij Vasilij Andreječ.

„Haj“, wotmolwi Nikita.

To bě woprawdže Grischtino. To bě ſi tym pſchichlo, ſo běſchtaj pſchejara na ſlomu jěloj a ſo njebeſchtaj wóžom milow do teho ſonza jěloj, kaž běſchtaj jecz dyrbjaloj. A tola běſchtaj ſi ſnějemu ſaměrej bliže pſchichloj. S Grischtina hacž do Gorjacžkina be pječ milow. Wo hrjedž wži ſetkaſchtaj dolheho čloujek, kiz na hrjedž dróhi džesche.

„Schto jow jecz?“ ſawola muž konja ſadžeržujo. Dokelž pak hnydom Vasilija Andreježa ſpóſna, pſchimy ſo woja, a džesche, jeho ſo džeržo, hacž k žanjam a ſchwifku ſo na pohonežowé měſtne. To bě ſraty Vasilija Andreježa, bur ſiaj, we woſolinje ſnaty jako najpreni ſonjazy paduch.

„Nó, Vasilij Andreječ, ſi wotkel wjedže waž Bóh ſ nam“, prafcheſche ſo ſiaj, a Nikitu woſda hnydom paſenzowa wón, kiz wot ſiaja wukhadtjeſche.“

„Chzemý do Gorjacžkina.“

„Kaž ſtej tola ſem trjechiloy?“ Běſchtaj dyrbjaloj na Malachow jecz.“

shromadžinu wotmělo. Zeho pschedstejicžer, knjes Mlynk-Czernjer-čanski, wotewri poředženje popoldnju na pol schesčich s džakom sa to, so je towarzstwo sažo jene léto nječebitne a sbožownje skutkowac̄ možlo a so je wo někotre žobustawych pschitrošlo, pschistaj o pak tež, so by hžo wo wjele wjetšche bycz možlo, hd̄y bychu wschitzu nadobni wobydlerjo nasheju lubeju wožadow jeho spomožne skutkowanje w pjeniežnych naležnoſczech doſez spópnali a wotewrjene wutrobny sa bratrow měli. Na to pschednoschowasche towarzstwowy sličbowat a poklädnik, kautor em. Bartko, sličbowanie s leta 1894. Po tym je towarzstwo w lécze 1894 101,752 hr. 38 np. dohodow a 101,715 hr. 37 np. wudawkow mělo, a konz leta jeho aktiva s 46,504 hr. 45 np. a jeho passiva s 46,264 hr. 08 np. wobstejachu, tak so měsche towarzstwo po tajtym 240 hr. 37 np. čístej dobytku. Dalež so nam ſdželi, so je pschedkydštwo kžduž žobotu dopoldnja wot 11 hodžin žem w Budyschinje pola Sendy poředženje wotmělo, w kotrymž so thdženske dothody a wudawki kontrołowachu a pschi-pónowachu, sktož je wschitko s protokollami wobšwēdžene. — Město-pschedstejicžerja dohlađowatstwa, wýkoldostojneho k fararja Skalu k. kublef Klahra-Tselanski rosprawu wo nadobnym pschedlađanju sličbowarjowych knihow a wo pruhorwanju bilanzy poda a na podložku pschedkhwēdženja, so je wšeho prawe a w dobrém rjedže, namjetowasche, so by hlowna shromadžina pschedkydštu a sličbowarjej jeju skutkowanje sa towarzstwo nastupazu samolwitoſež wotewſalo. To so jenožlōjne ſta. — Wot ſhytka, 240 hr. 37 np. wucžinazeho, so $\frac{2}{3}$ = 160 hr. 24 np. ſaložnemu fondej, wot ſawostateho ſhytka (80 hr. 13 np.) 20% = 16 hr. 02 np. reſervnemu fondej pschitopkaſa. Wo poředním ſhytku, 64 hr. 11 np. wucžinazhym žobustaw k inspektor Skop-Luboběžanski namjetowasche, so by so poſoža wot njeho Macžezinemu domej woprowala, ale shromadžina wobſamku pschedzivo dwěmaj hložomaj, zpły ſhyt tež tón ras k reſervnemu fondej pschitopkaſa. Knjes Bartko namjetowasche, so bychmy se ſaložnemu ſonda tón ras wěstu ſumu ſa jeneho ſchulerja na Budyskej ratařské ſchuli, abo ſa jenu ſchulerku w mlokařni, jeli ſo tam žadhu ſyn abo džorvka naſtich ſobustawow wuknje, wucžiſti. Pschedzivo temu namjetej ręczachu wožebje někotři ſ naſtich najſamoužičich ſobustawow, měno, so cži, kž ſwoje džecži do tajich ſchulow ſčel, žeaneje pomoži ujeputrjeba a ſo mjenje ſamožite ſobustawu njebehch uot teho žeaneho wuzifka niče. Bartkowu namjet so jenožlōjne wotpočaſa. — Lepſchi wuſpěch měsche namjet k redaktora ſsmolerja, kž na to džiwaſche, so by džel ſaložneho ſonda lětža k načupjeniu italskich honac̄ow ſa towarzstwowe ſobustawu nažožil; pschedož někotre kury dyrb̄i tež najthudſhi wjeſinu ſobustawu měč. Zeho namjet so jenožlōjne pschija. Hymdom ſebi 37 ſobustawow italske honac̄e ſkaſa. Pschedkydštwo ma poſtajicž, tak wulki džel honac̄oweje placzijnu ſo kždemu pschiliſti. Skonečno je buchu 3 knježa ſ dohlađowatſteje radu a to k farat Škala, knjes Haſcha a k Manjok wuložowanu, ale wſchitzu tjo hymdom ſažo do neje wuſwoleni. Po na pol wožmich. pschedstejicžer shromadžinu ſkonečni.

S Čichovn. Schtwortk bě Čichonjanſkeho Wožtowu pohonež ſswora ſ jentym konjom do woſa ſapſchelnjenym po pucžu do Habeachęſicž. Hdžb bě wón runje mjes dwěmaj telegrafowymaj žerdžomaj. Wože njewjedro do jeneje ſ teju žerdžow dyri. Kon ſo psche wſchu měru ſtrži a wukopajo pohoneža poraſy, tak ſo jemu kolo psches wobej noſh pschedjede. Wboheho ſsworu ſu na pschedpowězinenym malym woſhczku wječor domoj pschitwefli. Kon bě hſtchę ſdomach wſchón hlužy.

S Hodžia. Pschi Wožim njewjedrje, kotrež ſkředu pschedpoldnju wot ranja k nam pschedeze, blyſk do bróžnje tudomneho ſiwnoſczerja a cžezle Kožora dyri; wón někotre hrjady wobſchłodži, tola ujeſapali. Pschi njewjedrje ſrupy w wulkoſci wſchijnowych bóčkow padachu. Popoldnju hſtchę ſwě hrimani teho runja wot ranja pschedezeſchťe, tola žeaneje ſchfodý njenacžinischtej.

S Balowa. Šanžemu njedželu mějachmy wječe, ſ daloka ſherbſkeho předaria pola naž měč. Běše to knjes duchowny Birnich ſ Aluſcha. Wón džeržesche ſherbſku ſpovjedž, ſherbſku a němſku Božu ſlužbu.

S Korsymja. W tudomnej hadrechžowej fabrizy Friesz bratrow je jedyn ſydomnacželētny dželacžer ſanžemu ſhobotu do njeſboža pschediſhol. Maſchinu pužujo, hdžb wona hſtchę dželacže, wón do neje ſ lewej rufu ſajedže a ſebi palz, poſkowat a ſkředžm porſt roſmječe.

— W domje tudomneho wožnarja Viſčki bě njedželu dopoldnja w 9 hodžinach w jeho a jeho žoninej njeſchitomnoſci wožen ſ tým naſtaſ, so běchu ſ kachlow ſchfře wuleſtale a ſtu ſapafile.

Dokelž ſo ludžo wožnja bóry dohlađachu, jón bóry poddužyčhu. Pödla dweju tudomneju ſykatow věſchtaj Scherachowſka a Wjele-čanska k haſchenju pschijeeſi.

S Varta. Wutoru thdženja, džen do pořednjeho Bartſkeho hermanka, je 72 letym pschedawař galanterijowych tworow Jungmann ſ Wopakeje, kotryž hžo wot wjele lět na tudomny hermanek jěſdzi, ſ Božej rucžku ſajath, nahle wumrjel. Šsobotu ſu jeho čelo na tudomnym pořeboviſtce ſhovali.

S Hucžiny. Schtož je ſubowat ptacžeho ſpěvanja, njech někole k tudomnemu ſpřijinym moſtej pschidže. Tam ſu ſebi ſolobiki hněda natwarile a kžduž nőz wot 10 hodžin hacž do ranja ſwoje ſuboſne ſlōdko rónčka hſtchę ſdavaja.

S Stróže pola Hucžiny. Šanžemu njedželu dopoldnja ſu w domjšim tudomneho ſublera Žawnika w ſomorje pod ſubju jene ložo jaſali. Šsuhodža ſo ſura, ſ woknow ſo walazeho, ſ čažom dohlađachu a wožen ſbožownje ſalachu, předy hacž ſo dale roſchérichu.

S Aluſcha. Wože ſpicež budže ſo tu ſhjedžen ſu ſtakowneho miſionſta ſwječež. Popoldnju w 2 hodžinomaj budže knjes kaplan Domaschka-Ketlicžanski ſherbſki a potom knjes farat Wjazka-Wuježdžanski němſki předowacž.

S Huſki. Hrodowu kapalu, w tudomnym knježim parku naſtarjenu, biſkop dr. Wahl 28. meje pořivjecži.

S Rakojd. Šsobotu 4. meje popoldnju wokoło 3 hodžin ſ kónje tudomneje gmejnſkeje kheže woheň wudyri, kotryž ſo ſa krótki čaž na gmejnku khežu, domſke ſiwnoſczerja Pětra Vožaka, tvarjenja pjerinarja Jana Merežina, domſke a bróžen khlamarja Jana Vožaka a na bróžen, wumjenk a ſiwinaze khlénw ſublerja Domſcha wupſchětrje. Płomjenja ſu wjele domjaſeje nadobu, ſkutejne piž a ſlomy ſanicžile. Majčezjſho je ſo Pětr Vožak domaphytaſ, kotryž je wſchitko ſhubil. Kublerjej Domſchej ſu ſo wſchě maschinu ſpalile. Zeho rječzaňnik, runje kaž tón khlamarja Vožakowu, ſtaj w wožnju konz wſaloj. S wožnjuwym njeſbožom domaphytaných ma jenož Domſch ſawěſcenz. Šsykatu veču pschedje ſ ſarta, Buſojn, Hrodžiſčež, Njechornija, Woržyna, Budyschin, Porschiz a Maſečez. Wóſborſka ſykatwa je po pucžu ſneſbožila. Konjej ſo ſploſchitaj, pschi čimž je ſo ſykatwa kheřeo roſbiſla a ſkonzowala.

S Woſeſhuiž pola Lubija. Tu ſu někotři ludžo, kheore cželaže mjažo hſdži, ſhorili. Mjažo je pječa wot morwona-rodženeho cželeča ſ Dornheinersdorfskeho knježeho dwora pola Žitavy. Taminjchi wovečeř je cželeču dyrb̄al fožu wotdréč a mjažo ſahrjebač. Dokelž pak je wone rjany napohlad mělo, je jo ſebi wón ſhovala a je mjes ſwojich ſratych a pschedzelov roſdawala, ſ kotryž nětto ſkoro wſchitzu khotri leža. Ta wěz ſo ſhdiňižy pschedpytue.

S Kamjenza. Pod Kamjenſkej horu (Hutberg) ſu wondano ſainjen ſ medaillonowym wobrasom wječha Bismarka ſtajili. W nožu 1. meje je někajki njedozin ſonle wobras po ſdaczu ſe ſchwablowej ližalinu polaž a wobſchłodži. Kamjenſka měchęžanska ſada woſjewja, ſo temu 30 hrivnow myta wuplaži, kotryž ſkucžerja tak mjenuje, ſo móže jeho ſhdiňstwo khotſeč.

S Lipſka. Lipſčanske ſherbſke akademiske towarzſtvo Sorabicum měsche ſchtwortk 2. réžownika wječor ½/8—9 hodžin w universiſe preñju ſhromadžinu tuteho polletha. Towarzſtwo ſtarſchi, knjes ſtud. theol. A. Mikela powita pschedtomnych ſtudentow a namołwjeſtejich w dležskej rěži k pilnemu ſahoritemu dželānju w macžerſchęzije ſpominaj o na to, ſo ſherbſki lud ſeba žada dobrých ſherbſkých předatorow, kž haja ſiweru ſuboſež k ſherbſkemu narodej, ſpominaj tež na to, ſo bychu ſo towarzſtowwe ſobustawow ſtajinje a wěžnji wopofaſali jako hódnii ſaſtupnižy ſwojich ſlawnych předowníkow — běchu tola a ſu hſtchę ſaſtupniži ſwojich ſlawnych předowníkow — a ſo bychu ja nimi w wótcžinskim dželānju a ſkutkowanju je ſiweru ſhodžili. Pschi nowowolbach wuſwoli ſo stud. theol. Mikla jenožlōjne ſažo ja ſtarſcheho. Sa knichownika wuſwoli ſo stud. theol. Wylem Thſcher a ja dopišowarja ſtud. theol. Ita Wičas. Sorabicum ma lětža pječ ſhobustawow, mjes nimi ſ 4 bohožlowych a jedyn lěkář. Tuži ſhromadžuja ſo kžduž ſchtwortk ¼/8—9 hodž w universiſe k wědomostnym dželānju a kžduž wječor w hoſčenzu Dorotheneho, hždež je ſherbſke blido.

S Wojerez. Tu je ſo komitej ſaložil, kotryž hoſdowatſki cžah wobydlerjow Schlesyſkeje k wječher Bismarck ſrjauje. W tu ſhwiſu wječh cžah khotowatoſeje dla pschedeze nježnože, dyž pak budž ſažo cžerſtviſchi, chze ſebi rad wot njeho hoſdowacž acž. Pschi teſle ſkladnoſeži chzedža bywſchemu kheřorſtowowemu ſanerej

jako dar pschepodac̄ wulkeho živeho karpa s Delnjo-Wujesdžanskic̄ hatow, kotryž budže w schleic̄zantym žudobju, w Niedzichowskej schleic̄zemi dželanjym, pluwač. Tole žudobje na scheschrožkatym stolpie steji a połasuje na jenej stronje Bismarckowy wopon s napišmom: „W trojizy móz”. Na drugiej stronie je Wojerowski wopon, tsi duby pokasowaz̄, widżec̄, injes tym so je na schtrowózthym boku napišmo c̄jitat̄: „Holdowancka jézba 1895”.

S Lubušča. Schtwórk thdženja někotſi tudomni burjo do Wojerez po ſalk wotjedžechu. So njemohł deſchęz, jeli ſo by ſo žadyn iſchol, falkej ſchfodžicž, jón ſe ſlomu pſchitrychu. Na domoj-jeſbie czeladník bura M. na woſu ſedžesche. Dokelž ſo khlunjé deſchęz lijesche, ſloma pſhemokny a mjes Narçzom a Lubuſhom ſo ſloma a wós, na kotrymž wotrocž ſedžesche, na dobo ſapaliſchtaj. S doboru ſo konjej ſploſchiſtej. S woſa dele ſkočiwiſchi pohonč pod koło pſtřitidže a ſo czezko ſrani. Na ſvože ſo buram poradži, konjow ſadžerzečz. Najjezgħe dželo bē haſchenje wohnja, dokelž ničzo t haſchenju njemejachu. Skónčenje ſo poradži, pſlomjenja ſ pěſkom poddužhež.

Wužudženja.

Lawniſki ſud. 17lētnu dželac̄er Ernst Thonig ſe Źiczenja, hižo dwójzby pschewſchiwjenja dla khostam, bě ſrjedź januara k tjehi-tyjerzej Sentnerej w Budyschinje pschischoł a jeho proþyl, ſo by jemu ručny wós pozeçil, wudawajo, ſo Lehmann rěka a ſo chze ſebi něchtio wuhla a drjewa do ſwojego bydla dowjescz. Sentner Thonigej wěrjo jemu wós pschewostaj. Thonig pał ſi wosom kachlowe roky do Tradowa pola Wózlinka dowjese, hdzež bě ſebi wobydlenie wotnajal. Kónz januara Thonig k mlynkę Hili w Schunowje pschitidže a ſo tam jako čzeladnik pschistaj. Jako ſawdawk wón 1 hriwnu 50 np. doſta. Woprawdże pał ſo Thonig ſi zyla pschistajic̄ nochzysche, ale wón jenož na to džesche, ſo by pjeniesy wiikluſał. Na to ſame waſchne wón kónz februara kublerzy Duczmanowej w Khróſcizach 3 hriwny ſawdawka wuwěſcze. Mjenje ſboža mjeſcze Thonig pola mlynka Horna w Skafkowje, kotrehož chzysche naręczecz, ſo by jemu wózompuntowſku počruti khléba bjes zapla-ćenja dał. Horn pał jebakowym ſam njevřejſche a khléb bjes pjenies njeda. Skonczenie bě Thonig ſi Debriczanſtich haczenjow 5 schczepow drjewa kramyl, ſo by je ſtepił. Thonigowa macz bě tole drjewo, hacz runje wjedzecze, ſo je kranjene, wſala a ſpalila. Dale bě wona ſwojemu ſynej ſi tym pomhalo, mlynka Hili a kublerku Duczmanowu wo ſawdawk ſjebac̄, ſo bě woběmaj prajila, ſo je ſwojemu ſynej dowoliła, ſo pschistajic̄. Thoniga rumje kaž jeho macz k jaſtwu po 2 nježelomaj ſakudžichu. — Skóržba dla kſchivdy mjes pjekarſtim miſchtrrom Královem a žitwoſczerjom Janom Bamborem w Rakezach ſo na to waſchne wuſzudži, ſo Králej 10 hriwnow, Bamborej pał 20 hriwnow khostanja pschisudžichu a kóždemu ſi njeju połožju khostow napołožichu.

(Pſchiphóßlante.)

W bliższych czasu zmiejem skladnoścę, nęcsto rjane a wulkotne wohladacę: w Kumiwaldze ho hotuja, nam žiwjenje naſchego njeſapomnitého Marecina Luthera na jewiſciežu psched wocži stajęć. To njebudę něhdze taſka wſchēdona hra, ſi kotrej nam hewak podawki ſi ludoweho žiwjenja na jewiſciežu pschedſtajeja; nē, to je dželo, wot klawnego ſpižacęla Herriga ſi wulkej wuſtojnoscę w zyrtwinej myſli ſa lud napiſane, kotrej ma ho tež wot luda ſameho pschedſtajeż. Œ wulkej rjanosęju je ho ta ſamzna hra hižo psched něktótrymi lětami w Žitawie, poſdijich tež w Sebnizach a w Mischnie hrala. Sacziszcęt teho, ſchtož ho tam pschihladowarjam pschednoscho- wasche, běſche kraſny a ſajimawy. We woſobach ſwojich wulkich muži a we woobraſach njeſapomnitych podawtow reformazjſteje historije mamy tu psched wocžomaj te wulke ſkutki Bože, ſi kotrejmiž je ho wón nad nami w ſwojej hnadle pschekraſnil. W rjanych, ſajimowych woobraſach ho nam podawki reformazjje nanajrjerſtcho pschedſtaji wot hnadnego ſapocžatka w klōſchtru w Erfurce, ſamo psches wětry a ſchumjenja wojowanja ſi njeſchecęzlemi hacę do rjaneho pschistawa hakle prawje evangelskeho ſwójbneho žiwjenja w Lutherowym domje. Tu ſi Lutherom ho ſobu bědžimy, dobýwamy a ſobu džel bjerjemy na měrnym ſwójatoku.

Sčtobž chze teho dla něčhto rjane, wulkotne a ja lutherſkého
křesťjanina wažne a natwarjaze wiđecž, tón ſo podaj do Řum-
valda. Hracz budže ſo wot njedžele Rgatce ſem hacž do njedžele
po ſwiatlach kóždu njedželu a ſwiaty džen wot popoldnja 5. hacž
do 7. Wurjadnje budže ſo wýſe teho hischeže 27. a 29. džen
meje, kaž tež 12. džen junija wjecžor wot 8. hacž do 10. hracz.

Ezáhi na želešniz̄ maju všchitke dobre pschisamknjenje do všchēch stron. Tak je tež sa dompschindženje šo derje postaralo. Pschihoty žu šo s wulcej prôzu a wistojnosću dokonjale. Wulka lubja na Kumwaldskej tlečetni je šo krafnje napravila a šo s elektriskim h̄wělom wobřweli. Rjane byrgle k pschewodženju shromadnych khěrlusčow žu tam tež natwarjene, a kostym abo woblecženja sa něhdže što šobuhrayerjow žu šo s Draždjan skasale. Kumwaldženjo nješku prôzy a wudatkov lutovali, so móhli něškto pravje rjane wuwojesc̄. Duž tam dži, schtôž móže, a to ežim radšcho, dokelž je wunoščk sa tak mjenovanu wořadnu diakoniju, to je: sa fastaranje khorych w Kumwaldskej dolinje postajeny. Sastupny pjenjes plací na prením městnje 2 hrivnie, na druhim městnje 1 hr. a na treczim 60 np. — Boh daj, jo měla ta wěz tež prawy wuspěch k wubudženju ewangelskeje zyrlawinskeje myšle.

Přílopk.

S Barlina. Khejorstwovyh kzejm je salon psche pschewrot
saczisnyk.

* W Konjezach pola Lipska 18sétna fabrikska dzieraczeéka se
srudžbu do wody skoczi, dokelž bě její jejny luby wotpišal. Někotři
mlodži ludžo pak ju žmijecži wukhowachu a ju do starschisfeko
doma w Lipsku dorviedzeli.

* Šlipska piščaja: Škulžobnej holzy, 16 lětnej Elsy Dörfelez, bě jeje na Humboldtové drošť bydlaze kniejsitwo škulžbu wupowjedžilo, dofelž bě njepózčivé živjenje wjedla. 9. haperleje rano ta holza s druheho poškhoda s wołnom won skocži, žebe na haſž nōk roſraſh a žebe jenu nohu ſlama. Tu hiſčeže živu ſbezdechu a do hojeńne dorvjeſechu.

* Sažo nowe njesbože na želesnicy. Njedželu 5. meje bu Čopawiske wobydleſtvo do wulkeho ſastróženja ſtajene. Ludžazh czah, kotryž bě 10 hodžin 14 mjeſchinow ſ Čopawie do Annaberga wotjēl, bě na kſtiwinje njedaloko Hendrich Kottoweho pomnika mjes Welisch-dolom a Čopawu ſ kolijow wujel. Něhdže 100 metrow bě lokomotiva ſ kamjenjem poſhypau cžer pschebežala a ſo potom po 10 metrow wyžotim brjoſh bliſto ſ rězy Čopawie dele walila; ſa njej ſjedzehu wottorhneny tender, paketowy wós, jedyn wós ſ dwanačzimi howjadlamí a 3 ludžaze wosy po brjoſh dele. Do wulkeje hromady jedyn na druhu w hromadu ſezuvane wosy napohlad ſatraschneho ſaniczenja poſfickzachu. Lokomotiviny wjednřik Auerbach ſ Annaberga je na ſwoje wulke ſbože ſ lohſimi ranami na hlowje a rufomaj woteſchoł; duž móžesche hiſchče wiſchitke lokomotivine ventile ſwotewrječ a ſ tym fotolovemu roſbuchnjenju ſadžewac̄. Tepjet pał, tif bě na tenderu cžinic̄ měl, wěſtý Ebert ſ Annaberga, bu pod roſpadanki poſrjebam. Hafle po doſhej, wulkej prýž ſo poradži, jeho ſ nich wužwobodžic̄. Bohužel je jara cžejko na hlowje a woſebje w rjapje wobſchkođem. Lohko wobſchodoženi ſu uimo wychſcheho rjadowarja Gasta ſ Kamjenizy jenož někotſi pućowarjo. Tak jara ſu ſo wiſchitzu cžahowi paſažerojo naſtróželi, móžemy ſebi myſlic̄. Žaložny napohlad wós poſfickzach, w fotrymž bě ſo ſkót wjel. S 12 howjadlów ſamochu 3 žiwe ſ roſpadankow wucžahnyc̄, 6 bě morwych, 2 dyrbiachu dorěac̄, a jedyn wos bě do Čopawy wotležil. Teho, hdyž bě rěku pscheleſl, na brjoſh popadných. Iako ſ džiwom je ſtowowy wobſchedžet, jedyn wikowat ſe Scheibenberga, ſo njesboža ſmityl a žiwy wostal. S Barlina wotjedžiwiſi bě wón pola ſkota w woſu pschebymal. W Čopawie pał bě ſkotní wós wopuſczejil a ſo do proſdneho druhoho ludžazeho wosa ſyntyl. Hiſchče wjetſche njesbože budžiſche ſo ſtačz mohlo, hdy budžichu w Čopawie wiſchitzu paſažerojo přeni ludžazhy wós njeropuſczejili. Po 11. hodžinje přenja leſatſta pomoz džidž. Se wiſchemi móžnymi mozami ſu hnydom nad wotſtronjenju ſaraczenja dželali. Bonđzalu bě cžer ſažo proſdna. Tak dolho ſu ſo pućowarjo do druhich woſow wſeſteřdženac̄ dyrbiſi.

* W Leitlitzach, w jenej czechskiej wsi pschi saffskich mjesach, je ſo wobydleſtvo ſi mordarſkim njeſtutkom do niemera ſtajilo. Pońdželu rano nan 21 lětneje Liny Walterez czeło ſwojeje džowſki w hacze pluwaze wuhlada, kotryž pschi Leitliczansko-Beulemrodaskej dróſh leži. Czeło wjele ranow poſauje, wložowu wopuſch bliſko leža namakachu. Duž měnja, ſo ſu holzu k hatej donjeſhl. Holza, kotraž bě ſamodruha, bě ſo njedželu wjecžor ſe starschiskeho doma wotbalila, prajz, ſo ſwojemu lubemu napichez̄o pońdže.

* (Słusząc one holże, kajkež bycz njeśmędža.) Jedynie niedawno minijenty wjeczor na Barlinskim hrodowym moście mnosiły ludżo wokolo maleje, něhdže 4 lětneje holežki stejachu. To pak

běsche wokolo napol džesac̄ hodžin. Holčka bě w koschulzy a bohy na dróhy a plakac̄ ţaložnje. Dwaj mužaji běschtaj ſo wuschlne ſ njeje wuprashala, czeja je, kaf reſa a hdze bydli. Duž běschtaj ſhoniloj, ſo je jenj nan ſamožithy pſchekupz na khelzor Wylemowej dróhy a ſo je ſe ſwoje mandželskej ſ domu wuschoł, dwé džesči, tu 4létne holčku a jeje ſeto starého bratřita ſ dwemaj bluzobnýmaj holzomaj domach wostajivski a poſledniſchi-maj tej džesči na wutrobu ſwjasawſchi. Alle kuchařka bě tež wotefchla, ſo by nechtlo na kupila, běsche pak czaž k temu hnydom wo hodžinu podležtjala. Pěftovnča bě ſo mjes tym ſ pol džeschtom ſuſilérom ſefnala a bě ſo nehdže do ſuſodstwa podala, ſo by ſo ſ jenym ſ nich ſabawjal. Mjes tym ſ 4létne holčka wotuežila, ſo najprjedy poſ hodžinu dohlo dybała wreſtchzala, ſa holzomaj, nanom a macerju wolała, ſkonečnje ſ ſoža wuleſla, ſebi jſtwinne durje wotewrila a ſ tcezeho poſkhoda, kajfaz bě ſ ſožka pſchischla, na haſhu wuběžala a potom na hradowu dróhu, hdzež mějeſche nan ſwoje khlamy, w kotrychž běsche hižo husto pola nana byla, ſchla. A hdž tam nana namakała měde, bě ſaparna placzo dale bežala a budžsche ſo lohž na haſhu ſabludžila, po kotrychž w tym poſdnym czažu mało ludži thodži. Taj dwaj pſcheczelniſi mužaji wbohe džecžo domoj dowiedzeliſtaj. Mjes tym ſo jedyn ſ njeju hortka pſchi nim wosta, tón druhu njebutinnej bluzobnýz ptačz džesche. Hafle poſdže ſtarſchej domoj pſchindželniſi mužaji paduſchi zyle wobydlenje wurubicz mohli; pichtož jſtwinne durje běchu jenž pſchisčinjene byle, a dohlo bě traſo, prjedy hacž běſtej nježvérnej bluzobnýz domoj pſchischloj. Wotehnac̄ pak ju ſnjeſtvo tola ujeje ſamohlo.

* Hroſne mordaſtvo a ſamomordaſtvo je ſo 3. meje rano wokolo džewjeſich na dróhy Zionsſeje zytkwje w Barlinje ſtaſo. Tam bydlesche wot prěnjeje meje ſem 32létne nježenjenia Pawlina Gröſzina ſe ſwojej 5létnej džowku Elſu. To, ſo hospodu njebe ſaplacziež mohla, kaž tež jara khudobna nadoba w malym bydleničku wo tym ſwědczefche, ſo bě ſe jeje nuſa wulka. Rano ju jena druha podružniza ſ džesčom po ſchode horje hiž widžesche. Wobej žonje ſe ſobu porečezſtej a Gröſzina praji k tamnej, hacž jej jeju domiſazu nadobu wotkupic̄ njecha, dokež dleje žaneje trjebac̄ njebudže. A ſupjenju pak ſo njeſtudž, žonje ſo roſenidžesche. Bory po tym widžachu khězini wobydlerjo malu Elſu ſ pjanke poſkhoda ſ woknom na ſamjeſtny dwór dele lezec̄. Hnydom ſa njej mac̄ pſchilec̄. Wona bě džowjeſieku dele cziſla a potom ſama ſa njej dele ſkočila. Věká, kotrehož ſawolachu, wjazh pom-hac̄ njemóžesche, pſchetož wobej běſtej ſo hnydom ſarafylej. Nop bě jinaj zyle roſraženy, moſhy běchu hacž do prěnjeho poſkhoda horje ſleczile. Pſchicžina k njeſtuklej njeje hiſhče wěſta, tola pak ſo ſda, ſo je nuſa njebožowneje, kotraž bě prjedy dohle ſéta bluzžila, někto pak ſo ſe wſcheltimi dželami ſiwiła, ju k tajfemu ſrudnemu wobſamkjenju ſamohla.

* Bjesbóžnym njeſtuk je ſo w Pleſu, w jenej wžy bliſko pola Witowa (Elſterwerda), ſtaſ. Wumjeſtkař A. Š. běſte bliſko pola ſwojego domu požolniſu ſaložil, w kotrejž mějeſche nehdže 15 koſčow. Wobſedžer bě tež 10 a jedyn druhu wjeſny požolá 4 koſče do njeje ſtají. 3. meje rano ſo ludžo dohſadachu, ſo ſo ſ požolniſu kuri. Bory zyla požolniſa w wohnju ſtejſe. Wžehé koſče ſu ſ džela ſpalene, ſ džela jara wobſchfodžene. Schkoda na 300 hrinow wucžini.

* Se Strahlunda pižaja: Cojenje jerjow, kž je w tu khwilu ſwojí najwyschſchi ſchobzenk dozpilo, ſa dohle ſéta tak naſdarave bylo njeje, kaž lětha. Čołmy ſ popadom wo 490 hacž do 600 wallow (po 80 jerjach), haj ſamo wo 800 hacž do 900 wallow, njejkni nicžo žadne. Duž zylu wall jenž 15—20 np. placži; neſotre dny ſ najbohatskim naſlojeniom, hdž bě poſtežovanie wo wjele wjetſche hacž požadanie, ſu ſo rybažy ſ 5—10 np. ſa wall ſpokojic̄ dyrheli. Pjetenje a marinérwanje jerjow je w poſlém džele. Wobžarowac̄ ſo dyrbi, ſo ſo tudomny jerij ſwojego nežneho mjaža dla ani ſyrt, umi kuriemy dovalo ſlač njehdži. Duž dyrbi ſo ſ wjetſha w naſchej provinzy pſchetrjebac̄, ledy ſo hacž do Schęzecžina a Barlina džerži. Ženož jara ſnadny džel naſchich jerjow wosy ſo ſe ſpěchňimi czahami hacž do Poſnaſtej.

* W Mainzu dwaj nižej ſpaj dveju holčezow, 6- a 8-létneju, nadpadnychtaj a wobej bratrom ſaložnje roſhartowaschtaj, najbóle ſtarſcheho. ſ 31 ranami wobſchfodžene wbohe džecžo ſu do hojerinje dali. Lóžniſu ſu tež džesči ſ pſchyczeju khlamow wutorli, ſ tym, ſo ſ ſužniſtimi hofami do ſwěrſtom pjetechu.

Drjewowa awfzija

na Polpicžanskim revérje.

W Guežinanjskim hofczenzu ma ſo wutoru 14. meje 1895 dopoldnja wot $\frac{1}{2}10$ hodž.

5 khjón. ſchtomow, 15 hacž 22 em ſrénjeje tolſtoſče,	w drje-
76 = klozow, 12 hacž 30 em hornjeje tolſtoſče,	wiſchzach
6 = ſerdžoſtých klozow, 10 hacž 11 em hor. tolſt,	
8 = fruthých ſerdžow, 10 hacž 14 em delnj. tolſt,	51., 52. a 53.

129 rm khjónowych ſchzepow, 51., 52. a 53.

74 = klyplow, 51., 52. a 53.

49,8 ſtotojow khjónowych walczkow, 51., 52. a 53.

82 rm khjónowych pjenkow, 51., 52. a 53.

ſa hotowe pjenyſy ſ wuměnjenjemi, prjedy wosſewjomnymi, na pſcheczowanje pſchedawac̄.

Revérſe ſarjadniſtvo wo drjewach, k wobhlaſanju pſchihotowaných, dalsche wukaže.

Kralowſki hajniſſi rentſki hant w Draždjanach a kralowſke hajniſſe revérſe ſarjadniſtvo w Polpižy, 1. meje 1895.

Garten.

Tic̄er.

Dyrbijenſke pſcheczowanje.

Pjatka 17. meje t. I. pſchipoldnju wot 12 hodžin ma ſo w Wulfej Subornizy pola zybelniczoweho najeſtka ſelsky

3300 palnych tſcheczhnych zybelow, 1300 palene poſojeſne, bětliſke a tak mjenowane laſtoježkoje wopusche,

300 ponosckowych zybelow, 7500 palenych murjetſkich zybelow,

13 000 njeſalených tſcheczhnych zybelow, 7000 njeſalených murjetſkich zybelow

fjawnje ſa hotowe pjenyſy pſchedawac̄.

Tic̄e, ſudniſſi wukonjet w Niſtej.

Wulke wupſchedawanje.

Dwojna lowrija porzlinia a dwojna lowrija brakatych ſamjeninowych a ſchleńczanych tworow budžetej ſo wot pjatka 10. meje hacž do nježele 19. meje po hiſhčeženje ſtýſhchaných tunich placzisnach pſchedawac̄ ſchalki 3 ſcht. po

5 np., běle a pižane talerje, nilke a hluboke po 10 np., zyblowy muster nilki a hluboki po 15 np. Warjenjowe čwicžki ſ zyblowym mustrom a napižmom po 40 a 45 np., kwětlowe hornzy ſ zyblowym mustrom po 40 a 50 np., poſloczane ſchalki po 15 a 25 np. Wódne ſchleńzy po 8 np., winowe ſchleńzy po 9 np.

Karl Barthel

w domje ſerbſteje knihičiſhčeſtne.

Bayerſke tóčniſti

w ſnatej dobroſeſi pſchi potřebje poruča

J. G. Müller, powjaſar

w Budyschinje na ſamjeſtnej haſy 12.

Wódne ponoje, kotly, ſhachlowe platy, něſčowé rěbliki, ſhachlowe durčzla, tſcheczhne wokna, twarske hofdže

Paul Walther.

(Býkwinſke powjeſče hladaj w pſchilosy.)

poruča tunjo

Termija na wjścicheżadżenje.

Na thęzni a sahrodnu leżomnoścę, k sawoſtajenſtu Kortle Benjamina Grusia Martinia kluschaſu — na fotolſkej haſy čiſlo 24 — čiſlo 108 wopalneho kataſtra a fol. 49 ležomnoſtnych a hypotheſtich knihow ſa město Budyschin, wobſtejaze ſe ſahonow čiſlo 48a a 48b tudomnych ſahonſtich knihow pod A, § 10150 mѣ. wopalneje kaſy a § 144,10 dawſtmi jenoſcemi wobeżezeniu, w fotrej ſo wot wjele lět ſem ſamkaſtvo wjedze, je ſo 13 000 mѣ. kuſneho pjenjeſa haſdilo.

Egi, kotiſiſ maja myſkle, tole haſdzenie pſchehaſdzieſ, ſo i tutym pſcheprorſcha, ſo na wjścicheſadżenſku termiju,

na 14. meji dopoldnia w 11 hodžinach

poſtajenu, na tudomne hamtske ſudniſtvo ſenč, ſwoju placzenjathmanoſcę dopokaſac, ſwoje haſdzenie woſjewicę a potom dalsche wočzaſtneč. Pſchehaſdżowanſke wuměnjenja, a takſerowanſke wobſwedečenje, woſižanje ležomnoſcę podawaſe, ſu i wuwěſchenki na ſudniſtej taſli wuwiaſaze, ſpōſnac.

W Budyschinje, 24. haprileje 1895.

Kralowske hamtske ſudniſtvo.

Kunze.

Dobrowólne pſchehaſdżowanje.

Po namječe herbow ſamkaſtkego miſchtra Kortle Benjamina Grusia Martinia w Budyschinje ma ſo i jeho sawoſtajenſtu kluschaſa, na tudomnej wjścike ſudniſtve ſenč, ſwoju placzenjathmanoſcę dopokaſac, ſwoje haſdzenie woſjewicę a potom dalsche wočzaſtneč. Pſchehaſdżowanſke wuměnjenja, a takſerowanſke wobſwedečenje, woſižanje ležomnoſcę podawaſe, ſu i wuwěſchenki na ſudniſtej taſli wuwiaſaze, ſpōſnac.

14. meje 1895 dopoldnia w 10 hodžinach

na dobrowólne waſchnie na tudomnym hamtskim ſudniſtve na pſchehaſdżowanje pſchedawac.

S poſtaſenjom na wuwěſchenki, na tudomnej ſudniſtej taſli wuwiaſazej, koſraž pſchehaſdżowanſke wuměnjenja, wotpiſ wohensawěſczaſeho woſižma a wobſwedečenſtvoſi ſapiſ wopſchija, ſo egi, kotiſiſ chzedza tule thęzni ležomnoſcę kuſic, pſcheprorſchuſa, ſo mjenovaných džen w poſtajenej hodžinje ſenč, ſwoju placzenjathmanoſcę dopokaſac, ſwoje haſdzenie woſjewicę a potom dalsche wočzaſtneč.

W Budyschinje, 24. haprileje 1895.

Kralowske hamtske ſudniſtvo.

Kunze.

Chiliſſki ſalpeter

k ſwierſchnemu hnojenju naſlennich ſhywów, kaž tež k hnojenju rępy woſzbie poručzeny, ma nětko na ſkładze a jón poručza

Albin Schirmer w Budyschinje,

pſchedawarňa pſcheleupnych hnojow

ſkład na tworowym dwórnischczu a w ſlotym jehnječzu.

Thęza na pſchedan.

W Krónzy je Thęza čiſlo 4 ſ bróžniu a rjanej ſahrodu ſemrječza dla hnydom na pſchedan.

W Dobruſchi je Thęza čiſlo 8 ſ 5/4 kórzami pola a ſahrody hnydom placzisnym hōdno na pſchedan. Wcho dalsche je ſhonicz pola Oſwalda Kuttnera tam.

W Hlinie je Thęza čiſlo 32 ſ dwemaj kózomaj pola a luki na pſchedan.

Živnoſcę, 7 kózow 21 prutow wulta, ſ rjanej ſahrodu a bliſtini polemi je, w wokłinoſcę Bukez na pſchedan. Dalsche je ſhonicz w wudawaſti „Sſerbſtich Rowin“.

Jeſdzeny landawſki wós, jara dobrą a pſchihódny, je tunjo na pſchedan pola woſotwarza N. Galla.

Dwe derje dejazej koſy ſtej na pſchedan w Porſchizach čiſlo 51.

300 zentnarjow runklizow, zentnar po 40 np., ma na pſchedan ſwobodne kublo w Bonjezach pola Budyschina.

W ó ſk

kuſuje po najwyſchich placzisnach Otto Engert.

Ssuſcheny połcz pſchi 5 puntach po 65 np.,

kaſto punt po 65 np.,

čerſtvy howjaſy kój punt po

30 np., 40 np., 50 np.,

ichkrjeny kój punt po 50 np.

zyle tuczne howjaſe mjaſo punt po 50 np., pſchi 5 pt. 45 np.

poručza

Otto Bēthka na žitnej haſy.

Jeſowe nudle,

bantofte =

niezjote =

ſaſzonowe =

jeſowe kruſicſi

poručataj jara placzisnym hōdno

Šchidka a Mieczka

na ſtronkownej lawſkej haſy.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družinę, punt po 17,

20, 25 a 30 np., poručza

Morit Miečwa

pſchi mjaſowym torhochſečzu.

Destillazija

ſnatych do b r u g l i k e r o w po

starzych tunich placzisnach.

Pražený (Zwieback) bjes

droždżow

ſatońzy ſabitane, džeczom lěkarſzy

wukasane, ſu doſtač pola

Wilhelma Kutschli

pſchi mjaſowym torhochſečzu 15.

Najlepſchi ameriſanski
čiſczeny petrolej

wot dženža punt po 14 np.,

pſchi 10 puntach po 13 np.

pſchedawam.

Carl Roach na žitnej haſy.

Pſchedeſcheźniſi.

Ed. Schulze's Sohn.

Am Reichenthor 26.

Grätzte Muſchahl

Świedżen sa snutskowne mißionstwo w Klukšchu.

Na dniu Božego śpicza, 23. meje t. l. je świedżen sa snutskowne mißionstwo w Klukšanskim Bożym domje. Na herbskich temschach, popold. w 2 hodz., przeduje k. kapłan Domaška-Retličanski, na němstich temschach, popoldonju $\frac{1}{2}$ 4 hodz. k. farat Wjazla-Wujedžanski.

Wszystkich pſchezelow snutskownego mißionstwa pſcheproszhuje najwutrobiñscho

zrkwine prijedstajerstwo w Klukšchu,
pſches herbske pſchibocze towarzstwo sa snutsk. miſ.

Pčjolařske towarzstwo

w Delnim Dole Sprewie

směje hlownu ſchromadžiſnu njedželu 19. meje popoldonju w 2 hodz.
pola Lavez w Budyschinie. Předſtajerſto.

Bukečanske serbske towarzstwo

změje, dali Bóh, za tydzeń, jako njedželu 19. róžownika, swój lętuši wulët do Khwaćic. Wotjēc budže so w Bukecach $\frac{1}{2}$ 1 hodzin. So prosy, zo bychu so wšitke sobustawy ze swojimi přiuznymi na tutym wulëce wobdželili. Předſydstwo.

Njedželu 19. meje wjechor w $\frac{1}{2}$ 8 hodzin

spěwanski koncert

w hospencu w Poršicach,
wuwjedženy wot

spěwanskeho towarzstwa w Malešecach.

Přečelnje přeprošuju
spěwanske towarzstwo a

Patzig, hospenciar.

Lutherowa świedżenjska hra na tselerni w Kumwaldze.

Přehnili Šarh Herrig.

Přehedstajerjo: Wobydlerjo Kumwaldžanskeho doła.

Přichne wuhotowanje. Historijszy wérne wobleczenje.

Elektriſle wobzvětlenje.

Hracz budže ſo:

njedželu a ſwiate dni popoldonju wot 5 hacž 7 hodzin: njedželu 19. meje,	1. dzen ſwiatlow 2. junija,
Bože ſpicze 23. meje,	2. dzen ſwiatlow 3. junija,
njedželu 26. meje,	njedželu 9. junija,
njedželu 16. junija;	

wſchēdne dni wjechor wot 8 hacž 10 hodzin:

wutoru 21. meje,

krjedu 29. meje,

krjedu 12. junija.

Schtóz ma myſle, ſhwiedżenjsku hru wopytac̄, ma ſkładnoſć po želeſnicy a ſ Lubija ſ omnibusom do Kumwalda dojeź. Dobra hospoda ſo namaka w stanje na ſhwiedżenjskim městnje a w bliſkim hoſćenzu „k módréj kuli“.

Platziſna měſtow: wot 2 ml. hacž 30 np.

Wſcho dalsche ſo ſ plakatami wosjewi.

Cjistý dobytſ je na lepshe Kumwaldžanskeje diakonije poſtajeny. Komitej.

Přehedewſacje rěſniſtwa.

Cjesczym ſſerbam w Budyschinje a wokolnoſci najwodwolniſcho ſ wjedženju dawam, ſo krjedu 15. meje rěſniſtvo, wot knjefa Niedela na ſamjentnej haſy 1 (pſchi žitnych vikach) wjedžene, pſchedewoſmu. Budu ſo ſzwemu prozowac̄, wſchitlich, ſotis̄ mje ſe ſwojim wopytom poczeſcja, ſ dobrej tworu ſpoſoſioſę.

S poczeſcowaniem

rěſniſki miſchr August Schneider.

Serbske Twarzſto za Khwaćicy a wokolnoſć

změje swój lętuši wulët w zjenočenſtwje z Bukečanskim a Rakečanskim serbskim towarzſtom, da-li Bóh, jutre njedželu za tydzeń. Wobdželenje je jen ož towarzſtowym sobustawam a jich ſwójbny dowolene.

Předsydstwo.

Přispomjenje: Štóż chce do naſego towarzſta zastupić, njech ſo zamolwi pola naſego knihownika, knjeza wojskowego miſtra G. Krawca w Khwaćicach hač do přichodneje wutry!

Rakečanske serb. tow.

,Lipa“

změje tón króć ſwoje měſačne posedzenje wažneho wuradženja dla hižo jutre njedž. 12 róžownika popoldonju w 5 hodzinach ſwoje měſačne posedzenje, přednošk budže ſo dzerzeć wo započatku serbskeho pismowſta; duž prosy ſo wo bohaty wopaty.

Předsydstwo.

Mała ſtwa ſ komoru je 1. julija na pſchewajeeze pod hrodom 42.

Skalarjo a ſamjenječeſkarjo

žo pſchi wſhōej mſdže do džela pýta w Lüpjanſkim hoſćenzu pola Radwora. Vode.

Pýtam wotrocžkow, rólych pohoncžow, wolažk, džowki a hreny. Hawſhtink w Rakezach.

Džak.

Sa wſchitke dopokaſma luboſeje a dželbracža pſchi wumrježu a khowanju naſheje droheje, njeſapomnитеje mandželskeje, macjerje, pſchichodneje macjerje a wotki,

Kublerki Leny Skopoweje

w Kſchimej Borschci

kaž ſa bohatu květkowu pýchu ſ bliſka a ſ daloka a ſa cježných pſchewod njebozječkeje ſ jeje požlednej ſparnej komorzy ſ tutym ſwój najwutrobiñschi džak praja

ſrudni ſavostajeni.

Džak.

Sso wróčiwiſhi wot rowa naſheje lubowaneje džowki a ſoty, cježneje knježny

Marje Theresije Kruijazez

naſ hnuje, ſa pſches měru wjele dopokaſmow wutrobiñscho dželbracža pſchi khowanju, ſa wutrobne troſhtowaze ſlowa knjefa fararja Kubizy, ſa ſpěw knjefa kantora Hatnika a ſchulſkich džecži, kaž tež ſa ſpěw Bukečanského mužſteho ſpěwanskeho towarzſta, Drožgiſfemu knježniſkemu towarzſtu, Rodečanſkej ſroſczenej młodžinje, cjełowym noscherjam, dale tež ſa nim o měry rjani květkowu pýchu a pſchewodžerjam ſ bliſka a ſ daloka a ſa wſchē druhe wopotaſma luboſeje ſ tutym ſwój n a j = w utrobiñſhi džak wuprajic̄.

W Rodezach, 7. meje 1895.

Zarowaza Kruijazez ſwójba.

Příloha k číslu 19 Serbskich Nowin.

Sobotu 11. meje 1895.

Cyrkwinske powjesće.

S Michaelsej zvrtwi směje jutije njedželu rano w 7 hodž. diakonus Räda němštu spomjednu ręcz, $\frac{1}{2}$ hodžin němše a w 10 hodž. herbise přebowanie. — Popoldnju w $\frac{1}{2}$ hodžin budže katechismusowe rošrēzjenje s němšej młodžinu.

Wěrowani:

S Michaelsej zvrtwi: Jan Emil Brusa, rěbar w Draždjanach-Striesenje, s Mariu Augustu Domštez na Ššokolž.

S Katholické zvrtwi: Bernard Mäther, hosczenat w Budyschinje, se Selmu Horneč se Židowu. — Jurij Wels w Neubergach, s Madlenu ſrud. Pögerowej rodž. Glawſtez, kubleku w Wuczezach.

Křenil:

S Michaelsej zvrtwi: Jaromir Hugo, njebo Korle Jaromira Hugo Schwarza, pišaria tu, s. — Jenny Hana, Wylema Moritz Wobsta, kubleria w Čichonzech, dž. — Richard, Ernsta Hermanna Bischela, mytnyeho na Židowje, s. — Hana Meta, Jana Schlätz, pohonča w Radžanezech, dž. — Maria Ernestina, Handrija Eucharja, pohonča w Wulkim Wjelkowje, dž. — Ernst Emil, Jaromira Wylema Gnaudka, ſkafaria na Ššokolž, s. — Margaretha Gertruda, Korle Augusta Žemija, pietariskeho miſchtra w Hrubocizach, dž. — Jan Hermann, njemandz, s. w Čichonzech.

S Katholické zvrtwi: Maria Stefanija, Michala Schustera, wobkbedjerja hosczena na Židowje, dž. — Jan Pawol, Wilešawské Kilanka dželacjerja, s. — Pawol Hugo Bernard, Friedricha Augusta Ferdinandea Gurki, kupaž, s.

Zemrje ōl:

Džen 1. meje: Emma Alma, Jaromira Korle Wiczasa, fabrikaria na Židowje, 1 m. 1 d. — 2. Arthur, Korle Gustava Wiczasa, zigarnita na Židowje, s. 12 l. 9 m. 14 d. — Wylem August Kudig, rěbar w wotřejném wuſtavje na Židowje, 62 l. — 4. Morwona rodž. dž. Jana Bohuwera Garbarja, živnoſcerja w Radžanezech. — 5. Lena Gertruda, Jaromira Ernsta Scherzpana, w Nowych Matzbezach, dž. 10 m. 24 d. — 8. Ernestina Augusta, njebo Augusta Schustera, murjerja w Brězovje, dž. 1 l. 11 m. 15 d.

Płacźsna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje: 2762 měchow.	W Budyschinje 4. meje 1895				W Lubiju 9. meje 1895				
	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	
Pšenica	běla	7	35	7	79	7	41	7	79
	žolta	7	6	7	35	7	6	7	35
Rožta		6	88	7	6	6	56	6	75
Ječmienje		6	61	6	93	6	33	6	93
Worž	50 kilogr.	5	80	6	80	5	50	5	70
Hroch		7	50	11	11	8	6	9	3
Wota		6	11	7	50	5	50	7	—
Zahly		12	—	15	—	11	—	13	50
Hejduscha		15	—	15	50	13	50	14	—
Běry		1	90	2	20	1	90	2	20
Butra	1 kilogr.	1	80	2	50	1	70	2	—
Pšeniczná muča	50	7	50	16	50	—	—	—	—
Ržana muča	50	7	50	12	—	—	—	—	—
Šhyño	50	2	20	2	70	2	—	2	40
Štoma	600	16	—	18	—	16	—	18	—
Prohata 1590 řečtuſ, řečtuſa		4	—	19	—	—	—	—	—
Pšeniczné wotrubh		4	25	5	—	—	—	—	—
Ržane wotrubh		4	50	6	—	—	—	—	—

S Budyschinje pšenčesche: körz pšenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np. hacž 13 hr. 24 np., žolta 12 hr. — np. hacž 12 hr. 49 np., körz rožta po 160 puntach 11 hr. — np., hacž 11 hr. 29 np. körz ječmienja po 140 puntach 9 hr. 25 np. hacž 9 hr. 70 np.

Na Wurž w Budyschinje pšenčza (běla) wot 7 hr. 65 np. hacž 7 hr. 91 np., pšenčza (žolta) wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 65 np., rožta wot 6 hr. 94 np. hacž 7 hr. 13 np., ječmienje wot 6 hr. 70 np. hacž 6 hr. 90 np., worž wot 5 hr. 10 np. hacž 6 hr. 30 np.

Draždjanſte mjaſhōwe płacźisny: ſhowida 1. družiny 59–62 hr., 2. družiny 55–58, 3. družiny 45–50 po 100 puntach řeſneje wahi. Dobre krajne ſwinje 35–37 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 50–60 np., po puncze řeſneje wahi.

Jěſdny plan želeſnizow

wot 1. meje 1895.

4. woſowa flaſa njedželu a na ſaklich ſhwatych dnjach wupada.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Woſowa flaſa	2. 8.	1-8.	1-8.	1-8.	1-8.	1-8.	1-8.	1-8.	1-8.	
Se Šhorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,20	4,19	6,55
Ričbacha	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,45	4,44	7,20
Lubija	12,37	2,13	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,8	5,5	7,42
Budyschina	1,27	2,36	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,44	5,39	8,18
Viftopiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,21	6,15	8,54
Arnsdorſa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,14
Radeberga	—	—	—	5,1	7,8	10,33	1,27	—	6,44	9,28
Do Draždjan	—	3,37	5,29	7,30	10,55	1,53	3,57	5,14	7,7	9,51
Se Lubija jenož wšichne dny rano 6,46 do Budyschina 7,34 (3. f.).	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,5

S Draždjan do Šhorjelza.

Woſowa flaſa	2. 8.	1-4.	1-8.	1-8.	1-4.	1-4.	1-4.	1-4.	1-8.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždjan	—	6,16	9,5	—	10,30	12,30	3,25	5,20	7,15	9,12	11,45	12,57
Radeberga	—	—	6,53	9,42	—	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49	12,31
Arnsdorſa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viftopiz	—	—	7,21	10,9	—	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56
Budyschina	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	—	4,56	6,55	8,50	10,46	1,24	2,3
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	—	—	2,38	5,32	7,33	—	11,24	—
Ričbacha	7,6	8,55	11,43	—	—	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—
Do Šhorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	—	2,54

S Budyschina do Wjeleczina.

Woſowa flaſa	1-8.	1-4.	1-4.	2-4.	1-8.	1-4.	1-8.
Se Budyschina	—	—	—	—	5,10	7,38	10,45
Dženitez	—	—	—	—	5,19	7,53	10,55
Budeſtez	—	—	—	—	5,26	8,6	11,3
Roswodez	—	—	—	—	5,32	8,13	11,9
Do Wjeleczina	—	—	—	—	5,41	8,24	11,18

* Jěſdji jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſhvate dny.

S Wjeleczina do Budyschina.

Woſowa flaſa	1-4.	1-4.	1-4.	2-4.	1-8.	1-4.	1-8.
Se Wjeleczina	—	—	—	—	6,2	8,47	11,42
Roswodez	—	—	—	—	6,13	8,55	11,50
Budeſtez	—	—	—	—	6,23	9,1	11,56
Dženitez	—	—	—	—	6,34	9,9	12,4
Do Budyschina	—	—	—	—	6,45	9,17	12,12

* Jěſdji jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſhvate dny.

S Budyschina do Ralez.

Woſowa flaſa	7,58	12,45	2,49*	5,0	8,57	4,40	6,20*	9,25	2,20	6,52
Še Ralez	8,6	12,54	2,57*	5,9	9,6	6,34	11,24	1,54*	5,29	9,53
Wobohowa	8,12	1,0	3,3*	5,15	9,12	6,38	11,30	1,58*	5,34	9,51
Kebliz	—	—	—	—	—	6,48	11,38	2,5*	5,44	10,12
Kumwalda	—	—	—	—	—	5,1	8,30	12,20*	2,51	8,15
Šeředzneho Kumwalda	—	—	—	—	—	5,7	8,38	12,26*	2,59	8,21
Do Hornjego Kumwalda	—	—	—	—	—	5,11	8,42	12,30*	3,3	8,25
Do Budeſtez	—	—	—	—	—	5,22	8,53	12,41*	3,9	8,36

* Jěſdji jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſhvate dny.

S Hornjego Kumwalda do Budeſtez.

Woſowa flaſa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Kumjeniza	—	—	—	—	—	6,3	8,48
Potčnižy	—	—	—	—	—	6,27	9,12
Großröhrlsdorſa	—	—	—	—	—	6,36	9,22
Do Arnsdorſa	—	—	—	—	—	6,47	9,34

S Arnsdorſa do Kumjeniza.

Woſowa flaſa	1-4.	1-8.	1-4.	1-4.	1-4.	1-8.
Se Arnsdorſa	—	—	—	—	—	7,16
Großröhrlsdorſa	—	—	—	—	—	7,82
Potčnižy	—	—	—	—	—	7,41
Do Kumjeniza	—	—	—	—		

Nubischeža na hlowu

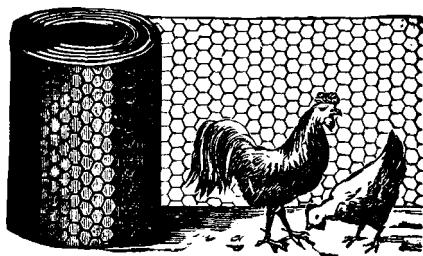
z kattuna a kópra po 30, 40, 50 a 60 np. pschedawa
J. M. Frauenstein
G. A. Rytelovu nazled. na bohatej hašy 27.

A. A. Leuner jun.,

w Kumwaldze pod Čornym Bohom
rěšak a drjewowa pschedawarnja

porucža hwoj wulki sklad
schlundowanskich deskow,
schindzelowych deskow,
sažuwanskich deskow,
wjerchowych deskow i pschibiczu scimy,
hubjowych latow,
w i j e l o w y ch latow,
sažuwanskich latow,
spalerskich latow,
sažiwanskich latow,
tramow atd.

deskow a latow we wszech ſo trjebazich dohoſčach a tolstoſčach
po wyrjadnje tunich placzisnach.

Sazynkowane
groczane pleczenje!
Wulki wubjerk, tunje placzisny.
B. Fischer
na žitnej hašy.

Fabriſki sklad
Greizskich, Geraskich Meranskich a
Glauchauskich
draſtnych tkaninow.

Wulki wubjerk
kraſnych naletnich tkaninow, čornych
a pišanych draſtnych tkaninow, dželby
čistowolmjaných tkaninow meter po
70 np.

Najtunische placzisny.

O. Meſchter
na seminarſlej dróſy.

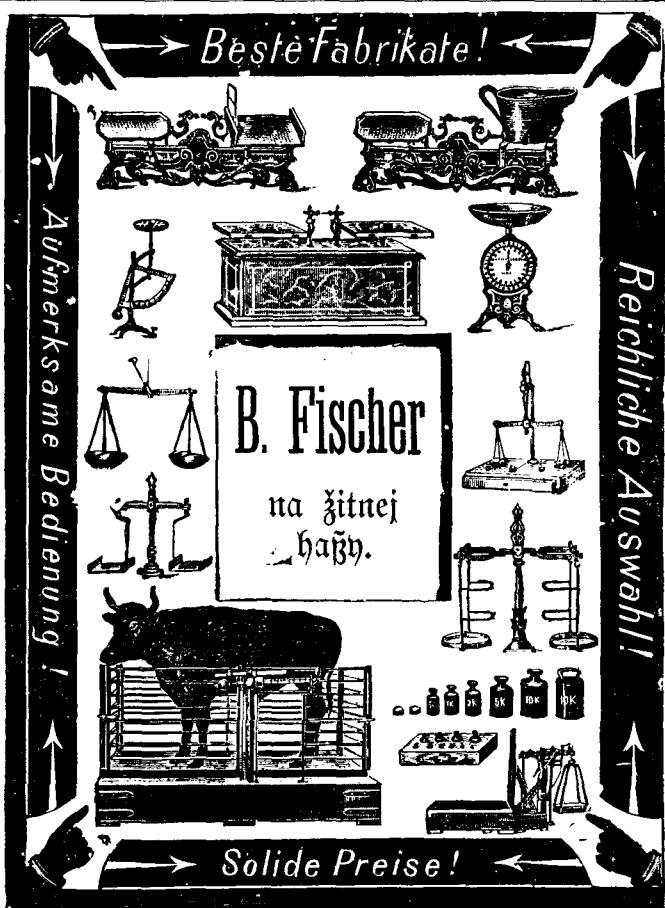
Bružy w 10 wſchelakorych družinach,
železne bružy,
hrabje, drjewjane,
hrabje, železne, franzowske a němſke,
kwalle, jednore we wszech wulkoſčach,
kwalle, woprawdžite bayerske (i ſuwanju),
pranzy, konopjane a groczane,
ſolmas I jenož čeſky w kaſhečzikach a bowach,
ſožony mas, žolty a čorný,
ſopny mas,
powjasatſke twory w najwjetſkim wubjerku,
groczane powjasy ſa wsče potrebnosće
porucža

J. G. Müller, powjasar
w Budyschinje na kamjeńnej hašy 12.

Sažopschedawarjam ſo ponizene placzisny pschiswola.

Węſkowzowe twory.

Wsče móžne družiny węſkowzowych tamjenjow ſa nowotwary
porucža a hñdom po ſkaſanju najlepje a najtunischo wobſtara a
wudžela Adolf Hörlig na Wjelczanſkej dróſy čo. 7.

Klobukowy basar

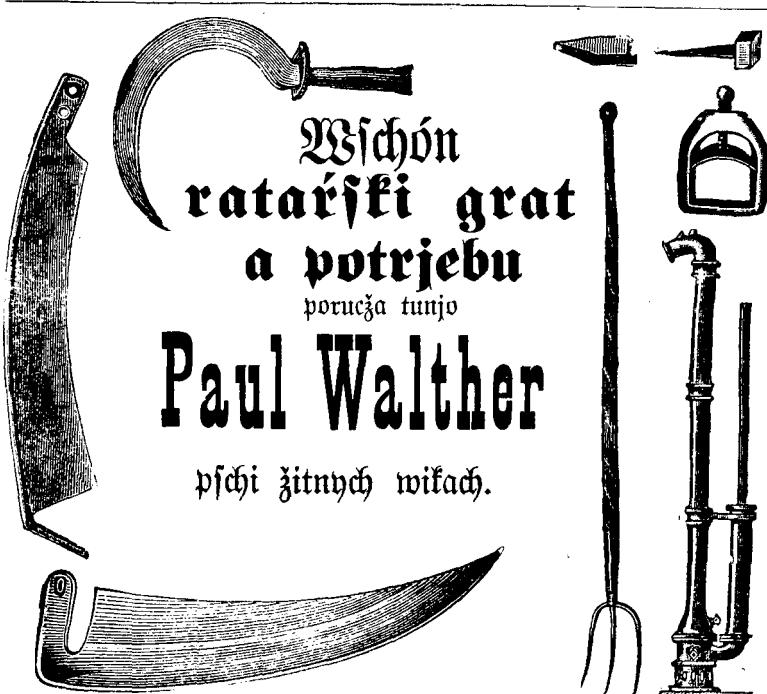
w Budyschinje

19 na bohatej hašy 19.

Klobuli a měžy ſa mužſkich a hólzow, ſkłomjane klobuli a
měžy ſa kolejarjow w wulki wubjerku po pomýſlnej najtunisich
placzisnach.

Klobukowy basar

19 na bohatej hašy 19.

W wudawańi „Sserbskich Nowin” ſu po 1 hr. 50 np. doſtać:

Ahērlusche a spěwy Petra Mlonka.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu.
— Stwórlétna předplata wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., a přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čílo placi 8 np.

Za nawěški, kiž maja so w wudawańi „Serb. Now.” (na rózku zwonczeje lawskej hasy čo. 2) wotedać, plací se wot małego rynčka 10 np. a maja so štwórtk hać do 7 hodz. wječor wotedać.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Ćigé Smolerjec knihičišćeńje w maćiennym domje w Budysinje.

Cislo 20.

Sobotu 18. meje 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němiske khějorſtvo. Jeho Majeſtoſež kral Albert 20. meje ſe ſtwojego ſchlesyňſkeho hroda Sibyllenorta do Dražđan pſchijedže, tola ho hižo 23. meje ſaſo do Sibyllenorta wróci, hdźež chze hſchęze dwě abo tſi njedžeſe hromadže ſe ſtwojegi wýſokej mandželskej pſchębyvacž.

— Sa ſakſte kraleſtvo ſo po wukau khějorſtoweho kanzlera wot 20. meje hać na dalshe pſchikafa, ſo ma ſo ſthorjenje ſhwini na mrětu, mór a čeřtvjem ſoběžk hnydom gmejnſkej wýſhnoſci woffewicz. Tež je winowatoſež ſtótnych lekarjow, mjažbowobhladowarjow, kaž tež wýchich woſbów, kotrež ſnadž ſhwini, na mjenowane ſhorſež ſthorjene, po puczu pſchewodža abo paſu, jich ſthorjenje hnydom wýſhnoſci ſe wjedzenju dacž. Pſchětupjenje tehole ſakonſkeho wukau ſo ſ 10 hać 150 hrivnami pjenježneho khostanja abo ſ arrestom ſ najmjeñſcha na jedyn tydžen ſhota.

— Tež khějor Wylem pječza njeje ſe ſakonjom pſche pſchewrót, kaſiž je ſo wón khějorſtowemu ſejmiej pſchedpoložk, ſpotojom był. Kaž knježerſtwe nowin „Hamburgski ſorrepontent“ pižaja, je khějor prajil, ſo wón jako pruſki kral, ſakonje, kaſiž je ſo wón w komiſji pſchedžela, niždy na niždy pſchihloſzowaſ njeby.

— Powjeſcz wo ſaczižnjenju ſakonja pſche pſchewrót w khějorſtowym ſejmje je w Němzach powschitkowne ſpokojenje ſbudžilo. Čim bōle ſo čaž blížesche, w kotrymž dyrbjeſche khějorſtowym ſejm wo tymle ſakonju roſbudžicž, čim bōle ſo pſchecžnjenje pſchecživo njemu mjes ludom ſběhaſche. 22,118 petižijow ſ 360,000 podpižmami bē ſo khějorſtowemu ſejmiej pſchepodało, w kotrych ſo žadaſche, ſo dyrbí ſejm ſakon wotpofaſacž. Škonečnje ſakon, hdź ſ komiſji wuńdže, kotrež bē wo nim wuńdżowała a jón pſheměniła, žanej politiſkej stronje prawy njebe. Konſervatiwi prajichu: „Najprjedy hſpodařſke reformy, potom khostanske ſakonje.“ Poměrní liberalni na strach poſakowachu, kotrež by kózdemu ſšawnemu ſłowu hroſhlo, hdź by ſakon do možy ſtupiſ. Majhōrje by ſo redaktoram nowin ſechlo; pſchetož či dyrbjachu ſo ſa kózde pižane ſłowo, kotrež njebychu jako wérne dopofaſacž móhli, hnydom ſ jaſtowm khostacž, a hdź bychua druhí kózde khostani byli, by ſo jim do zyla ſataſalo, dale nowin wudawacž. Knježerſtwo budžiſche ſlepje činiło, hdź budžiſche ſakon ſ čaſhom wróciło. Pſchecželov ſebi ſ nim niždže dobylo njeje. Minister Schönstedt je ſo ſe ſtwojim wupadom na zentrumſtu ſtronu ſ njej ſnejpiſhczelil, mjes tym ſo je ſebi minister ſ Koller ſ liberalnymi ſkaſyl, jím pſchivalawſchi: „Trjebamy waſ ſejož, tak daloko, hać macze pſchedpoloženym ſakonjam pſchihloſzowacž abo pjenjeſy pſchijwolici.“ Dla ſtwojego mało wobhladniweho wuſtuwanja pječza ſ Koller bóřſi poſkiw doſtanje, ſo by ſtwoje ſaſtojſtvo ſložiſ.

Šakon pſche pſchewrót poſrjebawſchi je khějorſtowym ſejm tež ſakonjowym načiſk ſa nowy tobakowy dawk ſ morwym połožil. Powschitkownje ſebi pſcheja, ſo by tam tobakowy dawk prawje doſlo ležał a ſo njeby ſaſo ſtanyl; pſchetož tobakowej induſtriji je trjeba, ſo by po dołholétnym ſtrachowanju raſ poſkiw doſtała.

Šakon wo ſlepſkim ſaſtaranju ſaſtaſenjach wudowow a man- dželskich ſhyrotow, podwýſhckow a woſakow, reſerwistow a krajnych wobornikow je khějorſtowym ſejm ſe wýchemi hloſzami pſchecživo hloſzam ſozialdemokratow pſchijal.

— Se ſlepouſzu bičzi dyrbja pſchedstejicžerjo Barlinskich ſchulow byč. Kaž jene tamniſche nowin pižaja, jena židowſka

wučeřka pſchi jenej Barlinskéj měſchčanskej ſchuli hſchecžijanského nabožinu wucži. Barlinskim ſchulſkim pſchedstejicžerjam je po ſdaczu wſcho jene, hać hſchecžian abo pohan nabožinu w ſchulach wucži.

— Licžba studentow na Barlinskéj univerſicže nimo měry rucze roſeže. W nětčiſtym poſlěče univerſita 4327 studentow ſicjeſche; loni běſhe jich 3993.

— W Kólnskim wólbnym wotkraſu pſchi wólbje do khějorſtoweho ſejma zentrumſki kandidat Greiß ſe ſozialdemokratom Lütge nauom do wukalanskeje wólbji pſchindze.

— Pſchi wukalanskej wólbje do khějorſtoweho ſejma ſu w württembergskim 14. wólbnym wotkraſu demokratu Hähnela ſ 9626 hloſzami wuſwolili. Sswobodokonſervatiwnej kandidat Ehmann je 7626 hloſzow doſtał.

— Horze wojowanje je pſchi wudoſpołnjaſej wólbje do khějorſtoweho ſejma w Weimarje bylo. Na wobomaj ſtronomaj běchu možy nimale jenak wulfe; pſchetož konſervatiwnej kandidat ſozialdemokratkeho jenož ſ wjetſchinu 100 hloſzow pobi. Hać do poſlednjeho wokomika ſo ſdach, ſo ſozialdemokratojo dobuđu. Tucži mějachu ſtwoje dobyče ſa tak wěſte, ſo ſtwojego kandidata Baudeita hižo jako dobyčejerja ſ wosom, do kotrehož běchu ſchthri konje ſapſchehrjene, wokoło wožachu. Čim bōle běchu ſozialdemokratojo porażeni, hdź ſhoniču, ſo ſu pſchěhrali.

— W Małym Poppo w Afrizi ſu, kaž je miſionar Dier do Wiesbadena piſal, tamniſchi čorni wóžom woſakow němſkeho ſakitanskeho wójſta ſlónzowali, jím najprjedy pſchi živym čele ružy a nosy wotréſawſchi a wutrobu wutorhnywſchi. Bydlischco němſkih ſaſtojnikow je ſo wupuſzilo. Němſka wójnſka ſlóž ſo w Poppo wožakuje, ſo by čornych mordarjow poſkostała.

— W Avstriji. W Wienskej gmejnſkej radze ſu nětkole antiſemitojo wjetſchinu nabylí. Licžba dotalnych demokratow je ſo wot židowſich liberalnych, ſ kotrejž krafnoſci ſo ſda na pſchego nimo byč, wotwobročila. W přenich poſkedenjach gmejnſkeje rady, w kotrejž mějachu antiſemitojo pſchewahu, ſo namjetowaſche: licžbu jurifto, kotrejž je jich pſchewjele w magiſtracie, pomjeñſhici, jich džela druhim wuſtojnym mužam pſchepodač, wýžoku mždu ſaſtojnikow ponížicž, měſchčanskich radžiczelow wot wýchich gmejnſkich liſtronkow wuſamknež a pſchecživo dundakam mjes ſaſtojnikami kruče ſakrocžicž. Mſdu prjeneho měſchčanosty chzedža wot 6000 ſchěznaſow na 4500 ſchěznaſow ponížicž.

— W Prahy je ſo 16. meje čeſkoſlowjanſka narodopisna wuſtajenza w pſchitomnoſci knježerſtowych a khějorowych ſaſtupejcerjow ſwuježenſzy wotwirka. Wuſtajenza ma ſaměr, ſhromadny wobras wo živjenju, ſtukowanju a wobſtejnoscžach čeſkoſlowjanſkeho luda hać do najnowiſtcheho čaſha podač, wſcho woſebite a charakteriſtiſke wopſchijecž, ſtož ečeski lud w jeho bydlischzech wuſnamjenja a wſchitko to po rjeđe wot najstarſich čaſhow hać do dženſniſtcheho dnja lohko ſrosumliwie a pſchewidnje pſched wocžomaj wobhladovarja roſwicž. Wuſtajenza je jara ſajimava, wona ſhwědeži wo wýžokim kulturnym ſkhođenku, kotrež je ečeski lud dozpił.

— W ſwadže, kotrež hižo dolhe lěta mjes avſtriskim ministrom ſwonkownych naležnoſcžow, hrabju Kalnoſkom a Wuherſkim ministrom ſtowm wobſteji, je Kalnoſk podležał. Tutón je khějora proſył, ſo by jemu wot ſaſtojſtwa wotſtupeč dal, a khějor je ſkonečnje do jeho proſtow wſwili. Hłowne praschenje pſchi ſwadže w tym wobſtejſche, hać ma ſo Avſtriska a Wuherſka w naſtupanju ſwonkow-

neje politiki s jena wodzic̄. Kalnoh nochysche c̄ezepic̄, so ho wuherske ministerstwo do swonkowneje politiki thlasche, a dokelz ho wón se swojimi nahladami njeprzecziszcze, wón radsho swoje fastojstwo složi, hac̄ so by swoim politiskim sažadam njezwerny byl. S Kalnohowskim padom Madžarojo s nowa wulku samoznosc̄ w nastupanju awstriskeje snutskowneje politiki nabudu.

Belgisla. W Belgiskej maja myſle, na wschelake twory, s wukraja ho pschitožowaze, zlo powysic̄. S tym bych u ho wózbebie twory, w Němzach ho dželaze, potrjechile. Duž je towarzstwo Barlinskich pschekupzow a industrialnych kniežerstwo napominalo, t̄ nemško-belgiskemu wukowanemu wuzinjenju pschitawt pschitajic̄, po kotrymž by ho postajilo, so ho na nemške twory zlo powysic̄ njezm̄. W tu k̄hwili Němzy do Belgiskeje lētrije ja nehdz̄e 25 milijonow hrivnow tworow wotbudu. Hdy by ho wjetsthe zlo na nemške twory połozilo, by ho tale suma wo dwie třecinje ponizila, s čimž by, ho wé, nemška industria c̄ezko schkodowala.

Franzowſta. Franzowskim klochtram chze kniežerstwo wjetsthi dant napoložic̄. Klochtry ho pschec̄iwo temu se wschemi mozami wobaraja. Pschedstejerjo klochtrow su shromadžismu wotbyli, w kotrejž su pschec̄iwo wjetschemu dawkej protestovali. Pszmo banžoweho sekretara Rampolle, s kotrymž tón klochtram radži, ho kniežerstwu podc̄iznyc̄, pschec̄iwiwienie namaka. Prajichu, jo ho w Romje lohko rec̄i. Wjetsthi džel franzowskich klochtrow je khudy a njemože wjazy dawkom, džzli dotal, placic̄.

— Na Madagaskarskej kupje Franzowsko dobyc̄erzy postupuja. S wukraju bitwam hisc̄ze doschlo njeje, pschetož Howaszh pschego předh c̄eknu, hac̄ ho Franzowsko f nim pschibliza. Mała bitwic̄ka je pola Marovoja byla, w kotrejž su Franzowsam někotre kanony a wjele provianta do ruky panule. Na franzowskej stronje su jedyn offizer a schthyrjo wojažy panuli. Howaszh njem drje c̄etachu.

— Kaž druhe europiske staty je tež Franzowska se stajnym povjetšhovanijom wójska do nježmerneho dolha ſalešla. Dokelz donosi k řaplačzenju wudawkow njezdohahaja, je franzowski ſejm wobſamky, s nowa 1200 milijonow frankow požc̄ic̄. Franzowski statny dolh nětko 32 milijardow = 32 000 milijonow frankow wuc̄ini.

Serbija. Mac̄ krala Alexandra, Natalija, je ho do Sserbije wrózila. W Beogradze je ju lud s wulkej sahorjenosću powital; pschetož tak jara kaž w Sserbiji jeje mandželskemu, bywſcheho krala Milana hidža, w tej ſamej mérje Nataliju lubuju a c̄esęza. Predy hac̄ je wona ſwoju nohu na ſerbſku ſemju ſtajila, je Milan dyrbjal ruce do wukraja puc̄owac̄. S nim ho njecha Natalija runje tak njerad ſetkač, kaž s arzbiskopom Michalom, kotryž je nehdz̄ dželene mandželstwa mjes njei a Milanom wobfruc̄il. Schtož pak meni, so ho s pschitahdom Natalije wobſtejnosc̄e w Sserbiji polepša, tola kralowej samoznosc̄ pschewhoku waži. Sserbija ſteji psched statnym bankrotom, wona hižo njemože wjazy daň ſa statny dolh řaplačzic̄. A pschi wschem tym dyrbi pschego nowe pjenjezne wopory Milanej pschinjeſc̄. Nowa ſlupschtina (ſejm), s polizajskimi ſredkami ſehnata, je ſažo Milanej 360,000 frankow lētrije pensije pschitwolila, s čimž pak hisc̄ze dolho njeje Milanowu požadliwosc̄ ſpokojila; pschetož tón 800,000 frankow lētrije žadafche. Ssnadž je ſebi Milan myſlil, so je lepje, ſwojemu ludej po možnosći hukubo do dyhakata maſac̄, tak dolho hac̄ ho hisc̄ze wuprōdnil njeje. Milan wé, so dolho tajke ſluſtanje njeponože. Ras budže ſklyſhce, ſo je w Sserbiji revoluzija wudyrila a ſo je trón Obrenoviców powrózenny. Ssnadž tónle čaž wjazy daloki njeje.

Amerika. Ssoboto a njedželu bě w New-Yorku njeſnejneje horzo. Thermometer poſtasowasche 105 gradow po Fahrenheitie. Wjele człowiekow je ſo ſe ſlónzom ſežahało. Konje, do wosow dróhowej ſeleznizy ſapſchewhujene, s horzotu k ſemi padachu.

Enjes a dželac̄er.

(Poſtarzowanje.)

Basilij Andrejic̄ ſawrózci konja a jedžesche psches wjeſ. „Pſchenozuſic̄e tola jow!” woſasche ſtaj ſa nimi.

Basilij Andrejic̄ pak jemu njewotmolwi, ale pohonjesche konja. Myſlesche ſebi, taſti runy puc̄, a to hisc̄ze wulkeho džela psches lēž, je ſnadna wéz wotječ, čim bóle, hdyz bě ho pschestało ſněh hisc̄ a hdyz bě ho wetsik ſlehnýl. Jedžeschtaj po ſamznej dróh wrožo po ſněhovym puc̄u, nimo kheze ſe ſchatami, hdz̄ez běla koſchla jeno ſa jenu rukawu wižasche, dozpeſchtaj ſažo k wjeſbam, hróſbiue pschpatazym, a jedžeschtaj won do ſcherokeho ſvěta.

Tola ſněhový mječzel bě ſo niz jeno njeſlehnýla, ale ſdasche ſo, ſo je hisc̄ze hóřicha. Puc̄ bě zyle ſawěth, a jeno po puc̄owych

ſnamjenach bě ſpóſnac̄, hac̄ człowjek prawje jedže. Bě pak tež c̄ezko, tute ſnamjenja ſ daloka póſnac̄, dokelz jimi wetsik na pſchec̄iwo dujesche.

Basilij Andrejic̄ pschisandželi woči, thkny hlowu do předka, a hladasche ſa puc̄owymi ſnamjenemi, ſpushečeſche pak ſo na konja a da jemu bežec̄, kaž chzysche. A wopravdze kon ſjeſmyli puc̄a, ſložowasche ſo pak na prawy, pak na lewy boł, kažkuli ſo puc̄ wjiesche, kotryž pod nohomaj čujeſche, tak ſo ſo, runje ſo ſylniſchho ſněh džesche a wetsik ſkuežiſchho dujesche, ſnamjenja pak po prawym, pak po lewym boku poſasowachu.

Tak jedžeschtaj džesac̄ mjeſchinow, tu poſa ſo na dobo nechtco czorne, ſchtož ſo w ſněh, wot wetsika honjenym, pohibowasche.

To běchu ludžo, kž běchu tež dužy po puc̄u. Brumak jich bóſhy doſežeče a c̄epejſe ſe nohomaj do wobloženja ſani, kž psched nim jedžechu.

„Jedž nimo, do předka!“ woſachu ludžo w ſanach. Basilij Andrejic̄ narjedowaſche do předka.

Na ſanach ſedžachu tjo burjo a burowka. To běchu wěſce hoſc̄o, kž ſo ſe ſwiedženja wrózachu. Jedyn ſ burow ſchwilkasche ſ dolhim prutom do konika. Druhaj, kž předku ſedžeschtai, machoſtachtaſtaj ſ rukomaj a woſaschtaj neſchtoto. Žona, tmjerzje ſabahena, ſedžesche, ſe ſněhom pschitryta, ſměrom ſady na ſanach.

„S woſkel wy ſc̄ze?“ woſasche Basilij Andrejic̄ na nich.

„S A-a-a-a-kowa!“ bě jeno ſklyſhce.

„S woſkel wy ſc̄ze? ſo ja prasham.

„S A-a-a-a-kowa!“ woſasche ſ hložom jedyn ſ burow; ale dorosymic̄ to njebeſche.

„Dale! Dale! Šjemka, jedž dale!“

Šsanje ſajedžechu ſ róžkami jene do druhich, puſchejſichu pak ſo ſažo, a burſte ſanje počzachu ſady wostawac̄.

Koſmaty, ſe ſněhom pchitryt, brjuchatý konik dychaſche c̄ejeſko pod niſkim woblukom a ſdasche ſo, ſo ſ požlednimi mozami ſ krótſimi nohami hukubok ſněh tepta.

Po erze móžesche ſo ſa mlodeho měčz. Nechtco mjeſchinow bě ſ hlowu porijo Nikic̄ze, potom počza ſady wostawac̄.

„Schto tola palenz nječini!“ rjeſny Nikita. „Wboheho konika ſu zyle wuhonili. Talle hrubi ludžo!“

Nechtco mjeſchinow bě ſklyſhce, kaf wuhonjeny kon jachli, a kaf burjo herjekaj; ale jachlenje a tež wolanje wotmjeſkym. A ſažo njebe koſowokoło niežo dale ſklyſhce, kiba wetsik, kž woſolo wuſhi hukubasche a ſchudrowanje podnoži po ſuchich měſtnach puc̄a. Tute ſetkanje bě Basilija Andrejicža roſwjeſheli a ſahorilo a wón po honjeſche konja, nježiwojo na puc̄ne ſnamjenja, ſo zyle na konja ſpushečeſche.

Nikita nječeſche niežo ſa dželo a bě drémnyl. Na dobo ſasta kon a Nikita bě bjes mała ſe ſani padnyl.

„Mój dže ſažo woſak jedžemój“, rjeſny Basilij Andrejic̄.

„Kaf tomu tak?“

„Puc̄ných ſnamjeni widžec̄ njeje. Majſterje ſmój ſažo puc̄a ſmyſliſto.“

„Ssmój-li ſažo ſajeloj, dyrbimoi jón ſažo pytačz“, rjeſny Nikita ſ krótká, ſtaný a počza ſažo ſ lohkej ſrocželu po ſwojimaj ſchitvymaj nohomaj w ſněh tam a ſem teptac̄.

Dolho thobjeſche tam a ſem, ſhubi ſo, poſa ſažo ſažo, ſhubi ſo ſ nowa a wrózki ſo ſkónczne ſažo k ſanjam.

„Sow ſaneho puc̄a njeje psched naimaj“, rjeſny wón a ſaleſe ſažo na ſanje.

Hijo pocža ſo wječorice. ſsnehowy mječzel ani njeſchiberaſche, ani njevotebéraſche, njebe pak tež popuſhečeſla.

„Hdy by tola ſažo tych burow ſklyſhce bylo“, rjeſny Basilij Andrejic̄.

„Haj, c̄t naju wjaz doſežahnýli njeſzu. Majſterje ſmój ſo jara daloko ſablužili. Ssnadž ſu ſo tež woni ſablužili“, rjeſny Nikita.

„Hdze dha dyrbi człowjek jec̄!“ wopracha ſo Basilij Andrejic̄.

„Majſprawniſchho je, konjej hic̄ dac̄z“, rjeſny Nikita. „Won wſchak mje tam dowjeſe. Dajče mi wotežz.“ Basilij Andrejic̄ da jemu wotežz čim rádſho, dokelz tež w c̄oplych rukajzach počzeſchtaj jemu ružy proſtmež.

Nikita wſa wotežz, ale bjes teho, ſo by jej ſacžahnýl, wón ſpushečeſche ſo na mudroſcz ſwojeho lubuſtka. A wopravdze počza mudry kon, kž ſo pak do teho, pak do tamneho bota wobročeſche, pak to, pak tamne wucho naſtajowaſche, po něčim do druhého konza hic̄.

„Smierujcze bo jeno“, rjecky Nikita, „widzicze, schto czini. Dale, dale! Tak, tak, pytaj pucz. Tak, to je prawie, tak!”

Wětſik dujesche nětſole do kribjeta, pocža čzopliſcho byež.

„Kaf mudry wón je“, pokračovala Rikita, wjezelo ho nad konjom. „Kirgis-ki kón je hýlý, ale hlypy. Tónle pak, hladaj jeno, kaf wuschi nastajuje. Tón njetrjeba telegrafa, hacž na pol hodžim čzuje wschitko.“

„Rybě ſo ani pol hodžinu minulo, tu bě pſched nimaj něchtco čorne widzec̄: lež abo wjež a ſ praweho boka pokafachu ſo ſažo pucžne ſnamjenja. Běſtaj, wě ſo, ſažo na pucž pſchijčloj.

"To džé je sažo Grichkino", rjetiv na dobo Nitita.
Na pravu ruku bě sažo žamžny brjoh, s kotrehož bě přejdy
wěstí se žněhom mjetal, a sažo žamžny powjas se smjerskymi
schatami, s koščlemi a kholowami, kiz hischeže runje tak džívje
w powětſje machotachu.

Saſzo jéđzeschtaj do wžy, ſaſzo bu cžicho, ſady a předku, ſaſzo widžeschtaj pucž, i hnojom pschitryt, ſaſzo žlyſcheschtaj hloſy a ſpěwanje, a ſaſzo wujesche poſ.

Hijo be tak czma, so ho w nekotrych wołnach hweza mischfriesche. Wo hrjedz dróhi nawiedowasche Vasilij Andrejicz konja k hwezi na dwemaj schohomaj, fiz s dweju dzelow, s czterwienych zghel natwarzeneju, wobstejesche a sasta psched wrotami.

„Savolaj Tarafa won“, rječnik Nikitej.
Nikita pščistupi k wotku, se hñehom samjetanemu a roš-
kñetlenemu a sadumng i kñudleskežom

„Schó tam je?” wotwola xo nechtó.
„Brehunow i Krestowa, luby p'shczelo”, wotmolwi Nikita.

„Woj na wołomik won.“
Potom shubi ſo ſ wołna, a ſa něčhto mijenschinow bě ſkyschecz, ſak ſo durje w kheži woſtorečachu, potom, durje kruče dzerzo, ſo je njeby wětsik wottorhnił, wuthknj starý bur ſe ſcherej brodu, w wyżokim klobniku a w krótkim kožusche nad bělej ſwiatoczej kochlu, kłowu ſ kheče.

Sady njeho bě hólčez w čeřívjenej koščli a w kožaných chórnjach.

"Witajcze!" rječny starz.
"Smój ſo ſabludžloj, bratſje!" rječny Brechunow. "Chydz-
moj do Gorjacžina a ſmój ſo wam trjechiſo. Potom ſmój wot-
jeſoj a ſmój ſo ſažo ſabludžloj."

„A tak stej ſo ſabluďuj!“ rjeſtih starz. — „Pjetruſčka, dži, wotewr wrota“, rjeſtih k hólczezej w čeſćwnejej koſchli.
„To ſo hodži“, wotmoltwi hólczez s wjeſzelym hložom a

"Mój pak njechamoj pschenozowacj, bratfje", rjełtny Brechunow.
"Hdze dho chresz w' nazy iecz? Mostan' iom psches nöz!"

„Dzje vhu wżętju w nozgę leż! Wdżliu livo p'słies noz!
„Bjich rad p'schenozował, ale dyrbju dale.”
„Nó, dha żo s najmiejścha wuhręj, kmy runje żamowar sa-

"No, haj, wuhręcz móže ſo čłowjek pschezo", rjeftny Vasiliij.

„bole čzma tež wjaz njebudže, a hdž mebaž sejthadža, budže ſwetlo. Njechamoi nuts hicž a ſo wohręcz, Nifita?“

Kiž bě hřetřo pschemjerský a řebi něčo bole nježadatše, hacž so mohl řebi smjeršle stawý na khachlach wuhrcz.

Basilij Andreječž džesche se starym do jistwy a Nikita džesche s wrotami nutš, kiž bě Pietruschka wotewril, wón domydeže konja pod kólnju. Tam ležesche na dnje hnój a wyškoi woblnk storeži do hrjadow. Honacž a kury, kiž na nich ředžachu, pocžachu wolačz a ſmieršujam hribočí.

Spłoszene wozzy sleszachy, po smierstym hnoju teptajo, na bot. Młody poż, fiz winczesche, schęzowkaſche na zufcho.

Rifita ręczęsche se wjchemi: samolvi ſo pola tur, ſmierowa je ſo je wjazh mylicz njebudę, porokowasche towzam, ſo ſo boja bjes winy, a konja pſchinijasju ręczęſche stajnje ſ pſom.

„Tak je dobre“, rječim Nikita a wottschkašný žněh se řebla.
„A to ſu, mohl rjez, tſjo domjazg radžicželjo“, rječim hólcžez
„Dok tamu ſel“ rječim Nikita.

"Tak tomu říká?" výkřikem. "Tak to stejí w Pułkowje: paduch pschiwacži ſo ē domej — pož ſchzowka, t. r. ſedzvíj! Honacž ſpěva, t. r. ſtaň. Kóčka ſu mije, drobi hósež pſchilhodža, pſchihotuj ſo, jeho hospodowacž"

Pjetruschka móžesche pišac̄ a čitac̄, a móžesche knižki wo
Wuskona skoro s hłown.

"To što trzebuje", ręczny Nikita.
Potom dżęstował do istoty. (Potraczowanie.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Sanidžemu pońdżelu je deputacija hornjo-łuziskeho evangelskeho duchownstwa noweho wokrjezneho hejtmana, knjesa tajnega kniježerstwowehego radzičela s Bosse, w shromadźerni wokrjezneho hejtmanstwa świdźeńszy powitala. Deputacija wobstejeſche s knjefow far. prim. Wjaſki-Budyskeho, far. prim. Kozora-Lubijiskeho, far. prim. Schmeiſera-Zitawskiego, far. prim. Líznera-Kamieńskiego, fararja Jakuba-Niechwacządlijskiego, fararja dr. Kalicha-Budyskeho, far. Scheufflera-Lewaldskeho, far. prim. Romita-Połczyńczańskiego a fararja Mateka-Burkersdorffskeho.

— Netbole je byre na čjažu, na ſalon, wuberanje ptacžich hnědow naſtipazí, poſtaſacž. Wón rěka: Wuberanje jejow a mlo-
dých ſ hnědow ſpěwanſkých ptacžkow a ſhovow, runje taž ſkonz-
wanje a lojenje tychle ptacžkow ſo je 150 hrivnami pjeniežneho
khoſtanja abo ſ arreſtom khoſta. To ſame khoſtanje ſo temu na-
položi, ſchtóž ſwoje džecži abo druhe woſzobhy, w jeho mozy ſtejaze,
njevoſtžerži, tole ſakonſke poſtajenje pſcheſtupicž.

— Dokelž je někto tón časť v Kotymž turc lehnjeja, nječ ſo někotre myſtliczki ſe ſamžneho naſhonjenja lubym Šerbam podađa, kotrež ſu ſnano temu abo druhemu mitane:

Jako kofosch i nařadženju ſo najlepje tajka wubjerje, kofraž je ſo hižo w přjedawſich létach jako dobra pata wopolaſala. Jenoſlētnu kofoschku nařadžic̄, radžic̄ njeje, dokelž ſu husto njemérne a njewufchedža; ſo wé, ſo ſu tež wutuſača. Kofosch, kofraž chzech na jejā nařadžic̄, dyrbí přjedy wopravdže twjerdže ſedžec̄; hdyž wona hifchče hufčiſho won hrodži a hodžinu dolho wokoło běha a jenož psches nōz na hneſdže ſo wala, hifchče doſež khmana i nařadžowanju njeje. Hdyž ſebi wěſty njeſiž, hac̄ twjerdže ſedži, połož na poſpytanie jene abo dwě její ſpody a ſedžbuſ, hac̄ kofosch ſedžo wostanje; njeje-li tak, potom ſtej tola jenož dwě její a niz zyle lehniđlo ſhthjene. Kajke jejā pak ſo i podkladženju hoda? Po možnoſći wiſwol wjetſche jejā wot i najmjeñſcha dwěſlētnych kofoschow. W naſchim čaſzu je waſchnie, ſebi jejā i nařadženju wot dobrých družinow kupic̄ a je ſebi ſamo i pôſtom poſblač dacz. Stari ludžo praja: tajke jejā njewuběža, kotrež ſu dale njeſene abo poſblane. Za wobžornju, ſo dyrbju naſchim luhym starym Sſerbam prajic̄: to ſu baſti. Mi je na poſchillad wot 12 tajkých jejow, i daloka poſblaných, ſamo 11 kurjatkow wuběžalo. Teho dla je tež roſeſlanje nařadžowanſkich jejow w poſledních létach khetro poſhibe-rało a je to tež najtuňſchi puc̄, ſebi dobrú drujinu fur do dwora poſchinjeſc̄. Sſo wé, ſo wiſhat ſo na poſčeze i paſetami jara ſahoduje njewobkhadža, hdyž pak ſo na poſchillad (tak ſym i dobrym wuſpěchom cžiniš) jejā do rěſa abo ſyklanja a kóžde jejo ſame ſaſko i drjewowej woſmu abo ſe ſynom wobwije, potom daloki pnc̄ nižo njeſeschlođi. Na to pak dyrbí ſo kruže džiwač̄, ſo poſblane jejā ſo hnydom tón ſamh džen pod kofosch njepołoža, ale ſo ſo napřjedy 24 hodžinow ſměrom połoža, niz pak ſo na konečk njeſtaja. Psches to ſo jejā, jeli ſo ſu kuf ſiſchafene, ſaſko ſnuteſkach ſměruja, přjedy hac̄ ſo ſalahnu. Dnž netko ſwoju kofoschku ſebi nařadž i dobréj nadžiju! Měħazaj meja a junij ſo najlepje i temu hodažitaj. Sa tħdżeñ ſebi wo tym powjedamy, kaf maſch kofosch, kofraž na jejach ſedži, hladac̄ i wobſtarac̄ — (Rokrziomnie) —č

— „*Lisheza jama*“, tak ſo uowa reſtaurozija mjenuje, kotoruž je měſčezanſki ſaſtupnik, knjegs *Puh* w ſwoim nowym twarzenju na ſadujej bohatej haſhy natwaril a hač nanaſlěpje wuhotowal. Knjegs *Puh* chyſche ſi tutej reſtauroziju neschto prenjoſte, ſa Budyſchin neschto zbole nowe ſaložicž. So je ſo jemu to poradžilo, drje nacílepje uowy kózdy wjezior ſi hoſćemiu napjelniyen ſotla wobhzwedczi. Tež je ſebi knjegs *Puh* ſa ſwoju reſtauroziju hoſćenizarja dobycž ſamohł, tiž ſwoju węz poſnię roſum, tiž je zbole dokonjam w weſchém, ſchtož ſi hoſćenizarjeniom ſwiſkuje. Podla teho ma tež knjegs *O. Dietrich* to wulke ſbože, ſo ma w ſwojej lubej mandzeſſej žonu, kotař je we weſchěch potajnſtvach najlepſcheje kuchinje zbole domjaza. Sa naſchich wjeznych czitarjow ſnanou je tež to ſajimawe, ſo ſtaj w „*Lishecej jamie*“ hoſpodař a hoſpoſa wobaj je herbſkeho rodu a ſo ſi kózdym hoſćom, tiž wo to rodži, rady herbzyh rečitaj, a ſo tam kózdy wophtowat a kózda wophtowaſka ſobotniſkich Budyſkikh wiſow wjele ſwojich ſnatych namaka. — Pschiſpomicz hifcheze chzem, ſo je „*Lisheza jama*“ k jara poſknemu pschebytkej rjenje wuhotowana; ſo je, tež hdź je pschebjelnjena, zbole bjes kura, dokelež ma hač nanaſlěpschu ventilaziju; ſo je tam jara pschezelne a kedźbiwe poſkluzenje; pschetoz knjegs *O. Dietrich* je ſe ſwojim wóczkom w weſchěch róžlach. Wſchitke napoje ſu tam wubjerne. Kuchin, w kotrejž knjeni Dietrichowa ſi wulkej wuſtojnoscži kniježi, ſpodžiwiye bohatu jedžnu khartu poſticža, ſa kotoruž je placíſna jara poniku.

To ſu te woſkebnoſcę, ſ kotrmiž je ſebi nowa reſtaurazija na ſadnej bohatę haſhę hižo jara dobre mieno w Budyschinje dobyła. Wo tym ſo kózdy pſchewedeži, kiž ras woſyta naſchu „Viſchęju jamu.”

Wo trutach. Trutę ſu mužiki w kołczach. Tole starı ſerbia wjedzeli njeſhu, hewaſ njebohcu jin ſonſe mieno dali. Wone ſu wo wjele wjetſche, tolſche a njelepishe, dyžli pežoly; jich život njeſe ſady končjoſty, ale fuloſty; wone nimaju žahadla, ſ zyla ſu wone ſtwarzjenja bjes khroboſcę, a njemoda ſo pſched žanym njeſcheczelom ani wobarcz. Ženož cęknycę móza; tole je jich jeniczka móz. Hdyž wuletuja, dha ſtanje ſo to ſ móznym bōrčeñiom. Tola, dokelž ſu woſravdžite ſmierski, dha wuletuja jenož na cęploch dñjach, a to jenož w thch hodzinach, hdyž je najcęploſcio; jeli ſo ſo ſabe ſtanje, dha wot 10 hodž. ſem a jeli dolho traje, dha móze ſo na jara cęploch dñjach hacž do 5 hodž. ſtač. K dželu trutę ſtwarzene njeſhu, wone ſu rođene leniki, kotrež jenož žeru a to niz mało, a to luth mēd, ženje muczfu. Tola wot miedu ſameho njemohle žime woſtacž, dokelž ſo w miedu hrédk, kotrež je ſa žiwjenje kózdeho ſtwarzencza trébny, mieniſy jejow bělk (Eiweißstoff) njenadeńdu. Teho dla dyrbja pežoly trutam hiſchęze pſchetlatu zyrobu dawacž. Tak ſebi trutę ani ſame žiwjenje ſožerzeč njeſamóža. S teho wicheho je hižo jaſne, ſo trutę žadny wulfi nadawk w kołczu njeſmeja. Tich jeniczki nadawk je, młodu matku woſlodziež. Tak mohl kołcz ſi mlodej, plödnej matku zyle derje bjes trutow pſchibywacž. A hlej, mlode plödne matki njenacziſtua w prémum leže ſwojego žiwjenja truczązy načiſt. Pežoly tajkeho kołcza njetwarzia tež žadny truczązy twar, khiba jara porečko. Ani matka ani trutę nimaja požadanie ſa trutami. S teho ſleduje, — a to chzu tule hnydom pſchispomnicž — ty ſmęſech ſtajnje ſylnie kołcze, to rěka ſylnie na pežolach, ſi jara mało trutami, hdyž ſmęſech w twojich kołczach mlode matki.

Trutę wulahnu ſo w wjetſchich pankach hacž pežoly, w truczązym twaru. Truczązy načiſt načiſtuije tež matka, a je to tajki, kotrež wona njeſe ſe ſymjeniom ſe ſwojego ſymjenjoweho puchertka woſlodžila. Dokelž ſo truczązy cęteri woſlodziež njetrjeba, ſo by ſo ſa žiwjenju roſwiwał, ale dokelž ma hižo wot wſeheho ſpočatka ſem w ſebi žiwjenje, dha móža tež njewoſlodżene matki a ſamo pežoly — hdyž njeſe kołcz w prawym riedże, dha načiſtuije jenož plödna matka, po tajkim tež truczązy načiſt. Njewoſlodženu matka a tajka ſtara, kotrež je ſwoje ſymjo pſchetrjebała, a načiſtowaza pežola, načiſtuije truczązy cęteri do pežolazeho twara, hdyž žadny truczązy w ſybole njenadeńdu. Tónle truczązy cęteri wulehnie ſo w tutych mložkich pankach tež do ſnulskownje doſpolne wuroſczenym trutam, kotrež ſu khmane, matku woſlodziež. Ženož ſwonkownje ſu mjeſtſe. Dokelž pak je rumnoſć w pežolazych pankach tola trochu mjeſtſha, dha pežoly tele panki trochu podležcha, a tak naſtawa khopat̄ cęteri. Tak ſhotuja pežoly wjetſchu rumnoſć ſa truczązne wuroſczenie, a tak ſu tele trutę tola hiſchęze wjetſche hacž pežoly.

S Kalbíz. Sańdženu njeſzelu popoſdnju wokolo $\frac{1}{2}4$ hodžin, hdyž ludžo wot niſhpota domoſ džehu, cękſte njeſjedro pſchiczež. Na puczu ſtredž Kalbíz a Konjez pola Kobaniz lawow blýſt tři kroczele wot klužobneje džowki Madleny Piwarzež, kotrež bě wot niſhpota domoſ duzy, do ūki dyri. Holza poſluſhena jako morwa ſi ſemi padže. Haſke po klužili ſaſo ſi poſluſhena woſuči a ſtaže. Wulſke strožele jej Bohu džakowanpo po ſdacžu ničo jeschkoſdžile njeſhu.

S Khróſcžiž. Pucž ſi Khróſcžiž do Syjez wjedzązy, ſo něktoſe wuporędžuju, cękſte dla je wobhadt na nim hacž na dalsche ſawrjeny.

S Delnič Žilovjž. Pucž ſi delnič Žilovjž do ſkólow wjedzązy je dla pſchetwarzienia ſa woſowym wobhadt hacž na dalsche ſawrjeny.

S Hornjeho Wujeſda. 19. meje ſo w naſtej pſtſtej agenturje telefonska ſtajija ſaloži.

S Kamjenza. Wubſehanje w Kamjenſkim woſrjeſu ſmęje ſo tu ſobotu 25. meje, pońdželu 27., wutoru 28. a ſtredu 29. meje a to kózdy kročz rano wot $\frac{1}{4}8$ hodžin.

Tudomny ſchulſti woſrjeſ wopſchija 69 ſjawnych gmejnſkich ſchulow a jen ſprivatni ſchulu, w kotrejž 152 wuczeſekow a wuczejerow roſwuežuje. Džecži je jich wſcho hromadže 11,711 (5807 hólzow a 5904 holzow), mjes nimi 10,640 evangeliſko-lutherſkich a 1071 katholſkich.

W běhu teho ſeta w Kamjenſkim hamſkim hejtmanſtwje offiſzerojo a topograſojo ſi topografiſkeho burowa Pančansku a Kamjenſku ſtronu ſi nowa wumrje. Žim ma ſo dowolicž, na wſchě ležomnoſcę ſtupeč.

— Wot 30. junija hacž do 2. julijsa budže ſo tu měſtečanské ſtelenje woſbywacž.

S Biſſkopijž. Tudomny ſukelniski fabrikant Louis Grožmann-Herrmann bě ſańdženu ſtredu pſchipoldnu wokolo 11 hodžin na roſchth ſaleš, ſo by jenemu klampnarzej dželo wufaſal. Po roſchtač duzy wón miňhy a ſi ſemi dele padže, jeneho dželacžerja ſobu dele potorhmywſchi. Wobaj ſo ſtraſchiue pſcheraſyſtaj. Kneſs Grožmann-Herrmann popoſdnju $\frac{1}{2}$ hodžin wumrje, hacž ſo ſobuſniesboženemu dželacžerjej žiwjenje ſožerži, dwěluja.

S Biſſkopijž. Pońdželu 20. meje budže ſo tu ſkótnie wici.

Se Scherachowá. Sańdženu wutoru pſchipoldnu na tudomne dwórníſchežo po želesniſy wěſta Schmidtowa ſi Lipſta ſe ſwojimi tſjomi džecžini pſchijedže, ſo by tu wěſteho Henku woſyta. Dokelž bě jej hižo w želesniſkim woſu počzaſlo ſle byč, ſo wona ſi drožku ſi mjenowanemu Henzy wjeſcz daſche. Tola wona ſi wotyknjenemu konzej ſiwa njebojedže; pſchetož po puczu wona wumrje. Wona mandželskeho a wóhom džecži po ſobu ſarostaj. Se Šleho Komorowa. 19., 20. a 21. meje budže ſo tu ſkótna a rataſka wuſtajenza woſbywacž.

Se Šorjelza. 28. a 29. meje budže ſo tu ſkótna wobhlaſanza ſi wuſtajenzu rataſkich maſchinow, nadoby, wupłodow, pierinaſtwa a pžolariſtwa, ſahrodniftwa a induſtrije ſi premiromanjom a wuloſhovanjom woſbywacž.

S Wojerez. Wjeſcha Bismarck je 13. meje něhdže 100 žonow ſe Schleſyſke wopytaſo. Knejeni ſi Hoenika ſi Wojerez w jich mjenje wjeſcha ſi wutrobinej ſeči poſtrowi. Knejnežna ſi Goldfus ſi Njemeſchka pěſnjenſki poſtron wjeſchej pſchinjeſy. Wjeſch Bismarck, kotrež běſche wjeſečeje myſle, ſo ſa pſchepodatā daraj, jedyn teppich a jedyn thamor, a ſa wotmyſlene Bismarkowe wuſtajenie wutrobiſje džakowasche. Někotre ſi knjenijow ſo ſi ſneſanju pſcheproſyſhu, druhe ſebi poſdžiſho ſpomnjeny teppich w wjeſchowej dželanske ſtuje wobhlaſdowachu.

Se Schthryoch Dubow. W nožy 5. meje je ſo hródž tudomneho živnoſczerja Žana Hubača ſpaſila. Šak je woheń naſtał, njeſe ſnate,

Wuſhudženja.

Khostanska ſomora. Dželacžer Jan Mjeſtwa, Schimank řekazh, hižo ſydomnacze kročz paduſtſtwa a pſchetschivjenja dla khostanty, bě wobſkorzeny, ſo je 7. meje 1893 ſi jeneje ſkalartskeje ſtřeži poſla ſatſobja 2 ſchandže a jedyn nōž, džen poſdžiſho w Komorowje ſi bydla (bjes tym ſemirjeteho) cękſle Lemberga dželbu draſth a jen ſtřež, a ſi Briddež doma w Nowej Wky nad Sprewju 2 ſchęzetyh kramyl. Kózdy kročz bě wón paduſtſtvo ſo nutſlamarschi wuwiſedl. Njepoſpichomennu paduſtſej khostantnu na ſtřež ſet pſchihudžichu, jemu cękſne prawa na dželacž ſet wotrjeſknychu a jeho pod dovoſomnu poſtaſiſku naſtežbu ſtajichu.

Priopk.

* W Wulſkim Hajnje wutoru wječor ſi lubje nad konjemzami tamniſtich hufarſkich kaſarmow woheń wudhy. Wloſjenja ſi cękſom ſalachu, tak ſo je ſo jenož lubja wupaliſa. Pſchi wuczeñienju ſonjow jedyn ſon padže. Hewaſ ſo žane njeſbože ſtało njeſe.

* W Wulſkim Hajnje je haptkaſt Volkmann na ſajedoviſenje ſtřež wumrje. Maſle jetcſecko na ružy bě wina na jeho ſažnej ſmjerčzi.

* W Czijchenje poſla Wulſkeho ſojna čayſihe njeſdawno 8letna holčka do khachlov ſatepicž, ſi cęmuž spirituſ naſoži, wot kotrehož ſo jej kuž na ſchörzuch wula. Wbohej holčžy ſo ſapalka ſlamu a ſapalen ſonuz na ſchörzuch ſtřež. S tym ſo spirituſ ſapali. Schörzuch ſebi rucež wotwiaſacž, ſo jej njeporadži, duž na drohnu won wuběža, hdyž ſo jej hižo ſyła draſta paleſche. Tam dwe žonje ſi njeſi pſchitkoſiſtej a woheń poddužyſtej. Ale woheń ſomna holčka běſche ſo mjes tym hižo tak woſaliſa, ſo po žaloznych bohoſzach naſajtra wumrje.

* W Lipſku ſo njeſdawno pincžnik Paſcheday, kotrež běſche učotre dny předh ſi jeneho pruſkeho korrefejonſkeho wuſtawu pufcežem, na poſtaſiſtve jako bjes bydla ſamolvi. Pſchi wuwo-vaſtienju ſo poſtaſiſt njeſalo ſpodižwasche, hdyž teho muža w woſbowych aktach ſa morweho ſapižaneho namaka. S pſchepytanjom ſo wuſleždi, ſo bě jedyn cęlowej, kotrehož cękſe běch u naſtežu 1893 ſi jeneje ſeki wuczeñyli, ſo ſa pincžnika Paſchedaya ſi Greſfelda ſpóſnał a to wot jeho ſamhnej ſom. Poſlednja je ſo mjes tym ſaſo woſenila; duž budže ſo jeje druhe mandželſtwo,

kotrež je bjes džecži wostało, najškerje sa njeplacžaze spôsnacž dýrbjecž.

* S Röhrsdorfa pola Mischna pižaja: Mjes jenym pžom a wulkim kraholzom je šo 5. meje na jenym tudomnym dworje wulke wojowanje wotmělo. Schthyrléne džecžo fanifla na klinje džeržo na sahrodze hždžesche, hdvž na jene dobo kraholz na fanifla i po-wetra dele prahy a jeho do pasorow shrabny. Na schkrcženje nastržaneho džecža dwórski pož hem pschisloči a rubježneho ptaka popadže. Nětko ſurowe wojowanje mjes pžom a ptakom naſta. Kunjež mjeſečne jene wobčko cžejko ſranjene, pož kraholza tak dolho twjerdze džeržesche, doniž dworowy wobředžer njeđonđe a kſchidlo-wanego rubježnika i fruthm ſiom njeſabi.

* Žaložneho njeſboža ſo pónđzemu thđzenja dopołdnja jena macž w ſtamjenizy dohlada. Wona mjenujž na ſahlwžach ſwojeho 17 njeđelskeho ſynka ſkwawie blaſi namaka a poſdžischo tež na ſwówej kromje — jaſyčk ſwojeho džecža, kotryž bě jemu pěſtoničza dženj predy wotřela. Starſchej běſchtaj ſo njeđzemu na jenym wulečež wobđelilo a ſwoje male džecžo 70létnej žonje i pěſtonjenju ſawostajilo. Hdvž macž naſajtra džecžowu hubku ſydnijene ſrwe dla zyle čornu wuhlada, myſleſte ſebi wona, ſo ma džecžo hubku ſpalenu a hojeſche ju na to, doniž ſo jej ſurowa wérnoč ſnjewolky. Staru žonu hnydom hždžichu a tež namakanu nōž do pſchepita wſachu. Trochu bliſkowidžaza žona wudawasche, ſo je meniila, ſo je džecžo ſwój gumijowu zhyk pôzrjelo, a ſo je wona, ſo by jón wuczahnyla, nōž trjebala, město zhyk ſak džecžowu jaſyčk ſapſchimyla a wotřela. Hacž džecžo ſiwe wostanje, je po lekarjowym wuprajenju njeveſte. W pſchepytanju ſo dopofaſa, hacž je podank ſe ſamýſlom ſkučenj, abo hacž je ſo i pſchehlada-njom ſtaſ.

* W jenym wotřeſu Blauenſkeho hamtskeho hejtmanſtwa ſu njeđawno wjeſzelu wulku kſlbažu ſwječili, na kotrūž běchu ſebi tež pſchecželov i města pſcheprožli. Šwinjo dýrbjesche ſo na trichinu pſchepytacž, ale hoſčo hžo wot jeho mjaſha jědzechu, predy hacž bě ſo to ſtaſo. Pſchi pſchepytanju ſak ſo potom poſkaſa, ſo mjeſečne ſwinjo trichinu. Nětko wſchém hoſčam wulka hroſa do hlowy ſtu-paſche; ale minohe ſchleſčki kognaka a ſredk na wuwročzenje ſu dokonjale, ſo žadyn i nich ſhoril njeſe. Tutón podank ſak tola ſi nowa wucži, ſo ſo ſwinjaze mjaſho ženje predy jěſež njeſmě, doniž na trichinu pſchepytane njeſe.

* Pſchi jenym tſelanſkim ſwuczowanju pěſchlow w Koſlach w Schleſijskej feldmebela Langnera ſatſeliſku, kotrež kufka cžolo pſcheraſy. Pſchepytanie patronow dopofaſa, ſo bě mjes wuſkathmi patronami jena wótra byla.

* W Lengenfeldskej woſkolnoſci je ſo něhdje ſjawnne pſchehadžowanje wotmělo. Tam je ſo jenemu ſupzej ſwjeſhelaze pſcheklap-njenje poſticežlo. Ma dworje ſtejeſche ſtara pſhycza hēta, kž dýrbjesche tež pod hamor. Nichto wo nju njerodžesche. Škoncžne něchtó 6 np. na nju hždži a ju pſchidyrjenu doſta. Hdvž ſebi ſak ju potom pſchihwoji, wón 22 nanjeſených cžerſtvych kurjazych jeſion w njeſ namaka.

* (Njeſbožownaj lubaj.) S Karlsruhe pižaja: 5. meje ſo 18létňu mlođenž a 16létňu holza w ſužodnym Durlachskim ležu ſſonowacž ſpýtaſchtaj. Mlođenž ſwoju lubu i wutrobie kſ. Tola hdvž holza kſchicžecž ſapocža, běſche jemu jeje žel a wón ju do hojeſne dowjedže. Jebo ſameho ſajachu.

* Piecžo zvhelnicžimi dželacžerjo, tak i Kölna pižaja, běchu w noži i 9. februarej jenemu ſobudželacžerjo tak dolho i kijemi a i rjemjenjemi bili, doniž jeho njeđechu ſabili. Potom ſu jeho cželo na karu položili a do žehliweje pjezji dowjeli. Naſajtra ſu druhý dželacžerjo cželowe powoſtanki w pjezji namakali. Sloſtitow je pſchihahanske ſudniſtvo i kſtoſtani wot 6 hacž do 15 lét ſakudžilo.

* Avantažer ſ Volkmann wot 2. eſkadrony w Salzwedelu je ſo i lebiju cžezko wobſchložil. Wón je ſbyn ſławneho chirurga, profesora ſ Volkmann. Lebjia běſche ſo pſchi mjetanju i naſmifta do ſemje ſaryla. Kón ſo napſchecžiwo njeſ ſaběza a lebijinu ſtupeň Volkmannej do žiwota ſiedže. S wosom ſa kſhorych ſu jeho do lazaretha dowjeli. Sso ſda, ſo žane wažne ſnuteſkowne džele wobſchložene njeſbu. Duž ſnanou ſo njeſbožowny mlođenž ſahoji a wulſkuje.

* Hacž runje je ſo w nowinach hžo husto warnowało, wo wjetu píz, dokež cži, kotsiž ſo pſchi tajtej wječe wobđela, husto cžezko ſhorja abo ſamo wumru, měnjaču tola něroti dželacžerjo w Neugruna, ſo přenju meju njemóža ſlepje ſhwyczicž, hacž i paſen-zowej wjetu. Wěſty P. ſo wjetowasche, ſo može džecžacž wulſki

ſchleſižow paſenza bjes ſchfodnych ſežehwkor ſa ſwoju ſtrowoſež wupicž. Wón je tež wupi, tola i wuzithm paſenzom bōrjh wopo-jeny ſo na ſtólz ſwjeſh. So by pjanocž w miłym naſtěném powětſje wupſal, jeho jeho dobrí pſchecželjo do ſahrody hždžichu. Dýrbjachu paſ ſo bōrjh pſchewidčežicž, ſo bě pjaneho Baža rucžka ſajala; naſajtra rano wón hižo wumrje. Ša tych, kotsiž ſu ſo wjetowali, ſměje ſnádž ta wěz hiſcheze njeſlube ſežehwki.

* (S džecžimi bohacze žohnowaný.) Čežneho měſchčana w Riesenburgu, kotrež je tſecž kroč wozjeneny, je jeho mandželska (kotraž je jemu hižo 16 džecžo pſchiniſežla) njeđawno ſe 27. džecžom wobđaciła. Bohacze žohnowaný ſwójbni nan paſ ſo i tym hiſcheze na žane waſchinje njeſbožowny nječuje, ale ſebi wjele bóle žiwe pſcheye, ſo by ſo licžba 30 hiſchče dozvila.

* (Wo piwje, kž je ſwoje poſtajenje ſmyſilo.) Po žortniwym wuprajenju jeneho ſapohlanza je piwo, kotrež ſo njeſwupi, ſwoje powołanie ſmyſilo. Tak je ſo njeđawno 20 000 litram dobreje jecžneje bréžki w Rienſtedež nad Zbójom ſeſklo. W tamniſchej piwarii bě jedyn piwariſki ſ ruku do maschinu ſajel, kotraž bě jemu poſt wottorhnyla. Poſt bě njeſbožownje do warjazeje každe padnył. So by nětk piwarienia do wuſkoſezow njeſpſchichla, kaž něhdje pſched ſetom jena piwarienia w Merichowje jeneje morweje kózki dla, je piwarinym direktor hnydom w pſchitomnoſci gmeiſkeho pſchedsteji-ezerja a druhich ſwědkow zpělu warej wuběžecž dal, ſi cžim bě 20 000 litrow piwa ſhubjených.

* Zyrkvinski ſlužobník w elſaſtej wžy Mattweiler je tu ſhwili žylu wjeſ do nuſh ſtaſil. Wón zyrkvinski čaſnik wjazy njeſacžahuje, dokež ſu jemu te 50 hrivnow, kž je dotal ſa načdahowanje doſtaſ, močzahnyla. Wot 1. haprleje ſem nětk čaſnik ſteji a Mattweileño podarmo na njón hladaja, duž ſu wulkej nuſh. Bóle a hórie drje hiſcheze žadyn ſchtrajf do žiwenja zyleje woſzadu pſchimal njeje, hacž tutón ſlužobníkow. Alle darmo je ſmjerč.

* (Rapači na n.) W Gaffelsdorfje njeđaloko Gradza je starý muž, Kollmichel rěſazy, na ſhudobne waſchinje žiwy. Wón ſebi ſedma najniuſniſche popſcheye, nima ani ſwá, ale ſe ſwojej kruwu a někotrymi křichmi na ſlomje w hroži ſeſha, njeſobleſta ſo žaneje koſhle, ale jenož roſtorhanu ſuknju a dožeržane kholowu. Kaž ſebi powjedaja, je wón ſańdženiu ſymu 600 ſchěžnakow ſa — pivo-wanje rapakow a wrónow ſwidawaſ, a ludžom, kotsiž jeho napomi-nachu, ſo by pjenyſh radſcho ſwěrjataſitazemu towarſtvi i naļoženju ſa wužitniſche ſwěrjata pſchepodaſ, je wón wotmoſwil, ſo je ſebi twjerdze wotmyſlil ſwoje zyle ſamoženje, 10,000 ſchěžnakow wu-žinjaz, rapakam a wrónam wotkaſacž. Pſchetož to ſu po jeho nahladze wužitne ſwěrjata, ſa kotrež po hacž dotal žadyn cžlowjek poſtaral njeje, mjes tpm ſo ſa druhe ptaki wſchě nowiny a ſwěrjata-ſitaze towarſtva cžlowjefow ſmilnoſcz ſbudžuju. Se ſwojim pſchim-kladom chze wón jenož ſedžliwiſcož ludži, wožebje ratarjow, na tele ſazpíte ſwěrjata, na rapaki, wróny, njetopory, ſotule, ſroki atd. wo-brózicž, kotrež mnosi ſatarjo a hajnizi ſa ſchfodne wobhlađuju, kotrež ſak ſu jara hódné a wužitne ſwěrjata.

* W Koruntanskej (Kärntenskej), Hornnej a Delnjej Schthyrléne (w Awstriſkej) wot 16. meje ſněh ſylnje pada. Se Schwajzarskeje pižaja: We wſchě ſtronach Schwajzarskeje je wulki ſněh paňh a ſylny ſmjerſk wjele ſchlodby načinil. Wobkhad na Bündanskej hóřſkej droſy je jara počzemy. Na ſluelaſkim pſchelhodze ſu poſtſke woty w wýžokim ſněh težažy wotale.

* W Langenſtettenbachu w Hornnej Bohemſkej je ſo ſe ſazyp-njenjem pěſtowaje ſeženj 15 woſzobow ſahrjebaſo. Jedyn dželacžer a jena ſlužobna džowka hnydom morwaj woſtaſhtaj; jenemu džela-cžerjej ſo wutrobiſno rožmjecze. Někotre woſzobu ſebi ſak nohu, paſ ruku ſlamatku.

* S Parisa pižaja: Na městu Montbrisou je ſo žaložne nje-wjedro puſchicžlo. Bola a winizy w woſkolnoſci ſu do cžifta ſa-puſczeni. Schfěž cžlowjekow je blyſk ſaraſyl; woſmio ſu cžezko ſranjeni.

* Na najwjetſchej ruſkej rězy Wolſy maja nětkele wulku wodu. Woda je wjetſha dyžli pſchi wulki wodwodzenju w ſečze 1888. W Nižním Nowgorodze ſu w dole ležaze drohi wodwodzeni. Wjele twarjenjow hroſa ſo ſazypnycž. W ſužodnych wžach ſteja křeže hacž pod tſechu we wodze. Šsyw ſu ſapuszeni. Tež w Raſanje je delni džel města wodwodzeny.

* (Dwanacželétny mordat.) W Novigo w ſtalskej dwanacže-letny burſti thlopz Vaſella ſwojemu wobžomlětnemu bratrej Petrej ſe ſerpom ſiwo roſpró. S pſchicžinu mordarſkeho njeſutka bě jabluſo, do kotrehož ſo Petr ſe ſwojim bratom dželieč nočžyſche.

* Spodživne mandželstwo je šo tele dny na stavnistwie w Wroclawju wobšamko. Małoženja bě 24 lét starý, mjes tym so měsjeche njeviesta hžo 74 lét na kribječe. Hdyž swerowanaj do kwojeho bydla džeschtaj, džecži sa njejenafim porom herjekachu. Wón do jeneje krczny czekny, kotrejž wobšedžet jón na druhéj stronje na drohu puschči.

* W 16. Winckim měschčanskim wokrježu je wondano starý njezenjenz wumrjel, kotrejž je jako žurowý njeplcheczel žonských hacž do kmejce do kwojeho testamenta sežehowaze postajenia saphal: „Proschu kwojich pchliwusných, so bychu šo sa to postarali, so šo na pohrjebniszech, hždež budža mje khowacž, pôdla mje žana žonska njeplhreba. Želi so šo to njeby hodžilo, dha proschu, sa minje ron sa tsi czela kupicž a moje czelo kriedža pohrjebač, městno na lewizy a prawizy pak prôsne wostajicž.“

* Šak ma šo člowjek wobohacžicž, na to šo pchekupzy Sitarz, Freier a Glesch w Winje wustejachu. Woni twory po kmejchne tunich placzisnach pschedawachu, tola to ſebi tež kmedžachu swericž. W nařečtach w nowinach pchego rečasche: Kupujemy tunjo, dokelž na dobo wulke dželby ſkafijemy, a pschedawamy tuñscho, hacž druh konfurrentojo, dokelž twory rucžischo rospchedadamy. Tunje kupowanje bě jim s tym mōžno, so bě w jich klužbje zwólba domownikow a ſkladnikow s druhich pschedawatnijow. Tucež kaž rapaki kramyku a kwoje rubjenstwo k Sitarze, Freierej a Gleschej noschachu. Po trjeba bě wulka, tola paduchſtvo tež. Skonečnje šo wěz tola na ſjawnie wukopa. Czi tijo pchekupzy buchu k khostanju hacž do 8 lét ſkudženi. Tich pchinoſcherio s lohkim khostanjom wotewrichu.

* Žedyn pchekupzy pomožnik ſebi myſleſche, so ſbožo k ſebi ſczechne, hdyž na dobo žylu hromadu konjazych ložow kipi. Wón ſebi 200 ſchutk kipi a dobu město wočkałaných wulkich dobytkow: jenu ſtowu wahu, jenu plachtu a jedyn budžat.

* W Bawalowje w Galiziskej chýchu žandarmojo tamníjich burów nufowacž, jedyn dodžerzaný mójt s nowa natwaricž. Burjo ſo ſarjekných, to cžnicž, czehož dla k ſwadže doúdže. Dvaj buraj buſhtaj ſatelenaj a jena žona czežko ſranjena.

* Se Saarbrückena piňaja: W Bübingen je jena dorosčena holza ſama ſebje a dwě džesči ſapalila. Wona bě petrolej na žahle wuhlo limla, s kotrejž je petrolej na nju a na tej džesči kaplo. Wona bě po krótkim čažku morwa a réka, ſo ſtej wobej džesči tež hžo wumrjelej.

* (Ssňehowý wužitk w wójnje.) W ſymſkých wojnach budža ſo pchichodnje wojazy ſady kněhových murjow khowacž. Offízerojo garniſony w Aurillazu w Franzowskej ſu w lětischem na kněh bohaté ſymje kněhové murje tvaricež a do nich ſe Lebelowymi tſelbami tſelecz dali. Pſchi tym je ſo poſkaſalo, ſo kulfki drje 1 abo $1\frac{1}{2}$ metra tolſte kněhové murje pcheraſyku, tolſte pak niz, hdyž ſo w ſdalenosći wo 50 metrow do nich tſeleſche. S teho je widžecž, ſo $1\frac{1}{2}$ metra ſylné kněhové murje woſakow pchec nětčiſhimi mólcžimi kulfkami derje doſč kryja. Naſche němſke tſelby M/88 w 100 metrowſke ſdalenosći 0,9 mtr. ſylny pěſkowý naſyp pcheraž; město tajfeho by po tajfim dwójzy tak ſylna kněhová murja doſč dobrý ſakit pchec mordaſkimi kulfkami w ſymſkej bitvje byla.

* (Skonowanje ſpovedného wózta.) Bratra wójwody k Broglie, fararia ſ Broglie, je pjiat tydženja jena wovrótijena ſkonzowala. A jeho ſpovedným džecžom pchec dleſchim wěsta knježna Amelot ſluſtchese. Ta bě ſebi w nowiſkim čažku do hlowy ſtajila, ſo ju ſe všeček ſtron pcheczehaja. Duž ſo na fararia de Broglie horeſeſte a jemu poſpochi wumjetowacž, ſo je ju do ſykh rězow pchinięſk a jeje dobre měno podryl. Tak wona tež hifcze ſchitwotk pchec tydženjom rano w zyrkwi des Carmes nahlu haru jehna, na čož ju farat de Broglie ſmerowacž ſpyta, praižy: „Tudy njeje pchihodneho městna k tajfemu wurečzowanju.“ Maſajtra pak ju wón ſam w jeje bydle wophyta, a knježna Amelot ſebi wot jeho žadaſche, ſo by ſjawnie wofſewjenje, kotrejž chýſche wona napičacž, podpižal. Farat pak ſo jej ſapoviedži. Někto knježna Amelot małý revolver wucežje a fararia ſchthri ras do hlowy třeli. Njebožowný k ſemi padže a bě hnydom morwy. Knježna Amelot na to k kwojemu ſpovednemu wózzej dojedže a jemu ſwój njeſtuk wuſporjedawſhi ſo hnydom ſama polizaſtrou pchepoda.

* (Nowe petrolejowe žrlo.) Njeſtarovo domjerčane petrolejowe žrlo w Sandusky City w Ohio je pſchi dorježu napohlad poſkičilo, kajtž w tajfej wulſtnoſci a ſnanu tež ſatrafnoſci w tamních ſtronach hifcze widželi njeſtu. Najprjedy pocža wodowa pruha 8 a 10 stopow wýhoko ſe ſemje horje ſykačez; potom ſo čorna maſana pruha ſ pěſtom naměſhana wuliwaſche, kotrejž pomalu a pomalu do žolteje pchendže. S pohlusčazym ſchumje-

njom ſo potom plun, kž ſyke roſkhy do mróčzelow ſawali, ſ wujerčaneje džerh wudobywaſche. Hdyž běchu ſo mróčzele roſcžahnyle, bě žolty parný ſtolp, poſ ſchereſku, widžecž, ſiž ſo 100 stopow wýhoko do powětra ſběhasche, ſo na wjeſtſku roſdžeſche a ſo w wobſhahu ſchtrócerz mile jako deſchecz na ſemju dele hajſeſche. Poſne 5 hodžinow dolho tuton ſtolp w jenajfej ſylnoſci ſe ſemje prafkaſche. Bóry ſe ſemja w wokolnoſci někotre palzy wýhoko ſ petrolejom polata, kotrejž w mnogich hodžinach wſchē hrebje a pchérowy pjeſlnjeſche, kotrejž ſahacžicž ſpýtachu, ſo bychu wumericž mohli, ſak wjele petroleja ſo wuliwa. Alle w wokomiku běchu hacženja pchecrjene. Po ſwjerſhym woblicženju je ſo ſa prěnje 24 hodžinow na 14 milijonow gallonow po 14,8 litracch petroleja ſe ſemje wulaſo. Mnogoſ ludžo, kž w ſužodſtvoje bydlachu, ſo tak naſtrózachu, ſo ſywoje ſmachi ſhrabavſchi cžekachu. Buckeyſka plumpaza ſtazija, milu ſdalena, dyrbjeſche ſywoje wohnje ſwuhaschež, teho runja dyrbjachu tež wſchē druhé maschinu w wokrježu dželacž ſastacž. Někto wuliwa tamna jama wſchědne 18,000 cživizow petroleja, kotrej ſo ſ 10,000 dollarami ſaplacža.

* W Merſina (Malej Afiskej) bě italski konſul Ovidio Rossi wumrjel. Bohrjeb ſo ſ wulkej pychu w pchitomnoſci konſulatſkých ſtaſtojnifow a wyschnoſcižnych wjeſtſkow na katholikim pohrjebniſchě ſta. Wječor tótko ſ rowa, do kotrejž bě Rossi pójzany, bluke ſtonanje wužlyſcha. Wot ſtrózelow ſapchijat ſo ſe ſemje ſaplača a Rossiowym ſawostajenym ſywoje wužlyſchenje ſdželi. Kucze da jeho ſwójba každej ſotewrichu. Alle ach, ſak žaloſní napohlad ſo jej poſkiči! Čežlo ſ wutorhanym wloſzami a ſ boſoňje pchecžahym woblicžom na boku ležeſche. Ruzh věſtej ſe ſpikom ſpjaſczenej. Njebožowný bě živý pohrjebam byl a hafle w kaſchcžu jačeknýl. — Tež w Douſſardze, jenej franzowskej wžy, je ſo jena žona živá pohrjebała. Kaſchcž bě hžo do rowa pchecžem, hdyž pchitomni w rowje ſawolacž ſylyſchachu. Duž kaſchcž rucze ſažo ſo ſrowe ſežezechu a jón ſotewrichu. Někto widžachu, ſo k poſlednemu wotpocžinkej wužlyſlana hifcze dyhachse. Kunjež ju někto hacž nanajlepje wothladaču, dha wona tola ſa hodžinu wumrje. Wejež je ju žaloſne naſtróženje morilo.

(Zyrkiwſke powjeſče hladaj w pchilosty.)

Drjewowa awkzija na Lüpjaniskim reverje.

Wutoru 21. meje 1895 ma ſo

150 rm. kħojnowych ſchęžepow a

560 = ſuleczkow a repuchow

ſa hotowe pjenesy na pchecžadžowanje pchecawacž.

Sapocžatk dopołdnja $\frac{1}{2}$ 10 hodž. w drjewiſchežu pſchi Metlicžan hacže.

W Minakale, 14. meje 1895.

Grabinſta ſ Einſiedelſta inspečzija.

Awkzija palneho drjewa.

Schitwotk 30. meje t. I. ma ſo w Huncjeričzanskim hoſčenzu dopołdnja w 9 hodžinach ſ ležow Huncjeričzanského, Družkečzanského a Demjaniskeho ryčerſtubla

95 rm. mjeſtich ſchęžepow,

11 = twjerdyh klyplow,

213 = mjeſtich =

75 = ſchmrečkoweje walčinny,

0,4 ſtotnjow twjerdyh walčkow,

17,0 = mjeſtich =

11 twjerdyh walčinowych dolhich hromad.

ſ tjoč drjewiſchežow, ſe ſuſhizow a wetrových ſlemkow w ležowých městnach:

Zičgenſkeho haja, wowczeſtiničných ſekow, Družkečzanského leža a Kočzičanského haja

ſ wuměnjenjom ſadženja a ſ wuměnjenjem, předy wofſewiomnymi, jenotliwje abo po dželbach na pchecžadžowanje pchecawacž.

Drjewo ſmě ſo předy wobhlaſacž.

Huncjeričzansle hrabinſle hajniſke ſarjadniſtwo.

Opreſt.

Eslodke palenzy

liter hžo po 40 np., ſikery liter hžo po 60 np.

porucža

Moritz Mierwa

pódlia Pětrowſkeje zyrkiwje.

Destillazija ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placzisnach.

Příčenajecze traw.

Létschi trawowy wúžitk na powodzivých lúkach pshci tak mjenovanym hospitalskim hacze a pola Wuriz ma so
hrjedu, 22. meje t. l. popoldniu wot 2.hodzin
na městnje žamym s wuměnjenjom wuwoljenja hadžerjow, kaž tež s wuměnjenjem, w termiji wosjewomnymi, na pshchadžowanje pšchenajecz.
Na wotnajecze smyžleni so napominaju, so w mjenowanym časzu pshci hospitalskim hacze seńcz.

W Budyschinje, 11. meje 1895.

Měschczanska rada.

Dr. Kaeubler, měschczanosta.

Schtr.

Dursthoffské buche droždze

porucžam stajnje čerstwe po zylisnach kaž tež po wasy.
Schtož pola mje droždze kupuje, njeje nufowaný, pola mje tež druhé twory bracž.

Ernst Glien,
fabrikus klád buchich droždow.

Héblowane schpundowanja

zyle buche, 24 a 30 mm. szylne, pshedawa tunjo.
Tr. Holbian w Budyschinje pshci dwórnischczu.

Sklomjane klobuki,

najnowsche, pshistejaze formy
njegarnierowane po 30 np., garnierowane po 60 np., hacž
do najwohebnischich modelskich klobukow po
trucie sprawnych placžinach.

Wszé pshchowe, bèle a wołmijane twory, kotrež
wot lěta 1883 po zylisnach pshedawam, s njeđoſeženjnym
wubjerlom a njejschrjechomnymi tunimi
placžinami mam pshezo na kládze.

Leopold Posner,

wóžebite klobukowe shlamy na bohatej hafy 7.

Klobukowy basar

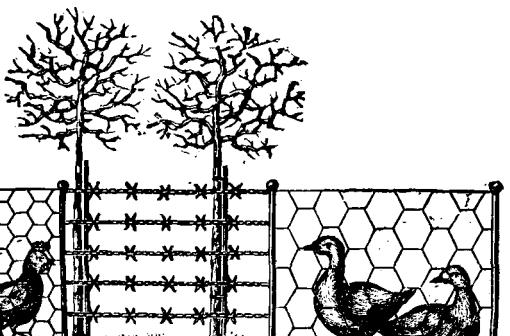
w Budyschinje
19 na bohatej hafy 19.

Klobuki a mězy sa mužstich a hólzow, sklomjane klobuki a
mězy sa koležarjow w wulkim wubjerku po pomyslnie najtunischich
placžinach.

Klobukowy basar

19 na bohatej hafy 19.

Gročzane pleczenja atd.

porucža po fabrikstich placžinach

Paul Walther.

S s r ě d k

k spěšnemu blejchowanju platu

ma na pshedař a kaf ma so nałožecz, wukaže

Otto Engert na snutskownej larfskej hafy.

Restawrant „k lisiczej jamje“

na řadnej bohatej hafy 1.

Dobra awstriska kuchinja,

bohata jedžna tharta,

dobry thosej po porzionach a schalkach.

Najlepje wothladane wopravne piwa.

S pocžesžowanjom

O. Dietrich.

■ Sserbli so ręzi. ■

Wosjewjenje.

Cžesczenym Sserbam w Budyschinje a wołnosći najpodwolniſcho k wjedženju dawam, so ſzym ſabriku Schoczebuskeho rolkateho tobaka, wot mojeho njebočicžeho muža, knjesa Hermanna Gericha wjedženu, pshedewſala a so ju po nje-psheměnjenym waschnju dale powjedu.

Proſchu derjeměnjenje, mojemu mužej wopofasane, tež dobročinje na mnje pshenjescz. Sprawne poſluženie lubjo porucžam so
s pocžesžowanjom najpodwolniſcho

Theresa Gerlichowa

s firmu Hermann Gerlich
na ſukelskej hafy čížlo 7.

W Budyschinje, w meji 1895.

Lutherowa ſwjedženska hra na ſhelerni w Kumwaldze.

Pěšník Janek Herrig.

Pshedstajerjo: Wobydlerjo Kumwaldzansleho doła.

Wyschine wuhotowanje. Historijszy wérne wobleczenje.

Elektriſke wobžwétlenje.

Hracz budže so:

njeđzelu a ſwjate dny popoldniu wot 5 hacž 7 hodzin:		1. dzen ſwjatkow 2. junija,
njeđzelu 19. meje,		2. dzen ſwjatkow 3. junija,
Bože ſpicje 23. meje,		njeđzelu 9. junija,

njeđzelu 26. meje,

njeđzelu 16. junija;

wſchēdne dny wjeczor wot 8 hacž 10 hodzin:

wutoru 21. meje,

hrjedu 29. meje,

hrjedu 12. junija.

Schtóž ma myžle, ſwjedžensku hru wopytačz, ma ſkladnoſez po ſtefniſy a ſ Lubija ſ omnibusom do Kumwalda dojecz.

Dobra hospoda so namaka w stanje na ſwjedženskim městnje a w bliſkim hoſčenzu „k módréj kuli“.

Placžina městnow: wot 2 ml. hacž 30 np.

Wšcho dalsche so ſ plakatami wosjewi.

Cžistý dobyt je na lepsche Kumwaldzansleje dialonije postajeny.

Komitej.

W Běležzach je **sahrodnisla živnosti** čížlo 2 se $17\frac{1}{2}$ körzom ležominošće na pschedan. Tvarjenja su w dobrém rjedže. Dalsche je tam štonic.

W Wuježku pola Bukez je khěza čížlo 23 s $\frac{5}{4}$ körzami pola a $\frac{1}{2}$ körzom luki na pschedan. Někto lúpnych pjenes móže stejo wořac. Widowa Tatina.

W Hlinje je khěza čížlo 32 s dwemaj körzomaj pola a luki na pschedan.

Přeprošenje.

Na **hłownu zhromadźiznu serbskeho duchownstwa** srjedu po swjatkach, 5. junija, rano $\frac{1}{2}10$ hodzin w Budyskim Gudzic hoscencu a po hjej připoldnju w 12 hodž. na **hłownu zhromadźiznu serbskeho lutherskeho knihovneho towarzstwa** k předpołożenju zličbowanaja naležnje přeprošuje
předsydstwo.

Swjedžen sa Smutskowne misjonistwo w Klukšu.

Na dnju Božeho spicje, 23. meje t. l. je swjedžen sa smutskowne misjonistwo w Klukšanskim Božim domje. Na herbskich kemšenjach, popold. w 2 hodž., preduje t. kaplan Domaschla-Retticenski, na nemškich kemšach, popoldnju $\frac{1}{2}4$ hodž., t. farar Wjazla-Wujedžanski.

Wschitkých pschedzelov smutskowne misjonistwo pschedprošhuje najwutrobnischi

žrkvine prjodstejerstwo w Klukšu,
psches ſerbiske pschiboczne towarzstwo sa smutsk. miš.

Njedželu 19. meje wječor $\frac{1}{2}8$ hodzin
spěwanski koncert

w hoscencu w Poršicach,

wuwjedzeny wot

spěwanskeho towarzstwa w Malešecach.

Přecelne přeprošuja
spěwanske towarzstwo a

Patzig, hoscencar.

Serbske Twarzstwo za Khwaciacy a wokolnosć
změje jutře njedželu wulēt w zjenočenstwie z Bukečanskim a Rakečanskim serbskim towarzstwom. Wječor wuhotuje so serbki wótčinski wječor. Wobdželenje je **jenož** towarzystwom sobustawam a jich swójbym dowolene.

Předsydstwo.

Bukečanske serbske towarzstwo

změje, dali Bóh, jutře njedželu 19. róžownika, swój lětusi wulēt do Khwaciacy. Wotjēc budze so w Bukecach $\frac{1}{2}1$ hodzin. So prosy, zo bychu so wšitke sobustawy ze swojimi přiwuznymi na tutym wulēce wobdželi.

Předsydstwo.

Kalbičanske Burske Twarzstwo
změje Božeho spicje, 23. meje, hnydom po myšporje zhromadźiznu pola Bréšanez w Kalbičach.

Pschedkydſtvo.

Božemje!

Swojemu lubemu duschowpastyrjej, knjesej fararzej Lehmannej, tudomna wořada po jeho wotkhalhiciu **wutrobnue Božemje** psches wola a wobžaruje čim bôle jeho sažne wotkhalenje, dokelž je wón rosumil, žeby lubořez a česčowanje kózdeho se žwojeje wořady dobýc, a dokelž je dla khorowatoscze a dla njepršíwosleneje dovolenzy nufowan, žwoje fastojnstwo tak sahe řložic. Bóh luby knjese chýl jeho po žwojich puczach wodžic a jemu bóři došpolnje wotkhoric dac̄.

W Borsčicí, 1. meje 1895.

Zhrlwina gmejna.

Khěza na pschedan.

W Rjeđaschezech je khěza čížlo 22 s niskim naplačenjom na pschedan. Dalsche je pola wobžedžera, Ernsta Schneidera w Scđijezach čížlo 8.

Draſchla

je na pschedan pola Ernsta Schneidera w Scđijezach čížlo 8.

Tsěchne tchěſki

je na pschedan pola Menzela w Budyschinje pod borklinom 13.

Kramy amerikanski

rjeplikaty tobak

punt po 40 np.

tola woprawnu tworu porucža

Carl Noack

na žitnej hažy.

Pschedawam wot netka

kuſcheny polež

(symku tworu)

punt po 60 np.

Rěnik Müller

psches lauškim tormje.

Kožatv Walther

psches žitnych wifach 7.

Do Splošta!

Zutje njedželu budze tam wutulenje kolbažy, k čemuž pschedzelje pschedprošhuje Ernst Budar.

Mała ſtafa i komoru je 1. julija na pschenajecze pod hromom 43.

Na 1. junijej ho ſylna, čišta tchiniſka holza pyta w restawrance „Germanija“ psches žitnych wifach.

Służobna holza ho 1. julijej pyta. Dalsche je štonic w wudawańi „Sserb. Now.“

Sprawna, piłna žlužobna holza ho psches dobrę mfdže k 15. junijej pyta w Budyschinje psches žitnych wifach čížlo 32.

Sylnu, sprawnu žlužobnu holzu k 1. julijej do žwojich materialnych khamow na Wettinſkej droži pyta Aliemand.

Wotrocžkom, tsecžakom, hródzne džowki, žlužobnu džowku psches wyżolej mfdže pyta Wackerowa na horučerſkej hažy 2.

Kuchařki, žlužobne, tchiniſke, žwiniſke a džecžaze holzy, džowki, wotrocžkom, dželacžetke žwojibh a dójki hnydom a posdžischi pyta Schmidtowa na ſerbſtej hažy 7 po 1 ſkodze.

Wustojuh murjerjow
do trajneho džela pyta tvarſki miſchtr Rycza w Wulſkim Woſyku pola Semiz.

Pschi wyžolej mfdže kuchařki ja čealedž, poħonežow, wotrocžkom, dželacžetke žwojibh, wolažych, žlužobne a hródzne džowki pyta Heynoldowa w ſlotym jehnjezu.

Domérny mlynski poħonež, kózky ho tež na róline dželo wuſteji, ho bōři do žlužibh pyta w Kołwaſowiskim delnim mlynje.

Schevileho pomozniſta do trajneho džela bóři pyta August Steglich w Korpymu pola Scherachowa.

Tschertleho pyta do trajneho džela tycer Pietichmann w Newhezach pola Rycħwacžidla.

Kschividu čiňjaze ſłowa, na živnoſečerja Mich Rjeržku w Selemym Hažu pola Radworja psches držewowej awkziji w Lutobězaniskim hac̄je ſrēčane, roškath wróču, dokelž ſy whole mylit.

M. Midlich.

Sjedzu 15. meje wječor w 8 hodzinach wobradzi namaj Bóh tón Knjez strowu džowčičku.

G. Skop a mandželska w Lutoběu.

Džak.

Wschitkum tym, kózky ſu mi psches wohnjowej nuſh pomozni byli, praju ſ tutym ſwoj najwutrobnischi džak. Bóh chýl jim jich žmilnoſc a tchecžijansku lubořez, mi wopokaſanu, bohače w čaſnoſeči a wěčnoſeči ſarunac̄.

Jan Merezin w Rakojdach.

Sso wróčiwiſhi wot rowa naſcheje droheje njeſapomnитеje mandželskeje, macžerje, ſotry a ſwakowej

Haný Chrystiany Pawłoweje

rodž. Melitz,

nucži naſh, wschitkum lubym pschedzelam, ſužodam a ſnatym ſemrijetje ſi bliſka a ſ daloka ſi wſchu kraſkmu ſvetlowi pychu a pschedwodženie k požlednjemu wotpočinkej, wožebje wožolodostojnemu knjesej duchownemu Mättigej ſa jeho rjane troſtowaze ſłowa psches kaſčezu a duchaſpole ſpredowanie, w Božim domje džeržane, kaž tež knjesej fantorej Wiczajej a jeho ſchulerjam ſa rjane ſpěwanje duchownych therlufschow, kaž tež tym čeſečenym pschedzelam, kózky ſu njebořicžku ſi rowu nježli, ſwoj najwutrobnischi džak wuprajic̄.

W Lemischowje, 15. meje 1895.

Grudni ſavostajeni.

Pschiloha f číslu 20 Serbskich Nowin.

Ssobotu 18. meje 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej grylkwi smieje jutje njedzela rano w 7 hodż. farat dr. Kalich herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ hodżin diakonus Rada herbstu a w 10 hodż. němstę predowanie. — Popołdnju w $\frac{1}{2}$ hodżin budże katechizacyjne roszczenie se herbstimi holzami. Boże stpieże smieje rano w 7 hodż. farat dr. Kalich herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ hodżin herbstu a w 10 hodżinach němstę predowanie.

Werovali:

W Michałskiej grylkwi: Jan August Bottmar, dzelaczter na Bidowje, s Emmu Amaliju Donathes tam. — Handrij Schibał, knieži hejtman w Wownjowje, s Mariju Rielkez tam. — Koral August Spahn, murjer na Bidowje, s Mariju Marthu Neumannem tam.

Krčen:

W Michałskiej grylkwi: Kurt Pawol, Juliusa Wylema Bernharda Mahlera, zigarnita na Bidowje, s. — Kurt Walter, Jana Augusta Mlynka, knihovasara na Bidowje, s. — Martha, Bohuwera Ernstia Hroba, kniežerja a dzelaczterja na Bidowje, dž. — Koral Robert, Koral Roberta Merviołskiego, žandarma na Bidowje, s.

W Katholskiej grylkwi: Berta Minna, Dta Pawola Lehmanna, murjerja, dž. — Anna Frida, Jana Wylema Bruna Gruhla, murjerja, dž.

Zemrješć:

Dzien 8. meje: Ernestina Augusta, njebo Augusta Schewza, murjerja w Bręzowje, dž., 1 l. 11 m 15 d. — 11. Maria, Koral Ernstia Mitracha, kniežerja a stataria w Bręzowje, dž., 4 m. 19 d. — Jan August Mittaich, kniežer a krawiś misztr na Bidowje, 62 l. 4 m. 1 d. — Anna Ganez, Jana Bohuwera Hensela, nôzneho strażnika w Wulkim Wielowje, mandželska, 70 l. 1 m. 5 d. — Anna Frida, Jana Wylema Bruna Gruhla, murjerja, dž., 12 d.

Placjtsna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju							
	11. meje 1895		16. meje 1895		wot		hacż		wot		hacż	
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pšcheniza			běla	7	76	7	79	7	50	7	79	
			žolta	7	3	7	53	7	18	7	50	
Rozła				6	88	7	—	6	64	6	75	
Jeczmień				6	50	6	93	6	33	6	87	
Worw		50 kilogr.		5	80	6	—	5	50	5	70	
Hroch				7	50	11	11	8	6	9	3	
Woda				6	11	7	50	5	50	7	—	
Zahly				12	—	15	—	11	—	13	50	
Hejdusčka				15	—	15	50	13	50	14	—	
Běrn				1	90	2	20	1	90	2	20	
Butra	1 kilogr.			1	80	2	40	1	70	2	—	
Pšchenicna muka	50			7	50	16	50	—	—	—	—	
Ržana muka	50			7	50	12	—	—	—	—	—	
Sýno	50			2	20	2	70	2	—	2	40	
Słomka	600			16	—	18	—	16	—	18	—	
Prošata 1488 sčtuš, sčtuška				7	—	19	—	—	—	—	—	
Pšchenicne wotruby				4	25	5	—	—	—	—	—	
Ržane wotruby				4	50	6	—	—	—	—	—	

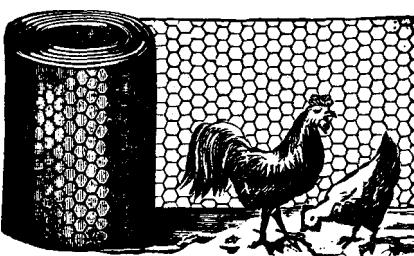
W Budyschinje placjtsche: körz pšcheniza (běla) po 170 puntach 18 hr. 19 np. hacż 13 hr. 24 np. žolta 12 hr. 41 np. hacż 12 hr. 89 np., körz rožla po 160 puntach 11 hr. — np., hacż 11 hr. 20 np. körz jeczmienia po 140 puntach 8 hr. 93 np. hacż 9 hr. 70 np.

Na Bursz w Budyschinje pšcheniza (běla) wot 7 hr. 94 np. hacż 8 hr. 9 np., pšcheniza (žolta) wot 7 hr. 65 np. hacż 7 hr. 79 np., rožla wot 6 hr. 94 np. hacż 7 hr. 3 np., jeczmień wot 6 hr. 50 np. hacż 6 hr. 90 np., worw wot 5 hr. 10 np. hacż 6 hr. 25 np.

Draždžanske mjašowe placjtsny: Howjada 1. družiny 59–62 hr., 2. družiny 55–58, 3. družiny 45–50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne ſwinje 25–37 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Czelata 1. družiny 50–60 np., po puncze rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 17. meje: Wětrojte.

Paul Schulze, thyscherki mischtr
na garbarskej hafzy 8 pšchi žitnych wifach 6
porucza ſwoj wulki meblowy ſtad dobrociwemu wobledžbowaniu.

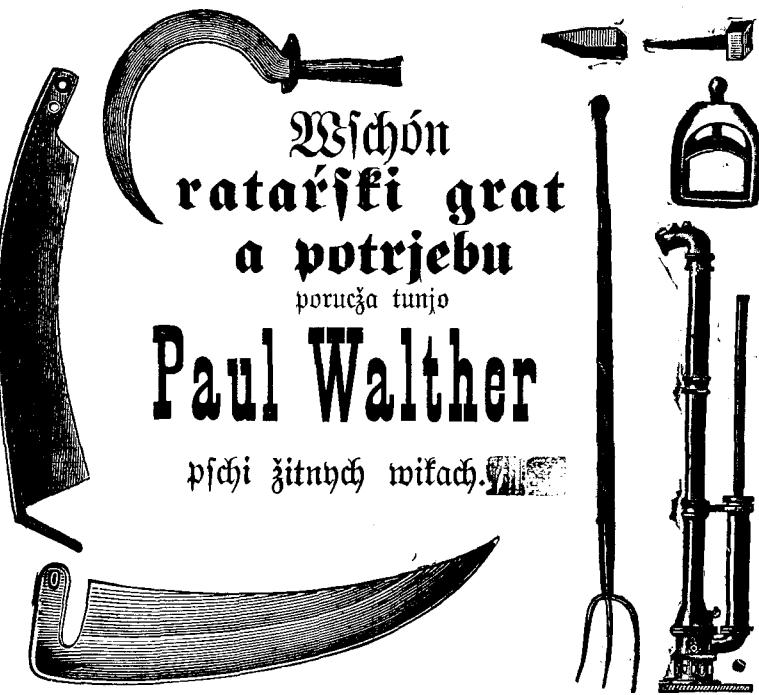
Sazynkowane
grocžane pleczenje!
Wulki wubjerk, tunje placjtsny.
B. Fischer
na žitnej hafzy.

A. A. Seuner jun.,

w Krumwaldze pod Čornym Bohom
rešak a drzewowa pschedawarnja

porucza ſwoj wulki ſtad
ſchpundowanſich deſkow,
ſchindzelowych deſkow,
ſazjuwanſich deſkow,
wjerchowych deſkow i pſchibiczu ſejimy,
hubjowych latow,
w i j e l o w y ch latow,
ſazjuwanſich latow,
ſpalerskich latow,
ſabivianſich latow,
tramow atd.,

deſkow a latow we wſchē ſo trjebazych dothoſczach a ſtolſtoſczach
po wurjadniye tunich placjtsnach.

Wschón ratarſki grat a potrjebu

porucza tunjo

Paul Walther

pšchi žitnych wifach.

Wulke wupſchedawanje.

Dwójna lowrija porzlinia a dwójna lowrija
brakatych kamjeninowych a ſchleńčanych
tworow budžete ſo wot pjatka 10. meje hacż
do ujedzeli 19. meje po hischče ſenje pšchabaných
tunich placjtsnach pschedawacž Šchalki 3 sčt. po
5 np., běle a pižane talerje, nilke a hľubołe po
10 np., zyblowý muster nilki a hľubołi po 15 np.
Warjenjowe cžwicžki s zyblowým mustrom a
napřiom po 40 a 45 np., kwětkowe hornzy
s zyblowým mustrom po 40 a 50 np., poſlocžane
ſchalki po 15 a 25 np. Wódne ſchlenzy po
8 np., winowe ſchlenzy po 9 np.

Karl Barthel

w domje ſerbiskej knihicžiſcheſtejnje.

Chilissi salpeter

z swjertschnemu hnojenju naletnich syrow, kaž tež z hnojenju rępy woszebje poruczenh, ma někto na skladze a jón porucza

Albin Schirmer w Budyschinje,

pschedawarna pshchekupnych hnojow

sklad na tworowym dwornischem a w „slothy jehnjeczu”.

Jejowe nudle,

vantoste =
niezoſte =
ſazonowe =
jejowe kruſiczi
poruczataj jara placzisni hōdno

Schischla a Rieczka
na swonkownej lawskiej haſy.

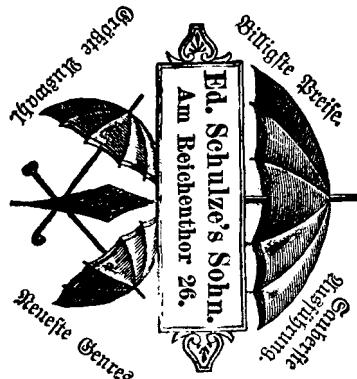
Turkowske ſlowki
najlepscheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moris Mierwa
pshchi miaſzowym torhoschezu.
Destillazija
smatych dobr y glikero w po
starzych tunich placzisnach.

Najlepši amerikanski
čiſcezeny petrolej
wot dženſa punt po 14 np.,
pshchi 10 puntach po 13 np.
pshchedawam.

Carl Roaſ na žitnej haſy.

Pschedeschezniki.

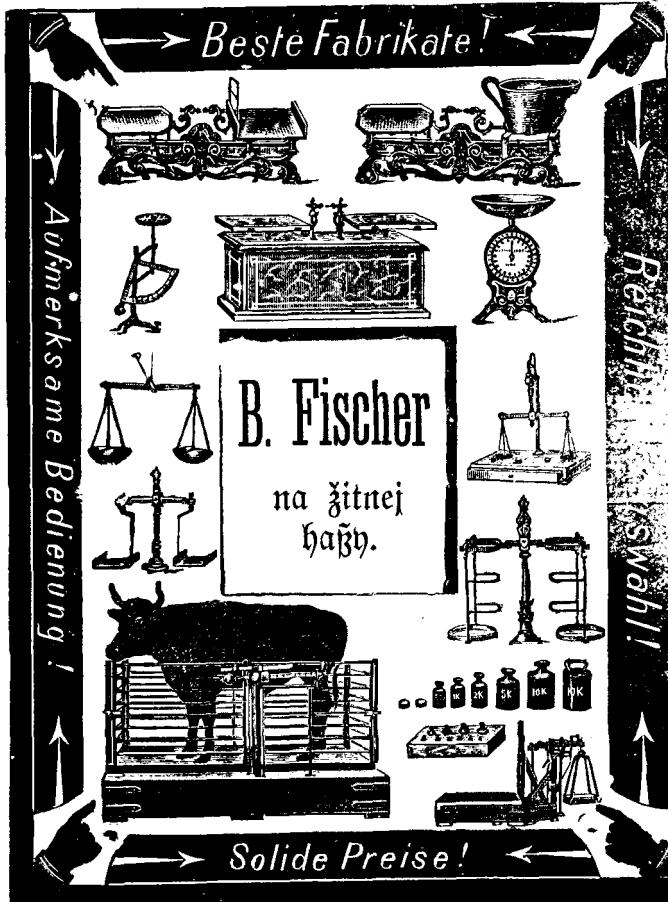
Borſedzenje a poczehnjenje
w mojej pschedawarni.

Kormjazy a wobžerny polver sa ſwinje.

Pshchisporja wobžernoscj a s tym
tworzenie miaſa a tuka ſpechuje.

Zenož woprawdžity dostacž
w mēschezanſkej haptuzh w Budyschinje w tyſtach po 50 np. Wut-
kaſanje wo nałożenju je pshchi-
położene.

Kornenburgſki
ſkotziwazy polver
po dołholętnym naſhonjenju
jako najlepſi ſkotziwazy a leko-
wazy ſred spōnath.
Zenož woprawdžity dostacž
w mēschezanſkej haptuzh w Budys-
chinje w roſtach po 1 hr.

Snate najtuńsche a najlepsche kupowanſke žorlo Budyschyna.

Najrjeńsche pizane a čorne draſne tkaniny
wobleczenia po 4, 5, 6, 8, 10 hr., družde dwójz telko,
čorne ſidzane tkaniny k niewieſcinskej draſce po 22 hr.,
Nidowocze w pločliwych draſinnych tkaninach, bělých a
na žolc, lohc po 20 np. hač 60 np., čistowolmjaný
krep, běly, módry a na žolc atd., lohc po 40 np.,
běle tkanie wobleczenia. Židzani gloria k schórzucham,
2½ lohc ſcheroſi, lohc po 1 hr. 75 np., wolmiany
muželin lohc po 40 np., dobrý módrocziſcze lohc po
25 np., gardini, běle a pizane lohc po 16 np., wo-
prawne poſzleſczeſe tkaniny lohc po 20, 25 a 30 np.,
ſtoſowý damast $\frac{1}{4}$ ſcheroſi lohc po 75 np., najwyjetſche
ſłomnik po 1 hr. 35 np., żonjaze bluſy po 1 hr. 50 np.,
hotowe koſchle po 1 hr. 25 np. a wſchelake druhe.

Herrmann Beermann w Budyschinje
na swonkownej lawskiej haſy.

Wódne ponoje, kotły, kachlowe platy,
něſczeſe rebliki, kachlowe durczka,
třeſchne wokna, twarske hoſdze
porucza tunjo

Paul Walther.

Praženzy (Zwieback) bjes
droždžow
ſaloniszny ſakitane, džeczom lekariszny
wukasane, ſu doſtagz pola

Wylhelma Kutschli
pshchi miaſzowym torhoschezu 15.

Maſz i tyſanu,
žymjeſtyn hroč,
žymjeſtyn wolu
porucza tunjo

Pawol Scholta
pschedawarna žita a piznych ſredlow
pshchi žitnych wiſach 18.

Nowe
turkowske ſlowki
porucza tunjo

Otto Sachse
Wih. Bergerowy naſlednik
na bohatej haſy 5.

Schlörnjaſy maſ,
kožu miehku a wod u njeſche-
puſchežatu činjazy, w tyſach a
po waſy tunjo porucza
kožowa pschedawarna

Reinholla Giericha
pshchi miaſzowych ſedlach 4.

Pjelſezowe twory
khowanju ſrukowanjom pshche
mole a wohnjowu ſchodus pshijima

Heinrich Lange
11 pshchi žitnych wiſach 11.

Koſlaze kózki,
jenotliwe a wjetſche dželby po naj-
wyſhich pločliwych tkaninach kupuje

Gustav Raude
na garbarskej haſy 16.

Koſlaze kózki

kupuje pshcezo po najwyſhich
placzisnach

Heinrich Lange
pshchi herbskej katholskej žyrki
pshchi žitnych wiſach.

Hoſjase, konjaze,
czelaze a wowče kože kaž tež
wowče wotmu pshcezo po naj-
wyſhich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pshchi herbskej katholskej žyrki.

Hoſjasu kožu, czelaze kože
kaž wſchē druhe kože po naj-
wyſhich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pshchi herbskej katholskej žyrki.

Kaſcheze

we wſchē wulkoszach a družinach
porucza pshchi potrebe

Arthur Jannasch
na Hoſchiz haſy
a róžku seminarſkeje haſy.

„Serbske Nowiny” wudawaja so kóždu sobotu. — Śtwórlétna przedpłata w wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeſenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čiſlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař **Marko Smoler**.
Číšc Smolerjee knihičiščeńje w maćičnym domje w Budyšinje

Číslo 21.

Sobotu 25. meje 1895.

Lětník 54.

Śwētne podawki.

Němíše řežorſtvo. Mušný ſakón w nastupanju zokroweho dawka je řežorſtvoový ſejm poúdželu pschijal. Poſkadowý ſekretar, hrabja Poſadowſki, wußbehowaſche, ſo ſo ſ tutym ſakonjom už jenož wulžu ležomnoſčerjo, ale tež mali plahowarjo zokroweje rěph podpjeraſa.

Kaž je srate, žu tež w němſtch afriſtch kolonijach se ſchlovami wikowali. Hacž dotal njebež móžno, tajke wikowanje tam khostacž, dofeſz po ſafonju ſakasane njebe. Se ſafonjom, kotryž je ſo poündželu w khežorſtowym ſejmje wobſamku, ſo tutem njeđostatkej wotpomha. Bojenje ſchlovow a wikowanje ſi nimi ſo wot nětka w němſtch kolonijach se ſmjeręžu abo ſi wjeleſtnej khostarňu khosta. — Wutoru a hrjedu je khežorſtowym ſejm wo pſchistawku ſi palenzowemu dawkej jednał a jón pſchijal.

— Sakski prynz Max, kotryž je še v Eichstättu v Bayerskej theologiskim studijam požwječil, 25. a 26. julija subdiakonšku a diakonšku živječišnu dostanje.

— Pruski hejm je namjetej sapóßlanza Arrendta pschijhloßowa, po kotrymž ma žo pruske knježerstwo napominacž, so by kroczele ežinilo, na to žo měrjaže, so by žo dwojaká měna (slota a hšeborna město něčijššeje Žoteje) po mžnoſći we wſchech krajac̄ sawjedla. Pruski finanzy ministr dr. Miquel žo pschecživo tutemu namjetej wuprají. Duž žo njeda wočakacž, so smjež žo pruske knježerstwo do ſpecha, žo wo sawjedzenju dwojakéje měny prózowacž.

— Konservativní krajny řapóžlanž, ryžerſkubler ſ Dohlschlägel nad Oberlangenauom pola Freiberga, kotrejž wot 1871 jako ſastupjeř 14. wježneho wokrjeſa (Sajdowskeho-Brandskeho) krajnemu hejmej pſchyluſtſche, je 16. meje po dleſčej khorowatoſczi w starobje 61 lét wumrjel. Semrjeth bě ſ preſidentom krajneje kulturneje rady a w komorje ſ wjednifom ſakſifich konservativnych.

— W kieżorstwowych hejmie a w pruskej semjanskę komorje byli někotři konserватivni sapoßlanzy, kaž hrabja Mirbach, wospjet měnjenje fastupili, so ho rozezazej možy sozialdemokratow njehodži hinač napřečezo stupicž, hač so ho powšchitkowne hložowanſte prawo sběhnje. Mjes ludom bychu fastupjerjo tehole nahlad a malo pschiwiža namakali a pschi wólbach bychu drje skoro wšchitzu pschepanylí, kofijž bychu žebi wotstronjenje powšchitkowneho hložowanſkeho prawa žadali. Konserватivna strona je teho dla wosjewila, so žebi konserватivni s zyla na to njemyžla, so bychu powšchitkowne hložowanſke prawo wotstronicž chyli. Hdyž so tón abo tamny s konserватivneje stronu sa to wuprají, dha s tym hiščče prajene njeje, so je wjetši džel konserватivnych sapoßlanzow teho žameho měnjenja.

— Mjesë swinjemi w Steinbruchu w Wuherſſej je cę́rwyne
bężeńje wudyrilo. Duż je němske kniežestwo sakasło, hac̄ na dalshe
swinje s Wuherſſeje do Němskeje woſyčz.

— Wysok Hering, jedny z najwystojnisczych sakscich artilleristycznych oficerow, je 18. meje w 80. lèce žiwienia wumrzel. Wón niesapomnity wostanie w sakscich wojnskich stanisnach jako komendant histori-skeje batterije w bitwie pola Králowej Hradza, w kotrej je wón pječza nimale zlyk regiment pruskich czećwientych husarow sanicził. Zeho khroble sadzherzenie pschi zofanju 1. saksciego honjeriskego ba-taillona, kotrej z krónprynzom Albertom w swojej hrjedzisnje, jak požlednie wodżelenje saksciego wójska z leżoweho róžka pola Boronitwischenzo wopuszcza, bę z psiecieżnu, so jemu król Jan sakscy wojnski

abo wojeſki Sw. Henndrichowſi rjad ſpožoji a jeho na majora po-
wyschi. Wo ſakſkaj Heringowej batteriji a jeho kroblym wjedniu
ſo tehdy wſchudže powjedasche.

— Duchowni w Pomorskiej byli so khétero roshorili dla pochwara, i kótrymž je konfistorstwo fararja Kocka w Trieglaffu pochostalo. Kock, kótryž bě i kublerjemi wokolo Greifensberga spisheczelem, husto sjawne politiske pschednoschi džeržesche, w kótrymž wožebje sozialdemokratow pschimacše. W jenym takim pschednoschiu pak won tež sa to rěčesche, so bychu so wobstejnoscze roboczanow polepschile. To slu kwej mjes wulkoležomnoſcerjemi naczini. Knies i Badden nad Trieglaffom so, dokelž konfistorstwo wo tej wězji nicžo wjedzeč nochyžsche, na khězora wobroczi. Na to konfistorstwo Kocka naſhwari, a konserwativne towarzstwo pod pschedbydłstwom khězorstwohejmiskeho ſapóſlanza i Normanna jeho wustorci, hacž runje po wustawach i temu prawo njenieſesche. Duchowni w wokolnoſci Kocka a jeho sadžerzenie ſakitachu. Knies i Normann iich teho dla pola konfistorstwa wobſorzi. Wozlednische pak duchownych tola njenazwari.

Awstrija. Polazy někole v awstrijské politizy hranu džerža. S ministrom rošwiczenja je jedyn Polak, kníže s Mladajský, saſtupjeſt Polakov w ministerſtwje je, ſo roſumi Polak, kníže s Jaworski, zdejšie awstrijske ſtatne želesnizy w ruzy jeneho Polaka, kníjeſa Vilinskeho, leža, a někto je ſo tež hiſtice ministerſtwo ſtronkovnych naležnoſćow jenemu Polakej, hrabi Goluchowskemu, doverilo. Tutón chze awstrijsku ſtronkovnu politiku po tych ſtamých ſazadach wodzieſz, kotrychž je ſo jeho pſchedkhadnik, hrabja Kalnoſky, džeržał.

Italia. Wjes italskimi swobodnymi murjerjemi je roškora wudyrila. Majlandzhy swobodni murjerjo su zo wot wulkeho mischtra Adriana Lemmia wotrjekli, dokelž tutón politiku italskeho ministerstwowehe pschedzydy Crispia, kotaž je pschedzywo sažadam swobodnych murjerjom, podpjera. Crispí ſam do najwyjszych ſastojnikow swobodomurjerſkeho towarzſtwa, mjenujzy do rady tſiatſizečoch, kluſcha. Hacž zo swobodni murjerjo tež w druhich italskich městach Majlandskim rošformikam pſchijamku, zo hſcheže njeħodži do prečka widżecž.

Franzowska. Na Madagaskarskej kuppe franzowske wójsko rucze dale k howaskemu hlownemu miestu postupuje. Město Besowa wob-hadżiwscji ſu Franzowſojo 100 kilometrow daloko wot mórskeho brjoha do kraja jaſchli. Dotekz je zyły pucz wot morja hacž k hlownemu miestu Antananariva po powietrowej cžarje mčrjeny 400 kilometrow dolhi, ſu Franzowſojo halle schtwórcžinu marscha pschewinyli. Tale schtwórcžina je najmjenje wobeżežna; pschetož hacž dotal móžachu wojažy w cžolmach po ręzy Betsiboka jecž, schtož budže jimi jenoz hischeže na malej cžarje móžno. Wola wžy Mevatanana, kotaž je 150 kilometrow wot morja ſdalena, ſo njehodži wjažy ſ lódžemi po ręzy jecž, a wojažy ſu wot tam na wobeżežny marsch psches puſtu wyšoku runinu poſaſani. Wžy, kotrejž ſo pucz dótka, ſu nanajhubjeñſcho natwarjene; w nich Franzowſojo ani hospody w murjowanach abo hlinianach hětach njenadeńdu. W franzowskich nowinach je ſo pschewwedeženje pschedobylo, ſo ma franzowske wójsko hischeže najwjetshe ſadžewki pschewinycz, předh hacž ſwoj nadawki dokonja.

Sserbia. Niedostatek w sierbiskej statnej kaszy $8\frac{1}{2}$ milijona frankow wliczini. Hacż dotal Winska krajna banka s pożyczkami sa lichowanemu danu wupomhasche, tola skónečnje su tež Winszy židzki dowerzenie do sierbskich finanzow shubili a tež sa najwyhodziszu danu

„Cžeho dla niž? To je móžno“, rječnik starški žyn. „Pjetruščka ſapſchehnje a pſchewodži waju hacž na roſpuče.“

„Tač ſapſchehn, bratſje luby, chzu ſo džakowny wopofaſacž.“ „Sa čžo jeno to, mój luby?“ rječnik pſchecželny starý. „To džé ſi wutrobu radu ſežinimy.“

„Pjetruščka, dži konja ſapſchahnyčz“, rječnik starški žyn. „To móže ſo ſtačz“, wotmolwi Pjetruščka ſo ſmějo, wſa čžapku ſi hoſdžika a běžeske ſapſchahnyčz.

Mjес tym ſo ſo kon pſchahafche, pſchiindžechu rěče ſažo na tu wěz, wo kotrejž bě ſo předny rěčalo, hdvž bě Brechunow do wokna pſchijel. Starý ſkoržeske ſužodej na ſwojeho ſtečeho žyna, tři jemu nicžo ſi ſhwjedženije pôžlač njebe, tři pač bě ſwojej žonje franzowske rubiſhko daril.

„Młody lud je wſchón ſamopaschny bycz pocžal“, rječnik starý.

„Hdyž je wſchón ſamopaschny“, rječnik ſužod, „dha je ſo tež po wſchém porjedze ſtaſlo; ſu pſchenuidri bycz pocželi. To je Demoschkin tež nana wobrēčal. Wě ſo, wſcho ſe ſamej mudroſču.“

Nifita pſchipoſklučaſche, hlaſaſche rěčazym do woci a mejeſche po ſdacžu lóſcht, ſo do rěči mějthecž, ale pſchitivowaſche jeno ſi hlowu, pſchetož jeho kědžbnoſč bě wſcha na čaj ſložena.

Wijeske jemu ſchleňzu po druhéj a jemu bu dale čzopljichó, dale lepje.

Sabawa bě dolhi čžaſ ſa ſamžna, wo ſchloſtach roſdželenja kublów, a rěč njebe zygle wěſcze wo ničim ſuſym, ale jednaſche ſo wo dželenju w tutym domje, wo dželenju, tři ſebi druhí žyn žadaſche, tři čzmowje mjelečo pôdla ſedžeske. Wě ſo, bě to koſtočiwa wěz, a ta wěz naſtupeſche wſchěch domiažych, ale pſchitovojoſč ſebi žadaſche, ſo pſched ſuſym ſo ſwojich ſamžných naſeznojoſčach mjelečzachu. Skónčenje pač ſo starý ſola dleje dodžeržecž nje- mjeſeſche a pocža, ſyly ſonjo, wo tym powjedacž, ſo wón, doniž budže živý, do roſdželenja njeſwoli, ſo wón, Bohu džakowanu, dom wobžedži, budže-li pač ſo dželicž, potom roſpjerchnu do wſchěch kónzov.

„Tač je pola Matwejewiz“, rječnik starosta. „To bě krafne kublo, nětkole ſu ſo dželili, a nětkole nima ničto ničo.“

„A to chzeſch tež th“, wobrocž ſo starý ſi ſwojemu ſynej.

„Ssyn njeſwotmolwi a duž naſta njeſchijomne mjelečenje.

Tute mjelečenje pſchitorze Pjetruščka, tři ſo konja hžo ſa- pſchahnyč a pſched něſchtu minutami ſo do jſtvu wročzil a ſo ſtajnje poſměvaſche.

„W Puſkonu je tež tajka baſka“, rječnik wón. — „Pan da ſwojim ſynam walečk haſzkow a kaſaſche jím, ſo dyrbja jón roſlamacž. Taſki, kaſki wón bě, njemožachu jón roſlamacž, ale jenotliwe haſzki roſlamachu ſnadnje. Tač je tež jow“ — a wón ſa- czeſe woblicžo ſi ſmječu.

„Wono je ſapſchehnje!“ pſchiftaji wón.

„Ssyli ty hotow, chzemoj jecž“, rječnik Brechunow, „ſchtož pač dželenje naſtupa, džedo, to njenochuj, ty ſh jo dobył, po tajfim ſy tež ſnies. Wobrocž ſo na ſmerza, wón či pucž ſi pořadej poſkaže.“

„Wón je ſebi tajku hlupoſč do hlowu ſtajil“, rječnik starý ſi pſaczitym hložom, „jo ſi nim wutracž njeſe! Cžiſče, kaž by wovrōtni!“

(Poſtracžowanje.)

Ze Serbow.

S Buduſchinia. Šnjes hamitski hejtman dr. Hemptel w Glau- chawje, kotrehož ſu ſa hamitskeho hejtmana Buduſchského hamitskeho hejtmanſtva wuſwolili, ſo najſterje 5. junija do ſwojeho noweho ſaſtojnſtva ſapokaſa.

— Hlowna konferenza evangelsko-lutherskich duchownych ſakſkeje Hornjeje Lužicy budže ſo wutoru 28. meje w Buduſchinje wot- bhvaci.

— Rataſke woſkjeſne towarſtvo dava ſa dobre wjedženje knihow burſtich hſopodaſtrow dwě premiji po 50 hrivnach. Žadacejſlo ſa týmaſle premijomaj maja hacž do 1. augusta t. I. knih, w lecžje 1894 wjedžene, do piſařiſne woſkjeſneho towarſtwa pôžlač.

— Wuſběhanje rekrutow ſměje ſo w Buduſchskim woſkjeſu 30. a 31. meje, 1., 5. a 8. junija.

— W tuđomnej wojerſtej hojereti je tele dny woſak Wendisch wot 4. kompanije, kotrež na ſahorjenje pluzow khory ležeske, ſe ſympnižnym wobluđom ſajath ſi woknom druhého poſthoda dele ſtočzil a ſo ſarafyl.

— Kaž wjedro, tež ſitove pſaczisny burjo po starých prawidloch do pređka woblicža. Předny rěkaſche, ſitove pſaczisny ſo po zyblowých ſložuju. Wot teho čžaſa pač ſo ſi Egipتوſteje ſyblu na naſche

wifi woža a zyblowe pſaczisny ſi ſybl wjazh jara do wyžoka niſtdu, je tolé prawidlo ſwoju pſaczisnu ſhubile. Sa to čžim bôle ratarjo nětkole na woſanje pozpulow kedežbuja. Kellež ras ſa ſobu pozpula ſawola, telko toleč budže körz rožti pſaczicž, ſtare prajidmo praji. Kaž ratarjo wobtrucža, je pozpula ſoni 3 hacž 4 ras ſa ſobu woſala a rožka je wopravdže 3 hacž 4 tolerje pſaczila. Věžha pozpula 5 hacž 6 ras ſa ſobu woſa. Duž wérja, ſo budže tež körz rožti telko toleč pſaczicž. — So pozpuline woſanje rožkowe pſaczisny wěſčeži, na to njech pač ſo teho dla ničto njeſpuſchezej. Njech kždž ſwoju rožku pſcheda, hdvž měni, ſo ju ſi najlepšim dobytkom wotbudže.

— Wuhladu na pſchichodne wjedro. Woſolo 28. meje ſo ſi nowa deſchěz wočkaſuje.

Poſtracžowanje. Derje njeje, hdvž ſo hodži, wjazh koſochow w jenym rumje nažadžantych mécz, dokelž hdvž ſtaravju, jena koſoch druhu ſi hněda honi a pſchi tajſej bitwie ſo lohko jejia roſbiſa abo ſo ſi najmjeſtſha živjenje w nich mori. Koſocham, na hnědach ſedžazym, njeđaj wjele židkeho futra, ſo mohle dleje bjes pſchitorhnenja ſedžo woſtač. Dobry futr ſa tón čžaſ je majž. Futr a woda ſo pſchi ſamym hnědze ſtaji, ſo móža koſoch ſa hnědze ſedžo ſwoj ſold ſpokojicž. So dyrbja koſoch ſa woſt hněda won thodžicž a ſebi — kaž praſa — po živjenje hicž, je tež ſtara baſka a pſchivéra. Pſchetož hdvž w jejach živjenje njeje, tež wonkaſ ſaneho njenamaſaſa. Ža ſym wjele koſochow mél, kotrež njeſku won thodžile, ale ſu zybl čžaſ w furjenzu woſtale, — a wone ſu ſlepje a khetſiſho wulahnyše, hacž hufco won thodžaze. Njeſne je, ſo kždž džen poſlačacž džes, hacž tež koſoch twjerde ſedži, pſchetož woſebje w druhim tydženju živjenje w jeju ſa krótki čžaſ woſtemrie. Hdvž widžiſh, ſo koſoch ſapocžnie njerodna bycz w ſedženju, poſož jeja radſho ſpody druhého koſoch ſa, předny hacž je poſdže. Runje w tutym leče ſo jara ſkorži, ſo koſoch ſa hubjenje ſedža — duž je ſwérne woſhlađanje čžim nuſniſche. W třežim tydženju a woſebje poſlednje dny živjenje w jeju tak khetſie ſo njeſhubi, dokelž je furjo nimale wutworjene. Ža ſym koſoch mél, kotrež běſche ſtradžu hnědo wopuſhežila a něhdže 12 hodižow woſt hněda w přeſčkach byla — a jeja ležachu tam lóðshyne; ja mějach wſchitko ſa ſhubjene; jenoz tak rječ ſi poſkostanju koſoch ſa hnědo ſhonič — a ſchto ſo ſta: na druhé ranje mějach žive ſurjata pod koſochu.

(Poſtracžowanje.)

(Pežolařſtwo.) Hdvž pač pežoly tute pežolaze paniki ſi truečzaym čžetvjom ſi ſkopom njeſaſhpunduji, ale runje tak kaž pežolazy čžetv, dha wulahnu ſo trutu hiſcheze mjeſtſche, niž wjetſche hacž pežoly. Tak móže ſo cži poradžicž, ſo w koſoch ſtajke truth: wulfe, ſrénje a male nađendžes.

Truta trjeba hacž ſi wulehnenju nehdže 24 dnjow, woſt načiſkowanja ſem licžene: 3 dny ſi roſwiwanju jako načiſi, 6 dnjow ſi wuroſčenju čžetvja, a nehdže 15 dnjow ſi wulehnenju w ſaſhpundowanych panikach, po tajfim nehdže 4 dny dleje, hacž pežola.

Seč je truta w živocže nutſka tvarjenja, njetřebam tu roſaſhnicž; to nima ſa plahowjanje, ſa wuſtovne pežolarijenje dale žaneje wažnoſče. To jenoz dyrbju naſpomnič, ſo ſo truečzim ſtarvečk pſchi woplođenju woſtemi a w matžnym ſadku težaz wofanje. Hufco doſeč widžiſh potom, ſo wulětowaza matka ſo ſi bělym ſadkom do koſoch ſtajke. Pežoly jej potom hnydom tónle truečzim ſtarvečk wuluhacž abo wuluhnyč ſpýtaja, hufco doſeč pač ſo matka ſama ſe ſwojimaj ſadnimaj nôžkomaj woſt njeho wuſhwobodži.

Nejeradžiſli pač ſo jej a pežolam tole, a woſtanje jejih ſadk ſatytam, dha njemože tak dohlo načiſkowač, kaž dohlo tónle brach traje. Tola na wulfe ſbože ſa pežolarija nađendu ſo tajkele brachi jenoz jara poréđo.

Ssy pſchi koſochu něſchtu pſchemeňil, hdvž matka hiſcheze wuſtujie, dha móže to ſi jeje njeſbožom bycz: wona ſo wjazh do koſochu njewrōči; naſſerſcho ſo boji, ſo njeje jejih koſoch. Stanje ſo, ſo ſo potom radſcho do ſužodneho koſoch ſwéri, kotrež je podobny, a tam nađendže ju ſmjerč. Tak piža wuſtovny pežolat: Widžiſh, kaž mloda matka wuluhacž. Poſožich nožik pôdla wulětowanſkeje džerki a wožakných, doniž ſo matka njewrōči. Přeč ſrén ſalecži ſo ſi koſoch ſtajke a pječ ſrón ſo tež ſažo wroči do powětra. Mi běſthe jeje žel. Teho dla wſach nožik přeč a hlej, ſchetyl ras lečeſche runu ſmuhu do koſoch. Druhi ras činjach tak ſi ſamjeſhklami; a hlej, matka činjach runje tak.

Teho dla njeſchmeněc ničo woſolo tych koſochow, hdvž runje matki wuſtujie, njebež kryw (třeſčki) ſi nich atd.

Tak ſu ſorby hufco doſeč matku po wurojenju ſhubile, dokelž je ſo jim někotre dny po wurojenju, woſebje předku, pſchiftawt

sczinil, abo hdyż je po stejazym korbam podstawił dał. Przeńje 8 dnjow po přenim wurojenju, — jeli ma přeni rój też staru matku — po to bjes stracha hodzi; do teho čaža matka hischeze na woplodzenie slerowała njeje. Mi je jedyn pežolač powiedał, so bě w jenym lecze w schęcz wurojenych korbach matki shubil. To bě mi spodzivne. Skončnje pak šhonich, so bě něhdze po koldra tydzenja po přenim roju pschitawki a podstawił sczinil. Teho po hladaj na swojej pežolniży, so njeby po tež tebi tak seſchlo, kaž jemu.

Někotři cžinia tež tak, so te kolecze, hdyż maja młode matki wulstowac, wobebje wulnamienja, so bychu matki je derje snałe, natykuji jim haloſu atd... Tola to cžinia předy, hacž je matka přeni króz wuleczila.

Dokelž maja truth jenož nadamk, młode matki woplodzic, dha po wone tež hafle potom wulahnu, hdyż ſebi kolecz ſapocžina na rojenie myžlicz a hdyż dyrbja po teho dla tež młode matki w koleczu wulahncz. Tak dolho, hacž po ſebi tajke myžle w koleczach hibaja — husto doſež pak po pežoln pſchi zylkym lóchtu k rojeniu tola njewuroja, — tak dolho cžerpja po tež truth wot pežolow. Tole bywa ſ wjeticha tak dolho, hacž bywa dobra paſtwa, w hornich Sserbach tak dolho, domiž nježku žitome pola požyczenie, w holanſtich stronach husto doſež hischeze hdyż wrjóž kežere. Tak rucze pak, hacž po pežoln tajkich myžlow na rojenie wuladza, po tež truth náměče ſacžera. Jenož tajke kolecze, kotrež woplodzeneje matki nimaju, cžerpja truth tež w čažku, hdyż druhé kolecze trutow wjazy nimaju.

Hdyż po truth ſ twojich koleczow wuluhaju, dha ledžbuj ſwěru na to, so njeby po traſch wulstowanſa džerka ſ mormyli trutami satykała, dokelž je po tak hižo ſtało, so fu po kolecze ſaduſhyle.

S Kchwacžiz. Pſchi najrjeſtchim naſlētnim wjedrje wotmę po ſandženu nježelu ſhromadny wulēt ſhobuſtarow Bukečžanskeho, Rakečžanskeho a naſchego herbfkeho towarſtwa. Mějachmy radoſez, witac do naſcheje wſy ſtanu předawſtich dweju ſjednočenſtwom, a běchmy ſebi pſchedewſali, jim poſkaſac, tak spodzivne a wſchelafore poſkady, kotrež woſolna herbfka ſemja w ſwojim klinje khowa. Krótkeho čaža dla móžachmy pak jenož Margareczinu hetu wopytač, hdyż po nam pod dobrocživym wodženjom kniejsa direktora wſchě ſajimawe wudželički tehole ſawoda a k jich tworjeniu ſluſhaze wulſtowne naprawy poſkaſchu. Po tym wróčzimy po do naſchich towarſtownych rumow k ſhromadnej wjecžeri, pſchi kotrež po niz jenož na jedzi woſkhenyachmy, ale po tež pſchi ſyntach pětřich herbfkých ſpěwów a pſchi wótcžinskich ręczach wobdzelnikow ſahorjachmy. Vědy bě wjecžer ſběhnjena, ſjednočichmy po na ſamzym měſtnej ſ „Wótcžinskemu wjecžorej“. Hłowny dypk ſwiedženſtſkeho porjada běſtej bieſdwolomije herbfkej džiwadlowej pſchedſtajeni „Sjebany nawoženja“ a „Njejewjeſzina nadoba“ wuwjedženej wot naſchego džiwadloweho wotrjada ſe ſnatej wubjernoscžu a živoſcžu. Pſchedſtajenjam tajkich ſnamjenitych džiwadzelnikow hischeze něchtó ſhwalaže pſchiſpomnicz, by reſalo, bruniſu do Kchwacžiz wohycz. Tajka hra njeboži po wopřazac, dyrbí po widžecz. Dopominamy jenož na ſortnuw poſtawu lodoſtvo ſchpeſulanu Turja Sſucheho. Kotreho čiatarja, kž je jeho wulſtowac widžal, hdyż ſebi na njebo pomýkli, hnydom ſměch njeſapadniſe? Po ſtončenju džiwadla ſabavjachu po mejczeljo wuſkočimy nôžkow pſchi rejach, hacž ſkončnje jedyn wós po drugim naſchu wjež ſ lubymi hoſčemi wopuſhceži. Wobdzelenje bě, ſchtōž ſ wulſkej radoſcu ſapižam, pſche wſchu měru ſylnie ſe ſtronu wſchech towarſtow, tak ſo běchū naſche, nětka khetro wopjetſchene ſhadjowanſke rumy hacž na poſklednje měſtečko wobžadžene. Widžimy ſ teho, tak ſiwy a horlony duch pſches naſche herbfke narodne towarſtwo na wſach wěje, kž ſu runja hrodžiſtežam w ſaſtarſku, pſcheſwědečeni hajerjo herbfkeho narodneho hibania a ſmužniwi ſakitorarjo herbfke narodnoſeže w naſchim čažku. Schtož je mjes herbfkym ludom ſiwy a wě ſtrwje poſuđeži jeho naſhilenje, dyrbí po wuſnac, tak tajke ſhwalobne prözwanja naſakaju pſchezo wjazy dorozumienja. Duž herbfz bratſja ſydlaz tam pod módrymi horami droheje domowinu a w ſydlaz na kromje čzemneje herbfke hole, pſchiwoſam wam hischeze ſe ſlowami pěnjerja:

Ruci, bratſja, ſebi dajmy,
Schſitac ſijeno herbfke!
Zednotu ſa heſlo ſtajmy
Na khorhoj ſej wýzku!

S Raſzowa. Bože ſtipicze je po tu na ſeleſnizy pſchi ſamym njeſbože ſtało. Hdyż Konječžanski ſubler ſ. ſe wſy won do Radworja jědžeſche, jemu w tym ſamym woſomiku, w kotrej wón

na ſeleſnizu ſajedže, čaž napscheczo pſchijedže. Hischeze w poſlednim woſomiku po ſuže poradži, ſokomotivu ſaſtajic, Wona bě hidoſtak bliſko k ſublerjowemu wosej pſchijela, ſo tón njemožesche, pſches ſeleſnizu pſchejež, ale ſo dyrbjeſche wós a konje do ſady ſtorczieſ.

S Kluſcha. Na ſwiedžen ſnutſkowneho miſionſtwa, kotrež po tu Bože ſtipicze ſwycerjeſche, běchu po nježmérne ſyly poſluchaſtwa do naſchego Božeho doma ſeschle. Pſchi herbfkym predowanju po zyrkej jako pſchemała wupokaſa, mnosy ſaneho měſtua w njei njenamakachu. Wunoschki wučini 159 hrivnow a někotre pjeniezki.

S Buſež. Hižo loni, hdyž mějachmy čescz, lube Kchwacžanske herbfke towarſtwo pola naſ ſaſtajac, naſta pola naſ myžliczka, jo ras w jeho domiſnje wopytač. Tale myžliczka, kotrež bě pſches zyle ſe w towarſtwie roſta, po ſandženu nježelu ſtuk ſcini. Njebio, kotrež bě po poſlednje dny ſhmurilo, nam hižo ſobotu ſlónčnité wobliečo poſtaſa, jako by nam rjez chylo: hotuj po do Kchwacžiz. Pſchihoth ſo hnydom ſtachu. Wosy, na kotrejch chychny jecz, po rjeje wupychichu. Nježelu pſchipoſdnju w 1 hodžinje wotjedžemym ſ wulſej licžbu ſ Buſež do Kchwacžiz; po puczu po mnohe herbfke narodne ſpěv ſanoſchachu. A wotytnie nemu kónzej pſchijewſchi buchmy wot knjeſa ſenti-Merkowſeho ſe ſahorjenym ſlowami wutrobnje powitan. Khwilku wodhchymy ſo hromadže ſ Rakečžanskim a Kchwacžanskim towarſtowom pod pſchezelnym wjedženjom knjeſa wučerja Lodenho do Margareczineje hethy podachmy. W teſle wulſej fabriky ſ jejnimi wulſotnymi maſchinami a pſchipravami ſum ſajimave wěžy widželi, ſchtōž po nam wſho do drobna roſpoſkaſowac. Sſebi wſho wobhladawſhi ſo ſaſo do Kchwacžiz wróčzimy, ſo bychmy po pſchi ſhromadnej wjecžeri ſjenocžili. Pſchi njej po wjely ſlawyſche a ſpěvaſche; woprawdžita najrjeſtch herbfka harmonija nad nami knjeſeſche, a na kózdm woblieču bě ſpofojne wjefele widžecz. Po wjecžeri po wotdžiwadloweho wotrjada Kchwacžanskeho towarſtwa dwě wjeſelohre pſchedſtajec. Hraſeſche ſo: „Sjebany nawoženja“ a „Njejewjeſzina nadoba.“ Na naſwlnjenje ſwojeje róle nictb prožy lutovač njebe; knježny kaž knježa wubjernje hraſachu. Po ſkončenju ſabawy hischeze Khwilku pſchi piwnej ſabawy hromadže wostachmy. Tola pſchesahe, ſahe ſo nam te rjane hodžinti minychu a dyrbjachmy po dželičz. Wulſet do Kchwacžiz po nam njeſapomnith woftanje, runje kaž jón Rakečžanszy bratſja w dobrym wopomnjenju ſakhowaja. Hischeze jónkrož budž džak a ſlawia Kchwacžanskemu herbfkemu towarſtowym ſejmje ręczecz.

S Raſež. Khežorſtvo ſejanſki ſapóſlanz Gräfa ſ Viſtopiž budže po ſindželu 27. meje t. l. wjecžor w 8 hodžinach w tudomym hoſčenju „k ſakfemu domej“ wo ſaſtupjeſtſtve ludoſtowych intereſow w khežorſtowym ſejmje ręczecz.

— Dokelž ſu po ſeleſniste čaži po nowym planje na jara njeſtihodne waſchnje pſchepoſožile, je po knjeſerſtvi petižija ſ wjely podpižmami pſchepodaſa, w kotrež po wo to prožy, ſo bych ſahe ſudysko-Rakečžanskaje ſeleſnizy ſaſo po ſtarym rjeđe jědžile. Hacž dotal wot generalneje ſeleſnisteje direkziye hischeze ſaneho wotmowljenja doſchlo njeje.

S kloſtſtřiskich ſtron. Sſobotu 11. meje mějſeſche ſakſke ratařſke ſreditne towarſtwo w Dražžanach ſwoju lětuſchu hlownu ſhromadžiſnu. Kaž kózde ſe, je tež w ſandženym ſe ſu ſwipach a wužitk tuteho towarſtwa wulſotny był. Towarſtwo móže teho dla nětka na ratařſke ležomnoſeže pjenieſh hižo po 3% wupoždečz. Mehnerowje wuftajenje, kotrež hacž dotal 40,000 hrivnow wučzijesche, je po na 200,000 hrivnow powjetſhilo. S danju tehole wuftajenja po tajkim ſynam a džowkam ſakſtich ratařow, kotsiž chzedža ratařſtwo abo mlokaſtvo praktiſy naſwlnyjez abo ratařſke ſchule wopytuja, pjenieſna podpjera poſticiž. Swjaskej ſakſtich ratařſkich ſjenocženſtow po wjazy dyžli 4000 hrivnow jako podpjera na ſe 1895 pſchipoſa; tele pjenieſh tež tym ſ naſchich herbfkých Raiffeiſenſtich kaſow a mlokaſnijow k lepſhemu pſchiſam, kotrež ſu po naſchemu krajnemu ſakfemu ſwjaskej pſchiſam. Sedyn ſwěrny herbfki bur, knies ſubler a gmejnski pſchedſtejic ſur-Rokla ſ Rjebelcžiz po na hlownej ſhromadžiſne jako naſemtnik ſarjadniſtſe rady kreditneho towarſtwa wuſwoli. — Na ſwiedžen ſu hoſčinu, kaiſu po kózdej hlownej ſhromadžiſne knies direktor dwórfki radžiſzel dr. Mehner wuhotuje, běchu po tež tjo herbfz ſakfemu ratařpoſyli; jich pſchi hoſčinje ſ wjazy ſtron na woſebite waſchnje wulnamienchu a požecſzichu. Wjazy wo tym njeſapam, hewaſ ſarifec naſchich wotroženſow a mudračkow ſbudižimy. — Kotryž herbfki ratař chze ſebi na dołhi čaž pjenieſh ſa tunju dań na ſwoje ležomnoſeže požecſz (na krótki čaž doſtanje pjenieſh pola naſchich herbfkých wupožcernijow a naſutovařnijow požecſene), je hižo po

3 % doftanje a štoni všho dalshe w nastupanju kreditneho tovarstva pola ff. Šsmoly-Sphytecžanskeho, Žura-Kofle-Njebjelcžanskeho a Michala Kofle-Kroscžanskeho.

S Kamjenz a. 18. meje běsche ſo tu k muſtrowanju klobor a k wobhlađanju ſrēzov pſchijnalo: 50 klobor a 37 jenoletnich a 10 dwěletnich ſrēzov, pôdla teho 3 ſrēzy, k premiirowanju niz pſchipowjedžene. Létuſche wobhlađanje klobor bě ſ premiirowanju jenocenue a wudželičnu ſo: 3 prěnje placžiny (ſlēborne placžiny), 10 knihow, 12 wobraſow, 33 wopízmon k darmotniemu klobanju. Pſchi wobſamknjenju wobhlađanja ſrēzov ſo knies krajny hrôdžny míschtre hrabja i Münster jara kvalobniwo w tudomnym plahowanju konjow wupraji.

S Lipſta. Kóždu wutoru wječor je tudy w hosczenzu „Dorotheenhof“ ſerbſte blido. Stajne knieži tu rysy ſerbſka ſabawa a wjeſela ſahorjenosć ſa wótzny kraj. Runje w zuſtje ſponui wſchaſ ſſerb čim radſcho a hučiſiſho na ſwoju dominu, na tamny luboſny krajit ſa horami, hdžez je jako dzečež narofit a najſbožomniſchi byl w zylým ſwojim živjenju. Pſchi ſerbſkim blidže ſbera ſo kóždy thđen ſa Macžicžny dom, a hdžez je ſto hrivnow na hromadženych, icželu ſo tute do Buduſchina. Čežho dla nječiniſa druſh ſſerbia tež tak? Náz jenož ſa léto junfréz abo dwójzy, ně, kóždy thđen, pſchi kóždym karancžku piva dyrbji ſo hromadžicž ſa naſch dom. Kóždy ſſerb dyrbji ſwoju ſcherpatku daricž. W ſſerbach pak je hiſcheze wjele ſamožithy ludži, kž ničo njedarja. Njech ſu jum ſerbſky knieža, w Lipſtu bydlazy, ſ dobyrny pſchikkadom! Pſchi ſerbſkim blidže wobdželuja ſo tež pſchezo ſtudeneža, a tež tuých podpjeruje ſerbſte blido ſwérne ſe ſlowom a ſlukom. Hafle njedawno bu ſerbſkemu towarſtwu „Sorabiji“ pſches ſpodžiwnu woporniwoſć tutych knieſow móžnoſež data, ſebi najdrôžche a najkražniſche knihi ſa ſerbſku knihownu na kupicž. — Kóždy cjeſczeny cježat „Sſerb. Now.“, kž ma někajteho dobreho pſchecžela w Lipſtu, njech jemu pſche, ſo by tola druhdy wutoru wječor do hosczenza „Dorotheenhof“ ſchol. Tam móže w dalokoj znižje ſažo w ſwojej macžeskežinje ręczecž a ſo ſobu dopomnicž na ſwoj Inby ſerbſki kraj, kóždy ſſerb je tam ſawérno lubje witany.

Se Šorjelza. Poňdželu 20. meje je po dleſtej cježkej khorofeži w 78. lécje živjenja hrabja Adolf ſ Fürſtenstein nad Ullersdorſom, ktorž je wot léta 1879 ſ krajnym hejtmanom a krajnym ſtarſchim pruſkeho hornjołužiſkeho markhrabinſta, kralovſkym komorníkem a wylſchim naſivarjom, w Šorjelzu wumrjel. Semrjet ſo ſ nadobným kharakterom, ſe ſwojey wulſkej dobročiwoſću a prawdoſežu wuſnamjenjeſe. Wón ſawostaji mandželsku, dweju ſhnow a jemu džouku.

— Tudomna khostanska komora je dželacžerja Rudolfa Pſfluga ſ kulowu k khostatni na ſchtyri léta ſažudžila. Pſflug bě wěſtej Knopfowej w Kulowje ſpýtal 45 hrivnow wunufowacž, jej hrožo, ſo ju wobſkorži, ſo je wopak pſchihala, jeli ſo jemu te pjenjeſh njeda. Hdžez bě jemu ſatraſhena žona ſkómežne 16 hrivnow pſchepovala, bě jej wón ſ nowa hroſyl, ſo jejne pola ſapuſeži a jeje dom ſ pólboru roſteli, jeli ſo jemu dalsichich pjenjeſh njeda. — Ola lohkomyſlného ſranjenja pſchihazneje pſchihluſhnoſće ſažudžichu něhduskeho měſčezanskeho ratarja Kſchecžijana Wintlera ſ Woyerez k jaſtwu na jenue lěto.

S Wulkeho Čežka. Tudomny wužer, knies Domſchka, je ſo do Woyerez, hdžez ſo w bližſhim czažu 13. wužerſke město ſažoži, ponovoláč.

S Delnjeho Wujeda. Prjedawſchi kralovſki ſtelesniſki kontroleur Karl Dannenberg je w Karlowych warach w Čechach w tamniſchich kupjelach ſ Božej rucžku ſajatt 9. meje wumrjel. Žeho czežlo je ſo do Delnjeho Wujeda pſchihwjeſlo a ſo tu w Dannenbergz herbſkim poſrjebníſkežu khowalo.

S Krjebje. Tudomneho poſtſkeho agenta Horſchika ſu ſa ſtavnika a blidarkého míschtre Krawſu ſa měſtostawnika pomjenowali.

Sa naſch ſerbſki dom

bě ſo dotal nahromadžilo: 19698 hr. 41 np.,

dale ſu ſa njónu darili:

Sſerbske towarſtvo w Khracžiſach	5	=	90
Pſches knieſa dr. Celichowſkeho	7	=	25
Student Wartenberg w Tübingenje	5	=	—

Hromadže: 19716 hr. 56 np.

S džakom kuituje

Bartlo, pſchedžyda twarskeho wubjekta
a ſarjadowat Macžicžneho Doma.

Priopk.

* S Auerbacha w Vogtlandze 18. meje pižachu: Zyl Bogtland je ſažo běly. S wčerawisheje nožy ſo tudy poſpochi ſněh dže, duž ſu těchi, ſuki a pola, tak daloko hač wóčko wiži, ſ nowa ſe ſněhom pſchitche. Štorženje dla tuteje njenadžitej ſymp je čim wjetſche, dokelž wſchitke wiſchenje a kruſchenje w poſlém křeženju ſteja. Nadžiomne njebudže tole wjedro dolho kniežicž, ſb vychimy w Vogtlandze ſa doſhu ſymp a hrube, moře načež tola tež rjane a prawe lečzo měli. — S Reichenhajna pižaja: Wot wčerawisheho (piatki thđenja) ma naſcha wokolnoſć najrijeſhi ſymp ſi napohlad. ſsněh 25 centimetrow wjžoki leži a pſchezo ſo hiſhceze wjazp ſněha dže. Najſkerje dyrbji nam ſněh poſažacž, tak rjane wiſchenijove ſeženje je, ſchtož tudy ženje njevoňladam. Temperatura jedna grat čoploth po Reamurje wužini.

* Wo wobhlađenym panjenju ſ Hamburga pižaja: Sañdženu njedželu jena holza, kotaž hižo dleſchi čaž na jemu wobližowu khorofež khora leži, ſe ſympu wobjata, ſ jenym wobližom druhého poſthoda dele ſkocži. Holza na pječlětneho holza padže a ſ wjazorých ranow na hlowje kruwajo na pleſtrje ležo wosta. Ludžo nimo dužy ju ſbězechu a ju do jeje wobydlenja donježechu. Wboheho holza dyrbjachu do hoječnje dowjeſez; wón běsche ſebi wobej noſi ſlamal.

* Hdž ſañdženu njedželu w Hildesheimje w evangelskej Handrijowej zyrki w Božej ſlužbje ſwonachu, ſo na dobo wulſi ſwon puln. Rjane ſwoniſlo, ſ tjoč ſwonow wobſtejaze, bě ſo hakle pſchěd ſydom lětami nowe lało. Hewaſche njeſvože ſo pſchi týmle podawku Bohu džakowano ſtało njeje.

* S Hanovera pižaja: Hdž ſo w tudomnej wojerſkej pluwartin wojazp 19. meje na čolmje jepožicž ſwucžowachu, ſo čolm po-wrōči. Lieutenant Stechern ſo tepi, Lieutenant Scholka a wojač ſumme ſo wuſhowsaſtai.

* W Rogatjenje (w Pruskej) je 18 lětne holkžiſko, kotrež bě runje wote mſche pſchihſlo, bjes wčereje pſchicžinu ſ revolverom dwójaz do nana a trójz do macžerje třeſilo. Woboj ſtarſchej ſtaj cježto ſranjenaj, tak ſo ſo lečarjo boja, ſo njebudže móžno, jumaj živjenje ſdžerzeč. Młody ſkotnik, na kotrýmž ſu w poſklednim čažku ſležy poſkazaneho roſuma widzež chyli, je njeſkuff ſkucžiſchi, cježnýl.

* W nožy 17. meje je ſéka ſſava njedaloč Agrama w Kroatskej hačenja pſchedrěwſchi 50 000 pſchahow ſyworow ſamčila. Hubjenſtwo je wulſe.

* Wo ſpodžiwnym podawku w pſchirodže, kž je ſo w poſkledních dnjach bliſko pola Blitwicſkich jeforow w Wuherſkej ſtał, Agramſke nowiny pižaja: Něhdže 40 kilometrow wot Blitwicſkich jeforow mjes Blaſkijom a ſeſenikom, w tamnym wupſchestrjenym fotolnym dole je nowy jefor naſtał, kž je ſ džela 50 metrow hukobi a ſo na 10 kilometrow wupina, tak ſo je wjetſchi hač wajwjetſchi Blitwicſki jefor. Hdž je woda ſem pſchihſla, kž nowy jefor twori, njeje hiſhceze wuſlědžene a runje tak malo je ſnate, hdž woda, kž ſtajnje roſčeze a ſo na jenym mětnej ſ wulſim ſchumjenjom do ſemje dele wala, potom wostanje. Widzež jenož je, ſo ſo w jenej ſkalobje, kajfichž je tam wjele, ſhubujuje. Tutoń wujadny pſchirodžin wofjeje ſa wobhlađenym potřeženeje wobližoſće ſ cježkum njevožom, pſchetož kotołna dolina, w kotrež je jefor naſtał, bě hač dotal ſ najlepſchimi polemi wobhlađana a mnohe burske ſhwoby ſu nětko ſwoje zyłe wobhlađenym ſhubile. Stari ludžo chzedža pak ſo nětt ſdopomijecž, ſo ſu wot předownikow ſkyc̄heli, ſo je ta dolina něhdý tež hižo jefor byla, a wěžywſtojní mužojo, kž ſu ſebi tu ležmoňoſć wobhlađali, wobkručeja, ſo temu najſkerje tak je. Bychu li w tej dolinje tež hiſhceze ludžaze ſtatiſti ſtale, by nimo tak načinjeſeje wulſeje ſkohy njeſvože hiſhceze wjele wjetſche bylo, dotež ſo tam wodž tak nahle nawalichu, ſo jim žadym človiček njeje cježnýc mohl. — Podobny podawk móže ſo tež w ſeſeranje wobfedžowacž, pſchetož tež tam je zyłe nowy jefor naſtał.

* W Malagaskéj bludnižy jedyn wrótny powjazh, ſ kotrýmž bě ſputaný, ſroſorha a jeneho wovrótnejeneho ſabi, jeho wjele ras wo ſeženu rějnywſchi. Wothladowat khorohy dyrbjese ſe ſeženje ſerdžu na njeho hiž, ſo by jemu czežlo wutrohnyl.

* (Kóčki a kački w měſchecžanskim ſlicžbowanju.) W načiſku wudawkow města Meřinu ſo ſežehowaze pſchispomnjenje namaka: „Džerženje jeneje kóčki k ſakitanju hamſiſkých papjerow pſched wulſimi myſchemi: měſčažnych wudawkow 22 ſirow.“ „Džerženje 7 kačkow, kotrež měſčezanski park debja (?): měſčažnych wudawkow 30 ſirow.“ Wscho hromadže 624 ſirow lětneje.“ Hdž w týmle měſčeze male ſwěrjata telko ſežeru, ſchto drje potom „wulſke ſwěrjata“ pſchetrjebaja?

Roßath Walther

pschi žitnych wifach
čzo. 7.

Trawowa awkzija.

Tieczi džen žwiatkow 4. junija popołdnu w 5 hodzinach budze żo trawa wot tñjoch kórzow luki w Laugez hośczenzu w Kłwacjizach na pschedawanie pschedawacż.

W Ralečanskej woskade je živnosć s 15 kórzami dobrego pola a luki pschemenjenja dla tunjo na pschedan. Dalsche je štonicž w wudawańi „Sserb. Nowin“.

W Starym Lubiju je bursle kólo s nähđe 40 kórzami pola a luki na pschedan. Dalsche je štonicž pola restawrateřa Knježla w Lubiju pschi nowym torhoscheju (Neumarkt).

Khéža na pschedan.

W Riejsdachezach je khéža čižko 22 s niskim napłaczenjom na pschedan. Dalsche je pola wobħedżera, Grusta Schwab w Debiškowje štonicž.

W Wuježku pola Bułęz je khéža čižko 23 s 5/4 kórzami pola a 1/2 kózom luki na pschedan. Někto kópnych pjenes móže stejo wostacż. Budowa Taflina.

Živnosć na pschedan.

W zyrkwiniskej wžy Wokrancjizach je živnosć s 18 jutrami pola a luki, saħodu a mažiwnymi twarejnemi bjes hospody a wumjenka se stejazym iżnemi žwibnych pschemenjenjow dla na pschedan. Dalsche je pola wobħedżera, čižko 18 tam, štonicž.

Sahrodniska živnosć je 40 kórzami leżomnoſeże, mažiwnymi twarejnemi, hodžinu wot Budyschina idalena, je na pschedan. Dalsche je štonicž w wudawańi „Sserbsich Nowin“.

Ssuprojcha ranza, mjes tñjomi na wubjerl, je na pschedan w Komku pola Rieħwacjedla.

Zyle dobry Ilaver se žylnym ſyntom, sa ſapočerjow żo hodžazy, je ja 60 mf. na pschedan pola herza A. Petički w Lubuchowje.

Jeſdženy landawski wós, jara dobro a pschihódny, je tunjo na pschedan pola wosotwarza R. Galla.

Lohki woczinjeny schthryħydlaty spazērowanski wós ja jeneho abo dwieju konjow je na pschedan na Židowje čižko 259 pola hośczenza schwana.

Runklizowe hadženki na polu ročcene, Eggendorfseje a Oberndorfseje družin, ma na pschedan Guda w Dalizach.

Klobukowy basar

w Budyschinje

19 na bohatej haſhy 19.

Klobuki a mèz

sa mužskich a hózow,

ſłomjane klobuki a mèz sa kołojednych
w wulkim wubjerku po pomyślnie najtuniszych
placžinach.

Klobukowy basar

19 na bohatej haſhy 19.

F.S. JAHN-XA

Štylne džeržaze s ruku hoſdžikowane
dželanske ſchtorne sa mužskich po 6 hr.
dželanske ſtupnje = = = 4 = 50 np.
porucža

Paul Kristeller

na bohatej haſhy 29

s napſħecža hośczenza „k winowej kiczi“.

Lutherowa žwiedženiska hra

na tſelerni w Kumwaldze.

Pēknū ſank Herrig.

Pschedstajerjo: Wobħdlerjo Kumwaldžansleho doła.

Psichne wuhotowanje. Historijsy wérne woblecjenje.

Elektriſke wobħġwetlenje.

Hracž budze żo:

niedżelu a žwiate dni popołdnu wot 5 hacż 7 hodzin:	
niedżelu 19. meje,	1. džen žwiatkow 2. junija,
Boże ſpicze 23. meje,	2. džen žwiatkow 3. junija,
niedżelu 26. meje,	niedżelu 9. junija,

niedżelu 16. junija;

wſchēdne dni wjekor wot 8 hacż 10 hodzin:

wutoru 21. meje,

ſrijedu 29. meje,

ſrijedu 12. junija.

Schtóž ma myħle, žwiedženiku hru wopytač, ma skladnosć po železnizy a s Lubija s omnibusom do Kumwalda dojēżż.

Dobra hospoda żo namaka w stanje na žwiedženiskim městnje a w bliskim hośczenzu „k módrej kuli“.

Platžjna městnow: wot 2 mf. hacż 30 np.

Wšho dalsche żo s plakatami wosjewi.
Għixi dobtyk je na lepše Kumwaldžansleje dialonje postajenij. Komitej.

Wotewrjenje kħlamow.

S tuthm ċeſčenym Sserbam w Budyschinje a wokolnoſeži najpodwołniſcho k wiedženju dawam, so żym w żwojim domje

pschi žitnych wifach čižko 28

(wódlia ſtoteje hweſħu)

mukowu a warjenjowu pschedawarju

wotewrili.

S poczeſčowanjom

Ernst Pfuhl.

dobré palenzj

(jednore a dwójne)
porucžataj placžinu hōdno
Schieschla a Rieczla.
na swontownej lawnej haſhy.

Suscheny polež pschi wotewſacżu 5 punktow po 68 np., żadlo po 60 np., czerstwih howjash tōj punt po 30, 40 a 50 np., ſchierjen tōj punt po 50 np., pschi 5 punktach po 45 np., suscheny žwinjaz hōrjūt punt po 60 np.

Otto Petički na žitnej haſhy.

Rjane tucċe howjase mjaħża punt po 54 np., žwinjaz mjaħża punt po 50 np., ſlopjaze mjaħża punt po 55 np., czelaze mjaħża punt po 50 np., polež punt po 65 np., żadlo punt po 60 np., tōj punt po 50 np. porucža

Max Klingst,
hośczeniż w Droždżju.

K twarejenju pjezow porucžam njeſħbetrijeħxene nanajleppi dželane ſhamottowe pēzne plati a wjelbo-wansle žyhele k dobrogħi wem wobħedżbowanju.

J. Höglar pschi žitnych wifach 32.

Sellerijowe a runklizowe žviline hadženki
porucža hrodowisse saħrodnistwo w Luuħi.

J. Förgel.

55 mf. placži nowa ſchijaza maschina, kotraž je wohla-dacż żo pruhowacż hodži w Aug. Schubowej restawrazji na swontownej lawnej lawnej haſhy.

Dursthoffse žukhe droždże
ma wſchēdne czerstwe na pschedan
Oscar Fuchs
pod borklinom 3.

Sjawa zhromadzina

w Rakezach w hosczenzu „k sakskemu domej“.

Pondzeli 27. meje t. I. wieczor w 8 hodzinach pschednosck knjeza khedorstwo-
skeho sapolszanza Grash

wo sastupjerstwe ludowych interesow w khedorstwowyem hejmje.

Wschitzu wotcinszy symybleni mužojo ſo k temu pſcheproſcha.

Nemske reformiske towarzſto ſa Budyschin a wokolnoſc̄.

Zwarski wubjerk Maczizh Serbskeje
dyrbi ſrjedu po swjatkach, 5. junija, popoldnju
w 5 hodzinach nusne poſedzenje pola Reibetanza
wotmec̄. J. Bartko.

Přeprošenje.

Na hlownu zhromadziznu serbskeho
duchownstwa srjedu po swjatkach, 5. junija,
rano 1/2 10 hodzin w Budyskim Gudzic hoscencu a
po njej připołdnju w 12 hodz. na hlownu zhromadziznu serbskeho lutherskeho knihow-
nego towarzſta k předpołożenju zlicbowania
naležne přeproſuje
předsydſtwo.

Towarſtvo Pomocy za studowacych Serbow

zmęje

srjedu po swjatkach, 5. junija,
popoldnju 1/2 3 hodzin

hlownu zhromadziznu

w Budyſinje w Reibetancee hoscencu.

Dzeński porjad: 1. Rozprawy. 2. Nowowolby. 3. Namjetys.
Wo bohaty wopyt proſy

předsydſtwo.

Burſke towarzſto w Rakezach

zmęje, da-li Bóh, jutje njedzeli 26. meje popoldnju w 5 hodzin.
ſwoju mēšacznmu ſhadzowanu. Wo bohaty wopyt proſy

pschedzydſtwo.

Bóſhicžansſke pcžolarſke towarzſto

zmęje njedzeli 26. meje popoldnju w 5 hodzinach pola
Palmanez poſedzenje.

Dnjowy porjad: Pschednosck knjeza wuczerja Schudaka,
potom wólbh. Pschedzydſtwo.

Wuczobnik ſo wpta.

Sprawny, ſwołniwy, dželawny, derje woczeñjeny hólz sprawneju
starſteju, ſerbſteje ręcze doſpołnje mózty, kotryž je jutry ſchulu
wukhodzil, ſo hnydom do jenych materialtworowych klamow wpta.
Dalshe je ſhonicz w wudawatni „Sserb. Nowin“.

Wutrobny džak

wupraji z tutym Khwačanskemu Serbskemu Towarſtu za jeho
přečelne přjeće, za wokrewjacy napoj a za krasne džiwadlove
předstajenje, kotrež je so wosebje derje poradziło, kaž tež hewak
za wſitku luboſć a přečelnosć, nam při wulēce 19. rózownika
wopokazanu.

Rakečanske Serbske Towařſto „Lip“.

Wutrobny džak.

So domoj wróciwſi začujemy ſo nućeni lubemu a česčenemu
serbskemu towarzſtu za Khwačicy a wokolnoſć ſwoj najwutrobniſi
džak wuprajić. Najprjodey za to luboſciwe powitanje,
kotrež je so nam tam dostało, kaž teho runja za to přečelne
wodženje a rozwučenje w Margarećinej hēce a skónčenje za
rjane hodzinki, kotrež ſo nam z předstajenjom džiwadla při-
hotowachu. Bóh luby Knjez zaplać jim wſitku jich prou.

Bukečanske serbske towarzſto.

K lětnemu dopomijecžu

na naju džowku,
njebo Marju Madlenu
rodž. Kneſchkez i Kolwach, Zana
G. Budarcia w Budyschinje mandž,
wumrje w Kolwach 25. meje 1894,
30 let ſtará.

Dha hny ſaſ ſe čaſu teženja
Luboſneho načeža;
Smět je połny ſwjeſhelenja
Czeli wieſi ropota;
Zenž tu, hdyž morwi ſpja,
Trajaž je čajchina;
Tu tež težea knute ſiane,
Se ſrudobu naſadzane.

Haj, tu džerži nemiđzena
Luboſej cziche hodžiny;
Hdyž ſo čaſie wopnjeſhena,
Teždhy hwyata k komorž,
Hdyž je podacž dyrbiala
Najlubichého pſchecžela,
Róže, na ujoh naſadzane
Šsu wot hylow woblitvane.

Tež naſ dženſa luboſej wola
K rwej twojmu najlubia!
Maſche hyl hryjeſa nowa
Hórk, ſiž cze poſtrhwa.
Ziwy ſteji pſched nami
Wobras twoj; kaſ bolojni
Ssyrotki nam k herbstu ſtajſi
A ſ tym dobru nót nam praſi.

Ssydom ſet we ſjenoczenju
Sbožowna bě mandžefſta,
Ty pſchi džerža porodzenju
Wusta wieſe četvrtjenja;
Dokelž pſchego blaſbha bě,
Wupraji to žadanie,
„Dowjeſze mi k mojmu ludu,
So hny tam, hdyž wumrjeſ ſudu.“

Wot mandžefſoh pſchewdzenja
S malym czeschnym džecžatkom

Luboſm ſtarſtim domowrenja
Poſledni króz wotzny dom
S wulkej prózū naſtupi;
Hdyž cze luby mandžefſti
Se wſchel ſhwér wopnjaſhe,
Wich ſa težje woprowaſhe.

Ssmierze bliskoſc̄ ſaſjuwajo

So wot ſwojich dželſche,
Božu wieczér wujidwojo
Sa džeržomaj hwyataſhe,
Kij we ranu žiwenja
Džehu ſbžnje ſ ſhweta,
Vrejo rjetnu: „Tež ſchcze w ſmierzſi
Džerž ſwoje wozki twerdzi.“

Krótti čaſ ſa tobu džerže

Tež ta mała hyyroſta,

Hdyž poi ſeta ſtara běſhe

Sbožnje dom do Žiona,

So kaſ ſola ſbžnifa

Wukhowanje doſtaſa,

S macjeru ſo ſradowala,

Vratra. ſotru ſamatela.

S iraj hylow wuwjedzena

Bi we ranu młodoſci,

Ač kaſ ſet ſy wobhozena

Se ſwojimi džecžimi:

Šrudnje tu cze žarue

Ube džeržo ſenice,

Nieje pak tu ſapomnjenie,

Wich ſe Bóh poručene.

Hdyž tež do ſrudzby naſ ſtajſi

Twoje ſažne wumrjeſe,

Keſchecžanska nam wera praſi,

„Schtuz Bóh cžini, dobre je.“

Wón, ſiž ranu nabije,

Š nadžiju naſ trojichtuje:

So kaſ tu ſo dželſce mam,

Juni ſo jaſ ſohladam.

Kraſun poſlad netko ſcieži

Pohrjebnishejo Bóſhicžansſe,

Hdyž hdyž Bož ſkóńczlo ſwécži

Na te rwoj pſchile,

Tež twoj rom je pſchila,

Barowaza hyyroſta;

Wly pak pſches ſpěw, kiž tu dam,

Dobr nót cze pſchivolamy.

Šrudzenaj starſtej,

bratr, dwě ſotje a ſzwat.

h p.

(Na temu čižku pſchilohja)

Pschiloha i čížku 21 Serbskich Nowin.

Sobotu 25. meje 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zytki smjeje jutjej njeđelu rano w 7 hodž. farat dr. Kalich herbstu spowiedniu ręcz. $\frac{1}{2}$ hodžin diaconus Räda herbstu a w 10 hodž. němstę predowanje. — Popołdnju w $\frac{1}{2}$ hodžin budże katechismusowe roszczenie se herbstimi hózami.

Króen:

W Michałskiej zytki: Augusta Maria, Jana Ernsta Kaplerja, žiwnośczerja a kozęmarja w Kelenje, dž. — Paweł Walther, Jana Handrija Kołle, murjerja na Biłowie, s. — Emma Augusta, Karle Augusta Wobsta, khezera a dzělaczera w Małym Wielkowje, dž. — Maria Martha, Jana Feńka, tublerja w Małzechach, dž. — Karol Božidar, Jana Ernsta Wobcerja, maleho žiwnośczerja w Małym Wielkowje, s. — Jan Max, njemandz. s. w Feńcezech.

Zemrjeć:

Dzien 17. meje: Kurt Paweł, Juliusz Wylema Bernharda Mahlera, żygarnika na Biłowie, s., 15 d. — Gustav Adolf, njem. s., 1 m. 7 d. — 20. Hana Mechellez, Jana Bohuwera Barbara, maleho sahrodnika w Nadżanezech, mandjeffa, 42 l. 3 m. 17 d.

Placjinsna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	18. meje 1895		22. meje 1895		wot		hacj	
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pšenica			běla		7	76	7	79
			žolta		7	24	7	53
Rožla					6	94	6	6
Jeczmieni					6	50	6	93
Worž			50 kilogr.		5	70	6	—
Hroch					7	50	11	11
Woka					6	11	7	50
Zahly					12	—	15	—
Hejdusčka					15	—	15	50
Běrný					1	90	2	20
Butra	1 kilogr.				1	90	2	40
Pšeniczna muka	50	—			7	50	16	50
Wzana muka	50	—			7	50	12	—
Sýno	50	—			2	20	2	70
Słomka	600	—			18	—	21	—
Prokata 1362 sčtuł, sčtuła					8	—	20	—
Pšeniczne wotrubý					4	25	5	—
Ržane wotrubý					4	50	6	—

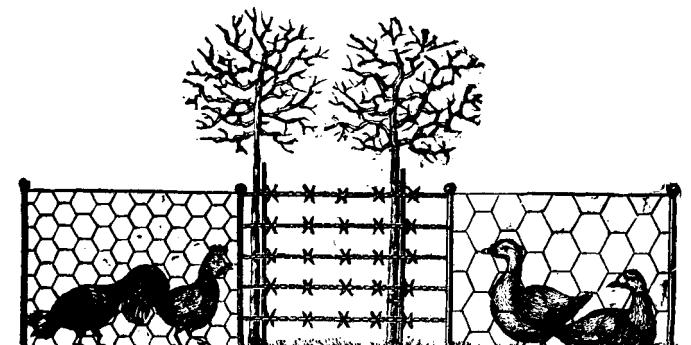
W Budyschinje placjinsche: körz pšenicy (běla) po 170 puntach 13 hr. 19 np
hacj 13 hr. 24 np., žolta 12 hr. 30 np. hacj 12 hr. 80 np., körz rožli po 160
punktach 11 hr. 10 np., hacj 11 hr. 29 np. körz jeczmienja po 140 puntach 8 hr.
93 np. hacj 9 hr. 70 np.

Na Burži w Budyschinje pšenica (běla) wot 7 hr. 94 np. hacj 8 hr. — np.,
pšenica (žolta) wot 7 hr. 65 np. hacj 7 hr. 71 np., rožla wot 7 hr. — np. hacj
7 hr. 6 np., jeczmieni wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 50 np., worž wot 5 hr. 50 np.
hacj 6 hr. 10 np.

Draždanske mjaškowe placjinsy: Howjada 1. družinę 59—62 hr., 2. družinę
55—58, 3. družinę 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne ſwinje
35—37 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarž. Čelata 1. družinę 50—60 np.,
po punce rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 24. meje: Mjane.

Grocjane plecjenja atd.

porucža po fabrikſkých placjinsach

Paul Walther.

W wudawařni „Sserbskich Nowin“ ſu po 1 hr. 50 np. doſtačz:

Khěrlusche a spěwy Petra Mlónka.

Najwjetſchi ſklad w měſeče. — Pomyslnje najtunishe
placjinsy.

Mužaze a hólczaze

Šlomjane flobufi

w hoborskim wubjerku, jara tunjo.

Filzowe, zylindrowe, hoútwjerſke a dzěčzaze

flobufi

we wſchēch lētnich nowoſejach a jara hōdne

po woprawdze jara tunich placjinsach.

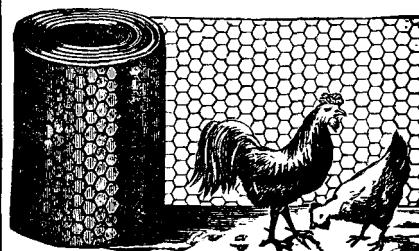
Katarſke, puczowanske, dželanske a dzěčzaze

měžy

w ujedoſzejehnzym wulkotnym wubjerku, ujezmerne tunjo.

Hugo Lehmann

22 na bohatej hažy 22 (podla hōſzenza i winowej
fici).

Sazynkowane

grocjane plecjenje!

Wulki wubjerk, tunje placjinsy.

B. Fischer

na žitnej hažy.

Šlomjane flobufi,

najnowsche, pschistejaze formy
njegarněrowane po 30 np., garněrowane po 60 np., hacj
do najwoſebniſkich modelſkich flobufow po
trucie sprawnych placjinsach.

Wsché vychowé, běle a wolumjane twory, kotrež
wot lěta 1883 po zylisnach pschedawam, s njeſoſzejehnzym
wubjerkom a njeſpichetřechomnymi tunimi
placjinsami mam pschedzo na ſkladze.

Leopold Posner,

wožebite flobufowe ſhlamy na bohatej hažy 7.

Dursthoffſke ſuché droždje

porucžam ſtajnje čerſtwe po zylisnach kaž tež po waſh.

Schtóz pola mje droždje ſupuje, njeje niſowany, pola mje tež
druhe twory bračz.

Ernst Glien,

fabrikſki ſklad ſuchich droždžow.

Gslódke palenzы

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.

porucža

Moritz Mjerwa

podla Pětrowſkej zytki.

Destillazija ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placjinsach.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
—Štowrlétna předplata
w wudawařni 80 np. a na
němských póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
čílo placi 8 np

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.
Číš Smolerjec knihičkárnje w maščnym domje w Budysinje.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwonk-
neje lawskie hasy č. 2)
wotedać, placi so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štowrk hač do
7 hodž. wječor wotedać.

Číslo 22.

Sobotu 1. junija 1895.

Lětnik 54.

S s w j a f k i.

Bucho Boži živjath,
S njebjiež wulathy,
Žyrkvi Božej daty,
Naſcha króna hy,
Naſche kublo kražne,
Naſche wjehele,
Naſche žvělu jažne,
Naſche žadanje!

Duchu cžichi, měrny,
Duchu jednoth,
Hoſčzo bójski žvěrny,
Stadlu žlubjenj;
Pomožniko hnadm,
Tebje hladamy,
Troščt twój žlódki, žadny
Vij do wutroby!

Deſchčzo miły, kapaj,
Semja žucha je!
Wohnjo živjath, žapaj
Dale po žwěcze!
Błodna roža, macžeji
Lacžnu krajinu!
Kražnje wobohaczeji
Rolu potriebnu!

Wuliwaj ſo deſe,
Rěka živjenja!
Sežel nam žwědkom wjele
Wschudze do kraja!
Wolijo tý živjath,
Žalbuji ſebi naž!
Njebudž wot naž wſath,
Wupjſch naž na žwaž!

Holbjo, žnú ſo na naž,
Bolez ſ njebjiež ſ nam!
Rěcz na žwěcze ſa naž,
Rěczniko naſch žam!
Hdyž my rěčež mamý,
Njevěmy pač ſchto,
Hdyž cže potriebamy,
Potom praj nam jo!

Wótza, Šsyna, Duchu
Cžesczny hromadže;
Halosa je žucha,
Schtož bjes njeho dže.
Schtož pač ſ nim tu hrodži
Sswoje žiwe dny,
Teho wón ſej wodži
Lam, hdyž ſbožni ſmý.

D.

Swětne podawki.

Němiske khěžorſtvo. Pjatf tydženja je khěžorſtvoři ſejm ſivoje wuradžowanja na dlěžci čaž wobſamkňu. Jeſo hłowne dželo je w tym wobſtało, ſo je wón tsi ſakonjove načiſti, nowy tobakowý dawt, reformu khěžorſtvořich finanzow a ſakoný pſche pſchewrót ſacziſhny. Woſebje, ſo je ſakoný pſche pſchewrót paſyl, je w Němzach powszitkowne ſpoſojenje ſbudžilo. A ſakonjam, kotrež je khěžorſtvoři ſejm w ſwojich poſledních poſzedzenjach wuradžiſ a pſchijal, ſkliſcheja pſchijatovi ſ złownemu tarifej, paleitowemu a zokrowemu dawkej, ſ ſakonje wo invalidskim fondže, sprawjenje wobſtejnosców nutſkoſemſkeho ſwodžiſta a pſcheſtejnoſców ſakonjami w ſakonjanju ſe ſchłovani w němſkých provinzech a ſkoničnje ſakon w ſarvoſtajemých wojerſkých woſzobow. Namjetej, ſběhnenje jesuitſkeho ſakonja žadazemu, je ſejm ſ nowa pſchihložował, tola drje ſ tymſamym njeuſtpečhom, kaž hižo předy, to rěka, ſwiaſkowa rada ſo ſarjenje, jesuitſki ſakon ſběhnyč. Pſchijiwkařo Kanižoweho namjetu ſu w ſejmje mało pſcheczelov ſa ſtatny žitny monopol namakaſ. Kaž je ſnate, je ſo Kanižowy namjet ſ wulkej wjetſchini wotpoſkaſ. Či, kofiz wot njeho wumóženje ſe wſcheje rataſkeje nuſy wočzakowachu, njech ſo ſ tym troſhtuja, ſo tež bjes žitneho monopola žitne placžiſny wjetſchne ſtuſoja. S džělankeho pſchehlada khěžorſtvořiho ſejma je woſebje ſpominenja hódna licžba petizijow, kofraž bě na 59,894 ſrostka. S nich nastupaſe 26,060 ſakon pſche pſchewrót a 10,509 wojerſki invalidski ſakon. S druhich pſchijidze najwjetſha licžba na tobakowý dawt a margarinſki ſakon. Majwiažy petizijow je ſo ſ wobſamkjenjem ſe khěžorſtvořiho ſejma wotbylo.

Petizije, naſtupaze ſchězepjenje jětrow, margarinu, gmejnski winowy dawt a wužitkarske towarzſtw, ſu njedowuradžene wotſale.

— Jeſo Majestosči kralj Albertej je ſo, hdyž w ſivojim ſibyllenortskim hrodže w Schlesyňkej pſcheywacze, ſapoczątk meje ſ Dražđan liſt bjes podpiſma pſchipóbzla, w kotrymž ſo kralj ſ njehornymi ſłowami nadpad ſ helskimi maſchinami, dynamitowymi bombami, pólwrom a kaſačzom hrožesche. Ssledzenju Dražđanskeje polizije je ſo poradžilo, ſa njedocžink, kotryž je liſt ſ pſchestajenej ruky piſał, jeneho dwazhežiſteho prósneho hrodžazeho dželaczerja nadenč a pſchepoſkaſ, kotryž někto hroſtanju napſchęz ho hlađa.

— Pſchi lětſchich khěžorſkých manevrach dyrbja ſo ſchtyri poſne armeekorpsy ſ hromadže 137 bataillonami, 100 eſkadronami, 93 batteřiemi ſ něhdyž 500 kanonami a 20 kavalleriſkimi regimentami wobdželicz. Němiske wójſkowe wjedniſtvo ſo ſ tym přeni kroč ſ wodžerženjom manevrow ſ licžbu wojaktow ſpyta, kofraž ſylnoſcž dweju wójſkow pſchedſtaja. Pſchi tajich wulkich manevrach dyrbja woſebje wjetſchni wjedniſy, wot divíſſkeho generała hacž ſ najwjetſchemu wójſkowemu wjedniſkej, wulnycz, kaf ma ſo bitva bicž. W tymle naſtupanju ſu franzowſke, ruske a awſtriske wójſka němſkemu wójſku wo někotre lěta do předka ſchle, a woſebje dobre poradženje wulkich manevrow awſtriskeho wójſka pola Günſa a Steinamangera je drje pola khěžora Wylema naſtork dalo, podobne wulke manevry tež w Němzach wodžeržecz. Žako krajina ſa nje je ſo Uſermarska, ſ polnozy wot Barlina ležaza, wuſtvoliša. So ſu ſo wobhydlerjo Uſermarskeje ſ pſchipowjedzenjom wulkich manevrow ſwjetzelili, ſo njehodži runje prajicž. Tannische nowiny na to poſkaſuja, ſo ſhroma-

dženje schthrijoch armeekorpšow woſebje rataſfemu woſydeleſtwa wjeli czeſkotow napoloži. Ženotliwe domy psches měru wjeli woſakow do kvartery doſtanu, a woſbedžerjo konjow budža wjeli ſa woſakow woſyč dyrbječ. Wuwicženje woſakow w manevrach pak je njeſminliwa nuſnoſeč, ſo by ſo hódnocéz němſkeho wójska w wyžkoſczi ſdžeržala, kotrūž ſebi wěſtoſeč wotzneho kraja žada. Pschepebſnacé ſo tež njeda, ſo ſo woſkowe ſariadniſtvo wo to prýzuje, ſo bych ſo pschi pschedſtejazých khezorſtich manevrach czeſkoty wjeſneho woſydeleſtwa po móžnoſci polozile. Tak je ſo porucžilo, ſo dyrbja wſeč ſchthri armeekorpſh tli manevrōe ſonj bimuaferowacé, a ſo dyrbja pschedewſacélo pschedpſchahanje woſtaracé. A temu hiſhceče ptihiñdze, ſo ſo kvarterowym hospodarjam ſa ſaſtaranje woſakow ſ jedžu a pičom wjetſche pjenjeſne ſarunanje wuplačzi.

Auſtrija. Wo gmejnſte knježtſtvo w Wini je ſo liberalni a antiſemitojo horzo ſe ſobu běđa. W tu khwilu ſebi woſej ſtronje w gmejnſtej radže nimale wahni džerža. Liberalni ſu, ſo móhli antiſemitem wobčežnoſeč cžinieč, měſchęzanostwo ſložili. Pschi nowowólje ſu wjedniſka antiſemitor dr. Luegera ſa měſchęzanostwu wuſwolili. Tutón pak wólbu pschijal njeje. Na to je knježtſtvo liberalnych napominalo, ſo bych měſchęzanostu ſe ſwojeje hrjedžiſny ſaſo wuſwolili. Dokelž pak ſo cži dlejachu, je knježtſtvo gmejnſtu radu roſpuſtežilo. Sa 7 njedžel budža nowowólby. Antiſemitojo ſo nadžeja, ſo pschi nich wjetſchinu w gmejnſtej radže dozpjia.

Italſta. Pschi ſejmſtich nowowólbach je drje ſtrona ministerſtvoſeho pschedbhyd Crispia ſi wulſej wjetſchinu dobyla. Hdyž pak ſo wuſwoleni knježtſtvoſi pschinižowarjo bliže wobbladaja, dha ſo jako mužovo wupofaſaſa, na kotrýž žaneho ſpuſtčenja njeje. Předy hacž ſo Crispí dohlada, ſnadž ſo woni ſ pschedczelov do jeho njeſcheczelov pschetworja. Majnjeruboſniſche pak je to, ſo ſu ſo Crispiovi njeſcheczelio wſchitzh ſi nowa ſaſo wuſwolili. Sa jeho najhórscheho pschecžiwniſa, Giolittia, je w Oronero ſi 2193 wuſwelerjow 2160 ſhwój hlobz wotedalo. Wubebnyc ma ſo, ſo je wjeli tybzaz wuſwelerjow ſa wjedniſkom ſizilianſkeje revoluzije, de ſelice a a Barbata, hložowalo, kotrāž ſtaj woſaj t khostarni na wjeli ſet ſaſhudzenaj. Woſaj ſtaj wjazh krož wuſwolenaj, ſchtož wſchaf ma ſo wjeli bôle jako protest pschecžimo ſurowemu wuſhudej wójuſkeho ſuda, hacž jaſo praktiſki ſutk wobbladacé; pschetož woſemaj ſu ſo cžefne prawa woſrjelle, a teho dla ſo njehoodžitaj wuſwolicz. — Pschecžiwo Crispie mjes tym jeho pschecžiwniſu niz jenož w Italſtej, ale tež w Franzowſkej njemdu wójnu wjedu. Parížſke nowiny „Figaro“ liſty, kotrež ſtaj ſebi Crispí a Parížſki ſid Reinach pihalj, woſjewuju. Kaž je ſnate, je ſebi Reinach psched dwěmaj ſetomaj ſi jedom ſawdal, hdyž bě jebanſtvo na ſjawné pschihchlo, kotrež bě wón pschi twarje panamaſkeho kanala ſkucžil. S týmle liſtami ſo pschedadži, ſo je Crispí najhórschemu jebalej Corneliuszej Herzej, kotrāž je ſebi kaž Reinach ſi panamaſkimi pjenjeſam ſwoje móſhniſe pjeſnul a w Londonje ſwoje rubjenſtvo pschecžinra, ſa 50,000 ſt. najwyschſchi italſki rjad (orden), rjad ſhwjateho Maurizijs, woſtarac. Předy teho bě ſebi tutón woſtudžat na hacž dotal njeſwjaſtjenje woſtijnje wulſotſhiz bayerskeho Michałoweho rjada dobyč wjedžat. Tež je ſebi Crispí wot Romſkeje banki, kotrejež direktorojo Tanlongo a pschedczelio dla ſjebanja wjeli milijonow psched pschihchazh ſud ptihiñdzechu, taſt wjeli hacž je ſo hodžilo, pjenjeſy požčoval. Želi ſo ſu tele liſty woſprawne, budže Crispí tola hiſhceče ſwoje brěmjeſtcho wjasač ſyrbječ.

Bolharſta. Něhduschi wjelſamóžny roſtaſowat nad Bolharſku, Stambulow, ſnadž ſtemu čzaſej napſchežo dže. Čzeſkeho ſthorjenja dla chžyſche wón do Čech pucžowacé, ſo by ſo w Karlowych Warach (Karlsbad) wuſtrowl. Knježtſtvo pak jemu njeje dovoſilo, Bolharſku woſuſhcežic, dokelž ſo boji, ſo ſo Stambulow njeby ženje wjazh do ſwojeho wotzneho kraja wróčil. Wlenja, ſo chze Stambulow teho dla do wukraja pucžowacé, ſo by ſo khostanja ſminyl, kotrež na njeho čzaka, ſeli ſo je wěrno, ſo je wón, kaž jeho pschecžiwniſu praja, kraj a město Sofiju wo wjeli milijonow ſjebal a mnohich politiſtich pschecžiwnikow bjes praweje pschecžinu do jaſtwa ſawrječ dal.

— Deputazija bolharſkeho ſejma budže do Rusſeje pucžowacé a tam na row zara Alexandra III. wěnž požoži.

Sſerbijsa. Woſtejnoscze w Sſerbiji ſu dale a hórsche. Wjeli hajdukskich (rubježniſtich) čzrjódow kónzijo a palo po kraju čzaha. Požledni týdžen ſu pječ ſmejnſtich pschedſtejicjerjow ſtónzowali. Hajdukske čzrjódy ſi politiſtich čzektjenzow woſtejta, kotsiž ſu wot knježtſtvoſich jaſtojnikow pschedczehani čzeli.

Auſſla. Pschi woſamklenjenju chinesko-japanskeho měra je Chineska ſupu Formoſu Japansku wotſtupic ſyrbjała. Wjekle nad tutym

trajnym pschiroſtком pak je ſo Japanskim ſ tým pschedcaſylo, ſo ſu Chinesjo, na Formoſu bydlozy, tule ſupu jako ſamostatnu wuſwolali a republikanſke knježtſtvo na njej poſtaſili. Sady tuteje noweje republiki Chineska teži; wona je Chinesow na Formoſu na molniſla ſo njebuhi japanske knježtſtvo pschedpſonalni, a je jich ſ třebnej brónju ſaſtarala. Woſtacže Formoſeje republiki drje doſlo tračz njebuže. Hdyž Japansky ſylniſche woſiſto na Formoſu poſcélulu, ſo Chinesjo runje tak ſbija, kaž na aſiſkej twerdžiſnje. Šupu Formoſa je 34,550 kóžnych kilometrow wulka, po tajſim je wjazh dyžli dwóžy tak wulta kaž ſakſte ſtaſte. Chinesjo, kotsiž w plodných nižinach bydla, 2½ milionow duſchow licža, hórfu ſtronu ſupu malajſi lud woſydi, kotrāž ſebi Chinesjo ženje podčižnhež njeſju móhli.

Knjeſ a dželaczeř.

(Poſtracžowanje.)

Nikita bě mjes tym pjanu ſchleñu čzaja wupiš, njeponrōči pak tola ſchleñu, nadžijejo ſo, ſo jemu hiſhceče ſchel ſchleñu naſilia, ale w ſamowarje bě woda doſchla a hoſpoſa jemu teho dla wjazh njeporjedži, a Vasilij Andreječ pocža ſo hižo hotowac. Duž njehoodžesche ſo nicžo wjazh cžinieč. Tež Nikita ſtam, požoži ſwój woſkužanu kuf ſaſo do zokorowje týſki wróčzo, ſetré ſebi ſ ruku ſapocžene woſlicžo a džesche ſo ſuſnju woſblez.

Wobleschi ſo ſylniſh ſi hlužofa, požakowa ſo hospodarjam, a wot nich ſo roſžohnowowſchi wuſtupi ſi cžopleje, ſmětleje iſtow do cžmoweje, ſymlneje pschedkhež, hdyž bě ſylyſhcež huſchenje nuts ſo dobywazeho wětra, týž ſi durinymi ſchkaſbam ſněh nuts wějeſche, a wot tam džesche na cžmowym dwór.

Pjetruſhka ſtejſeſe w ſožuſhe pschi konju wo ſtředž dwora a pschednoſchowasche baſen ſi Puſkona.

Nikita pschihloſhowsche ſi hlužu khilejo a ſradowa wotežzy.

Starý pschedwodžesche Brechunowa, pschinjeſe latarnju do pschedkhež, ſo by jemu ſwéčil, ale wěſik ju haſin. Tež na dworje bě cžucž, ſo je wětr hiſhceče hórfci.

„Nó, to je mi ſchwarne wjedro!“ myſleſche ſebi Vasilij Andreječ. „Sſnadž ſo ſyła njeſchedobudžemoj, tola ſchto to wſcho pomha, wiſtowanje mje woſa. A ſhym tež hižo hotowy. Hoſpodar je ſapſchahnyc dał. Moj hižo dobužemoj ſi Božej pomožu!“

Starý hoſpodar ſebi tež pomhyſli, ſo njeje dobro jecž, ale wón bě jímaj hižo doſež rěčal, ſo dyrbitaj woſtacž, tola njebeſchtaj na njeho požluchaloj.

„Sſnadž je to moja staroba wina, ſo ſhym tak bojaſny, a wonaj hižo ſo pschedobudžetaj“, myſleſche ſebi wón. S najmjeňſcha móžem ſahe lehnyč hyc, bjes komdženja.“

Pjetruſhka wiđeſche tež, ſo bě ſraſhne jecž, tež jemu bě ſtýſno, ale na žane waſchnje njehaſche ſebi pytmyč dacež, wón cžinjeſche, kaž by kuražu měl a kaž by ſo ani ſi najmjeňſcha njebojał.

Nikice ſo njehaſche jecž, ale hižo dawno bě ſwukny, žaneje ſamostatneje wole njemecž a druhim ſlužicž. Tak njeſadžeržowasche nichčo woſjedžowazeju.

V.

Vasilij Andreječ pschedstupi ſi ſanjam, po cžmje jeno ſedma ſpoſnawſchi, hdyž ſteja, ſaběža do nich a wſa wotežzy.

„Sa ſobu tam předtu!“ ſavola wón. Pjetruſhka, w ſanjam klesžo, po honjeſche ſwojeho konja. Brunač ſhwatasche móžne ſa nim a woni wujedžechu na dróhnu. Soſho jědžechu po wži po ſamhny pucžu, nimo ſamhneje ſhěže, hdyž ſmjerſle ſchath wžbachu, kotrejež nětko hižo póniacz njebež; nimo ſamhneje ſolnje, týž pak bě bjes mała hižo hacž do těch ſe ſněhom ſavěta a ſi kotrejež wěſik na ſtajnoſež ſe ſněhom wějeſche; nimo wjeſbow, týž hiſhceže jenak bluzh ſchucžachu, hwiſdachu a ſo po wěſiku ſhibowachu, — a ſaſo wujedžechu na ſněhove morjo, na kotrejž wot horjeka a deleka ſaſhadeſche. Wětr bě tak ſylny, ſo, hdyžkuli wot boka duijeſche a jědžazh jemu napſchecžiwo jědžechu, ſanje na bok powalesche a tež konja do boka honjeſche. Pjetruſhka jědžesche ſo ſa nim.

Hdyž běch u něhdze džesacž minutow wujeli, ſavrveži ſo Pjetruſhka a woſasche něſchtu na njeju. Ale ani Vasilij Andreječ ani Nikita njeſožesche wěſika dla nicž dorohynič. Tola to ſhudaschtaj, ſo ſtaj na roſpuče dozpiłoj. A woprawdze naředo-woſasche Pjetruſhka na prawu ruku, a wěſik, týž bě hacž dotal wot boka duł, duijeſche jim nětko napſchecžiwo. S praweje ſtronu

sybolejche ſo psches ſněh něchto čorne. To běchu kerti na rospuczach.

"Někole jědžtaj w Božemje!"

"Měj džat, Petruška!"

"Větr pschitrywa něbjo", pschednoschowasche wón a ſhubi ſo.

"Hladaj, kajki je to bažník!" rjetny Vasilij Andreječ a ſežeze woteždy na ſo.

"Haj, schwarmy hólz, prawy bur", rjetny Nikita.

Sedžeschtaj dale. Nikita bě ſo kruče ſawalil do ſuňne a hlowu tak hlučko mjes ramjeni ſčahnyl, ſo jemu krótka broda ſchiju ſawodžewasche, ſedžesche ſměrom, ſo prýgojo, ſo by ſo czajom nadobytu ſnitskownu čoplotu ſdžeržal. Psched ſobu widžesche runej ſmuň woja, tři jeho ſtajne myleſtej a ſo jemu kaž wujedžený pucž ſdaschtej, — poſbehovazý ſo a ſažo ſpadovazý kribjet konja ſo wopuſchu, tři bě do boka ſvjerčana a wuvjasana — a dale předku wýfoki drjewjaný khomot a kolebažu ſo hlowu a ſchiju konja ſe ſmahuwazymy hrivami. Hdyž a hdyž wuhlada pucžne ſnamjenja, tak ſo wjedžesche, ſo ſtaſ hiſčeze na prawym pucžu a ſo wón něčo cžinicz němějſeſe.

Vasilij Andreječ da konje ſamemu pucž pytač. Ale brunač běžesche, runjež bě wo wžy wotpocžnyl, jeno njeradu a ſdasche pucž ſmylicz, tak ſo dyrbjeſeſe jeho Vasilij Andreječ wjazy krocž ſawrōzecž.

"Dowle na prawu ruku je ſnamijo, tamle druhe, tamle tſecže", ſicžesche Vasilij Andreječ, a tamle psched namaj je tež tón lež", myklesche ſebi wón a ſhadowasche na něchto čorne psched ſobu.

Ale to, ſchtož bě ſa lež měl, běchu jeno kerti. Sedžeschtaj nimo kerkow, dojedžeschtaj hiſčeze kruč dale, ale ſchitworte pucžne ſnamijo tu njebe a tež lež njebe widžecž.

"Hnydom dybti tu lež vhcž", myklesche ſebi Vasilij Andreječ, tři bě ſ palenzom a ſ czajom roſbudžený a tři ſtajne ſo wotežtu poſhonyſeſe, a poſluſhne dobre ſkožo běžesche pak pomalu, pak ſpečnje tam, hdyž bu nowjedowane, runjež wjedžesche, ſo jo tak njenawjeduja, kaž bě trébne. Džesacž minutow bě nimo — hiſčeze pſchezo žaneho leža.

"Ssmój ſo ſ nowa ſablužiloj!" rjetny Vasilij Andreječ a ſadžerža konja.

Nikita ſlěše, něčo njerěčo, ſe ſani a džeržesche ſuknu kruče, kruž wěſík pak k cželci pſchicžiſeſeſeſe, pak wot njeho wotduvaſche, a počza w ſněh teptacž. Džesche najprjódžy na jedyn a potom na druhý doč. Tři raih ſhubi ſo doſpolně ſo wocžom. Skónčenje wróži ſo a wsa wotežy Vasilije Andreječe ſo ſukow.

"Dyrbimoj na prawu ruku jecž", wotréčza wón kruče a ſarvēži konja.

"Kaž ſebi mykliſh, dha jeno jecž na prawu ruku!" rjetny Vasilij Andreječ, woteždy pſchepodawajo a ſmjerſlej ružy do kožucha tykajo. "A bynjež do Grischkina wróžo pſchijeloj", rjetny wón.

Nikita něčo njerotmolvi.

"Nó, pſchecželko, měj ſo do ſpěcha", wolaſche na konja, ale kon džesche, runjež torhamy, jeno ſtup. Ssněh doſbahafſe tu a tam hacž do kolen a ſanje buchu do předka ſtorkane.

Nikita wsa kſhud, tři předku wiſaſche, a cžepjeſeſe do konja. Dobry, biča njeſwuzený kon ſaſtróž ſo, počza běžecž, džesche pak hnydom ſažo ſtup. Tak jědžeschtaj nědže pječž minutow. Tak cžma běſche a ſněh mjetasche tak ſylnje wot ipody a ſwjerčha, ſo druhdy khomota wüžecž njebe. Druhdy ſdasche ſo, ſu ſanje na ſamžnym měſtni ſtejo wotſtale, a ſo polo do ſady běži. Na dobo kon ſaſta, naſkerje ſaču někajki ſadževk. Nikita wuſkocž ſažo rucže ſe ſani, cžimy wotežy a džesche do předka k konje, ſo by poſhladač, cžeho dla je ſaſta; tola, hdyž cžyſche krocž dale konja ſtupič, wužuny ſo a padže po wotwifku.

"Brr! brr! brr!" rěčesche wón padajo ſebi ſamemu a pytaſche ſo pſchimnyč, ale njemějſeſe ſo dodžeržecž a wofta hafle ſtejo, hdyž bě ſ nohomaj do kručeho ſněha ſajel, tři bě ſo deleka na dije ſareſta nahromadžil.

S horjela padasche ſeběhamy ſněh a pſchitry jeho hacž do paſha.

"Schto dha ty cžinich!" rjetny Nikita porokujo k ſněhowej hromadze a wotſchafny ſněh, tři bě jemu pod khornat pſchischoł.

"Nikita, hej, Nikita!" wolaſche horjela Vasilij Andreječ. Ale Nikita njerotmolvi.

K temu njebe khwile, wotſchafny ſněh, pytaſche potom ſyvój kſhud, tři bě jemu wupadnyl, hdyž ſo wotwifka padasche. Kſhud namakawſchi, lěſeſche po ſamžnej čeri, kaž bě ſo wobſumyl, ſažo horje; ale to njebe možno, horje pſchicž, wobſumyſe ſo wróžo,

tak ſo dyrbjeſe druhi pucž horje pytač. Kuf ſale wot teho měſtna leſeſche ſo napinajom po ſchtrjroch horje a džesche po kromje ſareſta ſažo hacž tam, hdyž dyrbjeſe kon ſtacž. Njewidžesche ani konja, ani ſani; ale dokeſl pſchecživo wěſífej džesche, klyſcheſe Vasilija Andreječový hlož a rjehotanje konja, tři jeho wolaſchtaj, prjedy hacž jeju ſawohlada.

"Ja du, ja du, cžemu dha ſchřečiſh", wolaſche wón.

Hafle potom, hdyž bě pſchi ſamych ſamjach, wuhlada konja, a pödla ſtejo Vasilija Andreječa, tři ſo jemu hoborsky wulki ſdasche.

"Hdyž dha, ſaperlot, ſy ſo ty ſhubil? Dyrbimoj ſo wróžicž. A bynjež tež do Grischkina wróžo pſchijeloj", počza knies mjerazay na Makitu ſahadžecž.

"Ja džet bých rad wróžo jecž, Vasilij Andreječ, ale do kotreho konza chzu jecž? Tule je hlučina, ſo kotrejež móže člowjek lědma won, hdyž je do njeje padnyl. Ja ſy ſo tam tak dele ſumy, ſo ſy ſo, jeno napinaj wſchě možy, ſažo wudrapač."

"Ale jow tola ſtejo woftacž njemějmoj, nědže jecž tola dyrbimoj", rjetny Vasilij Andreječ.

Nikita njerotmolvi něčo. Ssydže ſo do ſani, ſo kribjetom pſchecživo wěſífej, wusu ſo ſchlučne, wuthaſe ſněh ſ nich, wſa něchto ſlomy a wuthka ſedžblivje džeru w ſewym ſchlučnu.

Vasilij Andreječ mjeležesche, kaž by rjekl, ſo chze někole Nikice ſamemu wſchitko pſchewostajicž. Schlučne ſo ſažo wobuwſchi pſchekydz ſo Nikita ſažo pſchisprawnje w ſamjach, wobu ſo rukajz, pichimy wotežy a da konje po kromje hlučiny dale hicž; tola lědma běſchtej ſto krocželi jeloj, tu nastaji kon ſ nowa wuſchi. Psched nim bě ſažo hlučina.

Nikita wulše ſažo a počza ſažo w ſněh brodžiež. Khođesche nimale dohlo tam a ſem. Skónčenje pſchimy ſo napschecživneje ſtronu wróžo.

"Vasilij Andreječ, ſeže hiſčeze ſiwh?" wolaſche wón.

"Tule ſy ſo", wotwola ſo Vasilij Andreječ. "Nó, kajke dha je?"

"Člowjek njeměže niečo ſpôſnacž, je pſche jara cžma. To je někajka hlučina. Dyrbimoj ſažo pſchecživo wěſífej jecž."

Šažo jědžeschtaj kruč a ſažo brodžesche Nikita w ſněh, ſažo ſpadovasche a ſkónčenje pſchimy ſo dycha wuhodženy wróžo ſ ſamjam. (Pokracžowanje)

Ze Serbow.

S Buduſhina. Podkrjehin komandér knies wjich ſteindorf ſo pječza 1. julija tuteho léta na wotpocžinf poda. Sa jeho naſzledníka ſu kniesa wſchka-lieutenanta ſ Craushaara pomjenovali.

— Kaž je w nařeſtne ſtajne, budže ſo hlučna ſhromadžyna Towařſta Serbskich Burow 9. junija w Małym Wielkowje wotbywacž. Pſchi njej budže krajoſeſimski kandidat knies ſsmola-Sphytečanski rěčecž.

— Bože ſtipečje je ſo w ſtejach mjes Wownjowom a Börkom na Börkežanskich ležominoſežach 63létne wudowa, wěſta Freundowa ſ Drąždžan, wobweſla. Š kajke pſchicžinu je ſebi ſiwijenje wſala, njeje ſnate.

— Duby lětža ſrudny napohlad poſticež. Mejſke bruſi, kotrež po wjele ſakraňjených milijonach na ſchtomach wjazaja, ſu ſ dubow wſchlo ſiſeče wotžale, tak ſo ſu te někole ſcheccheratym koſchecžam podobne. W druhich ſtronach Němſkeje je lětža cžwila mejſkich bruſow hiſčeze hóſčha, džižli pola naſ. Wyskonoſež města Quedlingburga je na pſchiklad ſa nisne měla, wobydlerſtwo napominacž, mejſke bruſi ſanicežecž. To je ſo ſ tym wuſpěchom ſtało, ſo ſu ſa kroti cžaſ na Quedlinburgſkich ležominoſežach 25,000 litrow tychle ſchłodníkow na hromadžili a wylchnoſeži pſchepodali. Ta je ſa popařene bruſi 1500 hriwnow ſwudawała; ſa liter ſo 6 nowych pjenježow placieſeſe.

— Swjeſzelaze wuhlady ſa měſaz junij nam ſalb njerotewri. Wón wo nim praji: Žunij budže ſy měſaz, kotrež ſo ſ wjele deſchecžemi wotſnamjeni. Wožebje ſalb ſežehowaze wjedro wěſeheži: Wo 1. hacž do 5. junija wjele njerotewri a ſlukow pſchi po mérnej temperaturje, wot 6. hacž 9. junija ſylnye pſchiberańje deſchecžow a njerotewri. 7. junija je ſkriti džen 3. rjadowneje a thlodniſche wjedro pſchiberańje. Strach wulſeje wody budže wot 10. hacž do 12. junija hroſčej, deſchecž rucže wotebjeraja a wjedro wthlodniſje a na wylchňich horach ſo ſněh pondže. Wo 13. hacž do 16. junija deſchecž pſchi thetro thlodniſym wjedrje pſchiberańje. 17. a 18. junija ſo ſezoplí a deſchecž popuſteča. Wo 19. hacž 27. junija čoplotu pſchibywa, wjele njerotewri pſchicženje. 22. jun.

je kritisčki džen 2. rjadowanje. Wot 28. hacž 30. junija šo hischeže
bole sczopli a deschče a njenjedra wotebjeraju.

(Pečołarstwo.) Hacž runjež matka ſ woplodzenju jenož jen u trutu trjeba, dha tola kóždy kolcž woſebje hdýž ma kóylne myſle na rojenje abo hdýž ma hižo staru matku, dwéletnu abo hischeče starschu, ſ wjeticha jara wulku licžbu trutow wulehnje. Tole ſda ho nam na prenje pohladanje jara džiwne bycz. Tola wopomn: Ćim wjazh trutow po powětſje ſlētuje, c̄im lóžſcho matka jenu nadeńdze, c̄im ſažo a c̄im wěſeſzcho ho woplodzi. Hdýž ſu pečoły w džiwiniſje žiwe, hdýž ſo wot człowjeka njeplahuja, dha ho ženieje tak wjele ludſtrow na malkej rumnoſci njenadendze, jaſo pola naſ ſ wjenickej wbj a w jenickiej pečołniſy; kóždy rój ma požadanje, jeli ſo ho człowjek wo njón niestara, ſo ſdalem wot teho kolcža ſaſyhdlicž, hdžež je ſo wurojil. Teho dla je tež w džiwinſtwje ſa kóždy kolcž wjazh trutow trébnich, ſo by ſo matka tež wěſeſe woplodziła. Ćim mjenje trutow, c̄im huſežiſcho dyrb̄i matka wuletonacž, c̄im wjazh stracha jej hroſh: ptacži móža ju popadnycž, deſchczęſit ju pschelhwatacž, wěſik ju ſawęcž, a tež ſabłudziež ſo móže — a ludſtwo je ſhubjene. Tele strachci wotſtronni ludſtwo, hdýž ſ wulkimi woporami ſebi kolcž ſ ſénikami a prôſdnikami naſadža. Huſto nadendzeſch w tajkim kolcžu 800 a hischeče wjazh trutow.

Zylo hinał pak je pola pežolarija w pežolniży. Tam steji s wjetša stajnje wjèle kołczow podla ſebje a zylo bliſko, wo wky ſu husto dość hiſcheže pežolniży drugich pežolarijow. Teho dla je tež tu trutow na dość, jo njeje trjeba, so je w jenotliwym kołczu wulka kopiza trutow. Matka pod tajimi wobstejnosciami hiſcheže jara lohko trutu nadendże. Hdyž ſo wo twoje pežoly derje starasch, dha nježmęsich wjazy hacž nehôdze 100 trutow w kołczu męcz.

A hdyž ſebi pomýkliſch, ſo ſu trutu jenož proſdnuſti a leniſti, kotrež ani měd njenoscha, ani njetwarja, ani czećiv njepěſtonja, ſ zyla jenož leniſka paſku, dha ſu won tež ſa wuſpečh pežolarijenja jenož ſchödne. Teho dla won ſ nimi, won ſ trutami a ſ truczązym czećivjom ſ kołczoſt, hdyž tam njeiſſu wjazy trěbne, hdyž ſu matki woplodžene a hdyž njechafch ſebi žane nowe mlode matki wjazy plahowac̄. Hdyž trutu moriſch a truczązy czećiv wureſujeſch, dha nječiň ſebi žaneho ſwědomnja; to je pežolarijej a pežolam wužitne, hdyž ſo leniſti a proſdnuſti, kotrež ſu pschi tym hiſchče dobre žraczki, woſtrona. Hinaſ pak ſo ma, hdyž chzeſch ſebi zuje pežoſt plahowac̄ abo hdyž chzeſch twoje ſtaré pežoſt ſ wukrajnej kruju ſmęſhecz. Tak ſmy my w Šerbach pſches naſtorki přjedawſcheho Bartfkeho ſararja, t. Rády, ſo wjele prožowali, walske žolte pežoſt (abo italske pežoſt) pola naſ plahowac̄ a naſche čzorne pežoſt ſ nimi ſmęſhecz. Hdyž tole chzeſch, dha budžech w tajkim kołcu ſe žolthmi pežolami trutu plahowac̄, hdyž masch tež pſches to w tymle kołcu mjenje wužitka na mijedze. Teho dla poviſcheja někotſi pežolarijo truczązy twar do ſrjedž hněſda, ſo byhdu matku ſahe k truczązem u načiſtu pohnuli.

Hdyž pak w kólczach žanych trutow nimasch, dha zo tež ženie
njenozé žana matka woplodźicž a tehdy tež nježměch ſebi na
plahowanie matkow myſlicž, nježměch twojim požolam na matki na-
ſtajicž. Tole nježmě zo po taſtim ženie ſahe w nalečzu a poſdze
w lecze ſtać, hdyž ſu zo trutu hižo wuſuſale.

P l a h o w a n j e k u r . (Połacząwanie.) Cząsz dońdże, so ſu
ſokosche wubędżale. Hdyż ſu derje ſedżale, młode druhi by hiżo
dżenj předy wubężą. Duż tam hiżo 20. dżenj pohladaj, a hdyż je
tam węzły młodych kurjatow, wismi je hacż na jene přiecż a ſadż
je do dżerowza a ſtaj je na czopły bleczk; pschetoż ſrjedż hischeże
nje wulehnijnych jejow ſo lóhko ſtłocza a tajke kurjatko wiele nie-
ſnijeże. Wožebje wožne je, so młode ſa czki hnydom ſ hñesda
woſmijech, dokelż ſu wone bōle žwische hacż kurjatka a ſo hnydom
ſ jej pschischedchi woſkolo hibaja, tak ſo ſokosch, na hischeże nje-
wulehnijnych kac̄zich jejach ſedżo, stanje a ſ malymi kac̄zkami woſkolo
hodżo hischeże nje dolehnijene jejaj leżo wostaji abo w njemernoſezi
roſtłoczi. Mi je hewač dobra pata na to waſčinje tſi dobre jejaj,
w kotrychž hiżo kac̄zki dypachu, ſtłonzovala, dokelż ſo prěnje kac̄zki
runje w nozy lahmichu — a to nōz předy, hacż bęſche cząsz. Kac̄zki
džedža hiżo prěni dżenj něchtó mēż, wožebje je nusne, ſo maja
pschego wodu, hewač maſch lóhko ſ nimi ſchłodu. Małe kurjatka
móža, ſ jejow wubędżawſchi, ſ najmjeniſcha 24 hodžinow bjes wſcheje
zyroby bycž, dokelż maja ſ jejaj hischeże na doſež zyroby w żoldfu,
ſo ani nusne nieje, jim prěni dżenj zyrobi poſtiežowacż. Kuff wody
pał je jim wuzitne a dobre, dokelż wſchak jim jaſhcęk wuſkniſie, hdyż
ſu ſo psches jejo pschedyphacż dyrbjale pschi temperaturje ſ naj-
mjeniſcha 32 gradow. Kajku maſch jim prěnju zyrobu dawacż, to
prajimy ſebi ſa thdženj.

S B e l c z e z . N j e d a l o k o n a s c h e j e w b y s u n a j e n t h y p o l u
w j e l e p o p j e l n i z o w (u r n o w) w u r y s l i .

¶ K a p o w a . Powiecz wo strachu, kotryž je jenemu konieczanskiemu kublerzej na żeleznizy blisko nascheje wžy hroby, je bylinie psychichnata. Kubler bě drje, hdvž czah psychijedze, jara blisko k železnizy psychijel, tola niz tak blisko, so je teho dla żeleznistci czah dyrbjal jaſtačę. Mania - 551 - 1886 - 1 - 566

S Pa n e z i z. Hdyž sandženu šobotu tudomny živnošćežet S. A. s woſom, do kotrehož mjeſeche konja sapſchehnjeneho, s ſaworſkeje mlkaćnje domoj jēdžeſche, ſo na dobo koni sploſchi. Snjem-drijene ſtočzo, nad kotreymž bē jeho knjeg mōz ſhubil, psched Panczan-ſkim knježim dworam s woſom do famjenja s tajkim wotmachom ſaloži, ſo ſo A. s woſa ežimy, kotrež jemu wutrobeno pschejē. Rje- byl-li wós proſdný byl, by A. ſaweſče morwy na měſtnje ležo wostał, tak pak je ſo jenož mjeswočzi straſchnje ſranil. Tola je ſebi pödla teho s ſemi pañwſchi tež ſnitskownje ſchku ſežinił a leži w tu khwili ežežko khory. Kón halle ſo nimale psched domom ſastaji, dokelž do famjeñtneho ſtolpa ſaloži, hdžež ſo wós sapre. Kón je ſo troſchku wobodrel.

С Клуфчја. Воје стпице хвједзеске ћербске побољшавају творањство
снубсковног мијониства рјам хвједзену у Клуфчанском Војим
домје. Ијо је долака воладачији је веће хорхое смаховач, ћудије
који је виши чопљум најетнум вједре хвједзенске врби близачији.
У 2 ћодије веће је хвједзенски чјах, вобјетаји је младоје а
је зглобинског пријатељства сјеступај, а ћудије веће под худјенији
synkami psches вјеђа чјахнији вједре psched faru сајтај а pschitomni
духовни по њему сјеступили, јо дали до рјанехо, виједре кроткији
вобновјеног Војехо дома хибаје. То веће прени хвједзену
котрије мјесеће је у лубим Клуфчанским Војим домје по њему
pschetvarjenju а некотријеју је јон прени кроји на тим днују
у њему хијајеји рјаносји а лубнојосји воладај. На ћербским
лемијенју веће Војији дом вјесхон pschepjelnjenju, так јо јих вјеле
ани мјеста ијенамака. То је добре воропкасто, јо је Клуфчанска
волада добра ћербла волада, ћудије је Србја ћеби хвјеру хажа
тих Вјотзов реч а вјеру. На ћербским лемијенју предомаје
кнјес каплан Домаћија је Кетлиј во 2 Мјес. 3, 7, 10—12: Глоб
Воји на Мјесаца — са нај напоминанје је дјелу снуб-
сковног мијониства.

1. Kęz Mąjsz, tak żym my pożłani i wulstemu ludu
w żałoszczy.

Na němčině kromě výše uvedeného ještě mnoho významných výroku o významu a vývoji křesťanství v Čechách. Významné jsou i výroky o významu a vývoji křesťanství v Čechách. Významné jsou i výroky o významu a vývoji křesťanství v Čechách.

1. Po Chrystusowym pschikkadze wone skutkuje.
2. Jego duch ma.
3. A swernemu szobuskutkowanju w jego szluzbje wubudzuje.
Njepschetorhnjena nutroscz, s kotrejz poszlucharjo na czescze-
ju kniesow swyedzeniskeju predarjow woczlo njewotwobrocziwschi
szluchachu, bescze swyedzenje, kak bescztaj wobaj wschitkich wutroby
uloj pokazujo na wultu nisu szbludzonych, na kotrejz ma snuts-
vne misionstwo dzela z a sahorujo k ważnemu szobuskutkowanju
myzli a w duchu Chrystusowym. Kollekti pschi zyrtwienskich
rjach sa snutkowne misionstwo shromadzena winjeshy na herb-
em temschenju 107 hr., na nemskim 52 hr. A mżnemu facztscezej,
kryz smy wschitz s rjaneho swyedzenja domoj wsali, je tez wjele
mhalo wutroby hnijaze spewianje khora do a po predowanju,
trez pod wustojnym wodzenjom kniesa kantora Schufstra wutroby
szlucharjow widomnie pozbewowasche. Byly krafny psches Boże
chnowanje na kózde waschnje derje radzeni swyedzeni nam wschit-
a njesapomnity wostanie.

Š Rakez. Šanđženu pońdżelu ſo tu fjawna ludowa ſhromadźjenna, wot Budyskeho reformiskeho towarzystwa ſwolana, wotbywawſche. Na nju bě ſo psches 300 woſzobow ſefčlo. Druhi pschedźyda Budyskeho reformiskeho towarzystwa ſhromadźjennu ſe ſławu na khežvara Wylema a krala Albertha wotewri. Taſko ręčnikaj ſo khežorſtvo-kejmſkaj sapoſzlanzaj Hirschel a Gräfa Blysſchecz daschtaj. Hirschel, žobuſtaſ ſchedźydtwa křiedźoněmskeho burskeho towarzystwa a ſa-ſtupej jeneho heženskeho woſbneho woſtrjeſa w khežorſtwovym kejmje w ſwojej ręczí konſervativnu stronu wótrje pschimacze. Wón konſervativnym winu dawasche, ſo ſu ſo nowe wiłkowanske wuczinjenja woſsamle a jim porokowasche, ſo ſu pschi njeptſchisprawnym pschirawjenju starobu a invalidnoſcž ſawęſčazeju ſakonjow

pomožni byli. Ssřeni schtanti, burjo a rjemješlnízý dýrbja teho dla mužov se živojeje kříždžínu sa živojich řastupjetjow wuſtolicz, křiž jich wobstejnoscze ſnaja a ſo k nim džerza. Pschitomni rěčník mžnje pschihložowachu. Na to knjes ſapóžlanz Gráfa rošprawu wo živojej dotalnej dželawoſči w křežorſtwowym ſejmje poda — drje přem ſrbož, ſo tajte jedyn křežorſtweſkejſti ſapóžlanz w Rakezach čini. Žeho rēč ſo wopjet ſ dohotaſrajazym pichihložowanjom pſcheterze. K čeſči wobeju rěčníkow ſhromadženjeno myſlilje ſe živojich žydlow ſtažechu a ſo ſe ſlawu na wotzny kraji roſendžechu.

— Tele dny w naſchej wžy njeſchědný ſwjetdženj wobenđeſchmy. Lětža pſched 25 lětami je naſcha wjeſna rada pod knjefom wjeſnym pſchedſtejčerjom Šehežépankom ſ pomožu knjefa hamtskeho ſhodnika Wackera naſchu nalutowanju ſaložila. Wona je pod woporniwyml ſlutkowanjom živojich prěnich ſaſtojnikow kl. Šehežépanka a Mlynka, pod wuſtijnym daſewjedženjom woſebje k. Kellinga a wobhladniwyml ſlutkowanjom nětžiſtich ſaſtojnikow kl. Thomſekli a Kellinga ſo wubjernje roſvivala. Wona je w tutých 25 lětach Rakezam 42,000 hrivnow cíſteho dobytka wunjeſla, křiž jako fond wěſtoſez pſchinoſchlow ſarucžuje. Teho dla móže křyždy živoje nalutowanja ſapoložic ſbes bojoſče, ſo móhle ſo ſhubic. Na druhej ſtronje pak je ſ tym křyžemu Rakezanej móžno, w Rakezach bjes wjeſnych dawkom živý bhez móz. Boh ſpožč, ſo by naſcha nalutowanja tez w pſchichodze ſ tym wuſpěchom dale ſlutkovala! K dopomjenju na ſaloženje tak žohnowaneho naprawjenja pak bě ſo pjetk pſched tydženjom naſcha wjeſna rada k ſwjetdženſkej hoſčinje ſefčla. W wjeſelej ſabawje ſo hodžinku minchku, doniz ranishe ſera pſchitomnich na dželenje njedopomnichu.

Se Šehežowa. Towarſtvo ſherbskich burow ſa Šehežow a woſtolnoſč tu njedželu Bundeſmanez hoſčenzu ſwoj ſaloženſti ſwjetdženj ſwjetče. Na njón běchu ſo ſobuſtawu ſe živojimi ſwobjnymi ſ wulſej licžbu ſefčli. K porjeniſtenju naſcheho ſwjetdženja běche ſebi towarſtvo knjefa Wernerja ſ Nježivacjida pſcheprokylo, křiž naž ſe živojimi prieſtemi a tryskami derje ſabawječ ſwjetdže. ſobuſtaw k. Wirth-Schehežovski pſchelad wo towarſtwowym ſlutkowanju poda a pſchedkřidſtu ſlawu wunjeſe, kofraž móžny wobhlóž mjes pſchitomnimi ſamaka. Pſchi pívní ſabawje a ſpěvanju ſtarých ſherbskich ſpěwov ſo towarſtvo hač do rātýchich hodžin hromadže džerže. Pſchi dželenju pak ſebi wjele ſrbož pſchejachu, ſo chylo towarſtvo, da-li Boh, dale roſč a pſchiběrač, a ſo by jemu ſpožčene bylo, podobný ſwjetdženj k lětu ſaſko ſwjetdže.

S K o r ſ y m j a. Saúdzenu poňdželu wjeſor wokolo 9 hodžin ſo wobhdlerjo naſcheje wžy ſ wohnjowym ropotom naſtrožichu. Š doma ſamjenječeſharja Förſteria bě woheň wuſchol a ſo ſ mjenovaneho tvarjenja, kofrež bě dwojſchoſne a ſe ſlomu kryte, na Förſtereř a na ſuſhodnu bróžen, gmejnſkemu pſchedſtejčerjerji Gruhlej ſluſhazu, wupſchestr. Förſter je jenož jara mało živojeje nadoby wuſhonal. K haſchenju wohnja bě 14 žykwow pſchijelo, ſ křižbě je ſebi Wbohoſvfa prěnje a Kallenbergska druhe myto dohla. Woheň je ſloſtniſta ruka ſaložila. Žedyn wohnjow wobornik ſo pſchi haſchenju tak čegek w woblicžu ſran, ſo dýrbjachu jeho wotnjeſč.

Se Šprejow. W nožy 28. meje je ſo w delnim Šprejnym hamorje hróſne mordarſtwo ſlucžilo. Tam njewoženjena dželacžerka Rothez bydli, kofraž ma wot zyhelnika Henki ſe Šprejowow dwěletne džecžo. Tutón dýrbjefche ſa džecžo wotčehnjenſki pjenjeſ placic, ſečtož drje je jeho mjerſalo; pſchetetž 21. meje wón do Rothez wobhdlenja ſaleh a džecžo a macž ſadajic ſpyta. Pola džesča je ſo jemu poradžilo, hróſny njefutk dołonječ, macž pak ſo mordarſkeho nadpadnika wobro. Rothez, džecžo ſtonacž ſaſhlyſhawici, ſe jeho ſolebz̄ ſtupi. Tam iei po čamje nechťo woto pſches hlowu čižm̄ ſo ſadajic ſpyta. Zona, ſe wſchej mozu ſo wobrarojo, hlowu ſ wola wucžeze a ſ hložom po pomož wolojo mordarja niſowashe, čeſkñhę. Spóſnala pak jeho njeje, doſelž bě wó iſtviye tolſta čzma. Bandarmojo, křiž hnydom ſa nim pytachu, jeho borsy wuſlédžichu. Henku ſu do Nježanſkeho jaſtrva ſawrjeli.

S Krjebej. Ssředu tydženja wobhdežer tudomneho ržeſt-kubla, hrabja ſ Einſiedel, po dwěletnej njepſchitomnoſči ſaſko ras Krjebij wopyta. K jeho powitanju bě nehduschi hajnik Bettwiz, křiž nětſole ſ drjewom wikuje, ſaklowy čah ſridowal, kofraž ſ hudžbu pſched hród pſchicze. Knjes hrabja ſ Einſiedel, ſa powitanje ſo podžakovawſchi, pſchitowjedzi, ſo budže netko dleſchi čah w Krjebi pſcheywacž.

S Radſchowka. Žaložnu ſmjerč je tudomny 64 lět starý živnoſeſč a pomožny želeſniſti wothladař Herenz poczeſtil. Žeho

njedželu rano na ſelesnižy ſa Klětnom mjes 43. a 44. wothladařské ſtežku mortweho a ſle roſyžhnowaneho ſamakachu. Prava noha truch wot cžela ſdalena ležesche, a život a hlowa běſtej ſmječenej. Šmjeboženy bě ſobotu wjeſor w 8 hodžinach ſ čahom do Klětneho pſchijel a do jeneje tamniſteje korečny ſtupi. Wokolo 10 hodžin bě ſo wón wot tam hromadže ſ někotrymi dželacžerjemi wotſali a po ſelesnižy domoj ſchol. Tu je jeho ludžazy čah, $\frac{1}{2}$ 12 hodžin do Klětneho pſchijedžaz, pſchekhwatař a jeho pſchejel. Herenz mandželsku a dwe džowzy ſarvoſtají.

S K o č i n y pola ſeulowa. Wutoru tydženja ſu ſo tu tvarjeſtjoch buſtſich kublow ſpalile. Woheň je pjetz ſ tym naſtal, ſo je pſchi roſtſelenju pjenkow nabitk ſ pjenka wuleczawſchi do ſlomjanęje třechi ſlečil a ju ſapalil.

Pſchitazný ſud.

26 lětneho Ernsta Moriza Teutschera ſ ſobjelnja dla ſlucženeho njeſtanſtwa ſ jaſtrvu na jene ſte ſaſhudžichu. — Mlynſkeho pomožnika Ernsta Auguſta Bräuera w Bledruſku winowachu, ſo je wopjet a to požledni ſrbož lětža 2. dženj utrow wjeſor wokolo $\frac{3}{4}$ 10 hodžna Budeſčanſko-Rumvaldsku ſelesnižu na tym měſtnje, hdyž ſo wona ſ Rosnovecžanſko-Budeſčanſfej dróhu ſtřižuje, křiž ſolik požil. Tutón ſolik ſ pſchicžinnej warnowanskej taſlu, kofraž bě njedaloko ſelesnižy pſchi dróhy do ſemje ſabity byl, bě wón předh wutorhny. Njebudžichu-li ſo ludžo ſolka, na ſolji li ſelesneho ſamakom dohlaſali, budžiſche ſelesniſti čah, křiž po tym ſ Budetzeň ſam pſchijedžaz, do ſtracha pſchischoł, ſo ſwrbčiež. Dale na wobſkorzeňeho tukachu, ſo je wón formindž ſwojeho njemandželskeho džecža někotre punty čegek ſamjen do wobhdlenja čižm̄. Bräuera, křiž je hýž ſ křiž ſhostany, winowachu ſpóſnachu a jeho ſ hofstati na tři lěta ſaſhudžichu. Pósla teho jemu čegekne prawa na pjetz lět wotřekných a jeho pod dowołomnu polizajſku nadkředžbu ſtajichu.

K hofstanská komora. 15 lětnu požlužobnizu Johani Ernestinu Rubelez ſ Malečži, kofraž bě 16. haprleje w Lubiju ſwudo-wjenej Pilzowej ſ pižanſkeho ſekretara, jón ſe ſeketu roſpacžiſtchi, 8 hr. ſranyla, ſ jaſtrvu na 8 njedžel ſaſhudžichu.

K a w n i ſ k i ſ u d. 15 lětneho čeladnika Wolku w Droždžiju ſ jaſtrvu na tři dny ſaſhudžichu, doſelž bě jenemu druhemu čeladniku 4 hrivny ſranyla. — Hana ſiſchowa na Židovje ma 3 hrivny hofstanja ſaplacžic, doſelž je zuſeho holsja, křiž bě ſ njej pſchilečjal, wobhovaſa. — Čeladnika ſykoru ſ Njeſdaſchę, hýž padučſtwa dla ras hofstaneho, ſ jaſtrvu na dwaj měhzaj ſaſhudžichu. Wón bě jenemu ſobučeladniku ſo ſhodli a wobhdlerž ſatſobjanskeje gmejnſkeje křeže lutowanſku knížku wo 80 hrivnow ſranyla.

Přilopk.

* W Lipſku je murjerſki ſtrajk wudřil. 1500 murjerjow je dželo ſložilo. Woni ſebi wyschchu mſdu žadaju.

* Mínjenu ſobotu a njedželu ſu w połodniſtich a wjeſorhnych Němzech ſurowe njewedra ſaſhadjáze. Pola Kreuznacha je ſ praſkotathym, ſ křupami naměchanym deſhczom ſito, w najrjenſtich kloſach ſtejaze, ſ džela ſpwalane, wot winowych pjenkow je wjele mlodych wubitkow ſwotbitych. Blyſk do Rostoweweje holcžaje ſchule dyri, mniohe džecži poſkuſhi a tſchěchine křiž a ſtvoř ſapuſcež. Pola Zella nad Moſelu blyſk dweju mužow, nana a ſyna, křiž na hory dželashctaj trjechi, ſyn bě hnydom morw, nan bě poſkuſheny, tola pak ſo jara praſcha, hač živý wofanje. Tež ſe St. Johanna wo naſhym njewedre a ſtvoř ſiſajia. Pola Schweiſma je Bože njewedro džewječ ſkocžatow na paſtviye ſarafylo. Žedyn jeniczki blyſk pjetz kruworow a jeneho woła mori. — W Baherſkej ſu krupy ſe ſapuſczenja w křimjelnizach načzinile. W Starých Erlangenach je blyſk do jeneho tvarjenja ſ jenym poſthodom dyri, w poſthodze křachle roſbil a jenu žonu poſkuſhil, potom je do delních rumnoſčow ſjel a tam 26 lětnu žonu jeneho piwatskeho, kofraž mjeſeſe džecžo na rukomaj, ſarafylo. Džecžo je njewobſchložene wofatalo. Wot tam je blyſk do hródze pſchelkočiž a w njej dwě křiž a wſche ſun moril, dwě ſwinjecži pſchepuſchecžiſtchi. Mjes Harthofenom, Reithofenom, Hohenlindenom, ſ džela tež Förſternom ſu ſlivoti byle. Woda meter wýžko na drohach ſtejſe, tak ſo ſo po nich jěſdžic ſnjehožeſče. Šchtomy ſu ſwivalane, wjele pjetz ſe ſelesneho ſamakow ſa ſtvoř ſarafylo a woſebje Erfurtſku dolinn domaphtało.

* W Wjaſpoříž je ho 2lětny ſynk reſnika Richtera w wjeſnej rěči tepl. Poſpoſth, džecžo ſaſo wožiwič, běchu podarivo.

* Pschi njewjedrje, kotrež pſched někotrymi dnjemi w Rybníkſkim wokrježu kniežeſche, ho 12 holzow, w Waldheimſkich kulturach dželazých, pod hufiohalosatym ſchmrečkom pſched deſchězom khowaſche. Hdyž pak je hajnik na to dopomni, ſo ho pschi njewjedrje nictó pod wyſoke ſchtomy khowac̄ njeſmě, 11 holzow ſivoju khowaniku wopuſhceſi. Zenož jena ſo hajnikej ſmějeſche a pod ſchmrečkom wosta. Hnydom pak tež Bože njewjedro do ſchmrečka dyri a khrobla ſmějeſka zyle pohluschena na ſemi ležesche. Hajnik ju ſi wulſkej průzu lědy někak ſaſo do živjenia wróci a ju do Rybníkſkej hojeſnje dowjeh, w kotrež czežko khora leži.

* Na Benižez kuble pola Krotoschina je Bože njewjedro do tſiých žonow, tiz pſched deſenzu ſtejachu, dýrilo. Tenu je hnydom ſarahlo, tamnej dwé pak ſtej tak jara wobſchloženej, ſo lědom ſiwej wostanjetej.

* W Barlinje běſche ſudniſtvo jenej ſwójbje doſha dla wſchu ſakonſzhy dowolenu domjazu nadobu wotčafac̄ dýrbojo, kotrež nje-dawno pod hamorom ſtejach. Pſched ſudniſtum wukonjerjom ſtejach mjes druhimi wězami tež wulſa, ſtara kletka ſ rjantym papagajom, kotrež w rjej wſchón. hrudny na dnie delkach ſedjeſche. Hdyž bě tón pod hamor wſath, ſo pſchekupowarjo k njemu cžiſhczachu, ale boryš wſchitzu ſaſo wot njeho wotſtupichu, jako by žadyn wo njeho njerodžil, dofeļ ſo na žane wachnje k rec̄zam namolvič njeſadache. Šsam wukonjer hebi po ſdac̄u wjele ſ teho nječzinjeſche, ſo nictó na njeho ſadzech njeſapoc̄a. Hdyž pſchitomu wboheho ptaka wu-ſměchowachu, wudawawſchi, ſo je huchi a němy, won jenož ſ ramenomaj ſežahowasche, pódla pak ſ pſchecželym wobčkom na bledu kniežnu poſlada, kotrež pschi wobſtarnym mužu ſobu mjes pſchec-ſadžowarjem ſtejach. „Kletka ſ papagajom“, ſawola někto wu-wolat. Teho wužměſchejo ſawola někto: „Tfi hrivny je hódný!“ Někto pomalu druſh dale ſadžachu. Hdyž bě knieni X, jako požlednja 16 hrivnow ſadžila, ju nictó wjazy pſchecžadžic̄ nočzysche. Wozčaluj o hladach někto wóčko ſudniſtěho wukonjerja do ſady a „ſchěknac̄e hriwny a 50 np.“ daſche ſo czenki hlož bledeje kniežny wot ſady ſem ſylscheſc̄. W wokonku bě papagaj kaž zyle pſchec-měnjeny; won ſi wotmachom po kletzy horje ſleje a ſo do rynki ſyntvyc̄ ſi zylým krokem wołacz̄ počza: „Erna, poj ras jow!“ A hdyž někto ſi tym, ſo ho wſchitzu pſchitomu k njemu cžiſhczachu, wulſa hara naſta, won jene do druhého woſače: „Hubu džeržec̄! Hubu džeržec̄! Erna, poj ras jow! hubu džeržec̄! Nō ſichto dha mače wot teho?“ Hdyž ſkončenje ſaſhlowac̄ a ſo ſmječ počza a wſchě ſwoje nauwki poſkowasche, jedyn pſchemo druhého na njeho ſadzech. Bole papagaj ſwoje ſumischtu woſjewjowasche, bole wboha kniežna blediſchesche; pſchetož wutvuc̄enym papagaj bě jeje lubuſhck. Štchepotatum hložom wona něk ſobu hac̄ do 30 hrivnow ſadzech. Wjazy pjenjes hromadu ſinječ ſak ſej njebe móžnu bylo; dnž placzo na ſtölz padný, kotrež dýrbjeſche ſo tež pſchedac̄. Starý knes pódla ju ſ možu troſhtowasche, ale wočji mejeſche ſam tež polnej ſylſow, a ſhadowasche želnje na roſhorjeneho ptaka, kotrehož runje ſa 90 hrivnow jedyn pſchekupowat pſchidhryjeneho doſta. Papagaj bě ſwojej lubowatých ſe ſwojimi wot njeje nauwuijenym ſumischtami a ſe ſwojej pſchitwiliwoſeſu wjeſele, ſo budžetej hromadze woſtac̄ móž, ſtaſhyl.

* Zyklon (nahly wichor) je 26. meje pschi ſylnym njewjedrje, kotrež je 30 ſekundow traſlo, w jenej heſenſkej wſy, ſi mjenom Hergertshausen, wot tſiých wulſkich domſkich a jeneje bróžnje czežke zyhlowane tſeži ſwottorhal a najzylníſche ſchtomy ſponvrc̄za. Na khwili bě ſo njebio tak ſac̄miло, ſo bě nimale cžma, kaž w nožy.

* Würzburgska khostanska komora je murjerja Schenka a jeho žonu ſi jaſtu po 3 lětech ſaſhuzila. Wonaj běſchtaj k wěrje nje-podobnije 5 lětného hólčez, kotrehož bě Schenková mužej ſobu do mandzelſtwa pſchijneſla, hac̄ do ſmjerze krujduvalo, ſi tym, ſo běſchtaj jemu jědž ſapovjeđala, jeho biſoj a ſi nohomaj do njeho ſopaloj.

* Žadyn thýdženj ſo ſtoro njejinje, w kotrež njeby ſo něhdž na morju jena ſož po ſtore ſaſhuzila a ſož, ſi njej jědžaz̄, ſo tepli. 27. meje je franzowska ſož „Don Pedros“ pola Corrubedoskeho ſapa na ſemju ſtorečila. Štoſlo ſo ſtorm a ſož ſo ſouri. Kapiton a 25 muži ſo wulſhowa; pſches 100 wožobow, ſi wjetſcheho džela ſi wužaharjow wobſtejazh, je ſo tepli.

* Wo ſežehowazym ſamomordatſtve, tiz je ſo wjeſor 24. meje w ſamjenje ſtaſlo a ſnanou ſwojeho runječa nima, „Dortm. Bgt.“ powjeda. W 35. lěcze ſtejaz̄ pſchekupz Epke bu wokoło 11 hodžin wot ſwojeho domjazeho hoſpodarja w ſwojej ſtvoje w wulſkej luži

kwě ſemi ležaz̄ namakan. Epke je hebi po wachnju indijanow ſe ſwojim nožom kožu ſi ſopa wot čoła hac̄ do pleschka wotbělil a ſi jentym rafom ſi hlowy ſtormy. Nimo teho je hebi na lewej ruzy živu pſcherenyl, ſo wſchelato k wutrobje kaſal a ſkončnje hebi bruch rospról. Taſti žaſožne pſchihotowaný člowyſek bě hifcheze pſchi roſumje, hdyž jeho hoſpodat ſamaſa, a powjedaſche zyle ſmerom, ſo je ſo ſam tak roſkhartowal. Na tſecž džen rano haſle je w hojeſni wumrjel. Čežho dla je tak ſe ſobu ſakħadžal, nježožachu ſi njeho ſhonic̄. Duž drje hinač móžno njeje, ſo je ſo to w naſhwilnym wowrótnjenju ſtaſlo; pſchetož Epke bě w derje ſrjadovaných wobſtejnoſčach ſiwy. Wozjeni ſo njebe.

* Wjeſele pſcheklapnjenje je něhduscheho wikowarja, nětčiſcheho pjenježniſka podeschlo. Won ſi Fürtha pjenježny liſt ſe 400 hrivnamy doſta, w kotrež ſtejach: „Luby pſchecželo! ſi tutym Wam njeſnaty člowyſek 400 hrivnow Bachauſowych pjenjes ſezele, Luf. 19, 8, jako ſnamo wozuženeho ſwědomja, tiz ſaneje njepravdy nječerpi.“ Mjenowana bibliſka ſchtucžka rěka: „Poſloju ſwojeho ſubla dam ja khudym, a ſyml ſi někoho ſhebaſ, dam jo ſchthri króz ſaſo.“ Někotryžkuliž by jara ſpkoſom byl, hdy by ſo jemu to wróciło, wo čož je wujeban, ſabywſchi na ſchthrikročne ſarunjanje.

* Hoborſki hlož Ulrich ſi Mohnau w Schweiſnikſkim wokrježu, kotrehož dýrbjachu jeho pſchecmérneje wulkoſče a tolkoſče dla do čaſha ſe ſchule puſcheſic̄, ſo tu khwilu w Elberfeldze ſa pjenjeſh poſkuſuje, a wſchitzu, tiz jeho wohladaja, ſu polni ſpodživanja. W požlednimaj lětomaj je „czežki hlož“ hifcheze wo 25 centimetrow pſchiroſtl, tak ſo netko 1 meter 95 centimetrow měri a 340 puntow waži. Hlož w ſwojim 15. lěcze ſteji. Wobſah jeho ſapjaſeze 25 centimetrow wuežini. Teho porſt pjerſchezen pſchi, pſchec̄ ſotryž ſo zyl toleč pſchetylnež hodži. Won je wopravdže na wulſkej noſh ſiwy, pſchetož jeho ſtopa je 41 centimetrom doſha.

* W Pražkím pſchedměſče ſsmichowje je ſobotu wječor ſliw ſamyl, kotrež je njezměrnje wjele ſchody načinil. Woda wo 1½ metra pſchibu a wſchě niſkoležaze wobhydenja pōčztre. Člowjeſow, kotrež běchu do ſtracha tepljenja pſchitſli, ſi pionerſtmi čožlami wulſhowachu. Domjaza nadoba a zyroba w pinzech a podſeníſtich wobhydenjach ſtej ſanicženej. W druhich ſtronach Čeſkeje ſu kruhy žaſožne ſapuſčenje načinile, tak ſo je wjele gmjenow na wjazy ſtej ſchfodowało. Šola ſſelčana kruhy ſi džela tak hute ſadachu, ſo bě ſemja ſi nimi nimale dwé ſohc̄i wužoko pſchitryta. Mjes kruhy běchu lodoſe kruhy w wulkoſči holbajazhých jejow.

* (Tſizyc̄i lět w mužazej drac̄ze.) We Winje běchu harfarja, w zylým meje ſuateho, na 48 hodžin do kložy thſli, dofeļ běſche hebi wopacžne mjeno, Pawol Elſner, dal. Žadyn člowyſek njebe tuteho Pawola ja Pawlinu měč mohł. Wona je hido 55 lět ſtara a je ſo, hdyž bě 25. lěto dojinelila, do mužazeje drasty thſli. Žónka je braſhna a thodži po ſijechku thetro ſhilena. Něni, ſo pſchetož tak njerjana byla njeje, ſi najmjeňſha wobkruža, ſo je hebi mužazu draſtu něhdž teho dla pſchitwili, ſo njebyla ſawjedej mužow wuſtajena. Hdyž ſo jeje praſhachu, czežho dla tež hifcheze někto, hdyž je wotkryta, mužazu draſtu nožy, wona doverňuje wotmoli, ſo ſaneje ſonjače drasty njevobſhedži a tež hebi ſaneje ſupic̄ njeſamóze, a ſo je ſo w njej pſchetož w zylým ſwojim ſiwy ſprawna, pſchitſtyna a kruče pōčztiwa ſdžeržala. Dopom-jujenja na to, ſo ſhanou ſo jej boryš ſaſo tak ponidže, kaž tón ras, wona khroble wotmoli: „Něk ſyml tſizyc̄i lět w mužazej drac̄ze khodžila a pſchi tym wostanu, ſonjače drasty ſo na nihdy njevobſleku. Činice ſe minu, ſchtož chzeče.“

* W ſjenocžených polnóżnych amerikanských ſtatach ſemjanſtvo nježo njeplacži. Kaž pola naſ w Europje, tak tež w Amerizy žónſke ſa titulemi ſipotaja. Wobſebje bohate Amerikanti ſa tym žadaja, ſo by ſo jim něhdž baronka abo hrabinka ſekalo. Doſtež w ſaných ſemjanow njeje, hebi je w Europje pytaja. Někotryžkuliž europiſki khuduſhki ſemjanek je ſo ſi amerikanské ſenitwu wobohac̄z. W Amerizy počinaju woblicžec̄, telko ſtow milijonow dollarow je ſo ſe ſenitwu do Europpy ſhubilo. Njemóže ſo přeč, ſo ſi tym amerikanské hoſpodarske wobſtejnoſče ſchfoduja, hdyž ſo najbohatše amerikanské milijonatki do Europpy wozjenja. Tola ſak ma ſo ſipotanju amerikanskich milijonatkom ſa ſemjanſtmi titulemi wobrac̄z? W Illinois je jedyn ſobuſtam krajneho ſaſtupjeſtwa namjetowało, ſo dyrbí ſo ſalon wudac̄, po kotrež ſo amerikanskim žónſkim ſaſaze, ſo ſi wulſhajanami woženic̄. Amerikanské žónſke dýrbjale telko wótcžiſtke ſmyklenja w hebi měč, ſo bychu zuſe ſemjanſke titule ſazpíle. Namjet je ſo wulſherkej ſa ſwiaſtowe naležnoſče pſchitpoſkaſal.

Dobrowolne pchadzianje.

Po namjecje herbow semjeteho wobbedzera zyhelnicze a khederja Jana Gustava Adolfa Pietzschmanna tu ma ho k jeho sawostajenstwu bluscha, na fol. 41 lezomnostnych a hypothekstich knihow sa Hornju Borschez sapiszana zyhelnitska lezomnoszcz czislo 26 wopalnega katastra sa Hornju Borschez, wobstejaza se sahonow czislo 42a, sahonstich knihow a czislo 44a, dodatka sahonstich knihow sa Hornju Borschez, 7 hektarow 39,7 arow = 13 arow 110 □ prutow wopshijaza a s 170,73 dawskimi jenoszemi wobcezena, s 10,420 mk. pola krajnej wohensaweszczej taztakserowana, kotoru lezomnoszcz su wjezne grychtu na 20,450 mk. takserowale,

10. junija 1895 dopoldnia w 11 hodzinach

na mestnje hamym w Hornjej Borschez hromadze s zyhelnicznym inventarom, wot wjeznych grychtow na 600 mk. takserowanym, na dobrowolne waschnje sianiny na pschedawac.

S pokasaniem na wumienjeniu, na tudomej kudnijskej tafli a w Hornjoborschezanskej korezmie wumieszazu, kotoru pschedzowanje wumienjenia, wuczah lezomnostnych knihow a wotpis wohensaweszczenstwego wobbedzera wopshij, ho na kupjenje smyshleni pschedroshuju, ho mjenowanym dzem w postajenej hodzinie w Pietzschmanne zyhelnitskej lezomnoszci czislo 26 w Hornjej Borschez siancz, swoju placzenjakhmanoszcz dopokasacz a potom dalsche woczaknycz.

W Budyschinje, 27. meje 1895.

Kralowske hamtske budnistwo.

Kunze.

z.

Kheda na pschedan.

Dla dzelenja herbstwa ma ho k sawostajenstwu Pawlym Petkew bluscha w Malych Debhezach kat. czislo 6 lezaza kheda se sahodu

wutoru 4. junija 1895 dopoldnia w 11 hodzinach w sawostajenej lezomnoszci hamej wot podvyszaneho na pschedzowanje pschedawac.

W Budyschinje, 30. meje 1895.

C. A. Manitz.

Pschedzowanje kheda.

Kheda czislo 14 w Myschezach pola Precez budze ho 3. dzem kwiaktow dopoldnia w 11 hodz. se zwobodneje ruki na pschedzowanje pschedawac.

Na kupjenje smyshleni chyli ho w mjenowanej hodzinie tam siancz.

Na Dragdzanskej drzsy w Budyschinje je kheda czislo 8, w ktoru schatova rola steji, s hrondziczu, sahodu a plumpu na pschedan.

Kheda na pschedan.

Mashina kheda se hadowej sahodu a 5 1/2 kierzami pola je se wsciem inventarom hnydom na pschedan. Dalsche je shonicz w Warnoczizach czislo 37 pola Wjeleczina.

W Rakeczanskej wobadze je zivnoszcz s 15 kierzami dobreho pola a luki pschemienjenja dla tunjo na pschedan. Dalsche je shonicz w wudawatni "Sserb. Nowin".

W Starym Lubiju je bursle kublo s nchdze 40 kierzami pola a luki, sa Sserba ho hodzaze, na pschedan. Dalsche je shonicz pola restawratera Knjezla w Lubiju pschi nowym torhoszcu (Neumarkt.)

W Brejmjenju je kheda czislo 3 se hadowej a hadzensej sahodu na pschedan. Wscho dalsche je pola wobbedzera tam shonicz.

Pschenajecze trawy.

Letschki trawow wujitk Tselanskej gmejny budze ho k riedu 5. junija popoldniu w 5 hodzinach na pschedzowanje pschedawac.

Hermann, gmejnski pschedst.

Pschenajecze trawy.

Letschki trawow wujitk na pastwischowych lufach, na lufach nchduscheje radzineje zyhelnicze a pschi draczowni maja ho po jenotslivych sahonach

schtwórtk 6. junija t. I. popoldniu w 3 hodzinach
na mestnje hamym, s wumienjeniom wuswolenja mjesz hadzerjemi a pschirazjenja a s drugimi wumienjenimi, w termiji wosjewomnymi, na pschedzowanje pschedawac.

Na wotnojecze smyshleni ho proscha, ho w mjenowanym czausu pschi pastwischowych lufach siancz.

W Budyschinje, 24. meje 1895.

Meschczanska rada.

Dr. Raebler, meschczanosta.

W Wokranczizach je rijana zivnoszcz na pschedan. Twarjenja su maszine. Dalsche je shomicz pola wobbedzera Ernst Grafa w Wokranczizach.

W Khwaczizach je zivnoszcz czislo 2 s 15 kierzami pola a luki, maszivnymi twarjenjemi, bjes wumienja na pschedan. Tam je tez kruva s czelecjom na pschedan.

Drzewowa awkzija.

Wutoru, tseczi dzem kwiaktow, ma ho w Wulkej Dubrawie pola podpishaneho nchdze 15 rm. mjekeje walczim a 10 rm. czeklijskich tchescow s nekotrymi wumienjenimi na pschedzowanje pschedawac.

Shromadzina w Dubrawskim hosczenzu dopoldnia w 9 hodz. Grabiniste Lippowe hajnisle sarjadniesto. Frenzel.

Awkzija duboweho drzewa.
Wutoru 4. junija, tseczi dzem kwiaktow, popoldniu wot 4 hodz. ma ho w Selenym Haju pola Ramjeneje wjezcha dzelba dubowych schepow a kuleczow s nekotrymi wumienjenimi na pschedzowanje pschedawac.

J. Frenzel.

Trawowa awkzija.

Wutoru (tseczi dzem kwiaktow) popoldniu w 4 hodzinach ma ho trawa na mojej luzi w Burizach na pschedzowanje pschedawac.

A. Hermann.

Trawowa a drczelowa awkzija.

Wutoru tseczi dzem kwiaktow, popoldniu w 2 hodzinomaj budu trawu a drczel wot 10 kierzow sa hotowe pjeniesh na pschedzowanje pschedawac.

Shromadzina w korezmie.

Eichler w Rakojdach.

Pschenajecze luki.

Na lukele cz. 6 w Minakale ma ho **schtwórtk 6. junija popoldniu w 2 hodzinomaj letschki trawa na lufach po sahonych abo lufach pschenajecz. Dalsche je pola gmejnskeho pschedstejiczerja shonicz.**

Herbjo.

Trawowa awkzija.

Wutoru 4. junija, dopoldnia w 9 hodzinach ma ho trawa na lufach pola Suborniecki, Bartfemu kniezem dworej bluscha, po sahonych sa hotowe pjeniesh na pschedzowanje pschedawac.

Luki su wuwodzene.
Pschedzowanje ho pola Strzoge sapoczne.

J. Schüff, inspektor.

W Bónjezach čížlo 3 je jeno-
víchejny wos, tola ho tež sa
dvé kruwe hodžazy, na pschedan.

7 na hukelnškej hafy 7.

Borucjam hvoj wulki sklad
Khočebuskeho roslatohu tobaka
hamzneje fabriki po najtunisichich
placísnach k dobročinemu wob-
ledžovanju.

Hermann-Gerlichowa wudowa 7 na hukelnškej hafy 7.

55 ml. plesci nowa schijaza
maschina, kotaž je wohla-
dacz a ho pruhowacž hodži w Aug.
Schubowej restawraziji na swon-
kownej lawškej hafy.

Turkowske ſlowki
najlepscheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjeřiva

pschi mjašovym torhoshežu.
Destillazija
ſnatych dobrých likerow po
starých tunich placísnach.

**Nowe
turkowske ſlowki**
porucza tunjo

Otto Sachse

psih. Bergerowy naſlednik
na bohatej hafy 5.

**Wuspytowaný
Rakitanſki ſredk**
psche čerwjeny poběž (Rothlauf)
hwiní porucza

Ralecjanſka haphtha.

**Rajlepschi amerikanſki
čiſčený petrolej**
wot dženja punt po 14 np.,
pschi 10 puntach po 13 np.

pschedawam.

Carl Road na žitnej hafy.

Koſlaze kóžki,
jenotliwe a wjetſche dželby po naj-
wyšichich placísnach kupuje

Gustav Mande

na garbatſkej hafy 16.

Sowjaſe, konjaze,
czelaze a woweže kož tež
wonežu wotku pschezo po naj-
wyšichich placísnach kupuje

Heinrich Lange

pschi žitnych wifach njeđaloč
herbſſeje katholskeje zyrkwe.

Koſlaze kóžki
kupuje pschezo po najwyšichich
placísnach

Heinrich Lange

pschi herbſſeje katholskeje zyrkwi
pschi žitnych wifach.

Holza, kotaž chze dokladnje
ſchicž natwutnež, namaka wucžbu
na hörſkej droſh (Bergstraße) 6
po 2 ſhodomaj.

Twarſki wubjerf Maczizh Šerbsſeje

změje srjedu po ſwiatkach (5. junija)

popoldnu w 5 hodžinach

poředženje

w Reibetanez hoſczenzu w Budyschinje.

Pschednosch k knjeſa tvarſkeho miſchtra Mauerera a, jeli možno,
tež kralowſkeho krajneho tvarſkeho miſchtra knjeſa Schmidta, k wu-
jaſnjenju naſcheje tvarſkeje naſežnoſće.

Wſchitke ſobuſtaſh naležnje k temu pscheoprožy

J. Bartko.

Towarſtwo Pomocy za studowacych Serbow

změje
srjedu po ſwiatkach, 5. junija,
popoldnu 1/2 hodžin

hłownu zhromadźiznu

w Budysinje w Reibetancee hoſcencu.

Dženski porjad: 1. Rozprawy. 2. Nowowólby. 3. Namjetys.
Wo bohaty wopyt prosy

předsydſtwo.

Přeproſenje.

Na hłownu zhromadźiznu serbskeho
duchownſta srjedu po ſwiatkach, 5. junija,
rano 1/2 10 hodžin w Budyskim Gudžic hoſcencu a
po njej připołdnju w 12 hodž. na hłownu zhromadźiznu serbskeho lutherskeho knihow-
neho towarſtwo k předpołożenju zličbowania
naležnje přeproſuje

předsydſtwo.

Šerbske burske towarſtwo w Bułezach
změje wutoru 3. džen ſwiatkow popoldnu w 5 hodž. poředženje.
Bizne hymjenja a pschitupne hnoje k naſymſkim ſywanom ho ſasaja.
Wſchitke ſobuſtaſh ho proſcha, so bychu ho ſeschli. Pschedkydſtwo.

hłowna zhromadźisna

Towarſtwo Šerbskich Burow

budž 9. junija popoldnu w Kobaniz hoſczenzu w Małym
Wjellowie.

Džowy porjad: Woſjewjenja, namjetys a pschednosch k knjeſa
krajnoſemſkeho kandidata a kublerja Esmoly-Spłecjanſkeho.

Bohaty wopyt ſe ſtrony ſobuſtaſh, kaž tež hoſczi wočakuje
woſebje wuſwolerjow 5. wólbneho wotſreža

hłowne pschedkydſtwo.

Budyska Bjesada

změje njedželu 9. junija wulēt přez Sprejiny doł do
Hornjeje Hórki. Popoldnu w 2 hodžinomaj ſo w piwař-
skiej Zahrodze zhromadžuje. Wot 5 hodž. budža w Mjelec hoſcencu
w Hornjej Hórce reje. Štož je zadžewany, ſo při khodze přez
Sprejiny doł wobdželic, temu ſo ſkladnoſć poskići, pozdžiſo po
zeleznicy do Hornjeje Hórki přijēc.

Předsydſtwo.

Merkowske brunizowe podkopki

poruczeja rjanu ſuču brunizu k wotwoženju ſa ſymu. Wjel-
žadana fruchata a ſrénja bruniza wubjerneje hođnoſće je na ſlabže.

Kreczmar.

Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wſchitke druhe kože po naj-
wyšichich placísnach kupuje

Heinrich Lange

pschi herbſſeje katholskeje zyrkwi
pschi žitnych wifach 11.

Pjelſzjowe twory

k ſhowanju ſ rukowanjom psche-
mole a wohnjowu ſchłodu pschijima

Heinrich Lange

11 pschi žitnych wifach 11.

Woliſ ſiche woſhy

k položenju infektiveje čivile pole
konjow a hoſjadow w bleſchach

po 50 np. a 1 hr. porucza

Ralecjanſka haphtha.

Pschedawam wot netka
Buſcheny połecz

(ſymſku tworu)

punt po 60 np.

Rěſnik Müller

pschi lawſkim tormje.

Starſhu poriadnu a pilnu
klužobnu holz ſa kuchinju a
domjaze dželo k 1. julije t. L. pyta

Carl Pötschke

pschi mjaſowych ſedach čížlo 7
po 1 ſhodže.

Kucharſki, ſtwinske, klužobne a
kuchinske holz, pohońčow, wot-
ročkow a džowki pyta Hęynol-
dowa w „ſłotym jehnječu”.

Wotročkow, ſrenkow, tſecžakov,
pohońčow, džowki a 3 klužobne
holz, najradicho ſe wſh, pyta
G. Spenda pschi herbſſeje hrjebjach.

Wuſtojne klužobne a kuchinske
holz, wotročkow a džowki pyta
Krauſhowa na ſwokownej lawſkej
hafy 22.

Pytam hnydom pschi wyſokej
mſdže wotročkow, ſrenkow, hródzne
a klužobne džowki.

Waderowa

na hornjeſteſkej hafy čížlo 2.

Kucharſki, klužobne, kuchinske a
ſtwinske holz, hródzne džowki a
tajke k ſwinjom, wotročkow, ſren-
kow, rólnich pohońčow, a wolažich,
dželaczeſke ſwójsh, teho runja
hnydom dójki pyta
pschijataſa žona Schmidowa
na herbſſeje hafy 7 po 1 ſhodže.

Tyscherſkeho

do trajneho džela pyta tyscher
Pitschmann w Něvjezach pole
Budyschina.

Do trajneho džela 2 blidarskeju
po m o z n i k o w pschi darmotnej
ſtagiſi ſa 8 hacž 12 hr. tydžiſſeje
mſdže pyta J. A. Schloda w Wulkej
Dubrawje.

Wuſtojnych murjerjow
na nowotwar wutolčanſteſkeho knje-
žeho dwora pschijima
Handrij Rycza.

3—4 čejſlow hnydom do traj-
neho džela pyta J. A. Bobal,
čejſla w Delnej ſunje.

August Muder,
Bertha Muder

rodž. Merziovskec,

mandželskaj.

W Budysinje,
džen 28. róžowca 1895.

(R temu čejſlu pschiloha.)

Pischiloha f číšku 22 Serbskich Nowin.

Sobotu 1. junija 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje 1. džen hrvatkom rano w 7 hodž. diafonus Rāda hrvatku spowiednu rēč, $\frac{1}{2}$ 9 hodž. farat dr. Kalich hrvatke a w 10 hodž. němste predowanje.

Druhi hrvatki džen hrvatkom smjeje rano w 7 hodž. farat dr. Kalich hrvatku spowiednu rēč, $\frac{1}{2}$ 9 hodž. diafonus Rāda hrvatke a w 10 hodž. němste predowanje. — Pschi zyrlwiničkih durjach budže ſo kollektu ſa powſchitovnyh krajiny zyrlwiničkih ſond ſberacéz.

Treći hrvatki džen hrvatkom budže dopoldnja w 9 hodžinach farat dr. Kalich hrvatki predowacéz.

Werowanie: W Michałskiej zyrlwi: Jurij Rjencz, ſtađnik na Židowje, ſ Hatju Amaliju Mitačević na Židowje. — Wybem Bonop, knežji ſlužobnik w Kitzcheru, ſ Marju Hanu Štingfesz na Židowje.

Křen: W Michałskiej zyrlwi: Koral Kurt, Koral Jaromira Mlynka, kowarſteho miſchtra na Židowje, ſ.

W Katholickiej zyrlwi: Martha, Miskawscha Schuſtra, mürjerja, dž. — Maria Sofija, Januara Koſdovſteho, ſamfarja, dž. — Jan Josef, Rudolfa Neugabauera, miſchtra pschi dživadle, ſ. — Pawoł Oſtar, Wjazgławowa Kaufmana, ſebarja w Veniſchonzu, ſ.

Zemrječi: Džen 21. meje: Hana Rosalia rodž. Heidanez, njebo Handrija Werner, kowarſteho a hoſcenzarja w Now. Bobolach, ſavostajena wudowa na Židowje, 81 l. 12 d. — Madlena rodž. Lehmanez, njebo Petra Pfeſterja, dželaczerja, ſavostajena wudowa, 61 l. 8 m. 26 d. — 25. Eleonora rodž. Kadžiz, Huberta Zammera, kryjerja, mandjeljska, 42 l. 1 m.

Plaćiſna žitow a produktow.

Žitowy dowoz w Budyschinje: 2823 mēchow.	W Budyschinje 25. meje 1895				W Lubiju 30. meje 1895			
	wot	hacj	wot	hacj				
	hr.	np.	hr.	np.				
Všemirza	.	běla	7	76	8	9	7	54
	.	žolta	7	35	7	53	7	21
Rožla	.		6	88	7	6	6	63
Jecžmieni	.		6	50	6	93	6	33
Wowl	.	50 kilogr.	5	70	6	—	5	60
Hroč	.	50 kilogr.	7	50	11	11	8	6
Wota	.		6	11	7	50	5	50
Jahly	.		12	—	15	—	11	—
Hejdusčka	.		15	—	15	50	13	50
Běrn	.		1	90	2	10	1	90
Butra	.	1 kilogr.	1	70	2	30	1	60
Všemirza muka	50	—	7	50	16	50	—	—
Užana muka	50	—	7	50	12	—	—	—
Šyno	50	—	2	—	2	50	1	90
Štoma	600	—	18	—	20	—	16	—
Prokata 1680 ſčtuſ, ſčtuſ	.		8	—	20	—	—	—
Všemirze wotrubu	.		4	25	5	—	—	—
Rjane wotrubu	.		4	50	6	—	—	—

W Budyschinje placžečke: tórz všemirza (běla) po 170 puntach 18 hr. 19 np. hacj 13 hr. 75 np., žolta 12 hr. 49 np. hacj 12 hr. 81 np., tórz rožli po 160 puntach 11 hr. — np., hacj 12 hr. 16 np. tórz jecžmjenja po 140 puntach 9 hr. 19 np. hacj 9 hr. 70 np.

Na Bursu w Budyschinje všemirza (běla) wot 7 hr. 94 np. hacj 8 hr. — np., všemirza (žolta) wot 7 hr. 65 np. hacj 7 hr. 71 np., rožla wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 6 np., jecžmieni wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 50 np., wowl wot 5 hr. 50 np. hacj 6 hr. 10 np.

Draždžansse mjaħove placžiſny: Howjada 1. družinu 59–62 hr., 2. družinu 55–58, 3. družinu 45–50 po 100 puntach rēneje wahi. Dobre krajne ſwinje 85–88 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarj. Ēzelata 1. družinu 55–65 np., po puncze rēneje wahi.

Wjedro w Londonje 31. meje. Kraſne.

Jeſdný plan železnizow

wot 1. meje 1895.

4. woſowa flaſha njeđelu a na jaſtich ſwiatlych dnjach wupada.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Woſowa flaſha	2. 3.	1. 5.	1. 3.	1. 4.	1. 3.	1. 3.	1. 4.	1. 4.	1. 3.	1. 3.
Se Šhorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,20	4,19	6,55
Ryčbacha	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,45	4,44	7,20
Lubija	12,37	2,13	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,8	5,5	7,42
Budyschinje	1,27	2,86	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,44	5,39	8,18
Biſtopiž	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,21	6,15	8,54
Arnsdorſa	—	—	—	1.4.	—	—	—	—	—	—
Radeberga	—	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,45	—
Do Draždjan	—	—	—	5,1	7,8	10,38	1,27	—	6,44	9,28
	3,37	5,29	7,30	10,55	1,63	3,57	5,14	7,7	9,51	11,5

Se Draždjan do Šhorjelza.

Woſowa flaſha	2. 3.	1. 4.	1. 3.	1. 3.	1. 4.	1. 4.	1. 4.	1. 4.	1. 3.	1. 3.	1. 3.
Se Draždjan	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,15	9,12	11,45	12,57
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—
Arnsdorſa	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49	12,31	—
Biſtopiž	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56	—
Budyschinje	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,50	10,46	1,24	2,3
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,33	—	11,24	—	2,28
Ryčbacha	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Šhorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54

Se Budyschinje do Šjelerzina.

Woſowa flaſha	1. 3.	1. 4.	1. 4.	1. 4.	1. 3.	1. 4.	1. 3.
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Se Budyschinje	5,10	7,38	10,45	1,19*	2,2	4,53	8,25
Džejnifez	5,19	7,53	10,55	1,32*	2,12	5,3	8,34
Budeſtez	5,26	8,6	11,3	1,42*	2,20	5,11	8,42
Roswodez	5,32	8,13	11,9	—	2,26	5,17	8,48
Do Šjelerzina	5,41	8,24	11,18	—	2,35	5,26	8,56

* Jeſdný jenož ſobotu, njeđelu a ſwiate dni.

Se Šjelerzina do Budyschinje.

Woſowa flaſha	1. 4.	1. 4.	1. 3.	2. 4.	1. 3.	1. 4.	1. 3.
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Se Šjelerzina	6,2	8,47	11,42	—	2,59	5,47	9,32
Roswodez	6,13	8,55	11,50	—	3,9	5,58	9,41
Budeſtez	6,23	9,1	11,56	12,42*	3,17	6,8	9,47
Džejnifez	6,34	9,9	12,4	12,52*	3,28	6,19	9,55
Do Budyschinje	6,45	9,17	12,12	1,4*	3,38	6,30	10,3

* Jeſdný jenož ſobotu, njeđelu a ſwiate dni.

Se Budeſtez do Hornjego Kumwalda.

Woſowa flaſha	2. 4.	2. 4.	2. 4.	2. 4.	2. 4.
---------------	-------	-------	-------	-------	-------

Se Budeſtez	6,22	11,12	1,42*	5,17	9,51
Wbohowa	6,34	11,24	1,54*	5,29	9,53
Kebliz	6,38	11,30	1,58*	5,34	9,51
Kumwald	6,48	11,38	2,5*	5,44	10,12
Griebižneho Kumwalda	6,55	11,45	2,12*	5,51	—
Do Hornjego Kumwalda	7,1	11,51	2,18*	5,57	—

* Jeſdný jenož ſobotu, w ottoru tež njeđelu a ſwiate dni.

Se Hornjego Kumwalda do Budeſtez.

Woſowa flaſha	2. 4.	2. 4.	2. 4.	2. 4.	2. 4.
---------------	-------	-------	-------	-------	-------

Se Hornjego Kumwalda	8,12	12,6*	2,33	8,1	—
Griebižneho Kumwalda	8,19	12,13*	2,40	8,8	—
Kumwald	5,1	8,30	12,20*	2,51	8,15
Kebliz	5,7	8,38	12,26*	2,59	8,21
Wbohowa	5,11	8,42	12,30*	3,3	8,25
Do Budeſtez	5,22	8,53	12,41*	3,9	8,36

* Jeſdný jenož ſobotu, w ottoru tež njeđelu a ſwiate dni.

Se Arnsdorſa do Kamjenza.

Woſowa flaſha	1. 4.	1. 3.	1. 4.	1. 4.	1. 3.
---------------	-------	-------	-------	-------	-------

Se Arnsdorſa	7,16	10,31	1,24	5,58	9,55

<tbl_r cells="6" ix="1" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols

Dla dospołneho pschedawrjenja mojeje pschedawrjenje chzu swoj wulki tworowy skład
khetro ponizicj, czehož dla wulki džel swojich

drastnych tkaniinow a żonjazeje drasty
po woprawdze najtunischich, tola twjerdyh placzisnow

WUPSCHEDAWANJE

staju. Podobna składnosć i tak pschihodnemu kipowanju zo znadž ženje wjazy njeposkiczi.

Alphons Schauseil

na bohatej haſy.

Koſath Walther

pschi žitnych mikach
čzo. 7.

Nowoſeże w ſchlipſach a krawatach

4 na ſerbſkej haſy. A. & W. Neuhahn w Budyschinje na ſerbſkej haſy 4.

Slodke palenzy

liter hido po 40 np., likery liter hido po 60 np.
porucza

Moritz Mierwa

poda Petrowskeje zyrkwe.

Destillazija snatych dobrych palenzow po starzych tunich placzisnach.
Najwjetshi skład w měsce. — Pomyſlnie najtunische
placzisny.

Mužaze a hólčaze

ßlomjane flobufi

w hoborskim wubjerku, jara tunjo.

Filzowe, cylindrowe, hoňtwjerſke a džeczaze

flobufi

we wſchęch lętnich nowoſežach a jara hōdne

po woprawdze jara tunich placzisnach.
Ratařſke, puczowanske, dželanske a džeczaze

měžy

w njedoſzehnjenym wulkonym wubjerku, njezměrnje tunjo.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſy 22 (poda hoſzenza i winowej
liczi).

Pschedawrjenja želesnych tworow.

Poſtska kowařna w Budyschinje.

Widlu ſchledawrjenja moſteſi wot řea 1863.
nadobu ſa ratařſto jako koſy, ſerpy, koſyſcheja, bruſy, funk, klepacze a klepanje, ſymowe a hnojowe widla i toporam a bjes njeho, klepacze ſchpody, želesne hrabje, grot a groczane hōſdje, rieczash, želesne hornzy, dezimalne a taſlowe wahi, puny, domjazu a hospodařſku nadobu, wſchón rjemjeſhniſki grat porucza w dobrej hōdnoſci po najtunischich placzisnach.

Poſtska kowařna
w Budyschinje.

Chamottowe twory a zyhely.

Wohen wudžerjaze chamottowe pězne platy,

" " " wſchelake platy a zyhely,

" " " zyhely,

" " " hliny,

" " " fotolowe lamjenje.

" " " chamottowu hlinu, fyru abo palenu.

Platy do khže, ſloby a studnjaze zyhely, murjerſke zyhely, pschedawrjenje wſelbowanske zyhely, cijeczazh pôver atd. wopjet preměrovany, porucza po tunich placzisnach

L. Lesche, nehdj C. Möſhler
w Koſchivej Vorſcheži.

Klobukowy basar

w Budyschinje

19 na bohatej haſy 19.

Klobuki a mězy

sa mužskich a hózow,

klobjane klobuki a mězy sa kolo-
jéſdnych

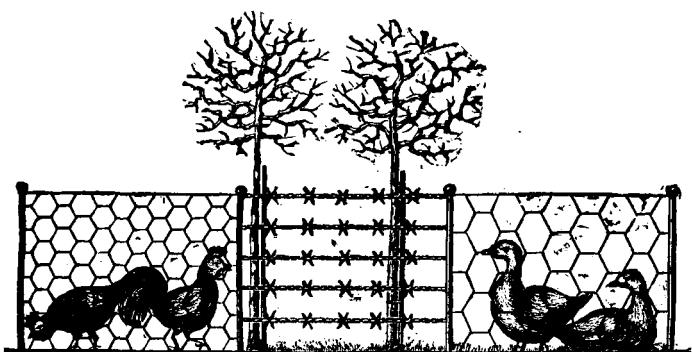
w wulkiim wubjerku po pomyslnje najtunisichich
placžinach.

Klobukowy basar

19 na bohatej haſy 19.

Gročane pleczenja atd.

porucža po fabrikskich placžinach

Paul Walther.

Syhlne džeržaze s rukú hodžikowane
dželanske ſchlörnje sa mužskich po 6 hr.
dželanske ſtupnje = = = 4 = 50 np.
porucža

Paul Kristeller

na bohatej haſy 29

s napscheczą hosczenza „k winowej ſiczi“.

Bóh žohnuj žně!

Tajkele napiszmo ma džel mojich **koſow**,
otrež ſu najlepſche na ſwěcze. Podla tejſe dru-
žiny mam hiſhce wulki wubjerk **koſow** naj-
lepſkich druhich wudžekow, kaž tež **herpy** po
najtunisichich placžinach.

Gročany plót ſazynkowany we wſchech
družinach, zyle role po 50 metrach po nimo měry
tunich placžinach w najwjetſchej pschedawařni že-
leſnych tworow pola

Gottharda Behrendſa

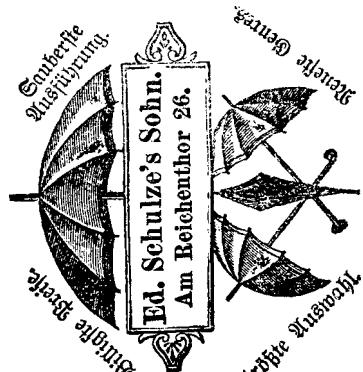
na bohatej haſy 29.

W wudawařni „Sserbskich Nowin“ ſu po 1 hr. 50 np. doſtač:

Khěrluſche a ſpěwý Větra Mlónka.

Swoje ſnate
dobre valenzy
(jednore a dwójne)
porucžataj placžinu hódno
Schießla a Rječla,
na ſtronkownej lawſkej haſy.

Pschedeschežniki.

Vorjedzenje a pocženjenje
w mojej pschedawarni.

Nowoſče w wložowych rječasach

ſa mužskich a žónſle.
Manſchetowe knefle, ſchemiſetowe knefle,
krawatowe jehly, ſhornarjowe knefle,

prima gumijowe ſchaty,

broſche, ſchjize,
naruežnizy, ſollieri,
vjerſezenje, nauwſchnizy.

Wulki wubjerk výchi do wložow
porucžataj

A. & W. Neuhahn

4 na ſerbſkej haſy 4.

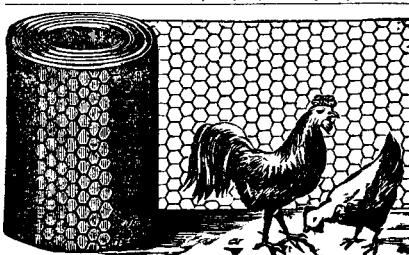
Franz Marschner

čožnikar w Budyschinje
čo. 9 na bohatej haſy čo. 9
pojvý ſklad čožnikow a čožniko-
wych rječasow dobr vzejivemu wob-
ledžbowanju porucža.

Hódna twora. Pihomne rukowanje. Tunje placžinu.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Piſtipomjenje: Kęču ſerbſki.

Sazynkowane

gročane pleczenje!

Wulki wubjerk, tunje placžinu.

B. Fischer

na žitnej haſy.

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy,
něſčzowe rébliki, khachlowe durčíka,
tšeſhne wokna, twarske hodže
porucža tunje

Paul Walther.

Wobkhodowy wobšah a sličbowanske wobsamkjenje

Rakečanskeje nalutowańje

na lěto 1894.

Dokhody.

1. Volkadničny wobstatk lónz 1893	6062	96
2. 671 lutowanſkich ſaložkow	80844	45
3. Nasadpłacżene kapitalije hromadže i pschedatymi pjenieżnymi papjerami	23326	40
4. Dawki i wupožčených kapitalijow	15987	61
5. Saplačzenje placzeńskich knih	23	50
6. Wschelake druhe dokhody	294	88

Hromadže: 126539 80

1. 470 naſadpłacżene lutowanſkie ſaložki	80613	06
2. Dań i naſadpłacżených nalutowańskich ſaložkow (kruchata dań)	252	14
3. Wupožčené kapitalije hromadže i pschedatymi pjenieżnymi papjerami	36753	60
4. Kruchata dań pschi kupowanju pjenieżnych papjerow	158	95
5. Wudawki sa sarjadništvo	1032	57
6. Wudżeleny čiſtý wunoſek	1933	98
7. Wschelake druhe wudawki	130	10
8. Kónz 1894 sawostatky wobstatk	5665	46

Hromadže: 126539 80

Altiva.**Bilansa****Pażiva.**

1. Wobstatk w hypothekach wupožčonkach	310732	—
2. = w wupožčonkach, gmejnam pschiwole-	3300	—
ných	—	—
3. Wobstatk w statnich a pjenieżnych papjeračach	87741	—
4. Monka ſtejaze ſbytki	1205	68
5. Volkadničny wobstatk	5665	46

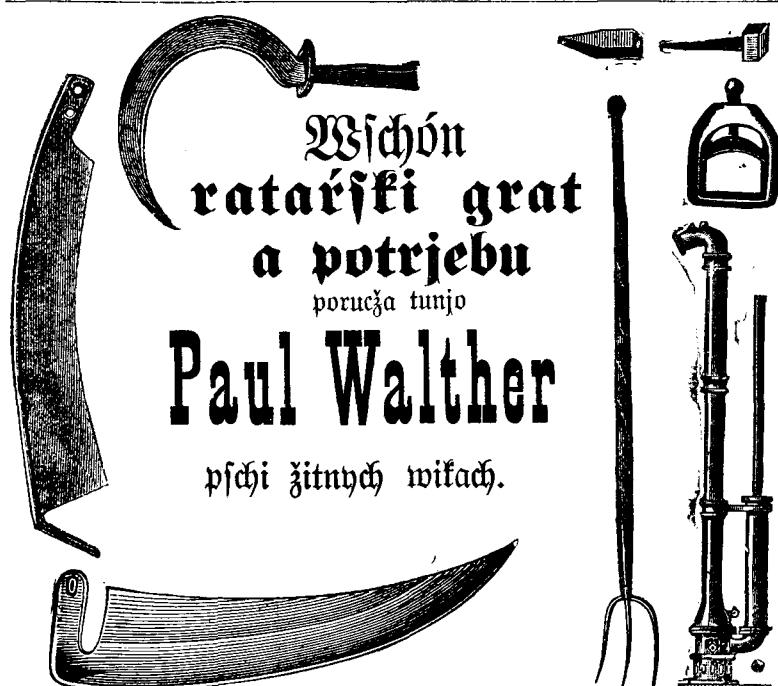
Hromadže: 408644 14

1. Samoženje ſaložkarjow 31. dez. 1894	363395	99
2. Reservny fond	39755	98
3. Čiſtý dobytk	5492	17

Hromadže: 408644 14

W Rakečach, 25. haprleje 1895.

Nalutowańne sarjadništvo.
A. Thomſchla, kontrolier. Ernst Hübner.

S s r ě d f
k spěchnemu blejchowanju płatu
ma na pschedan i ſak ma ho nałożecz, wukaže
Otto Engert na ſmuckownej lawſkej haſh.

Koſy, ſterpy, bruſy a tóczniki
poručza tunjo
A. Koſick w Budětezach.

Zjedne a murjerſke zjhele
pschedawam netko po tunich placzisnach, so bych je
wotbył, ſak je čerſtwy doschoł, teho runja Doma-
ſhowa ruda, hnojaza, warna a ſkotna ſól.

F. Fischer
na dwórnischczu w Łaszu.

Peſkowzowe twory.

Wsché mózne družiny peſkowzowych lamjenjow ſa nowotwary
poručza a hrydom po ſtaſanju najlepje a najtunischo wobſtar a
wudžela Adolf Hörmig na Wjelečanskej droži čgo. 7.

Lutherowa ſwjedzeńska hra
na tselerni w Kumwaldze.

Peſhniš ſankt Bertrig.

Pschedſtajero: 100 wobydlerjo Kumwaldzanskeho doła.

Peſkowzowe wuhotowanje. Historiſzy wérne wobleczenje.

Eletriſke wobſwietlenje.

Hracz budže ſo:

niedželu a ſwjate dny popoldnu wot 5 hacž 7 hodzin:

1. džen ſwjatkow 2. junija, | niedželu 9. junija,

2. džen ſwjatkow 3. junija, | niedželu 16. junija;

wſchēdne dny wjeczor wot 8 hacž 10 hodzin:

ſrjudu 12. junija.

Schtóz ma myſkle, ſwjedzeńſku hru wophtacz, ma ſkładnoſć po
železnizy a ſ Lubija ſ omnibusom do Kumwalda dojecz.

Dobra hospoda ſo namaſka w stanje na ſwjedzeńſkim měſtnie
a w bliſkim hoſczenzu „k módrzej kuli“.

Placzisna měſtnow: wot 2 ml. hacž 30 np.

Wſcho dalsche ſo ſ plakatami woſjewi.
Čiſtý dobytk je na lepſche Kumwaldzanskeje diakonije poſtajeny.

Komitej.

„Serbske Nowiny“ wudawaſi so kózdu sobotu. — Štvrtołetna předplata w wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číſlo placi 8 np

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Číſe Smolerjec knihicíſceſnje w maćinym domje w Budysinje.

Za nawěſtki, kiž maja so w wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvrtk hač do 7 hodž. vječor wotedać.

Číſlo 23.

Sobotu 8. junija 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němſke kněžorſtvo. Kanal, połnóżne a rańſche morjo ſjenocząz, kotrejž ſu psches Schleswig-Holſteinsku pſcherzy, je nětko dotwarjeny. Sárjedu je jón kněžorowa lódz „Hohenzollern“ na pruhu pſcherzy. Wjesba pod mostami ſo bjes ſakomdženja ſta. Mjetanje żolmow bę ſlabiſche, hacž bę ſo wočakalo. 20. junija ſo kanal ſwiatovje wotewri. Nimalo wſchë europske ſtaty ſo ſo wodzelenjom ſwojego wójnskeho lódźſtwa pſchi wotewrjenju wobdzela.

— Kněžor Wylem je filoſofa Herberta Spenserza w Londonje, pjenjehſnajerja Immhofa-Blumera ſi Wintertura a fyfika van Thoffa w Amsterdamje ſa wukrajinych rycerjow rjada pour le mérite pomjenoval. S mjenowanym paſ Spenser tole wyższe wuſnamjenje pſchijal njeje, dokelž je hižo woſpiet ſtarwje prajil, ſo wo žane rjady njerodži. Spenser je ſo tež předny hižo ſapowjedžil, jendzelske rjady (ordeny) pſchijecž.

— Němſke kniežerſtva ſhwéru ſa tým kędžbuja, ſo ſo němſke wójſko ſi jědom ſozialdemokratiskeje wuczbų njeſtaſy. Württembergiske ſozialdemokratiske nowiny ſo na to huntoria, ſo je ſo kaž w Bruskej tež w Württembergskej zivilnym pſchedz̄ydam rekrutérowanſich komiſjiow poruczili, ſo bychu wuſchnoſci ſi wjedzenju dali, hacž ſu wuſbehneni refrucža jako wjedniſy abo horliwi ſastupjerjo ſozialdemokratije ſnaczi, abo hacž pod ſozialdemokratiskim wliwom ſteja abo hacž maja pſcheczelny wobkhad ſe ſozialdemokratami. Sozialdemokratijo pſchijowjedaja, ſo je tuteho wuſka dla w ſejmje do wójnskeho miniftra dadža. Württembergske kniežerſtvo ſo ſi czežka ſi tutym hroženjom ſnjepokoſi. Hdyž ſo wone ſozialdemokratiskeje agitacije hlađa, wone jenož ſwoju winowatoſc̄ cžini.

— Wot kniežerſtwa njech pſchijiwówarjo Ranižoweho namjeta njewoczaſuju, ſo budže wone žadanu statnu žitnu monopol hdj ſawjeſcz cžycz. Ratařski minister ſi Hammerstein je to na Kólniskej wuſtajenjy na jara ſrosumlivo wafchinię ſi wjedzenju dał. W kněžorowym mjenje je wón prajil, ſo cžye kniežerſtvo ratařstvu pomhacž, tak daloko hacž ſo hodži, ſo paſ ratario w něčiſtich czežkých cžaſbach njeſmědža jenož ſa ſtatnej pomožu wołacž.

— K němſkim wulſkim kněžorſkim manevram w Uckermärkſej, pſchi kotrejž ſo ſchthri armeeſkoy, po tajkim něhdże 300,000 muži, wobdzeli, ſo wopyt awſtrijskeho kněžora Franza Josefa wočaſkuje. Wot tam ſo wón do Swinemünde poda, hdjež budže ſwuczowanjam němſkeho wójnskeho lódźſtwa pſchihladowacž. Potom awſtrijski kněžor ſi manevram do Galizieſeje wotjedže a budže poſdžiſho pſchi ſavalleriſtich manevrach pola Alcsutha pſchitomny.

— Swjaſk Neuwiedſkich wupožjeſenjow a nalutowařenjow je w Kasselju ſwoju hłownu ſhromadžiſnu wotbhywal. Po roſprawje generalneho rěčnika ſi Neuwiedſkemu ſwjaſkej něfkole 1607 towarſtow ſe 100 milijonami hrivnami ſhromadniche ſamoženja pſchi ſluſtcha.

— Franzowska. Nowy ſkandal, do kotrejž ſu předawſki ſarjadtuzh ſranzowskeje połodniſcheje želeſniſy a někotſi ſapóſlanzy ſaſchmatani, je ſo wotkrył. Želeſniſyne knihy dopokaſaja, ſo je ſo milijona frankow pſchecziniwa, kotrejž ſu ſi pſcheklóču ſapóſlanzy a miniftrow dla dowolenja ſi twarjenju želeſniſy wudali. Minister Roche je kózdoſetuje 6000 frankow doſtał. Wo tej wěžy ſu wóndano w ſejmje rěčeli a ſebi žadali, ſo bychu ſo winowacži pſched ſu ſtajili. Kniežerſtvo paſ ſo wotwalaſu, jich wobſtoržicž, dokelž ſo to ſaſtlenjenja dla pječza njeſodži.

— **Bołharſſa.** Komisija, ſi pſchepytanju njeprawdoſežow něhduskeho bołharſkeho miniftra Stambulowa poſtajena, je dwě waznej wěžy pſcheczivo njemu dopokaſala. W jeje ružy je pječza Stambulowy ſhamoručny wuſka, komandantej Plevnanskeje garniſonu pō ſlany, po kotrejž je tón pſchi wólbach w lécze 1887 do wuſwolerjow, kotrejž ſu ſo pſcheczivo wuſwolenju kniežerſtoweho kandidata pſcheczili, dyrbjal tſelecž dacž. Tónle wuſka je Stambulow jako tehdomniſhi regent wudal, a je ſo tehdby 50 wožbow ſi džela ſatheliſlo, ſi džela ſraniſlo. Dale je ſwěſčene, ſo je Stambulow ſi bołharſſeje ſtatue ſaſty milijonu frankow wſal, wo kotrejž nałożenju njeje žanych wobſhwedženjow pſchedpołozil. Stambulow je, ſhoniwſhi, iſto je komisija wuſlēžila, ſo roſhūdžil, „po ſekarſkej radže“ do Karlowych Warow pučowacž, ſo by ſo tam ſekowaſ. W minifterſtwe ſu jeho něhduski pſcheczeljo ſwólniwi byli, jemu do wukraja pučowacž dacž, tola druſy ministroj ſu ſo temu pſcheczili. Paſ ſo ta wěž hiſcheze ſlouči, njewedža. Tola ſu poſchitkovne pſchewſedženi, ſo, jeli ſo wón dowolnoſež ſi pučowaniu njeđostanje, bjes njeje do wukraja czeſtnje. Koburgſki prynz Ferdinand njebudže Stambulowa pſched ſu ſtajicž cžycz, dokelž dyrbji ſo bojecž, ſo by Stambulow wſchelake naležnoſci na ſjawnosć pſchinjeſl, ſi kotrejž by naſladnoſež Koburgſkeho prynza khetro czeſpila. To je jenicke, cžehož dla ſo kniežerſtvo Stambulowa boji. Hewak je Stambulow nětrole w Bołharſkej poliſtſy mormy muž, a nicto njewěri, ſo wón hdj ſaſo na kniežtvo pſchinjeſl. Saſidženy tydženj bę ſo lěto miňlo, ſo je wón ſwoje ministerſke ſaſtojnſtvo ſložicž dyrbjal. Studente ſu tutón džerj jako ludowý ſwiedžer ſwjeſčachu. ſi wychnoſc̄i dovoſnoſežu woni w Sofiji ſi khorhojeni a huđbu po měchcianſtich dróhach cžahachu. Po puču ſo njeđivajaz̄ proteſta ſtudentow liežba ſozialiſtow ſi cžahej pſchisamkny, kotrejž ſo ſi Stambulowemu wobhydenju hibaſche. To paſ běchu ſi cžaſom poliziſtam wobſtupicž dali. Jedyn rěčnik mějeſtne rěč, kotrejž ſo ſlouči ſe ſłowami: „Ssmjercz tharanam!“ Hacž do teho cžaſa ſo wſcho ſi měrom miny, hdyž paſ ſozialiſtojo dalshe rěče ſtudentow pſcheterachu, ſnadna ſwada naſta. Popołdnju wobej ſtronje ſwonka měta pſchebhwaſtej; wječor ſi nowa po měchcianſtich dróhach cžahachu.

— **Turkowſſa.** W Arabskej ſu njeſaloſko pſchimórſkeho města Džedah Beduinojo mordaſki nadpad na jendzelskeho konſula Richardsa, na jeho ſaſtupnika Abdura Razzaka, rufkeho konſula Brandta a na konſularneho ſekretara Dorvilla cžinili. Hdyž ſo mjenowaní něhdže poł hodžin ſot města wuſhadžowachu, jich wožmjo Beduinojo nadpadz̄echu a do nich ſi bliſkoſeže wutſelichu. Razzak bu ſmijertne ſranjeny a ſa 10 mjeniſchinow wumrje, Richards bu na ružy a kribrecze czežko ſranjeny, Brandej ſo czeležno ſlam a Dorvillej ſo poł noža wottorže. Razzakowe cželo je pôdla třelnych ranow tež roſkalane. Wyschnoſež je wožmjoch Beduinow, kotrejž ma ſa winowothych ſajecž dała.

— **Ajſſa.** Chineſojo na kupje Formoſy, kotrejž je China pſchi wobſamknenju japanſko-chineſkeho měra Japanſkej wotſtupila, běchu ſo ſpječowali, japanſke kniežerſtvo pſchijopſnacž a běchu teho dla Formoſu jako republiku wuwołali. Kraſnoſc̄ tejele najmłodſeje republiki paſ je bóřſy ſpacž ſchla. Japanſke wójnske lódźſtwo je 1. junija pſched Formoſu pſchijelo, kotrejž je w Lotei japanſkemu wójſku na brjoh ſtupicž dało. Formoſy ſběžkarjo ſo ſi wulſej liežbu ſhromadžichu, ſo bychu Japanſkim wobarali, ſo na brjoh ſaſydlicž. Japanſy

pał, ho s kanonami swojich wojennych i kawalierów skutowaz, s lohfoscju Formoſtich swichu. Wiele Formoſtich bu morjenych, mjes tym jo Japanszj ani muža njeſhubichu. Kithistawne město Kelung bu Japanszj bombarderowali a dobyli. President Formoſkeje republiki je mjes tym čeſtny.

Knjeſ a dželacjer.

(Poſtraczowanje.)

"Nó, kajke dha je?" woprascha ho Vasilij Andreječ.

"Haj, kajke dha chze bjež, ja bym wſchon roſbiti a tež kon nječha dale."

"Shto nětk sapocžec?"

"Čakaj tule!" Nikita wotendže ſaſo, wróci pał ho bóršy.

"Szczehuj mje", rjeknja a džesche pſched konjom.

Vasilij njerofasowasche niežo wjazj, ale cžinjeſche wſchitko poſluſhni, ſhtož ſemu Nikita kaſasche.

"Towle, fa mnū!" woſasche Nikita, džesche ſpřechnje na prawu ruku, wſa brunač ſa wuſdu a wjedžesche jeho k nařeće ſepi ſněha.

Najprjedyž bě kon ſploſchiw, potom ſacžeze, ſo by pſches ſněh poſchitko, tola to ho njeradži, ale ſapadže hacž do khomota do ſněha.

"Wules!" ſawola Nikita na Vasilija Andreječa, kij pſchego hſchče na hanjach ſedžesche, potom pſchimy ſa jene wojo a ſpýta konjeſ pomhač ſaſo wuczechnienu ſani.

"To kuf czeždy dže, mój luby", wobroczi ho na brunač, "ale ſhto cžiniež, napinaj ſo tónle ras tróſchku! Nó, nó, hſchče kuf!" woſasche wón. Kon ſacžeze junu, dwójz, njemóžesche pał pſchelęſcz a woſta ſaſo ſtejo. Složi wuſhi do ſady a nuchasche na ſněh, na kótrž hlowu poſloži, kaž by ſebi něcht roſmyſblaſl.

"Né, bratſko, tał to njeńdže", recžesche Nikita brunemu. "Nó, hſchče junu!"

Saſo cžuhasche Nikita na ſwojej ſtronje ſa wojo, Vasilij Andreječ cžujeſche to na ſwojej ſtronje. Kon ſatſchafny ſ hlowu a poſtan.

"Nó, nó, jeno kuražu, ty ſo njeſchepadnjeſch! woſasche Nikita.

Satorhnjenje ... hſchče jene a ſaſo jene ... a ſkonežnje pſchedoby ſo kon pſches nařetu ſep a woſta ſtejo czeždy rjapajo a ſo tſchažo. Nikita cžysche jeho dale wjescz, ale Vasilij Andreječ bě tał ſ dyčha wuſhol w ſwojim ſo ſkuchomaj, ſo hicž njemóžesche a ſo do ſani cžinny.

"Daj mi wodýchnyež", rjeknja wón a poſtawiaſa rubiſchežo, kij bě ſebi wo wžy woſolo ſo ſkuchoweho khornarja ſwil.

"To ničo njeſadži, woſtan ležo", rjeknja Nikita, "ja jeho pſcherjedu!" a ſ Vasilijom Andreječom w hanjach dojedže konja ſa wuſdu hſchče nědže džekacz ſročzeli dale, potom kuf horje a poſtan ſasta.

Měſtno, na kótrymž bě Nikita ſaſtał, njebe w hluſinje, hdžeg móžesche ſněh ležo woſtacž, ale wono bě tola trochu pſchecžiwo wěſtikej ſchitane. Hdži a hdži ſaſche ſo, ſo je wěſtik ſady njeju trochu popuſcži, ale to njetrajeſche doſho, a kaž by ſo ſa tuto wodýchniene woſtrunacž cžyl, wróci ſo wichor potom ſ džekaczorej mozu a torhasche a wejſeſche hſchče ſurowiſcho dyžli prjedy. Tajti wichor pſchitidze w tym woſomiku, hdži Vasilij Andreječ, kij bě woſpočny, k Nikicze pſchitupi, ſo by roſpovjedał, ſhto cžiniež.

Wobaj ſkočiſtaj hjes džak na boł, woſnjelčeſtaj ſo, doniž wichor ſo do wuſtakhažal njebe. Tež brunač ſloži ſam wot ſo wuſhi do ſady a tſchakasche ſ hlowu. Hdži bě wěſtik trochu po puſcži, ſežeze ſebi Nikita rukajz, tyknji lej ſa poſjas, dyčasche ſebi do rukow a počza wot khomota wotežž wotpinacž.

"Shto dha ty cžiniež?" prafchese ſo Vasilij Andreječ.

"Fa wupſchaham, ſhto dha cžyl hewak cžiniež? Sžylo zyle bjes mozow", rjeknja Nikita, kaž by rjekl, ſo chze ſo ſamolwiež.

"Njemóžemoj dha won?"

"Mój njemóžemoj won, hewak ſajedžemoj jeno konja. Tón wſchaf njeje rad ſtejo woſtal", rjeknja Nikita, poſkuſo na konja, kij ſejeſpnie ſtejeſche a kij bě na wſchitko hotowym, kij bě pſchepočzeny a ſ hluſoka dyčasche.

"Mój dyrbimoj jow pſchenozowacž", woſpjetowasche ſ tajkim hloſom, kaž by rjekl, ſo chze w korežmje pſches nōz woſtacž, a počza rjemjeň na khomocze woſtawacž. Khomotowy woſluk ſo puſtyn.

"Njejmjerſtimoj mój?" prafchese ſo Vasilij Andreječ.

"Shto dha? Želi dyrbischi ſmiersnycž, ty tež ſadžewacž nje možesč", rjeknja Nikita.

VI.

Vasilij Andreječej bě w jeho dwěmaj ſo ſkuchomaj prawje cžoplo, woſebje hdži bě ſo pſchi ſněhovej ſepi prawje napinal; a tola woběhny jeho ſhma, hdži ſpóſna, ſo dyrbischi woſtawacž jow pſchenozowacž.

So by ſo ſmeroval, ſydzje ſo do ſani a wuežeze ſwoje zigareth a ſapalki ſe ſaka. Nikita wupſcheze mjes tym konja. Woſpiny podpaſ, woſewſa wotežž a khomotowy woſluk, a bjeſhadowasche ſ konjom, ſo by jeho troſtowal.

"Nětcole wuſtuš, wuſtuš jeno", rjeknja a wuſvedze jeho ſ wojow.

"Tak, nětcole eže tule pſchiwjaſam, poſčelu eži ſlomu a woſgratuju eže", rjeknja a cžinjeſche, ſhtož powjedacše. "Budžesč něchtio hrymſacž a pſchi tym nabudžesč wjazj ſo ſlomu."

Alle brunač ſo njeſmerowa ſ Nikitowymi ſlomami a woſta roſbudženym; poſlakowasche ſ jeneje nohi na drnu, tlobčesche ſo ſ hanjam, ſtupi ſo ſe ſadkom pſchecžiwo wěſtikej a rybowasche ſo ſ hlowu wo Nikitowu ſlomu. Kaž by rjekl, ſo nječa zyle woſpokacž poſluženje ſ ſlomu, wutorze brunač ras wěſhcz ſlomy ſe ſani, ſpóſna pał hnydom, ſo nětcole njeje čaſk k žranju, da wěſhcz ſaſo padnycž a wěſtik roſbroji hnydom ſlomu a pſchiſtrju ju ſe ſněhom.

"Nětcole chzem ſnamjo poſtajicž", rjeknja Nikita, woſbroči ſanjo ſ predkom pſchecžiwo wěſtikej, ſwaja woji hromadu, poſběze jej a ſloži jej pſchecžiwo predkoj ſani.

"Budžemli nětcole ſavěči, budža dobri ludžo nohi wibžecž a wužypaſa naſ", rjeknja Nikita; "tak ſu mje starí ludžo wuežili."

Vasilij Andreječ roſpſchěſtrje mjes tym ſwój kožuch, a ſe ſchoſkomaj ſeženu tworjo, rybowasche ſapalki po ſapalku wo woſzlowu ſapalkazu thſtu. Alle ruž ſemu derkotaſtcej a ſapalki buchu jedyn po druhim ſ wěſtikom wuhaſnjenye, pał bjes teho, ſo buchu ſo roſpalile, pał w woſomiku, hdži ſo ſimi k zigareče bližesche.

Škonežnje ſaſhwěči ſo jedyn ſapalki a roſhwětli na woſomiku jeho kožuch, jeho ruku ſe ſlom pſchecženjom na poſkaſwarju a woſhnu ſlomu, kij bě ſe ſněhom pſchiſtrja a kij ſo ſ podkryeza wudobhywasche — a zigareta ſo ſapopadze. Žadosežiwo pachny dwójz, ſrēbný fur do ſo, wuſtoreži jón pſches ſchitawaz, chyzche hſchče junu pachnyež, ale žehliwý ſon ſigareth bu ſ wěſtikom woſnjeſheny kaž ſloma.

Tola tež tuthch mało pachnjenjow bě Vasilija Andreječa ſa wjeſheliſo.

"Dyrbisli bjež, dha woſtanjemoj jow pſches nōz", rjeknja ſ krutym hloſom.

Tu wuhlada poſtajenej woji a chyzche tuto ſnamjo hſchče krucžiſto ſtacjicž a Nikitu poſuežicž.

"Čakaj, pſchičinju hſchče khoroſoj", rjeknja wón a ſběže rubiſchežo, kij bě woſolo khornarja měl a do ſani cžižný. Szčeže ſebi rukajz, načeže ſo a pſchiwjaſa twjerdze rubiſchko k jenemu woju.

Rubiſchko počza hnydom ſmähowacž, bóršy ſwi ſo woſolo woja, potom nadu ſo ſaſo, wupſchěſtrje ſo a ſmähowasche.

"Hladaj, kaſ ſuſhikne to je", rjeknja Vasilij Andreječ, na ſwoje dželo ſo wjeſhelo, a ſaſe do ſani. — Wé ſo, by cžopliſto bylo, hdži buhmoj vornjo ſebi ležaloj, ale dwaj nimataj tu ruma."

"Sa hžo ſebi kuzik ſamakam", woſmolvi Nikita, "chzu jeno hſchče konja wodžecž, wbohe ſkocžo je zyle ſhrète. Puſchęz!" pſchiſtaj wón, ſtupi k ſhanjam a woſczeze ſwojemu knjeſej pſchiſtrju k ſydanju, poſloži ju na dwoje a wođe bruneho.

"Tak budze eži tola cžopliſto, wbohi konko", rjeknja a wođe jeho.

"Platoweho měcha drje njetriebacže? Dajče má tež něchtio ſlomu", rjeknja Nikita, hdži bě ſe tuto dželo dokonjal a ſaſo k ſhanjam ſtupi.

Woboje ſpody Vasilija Andreječa wucžahnywſchi, džesche ſa ſadni ſon ſan, wury ſebi do ſněha janu, poſloži ſlomu do njeje, ſežeze ſebi cžapku do wočzi, ſawi ſo kruze do kaſtana, wođe ſo ſ měchom, a ſydzje ſo na ſlomu, ſeprwajo ſo na ſadni ſon ſan, kij jeho pſched ſněhom a wětrom ſchitase.

Vasilij Andreječ bě, njeſpoſojom ſ tmy, ſhtož Nikita cžinjeſche, ſ hlowu tſchaži, kaž ſ zyla buřſtu njeſzélanoſez a hlupoſez ženje njeſhwalesche, a počza ſo na nōz pſchihotowacž. Skladže ſebi ſydknu ſlomu w hanjach pſchiſprawnje, ſum ſebi jeje něchtio pod

hók, týkni ruzí do rukávov a šloží hlavu do růžka žáni v předu, schtož jeho pschečímo wětší se schítatše. Spací ſo jemu njecháše. Kospominaſche jeno jenu wěz, schtož bě jenicki ſamér, wotpohlad, phcha a radoſež jeho živjenja: injeniují ſelko je hýž pjenes dobyl a ſelko mohl hýcheze dobyče; ſelko ſu druh, jemu ſnací ludž dobyli a ſelko pjenes maja, kaf ſu je dobyli a hýcheze dobywaja, a kaf mōže wón, runje kaž woni, hýcheze wjele pjenes dobyče.

"Dubové drjivo budže ſo na ſanjaſe podnože hodžecž. A ſbytkne kruchi tež a tak budže to dobra ſuč", tojke běchu jeho myſle wo ležu, kotrež bě naſymu prjedy widžal a iotryž chýſe ſe nětcole ſučicž. —

"Džefasac̄ tykaz tola njeدام, wóžom tykaz, a to wotčahnywſchi ūki. "Wobtykam poloweho mérjerja ſe ſtom abo połdra ſta rublemi! Tón hýž něchtio wjazy ūki wuméri a ſa wóžom tykaz mi lež wostaji. Pschi tym ſu hnydom tsi tykaz ſažlužene. Ženo bjes stracha, wón wſchak ſo načaſa", myſleiche ſebi wón, ſi ruku pjenejnizu w toſchi wobmaſujo.

"A tak ſuň ſi roſpučow dróhi ſo ſablužil, to Bóh wě, hýž je. Žowle po prawym dyrbjal lež bycz a ſtražniſka khéčka. Pzow by tola hýcheč bylo. Sſlatkijene pſh njeſchęzowka, hýž je to njeſu."

Wón ſežeze khornat kuf ſrćo a pocža ſluchacž: po cžmje bě jeno pocžornojta hlava a khribjet brunaka widžecž, na kotrež pſchitrywa machotaſche; hýcheč pak bě pſchezo hýcheče, kaf wětſit hwiſda, kaf wojí ſlepotej, kaf rubiſcheče machota a kaf ſuň ſchlipa do drjewa žani.

Wón ſo ſažo ſawodže.

"Hdy by to člowiek wjedžal, bych pola burow pſches nôz wostal. Nětcole je wſho jene. Pſchindžemoj tam tež jutſje. Ženo jedyn džen je ſhubjeny. W tajkim wjedrje tam druh ſež jeli njeſku."

A jemu pſchindže na myſle, ſo ma 9. teho měřaza pjenes ſa wola doſtač wot rěníka.

"Wón chýſe ſam pſchindž, a mje njenadeńđe, žona to nje-roſhy, pjeney pſchijimacž; wona je jara njeſdželana, njeve ſo ſadžeržecž, myſleiche ſebi dale; dopomni ſo, kaf njeje wjedžala ſo ſadžeržecž napſcheče polizajſtemu wýſhkej, tiz bě džen prjedy pſchi ſuňedženju jeho hýč. To je ſtara wěz, je džež ſuňka. Hýž dha je ta ſchto widžala? Kajki dom my mějachy, hýž hýcheče běſtaj ſtarſchej živaj! Nan bě ſuň kaž bohath bur. Mějachy poſtowinju a zyle ſamoženje tjeſeſe w njei. Ale ſchto ſhym ja ſa pjanacze ſet dokonjač? Žene khlamy, dwě paleñzové ſorčnije, jedyn mlyn, dwě ſuble ſhym wotnajatej měl. Khežu ſ ſubju pod ſelenej tječu", wopomni wón ſ hordofszu. "To njeje, kaž pola ſtarſcheju. Šchto ma w wokrjeſu prěnje ſlovo? Brečunow. A cžeho dla? Dokelž wěz ſnaju, ſebi próžu dawam, niz tač, kaž druh, tiz wokoło dundaja abo ſo ſ hlypoſčemni naſadžuju. Po zlykých nozach njeſpju. Hacž je wjedro tajke abo hýcheče, ja ſhym na puežu. Ně, a ta wěz ſo tež cžini. Ludž ſebi myſla, ſo ſo pjeney hrajkajo ſažluža. Ně, ty dyrbischi dželacž, myſle kapinacž. Myſlu ſebi tež, ſo ſbože člowjeka bohateho cžini. Hlej, Váronowezu maj a nětcole milijony. Cžeho dla? Dokelž ſu ſo prozowali, to Bóh žohnuje. Ženo ſo mi Bóh ſtrowotu da!"

(Poſtracžowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschinou. Towařtſvo Pomozy ſa ſtudowazych ſſerbow předu 5. junija w tudomném Reibetanzeſ hóſezenzu pod pſchedkydſtrom ſi fararja dr. Kalicha ſwojn létuſchu hlownu ſhromadžiſmu wobhywacze. S roſprawy, wot knjeſa fararja Skale podatejje, ſhoničmy, ſo je tole ſa herbſki lud nimo měry wažne towařtſvo 15. ſeto ſwojeho wobſtača dokonjal. Na tónle čaſi mōže tole towařtſvo, kotrež je pſchede wſchém ſa to ſaložene, ſo by ſ podpjeranjom ſtudowazych a ſ tým ſe ſpěchowanjom ſdželanoſeže cžefne wobſtače herbſkeho naroda ſawěſčicž pomhalo, ſ wulkim ſpoſojenjom ſpoſhlaſowacž. Mnoh ſe ſdželanych ſſerbow, kotsiž ſu nětco w wažnych ſaſtojſtvaſ; maj a ſo ſa to, ſo ſu jo doſčahnycž móhli, naſhemu towařtſtu ſhbu džafowacž. Móže ſo tež pſchidacž, ſo je ſſerbow ſhamym ſ naſhím towařtſtu doméra na pſchichod podata: Někotryžkuli khudy ſſerb, tiz ſnadž ma wobdarjeneho ſyna, khudobý dla pak njeby na to myſlicž móhli, jeho na ſhulu dacž, ſebi to nětco cžim bôle ſvěri, dokelž wě, ſo Towařtſvo Pomozy jemu podpjeru ſi tajkemu ſamýſkej njeſapowjedži. Duz dyrbimy pödla herbſkeho hlowneho towařtſwa Macđiž ſſerbſkeje, tež Towařtſvo Pomozy

ſpěchowacž hýž a hýž mōžemy. — Hacž do tuteho lěta je naſhe towařtſtu do hromady 7150 hr. podpjeru na ſtudowazych roſdželilo. To je ſa 15 lětnie ſtukowanje doſč ſwježelazy wuspěch. Hýž je ſamoženje Towařtſtu nětco 20,000 hr. doſčahnylo, haj pſchekročilo, dha mohlo ſo ſdacz, ſo by dalskich pſchinoſtow ſobuſtaſow jemu trébných njebylo. Temu pak tač njeje. Ženož potom, hýž mōže towařtſtu naſtaſaze potřebnoſeze poſnje ſpoſoječ, mōže ſo prajicž, ſo wono ſhój ſawdawku doſpolnje dojelni. To pak towařtſtu dotal njeje mohlo; pſchezo je dyrbjal poſkicžomne pomožy wobmjeſowacž po ſrēdkach, kotrež ſa roſdželenje mějeſe. Dokelž po ſarjadowanskim porjedje ſo dyrbí 1/4 danje kapitaliſowacž, dha ſi danje ſameje doſč ſtrébných ſrēdkow njevulhádža. A pſchezo ſažo dyrbí ſo pſchecze wuprajicž, ſo bych ſobuſtaſu ſwoje pſchinoſtiky porjadrje wotedawaſe, a ſo bych my ſobuſtaſow dobyče pſtali. — W minjenym lěze je Towařtſvo Pomozy roſdželilo 745 hr. jako pomož ſa 11 ſtudowazych. Podpjeranu buchu: 2 theologaj, 3 medicojo a 6 wučerſky ſeminariſe. Kožda podpiera poſczele ſo, hýž podpjeromny ſtudent abo jeho nan abo ſaſtaraczeč (njeje-li hýcheče poſnolétny) podpíſany rewers ſoda, w kotrež ſu ſhlubi, ſo dže ſwolenu pomož towařtſtu ſažo wróčicž hýž do ſtrébných ſamoženſtiky wobſtejnoſeze pſchindže. Dostata pomož ma ſo tak ſažo wróčicž, ſo by druhim mohla ſi wužitku pſchindž. Hacž dotal pak je jeno zyle wurjadrje ſo Towařtſtu džel poſkicženeje pomožy — a to ſchto wěm jeno ſi jeneje jeniceſeje ſtronu — jačo wróčil. Hýž to ſi wobžarowanjom ſi nowa wſhewjamy, cžinimy to, ſo bych my na pſchindžnoſeze ſi nowa dopomili tých, kotsiž ſu wuwoſhne ſaſtojſtwa dozpili, w kotrež by mōžno bylo, tola džel doſtateje pomožy ſažo wróčicž. Somolwječ ſak ſo na žadny pad njehodži to, ſo ſu mjes podpjeranymi, kotsiž nětco ſaſtojſtwa maj, tež mnoh tajzy, kotsiž ani ſobuſtaſu Towařtſvo njeſku. — Roſprawa ſloneži ſi wutrobnym pſchecžom, ſo by tež ſa Towařtſvo Pomozy ſu ſhlubi ſluoſež mjes ſſerbam wotužila. Naſhemu ſtukowanju ſpožek Bóh ſwoje žohnowanje!

— Njeviedra, wot Falba ſa ſapocžat ſuniya wětſeſe, njeſku wuwoſtale. Kaž bě wón do předka prajík, 1. junija ſaſtaracne njeviedra ſakhađecž ſapocžachu. Mjes tym ſo ſo přeni džen jenož połodniſka ſužiga ſi nimi potřebi, ſo wone 2. junija tež na połoznu ſužiku krajinu wupſchestréchu. W Budyschinje a wokolnoſezi ſo ſi njeviedrom džakowanu Bohu wjetſeſe ſchfodý ſtało njeje. W Albertowej ſahrodže w Tělanach blyſt do jeneho topola dyri a jón ſherto rytceči. W Dženilezach blyſt do wilekho ſabriſkeho wužnja ſajedze, ſi kotrehož něhodže 40 zylhelow wutorze. Njeſdaloko Dženilez blyſt do ſemje dyri a ju někotre ſhore ſhukolo roſtry.

— Želi ſo wjedroweſe ſchto Falb pravo wobkhova, ſchtož Bóh ſwamuj, na naſ ſo mořym juniju hýcheče tež mořym julij cžata. Po Falbu julij ležha pod njeviedrowym knjeſtrom ſteji. Wjele a kylne njeviedra ſi ſhetrový deſčežemi nam pječza přeni julijový týden pſchindže. Druhi týden ſo mjenje ſi njeviedrami dyžli ſe kylnymi deſčežemi woſnamjeni, tak ſo ſnadiž budže wobdylerjam pſchi řekach wulka woda hroſhč. Tsecži týden budže ſo ſažo kylnej ſhimačž a ſo ſi kritiſkym dnjom prěnjeje ſloneži. Někotre dny jaſneho wjedra ſo potom puſolathym ludžom wobradža, tola bvrš ſo ſažo njeviedra a deſčež ſopja a ſi mokreho julija ſtupimy do połkmurneho deſčežkateho augusta — jeli ſo Falb pravo wobkhova — cžehož ſo nočzem ſadžecž.

— 14. junija budža ſo w Němzech wobdylerjo po jich poſolanju a rjemjeſle liežicž. Njech ſvědži, kotrež lieženſke liſtno doſtanje, ſo ſhruvu wupjelni. Šchtož na ſtajane praschenje njevěrije wotmoliwi, ma hacž do 30 hrinow pjeneyněho ſhore ſtajana wocžakacž. Po knjeſeſtrowym wukau ſmě dla poſoła ſteho a rjemjeſlōvěho lieženja ſchulſta wucžba 14. a 15. junija wupanycž, jeli ſo ſo wucžerjo jako liežerjo poſtaſa.

— Šchtož doppoldnia je w tudomnej měſčežanskej rěſení ſhleſki mischtr ſlobanja, na garbaſkej hafy tu bydlazy, do njeboža pſchischoł. Hdyž ſareſane howjado na čzahadlo poſwžinu, jemu jedyn želesny čzahadlový džel na hlowu padže. ſlobanja je ſo pſchi tym tak čežko ſramil, ſo ſu jeho dyrbjeli do jeho wobdylenja dojveječ.

— W měřazu juniju ſmědža ſo ſhore ſtajane a džiwje mlode hufy tjeleč. Wſchej druhzej ſwěrinje ma ſo měr a poſoj pſchecž. Blahowanje pſerinh (Poſtracžowanje). Šchto dawaſch najlepje wulehnenym kurjatkam? Stare dobre waſchuije w cžecži! Ža ſo drje wěm dopomnič, ſo w mojich džecžazých ſtach nicžo hýcheče ſo njeſnajecže, ſhiba hejduschka abo jaſhly. A pſchecživo temu ſo tež ničo prajicž njeſnóže; pſchetož tajka ſhroba wſchak kurjatka ſhyci a ſdžerži. Hdyž čzecž pſchi tej ſhrobje wostacž, tebi

pał tola radžu hejdusku a jahly namacžane dawacž, dokelž psche-
huta žyroba lohko doſč ſold ſtwjerdzi, a hdyž ſo taſtemu
kurjatku ſ woliom hnydom njedopomha, ſo boryš minje. Kurjatka
pał ſ twojemu wuwianju a lepschemu roſhylnjeniu tež miaſneje
žyroby trjebaja — a na to džiwaſo ſu ſo poſpyth činiſe, kaſ
moſhlo ſo to žadanie dopjelnicž. Wam ſo wiſchak wiſchelake kurjat-
kowe futry po potrjebnoſci ſestajene wukhwaliſe a ſym tež ſe
wiſchelakimi poſpytal. Skoncžnje pał ſym tola ſ temu roſhudženju
dóſchol, ſo je najlepschi a ſ dobowm najtuñchi „Sprattis Patent“
kurjatkowym futr, kotrež je tež pola knjeſa Mittaſcha w Budyschinie
na bohatej haſhi doſtačz. Sso wě, ſo tak turi kaſ hejdusku a jahly
nije; ty wiſchak tež njetrjebasch žwoje kurjatka je ſamym taſkim
futrom ſwieſzelicž, runjež ſle njebyle, ale hdyž to junfróč ſa džen —
ſtanano na wječor — činiſi, boryš ſpoſiaſeſch, kaſ to kurjatkam
tjje, kotrež ſu junfróč ſloczatka, kotrež ſ twojemu roſroſčenju
mimo ſorna miaſzoru žyrobu trjebaja. Tutoſ ſutr trjeba ſo jenož
ſ horzej wodu namaczeč. Tež młodym kačzlam možech to ſame
dawacž, jahlow pał a hejdusku jim njedawaj, ale ſa to preni čaſh
namacžany čorný khleb. Kačzlam njedaj na wodze poſrachnučz a
je rano ſahe won njeputſchz, hdyž ſu w nožy dyrbjale bjes wody
bjež abo hdyž je wjedro hubjene, ſtaj jim ſ čaſhom wodu; pſchetož
pſchi kóždym wjedrje jim won njedaj. Wo tym ſa thđen. —.

S Małeho Wjelkowa. Hłowna ſhromadžiſna „Towarſtwa
Sſerbskich Burów“ budże ſo njedželu 9. junija popołdnju w tudom-
nym Kobaniz hoſczenzu woſbywacž a ſo w 3 hodžinach ſapocžnje.
Pſchi njej jmějemy ſkladnoſci, knjeſa ſublerja ſsmolu-Sphyteczan-
ſkeho, wot ſerbſkich burów ſa kandidata pſchi pſchichodnich wólbach
do ſakſkeho ſejma poſtajeneho, ręczecž klyſhceč. Wiſchitz pſcheczeljo
ſerbſkich burſkich towarſtow ſu jato hoſczo w ſhromadžiſne witani.

S Delnjeho Hunjowa. Preñi džen ſhvatkov popołdnju
blyſt na jenej ſahrodze do jeneho worjehoweho ſchtoma dyri.
Dalsheje ſchłody wón njeje žaneje načzinil.

S Budęſtez. Mjes ſerbſkimi ſchulemi je naſcha ſchula jenicžka,
w kotrež jena wuczečka, knježna Alwina Pſüžez, wuczeče ſaſtojn-
ſtwo ſaſtaſa. Pſched 20 lětami je ſo wona w naſchej ſchuli jako
wuczečka poſtajila. Hačz runjež je ſo w Němzach narodžila a
woczaňyla, wona pſchi ſwojej wutradnej duchownej wobdarjenoci
do ſſerbow pſchichodſchi boryš doſpołniſe ſerbſku ręcz naufunku a
ju ſnadž lepie wobknječe, dhyžli někotryžkuli roženj ſſerb,
kotrež je dlečki čaſh w Němzach poſywschi ſwoju maczeńnu ręcz
khetro poſabyl. A dokelž ſo knježna Alwina Pſüžez pſchi tym na
wuczeňe derje wuſteječe, dha čim wjetſche woſbarowanje w naſchej
ſchulfie gmejnje powjeſč ſbudižuje, ſo chze ſo knježna Pſüžez
hoſrowatoſce dla 1. ottobra na woſpocžink podačz.

Se ſombarka pola Budęſtez Schtibortk 6. junija wjecžor
wokoło 9 hodžin je ſo tudomna Gruhlež koſczma do čiſta woſ-
paſila. Dokelž bě ſe ſlomu kryta, ſo woheń hnydom pſches zyle
trwarenje wupſchestrje, tak ſo bě woſkedaſerjej možno, jenož něchto
mało domiazeje uadoby wukhwacž. Kaſ je woheń naſtał, njeje
ſnate. ſyfawow bě jich 10 ſ haſchenju pſchijelo. S nich je ſebi
Korſhinska preñu a Kallenbergska druhi premiju dobyła.

S Nežwacžidla. Druhi džen ſhvatkov w nožy je ſo
w tudomnym knježim hoſczenzu žałobnym podawk ſtał. Tudomneho
tſchertſkeho pomožnika Kleczku, ſ Veleho ſholmza rodženeho,
kotrež pola tudomnego bliaduſkeho miſchtra Patoka džela, ſu na rejwan-
ſkej ſubi tak ſtraschnje ſkalali, ſo ſo ſ wopredka bojachu, ſo budže na
ſwoje ramy wumrieč dyrbjecž. Węz je ſo pječa ſalle měla: Někotſi
zuſy čzeladniſy pſchi rejach ſ rjada rejwachu, ſchtož jim, kaſ ſo
ſluſha, rejwanſki miſchtr ſakſa. Tego dla ſo ſ rejwanſkim miſchtrom
wuręžowachu, a jedyn ſ nich nōž wuczaňywſchi ſo do njeho ſahna.
Pſchipadnje pał rejwanſkeho miſchtra ſ tſchertſkim Kleczku pſchepoſna
a tuteho ſi kroč ſ nožom do boka kł. Sranjeneho, kotrež ſylnje
trwanječe, hnydom ſ ſkarnej donjezechu. Tón praji, ſo ſu ramy
ſmjerč ſtraschnje, a ſo bychu wone, hdy by ſo ſranjeny na tym
ſamym měſtne na ſewym boku ſranili, ſmjerne býle. Dokelž
hoſczenzar ropon na rejwanſkej ſubi jaſlviſchawſchi, hnydom wiſchitkach
pſchitomnych ſ khěje wuhna, nadpadnik ſkladnoſci namaka, twóchneče.
Tola ſ tym ſo koſtanja njeſminje. Po ſwedeženju wiazorach mlo-
dych ludži, kotrež ſu ſaſanju pſchihladowali, je pječa nadpadnik
jedyn čzeladniſ ſe ſarečzanſkeho dwora. Tuteho ſu hnydom ſajeli
a do pſchepytanskeho jaſtva woſwiedli. Hluboke ramy ſkalaneho
tſchertſkeho pomožnika ſnadž ſo ſ Bozej pomozu ſaſo ſahoja. —
Pſchi njewjedrje, kotrež ſauženu njedželu popołdnju nad naſchej wžu
czeňyječe, blyſt do jeneho koſla tudomneje piwařnje dhri a nje-
ſapaliwſchi ſo do ſemje ſhubi.

S Wulkeje Dubrawy. Pſatk 7. junija rano 1/2 hodžin
ſ kruwańje tudomneje ſowańje woheń wudyci a ſo hnydom na
domſke wupſchestrje. Najječežiho je ſo ſ wohnjowym njeſbožom
žiwnoſeſer Čzornak podeschol, koſremuž ſu ſo loni woſkoło hōd jeho
trwarenje ſpalile. Wón mjeſeſhe wot teho čaſha w ſowańnej
kruwańi ſwój ſkót ſtejo, kotrež je netko hač do jeneje ſtruw
w plomjenjach kóz wſal. Kaſ je woheń naſtał, njeje ſnate.

S Hucinu. ſeoloſikaj, kotrež běſchtaj ſo pſchi tudomnym
Lubacžnym moſeſe ſaſydliloj a na kotrejuž luboſny ſpěv ludžo ſamo
ſe ſuſhodnich wžow poſluchačz khodžachu, ſtaj ſo njejabž ſhubiloj.
Sda ſo, ſo ſtaj jej ſchwiniſaj woteſcheriloj, kotrež mataj pſchi ręz
pod mostom ſwój nōzny pſchebhſt.

S Stróže pola Huciny. Preñi džen ſhvatkov w nožy je
ſo w tudomnej Lütež ſyħelniči ſyħlowa ſuſhērniſa ſ poſožy
woſpaſila.

S Ralbiž. Sañdženj tydženj je knjeſ kaplan Michal Scherwžit
naſchu woſhadu pječa na něcotrč čaſh wopuſhczil, ſo by ſo do
Lubija na měſtno ſwojeho bratra Jakuba Scherwžika podał, kotrež
ſo khorowatoſce dla jako dwórfki kaplan do Worklez poda. Boh
žohnuj jeho tež w Lubiju w jeho ſtukowanju a daj, ſo by ſo boryš
ſaſo ſ nam wróčil.

S Ralbiž. 19. meje wođerža naſcha poſklađnja tudy hłownu
ſhromadžiſnu. Sliczbowanie paſafa nam w lěcze 1894:

dohodow:	89,012 hrivnow	25 np.,
wudawlow:	84,413	= 78 -

W poſklađnju 4598 hrivnow 47 np.

Naſcha aktiva wuczinja:	66,325 hrivnow	92 np.
a naſche passiva:	66,121	= 43 =

Dohytk 204 hrivnow 49 np.

Tež lětſa ſo ſobuſtaſam žaneje diwidendy njewudželi, ale pjenjeſh
ſo ſ ſondzej pſchirashch. Wysche teho woſta nam 163 hr. 59 np.
čiſteho wuſtka, wo kotrež ſa na koſtožowanju ſhromadžiſna nimale
jenobložnje woſsamknj, ſo ma pſchedkýdſtwo ſa ſyntky pjenjeſh
3 zuſokrejne koſoth wot jeneho Rheinfekho ſkótplahowazeho towat-
ſta ſupicž a je 3 khudym ſobuſtaſam d a r m o pſchepodačz. Pjenjeſh
wot pſchipuſhczowana doſtanu čiſle a to wot ſobuſtaſow mjeñtchi,
wot nje ſobuſtaſow pał wjetſchi. S pſchedkýdſtwo běchu ſo 3
ſobuſtaſw uſložowale. Běchu to knježa: Rjencž ſe ſſernjan,
Milk. Čzornak ſ Ralbiž a Schelz ſe Schinowa. Wiſchitz ſo jeno-
hložnje ſaſo wuſwolichu. Na město ſemrjeteho ſobuſtaſa dohladowar-
ſta, knjeſa Matki ſe ſſmjeržazeje, wuſwoli ſo knjeſ Petr Krawz
wot tam. W běchu lěta 1 ſobuſtaſ wnmrie a 1 dobrowolnje wu-
ſtupi. Po taſkim ſwosta nam na konzu lěta hiſhče 129 ſobuſtaſow.
Generalne ſhromadžiſny ſo w pſchichodze tež w „Kath. Požole“
a w „Sſerb. Hoſpodarju“ woſjewja.

S Kamjenza. Preñi džen ſhvatkov popołdnju pſchi čežkif
njewjedrje blyſt do dwora ſiwnoſeſerja Thomaſa pſchi Barnbruchskej
droſy dyri; wón njeſapali, tola w khlewie dwě tucznej ſwiniſeczi
ſaraſy. Druhi blyſt do ſchtoma w ſahrodze tudomneho ſudni-
ſta dyri.

S Kamjenza. Blížſche ſkótne wiſi budža tu ſchtibortk 13.
junija. — W ſuſhodnym Schwoſdorſje preñi džen ſhvatkov Bože
njewjedrje do Libſchez koſczmy dyri, na ſboze pał njeſapali, tola na
ſeženach khětru ſchłodu načzini, roſbi jedyn ſeženſki čaſhnik, kotrehož
možaſte džele ſa woſkom roſeſchke a wſche rumnoſeče ſe ſylnym
ſchwablownym dymom napjelni, tak ſo bu wiſchitkum wobydlerjam ſle
a ſo dyrbjachu wróčicž. Na Barnbruchskej droſy blyſt do Thomaſeſ
hródze dyrbiſchi dwě ſwiniſeczi ſaraſy.

S Wjelcžina. Pſchi čežkif njewjedrje, kotrež preñi džen
ſhvatkov naſche ſtrony domaptaſche, blyſt w Wjelcžinje dwójzy
dyri. Preñi kroč ſo ſa ſtawu wobydlerja Libſchez pſches woheń do
khachli ſajedže, ſ kotrež ſa ſtawu wobnem won funkny. Druhi
blyſt khězkarja Knoblaucha podenidže, kotremuž wón dwě koſ
ſaraſy.

S Wjasóny. Sañdženj ſobotu poſklađnju je w Horniej
Wjasóny a Wolbramezach ſylny ſliwki pamył a je tam wiſke
sapuſeſenje načzini. Wody, ſ wólknych horow ſo dele lijaze,
Wolbramezach tak poſodzichu, ſo na wžy woda dwě koſczi wjžoko
ſtejeſe. Wody, ſa blížſchi hermanek poſtajene, ſo ſ džela wot-
pławichu a ſkónzowachu, a twory, w nich ſo khowaze, ſo khětro
ſkajch. Majbóle ſu ležomnoſeſe pſchi horach a w dolinach čežpíle.
Dorhaza woda bě ſeſkhažane běrnj ſe ſenje wuryla a wotwiedla,
a žita a ſuki běchu kaſ ſvalzowane. Na druhi džen, hdyž ſo

hjichze wot weżerawskich strachow shrabali njebičhu, s nowa hylne Boże njewjedra nashe hona domaphtachu. Hrimot sa hrimotom wrjefotasche a żellate blyski cžemnoſez hróſbnje wobkwiętachu. Deſchęz ſo ſ rekami lijesche. W Mothidle ſo twarjenja Benbereg kwežkarſteſe žiwnoſez ſ blyſtom ſapalichu a w Wolbramezach Boże njewjedro, hdyž ſo w zyrlwi poħrjebna ſhwjatožnoſez wotbywaſche, do zyrlwinej wěže dyri, tola njesapali. S horow ſo wodn ſ tajfimi hromadami dele walachu, ſo dyrbjachu ſo ludžo, kotrejch ſnjewjedro tam pſchelhvala, ſa ſhtomu džerzeč, ſo ſo njebičhu ſ wodami ſobu dele ſtorhnyli. W dolach delta jenož ſ wulkej niſu ſkot tepljenju wukhowatku. Pucze ſu ſo tak ſle roſdréle, ſo ſo preni džen ſ měſtnami po nich wjazj thodžic ſnjehodžesche. — W Sprembergu blyſt twarjenja hofezenza ſ „ſelenemu ſchtomej“ ſapali a je ſa krótki čaž do prócha a popjela pſchewobroczi. Skot drje móžachu hſchęze wukhowac, tola domjaza nadoba dyrbjiesche ſo ſ wjetſcheho džela ſanicžazym plomjenjam jako wopor pſchewostajic. Nimalo w tym ſamym čažu ſo w Delnim Friedersdorſje twarjenja Kindermannez žiwnoſez ſ blyſtom ſapalichu. Tež tu móžachu jenož ſkot wukhowac, mjes tym ſo ſo domjaza nadoba tſioch ſwójbor, w domje bydlazych, nimalo do zyla ſanicži. Domaphtaných cžim bôle wóhniowe njesbože potřeſti, dokelž nimaſia ničo ſaweſczeni; pódla teho je ſo Kindermannej ſuma papjerjaných pjenjes ſpalila. Eſecji woheń w Hornim Friedersdorſje bróžen ſublerja Henczela do prócha a popjela pſchewobroczi, pſchi cžinž ſo na ſkladze ležaze hyno a ſkoma ſpalil. W Schönbachu je blyſt jenu kruwu, ſublerje Bröſelej ſluſhazu, ſarafyl.

S Lubija. W Lubijſkim wježnym wólbnym wokrjeſu chzedža ſ nowa rycerſtublerja Hähnela nad Koprizami ſa kandidatu pſchi bližſich wólbach do druheje komory ſakſkeho krajnega ſejma poſtaſcic. Reformarjo maja pječa myſle, kandidaturu kniſea Hähnela podpjerac.

S Věleho ſcholmza. Tudemne rycerſtublo, kotrež je ſo wutoru thdženja na Wojerowſkim ſudniſtroje na dyrbjenske waſhniſe na pſchegadžowanje pſchedawaſo, je ſo kniſej Grosserej ſ Oscherslebena ſa 651 000 hrivnow pſchidyrilo.

S Blunja. ſsobotu wječor wokoło 9 hodžin ſ ſkuglerez bróžne woheń wudhri, kotrež ſo ſa krótki čaž na 5 ſužodne bróžne wupſchestrje a je wupuſczi. Wobkvedzerjo ſu hacž do jeneho ſwoje žito, kotrež ſo w bróžnach khowaſche, ſaweſcizi.

S Sprojz. ſt wojſewjenemu mordarſtwu w Delnim Sprejnym hamorje w Röſborkſkim wokrjeſu, móžemy ſežehowaze nadróbo noſeze pſchidac. Dželaczeřka Rothez mjeſche dwě njemandželskej džeczi, jene $1\frac{1}{2}$ a druhé 8letne. S tymaj wona w starej hubjenej khalupje na ſonzu wžy bydlesche. W wonej nožy ju na dobo ſchkrčenje mlobdicheho džecža ſe ſpanja wubudži. Duž wona ſtanwyschi ſ loža ſwézu ſakſweczi, ſo by džecžu pomhala. Čedom bě ſo ſ kolebz ſblížila, wona hrubej ruzy njeſnateho člowjeka wučzu a ſavola: „Moj Božo, ſchtó dha tu je? Šchtó dha ſo mnū ſhudej žónſkej džecze?!” Wotmolvjenja žaneho njedoſta, ſa to paſt w wokomiku ſačžu, ſo ſo jej powjas ſa ſchiju ſadžerny a twjerdze ſačžahn, tak ſo ničo wjazj wo ſebi njewjedžesche. Na tym hſchęze doſč njebe, ſkuczeř ju na ſemju cžifzny, ſo na nju ſlakny a ju dajeſcze. Dokelž paſt ſtarſche džecžo jara wołacz počza, cžekn ſkončenje zuſe mužiſto. Oleſchi čaž ſo miny, předy hacž ſo Rothez ſažo ſebra. Potom ſ wulkej prožu ſtaže a ſ kolebz ſtupi, ſwézu ſakſwecžiſki. $1\frac{1}{2}$ letne džecžo morwe w kolebz ležesche ſ powjasom wokoło ſchije, ſ kotrejch bě ſo, někotre deſti ſwottorhawſchi, pſches ſwiflow ſeženu do komory dobył. Hnydom naſajtra hido mordarja ſajachu; pſchetož podhlad bě ſo po Rothez ſlowach hnydom na Henku w Sprojzach, dželaczeřja w zyħelniczi, wobroczi; duž jeho někotre hodžiny požđiſcho w Hāničenje popadžechu. Powſchitownje ſeka, ſo je Henka mordarſtwo ſkuczi, ſo by na tej džecži, wot kotrejuž bě nan, dale alimento placieſic njetrjebal.

S Laſa. Tudemneho jěſneho žandarma Barta ſu jako pſcheho žandarma do Stareho Reichenaua pſchegadžili. Na jeho měſto ſu ſeržanta Niſpela wot 4. dragunſkeho regimenta ſa naſhwilneho žandarma poſtaſili.

S Tradowa. ſsředu w nožy $1\frac{1}{2}$ hodžin ſu ſo twarjenja tudomneho ſublerja Pollinga, domſke, hródze, bróžen, a ſlonje wotpalile. Tež wjele domjazeje a hospodaſteſe nadobh, a ſyna a ſkomy je ſo ſanicžilo. Kaf je woheń naſtał, njeje ſnate.

S Chorjelza. Pſched tudomnej khotſtanskej komoru mjeſeſche ſo dželaczeř Hans Michala ſ Wojerez njewjernosze dla ſamolwicž. Iako forminda cželadnika Mateja Lehnika mjeſeſche wón porucžnosze rentu, kotrež Lehnik ſ njeſbože ſaweſczejaze ſažy doſtaſwaſche —

Lehnikej bě ſyntajowa maſchine porſt wotrélla — do naſutowaſnie placieſic. Michala paſt, kotrež je wulki ſchžipakow hukowat, radſcho Lehnikowu rentu do korežmy, dyžli do naſutowaſnie noſteſe a ſkončenje bě njewjerny forminda 112 hrivnow Lehnikoweje renty pſchepil. Michalu ſ jaſtu na ſchęć ſnjedžel ſažudžicu.

S Börthamora. Pſchi ſylnym njewjedrje, ſ kruſami ſo pſchewodžaze, blyſt tu wjazy króz dyri, mjes druhim tež do bróžnje khežkarja Hanki, tola njesapali. S tymle ſylnym raſom ſo dwě ſacžy a jena ſkoſch ſarafyču.

S Wuhelza pola Riskeje. Preñi džen ſhwjatkow popoldnju w 2 hodžinomaj pſchi Božim njewjedrje blyſt do bróžnje tudomneho rycerſtublerja ſölscha dyri a ſapali. Wjele ſkomy a pſchilupneho hnoja ſu plomjenja ſanicžile. Pſched dwěmaj ſetomaj bě kniſe ſölsch bróžen nowu natwaril. Hido pſched pol ſta ſetami ſu ſo ras bróžen a hródze na tudomným kniſem dworje ſ Božim njewjedrom ſpalile.

S Röſbortſkeho a Žahanskeho wokrjeſa. Dla mřetwy, kotrež je mjes ſwinjem ſakſala, na ſkutne wif, 11. junija w Mužakowje, 18. junija w Röſbortku, 19. junija w Podrožu a 22. junija w Vělej Wodze ſo ſmejaze, ſwinje na pſchedař pſchihnač. Škutne wif, kotrež dyrbjachu ſo 12. junija w Podrožu wotbywac, ſu ſo na 19. junija pſchepožile.

Sa naſh herbſki dom

bě ſo dotal naſromadžil: 19716 hr. 56 np. dale ſu ſa njón darili:

1. ſubleř Aſtermann w Porschizach	2 = — =
na ſkažu 1. ſublerja Míkle ſ kniſem ſidež	
w Raſhovje	13 = 50 =
pſches kniſea ſararja Hantrika wot „Towarſtwa ſſerbiſtich Burów“ w ſſlepom, wotedal	
1. lie. rycer̄ ſarar ſmisch	50 = — =
kniſes ſtudent M. Andrižki naſromadžil	44 = 93 =

Hromadž: 19826 hr. 79 np.

S džakom ſwituje Barto, pſchepožda twarskeho wubjerka a ſarjadowat Macziežneho Doma.

Přílopk.

* Škalika, nad kotrejch je ſo parna lódž „Colima“ roſrafyla, leža 75 jendželskich mil ſ połodnju wot San Blas. Wulki orfan ſo ſurowyſe. Hdyž pažažerojo w krywowych ſajütaſch ſpacu, woni ſaložne ſawrieſenje wužlyſtawſchi rucze won ſeſkaſchu, ſo bych ſebi ſiženje ſožerželi. Wſchitzh, tiž delkach hukoboko w lódži ſpacu, ſu ſo ſatepili. Won na kryw cžeknyc ſaneje khywile njemějachu. Tiſi rafy ſo lódž ſvěhny a ſažo dele puſchecji, kóždy króz wo ſkalu prafznyſchi. Tiſecji ras zyla lódž ſropota a ſo do dweju kruhov roſwali. Sadni džel ſo hnydom do hukobiny podnuri. Wobkvedka wſcho móžne cžinjeſche. Hdyž bě ſo ſo wopredka rjeſowſzy ale podarmo prözowala, lódžinhos ſožecji do cžolmow pſchimyſce, pomhaſche ſim ſ najmjenſcha wukhowanſke pažy pſchipažac. Tež někotre džecži běch u krywowych ſajütaſch. Žaložnje bě pſchihladowac, kaf dwě malej džecži ſa maczeřku hrabaschtej a ſo jeje ſ zyłe možu džerzeſchtej. Macz ſ woběmaj do morja ſločzi. Potom ju někotre wjazj wohladal njeje. Žena kniſen ſ Liverpoola ſ mjenom Broſlina, pomhaſche tym, tiž běch ſe ſtrózelemi ſyłe ſproſile, wukhowanſke pažy wupažowac, je pódla napominajo, ſo dyrbjia ſ měrom cžafac, doniž ſo ſa nje cžolm dele njepuſchecji. Mnohe žony paſt na nju njepožluchachu, ale do morja ſkafachu, hdyž je, na ſkafach roſbit, mórſke ſolny pôžrjehu. Tež kniſen Broſlina je ſo tepila. Cžolm, w kotrejch wona ſ wjele druhimi ſedžesche, bě ſo ſbožownye dele puſchecji. Čedom paſt bě ſo fuſ wot parolbōdze ſdališ, ſo powrbcji. Wſchitzh w nim ſažyldeni ſo tepichu. 26 wožobow je ſo wukhowala. 108 je ſo jich ſ wěſtou teplilo. Kapitana je ſežor padnhyſchi ſarafyl. Runu ſmjerč ſtaj lootha a preni inženér namakaloj.

* W Radebergu je njedawno $1\frac{1}{2}$ lětna holčka na wobej wobčy woblepila. Wona bě ſo ſ rukomaj w ſalkowej doóny panzaſla a ſkonečnje wahu ſhubiſtchi na hukou do njeje padnyla.

* Schleſhnsku provinzu w Lignijskikh ſtronach nježmérne ſkopczafe roje domapytaja. Po milijonach liežaze roje wotolo Sprottau w Landhuta pola a ſahrody ſapuſeža.

* Bože njewjedro je požlednju njedželu w jenej wowčeſtui w Celleſkim wokrjeſu 300 wožow ſarafylo.

* Schkoda, kotruž na lodže ležaze piwo nacžini, je wjele wjetšha, hacž ludžo měnja. Niz jenož khory žvolk, sahorjenje čvjejewow atd. wone nacžini, ale tež ſajecze Božeje ručki, kž ſo w požledních létach tak husto ſtawa. Město ſo mějše piwo něhdyn temperaturu wo 8—10 gradow R., ſo nětko ſ leženjom na lodže hacž na 3—4 grady wuſtudži. Duž hladajmý ſo wožebje w horzym ſéče ſymneho piwa.

* Sena russa wulfowjerchowka bě niedadawno do Magdeburga pschijela, kó tam do zentralneho hotela podala a ſebi w nim jenož čaj a — bibliju ſasala. Dokelž pak bě hýzo wjeczor khétero poſdě, njemóžachu w hotelu žaneje biblije ſehnac̄. Hyň bě do Barlina pschijela, powiedaſche wulfowjerchowka tón podawki w khézorskej ſwójbje i wulkim wobżarowanjom. A někotre dny poſdžiſcho Magdeburgski hosczenzár psches khézorzynneho dwórskeho předarja po jeje poruczoñſći i pschihodnym napominanjom nowu bibliju pschi- poſzlanu doſta.

* Hroßbna powieść je s Herrengossersteda pola Naumburga do śweta wischla. Tam je 54letny wotrożk Heyl woßadnemu fararzej bo wusnal, so je psched 30 létami zigarnika se žarlivoſeże farasyl a jeho čélo potom do Ssolanwy czíſnył. Woneho mordarſtwa je ho Heyl tež psched Eckartsbergskim hamtskim žudniſtvom wusnal. Wukopalo ho je, so je ho woprawdze psched 30 létami w Naumburgu tajke mordarſtvo stało a, kaž tamniſche nowiny pižaja, k wotkuženju dweju mužow wjedlo, s kotrejuž jedyn hiſčeže dženža w khostarni ſedži. Heyl je dotal hiſčeže na ſwobodnej noſi, dokeš maja ſa to, so je jeho krvawny ujeſtuſ ſaleńjeny.

* S Lauenburga pižaja: Hdyž běchtaj jejnej starschej w Božej
žlužbje, spyta njedželu dopoldnia schwadlicža Zainez hwoje džeczo,
kotrež bě 22. meje porodžila, žive do semje sahrjebacž. Šsužodža
pak běchu ju wobledžowali. Čzi tež hnydom male čželko wu-
hrjebachu. S wopředka Zainez přejesche, wobkruczejo, so je džeczo
morwe na hwt pschisichlo. Posdžischo pak bo roskata hwojeho
njesutka wusna. Hnydom ju do jaſtwa wotwiedžechu.

* W Eckernförderfim mörskim ſaliwje pola ſieila je w turkowſkej Wodži, ſa honjenje ſa torpedofimi czołmami na ſieilejki Łódźerni Germaniji natwarjenej, 27. meje, hdyż ſ njej na pruhu po morju jědžachu, jedyn parny kotol rosbuchnył. Łódźimy wjednik, na roſlaſowatſkim moſęſitlu ſtejazy, bu na kruchi roſtořhamy a do morja cziſzneny. Sſedmo dželaczerjo Germanije ſo tak žałoznje ſparichu, ſo hnydom wumrzechu. Łódźernini direktorojo, někotři inženerojo, ſastupjer turkowſkeho knižečestwa, Mehmed Ali, a jedyn druhji turkowſki offiizer, runje na ſadnim Łódźnym džele ſtejachu, hdyż ſo roſbuchnenje ſta, a ſ tym njewobſchłodženi wostachu. 23 dželaczerjo ſo ſ džela straschnje woparichu. S psichzinu roſbuchnjenja je pječza to bylo, ſo jedyn parny kotol njeje ſ wodu napjeliſtym był.

* (Dwanacze czlowiekow zo tepilo.) S Nowego Szada w Wuherkaj pishaja: 45 dzelażerow i Guttaka, kotiż w Broczimskiej cementowej fabryzy dzelażu, chydzhi zo i czołmom pshes Dunaj pshewiesz. Dla wiejlowatowej nieleposze zo czołm pshci mlynach powróci. Dwanacze muži zo tepi, druzh zo wulkowachu.

* Nowiny „Spectator“ w széhōwazej mudrośczi jenego wówczet-
skiego pba powiedają. Wón zwojemu knięszej se sparneje stwóz niz
jenož stupnje ale tež čapku, klucze a wschtiko, schtož hebi knies
štaſa, pschinostwuje. Nas pak, hdvž bě po něčto horje pôßlamy, ſo
pož njevróči. Duž jeho knies ſa nim hladacz džesche a namaka,
ſo bě wetr durje jeho komorę pschiptraſmył, tak ſo pož won nje-
mžesche. Sa někotre dny jeho knies ſaſzo po něčto pôßla a
ſa mału khwili ſa nim džesche, ſo by widział, ſchto buoże ſkočzo
něk čjinicž. Wón pak widzesche, tak pož durjowę ſawěſtę wot-
wiwaſche a jón mjes durje a wudwjerno kłóczęſche, ſo by jemu
wetr durje ſaſzo ſacžinicz njeſomohl. Pož tež, hdvž ſo jeho knies
ſa nim ſa wukhoda domoj wróči, kóždy raſ, hdvž bliſko ſ domej
pschinidžetaj, do předka běži a ſa khězny ſwónežk pocžaha, ſo by
kniesowę domwrót wosjewiſ.

* S Rumuniskeje (Rumänien) wo sahubiązych krupach pięćdziesiąt. Skoda na 3 miliony wyciągnie. Wschelake wózki a skocząca żubrata.

* Tjoch czornichow, kotsiz běchu na jenu bělu, džowku měschčanu Ellville w Floridsdorfu, na jeje dompučeži řakali a ju wumozowali, ſu někotſi hledžerjo w pschitomnočeži mnogeho luda žalouchnje lynchowali; živých ſu jich dréli a potom na koňh pschiwjafasali a ſpalili.

W u p s c h e d a w a n j e.

Tele dny je doschla lowrija kamjeninowych tworow 2. wubjerka, mjes nimi wjele pišanych myjnich žudobjow, karany, bowy, zyblowy muster, žlonki, kwětkowe hornzy, schkle, khosejowe khany, schalki, vorzelanowe a schklenicžane twory, kotrež ſo wot pjatka 7. junija hacž do 16. junija wupschedawaja.

Korla Barthell

w domje herbstskeje knihiczschezernje.

Najtujsche kupne žorlo sa sažopschedawarjow.

Zacherlin

spodžiwnje skutkuje. Wón mori, kaž
žadny druhý hrédk — wşcę insekty a ho teho dla po-
zlykm swęcęje jako jenieczhy dobrý khwali a pyta. Jeho
namienjenja sú: 1. Saňgłowana blešcha, 2. Mčeno „Zacherl“.

Woprawdżith dostacj

W Budyschinje pola ff. Męrschez bratrow naślędnika,

San Skop

=	=	E. Oth Engerta,
=	=	Straucha a Kolody,
=	=	Pawola Hofmanna,
=	=	Richarda Neumannova,
=	=	Raaka a Kunatha,
=	=	C. A. Lukascha,
=	=	Pawola Schockarta,
=	=	Alfreda Böhmy,
=	=	Herm. Kschizanka,
=	=	Pawol Mikel,
=	=	E. Ferd. Lehmannova,
=	=	Aug. Schwera,
=	=	Ed. Tammera,
=	=	A. W. Knichale naříčed.
=	=	E. M. Klauffa.

Bawmiane a polplatowe płoczące tkaniny

sa mužaze a hólčaze wobleczeńja

poručža
meter bižn po 1 m²

Bruno Grohmann

BRUNO GRONHOLD
szuknijowa psychodawańca psychi głownym torhoszczęzu.

Dobrowolne pschedawanie.

Po namječe herbow semijeteho wobhodżerja zyhelnicze a kheżerja Jana Gustava Adolfa Pietchmanna tu ma żo t jeho sawostajenstwu blyschaza, na fol. 41 leżomnostnych a hypothekich knihow sa Hornju Borschez sapikona zyhelnicka leżomnosć čížlo 26 wopalnich katastra sa Hornju Borschez, wobstejaza se sahonow čížlo 42a. sahonickich knihow a čížlo 44a. dodawka sahonickich knihow sa Hornju Borschez, 7 hektarow 39,7 arow = 13 arow 110 prutow wopschijaza a § 170,73 dawskimi jenoşczemi wobczeżena, § 10,420 mk. pola krajnej wohensawęsczej kashy takserowana, kotruž leżomnosć žu wjeżne grzychy na 20,450 mk. takserowale,

10. junija 1895 dopoldnia w 11 hodzinač

na městnie žamym w Hornjej Borschez hromadze s zyhelniczym inventarom, wot wjeżnych grychow na 600 mk. takserowanym, na dobrowolne waschnie sianwje na pschedawanie pschedawacż.

S pokasanijom na wuewšchenku, na tudomnej žudniſkej tafli a w Hornjoborschezanskiej kocžmje wuwiežazu, kotaž pschedawanske wumějenja, wuczah leżomnostnych knihow a wotpiż wohensawęsczeńskeho wobhodżerja wopschijaja, žo na kupjenje smyžleni pschedawanske placzenjakthmanosć dopokasacz a potom dalsche woczałkueč.

W Budyschinje, 27. meje 1895.

Aradow ſe hamtſe ſu dñiſto. Kunze.

3.

Théja na pschedań.

Mazivna théja se žadowej sahrodu a 5½ kórzom pola je se wsciem inventarom hnydom na pschedań. Dalsche je shonicz w Warnoczizach čížlo 37 pola Wjeleczina.

Žiwnosć na pschedań.

Psches podpižaneho ma žo pondzelu 24. junija Schwanež žiwnosć w Sswinačni pola Pancziz s 1½ kórzom pola, se stejathmi žnjemi a se žiwhm a moriwhm inventarom na pschedawanie pschedawacż.

Šchromadžna dopoldnia w 10 hodz. w Sswinačnianskim hosczenzu. Dalsche je shonicz pola Jurja Smijsa w Saſońzhu pola Rježwacziela.

W Kaſhowje pschi želesnich fastanischęžu je žiwnosć čížlo 3 s 19 kózami pola a luki bjes wumějenka se žiwhm a moriwhm inventarom a stejathmi žnjemi na pschedań. Twarjenja žu mazivne. Dalsche je tam shonicz.

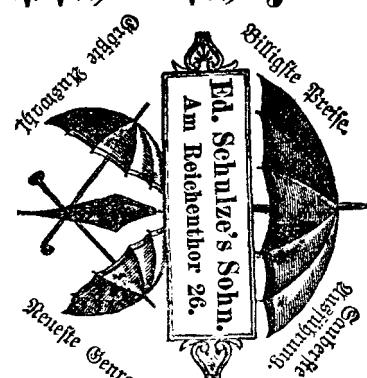
W Starym Lubiju je bursle ſubto s něhdze 40 kózami pola a luki, ja Sserba žo hodžaze, na pschedań. Dalsche je shonicz pola restawratora Kneježla w Lubiju pschi nowym torhoschęžu (Neumarkt.)

7 na ſukelskej haſy 7.

Boruczam žwój wulki ſkład Rhoczebuſleho roſlateho tobalu žamneje fabriki po najtunisich placzisnach t dobročiwemu wobhodżowanju.

Hermann Gerlichowa wudowa
7 na ſukelskej haſy 7.

Pschedeschežniki.

Vorjedzenie a poczehnienie w mojej pschedawarni.

Kaſcheže

we wscich wulkoſzach a družinach porucza pschi potrebie

Arthur Jannasch
na Hoschiz haſy
a róžku seminariskeje haſy.

Pschedawarna želesnich tworow.

Poſtska kowarňa w Budyschinje.

Wschu

nadobu sa rataſtvo jako koſhy, ſherpy, koſyſchęža, bruhy, kunki, klepacze a klepanje, žynowe a hnojowe widla s toporam a bjes ujeho, kopalce, ſhpody, želesne hrabje, grot a groezane hoscze, rječasny, želesne hornzy, dezimalne a taſlowe wahy, punti, domjazu a hospodařsku nadobu, wſchon rjemjeſklinski grat porucza w dobrej hōdnosći po najtunisich placzisnach

Poſtska kowarňa w Budyschinje.

Wschedawarna wobieži wot řeta 1863.

W twarjenju pjezow poruczam njeſchettrejchene nanajlepje dželane ſhamottowe pězne platy a wjelbowansle žyhele t dobročiwemu wobhodżowanju.

J. Kögler pschi žitnych wikach 32.

Schtalty wubjernje ſedžaze faſony, koſchle ja džeczi, žonſte a mužſtch, běle a pižane, ſchaty ja čeſchne džeczi, džeczazu draſežicžku a ſuknicžki běle a pižane, ſchorzuchi ja džeczi a žonſte, woprawne diamant-čorne ſchtrympy tóždeje wulkoſeże, ſhornarje, manschety, ſchemiſety, platowé a gumijowe, jenož najnowsche faſony, krawathy tóždeje družiny, ſoli, koſchle, ſholowy, tykane a druhe ſpōdnie ſuknie, ſchwajzarske tykanje, banhy, žanki tóždeje družiny, woſowe pschedawacż, gardiny, běle a na žolcž, klobuki, garneroowane a njeſtrowane, nězne a pschi ſtejne nowoſcze, wſcha potrjeba ja ſhwalcze, ſbytki drastnych tlaninow, lattuna, batista a krétonna.

Wſchę wěžy poruczam w wulim wubjerku a po woſebje tunich placzisnach.

J. Herrnstadt,

ſchwajzarski baſar

w Budyschinje 7 na ſchulerſkej haſy 7 w Budyschinje delka a po jenym ſchodže.

Prijed w pschedawańi Messowa a Waldſchmidta.

Turkowske ſlowki

najlepscheje družiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjeřwa
pschi mjažowym torhoschęžu.

Destillazija ſnatych dobrých likerow po starých tunich placzisnach.

Ssamodželarek jejowe nudle, wſchēnje cjerſtwe, porucza punt po 30 a 40 np.

G. Rüdiger, pječářski mischt w dormiňablu čížlo 9.

Wolijs psche woſhy

t polóženju infektowej cžwile pola konjow a howjadłow w bleschach po 50 np. a 1 hr. porucza

Rakečanska haptka.

Ssuscheny połcz pschi wotewſacžu 5 puntow po 68 np., hadlo po 60 np., cjerſtwy howjasy tój punt po 30, 40 a 50 np., ſchrjeny tój punt po 50 np., pschi 5 puntach po 45 np., žuscheny ſwinjazy brjuch punt po 60 np.

Otto Pětchla na žitnej haſy.

Pschiloha i čížku 23 Serbskich Nowin.

Ssobotu 8. junija 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michalskej zyrlwi smjeje jutje njeđelu rano w 7 hodž. farat dr. Kalič nemški spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ 9 hodžin diaconus Räda nemške a w 10 hodž. kerbse predowanje. — Popołdnju w $\frac{1}{2}$ 2 hodžin budze katechismusowe roszczenie s nemškej mlodžinu.

Werowanie:

W Katholiskej zyrlwi: Herman Paweł Heine, pišmitistajec se Židowa, s Hanu rodž. Petersch. — Franz Krajewski, dżelaczer, s Hanu rodž. Hendriches. — August Burk, dżelaczer, s Hanu Mariju, rodž. Lowkez.

Křešenje:

W Michalskej zyrlwi: Jaromir Max, Wylema Hermanna Maiwalda, dżelaczerja na Židowje, s. — Dena Martha, Jana Hendricha Thannera, zyhelnička w Delnjej Linje, dž. — Maria Hanu, Jana Ernsta Bohuwéra Klimenta, žiwonoscerza w Stonej Vorschëgi, dž. — Margaretha Emma, njemandželska dž. w Hrubocziach.

W Katholiskej zyrlwi: Hanu Maria, Petra Schwana, dżelaczerja, dž. — Jan Paweł, Antonia Josefa Bernarda Focha, murjerja, s. — Reinhold Emil Franz, Emanuela Franza Reinholda Sarinska, listynoscerja, s. — Paweł, Franza Rafelta, dżelaczerja w Mniszonzu, s.

Zemrječi:

Dzien 4. junija: Emilia Alma, Ostara Gustava Winklera, kublerja w Börku, dž., 3 m. 7 d. — Martha, Bohuwéra Ernstia Hioba, khežerja a dżelaczerja na Židowje, dž., 1 m. 15 d.

Placžisna žitow a produktow.

Žitow a dowos w Budyschinje:	W Budyschinje		W Lubiju	
	wot	hacž	wot	hacž
	hr.	np.	hr.	np.
Vičeniza	7	76	8	9
Rožka	7	35	7	53
Ječmienje	6	88	7	6
Worž	6	50	6	93
Groch	5	80	6	30
Wofa	7	50	11	11
Zahly	6	11	7	50
Hejdusicka	12	—	15	—
Berny	15	—	15	50
Butra	1	90	2	10
Vičenicza muta 50	7	50	16	50
Mzana muta	7	50	12	—
Sýno	50	—	2	50
Sýloma	600	—	18	—
Proštata 1032 sčtuk, sčtuta	8	—	20	—
Vičenicze wotruhy	4	25	5	—
Mzane wotruhy	4	50	6	—

W Budyschinje placžesche: kóz vicheńzy (běla) po 170 puntach 13 hr. 19 np., hacž 13 hr. 75 np., žolta 12 hr. 49 np., hacž 12 hr. 81 np., kóz rožki po 160 puntach 11 hr. — np., hacž 12 hr. 16 np., kóz ječmienje po 140 puntach 9 hr. 10 np., hacž 9 hr. 70 np.

Na Burži w Budyschinje vicheńza (běla) wot 7 hr. 9 i np., hacž 8 hr. 9 np., vicheńza (žolta) wot 7 hr. 65 np., hacž 7 hr. 71 np., rožka wot 6 hr. 9 i np., hacž 7 hr. 6 np., ječmienje wot 6 hr. 50 np., hacž 6 hr. 80 np., worž wot 6 hr. 50 np., hacž 6 hr. 15 np.

Dražžanske mjažzowe placžisny: Kowada 1. družiny 59—62 hr., 2. družiny 55—58, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rēsneje wahi. Dobre krajne žwinje 34—36 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 55—65 np., po punče rēsneje wahi.

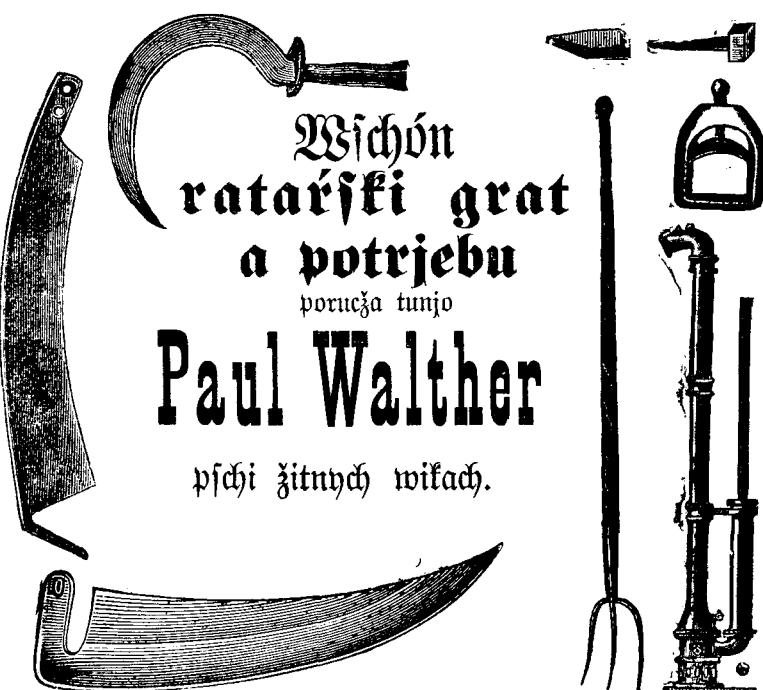
Wiedro w Londonje 7. junija: Khlodne.

S s r ě d f
k spěšnemu blejchowanju platu
ma na pschedan a kak ma ho nałożec, wulkaze

Otto Engert na snatkownej lawskiej haſzy.

**Rosy, ſerpy, bruſy
a tócežniky**
porucža tunjo

A. Rosick w Budětezach.

Wichón
ratarški grat
a potrjebu
porucža tunjo

Paul Walther

pschi žitnych wilach.

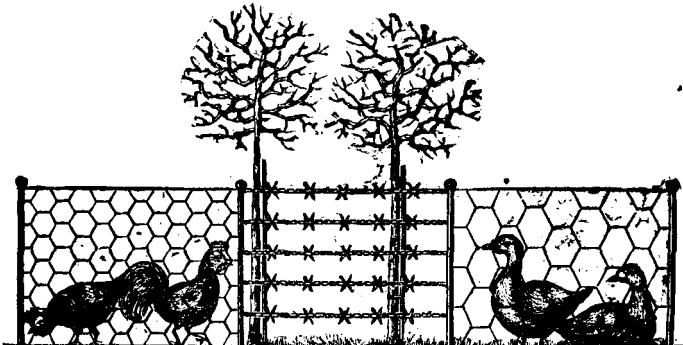
A. A. Leuner jun.,

w Kumwaldze pod Czornym Bohom
rēsak a drjewowa pschedawarna

porucža žwoj wulki sklad
schlundanskich deslow,
schindzelowych deslow,
sazuwanskich deslow,
wjerchowych deslow s pschibicžu sežimy,
lubjovnych latow,
w i e l o w y c h latow,
sazuwanskich latow,
spalerskich latow,
sabiwanskich latow,
tramow atd.

deslow a latow we wšichk xpo trjebazych dohoſczech aſtolſtoſczech
po wurjadnje tunich placžisnach.

Groežane plečenja atd.

porucža po fabrikskich placžisnach

Paul Walther.

Gslódke palenzý

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.

porucža

Moritz Mijerwa
pôdla Pětrowskéj zyrlvje.

Destillazija snatkych dobrzych palenzow po starých tunich placžisnach.

Koſath Walther

pschi žitných wifach
č. 7.

Ola dospołneho pschetwarjenja mojeje pschedawańje chzu ſwój wulki tworowý ſkład
thetro pomjenschicž, czehož dla wulki dżel ſwojich

draſtnych tkaninow a žonjaſeje draſty
po woprawdze najtunischič, tola twjerdych płacziſnach na

wuſchedawanie

ſtaju. Podobna ſkładnoſć ſta tak pschihōdnemu ſkopowanju ſo ſnadž ženje wjazh njepoſkicži.

Alphons Schauseil
na bohatej haſy.

Swoje ſnate

dobre valenzy

(jednore a dwójne)

poruczataj płacziſnym hōdno

Schiechla a Rieczla.

na ſwojkownej lawieſej haſy.

Nome

turkowske ſlowki

porucza tunjo

Otto Sachse

Wich. Bergerowy naſlednik
na bohatej haſy 5.

Wuſpytowanym

ſakitanski ſrēdē

psche čeſewjeny poběžl (Rothlauf)

ſwini porucza

Ralečanska haſtyla.

klobukowy baſar

w Budyschinje

19 na bohatej haſy 19.

klobuki a měz̄y

ſa mužſkich a hōzow,

ſtomjane klobuki a měz̄y ſa koło-
jēſdnych

w wulkim wubjerku po pomjeklije najtunischič
płacziſnach.

klobukowy baſar

19 na bohatej haſy 19.

F.S. JAHN XA.

Mucžny wós je na pschedaiſ
poſla Makacja w Drobach.

C. Weiß

w Budyschinje

19 na bohatej haſy 19

porucza

wulki wubjerk hotoweje

mužazeje a hōlczazeje

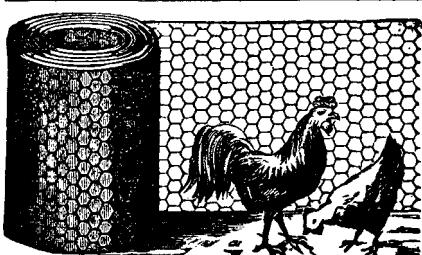
draſty

kaž tež wulki wubjerk žonjaſzych
deſhczych mantlow a žaketow po
jara ponižnych płacziſnach.

Wódne vonoje, kotly, thachlowe platy,
měſczeſe rebliky, thachlowe durečka,
tſeſchne wokna, twarske hoſdže
porucza tunjo

Paul Walther.

Gazynkowane
grocžane pleczenje!
Wulki wubjerk, tunje płacziſny.

B. Fischer
na žitnej haſy.

Šylinne džeržaze ſ ruku hoſdžikowane
dželanske ſchörnje ſa mužſkich po 6 hr.
dželanske ſtupnje - = = 4 = 50 np.

porucza

Paul Kristeller

na bohatej haſy 29

ſ napschecža hoſčenzo „i winowej ſicži“.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu.
— Stwórtlétne předplata
w wudawarni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjescenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo placi 8 np

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawar Marko Smoler.
Ósé Smoler jec knihičceře w mačičnym domje w Bndyšinje.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawarni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štwtórk hać do
7 hodz. wjeđor wotedać.

Číslo 24.

Sobotu 15. junija 1895.

Lětnik 54.

 Čeſečeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsiž
chzedža sa nje na

3. štwtórléto 1895

do předka placžic, njech nětko 80 np. w wudawarni Serbskich Nowin wotedać. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pscheſ poſt pschi-
njeſcž dadža, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórž ſkaſacž. Na
ſtwtórléto ſaplačži ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſſich
póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khězorstwa **1 hriwna**,
ſi pschinjeſenjom do domu **1 hriwna 15 np.** — Serbske Nowiny
ſi pschilohu **Serbski Hospodař** placža na póstach **1 hriwnu 25 np.**,
ſi pschinjeſenjom do domu **1 hriwnu 40 np.** — Se Serb. Now.
hromadže hodži ſo tež „**Pomhař Boh**“ na pósce ſkaſacž.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Khězor Wylem je ſo pječa khětro ro-
horil ſi tym, ſo je jemu Barlinska akademija wědomosćow namje-
towała, Franzowij Pasteurej a Žendželzanej Spenzerej najwyjszych
pruſſi zivilní rjad (orden) ſpožecžic, ſo njeſchewědežiwschi, hacž
jón namjetowanej wuczenzaj pschiwſataj. Spenzer ma wſchě čeſne
wujnamjenjenja a title ſa powoſtańki „wojěſkeho towarzſtwu“. Wón chze radſcho ſo roſwiwazu induſtriju ſaſtuſowacž. S teſle
pschičinu je ſo Spenzer w lécze 1883 ſapowjedžil, ſobuſtaſtvo
franzowskeje akademije pschiheč. Franzowia Pasteur wo pruſſi rjad
rodžil njeje, dokelž je ſo po ſdaczu bojał, ſo by ſebi ſi tym pola
ſwojich krajanow, kotsiž poraženje poſlednjeje wójny ſabyč ſi-
moža, ſechkodžil.

— K lětſkim khězorstwim manevram, pschi kotsiž ſo, kaž je
ſnate, ſchthri poſne armeeſcorpsy wobdzela, ſo tež wuſpyta, ſa kotsiž
čaž mōža ſo tele ſta tyžazý wojakow po železnizh wotwjeſcž. Wſchitzh pěſchžy dyrbja ſo ſi hromadami do ſwojich garniſonow
dowjeſcž. Pschi poſnej wójniſkej hotowosći jedyn armeeſcorps 97
železnizkych čažow, jena věčha diviſija ſi jěſdnym regimentom bjes
kolonow a traina 24 čažow, jěſdná diviſija nimale runje telko
čažow.

— Wuczahanje ſi Němskeje do Ameriki ſaſo pschibera. W meji
je psches Hamburg 7228 woſzobow wuczahnylo, poniſo 4239 woſzobam
w loňſkej meji.

— Woſzma němſka rjemjeſlniſka ſhabdžowanſta, kotsiž je
ſo w Halli ſhromadžila, bě woſsamka, khězorej deputaziju poſlačž. Po
tymle woſsamkjenju ſo hlowne towarzſtvo rjemjeſlniſkeho ſwiaſta
na khězora ſi prhſtu wobroči, ſo by deputaziji audiencju ſpožecžil,
ſo bych u jemu ſo w njej woſsamkjenja rjemjeſlniſkeje ſhabdžo-
wanſta pschepodače. Na tule prhſtu je ſo pschedžyſtlu rjemjeſl-
niſkeho ſwiaſta ſi wjedzenju dało, ſo khězor woſzaruje, ſo deputaziju
pschiheč njeſmōže, ſo paſt jemu pschewoſtai, hacž chze woſsamkjenja
8 rjemjeſlniſkeje ſhabdžowanſki khězorej poſlačž.

— Wjercha Biſmarka je nježelu něhdze 120 knjeſow a knje-
nijow zentralneho wubjerkia ſwiaſta ratarjow wophtało. Wjerch Biſ-
mark pschi tym dleſchu rěč džeržesche, ſi kotrejž wón woſhebe politiku
noweho a najnowſcheho kurha pschimasche. Na woſsamkjenych
wukowanſkych wuczinenjach ſo njechodzi nicžo pschemenicež, tak dolho
hacž placža, hacž runje je tehdy ſa khězorstwowy ſejm pokorjaze
bylo, ſo je ſa nětore nježele ſa ratarſtvo tak dalokonochne praſchenja
pschehoni, je bliże njepruhowanſchi. Wón mohl ſwojim konſerva-

tivnym pschęželam jenož radžicž, ſo bych u pschi wólbach bôle dyžli
dotal na ſaſtuſjerſtvo ratařſtich intereſow hladali a ſo njebych u
taſtich ſapóblanžow wuſwolili, kotrejž intereſy pschi ludžoch bjes
polov leža. Tež wón ženje njeby žanemu kandidatej ſwój hlob
dal, kotrejž by ſa tym ſtał, ſo by ſo minister ſčinił; pschetož potom
leža jeho intereſy jenož w wuřunaju a w ſežehowaniu jeho ſariery.
Dale by ſebi wón kandidatew ſonu wobhlađał, kotrejž ſobu do
Barlina dže. Zeli ſo ma ta potrjeboſcž, w Barlinje bydlicž, ſo by
tam w towarzſtwhach hranu džeržala, dha wón tuteho muža tež njeby
wuſwolil. Potom, dyž je ſo tón wopravdze minister ſčinił, ſo
wón po žomnej konſervativej ſmyžlenoſcži w wobhdenju runje tak
roſtoſcze, kaž jenemu mužej ſchěroka namrēta abo wot starſcheho
bratra doſtata ſuſkija pschisteji. Tak „lěpjerjo“ jako ministrojo na-
ſtanu, wot kotrejž njeje wočzatač, ſo budeža někaſte ratařſte intereſy ſi
raſnoſežu pola ſwojich kollegow ſaſtuſowacž. „Duz nje-
ſwolny žaných čeſečelakomnikow“, Biſmark dale rěčesche, „ale
mužow ſi naſcheho mjaſha a kweje, kotsiž tón ſamym desheč čuju, ſo
pod kotrejž my ſmočnijem, a kotsiž ſo nad tym ſamym ſlónčnym
chwěženjom wjeſhela, kotrejž naſhemu žitu hoji. Džeržmy ſo ſaſtuſjerſtvo
interesow a woſlajm ſakonjeſinjerjam bjes kloža a pola
wójniſli ſchjik napschecžo: Sa klob a polo! Dyrbimy hromadže
džeržecž poſchecživo trutam, kotrejž naſ ſobknieža, tola ničo njež-
laja, dyžli ſakonje, a to njeđoſaha.“ Rěč ſo ſkonečni ſe ſlawu na
khězora jako na ſchfitowarja ratařſtwa a dželazych ſtaſow. — Hichčež
ženje wjerch Biſmark wo knjeſtſtvo tak ſle ſudžil njeje, kaž psched
deputaziju ſwiaſka ratarjow. Dyž je tež ſwoju rěč ſobkam-
ku ſhawil, dha ſo tola ſda, ſo je pschęželſtvo mjes
khězoram a Biſmarkom ſaſo wuſtudlo. Nowe wukowanſte wuczinjenja
ſu ſo ſi khězorowym pschihloſowanjom khězorstwowemu ſejmej ſchec-
poſožile; duž ſo poroki, kotrejž ſo tutym wuczinjenjam cžinja, tež
pschecživo khězorej měrja.

— W Kamerunſkej ſu Němzy ſaſo dobyče ſčiniili. Wotdže-
lenje němskeho wójſka je pod wjedniſtowom rytmichtra ſe ſtettene
ſpječiwhch Bakofoſtich ſbiſlo. Schthri hlowne ſydeleſchza ſo dobych, ſo
kotrejž Bakofoſy 200 panjenych woſtajich. Mnichow Bakofo-
ſtich ſu ſajeli. S němskeho wójſka je 12 muži pamko a 47 je ſo
ſraniſlo. Němzy podwyschžy a offiſerojo njeſju ſraniſeni. Bakofoſti
kraj ſo nadžiomne nětko němskemu wukowarſtwu wotewri, a w pschi-
mjeſowazych krajach, do kotrejž ſu Bakofoſy čaſto na rubježne
čaži čažali, ſo měr a porjad poſtají.

— Šańdženj tydženj je ſo psched ſudniſtowom w Aachenje
prozeſ wotměl, wo kotrejž hichčež ſu pschecživo wſchě nowinu poſne.
Hoſčenzarat Mellaga bě knižku ſpižal a wudal, w kotrejž wón bratrow
hwjateho Alexia (mnichow podobných miloſeživym bratram) w Maria-
bergu pola Aachen winovalce, ſo ſu ſi tymi hrubje a nječlowy ſo
woſthadželi, kotrejž dyrbja woſthadacž. Alexianojo paſt maja
w ſwojich khorownjach jenož po duchu khorých, abo na čjuwach
(nervach) ſlabých. Dokelž mějeſche ſtat dohladowarſtvo w tutych
hojeńnach, tute porokowania tež jemu placžach. Teho dla ſtatne rěčni-
ſtvo (Staatsanwaltschaft) ſloryžni ſaloži, a jaſo pobocni ſloryžni
Alexianojo dla ſkhiwđenja ſkoržach. S prozeſom wſchak je ſo
wukopal, ſo je ſo w Mariabergſkej khorowni wopravdze pschecživo
khorym njeſtuzku ſtało, ſchtož ſo ſtač ſiedyrbi. Knjeſtſtvo je
teho dla porucžilo, bļudniſu w Alexianskim kloſchtrje w Mariabergu
hnydrom ſamkynež. Hoſčenzarja Mellaga je ſud doſpołnje wuwinował.

— Pučzowanska wustajenza ratařského tovarstva w Kelnje so pječza se 100,000 hrivnami nědostatka wobšamkije. S 10,939 tovarstwowych žobusławow je jenž 14 prozentow wustajenu wopýtao.

Austria. Nětčiske arštiske knježerstvo, se sjenoczenstwa konserwatívnych, Polakov a němčich liberalnych, wobstejaze, hroš na kruchi hiz. Podla wschelakich druhich praschenjow, wo kotrychž sjenoczené strony psches jene njejžu, znadž mjes nimi wobčeje žaloženie žlowenskeho gymnasija w Celju jednotu, hacž dotal s mušu žalhowanu, do zyla řeš. Knježerstwo je w žwojim čažu Žlowejnam tutón gymnasij žlubil, tola hdvž so nětko wo to jedna, pjenehj ja njón pschiswolicž, so němčih liberalni temu ſarjemu. Wom hroža, so s knježerstwa wutupja, jeli so so w Celju žlowenski gymnasij žaloži, kotryž maya ja tamních němzow ja jara strachny. Na druhé strone pak ſu so Polazy a konservatívni rošžudžili, Celski gymnasij pschiswolicž. Duž znadž teho dla němčko-polsko-konservatívne sjenoczenstwo rošpanje.

Franzowska. Politiski ſwjazk mjes Franzowskej a Ruskej woprawdze wobsteji. Na tym ſo njehodži wjažy dwělowacž; pschetož minísterstwowy pschedžyda Ribot je tole hacž dotal staroſezinje hladane potajnstwo zylemu žwetej k wjedženju dal. Hdvž w depuťerstkej komorje knježerstwu poročowachu, so je ſo wone pschi žlowenskej wojne na ſchodus franzowskeho wikomarſtu do žlužby Ruskeje ſtajilo, a ſo je ſ wobdželenjom franzowskeho wojnskeho ſdžstwa pschi wotewrjenju połnózno-rafnschomórkſkeho kanala Franzowsku wohaničilo, minister Ribot ſ jenym jenickim žlowom tele wobſtovžby poraſh. Preňi króž ſo s knježerstwoweſu blida franzowsko-ruske poměrty alliansa (ſwjazk) mjenowachu. W depuťerstkej komorje hnydom ſroshimicu, so ſo ſ nałoženjom tuteho wažneho žlowa wulke politiske potajnstwo wotkryje, a ſo ſo tole wotkryče bjes pschiswolenja Ruskeje ſtało njeje. Knježerstwovi pschecžinuži bechu ſ pschekwapijazym wofjewjeniom kaž na hlowu dyřeni a ſebi njeſvěrictu knježerstwu ſwokownu politiku dale pschimacž. Doměrjenje, kotrež ſebi knježerstwo w nastupanju žwojeye ſwokowneje politiki žadaſche, ſo jemu ſ wulkej wjetichnu wupraji. To bě žlowečko rusko-franzowska „alliansa“ wucžimlo. Bjes teho znadž by ſo Ribotowem ministerstwo ſwrcéjilo. Franzowsko derje, wjedža, ſo by Franzowska wobšamczena byla a ſo jeje žlowo w žwetowej politizh nježo placžilo njeby, hdvž by ſo njemohla na mózneho ruskeho ſwjazkarja ſepjeracž.

President franzowskeje republiky Faure je po kraju pučzujou tež městacžko Umbrisce wopýtał, hdžez je něhdy jako mlody člowejk w jenej garbačni dželał. Wom tam hischeze stareho michtra Marteauxa naděndže, ſotrymž bě hromadze wuknýl. President a Marteaux ſo wobjimaſtaj a ſebi ty řeſaſtaj, kaž w wucžbnym čažu. Tež ſ druhimi dželacžerjemi ſo president jara pschecželnivje rošrečzowasche.

Schpaniſſa. Šežk na Kubaskej ſupje, najdrohotniſchej ſchpaniſkej kolonii, je ſky běh wſal. Hacž runje je ſchpaniſke knježerstwo wjele tříhaz wojakow ſe ſchpaniſkeje na Kubu poflalo a ſa wojnskeho roškaſwarja najhmanisheho generala pomjenowało, tola mózno njeje bylo, ſežk hacž dotal podlóžicž. Duž dyrbí ſo nětko ſ nowa 14,000 wojakow na Kubu wotwjeſz. Statný dolh ſ wojnu na Kubje nježmérneje roſče.

Turkowſta. Sultan je ſažo ras do czechna ſahnatty. Šsurowoſče kurdskich rubježnikow a turkowskich wojakow mjes ſchecžijanskimi Armeniſtini a mordaréſti nadpad na europiſtich konſulow w arabſkim pschimórfſkim měscze Džeddah ſu ſendzelſku, Rusku a Franzowsku nuſowale, raſnje pola turkowskeho knježerſtwa ſakrocžicž. Sultanowym wulkowesir (najwyšschi minister) je pak žadanje europiſtich wulkomožow, ſo by ſo Armeňſta pod kontrolu europiſtich wulkomožow ſtajila, wotpoſaſal. Wulkomož na to wótrische žlowo rečzachu, na čož je sultan wulkowesira Džewada ſe žlužby pschecžil a na jeho městno milisheho a znadž hischeze mudrisheho Saida paſchu a pscheklepaneho Turchana paſchu ſa ministra ſwokownych naležnoſćow pomjenowało. Wojniſki minister Fuad paſcha měni, ſo ſebi Turkowſta nježo ſwericž, ſežk ſchpaniſki wulkomožami wojnu wjescz. Duž je sultan ſwolniwy, ſchecžijanského ſastupjerja pofla muhamedanského naměſtnika w Armeňſkej pschitupſchecž.

China. ſ Chiny ſažo ras powjeſče wo pschecžhanju ſchecžijanskich misionarow pschitupſchecž. W Čengtu, hdžez pječza dwazhežo Amerikany, 20 ſendzelſzenjo a 18 Franzowskojo jako misionarovo ſtuktuja, ſu pječza wſtřitich pschitupſchecžarow ſchecžijanskwa ſkonzowali. Hacž runje tsi telegrafiske ſunje ſ Čengtu wjedu, njeje Chineska wjſchnoſcz po pschitupſchecž řeň řeň ſ Chantingskeho a Wucžangſkeho

městokrala dowolila, je wužicž. Europiſzg konsulojo měnja, ſo je ſo ſakajna ſ tej pschecžinu ſtała, ſo by ſo cžwiliwanje a ſkonzowanje misionarow ſamjelčało. Franzowſki kanonſki čołm do Wucžanga pojedże, ſo by ſo wobhonyał, tak ſo ſ węzu ma. W Chinje ſo ſ zyla ſo ſ ſkončzenju žlowensko-čineſkeje wójny poriad na ſlabhymaj nohomaj ſteječz. W Kantonskej provinži je pječza wjeho knježtſtvo pschecžalo. Rubježne črjodý ſu wjèle jatich živých ſpolile, jich ſ petrolejom namacžawſhi. Druhich ſu je žaložnymi cžwilemi do ſmicerze ſadracžowali. Črjodý wojakow, kotriž ſu ſo ſ Formoſeje ſupj, Žapanſkim wotſtupjeneje, wróžili, jako rubježnizh po kraju čzahaja.

Enjeſ a dželacžer.

(Poſtracžowanje.)

A ta myſliežka, ſo mohl tež wón runje taki milijonat bježkaž Mironow, roſbudži Vasilijs Andrejejež ſak jara, ſo ſebi žadaſche, ſ nekum recžecž. Tola njemecžne nikoho, ſ kimž mohl bjeſhadowacž. Byli do Gorjatschyna dozpel, by tola ſ ſublerjom recžecž mohl.

„Hladaj, tak to duje! To naju ſawje, ſo rano won móz njebudžemy“, myſlesche ſebi, na howrjenje wětra žlužhajo, tiz do předkowneho ſonza ſani ſtořasche, tak ſo ſo ſběhasche a ſo do drjewa ſněh ſchlipasche.

„Czeho dla ſym na Nifitu požlučhał“, pomysli ſebi. — Žečz dyrbjachmoj, něhdže bychmoj tola pschitupſchecž. Š najmjeñſcha wročzudo Grischkina, ſo mohloj pola Taraža psches nōz wostacž. Nětkole móžemy tu zylu nōz takle ſedžecž. Haj, ſakje napinanje Bóh ſczele, tola niz proscherjam, lěnočam a hluvafam. Tola dyrbju pokuricž!“

Šydzje ſo, wuczeze zigaretowu tříku, lehny ſo potom na život a wodže pschecžiwo wětrej ſapalen ſapalk ſ kožuchom; ale wětr ſo pschedžobh a haschecše ſapalku po ſapalzy. Škonicžne ſežini tu wěz tola tak mudrje, ſo ſo jemu radži. Zigareta ſo ſchleſche a won ſo wjeſelesche, ſo bě ſo jemu po woli ſtało. Runiež ſterje wětr dyžli won ſigaretu ſurjeſche, ſežje tola tsi króž a bu ſažo wjeſelischi. Slehy ſo ſažo na ſadnje wobloženje, ſawodže ſo a poča ſebi ſažo pschekladowacž a ſonicež ... pomału wužny.

Na dobo ſtoreži něchtio wo njeho a won wotuži. Hacž bě to brunač ſe žlomu pod nim pozybał abo hacž bě jeho něchtio ſnitskownje wubudžilo — ſ krótku won wotuži a wutroba pocza jemu tak ſ možu pukotacž, tak ſo ſo jemu ſdasche, ſo ſanje pod nim derkotaja. Wotewri wocži, wokolo njeho bě wſchitko hischeze kaž předy, jeno ſdasche ſo jemu, ſo je žwetliſcho.

„Schéri ſo“, myſlesche ſebi — „wěſeje njebudže wjažy doſho hacž do ranja.“

Tola dopomni ſo, ſo je teho dla žwetliſcho, dokelž bě měſacž ſekhadtžal. Šruna ſo a wobhadowasche ſebi ſonja. Brunač ſtejeſche hischeze pschecžo ſe ſadkom pschecžiwo wěſtſkej a tſchepjetasche po zylym czele. Šaveta pschitrywka bě ſo ſahornyla, ſadni grat bě ſo do boka ſwiesl a ſe ſněhom pschitryta hlowa ſ machotatymi hrivami bě nětkole jaſniſho widžecž. Vasilijs Andrejejež načeze ſo psches ſadnje ſydlil a hladacže psches njo. Nifita ſedžesche tu hischeze runje tak, kaž bě ſo ſyntyl. Měch, ſotrymž bě ſo pschitryl, a noſh běchu ſ tolſtym ſněhom wodžete.

„Jeno ſo tón bur njeſmjerſmy; won je ſchpatnje ſhotowaný. Potom ſměju ſo hischeze ſamotwječz jeho dla. Tež je ſo pschecž napinal a ma tak hizó mało mozow“, myſlesche ſebi Vasilijs Andrejejež a chyzsche ſonjej pschitrywku wſacž, ſo by Nifitu wobžel; ale bě pschecžara ſymla, ſo njemóžesche ſtanycž a ſo wobrocžicž, tež bojeſche ſo, ſo mohl ſon ſmjerſmž.

„A čemu ſym jeho ſobu brał? Wina wſchego je jeno wona“, myſlesche ſebi Vasilijs Andrejejež, ſpominajo na njelubowanu žonu, a wali ſo ſažo na ſwoje městno předu w ſanach.

„Tak je wuj něhdy zylu nōz w ſněh ſchitupſchecžal“, dopomni ſo won, „a njeje jemu nježo ſchitupſchecž. Ně, a Bojeſija ſu wuſhli“, pschitndže jemu na myſle, „tón bě morw, zyle prosty, kaž ſareſane ſwinjo.“

„Byli ſažo ja w Grischkina psches nōz wostal, dha by wſchitko dobre bylo.“

U ſtaroſezinje ſo ſarvaliſchi, ſo ſo cžoplotu ſ kožucha ſhubila njeby a ſo by kožuch jeho wſchudžom na ſchiji, na kolenomaj a na nohomaj hrél, ſandželi wocži a ſpyta ſpacž. Ale runje ſo prožowasche, njemóžesche na ſebje ſameho ſabycž, ně, na wopak čzujesche ſo zyle čerſtwy. ſažo pocza ſwój dobytk a ſwoje

wonka stejaze pjenjesy licžicž, sažo pocža ſebje ſameho pschesběho wac̄ a ſo wjedzicž, — ale wjchitko pschetorže netkole bojosež, tiz ſo bližesche, a čwiliwaza myſlicžka, czeho dla njeje psches nōz wostal w Grischkinu. Wjazj króčz pschewali ſo tam a ſem, pschelehný ſo lepje, prázowasche ſo, jo mohł ſo lepje a bôle ſa wětſikom lehnyč, ale wjchitko bě jemu na přeti; ſruna ſo ſažo, pschelehný ſo, wobwi ſebi nošy, ſandželi wocži a bě ſměrom, ale pak ſabola jeho w nohomaj, tiz běchťe hromadu ſezechnjenej w wyžokimaj pjeſezdovymaj ſchłornjomaj, abo pak dujeſte ſi nekaſim kónzom nutš, a hdyz bě króči čaž poležal, hněvaſche ſo ſam na ſebje, ſebi myſlo, kak mohł netkole w czopley iſtwie w Grischkinu ležecž, a ſažo ſruna ſo, wobrocži ſo na druhi bof a pschipravi ſebi nowe lehwo.

Ras ſeſda ſo Basilijej Andrejicžej, kaž by ſ daloka ſlychala honačow ſpěvacz. To jeho ſawjeheli, wotwali kožuchowý khornat a ſluchasche ſo napinajo, ale kažkuli tež wucho napinacche, niežo njebe ſlychecž, khiba wětſik, tiz psches woji dujeſte, a kněh, tiz do drjewa ſani ſchlipasche. Nikita ſedžesche tutón zylý čaž, kaž bě ſo wjedzor ſyňl, ani ſo njehibajo, a njewotmolvi tež niežo dale Basilijej Andrejicžej, tiz dwójz na njeho woſasche.

Tón je bjes staroſče, temu ſo derje ſpi", myſlesche ſebi Basilij Andrejicž ſi mjerſaijom, psches ſadni kónz ſani ſhlađujo na Nikitu, tiz bě ſe ſněhom pſchikryty.

Tak ſtawaſche a pscheléhowsche ſo Basilij Andrejicž ſnadž dwazyczi króč. Žunu ſo ſdasche, ſo tale nōz kónza njeměje.

Netkole dyrbí hido bory ranje bhež", pomysli ſebi ras, ſo ſrunawaschi a wobhladujo. "Chzu na čažnik poſladacž. Tola možu pschemjerſnyč, hdyz kožuch wotpinu. Mo, ſhoniuli, ſo na ranje dže, budže mi wjedzelscho. Potom ſapſchehnjemoj."

Basilij Andrejicž wjedžesche derje, ſo hiſchcze ranje bhež nje može, ale jeho nadžija bhywasche dale ſlabccha a čyžsche ſo ſ dobom pschebzvědejicž a ſo w ſwojej ſrudobje troſchtowacž. Wotpym ſedžbni kožich a tylky ruku ſa laž a rhesche tam tak dohlo, domž do laza njemažny. Š wulkej prózu wucžeje ſpój ſlěborny, ſ rožemi debjent čažnik a poſlada na poſkowat. Ale bjes wohnja njebe niežo widžecž. Lehny ſo na bof, kaž pschi poſphytach ſažehlenju, wucžeje ſapalki a ſphta je ſažwěcžicž. Tón ras bě wobhladniwski, pschimásche ſi poſtami ſa ſapalkami, tiz mějachu najwazj ſosfora, a mějeschke tak pschi přením poſphytce wohnen. Dzeržesche čažnik do ſwězhy, hlađasche na njón a njewérjesche wocžomaj . . . Haſle džebacž minutow psches poſnož. Byla nōz bě hiſchcze poſched nim.

"Ach, na tule dolhu nōz!" pomysli ſebi Basilij Andrejicž, a wón čjujeſche, kak jeho ſyňa wobehny. Šawodže ſo ſažo ſ kožuchom, ſababi ſo ſažo a tlcžesche ſo do róžka ſani. Ma dobo ſažlyſcha jažnje psches jenajkore howrjenje wětra nowy, žiwy ſyň. Tón jenak ſtajnje pschiběraſche, tola, hdyz bě zyle jažnje ſlychecž, pocža runje tak ſo waha wuklinčecž. To bě wěſte, to bě wjekl. A tutón wjekl bě tak bliſku, ſo ſyň ſi wětſikom zyle jažnje pschihadžesche, kaž wón, ſi hubomaj pohibujo, hdyz pschemenjefſe. Basilij Andrejicž ſežeje khornat a ſluchasche ſedžbni.

Brunak ſluchasche tež, naſtajowaſche wuſchi a da, hdyz ſo wjekl bližesche, warnowaze rjapanje ſažlyſche.

Netkole njemöžesche Basilij Andrejicž ani ſpacž, ani ſměrom wostacž.

Kažkuli ſo prázowasche, ſwoje myſle ſložicž na ſlicžbowanja, na wiktowanja, na ſwoje mjenio a ſwoju načladvioſež a na ſwoje bohatſtvo, bojosež dobywasche dale bôle nad nim a ſahna wſchě druhe myſlicžki a do wſchěch měcheschke ſo ta myſlicžka, ſo njeje w Grischkinu psches nōz wostal.

Čzemu triebam leža, Bohu džakowanu, wſchako mam tež tak doſčz wiktowanja. — Ach, hdz bych tola tam pſchenozowacž mohł", rjemy ſebi ſamemu. "Praji ſo, ſo pjeni ja ra ſnadnje ſmiersnu", pomysli ſebi, "a ja ſyň půl."

Pocža na ſo ſedžbu dawacž a pytny, ſo derkota, njewjedžesche pak, czeho dla derkota, hacž ſe ſyňu abo ſ bojosežu. Pytasche ſo pschikrycž, a tak, kaž předy, ležecž, ale njemöžesche wjazj. Njemöžesche na ſamžnym městnje wutracž; čyžsche ſtančecž, netkote čžinčecž, ſo by naſtawaſu bojosež poſluſchi, pschecživo ſotrejz ſo bjeſmžny čjujeſche.

Wucžeje ſi nowa zigareth a ſapalki, tola mějeschke jeno hiſchcze tsi ſapalki; wſchě tsi ſo ſapopadžechu, ale njefazwěcžichu ſo.

"Čzert njech cze woſmje!" ſwarjeſche, ſam njewjedžo, na toho, a čižný wotolčenju zigaretu wot ſebje. Čyžsche tež tylky ſe ſapalkami čižnýcž, ſadžerža pak ruku a tylky je do ſaka. Tajki

njeměr bě ſo do njeho dobył, ſo njemöžesche dleje na ſamžnym městnje wutracž. Wustupi ſe ſani a, ſ kribjetom ſo pschecživo wětſicej wobrocžiwschi, pocža ſo krucže wobpaſowacž.

"Čzemu chzu jowle ležecž a ſmjerč wocžakowacž . . . ſyň ſo na konja a dale", ſajedže jemu na dobo do hlowy. — "Hdyž budže ſo na nim jehacž, njewostanje ſou ſtejo. Žemu", myſlesche ſebi na Nikitu, "je wſcho jene, hdyz wumrie. Što dha ma na ſwěče, jemu ſižvjenja žel njebudže, ale ja, Bohu džat, mam, czehož ſi ſižvjenju triebam . . ."

A wotwiaſa ſouja, čižný wuſdu na njeho a čyžsche ſo na njeho ſyň, wobſuny pak ſo. Duž ſaleje na ſanje a čyžsche wot tam na konja ſaleſež. Ale ſanje ſiwnychu ſo pod jeho čežu a wón wobſuny ſo ſažo. Skónečnje, tſecži ras ſežeje konja ſažo ſi ſanjam a ſedžbni ſo na kromu ſtupiwschi dozvě, ſo móžesche ſo přeti na konja lehnyč. Hdyz hido tak ležesche, načzeje ſo netkto raſow, ſchwipny ſtončnje nohu psches konja a ſydz ſo runje, pschi čižný ſo, njeměj očmjenow, ſi nohomaj na ſpôdní gratoſow rjemjen ſepjeraſche. Stork ſiwnych ſani wubudži Nikitu, wón ſo ſruna, a Basilijej Andrejicž ſo ſeſda, ſo netkto rjeky.

"To njech netkto na waſ poſlucha, hlupozg! Dyrbi dha člowljek jow ſahimyč psche nicžo a ſa nicžo?" wolaſche Basilij Andrejicž, a pschipravjeſche pod kolenomaj machotate kónzy ſwojeho kožucha, ſawrče ſonja a ſežeri jeho preč wot ſani do teho kónza, hdzež ſebi myſlesche, ſo je lež a ſtražníkova ſhýzla.

(Poſtracžowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Bližiſhu naſymu budže runje po ſtalet, ſo ſtaj naſch ſlawny ſerbſki hudžbny miſchtr ſtans kantor Kožor a naſch njeſapomnity wulki ſerbſki bažnijer ſtans ſarat ſejler ſi netkotymi druhimi horliwymi ſſerbam ſerbſle ſpěwanſle ſiwiedženje ſaložilo. Š tutym ſiwiedženjemi pak wotewri ſo tehdyn rjane, wolkewjazje ſorto, ſi ſotrehož ſo bohate žohnowanje wuliwaſche na hona naſchego lubowanego ſſerbowſtwa; pschetož wone luboſež ſi ſerbilemu ſpěwej možnje wožiwaſchu a běchu woſebje wažne ſkredli ſi ſbudžowanju a wobtwerdžowanju narodneho ſižvjenja mjes naſchim drohim ſerbſkim ludom. Čzorný uſedžak by teho dla był, nochžli na tole wažne ſetno džiwacž. Duž ſyň w nadžiji bohateje podpjeri wobſamkli, poſtaletný ſubilej ſerbſkých ſpěwanſlých ſiwiedženjow ſi tym ſiwiedženjy wobenecž, ſo ſi lepſchemu ſi "Šſerbského Doma" ſetnemu naſymu, džen 2. oſtobra, wulki a vyschny ſerbſki ſpěwanſki ſiwiedžen w Lavez hôtelu w Budyschinje wotdžeržimy. Daj Boh ſbožel!

F.

S Budyschina. Šandžemu ſobotu wjedzor woſolo 8 hdzint ſo ſwony na měſečanſtich wězach na wohnen pschewat. Njedalo ko ſtareje winiy bě w nehduschej Byschelz fabrižy, netko pschekupzej Andersonej ſlubchazej, w prenum ſchožu, hdzež jutu pschadu, wohnen wudhři. Plomo hafle wudhři, hdyz bě wohnjova wobora tſechu roſbila. Wohen je po ſdaczu ſe ſamhžlom ſaloženy. Nekotre woſoby je ſtatne recžniſtvo do pschephantia wſalo.

— Wucžerjo ludowých ſchulow, koſtž maya ſo jaſto reserviſtojo přeni króčz wuſcžowacž, ſo ležza 24. juliya na 12 dnjow ſi 8. pěſchemu regimentej čižklo 107 w Lipſku ſwolaſa.

— Šandžený pjak w nozy ſu poliziſtojo džehacžlētneho hólza, po měſečanſtich haſach bludžazeho, ſajeli. Deho pschekylſchejo, ſhoničku, ſo Věčka rěka a ſo je ſi Hodžiſſeje wutkowatne twóchnyl. Nadžije poſleneho pačolka ſu hnydom ſažo do Hodžija póbzli.

— Na tudomným tworowym dwórnichesku je pjak tydženja ſkalat Ernst Kubasch do njeſboža pschischoł. Hdyz ſamjeñtu platu ſi woſa dele bjerjeſche, ſo ta roſpukn a jemu na ſewu nohu panhžwski ju jemu wýſche kulfow roſmječze. Snjeboženeho ſu hnydom do měſečanſkeje hoječnje dowjeliſi.

— W jenym tudomným hoječnzu je ſo ſobotu jedyn džehatnik (Gefreiter) ſakſleho 100. čzelneho grenadérfekho regimenta ſakſleſil. Wón bě ſwoju dowolenzu pschekročil, czehož dla ſa nim poliziſtojo phtachu. Deho ſkónečnje w hoječnzu wuſlēdžiwschi, hdzež nozowasche, čyžsche jeho w ložu ležazeho ſajecž. A jeho ložu ſtupiwschi pak ſo dohlađachu, ſo je morwý. Wón bě ſebi ſi revolvrom runje wutrobu pschetselil. Bojosež psched wocžakomným khostanjom je drje mlodeho člowljeka ſi ſamomordaſtwwu poſmuła.

— Tajku tunju placzisnu, na kajkuj bě sañdženu žobotu butra španyla, ludžo skoro wjazy njeponnja. Pschedawarjo, kotiž njebečhu chzyli dopoldnia kanu butry po 1 mf. 70 np. pschedawacž, běchu pchypoldniu wjekeli, hdyž móžachu ju sa 1 mf. 20 np. wotbycz. Nekotryžkuli ratař ſo prascha, ſchto je na tym wina, ſo butra žaneje čzaſeji pchimérjeneje placzisny wjazy nima. Wěrno wſchaf je, ſo je džeczel rjany narofš, ſo teho dla kruwy bôle deſa a ſo ſo wjazy butry nadžela. Tola temu je wſchaf druhé lěta tež tak bylo, a tola placzisny njeiſu tak niske bylo. Hłowna wina ma drje ſo w tym pytacž, ſo s kóždym lětom mjenje Draždžanskich wítowarjow do Budyschina pchilhadža, kotiž w předawachich lětach kóždu žobotu wjele woſow butry naſupowatcu. Nektole ſebi wjele tychle wítowarjow butru s Bayerskeje ſlacž dawa, duž jím trjeba njeje, ſo po nju do Budyschina jěſdža. Naſchi ratarjo paſt maja muju, ſo ſwoju butru roſpſchedadža. Jim ſnadž ſkónečne niežo druhé njevubudže, hacž ſo w Draždžanach a w Lipſtu pchédawarnje wotewrja, w fotrychž měla ſo hornjołužiska butra, hiſcheze pſchezo dobru kħwalbu mějaza, roſpſchedawacž.

(Pežolatſtvo.) Što koločja, kotrež je šo wurojil, abo tež ſi tajkeho koločja, hdyž ſu pežoly wjazore matwiſcheža ſaložile, njevuleczi matka, kotrež je šo jako preňja wulahnyla, předý na woplodženie, doniž njeſku wſchē druhe matwiſcheža nakužane a wſchē matki, kotrež ſu šo hýžo wulahnyle abo kotrež mèle šo hiſhčeže wulahnyz, ſkónzowané. Matka ſo boji, ſo mohla jena ſi jených mlóðſtich žotrow knjeſtvo naſtupicž, hdy by wona ſe ſwojeho luda wulečala, a ſo mohla jej tale pschi domojwrczenju ſe ſmjerču ſechlodzič. Naſpriedy dyrbi kóžda pschecžiniza jeje knjeſtwa wotſtronjenia byč, haſle potom ſloži ſwoje myſkle na woplodženie a načiſkowanje, na ſwoj jeniežki nadavk. Setkatej ſo dwě matžy, dha ſo naměřeze na ſo walitej, wojujetej ſi nohami, ſi hubowymi kleſchežemi a ſe žahadłom, doniž jena ſe ſmjerču njeſpodleži. Š wjetſcha paſt najpriedy wulehnjenia matka wſchē druhe matwiſcheža na boku nakuža a młodu matku wukuža a pežoly wobstaraja ju potom hiſhčeže žiwu ſi koločja. Matki wuletaja na woplodženie jenož, hdyž je džen najezoplisch, nehdže wot 12—5 hodžin.

Hdž̄ matka přem̄ ras wuleczi, dha slétuje s wopředka psched koleczom, so by ſebi ſwoju a jeho wulětowazu dž̄erku a wſcho, ſchtož je wokolo kolecza, derje wobhladała. Pschi tuthm̄ přenim̄ wulecze ſo woplodženie drje s poręda stanje. Matka chze ſo jenož roshladacz; teho dla ſchwörnje po jenej abo dwěmaj mjeñſchinomaj ſažo do kolecza. Tola dolho tam njewostanje, bóřsy pschindže ſažo won a leczi nětkele runu ſmuhu do powětra, so by ſo hač̄ něhdže do 15 mjeñſchinow pschelétowała, druhdy tež hifchče neſichto dlěje. Njeje ſo woplodženie poradžilo, dha czini na druhí dž̄en̄ runje tak.

Hdyž je matka wulečžala, dha pežolky s vjetšcha kylnje psched koložom hraja, a to tak dolho, druhdy tež hischeže nečhto dleje, doniž so njeje matka wrbcžila. Psihi prěnich wuleťach stava so tole pořadnje. Zeli so pak je matka wjele króčz podarmo wuleťovala, dha so sklonžnje pežolky wjazy wo nju psihi wuleťowanju njestaraja, ale hladaja radšcho živojeho wschédneho džela.

§ Małego Wielkowa. Na jara sajimawie waschnje je šo tu njedželu 9. junija hłowna shromadzisna Towarstwa Serbskich Burow wotmela. Ktñes krajnožejemski sapóßlanz Kołka shromadzeñych powitawsczy dzelawoszcz a skutkowanje herbstich burskich towarstwów rosspominaſche a jich samerh wobswetlesche. Tele samery na to du, wobstejnoscze herbstich ratarjow polepšicjcz, se stareho sdżer-žecz, schto je na nim dobre, a nowe lepjše pschiwacjz, kicheszejianſte dobre waschnje sakhowacjz, wóćzinsku mysl a kraložwěrnoſz hajicjz. Preni namjet, na dñiowym rjedze stejazh, falozjenje prawo ſakitazeje komisjije w Towarstwie Sserb. Burow nastupaſche. Tale komisjija mela psches jeneho ręcznika towartswowym ſobustawam i dobrę radu pomozna byc, jeli so chzedza w nelaikewuli naležnoſczi na ſudnistwo prawo pytač. Sa pschedbydu prawosakitazeje komisjije knjesa kublerja Mlynska-Čzemjerczanskeho wuswolichu. Dale jej pschi-ſluscheja, ff. Falant-Koſlowski, Čzemjera-Kolwasowſki, Byž-Stróżiſch-ćzanski a Wiežas-Niženęczanski. Ktñes ręcznič Byž, kotryž bę w shromadzisne pschitomny, ſo ſwolnivy wupraji, naležnoſeje ſobu-ſtawow herbstich burskich towarſtow, kotrež ſo na prawosakitazu komisjiju wo radu wobročza, ſastupowacjz. Na to ſo wo petiziji, dla pschemenjenja hońtwinſkeho ſalonja jednasche. Wobſamkny ſo, ſo ma ſo i nowa tajka petizija krajnem ſejmej pschedpoložicjz. Pschedbydſtwo komisjije, kotrąž wſcho trébne w teſle naležnoſczi wobſtara, knjes. Byž-Stróżiſchćzanski pschedewſa. Pschi teſle ſkładnoſczi shromadzisna pschedbydze Tow. Serb. Burow, knjesej Kołki ſa to džak a pschipoſnicze wupraji, ſo bę w druhej komorje petiziju,

pschemenjenje hońtwinſkeho ſakonja žadazu, na wujtojne waschnie ſi derje wudželanej ręcžu ſastupowal. Dokelž ſo ſ pſchitomnyh nichtó dale ſ złowu njesamolwi, ſo na to hłowna ſhromadžiina Tow. Serb. Burow ſ hrinotazej zławu na naſčeho lubowaneho krala Alberta wobſamkny.

Tola šhromadženzi ſo teho dla hiſčicje na domojpuč njehto-
wachu. Bſchaf běſče ſo woſjewilo, ſo po hłownej ſhromadžiſnje
Towarſtwa Serbskich Burow knjeg Sſmoła-Spytečanſki, wot
ſerbskich burow jako kandidat ſa wólbu do druheje komory ſakſkeho
krajneho ſejma w 5. wiežnym wólbnym wokrjezu poſtajen, kwoj
politiſti program roſwije. Knjeg Sſmoła, wot ſhromadženych
k temu namolwjeny, bě hnydom ſvólniwy, tole žadanie dopjelnicz.
W kwojzej ręči wón praji, ſo by wón, jeli ſo bych u jemu ſejmſki
mandat dowérli, kraloſhwérnej ſrénjej stronje pſchistupiſ, i kotrejž
tež cži mužovo pſchiſluſcheja, kotiž ſu jeho ſa kandidata poſtajili.
Bſchi kwojzej ſejmſkej dželawoſczi by wón pſchede wſchém ſa to
ſkukował, ſo by ſo naſch lubowany kraloſhwérny dom ſdžeržał; pſchetož
wón ma monarchiju ſa najlepſchu a najkhmańſchu statnu formu ſa
naſch lud. S cžim pak mohla ſo monarchija pſchede ſahubjenjom
wobarnowac? S niežim druhim khiba ſ tym, ſo ſo ſrén ſtar
(ſchtant), to ſu ſrén a maii ratarjo a rjemjeſlnižy, w naſchim kraju
ſdžerža. Pſchetož niž někotre duzenty milijonarow, ale tybzaz
kraloſhwérnych ſrénich a malych ratarjow a rjemjeſlnikow budža
trón a kraleſtwu ſakitowacž mōž, hdyž budža jón njeptſcheczeljo wob-
ſtejazeho porjada powrdečicž džycz. Knjeg Sſmoła jara wobžaro-
wasche, ſo ſu rycerſkubla w poſlednič ſetdžeſhatach wjele kublow a
žiwnoſczen wokupile a ſ cžim je ſrénje a male ratarſtwo na ſchodus
naſchego wótzneho kraja woſblało. Wón ſebi pſchejeſche, ſo by
knjelerſtwo po ſakoniſtim puću tajſe ſckódne poſkupowanje ſadžewalo.
Sſwoj program dale roſwijo, ręcznik praji, ſo by wón ſa to ſkuk-
ował, ſo by ſo dołhodny dawk na dołhody 10 000 hr., pſchekrožaze,
khetro powyſchil, mjes tym ſo dyrbjal ſo dawk na mjeńſche dołhody
ponižicž abo do zyla ſpuszczęſcicž. W naſtupanju dyrbjenſkeho ſtö-
neho ſawěſczenja, kotrejž chze juvaſk ratarjow ſawiedzeniem mēcž, knjeg
Sſmoła mēnjeſche, ſo by ſo ſ tajſim ſkótnym ſawěſczeniom ſrénim
a malym ratarjam wulka cžeža napołožila, a ſo bych u dyrbjeli burjo
knjelerſtwo dworam hróbze, w kotrejž je khor ſtöt, wyrjeđicž pomhać.
Teho dla by wón pſchecziwo tajfemu ſakoniey hloſhował. Bſchi nałożenju
statnych pjenjes by wón k móznej ſlutniwoſczi radžil, wón by ſa to
ſkukował, ſo by ſo džel wunofſka ſ ležomnoſtneho dawka dale ſchulſkim
gmejniam k polóżenju ſchulſkich cžežkotow pſchipoſkaſ a ſo by ſo thudym
gmejniam ſ pućzetwatskeho fonda po móznoſczi wulka podpjera dostała.
Taſo wěriwy kſheszéjjan ma wón ſa nuſne, ſo by ſtat konfeſionalnu
ſchulu a zyrkej, evangeliſku taž katolisku, na wicho mózne waſchnje
ſakitowal, ſo mohlej wobej kwoj wažny nadawk k ſbožu naſchego
luda dopjelnicz. Połnöznej a wiežornej Lužiſy by wón twar
někotrych želesniżow popſchal a woſhebie by wón knjelerſtwo po hnuć
pytał, ſo by ſo želesniža ſ Budysko-Raſeczeńſkeje linije do Kramjenza
a ſ ranſcho-połnöznej Lužiſy nowa želesniža pak do Budyschina,
pak k Budysko-Raſeczeńſkej želesnižy natwarila. Ma praschenje, kajeſ
stejiſchežo wón w naſtupanju hońtwy ſastupuje, knjeg Sſmoła wot-
molwi, ſo ma to ſa jenicžke prawe, ſo by ſkóda politiſta gmejna
kwoju hońtwu ſamostatnje pſchenajecž ſměla. Pſcheylnemu pſchi-
ſporjenju ſwérinu dyrbí ſo wobaracž; pſchetož ratarſtwo ſ njeje
žaneho wužitka nima, ale jenož ſchodus, a to niž jenož ſ tym, ſo
ſwérina ratarjow pola ſapuſeža, ale tež na to waſchnje, ſo miaſzo
ſakſeleneje ſwérinu na ſkótnie placzimy cžiſcheži. Hdyž bě knjeg
Sſmoła kwoj pſchednoſtſk ſkónczil, poſlucharjo ſ rukomaj móznie
tleskajo jemu ſpómać dachu, ſo nahladam a wotmyſlenjam, wot
njeho woſjewienym, doſpolnie pſchihloſuju.

S Baczońskich stron. W praherbskim Radworju saloži abo wjèle lepie wobnowi so njedawno herbske spiewanske towarzstwo, tiz steji pod snamjenithm wodženjom knjeſa wucžerja Ž. Szłodenka, mlodeho mótczinza a wustojnemu hudźbniku, wjchem Sserbam hido flawnje snateho jaſo pilneho nawiedowarja herbskich konzertow na narodnoherbskich sfhadżowankach. Kaž ſ wěstych žorłow wěmę, chze spomnjene towarzstwo w bližszych časzu w fjawnoſci wuſtupic̄, wuhotujo herbskemu ludej herbski konzert, ale niz po nowej modže, taž je to bohužel waschnic̄ko dobrocziwych herbskich spiewarow, so drugim k woli, tiz pał potom ſ wjetſha njeſciñdu, tež zuzuſa noſchuja. Sa to rukuje nam hido horliwoſć a smužitoſć knjeſa Szłodenka, tiz ženje pſchidac̄ njemože, so bo pod jeho wodženjom zusbaſtvo haj, a tiz derje wě, so herbski lud ſebi netko bôle hac̄ hdy předyž žada ſpew w lubodrohej maczeſtejnej ręczi. S dobowem pokasamy tež na wuprajenje naſczeho njeſapomnuteho Hórnika: Nje-

Přílopk.

prosíč, njenasžadžuj řeby do domu pschemnoho žuſých. Vóz ſu čepu Čeze ſ Twojeje domoviny! To njech je tež dobra rada ſa podobne ſerbſke towarzitwa. Naſhonjenje wucži, tak rucže hacž ſo ſapocžnu ſ zuſbarſtwom helcžicž, ſu hižo pschemoženi a zuſbnik piſka potom na přenich huſlach a domovjan w kučiſtu ſedžo ſruđnije pschihiaduje. „Koždemu to ſwoje“, je heſlo jeneho mózneho vjetřowſteho doma. Naſch Jan Ernst Šsmoler proji: „Wſcho dobre pscheju wſhemu ludu a prijóbz ſerbstwo lubuju“. Čimy tež tak!

Š Minakala. Poúdželu popoſdnju psches naſche ſtrony ſylne njenyedro czechneſche. Poſta Lipicža, Wježela, Pſowjow a Drobow ſu ſ měſtnami khetro wulke kruhy padale. W Lüpjanſkej holi je Bože njenyedro do wjele khójnow dyriš. Nekotſi dželacžerjo ſ Holeschowſkeje Dubrawy, kotrejž Bože njenyedro w holi pschi džele pschelkhwata, běchu w ſmjerthym ſtrache. Njedaloko dželacžerja Scholtý blyſt do khójny dyri a jako wohnjowa kula psches ſlanje jeſdžesche. Š mózny ſawrjeſnjenjom Scholtá pohluscheny ſ ſemi padže a hakle ſa khwili ſažo myſle nabu. W bliſkej prufkej Hornjej Lužiſy ſu kruhy poſta Michalkow na polach a na ſahrodach wulku ſchfodu načinile. Tamniſchi ratarjo, kotsiž psche kruſobicze ſawjeſcene nimaja, ſu czežko domapytani. W maſchinowni Weifez zyhelnice ſu kruhy, kotrej w wulkoſezi holbijazych jejow padachu, wſchě wokna roſbile.

Š Wjele cžina. Na ſwjedženske waſchnje je poſlednju njeđelu tudomne wojerske towarzitwo 25-létny jubilej ſwojeje khorhoje ſwjedžilo, kotrež je pschi tejle ſkladnoſči nowy dréwz a nowy khorhojny paž, wot žonow towarzitwowych ſobuſtarow dareny, doſtała. Wjelečanske mlode holzy juhjelskej khorhoji 2 kſebornej ſcheryje darichu. 27 towarzitw, mjes nimi 18 wojerskich, ſo pschi ſwjedženju wobdželi. Šwjedženski cžah, na kotrehož cžole 9 jeſdonich ječhaſche, popoſdnju ½/2 hodžin wotečeže. Pschi wulkej horzoče jeneho wobdželnika womora wobja, ſ cžimž paž ſo porjad njeſkaj. Po wubjernej ſwjedženskej ręči knjeſa fararja dr. Rjencža ſo ſ wobſamnjenju ſpěv wuſpěva, na cžož ſo towarzitwo pschedžyda wſchém towarzitwam, kotrež běchu ſo na ſwjedžen ſeſchle, wutrobnje džatowſche. Š pschižinu khorhojineho ſwjedženja je ſeby towarzitwo poſal kufilo. Knjeſ palenzpalej Hünlich je koždemu towarzitwu, kotrež ſo pschi ſwjedženju wobdželi, 10 litrow tak mjenowanego jubilejnego palenza daril.

Š Huſti. 28. meje je knjeſ biſkop Wahl tudomnu hrodomu kapalu požvjeſčil. Š pschižinu tejle ſwjatocžnoſe ſe wſchelafich Huſčanskich domow khorhoje ſmahowachu.

Š Biſkop piz. Wutoru ſo tu hlowna ſkhađowanka ſwiaſka ſakſkih pschemyſlowych a rjemjeſlowych towarzitw wotbhywach. Šwiaſk ſakonijowemu načiſkej, wot ſwiaſkoweje radu khžorſtowemu ſejmej pschedpožoženemu, pschihložowach, kotrež dyri ſ ſamjeſowanju njeſprawnieje konkurenzhu klužicž, mjes tym ſo wón pschičidno wupſteſtrenju ſakonja, njeſbože ſarvečzažeho, na zhele witowanſtvo a rjemjeſlo wupraji. Šjenocženſtvo pschemyſlowych towarzitw w ſudnych horach (Erzgebirge) namjetowach, ſariadmistro ſakſkih ſtatnych ſtelesnižow wo to proſkež, ſo by ſo placživouſeč ſwrocženſtich thartow wot 3 na 5 dñjow podleſhila.

Š Raſbiž. Pschi Božim njenyedre, kotrež poúdželu popoſdnju nad naſchej krajinu czechneſche, ſu kruhy na Schunowſkich, Konječanſkich a ſkulowſkich honach na polach khetru ſchfodu načinile.

Š Lubija. W jenym tudomnym hoſčenzu je ſo 29-létny ſtaſat Guda wobwěſnýl.

Š Lubija. Zyrkwinia wějo tudomneje Miſlawſhoveje zyrkwe je dodžeržala a dyri ſo wotnjeſč. Murje ſo jenož pječa hiſeže ſi metallowej třechu hromadže džerža, a lohko budžiſche ſo mohlo ſtač, ſo budžiſhu ſo wone ſažyple, ſ cžimž budžiſche ſo njeſchewidžomne njeſbože ſtač mohlo. Biſkop tdyženja rano ſu hižo ſwón dele wſali. Wón je ſo w ſeče 1701 lał a ſo najſferje w ſeče 1701 na wěžu powěžnýl.

Š Čořneho Kołma. Wondano je naſchu wjež ſylny ſlivk domapytal a naſche hona ſapuſčiſl. W ſužodnej Bretni je poúdželu kruſobicze pola žaſložnje ſapuſčiſl, tež njeđaloſte Michalſi ſu czežko czeřipile. Kruhy hodžinu dohlo poſtoſto ſemju pschičrywachu. Woſebje ſu ſchfodu czeřipile hejda, rožla a len. Naſchi ratarjo ſwoje pólne wupložy psche kruſobicze ſawjeſcene nimaja.

Š Se Staroje Darbne. Hermanſ a ſkotne wiſi, kotrež dyrbjachu ſo tu 14. a 15. junija wotbhywacž ſu ſo na 21. a 22. junija pschepoložile.

* Khorwejda abo khimjelza je ſa ratarja wſchelko wuzitna roſtlin. Žeje ſraše ſornjatka ſu ſa hovjadla a konje hojazy ſredk, hdyž maja hubjeny, poſaženy žoldk. Šsyno ſ luſtom a džeczelniſčezow, na kotrejž khorwejda bohacže roſeže, jačo ſuſchente, brunjene abo křiane ſyno hovjadlam a wozam woſebje derje ſlodži a jich žerniwoſiž pschiſpori. Roſtlinu ſama tež ſa jara woſebuu mlodžnu piſu placži. Hdyž je na paſtviſečzach doſči khimjelzki, ſo ani hovjadla ani wozam njenabuvaja a njebuſnja. Wſchelk tuthych pschižinow dla je jara radžicž, ſo ſo ſ džeczelom 4 abo 5 kilogrammow khimjelzki na hektar role ſobu ſyje, a tež na luſtach dyri ſo khimjelzka hajicž; wona je dwěletna a wutraje ſi džeczelom.

* W Bělém ſelenju poſta Dražđan je ſo 28. meje villa „Marja“ wotpaliſa, kotrejž wobſedžerka, nehdže 70-létna knježna Freheret je pschi tym ſmjerč psches woheň namakala. Knježna Freheret bě jenu ſtu ſtjom mlodym člonjekam pschenajała. Sedyn ſ nich poúdželu w nožy pod ložom ſwojeho towarzicha wohnjowu ſwělkoſež wuhlada. Wón hnydom ſwojeju towarzichow ſawola, katraž běchtaj ſedma ſi loža ſtantloj, hdyž woheň ſi plomjenjom wupraſhnu. Poſdžiſho ſwuhlene cželo knježny Freheret wo iſtvoje namakachu. Měnia, ſo je žónſka, katraž ſo hupto ſi womoru ſaja, ſo ſi nowa ſi njej nadpanhla, hdyž je ſaſwěčenu lampu w ružy džeržala, tač ſo je lampa, jej wupanhyſchi, roſbuchla. Se ſbožowym pschiſpadom, ſo je tamny mlodženz wozuſčil, ſo ſo jemu a jeho towarzichomaj ſiženje ſdžeržalo.

* (Spodžiwe ſamomordaſtvo.) Wutoru wječor nehdže dwazhycilétny mlodženz do Lobbjowych kupiel w Blaſewicach poſta Dražđan pchýndže, ſo by ſo pječa kupiel. Šſo wupleſkawſchi wón na wěžu ſtupi. Tam wón ſi revolva do Lobbja tſeli, potom ſo ſi wutrobie tſeli a ſnak do reči padže. Sa ſamomordarjom hnydom pytaču, tola hacž dotal jeho hiſeže namakali njeſku. W kupalni bě papjerku ſawostajíl, na kotrejž bě napříhane: „Pawol Wolf, bětnat w ſamjeniz“.

* (Hońtwa bjes pólvr a wołoja.) Sedyn ratař neđaloſte Dražđan w nožy na hońtu džesche, ſo by ſo hornika, kotrehož bě psched někotrymi dnjemi pytnýl, tſeli. Oleſchu khwilu na hornika czakawſchi, ſo wón, czakalna ſo nabhywſchi, do trawy lehný. A hlej, mlodý hornik wežipny ſ kerfow ſtupi a ſ ležazemu hońtwerjej pschedži, kotrehož ſe wſchěh vokow wobnucha. Naſch hońtwerje ſornika ſa přednju nohu hrabný a jeho živého popadže. W hońtwerowej hródji je hońtwinſki nadobytč, na tač njenyſhédne waſchnje doſtati, widžecž. (Hońtwerjeſke barbjenje?)

* W Grabowje poſta Vorſchže, (D. L.) ſu mordatſtwo wotkryli. Biſkop tdyženja ſu w jenej luži pschi drósh cželo jeneho muža naſkali, kotrehož hlowa bě žaſloſtne roſbita. W ſkónzowanym ſpōſnachu wějteho Hoppenhaita, dželacžerja w jamach. Mordat je dželacžet Randel, kotrež běſte ſalle 1. měrza paduſtwa dla ſwoje poſhotaře w jaſtroje wotczeſčil. W nožy ſi nehdželi, 12. meje, bě Hoppenhait poſta mordarja nozowal a poſledni je jeho najſferje ſpíž nadpadnýl, a to jenož teho dla, ſo by ſeby nekotre hrivny mſdy ſwojeho wopora pschedživoſčil. Hdyž bě mordatſtwo dokonjane, je Randel najprjedy cželo ſpalicž čžyl; dokež paž ſo jemu to njeje poradžilo, je njeđocžink morwe cželo do ſwojeho ložoweho ſlomniſa ſač ſaſči, na kotrejž je hacž do mjenowanego pjatka ſoždu nőz ležal. Štönežnje je jeho pschedžeraza cželova wón nanučiſla, cželo wotſtronicž. Š tmy ſo je Randel ſravatu ſlomu paſil a ſravatu koſču ploſkal, je ſo pscheradžil. Po koſčim preču je ſo ſwojeho njeſtutka wuſnai. Něk w Baročanſkim jaſtvje ſedži.

* W Ferriſcowleſu poſta Blaſburna ſo wós, na kotrejž ſo džecži, ſi wuleta ſo wróćaze, wjeſechu, ſe ſploſchenjom konjow poſrécji, runje hdyž wós psches moſt nad Darwonskej reči jedžesche. Schelč džecži ſo do reči cžiby, jene bě hnydom morwe, druhe ſu czežko ſranjene.

* Antonine ſamjentnowuhlowe podkopki w Schleſyňſkej hrabi Hugue Henclej ſi Donnersmarkej ſluſchaze, ſu ſo poúdželu ſe ſlym powětrom ſapaliſe. 8 hewjerjo a 2 ſtuparjej ſu ſo ſpalili abo ſo ſaduſli, teho runje je woſom konjow konz wſalo.

* (Semjerzenje.) W Kratſtej, Krajnſtej, Schtyrſtej a ſamo w Schleſyňſkej ſu 11. junija ſlabe podſeinske ſtorki ſačuli. Schkody ſemjerzenje nihdže načinilo njeje.

* Naſch ſakli ſo lubemu Bohu dodžakowacž ſa to, ſo je naſchu ſerbſku krajinu hacž dotal psched ſurowymi, wſchó ſahubjazym njenyſhrami tač hradnje ſwarownał, hdyž cžitamy, ſajke žaſložne njeſbože a ſchfodu ſu njenyſheda ſe ſlivkami a kruſami w Bür-

tembergskéj, Bayerskej, Badenskej, Schwajzarskej atd. nac̄zinile. W Württembergskéj, ktoraz bē schtvrtof týdženja se sapuščatym slivkom čežlo domapytana, ſu ſo hýžo naſajtra pjatf ſ nová mŕčele pſchetrovhe a ſ wodu a ſ kruſami wulku ſchluſtu nac̄zinile. W Welzheimskim ležu (w Jagstskim wokrjeſu), w Schwarzwaldkim Horbškim wokrjeſu a w Dunajskim Saulgauskim wokrjeſu bē wſchudze jara ſl. Tež w Cannſtadeže pjatf kruſy bijachu. Rěka Neckar je pſchepjata a po njej waſa ſo dolhe drjewo, ſchzépny, domjaza nadoba a morw ſkot ſobu do nižinow dele. Wulke ſlivki a kruſy ſu mjenovaný pjatf njevuprajnu ſchluſtu w Hemighofenje, Langenargach (w Tettnangskim wokrjeſu) Ultheimje a Andelfingach (w Niedlingskim wokrjeſu) nac̄zinile. W Heiltingach je woda jedyn ſtrypný wós ſobu wſala, w ſotrymž ſo dwé wožobje tepiſtej. W Altmannshardze (w Leiberachskim wokrjeſu) je woda radinu, w Altenweilerje jedyn mlyň ſwottorhaſa, pſchi tym ſtej ſo dwé džézeli ſtepiſej. Alpirsbach a Glatten njemdry wichor pſchecže a hnydom ſa nim puſchecžichu mŕčele zylu ſwoju wodou czežu na trajinu. Tak ſapuſčatym ſlivki tež dolini rěkou Lauteru a Sulzu a zylu Nagoldžinu dolini. W Niederawje pola Tübingow je woda 4 moſth ſwottorhaſa, w Ludwigſburgu frótki čaž kruſy bijachu. Byla dolina rěki Chach wobras ſanicženja poſticža, roſtorhane a wopuſchecžene tvarjenja, roſdrjene dróhi, ſaplavjene ſahrody a ſuki wóčku ſrudžazh napohlad podaravaſa. Balingi, město ſ 3361 wobydleſremi, na wutoku Steinachi do Chachi ležaze, je wožebje jara czežpílo. Hdyž bē tam ſrjedu vječor woſolo 8 hodžin mlyň deſchecži padný, woſolo $\frac{1}{2}$ 9 hodžin nahle njevjedra ſ wulki ſlivkami pſchicžezechu. Rěka Chach, hewak hýžo napjata, ſo woſolo $\frac{1}{2}$ 11 hodžin ſe ſatrafachym ſchucženjom a hrimtom pſchela. Hnydom ſo we wſchec̄h rožlach ſ wobydlenjow pſchi mlyňskim kanalu ſadweliuomine wo pomož wolačz pocža. Nicžeho ſleho njevočakujuo běchu ſo ludžo k měru podali, a ſo nětko na jene dobo ſ wodovymi naſavalemi pſchelhwatachu. Brjeſtot w třeſchym zyhelach a padanje a wotplawjenje ſkorownje jeneho garbarja bē ſkyschecž a vidžecž; ſ dobov ſo tež ſtatoč jeneho rožnička wotvoře; jeho žonu, ſchecž džecž, konje a koſy waſa woda ſobu, jenož wón ſam móžeche ſo wulhovacž, ale jeho duch je wobludníl. Druhe ſwójby dyrbjachu ſo pſches třeči, wóhnjove reble pſches kanal požiwiſchi, ſmjerči wudobný. Žonu jeneho džení předý ſtepiſeneho muža je woda w ſylu pſchelhwatachu. Wona ſo ſ dwémaj džesčomaj tepi, dwé druhéj jeje džesči móžachu ſužodžo wulhovacž, jene pjate hiſchcze pſtaja, njevježdo, hacž je ſo tepiſe abo wulhovalo. Něhdze 50 metrom dale delta je pohrjebiſticežový moſth; pſched tym běču ſo dolhe ſchomty, deſki, ploth, hrjady atd. ſtaſile a jón ſawrjele. Wody ſo teho dla na prauu ſtronu ſlynchu a jene ſahrodnitwo ſanicžiwschi pſches pohrjebiſticež ſchumjaču, topoly, alažije a druhé ſchomty ſobuwawſchi na třioch měſtinach pohrjebiſticežowe murje roſtorhachu, pomnik ſpomalachu a ſamo kaſhce ſe ſemje wuryču a ſobu wſachu. Sedny rěſak bu zyle wotplawjeny, jeho koleža ſrjedz dróhi ſteja, ſo wé, ſo je wobhédzér tež kložy a deſki ſhubil. Mjes roſpadanfami ſtepiene konje, howjada a ſwinje leža, niz mjenje tež wſchelaka pjerina.

Wot Balingow hacž do Laufena je zyla na Chache ležaza trajina ſanicžena. Nicžto prajiež njemože, hdyž je ſchfoda najwjetſcha. W Margrethausenje, něhdze tři ſchtrvocžinu hodžinu wot naſtača rěki Chachi ſdalenym, je domſke ſ pječimi wobydleremi wotplawjene. Čežlo jeneho muža dyrbjesch ſo w Lautlingach ſe ſchypkow wuryč, hdyž tež jeneho ſ jeho ſynow naſakachu. Žonu je rěka w Laufense ſ roſbithmi ſtawami wuplavila. Žena holza ſ teje ſwójby je na ſchomty, něhdze 5 metrom wýžoko wiftala, hdyž je ſo kruče halosow džeržo, ſwoju ſmjerči naſakala. Wſchelake domſke a mlyny ſu jara wobſchložene. W Lautlingach je woda jenu bróžen a jene domſke wottorhnyla; žadyn člowljek pak ſo tam ſatepiſ njeje. W Laufense je 15 wožobow wo živjenje pſchichlo. Šhudočniſku khěža je woda ſ 4 wobydleremi ſobu wſala. Jene druhé tvarjenje je ſo ſ 11 wobydleremi, ſ džedom a wotku, ſe ſtarſchimaj, ſ wulki ſtawami a dwémaj Italcžanomaj, ktorajz w nim pſchenozowaſtaj, ſhubila. Naval wodow bē khěžu ſvěhnyl a ju do kola wobwjertrnywſchi, ju roſlhartoval. Wſchē tvarjenja, pſchi rěži Chache ležaze, ſu wutupjene. Pſched malym moſtom w Dürriwangach bē ſo tak wjele twara, kložow ſ rěſaka, deſkov a teho runja načopílo, ſo bē tam 25 hacž do 30 metrow ſylné ſaracženje naſtało. Živjenje tam nicžto ſhubil njeje, tola pak tam woda njeje mjenje hacž druhdze ſchadžala. W Frommernje je ſo 10 wožobow tepiſe a wjele domow je tam tak wobſchložených, ſo ſo ſwuporjedecž njehodža. Hdy budižiſche ſebi tam Chacha nowe

rěčniſchecžo njevudrěla, njebudžiſche drje žadyn mlyň pſchi njeſ ſtejo woſtal. W měſeče a wſchelakich ſu dróhi a pycze zyle roſdrjene tak, ſo ſo rěčniſchecžam runaj. Wot Laufena hacž do Frommernia něhdze žadyn moſth wjazy njeſteji. Pod povoſtanfami wot tvarjenjow a pod uamětymi pěſlowymi naplatniſchecžemi drje hiſchče wjele čelom leži; tež wjele ſkotu je pod nimi ſwoj row na maſakalo. Žuk ſ rjanym ſhadowymi ſchomami ſu w zyłej dolinje tak wýžoko ſ pěſkom a ſe ſchcerkem ponjeſene, ſo ſo ſa wjele ſet žane ſyno na nich dželacž njebudže. W Dwingach je rěka Chach 12 čelom wuplavila.

Tež ſ wjele druhich ſtron ſtajne wot ſahubiazei možy wulki ſnjedrow pſchihadžea. Tak pižaja na pſchillad ſ Mannheima: Ma Čornolež (Schwarzwald) je ſo ſlivk pſchecžil. Žaložnje je ſo wožebje dolina reſom Wutachi a Bregi domapytala. W Bonndorfskym wokrjeſu ſu mnohe tvarjenja ſpadale, dwé wožobje ſtej ſo tam ſtepiſej. Woda meter wýžoko ſteji. Wſchitke mlyny pſchi rěži Wutachi ſu ſnicžene. Wola Hammereiſenbacha je 50 metrow ſtelesničnych hacženjow wotplawjenych, moſth a ſawy ſu ſwottorhane. W Löfflingach ſteji 40 tvarjenjow pod wodu. Po Bregthalskéj ſtelesnižy ſo wjazy jefžicž njehodži, runje taſke ſu wſchelke krajne dróhi. Schkoda je pſche wſchu měru wulka. — Wchě njeſboža, kž ſu ſo tón rás zyle po Falbowym wſchecženju ſtale, wopihacž njeje možno. Zyle „Sserbske Nowiny“ bylhu wot nich pſchepjelnjene byle. S Hornjeje Bayerskeje pižaja: W Balinach je w noži wulki ſlivk padný. Hacž do 11 hodžin bē ſo ſylné hrimalo, potom njevjeđro wopihecta, ale woſolo 2 hodžin hróſbne ſchumjenje ludži ſe ſpanja wubudži a bóři ſe ſchecže zyla dolina niže Greifenberga wjele pſches meter pod wodu. Rěka Windach bē wuftupila a zyla delnju wokolnoſcz Almerskeho jefora po vodžila, tak ſo bē zyla krajina wulki jefor. Načinjenia ſchfoda bē runje tak wulka, taž w horlach wopihauych ſtronach. Tu a tam běchu zyle homule ſylných ſchomow ſwuwrocžane, pola běchu daloko a ſcheročko ſu wſchē plody na polach, ūlach a ſahrodach ſtažene. Woda je ſamjeniſta, dwaj a tři ſentnarje čežke, ſobu waſala, a ſchtož woda ſanicžila njeje, to ſu wulke kruſy do čiſta roſbile. W ſchijnſkich ſahrodach žanyh plodow wjazy njeje; rožka, pſchecža, jecžmien a wowb ſu do ſemje ſbite. Wſchē ſchomty ſu nimale zyle bjes liſča. Kruſy běchu ſ džela wjetſche hacž kurjaze jeja a kryjach ſemju hiſchcze naſajtra pſchi ſkonečným wjetře do lodu hromadu ſmiersnjenie, 20 a 30 centimetrov wýžoko. Na nětorthich měſtinach, hdyž bē woda kruſy hromadze ſplavila, běchu něhdze 3 metry wýžoke lodoje ſchecža, pſches kotrež bē ſo woda ſažo pſchedžela a woprawne lodoje moſth natwarila. Šridnje bē pſchihladovacž, tak ſtaré ſhorny po polach woſolo běhachu ſwoje mlodžata pſtajy. Tež ptati ſetachu ſtříſnje woſolo naſich ſchomow a pſtachu ſwoje wot njevjeđra ſnicžene hněſda a wotmjeſene mlode. Na ſahrodach a polach ſta morwych a połmormowych rybow ležachu; hólzy ſběrachu ſebi w ūlach 3 a 4 punty čežke ſchecžuki. Spodžiwné paf je, ſo ſu tu a tam wulke ſahom ſpolow ſ njevjeđrom zyle pſchepuſhcežene woftale.

Wutoru a ſrjedu týdženja ſu kruſy a ſlivki tež němſku ſchwizu čežko domapytale, najhórje Lüzernské kanton a berniſki Emmenthal.

W Koberſdorfských ſupjelach ſu ſebi ſlivki 42 ludži ſa wopor žadale. Wjele khěžow je ſpadaných. Wulka nuſa tam knježi. W wokrjeſu Kolomea je ſo orkan ſ ſrupobicžom ſurowil. W Kroſtoſtve je 22 hoſpodarſtich tvarjenjow ſpadalo; 200 tvarjenjow je wobſchložených.

S Wina pižaja: Njevjeđra, kž ſu 5. a 6. junija w Schwarzenbachu, Schlattenachu a Hochwoltersdorfje ſathadžale, ſu tvarjenja, dróhi a moſth ſwottorhale. W Schwarzenbachu je 16 tvarjenjow ſpadalo, 12 člowljekow je živjenje ſhubilo, wjele ſkotu je ſon ſwala. Wola a ſuki ſu ſ naplavom na wjele ſet ſkonzowane. Wobydleretu, hewak khude doſež, je do wulkeje nuſh ſtajene. Schkoda je wobližena w Schwarzenbachu na 450 000, w Hochwoltersdorfje na 80 000, w Schlattenach na 90 000 ſchecžukow.

* (Tak ſańdže křaſhnoſcz ſwěta.) Eugenia, něhduscha franzowſka khěžorka, je ſańdžemu nježelu ſwoje 70. léto živjenja naſtupila; wona je ſo w lécze 1826 w Granadze narodžila. Něhduscha horda žona je duchowitje ſlemjenia. W nowšich čažu tež čežnje čežlo czežpi; wiež je ſestarijene čežlo tak ſylnje pſchewſala, ſo móže ſo khora jenoz hiſchcze ſ podpjeru dale hibacž.

W o s i e w j e n j e.

Ponidżelu 17. a wtoru 18. junija 1895 zo pola podpiżaneho kralowskeho hamtskeho žudništwa dla rjedženja hamtskich stow jenož **nuine** węžy wobstaraja.
Kralowske hamtske žudništvo w Budyschinje, 10. junija 1895.

Philippi.

W Sserbskich Paſlizach je ſiwoſež ſi něhdze 10 kórzami pola, luki a khójnow, kaž ſteji a leži, na pſchedan. Dalsche je pola gmjenſkeho pſchedſtejčerja tam ſhoniež.

W Koſhowje pſchi želesnifim ſaſtanishežu je ſiwoſež čižbło 3 ſi 19 kórzami pola a ūki bjes wumjenka ſe ſiwhym a morwym inventarom a ſtejathmi ſižnemi na pſchedan. Twarjenja ſu maſivne. Dalsche je tam ſhoniež.

W Trjebjenzy je maſivna ſheža čižbło 17 je 4 kórzami pola a ūki bjes wumjenka a hospody na pſchedan. Dalsche je ſhoniež pola hospodara tam.

Dwaj konjej, dobray čzaharjej, ſkludnaj, lohſcheho twara, ſa ratarja ſo hodbazaj, ſtaj ſa 400 hr. na Koſhiz haſhy 21 na pſchedan.

Sedyn ſtarh, ale hiſcheže **dobry kon** je do dobrzych rukow na pſchedan w Spytezech čižbło 11 pola Hodbiza.

Dzeczel na pſchedan.

Jutſje **niedżelu 16. junija** po połdnju w 3 hodžinach budze ſo dzeczel po woſredkach na pſchedzowanje pſchedawacž na

Sarečjanskim knježim dworje.

Terje

ſu nowe doſchle, tuczne a čerſtwe, mandel po 35, 75, 90 a 100 np.

Adolf Rämsch.

Turkowske ſlowki naſlepſcheje družin, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa

pſchi miążownym torhofshežu.

Destillazija ſnatnych dobrzych likerow po ſtarzych tunich placzisnach.

Nowe turkowske ſlowki porucza tunjo

Otto Sachse

Wich. Bergerowy naſednik na bohatej haſhy 5.

Woli pſche woſhy ſi poſzenju inſektoveje čwile pola konjow a howjadłow w bleschach po 50 np. a 1 hr. porucza

Ralečjanska haſhy.

Samodželane jeſiove nudle, wſkiednie čerſtwe, porucza punt po 30 a 40 np.

G. Rüdiger, piekarſti miſchtr w dornſchnablu čižbło 9.

Trawowe awkziſje.

Lětuschi trawowy wužitk na pſchiſprejinych ūkach Koſbicjanſkeho, Wyžkotowſkeho a Schęczenięzanskeho ryžetkubla ma ſo ſežeho-waze dny po ſahonach na pſchebađzowanje pſchedawacž:

Wtorek 18. junija t. I. rano wot 8 hodzin pola Koſbizi. Sapoczątk pſchi hrodowej lužy. Wopołdnju wot 1. hodžin pola Wyžkoleje. Sapoczątk pſchi Sprejnym moſeże.

Srzedu 19. junija t. I. rano wot 8 hodzin pola Schęczenięz. Sapoczątk na mlynſkej lužy pola Koſbizi. Pſchebađzowanje wumjenjenja ſo do awkziſje woſſewja. W Rakezech, 10. junija 1895.

Hajniſle ſarjadniſtwo.

Drjewowa awkziſja

na Kupjanskim reverje.

Srzedu 19. junija 1895 dopołdnja wot 8 hodzin ma ſo 100 ſuſhizowych dolhich hromadow

ſa hnydom hotowe pjeneyh ſi wumjenjenimi, pſched awkziſje woſewiomnymi, na pſchebađzowanje pſchedawacž.

Shromadžiſna pſchi ſcale. Kublowe ſarjadniſtwo.

Swoje ſnate
dobre valenzy

(jednore a dwójne)

poruczataj placzisny hōdno
Schieschla a Rječzla.

na ſtronkownej laſteſkej haſhy.

Kornenburgſki ſkotzivjazy pôver

Po dohōlētym naſhomjenju jako najlepſchi ſkotzivjazy a lětowawzy ſkrot ſpōſnaty.

Zenož wopraſdžith doſtač w měchęzanskiej haſhy w Budyschinje w roſkach po 1 hr.

Pawoł Giebner,

winarňja, winownja a ſnedańja w Budyschinje

na bohatej haſhy čižbło 18, ſi nutſkodom na theaterskej haſhy porucza

ſwoj wulkotny ſkład

čerwjenych a bělych winow,

najtuſiſche bleſchu po 70 np., haſcz ſi najlepſchim družinam, kaž tež

lěkarſte wino, jako: portwino, Šerry, Madeira, Malaga a Tokaſke.

Pola inje ma ſkody połnu węſtoſež, ſo **wopraſdžite** wino doſtanje, a ſchtož placzisny naſtuſpa, móžu ſi najmjenſcha runje tak tunjo pſchedawacž, kaž hdyž ſebi něchtó direktnje wino wot Rheina a t. d. pſchipoſzlač da.

Pawoł Giebner.

Pſchedawanie a porjedzenie wſkiednych družinow ſzafniſlow.

Placzisny najtuſiſche a rukowanje na dwě leče.

Gustav Mager, čaſznikat 11 na ſerbſkej haſhy 11 pſchi ſtarzych kaſarmach.

C. Weiß

w Budyschinje

19 na bohatej haſhy 19

porucza

wulki wubjerk hotoweje

mužazeje a hólčazeje
drasty

kaž tež wulki wubjerk žonjazych
deſheznych mantlow a žaketow po
jara poniženych placzisnach.

Butra! Butra!

Najlepſhu warne butru, jara ſpotu, kuf po 45 np., punt po 85 np.

woſebnu jědžnu butru

ſ najprěniſchich towarſtowych młodatnijow kuf po 50 np.,

punt po 95 np.,

woſebje dobru družinu

ſłodkoſmjetanowu butru

ſtajniſe čerſtwe kuf po 55 np.

poruczataj

Wagner & Zbinden

na bohatej haſhy 12.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pſchi butrowych wiſach

porucza ſwoje wubjerne dwójne a jednore ſzafniſlow, liſtery ſi mateje dobroſeže a tunjoſeže, teho runja dobry ſitný a čiſtý palenzy 1. a 2. družinu.

Lutherowa świdżenska hra w Kumiwaldze.

Pschedstajenja śmęja so hiszce:

śobotu 15. junija wjeczor wot 7—9 hodž.,
niedżelu 16. = popoldnju = 5—7 =

Zača pshedawarnja

je netko sažo na herbskej haſy 8 w předawſkich
trijesa Rejsowych klamačach.

S pocžesczowanjom

A. E. Werner.

Fabrikski sklad Greizskich, Gerasickich a Meeranskich draſtnych tkaninow.

Jenotliwe pshedawanie po
fabrikskich placziſnach

na seminarſkej haſy 5 po 1 ſchodze.

Wulkí wubjerk kraſnych kwětlych
draſtnych tkaninow, czornych draſtnych
tkaninow, tkaninow k spódnim ſuknjam.

Sbytki a wotměrjene wobleczenja
su pſchezo na skladze.

O. Meschter

na seminarſkej dróſy 5 po 1 ſchodze.

Koſy, ſerpy, bruſy a tóczniſi

porucža tunjo

A. Röſik w Budęſtezech.

Golodke palenzy

liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.

porucža

Moris Mierwa

pódla Pětrowſkeje zyrkwy.

Destillazija ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placziſnach.

Módrocziſhez w wulſkim wubjerku po jara tunich placziſnach.

Sbytki k pieſlam, módrocziſhezowe a ſatunowe,
zhchi a wubjerski, $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$, $\frac{9}{4}$ ſcherole, móbre, ſmužkate,
czewjewne ſe ſmužkami róžoweje barby, hladke róžoweje
barby, jara tunio.

Rubiſheza na hlowu, židžane, požidžane, w róžach ſ tykami
kwětkami, kraſne muſtry, wulſe barbunjeuſhezate $\frac{6}{4}$
ſatunowe rubiſheza po 25 np., ſwětke a czémne,

porucža

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

Ke tvarjenju piezow porucžom njeprichtrejchene nanajlepje dželane
ſhamottowe pězne plath a wjelbowanje zyhele k dobročivemu
wobledžbowanju.

J. Högler pſchi ſitnych wíkach 32.

Tunje zigar y

kupowanje ſórlo ſa ſahopſchedawarjow,
tyhaz hižo po 20 mk. porucža

Richard Neumann

na ſwonkownej lawſkej haſy čo 6,
filiala na bohatej haſy 28 a na róžku
Lubijſkeje a Märtigoweje dróhi.

Richard Neumann

porucža ſhy a paleň

Thofei

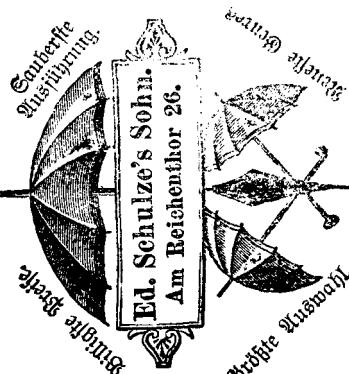
w najwjetschim wubjerku a naj-
lēpszej dobroſezi po najtunischiſ
placziſnach.

Pſchi wotewſaczu wjethſich džel-
bow ſo pomérne nižſche placziſn
woblieža.

Wuſpytowaný
satitanſki brédk
pſche čeřiwojeny poběž (Rothlauf)
ſwini porucža

Ralečjanſta haphyla.

Pſchedeschezniki.

Vorjedzenje a pocžehnjenje
w mojej pshedawarni.

Viſeſzowe twory
k thowaniu ſ rukowanjom pſche
mole a wohnjowu ſchodu pſchijima

Heinrich Lange
11 pſchi ſitnych wíkach 11.

Śobotu 8. junija w noz̄y je mój
lub̄y nan, dołhodnik

Handrij Ernst Hanowski
w ſwojim 78. lécze žiwjenja cžicho
wuznył.

Ota Hanowski,
knježerſtwovy assessor.

Do Haſlowa
pońdžemj jutſje niedželu wſchitzy.
Tam ſmęje młodzina bal pſchi
ſylnje wobħadženym piſtanju.

Pſchezelne pſcheproſchuje
J. Vermich, hoſejenzor.

Holza, fotraž chze dokladnie
ſchicž naukñyč, namaka wucžbu na
horské dróſy (Bergstraße) 6 po 2 ſth.

Do wjehneho farſkeho doma ſo
herbska holza, fotraž to abo
tamne lěto ſchulu wukhodži, hnydom
do lohkej ſlužby pyta. Dalsche
je ſhonicz w wudawaćni „Sſerb.
Nowin“.

Žonu k wunoſchenju zaſtow
pyta **H. Rüdiger**
w dorschnablu čižlo 9.

Žonsle, kotrež móža hadreſcza
wubberacz ſo pyta na Mužakow-
ſkej dróſy čižlo 4.

Wuſtojne ſlužobne a kuchinſke
holzy, pohončow, čeladníkom, ſlu-
žobne a hródzne džowki pyta
Heynoldowa w „ſlotym jehnježu“.

Kucharci, ſlužobne, kuchinſke a
ſtwinske holzy, hródzne džowki a
tajke k ſwinjom, wotrocžow, ſren-
cow, rólnych pohončow, a wołazych,
dželaczeſke ſwójby, ſtražnikow
hnydom a k 1. julijei teho runja
hnydom dojki pyta

pſchistajaza žona Schmidtowa
na herbskej haſy 7 po 1 ſchodze.

Krawſkeho pomožnika pyta
Korla Mühlbach w Panęzach
pola Hornjego Wujessa.

Dweju wuſtojneju twarſteju
tyscherſkeju pomožnikow pyta
J. C. Holan w Małym Wjelkowje.

Hólczež, fotraž chze běle a
dobre pječezenje dokladnie naukñyč,
móže hnydom abo poſdžiſho
i pſchihódnym wuměnjenjemi do
wucžby ſtupicž pola Hendricha
Rüdiga, pjeſeſkeho miſchtra,
w dorschnablu čižlo 9 w Budę-
ſchinje.

Pschiloha f čížku 24 Serbskich Nowin.

Ssobotu 15. junija 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej gýrki smjeje jutje niedżelu rano w 7 hodz. diałomus Rada serbiku ipowiedni ręcz. $\frac{1}{2}9$ hodzin satař dr. Kalich serbise a w 10 hodz. némise przedowanie. — Popołdnju w $\frac{1}{2}2$ hodzin budże latechisimusowe roszczenie se herbiskimi miodymi holzami.

Wero wani:

W Michałskiej gýrki: Korała Kudzela, murier w Czichonizach, s Mariju Chrystianu Hendrichem s Libuchowa.

W Katholickiej gýrki: Michał Hórnik s Radworsja, kubler w Hornjej Klinje, s Bejmu rodz Gudzi.

Krčen:

W Michałskiej gýrki: Martha Lena, Handrija Augustia Lüdi, ratarja na Židowje, dž. — Jan Jaromir, Jana Jurja Rjeniča, molerja na Židowje, s Gerruda Margaretha, Gustava Hermanna Pawola Ackermannia, appreterefseho mischta na Židowje, dž.

Zemrješi:

Džen 5. junija: Korała Bohumil Schleicher, schtrympat s Khrósta, w wótrznej dzieraczce na Židowje, 69 l. 11 d. — Lina Frida, Oskara Gustawa Winklera, kublerka w Bórk, dwójciasta dżowka, 3 m. 11 d. — Madlena, Pawela Wehnera, pohoneča, dž. 6 m. 25 d. — 7. Michał Riehork, murier s Kukowa, 46 l. 9 m. 7 d. († w měsč. hojerni). — 8. Frida Martha, Ernst Scholti, skalarja w Dzěžnilezach, dž. 1 l. 20 d. — 9. Handrij Ernst Hanovski, melscheran a dohodnik tu, 77 l. 4 m. 10 d.

Placjissna jitow a produktow.

Jitow w dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Kubice			
	8 junija 1895		13. junija 1895		wot		hacj	
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pščenica		běla	7	76	8	6	7	54
		žolta	7	35	7	53	7	35
Rožka			6	88	7	6	6	80
Jeczmien			6	50	6	93	6	67
Wowl		50 kilogr.	5	80	6	30	5	60
Hroch			7	50	11	11	8	6
Bola			6	11	7	50	5	75
Zaňky			12	—	15	—	11	—
Hejdusichta			15	—	15	50	13	50
Bermy			1	90	2	10	1	90
Butra	1 kilogr.		1	70	2	30	1	60
Pščenicna muka	50		7	50	16	50	—	—
Ržana muka	50		7	50	12	—	—	—
Gsyno	50		2	—	2	50	1	90
Sstoma	600		18	—	20	—	16	—
Brokata 1032 schyl, ičiula			8	—	0	—	—	—
Pščenicne wotreny			4	25	5	—	—	—
Ržane wotcuby			4	50	6	—	—	—

W Budyschinje placjescze: körz pščenicy (běla) po 170 puntach 13 hr. 19 np. hacj 13 hr. 70 np., žolta 12 hr. 49 np. hacj 12 hr. 81 np., körz rožki po 160 puntach 11 hr. — np., hacj 11 hr. 20 np. körz jeczmienja po 140 puntach 9 hr. 19 np. hacj 9 hr. 70 np.

Na Bory w Budyschinje pščenica (běla) wot 7 hr. 88 np. hacj 8 hr. 9 np., pščenica (žolta) wot 7 hr. 50 np. hacj 7 hr. 65 np., rožka wot 6 hr. 85 np. hacj 7 hr. — np., jeczmien wot 6 hr. 50 np. hacj 6 hr. 80 np., wowl wot 6 hr. 50 np. hacj 6 hr. 10 np.

Draždanske mjasjowe placjissny: Howjada 1. družiny 59—62 hr., 2. družiny 55—58. 3. družiny 46—50 po 100 puntach rějneje wahi. Dobre krajne pščenice 33—35 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 55—65 np., po punče rějneje wahi.

Wjedro w Londonje 14. junija: Rjane.

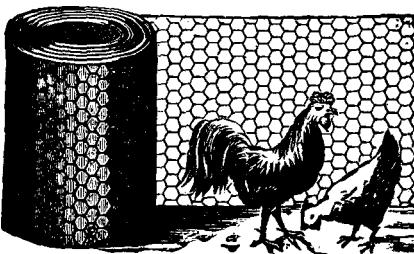
**Bawmiane a polplatowe
ploczliwe tkaniñ**
sa mužaze a hólčaze woblezenja
porucza
meter hižo po 1 mk.

Bruno Grohmann

žuknijowa pschedawańja pšchi hlownym torhoszczęžu.

Wódne pónoje, kotly, khachlowe platy, něčzowe rebliky, khachlowe durczka, třeschné wokna, twarske hosdže
porucza tunjo

Paul Walther.

Sazynkowane
grocjane pleczenje!
Wulki wubjerf, tunje placjissny.
B. Fischer
na žitnej hasz.

Schtalty wubjernje hédžaze fažony,
kochle sa džeczi, žónske a mužskich, běle a pižane,
schaty sa českéhne džeczi,
džeczazu drasejiczkú a žukniczki běle a pižane,
schörzuchi sa džeczi a žónske,
wopravne diamant-čorne schtrympy
kózdeje wulkoſče,
khornarje, manschety, schemisety,
platowe a gumijowe, jenož najnowsche fažony,
krawath kózdeje družiny,
šoki, kochle, khollowy,
tykane a druhe spodnje žuknje,
schwajzarste tykanje,
banty, zanki kózdeje družiny,
wojowe pšchifrywy,
gardiny, běle a na žolž,
klobuki, garněrowane a njegarněrowane, něžne a pšchi-
stejne nowoſče,
wjcha potrjeba sa schwalcze,
švylki draſtnych tkaninow, lattuna, batista a krétonna.

Wšiché wězhy poruczam w wulkim wubjerfu a po
wojebje tunich placjissnach.

J. Herrnstadt,

schwajzarste basar

w Budyschinje 7 na schulerškej hasz 7 w Budyschinje
delta a po jenym sfhodze.

Prjedy w pschedawańi Messowa a Waldschmidta.

Sylné džeržaze s ruku hosdžikowane
dželanske schkornje sa mužskich po 6 hr.
dželanske stupnje = = = 4 = 50 np.
porucza

Paul Kristeller

na bohatej hasz 29

s napscheczą hosczenza „f winowej řiczi”.

Ssred

k spěšnemu blesjchowanju platu
ma na pschedań a kak ma ho naložec, wulkaze
Otto Engert na ſnatskownej lawſkej hasz.

Dla dospołneho pschetwarjenja mojeje pschedawatnje chzu swój wulki tworowy skład
khetro pomjenskich, czehož dla wulki džel swojich
draſtynych tkanicow a žonjazeje draſty
po woprawdze najtunischich, tola twjerdych placzisnach na

wuſchedawanie

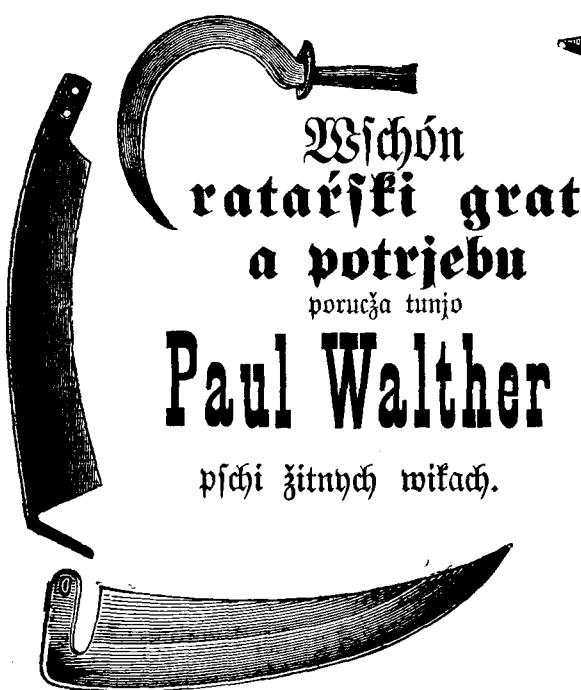
staju. Podobna składnosć ſi tak pschihodnemu kupowanju ſo znadž ženie wjazh njepoficzi.

Alphons Schauseil

na bohatej haſy.

Koſath Walther

pschi žitnych wifach
čzo. 7.

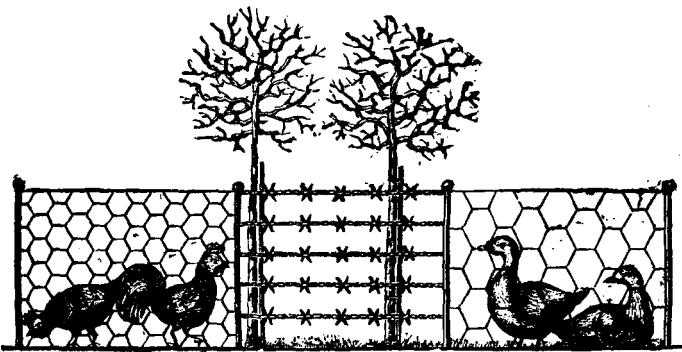
Wſchón
ratarſki grat
a potrjebu
porucža tunjo

Paul Walther

pschi žitnych wifach.

Grocžane plecženja atd.

porucža po fabrikskich placzisnach

Paul Walther.

Symjeñtny hróch,
jara rjanu tworu porucža tunjo

W. Anders,

na dworniſcehu w Małym Wjelkowie.

Klobukowy basar

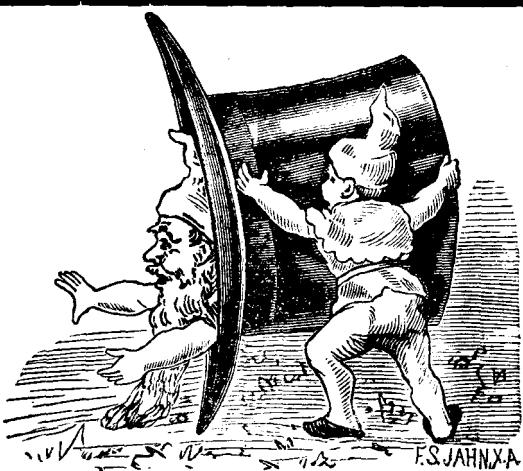
w Budyschinje

19 na bohatej haſy 19.

Klobuki a mězy
ſa muſtich a hólzom,
ſlomjane klobuki a mězy ſa koło-
jēsdnych
w wulkim wubjerku po pomyslnje najtunischich
placzisnach.

Klobukowy basar

19 na bohatej haſy 19.

7 na ſukelniskej haſy 7.

Porucžam ſwój wulki ſkład
Ahoczebuſleho roſlateho tobala
žamkneje fabriki po najtunischich
placzisnach ſi dobroživemu wob-
kežbowanju.

Hermannia Gerlichowa wudowa
7 na ſukelniskej haſy 7.

Kormjazy a wobžerny
pólver ſa ſwinje.

Pſchisporja wobžernoſć a ſ tym
tworjenje mjaſa a tuka ſpechuje.

Zenož woprawdžith dostač
w měſčezanskiej haptuzi w Budys-
chinje w tyſach po 50 np. Wu-
kaſanje wo nałożenju je pſchi-
położene.

"Serbske Nowiny" wudawać so kózdu sobotu.
— Stwórlétyna předplata
w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjeseñjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto płaći 8 np

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.

Císe Smolerjec knihičíšćenje w Mačidnym domje w Budysinje.

Číslo 25.

Sobotu 22. junija 1895.

Lětnik 54.

 Čeſeženi wotebjesarjo **Serbských Nowin**, kotsiž
chzedža ſa nje na

3. štwtórtlěto 1895

do předka placžic, njech nětko **80 np.** w wudawańi Serbskich Nowin wotedadža. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny psches **póst** píči-
njeſcž dadža, njech tola njeſapomni, ſebi je tam bórsh ſkaſacž. Na
ſchtwtórtlěto ſaplacži ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſſich
póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khějorſtwa **1 hrivna**,
z píčinjeſenjom do domu **1 hrivna 15 np.** — Serbske Nowiny
z píčilohu **Serbski Hospodař** placža na póstach **1 hrivna 25 np.**,
z píčinjeſenjom do domu **1 hrivna 40 np.** — Se Serb. Now.
hromadže hodži ſo tež „**Pomhaj Boh**“ na pósce ſkaſacž.

Swětne podawki.

Němjske khějorſtvo. Woeži wſcheho ſhveta ſtej tele dny na
wotewrjenje němskeho połnózno-raňšhomórkého kanala ſloženej.
Hoborſki ſtutk wodotwarſtwa a ſamožnoſče ſjenocženého němjskeho
khějorſtwa, wulži wožny ſa wójmu a mér, ſa wifikowanje a mjesludne
lódžniſtvo, je ſo w běhu minjených wóžom lét ſbožownje dokonjal.
Twar połnózno-raňšhomórkého kanala je jako ſawostajenſtvo ſ knježec-
ſtwa khějora Wylema I. na něčiſcheho khějora píčehořol. W ležje
1887 bě khějor Wylem I. ſakladny ſamjen ſ kanalej połožil a jeho
khějorſfemu wnukej je nětko wot Boha ſpožđene, ſ wobdželenjom
khějorſtoweho ſejma, ſwjafkoweje rady a ſaſtupjerjow zufych možow
wobſamknejski ſamjen ſamurjowacž a nowu ſhwétowu wifikowanſtu
drohu mjesludowemu wobkhadej píčepodacž.

Pódlia Suezského kanala je połnózno-raňšhomórkí kanal naj-
wjetschi píčherès kraja a najwažniſchi, kotrež je ſo na europiſkej
tvojerđinje wuwjedl. Hdyž tež wón po dohōjeſci ſady Suezského
kanala ſteji; píčhetož wón je jenož $98\frac{1}{2}$ kilometra, tamný pak
160 kilometrow dolhi, dha je połnózno-raňšhomórkí kanal tola
híſheze dleſchi, dyžli projektowaný Panamaski kanal, pola kotrehož
je jenož 75 kilometrow píčheręc̄ trjeba, tola dyrbí ſo pola poſled-
niſchego na to džiwanč, ſo ma ſo wón píčhes ſkaſh a hory píčedo-
bycž a ſo je teho dla jeho twar nježměrnje wobeženj a drohi.
Porňo njemu ſu pjenježne wudawki ſa połnózno-raňšhomórkí
kanal, kotrež 168 milijonow wuczinja, ſnadne. Plan twarjenja
połnózno-raňšhomórkého kanala wjele ſtow lét do ſady dožaha.
Dla ſtrachow, lódžniſtvo píčhi jeſbje wokolo jütiſkeje poſkupu hroža-
zých, ſo píčhezo ſ nowa myſl twarjenja tajkeho kanala ſbndžowasche,
hacž ſkončenje píčhed nehdje 100 létami Danský Eiderſki kanal na-
twarichu. Dokelž pak móžachu píčhes tutón kanal jenož mjeſſe
lódže jeſbje, po němſko-franțowſtej wójne na myſl píčhiu hrožechu,
píčhes połodniſchu Holsteinsku kanal twarieč. Š nim ſo puež ſ pol-
nózneho morja do raňſkeho morja wo wjele píčhrotſchi a ſ dobor
ſo strachi wobjendu, kotrež lódžniſtvo píčhi jeſbje wokolo Skagena
wobdařaja. Wón je tak hľuboči a ſcheroči, ſo ſo najwjetsche lódže
njetriebaja boječ, píčhes njón jecž. Hdyž ſu tu a tam ſnadž w tu
ſhwili híſheze niſke měſtna, dha ſo tele njerunoſče bórsh wurunaja.
Na tajkim niſkim měſtnje je lódž „Khějorſki worjol“, kotrež jaſo
prěnja khějora, ſakſkeho krala, bayerskeho prynza-regenta, württemberg-
ſkeho krala a badenskeho a hessenſkeho wulfowýwodu píčhes kanal
wjeseſe, wihajo wostajo, tola ſo njewobſchfodžena ſažo wotkoržila.

Sežehowaze lódže wſchě bjes ſadžewka jědžechu. Njeſodže „Khějorſ-
ſkeho worjola“ ſo žana wožnoſcž njeſchiméri. Wote wſchě ſtron
ſo píčhpóſnawa, ſo je ſo wulki ſtutk kanaloweho twara doſpolnje
poradžil. Píčhi jeſbje němſkich a zufych lódžow běchtaj kanalowaj
brjohaj ſ zufychmi, wježnym ludom, ſchulſkimi džecžimi a wohnjowymi
woboramí huſeze wobhadjenacj. Píčhi bliženju lódžow ſe ſahorjeniom
ſlawia wolačhu, a ſ klobukami a rubiſhckami machachu, mjes tym ſo
herži narodne hymny a wótcžinſke hloſhy píſkachu. Franzowſku lódž
„Surcouf“ ſ marſeillaiſu powitachu, na tole powitanje franzowſzh
offižerojo wotmolvichu. — Džerža ſobotu ſo w khějorowej píči-
tomnoſcži lódžtrowe manevry wobhýwaju, píčhi kotrež ſo tsi divíſije
panzerowanych lódžow wobdžela.

— Š píčicžnu wotewrjenja połnózno-raňſcho mórfkeho kanala
je khějor ſtatnemu ſekretarej dr. ſ Bötticherej ſwoju büſtu, ſ marmora
dželanu, daril. Tole wuſnamjenjenje ma cžim wjetſchu wožnoſcž,
dokelž je wježný Bismarck njedawno ſaſtojnſku dželanwoſcž dr. ſ Bötti-
chera píčhed deputaziju ſwiaſka ratarjow požnadmí.

— Petiziju píčhezíwo ſakonjej píčhe píčhewrót, kotrež je khějor-
ſtowoy ſejm na wulke ſwože ſacžiſmyl, je wjele ſtohſaz wobhýlerjow
Němſkeje podpiſalo. Pod nju ſu tež někotri pruſzky duchowní
ſwoje měno ſtajili. Tyhle duchownych je nětko konſiforſtvo
teho dla nažvarilo. Žene Barliſke ſchěſežijansko-ſozialne nowin
wo tym píſhaja: „Tak daloko je po tajkim ſ neschim ſtatnym
zvrtwinſtowom píčhſtlo, ſo ſo duchownym wobara, ſwoje měnjenje
wo ſakonjach, khějorſtowemu ſejmej píčhodatých, ſtawuje wu-
prajiež.“

— Krajni píčheradnižy ſo bohužel ſkoro kózde lěto w němſkim
wójsku wuſlēža. To je jara ſrudžaze ſnamjo. Offižerojo, ſaſtojn-
ižy, podwyszchzy atd. ſu ſo jako píčheradnižy wažnych wojetſkich
potajinstwov thostali. W ſakſkim wójsku tajkich ſlepzovskich ſuda-
ſchow hacž dotal ſnali njeſku. Hale w nowſchim čaſu je ſo tež
ſakſke wójsko ſ nimi naſaſylo. Wondano ſu w Měžu píčheradniſke
hněſdo wubérali a ſeržanta Schreibera wot ſakſkeho píčhēho artille-
riſkeho regimenta ſ hofstařni na ſchěſcž lět ſaſhudžili.

— So by ſo ſažo ſlepborne a ſlota měna (Währung) ſa-
wiedla, bě pruſki krajny ſejm wobſamkuyl, knježerſtvo napominač, ſo by
wſchě knježerſtva ſemje píčheproſylo, wo tym na jenej
konferenži rodu ſkładowacž. Khějorſtowowý kanzler je nětko naj-
prjódžy pola ſenotliwych němſkich knježerſtowow ſo wobhonyal, hacž
maja myſle, ſo píčhi tajkim wuraženju wobdželicž. Połodniſke
němſke ſtaty, Bayerska, Württembergſka a Badenska, a hanſaſke města
Hamburg, Lübeck a Bremen ſu ſo píčhezíwo tajkemu wuraženju
wuprajile, mjes tym, ſo ſebi Pruska a ſrježdoněmſke ſtaty jo žadajia.
W druhich europiſkej krajach ma píčhezíwne ſadžerženje píčhezíwo
ſawiedzenju ſlepborne měny píčhewahu. Maja ſa to, ſo njeje
možno, ſo ſažo ſ ſlepborne měnie wróćiež, dokelž je ſo w běhu
čaſa telko ſlepbra ſe ſemje wudobyl, ſo je po píčhodatých
ſlotemu píčhukoboko ſpamyo.

Auſtria. Šwiaſk Polačow, konſervativnych a němſkich liberal-
nych, koalizija rěkazy, je dodžeržal. Němſky liberalni ſu ſ njeho
wutupili, dokelž ſu Polazy a konſervativni ſa ſaloženje ſlowjenſkeho
gymnasija w Zelji hloſhwal. Ministerſtrowý píčhedſyda, wježný
Windischgrätz, je teho dla khějora profykl, ſo by ministerſtwu wot-
ſtupicž dał, a khějor je do tuteje píčhodatých ſwoliš a na město
Windischgrätzoweho ministerſtwa mužow do knježerſtwa powołaſ.

Za nawěſtki, kiž maja
ſo w wudawańi „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawſkeje hasy čo. 2)
wotedač, plači ſo wot
małego rynčka 10 np. a
maja ſo ſtwórk hacž do
7 hodž. wječor wotedač.

kotisjž ſu ſ wjetſcheho džela ſaſtojnizy a politiſhy k žanej ſtronje ſjawnje njepeſchiblufcheja. S ministerſtowym pſchedbphdu je hrabja Kielmannſegg, kotryž bě napoſled ſ hežorſtowym namjeſtitom delnjoawſtriskeje provinzy. Wón je ſo w Hannoverskej na rodžil a je protestant; jeho nan je ſ dwórkim ſaſtojnifikom pola poſlednjeho hannoverskeho krała Zurja byl. Nowe ministerſtvo je jenož naſhwilne a wone jenož tak dolho w ſaſtojnifte wostanje, hač ſo ſ nowa wjetſchina w hežorſtowym ſejmje ſtwori, kotrejž móže hežor knježerſtvo doměricz.

Stalſka. Sapóflanzy w italiſkej depuṭertſkej komorje ſu ſo frjedu kaž ſchulſke džeczi mjes ſhobu prali. Žednaſche ſo wo wot-molwjenſtu adresſu na trónku rēč. Radikalni ſebi wóſje žadachu, ſo by ſo krał napominal ſaſudženych politiſkych pſchepſtupnikom wob-hnadičz. Hdyž ministerſtvovy preſident pſchecžiwo tutemu namjeſtej rēčesche, ſo dživoa hawtoranza ſnjemidri. Knježerſtvovi pſchivipzo-warjo ſo do herjekazých radikalnych dachu a jich wupliſtowachu a k ſemi pobichu. Taſke puki w Stalſkej njeponiſia, tak dolho hač maja tam ſejm.

Franzowſta. Hněw, do kotrehož večtu ſo Franzowſojo ſa-rečeli, dokelž ſo franzowſke wójne ſtvo ſhvedženju ſtowervjenja němſkeho połnózno-raňchomórfkeho kanala wobdželi, je ſo ſaſo ſtudžil. Šlovocžko „allianſa“, ſ kotrejž bě minister Ribot w depuṭertſkej komorje rufko-franzowſke poczah ijenował, je to dokonjal. A ſo by ſo franjenia hordofez Franzowſow doſpolnije ſměrovala, je zar preſidenteſ Faurej rječas ſhvateho Handrijoweho rjada na ſhvatočne waſchnje pſchepodal. Runje tak je franzowſkej čeſczelakominoſci derje činiuļ, ſo ſu rufke wójne ſtvo ſhromadze ſ franzowſkimi wójnſkimi ſtžemi pſched połnózno-raňchomórfki kanal pſchijele. To wiſho je pomhalo, Franzowſow, na wježerſku wójnu pſchecžiwo Němzam ſmyſlennych, ſ podawtom ſjednacž, ſo franzowſke ſtvo, mohl rjez, ſhviedžen ſtowervjenja połnózno-raňchomórfkeho kanala ſe ſtwojſi pſchitominoſcu pſchetařnicz pomhaja.

— Ruffo-franzowſka allianſa (ſwjafſ) je ſo pječza w lécze 1893 wobſamka; jeje poſtajenia je tehdh pječza ſa Ruffu wulko-wjeh Konſtantin w ijenie ſtwojeho bratra zara Alekſandra III., ſa Franzowſku preſident Carnot podpiſal. Depuṭertſkej komorje ſo ſwiaſtowe wuczinjenja pſchedpoložile njeſhu, dokelž bě to zar Alekſander wuraſuje ſakajal. Pſchetož, je wón pječza prajil, ſe ſhromadžiſnu rēčniſkom wón jednacž nochze. Carnot je to pječza ſ wopredka ſa njeſakonſke měl, měnjo, ſo ſ tym ſtwoje prawiſna, po wostanje jemu pſchiteſtaje, pſchetrož, ſ luboježu k wóznenmu krajeſ pak je ſo wón tola roſhudžil, ſwiaſtowe poſtajenia podpiſacž.

Ruſowſta. Žapaniſy ſu mohl rjez ſa Ruſku wójnu pſchecžiwo Chinje wjedli. Ruſka je w ſienočenſtwe ſ Němzami a Franzowſami Žapanſkim dobyče ſtaſyla a jim wobarala, ſo na aſiſkej twerdžinje ſaſydliež. Darmo to Ruſka činiuļa njeje, wona ſebi někto žada, ſo by China ſo jej ſa to na taſke waſchnje džatowna wopokaſala, ſo by Ruſkim dowoliła, ſeleſnižu pſches mandžurſku pro-vinzu hač k Arthurskemu mórſkemu pſchitawej twariež. Kaž ſo ſda, ma Ruſka hiž ſa wěſte, ſo China do tuteho žadanja ſwoli; pſchetož Ruſka je Chineſkej ſ nowa ſ ežézna wupomhala. Sa pož-ezonku, 320 milijonow hrivnow wulku, kotruž je China w Parisu činiuļa, Ruſka rufuje. Bjes rukowanja Ruſkeje njeby Chineſam ničto tele pjenjeſh požežil, kotrež woni k ſaplačenju wójneſkeho dolha trjebaja. Čeſceze bjes wužitka wſchak Ruſka njerukuje. Město ſchyrjoch prozentow, kotrež wericzeljo doſtanu, ma China Ruſkej pječz prozentow ſaplačicž.

Schpaniſta. Schpaniſke knježerſtvo je ſo roſhudžilo, poſledni pjenjeſk woprowacž, předy hač ſtebaſku ſupu tamniſkim ſběžkarjam pſchewostaji. Podla 10,000 wojakow, kotiſž w bližſhim čaſu na Kubu pſchecžiwo ſběžkarjam woteſidu, ſo hiſheze 25,000 muži pſchekow, ſhrež ſchwadronow jěſdnich a dwě batteriji k podklóženju ſběžka wotpōſczele. Dotal je Schpaniſka ſa wójnu na Kubje wſchědnie 200,000 hrivnow wudala, to hač dotal 18 milijonow hrivnow wuczini. Po wudawanju ſchpaniſkeho knježerſtwa je hač dotal 180 ſběžkarjow panýlo, po taſkim by ſoždy morjeny ſběžkar 100,000 hrivnow placžil. S powjetſchenjom ſchpaniſkeho wójſka na Kubje pak ſo wudawki ſ najmjenſcha podwoja. Želi ſo ſo ſběžkarjow njeproraſy, budže Schpaniſka, byrnjež by to bôle boſtoſtne a čežko ſa nju bylo, Kubu ſebi wutorhnyč dacz. Na dležchi čaſ ſchpaniſka ſtatna kaſza pſchewulſke wudawki ſa wjedženje wójnu njeſnež; pſchetož wona je nětkole hižo nimale bankrot. Schpaniſky drje ſu wopjet wo wulſkých dobyčeſh piſali, tele powjeſeſe pak ſu ſo poſdžiſho jako njeveřne wopokaſale. Runje na wopak wěry hdyne powjeſeſe poſviedaja, ſo je ſběžkarſki naſviedowař Macev

ſ 2000 mužemi mjes Gibaru a Holguinom ſelesniſki čah ſadžeržal, 125 Schpaniſkich, kotiſž ſo ſ cžahom wjetechu, ſajal a 80,000 dollarow ſlěbra, 1000 ſtěbow a wulku hromadu muniſiſe a wójne ſkeje potrjeby nadobyl. To drje Schpaniſky na poſled boſtoſtne ſacžuju.

Knjeſ a vježlacžer.

(Poſtracžowanje.)

VII.

Nikita bě ſo do hrubeho rubiſcheža ſawalil, ſa ſadni kónz ſani ſo ſhynyl a ſo ſ rubiſchežom ſawodžel a ſedžesche tu ſo njehibajo. Wón bě, kaž wſchitzu ludžo, tiž ſu naturzhy ſiwi a hubjeniſtvo ſnaja, ſeſerpmi a možesche měrije hodžimy, haj, zyle dny čaſacž-bjies teho, ſo by njemerny bycz počzał abo ſo roſhudžil. Šekyſchal bě, hdyž jeho knjeſ ſo laſche, ale njewotmolwi, dokelž ſo hibač ſnejchajſe. Myſlicžka, ſo budže naſſerje w tutej nožy wumrjecz dyrbječz, bě w nim wotučiſla, hdyž ſo ſa ſanjeni ſydačhe. Runjež bě jemu hiſcheze čoplo wot wupiteho čaja a wot laženja w hlybinje, wjedžesche tola, ſo tuta čoplopa dolho njevutraje a ſo možow nje-směje, ſo mohl ſo ſ hibajom ſhrečz, dokelž ſo jara ſpózny čujesche, runje tak, kaž kón, hdyž padnje a dyrbji žracž, ſo mohl ſaſo dželacž. Nimo teho bě jena noha, tiž w roſtorehanej ſchforni tſchesche, ſproſtymla a wón nječujesche na ujej wjazy paſza. Po zylým čeſle bywasche jemu dale mymischø. Myſlicžka, ſo tutu nbož wumrje, njeſdaſche ſo jemu ani jara pſchecžiwa, ani wofhebieze hróſbna, dokelž njebe ſtajny ſhwath džen byl, ale na wopak njeptcheſtawaza ſlužba, kotrejež bě ſo nabyl. Níz wofhebieze hróſbna bě jemu ta myſlicžka, dokelž wón bě ſebi wědomy, ſo je níz jeno wot tych ſnjeſow, kotrejž bě, kaž n. pſch. Vaſiliſej Andrejicž, tu na ſeji ſlužil, wotwijkomny, ale tež wot najwyslýchſeho knjeſa, wot teho, kotrejž bě jeho do tehole ſhweta pſblač, a dokelž wjedžesche, ſo wón tež w ſmjerędi w možy tuteho knjeſa wostanje a ſo jemu tutón knjeſ niežo ſte njeſčini.

Je to po taſkim wobžarowanja hdyne, hdyž člowejek wopuſcheži, čemuz je ſwukny? Schto chzeſch tež čimicž, tež nowym wobſtejenjam dyrbjich ſwukny.

„A hreč?“ ſabkyſtin ſo jemu w hlywie, a pomylili ſebi na ſtwoje wopilſtvo, na pſchepite pjenjeſy, na kſhiwdy, tiž bě žonje činiuļ, na hanjenja, na ſakomđenje ſemſhi, na njewobkfedžbowanie poſtnych čaſhov a podobne.

Tak roſpominaſche, ſchto mohlo ſo ſ nim w tutej nožy ſtačž a hdyž bě tuto praſchenje wotbyl, poda ſo myſlicžkam a dopom-nejkam, tiž ſame wot ſo w nim wotučiſhu. Nětkole dopomni ſo na Märtu, na wopilſtvo dželacžerjow, a na ſtwoju pſchijžahu, ſo chze ſo pieža wostajicž, na dženbiſhku jefu a na Taraſez iſtu, a na roſmořvjenja wo dželenju, a na ſtwojeho ſamžneho ſyna, tež na brunaka, tiž ſo nětkole pod pſchitrywku ſhreje, a na ſtwojeho knjeſa, pod kotrejž ſanje pikotaja, hdyž w nich pſchelhuije.

„Tón dobrý knjeſ drje ſham tež wjeſoły njeje, ſo je dale jěl“, pomylili ſebi Nikita. „S taſkeho ſiwenja ſo někomu njecha — wón njeje mojego runječa.“

A wſchě dopomniſení a myſle počaču ſo jemu myſicž a wón wužny.

Hdyž bě ſo Vaſilij Andrejicž na konja ſeſl a pſchti tym ſanje ſakhablač a hdyž ſadni ſeſena, na kotruž bě ſo Nikita ſlehyňl, ſo zyle do ſady wužuny a jeho do khribjeta ſtoreči, wotuči wón a dyrbjeſche ſo pſchelhnyč. Wón ſtany, noſh lědma wupſchestrěwajo, ſneč ſ neju ſtchaſo, a hnydom woběhnj jeho po zylým čeſle boſtoſtne ſyma.

Hdyž bě do teho pſchitrywku, ſchto ma to na ſebi, chyſche, ſo by jemu Vaſilij Andrejicž pſchitrywku wostajil, tiž bě nětkole konjej njeſtrebna, ſo mohl ſo do njeje ſawalici a teho dla wolaſche na njeho; tola Vaſilij Andrejicž njeſta ſhubi ſo w ſněhowej mječeli. ſam ſwostawſki pſchemyňli ſebi Nikita wokomik, ſchto nětkole čimicž. Wotencž a člowejek wobhydlenje pytač, k temu njemjeſche možow, na ſtarym měſtne njemjeſche ſo ſaſo ſhnyč, to bě ſe ſněhōm ſawete. W ſanjach, to čimicž, njeby ſo ſhre, dokelž nježo njemjeſche, ſ cžimž mohl ſo pſchelhnyč. Teho ſtaſon pak a jeho kožuch njeſtrebneſtej. Žemu bě tak ſyma, kaž by w ſamej koſchli byl. Wokomik poſtaſta, myſleſche ſebi, potom ſhynh a, měch ſ ramjeni njewſawſhi, cžimž ſo do ſani na měſtne ſtwojeho knjeſa.

Wón ſwjeręda ſo na dny ſham do ſule hromadu, njemjeſche pak ſo na žane waſchnje ſhrečz. Tak ležesche něhdže pječz

mjeñšchinow, na žylým čzle derkotaj; potom shubi šo derkotanje a po něčim shubi šo wedenje. Hacž mreje, abo hacž wužnje, njevidžesche, ale wón čzujesche, so bě k jenej wěžy runje tak hotowy, kaž k druhéj. Želi Boža wola, so hiscze živý na tutym kweče wotucži a so budže hiscze dale tak živý jašo dželacze, so budže tež dale tute zuje konje hladacz, s žulym žitom do mlyna jědžicž, palenž picž a potom wotpchihaha, so potom wschě kwoje pjenjesh žwojej žonje wotstupi a wocžaka, domž šhu njedoroše, dha njech šo stanje jeho wola.

Želi pak Boža wola, so dyrbí w druhim kweče wotucži, hdzež budže wjchitko nowe a swjefelaze, kaž macerne koſchenja w jeho džeczatitvje, kaž džeczaze hry, ležy, kmykanje w hymje nowe a swjefelaze běchu, a hdzež šo nowe, s něčim njeprchirunojomne živjenje sapocžne, dha njech šo stanje jeho žwata wola.

A Nikita shubi dospolnje kweđomie.

VIII.

Mjes tym pohonjesche Vasilij Andrejicž s wusdu a s nohomaj konja tam, hdzež šebi myžlesche, so je lěp a stražnikowa khěžka. Ssněh salépjowasche jemu wocži a wetsik ſdasche šo jeho sadžeržowacž. Wón bě šo do předka nakhil a kumwasche na stajnoſci žwoj kozuch mjes šebje a mjes konjazy khribjetowu kahnl, kž bě polny lodžaných trubkow. Kon džesche, runjež sprózniye krožo, tam, hdzež jeho pohonjesche. Pječ mjeñšchinow jehasche, kaž šo jemu ſdasche, runje won, něčo njevidžo, khiba hlowu konja a bělu puſčinu, něčo druhe nježlyšcho, khiba hwiſdanje wetsika, kž konjej wołko wusadow a jemu wołko kozuchoweho khornarja dujeſche.

Na dobo wuslada něchtu čorne pſched šobu. Wutroba pocža jemu pukotacž s wježloſežu a wón jehasche na to čorne, měnjo jo šu to khěze někajeje wžy. Alle čorne njebe njehibite, hibasche šo na stajnoſci, to njebe wjež, ale měnjo, wobroſceny s polonom, kž je žněha žahaſche, kž šo pſchi smahowazym wetsiku pſchedzo na jedyn boł lehaſche. Hdž tuu puſčinstu roſtlinu, wot wětra čwilowanu, widžesche, ſezny šo Vasilijs Andrejicž, pocža konja spěchjnje pohonjecž, ani njeprhnywſchi, so je předyhſi ſaměr pſchedměnū a ſo někole konja hižo do druhého kónza čeri, ale pſchi tym šebi pſchedzo myžlesche, so do teho kónza jeha, hdzež šebi stražnikowu khěžku myžlesche; tola kon džysche stajnie do praweho boła, teho dla navjedowasche jeho pſchedzo ſažo do lewego.

Sažo mihoſeſche šo pſched nim něchto čorne. Wježeleſche šo nad tym, pſchedwědženy, so je to někole wopravdze wjež. Alle to bě ſažo travu puſčinu, kž hróſbiuje tam a ſem machotaſche a jemu bojoſež cžinjeſche. Alle nž doſež ſ tym, so bě to žamžna trawa, pſchi nim běchu hiscze njeſavete konjaze ſtopy. Vasilij Andrejicž ſaſta, ſhili šo a hladasche dokladniſcho, to bě konjaza čer ſ čeňkim žněhom ſawěta, a to nježesche žana druha bjež hacž čer jeho žamžneho konja. Wón bě wěſče po ſadku do koleža jeha.

"Duz dyrbju ſahimyž!" myžlesche šebi, tola ſo šo njeby podal bojoſež, pocža konja hiscze bôle pohonjecž, wudžeraſche do žněheweje mječele, w kotrejž něčo dale njevidžesche, khiba dypki, žabkyſczeſche šo a hnydom ſažo haſchowaze. Žunu ſdasche šo jemu, ſo žlychi pžy ſchězowkač abo wjekli wuež, ale tute ſynti běchu tak ſlabe a njeſazne, ſo njevidžesche, hacž je wopravdze ſchto žlychač abo hacž šebi to jeno myžli. Sadžerža konja a žluchaſche ſ na- piňanjom.

Na dobo pražnyj jemu do wusadow hróſbne, pohluſhaze rejenje a pod nim ſatſhaſe šo a ſaderkota wjchitko. Vasilij Andrejicž wołja kruče ſhiju konja — ale tež kon derkotaſche, a hróſbne rejenje bu hiscze žurowiſche. Někotre wołomki nježesche Vasilij Andrejicž šebi roſpomniež a wopſchimyž, ſchto bě ſo ſtało. Něčo druhe njebe ſo ſtało, dyžli ſo bě brunaſ ſe žwojim wótrym, daloko žahažym hložom ſahrjhotal, pak ſo by ſo ſahoril, pak ſo by někoho na pomož wołal.

"Phi, phi, kaž je mje naſtróža!" rjetnyj Vasilij Andrejicž šebi žamemu.

Alle rmejž bě wopravdžitu winu žwojeho naſtróženja ſpóſnał, nježesche tola bojoſež woſhycž.

"Dyrbju šebi roſmžlič, dyrbju roſomny bjež," rjetnyj šebi žamemu a pohonjesche konja, njeprhnywſchi, ſo hižo po wetsiku jeha a nž pſchedzivo njeemu.

Mjeſeſche ſymu, mjeſeſche boſeſz a derkotaſche woſhebje, hdžkuli bě njevodžeth a ſo ſahlwka dótka. Nježlesche šebi wjazj na ſtražnikowu khěžku a pſchejesche šebi jeno: k žanjam ſo wróžicž,

ſo njeby lutki ſam ſahimyž, kaž tamna wopuſhczena trawa w ſurowej žněhowej puſčinie.

(Poſtracžowanie.)

Ze Serbow.

S Budyschina. So by ſo wustojne pčžolarjenje bôle a bôle roſčerjal, chze tudomne „pčžolatſſe towarſtvo w Delnim Dole Sprewie“ na 4 nježelach wustojne pčžolarjenje w Budyskej ratačſſej ſchuli a w tamniſcej pčžolnižu wuežicž. Wueženie ſo wupiſhcztrje na wědomoſež wo pčžolach, kolkach, napratwjenach atd. a na praktiske džela w pčžolnižach a je ſa kždeho darmo. Pčžolarjenje budža wuežicž staroſnaczi pčžolario: ff. farař em. Räda, wuežet em. Bjær, měſečanſki wuežer Sommer a ſahrodniki inſpektor Braubart. Schtôž chze ſo na tutym wuwueženju wobdzelicž, chyl to k. fararzej Rädje w Budyschinje, Albertstraße 6 II., woſjewicž, abo chyl ſo nježelu 30. junija dopoldnia w 10 hodž. do Budyskeje ratačſſej ſchule ſeńč. Pſchi tym ſmeja pčžolatſſe wuežomu tež nježelu 30. junija popołdnju ſ tudomnym pčžolatſſim towarſtvo ſkladnoſež, ſebi wuſtijnu pčžolnižu a rjanu róžownju k. Schäffriga na Židowje wobhlaſacz, dokelž ma tudomne pčžolatſſe towarſtvo tule nježelu wuleſt do mjenowaneje pčžolniž. (Gladaj nařeſčtſtſt.)

Budyski pſchi regiment je ſapocžatſ ſtutego tydženja do Königsbrücke wuežahnýl, ſo by ſo tam na ſtělenje ſwuežowat.

Wo tudomnym rěniſtſim miſchtrje Niercze ſu wſchelake, nowiny njevérne povjeſcze w naſtupanju jeneho rěniſtſeho wuežobnika, kotrež je pola njebo wuſnýl a wondano wumrjel, wocžiſczeſale. So by ſo tymle wopacžnym wudawaniam napschecživo ſtupilo, je jedyn Budyski rěčník ſežehowaze woſjewil: Wuežobník bě jutry k ſwoujim ſtarichimaj na ſwovate dny ſchol a tam ſhoril. Duz ſu jeho do Budyskeje měſečanſkeje hoječnje dowjessi, hdzež ſu jeho dla cžerjewoweho ſahorjenja dwójž opererowali, a pſchi druhéj operaczi je wón wumrjel. W naſtupanju pſchedowatki, kotrež bě ſo, je kližbý rěniſtſeho miſchtra Niertha ſeženjywſchi, w Sprevi tepila, ma ſo ſdželicž, ſo je wona woſpjet žwojemu hoſpodarjej pjenjesh pſchekhiwila, a hdž je ſo teho dla ſamolwicž dyrbjala, je, ſo khostanja bojo, ſe žamomordaſtvo ſwojemu živjenju kónz cžiniла.

— Saňženu ſrjedu popołdnju je ſ wobydlenja pſchekupza Seidlera na ſwontkownej lawskiej haſy njeſnaty paduch ſloty cžaſník ſlotu bróſchu, narucžnižu a wjele ſlěbornych ſzízow ſramyl. Paduchſtvo je ſo w tym cžazu ſtało, hdž bě knjeni Seidlerowa na khwisku k žwojemu muzej do khlamow dele ſchla. Hdž ſo wona do bydla ſažo wróži, na ſchodze wona uhdže 30-létneho zueho člowjeka ſetka, kotrež ju pſchedzelnje poſtronivski, khwatajzy ſ khež džesche. Hacž dotal hiscze ſakofnička wuſlēdžili njeſju.

— W Žuzižy ſu nōzne ſmjerſki, lotrež ſim ſrjedž tuteho měſaza měli, woſhebje běrnam khetro ſchłodžile. W Biskopskich ſtronach, wołko Kumvalda, Krebie, Kichvalda atd. je běrnaze ſelo do cžyta ſmjerſlo. Wołko Budyschina ſo ſyžkam, kotsiž běchu rano ſahe na ſuki ſyž wuſhli, koža ſ lodom pſchitky. Radžiomne mile wjedro ſchłodu, ſe ſmjerſkami načzinjenu, ſažo wuruna. Žewak pólne plody w Žuzižy jara rjane ſteja a ſebi bohate žně ſubja. ſe ſynam, kotrež ſu ſo wſchudże bjes wulkeje próžy derje domoj khowale, ſu ratarjo ſetka ſara ſpokojom. Sa wjele ſet ſynowe žně tajke ſpokojaze byle njeſju, kaž ſet ſpokojaze.

— (Wuſlady na pſchichodne wjedro.) Sa połnózmu Němſtu ſo hacž do 25. junija njevobſtajne wjedro woſčakuje.

(Plahowanje pjerint.) Twoje ſurjatka, lubi pſchecželo, ſu někto dwě nježeli derje roſile a pſchibhywale, dokelž ſy je ſaſtaral, kaž ſebi pſchichom. Alle ty ſy naſſkerie tež někotre ſtudne naſhoniſenja cžimil, liežba ſurjatkow njeje pſchibýrala, ale wotebýrala — woſhebje dokelž běſche ſ džela ſymlu cžaſ, po kotrejž je ſo ſažo rjana cžopłota, ſa młodu pjerinu wužitna, ſ namakaſala. Khłodne mokre wjedro ſurjatkam lohko ſeſchłodži; teho dla jim woſhebje rano do mořeje travy njeđai; pſchetož pſches ſymlu mořotu lohko drjenje doſtanu a dokelž potom ſ druhimi dale nježo, ležo woſtanu a zyle wuſtudni, a hdž ſežcze ſežcze w prawym cžazu njeđonjeſtſ, maſch morwe cželko pſched ſobu; pſchetož kaž thětſje je ſhoriſlo, taž ſežcje tež ſažo woſhori, hdž ſežcze ſežcze. ſymlu mrějo je ſhoriſlo — duž prawu cžopłotu namakaſchi ſ nim ſažo ſepje bywa. Žawal jo do woſy abo wołmjanego rubjeschka, tola taſ, ſo je hlyčka woſlach, a ſežn ſo do hornza — najlepje do

džerowza a staj hornz na khachle abo tež do trubjele, hdjž tam čopličho njeje hač do 32°; wostan paf ju pôdla, so jo pschewulka horzota njemori. Hdjž hjscheče njeje pošdze bylo, budže tež lepje. Sa v tym lēcze kacžku namakach, kotaž po sdaču w požlednich storkach ležeče — a hraj, so štrewschi wona hijzo na druhe ranje sažo s druhimi běhasche. Duž tež tu placži: Njepruschežny nabđiju, ale pržujmý so — a tajkeje pržy je tež furjatko abo kacžka hđdna; pschetož na to waschnje jich wjazhy wostanje — a cžim wjazhy ſhowasch, cžim wjazhy masch wužitka. So so pjerina psche mało waži a tež mało hłada, dökelž je pječa wonkach nusničhe a k temu khwile njeje, je tež ſobu s pschicžinu, so so husto wulki džel wulehnjeneje pjeriny minje. Duž njeletujmý pržy, wona so wěšeje ſaplači.

(Pohračžovanje.)

Kaf so pežoly žiwja. Dwojake trjeba kočž k hvojemu ſežiwenju: mēd a mucžku. Pežoly jēdža mēd a mucžku s wodu a wužiwaja tule pizu, so bychu so ſame ſežiwiše abo hotuja s njej pežolaze mloko k ſežiwenjenju ſa cžeriv, ſa matku a ſa trutu. Pežolaze cželo natvari so ſe ſchtyroch frēdkow: s wuhlika (kohlenstoff), s wodaka (wasserstoff), s klihlita (sauerstoff) a s dužyka (stickstoff). Tele frēdki dyrbja so w pizh nadēnč, jeli so dyrbi so pežolaze cželo natvaricž a ſdžerzeč móz. W mjeđe paf nadēnú so jenož prěnje tsi frēdk, mucžka paf ſkicži dužyl. S teho je jažne, so staj mēd tak derje kaž mucžka k ſežiwenjenju pežolazeho ludſtwa trēbnej, a so njemóže ludſtvo žive a ſtrowe wostacz, jeli jim jedyn ſ teju dweju frēdkow brachuje. Wot mjeđu ſameho so pežoly ſežiwig nježoža, dökelž jim tu dužyl pobrachjuje; tón dostam jenož s mucžku. Wožebnje trēbna je mucžka k ſežiwenjenju cžerivja, dökelž so s cžerivjom zhe cželo natvari. Najwjazhy mucžki trjebaja teho dla tež pežoly, hdjž maja wjele cžerivja ſežiwig. Hdjž paf ſu wurojene kočže požledni cžeriv ſakryle (ſaſhpundowale) a hdjž mlođa matka hjscheče njenacžiſuje, dha možesč widžecž, so pežoly wjele mjenje mucžki noscha hač předhy. Hdjž pežoly derje wobnožuju, dha wěſch, so maja pežoly cžeriv a potajkim tež matku. Hdjž paf je so našymu mało mucžki k ſymje nanožylo, tak so mucžka k našem ſežiwenju na konz dže, dha matka w našem ſežiwenju našem ſežiwenju a to tak dolho, doniž so nowa mucžka ſ našem ſežiwenju našem ſežiwenju. Wustojim pežolat tež tu pomhač wě, hdjž rjani, čopky cžas ſastupi, dha dawa ſwojim pežolam rjanu a pſchenicžnu mutu do plástow a požogi je něhdžé do ſahrody, niz psche daloko wot kočžow, abo tam, hdjž pežoly w ſahim našem ſežiwenju na wodu khodža. S radſežu noscha ſebi tule ſitnu mucžku do kočžow, hdjž žamu rōžowu hjscheče njenadeňdu, dökelž jim wona tón ſamym frēdk poſteži, kaž rōžowa, mjenujzhy dužyl. Tak je jažne, so ſtej jenož mēd a mucžka prawa piza ſa pežoly a ſa cžeriv. A teho dla njeho njehněwa žadyn pežolat, hdjž jeho pežoly tež wjele mucžki noscha, hdjž wón ſebi tola jenož mēd pscheje.

Mēd noscha pežoly w mjeđowym žoldku domoj. Tole je prěni pežolim žoldk. Wón leži pschi ſapocžatku ſadnjeho žiwota. Mucžku paf noscha na ſadnimaj nôžkomaj, kotrež ſtej korkowanej. Tam je na ſwokownej ſtronje kôždeje ſadnjije nôžki korko abo dôlček abo korbik, do kotrehož pežoly mucžku kladu a jako wobnožki domoj noscha. Žyrobu ſa ſežje a ſa cžeriv, matku a trutu hotuja a wužiwojia paf w žyrobnym žoldku. Tole je druhi pežolim žoldk. Wón leži runje wo ſrjedž ſadnjeho žiwota. Pežoly, kotrež na paſtwu wulčtuja a noscha, jēdža jenož tak wjele mjeđu a mucžki, kaž runje k ſwojemu ſežiwenjenju trjebaja. Mlođe domjaze pežoly paf jēdža wjele wjazhy hač k ſwojemu ſežiwenjenju trjebaja. To, ſtož ſu pschewjele jēdž, wročza druhdy ſažo ſe žoldka, so bychu ſ nim jako ſ pežolim mlokom cžeriv, matku a trutu jako pežolaze dôjki našyčile, druhdy paf hotuja ſ njeho wóſk.

Tola tež mjeđowym žoldk nimaja mlođe pežoly abo dôjki podarmo. Dökelž je mēd, kafkis ſo wot noschažych pežolow ſ kôžkow nož, hjscheče jara wodžany, dha jón domjaze pežoly w ſwojim mjeđowym žoldku poſepchuya, a hakle potom finu jón do panfow, hdjž ma ſo jako drohi poſklađ ſhovacž. Dökelž paf ma pschezo hjscheče něchtio wody we ſebi, dha ſo tele panfi na měſeče njeſakryja, ale wostanu tak dolho wotewrjene, doniž njeje ſo woda doſpolnje ſ njeho ſhubila. Potom pschindu pežoly a kapnu psches ſivoje žahadlo, kotrež je mała roſka, kapku jeda ſe ſwojeho jēdoweho pučetka do mjeđoweye panfi a ſakryja ju. Hdjž je tónle pežolazy jed w mjeđu, a hdjž je mjeđowa panfa ſakryta, dha ſo mēd džerdi a njewofkijne.

S Małeho Wjelkowa. Tudomny živnoſčer Schäfer je ſandženu pońdželu ſ wobwěñjenjom ſwojemu ſiženju kónz cžinil. Schto je jeho k ſamomordaſtwu pohnulo, njeje ſnate.

S Raſez. 16. junija naſche wojeſke towarſtvo ſ wobdželenjom wſchego wobvdeſtva naſcheje a ſužodnych wžow pječa dwazyciſlennj jubilej ſwojeho wobſtacža ſhwyczeſche. Towarſtvo ſobuſtawu rano Boži dom wopytachu, ſo bychu ſwjetdžen ſ Božej klužbu ſapocželi. Psches 30 towarſtow, mjes nimi ſkulowſte, Wojerowſte, Wulkoſdžarowſte a Delniowujiſedžanſte, bě ſo na ſwjetdžen ſechlo. Wokolo 3 hodžin ſo ſwjetdženſti cžah ſeftupa. Na jeho cžole tjo heraldojo jēchachu, ſa nimi pschindžechu offižerojo, ſwjetdženſti komitej a towarſtwa. Cžah ſo ſe ſyntami hujdžby na ſwjetdženſte měſtne pschi torhochę hibaſche, kotrež bě, kaž zpla wjeſh, nanajrjenſcho wupyschene. Tribuna, hrjedž torhochę poſtajenia, bě krafnije wudebjena; cžekne mlođe holžy w bělej draseže je ſelenej ſcherpu ju kaž wěž wobdachu. ſswjetdženſti poſtow ſpewaſche Raſecžanske ſpewaſche towarſtvo, na cžož pschedžyda Raſecžanskeho wojeſkeho towarſtwa wſchitlich pschitomnyh, wjhebje offižerow a kujeja wjehka Steindorfa, poſtowi. ſswjetdženſtu rēč na ſaložku tefta 2. Kor. 2, 14 knjes farat Golcz-Budyschinſki džerjeſeſche. Wona na wſchitlich, kotsiž ju ſhyschachu, móžny ſacžiſteč cžinjeſche. Po ſapewanju ſherluſcha ſo na to khorhoji ſwjetdženſte dary pschepo- dachu. Žedyn offižer pschinjeſhy ſloty khorhojny hōſdž, kotrež bě ſakſki kral, a khorhojnu pſchu, kotrež bě němſki khězor daril. Potom pschedžydojo wſchelatich towarſtow ſloty khorhojne hoſdže pschepo- dachu. Hdjž bě ſo ſa požwyczeſene dary w towarſtowym mjenje wutrobnym džak prajil, ſo cžah ſažo ſeftupa a po rjenje wupyschene wžy cžehnjeſche. Na ſwjetdženſtim měſtne ſo konzert a powschit- kowna ſabava wotbywaſche. Wjecžor ſo krafni wohnjoſtroj na wobwětlenym torhochę paleſche. W hoscženzi běchu reje, pschi kotrež ſo wožebje ſkulowſhy towarſtvo ſ wulfkej wježeloſču wuſnamjeniſtu. Nasajtra ſo ſwjetdžen ſ konzertom, džiwiadlom a balom ſkonči.

— Žedyn ſ tych starých wojakow, kotsiž běchu pschi ſwjetdženju 25 lētneho jubileja khorhoje Raſecžanskeho wojeſkeho towarſtwa w ſwjetdženſtim cžahu na konju jēchali, je pschi ſamym do wulſkeho njeſboža pschitjchol. Šon, kotrehož bě ſebi wot jeneho pscherežela požežil a na kotrehož jako něhdžihi pěſch ſtverdže nje- ſwjetdžeſche, na dobo ſakocži a jeho wo ſemju rēčny. Na ſbož paf ſwjetdženſti jēdny ſebi žadyn ſtam njeſwinj a njeſlama, ale ſebi jenož ſwjetdženſte kholowu rōſdré. Tajku ſhukdu paf móžje ſnejebo- žen ſkerje ſnejeſhy džazli cželni; pschetož krawz ſwoje dželo tuňſho wobſtara, hač lěkar a haptikař.

S Žitka. Nježelzu tydženja běchu někotři hólžy ſ naſcheje wžy do Trupjanſkeho hata ſupacž ſchl. W wodže ſo jenicži ſy ſižnoſčeržerja Hoffmannia ſ cželadnikom Žurom ſchězékajo tuteho pod- nuricž ſpyta. Tón ſo wobaraſche, a wobaj ſo tam a jow cžahajao do hukinu ſajedžeſtaj. Žura burski ſy ſy Varskѣ hnydom wu- khowa, Hoffmanna paf hakle ſo ſa khwilu w wodže dohlada, tola tež jeho ſbožownje wucžeze a na kraj dónjeſhy, hdjž jeho ſa mor- weho na hačenje požoži. Jeho towarſtchojo po ſdaču ſtepienjeho hnydom rybowachu a ſvěbachu a mějachu, po hodžinu tak dželarvſchi, wjeſeſe, ſo Hoffmann ſažo wocži wocžini. Se ſlaboſču paf hjscheče ſlowečka prajiež nježožeſche, a hakle na druhi džen ſe ſažo telko možow nabył, ſo bě jemu móžno, rēčecž.

S Wotrowa. Pjatř tydženja ſluzobna džomka tudomneho ſublerja Ž. Nowaka po ſhodže dele padže, hdjž chžyſche ſy ſwotmjetawſchi ſ pschatra hicž. Na ſemju pamyſtſchi wofia w wo- morje ležo, tola bory ſažo k ſebi pschindže. Řdaſche ſo, ſo je ſo cžezko pscheraſyla, tola naſajtra ſo, Bohu džatowanu, ſažo ſtrowa cžuijeſche. Po ſkarjowym wuprajenju je holza ſe ſlaboſču, ſe žoldka wulhažazej, ſajata byla, hdjž je pamyſla. Podobne padhy ſu ſo lětža tež hijzo druhdže ſtale.

S Khróſcžiž. Tudomnu woženjemu Bräuertu ſu ſajeli a do jaſtwa wotwiedli. Ju winuja, ſo je wondano ſajedojožene tvarowé ſulkli pječka a lětža w februarje ſwojej maczeri ſ jedom ſawdaſha.

S Schérachow a. Schérachow džen julija ſo runje 50 lēt minje, ſo je ſo město Schérachow je ſakſkim kraleſtvo ſjenocžilo. ſ pschicžinu tuteho džen ſe ſažo ſtrowa ſtudženje ſwjetdženju ſwoty wotbywaſe.

S Kramjenza. Blížſche ſkotne wiki budža tu 27. junija.

S Lubija. Wuběhanje rekrutow budže ſo w Lubijſkim wo- krjeſu 24., 25., 26. a 27. junija a to kôždy krož rano wot 1/2 hodžin w Lubiju a 28. a 29. junija rano wot 7 hodžin w Habrachęzach wotbywaſe.

S Schpikalow pola Nožacžicž. Pola tudomneho bura Muža ſańdženy tydžen ſtudžen ſyjachu. Pjatř 14. junij teho dla ſkalu roſtſelachu. Hač runje běchu ſo wſchě wobarnowanje pschi-

pravoh čimile, pſchi tým tola kruch kamjenja wupražnij, kotrež studničního pomoznička Schluſtverdera ſ Delních Kunderacíz tak njebožownije do hlowy trjechi, ſo tutón ſa krótki čaž na poczeſtpenu čežku ranu wumrje. Snjebožený wudowu ſ njewocžehnem džélezom ſawostai.

Se Šserských Pawlez. Pjatki 21. junija rano je pſchi Božim njewjedrje blyſk do tudomneje knjezeje wovczerrne dyrl a ſapališ. Twarjenje je ſo do čiſta wotpalilo.

Se Stróže pola Wulfich Šdžarov. Mjes žwinjemi tudomneho bura Handrija Wirtha je mřetva wudhrila.

Se Pſzowjow. Žona jeneho tudomneho khězkarja, kotrež čežka khodžesche, bě ſo ſanžemu njedželu na pucž do Rakez ſ hwjedženju poſtaſetneho jubileja khorojo tamuſteho wojerſkeho towarzitwa naſtajila. Tola prjedy hač ſona ſ blifl Ženſtezam donáže, na nju porodne hrana pſchiúdžechu, a wona na pucžu džézgo porodži. Ludžo, kotsiž po tým ſamym pucžu pſchiúdžechu, hnydom do Pſzowjow po móš a po požleſeča khwatachu a njedželnicu domoj ſ jejemu mužej dowjeſechu. Tutón bě njemaš vježely nad njewocžanym ſhwójnym pſchiupkem. Macž a džézgo ſtej Bohu džakorano ſtronej a čerſtvej.

Se Wochoſ. Pſchi najrjenskim wiedrje je ſo ſanžemu njedželu nowa khorojo tudomneho wojerſkeho pohrjebneho towarzitwa požvječzila. Se pſchičinu teho běch na pucžach wjazore čežne wrata natvarili a zyla wjež bě ſo ſe ſelentni mejem uwpyschila. Hdyž bě tudomne towarzitwo po pſchepročene towarzitwa čzahňlo, ſo ſhwjedženſki čah po wžy hibasche na ſhwjedženſke město, hdyž bě ſo pſchi wojerſkim pomniku ſhwjedženſka klétku poſtajila. Na čzahňowym čole herž a čežne mlode holzy, rjanu ſerbſku narodnu droſtu woblezene, džéchu. Se wuſperwanjom kheluskoje ſchutzečki ſo ſhwjatočnoſez ſapocža. Twarzitwo pſchedbyda mejem che ſhwjedženſku reč, na čaž čežne mlode holzy khorojnu ſeklu a kožde towarzitwo khorojnu hýdz pſchepodachu. Po ſlawje, khězorej wunježene, ſo ſhwjatočnoſez ſe ſpěvom wobſamkou. Na to ſo na ſhwjedženſkim mětnje hibite žiwenje roſti; herž tam wježele kníſti k powschitkownej ſabawje a k ſbudženju ſhwjedženſkeje myžliczki piſlachu. Nowu khoroj ſ hudyžbu do pſchedbydoweho bydla do nježyvſchi, ſo towarzitwowe ſobuſtawu hač do raſiſtich hodžiu pſchi rejach wježelachu.

Se Wochoſ. Po wobſamkienju naſcheje gmejnſkeje a žyrwinskeje radu dýrbi naſcha žyrkvina wěža nowy žynkowu khw doſtač.

Se Kulowa. Tudomny ratař Handrik je pſchi ſudniſtum pſchepadžowanju Lubhoſčanské ryečeſtublo, kotrež Shorjelskemu krajuſtawſkemu bankej ſluſteſche, ſa 40,000 hrinowu ſupil.

Se Sleho Komorowa. W tudomnej ſhentelez brifetowej fabriž ſtař ſo ſ roſbuchnjenjom wuhloweho pluna dwaj dželacžerje moriloj, pječo dželacžerje ſu ſo ſmjerč ſtraſhne wopalili a jedyn je ſo ſhubil. Fabrikte twarjenje je wupuſčenе a je ſo ſ džela jaſhplo.

Se Mužakowa. Knjies hrabja Arnim je khětry džel ſwojeje hole pola Małego Pſchibus — 10,000 jutrow — hrabi Strachwiſej ſa 1 milijonu hrinowu pſchedal.

Přílopk.

* W Stolpnje je Richard Köhler, kotrež běch, hdyž bě w minjennym měžazu ſwoju lubku ſatjeliš, ſo ſam morič ſpýtal, nětko tač daloko ſahojeny, ſo je ſo pſched thđzeniom do Stolpnjanſteho hamtskeho ſudniſtwa a ſ njeho do Budjichſkeho krajenho ſudniſtwa dowjeſč dmoč. Pohrjeb ſatjelenie holzy, kotrež bě poſchitkowne čeženja, je ſo ſ wulſtim wobdželeniom wobhylterſta ſtał.

* W Waltersdorſe pola Žitawy w khězi ležneho wothladowarja nathkana třebka wižačhe. Tsinaczelētnym wothladowarjowym ſyn ſchfornje rječesche, pſchi čimž ſo třebky dôtku, kotrež ſe ſeženj k ſemi padže. Hólečez chyzsche ju popadnyc, pſchi tým ſo třebko wutſeli a wothladowarjowu hospoſu, kotrež runje w týmle wokomiku nimo džesche, trjechi a čežko ſrami.

* Ssředu thđzenja je jedyn Draždžauſki knjies mjes Delními Šedlizami a Lofvízami ſe ſwojim pſchihadom čežke ſloſtiſtvo ſa džewal. Czlowjek, tři je hýzo wjele króč ſo ſ hofstářnu ſefnač, bě 16létetu jeneho Draždžanského rěniſteho miſchtra rubježniſzky nadpamyl a ju dajiwſchi k ſemi čižnýl. Hdyž pač naſpomnjeny Draždžanskí knjies bliže pſchiúdže, njedocžink čežný. Ale ſa poſ hodžim jeho Draždžaucjan džézeče a ſ pomozu dweju drnheju mužow popadn a gmejnſkemu pſchepoſtejerjej w Lofvízach pſchepoda. — Tutón popad wěſeje wulke pſchipoſnacze ſaſluži.

* Njewſchědne jebanstwo mějeſche ſo njedawno pſched Freibergſkim pſchičažnym ſudniſtrom wužudžic. Murjet P. R. Müller chyzsche, ſo by w minjenej ſymje někotre njedžele dohlo darmo hofpodu a jéž měl, ſa dželacžerja Wiesnerja tři njedžele jaſtwa bjes wſchego ſarunanja wotžedžec. Müllera pač ſkónčenje w jaſtwe ſpónachu a jemu dla pſchičipjenja wopacžneho mjenia jaſtvo na jedyn thđzen pſchižužichu. Raſtate khóthy, kotrež dyrl po prawym tež ſaplacžic, drie wot njeho njedostanu.

* Hroſný njeſlukl, kotrež dyrlač ſo nanajhórje khostac, je ſo w Helsbigſdorſe pola Freiberga ſtucžil. Tam ſu poňdželu w nožy w hroži Rychtarjez mlyna dívěmaj konjomaj brjuch roſproli. Mjes tym ſo dyrbjachu jene ſkocžo hnydom morič, nadžijeja ſo, druhemu hysche ſiwenje ſpžerzec.

* Schewz a latarnjeſažwecžer Laue w Eberswaldze je wutoru popoſdnju ſwojej žonje, ſ kotrež hromadze njehydeſche, ſ dohlim nožom do khribjeta kóč a potom jej brjuch roſproli. Škónčenje je ſo ſam do ſchije ſrjal. Žona je po malej khwili wumrjela. Laue pač ſo ſmjerčni ſramil njeje. Wón je ſo ſam wyschnoſci pſchepoda.

* Š Landsberga piſhaja: W Baldze je jena žona, wěſta Šcholcžina, w njepſchitomnoſci ſwojeho muža ſwoje ſchthri džecži ſ povjaſami a ſ rubiſchežami ſadajila. Tři džecži ſu morwe, ſchtwörte ſnanou ſiwe wostanje. Wboga macž na duch czeſpi.

* Hubjeny kóz je čežkaž khofstanž njedawno w Barlinje wſal. 23létetu podwyský Šdžovald Vardunivž ſ Racziborskeho pſcheho regimenta bě čežkeho paduchſtwa dla do pſchepytania wſath a do jaſtwa ſadženuy. Dokelž ſwoju degradaziju a wuſtoreženje ſ wojerſtwa ſ wěſtu do předka wižesche, chyzsche ſo wotžudženja a pothofstanja ſminyč. To ſo jemu tež nimale poradži; pſchetož wón bě 30: meje ſ Racziborskeho jaſtwa twóchnyl. ſo do Barlinu wobrocžiſki, wón polizajſtvo, tři ſa nim ſledžesche, ſ tým mylesche, ſo žaneho ſtajneho bydla njemjeſche, ale koždu nót druhdze nožowawſche. Kaž měnja, je ſo tež w Barlinje na nutſlamanijsach wobdželiſ. Ssředu thđzenja wjecžor, hdyž bě jemu naisſkerje polizija ſa pſatomaj, na Měžské dróš ſ jeneje khěze mlody mužki ſe ſchtwörteho poſthoda ſ wotnom do dwora dele ſlocži, hdyž ſ roſbitym nropom ležo wosta a břſh wumrje. W nim ſu čežkažho podwyský ſpſnali.

* W Eifelſtich hórfich ſtronach pola Rheina je ſmjerſt wjele ſchfody načinil. Wožebje ſiwe ſyly ſu czeſpi. W wyschſtich ſtronach je wino ſmjerſlo.

* Žena we wokolnoſeži němſkeho Wožeka wokolodundaza holza bě Birholzez mandželſtimač, na polu pſcheywazymaj, jej u ſchěcžlētnu džowcžicžku wotwiedla. Starschej ſwoje džecžo ſtýſtunje hač do nožy pſcheytaj, ale podarmo. Raſajtra ſe ſeženjizu do wſchelatich ſtron jedžeschtaj, wſchudze ſa nim ſledžo. Š pomozu žandarmerije ſo ſkonečnje poradži, wotwiedžeku ſ džecžom w Sohra ſajecž.

* W Bambergu je ſo třiſchožny nowotwar, kotrež bě hýzo pſchikryth, ſaſypnyl. Žena wožoba bu morjena, 8 wožobow bu čežko a 8 lohlo ſramených. Twarskeho miſchtra Reutera hnydom na mětnje njebuža ſajachu.

* Dvojníkai ſchewza Herrmanna w Barlinje tač hlyboto pod poſleſečo ſajedžeschtaj, ſo ſtej ſo ſaduſhlo.

* W Lukezach (Hausdorf), pſchi ſakſto-pruſſich miſchach ležazej wžy, ſtař dwaj starschej ſ jenym dobom ſchthri ſežjaze džecži, dwě hač ſchěcž lět ſtare, ſhubiloč. W njepſchitomnoſci ſtariſtej, na polu dželazeju, běch u džecži ſežtwa, kotrež nan w khomorčku khwastche, woptowale. Mjes nimi bě tež farboſtwa ſižalina, a ſchthri džecži, kotrež běch ju píše, dyrbjachu w wulfich boſoſzach wumrjecž.

* Šslepe ſbožo je jedyn Sommerfeldſki rěniſſi miſchtr pſchi kupjenju jeneho ſwinječa měl. Pſchi wjecžo ſo wučini, ſo dýrbi kupz preňe 150 puntov darmo doſtač, ſa koždy dalschi punt pač pſchedawarjej 15 hrinowu ſaplacžicž. Dokelž ſwinjo jenož 143 puntow wučiſche, ſo rěniſſi miſchtr darmo doſta. Pſchedawar ſo njemorkotajo do ſwojeho wožuda poda a ſebi jenož pječen ſwinječi.

* W Strobizach je pſched krótkim čažom 72létetu khězkar P. wumrjel, kotrež je ſo někotre dny do ſmjerče dla poſloženja ſwojeho ſhědomuňa jenemu podružnikej wuſnal, ſo je wón, P., pſched 40 létami hromadze ſ wěſtym L., kotrež pač je hýzo dawno wumrjel, bohatého ſtótného wikowarja ſtónzował a wurubil a čežlo do Sprewie čižnýl. Š rubježtwa je wón ſwoj podžel, něhdze 800 toleč, doſtač. Podobne wuſnacze je P. tež pſched ſwojeho hospoſu čižnýl. Podružnika a hospoſu ſu hýzo na Rhocžebuſkim ſudniſtve pſcheyhſcheli.

* Sahrodniczu Henczynu w Kroczebuszu su s rostrażenym noplom mowru namakali. Na jejnego 70-ltneho mandżelskeho tukaja, so je ju sarashyl.

* Jedyn czeladnik na kniežim dworze w Kromgusku w Schlesynskiej chyrsche, na woszyno a skomu na kladach, hebi tobakowu trubku sapalice. Psihi tym so skoma sażeli. Czeladnik chyrsche wohuń poddużyc. Mies tym so konie spłoszchitaj a czelnyshat. Czeladnik bę so tak sałchatał, so so s wosa storhmez njemóžesche a so na tajkele waschnje hmiercz w plomienjach namaka.

* (Spytane saj edoj czenje.) S wjedzieskej mykli namiešcha kucharka pschekupza M. w Raciborze w Schlesynskiej khetro wjele schwobiazego jeda do wobjedneje jodze. Pschekupz, jeho žona a dżowka su straschnje skorili. Kucharku su sajeli.

* Wojetki strażni Graudenzskej khostarne je njedzeli popoldniu jeneho khostanza, kotryž bę czelny, na szwodnej leżomnosći sateli. Jeneho druhego czelnienza sajach.

* Sa winowatu drje khetro njeluby, sa pschihladowanju pak jara żortniwy podawł je so na Pośnańskich butrowych wilkach zoſol. Saſadzita a jadriwa burska žona bę pytla, so bę jej pschijstojne swoboleana knieni kufk butry kramyla. W skoku wona sa lubowatku darmotneje butry bęzecze a, ju doſczahnywski, jej tón kufk butry wutorze a „plaz” mjeſečne paduschniza mjeſku butru w wobliczu; a burownka ju na jejnym wobliczu hiszceze tak rjenie roſmaſa, kaž to hewak w domach cziniesche, hdyz czeledzi szwaczinu masachce. Ale na tym njebe doſez; „ta pomaſta hiszceze njeje doſez tuczna, wočzak, hačz hiszceze po jedyn kufk butry dobehnu a ju tuczniſho namaſam”. Też to so ſta. Kajki kraſny napohlad je tak po butrowana knieni poſticzila, može hebi kozdy ſam wumolowac.

* W Altonaskej hojerini je so dr. Bruno Mögel i Draždjan, kotryž bę w Altonaskej mjeſczańskej hojerini jako chirurg poſtajeni, ſakkol. Tole ſamomordaſtvo wulke džiwanje ſbudzio. Psihicižny su njeſnate.

* W Stanowizach pola Žarowa bęſchtaj starszej dwie 5- a 6letnie džeczci do koczym po valenz požaloi. Duži domoj so džeczci hiszceze s jenej holczku ſetkaſtej a ju ſobu wſaſtej. Někto wſche tsi džeczci s valenzowej bleſche picz poczachu a piſachu tak dolho, doniz hies roſuma lezo njewostachu. Sawolany lekar teju starszej džeczom hiszceze do žiwiſenja wrózci, tſecze džeczo pak s altoholom ſajedoſczenie wumrje. — Teho runja je w Himmelwizach w Wulko-Strehlijskim wokrjesu poſteczalennym hólczez jeneho bliſtarja někotre ſchlenzy valenza, kotrež bęſchtaj starszej na woknje ſtejo wostajiloi, wupil. Psihi wſche lekarſtej pomozy je džeczo tónzamym wjeczor wumrjeło.

* (Czeſzko pothostana lohka myſl.) Wobżarujomne njeſbože je so s njewobhladniwym paranjom s artilleriſkim tſelwom w Birkesdorfje pola Durenov ſtalo. Jedyn wojaſ, kotryž bęſche na dowolenzu domach, poſkaſowaſche ſwojimaj bratromaj w sahrodze njewutkeleni granati. Ta jemu njejabz roſbuchny a wobeju bratrom žałozhnie ſani. Wojaſej ſamemu bu jene wobčko wutorhjnene a wutrobnno wobſkodzene. Jedyn bratr je pödla teho jenu ruku ſhubil a druhji je w botu czeſzko ſranjeny.

* Wysche Neufalza nad Wódru bęſche so czeſke njewjedro ſe ſliwkom a krapami wupſchestrjelo. Blyſk dyri do wuhenja Grafeg fabriki a roſtorhny jón wot horka hačz dele. Druhi blyſk dyri do ſchule, kotraž bę ſ 95 džeczimi napjelnena. Žałozne naſtróženje naſta a ſchkręzo so wſche džeczci k durjam tloczachu. S wulkej prózu bę wuczerzej móžno, ſadźewac, so jene psches druhe padawſchi žane njeſatepta. Hdyz bę najwiažy džeczci ſchulſku ſtuw wopuſchczilo, so hakle poſkaſa, kajke horjo bę blyſk načzinil. Něhde 25 džeczci ležesche mjenje a bōle poſkuſchenych na ſemi. Na wulke ſbože pak bortsy ſaſo k hebi pschindzechu. Bohužel dyrbjescze wuczeſ, hdyz džeczci s pomozy ſwojeye tež poł poſkuſheneje mandželskeje wunoſchesche, bortsy ſhonicz, so je hebi blyſk tola jene džeczo ſa wopor žadal. Džeczalennym hólczez Friedewald, kiz bę pschi ſczenje, psches kotraž bę blyſk do jſtwh dyrik, ſedžal, bę ſaraženy. Teho czeſlo mjeſeche tsi džerh w hlowje. Czeſzko poſkuſhena bę tež jena holczka, kotraž hakle wjeczor ſaſo k hebi pschindze. So by njeſbože połne bylo, bę blyſk tež ſchulu ſapaliſ. Wježnjanam pak so poradzi, wohuń bortsy poddužyc.

* Žałozne njeſbože je so njedzeli psched tħdženjom na ręzhy Wizle ſtalo. Scheschzo zyhelnizy ſ Rudała (w Marienwerdskim wokrjesu) na čolmje ſ Černowic do Buchy jędzechu. Popoldniu so domojwročo hiszceze jeneho podwyschka ſ 15. artilleriſkeho regimenta ſobu wſachu. Wo ſrijedz ſeki ſ čolmow ſ wólnoscen ſhrobli ſolebačz poczachu. S tym so čolm powrózci a wſchitzb ſedmijo do

wody padžechu. Na nimopluwaej lódži so njeſboža dohlaſtachu a hnydom čolm na pomoz wotpóblachu; ale jenož 2 woſkobje móžachu wuſhovac. Bjez tym podwyschkom bęch u hido w žolmach ſhubili. Něktoſi ſe ſatepjenych su ſwobjy ſawostajili a to w ſrudnych wobſtejnosczech.

* Zadlaſtej ſtarſchej budžetaj ſwobjy hroſny njeſtuk ſotpoſkuſic ſyrbjecz. Psihihaſne ſuđniſtvo w Wilnje je ſsmilkowez mandželskej, bohateju wobſedzerow burskeho kubla, k ſhmjerči wotfuždžilo. W poſlednjej ſymje bęſte bur ſsmilkow ſe žonu a tſjomi džeczimi, ſchecz, ſchtric a dwieſtymi, na ſanach psches lež, bliſko pola Wilna ležazy, jēl. W ležu jich črjoda hłodnych wjeltow nadpadže. So byſhtaj ſwuje ſiwiſenje wuſhovalo, ſtarſchej ſwuje tſi male džeczci wjeltam ſmjetaschtaj a mjes tym, so so wjelki wo džeczli ſuſachu a torachu, na ſanach czeſkischtaj. Wot wbohich tſjoch džeczci njeſku ani koſeče namakali. Mordarſkeju ſtarſcheju tele dny w jaſtroje wobwěžnu.

* W Ricastro pola Catanzara w Italſkej je wojaſ Giovanni Porco ſwojego korporala ſateli. Porco bę pyam do kafarmow pschischoł, a korporal bę jemu ſaſał, so dyrbi do koža hiež a so wuſpac. Wón poſkuchasche, hnydom pak ſaſo ſtaže a ſwuje ſlantu do rukow wſawſchi rjeſny, so chze ju wurjedzic. Druhy wojazy, kiz bęch ſobu wo jſtwe, so mało wo pjanego ſtarachu. Na dobo kufk ſarža. Porco bę ſo ſhownawſdi ſe ſwuje ſhownanki do korporala, kiz nimo džeczhe, psche ničzo a wo ničzo tſel. Mordarja ſu ſajeli.

* Na Neptunſkim polu pola Roma bu wojaſ Coppola ſ granatu triechenj a morjent. Granata pak njebe roſbuchla. Czeſla ſo dötkinyc, njebe móžno, dokež granata w žiwoſe morjeneho ſedžesche. Duž wobſamknychu, ſ dynamiton granacie roſbuchnyc dačz; to ſo ſta, a žałozne roſychnowane wojaſowe czeſlo do powetra ſlečzi.

* (Pan a ſyń ſkonzowanaj.) W Saffari je ſo ſtrawiny njeſtuk ſtał. Prokurista banki d'Italia a jeho 13-ltneho ſyń buſhtaj na wuſhodze wot dweju bratrow ſ mjenom Marſeddu ſkonzowanaj. Psihicižna ſ mordarſtu njeje ſnata.

* (Sbožowny Uri, kanton w Schwajcarſkej.) Skoro kaž baſnička klinči, hdyz ſo ſ Urija woſjewi, ſo ſu w zyłym małym kantonje wſche jaſtwa zyłe proſdne. W khostarne, džeczeczni, ani w jaſtwe tam w tu ſhwiſli ſadžy jenicžti czeſlowieſ ſieſedži. To dže je dokonjanu pschichodny raj.

* W Shanghaju je ſo ſylnym wobdželenjom mjes ſcheczijanskimi Chineſami a wukrainikami, woſebje wot wukrainych žonow, towarſtvo pscheczivo ſachnórowanju nohów pola Chineſow ſaložilo. Tónle ſamet je woſebje ſ teho wuſchoł, ſo bęch u mižionarſki druhy poſkuchadloſci, kajku žałozhnu czeſliu dyrbjachu wobhe male chineſiske holzy w čaſku ſwojego roſčenja wuſtacz, hdyz ſo jum noh ſachnórowaſtej. Pödla teho pak ſo ſamjelczeſ ſiehodži, ſo wſchitzb lekarjo ménja, ſo ſachnórowanje nohów doho tak ſchfodne njeje, kaž ſachnórowanje žiwoſa, ſotrymž ſo tež naſche ſkuežy a ſrjenie dracžuju.

* (Maželine czeſlowieſ hlowy.) Šara powučazh ſchicnoſt k marokofiskim wobſtejnoscžam ſdželenje Reuteroweho telegrafiskego bürowa w Londonje ſ Tangera podawa: Schtric połne woſy naſkeleñych czeſlowieſzych hlowow je na puczu ſ Marekſcha do Feza. To ſu hlowy ſabitich ſběžkarjow ſ roda Rahamna. W Rabacze dyrbjachu ſo te hlowy ſ nowa naſhelicz, dokež tlačz poczachu. Židow bęch u tajkemu dželu ſ mozu pschincuzili.

* Skopežlata czeſla w Turkowſkej je pschede wjetſha a wjetſha. Zyle mrózcele ſkopežlak ſu někto tež Kartalſtu krajinu nadpadle a wſchitko do czeſta ſahubiež hroža. Zyle krajne rataſtvo a ſahrodiſtvo je ſaniczenju wuſtajene, jeli ſo ſo w poſlednjej hodžinje njeporadži, ſchłodniſy wutupic. — S druhim njeſbožom je Skutariska wokolinoſc w Albaniskej domaphtana. Tam ſtej po wulkej ſliwkom ręz Drin a Kür wutupiſoj, wſchu krajinu, ſ nimaj pscheczehnjeniu, powodžiwoſi. Maczinen ſchfoda je wulka. Tola pak ſadžy czeſlowieſ ſiwiſenje ſhubil njeje.

* W Wilcanniji w Australskej ſu ſahubjazu wójnu pscheczivo ſamiklam wjedli. Dyžazh wotrubowych ſulkow, ſ ſoſtom ſajedoſczenych, ſu wupoſožili a ſ nimi psches 20,000 ſamiklow morili. W Wihiſlibrinach ſu w tym ſamym čaſzu ſa 5 dnjow 5000 rymskow ſajedoſczenych a w jenym ſcheczim paddocku pola Mount Brole ſchuf do paſzlow ſpopadowali. Někto ſo nadžiſeja, ſo ſmeja někto čaſza psched nimi mēr.

Khěža na pschedan.

W Budějovickách má být jenozemská khěža číslo 31 tam vutoru 25. junija popołdnju w 2 hodzinomaj na městni ſamym dla dželenja herbſta na pschedzowanje pschedawac̄.

W Droždžiju je khěža číslo 50 s rjanej ſadowej ſahrodu hnydom na pschedan.

W Štěnje je khěža číslo 32 s 2 kózomaj pola a ūki na pschedan.

Trawowa awkzijsa.

W jedželu 23. junija 1895 po połdnju $\frac{1}{2}$ hodzin ma být trawowy wuzitk Hněvěcžanskeje gmejných po ſochach a ſa hotowe pjeniſy s wuměnjenjem, předy wojewiſomnymi, na pschedzowanje pschedawac̄.

Shromadzisna pschi gmjenſkej lúžy. G. Hartmann, gm. pschedest.

Statok w Sderi,
je $4\frac{1}{2}$ kózom pola, $\frac{1}{2}$ kózom ūki, s 43 jenosczeni wobežený, budže být schwórtk 4. julijsa se ſwobodne ruki pschedawac̄. Wobſedžerſta.

Trojotoko je na pschedan. Dalshe je ſhonicz pola Kochha w Nejhwac̄idle.

Nowý dwajſoležatý rucijný wós je na pschedan pola E. Schmidta, wojskaria w Sczíjezach.

Kormjazy a wobžerny pólver ſa ſwinje.

Pchísporja wobžernosć a ſ tym tworjenje mjaſa a tuſa ſpēchuje.

Jenož wopravdžity dostac̄ w mějczanſkej haptzy w Budyschinje w tyſtach po 50 np. Wukasjanje wo nałożenju je pschi položene.

7 na ſukelskej haptzy 7.

Vorucžam ſwój wulti ſkład Khoczebniskeho roſlateho tobala ſamneje fabriki po najtunischičh placzisnach k dobrociwemu wobfedzbowanju.

Hermann Gerlichowa wudowa 7 na ſukelskej haptzy 7.

Swoje ſnate **dobre palenzy** (jednore a dwójne)

porucžataj placzisny hōdno Schiechla a Rječka. na ſtronkownej lawiskej haptzy.

Nowe turkowske ſlowki porucža tunjo

Otto Sachse Dilh. Bergerowy naſlednik na bohatej haptzy 5.

Žiwnoſez na pschedan.

J. A. Kuplez žiwnoſez číslo 26 w Czornych Noſlizach pola Dženitke ſ 5—8 kózami pola a ūki ma pondželu 24. junija 1895 dopołdnja w 11 hodzinach na městni ſamym podpiſany na pschedzowanje pschedawac̄. W Budyschinje, 20. junija 1895.

C. A. Manitz.

Sofy a matrazh.

Wobſtejnoſezow dla ma být ſkład

polſtrowaných tworow,
něhdže 30 matrazow,
plyſchowých garniturow,
ſtolpathých ſofow,
tſidželathých ſofow,
jednorých ſofow,
ſcheslongow,

wulkich ſtolow a trjebaných ſofow

hac̄ do konza tuteho měbaza po pschedzowaniskich placzisnach wobſedawac̄.

Wobhladanje být rad dowoli.

Schibz být ſa to ſajimuje, njech být dobrociwje wobwozji na Th. A. Wällnitza, hamſkeho awkzionatara na ſukelskej haptzy 9.

Wulke wupschedawanje črijowych tworow.

Dla pokročzenego letnjeho čaſza wſchě hiſcheze na ſklađe být namakaze letnje ſtupnje, žolte a czorne, po hiſcheze ſenje ſlyſchaných tunich placzisnach wupschedawam. Tak pschiſhodna ſklađnosć být bory ſažo njepoſtiči.

Hermann Frisch,

Winſki črijowy ſkład na bohatej haptzy 10 pódla poſta.

Tjéſchne a murjerſke zjhele

wupschedawam nětko po tunich placzisnach, ſo bych je wobyl, kalk je czerſtwy doſchol, teho runja Domaſhowa ruda, hnojaza, warna a ſkótna ſkóla.

F. Fischer
na dwórnich ſzczu w Zaſu.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wičach porucža ſwóje wubjernie dwójne a jednore ſkódky palenzy, likery inateje dobroſeze a tunjoſeze, teho runja dobry ſitný a čiſtý palenz 1. a 2. družinu.

Franz Marschner

čaſznikar w Budyschinje

čo. 9 na bohatej haptzy čo. 9

ſwój ſkład čaſznikow a čaſzniko-
wych rječiaſow dobrociwemu wob-
fedzbowanju porucža.

Hódna twora. Pižomne rukowanje. Tunje placzisy.

Pschiſpomnjenje: Rječu ſerbſki.

Sſlonečnu roku,

ſelo psche mole,

hórkí džeczel,

mrowje

kupuje

Ralečanſta haptyla.

Richard Neumann
porucža ſkyr a palený

Ehoſeji

w najwjetſchim wubjerku a naj-
lepſher dobroſezi po najtunischičh
placzisnach.

Pschi wotewſac̄u wjetſhich džel-
bow ſo poměrnje nižše placzisny
wobſic̄a.

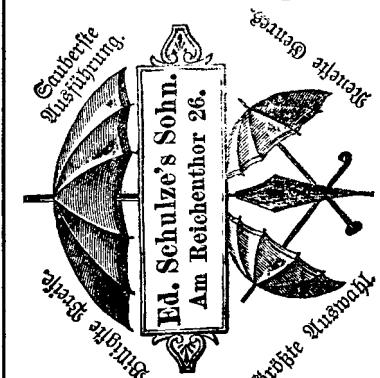
Tunje

Zigarhy

kupowanſte ſórlo ſa ſažopſcheda-
warjo.

thbz hido po 20 mk. porucža

Richard Neumann
na ſtronkownej lawiskej haptzy čo 6,
filiala na bohatej haptzy 28 a na róžku
Lubijſkeje a Mätigoweje drobi.

Pschedeschežniki.

Boriedzenie a poczehnjenje
w mojej pschedawatni.

Wulku poſydku

**ſbytſo w
draſtnych tkaninow**

ſym ſ fabrikli doſtal.

Na ſklađe ſu

ſbytki

po 6—7 metrac̄,

ſbytſi

po 3—4 metrac̄,

ſbytki

po $\frac{1}{2}$ —2 metrac̄.

Placzisny ſu nadpadnje tunje.

O. Meschter,

fabriſki ſkład Greiſtich a
Geraſtich draſtnych tkaninow
na ſeminarskej haptzy 5 po 1 ſtob.
(Bismarkowa hofejownia).

Piſczoſe tworh

ſ khowaniu ſ rukowanjom psche
mole a wohniou ſchobu pschiſima

Heinrich Lange

11 pschi ſitných wičach 11.

Misionski ſwiedźen.

Suscheny ſymski połcz., 5 porſtow toſthy, pſchi wotewſaczu 5 puntow punt po 65 np., **čerſtwy połcz** a ſzadlo punt po 55 np., **čerſtwy ſoj** punt po 30, 40 a 50 np., **ſchlejny ſoj** punt po 50 np., pſchi wotewſaczu 10 puntow po 40 np., **tuczne ſzufiſene ſwinjaze miaſzo** punt po 60 np., **jara tuczne houſjaje miaſzo** punt po 50 np., **ſolbaſzowh tuſ** punt po 40 np. porucza

Ota Retschla na ſitnej haſzy.

Paleny khofej

punt po 135—200 np. porucza

Alfred Mittaſh na ſnufkownej lawſkej haſzy 3.

Ssymjentny hróch
jara rjanu tworu porucza tunjo

B. Anders
na dwórnichęz u
w Małym Wjelkowje.

S nakladom Maczizy Sserbskej
ſu wuſhle a w wudawańi „Sserb.
Nowin” na pſchedan:

Kſhij a połmehaz abo Turkojo
pſched Binom w ſeſce 1683.

1883. Płaczisna 40 np.

Trójniki. Sberla powedańcikow.
1885. Płaczisna 40 np.

Nadpad pola Bukez. (1758.)
S mobraſom. Drugi wudaw
1888. Płaczisna 30 np.

Jan Manja abo Hdie ſtatok
moj? Powedańczo ſe ſerbſkih
ſtawiſnow nowiſcheho czaſa.
1889. Płaczisna 40 np.

Bitwa pola Budyschina. (1813.)
1891. Płaczisna 50 np.

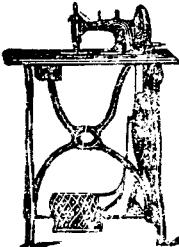
Kone Trójniki. Sberla powe-
dańcikow. 1893. Płaczisna
40 np.

Wobraſh

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſachklen-
zują a ſ woblikom wobbadža,
domowe zohnuowanje a wobraſh
w wulfim wubjerku a tunich pla-
ćzynach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſzy 11.

Wyſokorukata ſchijaza maschine

Biesolda a Pocki
je najlepſha a
najſhmaſcha ſa
ſwójskimiemjeſſli-
niſke džero. Ga
jeje hódnoscž doſte
lēta rukuju.
Schijaze maschine
wſchekh družinow
ſo wote minje wuporjedzeja. Stryko-
wanke maschine po fabrikskich pla-
ćzynach pſchedawam.

Richard Otto,
mechanik na horniczeſkej haſzy 18.

Wutoru, 2. juliſa, ſměje ſo w naſchim Božim domje ſwiedźen
ſa ſwnokowne miſionſtro. Pſchi herbskej Bożej ſlužbje, kotař ſo
popołdnju w dwemaj ſapocžnje, budže k. farat **Wicjas** i Nofaczič
pređowacż; ſa němſku Božu ſlužbu, kotař ſo w ſchtyrjoch ſapocžnje,
je k. farat **Jakub** i Nježwačiđla ſwiedźenſke pređowanie pſcheczel-
niwje pſchilubil.

Wſchitzu pſcheczeljo miſionſta ſu na tutón ſwiedźen wutrobnje
proſcheni.

W Barcze, 18. junija 1895.

Byrkmine prjódkſtejerſtwo.

Farał Mättig, pſchedbyda.

Serbske Towarſtvo za Khwaćicy a wokolnoſć
změje jutře njedželu za tydzeń, 30. dzeń ſmažnika, popołdnju
w 4 hodzinach ſwoje měſačne posedženje. Sobuſtawy ſo na-
ležne preproſuſa. Hosco ſu lubje witani. **Predſydstwo.**

Burſke towarſtvo w Nakęzach
změje jutſje njedželu 23. junija popołdnju w 5 hodzinach požedźenje.
Pſchedbydſtwo.

Pſzolarske towarſtvo
w Delnim Dole Sprewie.

Njedželu 30. junija popołdnju w 2 hodzinomaj ſhadžowanje
w Lanz hotelu, potom wulēt na Židow do pęzőlny a róžownie
knjefa Schäffriga.

Serbske burſke towarſtvo w Bělczezach
změje njedželu 30. junija popołdnju w 4 hodzinach požedźenje.
Pſchedbydſtwo.

Noja pſchedawarnja
je nětko ſafjo na ſerbſkej haſzy 8 w předawſchich
knjefa Reikowych kſlamach.

S pocžeczowanjom

A. G. Werner.

Młode ſwinjaze miaſzo punt po 50 np.,
ſzufiſene połcz punt po 60 np.,
tuczne houſjaje miaſzo punt po 50 np.,
ſoj punt po 40 np.,
ſwinjazy tuſ punt po 60 np.,
bětu ſolbaſzu punt po 60 np.,
dobru ſolbaſzu punt po 60 np.,
metowu ſolbaſzu punt po 60 np.,
rubane miaſzo, punt po 70 np.

porucza **Otto Thiemann na ſukelskej haſzy.**

Rjaný paleny khofej punt po 140, 160, 180 a 200 np.,
ſzry khofej punt po 110, 120, 125, 130, 140 a 150 np.,
rjaný rafſ punt po 14, 16, 18, 20 a 24 np.,
petrolej punt po 13 np.,
mléth rjaný ſkodli zofor punt po 25 np., pſchi wotewſaczu 10
punktow po 24 np.,
lompowh zofor punt po 26—28 np.,
ſkodli zofor punt po 32—36 np.,
ſitny palenz liter po 28, 30 a 32 np.,
ſkodli palenz liter po 45, 50, 60 a 80 np., w čwizach hiſheje
turíſcho,
rjané ſkodle wulſe ſlowki punt po 24 a 30 np.,
zigary w wulfim wubjerku,
dobry ſtrany rjeſiſath tobak punt po 40 np., pſchi 5 puntach po
36 np.

Pſchedpomnju, ſo rabattowe ſutowanke marki njewudawam,
dokelž dyrbí ſupz pſchi ſupowanju twori tola pſchi druhim to ſaplacziež,
a nichčo ničo daricž njemóže.

Carl Noack na ſitnej haſzy.

ſe twarjenju pſezow porucžam
njeſchetrjechene nanajlepše dželane
ſhamottowe pězne plath a wſelbo-
wanke zyhele k dobročiwemu
wobfedžbowanju.

J. Höglar pſchi ſitnych wifach 32.

Holza, kotař dže dokladnje
ſchicž naſuſnež, namaka wučbu na
horſkej dróſh (Bergstraße) 6 po 2 ſh.

Do wjeſzneho ſarſkeho doma ſo
ſerbſla holza, kotař je to abo
tamne leto ſchulu wuſhodžila,
hnydom do lohkeje ſlužby pyta.
Dalsche je ſhonicž w wudawańi
„Sſerbskich Nowin“.

Starſchu, sprawnu
ſlužobnu holzu,
kotař móže waricž, bórſh
do ſlužby pyta
Dr. Nadza
w Biskopizach.

Do Dražđan ſerbſku katholſku
veſtoniču, i najmieniſha 18 let
staru, pyta Gerlichowa pſchi ſerb-
ſkim kerchowje 5.

Kuchařki, ſlužobne, kuchynke a
ſtwinſke holzy, hródźne džowlki a
tajke k ſwinjom, wotročkow, ſrén-
kow, rólnych pohonežow, a wołažych,
dželaczeſte ſwójby, ſtražnikow
hnydom a k 1. juliſej teho runja
dójkı pyta

pſchistajaza žona Schmidtowa
na ſerbſkej haſzy 7 po 1 ſhodže.

Vilni murjerjo
doſtanu wutrajne dželo pſchi dobrej
mſdže na hoſpitalowym nowo-
twarje w Budyschinje.

Krawiſkeho pomožnika pyta
Korla Mühlbach w Paniezach
poła Horniſcheho Bujesda.

Dweju wuſtojneju twarſkeju
tyſcherſkeju pomožnikow pyta
J. G. Holan w Małym Wjelkowje.

Młody krawiſki pomožnik móže
hnydom dželo doſtarč poła

Emila Engelmann,
krawiſkeho miſchtra w Bujeszech.

Shubil
je ſo ſchtorwſi pſched ſzwiat-
ſami w Budyschinje abo na
pučju do Čorneho Hodlerja
brillantaty pſerschzeń.

Sprawny namakar ſo prožy,
jo by jón ſa

50 mk. myta
w „Gudžiz hotelu” ſa wob-
ſedžerja wotedaſ.

(K temu čiſlu pſchiloha.)

Pischiloha i čižli 25 Serbskich Nowin.

Ssobotu 22. junija 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zytki smjeje jutje njedzeli rano w 7 hodz. farat dr. Kasich serbski spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ hodzin diakonis Rada serbska a w 10 hodz. němcske predowanje. — Popołdnju w $\frac{1}{2}$ hodzin budże fachisimusowe roszeczenie se herbstimi młodymi hózami.

Króle!

W Michałskiej zytki: Martha Maria, Korle Bernharda Herzoga, murjerja na Bidowje, dż. — Paweł Marcin, Korle Augusta Frödy, fabritaria w Dobruschi, s. — Jurij, Korle Augusta Hencza, pohoneża w Czichonzach, s. — Wilem Ernst, Jurja Augusta Mitele, khezerja a kamjenieczebarja w Zentzach, s. — Hermann Walther, Hermanna Juliusa Böhmy, dżelaczerja na Bidowje, s. — Alma Hedwiga, njemandz, dż. na Bidowje.

Zemrę!

Dzień 16. junija: Jan Ernst Woyciech, žiwonoſecz w Małym Wjellowie, 32 l. 4 m. 28 d., wobwězny. — 18. Jan Hermann, njemandz, s. w Czichonzach, 1 m. 20 d.

Placzišna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	15. junija 1895		20. junija 1895		wot		hacž	
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pszenica	.	béla	7	76	8	6	7	65
	.	żółta	7	35	7	53	7	24
Rożka	.	.	6	88	7	8	6	56
Jeczmieni	.	.	6	50	6	93	6	7
Wóz	.	50 filogr.	6	10	6	50	5	60
Hroch	.	.	7	50	11	11	8	6
Woka	.	.	6	11	7	50	5	75
Zaňky	.	.	12	—	15	—	11	—
Hejduscha	.	.	15	—	15	50	13	14
Béry	.	.	1	90	2	10	1	90
Butra	1 filogr.	.	1	60	2	10	1	70
Pszenicna muka	50	.	7	50	16	50	—	—
Wzana muka	50	.	7	50	12	—	—	—
Szyno	50	.	2	—	2	50	1	90
Szloma	600	.	18	—	20	—	16	—
Brokata 1068 sztuć, sztula	.	.	6	—	20	—	—	18
Pszenicne wotrubu	.	.	4	25	5	—	—	—
Wzane wotrubu	.	.	4	50	6	—	—	—

W Budyschinje placziſche: kóz pscheriz (béla) po 170 puntach 13 hr. 19 np. hacž 13 hr. 70 np., żółta 12 hr. 49 np. hacž 12 hr. 81 np., kóz rožki po 160 puntach 11 hr. — np., hacž 11 hr. 24 np. kóz jeczmieni po 140 puntach 9 hr. 10 np. hacž 9 hr. 70 np.

Na Bursh w Budyschinje pscheniza (béla) wot 7 hr. 94 np. hacž 8 hr. 9 np., pscheniza (żółta) wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 65 np., rožka wot 6 hr. 81 np. hacž 6 hr. 94 np., jeczmieni wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 50 np., wóz wot 5 hr. 80 np. hacž 6 hr. 10 np.

Draždżanskie miaszowe placziſny: Horwada 1. družiny 59—62 hr., 2. družiny 55—58, 3. družiny 45—50 po 100 puntach ręsneje wahi. Dobre krajne kwinie 23—35 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Czelata 1. družiny 55—65 np., po punce ręsneje wahi.

Wjedro w Londonje 21. junija: Zaňne.

Paul Schulze, tycerzski mischtr

na garbarskej haczy 8 pschi žitnych wiskach 6 porucza swój wulki meblowy skład dobrociwemu wobledzbowaniu

Wot nětka polplacziſny wšichcich tworow. Dozhaže je snate, so ho moje twory s dolšim džerzenjom wusnamjenjeja.

Woprawdžita kolumbusowa žida meter po $3\frac{1}{2}$ mk., wschudże druhdże 6 mk., čorne a pišane cžistowolmjane drastne tkaniny

lohež po 50 a 75 np., hewak dwójzy telfo, wołmjany muželin lohež po 30 np., fattun, batist, módroz-čižhez, lohež po 30 np., żonjaze blužy $1\frac{1}{2}$ —4 mk., naj-lepsze požleſczezowe tkaniny lohež 20 a 25 np., matrazowy drell lohež po 60 np., sbytki soſoweho damasta, s łyžym po-częhnjenjam so ho hodzoze, sbytki bělých a pišanych gardinow, požleſczezowe defi, mužaze koſchle dobreje hódnoscze po $1\frac{1}{2}$ mk. a wjele druhich węzow zmęsczni tunjo.

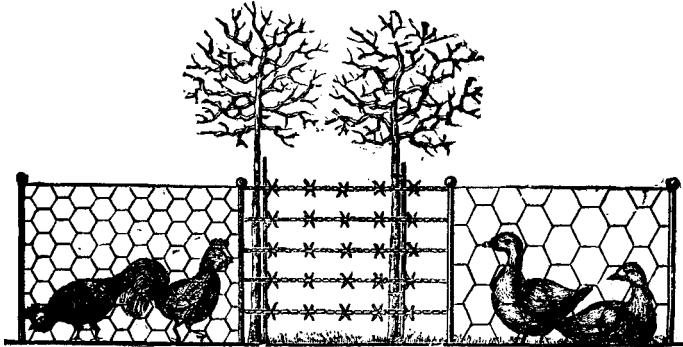
Hermann Beermann

w Budyschinje na ſmietownej lawnej haczy.

Hospodarski a kuchinski magazin, pschedawarnja železnych krótkich tworow a grata

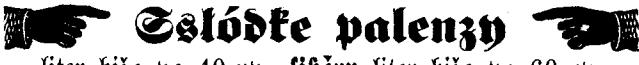
B. Fischer na žitnej haczy porucza swój wulki wubjerk prakticich a wožebnich kwažnych a składostnych darow po tunich placziſnach pschi kruče sprawnym poſluženju.

Gročane pleczenia atd.

porucza po fabriſskich placziſnach

Paul Walther.

liter hijo po 40 np., likery liter hijo po 60 np.

porucza

Moritz Mierwa
pódlia Petrowiskeje zykmje.

Destillazija snatych dobrzych palenzow po starzych tunich placziſnach.

Módroz-čižhez w wulkim wubjerku po jara tunich placziſnach.

Sbytki s pjeſlam, módroz-čižhezowe a fatunowe, žich a wubjerski, $6\frac{1}{4}$, $7\frac{1}{4}$, $8\frac{1}{4}$, $9\frac{1}{4}$ scheroke, módre, žmužkate, eżetwjenje se žmužkami róžoweje barbý, hladke róžoweje barbý, jara tunio.

Rubiščeza na hlowu, židżane, požidżane, w róžkach s tytanymi kwětkami, kraſne muſtry, wulki barbunjepeſchate $6\frac{1}{4}$ fatunowe rubiščeza po 25 np., žwěkle a ežemne,

porucza

Emil Wehrle na jerowej haczy 7.

C. Weiß

w Budyschinje

19 na bohatej haczy 19

porucza

wulki wubjerk hotoweje

mužazeje a hólčazeje

drasty

kaž tež wulki wubjerk žonjazich deshcžnych mantlow a žaketow po jara poníženych placziſnach.

Klobukowy basar

w Budyschinje

19 na bohatej haſy 19.

Klobuki a mězy

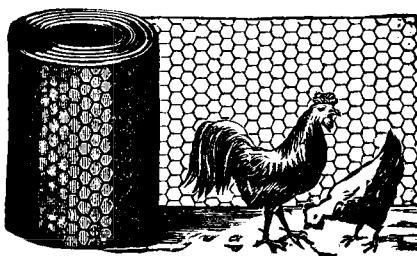
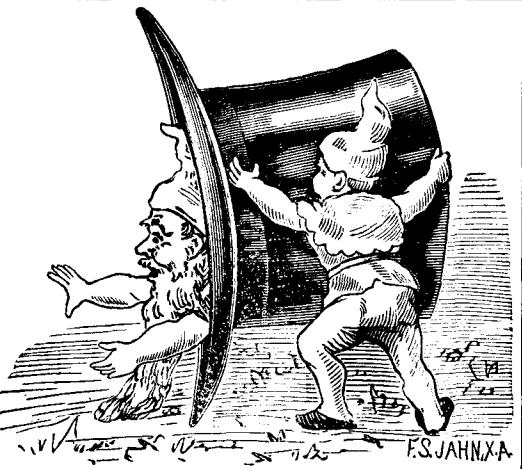
sa mužskich a hózow,

klobjane klobuki a mězy sa koło-
jednych

w wulkim wubjerku po pomyslnie najtunisich
placéjsnach.

Klobukowy basar

19 na bohatej haſy 19.

Sazynkowane
grociane pleczenje!
Wulkí wubjerk, tunje placéjsny.

B. Fischer

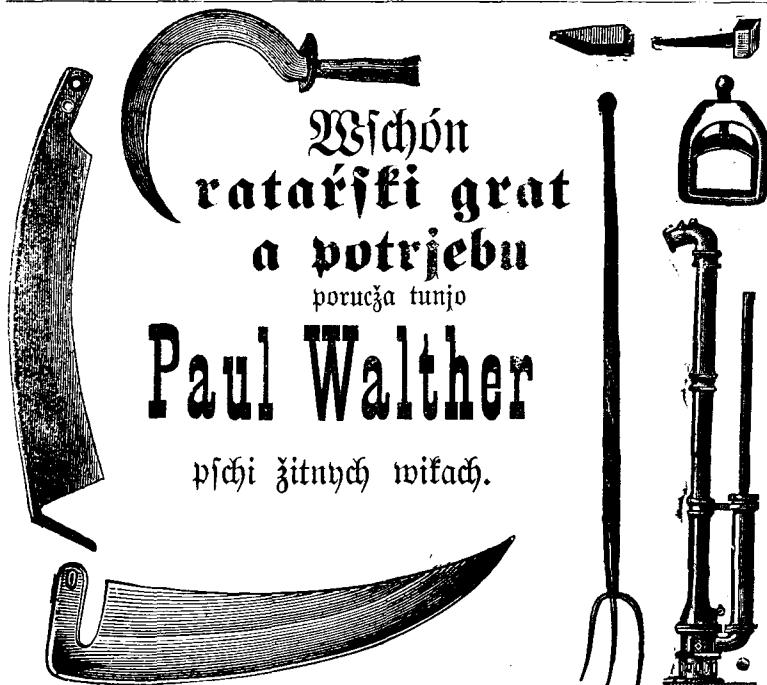
na žitnej haſy.

Sylnie dzeržaze s rukú hosdžikowane
dzělanske schórniye sa mužskich po 6 hr.
dzělanske stupnje = = = 4 = 50 np.
porucža

Paul Kristeller

na bohatej haſy 29

s napshecza hosczenza „k winowej ſiczi”.

Wschón
ratarški grat
a potrjebu
porucža tunjo

Paul Walther

pschi žitnych wifach.

Bawmiane a polplatowe
ploczliwe tkaniny
sa mužaze a hózaze wobleczenja
porucža
meter bižo po 1 mk.

Bruno Grohmann

žutnjowa pschedawařna pschi hlownym torhoschežu.

Turkowske ſlowi

najlepscheje družin, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucža
Moritz Mjerwa
pschi mjažovym torhoschežu.
Destillazija
ſnatych dobrých likerow po
starých tunich placéjsnach.

Kornenburgski ſkotziwjazy pôver

Po dołholetnym naſhonjenju
jako najlepsi ſkotziwjazy a leko-
wazy ſredk spósnath.

Jenož wopravdžith doſtač
w měchčanskej haptzhy w Budys-
chinje w roſtach po 1 hr.

Terje

ſu nowe doschle, tuczne a czerstwe,
mandel po 35, 75, 90 a 100 np.

Adolf Rámsch.

Wódne pónoje, kotly, khachlowe platy,
něsczowe rebliki, khachlowe durczka,
tſeschnie wokna, twarske hosdže
porucža tunjo

Paul Walther.

Zacherlin

spodžiunje ſkutknje. Wón mori, kaž
žadny druh ſredk — wscze inſelty a ſo teho dla po
zylimi ſweče jako jeniežhy dobry khvali a pyta. Žeho
ſnamjenja ſu: 1. Saſhglowaná bleſcha, 2. Mjeno „Zacherl”.

Wopravdžith doſtač:

w Budyschinje pola ff. Měřschez bratrow naſlednika,
Jan Skop,

=	=	=	=
=	=	=	= Straucha a Koldy,
=	=	=	= Pawola Hofmanna,
=	=	=	= Richarda Neumana,
=	=	=	= Maaka a Kunatha,
=	=	=	= C. A. Lukascha,
=	=	=	= Pawola Schockarta,
=	=	=	= Alfreda Böhmy,
=	=	=	= Herm. Keschanka,
=	=	=	= Pawol Wirkel,
=	=	=	= E. Ferd. Lehmann,
=	=	=	= Aug. Schwerla,
=	=	=	= Ed. Tammera,
=	=	=	= A. W. Knichale naſled.,
=	=	=	= C. M. Klauſſa.

Zamówity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číšć Smolerjec knihičišćeńje w Maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 26.

Sobotu 29. junija 1895.

Lětník 54.

► Czesczeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsjë
chzedza ja nje na

3. říjnové číslo 1895

do przedka płacież, njech nětko **80 np.** w wudawańi Serbskich Nowin wotedadźa. — Cži, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pſches **póſt** pſchi- njeſež dadža, njech tola njesapomnja, ſebi je tam bórſh ſkaſacž. Ma ſchitwórtlēto ſaplaciž ſo ſa Serbske Nowiny na ſatſich a pruſtich póſtach, kaž tež w druhich krajach němſkeho khezorſtwa **1 hriwna**, ſi pſchinjeſenjom do domu **1 hriwna 15 np.** — Serbske Nowiny ſi pſchilohu **Serbski Hospodař** płacęa na póſtach **1 hriwnu 25 np.**, ſi pſchinjeſenjom do domu **1 hriwnu 40 np.** — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „**Pomhaž Bóh**“ na póſce ſkaſacž.

Świetne podawki.

Němſke khězorſtvo. Khězorowý Wylemſki kanal je ſo kanal, poľnozne a raiſche morje ſjenoczązy, pomjenowaſ. Poſta Holtenaua wobſamkniſteſki kamień ſamurjujo, je khězor prajíł: „K wopom- nienu khězora Wylema Wulkeho kſchęzjū kanal na mieno „khězora Wylema“. Khězor na to tſi krócz ſ hamorom dyri, prajizy: „W mienje trojeniczeſkeho Boha, k čeſezji khězora Wylema, k ſbožu Němſkej, k lepfchemu ludow.“ Bayerski ministerſtwowy preſident Graifſheim bě prjedy teho khězorej k ſamurjowanju lopatku psche- podał, ſczechowaze ſłowa prajiwſchi: „Poľnozno-raiſchomórfſki kanal ſjenoczi na žohnowanje dawaze waſchnje morjej, brjohи němſkeho khězorſtva wobpluſkazej, a raiſche a wjeczorne kraje ſblizi. Schtož paſt ludy mjes ſobu ſblizi, schtož jich derjemecze ſpěchuje, je ſaruczenje a wobkruczenje wérneho mera. S wjehelym ſpokojenjom Němſka horde lódže po morju jěſdžazých ludow hromadže k khězorſkim lódzimow k ſwiedżenjej dokonjeſia ſnamjeniteho pschedewſacza w ſwojich wodach ſhromadžene wiđzi. Sa mniej je ſ wyſkoje czeſezu, Waſchej Maſteſtoſci w mienje ſwiaſtoweje radh němſkeho khězorſtva murjerſki lopatku k najpodwołniſcej próbſtu pſchepodač, jo býlheče ſwěto- ſtawisniſki ſlutk k wobſamknienu wulkeho džela dokonjeli a poſtarawie khězorſkeho ſaložerja twara, ſ Bozej pomozu ſbožownje dozpitieho, ſakladny kamień najmiłoszniwſcho ſaſadžili.“

Po dokonjenju khęzoroweho Wyłemskiego kanala budżet Němzam saktanie němskeho mórskiego brjoha pschede njepsczeżelskimi nadpadami wjele polóżene. Bychmy pak wopak budžili, hdh bychmy měnili, so je so kanal w přením riedże dla pochylnjenja brónitoseče Němskeje na morju wuwiedł. Ně wón ma pschede wschém lódźniſtwu a kwočewemu wlkowarſtwu klužic̄. Khęzor je to wospiet i ręczemi, kotreż je pschi skladnosćzi kanaloweho pochwyczenia mēl, wobkuec̄il. Žena i thdle jeho ręczow, kotrež je runje kaž w Němzach, tak tež w wukraju powšchitkowne pschihiłozowanje namakała, ma so talkle: „S wjezelosćzu a hordosćzu na blysczątu kwyedzeniisku shromadziszu shladuju, a i dobom w mjenje kwojich swiaſtarjow waž wjschitkich, khęzorowowych hoſezi, wutrobiuje witam. Wutrobny dżak prajimy sa dżelbracze, nam doſtate po dokonjenju dżela, kotrež je so w mérje wotmyfliło, w mérje so shotowiło a so dženża powšchitkownemu wobkhadej pschedopodało. Dźinajo na kulturny nadawč němiskeho luda, měrnemu wobkhadej ludow mjes sochu kanalowe wupuszczeže wotewrju. S wjezelym społożenjom sa naš budżet, hdvž jeho poakrażowaze wuziwanje wobkivwedeči, so so wotpohladam, naš wodžazym, niz jenož

srosumi, ale so ho wone tež plodne sećinja k posběhnjenju derjemecza ludow. Wobdzelenje krajow pschi nashim swyedzenju, kotrejchž sa-
stupjerjow mjes nami widzimy, kotrejchž kraſne lódze smy dženja
wobdzivali, cžim žiwic̄ho powitam, cžim hóle mam prawo,
w tym połne pschipostnac̄ze nashich pròzowanjow, na sđerženje mera
ſloženych, widzec̄. Němka tež dženja wotewrjeni twar do ſlužby
mera staji a smje so sa kwożownu, hdvž budže khęzora Wylemſki
kanal kóždy cžaſt nafche pscheczelnostne poczahi k drugim krajam spěchowac̄
a wobkruczeč. Wupiju swoju schleńzu na derjemecze nam psche-
czeleñych kniejerjow a krajow. Hura! Hura! Hura!" Po hoſczinje
— bětce to w Holtenauje — pschi kotrejž khęzor tule rēč džerzeſche,
wón wulkajnych admiralow, mjes nimi tež franzowskeho admirala
Menarda, pschijimaſche. Tutbū je woſpiet ſ wulkim społojenjom wo
pscheczelnym smyſlenju, kotrejž je wſchudże pola Němzow namakał,
powjedał.

Sobotu dopoldnia ho pola Kielia pschi rjantym wjedrje w pschitomnozezi thezora a nemskich wjezechow maneuver wojnskich lódzow wotbywasche. Wjeżor psched kralowski hród w Kielu, w kotrymž thezor pschenozowasche, wuskokn fałsowy czaš pschicęze. Wjazy dyžli 4000 wožobow ho pschi nim wobdzeli. Thezor s prynzom Hendrichom sa zyly czaš nimoczeńjenja, pol hodźimy trajazecho, pschi lebzach hrodoweje sahrody stejesche, hdzež jeho nje-pschewatavajzy móznie flawa wołajo strowiachu.

— Nowe khějorštíwove žudništvo w Lipsku ſo lětža 26. oktobra w pschitomnoſczi krala Alberta a khějora Wylema požwječzí.
— W Šhorzelzu je ſo ſe hýlnym wobdželenjom wobydleſtwa pomnik ſemrjeteho pólneho marſchalla hrabje Roona wotkrył. Wójnski minister, komandérowaſy general a deputazija füſilérſkeho regimента, ſi mjenom hrabja Roona pomjenjeneho, dwaj hýnaj, džonka, pschi-chodne džeczí a 15 wnukow ſemrjeteho pólneho marſchalla běchu pschi požwječenju pschitomni. Wot khějora ſczěhōwazy telegram doudže: „Na hýjatočnoſczi wotkryęca pomnika ſkonjeneho wójnskeho ministra wutrobnje džel bjeru a rad na jeho wulke ſazlužby wo wójsko spominam“.

— W pruskim kraju my pońdżelu wo tym jednachu, hacz ma stat Weimarsko-Gerafsku železnizu, Ssolarfsku a Wirawsku železnizu kopicz a Žitawsku-Nitriskemu železnizu Sakskej pśchedacż. Komisija, k temu wuſwolena, ma wo tym do drobna wuradzicż. Dale żo ſakon, wifikowanje s jędami naſtupaz, bjes debaty pſchija. — Wutoru narodoliberalnju dr. Sattler podawki, kotrež ſu żo w bludnizh Alexianskeho kłoschtra wotkyle, k ręczam pſchinjeſe. Maž je ſtate, ſu tam ſe ſaſalkymi bludnymi khetro žurovje wobkhadzeli. Dr. Sattler żo prafcheſe, hacz je knieżeſtwo naprawy cžiniło, ſo bŷchu żo tajke žurowoſcze pſchichodnie w privatnych bludnizach njemóžne ſežiniło. Kultuſowy minister Bosse ſnapſchecžiwi, ſo je roſhorjenje dla podawków w Alexianskej bludnizy s prawom wulke. S potajenjom a ſamjelczenjom w tymle prafchenju żo pomhačz njeħodži. Knieżeſtwu żo wina dawacż nježmě, ſo je kontrollu ſanjechał. S roſprawow, wo Alexianskim kłoschtrię podatich, je żo žudžicż dyrbjało, ſo żo tam wscho po pſchikajni stawa. Duż knieżeſtwo żaneje pſchicžin mělo njeje, ſakrocžicż. Zeli ſo je wyschnoſcž njeſto ſawinowała, dha to njeħostane njeſtoſtanje. —

Nowy schtemplowy faktur łoś przedu w tseczim wurdżenju pſchi. — Schtwortk ńiem faktur wo hospodowanskich stazjach wurdżesche.

— Pruske proviantiske hamth łoś w tu khlili sa tym wobhonjeja, tak wulke ńu w pscheréku wobstatti ńita, ruzki a wowzja w jenotsliwych wokrjezach w časzu wot oktobra hač do mérza, a wot haprleje hač do septembra. S ńajkej pſchičinu łoś to stava, kniežerstwo wojswiło njeje.

— Němkska rancho-afriska kolonija łoś lětža se skopčkowej čzilu hischče bôle domapulta, dyžli lom. Sedyn katholicki miszjonar wo tym pſiche: Hijo tceče lěto ńu łoś pola sapuscíle, a nadžiia na žne je smiczena. Tsi krocž ńu wužli a hadzeli, tsi krocž ńu łoś nježmernie roje skopčkow na kraj puschczile a wšcho sežrale. Někto je nuja wjetšha, dyžli hdy předh. Wjèle ludži hłodu wumrje. Snate je, ńo je w jenei wžy pola Mpuapua s 50 wobydlerjow 46 hłodu wumrjelo. Psched dwémaj nježdželomaj do jeneje wžy pſchiūdžech, w kotrejž je 17 sročezuých ludži sa jedyn tħdžen 9 hłodu wumrjechu. Nježdawno je jena karawana, 137 muži ńylna, po puczu hłodu wumrjela.

Jendželska. Liberalni ńu sažo ras kniežstwo konservativnym pſchewostajcz dyrheli. W parlamente je licžba liberalnych ludowych jaſtupjerjow po něčim s mudospolnijazhmi wólbami w tajkej mérje wožlabla, ńo jej pſchewizna strona skónečnje wahu džeržesche. Sslobosć liberalnych ministerstwo wjazg pſheržecz nježmēdžesche. Ssadneje pſchičinu dla parlament wójnskemu ministrej 2000 hrivnow wot jeho mſdy wotczeže. Pſchi wjazkej mſdze jendželskich ministrow — w pscheréku woni 90 000 hrivnow dostawaju — je to malicžkoſe, tola ministerstwo to jako počtu ſtrosumi, ńo dyrbi brěmjeſhko wjasacž. Duž je ministerstwowy pschedhýda, Rosebery, kralowu prophy, ńo by ministerstwu wotſtupiež dala. Ta je hnydom do teho swolinjschi wjednika konservativnych, lorda Salisburja, napominala, ńo by nowe ministerstwo ſtworil. Po Salisburghowej radze kralowa parliament rospuszczeži.

Turkowska. W Mazedonſej, kotrejž Sserbjo a Bolharjo wobyla, je pječza ſběž pſchewizivo turkowskemu kniežstwu wudyril. 25 muži ńylnu čzrjodu ſběžkarjow ńu turkowszy wojazg wobstupili a ſbili. Pſchi tym ńu wožmioch ſběžkarjow ſajeli a tħoč morili. Satyħ, s rječasami ſputanyh, do Palanki dowiedžechu, hdžez tež hlowi sabithy ſběžkarjow, na żerdze tyknjene pſchinježechu a po drohach nožħu.

Knies a dželacżer.

(Pokraczowanje.)

Na dobo potkny ńo kon pod nim a ſapadny w žněhowej ſepi. Dyrí wokolo ſebje a padže na bot. Basilij Andrejicž ſkocži s njeho, a hdžez bě s njeho ſkocži, stanu kon, torže ńo do předka, rjehotasche ſažo a ſhubi ńo a wostaji Basilija Andrejicža w ſepi. Basilij Andrejicž ſlečza ſa nim, ale žněh bě tak hłuboki a kožuchaj tak čežtej, tak ſo s woběmaj nohomaj hač do kolen do žněha ńo pſchewadže a hijo ſa dwazycži krocželi s dycha wubězam ſtejo wosta.

„Lěb, woły, pacht, kħlamy, korečmy“, myſlesche ſebi. „Kaf čħzyt to wſchitko wopuſchjež? To njeje móžno!“

S někajkeje winy dla dopomni ńo ſažo na trawu, s kotrejž wěſik ſejħrawaſche, nimo kotrejž bě dwózjy jehal, a jeho pſchewi tajka hróiba, ńo ſo jemu wěrič njeħasche, ńo je woprawdże tak, kaž ſo s nim mježeshe.

Mjħlesche ſebi: „Njeje žnadž tole wſchitko jeno żón?“ a wón čħzytke wozužiež, ale to njebe wozuženje. To bě woprawdžity žněh, tħiż jemu do woči ħlipsasche, a to bě woprawdžita puſčina, w kotrejž někole žam wista, kaž tamna trawa, njeſtobročomu, spěšnju a žurovu ūmjerž woežakujo.

„Njeħbejki Wôteże!“ — dopomni ńo na zjerkwinstu modlitwu ſańdżeneho dnja a na žwēzji, tħiż bě k jažmēčenju w zjerkwi pſchewadwa, a kotrejž jemu hnydom wróžo pſchinježechu, a kotrejž wón, runjež běħu napalene, ſažo w taħċeżiku ſħowa. A ſažo počza ńo k Bohu wołacz.

A někole bě jemu na dobo zyle jažne a bjes dwela, ńo ſu tute žwēzji, duchowny, modlitwy, wſchitko tole jara wažne wěž a ſo dyrbi to wſchitko tam w zjerkwi bħej, ale ſo jemu to jow ničzo pomħacž njeħħe, a ſo mjes tutymi žwēzjkami, modlitwami a jeho nětējſiħim ſadwēlownym wobstejenjom žaneho ūwila njeje.

„Ja njeħmēm ſadwēlōwacž, ale dyrbiu eż-żonja ſejħowacž, hewak budże tež ta ſawta“, ſajedże jemu do moħbow a wón da ńo do bęženja.

Ale runjež bě ſebi wotmyħsil, ſo chze pomaħu hija, bęžesche tola, padasche koždy wokomit, stanu a padże ſažo. Eż-żonja bě na tajfih měſtnach, hdžez žněh hłuboki njebe, hijo lědha ſpōnacż. „Ja ſym ſhubjeny“, myſlesche ſebi wón, „też tule eż-żonja ſhubju“. Ale w žamžnym wokomiku wuħlada někto čzorne pſched ſħabu. To bě brunak, ale niz jeno tón, ale też žanje a wojji. Kon ſtejše někole niz na ſwojim prijedawſkim měſtnje, ale pſchi wojomaj, a tħażżeſche s hłou, kotrejž woteżżi, do kotrejž bě ſtupi, dele eż-żenjiesħtej. Poħa ſo, ńo bě Basilij Andrejicž do žamžnej hłubiny tridži, do kotrejž bě hijo s Nikitu ſajel, ſo bě jeho kon k žanjam wjedl a ſo bě wón něħħe pjeċċżeż-ħażi krocželi. wot teho měſtra, na kottymž žanje ſtejachu, s konja ſkocži.

IX.

Basilij Andrejicž, dowleskhi ńo hač k žanjam, ſepjeraſche ńo na nje a ſtejše dolho njeħibith, ńo pròzujo, ſo by ńo ſmerowal a wodhchnej. Nikita njebe hijo na ſwojim prijedawſkim měſtnje, ale w žanjach leżesche někto, ſchtož bě hijo zyle ſe žněhom ſawete, a Basilij Andrejicž ſħuda, ſo je to Nikita. Prijedawſcha bojoſež Basilija Andrejicža ſhubi ńo někole zyle, a jeli ſo někole hischče ńo nežeho bojeſe, bě to wužkoſc, tħiż bě jeho pſchi jehanju pſchewi, wofebje w tym wokomiku, hdžez bě žam w žněhowej ſepi leżo wostal. Tutej bojoſeži njeħmēdžesche na žane wħaſħnej ſažo ńo pſchewi, dacž, ſo pak by ńo njeħrōčiha, njeħmēdžesche na ſebje ūmjeħu ſebi myħliež, ale na někto druhe. Dyrbiexhe někto ſapocžez. Stupi ńo teho dla po wēſiku a wotewri ſwoj kožuħ.

Trochu wodhchnejwski ſtħaſe žněh wot ſħkorni a rukajżow, potom ſačżež paž kruče, kaž to eż-żenjiesħe, hdžiħuli ſe ſwojih kħlamow wuſtupi, ſo by wot buror naļožene žito kipowal.

Deho prenja staroſež bě, konja wužwobodžicž. Basilij Andrejicž wutwiedże to, wučżeże woteżżi s pod pódkomjow, pſchewiha bruna ka na starym měſtnje ſa žanje a džeſħe potom wokolo konja, ſo by rjemien, ſahluk a pſchitħi wħi ſradowal. Ale w tym wokomiku pħtni, ſo ńo w žanjach někto hiba, a ſe žněha poſbże ńo Nikitova hlorwa.

Widžecž, s ńajklim napinajom ńo bur poſbże a ńo ūnġe, machaſche na ūpōzjewne wħaſħnej ſe ruku wokolo noħha, kaž by chayl muchi honiç a powjedaſche někto. Basilij Andrejicž ſo ūħaſche, ſo jeho k ſebi wola. Wostajj pſchitħi wħi, bjes teho, ſo by ju prawje dowodžel, a džeſħe k žanjam.

„Schtu th chæſež?“ woprascha ńo. „Schtu th powjedaſa?“

„Ja mre—mre—ju, to bjeſte . . .“ rjeħmu Nikita, ſo napinajo, ſi mręjažym hloħom. „Moju mſdu daj mojemu žynej. Abi mojej žonje — to je wħċo jene.“

„Alle ſchtu dha to je? Ssy žnadž ūmjeri?“ woprascha ńo Basilij Andrejicž.

„Eżju, ſo je moja ūmjerž blisko . . . Wodaq mi naſħehe ūħażiha dla . . .“ rjeħmu Nikita ſi plaqiżiym hloħom a počza ſažo ſi rukomaj do wočiow machaſe, kaž by chayl muchi wotħnač.

Basilij Andrejicž ſtejše wokomik mijelčo a njeħibith, potom ſtupi na dobo ſe žamžnej rošħidżenovszu, ſi kotrejž pſchi dobrij ſtupi do ruti plaqiżi, krocžel do ūħi, wihorni rukawje kožucha a počza ſi wobemaj rukomaj žněh ſi Nikiti a ſe žan ſotmetowacž. Hdžez bě ſi tutym dželom hotow, wotpini spěšnje ūwali paž, wotewri kožuħ, a Nikitu pſchitħbżi wħi ſe na njeho a wodże jeho niz jeno ſe ſwojim kožuħom, ale też ſe ſwojim czoqlym, roshorjenym czoqlym.

Basilij Andrejicž, konz ſwojego kožucha mjes drjewo žani a mjes Nikitu ūwaja o jeho ſi kolenomaj džeržo, leżesche na wočiow, ſi hloru do prētowneho kbona žani ſtorfaj, a někto njeħħiġi ſtejše ani, kaž ńo ūħi pohibuje, ani kaž wětr wuże, ale njeħħiġi ſtejše jen Nikitowe dħħanji. Majprjedżi leżesche Nikita dolho bjes hibnienja, potom idħiħi ſi hłuboka a hibasche ńo.

„Nō, to dže ńo eż-żonja . . . a th rieči ſtejše wo wumrjecżu. Leż ſmerom, ūħi ńo, mibjud żebi . . .“ počza Basilij Andrejicž.

Dale njeħħiġi ſtejše rieči, kaž ſo ńo ūħi džiwaſche, dokelž jemu žyħi do woči ſtupi, a ſpōnje džažna derħotacž počħadhu. Přiħesta rieči, a pożiżi někole, ſchtož bě jemu do krka pſchitħi.

„Ssym pſchewi, ſtejše ſħabu, teho dla ſym tak jara woči, myħleſche ſebi wón.“

Tuta žlaboſež pak njebe jemu niz jeno pſchewizna, ale eż-żenjiesħe jemu woħebite, żenje njeħacżute wjeħże.

„Tażże my ūmjeħu“, rjeħmu pſchi ſebi, a ſačju zyle woħebite ūwajtacżne hnużże.

Dolho ležesche tu tak mjelečzo, trješesche ſebi wocži a kójeſche pſichego ſaſo pravoh róſt kožucha, tif be wéſit ſahornýl.

Na dobo ſeſze ſo jemu jara, někomu ſwoje rádoſtne čuče ſdželicž.

"Nikita!" rjekny wón.

"Mi je derje čzoplo!" ſavola tón ſe ſpody.

"To je derje, bratſko. Ta bých ſhubený byl. Ty by ſmjerſnýl a ja . . ."

Saſo ſaderkotachu jemu džaſna, do wocži ſtipichu jemu ſyly a wón njemjéſche dale rečecž.

"Dobre!" myklesche ſebi wón. "Ta wém, ſchtož wém, a wón ſo wotmjeleča. Hýſeče ras pohlada ſa konjom a wuhlada, ſo je ſi nahira kribjetom a ſo grat na hněhu leži, tak ſo dyrbjeſche ſtanycž a konja ſaſo wodžecž; ale wón ſo njemjéſche k temu roſhuzdžicž, ſo by Nikitu na wokomik wopuſtežil a rádoſtne čuče myſlil, kotrež mjeſeſche. Bojoſež bě jeho doſpolinje wopuſtežila.

Jeho wohrjevaſche wot ſpody Nikita a ſmečka kožuch, jeno ruži, ſi kotrýmajž konz kožucha džerjeſche, ſo by Nikita ſymy nje-mrč a noſy, kotrež wěſik na ſtajnoſeži wotwodžewaſche, počeſteſtej ſproſtneč. Tola njemyklesche ſebi na ſebje, ale na to, ſo by pod nim ležazeho bura hřel.

(Skónčenje pſichichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschiná. Žutſje njedželu 30. junija ſo wulkí měſchčanskí ſhleſti ſhvjedžení ſapocžije, kotrež po ſwicženym waſchňju thđení dolho traſe. Štředu wječor ſo wulkotny woſhniostroj wotpali.

— W Budyschinje je ſo komitej ſaložil, kotrež je ſebi wot-myſlil, pomnik, nowoſaložerjam němſkeho křežorſtwa poſhwicžomu, w Budyschinje poſtaſiež.

— Na róžku Lubijſkeje a walleſeje dróhi hižo dležſchi čaſ ſaſlaſne murje ſa nowy žonjažy ſchpital twaria. Pjatf thđenja ſu w pſchitomnoſeži měſchčanskéje radý a měſchčanského ſaſtujiſtwa na ſhvjedženske waſchňje ſaſlaſnih ſamjení poſložili. Plan ſa twar noweho ſchpitala je k. měſchčanské twarſki direktor Baumgärtel wudželal. Twarſki pjenjes je na 160 000 hrivnow wobliſený. Po natwarjenju noweho ſchpitala tſi dotalne žonjaže ſchpitala, mjenujž „tuchorſki“, „kvjateho Ducha“ a „Marje-Marthy“ ſaſlu. Do ſchpitalow pſchi „tuchorje“ a „kvjateho Ducha“ ſo jenož džowki a wudowy Budysſkých měſchčanow pſchijimachu, injes tým ſo w „Marjinym-Marcjnym“ wuſtawje tež njemjéſčanske žónſke hoſpodu namakachu. Pſchichodnje budže ſo wot žónſkich, kotrež chzedža do ſchpitala ſaſtupicž, 300 hrivnow ſaſtupneho pjenjeſa žadacž, jeli ſo hižo 55. lěto dozpíle njeſju, 250 hrivnow, hižo 60. lěto pſchekrocžile njeſju a 200 hrivnow, hižo ſu 60. lěto živjenja dozpíle. Kóžda woſhdelečka ſchpitala na thđení k ſwojemu ſeživjenju 3 hrivnw doſtanje.

— Tudomna konſervowa fabrika, loni ſaložena, je ſi njelubym njewuſpečhom ſwoje přenje dželanske lěto woſhamka. Člote horj, kotrež jeje wěžywutoſtojný techniſki wodžer ratarjam lubjeſche, ſu ſo jako mydlíny wupokaſale, ſi kotrymž ſu ſebi lužo wocži na mydlíčz dali. Techniſki wodžer Budysſeje konſervoweje fabriki ſi zyla ſwojemu nadankej ſrožený byl njeſe. Wuplody, kotrež ſu ſo jako konſervy ſavarile, ſu ſo ſi džela ſtaſylo a ſu ſo po jara niſkej plácziſnje roſpſchedacž dyrbjaſe, ſi džela pak ſo ſi zyla pſchedacž njehodža. Skónčenje je techniſki wodžer, ſamolwjenja ſo bojo, mydlo wjeſl. Pſchedkdyſtvo konſervoweje fabriki je dvje ſebi nětko wěžywutoſtojnýho wodžerja dobylo, tola hižo dyrbja ſabrika dale woſtacž, dyrbja mjejeſzeljo podželnych liſtow na kóždy liſt někotre ſta doplačicž. Jeli ſo to nochzedža, njebudže konſervowa fabrika dale woſtacž mžž.

— Pſchi poſleſním ſičenju po powoſlanju a pſchentylje je ſo w Budyschinje nalicžilo 5189 hoſpodařtow, 12,292 mužſtich a 11,141 žónſtich woſzobow, po taſtym hromadže 23,433 woſzobow. Do tejele ſicby ſu tež wojeſke woſzob, w Budyschinje pſchely waze, ſapschijeli.

— Sa firmowym ſchitom tudomneho rěſbarja Fiedlerja na Lubijſkej dróſy ſu ſebi wróble hučido natwarili. Nětkole maya wone mžž, ſi kotrež ma jednou wróblík hněběle pjerjo a čerwnej wocžy. Šenjes Fiedler je běluſhka ſi hněſda wſal a jeho do ſleſti ſadžil, kotrež je pſched křežu poſhynýl. Wróblíka tam jeho ſtaroſcivaj ſtaſeſe ſi dožahazej zhirobi ſaſtarataj.

— Po wjazhdionovym deſchęowanju je ſchtrwrt, džen ſydom ſpanzow, čižice býs deſchęza byl. Jeli ſo by po starym ludowym prawidle ſchlo, býchmy pſchichodne ſydom njedžel ſuče

wjedro měli. Kaž paſt wěmy, tole prawidlo njetrjechi. Duž ſo ratarjo njetrjeboja boječ, ſo budža pola naſ ſploňe wuplody wulfuje ſuchoth dla ſchfodu čepečicž.

— Hižo ſańdženu ſrijedu konjej, Wutolčanskemu ryečeſku bluſchazaj, ſi města žeſeſne ſchěm wjeſchtaj, ſo wonaj pſched ſchuleſtſki wrotami njehnateje pſchicžiny dla ſploſchiftaj. Wonaj ſtoku po garbařské haſy dele czerjeſchtaj w runej měrje do Thomazez velozipedeweje fabriki pod hromod, hižez dyrbjeſchtaj ſaſtač, dokelž tam žaneho wupueža njebe. Žedyn ſi konjow bě ſo pſchi džiwej hanjenyž čepeč wobſchložil. Někotre žeſeſne ſtěný, kotrež běchu ſo pſchi jěſbje po horje dele do přeſka ſuwale, běchu jemu do plezow hluboke džery wuſtorkale. Šranjene ſkocž ſu hnydom k ſlavnemu ſeſtarjej dowjeſč dyrbjeli.

— Na pěſtach ſmeja po ſvacžu lětſa w Sſerbach ſlabe ſitove ſi. Pod hněhom je w dolhei ſymje wjele ſtvielzow ſhnilo a wumokalo. Hižo bě ſo ſkónczne čaſ ſeſtenja pſchiblizil, bě ſuče wjedro, tak ſo ſuchoth dla ani rožka, ani jerza čepečla njeje. Boja ſo, ſo budža ſi wjele polow ſeſma telko ſorna domoj khowacž, ſelkož ſu wužbyli.

— Ženemu Budyskemu rěſniku, kotrež bě ſebi na paſtwiſhžověj ſuž travu wotnajal, je woda nimale zjle ſhno wotmjebla, hacž runje tola Sprewja, Bohu džakowano, lětſa na ſhynach hacž dotal njeje ſwoje brjohi pſchětupila. Wěz je ſo taſle zoſala: ſi wosom, ſe ſhynom poſkladzenym, ſo pola horniļužiſkeje ſiſerje ſawrōčicž njemjózachu. Duž wós na pucž "k Daloſkej Bělerm" wróčo ſtorčiſtu. Stork paſt bě pſchi ſhlny, tak ſo wós do Sprewie, pſched warom křetru hlubokeje, ſajé. Pſchi ſamym budžiſhtaj ſo tež konjej do hluviny ſežahnyloj. Kelko hary a prýž je řeſniſki miſchtr měl, předný hacž je ſhno a wós ſi řeſi ſaſo ſwicžahal, móže ſebi kóždh w duchu pſchedſtajicž.

— Čeſeſenje ſuſes redaktor! Žara witaný běſeſe m naſtaſki wo plahowaniu pjerim w poſleſní ſi ſerbskej Nowinje". Šańdženu ſobotu běſeſe pola mje jena pata 11 kurjatkov wulahnylo. Wot jejow, kotrež hiſeče mjeſeſche, běſtej dwě býs dwěla ſaportkaj, ſeeče paſt ſo mi ſdaſhe dobre býcž. Dokelž bě wjedro tak wubjernje rjane a čzople, mějach ſa mžde ſtrjatka ſa naſſprawniſche, ſo je won ſeſadžach. K temu bě mi tež pata hižo jene kurjatko ſamjatka. Schto paſt ſi tym dobrým jejom, kotrež bě na jenym blečku nadypane? Šeſkoſh mi runje žana njeſedžeſche. Wſach jejo a poſložich jo do ſlóncžka na čzoplu ſemju do ſahrodki a thermometer pódla. Poſkaſowacž 24° čzoploty. Šdžerku mžžach wižecž, ſo ſo w jeju hiba, bě mjenujž runje hluvečka ſa džerku. Hižo paſt na popoſdne ſlóncžko niže ſtejeſche, wſach jejo a poſložich jo na křachlowy křop a ſaſo thermometer pódla. Tu poſkaſowacž dobre 30°. Tale čzoplotu mojemu kurjatku derje čzinjeſche. Wone ſapocžinaſche mózne piwečicž. Tola wudobýcž ſo nječaſche. Škónczne ſvorach něſkoſh klupe. Myſlach ſebi mjenujž, ſo ſo mžde kurjo traſch teho dla wudobýcž njemjóz, dokelž je jejo nadypane. Duž počzach jejowu ſchkorpatu wotbělicž, nehdže hacž do poſložy. Potom paſt pytnych, ſo kurjatko ſe ſadkom hiſeče ſa ſchkorpatu wiſa. Schto nětko. Pata bě ſi kurjatkom na hneſdo ſchla a duž jej pol wulehnjene njebožatko podthlých. Tale bě tola naſpſchihódníſche měſtno ſa njo. A hlej, na druhé ranje mějach jene kurjatko wjazy, kotrež wot tamých roſdželicž nje-mjózach.

Hrožiſhčean.

— (Wuſlady na pſchichodne wjedro.) Woſkolo 30. junija ſmeđa ſo w Němzach wulſe njeſedra a ſlivo woſzatač.

— Žedyn wjedrawutoſtojný, njeſaloſko Budyschina bydlazh, redačiji pſchi, ſo budže hacž do 16. julija rjane wjedro, tola druhdy njeſedra woſhamkujene njeſju. Šaſadž, po kotrež ſo wjedro do přeſka woſlizi, ſo ſa thđení woſjewja.

(Plaſhovanie pjerim.) Hižo ſu ſurjata mjeniſtich družinow, na pſchiklad italske a ſchpaniſke, po ſroſte, móžechi hižo nětko roſhuzdžicž, ſchto ſi nich budže, hacž budža ſhlny abo ſlabe. Taſte ſurjatka, kotrež hižo přenje nježdele pomalſkho roſtu a ſu ſady druhich wróčo, tež ſi wjetſha hubjeſche woſtanu a ſo tež ſa dalsche plahowanije derje nježodža, dokelž ſo jenož ſtrowa a ſhlna ſokosch jako wužitna woſopkaſe. Duž dyrbjich tež ſi mždymy ſurami taſt mjenowamu rebiſju abo ekamen wotdžerječ. Šenadne ſtociſatka dleje njeſhovaj; wone ſluſcheja do hornza k warjenju — a hižo ſo tebi jich njecha, je na hermanku pſchedaj. Woſebje to ſa křapom pláczi. Pſchetož hižo ſu ſebi ſlabeho křapona khowal, budža na pſchichodne lěto wot njeho woſzehnjene ſurjatka hiſeče hubjeſche. ſi zyla paſt dobre njeje, ſebi wot ſwojich woſzehnjennych ſurjatka woſtajicž; to křowaj radscho ſtareho zuſeje křeve hiſeče jene lěto a

Kapontki wschitke pschedaj a na druhe lěto pschedaj stareho a kúp ſebi často noweho zufeho, ſo by ſo najvažnitsche prawidlo kury-plahowanja pschezo wobledžbowalo: wobnowym hufcijich frej mjes kurami! Pola wjetſtich druzinow, wožebje pola belych Brahma-putra, ſo ſ tym pruhowanjom tak lohko nječini, wožebje, hdyž na ſwonkowny napohlad hladach. Hdyž ſu tute pol ſroſle, ſo hiſcheze jukrčez hlinaja a w tym čaſu ſo wózku najlepje njeſpodobaju a ſu po ſdacu ſame ſchere. Wem, ſo ſu ludžo, ſebi myſlo, ſo to žane rjane kury njebudža, je pschedali a ſu potom je druhdže wohladawſchi pōſnali, kaf ſu ſo ſe ſwojim ſazudženjom pschedhwa-tali. Pola wjetſtich druzinow čakaj radſcho ſi wubheranjom dobre ſchtvörz lěta, dokelž wſchak woně tež pomalscho roſtu!

S Wuriz. W tudomnej ſkale je ſo ſobotu rano wobžaru-jomne njeſbože ſtaſo. Hdyž ſe žerawzom (kranichom) czežki ſamjet ſi hľuboteje ſkalý czežechu, czežki powos, kotrež ſo pschi tym trjebaſche, wuſtoči a ſi wotmachom dele do hľubiny ſlečzi. Tam wón na njeſbože ſkalarej Schusterej, w Wichowach rodženemu, do tyla ſi tajke mozu padže a jeho ſi ſemi poraſy. Schustera, kotrež hnydom myſle ſhubi, tón ſamý džen do Budyskeje hojerije do-wjeſchu. Dokelž běſte wón na hřibječe nimo měry ſaczeňhyl, jeho ſefarjo ſi wopredka pscheptac ſiemožachu, ale můžachu na njeho jenož lód klaſez dac, doniz ſo ſaczeňloſc minyla njebe. Schustera jako ſtróſbeho pilneho dželaczerja hřivala a jeho cžim bôle dla njeſbože, kotrež je jeho podeschlo, wobžaruja, dokelž ma doma žonu a džewječ džec, ſi džela hiſcheze jara male, ſejwic.

S Nejedſaſhez. Dla jeneho mužſteho ſo tu ſańdženu ſobotu ſe žarliwoſežu dwé žonje pschi dželanju ſyna ſwadžiſtej. S roſ-žahloſežu, ſi tajkejž móže jenož žarliwoſež cžlowieka ſaprylic, jena ſe žonſteju tej druhzej ſi hrabjemi ſtrachnu ranu do hlowy nabi, tak ſo dyrbjachu ſefarſku pomož phtac. Powjeſc ſo tejle kravanej žonjazej bitwie je ſo wjehnoſeži ſi wjedženju dala, kotrež je žandarma po hrabje wupóžala, ſi kotreži je ſo do hlowy džera wuraſha.

Se Žičzenja. Šańdženu ſobotu je Pjechez po honc ſi Hodžija, kotrež bě mloko do Žičzenja dowjeſl, mandželsku tudomneho žiwo-noſežerja Wicžaja pschejel. Woſowe wojo bě žonu do hlowy prahlo a ju powalilo. Dokelž Wicžajowa malo widži a ſkyſchi, njebe wós phtla. Sa njeſboženu dyrbjachu hnydom po ſefarja pohlaſc.

S Buſez. Kaž je ſnate, je ſo tu loni wupožeſeňa a na-lutovařni po Raiffeiſenowym ſysteme ſaložila, kotrež netko hido ſi ſtvoje džela. Sa jeje poſkladniſtu ſu knjeſa pschetupza ſchijzana wuſwolili, kotrež do naſutovařni pjenjeſh po 3½% pschijima a ſi wupožeſeňe je po 4% wupožeſuje. Hlowny nadawſ Buſecjan-ſkeje naſutovařni a wupožeſeňe je tón, ſo ma wona wobhdlerjow Buſecjanſkih ſtron ſi lutovařni ſwuziſz a ſprawnym porjadnym cžlowiekam ſi pjenjeſneje ruſy wupomhaſc.

S Małyh Debhez. Młody cžlowieč, kotrež bě w tudomnej mločati ſi po ſtajenju, je ſebi pjak ſtvojenja ſe ſaduſcheniom živjenje wſac ſpýtał. Hdyž jeho ſobotu rano ſe ſpanja wołac ſpchinužechu, jeho w jeho komorje, ſi wuhlowym dymom napjeljnijenej, po ſdacu morweho namakachu. Na wulkim blachu wo ſtejed ſtrvh bě wón pjak wječor, prijedy haco bě ſo do ſoža lehny, drjivo a wuhlo ſapali. Hdyž budžithu jeho ſobotu rano ſi cžažom ſi dyma njevunjeſli, budžiſche wón ſwoj ſamomordaſki wotpohlad dozvili. Hnydom ſawolany ſefar w jeho cžele ſkoro žane živjenje wjazy ſpónac ſi njemožeſte. Halle ſobotu popoſdnju, hdyž běſte mločy cžlowiek wjeli hodožin dohlo pod holožm njeboj w cžeritvym po-wětſje ležal, ſo jažo živjenje do njeho wroči. Kaf kruče bě ſebi wotmihſil, ſebi živjenje pschikrotiſtice, na to poſkaſuje to, ſo bě pódla ſwojeho ſoža nathylam revolver poſožil. Tutón wſchak njeje mož ſtvebaſc, dokelž je, wuhlowym dyma ſo nařeblaſchi, tak wožlabny, ſo ſo ſe žanym ſtawcztom njeje hibnječ mož. Kajke pschicžin ſu mlodeho cžlowieka ſi ſamomordaſtvu naſabile, nje-wjedža. Myſl, ſebi živjenje wſac, je wón hido dleſti cžaž we ſebi nožyl, hewaſ njebudžiſche ſo wondano jeneho dželaczerja praschał, kaf mož ſebi cžlowiek naježo ſi jedom ſawdac. Czežke myſle drje ſu mloženzej, kotrež bě ſměrnj a porjadny cžlowiek, ſo živjenja nabyc dale.

S Maleſhez. Naſcha naſutovařni a wupožeſeňa ſa Maleſhansku a Budyschinku wobžadu, ſi kotrež je knjeſ ſsmola-Spyte-čanski w ſwojim čaſu naſtor ſaſ, je ſe ſapočatkom teho měhaza do živjenja ſtupila. Powitam ſi wulkej radſežu tute ſaloženie w naſchej wokolnoſeži, dokelž ſu hido ſkyſchi a cžitali, ſi tajke ſchowowanju ſu tajke naſutovařni ſa naſch wježn ſud. Schtob ſa pjenjeſh, a hdy by to 1 hrivna byla, móže ju na naſutovařni

donjeſc a doſtanje 3½% danje. Druhdže na žanej druhej naſutovařni wón wjazy haco 3% njeſtoſanje. K temu njetreba halle do Budyschina vežec. Pjenjeſh na naſutovařni ſo pola knjeſa hoſeženarja. Wjele w Maleſhezach pschijimaja a možem ſi radoſež ſjewic, ſo je tam ſa ſapočatkom hido naſladny pjenjeſ na daň daty. Schtob chze ſe ſobuſtaſom naſutovařni a wupožeſeňe byc, ma ſo pola pschedhdy, knjeſa kantora Kertka w Maleſhezach, ſamolvič ſi ſo ſi 10 hrivnami na wěz ſobodželic, kotrež ſo jemu derje ſadanja. A hdyž někajka nuſa abo njeſbože tebje potřebi abo hdyž ſa wokom ſi pjenjeſ trjebaſch, budže tebi wupožeſeňa rad ſi pomozh, ty pódla žaných wudawk, kaž ſebi je pjenjeſ ſaradžaz agenty žadaja, nimasch a njetrebaſch daloko wokolo wokolo běhac. Wjſche teho možesch ſebi wročoplačenje po dželbach wužinice, kaž ſo tebi naſlepje hodži. Boh ſpožez temu towarſtwu, kotrež je ſo ſi wužitku naſchego luda na wabjenje ſdobne ſmyſlenych naſch luby herbſki ludi lubowa-wazych a na jich ſvoje ſmyſlenych ludži ſaložilo, ſwoje žohnowanje!

S Wulek je Dubrawy. Tudomneho Pawoła Čornaka bě loni 15. novembra hromadže ſi druhimi wježnianami wohnjove njeſbože domaphtaſo. 7. junija je wobžaromneho muža w jeho hoſpode ſi nowa wohnjove njeſbože domaphtaſo, pschi cžim ſe wón wſcho-to, mjes druhim tež dwé ſloczeči, ſhubi, ſchtož bě pschi přenim wohnju plomjenjam wukhowal. W wotpalenym domje pódla Čor-naka dwé dželaczerjek ſwójbje bydleschtej, kotrež ſtej teho runja wſho ſwoje wobſedženſtvo ſhubilej. Wſchě tti ſwójbje ſu na-vjele ſet bite. Ženoz nadobne wutroby, ſchecjjanzy ſmyſleni ludžo móža jich nuſu ſi darami polóžic. Tudomny gmejnſi pchedeſtejcer knjeſ Jan Frenzel je rad ſwólniy, ſa czežko domaphtaſe ſwójbje dobročelſke dary pschijimac.

S Khwacži. S hjeſmróžnych njebiež ſeželesche ſańdženu nježdu ſu horze ſlónzo ſwoje ſmalate pruhi na ſemju. Nejebacž horzotu, tola radostniye poſtaſtovasche naſcha ſuba ſchulſka mlodžina, jaſo ſo cžah, ſi njej ſrijadowanu, ſi naſcheje wſhy won na njeſdaloku ſelenu ſuku hibalſe. Tam mějſeſte ſo jejin davno hido ſi njeſezepliwoſežu wočakam ſchulſki ſwujedžen wotbywac, přeni, tak dolho haco ſamóža ludžo pomniež. Haco do wježornych ſmérkow ſabawjachu ſo naſcha lubuſki pschi wſchelaforych wježelých a wuſkožnych hracjach. Wječor ſo ſi ſchulſkemu domej wročiwoſi ſobſamky jadriwa naręč naſchego knjeſa wuežerja Wicžasa tutón w ſoždym naſtupanju derje poradžen ſwujedžen, a ſe ſpěwanjom „Njech Bohu džafuſe“ ſaklinča pobožny džak hnadmumu wodžerjej wſchých cžlowiečskich podenženjow. Spěvajo: „Hido ſtatok móž“ roſendže ſo naſcha ſchulſka mlodžina ſi tehole ſwujedženja, kž je bjeſdwělomne najradostniſchi a naſlubſki podawſ zyloho ſchulſkeho živjenja, a kotrehož ſenotliwoſež wofstanu njeſapomnité mlodým wobdzěnlilk do najwysſeſeje staroby. — S doborom prajimy tež wutroby džak naſchimaj wuežerjomaj k. Wicžasej a Žodnemu, kaž tež zylemu ſchulſkemu pchedeſtejcerſtu ſa wſchū ſrožu a wobčežnoſeže, kž ſu jim ſi teho naſtale.

S Šeſtymja. Šańdženu ſchtrvortk je dwazhczíſtym cželadniſ Mikanja, kotrež pola tudomneho ſublerja Schmiha ſlužeſte, nahlu ſmjerč namakaſ. Wón bě do ſeža po liſce a jehlinowé halosy jěl, kotrež dyrbjachu ſo pschi pchedeſtejazym inbilejſtym ſwujedženju ſi wudebjenju Scherachowſkih drohov wužic. S njeſbožowym pschi-padem Mikanja ſi woſa pod ſolo padže a ſo ſajedže.

S Kumvalda. Šchtrvortk rano je ſo tu ſeſak mlyna „Trub-mühle“ wotpalil.

S Scherachowa. 4. julija ſo 50 ſet ſi ſwujedžen ſjenoczenja Scherachowa ſe ſakſtum kraleſtowm ſwječi. S pschicžinu teho popoſdnju 1½ hodžin ſwujedženſki cžah, w kotreži budže tež hiſtoriſke wodželenje, po Scherachowje poſeženje.

S Němſich Paſliž. S tudomneho knježeho mlyna a ſeſaka, w kotreži ſo wjazy nježela, je nježdu w nozy woſko 11 hodžin woheň wudhril. Plomjenja ſo ſe ſatrafnej ſpěchnoſežu na ſužodne twarjenja ſežerja Žana Scholty, Žana Rachela a na Rěbarkoweje klonju wupſchestrjechu a je do ſroža a popjela pschi-wobročiſtum. Scholta a Rachela ſtaj ſebi jenož nahe živjenje wužowac mohloj, woſha domjaza a hospodařſka nadoba je ſo ſpalila; tež někotre ſwinje ſu w plomjenjach kónz wſale. Tukaja na to, ſo je woheň ſaloženj.

S Lubija. Pschi ſicženju po powołanju a pschimyſle ma Lubij 8570 wobhdlerjow, a to 4236 mužſkih a 4334 žonſkih. Pschi ſudličenju w ſeže 1890 mějſeſte Lubij 7523 wobhdlerjow.

S Lubija. W tudomnym wotježnym bürōwe je ſo ſtejedu we wſchej cžichoeſi mobilisazija na prahu wotměla. S njej dyrbjefſe ſo ſpōnač, kaf ſpěchne móže büror pschi wudhrjenju wójných ordry

ł słowaniu resewów s wożebithmi pôzlam i wotpózlač. S pomozu resewistow, k temule swużowanju postajenych a swolanhych, so nêhdze 4000 ordrow sa $1\frac{1}{2}$ hodzinu wupjeli a wotpózla.

S Draždžan. 16. junija so tu nashe lube herbske kemske wotbywachu, k kotrymž bê so 166 spowiednych shromadžilo, kemscherjow, wê so, wjèle stow. Sserbsku spowiedz a herbske przedowanje mjeſeſtaj k farat Jakub s Mjeſhwacžidla a k farat Kubiza s Bukez. Boh žohnuj nashe herbske Bože klužby w Draždžanach a jich tu khwilneho wodžera, czeſczenego k fararja lie. Smischa, kiz netk w strwotnych kipielach pîchebywa!

— Draždžanski lavniski žud je tele dny 24 wobſkorženych, kotsik bêchu so 1. meje pschi ſakasnym czeſhnenju po drohach wobdzeli, ſazudžil. Czaſhowemu wjednikej 50 hrivnow, mužtym wobdzelnikam po 15 hrivnowach, žonstym po 5 hrivnach vjenježneho khostanja napožožichu.

Se Shorielza. Tudomny pschiſazny žud je 27. junija khêzkarja a zyhelnika Wylema Henku se Sprewior w Rôsborſkim wotřežu mordaſtwa a ſpystaneho mordaſtwa winowateho ſpôſnał a jeho k ſmijereži ſazudžil. Henka bê wobſkoržen, so je w noz̄y 28. meje w Delnim Schprejſkim Hamorje dweléteho holsa Pawoła Rothu s wotmyſlenjom a pschemyſlenjom ſkonzovał a potom džesčowu macz, njewoženjenu khêzkariku Emiliju Rothez ſkonzowac̄ ſpatal. Šaſudžený mordaſt je 38 let starý, woženjeny a nan tſjoch džec̄i. Mordaſt je nan džesča, kotrež je ſkonzovał a dyrbjeſche ſa njo 72 hrivnow alimentoſt leſnje dawac̄.

Hlowna žwêdžyna, woženjená Rothez, ſe ſwojej 6 leſnej džorſtu Friedu a ſe ſkonzowanym 2 leſnym ſynom Pawołom ſama w delnej ſtruje ſwojej khêzki bydlesche. Žejna macz, kotrež hewak tam ſobu bydlesche, je někotre nježele do mordaſtwa wumrjela. Rothez praji: „Wokolo 9 hodzin ſ džesčomaj lehnež džech a w noz̄y na dobo ſ wotrym ſchikom maleho ſynka, kotrež podla mojego loža w kolebzy ſpaťhe, wozueſich. Tónle ſchik ſenje njeſabudu. Kuku ſa džesčom wupſchestrémwſchi muža wucžuch, moje žwêdomje mi praji: „To je Henka!“ «Schtó dha tu je? so wopjet prachach, tola tón člowiek ani njeſyln. Duž ſhim ſtanyla, so bych ſchwecžila; pschi khachlach chyžych ſchwablicžku ſapalicž. W tym wokonku, hdyž ſchwablicžka módrú žwêtoſož roſſcheri, ſhim Henku ſpôſnała. Wón na mnje pschiindže, wudu ſchwablicžku a chyžſche mi powjas ſa ſchiju ſadžerniež. Wobarach ſo po čimje a ſpystach, hdyž běchmoj do khêzki pschiſchloj, durinu ſafumu wotſiuwcz. To paſ ſo mi njeporadži, muž mje daſeſche a ja myſle ſhubich. Něhdze 10 mjeſchinow je běženje trało a žaneho ſyknjenja wot muža ſa tón čaž blyſchala njeſkyln.“ Hdyž je Rothez ſaſo žwêdomje na byla, je hiſhčeze w khêzki ležala a jejna džorſtu Frieda je plakajo pschi njeſtaſta; potom je ſtanyla, ſchwecžila a ſo na ložo ſynyla. Wona na čažnik pohlada; běſche $\frac{1}{2}$ hodž. Něczeč je hafle ſa khwilu mohla. Hdyž je ſa khwilu ſa malym Pawołom w kolebzy maſala, je ſe ſtrachom pyta, ſo je džecžo lôdſymue, a wona ſo pschiſtevdeži, ſo je proſte a bjes ſiwijenja. Wona je ſo netko bojal, ſo Henka khêzku ſapali, a je teho dla do ſwitanja dnja čažala. ſiwiſeji, Broſynej, je přenjej hrôſbny podawł powiedala, a hdyž je Broſyna pschiſchla, je ſo ſtýntry wokolo džesčowej ſchije do hladala. Broſyna je hnydom žandarmej w Niſkej mordaſtwa woſjewila. Rothez pschi tym wosta, ſo je Henku pschi ſchwecženju ſchwablicžku ſ wěſtoſcu ſpôſnała; wón je starý, ſaplatañy pjeſl woblecženym był, kotrež na ſuđniſtym bližje ležesche. Do Rothez khêzki je ſo Henka na to waſchnie dobył, ſo je na pschiſtarjeniu ſolnju ſaleſl, někotre laty ſe žwižlom wottorhnył a potom ſ naſtatej džeru nuts ſaleſl.

S Wojerowſkeho woſrjeſha. W někotrych wžach Wojerowſkeho a Rôsborſkeho woſrjeſha je mjes ſwinjeni mór wudyril.

— Drjewo ſ kralovſkeje hole budže ſo ſchtwórf 18. julija, 15. augusta, 12. septembra a 26. septembra w hofczenzu, „k ſtojet hveſdž“ w Wojererezach kózdy kročz dopoſtonja w 10 hodzinach na pscheſadžowanje pschedawac̄.

S Lubuſcha. Čzeladník Korsla Pawor, pola tudomneho khêznika Matěja Valentina ſlužaz, pschi wotmjetanju ſyna ſ rěbla do plestronanego dwora padže a ſebi ſadnju hlownu tak ſylnje ſrafy, ſo ſa morow ležo wosta. Hafle ſa dleſchej khwilu ſo poradži, w nim ſiwijenje ſaſo ſhudžicž. Potom je hiſhčeze někotre dny ſa ſobu ſpal.

S Mužakowa. S Mužakowa ſo najſkerje bôrž nowa želeſniza psches Dupliž do Žemjerowa natwari. Twar jenož hiſhčeze wot teho wotwiſuje, hacz ležomnoſeſherjo trébne ležomnoſeſhe ſe temu dadža.

Wuſhudženja.

Khostanska komora. 32 létneho čeſhlu Handrija Dejku, ſobuſtar gmeiſſkeje radu w Subornicžzy winowachu, ſo je létka ras w februarije w Subornicžanské korezme na wobſtejczy porjad kwarjo na Jeſho Majestosz khêzora kſchividziniſaze ſłowa ţečjal. Wobſkorženeho winowateho wuſnawſchi jemu jaſtvo na 10 měſazow a 2 dnjej pschiſudžichu a jemu pôdla teho ſobuſtarſtvo Subornicžanské gmeiſſkeje radu wotřeſnichu. Dale jeho winowachu, ſo je ſ leža drjewo kramyl. Dla njedožahazych dopokaſmow paſ jeho teho dla ſazudžicž njeſožachu.

— Dla ſtučenego njekanſtwa 26 létneho čeladnika Pētra Hadanka ſ Pěklez ſ jaſtvi na dwaj měſazaj ſazudžichu.

Priopk.

* „Draždžanske Powjescze“ wo mudrym ſuſku jeneho wrótnika powiedaja: W jenym ſaſtym hofczenzu, wjèle ſo wophtowazym, w noz̄y w 1 hodzinje wrótnik w ſwojej iſtwiežzy ſedžo drémaſche. S dobom jeho dowerty mužik ſ drémkow wubudži, kotrež jeho ſa ramjeni poſchazhnywſchi pscheſelne jemu praji: „Poſkluhajcze, knies wrótniko, wj mohli mi ras durje wotewrize, ſhim ſebi tudy pola někotrych zuſhch po čirje pobyl, duž dyrbju khwatac̄, ſo bych je hacž do ranja wuporędžal.“ Wrótnik ſebi ſpar ſ wocžow ſchudruje a wiži, ſo ma wbohi ſprawný ſchewz ſchěſz porow khorych čirjow w rukomaj, kotrež dyrbji, kaž praji, w noz̄y rucže ſahoſicž. „No, hdyž te khore čirje ſobu bjerjeſe, dha mōžecze tež moje jene ſobu wiſac̄ a je ſaplatačz, wiſhak mōžecze mi je hakle ſa jutſiſhim ſaſo pschiſieſcž.“ To prajimyki wrótnik tež ſwoje čirje ſchewz pscheſpoda, jemu khêzue durje wotamku a jeho won puſcheži, rjeknuywſchi: „Dobru nôz, luby pscheſelo, ſa jutſiſhim ſo ſaſo widžimoj.“ Alle hacž do dženfniſcheho dnia ſo pscheklepamy ſchewz ſ tými čirjemi w hofczenzu poſkaſ ſjeje a ſchěſz hofczo ſu rano khêtru khwilu boſy abo w ſchtrypach běhacž dyrbjeli. Žara pscheſelny paſ je tón mužik tola był.

* Wo ſajecžu někotrych mužow ſ Počaplisſkeje woſkolnoſeſe, kiz ſu wopacžne pjenjeſh dželali, nowiny piſoja: Něhdželu wjecžor bê tam na rejwanſkej ſubju mjes druhimi rejvarjem ſež jedyn młody moſkaſlijeſ. Tón da ſarjadowarzej rejow wopacžnu hrivnu. Sarjadowaſ ſo dohlada, ſo je wopacžny pjenjeſ a to hnydom wotedarjej prajesche. Tón paſ ſ wulke hroblöſču wobkručeſte, ſo je pjenjeſ dobrý. Duž tež ſo ſarjadowi ſpokoſi. Hdyž paſ poſdžiſcho žandarm na rejwanſku ſubju pschiūndže, jemu ſarjadowaſ ſejow tón pjenjeſ poſkaſ. Młody wotedar to phtynwſchi ſwaju holzu w reji ſ doboſ ſtejo wofſtaj a chyžſche ſo wotſalicž, bu paſ hiſhčeze čažba doſež ſadžeržaný. Někt ſu pola njeho a druhđe w domach wophtowali a jeho a někotrych druhich ſajeli. To paſmo je, kaž ſo powjeda, 2-hriwnowſke, 1-hriwnowſke a 20-nowarſke pjenjeſh džewalo. Tež w Draždžanach ſu ſo taſte pjenjeſh, wot njeho dželane, wudawale.

* Řek je w Nowym Brandenburgu jedyn hofczenzař na ſwojim dworje ſ mježdwiedžom (barom) woſowacž dyrbjai, wo tym nowiny powiedaja: Ře temu hofczenzaře bê wjecžor muž ſ mježdwiedžom na hofpodu pschičahnýl a ſwojeho rejowazeho mježdwiedža do hrođe ſačinil. W noz̄y bê ſo ſwertiſko, ſebi pranz ſcžahnywſchi ſ hrođe wudobyl. Wulke ſwifti ſ khêlwa wuhnateje ranž běchu korezmarja wubudžile. Na dwor wuſtupiſchi, wón ſo ſaſtrožiſvchi mježdwiedža na dworje wonka wuhlada. S tolkym klumpacžom wobronjeny, ſo hnydom do mježdwiedža da a ſylnje do njeho morskajo jeho ſamó, ſwinjo, kotrež mejeſche hížo w pajorach, puſchebieſe. Někt paſ ſo mježdwiedž na korezmarja wobroči. Ženož ſ tým, ſo ſo korezmarjej poradži, poſojaſ ſhrabnycž, kotrež mějeſche mježdwiedž ſa nožowu ryfku ſadžernym, ſo wón ſwertiſku, jo wjazh króč ſ ſemi po torhnywſchi, dwoſbr, doniž jemu poſož njeſchiūndže. Njebužiſche li wón taſti ſylny muž był a klumpacž derje wodžicž wjedžał, by ſejeſka ſ čeſlej ſožu wotſehol.

* Dopyžowar jenych jendželskich nowin ſcžehowazý ūmějch po dawa: ſſlužobnik woſebneho turkowſkeho paſche bê njepožluſhny był. Duž jemu jeho knies poſlany ſorb ſyblow a tolsty ſi ſchepoſloži prajizh: „Wuſwol ſebi! Paſ ſjès wſchu tule ſyblu, paſ daj ſo hódnje pschebieſe.“ ſſlužobnik ſebi wuſwoli, ſyble ſjeseſ. Poſlizu ſjedſchi, wón praji, ſo njemože wjazh jěſež a ſo chze ſo radſcho pschebieſe dacž. Jeho knies jeho pjerjeſche; ſa khwilu paſ hížo ſ hložkom ſchrečeſche a praji, ſo chze ſo tola ſaſo radſcho do ſyblow dacž. ſkonečnje ſſlužobnik wſchě ſyble ſjě a bê ſo pôdla teho hiſhčeze pschebieſe daſ.

* Wo napitkach lacznych žmieniow abo drugich ratarstkich dželaczerow w horzym leżu jedyn lekar szczehowaze powuczenje powdawa. Wschelazh wjeźnienjo so pschi horzym dzele na polach pień boja, dokelž su wuczeni, so dyrbja, hdyż pija, so potom psche wschu mēru poczic. To pak je zyle wopaczna myśl, kotaż husto k strachnym thorożcam wjedze. Lacznośc ničo drugie njeje, hacż hylne napominanie, so dyrbimy hwojemu czelu tu cęklivosc, kotaż je psches wulku horzotu shubilo, i pieżom saho narunac. Nje czimyli po tuthm napominanju, wujshnie wscha nascha czelna tkanina, żly, czuwu atd., a stoncniue naš hłonzo sežaha. Nicmo tychle sklych sežehrokow, kaž kóždy lohży spōsnaje, pobrachowanje cęklivoscze w naschim eżele podawanje žiwiczelow do wszech cęlnych dżelow poßlabi a czelne poßyljenje sadżewa. Duż nikomu njeje radzic, so pschi horzym wjedrje njetrjebawshi pieża trada a lacznośc poßlęduje. Hdyż pak pijem, njejmy prēnu lēpschu wodu do ſebje, ale pijem pomalu a i mēru. Poruczież so móže, so do wody kufk zitronowej kifalimy cžiñiemy, kotaż w haptykach, abo tuñscho w drogowych thlamach krystalliserowanu doſtanjem. Ta pschezivo pschemenjenju żoldkoweje kifalimy, kotaż woda na czini, skutkuje. — Hewak so praji, so je symny czorny khef (wot pjezich bunow wulka blescha) najlepsze woschewjenje w wulkej horzocze. Psched mało lětami wojskam na horzach marschach wujshy pież njedachu, runięż kaž muchi padachu. W nowischem čažu hinač czinia. Nekto pětnie kóždu skladnośc wujzja, hdyż móžeja so wojskam napię dacz.

* W Debřezach pola Šhorjelza so w skale, hosczenzarije Neumanny kłuszażej, 7. junija kamienita sczona pschezi, kotaż panyschi hosczenzarija Neumanna sarash, jeho pschichodneho hyna lohko a jeneho skalarja czežko frani. Halle po schthrichodzinskim dzele bě móžno, jeho czelo pod kamieniem wurycz. Po lekarzowym wuprajeniu bědu so jemu wsche koſcze rosmiatše.

* W rauscher a wježornej pruskej provinzy na wulku ſuchotu ſkorża. Graudenzského wokrježa w wježornej pruskej provinzy pižaja: Wutrajna ſuchota je žaložnje na žitne pola ſkutkowala. W południowych stronach su žita cžiñce wuhorjene. Kožka i mozu ſrawi. Sorno so njetvori; pschetoz trěbneje wlohi žaneje njeje. Na pěškach su so ſela a trawa wuhorile. Wicho so w czerwonej barbie poſkauje. Berňy počinaja žoltnyc; jeli so bory deschzejif njepſchindze, smejem jara hubjene žně. Maletniue hwy so i polow ſhubuju. Schtomu ſe ſezmudžentmi wježkami ſteja. Wischne na ſchomie wihaja, jako bych ſkincene byle. Ženož hynowe žně su ſpokojaže byle.

* Falbowe wěſchzenja na lětischi druhu połozu lěta su wſewjene. Wone ſrudnje klinę. Julij deschzejif, august deschzejif a thłodny, thetro ſuchi september, bohate deſchjeze w oktoberu, ſe ſapoczątkom novembra ſněh, deschzejif hody atd. Młudemu wjedrowěſchcerzej hewak wjeho dobre pschejem, ale tón ras by nam tola lubo bylo, hdyž by so hoberzy wužmiej dacz dyrbjal. Genaž jeho luby Bóh tak ſahaniči, kaž často naſichich němſich protykarjow.

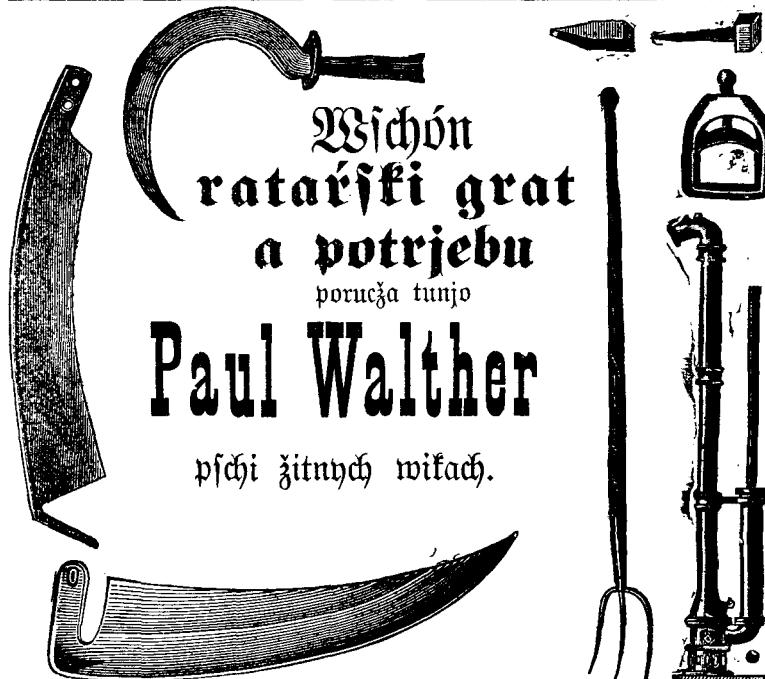
* Straschny czlowiej, kotaż bě so w poßlednich dnjach w Glogawſej wokolnoſeji tam a jow nutſalamal, ſe ſwojim revolverom do tych, kiz bechu wotpoſlani, jeho ſajec, tſleſe. Khorhoiniſa ſ Hammersteina do wutrobnia tręchi, a pioner Wiliczak kultu do briſtwie doſta. Halle, hdyż bě njeſražnik hſchčeze dwójny wutſelik, jeho popadnichu. Wón so ſa ſchtrypftajera Franza Woježaka ſ ſnowrzaława wudarowſe. Raſſerje pak tón njeje, dokelž Barlinſky ſeči. Woboj ſranjenaj ſtaj so do wojskowego lazaretha podač dyrbjaloj.

* (Do hromady padniena ſmieritna ſtwa.) W Rovigno, tak ſ Triestu pižaja, je so 13. junija wježor wołolo 7 hody ſtrózaze njeſvože ſtało. W jenym domje bě młody muž nahle wumrjal. Wjele jeho pscheczelow a ſnathch jeho dom wopytachu. Na dobo so dno ſmieritneje ſtwy, w kotrejž bě na ſto wožbow, ſ wulzyschnym wrefektom ſe wſchěmi pschitomnymi pschepadze a jich wſchitich ſobu storže a poſrjeba. Na dróhy so wutroby hnujaze žaloſzenje ſběže, hdyż mjenia morwych a ſranjenych pschipowiedachu. Morwych je 14, mjes nimi tež njejesta ſemrjeteho Quarantotta. Liczba woſchłodženych je 27, ſedimjo i nich drje ſe ſiwnjeniom nje wotendu. 50 wožbow je so ložo woſchłodžilo.

* (Nekto hmeſdom je na njebju wibžec?) Hmeſdne karty, netko w Barlinſkej, Londonskej a Parizskej hmeſdarni ſ fotografiowaniem njebję ſhotowane, wjazh dyžli 68 milijonow hmeſdom poſkauju.

(Zyrtwinſke powjeſcze hladaj w pschilosy.)

A. A. Leuner jun.,
w Krumwaldze pod Czornym Bohem
rěſak a drjewowa pschedawarna
porucza hwoj wulki ſkad
ſchundwanſkich deſlow,
ſchindzelowych deſlow,
ſazuwanskich deſlow,
wježhowych deſlow i pschibicu ſeziny,
hubjowych latow,
w jelowych latow,
ſazuwanskich latow,
ſpalerskich latow,
ſabiwanſkich latow,
tramow atd.,
deſlow a latow we wszech ſo trjebazych dothoſzach a tolstoſzach
po wujradnje tunich placzisnach.

Wichón ratarſki grat a potrjebu
porucza tunjo
Paul Walther
pschi žitnych wſach.

Wodne ponoje, kotły, kachlowe platy, něſzowe rebliki, kachlowe durczka, tſeschnie wołna, twarske hōſdze

Paul Walther.

porucza tunjo

Schkleńciane twory, kamienitne twory
poruczataj w wulkim wubjerku
A. & W. Neuhahn
4 na ſerbſtej haſh 4.

Schtóž chze ſebi derje ſedžaze
mužaze wobleczenja
abo tež
na woženske wobleczenja
ſ modnego ſchewiotoweho czeſaneho pschedzena a buſſina hotowe ſeſhite kupic, temu móže ſo jenož wulka kheſcijanska krawzowarjenja
Oty Preuſſa předy Kloſa
4 na žitnej haſh 4, delka, po 1, 2. a 3. ſchodze poruczic.
Zonjaze žakety, deſchzne mantle, trikotowe taille a džeczaze taille ſo wjele niže placzisny pschedawaja.

Rjana živnošč w Posdezech
čžjlo 5 i 19 kózami pola a
kuči budže žo pschichodny pjatki
5. julija dopoldnia w 11 hodž.
na Budyskim hamtskim žudništwe
na pschedadžowanje pschedaracž.
Dalsche je šhonicž pola rēčnika
M. Žyža w Budyschinje.

W Małych Kotezach je mažibna
šežja čžjlo 65 i brjožnu, hródžu,
plumpu a $\frac{3}{4}$ kózom ſahrodž na
pschedan.

Trjebany ſoprowy lotok a
ſhadlonk ſtaj na pschedan pschi
herbſkich hrjebjach 24 po 2 ſchod.

8 loſtrow ſhijnowych ſchęz-
pow, walczlow atd. je na pschedan
w Brémjenju čžjlo 3.

Wós na pschedan.
Trjebany lohki dwajpschedny
tučowy wós bjes ſdora, tak
dobry kaž nowy, ma na pschedan
wósnik Liebicher
pschi hlownym torhoſchęzu.

Gumijowe
blidowe pschikrny
częmne a ſwětle muſtry,
hólczaze a holczaze
gumijowe a kožane
ſchorzuchi,
džeczaze lažki,
gumijowe ložowe podložki,
gumijowe zyzaki
atd. atd.
poruczataj
w wulki wubjerku

A. & W.
Neuhahn
4 na ſerbſkej haſy 4.

Jerje
žu nowe doſchle, tučne a czerſte, w
mandel po 35, 75, 90 a 100 np.
Adolf Rämisch.

Nowe
turkowske ſlowki
porucza tunjo
Otto Sachse
Wih. Bergerowu naſlednik
na bohatej haſy 5.

Šlónčnu roſu,
ſelo psche mole,
horki džeezel,
mrowje
kuſuje Ralečjanſla haptyla.

S dženžniſchim dnjom wulke lětnje

wupſchedawanie

po njeſzměrnje tunich placžinach wotewrju.

Draſtne tkaniny, kattun, muſselin, módrocžishež,
draſtny a blusowý barchent, barchent k koſchlam, pollama, lama,
gardini, pscheschiwane deki, ſpōdnie ſuknje, ſchörzuchi, trikotowe taille,
džeczaze wobleczenja, židzane rubisčča na hlowu, tibetowe rubisčča,
mohairowe rubisčča, kattunowe rubisčča, bluſy, žaketы po 3 hr.,
mantle do deſchęza po 3 hriwnach, khornarje po 1 hriwnje,
džeczaze mantle po 2 hriwn.

Richard Gautsch na bohatej haſy.

Glodke palenz

liter hižo po 40 np., likeru liter hižo po 60 np.

porucza

Moritz Mjerwa

pôdla Petrowskeje zyrkwe.

Destillazija ſnathch dobrých palenzow po ſtarých tunich placžinach.

C. Weiß
w Budyschinje
19 na bohatej haſy 19
porucza
wulki wubjerf hotoweje
mužazeje a hólczazeje
draſty
kaž tež wulki wubjerf žonjazych
deſchęznych mantlow a žaketow po
jara poniženych placžinach.

Wulke wupſchedawanie čzrijowych tworow.

Dla pokročeneho lětnjeho čaſha wſchě hischęze na
ſkładže žo namakaze lětnje ſtupnje, žolte a cžorne, po
hischęze ženje ſklychanych tunich placžinach wupſchedawam.
Tak pschihodna ſkładnosć žo bory ſažo njeſpoſteži.

Hermann Frisch,

Winski čzrijowy ſkład na bohatej haſy 10 pôdla poſta.

Šymjentny hróch,

jara rjanu tworu porucza tunjo

W. Anders na dwórnischęzu w Małym Bjelkowje.

Pawoł Giebner,

winarňja, winownja a ſnedařnja
w Budyschinje

na bohatej haſy čžjlo 18,
i nutſhodom na theaterskej haſy,
porucza

ſwoj wulkoſtnej ſkład
czerwjenych a bělých winow,
najtunische bleſchu po 70 np.,
haſk ſ najlepſchim družinam, kaž tež
lěkarſke wino,
jako:
portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokajſte.

Pola mje ma koždy počnu wě-
ſtoſež, ſo wopravdžite wino do-
ſtanje, a ſchtož placžinu naſtrupa,
možu ſ najmjenicha runje tak tunjo
pschedawacž, kaž hdyž ſebi nechtě
direktnje wino wot Rheina a t. d.
pschipoſblaž da.

Pawoł Giebner.

Turkowske ſlowki
najlepſcheje družin, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
pschi mjaſhowym torhoſchęzu.
Destillazija ſnathch dobrzych likeroſ po
ſtarých tunich placžinach.

Mišionski šwjedžen.

Wutoru, 2. julijsa, smjeće šo w našim Božim domje šwjedžen sa swojekowne mišionstwo. Wschi herbskej Božej klužbje, kotaž šo popołdnju w dwómaj ſapocjne, budže i. farac **Wiczaś** i Mojačićz pređomowac; sa němku Božu klužbu, kotaž šo w schtrjoch ſapocjne, je i. farac **Zatub** i Njeſhwacjidlja šwjedženſke pređowanje pſchezelniwe pſchilubil.

Wschitzy pſchezeljo mišionſta ſu na tutón šwjedžen wutrobiſe proſcheni.

W Barče, 18. junija 1895.

Byrkwine prjódkſtejerſtwo.

Farač **Mättig**, pſchedźyda.

Přeproſenje.

K lěpſemu „Serbskeho Domu“ ma so lětsa poſtalětny jubilej serbskich ſpěwanskich ſwjedženjow z tym wobeńc, zo so za čas nazymskich ſulskich prózdninow a to

srjedu, džen 2. oktobra,

wulki serbski ſpěwanski ſwjedžen

ze ſwjedženſkej **hosćinu** a pyšnym **balom** w tudomnym Lawec hôtelu wotdžerzi.

K přednoſkej přídu w 3 džélach 19 čiſlow z najrjeniſich kompoſicijow k. kantora **Kocora**, 1. a 2. džel za měſany, 3. džel pak za mužski chor a to z deklamaciju a pod přewodom orchestra. Kaž sym to hižo wot lěta 1860 sem činił, wzach tež za tón króć přihoty na so. Duž dowolam sebi, wše čescene serbske knjenje a knježny, kotrež po notach derje ſpěwać wjedža, kaž tež wšitkých ſpěwa wustojnych młodych Serbow k dobrociwemu ſobuskutkowanju při ſpomnjenym narodnym ſwjedženju podwólne preproſyć, z tej naležnej próſtu, mi za pad wobdželenja prečelnivje k nawjedženju dač chcyć, kajki hłos ſpěwaju.

We wěſtej nadžiji, zo horješi wótčinski wotpohlad ze ſtrony wšich horliwych Serbowkow a wšitkých ſwérnych Serbow bohatu podpjeru nadeńdže, poruča ſo z najwyšim počeſcowanjom

W Budyšinje, 29. junija 1895.

K. A. Fiedler,
wyšsi ſeminarski wučer.

Serbske burske towarzſtwo w Bělczezach
ſmjeće ujedželu 30. junija popołdnju w 4 hodžinach po ſedženje.
Pſchedźydtwo.

Serbske burske towarzſtwo w Bulezach
ſmjeće jutſje ujedželu 30. junija popołdnju w 5 hodžinach ſwoje poſedženje. Wo bohaty wopyt naležne prožy
pſchedźydtwo.

Serbske Towařſtwo za Khwaćicy a wokolnosć
zmjeće swoje měſačne posedženje jutře ujedželu, 30. džen ſmažnika, popołdnju w 4 hodžinach. Wše ſobuſtawy ſo naležne preproſuјa. Hosćo ſu nam lubje witani. **Předsydſtwo.**

Do Nječornja!

Čeſcenyem ſſerbam w Nječornju a wokolnoſći najpodwolniſho k wjedženju dawam, ſo ſzym ſo w domje ſwojej ſtarſcheju jako ſchwalcza ſaſydlila. Móžu nanajjednorſiſho a najwožebniſiſho draſtu ſchicž a budu ſo prózowac, ſe ſwojim dželom kóždeho pſchezel ſpokojoſicž. Tež ſchath k plotowaniu pſchijimam. Wo dobrociwne pſchilupjenje proſhu.

Marja Wünschez.

Pſežolarſke towarzſtwo

w Delnim Dole Sprewie.

Ujedželu 30. junija popołdnju w 2 hodžinomaj ſthadžowanje w Lawez hotelu, potom wulēt na Židow do pſežolniſy a róžowinje knjeſa Schäffriga.

Pſchedźydtwo.

Pſcheipołożenie ſchewſtwa.

Šswojim čeſcenyem wotebjerarjam a ſnatym najpodwolniſho k wjedženju dawam, ſo ſzym ſwój

črijowj a ſchórnjowj ſkład

1. julijsa i jerjoveje haſy 6 na napſherznu ſtronu čiſlo 11 niže thlamow knjeſa Wehrle pſcheipołożil. Sa doverjenje, w bohatej mérje mi ſpožczenie, ſo rjenje džakujo, proſchu ſe mni dale pſchiſtuwovacž.

Š poczeſcowanjom

A. Knüppelholz.

Młode ſwinjaze mjaſzo punt po 50 np.,
kuſhene ſwinjaze mjaſzo punt po 60 a 70 np.,
kuſhenny polež punt po 60 np.,
kadlo punt po 55 np.,
bělu a dobru ſolbaſzu punt po 60 np.,
wſchědnie czerſtwu metowu ſolbaſzu punt po 60 np.,
tuczne formne howjaze mjaſzo punt po 50 np.,
libite howjaze mjaſzo punt po 60 np.,
kój punt po 40 np.

poruča **Otto Thiemann na ſukelnſkej haſy.**

Šsylne czelata a młode formjene kruwy a woły po pomhlnje najdrožſich placžiſnach kupuju a proſchu wo dobrociwne poſtiezenje.

Otto Thiemann.

Zigary

rjenje wotležane,
ſo derje palaze,
tykaſ po 17 ml.,
ſto po 1 ml. 80 np.

poruča

Hans Raat
na ſukelnſkej haſy 7.

Moje wobydlenje je wot někta na Lubijſlej dróh čiſlo 4 po 2 ſthodomaj na lewizy.

Schezpan Mlyn,
rowat na Michałſkim ſtechowje.

W Wutolcziach ſtej pola **Jana Delenka** dwě rjanej wobydleni hýdom na pſchenajecze.

Holza, kotaž chze doſkladne ſchicž na wuknyc, namaka wucžbu na hórfkej dróh (Bergstraße) 6 po 2 ſlh.

Wuſtajne klužobne a kuchinske holzy, klužobne a hróžne džowki, pohonežow, wotrocžow, ſtraznikow, gratniſtrow hýdom a k novemu ſetu, teho runja džiki pyta **Hehnoldowa.**

Starſhu holzu abo wudowu jako hospoſu do Budyſchina, klužobnu džowku ſa 180 ml. do Dražbanskich ſtron, klužobne a hróžne džowki, czeladnikow, pohonežow, ſtraznikow, wotrocžow na malej bratrowskej haſy čiſlo 5.

Kuchařki, klužobne, kuchinske a ſtrawne holzy, hróžne džowki a tajke k ſwinjom, wotrocžow, ſtraznikow, rólnych pohonežow, a wolažych, dželaczeſke ſwójby, ſtraznikow, gratniſtrow hýdom a k novemu ſetu, teho runja džiki pyta **Schmidtowa** na ſerbiskej haſy 7 po 1 ſthodze.

Pilni murjerio
doſtanu wutrajne dželo pſchi dobre mſdže na hospitalowym nowotwarje w Budyſchinje.

(S temu čiſlu pſchiloha.)

Pischiloha f číslu 26 Serbskich Nowin.

Sobotu 29. junija 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej gýrlwi smjeje jutje njedželu rano w 7 hodž. dialonus Ráda herbstu spowiedni ręcz, $\frac{1}{4}$ hodžin farat dr. Kalich herbst a w 10 hodž. némse przedowanje. — Podoldnju $\frac{1}{2}$ hodžin budze katechismusowe roszczenje se herbstimi holzami.

W Michałskiej gýrlwi: Handrij Bohuwér Bartusch, kublet w Krapowje, s. Hanžu Theresiu Scholczi s. Totorzy. — Handrij Sobrak, wulki sahrodnik w Bukezach, s. Mariju swud. Schlažznej rodž. Nowalez tam. — Jan Granich, fabrikář tu, s. Hanu Mariju Mikanez na Židowje. — Jan August Mietwa, dželaczer na Židowje, s. Mariju Chrystianu Pawlinu Kolerez tam.

W Katholickiej gýrlwi: Josef Wimmer, dželaczer se Sahorja, s. Julianu rodž. Trümmerz.

Krčenl:

W Michałskiej gýrlwi: Wylem Paweł, Korle Wylema Bjara, dželaczerja na Židowje, s. — Ernst Emil, Jana Augusta Mikane, skalarja w Jenkezach, s.

W Katholickiej gýrlwi: Maria, Jurja Schentera, dželaczerja, dž. — Františka Herta, Josefa Webeleho, krawsteho misichta, dž. — Rudolf, Roberta Vočuma, maschinotwarza, s. — Jan, Michaela Führmann, dželaczerja pschi železniz, s. — Anna, Jana Herrmann, dželaczerja, dž.

Zemrećel:

Djer 20. junija: Rudolf, Roberta Vočuma, maschinotwarza, s., 10 d. — 24. Hermann Waltat, Juliusa Hermanna Böhmeh, dželaczerja na Židowje, s., 3 d. — 25. Hermann, Ernsta Klimanta Neumanna, dželaczerja na Židowje, s., 6 m. 3 d.

Płacisna žitow a produktow.

Žitowy doivo w Budyschinje: 233 t měchow.	W Budyschinje 22. junija 1895		W Lubiju 27. junija 1895							
	wot	hacj	wot	hacj						
	hr.	np.	hr.	np.						
Pscheniza	.	bela	7	76	8	12	7	59	7	94
Rožta	.	żolta	7	35	7	53	7	21	7	54
Zečmien	.	.	6	56	6	75	6	38	6	50
Bowb	.	50 kilogr.	6	50	6	93	6	—	6	7
Hroch	.	50 kilogr.	7	50	11	11	8	6	6	—
Woka	.	.	6	11	7	50	5	75	7	—
Jahy	.	.	12	—	15	—	11	—	13	50
Hejdusicha	.	.	15	—	15	50	13	50	14	—
Berň	.	1 kilogr.	1	90	2	10	1	70	2	20
Butra	.	1 kilogr.	1	80	2	10	1	70	2	10
Pschenicna muła	50	—	7	50	16	50	—	—	—	—
Pszenica muła	50	—	7	50	11	50	—	—	—	—
Sýno	50	—	2	—	2	20	1	90	2	40
Słoma	600	—	18	—	20	—	16	—	18	—
Prokata 1004 shtul, shtuka	.	.	6	—	—	—	—	—	—	—
Pschenicne wotrubh	.	.	4	25	5	—	—	—	—	—
Pszenicne wotrubh	.	.	4	50	6	—	—	—	—	—

W Budyschinje płacisze: kórz pscheniz (bela) po 170 puntach 13 hr. 19 np. hacj 13 hr. 80 np., żolta 12 hr. 49 np. hacj 12 hr. 80 np., kórz rožta po 160 puntach 10 hr. 49 np., hacj 10 hr. 80 np. kórz jeczmienia po 140 puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 70 np.

Na Bursz w Budyschinje pscheniza (bela) wot 7 hr. 79 np. hacj 8 hr. 9 np., pscheniza (żolta) wot 7 hr. 50 np. hacj 7 hr. 65 np., rožta wot 6 hr. 56 np. hacj 6 hr. 72 np., jeczmieni wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 50 np., bowb wot 5 hr. 90 np. hacj 6 hr. 10 np.

Draždjanje miškowe płacisny: Howjada 1. družiny 59–62 hr., 2. družiny 55–58, 3. družiny 45–50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobré krajne štwinje 23–35 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Czelata 1. družiny 55–65 np. po puncze rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 28. junija: Tužne.

Módrocíščež w wulkim wubjerku po jara tunich płacisnach. Sbytki f pjeslam, módrocíščežowe a fatunowe, zjchi a wupjerkli, $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$, $\frac{9}{4}$ schéroke, módré, žmužkate, četvijene se žmužkami rózweje barby, hladke rózweje barby, jara tunjo. Rubisheža na hlowu, židzane, polžidzane, w róžkach s tykamymi kwetkami, kražne mustry, wulke barbunjepuschczate $\frac{6}{4}$ fatunowe rubisheža po 25 np., žwétkle a čezmne, porucza

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

W wudawańi „Sserbskich Nowin” ſu po 1 hr. 50 np. dostacž:

Khérlusche a spěwý Pětra Mlónka.

Pakērowane blachowe twory

jak: khosejowe a żokrowe thsy, chlebowe thsy sa džeczi, žnědanisle korbili, wélowe džeržaki, myjawy, ruczne lany, cíwiczki, wódne karany, bowy, wołkowe bowy, krjepenisle lany, petrolejowe lany, mječzawki, czechalowe fashežki atd.,

emaillerowane blachowe twory, jako: warne hornzy, khosejowe warjali, tyhele, praženisle hornzy, hornzowe wela, ponoje, jejowe tyhele, poliwowe czerpanwy, džerlawy, žmjetanzy, jędzne denežla, khosejowe lany, khosejowe liki, mlolowe karany, lonsole s czerpanwu, myjue schlé, myjawy, mydlowe schliczki, bowy, wódne karany, wódne lany, wołkanske kótky, wanje, mječzawki, pluwanki, nözne žudobje atd. atd. poruczątaj

A. & W. Neuhausen

4 na herbstszej haſy 4.

Hospodarski a fuchinski magazin,
pschedawaruja železnych frótkich tworow
a grata

B. Fischer na žitnej haſy
porucza ſwoj wubjerk praktiskich a wožebnych
kwažnych a składnostnych darow
po tunich płacisnach pschi kruže sprawnym poſluženju.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wíkach

porucza ſwoje wubjernie dwójne a jednore žlódkie palenzy, lisyry ſuataje dobróšeže a tunjoscze, teho runja dobry žitny a čistý palenž 1. a 2. družiny.

Nowoſeże w čaſnikowych rjeczach

sa žónske a mužtich.

Manšettowe knesle,	ſchemiſettowe knesle,
krawattowe jehly,	thornarjowe knesle,
najlepše gumijowe ſhaty,	ſchizze,
broſche,	narucznizy,
narucznizy,	ſollierz,
vjerſchczene,	navuſchnizy,
wulki wubjerk pschi do wloſkow	
poruczątaj	

A. & W. Neuhausen

4 na herbstszej haſy 4.

Hischeže tuńscho džžli dotal

pschedawamoj
dla pokroczeneho lětnieho časa
wupyschene a njewupyschene blomjane klobuki
sa žonk a holz.

zankate klobuki sa žonk, zankate klobuki sa džeczi,
lětnje blušy, rukajzy, schtrumpy, sportse koſchle
kaž tež wschē lětnje trikotowe wězy.

Nashe placzisny ſu, kaž je ſnate, najtuńshe w měſeče.

Messow & Waldschmidt

na hlownym torhoschcu 9, delka a po 1 ſchode.

Rjany paleny ſhoſej punt po 140, 160, 180 a 200 np.,
kyry ſhoſej punt po 110, 120, 125, 130, 140 a 150 np.,
rjany rafš punt po 14, 16, 18, 20 a 24 np.,
petrolej punt po 13 np.,
mleth rjany kłodli zofor punt po 25 np., pschi wotewſacžu 10
punktow po 24 np.,
lompowý zofor punt po 26—28 np.,
koſtlaty zofor punt po 32—36 np.,
žitny palenz liter po 28, 30 a 32 np.,
kłodli palenz liter po 45, 50, 60 a 80 np., w cžwizach hischeže
tuńscho,
rjane kłodki wulſe kłowiſi punt po 24 a 30 np.,
zigary w wulſim wubjerku,
dobry kranz rjepikaty tobak punt po 40 np., pschi 5 punktach po
36 np.,
Pſchispomnju, ſo rabattowe lutowanſke marki njewudawam,
dokelž dyrbí kupy pschi kúpanju twory tola pschi druhiſto ſaplacžicę,
a nictó niczo daricž njemóže.

Carl Noack na žitnej haſy.

Klobukowy baſar

w Budyschinje

19 na bohatej haſy 19.

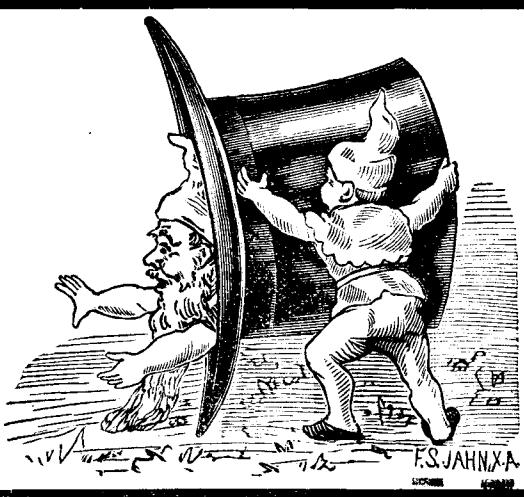
Klobuki a měz

sa mužſkich a hólzow,

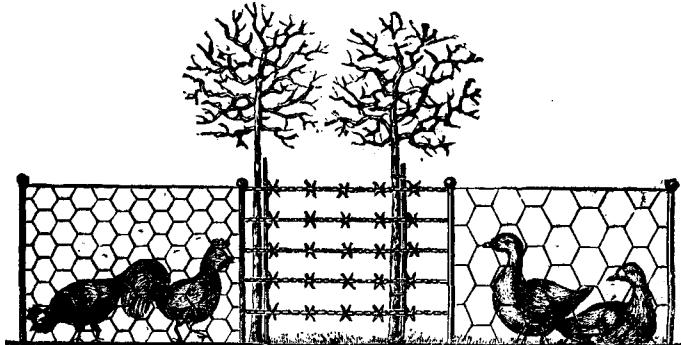
blomjane klobuki a mězy sa kolo-
jednych
w wulſim wubjerku po pomyslnje najtuńsich
placzisnach.

Klobukowy baſar

19 na bohatej haſy 19.

Grocžane plecženja atd.

porucža po fabrikských placzisnach

Paul Walther.

Ke twarjenju pjezon porucžam
njepſchetrjehene nanajlepje dželane
ſhamottowe pězne platy a wſelbo-
wanſle zyhely k dobročinemu
wobledžbowanju.

S. Kögler pschi žitnych wilach 32.

Swóje ſnate

dobre palenzy

(jednoe a dwójne)

porucžataj placzisny hόdno

Schieschla a Rjezla.

na ſwontownej lawſkej haſy.

Pielſcžowe twory
k khowaniu ſ rukowanjom psche
mole a wochnjowu ſchodu pschijima

Heinrich Lange

11 pschi žitnych wilach 11.

"Serbske Nowiny" wudawaja so koždu sobotu.
— Štvortlétne předplata
w wudawáni 80 np. a na
němských póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kožde
čílo placi 8 np

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawaf Marko Smoler.

Cíšć Smolerjec knihičišćeňje w Mačičnym domje w Budyšinje.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ na rózku zwon-
ne lawske hasy čo. 2)
wotedać, pfać so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hać do
7 hodž. vjeđor wotedać.

Číslo 27.

Sobotu 6. julija 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němske khežorstwo. Khežor Wylem je šo štvortk wjecžor na hwoje lětnje pucžowanje podal. Tón krócz drje jeho pucž tež sažo psches morjo dže, tola niz do polnóżneho morja, ale psches ratíšče morjo do Schwediskeje. Ssobotu wón do schwediskeho hłowneheho města Stockholma pschijedže, hdźež jeho schwedski král powita. Khežor někotre dny blisko Stockholma w jenym králowskim hródze sawostanje a šo potom do Tulgarna na wopht k króny rhynzowskim mandželskim poda. Wón ma myſle, zylý měšaz pschi schwediskim mórkim brjohy pschebywač. So by chžyl khežor pschi hwojim pucžowanju do Schwediskeje někaksi politiski nadawč dopjelnicz, maja sa wusamknjene. Móže šo tu jenož wo wobkruženje stareho pschezelstwa jednač. Snate dže je, so ſu, runje kaž Romunsku, politiske wobstejnoscze tež Schwedisku nusowale, šo k němsko-awstrijsko-italskemu trojrojwjaſkej pschijamknež. Sapocžat k augusta šo khežor wot schwediskeho brjoha wothali a do Žendželskeje k hwojej wozh, jenželskej kralonej, na wopht pojedže.

— Město Šhorjelz bě hwojim nőznym stražníkam (wajchtarjam) płužbu wupowiedžilo a nočyjsche jím žaneje pensije dawacž. Nőzny stražnízy pak město wobkružichu, a krajne žudništvo je jo někto žudžilo, stražníkam mſdu dale placicž. Wyschische krajne žudništvo je jako požlednja instanča teho runja rošžudžilo, so dyrbja šo nőzny stražnízy jako gmejnszhy řastojnižy wobhladowacž, a so ma šo jím teho dla mſda dale wuplažowacž. Duž ma Šhorjelz niz jenož nowym nőznym kitarjam, ale tež hischeze něhdusichim nőznym stražníkam mſdu placicž. To drie Šhorjelzanam njemalo hněwanja načini.

— Pschi wudospolnijazej wólbe do khežorſtvoſeho ſejma w Röslinsko-Kolbergiskim wokrježu ſu kandidata hwobodomyslnejne ſtrony, tajneho twarskeho radžicžela Benoita, s 9143 hložami wuwosili. Napšecžiwny kandidat s Gerlach, wot konſervativnych a ſwiaſka ratarjow postajeny, dosta jenož 7433 hložow. Röslinsko-Kolbergiski wokrjež ſu dolhe lěta konſervativni wobhledželi.

— Wulki kapital malý ſpôžera. To ſu wobhledžero malých mlynov hžo dawno ſpóſnali a wſchelake druhe rjemięſka teho runja k temule ſpóſnacžu donídu. Wopravdže „njerosumne“ jena Stuttgartska piwařna w jenej roſprawje tamniſcheje wikowanſeje komory konkurenza w piwopſchedawaniu mjenuje. Woſebje pschi tym ſrěnje a male piwařne ſchodusia. Pschezo wobčežniſho je ſa nje, wotebjerarjow namakacž, dokelž maja wulke piwařne pſchedawanje w ruzy, kotrež wulke ſlady ſaložuju, korežny počupja abo korežmarjow ſ pjenjefami podpjeraja a tak wěſtých wotebjerarjow hwojeho piwa dobuđu. Wjele malých piwařnjow wjazy wobſtač njenőže a ſańdže.

— Hdźyž je šo w Bruskej ležomnostny dawč powschitkownie ſawiedł, czi wobhledžero, kotsiž tutón dawč hischeze dawali njebehču, wot ſtata ſarunanski pjenjes doſtachu. Duž dyrbjachu cžile ludžo, kotsiž běchu ſarunanie doſtali, jo ſažo wrózicž wot teho čaža, w kotrejž ſo jím ležomnostny dawč ſpuszczeji. Wjacho hromadže dyrbjalo ſo 16 milijonow hrivnow wrózicž. Wulkoležomnoscerjero ſami dyrbjeli 10 milijonow naſad placicž. Tuteho wudawka pak ſo woni njenadžiž ſminu. W pruskim krajnym ſejmje je ſo mjenujzy namjet ſtajil, ſo by ſo ležomnoscerjam ſpuszcziło, ſarunanski dawč ſtatnej kaž wrózicž a tónle namjet je ſo tež woprawdže ſe 154 hložami pschežiwo 127 hložam pschijal.

Awstrija. Widženjahodnoſcze cžesko-žłowjansſeje narodopisneje wustajenzh wſchědnje wjele tyžaz cžlowjekow ſ najwjetscheje dalo-

koseže, ſamo ſ Ameriki, do Prahi wabi. Wondano ju 8000 ſsokołow, kaž ſo cžeszy turnarjo mjenuja, wophta, kotsiž w Prahy wulki ſsokołſki ſwiedženj wotbywachu. Pschi ſwiedženju ſo tež ſastupjerjo franzowſkich turnarjow wobdželichu. Cžeski „Ssokol“ w Parizu bě teho runja póhelsitwo póhlaſ. Franzowſow a deputažiju Želfſkeho ſlowjenskeho turnatſkeho towarzſtwa ſe ſahorjenjom witachu. Pschi ſsokołſkich ſwuzowaujach profesor Bourcart ſ Nancha dr. Podlipnemu, pſchedkydže cžeskich ſsokołſkich towarzſtow, a Pražskemu měſte-měſchčanoscze, jako cžehný dor franzowſkich turnarjow bronsowmu poſtawu Johany d'Arc, kotrež je někdy Žendželčanow ſ Franzowſkeje wuhnala, pschepoda. Pražſka měſchčanſta gmejna wjecžor ſsokolam na radnižy hōſzini wuhotowa, pschi kotrež ſo cžesko-franzowſke pschezelſtvo ſławjeſche. ſsokol ſobuſtawu měſchčanſkeje rady franzowſkich hōſzow na ramjenjomaj po ſali noſchachu.

Franzowſta. Loni franzowſke knižežſtvo njeje wikowanſe wučinjenje ſe Schwajzarskej ponoviło, dokelž Schwajzarska wypóke zlo, kotrež chžychu Franzowſojo na twory, ſe Schwajzarskeje do Franzowſkeje ſo wožaze, njechahce placicž. Duž mjes woběmaj zlowna wójna wudhri, kotrež je franzowſkej runje ſo žschwajzarskej induſtriji cžezke raný nabila. Franzowſojo ſu někdy ſe ſchfody mudroſež nabwyschi zofali a do teho ſwolili, ſo ſo zlo na ſchwajzarske twory ponizi. Schwajzarska je na to hnydom hotowa byla, ſ Franzowſkej nowe wikowanſke wučinjenje wobſamknež. Kaž ſe Schwajzarskej chže pječa Franzowſka někto tež ſ Italskej wikowanſke wučinjenje dozpicž. Hdźy by k temu dóſchlo, byſchtej němska a awstrijska induſtrija wortčiſnu ſaplacicž dyrbjaſej.

Ružowſta. Do Peterburga je bolharska deputažija, kotrež ma metropolita Klimanta ſa wjednika, pschijchla. Wona je na row zara Alexandra II., wužwobodžerja Bolharskeje ſ turkowſkeho wotroczkowſtwa, wěnz połožila. Deputažija ma nadawč, zara a ruſi lud ſ Bolharskej ſjednacž.

Pódla bolharskeje deputažije hischeze druha ſuhočajna deputažija w tu khwili w Ruskej pschebywa. ſ Abeyhynſkeje (Habeschha) w Afrizi je wuj tamniſcheho neguža (krala) ſ pječimi pschewodžerjemi pschijichol, ſo by ſ Ruskej ſwiaſk pschezelſtwa wobſamkny. Wobhylorjo Abeyhynſkeje maja to ſame prawoſławne (grichifko-katholske) wěrywusnacže, kaž Rusy.

Sſerbijsa. Młoduſki král Alexander ſebi žiweje rady njepě, ſak by ſ pjenježneho cžezna wuleſ. ſ ſejm, kotrež je ſebi wón ſ pomozu žandarmow a wojałow wuſwolicz dał, je ſe hwojej wědomoſci na kónzu, hdźyž dyrbji pjenjež ſaradžicž. Duž král ſažo pola wjednikow radikalneje ſtrony pomož pyta, kotsiž někole wſchědnje won a nuts do jeho hrodu khodža. Radikalni nochzedža předy knižežſtvo pschedewacž, doniž král ſběhnenu konſtituziju ſažo ludej njeſpožeci a něcžiſchi hejm njeroſpuſczeji.

Turkowſta. ſ Mazedonſkeje powjescze wo ſběžku do zyla wjazy njepſchilhadejza. Nichto pak njewerti, ſo je tam wozčichlo, abo ſo je ſo tam jenož wo male poſtanjenicžko jednało. Nawopak mjenja, ſo je tam doſlo pſchihotowaný ſběžk wudhri. W ſuždnej Bolharskej je ſběžk powschitkowne ſahorjenje ſbudžiſ. Hdźy by po ludowej woli ſchlo, by Bolharska hnydom Turkowſkej wójnu pſchiphovjedžiſ. „Sſlava mazedonſkej revoluzji! Dede ſ Turkami! Wužwobodžmy mazedonſkich bratrow!“ tak ſtoro wſchě bolharske nowiny woſlaja. Po zylej Bolharskej ſo pjenjež ſa mazedonſkich ſběžkarjow ſberaja, a ſchtó wě, hacž hžo njeſhu ſyly Bolharow

č kwojim mazedonskim bratram na pomož čahnyli. Turkowske knježestvo je bolhariske napominalo, so by pjenježne sberki sa sbezkarjow sakasalo a mazedonske tovarstva, kotrež w Bolharskej sbez podpjeraja, rospuschežilo. Hdy by bolhariske knježestvo chylo po tymle napominanju činic, by jo ludovoh hnevom hnydom povrčil. Duž je wone sultanej k wjedzenju dało, so ani sberki sa sbezkarjow njesakasa, ani mazedonske tovarstwa njerospuscheži, dokelž po wustawje, wot sultana pschiposnatej, Turkowska s zyla prawo nima, tajte žadanki wot Bolharskej žadac. Werne synklenje bolhariske knježestwa je najlepje s teho spōsnac, so je finanzny minister Geschow žam 600 frankow sa sbezkarjow woprował. Bolharske knježestwo by Turkowskej wescze wójnu pschipowiedžilo, hdy by so na jenu europiszu wulkomóz sepjerač moħlo. Ale te čazaž so svadža nimo býč, w kotorihž Ruska kwoje wójska k wužwobodženju kschesčijanow s turkowskeho wotrocžowita na Balkan seželeſe. Čorni nježak, kotorž je wona sa to žnjała, so je wjèle sakražnijem tħażam kwojich wojskow na Balkanje bēžestku žmijerž wumtrječ dala, je jenu sahorjenosć sa wužwobodženje balkanskich kschesčijanow khetro wuſtudžila. Dženža w Ruskej žanemu člomjekej njeſchi panje, sa bolhariskich sbezkarjow do kwojeje pjenježneje móšchinje pschipom, žužiž maja wħċak tež něttole druhe wěži na staroſči, so so s bolhariskim sbezkom wjelle faberac nježo. Duž Bolharjo wot Ruskej žaneje pomoži wocžakac nježo, a druhe europisze móžnarstwa jim teho runja žaneje njeſtiča, sferje budža jim wobracer, Mazedonſtu s Bolharskej siednočič. Dokelž Mazedonſtu niz jenož Bolharjo, ale s wulſeho džela tež Sserbjo wobhydla, so Sserbjo w herbstim kraleſtvje boja, so so Bolharska tež mazedonskeho kraja, wot Sserbow so wobhydla, smozuje, jeli so býchu sbezkarjo dobýli. W Sserbiji žu hižo pocželi, so tehole praschenja dla do njemera dac. Nowiny knježestvo namolwjeja, so by pschipomje ne mesta Pirot a Niš wobtwerdžilo a k bolhariskim a turkowskim mjeſam wójsko pôblalo. Nadžejomne Sserbjo tak njerouſni nježudža, so so Bolharami skozorja, kaž je so to w léeze 1885 stało. Najmudrischi býchu činili, hdy by býchu so se Bolharami siednočili a so býchu so, hdy by so hodžilo, Mazedonſtu Turkowskej wutorhnyč, s Bolharami do Mazedonſkeje mjes žobu bratrowszji dželili.

Knješ a dželacjer.

(Skončenje.)

"Njeboj so, so so wón wuwije", rječnij žam pschi ſebi runje tak khwaleřžy, kaž bě to ſwucženij pschi ſupowanju a pschedawanju. Tak ležesche Brechunow nimale dolho. S wopredka ležachu jemu hysheče na myſle wějenza, a woſi a koň pod drjewjanym woblukom, a ſpominaſche na Nikitu, kaž pod nim ležesche, potom pschipokhadžachu dopomijeňki na kwyedžen, na žonu, na polizaſkeho wychiſla, na kaſhežiſ ſi zyrkwinſtmi kwežami, a ſažo bě to Nikita, kaž pod tutym kaſhežiſom ležesche. Potom ſhewjachu so jeho wocžomaj ſupowanju a pschedawazy burjo, běle murje a domy se želesnymi tšeħčami, pod kotorimž ſažo Nikita ležesche.

Potom ſmešcha so wschitko, jene ſpłowny do druhego, wſchitke wſchelakore ſacžiſeče so siednočičihu, kaž barby tučele bo běleje barby, a wón ſpashe.

Dolho ležesche w ſpanju bjes džecža, tola psched ranſchimi ſerjemi pschipindzechu jemu ſažo wobraž na myſle. Jemu so džiesche, so ſteji pschi kaſhežiku ſi zyrkwinſtmi kwežami a ſo ſebi Tichinowowa wot njeho kwežku ſa pječ ſopejkow žada k kwyedženje. Wón chze kwežku wuežahnyc a jej dac, ale njemōže ruži ſběhnyc, težitej twjerdže w ſaku. Wón chze wokolo kaſhežiku pschedupieč — noſi so njehibatej, nowej wuežiſeze galoshi ſtej k kamjentnemu dni pschipoflej, wón njemōže jeju wuběhnyc a tež noſi niz wuežahnyc. A na dobo njeda so jemu kwežlaži kaſhežiſ wjazy jačo kaſhežiſ, ale kaž ložo, a Vasilij Andrejicž widži ſebje žameho na kaſhežiku ležo, t. r. w kwojim žamžnum ložu doma.

Wón leži w ložu a njemōže stanyc, a tola dyrbi stanyc, pscheduž hnydom pschipindže k njemu Ivan Matvjejicž, polizaſki wychiſ, k kotorimž dyrbi hicž, lež ſupič, abo brunakej grat ſrumacž.

A wón wopraſha so kwojeje žony:

"Schtó? Njeje dha hysheče pschipokholt."

"Né", wotmolwi wona, "hysheče njeje pschipokholt."

Nekole kyschi, kaž nechtu psched ſhod pschipokholt."

"To nichož drugi njeje, dyžli wón."

"Né, wón jědže dale."

"Nikolawna, poſkhaj, Nikolawna, njeje dha tu pschezo hysheče?"

"Né."

A wón leži w ložu a njemōže pschezo hysheče stanyc, ale čaka na někoho, a tuto čakanie je jemu hróſne a radostne. A na dobo dopjelni so radoſč. Tón je pschipokholt, na kotrehož je čakał. Ale to njeje Ivan Matvjejicž, polizaſki wychiſ, ale nechtó druhi, a tola tón žam, kotrehož tak žadoſčiwje wocžakuje.

Wón pschipokholt a pscheprofchije jeho, a tón, kotorž jeho pscheprofchije, je tón žam, kaž je na njeho wołak, a jemu kaſaſche, so dyrbi so na Nikitu lehnyč. Vasilij Andrejicž je jara wježoły, so je tónle nechtó pschipokholt.

"Ja hižo du!" woła wón wježele.

Tuto wołanie jeho wubudži.

Wón wozucži, ale wón wozucži zyle hinaſhi, dyžli bě wužnył. Wón chze so poſvěhnyč, ale njemōže, chze ſi ruku hibac, ale wona so njehiba, ſi nohu, ale tež ſi tej njemōže.

Wón ſpyta ſ hlowu hibac, to je njemōžne. Wón ſo džiwa, ale njemjerſa ſo. Wón je wopſchimyl, so ſo žmijerž bliži, ale tež to jeho njerudži. Wón je tež do teho pschipokholt, ſo pod nim Nikita leži, ſo je ſo tón ſhrel a je živý, a jemu ſo ſda, ſo Nikita — won, a wón — Nikita je a ſo je po taſkim jeho živjenje do Nikitoweho cžella pschipokholt.

Wón napina kwoje kyschi dychanje, ſamo cžiche Nikitowe ſmorczenie. Nikita je živý, po taſkim ſym tež ja živý", rječnij ſebi kwyatocžne.

A nechtó zyle nowe, ſchtó ſwój živý džen ſpójnał njebe, napjelnja jemu dufchu.

Spomina na kwoje pjenjeſy, kħlamy, khēžu, ſupowanja a pschedawanja, na Nikitowewe miſijom a njemōže wopſchijec, cžemu je ſo tutón člomjeke, kotremuž Vasilij Brechunow rěkachu, wo wſchē wěži staral.

"Nó, tón dže njeſtedžesche, wo ežo ſo jedna", pomužli ſebi na ſebje žameho.

"Njeſbym li je wjedžał, wěm je něttole. Něttole hižo bjeſe wſcheho mylenja, něttole jo wěm."

A ſažo kyschi, ſo jeho tón wołak, kotorž bě jeho hižo ras wołak. "Ja du, ja du!" woła radoſčne jeho žyła dufcha.

A wón cžuje, ſo je wužwobodžem a ſo jeho niežo wjazy njeputa.

Dale Vasilij Andrejicž na tymle ſwéče niežo wjazy njewidži a nježuje.

Wokolo njeho horjesche pschezo hysheče wětr. Ssneħowa mięczel horjesche ſo k ſemi, pschipokholt ſužuch morweho Vasilija Andrejicža, konja, po zyllym cžele derkotazeho, ſedma widžomne žanje a Nikitu, kaž bě ſo na dnje ležo pod kwojim knjeſom ſhrel.

X.

Prjedy hacž ſo dñiſche, wozucži Nikita. Bě ſažo wozucži, dokelž jeho na khribjecze ſyma wobehowasche. Žemu bě ſo džalo, ſo ſ wosom muki ſ mlyna jědže, a hdyž nimo Ljapinez pschi moſeče jědžesche, wosta wós težažy. A wón widžesche, kaž žam pod wós ležesche, a ſo ſ khribjetom ſepjeraſche a ſpytuje wós ſaſběhnyc. Ale ſpodžiwnje! Wós ſo njehiba, ale džerži ſo kruče jeho khribjeta a wón njemōže jeho ani ſběhnyc, ani pod nim dale hicž. Były kſiži je ſebi roſtolli a kaž ſyma je!

Zyle wěſte je, ſo dyrbi wuſeſč.

"To wſchaf pońdże!" rječnij někomu, k temu, kotorž jemu wós na khribjet cžiſčezi. "Sebjet měchi ſ woſa!"

Tola wós býva dale ſymniſchi a leži cžegi na nim. Ma dobo klepa nechtó ſpodžiwnie a wón wozucži doſpolnie a dopomni ſo na wſchitko. Šymy wós — to je morw, jeho ſmjerſki knjeſ, kaž na nim leži. Klepanje pač bě wot brunača, kaž bě ſ rohom dwiży w ſanje dyril.

"Andrejicž, hej, Andrejicž!" woła Nikita bojaſnie knjeſa, hižo ſebi myſlo, kaž ſo woprawdže ma, a runa ſebi khribjet. Ale Andrejicž njewotmolwja, jeho cželo a ruži ſtej proſtej a ſymnej a cžegi kaž tamjenje. "Wón je derje wucžerpił. Wón daj jemu węčin wotpočink!" myſleſche ſebi Nikita. Wón ſo ſ hlowu wobroči, wothraba ſ ruku žněh psched ſobu a wotewri woči. Ze ſwetlo! Pschezo hysheče wiſe wětr psches woſi, ſaje ſo žněh dele, jeno ſ tym roždželom, ſo žněh wjazy do drjewa žani njehilip, ale ſ cžicha žanje a konja pschezo dale wysche pschipokholt a ſo wjazy kyschi njeje, kaž ſo koň poſhibuje a rjapa.

"Tež tón je smijeršnýl", praji řebi Nikita a myslí řebi pschi tym na brumeho. A ma prawje. Dyrjenje s rohom do žani, kiz bě Nikitu wubudžilo, to běchu pořednje napinajna brunačka, so by ſe na nohomaj ſdžeržal.

„Njebejski Wotče, ty wołasch sjanje tež mje“, rječnje ſebi Nikita. „Twoja ſwjata wola ho stań ... a tola je to ſrudno. Dwaj stań morvaj, to tež ja ſmijerczi njewuńdu. Ženo ſo by ho to ſpěchjnje stało . . .“

"Wón khowa sažo rukú, sañdželi wocži, sabudžé na wschitko wokoło ſebje, doſpołnje pscheßwědcženj, ſo nětkole hižo wěrnje a woprawdže wumcje.

Hijo nasa jtra p'schi počdu wurhchu burjo i lopac'zemi Vasilija Andreježa a Nikitu se žněha. Wonaj běchtaj jeno tusk wote wžy ſdalaj. Ssanje běchu dojšpolnje w žněh pohřebane, ale woji a

rubiszezo, na nimaj psichicznijene, be hiszceze widzecz. S konja, fiz
hacz do brjucha w hněsy stejesche, be grat spadal a morwa hlowa
wotpočzowasche na sprótnjemm wutrobniu. Na nožu wiżachu
lodowe trubjele, woczi běschtej s mrósoim pschifrytej a lodowe trubjele
wiżachu faž hylly. Wón be ja tule jemu nóż tak wotewrjal, so be
s njebo jeno kóscz a koža sbyla. Vasilijs Andrejicz be spróstnył, a
dokelz be nosy wupschestrel, kulichu jeho s Nifitą. Jego wudgeratej
wótrej wóczz běschtej s lodowej jchkrutu wodzetej a wotewrjeny ert
pod schnatvazjom be polny źněcha. Nifita be žinu, runjeż zyle
pschemjerijnym. Hdyż jeho wubudzichu, be psichkzwědczeny, so je
nětcole wopravdze semiriel a so to, sztoż so nětcole s nim czini,
hijo niz na tutym, ale w tamnym ſwecze so stawa.

Tola hdvž wolanje burow saſkyscha, kiž jeho se kněha wu-
ſhypowachu a ſproſtijene ežel' Vafiliia Andrejeza i njeho kuličku,
dživuſche ſo najprjódži, ſo tež w tamnym křevče burjo hewrjekaja;
hdvž pak do teho pſchiindže, ſo je hiſchče jow na tutym křevče, bě
ſterje ſrudníh džižli ſwjeſzelených, woſzebje, hdvž cžuijeſche, ſo ſu porſty
na woběmaj nohomaſ ſmjerſle.

Tsi měščazj ležesche Nikita w khorowni. Tsi pořtý jemu wotewſachu, druhe jemu swostachu, tak so móžesche dželacž. Wón bě hisheče dwazycži lét živý, najprjódžy jako dželaczer, potom na starh džení jako názyn stražník. Wumrje halle lěřha w kwojim domje, kaž bě ſebi pſchal. Psched kwojim ſmjerču proſchesche wo wodacze a roſzohnowa ſo fe kwojim synom a wnucžam i a wumrje wſchón wježohy nad tym, ſo byna a pſchichodnu džowku wot nije- wužitneho jědžka wumoži a ſo ſam hižo wopravdže ſi tuteho, jemu wostudleho živjenja do tamneho druhého, lepscheho živjenja wotendže, kž bu jemu ſi kóždym lětom a ſi kóždej hodžinu ſroſymli- wiſche a bôle wabjaze.

Ze Serbow.

S Budyschina. Tudomne „Pežolatſke towarzſtvo w delnim dole Sprewie“ je ſaintzemu njedželu ſwoje preňje roſwucžowanje wo wiſtojnym pežolarijenju ſapocžalo. Věſche ho ē temu 23 wožbow se wiſchelatich ſtronow naſcheje Luzzizy ſechlo, mjes nimi běſche tež wjèle Šſerbow. Tale nahladna licžba ſhwedčji wo tym, ſo je mnohim lubo, hdyž ſo jím roſwucžowanje wo wiſtojnym pežolarijenju poſticiž. Knjies farař Rāda, nam Šſerbam derje ſnath pežolat, rēčeſte wo wažnoſeſi pežolarijenja, knjies Braumbart wo trojakich pežolazych byczach a knjies Sommer ſapocža rēčeſz wo ſamym wiſtojnym pežolarijenju, knjies Bjar pak poſaſowasche towarzſtvoou pežolnižu. Vſchichodnu njedželu popołdnju budže ſo w roſwucžowanju poſtačowacž. Popołdnju wopytaču pežolarijo rjanu pežolnižu knjesa Schwäſſriga na Židowje. Knjies Schäffrig poſaſowasche pežolarijam zylu kopizu ſamonaplahowaných italſkich matkow a roſebra někotre kołcze, ſo bychu eži, koſiž hiſčeže kołcze ſi hibitnymi plastiemi nimaja, wiželi, kaſ rjenje ſo ſi nimi pežolari. Wiſchitzh ſwjeſzelichu ſo, kaſ wiſchitnje ma ē. Schäffrig wiſcho na ſwojej pežolnižu ſariadowane a kaſ derje wón roſyml, kłomjane kołcze pražowacž a ſcięž. Šſedžo pod róžemi — ē. Schäffrig ma w ſwojej róžowni na 300 družinow — wupowjedachu ſebi pežolarijo hiſčeže wiſchelatke naſhonijenja.

— Tudomny kralowſki twarski mischtyr Büttner je ſebi ſanidženu ponidželu ſ jědom ſarval. Won bě mijenowanu džen dopoldni do jeneje tudomneje reſtauraziije psichſchol a ſebi bleſchu wina ſkaſawſchi, ſo korečmarja praschal, hač ujemohl na khwili na ſofje poſpacz, dokelž jeho hlowa boli. Korečmar bě na to hoſeža do jeneje ſtwy ſtwojeho wobydlenje domjedl a jemu tam ſo na ſofa lehmeč dal. Dokelž hoſcz hischeže popoldniu w pjezicích hodžinach ſe ſtwojeho lehwa njestanu, džechu jeho ſe ſpanja wolacz. Tola tu bě wſcho

wolanie podarmo, hóscz kzmertny spar spaſehe. Kajkeje pschicznym dla bē ſebi wón žiwjenje pschiltotchił, njewjedza.

— Do tudomneje forezmy f „dzivjemu muzej“ žobotu jedyn
zusy pšchiniudžę a ho do syteje wole napi a naję. Hdźż pak dyrbjeſche
worezisnu saplačzicę, ho wupołasa, so ani pležniweho pjenieżla
w mostchni njemęſeſche. Duż rawka, darmaczka hladazeho, ja khornat
wsachu a jeho na polizajſtwo dowiedzeczu. Po legitimaſji, pola
njego namakanej, bě wón wěſty Weder f Herwigsdorsa pola Bitawy.
— Dželacjerja Jana Scholtu, w lęcze 1838 w Ssowrjezach
narodzeneho, je ſaintenu pořidzeli Boža ručka ſoſala, hdźż wón
njjedaloko nowych kaſarmow wuſhyp runaſche. Myſkle ſhubitwſchi ho
Scholka po hörzy do dôležka kuli. Sso jeho tam dohladawſchi,
jeho do měſcezanſteje hojeńcje donieſezhu.

— Znóżenja je še węchżenje jeneho wjedrawustojneho węczszežalo. Po tymle węchżenju smęjem hacz do 11. juliya (nizkaž bē še wopak cziszežalo, hacz do 16. juliya) rjane wjedro, tola njejszu njevjedra a hamo sliwki wusamknjene. Jedyn thđenj je še netko minyl, a njenomžem naſchemu kuzissemu wjedrawustojnemu pschipōsnacze ſapowjedzicž, so je jeho węchżenje prawe bylo. Ssmy w pscherěſtu rjane žłoncžnité wjedro měli, a hdź je še tu a tam deschežik ſchol, je to pscherzo ſ njevjedrom bylo. Czesczenym czitackam a czitarjam budže ſnadž ſajimawe, ſhonicž, ſ lajkich žbrłow naſch wjedrawustojny ſtwoju wedomoſcz čerpa. Wón je czisze ſ pschiwižowarjom Falboweje wucžby a meni, so še wjedro na naſchej ſemi po tym ſložuje, hacz je měšacžk daloko abo bliſko naſcheje ſemje. Taž je ſnate, še měšacžk 11 hacz 16 dnjow ſ ſemi bliži a še potom ſažo telko dnjow wot njeje ſdaluje. Po dolšim wobledžbowanju ſu 2—4. dnj, w kotrychž je měšacžk w ſeminej bliſkoſci abo dalokoſci, pschemenjate dnj. Derie je, hdź je tele dnj njevobſtajne wjedro, a še po nich wuvjedri, tola je še tež hižo ſtało, so ſu rjane byle a ſo ſmy po nich dleſchi czaž njevobſtajne wjedro doſtali. 25. junija je měšacžk ſ ſemi najbliszchi był, wot teho czaža še wón hacz do 11. jul. wot ſemje ſdaluje. Dokelž je někotre dnj po 25. juliu, ſchtodž běchu pschemenjate dnj, deschežikowe wjedro bylo a dokelž je še po nich wujazniſlo, dha ſmemy wocžatacž, so hacz do 11. juliya deschežowate wjedro njebudže. Pschichodnje chze wjedrawustojny dale ſtwoje węchżenje wosjewicž, tola wón proſhy, ſo ſo njeby pschejara na njeho ſwarilo, jeli ſo njebylo ras jeho węchżenje czisze trzechilo.

— Hdyž weſt, ſo pežołoh i mjeđom taſte čimja, dha budže tebi tež jaſne, ſo maja pežołoh najwjažy mjeđu w ſwojim jedowym puchetku, hdyž je paſtwa a ſo teho dla tež tehdh najvbole ſacžetuje, hdyž tebi pežoła žahadlo ſtaji.

Sajmavé, a ſa wuſtojnega pežołarja tež niz bjes wužitka, je wjedzeč, kaſ wſchelake ſo pežołaze mloko ſa cjećw trojakich pežołazych bježow hotuje. To widžijsch ſ tehole pſchehlada, kaž je jón wědomnoſtih pſchepytowař dr. A. ſ Planta ſestajał. Pežołaze mloko ma po prozentach

	sa matku	sa trutn mjenje 4dnjow stare	sa truthy wot 4. dnia	sa truthy w psche- restu	sa pežolky mjenje 4 dnijow stare	sa pežolky wot 4. dnia	sa pežolky w psche- restu
jejoweho bělka: .	45,14	55,91	31,67	43,79	53,38	27,87	40,62
tucžneho: . . .	13,55	11,90	4,74	8,32	8,38	3,69	6,03

S tehole wiđišch, so doſtanje pcžolaze mloko, abo piža ſa trutu a ſa pcžolhy wot ſchtwórteho dnia ſhem wjele mjeđu pſchi-mještaneho. Techo dla je ſo liczba ſa zokor tak ſylnje wot ſchtwórteho dnia ſhem powjetſchila. Pſchi tym doſtanje trucžazy čeřiv tež hſchče njevužitanu abo ſyru mučku. Matzymy čeřiv pak doſtawia ſa čažb ſwojeho zyłeho žimjenja doniż ſo njeſatrjeni jenač dobre mloko abo pižu, a to tak wjele, ſo čeřiwik woprawdženiu nim plowa a ſi wjetſcha wſcho ſežracz niemože.

— S Nadžanez. Sandženu poniželu wjeczoř ſu ſo hródze na tudomným knježim dworje wotpališe. Se kykawow bě jako přenja ſ Budyšchina kykawa Weigangez dobrovolneje woborj pschijela. Pódlia teho běchu hýſčče kykawow ſ wołosnych wšom k haschenju pschihnaſe. Zich hascherſemu dželu ma ſo džakowac̄, ſo ſo wohen na kužodne twarjenja, ſe złomu kryte, wupſchestrjeſ njeje. Wohen je vjecza na to waſchnje naſtał, ſo je ſo džeczel ſaparił a ſo ſam ſavalil.

— W jenej tudomnej skale je šo ſańdžemu ſobotu wjeczor ſkalat' Kęſzler, hdyž ſo hromadze ſi druhimi dželaczerjemi kupaſte tepil. Zeho towarzchojo drje ſo hnydom dohladachu, ſo bě ſo podnuril, tola hakle ſa khwilu, hacž runje hnydom ſa nim pytachu, jeho

na městnje, tsi metry hľubokim, nadeňdžechu a jeho jako čélo wucežechu. Kežler bě žo pschi požledním rekrutérowanju k artillerii wusběnhyl a dyrbjesche našymu do vojenskej škúzby stupicž.

S Ratařej. Saňženu ſobotu popoldniu Žo njeſedalo ko tudomneho ſaſtanýchča konjej, ſapſchehnjenaj do lohleho knieſinje- neho woſa, Chróſčanskemu hoſčenarzej Wjenkej ſkluſchazeho, psched lokomotivnym hviſdanjom ſploſhichťaj. Mlodej, ſylniej ſtočecži w džiwim ſkolu po Draždánskej droſy hoſčeschej. Hnýdom pschi prémim ſatorhnenju bě Žo Wjenkovy pohoncž ſ woſa dele wrieknyl, tak ſo na woſu knies Wjenk ſam woſta. Sploſhennaj konjej budžiſtaj, ſchtó wě ſak daloko hnaloj, hdy budžiſtaj nje- daloko něhdúchaje Ratařovské ſchoſeje ſhēzti ſ woſom do ſeneho ſchtoma njeſaložiloj a tam njeſtaſloj, dokelž bě Žo woſ ſa ſchtom ſaprel. Duž možesche knies Wjenk hies ſtracha ſ woſa ſalēcž. Woſ bě Žo pschi ſaloženju ſylnje roſkhartoval, tak ſo dyrbjesche Žo hnýdom k wojnarjej k wuporjeđenju dovjeſež. To bě jeniceka ſchoda, kofraž bě Žo ſtaſa, pſchetož ani pohoncž, ani knies Wjenk ſo na cíle wobchložil njebe.

S Hnach. 2. juliia direktorij ratařského wokrjeſneho towarzſtu ſkot a hrôžde 17 hoſpitarjow, k tudomnemu ſkotplahowan- ſkemu towarzſtu ſkluſchazych, wobhladowaſche. Prénje premije doſta: Ernst Bergmann, August Held a August Henczel; druhé premije: Petr Ředa a Ernst Bičas; třetí premiju: Maria Žurowa, Bohuše Bergmann, August Šarink, Ernst a Jan Rječka. Tudomne ſkotplahowanſke towarzſtu ma ſamér, ſkot ſ kſchízenjom ſ bykami Simmenthalſkej raſy polepschič. Hač dotal je Žo ſ tym rjany wupſchel dozpił. Dla wotčežnjenja mlodeho ſkota ma towarzſtu wotpohlad, wulku gmjenſku luku wotnajecž.

S Nježwacžidla. Saňženu ſrjedu, 3. juliia, ſwječesche knies farat Žakub ſwoj 25 letym ſaſtojſti jubilej. Roſprawa wo tym je nam ſa pſchichodne čižilo „Sſerb. Nowin“ pſchilubjena. Dženža podawamy naſchim lubym čitarjam ſwježenſki ſpěw, woť ſ. fararia Waltaria w Woblinku ſestajany a woť hlowneje konferenzy kerbſtich duchownych knieſej jubilarej pſchepodath. Wón ma Žo takle:

Hač pucžowat na Božej horje ſtejo
Sſowj dokonjanu pucž wobhladuje
A ſi nebju, ſi ſemi woči wobročejo
Sſo hotuje na dalsche ſročele:
Tak, bratſje luby, ſtejich dženža ſ nami
Na wjehoſeſci Twojoh' ſwježenja,
A prokymy, ſo knies nad njebejhami
Eže dale ſvarnuje a wuſboža!

Tak luby, ſwerny pohle Chrýſtuſkou, ſwježenju ſwježenju
Njeſapomnitoh' nana hōdny ſyn,
Tak njeſprózniw tvarzo winizowh:
Schtó ty nam ſy, to wěſch, to wěmny ždyn!
Kak wjele je pſches tebie Boža hnada
Pſches luſtrow pječ ſa Boži lud a dom
Naſ ſohnowala: hlaſ, na tebie hlaſa
Naſch zyky herbſki lud dženž ſ hvalenjom.

Kak dželaſche ty ſ nami, ſa naſ ſwérę:
Se ſwojim „Lutherom“ ſy poſylnu
Se ſwojim „Wotčenafchom“ naſchu wérę
A ſ „Pruhams“ nam pucž roſjaſnili.
Twoj „Katechismus“, Twojoh' „Bóbla“ ſlowa
We Sſerbach ſnaje kózda wutroba,
A nětko bu pſches Twoju ruku ſ nowa
Nam wotanknjenia „Sſerbſka Rujana“.

Ow ſohnowaný dženž, dženž wobnowjeny,
We ſyktvi ſtaroflawnoh' Kamjenza,
Hdžez bu ſa Božoh' pohla wužwježeny
A doſta ſwjavath ſijechk paſtýrja.
Ow ſohnowaný dženž, kiz dženža ſwita,
Czi, Twojim lubym, Twojej wožadze,
Hdyž wěrva ſwerna luboſcž Tebie wita
A džakna radoſcž ktež w utrobi.

Pſches Tebie bu pſches Bože požylnjenie
Beth-El a Tabor Twoja wožada,
Naſh Měhanajim woždawa tu rjenje
A měr Bethaniſki naž woſchewja.
Rječ wulke mjenia ſej do knihow ſweta
Sſowet ſapižuje abo ſabudže —
Ow bratſje, Twoje mjeno, dželo, ſéta
We kniž ſiženja ſu ſpomnjenie.

A dženža woči, ružy poſběhamy
Pſalm Žakubowh w džaknej wutrobie:
„Sa wſchitko, ſenje, Tebi hvalbu damy,
Šchtó ſmilne naſhom' bratrej činjeſche,
A taž je ſhvérę w Jeſuſkowym mjenje
Twój wotročk Twoje ſtadlo wjedl a pažl,
Taž ſpočež jom' dale ſchęzedre wuſboženje
A žohnuj bohacže joh' kóždy čaž!

Ty paſ ſuž w Božim mjenje powitaný
Naſkvernichó! Sſowj ſijechk ſtroſchtnje wſmi
Budž dale žohnowanje žohnowanym,
Lět nowych ſbóžnych pječadwazhczí.
Bratrowſy čehným dale dženž a nožy
Tom' ſenjeſej ſi čeſeži, Sſerbam ſi mužitku.
Bož žohnuj, poſyln ſebje w ſwojej možy
Tu ſ ſbožu a tam ſ wěčnom' wjeſelu!

S Nježwacžidla. Na požledni ſkótne ſiki bě Žo 410 howjadom, 207 ſwini a 408 prožatow pſchihnaſo.

S Bóſchij. Saňženu poňdželu je Žo naſcha nowa ſchula ſwježenſky poſhwječiſla. Dopoldnia w 10 hodzinach ſhromadži Žo knies ſchulſki radžicžel Žabík ſ Budyschima, knies farat Žakub ſ Nježwacžidla, Bóſchicžanske ſchulſke pſchedſtejicžerſtvo, wucžerjo Nježwacžidliſkej wožadu, ſaſtupjerjo politiſkej gmjeny a luboſnje wupſchene ſchulſke džecži w ſahrodze ſtarej ſchule. Po wuſpěwanju džakneho hčerlinska prajeſhe naſch knies wucžer Žchudač wutrobiene Božemje tutej ſtarej wucžerini. Šchtucžku: Božo, wonkhoč požohnuj wuſpěwawſchi, poda Žo ſwježenſki čaž pod wjeſelymi ſyntami hdužby do kniežeho dwora a woť tam ſi novej ſchuli. Hdž běſche Žo tudy najprejdy pſched čeſnými wrotami ſchtucžku wuſpěwala, pſchepoda knies twaſki miſchtyr Winkler ſ móznymi ſlowami ſlučž knieſej Varchmannej, kiz je w tu ſhwilu ſ pſchedbydu ſchulſkeho pſchedſtejicžerſtva. Na to wottamky knies ſchulſki radžicžel dirje noweje ſchule w mjenje ſw. Trojizh. W rjanej wulkej a ſwetlej ſchulſkej ſtruje ſpěwachu džecži ſhuvalobných hčerlinskich, po kótrymž knies ſchulſki radžicžel ſwoju ſwježenſku rěč džeržesche wo wérje, luboſcži a nadžiji. Na to wuſtupi knies farat Žakub, kofraž Žo Bohu džatowawſchi ſi poradženje rjanco twara wſchitich pſchitomnych poſaſowaſche na Chrýſtuſka, na kótrehož dyrbitej wſchitich woči hlaſacž. Ž wudželenjom ſenjeſeho požohnuwanja a wuſpěwanjom ſchtucžki ſtouči Žo poſběhowaza ſwiatocžnoſež. — Pſchi ſhromadžym wobjedže w ſchuli Žo hiſčeze někotre rjane ſlowo, na ſchulu Žo počahowaze, rěčesche, hač Žo w 2 hodž. dželichmy. Džecži mějachu mjes tym ſwoje wjeſele na ſhawnym měſeče pſched ſchulu. — Bož luby knies chýk dale dželo nad naſchimi lubymi džecžimi tež w nowej ſchuli bohacže žohnowacž!

S Nowoſliž. Poňdželu 1. juliia wječor 1/211 hodžin čežke njewjedro pſches naſchu krajinu čežnjeſche. Bože njewjedro do tak mjenowaneho Žuraſez mlyna, Žakubej ſſerbinej ſkluſchazeho, dyri a zyky ſtatoſ ſpali. Wohěn Žo ſa woſomik pſches zyky twarijenje wupſchestrje, tak ſo ſu ſebi wobhylterjo jenož ſi nuſi ſiženje wobhovacž mohli. Pſchi tym je Žo hiſčeze wobžaromne njeſbože ſtało, ſo ſu Žo tſi ſſerbinoſe džowki ſi wohnjom, ſi tſečhi dele padazym, w woblicžu a na nohomaj a rukomaj tak ſle wopalile, ſo je nuſne bylo, je do ſamjenſkeho ſmilnoſtneho wuſtawa dla ſahojenja jich ranow dovjeſež. Dokelž ſu ranu jara ſtrachne, Žo wo jich ſiženje boja. Tež wotročk, pola ſſerbinu ſlužaz, je Žo ſtrachne wo- palil, hdž zyky ſtou ſi hroždi wotwjaſacž. Wón njeje ničo ſwoje wohnjej wutrobiel, hiba ſchfornje, jedyn pjeſl a wojeſku mězu. Tež ſſerbinem je Žo nimale zyky nadoba ſpalila. Jena kruwa, jena ranza ſ 20 prožatami, koſh, kury a 30 huž ſu w plomje- njach kóz wſale. Jena ranza ſi wohnja čežnýwſchi do rěki padže a Žo ſatevi. Jeneho byla dyrbachu hiſčeze w nožy ſaklóč, dokelž bě Žo ſadužyl. Jene čežlo a jena kruwa paſ ſažo ſi ſebi pſchit- džecžtej. Nadžijanu Žo, ſo budž ſeſtejicžianska luboſcž ſi wohnjo- wym njeſbožom domapytanym rad pomhač.

S Wotrowa. ſſlužobna džowka, pola tudomneho živno- ſejerja Žurja Pjecha ſlužaz, je ſebi wondano pſchi dejenju nohu ſamala.

S ſſerbiſkij Paſliž. Pſchi ſylnym njewjedro hlyſ ſań- dženu poňdželu wječor do kótež ſeſtejicžia Žakuba ſrawza dyri a ju kótre roſychnowa, tola njeſapali.

S Schérachowa. Město Schérachow wopominajche 4. juliia ſi wulfotnym ſwiatocžnoſežem dženž, na kótrymž bu pſched 50 letami do ſakſkeho poddanſtva ſaſtupil. Čamniſchi wucžer, kantor Stoy,

bě jara sajmaru stavínu města vudal a s tým na významnou významnou dnu píšichotovat. Rano sahe buchu vobydlerio hewak čícheho města i hudežu vubudzeni, w 8 hodžinach běchu živatocžne temsche, na kótrýchž běsche měščanská rada, katholická kralowská řastojniz, vschelake tovarstva a wořada píšichomna, wilka zyrkej bě píšeplijnena; po Božích klužbach běsche w schuli živatocžne sá džeczi a píched wobjedom hrajesche hudežba na torhosečezu a knies wořejném hejtman Bosse píšeploda měščanoscze Albrechtovu rycerství rjad II. rjadowne. Po wobjedze bu wopravdze krafny číah řarjadowaný, kótrž bě wot wohrebiteho píšeplu řdrasceňeho požola na konju naujedovasche a w kótrymž mějesche bě píchedstajic, kaf je bě město pod řasfim kniežetstvom wohrebje w rjemježle wuvišlo a wudošpolnilo. W čáhu džechu najprjedy ludžo, žony a mužojo, tež wojazy a něžný stražník tak řdrasčený a wobronjeni, taž píched 50 létami kódžachu, potom řežehowachu vschelaz rjemježlnizy na krafny wuhotovaných wosach, kředža mjes nimi vschelake tovarstva žónskich a mužskich. Čáh bě wohldanja hódný, s woklnoſeže a tež s daloko džiwachu bě tyžaz nad krafnymi wobraſami. Wjedžor běchu řežitke domy rošhwětlené, a wohnostroj, kótrž bě na blíſej horje wotpali, ſkónči živatocžneſz, s kótrejž Scherachowský wossewicu, kaf spokojeni bě číja, so k Šafké klužcheja.

S Rychvalda. Saňženu ſobotu wjedžor wokoło 8 hodžin je bě w naschnej rězy Šchepzu knieži klužobník Daun tepil. Wón běsche bě s jentym tovaršhom kúpacž ſchol. Tutoň běsche po rěžu dele pluwař a hdyž bě wobrocži, Dauna, kótrž pluwař němoužesche, wjazyh něwohlada. Wón drje hnydom ludži na pomož woslaſche, tola hafle, hdyž běchu tsi hodžimy ſa nim pýtali a mlynské ſpuschčadlo horje ſežahnly, Dauna w hlubokej džerje namakachu. Čelo 22 1/2 léta stareho mělzenza, kótrž běsche ſebi píwchitkownu luboſez dobył, ſu řjedu popoldniu s wilku dželbracžom khowali.

S Wonez. Tudomnemu živnoſčerzej M. běchu bě wondano pížoň wurojile. Rój kymy bě ſuzkoděj na ſchotu. Ssukod, woskaři pachol, njechaſche rój živnoſčerzej dacz. Najeſteřho njeſnaſeſche ſakon. So njeby tón abo tamón ſ njevježenijom ſnajomſtvo ſe ſudniſtrom ſčinil, tu wořiſčezimy, ſchto ſakon wo rojach praji. Hdyž bě mój rój na zuſu ležoumoſez kymy, dyrbí mi tamy wobjedžet dowolicž, ſo kwoj rój popadnu, jemu pak dyrbju načinjenu ſchodus ſarnnacž. Šchtóž ſwój rój ſa dwaj dneje njeopanje, ale dléje wížajo woſtaji, ſhubi ſ tým pravo na njón.

S Daschko. Ředžn čeladník tudomnho bura Blichnera na to wachnje do njeſboža píšihodže, ſo jemu koža, kótrž bě krótko předh teho ſlepař, na hluwu padže a jeho čežko ſrami.

S Woyerez. Saňženu wutoru píšihodžnu ſ kheže wohnika Pjeticha, w Haju býdlažeho, wohni wudyri, mjes tým ſo Pjetichy w torfnishežu dželachu. Wohnjowej woborje, kótrž ſkolu píšeplna, bě poradži, ſkót a wilki džel nadobý wuhlowacž. Kheža bě do čista ſpal.

— Tudomny píſtſti hamt je bě 1. julijsa do nowej píſtowinje na dwornishežowej drósh píšeplodžil.

S Niſkeje. Nježel 7. julijsa budže ſo tu mižionſki ſwiedžen wohlowacž. Dopoldniu w 10 hodžinach budže ſwiedženſke předovanje, popoldniu budža někotři mižionarojo pod hólym njebjom rěžecž.

S Zytowa. 1. julijsa wjedžor je bě bróžen, tudomnemu ratarzej Žuchſej ſluſchaza, ſpalila.

S Delnjeho Wujesda. 25. augusta bě nowa khorhoj tudomnho wořeſtcho tovarſtva na ſwiedženſke wachnje pořivjeſci.

Se Šhorjelza. Píched tudomnej hofanstké ſomoru mějesche ſo ſkótny wilkow Scholz ſ Nieder-Schönsfelda ſamotwicž. Kheſkar Kubis̄h w Wokranczizach bě jemu na Šhorjelských ſkótnych wilach kruwu ſa 64 toleť wořupil, kótrž dyrbjeſche po Scholzovym wudawanju ſa 6 nježel čežlo měč. Pořidjíſho ſo Kubis̄h dohlada, ſo je ſo ſjebacž dal; píchetoz kruwu ſ zyla ſučzelna njebe, a běsche ſo jenož ſe ſornowej pízu nabubnila. Duž dyrbjeſche ju ſažo píchedacž, píſti čimž wo 24 toleť ſektorovasche. Scholza pak wón wořitkori a řawniſki ſud jebaka ſ jaſtu na 3 měžaz ſažudži. Khoſtanje ſo taž wýzko woblicži, dokelž běchu Scholza hžo ras podobneje jebanki dla ſažudžili. Scholz ſo píšeplivo wužudej powoła, přejo, ſo je kruwu jaž ſučzelnu píchedal. Píſti jednanju pak ſo wutope, ſo bě Scholz, krótko předh haež bě kruwu Kubis̄ch ſa 64 toleť píchedal, ju ſa 53 toleť kúpil a ſo bě po tajfum bjeſe wschéh wudawlow a prož 11 toleť ſažluzil. Kubis̄ch bě wón nařhal, ſo je kruwu ſam woczahný. Duž ſudniž Šcholzove powołanie ſažižných ſo jemu ſudniſke khóſty napožižku, džiwojao na to, ſo je jaſtu na 3 měžaz ſa tajſe jebanku čiſeje prawe khorjanje.

S Mužakowa. 1. julijsa rano wokoło 1/24 hodžin ſo naſche hewak taž číche měſtačko ſ Božim wohnjom njeſubje do měmera ſtají a ſo ſe ſpanja wubudži. Drogerija knieža Pawela Gölſti ſo paleſche a je ſo haež do holých murjow wotpaliſa. Naſchej píšeplnej a dobrej wohnjowej woborje mamy ſo ſa to džakowacž, ſo ſo wohén dale wupſcheſtrjel njeje. Wulke ſbože tež běsche to, ſo wohén laboratorium njeſapopadže, hdež wjele benzina, ſpirituſa a petroleja ležesche. Wohén taž nahle wokoło ſo hrabatice, ſo mnohe wořobý po ſchodach dele njemóžachu. Te dyrbjeſche wohnjowa wobora píſhes třechu wuhlowacž. Kaf je wohén naſtał, nichtb hiſče derje doſež njeve.

Sa naſch ſherbſki dom

bě ſo dotal nařomadžilo: 19826 hr. 79 np., dale ſu ſa njón darili:

f. wjedž Gagarin w Odessa	17	=	52	=
f. can. farař Herrmann we Wotrowje	100	=	—	=
f. píšeplup Šchmidt w Draždjanach	1	=	—	=
f. dr. A. Parcžewski	2	=	10	=
f. dr. A. J. Vazarik	5	=	—	=
f. A. Černý wot knienjow a kniesow	25	=	20	=
f. prof. W. A. Treneev píſhes knieža dr. Muku	21	=	80	=
redakcija „Džiennika“	12	=	88	=
f. stud. Nowy w Barlinje	3	=	—	=
kn. Louisa Herof				
kn. hrabina Džialinska				
f. wjedž A. Wittold Čzartoriski	260	=	—	=
f. hrabja Jan Grundžinský				
píšeplstwo f. dr. Muku	1000	=	—	=
píſhes dr. Muku mjes jeho píšeplzemi nařadro- madžene	88	=	50	=
f. Mójn, wucžer w Eislebenje	8	=	—	=

Hromadže: 21371 hr. 79 np.

S džakom ſvituje

Bartlo, píſchedžyda tovarſkého wubjerka a ſarjadowat Macžižněho Doma.

Přílopk.

* Budyska khostanska ſomora je tudomnho bliðarja Moriza Hermanna Schneidera ſ jaſtu na píjež nježel ſažudžila, dokelž bě ſo w Rájchovské ſorčimje jako „tajny polizist“ wudawał.

* W Žitawje je ſo 14. junija 6427 hospodatſtrow a 27 162 wobydlerjow nařadžilo. W řeče 1890 mějesche Žitava jenož 25 394 wobydlerjow, duž je wo 1763 píšeplbywa.

* Se Spižkunnerſdorſa. Píſci Božim njevjeđrje je blyſt nježel popoldniu do Sungmichelez domkého dyrl. Dokelž pak bě pomož rucze dojež tu, bě možno býrš wohén podduſyjež; duž wulkeje ſchodus načinil njeje.

* Š Barlina. Na tudomny paketnu píſt na Oranienburgské drósh je jedyn paket ſa polizajſkeho wyschla Krauſu píšeplhol, w kótrymž jena taž njenorova helska maſčina třeſeſche. Wón bě ſo w říztenwalde na píſt dal a wopſchijſe the 75 centimetrow dolhi a 40 centim. ſcheroſi kaſchczík, 25 puntow czežki. Šslužbu mějazh píſtnik píſtny, ſo ſo ſ njeho njeſto moře won cíjiſeži, ſchtož ſo ſo benzin ſpóna. To bě nadpadne. Hdyž kaſchczík ſ wuchu džeržachu, klužachu, ſo w nim cžažník dze. Něk ſo kniežej Krauſu nježel ſažudžachu, ale ſo do wobhladniweho píšeplta wosachu. Šso bojo, ſo by kaſchczík roſbuchny, hdy bychu wěto, na kótrymž ſkówo „S wah!“ ſtejeſche, wotpacžili, wobſamkyhnu, ſo jara na ſedžbu bráč a ſo wote dna do njeho dobyč. Píſhes roſpacžinku wižachu býrš w nim budžaz ſčažník (Wecker) je ſaſchmatanymi ſapalathymi nicžemi wobdaty. Te niče ſedžliwje píſheretawſchi ſamaſachu, ſo ſčažník ſ malym revolverom ſwížuje. ſčažník bě taž napravjeny, ſo dyrbjeſche na pol jědnacžich hodžin budžicž. Tehdy by ſo revolver ſpíšeplhol, ſ tým by ſo mucžny ſtěleſki proch a benzin, fotrejuž bě w kaſchczíku wjele, ſapalil a kaſchczík by roſlečal. S tým drobnym ſtěleſkym prochom běchu papjerane trubki napjeliſnene, fotrež běchu woprawne rafety; te bychu žaloſne njebože načinile, hdy bychu ſo píſci wocžinjenju teho kaſchczíka abo na pol jědnacžich píſhes ſčažník ſapalile. Žlyh apparat bě ſe ſpodižnnej wuſchitnoſežu ſtowrjeny, móžno, ſo wot jeneho artilleristi abo pionera. Hacž dotal njeje hiſčeze wotpóžlať teho kaſchczíka ſ wěſtou wuſhledženy, runiež je na to 1000 hrinow myta ſtajene. Hdyž je ſo wuphyta, njeje ſo nježde nježo ſamaſalo.

* S Berthelsdorfa. Njedželu popołdnju ſo pola naſ nje- wjedro ſurowiesche. Blyſt do Schäferez wolsche dyri: Khezeria Wunderlichia je blyſt wo murju rēſnyk, pola Liechenez je do kruſchenje dyri a tež w wokolnoſci do mnogich węzow biſ.

* Wo wuhladach na žně w naraſiſchej Pruskej rataſke nowimy, w Kralowzu wuhadzaze, piſkaja: Po deſchczach, kotrež ſym wot thđenjoweho ſapoczaſka ſem wſchedne meli, ſu wupražene, laczne role trochu wokhewjene a wſchitke płodы na nich ſu woczeſtviſe. Bohu žel paſ ſu te deſchcziki tak poſdze pschiſhle, ſo ſlabe ſorno wjaſy porjedzic ſjesamoz. Žara dobre paſ ſu ſa paſtwiſhceza a futrowe ſhyw byle. Pola maja wſchudze, hdzež je na deſchczach pobrachowało, jara ſrudny napohlad. Koſka je ſredka a w ſlomie krótka, wukczela paſ je derje a može hſchce derje doſcž dawacž. Piſhēnza, runjež je tež kufcha w ſlomje, rjenſha ſteji a lepſche ſorno lubi, jeli ſo jej ſyńecž njeſchkođi. Maſte ſhyw ſu na lohich polach ſuchoth dla wožołte a hroža ſe ſnadnymi žnemi. Na tucznischem roli je jin nětčiſhi deſchczik khetro ſpomhał. Džeczel je nimale wſchón bjes deſchczza pod ſuchę pschiſhol, tež ſhywowe žně ſu ſkónežene.

* (Woſchudzenſki tuſ.) Rano 27. junija rēſniſki miſchthyr Florian Januš ſi Woſchmifa do Beuthena w Horniej Schlesyñſkej jedžiſche, ſo by w tamniſchej rēſatni tam kupjen ſtot rēſal. Dōnhamy dzeſt woſolo 11 hodzin jeho mandželska ſi Beuthena telegram ſi podpiſmom jenjeho mandželskeho Floriana Januſa doſta, w kotrymž ſtejeſche: „Poſczel ſi telegramom 350 hrivnow“. Mandželska paſ najpriyodzy pjenyeh njeſpbla. Boryš po tym daſſchi telegram ſi tym ſamym podpiſmom pschiindze, w kotrymž rēkaſche: „Poſczel hnydom 350 hrivnow.“ Hacž runje mandželska dwelowaſche, dokelž jenj muž hſchce ženje na tajke waſchnje pjenyeh žadał njebe wona tola te 350 hrivnow poſbla. Węz ſo poſdžiſho jako woſchudzenſtwo wupofaka. Pjenyeh ſu, kaž je ſo naſhoniło, tjo mužojo na poſeze doſtali. Žebanku je jenož woſoba ſtućicž moħla, kotraž Januſowe woſtejnoſe derje ſnaje.

* Do ſmjerče wlečenym bu pola Rörtena w połodniſchej Hannoverskej 8-letty hólčez, kotryž ſe ſwojim ſtarſhim bratrom kruwu paſeſche. Wón bě ſebi doſlu wotežku, na ſotrež tu kruwu mejeſche, woſolo ſiwota ſadžernyl. Š doboſ ſo kruwa ſploſchi a k napojenju do wby, nejdže ſchtwórež hódžym ſdalenje, czerjeſche, wbohōe hólčez ſyly puć ſa ſo wlečzo. To bě džesčzowa ſmjerče. Na hlowie mejeſche hólčez wotewrjene ranu, ſi kotrychž moſhy wutupowacu. Draſta bě jemu wſcha ſi czerla ſdrjena a zyle jeho czerlo bě woſodrjene; hižo na domopuczu bě jeho živjenje twočko.

* Rubježny nadpad je ſo psched tūdzenjom rano ſahe bliſko Maſchlowiz njedaloſto Topłowiz w Čechach ſtał. Skótny pschedupz Wjaſka ſi Ohrena chyſche do Melnika na wiki a džesčche k rānschemu čahej. Blisko pola jeneje tamniſcheje ſtał jeho tjo mužojo nadpadnychu a jemu zyle jeho pjenyeh, 2300 ſchěňnakow, wotewſachu, jemu předy hlowu franiſchi. Sa rubježnikami, kotrychž Wjaſka njeſnajechje, njeje ani ſkleda.

* W Winje a woſolnoſci je 2. julija w nozy ſylnie njevjerod ſi kruſobicžom ſurowiſo. Krupy ſu wjele woſnow wubile. Winni a podſemiske woſydljenja ſo powodžiſhu. W woſolnoſci ſu winizy jara čerpile.

* (122 lét ſtary!) W Wyborgu bydlí, kaž ſimifte nowimy piſkaja, bywschi ruffi wojak, kž je tele dny ſywoje 122 lěto woſamt-nyl. Piſhi tajke wypoſeſte ſtarobje je tón ſchědžiwo ſyly ſtrony, mózny a czerſtvy. Hdžyž bě w wóſku wuplužil, je wón jako čjornobđelaczež ſyly poſjedny žimy byl a ſebi po lětach khežtu w Wyborgu kupil, w ſotrež hſchce bydlí.

* Franzowſke kniejeſtſtwo rubježneho mordarja Höglera Schwaj-zařſtej pschedepoda, hdzež budze ſo Höglér dla ſkoncowania duchowneho Villa, kotrehož je bliſto Beatenberga piſhi Thunſkim jěſorje nadpadnyl, ſamolwicež dyrbjecž.

* W Mikelčižach w Tarnowizſkim woſrjeſu je ſo ſběžt psched faru ſe ſežehowazych pschedzinow ſtał. Arzyméſchnik Höſrichter ſi Godulahéty pod affiſtenzu fararja Koruſa-Gintrachtshéſteho wonu wutoru dopołdnja w 11 hodzinach Mikelčižansku faru fararzej Waidečohej Staro-Tarnowizſkemu pschedepoda. Rano woſolo 8 hodzin ſo mnogo muži a žonow piſhi nowej zyrfi ſhromadzi, pschedladowacž, kaž ſo ſi tej węzu ſměje. Želi mózno, chyſchu ſawje-đenje noweho fararja ſadžewacž, dokelž njeſnatych winow dla wo-ſada wo njeho njerodžiſche. Hdžyž běſtſtaj woſolo 4 hodzin aržy- měſchnik a jeho aktuar wotjeloj, ſo pschedo wjaſy ludzi pola klóſchra ſopjeſche, hdzež ſo administrator Burek, kotremuž bě woſada jara pschedilena, wotjecž hotowasche. Wjele ſtow ludzi woſolo jeho

wosa ſtejeſche, njechajo jemu wotjecž dacž. Po jeho wotjedzenju ſo ſyly lud psched faru woda, w ſotrež farat Waidečohej hſchce pschedbywasche. Tam ſapocza ſud wolač a harowacž, i doboſ paſ fararja proſchesche, ſo by jemu zyrfiwinſke požohnowanje wudželi. ſso ničeho ſleho njenadžiſchi, jo farat hnydom wudželi. Piſhi ſpewanju požohnowazeho kherluſcha paſ tajka plakańza naſta, ſo žaneho ſpewanja ſkyſhce ſybe. Hdžyž farat W. zyrlę wopuſhce, ſo roſhorjena ſuła ſa nim k farje puſhce, durje roſbi a tak ſakha-džiſche, ſo dyrbjeſche ſo po polizajſku pomož požlacž. Hamſki pschedſtejcieſež Henczel, hamſki požlužobniſk Przybyſloſk a žandarm ſuſt tam hnydom běchu. Roſlobjeniſ ſud paſ jich ſurowje nadběho-waſche. A dokelž ſebi ſi dobrojym rēczecž a radžicž njeſaſche, tež wotſtipicž nočhysche, ale piſhezo bóle ſychnowasche a hōrje hrožecž a do žandarma ſuſta ſi ſamjenjemi mjetac̄e, dyrbjeſche ſo žandarm ſi brónju wobarcz, piſhi čjimž ſi wožobh ſrani. ſſo dohladawſchi, ſo ta węz ſtraſhna bycz pōčdnie, ſo ſběžtarjo do wſchęh bołów roſpjer-ſchihu. W nozy krajm radžicžel ſi Faltenhahn ſi někotrymi žandarmami piſhijedze, ſo by dalishe ſběžti ſadžewal.

* Behanzina, požlednijeho Dahomejſkeho krala, je, kaž je ſnate, po jeho doſpolnym piſchěhracžu a podčeſkjenju franzowſke kniejeſtſtwo na kupu Martinique ſapokaſalo. Tam ſu jeho Franzowſojo ſi někotrymi jeho žonami a džecžimi wotwiedli a pod gubernéra Morachini ſtajili. Ale na kupje Martinique je ſa franzowſkich woſakow jara woſtudle živjenje. Hdžyž offižerojo runje žaneho wojowanja nimaja, wboſy njevježda, ſchto ſi woſtudu ſapoczeč. Do kheſejownje hiž njemoža, džiwadla ſu tam hſchce mijenje, a po čjimž ſo jim najbóle ſtysheče, to ſu domjaze tingel-tangele. Duž bě gubernerej dobra myſlička piſches mudru hlowečku piſchějela. K čemu bychmy tu Behanzina meli? Behanzina, Dahomejſkeho krala, a jeho ſyly dom? A Morachini wukas wuda, ſo dyrbj Behanzin ſkódy wječor ſi zyplej ſwojej ſylobu piſched ſhromadžentymi franzowſkimi offižerami kelliſu hrač. A to ſo ſta; Behanzina kellovacž nuſowacu. Wón dyrbjeſche wójnske reje wotměwacž; jeho žony džowki rejowacu a ſi tamburinami bubnowacu. Franzowſky offižerojo ſo ſi tým krafne ſabawjachu. Gubernér bě ſe ſobu jara ſpolojom a roſpominac̄e ſznamo hižo ſam piſhi ſebi, kaž jara budze jemu Alcazar w Parizu jeho mudru radu ſawidžecž, a kaž by Behanzin, Dahomejſki kral wſtjite tingel-tangele w Parizu pjeſnil. Behanzin paſ bě džen ſote dija njebožowniſhi. Wón, kž bě něhdy mózny kniejeſer, netko niečo wjaſy njebe, hacž ſabawník franzowſkich offižerow, kaž něhdy Simfon pola ſilistrow. Hdžyž paſ franzowſke kniejeſtſtwo wo tym ſhorni, k čemu gubernér piſhewinjeneho njeſhceče ſela trjeba, wone Morachiniſa k poſtoſtanju woſwola. Netko budze ſo w Parizu ſamolwicž dyrbjecž, piſhe čjo je ſi wočow ſtajil, ſchtož je koždy ſdě-ļany lud piſhewinjenemu njeſhceče, tež čzornemu, winoſtym.

(Zyrfiwinſke powjeſče hladaj w piſhiloſy.)

Zigary.

S jeneho konkursa ſmoy wjetſchu dželbu zigarov doſtaſoj. Hdžyž ſu ſo netko wuležale, je na piſchedau piſhinejeſem, ſa čjistý amerikanski tobak rukuj.

Starý kanzler Bismarck, 1000 ſchtuk po 32 hriv., 100 ſchtuk po 3 hr. 50 np., 25 ſchtuk po 85 np.

Baltki, mała ſylna zigara, 1000 ſchtuk po 40 hr., 50 ſchtuk po 2 hr. 10 np., 10 ſchtuk po 45 np.

Ginzel a Ritscher.

Młode ſzwiniſaze mjaſzo punt po 50 np., ſuzhene ſzwiniſaze mjaſzo punt po 60 a 70 np., ſuzhene volcz punt po 60 np.,

hadlo punt po 55 np.,

bělu a dobru ſolbaſu punt po 60 np.,

wſchědne czerſtvi metowu ſolbaſu punt po 60 np.,

tuczne formne howjase mjaſzo punt po 50 np.,

libite howjase mjaſzo punt po 60 np.,

bój punt po 40 np.

porucza **Otto Thiemann na ſukelniskej haſy.**

Sylnne czelata a młode formjene kruwy a woły po pomylnje najdrožſich placzisnach kupuju a proschu wo dobrocziwe poſticezenje. **Otto Thiemann.**

Schwoerte wuczeriske město Budyschanskeje schule, pod kollaturu najwyschczeje schulskeje wyschnoscze stejaze, ma ſo ſ nowa wob-
ſadzic̄. Dothodny wucžinna 1000 mk. ſe schulskeje hlužby, darmotneho bydla, ſahrodneho wuzitka a ſatorſich ſtarobnych pſchilozkow.
Piſhma tajich žadaczelow, kotiž ſu ſherſkeje ręce mōzni, maya ſo hač do 20. juliia t. l. podpiſanemu poſlacz̄.

W Budyschinje, 2. juliia 1895.

Kralovski wokrjeſny ſchulski inspektor.
Schulski radžic̄el Rabik.

Julius Hartmann syn

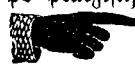
pſchi mjaſzowym torhoschczu 14|16.

Dokelž ſwoju pſchedawac̄nu bory do nehdusich Grünerez hlamow pſchepoložu, ſym

**czistowolmjané a polwolmjané drastne tkaniny, fattuny,
madapolamy, batisty**

ſańdzenie mody,

**ſapróſhene a wubrakowane bliidowe tkaniny a druhe běle
tworn, poſkleschczeſe tkaniny, lamy, drastny barchent atd.**
po placzisnje hčetro ponizil.

 Šbytki wiſcheje družin ſe wiſchěch wotdželenjow mojeho ſklada.

Tkaniny ſ ežeſaneho pſchedžena a bukſkiny
ſu, dokelž ſ nimi dale wiłowac̄ nočzu, na poſpaczisnju ponizene.

Š dženſnichim dňom wiſke ſetnje

wupſchedawanie

po nježměrnje tunich placzisnach wotewrju.

Drastne tkaniny, fattun, muſſelin, módrocziſhcz,
drastny a blusowý barchent, barchent k koſchlam, pollama, lama,
gardiny, pſcheschiwane deki, spódnje ſuſnje, ſchörzuchi, trikotowe taſle,
džecžaze wobleczjenja, židžane rubiſhczá na hlowu, tibetowe rubiſhczá,
mohairowe rubiſhczá, fattunowe rubiſhczá, bluſy, žafeth po 3 hr.,
mantle do deshczza po 3 hriwnach, hhornarje po 1 hriwnje,
džecžaze mantle po 2 hriwn.

Richard Gautsch na bohatej haſy.

Khěžna na pſchedan.

Rjanu wutwarjeniu khěžu ſe 4
abo 5 körz. pola ma na pſchedan
Henezel w Hnaszechach.

W zjekwinej wſy Koſacžzach
je živnoſez čiſlo 3 ſ 12 körzami
pola a ūki, 10 mjeñſchinow wot
dworniſhczá ſdalena, pſheměnje-
nia dla hmydom na pſchedan.
Twarjenja ſu maſivne.

3 körz wuſzyca rožki maya
ſo njedželu 7. juliia popołdnju
w 4 hodzinach w Šderi na pſched-
žowanje pſchedawac̄. Šchroma-
diſna w tamniſchej korečmje.

Pielſcžowe tworn
k khowanju ſ rukowanjom pſche-
mole a wohnjowu ſchłodu pſchijima
Heinrich Lange
11 pſchi ſtymch wſach 11.

W Holeschowje čiſlo 14 ſtej
ſuproſhneſ ranzy, ſapocžat
augusta k prožatam, na pſchedan.

Do Khwacžiz!

Jutſje njedželu 7. juliia 1895 budje
ſwetkowy ſwiedžen ſ kehele-
kuſenjom, tħfanżom a kħoſejom.

Pſchecželnje pſcheproſchuje

J. Lange.

pschi nowotwarje dželacžerſkeho doma Hnasche-
čanskeho pólvernika pſchijimujetaj

Mórbizex bratraj w Budyschinje.

Do Rafez!

Jutſje njedželu 7. juliia ſo
ſacžli wukuleja, pſchi čimž ſo
tež knjenje wobdžela.

Alara Kſižjanowa.

Do Trjebjenzy!

W Trjebjenčanskim hofcjenzu
ſo jutſje njedželu 7. juliia ſolbaſy
wukuleja, k čemuž pſchecželnje
pſcheproſchuje

Schmidt.

Moje wobhdlenje je wot něka
na Lubijskej droj čiſlo 4 po
2 ſhodomaj na ſewižy.

Schežpan Mlynk,
rowat na Michałſkim ſečhovje.

Služobnu holzu a dale ſtarſchu
pěſtonču pyta hmydom haptylarka
Wirthowa w Rafezach.

k 1. augustej hlužobnu holzu,
ſ najmjenšha 17 lét staru, kotaž
ma dobre wopřzma a kotaž
kózde domjaze dželo wobſtara,
pyta ſwidoſwena pſcheluzowa
Jakubowa na ſeminarſkej
haſy 3 po 2 ſhodomaj.

15- abo 16 létu hlužobnu
holzu, kotaž chze domjaze dželo
natułnycz, k 1. augustej pyta
Schlejgerowa w Budyschinje na
bohatej haſy 5.

Twarzlich tħſherjow pyta
E. Holan w Małym Wielkowje.

Pilni murjerjo

dostanu wutrajne dželo pſchi dobrej
mſdze na hospitalowym nowo-
twarje w Budyschinje.

Pschiloha i čížku 27 Serbskich Nowin.

Sobotu 6. julijsa 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje južne njedželu rano 7 hodžinach diaconus Räda herbstu spowiedniu ręcz, $\frac{1}{2}$ godzin herbstu a w 10 godžinach němſke predowanie.

Werowan:
W Michałskiej zyrlwi: Jan August Bart, kublet w Tselanach, s Emmu Luisu Grohmannem s Mérjowa. — Hermann Robert Felsner, schewz w Eichbuschu, s Mariju Elišu Wicząszej se Židowa.

Křen:
W Michałskiej zyrlwi: Bertha Lena, Jaromira Wylema Roberta Lautcha, hospodaria w Židowcej džeczazej wobarnowatni, dž. — Anna Martha, Hermanna Schierenka, kulelnika na Židowce, dž. — Emil Max, Jana Augusta Manje, dželaczerja na Židowce, s. — Robert Pawol, Jana Körle Wicząsa, fabrikſkeho samfarja na Židowce, s.

Zemrječi:
Džen 29. junija: Korsa Hermann Kähler, stanat w Nadžanezach, 19 l. 11 m. 13 d., pschi ſupanju ſuſebožil. — Hendrij August Metasch, khejer a cježla na Židowce, 44 l. 8 m. 13 d. — Ernst Emil, Jana Augusta Mikanje, stanaria w Žerkezach, s. 13 d. — 30. Maria Martha, Augusta Lachob, fabr. na Židowce, dž. 1 l. 2 m. 18 d. — Maria Martha Bujek, ſtužobna džowata w Czernierzach, 16 l. 29 d. — Džen 2. julijsa: Ernst Hendrich Seyfert, khejer a murjer na Židowce, 63 l. 6 m. 2 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2597 mēchow.	W Budyschinje 29. junija 1895				W Lubiju 4. julijsa 1895			
	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.
Pscheniza	7	76	8	12	7	54	7	94
Rožla	7	35	7	53	7	18	7	54
Ječmien	6	25	6	65	6	19	6	38
Worš	6	50	6	93	6	—	6	33
Hroš	6	—	6	20	5	70	6	—
Woka	7	50	11	11	8	20	9	30
Zahly	6	11	7	50	5	75	7	—
Hejduska	12	—	15	—	11	—	13	50
Berry	15	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1	90	2	10	1	70	2	20
Pschenicna muša	1 kilogr.	1	70	2	20	1	90	2
Pschenicna muša	50	7	50	16	50	—	—	—
Šyno	50	7	50	11	50	—	—	—
Ekłoma	600	2	—	2	20	1	90	2
Prokata 996 sčtuk, sčtuka	18	—	20	—	16	—	18	—
Pschenicne wotrubh	6	—	19	—	—	—	—	—
Ržane wotrubh	3	75	4	50	—	—	—	—
Ržane wotrubh	4	25	5	75	—	—	—	—

W Budyschinje plaćisje: kóz pschenicy (běla) po 170 puntach 18 hr. 19 np. hacž 13 hr. 80 np., žolta 12 hr. 49 np. hacž 12 hr. 80 np., kóz rožla po 160 puntach 10 hr. — np., hacž 10 hr. 17 np. kóz ječmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacž 9 hr. 70 np.

No Bursy w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 94 np. hacž 8 hr. 9 np., pscheniza (žolta) wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 65 np., rožla wot 6 hr. 44 np. hacž 6 hr. 66 np., ječmien wot 6 hr. 20 np. hacž 6 hr. 50 np., worš wot 5 hr. 90 np. hacž 6 hr. 10 np.

Dražđanske mjaſowe plaćisny: Hovjada 1. družiny 59—62 hr., 2. družiny 55—58, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěšneje wahi. Dobre krajne kwinje 23—35 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Čelata 1. družiny 55—65 np., po puncze rěšneje wahi.

Wjedro w Londonje 5. julijsa: Pomrocjenie.

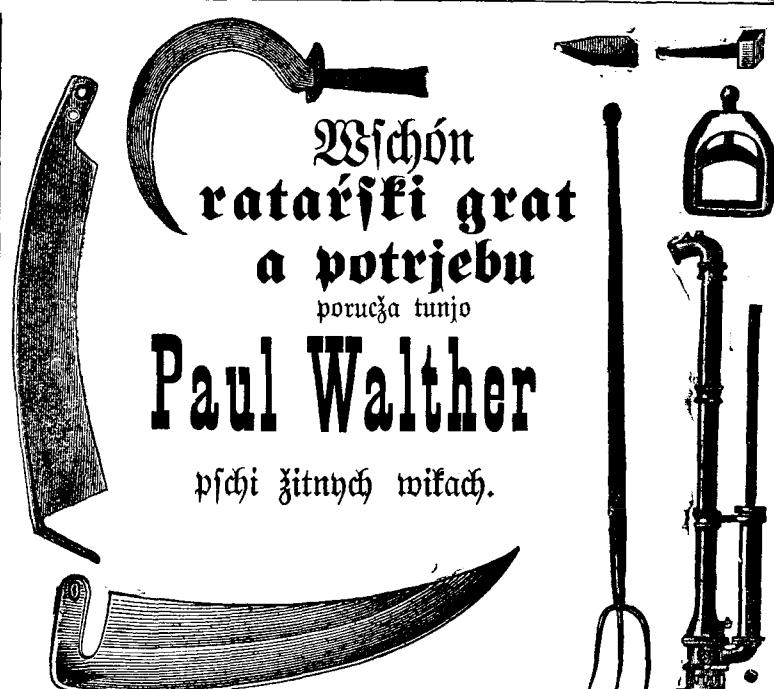
Składnoſtna kúp.

Bo tunje plaćisne nasad stajene
czornaj křizataj grataj,
brunaj lohlaj hospodarskaj grataj,
czornaj lomotowaj grataj je ſtočym wobbitlom
z patentowanej kordowej ſedle

taž tež trjebane

dobraj lomotowaj grataj s bohatym woprawnym ſlěbornym
wobbitlom,
dobraj lomotowaj grataj s woprawnym ſlěbrom poczehujenym
wobbitlom,
czornaj lomotowaj grataj,
6 mužazých, 1 žonjaze a 1 hólčaze ſedlo.

G. G. Leuner, dwórski ſedlat
w Budyschinje na schulskiej drósh.

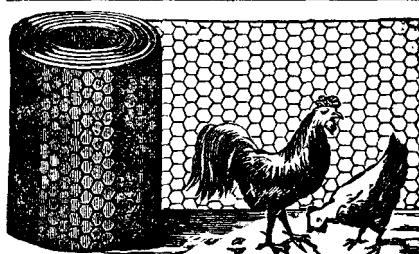

Wschón
ratarſki grat
a potrjebu
porucja tunjo
Paul Walther

pschi žitnych wifach.

G. Weiß
w Budyschinje
19 na bohatej haſy 19
porucja
wulki wubjerk hotoweje
mužazeje a hólčazeje
drathy

taž tež wulki wubjerk žonjazých
deschęznych mantlow a žaketow po
jara ponižených plaćisnach.

Sazynkowane
grocžane pleczenje!
Wulki wubjerk, tunje plaćisny.

B. Fischer
na žitnej haſy.

Schtóž chze ſebi derje ſedžaze
mužaze wobleczenja
abo tež
nawoženske wobseczenja

s modneho ſchewiotoweho cježaneho pschedzena a buffina hotowe ſechite kopicz, temu móže ſo jenož wulka křesčijanska krawzowatnia

Oty Preuža prjedy Kloša

4 na žitnej haſy 4, delka, po 1., 2. a 3. ſchódze porucžic.
Žonjaze žaket, deschęzne mantle, trikotowe taille a džeczaze
taille ſo wiele niže plaćisny pschedowaja.

Messow & Waldschmidt,

w Budyschinje pschi hlownym torhoschcu 9, delka a po 1 skhodze,
poruczataj w wulkim wubjerku

gardiny, tepichi, běhanske tkaniny, portierey,
blidne ruby, poszleschezowe deki, lozowe psched-
lozki, trjenja, blidne ruby a servietty.

Kongreszowe tkaniny, hladke a szmužkate.

Płaczisny naszeho tworoweho składa s̄u bjes dwela najtunishe, a to
niz jenož pschi jenotliwych pschiwabjerskich węzach, kaž može s̄o wo tym kózdy
kupz pschi najknadnišhim kupjenju hnydom pschewdziez.

 Na dželbu sbytkow katuna, módrocziszeza a kretona
woſebje ſedzne činju.

Klobukowy basar

w Budyschinje

19 na bohatęj haſy 19.

Klobuki a mèzy

sa mužstich a hólzow,

šlomjane klobuki a mèzy sa koło-
jednych

w wulkim wubjerku po pomyslnie najtuniszych
placzisnach.

Klobukowy basar

19 na bohatęj haſy 19.

Wulke wupschedawanie čzrijowych tworow.

Dla pokroczeneho letrjeho čoža wsche hischeze na
skladze s̄o namakaže letrje stupnje, žolte a čorne, po
hischeze ženie šlyschanych tunich placzisnach wupschedawam.
Tak pschihodna składnoſć s̄o bôry ſaſo njepoſteži.

Hermann Frisch,

Winski čzrijowy skład na bohatęj haſy 10 pôdla pôsta.

dobre palenzhy

(jednore a dwójne)
poruczataj placzisny hózno

Schieschka a Rjeczka.
na ſtronkownej lawſkej haſy.

Jerje

s̄u nowe doschle, tuczne a čerſtwe,
mandel po 35, 75, 90 a 100 np.

Adolf Rämsh.

Gsloncijnu roſu,
ſelo psche mole,
hórkí džeczel,

mrowje

kupuje Ralečianska haptyla.

Trjebam kopyrowy fotol a
hachlonk staj na pschedanu pschi
žerbſtich hrjebjach 24 po 2 skhod.

Zigary

rjenje wotslezane,
s̄o derje valaze,
týkaz po 17 mf.,
sto po 1 mf. 80 np.
porucza

Hans Raat
na ſukelnſkej haſy 7.

Nowe
turkowske ſlowki
porucza tunjo

Otto Sachse
Zilch. Bergerowu naſlednik
na bohatęj haſy 5.

Turkowske ſlowki
najlepſeſte družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjćewa
pschi mjažowym torhoschcu.
Destillazija
ſinatich dobroglíkero w po
ſtarych tunich placzisnach.

7 na ſukelnſkej haſy 7.

Boruczam ſwój wulki skład
Rħoczebusleho roſlateho tobala
ſamħnejne fabrik po najtuniszych
placzisnach k dobrózivemu wob-
ſedzbowaniu.

Hermannia Gerlichowa wudowa
7 na ſukelnſkej haſy 7.

Heblowane ſchpundowanja

zyle ſuſe, 24 a 30 mm. ſylne, pschedawa tunjo

Dr. Holbjan w Budyschinje pschi dwórnishezu.

„Serbske Nowiny“ wudawaaja so kóždu sobotu. — Stwórtletna předpłata w wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kéžde čílo płaci 8 np

Serbske Nowiny.

Zamówity redaktor a wudawań Marko Smoleń.

Číšć Smolerjec knihičišćeńje w Maćičnym domje w Budyšinje.

Cislo 28.

Sobotu 13. julija 1895.

Lětník 54.

Śwētne podawki.

Němjské khežorſtwo. Khežor Wyhem w tu khwili w Schwedſkej pschebywa, hđzež jeho jara klawja. Po hoscžinje w Drottingholmſkim hrodze je schwedſki kral Oſkar němſkemu khežorej ſlěborny kheluchdaril, kotrž je do zyla po kheluchu džělanh, kotrž ſu Nürnbergzj měſčezenjo w lěce 1632 schwedſkemu kralej Gustavej Adolfej darili.

— Nowy most, mjes Augustusowym a Albertowym mostom w Drzdzanach psches Lobbjo natwariemy, kotre muž ſu t czesci kraloneje Karoly Karoliny most narjekli, je ho ſobotu w pschi-tomnoſci krala, kraloneje a druhich ſobuſtarow kraloneſkeje ſwibjy gwiedzienſzy poſtwiecził.

— Khějorštíwovy ſud v Lipsku je wuhloweho wikowarja Hanne ſ Mežka k khotařni na schthri léta ſažudžil, jemu czežne prawa na ſydom lét wotrželi a jeho pod polizajſku nadkežbu ſtajíl. Hanne je jedyn artilleriſki ſažehlač, kotrýž bě ſakſki ſeržant Schreiber kramyl, do Franzowskeje dowieſl a jón w Tonj tamníſhemu polizajſkemu komiškarej pſchepodal. Seržanta Schreibera ſu hjo pſched někotrymi nježelemi dla krajneho pſcheradniſta k czežkemu khostanju ſažudžili.

— W Kamjenicę (Chemnitz) je še sanđženih thđenj p'atnate
hrđedžonemške svajaškove tselene wotbhyalo. Njedželu dopoldnja-
čral Albert pschijedže. Na dwórnijeschju jeho najvhshchchi saſtojnijz
vhshchnoſezow powitachu. Rimo poſtajeneje čeħneje kompanijje
črocjiwſchi, čral pod ſchumjazym wylanjom ludowych čvřódow po-
drohach žwiedženjsz debjeneho města k hosczenzej jedžesche, psched
kotrymž teho runja čeħna kompanijja stejeſche. Pschi historiskim
čzahu še neħdże 5000 woſobow wobbdželi. Wjeczor wotkoło
6 hodžin še čral na žwiedženjsse městno w Allendorfje poda, hđež
mějeschtaj pschedžyda tselzow a gmejnſki pschedſtejiczeř krotke réče. Poł hodžinu na žwiedženjskim městnije pschedbhywanſchi, čral pod
žlawawołanjom ludowych žyłow k dwórnijeschju wotjedže, ſo by še
wot tam do Dražđan wróćiū.

— Pruski kraju hzejm, kotrejž bě šo 15. januara šeschoł, je
hrjedu ſzwoje dželo ſkónczil. Poſzlednje dny je hzejm nowy hońtwinſki
ſakoi pſchijal. Po nim šo dawf ſa lětne hońtwinſke wopijšmo na
15 hrivnowow powyſhi, dawf ſa dnjowe hońtwinſke wopijšmo šo na
3 hrivny postaji, mjes tym ſo maja wukrajenjo ſa lětne hońtwinſke
wopijšmo 40 hrivnow a ſa dnjowe 3 hrivny ſaplacjicž. — Na
žadonje zentrumſkeho ſapókla ſta Rintelna, ſo by šo nabozhenska
wucžba w katholickich ſchulach ſažo katholickej zyrkwińſkej wjednoſczi
pſchewostajila, je kultuſowy minister dr. Boffe jenož ſwjetſtchnie
wotmoſwil, prajizy, ſo nochze ſ dolšími rěčzemi nabozinſki měr
kaſycž. Wukas, ſ kotrejž je kniejeſtvo w lěcze 1876 nadkdežbu
wo nabozinſkej wucžbje w katholickich ſchulach pſchedewſalo, wone
nětcole wróćicž nochze.

Austria. Na město polsko-konservativno-němcko-liberalneho kniežectví, kotrež je píšed někotrymi njedzelemi na kruchi schlo, njeje šo hischeže nowa kniežetska strona stvorila. Wona by hnydom hotowa byla, hdyn čzylí šo Młodoczechojo s Polakami a konservativnymi sjenoczicž. Ēži pak sa fastupjenje do tehole sjenoczenstwa wuměnjenja stajeja, do kotrejž kniežectwo sczéžka swoli. Młodoczechojo ſebi žadaja sběhnjenje wuwacznego stava, runoprawoſcž Čechow s Němzami we wſchēch wyſchnoſzach a statnym farjadniſtviye a ſkončznie porjedžene wólbne prawo. Naczaſnje ſu šo Młodoczechi hžo s Polakami a konservativnymi sjenoczili. Saňdžený týdzeń ſu wſchē tele tři strony hromadze veniečnu žadanju sa

sažoženje žlowjenſkeho gymnaſija w Zeli pſchijwolile. Tutón gymnaſij je ſ pſchijzini byl, ſo ſu ſo němſzy liberalni ſ Polakami a němſkimi konſervativnymi roſkorili a ſo wot nich dželili. Pſchiwuradzenju wo Želskim gymnaſiju je w heimje k ropotnej debacze doſčlo. Němſzy liberalni němſkich konſervativnych, kotiž ſa tutón gymnaſij rěčzachu, ſ najhóřchimi wudmami hanjachu. Pſchi wot hložowanju ſo pjeniežna žđanka ſa Želski gymnaſij ſe 173 pſchečzivo 143 hložhami pſchecžiſteži. Pſchecživo njei hložowachu němſzy liberalni, němſzy nazionalni a antisemitojo.

Jendželska. Królowa je parlament, dokąd je liberalne ministerstwo wotstupiło, rospuszczała. Snajero jendželskich wobstejnosców chzedża wjedźecz, so konserwatywni najsskerje pschi nowowólbach podleża. S tym, so je Gladstone w léeże 1885 licžbu wuwoljerjow wo 2 milijonaj powiętsczył, je so konserwatywnym žmiertna rana ſbila. Wojud neteżiszczeho konserwatywnego (Torieskiego) ministerstwa je so hižo tehdź wuprajil; nowe konserwatywne ministerstwo móže ko teho dla jało mortwongrodżene džeczo wohhłodacz.

Ruzhowska. Powitanie, którež je šo bolharskej deputaciji w Ruskej dostało, je niz jenož w Ruskej, ale wjele bóle hiszpejskie w wukraju pschešlaplo. To sa móžne měli njejšu, so by russki minister swonkownych naležnoſćow, wjech Lobanow, w ślawnej audiencji pschijał. Na ręcz metropolita Klimanta, kotrež šo sa pschijecze dżakowaſche a wěne pschecze bolharskeho luda tołmaczo-waſche, so by šo pscheczelstwo mjes Bolharskej a jeho wukzwobodzeſku Ruskej wobnowiło, wjech Lobanow wotmolwi, so pschikhilnoſć a derjemienjenje Ruskeje a Bolharskeje pschestałej njeſtej, ani po pschetorhnenju diplomaticzeho wobkhada mjes woběmaj krajomaj. Potom so ſi jenotivnymi ſobustawami deputacije rosmolwjeſche, so praschejo sa nětčiſhimi bolharskimi wobstejnosciami a sa wschelakimi běžnymi naležnoſćiami. — Ssiedu je deputacija wěnč na row Alexandra III. połožiło. S tej pschicznou ſu po po zyjeli Bolharskej wopomjenſke Bože ſlubby sa njebo zara wotbyvale. — Wot čaſza pada Battenbergskeho wjecha je přeni króz ſažo, so je jedyn russki minister Bolharam ſwoje pscheczelne ſažucza wobkruežil. Moja fa to, so je Russka ſwoju politiku pscheczivo Bolharskej pschemenila. Tež fa njemóžne nimaja, so čeſczałacomu ſtoburgſki prynz do russkich wuměnjenijow ſwoli, jenož so šo ſ tym na bolharskim trónje ſdžerži. Do thchle wuměnjenijow tež to ſluſcha, so dyrbi šo bolharski wjech ſi prawoſławnej (grichisko-katholſkej) wěrje wusnačz.

Runje kaž bolharska deputazija, tak tež poħlanġstvo Abeżynskeje, kotrež je jańdženij tydżeń do Peterburga pschisħlo, bjes politiskeho podložka njeje. Abeżynszy drje sjawnje wudawaja, so jenoż se ja-meho psħecżelista f' Russim pschiñdu, kotsiż fu jidh wérybratja, woprawdże pak drje fu do Peterburga puċżowali, so bixxu pola zara pomoż psħecżiwo Italskej pyħtal, kotrāż je hiżo Abeżynskim Maħsawu pschi Ċeरwjenjhem Morju wutorhnyla a kotrāż biżżej ja nětko najradħszo zgħlejje Abeżynskeje możowała. Sjawnie potajnstwo je, so pschi dworje abeżynskeho krala franzowszy a ruszy offizerojo psħebby-waja, a so fu psħex franzowsku koloniјu pschi Ċeरwjenjhem Morju kanoni a druhha tħoġiġa potrjeba do Abeżynskeje woż. Powiedaja xebi żam, so ma abeżynski kral myħبل, psħecżiwo Italskim na wojnu cżgħiheż.

Pjenjesh k saplačenju wojnskeho dolha, kotryž ma China Japanskej saplačicí. Ruska Chinesam saradži. W Peterburou je

po wuzinjenje wo wudaczu chineckich schtyriprozentowskich statnych dolznych papierow w wyzloscej schtyri sta milijonow frankow podpiszalo. Zeli so China swoju pschyluschnoscz pschi sadanjeniu a wotplaczenju dolha njeopjelni, dyribi Ruska ja nju saступicz. Ruska s tym wulci nahladnoscej w ranstchich krajacach do budze. Tutton nowy riamy wuspich je safeluschnoscz finanzneho ministra Wittu.

Sserbijsa. Dofelž su žo radikalni sapovjedžili, knježevstvo pschedewsač, je kral Alexander i pschiwizowarjow dopredkaršteje strony nowe ministerstwo sestajal. Dopredkaršta strona, kotaž je nehdij kraljej Mislanej pschipomožna byla, lud podlóžowacž a kraj pschedolžicž, žo mjes ludom hidži a w nim do žyła žanych pschiwizowarjow nima. So móhli dopredkarjo kraj i pjenježnje nishy wutorhnyč, woni žami njewrja.

Mudra ponizność.

Bitwje pola Awsterliz a Jeny běshtej bitej. Połozja Europh konjesche byo psched dobywarjem. Napoleonowe kłowo bě se sakonjom mot dalokeho kónza nawiecžorneje Europh hacz k hijscze dalschim ruskim mjeſam. W tutym časzu běſte w rjanym dole Italſteje, w bliſkoſći Florenza, jednory ſarać živy. Wón starasche byo jenož wo ſwoje ſpowiedne džeczi, ſasta ſwoje duchowne fastojſtwo a kublaſche ſwoju sahrodu a ſwoju winizu; ale wo to, ſchtož byo w dalokim kwesteje ſtawasche, byo njeſtarasche.

Tola tež hac̄ do jeho měneje wjeſti běſehe powyſeč ſo ſławie mlodeho Korsy doschlá, wo ſławie Napoleona Korsíſkeho, kothrž běſehe ſi njeuwprajomnej khroblſežu najwyſchſe ſaſtojnſtva w Franzowskej dozpiš. Zarar̄ bě drje tež wo tym ſhonil, ſo je tuton kniežazý mlodženž bamža ſi Roma do Paríſa powołał, ſo by ſo wot njeho ſi khěžorſkej krónu debic̄ dał. Wón bě drje ſhonil wo ſatrafchnych Napoleonowych bitwach a dobywanjach, ſhonil tež, kaf je wójska ſanicžował a kraje roſdriebjował. Tola ſchtó to jeho jimaſche, tuteho ſmérneho duchowpastyrja, kothrž jenož ſe ſiwernej luboſežu ſwoje ſtadleschko, jemu dowěrjene, paſeſehe a ſo njeſtarasche wo psichibvýazu ſławu khěžora Napoleona Bonaparte.

W stajnej c̄jchocze a we wschodnim mērje minchhu ſo jemu dny. Hdy by ſwoje ſtojneſte džela dokonjal, by ſo ſe ſwojej bězej ſotuſchu ſabavjal. To bě wurjadnje ſkludne ſkočatko a vych tým derje lehniſeſche. Druhdy mējeſeſche tež myſle, ſwoju c̄zefku Matteju ſwojenemu ſwónkej Damaskej wudac̄, dokelž ſebi myſleſeſche, ſo by ſ tajſum mandzelſtvoom c̄zetyne ſvože ſaložil.

Napoleónowa zława khwatašche jako běžazn wohēń psches semju. Jednorh wježnih faráč na to njekeďbowasche. A tola rěkaſche tež wón Bonapart. A tola bě wón bliſki wui tamneho móznařja, psched kotrymž nimale zylá Europa tschepotaſche; wui Napoleona, franzowskeho khězora.

To běžce ujedzlu popołdnju lata 1807. Farat Bonapart, czeſtym 60 létym ſchědžiwa, ſwoje ſaſtojnſtwia ſaſtaſchi, wotpočo- waſche w ſwojim kožanym ſtole, kotrež bě pſchi naſtupjenju noweho ſaſtojnſtwia wot ſwojeje wožady doſtač. Tutón ſtol wažesche ſebi jara a czeſczeſche jón wožebje ſ tym, ſo w nim koždy džen po- dréminy. Tež dženža bě runje haſle wotzućzil; wón poſladny ſo džiwojo na čaſznik na ſeženje, ſruna ſebi ſwoju ſhomocžanu kapičku a wsa potom walcz ſowinow, kotrež běchu ſo hacž do tuteje wot- ležaneje wjeſki ſabludžile. Bóru bě ſo do cžitanja ſanurił.

Jeho četka ředžesche je řchicžom pschi wofnije. Wona spóšna, so je něsho ſajinave a wažne, ſchtož bě knjeha fararja zyle ja- pschiminylo, a teho dla wofsta ſmerom, so njeby jeho myslila. Na dobo pak položi pižma na ſtronu, ſežeze řebi nawocži, ſtaže a pschekroži, ruži na khribjet ſloživſchi, někotre rafy kruče ſtwu.

"Spodźiwne! njewérjomne!" dżęcze, bo soja żyniwschi, drje bólé żam t' żebi hacz t' fedźblinje pożłuchazej Matteji. "Spodźiwne! Sawęcze njewérjomne! Rńjes nad pol' Europu! Tutón mały Napoleon, żyn mojeje wnučki Łatizije, tónle mały młody franzowſki khězor! — Wschitzu europijszhu kralojo a wjeńchojo bo jeho boja! — Łedma je wěrič, łedma wumyšlomne a tola wěrno!"

"Shto dha je lédma wumyžlomne a tola wérno? Shto dha je šo staló? Shto dha waſ taf rošhorja, wybzoldostojnyj fneže?" woprascha šo Matteja styskniwje, kotaž bě hždo doſho ſ njemerom jeho rošhorjenoscí pschiladowala.

Matteja, to je ujezhto, ištož ham hiſčęje prawje njerosymju a ujeſapſchijam. Mi zo ſda, jo zo ſažo džiwy na ſemi podawaju, a fo nam Bóh, tón ſenjes, ſwoju móz ſjewi w ſwójich wulſtich ſkutkach. Dopolni ſzo, luba džowęzicžka, na to, ištož tebi w franzovſkej revoluziji powjedach, ſak fu tam kraleſtvo wotſtronili, ſak fu kralei, wot Boha poſtajenemu, hłowu wotczeli, a nětko fu

młodeho Korsu, który mojeje wnuczki Łatizije, Napoleona Bonapartu, ktryż bę so se iwożom a throbłoseżu do najwyshich fastojistow- sdobhywał, na khęzorſki trón ḥadził! Wschudżom p̄schenodzuje jeho iwoże. Hdżęg p̄schnidże, tam też dobhywa a debi kivoju młodostni hłowu se stajnie nowym lawrjenzom."

„Ale, wykroto do stojuńki tñjede, hdvž je wón byn waſeheje wnuczki Łatvijie, dha seže wój tola khežorowý wuj a kłuscheče do khežor-ſkeje kwoóby!“ wotmolwi Matteja, ſo džiwaſo.

„Wóstaj mnie jenož s tym napokoju“, ménějšche kníjes farat šo pozměnkujo, „ja ja tym nježedžu. Njech je moj wnuč sbogowony w twojim wyżokim fastojnstwie, njech Bóh jeho ſchituje a psched hordosežu a njeprawdoſežu swarnuje, ſo njeby ſkoučzniye thěfisjho ſ tróna ſleczal, hač je na njón ſalečl.“

Hdyž knjies farář hýschéče takle powiedaſche, ſalecži Domaſch jachlo do ſtvy: „Bohlaďaſze tamle, wyſokodostojny knježe, zyla byla jědmych jěcha runje do wšy a runy pucž na faru. Schto tež to czi vola nař džedža?“

Вічевзлапненій хватащій князів сарай і волинь а ѿ іподжі-
важо вуслада, іак яєдни пскі хвоїм доне састави, іак вітчісхи,
і мнохими хвєдами дебієні, і коня скочі, до сарн хватащі а
воломік іподжісхо до іншіх ступі.

„Mam c'elc'z, wyj'sokodostojnogo fararja Bonapartu wuhladac'?" woprascha bo wyj'schhi p'schistojnije, po wojejskim waschniju strowjo.

"Tón ſyym!" wotmolvi knjeg farar, "ſchto ſebi wote miye
pſchejeſce?"

„Zara mało, wjedłostojim tñjes fararjo, ja woçzakuj, içhto budżecze mi taçazg Macz kheçorſkeje Majestoszcze je s Majestoszcu

"Dha je šo moja wnučka Lātīzija hīschēc na mīne dopom-nīla? Wjele lēt je šo minylo, so šo injejsjmo wohladaloj." „Iesha Moiſejev“ doda pīžūr vīchesčolnīnie bledais, niesha

"A jeho Wacjewicę, dwoja oficer pschejezelskie hladajo, „njecha, so by tajke bliſke pschejezelskwo, tajki wyżokodostojny człowiek, jało wj, njeinath na khudej wjeźnej farje swoje živjenje skóńcził, hdź jeho wnik knieži nad polozjy Europy. Wujwolcze a pschitazę, schto hebi pscheječe. Pscheječe hebi k khěžorowemu dworej, a pscheječe hebi biskopstwo, abo macže žadanje sa kardinalowym purpurom? — Khěžor je ſwólniwy, wscie wasche pscheječa dopjelnicž, a wón samože wscie, schtož chze.“

Schtó chýl dostojuemu fararjej sawidzież, hdýž ſebi ſi woběmaj rukomaj na čolo pomaznij, ſo by ſo pſchebzvědcíl, ſo nijeje to, ſchtož je nětkole ſklyſchal, ſón, ale wěrnoſć, c̄iſta, proſta wěrnoſć? — Schtó chýl ſo džiwac̄, ſo ſo jemu pſched wočzomaj mērkotaſche, hdýž ſebi wýſchłowe ſłowa woſpjetowasche? — Wón, fotryž bě ſtajnje ſi hľubokim poczeczezowanjom na ſtwojeho biskopa hladal, hdýž bě jeho hdýž a hdýž wopýtal, wón, fotrehož bě blyſtečeſcie ſłoteje mitry nimale woſlepilo, wón dyrbjeſche nětko ſam tele wýſkope ſnamienja doſtač, haj, jeniceže ſłowo trjebaſche prajic̄, jenicžku próſtwu, a hiſcheže wýſchſche doſtojnſtvo móžeſche dozvícež.

Tola skóniežnje ſo ſažo ſměrowa. „Ma ſo temu wopravdže zbyl, luby kňejde, taž ſe mi powjedali? — Nô, tak dha, dha mi dowolicze, ſo ſo na kňivlu wotřhalu a ſo ſe ſwojim Bohom roſzjudžu, ſchto měl ežiniež.“

Officer wotmolwi, ſo poßmewujo, „ſo ſo zyle po woli knjega fararja ſlođi“.

Na to wopuſcęgi knies farat ſtvi, offizera proſzylwski, „ſo by ſebi mjes tym pſchibodne ſežnił, kaž ſo jemu ſpodoba“.

Dolki čžas khodžesche knies farat do myšlow ponurjenym po
hwioej stvicze. Dolko bědžesche bo žam se žobu, hač dyrbjal

hwoje rjane, mérne živjenje w cziczzej wjezzy samenież i njemerom a žitvym hibaniom biskopſkeho hroda, hacž dyrbjal hwoju žvērnu wožadu wopuchęcicž, so by kniežil jako kniežez žytkuje a sjaownie w scherokim živjenju ſa nju wojował. Dolho bo budežsche. Pak dohromadzka hordesk a lekomejce ſa cílom a robleđenju, nek

dobhywačhe hordoičž a latomnoščž ja čejetju a nahladnoščju, pat
sažo luboſčž k měrej a pſchiniſnoščž k wožadže. Tola žo roſ-
zudžicž nijemóžesche. Tu ſažlyſcha na dobo ſropot a woſanju
dwore. Obětka ſkamtoſka į woſku a myſloč ſe ſtúdjiſami

dwora. Któżby kowatajche ſi woknu a wuhlada je ſtroželemi, tak jedyn wojak swónka Domascha wo ſemju wrjeſzny, tak wón Matteju na konja ſadzi a ſpěchnje ſi njej čeſtny. Dale wuhlada, tak druhí wojak jeho ſkulidni ſtokosch po dworje honjeſche, ſo by ju popadnýl a potom ſadajíl. Anjes ſarac kowatajche dele do dwora, ſo by ſwojej lubuſčazj pomhal. Hdyž ſtokoszka jeho wuhlada, khowatjche ſo pola njeho, a bě ſo tak wilkhowala ſwojemu čwilo- wariei a vſichd hróſnej ſmierczu.

Netko khwatasche knies farar, mōznie roshvrieny, f pfizerej q

džesje nahle: „Prošču, kniježe, wopušczeče tak khěſſje, hac̄ ſo hodži, moju ežichu wjefku. Wotpušczeže mi, ſo tudy w ežichej džělawoſči ſwoje živjenje ſkoneču, njepožadam wo wyſkope ſaſtojnſtvo a ežecž. Proječe mojemu wniſku, khězorej, ſo ſo najpodwolnijcho džaluju ſa jeho hnadu, ale ſo jeho proſču, ſo by młodſkich a ſylniſkich ludži t jeho wyſokim ſaſtojuſtwam powołał. Za hym ſtemu pscheſtarji a pscheſlaby. Mam jenož hſickeže jene pscheče: chzu wumtrječ wobrjeđ ſwójich wobrđnych. Tola my starajęce ſo wo to, ſo pola naſ ſo borty jaſo mér a poſoj kniježil. Jedyn wot waſchich ludži je ſ mojej ežetku ežeknýl, mojego ſwónka krudoval, druhí chýlſe mi koſuſh ſadajicž. Luby kniježe, wróćeže mi moju ežetku a ſhotujiče mi jaſo mér w mojim domje, to ſebi jeniečdy pscheju.“

To prajzny ſo poſtoni a chyſche ſe ſtwy wuńcz, tola offiſer jemu wobaraſche.

„Wyższołodostojny knjeg fararjo“, dżesche ſo ſpođiwaj, „wy
dzieće khežorowu hnadu ſazpicz? To tola ſ prawdu waſche
měnjenje nijeje! Pomyſlczę ſebi — biskopſtwo, kardinalowſ
klobuk!“

„Pohladajęce tu won, mój najlubšchi!” wotřesly jemu hor-
dostnje kuje faráť ſłowo. „Hladajęce, kaf w mojej ſahrodze,
kotruž ſebi ſam wobſtaran, ſo wſcho ſeleni a wſcho fečeje, ſo je
to radoſcz hladacž. Pohladajęce dale na moju ežichu wjefku, kotraž
ſo tu pſched namaj w najrjeñſchim ſłonečnym blyſchežu roſſlehuje.
W tuthych thudych thěžach bydli něchtoto ſtow ludži, kotrychž wutroba
ſ luboſežu a pſchitklinnoſežu ke mui bije a koſiž mie čeſeča jako
ſwojeho wózca a pſchežela. To je mér, to je poſoj, to je ſbože!
A my měnicze, teho dyrbjal ſo wſdacž ſa ſloto a pychu, ſaſtwijſtwa
a doſtojnjſtwa? — Ně, luby kuježe, džicze a prajeże mojemu thěžor-
ſkemu wnuſej, ſo ſzym jemu džakowinu ſa jeho hnadu a ſo jemu
pſcheju, ſo by na ſwojim trónie ſtajinie tak ſbožowinu był a woſtał,
kaž ſzym ja ſbožowinu na ſwojej wježnej farje.”

Wschē rēcže a wschē prōstivý njepomhachu. Offizér dyrbjeſche ſo, ničo njewuzjinuwschi, wrbjeſč a roſpravjeſche huěwny kħedorej ſrudne plovdy hwojeho poħlanja.

* * *

Wózjom lét bě žo wot tamneho dnia minhyl. Sažo žedzejche
čnjes farac w žwojim kožanym stólzu a rošwalesche někotre nowiny,
kotrež běchu žo jemu ſ blížscheho města pójzale. Besche je na
stronu położil, donuž njebe pſchypoknju podrémal. Netko ſapocža
ežitacž. Pſchi wokuje žedzejche Matteja, wježoleho pacholka na
klínje pěſtonjo, a hladasche wježola dele do sahrody, hdžez žo jejny
mandželski Domasch se starskim pacholom ſabawiesche a žam jako
džeczo wokolo ſtakacže; pſchetoz džeczi momłodža starscheju.

„Ach, mój Boże“, dżesche na dobo knjess farać a frudnośćez
kśincześche s jeho hłosza, „Bym to do prędka cążł, so to takie
pschiindźe. Wboshi wnuko, ja tebje wobżaruju, tola też na tebi
dopjelni so hłowo: Salęszych wyżoko, padnijesz hłuboko!“

W nowinach stejese' wo Napoleonowym padze a wo jeho jaſtwje.

Dolho wosta starý farář w živojim stôlzu ředžo a myžleſche a myžleſche. Šrudžený pschentžkli ſebí živojeſho vnučkových ſrudných doní, a žylsu wuroní, hdyž ſkónčenje ſtaže a k Matteji ſo wobročzo džefche: „Derje bě tola, jo tehdy ſpýtovanje wucéřpých, jo tam njeridžech a živoje ſvože njewoprowach ſa njeweſte knieſtvo a doſtojníſtvo.“

Hisheže někotre léta bě starý farář spokojný a vježbový živý w hwojej wožadže. Hacž k hwojemu sbóžnemu wumrječžu pažesche hwoje stadlejšku, bydlače popołdnju w hwojim vjele lubowanym kožanym stôlzu, a město se skladnej kołusku faberàcze ho někto k Mattejinhmi džecžimi, kotrež ho k radoſežu na jeho kolenomaj cžumpachu a k bělými wložkami dostojuńeho schéđzivza hrajfachu a ho wot njeho powucžicž dachu. Wón bě najbožownitschi mjes wíchemi. Wón bě psched podobnym dońtom wobarnowaný woſtał, kaiž běše jeho wulkeho wnuka podeschoł, a to se hwojej mudrej nomižnoſću.

Ze Serbow.

S Budyschina. Tidomny pěšti regiment čížklo 103 je wežera do Draždjan cžahnyl, jo by ho tam pěšti brigá mym swucžowanju wobbdželil. Sa dwě njedželi ho wón sažo do Budyschina mrhčii.

— Něktole mamy wiśnijowej cęsz. Někotry ždusiż wiśnje jędzo bóczki żobu pôzera, niewiedzo. Io ſo i tunc do kmiertneho

stracha poda. Skoro kózde léto žmy w nowinach číitali, so žu pak tu, pak tam ludžo, lotfiž ſu wiſchnjowe bóčki pôžrjeli, teho dla bołostniu ſmijerč wumrječ dyrbjeli. Wobžarowacž ma ſo, so ſo ludžo ſ taſkimi powjesczem warnowacž a powuciež njeſadža. Duž ſo pschezo ſaſzo wo tym ſklyſchi, so ſu pôžrjete wiſchnjowe bóčki ſ pschicžinu ſmijerče jeneho čłowjeka byle. Tak je tele dny jedyn brodutrhařſki wučobník na pôžrjete wiſchnjowe bóčki ſmijertnije ſhoril. Žena bóčka je jemu do čzterovonohého dôlcžka ſajęća, ſ czimž je ſo čzrjewo ſahorilo. Wbohi hólczež njeſuprajne bołosće čæterpi. Źekar je prajil, ſo, jeli ſo ſo bóčka ſama njevoſtromi, ſ lekarſtej operaziju njeje móžno, ju ſ čzrjewa wſacž. Jeli ſo by wona dlejši čzaſ w čzrjewie woſtała, by ſo ſahorjenje tak ſhóřſhilo, ſo dyrbiat hólczež ſkonečnje na to wumrječ.

— Wobdzelnizy tudomneje konserwowej fabriki sū sanđżenu
żobotu w hłownej shromadzinię wobsamkli, konserwowej fabryzy
jańcz dacz. So by so nastąpy pjenieżny njedostatk wurunat, dybi
kłdy wobdzelnik 100 hrivnow do towarzystwowej kažy dopłacjicž.
Tole 100 runje kaž przedy sapłaczene 100 hrivnow je cziszeče
shubjene. Tak konserwowa fabrika swoju dzěławosćz bory
śtončzi. Mužojo, kotiž sū ju sałozili, chýchu s njej naschim
ratarjam pschi nietczisich mīstich žitowych placzisnach hospodarsći
wunošek jich polow polépschicž. Tutón dobry wotpohlad pak so
njeje dozpil; wina na tym je pječa njewustnośc fabryzneho
direktora Bernharda, kotryž je psched krótkim, so samolwjenja bojo,
czeknýl.

— (Wuhladý na pschichodne wjedro.) Wokolo 14. a
16. juliya šo njewjedra wočakuja.

S Bréshyn. Ssobotu w nozy je ſo naſcha gmeiſta khěža wotpaliſa. W njevobydlenym twarjenju, je ſlomu krytym, tudomny živnoſeſer Žunker, kotrejuž fu ſo lětža w naſeču jeho twarjenja wotpaliſe, někotre ſudy zementa, kopu ſlomy a powrjeſtla khowasche, kotrež fu ſo žobu ſpalile. Dwójzy i wohnjowym njeſbožom doma-ptytan ſo i tejle ſchłodowanfu czežko potrjechi. Po wſchém ſdacžu je nechtó klubu gmeiſtu khěžu ſapaliſ.

— Tudomnemu ſublerzej Bohonežej ſu móndano w noz̄y
15 ſur ſtampli. Sa paduchom hiſteže žaneho ſlědo nimaja.

S Boschez. Žonu jeneho tudomneho wobydlerja je schtvortk
tydženja rano jedyn zušy dundak nadpanyl, wumozowal a wurubil.
Wobžarujomna žona rano w 5 hodžinach po schjezdy s Boschez do
Madžanez džesche. Krótko psched Madžanezami ju zušy nadpadže,
jej se hnevělým nožom hrožo, so ju sakalne, jeli so budže wo po-
mož wołacz. Ju wumozowawšchi jej 50 nowych pjenieżków, fotrež
mějesche wona pschi ſebi, rubi. Na ſvože je ſo tudomnemu
žandarmej řádcelej poradžilo, njeſtraſniſa pola Madžanez s pomožu
dweju druheju žandarmow ſajecz a do Budyschyna do jaſtwa wot-
wjeſcz. Slōſnik je s Małeje ſswojny pola Lubija rodženy.
Jeho ſu halke psched někotrymi njedzelemi s khostanje puſčezili,
hdžez je schtyriletné khostanje ſa to wotpokućicž dyrbjal, ſo je
živoju žonu ſaraſyl. Někto drje jeho s najmjenscha s khostarni na
wjazh lét ſaſudža. Schtò pak ſa to rukuje, ſo won njebudže
ſ nowa ludži nadpadowacz, hdž ſo jeho khostanski czaſ pominię?
S tajſimi ſtraſchnymi njeſolepſchomnymi slōſnikami by ſo najlepje
ſtało, hdž by ſo jim hlowa woteczała.

¶ Njezwaczidla. Nasch wjekotożesczeny a wjelubowanym knjes farar Jakub zwieczęsche hředu 3. julijsk wjově 25 lětny fastojnſki jubilej, a s nim wobenžechu jeho zwójbni a pszechęzlo s blízka a s daloka, jeho džakna wojsada, herbske duchowništvo, haj zde Sserbowištvo tutón zwiedžení jako džen džakneho wjehela. Wjeczor předny běžthe mužska a žónska čestna młodocž kražne čežne wrota psched faru natvarila a tež farški dom nutskach rjenje s pletvami a wěnzami wupyschiła. Wožebniye rjana pycha studowanſkeje stwóh běžthe kražnih wěnz s 25 liliemi a se schtuczkú:

Džak tebi Božo špěvamy
Sa wšchitku twoju hnadu,
Ktž nam ty wopokaſal ſy
Přes hñernoh' paſtryja radu.
Ach, žohnuj dale dželo jom',
Budž stajnje ſ uafchim předarjom
Džak tebi Božo dom!

Bórsy po domojpschiidzenju frijeja fararja ſ Varta, hdz̄ej běſche miſioniste ſhwjedženje predowanje džeržal, ho pyſchih czah je ſhwěcza- zymi piſhymi lampionami ſ farje poda, na fotymž ho herbiſte czekne hólzy w fraknej narodnej herbiſke drasze, někotri czekni hólzy, wojerſke towarzſtvo, woheńiowa wobora a ſpěwanje towarzſtvo wobdzélichu. Sſwiatocznie klinčesche všeſte fraktu cächi

wjedzor jubilejski spěv: „Pójmij, posběhajmy kniſea“. Na to knies kantor Kalich ſi wutrobnymi ſbožopſchejazymi ſłowami naſcheho lubowanego duschowpastyrja poſtrowi. Chutnymi a hrujazymi ſłowami ſo knies jubilar podžakowa. Někto knies twarski mříčtri Winkler jako pſchedbyda wojeſkeho towarzſta ſi kraſnymi ſłowami ſlawu winnejny na teho muža, tiz ſhwello Božeho ſłowa do wutrobów a domow naſcheje woſkady njeſe. Do tuteje ſlawy ſo mózne kanonowe tſělenje ſaměſha. Se herbfimi a němſkimi ſłowami knies duchowny ſo džakujo wotmolwi a doſta na to ſ rukou dweju herbfelui czeſtejnu holzow jako dar luboſče kraſny pomnik „pozohnowa-zeho Chrystuſa“, kotrež kniežna Polleńke ſi Njeſhwacžidla ſe ſežeho-wazym ſłowami pſchepoda:

Džen wazym Wam, knies fararjo,
Dženža ſo pſchiblizi:
Lét pječ a dwazječ' miny ſo
We Waſchim ſaſtojuſtvi.
Wy lubowaschze Chrystuſa
Ssam w ſwojej wutrobje,
Wy předowaschze ſbžnka
Ram pſchego lubosnje.
Wy mólzejke džecži kſchcjiſeſcheze
S tej wodu živjenja,
So kubla kraſne njebeſke
Wy duſcha doſtała.
Wy mólodych ſhérnu wuczeſtejze
Te ſlowa ſbžnka,
So rune pueže prawdoſče
Wy naſcha noha ſchla.

Boh pſchewodž tu Waſ ſale ſam.
Waſ kroñuj ſe ſbožom,
Hacž wita Chrysta ruka tam
Do njebeſkom Waſ dom.

Kniežna Wintferez ſawrjenzowu wenz pſchepoda prajizy:

My pſchithadžam ſi wjeſelofſežu
Pſched Waſche mile woblicžo,
A pſchejem tež ſi nutruoſežu
Wam Bože žohnowanje wſho.
Wy ſi nami pſchę ſeže ſjednoſežu,
Kaž wenza lſeže bjes ſhbu,
Tak ſi nami ſeže Wy ſtowatſhem
Se ſwjaſkom twjerdyň ſluboſežu.

Kaž ruka do wenza je wiła
Te rjane mlobne lopjetſka,
Tak je ſe ſbožom wupjſchila
Naſh Waſcha ruka pobožna.

Sa wſchitku tutu wopokaſanu czeſež a luboſež pſchepoſche knies jubilar naſchej woſhadže Bože bohate žohnowanje. Wſchitzh pſchitomni ſaſpewachu někto ſchtuečku: „Hdy bych ja ſi ſawhynt jaſyfami“ a na to czeſhneſche pſchyn lampionowy czaž pſches knieži park a po tym wróćzo do wſy. Sſrjedu, 3. juliia, dokonja ſo 25 lét, ſo naſch knies farat w hlownej ſamjencžan zyrfi 3. njedželu po ſhvi. Trojizy 1870 ſhwatu ſhwecžinu jako kaplan a duſchepaſtý ſamjenskych ſerbow doſta; 4. njedželu po ſhvi. Trojizy 1870 jeho knies farat lic. theol. Imiſch-Hodžiſki do jeho herbfieje woſkady ſhwedženſzy ſapokaſa. To běſte ſhohnowanym kraſnym džen ſa farſki dom a woſhadu. Nano ſahe ſapewachu ſchulſke džecži prenjeje a druheje rjadowne ſi jaſhynmi rjanymi hloſzami pſched faru hwalobny hčerluſch: „Rad Boha hwal“ a „Męj Bohu Wotzwei“. Wulzy ſwjeſkelem knies farat nutrue ſlowa duſchepaſtyskeje luboſeže ſi džecžom rēčeſche. Na to 5 woſhadnych wuczerjow pječhložny hčerluſch najrijeſhho ſapewa a knies wuczer Hilbrig pſchepoda ſi wutrobnej kraſnej rēču jako jubilejſki dar wuczerjow, kraſny wobras „Chrystus ſe ſamaritifsk ſonu pſchi Jakubowej ſtudni“. Widoſnje hnutu a ſwjeſkelem knies farat kniefam wuczerjam jako pſcheczelam a ſobudželaczerjam ſhwó džak wupraj. Wot jaſneho ranja hacž ſi pſchi-poſduju ſczéhovachu někto ſbožopſcheža kaž kporozajjow tak jenotliwych; mjenujem jenož bjes druhimi gmjenſku radu naſcheje wſy, ſaſtupníſow ſchulſkych pſchedkſtejerſtow a zyrfiſkych pſchedkſtejerſtwa pod wjedzenjom kniesa kollatora, kniesa barvona Wietinghof-Nieſch, tiz běſte tež nadawſk wotkřežneho hetmanſtwa na ſo wſał, knieži jubilarje ſbožopſchejaze a džakne pižmo wyſkopeje konſiſtorialneje wyſhnoſeže pſchepodacž. Pſchipoſdnuju 1/2 ſeñdžechu ſo ſobustawu hlowneje konferenzy herbfich duchownych, pod naſjedowanjom kniesa

pſchedbydy fararja lic. theol. Imiſcha, ſo bych ſches poſlenjeho na najjwiatocžniſche waschnje ſhivoje ſbožopſcheža wuprajili a jubilejſki dar pſchepodali, mjenujy kraſnu votivnu taſlu a jubilejſki spěv, ſestajany wot kniesa fararja Waltaria w Woſblinku a hžo ſaúdžený thđen ſa čitarjow w „Sſerbskich Nowinach“ wotčiſhczanym. Pſchi ſhwedženſkim woſjedze w farſki domje ſo woſdželičku ſajtujinzy bratja kniesa jubilara, knies kollator, baron Wietinghof-Nieſch, knieži wuczerzej Njeſhwacžidliſteje ſchule a naſtarſchi ſobustaw zyrfiſkych pſchedkſtejerſtwa knies Scholta. Pſches wſchitke pſchi tým woſjedze winnejene kraſne ſlawy a džeržane rēče tole wutrobne pſchecze džecže, ſo tón knies, tiz je 25 lét naſhemu duschowpastyrjej bohacze ſhohnowane ſlutkovanie ſpožčil, chyl jemu ſi ſhohnowanju zyrfiſe a woſkady junu ſloty ſaſtojuſti jubilej woſradžicž. Tež ſaúdžena njedžela běſte hſcheze ras džen ſadostneho džaka a woſkaſnom ſluſce ſa naſcheho lubowanego duschowpastyrja ſe ſtrony woſadnych. Puež wot farſkih duri hacž ſi Božemu woſtarjej běſte ſe ſelenym ſaložkami a rožekami ſa kniesa fararja woſlani. Woſadžina ſchulſka mlodžina czeſhneſche hromadže w pſchym ſhwedženſkim čzahu do Božej ſhwatniſy, w fotrejj běchu jej woſadni mětma woſolo ſhvi. woſtarja jara pſcheczelniſje woſtupili. Kaž kraſny wenz woſdawaſche czeſhna mlodofej woſtarneſche ſo ſaſo ſo ras poſkaſa, kaf kraſna a wupjſchila je herbfka narodna draſta naſchich holežkow. Boži woſtar, dupa a tlečka běchu nanajkraſniſho ſi pletwami a rōžemi wupjſchene; na kletzky wohladachny rjany wenz ſe ſchtuečku, wot naſcheho ſi kantora Kalicha ſestajanej, kotaž mějeſe ſo taſle:

Kaž kwětſti ſahrody nam ſuhje pſchá
Pſches wſchelke barby, kraſne wonjenje
A wutroby ſo ſtajnje ſwjeſeluju
Na halžkow mlobný ſelenju —
Tak kežje kózde ſlowo Božje,
Kiz ſi wery ſi wutrobam je rēčane;
Ach, žvrl ſo dale w naſhej woſadži.
Ty ſtudžen ſi njebeſ ſi wečnej ſbžnoſci!

So bě Boži dom wſchidžom poſlý a ſo wſchitzy ſi nutrue wutrobu na kraſne jubilarſke předowanje naſcheho ſi duchowneho poſluchachu, we ſkoži, tiz naſcheho ſi předarja a jeho woſkadi ſnaje. Boh tón knies ſohnuj wyſkocžeſeženeho a wjeleſubowanego kniesa jubilara, knieži fararja ſakuba, a pſches njeho Njeſhwacžidliſtu woſkadi a naſche ſyke ſerbowſtvo.

Se ſicženja. W ſhucežanſtym haju je ſrjedu jedyn pſchitomne ſwobolekam uehdže 19 létym člowjet jemu ſednaczeſetnu holežku wumiozowacž ſpýtaſ. Ma holežnue woſauje ſu ludžo jej na pomož pſchijſli, pſched kotrejmiž je njeſkraſniſ eſetný. Předvy hacž bě njeduſhniſ holežku pſchimy, bě jej dve ſe hoſdžinje doſloho jahodki ſežipacž pomhal.

S Lichanja. Kaž je ſklyſhcež, budže ſo naſcha wjež pſchihodniſe němſki hinač pížacž. W tu khwili ſe, kaž je ſnate, Němzy Leichnam rěkaju. Tole mjeno pat ſo wſchelakm němſkym kniežom njelubi. Duz je tudomny ryežekubleč, knies dr. Eiſenſtock, naſchu gmejnmu na to namočval, ſo by woſamka, ſo by ſo naſcha wjež ſeli ſo by wyſhnoſež do teho ſwolila, pſchichodniſe němſki Liechain pížala.

S Hucžiny. Kaž ſklyſhiumy, je ſo naſche ryežekublo dla wotemrjecža kniesa Lütticha wěſtemu knieſej Hänſelej, w tu khwili w Lubijſkej woſluoſeži bydlaženu, pſchenaſało. Lüttichez herbjo nočzachu ſo dale woſnajecž.

S Khróſcžiž. W naſtupanju njehodji, kotaž je jeneho tudomneho kublerja pola Ratařez podeschla, ma ſo porjedžicž, ſo tuton kubleč njeje knies Wjenka, ale knies Hermann.

— Tudomnu Bräuerku, kotrež ſu wónano ſajeli a do ſamjenskoho jaſtwa woſnajeli, ſu někto do Budyskoho pſchepytanskeho jaſtwa pſchewefli. Wona je ſo wuſnala, ſo je ſwojej macžeri ſi jedom ſawdała. Na to ſu na Khróſcžanſtym poſhrebeniſhču czeſlo ieje macžerje a ieje prěnjeho muža wuhrjebali. W macžeritnu žoldku ſu pječza arſenik namakali, wot mužoweho czeſla, hžo ſkoro czeſež pſchelkateho, ſu namakane ſbytki do Lipſta ſi pſchepytanju poſhſali. Ma ſpôžiwe waſchhu je Bräuerzny njeſtuk na ſhawne pſchihol. Zarliwoſež, kotaž ſo heval jako ſky počžuk wobbladuje, je ſo tu jako pomožniſa prawa poſkaſala. Bräuerka ſo na ſwojeho muža hréſheſte, ſo ma wón wuſki woſblad ſi jenej druhej žonkej. So by tutu žonku woſtronila, ſebi čertowſki plan wumyſli. Wona ſajedoježene kulkı napječež a je jenemu bliſkemu lečkarjej pſchijneſy, wudawajo, ſo je jej kulkı tamna žonka ſi liſtom poſkala, w kotrejmiž ſtejeſche, ſo je jej te kulkı na hermanku kufila, ſo dyrci

žebi je derje želodžič žacž, so pak wo tym žwojemu mužej ničjo prajicž nježim. Lekat Bräuerzy wotmolvi, so to jeho wěz njeje, ale so to psched žudnistwo žluschha. Dofelž pak Bräuerka žama žandarmie ničjo wosjewicž njechaſche, to ſtönežnje lekat činjeſche. Žandarm, kotriž ho najpričdžy pola Bräuerki wobhoniſeſche, s leſežu i njeje wuſkuſchowa, so je wona žama ſajedojočenje kult ſpejka ſ wotpohladom, so by ſwoju pſcheſzelniſu do jaſtwa pſchinjeſla. Ludižaze powjedanje žandarma poždiču na myžličku dowjedže, so žnadiž je Bräuerka žwojej macžeri ſ jedom ſauđula. Won jej do wozow praji, so je to činišla, a Bräuerka ho tež wopravdže tſchepotajo wuſna, so je tónle njewr̄jomny hroſny njeſkuſ ſkuzišla, dokoſ ſo ſ macžerju njeje ſnjeſč moħla.

S Delnjeho Wujesda. Maſcha žyrkiwſka rada bě wondano wobſamka, ſa naſchu žyrkej nowe ſwonu lecž dacž. Tola ſ temu budže drje hiſcheče dolha noha; pſchetož naſch patron, wo kotrehož dovolnoſč dyrbjeſche ho prožhež, je ſo temu ſapowjedžil, wudawajlo, ſo ſu ho něfotſi wožadni na wobſamknjenje žyrkiwineje radu wobežezovali.

Se Schērachowa. Wondanschi jubjelski ſwjetženj naſcheho města je jedyn ſwažliwy paduch ſ temu wužil, ſo je w domomaj dweju wobhylerjow, kotriž bějtej pſchi jubjelskim ſwjetženju pſchitomnaj, na njehańicžiwe waſchnje kramyl. S wobhydlenja knjeſa hužbneho direktora Sieberta je won ſ jeneje komody 24 hrivnow a ſ jeneho kamora 39 hrivnow wotnjeſl. Se žufzobneho doma nalutovárnineho ſarjadnika Vogta je won ſloty žonjazy čažnik ſ rječaſom, ſlotu broſchu a pjenježnu moſchničku ſ 2 hrivnowaj pjenjes kramyl. Do domu bě won, delnje wočno wupačiwiſchi, ſaleſl. Paduchowu wožobu njeſnaja.

S Kętliž. Njedželu 14. julija ſo 25 lětny jubilej khorhoje tudomneho wojetſkeho towarzſtwa žwyczi.

S Lubija. Jedyn kolehař bě 8. julija wjecžor ſwoje koło pſched hoſčenj w Starym Lubiju ſtajil a ſo na karancžku pina do jſtvy podal. Hdyž čhysche domoj jecž, běchu jemu latarňu, ſa kotrež bě 10 hrivnow dat, kradnali.

Se Stachowa. Štrjedu popołdnju je ſebi tudomny živnoſeſter Handrij Kožor pſchi pſchetwarjenju ſtvy ſ rebla dele panjwſchi nohu ſlamal. Šlamanje je tak ſtraſchne, ſo ſu hnydom pomož dweju lekarjow phtali.

S Draždžan. Pſched žylnym požlučarſtwom je ſo poždželu hlowne prawowanje pſchecžiwo ſahrrodniskemu dželacžerjej Biedrichej Arnoftej Zohnej ſ Loſchwižow dla mordarſtwa mělo. Zohna winowachu, ſo je 5. februara 1895 63lětnu pjenježnizu, tehdom na Platſleithſkim puczu bydlazu, Dorothęju Kobrſinowſtu ſkonzovał a mordarſtwo ſ polnym pſchemiſlenjom wunviedl. Hdyž ho jeho pſchedbyda wopraſcha: „Scze wž tón mordar?“ Zohn „ně“ wotmolvi, runje tak won daliſche praſchenje, hacž ſchto wo njeſkuſtu wě, prejeſche. Sa pſchicžinu ſ jeho njeſkuſtej maja to, ſo čhysche Zohn, runjež bě w požlednjej ſymje bjes džela a zyle bjes pjenjes, tola do zuſby, ſo by ſebi ſwet wobhlaſat. Najradſho won tajke romam cžitaſche, w kotrežž ſo wo mordarſtwie a ſapalenju powjeſeſche, a tajke cžitanje je jeho pječa na tu myžl ſwjetlo, staru Kobrſinowſtu, kotrež žamalutka w ſwojej villi bydlefſche, wurubicž, ſo by pjenjeſh ſ pucžowanju doſtał. Stara knjeni, pola kotrejež bě Zohn čaſto drjivo kaſal a kotrejež wobhydlenje a waſchnje bě pſchipodla ſeňal, ſo ſ bojoſču pſched ſudžimi do jſtvy ſamkaſche a jenož tym wotewrjeſche, kotrežž hlož derje doſč ſnajeſche. K tym tež woſkorženym Zohn žluschheſche. Na wopraſchenje knjeſa pſched-žhy, hacž by wudowa Kobrſinowſka Zohnej durje wotwrla, Zohn wotmolvi: „Haj, mi by wona wotwrla!“ Staru knjeni je won ſkonzovał, jej nöp ſe ſekeru roſbiwſchi, kotrež ſu pſchi jeje cžele namakali. Na ſekerje wifachu hiſcheče pſchilepjenie wložy ſabiteje knjenje. Šefera pak Zohnowemu wujej Leipziger, běržy moſto-veho zla, žluschheſche, kžiž ſ Zohnom hromadže w jenej křež bydlefſche. Prozež je dwaj dnjej tral. Zohna ſu ſ žmijercži wožudžili.

— Draždžanske ſherbſke towarzſtvo „Czornobóh“ njeje njedželu 21. julija wulet do Lužicy. Towarſtvoſe ſobuſtaſh rano w 6 hodži ſ Draždžan do Budýſchini wotjedu a w Budýſchini ſwój předawſchi ſobuſtaſh, knjeſa Dietricha w „Liſchzej Samje“, wophtaja. Dopoldnja w 11 hodžinach Draždžansky ſſerbo ſ Budýſchini do Pomorž wotjedu a wot tam ſ hudžbu do Buſez pocžahnui, hduž budža w Heimrichez hoſčenju ſtromadnje wobjedowacž. W 2 hodžinomaj ſo ſ hudžbu na Czormy Bóh pocžahnje. Tam budže ſo konzert wotbywacž. Wjecžor w 6 hodžinach ſo do Buſez wróčza, hduž budža ſo w Heimrichez hoſčenju pſchi konzercze, pſchednoſtſkach a

ſ ballom ſabavjecž. Wótežinjzy ſmyžleni ſſerbo ſo pſcheproſchuja, ſo pſchi wuleče wobdželicž.

S Krjebje. Do tudomneho farſkeho doma je ſo w nožy ſ ſobocže hacž dotal njewužlédženj paduch nutſlamal. Ženu wočnowu ſchležnu delnjeje bydlanſeje ſtvy ſ někajtej živizu po-maſarwſchi a ju ſ papjeru poſepiwiſchi, bě won ſchležnu wutlóčil a potom wočnowu ſaſuhi ſnitska wotkumywiſchi wočno wocžiniš a do jſtvy ſaleſl. W delnimaj ſtromaj je won wſchě ſchiniſe a khamor ſak ſ možu, paſ ſ naſakunyſ ſlužemi wocžiniš a pſchejedžil. Tola tam njeje nihdže pjenjeſh, ſa kotrežiž je ſlědžil, naſakal. Póðla jeneho pižanskeho bliða w delnjej ſtvy bě won por ſchforni, čorni ſhlzowu klobuk, ſwjaſt ſlužow, někotre zigary, juchtowu žonjažu toſchu a chirurſi grat, kotrež diakonuſhi, w farſki domje bydlaſej, žluschheſche, kramyl. Maſferje je paducha diakonuſhi, kotrež ſo rano 1/2 hodžin wot jeneho khoreho domoj wróčzi, woteſcherila. Ězežko je wěricž, ſo je jedyn ſ Krjebjanſkih wobhydleſtrow paduchſtvo ſlužil. Škerje ſo ſda, ſo je to jedyn khromy dundak byl, kotrež je ſobotu na ſarje wo ſchfornje prožyl. Žandarmojo ſa nim ſlědža, tola jeho hiſcheče nježku naſeſhli.

S Ptacžez. Njedželu 7. julija w nožy je naſchu wjeſ ſežke wohnjowe njeſbože podeschlo. S bróžne bura Hanža Pawliku woheň wudvri, kotrež ſo na domſke a hródze křežkarja Žakuba Hencža, na bróžen ſkežkarja Wóſchki, na bróžen ſkežkarja Matěja Schelnika a na bróžen a hródze bura Matěja Hajnika wupschestrje. Wſchě tele twarjenja ſo do prócha a popjela pſchewobročiſh. S podeschzenych ſ wohnjowym njeſbožom ma jenož bur Hajnik ſa-vejeſene. Kal je woheň naſtał, njeje ſnate.

Bužudženja.

K hoſtaſka komora. Drainerovaliſkeho dželacžerja Žakuba Kaspera, 1864 w Budworju pola Kamjenza narodženeho, ſ jaſtu na tſi měžazj ſažudžichu, dokoſ ſo 6. meje w Henseluz korežmje na Židowje na žandarma Hensela ſchindučinjaze ſlowa rěčał. — Rějnifa a kublerja Mehnera w Šelonkezech ſ jaſtu na dwaj měžazaj ſažudžichu, dokoſ ſo na Hnaſhežanskim reverje, kotrež nima wotnajath, ſwérinu honil.

Přílopk.

* Žaloſtnym wobras ſtaženoſeſe pſched Draždžanskim pſchimaznym ſudom wužudženje pſchecžiwo ſlužobnej džowzj Joseſje Wallotez, 1869 w Schleyniſkej narodženej, roſwi. Ta ſchlundrija bě tſi nje-mandželske džecži měla. Žene wona pječa ſpiž ſatloži, druhemu wona hlođu wumrjecž da a tſecže wona, jo ſ pjaſežu do hlowy dyriwſchi, žiwe ſahrjeba. Kapacžu macž ſ hloſtarni na 12 ſt ſažudžichu.

* W Siemensez ſchležeteſti w Löbtawje pola Draždžan ſu ſo wutoru w nožy ſchtyri dželacžerje ſajdojeſzili. Wori mějaſhu w nožy dželacž a ſ požyljenju w horzym džele ſ domowniſej po „žolđ požyljenjaze ſapki“ požlachu, kaž je to w fabriž wafchnje. ſchto je jím domownik ſo pſcheladawſchi dał, njeje hiſcheče ſnate; wěcže je to ſylije ſkutkowazj ſed byl. Dželacžerjej Pawelsſi a Kellermanu hiſcheče tu ſamu nōz wumrjeſtaj, dwaj druhaj dželacžerjej w hojerini mrějetaj. Domownika a drogiſta, kotrež ſo Siemensez fabriku haptkařſke džela cžinjeſche, ſu ſajeli. Pſchepytanie nadžejomnje žaloſtnu wěz wujazni.

* W Moulinsu je ſo jedyn dželacžer ſ tmy moril, ſo je ſebi patronu do huby tykay a ju ſapalil. Hlowa je jemu w tykaz fruchach wot cžela wotležiſla.

* W Lengenfeldze bě ſebi agent S. revolver kupil, wudawawſchi, ſo chze ſwojeho pſa ſatſelicž. Domoj pſchischedſchi je won ſwou ſonu po neſčtu do měta požlaſl, a hdyž bě neſ ſam, je ſebi ſulku do hlowy třeſil. S tym pak ſo njeje hnydom moril, kaž je čhyl; duž ſu jeho cžaſto ſranjeneho do Zwickauſeje hojerinne dacež dyrbjeli. Lekario praji, ſo, jeli ſo žiwh wostanje, naſferje wiženje ſhubi. ſchto je jeho ſamohlo, ſo ſatſelicž, je njeſnate.

* Katholſki duchowni w Boguſhezach je w křež ſtromadnje ſtromaj ſu židowſy wobhydlerjo jeho wožadu ſa nowu katholſku žyrke ſtvoňoty ſwecžnik darili.

* S Reichenawa. Božje njewjedro, kotrež pjeti týdženja psches našče strony čehnješče, je wožebje ſužodnu čeſku krajinu jara domaphtalo. W Dittersbachu, Friedlandskim wokrježu je blyſt $\frac{1}{4}$ hodž domske bura Franza Schézepana ſapališ, kotrež je ſo ſa njepočtu hodžinku zyle wotpalilo. Druhe dworowe tvarjenja ſu wchě ſtejo woſtale. S pomožu dželacžerjow ſ bliskeje Preibiszebz fabriki bě možno ſ palazeho tvarjenja ſ wjeticha wchsu nadobu wukhowacž. Woſhedežer bě, hdž ſo poſa njeho paleſche, ſe ſvojimi ludžimi na polach.

* Njewjedra, ſliwki, kropobicže, woňne atd. ſu ſańdžentu týdženju wchelake strony Němskeje domaphtale. W Torunje njedželu blyſt do jeneje pječatne dyri a tjočh wucžobnikow ſarash. Krajinu poſa Mehlsacka je kropobicže ſapučílo. Kropy w wulkosći wloſtich vorjehow padachu a w tvarjenjach wchě woňna wubichu. Dwé džecži, kotrež běſtej na dróhy, ſtej ſo w hrjebi tepiše; jene džecžo w kropach, ſ najmjeñšha meter wjeho ležazhch, namakachu, druhe džecžo čeſke w hrjebi. W ſahrobač ſo wchě roſtliny roſbichu. W Kobiřebenje w Pomorskej blyſt 22 létu holzu Hanu Landez, kotaž ſ druhej holzu hromadže na polu dželajche, ſarash; dwé druhej holzy blyſt vohluſhi a woſali. W Sawadze poſa Grünberga blyſt 17 létu ſlužobnu holzu ſarash. W Güntherſdorſje wichor 15 rjanych starých ſipow ſuwala.

* S Mühlheimu nad Rheinom pižaja: Psches Rheinowym czołmaty moſt duž ſo 2. juliya njewjeſta a nawoženja ſwadžiſtaj, kotař ſhyschtaj ſo bližche dny ſwerovacž dač. Na dobo nawoženja do Rheina ſkoči a ſo w žolmach podnuri. Njewjeſtu ſu ſajeli dla pſchephtanja, hacž je ſo mordarſtvo abo ſamo mordarſtvo ſtało.

* Poſlajſkemu inſpektorzej Egelej w Altona je ſo poradžilo, jeneho člowjefu, kotrež je w běhu lěta w Unterſenje 25 woňiow ſapališ, k wuſnacžu naſavicež. Nětko ſajati ſapaleš, žeňem ſedlat řečenovski, bě ſe ſobuſtawom dobrowolneje woňnjeweje woboru a bě ſoždy ras přeni pſchi woňuju. ſapalaš je jenož k temu, ſo by ſa ſožde rumovanje woſalniſcheža 50 up. doſtał. Zyle město bě tých ſtajných woňijow dla w wulkim ujemere.

* (Graženje dweju němskeju ſabatueju ſožow.) Poſa ſiela ſtej pſched týdženjom dwe paroſlodiži do ſo ſratyſej. ſabatna (panzerowa) ſož "Baden" je ſo ſabatuej ſož "Kurfürſt Friedrich Wilhelm" do boka ſabodla a jej džeru do brjucha wubodla, pſches kotrež hmydom woda do njeje bežesche. Pječor je ſo "Kurfürſt Friedrich Wilhelm" do twarniſcheža k wuporjedzenju naſtajicž dybjalá.

* Pſchi kladženju roſbuchanskich patronow pſched Friedrichs-ortom poſa ſiela je ſo na jenym czołmje, panzerowanej ſož "Kurwjerſkej Bjeřidicej Wylemej" ſluſchožym, žalofne roſbuchenjenje ſtało. Pječor mořžy wojažy buchu na měſeže morjeni. Podla teho ſu ſo pječo wojažy czežko ſramili. Czołm (pinaža), w kotrež je ſo njeſbože ſtało, je do zyla wupuſčeny.

* (Sadwělowanym ſamomordař.) Poſa Laage je khwatny čzah 17 létneho týſceſkeho wucžobnika pſchejel. Najprieh ſebi myſlachu, ſo je jeho necht ſkonzoval a do kolijow poſložil. Nětko pak je ſo wupokaſalu, ſo je ſo hóz ſam na kolije pſchiwjaſal a tak ſmiercz pýtal a namakal.

* Mordarſti dwójk Heilmanna a Heinzy nu ſe ſarkowa ſu, kaž New-Yorkſke nowiny pižaja, w Zaměstavni w poňoznej Amerizy ſajeli. Wudowa Mathilda Heinzy na a reſniſki Oskar Heilmann ſo wot Liffajkeho ſtatneho řečníka pýtaſtaj, dokež na njeju tukachu, ſo ſtaj ſtötnemu wifowarjej Heinzy, mjenovanije Mathildy muzej, ſ jedom ſawdaļo. Heinza bě lomi nahe wumirjeł. Wchitzh ſnacži hmydom na jeho žonu a na reſniſkeho Heilmanna ſ Nieder-Glaſedorſa w Schlesynkej, kotrež bě w Heinzywym wifowanju ſobu dželatnu, tukachu, ſo ſtaj jeho morilo. Hdž bě ſtati řečniſtvo pſchitaj, ſo dyribi ſo Heinzye čežlo wuhřebacž a ſo w Wrótſlawju pſchephtacž; tam pſchephtarjo namakachu, ſo je Heinza ſ arſenikom ſajdovjenej. S doboru ſo wuſlēdži, ſo je Heilmann w Ramickej haptižh arſenit ſupil. Prjedy hacž wobeju ſajachu, wonaj czeſkuyſtaj, a Heinzy ſwoje najmlodsche džecžo, maleho hózka, ſobu wſa. S paroſlodu "Wittekind" twóchniſtaj do Ameriki. Kunjež ſo němske wyschnoſcze ſ ameriſki, hmydom jeju wuſlēdziež, ſienocžichu, jeju ſi woſpredka njenamataču. Wyschitky New-Yorkſki kriminalski ſaſtojnik, pomožny marſhal Bernhard, jenož tak wjele naſhoni, ſo ſtaj ſebi czeſkanaj w New-Yorku ſa 1100 dollarow delikateſne khlamy ſupiloj. Prjedy pak hacž móžachu jeju ſajecž, běſtaj je ſa 800 dollarow ſažo pſchedaloj a do Penniſhwaniſkej czeſkoj, hdž bě ſam kriminalski ſaſtojnik Bernhard dale ſa nimaj ſkledjeſche. Tam ſo poſlednjemu poradži, jeju w jenej

jedžnej hoſpodže ſajecž, hdž ež ſ tym malym džecžom, ſo "Schulze" mjenuju, pſchepbywaſtaj. Nětko ſtaj mordarſti, kž ſwou njewino-woſež wobkružatej, wudawajo, ſo je ſebi Heinza najskeře ſam ſ jedom ſawdaļ, do New-Yorkſkeho jaſtva ſadženaj.

* (Wulke powodženje na kupje Java.) Na kupje Java, wožebje w Buitenzorgu, je ſo wulzychne powodženje mělo, w kotrež je wjele ſtow ludži ſiwiſenje ſhubilo. Wjele tvarjenjow je ſanicžemch, ſ džela tež botanika ſahroda. Wjele ſkotu je ſo ſatepiš, moſth ſu ſwottorhane a na polach je wulka ſchoda na-činjenia. Tež woſolo Batavije je powodženje kniežiſlo. Poňozna Java je ſylné deſežje počerpiła, khoſejowé plantaže ſu jara ſapuſčene; duž ſo boja, ſo nimale žanhch kheſejowých žnjow njemjeſta.

* W Almerizy ſu wčtry a wichory wjele hóřſche, hacž poſa naſ. S wulkim ſliwkom ſjenocžem ſrkan je tam pſche wchsu měru wulke wutupjenje načinił. 200 mil wulka krajinu w Missouri, Kanſazu a indianſkim territoriju je ſe ſatrafchnym wichorom ſaž wotmječena. Šhubjene ſamōženje milijony wucžimi. Žně ſu zyle ſkazene, hižo je ſnate, ſo je wichor 43 ludži moril. W Ebrevu, Missouri, je 100 tvarjenjow ſpomalenyh. Město Canton w Kanſau ſu je zyle ſnicžene, jara wjele ludži je ſonu wſalo, wot mnohich njewjedza, hdž ſu woſtali. W Putnamje je Božje njewjedro do 35 tvarjenjow dyriſlo. W Chicago je wichor wječor zyle nahle ſi polne možu wudyril. Na Michigan-jeřorje je wjele čołmow ſpovrbožal, wóžkom woſhobow je ſo tam tepiš. 3 ſu hižo na brjoh wuplavene. Na jeřorje Lake Geneva je wichor paſſažerſki čołm na ſkale roſraſyl, ſchecžo ſu ſo tepiš. W zylm měſež ſu třechi woſtrky, wulke wulkladne woňna ſu nutſimječene a roſvite. Město Chicago je ſle czeſpiš, ale tež woſolne města niž mjenje.

* Poňozni australiſký narodowý hýſežje ſuži ſracž pſchecž ſtali njeſju. Dopokas wo tym rafuſti jeſuiti ſi pater S. Marchner podawa. Wón piſche: Pſched něhdže dwanacžimi lětami rafuſi ſejiueži pſchi brjohach rěki Dali, w tak mjenovanym poňoznym territoriju južno-australiskej kolonije, missijonsku ſtaziju k wobroženju narodowoz ſožiſtu, kotař je nětko twjerdze wobkrydlena. Hdž ſtam hólczež abo hólczo ſemrje, ujech ſtej wot jědojteho hada ſužnene bylej, abo druhe njeſbože mělej, ſo kanibalizy narodowý ſi wótrymi ſamjenjeni ſokolo morweho ežela ſhromadža a ſ tymi ſamjenjeni, kž jim ſa nože ſluža, kruch po kruchu wot ežela rěſaja, na wohnu praža a ſpóžeraſa. Ženož hlowy ſo njedótknu, ale ju ſahrjeboja, dokež wérja, ſo "čert-čert" abo duch w njej bydli. Někotre džecži tuči ſekražuižy hmydom po narodze ſkonzuja a pſchi hýſežinje ſejeru, na kotrež ſmě ſo jenož najblížche pſchecželſtvo wobdželicž. Žedyn narodny ſplash njedaloko missijonskej ſtazije je tak kanibalisti, ſo je poſa njeho dovolene, něchtu džecži kormicž ſi tym ſamyžlom, ſo je pſchi ſwjetdženſtej hýſežinje ſejeru. Mažra-noſež tuthch džiwuchow je tak wulka, ſo ſamo ūlajazeho ſejerba padnjeneho ſkocžecža njeſanechaja. Hdž morweho ūlängurha, morwu rybu, abo ūlaknjeneho ptaka, kž hižo jara ſimjerdiži, nama-kaja, dha hmydom w ſwojim lehwe wohén ſadželaja, ſebi ūlhoſežu pyczež wopjeku a ju ſejeru. Něhdž ſebi wot narodowoz hýſaze jeja ſupich. Někotre mjes nimi běchu ſaportki. Te čzých prjecz ſmjetacž. To pak mi pſchedarvarjo jara ſa ſlo wſachu. Požadliwoje woni ſa nimi jako ſa drohej ūlhoſeženku hrabachu. Někotre jeja běchu hižo jara ſalehnjene, to pak jich ſklo njeponjeñſchi; starob-livje woni ſchkorpaſu wobělichu a jeje woſchijecž na měſeže ſpóžerachu.

* (Němsky Amerikanijo na pucžu do Barlina.) Kónz anguſta něhdže 800 Amerikanow je ſwojimi ſwójbami do Barlina pſchijedže. To ſu lucži ſtari wojažy ſi wóžmu 1870/71. Wonu čhzedža tam 25 létu ſedanski džen ſobu ſwjetiž. Šam ſa ſebje ſu ſebi ſamžnu paroſlodiž najeli. Barlinske wojetiſte towarſtvo čhzedža jich 2. ſeptembra čhžorej w paradze pſchedſtajicž.

(Zytkwinſke powjefcze hladaj w pſchilofy.)

Drjewowa awfzija na Wuježkowskim reverže poňdželu 15. juliſa.

W 9., 15., 16. a 17. wodželenju
188 dolhich hromadow truteho drjewa a walžin. Šhromadžiſna rano w 8 hodžinach na Wuježkowskej hajtowni.
Hertel, wyschic̄i hajnik.

W o s i e w j e n i e.

Wilowarja Heinricha Roberta Emila Sommera w Malezach je I. khostanska komora kralowskeho krajneho sudnistwa w Budyschinje 12. junija dla tých schindzenjow žandarma Heinricha Warnača w Nějswacžidle k jaſtu na jene leto pravomózniſe ſa-žudžila, ſtož ſo ſi tuhym po wužudowym ſaſe ſa Sommerove pjenjefy woſſewi.

W Budyschinje, 8. julija 1895.

Kralowſke hamtske hejtmanſtw o.
Dr. Hempel.

Na ſudniſtwie ma ſo na pſchež. pſchedawacž 22. julija dopoldnia w 10 hodzinach Nikolajez hoſezenz w Nowych Porechizach.

W Dalizech je žiwoſtka čjo. 13 ſe 6 körzami pola ſi rjanymi žnemi hnydom na pſchedan. Dalsche je tam ſhonicz.

W Dobraschezach pola Delujeje Horki je žiwoſtež čižlo 3 ſe 7 körzami pola a luki, ſi 83 jenoſezeni poczežena, ſe žiwoym a morwym invertarom a ſe žnemi na pſchedan.

W zyrkvinej wſhy Nožacžizach je žiwoſtež čižlo 3 ſi 12 körzami pola a luki, 10 mjenſchinow wot dwórnich ſzadla, pſheměnjenja dla hnydom na pſchedan. Twarjenia ſu maſivne.

Koprowa tkočna plumpa, želesne koža a požleſežo ſu na pſchedan na Lubijskej droſy 14.

Wós k wujesdzenju, ſchęſzbydlath, ma tunjo na pſchedan Bruno Urban w Třebienzy, pruhowaný konjekowat.

R wuſhywej
porucžam tunjo
hróch,
woſn,
hejdusč,
folij.

Paul Schulze,
žitowa wilowarňa
pſchi žitnych wſkach 18.

Suscheny ſymſli poſtež, 5 porſtow tolſty, pſchi wotewiacžu 5 puntoru punt po 65 np., čerſtwy poſtež a ſzadlo punt po 55 np., čerſtwy kož punt po 30, 40 a 50 np., ſchrjeny kož punt po 50 np.; pſchi wotewiacžu 10 puntoru po 40 np., tuczne ſzuschene ſzwinjaſe miažo punt po 60 np., jara tuczne howjaſe miažo punt po 50 np., ſtolbaſowý tuk punt po 40 np. porucža

Ota Petſchla na žitnej haſy.

7 na ſukelnſkej haſy 7.

Porucžam ſwoj wulfi ſkład ſchrebeſteho roſlateho tobaka ſamneje fabriki po najtunischiſch placziſnach k dobročiwiemu wobledžbowanju.

Hermann Gerlichowa wudowa
7 na ſukelnſkej haſy 7.

Pilni murjerjo
doſtanu wutrajne dželo pſchi dobrej mſdže na hospitalowym nowotwarje w Budyschinje.

uſewjeſzinske wobleczenja

porucža

čorne židžane drastne tkaniny

lohcž hižo po 1 mf.
hacž k najlepſchim družinam,

pišane židžane tkaniny

w najwjetſchim wubjerku barbow a po wſchelakich placziſnach,

čorne a běle wołmjané tkaniny

hladke a muſtrowane w hódnich družinach po najtunischiſch placziſnach

Jan Jurij Pahn.

Pawoł Giebner,

winarňa,
winowuſja a ſuēdařnja
w Budyschinje

na bohatej haſy čižlo 18,
i nutſhodom na theaterſkej haſy,
porucža

ſwoj wulſtony ſkład
čerwjenych
a bělych minow,

najtunische bleſchu po 70 np.,
hacž k najlepſchim družinam, kaž tež

lěkarſke wino,
jako:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokaſke.

Bola mie ma ſózdy poſni wěſtoſež, ſo **woprawdzie** wino doſtanje, a ſtož placziſny naſtupa, móžu ſi najmjenſcha runje tak tunjo pſchedawacž, kaž hdyž ſebi nechtó direktnje wino wot Rheina a t. d. pſchipoſblacž da.

Pawoł Giebner.

Kowarňa ſa jendželske a němske kowanje koni,
twarjenje pluhow a woſow,

porucža ſo k wudželanju wſchitkich hospodařſkich woſow, rěniſſich woſow hacž k najwožebniſchim woſam, želesnych rynečlatych walzow, jeno a dwajpoſtežnych, ſi koležami a bjes nich, želesnych brónow ſi worzlowymi rožkami, dwójnym wobrubjeniom, ſučznych brónow, želesnych extirpatorow, wſchech družinow powróczliwych pluhow, pluhow ſi worzloweho blacha, latych pluhow, želesnych radlow ſi pſchepojenſkim ſchrubom, želesnych ſałowych ježow po najnowſcher konstrukzji, ſahrabowanſkich hrabjow, kowaných želesnych jichowych ſrjeſjalow, želesnych hrabjow a woſnow k pſchipravjeniu w kruvarňach, želesnych hnojowych noſydlow, běnyroſtločzalow, ſyſazych moſchinow atd.

Porjedzenje maſchinow wſcheje družin ſi rukowanjom ſa ſpěchne a dobre wuvjedzenje.

Pruhowany konjekowat Bruno Urban
w Třebienzy.

Turkowſke ſlowki

najlepſcheje družin, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucža

Moritz Mjærwa

pſchi miažowym torhoſežu.

Destillaziſa
ſnatych doſtryh likérow po
ſtarých tunich placziſnach.

Auchařki, ſlužobne, kuchynſke a ſtwinſke holzy, hródzne džówki a tajke k ſwinjom, wotrocžkow, ſrenkow, rólnych poſhoncžow a woſazych, dželacžerſke ſhwóby, ſtrážnikow hnydom a k 1. januarej 1896 teho runja dójki pyta pſchiftajaza žona Schmidtowa na ſherbſkej haſy 7 po 1 ſthodze.

Twarſlik tyſcherjow pyta
E. Holan w Małym Wjelkowje.

Pielſežowe twory

k kowanju ſi rukowanjom pſche
mole a wohnjowu ſchodus pſchijima

Heinrich Lange

11 pſchi žitnych wſkach 11.

Młodscha holza

ſ pſchistojneje ſhwóby ſo k 1. sept.
k jenej Dražžanskej ſhwóbjie pyta.

Póðla domiaſzeho džela ma wona
2 létne džeczo hladacž. Tej ſo ſkładnoſež poſtieži, ſo w warjenju atd. wudoſpolnicz. Dalsche je ſhonicz w Budyschinje na horničerſkej haſy čižlo 21 po 1 ſthodze.

Dokelž je moja nětežiſha ſlužobna holza pſchepbla, pytam
k 1. januarej 1896 ſylniſchu holzu
pſchi wýzkej mſdže.

Otto Säuberlich w Vaſu.

Poboczne Towarstwo Serbskich Burow w Małym Wjelkowje

zmieje jutſje njedzeli 14. julija popołdnju w 5 hodzinach požedżenje.
Pſchedźydſtwo.

Hodzijſke lokalne ſerbske burske towarſtwo
zmieje njedzeli 21. julija popołdnju w 5 hodzinach požedżenje.

Dnijowy porjad: Skasanie ſymjenja a pſchipurnego hnoja
i naſymſtemu wuſywej. Pſchedźydſtwo.

Budyska Bjesada.

Draždanske serbske towarſtvo „Čornobóh“ zmieje njedzeli 21. julija wulēt na Čorny Bóh. Namołwamy naše sobuſtawy, zo bychu pak so při tutym wulēće wobdżeliſte, pak same tutón dzeń na Čorny Bóh šle a tam Draždanskich Serbow poſtrowile. Předsydstwo.

W Njeſhwacziidliskim hrodowskim parku

budże ſo
njedzeli 21. julija 1895

wulki wojeński konzert

wotbywač, kotrejž ſo wot hudźbnej kapelu tſeleriskego regimenta
prynza Jurja čiſlo 108 pod parſhoniskim naſjedowanjom jeje
direktora knieſa Keila wumjedże.

Sapocžatk w 4 hodzinach. Saſtupny pjenjes po woſobje 50 np.
Wo bohaty wopty proſy

wojeński towarſtvo.

Čorný Bóh

(572 $\frac{1}{2}$ metra nad morjom).

Rjany wuſhod ſa ſwojby, towarſtwa, ſchule atd.
Čopla jědź runje taſ tunjo kaž w korezmach w dole,
Khoſej, zaſty, koſbaſti, jednore piwo ſa ſchulske klasy po naj-
tuńſtej placzimye. (Prjedomna powjescz ſo pſcheje, tola ſo ja
wotewſače ſkaſaneje jědže pſchi ſaſtupjenju hubjeneho wjedra ruko-
vacz njetrjeba.) S poczeczowanjom

hórske korezmář Kalauch.

Hacž ſ 16. augustej ſym ſapuczowal.

Dr. Rudloff,
wočny a wuſchny lěkar.

Do Šplóſka!

Jutſje njedzeli wukulenje domja-
zeje koſbaſy a wiſchnejow ſwiedżen. Pſcheczelne pſcheproſhuje

Ernst Budar.

Štuzobnu hoſzu, ſ najmjeńſha
16—17 lět staru, pyta

Ella Donnerhaſeſ
pſched ſchuleſki wrotami 21.

Hoſpoſu do maleho ratařtwa,
młodſtich čeladniſtow a hródźne
džowki pyta Waderowa na
hornczefſkej haſy čiſlo 2.

Wutrobuñ džak
ſo wjzokodſtojnymaj duchownymaj
knieſej Béničej-Klukchan-
ſkemu a knieſej Matekej-Bartkemu
ſa to praji, ſo ſtaj ſa čaſz,
w kotrejž bě naſch knieſ farař
ſapuczowal, w naſchey zytkwi predo-
waloj a duchowneſte ſaſtoinſke
džela ſaſtaraloj.

Wjele woſadnych a ſemſcherjow.

Krawſleho wuzobnika pyta
R. Nowak na ſtronkownej lawſkej
haſy čiſlo 31.

Žentwa.

Młoda wudowa, 35 lět ſtara,
žiwnoſczerka w Njeſhwacziidliskej
woſadze, čze ſo woženicz. 1500—
3000 ml. ſamoženja by ſo rad
widžalo. Adrežy ſ napíznom
„Žentwa“ njech ſo w wudawatni
„Serb. Nowin“ woteadža.

Džak.

Dželawym ſonam Hornjo-
horečanſkeho papernika ſa
kraſnu pſchu, ſ kotrejž ſu-
kaſtej mojeje lubowaneje
mandželskeje pſchili, ſwoj
najwutrobiñſhi džak praju.

Hluboſrudžen mandželski
Juriš Schlamar
w Čornych Noſlizach.

Dowolam ſebi woſjewicž, jo ſym ſo w Budyschinje jako
praktiſki lekar, hoječ a kaſenik ſaſydlil.

Dr. med. Ernst Elzner,
approb. lekar.

Bydlu na bohatej haſy 16 po 2 ſchodomaj w domje knieſa
pſchekupza Mittaſcha.

W rěčam ſym rano w 9 hodzinach,
pſchipoldnju wot 12—1 hodzin.

Džaſ.

Sa mnohe wopokaſma luboſcze a dželbračza pſchi
wumrjeczu naſcheje lubowaneje, dobreje macžerje

Augusty Horlizoweje

rodž. Esmolerjez

prajimy ſ tuthm wſchitkim ſwoj najwutrobiñſhi džak.

W Stróži, 9. julija 1895.

Žarowazj ſawostajeni.

Sso wróčiwschi wot rova mojeho lubowaneho
mandželskeho, kowatskeho miſchtra

Korle Augusta Müllera,

hnuje mie, ſa wſcje wopokaſma luboſcze a dželbračza,
kotrejž ſu ſo mi pſchi jeho wumrjeczu doſtałe, ſa bohatu
kwětkowu pſchu, pſchewodženje ſ požlednjenemu wot-
počinkej, noſherjam, wjzokodſtojnemu knieſej fararjej
Mroſalej ſa troſchtowanſte ſłowia a knieſej kantorej
Esmole ſa ſpěwanje ſwoj najwutrobiñſhi džak wu-
prajicž.

W Bělczezagach, 11. julija 1895.

Hanža Müllerowa

rodž. Lorenzez.

Lubnym pſcheczelam a ſnatym ſrudnu powjescz
k wiedżenju dam, ſo je ſo knieſej nad žiwnjenjom a
kmyerczu ſpodobalo, ſaiuženu poňdželu dopołdnia
w 10 hodzinach naſchu lubowanu ſwérnu a ſtaroſcziwu
mandželsku, macž a džowku

Hanu Chrystianu Scholczinu

rodž. Freudenbergez

w jeje 30. lěcze žiwnjenja po dleſčim czeſtpjenju pſches
čiſhu kmyercz wotwołacž, a ſo je ſo jeje wotemrjete
czeło ſchtwórk popołdnju na Njeſhwacziidliskim pohręb-
niſczeju khowalo.

W Łahowje, 11. julija 1895.

Hluboſrudžen mandželski Ernst Scholta

w mjenje druhich ſawostajených.

Pſchiloha i číslu 28 Serbskich Nowin.

Sobotu 13. julijs 1895.

Cyrkwinske powjesé.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje njedželu rano w 7 hodž. diakonus Rada němčku spowjedźu ręcz, $\frac{1}{2}$ godzin farat dr. Kacich němčke a w 10 godž. serbske predowanje. — Popołdnju $\frac{1}{2}$ godzin budze katechismusowe ročenje s němčkej młodzini.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Jan August Warnacj, dželacjer tu, s Hanu Therese siju Hejmancez s Bresowa.

Krčenje:

W Michałskiej zyrlwi: Esha Hana, Hendricha Oty Neymannu, kowarstwo mischtra w Czichonzech, s. — Franziska Selma, Karle Maşa Wici, fabrikaria na Židowje, dž. — Lena Ernestina, Jana Schibaka, kublerja w Pšchiszebach, dž. — Richard Alwin, Ernstia Augusta Grösch, kamjeneczejaria w Bobolzach, s. — Max Rudolf, Ernstia Brüyla, fabrikaria w Dobruszki, s. — Ernst Max, Jana Ernstia Duezmannu, fabrikaria na Židowje, s. — Eduard Hugo, njemandž. s. na Židowje. — Ernst Max, njemandž. s. w Žeitzebach.

W Katholickiej zyrlwi: Wjedrich Wylem, Wylema Tippelta, fabrikischo dohladowaria, w Hajnzech, dž. — Emma, Wylema Tippelta, fabrikischo dohladowaria, w Hajnzech, dž. — Martha Frida, Jakuba Kaspera, wobydlerja na Židowje, dž.

Zemrje:

Dzien 8. julijsa: Pawoł Emil, Jana Alwina Scholty, khejzerja a pjetatško mischtra na Židowje, s. 5 m. 22 d. — Maria Madlena Manjokez, wobydlerka na Židowje, 71 l. 6 m. 22 d. — Hana Dubez, fabrikisa dželaczetka w Hajnzech, 58 l. 10 m.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2247 mēchow.	W Budyschinje 6. julijsa 1895				W Lubiju 11. julijsa 1895			
	wot hr.	hač np.	wot hr.	hač np.	wot hr.	hač np.	wot hr.	hač np.
Pscheniza	.	bela	7	65	7	79	7	50
	.	żolta	7	35	7	53	7	6
Rožka	.	.	6	38	6	44	5	91
Ječmien	.	.	6	50	6	93	6	—
Worž	.	50 filogr.	6	20	6	55	5	80
Hroch	.	.	7	50	11	11	8	20
Woka	.	.	6	11	7	50	5	75
Zabły	.	.	12	—	15	—	11	—
Hejdusicha	.	.	15	—	15	50	13	50
Bernž	.	.	1	90	2	10	1	70
Witra	1 filogr.	.	1	80	2	20	1	90
Pschenicza muka	50	.	7	50	16	50	—	—
Ržana muka	50	.	7	50	11	50	—	—
Sýno	50	.	2	—	2	20	1	50
Słoma	600	.	18	—	20	—	16	—
Prokata 798 shtuk, shtuka	.	.	5	—	20	—	—	—
Pschenicza wotrubý	.	.	3	75	4	50	—	—
Ržane wotrubý	.	.	4	25	5	75	—	—

W Budyschinje placzische: tórz pscheniza (bela) po 170 punktach 13 hr. — np. hač 13 hr. 24 np., żolta 12 hr. 49 np. hač 12 hr. 80 np., tórz rožki po 160 punktach 10 hr. 20 np., hač 10 hr. 30 np. tórz ječmienja po 140 punktach 9 hr. — np. hač 9 hr. 70 np.

No Wurž w Budyschinje pscheniza (bela) wot 7 hr. 65 np. hač 7 hr. 79 np., pschenica (żolta) wot 7 hr. 50 np. hač 7 hr. 65 np., rožka wot 6 hr. 25 np. hač 6 hr. 38 np., ječmien wot 6 hr. 26 np. hač 6 hr. 50 np., worž wot 5 hr. 90 np. hač 6 hr. 25 np.

Draždanske mjaškowe placzisy: howjada 1. družiny 59–62 hr., 2. družiny 55–58, 3. družiny 45–50 po 100 punktach rěsneje wahi. Dobre krajne žwinje 33–35 hr. po 100 punktach s 20 prozentami tary. Čzelata 1. družiny 55–65 np., po puncte rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 12. julijsa: Pomrōczenje.

Młode žwinjaze mjašzo punt po 50 np., žuschenie žwinjaze mjašzo punt po 60 a 70 np., žuscheny polež punt po 60 np., žadlo punt po 55 np.,

bělu a dobru kolbažu punt po 60 np., wjehednje čerstwu metowu kolbažu punt po 60 np., tuczne formne howjaze mjašzo punt po 50 np., libite howjaze mjašzo punt po 60 np., kój punt po 40 np.

porucza Otto Thiemann na řukelskej haſy.

SSylne čzelata a młode formjene kruwy a woły po pomyslnie najdrožszych placzisnach ſupuju a proschu wo dobročinie poſteženje.

Otto Thiemann.

Zacherlin

spodžiwiye skutkuje. Wón mori, kaž žadny drugi ſredk — wšich infekty a ſo teho dla po žlym ſwēze jako jeničzy dobrý khwali a pyta. Jego ſnamjenja ſu: 1. Šashgławana blescha, 2. Mjeno „Zacherl“.

Wopravdžityh doſtacj:

W Budyschinje pola kk. Měřschez bratrow naſlēdnika, Jan Skop,

=	=	=	t. Oty Engerta,
=	=	=	Straucha a Šoldy,
=	=	=	Pawola Hofmanna,
=	=	=	Richarda Neumana,
=	=	=	Raaka a Kunatha,
=	=	=	E. A. Lufajcha,
=	=	=	Pawola Schöckarta,
=	=	=	Alfreda Böhmy,
=	=	=	Herm. Kschijanka,
=	=	=	Pawol Mikel,
=	=	=	E. Ferd. Lehmann,
=	=	=	Aug. Schwera,
=	=	=	Ed. Tammera,
=	=	=	A. W. Knichale naſlēd.,
=	=	=	E. M. Klauſſa.

3igarj.

S jeneho konkursa ſmoyj wjetſchu dželbu zigarov doſtaloj. Hdyž ſu ſo netko wuležale, je na wjehedan pſchinježemoj, ſa čjistý amerikanski tobak rukuj.

Starý kanizer Bismarck, 1000 shtuk po 32 hriv., 100 shtuk po 3 hr. 50 np., 25 shtuk po 85 np.

Baltki, mała žylna zigara, 1000 shtuk po 40 hr., 50 shtuk po 2 hr. 10 np., 10 shtuk po 45 np.

Ginzel a Bitscher.

Swoje ſnate dobre valenzj

(jednore a dwójne)
poruczataj placzisny hódno
Schieschla a Rieczla.
na ſwontownej laſkeſe haſy.

Nowe turkowske ſlowki

porucza tunjo
Otto Sachse
Bis. Bergerowý naſlēdnik
na bohatej haſy 5.

Terje

ſu nowe doſchle, tuczne a čerſtwe,
mandel po 35, 75, 90 a 100 np.

Adolf Rāniſch.

Šlonežnu roſu,
ſelo pſche mole,
hórkí džeczel,
mrówje
Raleczanska haſyſa.

Julius Hartmann syn

pschi mjażowym torhoschczu 14/16.

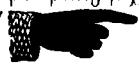
Dokelž hwoju pschedawańju bórzy do něhdusich Grünnerz kłamow psche položu, bym

**czistowolmiane a połwolmiane draſtne tkaniny, fattuny,
madapolamy, batisty**

ſańdzeńe mody,

ſapróſhene a wubrakowane bliidowe tkaniny a druhe bèle
twory, poſkleshejowe tkaniny, lamy, draſtiny barchent atd.

po placzisnach khetro ponijil.

 Sbytki wscheje druzin se wschęch wotdzelenjow mojeho składa.

Tkaniny s čeſzaneho pschedzena a bukſtiny
ju, dokelž s nimi dale wikowac̄ nochzu, na połplaczisnu ponijene.

Hospodařski a kuchinski magazin,
pschedawańja ſeleſnych krótkich tworow
a grata

B. Fischera na žitnej haſy

porucza hwoj wubjerk praktiſkich a woſebuñich

kwaſhnych a składnoſtñich darow

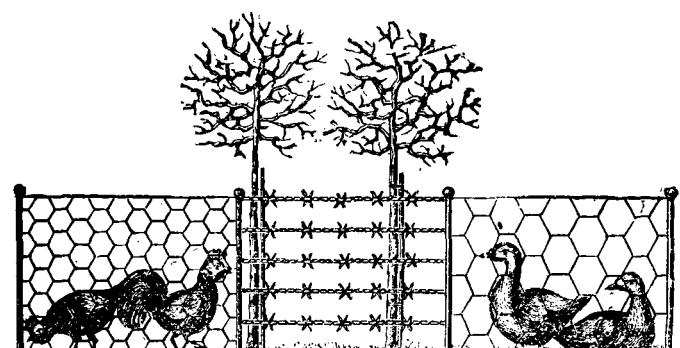
po tunich placzisnach pschi kruče sprawnym poſluženju.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wikač

porucza hwoje wubjernie dwójne a jednore ſłodke palenz, lisery
ſmateje dobróſeje a tunjoſeje, teho runja dobry žitny a čiſtý
palenz 1. a 2. druzin.

Grocžane pleczenja atd.

porucza po fabriſkach placzisnach

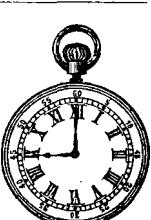
Paul Walther.

Franz Marschner

čaſnikar w Budyschinje

cjo. 9 na bohates hazy cjo. 9

hwoj ſkład čaſników a čaſniko-
wych rječjasow dobročiwemu wob-
ledžbowanju porucza.

  Hódna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisy.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pschiſpomnjenje: Kęču herbſki.

**Wulke wupſchedawanje
črijoñich tworow.**

Dla pokroženego lětneho čaſha wschę hischeze na
ſkładze ſo namakaze lětne ſtupni, žolte a čorne, po
hischeze ſenje hlyſhamych tumich placzisnach wupſchedawam.
Tak pschihodna składnoſć ſo bórzy jaſo ujepoſtici.

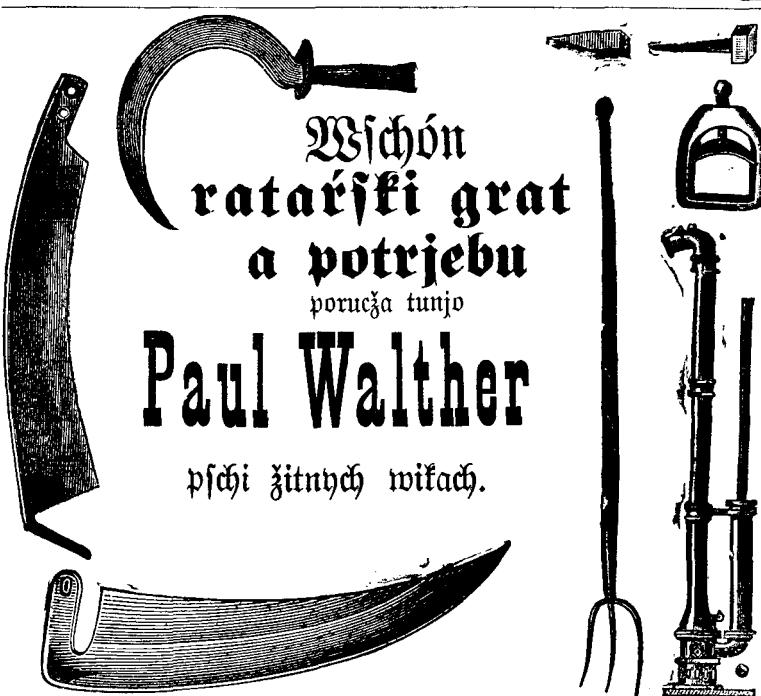
Hermann Frisch,
Winſki črijoñy ſkład na bohates hazy 10 pódla pôsta.

Wschón
ratarſki grat
a potrjebu

porucza tunjo

Paul Walther

pschi žitnych wikač.

Noja pschedawańja

je nětko jaſo na herbſkej hazy 8 w prjedawſkich
fnjeſa Rejkowych kłamach.

S pocžeczowanjom
M. C. Werner.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Stwórlétta predpata w wudawańi 80 np. a na něnských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto płaci 8 np

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi "Serb. Now." (na róžku zwnonje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot małego rynčka 10 np. a maja so štwtórk hać do 7 hodz. wjećor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawań Marko Smoler.

Cíše Smolerjec knihičicērje w Mačičnym domje w Budyšinje.

Cíšlo 29.

Sobotu 20. julija 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Khějor Wylem je na ſwojim pucžowanju po Schwedſkej w Tullgarnje ſchwedſkej krónpryñzowſkej mandzelskej wopýtawſhi, do Wisby na Gothlandskej kupje wotjel. W Wisby chyžche ſo khějor wutoru ſ bayerskim pryzom Ludwigom ſekac, kotryž je ſo tehorunja na pucžowanje do połnózneho morja nastajil.

— Assessor Wehlau, kotryž je hromadze ſ kanzlerom Leifstrom w Kamerunje ſe žonami dahomejských wojałów nječlowſzy wobkhadźał, ſměje ſo teho dla w bližšim časzu pſched Potsdamſkej diſiplinarſkej komoru ſamolwicž.

— Sławnemu wjedniķej zentrumſkeje ſtrony, Windthorſtej, ſu w Meppenje pominik ſtajili a jón tele dny poſwyczili. Město Meppen bě wulfotne wuphſchene.

— Khějorſko-Wylemski kanal (połnózno-naraňschomórski kanal) je wot 18. julija ſa lóže, kotrež hľubſho 6 metrow w wodze njejedža, wotewrjeny. Poſdžiſho ſo kanal hiſhče ſak daloko wuhlubi, ſo budža najwjetſche wójnſke lóže pſches njon jěſbiciž móž.

— A mórskemu brjohej marokfiskeho khějorſtwa ſu někotre němske wójnſke lóže pſchijele. Bone dyrbja marokfiskeho khějora nufowac, Němskej doſečzinjenje ſa to dac, ſo ſu w Marokfiskej němskeho pſchetupza Rockstroha ſtónzowali. Němske knježerſtvo hroſy, ſo wone jene pſchimóřské marokfiske město wobkhadžic, jeli ſo by ſo marokfiski khějor ſpječoval, žadanje Němskej dopjelnic. Tole hroženje je Franzowſo, runje kaž Schpaniſkých ſnjepolkyl; pſchetož Franzowſojo a Schpaniſhy hžo dawno Marokfisku jako ſwoje pſchihodne wobhedenſto wobhlaďuje. Žene franzowske nowiny, kotrež franzowskemu knježerſtu bliſko ſteja, ſu ſamo Němzow napominala, ſo dyrbja wotmyžlenje ſpuſhčic, jene marokfiske niſto wobkhadžic, dokelž Franzowska njeby ſ temu ſ měrom pſchihladowała. A Schpaniſka chze pječa pječ ſwójſkich lóžow ſ marokfiskemu brjohej póžlacz, ſo bychu te hibanje němskich lóžow wobkedybowale. Franzowſojo a Schpaniſhy ſu ſo čiſce njetriebawſhi do stracha dali; pſchetož Němska ani ſtoph marokfiskeho kraja njerodži, wona jenož doſečzinjenje a ſarunanie ſa ſtónzowaniye Rockstroha žada, a jeli ſo jo marokfiski khějor dobrowólnie njeđa, ſo jemu to ſ možu wunuſuje. Na kajke waſchnje Němska ſwój wotthyknjem lóž dozpi, wo to ſo ani Franzowſojo, ani Schpaniſhy ſtarac, nimaja.

Franzowska. Kaž kóžde lěto, ſo njeđelu pſchi ludowym ſwiedženju wulka wojeſka parada w Parisu pſched preſidentom franzowskej republiky wotbywasche. Líd a wojažy preſidenta Faura ſe ſahorjenjom witachu, a blyſhczata parada, pſchi kotrež běchu wſchitzh wulcjanym póžlanzy a wojeſky połnombzni pſchitomni, ſo wot $\frac{1}{2}/3$ hacž $\frac{1}{2}/5$ hodžin popołdnju na ſpokojaze waſchnje wotbu. Pſchi ludowym ſwiedženju ſo kaž kóžde lěto w Parisu poſtawa města Straßburga wudebi. Franzowſojo wſchak hiſhče pſchetož ſhubjenje Elafza a Lothringskeje ſabyč njeſož a pſchi kóždej ſkladnoſci lud na wječerſtu wójnū pſchecžiwo Němzam dopominaju.

Schpaniſka. Na kupje Kubje po ſchpaniſkých powjeſčach Schpaniſhy tamniſkých ſběžkarjow bóſy ras ſbiſa. W noſiſkim časzu ſu pječa tſjo ſchpaniſhy generalojo Salcedo, Bagan a Návarro čvřjodu ſběžkarjow roſhonili. Wjele ſ nich je ſo ſranilo, mjes tuthmi je tež jich wjedniſt Atramburo. Šběžkarſka čvřjoda je tola dyrbjała khětro wulka bycž, hewal njeby tſjoch generalow ſ jeje pſchewinjenju trjeba bylo. So ſo na Kubje ſběž pſchetož bólę roſhcerja a ſo wobſtejnoscze ſa Schpaniſkých pſchihodne uježku, wo tym ſwědeči powjeſč, ſo je

marſhall Martinez Campos žadał, ſo bychu jeho ſe ſlužby pſchecžili, dokelž wón wupſchestrjenje revoluſije ſadžewac ſiemozhe.

Ruſiowſta. Hdyž w Bolharskej Ruſej pſchecžiwa ſtrona na wjeſtch pſchijidze, Ruſka Bolharsku ſebi ſamej pſchewostaji, derje wjedzo, ſo Bolharska předy abo poſdžiſho jaſo ſraly plód Ruſej do ſlina panje. Tón časž tu někto je. Do Ruſkeje ſu Bolharsko depuſaziju pod wjedniſtowm metropolita Klimanta póžlali, ſo by ſo Ruſka ſ Bolharskej ſjednała. Bolharsko ſu w Ruſej wotewrjene wutroby namakali. Niz jenož minister ſtronkownych naležnoſcžow, Lobanow, je jich w audijenzy pſchijia, ſamo ſ zarej Miſławſkej II. je ſo jim dowolilo pſchitupicž. Možde drje ſo dženha prajicž, ſo mjes Ruſej a Bolharskej ſažo ſtare pſchecželſto wobſteji.

Pödla Bolharskeje ſo tež hiſhče Abeyhynſka wo ſwiaſt ſ Ruſej prouje. Tež wona je depuſaziju do Ruſkeje póžlala, kotryž ſu tam ſi wulſim počeſzowanjom pſchijeli. Abeyhynſka, w Afrizh pſchi Čeřewjentym Morju ležaza, kotrež wobhdslerjo ſo runje kaž Ruſy ſi prawoſławnej (grichyſko-katholickej) věrje wuſtawaju, w Ruſej pomož pſchecžiwo Italskej pſta. Pſched wjazorymi lětami ſu Italskym Abeyhynſkim kruh kraja pſchi Čeřewjentym Morju wutrohnyli a předy abo poſdžiſho ſnadž woni zylu Abeyhynſku ſchlapnu, jeli ſo ſo Abeyhynſhy jich nadpadow wobrōč njeſamozha. W ſwojej nuſy Abeyhynſhy pomož ſ Ruſkeje hladaja, ſo nadžeo, ſo jim ta ſažo krajinu pſchi Čeřewjentym Morju dobudže. Ruſka ſama njeby pſchi tym hubjenje jela; pſchetož wona by potom pſchi ſakhože do Čeřewjeneho Morja wuhlowu ſtaziju ſa ſwoje wójnſke lóže doſtała a ſ dobor ſwojej pſchecžiwiſy ſendželskej wulſe wobežnoſcze na morju načiniła. Wo njeſpodobanje Italskeje ſo wona njeſtara, a ſendželska budže wjehela bycž dyrbječ, jeli ſo ju ſjenocženi Ruſy a Franzowſojo ſ Egyptowskeje njeſwucžerja.

Bolharska. Něhdusiči wſchecžomózny bolharski minister Stambulow je na žaložne waſchnje ſwoje ſtivjenje ſkonjal. Pońdželu wječor ſu na njeho w Sofiji, hdyž ſo ſ unionſkeho kluba domoj wróči, mordarſki nadpad činiſli a jeho ſmjerſtne ſramili. Wobej ružy běſtej tak žadlawje roſtribanej, ſo ſu jej ſekarjo hnydom wotewſali. Ramy na jeho hlowje ſu ſ 50 ſchowami ſaſhili. Schtwórtano je Stambulow na ſwoje ranę wumrjeł.

Mordarſki nadpad je ſo pječa takle něl: Wječor po 8 hodžin ſo Stambulow ſe ſwojim pſchecželom Petkowom a ſlužobnífom Guncžkom w wotnajathm wosu ſ unionſkeho kluba domoj wjeſeſche. Pohoncž tuteho wosa, kotrehož hiſhče ženie předy pſched unionſkim klubom wiđeli njebečhu, bě ſwój wos Stambulowej na jara načiſhczne waſchnje podtykował. Po dotalnych wuſhledach pſchephovania ſo ſda, ſo ſu ſebi nadpadniſy tehole njeſtateho pohoneža wotnajeli. Hdyž bě wos něhdže 200 kročzelow wot unionſkeho kluba wotjel, ſo wutſeli. S doboru pohoncž konjow ſadžerža. Stambulow ſawola: "Dale jecž!" Dokelž ſo pohonež teile pſchikafni ſapowjedži, Stambulow a Petkow ſi wosa ſkočiſtaj, ſo byſchtaj na nadpadnikow ſi revolvrom třelaļo. W tym ſamym wokomiku pač, hdyž Stambulow na ſemju ſtupiwschi revolber wucže, jeho ſ mječom ſ tajfim wotmachom pſches hlowu rubných, ſo mječ ſlobuk pſcheraſhyschi ſo do jeho hlowu ſarubny. Stambulow ſi ſemi padže, a w tym ſamym wokomiku pohonež čekny. Stambuloweho ſlužobníka Guncža, kotryž bě ſo ſa nadpadnikami pſchecžiř, žandarmojo ſadžeržichu.

Stambulowa jeho pſchecžel Petkow do jeho doma dowjedže. Hdyž pſchephovanski ſudnik ſ njemu pſchijidze, wón ſchtrjioch muži,

kotisj mohli nadpadnizy byc, mjenovasche: Tufeczijewa, Halewa, Selenikowa a Mikowa. Preñschi je bratr Tufeczijewa, dla skonozwanja bolharskeho Konstantinopelskeho diplomatiskeho agenta Bulko-wicza w njepschitomnosci sañudzenego. Wschitzu schthrio pak možachu dopokaſac, jo ſu njeninowacj, wochbeje Tufeczijew, kotrej bě vot 6—9 hodzin w ſhromadzisni mazedonskeho kluba byl. Niedziwajz teho ſu Tufeczijewa jeho puščezischi ſ nowa ſajeli. Wschudze ſu puščezedzeni, jo je nadpad dolho puščezowanym byl.

Sofijka polozija je wo nadpadze na Stambulowu a wo ſajeczu jeho ſlužobnika ſežehowaze wohjewila: Gunczo, Stambulowu ſlužobnit, je wſchēdny mordar, kotrej je Stambulow wobhnadzil a do ſwojeje ſlužby wſal. Psihi nadpadze na Stambulowu ſo Gunczo, revolver w ruzu mejo, do nadpadnikow da a ſa nimi puščes nekotre haſu bežesche, psihi ežimž wopspjet wutſeli. Žandarmojo, kotisj wo nadpadze hifcheze nicžo njewjedzachu, ſebi myſlachu, ſo je Gunczo ſ mor-darjom. Duž jeho ſajcu a chyžchu jeho wotwiescz. Polozajski kapitan Moržow, kotrej zjekemu podawkej ſ wokna ministerſkeho tvarjenja puščihladowasche, na haſu ſhwataſche, ſo by žandarmam pomožny byl. Wón da Gunczej brón woterwac a jeho na ſtražu dowjescz, hdžę jeho puščeljschachu.

Dale knježerſtvo wudawa, ſo je ſo poliziji wukas wudau, ſo by wſchudze ſa Stambulowom khodžila a jeho ſchitala. Tale knježerſtwa ſedzliwoſcz bě Stambulowej njenuba a wobčežna. Wón mjenosche, ſo jeho ſtražu a žandarma, na jeho ſchitowanje poſta-jenego, wón wotehna, jeho hanjo.

Koburgski prynz, kotrej w tu ſhwili w Karlowych Warach w Čechach puščehuya, hdžę ſo ſ tamniſchej ſtrowotnej modu ſekuje, bě, ponjescz wo nadpadze na Stambulowu dostaſchi, hnydom ſwojemu dworſkemu marshallej, hrabi Foraſej, telegrafowal, ſo by ſo ſhwataſy ſt Stambulowej mandželskej podal a jej jeho ſobuželenje ſjewil. Prjedy teho bě prynz hdžo ſam telegrafiszy ſwoje ſobu-ſažucze wuprajil. Stambulowa mandželska njeje pak niž jenož dworſkeho marshala ſ ſebi puščezila, ale tež wſcho wobſhvedzenje dželbrača ſ prynzoweje ſtronu wotpoſala.

Na wužledzenje Stambulowych mordarjow je knježerſtvo 10.000 frankow wuſtajilo. Mjenia pak, ſo mordarjow ſ ežekfa ſa-ſlapja, dofeļ ſu hdžo do wulraja twobchli. Nadpadne a wopravdze puščevapjaze je, ſo wobhyleſtvo města Sofije žaneho dželbrača ſa Stambulowa njepokaſuje. Šda ſo, kaž ſo by ſo wobhyleſtvo bojalo. Liczba wobhobow, kotisj Stambulowe eželo wophtaja, je jara ſnadna. Wſchelake ſnamjenja na to poſkaſuja, ſo je wulki džel bol-harskeho luda ſt Stambulowymi mordarjemi jeneje myſkle, kaž džę je to psihi nadpadze widzecz bylo, hdžę nicto Stambulowej na pomož njenhwatasche a ſo ſa mordarjemi njepuſčeži.

Czorna Hora. Rajnowsche wojnske ſódze na morju ſu ežorno-hórske. 3. julija do Kronstadtſkeho (ruskeho) móřſkeho puščistawa ſód ſ hiſcheze ženje widzanej khoroſou, ežewjeno-módro-bělej ſmuha-tej, ſ dwojohlowatym woriołom w módrym poſu puščijedze. To bě ežornohórska khoroſou, kotaž ſ parneje ſódze „Zaroſlaw“ ſmaho-wasche. Tule ſód, w Ameriž natwarjenu, něhdj ſchijak ruského wojnskeho ſódžitwa, bě w léeze 1890 zar Alexander III. ežornohórskemu wjerčej darił. W poſtajenach Barlinskeho mera, w léeze 1878 wobſamknjenego, drje řeſa: „Czorna Hora nježmě ani wojnskich ſódži ani wojnskeje khoroſoje mécz“. Antivariſki móřſki puščistar a wſchě ſeki, Czornohórskej ſluſtchaze, wojnskim ſódžam wſchich ludow ſawrjene wotſtanu. Tak dolho hacž Rúſka njeje ſ wojnsje hotowa byla, ſebi wona njeje ſwertiła, tole poſtajenje ſedzbu njemecz. Wot teho ežaza pak, wot kotrej je wona ſ Franzowskej puščezelſtvo wobſamka, je hnydom ſaložk ſ ežornohórskemu ſódžitwu činiła.

Rekrutowa žona.

To je něhdje tſizkej lět, ſo do hrodu we wulkej wſy w Po-dolijskej ſe wſchelatich ſónzow ludžo puščihadzachu, kotisj mějachu wſchitzu něchtu puščezivo wužběhowanju prajicž, kotrej mějefche ſo runje wotbýwac̄. Ženii chyžchu mlodeho, ſylneho pačhola wumóz, dofeļ bě runje wochbeje khmanu do ratarſkeho džela; druſy ſaſo na wopak žadachu ſebi, ſo by runje tón wužběhujeny byl, dofeļ bě ſ ſbězkarſtu naſhilent. Š krótko, hród mojich puščezelow bě wopravdžit Babel, hdžę wſchitke rěče ſečachu a ſo wſchitka hara na jene městno ſjednoczeſte.

Polkownik, kotrej tute wobužne wužběhowanje přeni ras na-wjedowasche, bě teho dla hiſcheze něfotrym ežlowjeſtim poſnuwaniem puščistupny. Wón drje wſchitke próſtvy a wobčežowanja ſe žamžnej měriwosceji puščijmowasche, tola hdžę ſo wo to jednaſche, ſo dyrbjeſche ſo dženža na derje poſtajene pravvo, kaž wo jemicžeho

ſyna wopuſčeženeje maczerje, abo wo najstarscheho bratra wobhyro-čených bratrow a ſotrow roſbūdžicž, to ſadzerža ſo polkownik jako člowejk a próſtrowniſi wothalichu ſo, polni nadžije.

Ale runje na wopak može ſo polkownik ſadzeržec, hdžę jeho ſudžo puščezehachu ſ próſtviами hjeſe wſchjeje puščezinu, puſčed nim ſ ſemi padzech u a jemu koſenje wobjimowachu; w taſkim padze pocža tón muž tak ſurowje ſakhadzec, ſo bym ſo ſama wuſtróžala.

Moja młoda puščezelniza, hrabinka ſ . . ., kotrej wo tym ſwoje džiwanje wuprajich, wopija polkownika, kiž bě něhduschi towarski jeje mandželskeho, ſ krótkimi ſłowami takle:

„Wón je najlepſi člowej“, rjeſny wona, „ale wón njenome ſopaznoſeſe ſnjeſc, ſa roſbudžuje jeho tak jara, ſo byſheze jeho ſpōnali.“

Wužběhowanje traſehe hižo zjly thdžen a bě mi ſrudžazy na-pohlad poſticzowalo, ſo hižo žadosečiwiſe ſónza wocžakowach.

Zumu rano nadeňdzech w puſčedkjeſi młodu, napadnie rjaniu burowku, kotaž pak bě ſebi wocži čzermjenej wuplakala. Hdžę mje-wuhlada, ežiſny ſo mi ſ ſohomaj a přjedy dyžli možach ju wot teho wotdžeržec, wokoschowasche mi bjes puščetorhniſenja mojey ruzh a draftu.

„Macži, dobrotelka“, ſdychowasche, „wumoz mi jeho a budu cze ſaž ſiwiſenja ſa to žohnowacž!“

Bołoscz tejele ſónſeje, kotaž mějefche napohlad ſkoro kaž džecžo, hnueſeſe mje jara.

„Schto ſebi ty puščejſch?“ wopraſchach ſo jeje.

„Mojeho muža džedža mi do wojaſow wſacž!“ wołaſche wona ſe ſadwelowaniem, „a to je moja ſmijercz!“

„Schto dha je twój muž?“

„Handrij ſ Zaromejſi.“

To bě jedyn ſ naſtich najrjenskich burow a ſakon by jeho zjle wěſeze do wojaſow tykny. Wulki, roſomny, mějefche wjazh bratrow a ſotrow, kiž možachu, hacž bě wón njepſchitomny, nanowſke ſublo derje wobdželacž, ſ jenym ſłowom, žadny rekruta, kotrej dyrbjeſche wjazhao wostacž.

„Sa jow ničo ežincz njenomžu“, rjeſnych, wſcha hnuta, dofeļ ſeje troſtowacž njenomžach.

„Schto dha to chzech? To je wola Boža a zarjowa.“

„Macži, dobrotelka!“ borbotaſche woboha ſónſka, ruzh ſe mni poſběhujo.

Ale w tym ſamžnym wokomiku, hdžę chyžch jej wotmolwicž, widžach, kaž wona blědiuje, wocži ſo jej ſańdželischtjej a wona padze we womorach ſ ſemi.

Wolach hnydom na pomož; donjeſechu młodu ſónſku na ſanapej a wona puščindze bory ſaſo ſ ſebi; ſ wuronjenjom ſyliſow wolóži ſo jeje bołoscz a wona možefche na to ſečecz. Ža ſyndzech ſo ſ ſej. Nětkole ſyim ja ſtara žona, ale tehdrom běchu hakle runje moje najrjensche lěta puščezče a teho dla mějach hiſcheze wjazh ſobužucza ſa tutu bołoscz. Dach jej zjly ſtawijnu wu-powjedacž, kiž drje dale ſawita njebe, kiž pak mje tola doſež jara hnueſeſe.

„Ža ſyim ſchěznacze lět“, powjedasche wona, „a po lěta doſež ſyim wudata. Hižo puſčed ſchtyrjomi ſtami bě mje moj muž ſpōnali puſchi wježnym ſwiedženju a je mi ſtajnje powjedał, ſo budž ſebi mje brač, hdžę ſmiej ſrawu starobu.

Ežaz jeno pomału džesche a ſmój jo dozpeļojo, ſo je naju-duchowith tola ſweroval, přjedy hacž běch ſchěznacze lět. Ženje njeje moj muž na druhu holzu poſladał, ženje tež njeiſkym ja na druhého mužkeho poſladała. Moj ſmój ſbožownaj, kaž bychmoj bylo w raju ſamym . . . To nježmě ſo hnydom ſkončicž, něwérno? . . . Něwérno, tak bory to nježmě ſónz mécz? Hiſcheze někotre krótkie lěta a ſuadž ſmiej ſu potom wjazh ſmížitoſeſe! Ale nětkole je to njenomžna węž! Ža ſyim hiſcheze puščejara młodu, nimam hiſcheze teje moži! . . .“

„A ſchto dha praji twój muž?“

„Wón plaka, hnadna ſtajeni, zjly džen. Wón chyžch ſe najprjedy w lěžach ſtowacž, ale ſójerjo bychu jeho bory popadnyli. Tak ſmój ſebi wotmýſliſloj, ſo chzemoj waž proſyjez; wj ſeje tak dobročinna! . . .“

U ſ tými ſłowami ežiſny ſo ſaſo puſčede mni a plakacze hörke ſyliſy.

Runjež běch wo tym puščewědzena, ſo budž moja próza podarmo, dha ſlubich jej tola, ſo chzu w tej naſeznoſeji ſ týfem poſkownikom ſečecz a puščezich ju ſ tutej nadžiju, runjež bě mi to bory wopati.

Bokownik mje zbole a dospołnie wotpokaſa, a Melanija, kij bě ſo mi porucila, njenozesche ſo nicžeho nadžijeſ. Teje proſtaſa njebe nicžo hodenjicha, dyzli ſto druhich, a to ſo tola njenodžesche, ſo móhli ſo wſchem žonam mužojo wotſtajec.

"To drje ſo wěſeče tač čaſto njeſtanje", ſnapſtečiwič ja, "a ſa tehole jeneho namafacze ſto druhich, wot kotrychž chzedža žony, dokelž piſa a ſo vadža, rady wumozene bycž."

"To by jara wobžarujomny pſchikkad byl!" rjeſny wón kthutnje.

"Alle knies polkownik, žona, kij ſwojeho muža nađe wſchitkom lubuje. Hijo to je hódná a žádona wina!"

Wón ſo požměvkovalaſche, ale njechaſche.

* * *

Hdyž mje Melanija naſajtra ſaſo wopypta, ſdželih jej, ſchtod bě mi poſkownik wotmolvi. Wona poſlada na miſe, ani ſkola njeprajiwski . . . a padže do womorow. Małogichim ſaſo te ſame ſredki, ſo bychmy ju wožili, ale tón krócz dželiche to czeſiſho; to traſeſche poſt hodžinh. Potom wotewri woči; wona njeplakaſche, ale boleſciwé czeueje njebe jeje ani we womorach wopuſcežilo, pſchetož poſběže ſo ſe ſrudnym wobliczom, ſtrouſeſche mje, hiſheze khablajo, a wobroči ſo ſe ſadnělowazym pohibnjeniom do duri.

"Hdže dha ty dželih?" rjeſnych ſi njeſ.

Wona poſkaſowaſche na hat, kij ſo w hónežnym ſwětle blýſtečesche.

"Th ſo po tajkim ani Boha njebojiſch?" praſchach ſo ſi hróbu.

"Sa njeđam ſwojeho muža wotwjeſez", wotmolvi wona hiſajo; "ſi najmjeſcha njeſmju wjazyte jèle ſrudobu, a Bóh mi to woda ſyml tak njebožowna!"

Pſchi pomýſlenju na ſwoje njebože padže ſi nowa do womor a wona bě ſaſo bjes wědomja.

(Slovozenje pſchichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Powſchitkowne roſhorjenje a poſkřenje njeſ Němzami a Sſerbami je naſtaſk, ſthadžowaniku ſherbſtich ſtudentow naſtupeži, ſbudži, kotryž je ſo w wjele němſtich nominach wocžiſhčzaſ. W jenych čeſtich nominach ſu ſo pječza čeſtih ſtudencza napominali, leſha w proſđinach Lužizu wopytacž, ſo bych ſebi čeſte ſtarozitnoſće w Lužiſtich měſtach wobhladali a pſchi teſle ſkladnoſci ſthadžowaniku ſherbſkeje ſtudowazeje mlobžiny wopytali. Někajſi ſpižaczel w Winje je tole pſcheproſchenje k temu wužil, ſchęzuwanſki naſtaſk pſchecziwo ſherbſtich ſtudentam napižacž. Wón ſtrach widži, ſo móhli čeſtih ſtudencza Sſerbow pſchecziwo Němzam naſchęzuwač, a kniežerſtvo napomina, ſo dyrbi tola ſi wótrhym wobčtom čeſtich naſwalnikow wobſedžbowacž. Nam ſo ſda, ſo tamny ſpižaczel ſa kerkom teži, ſa kotrymž druhich ludži pyta. Wón ma wotpoſlad ſchęzuwač, a to Němzow na ſherbſtich ſtudentow. Na ſbože pak ſo jemu jeho wotpoſlad ſchlachęžil njeje. Zadyn ſprawny Němz, a tých je wulka wjetſchina, kotryž prožowanja ſherbſtich ſtudentow ſnaje, ſo ſi tajkim ſchęzuwanjom w ſwojim měnjenju ſamyliež njeđa, ſo ſu ſaměř ſthadžowaniku ſherbſtich ſtudentow nadobne a ſa wótrhym kraju wužitne. Kaf kniežerſtvo wo tym myſli, widžimy ſi naſtaſka kralowſtich Lipſcjanſtich nomin "Leipziger Zeitung", w kotrymž ſo praji, ſo ſu ſchęzuwanſke wudawanja pſchecziwo ſherbſtich ſtudentam hole blady. Tež reformarſke nowiny "Deutsche Wacht" ſu dwaj naſtaſkaj k ſakitanju ſherbſtich ſtudentow wocžiſhčzaſ a k nimaj ſežehowaze pſchispomnja: "Masche ſamžne měnjenje wo tej wězy je to: Maſchi Lužiſty Sſerbo ſo lětſtoſki dolho jako ſhwerni ſakſojo čujuja a ſu ſo pſchecžo jako tajžy wupruhowali. Tich ſhwernoscž a pſchivibnoſež k naſhemu ſakſkemu kraleſtwu nađe wſchem dwělowanjom ſteji. Želi ſo bych ſeži ſtacženjo, paňkowjanſke nadžije na naſhich Sſerbow ſtajili a ſo naſhimi Sſerbam ſi pſchitkifm pſchicžom bližili, kotrež dale pſeſčenja a hajenja Sſerbowſtwa dže, bych ſi jich Sſerbo ſami na prawo poſkaſali." Tak redakcija reformarſtich nomin "Deutsche Wacht" pſche, a my Sſerbo temule ſtronemu a prawemu wužudej poſte pſchihloſzujemy. So Lužizu Čeſchā wopytaja, to jim ani Němžy ani Sſerbo wobracz njenozka a nochzeža. Lužiza ſeželantm Čeſcham wjele ſajimawych ſtarozitnoſćow poſtečza. W Herrnhucze, čeſti Ochranaſ řeſaze, kotrež ſu runje kaž Niſtu w čaſu reforma-

zije čeſtih evangeliſzy ſaſožili, ſo wjele ſwiaſtow čeſtich rukopisow wo hukyſtikm hibantu hlowa, kafež ſo nihdže w Čechach a zbolej Austriskej njenadeńdu. Dale w tamniſtich mujeſuzčekli piſzany ſamoruczny majestetny liſt hlezora Rudolfa II. nadenožesč. Do Budyschina wabja Čechow čeſke ſtarozitnoſće Budyskikh mujeſa, njeſ druhim tu mječ wohladaja, ſi kotrymž je čeſki kral Wjazſław na hólym torhoſčezu w Budyschinje Budyskym ſbezkaſtym měſtečanam hlowu wotcež dal. Wjele wažnych čeſtich piſzow ſo w Budyskich měſtečanſtich knihovniſach hlowa, a pod bohatej wěžu ſu pomnik čeſkeho krala Rudolfa II. a pſchi hrodze pomnik čeſkeho krala Mattheja Corvina poſtaſili. W Lužiſtich měſtach ſnadž Čeſchā wjazyh widženjahódnostejow nadeńdu, dyzli w žanym čeſtikm měſce. Kaf móhli ſo jim teho dla džiwač, ſo Lužiſte měſta rad wopytaja.

— Sſrjedu po poſlaniu je ſo njedaločo "čeſlza" niže wojerſkeje kupatnje pola Wownjowa 13 létny tachantski wučomz Franz Bohot tepil. S druhimi hózami ſo kupajo ſo wón ſa žolthmi wódnymi róžemi načzahowacze. Pſchi tím wón do hlubokeje džery ſajedže a ſo ponuri. Hóz, ſi nim ſo hromadze kupazy, widžachu, kaf wón tsi krócz ſi hlowu ſi wody wujedže a ſo potom ani ſakſchikywschi ſhubi. Dokelž ſo wón wjazyh wysche wody njeſpokaſa, bežachu hnydom wojakow w bliſtej wojerſkej kupatni na pomož wolač. Či ſi ežolmom pſchijedzechu, ſa ponurjenym pytač, tola dokelž bě reka jeho eželo dale ſwiedla, jo hakle ſa hodižnu naſakali. Wſcho prožowanje, w čeſle ſirvenje ſaſo ſbudžicž, bě podarno.

— Sańdzenu njedželu w nozy je ſo expedient na tudomny wotkeſtym hejtmanſtwe Drefler, ſe ſwojeho bydla ſi woſnom won tsi ſthodý wýhoko do dwora dele panhywschi ſarafyl. Njeſbožowneho ſu rano ſi roſraženym nopom w dworze ležazeho naſakali. Drefler bě na muſní ſchol a bě ſi woſnom won panyl, hdyž je jo ſacžnič ſchył. W bliſtym čaſku čaſku ſhubi ſo wón woženicež.

— S tudomnyho hoſčenja „k ſlotemu ſkónu“ bě njeſnaty paduch 30. junija veloziped, hſpodařſtemu pomožnemu Vlažiſej w ſatſobju ſluſhazý, ſramyl. Sańdzenu ſobotu bě Vlaži ſaſo do Budyschina pſchijehol, ſo by ſebi nowe wobleczenje kupil. Po ſherbſtich hrębjačach duž wón pſched ſobu muža wohladu, kotryž na ſchtyrikoſathym rucžnym wosu veloziped wjeſteſche. Dokelž Vlažiſa velozipedu ſajimua, ſebi jón wón bliže wohbladu. A hlej, wón jón jako ſwój veloziped ſejna, kotryž běchu jemu pſched diwemaj njedželomaj ſramyli. Polizij, kotrehož hnydom ſawola, muža ſi wosom ſadžerža. Tutón ſo jako kočzmar, bliſko ſelna bydlazý, wupokaſa; wón praji, ſo je veloziped wot eželadnika Sch . . . w ſelniſe ſlužazeho, kupil. Eželadnika ſu na druhi džen ſajeli a do pſchepytanskeho jaſtva wotwiedli.

— Pjatk tydženja po poſlaniu je pſched garbařſtim wrotami njeſapſcheinaj konjej, woſníkej Wobſtej w Čichońzach ſluſhazaj, ſplošiſhctaj a čeſtihſtaj. Pſched hoſčenzom „k ſchwonej“ wonaj do mlokoſeho woſa Małowjekowſkeho rycerſtubla ſaložiſhctaj a ſtejo wotſaſtaj. Na ſbože ani wós, ani konjej ſchodus poczeſepile njeſju, khiba ſo ſtaj ſebi poſledniſtej ſožu trochu wobodrjeloj.

— Sańdzenu ſi po poſlaniu pſchimyſle je ſo w Radworju, mlynſtich hlezach, Čornym Hodlerju a Haju 150 hſpodařſtow se 608 pſchitomny wohobam ſalicžilo, ſi kotrychž běſe 473 katholſkeho a 135 evangeliſkeho wěrymuſnacža. Wóbla teho bě 7 wohobow naſhwilne njeſpſhitomnyh, a to 4 katholſke a 3 evangeliſke. Po poſlaniu běchu tu: 2 duchownaj, 3 wučerjo, 1 ſchožar, 1 ſahrodnik, 1 pôſtſki agent, 1 expedient, 5 kočzmarjo, 3 ſlamarjo, 3 pjeſkarjo, 3 wojnarjo, 2 rjemjenjerje, 2 bliðarie, 4 ſchewzý, 3 krawzy, 1 ſwont, 1 polizij, 2 ſtražnikaj, 6 ſkorarjo w 4 kowańjach, 2 rěſnikaj, 4 ſkotni wikowarjo, 1 koſchec̄, 4 čeſhlojo, 3 murjerjo, 3 ſkalario, 5 ſchwalczom, 2 babje, 2 čeſlowej žonje, 2 ſiſtonoſcherjej, 1 mjaſhovoſhlaſdowar, 1 braſchka a 1 ſudnjetwarz. Skotu je ſo ſalicžilo: 37 koni, 334 hoſjadow, 401 ſwinjo, 2 wowzy a 123 ſoſow. W lécze 1890 mějſe Radwoř 573 duſchow.

— Sańdzenu wutoru po poſlaniu mějſe ſte tudomny friježi poſhonč Schuster to njeſbože, ſo ſi woſa panhywschi pod koſa pſchimyſle. Wón ſo pſchejedze, pſchi čimž ſo ſtraſhniſe ſram.

— Sańdzenu a Nowych Boranez. Tu je ſo 14. junija ſalicžilo 112 wohobow, ſi kotrychž bě 61 katholſkeho a 51 evangeliſkeho wěrymuſnacža. Skotu bě: 17 koni, 129 hoſjadow, 75 ſwinji, 47 ſoſow a 2 wowzy.

— Sańdzenu ſi po poſlaniu pſchimyſle je ſo tu 14. junija ſalicžilo 34 hſpodařſtow se 177 wohobam, a to 85 mužſkeho a 92 žonſkeho rodu. Po wěrymuſnacžu bě tu 126 katholſtich a 51 evangeliſtich. Skotu bě: 17 koni, 129 hoſjadow, 75 ſwinji, 47 ſoſow a 2 wowzy.

S Měrkowa. Tu je šo pschi licženju po powołanju a psche-myſle naſicjlo 156 wožbow, ſ kótryž bě 98 evangelskeho a 58 katholſkeho wěrywusnacža. Škotu tu bě: 5 koni, 41 kruwów, 61 ſwini a 35 koſow.

S Lupoje a Dubrawki. W 61 ſwójbach je šo tu 290 wožbow naſicjlo, ſ nich bě 279 evangelskeho a 21 katholſkeho wěrywusnacža. Se ſkotu bě tu 15 koni, 150 hovjadow, 29 koſow a 150 ſwini.

S Varta. Pschi miſionſkim ſhwedženju, kótryž je šo tu 2. julijsa měl, je šo 20 hriwnow ſa miſionſtvo mjes pohanami naſromadžlo. Naſcha zyrkej bě hacž do požlednjeho měſtna ſ nutrnymi poſluchařemi napjeljnena.

S Rakojdow. Psjat̄k thđženja wjecžor je pječlētna džowka tudomneho pjetinarja Męertinka do kalfowej jamy vanhla a ſebi pschi tym noſh hacž do koſen a prawni ruku wopasila. Njech je tutón njeſbožowny podawł ludzom, kotsiž maja kalf haſhcež, ſi powuženjom, ſo maja ſo džecži kalfowych jamow ſdalowacž, a ſo dyrbja ſo tajke jamy woſložić.

S Woſtrancžiz. Ssředu rano je jedyn zuſy poſ ſo naſhej wži woſolo běhajo wjèle pſzow ſkuſał. Kufateho pſa ſu ſkončnije ſatſeliſi. Zeho pſchephtujo je jeho woſtejny lěkar Schubert ſ Njekej ſa ſtaženeho ſpōnał. 17 pſzow, wot njeho ſkuſaných ſu ſatſeliſi. Po wjſchnoſzimym wukau dyrbja ſo w Woſtrancžizach a woſolnych wžach na dleſhi cžaſ pſy na rječas wjatacž.

S Woſborfa. Woſborſko-Lubijſka želeſniza je nimale do- twarjenia. 1. augusta ſo wona ſhwedženzy wotewri.

S Wulſeho Dažina. Naſch wučeř, knjes Mitaſch, ſo 1. oktobra na woſpočin ſoda. Duž ma ſo tudomne wučeřiſte měſtno ſ nowa woſhadjecž. Wone wunjeſhy 1000 hriwnow lětneje mſdy, 20 hriwnow ſa zyrkwinſku ſlužbu, 108 hr. ſa 3 wuſadne hođiny a 90 hr. ſa wuſebu w poſtejowanſkej ſchuli. Želi ſo je wučeř wože- njeny, može jeho žona holzy rucžne dželo wučeře, ſchtož ſo ſ 72 hr. ſaplaciž. Zadaczeljo ſa tutym měſtnom maja ſwoje podpiſma hacž do 31. julijsa knjeſej woſtejnu ſchulſkemu inspektorji Žimmerej w Lubiju poſlacz.

S Lubija. Woſtejny wubjerk ſmje ſwoje bližſche poſedženje psjat̄k 26. julijsa dopołdnja w 9 hođinach.

S Wjelęžina. Naſcha zyrkwinia woſada, kótraž je hacž pſched 20 lětami nowe woſtejnichež ſaložila, je jo lětſa jaſo wo 267 kóznych prutow pomjetkicž dyrbjalá, dokelž woſada ſ twarjenjom nowych fabrikow jara roſeže. Wulſe rjane woſtej- niſhcež, pschi zyrkwi ležaze, je nětko hotowe, planerowane, ſi wjſoſek ſamjenitnej murju woſdate, ma ſtužen a rjany napohlad poſtejti. Njech nětko doſko doſzaha!

Se Žitawij. Študžazh njeſbožowny podawł, kótryž je bohužel mlode člowječe ſiženje žadał, je ſo wutoru popoſdnju woſolo 4 hođiny pschi hornežeſtej horje podał. Mandželska wojerſkeho hejt- mana Poſtoły bě ſ nowym dwěkoležatym woſom, pſched kótryž bě jěſdyn kon ſpochehuijen, wujěla. Pödla ſtujenje hejtmanki na woſu jeje pječlētny ſhyn ſeđeſche. Řenjeni hejtmanka konja ſama wo- džesche, dokelž ſo wón ſmieru byč ſdaſche. Pschi jěſdženju ſo kon ſplošni, a džiwie cžerjo po hornežeſtej horje dele honjeſche. Hacž runje hejtmanka a jeje ſhyn wo pomož woſaſtej, njebe ſikomu možno, konja ſadžeržecž. Pola měſtečanſkich kupjel ſo wós wo ſiph, tam pschi dróſy ſtejaze, vrježny. S móznym ſraženjom ſo mač a ſhyn ſi woſa morhniſchtaj. Džecžo ſo wo ſchtom rěſny, a to tak nje- ſbožownje, jo hnydom wumrje. Řenjeni hejtmanka na dróhu padže a hjes myſlow w woſliczu a na ſtawach cžezko ſranjena ležo woſta. Wós bě cžiſeže roſbith, a kon ſi kruhom woſa hacž do duri tkalſkeje zyrkwe bežesche, hdžež paňywiſhi ſo wot ludzi ſadžerža. Šranjenje ſtujenje hejtmanki, kótrejž mandželski dla jeneho wojerſkeho ſwucžo- wanja w Draždjanach pſchebýwa, je jara cžezke, tola niz ſmjerz ſtraſhne.

S Woſchrcze (pola Delnjeje Woſschiny). Naſch knjes kantor Bart, kótryž je hižo dleſhi cžaſ khorowat̄, ſo lětſa Michala na woſpočin ſoda.

— Nowa khorhoj tudomneho wojerſkeho towarſtwa ſo nježelju 21. julijsa poſwjecži. Woſolne wojerſke towarſtwa ſu na poſwjecze- nje pſcheproſhene.

S Delnjeje Wjasońzy. Tudomny tkalz Hübner je ſebi w cžezkikh myſlach ſiženje wſal, ſebi krk pſcherenwyschi.

S Niſkej. Schtvr̄t 18. julijsa ſo herbſy duchowni prufeje Žuži ſu ſhromadžichu, ſo býchu dla pſchelozjenja noweje prufeje agendy do herbſkeje rěče radu ſtadowali. Řeſes archidiač Dobružti Wojerowſki, kótryž tón cžaſ knjesa ſuperintendentka Ŝuringa ſaſtupuje,

14 pſchitomnych duchownych wutrobnje poſtronivjschi, pižmo wjſchſe ſyrfwineje rady w Barlinje woſjemi, kótraž ſo psches Woſt- ſlavſke konfiratoriwo prascha, ſchto je ſa herbſke woſhadž ſuſne, ſi agendy do herbſkeje rěče pſchelozicž. Šhromadženi woſsamknichu, ſo ma ſo zyla agenda pſchelozicž, wuwoſtajicž mžetaj ſo jenož formular ſa wužwyczenje a reformertiſi formular pschi ſwiatym woſta- ſanju. Poſchitkownje ſo žadashe, ſo by ſo město teho hromadže- ſwibazh formular ſa ſhwatu ſpomiedz a ſhwatu Božu wjecžet podał. Cžiſheječ ſo ſo agenda w nowym analogiſkim pravopiszu. Wul- ſtemu pſchelozentku dželu, do rukow knjeſa ſuperintendentka Ŝuringa wot zyrkwinje wjſchnoſeže pſchepodatemu, wſchitzh pſchitomni ſwojo pomož pſchilubichu.

Pčžolſtvo. Něſchtó wo počołazych druzinach. Naſcha domjaža pežola je čzorna. Tale čzorna pežola je po wjſčech po- nōznych krajinach roſzchrjenia a mjenuje ſo teho dla poļubzna abo ſewjerna pežola. Jenož tule pežolu ſuajachu naſchi předowniž. W nowiſkich cžaſach ſu ſo tež wſchelate zuse pežoly do naſheje herbſkeje Žuži ſawjedle a to wſchelatich pſchicžinaw dla. Ža chzu tu jenož někotre ražy abo druzinu naſpomnicž, kótrež maja ſa naſ ſſerbow wjaznoſz, kótrež ſu ſo pola naſh plahowale a wo kótrhch ſamym naſhonienuſa. S wjetſcha ſu nam dwojake pežoly ſtate: čzorne europiſke abo ſewjerné pežoly a pižane abo žolte europiſke pežoly, pola kótrhch ſu přenje rjucžti ſadnjeho ſiwo- rjenje žolte ſbarbjene.

I. Čzorne abo ſewjerné pežoly.

Tu mamy
1. tajke, kótrež ſylnje načiſkuja a ſo teho dla husto wuroja.

a) Limborske pežoly ſ Limborskeje hole. Wone ſu na čzorn ſchere abo zyle čzorne.

b) Krajinſke pežoly w awſtriskej krajinje Krajinje. Wone ſu bôle ſchere a koſmiczki nad ſadnim ſiwoče ſu na bělo. Žahadlo tebi porědko ſtajeja.

2. tajke, kótrež ſo porědko wuroja.

c) Naſche domjaže pežoly, kótrež ſo tež naděndu w Němzach, Póſtej a Rukſej daloko a ſcheroło. Wone ſu na čzorn ſchere, na čzorn brune abo tež čzorne, a huſcziſko ſahadlo ſtajeja.

II. Pižane europiſke pežoly.

Št nim ſluſheja

a) Walſke abo italiſke pežoly, kótrež maja na ſhribječe čzorn ſchfit a ſahadlo jara porědko ſtajeja.

b) Kawkaſke pežoly. Wone maju tež někotre žolte rjucžki na ſadnim ſiwoče a ſchere koſmiczki. Wone wuſnamjenja ſo pſched druhimi pežolami ſi rjanym blyſczenjem.

Tele ſu te ražy, kótrež maja hacž dotal ſa naſ w ſſerbach wjaznoſz. Wikowarjo poruczeja hýcheče ſyli ſhopiſu druhich pežolom. Komuž pjenjes ſel njeje, njeh ſi nimi poſpytujie, tola niz predy, doniž njeje wuſtym pežolat̄.

Mjenowane ražy njeniemu cžiſte abo prawdžite, hdžež ſu ſo matki wot cžiſtých, prawdžitých matkow wulahnyle a hdžež ſu ſo wot cžiſtých trutow teje ſameje ražy wopložile. Potom hacž možno ſo wot nich cžiſte pežoly, truth a matki wulahnyje. Dokelž pak ſo woploženie wjeho w powětrje wot pežolarja wodžicž njeſhodži, dha ſtajuje ſo tež tam, hdžež ſo wſchelate ražy w krajinje naděndu, wjèle naměchanych woploženjow. Woſebje ſtawa ſo to tam, hdžež ſu hižo ſměchane pežoly abo hdžež ſo zuſa raža mjes domjaže plahujie.

Přílopk.

* W Lipsku ſu pońdželu wěſteho Arníma ſajeli, kótryž je w Nowokloſtſkaje pôſtej agenturje w Hannoverskej 12,000 hriwnow a wjèle pôſtſki markow kramyl. Paduch běſche ſi tutym pjenjeſam doloko pućowanie do Žendželskeje a Ameriki činił. W jeho woſhadjenſtwje hýcheče 3000 hriwnow ſamakachu. Wón bě hromadže ſi jenym elektrotechnikom w jenej ſorežmje bydlił, kótryž bě jemu tyžazhriwnowſku papjelu kramyl, ſchtož Arním polízji woſjewi. Woſefranjeneho paſ jaſo paduchu Arníma ſpóhnačku, kótryž bě w Nowym Kloſtſkje naſpomnjenie padnchſtvo woſeſchol.

* (Zadna pſchecželska ſlužba.) W ſhorjelu je ſebi cžolmat̄ Woſma wondano ſi wobej ſežehinow kožu wotdřež dal, ſo by ſo wona na ranj jeho pſchecžela Richarda Ultimanna naſchila. Tuto, kótryž je ſi domovníkem w jenej chemiſkej fabrizy, bě ſo lětſa ſap- cžat̄ februara žaložnje wopasil. Hacž runje bě ſo 21 nježel mi-

nylo, jeho ramy ſažicé njechachu. Duž ho lekarjo roſbudičihi, je ſi kožu jeneho druhého človjeka ſaplatač. Tola hdyž dyrbjačihi človjeka namakacé, ktryž by ſebi je živoho češla kožu wotdrcéz dał? Čožmar Böhma bě ſi temu ſwólniv; nadžijomnje wón ſwoju kožu podarivo wopravoval njeje.

* Wuhlady na pſichichodne wjedro. Hacž do 26. julijsa ma ſo njewobſtajne wjedro wocžakacé.

* Se Schönbacha Schorjelske nowiny pižaja: W jenej tudomnej kocžimje ſu wo ſitvje ſa zuſbitkow psched thdženjom popoſdnju napoſ ſchecžich češlo zuſbitka, ktryž bě na hoipodu pſchischol, namakali. Wón bě ſebi ſi revolvrom do ſpanja tjeſliwchi, ho moril. Do knihow ſa zuſtch bě ho ſi mjenom Schinke ſi Liberza ſapižal. Pſchi jeho češle revolver a liſtnizu namakachu ale pjenjes žaných. W liſtnizu bě ſačinjeny liſi knjeni Josefinje Herbertowej w Liberzu napižom, w kocvymž jej ſamomordar idželi, ſo ſu jeho pjenjeſh, kotrež je ſebi ſi domu ſobu wſal, pſchetrjebane (90 ſchěžnakow) a ſo ho jako ſlepz domoj wrćcicé njecha.

* W lēče 1894 ſu w 290 pruſtich městach, w kocvymž ſu ſjawnie rějarnje, 673,328 howjadow ſarečali. W tym ſamym lēče je ſo podla teho 103,701 howjadow ſarečane do tychle městow pſchivjeſlo. S tycle 777,029 howjadow ſu 69,996 jako tuberkulosne (parlojte) ſpōſnali. Duž je po tajkim nimale džežatý džel wſcheho ſarečaneho ſkota na parlojtoſež khorh był.

* (Sraženje w połnōđno-narańſchim Wylemſkim kanalu.) S Rendburka 13. julijsa pižachi: Wežera popoſdnju je w Wylemſkim kanalu franzowſka parołodž „Emile“ do jeneje plachtateje lōdze ſraſyla. Poſlednja je ſo hnydom podnurila. Parołodž móžesche dale do Kielia jecž. Čodžniſtwo w kanalu ſi tym jara nječerjpſeſhe.

* Hamburgska polizia je 12. julijsa ſtrachneho ſkótnika popadnyła, ſeſamkała a njeſkłodneho ſežiniła. Wyschnoſeſzi bě ſo idželiſlo, ſo ſo njeſnaty človjek w jenej kocžimje ſi tym naduwa, ſo móže wopacžne pjenjeſh džežacé a ſo tež hido teho dla 5 let doho ſa nim blęža, ale jeho ženje a nihdze lepič njeſmža. Jedyn polizajski ſtaſtoñik ho hnydom do pytanja ſa nim da a dozpi jeho, hdyž ſi bleſchu w ruži ſi haptki wuſtupi. Štaſtoñik človjeku pſchipovjeſdi, ſo je ſajath. W tym woſomiku paſ ſemu tón njeđožink tu bleſku ſe ſalpētrowej kſjalini napjelnenu mjes wocži ežižny. Na ſvoje bleſcha jenož jeho uniformu trjechi, kotrež ta palata kſjalina hnydom tu a tam pſchežra. Škótnika, ſiž ežekasche, bórſy popadnychu a ſputachu. Wón woſkrucza, ſo je bliðat ſi Bündy w Weſtſallej. Dopoſtaſane tež je, ſo je na wſcheltich měſtnach w Hartburgu a woſolnoſeſzi wopacžne pjenjeſh wudawał. Težo rēč, ſo jeho dla džežanja wopacžnych pjenjes pytaſa, ſo wérna bycz ſda.

* S Kuhfelde ſi wjecžora Wittenberga pižaja: Šsobotu 14. julijsa ſo tu ſtraſchne njewjedro ſe ſylnym kruſobiežom roſpuſchę. Byłe žně w naſchich ſtronach ſu ſapuſczenie; ſi měſtnami krupy ¼ kohę ſykoło ležachu. Sſad je wſchón ſe ſchtomow ſbiti a žito, jako rožka, wówž, ječmjenj atd., je ſi ſemi fražene. Krupy ſu wjele kurſabile. Wjele woſkbedžerjow nima ſawjeſczenie.

* (Bitwa ſi pſcheky karjom.) S Como pižaja: Finanžny ſtražnik Luigijeron w horach pola Dongo jeneho pſchecžnykarja ſaſlapa. Njeſes woſemaj wótre bědowanje naſta, pſchi kocvymž ſo woſojo do hlučiny dele ſmyklyſchtaj, w kotrež ſi roſbithmi ſtawami ležo woſtaſchtaj.

* Po dwajdujownym wučinjenju je Memelſke pſchibažne ſudniſtwo wěſteho Kryſtofa Greitschusa ſi Woſingow, ktryž bě 18. februara ſwoju ſwakowu, ſobuſnajerku jeho padučiſtwu, w jejnym bydle nadpadnył a ſakkol, kaž tež jeje džowku, ſo by pſchecžiwo njemu ſhwedcjeſz njeſmohla, do ſtuđnje ežižnył a ſatepił, dwójneho mordarſtwu dla ſi ſmjerzeſi woſkudžilo. Tež jeho macz bu ſi nim ſobu ſi ſmjerzeſi woſkudžena, dokelž je jeho ſi mordarſtwu naſtečuwała.

* (S lubkowanja naſtate mordarſtwo.) Pſched tjižomi njeđeſleme ſu w Konrōže, jenej wſy w Hersfeldskim woſkjeſu, ſlužobnu ſholu Hilžu Bachez rano mjes 4. a 5. hodžinu w hruđi ſi pſchereřiſnej ſciiju morwu namakali. Majprjedy ſebi myſlachu, ſo je ſebi ſholu ſama ſtiwjenje wſala, runjež ſebi wumyſlicz njeſmžachu, czeho dla by to ežinicž dyrbjaſa. Někotre diň poſdžiſho paſ w jejnej draſče liſt namakachu, jeje maczeri pižam, w kocvymž wona jej božemje praſi. Pižmo paſ njebe jeje ruča, duž ſo na to tuſacž počza, ſo je ſholu woſ někoho ſkónzowanu. Podhlađ na 19.letneho ſlužobneho holsza Licha padže, ktryž ſi njei pola jejnego knjeſa ſlužebche. Snate bě, ſo běſchtaj je ſobu lubkowanu, ſchtož njebe bijes ſežehwka ſawoſtało. Duž ſo móžno bycz ſdaſche, ſo je ſebi ju tón kħadla ſi pueža ſrumował. Wón tež je ſo hido wuſnal, ſo

je naſpomnjeny liſt pižal, přeje paſ, ſo je tu ſholu ſkónzował. Někto ſo powjeda, ſo je ſholu ſi britwju morjena, kotrež je ſebi Lich wot ſwojego nana dacž dał. Težo ſu ſajeli a do pſchepytowanja wſali.

* Njeſodn, kotrež je wulke ſmječe načiniła, mějeſche ſebi njeđawno wječor w ſentym hoſczenzu w Meerane woſhebnym mlody knies ſam pſchizpicz. Hdyž bě kħetro wjele tutal, mažnū wón do zigarownje, wucžeze ſebi ſi njeje dobru havannaku zigaru, wotreſny ſončk a thlthy zigoru do huby. Kunje tak ſměrniſwie a ſi dobrej ſhwili wſa ſebi potom ſi liſtowinje módrú pječzriwnouſku papjeru a ſažehli ſebi ſi njeje ſwoju zigaru. Hdyž jeho na to fedžblisneho ſežintu, ſo možl ſi tej papjeru jenemu wbohemu kħudemu blépzej wjetſche wjezele ſhotowacé, hacž jim, jeho ſobuhoſczał ſi tajfej hlupoſcžu, ſmjeſche ſo tón mlody wuropach, ale po kaſawſchi ſbift ſwojeje módrzej papjeru wón — na dobo ſawola: „Bwſkorženo, to džé je dobra papjera!“ Duž ruce ſliſtini ſažo wocžim a wucžahy ſi njeje wopacžne pječzriwnouſke papjeru, kotrež mějeſche w njei na dobre jenož podobne. S tajfej jenej bě ſebi zigaru ſapalič ežył, ale ſo pſchecžnywſchi běſche to ſi jenicek ſobrje ſežinił, kotrež bě ſobu w liſtnizu mél.

* (Pruhowanje jeneho hlepheho.) Na Lüttichſkej univerſiſe je 20 letny ſlep, ſyng ſukelnika Melena ſi Verviersa, prénje pruhowanie w filoſofiji „ſi najwjetſchim wuſnamjenjom“ wobſtał a to ertnie a pižomnje. Pižomne pruhowanie w pſchelozku ſlačzanſkeho a w džele ſi pſychologije wobſtejeſche. S prénja pſchelozji wón ſtaſ, jemu pſchedežitam ſlačzanski, ſe ſpodžiwnej wuſchilnoſežu do pižma ſa ſlepých (relief), ežitaſche to pižmo potom ſi poſtam i wocžiſcheža je ſi pižazej maſchinu. Kunje tak derje wón druhe pruhowanſke džel wukonja a to ſpēchniſko hacž množi druhy pruhowomnizy. Pſchitomni ſtudenti ſo pſchi woſjewjenju jeho kħwalobneho wobſtača wótsje nad tym wjeſtelachu, a delan filoſofiſkej faculty profežor Mertens ſi horghmi ſlowami ſlepemu mlodženzej ſbože pſchecžefhe.

* (Kaf je njewidomny duch jeneho muža ſmjerzeſi wuſhował.) Londonſki čažopis „Roalm“, tif žaných bladow a ſzow njeſiſche, wě w poſledním čižle ſežehwazh podawſ ſowjedacž: „Jedyn ſi moži pſchecželow njeđawno na wžach w Cheshire w malym hrodze pſcheywacé. W tym hrodze je jena ſi najwjetſchich ſbertiſow woſraſow zyloje ſendželſkeje. Nas wjecžor bě ſo mój pſchecžel ſi wječzeri ſapodžil. Wón teho dla kħwatajo po ſhodze dele džetje, na fotrehož ježenomaj wjele wulkih woſraſow wižaſche. S doborom jeho dwé ſylnnej ružy ſa ramjenjej popadnyſchtej, jeho w hiežu ſažeržo. Wón ſo mjerſazy woſlada, ale nikoho njewidžeſche. W tym woſomiku wulki wobras dwaj ſhodženſkaj woſ teho měſtna, na fotrymž ſtejeſche, ſe ſeženj padže a wrijeſkotajo ſhodowe woſloženie roſbi. Njebyli wón woſ njewidomneju rukow ſažeržanu był, by jeho tón wobras ſi wěſtou ſaraſyl. — Tajlich wěžow ſo mnoho piſche; ſchtóž do nich wěri, teho dla ani ſbóžnju ani ſatamany njebudže.

* Spodžiwny podawſ ſo w Awarſkisim woſkjeſu w Ruskej ſtaſ. Hora, Mesteručiſkej gmjenje ſluſchaza, na kruchi roſpadže a padajo kubleschko, pſchi ſwojim ſežehnje ležaze, ſaſypa. Schkoda, kotrež je Westeručiſka gmjena počerpiła, 40,000 rublow wučzini, dokelž zylo hora ſi polow a paſtiwiſchežow wobſtejeſche. Na horinym roſpanjenju je naſſerje ſemjerženje wina; na ſvoje žadyn ežižny.

* Pilným džecžom w mezikanskich ſchulach ſo jako woſhebito myta dowoli, ſo ſmedža pſchi wucžbie w ſchulſkej ſtvije kurič. Džiž a džiž ſo tež stanje, ſo wucžer, hdyž chze zyloj rjadowni (lažy) poſkacze, ſo je ſi njei ſpokojom, wſchitkem wucžomzam kurič dowoli. Kunje wucžer, ſo roſumi, woſ ſapocžatka hacž do kónza wucžby, ſi nimo merh wulkeje zigari pača; pſched nim na bliže karan agawoweho wina ſteji, ktryž ſtarſchi wucžomzow wſchědnie ſi nowa napjelnja. Tež w mezikanskich ſudniſtich ſalach ſo ſtajnje kuri a čaſto ſo stanje, ſo na ſawje wobſtoržených ſluſchaza, kotrež zigaru hordze kuri po ſchecžiwo ſudniſtami ſo ſakituje abo na wuſhod čaka.

* Homöopathiſke leſtowanje ſo w ſendželſkej ſylnje roſcherejja. W Londonje je woſwodka Teckowa nowu homöopathiſku hojeſnju woſterwila, w kotrež je 1000 ložow. Twar je 900,000 hrinow pſchecžel, ſi ežemuz je jedyn njeſnaty pſchecžel ežerpižažo ežlovjeſtwa ſham 200,000 hrinow darił. Homöopathija ma w ſendželſkej w najwjetſchich ſtawach móznych pſchivikowarjow a pſchecželov, hdyž tež jej mediziñſka ſchula runje tak njeſpſchecželszy napſchecžiwo ſtupa, kaž w druhich krajach.

* Psihičarji su u Delsu je 13. jula skutarja Kupjeza s Nodawym i žmijerci sašudžil. Kupjez mještice nježkun wobkhad s jenej šlužobne džowku, čehož dla ho jeho mandželsta s nim často wadžeske. Duž ho nije tražnii roškuđi, kwoju žonu skónzowac̄, a tole wotmyšlenje 11. meje do skutka staji. Wón kwoju žonu s lešćju i hatej dovjedže, do kotrehož ju storči. Žona drje ho s wodih saško wudobu a ko domoi dovrće, tola bórsu na to wumreje.

* (Boži wohén w Brotterodze.) Wo żałobnym wóhnijewym niesbożu, kotreż je wjeż Brotterode, pod Ingelsbergom leżazu, 10. julija domaprytało, jedyn woczith hvedł, kotrehoż twarjenja fu po skubu do popjela pshewobroczyłe, scézhowaze wopisanje podawa: Boži wohén bě w delnim dżelu nascheje wży wudyril, na dróžy, kij do Drusynowej doliny wiedże. Dokelż bylny wetr knieżesche, won płomjenja s rasnej speschnoścju s jeneje tschehi na drugu waleſche, kotrež jum po dolhotrajazej kuchocze napścęgivo stacż njeſamobżachu. Wjeżne bylawy běchu hnydom pshci wóhnischezu, tola boryń bě widżecz, so ſo zyla wjeż po ſwojej dolhoszezi kaž s dobom paleſche. Płomjeniſka 20 haj 30 statoków pshelotowachu, tak ſo ſo na pshci kład haptika, kij nimale kriedź wży leži, 10 minutow wot teho twarjenja, w kotrejż bě wohén wudyril, sa schtwórcz hodżim paleſche, mjes tym ſo běchu mjes njej a mjes sapalenischęzom leżaze twarjenja tu khwili pshcepuscheżene, doniż je boryń też ſahubajzy žiwel njeſamicz. — Po najnowiſtich powieſczach je ſo 600 twarjeniow ſpalilo. Najhbrie je khusche wobydlerſtvo potrjechene, dokelż mějachu jenož někotři ſ njeho ſwoje ſamożenje ſawiećzene. Sa nōž wot 10. į 11. julijej bě ſo žonam a dżeczom w nowej zigarowej fabryzy pshcebyt wobſtaral, kotrež trochu wote wży ſdalenia leži. Wszech wotpalenych boryń pod třechu pshchinieſcz bě cęzko; pshetoz jich je na 2500. Psheturzy a druzi wobthodnizy fu ſwoje knihi s dżela w pinzach wukhowali. Wot ſudniſkich, poſtſtich měſciečanoſtowych a farſtich aktow njeſku ſtora ničzo wóhnijej wutoruhię ſamohlí. Leżomnoſtne aktu fu ſo do pinzy ſmietale. Postowemu ſarjadniku Waltherej je ſo poradžilo, pjenieźne węzy wukhowac̄, a je won ſ nimi popoldniu w 3 hodžinach s póstom ſtam do Małych Schmalſaldow wotjel. Wot 398 statoków je jenož něhdźe 30 statoków ſtejo ſwostalo, wſcho druhe, tež zykej, ſchulu a póst je wohén pózrjel. S 2900 wobydlerjow, kij běchu s wjetſcha w khusobnych wobſtejnosczach živi a w domach zigary abo nože dżelachu a podkopiske wupłodny pshchedżelovachu, je, kaž hiž ſpomnichny, 2500 wožobow bjes hoſpody. Pjescz czelow je namakanych. Tak ſzurowy wohén je ſa džim hdj žanu wjeż domaprytało. W dolinje pshci dróžy leżaza poł hodžim dolha wjeż bě ſ woprawnym wóhnijowym morjom. Kędzie běchu s wjetſchego dżela drjewane, ſe ſłomu a drjewom kryte a ſ poſlednim wobbitę, duž ſ wulkej horzotu wuſuſhene a prysſtate, płomjenja jenož tak do ſebje ſrēbachu. Wohén haſhcz njebe mózno; wóhnijowa wobora wulkeje horzoty dla dżelacz njeſožesche, ſchtož tež by zyle podarmo bylo, dokelż hnydom woda pobrachowasche. Ręczka Drusa bě nimale zyle wuprahnena a į studnjam nichto wóhnja dla njeſožesche. Wukhowali wotpaleni ſtora ničzo njeſku, a jara mało bě ſawiećzene. S zykwineho archiva je jenož blachowa buſchkiwiczyła ſ papjerantymi pjeniesami wukhowana. Wetr bě tak bylny, ſo popjel wot papjery, ſłomy, byna atd. mile daloko s połnožy wotnoſchesche. — Kaž ſo powieda, je jena žona, kotrež bě ſe ſwojim pshceželſtvo w psheturze žiwa, wohén ſaložila, ſo by ſo na pshceželſtvo wječzila. W kędzi jeje pshceželſtwa je wohén wudyril. Wobydlerſtvo je roſhorjene a by najſkerje ſapalerku morilo, jeli ſo by ju do rukow doſtało. Wona je ſo bjes ſlēda ſhubila.

* (Dopomješka s wójm 1870/71.) Franzowski polkownik Petit-pied bě 27. septembra 1870 pschi kapitulaziji w Straßburgu khorhoj hivojeho regimenta w jenej pinzj fahrjeval. Hdyž bě wón potom w Koblenzu jath, je šo jeho mandželska do Straßburga wróczila a jej je šo poradžilo, tu khorhoj s jeje khowanki wuczahnyż, runjež pruszy wojazy w tym domje w kwarterze ležachu. Ssebi ju pod ſuknju faſtiwſchi je ju ſobu domoj wſala a ju hac̄ dotal pschi ſebi khowala. Někto pak je tu drohu ſawofianku prezidentej Faurej pschepodała, kotryž chze ju do doma ſa invalidow powežhnyż dac̄.

* W Schmalkaldenach je węžnič (tórmář) 13. juliája w noz̄y, hdyž na węži stražowaſche, najſkerje na wiſladowanſkim wobloženju ſedzo wiſnijwſchi ſi węže měſchęzanſkeje zyrkwe dele padnył a bo hnydom ſaraył.

* (Bože nje jedro w zyrtwi.) S Madrida piščaj: Psihi pjatkownym nje jedre, kiz piščes Calavarra čehnječe, blyst do zyrtwje, s nutrnyimi kemčerjemi napjelnjeneje, dyri. Tene džeczo bu hnydom sarażene. Schęscz wosobow bu wobſčodżenych.

A w F z i j a

Wtorek 23. lipca dopóldnia w 9 hodzinach maja żo w starych
hoszczeńskich stwach hofczenza „**l stotej krone**“ pschedawacż; blida,
stoli, pożleszczęza, matrazy, khamory, schaty, noże, widliczki, 1 trjeban
piwowy apparat, 1 skoro nowy billard, sekretarzy, 1 rjany rohodzinowy
sofa ja khorych i matrazami atd.

Th. A. Wällnitz, postajeny awkzjonator.

Pszczadżowanje sawostajenstwa.

Wtorek 23. lipca dopołdnia w 8 hodz. maja żo w Nowopolskim hośczenzu 2 konie, 6 krułów, 1 jelenia, 2 świniec, kury, 1 kosa, dwa pawaj, wóschón rólny a hośpodański grat, meble, dwa dobrą kucząwaj grataj, kucza, deszkowane wóz, hanje, jara rjana schatowa róla atd. psches wjeżne grychty sa hnydom hotowe pjenieś na pschebadżowanje pschedawacę. Skót wot 10 hodzin na pschebadżowanje pschindzę. **Wobiedzér.**

Bupschedawanje meßlow.

Dla pschemenjenja mojich rumow pschedawam swoje hotowe wulke a mjeñsche rjane **drastne lamory, vertikowy, blida**, jednore, kaž tež jara woßebne **loža, komody** a druhe wschelke węzhy po poniżených placzisnach.

G. A. Mittasch in Bufezech.

Młode świniażce mjażdo punt po 50 np.,
żuschenie świniażce mjażdo punt po 60 a 70 np.,
żuscheny potęż punt po 60 np.,
szadło punt po 55 np.,
bęlu a dobry łotbażu punt po 60 np.,
wschędnie czerstwu metowu łotbażu punt po 60 np
tuczne formne howiąże mjażdo punt po 50 np.,
libite howiąże mjażdo punt po 60 np.,
łój punt po 40 np.

poručza **Otto Thiemann** na Šukelskej hašti.
Svýlne čelata a mlode formijene kruhy a volky po
pomohžilne najdržších placísnach kupuju a proschu wo dobročinie
prostředíme. **Otto Thiemann.**

Otto Thiemaun

Předehšiwane deki, spanske deki

tunjo pola
Richard Gaußsch
na bohatej hafzj.

Rjany palenj shosej punt po 140, 160, 180 a 200 np.,
szary shosej punt po 110, 120, 125, 130, 140 a 150 np.,
rjany raiż punt po 14, 16, 18, 20 a 24 np.,
petrolej punt po 13 np.,
mleth rjany złodki zolor punt po 25 np., pſchi wotewſacžu 10
punktow po 24 np.,
lompowy zolor punt po 26—28 np.,
łostlaty zolor punt po 32—36 np.,
žitny palenz liter po 28, 30 a 32 np.,
złodki palenz liter po 45, 50, 60 a 80 np., w cžwizach hiszheže
tuñscho,
rjane złodki wulste złowi ki punt po 24 a 30 np.,
zigarž w wulstim wubjerku,
dobry rjany rjeplath tobak punt po 40 np., pſchi 5 punktach po
36 np.,

Pſchiſpominju, ſo rabattowe lutowanske marki njevudawam, dokeſz dyrbi kipz pſchi kipowanju tworę tola pſchi drugim to ſaplaćieſz, a ničto ničo daricz njemóže.

Carl Noack na žitnej hafz̄y.

W Nowych Porzyczach je **łęka** s 3 kórzami pola 1. oktobra pchnejacż. Wtcho dalsħe je shoniqż w Delnjej Ħinje 22.

Eduard Hartmann

pódla lawského torma.

Wožebitoſeže:

wuhotowanje ſe ſchatami.

Platowe, bawlmjane, elſaske a plokanske tkaniny.

Zyhi wupjerkí, drell.

Blidowe ſchaty, trjenja, kuchiňſke ſchaty.

Najwjetſchi ſkład poſleſchčowych pjerjom.

Łožowe deki, poſcheschiwane deki, moſhkové deki.

Dr. Lahmannowe bawlmjane ſchaty.

Geengowe dwójne trikotowe ſchaty.

Mužaze, žonjaze a džecžaze ſchaty.

Rhornarje, manschetty, ſwierschne koſchle, poſchedkoſchliſi, krawath.

Schijerňja ſhatow a ſchórzuchow.

Kheža na poſchedaní.

W Nowych Kettlizach čížlo 90 je kheža ſe 4 kórzami pola a luki a 3 wotnajathmi polemi ſe žnemi na poſchedaní.

W Měrkowje čzo. 11 je maživna kheža ſe 4 wobydlenjemi, hródžu a bróžnu a 3 kórzami dobreho pola hnydom abo poſdžiſho na poſchedaní.

Žiwnoſež na poſchedaní.

Žiwnoſež ſ 22 kórzami pola a poſchijprejnych lükow je ſ rjanymi žnemi bjes hospody a wuměnjenka ſ poſchihodnymi wuměnjenjemi na poſchedaní. Twarjenja ſu w dobrém rjedze. Dalshe je ſhoniž pola knjesa hoſčenzerja Hartsteina w Lichanju.

Awkzija.

Pondželu 22. juliya 1885 ma ho na Reichelz kuble w Stanezach pola Poſchiveziz něhdže 100 zentnarjow byna a wcho žito ſa hnydom hotowe pjeniſhy na poſchedzovanie poſchedawacž.

Juriij Jacob,
dyrbjenſki farjadník.

Bielszowewe twory
k chowanju ſ rukowanjom poſche mole a wochnjowu ſchodus poſchijima Heinrich Lange

11 poſchi žitnych wifach 11.

Wulfe

Lětnje wupſchedawanje.

So bychmoj ſa ſymske twory, kotrež w bližſhim čaſzu doindu, měſtna doſtaļoj, ſmoy ſo roſzudžiloj, wſchě lětnje wězy, hiſhče na ſkładze ležaze, po tojskto po nižených placžiſnach wupſchedawacž; ſu to ſcžehowaze twory:

bluſy, trikotowe taille, džecžaze wobleczenja, wupſchene a njewupſchene klonjane klobuki, pucžowarske koſchle a paſhy, normalne koſchle, macco-koſchle a ſpódnje kholowy, ſchtrypny, ſoki, rukajzy,

teho runja dželbu

žonjazých a džecžazých ſhatow,

kotrež ſu ſo w wulkadnym woknje něchtu womaſale.

Dowolimoj ſebi poſchijpomnicž, ſo mjenowane twory njedžiwajzy na ſwoje jara tunje placžiſny woprawdze wo tſeczinu a poſozu tunjho poſchedawamoj dyžli dotal.

Messow & Waldſchmidt,

w Budyschinje poſchi hlownym torhoſhcžu 9 delka a po 1 ſkhodze.

P. P.

Přeprošenje.

K lěpšemu „Serbskemu Domu“ ma so lětsa polstalětny jubilej serbských spěwanských swjedženjow z tym wobeć, zo so za čas nazymskich šulskich prázdninow a to

srjedu, dzeń 2. oktobra,

wulki serbski spěwanski swjedžení

ze swjedženské **hosćinu** a pyšnym **balom** w tudomnym Lawec hôtelu wotdzerži.

K přednoškej přídu w 3 džělach 19 čislow z najrjenišich kompozicijow k. kantora **Kocora**, 1. a 2. džel za měšany, 3. džel pak za mužski chor a to z deklamacijou a pod přewodom orchestra. Kaž sym to hižo wot lěta 1860 sem činił, wzach tež za tón króć přihoty na so. Duž dowolam sebi, wše česčene serbske knjenje a knježny, kotrež po notach derje spěvać wjedža, kaž tež wšítkich spěva wustojnych mlých Serbow k dobroći-wemu sobuskutkowanju při spomnjenym narodnym swjedženju podwólnejne přeprosyć, z tej naležnej próstwu, mi za pad wobdzelenja přečelnivje k nawjedženju dać chycić, kajki hlós spěwaju.

We wěstej nadžiji, zo horješi wótčinski wotpohlad ze strony wšich horliwych Serbowkow a wšítkich swěrnych Serbow bohatu podpjemu nadeńdze, poruča so z najwyššim počesčowanjom

W Budysinje, 29. junija 1895.

K. A. Fiedler,
wyssi seminarski wučeř.

Budyska Bjesada.

Draždánske serbske towarzstwo „Čornobóh“ změje njedželu 21. julija **wulét** na Čorny Bóh. Namołwjamy naše sobustawy, zo bychu pak so při tutym wulécce wobdzeliše, pak same tutón dzeń na Čorny Bóh šle a tam Draždánskich Serbow postrowile.

Předsydstwo.

W Nježwacžidliškim hrodovskim parku
budže ſo
njedželu 21. julija 1895

wulki wojerški konzert

wotbywacž, kotryž ſo wot hudebněje kapely tříleriskeho regimenta prynza Jurja čížilo 108 pod paršchonskum navjedženjem jeje direktora knjeſa Neila wuwjedže.

Sapočatk w 4 hodžinach. Gastupny pjenjes po wožobje 50 np.

Wo bohaty wopty prožy

wojerške towarzstwo.

Hodžijske lokalne herbske burske towarzstwo
změje njedželu 21. julija popołdnju w 5 hodžinach požedženje.

Dňowy porjad: Štaſanje ſymjenja a pýčitupněho hnaja ſ namyskemu wužywaj.

Přehedžydſtwo.

Serbske Twarzstwo za Khwaćicy a wokolnosć
změje, da-li Bóh, jutře njedželu za tydzeń swoje měsačne posedženje w Khwaćicach. Započatk popołdnju w 4 hodžinach. Namołwjamy wše naše sobustawy, zo bychu tutón raz wěscé přišli. Serbjo a Serbowki su nam z blizka a z daloka přeco lubje witani.

Předsydstwo.

Wubrakowane koſy

ſu ſaſo dvoſčle

w poſtskej kowařni w Budyschinje (prjedy Hultsch).

S tuthm ſebi dowolimoj najpodwolniſcho ſ wjeđenju dać, ſo ſym
knjeſej Heinrichej Mittaſchej
i firmu J. G. Mlingsta nažlēdn.

w Budyschinje na bohaty haſy 16
ſwój komiſionski ſklad

wſchitlích winow a spirituoſow

ſa Budyschin a wołownosć pſchepodali.

Zemu je móžno, po přenjotnych placžinach pſchedawacž.

S pocžescžowanjom
w Lipſku **J. F. Brems & Co.** w Draždžanach
diworskaj ſtrantaj ſeho Majestosće krała.

Cžorný Bóh

(572½ metra nad morjem).

Rjany wuſhod ſa ſwójby, towarzſtwa, ſchule atd.

Čopla jědž runje tať tunjo kaž w kozžmach w dole, ſhoſej, zaſty, folbaſki, jednore piwo ſa ſchulſke ſtaſy po najtuňszej placžinje. (Prjedomna powječz ſo pſcheje, tola ſo ſa wotewſače ſtaſaneje jědže pſchi ſastupjenju hubjeneho wjedra ruſowacž njetrieſba.)

S pocžescžowanjom

hórski korčmař Ralauch.

Dowolam ſebi woſjewicž, ſo ſym ſo w Budyschinje jako praktiſki lekar, hojeř a lajeń ſaſydlil.

Dr. med. Ernst Elßner,
approb. lekar.

Bydlu na bohaty haſy 16 po 2 ſchodomaj w domje knjeſa pſchekupza Mittaſcha.

À rěčam ſym rano w 9 hodžinach,
pſchipołdnju wot 12—1 hodžin.

Pječlětny ſon, čornobruny a bjes bracha, je na pſchedan pſchi lauſlích hrjebjach 2.

 Kamariske ſanžy!
pilni ſpěvarjo ſ Lonskeho lěta, ſo jako pſchedpſewrjo hodžaze, pſchedawa **G. Rechenberger**
na gidekſej horje čížilo 1 b po 3 ſchodach.

Wubrjerne
4- a 5-np. wubrakowane

žigarý
100 ſchtuk po 3 mk. 20 np.,
3 ſchtuk po 10 np.

poruža
Otto Sachse

na bohaty haſy 5.

Skótne wiki w Budyschinje.

Pſchichodnu ſobotu ſ wulkim transpōtom howjaseho ſtotu do hofezenza „Münchner Hof“ pſchindu.

J. Wolscher ſ Wóſborka.

Twarzſkých týcherjow pyta
E. Holan w Małym Wielkowje.

Rakečanske serb. tow.
„Lipa“

změje, da-li Bóh, jutře njedželu 21. pražnika popołdnju w 5 hodž. w Křižanec hospencu swoje měsačne posedženje.

Předsydstwo.

Starſchu katholſku ſlužobnu holzn do lohleho džela, ſlužobne a hródzne džowki, mlokovne holžy a mlokovnych hólzow, rólnych poſhoncžow, ſrénkow a wołaznych pyta hnydom a ſ novemu lětu Spannova na malej bratrowskej haſy čížilo 5.

À novemu lětu 1896 wjele wotrocžkow, poſhoncžow, džowki na ſubla a knježje dwory pyta **A. Sauerla** na hornějerſkej haſy 22.

Mlynškim a pýelerškim dželo ſaradžu. Pſchedawanje a pſcheinacze mlynow, pýekarjow wobſtarom. **G. Rosel** w Budyschinje pod hrodom 40.

Wuſtojneho ſhlebpjekarja pyta Džechorowskij mlyn pola Budyschina.

W. Kiežlich.

(À temu čížlu pſchiloha.)

Pischiloha i čížku 29 Serbskich Nowin.

Ssobotu 20. julijsa 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zyrlki smjeje jutje njedzeli rano 7 hodzinach farat dr. Kasich herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ 9 hodzin herbstu a w 10 hodzinach němke předowanje.

Křečen i:

W Michałskiej zyrlki: Elsa Johana, Ernst Bochowera, Měta, tubleria w Bobolzach, dž. — Hilbjetra Alma, Augusta Willenberg, dželaczerja na Židowje, dž. — Kurt Willy, Oswalda Hermanna Schmidla, molerja na Židowje, ž. — Ernst Ulwin, Jana Karlina, dželaczerja na Židowje, ž. — Jan Pawel, Jana Kortle Bjara, tubleria w Bobolzach, ž. — Max, Emil, Jana Kortle Augusta Bjenady, kamjeneczebarja w Bobolzach, ž.

W Katholickiej zyrlki: Herta Madlena, Franzka Ssobottu, krawst. mischtra, dž. — Maria Madlena, Jana Hawzyna Lubka, radnoho dželaczerja, dž. — Max Albert, Kortle Hawzyna Mietha w Lejnje, ž. — Jan, Jana Waschath, fabrikiskeho dželaczerja w Hajnizach, ž.

Zemrječi:

Džen 12. julijsa: Emma, Jana Ernsta Kobanje, rějniskeho mischtra na Židowje, dž., 3 m. 20 d. — Eduard Hugo, njemanž. ž. na Židowje, 17 d. — Maria Martha, Jana Stillera, dželaczerja w Wulfie Welfowje, dž., 9 m. 1 d. — 13. Ernst August, njemanž. ž. w Židovzach, 11 m. 20 d. — Kortle August Kheznik, fabrikat na Židowje, 21 l. 17 d. — Jaromir Hermann, Kortle Hendricha Lüchela, mlynka na Židowje, 8 m. 6 d. — Frieda Maria, Jana Ernsta Voigta, gramičtra tu, dž., 2 l. 16 d. — 17. Martha Hilbjetra, Wylema Schmidla, molerja, dž., 6 m. 22 d. — Franz, njebo Jana Bohota, dželaczerja, ž., 12 l. 11 m. 23 d.

Placzisna žitow a produktow.

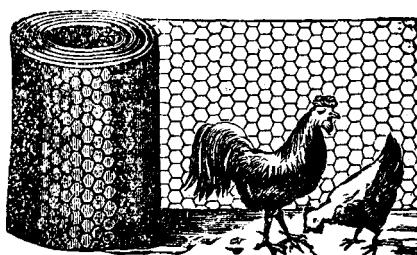
Žitow w domes w Budyschinje: 2477 metrow.	W Budyschinje				W Lubiju			
	13. julijsa 1895		18. julijsa 1895		wot hr. np.		hacž hr. np.	
Wischeńza	7	65	7	79	7	41	7	79
	žolta	7	35	7	53	7	6	7
Rožka	6	41	6	44	5	94	6	25
Ječmieni	6	50	6	93	6	7	6	50
Wotwóz	6	40	6	60	5	80	6	10
Hroch	7	50	11	11	8	20	9	30
Wota	6	11	7	50	5	75	7	—
Jahly	12	—	15	—	11	—	13	50
Hedvádzka	15	—	15	50	13	50	14	—
Berňa	1	90	2	10	1	80	2	20
Butra	2	—	2	30	1	90	2	20
Wischeńza muka	7	50	16	50	—	—	—	—
Jana muka	7	50	11	50	—	—	—	—
Sýno	2	—	2	20	1	50	2	—
Sýloma	18	—	20	—	16	—	18	—
Prosvata 862 schtuk, schtula	5	—	20	—	—	—	—	—
Wischeńze wotrubu	3	75	4	50	—	—	—	—
Žiane wotrubu	4	25	5	75	—	—	—	—

W Budyschinje placzelice: fórz pischenja (běla) po 170 puntach 18 hr. — np. hacž 13 hr. 24 np., žolta 12 hr. 49 np. hacž 12 hr. 80 np., fórz rožki po 160 puntach 10 hr. 25 np., hacž 10 hr. 30 np. fórz ječmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacž 9 hr. 70 np.

Na Burzji w Budyschinje pischenja (běla) wot 7 hr. 65 np. hacž 7 hr. 82 np., pischenja (žolta) wot 7 hr. 41 np. hacž 7 hr. 30 np., rožka wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 38 np., ječmieni wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 50 np., wotwóz wot 5 hr. 90 np. hacž 6 hr. 25 np.

Draždžanje mjašowe placzelicy: Horjada 1. družiny 59—62 hr., 2. družiny 55—58, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rějneje wahi. Dobre krajne kwinie 23—25 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarž. Čelata 1. družiny 55—65 np., po puncze rějneje wahi.

Wjedro w Londonje 19. julijsa: Pomrōczene.

Sazynkowane
grocžane pleczenje!
Wulkí wubjerf, tunje placzelny.
B. Fischer
na žitnej haczy.

Eslódke palenzjo
liter hžo po 40 np., likery liter hžo po 60 np.

porucza

Moritz Wjerwa

pódlá Petrowiskeje zyrlwie.

Destillazija snathch dobrzych palenzow po starzych tunich placzelinach.

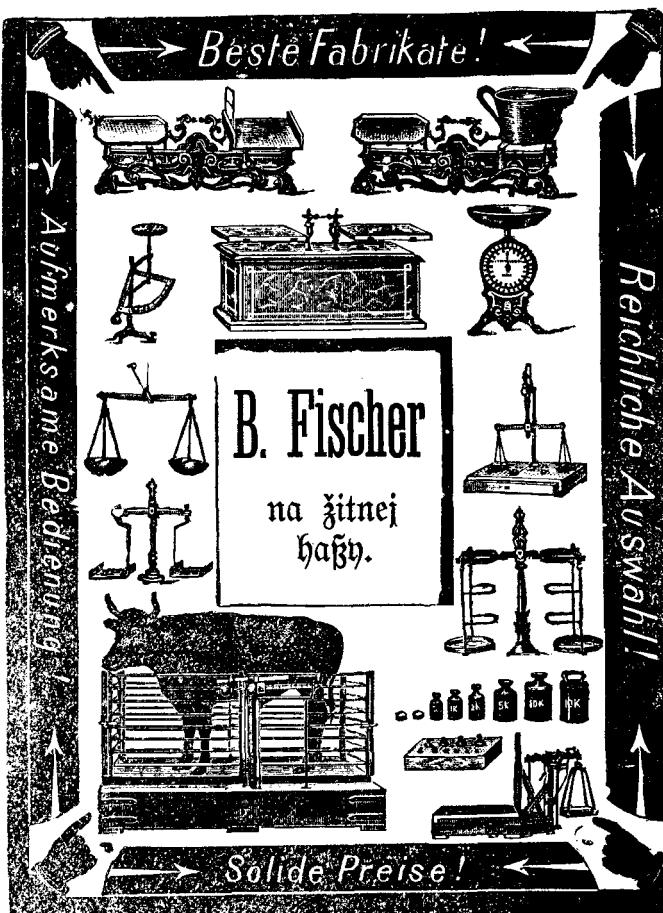
Zigar y.

S jeneho konkursa žmój wjetshu dželbu zigarow dostaloj. Hdyž ſu ſo někto wuležale, je na vſchedan pſchinježemoj, ſa čížku americkanski tobak rukuj.

Stary kanzler Bismarck, 1000 schtuk po 32 hriv., 100 schtuk po 3 hr. 50 np., 25 schtuk po 85 np.

Baltki, mała žylna zigar, 1000 schtuk po 40 hr., 50 schtuk po 2 hr. 10 np., 10 schtuk po 45 np.

Ginzel a Ritscher.

C. Weiß
w Budyschinje
19 na bohatej haczy 19
porucza
wulkí wubjerf hotoweje
mužazeje a hólčazeje
drasty

kaž tež wulkí wubjerf žonjazých
deschéných mantlow a žaketow po
jara ponížených placzelinach.

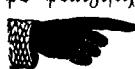
Julius Hartmann syn

pschi mjażowym torhoschju 14|16.

Dokelž ſwoju pschedawańju bōrž do něhdusich Grüznerez thlamow psche položu, ſzym
czistowolmiane a polwolmiane drastne tkaniny, kattuny,
madapolamy, batisty

ſaúdzeneje mody,

**sapróſhene a wubrakowane blidowe tkaniny a druhe běl-
 twory, požleſhčowe tkaniny, lamy, drastny barchent atd.**
 po placzisnje khetro ponizil.

 Sbytſi wſcheje družin ſe wſchēch wotdželenjow mojeho ſklađa

Tkaniny ſ ežeſzaneho pschedzena a bukſkiny
 ſu, dokelž ſ nimi dale wikowac̄ nochzu, na počlaczisnu ponizene.

uſewjesczinske wobleczenja

ſa

čorne židzane drastne tkaniny

porucža

lohež hižo po 1 ml.
 hacž ſ najlepſchim družinam,

piſzane židzane tkaniny

w najwjetšim wubjerku barbow a po wſchelakich placzisnach,

čorne a běle wołmjane tkaniny

hladke a muſtrowane w hōdnich družinach po najtunisich placzisnach

Jan Jurij Pahn.

Klobukowy basar

w Budyschinje

19 na bohatej haſzy 19.

Klobuki a mězv

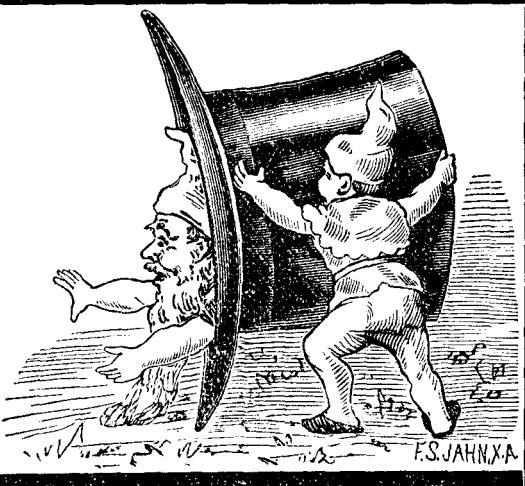
ſa mužſkich a hōlzow,

klomjane klobuki a mězv ſa
 kolojēſdnych

w wulkim wubjerku po pomyslnje najtunisich
 placzisnach.

Klobukowy basar

19 na bohatej haſzy 19.

K wuſhywej
 porucžam tunjo
 hróč,
 wotu,
 hejdusich,
 tolj.

Paul Schulze,
 žitowa wikowac̄nia
 pschi žitnych wikach 18.

Turkowske ſlowki
 najlepſcheje družiny, punt po 1
 20, 25 a 30 np., porucža
 Moritz Mjerwa
 pschi mjažowym torhoschju
 Destillazija
 ſnatych dobrý ſlikérów
 starých tunich placzisnach.

Pschedeschežnik

Vorjedzenie a poczehniſi
 w mojej pschedawarni.

Jerje

ſu nowe doschle, tuczne a čerstwe
 mandel po 35, 75, 90 a 100 m.

Adolf Nāmjsch.

Pilni murjerjo

dostanu wutrajne dželo pschi dobra
 mſdže na hospitalowym nowe
 twarje w Budyschinje.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so koždu sobotu.
— Śtwórlétne předplata w wudawani 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z příjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawani „Serb. Now.“ (na róžku zwonknej lawskeje hasy čo. 2) wotedać, plaći so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 hodž. wjeor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíš Smolerjec knihičíšceňje w Macičnym domje w Budyšinje.

Číslo 30.

Sobotu 27. julija 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němjske khěžorſtvo. Khěžor Wylem je ſo ſe ſwojeho pucžowanja po ſchwedſkim mórfskim brjoſh na dompuč ſaftajil. Ssobotu wón do Saſniz na Rujanſtej ſupje (Rügen) pſchijědže, hđež w tu khvíli jeho wýkrofa mandželska je ſwojimi džecžimi pſchebywa.

— W Saſkej ſo lětža rekrutojo k pěškam, pólnej artilleriji a pionéram 19. oktobra do ſlužby ſwolaja. Poſla hospodařtſtvoých dželacjerow dyrbja rekrutojo 1. oktobra, poſla trainskeho bataillona 2. novembra 1895 a 2. meje 1896 a poſla kavallerije 5. oktobra ſastupicž.

— Saúdzeny týdženj ſtej ſo wukałanské wólby do khěžorſtvo-veho ſejma mělej. W Mjehyrčzko-Bomſkim wokrježu je ſwobodo-konservativny kandidat k Džiembowſti ſ 9481 hložami pſchecživo Polakej Schymansku, kotrež 8817 hložow doſta, dobyl. S Džiembowſti bě ſo hđo ras pſched dwémaj lětomaj wuſwolil, tola bě ſo jeho wólba dla njeproradnoſčow, kotrež běchu ſo pſchi njej ſtale, jako njeplacžaza ſpóſnala. Druha wólba je ſo teje ſameje winy dla w Waldečko-Pyrmontſkim wokrježu wotbyla. Tola tu dotalneho ſastupjerja, nazionalliberalneho Böttcheru, njeſku ſažo wuſwolili. Böttcher bě ſebi poſla ſwojich něhdusich pſchiviswarzov ſkaſh, dokelž bě w khěžorſkim ſejmje ſa ſawjedzenje „ſakonja pſche pſchecvrot“ rěčjal a hložoval. To bě witana ſkladnoſć reformarjam, kandidata poſtaſicž. Tutón, ſubleť Müller, je ſ 5069 hložami Böttcheru, ſa kotrehož bě ſo jenož 3959 hložow wotedalo, poraſhyl. Mjes reformarjemi dla tehole dobycža wulke wježele kniježi.

— Mjes Ruskej a Němjskej ſu ſo po ſdacju politiske poměry ſažo polepschile. Poſnański komanderowazh general ſe Seesek je po porucžnoſci khěžora Wylema 21. julija do Warszawu wotjel, ſo by hrabi Schuwalowej khěžorowy wobras pſchepodal a jeho k 150-lětnemu jubilejní pruskeho grenadérſkeho regimenta čížlo 1, kotrehož mječežel je ruſki zar, pſcheproſhyl. Hrabja Schuwalow, kotrež je ſ Warszawskim generalnym gubernatorom a hlownym komanderowazh Warszawského wojetſkeho wokrježa, bě předy ſ ruſkim póžlanzem w Barlinje, hđež je ſebi pſchecželſtvo a pſchihilnoſć khěžora Wylema w połnej mérje dobyl.

— Němjske wójnske lódže, kotrež ſu k marokoſkemu mórfskemu brjohej pſchijěle, ſo bych u ſa ſkonzowanje němjskeho pſchekupſkeho pucžowarja Rockstroha doſezčinjenje žadale, ſu marokoſkeho ſultana do stracha ſahnale. Wón je 50,000 ſchpaniſkých dollarow ſarunanskeho pjenjeſa hnydom němjskemu ſastupjerzej póžlaſ.

Italska. Abežynska depuzacija, kotrež někole w Petersburgu pſchi zarowym dworje pſchebywa, Italskim wjele staroſčow čini. Italzy drje ſo njemyla, hdyž ſo boja, ſo Abežynszy poſla zara niežo druhe njeptata, dyžli pomoz w wójni pſchecživo Italskim. Italſke kniježerſtvo je ſhomilo, ſo je abežynska kral Menelik 30—35 000 muži pod khoroj ſwolal a ſo je 5000 jeho wojaſow ſ malo-falibrathmi ſhélbami wuhotowanymi, kotrež je zar kralej Menelikej daryl. W bližším čážu drje budže hđo Italſka pſchecživo Menelikej na wójnu čahmež dyrbječ.

Volharſla. Wichy mordáſkym nadpadže na Stambulowa bě nadpadnylo, ſo ſo wobydlerſtvo města Sofije ſ tymle žadlawym mordarſtvo do zyla rošhorilo njebē. Hđo tehdy bě widžecž, ſo wulka wjetſchina wobydlerſtwa mordarſtam mječeži pſchihložowasche. Wérne ſmyklenje Volharow napſchecžo Stambulowej paſt je ſo pſchi jeho pohrjebie poſkaſalo. Tu bě widžecž, kaf hľuboko Volharjo ſwo-

jeho něhdusichho wſchehomózneho roſkaſowarja hđa. W pſchewodžetſkim čážu ſapóžlanzy a konſulojo europiſkych kniježerſtow a wjele Stambulowych pſchiviswarzow džechu. Džecži ſa kaſhcežom wěnzy njeſchchu, mjes nimi běchu tež te, kotrež běchu awstriſki khěžor, romunſki kral a jendželska kralova póžlaſi. Sofijsky duchowni pſched kaſhcežom džechu. Čáž, ſ ludowymi čážjodami ſo wobdawazh, ſo pomału do předka hibasche. Na měſtne, hđež bě ſo mordarſki nadpad ſtaſ, čáž ſaſta. Hdyž bě ſo modlitwa wuſpěvala, Petkov rěčecž ſapočža, prajíž: „Na tutym měſtne je najlepſki muž, kotrež je tak wjele ſa wózny kraj činił, pod raſami ſaplaczenych mordarſow pamyl.“ W tymle wokomiku něchtio ſ ludoweje čážjody ſawoła: „Lžiſch!“ Žaloſna měſchenza naſta. Hólyž ſe strachom ſchtrčeo wěnzy prječ čižnýchchu. Ludžo ſo k ſemi ſtoržechu a ſo na ſemi walachu. Gauſupjerjo zuſokrajinych kniježerſtow revolvr wučezežchu. Pſchewodžerow wulki ſtrach wobja. Wſcho čékaſche a wolaſche: „Naſ ſtviňuju!“ Lud čižysche do Stambuloweho pſchecžela Petkova a do Stambulowej mandželskeje bicž. Grichiskeho konſula na hlowu dyrichu, romunſkeho konſula ſ pjaſcžu k wutrobje ſtorčžichu. Stambulowych pſchiviswarzow nabichu a jim draſtu ſ čážla ſprječu. Skónčenje jěſdni žandarmojo ſku ſ nahim mječom pſchijěchachu, ſ čimž ſo ſchmatanza hiſhče ſowjetſchi. Žandarmojo pohrjebný čáž pſcheturječu. Khwilu ſo ſdasche, kaf ſo by ſo bitva na dróžy ſapočžecž chzla. S bokomaj pſchewodžerow ludowa čážjoda herjeſche a hawtowasche. To bě žadlawy napohlad. Žandarmojo pſchewodžerow wulko wobſtupidu, kofit ſo pomału dale čehnječu, mjes tym ſo jich lud hanjeſche a hwarjeſche. Pſched zyrktwu na pohrjebnichčeju ſo ropot ſ nowa ſapočža. Tam ſ revolvrari ſhélachu, pſchewodžerjo ſo do ſmíertneho ſtracha dachu. Wjele pſchewodžerow k ſemi padže, hđež ſo jedyn na druheho wali. Ofiſerojo mječež wučezežchu, ſo bych ſo ſtajili. Tola njebě wjazy móžno, ſud naſad džerječ. Njeměnizy ſo na konſulow walichu a do nich pjeřechu. Awstriſko-wuherskeho konſula ſ Filipopla na hlowu prafnychu; wón k ſemi padže a dyrbjeſche ſo njemózny do awstriſkeho kluba donjeſč. Skónčenje ludowa čážjoda hwiſdač ſ reječ pocža. Stambulowa mandželska a jeje ſwakowa Mutturowa, kotrež běſtej pſchi ſa kaſhcežom ſhlej, do womorj pamyschtej. Žej do wosow donjeſčechu, a bjes ežlneje rěče a požohnowanja Stambulowa pohrjebachu. Lud potom na rowach wjſčka Panizy a jeho towařichow, kotrež bě Stambul w ſwojim čážu ſatſelicž daſ, ſhromadžiſnu wotbywasche. Žedyn rěčnik wolasche: „Dèle ſ Awstriſkimi!“ „Prječ ſ konſulemi, Stambulowymi ſobuwinſkami!“ Šaſtupjerjo zuſokrajinych kniježerſtow ſu ſo poła poliziye tutych podawkow dla hórkto wobježowali. Kniježerſtvo je ſo do ſpěcha mělo, ſo poła nich ſamolwicž ſ čimž ſu ſo zuſokrajin ſastupjerjo ſpokojili. Někajte doſezčinjenje ſebi žadacž, to ſebi woni njewčerja; pſchetož ſ tym bych ſtejiſchežo ſoburgskeho prynza Ferdinandu podryli, kotrež ſkražu dale po Stambulowym duchu Russim pucž do Volharſkeje ſalehnyč phta. So paſt by Russa w Volharſkej ſažo pſchewahu njedostala, na to ſo prozowanje wſcheh europiſkych kniježerſtow ſ wuſacžom Franzowſkeje měri. Slovölne wudawanje někotrych nowin, ſo je kniježerſtvo mordáſkemu nadpadej na Stambulowa polečowało, je ſo bortsy jako hola wumyſlenka wupokaſala. Ženeho ſe Stambulowych mordarſow ſu hđo pječa ſajeli. W jemym kulturzowym polu njedaloko Sofije ſu jeneho studentu, kotrež ſo ſwan mjenuje, jeho ſhlapli. Sadž na tyłe mjeſeſche wón ſhlnje ſrawjozu ranu, kotrež

je revolutorowa kulta, mot Stambuloweho blyžobnika wutšelenia, nacjili. Zeho pol ſahlodnjeneho a ſi wutrawjeniom woflabinjeneho namakachu. Pſchehwedzeni ſu, ſo je tuton mloženj, kotryž hifchče dwazyci lēt starh njeje, Stambulowý nadpadnik. Druhi mloženj, wěsty Georgiew, kotryž je pječja po nadpadze ſi woſom, w kotrymž bě ſo Stambulow wjeſl, czeſtňl, přeje, ſo je ſo pſchi nadpadze wobdžel.

— So je ſbez̄k w Mazedonskej podduscheny, kaž turkovske knježec̄tvo pſched dwěmaj njedzelomaj wudawasche, ſo by europiſke móžnarstwa ſmerovalo, nicto wjazy njeweri. Kaž jendzelske nowym piſoja, je njedaloko bolharſkých mjeſow pola Tumary 1000 ſbezkarjow turkovskej wojakow wobſtupilo. Po dwajdnovnym wojowanju ſu ſbezkarjo Turkow ſibili a jim pječja jenu kanonu a wjese třebow wotdobyli a mnohich (wjele) turkovskej wojakow ſajeli. So turkovske knježec̄tvo ſbez̄k wjazy na lohke njebjerje, móže ſo ſi teho ſudžic̄, ſo je wone wobſamko, pſchi zylkym turkovskim mórfskim brjoſh a we wšc̄ch europiſkých wokrjeſach reſervy mobilisérocab. Šbezkarjow pječja bolharſzy aktiwni a njeaktiwni offizerojo naſjeduju. Nekotri aktiwni bolharſzy offizerojo ſu pſched krótkim ſamovolnje ſwoju ſlužbu wopuſtčili, ſo bych ſo ſi ſbezkarjam podali.

Schpaniſla. Na ſubafkej kupje ſbezkarjo dohyc̄ec̄zy postupuja, njedawno ſu woni pſchi ſamym roſkaſowarja ſchpaniſkeho wójſka, generala Martineza Camposa, ſajeli. Hdyž bě wón ſi 200 mužemi po puču mjes mestomaj Manzanillo a Bahamo, jeho 1000 ſbezkarjow wobſtupi. Se ſchpaniſkých ſo jenož general Martinez Campos a ſedmjo druh, kotſiž mejačhu wožebje ſpěchne konje, wukhowachu, wſchitlích druhich ſbezkarjo ſabichu. General Campos je pječja ſranjen, haž lohko abo čezečko, ſo njepraji. — Na kupje ſubje w tu ſhwili 54,000 ſchpaniſkých wojakow ſteji. Tuči maja 20 generalow a 2200 druhich offizérów. W oktoberje ſo dalskich 30,000 muži wocžakuje. Schpaniſke wójſke ſodžtvo pſched ſubu ſi 13 ſodžow wobſteji. Do ſeptembra 25 dalskich ſodži pſchijedž. Martinez Campos ſebi je žada, ſo mož ſubine brjohi ſtajnje wobſedžbowac̄ dac̄, ſo njemohli ſbezkarjo ſi ameriſkeje twjerdžiny žaneje pomožy dostac̄. Mjes ſchpaniſkimi wojakami ſymiza a četwjenie bězenje ſakhadžetej; wjese wojakow je wumrjelo.

Rekrutowa žona.

(Skončenje.)

Dach hnydom leſkarja ſawolac̄; potom ſhwatach ſi polkownikej; kotrehž nadendzech, hdyž runje ſapiſk rekrutow ſtaſtajowasche.

„Pójce hnydom ſo mnu!“ wolač na njeho bjeſ dycha.

Mje ſak roſbudženu wuhladawſki, ſtanu wón a ſhwataſhe ſo mnu po ſhodbi.

„Tole ſeže wj ſavinowali!“ rjetnych jemu, na žonu we two morach poſkaſujo, fiž tu ſa morwu ſeſeſte.

Seje nežna, džesžovſka rjanoſez, luboſnoſez mlođostneho čloujveſa, fiž ſo ſlemjenej ſvětžy runaſhe, to rěčeſtehе bōle dyžli moje ſlowa.

Polkownik hladashe něm na wbohu žonſku, domiž leſkar nje-pſchinidž. Melanijsa pſchinidže hifchče junu ſi ſebi, ale tón ras jeno ſ najvjetschim napinajom. Pózlač po jeje muža a potom proſchach polkownika a leſkarja wo krótké roſmoženje w ſalonje.

„Schto myſtice ſebi wo teſle žonſkej?“ wopraſchach ſo leſkarja.

„Ta je nimo měry nervoſna, ſchtož je pola burowki woprawdze jara ſi ředka; taſte hifchče njeſjym widžal.“

„A tute nadpadu womorow?“

„To budze zyle wěſe ſmjerč, jeli ſo ſo hifchče junu wróčza; to je ſhorac̄ wutroby ... To ſda ſo mi tež wina bjež jeje wulkeho roſbudženja a jeje njeponerneje luboſeſe ſi ſwojemu mužej.“

„A ſchto měniče wj, knies polkownik?“ wopraſchach ſo.

Tón ſeže ſi ramjenjomaj, ſchtož bě ſnamjo wulkeho ſeſnjenja.

„Wj chzeče ju morič? Pſchizpewam wam ſamolwjenje ſa jeje ſmjerč.“

„Dowolcze, dowolcze“, ſnapſchec̄ini wón, „mje njemöžeſe ſa taje nežto ſamolwiteho čzinic̄. Ta njeſjym ſakón, ja ſym jim wukonjet ſakonja.“

„Né!“ ſawolach ja, „wj macže pſchi thčle ludžoch wo ſiwijenju a ſmjerči roſbudžec̄! To jeno wot waſ ſamych wotwizuje ... Woyeſka wſchinoſez, kotrejž ſaſtupnik wj ſeže, móže mandželskeho teje njebožowneje ſi ſmjerči wotkudžic̄, jeli čeke abo ſo wobara, ſo njeha wuſběhnenj bjež; ale móz tuteje wſchinoſez nježo ſo wupiheſtrevac̄ na žonſku, blyſchic̄, knies polkownik, na žonſku! Njejedna ſo wo Handrij, ale wo jeho žonu Melaniju. Želi

wona wumrje w tym wokomiku, ſo jej muža wotwiedu, dha ſeže ju wj morili runje taſ wěſe, kaž hifchče na nju tſelic̄ dal.“

„Alle proſchu waſ, luba, hnadna knjeni!“

„Luby polkowniko! My druhe žonſke na ſbožowne wachnje cęſnemj tutemu woyeſkemu ſakonje! Njebudžec̄ bōle hifchče, dyžli hifchot ſam! ... Knies doktor, wj ſeže ſam prajili, ſo wona na to wumrje.“

„Dowolcze“, rjetny ſeſkar, „ja njeſjym rjeſl, ſo wona wěſe ſe na to wumrje, ja ſym jeno prajil, ſo wona móže na to wumrječ.“

„To je zyle to ſame!“ ſawolach ſiwi. „Se ſwojim „dowolcze“ mi nječeknječe, knies polkownik a knies doktor! Želi tuta žonſka ſe ſrudobu po wotwiedzenju ſwojeho muža wumrje, ſčinju waju wobeju pſched Bohom a čloujekami ſa to ſamolwitej!“

„Proſchu, to njeje moja wěz“, ſnapſchec̄ini ſeſkar, „to naſtupa polkownika.“

„Wj blyſchic̄, knies polkownik, waſ ſameho!“

Polkownik pocža ſpoſnawac̄, ſo je mnoho ſnadniſtcho, polk naſvedowac̄, dyžli žonſke ſe ſtudobu po wotwiedzenju ſwojeho muža wumrje, ſčinju waju wobeju pſched Bohom a čloujekami ſa to ſamolwitej. Dach ſebi wot njeho čeſtne ſlowo dac̄, a potom ſhwatach ſi thymaj, fiž běſchtaj ſo mi porucžil.

Šwieſelſc̄u nicto taſ ſnadne njewumrje, pſchetož Melanija, hdyž jej tutu wjeſzeliu powięſcz ſdželich, njepadze ſi nowa do womorow. W ſwojej njeſmernej wjeſzeloſci hladashe na mije, kaž na někajſe wſchic̄ ſtowrjenje a njemöžeſe ſlowow namakač, ſo by ſo mi džatowala.

Wſchic̄ ſebi nětcole, ſo je wot teho hoka wſho wěſte. Tolenaſajtra rano pſchiběža Melanija, wſcha ſplóſchena, ke mni:

„Ach, hnadna knjeni, mi ſu mojeho muža wotwiedli, njedadža mi jeho wjazy wróčzo.“

„Alle, moja luba“, wotmolwich trochu njeſeſeſtna, „ja džě ſym eži hido prajila, ſo je to jeno taſ na ſdac̄e, ſo njehychu wo wžy ludžo hinač řeſeli. To dyžbi taſ bjež!“

Melanija nječashe wo wſchém tym niežo blyſchic̄ a ja džech, ſo bych ju zyle ſmerovala, ſi njeju do wuſběhowanſkeje jſtvy, ſo bych polkownika hifchče jenu na jeho ſlowu dopomnila. Žaiſi ſrudny napohlaſt to tam běſche! Na ſawkač ſedžatku plakajo žony a džec̄i, ſo mohla ſo čloujek ſutroba puſtneč. Polkownik wotmolwili na moje poſtrowjenje ſi ſlowu ſiwaſo, ſchtož mje hnydom zyle ſmerowa.

Duz ſyđečej ſo ſi Melaniju na ſawku, ſwoju ſchleſic̄ku ſi nuchanju ſtajnje pſchihotowanu džeržo, jeli by ſo nadpad ſi nowa wróčil.

Dwaj abo tſio mužojo džechu nimo polkownika, mjenowatku ſwoje hifchče ſteje ſi ſwojibne mjeni, ſwoje narodne měſtno atd. Po krótkim pſcheyptowanju ſaklinča wožudne ſlowo „Chman“, ſchtož nowe plakanje a hifanje ſbudži.

Skončenje donidže ſiad na Handrij.

„Měj wutrobitoſc̄“, ſchukotach Melaniji, „ty wěſh, to jeno taſ na ſdac̄e.“

Wona pohlada najprjedy na mije, potom na Handrij. Rjamy pachol ſtejeſte pſched ſwojim pſched ſtajenym a wotmolwic̄ ſe na wſchě praſhenja ſe ſmerowym hložom, mjes tym ſo jemu ſhmny pót wuſkoſe ſa čole ſtejeſte. Wón njeſeſeſte ſebi na naju hladac̄, pſchetož tež wón njemöjeſte dorěvř.

„Kedžbiuj“, ſchukotach Melaniji, „njeboj ſo, ty džě wěſh, ſo to, ſchtož wón ſeſkar, wěro njebudži.“

Wona ſiwy ſi waſ ſi ſlowu a ſluchaſhe ſedžbniſe na to, ſchtož mějeſte pſchitneč.

„Chman!“ ſawola ſo.

Polkownik pohlada na mije poſkojejo.

„Pój“, rjetnych Melaniji, „nětko je nimo, „wonač mōžeſt ſe ſwojim mužom woteńč; wón je ſwobodny.“

Wona njeſtomolwi; poſožich ſe ſruk na ramjo, wona ſo njehibny.

„Melanija“, rjetnych wotsiſho, „pój ſpěchňe!“

Handrij pſchitupi bledy ſi namaj; pohlada na ſwoju žonu, ſatſhifný ſurowie a wobja ju ſe ſadwelowanjom. Wona bě morwa — ſemjela ſi bohoſču a ſe ſtróženjom w tym wokomiku, ſo by jej ſawolach, ſo je ſlowo „Chman“ wſchu nadžiju wſalo.“

Handrij chyzsche nětcole ſam wojak bjež: „To bě wola Boža“,

rijekny wón, „a mój šmój poškostanaj, dokełž by jej podczęstnicę njechachmoj.“

Niemiejskich ženje wjaz teje smužitoſeže, so bych ſo k ſzwojemu pscheczelej R. wróczka. Miejskich wot teho čaſha wjazych rafow iſladnoſć, i poſkowniſkom ſo ſetkač w towarzſtwje, ale dachmoj ſebi jeno němaj ruku.

Wón bě dobrý muž a byl psychowědczena, so bu poszczischo wiaz hacj jedyn, kij to njebe hódný, k wopomnijeczu na Melaniju wot wojskstwa wuszwobodzenym.

Ze Serbow.

Š Budžjchyna. Knieja fararja dr. Kalicha pschi tudomnej Michalskej zyrfwi ſu na farſke měſtno w Ojchažu, ſ kotrejž je tamniſčha ſuperintendentura ſjenocžena, wuſwolili. Kunje w nětčiſčim czažu, w kotrejž ſerbſzy evangeliſzy duchowni poczinaju pobrachowacž, ſo wobžaruje, ſo ſo knies farat dr. Kalich do Němzow pscheſhydli.

— Tym żónskim, kotreż hū sa starobu a invalidnoścę sawěszczene, je dowolene, so ſebi połojzu pjenjes, sa nje sa tole sawěszczene ſa placzene, wróćzo žadaja, jeli so ſo woženja. Też sawostajenym tajſich żónſtich ſo po žadanju połojza thchle pjenjes wróćzi. Pschi teſle składnoſci njech ſo też na to pokaza, ſo maja dżelaczerjo a dżelaczecki, kotsiz hū 235 njedzel dolho dawf ſa sawěszczene psche invalidnoſcę saplačzili, nětko prawo ſebi invalidſtu rentu žadacż, jeli ſo i dżelu wjazh khmani njeſhū a lěkar to wobſhwědeči.

-- Wuhladý na žně rospominajó, "Magdeburgske nowiny" i széhovazemu roszkudej doindu. W Zendzelskej a Franzowiskej budža pscheinčne žně tójschtu hubjenische a w Ruskej neschto žnadnišche pornjo Iońschim. Też w Algierkej, Tunisu a Grichiskej zo žlabšche žně woczętufia, mjes tym so ſu i Turkowskej dobre žnijowe powięſcze pſchijchle. Duż móže ſo pſchi thchle wobstejnosczech na to licžic, ſo ſo njedźwajzy starzych składow a wjetſchego pſchinowaſa po žnijowym ežaſtu pſcheinčne placzijny ſterje powyscha, dyžli ſo ſpanu. W nastupanju žitnych placzijnow ſu wobstejnoscze hischcze pſchihobniſche, dokelž je ſo w Ruskej, Nemskej a Awstriſkej-Wuherskej wjele mjenje rožki domkhowalo, dyžli loni. Duż žnadž rožka lepſchu placzijnu doſtanje.

— Wjedrowëschężeń w Sserbach, kotrehož přenje weschężenie, psched tſiom i nježelemi wocziſchężane, je čiſcze prawje trzechilo, redakſiji wo psichodnym wjedrje ſczehowaze piſche: Měchaczk, kotrež mějachmy 23. julija w ſeminej bliſkoſezi, ſo wot teho čaſha hač do 7. augusta wot ſemje wotſaluje. S teho ſměry ſo nadžecz, ſo ſmějemy něhde hač do 7. augusta wobſtajne, rjane wjedro, hdyž tež budža tu a tam njevvedra. Sa tón čaſh ſo žně ſ wjetſchego džela ſkonečza, tak ſo budža ratarjo ſwoje žito nadžiomny lětſa ſuché domoju thowacž móz. Dyrbimy ſo Bohu lubemu Křiſteji džakowacž, ſo ratarjam ſaſo tak rjane žnjowé wjedro wobradži, hdy bych u tež čiſ dla naſymſkeje piſy něſchtō wložneho čaſha rad vidželi. Wopomínuj ſebi pak stare prajidmo: Sſuchota žaneje drohoty njeſchinjeſy.

— (Wuhladu na psychichodne wjedro.) W preñej polojdy pschichodneho tñdzenja, kñmë so na psychihodne ñnijowe wjedro liczicëz.

S Wulkeho Žicženja. Pjatki 19. julijsa je tu živnoščeret Domaščka do nješoža pschischol. Wón bě ſebi, kaž hždo wjozg krčz prjedy, wot mlynka konjow požejil, ſo by ſi jeju pomozu hšoži futr na ſchězerniſtchě ſadželal. Hdyž ſo wjedzor domoj wrózí, že konjek wětra, kotrýž bě ſo na dobo ſvěhnyl, naſtrózischtaj. Domaščku, kotrýž jeju twjerdže ſa wotežku džeržesche, ſe ſemi podtorhnyſchtaj, jeho dolhi kruch po ſemi wleczęſchtaj, pschi čimž ſo wón na hšowje, ramjenjomaj a rukomaj jara ſtrachnije wobſchloži. Konjomaj, kotrajž ſtaj derje doſč domoj trjechiloj, ſo žaneje ſchloži ſtajo njeje.

S Kubischiz. Pjatki tydženja wječor s čzahą, kotrež $\frac{3}{4}11$ hodž s Budyschina do Shorielza wotjedże, nehđe 300 metrow sadz Kubischiz jedyn puczowat wupadže. Wón be sa kupejove durje so saprěmstvi, s wołnom won hladak, pschi čzimž běchu so durje, kotrež twierde dośće faczinjene njeběchu, wot žamo woczinile. Čzah hiscze pomałku jedžesche, čzemuž ma so žnadž wupanjeny džakowacž, so so jemu žaneje schłodny stało njeje. W čzahu nichčo pvtňyl njebe, so be s njeho Ulmski puczowat wupanyl.

S Kladwora. Schtwarti tydženju popoldnju šo ſuſkodža tudomneho živnoſčerja Rycerja dohladachu, ſo ſo ſ Rycerjez kólnie ſylnje kur vala. K kólni pſchihnarvſchi, widžachu, ſo ſo w kólni hižo je ſwetlým plomjenjom pali. Bředy pak hač ſo woheň roſſcheri, bě možno, jón ſalecz. Jedyn hólczez je pječza praskate ſapalci ſapalejo woheň ſamischtril.

— Sanidżenu njedżelu popołdniu mějachmy tu njewschédnym napohlad. Wyżoko w powětſje powětrowy ballon jeez widzachmy, w kotrymž dwaj mužskaj fędżeschtaj. Kaz̄ słyschimy, je ſo ballon tón ſamy dżen wieczor na Lipinjanſtich honach pola Delnijeho Wujesda k̄ ſemi puſchczil a jefdnai, w nim fędżazai, ſtaſ ſbožownie na ſemju wuftupiłoſ. Ballon, kotryž Draždzañfemu privatnemu powětřojesdniskemu towarzſtwu fčlucha, bě njedżelu rano w Draždzañach wotjēl. — A teile roſprawie ſ Draždzañ piſhaja: Niedżelu popołdniu w 6 hodzinach je ſo w zoologiskej ſahrodze mjes powětroniomaj (powětrowymaj ballonomaj) „Carola“ a „Chemniž“ jefsba na puſchemo wotměla, k̄ cžemuž bě ſo wiele tykaſ pſichladowarjow ſechlo. Preñſchi powetron knies Richard Zeller ſ Chemniž ſ jenym pomoznikom wjedżesche, tón druhí knies Ota Zieger. Wobaj powětřoniej na ſtronu ſ Draždzañfkej holi leczeschtaj. Powetron Carola je ſo 10 mjeniſchinow po 7 hodzin na Lipinjanſtich honach pola Delnijeho Wujesda k̄ ſemi puſchczil; wón bě 3400 metrow wyżokoſcie. Mjeniſchi powetron „Chemniž“, kotryž bě wyżokoſcie 2800 metrow dozpił, je w 7 hodzinach bliſko ſsmječkez pola Kamienza k̄ ſemi puſchciel.

— Schwbritk thdženja mjeſeche na tudomnym knježim dworje rólny poſhoncž njeſbože, ſo maſchinje pſcheblisko pſchińdže, pſchi c̄imž ſo mjeſwocži c̄ačko wobſchłodži.

— Niedzela 14. julijsa tudomne spěwanſte towarzſtvo herbſte konzert w rjenje wudebjenej sali tudomnega hofczenza „k tñiom lilijam“ wotbywasche. S bliſſa a daloka bëchu ſo ſſerboj ſi wulkej liežbu a tež něſotſi Němcy na njón ſeſchli, hacž runje ſo jenož herbſte ſpěv pschednoſchachu, je ſebi konzert niz jenož pola ſſerbow, ale tež pola němſkih hofeſi poſte pſchipoſnače dobył, kaž to mòzne kleſkanje a flawawołanie döpočaſa. Spěwaſche ſo 1. Hifcheze ſſerbstwo njeſhubjene. Chor. 2. Hanka, budž wjeſela. Quartett. 3. Hdyž wječor ſtrony wuſhnyč džu. Dwajhložny chor. 4. Bože flóncko k domu džesche. Tenorjolo. 5. Węczna hñera. Solo. 6. Nasch njebo džed. Chor. 7. S horej hylsu rjana Hanka. Chor. 9. S dyhonom hñiatoh ſana. Quartett. 10. Džen hajcha. Chor. Wſchitke hložy, ſi wuwsacžom pjateho čiſla, kotryž bë jako original ſa tónle hñiedzeń ſestajeny, bëchu wot Kožora. Najlepje ſo lubjeſche „Nasch njebo džed“, tiz dyrbjeſche ſo na žadanje woſpjetowacž. Woſhebitu hñalbu žnjeſieſte tež „Węczna hñera“, tiz jedyn hñobuſtaſw jako nôzny ſtražnik pſchednoſchesche a pſchi čiſimž wſchelake wèžki naſpomni, tiz je jako nôzny ſtražnik w naſchich a druhich ſtronach ſlădnoscž mél wobledźbowacž. — W pſchedstawkach nam Bermichowa kapala herbſte hložy piſſasche. Gñyjedzeńſti bal derje poradzeń hñiedzeń woſamkn. — Na wjeleſtronſte žadanje ſo pſchednoſchik „Węczna hñera“ tu wočiſieſci.

Węcza kwera

(Вседніе на спеванскім хвідзені ў Радвоні.)

Příčed sponjenje: Na jewisčežo wstupi nózny strážník s trubou a hlebiyu. Na lewej stronje leži wulki hajnški pož „Tuno“ pchivjaſany. Stražník ho takle žam pchí ſebi rošmořkva:

Ach, je to dženja sašo krafzna nôž! Boži měšacík ſo takle luboſnje na ſemju dele poříměwa. Hdy jenož bych vjedžal, hacž ſo wón na mnje ſměje, abo hacž ſo wón mi ſměje. Nô, njech to je, kaž chze. Nějto pomnímoj mój dwaj ſvětnaj paſtýrjej, wón a ja, tola. To je wucžimena wěz. Hdyž je ſo čloujek telko lét po ſwěčze wokolo bìl, kaž naſch jedyn, to tola nějto naſhonisch. Duž jenož ſkluſhce — 3 žylé nježele — w Saleſku ſa ſchořaria. To pať ſo mi ſkoncžnje moſtudži. Duž czechnich do Schlephejma ſa pólzaja. Alle tu doſho nje-woſtach. Pschiftajich ſo do Tjiboch Rbežtow ſa kniejskeho poſhoncza. Pschiftajich pať tam njeſhym. Pschiftajaza žona mi wotpořeđzi a ſawdak ſpuſhceži. Po tým pobuch hícheže pol dnja w Tyglu ſa barona. A netko ſhym, kaž wěſeče a wiđiče, w ſtarozlavnych Něhdežach. Sshym tu ſmérz, knotař, ſlóřſchilža, ſtražník, wajchtat a ſchív wě, ſchto hícheže wſho wjazy. A myžlu ſebi, ſo tu ſhvoju wěz derje cžinju; pschetož — trubíl ženje njeſhym, ſo njebych ludžiſe ſpanja wubudžil. Paduchow lójil tež ženje njeſhym, ſo mje nje- bychu nabili. A te ſichotate porifi wokolo wrotow a pjezow tež ženje ſamylí njeſhym. Te kniežnicži drje ſo druhdy ſady ſchtomow a boſovych ſeckow khowachu; eži pačolkojo drje druhdy psches murje a ploty cželachu, hdyž ſo takle njenadžíz ſady ſužodowých twarjenjow wuwalich. Alle, dach jim bežec. Wě ſo, ſpodžiwe ſuſki čloujek pschi tým docžala. Ŝewak rěla: "S tímž ſo ſbožo

woženi, dživne węžki našoni." No, ja ſygm je tež hjes tehole ſvožowneho woženjenja wohladal. To jenož hlyſcheze, ſto to je ſo na pſched hale pſched dobrym pol lětom w naſchich cžich Něhdžezach ſtało. Ta węžka bě tajſale (ſežehowaza peſen ſpera ſo po hložu: "Pod hrožiſchežom niže klóſchtra"):

Pſched hrožiſchežom pola Něhdžez
Dživna powjeſcz naſtała.
Pod kónju tam ſi pěknej Hanfu
Steji wotrocžk Lipjanſki.

"Kaž w pinzy młody twaroh",
Šepta wotrocžk, "njeſtuchnje,
Tak je luboſcz moja frýſchna,
Węt mi, rjana Něhdžanſka!"

Juno pak tam ſi wuchom wije;
Džonka ſbóžna wotmolwi:
"Korla, tón mje njevopuſcheži;
Twoja mudroſcz, Juno, kži."

"Njewér, luba, wotrocžk jeba",
S hěth Juno ſamorcž,
"Tón tež ſi Pſchelupzežom khodži,
Tam je wjetſha nadžijsa".

Pſched hrožiſchežom pola Něhdžez
Hózow cžrjódka roſežela.
Líſtih piža ſtýſkne holičo,
Ale wſchitko podarmo.

Duž, o holički, njebehajče
Sa kždym žno na ſměrkach,
Kž wam węčznu ſwérku lubi
A to ſbóžne mandželſtwo.

* * *

S Njeſhwacžidla. Dla Njeſhwacžidliſtich ſkótých mikow předu 7. augusta dwaj wuſjadnaj cžahaj ſa wjeſenje ludži a tworow pojebdžetaj a to: jedyn rano 6 hodžin 55 mjeñſchinow ſi Budyschina, kotrež 8 hodžin 2 mjeñſchinje do Rakez pſchijedže. Pſchipoldonju w 12 hodžinach druhí wohebiti cžah ſi Rakez wotjedže, kotrež 1 hodž. 29 mjeñſch. do Budyschina pſchijedže. Cžahaj na wſchech ſaſtanishežach ſaſtanjetaj, ſmějetaj woſh 2., 3. a 4. klažy, a wonaj ſmětaj ſo tež ſe wſchédnyimi jéſdnyimi billetami wužicž.

— Direktorij ratařſkeho wotkřeſneho towarſtwa je ſe ſobuſtowanjom direktora krajneho ſkóplahowarſtwa 15. juliya hródze ſobuſtowanow tudomneho ſkóplahowanſkeho towarſtwa wobhlađowal. Wunosck tehole wobhlađanja bě jara ſpoļojažy; pſchetož nimale wſchítim towarſtowym ſobuſtowanom móžachu ſo wjetſhe abo mjeñſche myta wudželicž.

S luda. Kaf jara ſebi ſerbſki lud ſtudowazu młodoſcz w połnym ſmyſle ſłowa jako ſwoju waži, to wiđachmy jaſnje w poſledních dnjach. Pſches nekotre němſte nowiny džechu nje-keničomne a njevérne hanjenja naſchich ſtudentow, ſi wotpohladom, ſo bychu jich woporniwe, ſwérne a nadobne prózowanja ſa cžestne wobſtacze naſcheje lubodroheje narodnoſcze po niſkim waſchijnju wo- hidožue a do ſleho podblada ſtajíle. Tute woſidne nadpady placžachu wohebie jeje hlównym ſkadžowanlam, kajkaž ma ſo lětža w Hufzy wotmež. S tym pak ſu ſerbſkemu ſudej runje pravje trjechili; pſchetož tute pſchipravy ſu woſemaj ſtronomaj jenak lube a wužitne. Tak daloto hacž ſu Sserbjo wo tutých niſtich nadpadach ſhomili, je ſkyſhcež jenož roſhorjene ſaſudženie; pſchetož ſi tajkimi nje- hornoſzemni cžuje ſo kóždy Sserb ſobu trjecheny. Placža dha wulſkeho němſkeho pěñijerja ſłowa, ſo je njeſkinicžomn tón lud, kž wſchitko ſwoje radoſčiwoje njeſpoda ſa ſwoju cžefcz, jeno tym ludam, kž ſamóža ſwoje narodne ſublo na kravanhych bitviſhežach móžnje ſafitacž? Njeje dha njeſprózniwa, nježebicžiwa džekawoſcz ſwérnych ſhynow tež jeneho ſi najmjenſtich narodow ſa duchowne a cželne derjemecze ſwojich krajancow wſcheje cžefczé hōdne? Sſerbska ſtudo- waza młodoſcz doſonja ſi małymi ſredkami wulſkotnym ſkut, kž njeſe wiđomne rjane plody. S njeje wulſadžeja nam naſchi duchowni ſaſtarario, naſchi pſchinarodžení wjednizh, kž ſu povołani, dale wjescz ſwojich ſławnych předowníkow ſapocžane dželo w ſakho- wanju naſchich wózow, namréwſtwo na duchownych a cžaſtnych ſublach. S džakom pſchipoſnawaja Sserbjo horliwe poſtupowanje ſwojich ſwérnych ſhynow a ſacžuju ſi nimi horjo. Tute rynčki njech ſu ſchpatny dopokas ſmyſlenoſcze luda, kotrež ſwoje ryczeſ- ſkej młodzinje pſchivola. "Njech ſo na Važ horja ludy, njech ſo ſlobja cžerci, Boh je ſi Vami — a ſadu Važ ſerbſki lud." — Nam wjeſtjanam ſo tak pravje wěrič nočze, ſo je ſo tajke niſke a njeſkinicžomne hejfelſtwo wulaniež moſhlo w ſparjenych moſhach nětajkeho zbytjeneho novinaria. Schukože ſo, ale njehodži ſo do- poſtaſacž ſo je wone mělo ſwoje mutne žorleſchko tam, hōdžež ſu w poſledním cžaſku wſchelake njevérne a wopacžne nadpady na ſerbſki lud přemi kročz hrvětloſcz dnja wuhlađale, kž ſamožachu ſi pwoſchitkowym wužměſhenjom jeno nekotre bojaſliwe ſtare žónki jato cžorne ſcherjenežka traſhiež.

S Bréſhny pola Hucžin. Na tudomným knježim dworje ſo wónano dwě pôlskej dželacžetzy do puſkov daschtej. Žena ſi njeju ſo pſchi tym tak ſhylne roſſobi, ſo ju womora wobja, ſi kotrejež hale ſa ſchtyri dnj wozueži. Dokelž ſo bojachu, ſo

dželacžetka w womorje wumrje, ſi njej ſeſkarja ſawołachu a ju w nožy a wo dnjo wobkedažbowachu.

S Bréſhny. Ma měſtjo njebo ryczeſkubleſkeho najeňka, knjeſa Lütticha w Hucžinje, kotrež bě ſa Hucžinu a wokolne wžy ſe ſměržom (Friedensrichter), je wſchinoſcz tudomneho ſublerja a gmejnſkeho pſchedteſtejerja knjeſa Handrika ſa ſměrža poſtaſila. Tole pomjenowanje ſi radoſču witamy, dokelž je knjeſ Handrik ſchecžijanski muž a ſſerib. Hdyž tež drie wſchitzu ſſerbjo derje němſki roſhymja a němſki rěčecž wjedža, dha ſo tola přeč njehodži, ſo ſebi woni ſwoje naležnoſeže pſched ſměržom wjele lepje wu- jednaja, hdyž móže tón ſi nimi ſerbſki rěčecž. Duž ſamóža w ſſerbach ſměržy, kotrež doſpolne ſerbſku rěč wobkneža, ſi wjele wjetſhim wuſpěchom a žohnowanjom w ſwojim ſamolwjenja połnym ſaſtojnſtwje ſkutkowacž, dyžli ſměržy, kotrež ſo ſerbſki roſmolkveč njemóža.

S Krakez. Hdyž wónano tudomny žiwnoſczeř Petr Kravz ſlomu na pſchatrie rumowasche, ſo deſta pſchelemi, tak ſo Kravz dele padže. Wón ſebi paž wuſtorči, ſebi nohu ſwinu a ſo tež ſmutska wobſchfodži, tak ſo je ſeſkarſku pomož pýtač dyrbjaſ.

S Kiſlizy. Šańdželu w nožy w 12 hodžinach je ſo ſe ſlomu kryta křeža, ſwidowijenej kiſhalinej ſluſchaza, wotpaliſa. W plomjenjach ſu tſi ſuž a 6 huž ſonž wſale. W wotpalemym tvarjenju, kotrež je kiſhalina pſched nekotrymi lětami ſupila, mjeſeche wona jenož ſtot; ſi vydlok je wona w ſuſhodnej ma- ſivnej křeži.

S Njechanja. Njeđželu rano je ſo fajma, tudomnemu ſuble- rjej Nutniežansku ſluſchaza, kotrež něhdže 150 kop ržaneje a pſchecžneje ſlomu wopſchijesche, ſpalila. Wona pſchi Njechanjanſko- Wulſdažiſtikm pucžu ſtejeſche.

S Scheračowa. Schtwórtk tydženja ſu tudomnu evangeliſko- lutherſku zyrkej ſvěhali.

S Hornejeho Wjelcžinja. Šańdženu ſobotu ſu tudomnemu žiwnoſczeřa ſeſkli B. Hajku w lěſu wobwěžnjeneho ſamakali. Hajku bě 44 lět starý, bě w poriadnych wobſtejnſezech ſiwy a ſawostaji wudowu a tſi holzy. Schto je jeho ſi ſamomordařtu pohnulo, njeje ſnate.

S Delnjeje Hóřki. Šańdženu njeđželu w nožy je ſo tu wudova Mihaika, ſi cžekini myſklemi ſajata, wobwěžla. Wot ſmjercze ſwojeho muža, kotrež je pſched nekotrymi njeđzelemi wu- mřel, bě wona myſlata a je hižo dwójž ſpýtała, ſwojemu žiwnjenju ſi ſtepjenjom ſonž cžimicž. W njewoſkedažbowanym ſlomku je nětka ſo wobwěžných ſmjercz pýtała a ſamakala.

S Woſrancžiž. Hižo tydženja je ſo piſalo, ſo ſu tu jeneho ſkaženeho hoútvifkeho pſha ſatſeliſi. Po ſakónskim poſtaſienju je ſo tež dla wobhedažerjam pſhom w Woſrancžižach, Woſlchinje, Lipinkach, Borscži a Dubom ſi Bartſkej Horu poručilo, ſwoje pſhy na cžaſ 3 mežazow, po tajkim hacž do 17. oktobra t. l., na rjecžas wjaſacž. Sa tuton cžaſ je ſo tež ſakala, w mjenowaných wžach pſhy pſchedawacž. Želi ſo ſo pſhy ſwobodnje běhajo nadendu, ſo wone hnydom ſkonzuja, a jich wobhedažerjo ſo pothostaja.

S Lichanja. Na tudomným knježim dworje je wónano murjet Vetter na to waſchinje do njeſboža pſchijchol, ſo jemu cžegži ſamjeñtym ſhodženſt na nohu padže. Žedyn Wochožanſki bur, kotrež pſchijadniſe nimo pſchijadže, ſi njeho cžegži ſamjeñt wotběhny. Snjeboženy ma nohu ſtraſhniye pſcheraženu a budže teho dla dleſti cžaſ ſwječicž dyrbječ.

S Luwočžiž. 1. augusta ſo w naſchej wžy pôſtſke agentura ſaloži. S njeje ſo pôſtſke poſkytki ſa wžy Kožacžiž, Tružežy, Mucžnizu, Staru a Nowu Khojimizu, Samu a Hluſchinu wobſtaraja. Želeſniſka pôſta noweje Lubiſko-Woſborſkeje Želeſniſky ſměje ſwiaſt ſi Luwočžižanſkej pôſtſkej agenturu.

S Radſchowá. Njeđželu 28. juliya budže ſo w naſchim Božim domje miſzionſki ſhodženſt wotbywacž. W ſerbſkej Božej ſluſhbi, kotrež ſo popołdnju w 2 hodžinomaj ſapočnje, budže ſtijes ſarat Wicžas-Kožacžižanſki, a w němſkej, kotrež ſo w 4 hodž. ſerbſkej pſchijamkuje, knjeſ wylſhjich ſyrlwinſki radžicžel Keller ſi Budyschina předowacž.

S Roholnja. Piatač w nožy je ſo tu bróžen, mlynkoſej Markowej ſluſchaza, do cžista wotpaliſa. Ma ſbože hlyſcheze lětusche žně domoikhowane njeſku, tak ſo ſu plomjenja jenož ſhyno a něchtco ſlomu požrjele. Njeđžiwažy teho je ſchoda doſež wulſka. Kaf je woheň naſtał, njeje ſnate.

S Wojerez. ſſobotu dopołdnja je dwěltny ſhyn jaſtmika Schneeweſha do wodoweho pſcheroſa bliſko ſudniſtwa panſk a ſo tepil.

* S čežkimi šluvkami a njewjedrami je šo w minjenych dňach Hornja Badenska domapýtala. Njewjedra běchu wospjet se kylnimi kroupami sjenocžene a načinichu na vjele městnach wulke sanicženie. W Otterbachu Bože njewjedro 39letneho ratarja Wysema Uricha w tym wokomiku farashy, hdyž čzysche šo do loža lehnež. Jeho žona a džecžo, kiz hýž běschtej w ložu, njewobškodženej wostaschtej. Blysk drje niesapali, jenu scženu pak wustorži. Komorowy wjerch tež dwě džeržy poškowasche, jako by s dwěmaj kulkomaj pschedfeleny byl. W Steinbachsich stronach ſu tobakowe žne saničene. W Elzachu blysk do burſkeho dwora Khrische Fichtera dyri a klužobnu holzu farashy, kiz ſa khachleni kdežesche. Wona bě hnydom morwa. Tež jena druha klužobniža mějeſche na jenym boku čežke ramy, s wopalenjom naſtate. W Phowonje ſo hospodařſke twarijenia Žatuba Nellsona wotpaličku. Wola Schonacha dyri Bože njewjedro do jeneho s najwjetſich burſkich dworow w wokolnoſeji a jenu klužobnu holzu farashy. Byly wulki statok ſo hacž do murjom wotpali. Rímale wſchón ſlot w wohnju ſonž wſa. W Muldenfingach blysk do kubla Leonharda Franka dyri a je ſa dwě hodžinje hacž do dna ſpali.

* Čaložne njesbože je ſo tele dny na jēſorje pola Leba ſtaſo. Něhdže 19 dželacžerjow běchu ūku hýkli; pschi wotpočowanju ſtipichu wſchitzu do khétra stareho čzolma, ſo býchu ſo khwilu na jēſorje pschedwiesli. Hdyž čzolm wot brjoha ſtorčíchu, ſo wón powrōčzi a wſchitzu dželacžerjo do wody padných. Někt je mjes nimi ſadwělowaze bědženje wo živjenje naſtaſo. Někotſi mějachu kožy ſobu a ſrubachu ſo niemalo s nimi w wodze. Bohužel ſu ſo tjo mužojo tepli. Dwě čzele, a to čzelo 45 lét stareho dželacžerja Ferdinanda Bijanta a 23letneho Franzia Korfia ſu hakle po dohlim ptanju namakali. 60letneho Ferdinandea Kubizu ſu drje hýšeče žiweho ſi wody wucžahnil, ale wón je ſa 2 hodžinje wumrjel.

* (Graženje dwěju parolódžow w Žtalskej.) 21. julijsa w noži 1/2 2 hodžin italskej parolódži „Ortigia“ a „Maria P“ na wýškoſeji kupy Tino pola Spezia do ſo ſrafyſchtej. „Maria P“ bě na jēſorje wot Neaplja do Genuy a mějeſche 17 mužow wobhadt a 173 pažažerow (pučowarjow). Pažažerojo čzysche w Genua ſi lóžje wuſtuſicž a ſo potom na druhé lóžji dale do połodniſcheje Ameriki podačž. Parolódž „Ortigia“ bě wječor předy ſi Genuy wotjela. Wobej lóžji ſo hakle jena na druhu dohladaſchtej, hdyž ſo jej u ſraženje wjazy wotwobročicž něhodžesche. „Ortigia“ ſe hvojim ſonžom „Mariji P“ ſchěſč metrow ſchěroko a hľuboko do boka ſa jēdze a ju nimale do dwěju dželów roſrēm. Hýž ſa 3 minutu ſo „Maria P“ podnuri. Š wjeticha wſchitzu pažažerojo ſpachu a nje mějachu žaneje khwile, ſo wulhowacž duž ſo jich 148 tepli. Kapitan lóžje „Maria P“ powjeda, ſo je jeho ſadwělowaze wo pomož wo ſanju ſe ſpanja wubudžilo a ſo je čzolm ſele puſčevicž pſchikafal, čzaž k temu pak je pſchekrótka byl. Runjež mějeſche hvoju hvojbu ſobu w lóžji, jemu ničo druhe njewubu, hacž wostajiwſchi njeje do morja ſkocžicž. Jeho zyla hvojba je ſo ſobu teplila. „Ortigia“ hacž do ranja na njesbožownym měſtneje wosta, runjež bě ſama tež wobſkodžena. Hnydom hvožy ſažwecžiſtbi ſo wona po mžnoſeji przo wafše, ſnjebožených wulhowacž, ſtož je ſo jej tež ſe 14 mužemi ſi wobhadt a ſi 28 pažažerami poradžilo. Wumženi ſu połni khwalby dla jeje ſadžerženja. Hnijazg je dónit ſamožiteho juweléra Valena, kiz bě ſe hvojnej mlodej žonu a tjomi džecžimi ſobu na ſnjeboženej lóžji, ſo by ſo do Ameriki wróčil. W njesbožownym wokomiku ſo wón, dobrý pluwač, ſi dwěmaj ſtarſhimaj džesžomaj do morja wali, macž ſi měkacžnym džesžom w rukomaj ſa nim ſkocži. Wobej ſtarſhej džecži ſo tepliſtej; nan a macž ſi tmy čežkym džesžom na wutrobje buſchtaj wulhowanaj. Spodžiwnje bě, ſak ſo tež jene džewjatnacže měkazow ſtare džecžo, kiz ſo jeneje deſti twjerđe džeržesche, hýšeče žive ſi morja wucžeze. Wſchitzu pažažerojo běchu Žtalczenjo. Šak je njesbože naſtaſo, to Bóh wě; pſchetož morjo bě ſměrue a uóz jaſna. Lóž „Ortigia“ je te ſame njesbože hýž předy dwěmaj druhimaj lóžjomaj pſchihotowała, duž je mjes lóžnikami ſi mjenom „Sémjercz“ ſnata.

* S rufſich mjeſow pížaja: W tu khwilu ſelko dželacžerjow ſi Ruskeje do Němzow pſchihadža, ſelkož hýšeče ženje widželi njejk. Niž jenož ſi namjeſtých krajinow, tež ſe ſnuteſkowneje Ruskeje woni ſi črjodami pſchicžahu, ſo býchu ſebi pola pruſkich wobhadtow dželo pſtali. Duž ſo na njedohahanje dželacžerjow, kotrež bě hewak wo žne njelubje čzucž, wjazy njeforži, a mſda je khwilu ſpanyla. Mjes rufſimi dželacžerjemi je lěžha tež wjele burſkich ſynow, kotsiž dyrbja druhdže dželo pſtacž hýč, dokelž ſo w Ruskej hubjene žne wočatuju.

(Býrwinske pwyjeſče hladaj w pſchilosy.)

Meble! Meble!

¶ hermanek čeſczenym ſserbam po ponižených placžinach hvoj ſklad meblow, ſtolow a ſuchinsleje nadoby po ponižených placžinach porucžam.

Hermann Lehmann
na lamjentnej haſy 32.

Krucze twierde placžiny. Wosjewjenje. Krucze twierde placžiny.

Zenož hermanek tu na hlownym torhoſchęju w rjedze bělých tworow ſi nutshodom pola hoſczenza „k hodlerzej“ pſchindu ſežeho waze twory niže takſerowaneje placžinu na pſchedan:

dželba požleſčezowych tlaninow lóhcz po 20 np., dželba poſchlazeho barchenta, flanella, poſchlazeho ſukna a dowlas lóhcz po 20 np.,

dželba pſcheshivanych delow po 3 hrivn., běle žonjaze koſchle hýž po 75 np., běle mužaze koſchle hýž po 1 hrivn.,

normalne koſchle, hlohowy ſa mužſich a žónſke po 75—200 np. Maczowe koſchle ſi czežaneho pſchedžena ſa mužſich hýž po 1 hr. 25 np.

dželba mužozych a žonjazych barchentowych koſchlow ſměſhni tunjo, týhaz fabritſki ſbntkow poſchlazeho ſukna, barchenta, požleſčezowych tlaninow, wujperlow, wotměrjene trjenja, ſchantla, blidne a taſlowe ruby, ſalvety, hadreſchęja pod fabritſkej placžinu, ſchtrypu a ſoli ſa mužſich a žónſke po 20 np.

Spóſnacž na firmje

Max Jaffé, awkzionator ſi Draždjan.

Pschiſpomnjenje: Sa wikowarjow žadna pſchihódna ſkladnoſć.

Maikowý ſchrót, ržane gris,

ff. ržane wotrubby ſi grisom,

pſchenicžne pluwy a pſchenicžny gris

porucžataj najturñcho

Heinke a syn

w hamorſlim mlynje a w pſchedawatni pſchi ſerbſich hrjebjach a róžlu hornczereſkej haſy.

Pſcheshiwane deki, spanske deki

tunjo pola

Richard a Gaužiša

na bohatej haſy.

Pſchepoloženje ſchewſtwa.

Sswojim čeſczenym wotebjerarjam a ſnathm najpodwołniſcho ſi wjedženju danam, ſo hvoj ſkli

črijoſtow a ſchtorňjowý ſklad

1. julijsa ſi jerjoveje haſy 6 na napſchecžnu ſtronu čiſlo 11 niže khlamow tñjeſla Wehre pſchepoložil. Sa dowěrjenje, w bohatej měrje mi ſpožčene, ſo rjenje džaluo, proſchu ſe mni dale pſchi ſtupowacž.

S pocžecžowanjom

A. Knüppelholz.

Na pschedan: Nostigez förbarf čížlo 264 na Židowje s 9 körz. pola. — Körzma s khlamaenju, rejwanskej salu a 7 körzami pola, $\frac{1}{2}$ hodziny dale Wobsorka. Dalsche je shonicz w wudawaenii „Sserb. Nowin“. — Janaschez körzma a khlamaenja w Hornim Objelsku. Tam so tez pjeleńja hodzi saložicz.

Kheža na pschedan.
W Nowych Ketzizach čížlo 90 je kheža se 4 körzami pola a luki a 3 wotnajatymi polemi se žnemi na pschedan.

W Malešezach je živnoſć čzo. 59 s 10 körzami pola a luki bjes wumjenka a hospody na pschedan. 1000 tolet ma so niplaćicz, druhe može stejo wostacz. Dalsche je tam shonicz.

Živnoſć na pschedan.
Přeměnjenja dla je živnoſć čížlo 8 w Komorowje pola klukscha se 4 körzami pola a luki a maživnymi twarjenjem, sa bětnarjow, thscherjow, schewzow atd. so hodžaza, dokelž tajkich w tannischej stronje njeje, jara tunjo na pschedan. Dalsche pola wobbedžera A. Krixlera.

Živnoſć na pschedan.
Živnoſć s 22 körzami pola a pschijprejnych lukow je s rjanyimi žnemi bjes hospody a wumjenka s pschihodnymi wumjenjem na pschedan. Twarjenja su w dobrym rjeđe. Dalsche je shonicz pola snjeſta hospčenarja Hartsteina w Lichanju.

W Luh je živnoſć čížlo 10 s 9 körzami pola a luki s rjanyimi žnemi na pschedan. Dalsche je tam shonicz.

Wosy na pschedan.
1 nowyjenopſtežny hospodařski wos, 1 nowy kruwazy wos, 1 krobojny wos s pjerami, kaž nowy, 1 trjebanyjenopſtežny hospodařski wos ma na pschedan
R. Leichsenring, kowarski mischt w Čornym Hodlerju p. Radworja.

Wubjernie
4 a 5=ap. wubralowane
Zigarh
100 štuk po 3 ml. 20 np.,
3 štuk po 10 np.
porucza
Otto Sache
na bohatej haſy 5.

Swoje snate
Dobre palenzy
(jednare a dwójne)
poruczataj placzisny hōdno
Schieschla a Rječla.
na swonkownej lawskiej haſy.

C. Thiermann
kalkowa, wuhlowa a brikelowa pschedawarnja
porucza ſwoj ſklad
českéje brunizh
hornjoschlesyjskeho kamjenitneho wuhla
s najwubjerniſtich jamow, a teho runja wot netka
Stokomorowske briketty
najlepſcheie družin po kózdej so žadozej dželbje a vo najtunischiſtich dñjowych placzisnach.

Wosjewjenje!

Hermank budu wulku dželbu
čistołomjanich drastnych tkanicow

po hisceže ſenje ſklyschanych tunich placzisnach pschedawacz.

Meter po 80, 90, 100, 125 a 150 np.,
(abo wobleczenie po 6 metrach) po 4 ml. 80 np., 5 ml. 40 np., 6 ml. 7 ml. 50 np., a 9 ml.

Pschihodna ſkladnoſć ſ kupowanju žnionykh darow.

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

Ekajerňja
platowych a bawlmjanich tworow

G. A. Rysečka w Porčowje

porucza s tutym ſwoje ſnate dobre wudželli po najtunischiſtich placzisnach.

Pschedawarnja w Budyschinje netkle na bohatej haſy 31
(pódlia bohateho torma).

jenož vjatk a ſobotu wotewrjena!

Slasanki po placzisnje wot 10 hrivnow so direktnej bjes wobliczenja porta roſeſčelu. Listne wopraschenja, ſlasanki atd. chzde so dobročiwje do Porčowa pohlač, kotrež so najruciſtico a najlepje wobſtaraja.

Sa wilowarjow poruczenjahodne kupowansle žorlo.

P. P.

S tutym ſebi dowolimoj najpodwolniſtico ſ wjedzenju dacz, ſo ſmę

Snjeſej Heinrichej Mittaschej

s firmu **J. G. Klingsta naslēdn.**

w Budyschinje na bohatej haſy 16

ſwoj komiſionski ſklad

wſchitich winow a spirituoſow

ſa Budyschin a wokolnoſć pschedepodali.

Zemu je možno, po přenjotnych placzisnach pschedawacz.

S pocžeczowanjom

J. J. Brems & Co.

dwořskaj lirantaj Seho Majestosze kraja,
w Lipsku.

w Dražđanach.

Rjany tolsty ſuſcheny počz punt po 60 np. pschedawa řeſnik Müller pſchi lawſkim tormje.

7 na ſukelniskej haſy 7.

Boruzgam ſwoj wulki ſklad Rhoczebuſſeho roſkateho tobala ſamkueje fabriki po najtunischiſtich placzisnach ſ dobročiwemu wobſedžbowanju.

Hermannia Gerlichowa wudowa

7 na ſukelniskej haſy 7.

K wuhwej
porucžam tunjo
hróč,
wolu,
hejdnič,
folij.

Paul Schulze,
žitowa wilowarjna
pſchi žitnych wilach 18.

Twarzlich thscherjow pyta
E. Holan w Małym Wjelkowje.

Wojewjenje.

Bo wudošpolnjazej wólby, kij je šo 24. julijsa stała, wuczinia
széhovazý knjesojo wodžerstwo provinzialneho sjenoczenja sa
snutskowne mižionstwo w Budyschinje:

hamtski hejtmann dr. **Hempel** w Budyschinje, pschedzhyda,
farat lic. theol. **Zmih-Hodžijski**, městopšchedzhyda,
ryžerfublej s **Griegern** nad Hornim Hrđokom a Tumizami,
farat **Jakub-Nježvaczijski**,
režnik a ryžerfublej **Sachsa** w Budyschinje, pišmanwiedżer,
schulski radžiczel **Nabiz** w Budyschinje, počlanič,
farat **Häbler** w Delnym Oderwizu,
konistorialny radžiczel farat swobodny knjes s **Trenš-Wjašončanski**.

Wodžerstwo.

Lětuschi šmíski semester pschi ratařslej schuli w Budyschinje a
žadařslej a žahrodnislej schuli, s njej sjenoczenej, šo vondželu
21. oktobra započnije. Samolwjenje k sašupjenju chylo šo po
možnosći hacž do 1. oktobra činicž. Dalschu wědomnoſć wo
schuli podpišanu dawa, kotrež je tež swolniwy, pschi wobstaranju
dobreje pensije ja schulerjow pomozný bjež.

W Budyschinje, w juliu 1895.

J. B. Brugger, direktor.

Přeprošenje.

K lěpšemu „Serbskeho Domu“ ma so lětsa
počstalětny jubilej serbskich spěwanskich swjedženjow
z tym wobeńc, zo so za čas nazymskich šulskich
prózdninow a to

srjedu, džen 2. oktobra,

wulki serbski spěwanski swjedžení

ze swjedženské hoscinu a pyšnym balom w tudom-
nym Lawec hôtelu wotdžerži.

K přednoškej přídu w 3 dželach 19 čislow z naj-
rjenišich kompozicijow k. kantora **Kocora**, 1. a 2. džel
za měšany, 3. džel pak za mužski chor a to z dekla-
maciju a pod přewodom orchestra. Kaž sym to hižo
wot lěta 1860 sem činił, wzach tež za tón króć přihoty
na so. Duž dowolam sebi, wše česčene serbske knjenje
a knježny, kotrež po notach derje spěwać wjedža, kaž tež
wšitkých spěwa wustojnych młodych Serbow k dobroci-
wemu sobuskutkowanju při spomnjenym narodnym
swjedženju podwólnej přeprosyć, z tej naležnej próstwu,
mi za pad wobdželenja přečelniwje k nawjedženju dac
chyc, kajki hlós spěwaju.

We wěstej nadžiji, zo horješi wótčinski wotpohlad
ze strony wšech horliwych Serbowkow a wšitkých
swérnych Serbow bohatu podpjemu nadeńdže, poruča
so z najwyšsim počescowanjom

W Budyschinje, 29. junija 1895.

K. A. Fiedler,
wyšsi seminariski wucer.

Dowolam ſebi woſjewicž, ſo ſhym ſo w Budyschinje jako
pratkiſti leſat, hojet a laſteń ſaſholi.

Dr. med. Ernst Elßner,
approb. lekar.

Bydli na bohatej haſy 16 po 2 ſchodomaj w domje knjesa
pschedzupza Mittascha.

Na rěčjam ſhym rano w 9 hodžinach,
pschedzupnu wot 12—1 hodžinu.

Ola wojerſkeho swučzowanja njebudu
wot 29. julijsa hacž 15. augusta k rěčjam.

B. Ženež,
approb. subny lekar.

Burſke towarzſto w Nakazach

směje jutje njedželu 28. julijsa popołdnju w 5 hodžinach požedženje,
w kotrymž ſo ſhymienja a pschedzupny hnój k našimſkemu wužywnej
ſtaſa. Wo bohath wopht proſy

pschedzhydſtwo.

Serbske Towarſtvo za Khwaćicy a wokołnosć

změje, da-li Bóh, jutře njedželu 28 julijsa popołdnju w 4 hodž.
w Khwaćicach swoje měſačne posedženje, k kotremuž je so
nam z wysocy wučeneje strony jedyn wulcy zajimawy přednošk
přilubił. Duž napominamy wše naše sobustawy, zo bychu
wěſce přiſli. Serbjo a Serbowki z blizka a z daloka budža nam
wutrobnje witani.

Předsydſtwo.

Ssuscheny ſhymli počž, 5 por-
ſtow toſtih, pschi wotewſacu 5
punktow punt po 65 np., **čerſtwy**
počž a **žadlo** punt po 55 np.,
čerſtwy kój punt po 30, 40 a
50 np., **ſchtrjeny** **loj** punt po
50 np., pschi wotewſacu 10 pun-
tow po 40 np., **tucžne ſuſchene**
ſwinjaſe mjaſzo punt po 60 np.,
jara **tucžne houſaſe mjaſzo** punt
po 50 np., **ſtolbaſowý tuſ** punt
po 40 np. poruča

Ota Pětſhla na žitnej haſy.

Jerje

ſu nowe doſchle, tucžne a čerſtwe,
mandel po 35, 75, 90 a 100 np.

Adolf Rāmſch.

Turkowſke ſłowki

najlepſcheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., poruča

Morit Mjeriwa

pschi mjaſzowym torhochęžu.

Destillazija

ſnatich **dobrych ſikereow** po
ſtarých tunich placzinenach.

Do Vichanja!

Jutſje njedž. 28. julijsa budža
ſo pola **Kartſteina ſtolbaſy**
a wſchelake druhe rjane wežy
wukulec, k čemuž ſo ſtari a
młodži pschedzeliſte pſcheproſcha.

W Kubſchizach

jutſje njedželu 28. julijsa wukulenje
ſtolbaſow. Pschedzelnje psched-
proſchuje **J. Pětſhla**.

Holza, kotaž chze ſchwadliſtwo
derje naukuńcę, može nětko abo
börſy s pschedzupnymi wuměnje-
njemi do wukuebystupicž, tež može,
jeli ſo ſo žada, hospodu a jědž
dostacž pola **P. Hencžweje** na
Hoschiz haſy 7 delka.

Sſlužobnu holzu, kotaž je
jutry ſchulu wukhodžila, pyta
ſahrodnik **Lehmann** na Karolinej
dróži čižilo 5.

Ratařſke hoſpoſy, kuchařki, ſlu-
žobne holzy ſa kuchinu a wjetſche
džecži, wotrocžlow, rólnych pocho-
čow, woſazych, dželacžerſke ſhwobý, ſlužobne a hrđone džowki pyta
Hennoldowa w „ſlotym jehnježu“.

Salarjow do trajazeſho džela
pschi wyžokej mſdže pyta

Loda w Lupoj.

Handrijej Milani s Kołwaſy
a jeho mandželskej

Hanje rodž. Wjeliž,
t jemu ſtemu ſwahoſ 27. julijsa 1835.

Hdyž tu w podružniſtwie ſweta

Dolho traje mandželſtwo,

Wyhote b'ža jeju lěta,

Ciži wježor bliž ſo:

Dha na kromje živjenja

Tu a tam Bóh ſthadžecž da

Mandželſtimaj ſhwedžen rjany

S dobrotaſi ſhnowaný.

Dženž tež wamaj ſubotę Boža

Tajſi ſhwedžen wobradži;

Štuptaj naſad na džen ſboža

Hdyž piſed poſta lětami,

W rjany ſezewje živjenja

Bola Božoſh' wotaria

k mandželſtwo ſo ſjenocziſtaj

A ſei ſweroſeſ ſchiblubibſtaj.

Štuptaj naſad do tych lětow

Živjenja w waj' mandželſtvi,

Šlaj, ſak wjele móznych ſwědów

Dženža wamaj wobtrucži:

So w wšěm čaſu wobžita

Je waj' Boža dobrota;

Hdyž tež druhdy piſchihadžachu

Wěžy, ſi waj' wutrudžachu.

Bóh řenjes je waj' požohnowaſ,

A po wuleſ ſhudoſje

Trajni ſhleb wam piſchihotowal

W železnym ſaſtojiſtwe.

Na waſ ſ ſhwalbu ſpomniſa,

Je tež mitoſeſ ſnežeria;

Waſchu ſweroſeſ piſchipoſnaſa,

Čežewje ſjed ſam piſed ſhodžodala.

S džewjeſ ſamaj datych džecži

Bóh řenjes dwě ſaſh' wotwola,

Žene hijo w prěním řeži,

Druhu w ſeženju ſhivjenja

Luſu macjeſ mandželſtu,

Mandželneſu ſhescjanſtu,

Šlaj, hdyž dobru nož wam praji,

Šyrokow ſjed ſam piſed ſhodſtaj.

Wot tjoſh džowtow wobſtupjenaj

S ſjedzimi ſwucžtami,

A tjoſh ſhno w ſhodženaj

S piſecžimi wraſnycžam;

Štýrjoch ſhno w ſchichodnych

A tjoſh džowtow ſchichodnyh

Šlaj ſa dalschi ſučožwanje

Wimitaj Bože ſhnowanje.

Hdyž pak w ſhnož ſhodlaſe

Wróčojo na wšeo minjenje,

Uch, ſak džatowacž ſo macjeſ

Božu ſa wócho doſtate.

So je waj' móñ ſakhoſawal,

Wamaj tež tu ſhnuđu dal,

So piſed jeho wotar ſtowaj

S nowoh' dženž ſtaj ſtupicž moħlaſ.

Bóh ſpož hifcze doſte lěta

Strowoſeſ, čitoseſ woběma;

So waj' ſ ſim na dróž ſweta

Wjeſh'le dale kročitaj.

Jebo ramjo wotzowſte,

Nejch waj' ſhkit a wodžer je,

Jebo mitoſeſ nejch waj' ſhje

Na dalschi ſuč ſo ſhje.

Zunu, hdyž b'ža ſež ſhod ſady

Wſchitſe waj' dny na ſhweſci

Nejch wam ſera Božej ſhnuđu

Seſthadžea ſ wěčnoſteſi;

Wuſtaj ſi tutym ſhertuſtom

Wuprojimy ſ wjeſelom

Wamaj naſch džat wiňowatſy,

Šaplacž wam jo Bóh řenjes ſhwaty.

Waſhe džecži a džecži-džecži.

D. P.

(S temu čižili pschedloſa.)

Pschiloha i čížku 30 Serbskich Nowin.

Sobotu 27. julijs 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michalskej zirkwi smjeje jutje njedzeli rano w 7 hodz. farat dr. Kasich serbski spowiedni reč, $\frac{1}{2}$ godzin diaconus Rada serbske a w 10 godz. němšte predowanje.

Werowanie:

W Katholickiej zirkwi: Karl August Kauč, schewz, i Hanu Mariju Gruber- tez i Radworska. — Jurij Dold, seminariski wucjer, i Hanu Mariju Wenkez i Budyschina.

Krčenje:

W Michalskej zirkwi: Hermann Korla, Ernst Eduarda Augusta, lamieneczkarja na Šidowje, s. — Jaromir Korla, Korle Augusta Hermanna Wendy, thecerja a fabrikarja w Hrubejczechach, s. — Richard Hermann, Handrija Merska, thecerja a čečebla na Šidowje, s. — Pawol Maz, Jana Augusta Merki, rejsatoweho mlynka na Šidowje, s. — Maria Emma, njemandz, dž. na Šidowje.

Zemrječl:

Džen 20. julijs: Pawol Maz, njemandz, s. na Šidowje, 3 m. 22 d. — 23. Jan Bohuwet Schmidt, thecer a pónik na Šidowje, 72 l. 4 m. 2 d. — Kurt Richard, Jaromira Roberta Eduarda Gulečza, zeleniškeho dželaczerja na Šidowje, s., 5 m. 16 d. — Hanu Marija, Handrija Budowjenza, židzelnika na Šidowje, dž., 3 m. 16 d. — 24. Martha Bertha, Korle Augusta Melchera, fabrikarja na Šidowje, dž., 6 m. 1 d. — Hermann, Handrija Gliena, dželaczerja i Čičkon, s., 3 m. 13 d. — Hilžbetta Vistoria, Franzia Klímy, sanitaria na Šidowje, dž., 9 m. — Karl Almert, měščan a schewstsi mischr, 78 l. 7 m. — Martha, Jana Herrmann, dželaczerja w židzelnicy w Budyschinje, dž., 1 l. 5 m.

Placzišna žitow a produktow.

Žitow dobow w Budyschinje: 2947 metrow.	W Budyschinje 20 julijs 1895				W Lubiju 25. julijs 1895			
	wot hr	hacž hr	wot hr	hacž hr	wot hr	hacž hr	wot hr	hacž hr
Pšcheniza	7	65	7	79	7	41	7	79
Rozla	7	35	7	53	7	6	7	35
Jeczmien	6	25	6	31	5	94	6	25
Bowž	6	50	6	93	6	—	6	50
Hroch	6	45	7	—	5	80	6	10
Woda	7	50	11	11	8	20	9	30
Zabih	6	11	7	50	5	75	7	—
Hejduschka	12	—	15	—	11	—	13	50
Béryh	15	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1	90	2	10	2	40	3	10
Pšchenicza muka	1	90	2	40	1	70	2	10
Ržana muka	7	50	16	50	—	—	—	—
Sýno	50	—	2	20	1	50	2	—
Síloma	600	—	18	—	20	—	16	—
Prozata 1032 sčituf, sčituka	8	—	20	—	—	—	—	—
Pšchenicza wotruhy	3	75	4	50	—	—	—	—
Ržane wotruhy	4	25	5	75	—	—	—	—

W Budyschinje placzeče: körz pšcheniczy (bela) po 170 puntach 18 hr. — np. hacž 13 hr. 24 np., žolta 12 hr. 49 np. hacž 12 hr. 80 np., körz rožki po 160 puntach 10 hr. — np., hacž 10 hr. 9 np. körz jeczmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacž 9 hr. 70 np.

Na Buriš w Budyschinje pšchenicza (bela) wot 7 hr. 65 np. hacž 7 hr. 82 np., pšchenicza (žolta) wot 7 hr. 41 np. hacž 7 hr. 80 np., rožka wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 38 np., jeczmienja wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 50 np., wowž wot 5 hr. 90 np. hacž 6 hr. 25 np.

Draždžanske mjašzowe placzišny: Howjada 1. družiny 62—65 hr., 2. družiny 58—60, 3. družiny 45—50 po 100 puntach reňeje wahi. Dobre krajne živine 26—38 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 55—65 np., po puncte reňeje wahi.

Wjedro w Londonje 26. julijs: Pomrōczenje.

Wodne vonoje, kotly, chachlowe platy, něšczeowe rebliky, chachlowe dūrczka, třešnne wokna, twarske hoſdže porucza tunjo

Paul Walther.

Lětnje wupschedawanie po polplaczišnach.

Dražne tkaniny, čorne a pižane. Čorne židzane tkaniny, kattun, módrozjichz, žonjaze bluſh, gardini, počehnjeniske tkaniny na sofa, rulowowwe tkaniny, ložzove a blidzowwe kryhy wšceheje družiny, počleszczowwe tkaniny, šlomniki a wjele drugich wezow.

Hermann Beermann w Budyschinje na ſmutsłownej lawſkej haſhy 6.

Serbske a němſke ſpěwarſke knihi

w kraſnych najnowſich ſvjaskach, žinovne wězny, klubjenſle, kwaſzne, narodniſle a žarowansle knarty, kmočhaze liſty porucza w wulkim wubjerku a kraſnych muſtrach

Gustav Rāmsch,
knihovnařa na bohaté haſhy 21.

Wjetſcha Crefeldska fabrika židzanych tworow je mi ſa Budyschin jenicekle pschedawanie ſwójich čjornych

židzanych tkaninow

pschedepodała. Duž je mi možno, čjorne židzane tkaniny w derje ſo noſchazých družinach po fabrikisich placziſnach pschedawac̄.

Čjorne Geraſke

draſne tkaniny

s najſławniſich fabrikow mam pschezo w najlepſich družinach ſa njeviſtne wobleczenja na ſkładze.

■ Niſle placziſny. ■

Richard Gautzsch
na bohaté haſhy.

Zelesne hródzne a třeſchne wokna

twarske wobbicze jako: ſamli, banhy, ryhele,

■ woknowe wobbicze, ■

gročzane hoſdžili a ſatowe hoſdže.

■ Kožu

ſa koſtnej hódnosć ſo rukuje, bruhy, tunki, najlepſe ſocznili

Reinh. Jaeschke naſzledník
Otto Pſluz
w hródli pſchi torhoſchczu.

Pſchedeschežniſi

barbunje pſchedeschežate, trajne dželane, ſ wubjernych tkaninow, požidzane a čjistožidzane jara tunjo.

■ Wobžbite wulſe pſchedeschežniſi, 9 dželate a 12 dželate, w wulkim wubjerku na ſkładze.

■ Jara wobžbne „jeħlojte pſchedeschežniſi“ po wſchelakich placziſnach porucza

pſchedeschežniſiakařa H. M. Schmidta
pſchi hównym torhoſchczu.

■ Wſchē porjedzenja a poczehnjenja pſchedeschežniſow a pſchedeschežniſow ſo ſa krótki čaſ derje a tunjo wobstaraja.

Destillazijsa Adolfa Rāmscha

w Budyschinje pſchi butrowych wiktach porucza ſwoje wubjernye dwójne a jednore ſklody palenz, ſilery ſnateje dobróscze a tunjoscze, teho runja dobrý ſitny a čiſtý palenz 1. a 2. družiny.

Eduard Hartmann

pódla lawškeho tórmá.

Wožebitoseže:

wuhotowanje ſe ſchatami.

Platowe, bawlmjane, elſaske a plokanske tkaniñ.

Zyhi wupierki, drell.

Blidowe ſchath, trjenja, kuchinske ſchath.

Najwjetschi ſkład poßleshcžowych pjerjow.

Ložowe deki, pscheschiwane deki, moschkowe deki.

Dr. Lahmannowe bawlmjane ſchath.

Hengowe dwójne trikotowe ſchath.

Mužaze, žonjaze a džecžaze ſchath.

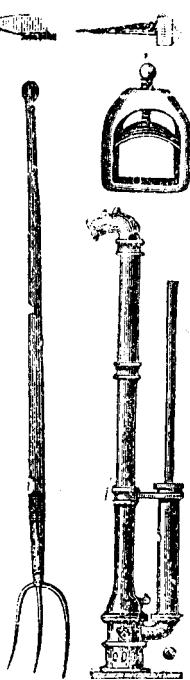
Rhornarje, manschetty, ſwjerſchne koſchle, pschedkoſchliki, krawath.

Schijerňja ſhatow a ſhorzuchow.

Wſchón
ratarſki grat
a potrjebu
porucža tunjo

Paul Walther

pschi žitnych wifach.

Zigarhy.

Š jeneho konkursa ſmój wjetſchu dželbu zigarow doſtałoj. Hdyž ſu ſo nětko wuležale, je na pschedaní pschinježemoj, ſa čiſtý amerikanski tobak rukuj.

Starý kanzler Bismarck, 1000 ſchtuk po 32 hriv., 100 ſchtuk po 3 hr. 30 np., 25 ſchtuk po 85 np.

Zalfti, mała ſylna zigarra, 1000 ſchtuk po 40 hr., 50 ſchtuk po 2 hr. 10 np., 10 ſchtuk po 45 np.

Ginzel a Bitscher.

A. A. Leuner jun.,
w Kumbaldze pod Czornym Bohom
reſał a drjewowa pschedawarnja

porucža ſwój wulti ſkład
ſchundowanskich deſlow,
ſchindzelowych deſlow,
ſazjuwanſkich deſlow,
wjetchowych deſlow i pschibicžu ſejimy,
lubjowych latow,
w i e l o w y c h latow,
ſazjuwanſkich latow,
ſpalerskich latow,
ſabivianskich latow,
tramow atd.,
deſlow a latow we wſchech ſo trjebazych dohloſzach a tolſtoſzach
po wurjadrne tunich placzynach.

**Wulke wupſchedawanje
črijowych tworow.**

Dla poſtroczeneho letnjeho čaſza wſchě hiſhče na
ſkładze ſo namakaze letnje ſtupeňe, žolte a čorne, po
hiſhče ſenje ſkyſchanych tunich placzynach wupſchedawam.
Tak pschihodna ſkładnoſć ſo bvrſh jaſo njeppoſcieži.

Hermann Frisch,
Wiński črijowy ſkład na bohatej haſzy 10 pódla poſta.

Paul Schulze, tyſcherſki miſchtr
na garbařské haſzy 8
porucža ſwój wulli meblowy ſkład dobroczynemu wobledžbowaniu
pschi žitnych wifach 6

"Serbske Nowiny" wudawaſi so kózdu sobotu.
— Štvortlétne predplatna wudawařni 80 np. a na
němských poštach 1 mk.,
z přinjeniem do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo placi 8 np

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwonko-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynka 10 np. a
maja so štôrkt hač do
7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císc Smoler jec knihcišćeńje w Maćionym domje w Budysinie.

Číslo 31.

Sobotu 3. augusta 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Tydžen' doma pobýwšchi je khězor Wylem dženža s lóžju „Hohenzollern“ do Žendželskej wotjēl. Žeſba psches khězorowý Wylemski kanal poníže; pschi Helgolandskéj kupyje chze khězor na krótka khwilu na kraj stupicž. 5. augusta khězora w Chowesu wocžakuja, hždž z ho wón s jendželskej kralowej setka.

— Wobschérne pionérské swucžowanje, pschi kotrymž zho rheinſki a hejzenſki pionérski bataillon wobdžilitaj, směja zho wot 8. hacž do 13. augusta pola Bonna. Pschi nim zho na wschelakich dnjach tsi mosty psches Rhine natwarja. Prjedy teho budža podobne swucžowanja pola Koblenga.

— Hrabja Schuwalow, generalny gubernator ruskeje Pólskeje je k 150-létnemu jubilejmu pruskeho ulanskeho regimenta, „ruskeho khězora Alexandra III.“ cžižlo 1 hrjedu do Mělicza (w Schlesynskéj pschijēl). Pódlia njeho zho pschi jubileju deputazija ruskeho dragunarskeho regimenta, w Kaliszu w garnisonje ležazeho, wobdželi.

— Khězorowý Wylemski kanal pschi zwojim wotewrjenju wschudže trébnu hľubinu njemějsche, tak so w nim někotre lóžje na khwilu w pěſku těžazh wostachu. Někto je wón wschudže tak daloko wuhľubjem, so móža psches njón najwjetšche wójnske lóžje jěždžicž.

— Wunoſek ſe žitnych a ſkotnych złow, kotryž zho pruskim gmjenam wudželi, lěžha 15 milijonow 41 217 297 hriwnow wucžini. Taſke wudželenje zho lěžha požledni kročz stanje, dokelž je zho tak mjenovaný Huenowſki ſakón, s kotrymž je zho taſke pjenězne wudželenje ſamjedlo, ſběhny.

— Indiſke žito, k nam zho wožaze, pomha ſobu na naſche žitne placízny cžiſčezecž. Sa to někto němsky ratarjo indiſkym s zokrom wotplacza. Psched někotrymi dnjemi ſu parne lóžje wjele tyžaz měchow němskeho zokora do Indiſkeje pschijeweſle. Hischěje psched někotrymi lětami bychu wotpohlad, do Indiſkeje němski zokor pschijeweſz, wužměſhili. Blahowarjo zokroweje ſčimy směja w Indiſkej s pschiwoženjom němskeho zokra wjele ſchody.

— Wójnski ſud w Gněnom (Gnesen) je dweju podwyschłkom dla cžwiſlowanja wojałow k hofstarni na 2½ lěta a k degradaziji ſažudžil.

Franzowſta. Wójnski cžah Franzowſow na Madagaskarſej kupyje pschecživo hłownemu městu Tananarivo zho je wschelakimi ſadženkami ſadžeržuje. Najwjetšche wobežnoſcę psak ſebi Franzowſojo ſhami ſe zwojiej ſamíčku a njeopſchecžom cžinja. So budže zho na Madagaskarje wójna wjeſz dyrbječž ſu Franzowſojo hždo wot lěta 1885 wjedželi. Wot teho cžaſka je ſarjadniſtvo wójnskeho lóžſtwa wójnske plany wudželało, wſhě pucze wobhoniło, transpoth woblicžilo a march na Tananarivo po wodželach poſtaſilo. Deputertſta komora psak wjedženje wójny niz wójnskemu lóžſtu, ale wójnskemu ministru pschepoda. Lóžſtrowy minister zho teho dla roſkobi, ſebi wſhě ſwoje plany a aktly ſthowa a zho wježeli, ſo wójnski minister psched njeſchémžnymi wobežnoſcěmi ſteji. Dla roſkory, kotraž je Madagaskara dla mjes wójnskim a lóžſtrowym ministrom wudžrila, chzetaj wobaj ſwoje ſtaſtojnſtvo ſložicž. W lězje 1870 je franzowſte wójſko cžegž po ſamíčku ſwojich generalow cžerpiło; kaž zho ſda, tež dženža mjes franzowſkimi wójſkowymi wjednikami lepschi duch njeknieži.

Schpaniſta. Wójna na Kubaske kupyje zho ſa Schpaniſkých cžim dale, cžim njeſbožowniſcho wjedže. Šběžkarjo ſu 29. julija pola San Louiſa ſchpaniſke wójſko nadpanyli a do cžista ſbili. S 2000 ſchpaniſkých wojałow 675 s mječom ſarubachu, 400 wojałow po

bitwje cžekných a zho ſ Kubaske ſběžkarjemi ſjenocžichu, k kotrymž ſchthri ſanomy pschijewdžechu. Poſlednje dnj ſu ſběžkarjo 1000 muži pschicžaha, 700 000 wótrych patronow, 500 puntow dynamita a wjele ſtow ſtělbow ſ Ameriki dostali. Šda zho ſkoro njemóžre bhež, ſo Schpaniſký ſtubu pod ſwojim knježtſtviom ſdžerža. Schpaniſke wójſko na Kubje wſchědnie někotre milijony ſejerje, a jeli ſo zho wójna bóryh njefkoneži, w Schpaniſkej statuy bankrot wudžri; pschetož ſtatue finanzy běchu hžo do wudžrjenja Kubaskeho ſběžka doſč hujbene.

Ružowſta. Volharska deputazija je zho na dompučz naſtaſila. Š ſajfim nadawkom je wona do Ruskeje pschischa a kaf daloko je jón wona dozpiła, wo tym ſu deputazijine ſobustawu psched wſchitimi wcžipnymi wutvopraschenjemi kruče mijecžale. Želi ſo je deputaziju jenož ſaměr do Volharskeje wjedž, ſo by Ruſku ſ volharskim ludom ſjednał, dha móža wona ſ wuspěchom ſwojeho pucžowanja połnje ſpokojom bycz. Něhdusche pschecželſtvo mjes ruſkim a volharskim ludom je ſ nowa wobſamknjene a wobkružene. Druhe praſchenje je, hacž tež je zho zar ſa to dobýcž dał, ſo by Coburgſkeho prynza Ferdinandu ſa ſakónzy praveho volharskeho wjedžtha pschijpſnal. Ruſka chze piecža jenož ſ tym wuměnjeniom jemu jako volharskemu wjedžhej plaežicž dačz, ſo zho wón ſ nowa ludej wuſwolicež da a dale, ſo ſwojeho syna Borisza w prawoſławnej wěrje wočahnyjež da. Šda paſ ſo, ſo prynz Ferdinand do tychle wuměnjeniow ſwolicž nochže. To ſo ſ naſtaſka nowin „Le Nord“ ruſkeho póžlanza w Parizu ſhódacž hždi, kotrež wo volharskim praſhenju pižaja: Ruſkej ſ zyła trjeba njeje, ſo ſ volharskim ludom ſjednač, kotryž nježivajz ſwojeho njeſakónſkeho knježeſtwa ženje pschecžal njeje, Ruſkej džakowne ſacžucža ſakhowacž, kotraž je Volharow ſ turkowſkeho pschaha wumóhla. Tole je, ſchtož pschecželne powitanje wužwěli, kotrež je zho volharskej deputaziji w Ruſkej doſtaſo. Šchtož paſ tych naſtupa, kotsiž ſ nepratowom „volharske knježeſtvo“ rěkaju, dha Ruſka, kotraž ſo kruče wužzinjenjow džerži, ſ nimi do žaneho wobkuda ſtupicž njemóže. Tak dolho hacž je Volharska njeſakónſkemu knježeſtwu poddana, wona ſa Ruſku na ſwěcze njeje.

Volharska. Ruſkopschecželna strona, kotraž ma nimale wſchón volharski lud ſady ſebje, je telko moži nabyla, ſo ſebi knježeſtvo wjazhy ſwaziež njemóže, jej ſjawnje napſchecžo ſtupicž. Tale strona by, jeli ſo by zho hždi, Volharsku dla wužwobodženja mazedonſkich Volharow ſ turkowſkeho pschaha do wójny pschecživo Turkam ſachmataſa. Sa volharskich offižerow, kotsiž ſu volharskich ſběžkarjow naſveduju na Perimské ploninje panyli, je zho nježelju ſ pschitomnoſežu zyloho Sofijskeho duchowniſtwa w tamniſchej najwjetſchej zyrfwi žarowanſka Boža ſlužba wotbywała. Zyrkej, kotraž bě pschepjelnjena, wulke ludowe cžrjodh wobdanachu. Pschitomnym ſo wobrashy padmjenych poſtaſowachu. Po Božej ſlužbie ſo prozeſion ſestupa, na kotrymž ſo něhdze 3000 wožobow wobdželi. Wón w dobrym rjedże po někotrych měſčanſtſich dróhach cžehnjeſche. W zyrfwi, psched njej, na jenym torhochcežu a psched mazedonſkim ſběžkarſtſim komitejom ſo rěče džeržachu.

Stambulow je na ranj, ſ mordarſtſim mječom jemu naražene, boſotnu ſjmjercz wumrjeſ. Zeho ſjmjercz paſ hischěje jeho njeſchecželow ſjednała njeje; tuči wjele bóle žaneje ſtadnoſcę njeſchepuſchecža, Stambulowe wopomnječe wohanicž. Pódlia wſchelakich njeſtukow Stambulowa winuja, ſo je wón ſwojeho ſobuministra Belčewa ſtěli, a ſo je potom ſwojich politiſkých pschecžiwnikow ſajecž dał, jich

Syrota Šajathā.

Leta 1792 pichijedze do Pariza mloða wudowa, wjerchowka Franziska Lubomirskiego. Schto bě pochnulo mloðu žonu, kiz do stareho polského semjanstva bluschesche, so sažydlicz w krjedžischem revoluzije, w hlownym měsce Franzowskeje, wopuschczemym wot rojchých rojomych zúshch, njebe dojpolnje jažne. Ženi měnja, so bě wudowa spletzena do sapscihahana picheschiwo ruskemu kniežstvu, kotrež bu muhledzene a kotrež jej picheschiwo w domiñne njemodne cžiniesche; druh na wopak mjenowachu ju tajnu agentku Ruskę. Nejch bě temu, kažkuli, wjerchowka Lubomirska mějeshche wulke sažozenje, bě w hawnym živjenju a mějeshche pocžahi i najprénischi politiskimi wožobami.

Pichí wobstejenjach tamneho čžaža pichestachu šromadne fabaw. Sslawne žmiedzenje na Versailleskim hrodže běchu nimo, wobkłowazý Trianon bě wopusczeny, lubowane bydlo njebožowneje kralowny Marie Antoinetty, kralowskej mandžesskaj běchtaj w rukomaj sběžkarjow a namakaštaj so wot 13. augusta formalnje w jaſtwje.

Hdyž běchu wotkazili krala a hdyž bě pichestało to, schtož towarzstwo rěkaše, pocža wjerchowka zyle wožamoczena živa bycž; jeno někotsi najdovérnišči žnacži ju wopytowachu w jeje hospčenzu w pichedmežce Saint Germain. Bež živa jeno sa živoju picheskiwu džowczičku, malu pječlētnu Rosaliju. Sslužobništvo, i Polskeje pichivjese, bě wjerchowka dawno dom pohľala a pichí njej žvosta jeno starý wrótnik, kiz bě hžo pola jeje starscheju žlužil.

Džen 21. wulkeho róžka 1793 padže na schafocze kralowa hlowa. Džen 6. hapleje pocža kniežicž „wubjerk sa powschitkowne dobre“ pod narjedowanjom Maratowym a Dantonowym, Fouquier-Tinville pocža žwoje kłostniwe skutkowanje jako powschitkowny wobkazor. Jastwa so pjeblachu, guillotina njemóžesche doželacž, so by wujedla roškudki revoluzijonskeho tribunala.

Požledni džen augusta počasa so w hospčenzu wjerchowki na dobo polizija. Runjež so wjerchowka na to ročesche, so jako žužniza pod řafitom naroda steji, kǎdžichu njebožownu žónsku i mož do forety, njedowolejo jej ani i džowczičku so rožohnowacž. Wjerchowzy pak so tola poradži, kłvernemu klužobniku ſchepnycž: „Kewarjo, staraj so wo prynzežnu a hladaj, so ju hiščeze dženža wjecžor wuhladam.“

W čžažu žurowzow dželashche žudništvo spěšnje. Wjerchowku pichivjescu i hrodū do tamneje straschnye pichijimožeje lubje revoluzijoskeho žudništwa, kotrež běchu i hroñym žortom narjetli „pichedlubja raja“. Žow pod dohladom někotrych stražnikow w blusach a wohidnych žónstich njetrjebašche dolho čžakacž; boryž dojvede ju klužobnik do požedzenje lubje tribunala.

Wjerchowka Lubomirska bluschesche do tych wožobow, kiz běchu hžo do čžaža bješe wšichch dopokasow wotkazene, jeli so bě i žyla možno pichí tymle žudže rěczecž wo dopokasach. Wobkazorichu ju, so je pichetzelne smyžlenia njepichetzelam Franzowskeje, dawachu jej winu dla něčto njekežbnych kłowow, kiz bě w žwojim žalonje wuprajila, a wudawachu, so je ſjednoczena i pichivjiskanami Ludwika Kapeta, kaž Ludwikej XVI. rěkachu.

W wěrniocži njemějše wjeho to žaneje wažnoſče a tež rěčniwoſči nicžo njepomhaſche, i kotrež so wjerchowka řafitowasche. Žako podhladna řemjanka bě hžo do čžaža i žmijerczi wotkazene.

Wjerchowku Lubomirsku donježechu w momorach se žudniſkeje lubje. Hdyž ſažo i žebi pichindže, řamka so w wulcim žalu Concergerie, kiz bě do jaſtwa pichewobroczeny. Žeje přenje žlowo placěšche dželacž a bě jej wopravdze popschate, so hiščeze jumu piched žmijerczu wohlada lubowanu Rosaliju. Žjes dwěla bě so Kewarzej radžilo, stražnita wobtakacž a matu wjerchowku pichinjeſež do jaſtwa. Njebožowna macž pichesky ſrudnu nōž i džesčezom na žlomjanym ložu.

Kewarž dyrbjesche pichinjež po mału wjerchowku na raišchich žmierkach; ale wjerchowka čžakasche podarmo na pichikkad wobtakaneho stražnika. Žmiedzenje piched žamym pichikkadom řenzloweho řastojnika se ſapiskom tych, kiz mějachu tón džen požledni pucž dokonjež, ſpôsna wjerchowka, so běchu wšich wotkaz w jaſtwje tu nōž wuměnjenie. Žedma móžesche porucžicž žwoje dželacž někotrym žobužuczinyh žónskim, kiz běchu i njej w jaſtwje — někotre i nich bluschesche do wožebnych řemjanſkich žwójbow —, hiščeze jumu wokochicž lubowanu džowczičku a jej pohladacž do wustróženju a so prashejo wohladowazeju woži, tu dótlny so hruba ruka jeje ramjeni: „Spěšnje, spěšnje, mějchčanka! Mjich Ŝanſon so njekomdži!“

wobkazoržiſchi, so ſu woni na Belcžewa mordarski nadpad ſežinili. Někotrych i nich je Stambulow piceža w jaſtwje ſadračowacž dal. A wopomjenju thchle njebožownych je so w pichitomnoſči wulke ludoweje čžrjodh w zyrki a na jich rowach wopomjenjeſka žwiatocžnoſež wotbywała. Mjies rěžemi, kotrež so na jich rowach džeržachu, so wožbje rěž rufosmyžleneho Petra Stančewa wuſnamjeniesche, kotrež Stambulow njeſtuki tamajo kniežeſtvo khwalesche, kotrež je politiku ſblíženja i Ruskę ſpěchowalo. Ludowa čžrjoda chžysche na to piched Stambulowym rowom žwoje pohóřſchenje nad jeho njeſtuki wutrafječ, tola poliziſtojo, kotsiž běchu tam poſtajem, to ſažewachu.

Podarovi pichí Stambulowym pohrjebie jedyn dopikowat rufich nowin „Nowoje Wremja“ wopřiſuje. Po nim je ſu do Stambulowho kashčza na pohrjebiſčezu ſhuňe jejā mjetāl, Stambulowa žaložnje ſallimajo. Wěnzer je wjely wjazy bylo, dyžli pichewodzeſtrow. Krótko do pohrjebia ſu so leczaze liſt w měsce roſſcherjal, kotrež ſo ſlowami ſapocžachu: „Sallate njech je Stambulow wopomjenje!“ Pichí demonstrazijskach ſo wjazy dyžli 2000 čžlowiekow wobdželi. Po pohrjebie ſo w Sofiji ludowe ſhromadžimy wotbywachu, w kotrež ſo wótre rěž picheschiwo němſkim, jendžellſkim a madžarskim nowinam dla jich ſadžerzenja i Stambulowej mějachu. S dobom ſo ſe ſahorjenjom ſlowanske ludy a franzowska republika ſlawiſachu. Žkonežne ſo ſrěžachu, franzowskim nowinam ſa jich ſadžerzenje džak wuprajicž. Dale ludowa ſyla wobſamkny, franzowskemu konſulej čžesčowanje wopkaſacž. Pichí tym ſejdi lud roſehnachu. — Po jenej druhej powjesczi je ſo w nožu po Stambulowym pohrjebie čžrjoda mužow pohrjebiſčezu bližila; woni ſhibjenzu nježechu a chžyschu row wumjetacž, ſo bychu Stambulowe čželo wutorhnyli a na ſhibjenzu poſtali. Žejdi ſtražnižim napicheschiwo ſtipičku a jich nuſowachu, ſo wróčicž.

Turkowſta. Hžo dleje dyžli měžaz njemery w Mazedonskej, wot Volharow wobhdlenej, traſa. Turkowſte kniežeſtvo je wopſjet europske kniežeſtwa i powjescz ſměrowalo, ſo ſu mazedonske njemery podduſchene. Boryž po tym pak ſo wukopa, ſo maja ſo wězhy runje na wopak hacž Turkijo wudawaja. Žběžk w Mazedonskej njeje poraženy, ale ſo wjely bôle mózni roſſcherja. Žběžkarjo ſu Turkow pola Dinje poražwoski ſo na město Mjelnit, 7000 wobhdlerjow ſicžaze, dali a krotti čžaž i Turkami wojowawſki jo dobyli, na čžož ſu telegraſowatnju a turkowſki mějchčanskí džel ſpalili. Sultan je wukas wudal, ſo ma ſo hýdom II. a III. turkowſki armeekorps mobilisierowacž. Pichecželjo Turkowſte ſo boja, ſo ſo po žnjach Žběžk piches ſzku Mazedonsku roſſcheri, jeli ſo ſo wón někole njepodklęci. Wulki strach je, ſo w žužodnej Volhariskej ta ſtrona pichewahu dobužde, kotrež na wójnu picheschiwo Turkam džela. S teho možla powschitkowna europska wójna naſtač.

— Želiso abežynſku deputaziju Rukoožo ſami i žebi ſkaſali nježbu, dha dyrbí ſo jaſo lepe ſbože ſa Rukoožu wobhlaſacž, ſo runje někole Abežynſky politiſki ſwiaſk i Ruskę phtaja. Abežynſky ſu Ruskim jara witani ſwiaſkarjo. Žich kral Menelik može pječa 100,000 wojakow na nohu ſtajicž. Želi ſo ruſzy offizerojo tole wojsko ſ dobyymi ſtěbami a kanonami wuhotuja, jo wuwieža a w wójnie naſeduju, kaž je zar to pječa Abežynſkim ſlubil, potom budže ſtaſka wulke wójſko do žwojeſe kolonije pichí Čzeſtvjenym Morju požlaſacž dyrbječ a njebudže ju ſkonežnje na dleſchi čžaž tola džeržeſc móz. Rukoož ſa pichezo dalokowidžazu politiku. Nětcole je ſebi wona wotmyžli, ſtaſku ſlabicž a ſ doboru Žendželskej w Egiptowſej wobčežnoſče čžinič. Řetemu ſo Abežynſka Ruskim jako jara pichihdny grat podtýkne. Žtaſka a Žendželska dyrbitej žwoje možy w Afrizy pichetriebacž a roſpjerſtciž, ſo možla Rukoož na Balkanie bjes ſadžentow postupowacž. W požlednjej wójnie i Turkami je Rukowſta ſlaboſče a njedostatti žwojeſo wójſka ſpóſnala. Wona je wuežbu ſ tamneje wójny wužužijo žwoje wójſko lepje ſrijadowalo a jo powjetſtchila. Nětcole maja Rukoož po ſdaču reformu žwojeſo wójſka ſa ſkoneženu a měnja, ſo ſu tak ſylini, ſo ſo žaneje njepichecžela wjazy boječ njetrjeba.

Braſilska. W Braſilskej picheschiwo Žendželskej wulke roſhorjenje knieži. Žendželzenjo ſu ſapocžatku tuteho lěta malu nje wobhdlenu Trinidadsku ſupu wotkazili. Kupu, kotrež je 650 mórskich mil wot braſilskeho brjoha ſdalena, Braſilska jako žwoje wobkazenztwo žada. Trinidad ma dobru picežnu wodu a teho dla ma ſa ſobdzikow wažnoſč. Wo njej ſo tež powjeda, ſo ſu na njej w předadwſich čžažach mórzy rubježnizy wjely ſlotu a ſlěbora ſnate, tola ſmě drje ſo wozkacž, ſo dla tuteho ſradneho ſu ſemje žaneje wójny njewudhyti.

Sa hodžinu hižo padže kražna hłowa wjerchowki Franziski Lubomirskiego na wotprawiszcze a ja dwaj dnaj skončzi na żamžnym městnje živoje žiwjenje kwerent klužobník Rewar. Sajath bu žamžny wicežor, hdyz malu Rosaliju do jaſtva pschivjedze, a žwojohłowny starz sakitowasche so tak krucze psched žudom, so statny ręžnik s nim hisheče žurowischko salhadzefche, dyžli wschodjenje. Schto mějesche na ſebi w tamnym čaſzu jene čłowięſke žiwjenje! Na džeczo, na malu Rosaliju, ſabychu wschitzu.

Niebożowne žónske w jaſtwje starachu ſo wo džowęczičku. Dželachu ſo ſ njej do ſwojeje niſneje žyrobj a wothladowachu ju ſ maczeſſkej luboſcžu. Esami strožnizh niežo njeſadžewachu, pſchetož tak twjerdeje wutroby njeje, ſo by ſ čažami cžlowięſſeho ežueža njemela.

A komu chyžehu pšehepodacž njeſbožowne džecžo, po kotrež nictó njeſchňudžé a kotrež ſawějčze w hłownym měſcze nikoſo ſ blíſtich pſchivuſtých njeſeſche?

Rosalija woſta w jaſtwie a hdvž poſzol ſmijercze pſchithadžesche rano, ſo by pak tu, pak tamnu ſe fajatich pſcheproþyl na poſzledni pucž, pſchepodawachu mrějaze ſbywazym ſ poſzlednim Božemje tež „ſkyrotu fajatich“.

Minychu ſo tydženje, měřazý. Sajate, kíž běchu ſ vjelčhouku Lubomirſkej w jaſtwje byle, běchu hížo wotprawjene; na měftno ſemjankow pſchindžechu žvñh a mandželske měřiných Girondistow a buchu wot Robespierre tež na wotprawishečeže póžlane. Rosalimy wožud ſo njepſchemení. Ženo jeje mjenou a jeje wožebny poſhod běſchtej hížo dawno ſabystej; bě wěſo jeno ſyrota ſajatých, kotrúž jako ſwjetate ſawostajenſtwo eži, kíž do ſmijercze džéchu, pſchepoda-vačhu ſwostawazym w jaſtwje.

Skónežnje pícheměníchu žo wězji w Franzowskej. Džen 28. junija wužwobodži guillotina žwět wot Robespierre a jeho towarzchow. Ssurowstwo wsa žwój konz; krawna republika fastupi do měrnischich kolijow; na městno ſuronzom stupichu žobustawu direktorijs a nad nimi pojšeže žo bórsh prěni konſul a poždžíjchi, théžor — Napoleon.

Jastwa ſo wuprōſdnichu. Ale poſlední ježi běchu w jastwie pſchejara krótki čas byli, hač ſo bychu ſebi nětrole, hdyž jim ſkota hwoſoda kwasche, na njeſvožownu kyrrotu myſili. Mała Rosalija plakasche a pſchegevjeſche ſo, hdyž nowy jastwowy inspektor pſchi-kaſa, ju wuwiejež ſi jastwa a ju do wuſtawa pſchehpodac̄. Pſchejara bě ſwukla c̄zmořemu pſchehytkej, hdyž bě jeno luboſež wiđzała, hdyž ju kočachu a hladachu ſta maczerjow, tiž wopominachu hwoje ſamžne wopuſtečezené džeczi, a njechasche wopuſtečeziž jastwo. Pſchypadnje wuſtupi do předka jastwowna plokańicža:

"Vostajće tu holčku mi", rječnu wona, "mukubluju ju jačo
šamžne dječko."

„Wóstańcze to, knieni Berto! Njejszce dha ſo tele dny ſama wobceżonawa, ſo dyrbież pječ dżeczi żiwicž a nětkole chzečże ſebi

„Njemějče starošče“, rječnih īmeromnje wudowa, holčku
čebi čiščejzo. „Hdžez̄ ſo jich pječ nařyči, tam ani ſcheſte
hłodu niewumrie.“

Inspektorej šo žona lubjeſche. Włóżno je tež, ſo chyſche ſo wobeżeſneho a wyſchaſebo dopiſowanja a staroſćzow ſminyčz; i krótko, Rosalija bu piſčepodata plokaſtneži Bertorowej, fotraž ju wotwiedźe do ſwojeſho hubjenego wobydlenja.

Holčka njebe ihpatne ihowana. Dobroćiva žónska nije činjene še žaneho rosdžela mjes ſvojimi ſamžnimi džecžimi a mjes pchijathym; wona ſublaſte ju jednorje, ale zylo derje, a nauči ju dželac̄ a ſpokojom byč.

(Sfónčenje psichichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Sańdżenu żobotu popołdnju wołolo schyryjoch
hodźin je Boże njevjedro na Budyschse stronę czeżke krupobieże
pschinjeſzlo. Krupowa mróczel s horom sadę Demjan psches Holzu,
Biele Koſlizy, Družki, Hnaczezy, Dżehorezy, Hrubjelcizy, Sczij-
jezy, Katarjezy, Budyschin, Židow, Ćjichonzy, Libuchow, Ahwacizy,
Małkhezy, Bork, Delniu Hórkui, psches Huczinu czechnjeſche, hóżež zo
skončzne wuprósđni. Jadro krupoweje mróczele żu na Dżehorezy,
Sczijezhy, Židow a Małkhezy wuſhypa. Majczeſzicho žu drje zo Sczij-
ežanske hona potrjechile. Krupy tu w wulkoszczi wjetshich turjazych
jejow padachu, někotre s nich běrtlk punta wažachu. Sapusćenie,
kotrež žu wonie w Sczijezach načzinile, žebi nichčo myſklicz njemóže,
kotryž jo widział njeje. Pschenza, wówk, jeczmieni a dżeczel žu do
częſta s semi sbite, kaž kaž roszkant na roli leži, teho runja žu

repose łopjena cžiszcze rošbite. Ma sahrodach ſu bimy, křki, křbžky, kňetki atd. tak rošbite, ſo wot nich žaneho fléda wjazy njenamakajc̄. Ssamo zyhlowe tſechi ſu pod krušobiczom cžerpile. Wjele zyhelow je rošbitých, a najhōrsche je to, ſo je wot zyhelow fakt wotbiti, ſi kótrymž běchu lubje po krušobiczu polne požypane. Duž ſnadž budže někotryžkuliž kwoje tſechi pschekrhcž dyrbjež. Ludži, kótrychž ſu kruhy pod holym njebjom pschekhwatale, ſu wonie krawe ſbile; wjele wrblow, schlowronežkom, ſchłowzom, kurjatow atd. ſu kruhy ſabile, ſi kótrychž tsi držimy padachu, róžkate, wótre a lóžane. W Szczijezach je ſkoro wſchón ſhad ſe ſchtomow wotbiti, w druhich wſzach je jenož połožja ſpadala. Konje, kotrež ſo ſi krušowym prasklottom rošczerčíthu, dyrbjachu ſo, ſo njebjichu ſi woſom psche wſchē hory cžefle, wot poſtronkom wotřenycž. Žedyn wjetſchi ſublet ſapuſczenje, i krušami jemu načzinjene, na 1000 toler woblieži. W Budyschinje, nad kótrymž jenož cžemčha krušowa mróčzel cžehnjeſe, ſu woſebje sahrodnizh ſchłodowale. Náz jenož ſo ſu ſo jim kňetki a ſelenina pod holym njebjom rošbile, tež wjele ſtow woſnowych ſchleñzow w parniſchežach ſu jim kruhy roſrafyle. S nutſka měſta ſu ſo teho runja tu a tam, mjes druhim w křbſtej katholſtej zýrkvi, woſnowe ſchleñzhy rošbile. W Budyschſkich ſtronach najstarſchi ludžo podobne krušobicze njeponmia; dokelž mějachu naſchiratarjo ſkoro ſa wěſte, ſo ſo ſi krušobiczom ženje njepondeńdu, jich wjele ſi nich pólne wu- plody psche krušobicze ſawějczene nima.

— Sańdżenu wutoru běch ſo, jo bych khoreho ps̄checžela wopýtał a pódla ſhonil, kaf daloko a iſčeročko ſu ps̄chedtýdženſke kruhy ſapuſcžale, ſ Budyſtchina ps̄ches Číchonýz na Helaš podal. Na pucžu klyſtach a ſ džela wiďzach, jo ſu kruhy ſ wiecžora wot Małejie Vorſteče najhórje ps̄ches Ratarjezy, nimo Čzemjerzy, ps̄ches Židow a Staré Číchonýz, Małkhezy a Něwhezy hacž do Delnjeje Hórkí bile. Šeſlaby wowž bě zyłe ſbiti, radžent ſnanou do položy, ps̄cheniu ja do ſchitvórcziny ſbitu nijemějach. Jedyn ſchopſai pał, kotrehož pódlo jeho ps̄cheniy ſefkach, wobkruczeſche mi, jo je do čjista wulkóczena a ſhubjena. Kaf móže ſo člowiek mylič! Ja, hdnyž rjane, polne kloky ſbežech, mjes džebacžimi ledy jenu wulkóczemu namakach. Nunkliza bě khéro na ſopjenach čerpia, ale ja ſebi myſlu, jo je jej kaž tež bérnam bohaty deſchcžik bôle ſponhal, hacž ſu jej kruhy ſeſchkođile. Zecžmjenja žaneho wiďzał njejškym. Na ūkach bě wotawa derje doſč ſaložena. Maſymſke ſhywy, hróch, tolobđij, běchu rjenje ſeſthadžane. Młodoh džecžel bě rjany doſč.

— Kóžde pječđ lět ſo w Němzach 1. dezembra lud licži. Letža pak 1. džen̄ dezembra na njedželu panje. Njehodži ſo pſchepoſnac̄, ſo by ſo s ludowym licženjom njedželski mér kaſyl a ſo njedžela woſhwjecžla. Nabožnje ſmyžleni wobydlerjo ſe ſpočovenjem knejzeſtſtowym wukas powitaja, ſo ma ſo letža lud haſle 2. dezembra licžicž.

— Rózdy, kotrejž ma w khachlach satepicž, radu wobledžbu, so do wohnia ženje petrolej i bleſche abo bleſchojteho ſudobja lecž njeſzmé. Schtóż to cžni, temu pſchi tym stajnje strach hroſy, so ſo petrolej, w bleſchi ſo ſapalimſki, roſbuchnje a ſo ſo wohet na njeho kluſnje. Tajkele njeſbože je pjatk tydženja ſchulſtu holzu Mittaschez, kotrejž starsche na ſmutskownej lawicej haſhy bydlitaj, podeschlo. Holza bě w khachlach satepiła. Dokelž pak ſo drjewo jenož ſlabje zehlesche, wona i bleſche petrolej na njo ſim. W tym ſamym wołomiku bleſcha roſbuchny a paſazy petrolej ſo na holzu wutinu. Wboha ſo žałoznje na rukomaj a nohomaj wopali a je, hacž runje ſo jej hnydom lekarſka pomoz dosta, ſa tſi dny na ſwoje ranę wumrieſla.

— W hózjenzu „Münchener Hof“ je xo sanđženu pońdželu w jenej stvje palicž počalo, tola je xo woheń na sbože w nastaczu poddužyl. Woheń je s tym nastal, so blisko wotewrjeneho wokna na spiritužowym warjaku warjachu. Psichipadnje xo stvine durje wocžnicu, s tym czechnjenje nastal, kotrež spiritužowe płomjo k wołnowej gardinie šduny. W blízschim wokoniku xo gardina sapali a xo runje kaž gardinowa źerdź na popieł spali.

— S výschiňkovanjom vyškodostojných knjiesow živ. Petrow-
ského tachantstwa je knjeg biskop Wahl knjesa fararja Skalu ja čež-
neho kanonika živ. Petrowského tachantstwa pomjenoval. V tu-
chwilu knjeg farar Škala v Wildungskich kúpjelach výšebywá, hdzež
čežko khoreho knjesa prálata Buła hladá. Knjesej fararjej Škali,
kotryž je žebí se hwojej wótežinskej džélawoszci wo Sserbowstwo
wjele ſaſlužbow dobył, k spožčenju wutradneho čežneho titula
hwoje najwutrobiňsche ſbožopschecze wuprajimy.

— W nozy wot wutoro i kriedze je ſo do ſodoweje budv, pschi žitnych wilach njedaloko realneje ſchule ſtejazeje, njeſtath paduch

dobył, a 10 hrivnow pjenjes kranyl. Po ſdaču je šo tón ſamý paduch nóż poſdžiſcho do ſodowej budu pſchi gymnaſiju nutſlamał a tež tam pjenjeſy, kotrež je nadęſchol, wotnjeſał.

— Falbowe węschęjenje sa męszaz augszt. Wot 1. hacż 3. augusta khetro hylne deschęże s' niewjedrami pschi khłodnym wjedrje. Wot 4. hacż 11. augusta wętry a niewjedra pschiberaja, 5. augusta wone najwjetshu hylnośc dozpja. W alpach so hněh pońdze. Wjedro budze khłodne. Wot 12. hacż 16. augusta po frótcej pschewawzy sażo deschęże pschiberaja, wożebje hnadż 16. dżenj augusta wjele niewjedrow pschinješe. Wjedro khłodne wostanje. W alpach so hněh pońdze. Wot 17. hacż do 23. augusta smęjem wętry a deschęże, najhorje hnadż budze 20. augusta, kotryž dżenj je kritisli dżenj 1. rjadownje. S městnami budze wulka woda. W tymle cząšu hnadż budze też semjerzenie. Wot 24. hacż 31. augusta deschęże nadpadnje woteberaja, wjedro so szopli, wożebje 27. augusta pschi niewjedrje, kotrež pak mało deschęża pschinješe. — Pschi Falbowym węschęjenju dyrbí so na to džiwacż, so won wjedro sa zylu Europu wobliczi. Tego węschęjenie tego dla husto sa našchni krajinu nietrjechi. Nowy wjedrowęschężer w Sserbach po Falbowych prawidłach wjedro sa našchni krajinu wobliczi. Won po doprédłaprajenju, thđenja węschężenym, hacż do 7. augusta huche wjedro węschęgi, kotrež pak móže so tu a tam s' niewjedrami a sklabymi deschężemi pscheworhnyej.

S Nadžanez. Piątk rano je ho tudomny nowy parny młyn, knejesiej Liebje Bluschaży, do cęsta wupalil. Woheń je s rybowaniem grata ham wot ho naftal. Ton hamy młyn je ho hido ras w lécze 1888 wotpalił; też tedyh bę ho grat ham wot ho sapalił.

© Małego Wielkowa. Sańdzem sichtwórtf wěsty Salm
i tudomnemu garbarzej pſchiidźe, so by jemu dwě hōwjaſej
koži pſchedał. Garbar Salma dwaj ſthodaj wyžoko do jſtwy
dowjedźe, so by jemu pjeniſh dał. Prjedh paſ hac̄ ſaplac̄i,
zo won Salma wuwoprascha, ſi wotkal je koži doſtał. Tón
praji, so je jej wot garbarja Hausottera w Budyschinje kupil.
Garbarzej ſo tale wotmolwa wěry hódna byc̄ njeſdaſche.
© někakę wureču je jſtwy ſtupiwschi won Salma do nijeſ samkný
a ſo potom telegrafiszy poła Hausottera woprascha, hac̄ je Salm
koži kupil. Tón hnydom wotmolwi, ſo ſtej koži najſkerje kranjenej,
a ſo dyrbja Salma teho dla ſajec̄. Do jſtwy ſamknenemu Salmej,
kotryž knadž čiſte ſhwedomie njeměſeſche, poča mjes tym ſtſkno
buc̄; duž won, dokełž ſo ſi durjemi won dobyc̄ njemózefſeſche, ſi wotnom
won dwaj ſthodaj wyžoko dele ſlocži. K semi panhywſki ſebi won
jenu nohu ſwinty. Tego hnydom do Budyschini dowjefechu, hōdžež
ju jeho do ſudniſteho pſcepeſtanja wſali.

S Delnjeje Hórkí. Sprejimy móst pola Delnjeje Hórkí šo wuporjedži a šo teho dla wot 5. augusta na dwé njedzeli ſa wobkhad ſawrje. Wojsz maja teho dla ſa tón časť paſ psches Něwkezy a Bórk, paſ psches Dobroschezy a Maleſchezy jědžicž.

S Hucžiny. Sanđženu njeđželu pschijpolonju bě tudomny korežmarť Wolf se hwojimi třjomi džecžimi do Subornicžki a Stróže wotjēl. Někotre hodžinh pošdžiščo jeho kon̄ ham s wojo, sa kothymž jenož jene kolo předních hnizow wifasche, do Hucžiny psched korežmu pschilna. Duž ho nabojachu, so je korežmarja a jeho džecži wulke njeſbože podeſchlo. Na ſvože pak ta wěz tak ſla njebe, kaž ho ſdajše. Po khwili ho knjes Wolf se hwojimi džecžimi číly a czerstwy domoj wrdeži. Wón powjedasche, so je ho w Stróži jehla předních hnizow jeho woſa wotlamala. Duž je wós s předních hnizow dele prafnýl, s čimž je ho kon̄ ſploſtchil a s předními hnizami čeknýl. Do Hucžiny czerjo je wón s nimi něhdze do něcžeho ſaložíl, pschi čimž je ho wóſta ſlamala, tak so jenož s jenym kolom domoj pschilna. Korežmarjej a jeho džecžom, runje kaž konjej ho pschi ſnjeſboženju žana ſchłoda ſtała njeje.

S' Woržyna. Pjatk tthženja dpooldnia Droždžanske schulske
dzeczi domoj duž nimo pola pchindžechu, na kotrymž někotre kožh,
wot roboczanow tam położene, namakachu. Hólcez Dürlich jenu
ſ thçle kožow sbęże, so by ſwojim towarischam pokasał, tak móže
byz. Sso ſ kožu sahanjejo pał wón móz nad njej shubi, tak ſo żo
wona do praweje nohi hólza Krawsh ſarubny. Wobżaromnemu
hólzej ſo briſtwja a ſuché živh pcherubinychu; ſnadž budže wbohi
někto časž žinjenja khrony.

S K u m w a l d a . V e z h n y d z e l a c e r E r n s t K o c z k a i S k l i p p h a u s e n a je ſebej ſobotu ranu ſ britvoju krk pscherenyl. Někotre dny předtym
že ſe ſwojim mlodſtim bratrom ſwadžinſki, bě won tutemu hlowu
ſle roſbil. To bě že ſudniſtwu woſjewilo, a khofanja drje že bojo,
je ſebej Koczka žinjenje wſal.

§ Wotrowa. Sańdzenu wutoru spytachu někotři schulſz

hólyž s rucžnej mlobčazej maſchinu, kž pola tublerja Čž. na wotewrjenym hunje ſtejeſche, mlobčiež. Wſcho bě tam k mlobčenju pichihoto wane. Duž ſo ſmužniwje do džela dachu. Jedyn po druhim horiſčeze žita do maſchinu tykaču. Skónčenje rjad na 8lētneho Wezicha dónidže. Tón wbohi ruku ſobu do maſchinu tykny a ſebi ju žaloſnije wobſchłodži. Kéſný, woſkebje ſtraſchny grat dyrbí ſo pſched džecžimi starobliwje khowacž; pſchetod te je wſchém rad ſpytuja.

Se Spitala. Pięć tydzień wyciąg je ho Wawrichez bło-
miana fajma, pschi wokrjeżnej dżelaczeżni stejaza, wotpalila. —
Wutoru tydzieńja w noży je w tudomnej tħelieni wohēn wudyril,
kotryż tħelienju s' jeje pödlanskim twarjenjom do prócha a popjela
pischewobrożi.

5 Wósborka. Na Wósborsko-Lubíjskej železničnej ſo wot
1. augusta po ſežehowazym jefdnym planje jefdzi:

S	Wosborfa	7,20	10,16	1,20	6,18	S	Lubija	8,50	12	3,15	7,50
	Malecžiž	7,29	10,25	1,29	6,27		Ketliž	9,6	12,16	3,31	8,7
	Luwočziž	7,40	10,34	1,38	6,38		Wat Radmériž	9,20	12,29	3,44	8,21
	Hlūčinž	7,50	10,44	1,48	6,48		Hvúčinž	9,26	12,35	3,50	8,27
	Wat Radmériž	7,57	10,50	1,54	6,56		Luwočziž	9,37	12,16	4,2	8,39
	Ketliž	8,11	11,2	2,6	7,10		Malecžiž	9,46	12,55	4,11	8,48
do	Lubija	8,25	11,16	2,20	7,24		do Wosborfa	9,54	1,3	4,19	8,56

S Draždžan. Ssobustawu tu domneho herbskeho towarzystwa „Czornoboh“ njejzelu 21. julijsa swoju staru lubu lužisku domisni wophtachu. W dwemaj lětnjomaj wosomaj, wot statneho železniskeho sarjadništwa saradzenymaj, bo wono do Budyschyna pschimysechu. Tam najprijedzny k swojemu prjedawšemu ssobustawej knjezej Dietrichej w „lisiczej jamje“ na knědanje džechu a řebi potom město wobhladachu. W 11 hodz. jich železniski czah do Pomorza wotwye, i wokal s pschewodom herzow do Bukez czechniechu. Na Bukezanskich mjesach jich Knies Króna-Bukezanski wutrobnje witaſche. Pschi wobjedze w Bukezach bo něhdze 100 wožbow wobdzeli. Tako czechni hosožo k. farař Kubiza, pschedkýda Budyschiskeje Vježady woſkriehny wýchodji žandarm Buk, kubler Čzemjera-Kolwazovski, kubler Redo-Pomorski a druhý hosožinu se swojej pschitomnoſcę poczeſczichu. Po wobjedze, kotryž bo s wjèle rjantmi pschipitkami porjentchi, bo czah, na kotrehož czołe herzby wjeſle dželachu, na pucžu Čzormy Böh naſtaji. Tam Draždžanskich Sserbowo wjèle ssobustawow Budyschiskeje Vježady, mjes nimi tež czechny ssobustaw Draždžanskeho „Czornoboha“. knies wýchodji seminarii wuečer Fiedler, powita. Rjane jaſne wjedro daloki wuhlad do Sserbow a do Čech ſciečeſte. Vörſh bo hodzinti pschi rečzach a ſpěvach na najwýchodjihim herbskim horinym wjerſku minychu. Wječor be bo pschiblizil, a duž dyrbjachym bo ſažo do Bukez wróćicž. Tam bo w Heimrichez hosczenzu ſabawienki wječor wotbywaſche, pschi kotrymž Draždžanczenjo wſchelake herbſte pschednosc̄ki klyſhcež dachu. Bal bo ſe herbſej reju wotewri, kotruž ssobustawu „Czornoboha“ k wukemu wjeſelu pschitomnych rejwachu. Se ſpokojaſym ſacžuežom, ſo ſu rjany džen mjes swojimi lužiskimi herbskimi bratrami pschebyli, bo Draždžansky Sserbjo s poſlednim železniskim czahom do Draždžan wróćicžu.

¶ Njeſnarowow. Pschi njewjedrje, kotrež ſobotu 27. julijsa nad naſchimi honami čzehnjeſche, blyſk na polu tudomneho živonosčeſjerja Kowarja, Paracha rěkazeho, do jeneje róžloweje popydyri, kotrež ſo ſpali.

S Němzow pola Kulowa. Założne njeſbože je wutoru tydženja tudomneho wucžerja Kühna podeschlo. W njepſchitomnoſcži ſzwojeje žonu chyzſche ſzbi wón wobjed ſwaricž. Dokelž ſo woheń w khachlach ſ plomjenjom njepaleſche, wón na žahle wuhlo ſ blacho-weje blesche petrolej límy. Plomjo naſad praſmy, a na wobžarom-neho bězity woheń ſleži. So by plomjo podduſyl, wón do bliſkeje řeky Halschtrowa ſkocži a ſo potom domoj wróži. Wón bě ſo założnje wopalil. Maſtrachniſche běchu wopalne ramy na wobémaj rukomaj, pola leweje ruky wone hacž pod pažu doſzahachu, a ſ městnami bě myaſho hacž do koſczow ſpalene. Psiwiolañ ſkaf je wobžarujom-neho wucžerja hnydom do Kulowskeje hojeńnie dowjescž dał, hdzecž je wboheho ſnejgboženeho ſmjerež ſ jeho wulfich bołoſčow wumohla. Wón žonu a džecžo ſawostaji. Njech tuton ſrudny podawik napo-mina, ſ petrolejom wobhladniwje wobkhadžecž; wón ſaſo wucži, ſo ſo na ſwětly woheń ſ blesche petrolej lecz njeſtmě. Šak wjele njeſboža je pak ſo hižo ſ njeprawym nałożowanjom petroleja ſtało, ſak husto ſu nowinu hižo wo tym pižale! Tola wſcho je podarmo! So bychú czaſ a prózu ſzbi ſalutowali, ludžo pschezo ſ nowa na

na jinjero sumniſche waschnie petrolej wužiwaja.
S Khočebuſa. Jedyni wulkı bur w wołownoſci budžiſche
radı hwojich ludzi pſchi pólnym dżele kuž pohonjal; pſchetož won-
derje wjedzesche, so tež najlepſchi hejtman hospodarjowe wočko nje-

faſtupi, ale wón mějeſche ſle drjenje w nohomaj, duž bě do jſtvy faſhionowaných kaž luczibar do helle, njemójeſche ani na polo hiež, ani jechac̄ ani ſo wjeſez dac̄. Tele dny pak jemu myſl w hlowje ſefhadža, ſo mohl ſo tola na polo njeséz dac̄. Sso wé ſo w zylej, wžy žaneho noſchadla njebě, a ſamo noſhydlov wbohi muž njeméjeſche. Duž ſebi pola tótki mary požejí a ſo wſchědrje na nich wot dwieju wotročkow na polo a ſo vola noſhyež dasche. (?)

S Hrōdka. Pſchi njewjedrie pſatſky tydženja w nožy je blyſt do hrōdze ſtrbarlarja Bohumila Hypka dyri a 2 kruwje, 1 jałozju, 1 ſwinjo a 2 koſy ſarafyl. Hac̄ runje na hrōdzinej lubi wjeſe ſlomy ležesche, ſo tola ſapalilo njee.

Wérowanska biblijia, kwazný dar njewjesty.

Dar najrjeſchi do mandželſtwi
Je Bože ſłowo, biblijia,
Schtóz ežita we njej ſ wutrobu,
Tón pytnje jeje wnjzitk tu.

Hdžez biblijia njej w mandželſtwi,
W tym domje Jeſuſ njeybdli,
Hac̄ wſchěho doſez tón dom tež ma,
Je we nim wulka khudoba.

Waj' bibliju, kž nětk cži dam,
Tak lubo, kaž ja tebje mam,
Schtóz we njej ſteji, wérnoſc je,
Duch ſwiaty pſches nju wucži cže.

Hlaj, biblijia cži poſtieža
Poſkad, kž nima runječa,
Jón mole, ſerſawz njefkažu
A paduſchi jón njefranu.

Njech wona twoje ſwétlo je,
Na ežitnym pucžu ſdžerži cže;
Cže wotdžerži wot wſchitkeho
Schtóz Bohu njespodoba ſo.

Tak budžesč ſo th ſpodbobac̄
Tom' ſenjeſi, a wón budže dac̄
Cži ežithe, mérne mandželſtwi,
Kž něhdyn ſbóžuje ſloneči ſo.

Na žadanje H. P.

Hdžz wjeſhele Boh poda cži,
A ſbožowna ſy w mandželſtwi,
Khwal Boha ſenjeſi ſ psalmami,
A ežitaj hufto w biblijii.

Je póhlaſ Boh cži ſrudobu,
Maſch noſhyež cžežu wſchelaku,
Teſh phtaj troſčt we biblijii,
Ta wérjazeho woſkhevi.

Ssy panhla do njehnadi
Budž wona prut cži khofaz̄.
So pſched hřechom ſo naſtróžiſt
A k Bohu ſo ſaſ' wobrocžiſt.

A hdžz ſy něhdje wuſtaſla,
Pod brémjenjom ſy woſkabla,
Budž tuta luba biblijia
Cži najwěſčiſha podpjeria.

O, njesabudž na bibliju
Pſchi dobrých dnjach a pſchi kſchizu,
Njech ſwedeži twoje ſiwijenje,
So biblijia cži wodžer je.

* Na pucžu wot Egdorſa do Verberſdorſa, tak ſ Roſhweina piſaja, je 26. julijsa popołdnju njesnaty muž jemu ſahnſku holzu nadpadnył a ju wumozował. Šloſtnik bě ſcherty ſwoblekanh, w pſchedkoſchulzy bjes khornarja a filzowym klobuzym a mějeſche čerwjeniu brodu.

* W Zwönižach bě njedawno jeneho muža, hdžz ſyho wobrocžiſche, ſmijiza do nohi kufla. Wón hnydom rann ſ ežitnym nožom powjetſchi a dleſchi cžaſ trej ſ njeje wutkvežowasche. Potom kognak pjeſche, ſo by ſebi wutrobine dželanje powjetſchi a ſebi po ſkarjowej radze ranu ſ jodowej tintkuru pinslowasche. Hac̄ runje jemu noha ſacžeky, běchu ſo tola ſa tři dny boſeſe ſhubile a noha bě wopadnyła. Džen poſdžiſho bě ſmijiza droheho pſa ſkuſala. Teho ſ tými ſamžnymi ſredkami wulekowachu. Spodžiwe bě to, ſo ſebi ſlužane ſlocžo, kž je hewak jara ſle, ſměrom ranu wukrač atd. dasche a tež kognak pjeſche. Kaž je ſnate, je alkohol, to je palenz abo wino, najlepſchi ſredk pſche hadžazj jěd.

* W Meschede w Westfallej tydženja pſchi njewjedrie blyſt do ſtadla wowzow, birej Bringmannnej ſchluschažych, dyri a 22 ſtočatow ſarafy. Wowežet, kotrež bě ſo pod jenym ſchtomom wukhował, ſe ſamym ſtróželemi woteñdze. W Sundernje Bože njewjedro jeneho czeladníka ſarafy, kotrež běſče domoj duzy.

* W Hambachu je mandželſta blidarja Minka, mac̄ jědnacžich džecži, ſo do jeneho zyle mlodeho pomožnika ſwojeho muža ſalubo-wawſchi ſwojemu mandželſtemu ſ jedom ſawdacz ſpylaſla, ſo by ſo poſdžiſho ſe ſwojim lubym, kž je w tu kſwilu pola woſkow, woženicz mohla. Wona bě ſwojemu mužej rano do khofeja ſalpetrowu kſjalinu ſinyla. Žemu pak tón khofej njeflodziſche, duž jeho jenož malo wupi, tola pak dyrbjeſche hižo hnydom wróczecž. Kucze ſatwalamy leſat ſajdoježenje ſpóſna. Žonu ſu ſadžili.

* (Wotebéranje džecži w Franzowſkej.) Halle nětkle je franzowſka ſtatistika ſ lata 1891/92 wuſhla, runjež dyri ſo hižo k lětu nowe wobliczenje ſtač. Dolhe dliwanje ſ wosjewjenjom tu-teho ſajimaweho a wažneho wuliczenja hodži ſo někak ſ wulkej wobſchernosczi teje wžy ſamolwicž. S wobliczenja wſchitkých ſchulſtich ſchulſtich džecži je widzecž, ſo je wotebéranje narodow w Franzowſkej khetro ſylné. Po ludſičenju ſ lata 1891 bě džecži wot 5—13 lět starých 4 663 771, to je 65 840 mjenje hac̄ bě ſo jich w lěze 1886 naſicžilo. Licžba hólzow je wo neſchto wjetſcha hac̄ hólzow, runjež je w zylém wobyldeſtwje žónſkeho rodu wjazy hac̄ mnžſkeho.

* Wječor 25. julijsa dwaj ludžazej ežahaj na dwórniſchežu w Nantes ſatrafenje do ſo ſatrafenje ſrafyſchtaj. Wobej lokomotivje a wjazore wosy na kruchi roſlětachu. Sedyn wjednič, jedyn tepejet a někotſi ſpinario ſu ſiwijenje ſhubili, licžba paſažerow je ſarafených.

* (Mordar dla lichowarja.) Se ſchpaniſkeje wžy Vinilla de Toro wo ſadwělñym ſkutku jeneho muža piſaja, kotrež je pſches lichowarja wo ſwoje ſamoženje pſchijſchol. Lorenzo Martin Code, tak tón wbohi muž rěka. Žemu bě bohath bur, Manuel Gata Carmona, ſe wſchelkej leſežu tak doſho na wýſoku daň pjenjeſh požejowala a jeho na wſchě móžne waſchnje kluſal, doniž jenni njemžesche po ſvazném prawo jeho zylém ſtatku a nimale zyle ſamoženje wotečaſac̄ a na ſo ſežahnyč. S tym roſhorjeny Lorenzo wobſamku, ſo na Manuelu krawnie wječiež. Hdžz wón kluſe ſwojeho domu wyschnoſeži woteda, bě wón ſe ſamýſlom jene pobocžne durje wotamkuſene wotſtajil, ſo by ſo w nožy ſtradžu nuts ſiwiſež mohla. Naſajtra pſchijndze Manuel ſ jenym ſaſtojnikom a někotrymi druhimi woſkobami, ſo by tón dom wobſhynyl. Čedom běchu pſches proh ſtupili, wuftupi tež Lorenzo a ſawola jich wužmějchejo na nich: „Pſchęzo nus, moji knježa!“ Manuelowi pſchewožerjo ſo ničeho dobreho njenadžiſtachu, duž czeſtňachu. Manuel pak dale kročesche. Hnydom ſo dwójz wutſeli. Manuel padže ſ pſchetteleny wutrobu na ſemju. S druhzej kſku, kž bě derje do ſtrónie wotmerjenia, ſo tež Lorenzo ſatſeli. Mordar a ſamomordar bě jato měr lubowazh a derje ſmyſleny ſprawný mnž ſnathy; Manuela pak ludžo w zylém woſkownoſci ſa ſuroweho lichowarja ſnajachu.

* (Džecžo ſ dwěmaj hlowomaj.) Žena Grichovka w Konſtan-tinopl u bě w měru džecžo porodžila, kotrež mějeſche pſchi kóždej ruž a kóždej nosy ſ porſtow a dwaj jaſykaj w hubje. Džecžo boryš wumrje. Dleſche ſiwiſežko bě druhemu hiſchěze žaſoňniſchemu wutrodej ſpožejene. Dwaj měſazaj poſdžiſho bě ſo w Konſtantinopl džecžo ſ dwěmaj hlowomaj narodžilo. To je 19 njedžel ſiwe bywſki halle tele dny wumrjeſlo.

* Na marschu do Draždjan je pječza ſańdženu njedželu 50 muži 133. (Chemnižkeho) pětceho regimenta w wulkej horzocže ſpadało. Žedyn woſak je, ſe ſlónzom ſežaham, wumrjeſl a pońdželu ſtaj pječza hiſchěze dwaj woſakaj, kotrež běſtaj na marschu pamļoj, ſkonaloj. — Podobne njesvoje je 29. pětceho regiment w Trierje w pſchirheinſkim kraju pſatſky tydženja podeschlo. Hdžz ſo woſažy ſ polneho ſwucžowanja domoj wróczicu, někotſi ſ nich w wulkej horzocže na dróh padžechu. Naſiwažy ſ nich ſo ſaſo boryš ſebrachu, tola jedyn wucžet, k ſwucžowanju ſwołam na ſežhwakach ſlónzoweho ſežahania wumrje.

* Žandarmojo ſmědža po wulku pruſkeho wójnſkeho ministra učetko na ſwojich ſlužbnych pucžach tež jěſdne kofeža trjebač.

* S Eſena piſaja: Wot $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ /3 hodžin ſu tu kruhy wſcho jara ſbile. S nimi bě wulke hrimanje a ſylné blyſtanje ſjednočene. Krupy běchu tak wulke, kaž wólkſte wortjeſti. Njelicžomne woſkow ſchleſlénly ſu roſbite. Telegraſowé grotty ſu kruhy ſ džela dele ſbile. Po krupath ſo tam wulki ſliwki roſpuſhči, kž poł hodžin ſo doſho traſeſe. Načinjenia ſchoda je jara wulka.

* S nimomérnej lohkoſmyžlenoſci je w Glogauje jedyn wncžobník widženje ſhubil. 23. julijsa ſo jedyn mirjerſki a jedyn czeſkliſki wncžobník ſ tym ſabavjeſchtaj, ſo do bleſche, ſ wodu na vjelnjeneje, njehaſhenn ſalk ſypaſchtaj a bleſchu potom ſathkniſchtaj. S pluſom, ſ ſalka ſtpažym, dybjeſche bleſcha roſlečicž, czeſhož dla ſo pačoſlaj wot bleſche wotžaliſchtaj. Dokelž pak bleſcha njerosbuchny, ſo k njej wróczischtaj. W tym ſamym woſkomiku bleſcha do wjele kruchow roſleči. Njechto ſo warjazeje ſalkowěje modř jenemu wncžobník do woblicža kluſny, ſežimž ſo wbohemu pačoſlaj wobej wocži wupaliſchtaj.

* Drohe konſervy je njedawno ſemrět pjenježny doſhodnit R. w Königsbergu ſawoſtajil. Hdžz mjenujz po jeho ſamjereži jeho blachowje buſtchwje ſ napřimom „konſervy“ woſewrachu, je ſe ſlotom napjelnjene namakachu. W někotrych bě 11—16000 hrinow. S zylá je ſemrět pječza 200 000 hr. w „konſervach“ ſawoſtajil.

* (Wobstejnoscz w swójbje, w kotrejž ſu ſobuſtawu wſchelakeje wěry.) W swójbje bohatego wobkredžerja wſchelakich leżomnoſcزو a khejow w Berlinie, je nan evangelski, macz katholſta. Starschej mataj pječ džeczi. Wobaj starschej synaj ſtaj evangelſta, wſchē tsi džowki ſu katholſke, dokelž ſebi macz po evangelſkej khejzenizy teju synow žadacze, ſo dyrbia ſo jeje džowki katholſke khejcz. Majſtarſchi syn je ſahorjeny pſchiviskowar ſ Egidy, ſa kotrehož wěz wjele wopruje. Druhi syn je po wſchelakich pſchetratich cęznoſczech pobožnoſtař a je w najnowischem čaſzu do ſbožonipoweho wójſtr (Heilsarme) stupil. Dwe starschej džowzy ſtej evangelſku ſchulu wophtowalej a evangelſzy konfirmerowanej, runjež běchnej katholſzy khejenej. Žena ſ njeju je ſo ſ bohatym židovſkim fabrikantom woženila, druga je ſebi konservativne ſmyžlenego gymnaſialnego wužerja ſa muža wiaſla. Majmlodicha džowfa je do katholſkej ſchule kchodžila a w katholſkej zhakwi Bože wotkaſanje wužila. Pſchi kózdym ſwójbnym ſwójdenzu nan parolu wuda: „Wo wězach wěry ſo ręczecz nježmę”, dokelž ſu jeho wjazore na ſhonjenja pomuczile, ſo hewak lohzy mjeraza pſchekora wudhy.

* S Griesheimu w Württembergſkej piſaja: Hdyž ſo 25. juliua württembergſka artillerija njedaloko naſcheho města na tſelenje ſwuczoſasche, běchu měſčezenjo w ſmjeronym ſtrache; pſchetož dve granacze pſched mětom ſ ſemi ſlecžiſtej a roſbuchyſtej. Roſbuchyſene fructi do ſahrodow, na dróhi a ſamo do twarjenjow trjechichu; duž je wulki džiw, ſo ſo ničto ſranil njeje. Wina na tymle podendženju, kotrež budžiſche ſebi možlo wjele člouſkič ſzimyjenow ſa wopor žadacz, je pječza jedy lieutenant ſeretur, kotrež je ſanony wopak ſložicž dał.

* W Crozonje, njedaloko Bresta, je mlody kowatſki, Treitous, kotrež bě nahle woſrniſi, ſwojej maczera ſ kožu hlowu woſrubný. Potom je, cželo na kuchinſku ſamou pſchivajſawſchi, jemu na pſcheczivo hlowu na ſtolz ſtaſil a ſměrom do polow wotechoł.

* Žałozne njeſvože na ſelesniſu je ſo w Sait Brieux w Franzowſkej 27. juliua ſtało. Cžah, kotrež ſ Anne pola Auren pſchijede, ſ 24 woſow, ſ putniſami pſchepeljenych, wobſtejſeſe. Dwe lokomotivje jón cęhniſeſtej. Cžah bě Duitiſke dwórníſeſe wopuſteſiſil a bě 3 kilometry pſched Plaintiffſkum dwórníſeſe, hdyž přenja lokomotiva ſ kolijow wujedze a zylk cžah ſa ſobu ſtorže, předy hacž možeſtaj maſchinistaj na pſcheczivnu paru dacž a cžah jaſpinacž. Najwiaſy woſow, ſo na kopizu ſwaliwſchi, ſo do truchow roſbi. Dwaj ſo tak jedny do druhego ſunyſtaj, taž ſo roly dalokowida hromadu ſuwawa. W roſbitkach bě žałozna woſaniza. Wſchelazy pucžowarjo kaž woſrniſeni ſ ujerobitých woſow wuſlakachu a pſche wſho přeti do polow cžekachu. Hdyž běchu přenje ſtrózle nimo, ſebi na wuſhowanje myſlachu. 12 cželov pod roſbitkami ležesche, mjes nimi cžela wobeju wjednikow a tepjerow. Na 50 woſowow je ſranjenych, nehdže 20 cžezko ſranjene ſu do hospitala domyſli. Schto je njeſvože ſawinowało, njeje hiſčeze ſnate. Majſkerje je deſchcz ſelesniſu tak roſmačzař a ſmjeheſiſil, ſo je ſo ſemja pod cžezu cžezku maſchinow roſdala.

* (Roſdjaſnjeny elefant.) W Balankattah Hindooju wulki ſwiedžen ſ cęſeſci ſwojeho boha ſiva ſwjeczachu. Hdyž prozeſija, kaž pſcheko, ſ elefantami w předu ſ templej cęhniſeſe, ſo jedyn elefant roſnjemendri. Jego wjedžet, tiz ſ malym džecžom na nim ſedžeſe, cžysche džecžo pomału ſ njeho dele pſcheczicž; tola elefant, jo ſhrabnywſchi, jo ſebi do klam tykn, jo roſkužn a na ſemju puſheſi. Potom ſwojeho wjedžerja doſahny, jeho na ſemju cžiſny a roſtepta. Spodžiwnie bě, ſo ſo elefant potom ſ dobom ſměrowa, ſběhny roſteptaneho muža a to džecžo a donijeſe jeju ſ jeju wobydlenju, hdyž, wobeju na pröh poſzivuſchi, durje wotewricz ſpyta, ale podarmo; pſchetož hdyž bě ſo w měſce roſnjeklo, ſo je ſo elefant roſdjaſniſil, bě ſo zyla prozeſija roſpierzchla a wſchitke durje běchu ſo ſejamkaſe. Elefant dolho pola durjow ſtejſeſe a ſo nütz dobyčz prozowasche; hdyž pak ſo jemu to njeſradži, wón trubicž pocza a po dróhi dele cžerjo wſho, ſchtož doſahny, podtorhovaſche. Tjho čloujefijo, pod jeho ſtopami wuſhachu. Potom ſlečza ſ templej, tam někotre templowe ſtolpy podtorha, tak ſo je džiw, ſo templ do hromady njeſadnje. Na to ſo njendruch do elefantow, tiz ſady templa ſtejachu, ſahna a dweju ſe ſwojimaj ſylnymaj bodakomaj (subomaj) mori. Na dobo ſo ſaſo ſměrowa, cžerjeſe ſe wodze a pjerjeſe ſe ſwojim rybakom tak do njeje, ſo woda wjele wſche njeho ſetasche. Bjes tym bě ſo polizijs, jeho morieč, ſhromadžila; wózommacze wuſelow pak bě trjeba, hoberke ſwertiſko powaliciž.

(Zyrkiwſke powjeſeſe hladaj w pſchilofy.)

Hospodarski a kuchinſki magazin, pſchedawarňa želeſnih krótkich tworow a grata

B. Fischera na ſitnej hafy
poruča ſwój wulki wubjerk praktiſich a woſebných
kwaſných a ſkladnoſtuch darow
po tunich placžiſnach pſchi kruče ſprawnym poſluženju.

Pſchedeſchežniſi

barbunyepuſteſe, trajne dželane, ſ wubjernych tkaninow, poſzidžane a cžiſtožidžane ſara tunjo.

Woſebite wulki pſchedeſchežniſi, 9 dželate a 12 dželate, w multim wubjerku na ſkladže.

ſara woſebne „jeſtoſte pſchedeſchežniſi“ po wſchelakich placžiſnach poruča

pſchedeſchežniſiſkařnia H. M. Schmidt a pſchi hlownym torhoſeſu.

Wſchē porjedženja a poczehnjenja pſchedeſchežniſikow a pſchedeſchežniſikow ſo ſa krótki čaſ derje a tunjo wobſtaraja.

Zacherlin

Spodžiwnie ſkutkuje. Wón mori, kaž žadyn druhi ſredk — wſchē inſelty a ſo teho dla po zylhym ſwecze jato jenicžy dobrý ſhwali a pſta. Jego ſnamjenja ſu: 1. Saſyglowana bleſcha, 2. Wjeno „Zacherl“.

Woprawdžituſ doſtačz:

W Budyschinje pola ff. Mierschez bratrow naſlednika, Jan Skop,

=	=	=	I. Ott Engerta,
=	=	=	Straucha a Koldy,
=	=	=	Pavola Hofmanna,
=	=	=	Richarda Neumann,
=	=	=	Raaka a Kunatha,
=	=	=	C. A. Lukacha,
=	=	=	Pavola Schokarta,
=	=	=	Alfreda Böhm,
=	=	=	Herm. Kſchizanka,
=	=	=	Pawol Mikel,
=	=	=	E. Ferd. Lehmann,
=	=	=	Aug. Schwera,
=	=	=	Ed. Tammera,
=	=	=	A. W. Kneihale naſled.,
=	=	=	E. M. Klauſſa.

Šeblowané ſhpundowanja

zyle ſučke, 24 a 30 mm. ſylné, pſchedawa tunjo

Tr. Holbian w Budyschinje pſchi dwórníſeſu.

Paul Schulze, thſcherſki miſchtr

na garbaſkej hafy 8 pſchi ſitnych wifach 6
poruča ſwój wulki meblowy ſtad dobrociwemu wobledžbowanju

Pěškowzové twory.

Všiché můžne družiny pěškowzových lamjenjov sa nowotwary porucza a hnydom po sfasjanu najlepje a najtunischo wobstara a wudžela Adolf Hörnig na Wjeleczanskej dróh čzo. 7.

Franz Marschner

čažnikar w Budyschinje

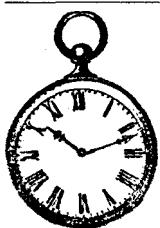
čzo. 9 na bohatéj hažy čzo. 9

žwój sklad čažnikow a čažniko-
wych rječasow dobročivemu wob-
ledžbowanju porucza.

Hódna twora. Pižomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pižispomnenje: Ręčju ſerbſki.

Ssuscheny ſymski polež, 5 por-
ſtow tolší, pišti wotewſaczu 5
punktow punt po 65 np., cjerſtwy
polež a ſadlo punt po 55 np.,
cjerſtwy ſoj punt po 30, 40 a
50 np., ſchrjeny ſoj punt po
50 np., pišti wotewſaczu 10 pun-
tow po 40 np., tuezne ſusichene
kwinjaze mjažo punt po 60 np.,
jera tuezne howjaje mjažo punt
po 50 np., ſolbaſowý tul punt
po 40 np. porucza

Ota Pěškla na žitnej hažy.

S nakladow Maczyn ſerbskej
bu muſhle a w wudawařni „Sserb.
Nowin“ na pſchedan:

Kſhiz a polměchaz abo Turkojo
piſhed Vinom w lécie 1683.
1883. Piłaczisna 40 np.

Trójniki. Šberka powědańczikow.
1885. Piłaczisna 40 np.

Nadpad pola Buzez. (1758.)
S wobrasom. Druhi wudaw
1888. Piłaczisna 30 np.

Jan Manja abo Ždje ſtatok
moji! Powědańczko ſe ſerbskich
ſtaſiſnow nowiſcheho čaža.
1889. Piłaczisna 40 np.

Bitwa pola Budyschina. (1813.)
1891. Piłaczisna 50 np.

Nowe Trójniki. Šberka powě-
dańczikow. 1893. Piłaczisna
40 np.

Lakierowane blachowe twory

jako: klofajowe a zolkowe tysi, chlebowe tysi ſa džeczi,
ſzedanſke ſorbili, wělwe džeržaki, myjawy, ruczne
ſany, czwiczki, wódne ſaran, bowy, woſnowe bowy,
trjepenſke ſany, petrolejowe ſany, mječzawki, čežakowe
laſheczki atd.

emaillérowane blachowe twory,
jako: warne hornzy, klofajowe warjaki, tyhele, praženſte
hornzy, hornzowe wěla, vónoje, jejowe tyhele, poliw-
lowe čerpanw, džerlawy, kumjetanz, jędzne denčla,
klofajowe ſany, klofajowe ſifi, mlokové ſaran, ſonole ſe čerpanw, myjne ſchle, myjawy, mydłowe
ſchliczki, bowy, wódne ſaran, wódne ſany, wo-
ſłokanſte lóly, wanje, mječzawki, pluwawki, nôzne
ſudobje atd. atd. poruczataj

A. & W. Neuhahn

4 na ſerbſkej hažy 4.

Wykrolikata ſchijaza maschina

Biesolda a Eocki
je najlepſcha a
najkharmańska ſa
žwójbu arjemjeſl-
niſke dželo. Sa
jeje hódnosć dolhe
léta rukuju.

Schijaze maschinu
wſchēh družinow
ſo wote mnje wuporjedzeja. Stryko-
wanske maschinu po fabriſtich plaz-
ciszach pſchedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornęſkej hažy 18.

Wobras

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſachklen-
zruja a ſ woblukom wobdada, a
domowe żohowanje a wobras
w wulkim wubjerku a tunich plaz-
ciszach pola

Maxa Mützy
na bohatéj hažy 11.

Pſchedawanie a
porjedzenje
wſchēh družinow
čažnikow.
Plazciszny najtunischo
a rukowanje na dwě
lécze.

Gustav Mager, čažnikar
11 na ſerbſkej hažy 11
pišti starých kaſarmach.

Khěža na pſchedan.

Mafivna khěža ſ 3 kórzami
pola, bliſto 2 fabrikow ležaca, je
hnydom na pſchedan. Dalsche
piſches C. A. Maniza na ſchulſtej
hažy 3.

W Stróži pola Hucziny je
žiwnosć čiſlo 37 ſ 19 kórzami
pola a ſuſi ſe wſchém živym a
morwym inventarom bjes hospody
a wumjenka hnydom na pſchedan.
Twarjenja ſu nowe.

Na pſchedan: Moſtiſez ſobrak
čiſlo 264 na Židowje ſ 9 kórz.
pola. — Kórczma ſ klamańju,
rejwanſkej ſalu a 7 kórzami
pola, $\frac{1}{2}$ hodžin dale Wóſborka.
Dalsche je ſhonicz w wudawařni
„Sserb. Nowin“. — Janaschez
korczma a klamańja w Hornim
Hbijelſtu. Tam ſo tež pjeatnja
hodži ſaložicž.

W Kotezach pola Wóſborka
je ſowatnja ſe 7 kórzami pola
hnydom ſe ſwobodneje ruki na
pſchedan. Dalsche je ſhonicz pola
Jana Mięzli tam.

Rover,

pneumatik, rjana ſohkoběža za
machina, je tunjo na pſchedan
pola Reinharda Hawſchtinta
w Rakezach.

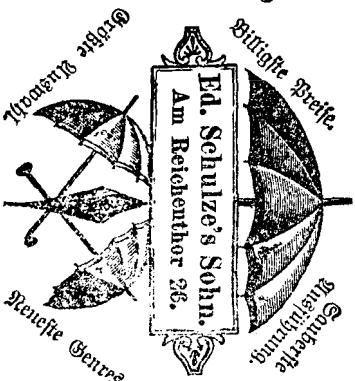
Jedne ſoko budže hermanik
niedželu popołdnju na pſchedan
w hoſczenzu k „polměžazej“.

7 na ſukelnſkej hažy 7.

Poruczam žwój wulſi ſkad
Khocebnſkeho roſlateho tobaſa
hamzneje fabrik po najtunischiſ
plazciszach k dobročivemu wob-
ledžbowanju.

Hermannia Gerlichowa wudowa
7 na ſukelnſkej hažy 7.

Pſchedeschežniki.

Porjedzenje a poczehnjenje
w mojej pſchedawarſni.

Kornenburgſki

ſkótziwjaſy pólver

Po dohleſtnym naſhonjenju
jako najlepſchi ſkótziwjaſy a ſeko-
wazy ſredki ſpōnati.

Senoz woprawdžity dostacž
w měchczanskiej haptuzi w Budys-
chinje w roſtach po 1 hr.

muzaze wobleczenja abo tež nawoženſke wobleczenja

ſ modneho ſcheviotoweho čežaneho pſchedzena a buſkina hotowe
ſechite kupicž, temu móže ſo jenož wulſa kſheſčijanska krawzowaciuja.

Oty Preuſſa prjedy Kloſa

4 na žitnej hažy 4, delta, po 1, 2. a 3. ſchodzi poruczicž.

Zonjaze žakety, deſhečne mantle, trikotowe taille a džecžaze
taille ſo wjèle niže plazcisz w pſchedawaja.

Čžorný Bóh

(572 $\frac{1}{2}$ metra nad morjom).

Rjany wulhod ſa ſwóbjy, towarzſtwa, ſchule atd.

Čzopla jędz runje tak tunjo taž w kórczmacach w dole.

Chopej, ſalih, ſolbaſki, jednore piwo ſa ſchulſke klaszy po naj-
tuſchej plazciszne. (Prjedomna powjeſc ſo piſheje, tola ſo ſa
wotewſacze ſtasaneje jędze piſhi ſastupjenju hubjeneho wjedra ru-
wac ſjetrjeba.)

Š poczehzowanjom

hórski kórczmat Kalauch.

XXI. hłowna skhadzowanka

Serbskeje Studowaceje Młodziny

10., 11. a 12. augusta 1895 w Jekelic hosćenu w Huscy.

Sobotu 10. augusta: w 5 hodzinach posedźenje wubjerką.

Niedzielu 11. augusta: W 4 hodz. hłowna zhromadzizna
(witanje, rozprawy, wólby, namjety przednoški atd.).

W $\frac{1}{2}$ hodz. koncert; potom zabawa.

Pondzeli 12. augusta: Wulét.

Studentam, hdžekuli Serbja studuju, kaže wótcinska přislusność zo po mózności příručni wšitcy do jeneho. Zastupjerjo towarzstw a druzy, kotriž pjeru wjedza wodźic, njech přinjesu rozprawy a přispěvki do almanacha; wšitcy pak njech příručni z luboscu k wécy a z krutej wolu, pilnje dżelać.

Hosćo budža wutrobnje witani. Wosebje bohaty wopyt pak wočakujemy z Huski sameje, z Husčanskeje a susodnych wosadow. Niedzielu, 11. t. m., budże naše zhromadzne hesło: „Do Huski na skhadzowanku!“ — A to nic hakle wječor, ale hižo popołdnju k hłownej zhromadzizne!

Na zasowidźenje! **Mikl. Andricki**, t. č. hł. starši.

Pschepröscheneje. k misjonskemu hwyedźenjej

w Malmö Wjelkowje

niedzielu 11. augusta.

Dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodzin budże hwyedźenske předowanje knjeſa předarja Aastrupa se Stockholma.

Popoldniu $\frac{1}{2}$ 3 hodzin poshromadzisna pod hołym njebjom, w kotrej budža wschelazy misjonalario ſ Afriki a Surinama powjedacž.

Na žitnych wilach postajena

wumelska wustajenza

spósnacž na firmie: połońska połnóżna a křiedzna Amerika, kotaž napohłady wšichnych hwyetowych dželov pokazuje, teho runja najnowsze podawki čaža a kweta, taž ponurjenje parneje hody „Lobja“, pschi čimž ſo 365 čłowjekow tepi, dale bitwischęza w Chinie a Japanie, wosbje naftajene: dwójne mordarstwo w Drądzianach na wětrnikowej drózy 19 w měru t. l., wužudzenje pschičażnego huda pschečzivo wychschemu hajnikej Gerlachę a mandželsę, žałosne pschedadnjenje w Moscze atd.

— Saſtup ſa wosbou po 15 np., ſa džecži po 10 np. —

Pschečzelnje pschepröscheneje **Jan Paty sen.**

W wumelskej wustajenzę a museju na žitnych wilach

postajenymaj, ſo mjes druhimi widženjahódnoſćemi pokazuje

wumelski a džiwny čažnik

Jeniczli bjes konkurrenz na hwyecze.

Čažnik je 4 zentnarje čežki, $2\frac{1}{2}$ metra wyžoki, $1\frac{1}{4}$ metra scheročki, pschedstaja pôdla astronomiczeho džela tež ſ dobom romsko-katholiku zyrkej, hdžeg Božu mſchu a popolnischenu Božu hlužbu dwaj wschelakaj međchnikaj wukonjetaj atd. Čažnik ſu ſe hwyjim wopytom poczeſčili Žeho Majestoscž kral Albert, generalny pôlny marſhal prynz Jurij, prynz Biedrich August, prynzehna Mathilda a wyžozý ſtaſtijnicy. Dale tam wuſtujuje myſteczitačka knježna Bath. Schtož chze wopravdze neschto widženjahódne wohladacž, tón njech wustajenju wopyta. Pschečzelnje pschepröscheneje

Korla Paty jun.

Wosjewjenje.

Czeſčenym Sserbam w Budyschinje a wokolnoſći najpodwolniſcho k wjedźenju dawam, ſo ſym ſo tu na Nowosalzskie drózy čižku 20 jato

rjemjenjer, ſedlar a tapezerař

ſaſhydli. Podwolne proſcho, ſo pschi potrjebje na mnje dobro-čižne dopomnicž, ſo naležnie ſ poczeſčowanjom poručam.

Paul Wünsche,

rjemjenjet, ſedlar a tapezerař.

Pschepołożenie schwetwa.

Swojim czeſčenym wotbjerarjam a ſnatym najpodwolniſcho k wjedźenju dawam, ſo ſym ſwój

črijowy a ſchtorjowy ſkład

1. julija ſjerjoweje haſzy 6 na napishecznu stronu čižku 11 niže kłamow knjeſa Wehle pschepołożit. Sa dowérjenje, w bohatej mierze mi ſpožczenie, ſo rjenje džakujo, proſhu ſe mni dale pschiſtuwovacž.

Š poczeſčowanjom

A. Knüppelholz.

Wiele wotročkow a džowki ſa 1896 pyta **Krauschowa** na ſwokownej lawſkej haſzy 28.

Wysłodostojnemu lubemu ſwēremu duchowpaſtryjej

knjeſej fararzej **Takubej**

k 25 letnemu ſaſtojniskemu jubileju

poſkwieczenie wutrobnie ſbožopscheče

poniżejne džakowne ſubosče

(Po žadanju ſe ſapodženjom

wocziſčenje.)

Džak, hwalbu, czeſč trojen'čžom! Bohu

wami

My wſchitzhy pſchinjeſem ſiebele,

hdžg jubilej ſhwój ſwecieče bies nami

Wy dženja w ſwojim ſwietnym ſaſtojn

ſtwie.

Wóh wutwoli Waſh, ſduhom ſaſtojnem ſchwetwa,

Zom' duchę wodziec ſwecieje ſbožopscheče

Wſches ſakramental, Bože ſłowo naſe

We Kryſta ſwiatzej zyrwi na ſemi.

¶ tom' Waſh duch, wutroba, haj duch, a

czeſč

We ſwiatym wjeſelu ſo horjeſe;

Wy njeprzniwy ſa to wulfie dželo

Šče byli w domach wonſtach, wobſtajne.

Džen ſi hnučom Waſchu ſubosz ſo

vomi jaun,

Eh placz Wam ſweciuym djeſieſom ju;

Džen ſdžafom ſwazycieho pſchihadžom;

Knjeſ Žejuſ ſ Wam, ſ name wostan tu!

Njech Boh, tón ſwerny wajchtat iſraeli,

¶iž hwaleny je haj do weczoſcie

Wſches jandželow chor ſwiaty jubilejſti,

Je mér a poſo, w Waſhzej wutrobi,

Knjeſ Žejuſ, hiončko njebeſe, njech ſezele

Wſchę pruhi ſwotich ſragnych hnadow Wam

Do Waſhzej duchę ſ wutwolſe dele,

Wóh roſhwecz Waſche pucze tu a tam.

Haj, njech duch naſhob' Knjeſ Žejuſ

Wam wot Wotza móz ſ njebia ſpožczenje,

We ſwiatym ſaſtojnſtwe wot Božoh'męſta

To ſłowo reczcz hrobę, wjeſele.

Njech we wſichem ſwſtach ſluſtach

hujata rada

Trojeničkeho Boha ſ Wam, je,

Njech Bože żohnowanie, Boža hnada

Waſh ſwiaty ſluſt tu dale krónuje.

Wchém modlitwam ſa Waſh, Waſh

dom a ſa naſ,

Daj Žejuſ wuſhyszenie bohače;

Tu a tež w njebiju wjeſele ſe ſa Waſh

Nad duſhem, tiž ſ njebiu wodziec.

Wam Žejuſ Kryſtus ſrak naſich křižo-

wan,

Budž hkorhoj, ſchit, trosčt w křižu,

czepjenje;

Wſchak jebo mieno da trosčt wery rjan,

Tež ſubosz, nadžiju pſchez křaſnichu.

Na lužy a pschi žóle čiſtob' ſłowa

Daj Bož hſceže dotho paſcž bjes nami

Wam,

Haj, pschi hſceže ſrak ſtupienych dom wola

Tam ſ rjenſhim jubilejſtim ſwjetzenjam.

O Kryſtusze, ſ temu dawaj ſwote ſbōže,

Praj ſwote haj džen ſi naſich wojadze,

So wjeſela Cži hwalbu ſpewacž može

Wſchek twoim tronom haj do weczoſcie!

¶. ¶. w. ¶.

(A temu čižku pschiſloha.)

Marja Jäckelec
Korla Skop
slubjenaj.

Pischiloba f čížku 31 Serbskich Nowin.

Sobotu 3. augusta 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutije njedzeli rano w 7 hodż. diaconus Räda herbu i powiedni včet, $\frac{1}{2}$ godzinu farar dr. Kalich herbile a w 10 hodż. nemške vredowanje.

Wěrowani:

W Michałskiej zyrlwi: Hendrich August Lüpacz, wojskowy miszter w Szko-nej Vorstce, je Selmu Martha Fischerz tam. — Julius Max Schröter, fachitler na Židowje, i Hana Smolcz tam. — Kora August Wojnar, dželaczer na Židowje, i Krysztianu Scherkez tam.

Křesni:

W Michałskiej zyrlwi: Hermann Kurt, Hermanna Oty Hilbzena, křežerja a restaurera na Židowje, b. — Gustav Emil, Jaromira Augusta Dornita, famjeneczebarja w Dobrožach, b. — Hana Mina, Koralie Waltaria, želejnisteho hladaria w Rabožach, dž. — Maria Hedwiga, Jaromira Gustava Kurzy, skatarja na Szkołzy, dž.

Zemrječi:

Dzień 24. lipca: Martha Bertha, Koralie Augusta Melchera, dželaczerja na Židowje, dž. 6 m. 1 d. — 25. Paweł, Anna Schustera, dželaczerja na Židowje, b. 14 l. 7 m. 11 d. — Józef Houša, fabritski dželaczer w Lejne, 49 l. 9 m. — 26. Ida Martha, niemandz, dž. na Židowje, 29 d. — Hana Krysztiana Zimiermanne, njebo Michała Panacha, kubleria w Bojankežach, wudowa, 48 l. 1 m. 20 d. — Julian Koldovský, famkar tu, 31 l. 3 m. — 30. Emma Hana, Miltawskaja Necka, fabritski dželaczerja tu, 7 m.

Viaczliena žitow a produktow.

Žitova domov w Budyschiu:	W Budyschiu:			W Budyschiu:			
	27 lipca 1895		1. augusta 1895				
	wot	hacj	wot	hacj			
	hr	np.	hr	np.	hr	np.	
Pischenza	bela	7	35	7	65	7	35
	żulta	7	24	7	35	7	35
Rožla		6	30	6	44	5	75
Ječmien		6	50	6	93	6	—
Worš	50 filogr.	6	20	6	60	6	—
Hroch		7	22	11	11	8	20
Woka		5	56	7	50	5	75
Gabčy		12	—	15	—	11	—
Hejduscha		15	—	15	50	13	50
Béryny		1	90	2	10	2	—
Butra	1 filogr.	1	90	2	40	1	70
Pischenzna muha	50	7	50	16	50	—	—
Ržana muha	50	7	50	11	50	—	—
Sýno	50	2	—	2	20	1	60
Szíoma	600	17	—	18	—	16	—
Brožata 1266 štuk, štruta		5	—	20	—	—	—
Pischenzne motruby	3	75	4	50	—	—	—
Ržane wotcuby	4	25	5	75	—	—	—

W Budyschiu: pischenza (bela) po 170 puntach 12 hr. 49 np., hacj 13 hr. — np., żulta 12 hr. 30 np., hacj 12 hr. 49 np., forz rožla po 160 puntach 10 hr 9 np., hacj 10 hr. 30 np., forz ječmienja po 140 puntach 9 hr. — np., hacj 9 hr. 70 np.

Na Butru w Budyschiu: pischenza (bela) wot 7 hr. 65 np., hacj 7 hr. 82 np., pischenza (żulta) wot 7 hr. 41 np., hacj 7 hr. 30 np., rožla wot 6 hr. 25 np., hacj 6 hr. 38 np., ječmienj wot 6 hr. 25 np., hacj 6 hr. 50 np., worš wot 5 hr. 90 np., hacj 6 hr. 25 np.

Draždzenie mňahowe pischenza: Howjada 1. družiny 62—65 hr., 2. družiny 58—60, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinje 26—38 hr. po 100 puntach s 20 drozentami tari. Čelata 1. družiny 55—65 np., po punče rěsneje wahi.

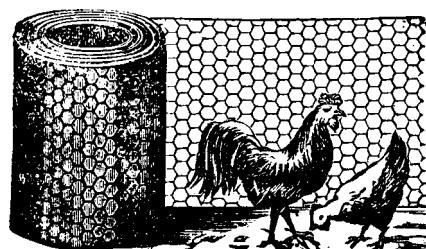
Wjedro w Londonie 2. augusta: Pomrōčene.

Židzane rubisheža na hlowu

w rjanych barbach, křeženje deli, sahlwežlowe pažy, kapicži, loschali, jupli, povijali, gumižlowe podložki w wulkim wubjerku porucza tunjo

A. E. Werner
na žerbsej haſhy 8.

Sazynkowane
gročzane pleczenje!
Wulkim wubjerku, tunje placžinu.
B. Fischer
na žitnej haſhy.

Na jerjowej Emil Wehrle. Na jerjowej haſhy 7.

Dwojzny scheroke čistowolmjane draftne tkaniny, niz pschelohka twora, po wurjadnje tunich placžinach meter po 80 np., lohcž po 45 np., najlepše družiny starý lohcž po 60, 70, 80, 90, 100 np.

Czorni čistowolmjany dwójzyscheroki kaschemir w 14 wschelakich družinach starý lohcž po 45 np., meter po 80 np. Módrocžischcz, saruczeny, so barbu njepuscheži, starý lohcž po 20 np., meter po 35 np., podla teho starý lohcž po 25 np., 28 np., $\frac{6}{4}$ scheroki starý lohcž po 30 a 35 np., zyhi a wupjerki prawje $\frac{6}{4}$ scheroke, starý lohcž po 20 np., dospołnie barbu njepuschczate.

$\frac{6}{4}$ katunowe rubisheža swětle a czemne po 25 np., židzane, wolmjane, polwolmjane a barwmjane rubisheža po jara tunich placžinach.

Na jerjowej Emil Wehrle. Na jerjowej haſhy 7.

Schlenčzane twory, kamjeninowe twory poruczataj w wulkim wubjerku

A. & B. Neuhahn
4 na žerbsej haſhy 4.

Slódke palenzы

liter hijo po 40 np., likery liter hijo po 60 np.
porucza

Moritz Mjerwa
pódlia Pětrowskej zyrlwje.

Destillazija snathych dobrzych palenzow po starých tunich placžinach.

Rjany paleny klofaj punt po 140, 160, 180 a 200 np., žury klofaj punt po 110, 120, 125, 130, 140 a 150 np., rjany rajz punt po 14, 16, 18, 20 a 24 np., petrolej punt po 13 np., mléth rjany kłodli zofor punt po 25 np., pšchi wotewsczu 10 punktow po 24 np., lompoj zofor punt po 26—28 np., koflath zofor punt po 32—36 np., žitny palenz liter po 28, 30 a 32 np., kłodli palenz liter po 45, 50, 60 a 80 np., w čivizach hischče tunjacho, rjane kłodli wulke kłowiaki punt po 24 a 30 np., cigarj w wulkim wubjerku, dobrý kramy rjepilath tobak punt po 40 np., pšchi 5 punktach po 36 np.

Pšchiipomju, so rabattowe lutowarske marki njetwudatam, dokelž dýrbi kuz pšchi kúpanju twory tola pšchi druhim to saplačicž, a nictó nicžo darcz njemóže.

Carl Noack na žitnej haſhy.

Ekayernia platowych a bawlmjanych tworow

G. A. Ryseka w Porchowje

porucza s tutym swoje snate dobre wudżeli po najtunisich placzynach.

Pschedawatnja w Budyschinje nětke na bohatej hafy 31
(podla bohatego torma),

jenož pjatk a sobotu wotewrjena!

Słasanki po placzynie wot 10 hrivnow so direktne bjes wobliczenja porta rofeszelu. Listne wopraschenja, słasanki atd. chytle so dobroszivje do Porchowa pohłacz, kotrež so najruczischo a najlepiej wobstaraja.

Sa wilowarjow poruczenjahodne kipowanske žorlo.

Sa njevjeſczinske wobleczenja

porucza

czorne ſidzane draftne tkaniny

lohež hižo po 1 m.

hacž i najlēpschim družinam,

pikane ſidzane tkaniny

w najwjetshim wubjerku barbow a po wschelakich placzynach,

czorne a bèle wolmiane tkaniny

hladke a mustrowane w hōdnych družinach po najtunisich placzynach

Jan Jurij Pahn.

Klobukowy basar

w Budyschinje

19 na bohatej hafy 19.

Klobuki a mězy

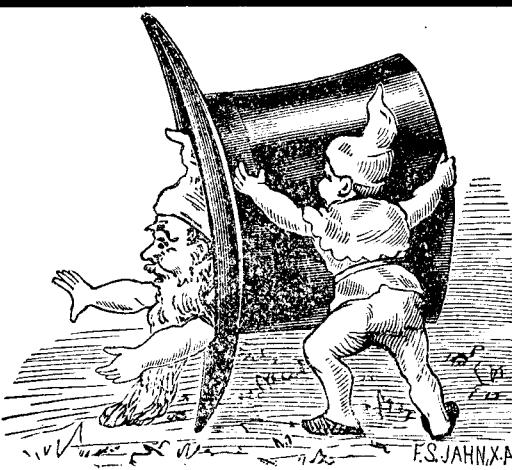
sa mužskich a hōszow,

ſtomjane klobuki a mězy ſa
kolojeſdnych

w wulkim wubjerku po pomyslnie najtunisich placzynach.

Klobukowy basar

19 na bohatej hafy 19.

Wubjernie
4- a 5-np. wubrasowane
zigarh
100 schtuk po 3 ml. 20 np.,
3 schtuk po 10 np.
porucza
Otto Sachse
na bohatej hafy 5.

Majskowy ſchrót, ržane gris,
ff. ržane wotrubny s grism,/
pſchenicze pļuwy a pſchenicny gris
poruczataj najtunischo

Heinke a syn

w hamorskim mlynje a w pschedawatni pſchi herblskich hrjebjach
a róžlu hornczertſleje hafy.

Pawoł Giebner,

winařna,
winownja a knědařna
w Budyschinje

na bohatej hafy čížlo 18,
i nutshodom na theaterskej hafy,
porucza

ſwoj wulkotny ſklad
čerwjenych
a bělých winow,

najtunishe bleſchu po 70 np.,
hacž i najlēpschim družinam, ſaž tež

lēkarſke wino,

ſalo:
portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokanske.

Bola mje ma ſzódny połnu wěſtoſež, ſo woprawdzie wino doſtanje, a ſchtož placzynu naſtupa, možu ſ najmjeſtſha runje tak tunjo pschedawacž, ſaž hdž ſebi nechtó direktne wino wot Rheina a t. d. pſchipovázacž da.

Pawoł Giebner.

Jerje

ſu nowe doſchle, tučne a czerſtwe,
mandel po 35, 75, 90 a 100 np.

Adolf Rāmsch.

Gumijowe
blidowe pſhikrywnej
czemne a ſwěkle mustry,
hōlcjaze a holcjaze
gumijowe a kožane

ſchorzuchi,
džecjaze lazki,
gumijowe ložowe podložki,
gumijowe zyzaki
atd. atd.

poruczataj
w wulkim wubjerku

**A. & W.
Neuhahn**
4 na ſerbſkej hafy 4.

Eduard Hartmann

pôdla lawškeho tórmá.

Wožebitoſeže:

wuhotowanje ſe ſchatami.

Platowe, bawlmjane, elſaske a plokanſke tkaniny.

Zyhi wupjerki, drell.

Blidowe ſchath, trjenja, kuchinſke ſchath.

Najwjetschi ſkład požleschčowých pjerjow.

Ložowe deki, pscheschiwane deki, moshkowe deki.

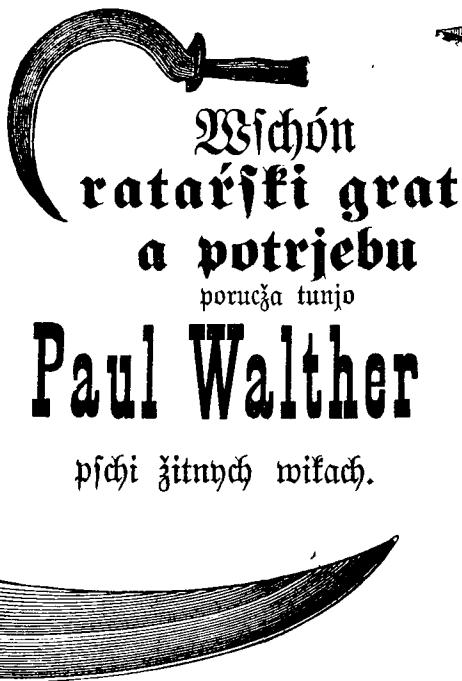
Dr. Lahmannowe bawlmjane ſchath.

Hengowe dwójne trikotowe ſchath.

Mužaze, žonjaze a džecžaze ſchath.

Rhornarje, manchetty, ſwierſchne koſchle, pschedkoſlchiki, krawath.

Schijernja ſhatow a ſchorzuchow.

Wſchón
ratarſki grat
a potrjebu

poručja tunjo

Paul Walther

pschi žitných wilach.

Zigar h.

S jeneho konturſa ſmôj wjetſchu dželbu zigarow doſtaſoſ. Hdyž ſu ho nětko wuležale, je na pschedan pſchinjeſhemoj, ſa čiſtj amerikanski tobak rufujo.

Starý kanzler Bismarck, 1000 ſchtuk po 32 hrw., 100 ſchtuk po 3 hr. 30 np., 25 ſchtuk po 85 np.

Zaltki, mała ſylna zigar, 1000 ſchtuk po 40 hr., 50 ſchtuk po 2 hr. 10 np., 10 ſchtuk po 45 np.

Ginzel a Ritscher.

A. A. Leuner jun.,

w Krumwaldze pod Čzornym Bohom
reſał a drjewowa pschedawarnja

poručja ſwoj wulki ſkład
ſchvundowanſkich deſlow,
ſchindzelových deſlow,
ſazuwanſkich deſlow,
wjerchowých deſlow ſe ſejimy,
kuhowych latow,
viſelowych latow,
ſazuwanſkich latow,
ſpalerſkich latow,
ſabiwanſkich latow,
tramow atd.

deſlow a latow we wſchech ho trjebazých dohōſezach a tolſtoſezach
po wurdadnie tunich placzijnach.

Wulke wupſchedawanje čzrijowych tworow.

Dla poſtroženeho letrjeho čožka wſchě hischeže na ſkładze ho namakaze letrje ſtupeſe, žolte a čzorne, po hischeže ſenje ſkyſchanyh tunich placzijnach wupſchedawam. Tak pſchihodna ſkładnoſež ho bóry ſaſo niſpoſtieſi.

Hermann Frisch,
Winski čzrijowy ſkład na bohatej haſy 10 pôdla pôsta.

W wudawarni „Sserbſkich Nowin“ ſu po 1 hr. 50 np. doſtaſz:

Chèrlusche a ſpěwý Pětra Milonka.

C. Thiermann
kalkowa, wuhlowa a brikkettowa pschedawarnja
porucza swoj sklad

czeskeje brunizy
hornjoschlesyjskeho kamjentnega wuhla
i najwubjernischich jamow, a teho runja wot netka
Slokomorowske brikkett

najlepscheje druzin po kozdej so zadazej dzelbje a po najtunischich dnjowych placzisnach.

Wjetsha Crefeldska fabrika zdzanych tworow je mi sa Budyschin
jenicze pschedawanie swojich czornych

zdzanych tkaninow

pschedawala. Duż je mi mōzno, czorne zdzane tkaniny w derje so
nozchazych druzinach po fabrikskich placzisnach pschedawacę.

Czorne Geraske

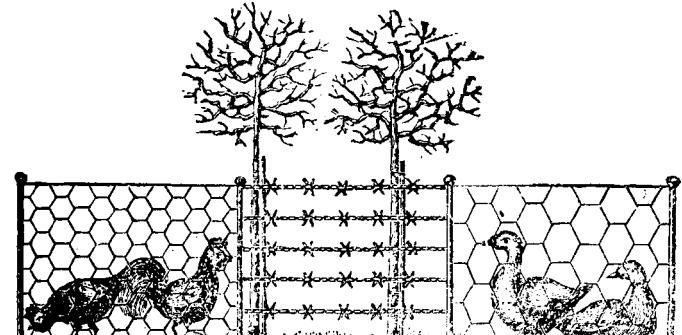
drastne tkaniny

i najblawischich fabrikow mamy pszezo w najlepskich druzinach sa
najewstne wobleczenja na skladze.

— Riske placzisy. —

Richard Gautzsch
na bohatej haszy.

Grociane pleczenia atd.

porucza po fabrikskich placzisnach

Paul Walther.

Wodne ponoje, kotly, khachlowe platy,
nesczowe rebliki, khachlowe durczka,
tseschne wokna, twarske hodze

porucza tunjo

Paul Walther.

Sserbske a nemiske spewarske knihy

w krasnych najnowszych swjaskach,
zjadowe weny, klubenske, kwasne, narodnisske a żarowanske
kharty, ihmotaze listy porucza w wulkim wobjerku a krasnych mustrach

Gustav Namsch,
knihwysařenja na bohatej haszy 21.

Swoje suate
dobre valenz
(jednore a dwójne)
poruczataj placzisnym hōdno
Schieska a Kjecza.
na swonkownej lawskiej haszy.

K wuhwej
poruczam tunjo
hróch,
woku,
hejdusę,
folij.

Paul Schulze,
žitowa wifowarnja
pschi žitnych wifach 18.

Maſchcze

we wjehich wulkojcach a druzinach
porucza pschi potrebie

Arthur Jannasch
na hōschiz haszy
a rózku seminariskej haszy.

Turkowske žlowfi

najlepscheje druzin, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mierwa
pschi mjakowym torhoschzu.

Destillazija
snatych dobrystek row po
starzych tunich placzisnach.

C. Weiß

w Budyschinje

19 na bohatej haszy 19

porucza

wulki wobjerki hotoweje

muzazeje a hōlczazeje drasty

każ też wulki wobjerki żonjazych
deschaznych mantlow a žaketow po
jara poniznych placzisnach.

P. P.

S tutym ſebi dowolimoj najpodwolniſcho k wje-
dzenju dacz, so ſmy

knjesej Heinrichej Mittaschej

i firmu **J. G. Klingsta** naslēdn.

w Budyschinje na bohatej haszy 16

swój komisjonski sklad

wschitich winow a spirituosow

sa Budyschin a wokolnosć pschedopodali.

Zemu je mōzno, po prēnjotnych placzisnach
pschedawacę.

S poczesczowanjom

J. T. Brems & Co.

dwojskaj litrantaj Seho Majestosze kraja,
w Lipsku.

w Draždjanach.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kózdu sobotu.
— Stwórtlétne předpłata
w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo płaci 8 np

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawańi „Serb.
Now.“ (na róžku zwonk-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego ryncka 10 np. a
maja so štwórk hač do
7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číše Smolerjec knihicíšćernje w Maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 32.

Sobotu 10. augusta 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Khějorej Wylemej, kotrejž je pońdželu pschipołdnju w Ceweſu k jendželskemu brjohej pschiſiel, je ſo tam wulkotne powitanje doſtało. 6. augusta, dzeń bitwy pola Wörtha, ſo khějor na němsku wójnsku lódz „Wörth“, psched Ceweſom ſtejagu, poda a ſi rěču na Wörthsku bitwu ſpominasche, w kotrejž je ſo ſjenoczenje němskich ludow poſkaſalo. Po jendželskich nowinarjac̄, kotsiž ſebi myſla, ſo němski khějor dale niczo činieſ nima, hac̄ intereſh jendželskeje politiki ſpěchowac̄, ſu khějorej Wylemej jeho ſpominanſku rěč na Wörthsku bitwu ſa ſlo wſali. Nowinu „Daily News“ ſu ſebi ſwěrile, piſac̄, ſo budžiſche khějor lepje činił, hd̄y budžiſche ſo wón wſeho ſpominanja na němsko-franzowſku wójnu wostajíl, tak doſho hac̄ wón w Jendželskej pschephýwa. Hjéhceje nje-hańcižiwiſchu rěč nowinu nětčiſcheho jendželskeho konſervatiwneho ministerſtwa „Standard“ piſaja. Wone němskemu khějorej porokuja, ſo je ſo Němska njezvěrna napsheczo Jendželskej ſadžeržala, dokež njeje wotpohlađen jendželskeho knježekſtva pschi poſleđnjej japanſto-chineſkej wójni podpjerala. Ssmě drje ſo wočakac̄, ſo němske knježekſtwe nowinu na tele naſdate naſwarzjenje bóřši hódnje wotmoltwja. Jendželzenjo dyrbja ſo powuc̄ic̄, ſo Němska nima nadawki, jendželske intereſhy ſe ſhwojim wójſkom ſakitac̄.

— Sańdženu njedželu, 25 lětny wopomnjenſki dzeń Weizenburgſkeje bitwy, ſu ſo w Němzach na wjele měſtnach wózčiñſke ſhwiedženje k wopomnjenju na dobyčezku němsko-franzowſku wójnu wotbýwale. Woſebje w Weizenburgu mějeſche ſo wulkotny wopomnjenſki ſhwiedžen, pschi kotrejž ſo něhdže 700 něhdusich wojakow wobdželi, kotsiž ſu w němsko-franzowſkej wójni ſobu wojovali. Pschi pomniku panjenych Bayerskich a pomniku panjenych pruskeho 5. armeeſcorpsa ſo wopomnjenſka ſhwjatocžnoſcz wotmě. W Saar-brückeſcie njedželu 25 lětny jubilejſki ſhwiedžen dobyčza Spichernſkich hórkow ſi wulkotnym wobdželenjom ſi daloka a ſi bliſka ſhwiecžach. S hównym dželom ſhwiedženja bě kraſny hiſtoriſki ſhwiedženſki cžah, pschi kotrejž ſo 1000 starých ſobuwojerow Spichernſkeje bitwy a 15000 druhich wojerow ſi lěta 1870 wobdželi. Pósla teho ſo na wojetſkim pohrjebiſtce ſi ſławnym cžebiňnym dole pola Saarbrückena wopomnjenſka ſhwjatocžnoſcz wotbýwasche. Wjecžor ſo na Saar-brückeſkich a Spichernſkich horach wjeſelovohnja palachu.

— Nowy pruski hońtwiński ſakon je ſo wot khějora podpiſał a ſo 6. augusta w ſalonijowej ſbérzy wotſjewil. 20. augusta nowy ſakon do mozy ſtuſi. Wot tuteho dnja ſo w Pruskej ſi wuwac̄zom Helgo-Landskeje kupi jenake hońtwińskie wobſwědženja wudawaſa, kotrej ſu pak wot dnja kupjenja na 365 dnjow wobliczene, lětne hońtwińskie wobſwědženja rěkaja a 15 hrivnow placza, pak jenož na cžaſt tjoſch ſo ſežehowazých dnjow wustajene, dnjowe hońtwińskie wobſwědženja rěkaja a tsi hrivnow placza. Hońtwińskie polizajſkej wychnoſci je ſo porucžilo, w pschichodze hońtwińſtwo wótrisko wobkédžbowac̄, a khostenja ſa tych, kotsiž ſu ſwoje hońtwińskie wobſwědženja doma ſabysli, kaž woſebje ſa tych, kotsiž ſo na hońtwje bjes pschedpiſha-neho hońtwińſkeho wobſwědženja naděndu, ſu porňo přjedamſhemu cžaſzej khětro powyſchene. Pschiſpomnic̄ ma ſo, ſo hońtwińskie wo-piſma, do placziwoſcze noweho ſakona wo hońtwińskich wobſwěd-ženjach kupjene, na tón cžaſ ſwoju placz i wóſcz wobkhwaja, na kotrej ſu wupiſhane.

— Przózowanja, mjes wſchědnyimi němskimi wójſkami po móžnoſci wſcho psches jene pschiſprawic̄, ſu ſaſo kročzel do předka

ſčiniile. W pschichodze budža w bayerskim wójſtu pruszh offižerojo ſlužic̄, a runje teſko bayerskich offižerow na khwili do pruskeho wójſta ſaſtupi. W württembergſkim wójſtu hžo dawno tole pschi-prawjenje wobſteji, tež je ſo tam pruska uniforma ſamjedla. Prjedy abo poſdžiſcho drje ſo tež jaſnomódra bayerska uniforma ſhubi, a potom budže zhe němske wójſko jenak uniformerowane. Bayerſki huſanžatý helm je ſo, kaž je ſnate, hžo psched někotrymi lětami ſi pruskej piſlatej khapu ſaměnil.

— Komizijsa württembergſkeho krajneho ſejma je wobſamka, knježekſtvo napominac̄, ſo by dowoliło, cžela paſic̄. Kaž je ſnate, ſtej katholicka a evangelska zyrkej ſwojim měſchnikam ſakafalej, pschi paſlenju cželou ſwoje duchowne ſaſtojſtvo ſaſtavac̄. Židowska duchowna wychnoſcz je rabbijam wotſjewila, ſo po židowſkim naboženſtwje cžela paſic̄ dowolene njeje, a ſo je teho dla židowſkim duchownym ſakafane, pschi tym duchownje ſobuſtukowac̄. Sa to pak je naboženska pschiſluſhnoſcz, popjołowe powoſtanſki ſpaleneho cžela po naboženſtim waſhniu khowac̄, tola dybki ſo khowanje w pschedpiſhanym kaſhcu ſtac̄. Rabijam je do wole date, pschi tym pohrjebnu rěč džeržec̄.

— W Württembergſkej, hdžej ſa wjele lět wjazy žaneho cžlowjeka wotprawili njejk, ſu psched krótkim ſaſo jenemu ſkóſtmieſki hlowu wotcželi. Sſubnizh ſo ſarjetnichu, pschi wotprawjenju pschi-tomni býč; duž dyrbjeſche ſo dwěmaj najmłodſchimaj ſudnikomaj porucžic̄, wotprawjenje wobkédžbowac̄, dokež ſebi ſakor pschitomnoſcz dweju ſudnikow žada. President pschiſažneho ſuda bě ſo teho runja ſapowiedžił, wotprawjenju pschiſladowac̄. Minister Mittnacht je w roſprawje, wo wotprawjenju podatej, pschi kotrejž je jako ſtatný rečník pschitomny był, proſil, ſo je hlowurubanje niz khostenje, ale ſaniczenje; wón njeje ženje jako poſdžiſchi juſtizny minister krále wotprawjenje radžił. Drugi ludžo wſchak ſu wo wotprawjenju druhého naſlada, měnjo, ſo je wotprawjenje naj-wězjſchi hrědk, ſi kotrejž ſo ſtrachni njepolepſhomni ſkóſtmizh njeſchłodni ſežinic̄ hodža.

— Awſtrija. W Tschlu, w rjanych ſchtyrfiſkich horach ležazym, ſkoro kóžde lěto w léczi awſtriski khějor někotre njedžele dolho pschephýwa. Minenym thdženj je jeho w jeho ſchtyrfiſkim lěčznym pschephýtu romunſki kral Karla ſi mandželskej wopytał. W tym ſamym cžaſku je ſo awſtriski minister ſtronkownych naležnoſcze, hrabja Goluchowſki, ſi němskим khějorſtowym kanzlerom wječhom Hohenlohe ſetkał. Wopytej romunſki krala w Tschlu a ſchadžow-anzy hrabje Goluchowſkeho ſi wječhom Hohenlohe ſo, džiwojo na poſleđnjie podawki w Bolharſkej, wulta politiſka ważnoſcz pschi-piſuje. So mjes Němskej, Awſtriskej a Italskej w naſtupanju Balkana wuečinjenja wobſteja, a ſo je ſo Romunſka ſi trojoſwjaſkej pschiſamka, je ſnata wěz. Hžo wot ſkóſcenja poſleđnijeje rufſo-turkowskeje wójny Romunſka pola wulkomožow ſepjeru pyta, kotrej ſamohle ju psched móznym wobjimanjom ſlowjanſtich ludow ſakitac̄. Romunſka nima myſle, ſo ſe ſwojim nětčiſchim ſtejſchec̄om na Balkanje ſpoločic̄. Tehdy, hdž ſattenbergſki přjnz bolharſki krónu ſloži, ſo romunſki kral pržowowaſche, Bolharſku ſi Romunſkej ſjenocžic̄, tak kaž je Schwedſka ſi Norwegſkej ſjenocžena. Tutón wotpohlad ſo njeje tehdž dozpił, tola hdž by ſo hodžilo, jón do ſtruka ſtajec̄, ſo Romunſka tež někole ſi tym njeby komdžila. Nětčiſcha politiſka měſchenza w Bolharſkej žadnu ſkładnoſcz ſaſo ſi temu poſticža. Němska, Awſtrija, Italska a pschede wſchém Jendželska

býchu wotmyšlenje Rumunskeje na wšcho móžne waschnje podpjerače
a spěchowale. Tuthym wulkomožam wšcho na tym leži, samožnoſcě
Ruskeje s Balkana wuežiſchezeč. Schtó chžyl pscheponiacz, ſo by
ho Ruske pucž do Konſtantinopla na pschezo ſalehnył, hdy by ho
na Balkanie móžny stat ſtworil, kajfiz byſchtej ſienocžena Rumunſka
a Wolharſka bylej? Hacž je ho wo tymle praſchenju w říſchlu
jednalo, drie ſ czežka do ſjawnocije wumídze. Hafle pschichod ſknabž
bubže wuežič, ſ kajtim wotpohladom je král Karla awſtrijskeho
khežora wopýtal.

— Žadny kraj drje žebi židža w tajkej mérje w hospodařském nastupanju podčížili nježku, kaž Galizisku. Polské noviny „Gazeta Narodowa“ židowské lichovářstwo w Galiziské na széchowaze waščnje wopiszuja: Hrošny je to wobras, khudobu, hubjenstwa, njewědomoſcze, duchovneje tupoſcze, a na druhej stronje bjeszividěomitej pschellepanoſcze, nječuzćivoſcze a nječimčomnoſcze. Wlkowanje, pschemyzko, wſcho je w Galiziské w židowskej ruži. Bes ſida že nicžo ſapocječ ſiehodži. Ratač je w ſwojej wopushčenoſczi a muſh do zyla na njeho połasany. Žid móže ratarzej pomhac̄, tola tale pomoz jemu droho pschińde. Žid je ſwuczeny, žebi 50 hac̄ 150 prozentow žadac̄. Často pať tež 400—500. To je wérje njepředobně, tola wěrnoſc̄. Ola dołha, kotryž je ſ wopředka 20 ſchěpnakow wucžinil, burske ležomnoſcze na ſudniſke pschebažowanje pschińdu. Žid je ſ wjetſcha kupi. Wjele na tychle ſrudnych wobſtejnnoſczech je ludowa njewědomoſc̄ wina. Bud njemóže ani piňac̄, ani cžitac̄, jeho njewědomoſc̄ je hrošna. Hrošna je tež jeho hubjeſcze. Snate je, ſo je w wjele stronach hľod se ſtajnym hofczom. A pschi tym nichto burka ſedžbu nima a jemu radu njeda. Bjesdžatnoſc̄ a wotupjenosć, ſ kotrymajž je bur ſajaty, ſtej ſ pschirodnym ſeždžkom tychle wobſtejnnoſcžom. Ženicžli, na koħož móže žebo wobro-ječ, je žid. So bychu že galizisz̄ ſemjenjo wo ludowe potriebnoſcze a wo ludowe ſlepſche starale, na žebi njepomýbla; ménja, ſo bychu že ſ tym w ſwojej wožebnoſci ponizili.

Franzowska. Franzowska artillerija ho s nowymi kanonami wuhotuje. Tele dny su ho wonie w Chalonissim lehweje pshed presidentom republiky Haureom pruhowale. Leta dolho su na nowej pólnej kanonje dzérali; někto su dozpili, schtož wot njeje žadaja. W tu khwilu je hido telfo nowych kanonow shotowjenich, so móža ho s nimi artilleriske regimenty ranscheho wojska wobronicę. Na nowej kanonje wubjernie wožebnoſcze khwala. Dotalna franzowska pólna kanona mōžesche ja jenu mijenschinu tři króz wuhřelicz, a kóžda jejich granatow rošbuchnywchi na 200 hacz 225 kruchow rosleczi. S nowej kanony hodži ho pječza džehacz króz sa mijenschinu wutſelicz, pšchi čimž wona kwoje stejischco nje-pshemeni, tak so po kóždym wutſelu njeje trjeba, ju s nowa postajicz a sprawicz, a jeje granaty na 400 kruchow rosleca. To řeka, so nowa kanona schécz hacz bydom króz wjazhy člowjekow moricz samóže, dyžli stara, a pšchi tym je nowa kanona lohscha, po tajkim bôle hibita a pornjo starej wjele dale tšela. Zeli so ho wožebnoſcze, s fotrymiz ho nowa kanona wuhvaluje, jako wérne wopokaſaja, drje so tež Němska komdžicz njebudže, sa kwoju artilleriju polepschene kanony sawjescz. Khoſty ja to budža dawki-davarjo njeſcž dyrbječz. Tola pſchezo je lepje, někotre hrivny dawkiow wjazhy saplačečz, hacz wójmu pſchěhracz a njeſpshczejeſe wózny kraj sapuſcječz dacz.

— Sozialdemokratoju su pschi wólbach do generalneje rady spósnacj dyrbjeli, so w Franzowskej lud do wukhwaleneho sozialdemokratiskeho psichodneho stata wjèle dowéry wjazy nima. Njewnejprajna njeroda, w wjèle měschčanskich farjadništvačk tñježaza, kotrež su sozialdemokratojo do živojeje možy dostali, je ludžom wocži wotewrila, schto maja wot sozialdemokratiskeho stata wocžakacj. Prezident Faure je prajil, so je bo s wólbami do generalneje rady franzowska sozialdemokratijska finičila.

— W Franzowskej je šo sažo anarchisticki nadpad skuzí. W Aniche, w połnóżnej Franzowskej, direktor Guillemin tamnijskich wuhlowych podkopów zwój polstaletny jubilej zwycięzche. Hdyž wobstarany jubilar, mot shromadzenego luda ſo živje ſtrowiazy, ſ zytkwie ſtupi, jedyn ſ džela puschczeny 26-lětny dželaczeř, Clement Decoux rěkaz, ſ revolvrą pječ kultow na njeho wutſeli. Tſi kulti Guillemina ſ lohka ſranichu. Tola nětko ſo žadlave ſta. Vrjedh hacž móžachu bliſko ſtejazh ludžo nadpadniſkej broń wutorhnućz, bomba roſbuchny, fotruž won ſa pažom pschi ſebi njeſeſeſche. Decouxowe čelo ſo dwaj metraj wyšoko čižiſnih a jako njeſpósnajomny mjaſkowny planz ſ ſemi padže. Pschipadnje pschitomny Decouxowej nan ſ čelu ſtupiwſchi ſawola: „Kanailla, mordarjo!” Schtyri woſoby ſu ſo ſ bombinymu tichéſkami ſranile. Maja ſa to, ſo je Decour

Vuillemina satséliwsczi bombu mjes lud cíjiznycz chzył, so moch lepje czeleńcze. Decoura je direktor Vuillemin w lécze 1893 s džela puſczejz, dokelž bě ſwojich ſobudželaczerjow naſchęzuwał, ſtrajkowacz. W huzodnej wky Waziers won dželo ſažo namata a psched frótkim ſhoni, so by 4000 dželaczerjow pjenieſy ſkładowali, so bychu Vuilleminej pschi ſkładnoſci jeho poſtaſteńeho jubileja hlebornu vaſu darili. Tule pschileznoſcz wotmyſli ſebi Decourz k temu wužiež, so by ſo na Vuilleminje wjezil. Won nadpad wumjedže, hač runje wjedzieſče, so w Vuilleminowej bliſkoſci jeho nan a jeho bratſja ſtejachu. Je- nemu jeho bratrow tufka bliſko hlowy nimo ſlečzi.

Jedzjelia. Prvni volbach do parlamentu je liberalna strona czejske porazenie poczepila. Unionistojo, kotsiz su psichezjiemu temu, so by Irlandska zwoje hamzne statne zarjadniwo a hamzny parlament dostala, su liberalnym wulku liczbu volkrieszow wotdobyli. Tucej so nadzecz njemoza, so do psichichodnych 6 let na kniejsztwo pschindu. Sa powschitkownu kwetowu politiku pschemenjenje w jendzeljskim kniejerstwie zaneje wažnoscze nima. W Afrizy budza Jendzelczenjo dale sa tym stejcz so vychu so pschi sklavnojczi nehdze netajeho kraja mozowali, mjesz tym so budza w Europje a Afrikej vyschu zwoju ledzblisowc na to srožowac, so vychu psichiberazu móz Ruskeje samiesjowal a sblabili.

Schpanijska. Schpanijsky budza so do teho podacez dyrbjeze, so
zwoju najwjetshu a najbohatshu samorstu kupy Kubu ihubja. Po-
wiesze, s Kuby p'sichthadzaze, powiedaja, so tam schpaniske kniejstwo
na pozlednim wobwieshku wiha. Hłownego roskasowarja schpaniskego
wójska, marischala Martinea Campoza, je p'ieza 12,000 szézkatow
pola Bahamo wobstupilo. Szézkat'skaj wiednikaj Gomez a Maceo
staj zwojej wójszy sjenocziloi.

Bolharsta. Deputazija, fotraż je pod wjednymtowm metropolita Klimanta do Peterburga pucżowała, je żo do Sofije wróćzila, hdżeż żu ju s wulkimi cześćzemi domoj witali. Wo rośrećzenjach, fotraż je metropolit Klimant s russimi ministrami a zaron mēl, wón trucze mjelči. W bliższych dnjach żo by je żwojimi ministrami a metropolitom Klimantom w Sofiji radu składował. Wot tam prynz Ferdinand do Warny pojedzie.

— Hacz runje turkowske knieżecstwo wschednie wobkrucza, so je
sbejk mazedonskich Bolharow do zyla podtłoczenym, pschezo jażo
i Mazedoniskeje powjesze wo wojowanju sbejkarjow i Turkami
pschitkadhęja. Nova bitwa je żo pječza pola Libiahova mela,
w fotrejż je 150 Turkow panich. Sbejkarski lieutenant Serafow
je Sereke jaſtwo dobył.

Sserbijs. Pod Milanom a jeho synom Alexandrom je Sserbijsa niz jenož w hospodařstvím, ale tež w politickém a moraliſtikm nastupanju bankrot sečinila. Wona je taž hľuboko panýla, ſo Turkam ſwoje wójsko k podtlčenju křečečijanskich mazedonských ſlezkarjow podtýkuje. Sserbske knížečítwo i turkovskim w tukhili w turkovsko-herbskim wojerství ſwiaſtu jedna. Sserbijsa je nizce batone 60.000 karabik mojicak da turkom ſejcik ſtajíš

China. Chinejojo ſu żałostni wojaſniży, hdyż dyrbja w bitwie njeſpichečezej napichečo ſtupicę, tola frejlačni, żaneje ſmilnoſeče njeſnajazdy ſurowzy, hdyż móža ſlabych a bjespomožnych ſkonczowacż. Staroſtyn hſheſcijanſkeho miſjoniftwa w Chinje wo teſle hanibnej frejlačnoſeżeji Chineſow wjele powiedacż wjedźa. W nowſkim czaju ſu Chinejojo hſheſcijanow w ſučengu pſcheczehali. Wjez hſheſcijanſkich miſjonarkow ſu woni na njeuwprajne žadlawe waſchnie čzwilowali a potom ſkonczowali. Chineſy ſaſtojnizy ſu tymle žadlawoſczam ſ meroṁ pſchihladowali; móžno je, ſo ſu woni ſami jim poſekowali. Jendzelski poſkłanz je pola chineſkeho thęzora hnydom doſećczęſinjenje žadał, a tutón je, kanonow jendzelskich wójnskich łódżow ſo bojo, pſchilubił, ſo budże mordarjam hlowu wotęzeč dacz. Kielko paſk ſu ſlubjenja chineſkeho thęzora hōdne, je ſ teho ſpōſnacż, ſo ſu chineſy wojazy, ſ ſchitowanju hſheſcijanſkich miſjoniftow w ſučengu wupoſzlaní, ſo do miſioniftw tvarjenjow dobyli a je wurubili. S doboru ſu ſo njemdre ludowe čzrjodły do hylidſteżow jendzelskich a amerikanskich miſjonarow w Fucžunje pola Kantonu dale a jich hospitale wupuſzczile. Chinejojo ſu ſebi pječza wotmyſlili, wſchitkich miſjonarow wuſnacż. Hroſnoſeče chineſkeho luda ſo nje-hodża hinał podtłocicę, hacż ſo europiſke wójnskie łódże někotre chineſe pſchimorske města potſeleja.

S̄hrota sajathā.

(Sfónčenje.)

W Franzowskej wrócił so żadno mér, a Lubomirskiż kłówjba starasche so na wszelē možne waschnie, so by něshco shoniła wo

wjéchowzy Franziszki Lubomirskiej, wo kotrejž studnej kmijerczi běchu powięscze hacž do dalokich raničich krajow doschle, a wo wobudze jeje jenicekje dżonti, herbiny njezmérneho bohatstwa. Cęzka węž njebe, pscheptyacz kudniſke pscheblyschowanje, kž bě ſo ſ wjéchowznye kmijerczu ſkónežilo, k temu běchu tu kudniſke ſpihy, ale poſphyt, namakac̄ młodu wjéchowku Rosaliu, běchu doſpolnje podarow.

Ale ſ pomozu ſłota, kž bohacze roſdawowachu wſchelazy Lubomirskę agentovo, kaž tež ſ pomozu jich mózgach poczahow k wyżokim ſtaſtojniam radzi ſo jim, wuſlédzic̄, ſo bě Rejwac̄, klužobnik njebo wjéchowki, wuschoł dżen psched jeje kmijerczu ſ hrodū ſ Rosaliu; wobrotm piſat bě w kudniſkich aktach tež namakal dopofaſy wo tom, ſo bě jedyn ſ wjéchowznye klužobnikow tež wobdzeleny w jeje prozeſu — ale herbina jeneho ſ najwjetſkich pôſlích knjeſtow bě ſo ſhubila ſe ſhweta. Wjéchowzne herbſtvo pschibudzi ſkončzne domiſaz ſud najblížſhim krefnym pscheceſlam.

Léta 1806, domiž běchu Napoleonowe pomery ſ ruskemu dworzej hischče dobre, bu ſa ruskego wotpoſlanza nowa woſoba poſtajena, hrabja Tejodor Rzewuski.

Wotpoſlane tehdrom hischče njebydleshe w tym wuſtowym hrodze, kotryž je nětrole ſe ſwojej węzu a ſe ſwojej ſnuteſtownej pschirrawu jedyn ſ najſajimawisich twarow w hlownym franzowſkim měſcze. Tehdom bydleshe rufi wotpoſlanz w najatej, doſez wuſtej theži, a hrabja Rzewuski bě uſowany, ſebi male wobydlenje najecz ſwonka wotpoſlanſtwa. Saſydi ſo w jentym ſ najlepſich hosczenzow tehdomniſcheho czaza, w hosczenzu „Grande-Bateliere“.

Ras, něhdze dwē njeđzeli po ſwojim pschihadze, džeshe hrabja Rzewuski po khödbje delnjeho ſchoſa w hosczenzu a ſetka dwē žonſkej, kž korb ſchatow njeſchetej a kž jemu pokornje ſ pucza džeschtej. Rzewuski chyſche wokoło njeju wuńc̄, tu na dobo jeho pschekwapi napadna rjanoscz młodscheje plokaſnicze.

Holza bě woprawdze njeſchēdne krafzna. Wyſoka, ſchwizna poſtawa, nězne, lubosne woblico a tak huste čorne wložy, ſo cęzke pletwy ſe wſchę konzow wezjipne kufachu ſ pod maleho ſněhbeleho čepza. Ale najrijeſthej běchthej wulkej, czmowej woczi, ſi něznym mlohojtym blyſtchom, kž ſo blyſtchę ſala podobasche.

Hrabja bě pschekwapi. Jenu ſo ſdajde, ſo je tutej woczi hijo něhdze widział; ale dopomnicz ſo njeſozeshe, hdy a hdze. Poſthili ſo bjeszkaſ mlodej knjeſtne, na czoz jemu wotmolwi ſtarſha žonſka — najſkerje macz — ſ poſhilenjom, kž paſ bě wjele mjenie pscheczelniwe. Hrabja woteridze do ſwojeje iſtwy; czmowej woczi paſ njeſchindžeschtet jemu myſklow. Wróćſichtet ſo jemu ſtajnie ſaſo a jaſo na myſle, domiž ſkončzne w jeho poſnjaku njeſchihadža dopomijenka na dwē druhej czornej woczi, kž běchthej nimo měry podobnej na woczi tuteje plokaſnicze. Dopomni ſo na ſwoju njeſbozownu ſotru, wjéchowku Franzisu Lubomirſku, kž bě w Parizu tak ſrudnie ſwoje ſiwinjenje ſkončzila.

S tym naſta w ſiwinjeniu mlodeje plokaſnicze zyle nowy wotref. Hrabja Tejodor Rzewuski pschikafa ſwojemu komornemu klužobnikfej, ſo by ſo w hosczenzu wobhonil, a wuſtowym czlowej wročzi ſo boryš ſ tej powięſczi, ſo je młoda holza, kotruž bě hrabja widział, bjes dwela džowka hosczenzowskeje plokaſnicze, wudowu Bertogweje. Rzewuski da ſebi pschincz wobſedžerja hosczenza a ſhoni, ſo ſo wudowa Bertogowa częzby ſiwin ſe ſwojeje wulkej ſwóſbu, ſo paſ ma wona, kaž tež jeje džowka jara dobre mjenio. Wobſedžer hosczenza wſchaf ſebi myſleshe, ſo drje wotpohlad wjehoſkeho hoscza zyle prawy njeje, a halle trochu ſo komdžo ſwoli do teho, poſlaſz po plokaſniczu a jeje džowlu.

Hrabji Rzewusku njebe hacž dotal ani na myſle pschihadlo, ſo je ſo jemu poradžilo, namakac̄ doſlo pytanu džowlu ſwojeje ſotry. A možeshe wón tež ſebi myſlicz, ſo ju namaka jako proſtu plokaſniczu, w draszcze kudjeje holczi ſ ludu? Cziniſcie wſcho jeno, kaž ſebi wokomil žadaſhe. Wón chyſche poſzeczic̄ wopomijecze pschekahę ſahinjeneje w woſobje holczi, kž bě na nju tak ſpodzitwirje podobne, a chyſche jej bohaty pjenjeſzny dar darcic̄. Wudowa Bertogowa njeđlejſthe ſo a pschindze ſe ſwojej džowlu.

Pózćiwia žonſka paſ ſebi wužini, ſo hrabja njebudze hinak ſ nimaj reczecz, khiba psched wobſedžerjom hosczenza. Rosymjescze jara derje, ſo može jeno na tute waſchnie ſebje a ſwoju džowlu psched ſhmi reczemi ſahinowac̄.

Hrabja Tejodor Rzewuski, drugi króž holzu muhlaſawſhi, bě tak jara pschekwapi, ſo ani ſłowa wuprajcz njeſozeshe. Hakte nětrole widzeshe, kaſ jara podobna je na jeho czetu. Kiz jeno

woczi, ale zyla nadobna, ſnieſena poſtawa, tež w proſtej draszcze pschekwapiſza, twórba wobfuſlazeho woblico, krafzne poſhivneny nōb, lubosnej rózowej hubje, kózda ſmuha bě doſlađny woſras wjéchowki Franziski Lubomirſkej.

Hdyž bě ſ napinanjom ſaſo k myſlam pschihadlo, rjekny někotre luboſcziwe ſłowa holicz, kž ſo cęzvjenieshe a kž bě w wuſkoſci hischče rjeſtcha, na czoz, tſchaſo ſo ſ roſbudženjom, pscheproby macz a wobſedžerja hosczenza do druheje iſtwy.

„De tute džeczo, tale młoda holza waſcha džowka?“ prascheshe ſo ſ derkotazym hložom.

„Rosalija!“ ſawola hrabja. „O mój Boże! De to mōžno, taſkale jenakſcze? Boże dla, proſchu waſ, praſeze mi ſ prawdu a ſwēru: je Rosalija woprawdze waſtha džowka abo niž?“

Wudowa Bertogowa poſhlada ſo džiwojo na hrabju. Rosyjſcze nětrole, ſo ſo jedna wo něchtu jara ważne.

„Po wutrobje — je moja ſamkna džowka“, rjekny, ſo komdžo, „po narodze paſ — niž.“

„Powiedajcze, powiedajcze! Bóh je mi ſwēd, ſo ſu moje wotpohladu zyle cęſte a ſo je mi jeno wo jeje lepſche.“

„Rosalija je moja pschirwata džowka ... Bě wostała w jaſtrze Conciergerii po ſwojej maczera, kž je wumrjela na wotprawiszechu. Hdyž ju ſ ſebi wſach, njeſmajſche nichto jeje mjenia. Rěfachu jej ſyrota ſajathych.“ Wjazh njeſem. Wý mi tola moju Rosaliju wſac̄ njeſchacze? Woczahnyla ſyム ju ſ dželom ſwojeju rukow, na ſwojej wutrobje.“

Hrabja dyrbieshe ſo njemaļo napinac̄, ſo by ſmeroval ſtaruſčku: ſebo wutroba bě poſla: chyſche kchwatacz do druheje komory a ſ wutrobje pschiczsſchecze ſwoju czetu. S dobo wotpohladu dwěle w jeho duschi naſtachu. Schto, jeli ſo myli? Zeſli jeho myliła pschirpadna podobnoſcze a wón by pschirwala do ſwojby ſuſu woſobu? Podarmo ſebi pschekladowaſche, kaſ uamakac̄ do poſlaſz.

Tu pschindze jemu myſliczka. Dopomni ſo derje na czazby, hdyž hischče ſe ſwojej ſotru, kž bě wobfuſlazeho krafznoſcze a ſo ſe ſbozownoſcze blyſtchęſe, pschi klobzy jeje džowcziſčki hysdſche a jaſniſje pschindžechu jemu na myſle ſłowa tamueje tujaſeje pěſnje, ſ fotrymiz poſkojeſche lubowaza macz kózdy wječor ſwoje džeczo. Bě to ſamkna ſtara pôſka pěſen, ſotruž bě tež wón hyschal w ſwojej mlohoſczi. Hrabja Tejodor Rzewuski powotewri ſedźbne durje do pôdlanskieje iſtwy.

Rosalija ſedžeſche ſ poſhilenej hlowu a hlaſaſche do boka. Hdyž hrabja ſ cęzha ſanjeje pôſku pěſen, poſběze holza na dobo hlowu. Czémna cęzvjeniſ pschirk ſebo woblico; hnuta pschimy ſo ſa hlowu, ſatſhaſe ſo po zylm cęzele a wótrh kſhif wudobu ſo jej na dobo ſ dusce: pôſna pěſen ſwojeho džeczatſtwa, pěſen ſwojeje maczereje.

Zeno hischče něchtu ſłowow mamj pschistajic̄. Hrabja Rzewuski wſa ſ ſebi niž jeno ſwoju pschirwatu, ale tež cęſeſtownu knjeni Bertogowu ſ jeje džeczimi, dokoſ ſo namakana wjéchowka njeſchacze dželic̄ wot ſwojeje druheje maczereje. Hdyž ſo lěto poſdžiſcze hrabja Rzewuski wróči do wótcziny, ſczechowatſche ſa nim ſwóſbu wudowu Bertogoweje, kž bohacze wobdarjena wot njeho a wot Rosalije w Ruskej druhi domiſnu naſeňdze. Młoda wjéchowka doby ſebi ſ pomozu Rzewusku ſchekſtceje ſzczelanoſcze a wſa ſebi boryš na to jeho woſa.

Tale ſtawinu ma to woſebite, ſo njeje wumyſlena, ale wěrna wot ſpočatka hacž do kónza. Na kongreſu w Winje lěta 1814 bě hrabinka Rzewuska, rodzena Lubomirſka, jena ſ najrijeſtchich knjeni, něhduska plokaſnicza w hosczenzu „Grande-Bateliere“ — „ſyrota ſajathych“.

Ze Serbow.

S Budyschiną. Bytkwinske pschedstejic̄erſtwo Michalskeje woſadhy je ſauđenu poſuđelu dotalneho diafona pschi Michalskej zyrkvi, trijeſa Rädu, ſa fararia pschi Michalskej zyrkvi jenohlózne wuſwolilo. Kollaturje Michalskeje zyrkvi, Budyskej měſtečzanſkej radze, je ſo wolsba hnydom ſ próſtwu woſjewila, ſo by wón ſe pschihložowaſa. Ŝnjes ſarač dr. Kalich ſo najſkerje 1. oktobra t. l. na ſwoje nowe ſtaſtojnſtwo do Oſchaža pschekwapi.

— Pschi manevrach, fotrž budža ſo kónz augusta w Lüžiſy wotbhywac̄, tſleſtſki regiment a 3 bataillon honyjerow (jegerow) w Budyschinje do kwarterow pschindu. W wſach wokoło Budyschinę jěſni a artillerija kwartery doſtanu.

— Nekotryžkuli ratač je, što nadžeojo, so što žitne placíjny tola
stónczne powyjscha, swoje žito na lubi njeprchedate wostajil. Hdyž
pał žito dolho leži, što do njego druhdy raczki abo wačzki dadža,
kotryž khétero wjele schłodzy načinja. Duż njech što ratarjo i nowa
na to ledžbni sečinja, so je najlepši frédk f sahnačzu žitnych
raczłów thymianowym woli, kotryž što w haptylek abo tež pola
drogistow pschedawa. S thymianowym woliom što lapki namaczeja
a što na žito a do žita połóża. Szylnu woń, kotryž thymianowy
woli rośscherja, žitne wačzki smiesz nijemóža a što teho dla rucze
na żenjeszachowidzenie shubja. Žitu thymianowy woli nicžo nije
schłodzi; pichetoz wón ani jědojtu, ani člowjekę pszechczinu njeje,
ale wjele bôle rjenje wonią.

— Sandženu žobotu je na drjewowych mikach pohonež Franka
ſ Željora pola Niſteje ſe ſwojim wosom wulkadne wolno reſniſkeho
mischtra Bieſolda wustorečil. Wón bě do nětorych wosow ſajel;
hdyž chýbſe ſo ſ nich wuſhmatacž, ſo njeſbože ſta.

— Psihi schpitalu živjateho Ducha tele dny někaké češlo w Sprewi pluvaze muhladachu, kotrež ho tepjemy čłowjek bycž ſdasche. Ménliwe češlo k hrjohoj szajahnyschi, ho pschepokafachu, ho bě to ſahmjerdžene kulto ſlatnijeneho howjada. Po poruczoñeſći polizije ho wone ſahrjeba.

— W Reibetanzę hośczenzu fu so wóndano w noz̄y paduschi do drafneho kamora, na pschedſalu stejazeho, nutšlamali a s njeho żonjazu draftu kramyli.

S pola. Kaž hjo na wscie 20 lę, tak pschihotuje ho też lętza hłowna s̄khadżowanika Sserbiskeje Studowazjeje Młodzinię. Tajka s̄khadżowanika niewolbywa ho znadz něhdze w sawrjenej istwē, ale s̄awnie pichede wsciem ludom. Studenči nochzedza ho na s̄khadżowanzy sejnac̄ a sahoric̄ jenož mjez żobu, ale chzedza na njej pōsnac̄ a sahoric̄ sa naschu zwiatu węz też nasch żerbisi lud. Teho dla żu s̄khadżowaniki Sserbiskeje Studowazjeje Młodzinię s̄ dobom też zwiedżenie żerbiskiego ludu. Tak bę to na prēnjej s̄khadżowanzy w Khróscizach, tak bę to loni w Bukezach — a saweże hinal njebudze ani lętza w Huszys. Schtož chze ras wjeżolych, sahorjenych młodych ludzi widzec̄, schtož chze ho wołschewic̄ se żerbiskim żlowom a sp̄ewom, tón njech pschimdužje jutſje njedzeli 11. augusta do Huski na salu Zekeliz hosczenza. Tam zapocząjue ho popoldniu w 4 hodzinach „hłowna shroma-đińska”, wobstejaża s̄ pschednosłkow, sp̄ewow, namjetow, wołbow, rozwrawow wo studentſkich maležnosćach atd. Po hłownej shroma-đińskiej budzie 1/28 hodziny sp̄ewanski konzert, wunwidżeniu wot „wienza kczęzajzych knięžnow a młodych knięſow”, naprawdowanych wot kniesa wuczerja Szłodenka-Radwotskeho. A schtož budže sprózyn, tón njech ho żyjne trjebaj t̄ karanc̄tej piwa a njech żebi jaſpewa — komuž pak je do skakanja, njech żebi jaſkoči. Mjersathy a połhmurjeny nichčo Husku njevopušczeći. — A duž drje njeje podarmo nascha nadžija, so budže jutſje njedzeli 11. augusta wulka Zekeliz sala napjelijena do požlednięho městac̄ka. Cžim bble, hdz wopomnimy, fajke žu ho w požledniej dobje nadpady na s̄khadżowaniku a studowazu młodoseż cžmile. Cžesčenii czitarjo tute njeprawne nadpady snaja a połasaja nam saweże s̄ najbohatšim woprytom, so žu s̄ nami pschesjene. Wožebje Sserbia s̄ Huski żameje, Sserbia s̄ Hnaschez, s̄ Žokowa, s̄ Huszczanskieje wožadz s̄ žyla, s̄ Hodžijskeje a drugich žubiodnych wožadow, a potom Sserbia s̄ Budyschina njech pschimdu, schtož móžno, bohacze. Jutſje budž naž wschtikich heſlo: „Do Huski na s̄khadżowaniku!”

S Jeńkez. W wſchelatich stronach ſu žorla, ſi kotrychž ſo w předawſich čaſach pſched drohotu woda žorleſche. Káž je klyſtcheč, lětſa ſažo ſi tychle žorlow woda běži. Tež w naſcej wžy manu wo wžy na gmeinſkim puczu, hóžez ſo do hornich dworow jěſdzi, taſke žorlo, a jene druhé je na polu jeneho tudomneho bura. S wobeju ſo lětſa ſylnie žorli. W předawſich čaſach bychu ſo teho dla bliſkeje drohoty bojeli. Nětkole pak ſo dla její žorlenja nictó wjazh neſtrachuje. Zeleñiz a parne kóžze nam telko žita ſe wſchech stron ſwěta narwoža, ſo ſi czežka hdy ſažo drohotu doſtanjem, khiba ſo wójna wudhyri, w kotrež njeby móžno bylo, Euruþu ſ amerikanskim, indiſkим a awſtralskим žitom ſastarac̄.

S Bréshynki pola Delnjeje Hórkí. Pońdżelu dopołdnja su pschi Bréshyńczanskich knięzych leżomnośczech w Sprewi pschi lúzj, Schęzaw rěkazej, mužskie częlo namałali. Wot njeho běchu wódne myſtche hrymiale, s czehož bě spóſinacž, so je hižo dleſchi częch w wodze ležalo. W jeho draſcze 12 hrıwnow pjenies tczeſche. Pońdžichó je ho nashonilo, so je to częlo Pětra Pětšchki s Bóſcheriz, kotryž je pola ſwojego bratroweho hyna, tublerja Pětšchki w Bóſcherizach, klužil.

Eda żo, so je Pětščka w noży s Maleschzey do Brěshnki duży, pucz
miążyl a po tamniachim wykrokim nahlým Sprejnym brjoſy dele żo
kuliwski w wodze żo tepil. Jeho śwójbni běchu tehdy hnydom sa
nim pytać dali, tola wſcho wobhonienej bě hjes wuspěcha bylo.

Se Ss mježkez. W tudomnym kujpelniskim hośczenzu bę żo
sańdżenu njedżelu něhdże 100 muži s wotpoładom seschlo, so bydu
wo petiziji wurađeli, twar želeśnizh naſtupažej, kotaż ma żo
něhdże wot Budysko-Rakečaniskeje želeśnizh do Kamjenza natwaricę.
Knies hejmski sapóžlanz Kołka shromadźisniye roskladze, kajke
wuħladły ma twar tuteje želeśnizy. Poſdžischo żo ręczji cztaschtej,
wot kniesow hejmiskeju sapóžlanzow Kołke a Reißmanna dla tuteje
żeleśnizy w hejmje dżerżanej, kotrejż spokojońscz a pschihlożowanie
pschitomnych namakaſchtej. Do deputažije, kotaż ma żo dla twara
k kniejeſtwa poħlačż, żo knies s Planip-Połeczeński, Herman-
Rybóćzanski, Wičas-Roženczeński, Scholta-Kukowski, Hanski-Lejnianski
a Bur-Rjebjelęžanski wuswolichu. Mjenowani tež stajny komitej tworja,
kotryż kmędža woni s pschijimanjom wobydlerjow kłoschtyskich stron
powjetischiež. Pschitomneju mēschęzanostow dr. Feiga-Kamjeniskeho a
dr. Kaeublera-Budyskeho, dale kniesa wyschschego wuczerja Kreczm-
rja-Lubijskiego, kotrejż je wo twarjomnej połnożnej lužiſkej želeśnizy
wožebity spis wudal, shromadženi je bydlow stanwyschi czeſcachu.

Š Klukšča. Někotři ratarji našeje wžy běchu wón danou
žwinje řeſali a mjažo a kolbaži roſpunktowali. Jedyn řeſník,
kotrehož mjerh, so burjo žwinje ſa ſměſchňje tuni pjenjes
reſníkam pſchedacž nochzedaž, je burom wobſkoržil, dokelž ſu pječza
niz jenož mjažo ale tež kolbažu roſpunktowali. Šsmý wezípmi, fakt
wyschnoſć tu wěz roſkudži. Snate je, so ſmě w Sakſkej po placža-
zym ſalonjou ſoždži, kotrež žwinje plahuje, wob lěto tsi žwinje ſa-
reſacž a je roſpunktowacž. Nam ſo njeſda, so ſo tole roſpunktow-
anje jenož na mjažo poczahuje. Hdy by temu tak bylo, by ſo
reſanje žwini jich wobſbedžerjam jara poczežilo. W horzym čaſzu,
hdyž žwinje na cžerwene bězenje lohko ſkhorja, dyrbi druhdy wjele
hoſpodarjov žwinje ſareſacž. Vſchi horzym wjedrje ſo mjažo lohko
ſakmjerdiži, cžebož dla nichťo wjazý puntow na dobo kupicž nochze.
Duz je hoſpodař nisowaný, kolbaži džělacž, kotrež w lětnym čaſzu
wjele nježel dolho thowacž njemóže, dokelž ſo hewaſ ſkaſa. Schto
jemu potom wubudže, hač je ſuſodam pſchedacž? Žadyn roſumny
czlowiek ſo burej džiwačž njebudže, ſo wón poſdrazenatnáſte žwinje
reſnítej ſa 40 hrivnow pſchewostajicž nochze, kotrež je ſebi wón
jako prožo ſa něhdže 20 hrivnow kupil. Te 20 hrivnow, kotrež
jemu řeſit ſa wuformjenje poſticži, ani ſa ſdawanu pižu njebožahaja.
Sa dželo a prózu ratař pſchi tajkej niſkej placžiſtne ſ zyla nježo
njeđostanje.

S Njechorńja. Hdyž schtwórk tydženja na tudomnych kniežich polach žito domoj wožachu, hejtman jeneho wolažeho do Njechorńja po widlo pôzla. So by ſebi puež pschitrotſchil, chyjſche tón hmydom rěku pschebrodžic. Tola pschi tym ſo jemu ſle ſeindze. Wón w rěž do wudražych pažlow stupi a ſo w nich popadze. Jego žalozne kſchiki wuſhlychawſchi, jemu jena pôlſka cželadniča na pomož pschiběža. Čedma pač bě ta do wody stupila, ſo tež wona w jených wudražych pažlach popadže. Wolazy a cželadniča nětko na pschemo wo pomož ſchřečeſchtaj. Tola předný hacž ſo ſ čeſkna wumöžechtej, khétra khwila ſandze. Dyrbjachu najprjedy na knieži dwór wo ſchrubowak pôžlacž, ſ kotrymž ſo pažlowe pruzinny roſſchrubuja. Wolazy, runje kaž holza, ſtaj ſebi noſy w pažlach straschnje wobſchložiloj a ſtaj dyrbjaloj leſatſku pomož phiacž.

S Hornjeho Kumwalda. Ma tudomnym fijesim dworje
s 31. julija rosczy powalichu, na kotrychz 65letny thscherki miszchyr
Wojnar se Sohlanda a 46letny dzelaczej Kyjau s Kumwalda dzelasth-
taj. Wojnar s 0 sarasy, Kyjau s 0 czegko wobschodzi.

S Měmškých Basili. Rjeđelju w uozy w 11 hodžinach
s twarjenjom tudomneho živnoſčerja Jana Petřchki woheň wudhyti,
kotryž Petřchkez domſke, hródź, bróžen a kólnju do procha a popjela
pschewobroči. Petřchka je se ſwojimi ſwobýbnymi jenož nahe živje-
nje wulhowac̄ mohl. Wscha domjaza a hospodařſka nadoba, draſta,
pozleſeſteča, rólny grat, domkhowane žně a ſkót ſu ſo ſpalile.
Dwe kruwie, jena jaſojoza a tſi ſwinje ſu w płomjenjach kónz-
twale. Petřchka nima mežo ſawěſčente. Po ſvacžu je ſloſniſka
ruka woheň jaſožila.

S Dráždán. Sa jene léto dwójzy i dwójnikami żohnowana byę, je wożebje sa njesamziitu żwójbū żohnowanja trochu wjèle. Tute bohate pschißporjenje je bo żwójbje samkarja Brendela tudy doftalo, i ejimž fu jeho hewaf hiżo khêtre staroſeże wo wschodny khleb hiszczęce powyjetshene.

6 Wojerec. Pečovarske towarzstwo tu sanđemu njeđelu

w hoſeženju „k lauej“ ſchromadžiſnu wotbywaſche. Po woſſewjenju roſprawow, pſchedſtejazu pcžolatſku wuſtajenju w Shorielzu naſtupa-zych, towarſtwowoy poſkladnič, knies pſchekupz Valtin, wo pſchewoženju pcžolow, woſkebie wo woženju do hole, pſchednoſteſeſche. Na to ſo w pſchedžydojej pcžolniſy med wucziſkowasche. Knies Valtin hiſchęſe ſkončenje wo ſwojej pcžolniſy roſkladowasche, kaf pcžolaze ludſtvo na pſchedſtejaze pſchewieſenje do hole pſchijotuje.

S kadaščova. Před misionskim švjetjenju, kotrež je bilo v našchim Božím domje njeđelju 28. julijsa vobivala, je bilo 95 hr. 15 np. t. lepschemu misionstvu mjes pohanami narvalo.

S L u b u s c h a . P jatk tydženja mañdželska tdomneho khęzkarja Matěja Petšchisa drjewo rubaſche. Pschi tym ho jej ſekera wuſuže a ho fe wſhem wotmachom do praveje nohi ſarubny.

— Čzeladník tudomneho bura Jana Wiczasa sanđzenu njedželu s tým do njesboža pschiūdže, so škytanje rěšajo, s pravej ruku do maschinj sajé, pschi čžimž ho jemu malusck rošmječe.

„Mužakowa. Na „Vjedrichowej jamie” blisko tudomneho dwórniszeza leżazej, kotoruž ſu hižo psched dleſchim čažu wopuszczeli, je ſo wondano ſemja pschepanyla, pschi ežimž kotołnja i dwemaj kotołmaj do hłubinje wjasny.

Sé Šakra w Delnjej Eužyni pišaja: Schtwortk 1. augusta
wjeczor w dżekatzej hodzinje ho tudy powiesz rosscherjefche, jo je
blisko pola Nižynego mosta Boże njewjedro tých mužow sarashlo.
Bohużel je ho tuta powiesz jako werna wopokaſala. Czéßliſki
poler Bohumil Kalus s Mehlena, tſatsizycziletny muž, a murjerzej
John a Wölker je Strega běchu w Barschczu na dżele byli. Hdyž
wjeczor s džela dżechu, bě jich Boże njewjedro pſchelhwaſalo a
blisko pola Nižynego mosta blyſt do nich dyri. Wón bě najprjedy
do jeneho s tých schyrjoch topołow, pſchi moſcze ſtejazych, dyrił a
je potom po ſemi hacz s mužam, tiz běchu někotre kroczele wot
teho topoła ſdaleni, dojecz dyrbjal; pſchetož wiſchitz tyo s dobowem
na ſemi ležachu. Murjer John bě wot ſwojeju towarischow trochu
ſdaleny a je s tym ſmijerczí czecknył. Tola pak je tež jeho donít
jara ſrudny; pſchetož wón je na woběmaj nohomaj woſchromil.
S khwilku žu jeho ludzo mjes dwěmaj morvymaj klecžazeho na-
maſali. Kauliſowa wutroba hiſhčeje hacz do džekaczych hodzin
trochu bijesche, ale wiſha nałożena próza, jeho do žiwjenja wręcziez,
bě podarmo. Czéßliſkeho polera Kalusa, tiz wudowu a dwě malej
džeczí ſawostaji, hebi czéßliſki miſchtr Möbius w Barschczu ſa jara
dobreho, wiſchitzneho, dželaweho a ſtróſneho muža khwali, a jeho
ſmijercz ho teho dla jara wobżaruje.

Dréwka w Delnjej Łužizj. Szylne njewjedro sakhadżesche w tudomnej wokolnoſći. Schkoda, w lęzu hrabje s Witzleben načinjena, je njewupravnje wulka. Na 1500 schtomow je s körjenjemi se ſemje ſwutorhaných a ſpowalanhých, s džela tež roſtchěſkaných. A woſebje starsche ſichtomy, mjes nimi 50 metrow wyšoko, je ſebi wichor ſa wopor žadäl. Na tak mjenowanej ſydomiwerchatej horje starý ſchmirek ſtejſeſche, kótrenuž bě hjo w lęcze 1830 wichor króni rubil; tuton kraſny, żadny schtom, pſchi ſemi $4\frac{1}{2}$ metra w pſcherelu měrjaſzy, je tež s körjenjemi ſe ſemje wuwaleny. Na druhim městnje je złyk ſylny dubowy lęz ſpowalanh a roſzycznowaných.

S Marcža. W noz̄y ſ 2. augustej je njeſnath paduch knjefa Khrýſchu Smolerja wobkramył. Wón je ſ pinčnym wołnom do pinzy ſalešl a ſebi ſ njeje potrutu khleba, khanu butry a hornýk twarožkom ſobu hicz kaſal.

¶ Mikowá. Schtwarztydženja pſchipoldnju na tudomnyh knježim dvorje ſe kwinjazych khlewów woheń wudhyri. Khlewóh a pſchitwarzjeny kurjenz ſo do čista ſpalichu. Woheń je pječza na lubi nad khlewami naſtał, hdež mjeſečhe tudomnyh rěſnik Drefzler žyno ležo.

Přílopk.

* W Berthelsdorfje jědnaczelétny hólczez se ſekeru machajo ſ wolnoſcę ſwojemu towarzſcej praj: „Wotrubnu ſebi hnydom nohu!” a ho ſe ſekeru ſahna, ſ kotrejž chýſce do ſemje rubnycę, tola wón miſznywſchi do nohi trjedhi, wot kotrejž ſebi porſt wotrubny.

* Hacż dotal żyle njeśnatu piżnu a mjedowu roſtlinu, fotruž žadyn roſtlinat mjenowacż njevę, budże najſławniſchi pečołat dr. Džerjſon ſ Lovkowitſow w Schleſyńſkej 11.—18. augusta na 40. ſkhađowanzy němſkih, rakuſkih a wuherſkih pečołatorjow w Lipsku poſtaſowacż. Roſtlinia je w Lovkowitſkej woſolnoſći ſeſthadžala a to niz porędko w czerwienym dżeczelu, ſ kotrehož kymijenjom je hakle w najnowiſkim čaſu ſ Ameriki ſzem psichichla. S dżeczelom do jeczmienja woſyta, wona w psichichodnym naleču ſpeſtchniſcho

hacž džeczel roſežesche. Hdyž kežejesche, ju pežoň jara bylnje wopytorachu; schtož jej wožebitu wažnoſć dawa, je to, ſo ma ju howjasy ſkót lubičho hacž džeczel. Wona je teho dla runje tak dobra pižna, kaž miedowa roſtina. Dokelž džeczel pscherſcze, budže ſo ſaže byz hodžecž, a žnano jenu wotawu wjazj da hacž džeczel. Woſtyczena čim huſcžiſcha wubila a tež pſci buchoče lohžy nje- czerpi. Symjo je jara drobne, něhdeje kaž ſchwedſko-džeczelowe abo matowe. Duž ſo ſ puntom symjenja thetřy ſahon woſtycz hodiži. Woſtycz žnadž móže ſo tež poſdžiſčho ſ naſymnej rožku abo ſ pěſtowej woku.

* (W opac̄ne pjenjesh.) W Lubiju ſu ſo pschi fjawnymi
płaczenu wopac̄nego tolerja a na poſcze w Waltersdorfje poſa
Zitawu wopac̄nego 50 np. pjenjeſta dohladali.

* Njedawno je šo psches schře, kž věčnu s lokomotivu létale, ryceržekublerje dr. ſ Webſky w Schwengfeldze w Schlesyjskej zhlé hono jeczmjenja spalilo. Blomjo 5 lohezow wyšoko žapasche a žlaby wětr jo do wschęch bołow roſehna. Wohnjowu praskot kaž pěſchlowſte třelenje bě daloko klyſchecz. Wjeſtujenjo rucě ſ ťopacžem ſe wžy khwatachu, ale woheń wobmjeſowac̄ njebe móžno. Do wžy paſ, kaž ſo ſ wopředka bojachu, ſo woheń pschenieſl njeje; pschetož wěſic̄ ſo lehny a woheń ſam haſny, wschón jeczmjen ſpožerauſchi.

* (Ca dżęszacż zentimetrow fempje je żo 700 hrıwnow saplačiło.) Na Gleiwitskim fudniſtwie je żo tele dny prozeb wuſudził, kotrejż je żo dla dżęszacż zentimetrow fempje wjedł. Jedyn koreżmar bě ſwojemu fuſbodej truch pola pſchedał. Hdyż chyſte tón poſdžiſho bróžen natwaricż, dla mjeſy ſwada naſta, pſchi kotrejż żo wo 10 zentimetrow leżomnoſcze jednaſtche. Koreżmar fuſboda wobſtorzi, a tón po dołhim ſtorženju prozeb pſchēhra. Gſudniſke thosty 700 hrıwnow wueſinja.

* В лέžu mjes Kinsbórkom a Ponchowezami je wónzano jedyn młody człowiek jenu 77létne žonu nadpanyl a wumozował. Njedocinka žu bórsy wuſledzili a fajeli.

* Schtyrnaczelētna dżowka wojańsczeho mischtra w Nowych Žornozyłach pola Mogilna (Mügeln) na koju stypi, fotrejcz żo dohladala njebe. Koża horje pražnywsczi njesbožownemu dżesčzunohu pschi szczehnje skoro zyle pscherubny. Brjedy hacż móżeſte rucęſe ſawolany leſkar' pomoz poſtiegičz, żo holza wukrawi.

* Hamburgska sozialdemokratiska pješčanja je bankrot scžinila; jejny dołh 11 000 hrivnom wucjini. Hłownaj wericzelaj staj židaj dr. Leo Arons a dr. Benedikt Friedländer. Wobaj staj milijonaraj a schłodu lohko sniežetaj. Wo nimaj je snate, so politiske wot-myžlenja sozialdemokratow s pjenjesami podpjeraja.

* W universitnym měsęźe Žena chzedža palenie czelów sawyescz. Sa natwarjenje pjezby, w kotrejž dyrbja bo czela palicž, bo sa 25 000 hrivnow afajow wuda.

* Wo hrôsbnym podaniku ho wo wþy W. pola Eisenacha powjeda. Wobstarny hosczenzar M. bê ho se hwojim synom jérje pschekoril, dokelž jemu hosczenz pschepodacz nochzysche. W tajkej pschekorje jemu syn hroþesche, so jeho pscheradzi, so je psched 15 létami jeneho muža sfónzował a jeho czelo w pingz, do kotrejž skoro ženje nicto njestupi, sahryebal. Wo tej wêzy statnym ręczník shoni. Tón ju hnydom do pschepyta wsa. Někto ho powjeda, so žu w jara rospadanej starej pingz, w kotrejž bê strachnije dželacz, woprawdze koſcze namakali. Po druhich powjesczach pak ho to dotal hýcheze stało njeje. Wo mužu, tiž je ho w hwojim čzaſzu w jenej noz̄y bjes ſleda ſhubil, je ſnate, so je wón w W., s kotrejž wþy tež bëſtche, píšebywäl, so by tam herbſtwo ſbahnyl. Wón je nêhdze 50 toleř pschi ſebi mècz dyrbjal a pola hosczenzarja M. bydlil. Ma dobo njebe wo nim niežo wjazh widžecz anti klyſhczecz. Hosczenzar pak wudawaſche, so je zyle ſtradžu do Ameriki wu-czahnył.

* Wjercha Ferdinanda Bolharskeho bylo v časť jeho letutischeho pschebywanja w Coburgu do wořebiteho ſakita wſali a ſi wjetſchej žandarmeriju, hacž hewaſ, wobdali. Sa to bylo džakowny wopokaſaj o wón jenemu žandarmej bolharski ſaklužbny kſchij ſpočzíl a druhich bohačež wobdaril.

* Do Philadelphijs je jendželška parna lódž "Capac" s 97 mužemi jendželškeje lódže "Prinz Oskar" pschijsela. Lódž "Prinz Oskar" je do njezateje lódže frašyla, pschi čimž stej šo wobej lódži ponurilej a pschi čimž je šo 40 muži tepilo. — Po dalschej powjesczi rěka: Pschi fraženju je šo schěsez muži wobhoffadt "Prinz Oskara" a zyše mužstwo njezateje lódže tepilo.

* Założne nješbože je šlo na dwórnischężu w Emingach stało. Rano 3 minutu do siedmich hodzin czah i Uelzow na dwór-

mischjo dojedze, maschina saftanischemo pschedstejiczerja, kotrej runje psches kolje dzelche, sapopadze a, jeho pschejewski, jemu hlowu wot czela motjedze. Sso we, so be won na micsze morwy. Powieda ho, so je niesboze teho dla nastalo, dokelz ton czah hewak po druhimaj koljomaj do dwornischemu jesdzi a jenoz, hdz ma wos s pezolami pschipowemjeny, ho prenej kolji trjebatej, na kothymaj ho mienowanu wos wostorezi. To be tez ton ras trebne bylo a be ho to pschedstejiczerjej tez do predka wosfiewilo, ale po wschednym swuczenju be won druhej kolji pschekoczic chzyl, so by swoju klužbu fastal. Na tak žaložne waschnie morjny fastojni bě powschitkowne lubowanu muž. Won wudowu a 4 hiscze w mlodych latach stejaze dzeczi sawostai.

* (20,000 hriwów shubienych a sažo namakany.) Amerikan s Ludwigshafena do Mainza pschischedchi na dobo pytny, so swoju listowku s 20,000 hriwnami wjazy nima. Nětko be pjenes zyle prosdny. Duž ho w wulkim safrzenju na sarjadništwo Hesseniskeje Ludwigiskeje Železnizh wobroczi. To na telegrafiskim puczu borsy wusledzi, so je ho listowka w czakarci prenieje flagy Ludwigiskeje Železnizh namakala. Duž Amerikan swoje 20,000 hriwów sažo dosta. Tera swjeheleny won namakarje 1000 hriwów dari.

* 1. augusta rano w 6 hodzinach je ho w Kolinje nad Rheinom na Bozej mischi w domowej zyrki zuš, nědze 25 abo 30 lat stary, derje sdraszeny muž, hebi s revolwrom do skronje tselinisci, satelil. Wola njego su jenoz nowy pjenek namakali. Bohate kempferstwo je hnydom zyrkej wopushcziel, kotaž samkijena wostanje, domiž ho s nowa njeboswjezi.

* S Rübelanda pižaja: W Hermannowej prosdnienzy je jena knjeni s Lipka, kotaž hebi s dwemaj druhimaj knieniomaj a je wschelkimi puczowarjem tu prosdnienzu wobhadowasche, wumrjela. Wona be jara pschepoczena do prosdnienzy stupila a w njej nahle wustudla. Duž je ju Boža ruczka sajala.

* S Karlowych Warow w Czechach. S wosa speschneho čaha, kiz pschipoldnu s Karlowych Warow do Barlina motjedze, padny na saftanischemu Schlackenwerth młoda kniežna, hdz chzysche lokomotivineho kura dla wokno sačznicz. Wosowe durje njebechu twjerdze doſez samkijene byle. Naprawa sa skafanje nusneho saftacza be saprajila. Młodu kniežnu, kiz se swojej żotru puczowasche, su posdžisho pschi čeri jara wobschlodżenu namakali.

* Sklonzowanje jeneho fabrikskeho direktora. S Budapesti pižaja: W schleiczerini Gustava Schuseli w Mistolzgu, w kotrej 300 dzelaczerjow dzela, běchu w poślednim časzu sozialdemokratycz wotpózlanzy wjele schézvali. Dzelaczerjo ho wotpjet shromadzichu a mjes druhim wobsamknychu, hebi powyschenje mdy, pschitrotčenje dzelanskeho čaza atd. žadacz. Njedzelu, hdz schleiczerinu wobszedzer rano sahe do schleiczerne stupi, w njej ani jeneho dzelaczerja njenadendze. Tež direktor Alexander Friedel njebe pschitomny. Sso nězeho řeho bojo, žandarmeriji powjescz poſla, kotaž jědnich žandarmow k pschepytanu bliskeho leža wotpoſla. Žandarmojo w ležu žaložne roshartowane Friedlowe czelo namakachu. Po žudnissim pschepytanu je fabriksi direktor, wo wotmyžlenu dzelaczerjow shoniwski, hrožaz strak podkoczic chzyl. Hdz je dzelaczerjam jich wotpohlad wurečecz spytal, su jeho sarayli.

* W zylej rantscher Galiziskej je w noz 5. augusta satrasne kropobicze wulku schlodu naczynio.

* W Pschemyslu w Galiziskej mjes tamnišchej garnisonu cholera abo cholera žaložne sahadtza. Sa jedyn dzen je w jenym tamniškim regimencze 67 wojakow shorilo. W pscheresku wschednje na kóždy regiment 60 khorych pschinje. Tež mjes zivilnym wobydleństwom je wjele ludzi shorilo.

* Wulzysche slivki su někotre města w Nowym Mexiku domaphtale; něschtu wžow je nimale zyle wutupjenych, 30 wosbow je živjenje shubilo. Schkoda wjele milijonow wuczini.

* (Wějčenjowe sczehki.) W Noto, w južnonarańsczej Sizilijskiej, dwaj straschnaj wějčerzej swoje jebanstwo czeritaj. Psched někotrymi dnjemi wonaj młodeho kura s jeho żotru na polu nadendzechta, a jinaj wějčechta, so jeju wieczor psched Madonna del Carmine wěsta kmjercz pschekhwata. To be na njeju s tajkim sačzischem, so rosum shubischtaj a s wrótnym woslaniom po dróhach běhaschtej. Jedyn jeju bratr jeju wosrótjenje kušlowanju pschichodneje maczterje pschiptowasche a ju teho dla w ſlepym hněweje s mothku saray.

(Býkwinne powjescze hladaj w pschilosy.)

W wudawatni „Sserbskich Nowin“ je po 30 np. dostacž:

V u k n j e n j a ,
evangelische ludo we schule
po wukasach
kralovskich kniežestwów Schlesynskeje provinzy lata 1893
festajane.

Wjetsha Crefeldska fabrika židzanych tworow je mi sa Budyschin jeniežle pschedawanie žwójich czornych
židzanych tkanicow
pschepodała. Duž je mi móžno, czorne židzane tkanicu w derje ho noszacych druzinach po fabrikskich placzisnach pschedawacž.
Czorne Geraſte

draſne tkanicu

s najblawniſich fabrikow mam pschego w najlepſich druzinach sa njewjestne wobleczenja na skladze.

Njese placzisny.

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

Wódne ponoje, kotly, thadlowe platy, nesczowe rebliky, thadlowe durczka, tressne wokna, twarske hoscze
porucza tunjo

Paul Walther.

— Neble! —

woprawne a molowane ho nětkele najlepje a po najtunisich placzisnach kapuja, fabriksi sklad molowanych meblow, schipelow, stolow, sofow, matrazow atd.

meblowy magazin a fabrikski sklad

Gustava Bichnera

w Budyschinje na bohatej haſy 14.

Židzane rubischeža na hlowu

w rjanych barbach, kšezenſke deli, sahlwczlowe paſky, ſapicjli, ſochulki, jupki, powijaki, gumijowe podložki w wulkim wubjertku porucza tunjo

A. E. Werner

na ūrbiskej haſy 8.

Słodke palenzy

liter hzo po 40 np., likery liter hzo po 60 np.

porucza

Moritz Mierwa

podla Petrowiskej zyrkwe.

Destillazija smachich dobrzych palenzow po starich tunich placzisnach.

Najlepši amerikanski petrolej punt po 12 np.,

drobny zofor punt po 24 a 25 np.,

kruchaty zofor punt po 27 a 28 np.

Njewudawam žanych rabatnych markow, dokelz dybci tajke njestrowe spoczianje jenož na hofstę kupowarjow hicž.

Carl Noack na žitnej haſy.

Konkursowe czrije.

Szym w Winje konkursowy skład wszelkich móznych czrijow tunjo kupił; mjes nimi je wulki dżel żółtych a brunich lęcznych stupniow a schlórnjow sa muzskich, žónske a džeczi. So je njebych hacž do pschichodneho lęcza leżaze wostajil, je wot nětka po zmieschnie tunich placzisnach wupschedawam; dżel tuthch stupniow je w moim wukladnym woknje wustajeny.

Czorne czrije zo teho runja wot dženšnischego dnja wupschedawaja.

Dokelž su zo po podroženju kožowych placzisnow wszelie czrijowe placzisny powyschile, zo koždemu radzi, so by ſebi trébne wobucze ſa pschichodny čas hido nětke na kupil, dokelž zo tajka pschihodna ſkladnosć bory ſažo njenamała a kožowe placzisny hischče myſche stupaja.

Na ſklad niſkich stupniow, před 12 hriwnow placzaze, nětka zo hido po 2 hacž 5 ml. pschedawazych, w wulkosczech 35, 36 a 37, wobecje ledzne czinju.

Hermann Frisch
na bohatej haſy 10 pôdla vôſta.

Spěw
do žinjowych wěnzow
ſu na pschedan
w wudawarni „Sserb. Nowin“.

Rjamy tolšty ſuſcheny połcz
punkt po 60 np. pschedawa rěſnik
Müller pschi lawskim tórmie.

Dobre jedne ſolo, 54 cm
wyšoke, je ſa 25 ml. na pschedan
na rybowej haſy 9.

Kormjazy a wobžerny
pôver ſa ſwinje.

Pschisporja wobžernosć a ſ tym
tworjenje mjaſha a tuka ſpechuje.
Jenož wopravdžity dostacž
w měscezanslej haptzy w Budyschinje w thſtach po 50 np. Wukſanje wo nałożenju je pschi-
położene.

K wuſywej
porucžam tunjo
hróch,
woku,
hejdusč,
folij.

Paul Schulze,
žitowa wifowatnja
pschi žitnych wifach 18.

Abždy, kotryž
chže ſebi dobrý
a tuni čaſznik
kupicž, abo
kotryž chže ſebi
jón porjedziež
dacz, njech dže
k čaſznikarzej
Curtie Ženczej
na ſwokownej
lawskiej haſy 3,
pôdla knjesa lotteriskeho kollektéra
Tägera. — Žencz pschedawa a
porjedza ſa ſwoje dželo sprawnje
rukuj.

P. P.
S tutym ſebi dowolimoj najpodwolniſcho k wje-
dzenju dacž, ſo ſym

knjesej Heinriczej Mittaschej
ſ firmu J. G. Klingsta naslēdn.

w Budyschinje na bohatej haſy 16
ſwoj komiſionski ſklad
wſchitlich winow a spirituosow
ſa Budyschin a woklnosć pschedopodali.

Zemu je mózno, po prěnjotnych placzisnach
pschedawacž.

S pocžeczowanjom

J. F. Brems & Co.

dwórkaj lſrantaſ ſeho Majestosče krala,
w Lipſtu. w Draždjanach.

Pschedopołoženje ſchewſtwa.
Swojim čeſčenym wobjerarjam a ſnatym najpodwolniſcho
k wjedzenju dawam, ſo ſym ſwoj
czrijowy a schlórnjowy ſklad

1. julija ſ jerjowej haſy 6 na napjedznu ſtronu čiſlo 11 niže
khamow knjesa Wehrle pschedopožil. Sa doverjenje, w bohatej
mérje mi ſpožejene, ſo rjenje džakujo, proſchu ſe mni dale pschi-
ſturowacž.

S pocžeczowanjom

A. Knüppelholz.

Wojſewjenje.

Čeſčenym Sserbam w Budyschinje a woklnosći najpodwol-
niſcho k wjedzenju dawam, ſo ſym ſo tu na Nowoſalzlej droſy
čiſlo 20 jako

rjemjenjer, ſedlar a tapezerař
ſafyhdil. Podwolne proſchu, ſo pschi potrebie na mni dobro-
čiſwje dopomiež, ſo naležnje ſ pocžeczowanjom porucžam.

Paul Wünsche,
rjemjenjet, ſedlar a tapezerař.

Ujewjesczinske ſchlewjery
kaž tež hotowe
ujewjesczinske ſchaty
najlepje ſechite
poruža

A. Tschentscher
na bohatej haſy čiſlo 18.

Wubjernie

6 np.-zigary

njewubérane a tunjo ſawalene,
míle, dobre a derje wonjaze,
10 ſchtuk jenož po 40 np.,
100 ſchtuk jenož po 3 ml. 75 np.,
1000 ſchtuk jenož po 36 ml.
poruža

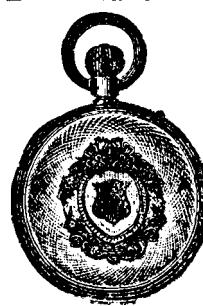
Herm. Kunac.

Kornenburgſli
ſkótziwjaſy pôver

Bo dohoſtym naſhonjenju
jako najlepſchi ſkótziwjaſy a le-
wazy ſredk ſpónat.

Jenož wopravdžity dostacž
w měscezanslej haptzy w Budys-
chinje w rolfach po 1 hr.

Wjele wotročkow a džowki ſa
1896 pyta Krauſhowa na
ſwokownej lawskiej haſy 28.

XXI. hłowna skhadzowanka

Serbskeje Studowaceje Młodziny

10., 11. a 12. augusta 1895 w Jekelic hosćencu w Huscey.
Sobotu 10. augusta: w 5 hodzinach posedzenie wubjerkia.
Niedżelu 11. augusta: W 4 hodz. hłowna zhromadźizna
(witanje, rozprawy, wólby, namjety przednoški atd.).
W 1/28 hodz. koncert; potom zabawa.

Póndżelu 12. augusta: Wulst.

Studentam, hdźežkuli Serbia studuja, kaže wótčinska přislusność, zo po možnosći přínu do wšitcy do jeneho. Zastupjerjo towarzstow a druzy, kotriž pjer wjedza wodzić, njech přinjesu rozprawy a přispěwki do almanacha; wšitcy pak njech přínu do luboscu k węcy a z krutej wolu, pilne dźelać.

Hosćo budźa wutrobnje witani. Wosebje bohaty wopyt pak wočakujemy z Huski sameje, z Husčanskeje a susodnych wosadow. Niedżelu, 11. t. m., budźe naše zhromadźne hesło: „Do Huski na skhadzowanku!“ — A to nic hakle wjechor, ale hižo popołdnju k hłownej zhromadźizne!

Na zasowidżenie!

Mikł. Andricki, t. č. hł. starši.

Pschepröschénje k misionskemu žwiedženjej

w Małym Bjelkowje

niedżelu 11. augusta.

Dopoldnia 1/2 10 hodzin budźe žwiedženje pređowanje knjeja pređarja Aastrupa se Stockholma.

Popoldniu 1/2 3 hodzin pozhromadźizna pod hołym njebjom, w kotrejž budźa wschelazy misionarwoj s Afriki a Surinama powiedacż.

Górony Bóh

(572 1/2 metra nad morjom).

Rjany wukhod sa žwiby, towarzstwa, schule atd.

Czopla jedź runje tak tunjo kaž w korcžmach w dole,

Khofej, zalh, kolbaski, jednore piwo sa schulske klasz po najtušnej placzisnje. (Prjedomna powjescz ho pscheje, tola ho sa wotewracze skafaneje jedźe pschi fastupjenju hubjeneho wjedra rukowacż njetrjeba.)

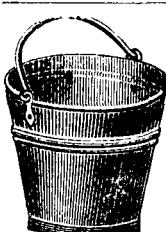
S poczeczowaniem

hórski korczmarz Kalauch.

Na pschedan: Rowerňa czižlo 3 w Hrodžiszczu s nělotrzymi kórzami pola. — Živnošcz czižlo 14 w Kotezach s 12 kórzami.

Pěškowzowe twory.

Wszelkie mózne družiny pěškowzowych tamjenjow sa nowotwarty porucza a hnydom po skafanju najlepje a najtunischo wobstara a wudżela Adolf Hörnig na Wjeleczanskej drósh čzo. 7.

Pizne bowy

zazinowane, jara trajne

11 litrowske po 1 hr., 12 litrowske po 1 hr. 20 np.,
15 litrowske po 1 hr. 40 np.

porucza

H. Dominick, klampnarski mischtr
na bohatzej hažy '11.

Wystojnych murjerjow,
czéblow a dżelaczerjow
pschi w yžołej mſdze do trajneho džela na
Radžanowski knjezi dwór pytataj
twarskaj mischtraj Mierbiżez bratraj.

Dżelaczerjow i ryczu semje
pyta Jan Wollmann w Rježwacžidle.

Tyscherssi pomozuif dostanje
dželo pola tyscherja Ahěgora
w Kotezach pola Wósborka.

Niž psche jara młoda žlužobna
holza, kotaž je we wjehich
domjazycznych dželach našonjena a
winstonja, pyta ho pschi wyołek
mſdze a dobrym wobkhadźe. Wscho
bliszcze na Wallstr. 15, part.

W 1. októbrej młodu žylu
žlužobnu holzu pyta
seminarski wjehichski wuečer Frenzel
na Albertskej drósh 10
w Budyschinje.

Kuchařki, žlužobne, kuchinske a
stwinski holzy, hródzne džowki a
tajke k žwinjom, wotroczkow, žren-
kow, rólnych poħončow a wolažnych
hnydom a k nowemu létu, teho
runja dójki pyta pschiataza žona
Schmidtowa na žerbiskej hažy 7
po 1 schodze.

Młodsza žlužobna holza
s dobrze žwiby, kotaž ma tež
dwielétne holžku hladacz, žo
k 15. augustej abo 1. septembrej
do lohkeje dobreje žlužby do
Draždzau pyta.

Pejch ho pschedstaji w Budys-
chinje pola agenta Meisela na
horczęskej hažy 21 haž do
12. augusta dopoldnia wot 10
hodzin haž do popoldniu do 2 hodzin.

Wróćzenie čescze.

Pola směrza ho siednawsczy, žchowicžinjaze ręcze, pschedzivo
živnošczerzej Grunstej Junkej
w Brēshynje rosscherrjene, roskata
wročzo bjeru a warnuju, je dale
powiedacż.

Augusta Barthez w Brēshynje.

Sylla dželenja,

plakana pschi, kashežu žcheczijanskeje nježelnice, Marje Madleny rodž. Kiliarez i Mieschisz,

Korle Augusta Kubjenza w Rachlowje mandželskeje,

† 24. julija 1895, 39 lét stará,

kaž tež na row

Grunta Kubjenza,

mjenowanej starčeju młodscieho žynka,

† 2. augusta 1895, 3 1/2 lét starý.

Ja wumru, Bóh knjez dom mie wola,
Ja padam jemu do rutow,
Szym wotjal schla se žylnom doła
Po puciu multich wosłezow;
Mój mandželski wěž, Bóh mie wola,
O nijeplakaj, so k njemu du,
Mie połóż do kłodźnego rowa,
Haj! mój duch je pschi Jesušu.

Ja k Jesušej będ pschinješena
Hjaz we ranju živjenja,
Wot lubej starčej wozchennja
Szym Jesušej ho žubila.
Wón je mie wodźi s lutej hnudu
We mojim dalgim živjenju,
Ja podala na jeho radu
Szym tebi ruku k mandželswu.

Kaž tebi podala žym měrnje
Ja moju rulę, wutk' bu,
Tak s tobą nohyla žym žwěrje,
Skočož potrjechi noj' w živjenju.
Szym czi pschi Boże żohnuwanje
Schrubacze džeczi podala,
Skočiž s nich pitces ſbožne wotwolanie
Wumrachu w ranju živjenja.

Kak sacžuwach ho społojena,
Hołz po porodze džowczieži
Se strowoſciu běch wobdarjena,
— Kak rucze ho wšcho pschemeni —
Hołz lubočkum trów ſostarczhe
Wschol žcheczienju maloh' džeczalka,
Mie žmiertna khoroſcz ſopšimasche,
A bōrža row mi ſhotowa.

Mój mandželski! něk' i dobry nožy
Czi pschedpadam te džeczalka,
Bóh ſpožez czi s wypołozje možy
So žy jim lubočkum maczernia.
Zim wobſwedež, so na žmiertnym ložu
Je žohnujo, je podach czi;
Je wucž ſnač ſchecžu k węžnom ſbožu,
A i Žežušom budź w pschedzeliſtvi.

Do jeho hnadej' ruti wſchitzu
Sso s čětom, s dusku porucž'my,
A ſpomimy, ſu my žužobnižy
Na njevobstajnym ſwecze žmy,
Nam čłowięſtam je poſtajene,
Tu rwmrječ, potom ſudjenje;
O proſčymy, ſo by wobradzene
Wam bylo ſbóžne ſkončenje.

(Podał w lubočce G. B.)

(K temu czižlu pschiłoha.)

Přichloha k číslu 32 Serbských Nowin.

Sobota 10. augusta 1895.

Cyrkwinske powjesce.

W Michałskiej gýrlwi směje jutje nějedlu rano 7 hodžinach diaconus Rába němstvu spoviedni řeč, $\frac{1}{2}$ hodžin němst a w 10 hodžinach kerkste předovanje.

Wérowani:

W Michałskiej gýrlwi: Kora August Želja, dželacze w Ženězach, s Martha Theresią Kschijanez tam.

Křéon:

W Michałskiej gýrlwi: Madlena Martha, Ernsta Bohuméra Krečela, živnočeřera w Sajdowje, dž. — Alfred Kurt, Jana Bawrika, lamjenječekaria na Židowje, ř. — August Hermann, nebo Hanrija Augusta Mittascha, khežera a czechle na Židowje, počmertn ř. — Maria Martha, nemandz, dž. na Židowje.

W Katolické gýrlwi: Max August, Josefa Nováka, fabriksteho dželaczerja w Gahorju, ř.

Zemrjeál:

Djeń 30. julija: Emma Hana, Miliarscha Nesa, fabriksteho dželaczerja, dž., 7 m. 25 d. — 31. Kora Bohumil Thomas, slatá s Hornich Buzkowow, w wokřejném vystavie na Židowje, 40 l. 11 m. 17 d. — 1. augusta: Maria Hana, Michała Karla fabrikarja na Židowje, dž., 7 m. 1 d. — 2. Hermann Karl Max Brade, 13 l. 2 m. 7 d. — 3. Pawoł Jurek, schewitski pomožnik, 20 l. 6 m. 22 d. — Johanna Wilhelmina Scholzová rodž. Dollmann, 64 l. 7 m. 26 d. — 4. Hermann Kurt, Hermanna Otý Hilbzenza, khežera a restauratéra na Židowje, ř. 28 d. — 6. Maria Kryštiana Pavlina, Jana Augusta Mjerová, dželaczerja na Židowje, mandželska, 22 l. 5 m. 15 d. — Jan Erich, Michała Guhrmann, dželaczerja na železných ř. 1 m. 21 d.

Placínsna žitov a produktov.

Žitový dovoz w Budyschinje: 3191 mětow.	W Budyschinje 3. augusta 1895				W Lubiku 8. augusta 1895			
	wot	hacž	wot	hacž	wot	hacž	wot	hacž
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pšenica	7	35	7	65	7	35	7	65
Rýže	7	12	7	35	7	6	7	35
Jecžmien	5	94	6	12	5	69	6	—
Borň	6	7	6	79	5	—	6	50
Hroch	6	20	6	80	6	10	6	40
Wola	7	22	11	11	8	20	9	30
Zabý	5	56	7	50	5	75	7	—
Gejsbischla	12	—	15	—	11	—	13	50
Bérny	15	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1	90	3	—	2	—	2	50
Pšeniczná muka	1	90	2	40	1	90	2	20
Rýžna muka	7	50	16	50	—	—	—	—
Špyno	7	—	11	—	—	—	—	—
Gáloma	2	—	2	20	1	60	2	—
Brožata 1266 štuk, štuka	17	—	18	—	15	—	17	—
Pšeniczné wotruby	6	—	19	—	—	—	—	—
Rýžne wotruby	3	75	4	50	—	—	—	—
	4	25	5	75	—	—	—	—

W Budyschinje placínske: körz pšenice (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np., hacž 13 hr. — np., žolta 12 hr. 10 np., hacž 12 hr. 49 np., körz rožka po 160 puntach 9 hr. 50 np., hacž 9 hr. 79 np. körz jecžmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np., hacž 9 hr. 50 np.

Na Bursch w Budyschinje pšenica (běla) wot 7 hr. 21 np., hacž 7 hr. 50 np., pšenica (žolta) wot 7 hr. 12 np., hacž 7 hr. 29 np., rožka wot 6 hr. — np., hacž 6 hr. 20 np., jecžmien wot 6 hr. 10 np., hacž 6 hr. 50 np., wowb wot 6 hr. 20 np., hacž 6 hr. 75 np.

Draždžanské mjažové placínsky: Howjada 1. družiny 62—65 hr., 2. družiny 58—60, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rešneje wahi. Dobre krajne žwinje 26—38 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tach. Čelata 1. družiny 55—65 np., po puncze rešneje wahi.

Vjedro w Londonje 9. augusta: Rjane.

Turkowske žlowki
nejlepše druziny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucža

Moris Mjerwa
pschi mjažovym torhóščezu.
Destillazija

smatných dobrých likérów po
starých tunich placínsnach.

Adolf Mämsch.
Jeri

Swoje snate
Dobre palenzj

(jednore a dvojne)
porucžataj placínsny hōdno
Schieschla a Rjezla.
na swonkownej lawskéj hacžy.

we wšichých wulkoszach a druzinach
porucža pschi potřebje

Arthur Jannasch
na Hoščiz hacžy
a róžku seminariskej hacžy.

A. A. Leuner jun.,

w Krumwaldze pod Černym Bohom
rešak a držewowa pschedawárja

porucža žwój wulki sklad
schlundowanskich deslow,
schindzelowych deslow,
sazkuwanskich deslow,
wjetchowych deslow k pschibiczu sečimy,
hubjowych latow,
wijelowych latow,
sazkuwanskich latow,
spalerskich latow,
sabiwanskich latow,
tramow atd.,

deslow a latow we wšichých kó tržebazých dohoščach a tolstoščach
po wurjadni tunich placínsnach.

Na jerjowej **Emil Wehrle.** Na jerjowej
hacžy 7. Na jerjowej **Emil Wehrle.** Na jerjowej
hacžy 7.

Dwojz schéroke čistowolmjané draſtne
tkaniny, niz pschelohka twora, po wurjadni tunich
placínsnach meter po 80 np., kohcz po 45 np., naj-
lepše druziny starý kohcz po 60, 70, 80, 90,
100 np.

Černy čistowolmjaný dwójzschéroki kaschemir
w 14 wschelakich druzinach starý kohcz po 45 np.,
meter po 80 np. Módrocziščez, saruczeny, so
barbu njepuschči, starý kohcz po 20 np., meter
po 35 np., podla teho starý kohcz po 25 np., 28 np.,
6/4 schéroki starý kohcz po 30 a 35 np., zydi a
wupjerkí prawje 6/4 schéroke, starý kohcz po 20 np.,
dospolnie barbu njepuschčzate.

6/4 katuňowe rubisheža žwetle a čémne po
25 np., židžane, wołmjané, polwołmjané a bawlmjané
rubisheža po jara tunich placínsnach.

Na jerjowej **Emil Wehrle.** Na jerjowej
hacžy 7. Na jerjowej **Emil Wehrle.** Na jerjowej
hacžy 7.

Serbske a němiske spěwarške knihy

w kražných najnowszych swjaskach,
žinove wěnzy, žlubjensle, kwazne, narodninsle a žarowanje
kharty, khmotsaze listy porucža w wulkim wubjerku a kražnych mustrach

Gustav Mämsch,
knihiwjasařna na bohatéj hacžy 21.

Majzbowý schrot, ržane gris,
ř. ržane wotruby s grisom,
pschenicne pluwý a pschenicny gris
porucžataj najtunischo

Heinke a syn

w hamorslim mlýnje a w pschedawární pschi žerbskich hrjebjach
a róžku hornczersteje hacžy.

Eduard Hartmann

pôdla lawského torma.

Wošebitoſež:

wuhotowanje ſe ſchatami.

platowe, bawlmjane, elſaske a plokanske tkaniny.

Zyhi wupiertki, drell.

Blidowe ſchaty, trjenja, fuchiňſke ſchaty.

Najwjetſchi ſklad poſleſhčowych pjerjow.

Ložowe deki, poſcheschiwane deki, moſchkowe deki.

Dr. Zahmannowe bawlmjane ſchaty.

Geengowe dwójne trikotowe ſchaty.

Mužaze, žonjaze a džecjaze ſchaty.

Rhornarje, manschetty, ſwjerſchne koſchle, poſchedkoſlchiſi, krawath.

Schijerňja ſhatow a ſchorzuchow.

C. Thiermann

kalkowa, wuhlowa a briketowa poſchedawańja
poručja ſwoj ſklad

czeskeje brunizy

hornjoſchlesyňſkeho kamjentueho wuhla

ſ najwujerniſchich jamow, a teho runja wot netka

Slokomorowske briketty

najlepscheje družiny po kózdej ſo žadazej dželbje a po najtuniſchich dnjowych placzinhach.

Ukajernja

platowych a bawlmjaných tworow

G. A. Ryſedka w Porchowje

poručja ſ tutym ſwoje ſnate dobre wudželli po najtuniſchich placzinhach.

Poſchedawańja w Budyschinje netkle na bohatej haſy 31
(pôdla bohateho torma).

jenož piatk a ſobotu wotewrjena!

Skasanki po placziniſje wot 10 hrivnow ſo direktnje bjes wobliczenja porta roſeſčelu. Listne wopraſchenja, ſkasanki atd. chytle ſo dobrotiſtve do Porchowa poſzlač, kotrež ſo najrucziſcho a najlepje wobſtaraja.

Sa wiłowarjow poručenjahódne kupowanſke žórlo.

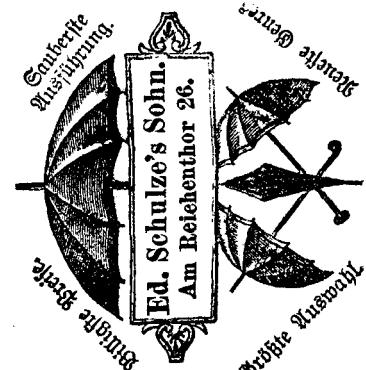
Pielſčzowe twory
ſ khowanju ſ rukowanjom poſche
mole a woñnjowu ſchodu poſchijima

Heinrich Lange

11 poſci žitnych wifach 11.

W wudawańni „Sserbskich Nowin“ je doſtać ſa 2 hrivnie:
HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.
Spikaschtaj Wilhelm Bogusławski a Michał Horuit.

poſchedeschčniki.

Vorjedzenie a poczehnjenje
w mojej poſchedawańci.

Wubjernie
4- a 5-np. wubratowane

z i g a r y

100 ſchtuk po 3 mf. 20 np.,
3 ſchtuk po 10 np.

poručja
Otto Sachse
na bohatej haſy 5.

7 na ſukeluskej haſy 7.

Boručam ſwoj wulki ſklad
Ahoczebuslehd roſlateho tobala
kamjene ſabriki po najtuniſchich
placzinhach ſ dobrociſtvenemu wob-
tedzbowaniu.

Hermannia Gerlichowa wudowa
7 na ſukeluskej haſy 7.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu.
— Śwórtlétne předplata
w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto płaci 8 np

Serbske Nowiny.

Za nawštki, kiž maja
so w wudawańi „Serb.
Now.“ (na rózku zwon-
neje lawskej hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvr̄tk hać do
7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císc Smolerjec knihičštejnje w Mačičnym domje w Budysinje.

Cíšlo 33.

Sobotu 17. augusta 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němske kniežerstwo. Khezor Wylem je piatt wječor s Žendžel-
skeje do Brunsbüttela pschijel. Ssobotu jeho w Berlinju wocžauja.

— Generalny pólny marschal prynz Jurij je schtrwórk do
Salzwedela wotjel, so by jako schef tamniſcheho ulanskeho regimenta
wopomjenſki ſhwiedzeń bitwy pola Mars la Tour ſobu ſhwicžil.

— Awstrijske kniežerstwo je ſakala, se wſchelačkých stron Němskeje,
w kótrzych hovjaſh ſkót na ſuchocžinu hori, ſkót do Awstrijskeje
woſyč. Do tychle stronow mjes druhim Lipſčanské wokrejne
hejtmanſtwu ſluſha.

— Po pschikladže ſakſkeho kniežerſtwu chze tež pruske kniežerſt-
two ſakudženje młodostnych pscheturpnikow s wuměnjenjom ſawjeſc ſpytač. Młodostnym pscheturpnikam ſo pschituzdžene khostanje, jeli
ſo ſo woni w běhu wjazorych lēt pscheturpjenjow wostaja, do zyla
ſpusheži. Dotalne naſhonjenje wucži, ſo ſo młodostni pscheturpniſi
chwěru pržuju, ſo poſepſcič, hdž ſhmēdža ſo nadzecž, ſo ſo
khostanja ſminu, mjes tym ſo tajž, kotsiž ſu w jaſtwje ras pobyl,
hańbu ſhubiſchi bôrſh ſaſo pscheturpjenje ſtučza.

— Kniežerſtwe nowinh „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“
ſu khetro ſludnje na woſpietne miſchtrwaze naſtaſki a naſdatosče
wotmolwile, ſo kótrymž ſu jendželske kniežerſtwe nowinh „Standard“
pschituzd němskeho khezora do Žendželskeje roſpominale. „Nordd.
Allg. Ztg.“ praji, ſo je mjelečala, tak dołho hać je khezor ſo hoſežom
w Žendželskej był, a měni, ſo „Standardowe“ naſtaſki, hdž tež
ſo wulkej njelepoſežu, drje nahlaſ ſaſtupuja, ſo dyrb Žendželska dla
ſdžerženja europiſkeho mera ſo trojoſwiaſkom hicž. Schtóž ſtawiſny
a ſaſady jendželskeje poliſti ſnaje, wě, ſchto ma do jeje pržozwanja
wo ſdžerženje mera džerzeč. Žendželska je husto doſč w Europje
a tež w drugich ſwětowych dželach jedyn lud na drugi ſchęzuwała,
ſo móhla pschi powſchitlownej ſwadže ſwój dobytk hladacž. Tak je
bylo pschi poſlednjej ruflo-turkowskej wójni, hdž je ſo Žendželska
Cypriſteje kupy mozovala, tak je tež nětkole ſaſo pschi Ichinesko-
japanskej wójni. Žendželska Japanskich ſchęzuwa, ſo njedyrbja poſta-
jenja wobſamknjenego mera džerzeč; wona jich, ſo wě, ſo jich rjane
pjenjeſy, ſo wójnskimi lódzemi, kanonami, tſelbami a wójnskej potřebu
ſaſtaruje, ſo móhla po nowej wójni něhdže kruch kraja abo něfajku
kupu ſchlapnycž. Želi ſo Rusſa, Němske a Franzowske napſchecžo
Japanskej dale hromadže džerža, wſchak ſo wotmyſlenje Žendželskeje
w ranschej Afriskej pschekaza. Teho ſo Žendželčenjo boja, a ſo tejele
bojoscze poroki a naſdate poſučenja wukhadeja, ſo kótrymž jendželske
kniežerſtwe nowinh pschituzd němskeho khezora pschewodzeja. Schkoda
jenož, ſo w Němzach ſo Žendželčanam žaneje praweje dowěry wjazym
nimaja a ſo jich dobra rada pola němskeho khezora nimo pada.
Němzy ſu ſo ras w ranschej Afrizy, hdž je ſu jim Žendželčenjo
najrejſtche kolonije wulſchelzili, wot nich lepicž dali, ſo druhi
króč tak lóhko na jendželski klij njepondu.

Šchpaniſla. Wjednik ſchpaniſkeho wojska na ſubje, marshal
Martinez Campos, chze pječza najwýſtſke roſkowanſtwo ſkózicž,
jeli ſo jemu ſchpaniſke kniežerſtwo hnydom 100 000 wojaſkow na
pomož njepoſczele. Tola ſ wotkal dyrb ſkiejerſtwo telko wojaſkow
dobrač? Hijo nětkole je jej czežko, někotre tříz muži mobilisē-
wacž. W Gerena a Laſalla je pschi ſwołanju reſerviſtow ſo nje-
měram doſchlo. W Matarje ſo reſerviſtow ſpječowachu, marshero-
wacž. Žandarmojo dyrbjachu do powětra tſeleč, ſo bych ſo ſo
poſtaſili.

Ruſowſta. Swiaſt, mjes Ruſkej a Franzowskej wobſamknjenyh,
je zar pschi pschihódnej ſkádnosći wobſtruzil. ſo pschicžinu poſta-
létneho ſlužbneho jubileja ruſkeho pôžlanza w Parisu, barona
Mohrenheima, je zar tutemu ſbožopſchecze pôžlał, w kótrymž ſo
hejbe wutrobnymi ſlowami na ſaſlužbhy ſpomina, kotrež je ſebi
Mohrenheim wo dozpicze ruſlo-franzowskeho ſwiaſka dobył. Franz-
owſki minister ſtronkownych naležnoſczi, Hannotaux, je jubilarej
ſbožopſchecz telegram pôžlał. W nim ſo mjes druhim praji, ſo
je Franzowſta podžel na dołhim džele tał dželapołneho ſiwnjenja
měla.

— Pschekhmytlanje (ſchmugglowanje) tworow na němſko-rufich
mjeſach woſhejje ſidži wodža. Duž je bjeſ džiwa, ſo ſo ruſke kniežerſt-
two pržuje, ſidam po móžnoſci počežicž ruſke mjeſh pschekocžicž.
Wone je teho dla ſakala, naſhwilne paſporth, na 8 dnjow placzaze,
dale němſkim ſidam wudawacž. Němske fabriki pschi ruſich mjeſach,
kotrež moja husto ſida ſa pscheturpſkeho puczowarja, budža ſo týmle
wukasom ſhnađ czežko ſchłodowacž.

Bolharſla. Roburgſki prynz Ferdinand je ſo wutoru do
Bolharſkeje wrózil. Politiſki pschewrót, kotrež je ſo w čaſu jeho
njepſchitomnoſež w kraju ſtał, je po ſidazu jeho ſtejſhcež mjes
bolharſkim ludom wobſtruzil. W Sofiji je wobydleſtvo prynza
Ferdinanda ſo wulkim čeſezowanym domoj wital. Džen po ſiwojim
pschituzdze je prynz Ferdinand ſobustawy deputazije, kotrež je
w Ruſkej na row zara Alexandra III. w mjenje bolharſkeho luda
wěnž poſožila, w awdijenzy pschijal. Wón ſo deputaziji wutrobnje
džaklowaſche ſa wuspěch, kotrež je w Ruſkej ſa bolharſki lud dozpiła.
Mitropolit Klimant wotmolwi, ſo ma ſo deputazija ſa to, ſo je jeje
požolſtvo bolharſkemu ludu ſo wuzitkom, dowěrjenju džaklowacž, kotrež
ſu prynz kniežerſtwo a lud ſo njej měli, dale pak tež zatoſemmu
miłosćiwemu derjeměnjenju a luboſci ruſkeho luda. W cžim tutón
wuspěch wobſteji, kotrež je deputazija dozpiła, wo tym jeje ſobu-
ſtawu w ſjawnosći ſrueze mjeleča. Powſchitkownje ſo měni, ſo zar
prynza Ferdinand ſa ſakoniſkeho bolharſkeho wječha pschipōſnaje, a
ſo tón ſa to ſiwojeho ſyna w pravosławnej (grichisko-katholſkej)
wěrje woſzahyńcž da.

— Nowinh mazedonskich Bolharow, „Prawo“, wudawanjam
napſchecž ſtupaſa, ſo je ſběžk w Mazedonſkej podtłocženy. Nětkole
ſo jenož jedna wo pscheměnjenju woſowanja. 3500 muži, kotsiž ſu
ſa ſwobodnoſci ſiwojeho ſtata ſo broni pschimnyli, njebudža jako
žónske cžinicž, woſhejje dokež wjedža, ſo na nich ſchibjenza čaſka.
Šběžkarjo, kotsiž ſu ſo ſe ſwobodnej, wótczinskej roſhorjenosći
ſjenocžili, radſcho ſwoju hlowu w Mazedonſkej wostaja, hdžli ſo ſo
ſi hańbu domoj wrózja. Do ſběžka ſaſchmatane wobydleſtvo nje-
budže zoſacž, wone derje wě, ſo by podtłocženje wjele hórfche bylo,
hać ſběžkowe woſežnoſcze. Khróbl mužojo, kotsiž ſmjerſci njebo-
jaſnje do woblicža hladaja, ſu ſo ſo ſchemu roſhudžili!

Šerbiſla. Královu macžer Nataliju je ſrjedu, narodny džen
krala Alexandra, jena žónska nadpadnyla, hdž ſo kralowa macž
ſo kralom ſ zyrkwe wrózji. Nadpadniza čhysche do kralowej ſ ruku
dyricž, tola kolo woſkolo ſtejaze woſoby ju ſa ruku ſhrabnychu,
donjeſechu ju njedžiwaſy jejneho ſpječowanja do woſa a ju na
polizajſtvo dowjeſechu. Nadpadniza žaneje bronje pschi ſebi nje-
měſeſche; wona je po ſidazu bludna.

Japanska. Wujzinjenja wobſamknjenego japansko-chineskeho
mera, wot Ruſkeje, Němskeje a Franzowskeje Japanskej nanučzene, ta

nima myšle dopjelnicz. Pschede wschém ſo Japanshy ſpječjuja, Koreku wopuſčicž. Ženoz ſ wojefſkej mozu býchu ſo woni ſ Ko- rekeje wucžiſčecž dali. A Japanska ſ tym lieži, ſo k wójnje doníđe. Wona je teho dla 22 wójnſkich lódžow a licžbu torpedofoſtich čolmow w Žendželskej ſtaſala. Japanshy ſo na to ſpusčečeja, ſo pschi wójnje ſ Ruskej wot Žendželskeje pomož doſtanu. Možno je, ſo Žendželčenjo Japanskich podpjeraja, tak doſlo hacž budže wójnje ſbože na japoſkej stronje, runje tak wěſte pak tež je, ſo Žendželčenjo Japanskich w cžejnje težazý wostaja, hdý býchu Ruszy do- býli. Želi ſo je wěrno, ſo Japanska ſ pomož Žendželskeje ſwoje wójnſke lódžtvo powjetſchuje, budže ſa Rusku najwjetſchi čaž, ſo Japanskich ſ bróniu ſ Korekeje wucžeri. Komđenje w tej wěži by politiskej nahlađnosći Ruskeje w Afriſkej wjele ſechkodžilo.

Amerila. W New-Yorku 9000 kramovitých pomožnítow strajkuje. Woni ſebi žadaja, ſo by ſo tħidženſki dželānſti čaž na 59 hodžin poſtaſil a ſo mſda povhjschila. Strajkowazhy ſo nadžeeja, ſo tħon tħidžen dalshe 20 000 kramow dželacž pſcheſta.

Nježmilna winowatoſc̄.

Podawk ſ wójnſkeho živjenja.

To bē w roſhorjenym lěže 1848.

W hubjenej a khudej khežżi wjeſti w Wuherſkej Pomjeſty w Khrowatskej ležesche na ſchpatnym ložu khora žona.

Bo ſpróznym a ſapadnjenym woblicžu ſlētowasche jej bluke ſwětko lojoweje ſwěčki. Be widžecž, ſo bē do njeho nje- naprožna a nježmilna ſmijercž ſwoje ſnamjo ſacžiſččala, ſo bē ſwoju naſrabnu ruku hižo načahnyla, ſo by ſastajila pukot wutroby, ſo by ſměrovala tu wutrobu, kiž wſchón čaž ſwojeho živjenja ničo druhe ſaroptala njebe, khiba bědowanje a nuſu. Hiſčče ſhwilku jeno a wſchego budže kónz.

Né — né, hiſčče niž; hlej, hiſčče ſo wotewrja na pol wuhaſnjene wózko a ſħlađuje na durje, jako by koho phtalo, jako by na koho čakalo!

Wboha žona! Tež hiſčče w hodžinje ſmijertneho ſtyska je jej wotkudžene, ſacžucž zyli cžezu ſwojeho ſrudneho wožuda. Leži doma ſama lutka, wopuſčejena wot ſyna — jemicžkeho dželčča — a wot ſwěrueho muža. Wobaj ſtaj w wójnſtej ſlužbje, na wob- ſadženju mjeſty. Žeju cžezka winowatoſcž njepräſtha ſo ani wo wutrobu, ani wo luboſcz, winowatoſcž jeno a ſažo jeno winowatoſcž, kiž by dženj jako dženj wopjetowasche a kiž Pomježana pſchewodžesche wot kóleki hacž do rowa.

A tola je jeho docžata. Durje ſo wotewrichu a do jſtvy ſaſtuji ſtatny mlody wojak. Věſche, kaž by macžerne boloſčiwe woblicžo pruha njenadžiteho ſboža a radoſče roſhwětlika, wupalenej hubje ſprózny ſaſteptalčtej: „Għsynko!“

Zyli ſwoju duſču, wſchē ſwoje macžerſte cžucža a luboſči wulim w tymle jemicžim ſlowje. Jej běſche, kaž by w tym wokomiku ſabyla na wſchē ſwoje boloſče a ſrudobu, a dleje po- mijelčawſchi rjeſty: „Għsynko, jeno kaptu wodh!“ W ſchiji mje pali — tu — pſchi wutrobie hori, žehli a ja hižo nimam moži, ſo bých stanjal!

Mitar bē wojak, ale w tymle wokomiku bē jeho, moħl rjez, wſcha mōž wopuſčejla, ſi njeveſtej kročelu wuñđe ſe jſtvy, na- čera ſe ſchtandy wody a donjeſe ju macžernymaj wužmalenymaj hubomaj. Wjedžesche džē, ſo budže macž požledni kroči picž. Schtò by ſo njeſatſchaſti pſchi tym napohladž?

„Mitarje, ty a nan mataj dženža ſlužbu, kaſ tomu tač, ſo by ſo ty wróčiū?“

„Druha ſtraža je mje ſaſtuila, wo to ſy় poproſhy!“ wot- molwi ſ tħepjetazym hložom Mitar, ale pſchi tym wotwobrocži ſo ſ woblicžom, ſo by macž ſ wočzow njeſphinala, ſo ūgi. Pſchetoz hiſčče hebi ſwěrcž, jej wěrnoſcž wuſnacž a tač jeje cželne boloſče hiſčče powjetſčičž ſ duchownym? — O, ne! Jeje macžerſta wutroba džē by ſo puſla, hdý by ſhoniла, ſo jeje ſyn, trej jeje treje, požluchaio na hlob wutroby, cžetnič, cžetnič ſe ſtraže, hdžez jeho winowatoſcž wjaſaſche. Wona džē je Pomježanta a wē, ſchtu ma wojerſta winowatoſcž na hebi, ſnaje pak tež kurowe ſčebi, kiž ma pſcheturjenje wójnſkeho ſafonja. Né, né, wón nježmiedžieſche praſicž wěrnoſcž, tħażżeſ-ſi, ſo by požlednje macžerne ſlowo bylo — žohnowanje.

„Maj džak, mój ſyna! Hodžinu ſa hodžinu ſy় modſila a k Božu ſħiċċowała, ſo by moju ſmijertnu hodžinu tak doſlo ſadžerža, hacž by ſo ty wróčiū, ſo by mi woči ſańdželil. A Bož je mje wužħiſħa!“

„Daž ſħiċċi moje požlednje ſlowa: Lubuj tu khudu ſemju,

na kotrejž ſy় ſo narodži; budž cžestnij a ſmužiſt wojak. Wopomni ſwojih wótzow a kreje, kotaž po tvojih žilach cžegze. — Njeſabudž ženje, ſo by Pomježan, a njech jeno pſches twoje morwe cželo pſchinidže njeſpſħeczel do Khrowatskeje. Khrowat by, ſchitui ſwoju wótčinu!“

„Macži!“ ſaſħiċi Mitar boldiſtrje a fe ſadwelowanjom, a cžiżi ſo na macžerne wodžecze. Kuzi ſpinaschnej ſo jemu kaž w wiſliſčiečach k wutrobnju a blèdej hubje jemu derktaſchnej. Ale ani ſlowa njerjeſty, ſi kothimž by ſo wobſtorža, ale hdý by to tež ſcžini ſi zykej ſciuju, ſo by ſwoj hreč wuſnacž, hacž k macžernej wutrobie bē jeho hlob tolta njeđozpel — pſchetož wona bē hižo ſo ſměrovala hacž na wěki!

Cžegħek myħle pſchinidžechu na njeho. Schto rjeſmu tam cži na mjeſty, hdý budža jeho parowacž. Tola, kħadž to hiſčče pħiħli njeſſu — kħadž — a nadžja ſcžini jeho ſpēchħiſticheho, kaž kħofla, popadnje tħelbu, khwata, ale w durjach ſetka wojaka — to bē jeho nan.

Schto tule cžinič, njeſbožowny ſy়no? Ze dha to ſwiet hdý pħiħsal, ſo by Pomježan, a byrnje ſo jemu ſe ſy়mu cželo do drjewa pſhemenu, byrnje ſo jemu ſi napinanjom koſeze w cžele ūma, ſo je jeno na wokomik woči ſańdželil na ſtriži; — a th, njeħħmaniko, cžekniesh jom, hlej, pod macžernu falu? — — — O, hdý by ſo ženje njenarodži, džižli ſo by mi tejele hañbu načžini!

„Nano! Wutroba mje cžehnjesche, wutroba mje pohonjesche, a ja ſo jej njeħħażach dorobaracž. Dondžech hiſčče w prawym cžaſu, ſo mħażiħ macžeri woči ſańdželicž.“

„Wutroba? — Môže dha Pomježan wutrobu mēč ſa cžo druhe, džižli ſa krala a wótčinu? — Wutrobu? — njeħniżomne ſlowo pola wojaka, kiž požluchaio na hlob wutroby, ſanjerodža ſwoju winowatoſcž!“

„Alle wona džē bē moja macž a ja jeje jemicžke džecžo!“

„Tu ſo njeprascheja: ſchtò je, ſchtò je, ale najprijeđi wino- watoſcž, a potom hafle luboſcz. — Snajesħ dha, njeſbožowny ſy়no, khostanje, kiž na tebje čaſka? — Wěſħ dha, kajke wječenje ſo doſtawa čeſtanzej w wójnje? — Wunri, njeħħmaniko, i mozej ruku ſabit!“

„Nano, njeħħelej, njeſabijei! Njeħħiſliwaj kreje ſwojeje kreje, njeħħi ſwieti ſuđi ſuđi cžekanža, ale njeħħi ſuđi mordaria! Tule je moja brón, wotwiedž mje, njeħħi mje wotkudža, njeħħi pſħe- tħela tu wutrobu, kiž ma cžucža a luboſcz!“ . . .

„Ssurowy nan wotſbroni ſyna, ſputa jeho pořadnje po „regle- menze“ a ſy় ſo ani njeħibny. Hdžż dyrbjesche wopuſčiči ſwój narodny dom, tu poſtaſta ſe ſrudnym wózkom na macžerne cželo ſħlađuo.

„Sbožowna, ſo njeħħi dožiwa la tehole wokomika!“

„A nan dokónči mjeležo ſwoje dželo, kiž jemu ſafon a wojerſta hordiſč pſchiporucjeſtnej, ale ja žonu, ja ſemrietu žonu njeħħi ſe ani jemicžje ħiſħiċċi, ani jeneħħo poħlađenja. — Alle tam ſa winowatoſcž wopruje ſwoju khwalbu, ſwoju nadžiju, ſwojeho jemicžeho ſyna!“

Pſchepoda jeho ſuđej. Hejtman, ſapiżujo hebi do knižki porjad ſlužb, wutvali woči, džiwaio ſo, ſo nan ſwojeho ſamħneho ſyna pſchepodawa wójnſtemu ſuđej. Sawjereža ſ hlowu a rjeſty ſam pſchi hebi: „Woprawdże, cžile Pomježanu nimaja wutroby, njeħħi cžolwielko!“

Wójnſki ſuđ wužudži, ſo dyṛbi Mitar ſaſħem ſy়. Pſħed- cžitachu roſħu, ani nan, ani ſy় njeħibnyſħtaj ſ wózkom, kaž býħiſħtaj ſ kamjenja byloj . . .

„Na moju duſču, cžile Pomježanu nimaja ani cžucža, ani wutroby!“

„Sslónzo poħa ſo ſe ſadu runin na njeħħu cžerwjen, krawe, kaž by ſo jemu ſdalo, ſo ſměje tħon dženj ūtħiċi pſħelatu krej. Wōjietiżi nawjedniżi ſo ſħromadžiħu; wojazj wuċżeżieħu w polnijm wobrónjenju, bubonu ſrudnej du, a dwanacże woſakow roſħtu piċċi ſo w poltrijeżu wotolo Mitar, kiž ſtejjeſt pſchi wu- rytm rowje.

Chħiċħu jemu woči ſawjaſacž. Nekole hafle bē, kaž by ſo jemu ert wotewr, kiž hacž dotal wo živjenje proħħi njeħħe, nekkole proħħi, ſo jemu njeħħiħrba woči ſawjaſowacž: chze ſwojej ſmijerji do wočzow hlađač.

Swolichu do jeho proſtwi a ſam general w tym wokomiku ſaſħepi: „Ze Pomježan!“

Ssurowy wužud njeħħi ſe wutwiesč, dwanacże tħelbow bu nabithiħ a k woku ſaſtajenħiħ a dwanacże roħol bu na jemu

wutrobu namierjennych. — A čemu? — runje teho dla, so bě kon na bok stocziwshi wós powrózji, kotryž na jedyn dżeczązhi wós padże, w kotrymž dżeczo śedżesche. Ma sbože so dżeczo i wośku a so po sdaczu wobschłodźilo njeje.

Mitarowej wočzi pscheběhowskiej po tutych dwanacze tšelbach, domiž ślavnęzne na jenej i nich stejo njewostaschnej. Větche-li i tu teju wočzi wiadżecz bołosz, poroč abo wodacze? Schtó chze to wiedżecz? — Ale węsze bě w tymajle wočomaj a jeju pohladnienju byz někajka potajna, někajka njepschewinita móz, dokelž so tamnemu wojskemu satškañi ruka — tšelba świesze so jemu hacz na wutrobu a wón sam padże na kolenje. — A mjes tym so tamnych jēdnačce tšelbow wuprachy, wotpočzowasche hłowa tuteho wojskaka so njehibajo na podtykniemyaj rukomaj.

Kur so rošpluny, wojažy pschitvhatachu, so bychu Mitarowi samjetali i hlinu, ale wojniſki žuł pschitasa, so dyrbia teho dwanach, kotryž bě so taſte ſlaby poſkaſal psched winowatoſcžu, hnydom ſatſelicz a potom i dobom i Mitarowim ſatſopacz.

"Niech wotpočzuije ſlabuch pschi ſlabuchu!" roſhudži hejtman. Chyžu njepoſluchneho poſbehnyč, so bychu jeho poſtaſili psched wotewrjeny row, so bychu namierili čzrjodu tšelbow na ſlepzowſku wutrobu, ale wón so njehibny.

"Je džę hižo morwy!" wołachu wojažy.

Do bě, Božo, Pětrowicz. Kapohlad syna bě jemu wutrobu roſhnuł.

Né, njezmēdžesche byz mordař ſwojeje ſamžneje kreje. W jeho wutrobie roſhorci so džiwje wojowanje mjes luboſcu a winowatoſcžu, a luboſcz doby. — Jego wutroba, ta ſwerna Pomjezanſka wutroba pułny so i bołosczu.

Ze Serbow.

S Budyschyna. Budyschka měſtečzanſka rada je jako kollaturka wychnoſcž Michałskieje zyrkwi wuſwolenje knjeſa diakona Rādy ſa ſararia pschi Michałskiej zyrkwi wołkručzila. Pschitvhloſzwanje měſtečzanſkeje rady i wobſamkienju zyrkwinſkeho pschedſtejicžerſtwa Michałskieje zyrkwi je mjes woſhadnymi Michałskieje zyrkwi wycheloſzwanje ſbudižilo.

— Knjeſe prälat Jakub Buł je ſchtwórk dopołdnja we Wildungenſkih kujpielach wumrijel. Semrjetb je w čaſzu, w kotrymž ſerbzy wótczynojo ſerbſti lud i narodneje womorzy ſbudižowachu, so jako ſwérni pomožnik wopokaſal. Sſerbſke pižmowſtwo je wón i wazorymi wažnymi wudželfami wobohacžil. W ſwojim duchoñym ſaſtojnſtwie w Draždžanach je so wón ſtajnie ſa ſerbſte narodne hibanie žiwje ſajimowal. Jego čzelo budże so pońdželu dopołdnja w 10 hodžinach w Baczenju khowacž. Semrjeteho mjeno budža narodne ſmyžleni Sſerbjo pschezo i džakownym wopomnieniom mjenowacž.

— 25lenný jubjellſki ſwjedžen Sedanſkeje bitwy dyrbii so 2. ſeptembra w Budyschinje wulkotuje ſwjecicž. Džen predy budža ſkubſtawu měſtečzanſkeje rady a měſtečzanſkeho ſaſtupjeſtwa rowy wojskow, na Miklawſchu a Tuchorju poſrjebaných, i kwětkami pschicž. Džen 2. ſeptembra so rano $\frac{1}{2}$ /6 hodžin ſe ſwonami wſchech zyrkwiow wuſwoni. Ma to budże so rano w 6 hodžinach na wſchech měſtečzanſkich dróhach i hudžbu budžicž. W 9 hodžinach ſwjedženſki čzah wychnoſcžow, towarzſtow, rjemjeſtlniſtich jednotow a wojerjow ſe žitnych wikow i wojerſkemu pomnikej, kotryž so wupyschi, poczehnije a so wot tam do Pětrowſkeje zyrkwi poda, hdžez so ſwjedženſka a džakna Boža ſlužba wodžerži. Wot $\frac{1}{2}$ /12 hacž do $\frac{1}{2}$ /1 hodžin budże so wótczynski koncert na hlownym torhoschęzu a popołdnju w 3 hodžinach na tſlenniu turnowanje na wobhladanie wotwyrwacž. Wjedžor w 8 hodžinach budże w salu Lauez hosczenza ſiawny ſwjedžen, pschi kotrymž ſmeje gymnasialny rektor, professor dr. Friedrich, ſwjedženſku ręcz.

— Šandžent ſchtwórk so kon do woſa piwarza Radzy-Bręcze-čanskeho ſapſchehnjeny, na Nowoſałzſkej dróh ſpłoschi a džiwje ſlakajo do mesta čzrejſeſe. Gnjemdrjene ſtoczo budžiſche pschi ſwonkownych Lawſtich wrotach w runej merie po nahlej wischmijowej horje dele ſjel, hdž budžiſche wós ſa jenej tam ſtejazej afaziju więzio njewostal. Tutemu ſbožowiemu pschipadej maja so tſi woſobhy, na woſu ſebžaze, džakowacž, so ſu so ſmjertneho stracha ſminyſi.

— Wutoru 13. augusta 17lenna Emilia Lebeltez w rybowej haſy w Spreji ſchath tunkaſo do hłuboſkeje wody padże. Někotre žony, kotrež na thui ſamym měſtrje ſchath tynkaſhu, ſo jeje ſbožownje dožožechu a ju ſmjerſci tepejena wutkowachu.

— Šandženu ſobotu popołdnju bě ſo tu kon, do woſa ſublerja Panacha i Bojanke ſapſchehnjeny, i tym ſpłoschi, ſo bě jemu worezſit do ſadnic nohow pražnýl, dokelž bě ſo predku wojskif pushežil.

— Spodžiwna, ſkoro i wierje njepodobna węz je ſo jenemu ſamkarjej ſe Židowa ſejbrała, kotryž bě ſaſidženu njedželu wjedžor na rejach w tudomnej Albertskiej ſahrodze pobyl. W nozy domoj dužy bě wón wuſtanowyſchi ſo něhōde lehnył a wuſnył. Wo ſmje ſo jemu ſeſda, ſo je domoj pschischoł. Duž ſo, dokelž wiedžesche, ſo chze do loža hicž, hacž do koſchle wuſlęka. Tola ſpodžiwnie, wón nihdhy na nihdhy do loža trjechicž njemóžesche. Ma dobo ſo ſamkar ſi hłuboſkeho ſpanja ſtchafzy. Jedyn muž na njeho woſaſche, ſichto ma w nozy koſchlaty w Schönbergu wokolo hanječ. Samkar bě mjenujž ſi Budyschyna hacž do Schönberga pola Kumiwalda ſpizy koſchlaty pschitvěžal. W Schönbergu, hdžez hiſcze do ſcherjenjow wěrja, běchu ſo koſchlaſka ſmjerſci wuſtrödželi. Měnjaču, ſo je to ſly duh jeneho wumrjeteho Schönbergſkeho, kotryž ſwojich hrechow dla w rowje mera nima. Wſchitzu psched ſcherjenjom roſcęfachu a ſo psched nim do jſtwh twjerdze ſeſamkachu. Šlonečnje nōzny ſtražnik Schönbergſkih ſi jich ſtracha a bojoſeze wumó. Wón bě ſo ſi Wuhancži, hdžez bě ſo wojerſta khorhoj poſhwyczila, domoj wrdežil. Šonivſchi, ſo běle ſcherjeniſto po wby ſafy, ſo wón hnydom ſa nim puſcheži; pschetoz jako starý wojaſ ſo wón ſcherjenjow njebaji, hdžez tež ſnadž do nich wěri. Wón mjetrjebasche dolho ſledžicž; bórſh psched nim koſchlaſ ſtejſeſe. Nōzny ſtražnik ſ hrimotazym hłoſom ſareji, ſo zyla wjeſ ſarža. A hlej, tuteho hrimotazeho hłoſa ſo ſamo běle ſcherjenje naſtrži. Koſchlaſ ſi hłuboſkeho ſona wozuczniſchi po něczim ſo domaſha a ſpóſna, ſichto bě ſo ſi nim ſtało. Wón ſtražnik ſwérni wſchō wupowjeda, ſichto bě ſo zoſalo. Tón jeho ſi nijsnej draſtu ſaſtar a jeho naſajtra rano ſahe domoj dowiedże. Měſtno, na kotrymž bě ſo ſamkar ſwoju nowu njedželsku draſtu wuſlęka, wón mjenowacž njemóžesche. Nadžiomnje je poližija jeho draſtu na maſala a jemu ju pschepodała. Samkarjej podawisna njedželskeje nozy njefapomita wiftanje.

— W tajſim ſmjertnym ſtrache ſu puſzwarjo byli, koſiſz ſu pjatk a ſobotu psches Budyski ſamjentny ſeleſniſki móſt jeli, na to ſebi ani pomyzli ſi eſzli. Pod jenth mostowym ſtolpom je ſo mjenujž ſaſož pschemeniſ, čzehož je ſo fedžliwa ſeleſniſta direkſija na ſbože bórſh dohladala. Schkoda je ſo hnydom wuporjedžila, a wulkeemu ſnjefboženju je ſo woſarało. Ma wobhladanie teje węz bě wychſchi ſinanznih radžicžel Neumann ſi Draždžan do Budyschyna pschicžel.

— W pschitomnoſcž 900 pežołarjow je ſo ſańdženu njedželu w Lipſtu 40. puſzwaroſka ſhromadžiſna němſtich, awſtrijſtich a wuherſtich pežołarjow wotewrila. Wychſchi měſtečzanosta juſtizny radžicžel dr. Tröndlin pežołarjow w mjenje mesta Lipſta powita, na čož ſo farat Schrimpf w mjenje hoſeži džakowacž. Dr. Džierſon, Günther, Ellenberger a dr. Weigand pschednoſchki wo pežołarjenju džeržachu. Pschi wotewrjenju pežołarſtweje wuſtajenzy, kotrež wokreſný hejtman ſi Ehrenstein wukonja, běſchtaj kral Albert a prynzeſha Matilda pschitomnaj. Pežołarjo ſi wjeſelom widža, ſak žiwje naſchego lubowaneho krala Alberta jich pržowanaſa ſajimuja.

— Wuhlaď na pschitvōne wjedro njepſteſtanje.

— Hódžiſa. Pschi Božim njewjedrie ſańdženu wutoru pschi poſdnu blyſt do telefona, ſi Hódžiſa do Bréſh wjedžazeho, ſaję. Ma Brézanskim knježim dworje ſamym ſi naſtróženjom wotwyrzeczu. Wjetſcha ſchoda ſo njenacžini, kiba ſo ſo jene woſno w kruwární roſbi a ſo blyſt mlokoſe kanh do nich ſajewſchi, ſpovala. Po telefoniſe do Hódžiſa jedžo wón tu a tam jenu telefonsku ſerdž pak bôle, pak mjenje roſkharowa, wot jeneje tež grot wottorže. Někotre ſerdže běchu ſo taſ roſzýchnowale, ſo běchu ſo tſchekti daloko koło wokolo roſzýchle. Žena tajſa wjetſcha tſchekta bě na polo ſleczniſchi ſo tam ſaſchtaſila, ſo ſo ſdach, ſo je ju tam něchtó ſtajil. W Hódžiſu ſamym je blyſt jenu telefoniſu ſerdž wobodrěwſki ſi ſemi ſaję. Schulske džecži, ſi Bréſhny do Hódžiſa dužy, ſo Božeho njewjedria wuſtróžiſchi domoj wročiſhu; wone powiedachu, ſo je po telefoniſu grocze wulſta ſwella kula, na ſlónzo wodobna, jela. — W ſiženju je pschi tym ſamym njewjedrie blyſt někotre telefoniſe ſerdže wobtſchodziſi.

— Budeſtez. W naſchim Božim domje budże ſo njedželu 8. ſeptembra Gustav-Adolfſki ſwjedžen ſwjecicž.

— Měrkowa. Njedželu 18. augusta poſołdnju $\frac{1}{2}$ /5 hodžin ſo w tudomnym Schebliz domje ſemſche a ſpoviedž wodžerža.

— Měrkowa. Šandženu ſrijedu poſołdnju pschi lohſim njewjedrie je blyſt do kheje tudomneje wudowoh Donathowſeje dyril a ſapaliſ.

Se žlomu kryte twarjenje sa wokomik ps̄ches zyłe w žlomjenjach stejesche. Domjaza nadoba, kotaž ſo pod třechu khowalsche, je ſo ſpalila, druhu ſu wukhowali. A haſchenju wohnja běchu ſykawý f Lutobęža, Namjeneje a Ahwacęz pſtijiele.

S kobliž pola Hodžija. Wuczer pſchi naſchej ſchuli, knies Pětſchka, je wucžerſke město pſchi Lipſčanskej pſchekupſkej ſchuli doſtał. Tudomne wucžerſke město ma ſo teho dla ſ nowa wobžadžic̄ a ſo wupiſche.

S Huſti. Sſerbiſti lud je wotmolwi. Ze wotmolwi bjeſ-pſchikladnym pſchikloženjam a ſchęzuwanjam wěſtich naſchich pſcheczel-ſow. Snajęće baſtu wo wonym jehnijatku, kotrež ſi rěčki wodu piſeſte, a wo wjelu, wysche ſtejazym, kotrež ſo na jehnjo hóřſchi, ſo jemu wodu muči. Tónle wjelf poſkaſa ſo lětſha w pravej barbje. Piſkalo drje je ſo wo naſchich ſchadžowanſach kóžde léto — a niz runje pſcheczelni. Šchadžowanſki džé ſo wotbywaju w čaſku, hdyž ſo koſhy lamaju a hdyž korki ſrawja — politika ſpi a wboſh nowi-narjo niewiedža, ičto piſacę. A duž ſo dadža do Sſerbów a wumjetuju jim politiku agitaziju, wumjetuju jim, ſo muča (kaž jedyn nemſti čaškopis ham sprawne wusna). Ale taf, jako lětſha, to hiſhče ženie njebe. Lětſha ſapocža ſo prawa wójna pſchecziwo Sſerbostwu a pſchecziwo jeho ſtudowazej młodzinje woſebje. Boh wě, ſi wotkel ſi tutej wójni komando wuńdže, ſi čzíſteho kužola wěſeže niz. Prěni wutſel ſta ſo ſi Wina, a potom praskaſte a bubnowaſte ſo pſchecziwo nam hižo ſe wſchěch boſow, hamo ſi tai-lich stronow, ſi wotkelz to nihdý njeſzmy wocžakowali. Tež kniežeſtvo woſasche ſo na pomož. Studencži muča, muča w čzíſtich wodach, chzedža Sſerbów ſchęzuwač pſchecziwo naſchim ſužodam, pſchecziwo kniežeſtwu. Boh naſchim pſcheczelkam jich prbzú ſaplač! Podarmo ſu ſo prbzowali. Raſnie wotmolwicu jim naſchi wótczinzhi, ale najlepſha wotmolwa bě ſchadžowanſka ſama, kotrež mejeſte wuriadnje bohaty wopyt a kotrež ſo miny ſwiatoczeńje a doſtojnije, kaž wſchitke dotalne ſchadžowanſki. Schiož je lětſha přeni kročz mjes- nami był, je ſo pſchewwědeži, ſo ſu ſchadžowanſki dženža jako pſched lětami, ſo maja hiſhče dženža tón jenicžki čzíſty ſamer, pſcheczelež a ſahorječ naſchich studentow a ſbudičz naſch lud . . . Tola k wěžy. Sſobotu 10. augusta wotby ſo poſedzenje wubjerka, wopytane wot 7 ſtudentow, ſastupjerjow 5 towařtow. W tutym poſedzenju poſtaji ſo provaram pſchichodneho dnia, kotrež bě wo-

pravdze hrvaticim. — Bledro kaž schlenza, wophta dočz, hijo w hłownej shromadžisnje; Ičto chzeče wjazh? Misi. Andrizki, hłowny starschi Sserbskeje Studowazeje Młodžiny, wotewri hłownu shromadžisnu hrydom po 4 hodž. se spěwom „Hischče Sserbstwo...“ a wunječe flawu spěwanskemu towarzystwu „Jednocze“ w Chrósczizach, kotaž bě korporationje na sfhadżowaniku pchijela. Sława je! Kražny bě to napohlad, hdyž „Jednota“ na rjeblowanym woſu, s halosami wupysčenym, do Huski pschijedže a hdyž pod smahowazej khorhoju spěwasche: Pod hrodžisčezom njež kłoschtra... Tež druhe towarzystwa běchu naš wopytale, wožebje kłhwaczcžanske a Budyschka Bježada, kotaž bě s wožebithm wokolnikom kobustawu do Huski pscheprofyla. — Potom ponita starschi studentow, kotaž su bø kaž druhé lěta, tež lětža seſchli, jo byču mjes žobu bø seſnali a ja Sserbstwo bø sahorili. Schkoda, jo jich njež wjazh. 34 žmy jich nalicžili. Bě jich tež hijo 60, a wjazh haž 60. — Ale tež naſchi lubi hoſćo bø powitachu, wožebje naſchi móćinzy, s kotažem tu widžachmy ff. lic. theol. Š. Smišcha, Ž. Barta-Czischinskeho, profesora Holana s mandželskej a druhich. Tich chzem ſežehowacž po jich stopach budžem ſročicž do požlednjejho wodžchinenja. — S wutrobnymi kłowami poſtrowic̄hmy tež naſchich lubjch hoſći se wžow a naſchich Lusčjanow, naſpomnic̄hmy wuprechi naſchich sfhadżowanekow sa požlednje 20 lět a pschejachmy pschitomnej Hufčanskej sfhadżowanzy „wjele ſpoža“! — S jeje dalskich stanisnow ſapižujemy tole: Šenjes lic. Š. Smišch porecza k nam dolhu, wulžyſajimatu ręcz wo konſervativnym ſwylhlenju Sserbow a Sserbskeje Studowazeje Młodžiny. Se flawu krajej a khežorej bø recz ſkoneči. — Sa městno pschichodneje hłowneje sfhadżowanki bø Hrodžisčezo, sa hłownego starscheho (po dleſcej debače) B. Schwela, sa podstarscheho Ž. Hejduschka. — Wo namjetach mjełcžimy. — Hłowna shromadžisna ſkoneči bø w 6 $\frac{3}{4}$ hodž. s hymnu „Naſche Sserbstwo“. — „Hłownu shromadžisnu“ ſežehowasche konzert, wutvjedzeny wot 32 kniežanow a knjeſow. Konzert poradži bø wubjernje, mnohe čižla dyrbiſachu bø woſpijetowacž. Spěvarjam a wožebje k. dirigentej Słodenicej „ſława“. Nadrobiſchu roſprawu wo konzercze ſa thdžen podam. — Wulět běſte deſchęzikojth jako ſkoro pschězo, ale běſte wjeſekh. A to je hłowna węz. — XXI. hłowna sfhadżowanika Sserb. Stnb. Młod. njež e njeradzena.

S Věleje Hor. Hdyž bě psched wiazorymi létami knjes s Bleichröder Droždžíjské ryzeckublo kupil, bě won sa male džecži žwojich dželacžerjow schulu saložil a ja wuczečtu wěstu kniežnu Frauenholzez postajil. Ta žwoju dželamosez na schulu žamu njeuwypchestrwásche, ale tež böržy towarstwo ja mlode holzy saloži a posdžischo pobožnoštaťské wjeczorj ja froczených řijadowa. Dolho ludžo měnjaču, so ma kniežna Frauenholzez s pobožnoštaťskimi wjeczoram wotpohlad, ludži psched njevěru wobarnowacž. Skonečnje pak žu bo dohladali, jo je wona pschi tychle wjeczorach pschiwizbowarjow ja baptistisku sektu dobývacž pytala, sa kotrejž horlizu pschiwizbowatku je ho wona žama wujnala. So by ho naboženſki mér se ſtulovanjom kniežny Frauenholzez njeſaiž, knjes s Bleichröder rosschérječku baptistiskeje wuczbý se ſlužbý puscheži. Tola hdyž běchu hebi myžlili, so wona teho dla naſchu krajinu wopuscheži, běchu žo myžlili; Vělohóřski gmejnski pschedstejicžer, knjes Měrczin, kniežnje Frauenholzez hospodu da. Schtož bě wona haž dotal potajmě čzinila, sa to wona nětko ſjawnje wustupowasche. Dolho njetraječke, dha bě wona žwojich pschiwizbowarjow namolwiała, w Droždžíju baptistisku modleńju natwaricž. Knjes gmejnski pschedstejicžer Měrczin bě žo ponuežiž dał, sa natwarommu modleńju kruch pola a 1000 hrivnow darcíž a někotre holzy běchu ſlubile, po 500 hrivnach woprowacž. Duž chžyžhu hžo twaricž ſapocžecž. Tola temu žo wulke ſadžewki napſchežo ſtajichu. Wobydlerjam naſcheje wžy, kotſiž žo ſwérnu evangeliskeje wěry džerža, je ſalženje baptistiskeje gmejny i pohórschenjom; duž woni twar baptistiskeje modleńje ſadžewacž pytaja. Štwój wotpohlad žu najprjódzy s tym dozpicež ſyptali, jo žu žobuſtamam baptistiskeje ſekty ſakafali, vo jich pólnych pucžach twarſtu potřebu na twarſte městna woſhcz. Schtož wě, fakt žo ſwada ſkonečni. Wot evangeliſtich žo baptistojo woſhbeje s tym roſeſnavaj, jo woni niz male džecži, ale jenož froczených ſchczij. Woni žu po wěrnoſćzi wotkhábnizh ſaſhoſičezenikom, kotſiž žu w 16. lětſtötetu i Němkeje do Žendželſteje čželli. Šchczeniža žo pola nich na to waſchnje wukonja, jo duchowny froczeneho ſchczenza tsi krócz w rěž abo w wulkim módniku bjes pschitomnych žwođekow podnuri. Mjeno žo džecžom hnždom po jich narodženju narjeſnje. Baptistojo žo do wſchelatich ſektor džela, s kotryžž kóžda měni, so ma jenicžžy prawu wěru a wěrje druhich ſotrowſkich baptistiskich ſektor napſchežo džela.

Š Wōsborka. Vědma je Wōsborská-Lubijská železnice wotewrjena, a hýž ſu i hľuposču abo tež ſe hľosču ju do stracha ſtajicž ſpýtali. Samženu ſobotu wjedzor, bě njeſnathy njehmanik mjes Lubowczízami a Małeczízami hromadu kamjenjow na ſchém položil. Na ſbožie ſo lokomotivných wjedník ſaraczenja dohlada a ſ tym strach ſwrózzenja lokomotív wotwobročí. — Přchi Wōsborečanskim dworníſčezu jeneho hólza pschekwapičku, hdyž male kamjenje na ſchém kladzeſche. Š wotloženjom někotrych plíſtow ſo hólzej rosjaſni, ſo ma ſo tajich straſhnych hrajkow wostajicž.

S Noweje Wz̄y nad Sprenju. Kenjes wuczer Haser 1. ołt. naſchu ſchulſtu gmejnu wopuſteži, ſo by nowe ſchulſte ſaſtojnſtwo w Wulkim Dažinje naſtupił. Schtò budže w naſczej ſchuli ſ naſlędnikom knieja Haſera, hiſteže ſnate njeje.

S Viškopolíz. Witoru pschiphodijnu nad našchim městom a wokolnoſćę jara czeđe njewjedro čehnjeſche. Blyſt ſa blyſtom ſ móznym hrımotom ſabłyſta, a deſčez ſo ſ pschewodom krupow lijeſche, fotrež ſu hčetru ſchłodu načzinile. W měſče blyſt do blyſkowoda „Hospody k domowinje“ dyri a na twarjenje pscheskoſci, tola žaneje ſchłody njenac̄zni. Druhi blyſt do F. A. Grožez fabrikſkeho twarjenja praſný a jenu hrıadu roszychnowa. W Schönbrunnne Bože njewjedro do hródze kublerja Hejny dyri a drje njesapali, tola jenu kruwu poraſy, tak ſo dyrbachu ju hnydom ſallbez.

S Vjasoný. Srjeđu tijđenja je 18 létna šlužobna holza Neumannez, w hosczenzu „k krónje“ šlužaza, potajnje džeczo porodžila, kotrež do jeneje šučnje sawite namakachu. Přepehytanie wupokaže, hacž je šo džeczo žive narodžilo. Potajněho poroda šo dohladachu, dokelž holza rano w swučenym čažku nještam.

5 Pużkow o. Sanidżenu pońdżelu w nozy je żo kheža i pscitwarijnej bróžnju a kólnju, tudomnemu murjerzej Heinzmanniej žłuschaża, wotpaliła.

S Dražđan. Kralovska Wyższość, saki prynz Mazy, syn prynza Jurja, kotryž w Eichstädtu theologiju studuje, je tam 25. a 26. julijsa krvječjemu subbiafona a diafona dostał. Starvh kralowſkeje žwojby je žwojej pschitomności krvjatočności powyjichthu. Sa lěto w tym žamym čzaju zo prynz jako měchnik wužwycieži. W tu khwili wón w Hosterwizach w lětnim hrodze prynza Jurja pschebywa.

S Khrósczíz. Sañdžem píatki je s nowa žudniška komisijsia na tudomnym pohrjevnisčezu kaſčez prénjeho muža tudomneje Bräuerki, kotrež ſu ſajeli, dokelž je ſwojej mačeri ſ jedom ſawala, wuhrjebacž dala. Kaſčez pak njejku wotewrili, ale jenož po boſach a ſpody njeho něchtio ſemje wotewſali, tež ſu wot kaſčeza truch deſti ſobu wſali. W ežele Bräuerzneho prénjeho muža ſu pječza něchtio mało jeda namakali.

S Czibowá. Sañdženu poñdželu je tudomny wucjerz Schüſchner 13létneho ſyna Alwina tudomneje ſwidomjeneje khezkaſki Rychtařki na jenym ſchomje wobwěžnjeneho namakal. Dokelž pod ſchomom ſylny ſchor ležesche, a čelo kule a módrjenzy pokafowaſche, ſo ſdasche, ſo ſu hólza ſabili a potom wobwěžli. Tola pſchi ſekciji ežela, ktrež wotkrajeznej ſyſtaj ſ Wojerez a Liebenwerdy wukonjeſchtai, ſo ſpoſna, ſo hólza ſtonzowali njebečtu, ale ſo je ſo wón ſam wobwěžny. Kule a módrjenzy ſi puſkow pſchiidu, w kotrež je ſi někotrymi ſchulſkimi towarſhem i pobyl. S zyla je hólcez hižo wofspjet praſil, ſo je ſo wobwěžnie.

Se Shorjelza. Tudomna khostanska komora 8. augusta wo kruvjaſej kipi mjes Matějom Pětkom ſ Blunja a kovařskim miſchtrrom Dubrawom jednaſche. Na kulaſkich wiſach bě Matěj Pětko Dubrawej kruvu ſa 100 hriwnow wotkupil. Vóři po tym Pětko kovařskemu miſchtrej naręčza, ſo kruva njezerje, ſo je hižo do krujenja dyrbjala khora byč, a ſo wona bóři poczehnje, tak ſo je ſo Dubraw namolvječ da, 30 hriwnow ſ kupneje placzimy wróćicž. Poſdžiſcho Dubraw ſhou, ſo je kruva ežila a čerſtwa a ſo je hižo dwě eželeczi poměla; duž wón Pětko jebanſtwa dla wobſkorži. Wojerowſki lávniki ſud mějeſche ſa to, ſo je Pětko wobſchudženſto ſtuſzil, a jemu teho dla 50 hriwnow pjenježněho khostanja abo jaſtwo na 10 dnjow pſchiudži. Pſchecziwo tutemu wužudej bě Pětko powołanie podaſ, wudawaj, ſo je woprawdze wčiř, ſo je kruva khora byla, dokelž je kucha kaž ſchecžepa byla a dokelž je hubjenje žrala. — Dla ſkaſanja dalſich ſhvědkow ſud wobſamkuy, jednanje wo tej wěžy wotſtorečiž.

Dželaczerja Chrystoſa Gunkata ſ Hóſdnizy winowachu, ſo je komornikej ſ Witzlebenej tu klobuk kramyl. 28. junija bě ſo knieſej ſ Witzlebenej klobuk ſ jeneho hoſezenza ſhubil. Maſajtra w wobýlenju wobkranjeneho jedyn proſcher ſo ſmilny dar proſcherſe. Šlužobník na proſcherjow klobuk pohladawſki, kotrež proſcherjowej ſlepzowſkej dræſeze mało pſchitejſe, hnydom ſpoſna, ſo tón klobuk, kotrež proſcher w ruzi džeržesche, jeho knieſej ſluſchesche. Člowjefej, kotrež mějeſche to ſpodzivne njebože, wobkranjenemu jeho ſwójſtvo njeđobrovölnje do domu pſchinječ, ſo wě, klobuk hnydom wotewſachru a ſo ſa to poſtarachu, ſo paduch w jaſtwje hospodu doſta. Pſched ſudom Gunkaſ, kotrež je hižo wjèle kroč khostam, wudawasche, ſo je klobuk jenemu njeſnatemu na jenej dróſy ſa 1 hriwnu wotkupil a ſo je na paduchſtwje ežiſče njevinowat. ſud 53létneho wobſkorženeho džiwaſo na jeho prjedawſte khostanja k hostatni na 1 lěto ſazudži, jemu ežiſne prawa na tsi lěta wotpraji a jeho pod polizaſku nadfedžbu ſtaji.

Wuſudženja.

Lávniki ſud. 53létmu pſchedawatku hornežerſkých tworow, Rosaliu ſwidomjenu Gaukowu w Rakezach dla kaſzenja domjazeho mera a wohroženja k jaſtwu na 12 dnjow ſazudžichu. Wona bě 23. aprileje wulk ſamjen w ruzi džeržo do wobýlenja tamniſcheho invalidy Gräſera pſchitſla, a be, hacž runje bě jej Gräſer ſe jſtvy won kaſal, tam wostała a Gräſerej, ſamjen na njeho ſběhajz, hroſyla, ſo jeho ſarafy. — Čeladniſte Jakubej Henzy w Radworju bě tamniſchi gmejniki pſchedſtejcižet 5 hriwnow pjenježněho khostanja napožožil, dokelž bě lětža 4. julija ſwoju ſlužbu poſta tamniſcheho kublerja ſurja Schramma ſamowolnje wopuſhczil. Henka ſebi žudniſki wupud žadasche, ſ čimž dozvi, ſo je khostanje ſběže, dokelž ſo mjes nim a Schrammom ſlužba wucžinila njebe. — Šlužobna džowka Rychtařez w Rakezach ma měba w jaſtwje wotſbedžecž, dokelž je lětža kónz meje wumjentariž ſanje Kunacžowej tam 30 hriwnow ſ njeſamkujeneje ſchimje kramyl.

Priopk.

* (Holbje ſu wutupjerio njerjada.) Žedyn ratat je wobkredžbowal, ſo pólne holbje tež nježmérne hromady ſtymjenja ſchvědknych roſtlinow ſjedža. Tak wón w žoldku holbja, kónz julija ſarſaneho, 3586 njerjadowych ſorniſechlow, mjes nimi 2706 wohniſchezovych, namaka.

* S Freiberga piſaja: 7. augusta wječzor w 11 hodžinach je bliſko Hilbersdorfskeje dynamitowej fabriki 30 zentnarjow dynamita'

na jedyn wós naſklađených, roſbuchlo. ſrimot bě hodžinu daloſo ſhlyſczeč. ſamo w wžach, poſtra ſhlyſcze ſdalemých, ſo ſ měſtami wokna wutlvežichu. W fabriky ſamej ſo khetra ſchoda načini. Woknowe ſchležy a woknowe kſhiže běchu ſo ſatlvézile, ſi měſtnami běſtej ſo ſečha a murja wobſchodžilej. W fabriky je ſo na khlwu dželvo ſastajilo. Maja ſa to, ſo je nechtó klubu wós ſapaliſ.

* Sadý Račibora w Schleſinskej je ſo tworowy ſelesniſki cžah ſwrczil, dokelž bě ſliwkojty deſchz ſchém podemlél. 13 próſdnych tworowych woſow roſbithch na khopizy leža. Člowjefkojo njejku do ſchoda pſchitſli. Maſtata ſchoda je ſo ſi 45,000 hriwnami woblicžila.

* Wutoru pſchi ſatraſchnym njeſwedre w Rogelu poſta Lübecka Bože njeſwedro do wowčeřnje tamniſcheho rycerſtubla dhri. ſydom ſtom wozow, kotrež běchu ſo, ſo býchu ſo pſched ſliwej podobnym deſchzom wobarnowale, krótka pſched tím do wowčeřnje pſchihnaše, w plomjenjach kónz wſach.

* (Dowerty poliſiſt.) Fürthſki krajin ſud w Bayerskej je 6. augusta polizaſkeho ſlužobnika Schellmanna ſi měſtačka Baiersdorfa wopacžneje pſchitſahi dla k jaſtwu na 9 měbaſow ſazudžil. So by wot ſwojeho ſyna winu wotvalil, bě Schellmann njevinowateho druhého mlodženzo winowal, ſo je ſo pſchi puſtach wobdželil, cžehož dla běchu tuteho ſazudžili.

* W Opladena poſta Rheina je ſo 13. augusta 23 tworowych ſelesniſkich woſow wot jeneho tworoweho ſelesniſkeho cžaha wottorhlo a do jeneho druhého cžaha ſraſhlo. ſkoro wſche woſh a lokomotiva druhého cžaha ſo roſbichu. Čelo lokomotivneho wjedniſta ſu džen posdžiſcho pod ſwrczenej lokomotivu wucžahnysi. Pödla lokomotivneho wjedniſta je jedyn teprve ſiwiſe ſhubil a jedyn ſpinat ſo cžeklo ſranil. Maſzinjenia ſchoda je khetra wulka. Roſražene woſy wžoko na kopižy leža.

* Wětrniſtar Wylem Kraſt w Gieselu poſta Fuldy je na žadlawe waſchnje wumrjel. Hdyž běche popoſdnu ſam w wětrniſtu, wón mlyn pſchitſtojo do grata pſchindže a ſo pſchi ſiwiſe ſubrue ſazudžili.

* Poſta Ostendy w Belgiskej 14. augusta jedyn ludžazy ſelesniſki cžah do jeneho tworoweho cžaha ſraſh. ſedyn cžahowh wjedniſt bu morjeny, jedyn teprve a maſchinist buſtaj cžeklo ſranjenaj.

* Wo žaloznym rubježniſkim njeſkutu ſi Apulſkej (w Italskej) piſaja. Samožitaj wobydlerzej města Vare, měchcjanaj Petrara a ſutrito chyſchtaj do bliſkeje Matery dojēž, hdyž mějeſchtaj načeſte ſobstaracž. Pucž pſches ſekli wjedžesche. W cžemnym ležu na dobo ſchyrjo rubježniſy woſej pucž ſalehnječ. Bohoneža ſi kolla ſtorzechu a ſa ſchom ſwiaſachu. Petrara a ſutrito dyrbjeschtaž ſi moſa ſtupicž. ſutritej ruzi na kribjet ſwiaſachu a jemu kaſachu, ſo klakneč. ſedyn ſi rubježniſow ſi tſelbu k njemu ſtupiwschi, njebožowneho kaž pba ſatſeli, ſo by ſo potom k Petrarije wobročil, prajíž: „Pětko, knieže, w na rjad pſchindžeeze.“ Pſched pſchihladowazym jeho ſe ſeketu k ſemi poraſhchu a jemu hlowu wotrubnywſchi, ju pohonczej poſtaču, prajíž: „Taj buſtaj ſwoju mſdu mělo.“ Šchtó wě, hacž rubježniſy tež pohoncza ſkonzowali njebyču, jeli ſo byču ſo naſdala někoti ſandarmojo njeſopkaſali, pſched kotrežiž žadlawy cžeklych.

* (Kwaz ſe ſadžewka mi.) Eſaſke nowiny powiedaja: Kwazny cžah bě do zyrkviye pſchicžahny. Hdyž ſebi duchowny wot nawoženje pjerſchczeň žadache, ſo tuton wuſtróžany dohlaſda, ſo bě pjerſchczeň i džertu kholowoweho ſaka do ſchfornjow dele paňk. Nawoženja duchownemu njelubu wěž ſchepny; tón jemu wotmolwi: „Spytaječe jón na někajte waſchnje wucžahnyc, ale rucže!“ — „Chzu to ſpytačz“, wbohi ſaſtona a nohu na woltat ſtajiwſchi wón jemu kholowu wuhornu a ſphta ſi porſtami ſa pjerſchczenjom w ſchfornju ſojicž. „Njemžu jón doſežahnyc“, wobžaromny nawoženja w ſhmertnym ſtrachce ſaſtiwi. „Kopole, ſyn ſo a wuſuj ſo ſchforn!“ pödla ſedžož ſchichodny nan ſawola. Dokelž jemu nicžo druhé njeſubu, ſo wbohi marträ na woltarjowym ſchdženf ſyže a ſa ſwój ſchforn cžahacž pocža. Mjes tym ſo mjes pſchitomnym ludom wſchelake powiedanje roſſchéri. Wjèle jich mějeſche: „Tón předku cžhe drje ſebi kurjaze woko wureſacž?“ Hdyž bě ſo ſchforn ſkonečnije wuſul a ſo pjerſchczeň ſazudžil, ſo nawoženja pjerzowasche, tola podarmo, wulk ſjedžu w pječe ſhymjenja ſchfrymphy potajicž, na cžož pſchichodny nan, džeru wuhladawſki, roſhněwanj praji: „To pak je najwjetschi cžah, ſo ſo woženich, mój lubi!“ — „Směrom, ſmerom, nano“, wohańbjen ſchepasche, „to žno ſo ſatyka, cžeho dla dha byč ſo hewat ſi Waſchej džowku wozni!“

* W żeleśniskim czaju, s Kölna do Barlina jędżazym, je ſebi 7. augusta wieczor jedyn żeleśnicki ſaſtojnif, 30-lętny spinadłowý wot-hładowarz Biedrich M. žiwjenje wſał. Hdyż chyſche jedyn paſażer, krawz M., po tym, fo bę czah nimo Rathenowa fjeł, do myjencie ſtupicę, wón durje ſamknijene namaka, fa fotrymiz bę wo pomo-wołanie hłyſczeč. Krawz M. to hnydom czahowemu wjednifej woſjewi, durje fo ſ mozu wotewrichu a żeleśnickiego wothladarja M. krawjazeho nadendzechu. Wón bę ſebi krk pſcheręſtyl a wulku ſilu leweje ruki wotewril. Lekarja, s czahom ſobu jędżazeho, njebožowny, kotrž mjeſeche połnu wědomoſć, proſcheſche, fo by jemu žiwjenje wukhowal, dokoł je fo pſchelhwatawſchi ruku na fo ſložil. Bohužel paſt bę wumżenje ſe ſmijereče czim mjenje mózne, dokoł wobalowý kaſchę, w czahu fo namakazy, w rjeđe nječe. Najprjódzny dolho fa klučzkom pytačju, a hdyż bęchu jón ſkóńczenie namakali, w kaſchę zu ani karbol am jehly njenamakachu. Hdyż czah do Spandawy pſci-jeđe, ſamomordarja s czaha wunjeſzechu, tola wón bórsh wumrje. ſaſtojnif, kotrž je 13 lęt dolho w żeleśniskim ſaſtojnſtwie był, je fo pječza teho dla ſ mjerjanjom ſkonzował, dokoł wjehch ſumu pjenjes, kotrž bę wupočzil, ſaſo dostač njemózſeſche. Wón żonu a džeczo ſawoſtaj.

* W Ülzenie w Hannoverskej je 28. julijsa ręcznik a juſtizny radzičel Karla Siegmann do 102. lęta žiwjenja pſcheturil. Wyhoko-lętny knies je fo w lędze 1826 w Ülzenie ſaſydsil a wot tuteho czaja, po taſkim nětko 69 lęt, je w jenej a tej ſamej kheži ſ bydłom. Halle pſched někotrymi lętami je ſchēdiwz hwoju dželawoſć jako ręcznik ſložil; w prjedawſkich czahach je wón woſpjet hwojich ſobuměſteſchanow w druhej hannoverskej komorje ſaſtupował.

* Schyrnaczeſetna holza w Hamburgu wutoru pſchipolduju pſched wočzomaj hwojich ſobuſchuleckow do Süderskeho kanala ſkoči a fo tepi, hacž runje hnydom kchwatachu, ju ſ wody wuthowac̄. Po powiedanju wjele hwojekow je wobżaromna holza ſadwělowawſchi do ſmijereče ſchla, dokoł bę ju jejna mazocha na žałozne waſchnje ſtrudowala.

* Žałozne njebožje je fo wutoru dopołdnja na Gademannſkej dróſy w Hamburgu ſtało. 25-lętna Gebhardtowa ſ ſatepjenju petrolej wužiwaſche. Blachowa bleſcha, ſ kotrejž petrolej do kħachlow klužnym, roſbuchsny, a ſ dobom fo žona po zylym czelle ſe hwojnym plomjenjom paſeſche. W ſmijertnym ſtrachę žona ſ wótnom druhego ſchoſa do dwora dele ſkoči. Njebožownu, kotrąž bę ſebi wobej noſh a ruzy ſlamala a fo po zylym czelle žałozne woſaliła, ſmijereč ſa někotre hodžimy ſejnych boſoſzow wumó. — To njech je ſ nowym powučzeniom ſa thch, kotsiž ſu ſwiczeni, ſ bleſche potrolej do wohnja lecz.

* Gislebena piſzaja: W Kelbrje a woſkołnoſći pſched někotrym czahom nadpadnie wjele ludzi na ſlaboſć, čekeſkoſć ſtarow a ſahorjenje wočzi ſchori. Najprjedy ſebi myſlachu, fo fo tu wo khrigu (influenz) jedna. Piſhi ſekcji czella jenych thchle ſchorjenych, kotrž je 9. augusta wumrjeł, paſ ſpojnaču, fo bęchu trichim ſ pſchicžinu jeho ſmijercze byłe. Wiazby dhyzli 200 woſkow je na trichinoſ ſchorilo. To je ſaſo nowy pſchitkład ja to, kaf je ſtrachne, hwinjaſe mjažo jescz, kotrež fo na trichim hweru pſchephtalo njeje.

* W Moſeſe (Brügi) w połnožnym Czechach bęſche lęžha w meji pſchikazym ſud 26 lętnego piękařkego pomožnika Dofeſa Weißgerbera ſ ſmijerczi na ſchibjenzy ſaſhudžil, dokoł bę Weißgerber pięcza ſwojeju starſcheju ſkonzował a hwoju ſotru ſkonzowac̄ ſphtal. Weißgerberowý ſakitar bę fo pſchecžiwo tutemu wuſudej powołał, a najwyſchki ſud bę do powołania ſwoliwſki nowe pſchephtanie porucžil. To je fo nětko mělo a je fo ſ tym ſkoncžilo, fo ſu wobſkorženeho ſe wſchěmi hloſzami wuwinowali. Weißgerbera ſu hnydom ſ jaſtwa puſchecžili.

* ſsamomordarſtwia mjes offiſerami awſtriſkeho wojska na hróſbne waſchnje pſchiberaja. Minjem tydžen ſu ſebi jedyn lieutenant a jedyn hejtman, pſched někotrymi dnjemi jedyn wyschl žiwjenje wſali, a dženſa powjescz ſ Budapesta doniže: W Vasarhely je fo lieutenant 9. hufarſkego regimenta, Andraſh, ſkonzował, ſebi ſe ſwojego revolvera kulfu do leweje ſtrónie tſeliwſki a ſebi žilu na rukomaj pſchercznywſki.

* Zadławe mordarſtwo je fo w połnožnym dželu Londona ſtało. Jedyn njewoženiemu muž w nozy ſwojej hoſpoſy, jenej mudowje, a jejmymaj ſyntomaj, 15 a 16 lęt starymaj, a jenemu ſchyrileſtemu džeczemu krk pſchereſtym. Bonu czelnahu a doſpolnie roſprótu namakachu; wobej nadrie bęſtej jej wotréjnijenej. Mordar dom ſapali a fo ſam do krka ręſny, tola rana njeje ſmijertna. Wěnja, fo je wón wówrotniſ.

(Bhr̄kwiſke powjescze hladaj w pſchiloſh.)

Wotawowa awfzija.

Schtwórtſ 22. augusta rano w 8 hodžinach, ma ſo wotawa na Kupjanskich knježich lukaſach na pſchekadžowanje pſchedawac̄. M. Gieſelt.

Ernst Ullrich na ſchuleſkej haſh 12

porucža ſwoj wulkſ ſkład porzlinu, kamjeniny, majo-likow, ſchleſčjanu tworu, ſchpihele, ſloczane lejſty, gardinowe ſerdże, wobraſowe wobluki, klanki (pópy), popyaze hlowy, hraſki atd. a wſchelake druhe węzy po jara tunich placzisnach.

Emil Lebſt

w Budęſtezach
ſwoj ſkład

czeskeho wuhla

ſnateje najlepſcheje družiny,

hornjoschl. kamjenitne wuhlo,

delnjoschl. kamjenitne wuhlo,

prima briſeth atd.

dohrocžiwemu wobſedžbowanju Horučza.

Pſchivjeſenje ſo derje a tunjo wobſtara.
S poczeſcowanjom

Emil Lebſt.

Sazynkowane

gročzane pleczenje!

Wulkſ wubjerk, tunje placzisny.

B. Fischer

na žitnej haſh.

Na jerjowej Emil Wehrle. Na jerjowej haſh 7.

Dwojž ſcheroke cziſtowolmjane draſtne ſtaniny, niz pſchelohka twora, po wuſadnje tunich placzisnach meter po 80 np., lohež po 45 np., najlepſche družiny starý lohež po 60, 70, 80, 90, 100 np.

Czorný cziſtowolmjany dwójzyscheroſi kaſhemir w 14 wſchelakich družinach starý lohež po 45 np., meter po 80 np. Módrocžiſchę, ſaruczeny, ſo barbu njepuſchczę, starý lohež po 20 np., meter po 35 np., podla teho starý lohež po 25 np., 28 np., 6/4 ſcheroſi starý lohež po 30 a 35 np., zydi a wupjerki prawje 6/4 ſcheroke, starý lohež po 20 np., doſpolnie barbu njepuſchczęte.

6/4 katunowe rubiſchę ſwětle a czemne po 25 np., ſidzane, wołmjane, połwołmjane a bawlmjane rubiſchę po jara tunich placzisnach.

Na jerjowej Emil Wehrle. Na jerjowej haſh 7.

W u p r ó ſ d n i e n j e.

1. oſtobra ſo ſchulſke měſtno w Aoblizach poſta Hodžia, pod kollaturu najwyſchſcheje ſchulſkeje wyſchnoſcze ſtejaze, wuprōſdni. Po kataſtre jeho dokhođy pođla ſaſtojnſkeho bydla a ſahrodzineho wuziwanja 1000 hrinow wuzinja. Samolwjenſke pižma tajſich žadaczelov, koſiž ſu ſerbske je rečze mózni, maja ſo hač do 28. angusta t. l. podpižanemu pođlacž.

w Budyschinje, 12. angusta 1895.

Kralowski w okrjeſny inspektor.
Schulſki radžicel Rabitz.

Eduard Hartmann

pođla lawſkeho tórmá.

Woſzebitoſcze:

wuhotowanje ſe ſchatami.

Platowe, bawlmjane, elſaske a plokanske tkaniny.

Zyhi wupjerki, drell.

Blidove ſchaty, trjenja, fuchiňſke ſchaty.

Najwjetschi ſkład poſleſchcowych pjerjom.

Łožowe deki, pscheschiwane deki, moſhkowe deki.

Dr. Lahmannowe bawlmjane ſchaty.

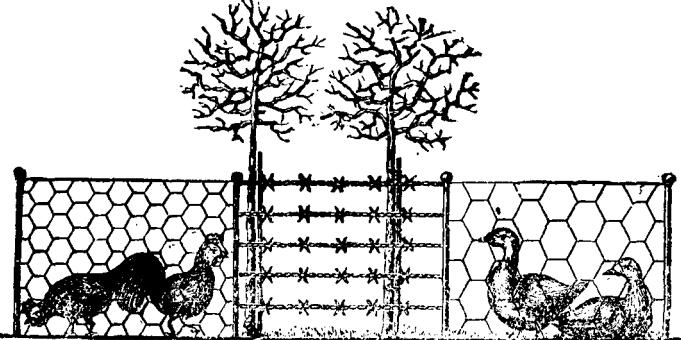
Hengowe dwójne trikotowe ſchaty.

Mužaze, žonjaze a džecžaze ſchaty.

Rhornarje, manſchetty, ſwjerſchne koſchle, pschedkoſlchiſi, frawath.

Schijernja ſhatow a ſchorzuchow.

Grocžane plecženja atd.

porucža po fabriſtich placžinach

Paul Walther.

ff. Koſcžinu

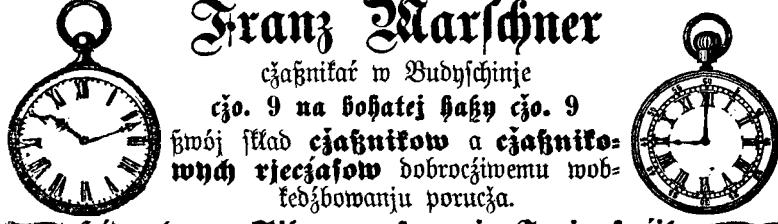
kaž tež wſchē druhe pſchitupne hnoje po wurjadnje tunich placžinach
poſchedawa

Emil Lebelt w Budeteſzech.

w wudawatni „Serbskich Nowin“ je doſtač ſa 2 hrivnje:
HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spřeſaſtaj Wilhelm Boguſławſki a Michał Górnik.

Franz Marschner

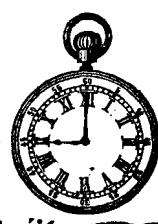

čaſnikat w Budyschinje
čo. 9 na bohatej hazy čo. 9
zwoj ſkład čaſników a čaſniko-
wych rječjasow dobroćiwemu wo-
kodžbowanju porucža.

Hódna twora. Tihomne rukowanje. Tunje placžisny.

Vorjeđenje dobre a tunje.

Pſchijpomujenje: Ręzu ſerbski.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje poſhi butrowych wiſach
porucža zwoje wubjernie dwójne a jednove ſłodke palenzy, ſilery
ſnateje dobroſeze a tunjoſeze, teho runja dobrý ſitný a ejſich
palenz 1. a 2. družinu.

poſhi ſłodke palenzy

liter hižo po 40 np., ſilery liter hižo po 60 np.

porucža Moris Mjetwa pođla Pětroniskeje zhytkve.
Destillazija ſnathch dobroſich palenzow po starých tunich placžinach.

Wódne ponoje, koſky, ſħachlowe platy,
neſčowe rébliki, ſħachlowe durčža,
tſeſchne woſna, twarske hoſdže

Paul Walther.

porucža tunje

8000 mѣ., 6000 mѣ., 3000 mѣ.,
1500 mѣ., f 1. oktobr 1895, dale
4000 mѣ., 3000 mѣ. hnydom po
3 $\frac{3}{4}$ % hač po 4% ma wupožčicę.
M. Franz w Budyschinje
na połnōznej droſy 1 po 2 ſthod.

Dla dželenja herbſta ma ſo
ſahrodiſla živnoſć w Kotezach
czijo 13 ſi maſiwnymi twarjenjemi
něhdze 18 kózami pola a luki
26. augusta t. I. do połdnia w 10
hodžinach psches hamſte ſudniſto
na měſtne ſamym na psche
ſadžowanje pſchedawac̄.

Drobniſte wukasa hjo przedy
wjeſzny rychtač **Merſovſky**.

S o n i t w u
w. holi, niz pſchewuſku, w kotrejž
ſu jelenje, chzu ſebi wotnajec̄.
Wotſičenja něch ſo w wudawarni
„Sſer. Nowin“ woſjewia.

Ruczna mloczaza maschina,
hjo trjevana, tola hiſhče w naj-
lepsim rjeđe, je tunjo na pſchedan
w Khwac̄izach czijo 32.

Rjane wyšoke jēdne tolo,
dobra turſka maschina, poł poniklo-
wana, je hnydom tunjo na pſchedan
w Budyschinje na Hoſchiz haſy
czijo 24.

Sſapročna ranza je w Wulfim
Holeſchowje czijo 14 na pſchedan.

Kón.

Dobreho rólnego ſonja hnydom
kupic̄ pſtam. Schtōz ma jeneho
na pſchedan, něch to w wudawarni
„Sſer. Nowin“ woſjewi.

Dweju młodeju rječaſniſow
(pſzow) ma na pſchedan **Guda**
w Daliſach.

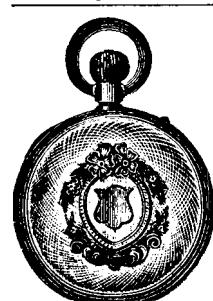
Wubjernie

6 np.-zigary
njevnbérane a tunjo ſawalene,
mile, dobre a derje wonjaze,
10 ſchtuk jenož po 40 np.,
100 ſchtuk jenož po 3 mѣ. 75 np.,
1000 ſchtuk jenož po 36 mѣ.
porucza

Herm. Kunad.

Skózny, kotryž
chze ſebi dobrý
a tuni čaſznik
kupic̄, abo
kotryž chze ſebi
jón porjedzic̄
dač, něch dže
f čaſznikarjej
Curtet Jenčej
na ſwontownej
lawſkej haſy 3,
pódlia knjeſa lotteriskeho kollektéra
Šägera. — Jenčej pſchedawa a
porjedza ſa ſwoje dželo sprawnje
rukujuo.

Pielſczoſte twory
f khowanju ſ rukowanjom psche
mole a wohnjowu ſchodu pſchijima
Heinrich Lange pschi žitnych wifach.

Větuſchi ſymski ſemester pschi ratatſkej ſchuli w Budyschinje a
ſhadatiſte a ſahrodiſte ſchuli, ſi njej ſcenice, ſo po ſondželu
21. oktobra ſapocžnie. Samolwjenje ſi ſaſtupeñju chžlo ſo po
možnoſći hač do 1. oktobra činic̄. Daſchu wědomnoſć wo
ſchuli podpiſany dawa, kotryž je tež ſwólniwy, pschi wobstaranju
dobreje penſije ſa ſchulerjow pomožny byč.

W Budyschinje, w juliju 1895.

J. B. Brugger, direktor.

Psche položenie ſchewſta.

Sſwojim čefczenym wotebjerarjam a ſnatym najpodwołniſcho
f wjedzenju dawan, ſo ſyム ſwój

czrijowy a ſchtorijowy ſklad

1. julija ſi jerjoweſe haſy 6 na napshecznu ſtronu czijo 11 miže
khamow knjeſa Wehrle pſchepoložil. Sa dowěrjenje, w bohatej
měre mi ſpožczena, ſo rjenje džatujo, proſchu ſe mi dale pſchi
ſtuſowac̄. S pocžecžowanjom

A. Knüppelholz.

Sſiche droždje!

Na pſchedstejazym domkhowankam a fermuſcham porucžam
wſchedniſe čerſte.

Durſhoffſke droždje.

Oskar Fuchs
3 pod borklinom 3.

Wuſtojnych murjerjow, čeklow a dželacžerjow

pschi w yſokoj mſdze do trajneho džela na
Nadžanowski knježi dwór pſtataj

twarſkaj miſchtraj **Mörbiſez bratraj.**

Rjany tolſty ſuſcheny połc̄, 5 poſtow tolſty, pſchi wotewſac̄u 5
punt po 60 np. pſchedawa rěnik
Müller pſchi lawſkim tormje.

Wubjernie
4= a 5=np. wubraſowane
zigary
100 ſchtuk po 3 mѣ. 20 np.,
3 ſchtuk po 10 np.
porucza

Otto Sachſe
na bohatej haſy 5.

Turkowske ſlowki
najlepsheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mierewa
pschi miaſzowym torhoſhežu.
Destillazija
ſnatych doſtryh ſlikerow po
ſtarzych tunich placzisnach.

Nornenburgſli ſtotžiwajzhy pôver
Po doſholétnym naſhonjenju
jako najlepschi ſtotžiwajzhy a leſo-
wazy ſredk ſpóſnaty.

Jenož woprawdžith doſtač
w měſchczanskiej haptih w Budys-
chinje w roſkach po 1 hr.

**Spěvh
do žinjowych wěnzow**
ſu na pſchedan
w wudawarni „Sſer. Nowin“.

Sſwoje ſnate

dobre valenzy

(jednore a dwójne)
porucžataj placžiſny hódnio
Schieska a Rieczla.
na ſwontownej lawſkej haſy.

Rakečanske ſerb. tow.

„Lipa“

změje, dali Boh, njedželu 18.
žnečca z dypkom 5. hodzin
w Křižanec hoſcencu ſwoje
měſačne posedzenje. Přednoſk
je přilubjeny.

Předsydſtwo.

Žinjowý ſwiedžen

w Rakezach.
Jutſje njedželu 18. augusta
popołdnu wot 5 hodzin huſlezſki
konzert w ſalu, wječor bal,
f czemuž pſchecželne pſcheproſchuje
Tausa.

Do Splóſta!

Jutſje njedželu ſo tam wulſe
tolbaſy wukuleja, f czemuž
pſchecželne pſcheproſchuje
Ernst Buder.

Do Nowych Koporž!

Jutſje njedželu 18. augusta
reje. Pſchecželne pſcheproſchuje
Herrmann Moſig.

Schtrypny derje a tunjo ſchtrypny
a pſchischtrypny Merečinkowa
w Dornichnablu 5 po 1 ſthodze.

Wotročkow, rólnych pohončow,
ſrénkow, wolazých, hródźne, ſlu-
žobne a mlokoſe džowki a tajke
f ſwinjom, dželacžerſe ſwójby
pyta **Heynoldowa.**

Rólnych pohončow, wolazých,
wotročkow a džowki, 2 dželacžerſe
ſwójbie ſa tudomne a Draždanske
ſtrony pſchi w yſokej mſdze na
leto 1896 pyta **A. Kern** w Por-
ſchizach pola Bluſnilez.

Hólczež, kotryž chze pjeſaſtvo
nawuknyc̄, móže ſi pſchihódnymi
wuměnjenjemi do wuežby ſtupic̄
pola **A. Bahličscha**, pjeſaſtſeho
miſchtra na Wettinskej droſy 20.

Hólczež, kotryž chze ſchewſto
nawuknyc̄, móže do wuežby ſtupic̄
pola **G. Siekga** pſchi žitnych
wifach 36.

Wutrobný džak

wupraja wſem, kotriž maja wo XXI. hłownu ſkhađo-
wanku Serbskeje Studowaceje Młodziny kajkužkuli
zaslužbu,

Ničo za zło!

Mikławš Andricki,
bywſi hłowny starſi.

(A temu czijoſlu pſchiloha)

Přichádza f čížku 33 Serbských Nowin.

Sobotu 17. augusta 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej grytki směje jutje nježelu rano 7 hodžinach diaconus Rada herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ 9 hodžin herbstu a w 10 hodžinach němiske předowanje.

Křečenl:

W Michałskiej grytki: Richard Jurij, Augusta Muli, dželaczerja w Katarje-
zach, ž. — Ernst Hermann, Hendricha Wylema Hillera, dželaczerja na Židovie,
ž. — Hana Martha, nemandž. dž. na Židovie.

W Katholickej grytki: Hana Bertha, slávra Karla Praze, dž. — Maria,
Miklascha Delana, domownika, dž. — Hana Hedwiga Margaretha, Franzia
Schülera, schlečcerja w Chumicach, dž.

Zemrječl:

Džen 8. augusta: Paweł Max, Zana Augusta Wjetwy, dželaczerja na Židovie, ž., 26 d. — 9. Karolina Schübez rodž. Rößler, 69 l. 5 m. 5 d. —
10. Lena, Karla Bietscha, dž., 2 m. 20 d. — Jan Hajek živnosczer w Libochowje, 57 l. 4 m. 13 d. — 11. Meta, Karle Augusta Kubenzha, živnosczerja w Rachlowie, dž., 1 m. 2 d., † na Židovie. — 13. Robert Paweł Alwin,
Jaromira Roberta Eduarda Guleča, železnisteho dželaczerja na Židovie, ž., 3 l.
11 m. — 14. Gustav Adolf Hermann, Karle Jaromira Wylema Groša, kowar-
steho mischtra na Židovie, ž., 4 l. 8 m. 11 d.

Placžisna žitow a produktow.

Žitow doves w Budyschinje: 3113 mēchow.	W Budyschinje 10 augusta 1895				W Lubiju 15. augusta 1895			
	wot	hacž	wot	hacž	wot	hacž	wot	hacž
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pscheniza	7	35	7	65	7	21	7	65
Rožta	7	12	7	35	7	—	7	35
Jecžmien	6	12	6	25	5	69	6	—
Wotk	6	25	6	43	6	—	6	67
Hroč	5	80	6	20	5	60	6	40
Woka	7	22	11	11	8	20	9	30
Zaboh	5	56	7	50	5	75	7	—
Hejbuschka	12	—	15	—	11	—	13	50
Běrný	15	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1	90	2	80	2	—	2	50
Pschenicna muša	1	90	2	40	2	—	2	40
Zana muša	7	50	16	50	—	—	—	—
Gsyno	2	—	10	50	—	—	—	—
Ssima	17	—	18	—	15	—	17	—
Prokata 1180 ščtuš, ščtuša	7	—	18	—	—	—	—	—
Pschenicne wotrubu	3	75	4	50	—	—	—	—
Ržane wotrubu	4	25	5	75	—	—	—	—

W Budyschinje placžesche: körz pscheniza (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np.
hacž 13 hr. — np., žolta 12 hr. 10 np., hacž 12 hr. 49 np., körz rožti po 160
puntach 9 hr. 79 np., hacž 10 hr. — np. körz jecžmienja po 140 puntach 8 hr.
75 np., hacž 9 hr. — np.

Na Burch w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 47 np., hacž 7 hr. 65 np.,
pscheniza (žolta) wot 7 hr. 21 np., hacž 7 hr. 35 np., rožta wot 6 hr. 15 np., hacž
6 hr. 25 np., jecžmien wot 6 hr. 10 np., hacž 6 hr. 25 np., wotk wot 6 hr. — np.,
hacž 6 hr. 25 np.

Draždanske mjašowe placžisny: Howjada 1. družiny 63—66 hr., 2. družiny
60—62, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rešneje wahi. Dobre krajne žvinje
42—44 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tach. Čelata 1. družiny 55—65 np.,
po puncze rešneje wahi.

Wiedro w Londonje 16. augusta: Ržane.

A. A. Leuner jun.,
w Kumwaldze pod Černym Bohom
rešak a drjewowa pschedawárna

poručja živoj wultí sklad
schlundowanskich deſlow,
schindželových deſlow,
sazkuwanskich deſlow,
wjetrovnych deſlow a pschibiezu ſejimy,
tubjovnych latow,
w i e l o w y c h latow,
sazkuwanskich latow,
spalérskich latow,
sabiwanskich latow,
tramow atd.

deſlow a latow we všech kzo trjebažnych dohoſejach a tolstoſejach
po wurjadrne tunich placžisnach.

Majšowý ſchrót, ržane gris,
ř. ržane wotrubu a grisom,
pschenicne pluwy a pschenicny gris
poručataj najturňšcho

Heinke a syn

w hamoršlim mlhyne a w pschedawátni pschi herbstich hrjebjach
a róžlu horucžerſleje haſy.

Zacherlin

spodžiwnje ſkutkuje. Wón mori, kaž
žadyn druhí ſredst — wšče infetky a ho teho dla po
žylým ſweźe jako jenicžzy dobrý khwali a pyta. Teho
inamjenja ſu: 1. Saňglowana blescha, 2. Mjeno „Zacherl“.

Woprawdžith dostacj:

W Budyschinje pola ff. Měrschez bratrow naſlědnika,	Jan Skop,
=	f. Oth Engerta,
=	Straucha a Koldy,
=	Pawola Hofmanna,
=	Richarda Neumana,
=	Mačka a Kunath,
=	C. A. Lukacha,
=	Pawola Schokarta,
=	Alfreda Böhmy,
=	Herm. Kschijanka,
=	Pawol Mikel,
=	E. Ferd. Lehmann,
=	Aug. Schwera,
=	Ed. Tammera,
=	A. W. Knichale naſlěd.,
=	E. M. Klauſa.

Nebše!

woprawne a molowane ho někole najlepje a po naj-
tuniskich placžisnach ſkuju,
fabriſki ſklad molowanych medlow, ſchiphelow,
ſtolow, ſofow, matrazow atd.

meblowy magazin a fabrikski ſklad

Gustava Bichnera

w Budyschinje na bohatéj haſy 14.

Konkursowe czrije.

Šzym w Winje konkursowy skład wszelkich móznych czrijow tunjo kupił; mjes nimi je wulki dżel żoltych a brunich lecznych stupnijow a schłornjow sa mužskich, žónskie a dęczi. So je njebych hacž do pschichodneho lečza ležaze wostajil, je wot netka po zmieschnie tunich placzisnach wupschedawam; dżel tuthych stupnijow je w mojim wulkadnym woknje wostajeny.

Czorne czrije zo teho runja wot džensznischeho dnja wupschedawaja.

Dokelž ſu zo po podroženju kožowych placzisnow wszelie czrijowe placzisny powyschile, zo koždemu radzi, so by ſebi trébne wobucze sa pschichodny čas hido netkole nakupil, dokelž zo tajka pschihodna składnosć bórsh sažo njenamaka a kožowe placzisny hishcze wysche stupaja.

Na skład niſkich stupnijow, předy 12 hriwnow placzaze, netk ſo hido po 2 hacž 5 ml. pschedawazých, w wulkosczach 35, 36 a 37, wobecje fedzne cžinju.

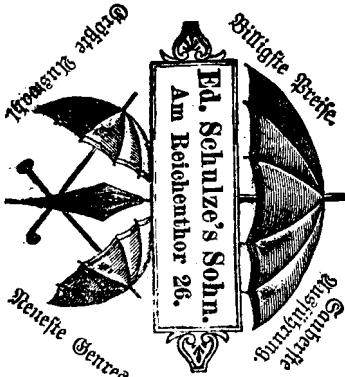
Hermann Frisch
na bohatej haſy 10 pódla poſta.

Njewjesczinske schlewjery
kaž tež hotowe
njewjesczinske schatħ
najlepje ſeħħiġe
poručja

A. Tschentscher
na bohatej haſy čižlo 18.

Pschedeschēzniki.

Porędzenie a poczehnjenie
w mojej pschedawarni.

Serie

žu nowe doſčle, tuczne a czerſtwe,
mandel po 35, 75, 90 a 100 np.

Adolf Rämsch.

Wjetšha Crefeldska fabrika židzanych tworow je mi sa Budyschin
jenicže pschedawanie ſwojich czornych
židzanych tkaninow

pschedepodała. Duž je mi móžno, czorne židzane tkaniny w derje ſo
noschazých družinach po fabrikisich placzisnach pschedawacž.

Czorne Geraſte

drastne tkaniny

s najbzławniſtch fabrikow mam pschezo w najlepſich družinach ſa
njenefitne wobleczenja na ſkładze.

— Niſte placzisny. —

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

P. P.

S tutym ſebi dowolimoj najpodwolniſcho ſ wje-
dzenju dacž, ſo ſmih

knjefej Heinrikej Mittaschej

s firmu **J. G. Klingsta naslēdn.**

w Budyschinje na bohatej haſy 16

žwoj komiſjonski ſkład
wſchitkich winow a spirituosow

ſa Budyschin a woſolnoſć ſchedepodaſi.

Zemu je móžno, po prěnjotnych placzisnach
pschedawacž.

S poczesczowanjom

J. G. Brems & Co.

dwořskaj lſfrantaj Jeſho Majestosće krala,

w Lipsku.

w Draždjanach.

7 na ūukelskej haſy 7.

Boruczam ſwoj wulki ſkład
Kočebuſteho roſlateho tobala
ſamneje fabrili po najtunisich
placzisnach ſ dobročiwemu wob-
ledzbowanju.

Hermann Gerlichowa wudowa
7 na ūukelskej haſy 7.

Pawoł Giebner,

winarňja,
winownja a ūnědařnja

w Budyschinje
na bohatej haſy čižlo 18,
ſ nutſhodom na theaterſkej haſy,
poručja

ſwoj wulkotny ſkład

čerwjenych
a bělych winow,
najtunishe bleſchu po 70 np.,
hacž ſ najlepſich družinam, kaž tež
lěkarſte wino,

jak:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokaſke.

Pola mje ma koždy połnu wě-
ſtoſež, ſo woprawdzie wino do-
ſtanje, a ſtož placzisny naſtupa,
móžu ſ najmjeniſha runje tak tunjo
pschedawacž, kaž hdvž ſebi nechtó
direktnje wino wot Rheina a t. d.
pschipoſlacž da.

Pawoł Giebner.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kóždu sobotu.
— Śtwórlétta przedpłata w wudawańi 80 np. a na něnskich póstach 1 mk., a prinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde čísto placi 8 np

Serbske Nowiny.

Za nawěstki, kiž maja so w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so štwtorka hać do 7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíš Smoler jec knihičiščeńje w Mačičnym domje w Budysinje.

Cíšlo 34.

Sobotu 24. augusta 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němjske khěžorstwo. 25létnej wopomnjeniſſi dženj móznych bitwów pola Gravelotta, Bionville-Mars la Tour a St. Privata je ſo po wjchých Němzach ſi wulke sahorjenosću žwyczil. W Barlinje tutón dženj w pschitomnosći khěžora Wylema II. pominik khěžora Wylema I. požwyczichu. Do ſalladneho kamjenja ſo lisczina ſamurjowa, w kotrejž ſo na ſławne dobycza němſkich wójſkow w Franzowskej, na ſi nowapostajenie němſkeho khěžortwa a na njewustawaze ſkutkowanje khěžora Wylema I. ſa ſnutſkowny wutwar a ſpěchowanje khěžortwa ſpomina. S lopatku, kotrejž baherski pôžlauz hrabja Lerchenfeld-Köferung khěžorej pschepoda, tutón pschihotowaný ſalk na naſtupne měſtne cízny, murjeſzky a kamjenjočezbaſzky miſchterjo wobſamknjeniſſe dželo dokonjachu. Potom khěžortwowy president dr. Buol khěžorej ſi wutrobnej ſnoſchawej rěčzu hamor pschepoda. Khěžor po ſnučenym waschnju tſi króz ſi hamorom dyri, prajizy: „Panjenym ſi wopomnjenju, žiym ſi pschiphōſnaczu, pschichodnym narodam ſi naſzledowanju.“ Wojazh mjes tym preſenterowachu, a cíelna batterija gardzineho pólneho artilleriskeho regimenta 101 króz jako poſtron wutſeli. Po dyrijenju ſi hamorom generalny ſuperintendent, dwórski předat Faber, pominik požwyczil, a ſi hľuboko jímazhmi ſlowami ponižnosć khěžora Wylema psched wſchehomózny Bohom ſlawyſche. K wobſamknjenju khěžortwowy kanzler khěžorej ſlawu wunjeſe, mjes tym ſo hudžba prusſku hymnu piſkaſche. Khěžorej a pschitomnym wjercham ludowe ſkyly sahorjene powitanje pschihotowachu.

Tón ſamym dženj tři wulke ſwiaſki starých wojakow na Tempelhofskim polu pola Barlina wójniſki wopomnjeniſſi ſwiedźenj wothywachu. Pod ſkapatymi ſkónečnymi pruhami bě ſebi khěžor 15,000 starých wojakow pschedſtajicž dal. Po pólnej Božej ſlužbje khěžor po frontze jěchawſki psched starymi wojakami rěč džeržesche, w kotrejž na jich khroblóſc a wutrajnosć ſpominacše, ſi kotrejž ſu Franzowſow pschewinli a Němſku ſažo ſjenočili. Khěžor w ſwojej rěči dale praji: „Rječ je dženžniſchi dženj ſa waž ſi nowym wuthodom, ſo byſchče ſi nowa na měrne waschnje, ſwojej starej khorhojnej pschihash ſhwerni, kotrejž ſeže ſwojemu kraley pschihahali, ſa naſchu wótčinu dželali, ſo byſchče, ſakon wobfedžbujo, nabozinu a luboſc ſi kralowſkemu domej hajo, wſchitkim wotmyſlenjam, ſi po wrotę wjedžazym, napſchęzo dželali a ſo byſchče po prawym wojetſkim waschnju wokolo ſwojego krala ſo ſhromadželi. S wohebitym pschiphōſnaczom wójſkowych ſkutkow psched 25 létami ſyńi poruczil, ſo maja wſchitzu ryežerjo ſeleſneho kſižja ſlěborne dubowe liscze ſi licžbu 25 nad kſižjom noſhy, a ſo wſchitzu mějeczeljo wojetſkeje wopomnjeniſſeje medaille ſa bitwy a bitwicžki ſlěborne ſažuhu na ordennym bancze doſtanu, na kotrejž ſu bitwy a bitwicžki woſnamjenjene, w kotrejž je kóždy jenotliw pobyl, ſo by tón, ſi kotrejž ſo ſetkaſče, ſpóſnal, na kotrej měſcze ſeže ſo wuſnamjeniſſi. S tehole wopokaſma ſpóſnajecže, kač džakowna moja wutroba ſa waž bije. Mam ſa to, ſo ſi thym po ſmyſle mojego džeda cíznu.“ Wyſkajo ſtarí wojaži tſikrdežnu ſlawu khěžorej ſanjeſzechu a narodnu hymnu ſpěwachu. Khěžor ſobuſtawam pschedſkdyſtwa ruku tlcózefſe a proſchesche wo to, ſo bych ſo towarſtwa starých wojakow wo mlódſich towarſchow starale. W cízahu bě mjes druhim tež starý wojaſ, kotrejuž běch u wojniſje wobej noſy wotſelili, a kotrejž bě ſo ſi appelle dorjeſcž dal. Tego wſchitzu ſi cízec čowanijom ſtrowjachu.

— Šwój poſtalétny wojetſki jubilej je ſobotu ſakſko-altenburgſki wójwoda žwyczil. Wotpôžlanzy prusſich, ſakſich a

russich regimentow, ſi kotrejž ſchefom wón je, běch ſpchihchli, jemu ſbože pschecž.

— Wo kjudowaniu wojakow w Baherskej tamische nowiny, dokelž ſu w Baherskej poſedženja wojetſki ſudow ſławne, wſchēdnie roſprawy podarowachu. To ſo wojetſkim wſchlam njeſlubjefſe, a wóni ſebi roſmyſlachu, kač bych ſo kjudowania drje niz ſi wójſka, ale — ſi nowin ſhubile. A to je ſo poradžilo, ſi najmjeniſcha naſhwilne. Wuložichu ſakon w tym ſmyſle, ſo maja ſo jenož te kjudowania wojakow, kotrejž ſu ſo ſtałe ſi wotpohladom, ſo by ſo wojaſkej boſoſc ſziniła, jako njewužitne wužiwanje ſlužbneje možy wobhlaſač, ſo paſ ſu wone hewaſ jenož pschedženje, wo kotrejž ma nižši wojetſki ſud jednacž. ſso roſumi, ſo wojetſky ſi puſkami wučazhy wučerjo praja, ſo wóni pliſty a ſtořki jenož na najpschedzelnivsche waschnje a bjes wotmyſlenja, wojakam boſoſc ſziničz, wotložuju. Poſedženja nižſcheho ſuda drje ſu tež ſławne, tola dokelž ſo jich termija ženje njewoſſewi a teho dla njefnatna wotstanje, wczipni nowinſky dopiſhovarjo ženje do nich njepſchindu. Někto tuthym niežo druhe njewubudž, hacž termije tola naſhonicž a poſaſacž, ſo by tež pschedzelnivsche pliſty ſjawnoſeſe ſmimycz njemža. W druhich němſkich krajach ſo, kaž je ſnate, wo wojetſki pschedzelnivsche pofedženjach jedna. Duž ſi rěka wo nich neſchtodo ſjawnoſeſe pschindže.

Franzowska. Franzowſojo měnia, ſo wobydlerjo Elſaſha a Lothringſkeje docžalacž njemža, ſo ſo ſažo ſi Franzowſkej ſjenočza. Kač jara ſu ſo w ſwojich nahladach myliſi, to ſu ſi dopiſhov ſhonili, kotrejž ſu nowiny „Matin“ tele dny wočiſhczale. Žeby „Matinow“ dopiſhovat je ſi elſaskim khěžortwoſkejſkim ſapóžlanzem Guerberom a ſe ſobuſtawom krajneho wubjerka, Petriom, roſreženje měl, katrajž ſtaj jemu wobaj prajilo, ſo wo pschichodže Elſaskeje žaneho praschenja wjazy njeje. Guerber praji, ſo je njeroſum, wércež, ſo mohla ſo Elſaska Franzowſkej wróciež. „Ssmý Němža a Němža wotstanjem!“ Petri wuſběhowsaſe, ſo Franzowſojo wopravne elſasko-lothringſkeje wobſtejnoscze pschedpōſnaja. Myſbla ſebi w Franzowſkej, ſo Elſaſhy na ſtajnoſeſi na wězi Straßburgſkeje zyrkwe ſtražuſa a wuhlaſu, hacž Franzowſka njepſchindž, jich wuſhwobodžicž. To je powjedanza, katrajž dyrbí ſo na lepſche wobeju krajow ſničicž. Elſaſhy ſu ſo ſe ſwojim donitom ſjednali, pschejem ſebi, dokelž ſi Franzowſkej derje měním, ſo bych ſo tež Franzowſojo do nětčiſkich wobſtejnosczeſow poddali. Nasche měſto tyje. Nascha induſtrija ſo wſchēdnie wobohacžuje. W Straßburgu je jenož jara malo woſbowow, katrejž bych ſa placzisnu wójny ſažo Franzowſojo chyžle bycž. Wulka wjetſchima chze měr a ſdžerženje nětčiſkich wobſtejnosczeſow měcž. Nasche prázowanja du na ſwiaſk mjes Němſkej a Franzowſkej. Želi ſo ſo tutón ſwiaſk dozpi, njemžo ſo to na druhe wachnje ſtačz, dyžli na ſaložku Frankfurtskeho wobſamknjenja měra, ſi kotrejž je ſo poſlednja němſko-franzowſka wójna ſkončila. Wſchē druhe roſbūdženja, jako to, ſo dyrbí ſo ludej w Elſasu a Lothringſkej pschedwostajicž, hacž chze němſki abo franzowſki bycž, abo ſo dyrbitej Elſaska a Lothringſka ſamostatnej krajey bycž, abo ſo dyrbitej ſo Němſka a Franzowſka do njeju dželici, ſu hole myſlički. To je wěroſeſ. Pschedju ſebi, ſo byſchče ſo ſhroblili, ju prajicž, a ſo by franzowſki lud ju woſchijal.“ W Franzowſkej je tónle dopiſ wulke ſpodžiwanje a ſi džela tež protesty ſbudžil. Redakcija „Matina“ je ſo ſi thym ſaſchicž dała. Wona ſi dolhim naſtarowkom roſkladuje, ſo je pschedzo

wužitne, wěrnoſć ſnač, býrnjež by njeſuba býla. Potom paſ naſtaſk ſ teho ſudži, ſo dyrbí Franzowſka ſwoje wójnske pschihotowanje poſpěchic̄, ſo by ſhubjenymaj provinžomaj dale na ſwojej luboſezi a wopomnjenju dwělowac̄ njeđala.

— Cžim bôle ſo franzowſke wójſto madagarſkemu hłownemu městu bliži, cžim bôle strach a bjesradnoſć mjes Howaſtmi roſcze. Howaſka wojeſtka wobſadka je pječza hac̄ do 90 muži roſczeſala. Královeje prěni minister je ſo pječza roſzudžil, hłowne město pschi bliženju Franzowſow do čiſta ſpalic̄ a ſi královej a naſladnymi Howaſtmi do połodniſcheho kraja czeſknež. Howaſkeho gubernera Ramasombazu ſu, dokež je Marovoſtſtu twjerđiſmu pječza ſo njeſobaravſchi Franzowſam pschepodał, ſajeli a po krótkim prozeſu živeho ſpalili. Nadžija, ſo franzowſzy wojazy w njestrowym madaガſkarſkim kraju na ſymizu ſthorja a ſo budža ſo teho dla dyrbic̄ ſ mórſkemu brjohej wrbc̄ic̄, je Howaſtſich ſſebała. Franzowſojo hižo pječza ſa někotre njeđele do hłowneho města Tananariva pſchic̄ahnu. Wěrno wſtak je, ſo khorofe mjes Franzowſami ſlē ſathadžea. Tak je ſe ženifeſeje kompagnije, kotraž bě 225 muži ſylna ſ Majungi wuc̄zahnyla, jenož 26 cžiſče ſtorhaných wojakov do ſüberbievilla pſchic̄ahnylo. Sa ſaloženje lazarétow ſo Franzowſojo poſtarali njeſbu. Khoroi pschi 40 gradach horzotu pod stanami lehaja.

Schpaniſka. Šběſk na Kubaskej kipje ſnadž híſheze ſběſk w Schpaniſkej ſamej ſbudži, jeli ſo ſo knježerſtwu njeſchlachę, jón býrſi podtbc̄ic̄. Lud je ſo woporow nabyl, kotrež ſebi ſdžerzenje ſub̄i pod ſchpaniſkim knježtſtwom žada. Naijmjenje paſ, ſo wě, chzedža reſerviſto wo wojowanje wo ſub̄i wjeđeč, kotſiž dyrbia ſwoje ſwójby wopuſchęc̄, ſo bychu njevěſtemu pſchichodej na pſchec̄o ſčeli. Wjele reſerviſto je ſo ſarjetko, ſo do ſub̄i wotwjeſc̄ dac̄, druſy ſu do Franzowſkeje czeſli, ſo bychu ſo wojeſtſkeje ſlužby ſminyli. Mjes reſerviſtami a žandarmami, kotſiž maja młodych mužow na hromadniku wodžic̄, huſto ſ pukam doindž. Powieda ſo, ſo republikañzy agentojo w połodniſchych provinžach wokoło puežuji, ſo bychu wobydlerſtvo naſchczuvali, ſo knježerſtvo ſpječowac̄. Wjeſným wobydlerjam woni pječza njestrowy klima na Kubje a wulſe strachi na tamniſchej wónnje ſ najezémniſchimi barbam wopiszua. Powieſcze wo wulſej mřetwje mjes ſchpaniſkim wójſkom na Kubje a wo žalozhnych woporach, kotrež ſebi tamniſcha wójna žada, njeſbu po tym ſložene, ſo bychu pothilnoſć ſ wojeſtſkej ſlužbje powjetſchile.

Ružowſta. W septembrje po manevrach ſo wjetſcha liežba wýžoſtich offižerow na wotpočink poda, ſo bychu ſwoje město młodſchim offižeram pſchewostajili. Něhdze 100 starých generalow a ſtabowych offižerow ſlužbu wopuſchęc̄; jim ſo bjes' wumentenja tſi běrtliki dotalneje mſdy jako pensija pſchihwoli. S wómlodženjom offižerſkeho korpſa dyrbí ſo brónitoſež wójſka poſylnic̄. Mjes tym ſo je wójnska hotowosc̄ pschi wječzornych mjesach dokonana, ruſke knježerſtvo nětko wójnu pſchec̄iwo Japanskej pſchihotuje. Njeſtawajzy ſo po Łódžach koſakoj a wójnska potreba do rānscheje ſtjeſeje ſeželu.

— Njebo zar Alexander III. je něhdj prajil, ſo je jenički ſprawny pſchec̄el Ruſſeje čornohóřſki wjetch Niſita. Druheho ſyna tuteho jeničkeho ſwérneho pſchec̄ela Ruſſeje, prynza Miſka, je zar ſa lieutenanta w pjatnatym ruſſim regimencze pomjenonowal. Čornohóřſke wójſto je ſo ſa ruſke pjeniſej ſ najlepſchimi repetero-wanski miſlami a kanonami wuhotowalo. Pschi móžnej wójnie na Balkanje Ruſſka na Čornohóřzow jako na ſwojich naſdowérniſchich ſwiaſkarjow lieži.

— W Galiziſkej je 20. augusta w lěſu pola Noweje Groble, njeſtaloko Zarozlawa, powětroń (ballon) ſ dwěmaj ruſſimaj ſtabowymaj offižeromaj a ſ jenym profeſorom Peterburgſkeho meteorologiskeho wuſtawu ſ semi pſchijel. Po porucznoſći wotkrajneho hejtmana ſu tych tſjoch powětrowych jěſdžerow ſajeli a do Zarozlawa domjeli. Pschi nich ſemjopikne kharth w Galiziſkej a fotografiſki apparat namakachu. Offižerojo w Zarozlawie ſawoſtanu, doniž wotpožlanz awſtriskeho wójnskeho miniftra njeſpſchijedze, kotryž wo tym roſkudži, hac̄ ſmedža ſo pſchec̄ic̄.

Turkowſta. Dla ſběſka mazedonskich Bolharow ſo ſultan a europiſke wulkomozy, kotrež chzedža Turkowſku pſched roſpanjenjom wobarnowac̄, ſtrachowac̄ pocžinaja. Něchtó wjazy na tym nje-dwěluje, ſo móža ſražki mjes ſběſkarjemi a turkowſkimi wojakami ſ njeſlubym politikum wobſtejnosc̄am dowieſc̄, pschi kotryž ſo mohla Turkowſka ſrěſhceſc̄. Duž turkowſke knježerſtvo wſtě moži na-pina, ſběſk podduſhęc̄. Dokelž ſultan wě, ſo Ruſſka ſběſkarjow nje-podpjera, ma wón ſwoje ſtejſtſhcz ſo pſchic̄ čornohóřſkich mjesach ſa

njeſtrachne; teho dla je ſwojich wojakow wot tam do Starje ſſerbijskej a Mazedonskeje pſchec̄iwo ſběſkarjam poſkalaſ. Njeđiwiſajz teho ſo turkowſke knježerſtvo boji, ſo možlo na Balkanje ſ politiſkim ſchmatanzam dońc̄, cžehož dla ſwoju ſedžbliwoſć na wobtwierdzenja mórſkeje dróhi Bospora ſložuje, po ſotrejž puc̄ ſ Čor-neho Morja nimo Konstantinopla do křjeđoſenſkeho morja wjedže. Wodželenja turkowſkeho wójſka ſu pſchi bolharſkich mjeſach w tajkim rjedze ſeftajene, ſo ſu ſběſkarjo cžasto nuſowani, pſches bolharſke mjeſch zoſac̄, ſo jich njemóhli Turkojo ſaniczic̄. Tak je ſo Dospadſteje plonin wójwoda ſſima Koſta do bolharſkeho hłowneho města Sofije cžeknly. Cžiſče hinasche ſu wobſtejnosc̄e w połodniſchej a wječzornej Mazedonskej. Tu mazedonskich ſběſkarjow na žane waſchne turkowſzy wojazy wobſtuviſi njeſbu, a woni w cženjje njeſbu. Woni cžiſče ſwobodniſe wokolo čžahaja; jich křjeđiſchežo je wokoło městow Florin a Prespy. Strumniſka byla mazedonſkich ſběſkarjow ſ wuſpěchom pſchec̄iwo Turkam wojuje; wona ſo hižo pſches Enikiu ſ metu Petričeje bliži a ma wotpohlad, ſo ſyly w Dospadſkej ploninje ſſenočic̄. Wondano je tale ſyla ſ turkowſkim wodželenjom pola Raħovu wojowała, pſchi cžimž je ſe ſběſkarjow, kotſiž ſkončenje do hor zoſachu, 25 muži panylo; ſchtyrojch ſranjenych woni ſobu wſachu. Turkojo mějachu džeſbač morwych a wjele ſranjenych. Wobydlerſtvo w Mazedonskej je roſhorjene a ſ koždym dnjom ſo hibanje powjetſchuje.

Bancžiſ.

Wo wſchech puc̄ach wokolo města Goderville džeſchu wjeſnjenju a jich žony do městaczka; běchu dže wki. Neuzzy kročazhu měrniſe ſtuſajo, ſ zylým cželom do předka naſhileni pſchi kóždym pſchec̄tajenju ſwojich dolſtich, křiwičnych, ſ cžezkum dželom pſchec̄apinanych nohōw, haj, pſchenapinanych ſ tleženjom na ūlak, ſ cžimž ſo lewe ramjo wužyba a ſo cželo na boł naſlonja, tež wot ſyčenja, pſchi cžimž dyrbí čžowjek ſcheročko ſtač, ſo by runowahi nabyl, a tež wot wſchelakeho druhego pólneho džela.

Zich bluſh běchu módré, ſchterowane, blyſchežate, kaž bychu byle ſakowane, wudebjene wokolo ſchije a ſukawow ſ malymi, ſ bělej niču wuſhítymi ſankami, nadunjene wokolo jich koſčateho cžela; kóžda bluſha bě podobna balonej, tiz je pſchihotowaný ſ poſběhnjenju, ſ kotrehož jeno ſu widžec̄, hłowa, noſ ſi ruzy.

Něotſi cžehnjechu ſa ſobu na powjaſu kruwu abo cželo. A žónſke, tiz ſa ſkotom džeſchu, ſchlipachu do njeho ſi liſežowej haſtu, a pohonjachu jón.

Na ruzy njeſzechu ſcheroček ſorbi, ſ kotrejž koni njeſtajne ſo kročazhu ſchročho a ſwivſho dygli mužzy, ſuchy, hubjene poſtawy, pſchikryte ſ malymi, wuſkim rubiſchežom, tiz ſe ſehlu pſchi-tyknjenje na wutrobnju; tež na hłowje bě běle, w wložach pſchi-činjenje rubjeſhko, na kotrejž cžepz wotpočowashe.

Tu a tam pſcheje wotſežk, kotryž koni njeſtajne koſhajo cžehnjeſe; ſatſhaſowashe ſylnje ſ mužemi, tiz předku, a ſe žonu, tiz nutſka ſedžeſche a kotraž ſo wobloženja džerzeſche, ſo by tak trute ſtorki ſměrijovala.

Na torhoſchežu bě cžiſcheženja, hołk a hara ludži a tež ſwěrjatorw hromadže. Wolaze rohi, wypók ſo kročazhu ſtobukti bohathych burów a žónſke hłowy wuſtupowachu nad ſwjerchom ſhromadžiſny. Pschi tym bě ſchtręczenje, wótre hołkotaze wotlaſje a ſwivje hantowanje, do kotrehož ſo hdyž a hdyž dolhe ſahruczenje kruwu měſtchec̄e, tiz bě ſeženje pſchiwjaſana.

Wich ſonjeſche ſa hróžu, mlokom a hnojom, ſhnom a potom, a to bě njeſta ſchec̄iwo.

Hospodat Haſhezorne ſ Bréauté bě runje dozpěl do Goderville a bě ſo naſtaſil na torhoſchežo, tu wuhlada na ſemi ſuſežiſt bancžika. Slutniwy jako prawy Norman pomýhli ſebi, ſo je wich ſchkoða, ſchtož ſo híſheze něſak wužic̄ hodži; a ſhibny ſo ſ napinajnom, pſchetož cžerpiſeſe na drjenje. Šběže je ſemje tutón ſhyt cženkeho powjaſla a runje cžaſtſe jón ſedžbniſe ſwic̄, tu pytny, ſo jemu miſchr Maladain, rymař, ſtejo na proſh ſwojeje kheze, pſchihladuje. Běchtaj pſched wjazy ſtěm ſtobukti meļoj wotežki dla, a dokež běchtaj woboj jenak njeſměriwaj, wostaſtaj njeſpſcheczelej. Haſhezorne ſan ſo něſak ſahaňbowa nad tym, ſo bě jeho runje njeſpſcheczel pytny. hdyž ſuſ ſanežika ſe ſemje ſběhny. Duž ſhlowa ſueže ſwoju namakantu pod bluſu, potom do ſaka w kholowach a hdyž bě híſheze kħwilu cžinił, kaž by rjeſi, ſo něchtó pyta na ſemi, ſchtož njemóhli ſnamakac̄, wotendže na torhoſchežo ſi do předka naſhilenej hłowu, ſhorbjeny wot ſwojich bohoſzow.

Wón ho bórsh shubi w hawtowazej čjrjódze, kotaž ho w njeſtnežnym wurečzowanju tam a ſem honjeſche. Ratarjo wobmaſhwachu kruny, wotkadhžowachu, wróčzachu ho ſaſo, dwělowazh, pſchezo w ſtraſche, ſo njebýchú byli wojebani, a njemóžachu ho ženje roſhuzdžicž.

Zónſte poſtaſichu ſebi t nohomaj ſwoje wulke korb, wuežedechu ſ nich pjerinu, tiz nětcole ſwiaſana wotpocžowac̄he na ſemi, ſ wuwalenymaj wocžomaj a ſ czerwjenym ſcharlachowym rjemjenjom.

S woblicžom bjes wuraſa a zylo ſhymje ſluchachu wjeſnjanki na to, ſchtó ho jum ſadžeſche, wotſlawachu paſ ſruče pſchi ſvojich placžinach — abo na dobo ho roſhuzdžiwiſhi, ſo ſpuſhczá, wotlachu ſa kupzami, kotsiž jeno pomalu wotkadhžach:

„Dobre, knjenti Antimowa. Dam to tak.“

Boſdžiſho ho torhoſchežo po nečzim wuprōſdnieſche a dokelž hižo pſchipoſdnio ſwonjeſche, roſendžechu ho czi, kotsiž měſachu daloko domo, do hoſczenzow.

Pola Žórdana bě wulka lubja ſ jědžerjemi tak pſchepjelmjenia, kaž wulki dwór ſ woſami wſchech móžnych družinow: ſ karani na dwěmaj kotežomaj, priežemi, ſ njelicžomuňmi dróžkami, ſ blótom ſapluskanymi, hubjenuymi a porjedženymi; paſ běchu woja poſběhnjene ſ njebjeſam, paſ bě předk ſ ſemi naſhileny a ſadk poſběhnjeny.

Zylo pſchi ſamých hoſczech, tiz ja blidom ſedžach, bě wulke wohniſchežo, na kotrež ſo wohni plomjenjeſche, a tuta horzota paleſche do kribijeta tym, tiz na prawym botu ſedžachu. Tſi ráženje, na kotrež běchu ſtykane kurjata, holkje a ſkopjaze pleza, wjerežachu ho na nim; Inboſna woń ſo pječazeho mjaſha a juſhfi, tiz ſo ſ wječha puſoleſche a tiz na žolč barbjeſche, roſſcherjowac̄he ſo ſ wohniſcheža, roſſwejeleſche a poſbudžowac̄he ſ jědži.

Wſchitzh ſamožniſhi ratarjo wobjedowachu tu pola Žórdana, hoſczenzarja a pſcheklepaneſho muža, tiz mějeſche ſwoje tolerje hižo w ſatu.

Schlké ho pſchinioſhowachu a wuprōſdnyachu, runje tak drjewjane ſchuchi žolčeho jablukoveho wina; kóždy powjedaſche wo ſvojich naležnoſeſzach, kupjach a pſchedac̄zach. Powjescze wo žirjach ſo wimjenowachu. Wjedro bě prawe ſa pizu, ale tročku mokre ſa žita.

Na dobo ſavrjeſkota bubon na dworje pſched křežu. Hnydom poſtanychu wſchitzh, ſ wutwac̄zom někotrych bjesstaroſeživých, a kchwatachu hifchež ſ połnej hubu ſ tréniczkom w ruzh do duri a do woſnow.

Hdyž bě ſjawny wuwolat dobuſnowaſ, woſaſche ſ pſchetorhawzym hložom, roſtorhujo ſwoje ſady:

„K wjedženju ſo dawa wobydlerjam Godervillſkim a ſ zyla wſchém — ludžom, na wifach pſchitomuň, ſo je ho dženža rano ſhubila na pucžu ſem njeſ — dženjatej a džejatej hodžinu čporna ſožana móſhen, w kotrež bě pječ ſtom frankow a lſežim. Žada ſo wo jeje wróčenje a to bjes ſomđenja — na radnej křeži abo knjesej Fortunatej Houlbréquej ſ Mamevilla. Sarimanje wučimja dwazhči frankow.“

Na to wotneidže. Gſlyſhecz bě hifchež jmu ſ daloka bubnowanie a woſlabjeny wuwolarijowy hlož.

Něcjeſche ſo wo tutym podawku a tež ſ wěrje podobne wuhlady ſo mjeuowachu, hacž móže hoſpodař Houlbréque ſhubjenu móſhen ſožo namakac̄z abo njeſ.

A pſchi tym běchu dowobjedowali.

Runje běchu po kroſeju, tu poſkaſa ſo polizista na proſh w durjach.

Prasheſche ſo:

„Se tu hoſpodař Hauehezorne ſ Bréauté?“

Hauehezorne, tiz ja druhim kónzom blida ſadžeſche, wotmolwi:

„Eule ſhym!“

A polizista na to:

„Knjenti Hauehezorne, pójče ſo mnju na radnu křežu. Knjenti měſhežanosta by rad ſ wami poręčaſ.“

Wjeſnjan bě pſchelapujen, njemérny, pójrje na jedyn ras wobžah ſwojeje ſchleñčki, ſtanj, hifchež bôle ſhorbjem dyžli rano pſchetož prenje krožele po kóždym wotpocžinku běchu jemu woſhebe wobczeſne, a poda ſo na pucž ſtajuje wopſjetujo: „Tu ſhym, tu ſhym?“

Tak ſežehowac̄he pſchewodniſta.

Měſhežanosta jeho wocžakowac̄he, w ſtole ſedžo. Wón bě ſ doboſ notač, tolšti muž, kħutym, ſladiuje rěčzaj.

„Knjenti Hauehezorne“, poſka, „dženža rano ſu waſ widželi, tak ſež ſamakali na Beuzevillſkim pucžu móſhen, kotrež je ſhubil knjenti Houlbréque ſ Mamevilla.“

Ratař pſchelapujen hlaſaſche na měſhežanostu, wſchón w wuſkoſčach tehole tuſanja dla, a njemóžeſche wopſchimnyc̄, pſche ežo a ežeho dla.

„Ja, ja — ja, ſo ſhym namakaſ móſhen?“

„Haj, wu ſam.“

„Na moju duſchu, njejſhym wo njeſ ani wjedžaſ!“

„Widželi waſ ſu.“

„Mje widželi? A ſchtó je mje widžaſ?“

„Knjenti Maladain, rjemjenjeſ.“

Tu dopomni ſo starz, pſchimndže do teho a ſo czerwjenjo ſ hněwom ſawoła:

„Ah, tón je mje widžaſ, tón njeſhmanik? Hladajče, knjenti měſhežanosta, je mje widžaſ, tak ſhym ſběhnyl tónle bančík.“

A pomaſhawſhi do ſala wuežeze kuf ſowjaſka.

Ale měſhežanosta ſawjercž, njeweriniwje, ſ hlowu:

„Njebudžecze mi tola chyžcz naręcžecž, knjenti Hauehezorne, ſo je mísctr Maladain, tiz je wěryhódný muž, tónle bančík ſa móſhen mě?“

Ratař roſhorjeny poſběže riſku, a wotplumywiſhi do boča, ſo by ſwoju czeſtnoſeſz wobžwědčiſ, wopſjetuje:

„A tola je to ſama wěrnoſcz, ſwiatata wěrnoſcz, knjenti měſhežanosta. Haj, na ſwoju duſchu ſo ročni a to ſ ſowa wobkrucžam.“

Měſhežanosta wotmolwi:

„Hdyž ſeže tutón pſchedimjet ſběrali, ſeže potom doho phtali w blóžce, hacž ſo njeje žadyn pjenjes wotknlil.“

Starz ſo ſahika, duſheſche ſo ſ hněwom a ſtrachom.

„Kaf je to jenož móžno ... tak je to jenož móžno ... tajſele ſež ſ ſahaňbenju czeſtnego muža! Kaf je jenož móžno, tole prajie!...“

Wón móžeſche ſo ſakitorac̄, kaž chyžſche, jemu njewerjachu.

Bu poſtajeny ſ mísctrum Malandainom ſ woblicžom ſ woblicžu, tiz wopſjetowac̄he a wobkrucžowac̄he ſwoje wuprajenja Šakhadžefſtaj na ſo zylu hodžinu. Rólnit Hauehezorne žadafše, ſo dyrbja jeho pſcheladac̄. Njenamakachu pſchi nim nježo.

Skónczne pſchězi jeho měſhežanosta, njewjedžo ſebi rady, ſdželivſhi jemu předh, ſo to woſjewi ſtatnemu rěčnikej, a wuproſh ſebi daſche roſtaſh.

Rowinka ſo bórsh roſnjeſche. Lědma bě starz wuſchoł ſ radnizy, bu wobſtupjeny a ſ praſhenejmi wobczeſowani, někotři běchu wežpni w kħutnym, druſy w žortowym ſmyžlu, tola roſhorjeny nječe ničtu. A wón poſza powjedač podawk ſ bančíkom. Ale njewerjachu jemu, ſmječahu ſo.

Wón džeſche, ſadžeržowaný wote wſchech, ſadžeržnjo ſvojich ſnatych, počjinaſche kóždy ras ſ ſowa ſwoje hieskončzie wopwajeſeſe, wotczeſne ſakitorwanje, poſkaſujo wobročzene ſati, ſo by do poſkaſal, ſo ničzo nima.

Rjeknýchmu jemu: „Dži, ſchibale, dži!“

A wón ſo ſlobjeſche, połny hórkosje, wſchón dwělowazh, ſo jemu ničto wěrič nječha, njewjedžeſche ſebi pomhač a počjinaſche ſwoju ſtaſiſmu pſchězo ſaſo ſ ſowa.

Pſchimndže nôz. Bě čaſh ſo domoj wróčicž. Wuridže ſ měſta ſ týjomi ſhřodami, kotrež ſ poſka měſtno, hodžež bě kuf bančíka ſběhnyl; a zylu pucž ſowjaſka w ſwojim podawku.

Wječzor wobkhdži zylu wjež Bréauté, ſo by wſchém powjedač. Ale ničto jemu nochyžſche wěrič.

Wot teho bě zylu nôz khory.

Naſajtra popołdnju wrocži Marins Paumelle, czeſladnik knjesta Bretona, rječeſſkeho ſublerja ſ Ymauvilla, móſhen ſ wobžahom Houlbréquej.

Tónle člowjek wobkrueſeſche, ſo bě ju wopratwđe ſamakaſ; ale dokelž cžitac̄ ſnjemóžeſche, woteda ju ſwojemu knjesej.

Powjescze wo tym ſo roſnjeſche. Tež Hauehezorne to ſhoni. Hnydom džeſche ſ ſhřodam a poſza ſ radofeſzu wo tym powjedač.

„Ani ta wěz ſama njeje mi telko ſrudobý načiniſla“, rjekn wón, „kaž ta ſa. Nicžo na ſwoeže uječini člowjek ſak ſle, kaž ſazpětý bycž ſež dla.“

Zyly džen ſowjedaſche wo tym, wſchondžom wſchém. Nětcole bě ſmerowaný; a tola njebe jemu lohſo, kaž to bycž dyrbjeſche, a njewjedžeſche, cžeho dla. Sdaſche ſo jemu, ſo ſebi poſkličarjo ſ nim ſvrtý čzinja. Haj, tukasche, ſo jeho ſa kħribjetom wſchelaſo wobrēčza.

Na nowy tydžen wutoru džeſche do Goderville na wif, jeno ſo by wo tym powjedač.

Malandain, ſtejo pſched durjemi a wiđo jeho nimo hicž, da ſo do ſmječza. Cžeho dla?

dobry lud potasał, so je jeho wutrobje najblizschi tola jenož herbski spew — ale je pschi tym naschim kniežim dirigentam tež strojnicz dal, kajke hebi tute cžiscze herbske programy pscheje: wotmieniane. Węcze wospjetowanje hamnych kruchow wostudzi so po cžazu spewarjam, a pošlucharjam hischeze wjèle bōle. Tego dla poštowicu naschi hosczo s wopravdze demonstrativnym plazanjom cžiela, dotal w Sserbach nježelschanie. So wě, su to parle ſame. Tak hnydom preni khor: „Czeho dla so njewjeſeliz” (ouverture k sławnej operze „Pschedata njewjesta”) — tajki kruch dyrbjescze ſajimacz, haj dyrbjescze ſapalicz, hdyż nož ſo trochu ſpewasche. A naschi knieža ſpewachu wostojnje. Najebacz to pak njespokojicu pschezow hosczi hnydom, ale wospjetowachu preni khor halle ſaſo zyle na poſledku. A tak ſkonečni a ſapocza ſo konzert ſ „wjeſlenjom a plazanjom. Wjèle pschijopſnacza žnjeſeſte tež kniežna Kordinez ſe ſwojej „Hamiczu jenickie”. So ſtej kniežnje ſſuſkez, ſo ſu tež druhu kniežny a knieſojo ſwojej dobrej poweſci ſ psched-hadzazych konzertow ſwerti wostali, ſo ſamo roſumi. Woſebje mjenowacj iich njebudu, a wodadza mi to: wſchał to ſnajemy. — Skonečnu tule krótku roſprawu, kaž ſzym ju ſapoczał: konzert bē kraſny — poſiczeſte nam bōrſy něchtu podobneho! A potom: vivant ſequentes! Woſebje někotre naſche ſpewanske towařſtwa, ſczehujęce pschikladu ſzehowania hōdne! — A konzertej a k ſhadzowanzu ſ zyla hischeze dodawamy, ſo ſo preni króč ſotbywasche w kraſnje pschenym ſalu, wudebjenym ſ móznymi draperijemi w herbskich barbach a ſ guirlandami a khorhojčkami w ſakſtich, lužiſtich a němſtich barbach. Tajka pycha ſo jara lubjeſche a nje-mela na pschichodnych ſhadzowanach poſrachowacz. Ze ſ tym trochu hary, ale je to potom tež ſwiatocžniſcho, wjeſelscho. W kraſnych ſlowach ręčeſche nam to knies ſic. theol. ſimiſch, kotrehož ręcz ſym hido thđzenja naſpomnili. Telegramaj poſla ſhadzowanaka knieſej prälatej ſakubej Buſej, nětko hido njebohemu, a knieſej Adolfej Černemu, ſama doſta tsi telegramy a mnohoſez poſtrowow, woſebje kraſny wot knieſa fararia H. Duczmana, kotrehož liſt ſahorjenje ſbudzi. Knieſej kantorej Ludwigie w Hufzy, kotrej ſo wot ſhadzowanki a wo hōſpodowanje studentow najwjetſche ſaſlužby, wunjeſe ſo „ſlawu”. —i.

S Budyschinę. Poſchisſe wojeſſe towařſtvo budže nježelu 1. ſeptembra dopomjeniſki ſwiedzeni na ważne lěto 1870 na wiſchniowej horje pola Budyschinka ſwjeczicz. Pólna Woſa ſlužba, pschi kotrej ſměje knies farar Gólez ſ Budyschinka předowanje, ſo po 2 hodzin popołdnju ſapoczni. Konzert ſo wot zpleje kapele 13. honjeſſeho (jegerskeho) bataillona wodzerzi. Bohate wobhzelenje na tutym narodnym ſwiedzenju ſo ſe wſchitlich ſtron wočakuje.

S Rakę. A wopomnjenju na 25 lětni džen Sedanskeje bitwy budže ſo tu nježelu 1. ſeptembra w „ſakſkim domje” wjeſzor 1/8 hodzin džiwiadlo hrac̄, a po tym ſo ſiwe wobrashy pschedſtaja. Pschi džiwiadlowym pschedſtajenju, runje kaž pschi ſiwiych wobrasach direktor Budyskeho džiwiadla knies Hanſing a jeho manželſka ſobuſtukujetaj. S wjeſelym balom ſo ſwiedzen ſkonečni. Czijſt wu-noſck je ſa hodoſne dary, kotrej ſo kladym džeczom wobradza, poſtajeny.

S Kamjenza. W ſironach woſlo Polčniſy, Halschtrowa, Woſtrowa, Khróſcic, Worflez, Němſtich Paſliz, Kamjenza, Schönbacha, Kratova, Höckendorfa a Lichtenberga ſmějetaj 1. połny artilleriſki regiment čiſlo 12 a 1. pěſcha brigada čiſlo 45, woſtejza ſ wobeju Dražbanskeju grenaderſkeju regimentow wot 24. hacž do 28. augusta manevry.

S Wuhelza w Röſborſkim woſrjeſu. Sańdženu ſobotu wjeſzor je ſo domſke khežtarja Lorenza wotpaſilo. Dofelz ſo woheň rucze wupſtejſtre, možachu ſo jenož koſy a huſy wukhowacz. Wicha nadoba je ſo ſpalila.

Se ſhorjelza. Wojerowſki lawniſki ſud bē cželadnika Bachmannia ſ kočzim wuwinował, kotrej bē ſo k burej Scholze ſa ſawdaw, woſtejazy ſ 3 hriwnow pjenjes a poſruth khléba, pschiſtajil, tola na ſlužbu ujepſciezahnył. ſhorjelska khostanska komora wuwinowaz ſe hōdny ſchimyſli Bachmannia kſastwu na 10 dnjow ſaſhudzi.

Wuſhuzenja.

Lawniſki ſud. Kéjnski pomoznik Jan Grems ſ Kschitweje Borscheze bē wilowatku ſwudowiemu Hanu Grafowu w Budyschinje a ſhoſzarja Jana Ernsta Khežnika w Stroži na to waschnie ſjebal, ſo bē přeſtej ſtarý cžaznik ſa 11 hr. a Khežnik ſtaj ſa 12 hr. 50 np. naręčał, wudawajo, ſo ſtaj 20 hacž 30 hr. hōdnaj a ſo dyribi jej pjenjeſtich wuſkosców dla pschedacz. Wopravdze pak bē Grems

ſtare cžazniſki po 7 hriwnach 50 np. kupil, ſo by je ſ wuſitkom dale pschedawal. Wola tjoſch drugich woſzbow ſe wón tón ſam manever, tola bjes wuſpecha, ſpatal. Žemu ſpystaneho a dokonja-neho paduſtwa dla jaſtwo na 15 dnjow pſchiſhudzicu.

Priopk.

* W ſadowym cžazu. Někole je uajlēpſchi cžaz, ſadowe ſchomu nadobrječ. W ſeptembrje hido, woſebje na ſuchich ſtejnich ſchomu, ſchomu mjeſhu ſhubuju, a wóczka, do ſchomow ſaſhadiſene, kiz w połnej mjeſhu njeſteja, hubjenje roſtu. Wot mlodnych ſadowych ſchomow, kiz ſu ſylnie doſez, dyrbja ſo poboczne haloſki ſwotřeſac. To ſo někole uajlēpje ſtanje, doſek ſu hischeze wſch ſuchie wubitki derje ſefnac, ſchotz je poſdžiſcho czeſo. Tež wobroſtu rēſne ranh lepje, hacž na ſuchim drjewie w ſymje abo naſečzu. So by ſchom k lětu wjèle plođow njeſl, dyribi ſo něklo ſylnie hnojic, ſo by zyrob ſoſez měl a doſek pupki ſo plođy někto roſtu. Hdyž ſchom doſez hnojniczca nima, narostu jenož liſzowe pupki. Spadanu ſad dyribi ſo ſwerti ſběrač, hewak pod ſchomom njerodz ſ njeho wuleſe, kotrej ſa pschichodne lěto hūſancze a cžerwaze jejka nanjeſe.

* (Rubježny nadpad.) Wutoru thđzenja wjeſzor krótko do džewje-čich dwaj dundakaj knieſa pschekupza Beeſu ſ Lockwizow na dompuſcu ſe Sobrigow do Lockwizow w tak mjenowanym prōſdnych wrotach nadpad-myſhtaj. Starschi muž ſ połnej brodu jemu tam napscheczivo ſtu-piſchi rjeſty: „Pienięſh!” — a drugi mlodſchi, někde 18- abo 20lēte hólcziſko, doda: „abo ſiwiſenje!” Knies Beeſe ſtarſchego nadpadnika ſ zlym wotmachom do brjucha ſopny, tak ſo ſo trje-cheny na ſemju wali a na ſwojego ſumpana ſawola: „Emilo, ja mru!” W tym wokomiku ſo ſabkſtym a kufka ſo knieſa Beeſe weje hlowy dótkny. Tón pak mlodeho cžlowjeka ſa krok ſhrabny, jeho ſe ſylnie pjoſeſe dajesche a jeho w ſtronu rēſnywſchi twochny. Potom Beeſe tón podawak hnydom jenemu ſandartmej ſdželi. Kunjeſ ſa lědom 20 minutow zylu wokolnoſez pschedpytachu, njemžachu teju rubježnikow namakac. Wobaj, runje ſot nadpadnjeneho doſez roſtolčenaj njeplechaj, běſchtaj ſo rucze ſaſo ſhrabac ſe cžeknycz dyribjalov. Hacž ſtaj něklo wuſlēdzenaj, njewěm.

* ſ ſiredu wjeſzor dyrbjescze w Miſchnie powětrowu jěſdžet a kſeklet kapitan Weinberger po wýzokim węzowym powjaſu běſecz. Powjas bē ſ radneje kheze přek ſches torhochſe na tſechu Weinbecke kheze ſezechnjem. Kſeklet hacž do kſredž puſča ſ wěſtoſcu a ſ lohka běſecze. Do kſredža pschihedſchi Weinberger wahn džeržazu ſerdž na bok položi, poſkym potom ſo ſ jenej ruku powjaſa džeržo, ſiwoe cželo runje dele a ſ měrnym wóczkom na wjèle ſtom hlowow ſižazym lud ſhadowasche. Na dobo ſo Weinbergerova ruka powjaſa puſčez a — kſeklet dele padze a na pleſtrowanym torhochſe ſ roſraženymi ſtarami lezo woſta. Udužo k njemu pschiběžawſchi jeho do bliſkeho hosczenza donjeſeſchu, hdež jeho ſawolany ſeſawobali. Weinberger je ſebe pječa noſh a rjap ſlamal. Žeho ſu poſdžiſcho do měſtečanſteje hojeſnje donjeſkli, hdež je w nožu wumrjel.

* ſ Noweho Ruppina piſhaja: Dželacjer Warbeck, 24lētny muž, ſo wot ſwojeje žony dželenu hydlesche, ſpata psched thđzenjom ju narabicz, ſo by ſaſo k njemu cžahnyla. Dofelz žona do teho njewoli, wón ſ revolverom do njeje tſeli, ju pak mizny. Něk ſu ſhrabny a hischeze dwójzy do njeje tſeli. Žedyn wutjel ſo jeuož jeje ſemeho boka dótkny, drugi pak jeje wutrobnu trjechi, tak ſo wona hnydom ſ ſemi padze. Ma to ſebe jeje muž revolver runje psched cžolo ſtaj a ſebe nōp roſtěliwſchi ſo ſam mori. Warbeckowu ſu do hojeſnje dowjeſli. Jeje ranh njeku ſmijertne.

* W Nixdorfje ſu lubowarjo pſyhežeho mjafa towařſtvo ſaložili, kiz ſo „Thras”, abo „towařſtvo pſowowych jedžkow” mjenuje a dotal ſ 13 ſobuſtawow woſtej. Mjes nimi ſu někofi korežmarjo a ſamo jedyn rēſniſki mischtr. ſsobuſtawy ſo kózdu wutoru w wěſtej korežmje ſ pſyhežeho mjafa ſ ſwojim hosczenam ſnjeſcz, duž dyribi tueſne hawaki hysto jara droho ſaplaczic. Mjerſaze je jemu ſtukowanje „ſkotſafitowazeho towařſtwa”, kiz ſebe ſ wuſlojeniom wſchich ſabězanych pſow wulku prózu dawa a kiz ſo runje tak jara na džiwiſh pſyhežich ſoyerjow hneſva.

* So ſo nechtu ſedmy króč wogeni, drje tež ſ ſadnym podawak ſluſcha. W Lethmathe budže ſbužownych nawoženja ſwój ſedmy krok ſwjeczic. Nawoženja je 75 lět, njewjesta 45 lět ſtara.

* Referendara Schönfelda w Brombergu, reſervista w tam-niſtich pěſchim regimencze, je 12. augusta na połnym ſwuczowanju ſlónizo ſeſahało, Wón bē hnydom mortw.

* Ljetušchi mjeđowih wunoschki može pežołat s prawom bohaty mjenovac. Ludstva su strome se hymi wuschke a su pschi czołym wjedrje sahe pastvu sa mučku a med namakale. Wjećba, akacija, schtomowje kćenje a kwetki su wjeli mjeđu podawale. Mjenje su pežoli na ripki latale, a nascha najlepšha pastva, lipove kćenje je ſo do čijita njeporadžila. Hdyž běchu lipy ſakče, po deshezitu wulka horzota pschiundze, a w kćenju ſo med wutworeč njemóžeshe. Duž ſo lata lipoweho mjeđa nadžec njemóžem. Šeli jo pučowanje do hole derje wotendže, ſo pežolarije jeho wulka priza w hubjentih latach ras faruna, a to je jemu wutrobi popschec. * Sažo je ſo pschi porjedzenju jeneje studnje čežke njebože ſtało. Studnjazu mifchtri Krafft a jeho 16-ljetny hym, kottajz jedyn ſa drugim w mjeđe Pałoschku po rēblu do studnje leſeschtaj, buſchtaj mot jedoſtih plunow pohluschenaj, padmischta dele a tepiſchtaj ſo. Jeneho pomožnika, tiz chyžsche jeju wukhowac, dyrbjachu tež zyle pohluscheneho ſe studnje wuczahmyč.

* S Erfurta wo žaložnijm ſtonzowanju jeneho džesčja piščaja. Szlužobna holza mjeſeſhe tam nekotre njemanidželske džesči. ſo by tak wjeli ſa ne placzic vjetriebala, ſo tele dny ſo woczahowatzy, kotrež be nehdze dwelétnego hólceza pſchepodała, poda. Wona tej žonje, tiz ſebi na ničo ſle njemhlesche, to džesčo wotewsa a ſi nim iſtu wopuſteži. Wokach jemu nekotre karbołoweje kížaliny wupicž da. Wbohe džesčo žaložnije ſchrečecz pocza a ſo ſi bolesču na ſemi wjesche. Kapacza macz ſměrom ſtejo na njo pſchihladowasche. Hnydom paſ ſu ſajachu. Wona ſo bjes wſchego roſkacza ſwojego njeſutka wuſna. Džesčo je naſajtra wumrjelo.

* Poređki naturski wosjew je kroupwe njevidro wóniano w Essenje poſkiežilo. W jenej kroupje, wulkej kaž kuraze jejo, je khlamař G. pol porsta dolhu rybiežku ſamjerſinenu namakal. Spodžinowſe dla, a ſo by ſo ta węz wujazniła, pôzla knies G. tu rybiežku direktorej zoologiskej ſahrody w Münſtrje, profeforej Landoſej. Tón jemu wotmolwi: Rybiežka je mały eiprinus kollaris, woblyſtež mjes karpom a karažom. Wona je ſo ſi wichorom, tiz je wódnmu trubjel tworil, hacž do mróželow ſbehnyla a tam do kroupweho lodu ſamjerſla.

* W Frankfurze nad Wódru je ſo poúdželu w jenym tamniſchim hoscenzu ſudniſki affeſſor Augustin ſi Barlina ſatſelil. 33-ljetny muž be ſo pſched nekotrym čažom ſi džowku jeneho bohateho Frankfurteho pſchekupza ſlubil. Poúdželu dopoldnja be ſo wón ſe ſwojej njeviſtu w Katharininej zytki ſwerovac̄ dal. Pschi kwažnej hoscenje wón ſwojej mlodej žonje praji, ſo čhe na dwórnich ſpoſe po jedne billett donič; pſchetoz mlodej mandželskaj chyžschtaj ſo wjeczor na kwažne pučowanje podac̄. Młody muž paſ na dwórnich ſpoſe njeñdžeshe, ale do hoscenza „k romiſkemu khezorej“, hdyž wo ſtu proſcheshe. Žemu ju w ſchitwórtym poſkodže pſchikofasachu. Schitwórz hodžim poſdžiſho ſo wo iſtu w dvožy wutſeli. S poliziju ſo do iſtu dobýwſci zuſeho ſi dwemaj ſulomaj we wutrobi na ložu ležazeho namakalu. Wón bě dwaj natykanaj revolvraj ſi jenemu ſtolszej ſwiaſał a jeju roži tak navróžil, ſo dyrbjachu kule, hdyž ſo revolvraj wottlöčiſchtaj, na kóždy pad jeho do wutroby trječic. W kwažnym domje běchu ſo bjes tym dla dolheho wuwoſtača mlodeho muža do njemera dali a běchu, dokelž ſo bojachu, ſo je nehdze do njeboža pſchishol, ſo na poliziji ſa nim wobhoniſi. S tym be haſle móžno bylo, ſamomordarjowe mjeni naſhonię.

* Spodžinow ſtrajk je w Hattenje w Elsaſhi wudhrił. Kaž je ſnate, ſo pravowěrjaſym židam broda ſi britniu njevotrūha, ale wona ſo jim wotſhežipa. Nětko je brodutruwať, kottajz je židam brodu wotſhežipowal, placzim ſowyschil. Tola ezi, kottajz wjetſchu placzim davač nočzychu, to běchu židži; woni nětko ſwojej brodže roſc̄ dadža.

* Wotrēane wuſchi. S Budapeſta piščaja: W bliſkoſci pola Klausenburga ſajedžechu romunſzy burjo ſi honvedskimi wojakami do ſurowych pułow. Na wobemaj bołomaj be wjeli ſranjenych. Schetžom woſakam běchu wuſhi ſwotrēali.

* So ſebi 97-ljetny ſchěžiñz živjenje woſmje, ſo drje ſi čežka hdy ſtanje. Wo tajkim ſamomordarjowje italske nowiny powjedaja. ſchěžiñz rěkaſche Luigi Gelmi a w Valle St. Felice bydlesche. Wón ſo ſi woſkom ſwojego bydla na dróhu won ežimy a be hnydom morwy. Schto je nimale ſtoletneho muža ſi njeſutkej po hnulo, njeje ſnate.

* Wo ſwojim wutrubjenju w ſtaſkej němſki pučowań, 18-ljetny hym pjeſtarſkeho mifchtra Thely w ſitarwie, ſwojemu namej piſche: ſa běch na pol džewjeczih na puču do Como. Blisko pola Camolata mje tſjo podhlađni mužiſkojo wo ſmilny dar proſchachu.

Ja jem neſhto kopora dach; duž, ſo wotſhežerjejo, woteñdžechu. Ja ſměrom dale džech. Bórh pak mje ſa ramjenjomaj ſhrabnycu a mje ſi jenemu ſchtomej pſchitlōčiſtu. Žedyn ſi tych rubježnikow mi ſiſtowku ſi 200 hrivnami a móschen ſi 30 frankami wutorže. Hdyž ſo wobarcz ſpýtach, jedyn ſi tych ſlóſnikow dwójzy do minje tſeli. Žena kulla ſo na ſapiſmých knihaſ, kotrež mjeſach w ſatu nad wutrobi, wotraſy, druha, mje njeſramiſchi, mi jenož pſches kholowym džesche. Rubježuiſy čeſknychu. Na moje wotanje mi žandarmerija na pomož pſchiběža. Ta hnydom protokol napiſa a mi ſlubi, rubježnikow wuſledžic. W tu ſhwili hym w jených kaſarmach, do kotrejž ſu mje po nadpadže dorjedli.

* (Mordarſki ſlodži.) Do Marſella je tele dny italſki tſiſeſzorak „Guiseppe Caoadona“ ſi Neapla pſchijel, na kotrejž ſu ſo na jěſbie ſatraſchue podarvi ſtale. W noži ſi 18. julijs, hdyž wſcho na ſlodži ſpasche, ſo jedyn ſlodžnik, čornuch ſi Filipinskich kupow, Pablo Dryon, ſi jenemu ſtražowazemu ſlodžniku pſchivaczi a jeho ſakk. Njebožowny wopor be wěſty Scoto di Faſano, tiz do ſrijedz wutroby trječem ſhnydom wudhcha, žaneho hymka wot ſo njedavſchi. Mordar ſe wokomik preñeho ſaſtróženja ſlodžnikow wuzil, do kabiny ſubineho offizéra, ſatala Vasquala, ſhwatal a tež teho ſakk. Nětko jeho pſchimožowacž pýtachu. Wón paſ ſo kaž wrotuny wobrafſche a jeneho ſlodžnika a jeneho pažazéra čežko ſrami. Po tutych mordarſtrach Pablo do ſcježorowych powjaſow ſtwochny. Žedyn ſlodžnik chyžsche jeho ſatſelic, ale kapitan ſo temu pſchecžini; wón poruciži, ſo dyrbí ſo woczakacž, doniž Pablo ſam dele njeſchileſe. Mordar w powětrowej wýžkoſcež 24 hodžin ſawosta. Skónczne ſi nožom w ružy dele ſleſe, ſo by ſo napil, ſo nadžiſy, ſo ſtražu wobſchudži. Ale hnydom jeho wobdachu a ſle roſzynowachu, dokež be mužſtrowa roſzahloſež wulzyschna. Skóuczne ſo mordar do morja ſchwiky a ſlodž ſo wothali. Hſchęze nekotre minuty ſo Pablo na ſwjerſchinje ſdžerža, bórh paſ jeho žolny požrjechu. Schto je čornuch ſi mordarſtwam naſabilo, nichto njeve.

* (Zadlawy podawak w jenym ſwérjenzu.) Wulke njeſbože je ſo ſi wólnoſezu jeneho pohoneža w Kleebergowym ſwérjenzu (menažeriji) w Kaluſy w Ruskej ſtał. Pſchedſtajenje hlowneho ſkludžerja lawow be nimo, a lud ſe ſwérjenza džesche; jenož nekotri chyžch ſebe ſtajne ſylnie lawy bliže wobhlaſac̄. Mjes thym, kottajz běchu tam wostali, be tež pohonež Kuznesow, kottajz be khetro ſkurjeny; w jeho bliſkoſci ſtudent ſwanow ſtejeſche. Kuznesow pod pſchedežhnijenym powjaſom ſi kletzy ſaleſy, do kotrejž běchu ſchtyri lawy ſawrjene, a ruku pſches ležbytu tñky, ſo by jenemu ſi lawow jenu kóžcz wutrohny. Sſo ſtjemdrivſchi jeho law do ruki kuzny. Žaloženje kuznjeneho a wuběžaza frej druhe lawy ſtjemdrivſtej, kotrež teho runja do ruki njebožownyho kuzachu. Kuznesowa ruka a čelo lawy, tak daloko hacž móžachu jo do ſežahnyc, roſkuſachu. ſkludžer lawow hnydom ſi revolvrom w ružy a ſi dwemaj wulfimaj pſhomaj do kletzy ſkoči, a jeho prózowanjam ſo poradži, čežkoſtrajnenyho wumóz. Student Moſkowskeje univerſity ſwanow, kottajz be podawkej pſchihladowal, ſo ſmjerze wuſtrōžawſchi, ſe ſwérjenza čežjeſche, tola lědma ſi njeho ſtupiwiſchi, wón morwy ſi ſemi padže. Lekario ſpōſnachu, ſo be jeho Boža rucež ſajala. Kuzneſowe ranj ſu tak čežke, ſo njewerja, ſo ſo jemu živjenje ſdžerži.

(Zyrkiwſke powjeſcze hlaſaj w pſchilofy.)

Wotawowa awfzija.

Wotawowy wužitk pſchisprejneje ſuki ſady Delnijohorčanskeho ryječeſtubla budže ſo

zobotu 31. augusta t. I. poſoldnju wot 2 hodžin a wotawowy wužitk na ſchęzawnowej lužy ſady Bréhynki

zobotu 7. septembra t. I. poſoldnju w 2 hodžin ſi wuměnjenjemi, předh wosjewiomny, na pſchekadžowanje pſchidawacž.

Poſoža ſuſneje placzimy ma ſo naplaſcicž.

Knjeſtvo.

Prima majhowny ſchrót

je ſažo na ſladze a porueža jón

**Budhſki ſhumſchtu mlyn
(nehdusche wulke mlyn)**
pod hrodom.

C. Thiermann

kalkowa, wuhlowa a brikketowa pschedawarna

porucza swoj sklad

czeskeje brunizy

hornjoschlesyjskeho kamienitnego wuhla

i najwubernich jamow, a teho runja wot netka

Slovkomorowske brikkety

najlepszeje druziny vo kozdej so zadazej dzelby a vo najtunischich dnyovnych placzisnach.

Brunizowa jama „hrabja Lippe“

w Subornicach

porucza zuchu brunizu a prakowane wuhlo k paleniu a tepjenju.
Tale bruniza so najlepszej czechkej brunizy runa a se swojej wulkej
tepjeniskej mozi a tunosezu khetre salutowanie sciegi.

Czerstwy twarski kalk a zement stan safo
doschlos, ktrajz runje kaz murjerske a tsekhne
zhelye tunjo pschedawa

F. Fischer
na Kasowiskim dwornischem

W wudawgini „Sserb. Nowin“ su dostaż tak mienowane:

1. Traungsregister, 2. Tausregister a 3. Todtenregister,
kakze so k sapisam trjeba, kiz so ltnie pola wyschnoscze wotedadza
abo hewak k zirkwinym kniham nałożuja.

P. P.

S tutym zebi dowolimoj najpodwolniscoho k wjedzenju dacz, so kmy

kniesej Heinrichej Mittaschej

s firmu J. G. Klingsta nasledn.

w Budyschinje na bohaty hažy 16

swoj komisjonski sklad

wschitskich winow a spirituosow

sa Budyschin a woklnoscz pschedowali.

Zemu je možno, po preñjotnych placzisnach
pschedowac.

S poczesczowanjom

J. J. Brems & Co.

dwojskaj liffantaj Seho Majestosze kraala,

w Lipsku.

w Dražjanach.

Pschedopolozjenje schewstwa.

Swojim czechzenym wotebjerarjam a innym najpodwolniscoho
k wjedzenju dawam, so kym swoj

czrijowy a schkorijowy sklad

1. julija s jerjowej hažy 6 na najczechznu stronu čijisko 11 nize
tlamow kniesa Wehrle pschedopolozil. Sa dowérjenje, w bohaty
mérje mi spožczenie, so rjenje džatujio, prošchu te mni dale pschi
stupowac.

S poczesczowanjom

A. Knüppelholz.

Njewjeszinske schlewjery
kaz tež hotowe
njewjeszinske schaty
najlepje feschite
porucza

A. Tschentscher
na bohaty hažy čijisko 18.

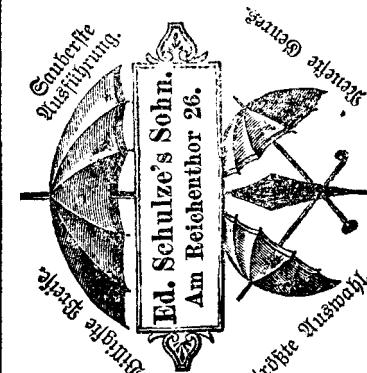
Wuherne

6 np.-zigary

njewubérane a tunjo sawolene,
mile, dobre a derje wonjaze,
10 schtuk jenož po 40 np.,
100 schtuk jenož po 3 ml. 75 np.,
1000 schtuk jenož po 36 ml.
porucza

Germ. Kunad.

Pschedeschežniki.

Borjedzenje a poczehnjenie
w mojej pschedawarni.

Jerje

su nowe doschle, tuczne a czerstwe,
mandel po 35, 75, 90 a 100 np.

Adolf Rämsch

8000 mf., 6000 mf., 3000 mf.,
1500 mf., k 1. oktoberj 1895, dale
4000 mf., 3000 mf. hnydom po
3 3/4 % hacz po 4 % ma wupožczež

M. Franz w Budyschinje
na polnóznej drózy 1 po 2 skod.

Maszyna thęza s 3 kórzami
pola a luki w jenej zirkwiniskej
wby, so rjemieſznika so hodzaca,
je na pschedan. Dalsche je shomiež
pola hoſczenzaria Scholty pschi
herbskich hrjebajach.

Nelotre duzenty stolow
su tunjo na pschedan w hoſczenzu
„Münchner Hof“ w Budyschinje.

Dobrej dejnej koſy
stej na pschedan w Bukezach čzo. 68.

Rjamy tolsty žuscheny pločz
punkt po 60 np. pschedawa ſtehnik
Müller pschi lawiskim tormje.

Suscheny pločz, 5 porstow
tolsty, punt po 65 np., ſadro a
czerstwy pločz punt po 60 np.,
czerstwy koſ punt po 30, 40 a
50 np., wuschrjeny pschi 10 pun-
tach punt po 45 np., tuczne
žuscheny žwinjaze brjuchi punt
po 60 np., folbafowý tuk punt
po 40 np. porucza

Otto Petšala na žitnej hažy.

Ssudhe droždže
wschedenje czerstwe, punt po 80 np.
porucza Den velez pjeletnia
na jerjowej hažy 9.

Najlepši amerikanski petrolej

punt po 12 np. poruczam.
A temu pſciſpomniu, so swojim
wotebjerarjam žanhch rabattowych
markow niewudawam, dokelz dyrbja
taſke ſpočinjenje, kaz so to husto
ſtawa, wotebjerarjo je ſwojeje
možchnie ſaplaczež.

Carl Noack na žitnej hažy.
Saloženy 1864.

Gornenburgſki ſkotziwjaſy pólver

Po dolholétnym nashonjenju
jako najlepši ſkotziwjaſy a leko-
wazy ſred ſpočnaty.

Ženož wopravdžity dostacž
w měchcianskej haptzy w Budys-
chinje w roltach po 1 hr.

**Koždy, ktrajz chze ſebi dobrý
a tuni čažnifk kúpicz, abo
ktrajz chze ſebi jón porjedziež
dacz, njech dže
k čažnifkarzej**
Curtie Ženczej
na ſwonkownej
lawſkej hažy 3,
pöda kniesa lotterifſkeho kollektéra
Šagera. — Žencz pschedawa a
porjeda ſa ſwoje dželo sprawne
rukuj.

Příhledna ě číslu 34 Serbskich Nowin.

Sobota 24. augusta 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej gýrlwi směje jutje njedzeli rano w 7 hodž. diaconus Rába herbstu spowiednu ręcz. $\frac{1}{2}$ hodžin farat dr. Kalič herbstke a w 10 hodž. němke domkhowanske predowanje.

Křéenl:

W Michałskiej gýrlwi: Helena Emma, Žana Roberta Mittascha, dzělaczera na Židovje, dž. — Theresia Martha, njemandž. dž. w Delnjej Kinje.

Zemrječl:

Džen 19. augusta: Alma Hedwiga, njemandž. dž. na Židovje, 2 m. 10 d. — 20. Žana Hilžbjetta, Körle Augusta Knoblocha, dzělaczera w Tselanach, dž. 6 m. 14 d. — 21. Körle Ernst, Bruna Pawela Behrischa, fabrikarja na Židovje, ſ., 11 m. 21 d.

Plačisna žitow a produktow.

Žitow a dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Budyschinje				
	17. augusta 1895		22. augusta 1895		wot		hodž		
	wot	hr.	np.	hodž	hr.	np.	hodž	hr.	np.
Pscheniza	běla	7	6	7	35	7	6	7	50
	žolta	6	90	7	6	6	76	7	21
Rožka		5	94	6	—	5	63	5	94
Jeczmien		6	25	6	43	6	—	6	60
Borň		5	80	6	20	5	50	6	—
Broch		7	22	11	11	8	20	9	30
Bola		5	56	7	50	5	75	7	—
Zabu		12	—	15	—	11	—	13	50
Hejduschka		15	50	16	—	13	50	14	—
Běry		1	90	2	20	1	90	2	50
Vitra	1 kilogr.	2	10	2	50	2	—	2	40
Pschenicna muka		7	50	16	50	—	—	—	—
Ržana muka		7	—	10	50	—	—	—	—
Šsyna		2	—	2	20	1	70	2	—
Štoma		17	—	18	—	15	—	17	—
Brokata 978 sčtuk, sčtula		7	—	18	—	—	—	—	—
Pschenicne wotruby		3	75	4	50	—	—	—	—
Ržane wotruby		4	25	5	75	—	—	—	—

W Budyschinje placzesche: tórz pschenizy (běla) po 170 puntach 12 hr. — np. hodž 13 hr. — np. žolta 11 hr. 73 np. hodž 12 hr. — np. tórz rožka po 160 puntach 9 hr. 50 np. hodž 9 hr. 60 np. tórz jeczmienja po 140 puntach 8 hr. 75 np. hodž 9 hr. — np.

Na Burchi w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 35 np. hodž 7 hr. 50 np., pscheniza (žolta) wot 7 hr. 21 np. hodž 7 hr. 35 np., rožka wot 5 hr. 94 np. hodž 6 hr. — np., jeczmienj wot 6 hr. 25 np. hodž 6 hr. 50 np., wotř wot 6 hr. — np. hodž 6 hr. 25 np.

Draždanske mjakowne placzesny: Horjuba 1. držiny 65—68 hr., 2. držiny 60—63, 3. držiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinie 36—38 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Czelata 1. držiny 55—65 np., po puncje rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 23. augusta: Tužne.

Emil Lebels

w Buděstezech

svůj sklad

češského wuhla

snateje najlepšeje držiny,

hornjoschl. kamenjntne wuhlo, delnjoschl. kamenjntne wuhlo, prima brifeth atd.

dobrocziwemu wobředzbowanju porucža.

Přihlavenje ſo derje a tunjo wobſtara. S poczeczowanjom

Emil Lebels.

Ernst Ullrich na schuleckeské habsy 12

porucža ſwój wulki sklad porzlinu, kamjeniny, majo-likow, ſchlećjanu tworu, ſchpihele, ſloczane lejsty, gardinowe žerdje, wobrasowe wobluti, klanki (pópy), popyaze hlavy, hrasti atd. a wſchelake druhé wězy po jara tunich placzisnach.

= Nebše! =

wopratne a molowane ſo nětkole najlepje a po naj-tunischich placzisnach kupuja, fabrikſki ſklad molowaných meblow, ſchpihelow, ſtolow, ſofow, matrazow atd.

meblowy magazin a fabrikſki ſklad

Gustava Bichnera

w Budyschinje na bohaté habsy 14.

A. A. Leuner jun.,

w Kumwaldze pod Černym Bohom
reſat a drzewowa přehdawárna

porucža ſwój wulki ſklad

ſchundowanskich deſlow,
ſchindzelowych deſlow,

ſažuwanskich deſlow,

wjetchowých deſlow ſežimy,

lubjowych latow,

wjeloých latow,

ſažuwanskich latow,

ſpalerſkich latow,

ſabiwananskich latow,

tramow atd.,

deſlow a latow we všech ſo trjebazych dohosezach a tolstoſezach po wurjadjene tunich placzisnach.

Wódne ponoje, kotly, kachlowe platy, nesczowe rěbliki, kachlowe durčzka, třeschné wokna, twarske hōſdze

Paul Walther.

Franz Marschner

čzažnikar w Budyschinje

czo. 9 na bohaté habsy czo. 9

ſwój ſklad čzažnikow a čzažniko-wych rječasow dobrocziwemu wobředzbowanju porucža.

Hódna twora. Přihomue rukowanje. Tunje placzisny.

Přijedzenje dobre a tunje.

Přispomjenje: Rečzu herbsti.

dobre palenzhy

(jednore a dwójne)

porucžataj placzisny hódno

Schieschka a Riečzla.

na ſtronkownej lawſce habsy.

Kaſchčeze

we všech wulkoſezach a držinach
porucža při potřebje

Arthur Jannasch

na Hoschiz habsy

a róžku seminarſkeje habsy.

Eduard Hartmann

pôdla lawského tóhma.

Možebitoscze:

wuhotowanje ſe ſchatami.

platowe, bawlmjane, elſaske a plokanſke tkaniny.

Zyhi wupjerkí, drell.

Blidowe ſchath, trjenja, kuchinſke ſchath.

Najwjetſchi ſkład poſkleschczoých pjerjow.

Ložowe deki, pscheschiwane deki, moskowe deki.

Dr. Zahmannowe bawlmjane ſchath.

Hengowe dwójne trikotowe ſchath.

Mužaze, žonjaze a džeczaze ſchath.

Khornarje, manschetty, ſwierschne koſchle, pschedloſchliki, krawathy.

Schijerňja ſhatow a ſchorzuchow.

Konkursowe črije.

Ssym w Winje konkursow ſkład wszech možnych čriju tunjo kupil; mjes nimi je wulki džel žoltyh a brunyh lecznyh ſtupnju a ſchörnjow ſa mužſich, ženske a džeczi. So je njebych hacz do pschichodneho lečza ležaze wostají, je wot netka po ſměſhniſe tunich placzisnach wupſchedawam; džel tuthy ſtupnju je w mojim wulkadnym wočnje wustajenj.

Czorne črije ſo teho runja wot dženſniſcheho dnja wupſchedawaja.

Dokelž ſu ſo po podroženju kožovych placzisnow wsče črijowe placzisny powyschile, ſo koždemu radzi, ſo by ſebi trěbne wobucze ſa pschichodny čaſz hižo netkole na kupil, dokelž ſo tajka pschihodna ſkładnoſcz hóry ſažo njenamaka a kožowe placzisny hischce wsče ſtupaja.

Na ſkład niſkich ſtupnju, předy 12 hriwnow placzaze, netk ſo hižo po 2 hacz 5 ml. pschedawazych, w wulkoſčach 35, 36 a 37, možebje ſedźne čzinju.

Hermann Frisch

na bohatej haſy 10 pôdla poſta.

Wubjerne
4- a 5-np. wubralowane
zigarh

100 ſchtuk po 3 ml. 20 np.,
3 ſchtuk po 10 np.

porucža

Otto Sachse
na bohatej haſy 5.

Gslódke palenzy
liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.
porucža **Moritz Wierwa** pôdla Pětrowſteje zyrkwe.
Destillazija ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placzisnach.

ff. Koſčinu
laž tež wsče druhe pschitupne hnoje po wurjadnje tunich placzisnach
pschedawa **Emil Lebel** w Budapeſtach.

Kormjazy a wobžerny
pólver ſa ſwinje.

Pschisporja wobžernoſcz a ſ tym
tworjenje miaſa a tuka ſpečuje. Ženož wopravdžith doſtač
w měſchczanslej haptzy w Budapeſtach po 50 np. Wuſaſanje wo nałożenju je pschi
położene.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kózdu sobotu.
— Stwórtlétne předpłata
w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
w přinjesejno do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
ciso płaci 8 np

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž mają
so w wudawańi "Serb.
Now." (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
maleho rynčka 10 np. a
maja so štwtórla hać do
7 hodz. wjeor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číć Smolerjec knihičicernje w Maciennym domje w Budysinje.

Číslo 35.

Sobotu 31. augusta 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Rěmsle khějorſtwō. Po wýchach Němzach budža sajutſiſchom 25 létny wopomnjeniſki hwjedzeń Sedanskeje bitwy hwjeczic̄. Tež w Sserbach ſo we wýchach stronach hotuja, tutón džen hwjedzeńſky woběńcz. Pschetož w bitvach, w kótrichž ſu wójſka Napoleona III. pobili, ſu tež hynojo herbskeho luda mužniwe wojovali a krawili, a wjele ſ nich ſ njepſcheczelskej brónju h̄mjeruje ſranjenych, w franzowskej ſemi wotpoczuje. Na wulkotnych dobýczach němskich wójſkow maja tež Sserbjo ſwojej ſiežby pſchimérjeny podžel. Hdyž ſo wójſke ſtukti němskich dobýwarjow hlawja, dha njeſabudžm na to, ſo ſu ſebi tež herbsky wojazy pſchi boku ſwojich němskich towarzchow wójſku hlawu dobily, a ſo mamy ſo tež jich khróblſeži a jich wojetſkim dobrym pocžinkam džakowac̄, ſo ſu ſo njepſcheczelle črjodý wot němskich mjeſow wotehnale. Pschede wſchém pak ſebi na to pomylmy, ſo Bohu lubemu řenjeſej džak a kħwalba ſa to ſluscha, ſo je naſch luby wótzny kraj pschede wſchej wójſkej nuſu a strachom mobarnoval a nam po křivawnej wójſnie 25 lēt doho mér miloſčiwe ſakhoval.

— Pſchi lětuskich wulkich khějorſkich manevrah, kotrež budža ſo ſ połodnja Schęzecžina wotbywac̄, ſo lětza něhdže 400,000 wojakow wobdželi. Hſtcheze ženje hac̄ dotal tež niz pſchiblžnje tač wulka licžba wojakow na dobo w žanym němskim khějorſkim manevrje pobyla njeje. Lětuschi maneuver dybri ſo po móžnoſci tak wjeſč, ſo ſo wopravdze wójſnie runa. Pſchi nim dybri ſo wójſku hotowoſć a kħmanoſć němskeho wójſka wupruhowac̄. Hlowne bitwiske dn̄ budža 10., 11. a 12. septembra. Tele dn̄ budža pſchi manevrje ſi němskich wjerchow pödla khějora ſaffi kral Albert, medlenburgskoſchwerinski wulkowójwoda, bayerſkaj prynzaj Leopold a Arnulf a dale awstrijski khějor pſchitomni.

— Němske wójſte lōdzſtvo je wobżaromne njeſbože podeschlo. Torpedofsi čjeklo 41 je ſo 28. augusta w połoznym morju ponuril. Pſchi tým ſu ſo tepili: wýchſchi teprerſki mischt Reichenberg, maat wýchſcheho teprerſkeho mischtra Blaum, maat teprerſkeho mischtra Krüger, wýchſchej matrosaj Urban a Ullerkamp, wýchſchej teprerſej Weise a Baekel, matroſojo Brudwijski, Hannemann, Kurſcheit a Schmidt a teprerſej Bohle a Wimmers.

— W bayerſkim hlownym měſče Mnichowje je ſo njedželu 24. augusta 42. hlowna ſkħadżowanča němskich katholikow wotewrila. Na njej ſo mjes druhim na wojowanje wuherskeho kniježerſtwa pſcheczivo katholiskej zyrkti ſkoržesche. Wuherske kulturne wojowanje je hórsche, dyžli žane druhe. Tannische kniježerſtvo ſa tým ſteji, zyrkej a ſchulu čiſicze do ſwojeje moži doſtač a wſchě kħóſčtri ſběhnež. Dale ſo namjet, na ſdžerženje konfekcionalneho kharaktera ſchule a na ſakhowanje zyrktineje ſamóžnoſež, na wſchě ſchule ſo pocžahowaze, pſchijachu. Bamž je ſkħadżowančnym wu- radžowanjam ſwoje žohnowanje pöſħal.

Awstrija. Polazh w politiſkim konzercze awstrijskich ludow w tu kħwilu hranu džerža. Psched krótkim je ſo jedyn Polak, hrabja Goluchowſki ſa awstrijskeho ministra ſtronkownych naležnoſćow pomjenował, a někto ſo ſaſo jenemu druhemu Polakej jene ſ preñich statnych ſaſtojnſtowow dorvéri. Galizijskeho khějorſkeho městodžeržicžela, hrabju Badenia, je ſebi khějor ſa pſchedbydu pſchichobneho ministerſtwa wubral. Sa něhdže ſchtyri njedžele hrabja Badeni ſwoje nowe ſaſtojnſtvo pſchedewoſmje. Na njeho wocžakanje ſtajeja, ſo ſo jemu ſchlachči, wobſtajnu parlamentariku wjetſchinu ſtworic̄,

ſ kotrež budže móžno, kniježerſtvo dale wjeſč. Młodocžeſtich ſa- pöħlanzow thje ſebi wón pječja ſ tym dobyč, ſo woblehnjenſtvo, na Prahu położene, ſběhne a ſo hrabi Thuney, nětžiſhemu khějorſtemu městodžeržicželej w Čechach, kotrež je Čecham ſ poħrōtſtom, wotſtupic̄ da. Zeli ſo býchu poſphyt hrabje Badenia, na poſtajenie porjadnych politiſkich wobſtejnolſzow ſo měrjače, bjes wuſpēcha wostale, by ſo khějorſtowow hejm roſpushežil, a hrabja Badeni by ſo ſaſo jako městodžeržicžel do Galizijskeje wróčil.

— S rufſeje Wolynskeje je ſo kholera do Galizijskeje pſche- njeſla a ſo tam na naſtrózaze waſchne roſſchērja. Dofelž je woda w studnach naſažena, ſu wychnoſeze porucžile, ſo ſmě ſo jenož pſcheyzdžena abo wotwarjena woda wužiwač. Wulka licžba člo- wjeſkow je ſa někotre dn̄ na kholeru wumrjela.

Franzowſla. Pſchi lětuskich naſymſkich manevrah w na- ranschej Franzowſkej, budže rufi general Dragomirów, roſkaſowat wójſka w ſtijewſkim wójſtowym wotřežu, pſchitomny, a to niz ſi druhimi zuſyimi wojetſkim połnomóžniſtami, ale w hlownym kwartérje najwyschſcheho roſkaſowaria, generała Sauffiera, do kotrež čeſče ſo wón jenož ſe ſwojim pſcheczelom, generalom Boisdeffrom, dželi. Nowiny "Figaro" ſwojim čítarjam tónle podawſ ſi horda pſchipovjedaja: „Mjes tym ſo Němž wopomnjeniſke hwjedzeń ſwojich dobýczow wóſtſje a ſ haru hwjecža, ſo franzowske wójſko mjelčiž a ſměrom pſchihotuje, na dobýcerſke ſpěw ſi manifestaciju, wulke wocži čiňoſeji, wotmolwic̄. Po Kronstadtſkich hwjedzenjach ſu manevry poła Vitry naſtím pſcheczelam, Ruskim, poſkaſale, ſo naſche wójſko ſaſo na ſwojimaj nohomaj ſteji, dwazyc̄ lēt po lēče ſtracha hotowe, wſchě ſwoje winowatoſeze a nadawki wuſwjeſz. Po ſtělſtich hwjedzenjach nětcole manevry w Bogeskich horach Europje dopokaſaja, ſo Franzowſka wot nětka bjes bojoſeze nadawkam móžnych podawkow napscheczo hlađa, kotrež nam pſchichod pſchiměj. Psched wožomaj němſko-awstrijsko-italskeho trojoſhwjafka Franzowſka a Ruskla ruku w ruži džetej. Nowy do- poſas ſa to ſo tele dn̄ poda.“ „Figaro“ potom wopisuje, na ſajke waſchne ſo general Dragomirów pſchi manevrah wobdželi a ſkonečnje ſo wjele wjedžo ſawola: „A wježor, pſchi biwaku, potom budža czi tjo ſpſcheczelni generalojo rétu Wiſku runje tak husto mjenowac̄, kaž rēži Maſ a Moſel.“

— Franzowſo ſu na marschu do hlowneho madagaskarskeho města Tananarivu najwoběžniſi džel pucža pſchewinwic̄ 22. augusta wotbwerdžene město Andribu dobily. Howaſzy běchu ſatkuſhove ſaraczenja a palisady wokolo města ſežinili, kotrež pak fulam franzowſkich ſanonow a melinitowym bombam dolho napscheczo njeſtejachu. To widžo, Howaſzo ſi zyla njevojowawschi čeſtnejch. Andribu je klicž Immeriſkeje wýhokeje plonim, na kotrež Tananarivo leži. Tale plonina w pſcheréſku 11,000 metrow nad morjom leži. Duž by nětko wjetſchi džel franzowſkeho wójſka ſ wonka njestroweje tonidlojteje krajinu był, pſches ſotruž je wone wot Majungi hac̄ Andriby 265 kilometrow daloko marscherowało. Wot Andriby hac̄ do Tananarivu je hijchče 145 kilometrow daloko. Howaſzy chzedža, jeli ſo Franzowſo ſi jich hlownemu městu pſchicžalnu, město ſapalic̄ a do połodniſkeho kraja zoſmyež.

Gendželſla. Němž derje na tym činja, hdyž do jendželſkeho pſcheczelſtwa niežo njedžerža. So býchu Gendželčenjo, hdyž býchu Němž ſi nimi ſwiaſt ſežinili, jenož Němzam kluſali, to dotalne na ſhonjenja wueža. Niž ſwiaſt ſ Němzami, ale ſwiaſt pſcheczivo

Němzam býchu Žendželčenjo najradšcho wobšamſli. W tymle smygle jedyn naſtantl nowin „Saturday Review“ radži, kotrež je khetre džíwanje ſubdžil. W nim ſo praji: My Žendželčenjo kmy pſchezo wójny wjedli ſe ſwojimi konkurrentami w wifowanju. Nětſole ſi naſchim wifowanjskim konkurrentom njeje Franzowſta ale Němſta. Šeli jo ſi Němſkej k wójnje doňde, mňžem ſjewle dobycž, tola nježo njeſhubimy. Echo dla kmy pſchezivo pſchekhwatancemu ſwiaſtej ſi Němſkej. Pſchi tychle wobſtejnoscach nam dwaj puczej wotewrjenaj wofstanjetaj: pak Franzowſtu ſi tym ſjednacž, ſo ſwojemu wójſku ſi Egypṭowſteje wuczahnycz damy, pak ſo zarej ruku pſcheczelſta poſtizimy. Sa poſledniſchi pad dyrbjeli Ruské ſwobodnu ruku na Balkanje wofstajicž a ſi mérrom pſchihladowacž, hdyž ſo Ruský ſa džecacž lét Konſtantinopla mozuja. Wjele pſchicžinow dla býchmy teſle politizy lepſchinu dali.

Ruſowſta. Hiſtice ſenje předy ſo Ruská wo ſdžerženje franzowſteho pſcheczelſta tak ſjawnje pržowala njeje, kaž nětſole. Dokelž ſo Franzowſojo na to huntoria, ſo Němzam ſetža 25 ſetne wopomnjenſte dny ſwojich dobyczelſtich bitwów poſlednijeje wójny ſwjecza, je ruſe kniežertwo Němzam, w Ruské bydlazym, ſakafalo, na tele dobycža w ſjawných abo ſamkujených ſhromadžiſnach na ſwiedzeniſte waſtchnje ſpominacž.

— Šwojeho jenického ſwérneho pſcheczelſta, kaž je zar Alexander III. czornohórſki lud mjenoval, Ruská ſe wſchej trébnej wójnskej potřebu derte wuhotuje. Do Antivaria je 27. augusta ruſka lódz „Roston“ ſi Keronstadta pſchijela. Wona 30,000 třebow najnowſcheje konſtruſzije a 15 milijonow patronow k temu, dale kanony, mitraileusy, dynamit a druhu wójnsku potřebu jako zárový dar ja Čzornohórſku pſchirvjeſh. Hdyž ſo ras wójnski čert na Balkanje wottorhnie, budža Čzornohórzy zárove darch pſchecživo pſchecžiwnikam Ruskéje naſožicž dyrbjecž.

Fotograf.

Zyłe ſamoženje wjeſechu ſebi na karje, hdyž ſo pſchecžahowachu do pjateho poſkhoda noweje kheže.

Novi podružniſi žiwachu ſo khuduſchzy. Chzyc̄hu-li ſebi ſa-węſcicž pſcheytł pod třechu na někajti thđen, dyrbjachu pjenyſh hido do předka ſaplačicž. Doměry njeſeſtch. Njemužachu-li dale plaečicž, dyrbjachu ſi nomu wuczahnycz. Hdze? Do noweje kheže, hdyž bydlo tuſhco doſtachu, ſo býchu jo ſa to wužuſhili.

Nětſole wobhydlaču tſi runy, kž ſi čerſtwym molowanjom wonjachu, do vtrhchž ſo jeno poſzrenje, po dworje roſpierſtſene ſhvětlo dobywacše, niz ſo by lubje roſhvetlaſo ſmutſka jſtvički, ně, ſkerje be ſak hiſtice bôle wiđecž, kaſ wložne ſu.

Sadnja jſtvička —, hlej, to je fotografiſka dželačnja, ſe ſchkleńčanej třeſtlu, kaž ptacži puſt. Žow je woňiſhcz, ale ſymne, tola je tu kuſ ſokſ, ſo by možlo ſpeſtñje ſatepcž, hdy by ſo ſchto pſchischoł fotograſowacž dacž.

Na ſeženje wiſajaja podobiſym ſhvöjby, nanowa, maczečna a tých džecži, we wſchech móžnych poſtajenjach a ſeſtajenjach; nimo tých hiſtice nechtó druhich fotografiſow pomnikow a krajinow, hido wužmahnjenych. To ſu dopomnjení ſi čaſkow, hdyž beču hiſtice bohacži, hdyž ſo nan ſi fotograſowanjom jeno ſabawjeſche. Sczehowacše woſhudnjenje. Hdyž nima nježo druhé ſa dželo, njedzelu ſebi čaſk pſchitroſcha ſi lubowanym ſabawjenjom.

Aparat, kotrež džecži wčipnje wobſtujuja a jara wobdžiwaja, ma čeſtne mějtno woſrjedž dželačnje. Žeho wobbičza, ſchrubiki, předku wulka naduta čočka, poſtawka, wſchou ſo čiſte ſwecži; wſcha — lepje prajene přenja a poſlednja — pycha kudeje dželačnje wobſteji w aparacze.

Druha hubjena nadoba je ſtara, wjetka, wot cjeſtwa pſchecžena. Macž ma wotnoſhenu, čornu, židžanu draſtu, na hlowje ſekli a — navjeduje pižarju, do kotrež bohužel ſkarſarjo nje-pſchihadžea.

Nan je ſebi wobſtaral rjanu wumjelzowſku čaſku a ſkomocžany laž, ſo by ſo woſebnym měchězanjskim ludžom poſkacž možl. Wuſhiknje ſceſkane wložy a wſhoke čoło, poſne wulſich myſlow, dava jemu ſhwjatočny napohſlad, kaſkž ma tež jeho aparat.

A kaſ ſo pſchi wſhem hordostnje ſadžerži! Wbohi! Trjebače jeho jeno ſhyskeč, hdyž džecžom roſkafuje:

„So mi njepondžecze do čmoweje komory!

Čmowa komora! . . . Oh! — — —

Wuſkacže roſtu, nuſa býwa najwjetſcha. Wotnajeňſte pjenyſh, drjewo, wuhlo je ſaplačzene — w poſkladniſi njeje pak tež ani ſlamaneho pjenyjeſka!

Njechadža-li dha ſkarſarjo dońč, njecha-li dha ſo njechtó ſaſtajicž

pſchi wupowjeſnjenym kaſchcžiku, kž je pſchicžinjeny na róžku pſchi ſaſtupje do khežných duri, ſchto ſmeja hewač dženža drohe džecži k jědži? Škonežnje je wſchitko pſchirwajene; njeje nježo, ſchtož dyrbjalo ſo hiſtice pſchidacž.

Nětſole motvivuje wſcho wot tych, kotrež nimo ponidža.

Duž naſta khwila czaſanja, khwila nadžije a ſtracha. Nan, macž a džecži, wſchitgh wuňdžechu na wutwark na laſkanje. Ššnadj ſo tola někajti lubowat ſotografije namaka mjes ſekole ludžimi, kotrež nimo khoodža. Ale ně! Ězjodžy du, nowe pſchihadžeu a ſekaja ſo na doňhim khoodžinu; njehto njeſtaſtanje.

Škonežnje tola! Někajti knies wobhlađuje ſebi wupowjeſnjenym kaſchcžif, poſhlađuje ſi jeneho wobraſa na druhu, čini, kaž by ſpoſojom byl, na poſledku dže horje. Džecži wuſkaja a běža ſatepcž wohén w khaſlach.

„Wocžaknje“, rjeſnje ſedžbna, mudra macž. A mjeſeſhe prawje. Šnjes, kotrež bě ſaſtupil do kheže, wuňdže ſaſo ſi njeje a dže ſwoj pucž dale po khoodniku.

Hodžina ſo minje, czeknjetej dwě hodžinje. Dženž ſo na khlila a nimo teho wuſtupuju mróčzele. Tola hiſtice khoodža ludžo ſi čtrjódami po haſchach.

„Wocžakný!“

„Alle na koho? Š wotkel možl ſchto pſchicž?“

A tola, kelfo bě tu ſi kžodžym wokomikom roſbudženja, kelfo radoſeje, ale — prósdiuje, kelfo hórkeho wojebanja.

Tu je ſhyskeč hido po ſhodach, tu wiđicze ſudži, kž pſchi durjach ſtejo wotstawaju, ale krocžele po něčim wocžichnu, ludžo ſo ſduļu. Haj, jinnu ſo hižo ſwonyeſche. Žom, někajti knies prafchecſe ſo na předawſcheho podružniſta. Haj, ludžo ſaſo wotkhađuju, w wocžomaj ſybola ſo ſhysl! —

„To tola móžno njeje“, praji nan, „najſterje je něchtó kaſchcžif ſi hókow wupowjeſnýl. Škož tam poſhlađacž, džecžo!“

Ša khwilku wróži ſo hólečk. Kaſchcžif je na ſwojim měſtnje, ale kaž by jeho tam njebylo, njehto nima jeho ſedžbu.

Kak chyžl tež ſedžbu měč? Hlej, nimo teho da ſo do deſchecža! Woprawdže, na ſchkleńčanu třeſtku dželačnje padaja preňje deſchecžone kapki. Veda! Po haſy mjeſtvi ſo ſi pſchecžecžnili! Wſhitzu czeļauja ſi balkona, macž ſawera wokna. Džecži derkotaja ſe ſymlu, ale ſapalk ſejkme ſo ſažwecžicž, ſo by ſo ſatepcilo ſi poſledním kuſkom wuhla w khaſlach. To je ſrudnje.

Nan pſchekrocža w dolhich krocželach jſtvičku, hlowu wěſhejo, ružy na kribjet ſložujio. Macž, ſo by wiđecž njebylo, ſo placie, woteridže do čmoweje komorki.

Na dobo jene džecžo, kotrež bě w tymle ſamhlenju mjeſtžo na balkon wuleſlo, wuſkajo do jſtvički pſchilecža.

„Nanko, nanko, něchtó ſteji pſchi kaſchcžiku!“

A njebe ſo myſilo. Deſchecžif ſo pſchesta. Žena knieni bě tam ſaſtala, woprawdže. Khwilku hlađa na fotografiſe, pſchekladuje ſebi, poſběhuje hlowu — — —. Ach, hdy by tola ſi najmjenſha dwě mjeſe wſchemi wocžimi, kotrež na nju ſi wutwarka ſhlađuju, jeno něchtó pſchihabjazeje možl mělej, wona by dyrbjala w runej měrje po ſchyrjoch ſhodach horje khwatačž do dželačnje.

Škonežnje ſebi knieni roſmýſli, ſaſtupi do kheže, dže horje. „Spěſtñje, ſapalk ſatepcž!“

Sta ſo ſa wokomik.

„Džecži do ſuta!“

Wjes tym, ſo ſo nan čaſku ſtaja, wotwera macž, a po ſchpudowanju ropota pſchiblufchna ſchlepa jeje ſtareje draſth.

„Haj, knieni, tule!“

Šluboko ſo poſkoni, wita ju, podawa jej ſtolečk. Knieni du Židi je trochu powjedata, hewač pak ſdželana a, ſchtož je hlowna wěz, niz ſakomna. Hido jeje połne woblicžo to ſhwědži.

Postrowjenje je doſpolnje ſkonežene.

„Bjes mała běch ſabyla, ſi čemu ſyml ſo ſhem podala. Chyžli mie fotograſowacž. Ale — je to pſchi tymle jara ſlabym ſwetle móžno?“

„Sawěſcje, knieni!“

Šyndze ſo ſa blidko, ſeyrie ſo ſi lohečom ſi waha na njo a ſi lohka dótka ſo ſi ruku podbrody. Wjes tym runa fotograſ ſaldy draſth, banty na hlowje, runa jej ruku a čeſlo.

W tym ſaſlineči ſi pödlaſkeje jſtvički pödduſchene ſmječe džecži, kž ſo do ſchkleńčanych duri čiſtacža a ſukaja. Štorlaja ſo, ſo by kóžde wiđalo, kaſ ſebi nan hlowu wobdžewa ſi čornym platom a w aparacze wobras knienje wobſtajuje, kotrež ſedžecž da ſi wuraſom woblicža, kž bě ſebi ſama wuſwolila.

Oh! Hdyž wotrostu, budža wschitzh fotografojo, wschitzh!
Węzko na przedkownej swonkownej schleñzhu bu sawrjene.

„Proschu, nětcole!“

Fotograf wotzuny węzko, sa schthri sekundy s nowa sažunje, wotenidze s kaszczikom do czmowje komorki a sa schtwórcz hodžimy ho wróci s dobryczekim wobliczom, wschón pośnjeżeny s dobrym wuspêchom swojego dżela.

Kenjeni, kotrejz hlepý (wobroczeny) wobras pokazuje, s jeho zwetlych a czmowych dzelbow spósnawa dospołnje derje swoju podobu, skasa hebi dwanakt wobrasow, saplačzi do czacha a pscheczelniwe ho pozmewajo wotenidze.

Wotenidze. Durje ho saczinichu.

„Bohu dżakowanow!“ sawyskoja wschitzh. Dżeczi posłakuja wołokoł aparata. Nan, tis bě s preñim dżelom tak częstnie wobstał a bu tak derje sa nie wotrunam, posbchnie hordze hlowu. Macz pak, hdyž bě ho saczniło, běži speschnie na kucipic z wieczeri, so by ho s nowa sazwęzilo w kachlach. A potom, schtož bě hlowna węz, kaž hebi to porjad pschi slizbowaniu žada, dyrbi hebi wobstaracz „sapisku knihu“, kruče wjasanu, se selenym khribjetom, do kotrejz najprjedy sapische s krañnym, kuluowathym piñmom dżen preñjego skasania, mieno knieni du Midi a preñi dokhod w poładniach: „dwanače frankow“.

Pschispomnicz ho hiszce dyrbi, so ho wudawt, dokelz hiszce něchtu muki, khoseja, zokora a paliwa sbywasche, dospołnje s dokhodom runasche.

Alle schto! A cemu a na czo lutowacz! Ssmyli dżenja sazlužli dwanače frankow, hdyž bě pomrōczene, deschczikoje — nimteho placzachu někotre pschirawu tež něchto — schto hakle ho sazluži juſſe, druhe dny!

Czlowiek njemóže hebi myſlicz, kajke plany ho dżelaja w pschibiku — njech tež w pjatym poſkhodze — sa to pak s wuhladom na haſu. To ma něchto na hebi!

Najatra — krañny dżen. Sa zbyd dżen nichczo — ani jedyn saſsowań. Schto hebi chzecze? Hm, to je pschekupstwo. Skonczenie wschak njeje hiszce sile. Swostało je wot dnia prjedy hiszce něchto s jedzi, dżeczi njetriebaja s prjednym żoldkom lehnyz hiz. Dżen poſdžischo — tež hiszce nichczo. Kafanje s wutwarka nima konza, ale tež żaneho wuspêcha. Kenjeni du Midi pschindze hebi po zwój dwanakt wobrasow — to bě wschó.

So bychu móhli saplačic z jedzi, dyrbjachu saſtajicz matrazu. Dwaj, tis dny ho tak minu. Nasza nusa. Njeswožowny fotograf pscheda czapku a żomoczanu laž; njeswoſtanje jemu nicio druhe, khiba ho dyrbi tež aparat pschedacz a do nělajkeho podobnego wustawa saſtupicz jako pomožnik.

Macz żałoszki, dżeczi leſu do kuta, s woblicza ſu ho jum zmiechki ſhubile, na wutwark hicz jum ani na myſle njeſchindze.

Tu na dobo ſobotu rano, runje hdyž roſpominachu swoju nusę, hlej — něchto ſaſtioni.

To ſu kwaſarjo, woprawdze, zbyd kwaſ se ſuhoſtwa pschida ſo do pjateho poſkhoda, ſo bychu ſo dali fotografowacz: nawoženja, njeſhestwa, ſhwatojo, ſlonki, družki a hosczo, schwarni duschni ludžo, kofiz hnađ zčak žiwjenja njebech rukajzow na rukomaj pomeli, khiba nětcole, ſo bychu ſo dali fotografowacz.

Tón dżen bu ſazlužene ſchescz a tsizcze frankow, nasajtra dwójzy telko.

Tak ſo to ſkonečni. Fotograf ſaloži hebi khlamy. To džesche. Skonečnje bu ſaſo ſamožny.

To ſu ſtaſiñy wulſich khlamow, kajkež ſo w Parisu jara husto podawaju.

Ze Serbow.

S Budyschina. W pschihotach ſa poſtalétny jubilej wulſich herbſkich ſpewanskich ſwiedzenjow, tis budža ſo 2. oktobra tudy ſwiegczic, ſo dale a bôle poſkračuje. Spewne hloſy ſu hotowe, dwojoręczna teleſtowa knižka je do cziszcza data a pruhi ſa žonske hloſy ſo hiz wotdżeržuja. Na nowy tydzeń stanje ſo to tež ſi mužskimi hloſzami, tak ſo budža ſo pruhi ſa měſchanu a mužski chor nětko ſóždu ſrjedu a ſobotu wot 4—6 hodžin na tudomnej ſteletni wotbywacz.

F.

S Budyschina. Ssředu pschipoſdnju ſtaj do naſchego města honjerſki (jegerſki) bataillon čižko 12 a ſtelerſki regiment čižko 108 pschiczhahyloj. Dokelz bě naſch pěſchi regiment čižko 103 tón

ſamy džen rano do manevrow wuczahny, móžesche ſo 3. bataillon ſtelerjow do starých kafarmow a 1., 2. a 4. bataillon ſtelerjow do nowych kafarmow ſamětnicz, mjes tym ſo ſu ſo offizeram a honjerjam kwartery pola měſtečanow pschipoſkaſale. Wokolo Budyschina budža 3. diviſija čižko 32, wobſtejaza ſo 5. brigady čižko 63 (104. Chemniſki a 133. Zwickawski pěſchi regiment) a 6. brigady čižko 64 (3 bataillon honjerjow, regiment ſtelerjow čižko 108, regiment karabinierow a Kochlitzki regiment ulanow), manevrerovalc. 6. brigada (honjerjo, ſtelerjo, karabinierojo a ulanojo) ſměje wot 30. augusta hacž do 4. septembra manevry w stronach wokolo Bórla, Delnijeje Hórk, Dobroschez, Krakez, Bosankez, a wot 6. hacž do 10. septembra w stronach wokolo Delnijeje Hórk, Létonja, Šonjez, Šumſchiz, Nowych Borjchiz, Delnijeje Riny, Žyžez a Ženkez. Diviſionste manevry budža najeſterje 12. septembra wokolo Hodžija, Šsemichowa, Žiczenja a Žiczenka, Bréh, Małeje Prahi, Spytez, Řanez a Čerwienych Noſliz, 13. septembra wokolo Biskopiz, Goldbacha a Weicfersdorfa, a 14. ſept. wokolo Wulfeje Trzebenzy. Sczehowaze dny ſměje 3. diviſija ſo 2. diviſiju, k kotrejz tis Lipſcianske pěſche regimenty čižko 106, 107 a 134 a Döbelnski pěſchi regiment čižko 139 a Grimmaſki a Wulkoſcianski husarſki regiment pluſcheja, korpſte manevry w Draždzanskich stronach.

W Kamjenſtchich stronach budža brigadne manevry hiszce 2. a 3. septembra; diviſionske manevry 1. diviſije, wobſtejaze ſo wobeju grenaderſkeju regimentow, Žitawſkeho 102. a Budyskeho 103. pěſcheho regimenta, gardejednych, Oschakſkeho ulanskeho regimenta a 1. pólneho artilleriſkeho regimenta, budža ſo wot 5. hacž do 11. septembra wotbywacz. 5. septembra w nožy dyrbi ſo wokolo Kamjenza biwak wodžerzez. 11. septembra ſo wojsz 1. diviſije do ſwójich garnizonow wróca.

— Njebo ryczeſtubler Bohuwér Prawježiw Wjela w Něczinje a jeho mandželska Khryſtiana Luisa rodzena Israelez ſtaj 12,000 hrionow ſo wudželenju dwieju ſtipendijow ſtudentam wotkaſaloj. Ma teje ſtipendiji, kotrejz ſo porjadnje na tis leta pschiswolitej, maja w preñim rjedze pschiswusni njebo Wjele a jeho mandželskeje prawo. Želi ſo pak ſo pschiswusni njeſamolwja, ſmětaj ſo ſtipendiji ſtudentam, Lipſciansku univerſitu wopytazhym, wudželisz, kofiz ſu ſo w ſaſtej Horniej Lužicy narodžili a kothryž ſtarichej w Horniej Lužicy hylitaj. Šswoje pěkne ſadžerzenje a potřebnosz dyrbja proſtvarjo ſi wuchnoſciznym wobſhwedeženjom wobkružic. Proſtvarowne piñma maja ſo hacž do 1. oktobra t. l. eſfektorej Wjeliz wotkaſanja, knieſej pschekupzej ſakubej w Budyschinje, ſo pschipoſzenymi trébnymi wopřimami poſlacz.

— Pschi Sedanskim wuleče jeneje hóležazeje klaszty tudomneje ſyrotownſkeje ſchule je ſo ſandženu poñdželu popołdnju wobžaromne njeſbožne ſtalo. W ſahrodze hoſczenza „k dwemaj ſipomaj“ w Horniej Linje ſchulzy hózzy pod wodženjom ſwojego wuczherja hrajachu. Ma dobo ſo ſadž wuczherja ſo hloſom ſaſchikny. Wjzoka ptacza ſerdz bě ſo powročiwschi dwemaj hózomaj, Wicžasej a Lepitrej na hlowu praſla. Wobaj hózaj ſaſchiknywſchi ſo ſemi panſichtaj a tam w womorje ležo wotſaſtaj, tak ſo ſu jeju dyrbjeli ſo wosom domoj dowjesez. Lepitrej je nopowa kofiz roſražena; duž ſo wo jeho ſiwieneje boja. Lehmann je mjenje czeſko ſranjeny a je ſaſo wědomosz nabyl. Njeſbožne je ſo ſi njerouſumnym hrajkanjom jeneje pieczlēneje hózzy ſtalo, kotrejz macz bě ſobu pschitomna. Se ſerdž ſo parajzy, bě wona pschethylaczk ſo njeje wuczahnyla, tak ſo bě ſerdž ſo wykſota dele praſla.

(Pežolářstwo.) Pežolaze družiny (raſhy) mjenujemj čiſte abo wopratne, hdyž ſu ſo matki wot čiſtých matkow narodžile a hdyž ſu ſo tež wot čiſtých trutow wopložile. Potom móža ſo tež wot nich čiſte pežolky a matki — a tež truth narodžic. Dokelz pak ſo woploženie ſwonka ſo ſtava, dha ſtanu ſo wſchudžom tam, hdyž maja pežolario wſchelake pežolaze družiny, hysto doſcz ſměchane woploženja, abo tež ſchijenja. Želi ſo zuſu matku domjaza pežola woploži, dha njeje wona čiſta, ale ſměchana matka, abo bastard. Tajſale matka načiſtujue hiszce čiſte tutu, ale wſchec pežolky, kotrejz ſo wot njeje narodža, ſu ſměchane, dokelz ſu ſo wot ſymjenja domjazeje truth narodžile. Hdyž ſo wot teje ſměchane matka mloda matka plahuj, a hdyž tež tule matku domjaza truth woploži, dha je ſo ſměchenje ſo nowa ſtalo; a tale matka njenacíſtujue ani čiſtých pežolow, ani čiſtých trutrow. Wſchec, ſchtož je ſo wot njeje narodžilo, je ſměchane. Tež mlode matki domjazych pežolow móža ſo ſměchec. Šměchenje ſtawa ſo hacž na dwie hodžinje daloko, dokelz matka hodžinu daloko na woploženie wuletuje a tež truth hodžinu daloko ſletuju. Tak móžetej

šo matka a woplodžaza truta runje šrijedža nalečicž. S teho widžišč, tak čežko je, žebi zuje pezohy tež čiste naplahowacž.

— W kapitularnym požedzenju ſu Šandženu wutoru knjesa fararja Reimu w Königshajnje a knjesa fararja Jakuba Skalu w Budyschinje ſa kanonikow tachantſtwa pſchi ſsw. Pětrowſkej zyrkvi wuſwolili.

— Šandženu poždželu rano ſu pſchi lužiskej želeſoliſtejti na jenej lužy měſtečanského kubla njedaloko Sprewie w jenym wotawowym ſkopjenje 68-létneho dželaczerja Vjedricha Augusta Mittlera ſ Debke ſpízeho nadefchli. Wubudžený wón něhdje 30 krogełow džesche; na dobo ſo wón ſemí wali, a hdyž jeho ſvětynč džechu, ſpoſnachu, ſo bě nahle ducha ſpushečil. Dokelž bě wón na měſtečanském reverje wumrjel, jeho čežlo do měſtečanskéje čežlowinje donjeſeču. Žo wobbladujo, lekarjo ſpoſnachu, ſo bě Mittlera Boža ruczka ſajala. Wbohi starý člowliek bě hýzo wjele lét bědny był a je dolho nusu čeřepil a hlyd žiwił, předy hacž je jeho ſmjerž wot wobeženoscžow tuteho živjenja wumohla.

S Hnaſchę. Šandženu njedželu w nozy ſu tudomneho mlokatnika Bellmanna na puczu mjes ſſlónkežami a Hnaſchęzami nadpanhli a ſtraſchnie ſkalali. Na ſbože jeho lužo bóry ſu puczu ležazeho namakachu a hnydom po lekarſtu pomož požlachu. Sa-wolany ſekar raný ſawobalivſchi a ſaſchimſchi, poruciž, ſo dyrbjeſche ſo Bellmann tak rucze, hacž ſo hodžeſche, do měſtečanskéje hojeſnje domjeſcž. Hdy budžiſche ſo jemu lekarſta pomož pož hodžinu poždžiſho doſtała, budžiſche ſo wón wukravil. Nadvadnička hacž doſtal hýſhče wuſlédzili njeſhu. Měnja, ſo je wón Bellmanna ſ někim druhim pſchepoſnał, ſ kotrýž ſnadž je ſo na rejwanskej ſubi ſwadžil.

S Blohaſchę. Pſchi hukytskej horje, njedaloko naſcheje wžy ležazej, ſu Šandženu ſrijedu mlodeho člowljeka, kotrýž na Bolborčanskim knježim dworje ſchwajcarſtvo wuknjeſche, tak pſchebili, ſo je wón tón ſam džení wječzor na ſčehnſtach poczepjenych pułow wumrjel. Młodý člowliek je pječza wutoru ſ džela cęknymſchi w ležu hukytskej horje nozował. Dwaj Bolborčanskaj knježai pohončaj běſchtaj ſo, pſchi mjenowanej horje worajzy, cęknjenza dohladałoj a w Bolborzach wupowjedaloj, hdze ſo wón ſhowa. Na to ſu ſo někotri cęladniž ſa cęknjenzom požlali, jeho honili a popanhyli. Dokelž drje ſo wón njeje dobrowólnje pſchimnjež dał, ſu jeho khětro ſylnje ſmorskali; mjes druhim ſu jemu nōž tak roſbili, ſo je jemu jón dyrbjal. Hodyjski ſekar hromadže ſchicž.

S Radwora. Šandženu wutoru popoldnu je ſo ſakkadny ſamjen naſcheje noweje zyrkwe w pſchitomnoſci knjesa biskopa Wahla na ſwiatocžne waſchnje poſožil. Wožmjo ſwiedženſzy pſchieni kſižerjo běchu knjeſej biskopej do Kelenia na pſcheczo jehali. Pſched cęknymi wrotami, pſchede wžu natwarjenymi, ſwiedženſti cęzah, wobſtejazh ſe 100 družlow, ſchulſtich džeczi, ſhobuſtarow wojecſteho ſtaſtwa a ſerbſkeho kaſina, a gmejnſtich, ſchulſtich a zyrkwiných ſtaſtupjerow, na knjesa biskopa cękaſche, ſ kotrýž ſe ſwiatocžnej prozeſji pſches cęſtne wrota ſ měſtinu cęhnjeſche, na kotrež dyrbjeſche ſo ſakkadny ſamjen poſožicž. Tutón knjес biskop po ſwiedženſkim předowanju knjesa fararja Wjeſeſe poſiwięcži. Wjeſne domy běchu ſ pſchicžnu ſwiedženja ſ khorhojemi a pletwami wudebjene. Šakkadny ſamjen je knjес kublet Zur-Baćonſki dařil.

Se Subornicžki. ſſobotu 24. augusta je ſo w jenej hlinjané jamje tudomnej zyhelnzi, Lusajiji ſluſchazej, wóžomleſny ſu dželaczerja Kummela tepi. Džeczowé čežlo haſle namakachu, ſa nim wjazh hodžin phtawſchi.

Se Subornicžki. Pſchi Božim njevjedrje, kotrež Šandženu ſobotu w nozy woſolo 11 hodžin pſches naſchu krajinu cęhnjeſche, blyſt do domſteho ſahrodnika Schtody dyri. S zhlom kryte pažene twarjenje, do kotrehož bě hródz ſatwarjenia, hnydom w plojenjach ſtejeſche. Duž ſu wjetſki džel domjazeje a hospodařſkeje nadoby ſtaſazemu wohnię pſchewostajicž dyrbjeli. Škot je ſo wžchón ſ wulſej nusu wukhwal, jenož iſthyri ſački niž, kotrež ſu ſo ſpalile.

S Korſymja. ſſrijedu rano woſolo 2 hodžin je ſ desłownje, ſ Teubnercz rěſatej ſluſchazeje, woheň wudyril. Twarjenje, kotrež bě polne deſkow, ſo hacž na murje wupali. Maſtata ſchfoda je khětro wulſa; haſle džen do wohnja běſchtej ſo dwaj woſaj deſkow ſ Kummelova pſchivjeſkej, kotrež ſu ſo ſhobu ſpalile. Woheň je po ſdaču wot ſhótniſſeje ruſi ſaloženj. Teubnerow wuj bě woſolo $\frac{1}{2}$ hodžin dželac pſchestał, a hýzo woſolo 2 hodžin, hdyž bě ſo ſledma do ſoža lehnył, pložmo wupražny. Bohužel ſu po wohnju tſjo haſcherjo do njeboža pſchichli. Žim bě ſo ſ poſylnjenju

něchtio ſ ſhědanju dał. So bych u pojedli, ſo pſchi mlynskej hrjebi na khětro ſewiarve drjewjane wobloženje ſyžechu. To ſo na dobo ſlama a eži tſjo haſcherjo ſnak do mlynskeje hrjebie padžechu, pſchi ežimž hebi jedyn ſ nich wobruečku ſeweho ramjenja ſlama a ſo ſylnje po ežele wobodrie, mjes tmy ſo jeho towařſtej ſe ſamymi ſtrózelemi woteńdžeſtaj.

S Běleje Horę. Knježna Hana Frauenholzež ſ Běleje Horę rebakſi piſche, ſo wona njeje babitſtka, ſo ſa babitſtſke wučby pſchivjowarjow dobywacž njepta a ſo ſo tež njeje ſa jich pſchivjowarſku wuſnala, ale ſo ſteji a džela ſnitska evangelskeje zyrkwe. Dale wona piſche, ſo je wona ſama prěnu ſročzel ſ temu ežinila, ſo je wučenje w Droždžanské ſchuli ſa male džecži ſložila. Knjeg gmejnſki pſchedſtejſejer Merečin, kotrýž je knježne Frauenholzež hofpodu dał, jeje wuprajenju połnje pſchivwedeža.

S Lubijenza. Lětža ſu naſch herbſki kraj bacžony jara ſahe wopushečili. Hýzo ſapocžatſk a kředž augusta wulſe ſadla bacžonow nad naſchej wžu do čoplych połodniſtich krajow lecžachu. Kęž je ſnate, bacžony na lužiſtich a čeſtich horach na ſwojim puežowanju khwilku wotpočinaju. S jich ſažneho wotežehnjenja ſ Europa lětža ſažnu ſymlu wěſcheža; po měnjenju druhich pak ſo bacžony teho dla tak ſahe do Afriki wročza, dokelž w naſchich hatach lětža mało ſabow, ſo kotrež jich hlywna ſoroba wobſtej ſa namakaja.

S Kočinę. Maſchu wjeſ je njedželu 25. augusta rano žałozne wohnjowe njebože domapytalo. Kano w 2 hodžinomaj i bróžnje gmejnſkeho pſchedſtejſejeria a ſublerja ſſerbina woheň wudyril, kotrýž ſo ſa někotre mjenſhiny na wſchě ſſerbinez twarjenja wupſhestrie. 22 lětny pohonč ſörter, kotrýž nad konjemzom ſpache, njemóžeſche ſo wukhwal, ſo w plojenjach ſpali. Jeſo na pož ſuuhle ſežlo haſle dopołdnia pod roſpadankami wučjeſche. Drushy wobbladerjo ſe ſſerbinez kubla móžachu drje hebi nahe ſiženje wukhwal, a ſe ſmjerntym strachom ſonjej a jenu kruvu i hrodže wučzahnež, tola wžchón druhí ſkot, 13 hwyadłow a 7 ſwini, w wohnju ſbíz wſa. Tež njebe móžno, něchtio ſ hospodařſkeje a domjazeje nadobhy, požleſečzow, drastih atd. ſanicženju wučzahnež. Šylny wětr plojenja bóry ſ ſužodnym dworom a na twarjenja, na tamnej ſtronje wjeſněho pucza ležaze, pſchenjeſhy. ſa krótki čaž twarjenja dwanacž dworow w wohnju ſtejachu, kotrež ſo wſchě do ežista ſpaliču. W mlynie ſo ſamo wóđne ſko hacž do wody dele ſpali. Do procha a popjela pſchewobrocžene twarjenja běchu wſchě ſe ſlomu ſteje byle. Wo wžy ſu jenož ſchula a twarjenja džekacž wobſedženſtow ſtejo wostałe, kotrež ſu wſchě maſivne. ſa krótki čaž bě wulſa licžba ſykaſow ſ haſchenju pſchijelo, tola woheň bě ſo ſ tajkej ſpětchnoſci roſchéril, ſo jemu člowliske mož dowobarač njeſamóchu, a ſo móžachu ſykaſow wužſtrava jenož na to myſlicž, ſo bych ſa maſivne twarjenja wobarnowale. ſ wohnjom potrjeheni maja jenož niſko ſawěſežene; duž čežko ſchodusia; pſchetož pôdla ſkota nimale niežo ſ domjazeje a hospodařſkeje nadobhy wukhwal ſmjeru. Niſa mjes mimi je jara wulſa. Kaf je woheň naſtał, njeje ſnate. Pložmo je hacž ſežlim mjeſam widžecž bylo.

S Němzow. ſſobotu 24. augusta ſu mloždi ludžo ſo ſupajzy w wodze čežlo nowonarodženho džesježa namakali. Rapacžu macž ſu bóry wuſlédzili a do kloby ſadžili.

S Lipſka. W požleſnich tħdženjach ſańdženeho poſlēta pſchewyachu w Lipſku ſerbſy wučjerjo, ſo bych u tudy jako reſerвиſto w wóſſi ſlužili. ſſmy jich wjazh křeč ertnje a liſtne do ſerbſkeho towařſtwa pſcheprobyſli, a wjeſelachny ſo hýzo dawno, ſo ſmjerntym ſladoňež, jich do naſcheje ſrijedžnyh powitač. ſawěrno, bychmy jich wutrobnje ſady poła naſ ſidželi, ale čaſakachny a čaſakachny — jenož dwaj ſtaj naſ ſe ſwojim wopjtom počeſežiloi. Wſchelake ſajimawe w ſſerbach w Lipſku. ſſerbſki pomnik. Na Lipſčanskim Janowym pohrjebnischtu ſteji starý ſelesny kſiž ſ tutym napiſmom w ſačkach a ſerbſkej rěči: Johannes Augustus Kanig Studiosus theol. Hochkircho-Lusatus natus die 30. Nov. 1811. Lipsiae mortuus est die 18. Dec. 1834. a potom: Chrystus je moje ſiženje a Wumrecze je moje dobyče. Kęž je ſ aktow Lipſčanského towařſtwa widžecž, ſu ſerbſy ſtudencži dohli čaž tutón kſiž na ſw. ſana, hdyž ſo tudy w Lipſku požmjerntym ſwječza, ſ ſwěrkami wobwěnzovali a tak ſwojeho ſemrjeteho krajanu čeſežili, kž ſo njemóžeſche dohotoſacž ſa ſlužbu mjes ſwojimi ſſerbami. Nichto njeve ſnadž wjazh něchtio wo tutym ſenotliwym ſerbſkim ſtudencže, jenož to je nam ſnate, ſo pod ſelenym dornom na Janowym pohrjebnischtu wopcojuje ſwěrny ſerbſki mložen. ſtudencži a wſchitz ſſerbja, kž do Lipſka pſchindu, njech wopjtaſa jeho row a njech tam

wuspěwaja číchi Wotčenach. Pschislužnošć Sorabije pak by byla, so by tuton křich dala ponowic.

Se Schčenzy. W Stróžanskej holi je sanđenu poňđelu tudomny gmjenski pschedstejicē Ženč nješnatu němohluchu holzu nadeschoł. Wona je po ſdaci něhdže 14 lét stará a po ſwojej draseže džeczo kudých ludži. Dokelž ſo ſ njej řečecē a ſrosumliwy ſejinicz njemžesche, je ju wón ſobu do Schčenzy wſal, hđez je pola jeneje tudomneje ſwójbh hōspodu namakała. Pschi holzy namachu ſchku tuka, počruti ſkela a $\frac{1}{4}$ zentnarja pizneho grisa. Šda ſo, so ſu holzyne ſwójbni ju něhdže po tele wěz̄y požlali, a ſo je wona domoj duž ſo ſabludžila. Naſſkerje drje je wona ſ jeneje bliſkeje wžy; duž ſmě ſo wotčakac̄ ſo jejni ſwójbni bōrſy po nju do Schčenzy poſčeluz.

Se Wojerez. W ſali tudomneho archidiakonatſta ſo 21. augusta hlowna konferenza wuczerjow Wojerowskeho ſchulſkeho wotrjeſka pod wodženjom knjesa woſtrjeſkeho ſchulſkeho inspektora, ſuperintendentia Kuringa, wotbywasche. Po podatych roſprawach ſchulſki wotrjeſ 3280 ſchulſkich džeczi licži, kotrež ſo wot 41 wuczerjow a 3 wuczerkow roſwuczuju. W Wojerezach 751 džeczi ſchulu wopýta, pschi kotrež je 13 wuczerjow poſtajenych. Kas ma ſchtyriklaznu ſchulu ſ 234 džeczimi a ſ dwěmaj wuczerjomaj. W Wulſich Šožarach dwac̄ wuczerzej w tſjoch klaszach 194 džeczi roſwuczujujetaj. Tež w Sprejizach je tſiklaſna ſchula ſ dwěmaj wuczerjomaj a 151 džeczimi. W minjenym ležę je knjess Unger w Sabrodze na wotpočink ſchoł. Na jeho město ſu knjesa Schwatku poſtajili a na město knjesa Domſki w Wulſej Čeſkowje, kotrež je ſo do Wojerez poſteſadžil, ſu knjesa Thielſchera povalaſi.

Se Šhorjelza. Psched tudomnej khostanskej komoru mějeſche ſo živnoſčer Žichał Šcholka ſ Němzow ſamolvič, kotrež winowachu, ſo je mandželski tamniſcheho živnoſčerja Dubrawa ſpatal na wabieč, ſo by wopak pschijahala. Wón bě ſe ſwójim wujom, gmjenskim pschedstejicē ſcholku, dla ſſchimwženja ſkoržil, pschi čimž běſchtaj ſo wobaj ſafžudžiloj. So by ſo w druhej instanzy khostanja ſminyl, bě wón pječa Dubrawowu ſpatal naręczec̄, wopak ſwědečic̄. Statný rěčník mějeſche ſa dopofasane, ſo be wobſkorženy ſwědečeku naręczec̄ ſpatal, a namjetowasche, ſo bych jeho teho dla k hostatni na jene lěto ſafžudžili; po dolhim poſteſhlychenj pak ſudniž wobſkorženeho wuwinowachu.

Se Mnžakowa. Tudomnu ſukelnju, herbam tajneho kommerzifkeho radžic̄ela Augusta Ryc̄tarja ſluſčazu, je Varlinſki poſteſekupz Berthold Lipſtein ſa 365,000 hrinowow ſupi.

Bužudženja.

Khostanska komora. Murjerja Ernsta Bohuvera Blažija, hižo tsi króč khostaneho, kotrež je w tu khlwili w Nowych Pſowjach ſ bydłom, k jaſtu na džewječ ſtejne ſafžudžichu, dokelž je 23. aprileje t. l. w Nowakez korečmje w Wulſej Dubrawje ſkafit.

Přilopk.

* Se Niederaua piſaja: Pschi Božim njewjedrje ſobotu popołduju wokoło 4 hodžin blyſk do domſkeho kruwačne ſublerja Starfi džiwſchi ſchtyri kruwy ſarafy. Kublerjowa džovka, kotrež bě w kruwačni pschi ſkoče, ſe ſamymi ſtróželemi wotěndže. Šsyno, nad maſivnej wjelbowanej kruwačni ležaze, ſo hnydom ſapali. 5. ſchwadrona garde-jēſdneho regimenta, kotrež tu w kwarterje ležesche, mějeſche pod ſwójim rytmischrom přy n̄zom Žanom Žurjom wokoło 4 hodžin w kublowej bliſkoſći poſteſhlađanje konjow. Prýnž hnydom gardejēſdných k haſchenju wohnja wotpožla a ſam pichihna, ſo by ſlot a nadobu wukhowac̄ dal. Prózowanjam gardejēſdných ſo poradži, žiwy ſlot plomjenjam wutorhnyč; tež ſ blyſkom ſarazem ſlot ſo ſ hródžow wuwlečze.

* W Kukezach wondano rjana ſtrowa kruwa ſkori a ſa dwaj dnjej ničzo wjazy nježerjesch. Duž ſa lekarjom požlachu. Hdyž bě tón ſkočzo do dwora dowjeseč dal, ſo wukopa, ſo mějeſche wbohe ſkočzo, kotrež noſlēpſchu pizu ſafpiwasche, hiſcheče pranz poſtejjasam.

* W rudnych horach (Erzgebirge) ſu ſanđenu ſobotu ſtrachne njewjedra ſurowile. W Šuſebachu ſo ſ Božim njewjedrom Müllerez hoſčenz, w Marieneyu na knjessim dworje wotčerjena wotpali. W Remtengründe blyſk Valdaufę křežu ſapali a wobſedžerja ſarafy, kotrež pschi wotčne ſtejſeſche. W Koſbachu teho runja blyſk jeneho muža ſabi. Š doboru pschi ſaflo-batherskich mjeſach, w Schloß-Gattendorfje, njewjedrowy wěr wohē ſroſtuwasche, kotrež knjegi dwór a 16 burſtich dworow a křežkow do prócha a popjela poſteſhobroči. Wobžaromni wobhulerjo teje wžy njeběchū

ſ wjetſchego džela poſtitomni; tež ſu ſo tsi džeczi ſhubile, kotrež ſu ſo naſſkerje w plomjenach ſpalile.

* Se Wrótklawja piſaja: 20. augusta dopołdnja $\frac{1}{2}$ 12 hodžin ſtipichu tſjo mužojo poſtie wobronjeni do pjenježneje banki knjesa Jaffea a ſjewichu naſtróženym ſaſtojnikiem, ſo ſu poſchischi wjčě thamory wuproſdnic̄, a ſo poſtitomni njeſmědža ſpýtač, ſo wobrac̄, hewač iich ſtonuju. Ženemu ſaſtojnikej pak ſo poradži, ſo poſches jeneho ſ tych rubježnikow, tři w durjach ſtražowasche, won wudobyc̄ a wo pomož wołacz. Mětko chyžhu eži rubježnih čeſtnic̄. To pak ſo jenož ſenemu poradži. Dwejo, 27letny Gustav Münzer a 24letny knihwjaſat Göppert, buſchtaj poſadnjenaj. Čeſčeho, ſamfarja Oſkara Langu, kotrež ſignalment je derje doſč ſnaty, znano maja nětlo tež pod ſamkami a ſaſuhami. Čeſčajo je ſo Münzer ežezko wobſchodził, wón padný a to tak njesvožownje, ſo ſebi ſwój nōž, kotrež mějeſche wotewrjeny w ſaku a kotrež bě ſebi derje natocžil, do žimota ſakk.

* Muſikalſka kruwa. Se Holſteina ſcžehowazý wěrny podařek piſaja: Žedyn bur wondano jenu kruwu ſenemu ſnatemu w ſuſhodnej wžy poſcheda. Do ſwojeje noweje domijny poſchischedſti, ſo kruwa na žane waſhnie dejic̄ njeſdaſche. Pola jeje předadivcheho wobſedžerja ſo wobčežowawſchi ſhoniču, ſo je kruwa w wulſej měrje „muſikalſka“ a ſo ſo jenož ſměrom dejic̄ da, hdyž ſo jej rjane ſpěv ſaſpewaja. Wěz ſo hnydom wuſpýta. Se poſchewodom črjodý poſlucharjow ſo holza, kotrež dýrbjeſche kruwa dejic̄, do hródze poda, ſpěwajz: „Hańka, budž wjeſzela —“ a hlej, kruwa ſo dejic̄ daſche! Schto je tola wſho na ſwěcze mōžne.

* Pschi njewjedrje, kotrež ſo ſobotu w ſtronach pola Weimara roſpuschci, blyſk do křežne murjerja Pärtschefelda w Obergrundſteče dyti. Se pječ ſožobow, runje pschi vječeri ſedžazych, blyſk žonu ſarafy, mjes tym, ſo nan ſ džeczimi njeſtranjeny moſta. Blyſk njeſapali, tola křežu křetru ſapuſči a wjele wězow roſzyc̄hnowa.

* Žedyn ſ najſtarſich a najpožiwniſich ſchtomow w Žendzelſteji je kaſtanija pola Torwortha bliſko Briftola. Tón ſchtom je naſſkerje 1000 lét ſtarý. Sdóňk w wobſhahu 50 stopow méri a je 10 stopow wyžoki hac̄ ſ temu městu, hdyž ſo do tſjoch ſylnych wotruhov, nimale 30 stopow dolhich, dželi. Žara ſtara czertowa jabloni w Kliffoldſkim parku w Stoke-Newington w Londonje ſteji a ſpôživuje křežje. Sdóňk je hižo tak ſpôčnawjeny, ſo ſu jón wobwieč dýrbjeli.

* (Krejpſchelc̄e poſches wovrótnejeneho woſaka.) Woſak 48. pſchego regimenta w Budapeſti njeſabzý wovrótnejewſchi ſe ſwojej natykanej tſelbu ſ ſararmow wuſnđe. Ma droſh, na kotrež wón poſhjúdže, wón žalobne krejpſchelc̄e načini. Wón ſchtyrioch člownjekow ſatjeli, mjes nimi jeneho bohateho ſublerja. Žena patruilla jeho ſkoc̄njenje ſaſa a do lazaretha dowjedže.

* Nowotny duel. Se Bostona w Amerizy piſaja: Po drohach w Louisville w Ohioskim ſtacze metodistiſka prozeſtija čežnjeſche. Wěſtý John Fowlers, psched korečmu ſtejo, tych čaharjow wužmęſeſche, woſebje reverenda Bowmana, po kotrež ſo ſhychu ſo druſh podlanszy wužměwžy ſmějo puſtihyč. Reverend Bowman jenož na njeho poſhlada a rjetný: „Wopiza!“ „Schto?“ Fowlers ſawola. „Rjelpuſka wopiza“, reverend Bowman doda, a prozeſtija džesche ſwój puč dale. Fowlers pak to wudmo njemžesche na ſebi ſedžo wotſtajic̄, myſklesche drje ſebi tež, ſo nowy hlowny žort ſubdi, hdyž ſebi Bowman na duel žada. Ře ſpôživaju Johna Fowlersowa a jeho poſchecželov pak Bowman to žadanje poſchij. Wufwolenje brónjow ſo jemu poſchjúdži a — ſchto ſebi wufwoli? Škopu ſaportlow. Haj, haj, a poſchi tym wón woſta; 15 kročelov roſtupa a křodžy ſkopu ſaportlow. Fowlers ſo hněwom ſapashce, ale ſkoc̄njenje, ſchto ſebi chyžsche? Roſtup ſo wotměri, poſchecžiwiſai ſebi napſchecživo ſtipitaj, křodžy jejo ſhrabnje a — plaz! ma Fowlers jene w lewym woku, ſo jemu woňjaza juſhka jenož tak po ližu dele běži. „Goddam!“ chyžsche ſaſakrowac̄, ale ſhwar ſo jemu w hubje wjaſný; poſchetož, hdyž ju ſ ſaſakrowanju ſcheročko roſdaji, — plaz — jene druhe jejo do njeje ſlečza. Wſchon roſnjemdrjen, haj roſejerčen ſowlers jene jejo po druhiim hraba a do Bowmana mjeta, wſchě ſetaja kaž ſlepe na pravizu a lewizu nimo Bowmana. Tón pak ſ dobréj ſhvilu jemu — plaz — jene do čzola, — druhe do wucha, pjate — a ſcheste do hlowy čzíſnje a hdyž ſedme ſaſo runy puč do jeho huby namaka, wuliwanje jeho křežow ſahac̄o, ſawola Fowlers: „Doſč, doſč!“ a ſmilniwje ſpožči jemu Bowman pardon. John Fowlers pak je ſo pječa ſarocžil, ſo ſebi nihdy wjazy žaneho methodiſtu na duel njepožada.

* Rosbuchszenje jeneje granath je kanonéra Nagela wot 4. pólneho artilleriskeho regimenta na tsélniku w Zutrobohu na měsče morilo. Wón zo nietriebawsczy s jenym blepuchom, kotryž bě na tsélniku namakal, saberaoche. Tón rosbuchszenje a Nagela rostorkha. Ruzh, nosy a spódne czeležno bě wot czeła swottorhane.

* W Labowje ſu 16. augusta dželaczerjo s polizajſimi ſtojnikami hromadu ſjeli. Pschi tym bu dželaczer Hermann Fischer morieny, a dželaczerjej Ludwig Wotrich a Hermann Witt buſchtaj czeſko ſranjenaj. Pnki teho dla naſtachu, dokelž bě ſebi Skalweit, wobkēdžer rěfaka, pola měſchčanskeje polizije pomož pschečzino ſwojim 9 dželaczerjemi, kž běchu na jeho dworje dželacž pscheftali, a dokelž wulke njehmanistwa czeřjachu a na jeho pschitajſnu dwór njemopuſchečzichu, ſkaſal. Tež hdýž iich měſchčanszny poliziftsto a jěſný žandarm Hoffmann, kotrehož běchu ſebi tucži na pomož ſwolali, dwór wopuſchečz napominachu, woni njepožlučachu, ale ſu ho ſ preňja na dworje a potom, hdýž bě iich Skalweit ſ dobrymi ſlowami dwór wopuſchečz samohł na drósh ſ poliziftami wuſchimali. Pschi tutym ſadžewanju je žandarm Hoffmann, ſpeciálnych dželaczerjow wjazh krčz podarivo warnowawſchi, ſwoju třebu trjebal a ſ třiomu wutſelemi dželaczerja Fischer ſatſelil a teju druheju ſranil. Šranjenaj ſtaj w měſchčanskej hojerini. Pscheptanje teje wěz̄ je ſawjedžene a žandarm Hoffmann je hacž na dalishe ſe ſlužby ſtajeny.

* (H a c z k o w y k ó n z.) Blisko pola Arzheima w bayerskej Psfalzy běchu czeło namakali, kž na ſchomje wifasche. Papery, pola njeho namakane, jeho wožobinu dopokafachu. Žiwjenja ſyty człowjek bě 51 létny pschekupz Christian Sibbers ſ Buttersbrülla w Schleswig-Holsteinskej. W ſwojich ſapijsných knihach bě morowý napiſal: „Hdýž běch wſchitko pschebral, mi ničo druhé njewubu, hacž hmjereč.“ Kaž je ſe wſchelalich pola ſamo-mordarja namakanych thartow widžecz, je wón runy pucž ſ Mönaco pschischol, hdžez je ſwoje pjeniesy, ſnanou ſwoje zyłe ſamo-ženie, hacž do ſtvojeho požlednijeho noweho pjenieſka pschebral. Direkcijsa hrájerſkeje banki bě jemu něchtco pjenies ſobu na pucž dała a ſ tým bě njesbožovny pěſchi hacž do Arzheima pucžował, hdžez je ſebi, hotový proſcher, ſimvjenje wſal. Po jeho wo-kebnej draſcze je wón hewak ſamožith muž býč dyrbjal. Nětko jenož hifcheze 20 np. pola njeho namakachu.

* (Založne rubježne mordaſtvo, na jenej žonje dokonjane.) Mandželsku ſchewſkeho miſchtra Leitgeba w Winnje je ſchewſki pomožník Prochaska ſzurovje ſtonzował a potom dom wurubil. Šloſník, kž bě něſtuk ſkucživſchi hnydom czełný, je hižo ſajath. — Dopolnja 1/2 10 hodžin jena žona, kž w tym domje bydlefche a kotrež runje psches thęžu dželše, czežke ſtonanje a žaloſčenje wuſklyſcha. Ta žona wosta pschi Leitgebeſ ſtudze ſtejo, a dokelž ſo ſtuknje žaloſčicž njepiſeſta, ſo wona na dróhu won poda, na kotrež Leitgebeſ ſtuvne wotna a thlamy dželchu. Hdýž nětko psches wokno do iſtvu hla-daſche, widžesche wona w nej ſnateho ſchewſkeho Prochasku, kž runje ſ třchinje drohu pycu bjerjeſche a do ſaka thylasche. Ta žona rucže ſ ſužodzinje dothwata, ſo by jej, zyłe roſhorjena, ſdželila, ſchtož bě widžala. Mjes tym bě Prochaska na dróhu wuběžał, ſnadž ſ tym ſamýſlom, ſo chze ſo w rěžy tepicž, dokelž widžesche, ſo jeho hižo loja. Wobej žonje, kž hodaſchtej, ſo je ſo Leitgebinej něchtco ſte ſtało, běſchtej haru ſchnalej a zyłe ſužodſtwo ſwolalej. Tež polizajſkemu ſomíſariatej, jenož wo někotre kroczele ſdalenemu, ſo ta wež hnydom ſjewi. Polizija ſo do Leitgebeſ wotewrjeneho bydla poda a tam Leitgebenu ſe žaložnymi ranami morwu w luži krwe ležazu namakachu. Schija bě jej hacž do pacžerza roſtřenjena. Na ſadnej hlowje bě tež hluboka wotewrjena rana widžecz. Woblicžo ſo po-ſnač nějhodžesche, tak bě roſthartowane. Měſchter Leitgeb bě rano do hribow wotefchol a jeju džowka bě tež rano ſahe, kaž hewak, na ſwon-kowne dželo ſchla. Prochasku, jeho krwaweju rukou a ſ krwu wopanze-nejе drasth dla jako podhladneho, na drósh popadných. Na polizajſtvoje bě mordar ſ wopredka po ſdaczu w ſwojich myſlach tak roſ-pjerscheny, ſo jeho ſa dolhi čaſh pschebřyſchowacž njemóžachu. Preňje ſlowa, kž rěčeſche, běchu: „Bože dla, njewem, ſchto je ſo ſtało. ſchto dha ſym čimil. Njemóžu ſa to.“ ſso ſdasche, ſo chze ſo blaſneho čimicž, boryš pak ſo doſpolnje wſcheho wuſna.

* Spodžiwny dar ſo Sedanſki džen Barlinskej garniſonje do-ſtanje. Žedyn tamniſki ſorčmař je ſebi dovolnoſč wuproſhyl, ſo ſměl 2. ſeptembra kóždemu wojałej dwě Winnſkej kolbaſzy a pol litra piwa darmo podač. K temu je 56,000 Winnſkich kolbaſlow a 14,000 litrow piwa trébných, kotrež ſo tónle džen wojałam wudžela.

(Býrkviſke powjescze hladaj w pschiſloſy.)

Wotawowa awfzija.

Wotawowy wužitk pschiſprejne ſu ſady Delnijohorčaſkoho rycerſkubla budže ſo

žobotu 31. augusta t. I. popołdnju wot 2 hodžin

a wotawowy wužitk na Schęzawowej lužy ſady Bręzyni

žobotu 7. ſeptembra t. I. popołdnju w 2 hodžin ſ wuměnjenjemi, předy woſjewiomnymi, na pschebřadžowanje psche-ſdawacž.

Položja ſuſneje placžiſny ma ſo naplaſčicž.

Senjeſtvo.

Zrawowe awfzije.

Wotawa na pschiſprejnych ſu ſach Kotbičaſkoho, Schęzaw-ſkoho a Wyžołowiſkoho ſnjeſtvo ſtadu ma ſo

wutoru 3. ſeptembra 1895

na pschebřadžowanje pschedawacž, a to

rano wot 8 hodžin pola Kotbiči,

ſapocžatk pschi hrodoſej lužy;

dopoloñna wot 10 hodžin pola Schęzawny,

ſapocžatk na mlynſkej lužy;

popołdnju wot 3 hodžin pola Wyžołowej,

ſapocžatk pschi ſprejinhym moſcze.

Wuměnjenja ſo do ſapocžatka pschebřadžowanja woſjewja.

W Raſezach, 25. augusta 1895.

Kajniſke ſarjadniſtvo.

Zacherlin

spodžiwnje ſkutkuje. Wón mori, kaž ſadny druh ſtredk — wſchě inſekty a ſo teho dla po-žlym ſwěcze jako jenicžy dobrý thwali a pyta. Žeho ſnamjenja ſu: 1. Šaſhglowana bleſcha, 2. Mjeno „Zacherl“.

Woprawdžitn dostacž:

W Budyschinje pola k. Měſtcez bratrow naſlednika, Jan Skop,

=	=	=	I. Oth Engerta,
=	=	=	Straucha a Koldy,
=	=	=	Pawola Hoffmannia,
=	=	=	Richarda Neumana,
=	=	=	Raafa a Kunatha,
=	=	=	C. A. Lukacha,
=	=	=	Pawola Schöcharta,
=	=	=	Alfreda Böhmy,
=	=	=	Herm. Kschijanka,
=	=	=	Pawol Mitel,
=	=	=	E. Ferd. Lehmannia,
=	=	=	Aug. Schwera,
=	=	=	Ed. Tammera,
=	=	=	A. W. Knichale naſléd.,
=	=	=	E. M. Klauſſa.

Paul Schulze, thycerſki miſchtr

na garbaſtej hlaſy 8 pschi ſitných ſu ſach 6
porucza ſwóli wulki meblowy ſtad dobročiweniu wobkēdžbowanju

Knježja tak mjenovana "nowa kocžma" w Łazu, s kotrejž je reñistwo, pješkarstwo a ratařstwo sjenocžene, ma šo dla khorowatoſe dotalneho njenka wot 1. oktobra t. l. pschenajecž. Wscho dalsche je šhonicz pola reutſleho hamta w Łazu w Wojerowskim wokrjeſu.

Biwnoſć na pschedań.

Sahrodniska žiwnoſć čzo. 27 w Dubramy pola Bartu s nehdže 30 körzam u ležomnoſće, maſkwnymi twarjenjemi je ſe žiwm a morwym inventarom pschi niſkim napłaczenju hnydom na pschedań. Dalsche je pola wobbedžerja tam šhonicz.

Derje džeržane Schidlo (instrument) je w Rježwac̄idliſkim diakonac̄e na pschedań.

Suscheny polež, 5 porstow tolsty, punt po 65 np., **hadlo** a czerstwy polež punt po 60 np., czerstwy ſož punt po 30, 40 a 50 np., wuſchtrjeny pschi 10 puntach punt po 45 np., **tuczne ſuſchene ſwinjaze brudni** punt po 60 np., **kolbaſowy tuſ** punt po 40 np. porucza

Otto Petſchla na žitnej haſhy.

Róſynki małe, rjanu ſtrou wtoru punt po 20 np., **róſynki wulſe**, punt po 20 np., **zokor drobny**, taž tež

lompowy zokor woſhejje placzimy hodo no porucza
J. G. Klingſt naſledniſt na bohatej haſhy 16.

S h o f e j

paleny punt po 160 np. ma najlepſhi a proſhi ſo wo tym pschedzweſeſicž

J. G. Klingſt naſledniſt na bohatej haſhy 16.

7 na ſukelnskej haſhy 7.

Borucžam ſwój wulki ſkład **Khoczebusleho roſlateho tobaka** ſamſneje fabriki po najtunischiſkim placzisnach ſ dobroczinemu wobledzbowanju.

Hermannna Gerlichowa wudowa
7 na ſukelnskej haſhy 7.

Wubjernie
4- a 5-np. wnbrakowane

ſ i g a r y

100 ſchtuk po 3 mf. 20 np., 3 ſchtuk po 10 np.

porucza

Otto S a c h s e na bohatej haſhy 5.

Valemy ſhoſej

punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np.

w cjiſeſe wubjernje ſkodzaſych družinach porucza

Th. Grumbt.

Prima majkowы ſchrót

je ſaſo na ſkładze a porucza jón

Budyski khumſchtyn mlyn
(něhdusche wulſe mlyny)
pod hrodom.

Roždu w wuſkladnym woſnje wuſtajenu **krawatu** ſ pschedacžu nutſ woſmu.

A. Tschentſcher na bohatej haſhy 18.

Murjerjo

dostanu trajne dželo pschi zyrlwinym twarje w Radworju. Řeſh ſo ſamolwja pola polera **Bobſta** tam.

Pawoł Giebner,

winařňa,

winownja a ſnědarňa

w Budyschinje

na bohatej haſhy čiſlo 18,
ſ nutſhodom na theaterſkej haſhy,
porucza

ſwój wulſotny ſkład

čerwjenych

a belych winow,

najtunische bleſchu po 70 np.,
haž ſ najlepſchim družinam, kaž tež

lēkarſke wino,

jako:

portwino, Sherry,

Madeira, Malaga

a Tokaſke.

Bola mje ma kóždy połnu weſtoſeſ, ſo **woprawdzie** wino doſtanje, a ſhtož placzimy naſtuipa, móžu ſ najmjenſha runje tak tunjo pschedawacž, kaž hdyž ſebi nechtó direktnje wino wot Rheina a t. d. pschipóžlač da.

Pawoł Giebner.

Spewh
do žnjowych wěnzwow
ſu na pschedań
w wudawatni „Sserb. Nowin“.

Na nowemu lětu je w Bréſy pola Hodžija ſtwa w jenym maſiwnym twarjenju ſa herbſku ſwójbu na pschenajecže. Dalsche je čiſlo 12 tam ſhonicz.

Holczeſ, kotrejž che ſchewſto na wuſkunje, móže do wučby ſtupicž pola G. Hiekgi, ſchewſkeho miſchtra w Budyschinje pschi žitnych wiſach 36.

Wutrobný džaf.

Pschi nutſeſhnenjenju do noweho domu.

Hdyž ſwój dom ſaſ' natwarjeny Mam ſo Božej pomožu, Kíž nam loni wotalem ſu psches ruti ſloſtiſtu, Hdyž angusta dwazytoh' Boži wohem ſnicji wjcho, Štotož psches weſe ſteňe dželo Raſha nadoba je bylo.

Wutrobný džaf tudy dawam Gmejnemu pschedtejerzej Knjeſej Scholze, pschipóñinam Tež jož knjeni mandzelſtej, Kíž ſtaſ na mni ſi džeczimi ſamilij ſo wulſotni, Naž do ſwojoh' domu wſaloj A nam darmo bydlicž daloj.

Tež we čaſku nowotwora Thch, kíž naſch dom twarjach, Hſpoldinje ſaſtarala Je ſe jedznej potriebu, Wot naž wulžy cjeſeſena, Knjeni Lena Scholzina, Kíž je naſche ſepiſe ſhyla, Tež nam ſi darczeliu byla.

Težo runja džaf b'dže daty Gwobodnemu kublerzej Knjeſej Chreſtej pschipóñath, Kíž we uzyj wohnjowej Gdyň mój ſtót je ſ ſebi wſal, A tež jemu piſu dat Pschi tym ſwojim, kaž psches jene, Pschi ſtót ſtatók natwarjeny.

Džaf tež praju winowatv Lubom' knjeſej Albertej Sa ſtót, ſotrom' ſchepbif daty Bu we jeho hrodi ſej, Kíž tež je ſo nade mu ſamilij ſ wulſej luboſeſu, Kaž czi dotal ſwojewjeni W ſechizach ſu mjenowanji.

Džaf ho Weſchle ſwobidnymy praji Tež we Malej Dubramy, Kotliž ſu wopofasali Mi tež weſe dobroth, Dobroczelam ſdaleñym, W wotolnych wſach bydlaſym, Pschipolam džaf hnutia jarh Sa wſchě dobroth a dary.

Džaf tež tym, kíž pschipóñatachú A wohnjowemu njeſbožu, Kaž tež tym, kíž podpjerachú Mje piſi ſ nowo twarjenju, Džaf budž Bohu lubemu Sa pomož a ſtrazu wſchu, So njeſ njeſbože ſo ſtato, Haž je twarsle dželo trato.

Haž wot Boha ma ſo doſtač, Hnady čzas mój pschipóñath Njeſapomnute mi wſtacž Dyrbi wſchě te dobroth, Kíž ſu derje cziñile A tež ſwjeſelje mje,

Placz wam Bóh je w tutym kraju Kaž tež w njeſhu w ſwojim raju.

Nam tež Bože žohnowanje W nowym domje wudželej, Njeſh je nowe kóžde ranje, ſamje ſaſh mits a wonhód ſej, Jeſu, wostan mjes nami, Tu naſch hójez najprénijſi Napisli dobroczelom mojich ſeſi do węžnych knihow ſwojich.

Wudowa ſhymankowa w ſechizach.

Towarstwo Budyskich pschekupzow

smje 25 letný Sedanski žwiedzeński džen (pońdżelu 2. septembra) khamy rano wot 8 hač do 11 hodzin (w časzu žwiedzeńsko-čzaha a Bożeje klužby) sawrjene.

Prošymy druhé sobustawy pschekupskie jednoty, tutón pschekup ského wotwarcz.

Pschedkndstwo pschekupskie jednoty.

Serbscy wučerjo! Serbscy studowacy!

K narodnym živjenju luda słusa jeho narodny spew, narodna reja.

Wulkotny serbski narodny spew w krótkim času na spewanskim swjedzeniu w cyłej swojej krasnosti zaklinči. Kak pak je z našimi narodnymi rejemi? Léto wot lěta so mjenje rejwaja. Nichtó njeznaje wjacy hač jenož jenu jeničku serbsku a tola mamy jich cyłu kopicu, tak rjanych a něžnych, kaž naše narodne spewy. Serbscy wučerjo! Serbscy studowacy! Chcemy so prćowac a hajic tež našu serbsku narodnu reju! —

Kózdy Serb, kózda Serbowka, kiž so wo tutu našu węc zajmuje, njech džensnišu sobotu popołdnju w 4 hodzinach do Budysina přindze. W serbskim hoscencu knjeza Dietricha (k lišcej jamje) na zadnej bohatej hasy chcemy bliže wo tym rěčeć, zo bychmy našemu serbskemu ludej na wulkim spewanskim swjedzeniu tež pokazali, kak rjane a něžne su serbske narodne reje.

Ze serbskim postrowom

Serbska Studowaca Młodzina.

Bogumil Šwjela, t. c. h. starši.

Bukečanske serbske towarzstwo

so, zjenočene z druhimi towarzstwami, jutre njedželu 1. septembra při „Sedanskim swjedzeniu“ wobdzeli, a to popołdnju 1/2 při swjedzeńskim čahu a swjedzeńskoj Bożej službie, kaž tež wjedor w Heimrichec hoscencu na dališej zabawje. Wśitke sobustawy so wutrobnje proša a namowlja, zo bychu so při tutym patriotskim skutku bohače wobdzeli.

Predsydstwo.

Gustav-Adolfski žwiedzeń w Budestezach.

Njedželu, 8. septembra, smje tudomne pobočne towarzstwo Gustav-Adolfskeho wustawa swjoi leťušchi žwiedzeń w rjantym Budestezanckim Božim domje.

Sserbske žemljenje sapocznie zo 1/23 hodzin popołdnju (predar knjes farar Ssylora i Minakala), němške popołdnju w 4 hodzinach (predar knjes diakonius Egellraut i Budyschina).

Pschedkndstwo Gustav-Adolfskeho džela pschedprosčuje nanajwutrobnjego

W Budyschinje.

Pschedkndstwo.

Do Lisska

pola Pomorez!

Zutsje njedželu 1. septembra budža reje. Pschedzelne pschedprosčuje Kornel Gruhl.

To Nowych Koporz!

Zutsje njedželu 1. septembra i domkowanzy budža reje.

Pschedzelne pschedprosčuje Hermann Mošig, hoscenzat.

Ssyluu klužobnu holzu pyta i 1. oktobrej primarius Wezla na hrodowſtej haž 6.

Pytam i 1. oktobrej młodschu, pełnu klužobnu holzu, ktraž je hižo klužila.

Wyschski wučer Sieber na kafarskej drošy 3 po 2 sfhod.

Palešskoho wolrocžka

pyta hnydom

Małkczanski Injezi dwór
pola Budyschina.

Džak.

Swój dom i nowa natwariwshi, ktraž je zo loni i Božim wohniom sanicju, wschitkim kusiodam a pschedzelam w kusiodnych wħach ja pschedwożenie twarskiej potrjebu, ruczne dželo a kamilne dary, woħbejje pak knjezej gmejniskemu pschedstejčerzej Scholze a jeho mandželskej w Jeschizach, ktraž staj mi hospodu siccijloj a wjele dobroty wopokasaloj, swój najwutrobnischi džak praju.

Bóh luby Knjes chýl jim wschitkim i bohatym farunarjom býč.

Jan Ssylank w Jeschizach.

Wučobnik.

Do žwojich drogowych khamow i jutram 1896 swjona sprawneju starscheju sa wučobnika pytam.

Otto Engert.

Diščerski pomožnik

môže hnydom do trajneho džela stupič pola

G. A. Mittash, meblowy magazin w Bukezach.

Pschi žwojim pschedydlenu do Merana w Tirolskiej prajmoj wschitkim drohim pschedzelam a snathym w Serbowstwie, i kotrymž njemžachmoj zo wjazh ertne rožkhnovacj, žwoje najwutrobnische Božemje.

Bóh luby Knjes sataj a sdžerž pobožny herbski lud!

W Krjebi, 25. augusta 1895.

Dr. F. Selle, farar a mandželsla.

Na row njebo

Pětra Vöhnerta,

kubleriskeho wumjenkarja w Zokowje. † 10. augusta 1895.

64 lét starý.

Kak derje temu, schtóż we wérje Dje w živjenju tu i Jezušom;

Wón wotbal dje we czichim mérje, i sloneži běh swjoi i wjeholom.

W kwyatym mérje i nebju hłada

Biči mrežu wóczęlo stemjene,

Joh' dužna pat hiež dom ſej žada,

Sso pschedydlisc, hdež Jezuš je.

We tajkim mérje, nano! džescheze

Tež w dom i próžy pschedratej;

Hdyž ſwěrnje ſtukovali běchze

Lu we winzg ſjenjeowej.

O bratje! ſak je wurdzene

Towarstwo wěrhbědžerjow,

Je i twojej ſmjerzu porubjene

Zeneho ſwojich wiedźow.

Hdyž w Zolowje bu narodzený,

Be staršim starolęzaj napřešča,

So ſahé by byl pschedzeleny

Ly i žyrki ſwojoh ſbónita.

We Božim domje w Hružy ſteženy,

Sz tam ſo wucžil we ſchuli,

A ſcheczanjsz tam rošwucžený

Sawo ſcheczanjsz klub tež ponowi.

Wsał i mandželsztwu a ſjenoczenju

Szej Holonowu w Zolowje,

Kotraž pschi ſahé ſwudowjenju

Pječ ſyrotom wam pschedstaji.

Sso wopokasal njeſječe ſenje

Sso ſyrotom nan pschedrodný,

So ſeje naž wucžili tak rjenje

Wam do rowa džak prajimy.

Bóh w mandželsztwu woj žohnowaſche,

A wamaj dweju ſyntom da,

Hdyž preñshoh boryl pricž wolaſche

Bu drugi radoſez starichiska

Bo ſcheczanjsz klub wobnowjenju

Wón i wucžestwu ſo pošvježi;

A lubym starichim i ſpokojenju

Wot wucžerjow ſo wukhwali.

O spicje derje, poħriebani

Tu na ſcheczanjskim ktežhovi,

Bot duha mera strażowani,

Wah ſemſki roptot njemhli.

Tež my tu njemžem wostacj

A džem ſhvatniwi ſa wami!

Dai, Božo, pschi tebi nam wostacj,

Džel dobrý dostacj w węžnoſezi.

Grudženi ſawostajeni.

(S. V.)

Swojemu ſemrjetemu ſobustawej

Knjeſej Hajnkej,

živnosžerjej a knježemu hajnkej w Libuchowje, wuprajimy, jeho w čestnym wopomjenju ſakhowajzy, ſwój najwutrobnischi džak ſa jeho ſwěrne wophtowanje našich poždženjow a wuradžowanjow. Bóh jemu jeho woponiwu luboſč ſa bratram ſežichim wopozinkom w rowje a junu ſežichim horjestaczom ſaplačz.

Pschedkndstwo a wubjerk
Malowjelskowskeje wupožczenje.

(K temu eži žlu pschedloha.)

Pſchiloha k čížku 35 Serbskich Nowin.

Ssobotu 31. augusta 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Rychalskej zyrkti smjeje jutje njedželu rano w 7 hodž. farat dr. Kalich herbiku spowiednu ręč, $\frac{1}{2}9$ hodžin diaconus Rada herbile a w 10 hodž. nemšte predowanje k ſobu ſwietemju Sedanſkeho dnja.

Křečenl:

W Rychalskej zyrkti: Hana Elisbetha, Kortle Ernsta Pawela Jägera dželacjerja na Židowje, dž. — Emma, Jana Ernstka Freiberga, ſchepa w Czernierach, dž. — Jan Pawel, Jana Milana, pjetarſkeho miſchtra na Židowje, dž. — Maria Martha, Handrija Hodera, wohbiderja wotkſeñneho wuſtawa na Židowje, dž. —

W Katholiskej zyrkti: Maria, Miklavſica Delana, domownica, dž. — Karl Alfonis, Jana Dilgera, ökonomiskeho komišara, ſ. — Luisa Madlena, Jana Friedricha, Otto Lutacha, reñiſteho miſchtra na Židowje, dž. — Charlotta Eleonora Kata, Hermanna Otto Schmidta, fabrikanta meblow, dž. — Ella Emma, Karla Zumpf, tapetzerarja, dž. — Pawel Benno, Miklavſcha Pjetrascha, dželacjerja na Železnicy, ſ.

Zemrjeol:

Džen 19. augusta: Margaretha Gertruda, Kortle Augusta Germisa, pjetarſkeho miſchtra w Hrubocziszach, dž., 3 m. 27 d. — Martha, Miklavſcha Schewza, murjerja, dž., 3 m. 15 d. — 20. Hana Jadwiga, Heinricha Liezy, nojerja, dž., 6 m. 18 d. — 24. Richard Jurij, Augusta Wukti, dželacjerja w Ratařezach, ſ., 1 m. 4 d. — Hedwigia Maria Emilia, Jurja Hugo Natufsha, thęjerja a pjetarſkeho miſchtra na Židowje, dž., 10 m. 26 d.

Płacéisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2813 mēchow.	W Budyschinje 24. augusta 1895				W Lubiju 29. augusta 1895			
	wot hr. np.	hacj hr. np.	wot hr. np.	hacj hr. np.	wot hr. np.	hacj hr. np.	wot hr. np.	hacj hr. np.
Wschewiza	7	6	7	71	6	9	7	50
Rožta	6	90	7	6	6	47	7	6
Ječmien	5	94	6	6	5	56	5	94
Borow	6	71	6	43	6	—	6	50
Hroch	5	50	6	20	5	0	6	—
Wofa	7	22	11	8	8	20	9	30
Zabhy	5	56	7	50	5	75	7	—
Hejdusicha	12	—	15	—	11	—	13	50
Běry	15	50	16	—	13	50	14	—
Buta	1	80	2	10	1	80	2	50
Wschewizna mula	2	10	2	50	2	—	2	40
Ržana mula	7	50	16	50	—	—	—	—
Šhyno	50	—	10	50	—	—	—	—
Głoma	2	—	2	20	1	50	2	—
Brožata 1830 ſchtuk, ſchtuka	17	—	18	—	15	—	17	—
Wschewizne wotruby	3	—	19	—	—	—	—	—
Ržana wotrub	3	75	4	50	—	—	—	—
	4	25	5	75	—	—	—	—

W Budyschinje płaczisze: kóz wſchewizy (běla) po 170 puntach 12 hr. — np. hacj 13 hr. 10 np., žolta 11 hr. 73 np. hacj 12 hr. — np., kóz rožty po 160 puntach 9 hr. 50 np., hacj 9 hr. 69 np. kóz ječmienja po 140 puntach 7 hr. 99 np., hacj 9 hr. — np.

Na Burži w Budyschinje wſchewiza (běla) wot 7 hr. 50 np. hacj 7 hr. 65 np., wſchewiza (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 21 np., rožta wot 5 hr. 91 np. hacj 6 hr. 50 np., ječmien wot 6 hr. 75 np. hacj 6 hr. 50 np., wofa wot 6 hr. — np. hacj 6 hr. 25 np.

Draždanske miaſhove płaczisze: ſowjada 1. družiny 65—68 hr., 2. družiny 60—63, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne ſwinje 43—45 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np., po punze rěneje wahi.

Wjedro w Londonie 30. augusta: Žahne.

Ernst Ullrich na schuleckej hacj 12 porucza ſwoj wulki ſkład porzlinu, ſamjeninu, majo-likow, ſchlenčzanu tworu, ſchpihele, ſloczane lejstn, gardinowe žerdze, wobrasowe wobluti, flanki (poph), popjaze hlowy, hraſki atd. a wſchelake druhe węzły po jara tunich płaczisnach.

Destillazija Adolfa Rämscha w Budyschinje vſchi butrowych wikach porucza ſwoje wubjerné dwójne a jednore ſłodke palenzы, ſikerы ſuateje dobroſeže a tunjoſeže, teho runja dobry žitny a czistý palenz 1. a 2. družiny.

Emil Lebelt

w Budestezach

ſwoj ſkład

czeského wuhla

ſnateje najlepſcheje družiny,

hornjoschl. Kamjentne wuhlo, delnjoschl. Kamjentne wuhlo, prima briſeth atd.

dobrocziwemu wobledzbowanju porucža.

Pſchiwjeſenje ſo derje a tunjo wobſtara.

s poczeſczowanjom

Emil Lebelt.

E. Weiß

w Budyschinje

19 na bohatej haczy 19

porucža

wulki wubjerk hotoweje

mujazeje a hólčazeje drasty

kaž tež wulki wubjerk žonjazých
deshejnych mantlow a žaketow po
jara ponizejnych płaczisnach.

Slodke palenzы

liter hijo po 40 np., ſickerы liter hijo po 60 np.

porucža **Moritz Wjerwa** pôdla Petrowſkeje zyrkuje.
Destillazija ſnatych dobrich palenzow po starich tunich płaczisnach.

Meble!

woprawne a molowane ſo nětkole najlepje a po naj-

tunischich płaczisnach kupuja,

fabrikski ſkład molowanych meblow, ſchpihelow,
ſtolow, ſofow, matrazow atd.

meblowy magazin a fabrikski ſkład

Gustava Zichnera

w Budyschinje na bohatej haczy 14.

Sa
njewjesczinske wobleczenja
 porucza
czorne židżane drafne tkaniny

łohęz hiżo po 1 m.

hacż f najlępskim družinam,

piżane židżane tkaniny

w najwjetšim wubjerku barbow a po wschelakich placzisnach,

czorne a bèle wolmiane tkaniny

hladke a mustrowane w hódmach družinach po najtunischiach placzisnach

Jan Jurij Pahn.

Niemjesczinske schlewjery
 kaž tež hotowe
njewjesczinske schaty
 najlepje sechite
 porucza

A. Tschentscher
 na bohatej haſzy čižlo 18.

wubjanh a wubelenh,
 modry a cziszczeny

p l a t ,

cziszczeny schórzuchi,

łoschlaze żulno,

bèle a piżane

pozleszczenowe tkaniny,

wapjerski, trjenja,

blidne ruby, schantla

porucza w snathach dobrych
 družinach po tunich placzisnach

platowa a bawlmowa

pschadownia

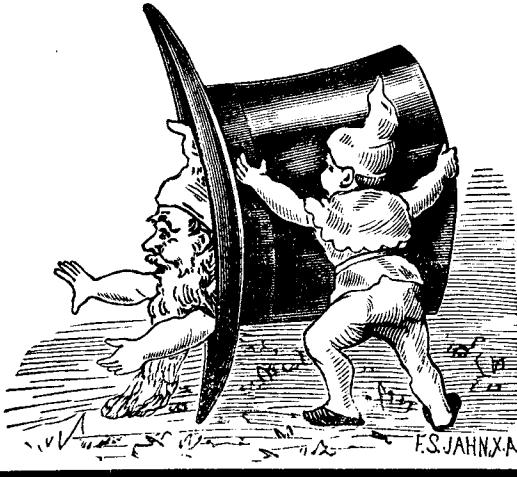
G. M. Rysečka

w Porchowje.

Pschedawańja w Budyschinje netkole na bohatej haſzy 31
 pódla bohatego tórmu.

Pjatki a żobotu wotewrjena.

Schtóž chze ſebi pola
 mje něčto ſkaſacž, chyl mi to
 direktnje wojewicž.

Klobukowy basar

w Budyschinje
 19 na bohatej haſzy 19
 porucza

mužaze klobuki a měžy,
zylindrowe klobuki,
 hólczaze klobuki a měžy,
 schulerſte měžy čiſče po pschikasanju,
 klužobniſke a po honczaſe měžy.
 Wtchę wěžy w wulkim wubjerku po najtunischiach
 placzisnach.

Klobukowy basar
 19 na bohatej haſzy 19.

Pschedeschczniki.

Borjedzenje a poczehnjenje
 w mojej pschedawarni.

Sswoje ſnate
dobre palenzy

(jednare a dwójne)
 poruczątaj placzisny hódnou

Schieschla a Rječla.
 na ſwontownej lawſkej haſzy.

Brunizowa jama „hrabja Lippe“
 w Suborniczych

porucza ſuchu brunizu a prakowane wuhlo f palenju a tepjenju.
 Tale bruniza ſo najlępszej čeſkej brunizi runa a ſe ſwojej wulfie
 tepjeniskej možu a tunioſču khétre ſalutowanie ſkicži.

Czerstwy twarski kalk a zement ſtaj ſafzo
 doſchloj, kotrajž runje kaž murjerske a třeſhne
 zyhele tunjo pschedawa

F. Fischer
 na Łasowſkim dwórniszczežu.

Pschedepoloženje ſchewſta.

Sswojim čeſczenym wotebjerrjam a snathym najpodwołniſcho
 f wjedzenju dawam, ſo ſzym ſwój

črijowy a ſchörnjowy ſkład

1. julija ſjerjowej haſzy 6 na napschedcznu stronu čižlo 11 niže
 ſħlamow ſnjeſa Wehrle pschedepoloži. Sa dowěrjenje, w bohatej
 mérje mi ſpožęzene, ſo rjenje džakujo, proſchu ſe minni dale pschi-
 ſturowacž.

A. Knüppelholz.

Turkowſte ſlowki
 najlępscheje družin, punt po 17,
 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjewra
 pschi mjažowym torhoſchežu.
 Destillazija
 snathach doſtrych likerow po
 starich tunich placzisnach.

Raſcheže

we wſchęch wulkoſčach a družinach
 porucza piči potriebje

Arthur Jannasch
 na Hoſchiz haſhy
 a róžku ſeminarſkej haſhy.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so koždu sobotu.
—Swtórlétna předplata
wudawaíni 80 np. a na
němských póstach 1 mk.,
z příjmenjem do domu
1 mk. 15 np. — Kožde
číslo placi 8 np

Serbske Nowiny.

Za nawěžtki, kiz maja
so w wudawaíni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo 2)
wotedać, płaci so wot
malo rynka 10 np. a
maja so štôrkt hać do
7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíle Smolerjee knihicíšceńje w Mačičnym domje w Budysinje.

Cíle 36.

Sobotu 7. septembra 1895.

Létnik 54.

Swětne podawki.

Němiske khězorstwo. Khězor Wylem je pschi Sedanskim žwiedzenju, pschi kotrymž bě pódla druhich němskich wjerchow sakske kral Albert s jeho hoščom, w Barlinskim khězorskem hrodze žwojim gardam pschipiyo sozialdemokratam janicěrsku wójmu pschipowojedzil. Pschipitk měješe ho takle: „Hdyž dženža mojin gardam pschipitkou rēč džeržu, činu to s wječeje, hnutej wutrobu, pschetož wurjadne žwiedzeniski a rjany je tónle džen.“ S woblikom dženžnišcheje parady bě je sahorjenjom žo plomjenjazý lud, a s pschicíznu tehole sahorjenja bě dopomjenje na wožobu wulkeho skonjaneho khězora. Schtobž je dženža a wezera na khoroje, s dubowym lisczom debjene, hladal, tón to njeje móhl činicž bjes želnoščiweho hnucza w wutrobu; pschetož duch a rēč, kotrajž namaj se schumjenja tychle s džela roszychnowanych pólnych snamjenjow rēčitaj, powjedaschtaj wo wězach, kotrež žu ho psched 25 létami stałe, wo wulkej hodžinje, wo wulkim dnju, na kotrymž němiske khězorstwo sažo ſtaže. Wulka bě bitva, a horž bě naval, a mózne běchu mož, kotrež do ho řashchu. Khróble njeſcheczel ſa žwojí řawrjenz wojowasche, ſa žwoju janidženošč, ſa žwojeho khězora, s khrobloſču ſadwělowanja khrobke franzowske wójsto wojowasche. Ša žwoje ſubla, ſa žwojí ſtatok a ſa žwoje pschichodne ſjenoczenje Němzy wojowacu. Duž ho naž wječeje dótka, ſo kóždy, kotryž je khězorowu žuknu nožyl, abo ju hiſchče nožy, žo tele dnj wot wobydlerstwa wožebje čeſcji — jedyn jeniceki ſapłomjenjazý džak khězorej Wylemej I.! A nam, wožebje mlédschim, nadawš, to džeržecž, ſchtož je khězor ſaložil. Tola do wjzofeje, wulkeje žwiedzeniskeje wježeloſče ſynk klinči, kotryž wopratwuje do njeje nježluſčha. Czrjódžisko ludži, niz hódnich, ſo jim Němzy rěkaja, ſebi ſwéri, němski lud hlabicž, ſwéri ſebi, nam žwiatu wožobu wschudže čeſczeneho, skonjaneho khězora do pröcha czahnyč. Njech žylý lud we ſebi móz namaka, tele nježluſčane nadpady wotpočaſež! Želi ſo ho to njestanje, potom Waſ napominam, ſo byſchče pſheradniſkej czrjódze wobarali, ſo byſchče ho do wojo- wanja dali, kotrež naž wot tajlich žiwjelov wužwobodži. Tola njemóžu žwoju ſchležu ſtrowoſči mojich gardov wu- piež, njeſpomniwſhi na teho, pod kotrymž žu wone dženža psched 25 létami wojovale. Něhduschi wjednik Maafkeho wójſta psched wami ſteji! 25 lét dolho je ho ſeho Majestoscz ſakske kral do wſchego horja a do wſchego wjeſzela, kotrež je naſch kraj a dom po- deſchlo, žwérku ſ nami dželil. ſeho runja tež württembergſki kral, kotrehož je najwjetsche wjeſzele, ſo je w rjadaх gardhusarskoho regi- menta ſtal a khězorej Wylemej žlužil, a kotryž je ſ nam ſhwatal, ſo by ſ nami jako towarisch tón džen žwječzil. Móžemy, kaž prajich, jenož žlubicž, to ſdžeržecž, ſchtož žu rječojo ſa naž wuběžili. A tak gardesporſowej žlawje žlawu wobeju wjzofeju kniesow, pschede wſhem wjednika Maafkeho wójſta pſchifamku: ſeho Majestoscz ſakſtemu krale žlawa! — a hiſchče ras žlawa! — a tſeči króč žlawa!”

Khězor je ho na ſozialdemokratow hľuboko roshněval, dokelž žu jich nowiny Sedanski žwiedzen a dobyča němskich wójſtok wužměchowale a wohanile. Tole njevótežinske, hanibne ſadžerženje je khězora ſeſapyrilo, ſo ho njeje ſdžeržecž móhl, žwojí hněw na ſozialdemokratow ſhawnje wužypač. Konſervativne nowiny ſ teho hrodža, ſo ho khězorstwomu ſejmej ſ nowa někajki ſakſ ſchewrót abo tola někajki wuwaczy ſakſ ſchecživo ſozial-

demokratan, pschedpožoži. So paſ ſhězorstwowy ſejm ſakſ ſchewrót njeſchiswoli, to žmy hižo lětža widželi, a ſo wuwaczy ſakone ſejm ſozialdemokratije ſadžewacž, to naſhōnjenje wucži. Ani to, ani tamne ſozialdemokratiju njeſpodlveči. Pschedciwo njej budža ſo ſrědkí nažožicž dyrbjecž, ſotrymž ſo njeđostatki nětčiſčich njeſtrowych ſozialnych wobſtejnnoſčow wotſtrouja; potom ſozialdemokratija ſama wot ho ſanžze.

— Wobly do 2. komory ſakſkeho krajneho ſejma ſměja ſo 17. října. Pravo wužwolicž ma kóždy ſakſ ſoddan, kotryž je 25. lét živjenja dopjelnil a 3 hriwny paſ dohodneho, paſ ležomnostneho, paſ hromadže dohodneho a ležomnostneho dawka dava. Wožobu, kotſiž jałmožinu doſtawaju abo kotrymž ſu ſo czežne prawa wořjelle, nježmědža ſo pschi wólbje wobdželicž.

— Licžba wojaſow, kotſiž ſo pschi lětūſčich němskich khězorstw manevrach ſ połodnijs ſchęzecžina wobdžela, je ſo ſylnje pschehnała. Wopravdže ſchtyri armeekorpsy a dñe ſlavalleriskej diviſii, kotrež do manevra marscheraſa, wjazy dyžli 3300 offizerow, 90,000 muži a 19,200 koni njelicža. Hacž runje wójſtowe ſarjadniſtvo wſcho móžne čini, ſo by wojaſow doſpołnije ſ zbroju ſastarało, dha ſměje wobydlerſtvo kraja, w kotrymž ſo wulke manevry wotbywaja, pschi nich hiſchče doſež wobčežnoſčow. Tak dyrbí w dnjach ſchtyridnjowneho manevra zjle wójſto ſlavalerowacž, tak ſo budža ſo ſwartery jenož ſa ſtabi abo mjeſtſche wodželenja ſadacž. Dale ſo njebudže psched- pſchahanje ſe wžow bracž, dokelž je ſebi jo intendantura hižo dawno wotnajala; jenož ſ wuwaczym budža burjo ſ wojami wupomhač dyrbjecž. Skončnje ma ſo ſa pſchimarschērowanje, kaž tež ſa wro- čenje wojaſow jefba po železnizh wužiwač, ſo by ho wježne wobydlerſtvo ſ hospodowanjom wojaſow pſchejara njevoběžovalo.

Franzowſta. Europiske wulkoſozh na pſhemu žwoje wójſta powjetſchicž a jich wójnku hotowosči wudoſpolnicž pſtaja. Šhoni- wſchi, ſo budža Němzy lětža na dobo ſe ſchtrimi armeekorpsami manevrērowacž, Franzowſojo hnydom jich pſchiflak ſežehuja. Hdyž Němzy 120—130 muži ſylnne kompanije do manevra ſeželu, Franzowſojo ſylnoſč komponujow na 150—180 muži powjetſch. Ke temu pſchitdu wodželenja ſa twar pólnych železnizow, powětronje (powětrowe ballony) atd. Manevrērnishežo ſa lětūſche franzowſke wulke manevry mjes Toulom, Epinalom a Chaumontom leži, kotrež ſtrony ſu ſtarym němſkim wojaſam ſ poſlednjeje němſko- franzowſkeje wójny dcrje ſnate. Wot lěta 1871 je ho tam, kaž ſi žyla pschi němſko-franzowſkých mjeſach, wjele pſheměnjenja ſtało. Franzowſojo ſu, ſo bych ſo njenadžitých nadpadow wobrolí, dolhe paſzmo ſaraczeńskie twjerdžiſow natwarili, kotrež paſ runje na lětūſkim manevrērnishežu ſyndom mil ſcheroč ſchězérbi poſtejaj. Tule ſchězérbi ſu pječa teho dla wostajili, ſo bych ſo němſke wójſko ſ týmle wotwryjenyi wrotami do paſlow wabili a potom mjes Toulſkim a Epinalſkim lěhwom ſatłocžili. Kaž je widžecž, maja Franzowſojo tón ſamy wójnſki plan, kaž awſtriski general Benedeck w lécje 1866. Tón tehdý tež pruske wójſko pſchě ſory do Čech nuts puſchecž, prajizy, ſo je tam na tſchěſſi roſbije. Ale, kaž wěmhy, je ho ta wěz runje na wopak měla. To ſame naſhōnjenje móhli tež Franzowſojo ſežinicz. Němzy wójſki wjedniſz wjedža paſ tež, ſo móža ſo wabjazeje ſchězérbi ſmimycz, hdyž ſe žwojimi kanonami ſaraczeńskie twjerdžiſy poſtejaj. Hłowne wjedniſtvo w manevrje ſměje Parížski komendant, general Sauffier, ſe ſchefom generalneho ſtaba budža general Brissdeffre, pódla teho wužwaj

generalaj Gamont a Negrier wulke wójsko nawjedujetaj, kajkež w Franzowſkej w mierze hiſcze ſjenocžene widželi njeſzu. Manevr ſo po tym planje powiedźe, ſo general Gamont jako komendant wójska, ſo Němskeje marscherowazeho, pschiczeñu, mjes tym ſo budże general Negrier franzowſke mjeſh ſakitač dyrbječ. Tonle plan je po tajkim napodobnjenje němſkeho manevra, kotrž je ſo Ionu pola Meha měl, pschi kotrymž general Häseler khezorej Wylemej dopokala, ſo móže ſo njeđizwajzy fortow do twierdžiſninahego paža pschedobycz. S létuſkim wulkim manevrom chzedža Franzowſojo mobilisaziju, transport, pschimarscherowanie a ſaſtaranje wojaſkow ſ nowa prihawacž, dokelž ſu ſo pschi manevrah w požledniach lětach wulke njeđostatki a njehotowosče poſtaſale. Najwiažy staroſczow czini ſameſtnenje a wotwieszenie njeſicžomnych wuſtathch a ſchorjenych wojaſkow. Czim wiažy ſo ſlabuſtich a njeſicžich ludzi, kotriž dže móža runje tak derje tleleč, kaž hylni, do mojſka bjerje, czim wiažy ma Čerwieny Rischiz džela. — Ruski general Dragomirov, kotrž budže pschi manevrah pschezo w hłownym kwartere pschitomu, je tele dny na manevrničco pschiſej.

Ruſowſta. Ruſke kniežerſtwo ſo na wójnu ſ Japanſkej pschihotuje. Wone ſwoje wójſto w narańſcej Ssibirskej rucze požylnia. Pschimorske město Wladivostok je na kraju a pschi morju hylni wobtwierdžene.

Sſerbia. Kral Alexander je ſo w franzowſkich mórſkich kupjelach w Biaritſu pschi ſamym tepil. Kral bě 31. augusta rano ſe ſwojim čelnym lekarjom dr. Žowanowicžom, majorom Raſchicžom a kupanskim miſchtrom Sarafolu do morja ſupacž ſchoł. Na dobo woda pocza wužoko ſtupacž. Kupanski miſchtr ſwasche, ſo dyrbja ſo k brjozej wróciež, tola dla hylne ſo mjetazych žolimow njebe móžno, brjoh dozpicž. Major Raſchicž a lekar Žowanowicž, kotrajž beſchtaj bliže pschi brjoh ſ wonka žolmjenja, kotrež bě krala a Sarafolu wotnjeſlo, k brjozej dopluwaſchtaj. Krala pak psched hoborskej žolmu wohladaschtaj, kotraž ſo k brjozej kulesche. Wuskiſtne pluwajo ſo kral ſe žolmy wudobu a ſwožownje brjoh doſczeſe. Sarafola pak ſo ſažo njeſokaſa. Najſkerje je wón ſ Bozej ruczku ſajathy ſo tepil; pschetož heval by ſo wukhonaſ, dokelž bě wuſtojny pluwat. Zeho čelo hiſcze njeſzu namakali.

China. W Chinje ſu ſ nowa tamniſkich kheſeſzianow pscheczeſali. W Bonney ſu kheſeſzianſtu ſyrotowinu ſapaliſi a někotrych kheſeſzianow ſabili.

Spodžiwe wulekowanje.

I.

Starý Gischmer njebe tón džen ſwiežoly. Šedžo ſa kachlemi, w kotrychž ſo ſchęzepki ſ winoweho pjenika paſachu, wohrjewaſche ſebi ſwojej derkotazej ružy a rybowaſche jenu wo druhi, ſhlađujo kóždy wokomik do maleje platanoweje aleje, kotraž k hezdy wjedžesche.

„Pſchezo hiſcze njecht!” ſabrcza, ſatſchaſujo ſ wulke hłowu ſe bělymi wložami a ſe ſchęzowej brodu.

A hrjeſche ſebi dale ruž na mózgym wohnju ſucheho walczka. Gischmer bě laſeník, hižo pječdžezacž ſet ſ domom w wieszy Saint Leon. Wón bě ſprawny člowiek, niž jara wuezeny, kž khoruſeſche kaž kóždy druhi a jeho najwjetſha žadoſež bě ta, ſo by byl pschedſtajeny ſwojeje gmejný.

Tutón kraſny bón móžesche ſo dopjelnicž. Gischmer mjeſeſche ſlawne čaſby w ſwojim živjenju. Wobydlerjo Saint-Leona běchu jemu wſchitzu džak winoježi. Dolhi čaſb bě wón jeniczki lekar zyjeje wokoliny. Kielko kroč bě ſchnupu, boleſci w ſtawach, kaſhel, ſkažený ſkód wuſtrowiš abo ſhorschi! Wón bě woprandze ſlawny.

Wot něčito čaſba pak mjeſeſche njeſbože. Kielko njeſbožow ſežehowaſche ſa ſobu! ſo wopredka pschedawaſche ſam lekarſtwa ſwojim khoruſem. A temu mjeſeſche prawo, dokelž bě najblížſha lekarſtwa pjiatnacze kilometrow ſdalená.

Ale tu jaſhydi ſo haptkař druheje rjadownje w Saint-Leonu. Gischmerej bu ſakafane pschedawacž paprocž a ſyrop! Runje ſi tuteho pschedawana mjeſeſche najlepſhe dohody.

Tola tuta wobužnoſež njebe hiſcze nječo. Haptkař ſchodziſeſche jemu niž jeno pjenieſnje, ale tež na druhe wajchunje.

„Schto pak je tole?” prascheſche ſo wužmęſeſhej ludzi, kž jemu rezepty pschinjeſeſhu, wot Gischnera pižane.

A bě na nim wiđeč, ſo Gischmera doſpołnije ſazpiwa.

Laſeník njeromnjeſche woprawdze rezeptow pižacž. Něčito zylo jednoroch rezeptow mjeſeſche, kotrež nałožesche wot młodofeſe ſiem. Predy běchu doſhahale k hojenju khoruſow, nětkole pak

běchu zylo ſ mody wuſchle. Haptkař njemějeſche jich ani ſ najmjenſha ſedžbu.

A tak ſhubi Gischmer dwě ſtečzinje khoruſ.

Hiſcze wjetſche bě njeſbože, kž ſo ſta dwě ſečze poſdžiſho, ſo bě ſo lekarň ſaſydlil. Młody lekar, ſi mjenom Albert Previł, wuſwoli ſebi tule wjeſ ſa ſwoje ſydlu a ſaſadži tak ſtaremu ſmierzmu ranu.

Leſkar bě zuſbnik, ręčeſche po Parizskim waſchijnju. Zeho wobthadne ſažerzenie ſpodobaſche ſo wjeſnjanam, kž běchu rad khoru ſyli, ſo móhli ſo tak wobeknemu lekarſej lekowacž dač.

Gischmer wiđeſeſche, ſo je ſhubjem.

Doktor Previł bě ſebi wěſeje dobył haptkařowu pschithilnoſež. Tón tola móžesche rezepty ſpižowacž! Wukafowasche žadne a drohe lekarſtwa. Tež wjedžesche ſu wuženym ertom wužote a pschihodne ſłowa wuprajacž, ſo by najſnadniſche a najwſchidniſche khoruſeſhe wojnamenil. Gischmer mjenowasche pschezo ſchnupu. Tak wſchidne waſchijnje njemějeſche ani wjeſnjanam ſo lubicž. Czujachu ſo ranjeni w ſwojej doſtojnoſeži, wiđo, ſo ſu na tak wſchidni ſnatu khoruſeſh khoruſi.

Sa to doktor Previł wužledži poła nich wažne khoruſeſhe ſe ſestajenym, dotal uježlyſhany mijenami, a ſupowachu rad nowe a drohe lekarſtwa, ſo běchu je ſahoſeli.

Gischmer, kotrž rad połon, żelbiju, ſchęzefku a druhe roſtliny a to psche jara ſnate wukafowasche, kž bjes ſtaroſeſhe ſam torhaſche na ležomnoſežach ſwojich khoruſ, njebe temu ſroſeſenym, ſo móhli wobſtać pornio Previłowemu lekowaniu. Tež najſzwerniſchi pschiwižniſy jeho po nečim wopuſteſzowachu.

A dokelž njebe ſa tón čaſb, ſo by ſam lekaril w Saint-Leonu, ſebi ſamoženje dobył, njewjedžo tamny roſtlin ſa prawy pjenjeſ ſchedawacž: wiđeſeſche nětkole, kaf ſo kudoba džen a hróſniſcha bliži, czim bóle, dokelž jemu tež ſchęzine wložy pschibywachu.

II.

Dženſka woſeſe, ſymſki džen, bě jeho ſtudoba jara wulka. Powiemy čeho dla.

Mjes malej čtrjodku tyh, kotriž běchu jemu ſuńerni wostali, bě tež wjeſný pólny stražnik, kotrž bě jeho pscheczel. Wěſeſe ſenjem. Mjesche tſiletnego ſynka Roberta, kž bě towarach Gischmeroweho wnučka Emila. A Robert bě khor, khor hižo ſchthyri dny. A Gischmera hiſcze hacž dotal stražnik njebe k ſebi ſawoſał.

„Schto, tež tón je mie wopuſteſzil?” prascheſche ſo laſeník, wohrjewaſche koſčatej ružy.

A tóždy ras, hdyžkuſi do aleje wohladu, nadžiſeſche ſo, ſo w nim wuhlada ſwojeho pscheczela stražnika, běžo ſ dolhimi ſroſeſenym, ſo by jeho ſlawne mjenu na ponoz wſał.

Stražnik pak ſo njechajſche poſtaſacž. A laſeník čaſkaſche hižo tſi dny. Kaf čaſto bě hižo podarmo ſhlađowal do bjeſliſzowych platanow!

Šyna jeho ſwieſe. To bě w dezembru, w ſrudnym čaſzu ſa ſtarza!

„Deno ſo běchu ſam njeſthuřil!” pomysli ſebi Gischmer ſe ſtrachom. Hižo bě w tej wěžy roſtas dal ſwojej džowzy, Emilo-wei macžeri:

„Wěſh, daſh mie lekarſtwa laſeník ſ Mimiſana! Leſkar nježmě mi do mojeho domu, radſho ſmierzſ!”

Walczk wjeſeſche ſo w plomjenju, potom roſpadze w wuhlu.

Šaſkaſami wotewrichu ſo khezne dnrje, ale ſenje njebe to pólny stražnik, njebe to ſu ſyla njechtó, kž by lekarſeſhe pomoži trjebal. A Gischmer mjeſeſche wulku ſtudobu w ſwojej starej wutrobie.

Na dobo ſaſtupi jeho džowka.

„Šaſkaſi jeno!” rjeſny wſcha blěda.

Laſeník wobroči ſo ſ hlowu a wobſedny tež. Konjazy dupot bě ſlyſhceſz ſ dróhi. A to bě derje ſuath dupot!

„Haj, haj, to wón je”, hikaſche Gischmer. „Šečha ſ pólneſu ſtražnik!”

Džekacž ſekundow na to woprawdze doktor Previł jehaſche kónz aleje. Jehaſche na ſpěchym konju a ſawroči ſo hordže na ſewizu k hezni pólneho stražnika, czumpajo ſo pschirje w tſchmijenjomaj.

Starý Gischmer połoži hlowu do rukow. Kónz je! Njebudže ſenje ſtarosta. Wsa ruku ſwojeje džowki a kłóczęſche ju dołho do ſwojeje, něm a porażenym, njemějeſche ani plakacž.

III.

Dwé nijedzeli pošdžischo mějesche Gischmer jemu s najwjetšich radošcior hwojeho živjenja. Po platanowej aleji pschinže čłowjek. To bē pólny strażnik, kotrehož so hižo nienadžijsche.

"Knies Gischmer", rječny jemu, se bylsami w wočomaj, "prokymoj waž wo wodacze, moja žona a ja. Myžlachmoj ſebi, ſo dyrbimoj... Węcze, čłowjek druždy myſkle ſhubi... Njerězmy wo tym dale. Sjebali ſym ſo wſchitzh. Hlej, naſhemu ſynej je hörje, hdźj jeho doktor lekuje. To je někaſta hroſna hwoſcę, ſabyl ſym, tak rěka. Tež dzěj jow ničto ničo tajke ſhyschal njeje. Maſch wbohi Robert je po tajkim ſhubeny. Do teho ſym pschischoł, runjež doktor ſo temu njeſteji, a duž ſym pschischoł, želnoscíni waz prokym, ſo byſchče pschischoł. Chzecze?"

Gischmer ſo njeſobaraſche. Stražnik da ſo do plakanja a tu dyrbjeſche ſo starý laſenik džeržec, ſo jemu njeſadže wočko ſchije. Alle, ſo by doſtojnoſc hwojeho powołania hajlik, naſpomni:

"To je khetro loſkocžina węz, ſo c̄emuž mje namołwycze. Njerěm, hacž knies Previł..."

"O, budžecze bjes staroſcę!" wolmolwi strażnik. "Tón ſo na to njebudže hōrſcę: to ſym jemu hižo do čaſha woſjewil. Niſmo teho hižo wjazy do mojego domu njeſtchindž!"

Gischmer poſthasche hiſcęze a ſo bjes džak woſkaſlujo rječny:

"Móžno wſchat, ſo trochu poſdže pschischoł, njeſtym hwoſcę wot ſpočatka wobledžbowal. Džeczo je ſo mohlo hōrſcę a duž mi roſumiče..."

"Noſumju wſchitko, knies Gischmer. Alle mamoj dowěru ſo wam a wj nam jeho wuſtrowicze... To budžecze węcze wiđecz. Niſmo teho pak", pschisťati ſhwetu, ſo by laſenka pschiswědžil, "je to mudra žonſta tež węczeſila. A duž..."

"Aha, jeno ſo mudra žoua tež ſamolwjenje na ſo woſmje!"

A Gischmer, jaſnje ſhlađuijo, wotmolwi strażnik:

"Sa ſchtworez hodžinu buđu pola waž, pscheczel!"

Pschekocži iſtu, ſo by w ſchpigelu wobledžbowal, tak rjenje by jemu pschisťejal židžam bant w třjich barbach. Wiđecze mje-nujz do předka ſlawny wuſpěch ſvožowneho wulekowanja. Po-myžlce ſebi jeno! Wuſtrowicz mrežazeho, kotrehož je ſo doktor Previł wotrijeł: ſajke je to ſarunanie. ſajke woſławjenje! Budže měſchczanosta, ſawěſče měſchczanosta! Móžno, ſo tež kniežeſtwowý radžiżel, budže-li rodžec. Sa dwé hodžinje budža wſchitzh wo-budlerjo wjedžecz wulku nowinku. Wſchitzh budža ſo ſajimowacž wo wuſpěch. Tež budža na to ſadžecz. "Wuhoji jeho. — Ni-wohoji jeho!"

O, jo by ſo jemu to poradžilo!

"To ſo poradži!" pschisťahasche Gischmer trochu pschewſath a poſběhujo psched ſchpigelom pravu ruku.

A wjeſelý poda ſo ſo strażnik:

IV.

Haj, węcze je, ſo je mały Robert čežžy hōrſy; Gischmer je to wobkružil. Alle ſo by tež ſpóſnał jeho hōrſcę...

Gischner mějesche hižo myſble, ſo ſo mudreje žony woprascha.

Alle, wſchafu bē hižo hōrſche hōrſcę wiđał. To jeho nje-ſatčaſhe. Wobmaſha džeczo, pschewpyta jo, poſlada jemu na jaſyk, pschejedže ſi ruku po huchim čelku. A dokež macž pschi nim plakasche, da ſo tež ſam trochu do plakanja.

"O, wuſtrowimy jeho!" wobkružesche, tajo ſtwoje pohmucze. A rječny něvtre krute lekařſke ſlowa, ſo by macžeri dowěru ſhudžil.

Alle ſehto dyrbjeſche malementu wukasacž?

W tym wokomiku wobžarowasche Gischmer, ſo nima doktorskeho diploma.

So by haptkaſt jeho pschedpižy poſkudžecz njeſohl, poſbla wo-hibiteho ſlužobnika do haptki w ſužodnym měſeze. Alle lekařſwa njeponhachu.

Tu da Gischmer druſhe. Wſchě rezepty poſpyta, ale podarmo. Pomodli ſo pobožnje, ſo by wot Boha dostał wuſtrowjenje małego Roberta, ale tež to ſaſche ſo podarmo.

Starý laſenik móžesche lědma hiſcęze ſtwoju hjeſnabžiju po-tajecž. Mjes tym ſajimowasche ſo zyla wjež, haj, zyla krajina wo tule hōrſcę. Doktor Previł ſhubjowasche hōrſych.

V.

Zumu — bē to druheho wulfkeho róžka — wróci ſo ſ bliskeho dwórníſcheſza, hdźež bē ſebi po kifku pobyl. Někaſti pscheczel poſbla nowoſetny dar Gischmerowemu wnuſej. To bē droha mjeđzana lokomotiva, kotrež jeſdžesche, hwiſdaſche, kadižesche, hlučzesche kaž woprawdžity parny wós. Gischmer poſběže na dwórníſchežu węcžko.

S kifku pod pažu dońdže ſo strażnik. Kaž přjedawſche dny ſamfny ſo ſaſho ſam do jſtvy horeho. Robert bē wožučeñy. Hladasche na njeho nežnje ſo wulſimaj, čornymaj wočomaj. Gischmer ſtaji kifku na blido a njemějo khmařſcheho lekarſtwa da ſo ſ Robertom do hjeſhadowanja.

"Tame to ſo mi lubi!" rječny tón na dobo, poſkaſujo na žolte koſko.

"Haj, wę ſo, to je rjane!"

A jeho mutnej woči ſabyl ſkyschatej ſo jažniſcho.

Gischmer ſo ſatčaſhe. Wotewri kifku doſpolnje. Kraſna hraſka bē wiđecz w zpylej hwojey psche. Robert ſo ſaradowa a woprascha ſo:

"Móže to tež jeſdžicž?"

"Myžlu ſebi, ſo węcze!" wolmolwi ſtarz.

"Kaſ ſo jemu wjedże, knies Gischmer?"

"Lepje, wjele ſlepje! Dženža wjeczor pschischoł hiſcęze!"

A pschischoł wjeczor a naſajtra rano a jeho wopryth běchu dženž a dleſče.

A starschej poſluchaſchatej ſedžbi je pschi durjach a ſkyscheschtaſ:

"Pſ! ff! Hrr, hr, hr, hr! To je rjane, to je rjane!"

A pomału ſtroujewſche ſo džeczo. Ręczesche, ſvasche ſo ſpolo-jom. Chzysche ſo jemu jeſcž.

Stražnik to njeſumjeho, tola wiđecze, ſo ſo džeczo po-rębzha. Gischmer bē ſbožowny. Budže měſchczanosta, jenohložnje wuſwoleny!

VI.

Knies Gischmer, rječer cjeſteſneje legije, měſchczanosta budže woleny do ſenata.

Cjeſczenym ſſerbam w pjathym ſakſtim wólbnym woſtřeſu;

ſ dneje 12. ſeptembra 1895.

Hdž ſubj pscheczel je nam wſath, ſak wo njeho ſo rudžimy;

Nam kóždž wokomik je ſnaty, Hdž ſot njoh' luboſez ſhoničmy;

A hacž joh' cželo ſahinje, Joh' mjeno nam tu ſiwe je.

Sſu nam wot njeho ſlowa date, ſak wuſko je wažimy,

Nam jeho ſadanja ſu ſwjate, Rad do ſutka je ſtajimy:

Haj, ſamo pola kniežeſtwa Poſlenja wola wažnoſez ma.

O ſſerbo! dženž poſched lětom wſath

Je nam muž ſhwerny, ſaſlužny; Wbtežin, we ſſerbach ſo khvalbu ſnaty,

A wot kniežeſtwa cjeſczeny, Je ſapiſhamy w ſtawijnach

Knies Handrij ſeſt, bur w Rodezach. Zno lěto wón nětk wotpočzuje

Na Bukežanskim kerchovi, Tam ſ ſnowa dženž joh' woſlakuje

Joh' mandželska we cžiſhini; Šo njej wjele hudyh wutroba

Dženž ſ džakom na njoh' ſpomina. Ja nochzu dale woſlakovacž

Tu jeho ſhveru ſ ſſerbostwu, Ja potajne pak nochzu ſhlowacž,

Schož ſeſt ſeſt ſno w mlođeſeji Što tu po wulſej wjetſhini

Se herbiſtich gmejnou wobroči. Se herbiſtich gmejnou wobroči

"Dha cjeſczenym njebočiſčekoh" mjenou,

Hdž ſaſ' poſched wólbju ſtejimy, Štym, ſo na jeho město jeno

Po jeho radže woſlimy Šaſ' ſprawnoh' herbiſtih' ratarja

A pobožneho ſchecž'janu.

Sſerbiſt pěſnjeſ ſ. P.

Ze Serbow.

S Budyschina. Kaž po wschęch Němzach ſu tež tu pjeczą dwajzjelétny wopomnjeniſki ſwiedzeń Sedanskeje bitwy ſe ſahorje-njom ſwjeczli. Hijo rano ſahe ſwonjenje ſi węzow wschęch zyrkwiow a ſwiedzeńſke piſtanje wosjemi, jo je wopomnjenja hódný džen ſa-ſhwital. Woſolo 9 hodžin dopoldnia ſo ſwiedzeńſki čzah na žitnych wilach ſeftupa a w poſtajenym čzaſu piſches město, kotrehož domy běchu ſo ſwiedzeńſki ſchat woblekle, hibaſche. Na čzole 37 ſobuſtaw kavalleriskeho wojeſteho towarſtwa jehasche, mjes kothrmiz ujele ſſerbow ſpóſnachym. Potom piſchindže wodželenje dobrówſneje wohnjowej wobory, ja tymi džechu piſkarjo, k kothrmiz ſo ſastupjerjo myſchnoſče, evangelszy a katholſzy duchowni, wucžerjo tudomnych ſchulow, towarſtwa, rjemjeblniſke jednoty, atd. piſchisamtymchu. Nimo-čezhnjenje nehdže 20 mjeñchinow trajesche. Čzah jara živý a wot-měnijat wobras poſkiezesche. Woſebje wulka liczba khorojow nad-padowaſche, kotrež ſo piſchedjenotliwymi towarſtiami njezechu. Mjes nimi woſebje ſtará khoroj ſeňiſteje jednoty do wocžow padasche, kotrůž je čzejki kral Wjazlaw w ſeeze 1406 ſeňikam jako myto a piſchipoſnacze ja to darił, ſo ſo tehdži piſchi ſběžku piſhcežiwo měſcežanſkej radže wobdzeliſli njezechu. Čzah towarſtvo kolojeſdných „Germania“ ſi 19 młodženzami na niſkim kole wobſamky. K wojeſ-ſkemu pomniku piſhcežahnymſchi tam 12 wulκich wěnzow ſi pocžiſchę-za-nymi ſeklemi poſožichu. Se ſwonjeniom ſwonow cžahowi wobdzel-nizy ſi nahej hlowu woſolo ponurka, k ujemu ſwětki mijetajzy čezhnjechu. Na to ſo čzah do města wróczí, a mjes tym ſo katholſzy wobdzelniſzy do berbskeje katholskeje zyrkwiſe ſtupichu, ſo evangelszy do Pětrowſkeje zyrkwiſe podachu, w kothrmajz wobémaj ſo ſwiedzeńſka Boža hlužba wotbywaſche. Popoſlonju ſo piſches město druhí ſwiedzeńſki čzah hibaſche, kotrůž ſi turnarſkich towarſtow a wucžomzow gymnaſtija, realneje ſchule, katholſkeho ſeminara, ſyrotownſkeje a měſcežanſkeje ſchule wobſtejefche. Čzah ſo na tſelnik hibaſche, hdžej jeho wobdzelniſzy wſchelake turnarſke hry wu-wjedzechu a na piſhemo turnowachu. Hdžj ſo wjeczor wucžomzy a turnarjo, ſi kothrmž běchu dobyčejerjo ſi liſežowymi wěnzami a ſeklemi debjeni, do města wróczichu, ſo jim ſkoró ſe wſchęch domow tyžaz ſwětleskich napshečežo ſwězachu. Město bě na najkraſ-niſcho wobſwetlene. Sa dolhe čzaſy w Budyschinje tak wulκotnu illuminaciju njeponomia.

— W Budzjchinje żo nětkole s wojskami wózho piżani. Sań-
dżenu kředu žu hiszczę pionerojo, karabinierojo a ulanojo piżhi-
eżahnyli. Prěni biał je żo pjat w noz̄y poła Borschiz wodžeržał.
Druhi, króć budże zyla diviſija w noz̄y wot 12. do 13. septembra
mjes. Źiczeńčanskim dwórnisচেzom, Bręsu, Ssemichowom, Hodzijom
a Źiczenjom biwakérowac̄. Wot 12. septembra żo manevry wokoło
Hodzija, Ssemichowa, Źiczenia a Źiczenka, Bręsu, Małej Prah,
Spytez, Kanez a Čerewjenskich Nožliz zapoczątu, pižhi fotryjż żo zyla
3. diviſija, wobstejaza s Zwickawskiego a Chemnitskiego pěscheho regi-
menta, regimenta třelerjow, 3 bataillonow honjerjow (jegerjow), regi-
menta karabinierow, regimenta Nochliżskich ułanow a pižhičluschnych
pionerow, wobdzeli. 13. a 14. septembra żo diviſionse manevry
pižhes Biskopiz, Goldbach do Wulkeje Trzebienzy poczehnije.
Wot tam budże 3. diviſija k Piernaskim stronam manevrērowac̄ a
17. septembra po pontoniskim mościeze niże Königsteina pižhes Łobjo
poczehnije. Na tamnym Łobjowym brjoſu żo wona s drugiej diviſiju,
s fotrejż tsi Lipsczanke pěsche regimenty, Döbelnski pěschi regiment
a Grimmański a Wulkojonijski huſarski regiment kłuscheja, jefka. Wobej
diviſiji hac̄ do 19. septembra korpskie manevry wodžeržej a żo
potom do kwojich garnizonow wręczejte.

— Na hornčerſkej haſh ſtaj wóndano dwaj wóhomleſtuaj hólzaj pižane ſchwablicžki ſapalejo w kólni kowarja Handrika woheń ſaparaloj. Na ſvoje ſo plomjenja bbrſy dohladachu a jo ſalachu, priedy hacž ſo na zvyle twarjenja wupſchestrje.

— Sjawnie p̄szechadzowanje wumusztowanych wojskowych toni
smieje ſo lētka kóždy fréz dopołdnia wot 10 hodín 12. septembra
w Draždzańach a Kinsbórklu, 13. septembra w Draždzańach, 16. sept.
w Oschaźu, 20. septembra w Birnje, 23. sept. w Wulkim Hajnje a
Riey, 25. septembra w Grinnimje a Ročlitzu, 26. sept. w Bornje,
28. a 29. oktobra w Draždzańach.

— Bot 26.—29. septembra motnjava je u Štorjelu wulta pežolatška wustajenza. Wustajecž budža je žive ludstva, a matki, prôsne kôlce, naprawjenja k wustojuemu pežolatrenju, pežolatrenje plođu, jako mèd w plastach, umjetani mèd, wójt, umělske plasty, mjedowino atd. Kaž je netkole hižo hodži prajicž, budže wustajenza derje srjadowana a wopytanja hodna. Schtôž cheze se Šserbow wustajecž, skasaj ſebi khets „samolwjenje listno pola knjeſa Päschel,

Görlitz, Victoriastraße.“ Mňtow ſo vjete roſdželi, a to čežne myta, ſkote, ſlěborne a bronjove medaile, něhdžé 4000 hr. pjenježnych mytow a diplomy. Čudomne pežolatſke towarzſtvo chze muſtajenzu wopytac̄ a chze wo tym w pſichodnej ſtronomadžiſnje, nředželu 15. ſeptembra jednac̄.

— Hdy budžichu lětža ratarjo doſč žyna a tež wotawh domoj njelhovale, by lětža runje ſaſo tak wulka nufa na ſkótněj pizy byla, kaž w lēcze 1893. S dolho trajazej horzotu a ſuchotu ſu pola w tajſej mērje wuhorjene, ſo je na nich wſcha ſefkhađana naſymſka piza wuſkla a ſpadala. Džeezel hižo dolho wjažy nje-roſeze, kolij ſuchoty dia ſ zyla ſakežecz njemöže, hróch je jenož jara ūdka ſefkhađal, a kał a kolowu řepu ſu hužanž do zyla ſezrale. Sa wjele lět hužanža ežwila tak wulka byla njeje, kaž lětža. Na kolowych řepach ſu wone poſlednje ſopjeſchko wotrymſale, a ſchtož ſu na kafe ſbytne wostajile, to tam ſchmiža a wſchi pojeđojeza. Dokelž ſu ſe ſchmižu ſamjerjedzene kafowe ſopjena ſkotej ſchfodne, ſo wone jako piza wužicž njehodža. Wſchelazy ratarjo ſu, dokelž hužanžam a ſchmižy dowobaracž njebe, wſchón kał ſ cžaſom dali wotžnjecz. Duž knadž budže lětža liſhaly kał drohi, jeli ſo jón nam ſ druhich ſtron njenawoža.

Š Bolborz. Schwajzarski wuczobnik s tudomneho knjezeho dwora, wo kotrymž ſo thđzenja pižasche, jo je na ſejčevkach po- czerpjenych pułow wumrjel, je hiſcheze živiy. Powiedańza wo jeho žmijerci bě nastala, dokež je wón dolhi čzaž w womorje ležał, a dokež ſo bojachu, jo s njeje wjaz̄y njewozucži. Srudny podawik je ſo takle mēl: Schwajzarskeho wuczobnika druſy schwajzarjo tak krjudo- wachu, ſo bě wón ſkónečnje uſhowany, czetnycz. Psihi ſukytſkej horje pola Blohaſchez czeklijenza jeho towarſchyo lojichu a popa- dzechu. Jego pſhimnywſchi a jemu ruzy wuwjazawſchi, jemu ſi drjewjanzami do žiwota ſtorfachu a jeho s pjasežu do hlowy a woblicza pjerjechu. Ma tajkele njezlobiſte waſchinje woni s wbohim młodzenzem do Bolborz duzy ſathadžachu, tak ſo wón ſkónečnje wſchon krewawý a módry ſith na tudomny knjezi dwór pſchinđe. Tu jeho do jeho ſpanskeje komory, pod třechu ležazeje, ſamknychu. Sso dalschego krjadowania bojo, je wbohi ſatraſcheny čłowiek wjeczor ſi lubinym wołnom na třechu wulſel, ſi kotrejež je dwaj ſhodací hlu- boko na pleſtr dele panty, psihi czimž je ſebi prawu nohu ſlamal, prawu ruku ſwinyl, nožowu kójcz roſchcžepil a ſebi moſhy ſtſchaſl. Hiſcheze dženſha wón ſ khwilemi bjes wědomoscze na khorołožu leži. Wjèle wožbow je wižalo, tak schwajzarjo młodzenza krjadowachu, tola nichto ſebi ſwieril njeje, jeho pſchecžeharjam wobarač. Psihe- cziwo jeho krjadowarjam je ſudniſte pſchepytanie ſaložene. Mjes wobydlerjemi naſcheje wžy je krjadowanie młodeho čłowjeka wulfe roſhorjenje ſhudžilo; lud ſebi pſcheye, jo bych u winowatych hōdnie poſhotali.

§ Nježwačidla. Pięćdziażwazęcjlętny wopomijeniſki h̄wjedzeńſki Sedanſkej bitwy je ſo w naſzej woſadźe na wulkotne waſchnie h̄wjeczil. Nježwacjido bě ſo ſi wěnzami, pletwami, cęſzynymi wrotami a khorhojemi wudebiło. Po herbskiej a němſkej Bożej kluzbje ſo h̄wjedzeńſki czah, wobſtejazy ſi veteranow, ſzobuſtaſow wojerſkeho towarſtwa, zyrkwiſtich, ſchulſtich a gmejnſtich pſchedſtejcerow a ſzobuſtaſow h̄wjedzeńſkeho komiteja na poſrjebmijchežo poda. Na čole veteranow kniſ generalny lieutenant ſi Funke, pſichodny nan Nježwacjidliskeho majoratneho kniſesa, džſſe. Hdyž bě kniſ farač herbski a němſki recz džeržał, ſzobuſtaſw wojerſkeho tomarſtwa 13 rowow veteranow, w domiſnie ſemrjeth, je ſzallatym wěnzami ſi duboweho liſča pſychachu. Po wuſpěwanju h̄wjateho wótczenaſha ſo h̄wjedzeńſki czah na wjeſzne torhoſchežo poda, hdžejz kniſ baron ſi Bietinghoff-Riesch ſahorjenu ſławu Jeſho Maieſtoſci krajej wuſnjeſe, po kotrejz pſichotmi ſakſku hymnu „Krala Boh požohnuj“ wuſpěwachu. Twarzſi miſchtir Winkler ſo veteranam ſa wopory, wótczemu krajej pſichinieſene, ſi tſkrocznej ſławu džatowaſthe, na czož ſo ſjawný h̄wjedzeńſki wuſpěwanjom džatneho kherluſcha wobſamkną. — Woszkiſto ſo w kniſkim hoſczenzu h̄wjedzeńſka hoſcina

ł cześćż 62 wojskowych veteranom sa pjenjesh wotbywacze, kotrež
bęchu żo ł temu w wojskowe składowale. Psihi njej knies gmeinstki
pschedsteicżer Patok kniejej fararzej Sakubej, jemu czešnij diplom a
towarſtvoe snamjo pschedpatowscy, wojskowi, so žu żebi dowolili, jeho
sa czešnij żobustaw wojskowego towarzystwa pomienowacż. Na postron,
żego Majestosćż kraju Albertej pożłan, w popołdniach hodzinach
wotmówjenje dońdże: "Gmeinstkim pschedsteicżerjam a veteranam żo
wutrobię sa pożłany postron dżakuju. Albert."

— Na poſlednie Rjeſhwac̄zidliſte ſkótnie wiſi bě ſzo 316 howjadow, 505 ſwini a 400 prohataow na pſchedań pſchihnało.

Se Ssowrjez. W tuđomuñym hosczenzu budže njedželu 15. septembra sjaowna ludowa shromadžsna. W njej so knjegi kubleć Ssmola-Spytečanski, kotrehož žu herbszy ratarjo sa kandidatu pschi wólbię do druheje komory sakſkeho krajnega sejma postajili, wuswołerjam psychedstaji. Wschitzh wuswolerjo w Ssowrjezach a wokolnych wózach so napominaja, shromadžisnu wopytać, so bychu politiske smyžlenje knjesa Ssmolę spósnali a so s jeho wožobu sefnali.

S Budestez. Sedanški a ščipulski kvjedžen, kotrž so tu sanidženu ponidželu na Schmifez luži kvjecječe, je so vječzor pošdže se frudžazym podawkom wohsamknyl. Nekdže 40 letný hospodarski pomožnik Schmifz se stola panhywšči na měscze wumrje. Psihiwolanty lekar so podarmo probzovačke, jemu živjenje wrćicę. Po lekarjowym wuprajenju je Schmifza Boža ruczla sajala.

S Korshymja. Saúdzenu ponádželu rano wołoko 1 hodžinty je w tudomnym Täubnerez ręšaku s nowa woheń wudyril, kotryž pak žu, že jeho s čažom dohladawſchi, bóršy podtłoczili. Tež tón krócz je kloftniſta ruka woheń jałozila.

Se Semiz. Srjedni popołdnju żu żo w stronach wot Semiz hacż do Hartawh khétero żylnie kruhy schle. Na polach njeżju mohle wjele schłodły nażinież, dokelż żu żnē domkhowane; nażymka piza pak je taż sparjena a swarjena, so jej kruhy uicżo wjażt se schłodźicż njemóża. Wokolo Wjażonuż je desheż kust poprośchil.

Š Bréšy. Na tudomnym knježim dworje je šo žobotu popoldnju pschi žamym wolańija wotpaliła, njebudžichu šo s čaſom plomjenja, s wrotow won žapateho, dohladali. Šswinje, kotrež maja w wolańii khlewym, su s wohnjom khetro čerpiše; 3 s nich su dyrrjeli ſarēſacž. Kaf je wohēi nastal, njeje ſnate. Dokelž bě šo powjedez wo wudyrjenju wohnja hnydom po telefonje roſſčeriła, běchu Hodžijska, Bréžanska a Pręczowska žylkawa k haſchenju pschiſſe, tola jich pomozh trjeba njebe, dokelž běchu Bréženjo mjes tym wohēi žami poddužyli.

5 Rychvalda. Ssředu 4. augústa pſchipoldnju wokolo $\frac{1}{2}$ hodžin ſu ſo na tudomných wowčeńjach twarjenja Kruparez a Bélez živnosće wotpalile. Pſchi tym je ſo Béla tak straschnje wopalil, ſo ſu jeho do Ničzankeje hojetinje domieszczy dytbeli.

S Lubijá. Mlynk Bier je ſužodneho Ebersdorfa, ktorý ma w naſchim mēſeče někotre pschedavaŕne, je ho 3. septembra na horje Dybinie ſatſelil. Bón žonu a 7 džecí ſarostají.

§ Veleje Wody. W tudomnej schleic̄erii je ſebi hrjedu murjet Müc̄iſch i Hermanož, kotrež ſchleic̄erii pēz pſchetwarjeſche, ſe želesnej žerdžu noprak czeſko roſraſyl, ſo ho boja, ſo ho jemu živjenje njezdžerži.

„S. Lasa.“ Naž wschudźe w němstich krajach, ſu tež w uaschej wšy pječadwazhczelētny wopomnjenſki ſhwjedżen Sedanskeje bitwy poñdželu 2. septembra ſhwjatoczne ſhwjeczili. Dopoldnia w 10 hodžinach ſo na ſhwjedżenſkim městnie polna Boža ſlužba wotbywasche, w kotrejž knjes farar Krüger fe ſrěčniwymi, ſahorjazymi ſłowami na wažnosć tuteho dnja pokasowasche. Podla Łasowiskeho a Věloholmczaniskeho wojeſkowego towarzſtwa a wjele požluchatjow ſo tež ſchulſke džeczi nascheje woſzady a jich wuczerjo pschi ſhwjatocznoſczi wobdzeliču. Po wobſamknenju Božej ſlužby Łasowiske wojeſke towarzſtwo ſwojich Věloholmczaniskich towarzſchow kruch puęza pſchewodzefche. Na to pſchedźyda tudomneho towarzſtwa, towarzſch pſchekupz Säuberlich, towarzſchom ſ paradigm marſchom nimo veteranow požlednije němſko - franzowskeje wójny, ſ dubowym lieſzom debjennych, marſcherowac̄ da. Popolonju w 2 hodžinomaj ſchulſke džeczi ſe ſhwjedżenſkim čahom po wšy na ſhwjedženſke městno čehnjechu, hdźež ſo ſa nich ſchulſki ſhwjedżen wotbywasche. Pſcherucze ſo wuſtočnej ſyle wječzor pſchibligi, kotrejž wjeſzelym hrajam konz ſezini. Ssobuſtawy tudomneho wojeſkowego towarzſtwa ſo ſe ſwojimi ſwojbnymi wječzor do Döringez ſale ſi balej ſeñdžechu. Pſchedźyda ſhromadžentch powitanowſki ſwoju ręcz ſi třikróčnej ſławu, Zeho Majestoszgi thęzorej Wylemę II. wunjeſenej, ſkonczi, kotrejž wſchitzy ſe ſahorjenjom pſchijloſzowachu. Na to ſo ſhwjedženſka hra „Sedan pſched 25 lětami“ pſchedſtajesche, kotrejž 4 žiwe wobrasy ſzehowachu.

Š móžnym plazanjom šo pschihladowarjo pschedstajerjam sa jich
vrózu dżakowachu. Pschi wjezelych rejach šo towaršchojo hacž do
cańschich hodžin pschichodneho dnia sabawjachu.

— Po dolšim času namy sašo gmejnskeho pschedstejčerja, kotrejž je šo po porjadnym waschnju wuswolil. Schyri króč je zo wuswolalo a skončnje je sahrodnik Jurij Hanš wjetšchinu hložow dozplil. Wón je na schěsz lét wuswoleny.

5 Delnjeho Wujesda. 25. augusta je šo khorhoj tudom-
neho wojskowego towarzstwa w pszczytowosci częsznych wojskowych
towarzstw w Wojerez, Kulowa, Lasa, Wulich Sđzar, Bieleho
Sholmza, Kluksha, Minakala, Kletneho, Wóznieżeje Hory, Wochoś,
Rakez a Bieleje Hory pozwieczęła.

Wužudženja.

Cawniſki ſu d. Młokoweho pohoneža Ernsta Neumanna v Czelchowje dla straſchneho čzelnego ſtranjenja a wohroženja k jaſtvu na ſchtyri nijedzele ſakudžichu. Wón bě wjeczor 25. junija t. l. promadže ſ hofpoſu Greulichez, kotraž kaž wón, na Czelchowſkim inježim dworje ſklužesche, ſ Budyschina domoj jěl. Psched Börke-žansku korečmu pſchijewſchi, bě wobſkoržený do njeje ſtupil, hacž runje bě jemu to jeho hofpodař ſakafal. Dokelž ſo Neumann v korečniſe dlijeſche a dokelž bě ſyma, Greulichez, kotraž bě na woſu ſzedzo woſtała, ſama dale jědzeſche. Neumann ſa njej pſchihinawſchi ſo k njej na wós ſyže a ju ſ pijsęzu a tſchudom taſ pſchebi, ſo běchu ſiekotre dny na jejnym čzeli mōdrjenzy widzeč. Hdyž na to Greulichez woſa ſtoczi, jej hiſtceze wobſkoržený hrožesche, ſo ju ſtönzuje.

Přílopká

* Mjecž němſtich offizerow dyrbja ſo pschémeneicž. Offizerovo
žo na to wobczęguja, ſo je jim nětčijchi mijecž pschi ſpečnym
wobczenu ſe ſadzvkom, tak ſo dyrbja nóżniſe ſ ruku pschimnycž, mjes-
ym ſo ſ druhé ruku nahi mijecž džerža. So by ſo tutemu nje-
poſtatkej wotpomhalo, dyrbi ſo nôžnjam pschíprawa pschicžničž,
kotrejž je móžno, nôžniſe hromadže položicž, tak ſo býchu ſo wone
vo połožzu pschikrótcejile.

* Nahla žmijercz je psched někotrymi dnjemi něhdze 35 lětneho elejnijšeho farjadmika Räzela w Olšničach, kž bě w Mýlowje (Mílau) bydłom, a kž ma tam žonu a 5 malých džecži, pschekhwatała. Žo by w tych krótkich wokomikach, kž czah tudž steji, po jěsdni čariku dobežał, Räzel do wudawaćnje khwataſche, pſchi wróćenju tak ſi dobom ſi ſemi padže, a rěka krwě ſo jemu ſi erta wuliny. Rueče ſawolany ſekar ſpónia, ſo je jeho Boža ruežka w pluzach ſajala.

* Wo rubiežnym mordarju Kögleru žu ſi Luzerna dalische
powjeſče pſchichle. Skótnika žu hižo pječ ras w Thunje
pſcheſhlycheli. Wo wótrých ſo pſchekſchiowazých praschenjach ſo
Kögler ſi wotmolwjenjemi tak faſchmatuje, ſo je fiaſnje ſpōſnačz,
o jeho pŕeče jenož ſi wulzyschnje hrubeje faſhkoſeſče wulhadža.
Wón pſchego a ſaſo wobkruča, ſo w tym čaſhu, hdvž je ſo farač
Allvier pola Beatenbuchta wurubil a ſkonzovał, ſi zyla njeje
w tym kantonje był. Ale wſcha jeho próza, ſi kotrejž chze dopo-
faſacž, hdže je tehdyn druhdže był, ſo jako njeverne wiſpoſaſija.
Wjele ſhwedkow je jeho ſaſo poſnało. Najſterje ſo Köglerowa
wěz hakle w novembri wuſnuži.

* Se Schneidemühla w Bosnaïské provinzi pišaja: Saúdzenu ijdželu je probst Wodda w Friedheimje po Božej mšchi nahle se namjenjemi wumrjel, kotrež tukanje svidžihu, so žnadž žu probstej jedom sawdali. A tole tukanje je šo jato wopravnjene wupoka-alo. Pschi Božej mšchi je probst wino pil a s druheje schklenizh zwjeczenu wodu do kelucha linyl a pil. Tejle wodže bě šo khétre vjele straschnego jeda strychnina pschiměschalo. W schklenizh žu truchninowé sbytki namakali. Na čłonjeka, kotryž je psched frótkim žažkom 800 hriwnow zyrtwinskih pjenjes pschekščivi, šo hréšcha, o je sloftništvo skuzil. Probst Wodda bě pschekščivjenje wužledžil. Dížo psched někotrym čažkom běchu spytali, probstej s jedom sawdacž, ola je tehdy jed pschekščabje skutkował.

* Rosbuchszenie piwowej czwizy s wuhlicznatej kishalinu je
ele dny w Goldinie w jenej korezmje kylne saniczenie na czimlo.
Ton podawki njech korezmarjow s nowa na to dopomni, so dyrbja
zo s apparatami, kotrej piwo s wuhlicznatej kishalinu sbehaja, jara
na fedzbu bracz.

* W Debreczynie s̄u dweju bratrow, Ilija r̄ekazeju s̄ajeli, okełż staj w njedawnym časzu dweju njedwiedzow, ktorejuz wokolo wodzieshtaj, s̄ c̄lowiecziim miachkom p̄izowałoj. Bonaj staj s̄o wunaloj, so staj schtylejoch hólczatow spopadałoj a tymaj sweristomaj zyrobje njetałoj. Ssó wę, so je to skuczenje wulki hniew wubudzilo

* (Hromak [Spargel] je na swětlo pschinjeßl.) W dolho-
wječorých Němzach, hdež wjese hromaka plahuja, je ſo njedawno
ſčehowazh pschipadl zofal: Psched něhdze dwazhezimi lětami bě
kublerjova džownka w tamnej krajinje na polach ſwoj ſloty
pjerſchezen ſhubila. Wón bě najſkerje do roline kvečaný padnýl;
duž jón tehdh, tak ualežne hač jón tež pſtach, namakač nje-
možach. Poſdžiſho bě kublo do druhich rukom pschechlo. Rola
bě lěto wot lěta pod pluhom. W poſledních lětach pač na kruch
polu hromak naſadžach. Nětko ſo ſta, hdyž jedny dželaczeř
hromak podrēſowasche, ſo na jenym ſhlym wubitu, hdež bě naj-
tolchi, ſloty pjerſchezen namaka, kotryž něčežiſhemu kublowemu
wobhředžerjej woteda. Sso jara ſpodiwajz hibi tón knies tón
pjerſchezen wobhřadovasche. Vbrš ſuntska w nim dwaj piſimkai
namaka, ſotrejuž druhí na ſhlybne nijeno něhduscheho kubloweho
wobhředžerja poſafowasche. S napraſhovanjom pola njeho ſo
wukopa, ſo bě to wopravdže pjerſchezen, wot jeho džowki psched
dwazhezimi lětami ſhubjem, kiz bě pſchi wſchém woranju, ryczu a
wločjenju tak wjese lět w ſemnym klinje wotpocžoval, doniz takje
leženje njedosta, ſo možesche hromak runje pſches nijon pſcherosež
a jón na ſwětlo ſběhnyč. Pſchiroda druhdy džiwnje hraje; tola
pač je ſo to woběbje ſ pjerſchezenemi hido wopſjet ſtało. Na
poſeze rycerſtublerſkeho najeſka, knjeſa St. w M., možem ſiſcheze
dženſa jeho drohi ſloty pjerſchezen wibžec, kotryž bě na roli ſhubil
a kotryž je jemu, jeli ſo ſo njemyſlim, jecžmjenjowe ſtwjelzo ſa
mało lět ſe ſemje pſchinjeſlo.

* Živa ſpalila je ſo w Kili njedawno ſchyriletna holežka, kiz
bě ſamalutka w wobhydlenju ſwojeje macžerje byla. Šuſhodža
ſ dobom wutroby hnijaze ſchtrčenje wuſlyſhach, kiz pomalu do
klaſcheho a klaſcheho boſloſneho žaloſcjenja pſchendže. Durje
podarmo wocžnič ſpſtach, hdyž pač pſches klicžovu džertu
wibžach, ſo ſo wobhe džeczo ſ ploſjeniom vali, roſbichu durje a
woheň poddužchu. Bohužel, bě pomož pſche poſdže pſchihla, zyle
czelo wboheho nebožatka bě hido jenice ſa wopaleňſta rana. Njeroda
macžerje, kiz ſapalki psched džecžom ſhovala njeje, je njebož
ſawinowala.

* Wulka mórſka wjelyba je 20. augusta do Themſy pola
Londona pſchipluvala, wopravdže, dwanacze lóhežow dobi wal,
kotrehož wulkotny život ſu pola Greenwicha ſ pſchiluwom pomalu
hem czahnyč widželi. Hontwa na Themſy ſa njej njebe ſajimawa,
pſchetož ryba bě morwa; strach pódla jenož w ſrebanju žaložneho
kmerda wobſtejſe, kotryž wot ſwěrka, hido jara pſcheklateho,
czehnjesche. Hluboka rana na to poſafowasche, ſo bě ryba někak
ſ ſodžu hromadu ſraſyla, najſkerje ſe ſchrubom jeneho parnika.
Sanitetna wychnoſež ſo ſa to starasche, ſo ju rucže roſribachu a
wutvarichu, ſ čimž ſu wjese volija doblji.

* Präftiu wo pomjeniſchenje hłodowje nufy w němſkej
narańſchej Afrizy je, kiz němſko-afriski pſt pſche, runje „evangelisko-
afriske towarzſtvo“ ſ leczazym liſtom wupóžlalo. Napſhcežiwo
poſvijesčam, hamtžy roſcherjenym, ſo je nija nimo, ſtorži tamny
leczazym liſt w pſchijenioſci i druhimi privatnymi poſvijesčem, ſo
w wjese ſtronach nowe lehničko ſkožkov ſažo rjane ſně ſanicžuje.
Zedželſki miſionar, Dale, ſ nowa wojſewi, ſo je pſchezo ſažo
naſtaواza ſkožekaza pſchecžeha w Magila a woſkolnoſci poſklednju
nadžiju na dobre ſně ſanicžila. W präftiu, wot generalow ſe
Strubberga a hrabje ſ Gröben a druhich ſnatych knjeſow podpižanej,
na pſchiklad po ſlowie řeſa: Se wſchěch ſtronow naſteho
kraja roſprawh pſchilhadžeja, kiz nam jenakte ſrudne a žaložne
wobraſh pſched woči ſtajeja. Wuhłodnjeni, hluboko woſacži
ludžo puſtý kraj a kęčzinu ſa zyrobu pſchepytua, doniz hłodu
njeumru abo ſo wot rubježnych ſwěrjatow njeſežeru. Sa ſuž
jedže koždy wſchitko da, ſchtož wobhředži. Pola Viktorijajefora
móže ſebi člowejk ſa dwě batanje (ſlōdkej běrnje) ſonu abo
młodni holzu kripicž, koſa je w tu khwilu wjſoka placžina ſa nje-
wolnika (ſhklou). Nadžija, ſo budžem ſtončinje ſažo ſně dom
khowacž, je naſ ſ nowa ſjebała. Tow je pomož nufna. Němſka
khorhoſ ſo nad tamnymi krajemi ſmahuje, my je ſwoje, pod naſchim
ſakiton ſtejaze mjenujemy. Duž manu pſchiluſhnoſež, jim na
pomož khowatač. Tudiž ſo nam pſchiluſhca aſrifum narodowzam
poſafacž, ſo manu ſmilnu wutrobu ſa nich. Schtož je ſo hač
dotal ſtało, nihdež njeđožaha. Jenoz hdyž wſchitz ſchegedru ruku
wotewrimy, móžem ſuſh naſchich tamníſhich bratrow wotponihač
a jich žaloſeži kónz ſežinicz. Šmilne dary pſchijima „Geheimer
Commerzienrat“ Weit, Berlin W., Behrenſtr 48 pod napiſmom:
Gaben zur Linderung der Hungersnoth in Ostafrika.“

(Býrkwiſke poſvijesče hladaj w pſchiluſh.)

Margarina FF

ſ fabriki A. & O. Mohra w Altona-Bahrenfeldze
ma po wobhředženju ſudniſkeho chemika knjeſa dr. Biſchoffa
w Barlinje tu ſamu hōnoſež jako zyroba a tón ſamy ſlōd kaž
naturſka butra a ſo pſchi něčežiſhich wýhōſtupazhich butrowych
placžinach jako doſpolne a tunje ſarunaje dobreje butry porucža,
tunje k maſanju na khléb, kaž k wužiczu pſchi warjenju a pječenju.
Skoro we wſchěch kolonialworoſhch khlamach doſtač.

ff. foſežinu

kaž tež wſchě druhe pſchilupne hnoje po wurjadne tunich placžinach
poſchedawa

Emil Lebel w Budětezech.

Djeržaza, mjejkia a barbunje paſhčata ſchtrykowanſka wolma czorna a vižana

10 pažmow po 30 np.

Mój ſklaſ ſchtrykowanſkeje a heſlowanſkeje woſmy je tak wulki
a bohaty, ſo wón wſchě žadania ſ pomylne najtunischiſmi placžinami
ſpokoji.

Leopold Voſner

poſchedawařniſa debjentow a woſmianych tworow ſ wulka a ſ mała.
Na bohatej haſy 7. w Budyschinje. Na bohatej haſy 7.

Eſlōdke palenzu

liter hido po 40 np., ſikery liter hido po 60 np.
porucža Moritz Mjerwa pódla Petrowſkeje zyckwie.
Destillazija ſnatych dobroh palenzow po ſtarých tunich placžinach.

Sabluka

tež tſchaſene po kózdej dželbje ſa hotove pjeniſh kupuje

Hornjoluziſka ſadtlocženja

dr. Herrmann a Wezki
pſchi kralowym walu 10.

Prawaki

po wjetſich dželbach kupuje

Konſervowa fabrika

towarſtwa ſ pjeniſzenju rataſtwa. Šahrodiſkych wupłodow
w Budyschinje pſchi drjewowych vifach.

Trawowa awkziſa.

Njedželu 8. ſeptembra 1895
ma ſo popoſdnu wot 1/4 hodž.
trawowy wužitk Něwžecžanſkeje
gmjenu po ložach a ſa hotove
pjeniſh na pſchepadžowanje pſche-
dawacž.

Shromadžiſna pſchi gmjenskej
lužy.

G. Hartmann,
gmjenski poſchedstejčer.

W Böſchizach pola Nježwacžidla
je khežkarſka žiwnoſež čižlo 29
ſ 5 kózami pola a luži na poſchedań.
Wſcho dalshe je tam jenož njedžel-
ſki džen ſhonicž.

W Klukſchu je žiwnoſež čižlo 48
ſ 32 kózami pola a luži dla wob-
hředžerowejſe khoroſe na poſchedań.
Domſte je ſ zyhloſ ſryte. Dalshe
je tam ſhonicž.

Ron

wot dweju na wubjek je na
poſchedań w Rakezach čižlo 160.

Na poſchedań: Žiwnoſež čižlo 26
w Demjanach ſ dobrymi tvarje-
nimi, 13 kózami dobreho pola
a luži bjes hoſpody a wumjenka.

Koprowy vitriol

(zylk a tolčený)
k nacžinjenju pſcheňzy najtunischo
porucža

Otto Engert

na ſmutskownej laſkej haſy.

Neči!

něhdež 200 ſchtuk wſchelakeje wul-
koſeže mataj na poſchedań

Ginzel a Bitscher

na wulkej bratrowskej haſy 6.

Jerje

ju nowe doſchle, tucžne a czerſtve,
mandel po 35, 75, 90 a 100 np.
Adolf Rämsch

Konkursowe czrije.

Szym w Winje konkursowy skład wszelkich móżnych czrijow tunjo kupił; mjes nimi je wulki dżel żoltych a brunnych lecznych stupniow a schłornjow sa mužskich, žónske a džeczi. So je njebych hacž do pschichodneho lęcza leżaze wostajil, je wot nětka po zmieschnje tunich placzisnach wupschedawam; dżel tuthych stupniow je w mojim wulkadnym wočnje wostajeny.

Czorne czrije so teho runja wot dženžnisceho dnja wupschedawaja.

Dokelž ſu ſo po podroženju kožowych placzisnow wschē czrijowe placzisny powyschile, ſo koždemu radzi, so by ſebi trēbne wobucze sa pschichodny čaſ hido nětcole na kupil, dokelž ſo tajka pschihódnia ſkładnoscz hórsy ſaſo njenamaſka a kožowe placzisny hishcze wysche stupaja.

Na ſkład niſkich stupniow, předy 12 hrivnow placzaze, nět ſo hido po 2 hacž 5 ml. pschedawazych, w wulkoſczach 35, 36 a 37, wobiebie ſedzbne cžinu.

Hermann Frisch
na bohatej haſy 10 pódla poſta.

Sa
njevjeſćinske wobleczenja
porucza
czorne židzane draſtne tkaniny

lohcž hido po 1 ml.

hacž k naſlēpschim družinam,

piſane židzane tkaniny

w najwjetſhim wubjerku barbow a po wſchelakich placzisnach,

czorne a běle wołmiane tkaniny

hádke a muſtrowane w hódmých družinach po najtunischiſtch placzisnach

Jan Jurij Pahn.

Rjane prokata

ſnateje dobreje raſy ſu ſaſo doſtač pola kublerja Jan a Smolny w Spytezech.

Kornenburgſli

ſkótžiwjazy pólver

Po dohleđenym naſhonjenju jato najlepſchi ſkótžiwjazy a lekovalazy ſredk ſpoſnaty.

Zenož wopravodžith doſtač w měchcianskej haptuzi w Budychinje w roſtach po 1 hr.

Hoſjase, konjaze,
czelaze a woweje ſože kaž tež woweju wołmu pschezo po najwyschischiſtch placzisnach kupuje

Heinrich Lange

pschi ſitných wifach njeſaloſko herbiſſeje katholſeje zyrkwe.

Pschedawanie a

porjedzenje
wſchēch družinow

čaſznikow.

Placzisny najtunischo a rukowanje na dwě

leče.

Gustav Mager. čaſznikar 11 na herbiſſej haſy 11
pschi starých kasarmach.

Roždy, kotryž
čhe ſebi dobrý
a tuni čaſznik
kupicž, abo
kotryž čhe ſebi
jón porjedzicž
dacž, njech dže
k čaſznikarzej

Gurtej Ženčejej
na ſtronkownej
lawſtej haſy 3,
pódla knjeſa lotteriſkeho kollektéra
Jägera. — **Ženče** pschedawa a
porjedža ſa ſwoje dželo sprawnje
rukajo.

Psche položenje ſchewſtwa.

Swojim cjeſčenym wotebjeratjam a ſnathym najpodwołniſtcho
k wjedzenju dawam, ſo ſym ſwoj

czrijowy a schłornjowy ſkład

1. julija ſ jerjowej haſy 6 na napisheczin stronom čiſko 11 niže
thlamow knjeſa Wehrle psche položiſ. Sa dowěrjenje, w bohatej
mérje mi ſpožčene, ſo rjenje džakujo, proſchu ſe mni dale pschi
ſturować.

S počeſćowanjom

A. Knüppelholz.

Biwnoscz na pschedau. Saſrodnitska žiwnoſez čžo. 27 w Dibravzhy pola Varta ſ něhdze 30 kózami ležomnoſče, maſhiwymi twarjeniem je ſe žiwnym a morowym inventarom pschi niſkim napłaczenju hýdom na pschedau. Dalsze je pola wobſedzerja tam ſhonicž.

7 na ſukelskej haſy 7.

Poruczam ſwoj wulki ſkład khoczebuſleho roſlateho tobala ſamhneje fabrik po najtunischiſtch placzisnach k dobrociwemu wobſedzbowanju.

7 na ſukelskej haſy 7.

Wobrashy

(bilda) ho rjenje a tunjo sašklenízuja a s woblikom wobbadza, domowe żohnowanje a wobrashy w wulkim wubjeku a tunich płaćzisnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſhy 11.

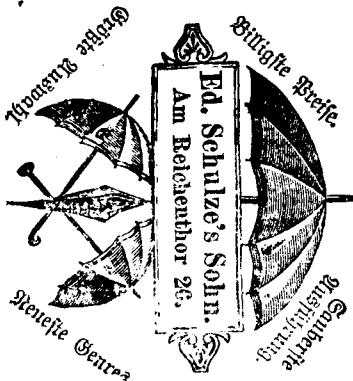
Swoje snaue

Dobre palenzy

(jednare a dwójne)

poruczącą placzisny hōdno Schiechla a Rieczla.
na swonkownej lawskiej haſhy.

Pschedeschežniki.

Porjedzenje a poczehnjenje
w mojej pschedawaćni.

Esuscheny polež, 5 porstow tolsth, punt po 65 np., žadlo a czerstwy polež punt po 60 np., czerstwy lój punt po 30, 40 a 50 np., wusłkryjeny pschi 10 puntač punt po 45 np., tuczne žuscheny žwinjaze brjuchi punt po 60 np., kolbažowý tul punt po 40 np. porucza

Otto Petšchla na žitnej haſhy.

Do Lētonja!

Bližšihu njedželu budže pola mije harmonikowý konzert. Saſtup ničo njeplaczi. Piwo je dobre.

Š. Dietrich w Lētonju.

Do Kubischiz!

Njedželu 8. septembra ſo kolbažy a zigary wukuleja. Pschedzelne pschedroſchuje

J. Petšchla.

Kuchářki, žlužobne holzy a pschedrońce, žonu k džeczom, hejtmana, fotrehož žona dybri ſa ſkotom hladacž, wotrocžow, rólnych po-honežow, hréňkow, wołozych, žlužobne a mlokołe holzy a tajke k žwinjom pyta Heynoldowa.

Sylna žlužobna holza, fotraž trošku waricž rosumi, ſo hnydom pyta pschi žitnych wifach 8.

Wustojna ródnia žlužobna holza ſo pschi wyższej mſdže pyta. Pschedstajcž ma ſo pola Idy Herrnstadtowej w Budyschinje na schulerſkej haſhy 9.

Gustav-Adolfsski ſwiedžen

w Budětezach.

Njedželu, 8. ſeptembra, ſměje tudomne pobocžne towarzſtwo Gustav-Adolfſkeho wuſtawa ſwój leťuſchi ſwiedžen w rjantym Budetezanskim Božim domje.

Serbiſle ſemſchenje ſapocžnje ſo $\frac{1}{2}$ 3 hodžin popołdnju (prědar knies farat Šylova ſ Minakała), němſke popołdnju w 4 hodžinach (prědar knies diakonus Egelskraut ſ Budyschina).

Pschedzelow Gustav-Adolfſkeho džela pschedroſchuje nanajwutrobnischo

W Budyschinje.

pschedkydſtwo.

Pežolářſke towarzſtwo

w Delním Dole Sprewie.

Njedželu 15. ſeptembra popołdnju $\frac{1}{2}$ 3 hodžin budže poſedženje w Lavez hotelu. Roſprawh wo pežolářſkim wuſtajenjomaj w Praſh a Lipſtu a wo naſhonjenjach na leťuſchim pucžowanju do vrjoha.

Pschedkydſtwo.

Čjawná ludowa ſhromadžiſna

w ſsowrjezach.

Njedželu 15. ſeptembra popołdnju w 5 hodžinach ſo w hoſczenzu w ſsowrjezach kandidat herbiſkich burów, knies ſubler Jan ſsmola, wuſwolerjam pschedſtaj a ſwój politiſki program woſjewi.

Wo bohaty wopht prožn wólšny ſomitej.

Serbske Twarzſto za Khwačicy a wokolnosć změje swoje měſačne posedženje jutře njedželu za tydzeń popołdnju w 4 hodž. w Khwačicach, k kotremuž je so zajimawy přednošk dobrociwje přilubil. Duž ſo wo bohaty wopht ze ſtrony ſobuſtawow wokolnych Serbow a Serbowkow naležnje prosy.

Předsydſtwo.

Budyska piwařnia a žlodařnia

(akcijowe towarzſtwo).

Swojim čeſčenym wotebjerarjam w Lētonju a wokolnosći najpodwołniſcho k wjedženju dawamy, ſo je

knies hoſczenzar̄ Dietrich

w Lētonju

ſklad naſchego

jednoreho a čeſkeho piwa

w čwizach a bleſchach

pschedewſal.

Naſche piwo ſo tež w jeho piwnym tunelu wožebje pschedroſchym, porjedža.

W Budyschinje, 30. augusta 1895.

Direkzija.

J. Bergmann, woſtarſtwo a woſotwarſtwo

w Delniſej Hórži.

Boručam ſo pschi potřebje dobrociwemu wobledžbowanju a lubju kymane dželo po niſkich placzisnach.

Trjebane woſh ſo pschedeměnia a ponowja.

Tara dobre a ſučke koła k žylnym a lohkim woſam ſu pschedzo na ſkladze.

Moje dželo je ſo w lēcze 1894 w ſamjenzu premiūrowalo.

Czerſtwy twarſki ſalk a zement ſtaj ſaſzo doſchloj, fotraž runje kaž murjerſke a tſeſhne žyhele tunjo pschedawa

F. Fischer
na ſasowſkim dwórnishežu.

Sylnego
dowérneho dželacžera
pyta hnydom

Albin Schirmer
w Budyschinje.

Sylnu žlužobnu holzu pyta
k 1. januarej primarius Weſka
na hrodovskej haſhy 6.

Šlužobna holza a pěſtońča
ſo k 1. oktobrey do žlužby pytatej
na Wettinskej droſy 20 delka.

Wojniſti thérliſch*

Gustava Adolfa
psched Lüženskej bitwu.

Sso njeboj, male ſtadleschto, haſz njeplaczel tež hori ſo, ſo v cze ſtaſt zyle.

Sso tyci ſtwoja wutroba; wjedž, twoja wulka ſtrjnosć wſcha na ſonę po mojej kymili.

Sso tročtuj, dokež Boža je wěz twoja, rón cze wumóže, to dobyče je moje.

Slaj, jeho mózgu Gideon ſe mičeje uſu wjedž won ſtadio a klowo ſwoje.

Tak wěrnie, haſz je wón Boh ſam tak wěcze wumoha tež nam; tón knies iny ſwojich ſnaue.

Ssot, cžert ſi helſtmi wrotami pak budže wěcžne w hanibí a naſcha radoſez traje.

Hanjen! o! Jeſu, pomhaj ty,

dokelž naſch knies, ičkit, rózter ſh;

pomhaj pičes twoje mieno!

My, twoja žyrfei, ſpewamy
džot, kwalbu, cžecž do wěčnosće,
o! Jeſu, těbi, ieno.

* Tutón ipěw, kotrež je k. farat Walter Wóžlinčauſti pschedložil, budže na Budetezanskim Gustav-Adolfſkim ſwiedženju žytkwim hlor ſpěmacz.

Na row

Mety ſubenzez,

Augusta ſubenza w Nachlowje
mandželskeje njedželſteje džowki.

Pschedidlo k thérliſchej w cziſlu 32.

Wobhnađena ſyrotka,
Haj, ſak je nekt derje tebi,
Ty be Bohu ſpobodna,
Duž je wſal cze ſaſ ſi ſebi,
Nekt ſu ſaſ ſi maczerti,
Cžitý ſandžel njebljeti.

Ledom ſtrnacze bě dnjow
Je žno ſmjerz cži maczert wſala,
Bož je ſyſchal modlitwou,
Kotrež macz je k njebju ſala,
So by ſuboſez ſbóžnika,
Bořij ſi nej cze pičimědia.

Wotpočuji dha we méri
W Budyschinje w thlodym rowje,
Twoja ſuba maczert ſpi,
W ſutezech tam na ſečhowje,
Dufi ſai' pak pičes hnada,

Pschedebnatej we njebju.

K Jeſuſowej njevjeſci,
Ssy ty nekfo poſběhnena,

S bratrami a ſotrami,
Cžitý ſadſtu woblečzena,

Twoja duſha ſbóžnoje ma,
Duž ſpi derje, ſyrotka

Bož pak žohnuj bohacze,
Wuſa a tež cžet ſtwoju,

Sež po ſmjerz ſi maczerte,
Wſachu cze ſa džowku ſwoju;

Ernta, Lētonu ſkřeſzantu,

S bydlem w Budyschinje u.

Grudženj nan, džed a woſka.

H. P.

(K temu cziſlu pschedloža.)

Příčiloha k čížku 36 Serbskich Nowin.

Sobotu 7. septembra 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej gýrki smjeje jutje njedzeli rano w 7 hodz. dialonus Ráda němku spowiedni ręc, $\frac{1}{2}$ hodzín farat dr. Kalich němke a w 10 hodz. herbste predowanie.

Wěrowani:

W Michałskiej gýrki: Jan August Schmidt, wulki sahrodnik w Delskich Zilozach, i Minu Augusta Šidiozez se Šidová.

Křenl:

W Michałskiej gýrki: Augusta Emma, Handrija Schustera, khezerja a fabrifarta na Šidovje, dž. — Minna Theresia, Jana Augusta Budaria, listonoscherja w Malym Bjelkowje, dž. — Lena Maria, Jana Mrójska, mazdinskeho wjedništa na Šidovje, dž. — Frieda Margaretha, Jana Ernsta Stiebička, khezerja a murjerja w Dobruschi, dž. — Alma Elsa, njemandželska dž. na Šidovje. — Pawoł, njemandž. s. w Rabozach.

W Katholickiej gýrki: Emilia Jadwiga, Miklawšcha Schpitanka, schwza, dž. — Anna Marhaia, Jana Josefa Kiedla, pschepupza, dž. — Bernard, Franz Krautwursta, krawza, s. — Franz Bernard, Jana Bernarda Rehorka, murjetsteho polira, s.

Zemrječl:

Dňen 30. augusta: Handrij Mět, khezer a slatatski mischr na Šidovje, 66 l. 1 m. 29 d. — 1. septembra: Jan Willy, Jurja Wiejsa, khezerja a wuhlomierjerja na Šidovje, s. 14 l. 1 m. 26 d. — 2. Jan Pawoł, Jana Korle Bjara, kublerja w Bosanlezach, s. 1 m. 27 d. — Elsa Alma, njemandž. dž. na Šidovje. — 4. Franziska Herta, Josefa Wezeleho, krawst. mischra, dž. 3 m. 7 d.

Placízna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2643 měchow.	W Budyschinje 31. augusta 1895				W Lubiju 5. septembra 1895			
	wot hr. np.	hacž hr. np.	wot hr. np.	hacž hr. np.	wot hr. np.	hacž hr. np.	wot hr. np.	hacž hr. np.
Pscheničza	.	běla	7	41	7	50	6	94
	.	žolta	6	76	7	6	6	47
Ryzka	.	.	5	94	6	9	5	63
Ječmien	.	.	6	71	6	43	6	—
Borowš	.	50 kilogr.	5	50	5	75	5	—
Hroch	.	.	7	22	11	11	8	20
Mola	.	.	5	56	7	50	5	75
Jahň	.	.	12	—	15	—	11	13
Ježdusčka	.	.	15	50	16	—	13	50
Běryny	.	.	1	80	2	10	1	80
Butra	1 kilogr.	.	2	30	2	70	2	10
Pschenična mula	50	.	7	—	15	50	—	—
Ržana mula	50	.	6	50	10	50	—	—
Sýno	50	.	2	—	2	50	1	50
Stloma	600	.	17	—	18	—	15	—
Prokata 1762 schut, schutu	.	3	—	20	—	—	—	—
Pschenične wotrubý	.	3	75	4	50	—	—	—
Ržane wotrubý	.	4	—	5	50	—	—	—

W Budyschinje placízse: kóz pscheničza (běla) po 170 puntach 12 hr. 59 np., hacž 12 hr. 75 np., žolta 11 hr. 49 np., hacž 12 hr. — np., kóz rožki po 160 puntach 9 hr. 50 np., hacž 9 hr. 74 np., kóz ječmienja po 140 puntach 7 hr. 99 np., hacž 9 hr. — np.

Na Burži w Budyschinje pscheničza (běla) wot 7 hr. 41 np., hacž 7 hr. 50 np., pscheničza (žolta) wot 7 hr. 6 np., hacž 7 hr. 21 np., rožka wot 5 hr. 94 np., hacž 6 hr. — np., ječmien wot 6 hr. 25 np., hacž 6 hr. 50 np., wowš wot 5 hr. 75 np., hacž 6 hr. — np.

Draždjané mjašowe placízny: Horjada 1. družiny 68—70 hr., 2. družiny 68—70, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěšneje wahi. Dobre krajne kwinje 42—44 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Čzelata 1. družiny 60—70 np., po punče rěšneje wahi.

Wjedro w Londonje 6. septembra: Ržane.

Brunizowa jama „hrabja Lippe“ w Subornicžb

porucža žuchu brunizu a prakowane wuhlo k palenju a tepjenju. Tale bruniza ho najlepšeje českéj brunizy runa a se žwojej wulkej tepjeniskej mozu a tunioscju ktere salutowanje sfíci.

Ernst Ullrich na schulerškej
hacž 12
porucža žwoj wulki sklad porzlinu, kamjeniny, majo-
likow, schlenčjanu tworu, schpihele, sloczane
lejsh, gardinowe žerdje, wobrasowe wobluki,
klanki (pópy), pópjaze hlowy, hraſki atd. a wschelake
druhe wěžy po jara tunich placíznych.

Róždu w wukladnym woknje wu-
stajemu krawatu k pschedaczu muts
woſmu.

A. Tschentšher na bohatej hacž 18.

Paleny phoſei

punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np.

w cíječe wubjernje ſłodžazých družinach porucža

Th. Grumt.

G. Weiß

w Budyschinje

19 na bohatej hacž 19

porucža

wulki wubjerk hotoweje

muzazeje a hólčazeje

drasty

kaž tež wulki wubjerk žonjazých
dejčezných mantlow a žaketow po
jara ponižených placíznych.

Emil Lebelt

w Budestezach

žwoj sklad

českého wuhla

snateje najlepšeje družin,

hornjoschl. kamjenítne wuhlo, delnjoschl. kamjenítne wuhlo, prima briketu atd.

dobrocživemu wobledzbowanju porucža.

Přihlásenie ko derje a tunjo
wobštara.

s poczeczowanjom

Emil Lebelt.

Wódne pónoje, kotly, khachlowe platy,
něčzowe rěbliki, khachlowe durčzka,
třeščne wokna, twarske hōsje
porucža tunjo

Paul Walther.

Rubiany a wubeleny,
módry a cziszeżany
p i a t,
cziszeżane schórzuch,
kochlaze kufno,
bèle a piżane
wożleżczowe tkaniny,
wujerki, trjenja,
blidne ruby, schantka
porucza w snatich dobrzych
drużinach po tunich placzisnach
platowa a bawlmowa
pschadownia
G. A. Rysecka
w Porchowje.
Pschadownia w Budyschinje nětcole na bohatę hąsz 31
pódlia bohatého torma.
Pjatk a żobotu wotewrjena.
Schtóz chze ſebi pola
mje neschto ſkasacż, chyl mi to
direktnie woſſewicż.

Njewjeszinske ſchlewjery
kaž tež hotowe
njewjeszinske ſchaty
naſlepje ſechite
porucza

A. Tschentscher
na bohatę hąsz čijo 18.

Turkowske ſlowki
naſlepcheje družin, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjewawa
pschi miażowym torhochęzu.
Destillazija
snatich dostryh likerow po
starzych tunich placzisnach.

Wubjernie

6 np.-zigarj

njewubérane a tunje ſawalene,
mite, dobre a derje wonjaze,
10 sztuk jenož po 40 np.,
100 sztuk jenož po 3 mk. 75 np.,
1000 sztuk jenož po 36 mk.
porucza

Herm. Kunad.

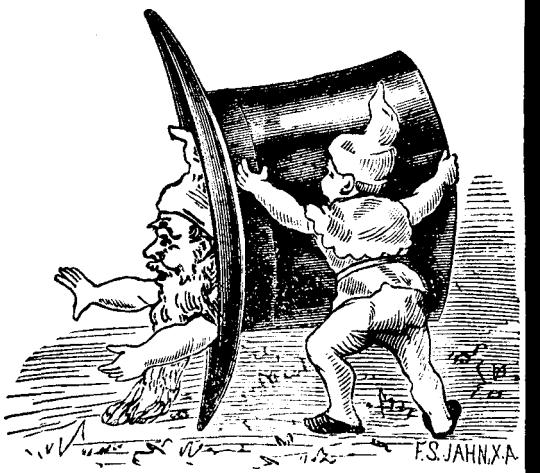
Kaſchče
we wszech wulkoſčach a družinach
porucza pschi potrebie
Arthur Jannasch
na Hoschiz hąsz
a róžku seminarſkeje hąsz.

Klobukowy basar

w Budyschinje
19 na bohatę hąsz 19
porucza

mužaze klobuki a mězy,
zylinderowe klobuki,
holcjaže klobuki a mězy,
ſchulerſke mězy cziszež po pschikofanju,
kluzobniſke a pohonežaze mězy.
Wsché węzny w wulkim wubjerku po najtunisnich
placzisnach.

Klobukowy basar
19 na bohatę hąsz 19.

Prima majkowy schrót

je ſaſo na ſkładze a porucza jón

Budyski chumſchtyn młyń
(něhdusche wulke młyń)
pod hrodom.

A. A. Leuner jun.,
w Kumwaldze pod Czornym Bohom
reſał a drzewowa pschedawarna

porucza ſwój wulki ſkład
ſchundowanskich deſłów,
ſchindzelowych deſłów,
ſażuwanskich deſłów,
wjerchowych deſłów i pschibicžu ſežimy,
ſubjowych latow,
w i e l o w y c h latow,
ſażuwanskich latow,
ſpalerskich latow,
ſabiwanskich latow,
tramow atd.

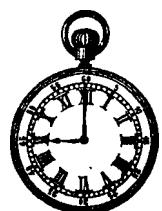
deſłów a latow we wszech ſo trjebazych dohosezach a tolstoſezach
po wurdajnje tunich placzisnach.

Franz Marschner

čaſznikat w Budyschinje
čjo. 9 na bohatę hąsz čjo. 9

ſwój ſkład čaſznikow a čaſzniko-
wych rječasow dobročiwemu wob-
ledžbowanju porucza.

Hódna twora. Pizomne rukowanje. Tunje placzisny.
Porjedzenje dobre a tunje.
Pſchispominjenje: Ręču ſerbſki.

Róſynki male,
rjanu ſtronu tworu
punt po 20 np.,
róſynki wulke,
punt po 20 np.,
zokor drobny,
kaž tež

lompyowy zokor
woſhebie placzisny hódnio porucza
J. G. Klingſt naſklednik
na bohatę hąsz 16.

Si hoſe j

paleny punt po 160 np.
ma najlepſhi a proſhi ſo wo tym
pschewědžicž

J. G. Klingſt naſklednik
na bohatę hąsz 16.

Najlepſhi
amerikanski petrolej

punt po 12 np. poruczam.
K temu pschispomnju, ſo ſwojim
wotebjerarjam žanh rabattowych
markow njerudawam, dokelž dyrbja
taſke ſpoczinjenje, kaž ſo to husto
ſtawa, wotebjerarjo ſe ſwojeje
móschnje ſaplacžicž.

Carl Noack na ſitnej hąsz.
Sałoženj 1864.

Wubjernie
4- a 5-np. wubralowane

Zigary

100 ſchtuk po 3 mk. 20 np.,
3 ſchtuk po 10 np.
porucza

Otto Sachſe
na bohatę hąsz 5.

Kormjazy a wobžerny
pólver fa ſwinje.

Pſchispomrja wobžernoſć a ſ tym
tworjenje miaſza a tuka ſpēchuje.
Zenož wopravdžith doſtač
w měſečzanſkej haptyz w Budys-
chinje w tylach po 50 np. Wu-
kaſanje wo nałożenju je pschi-
położene.

Meble!

woprawne a molowane ſo nětcole naſlepje a po naj-
tunisnich placzisnach kupuja,
fabrikſki ſkład molowanych meblow, ſchiphelow,
ſtolow, ſofow, matrazow atd.

meblowy magazin a fabrikſki ſkład

Gustava Bichnera
w Budyschinje na bohatę hąsz 14.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu.
—Štvortlétne předplata
wudawařni 80 np. a na
němských póstach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo placi 8 np

Serbske Nowiny.

Za nawěški, kóž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskej hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. •
maja so štvortk hač do
7 hodž. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číš Smolerjec knihiciščenje w Mačienym domje w Budyšinje.

Cislo 37.

Sobotu 14. septembra 1895.

Lětnik 54.

 Česčenji wotebjerarojo **Serbskich Nowin**, kóžiž
chzedža sa nje na

4. Štvortlěto 1895

do předka placžicž, njech nětko **80 np.** w wudawařni Serbskich Nowin wotedadža. — Čzi, kóžiž žebi Serbske Nowiny pshes póst pshinjescž dadža, njech tola njesapomnja, žebi je tam bóršy ſtaſacž. Na Štvortlěto ſaplacži žo ja Serbske Nowiny na ſakſich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khězorstwa **1 hrivna**, s pshinjescženjom do domu **1 hrivna 15 np.** — Serbske Nowiny s pshilohu **Serbski Hospodař** placža na póstach **1 hrivnu 25 np.**, s pshinjescženjom do domu **1 hrivnu 40 np.** — Se Serb. Now. hromadže hodži žo tež „**Romhaj Boh**“ na pósce ſtaſacž.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Wulke khězorſke manevry žu žo w běhu ſanženeho tydženja pola Schěcžina w pshitomnoſći khězora Wylema, krala Alberta a awſtriskeho khězora wotbywale. Khězor Wylem žam połodniſche wójſko pshetziwo połonóznemu naſjedowasche. Khězor s wulkej ſedžliwoſću běhu wojowanja pshihladowasche; poſpochi wón wulki dalokowid k wózku ſtaſeſche, so by ſaſo a ſaſo pshicžahazých wojaſow wobfedžbowal. Wón pshetziwo ſtajne ſtajne paſ, tak bóršy hacž žo wazne wěžy pshihotuja, je widžecž, kaž je tónle wupruhovam wójſtowu wjednik niz jenož běh wězow ſežehowal; ale je tež ſ wjetſcha doprědka widžal. Trzechjaze běchu krótke naſpomnjenja, ſ kótrymž wón prawe abo wopacžne wójſkowe hibanje ſužehesche. Kaž kral Albert, tak tež khězor Franz Josef ſwoje ſtejſiſče husto njeſhemjenjeſche, jeli ſo paſ ſo wón na nome wobfedžbowanisčežo poda, wón ſkolu jěchacše, žamo ſchěrofick pshěrowow a wobčežnych pshetkodow žo njebojo. Štvortlěto dolođnja je žo manevers wobſamknýl. Połonózne wójſko ſ postupom XI. armeeſkorpa dobu, kótrž 2. gardediviſiju na lewym kſchidle połodniſcheho wójſka naſad čiſhežesche. Na lewym kſchidle połodniſcheho wójſka drje 5. diviſija pshetziwo Möringſko-Sparrenfeldſkej dróžy jedyn dwór dobu, ju paſ reſervy, ſ čaſkom k 2. korpſej na pomoz pshihwataſiſchi, ſaſo naſad čiſhnychu. Nadběh 1. gardediviſije žo teho runja wotraſy, tak ſo połonózne wójſko ſwoje ſtejſiſče niz jenož ſdžerža, ale na prawym kſchidle tež dobycžetſy postupowaſche.

— Němski khězorstwovy fanzler hrabja Hohenlohe je ſrijedu do Peterburga pſchijel. Žendželčenjo, kóžiž žo roſčazeje moži Russke ſwojich aſiſtich kolonijow dla boja, žo ſtrachuja, ſo mohlo žo ſ wopptom wjetcha Hohenlohe w ruſtím hlownym měſeče jendželſkim interesam ſeſchložicž. Sajimawy je woſebje naſtaſk „Standard“, nowin jendželſkeho minifteſtowoweho pſchedſky Salisburja, kótrž njeſtvoſć poſkaſuje, kótraž je žo jendželſkich politikow dla nětčiſcheho politiſkeho zwětoweho połoženja možowała. „Standard“ wopptej němskeho khězorstwového fanzlera pola zara džiwaſo na porjadne poměrh mjes Němskej a Ruskej wjetſchu možnoſć pſchepiſuje a měni, ſo chze němski khězor zara pshes wjetcha Hohenlohe wo praschenjach wypozkaje politiki wupoſthacž dacž. Tajich praschenjow je doſč a na doſč; wobej kniežerſtwje ſtej vžě hakle pſched

frótſim w dalokim ranſhym kraju pshetziwo-chineſſej wojny ſhromadnu politiku činiſlej, ſa Němsku wſchak ſ tym wuſpěchom, ſo ſwoju ſwóliwoſć, ruſtím intereſam ſlužicž, žaneje mſdy dostała njeje. Poměr mjes Němskej a Ruskej žu dženža taſ hubjene, kaž žu hižo ja Bismarck byle, a wone žu žo jenož ſ tym, ſo je žo Ruska wužſche k Franzowſkej pſchitamka, pſchéměnile. W Ruskej wſchak ſabycž njemöža, ſo je trojoſwjaſt pſhetziwo Ruskej ſežinjeny. Nětkole je ruſko-franzowſke pſhetzelſtvo taſ wuſte, ſo žo ruſki general Dragomirow pshetziwo franzowſkich manevrach wobdzeli, a ſo ma němski khězor ſa trébne, němske naſhymſke manevry w Pomorskej wotbywacž dacž, kótraž ſ Ruskej mjesuje, czechoz dla ſebi tež w Peterburgu wo wubracžu manevrermiſhča ſwoje myſle činiſia.

Kaž je widžecž, bych ſendželčenjo rad Němzow a Ruskej napſhetzo ſebi naſchēzuvali, ſo bych ſe ſamýſlom njevěrnoſć ſeži. Němſka je žo ſ Ruskej teho dla ſjenožila, ſo by ſwoje wifikowanſtvo w Chineskej pshetziwo japankej konkurenzy ſchitovala. Tutón ſamér je wona doſpolnje dozvila. Žapanſtym je žo možnoſć wala, europiſke wilowatſtvo, pshetziwo ſtajný ſeži ſamýſlom ſamýſlom ſo poſkaſuje, ſo je Němſka ſara mudru politiku činiſla, hdyž je nježiſwajz ſotraženja Žendželčanow ſ Ruskej hromadže Žapanſtym wobarała, ſo na aſiſkej twjerdžiſnje twjerdze ſaſhdylicž.

— Tſelby, ſ kótrymž je nětkole němske wójſko wuhotowane, žnadož ſo bórſy do stareho ſeleſa čiſhnu. Někotre bataillonu pſchikow žu žo hižo ſ polepſhennym repetérowanſtmi tſelbami wobronile. Želi ſo ſo nowe tſelby jako ſhmane wupoſtaſaja, ſo zhe němske wójſko ſ nimi wuhotuje. Tež ſ nowymi teſkaſami ſo poſpýth činiſia. Dokelž žu w franzowſkim wójſtu nowe, rucze tſelaze ſanom ſawiedli, ſo tež w Němzach pſchihoth na wobſtaranje ſeſchých ſanonow činiſia. Taſ jedyn klin druhi čeri.

— Sozialdemokratike nowin „Vorwärts“ žu liſt wozčiſhčaſe, kótrž je w lécze 1888 bywſchi dwórſki předat Stöcker něhduschemu redaktorej „Kſchěcžianſko-ſozialnej ſtronje ſchězuvala“. Že dha paſ Stöckerowe poſtupanje pshetziwo Bismarck ſeži ſte? Bismarck je w ſwojim čaſku Stöckera na ſaložku ſozialiſtiskeho ſalonja ſ Barlina wupoſtaſacž džyl a je ſ wulki pshetziwo ſtajne ſtrony był, kótraž ſo wo to prožuje, ſo by ſchěcžianſka zyrkej njevotwiſna wot ſtata byla. Duž je bjes džiwa, ſo je žo Stöcker wobarał, a to na taſke woſčinje, po kótrymž možesche najvěcžiſko wuſpěch dozvici.

— We wſchech krajach ſkoro žu daní ſtatných papjerow poniziſili. W Němzach ſu žo doſko dlili, tutón pſchikkad ſežehowacž, nětko paſ ſo ſ temu tež tu roſjudža. Bruskemu krajnemu ſejmej ſo pječa

szalonjow w naczisie p'schedpoloži, po kotrymž bo schyriprozentowa renta na poltcezaprozentowſtu p'scheschtempluje. Po dalskich p'jez l'etach dyrb'i bo poltcezaprozentowa renta na t'siprozentowſtu po-miecz.

Schpaniſſta. Na kupyje ſeběžk dale a bōle psychibéra a ho roſſchérja. Šběžkarſki wjedník Maceo je pječza wónzano Schpaniſſich, kотrychž general Cavela nawjedowasche, ſbil. Schpaniſzhy ſu 600 muži a 8 ſtabových offižerow ſhubili. Cavela tam bu čezeſko ſtranjeny. 31. augusta ſu ſběžkarjo město Vaire dobyli. Schpaniſzhy pak, pomoz dostawſchi, pod generalom Garridom ſběžkarjow ſažo wuhnachu a mjes měſchćanami, kotsiž běchu ſe ſběžkarjemi džerželi, žadlau ſrubanzu načziničhu. Nicz jeno mužow, ale tež žonſte a dječi Schpaniſzhy bjes ſmilnoſče konzowachu.

Ruszowska. Zar Miliawich budże ſo lětza w Moskwe ſa
khejzora krónowacę dacę. A teſle kwiatočnoſci ſo wschitzy euro-
piſzy wjechojo, i zarowemu pschiwusztwu kluſchazy, psche-
proſcha. Tež franzowſti president jako politiſki ſwajſkar Ruskeje
pschepröſchenje doſtanje. Po krónowanju zar a zarowa psche-
pröſchenym wopyt motrunataj a potom tež do Pariza pschiyedžetaj.

Japanska. Chineska je pschi wobšamknjenju mera kupy Formosu Japanskim wotkupicę dyrbjała. Tóne wójnſti wudobytł je Japanskim hač dotal mało wježela pschihotowal. Japanszy, kotiž ſu wulke chineſke wójnska fa krótki čaž pobili, njeſzu hiſčeže samohli wobhdleſtvo kupy Formosy pschewimęz. W tu khwilu ma Japanska 50 000 wojakow na Formosy. Sběžkarſzy wobhdlerjo pak tolo temule hylnemu wójſku khróble napſcheczo ſteja. Ssamo žónſke ſobu pschecživo Japanskim wojuja. Sso roſnjemdrivſchi se ſafalkym spjecżowanjom ſu Japanszy poczeli njeſmilni bjež a wjele hroſnoſcžow wobjeńdu, ſamo žony a džecži woni njepſchepuſchcza.

Wopacjny knjegs lieutenant.

(Смѣшнѣе ѿ военнѣхъ зиженій.)

Kóžda schwadrona abo kompanijia ma ſu wuporiedźowanju drasth a wobucza, fotreż mužtwa ſami doſcz derje dokonjecz njenouža, jſtuu, w fotrejz dwaj mužej džekataj, mjenujzy kravz a ſchewz.

Nekrucza so jeju boja, druzh wojszny so s nimaj pleńcza, podwyszczzy jeju saplenczeja, feldwebel jeju mało lubuje a szef jeju s wjetsho „kschiwej khadli” mjenuje, ale szamaj staj wo ważnoszczi kwojego postajenja krucze pschezwędezenaj, tak so je jimał mało woto, hacż so jeju schid boji, lubuje, hidżi — wonaj staj nje wobmjesowanaj kniesaj w kwojej schewskiej jstwi.

Schow a Rymſak běſchtaj taj hólzaj w ſchewzowni mojeſe ſchwadrony! Běſchtaj zýle hinaſchej. Schow, naſch ſchwadronowy krawž, bě khetro wulſti, ſchwížny, ſi jaſnomódrymaj wočomaj, a mějeſche wjele hary, ſo by ſwoj mały čorný ſchnawzar hajíl, mjes thym ſo mějeſche Rymſak, ſchewž, mały, ſaſhadžitý, ſi mudrym wočtom, ſwoje wježele nad thym, hdyž jeho ſerſchczath ſchnawzar po ſwojim ſpodobanju roſczechſte. Schow bě ſemjan, Rymſak bě demokrat w ſwojim ſchewſkim reverje. Teno w jenej wěžy běſchtaj pſches jene: běſchtaj wobaj pſcheklepanaj, mudraj a wuſchitnaj. A runje, dökelž běſchtaj herwak taf wſchelakaj, knježesche mjes nimaj naj-wjetſcha pſchesjenofcz.

To bě v noz̄y wokoło jednacjich. Vežach w naszej pišatelskéj jſtve, hdež schesčo piſario bydlachu, w ložu a ſluchach, runje faž druhý wobydlerjo tuteje jſtvy, na jchestejho towarjcha, tří nam na ſwojich huklach pravje ſ waha něčeho piſatſe; tu ſeſtyschach na dobu něčeho.

"Błt!" jawołach na huzlerią, "pszechstań kuf, sda żo mi, so żo i wotrohami schżerkota po khodźbe."

Hnydom wscho woczichny a my skuchachmy. Wopravdze, tu dziesie hzo po khobzie, a zyle jażnje bē snate schézerczenije skłysczeć. „Ssnadz hzo jażo wyskó naşa rever pschehladuje?” prachach hzo s czechia drugich. „To hzo tola herwak jara s redka stawa a tón ras je tola halle pjeęz dñjow wot požlednijeho pschehladowanja.

Kročjele psychindžechu blíže a džechu nimo našichich durk.

Stoczych i żoga a powotewrich durje žhle i waha, so bych won widział.

Tu wuhladach wopravdze thribjet wýchsha, pschewodzaneho wot dragunarja s latarnju, tříž mějescze wěscze konjemzowu straž. Ssh-li jenož něčto lét wojat, snajech kóždeho wýchsha w polku abo hisczeje bôle w schwadronje, hdyž jeho jeno tež kust sa-wohladasch — ale tón jow, tříž na khobbe stejescze? — Hnydom

běch ſebe wěſty, ſo tónle wýſchf do naſcheje ſchwadromy nježluſčha, a ſchtó mohk zufy wýſchf w naſchej ſchwadronje činic̄ meč? Nětcole widžach, ſak latarnik durje do bližſcheje jſtwy wotewri, ſklyſchach, ſak bum! bum! wſchitzý reſtruča ſe ſwojich ložov, ſtolzow a druhich měſtnow ſefkaſachu, — to bě ſe ſapocžatka novembra, reſtruča po tajſim hafle něhdže ſchtyri njedzele pſchi poſku a, ſak pſchezo, mějachu hľuboko do nozý čiſčejc̄ — ſak reſtruta wýſchkej wo wobſtejenjach jſtwy woſjewi, ſklyſchach potom, ſak wýſchf tu a tam kruče ſahadzeſche a hwarzesche, a widžach tež, ſak konjemzowý ſtražník, kž bě pſchi durjach ſtejo woſtał, pilnje do wulkich knihow ſapižowasche mjenia tych, kotrychž jemu wýſchf mjenowasche. Sa khwilku wuſtupi wýſchf ſe jſtwy, a dofeč ſo mi ſefda, ſo ſo naſchej jſtwye bliži, ſamkných ſpěchynje ſ waha durje a běch rucže ſažo w ložu.

Raps! Nasche durje šo wotewrichu, — kufachmy wischitzhy, czinjo, kaž bychmy kruče spali, s pol janželenym wóczkom k durjam, s kotrymž wischť a jeho pschewodník fastupischtaj. Naschej woczi pak šo na dobo dale wotewrischtej a — —

"No, nětkole pak je tola všechno jene!" říkala našeho hudebník. "To džé stoj Schow a Rymfak!"

Wopravdze Še

„Czlowiecze, s' wotfel jeno masch tule szuknju s' telkole rjadami?“
woprascha ho jedyn.

"To je hrabje Hentinkowy", wotmolwi Schow, "ja dyrbjach
snutska podschiwk trochu pschiszcig, hdzež bě ſo puſčajil, tloczniſ
(zwikał) je wot dobrowolnika Welerta požęzeny, a tholowy ſu
moje dobre!"

„Kaf jeno staj na tule wrótnu myžliczku pſchijchloj!“
pſledzach dale.

"No", rječnik Rymšak, "žive jednorje; čžžchmoj ras tu mlađinu troču sa blažna pomčž. So jim wy ničžo njeſcheradžicž", wobroči ſo na naš wjehach. "Někole čžemoj ſo tym starym khaďlam w druhich iſtwach tež hiſčeže vjchedstajicž."

„Staj dha hžo we wszech refruktach jstwach pobylój?“
„Wé žo — ně, jak te młode karpy tola posłakowachu! —
To moh žo człowiek se žmijeczom pułnycz! — Nô, dobru nôz,
winiem Ŝe!“

Дјесхтaj dale po khöbbje, a ja chzych runje do хwojeje jstrov
wróćzo jaſtupicž, hdyž ja — ſchto to?

Tola njejžym hischenje wupowjedał, schtó „Judasch“ bě. Ma-
scheho krutego knjesa strażomischtra Nibuscha so po zyloj schwadronje
bojachu. „A by-li ta węzka hischenje hnadnischta, wojszewjena dyrbjesche
byez“, taf spewachu ſebi wojazy wo nim — hdyzuli wón to
blyſhcez njemvžesche. A dokelž bě ſnate, jo wón runje tehdom
najradſcho neschto k thostanju pscheradži, hdyz bě pschedstupnikoj
wobkručzil, jo tónle ras hischenje to czinicž njecha, teho dla běchu
jemu tuteje falschnoſcze dla „Judasch“ narjekli. Woſebje pak
běchtaj jemu na puczu iſhewz a krawz, ale wonaj běchtaj niſnaj
ſa zyli schwadronu a naſch rytmischtr je Seudling ſebi jeju wažesche,
dokelž běchtaj jara wutojnaj.

Derje, jo mějachyb tak dobreho rytmischtra. Čim bôle
mjenujzby stražomischtr na khostanje dželásche, čžim mjenje a radšcho
da kó wón k temu nawabieč.

Bo tajkim — runje, hdyž chýbá do živoje ještě všechno
stupňů, vohladach, když ho durje Šudachového bydla vohledu, a
jeho hľova ho kdyžní je sa názvami harowarjemi vohladovací —
na dobu vohražných jeho durje do žyla, wón žam vulecž na
khódbu, sa dragonarjomaj a — hlej — tu jeju mě na kónzu
khódy.

Schowje — schto ty na dobo tak sbleđny? Rymšako — schto saderkota ſzwęza w latarni na dobo tak jara? Sako by jimaſ woprawdžith cżorny do puczą psichispol, tak wudżeraschtaj wobaj Žudaszej do wocżów. Sdaſche ſzo mi, ſo je hacż te mni blyſtew, tak krawzej ſtawy hrajaču, a netko pocża jaſhadżenje:

„Hlej, hlej — dobrý wjeczor, mojej kníjeſaj! Nô, nô, kníjeſ
lieutenant baron Schow — tak, tak — a jeho ſwérny pscheczel,
kníjeſ Rymſak! To džé je rjenje, wodajcze jeno, kníjeſ baron, ſo
žym tak njeshotowanym psched waž ſtipiš, wój džé ſtaj prawje
ſchikowanaj bratraj — na, ja chzu wamaſ tu wěz hižo pschihotowac̄,
wój tajkej a hinaſchej khadli, wój — cžataſtaj — to chzu
wobſtarac̄ — prjecz ſ wamaſ — nuts do jſtvu! Jutſje wo-
hladamy ſo ſaſzo!“

Wón ho shubi — wonaj ho shubishtaj.
A mh? Njemylu ho, sawěscze smh ho czař žiwjenja ledy

bóle žmijeli, dýžli tamny wjeczor, hdyž jeju Žudasch hrabny. Schow a Rymšak se schéroko wotewrjenej hubu a wudžerazym wokom, Schow i brylemi překr psches nôk, druhí pak w jenej ruzi ja-kweczenu latarnju, w druhé ruzi pak rubiscku! Wobaj ſo prýzujetaj, ſo býchtaj ſmerom ſtaſo, ale ani jedyn to psche derkotanje njemóžesche! A psched nimaj naſch luby Žudasch, najprjedy ſo woschcerjejo na njeju khlwilu hladajo, hlowu kaž wobdzivne i jeneho ramjenja na druhé pschekladujo a potom ſo do njeju da! K temu je wſchech wotewrjennych duri wczipne woblicza „starých khalid“ — retrucza ſebi to njewérjachu —: to bě napohlad! Hlischče nětrole chze ſo mi žmjecz, hdyž ſebi to pomýſlu.

Na to ſo ſo ſo wufzhymy.

Wokolo džewjczich staných ſe ſwojeho ſtoſa w pišatni, hdyž běch ſo psches wokno wobhladnyk hacž k wrotam do kaſarmſkeho dwora.

„Knies ſtražomichtr, knies rytmischtr dže!“

„Tak? — Dajeje hnydom raport (roſprawu) ſem a pójce hnydom ſam ſo minu!“

Rytmischtr čzaſche na naju na dworje. Hdyž bě Žudasch roſprawił, ſo je ſud a ſkót jchvadrom ſtrouh a čerſtym, rever w rjedze, woprascha ſo knies ſe Seudling, kaž hewak po ſwojim krótkim, ale tola pſcheczelnym waſchnju: „Hewak ſchto nowe?“

Žudasch poſtupi ſo kruče — ſdaſche ſo mi, ſo wón wopradze ſaczeſche.

„Haj, knies rytmischtr. Dženža w noz̄ je ſo neſchto ſtaſo, ſchtož ſo mi ſa dwazyczi lět mojeje ſlužby hlischče ženje njeje ſtaſo, a ſchtož mi —“

„Tak khwatacze jeno k wěžy, luby Ribuscho, ſchto dha je ſo ſtaſo? Kaſarmy džé hlischče ſteja, kaž widžu —, ſo je hewak wſchitko w dobrém rjedze, to ſeze mi runje roſprawili; ſchto dha po tajfim po prawym je?“

„Knies rytmischtr, naſchej rjemejſnikaj, Schow a Rymſak, ſtaj dženža w noz̄ po reverje čzaſaloj, Schow w ſuſku kniesa hrabje Hentinka, jako wſchek pſchedraſczenym, Rymſak ſe ſažweczenej latarnju w ruzi, jako ſtražowazy konjemza, a ſtaj rekrutow ſatraſchaloy, kž ſebi myſlachu, ſo chze wſchek rever pſchekladacž!“

„Tak? Ž, ſchto wý tola powjedacze?“

Rytmischtr ſe Seudling zlyč czaſ pſched ſo hladasche, potom wobroczi ſo ke mni, a, jemu do ſo žmjeſazeju wočow ſhlađuju, doſtach wot njego roſkaſ:

„Džicze do kaſarmow a prajce Schowej a Rymſakej, ſo dyrbitaj hnydom ſem pſchińcž, ale runje tajkej ſdraſczeney, kajkejž dženža w noz̄, doſpolnje tajkej — roſumicze?“

„Po poručenju, knies rytmischtr.“

Wobrocziſh ſo a, jučej, po ſthodze nnts do ſchewzownje. Ach, běda, běſchtaj dha tole taj ſławnaſ knježicjerjej w ſwojim kraleſtwje, kotařž hewak taſ doſtojnaj, taſ nađe wſchitkom poſběhnenaj na wſchech druhich w ſchwadronje ſe ſažpēćom ſhlađowac̄taj? Taſ bě tale nōz jeju pſheměnila! Kaž ſažinjenh nōz bě čzapinjenym Schow na ſwojim blidže, bledy, ſpadnjenym, kaž by ſkždny wokomik žmjerč ſočaſtoval, a Rymſak — wobohi hólz — tón ſedžesche kaž nemh a njehibit na ſwojim tſinohathym ſtoſlu w wofinje a ſ mutnym wokom wudžeraſche na rytmischtra a Žudascha w dworje.

Gvojeſchtaj ſo njejabzny, hdyž durje wottorzech a wokomik na napohlad ſhlađnych, kž ſo mi poſtieſeſche.

„Spěchijnje!“ ſapoczach, „khwatacž! Rytmischtr je poručil, ſo dyrbitaj hnydom k njemu dele pſchińcž. Wón dyrbitaj runje tajkaj ſdraſczenay býč, kajkajž dženža w noz̄ — khwatacž, khwatacž! Wón na waju delefá čzaka!“

Tak wonaj ſtaſaſchtaj, pýtaſchtaj, ja bých ſo ſe žmječom ſkoro puſný, hdyž widžach, taſ ſo Schow hrabje Hentinkowu ſuſku wobleka, kž bě jemu pſchewulka, ſo neſchto podtyknjenym trjenjemi wupjelni. — Gvojeſchtaj hotowaj.

„Netko spěchijnje! Tola, Schowje, hdyž dha ſu bryle?“ präſchach ſo ja.

„Býle — tež te dyrbju ſobu bracž?“ woprascha ſo wón a ſblednym hlischče bóle.

„To ſo roſumi, zlyč tajkaj dyrbitaj býč, kajkajž ſtaj dženža w noz̄ býloj!“

Wón poſbzny ſebi býle ſa ſchnóru wokolo ſchije.

„Stajcž!“ rjekných ja.

„Šchto?“

„Býle, a Rymſak dyrbí ſebi latarnju ſažweczicž!“

„Běda tola!“ winjeſchtaj Schow a Rymſak.

„Nō, ſo tola taſle njebojtaj“, rjekných ja, dužy po ſthodze

dele. „Budžetaj widžecž, doſtanjetaj ſedma neſchto dnjow kaſtna, rytmischtr je jara dobreje myſkle.“

„Myſblich ſebi to wopravdze!“ präſchecche ſo Rymſak a na-býwaſche wopravdze kuf ſmužitoſeſe.

„Zlyč wějcze, jeno njemětaj stracha!“

Bola Rymſaka ſdaſche ſo moje napominanje tež pomhacj, ale Schow — hacž do tehole dnja běch ſo husto präſchal, taſti na-pohlad drje ma čzlowiek, kotrež k wotprawjenju wjedu; wot teho čzaſha ja wěm: nehdže taſtiž bě naſch krawz. Hlowu na wutrobo ſhiliwſki, ruzi po wokomaj powiſknywſki, ſ brylemi, kž ſo překr po noz̄u čzumpachu, taſti wón džesche; ſkoro ſo ſdaſche, ſo ſo pschi ſo kozdej kroczeſi ſmjeſe. Stawy jemu wſchě hrajachu.

Nětrole ſtejachmy tsi kroczele wot rytmischtra, kž ſo ſdaſche ſo roſmołwječ ſo Žudaschom wo konjach, ſ kribjetom k nam wobro-čezem. Rymſak wudžeraſche, kaž by jemu zlyč wſcho jene bylo pſched ſo, a Schow napinaſche ſo podarivo, ſwojey kolenje ſmerom džeržecž.

Stupich pſched kniesa ſe Seudling. „Pſchitas wuwjedzeny!“

Wón ſo wobroczi a — da ſo do žmječa, kaž to hlischče ženje widžal njeběch.

To bě rjamy napohlad.

Schowej derkotaſtej kolenje; a Rymſak pſchihlađowaſche, kaž by prajce chzył: „Na, nětrole žmječ hotowaj!“

Bjes pſchetača ſo žmjejo, wobroczi ſo rytmischtr ſaſo ſe mni a rjekn:

„Doběhnicze po wſchech podwysklow mojeje ſchwadrony, a po — hrabju Hentinka tež!“

Sa pječ minutow tu běchu.

„Zowle, moji lubi, pſchedſtajam wam kniesa lieutenanta ſe Schowez a nad Schowezami ſ jeho ſlužobníkem Rymſakom. — Hrabja Hentinka, taſ pſchifti ſtaſa ſuſku tajfeſle poſtawje?“

Wýcho ſo žmjeſeſche — haj ſo woschcerjerjeſe.

Štöneſtreje ſhaba ſo ſchef. „Nětrole horje ſ wamaj do rekrutſkih iſtow, chzu widžecž, taſ ſtaj to činiſloj!“

Tak ſchyl wopřazč žmječe, hdyžkuli ſo jena tajka iſtwa wotetri!

Sa khostanje dyrbjeſchtaj dwazyczi dnjow w konjemzu ſtražowacž; hdyž běſchtaj tsi dny wotbyloj, ſpusheſci ſo jimaj ſbyt a jen wjeſele bě njehemerne.

Žnýowý khěrluſch.

Donž ſteji ſemja Boža,
Tracž dyrbí ſyw a žně.
Hacž njewjedra tež hroža
A ſtrach tež wulfi bě.
Taſ ſm̄ tež ležha ſyli
We ſtroſhtnei nadžiui,
So žohnowani byli
A žně domkhowali.
To netko je ſo ſtaſo
A pola prōſne ſu;
Nam wjele je ſo dalo
Pſches Božu dobrotu;
Duž tež ſo džakujemj
Nětko Bohu naſhemu
A khěrluſch ſanjeſhemu
Pſches zlyku wutrobu.

Kž tudý roſbýwali
Ssu ſ wjele ſyliſami
A tola ſamostali
Ssu w čiſcej ſejeſpoſeſi,
Kž drohe ſympo wobycž
Sſej prózu dawachu,
Eži budža ſnapoň noſyčž
Na domojſhowanju.
Tu puež ſm̄ ſe ſtudnoſeſu
Ssu dohlo khodžili,
Tam budža ſ wjeſelofſeſu
Puež khodžiež njeběſli.
Böh daj, ſo wjeſelili
Sſo ſ nimi hromadže
A čeſli helskej čzwili
Do wſcheje wečnoſeſe!

D.

Ze Serbow.

S Budýſhina. Poſtaſetny jubilej wulſkih ſerbſkih ſpěwanſkih ſwiedzenjow, kotrež ſo ſtředu 2. oktobra w tudomném Lauež hýelu k lepſchemu „Sſerbskeho Domu“ wotdžerži, ſměje 3 wotdželenja: Konzert, hoſčinu a bal. Programm konzerta wopſchija wubjerf starých, nových a najnowých kompoſițijow k. kantora Kožora w Ketzlitzach, wobſtejazch ſe wſchelatich ſolow, duettow, ſoloquartettow, jeneho quintetta a mnohich chorow, kotrež ſu wobjebe ſi jeho najwjetscheho a najwažniſcheho opuſta: „Počasy“, kaž tež ſi jeho nowſcheho džela: „So zwoni měr“ wuwſate. Wone budža ſo w tſjoch dželbach wot wjazy dýžli 100 ſpěvačkow a ſpěvarjow pod ſobuſtukowanjom wubjernych ſoliforow pſchednoschowacž, a to 1. a 2. džel wot měchaneho chora pod wjedzenjom kniesa kantora

Kozora ſameho, 3. džel pač wot mužſkeho chora ſ psychewodom tudomneje wojerſkeje kapaly a ſwiaſowazej deſlamaziju, a to pod wjedženjom naſcheho krajana t. Dr. Pilka ſ Draždžan, kotrež je tónle „zyklus“ Kozorowych ſpěwów, jón ſa orcheſter ſeftajawſchi a ſe ſwiaſowazym tekſtom wuhotowanſchi, jako rjanu zyloſez ſtvořil. Džen 19. oktobra 1890 je ſo jeho „zyklus“ w Draždžanach wot tamniſcheho ſpěwanſkeho towarzſta „Echo“ pod psychewodom tſelskeje kapaly psched wukupjenym domom a pod hrinotazym poſtefkom wutviedl. Pschitomny komponiſt, t. kantor Kozor, bu pschi tei ſklaſnoſezi ſ tjiomi wulſimi lawrjenzowymi wěnzami počeſczeny a zylo ſumviedzenje wot kritiki jenohložnje jako wurjadne poſnamjeniene, ſhcož 4 Draždžanske nowiny ſ tehdomniſcheho čaſha dopofaſuja.

F.

S Budyschina. Diafonowe měſtno pschi ſerbſko-evangelskej Michalſkej zyrkvi, kotrež pódla darmotneho wobhydlenja ſtnejne 2471 hrinow 13 np. wutviede, ſo 1. oktobra t. l. wuprōſdn. Zadaceljo, kotsiž ſu ſerbſkeje reče mózni, njech ſwoje ſamolvjenje ſ trébnymi wopifzami hač do 25. ſeptembra t. l. tudomnemu kniſej měſchězanſe dr. Kaeublerej poſčelzu.

— W oktobrje maja ſo zyrfviniž ſaſtupjerjo Michalſkeje woſady ſa Židow, Thélamy, Wurizy, Rabozh, Taſkoñu, Wownju, Maſkežy, Němkežy, Keln, Šelonu Vorchež, Čemjerzy, Wulfi Wjelfow, Mały Wjelfow, Saſdow, Sczijezh a Ratarjež ſ nowa wuſwolicež. Prawo wuſwolicež maja wſchitz hofpodařo evangelsko-lutherskeho wěrywusnacza, kotsiž ſu 25 let ſtari a kotrež ſo ezechne prawa wotrekke njeſhu. Tuczi hofpodařo ſ mjenovaných wžow ſo napominaja, ſo výchu ſo w čaſhu wot 15. hač do 29. ſeptembra t. l. etnje abo pižomne pola ſwojeho gmejnſkeho pschedſteječerja jako wuſwolerjo pschitowojedžili. Jenož czi, kotsiž ſu ſo w tutym čaſhu pola gmejnſkeho pschedſteječerja f wólbje pschitowojedžili, maja prawo, pschi wólbje ſwój hóž wotedac̄.

— Tachantskeho vikara kniſea kaplana Rjencę ſu na měſtno dotalneho wojerſkeho fararja kniſea Halma, ſa dwórskeho kaplana pomjenowaneho, ſa wojerſkeho fararja ſakſkeho wójska do Draždžan povołali. Wón ſnadež hižo 1. oktobra ſwoje nowe ſaſtojnſtvo nastupi.

— Pschi manevrach, kotrež ſu ſo poſlednjej dwě njedželi wokolo Budyschina mèle, ſo wjetſkih ſniesboženjow ſtało njeſe. Wola Prečezej je, kaž je ſyloſcež, wutoru jedyn ulanski kon panj a ſebi ſtaw ſlamal, tak ſo ſu jeho dyrbjeli ſakſcež. Ulan, kotrež na nim ſedjeſche, je bjes ſchfod ſotreſchol. — Wutoru, ſrjedu a ſchtrórtk je Seho kralowſka Wykoſkoſz prynz ſuriy pschi manevrach pschitomny byl.

— Tudomny 103. pěſchi regiment je ſo ſańdženu ſrjedu ſ brigadnych manevrow domoj wróćzil.

(Bezolatſtvo.) Kutra raſa ſo runje ſa tebje hodži, ujemóžu tebi na měſče praſic̄. To wotwiſuje wot wſchelatich wobſtejnosczežow, a teho dla tebje wo tym poždžiſho poruczežu. Chzeſch-li měcz pečoł, kotrež ſo radž roja, ſo mél bóry wulſku pečólnižu, dha ſup ſebi Limburgſke abo Krajinske; chzeſch-li pač měcz rjanu a milu pečoł, kotrež poředko kała, a kotrež je ſylna w ludſtroje a teho dla tež wſchudžom wjele njedu noſy, dha ſup ſebi, jeli ſo zylo w holi njebydlis, waſku abo italsku pečołu.

Dokelž pač je ſo tež w likowanju woſebje ſ druhiſi zuſyimi pečołami wjele jebanſtwa hnalo, dha radžu tebi, njepoſthaj na kóždeho wołaka w nowinach, kotrež ſwoje pečoły jako na najlepſehe wutwola, a ſkócnzne ſ zylo ničo njedostanjeſh. Hdyž ſy pola tajich jebakov, kotrež ſo druhdy tež wot ſnathch wuſtojných pečołarjow poruczeju, 100 hrinow ſhubil, jako ja, potom budžes hudiſci. Šupuj teho dla tam, hdyž ſu domiſazy pečołarjo hižo dobru ſup ſziniſi.

Nětko chzu tebje, luby ſerbſki hofpodařo, do pečólnižu do- wjeſc̄, kotrež ſebi wěſcze ſaložiſh, ſo by ſebi dohodny ſwojeje živnoſeže abo tež ſwojeho ſubla powjetſchil.

Hóžde pečołaze ludſtroje trjeba ſ ſwojemu bywanju wobhydlenčko, kotrež jo kryje psched ſyml a čyplotu. W wulſkej ſtnejne horzocze by ſo zyly wóſkowý twar roſeſchtr̄, hdy by ſlónzo na njon pražlo, a w ſymje výchu čeſc̄ a pečoły ſmjerſle a ſ temu výchu tež deſchc̄, njepſcheczeſla ſwérina atd. twar konzowale. Teho dla honi hižo pschitoda pečoły ſ temu, ſo ſebi wobhydlenčko pytaja, hdyž ſu derje wulhowane: w proſoných ſchtomach, w ſchkalobiſnach, w džerach w murjach a ſady nich atd. Teho dla čaſha rój, kotrež je ſo ſ koleža wurojíl, tak dohlo po kraju dale, domiž njeje měſtna

nadeschoł, kotrež ma khrane ſa nome wobhydlenje. Hdyž je tajke měſtno naſeſchol, dha ſhotuje jo po móžnoſci tajke, kafſež wone ſo ſa njon najlepje hodži. Woſebje wučiſča pečoły nowe wobhydlenje wot wſchego njerjada a wſchego nječiſtſeže, kotrež moſkej ſtrowocži njepſchihodnej byc̄, ſalépja wſchě džery a džerti a wotſaja jenož k wulečzenju wotwrenju džerty. Tak kryja ſo psched ſyml, njepſcheczelemi, kotsiž ſo moſke lóžo nuts ſdohywac̄, hdyž je jich wjele nutskhodow. Dale počahnu zylo ſnitskowne ſcženy ſ wólkem. Tak kryja woſebje drjewjane abo ſlomjane ſcženy psched moſkrotu a tak psched hnicžom, ſamjenitne pač ſcženja psches to čypliſche. Wopomná, kajki to roſum w tajkim móležkym Božim ſtvorjenčtu! A potom ſapocžnu płaſty twaric̄, kafſež ſu tajke ſa dalshe ſzivenje trébne.

S Breſy. ſsobotu wječor pschi njewjedrie blyſt jažo do naſcheho telefona dyri. Po grocze do hroda ſajewſchi wón tam tapeth a ſawěſchki wopali. Hewat Bože njewjedro ſaneje dalscheje ſchfod ſacžnilo njeje, khiba ſo ſu ſo ludžo na kniſejim dworje a wo wžy jeho ſhmerež wuſtrželi. — Pschiſpomnjenje: Bohem, wo kotrež ſo tydženja pižasche, njeje na naſchim, ale na Darinskym kniſejim dworje byl.

S Budetež. Šańdženu njedželu ſo w naſchim Božim domje ſtnejny ſwjetženj ſtva Gustav-Adolfſkeho towarzſta ſwjetžeſe. Wulfi džel evangelskeho wobhydlenja ſo na nim wobbdželi. Popołdnju w 2 hodžinomaj ſwjetženſki čyah ſe wžy, ſotrež domow ſo khorhoje ſmahowachu, na dwórnſkeho ezechneſche, ſo by ſwjetženſki hofczi powital. Psched nim džechu piſlarjo, kotrež ſo výchamkuſhu ſchulſy hólzy, 142 bělu drastu wobleczenych ſchulſkih holzow ſe ſelenym ſcherpani, młodži hólzy, Budesczanſke wojetſke towarzſto ſ khorhoju, Hornijohrčanſke wojetſke a podpjeranske towarzſto a ſchulſy a gmejnſy pschedſteječerjo. S dwórnſkeho ſwjetženj ſkiči čyah do naſcheho Božeho doma hibaſche. Na krafuje wudebjenym woltarju mejechtaj ſ farat dr. Kalich ſ Budyschina a kniſes farat dr. Rjencz-Wjeležanſki ſlužbu pschi ſerbſkim ſwjetženſkim předowanju, kotrež kniſes ſsykora-Věnaſaſki na ſaložku Gal. 6, 10 džerjeſche. W němſkej Božej ſlužbje, w kotrež tež wjele ſſerbow ſawosta, kniſes diafonus Egelfrau ſ Budyschina wo 1. Mój. 21, 14—19 předowasche. Woltarju ſlužbu pschi tym kniſes farat Vanga ſ Puzkowow ſaſtavaſche. Kniſes farat dr. Kalich ſ wobſamknjenju žohnowanje praji, ſo ſ tym roſzohnujo ſ Budyskim pobocžnym Gustav-Adolfſkim towarzſtom, kotremuž bě wón jeho pschedbýdſtvo wjedžo dolhe lěta ſwérku ſlužil. ſ woſebitny pschi poſnacžom ſpominamy na rjane ſpěwarje a piſtanje, kotrež ſo pod naſjedowanju kniſea kantora ſſmoly mějeſche. Kollektu 218 hr. wučzini.

S Kortymja. Hdyž ſańdženu njedželu w nožy tudomny wóſnik Pawoł Lipicž ſe Schérachowu ſ wosom, na kotrež ſo pódla njeho 6 woſbowow wjeſeſche, do Kortymja pschijedže, ſo jeho kon pschi Rychtarjez reſtaſraziſi ſploſcji. Wós ſo ſwrocži, a wſchě woſbowy, w nim ſedžaze, ſo ſ njeho wučiſčnycu. Lipicž ſ tajkim wotmachom ſ ſemi padže, ſo bjes wědomoſcze ležo wosta. Wón bě ſebi moſhy ſtchafſl a ſebi hlowu ſtraſhniſe ſranil. Jedyn pódla njeho ſedžazy čzeladník bě ſebi dloni wuwinyl, mjes tym ſo běchu czi druhý ſobuſežzy ſe ſanym ſtrachom woteſchli, abo ſo tola jenož lohko wobſchfodžili.

S Buſek. Šańdženu ſobotu wječor blyſt tu do jeneje telephonoweje ſerdze dyri a ju ſapali. Ludžo, w bliſkoſeži ſerdze bydlažy, ſo hylne naſtržachu.

S Iuda a ſa Iud! ſſerbszy hofpodařo, džen wólbj ſo pschibližuje. Maſche kniſejerſtvo je poručilo, ſo mamy 17. džen 1901 oktobra t. l. pokajac̄, kotreho muža ſa najdoſtojníſcheho džerđimy, ſo by naſch wólbny wotkraj ſe ſejmje ſaſtupoval. Kóždy cjtat „Sſerb. Nowin“ je ſo tola wěſcze ſa to roſhudžil, ſo je jenož kniſes kublež ſſmola ſe ſpytež najdoſtojníſchi a najkhrmaňſchi ſaſtupjer naſchich maločomnoſczeſtſkih intereſow, a mali ležomnoſczejerio wučzinja tola wjetſhunu wuſwoleſtwa w naſchim wotkrajem. „Sſerb. Now.“ ſu w naſeču hač do poſlednjeho dypka dopofaſale a kóždeho pschepoſtaſale, czechó dla ſměry a móžemý jenož kniſea ſſmolu woſicž. Schtóž je w wſchěným wobkhadže mjeſe wſchěm wotſtati ſerbſkeho luda ſiwy, wě praſic̄, kaf ſo wonym wulſadowanju w kóždym naſtupanju pschihloſkowac̄ a kaf bu zyly wotkraj ſa ſuſea ſſmolu kandidaturu dobytſi. Taklo pač ſo pschecžnij ſerbſkih burſkih towarzſtow domaſzachu, kaf ſmjerſež mało ſo my wjeſnjenjo wo jich najhnadniſche wulſay a podtykowanje ſtarany, ſo woni ſ njemdroſežu ſaphrifcu. W „Bauz. Nachr.“ ſpytachu džen na wulſadowanje „Sſerbiſtich Nowin“ wotmolwicž

wumjetujo jim sozialdemokratisku agitaziju a podobne schézuvanje. Hdyž jich namolwachmy, so bych dopokafali, so bu jich wobstóržby wérne, woni k wulkemu spodžiwanju Sserbow kaž Némow hacz na dženfnišchi dženj njevotmolwicu. A s tajfimi pscheziwnikami, kiz rad, kwoj wýboki sfchódzenk sfzélanoseže wubehuju, dyrbimy so netko bědzież my jednori ponížni herbzí wježnjenjo! W pschi- chodnych poředzenjach druhej komory sakskeho hejma budze so wo hońtwinskim prawje, wo dyrbenskim statnym skotsawēzenu a wo druhich hluboko do naschich małoležomnoſeſtich wobstejnosców sareſowazych naležnoſežach jednacž. Do tajich wurađowanjow nježmémh tola muzej dopomhacž, wot kotrehož wocžakowacž nježmémh, so nam nasche interesy prawje saſtupuje. Sedzblitvhym čítarjam „Sserbskich Nowin“ pak je wěſeze snate, tak často so w roſprawach se strony Towarſtwow Sserbskich Burow mjenuje knjes **Ssmola** se Spytez a tak je w wjele hospodarskich prasťenjach runjewon jeho menjenje roſtisaze bylo, dokelž so ſložuje na žadnu praktiku naſhonitoſež. Naschi pscheziwnizy pak so njehanbuja tutemu muzej wotřeſč khmanoſež ja ludoweho ſastupjeria. (S tym dopokaža jenož tak mało nasche położenie inaja, hacz runje chzedža naſ hifchče powučiſč a miſchtrowacž.) Nježmémh pak so dopomiuč, so bychm hdy číitali mieno napſtcheczinneho kandidata w powieſčach, roſprawiazych wo prázowanjach herbskich burow. — Sserbskij hospodarjo, miz parſchonske malicžoſež nježmedža naſ wodžicž w roſbūdzenju, komu many kwoj hlož dacž, ne, mějmy wocži ſloženej na zylk, na ſhromadne prázowanje k poſkylnjenju hospodarskeje njevotwižnoſeže burow, živnoſczerjow a khězkarjow. Pichedſtejaze wólbne wojowanje budze horze ja naſ; pschetož nimamy woporniivych bohačkow mjes nami, ani pjełnjenie towarſtvo w poſkladniu ja podpieranie naſchego bědzenja. Město teho njech pak když woleť dokonja kwoju pschisbluſhnoſež, njech namolwja kwojeho ſinkeho ſuhoda, pscheziela, towarſcha atd. so njebj na wólbnym dniu wuwostał, ale kwoju zedlu kwořu wotedala ſa knjeſa kublerja Ssmolu se Spytez: s cžim wjetſchej wjetſchinu dobudžemy, cžim bôle so nasche žadanja wot knježterſta wobſedžuju. — Knjes Ssmola je njedawno w Wjelkorje kwoj program roſvíl a so wot netka we wſchěch stronach naſchego wotřeſča kwojemu woleſtſtu pschedſtaji a jemu w jednorých ale jadriwych ſlowach wosjewi, tak chze a tak budze w krajnemu hejmje interesy kwojich wuswolerjow ſastupowacž, jeli so jeho wuswola. Hospodarjo pod Čornym Bohom, jutſje njedželu recži k. Ssmola w Ssowrjezech; duž wſchitz, wſchitz hjes wuwſacža do Ssowrjez. Schtôž je knjeſa Ssmolu ras hlyſchal, wosmje ſacžiſhiež ſobu domoj, so je wón muž bohateje praktiskeje naſhonitoſeže, kiz ſamóže kwoje naſhlady ſmužniwe ſakitoracž a wot kwojeho ras ſajateho ſtejſcheža ani ſmužki njeſpuſcheži. Tajfi muž je naſchego burskeho wotřeſča prawy ſastupjer. My burjo njetrriebamy žanych brýlatych kraňoſrečniivych knjeſyčkow, kiz kwoje často bludne s najwjetſcha s knihow čerpane mudroſeže do rjenje klinčatych ſlowow wobaleja, do kotrejch so nicto namakacž njemóže. Tajzy bratsja ſu w ſejmach často němi kaž ryba, mjes tym so jednore ſlowa kwerhnych ludowych ſastupjerjow s tajfim wotmacthom padaja, so bjes ſacžiſhieža njevotlanu.

Se Semiz. Ssobotu w noz̄y je želejnisti czah tudomneneho želejniského dohladovarja Venuſa pschejel a jeho czelo žaložnje rosmiatl. Venus khétru cžyódku, s džéla njewocžehnjených džecz sawostají. Wón bě wudowz; duž jeho džeczí ani nana, ani maczerje wjazy nimaja.

S Varta. W tudomnym Sieberez hośczenzu budźe ho njedżelu 22. septembra hšawna ludowa hšromadžišna wołbywacž. W njej ho knjies kublež Jan Ssmola, kotrehož fu, taž je snate, hšerbsh ratarje ja hšwojeho kandidata sa wólby do druheje komory sakſkeho krajneho hšejma postajili, wuſwolerjam pſchedstaſi a hšwój poliſki program wosſewi.

S Hrodźiſcheża. Tudemne ryczeſkublo, w hypothekſtich a leżomnoſtnych kniſach jako wićzeſnym dwór ſapiſzane a § 286, 190 hriwnami pschi krajnej wopalnej kaſzy ſawęſczene, budże ſo łączne 18. septembra t. l. dopołdnja w 11 hodzinach na pscheſadżowanje pschedawacę.

S Walowow pola Kettiz. Saúdženu žobotu wječor wo koło 8 hodžin je šo s Božim niewjedrom bróžení tudomneho kublerja Gampy ſapalila. Něhdže 100 kop žita a 100 zentnarjow žyna je šo ſpalilo. Gampa ma žwoje žně pſche wohnjowu ſchodus wěſćene.

1. října v Kamjenze rano v 6 hodinách, v Benešově 15 měsícův.

po 7 hodz., s Prećez 20 mjeñchinow po 8 hodzin wotjedźecz a budżet do Budżetina $\frac{1}{2}$ 10 hodzin pscijedźecz.

5 Wjelczi na. Pjatki 13. septembra rano wokoło 2 hodzin
s kheje, Chrchej Rychtarzej we Wehrsdorfje zlischazeje, w kotrejż
bę khlamar Pětsch na podružništwe, woheń wudzri. Se złomu
kryte dwajsczożne twarjenje żo sa krótki čzaż do procha a popjela
pschenowbrożi. Sa khlwili żo złomjenja na dwajsczożni kheju
knjesa zyhelektrijerja Pětscha pscheniezechu, katraż żo teho runja do
czista spali. Khlamarzej Pětschej je żo wiele nadobr a tworow
spasilo. Szylkawowe mužłtwa horzot a żahloſcę dla nieżo wukhowacę
njemžachu; też dyrbjachu wšchu fedźbliwoſcę na fužodne je złomu
kryte twarjenja složowacę, jo by żo woheń na nje njewupschestrel. Korzymſka szylkawa prěnja k wohnju pschijedże; duż prěnju premiju
doſtanje. Tuczeńſka szylkawa je ſebi drugu premiju dobyła.

S Vítkopiz. Poñdželu 16. septembra budža tu štötné wili. S Mährlickej Harv. Ekoru k mōrie nizvedobnmu hrušošći

S Wožlicze je Horj. Storo i verje njepodobnu hruboſcę
je jedyn tudomny dželacę ſtućzil. Wón pkej hwojeho ſuſzoda
i koſu pol hlowy a pređnju nohu wotrubny. Pož bě ſ dwiełetnym
ſyñkem hwojeho knjeſa hraſkal.

¶ Trupina. Ssylne njevjedro, kotrež saňdženu šbotu wjeczor wot 7 hodžin wobydlerjow tudomneje krajiny dwě hodžinje dloho traschesche, deshecz, wot ratarjow hido dawno žadanu, pschi-niežky. S blyskow, cžmu hrósbni wobkwyelaznymi, jedyn do hródze tudomneho živnosćerja a gmejnskeho pschedstejiczerja Šeuczanka dyri a sapali. Twarjenje ſo hač do murjow spali. Hdyž tež ani čłowjekojo, ani ſkot žaneje ſchłodny poczevili nježku, dha je tola Šeuczank i tym, ſo ſtej ſo ſhyno a wotawa, na hródžinej lubi ležazej, ſobu spalilej, khetro ſchłodował. Podla ſylnje ſo ližazemu desheczej ma ſo wořebje Komorowskej ſykawie, kotraž rucze k wohniſczeju pichyedże, džakowacž ſo ſo wohnju domobara, ſo dale wupschetricež. Wſchem ſykawowym mužitwam, hufcadam a wſchitkim ludžom, kotiž ſu i bliška a i daloka na pomoz khwatali, ſo i tutym wutrobiu džakuje.

S H ó d n i z h . Schtwórk tydženja je šo žlomjana fajma, pschi knježim dvorje stejaza, wotpašila. Žedyn hóležez jeneho knježeho čzeladnika je, se schwabliczkami hrajskajo, woheń saparał. To njech je ſažo s powučzenjom a warnowaniom, jo njedyrbja šo schwabliczki na mestnach khowacz, hdžež móža je džeczi dožahňyž. Staré ſerbſke pschižlowo praji: Boži woheń a džeczi dyrbimy najbóle hladac.

5 Kulowá. 4. septembra būtu novu hýrotowiju a sa-
starannju sa schédzinzwor hýwjedzenzíh pochwycili. W wulkim
twarzienju bō městno sa 60 hýrotow a poměrnje wulku liczbu
srosczenych, wobschérne spanské a jézíne sale a domiaza kapala
namakaju; sa požledništu pak bō hýtchze snutskowna psychiprawa
wobstarala njeje. Twarzisti pienjes wočolo 60,000 hrivnow wu-

S Nijskeje. Rěšnikowu Hanu Schipowu rodž. Turkez, kotruiž bě Shorjelski pschičkažny žud ũ žmjerčí ūžudžil, dokelž bě žwojeho muža morila, je khezor k lhostatni na čas živjenja wobhnadžil.

Přílopk.

* W wojętskim lazarecie w Kinsbórk uje 5. septembra kanonér Brunner wot jěsneje artillerie na széžvach wobchodženja mošhow wumrjel. Žedyn jeho towarzachow bě w kafarskej ſpanſkej ſali ſo ſi jentym druhim wojskom ſchęzkaſajz Ŝleſný rulowowy ſij do tuteho cízkyl, tola Brunnerra, kotryž runje ſpaſche, tak njesbožownie trjedil, ſo jemu ſij ſi wózkom nûts do mošhow ſaję. Hnhydom wědomoſcze ſbywſchi, ſranjeny ſa ſchtyri dny wumrje.

* Wschi khézoréckich manevrach pola Schczećzina ho tež s powětrownymi (powětrowymi ballonami) swučdowasche. 12. septembra ho powětromi druheho armeekorpса puškin. Hdyž ho do powětra pušcze, w czołniku kędżazy offizér s khétreje wjehokosze k jemi padże a hebi nohu flama. — Badenski prynz Maximilian na Sparrenfeldskej hórzej s konjom padże. Koń ho na prynza wali, tola ho prynz njewobschodži. — W wjeh Schwennenje, w kotrejž wustaczi wojaży leżachu, 10. septembra woheń wudhri, kotryž ho s palazymi tobakowymi lopjenami dale rosschéri. Wscho hromadže ho 7 khézow matrosi.

* W Szwajcarii w Bernskim hornim kraju je šo hrjedu na Spitalske pastwiščežo lodom (lodowa hora) s Altelskeje hory dele valil. Schesch' wožbow, kotrež na Spitalskim pastwiščeu štot pažeču, je lodom sarayl a podla teho 150 wulich howjadłow. Schkoda na skocje 100 000 frankow, a na pastwiščežo naczinjena 400 000 frankow wuežini. Čjela su žaložnje roshartowane.

* W Zwöniku pola Schneeberga je ſo w noz̄y 10. septembra ſchěſc̄ domow a jena bróžen wotpalílo. Dwé žonje a dwé džęſc̄i ſu ſo w wohnju ſpalile.

* (Schło jena kanona placz.) Wubjerk sa Sedanski swjedzieni w Konizach bę xo na khzora s prostwu wobroczil, so by jemu jenu dobytu franzowsku kanonu daril, so by trajnje pschi tamnijskim wojeréskim pomniku stala. Wójskse ministerstwo je netko wotmowlilo, so xo nifomu žana kanona darmo wotstupicz nježmę, so pak je wójsksemu ministerstwu dowolene, hladku franzowsku bronsowu 9 zentymetrisku kanonu, 329 kilogramow czezku, abo 12 zentymetrisku, tig 627 kilogramow waži, kilogram po 80 np. bjes lafetth pschedacz; a so móže wubjerk s tymi hamžnymi wuměnjenjemi tež jenu prusku kanonu dostacz. Wubjerk je wobsamknyl, tu malu dobytu kanonu kupicz, so by s trajnej pschi Konizskeho wojeréskiego pomnika byla. Wón dyrbi po tajkim 263 hr. 20 np. sa nju sapłaczież.

* (Pschenieženje hlošynského hymneho v ohnji na čłowjekow.) Tedyň khěžník s Hukyneza w Schlesynské bě kruwu rějal, kotař měsíčne hlošynskí hymny woheň (Milzbrand). Runjež bě kó jemu prajilo, so je tajke skočzo rějací jara straschna węz, dokelž so ta khorosz lohzy na čłowjeka pschenieže, njebeščtaj so wón a jeho bratr pschi rějanju a sahriebanju teje kruwy tola doſez na ledžbu brałoi. Szczehwſ bě tón, so jenemu bratrej bórsh na tu wobliczo szczělacz pocza. Větariske pscheptytanje sajēdojčenje kruwě se hymnowohnjowymi hribikami dopokaſa. Sajēdojčený je w wobliczu jěſesčko měl, kotrež je ſebi bórsh po kruwinym sahriebanju s ruku, na kotrež je hischeže kruwiný hymnowohnjowy hribik měl, wotdrapnył; s tym ſu khoroszine hribiki do jeho kruwě pscheschle. Po khwili je tež drugi bratr na sajēdojčenje iſhoril. Hischeže je njevejte, hacž žadny se živjenjom woteridze.

* Wulfe nješbožje je šo 1. septembra w Mühlbergu pola Arnstadtia stalo. Tam večtu f Sedanjskemu živjedženju džecžom na hoscjenzovej lubi hru psichhotowali. Na dobo šo "wohen!" wołacž poča. Hoscjenzova bróženj šo palešche. Załozne fastróženje nastą, wschitko šo f jeniežkim durjam čijskczelte, drje dwazyci džecži w čijskczenzh spada, liw ludži šo psches nje walesche, jene džecžo bu sateptane, jena žona čeđko khora leži, wjele džecži je wobschkodžených. Hoscjenz je šo se wschemi pödlanski twarijenjem wotpalił. Jene džecžo je pječa ſažwěčženu ſapalku do bróžnje čiſklo.

* Krawinj njeslukf je ſo pola Gislebena stal. Sedyn podkoplat bě ſo ſe ſwojim bratrom wjedzor na bliſte polo podal, ſo by paduchow ſe ſwojich věrnov wottraſčil. Blisko pola věrníſhčza wonaj dveju podhlaſneju lumpakow pytñyſchtaj. Hdyž ſo jeju prasheſchtaj, ſchto tam chzetaj, jedyn runy pucz do podkopatřia třeli, totremuž wiſchě ſchrótih do woblicža ſleczachu. Wobej jeho wóczyž ſtej pschetjelenej, tak ſo njeſbožowny, njech ſnadž ſo jemu tež žiwjenje ſdžerži, naſklerje tola wiđenje zlye ſhubi.

* W Mennichowje jedny wojas, kotryž bě šo bjes domolnoſcze wot ſwojego regimента wotkaſil, do Tsarskeje rěki ſkoczí, tola w wodze bu won hinaſcheje myſſle a na brjoh wuleſhy. Woda bě iemu pſchemofra.

* (M)iesiń jeſli wóscz w schelaſkeho drjewa.) Drjewa w schelaſkeje družinę kónz bjeru, hdýž ſu muſko hromadže położene. Kaž „Blidatſke nowiny“ pišaja, ſu poſpyth ſ zypreku a wloſkim wořechom a teho runja ſ zypreku a zedru činiili a kózdy króz ſu namakali, ſo wobej družinje hnicz poczeſchtej, tak bóſhy hacž bětchej dleſchi čaž ſjenoczenej, ſo pak ſapocžane hnicze hnydom pſcheſtanje, a ſo ſo kózde ſ wobeju drjewow ſtrowe ſdžerži, hdýž ſo wot ſebje dželitzej.

* Samože muž 100,000 stohriwnowskich papjerow njesć? Tole wađne praschenje je šo njedavno w jenej wježelej bježadze wujednalo. Waha dopotasa, jo 50 stohriwnowskich papjerow 86 gramow waži, po tajsim waži 100,000 tutych lubowanych papjerow niz mienje hacž 172 kilogramow, to je 3 zentnarje a 44 puntow.

* Do żyrkwię w Starym Kolinie w Czechach błyże w tym wokółku dyri, hdyż duchowny runje wótczenasch spěwaťce. W schmatanzy wiele ludzi żyrkwinie durje namakacz njemóžesče. Wiele děčík ſo češko wobſchložki.

* S Turina pišajca: 27. augusta dyrbjeſche ſo w Reiberdone patronatſki kwyedžen kwyeczic. Szyly wierjaztch běchu ſo tam, kaž hewač, hižo wjeczor předy ſhromadžile. Te pschenozowachu w rumnoszach, k zyrlini pschitwarijenych, mužojo delta a žony a holzy w přenim poſthodže. Salu, w kotrejž 400 žonskich na ſlomje ležesche, petrolejova lampa na wjerſche wižaza, ſlabje roſwětlesche. Wokolo poľnozy ſo lampa kuric a powětr ſaſyč pocza. Žena

ſ tych žonow chýsche ju wotpowěſhneč a do porjada stajieč. Psihi tym jej lampa wypadže, ſchleuečane ſudobje ſo roſbi, petrolej ſo ſapali a hnydom ſo ſlomjane lehwo a žonjaza draſta paleſche. Rukje ſtrózle wſchě žónke wobjachu, ſo wopřečaz njeſhodži. Wokna běchu wſchě ſalebhyzowane, duž žadyn wutkód njemějachu, hacž psches jenicečke durje. Pomhacž jim ničto njemôžeſche, pschetož horka na horje njebe žaneje wody. 30 ſwuhlených czechow ſu namakali, a wjele ſ tych, kteří ſu ſe živjeniom woteſchle, je jara wopalenych.

* Wulke njeſbože je ſo na želesniſy pola Rakowic njeſdaloſko Bělohroda w Šſerbiſji ſtało. Na wotewrjenym ſaſtanishečežu tam něhdžé 4000 ludži na cžah ſi Bělohroda cžakachu, ſo bych u lubyňk fermuſtynch hōſcži powitali, kotrejž dyrbjeſte jím po jich měnjenju tón cžah pſchitwjeſč. Hdyž ſo nětko jedyn cžah bližeſte, khwatachu jemu wſchitzy cžakarjo napſchečeživo, dokejž ſebi myſblachu, ſo ſ tými hōſcžemi na prawym blaſku ſaſtanje. To pak njebe tón lokálny cžah, kž tam ſaſtarva, ale bě ſpěchny cžah, kž pſches ſaſtanishečež runy pucž do Konſtantinopla jefđi. Pređkowni pſchitomni strach ſpōſinawſchi čžyčhu do ſadu, ale ſefadni jich do pređka cžiſtežazhu a jich wjele pod lokomotivu a pod woſhy ſeſtorkachu; cži buču ſlě wobſchłodženi a mnosy (wjele) ſi nich morjeni. Cžah njeſaſta, ale wlečeſte ſamo jeneho muža wjazy ſtow metrow ſkobu, doniž po kruchach njeſtotleſta. Zenož jeniczki žandarm bě pſchitomny, ſo by porjad ſdžeržal. Wón drje ſo ſ pomožu někotrej pſchitomnych wojaſow ſkveru pržozwaſche, lud wot cžaha wotdžeržec, ale hļupny, njemdry lud jeho a tých wojaſow na koltje ſeſiſteža, hđež buču wſchitzy pſchejedženi a roſmječeni. Nak wjele je morwych, hiſtcež pſchi wudacžu teje powjeſcze ſnate njebe, mjes wobſchłodženymi je wjele cžeklo ſranjenych.

* Rāz je snate, je šo psched něhdje 20 lětami do europiſtich winizow winowa woſch ſanjeſſla. S njej ſu winizarjo wo wjele ſakrañjených milijonow ſchfodowali. W Franzowſej ſamej na- cjinjenia ſchfoda wjèle wjazh wuzini, džiſi pječ miliardow wulka wójnska kontreibuzija, kotruž je Franzowſta Němkej placzic̄ dýrbiſala. Rāz něhdj na wino, je nětka čjwila tež na kheſej pſchifſla. S Brasilej píſjaja, ſo mała woſch tamniſche kheſejowe plantaže ſapuſczejue. Kunje kaž winowa woſch ſo tež kheſejowa woſch na podſemíſke körjenja kheſejowych ſchtomov ſeſhyda a ſ nich mjeſhu wuzya. Na Ceylonſkej kipi ſu hido kheſejowe wschi wsče kheſejowe plantaže ſanicžile a tež na Javaſkej kipi ſu wone hido ſwoje ſanicžetiske dželo ſapocžale. Zeli ſo by ſo njehođalo, kheſejovu woſch w Brasilej wutupic̄, by ſnadž ſo kheſej po placzisnje khetro po- wychiſil; píſhetož Brasilek wulki džel kheſej, kotruž ſo w Europej piye nahají.

(Zyrkwińskie powieśćce hladaj w pschilosy.)

Drjewowa awkcija na Drobjanskim revěrje.

Pondželu 16. septembra 1895 ma ſi

- 37 khójnowych dolhich hromadów,
 24 khójnowych halšowych hromadów
 29 rm. khójnowych schęzepow,
 4 rm. dubowych schęzepow,
 6 rm. dubowych kuleczkow a
 1,5 rm. dubowych repuchow

sa hotome pjenjesh na pscheßadżowanje pschedawac

Sapożatki dopoldnia w 9 hodzinach pscie wysschim hacze.

W Minakale, 10. septembra 1895

Hrabinska i Einsiedelska inspekcija.

Dżerżaza, mjejhka a barbunjepuszcza ta ſchtrykowanska wolkma

czorna a piżana

Mój skład schtrykowanſkeje a heklowanſkeje wołmy je tak wulki a bohaty, ſo wón wſchę żadania ſ pomyslnie najtunisſimi placzynami ſpokoji.

Leopold Posner,

psychodawatnią debijenków a wolnymianych tworów i wilka a i mała.
Na bohatej haży 7. **W Wudyszkinje.** Na bohatej haży 7.

W Budyschinje je w psched-měsće nowa natwarjena khěza s khlamařnu a sadnej khězu na pschedanu. — Dalsche je shoniež w wudawařni „Sserb. Nowin“.

Žiwnoſcz

s nowymi maſionymi twarjenjemi, 4 körzami dobreho pola a luki, sa tvſcherja, běnarja atd. ſo hodžaza, je tunjo na pschedanu.

Dalsche je pola wobſedžera Augusta Käzlera w Komorowje pola Klufschha shoniež.

W Klufschu je žiwnoſcz čzo. 48 s 32 körzami pola a luki dla wobſedžerowej choroſeže na pschedanu. Domſke je ſ zhłom kryte. Dalsche je tam shoniež.

Dvaj poraj wuhorithch ſchłor-njow, ſa rybaſow ſo hodžazych, ma na pschedanu domownik na dwórnishežowej dróſy čižlo 7 (Bahnhoffſtraſe).

Rjane prokata

ſnateje dobreje rafy ſu ſaſo doſtač pola kublerja Jana Smolny w Spytzech.

Susſcheny polež, 5 porſtow tolsty, punt po 65 np., ſadlo a czerſtvy polež punt po 60 np., czerſtvy lój punt po 30, 40 a 50 np., wuſchtrjeny pſchi 10 pun-tach punt po 45 np., tucžne ſuſhene ſwinjaze bruchi punt po 60 np., tolbažowy tul punt po 40 np. porucža

Otto Pětihla na žitnej haſy.

Gowjase, konjaze, czelaze a wowcze kože kaž tež woczu wolum pſchezo po naj-wyſhich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pſchi žitnych wiſach njedaloſko ſherbiſkeje katholſkeje zyrkwe.

7 na ſukelnſkej haſy 7.

Porucžam ſwoj wulki ſkład Khoczebuſteho roſlateho tobala hamneje fabriki po najtunisich placzisnach k dobročižwemu wobſedžowanju.

Hermannia Gerlichowa wudowa
7 na ſukelnſkej haſy 7.

Kormjazy a wobžerny pólver ſa ſwinje.

Pſchisporja wobžernoſcz a ſ tym tworjenje mjaſza a tuka ſpēhuje.

Zenož wopravodžity doſtač w měſečzanskej haſty w Budyschinje w tyſtach po 50 np. Wukasanie wo naloženju je pſchi-położene.

Serje

ſu nowe doſchle, tucžne a czerſtve, mandel po 35, 75, 90 a 100 np.

Adolf Rāmsch

njeſjeſčinske wobleczenja čorne židžane draſtne tkaniny

porucža

lohež hižo po 1 ml.

hacž k najlepſchim družinam,

piſkane židžane tkaniny

w najwjetſchim wubjerku barbow a po wſchelaſich placzisnach,

čorne a běle wołmijane tkaniny

hladke a muſtrowane w hōdnych družinach po najtunisich placzisnach

Jan Jurij Pahn.

Paſeny khofej

punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np.

w čiſeže wubjernje ſłodžožnych družinach porucža

Th. Grumbt.

Heblowane ſchundowanja

zyle ſuſhe, 24 a 30 mm. ſylné, pſchedawa tunjo

Tr. Holbian w Budyschinje pſchi dwórnishežcu.

A. A. Leuner jun.,
w Kumwaldze pod Čzornym Bohem
reſak a drjewowa pſchedawaruňa

porucža ſwoj wulki ſkład
ſchundowanſlich deſlow,
ſchindzelowych deſlow,
ſazuvanſlich deſlow,
wjetchowých deſlow k pſchibiczu ſežinu,
hubjowých latow,
w j e l o w y c h l a t o w ,
ſazuvanſlich latow,
ſpalerſlich latow,
ſabivanslich latow,
tramow atd.,

deſlow a latow we wſchech ſo trjebazych dohloſejach a tolſtoſejach
po wurjadnje tunich placzisnach.

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy,
něſčowe rebliky, khachlowe durečka,
tjehne wokna, twarske hoſdze
porucža tunjo

Paul Walther.

ff. Koſežinu

kaž tež wſchē druhe pſchitupne hnoje po wurjadnje tunich placzisnach
pſchedawa

Emil Lebelt w Budětezech.

Eſlódké paſenzy

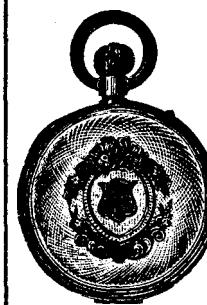
liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.

porucža **Moritz Mjerwa** pódla Pětrowſkeje zyrkwe.
Destillazijsa ſnatych dobrých paſenzy po ſtarých tunich placzisnach.

njeſjeſčinske ſchlewjery
kaž tež hotowe
njeſjeſčinske ſchaty
najlepje ſeschite
porucža

A. Tſchentscher
na bohatej haſy čižlo 18.

Kóždy, kotryž
chze ſebi dobrý
a tuni čzažníl
kupicž, abo
kotryž chze ſebi
jón porjedziež
dacž, njech dže
k čzažnikarjej
Curtej Ženczej
na ſtronkownej
lawſkej haſy 3,
pósla kniſea lotteriſkeho kollektéra
Jägera. — Žencj pſchedawa a
porjedža ſa ſwoje dželo ſprawnje
rukuj.

Amerikanſke
Frane rjepiki

punt po 36 np. porucža
Carl Noack na žitnej haſy.
Saſožene 1864.

Roskładowanie.

Dokelž žu ſo wo naš wſchelake njelube a njewérne powjescze roſſcherjače, ſebi dowolam, naſchu naležnoſez ſ tutym wujaznicz:

Nam ani do myſle njeſtym džedž, ſo byhmy wěſtu ſektu ſaložicž, abo ſ jenej pſchitupicž čyžli. Naž ſmy ſebi ſwoju zyrkej ſtajne wyžoko wažli, tak tež dale jeje ſwérne ſtarý wostanjem. Dokelž pak wyžoke evangelsko-lutherke krajne konfiftorſtvo pěčenje ſchelczijského doſtatka w kraju zyrki ſebi niž jenož pſcheje ale tež po porucžnoſeji 13. meje 1895 pichikauje, wěrimy, ſo zile po jeho myſli čimy, hdyž ſo ſ privatnemu natwarjenju a ſ pěčenju evangelskeho doſtatka ſtowarſhym a ſ natwarjenjom ſamžneho towarſhneho domu ſwoj ſaměr ſpečhujenij. W Württembergſej evangelsko-lutherke krajnej zyrki, kaž tež w naraſchich Brudzach a druhdze, tajte evangelske towarſtva hižo lětſtoſti doſloho ſ wulfim žohnowanjom wobſteja. Schtož my čyžemy, njeje po tajm ničo nowe. Wyže hinače wužozowanja naſcheje wěžy, wobſebe kaſtež ſu ſo w „Serbſtich Nowinach“, čyžlo 33, w „Bautzener Nachrichten“, čyžlo 195 tuteho lěta, a w druhich ſlojenach ſtale, ſo na njeſpōſnaczu naſcheho ſaměra ſaložuji, abo ſu ſeſamýzlinie ſſchivjenje wěroſeze. Jenož wěroſeze ma cjezne prawo.

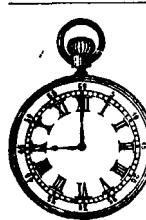
W Bělej Horje a wokolnoſezi, w septembri 1895.

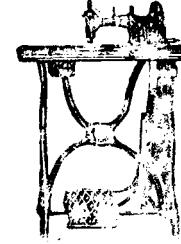
Türkowske ſlowki
(rjanu wulku tworu)
punt po 25 a 30 np. porucža
Carl Noack.

Róſynki male,
rjanu ſtrowu tworu
punt po 20 np.,
róſynki wulke,
punt po 20 np.,
zofor drobny,
kaž tež
lompyowy zofor
wobſebe placzimy hōdno porucža
J. G. Klingſt naſlēdnik
na bohatę hafz 16.

Jednore a ſkodke
palenzy

porucža
po zylisnach a jenotivje tunjo
Carl Noack na jítni hafz.
Sałožene 1864.

Pſchedawanje a vorjedzenje
wſchech družinow
čaſznikow.
Placzimy najtunischo
a rukowanje na dwo
lēcze.
Gustav Mager, čaſznikat
11 na herbſkej hafz 11
pſchi starých kaſarmach.

Wykrokuſata ſchijaza maſchine
Biesolda a Lodek
je naſlepſha a
najkmaňscha ſa
hwóbu arjemjeſz-
niſte dželo. Sa
jeje hōdnoſcž dolhe
lēta rukuju.
Schijaze maſchine
wſchech družinow
ſo wote mnje wuporjedzeja. Stryko-
wanske maſchine po fabrikſtich pl-
acznach pſchedawam.

Richard Otto,
mechanik na horncjeſkej hafz 18.

Amerikanski

petrolej

wot dženha tuuſhø pſchedawa
Carl Noack.

Rakečanske ſerb. tow.
„Lipa“

změje, dali Boh, jutře njedželu 15. požneječa z dypkom 5 hodz. w Křižanec hoſćencu swoju měſačnu zhromadziznu. Přednošk je přilubjeny.

Předsydſtwo.

Sylnu ſlužobnu holzu pyta
ſ 1. januarej primarius Wezla
na hrđowſkej hafz 6.

Młodu holzu ſ 1. oktoberj t. I.
do lohkeje ſlužby pyta Richard
Droſchütz na „Daloſej Běleńi“
(Weite Bleiche) pola Budyschina.

Hejtman,

wozjenjeny a dověry, bōrſy abo
ſ 1. oktoberj ſlužbu namaka na
fnježim dworje w Jamnom pola
Kleťneho.

Kuchařki, ſlužobne, kuchinske a
ſtwinske holzy, hrđone džowki a
tajte ſ ſwinjom, wotrožkow,
ſrenkow, rólnych pohončow a
wolazych a dželaczeſke ſwójsky
pſchi w hōlej mſdže hnydom
a ſ novemu lětu, teho runja džiſki
pyta pſchitajaza žona Schmidowa
na herbſkej hafz 7 po 1 ſhodze.

Czorny pož ſ hělhy wutrobnom a ſ marku čyžlo 969 ſ lěta
1894 je ſo pſchidal Lehmannę
w Klukſhu.

Dokelž 1. oktoberj t. I. wotnajecze
Minakoffeho mlyna ſpuszczu, na-
pominam wſchitkach, lotſiž maja
wote mnje něchtu žadač, abo
lotſiž ſu mi něchtu dožni, ſo
byhmu ſwoju naležnoſez hacž do
25. ſeptembra pola mje wu-
runali.

Julius Wagner,
mlynski michtyr.

Wutrobnij džak.

Wſchitum tym, lotſiž ſu nam
pſchi khorofczi a wumrječu na-
ſicjeje jenicekej horzolubowanje
džowcicži. **Marthy** bliſto ſtali,
tež tym wožobam ſ Krapova, tři
ſu pſchi rowje ſmjertru ariju
wubjernje rjenje ſpěvale, naj-
wutrobnischi džak prajimoj.

Šrudnaj starshej
Eruſt Bryčza,
Marja Bryčzowa rod. Bartkez.
W Krapovje a Schpikalač, ſeptembra
10. 1895.

(K temu čyžlu pſchiloha.)

Jan Merezin a ſtowarſcheni.

Lětuschi ſymki ſemester pſchi ratarskej ſchuli w Budyschinje a
kadarskej a ſahrodniskej ſchuli, ſ njej ſcenecene, ſo poondželu
21. oſtobra ſapocžne. Samolwjenje ſ ſtupjenju čyžlo ſo po
móžnoſci hacž do 1. oſtobra čimicž. Dalschu wědomnoſez wo
ſchuli podpíſany dawa, kotryž je tež ſwóliwy, pſchi wobſtaranju
dobreje pensije ſa ſchulerjow pomozny bhez.
W Budyschinje, w juliju 1895.

J. B. Brugger, direktor.

Sjawná ludowa ſhromadzisna w Barcze.

Wjedželu 22. ſeptembra popoldnu w 5 hodžinach
ſo w ſieberez hoſćenu w Barcze kandidat herbſtich burow,
knies ſubler **Jan Smola-Spyncežanski**,
wuswolerjam pſchedſtaj.

Wuswolerjow w Barcze a wokolnych wžow proſhy naležnje
ſhromadzisnu wopytacž
wólbny komitej.

Sjawná ludowa ſhromadzisna w ſſowrjezech.

Wjedželu 15. ſeptembra popoldnu w 5 hodžinach ſo
w hoſćenu w ſſowrjezech kandidat herbſtich burow, knies ſubler
Jan Smola, wuswolerjam pſchedſtaj i ſwoj politiski program
wosjewi.

Wo bohaty wopyt proſhy
wólbny komitej.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pſchi butrowych wílkach
porucža ſwoje wubjernie dwójne a jednore ſkodke palenz, likeru
ſuateje dobróje a tunioſeze, teho runja dobrý žitý a čiſty
palen 1. a 2. družinu.

=====
= Nebſe! =

woprawne a molowane ſo nětkole naſlepje a po naj-
tunischoch placznach kupuja,
fabrikſt ſtad molowaných meblow, ſchpihelow,
ſtolow, ſofow, matrazow atd.

meblowy magazin a fabrikſki ſklad

Gustava Zichnera

w Budyschinje na bohaty hafz 14.

Představa ě čížku 37 Serbskich Nowin.

Sobota 14. septembra 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej gýrlwi smjeje jutje niedzielu rano w 7 hodz. dialonus Ráda serbski spowiednici ręcz. $\frac{1}{2}$ godzin farat dr. Kalich serbske a w 10 godz. némieśce predowanie.

Króleń:

W Michałskiej gýrlwi: Ernst Emil Richard, Zana Ernstia Höhlsfelda, dzělaczera na Šidowje, s. — Jan Richard, Karle Augusta Krawza, dzělaczera na Šidowje, s.

W Katholickiej gýrlwi: Maria Martha, Petra Budý, živnoščerja w Džezniżach, s.

Zemrjeń:

Dzien 7. septembra: Maria Hilžobjeta, Gustava Klimanta Klahy, tublerja w Delnej Rínje, dž., 8 l. 9 m. 3 d. — 8. Zana Martha, niemandz, dž. na Šidowje, 2 m. 4 d. — Bernard, Franz Krautwursta, krawza, s., 15 d. — Luisa Madlena, Zana Friedricha Otto Lütscha, resništeho mišitra na Šidowje, dž., 1 m. — 9. Zana Meta, Zana Augusta Bjarscha, fabrisarja w Džezniżach, dž., 1 l. 1 m. 13 d.

Placízna žitow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje: 2393 mečow.	W Budyschinje 7. septembra 1895				W Lubiju 12. septembra 1895			
	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.	wot hr.	hacj np.
Wišenja		běla	7	35	7	50	7	50
		žolta	6	82	7	6	6	53
Rožla			6	6	6	18	5	63
Jeczmien			6	14	6	43	6	7
Worž	50 filogr.		5	70	6	—	5	80
Hroch			7	22	11	11	8	33
Woda			5	56	7	50	5	75
Zahly			12	—	15	—	11	—
Hedvitschka			15	50	16	—	13	50
Berny			1	80	2	10	1	80
Butra	1 filogr.		2	30	2	80	2	40
Widnečjana muka 50			7	15	50	—	—	—
Zana muka 50			6	50	10	50	—	—
Sýno	50		2	—	2	30	1	50
Sloma	600		17	—	18	—	15	—
Prokata 1770 sýtu, sýtuta			2	—	17	—	—	—
Widnečjane motrubý			3	75	4	50	—	—
Zana motrubý			4	—	5	50	—	—

W Budyschinje placízne: fórz pšenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np., hacj 12 hr. 75 np., žolta 11 hr. 53 np., hacj 12 hr. — np., fórz rožli po 160 puntach 9 hr. 69 np., hacj 9 hr. 88 np., fórz jeczmienia po 140 puntach 8 hr. 69 np., hacj 9 hr. — np.

Na Bursy w Budyschinje pšeniza (běla) wot 7 hr. 41 np., hacj 7 hr. 50 np., pšeniza (žolta) wot 7 hr. 6 np., hacj 7 hr. 21 np., rožla wot 6 hr. — np., hacj 6 hr. 10 np., jeczmien wot 6 hr. 50 np., hacj 6 hr. 82 np., worž wot 5 hr. 80 np., hacj 6 hr. — np.

Draždanske mjažkove placízny: Powjada 1. družiny 68—70 hr., 2. družiny 65—67, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinie 39—41 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 65—75 np., po punče rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 13. septembra: Pomročene.

Khždu w wulkadnym woňje muſtajenu kravatu k pšchedaczu muts woſmu.

A. Tschentšher na bohatéj haſy 18.

J. Bergmann, wojskářstwo a woſtovářstwo w Delnej Hórzni.

Poručam ſo pſchi potřebje dobročíwemu wobfedžbowanju a lubju kymane dželo po mjažkých placíznych.

Trjebane woſy ſo pſchemenja a ponowja.

Zara dobre a ſučhe koła k ſylnym a lohkim woſam ſu pſchezo na kladže.

Moje dželo je ſo w lécze 1894 w Šamjenzu premiūrovalo.

Margarina FF

s fabriki A. & C. Mohra w Altona-Bahrenfeldze ma po wobſwědeženju ſudniſteho chemika kniſea dr. Bischoffa w Berlinje tu ſamu hódnoseč jako zyroba a tón ſamy ſkód kaž naturſka butra a ſo pſchi netežiſkých wyſokostupazych butrových placíznych jako doſpolne a tunje ſarunjanje dobreje butry porucža, tunje k maſanju na kléb, kaž k wužiežu pſchi warjenju a pieczenju.

Skoro we wſchēch kolonialtworowých khamach doſtačz.

Zacherlin

spodžiwiſe ſkutkuje. Wón mori, kaž žadhyn druhý ſréd — wſchē infekty a ſo teho dla po zylém ſwěcze jako jenicžy dobrý khwali a pyta. Žeho ſnamenja ſu: 1. Šaſhglowaná bleſcha, 2. Mjeno „Zacherl“.

Woprawdžity doſtačz:

W Budyschinje pola ſt. Měřchez bratrow naſlědniſta, Žan Skop,

- = I. Oth Engerta,
- = Straucha a Koldy,
- = Pawola Hofmanna,
- = Richarda Neumana,
- = Raaka a Kunatha,
- = Vareče = E. A. Lukashka,
- = Bislopizach = Pawola Schockarta,
- = Bulezach = Alfreda Böhmy,
- = Ketlizech = Herm. Kschijanka,
- = Wjasony = Pawol Mikel,
- = Scherachowje = E. Ferd. Lehmann,
- = Wojerezech = Aug. Schwera,
- = Wósporku = Ed. Tammera,
- = = U. W. Šenichale naſlěd.,
- = = E. M. Klauſſa.

Tablučka

tež tſchaſene po kóždej dželbje ſa hotowe pjenjeſy kupuje

Horniſoluziſka ſadtloczernja

dr. Herrmann a Wezki

pſchi kralovym walu 10.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucža

Moritz Mjewra pſchi mjažkowym torhochčzu.

Destillazija ſnatych do bryglikero w ſtarých ſumich placíznych.

Kornenburgsli ſkótžiwjaſh pólver

Po dohloſetnym naſhonjenju jato najlepſchi ſkótžiwjaſh a leto-wažy ſréd ipóſnaty.

Senoz woprawdžity doſtačz ſnatych do bryglikero w ſtarých ſumich placíznych.

Konkursowe czrije.

Szym w Winje konkursowy skład wszelkich móżnych czriju tunjo kupił; mjesz nimi je wielki dżel żółtych a brunich lęcznych stupniow a schórnjow sa mužskich, žónskie a dżeczi. So je njebych hacž do pschichodneho lęcza leżaze wostajil, je wot nětka po změschnje tunich placzisnach wupschedawam; dżel tuthych stupniow je w moim wukladnym wołnje wostajenj. Czorne czrije so teho runja wot dženksnischego dnia wupschedawaja.

Dokelž su so po podroženju kožowych placzisnów wszelkie czrijowe placzisny powyschile, so kózdemu radzi, so by ſebi trébne wobucze sa pschichodny czaſ hižo nětkele nakupil, dokelž so taſka pschihódnia ſkładnosć hóry ſažo njenamaſka a kožowe placzisny hiszce wysche stupaja.

Na ſkład niſkich stupniow, předny 12 hriwnow placzaze, nět so hižo po 2 hacž 5 ml. pschedawazych, w wulkoszach 35, 36 a 37, wožebje kózne czinju.

Hermann Frisch
na bohatej haſy 10 podla poſta.

Schoſei

pałeny punt po 160 np.
ma najlepſhi a proſhi ſo wo tym
pschedawazic

J. G. Klinger na kalednik
na bohatej haſy 16.

Pawoł Giebner,
winarňa,
winownja a kñedačnja

w Budyschinje
na bohatej haſy čijko 18,
i nutshodom na theaterſkej haſy,
porucza

ſwoj wulkotny ſkład
czerwiennych
a belych winow,

najtujsche bleſchu po 70 np.,
hacž i najlepſhim družinam, kaž tež

lekarſke wino,
jako:
portvino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokayſte.

Bola mje ma kózny połnu węſtoſe, ſo wopravdite wino doſtanje, a ſchtož placzisny naſtupa, móžu ſ najmjenſha runje tak tunjo pschedawac̄, kaž hdyž ſebi necto direktne wino wot Rheina a t. d. pschipóſlač da.

Pawoł Giebner.

Emil Lebelt

w Budestezach
ſwoj ſkład

czeskeho wuhla

ſnateje najlepſcheje družiny,

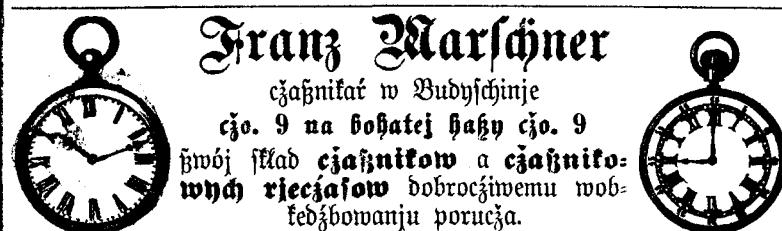
hornjoschl. Kamjentne wuhlo,
delnjoschl. Kamjentne wuhlo,
prima briſeth atd.

dobrocziwemu wobfedzbowanju porucza.

Pschiwjeſenje ſo derje a tunjo
wobſtara.

ſ poczeczowanjom

Emil Lebelt.

Franz Marschner

čaſznikar w Budyschinje

čo. 9 na bohatej haſy čo. 9

ſwoj ſkład čaſznikow a čaſzniko-
wych riečasow dobrocziwemu wob-
fedzbowanju porucza.

Wódna twora. Psichomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porędzenie dobre a tunje.

Pschipomnenje: Réczu herbski.

Pschepołożenie scheiſtwa.

ſswojim čescežnym wotebjerarjam a ſnathym najpodwołniſho
i wjedzenju dawam, ſo kym ſwoj

czrijowy a schórnjowy ſkład

1. julija i jerjowej haſy 6 na napschecznu ſtronu čijko 11 niže
hlamow knjiga Wehrle pschepołożil. Sa doverjenje, w bohatej
niere mi spožecene, ſo rjenje džakujo, proſchu ſe mni dale pschi-
ſtupowac̄.

ſ poczeczowanjom

M. Knüppelholz.

dobre palenzy

(jednoe a dwójne)
poruczataj placzisny hódnio
ſciechla a Riegla.
na ſwiatkownej lawſkej haſy.

Kopromy vitrios

(zyl a tolčeny)
i načinjenju pscheduzi najtujscho
porucza

Otto Engert
na ſwiatkownej lawſkej haſy.

Pschedeschežniki.

Porędzenie a poczecznenje
w mojej pschedawarni.

Měchi!

nědžo 200 ſchtuk wſchelakeje wul-
koſe Mataj na pschedaw

Ginzel a Ritscher
na wulkoſkej bratrowskej haſy 6.

Kaſchče

we wóſchech wulkoszach a družinach
porucza pschi potrebie

Arthur Jannasch
na Hoschiz haſy
a róžku ſeminarſkej haſy.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne predplata w wudawařni 80 np. a na
němskich pôstach 1 mk.,
z přinjenesjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo placi 8 np

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwonk-
nejne lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 hodž. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císeř Smolerjec knihičsceňje w Mačičnym domje w Budysinje.

Císto 38.

Sobotu 21. septembra 1895.

Lětnik 54.

Srjedu, džen 2. oktobra t. l.,

směje ſo w Lauez hôtelu w Budysinje wulti a pyšchný jubilejní

Serbſki ſpěwanſki ſwiedžen.

Spěvacž budže ſo w tſjoch dželach 19 čiſlom ſ najrjeniſchich kompoſiſijow k. kantora K. A. Kožora ſe ſtarſcheho, noweho a najnowiſcheho czaſha, a to 1. a 2. džel ſa měſchaný chor pod wjedženjom k. komponiſta ſameho, 3. džel pač ſa mužſki chor i deſlamaziju a pſchewodom orchestra pod wjedženjom k. Dr. Pitta ſ Dražžan.

Konzert ſapocžne ſo wjecžor w 7 hodžinach. Čiſlowane ſaſtupne billety I. klaſy po 1 hrivni, teho runja tajke II. klaſy po 75 np., nječiſlowane pač po 50 np., kaž tež tekſtome knižki ſe ſerbſkim a němičkim tekſtom ſu pola k. pſchekupza Mjerwih na mjaſným torhoscheju, kaž tež poſdžiſcho pſchi kaſy, w 6 hodžinach wotewrjenej, doſtač.

Bo konzercze ſměje ſo ſwiedženſka hoſcina a po tej ſamej pyšchný val. Hoſcinski kouvert budže 1,50 hr. pſacžic. Licžba jedžimy kouvertow ma ſo, je-li někak móžno, najpoſdžiſcho hacž do 2. oktobra popoſdnju w 4 hodžinach w wudawařni „Sserbſkich Nowin“ ſkaſacž. Komuž na tym leži, pſchi hoſcini je dobre město doſtač, njech ſebi jedžny kouvert někotre dny prjedy kupi.

Sswiedženſki wubjerk.

Swětne podawki.

Němſke khěžorſtw. Hdyž ſo Rusy ſe Franzowſami heleža, je ſa Němſku ſměrowaze, ſo trojoſwiaſt njeſpolalny ſteji. Pſchi poſledních němſkich khěžorſkich manevrah je ſo trojoſwiaſt ſe nowa podtivjerdžil a woſkručil. Khěžor Franz Josef je khěžorej Wylemej hamoručne pížmo póblal, ſe fotrhmž ſo ſa pſcheproſchenie k manevram džakuje, fotrž je jemu ſe ponowjenym dopokaſmom ſa pſcheczelne ſmyſlenje khěžora Wylema. Sako woſebite woſnamjenjenje je wón ſačžil, ſo je ſměl ſrjedž ſławneho němſkeho wójska pſcheczelne. So by wutrobne pſcheczelſtvo mjes woběmaj wójskowaj hřeče poſylnil, wón němſkeho khěžora jato najwyſhſcheho ſchefa dweju awstriſkeju regimentow prož, ſo by tež uniformu awstriſkeho generala kavallerije noſbil. Khěžor Wylem na tole ručne pížmo wotmolwi, ſo chze poſtičene pomjenovanje pſchijecž, niz jenož jako woſnamjenjenje ſa ſebje ſameho, ale jako tajke ſa zyše němſke wójsko, fotrž je ſe awstriſkim ſe twjerdyh bronjowym pſcheczelſtvoſom ſjenovčene.

— Semjanſke „Kſchijne Nowiny“ ſu ſebi koſla ſa ſahrodnika poſtaſile, hdyž ſu ſebi ſwobodneho knjeſa ſe Hammersteina ſa hlowneho redaktora wuſwoli. Nadobny knjeſ ſe Hammerstein je pječza penſionfemu fondej „Kſchijne Nowin“ wo 200 000 hr. wuſluſal, wudawařſtvo wo wjele týbzaz hrivnow ſe kupowanjom papjery ſjebal a ſkónečne dołzne papjery na mjenou hrabje ſe Zinkenſteina w wýbore ſi 200 000 hrivnow falſhoval. Podla teho ſe Hammersteina hřeče na druhe pſcheczelneje winuſa. Wón je do wukraja czeſkyl; duž jeho njemóža pſched ſuſtajicž. Pſcheczelniſy konſervativneje

ſtrony Hammersteinowu wěž, konſervativnym ſchodu pſchejo, do dróbnna wutunkaſa.

— Pſchi wudospoļnajazej wólbje do khěžorſtoweho ſejma w Wulko-Wartenbergſkim voſtrjeſu je ſo konſervativny kandidat Kar-dorff ſe 7126 hloſami wuſwoli. Antisemit Buchſtein doſta 3751, ſwobodomyſlny Doormann 2274 a ſozialdemokrat Gießmann 198 hloſow.

— K lětu budža ſo pječza wulke khěžorſke manevry w ſtronach woſolo Wulkeho Hajna abo mjes Oſchažom a Nadeburgom wotbywacž. Tale powjeſez je po ſdaczu w tym ſwoje podtivjerdženje namakała, ſo ſu někotſi knježa wulkeho generalneho ſtaba ſebi hido krajnu woſolo Wulkeho Hajna wobhladali.

Awſtrija. Czaž knjeſtwa liberalneho židowſtva w Winje je ſo minyl. Pſchi nowowólbach do měſchčanskeho ſaſtupjeſtwa ſu w tſejzim wotzelenju antisemitoſo liberalnym židam a jich khěſeſhjanſkim pſcheczelne ſyklam wſchě ſyklam wutorhnyli. Liberalni běchu wſchě ſrědi naſožili, ſo běchu antisemitoſow poraſyli. Še pjenjeſami a ſe ſatraschenjom běchu židowſy ſupž a pjenježniſy wuſwolerjow, koſiſ ſu wot nich wotwifni, nuſowali, ſa liberalnych hloſowacž. Tola runje tajke njeſakouſte nučenje bě ſe pſchicžmu, ſo antisemitoſo ſe čim wjetſhimi ſyklami do wólbow džechu, a ſo ſo někotryžkuli, fotrž bě hacž dotal k liberalnym ſtaſ, wot nich k antisemitoſam pſcheczelne. Še antisemitoſim hibanijom budže wot nětka awſtriske knjeſtwa liežicž dyrbječ; pſchetož tež w druhich awſtriskich wjetſhich měſtach tole hibanje ruče roſeče.

Franzowſla. Pſchi poſledních wulkej manevrah franzowſkeho

wójska w Bogeskich horach je pření króćz fastaranje wojskow s zyrobu w rjedze bylo. Saſtojnuzh běchu ſo na ſwoju węz derje pschihotowali a wſcho taſ ſrijadowali, ſo nihbze njeriſkaſche. Swuczowanje bě jara ſajimawe. General Negrier, na wójnuwiedżenje ſo wuſtejazh muž, žiweho, woſniweho waſchnia, prózowasche ſo, do ſwojego wójska po móžnoſci wjèle ſpěchnoſeče pſchiniečz. Pſchedbitwu wón tornistrz wotewiacz da, potom wón ſi c̄rjódami a roſpuſhezenymi linijemi ſi němſkim mjesam postupowacz da, ſi wotkal měrny, ſymnie wobliežazh general Samont jako ſly njeviſchezel czechneſe. Žeho ludžo ſi połnym brémjeniom marſchérowachu. Negrierſowé wójsko bóřy dobywaſche, tola mérne wobledžbowanie a roſhudženje w prawym woſkomiku generalej Samontej w roſhudnych napratwach wulku pſchewahu da, taſ ſo ſo ſo ſe Negrierſowé ſchidlo ſi kavalleriju wobjehaſche a ſo potom ſi artilleriju a kavalleriju wobja. Wulkeje horzoth dla dyrbjeſche ſo wojowanje hžo w 9 hodžinach ſkónczicz. Negrier ma tež tón wulki ſmyſl, ſo ſwojich podſtajenych offižerow ſjawnje na hrube waſchnje ſwarzjeſche a na nich jeſdjeſche, mjes tym ſo Samont to wſcho pſched wocžomaj a, wuſhomaj luda nječini, ſo buſchtaj ſi tym nahladnoſcz a diſziplina njeſchłodowalej. President Faure je chžyl pſchi manebrach pſchitomny bycž, tola ſe ſwojim wosom do húſteho leža pſchindže, ſabluđi ſo a ſo ſkócnjenje jenož ſi pomoži jeneho wježnich ſararia, kotryž pſchipadnje po pučzu pſchindže, ſi huſčim namaka. Tutemu „ſhubjenemu“ ſo wjèle ſměra.

— Ruiž ſo w Franzowskej domjaſy činja. Woptyh rufſich generalow a ministrow w Franzowskej žaneho pſchecitaſza nimaja. Žedma je rufſi general Dragomirov wotpućzował, kotryž je pſchi poſlednich wulſich franzowskich manebrach pſchi buku hlowoneho roſtaſomarja pſchitomu byl, je rufſi minister ſwonkownych naležnoſcžow, wječh Lobaňow, do Franzowskeje pſchijel a ſi preſidentom Faureom a ſi franzowskim ministrom ſwonkownych naležnoſcžow Honataurom radu ſkładował. President Faure je wječha Lobaňowa pſcheproſył, ſo by ſkódnictwym manebram a wójkowej wobhladańzy w Mirecourtu pſchihladował. Wječh Lobaňow je tole pſcheproſchenje pſchijal a ſo ſi ministrom Honataurom do Mirecourtu podał.

Hollandſka. Hollandſki kral je wjèle milijonow wudal ſa ſaſioženje Kongoskeho ſtata w Afrizy. W nowšim čažku ſu wot tam powjeſeže doſchle, ſo ſo tamurishe ludj pſchecziwo ſujiſtewu Europjanow ſbehaja a ſpječuju. Šbezkarjo ſu pječa ſaſtojnifik Kongoskeho ſtata paſ wuhnali, paſ ſkónczowali. Želi ſo je tale powjeſež wěrna, bučku milijony hollandſkeho krala ſhubjene byle.

Schpaniſka. Čim wjazy wojskow Schpaniſzy pſchecziwo ſbezkarjam na kupje Kubje ſčezlu, čim bôle ſo tam ſbezž roſſcherja. W nowšim čažku ſu ſo ſbezkarjo wažnego pſchimórfekho města Puerto de Vane ſmozovali. Na Mancaſkej ſeleſnicy ſu ſbezkarjo jenemu čahej, na kotrymž ſo ſchpaniſzy wojazy wjeſechu, ſo ſwórczicž dali. 7 wojskow bu morjenych a 11 ſajatych.

Turkowſka. W Mazedonskej, hžo ſbezž hiſcheſe podduſcheny njeje, Turkijo je žadlawymi hroſnoſćem hiſcheſijsanſtich Volharow pſchecžehaja. Dofelz ſbezkarjow wuſležicž njemoža, ſo wjehnoſcz na měrnych wobylnerach wjecži. Dwajatsizyczi bohatych Volharow ſi Newrokopskeho wotkrieſa ſu do Salomicha domiesli a jich čzwilowali, ſo bučku ſi nich wuſnače wo ſhowankach ſbezkarjow wuſnovali. Turkowſzy baſchiboukojo (dobrawólni wojaž) ſu wječ ſobidim pola Newrokopa wurubili a ſpalili, Sajatych ſbezkarjow ſu čzwilowali a jim hlowu wotcželi; 13 ſi nich po pſchitajni ſultanoweho měſtopſchedbhy ſe žahlymi klesčezemi ſchęzipali a jich žiwhch ſahrjebali.

Paduſhi milijonow.

(Podawek ſe žiwjenja w Amerizy.)

To bě čople ranje w měžazu juniju lěta 188*. Šedžach w ſwojej piſačni zentralneho polizajſkeho wurjada w New-Yorku. Věch tehdom pſchi poliziji kriminalny inspektor. Mjes tym, ſo ſebi donužene dopižy pſchehladowach a ſebi pſchi tym ſapiſti ſa poſdžiſche pſchephtowanja činich, ſaklepa ſo do duri a, njevočkaſkhi mojeho „dale“, ſastupi ſtarſhi, woſebny knjes do mojeje iſtwy. Tón běſte wſchón roſbudženym.

„Wj wječež hžo — ně wěrno — to je wam hžo pſchi jewiene —“, to běču žlowa, ſi móžeshe jeno ſprózniye wuprajicž.

Hdyž jemu ſuapſchecžiwich, ſo ničo njevěm, a hdyž jeho namoſlich, ſo dyribi ſo ſměrowacž a mi to, ſchtož ma praſicž, poſkojnje a ſwifſliwje wupowjedač, wotmołwi mi:

„Po tajſim, knjes inspektor, wam njeje hiſcheſe ſnate, ſo je ſo naſch poſkladnik — poſkladnik unioniskeje ſarbi — ſhubiš, doſpolniſe ſo ſhubiš? Dyribice hnydom ſa nim ſkłedžicž. Na poliziſkej ſtaži

naſchego wotkrieſa, hžo ſy whole poſkli, dyrbjeſche ſo podawek hnydom do zentralneho wurjada telegraſowacž. Ža ſy direktor „unioniskeje ſarbi“. — Karl Fay je moje njevěm!“

„Haj, ſi taſ wulſimi pjenjeſami dha je waſch poſkladnik czechnič, knjes Fay?“

„Knes inspektor, to ja hiſcheſe njevěm, njemožem ſyjenjeſne kaſcheſe wotewricž, doſelž je czechnič poſkladnik ſamki ſkónczovaſ.“

„Ale, knjes direktor Fay, ujejeſe dha hiſcheſe po ſamkarja poſkli, abo ſabrikantej, kiž je poſkladnižy dželal, to woſjewili? Wj drje ſeje poſkladnižy tola tu w New-Yorku dželacž dali?“

„To drje je ſo mjes tym najſferje ſtało, knjes inspektor, ale ja ſy hnydom, hdyž pſchelamanu murju pytnych, najprjedy na polizajſku ſtaži naſchego wotkrieſa jčl a potom ſyem ſhwatal.“

Mjes tym bě ſo direktor Fay tola trochu ſměrował a nětſole ſkócnjenje powjedaſche mi ſwifſliwje tole:

„Kóždy wjecžor w pječich hodžinach ſamka prěni poſkladnik, ſi mjenom Lyon, ſam pjenjeſne kaſcheſe a podawa ſo do ſwojego wobyldenja w kanalskej drožy, hžo ſy Lyon, kiž je njezenjeny, w malej thězzy w preñim poſkhodže ſchtyri iſtwy wobyldi. Kóžde ranje w džewječich je Lyon ſaſo w banzy. Bydli ſam lutki, jeno rano po ſchecžich pſchihadža ſtarh muž ſe ſuſzodſtwa, kiž jemu iſtwy rjedži, ſněbanje pſchihotuje atd. Hdyž tutón poſklužobník dženža rano mało minutow po ſchecžich bydlo wotewri, namaka jo próſdne, jeho knjes tu njeje, a njeje tež w nožy w wobyldenju pſchebiywał, pſchetož ſylo bě njeđotkniſe.“

Dofelz bě Lyon jara porjadne ſiwy a doſelž bě wjecžor faž wjecžor najpoſdžiſho hžo w džewječich doma, bojeſche ſo ſtarh poſklužobník, ſo je ſo njebož ſtało a ſhwataſche hnydom ke mui. Ža bydli jeno něchtó mało thězow wot banki a ſedom běch ſhoniš, ſo Lyon w nožy doma byl njeje, buč jara njeſtěrny a podach ſo hnydom do bankowych rumow. Lyon drje je hžo ſydom lět poła naſh poſkladnik a bu nam pſchi ſastupje do ſlužby wot ſwojego předawſkeho prinzipala, bankownika Woda, jara poručenym, ale wón je naſh nařajbrojujiſcho ſjebal. Slezach do pſchijenſkeho ſchōſa banki, hžo ſy ſtražnik bydli, a praſham ſo tam, haež je knjes Lyon abo heval něchtó ſe ſaſtojnifik hžo w piſačných? Wě ſo, wotmoſti ſtražník, doſelž bě hakle něchtó minutow do wožni, na to „ně“. Hdyž ſebi wot ſtražnika kaſhovu iſtwu wotewricž dach, bě tu njevočakowanym napohylad. Do ſeženym tuteje iſtwy, kotraž je ſuſzodnej thězhu mjeſuje, je wulka džera, kiž bě hakle w nožy wuſlamana. Kluež do poſkladnižow man pſchi ſebi — w naſchej banzy ma nimo poſkladnika pſchetož tež direktor kluež do poſkladnižow — njemožach paſ žaneje poſkladnižy wotamkneč, doſelž ſu wſchitke ſamki ſkónczowane. Pſchi jenej pjenjeſnižy leži hiſcheſe platoňy ſuwert ſi franzowskimi tybaž frankowskimi notami, pječe džewječ ſtruchami, kotrež je padach — abo paduſchi — ſi ſhwatkem ſhubil. Widžach hnydom, ſo je ſo ſi wobyldenja ſuſzodneho domu — wobaj domaj mataj zylo jenak wýſkote ſchöbz — nuts lamalo. Wobaj domaj běſtaj předy jenu thězhu tvoril, potom buſhaj dželenaj, a taſ, wě ſo, njemožeshe pſchecjara cježko bycž, pſches murjowanu ſčenu ſo pſchelamacž, i Kotrež móže člowiej runje pſchelēſč. Káz praju, ſamki běch ſkónczowane; ale ſo je tam rubjene, njehodži ſo dwelowacž, pſchetož platoňy ſuwert ſi 50,000 frankami běch wčera ſam poſkladnik ſe dal. Mějachmy dže dženž, týſichto pjenjeſ wſchelakim ſamrskim parolobžowym towaritwam wuplažicž, a w naſchich poſkladnižach bě wſcho hromadže 300,000 dollarow hotowych pjenjeſ, amerikanskich, jendželskich, franzowskich, italskich a němſich papjerjanych pjenjeſ, kaž tež ſkoto, tola ſkoto jeno mało.

Hdyž ja ſe ſtražníkem hiſcheſe iſtwy pſchekhodžuju a džeru do ſeženym ſebi ſedžblivje wobhladuju, pſchindž ſaſtojnizh naſchego domu, ſchtyrjo ſchihwiednižy, wobaj dopišowarzej a poſkladniczym poſzol; nimo poſkladnika Lyona njevočrachuje nicto. Žedyn ſi najmłodſich a najhwizniſich ſchihwiedniķow dyribi hnydom džeru pſchelēſč, tež wobaj dopišowarzej ſežehuſetaj ſa nim, a bu wuſlamene, ſo je ſi tamneho buka woſebny pſchipravjene wobyldenje, po ſdaczu wobyldenje njezenjenza, ſe ſchtyrjomi iſtwami, w kotrymž nicto njeje a kotrehož ſtrucž ſamkujene wukhodne durje ſo na preñi woſkomik tež wotamkneč njehodžachu. Lyon njeje ſebi ſwěřil, ſe ſwojim towaritwom — ſnadž je jich tež wjazy bylo — ſi thěznymi durjemi ſo won dobywacž, doſelž tam domownik ſe ſwojimi ſwójbnymi poſkli w ſtadu ſe ſtrazuje a doſelž ſu ſkody ſylo nōz roſhwěſlene . . .“

Hdyž bě knjes Fay tole dopowjedač, padže wſchon ſprózny do ſtoła wročzo, na kotrymž bě ſo poſhyňl. Mjes tym bě tež tele-

grafiska powjescz s polizajskoje stazije, hodoz bě direktor Fay najprjedy wosjewil, dōschla.

Někole, wě ſo, ſpōsnach, ſo dyribi ſo ſpēſhne jednacz, a hido ſa něchtu minutow poſdžiſho wopuſcheſich ſe ſadwělowazym direktařom kriminalny dom, ſo bych ſo na městno ſloſceze podal. Tam běchu někotri polizajſky ſaſtojnizy ſ wotrjeſa a wſchitz ſaſtojnizy banki ſhromadženi, tež domowiy ſtražnik a jeho žona běhaſtaj ružy lamajo tam a ſem. Runje tak bě tež hido domownik ſuſhodneje kheče ſawolany, a tón ſo wupraj, ſo je w tamnym wobydlenju, ſ kotrehož bě ſo do poſkladniſow lamalo, něhdoze tſi měſazay mlody a po ſdaczu bohaty zubník bydlil, tiz pak je jara husto na puežowanach byl a tiz ſ nikim wobthadžal ujeje. Domownik wopřa ſuteho pođružnika jako mlodeho a ſylného muža w třízecich lětech. Poſkladnik Lyon, tiz bě něhdoze pječzvěſazc lct, wě ſo, tutón muž njebe, a nimo teho bě wón domowniky ſuſhodneje kheče tež ſuath. Sawěſče pak dybjeſche něchtu ſrěčzane bycz mjes Lyonem a tymle potajnym mlodym mužom, hewaſ ujebyſtaj ſo wobaj w ſamznej nozy ſhubilo, pſchetož domownik ſuſhodneje kheče wobkruczefche ſe wſchej wěſtoſci, ſo je mlody pođružnik ſ prěnjeſho ſchoža požledni tydženj ſtajneje doma byl a ſo je jeno ſ jedži do ſuſhodneho hoſčenja hodožil. S tuthy wukhodow pak je pſchego ſažo boryš wročzo pſchihadžal.

W wopuſcheženym bydle njebe ničo namakacz, ſchtož mohlo na wožobu dotalneho wobydlerja poſkaſowacz. Pođružnik bě ſebi mimo Förd dał, bě jara ſ rědka ſiſtu doſtaſwal a w zylém domje njewedžesche nichto ničo bližſche wo nim; najwjazy wobydlerjam njebe ani po ſwonkownym napohladže ſuath.

Mjes tym běchu tež ſamkarjo dōſchli a někole mějachu ſo pjenježniſy wotamkaſ, ſo by ſo wupofaſalo, hač běchu ſkſtiſu zyly wobkah poſkladniſu abo jeno džel ſobu wſali. 50,000 frankow běchu džé hiſcheze ſ zylým khwatkom w poſkladniſu iſtwe ležo ſhubili. Ale runjež běchu ſamkarjo w ſwojim džele ſara wuſtojni, njechaſche ſo tola radžic, kaſchez wotamkaſ. Na to bu požlane po fabrikanta, tiz bě poſkladniſu ſhotovil, ale tež jeho ludžo, mjes nimi technik, njemóžachu ſamki wotewrict. Haj, technik ſo wupraj, ſo ſu ſamki wot wězhywſtojneje rufi ſtažene, a duž je wjele hodžinow dželacz, přjedy hač módza ſo durje wotewrict. Škoniczne mějeho technik, ſo by najprawniſho bylo, dokelž běchu pjenježniſy pſchejara krute — knies direktor Fay rjeſtu pſchi tym ſdyhujio: "Haj, jaſo »paduch- a wohnjowěſte ſhmy je ſ najmjeñicha kupili" — ſo bychu ſo wotewrile ſ plunowym plomjeniom abo ſ milinu ſe ſeſhkrčezom želesa. My roſhjudžichy ſo ſa požledniſche waſchnje, wotewbje teho dla, dokelž bě w piſařnicach elektiſke roſhwěſtenje ſaujedžene. Ma to waſchnje běchu ſa hodžinu wſche tſi pjenježniſy wotewrjene.

Ale bohuzel poſrachowachu wſche papjerjane pjenjeſh a ſkoto, jeno ſmjenki, někore kreditove liſežiny atd. běchu paduſchi ležo wostajili. Nimo teho pak běchu tež knihu ſobu wſali, w kotrež běchu čižbla papjerjaných notow ſapiſhane, tak ſo módzachu bankowe bileth, noty po thžaz dollarach a thžaz frankach wudawacz abo wuměnjeſh vjes ſtracha, ſo móhli lepjeni bycz. W woběmaj khezomaj pak njebe w nozy nichto ſhyschal, ſo bychu ſamjenje padale, abo ſo bě ſo klepaſlo, biło abo něchtu podobne činiſlo. Pod iſtwami, hiſcheze njeſnateho paducha, kotrež bě w prěnim poſthodze bydlil, běchu khlaniſ ſ módowymi tworami, w kotrejž w nozy nichto njeſtchewywaſche, a w druhim ſchožu pſchipadnje tež nichto byl njebe, dokelž bě ſivójba, kotaž tam lěta dolho bydlesche — wuſluženy amerikanski general ſe žonu a džonku — tydženj přjedy na wſy čahyňla. Čeſkem ſo pođružnik prěnjeſho ſchoža bě jeno jenicekho ſlužobnika měl, kotrehož někole něhdoze namakacz njemóžachu a kotrež dybjeſche po taſkim pſchi njeſutku wobdželeny bycz.

Wyschnoſež dželasche ſe wſche mozu na wuſlědzenje ſloſtnikow a tež nowiny pſchinjeſzechu hiſcheze ſamzny wježor wobhěrne roſprawu wo khrublym pſchelamaniu do banki. Wſchitke do Eurovy wotježdžaze ſože buchu ſwěru pſchepytane a naſajtra požla kriminalne wotdželenje wulkiem čažopisam w New-Yorku a Filadelphi, Chicagu atd. zylo nadrobne wopřiſanje čeſkijeneho poſkladnika Lyon, w kotrejž běhaſtaj tež wobaj pomožnik ſak derje, kaž móžno, wopominanaj. Nimo teho bě tež telegraf hido rano powjescz do wſchěch kónzow roſnijezl.

Schtož wožobu a ſwonkownym napohlad Lyonowym nastupa, móžachy ſamo tež fruchi wobleczenja poſtajic, kotrež bě pſchi ſwojim čeſkijenju měl, runjež njemóžno njebe, ſo bě ſebi hido dleſchi čaž přjedy, hdyž bě na paduſtvo ſebi myſlil, druhu draſtu woſtaraſ a ju poła ſwojeju pomožnikow ſhowaſ.

Schtwórty džen po kradnjenju da mi pſchedſtajenj kriminalneho wotdželenja ſ ſebi ſawolacž.

"Wěſeze hido", ſarčea na mje, "ſo ſhmy po wſchém ſdaczu poſkladnika Lyonu hido popadnyli, mjes tym ſo wſchak ſo ſda, ſo ſtaj nam jeho towaſtchej, ſ najmjeñicha hač dotal, twochtylož?"

Wě ſo, wuprajich ſwoje najwjetsche ſpodživanje a ſwoje wjeſele nad tym a wuprožych ſebi wot ſwojeho pſchedſtajeneho hnydom bližſche ſdželenja.

"Pomyſleſe ſebi jeno", rjeſtu wón, "tón ſlepz po ſdaczu ani ſ města New-Yorka pſchischoł njeje. W malym hoſčenju w Houſtonowej droſy, po taſkim niž daloko ſwojeho wobydlenja, bu popadnjeny. Czini wſchak pječza, kaž by khoru a pſhemyslent byl, ale to wſcho jemu ničo pomhač njebudže. ſhym runje do polizajſke ſtazije tamneho wotrjeſa telegrafowacž dał, a polizajſti hejtman, tiz je ſe ſchtyrjomi ſeržantami w hoſčenju, pōſčeze nam ſnadiž ſa poł hodžim hido telegram."

Wopravdze donidze tež boryš w telegraſowni kriminalneho wotdželenja tale telegraſifka powjescz:

"Lyonowu wožobu ſchěſz ſwědkow wobkruczilo. Lyon ma ſylny fiber, rěči ſamhlenje. Pjenjeſh njenamakane. Na Lyonje ſnadiž njeſutku doſtonjan. Proſchu dalsche roſlaſy.

Allan, polizajſki hejtman."

(Poſtracžovanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Spěwý, kotrež budža ſo tudh džen 2. ōktobra na jubilejſkim ſherbskim ſpěwanſkim ſwjetdzenju pſchednoſchowacž, ſu ſledowaze: 1. Šeptotka. 2. Huflet pod woſtami. 3. Pſchi poſhlaſe na prěnju kloſtu. 4. Lucežla a holicžo. 5. Spěw poſholaſ a holicžow na ſynewych ſnjach. 6. Luboſcze ſwědł. 7. Na ſherbſtu Žužizu. 8. Dompuežne pſchespolo wójska. 9. Na ſiaſku. 10. Paſthý a holicžo. 11. Spěw ſjenežom. 12. Škoniczny chor ſ "Maſečza". 13. Dželenje. 14. Wovčeſer pſchi ſitnym ſahonje. 15. Luby jako proſchci. 16. Saſtanicžko. 17. Šſerbska meja. 18. Njeſtym ſpěw. 19. Šwafný piwny ſpěw. Wſcho bližſche w tym naſtupanju je ſ dwojorěčneje teſtoweweje knižki naſhoničz, kotaž budže hido w tychle dňach poła kniſeja pſchetupza Mjerwy na mjažnym torhochču doſtačz.

F.

— Poňdželu 16. ſeptembra popoſdnju je na Lubijſkej droſy ſnapſchęza korežny ſuſazije čežkli wós 13 ſetni hoſtu Wildež, kotrež ſkalat Hanuſh w Boſchegach woczehnje, pſchejel. Wbohemu džesu ſo ſežehnjo ſeneje nohi ſama a ſo hwiſdžel druheje nohi ſmječe. Pſchivoſam ſekar poručzi, ſo dyribi ſo pſchejedžena holza hnydom do měſchějanskeje hoječnje dowjeſcz. Hač je poſhonz na njeſbožu wina, njeje ſnate.

— Poſhonz Ernst Herzog ſ ſkaſtowá je ſańdženu ſobotu w nozy, hdyž po tſilijskajej droſy dele jědžesche, pſchi ſamym do čežkeho njeſboža pſchischoł. Rajſkerje ſyliuje ſfurjeny je wón ſ woſa dele mjes wojo a wahu pamk a tam wiſhajo woſtal. W teſle ſtrachnej wiſhany ſyliuje poſhonz wofacž, doniž poła hoſpitala "f ſwjetatu Ducej" jedyn nôzny ſtražnik konjow njeſadžerža. Poſhonz, runje kaž wós a konjow polizija do khowanja wſa, a hafle na druhu džen, hdyž bě ſo poſhonz wuſpal, jemu domoj jecž dachu.

— Zylu čeřjodu ſyganow, mužſich, žónſke a džeczi ſańdženu ſtjedu pſches město na ſuđniſtvo wjedžechu. Mužſich a žónſke ſu w pſchepytowanſkim jaſtwe wobkhowali, dokelž ſu pječza ſramli a jebali. Džecziom pak ſu mjes tym w měſchějanskej kheče hoſpodu dali. Žyganjo ſu ſ Čech do Budyskich ſtron pſchicžahnly.

— Tudomne požlaſte ſtowarſtvo mějeho ſańdženu njeſdželu ſtrhomadžiſnu. Kenjes wužer ſommer ſ Budyschina podavaſche roſprawu wo požlaſtſkim wuſtajenzomaj w Praji a Lipſku, kotrež běche w ſwojich proſduinach wopřhal. Dokelž je Pražska wuſtajenja džel narodniſkaje wuſtajenjy w Praji, bě, wě ſo, tež ſi džela hinaſ ſradowana, hač Lipſčanska. Pſchednoſchowar khowaſe dželawoſež, kotaž mjes čežkimi požlaſtarem ſuježi a wo kotrež jich towarſtne ſiženje a ſtukowanje ſwědeži. Wožebje bě na Pražſkej wuſtajenjy widžecž, ſo ſo proza na to naſložuje, ſo mohle ſo nowiny naprawjenja, kotrež husto wjele pjenjes placza, tež ſa tuni pjenjes wot khowaſe požlaſtara ſujež. Tak bě tam naſtroj (maſchina) ſi wumjetanju mjeđa, kotrež ſebi wuſchitný požlaſt

skónčenje tež žam natvari, hdyž njecha něhdže 30 hr. na mjeđo-wumjetar načožicž. Wožebje pak kvalitete wuměške plasti s zjle-wutvarjenymi pankami, kotrež běchu tak wuměšky shotowane, so ſo wot tajich wot počolow stvarjených, njerodželachu. Tež bě na Pražské wustajenzh widžecž, so ſo Čechska průzvia, med k mjeđowinej a wschelatim dobrým napojam wuživacž. Tež ſtaſtarſta požolniča pſchi cjeſſim statolu, hdyž něhdže 30 wudýpaných klopor ſtejeſche, ſo ſvobraſowaſche. — Potom poda ſo nadrobny wobras Lipſčanſteje wustajenzh. — Naſajimawſche ſa pežolarijow běchu pak k. Sommerowe naſhonjenja ležka na wrjóžu. Knies Sommer bě 26. julijsa 17. kočžow ua wrjóž dowjeſl. Wot tychle kočžow běſche 11 s prôdym twarom wuhotovał, tak ſo twarieč nje-trjebachu; 6 pak njebechu prôdneho twara mèle, ale běchu twarieč dyrbjale. Wot prénich 11 bě w pſcheretu kóždy kočž 27 punionow nanožyl, wot požlednich 6 pak jenož 16½ punta. Pola prénich bý wuſpěch hiſcheze wo něſchtu wjetſchi byl, hdy by mjes nimi jědnathy jara ſlabý njebyl. Tole wobfedžbowanje ſwedeži ſaſo wo tym, ſo ma kočž wjazy mjeđu, hdyž njeſtřebaja pežoly twarieč. — Wot 28. augusta ſem, hdyž bě knies Sommer ſvoje pežoly požledni raſ wophtal, njebechu wjazy wjele nožylo, jenož punt abo poldra, ſtož běchu ſylné ludſtva. Wrjóž bě ſ wjetſcha pſchecžel a ſaradella njebe ſuchoty dla roſla. — Spodživne bě pſchednoscherje, ſo bě pſched jenym kočžom zjlu horskeč morvých čmjelov namakal. Taſkale ſe pſched jenym kočžom nadobo, to je wopravdže ſpodživne. — Pežolario ſrečzachu ſo, ſo chžedža pſchichodny pſat 27. sept. pežolariju wufstajenu w Šorjelu, kotaž budže po ſdacžu wobhlaſtanja hódná ſ mandželskimi a pſchecželemi, kotsiž ſo ſa pežolarijenje ſajmuja, wophtacž. Dokelž zjle towarſtvo pojedže, budže jěženje hač do Šorjela wjele turíſche. — Hdyž běchu ſo 4 nowe ſobuſtawu pſchijale, roſrēžowachu ſo pežolario hiſchče wo wſchelatich praktiſtich pežolariſtich naſhonjenjach a praschenjach.

— Wot 19. hač do 28. septembra ſměje w Budjſtjenje pſchi-kažny ſuđ wužudzenja. Schtwórtk 26. septembra dopokonja wot ¾/10 hodžin budže wužudzenje pſchecžimo Hanži Bräuerzy w Khróſcžizach, kotaž je wobſkoržena, ſo je ſvojej mačzeri ſ jedom ſawdała.

— Nowiny „Berliner Neueste Nachrichten“ ſu wónano ſ nowa jedyn ſchęjuwanſki naſtaſk pſchecžimo Sſerbam wocžiſchežale, ſo na to hórcho, ſo jedyn pöſſti rěčnik (knies Parcženſki) w jenych pöſſtich nowinach Polakow napomina, ſa herbſki Macžičny dom pjeniežne dary ſkladowacž. Draždansſte reformarſte nowiny „Deutsche Wacht“ Sſerbom pſchecžimo wobſkoržbam mjenowaných Barlinſkich nowin, ſo ſu panſlawiſtojo, ſakitija, prajzih, ſo mjes Sſerbami žaneho ſleda njeſtřeželſtva pſchecžimo Němzam njeje. Sſerbio ſu kraložvérne ſmžblem, pobožny, ſprawný lud, wžboko nad njeſtřeželnoſzem ſtejazh, ſo kotrýmž ſo hida nježwědomitých pſchecživo nim méri.

Se ſſowrjez. Maſladna ſyla wuſwolerjow ſ tudomnych ſtron bě ſo ſańdženu nježdu w ſali tudomneho Freundeſ hofeženza ſefchla. Kandidat herbſtich ratarjow pſchi pſchedſtejazých krajnofejmiſtich wólbach, knies ſſmoła-Sphytecžanski, bě ſlubil, ſo wuſwole-řjam pſchedſtajicž a ſo ſ nimi wo politiſtich praschenjach roſmožwicž. Žeho pſchecželjo a njeſtřeželjo běchu węzipni, ſyſchecž, taſke měřenje ſměje knies ſſmoła wo wſchelatich politiſtich praschenjach, wo kotrýž ſnadž budže pſchichodny krajny ſejm jednač. Knies ſſmoła ſo w ſwojim pſchednoschku kandidat kraložvérneho ſrenjeho ſchtanta mjenowasche. Wón nuſnoſez a wažnoſez maleho a ſrenjeho ratarja a rjemjeſlinita ſa ſdžerženje něčiſticheho ſtatneho porjada roſkladowawſki ſubjeſche, ſo by, hdy bychu jeho na ſejm wuſwolili, wón pſchede wſhem interežu ſrenjeho ſchtanta ſakitovał a ſpečhowna. Wón wobžarowasche, ſo ſu w požlednich lětdežatkaſt rycerſtubla wjele ſublow a ſiwnoſezow potupile; pſchetož ſe ſańdženjom ſrenjeho ratarſtwa wobhdeſtvo na wžbach wotebjera, rjemjeſlinitu dželo ſhubja a khamay mlody lud ſa wojerſtvo bywa žadniſhi. Rěčnik mějeſche dale ſa nuſne, ſo ſo něčiſtici hońtwinski ſaſou na taſke wajchnije pſheměni, ſo kóžda politiſta gmejnja prawo doſtanje, ſwoju hońtu temu pſchenajecž, kotrýž najwjetſchi pacht placži. Šbyt ſi ležomnoſtneho (gruntſkeho) dawka dyrbjal ſo dale, kaž dotal, ſchulſkim gmejnjam wudželicž, dokelž moja ſ teho wožebje mjeuſchi ležomnoſežerjo a dželacžerjo najwjetſchu polžnoſez. Dale dyrbjal ſo khamy gmejnjam ſe ſtatneje kaž po móžnoſez wjele podpjerit k tvarjenju dróhov pſchiwolcež. Pſchecžimo ſtatnemu dyrbjenskemu ſaweſčenju ſkota ſo knies ſſmoła ſi raſnoſezu wupraji, dokelž bychu ſebi, jeli ſo by ſo ſaweſčenje po dotal ſwucženym waſchnju ſtaſo, knieje dwory na khorſt malých a ſrenich ratarjow ſwoje hródze wurježile. Taſko jenicžki pſchecžiwnik ſ požlucharjow knies

kubleč Wjela-Schekečanski pſchecžimo rěčniſej poſtaže. Wón naj-prjedy knieſej ſſmołe zjle pažmo praschenjow, na něčiſtice wito-wanſke wucžinenja, na bimetallismus, margarinu atd. atd. ſo počahowaze, pſchedpožoži. Knies ſſmoła ſenu ſnapſchecži, ſo wón nima ſa trébne, na tele praschenja wotmolwicž, dokelž ſo wo nich na ſaffum trajný ſejmje njeſedna, ale na khejorſtivom ſejmje w Berlinje; duž dyrbjal ſo knies Wjela niz na njeho, ale na knieſa Gräf-Viskopſkeho wobročiž. ſſo ſamo wě, knies ſſmoła praji, ſo by wón jaſo ratač chžyl, ſo bychu ſo wſchě tele praschenja k lepiſhemu rataſtwa roſrižale. W běhu debat ſo knieſej Wjeli dale njeſpodobaſche, ſo chž knies ſſmoła rycerſtublam wobaracž, ſubla a ſiwnoſezo poſkupowacž, a ſo knies ſſmoła ſtatnemu dyrbjen-ſtemu ſaweſčenju ſkota njeſtřihiſložuje. Knies ſſmoła na to ſ nowa na pſchecžwecžaze waſchnje dopokaſa, ſo je poſkupowanie ſublow a ſiwnoſezow naſhemu wótnemu krajeſ ſe ſchfodu a ſo by ſ dyrbjen-ſkim ſkótnym ſaweſčenjom malý a hréni ratač cježko ſchfodowal. Schtobž ma woči widžecž a wuſchi ſyſchecž, tón je dopoſnał, ſo ma knies ſſmoła dobru wolu, ſrenjemu ſchtantej pomhač. Se ſaloženjom ſhodžiſſeje naſutovačne a wupožeſteſne a tamniſticheho ſerbſkeho burſkeho towarſtwa je wón w tymle ſmžbile hžo ſ wulkim wuſpěchom ſkutkował a ſebi ſ tym khrwalbu a doverjenje ſpravných ludži dobył. Dživavo na jeho ſaſlužbý wo ſpečhownje ſerbſkeho rataſtwa ſu jeho ſerbſz ſatarjo ſa kandidata pſchi ſejmickich wólbach poſtajili; da-li Boh, jemu ſerbſz ſatarjo tež k dobyču pſchi wólbje dopomhaja.

S Cjeſerwjenych Noſliž. Wutoru 17. ſeptembra wječor ¼/11 hodžin ſe ſlomjaneje ſajmy, rycerſtublerjej ſteinej ſluſchazeje, woheň wuňdže. ſſo paſaza ſajma, kaž kheža wulka a jenož neſotre ſta ſročzelow wot knieſeho dwora ſvalena, krajinu daloko a ſcheročo wobſwětſeſche. S wokolnych wžow a Viſkopiz běchu ſyſkawyh k haſchenju pſchijele, tola dokelž tu haſchenje ničo pomhač nje-možesche, ſo ničo nježelawſchi ſaſo domoj wrčižu. Kaf je woheň naſtał, njeje ſnate.

S Bréſh. Žedyn tudomny ſiwnoſezer bě ſańdženiy tydženj ſenemu ſadnemu wikowarjej ſchtom kruſhov wſchedal. Wóry wikowar ſo wosom pſchijedž, ſo by, kaž ſebi naſh ſahrodnik myſlesche, kruſhwy ſe ſchtoma ſeſchcžipal. Tola hlej, wikowar ſebi wo wžy piſlu požđi, ſ ſotrejž kruſhén wotreſacž ſapocža. Na ſbože ſo ſiwnoſezer, kotrýž bě pſchipadnje doma wostał, wikowarjoweho ſpo-činania dohlada, dokelž bě ſchtom hžo ſyſlne wobſchfodžen, dyrbjelje ſo wikowar ſahrodnifej ſaplačiž. Spodživny člowjek wudawaſche, ſo je ſebi myſlil, ſo njeje ſchtom kruſhov, ale kruſhovow ſchtom ſahrodnifej wotkuſiž.

S Buſkojny. Hdyž kriedu tydženja hejtman Zurz ſ tudomneho knieſeho dwora ſolu dželatſe, ſo jemu konje ſpložiſtaj a jeho k ſemi potorhniſtaj. Zurz ſebi hlowu, woblicžo a noſy tak cježko wobſchfodži, ſo ſtaj Bartſki ſekar a jedyn wojerſki ſekar, kotrýž běſche pſchi ſkadroſeži manevrow w naſhich ſtronach, ranh hromadu ſhječ dyrbjaloj.

S Pančžiž. Wónano wječor wokoło ¼/8 hodžin jena tudomna žona ſ Zaworskeje zjheležne do Pančžiž po dróh domoj džesche. Žedyn ſolojedž, kotrýž ju pſchecžehny, ſo jeje dohladawſki ſe ſwojeho kola ſkoči a ju pſchimy, ſo by ju wumozovał. ſſo dohlo ſe žonu běžo, ju wón ſlonečnje ſ dróh pſches pſchirow ſtoreži. W tym wokoliku jedyn khaſhleſtajet ſ Ramjenza pſchijedž. Prjedy hač pak bě tón nadpadnika pſchimy, ſo tón do ſwojeho kola ſchvíny a čeſtin.

S Lejneho. W jenej ſužodnej wžy ſady Wojerez, hdyž dobry ſižaly kaž roſče, běchu ſo wónano wjeſti mudri w korežmje ſeſchli, ſo bychu wo gmejnſtich ualežnoſežach wurađeli. Po ſlonečném wurađenju jedyn wumjeńkar, kotrýž bě ſwoje piwo ſmerom piyo, wudrym wuſladowanjem wjeſtich ſaſtupjerjow pſchipožluchał, wotbyte wurađenje roſkudžowasche. Gmejnſki pſchedſtejicž, kotrýž pſchecžiwenje ſnjeſez nježde, bězej pſchifafa, ſo dyrbí mudrowaka troſku pſchewochlowacž ſy by mjeſčał. Tola bězej pola ſtarza ſle pobu; pſchetož tón jemu neſotre pliſt ſotloži, ſo ſo jemu jenož tak pſched wocžomaj merkotaſche. Duž ſo khamy ſcholsta ſam do wumjeńkarja da. Ale bowž ſowž! tež wón dyrbjelje mydlo wjeſež. Tež jeho ſchedžiž khejro njeſahodnje njeſi wocži pomajka a jemu pôdla teho hiſchče lizo roſdrapa. Tak móže ſo druhdy člowjek ſeńč, hdyž chž ſe w gmjenje ſ pjaſežu kniežicž a bězej dacž, druhim ludžom hubu ſathykač.

S Draždžan. Tſecžu nježdu tuteho měhaza mějachmy tu ſaſo ſwoje ſerbſke ſemſchenje w kſižnej zjrkwi. Hač runje dyrbjelmy pod liſazym deſchecžkom ſwój ſemſchazý puež naſtupicž, ſiž

wschak nasczim serbskim bratram a kotram swonka Dražđan býdlažym jich pschiindzenje njemózne činjescze, bě naž tola s Dražđan hamch 158 spowjednych hosczi a nahladna byla kemcherjow so nachla. Spowjednu wucžbu tón króz saho klyschachm wot kwojeho wjele-ltneho spowjednego wózta k. fararja lic. theor. Smischa s Hodžija a predowanje wot k. fararja Mrošata s Hrodžitscheza. Swoje bližsche serbske kemchenje smějemy, da-li Boh, druhu njedželu adventa.

S Rachlowa pola Kulowa. Saúdzenu njedželu wokoło 1/2 6 hodžin s brózne tudomneho khézkarja Michała Wróbla wohén wudhy, kotryž so tež na se hłomu kryte domske wupschestrie a wobej twarjeni do procha a popjela pschewobroči. Mažidna hródzicžka so wóhnej wobró. Wróblej, kotryž niežo jawějczene nima, su so žile domkhowana žně sanicžile, tež su w plomjeniach kich kónz wsake. Wokolo 5 hodžin bě Wróbl s domu wotechoł, so by žebi wo wžy neschto wobstaral.

S Brétnje. M nožy 15. septembra s tudomneje Schieblichez zyhelnče wohén wudhy, kotryž pak ludžo, so jeho s čažkom i čažkom dohladawsczy, sbożownie salachu. Khézkar Kscheszejian Pětſtik 17. septembra na kwojim polu do niesboža pschiindže. Jego krunje so jemu spłoschitczej a cęžko nakładzenym wós psches Pětſtika siedźe, kotrejuž so hłowa cęžko wobſchłodži.

S Roholuj a. Psjat tydzenja je knies archidiakonus Dobružki naſche nowe pohrjebniſcze požwyczil. Cęžlo khézkarja Čorneho bě so prénje na nim pohrjebalo.

S Krjebje. Královské knježerstwo je fararja Lehniča-Kletenjan-skeho sa lokalneho schulskeho inspektora na tón czaž sa Krjebjaniku wožadu pomjenoval, w kotrejž budže naſche farstwo njewobhádzene.

Se Shorjelza Loni bě so partu ręſak w Małej Rydej wotpalił. Jego wobſchedżer Wylem Preužer bě ręſakove maſchinu a hwbj drjewowu ſkład khétero wyžoko ſawějczene mél. Wohén ſawějczaze towarſtvo so ſarjekny, jemu ſawějczenu ſumu wuplaczicž, a ſkónczne Preužera wobſkoržichu, so je hwoje wobſchedzenſtwo psche-wyžoko ſawějczene mél a so je wohén ſawějczaze towarſtwo ſiebačz chýl. Shorjelska khostanska komora 5. septembra wo tym ſudžesche. Po pscheblyſchenju wulfke ſicžby hwbđekow statny ręcznik ham wofjewi, so wobſkorženemu žane jebanſtwo dopokaſacž njemóže. Ssudniż roſkladowanju ſtatneho ręcznika pschihložowawsczy Preužera wuwinovalu.

Se Shorjelza. Rösborska towarzchna pohrjebna kaſa ſaúdzenu ſobotu w hosczenzu „k městu Dražđanam“ hwoju hłownu ſhromadžiſnu wotbywaſche. W njej so nowe towarſtowe wuſtawki wu-radžichu a pschijachu. Prawa ſobustawow so s nimi ani njepſche-mjenja, ani njepſchirótſha, ale so s džela powjetſha.

Pschihažny ſud.

Pſchihažny ſud, kotryž je 19. septembra wužudzenja ſapocžał, je ſahudžil cęžli Pražu je Seifhennersdorſa dla ſapalenja k 3 létam khostárni, ſchleicžerja Kindlera s Benziga dla wumozowanja jeneje žony k 4 létam jaſtwa, dželacžerja Kołodžicžaka, kotryž bě jene džeczo w Budyschinje ſpýtal wumozowacž, k jaſtwu na dwě lécze, pohonča Röžlera s Małej Słonzy, kotryž bě jenu žonu pola Boſchez wumozował, k khostárni na 10 lét. Kravſkeho Hözela s Hornjej Wjasoñy, kotryž bě wobſkoržen, so je jenu holzu wumozował, wuwinovalu.

Zawniſki ſud. 15 létneho Zana Schimanka w Komorowje pola Rakez a jeho macžer k jaſtwu po 3 dnjach ſahudžichu. Schimank bě 24. junija cęžli Schudakej jedyn czažnił, 8 hrivnow hódnym, kranym a Schimankowa macž bě tónle czažnił k žebi wſala, hacž runje bě wjedžala, so je kranjeny. — Ćzeladnika Mühlu s Wuježka pola Wósborka k jaſtwu na tydzen ſahudžichu, dokoł bě tamuſchemu gmejnſkemu pschedſtejčerzej Pentherej w nožy 5. augusta w ſahrodze něhdże 150 gurkowych roſlinow ſwutorchał, so by so s tym na Pentherje wjecžil.

Priopk.

* Žałozne njesbože je so ſchtwórtk wjecžor pola Dederana ſtało. Čah, kotryž Zwitawſki regiment s manevrow domoj wjefesche, mjes Dederanom a Freibergom do jeneho tworoweho čaha ſrafy. Psjcz wosow wojeskeho čaha a dwaj wosaj tworoweho čaha so roſbichu. Hisczce w nožy pod roſpadankami 11 morwych a 45 ſranjenych ſwucžachachu. Se ſranjenych hisczce 4 pschi pschewyſjenju do lazaretha wumrjechu. Snjeſbožen i wjefeskeho džela k 1. kompag-nji Zwitawſkeho regimenta pschihluſcheja.

* W Wjasoñy je so ſchtwórtk tydzenja tſiletny ſynek khézkarja a tkalza Korte Thomaſa w jenej luži tepil.

* S Möckerna pola Lipſka vižaja: Rubježny nadpad je zo njedželu wjecžor na drósh s Lindenthala do Möckerna ſtucži. W pôsdrojnej wjecžornej hodžinje wucžerja Kr. s Lindenthala, kotryž je w tu khwilu wojak w wucžeskej kompanii w Möckernje, dwaj njehnatay dundakaj nadpanjeschtaj. Mjes tym so wucžer ſa težakom pschimajche, jeho tón jedyn njedocžink ſa ſchiju dožaže, prajizy: „Séjerbie, dai pjenjeli abo czažniſ jow!“ Wucžer bě nuſowany, težak wucžahnycz a njehanibicžiweho nadpadnika ſrubacž, tak so tón, runje kaž jeho kumpa, mydlo wjefesche. Kaž je na twarowych blafach na težaku widžecž, je nadpadník boſtoſtu wopomnjenku na tónle podawku doſtał. Woyeska a polizaſka wjefeske ſa rubježni-komaj ſlédžitej.

* 30 000 ſajazow je so ſrjedu jenož na Lehrſke tworowe dwórniſchejo w Barlinje pschimjelo a so hnydom wot wikowarjow pokipilo. Se wſchach ſtron powjefče pschihadžea, ſo je ſeſha wjefle ſajazow. Sso ſamo wě, ſo ſajaz, hdyž ſ tajfimi hromadami na wiki pschiridu, na miažowé placžiſny cžiſcheza. Burjo to bórfy pytnu, hdyž budža jim ręmży na jich ręmž ſlot nižſte placžiſny ſadžecž.

* W manevrah pola Edenkobena w bayerskej Psalzy je wutoru rano jedyn wojak jeneho druheho wojaka ſe ſlepej patronu ſatſeli.

* Pscheptanje cęžla nahle ſemrjeteho fararja Wody w Schneide-mühlu je tufanie podtwardžilo, ſo su jemu ſ jedom ſawdali. Běh proſtik, kotryž ſu na woltarnej placzce a w keluchu namakali, ſu kryſtalle nječuſleho a bjesbarbneho jeda ſtrychnina. Saúdzeny tydzen ſu hižo dwazhęci wožobow jako ſwidłow pschekblyſcheli.

* S Lyona cžitam: Žałozne je tudy 24 létny cžeženoscher Leon Gjſette ſwoju wólnoſcz, ſ kotrejž chýſche ſo w ſrjedźnej kletzy jeneho ſwérjenza fotografowacž dacž, ſwoje ſiwiſje pschihadžil. Gjſetta ſo ſ ludžumi w ſwérjenzu Caſtanet-Bezan ſnajeſche. Ćzi jeho rano w ſchelcžich do pôsdrojne ſrjedźneje kletki puſczeſichu, a fotograf naprawyſche ſebi hwbj apparat. Gjſetta chýſche ſo tajki fotografowacž dacž, kajfiz wón na ſcženu pôdlanskeje kletki, w kotrejž law Romulus ležo ſpasche, ſlehnjeny ſtejſche. Gjſettej ſo nje-ſpodobaſche, ſo law w tym woſomku ſpasche, duž ruku psches ležyžu tykn, ſo by jeho wubudžil. S tym wón nochzwyſchi ſaſhu ſot-ſoreži, ležyža ſo wotewri, law wulecža a hnydom Gjſettej hłowu wotkuſhym. Potom ſezeze jeho cželo do hwojeje kletki. Fotograf ſe ſtrózleſi ſproſtny a ſwérjenzorveho hladarja ſawola; temu pak njebe móžno, lawej jeho rubjenſtwo wutorhnyež. Hdyž ſkónczne ſkludžer Lukasch pschiidže, běchu jenož ſnadne ſbytki wot Gjſetta ſawoſtale.

* Ćzežke wobſchłodženje je něhdże psched tydzenjom ſlužobna hłoga Bertha Schmidtez w Witochowje, w Žitawſkim wobwodze, požerpiła. ſu je wjecžor na polu roſnijendrjeny cęžl ſadpadnył, k ſemi cžižnił a ſ rohomaj ſle wobbdžel. Ćežni dželacžerjo, tiz nimo džechu, jeho ſkónczne ſ wulfke prózu wot njesbožownej holsy wotecnachu.

* Taſo ſaſoſkeženž je w Stuttgarcze tele dny jedyn reſerwnik do grenadérfkeho regimenta čzo. 119 jaſtupił. Tón muž je w czažu mjes ſwojim wuſluženjom a nětzſichim powołanjom do ſwucžowanja do ſekty ſaſoſkežerjow ſtupił. Wón pak ſo nanučicž njeſasche, ſo by broń do rufi wſał; temu ſo tež psched zpylej kompaniju ſapowjedži, hdyž jeho jeho pschedſtajenj k temu napo-niuſche. W tu khwilu w wojeskej jaſtwe ſedži, ſo by ſo dla njepoſluſhnoſcze ſamolvił.

* Kódž „Clodian“, kotař wot Londona do Schwedſkeje jědžesche, je ſo pola ſermesa ſ prochom a mochom ponuriła. Nekotre cęžla ſu k brjohej pschipluvala.

* 18. septembra w nožy na Gibauſkim ſaſtanishezu Žitawſki ludžazy cžah do jeneje ſotomotiv ſrafyl. Wobej maſchinje ſtej khetro wobſchłodženej. Wobobh ſo pschi njesbožu wobſchłodžile njeſbu.

* 15. septembra w nožy w 11 hodžinach je pola Gutriſcha bliſko Lipſka jedyn Barlinſki tworowy cžah jedyn wós ſ 13 wožobami pschedej. S tych, kotsiž w woſu ſedžachu, je jedyn morjeny a ſu cęžko ſranjeni. Wucž psches ſeleſnizu njebe ſawrjeny.

* Kaž ſo ſda, wjefeli ſo nožny ſtražnik Herrnhutſkeje gmejnij w Nowosolzu nad Wódrje ſtroweho ſpanja. Temu ſu w nožy, hdyž bě w hwojej ſlužbje, czažnił, klobuk a ſij krauſli; duž dyre-bjefcze wbohi nožny ſchitowat hwojeje gmejnij rano ſ nahej hłowu domoj czažniſ.

* Wophtarjo Lischcheje Horj (Laušče) tam w hoſčenzu ſklyſchachu, ſo je ſo w nož 7. ſeptembra, w kotrejž czežke njewjedro ſe ſylnym blyſtanjom a wulkim wětrom knježeché, w ſaffich Waltarjezach ſczechowaza wěz ſtała. Hoſčenžat na Lischce Horje wobſzedzi w mjenovaných Waltarjezach khežu, w kotrejž czeſka ſhwójba bydleſche. Ta bě dwě ſczeché dolho pjenies ja podružtvo winoſta wostało, duž bě ju wobſzedzeť ſ khežę wuhnał. Raž ſo ſda, je to w wutrobie ſhwójneje mačerje, ſ wiele džecžini ſohnowaneje, wječeſku myſl ſbudžlo; pſchetoz wona bě wobſamka, khežu, ſ kotrejž bě wu- pokaſana, ſapalicz. W njewjedrowym ropocze, kryta ſ čimowej nožu, ſo wona, male džecžo na ruzy, ſ tej kheži bližejche, jo by ſtwoje ſle wotpoſladanje wuwjedla. Na dobo paſ ſo ſabklyſtu a wona ležejche morwa na ſemi. Bože njewjedro bě ju ſaraſylo. Zeje džecžo, jej ſ rukow wutorhniene, je njewobſchfodžene wostało. Tu nož je na Lischce Horje niz mjenije hacž 7 wohnjow widzeſz bylo.

* Na Liliensteini pola Pirny ſu pſched krótkim čaſjom ſbytki předawſtich wobtwjerdženjow wotkryli. Staré, tolſte murje, ſ kátkom murjowane, ſu derje ſdžeržane. Pod roſpadankami ſu ſersawe brónje, pódkowý, želejne kápy atd. namakali. Na Liliensteinje je pječza něhdý starý ſerbſki hród ſtał, poſdžiſcho je wón do wobtwjerdženſtwa hrabje Dohny pſcheschol.

* W Lohmenje w sakſtej Schwizh wutoru w noz̄y w mlynje Žuliua Wolſa woheń wudhyri. Zbyl mlyn a wſcho, jchtož je w nim bylo, je ſo ſpalilo. Bohužel ſtaj dwaj mlynskaj pomožnikaj w plomjenjach žalobniu ſmjerču namakało. Woheń je w gracie ſi wulkim rybowanjom ſtam wot ſo naſtał a je ſo tak rucze wu- pscheſtreł, ſo ſtaj jón mlynskaj, kotrąž ſpaschtaj, hafle phloj, hdvž ſo hižo mlyn we wſtchech ſwojich dželach paleſte. W mlynje bě waſchnie, ſo durje w noz̄y ſamtachu. Žalobnije ſo na kſchili a boſotne wołanie njesbožowneju mlynskej poſzluchasche. Hacž runje durje hudydom, jeju kſchili wuſkyscharvſchi, wubichu, wbohimaj tola pomož pſchepoſdže pſchindže. Mlyn bě ſarvečenj.

* Tak žohnowane gurkowe žně kaž létža wokolo Liegnitzu sa dolhe čzažy měli njejsu. Wschědnie žo s Liegnitskeho dwórnichcza 50—100 železnistich wosow gurkow a seleninu do wschěch stron wotpósczelá, a wicžne dny húcheže poměrnje wjazy. Wicžne dny na dróhach wokolo dwórnichcza telko wosow steji, jo móža žo hízo rano wokolo 4 hodzin ludžo lédma psches nje pschedobycz. Sso rosumi, so pschi tak kylnym dowosu placzijnym wykófe njejsu. Sa wjele lét gurki tak tunje njejsu byle, kaž létža.

* Hlupych wjetow drje higo je so dojcz stało, ale tajka, tajkaż je so wondano w Leerje wuzinla, drje hijcheże nihdże žana. Tam někotſi młodži ludžo w kocřinje hrromadže ſedžachu. Pschi jich prósneſi ſabawje naſta praschenje, hacž bychu so muchi ſa čłowiſeka i jedži pschihotowacž a ſjěcz hodžale. Žedyn ſ nich praji, so chze, jeli jemu 1 hrivnu a 25 np. dadža, 1000 žiwyh muchow ſjěcz. Duž nihdże tybaž muchow do piworneho karanczka nałojicu, a ſa ſchtyri mjeñſchinu mjeñſche je wjetowať w brjuſce.

* Blisko pola Asbacha byl wojat, kótryž pola jeneho bura w kwartérze leżesche, s widłami sakłoty. Wón bě temu burej sa hwojeho konja horstu hýna krantyl.

* S Litoměřic píšají: Satraschny krvavny njeskutk je ſo
31. augusta w Michzenje ſtal. Jedyn wotrocž, Weide rěkaž, bě
w noz̄y do komory jeneje pola jeneho bura ſlužazeje holzy ſalešl a
ſo jeje wopraschal, hač njecha jeho lubka bycž. Hdyž ſo jemu
holza ſarjekly, wón revolvr wuczeže a ju do životu třeli. Hdyž ſo
holza na to ſ holosču wijesche a wo pomoz wołasche, Weide hyczeže
juntrócz do jeneje třeli. Potom wón, revolvr pschecživo ſebi wobrocži-
wschi, ſebi hlowu pschetseli. Domjazh ludžo, kiz ſem pschibezachu,
nětk dwě czele w komorje namakachu. W komorje, hdyž ſtönzowana
holza lěhasche, lěhaschtej hycze dwe druhé žónskej. Tej pak, hdyž
ſo pření ras třeli, ſ hroſu čelnyſchtej. Štönzowana holza bě 16 let
stará a její mordat 20 letný čłowíſeſ.

* Rubieżne mordarstwo je šo minjenu njedželu něhdže 2½ kilometra wot Johannisburga stało. Bjekarški mischtur Bjarnat s Johannisburga chýsche ſwoju njewjeſtu w Skopkach wopytacž. W hosczenzu w Ostbornje je hiſčeže na pucž trochu požylni. Hdyž ſwoju ſnadni wortčiſni ſaplacži, bě šo podhlađny čłowjek na stohriwnowſku papjeru w jeho ruzy dohlađał. Hdyž Bjarnat nětko na drósh do Skopków do leža pſchindže, ježo jeho tón muž woprascha, kaf wjèle je biło. Bjarnat na čaſznik pohlada, a w tym wokomiku jemu tón ſloſtnik s revolvrom do wutrobnia tſeli. Na to jemu mordar 120 hrivnow, čaſznik s rječęſom a pjerſčęſen rubi, jeho hiſčeže někotre rafy s nožom kłó a potom čeknu. Na ſmjerč ſranjeneho pjekarja ja někotre hodžimy namakachu a do wotkřeſnega

lazareta dovejescu, hdžej je wumrjeł. Prjedy bě hischeže mordarja trochu woſnamjenicž mohł. Duž je jeho polizija bórsh popadnyła. Wón chyſtne do Ruskije czełkowicž.

* S Abbazije (w południșczej Wüstriskej) piščaja: Tele dny ſebi někotre hólcžata pſchi brjoſh, male czołmiki do morja puſchezejo, hrajaču. Na dobo žołma Łodźicžku jeneho hólcžea wot brjoha ſhrabnij, a hdvž chzysche tón ſwoju hraſtu popadnjež, wón do wody padže a ſo podnuri. Na ſchkręzjenje naſtróženych džecži někotsi knieža, kiz ſo pſchi brjoſh wukhodzowachu, na pomož khwatachu; mjes nimi bě wuzlužený general Urmanski. Tón rucze ſwoju ſuknju wotezísknymiſchi do wody ſkocži a teho hólcžea, ſo hižo ſe ſmjerču bědžazeho, wuczeze, w kotreymž potom — ſwoje ſamžne džecžo ſpóſna. Tola na tym hjschje doſež njebe. General bě ſwoju ſuknju město na ſemju ſ khwatkom do wody čižnýl, a dokelž mjeſeſche w ſuknimyſ ſaku nahladnu ſumu pjenies, wón bjes komđenja ſ nowa do žołmow ſkocži a jím ſwoju ſuknju ſ tymi pjeniefami ſbožownje wutorže.

* (40,000 nótow w jených knihach.) S Turina čítam: Ažístent tudemneje porodneje kliniki bě žebi tele dny s jeje knihovni jene knihy požáril. Bulyž pschežlapnijeny wón w nich dvě statnej pieniężnej papierje, 40,000 nótow placzącej, namaka. Te knihy bě psched dwémaj létomaj dr. Giordano knihovni wotkaſal.

* 5. septembra su zo w Oświeniinje pola Racibora w nozy paduschi do póstoweho a telegrafiskeho hamta dobyli a tam paduchstwo wunyedli. Zelesny kaſchęz su w nozy wokoło tých na brijoh bliſkeje rěki Sole wunjepli, jón tam roſibili a s njeho pjeniežne liſty a hotowe pjeniesy, wſcho hromadže 2500 ſchěznakow, wſali. Ssudnistwo a žandarmerija naležnije sa paduchami blědži.

* Wulka chinesiska khłoszczęska hu tał mjenowane "milhi", ja kótrymuż hebi tamnišchi khłoszczęzerjo wschę persty woblijuja. Wulka a male mysche a pshyce pjeczenje, ja wschędnym lud khłoszczęski, hu ja tutych wołebnych kłedżerjow jenož burska jędz. Tich "milhi" jim pshyce wscho dżea. Ale shto to je? Nieżo druhe, hacż runje wulehnjene kłepe mysche. Te ho kłodzemu hośczej žive poſticia. Wón hebi je w mjeđu tunka a jenu po druhej pomalu požera. A to kłodź! Hdyż něčijski chineski khęzor kwoj kwyeczeńe, běchu jemu niz mjenje hacż 5000 tajkich nahich kłepusichków na blido stajili. Naschim wołebnym a khłoszczem kłedżerjam radźimy, jo bychu też s tajkimi mysckami spytali. Preñi poſpyst hnacż budże jim trochu čęzfi, taž je se wischem sapoczątkom. Pišci přenich wuſtrizach (austrach) je drje jim też bóle na wróćzenie, hacż na požeranie iſhlo, a poždžiſho ho kwołnoſcę woblijuja, hdyż hu poł kopy tutych wóſhriwych iſhlinków spóžerali. Čeho dla njedyrbjeli ho też na młode nahe myscki kwyeczeń. S teho mohla vola naž nowa industria nastacż. Kaž rybaž w morjach wuſtriczniszcza saložuju a plahuja, tał mohli naschi ratarjo potom na kwojich polach, hdyż jim žito kwyż wjazy próžy njeplaczi, myschiszcze ſaložieć.

* Satraschne semjerženje je psched thdženjom w Yetapanſtich horach w Amerizh salkadžalo. Yetapan wulzyschne hromadu žehliweje lavy wumjetowasche, kotrež twarjenja sapalesche a ludži a štot mori. W Yetapanje w Hondurasu ſu 153, w Covajuanca 95, w Cahuscat 111 čzelow namakali. Wulke faſtrženje je ſo zyleho wobydleſtwa ſmožowało. W Yetapanje je 79 wojaſow mjes morwymi. Semjerženje je hižo na tři milijonow ſchkodu nacžinilo. Tež w Tennessee (połnožno-amerikanskich fjednožených statach) ſu semjerženje měli, kotrež pak žaneje ſchkodu nacžinilo nijeje.

(Bhřtvinjske powjescze hladaj w pschičosy.)

• Češćeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsjë chzedža sa nje na

4. října v roce 1895

do przedka płacząc, njech nětko **80 np.** w wudawańci Serbskich Nowin wotedadż. — Cži, kotsiz ſebi Serbske Nowiny pſches poſt pſchi-njeſez dadža, njech tola njesapomnja, ſebi je tam bôrsh ſkaſacž. Ma ſchtwórtſlęto ſaplaczi ſo ſa Serbske Nowiny na ſaſtich a pruſtich poſtach, kaž tež w druhich krajach němſkeho khežorſtwa **1 hriwna**, ſ pſchinjeſzenjom do domu **1 hriwna 15 np.** — Serbske Nowiny ſ pſchiſlohu **Serbski Hospodar** płaczą na poſtach **1 hriwnu 25 np.**, ſ pſchinjeſzenjom do domu **1 hriwnu 40 np.** — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „**Pomhaj Bóh**“ na poſcze ſkaſacž.

Dobrowolne psychodżowanie.

Po żadanju herbów ma ho k sawostajenstwu schewza Jana Milanje w Delnej Hórzni büsschaza khęzkańska żywiość fol. 51 leżomnostnych a hypothekich knihow a cijisko 18 wopalnego katastra sa Delnu Hórką, wobstejają se sahona czo. 38 sahonińskich knihow sa Delnu Hórką, — akra 9 prutow = hektar 1,7 ara leżomnoścze wopschijaza a § 42,23 dawskimi jenościami wobceżena, § 4440 hriwnami wopalneje kažy, kotaž leżomnoścje je ho wot wježnych gruchtów na 2700 hriwnow taſkerowała,

piatki 27. septembra 1895 dopoldnia w 11 hodzinach

na městnie ſamym w Delnej Hórzni na dobrowolne waſchnie na psychodżowanie psychodawac̄.

S počasjom na wivěšchenku, na tudomnej ſudniſkej taſli a w Scholciz hofezenzu w Delnej Hórzni wupowěšenjenu a psychodżowane ſuměnjenja, wuežah leżomnostnych knihow a wotpizmo wohensaweschazeho a wobhzwedzenstwoweſteho wobhzwedzenja wopschijazu, ho czi, kotsiž ſu ſmyſleni, tule leżomnośc kupic̄, proſcha, ſo bych ſo mjenowanym džen w postajenej hodźinie w khęzkańskiej żywioſci cijisko 18 w Delnej Hórzni ſechli, ſwoju placzenjakħmanoſc̄ dopokaſali, ſwoje ſadzenie wosjewili a dalsche wočaſnyli.

W Budyschinje, 10. septembra 1895.

Kralowske hamtske ſudniſtw o.

Kunze. Babel.

Wot ſoboty 21. septembra wjetſchu dželbu nad ſtajenych naſymſkich a ſymſkich tworow, mjes nimi tež cželne jecžki, ſpōdnie tholowy, dr. Jägerowe normalne ſchaty atd. po wurdadije tunich placzisnach na wupchedawanie ſtaju, ſo bych je do czista wotbył.

Fr. Th. Jäger.

Thēza na pschedanū.

Dla dželenja herbſta ma ho Wezyk herbam büsschaza khęzna leżomnoſc̄ na predaſtej hažy cijisko 1

ſtředu 25. septembra 1895 popoldniu w 2 hodzinomaj na městnie ſamym ſuměnjenjemi, w termiji wosjewjomyimi, na psychodżowanie psychodawac̄. Kupne ſuměnjenja ſu předy pola podpiſaneho ſhonicz, tež može ho leżomnoſc̄ předy wobhladač.

Leżomnoſc̄ ſo ſa kózde dželo a ſa kózdy wobhód hodži. Wona wobsteji ſu bydlenſteho twarienia, rjaneje pinzy, dweju ſladownjow, wosownje, konjemza ſa 6 koni a 2 dvoorow.

Na kupjenje ſmyſleni chyli ſo w mjenowanym čaſzu w pschedajomie leżomnoſci na predaſtej hažy cijisko 1 po 1 ſhodze ſeńc̄.

M. Franz.

Thēza na pschedanū.

Dla dželenja herbſta ma ho bjesdokna thēza cijisko 5 na hrđowſtej hažy w Budyschinje, ſemrjetemu kniſej fabrikantej ſchtrypowych tworow Gustavej Reinholdej Neimannej büsschaza, ſe ſwobodneje ruki pschedac̄.

Ta khęzna leżomnoſc̄ ſo dla ſwojeho pschihodneho połoženja kózdemu pschemyſlu hodži, je w dobrym ſtavje a može ho w kózdym čaſzu wobhladač.

Na kupjenje ſmyſleni chyli ſo na mnje wobrocic̄, dokelž mam połnomoz k wukasjanu a k wobsamkjenju kupje.

W Budyschinje, 17. septembra 1895.

Récznik Wesser.

Tablučka

tež tſhaſene po kózdej dželbje ſa hotowe pjeniſhy kupuje

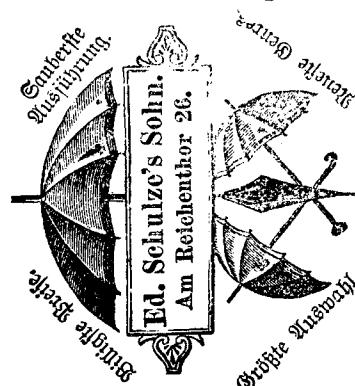
Hornjolužiska ſadtłoczeńja

dr. Herrmann a Wezyk
pschi kralowym walu 10.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wikaſ porucza ſwoje wubjerne dwójne a jednore kłodke palenzy, litery ſuateje dobroneſze a tunjoſcze, teho runja dobry ſitny a cijisty palenzy 1. a 2. družinu.

Pschedeschežniky.

Voriedjenie a poczehnjenie
w mojej pschedawaſti.

Šswoje ſnate

Dobre palenzy

(jednore a dwójne)
poruczataj placzisnym hōdno

Schieschla a Rjezla.
na ſwontownej ſtavſtej hažy.

Aléchi!

něhdze 200 ſchtuk wſchelakeje wulkoſcze mataj na pschedanū

Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowſtej hažy 6.

Ssushenj polcz, 5 porſtow tolſty, punt po 65 np., ſadlo a cjerſtwh polcz punt po 60 np., cjerſtwh lój punt po 30, 40 a 50 np., wuſchtrjeny pschi 10 puntač punt po 45 np., tuežne ſuſhene ſwinjaze brjuchi punt po 60 np., ſolbaſowý tul punt po 40 np. porucza

Otto Pětſchla na ſitnej hažy.

Deski na pschedanū.

Dželba zolowſkich a $\frac{5}{4}$ zolowſkich thōjnowych deſtow je w Lusatjach mlynje w Rakezach na pschedanū.

Nóſynki

punt po 20 np.
pschi 5 puntach po 18 np.
porucza

C. F. Dietrich
na jerjowej hažy 1.

Warjenjowa pschedawatnja

Norle Šahrrowea
porucza jahly, hejdusichl,
krupy, rajz a watny hrôč
čerſtwe a jara tunjo.

Wolmjane kapy,
wolmjane rubisheža

ſo ſu jepuschetathymi barbami
pschebarbja a ſo nowe pschihotuja.

W. Kellingez barbjernja.

Wupuschetane
ſymſle ſwjerſchini, ſymſle mantle,
ložichowe poczehnjenia,
mužaza draſta
ſo ſu jepuschetathymi barbami
pschebarbja a ſo k noschenju
pschihotuja.

W. Kellingez barbjernja.

Delnjoħorcžanski
kuježi dwór
vhta k nowemu lētu 1896
hiſčeže někotrych rólnych
pohončow a wolažnych
pschi wħiżolej mſdze.

Saradženje ſo ſaplaczi.

Přeprošenje.

Do Gudžic hosćanca w Budyšinje pola dwórnišča přeprošuje na **druhi džen' oktobra** do połdňa w džesacích swojich zastojnskich bratrow do hłowneje zhromadźizny serbskeho duchownstwa, kaž tež tam tón samy džen' popołdnju w tróch sobustawy serbskeho rěčespytnego wotrjada do jeho posiedzenja

farař lic. theol. **Imiš** Hodžijski,
předsyda.

K nawjedżenju.

Pruhi za jubilejski serbski spěwanski swjedzeń, 2. oktobra t. l. wotdzeržomny, změja so w sali tudomneje **třelefne džensnišu sobotu** a **bližšu srjedu** wot 4 hodzin, w sali Lauec hôtela pak sobotu **28. sept.**, pónđelu **30. sept.** a wutoru **1. okt.** popołdnju wot 4 hodzin, kaž tež **srjedu 2. oktobra** do połdňa wot 9 hodzin. Prěnja pruha solistow je na sobotu 28. septembra postajena a započne so popołdnju w 2 hodz. w malej sali Lauec hôtela.

Zo by tež tónle ważny spěwanski swjedzeń serbske mjeno krasnił, je bohate a porjadne wobdzelenje na horješich pruhach wulcy nuzne. Duž čin kóždy swoju přislušnosć, zo by so naš wótčinski skutk derje radził!

W Budyšinje, 21. sept. 1895. **F.**

Sjawna ludowa shromadžisna w Barče.

Njedželu 22. septembra popołdnju w 5 hodzinach zo w Fieberez hosczenzu w Barče kandidat herbstich burów, knies kubler **Jan Smola-Spyncežanski**, wuswolerjam pschedstaji.

Wuswolerjow w Barče a wokolnych wjazow proſzy naležne, shromadžisnu wopytaž

wólbnij komitej.

Němske reformiske towarzystwo sa Budyschin a wosolnoſćj.

Pónđelu 23. septembra t. l. wjeczor $\frac{1}{2}9$ hodzin w salu Lauec hôtela:

Sjawnij pschednosć

kniesa krajnohejmiskeho sapožlanza fabrikanta Maxa Schuberta s Chennizy wo „nazionalnej politizy, jeje njepšteczelach a wo puczu i po-lépszenju“.

Wschitzy němcko-narodnijsmyžleni mužojo žu k temu pschedzelnje pschedprošcheni.

Burske towarzystwo w Rakezach

smjeje jutſje njedželu **22. sept.** popołdnju w 5 hodz. požedzenje. **Pschedkydſtwo.**

W wudawańi „Sserbskich Nowin“ je doſtač ſa 2 hriwne: **HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.**
Spiszaſtaj **Wilhelm Boguszawſki a Michał Hórník.**

J. M. Frauenstein

na bohatej haſy 27

poručza ſwoj ſkład nowych muſtrów barchenta k koſchlam, pjeſlam a ſuſnjam, hotowe barchentowe ſchath ſa mužſkich, žónſkich a džeczi, koſzmaty pilej, ſtajny ſkład bliđowych rubow, trjenjow, ſhantlow, bliđowych, požleſečzowych a ſpanskich dekorow, wupjerkow, piſane požleſečzowe tkaniny, damast, ſhórznchow tkaniny, hotowe ſhórzuchi w wulſim wubjerku.

Skład wſchę platoñych mudželskow **Ludwiga Wintera** w Porchowje.

Paleny Phoſej

punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np.

w cjiſcze wubjernje ſłodžazych družinach poruča

Th. Grumt.

J. G. Illgen w Budyschinje

na mjažowym torhoſežu cjiſko 13,

pschedawarnja mydla a ſweczkow poruča wubjernie jadriwe mydla, mydłowy pólver, maſne mydlo, ſchterku, kaž tež wonjadla a toilettove mydla w wſchelakich družinach po najtunisich placzisnach.

K naſymje

kupujcze ſwoje trébne wězy w plókañskich kótlach, želesnych a emaillérowanych, wódnych pónowjach, rólowych platach a kachlowych hrabiežlach, kaž tež

w kanonskich kachlach a rolach,

w drugich kachlach, bantoſtym želesu, wchelaformy gracie ſa ratařſtwo a ſahrodnistwo, rječasach a paſklach na rubježne ſwérjata a wožebje

w dezimalnych wahach,

s kotrychž je pola podpižaneho pschezo 40—50 ſchtuk, po tajkim wulki wubjerk, na ſkładze, a to po jara tunich placzisnach, po kajlichž hifšeže w Budyschinje nicžo kupićz njebe, pschezo jenož pola

Gottharda Behrendſa na bohatej haſy
s napſherza hosczenza „i winowej liczi“.

Bohu Knjeſej nad živjenjom a ſimjerſcu je zo spodobało, naſcheho lubowanego ſyna a bratra, žoltoliſerja

Jana Bohuwéra Michalka

w jeho 24. řeče ſobotu w nožy ſuteje czaſnoſeže do wěznoſeže wotwołacž. Jego cželo ſrjedu popołdnju na herbstim pohrębniſežu w Budyschinje khowarschi, prajim wſchitkim tym, kotsiž ſu jeho kaſchez pschedli, wožebje Delnjofinianskej młodzinje a wſchitkim pschedwodžerjam, kaž tež knjeſej fararzej dr. Kalichej ſa jeho troſchtowaze ſłowa pschi rowje najwutrobnischi džak.

W Delnjej Řeſinje, 18. ſeptembra 1895.

Huboloſrudženi ſtarſhi Matži Michalk a mandželska, dwaj bratraj a ſotra.

Sjawna ludowa shromadžisna w Huczinje.

Njedželu 29. ſeptembra popołdnju w 5 hodzinach smjeje w Wolfez hosczenzu w Huczinje kandidat herbstich burów, knies kubler **Jan Smola**, pschednosćk wo wólbach do krajneho ſejma.

Wo bohath wopyt proſhy wólbnij komitej.

Pschiloha f číslu 38 Serbskich Nowin.

Ssobotu 21. septembra 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje niedżelu rano w 7 hodz. farat dr. Kalić herbski spowiedni ręcz, $\frac{1}{2}$ hodzin diakonus Rada herbska a w 10 hodz. nemske predowanie.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Jan Korla Stop, tublet a gmejnski pschedstejiczez w Ełchiwej Vorichczi, s Mariju Leniu Augustinu Jäckelez w Libuchowje.

W Katholickiej zyrlwi: Wylem Porstendorfer, fastojnik pschi jelesnizy, s Jadwigą rodz. Bradlez.

Krčenje:

W Michałskiej zyrlwi: Ernst Hermann, Korle Augusta Telszy, dželaczerj w Gutezech, s. — Ota Kurt, Ernstia Bohumíra Schmidta, murjerja pod hrodom, s. — Selma, Bohumila Wylema Ješki, slataria w Nadžanezach, dž.

Zemrješ:

Djeń 13. septembra: Korla Handrij Schöna, murjer pod hrodom, 38 l. 3 m. 1 d. — Anna Kochez, Korle Augusta Běrki, dželaczerja na Gidowje, mandjelska, 45 l. 8 m. 26 d. — 14. Anna Martha, Korle Gustava Adolfa Radza, fabrikaria w Dobruschi, dž., 1 l. 2 m. 7 d. — Jan Bohumír Michalk, žoltolijer w Delnej Kinje, 23 l. 5 m. 14 d. — 15. Martha Theresia, njemandz. dž. w Delnej Kinje, 1 m. 5 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Bitowa doros w Budyschinje: 2443 metrow.	W Budyschinje 14. septembra 1895				W Lubiju 19. septembra 1895			
	wot hr.	np.	hodz hr.	np.	wot hr.	np.	hodz hr.	np.
Pscheniza	7	6	7	65	7	6	7	50
Rožta	6	88	7	6	6	62	7	6
Jeczmien	6	12	6	18	5	69	6	94
Worž	6	14	6	43	6	7	6	—
Hroc̄	5	80	6	—	5	40	5	60
Woda	5	56	7	50	5	75	7	—
Zahly	12	—	15	—	11	—	13	50
Hejduschla	15	50	16	—	13	50	14	—
Berry	1	80	2	10	1	60	2	—
Butra	2	20	2	70	2	—	2	30
Pschenicna muka 50	7	—	15	50	—	—	—	—
Mjana muka 50	6	50	10	50	—	—	—	—
Góchno	2	—	2	30	1	50	2	—
Školoma	600	—	17	—	18	—	15	—
Brožata 1476 shtul, shtula	2	—	18	—	—	—	—	—
Pschenicne motruby	3	75	4	50	—	—	—	—
Ržane motruby	4	—	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placzische: körz pscheniza (běla) po 170 puntach 12 hr. — np. hodz 13 hr. — np., žolta 11 hr. 6 np. hodz 12 hr. — np., körz rožti po 160 puntach 9 hr. 79 np., hodz 10 hr. — np. körz jeczmienja po 140 puntach 8 hr. 69 np., hodz 9 hr. — np.

Na Butre w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr 50 np. hodz 7 hr. 65 np., pscheniza (žolta) wot 7 hr. 6 np. hodz 7 hr. 35 np., rožta wot 6 hr. 9 np. hodz 6 hr. 25 np., jeczmien wot 6 hr. 50 np. hodz 6 hr. 82 np., worž wot 5 hr. 85 np. hodz 6 hr. — np.

Draždanske mjašome placzisny: Horjada 1. družin 68—70 hr., 2. družin 65—67. 3. družin 45—50 po 100 puntach rěsjeje wahi. Dobre krajne kwinje 41—43 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čeželata 1. družin 60—70 np. po punce rěsjeje wahi.

Wjedro w Londonje 20. septembra: Rjane.

A. A. Seuner jun.,
w Kumwaldze pod Czornym Bohom
rešak a drzewowa pschedawarnja

porucza ſwoj wulki ſkład

ſchundowanskich deſtow,

ſchindzelowych deſtow,

ſajzuanſkich deſtow,

wjehowowych deſtow f pschibiczu ſežiny,

lubjowych latow,

wjelowych latow,

ſajzuanſkich latow,

ſpalerskich latow,

ſabinanskich latow,

tramow atd.,

deſtow a latow we wſchech ſo trjebazich dolhoſejach a tolstoſejach po wurjadrje tunich placzisnach.

Róždu w wulfadnym wołnje wuſtajemu krawatu f pschedaczu nauts woſmu.

A. Eichenthaler na bohatzej haſy 18.

Emil Lebelt w Budestezach

ſwoj ſkład
čjeſkeho wuhla

ſnateje naſlepſcheje družin,

hornjoschl. kamjentne wuhlo,
delnjoschl. kamjentne wuhlo,
prima briſeth atd.

dobrocživemu wobfedžbowanju porucža.

Pſchiwjeſenje ſo derje a tunjo
wobſtara.

S poczeſcowaniem

Emil Lebelt.

Wódne pónoje, kotly, kachlowe platy,
něſczeſe rěbliky, kachlowe durčka,
tjeſchne wołna, twarske hoſdže
porucža tunjo

Paul Walther.

Eſlódke palenzy

liter hijo po 40 np., ſikery liter hijo po 60 np.

porucža Moritz Mjerwa pôdla Pétrovſkeje zyrlwie.
Destillazija ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placzisnach.

Franz Marschner

čjaſznikar w Budyschinje

čzo. 9 na bohatzej haſy čzo. 9

ſwoj ſkład čjaſznikow a čjaſzniko-

wych rječasow dobrocživemu wob-

fedžbowanju porucža.

Hódna twora. Píkome rukowanje. Tunje placzisy.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pſchiſpomjenje: Rěču herbski.

Margarina FF

f fabriki M. V. Mohra w Altona-Bahrenfeldze
ma po wobfedžowaniu ſudniſkeho chemika knjesa dr. Bischoffa
w Berlinje tu ſamnu hódnosć jako zhyroba a tón ſamy ſkłod taž
naturſka butra a ſo pschi netežiſtich wýzkoſtuſpoznych butrowych
placzisnach jako doſpolne a tunje ſarunje dobrzej butry porucža,
runje ſ maſanju na khléb, taž ſ wučicu pschi warjenju a piečenju.

Skoro we wſchech kolonialtworowých klamach dostaež.

Konkursowe czrije.

Szym w Winje konkursowy skład wszelkich móznych czrijow tunjo kupił; mjes nimi je wulki dżel żoltych a brunnych lecznych stupniow a schłornjow sa muzskich, žónske a džeczi. So je njebych hacž do psychichodneho lečza ležaze wostajil, je wot nětka po zmiešchnie tunich placzisnach wupschedawam; džel tuthych stupniow je w mojim wulkonym woknje wostajeny. Czorne czrije zo teho runja wot dženszniſcheho dnja wupschedawaja.

Dokelž ſu zo po podroženju kožowych placzisnow wszelie czrijowe placzisny powyschile, zo koždemu radzi, so by ſebi trébne wobucze ſa psychichodny čas hido nětke na kupil, dokelž zo tajka psychihodna ſkładnosć bory ſažo njenamaka a kožowe placzisny hiscze wysze stupaja.

Na ſkład niſkich stupniow, předn 12 hriwnow placzaze, nět ſo hido po 2 hacž 5 ml. pschedawazh, w wulkoſzach 35, 36 a 37, wobueje ſedzne cžinu.

Hermann Frisch
na bohatej haſy 10 pôdla pôſta.

Na
njevjeſčinſke wobleczenja
poručza
czorne židzane drastne tkaniny
lohež hido po 1 ml.
hacž k najlepſchim družinam,

pižane židzane tkaniny

w najwjetſhim wubjerku barbow a po wſchelakich placzisnach,

czorne a běle wolmiane tkaniny

hladke a mistrowane w hōdnich družinach po najtunischiſtich placzisnach

Jan Jurij Pahn.

Koprowy vitrios
(zyl a tolčený)
k nacženjenju pschenzy najtunischo
poručza
Otto Engert
na ſmutkownej lawſkej haſy.

Sachcze

we wſchelakich wulkoſzach a družinach
poručza pschi potrebje
Arthur Jannasch
na ſoschiz haſy
a róžku ſeminarſkej haſy.

**Kormjaz a wobžerny
pôver ſa ſwinje.**

Pschiſporja wobžernosć a tym
tworzenie mjaſa a tuka ſpčuje.

Zenož wopravdzitý doſtač
w měchcjanſkej haptuzi w Budys
chinje w tyſtach po 50 np. Wutaſanje wo nałożenju je pschi
położene.

Howjase, konjaze,
czelaze a woce ſe ſaz tež tež
womežu wolmu pschezo po naj
wyschischiſtich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi ſitnych wilach njeſaloſko
perbieje katoliskej zirkve.

Koždy, kotryž
chze ſebi dobrý
a tuni časznik
kupic, abo
kotryž chze ſebi
jón porjedzic
dac, njech dže
k časznikarzej

Certej Jeneſej
na ſwontownej
lawſkej haſy 3,
pôdla knjeſa lotteriſkeho kollektéra
Jägera. — Jeneſ pschedawa a
porjedza ſa ſwoje dželo sprawne
rukajo.

ff. Koſežinu

ſaz tež wszelie druše pschikupne hnoje po wurjadnje tunich placzisnach
pschedawa

Emil Lebelt w Budestezech.

Pschepoloženje ſchewſtwa.

Swojim česceženym wobjerarjam a ſnatym najpodwoſniſtich
k wjedzenju danam, ſo bym ſwoj

czrijowy a schłornjowy ſkład

1. julija ſjerjoweje haſy 6 na napiscežnu ſtronu číſlo 11 niže
ſhamow knjeſa Wehrle pschepoloži. Sa doměrjenje, w bohatej
mierje mi spožczene, ſo rjenje džatuo, proſchu ſe mni dale pschi
ſtuſowacž.

A. Knüppelholz.

7 na ſukelskej haſy 7.

Boručam ſwoj wulki ſkład
Khoſebeſteho roſlateho tobaſa
hamhneje fabrik po najtunischiſtich
placzisnach k dobrociwemu wob
kežbowaniu.

Hermann Gerlichowa wudowa
7 na ſukelskej haſy 7.

Turkowske złowki
najlepſcheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., poručza

Moritz Mieſerwa
pschi mjaſowym torhochczežu.

Destillazija
ſnatych dobrý ſlikérów po
ſtarých tunich placzisnach.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Stwórlétna předpłata w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo płaci 8 np

Serbske Nowiny.

Za nawěški, kíž maja
so w wudawańi "Serb.
Now." (na róžku zwonk-
neje lawskej hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wó
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hać do
7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíšć Smolerjec knihičšefnje w Macičnym domje w Budyschinje.

Číslo 39.

Soboto 28. septembra 1895.

Lětnik 54.

Srđedu, džen 2. oktobra f. l.,

směje ſo w Lauez hôtelu w Budyschinje wulki a výschny jubilejní

Serbſki ſpěwanſki ſwiedžen.

Spěvacž budže ſo w týoch dželach 19 cížlow ſ najreniſčich kompoſizijow k. kantora R. A. Kozora ſe starſcheho, noweho a najnowiſcheho čaſha, a to 1. a 2. džel ſa měſchaný chor pod wjedženjom k. komponiſta ſameho, 3. džel pač ſa muſki chor i deklamaziju a pſchewodom orchestra pod wjedženjom k. Dr. Víla ſ Draždán.

Konzert ſavocžne ſo wjecžor w 7 hodzinach. Cížlowane jaſtupne billety I. klasž po 1 hriwnje, teho runja tajte II. klasž po 75 np., nječížlowane pač po 50 np., kaž tež tekſtové knížki ſe ſerbſkim a němiſkim tekſtom po 20 np. ſu vola k. pſchekupza Mjerwž na mjaſnym torhoſčezu, kaž tež poſdžiſcho pſchi kaſy, w 6 hodzinach wotewrjenej, doſtačž.

Po konzercze ſměje ſo ſwiedženſta hoſcžina a po tej ſamej výschny bal. Hoſcžinski kouvert budže 1,50 hr. pločicž. Licžba jědžnych kouvertow ma ſo, je-li neſak možno, najpoſdžiſcho hacž do 2. oktobra vopołdnju w 4 hodzinach w wudawańi „Sserbſkich Nowin“ ſkaſacž. Komuž na tym leži, pſchi hoſcžinje dobre město doſtačž, njech ſebi jědžny kouvert neſotre dny prjedy kupi.

Sswiedženſki wubjerk.

Swětne podawki.

Němiſke ſhězorstwo. W Draždáñach ſo w tu khwili ſhadižo-wanka ſpižaczelow ſe wſcheho ſhwěta wotbyhva. Spižaczeljo chzedža ſhwoje duchowne ſhwójſtvo w pižmach a wumělſkih wudželkach ſakitacž. Pſchi wotewrjenju ſhadižowanſti bě kral Albert pſchitomny.

— W lěće 1871 bě invalidny fond 561 milionow wulk. Dokelž dyrbi fond ſ danju pſchetrjebany byčž, hdž poſledni veteran ſ němiſko-franžowskeje wójny wumrje, je ſo fond na 442 milionow pomjeiſčil. Daň nětkole lědma k pensiji ſa franjenych a invalidnych doſhaha. So wſchitzh veteranojo ſ invalidneho fonda čeſnje myto doſtanu, to ſu bladu. K temu tu žanhych pjeniſes njeje, khiba ſo by je ſhězorstwo ſejm wotſebe pſchitomil.

— Dokhodny pruskih statných ſeleſnizow ſu ſo lěžha poſlepſchile. Wone w minjenym auguſe 91 760 000 hriwnow, to je 4317 623 hriwnow wjazy dyžli w loňšchim auguſe wucžinichu. W běhu poſledních ſchyrjoch měſazow ſu dokhodny statných ſeleſnizow wo 13 milionow wjetſche dyžli loni ſa tón ſamý čaſh byle.

— Nowy wuwſacžny ſakon pſchecživo ſozialdemokratam dyrbi ſo ſhězorstwomu ſejmej pječza k wurađenju pſchedpoložicž. Wjerch Hohenlohe wo tajti ſakon pječza njerodži a chze teho dla ſajtojſtvo ſložicž. Tak ſwobodokonſervativne nowiny pižachu. Na teſle powjeſeži ani wérneho ſlowcžka njeje. Knježerſtvo wot wuwſacžneho ſalonja žanjeje pomožy njewocžafuje, wjele bóle chze wone ſ konfliktowanjom nowin, ſ wobſtoržowanjom ſozialdemokratiskich redaktorow a rěčnikow, ſ roſpuſchczowanjom ſhromadžisnow a ſe ſajimanjom wobſtoržených ſozialdemokratow ſozialdemokratam pocžežicž, hdž chzedža ſwoje porjadpowrózaze wucžby roſchěrjecž.

Statni rěčniſy, poliſiſtojo a ſuđnizy ſ zyla žanhych wuwſacžnych ſalonjow njeſpotrebaja; pſchetož wobſtejaze ſalonje doſhahaja, ſozialdemokratam a wſchitkim druhim powróczerjam hubu ſtulicž, hdž pſchewotſje wolaſa.

— Něhduschi dwórfi predač ſtöcker, kothrž je pječza w ſwojim čaſhu potajniſe na to ſtukoval, ſo je wjetech Biſmark pola khežora Wylema II. do njehnady paňyl, je Barlinſkemu dopižowarzej Parížſkich nowin „Matin“ ſwój roſhūd wo wjetchu Biſmarku ſjewil. Wón praji: „Biſmark je dwojakeje natury; wón je prawowěrjazh kſchecžijan a realny politik. Jako politik dželche wón ſ kartellowymi židami, kothrž ſ nowinu pſchitowarjow kſchecžijansko-ſozialneje ſtronu hrubje hanjachu. Njedyrhjachmy my ppruzia Wylema, kothrž bě noſčim pržowanjam wjele wopokaſmon luboſče dał, wot tajke ſchfodneje ſamóžnoſeže wotwobrožicž? Haj, ſmy pleszimy pſchecžiowali, už ſ roſhahloſču politiskeje ſtronu, ale ſ najnadobniſčimi ponucžidłami wjedženji.“ ſtöcker ma židowſke nowiny hſchče dženža ja wſchehomžne; tež nětkole dyrbi ſo wſcho naſožecž, ſo býſtaj khežor a knježerſtvo w kſchecžijanskim ſmybле ſo na poměrnym anti-semitismus ſepjerajžy židowſtu napschecžo ſtaſoj.

Auſtrijsa. Wintzy antiſemitojo ſu pſchi wólbach do měſchęzanſkeho ſastupjeſtwa tež w 2. a 1. wólbnym wodželenju dobyli. Nowe měſchęzanſke ſastupjeſtvo ſastupjeſtvo budže nětko ſ 90 antiſemitow a 46 židam pſchecželných liberalnych wobſtejecž. Židowſke liberalne knjeſtvo je po ſdaczu na pſchecžo ſtamane.

Franžowſta. Pſchi wulkich manevrach bliſko němiſkich mjeſow je wſcho w dobrym rjedże bylo. Čim wjetſchi je njeporjad w woprawnej wójni. Na Madagaskarje je hžo wjele ſtow franžowſkich

wojaków wumrjelo, hacž runje ſo ſ Horaſkimi, pſcheźiwo kothymž marscheraua, hýſcze wjele bili njeſzu. Khorosze Franzowſam wjazy ſchodzią hacž Horaſzy, a najhórsze je to, ſo je wothladanje khorzych jara hubjenie ſriadovane. Dvě wulkej lódzi ſ khorymi ſtej hýž do Franzowskeje wotjeloj, 3—4000 khorzych pſchi madagaskarſkim mórkim brjoſh leži. Woni na hymnizu, běhańzu a jedmienje nohow čeरpja. Někajka trawa ma hymjieska, kotrež ſo hluboko do mjaſka ſatryja. Naſtate rany čeřko žija a ſranjemu husto poł nohi ſhubi. Zyle nufne je, ſo ſo kholowý wisko ſ črijam pſchiſamku, tač jo ſo trawowe hymjo po nosy horje ſuwac̄z njemóze. — Konz septembra ſo wjedniſ franzowskeho wóſſka nadžije, mada- gafke hlowne město Antananerivo wobſadziež.

Ruskowſka. Zar nětkole tež w sozialnej politizy džela, tola na hinaſche waſchnje, hac̄ to w Němzach c̄zunja. Pſchede wſchém je wón namjet wotpoſaſal, ſawěſčenje pſche starobu a ſnjeſboženje ſamjesc̄, poſkaſujo na wulku njeſpoſojoſc̄, kotař tajkeho ſawěſčenja dla w Němzach knieži. Naujiſche je — wón ménjeſche — ſamjewanje bjesdželosze a proſdnohodženja. Wón je wukas wudał, po kothymž ho pſchiftaſa, dželańje a ſaradzeńje dželar atd. ſaložic̄. Dundaiju wjèle tykaž bjesdželnych čłowjekow na krajinnych dróhach, njewěſtoſezi a njepocžinkam polekowazemu, dyrbi ſo fe wſchej možu napſtac̄ ſtupic̄. Schtož chze dželac̄, dyrbi ſkladnoſc̄ k dželańju namakač, byrnjež dyrbjalо wone hac̄ na dalsche temu klužic̄, jenož čłowjekowe živjenje wudžerzeč. Dželańja dyrbi měſtno być, na kothymž dyrbi dželac̄er lepiſche dželo wo-čzakac̄ móz. Swuc̄zeni dundaižy, kotsiž po proſchenju wſche kraje pſichelhodža, dyrbja ſo ſpopadowac̄ a ſo do Ssibirſteje pójblac̄, jeli ſo pſichelhodniye poſtieženemu dželu ſpuža du. Dobroc̄zelſtwu, měni zar, tajkež je ſo hac̄ dotal dundaiam a proſcherjam wo-poſkaſowało, je ſocialpoliſta hlupoſc̄.

Bolharska. Takim duchom byo něcžijche bolharske knjegjerstwo wodžic̄ da, to dopokaže sežehowaza rēc̄, kotruž je, taž franzowske nowinu „Progrès“ pišaja, ministerstwowy pschedzhyda Stoilow džeržał: Bolharska dyrbi s Ruskej hic̄; pschetož bychmy s trojsviaskom schli, mohli byo po sbożownej wojnie nanajwyšiché kralestwo sežinię a kruch Salonikiskeho vilajeta doftać; jeli so pak Russka dobudże, potom bym jako lud shubjeni. Jeli pak s Ruskej pschecžiwo trojostwiaſkej džemt a Russka dobudże, potom wulkotny pschiroſt doftanjem; Bolharska by byo kraj sežinila, tažiž je ju Russka se Šau Stefanoskim měrom stворic̄ chyyla. Teho dla dyrbimy s Ruskej hic̄.

Paduschi milijonow.

(Podawże żywienia w Amerizy.)

(Bofraczowanje.)

Řejebě-li cžemna naležnoſč ſ tym tež hřečce wujaznjenia, bě tola ſ tym hřo wjele dozpete, ſo mějachmy Lyona w ſwojimaj rukomaj. Dokelž běch ja tón polizajſki inspektor, kothrž běch tu wěz najprěni wjedl, pschedpoda mi mój pschedſtajeny někole tež dalsche wumjedženje tejele naležnoſče a ja, wě ſo, dželach ſ mozu na to, ſo by ſo to wujaznilo a ſo bychmy Lyona a jeho pomozníkow ſkerje lepje ſadžili, a ſo bychmy ſ kanjenych pjenies hřečce ſakhowali, ičtož ſo ſakhowac̄ hodžesche. Hdyž do maleho hoſčenja na Houſtionskej drošy ſastupích, pschiindže wobžedžer pschi ſamym ſastupje napſchecžo.

„Kries inspektor“, rječnik wón, „Byon je w mojim domje, ale jara khory, s nim je šo dyrbjaló neschto zyle wožebite stacž.“

Dach ſo dowięcej do jſtwy, hężež Wyon pschebywaſche. Tam ležeſche woprandożę eżęgħi thorth muž, pola kotrehoż pak bē runje fiber popuſchċiż. Polizajjisti hejtman Allan bē f-dwemaj faſtojni-komaj wó jſtwe, w kotrejż bē hewak jeno hiſčeze woħlađowar.

Hnydom kivny mje a hošćenzarja hejtman Allan do pôdlan-
skeje jstw. Tam rječny wón:

"Krajes inspektor, ta węz bywa dale częmnischa. Ta pak bzym wułsledźil, so je khory wopravdże Lyon a w wokomikach bjes ja-horjenja to też sam pschitpósnawa. Nimo teho blyschu to też s jeho mylazych ręczji. Krajenje je so, kaž je snate, w nozy wot poniżele na wutoru w tymle tydżenju stało. Ale hiżo poniżel wjeczor w dżewjatej hodzinie bu Lyon czeżży khory do tehole hośczenza pschepodath. Rajath wós je w spomnijenej hodzinie szem pschijel, s kotrehoż staj dwaj krajesai a wothladowať wustupiloj, kotsiż czeżży khoreho Lyona pschewodżachu. Hośczenzać njechaſte najprjedy khoreho pschijecz. Dokelż pak ma nětcole runje jara mało hoſci a so jemu hubjenje cžini, a dokelż wonaj pensijon sa njeho hnydom

na měšaz do čaža saplačžischtaj, a hoscženzarjej nimo teho sto dollarow šlubischtaj, jeli budže khory derje wothladanij, teho dla bu khory skonečnje pschijatij. Wothladowať, kaž zyle wěšeze wobkrucža, teju knjesaj njeſnaje. Tón bu hakle pondželu rano wot njeju najath. Taj knjesaj staj jemu ſdželiloi, fo je cžiniež wo jara ſpodžitwneho, wumyžleneho khoreho. Dokelž pak staj tež wothladowarjej dwoju taxu na měšaz hížo do čaža saplačžiloi, je tón, dokelž je khudj, šlukbu pschijwſal. Tón muž je mi dale ſdželiš wězy, kotrež je tež pohonč, kiž je Lyona žem pschijwjeſ, wobkrucžil. Po tym powjedanju staj taj njeſnataj knjesaj, kotrakž ho njeſtaj wjažu widžecž daļoj, pondželu wječzor po ſedmich do wothladowarjoweho wobydlenja pschijchloj, staj jeho žobu wſaloj a potom wós najałoj, ſi kotrymž hu tucži tjo k Lyonowemu wobydlenju dojeli. Tam dyrbjeſche pohonč dleſchi čaž ečakacž, a mjes tym ſo wothladowať w woſu woſta, džeschtaj taj knjesaj po ſkholže do Lyonoweho wobydlenja, ſo byſchtaj, kaž prajischtaj, khoreho muža, kiž wjele opija kuri, a kiž je žebi ſ tym ſtronotu zyle ſkaſyl, do dróžki pschewjedloj.

Sa male pol hodžiny staj Lyona tež wopravdże dele pschi-wjedloj abo lepjé pschinjeſloj, pschetož jedyn je Lyona pod lewej, druhí pod prawej pažu džeržal a tak staj jeho jeno s napinanjom do woſa ſběhnyſloj.

„Bón je sažo pščewjele opija brał, njewě nižo wo žebi.“ To je wotmowljenje bylo, kotrež je doštał wothladowať na žwoje praschenje.

„Shto dha je šo božedla tola s tutym khablazym knjegom
stało?“

Njeasnataj mjenowaschtaj šo Blend a Walker a wudawaschtaj
šo sa Lyonowej dalačaj psychiūnaj, tež klubischtaj, so sa jutſiſchom
— po taſkim kriedu — jažo wróćzo psychiūnžetaj, so býschtaj ſotru
khoreho ſobu píchiwiedloj. Ale nětkole je dženža hižo pjatk a
hiſchče nictó njeje šo wo khoreho praschał.

Hoſćenzař powiedaſc̄e potom dale, ſo je w nowinach wo
Lyonu čítał a ſo je ſo, ſebi trochu roſm̄yſliwſci a ſi wopředka
dwělijo, tola pýchezwědečk̄, ſo khor w jeho hoſćenzu nictó druhí
bycz njenóže, khiba Lyon.

"Hdyż hacę do wcześniejszej (schwórkę) wyczerpać", tak powiedział hełszeńczyzna dalej, "żadny z wobecu świętych ho wrócił niebę, poślach po lekarza, który też pchnął ją kierując jahorzenie czarowów w niosą. Ktunie tak zdzielił też hundrem tu mąż wohisernie nosizii."

Někole wopuszczaj hofezenz a pschebych popołdnju w živojim privatnym wobydlenju. Bětak bě wuprujil, so drje Lyon sa někto dniaj řekn dřečenje řekni, w tu kemiili, kdy řekně

dnjow jažo dojpolnje ſ ſebi pſchindže, w tu khwilu by ja khoreho jara strachne bylo, ſ nim w tajſej khoroſeži dleſche wuſhyschowanje wuſwjeſz.

Hdyž bě tamu spomnjenu poúdželu banku popołdnju w pjezjich wopuszczel, je najprjedy do hosczenza schol a tam wobjedował a ho potom domoj podał. Doma je nowimy čital a ſebi potom schležnu čaja pſchíprawil. Na dobo je ho ſalinkalo a, hdyž bě durje wotewrili, ſtaj dwaj knjejſaj ſastupiloj, kotařž ſtaj khódbowem durje hnydom ſažo ſady ſebje ſamknýloj. Na jeho praschenje:

"Shto žadataj ſebi, mojej knjeſaj?"
ſtaj na dobo ſwojej revolvrat wucžahnyloj a broń na njeho
kožišloj, vratian:

„Ali ſwuka, hewaſ ſatſelimoj!“
 „Mjesez tym cziszczeſchtaj mje“, taſ Lyon poſkraczoſche, „do mojeſ bydlenſſeje iſtwh wróčzo, ſacžiniſchtaj durje, kiž na khódbu d'ejia; a riekuſſchtai.“

„Několko dajež běm klucže do pjenježných khamorow w hanzy
aby třísmoi mam někotre fule do hlyom.“

„Ja ſo wobrach a mjechach jimaſ po woli być, tu wuczeſe jedyn ſ njeckmanitow bleſchu je kwojeho pschewobleſka, wula wobkah — pohluſchazu moſtrinu — na běle rubiſhko a ſczíſhęſza mi tute do woblicz̄a, mjes tym ſo druhı, nimo měry ſylinh muž, mi ruzh̄ ſe želesnej možu dzerjeſche. Schto je ſo dale ſtało, to njeven, domiž ujeſzhyt tu w teſle hoſczenzowej iſtwie ſaſho k ſebi pschiſhöł.“ Pschephtowanje pokaza, ſo bě Lyon wérnoſej rěčzał. Słostniſtaj běſchtaj Lyona pohluſchiloj, potom klučze ſ jeho thamora wſaloj, tam tež hiſcheſe něhdže tſi ſta dollarow ſebi pſchiſhwojiloj a potom pohluſcheneho muža do drožki donjeſhloj. S naſtróženjom bě Lyon, wě ſo, czeſke ſahorjenje cžuwow doſtał, wot fotrehož jeno jara

pomalú řážo wotkhorí. So bě mlodý muž, tří bě w přením schožu žužodneje khěže pšchi unionſkej banzy bydlil, jedyn se řlostníkem, nad tym njechodzíche ſo dwěloračž, dokelž ſo wopříhanje, kotrež Lyon wo jenym řlostníku cíjněſehe, zde na jeho wořkobu pšchi-hodzéſehe. Žako wořebite ſnamjo na nim napomni nimo teho Lyon, ſo ma řlostník na brodze napadnje wulku brodavku, ſhlož tež domovník žužodneje khěže, kaž tež wothladovat wobkrucžitaj. Wě ſo, bu Lyonej, hdyž bě ſo jeho njewinowatſej wupořaſala, hnydom ſažo čeſtež pſched ſwětom wróćena pſches wychinosež a banku.

Ale shtó běchtaj taj slōstnikaj? Tute hudačičko dyrbjachny
nětcole my kriminalni saťojnizh najprjedy wužwěticz. Minychu
pak ſo někotre njedzele a pschi wſchěch blědzenijach njebe móžno,
žanu cžět tutejju slōstnikow pytnicž, runjež mějachny ſ najmjenšcha
jenu wožobu trochu wopříhanu. — —

Tu bu New-York jumu rano s nowym njesutkem psche-khwapiem. Paduschi běchu zentralnu banku w noz̄y do zyla wrubili a psches 700,000 dollarow wotnjeſſli. Zentralna banka běſche w pódlaſkej haſky. Poſkladniſz běchu deleka pſchi ſemi; wulke ſchpihelowe woſka njesamfachu ſo w noz̄y s rólowymi woleńzami, ale bankowe rumy wotſawachu psches zylu nōz̄ s pluno-wymi plomjenjemi roſhvwětlenie, tak ſo možachu nimo khodžaz̄ ludžo a tež ſtražniſz ſtutſkowne banki kóždy cžek pſchewidžec̄. Richiš, kíž by ſo w banzy pohiboval abo tam něchtco cžim, njemóžeshe njewobkledžbowanu wotſac̄, a tak ſdashe ſo, ſo je nutſdobywanje zyle njemóžne. A tola bu banka w noz̄y měſaza julija doſpolnie wurubjena. Ranje kaž ranje dyrbjetat wobaj domownikaj banki w ſchefzich hodžinach ſale, iſtwy a khódbý cžiſcic̄ a tutaj člowjekaj mjeſchtaj tež kluče do wſchēch piſtarñjow. Domownikaj, bratraj, s mjenom Smith, wobaj wudowzaj a staraj člowjekaj, býdleschtaj w malym ſadním domje, kíž pſchi ſamej wulkej bankowej thězi ſtejetſche. Tutaj mjeſchtaj, kaž prajachmy, kluče do rumow, mjes tym ſo běſchtaj klučej do wulkeho pjenježneho kamora w noz̄y w direktorowym a poſkladnikowym wobhdlenju. Skóſtniſz běchu nětkole wurubjenje banki na tole waſchnje móžne ſežinili. Woni běchu w noz̄y w ſchtyrjoch do wobhdlenja bratrow Smithow pſchi-schli, běchu tam ſamti zyle mijelčo s wopacžnymi klučemi ſwotamkali a ſo ſo ložomaj pſchilacžili. Wuznjenaj hafle wozucžiſtaj, hdýž běſchtaj wuwiaſanaj, a hdýž bě ſimaj hizo kruch drjewa do erta tyknien, tak ſo staraj člowjekaj ani ſwuka wot ſo dac̄ njemóžeſchtaj. Pſchi tym bě skóſtnikomaj hisheže tſecži pomhal, kíž pak ſo po wſchem ſdacžu na wurubjenju banki wobdželil njebe, ale kíž bě ſo dyrbjal hnydom jažo ſpěſchinje wotſhalic̄.

(Połączowanie.)

Sa našch ſerbſki dom

bě žo dotal nahromadžilo: 21402 hr. 79 np.,
dase ſu ſa nión dorissi:

Hodžijski herbsti seminar na kwažnu kublerja Korle Skopa w Ašchitwej	23	=	—	=
Borschčji	20	=	75	=
f. cand. jur. et. cam. Wollhering w Budyschinje	1	=	—	=
f. referendar A. Welz w Budyschinje	1	=	—	=
Sserbjo w „Iischčeji jamje“ w Budyschinje	1	=	60	=
J. M.	10	=	—	=

Hromadě: 21460 hr. 14 np.

S džakom kvituje Bartoš, psychedelyda twarskeho mužjerska a sariádovat Macziečného Doma.

Ze Serbow.

S Budyschina. Tak dha stejimy sažo psched wulkim spěwan-
skim žwiedženjom! Tón žamž so tón krócz wot předawšich taj-
kich žwiedženjow psches to wusnamjenja, so je wón jubilejski
spěwanški žwiedžení. W oktobru lěta 1845 je našch žławny ſerbſki
„hudźbny miſchr“, knjeg kantor Kožor, jako 24-lětny młodžen-
ſi našchim njeſapomnithm wulkim pěſnjerjom, k. fararjom Sejlerjom,
prěni ſerbſki spěwanſki žwiedžení nawjedował a budže někto
pschichodnu žrjedu po minjenju 50 lět jako 74-lětny starz žnano
žwój p o ſ l e d n i ſerbſki spěwanſki žwiedžení wodžicž. Kaf wulzy
ważne tele žwiedženie ſu, to kóždy wótežinžy ſmyſlenný ſſerb
žiſwie čzuje. Wone runaju ſo rianemu, woskherwiazenemu žvrlu.

ſ kotrehož ſo bohate žohnowanje wuliwa na hona naſcheho lubowaneho Šſerbowſtwa; pſchetož ſ nimi ſo luboſcz ſ herbſtemu ſpěivej mózne wozjwia a narodne žiwjenje mjes naſchim drohím herbſkim ludom ſbudžuje a woſtwjerdžuje. Čžorný nježač by teho dla byl, nochzyl na tajki wažny wótczinſki ſhwjedzeň džiwač. Duž, lubi Šſerbjo, pſchimdžęže pſchichodnu hrjedu na wulki jubilejſki ſpěwanſki ſhwjedzeň, ſo by wam kraſny herbſti ſpěm ſ nowa wutroby woſkhemil a je woſtwjerdžiſ w ſhwěrnej luboſczi ſ herbſkej narodnoſeži!

F.

— Hdyž saúdženu žobotu 85 letna swudowjena Stillerka
ſ tſelerje ſt meřičzanskej plunární (gasowej fabriky) dele džesche, ju
jedyn kolojědný ſe žwojim kolom powali. Stara žona na ſemi ležo
woſta a ſ hłowny krewawjeſche. Kolojědný paſ ſo wo nju njeſtarajo
dale jedžesche. Polizija je poſdžiſho jeho mjenou wuſkledžila. Wón
je wěſty Schr. ſ Khróſta. — Dwaj dnjej poſdžiſho ſaſo jedyn
kolojědný na garbarskej hafzy jeneho pjetatſleho wucžobnika pschejě.
Tež mjenou tuteho kolojědného naſhonicu; wón je wěſty knihitwjed-
nit P. Kolojědní njech ſo pschichodnje bóle na ſedžbu bjeru, ſo
žwojich ſobucžlowjekow do ſchkody njeſchinjeſu, hewal mohli ſo
ludžo na nich roſhněwac̄.

(Wuhladý na psychichodne wjedro.) Ssúche, mile wjedro dale wutraje, jenož wołolo 3., 11. a 18. oktobra ſměle ſo deſchče wočzafinhež.

(**Pčžolarstwo.**) Pčžolar njeđa štwojim pčžolam žam žebi wo-
bydlenje pytač, ale wón je do wobydlenja ſazhdli a ſtaji potom
kućč na městno, kotrež ma ſa najkhanatsche k pčžolarjenju. Tole
městno mijenuje Šserb pčžolnizu. W njej ma ſtwoje kućče ſtejo a
do njeje ſlužtheju wſchē napratwjenja a wſcha nadoba, kotrež ſu
k wuſtojnemu pčžolarjenju trebne.

Hodž dzeſch, kaž ſo praji, ſbože ſ pečožlami měč, dha tež je
trěbne, jo ſebe ſtwoju pečožlnizu pſchihobnje ſradujeſch. Chzeſch-li
wulku pečožlnizu ſalvoječ, budzeſch wjažy nadoby ſa pečožljenje
trjebac, dñkli w malej.

Nefko chzu tebie powieczęż, sktoto masz w scho wobledżbowacę
a sktoto mszha triebach hduż chześć latnecę i wusznemom wcięlarz

I. Hdze masch vežónizn staticá

Užije jenak, hdže ſo kofežje ſeftajeja. Steja na njepſchihódnyh měſtſnje, dha móže ſo s tým pežolam wjele ſechtlođicž. Hłowna wěz je, ſo ſebi ſwoju pežolnižu tam ſtajſich, hdžež je ja cžichim. Za kym herbſkeho bura ſnał, kotrež běſte ſebi ja drohi pjenjeſ kónz bróžnje pežolnižu natwaril, w kotrejž pežolaričž njemóžesche. Tam hwiſdaſche wětſik ſ cžahami tak do twara, jo žana pežolka ani ſ kofeža wulecžicž, ani do njeho ſalecžicž njemóžesche: wětr ju hrabny a wotwě. Tež kofežje na horu njepostaj, hdžež wětſiki duja, ale radſcho něhdže ja brjoh, tola ženje tam, hdžež je ſnanou w naſečzu tak mokro, ſo ſo tam woda žorli. Tajſkale mokrota pežolam ſchlođi, a to wožebje w naſečzu. Hdyyž pežolka na ſemju padnje, njemóže wjazhy dale lecžicž, ale dyrbí tam ſrudnje wumrječž, a tak wožlabnje ludſtwo. Teho dla tež ſtwoje kofežje, jeli ſo pschi hacze bydlisč, tak njepostaj, ſo dyrbja pežolki runje psches hat wuletowacž. Tež tole je jara ſchlođne a by tebi pschi pežolarijenju husto doſez hněwa nahotowało. Tola hdyyž je bliſto pschi pežolnižy ręczka abo žorleſtko, abo hdjež pschi ſtudni ſtajnje lužicžki ſteja, dha je to jara dobre. Tam ſo pežolki napiež khodža, a to bjes stracha, ſo mohle ſo tepicž. Pežola ſtajnje a wjele wodn k kwojemu ſiwienniu trieba.

Město sa pežolmizu, kotrej nijemelo ani jeneho bracha, s čežka nadenidžech. Môhlo ho jenož na městnach bjes wšichcho bracha s wuspêchom pežolarič, dha rjebychmy w Sserbach wjèle pežolow skhowali. Teho dla ſebi w ſahrobiče to město sa pežolmizu wuwolisch, kotrež masch sa najthmaňche. Něchtoskuliž, ſhtož je ſchłodne, hodži ho tež, jeli so by někak wobhladniwych člowiej, s lohloscú wotſtronic.

Rhmáne je tajke městno, kotrež je se wschéch schtyrjoch stron
ja cžijichim. K temu pomhaju twarjenja, brjohi a huste schtomy.
Do tajkeje pežolnízhy symne wětsíki ženje njeeduja, do njeje deschęzik
tač nijemeyz, tam njeje w symje tač syma, jaſo na wotewrjenym
městnje. Tola w lécze, hdyž je jara čzoplo, dha do tajkeje pežol-
nízhy — a tež w noži niz — žadyn khłodny powětr njeſaczechnje.
Potom husto doſež čzopłota tač pschybywa, ſo by wóſkowym twar
w kóležu roſeſchkréi, jeli ſo njebychu pežolny twar wopuſczeſile a ſo
radſcho psched kóležom na předkownu ſczenu abo pod třeſčfu ſeſydale.
Tajke kóležce ku potom nujſowanje, ſa čak wulfieje čzopłotu ſeníka

paſč; ale to ſo paſčolarijej njeſpodoba. Druhdy, a wožebje w naſeſzu, je tež taſ, ſo ſo powěr w tajkej ſatvjeniej paſčolniſy trochu ſhreje, hdyž je powěr wona hýſcheče thlódný. Czoply powěr w paſčolniſy wabi paſčofki k wuleſtowanju. Hdyž paſ pſches wyžoko twarjenja pſchelacza, pſchiindu do ſymniſcheho powětra a taſ lohzy ſproſtnu. W tajkejle paſčolniſy ſu roje ſi wjetſha niſowane, ſo wyžoko ſeſhodac̄. Potom trjebasch wjèle čaſha, hdyž chzeſh je popadnyc̄, pſchi tym ežini ſo eži wſcho wobeženje, haj, ſam možech do njeſboža pſchińc̄, hdyž rój wyžoko wiža. ſsu kerki bliſlo pſchi paſčolniſy, dha ſchfodza huſto doſč ptački paſčolam, a to wožebje w ſymje. ſhyfotki a ičherac̄ki ſu wožebje ſchfodne.

— Sſerbski burski kandidat, k. kubler Jan ſſmoła w Khwac̄zach. Sſrjedu wjecžor pſchedſtaji ſo naſch burski kandidat knies ſſmoła ſe ſphytez ſhwojemu wuſwoleſtwu w ſjawnjej ludowej ſhromadźinje, ſwołanej do tudomneho Huſtez hoſezenza. Pſchedſtvo wjedzeſche naſch gmejnſki pſchedſtejeſcer knies Kočka. Knies ſſmoła ſapocža ſhwoju ſawodnu rēcz w lubej drohej herbſtezinje. Džiwajo paſ na pſchitomnych jeſotliwych němſtich krajonow pſchednoſtſeſche nam wo ſhwojim programje po němſkim. Paſ ſo k. ſſmoła, jeli jeho wuſwola, k wudawojomnym ſakonjam ſaſjerži, je džē pſches „Sſerb. Now.“ taſ ſnate, ſo njetriebam ſo tym tudy ſi nowa powjedac̄. Pſchiſpomnic̄ chzeſh jenož, taſ ſe wſchēch ſtron ſhlyſhachm̄, ſo ſu nětko naſchi hofpodařo hjes wuſwac̄za pſchelac̄zeni, ſo je knies ſſmoła wuſwadne derje wobhoniſeny wo wſchēch wažnych žadankach a pſchec̄zach małoležominoſczeſtrow, a ſo je jeho ſtejiſchezo we wſchēch praſchenjach naſtuſazych ſakonjow, w kotrychž budže ſo w pſchitomnych poſzedzenjach druhej komory ſakſkeho ſejma najſterje jednac̄, kaž na pſch. wo dyrbjenſkim ſkótawejſzenju, hontwinſkim ſakonju atd. taſ jaſne a ſa naſche intereſh taſ wužitne, ſo možemy ſi połnej dowěru ſaſtuſjeſtwo naſcheho woſtrjeſa do jeho rukow połožic̄. W ſlēdowazej debače poručeſche knies kubler ſkop ſen. Kichiwoborschęzanski ſi pſchewſeſzazym ſłowami tuteho kandidata kralſwérneho krénjego ſichtanta, ſo wobroczejo pſchec̄ziwo ſchfeschijanſtvo kaſazemu a ſtatny poriad podrywazemu ſchfelerjeſzenju ſoſialdemokratije. Dale dopominaſche knies ſkop ſe herbſtmi ſłowami, ſo ſmějemy w kniesu ſſmole tež horſiweho ſaſtuſjerja naſcheje herbſkeje rēze a narodnoſcze, doſelz nam jeho ſnata ſhwérla herbſka ſmyžlenoſc ſa to rukuje, ſo budze runje wón herbſkeho luda prawa w zyrki a ſhuli ſe wſchēj raſnoſcze ſaſtuſowac̄. Pſchiſpomnenje naſcheho němſkeho krajan, kniesa kublera Mlynka-Merkovſkeho, (kotrehož ſebi jara wažny, kiž paſ je po ſdaczu wo naſtich narodnych naſeſzach džē mało naſhoniſenj) ſo je tola wſcho jene, hac̄ naſch wólbny woſtrjeſ ſémz abo ſſerb ſaſtuſuje, ſbudži wulfotne roſhorjenje. Kaž hrožaze ſchumjenje naſtaſazeho wichora džēſche njeměrn ſchepot pſches ſhromadźenych herbſtich hofpodařow a pod jich ſiwhym ſławajazym pſchitomkem dopofaſa knies ſſmoła raſnje a jaſnje, kaſ nuſne je, ſo many herbſtich ſaſtuſjerow, pſchi tym dopominajo, ſi kajim wuſpěchom je loni naſleto herbſti ſapóſlanz knies Kočka ſnate intereſh ſſerbom w naſtuſanju evangeliſkeho ſeminara w Budyschinje ſaſtuſowal. W tejle wuſčeſni je ſo mjeniuiſy w poſlednich lětach pſchemaſlo herbſtich wučomzow pſchijimaſlo, taſ ſo by bórjy njeſtoſtak na herbſtich wučerjach naſtaſ a naſche wbohe herbſte džēſzatka bych u jara ſchfodomaſlo, hdyž ſo jim njeby podawala wučeba ſi pomozu macžerneje rēze, kaž ſebi žada prawo a ſakón. Knies Kočka wo tym w ſejmje poręčza a naſche ſprawne a prawo lubowaze kniejeſtwo mějeſche ſa naſche ſprawne žadanki, kaž hewaſ, tež tutón ras wotewrjene wuchu a hnydom ſſerbam k jich prawu dopomha. (Glaſeze krajenjo, kajke žohnowanje, hdyž leži naſche ſaſtuſjeſtwo w dobrých herbſtich rukach!) Dale ſjewi nam knies ſſmoła, kaſ je knies ſapóſlanz Mai, ſnaty pſchec̄zel ſſerbom, kiž tehdyn Koſlowu príſtriu podpjerac̄, njeſpodpižam liſt doſtaſ, wodeſdaty na Blužničanskim pôſeſe, w kotrymž ſo herbſti lud na njeſurjeſlinu niſke a njehaſbičiwe waſchunje han. (Brožym redakſiju „Sſerb. Now.“, ſo čhyka tola woſtbiſječe tehole liſta pſchileſnje do ſjawnioſcze pſchepodac̄. ſchfotze ſo mjeniuiſy mnoho wo ſpižarju tehole hanjazeho liſta.) Tole zyle njevozakane pſchipadne roſmolwjenje pſchepofaſa naſh tež, ſo njezměmny my ſſerbijo božedla žaneho tajkeho muža wolič, kiž herbſti lud, ſi kotrehož je wuſhod, ſanč ſuma. Radſeſho ſpravneho ſémza. — Skónczne wuňjeſchu herbſzy hofpodařo ſhwojemu ſhroblemu kandidatej kniesej ſſmole tifcočnmu hrímotazu ſlawu, kiž klinčeſche kaž hnutu ſlub: „Wolimy jenož bura ſana ſſmołu ſe ſphytez a žaneho druheho.“

S Tumiz. Šańdženu pońdželu w nožy 1/212 hodžin je ſo

fajma ſlomu a rožki, Tumicžanskemu kniežemu dworej ſluſchaza, ſpalila. ſapalerja hýſcheče wuſlēdžili njeſbu.

— S Radworja. Šańdženu wutoru 17. ſeptembra tudomny zyrkiwiſki wučer ſtues ſcholka ſwój 25 ſtary wučerſki jubilej ſi wulkim wobdzelenjom ſi bliſka a ſi daloka ſwječeſche. Dopoldniſa w 8 hodžinach běchu ſhwedzeniſke ſemsche a po nich w ſražne wuſbenej ſchulſkej iſtwje aktuš, pſchi fotrnyž ſtues administrator ſjeſela w mjenje woſhdy a ſchulſkeho pſchedſtejeſcerſta a knies wučer ſſlodenit w mjenje wučerjow jubilarej najwutrobnischo ſbōde pſchelac̄taj, jemu ſražne daru pſchepodawſhi, mjes nimi pižanſki ſekretar, rjany čaſnik a ſlēbornu tobafou thſku. Ma to knieſej ſcholce ſreni wſchitliſ ſchulerjow małe bliſko ſi kurjenſtej nadobu pſchepoda ſeſhōwaze hrónčka praſiſ:

Hdyž wažne ranje ſiwiſja

We ſchuli dženža ſchwita,
Sſmy khwatali ſo ſhromadźic̄,

Wam ſhwoje pſchec̄za wuprajec̄.

Wy ſeže nam wučbu podawaſ

A drohe ſubla wudželal:

Njech Bóh tón knies Wam wotplacža

Se žohn'wanjom, tiž wudžela.

Tež wjmiče tutu malicžkoſc̄,

Kiž poſtieža Wam džakomoſc̄.

Njech ſprobne dželo hotove

Wſchak pěkna trubka krónuje.

Techo runja přenja ſchulečka klasu ſlēbornu ſhadou vaſu, ſe wſchelatim ſhadom a wſchelatimi róžicžkami poſlādženu, pſchepodawſhi, ſeſhōwaze hrónčka praſi:

Ja dowoſlam ſej ponižnje

Wam pſchepodac̄ dar luboſče.

Naſ džecži jara ſraduje

Džen, kotryž Bóh Wam darił je.

Do Budyschinje pſchijudžech wſchak

We woſnje vaſu wuhladach,

Tak pſchi ſebi tam myſlach ſej:

To budže neſchtó ſi ſhwedzenjej.

Hdyž ſi njej ſo proſDNA wrbčiſch dom

To wuhlada mje drbny ſchtom;

Tón ſhwoje halu ſatſchafe

Mei ſamjeta tam jablukow.

Tež kruſhwina mje wuhlada,

Sſo na tym jara ſpodžiwa,

So hýſcheče nimam jeje plód.

„Wſmi“, praſi, „wſmi ſej kruſhwow doſč“.

Hdyž nimo doma pſchiběžach

Tam rjany wiwož wuhladach,

Tež tón mi ſtieži luboſnje

Te ſkote parle, ſornjatka.

Tu ſiwasche mi naſdala'

Ta pſchyna, rjana ſahroda.

„Hlej, tebi neſchtó pobrachwa,

Tu wſmi ſej thěts“, mi ſawoła.

To wſcho ſo na tym ſwjeſzeli,

So macže dženža jubilej,

A teho dla Wam pſchepodam,

Tu vaſu połnu ſi plódami.

Duž wſmicže tón dar luboſče,

Wot rukom ſhwernych džecžatlow

Wam pſcheyu dolhe ſiwiſje

A nehdyn ſbōđne ſkonečjenje.

S tymile dopofaſmami čeſeſzowanja, džakowneje luboſče a pſchihilnoſc̄e hlyboko hnuty ſo jubilar ſi wutrobnymi ſlowami džakowac̄he, na čož ſo ſhwatocžnoſc̄ ſi thérliſchom ſkónči. Wjeſzor na ſhuli jubilara a wjazh dyžli 40 hoſeži ſhwedzeniſka hoſezina ſjenocži, pſchi kotrejž ſo wjele ſhutných a žortniwych pſchipitkow wuniſeſe a wjeſzela radoſc̄ ſtueſeſche.

S Ralbiž. Ralbičianska woſhada mjeſeſche hac̄ dotal ſyklawowý ſwiaſt ſi tſjomi ſyklawami. Doſelz paſ ve tónile ſwiaſt njeſtihodny, je ſo uježdu 15. ſeptembra wobſamko, ſo ma ſo wón roſpuſtac̄, a ſo dyrti ſebi ſkoda wjeſ ſama ſyklawu ſupic̄. Próſtwa wo dowolnoſc̄ je ſo hižo hamſkemu hejtmanſtu poſlala.

K.

Šejneho. Šsobotu 21. septembra wjeczor w 10 hodzinach je šo maživna thęza bura Pawla wotpaliła.

Š Njechwacziidla. Pjatka 20. septembra popoldniu je knieži pohonč Langa s Luseča na tudomnym dwórnischemu do njeboža pschijchol. W tym samym wokomiku, w kotrymž chyjsche na wos stanicz, šo konicz spłoszchitaj. Se kylnym fatornieniom šo powalivschi Langa s wosa tak njebožownie padze, so jeho vrednije a sadnije tolo na swoje lohko połakazeneho wosa pscheje. Pschi tym šo jemu horije sczehnijo slama a podla teho ſebi hyscze czelo thętro wobischodži, tak so dyrbachu jeho do Budyskeje hojernej dowiescz. Spłoschenaj konje nimalo njeboschkoženaj domoj pschi-hnachtaj.

Š Khrósta. Samdženu poindželu je w tudomnych kaolinowych jamach 23 lętny dżelaczeř Koral Winkler do njeboža pschijchol. Wón mjes dwę powrózdeniskej lowriji padze, kotrejž jemu hysdžel liweje nohi rosmjeczeschtej. Snjeboženeho šu hyscze tón samy džen do Budyskeje hojernej dowiesci.

Š Bułez. W samdženym naſečzu ſebi rjani nowu ſykawu kupiwsczy, šu w naſczej wby nětko dobrowolnu wohnjowu woboru ſaložili. Ta je ſebi wſchu haſchenku potriebu, po najnowschem wunamiaſanju ſzélanu, wobſtarala a šo pilnie ſwuczuje. Schwalby hōdne je, so je wobdželenje pschi tymle towarzſtvo kylne. Njech je wone wſchelakim druhim wžam s dobrym pschikkadom.

Š Delnjeho Wujesda. Njezdželu 29. septembra budže šo w naſchim Božim domje miſionki kwyedzeń kwyeczic. Němsku kwyedzeńsku reč ſmaje farar Wahn s Ruhlanda, ſerbſku knies archidiaconus Dobružki s Wojerez. Popoldniu w 2 hodzinomaj šo kwyedzeń ſapoczenje. Dopolniſcha němska Boža ſlužba wupanje. Schulske džeczi, młodźina, zyrkwinzy ſaſtupjerjo, ſchulske psched-kydſtvo, wojeſke towarzſtvo a druſy wožadni po duchownych hosczy poczahnu. Boži dom šo kwyedzeński wupyschi.

Š Bręſez. Ssředu dopołdnia 1/2 11 wudhyri w kóli tudomnego ſublerja Albinusa woheń, kotrejž šo bórsh na pódlaſku Albinusez bróžen wobroči a wobej twarjeni do prócha a popjela pschewobroči. Tsi ſykawu, kotrejž běchu na pomož pschijele, plo- mienjam dowobarachu, šo dale wupiſteſtręczi.

Š Lipičza. Samdženu wutoru popoldniu wokoło 4 hodzin je wobydlerjo naſcheje wby s wohnjowym holkom naſtrójichu. Khręſtarja Mihane domſte, do kotrejž itej hródž a bróžen twarjenej, w kwydzych ploſmienjach ſtejſeſte. Wscha domjaza nadoba, draſta a hospodařſti grat šu šo wohnjey pschewostajic dyrbajale; tež domkhowane žně šu šo do czista ſpalile. S wulkej nuſu móžachu jenož ſlot wukhowac. Mihane njeſeſte niež ſawęſczene. Woheń šu pječa džeczi, ſe ſchwabiečkami hraſkajo, ſaparale. Hdy ſkónečnje ludžo nuſnoſež ſpoſnaja, so dyrbja šo ſchwabiečki na měſtach thowac, hdzež je džeczi doſahnyež njeſoža?

Š Hewjerjez pola Kieliz. Tudomnego 72 lętnego wobydlerja Tempela je ſobotu w połdnjej wječornej hodzinie njeſnath rubježnik nadpanyl, kotrejž na dróši s ſekcji na njeho wuſkoczi. Nadpaniemeny, ſe wſchēmi možami šo wobaraſzy, wo pomož wolaſche, czehož dla mjeſeſte ſkóſtñ ſa lepsche, ſchödžinza puſcheczic a mydlo wjescz. Pschi bědzenju je šo Tempel thętro na ružu a dloni ſranil. Sa rubježnikom hyscze žaneho ſleda nimaja.

Š Radmeriz. Wobžaromne njebož je ſwójbu tudomnego thscherja Zieglera podeſchlo. Hdyž běchu Zieglerowi pomožni ſobotu s bantatej piu deſti rěſali, Zieglerowa 9 lętna holczta k maſchinie pschebliſto ſtupi, tak so ju maſchina wo ſzénenu rěſnu. Džeczo hnydom wědomoſc ſbywsczy bórsh po tym wumrje.

Š Radchowá. W naſczej zyrkwi je šo ſobotu 21. septembra młodſka džowka ſwudowjeneje hamſteje hejtmańi s Bezschwizowej, kniežna Ida s Heyniz, s premier-ſteutenantom a adjutantom bramborskeho honjerſkeho bataillonu čižko 16 w Lubinje, kniežom Ralſom s Rango ſwerowala. Bohužel je šo pschi ſkladnoſeſti tuteho kwaſha wobžaromne njebož ſtało. Nekotri dželaczerjo chyžcu młodejmu mandželskeju s tym czesjeſte, ſo pschi jeju wotſedzenju tſelachu. Poſta tudomnego piwarza běchu ſebi teho dla revolver požcili, kotrejž wſchak běſche ſo ſ wótrymi patronami natykał, dokelž ſamych ſlepých patronow doſtačz njebe. Tſelerja, jeneho veterana ſ požlednije neſko-franzowſkeje wójny běchu teho dla doražnje napominali, ſo by ſ revolverem wobhladniwje wobkhadžał. Tak ſo tež pschi tſelenju žaneho njeboža njeſta a ſ wječeſej myſlu dželaczerjo revolver piwarzej wróćichu. Pschi tym ſebi tón, kotrejž bě tſelał, myſlesche, ſo je wſchē patrony wutſelał, a tež piwarzej praji, ſo je revolver wſchon prósny. Mjes tym ſo ſo piwarz ſ dželaczerjem wotwitym ſtelenju roſmołwjeſte, wón pschipadnie ſ lewej ruku ſa

revolver pschimuy. W tym samym wokomiku ſo ſ revolvera wutſeli, a ſ dobowm jedyn 12 lętny hólz, piwarzowy wnuk, kotrejž bě runje pschijchol, ſakſchitnyschi prajesche, ſo je ſranjeny. Sa hodzinu, předy hač mőzefche ſo jemu lekarſka pomož doſtačz, wbohi hólz wudrycha. Šukla bě ſo jemu pola pupka do životu dobyła, widljibčza jeho ſajachu a wědomoſcze wjazy njenabymyſchi wobžaromne džeczo, wobdate mot tych, kotsiž běchu ſo pschi tſelenju wobdželiſi, a wo- plakane mot ſaloſeſzazeju starſcheju, wumrje. Tutón ſrudzazaj podawik je ſ nowym napominanjem, ſo dyrbji ſo ſ tſelbami wobhladniwje wobkhadžecz.

Š Bręžkow. Poindželu popoldniu w 5 hodzinach ſ bróžne tudomnego thęſtarja ſakuba Polka woheń wudry, kotrejž ſo tež na pschitvarjenu hródž wupſchestrénſchi wobej twarjeni do prócha a popjela pschewobroči. Nek je woheń naſtał, njeje ſnate.

Pſchisazny ſud.

Psched pschepjelnymi pschihladowanſki ſlawami ſo ſchtvortk 26. septembra wuſhudzenie pscheczivo Hanži Bräuerz, ſwudowjenej Haſchowej, rodž. Koſliz, mandželskej pohonča Bräuer, kotrejž je předy w Khróſcizach pola ſublerja Turka ſlužil a ſo nětko w Greizu jako dželaczeř ſiwi, wotbywaſche. Bräuerka, kotař je ſo 5. nov. 1862 w Khróſcizach narodžila a hýzo ras dla ſranjenja na polach ſ jastwu na jedyn thdžen wotwity, bě ſobſkoržena, ſo je pjatka 15. februara 1895 ſwojej maczteri, 67 lętnej žonje, ſ jedom ſawdała. Š běha ſyloho jednanja bě ſpoſnac, ſo je njebožowne mandželſtvo wobſkorženu ſ jroſnemu njeſkutkej pohnuczilo. Tole njebožowne mandželſtvo je tež ſ pschedziniu bylo, ſo je wobſkoržena na ſwudowjenu Knoppowu w Khróſcizach tuſtanje ſbudzic chyžla, ſo je jej, wobſkorženej, ſ jedom ſawdač chyžla. Ras wobſkoržena knieſej leſtarzej Rachelej w Pančizach pschimodze a jemu někotre twarowe ſulti pschedpoda, prajiſy, ſo je jej ſwudowjena Knoppowa ſ liktom poſkala, w kotrymž jej piža, ſo dyrbji te ſulti ſjescz a nikomu niczo wo tym prajiſ. Pschi pschedpytanju ſulkow w nich arſenik namakachu, duž ſo węz wſchnoſeſti pschedpoda. Sa piſačku liſta kłedžo, wobſkorženej Bräuerz dopofaſachu, ſo je wona ſama te ſulti pječka a liſt ſama napiskala. Wobſkoržena ſo wuſna, ſo je temu tak a ſo je to cziniła ſ wotpohladom, ſo by Knoppowu do jastwa pschimodze. Wobſkoržena bě ſebi myſliła, ſo ſo jejny muž, kotrejž mějeſche ſ Knoppowej wuſki wobkhad, teje wostaji, hdy bych u do jastwa wotwitydli. Tola na tutym wuſnacu njebe hyscze doſez. Wobſkoržena ſo dale ſandarmej dobrowolnie wuſna, ſo je ſwojej maczteri ſ jedom ſawdała. Wona běſche tóle njeſkut ſkuczila, dokelž mějeſche, ſo je jejna macz na njebožu jejneho mandželſtwa wina. Wobſkorženeje muž mjenujz, ſo kotrejž bě ſo wona 16. aprileje w lęče 1894 woženila, bě ſo bórsh jeje nabył a wobkhad ſ jenej ſwudowjenej ſkupſej wo wby pytał. Wobſkorženeje macz wo tym ſhoniwſchi, bě ſwoju džowku niſowala, ſo dyrbji njeſhwerneho muža ſ domu poſkac, jeli ſo ſo ſakſaneho wobkhada njevoſtaj. Mužej, kotrejž ſo pola ſwojej žony ſbužowny nječujec, bě to witana ſkładnoſeſ, ju wopuſtečzic. Wobſkoržena bě na to wopuſjet ſpatala, ſwojego muža ſaſo ſ ſebi ſzahnyež, hacž runje bě jej macz trucze ſakſala, ſo ſ nim ſ nowa naſkadowac a ju tež ſlajne ſwarila, hdyž bě wo ſwojego njeſhwerneho muža plakala. Thęcle njeſchewatavych ſwarow dla bě ſo wobſkoržena roſhuzila, maczteri ſ jedom ſawdač. Tóle jēd bě wona ſwojemu nanej ſ Bndyſtina pschedzineſ ſala, wudawawſchi, ſo chze jena ſuſodžinka, kotrejž myſche do kħleba thodža, myſcham ſ nim ſawdač. 13. februara wobſkoržena ſaſo wo ſwojego muža plakache, dokelž ſo njeđiwaſy jejnych proſtrowow ſ njeje njevoſeſi. Macz ju ſaſo ſle požvari. Hdyž ju naſajtra ranu macz ſ hanjazym ſlowami: „Młoda žona, ſtaraj, twój muž je ſo dawno ſe ſwojey lubku wuležał!“ budeſcze, ſebi džowka trucze wotmyſli, maczteri ſ jedom ſawdač. Dokelž ſwarach hacž do popołdnia njeſchewatavych ſtachu, wona ju proschesche, ſo dyrbji ſo ſměrowac ſej lubjo, ſo jej pomaſtu ſe ſwojey butru pomaže. Ma to wona wokolenzu wotkrawiſchi do ſwojeje komory džecze a jēd na kħleb naſkypawſchi jón ſ butru pschifry. Tule pomaſtu ſjedſchi macz pol hodžint poſdžiſho ſkori a na druhu džen wumrje. Wobſkorženu ſarażenja winowatu ſpoſnawſchi ju ſ kħostańi na czas ſiwej ſiwej.

Priopk.

* Wo njeemandželſte a namakane džeczi ſo hacž dotal w Němzach mało ſtarachu. Nekto je ſo twarz Schmidt w Barlinje nad nimi ſmilil a 900,000 hriwonow ſ ſaloženju ſtata ſa mjenowane džeczi wotkaſal.

* **Zara wuzitne węzy, kotrež dyrbi kózda domjaza hospoſa macz.** Schkopawej ruzi zitronowa juſchka sahoji. — S czoplym mlokom a wodu bjes mydla ho woliowanu rub wuczeſci. — Zelesna horza łopata s meblow biele blaki wuczeſci. — Hdyž ju wyscſche nich dzerzic̄. — Naſypaj ſafranowu ſkoru do buſchenych plodow, potom ho czérwje w nich njeſalehniſeja. — Horſka hyna s wodu w nowym bowje jeho barbowu woń precz woſmje. — Se židžanich, barłmjanich tkaninow terpentin tintowe blaki wuczeſci. — Niekladz kifale korki ſenje do hornza, w kotrež je schmalz był. — Kifaz woſzeleneho woſka ſczini kózdu blotu hladku kaž ſchleazu. — Kifaz ho wjele lepje woſchupisnuja, hdyž je woſomik do horzeſci wodh dzerzic̄. — Mjaſo, kifaz ho czeszy wari, n. psch. koſaze, ſwarisich mjeſte, hdyž kifaz kifala na nje ſinjeſci. — Chzechli jejowu běl rucze na kñeh roſbitz, hyn ſczepio ſele do njeho; czim ſymniſche jejo, czim priedy masch jeſtchz.

* 10,000 huz je jedyn ſeleſniſki czah s Ruskeje do Barlina pschivieſi. Sso žamo wé, so budža wone na placzisny huz a mjaſha cziszeſec̄. Po poſtajenjach wikowanskich wuczeſenjow wſchak ſtejzerſtroo pschivoženje rufich huz wobarcz njeſme.

* Wo hróſnym mordarſtwje, kotrež je ho w noz̄y wot njeſtele ſ pońdželi w Dahrenſtatu pola Stendala ſtał, many ſczehowaze powjeſce: Wura Vinzelbergowu brat, kotrež jako starý njeſenjenz na wumjenku bydlefche, njebe pońdželu rano nihdze widzec̄. Vinzelbergej, kifaz bě ho dopołdnja do Stendala podal, jeho żona pschipołdnju, hdyž bě ho domoj wróčil, powjedasche, ſo ho hiſchče njeje jeho brat poſkaſal, ſo je po tajkim najſkerje ſapuczoval. Duž ho Vinzelberg do jeho bydla poda. Tam jeho wó jſtweje w jenym kueſe morweho namaka. Hlowa jeho ſ kewu pobedzaneho czela bě tak žaložnje roſbita, ſo ſaſo ſpoſnač njebe. Wobleſenj bě ſkōnowanh jenož ſ koſchu. Sarazenh je woń najſkerje ſ hamorom, kotrež wó jſtweje namakachu. Mordar, dotal hiſchče njeſnat, je najſkerje psches woſnom bě ſtejaznje ſteptana; tež ſtejſche drzewowu kóſli psched woſnom.

* S Nowofalza nad Wodru piſaja: Žaložne njeſbože je ho 19. ſeptembra na tuđomnym dwórnischem ſtał. Nekotſi ſe Sprotow puſchczenych reſerwiſow na dwórnischem ſtaru na czah czakachu, ſo bych uječor $\frac{1}{2}$, 6 hodžin do domiſny wotmiesli. S woſluſezu a kaž ho ſdaſche khétero ſkurjeny jedyn reſerwiſ druhego, bliſko pschi koliach ſtejazeho, kanonera Roberta Fischbocca ſ Wischen, ſnak tak njebožownje poſtořci, ſo woń do maschinu runje pschijedzazeho Wróthlaſiſkeho czaha padze, kotrež jeho 50 metrow daloſko ſobu wleczesche, jeho žaložnje roſhartowawſhi. Prawe lokomotivne koło bě njebožownemu jenu stopu hladzy wotjelo a nimo teho wobej noſy doſpolnje roſmjaſto, tež hlowu czegzko woſchkođzilo. W ſrudzazym napohladze njebožowneho czlowjefu ſ koſow wuczeſechu, njes tym ſo reſerwiſto, njes nimi tež winowat, ſ tym hamym czahom, wo njeſbože dale ho njeſtarawſhi, wotjedzec̄. Snjeſboženj ſwoj roſum woſhowa, doniž na poł woſmich do hojerne njeſchindze, hdyž hnydom wumrje.

* (Jedyn židowſki duchoſny ſ katholſkej wérje pscheſtupil.) W Tostenje w Wuherſkej je tamniſchi rabbin Joachim Besser katholſtu wérvi pschijal. Sso wuſchczewiſhi ho woń ſ Biſteku biſtopej poda, ſo by ho jemu pschedſtajil. Wot tam budže Besser do Roma puſzowac̄, ſo by wuczu kſcheczijanskeje zyrfwe ſtudowal. Poſdžiſho chze woń jako miſionar do Uſſiskeje hic̄.

* S Antwerpene piſaja: ſalon (elefant) ſ Antwerpenskeje zoologiskeje ſahrody, do Niemzow pschedat, dyrbjesc̄e ho wot dweju woſhlađarjow ſ ſeleſniſy dowjeſcz. W Belikaanskej droſy ho to ſtoczo na dobo woſa na nadróznej čeri ſtróži a do jeneho hoſczenza čelny, kotrehož durje běchu runje woczinjene. Hoſczenzarjowa džowka ſatorhijena na třechu twochny. Hoſczenzar ſam paſ wjazh čeſtejneč njemožeshe; duž jeho ſalon ſe ſwojim dolhym psfkom ſ ſemi čiſtym, potom hiſchče ſwoje ſloby na lampu, pod wjehchom wiſzazu, na blida a ſtolsz wuſchafkawſhi ſwobodu pytaſche. Pschi tym paſ ho mało woſhlađawſhi na třym pinczneje džery ſtupi, kotrež ho ſ jeho wulfek częſu pschelama, tak ſo hoborske ſtoczo ſe ſwojoi móznej kachu w wulfek džerje wjazh a ho poradze. Halle ſ wulfek a dolej prózu ho poradzi, iateho wuſhwobodzic̄ a do zoologiskeje ſahrody wróčo dowjeſcz.

* S Londona piſaja: Marylebone-roadske ſudniſtwo mjeſteſte wuſhud na ſahlođenju ſmiercz wuſnac̄. Sſobotu poſołdnu pſchijudze 74 letni muž ſ pschedſtejcerzej kħudzinskeho wubjerkta a proſcheſche, ſo bych uječor do dželac̄ernje wſali. Woń wupowjeda, ſo žaneho pscheſzela nima a ſo je poſledni czah w hoſpodge wuſhwobodzic̄ ſe ſahlođenju armee nozowal. Duž nuſny wupokas doſta a ho wot-

ſali, ſwoj wuſhov paſ njeozpi; pschedož woń ſo na droſy do hromadki hyn. Žedyn polizista chyſche jeho na woſu do ſchpitala dowjeſcz, ale duž tam wbohi muž wumrje. Lekat, kifaz jeho czelo pschedyta, wupraj, ſo je ſedny hdyž tak wuſhlođnje czelo widzal, a woprawdze běchu žoldk a czvjeſa zyle proſdne, wbohi starz bě po mału hlođu wumrje. Londonske ſastaranje kħudobu ho kħwali, njeſmenje dobroćiwosć Londonskich mēſčezanow, a tola wobej njevožhatej, ſo byſhtaj w tym hoborskim mēſče ludzi ſahlođenju ſahkowaloj.

* Bědženje džesči ſi wulſki miſchemi. W Paisley w Zedželskej ſtej ſchwartk rano džesči křwawne bědženje ſi czrijodu — wulſki miſchow wobſtaļej. Dwaſ hólzaj, ſtarſchi džewjeczleſtny, mābidschi dwěſetny, ſpizy w ložu ležejctaj, hdyž czrijoda do ſhadowu poſuſhatych ſwerjatorow na njeje pschihna. Kifaz džesči ſahlođatyschi macz pschihna, tola hdyž do jſtvi ſtupi, ſo wulſe miſche do njeje dachu a ju na wjazh měſtnach ſlužachu. Sſuſkodžo, kofiz ſlonečnje na pomož pschijudze, njepróſchenykh hoſczi wuſhnachu. Dwelétni hólčez je tak žaložnje roſkužan, ſo ſu jeho do hojerne donjeſcz dyrbjeli, druhi bratr ho doma lěkuje.

* W antropologiskim wotriedze britiſkeho towarzſtwa wotmě ſnaty afrikanſki puſčowat, kapitan S. L. Hind, pschednoſtſki wo wobſtejnoučzach w Kongo-Aruwimiskich krajinach, w kotrež bě njeſchtolét pscheyval. W Kongo-kraju, powjedasche woń, ſu wſchitzu domoródni ludžižraczny, a czlowjecze mjaſho je tam ſtajna potreba, ſi kotrež ho wikuje, kaž ſ druhéj zyrobu. Tam ſebi njevolnukow (ſchlowow) jenož ſ temu džerža, ſo bych uječor jich ſi jědži formili, kaž my ſwinje. Tich rěšenje je často ſ najhorschej kurowoſežu ſjednočene, ſo by mjaſho ſe ſložilo. Tak Bungaleſojo ſwojim ſi jědži poſtajenym woporam najprjedy ruzi a noſy ſlamaja a potom jich ſiwin, wſcheje ſamneje pomožy porubjemych, na tſi dny do wody poſoža, tak ſo jenož jich hlowu ſ wodh won teži, dokołz praſa, ſo to jich mjaſho polepiſti. Potom hakle jich ſchiju pscherenju. Kéždy woſkebitu ſplah ma drugi czelový džel ſa „naſlepſchi kruč“ mjaſha, jenož jaſyl, wuſchi a moſhy wſchitkum ſplaham ſa „kħloſteženſti“ placza. ſſyre mjaſho ſo ženje njeje a ſ nabožnymi a drugimi pschivěrkami jědženje czlowjecze mjaſho ničivo činič nima, ale czlowjecze mjaſho je zyroba, kaž kózda druga. W kraju Valetelaſojo ſo žadyn starý czlowjek, abo thromy, ſlepý a hewač braſhny nje-namaka. Schtóz czelnije dokonjany njeje, ſo ſareže a woſ gmejnje ſejerje. ſſamo ſwojich starſich džeczi ſezeru, hdyž staric̄ počznu a do džela wjazh počnje ſhamani njeſju. Valetelaſojo ſu podla najkrucižiſha a najrjeſha raſa w Kongoſkim kraju. Doczahowarjo hindeſkeje expediziſe poſrjadnje po kózdej bitwie wſchech ſpadanych ſeſrachu, ſa ſchakalow žaneho ſbytka njeſtoſtajivſchi. Miſionarojo pječa tajtemi ſamibalimej ſi wuſpečhom napſcheczivo dželaj. * S Wladivostoka w raiſcej rufke Uſſiskej piſaja: Kónz augusta a ſapocžat ſeptembra wokolo rěkow Uſſuri, Daubicha, Leſu a ſiman poſpochi nahle ſlivi padachu, kifaz wjazh a ſydlischem poſodžichu. Wjetſchina twarjenjow bu woſchkođenych abo ſ wodh wotmjeſtow, teho runja tež ſyño a ſito. Wjèle ſkotu je kónz wſalo. Telegrafu ſu ſ wulſeho džela poſtorehane. Mažyp Uſſuriskeje ſeleſniſki ſe ſamneje ſtara je woda ſobu wſala. Schkoda je wulſa. Hac̄ ſu ludžo poſbla ſiwinje ſhubili, wo tym hiſchče žanym powjeſežow nimam.

(Byſtwinſke powjeſeže hladaj w pschiloy.)

 Čeſeženi wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kofiz chzedža ſa nje na

4. ſchwartleto 1895

do předka placzic̄, njech nětko **80 np.** w wudawańi Serbskich Nowin wotedadža. — Cži, kofiz ſebi Serbske Nowiny psches poſt pschijedzec̄ dadža, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórſh ſkaſac̄. Na ſchwartleto ſaplačzi ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſſich poſtach, kaž tež w druhich krajach němſkeho khžorſtwa **1 hriwua**, ſi pschijedzenjom do domu **1 hriwua 15 np.** — Serbske Nowiny ſi pschilohu **Serbski Hospodar** placza na poſtach **1 hriwua 25 np.**, ſi pschijedzenjom do domu **1 hriwua 40 np.** — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „Pomhaſ Vóh“ na poſče ſkaſac̄.

Psches žudništvo ma šo na dobrovolne wafchnje w Bosankezach na městnje žamym na pschedžadžowanje pschedawacž: 1. oktobra dopolednia w 10 hodžinach kublo čížlo 3 w Bosankezach, k sa-wostajenstvu ſwid. Panachoweje kluschaze, 1086,07 dawſtich jeno-ſejow wopschijaze a na 47,873 hrivnow taſherowane.

W Hodžiju je ſheža čížlo 63 na pschedan. Dalsche je pola **F. G. Pilza ſhomicz.**

Sa tñscherjow.

Šheža s tñscherju a bydłom je pſci niſkim naplačenju hñydom na pschedan abo na pſchenajecze. Dželo ſa někotre tñhaz hrivnow može hñydom pſchedewſacž. Dalsche je ſhomicz na Wättigowej droſy 6 po 1 ſchodze.

Dekki na pſchedan.

Dželba zolovſtich a $\frac{5}{4}$ zolovſtich tñhaz vñwych deſkow je w Lulashcz mlyne w Rakezach na pschedan.

3 drjewjane plumpowe rohy, hñchaze w dobrym rjedze, 6 hacž 9 loheži dolhe, ma na pschedan.

Moritz Mjerwa
na mjažowym torhoschczu.

Warjenjowa pſchedawatnja

Korle Mahracea
porucža jahly, hejduschn, ſrupy, rajz a warny hróch czerſtwe a jara tunjo.

Najlepſi
Phéžorſki wolij
jara placžijnym hódnym porucžataj

Schicbla a Rječla
na ſwontownej lawſkej haſy.

Dezimalne
moſtowe wahi,
taſlate wahi,
butrowe wahi,
ſkótne wahi,
kaltruhaze maschin, ręputruhaze maschin, porucža w wulſtim wubjerku po ſnatych tunich placžiſnach

B. Fischer
na žitnej haſy.

Amerikanske
krane rjeviki
punkt po 36 np. porucža
Carl Noack na žitnej haſy.
Salozene 1864.

Najlepſi
jedžny lanj wolij
je jaſo doſchoł a porucža jón wot netka pſchezo czerſtwy.

A. E. Soba na Židowje.

Gardinij

w ſózdej placžiſnje
jenož wupruhowane družiny porucžataj w wulſtim wubjerku

Messon & Waldschmidt

na hłownym torhoschczu 9 delka a po 1 ſchodze.

Hacžrunje ſu ſo wſchē kožowe twory thetro podrožilo, je mi tola móžno, dokelž ſym kupjenje i čaſkom wobſamkuy, po ſtarych ſnatych naj-tunischiſtich placžiſnach pſchedawacž. Dokelž kožowe placžiſny dale wſchische ſtupaja, radžu ſózdemu, ſo by tole poſlikzenje wobledžbowal a ſo by ſebi trébne wobucze rucže na dleſchi čaſz pola mje kupil.

Paul Kristeller,
prěni a najwjetſchi ežrijowy ſklad
na bohatej haſy 29
ſ napschęza hoſczenza k „winowej ſiczi“.

Na wolerjow 5. wježneho krajnožejmiskeho wolrjeſza.

Sa wóſbu, kotaž ſo 17. oktobra t. l. ſa trajný ſejm ſtaſz ma, porucža podpiſani jako ſaſtuſjerja naſteho wóſbneho wolrjeſza

knjesa kublerja **Korla Mütterlein** w Koblizach.

Hižom w mérzu ſu doverenizh konſervativeho towarzſtwa a ſwiaſka ratarjow wobſamkuy, ſo chedža ſa wuſwolenje k. Mütterleinu wuſtupicž.

Tón ſamy je dobru ſchuln wujiwawſki pödla teho, ſo je na ſwojim kuble hospodarſtvo wjedl, ſiwu a mjebebitniwu dželarwoſz k lepſhemu ratarſtwa a ſuſhodnych gmejnów wopokasat.

Tebo dla ſuaje móř potřebuſeze a žadanja ſwojeho wóſbneho wolrjeſza a je derje ſhmanh, teſame i wuſtitkoſež a mejitoſcu ſaſtupicž, pſci čimž pſchichtuſhnoſe zylemu wóznamu krajej ſi wocžom ujepuſhcež.

Knjes Mütterlein je rodzeny ſſerb a wuživa doverenje Němzow a ſſerbow, kotrých dobre prawo, kotaž ſebi žadac̄ maju, kóždy čaſz ſaſtupicž budže.

My proſhymy teho dla wſchitskich wótcžiſz ſmžlenykh wolerjow, ſo bychu na dnu 17. oktobra

knjesa kublerja **Korla Mütterlein** w Koblizach ſa ſaſtuſjerja naſteho wofrejka do trajnega ſejma wuſwolili.

Beer w Hornjej ſkinje; Böhma w Debrizezach; Dieča na Židowje; Döſta w Rachowje; Heber w Bréšy; Hejer w Deln. ſkinje; Herzog w Polowje; Hennersdorf w Hodžiju; Jordan w Biſchfzech; Krahra w Čelanaſch; Lebmann w Poſchzech; Müller w Cossernje; Mutschler w Börku; Schmidt w Wulſtim ſciezenju; Vogel w Barze; Wünscha w Roſačzach.

Sjawne ludowe ſhromadžiſny.

Niedželu 29. ſeptembra popołdnie w $\frac{1}{3}$ hodžinach ſo w Freundež hoſczenzu w ſſowrjezach a w 6 hodžinach w Petſchkež hoſczenzu w Kotezach kandidat ſwiaſka ratarjow a konſervativeho towarzſtwa, knjes kuble

Korla Mütterlein-Koblicžanski, wuſwolerjam pſchedſtaja a ſwoj politiſki program woſjewi. Wo bohath wopyt proſhy.

wóſbny komitej.

Jednore a ſkodle

paleužy

porucža po zylisnach a jenotliwje tunjo

Carl Noack na žitnej haſy.
Salozene 1864.

Ia. Solingske

blidove nože a widlički,

luhiſle nože,

rēſanſle nože,

jacžne nože,

britwje,

nožižy,

rubanske nože,

ſolebanske nože,

kóž tež

jedženske ſzizy,

thoſejoſe ſzicžki,

warjenſle ſzudobje,

thoſejoſe mlyny,

platy,

rybowacze

atd. atd.

w najlepſej tworje po ſnatych tunich placžiſnach

B. Fischer

na žitnej haſy.

7 na ſukelnſkej haſy 7.

Porucžam ſwoj wulſti ſklad **Khocžebuſleho roſlateho tobala** ſamžneje fabriki po najtunischiſtich placžiſnach k dobroživemu wobledžbowanju.

Hermannia Gerlichowa wudowa
7 na ſukelnſkej haſy 7.

Turkowske blowki

(rjanu wulſtu twory)
punkt po 25 a 30 np. porucža
Carl Noack.

Nowoscze

w bliſach a trifotowych taillach
wſcheje družiny porucža

A. Phéžorſka
na seminarſkej haſy 6.

Přeprošenje.

Do Gudžic hosćenca w Budyšinje pola dwórnišča přeprošuje na **druhi džen oktobra** dopołdnja w džesačich swojich zastojnskich bratow do hłowneje zhromadźizny serbskeho duchownstwa, kaž tež tam tón samy džen popołdnju w tróch sobustawy serbskeho rěčespytnego wotrjada do jeho posiedzenja

farař lic. theol. **Imiš** Hodžijski,
předsyda.

Sjawa ludowa shromadžisna w Huczinje.

Niedżelu 29. septembra popołdnju w 5 hodžinach smjeje w Wolfez hosćenzu w Huczinje kandidat herbstskich burów, knies kubler **Jan Smola**, pschednoski wo wólbach do krajneho sejma. Wo bohaty wopyt prophy
wólby komitej.

Sjawa ludowa shromadžisna w Maleschezach.

Niedżelu 6. oktobra popołdnju w 5 hodžinach żo w Wjeliz hosćenzu w Maleschezach kandidat herbstskich burów, knies kubler **Jan Smola-Syntecjanski**, wuswolerjam pschedstaji.

Wuswolerjow w Maleschezach a wokolnych wžow prophy naležne shromadžisnu wopytač
wólby komitej.

Do Lupoje! Zutje niedżelu 29. septembra budža reje. Pschedczelnie pschedprosnuje **Voda**.

Swoj wulki skład žonjazych, mužajzych a hólčajzych filzowych klobukow

se wšchemi nowosciami něčjichého čočka wuhotowanym,
po snathch najtunischich placzisnach poruczam.

Leopold Posner,
en gros. pschedawańja en détail.
pschedniſkich a wolmjaných tworow.

Na bohatej haſy 7 w Budyšinje na bohatej haſy 7.

Wulke wupschedawanje.

Porzlin, kamjenina a schlenčzane twory
żo žobotu 28. septembra hacž do **niedżele**
6. oktobra po kózdej žo někak hodžazej placzisne
wupschedawaja.

Schalki po 5 np., talerje hłuboke a nílki po 8 np., talerje
ziblowym mistrom hłuboke a nílki po 15 np., jara rjane
hōjewowe servizi, 8dželate, hžo po 3 mk., žlonki po 50 np.,
pižane myjawy, wódne schlenčz po 8 np.

Najtunische kúpne žrivo sa sažopschedawarjow. Pschedawanje
je w dworje w skladze.

Korla Barthel
w domje ſerbskeje knihicjizchezernje.

Barchent f foſchlam

w jara wulkim wubjerku, starý lohež po 16 np. hacž f najlepje džeržazym druzinam w jara tunich placzisnach.

$\frac{6}{4}$ scheroiki kalmuk f žuknjam, kruty, czerwieno- a brunožmužkaty, starý lohež po 40 np., f wjeslam starý lohež po 25 np., lama starý lohež po 50 np., hacž f najlepšemu žuknojtemu lama. Barchentowe rubiſheža po 25 np. njewobrubjene. Židzane, polžidzane, wolmiane, polwolmiane bawlmiane rubiſheža w wulkim wubjerku mistrow w wšchach placzisnach. Barchentowe ložowe plachty hžo po 60 np., teho runja wulki wubjerk dwajpschežnych ložowych plach- tow porucza

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

Szwecjada:
najlepši amerikanſki petrolej,
hžezorski petrolej,
cžijený repitowý wolij,
sapalaki,
palny spiritus,
nozne žwecjki,
žwecjki we wšchach wulkoſczech,
schwabliczki
w wšchelakich druzinach
porucza

Carl Noack na žitnej haſy.
Salozene 1864.

Rjatl 4. a žobotu 5. oktobra
w hosćenzu „f stotemu lawej“
w Budyšinje
rybokosczizowe (fishbein)
pschedeschczniki
po najwyjšich placzisnach
lipyuje

R. Haupt i Draždžan.

Kožuchi
począahuje, žaleth a mantle po
mérje išije

A. Ržezorska
na seminarſkej haſy 6.

Młoda holza žo do lohkeje
žlužby pyta f 1. oktobrej abo
pozdžischo na žukelnſkej haſy 11.

Sprawna porjadna a pschedzelnia
holza abo žona žo f woženju
młoka na jedyni knježi dwór pola
Budyšchina hōršy do žlužby pyta.
Dalsche je hōnicz w wudawatni
„Sserb. Nowin“.

Ž nowemu lětu žo na Bluf-
ničzanski knježi dwór někotre
hródzne džoroki a džorka f žwi-
njom pyta.

Lětna mſda 135 hrivnow.

Džoroki, žlužobne džoroki, wot-
rocžkow, žrenkow a rólnych po-
honižow, wolažych, hčeczakow a
hejtmana pyta Spannowa na
malej bratrowskej haſy 5.

Běrnysběrarjow

f pojedzeli 30. septembra pyta

Ratarowiski knježi dwór.

Hejtmanow, pohonižow, wot-
rocžkow, rólnych pohonižow a
wolažych, žlužobne a hródzne
džoroki a tajke f žwinjom, dželacze-
ſke žwójby pyta Heynoldowa.

Džat.

Nasch dom ſ nowa natvariwschi,
kotryž bě ſo nam 23. měrza t. l.
f Božim wohnjom, psches ſtostniſku
rukli ſaloženym, ſaniczil, prajimy
wſchitkim žufzodam ſa ruczne dželo
a žmilne dary wutrobu džat,
wožebje paž knjesej gmejnſkemu
pschedstejcerzej Handrikej a jeho
žwójnym ſa hospodu a wſchitku
luboſež, kaž tež tym, kž ſu nasch
ſkot hospodowali a ſi pyzu ſaſtarali
ff. Kobanje, Worži a Graniczej,
kaž tež tym ſ blifka a ſ daloka,
kž ſu nam twarsku potřebu pschi-
wysli, a hewak luboſež wopokaſali.
Štönejne tež temu, kž je pyži
wohenjowej myſy tehdž nam přenju
pomož wopokaſal a nam tak ſe
ſtracha ſmjerze pomhal.

Hdžž ſo ſ nowa natvariſe
Nowy dom a twarjenja,
Starý běchu ſaniczile
Wohenjowe plomjenja,
Kž pičes rukli ſtostniſku,
W tamnej noz̄ naſtaſhu.

Dža ſo Bohu džakujemy,
So hacž hem je pomhal nam,
A jož ſtajine prophy chžemj,
Wſchithadzecž chžyl dale f nam
S radu a tež ſ pomožu
W aſtchim žlym ſtovenju.

Wón chžyl dacz w nowym domje
Wibezo nowu žvěrnostej nam,
So we nim po jeho ſtowje
Kždžy dže, hacž pschedzje tam,
Hacž ta duſha bies ſonza,
Wobydlenje węcze ma.

Wich ſo wſchitko derje radje,
Schto ſo we nim spoczina,
Wón chžyl ſum po ſwojej hnadej,
Johnowacž naž ſ wužofa,
Njech je wot ujož ſdalene,
Wſchitko druhé njebožo.

Boh chžyl wšchemu ſu luboſež placzicž,
Kž ſu na ſu wažili,
Kždžeho tež wobohacžie,
Po čzle a po duſci.
To wibek pschede ſ wutrobu
Barhež ſwójba kózdemu.

W Brēſnje, 26. sept. 1895.

Jan Bartho.

F. g. v.

(K temu čžižku pschedloha.)

Pschiloha k čížku 39 Serbskich Nowin.

Sobota 28. septembra 1895.

Cyrkwienske powjesce.

W Michałskiej grytki smieje jutje njedzeli rano w 7 hodz. diaconus Rada herbstu powiedni reč, 1/3 hodzin farat dr. Kalich, designowany superintendent Olszaksteje eforie, herbst a w 10 hodz. němstce wotzalne predowanie. — Pschi zyrtwiničnych durjach budze ho kollektu ja nowotwar Kořrbachsteje zyrtwje sberacż.

Werowanie:
W Michałskiej grytki: Jozomir Korla Müller, jeleśniski dżelacżer na Židowje, s. Pawlina Augustu swad. Ungerowej rodz. Precherez tam.

Krčen:
W Michałskiej grytki: Emil Korla, Jana Korla Horna, murjerja w Sztonnej Vorščci, s. — Adolf Richard, Małeję Zeidlera, knieżego pohoncza w Wownjuje, s. — Maria Martha, Jana Augusta Poldrata, jeleśniskiego dżelacżera na Židowje, dż. — Anna Lisbetha, Ernstego Wylema Schleńczerja, lamjenieczejzara na Židowje, dż. — Maria Elia, Jana Ernsta Stübnera, dżelacżera na Židowje, dż. — Lena Margaretha, Jana Bohuwera Bjara, pohoncza w Tselanach, dż. — Elisabetha Lena, Handrija Albinuża, lublerja w Žeritezach, dż. — Martha Johana, Maja Louisja Hugo Meiniga, fabrikarja na Židowje, dż. — Paweł Hermann, njemandz. s. na Židowje. — Paweł Kurt, njemandz. s. na Židowje.

Zemrječi:
Dzień 19. septembra: Jan Ernst Rydtat, býwši pôstki sastojnik w Žeritezach, 25 l. 5 m. 15 d. — 23. Elsa Bertha Gertruda, Korla Wylema Majorsa, italského miestra na Židowje, dż., 2 l. 2 m. 27 d. — 25. Max Richard, njemandz. s. w Kelnje, 9 m. 22 d. — Ernst Alwin, Jana Karluſa, dżelacżera na Židowje, dż., 2 m. 23 d.

Placisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje: 2443 metrow.	W Budyschinje 21. septembra 1895				W Lubiju 26. septembra 1895				
	wot hr. nr.	hač hr. nr.	wot hr. nr.	hač hr. nr.	wot hr. nr.	hač hr. nr.	wot hr. nr.	hač hr. nr.	
Pscheniza	bela	7	35	7	65	7	18	7	54
Rožka	žolta	6	94	7	6	6	76	7	6
Jeczmieni		6	12	6	25	5	69	6	67
Wowa		6	29	6	64	6	—	6	—
Hroch	50 kilogr.	5	80	6	—	5	40	5	60
Woda		7	22	11	11	8	33	9	44
Zahly		5	56	7	50	5	75	7	—
Hejduscha		12	—	15	—	11	—	13	50
Berry		15	50	16	—	13	50	14	—
Butra	1 kilogr.	1	80	2	10	1	60	2	—
Pschenicza muka	50	2	20	2	60	2	10	2	40
Wzana muka	50	7	—	15	50	—	—	—	—
Szyno	50	6	50	10	50	—	—	—	—
Słoma	600	2	—	2	30	1	50	2	—
Brokata 1812 sčtuſ, sčtuſa	17	—	18	—	15	—	17	—	—
Pschenicze motrubu	3	—	18	—	—	—	—	—	—
Wzane motrubu	3	75	4	50	—	—	—	—	—
	4	—	5	50	—	—	—	—	—

W Budyschinje placisze: ſórž pschenicza (bela) po 170 puntach 12 hr. 49 np. hač 13 hr. — np., žolta 11 hr. 79 np. hač 12 hr. — np., ſórž rožka po 160 puntach 9 hr. 79 np. hač 10 hr. — np. ſórž jeczmienja po 140 puntach 8 hr. 80 np. hač 9 hr. 29 np.

Na Bursy w Budyschinje pschenicza (bela) wot 7 hr. 50 np. hač 7 hr. 65 np., pschenicza (žolta) wot 7 hr. — np. hač 7 hr. 35 np., rožka wot 6 hr. 9 np. hač 6 hr. 25 np., jeczmieni wot 6 hr. 50 np. hač 6 hr. 82 np., wowa wot 5 hr. 90 np. hač 6 hr. — np.

Draždjanke mjaħove placisze: Homjada 1. družinu 68–70 hr., 2. družinu 65–67. 3. družinu 45–50 po 100 puntach rēsnejje wahi. Dobre krajne ſwinje 41–43 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čielata 1. družinu 60–70 np., po puncte rēsnejje wahi.

Wjedro w Vondouje 27. septembra: Jažne.

J. M. Frauenstein na bohatej haſhy 27

porucza ſwoj ſklad nowych muſtrow barchenta k koſchlam, pjeſlam a fuſnjam, hotowe barchentowe ſchath ja mužſkich, žónſkich a džeczi, koſhmaty pitej, ſtajny ſklad blidowych rubow, trjenjow, ſchankow, blidowych, poſlezhezowych a ſpaniſkich delow, wujjerlow, piſzane poſlezhezowe tkaniny, damast, ſchorzuchowe tkaniny, hotowe ſchorzuchi w wulkim wubjerku.

Sklad wſchęt platoowych wudželkow Ludwiga Wintera
w Vorščowje.

J. G. Illgen w Budyschinje

na mjaħowym torhoſčezu čižlo 13,
pschedawarnja mydla a kwęczkow
porucza wubjernie jadriwe mydla, mydlowy pólver,
majne mydlo, iſterku, kaž tež wonjadla a toilettowe
mydla w wſchelakich družinach po najtunisich plaežiñach.

Zacherlin

spodžiwiſje ſkutkuje. Wón mori, kaž
žadyn drugi ſredk — wſchē infekth a ho teho dla po
zylým ſwēze jako jeniečzy dobrý ſhwali a pyta. Jeſo
ſnamjenja ſu: 1. Saſygłowna bleſcha, 2. Mjeno „Zacherl“.

Woprawdžitħ dostacż:

W Budyschinje pola ff. Mērſchez bratrow naſzlednika,	Jan Skop,
=	f. Oth Engerta,
=	Straucha a Koldy,
=	Pawola Hofmanna,
=	Richard a Neumana,
=	Raaka a Kunatha,
=	C. A. Lukacha,
=	Pawola Schöckarta,
=	Alfreda Böhmy,
=	Herm. Aschizanka,
=	Pawol Mikl,
=	E. Ferd. Lehmann,
=	Aug. Schwera,
=	Ed. Tammera,
=	A. W. Knichale naſzled.,
=	E. M. Klauſſa.

Tabluka

tež tſhaſene po kózdej dželbje fa hotove pjenjeſy kupuje

Horujoſiſka ſadtloczterija

dr. Herrmann a Wekti

piſchi kralowym walu 10.

Móſynki

punt po 20 np.

piſchi 5 puntach po 18 np.

porucza

C. F. Dietrich

na jerjowej haſhy 1.

Wolmjanke fabry,

wolmjanke rubiſhčza

ho s nje puſčatym barbam

poſčebarbja a kaž nowe piſhihotuja.

W. Kellingez barbjeńja.

Papjera a
pišanska potřeba.

A. & W. Neuhausn.

Krótke a galanterijowe
twory a hraški.

Budžaki, Schwarzwaldske sejenske čašniki, sejenske, ruczne a stejaze schpihele, domjaze žohnowanje, fotografijove wobluki, gardinowe rosety, gardinowe rječasy, schleierzane a kamjeninowe twory, emaillérowane a lakérowane blachowe twory, klonki a mucznizy, kamorežki sa kornički, polzu sa kornički, nudlowe kulečki, džeržaki sa khosejový měschk, mothdla, sawalne blidove deki, kuchinske wahi, rybowanske maschin, kiszałowe a woli-joze menaje, papjerjove mlhy, talerki s drjewa, metalla a woprawne japonske, nože, widliczki a lžizy, kupači, korkocjaħaki, nožove a pjenjezne korbiki, riedženske a wuskwetlen-ſte kaſchežki, weschadlo sa blachowu nadobu, plokanske deski, schatowe powjašy, sawijadla sa schatowe powjašy, glamor, glamorowe měschki, wiczne hakli a wiczne toſche, schzétki a khoscheža, woknowu koju a kuchinske zanki atd. atd. w wulkim wubjerku.

A. & W. Neuhausn

4 na ſerbſkej haſy 4 w Buduſchinje 4 na ſerbſkej haſy 4.

Messow & Waldschmidt

na hlownym
torhoschcu 9,
delka a po 1 skhodze,

dowolitaj ſebi najpodwołniſho ſ vjedzenju dacž, ſo ſzu wſchē nowoſeže ſa naſymski a ſymski čaſ ſoſhle.

Naſu ſklad w wupyschenych a njewupyschenych filzo-wych klobukach ſa žónske a džecži pschekwapjazy wubjerk frucze modnych, derje pschistejazych formow ſ pěknym wupyschenjom po pomyslnie najtunis-ſich placzisnach.

Potřebu ſ wupyschenju klobukow w najnowſchich modnych wězach.

Modellske klobuki ſu ſ dobročiwemu wobhladanju w naju ſhlamach wustajene.

Tez už pola naſu kupjene klobuki schwarnje a rucze po najtunis-ſej placzisnje po nowej módze pschedželamoj.

Turkowske ſlowki
najlepſeje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucža

Moritz Mjerwa
pschi miažowym torhoschžu.

Destillazija ſnathch dobrých ſikero w po
starých tunich placzisnach.

Wupuschežane
ſymſle ſwjerſchini, ſymſle mantle,
ložuchowe poczehnjenja,
mužaza draſta
ſo ſ nje puſchežatymi barbam
pschebarbja a ſo ſ noschenju
pschihotuja.

W. Kellingez barbjeřnia.

Paleny khosej

punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np.

w čiſeže wubjernje ſlodežazch družinach porucža

Th. Grumbt.

Eſlódke palenzv

liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.

porucža **Moritz Mjerwa** podla Petrowſkeje zyrkwe.
Destillazija ſnathch dobrých palenzow po starých tunich placzisnach.

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy,
nesczowe rebliky, khachlowe durczka,
tjesczne wokna, twarske hofdze

Paul Walther.

Suscheny polež, 5 porſtow
tolsth, punt po 65 np., ſadlo a
čerſtvy polež punt po 60 np.,
čerſtvy ſoj punt po 30, 40 a
50 np., wuschrjeny pschi 10 pun-
tach punt po 45 np., tuczne
kuſchene ſwiniſaze brjuci punt
po 60 np., tolbažowym tul punt
po 40 np. porucža

Otto Petſchka na ſitnej haſy.

Kaſch eže

we wſchēch wulfoszach a družinach
porucža pschi potřebje

Arthur Jannasch
na Hoschiz haſy
a róžku ſeminarſteje haſy.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kóždu sobotu.
— Stwórlétna przedpłata
w wudawańi 80 np. a na
námskich póstach 1 mk.,
a přimjenjom do domu
1 mk 15 np. — Kóžde
čísto płaci 8 np

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číslo Smolerjec knihiččernje w Mačičnym domje w Budyšinie.

Za nawěstki, kiž maja
so w wudawańi „Sero-
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2,
wotedać, płaci so wot
małego rynka 10 np. a
maja so stwórk hač do
7 hodz. wječor wotedać.

Číslo 40.

Sobotu 5. oktobra 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němiske khěžorſtvo. Zeho Majestosć kral Albert je po psche-
proshenju awstrijského khěžora k tutemu na wopht wotjēl, so by
s nim pola Mürzstega jelenje honil.

— Bush wjerchojo budža w němiskim khěžorſtwe kňežicž.
W sakſko-koburgsko-gothańskim wójvodstwie je wójwodu Ernsta jedyn
jendželski prynz na trónie sežehoval, w Oldenburgu dyrbi jedyn
ruski prynz po něcžichim bjesdžeczhym wójwodze na trón stupicž
a w Braunschweigské ho zhy Cumberlandskeho wójwody sa wójwodu
postaji. Wschelake němiske nowiny ho na tole „zuse knježitwo“
hôršcha. So bych u tule njespolojnosć poddušyle, jendželske knježec-
stwove nowiny wudawaia, so je pola jendželského dwora, kotrež
je s něhduscheje hannoverskeje kralowstweje kňójby wuschoł, němiska
rěčz dwórska rěčz a so džé je mandželski něcžischeje kraloweje a nan
krónyrynsza (Walskeho prynza) tež němiski prynz Albert sakſko-koburg-
ski był.

— Dokhody němiskeho khěžorſtwa na swježelaze roſti. Sa
pozlednje pječz měžazow ſu žla a indirektnie dawki něhdžé 27½
milijona wjazh wunješle, džili loni sa tón ſamym čaſem. Duž ſměny
drje ho nadječz, so ſebi ſobustawu khěžorſtowoweho ſejma njebudža
nowych dawkow dla hłownu lamacž trjebacž.

— Ruski finanzny minister hýzo wjazh dnjow w Barlinje psche-
bywa. Wón chze ho tam pječza wulekowacž dacž. Wschednje wón
Barlinſku kliniku psche kožowe khorosče wopptyuje.

— Horzu debatu ſu w hłownej ſhromadžiſnje wokrježneho
komiteja towarzſtwa delnjobaherských ratařských towarzſtow měli.
Krajčerſtwovy president ſwobodny knjess s Fuchs wospjet hrôžesche,
ſhromadžiſnu roſpuſhczicž, tak jérje burſzy ſaſtupjerjo „knježi pschi
ſelenym blidže“ pschimachu. Bur Wieland praji: „Lucži ſaſtojnizy,
ratařzhy radžiczeljo w pschedſtwač burſkých towarzſtow, w wokrjež-
nym a generalnym komiteju ſedža! S theoretikami a řečanskimi
burami ho nam njeponha. Trjebamž praktiſkych muži. Hubjenje
ſpižane ratařke nowiny ratařtwo njeſpoſhénmu. Kajfi ſaměr maja
pučowanske ſhromadžiſnje? Mý burjo wěmy, tak dyrbi ho rola
dželacž a ſkót ho plahowacž; pučowanszhy wucžerjo naſz druhdy
wěžy wucža, kotrež dyrbi ho druhdy ſumny bur a na-
ſhonič ſkótnej lektar ſmječz. Nejwijazhy pučowanských wucžerjow tu
jenož je, so bych ſa pschednoſchi pravje wjèle pjenjes brali.
Landshutſki wokrježny hejtman Wielandej pschihložujo praji, so
maja burjo pravo, hdyž chzedža ratarjow ſwojeho runjecža na
čzole ratařských towarzſtow widžecž; wón dyrbijeli ho prázowacž, so
bych ſa pravje wuſtojnych ratarjow ſa pschedžydow do wokrježnych
komitejow atd. wuswolili.

Teho ſameho měnjenja, kaž cžile delnjobaherszhy burjo, je tež
wjèle ſerbſkých burów. Teho dla ſu ſa kandidatu pschi wólbje do
sakſkeho ſejma knjesa ſublerja Šsmola postajili. Tón drje njeje
na řečanské ſchuli wucženy, ale ſa to cžim bôle praktiſki a naſhonyt
muž. Mýes tym so druhý wjèle rěčza, ale pschi tym nicžo nje-
dokonječa, je knjess Šsmola pomhal, ſerbſke burſke towarzſtwa do
živjenja ſwolacž a na wžach nalutowanje a wupožčerje ſaložicž,
ſi kotrežiž ho ratarjo a rjemejſlnizy ſi paſorow lichowarjow
wumža.

— Roſnicze politiſkich wobſtejnoscžow w Europje w běhu
pozledních lét, je Europu do dweju lehwov džesilo. W jenym
lehwe namakamy ſjenocžených Ruskich a Franzowſkich, w druhim

trojostwiaſt ſi jeho pschiwiſkom. Wobej stronje ſebi hiſhčeje nje-
pscheželszhy napschežiwo njeſtejitej, tola wobej ho njetajitej, ſo ho
na wójnu hotujetej. W nowšchim čaſu je ho rufa artillerija ſaſo
wo 196 kanonow pschiſporila, a bronjenje w ranſkej Afiskej dale
dže. Kaž psched někotrym čaſom jedyn franzowſki general, tak je
tež rufi general Dragomirow, hdyž w Franzowſkej pschebywashe,
wo bronjowbratſtvoje a wo móžnej wójni rěčzal. So by
Jendželska ſwoje mož ſi wójnami roſpjeſchila, a ſo by ho ſeſ
ſadželało, na ſtronu trojostwiaſta ſtupicž, na to ſo Ruzh a Franz-
owſkojo hýzo dawnu měrja. W Afiskej, hdyž jenož papjerjan, haj
hamo papjerjan mér mjes Chinu a Zapanskę njeſobſteji, a hdyž
môte wójna kóždy wokomil ſi nowa widyricž, Ruka jendželskim
wójniskim ſódzam doſč džela dawa, mjes tym ſo Franzowſka jenož
na wokomil ſaka, ſo by ſebi wot Jendželčanow žadała, ſo bych ſi
Egiptowſku wopuſhczili, pschi cžim ſo Ruzh a Franzowſkojo
ſa to ſtaraja, ſo by ho Italska ſa tutón pschipad ſi Abeynſkej do
wójny ſachmatała, tak ſo njeſohla Jendželsku w Egiptowſkej
pschežiwo Franzowſam podpjeracž. Na Balkanje ſo paſvo bôle a
bôle kopi. K armeniskim njeſoram je ſo ſběž w Mazedonſkej pschi-
dal, a ſſerbia chze Volharſkej ſi bróniu wobarač, jeli ſo by chyla
Mazedonſku ſi Volharſkej ſjenocžicž. Pschi tajfim njeveſtym politi-
ſkim poſloženju wurdženja mjes franzowſkim presidentom Felizom
Faureom, rufskim ministrom ſwonkownych naležnoſcžow, wjerchom
Lobanowom, franzowſkim ministrom ſwonkownych naležnoſcžow
Honotauxom, rufskim pôžlanzom baronom Mohrenheimom a hrabju
Montebellom cžim wjescze ſedžbliwoſcze na ho čaſnu.

Awſtria. Něcžiſhi galiziſki khěžorſki naměſtnik, hrabja Badeni,
je pschedžydstwo w nowym awſtriskim ministerſtwie pschedewſal.
W tymle ministerſtwie finanž ſi Bilinski, wifowatſtvo ſwobodny
knjess Glanz ſi Eicha, juſtiz ſi Gleispach, kultus a roſnuče-
nie ſwobodny knjess Gautsch, kraje ſaſitanje hrabja ſi Welsersheimb
a ratařtwo hrabja Ledebur-Wicheln ſaſtawaja. Nowe knježerſtvo
chze pschede wſchém wot ſtatnich ſaſtojnikow krutu njeſtronoſcž
žadacž, w tej ſamej měrje pak tež na to ſedžbowacž, ſo ho radikalne
ſtrony na wobſtejazých ſakonjow džerža.

Franzowſka. Na Madagaskarskej kupje khorosče franzowſkemu
wójſtu wjazh ſchłodža, haež bych ſo njeſchecželszhy khoraszy ſamohli,
tež hdyž njebych ſi na ſtajnoſci psched Franzowſami zofali. Haež
dotal je pječza khorosče 2000 franzowſkich wojakow na Madagaskarje
morila, a 7000 muži w hojeńjach leži. Po privatnych liſtach franzowſkich
offižerow je ſaſtaranje wojakow ſi zyrobu na Madagaskarje
w njeſlepj ruzj. Jedyn offižer piſe: „Wot 20 lét ſem ſymp na
wſchém kolonialnych wójnach był, tola ſenje njeſzym tajke wěžy
widžał, kaž w Madagaskarje. Ženje naſ ſymp ſi njeſtřebavſki
napinali a njeſhróblých cžinili. Ŝewak ſu mje wſchudže Franzowſkojo
wobddali, kotsiž ſu na wójne čerſtveje wjeſeſeje myſle. Tola na
madagaskarskim wójſtu ſtrukloſcž leži“. Jedyn druhí offižer taſle
powjeda: „Šsymp w Dahomejskej pschežiwo amazonskemu kralej
wojował. Wſchitzu offižerojo wjednika franzowſkeho wójſka, generała
Doddſa, rad njeſejachu, tola wjazh ſi do kralicž njeſzachu. Wón ſo njeby ſa blido ſyml, doniž njebe wjedžał, ſo maja wjazh
jeſcž. Wón ſo ſtajnje ſa tym prasheſche, kajfi bě wobſhad ſi naſchimi
ſódzemi, kotrež nam zyrobu a muniziju pschiwožachu. Wóſto cžujeſche,
ſo bě wón w jeho ſrježiſnje, widžesche jeho ſtajnje a pschežo. Wón
wojakom ſhroboſcž a nadžiū davaſche . . . A na Madagaskarje

bu s̄chthyrjo generalojo! Sedyn by doſbahal, tola dyrbjał dželacż a
bu wiđęceż dacż.

— Sławny francuski fizyk a chemik dr. Pasteur je 73 let starý wumrjel. Dr. Pasteur, kotryž je hižo pshed wjele létami jétrachczeženje pola wozow wumyšlil a sawjedl, je pshed nchdže 10 létami waschnje wunamakał, po kotrymž bo čłowjek wot pshcežeje skażenosće wulekowac̄ hodži.

Schwajzarska. W schwajzařskich sapalkowych (schwabliczowych) fabrikach wulki džel dželacžerjow khorí, dokelž že na postajenia, sa dželanie sapalkow poruczene, njeledžbuje. So by že tutemu sa-niechanju kónz čimilo, bě knježestwo namjetovalo, so by stat dželanie sapalkow pschedewſal. Samžemu njeđelu je schwajzařski lud wo tymle namječe wothložował a jón § 173 000 hložami pschecživo 138 000 hložami sacžiňyl.

Turkowska. Armeniske prašchenje, kotrež bě w požledním času troščtu do sabheža psichischlo, s nowa turkowskemu kniježerstwu mér kaž. Saúdžený tydženj běchu Armenojo, w Konstantinoplu bydlazh, deputaciju wulkowesirej pôzklali, kotrež dyrbjeſte tutemu pišmo, prôstwou wopschijaze, psichepodacž, so by kniježerstwo turkowskym hroñoséžam w Armeniskej kónz czinilo a reformy, w Barlinskim mérje postajene, pschewjedlo. Prôstwownej deputaciji pak ho jara hubjene powitanie došta. Polizistvo a wojažu ju na priežu k wulkowesiratzej wobstupicju a ju na bělym dniu farubachu. Tola s tym hyscze njebež kónz turkowskich nažynloséžow. Kewarowny podawat bě zjyle Konstantinopolske wobydleſtvo do hibanja stajil. Kscheszijansku frej wohladawski su bo mohamedanske czechody ſaphrile, a dženža w Konstantinoplu nichtó njeje, kotrež by sa mér psichichodneho dnia rukoval. Turkowske kniježerstwo znadž netko, wot europijskich wulkožow k temu nuczené, w Armeniskej reformy sawiedże. Tola potom znadž roshorjene mohamedanske wobydleſtvo pschecžimo kniježerstwu postanje a kniježerstwo powróczi. Wot požlednjeje wulkeje wojny politiske wobstejnoscze w Turkowskej tak napjate byle njeſzu, kaž netkole.

Paduschi milijonow.

(Podawek se živjenja w Amerizy.)

(Połączowanie.)

Nětkole woblečeschtaj šo rubježnikaj draftu wobeju Smithow, stajischtaj ſebi všeke periki, fiž běſchtaj ſebi ſobu pſchinjeſkloj, a padacchtaj šo potom — kaž to bratraj Smithaj wſchědnye ranu cžinjeſchtaj — i kloſchežom a trjenjom do bankownje, hdyž běſchtaj kloſče do durjow ſe ſcženovewho khamora w wobydlenju Smithow i ſebi tykloj. Wotewrſchtaſ dwoje durje do bankownje, wuwjertmyſchtaj potom plun w měſtneſzach, dokelž bě mjes tym i napol ſteſeſzich — runje tak, kaž to tež bratraj Smithaj ranje kaž ranje cžinjeſchtaj — a nětkole mječeſche abo trějeſche jedyn na stajnoſeži pſchi ſamych wóknach, mjes tym, ſo druhí w runym měrje na to džeſche, ſo by wulki pjenježny khamor wotewril. Hdyž potom ſchtó po haſy pſchinidoze, cžinjeſche přenški towarſch ſwójeho pomoznika pſchi khamorje na to fedžbneho. Tak fedžbny cžinjeny — tón mječeſche nimo teho ſnadnu prózu, dokelž mječeſche podzélané kloſče — hrabny potom rucže kloſchež a mječeſche wó jſtvoje pilnje. Sa tli ſchtwórež hodžinu bě hlóvny wobhah pjenježniſy — bankowe bilety, ſloto a dejmanty, pſthetož tež dejmanty běchu tu khowane — do kožaných ranzow, fiž běſchtaj ſobu pſchinjeſkloj, ſtykane, paduchaj ſamkuſchtaj; džeſchtaj do jſtvy wobeju Smithow a pſchegotowaſchtaj ſo tam ſažo, mjes tym, ſo jeju woporaj bjes pomozý, ale je ſložež ſo phrjo, na ſwójimaj ložomaj ležeschtaj. Wé ſo, ſta ſo pſchegotowanje jara ſpěchňe, jedyn ſ rubježnikow pſchi tym padže, ale wonaj tola ſbožownaj cžefnyschtaj ſe ſwójim popadom.

Rano na poł dżewieczych nadenidżechu młodscy saſtojnizy banki, kotsz najpreri pschidżechu, durje do banki samknjene, runjež hevat pschezo w kuthym čaſku jedyn ſ bratrow w bankowych měſtnoſćach, tiž běchu ſmutska samknjene, ſteſeſche a je hakle wopuszcęji, hdvž bě preri ſaſtojniki doschol. Tón ras bě wſchitko pschesamkane, nikoho njebe wižecz w bankowni, runjež běchu plunowe ſwětla wuwjertnjene, a duž podachu ſo młodscy ſaſtojnizy hač nanajpsčeſkymcho do ſadneje thęſki, hdz̄ez bratraj Smithaj vydleſhtaj. Hdvž tež tam nichčtō njevotewri — rubiežnikaj běſchtaj iſtwine durje wobkhadzejo ſ falſchynimi klučemi jaſo ſamknjolo — myſblachu ſebi ſaſtojnizy, kotrymž běchu ſo čzi, tiž běchu poſdžyscho doschli, pschitowac̄tchili, ſo e ſo je Smithomaj něchtó ſtało. Hdvž běſchtaj njeſbozownaj wot putow a kijow w ercze wuſhwobodzenaj a jaſo ſ ſebi pschiſchlo, powiedaschtaj, tak bě ſo wſchitko mělo. — —

Sa hodžinu běch tu hžo s čzjródu druhých kriminalnych sa-
stojníców. Słostníkaj běchtaj hamžnaj, kotařz běchtaj tež unionistu
banku wurubiloj. Staraj člowjekaj wopiszowac'haj paduchow zyle
tač, kaž bě jejú tež Lyonowu woħslabowař wopiszal, jako mlodejú
bylneju mužow. Wo tsecžim towarzchu njemóže'chtaj dospolneho
wopiszania podačž. Tež běchtaj wobaj Smithaj wultu brodawku
na brodże jeneho słostnika widżaloj. Kač běchtaj słostníkaj wo-
pacžnych fluežow dostałoj, to ſo w tu khwilu hisčeze wujaznicz
njehodže'che.

Wyl kriminalni faſtojnizy njewjedźachmy ſebi pschi tymle nowym napadźe ſi wopredka faradźic̄ runje tak, taž pschi tamnym w unionſkej banz̄. W bankowych městnoſćach njebečhu rubježnizh ani najmjeñſcheho flęda ſawostajili, wſchelake ſamki pjenježnizh běchu ſe wſchej staroſćiwosćezu ſaſzo ſesamkane. Słobotnizh njebečhu niežo ſhubili, tež ani na dworje, ani wó jſtwie bratrow Smithow njebu namakany ani kluč, ani žadyn druhi naſtroj.

Wurjadowy protokol spisachmy nětkole w bankowych městnosczech a hižo chžachmy ſo my ſaſtojnizh wotkaſic̄, tu pſchinjeſe nam jedyn ſ bratrow Smithow knjefl ſe ſuknje, kotryž bě dyrbjal jedyn ſ rubježníkow ſhubic̄.

„To drje njeje wjele“, rječnik starý muž, wottorhnjeny knjefl nam pschepodawajo, tiz bě po wschém ſdačgu na rukawje pschischity byl; ale na knjeflu wižasche na ſbože hischče zbole malý kufk platu a s tym móžachmý hnadž na jenu ſtronu nějaku czer wužledzicž. Na knjeflu bě krawzowe mjenio. Čítach: „Blyders, New-York“.

Šwořebje wobivrotnym tajnym polizistom dojedzeh hnydom
k tutemu krawzej a tutón ſlubi, ſo namaj hač nanajspěchniſho
wořoby pomjenuje, kótrymž bě woblegzenja abo žułnje ſ tamneho
platu ſhotowil.

„Wulka liczba tuthych knjefow njebudže”, pſchijpomni krawz.
„To je drohi plăt a mi ſo ſda, ſo je ſzbi jeno mało knjefow
wobleżenja ſ njeho ſkaſalo.”

Sa dwaj dnaj došta pshedstajenj šloštniskeho wotdželenja wot krawza žadane wujaznjenje. Tutoń plat bě jeno dwěmaj kniesomaj wobstaral, kniesej Shermanej, předhyschemu direktorej unioniskej banki, a rentierej Huntej w Green-Pointu pola Brooklynu, žotrow- skeho města New-Yorka.

„K swojemu wuprzejenju pſchida krawz hiſceje to naspomnjenje, ſo Hunt na starý czeſki brach na noſy czerpi a ſo teho dla wjelye czaja w kupjelach pſchebywa. Dokelz krawz Blyders pſchi swojim netkole ſczechowazym komiſarſkim pſcheblyſhowaniu wupraji, ſo je wjazy rasow renticrej Huntnej wobleczjenja ſhotowil, dach ſebi kwołkowym napohlad Huntowy bliże wopiącaż. Po tutym wopiącanju bę Hunt muž w tſizytych lętach, ſchwizny a ſylnych stanow, ale ſ braſčniwej nohu, czehož dla měwaſtſte tež pſchi kholženju ſi. Zeho wobliczo ſ polnej brodu je czerſtwe a ſtrowotne a ma tež bryle. Deli ſo bęchu tute krawzowe ſdželenja prawe, móžeſche Hunt ſedma jedyn ſ rubježnikow bycž. Hdyž pſchedſtajemy kriminalneje polizije kſyliſchesche, ſo je tež prijedyski direktor unioniskeje banki, Sherman, wot krawza Blydersa tamny pląt na woblek brał, bę hacž nanajbbóle porażený a roſbudzený. „Kak móže ſ zyla jenož imeno tehole muža, kotrehož wón ſtam czeſčuje a ſancz ma”, tak wolaſche pſchedſtajemy kriminalneho wotdželenja jedyn ras po druhim, „ſ tutej naležnoſciu ſwiſzowacž . . .”

Najprjódžy dyrbjaču šo nětcole někotre wobkedžbowanja činičz. Pschede wšchem dyrbjaču, so by šo dalscha cęęter wo napadze w unionskej banžy wukopala, Lyon, dróžkowh pohoncz a wothladowat khoreho, kotsiz žadyn direktora Shermana po woszobie nje-snajachu, teho ſameho něchto cęęta derje wobkedžbowac̄. hac̄ wón tola njeje jedyn ſ teju mužow był, ktraijz bęchtaj Lyon a jeho domu wptwiedloj.

Sherman njebe hišče starý, w poſzledních schyrzytých létach, a bywaſche často w wuhrizowym (auster) salonje delnjeho Brodwaya, hdzej módachu jeho kruže woſkedžbowac̄. Tajny polizista wſa na ſo dowérne nawjedowanje tuthy tñich woſkow, ale wſchitý tñio wuprajichu ſo, ſo ſtaj mužſtaj, fotrajj běſchtaj Lyona ſ jeho wobydlenja w kanalnej droši do pschihotowanej drožki a wot tam do hosczenza w Houstonſkej droši pschijwiedloj, hiſčeze młodaj, najwijazh pječ a tñicži lét byloj a ſo njeſtaj, kaž dyrbjachu nětkole hiſčeze dodac̄, am i najmjeſtcha na Shermana podobnaj byloj. Runje tak ſvědczeſte tež hosczenzař ſ Houstonſkeje droži, ſ fotrymž něſhto dñiom poſdzischo do wuhrizoweho salona džech, ſo bych Shermana woſkedžbowac̄ dal. Pschezo pak dyrbjefše ſo něſhto činic̄, ſo by Shermanową česęz niestranienia wosteda.

Pschedstajenj kriminalnego wotdzelenja wobhoniowasche zo hac

nanajwobschernischo, hdze bě direktor Sherman wobescherej nježele, wožebje tej dnaj, na kotrejmaž běchtaj ſo rubježniſtvoje wuwjedloj, pſchebyval. Duž bu pſches mnohich, zyle doréw hódnich ſhvedlow wobkružene, ſo bě tamnu poñdželu wjecžor, hdž bě ſo unionska banka wurubila, na létnej ſhromadžinje akzijoweho towarzwa w Chicagu pſchebyval a ſo hiſcheze wobdželil na hoscžinje, katraž bě ſo hakle wutoru rano w druhéj hodžinje ſkónčila. W tej noz̄y, hdž běch zentralnu banku wurubili, bě Sherman w kraju Michigan nježalok ſhuronfkeho jefora byl. W Michiganje bě ſo nježto čažha jadžeržal, jo by banty ſupoval, a bě runje tamu wjecžor w ſwobjbe starosty města East Saginow City ſa hoscža pſcheprócheny byl. Starosta a tež druhý načladni ludžo města dopomnichu ſo hiſcheze wěčze na tutón wjecžor a na Shermanovu pſchitomnoſcž na tutej wjecžornej hoscžinje. Džiwajo na tute wobstejenja nježechu, wě ſo, žane myžle, pſchecživo njemu pſchepytowanje ſapocžecž.

Sa to pak dyrbjeſche ſebi kriminalna wſchynoſcž hýdom zyle døkladnu wedomoſcž wo wožobje pjenježnika Huntu wobstaracž. Rano ſahe dojedžech, pſchewodžany wot hoberzy ſylnieho, nje-monturowaneho kriminalneho polizistu ſ parnej jefdu ſ New-Yorka do Green-Pointa. Potom wužichmoj konjazeje želeſnizy, jedžechmoj ſ njež něhdže poł hodžin a wopuſchecžichmoj potom wós, ſo bychmoj ſo do trochu ſ bofa ležazeje vile, pſchebytku pjenježnika Huntu, podaloj. Hdž běch ſaklinkal, wotewri mloða holza.

„Se knies Hunt hižo ſ rěžam?“ wopraſhach ſo, na cžož holza wotmolvi:

„Ně, knies Hunt je khory a njeje nikomu ſ rěžam.“

„Na kžde waſchnie dyrbimoj ſ nim rěžecž“, ſnapſchecživich na tv, „proſhu, dowjedžeſe naju ſ njemu.“

Holčka bu ſatrafchena a rjeſtih ſetkole:

„Chzu pohladacž, hacž budže móžno?“

Holza dobeža na to do jeneje jſtwy a wróci ſo ſa mało mjeſtchinow ſ tymle wotmolwjeniom:

„Proſhu, ſdželce ſi ſwoje mjeño a tež, ſ cžemu ſeže pſchitſhi, ſnádž móžne waž knies Hunt pſchijecž, runjež je khory.“

Pſchi tym pſcheprožu naju holčka, ſo bychmoj ſo do ſalonu podaloj a ſo tam požmyloj.

„Wobžaruju“, wotmolwivich ja, „jo dyrbju na khwilu zyle mijelcžecž, wo tym, ſchtó ſym a ſ cžemu ſym pſchishol, a jeno kniesej Huntu ſamemu móžu ſo wo tym wuprajecž.“

„Ně, duž chzu hiſcheze junu ſ kniesom Huntom poręcžecž“, doſtach ſa wotmolwu.

Donjedžech ſe ſeržautom do ſalona a ſklyſhach wot tam khvatne krožele po žužodnej jſtwe, runjež khetro pohluſhene, dokež bě jſtwa pſchipoda najkerje ſ cžezkimi tepichami poklädena. Dokež w klicžitowej džeržy w durjach klicž nječeſche, pohladnych ſ džerku do jſtwy pſchipoda. Runjež móžach jeno kruh pſchewidžecž, roſhoru ſo mi tola hýdom krej, pſchetož pſched wulkim ſchpihelom, ſiž bě runje ſnapſchecža durjow pſchicžinem, ſtejeſche mloðy muž, kotrež mjeſche w rukomaj wopacžnu połnu brodu, a bě runje na tym, ſo by ju pſchityknýl. Ma woblicžu mloðeho muža, runjež móžach je jeno mało wokomikow ſawohladacž, mjeſche na brodže wulku brodawku. Tón muž, ſiž chzyſche ſo ſ wopacžnej brodu njeñajomny ſežiniež, ſhubi ſo, wě ſo, hýdom ſažo wot ſchpihela, ale dojež běch wožladał. Nětcole bě wo to, ſo ſo ſpěchne jednaſche. S krotkimi ſlowami běch ſwojeho pſchewodniſa wo tym, ſchtóž běch wožladał, roſwucžil. Čedma bě to hotowe, pſchitže mloða holza ſ nowa, dowjedže naju na khódbu a potom hakle pſches druhu jſtwe do teje, w kotrež bě tón, ſiž ſo ſa rentiera Huntu wudawac̄he, pſched ſchpihelom cžinicz mél.

(Skónčenje pſchichodnje.)

Ze Serbow.

S Buduſchinou. W narodnym ſinjenju ſerbſkeho luda je ſo 2. džen ſtobrwa wulži wažny cžažowym wodžel dokonjal. Poł ſta ſet bě ſo myňlo, ſo bě ſo prěni ſerbſki ſpěwanſki ſwjetdžen wotmél. Nasch ſerbſki hudžbnik Kozor bě tehdž preni kroč ſe ſwojimi kompoziſijemi a ſerbſkimi ludowymi pěchujemi ſ konzertom na ſtarne ſtupil. Schtóž roſdžel mjes tehdomnym a nětčiſhim cžažom njeſnaje, wulki wuſnam tehole podawka ſapſchijecž njeſamóže. Boh, kotrež bě w tamnym cžažu mjes ſerbſkim ludom muži ſbudiži, kofíž ſe ſwojim pišmonwskim dželom mréjaze ſserbſtwo ſažo wozjivichu, wón je tehdž tež ſerbſkemu ludej muža daril, kotrež dyrbjeſche ſe ſwojimi hložami wótcžinske ſahorjenje a jačzueze ſapalicž. Nasch njeſapomnity Sejler ſpěv pějnjeſche a naſch Kozor ſa nje hložky dželafche. A ſakla móž a ſylnoſcž w tyhle ſpěvach a hložach

leži! Po wſchech ſserbach ſo wone ſauoſchowachu a ſpěwachu. Wone běch ſo ſ ludoweho ducha narodžile a teho dla do luda pſchendžechu a ſo w nim wobkhowachu. Kaž něhdž grichifki pějnjer Tyrtaeos ſbitich Spartanow ſe ſwojimi ſpěvami ſahori a jich ſ dobyčju dowjedže, tak tež naſch Kozor ſe ſwojimi hložami ſserbow ſ nowem ſinjenju wuſpěwa. A ſserbjo wotučiſwchi ſ dolheho narodneho ſpanja ſ nowej nadžiju do pſchichoda džechu. Naſch wótežin ſomaſhka tehdž ſpěvaſche:

Naſche ſserbſtwo ſ procha ſtawa,
Štava živa narodnoſcž,
Šylny duch nam mož dawa,
Budži ſvijatu horliwoſcž.

Wulki jubilejny ſpěwanſki ſwjetdžen, kotrež 2. ſtobra ſwjetzachmy, móžne ſo poſtaſetny narodny narodny džen nowego ſserbowſtwa mjenowacž. A naſch lud jón tež jako tajſi wobhladowac̄he. Se wſchech ſtron ſerbſkeho kraja běch na ſwjetdžen khatali. Hižo dohlo do ſapocžatka konzerta běch wſchě městna w Lauez wulkej ſali ſo požluharymi wobſadžene. Wiele ludži dyrbjeſche ſo domoj wrócičž, dokež žaneho městna wjazy namakacž nježachu. Wo konzercze ſamym, kotrež ſo hýdom po ſedmich hodžin ſapocža, roſprawu do drobna ſa tjdžen podamy. Móžny bě ſacžiſhce, kotrež je wón na požluharymi čamíl. Povſchitkownje bě po ſkončenju konzerta wužiud ſklyſhce, ſo ſo hacž dotal žadyn ſerbſki ſpěwanſki ſwjetdžen tak poradžil njeje, kaž požledni. Wožebje tsecži džel, wobſtejazy ſ zykluſa Kozorowych ſpěvow, ſe ſwjaſowazym textom, wot Fiedlerja ſežberſcženym a ſ orcheſtrowym pſchewodom wuhotowaneho wot dr. Š. Pilka, poła požluhary ſtwa wulku khwalbu žnjeſeſche.

Š ſpěvanju ſo ſwjetdženſka hoscžina pſchisamku. Pſchi njež ſo něhdže 400 wožbow wobdželi. Knies farař Jakub-Nježwacžidliſki prěnju ſlawu naſhemu lubowanemu krále Albertu wunjeſhy. Teho ſlowa wótcžinſti wothub ſ wutrobach namakachu, a pſches ſalu móžna ſlawu ſahrima, po kotrež ſaklinča: „Krala Boh požohnuj“. Druhu ſlawu knies wſchyski ſeminarki wucžer Fiedler ſławniemu jubilarej ſerbſkich ſpěwanſkich ſwjetdženjow, naſhemu Kozorej poživjecži, jemu lavrjenzowym wěnz jako wopotaſimo džatowym ſserbow w injenje ſerbſkeho luda pſchepodawſchi. Knies kantor Kozor ſo podžakowavſchi roſkładowac̄he, ſo jemu njeby móžno bylo, ſerbſke ſpěwanſke ſwjetdženje wužjeſcž, hdž njeby knies ſeminarki wſchyski wucžer Fiedler ſpěvarjow a ſpěvarſti ſwolał, hromadžal a wužwucžowal. Wjes tym ſo knies Kozor ſ. Fiedlerja ſlawjeſche, tuteho jena ſpěvarſta w injenje ſpěvarſtow jako wjele ſaklinču ſtwa ſradowarja a wuhotowarja ſerbſkich ſpěwanſkich ſwjetdženjow ſ lawrjenzowym wěnzom debjeſche. Tsecži lavrjenzowym wěnz ſpěvarjo kniesej dr. Pilkej, kotrež bě konzertowý tsecži džel wodžil, ſi móžnej ſlawu poživjecžichu. Knies wſchyski wucžer Wjela ſ wjaſanej rěču khwalbu ſerbſkeho luda ſpěvaſche a knies kantor Bartko pſchitomnyh němſtich hoscži ſe ſlawu požjeſcži. S tym ſo hoscžinska ſabawa ſkónči. Bohy běch ſe ſale blida ſwinoſchane, a pſchne rejwarſti a rejwarjo ſo w pižanym rjeđe ſefupachu. „Selena ta meja“ ſaklinča ſe ſwojimi wježele ſbudižazym ſyňkami, pſchi kotrež ſe ſpěvarſte nohi kaž wot ſhamo poſtaſuſa.

(Skónčenje pſchichodnje.)

— Cžeſke njebože je ſo ſrjedu wjecžor ſtaſo. Direktor tudomneje piwarije běchta někotrych kniesow ſi Buduſchina a ſ Draždžan na ſwoju hóntwu do Kelna pſcheprož. Wjecžor woſoko ſedmich hodžin wrócičihu ſo pſches „Valenti“ na Draždžansku drohu do města. Ma horje, hdžez ſo dže dele ſi „Helgeſtej“, pſcheprožny přeni wós jeneho jědneho ſi wulkim pſhom a jědžecže potom na boču dróhy pomalu dale, dokež běchta ſo ſon, kaž ſo ſdaſche, pſched pſhom ſploſchil. Ma dobo pſchihna druhu wós do předka. Hdžez pſchijedže tam, hdžez ſo dróha ſi moſtej winje, ſta ſo žaſložny wrijefot, ſchfre ſetachu, cžlowiſti ſchit ſe ſklyſhce, ſon wosta přek na dróhy ſtejo a wós bě powrótzeny. Ma dróhy ležesche tudomny měſchezanſti inſpektor Brüchner w luži ſtrě ſbes myžlow — ſ ranu w ſadnej hlowje, ſ wocžow, wuchow, ſ noha a ſ huby žorleſche ſo krej — na boču, pſchi muri ſtareho ſtečhowa, ležesche ſetach dr. Tympe ſ Draždžan, ſebi krej ſ hlowy a ſ liza iréjo, hdžez běch ſranjeny; běžecž paž nježožesche, dokež bě ſebi tež někajſtu ſchodus ſe ſežinil, — a ſpody wosa tcžesche tudomny hoscženat ſeit ſi „běleho ſonja“, na wulke ſbože njeſrjaneny, ſo móžesche, hdžez jeho towarzhojo wós ſběhnyču, ſam ſe ſpody wuleſež. Bohonjeſej a ſeitowemu malemu hólzej, katraž běchta ſe ſežtaj tež ſobu na wosu, ſo žaneje ſchodus ſtaſo njeje, ſhiba ſu ſo lohko wobodrjeli. Brüchner bě tak cžezko ſranjeny, ſo

dýrbjachu jeho w korbje domoj donjescz. Lékar je jemu ranu
haschil a na ranje ſu ſo czeſkoſraniſenemu myſkle wróciſle. Heward
ſo paſ inspektorſtej Brüchnerej pichimernje derje wjedže, ſo ma lékar
najlepſtu nadžiju ſa njeho. Strowie dr. Thymy, fotrehož běchu
do „běleho konja“ dovrjeſli a tam ſawobalili, bě ſo tak khětſte ſažo
polepſchiſlo, ſo móžesche ſo w nozg $\frac{1}{2}, 3$ je ſpěchnym czechom ſam
do Dražđan wrócič. — Schto je njeſbože ſatwinovało? To drje
ſo že ne zbole njerofiaſzni. Šda ſo paſ, ſo njeje na ſploſchenju
jeſdny ſ pžom wina byl, kaž běchu ſ wopředka někotři povjedali, ale
ſo je wós konja do ſadrich nohov ſtorkal, tak ſo je kon padnul.
Hdyž je kon ſažo na nohi ſločiſl, je ſo wós powróciſl. Tež
hýchče ſ khvalbu ſpomnity, ſo je ſo knjes wýchſchi kniježerſki
radzičel ſ Döring tež ſam hnydom wo lékarſku pomož ſobu
poſtaroval.

— Hjchcze druhe njesbože je ſrđobu do Budyschyna ſwjedlo. Pjatki wjeczor doſta tudomny měſčezan Wilhelma na dwórnichęzowej drósh depeschu, ſo je jeho byn do njesboża pſchiſchol a bórſy po tym, ſo je morwy. Młody Wilhelm běſche mydlaſki miſchtſi mydlaſtne Olivje pola Gdanska w Pruskej. Pjatki popołdnju warjachu tam we wulkim kótkliku něhdże 100 zentnarjow mydla. Kótklik je tak wyſoki, ſo jeho kroma wulkemu čłowięſkej hacž něhdże i pažam doſzaha. Wokolo ſchtyrjoch běchu Wilhelma hſchcze w mydlařni widželi, a bórſy po tym tu wjazh njebe. Dželaczer, kótryž mějeſche warjaze mydlo měſčecz, pytny něſchtō twjerde w kótkliku — ſdasche ſo čłowjecze czeło bycz. A hlej, pſchi kótkliku ſtejſche powróćzene taſhczí, na kótryž běſche Wilhelma najſferſcho ſtupiš, ſo by ſe hrjedža kótklika pruhu warjazeho mydla načžerał. Bes dwóla běſche ſo ſ tucznymi ſchfórnjeni wobkunył a do kótklika padnył. Hnydom wuežerpachu warjaze mydlo a na dnje namakachu Wilhelmove czeło žałobzne woparjene. Pjatki popołdnju je ſo młody Wilhelma, kótryž ſo wot kózdeho jako luboſeziwym a ſprózniwym čłowjef khvali, na Budyskim Tuchorju khowal.

— (Wuhlady na p'schichodne w'jedro.) Wokolo 7. a 8
oktobra ma zo deszczow'e w'jedro wo'żałac'.

Se Ssowrjez. Saňdženu njejedzeli mějachmy skladnosćę, politiſki program knjesa Mütterleinia, krajokejimského kandidata ſvjatſka ratarjow a konſervativneho towarzſtva, kłyszczez. Dyrbimy ſo wuſnacz, ſo kmy ſo jeho ręce jara dživali. Povſchitkownje wón nimale to ſame lubjeſte, ſchtož je knjes Ssmola hižo daivo na ſwój program ſtaſil. Nam je derje ſtate, ſo je knjes Mütterlein w wólbnej ſhromadźiſnje w Povſchitzach ſawnje prajil, ſo by wón ſa dyrbienſke ſawěſčenje ſkota na ſejmje hloſkowaſ. Tehdź je wón buram dopofaſowacz pytał, kajti dobytſ by jim dyrbienſke ſłotne ſawěſčenje pſchinjeſzlo. A hlejče, nětko na dobo knjes Mütterlein nimale čjiſeje w tej ſamej myſli wo ſawěſčenju ſkotu reczi, kaž knjes Ssmola. Nětko dyrbja tež Mütterleinovi pſchinjeſhwarzjo pſchipóſnacz, ſo knjes Ssmola hižo wjele předy wo rataſtich naļežnoſczach prawe ſudzi, hacž jich knjes Mütterlein, tifz nětko haſle ſo knjesa Ssmolowemu ménjenju ſ najmjeńſcha pſched wuſwolerjemi pſchisamkuje a ſo jeho politiſkeho programu mozuje. Prachha ſo jenož, hacž by knjes Mütterlein, hdź by w ſejmje ſydał, ſwojemu noivſchemu nahladej tež ſwórem wostał. Ssmy w tymle naſtupanju trochu njedowériwi. Kunje tak ma ſo ſ hońtwiſkim ſakonjom. Jedyn pſchitomny wuſwoleť knjesej Mütterleinieſ ſnapičeſzini, ſo nihdy na nihdý njeweri, ſo by wón na ſejmje ſa to hloſkowaſ, ſo by kózda politiſka gmejna hońtwiſke prawo doſtała. Hdź by knjes Mütterlein ſa pſheměnjenje hońtwiſkeho ſakonja w tymle ſmykla ſtuklowacz chvíli, dha ſa njeho njebichu ryčerſtublerjo a najenzy wólbnu agitaziju ſ tajkej ſahorjenofcžu wiedli, kaž to nětkole činja. Skóńczyje knjes Mütterlein ryčerſtublerjow jako wulſich dobroczelow burſtwa ſhwalesche. Tež tu jemu jedyn wuſwoleť na pſchecznu rečzeſte, dopofaſujo, ſo pſchi wólbach a pſchi druhich ſkladnoſczach husto tole dobroczelſtwo widżecz njeje. My ſo njedamy dobycž pſches žanu hladku ſrecznivoſcž. Dobrych rečzniſkow je na ſejmje do doſče doſčę, niž paſ doſčę praktiſich muži, tifz ſ połnym pſchewzweđeñjom naſche burſke naležnoſče ſe ſwérnej wobſtajnoſcžu jaſtujuja. Sozialdemokratijy ſapóhlanžy wěſeže wjele rjeñſcho hacž knjes Mütterlein ręča, a tola bychmy ſo ſa to po- dżakowali, jim ſejmſki mandat dowéricz. Čeſho dla ſ knjesej Mütterleinieſ doſčę dowéřenja nimamy, je to, ſo je wón ſa tak krótki čzaž ſwoje nahladu čjiſeje pſheměnil. W tymle naſtupanju je kandidat ſerbſtich burow, knjes Ssmola, hinaſchi muž. Schtož je wón něhdý prajil a kluſil, teho ſo wón hisheče dženſa twierdze džerži. Knjes Ssmola je ſprawný ſharakter, a wo nim wěmhy, ſo je ſebi ſe ſaloženjom naſutowaniow a wupožčeñiom

a burskich towarzstwów wilkie saſklužby dobył. Na to ſměny ſpoſuſtečezež, ſo budže, kaž hacž dotal, niz ſtwoje ſaméne, ale powſchitkowne ludowe ſlepſche hladacž, hdyž jeho do krajneho ſejma poſeželu. Duz dajmy ſtnejſej Šsmole 17. oktobra ſwojí hlož!

S M e j s w a c z i d l a . P ř i j i p o ř e d n i c h ſ k o t n i c h w i k a c h b ě ſ o-
325 k r u w o w , 196 k w i n i a 344 p r o f z a t o w n a p ř e d e a n p ř i c h i n a l o .

S Vělých Nostiz. Tudomny živnoscéř Scholta je saúdzenu žobotu nahlu žmijercz wumrjel. Wón bě píchipoldnu, nijes tym so jeho žona kruwý pizowasche, na worjeschinu saléšl, so by i hrabjemi worjehi dele kločzil. Přchi tym že jemu hrabjowa hlowěčka řlama, tak so wón ſnak k ſemi dele padže a ſebi ſchiju ſwin. Wón bě na měſce morwý. Budowa a 6 džecži, i kotrychž 4 hiſhče do ſchule khodža, ieho woplaſkuia.

S Budesteż. Sańdżemu njeżduje je tu na drójh wo wžy় pſchelupz Schimann f Budžtchina do njeſboža pſchijichol. Hdyž f woſom do wžy় pſchijedže, żo jemu konjej sploſchiſchtaj. Pichí tym Schimann f woſa panhywski, żebi lewu ruku ſłama.

S Hucžiny. W wólbnej shromadžiſnje, w kotrejž ſo tu ſańdženu njejedzeli kandidat žerbſtich burów, knies Šsmola, wuſwolerjam pschedſtaj, je won wótru bitwu ſ rycerſtublerjemi a najenfam, ſ fotrychž bě wjeticha liežba pschitomnych, wobſtač. dyrbjal. Knježom najenfam bě wožebje ſ pohorſtком, ſo je knies Šsmola pschecžitnik dyrbjenſkeho ſkótneho ſawěſczenja. Do drobna roſpominawſci, ſo bychu po ſawiedženju dyrbjenſkeho ſkótneho ſawěſczenja rycerſtublerjo a najenzy ſwoje hródźe na khoty malých a krénič burów wutriedzili, knies Šsmola na to počaſa, ſo tajte ſawěſczenje jenož rycerſtublerjo žadaju, niz pak mjeňſchi ratarjo, dokež ſo w hródžach tublerjow a žiwnoſczerjow ſ řeđka tuberkuloſny ſkót nadecidźe. Knies Šsmola napomni, ſo won jeneho tublerja ſnaje, mjes kotrehož ſkotom ſo ſa 50 let žana tuberkuloſa namakała njeje. Schtó móže to ſame wo jenej rycerſtublerſkej hródzi prajiež? Žedyn ſ pschitomnych najenfow chýſche w běhu debat⁹ dopočaſacž. ſo je učetníchi hońtwiński ſakón runje prawy, a ſo knies Šsmola njeby lepſche burſkeho luda ſpěchoval, hdy by ſa to hložował, ſo by kóžda mjeňſcha politiſka gmejna prawo doſtała, ſwoju hońtwu temu pschenajecž, fotryž najwjetſchi pacht placži. Pachty ſu hižo-

nětkole psche wulse; pschetož sa kóždeho sajaza, kotrehož knies abo najenf těli, dyrbi wón 5 hriwnow japlaczic, mjes tym jo sa njeho na wlahach sedma 3 hriwny dostanje. Ma tole mudre roskładowanie knies Ssmola jnapłaczini, so kóždy sajaz burej na polu s najmijenscha sa 20 hriwnow wob leto sezerje, a jo zo načinjena swérinska schkoda se žantym pachtom sarunacž njehodži. Duż bychu burjo najlepšchi byli, hdz by s zyla žaneje swériny na jich leżomnoścach njebylo. Wotmolwjenja knieja Ssmoly pschitomni burszg poſzluharyo je žiwym plazanjom pschewodzachu. To je nam s najlepšim wobhwedzenjom, jo burski lud w najtej krajinje na stronje knieja Ssmoly steji, kotryž ma sprawnu wolu, interesy krénjeho schtanta kwéru saſtupowacž.

S Radwora. Samdžemu žobotu popoldnju s brožnje Handrikez khežniſeſe ſiwnoſeſe, kotruž Triblerez dželacjerſka hwojba wohydeſe, woheń wudhyri. Sa frótki čaſ ſiwshe ſiwnoſeſe ſine tvarjenja w plomjenjach ſtejachu. Duž móžachu Triblerez jenož jara mało nadoby ſtajerſkemu wohnjei wutorhmež; poſleſchča, lepſcha draſta a nadoba ſo wſchě ſpalichu. Wohen je pječa na kubi w hembjerkach wiſchoł, a povjeda ſo, jo ſu ſnadž jón džeczi ſamijekrile, tola ſo to ſi wějtſeſu prajicž njehodži. W brožni mějachu huzhdni Pollenkez ſlomu ſaworſchtowanu, kotraž je ſo žobu ſpalila. S wokolo lětazym ſchfremi ſo woheń na Pollenkez brožen ſtchenjeſe. Tola dofelž ſo ludžo noweho naſtavažeheho wohnja bory dohladachu, bě možno jón ſalecž, předy hacž ſo won roſſcheri. Podla wjeźneje ſykawych běchu ſykawych ſi ſamjeneje, Keln, Lupoje a Lutoběza na haſchenje pſčijeli.

S Kalbíz. Spěvácké towarzstwo ja Kalbicžanského wožadu nředželu 29. septembra svój prení konzert w Konjezach wotbywaſche. Spěválo je šo tam jenož ſerbſki; pſchetož towarzſtvo je ſebe nařdawku ſtajilo, wožebje ſerbſki ludový ſpěv hajic̄. S bliſka a ſ daloka běchu šo hojčzo ſ tajkej mnohohoſču naſčli, jo w ſali bohužel bórši rum nředokahafše. S wožebje wulkej licžbu šo Radworske towarzſtvo „Meja“ wobdzeli. Mózne plazanje wo tym ſwědčeſche, ſo je šo ſpěv poſlucharjam derje ſpodobaſ. Wožebje lubiſchtaj ſo pořeklednijej dwaj ſpěvaj „Luby do wójny“ (terzett) a „Lute dobre ſpodbobanje“ (tříhložní chor), wobaj ſ pſchewodom. Po konzercze ſo k. dr. med. Rachel ſ Pančíž ſa poſtieženu ſabawu džakowasche a tamniſche ſpěvácké towarzſtvo ſakitaſche, ſ kotrehož pſchedkýdu wón

je, wobkručejo, so je tež wono hrbške a hrbški spěv haji. Skončnje tñjš dr. med. Rachel namjetovasche, wšchě hrbške spěwanske towarzstwa do jeneho svjaska sjenocjež.

S Ramjetneje Wölchinki. Srjedu 10. oktobra dopoldnia wot 10 hodžin budža šo w tudomnym hosczenzu ležomnoſceže tudomneho rycerckubla po sahonach na pschehadžowanje pschedawacž.

S Wojerez. Drjewo ſ Wojerowſtich kralowſtich holow budže šo schwórf 17. oktobra, 7. novembra, 28. novembra a 19. dezembra w hosczenzu k „šloje hrvéšje“ w Wojerezach kóždy króč dopoldnia wot 10 hodžin na pschehadžowanje pschedawacž.

S Mužakowa. 26. septembra je w Mužakowje polizija předawac̄heho kowatſkeho mischtra Bohuwéra Lenika ſajała a do jaſtwa wotwiedla. Na njeho hylne ſukaja, so je 18. septembra bura ſchecenjana Murkischa je ſamyſlom cželnje ſe straſchnym gratom, injenijz ſ uožom, cžwiloval. Murkisch bě dívčy do praveje rufi nad lóhežom do kribjeta kóždy, tak ſo dyrbjesc̄e ſo domoj dowjeſč a lekarjej hojicž dacž. Hdyž běchu Lenikej pížmo, w kotrymž bě pſchikafane, jeho ſaječ, do rufi dali, wón jo hyndom roſtocha a na ſemju cžihny. Duž ſ domu chyzsche hſchecze jeneho pſchecžela wopytacž, to pak jemu njedowolichu, cžehož dla ſo wón wiedzerjej tak ſpječowasche, ſo dyrbjachu jeho na rucžny wós ſvjajacž a do jaſtwa dowjeſč. Tam nětko ſwojemu pochoſtanju napſchecživo hladá.

Se Šorjelza. Tudomna khostanska komora 25. septembra wo kruvajazej ſupi jednaſche, kotrejž dla běchtaj křežat Matěj Pětka ſ Blunja a kowat Dubraw ſkoržloj. Na ſkulovſtich vifach bě Pětka Dubrawej jenu kruwu ſa 100 hrivnow wotkupil. Po někotrych nježelach Pětka Dubrawej ſjewi, ſo je kruva khora, a jeho naręča, ſo jemu 30 hrivnow wróči. Poſdžiſho ſhoniwſchi, ſo je kruva ſtrona, ménjeſche Dubraw, ſo je ſo ſhebaž dal a Pětka wobſkorži. Prozež ſo na Pětkovu ſchfodu wuſjudži; pſchetož Wojerowſki ſud jeho k 50 hrivnam pjenježneho khostanja ſaſjudži. Wěz ſ nowa pſchepytawſchi khostanska komora ſpōna, ſo je kruva w praſhomnym cžazu khora byla; duž prěnſchi wuſhud ſběhnywſchi Pětku wuwinowachu. — Wudowa Bertha Schimankowa ſ Kinajchta bě ſo pſched Wojerowſkim ſawniſkim ſudom hřiſchila, ſo ju njeběchu jaſo křeđeſetku pſchipuſtežili, a bě teho dla na ſudnikow ſchliwodžaze ſlowa prajiſa. Sa to ma nětko 20 hrivnow pjenježneho khostanja ſaplacžiež abo, jeli ſo placžiež njemóže, 4 dny w jaſtvoje ſedzeč. — Konjet Gustav Scholz ſ Rychwaſda bě wobſkoržen, ſo je ſe ſanjechanjom želeſniſki cžah do ſtracha pſchinjeſl. W nožy 13. julija wobſkoržen mjes řečižu a Nowym Hamorom ſe ſwojim wosom rucže pſches ſawrjeniu želeſnižu pſcheje, ſawjeranſku ſerdž dospołnje ſtamawſchi, mjes tym ſo bě pſchijedžazy cžah jenož 500 metrow ſdalen. ſawjerina hlaſatka wudawa, ſo je ſ latatnju machajo wobſkorženeho podarmo ſpýtala pohnuc, ſo by ſaſtał. Wobſkoržen temu napſchecživo rěči, ſo ſawjeru widžal njeje, ſo jemu tež njeje móžno bylo, w poſlednim wokomiku konjej ſadžerzeč. Sſudnižy měnjaču, ſo želeſniſki cžah njeje w ſtrache był; duž wobſkorženeho wuwinowachu.

Sa naſh hrbſki dom

bě ſo dotal nahromadžilo: 21 460 hr. 14 np.

dale ſu ſa njón darili:		
l. farař Lenik w Kletnom	20 "	— "
l. wuczeř Scholta ſ Lipin	1 "	— "
l. A. Černy (bérka)	133 "	45 "
l. A. Černy, cžifti wuſoſk stud. bała w Nowym Bydžowje	126 "	98 "
l. Wojtech Bíly wot theologow w Litoměřicach .	8 "	42 "
l. M.	— "	10 "
l. Jan Grefko w Warszawje nahromadžene w „Luziž“ hřido kwirowane	164 "	25 "
l. hamſki hejtman Alexander Petrow w Nowopolsku jako prěnju poſložu wot dopomjenku na jeho ſemrjetu ſtarſcheju	109 "	50 "
l. Alexander Petrow	4 "	38 "
l. ręczník Bolesław Rzyplecki ſ Rabona	43 "	80 "
A. P.	— "	76 "
l. kantor Wjencik w Różencze druh ſpchinioſk na 100 hrivnow	15 "	— "

Hromadže: 22 087 hr. 78 np.

S džakom ſvituje

Bartlo, pſchedkyda twarskeho wubjerka a ſaržadowat Mačežneho Doma.

¶ ſejmiskim wólbam w pjatym wólbnym wotrjeſu.

Dofelž bliſko je nětk cžaſ, ſo mam ſo hzejma wolicž, Lubi ſſerbo, proſchu waž, Njedajmy ſo ſ ničim molicž, Ale hzemj ſchwitzy hiež, ſſerbo ſe wuſwolicež.

Hdyž doma njefyda, Kotryž ma to wólbne prawo, ſſerbo hřož kóždy wotdaj, So by heval njerečalo, So w pjatym wotrjeſu, ſſerbo rěčko wolaču.

Tato ſſerbo dyrbimy ſſerbo pŕozowacž ſo wot to, A ſchtož kóždy ſamóže, Džerzeč tola nětko na to, So ſo měſtno we ſejmi ſaſ' ſe ſſerbo wobſadži.

Dwazecži a ſchtyri let ſſerbo ſam sprawnoh ſſerbo měli, A by ſchfoda bylo nět, Hdyž tak býchmy wotſupili ſſejmiske měſtno jenemu, Kotryž ſſerbo njež ſutrobu.

Wera, luboſč, nadžija, Wona wſchaf tež pſchá jeho, Njech, ſchtož čže, nětk wudawa, Njeſchecželtwo tu wot njeho, Wón je ſejmiski kandidat, Druhoh ſmínjemy ſo rad.

w Buſojni, 2. oktobra 1895.

H. Falka, gm. pſch.

Přílopk.

* Blisko Budyschina ſu tele dny rubježneho mordarja Erpala ſajeli a jeho do Budyskeho jaſtwa ſamli.

* Šańđzenu pońdželu rano je Bože njewjedro w Žitawje do křeže ſahrodnika Hermanna dyriko. Blíſk njeſapali, tola dwě kruwje w Hermannze hroži ſaraſh.

* Šahrodniskeho pomožnika Johna, dla ſaraženja ſwidowjene ſobrjiniwſkeje w Loſchwizach k ſmijerci ſaſudženeho, je kral Albert k hostačni na cžah živjenja wobhnadžil.

* W Lipſku ſamomordačtwo jeneho milijonara — knihiwſařnika Böſenberga — wulke džiwanje ſbudžuje. Böſenberg do Grimmym jědzeſche, roſzohnowa ſo ſe ſwojej ſotru a ſo na jenej lawžy w promenadach ſedžo ſateli.

* (Mýſchaza cžwila.) Se ſtöžena w ſakſkej provinži pížaja: „Na něhdze 35 jutrov wulkim džeczelovym polu, je pſchi woranju ſa polſecža dnja ſydom žonow 1883 pólnych myſchow a 39 žurkow ſabilo. Schtó mohl ſchfodu woblicžiež, kotryž tele ſwěrjata načinja.

* Š Rorez. W mýnskej hrjebi ſchaty ſunkajo je ſo ſotra. tudomneho reſtaſratéra Mürby ſepila. Wobžaromu ſu pſchi jeje džele ſidliſhča nadpanyle, tak ſo je do wody panyla a w nje ſmijerci namakała.

* Š Glogaw pížaja: Sſobotu ſieutenant ſe Schlick wot Lubinskich dragunarjow na hořtvoje pola Stareho Raudtena město bažanta, do kotrehož bě ſo ſaměřil, tjoſch honjerjow a jeneho hajnika třeli. Ředyn honjer wumrie, mjes tym ſo jeho do hojerjne njefechu, taj druhaj ſtaj lóžo ſranjenaj, ſa to je hajnik czeſke ſranjenje na hlowje a wutrobnje poczepil.

* Š Modeny pížaja: 25. ſeptembra je ſo Bartolomeo Patti, burſki ſyň ſe wſhy Saliceſa San Gioliano, na žaloſne waſchnje ſam ſtonzował. 22 lénym mlody muž bě dla njefbožowneje luboſče do czeſkých myſchow ſapadnył. Duž mjenovanym džen ſvječor domjazu bróžen ſapali a potom ſam do wohnja ſkocži. Žeho nan to pýthnywſchi na ſmijertně ſtrach njedžiwojo ſa nim do plomjenja ſkocži a jeho ſbožownje ſe ſo palazeje bróžnje wutorze. Nětko wbohemu cžlowjeſe ſo palazu drastu ſ cžela ſrěſachu a ſtorhachu, ale ſ doboru ſo njefbožowny wutorze a ſaſo, tón ras pol nahi do plomjenjow ſlečza. Dofelž ſo nětk bróžen pſches zylo paleſche, njebě wjazy móžno, njefbožowneho cžlowjeka wukhowacž.

* S kajsimi malic̄koſc̄em̄i maja ſo žuđniſtwa druhdy ſabjerac̄, to poſkaže ſawniſke žuđniſtvo w Dortmundze, tijž mējeſche pſchenidženje jeneje holzy wužudžieč, koſraž bēſche halle runje khostajomnu ſtarobu dozpelā. Wona vē w mēſeče po khlamatſku tworu, mjes nimi tež po mydlo a butru pobyla. So byſchtej jej w wulkej horzoc̄e mydlo a butra hromadu njeſběžaloj, ſebi holza horſtu trawę i bliſkeho pola wutorze, ſo by ſ njej mydlo wot butry wotdžeržala. Pólmu ſtražnik pak tutón njeſtuk njemožesche njevjezeny wostajic̄. Wón holzu wobſkorži a jeje nan, khludy podkopat, dyrbjeſche 3 hrivny ſaplaſcic̄. ſawniſke žuđniſtvo pak wužud ſbeže a holzu jenož wužvari.

* W Rožweinje je kořzmař Robert Kütner ſpiž ſ loža ſtamyl a w prénim poſthodze ſ durjemi won hicž chýl, je pak ſebi město durjow woſno wocžinił a ſ nim won padnył. Pósla je ſebi moſhy tak roſſchaſl, ſo je hižo na ranje wumrjel, wudowu a dwé džesči ſawoſtajiwſchi.

* (Něchtoto zyłe nowe.) Wječh Bismarck je Čech. Tutu ſajimau wěz ſu jene czechke nowiny wužledžile. Wone mijenujy poſvedaja: Žedyn naſch ſnath jědžesche njeſdawno do Rychbacha; tam ſo do woſebneho hoſejenza poda a ſo ſa blido ſyže. Sa žužodnym blidom ſedžachu tjo Čechojo, jedyn bě ſekar, druhi doktor prawa a tſecži fabrikanta. Žedyn ſ nich praſeſche, ſo je Bismarkowý wulki džed Čech byl a Duſchek rěkal, ſo je w jenej wžy pola Nachoda bydlil a ſo bychu ſo Bismarkowi předowmiz ſ tamniſhich zyrlinwſkih knihow wuptyac̄ a dopoſtaſc̄ hodžili. Žekar k temu doda, ſo tež zyla Bismarkowa hlowa na žlowjanſki narod poſtaſuje. — To njeby hlapje bylo, hdy by ſo woprawdze wuſkopalō, ſo je tón muž „ſ frejwje a ſe želesa“, ſjednoczeř Němzow, ſ czechkeho rodu. K temu jene Pražſke nowiny pſchiſpoſtinja: Hlacheze ſajimauſche by bylo, hdy bychu čti tjo mudri pſchi piwnym blidze wužledžili, hac̄ ma ſo Bismarkowý nop do nowow starých abo mlodých Čechow ſrjadowac̄.

* Šajimave werowanje je ſo w jenej Winskej zyrfki ſtało. Nawoženja, niz něhdze wudowž, ale přeni ras w ſwojim žiwenju pſched werowanſkim woſtarjom, ſtarſki njeje hac̄ 81 lět a jeho njevjeſta 42 naſležow licžesche. Tutón doſtravjeny nawoženja rěka Wenzel Walafek a je ſ gramtſchtrou; pſched něchzo ſetami je žleborň ſaſlužbny hčiž ſ krónu doſtal. Wón hiſeče dženža ſwoju žlužbu tak derje kaž pſches poſta ſetami ſaſtava.

* Livlandſki bur běſche ſebi tſelerſki proch pſchihotowaſ. Do jeho měſcheiný pak ſchtric̄ka ſ woſniſcheža ſleča a proch roſbuchy. Štwinj wjerch ſo wužbeže a muž a žona ſo žaložnije wopaliſchtaj. Čežko ſranjeny muž hiſeče ſwoje 5 džecži wuhlowa; potom k ſemi padže. Starſkej bjes nadžije na ſmjerč ſhoraj ležtaj.

* (Na jewiſchežu ſlonzowana ſpěvaſka.) W Brüſſelu je ſo 26. ſeptembra žaložne mordatſtwo ſtało. W džiwalde de la Seale, w kředž města ležazym, proſchesche wječor woſolo džehac̄zhodžin mlody muž direktora Degunſta wo dovolnoſc̄, ſo ſměl ſo ſady jewiſcheža podac̄ a tam ſpěvaſy, knježnje Augusty, pižmo pſched podac̄. Š wopředka direktor temu mužej, na kotrehož rěci bě Parížan ſpôſinac̄, to njeđowoli, rjetnivých, ſo po džiwalowſkih wuſtawkach nikomu, tijž ſobu njehraje, dovolene njeje, tak doſho hac̄ ſo hraje, do kulišow ſtupic̄; poſdžiſho pak ſo tola naprokyč a nařečez da, ſo jeho nuts puſcheži, woſhebje, dokež bēſche to pižmo, kotrež jomu tón mlody mužſki poſta, wot jeneho Parížkeho konzertſkeho direktora k knježnje Augusty pižam. Bush muž runy puež do ſpěvačyneje ſože džesče, ſedy pak bě dve mjeniſchinje w njej, dha ſo tři ſaſhobu tſeli a hnydom ſo w loži ſadwělinje na pomož woſasche. Direktor a wſchitzy jeho ludžo na pomož ſhwatachu, ale tak ſo ſtróžiſhu; knježna Augusty, tijž bě runje na jewiſchež ſtupic̄ hotowa byla, k čemuž bě ſo drohi ſ dejmantnam poſchitn ſchat woſleka, w ſwojej ſewi na ſemi ležesche; wutrobo bě jej ſ revolvrom dwójzy pſchethlene. Tſecži wutſel bě jej ruku ſrami. Zeje mordat bě wutſelawſchi hnydom do wonomor padnył, w kotrež jeho poſliſtojo namakachu a ſajachu. Spěvaſka ma ſeve pluzo na ſmjerč ſranjenje a bjes nadžije w hoječni leži. Mordat bě ſo po njeſtuky hnydom ſe ſtrychninem ſajedojočiſl. Žekar pak je jemu napschečiſwony jed dal, duž ſnadž ſo jemu žiwenje ſdžerži. Wón Virgil Martin rěka a praji, ſo je ſ tym ſamýklem ſ Paríža pſchiſchol, ſo by knježnū Augustu ſlonzowal, dokež je jemu pječza nježvěrna byla. So po mordatſkim ſkutku w džiwalde hračz pſchethachu, ſo ſamo roſumi.

(Zyrlinwſke pojeſče hladaj w pſchiſloſy.)

J. M. Fraueneſtein

na bohatej haſy 27

porucža ſwoj ſklad nowych muſtrow barchenta k koſchlam, pjeſlam a buknjam, hotove barchentowe ſchaty ſo mužſtich, žónſtich a džecži, ſožmaty pſlej, ſtajny ſklad blidowych rubow, trjenjow, ſchantow, blidowych, požleſečzowych a ſpaniſkich delow, wupjerkow, pížane požleſečzowe tlaniny, damat, ſchorzuchowe tlaniny, hotove ſchorzuchi w wulkiu wubjertu.

Sklad wſchěch platoſwych wudželskow Ldwiga Wintera w Porhomje.

Emil Lebelf

w Budětezach

ſwoj ſklad

čeſkeho wuhla

ſnateje naſlepſcheje družiny,

hornjoſchl. Kamjeñtne wuhlo,
delnjoſchl. Kamjeñtne wuhlo,
prima briſeth atd.

dobrocziwemu wobledžbowanju porucža.

Pſchiwjeſenje ſo derje a tunjo
wobſtara.

S pojeſčejanjom

Emil Lebelf.

J. G. Illgen w Budyschinje

na mjažowym torhoſchežu čižto 13,

pſchedawrnja mydla a ſwěčkow

porucža wubjernje jadriwe mydla, mydlowy pólver, majne mydlo, ſchterlu, kaž tež wonjadla a toilette we mydla w wſchelakich družinach po naſtunischih placzisnach.

Destillazijsa Adolfa Rämscha

w Budyschinje vſhi butrowych wiktach

porucža ſwoje wubjernje dwójne a jednore ſlode ſalenzy, likery ſnateje dobroſeže a tunjoſeže, teho runja dobry žitný a ežistý valenzy 1. a 2. družin.

Wódne ponoje, kotly, ſhachlowe platy, něſcžowe rébliki, ſhachlowe durečka, třeſhne woſna, twarske hoſdze

Paul Walther.

Valený hoſej

punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np.

w čiſeče wubjernje ſlodežazych družinach porucža

Th. Grumbt.

Tabluka

tež tſchafene po kóžej dželbje ſa hotove pjenjeſhy kupuje

Hornjoſolužiſka ſadtloczernja

dr. Herrmann a Wezki

pſchi kralowym walu 10.

Dobra khlamańja
s 5 kózami pola a s dobrymi
twarzemi, w kótrej s o wiele
materialnych tworow, wożebje pak
drostnych tkaninow a płata, kaž
też piwa a palenza rospchedawa,
je psches podpiżaneho na pschedan.

G. A. Mittasch w Bukezach.

Rjane fublo w rjantym poło-
żeñju, $1\frac{1}{4}$ hodz. wot Budyschina,
pschi Pomorczanskim żeleznistim
sałtaniszeżu, s 100 kózami pola,
30 kózami luki, 1450 dawskimi
jenoszemi, s 20,340 ml. wopalneje
kaž ma ho se živym a morwym
inventarom, ratackimi maschinami,
14 wośami, synom, złomu atd.
atd. s pschihódnymi wumienjenemi
jenož hamokupzam hnydom
pschedacz.

G. A. Mittasch w Bukezach.

Miejscha živność se wschem
živym a morwym inventarom je
choroście dla hnydom na psche-
najecze. Dalsche je shonicz na
jegerſtej drósh (Jägerstraße) 11.

Nowa derje ho danjaza hčža
se sahrodu je w Budyschinie na
rybowej hažy 1 na pschedan.

Trojokolo ma na pschedan
wojnac **Schmidt** w Tselanach.

Rjany wojeschinowy sekretar
je na pschedan psched schuleckimi
wrotami 4.

Kaſch eže

we wschem wulsczach a družinach
porucza pschi potrebie

Arthur Jannasch
na hoscisz hažy
a róžku seminariskeje hažy.

Prawaki

kupuje kózdu dżelbu
konserwowa fabrika
w Budyschinie.

Turkowske złowi
najlepszeje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mierwa
pschi mjažowym torhoszežu.

Destillazija
snathch dobruy likerow po
starich tunich placzisnach.

Rjane wulle złodle róžynki

punt po 24 a 30 np.
pschi wulscnym wołnje
na sadnej bohatej hažy na
wobhładanie leża,

petroſej

punt po 11 np.,
po zylisnach tunich
porucza

Carl Noack w Budyschinie,
najstarsche kolonialtworowe khlamy
w Budyschinie.

Saložene 1864.

A. A. Seunner jun.,

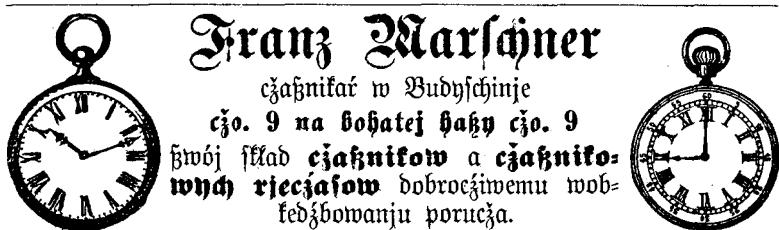
w Krumwaldze pod Czornym Bohom
rěšak a drjewowa pschedawařna

porucza swoj wulki skład
schundowanskich deslow,
schindzelowych deslow,
saszuvanskich deslow,
wjetowych deslow k pschibiczu szinu,
lubjowych latow,
w i j e l o w y c h latow,
saszuvanskich latow,
spalerczych latow,
sabitwanskich latow,
tramow atd.

deslow a latow we wszech ho trjebazych dołhoszach a tolstoſzach
po wurdadnie tunich placzisnach.

Glodke palenzy

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.
porucza **Moritz Mierwa** pódla Pětrowskeje zhrívje.
Destillazija snathch dobruy palenzow po starich tunich placzisnach.

Franz Marschner

čašnikar w Budyschinie
czo. 9 na bohatej hažy czo. 9
swoj skład ejañikow a čašniko-
wych rječasow dobročivemu wob-
ledžbowanju porucza.

Hódna twora. Pihomne rukowanje. Tunje placzisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

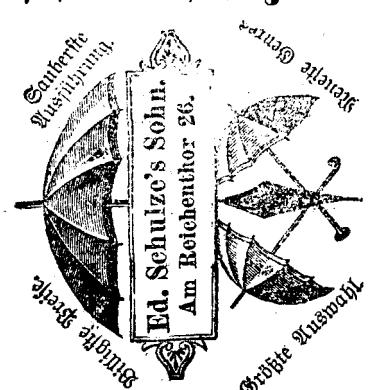
Pschispomnjenje: Něčzu herbski.

3 drjewjane plumpowe roły,
hisceže w dobrym rjedże, 6 hacž
9 loheži dolhe, ma na pschedau
Moritz Mierwa
na mjažowym torhoszežu.

Suscheny polež, 5 porstow
tolsty, punt po 65 np., kádlo a
čerstwy polež punt po 60 np.,
čerstwy kój punt po 30, 40 a
50 np., wischkreny pschi 10 pun-
tach punt po 45 np., tucze
szuchene szwinjaze brjuchi punt
po 60 np., tolbažowý tuk punt
po 40 np. porucza

Otto Petška na žitnej hažy.

Pschedeschézni.

Vorjedzenje a poczehnjenje
w mojej pschedawařni.

Cornenburgski ſkotziwjaſy pólver

Po dołholétnym nashonjenju
jako najlepschi ſkotziwjaſy a lefo-
wazy ſredk spónathy.

Zenož wopravdžith dostacž
w měschezannej haphyz w Budys-
chinie w rołach po 1 hr.

Turkowske złowki

(rjani wulki twor)

punt po 25 a 30 np. porucza

Carl Noack.

Wolmjanie ſavy, wolmjanie rubiszcza

ho s njepusczejatymi barbam
pschebarbj a kaž nowe pschihotuja.

W. Kellingez barbjetnja.

Wupuszežane
ſymple ſwjerſchniki,
ſymple mantle,
ſožuchowe poczehnjenja,
mužaza draſta

ho s njepusczejatymi barbam
pschebarbj a ho k noschenju
pschihotuja.

W. Kellingez barbjetnja.

Rjatt 4. a kobotu 5. oltobera
w hosczenzu „k ſtemu lawej“
w Budyschinie

rybokosczizowe (ſichbein)

pschedeschézni

po najwyschich placzisnach
kupuje

R. Haupt i Draždžan.

R nashymje

kupujcze swoje trébne węzy w plókanskich kótlach, železnych
a emaillérwanych, wodnych pónowjach, rólowych platach a
khachlowych hrabiežach, kaž tež

w kanonskich khachlach a rołach,

w drugich khachlach, bantojtym železu, wschelakorym gracie ſa rata-
ſtwo a sahrodnitwo, rječasach a paſłach na rubježne ſwérjata a
wožebje

w dezimalnych wahach,

s kótrich je pola podpiżaneho pschego 40—50 schuk, po tajkim
wulki wubjerk, na ſkadze, a to po jara tunich placzisnach, po kajtich
hisceže w Budyschinie ničo kúpicz nijebě, pschego jenož pola

Gottharda Behrendsa na bohatej hažy i napschecza hosczenza „k winowej liczi“.

Amerikanſe frane rjepiki

punt po 36 np. porucza

Carl Noack na žitnej hažy.
Saložene 1864.

Nowoscze

w bluzach a trilotowych taillach
wscheye družiny porucza

A. Ržezla
na seminariskej hažy 6.

Sjawa ludowa shromadzisna

w Maleschezach.

Niedzela 6. oktobra popoldnju w 5 hodzinach
so w Wieliz hosczenzu w Maleschezach kandidat herbstich burow,
knies kubler Jan Smola-Synteczanski,
wuswolerjam pschedstaj.

Wuswolerjow w Maleschezach a wokolnych wazow prozy
nalezne shromadzisnu wopystacz wolbnym komitej.

Sjawa ludowa shromadzisna

w Hnaschezach.

Schtwort 10. oktobra wjeczor w 7 hodzinach so w tudom-
nym Henczelz hosczenzu kandidat herbstich burow, knies kubler Jan
Smola, wuswolerjam pschedstaj a swoboj politiski program wosjewi.
Wo bohaty wopyst prozy wolbnym komitej.

Serbske Towarstwo za Khwaćicy a wokolność
wotmje swoje měsačne posedženje jutre njedzela za tydzeń
13. dzeń tehole měsaca w Khwaćicach, k kotremuž je kniez
wučer Žemr z Budyšina, znaty serbski pčolnikař, zajimawy
přednošk wo pčolárstwie přilubil. Duž prosymy wše sobustawy
a wšech wokolnych Serbow wo bohaty wopyst.
Předsydstwo.

Šumsle swjeršchnili, pjesle, khějorsle mantle, woble-
czenia a kholowy ja mužstich a hólzow, teho runja žonjaze
žaleth, płyshowe pjesle a trifotowe taille kupuja so naj-
lepje a najtunichho jenož pola

Oty Preuſza predy Kloza
w Budyšchinje na žitnej haſy 4.

Wotewrjenje čašnikarstwa.

Czeſčenym Sserbam w Wósborku a wokolnoſći najpodwolniſcho
i wjedženju dawam, so hym w Wósborku pſchi torhosczeju w domje
kniesa Zippmanna

čašnikarstwo

wotewrili.

Mój skład wschitkich družinow čašnikow, šloch a galantrijowych
tworow, brylow atd. najnaležnichho porucžam. Porjedženje so rucze
a tunjo wobstara.

Wo dobročinny pſchistup proſcho
w Wósborku 1. oft. 1895.

ſ poczeſczowanjom
Conrad Hühle,
pruhowaný čašnikar.

W symškim pollécze ſu moje ręczne
hodžiny

dopold. wot 9—12 hodž., 2—5 hodž. popold.,
njedzelu dopoldnja wot 9—11 hodžin.

B. Žencz, subný lekar.

Šym lekarjenje kniesa dr. Rudolffa pſchede-
wſał a budu najpriódzny ręczne hodžiny w jeho
wobydlenju (**na Bismarkowej droſy čiſlo 17**)
wotbywacž.

Wſchedne ręczne hodžiny (ſ wuwſacžom njedzeli
a ſwiatych dnjow) wot 11—1 a 2—1/24 hodžin.

Dr. Felix Neumann,

w očný lekar,
predy assitant pſchi wocžnej klinizy w Lipsku.

Sjannej ludowej shromadzisne.

Kandidat herbstich ratarjow, knies kubler Jan Smola, so
niedzelu 13. oktobra popoldnju 1/24 hodžin w hosczenzu w Rakezach
a wjeczor w 6 hodzinach w hosczenzu w Luvoczizach wuswolerjam
pschedstaj.

Wo bohaty wopyst prozy

wolbnym komitej.

Nowe wotewrjene.

Emil Indinger,

ſchewski mischr

na jerjowej haſy 6

w Knuppelholzez domje.

Majwjetich i ſtađ
wſchēch družinow trajnych
ſtupnijow

a ſchfornijow

po najtunichch starych placzisnach.

Na jerjowej haſy 6
w Knuppelholzez domje.
Nowe wotewrjene.

Jutſje njedzelu

budže so w Rakezach koloſza
wutulecž.

Pſcheczelnje pſcheproſchuje
A. Gödan.

Kuchari, ſlužobne, kuchinske a
ſtwinske holzy, hródzne džowki a
taſke i ſwinjom, wotrocžow, ſzrenkow,
rónych poſonežow a
wolazich a dželaczeſke hwbjib
pſchi w h ſo k e j m i d z e hnydom
a i nowemu lētu, teho runja dójki
wtya pſchistajaza žona Schmidlowa
na herbstich haſy 7 po 1 ſthodžie.

Młotowu džowku na lēto 1896
pſchi 300 hač 400 ml. lēneje
mždy, ſlužobne a hródzne džowki
do tudomnych a ſrontownych stron
wtya E. Lebelt pſchi žitnych wifach
čiſlo 9.

Hnydom a i nowemu lētu
wolazich, wotrocžow, poſonežow,
ſzrenkow, młotow džowki, džowki
i ſwinjom, ſlužobne a hródzne
džowki na ryczetubla wtya

A. Sauerla
na hornczetskej haſy 22

2 rólneju poſončow

hnydom wtya

Sarečzanski Inježi dwór.

Młoda holza móže i pſchi-
hodźnymi wuměnjenjemi dokladnie
ſchicž naukuhez a po žadanju tež
bydlo dostacž pola Seyfertowej
na ſwonkownej lawskiej haſy 1 po
2 ſthodomaj.

Džowki i czelatam a i ſwinjom,
ſlužobne a hródzne džowki, młotow
džowki, wotrocžow, rónych po-
ſonežow, tſecžakow, wolazich a
ſzrenkow pſchi wjhoſej mſdže wtya
i nowemu lētu Spaniowa na
małej bratrowskej haſy 5.

Na pucžu i Nejhwacžidla do
Zenichę je so pjenježna mōſcheni
i pjenjeſami namakała. Sažo
dostacž pola Jana Krawežila
w Wjhoſej.

Napominanje.

Wſchitzh czi, kotsiž maja ſemrie-
temu bětnarzej a khějerzej **Janej**
Fallantej w Komorowje poła
Rakez hiſcheze pjenjeſi ſaplacziež,
čhyli je hacž do 15. oktobra t. l.
podpihanemu ſawostajenſtwowemu
ſastupjerzej wotedaž. Tutón budže
na dnju, kotryž so w Komorowje
wosjewi, w ſawostajenej ležom-
noſci pſchitomny. Wſchē žadanja,
fotrež hacž do mjenowaneje termije
doſchle njeſhu, so kralowſkemu
hamtskemu ſudniſtwu pſchepodadža.

Teho runja so wſchitzh czi,
kotsiž měnja, so maja wot ſa-
wostajenſta něſhto žadač, na-
pominaja, so bychu ſwoje žadanje
podpihanemu hacž do 15. oft. t. l.
wosjewili.

W Koſlowje, 5. oktobra 1895.

Jurij Fallant.

Sa wopokaſma najwutrobiſcheho dželbracža pſchi poſrjebie
naſcheho lubeho ſyna, bratra a ſwaka

Arnoſhta Lukascha,

so nucženi ſačjuwamh wſchitkim tym wutrobiñ džak wuprajicž,
tž ſu w Bohu ſlonjanemu bohatu kveſtowu pychu ſkieželi,
wofebje mužſtwam a podwyschlam ſchesteje kompaniije 4. pē-
ſcheho regimenta čzo. 103, wojerſkemu towarſtwu a dobrowolnej
wóhnjowej woborje w Rakezach, kniežnam a młodženzam
naſcheye wky, tž ſu njeboežicžeho i poſleſdnejemu wotpočinkej
pſchewodželi, kaž tež i fararzej Golczej ſa wutrobiuňmijaze,
troſchtowaze předorwanje a měſchanemu chorej ſa poſběhowazy
ſpěw w Božim domje.

W Rakezach, 30. sept. 1895.

Srudženi ſawostajeni.

Pschiloha i čížku 40 Serbskich Nowin.

Sobotu 5. oktobra 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej gürkti smjeje jutje njeđelu ranu w 7 hodž. sarat Rada serbskih spowiedni ręcz, $\frac{1}{2}$ godzin serbske a w 10 godzinach němiske nastupne przedowanje.

Werowanie:

W Katolickiej gürkti: Jan August Schenk w Małych Bobolzach, dohladowar w Hajnickiej fabryce, s Emmu rodz. Liebischez tudi.

Krócenie:

W Michałskiej gürkti: Hedwiga Gertruda, Ernsta Luisa Linti, muhnerstego misichta na Židowie, dž. — Maria Hedwiga, Ernsta Hermanna Frenzela, khejera a cęckla w Borku, dž. — Ernst August, Jana Augusta Hoppenza, tñejego pothonca w Delnej Klinie, s. — Mazi August, Michała Wiczaja, žiwnościera a fabritsleho dżelaczerja w Hrubelczech, s. — Anna Maria, Kornelius Gustava Höglza, žybelnička w Hrubelczech, dž. — Ernst Mazi, Jana Domchki, dżelaczerja w Kelnje, s.

Zemrjeć:

Djeń 20. septembra: Jan Kihlan, dżelaczer na Židowje rodz. s Radwostleho Haja, 75 l. 28 d. — 26. Maria Madlena Hornappel, Jana Augusta Böhmy, fabrikaria na Židowje, mandželska, 33 l. 8 m. 27 d. — 27. Kornelius August, Jakuba Wróbla, dżelaczerja na Židowje, s. — 9 l. 4. m. 21 d. — Jan Schmidt, cęckla w Hrubelczech, 73 l. 20 d. — 29. Maria, njebo Adolfa Winklera, khejerteho misichta sawostajena džowka, 25 l. 1 m. 14 d. — Anna Schütz, Jana Petra Kobanje, žiwnościera w Szalonej Borjegi, mandželska, 48 l. 8 m. 2 d. — Jan Paweł Czerniara, kowarsti pomožnik na Židowje, 26 l. 8 m. 10 d. — 30. Maria Martha, Jana Augusta Brülla, fabrikaria w Dobruschi, dž. 9 m. 5 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitow dowos w Budyschinje: 3007 mečhow.	W Budyschinje 28. septembra 1895				W Lubija 3. oktobra 1895			
	wot	hač	wot	hač	hr.	np.	hr.	np.
Pšenica	7	35	7	65	7	21	7	54
	6	94	7	6	6	76	7	6
Rožta	6	12	6	25	5	57	6	10
Jeczmieni	6	36	6	57	6	—	6	67
Worob	5	90	6	10	5	50	5	70
Hroch	7	22	11	11	8	33	9	44
Woka	5	56	7	50	5	76	7	—
Jahly	12	—	15	—	11	—	13	50
Hejdusčka	15	50	16	—	13	50	14	—
Bérym	1	80	2	10	1	50	1	80
Butra	2	40	2	60	2	—	2	40
Pšenicznia muka	7	—	15	50	—	—	—	—
Njana muka	6	50	10	50	—	—	—	—
Schno	2	—	2	30	1	70	2	10
Słoma	600	—	17	—	18	—	16	—
Prožata 1348 sčituk, sčituk	2	—	18	—	—	—	—	—
Pšenicznje wotrubu	3	75	4	50	—	—	—	—
Ržane wotrubu	4	25	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje plaćisje: sčit sčitnicy (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np. hač 13 hr. — np. žolita 11 hr. 79 np. hač 12 hr. — np. sčit rožli po 160 puntach 9 hr. 79 np. hač 10 hr. — np. sčit jeczmienja po 140 puntach 8 hr. 90 np. hač 9 hr 19 np.

Na Bursz w Budyschinje pšenica (běla) wot 7 hr. 50 np. hač 7 hr. 65 np., pšenica (žolita) wot 7 hr. — np. hač 7 hr. 35 np., rožta wot 6 hr. 9 np. hač 6 hr. 25 np., jeczmieni wot 6 hr. 50 np. hač 6 hr. 90 np., worob wot 6 hr. — np. hač 6 hr. 15 np.

Draždansze mjaħdote plaćisje: Homjada 1. družinę 68–70 hr., 2. družinę 65–67, 3. družinę 45–50 po 100 puntach reſneje wahi. Dobre krajne kwinje 41–43 hr. po 100 puntach i 20 prozentami tarx. Čelata 1. družinę 60–70 np., po punce reſneje wahi.

Wiedro w Londonje 4. oktobra: Deshejkoje

Jeđny plan železnizow

wot 1. oktobra 1895.

4. wojowa flaša njeđelu a na sačkach kwiatach dnjach wupada

Se Šhorzelja do Draždjan.

Wojowa flaša	2. 3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorzelja	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,20
Rožbača	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,45
Lubija	12,37	2,13	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,8
Budyschina	1,27	2,36	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,44
Biskopiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,21
Arnsdorfa	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,45
Radeberga	—	—	5,1	7,8	10,33	1,27	—	6,44
Do Draždjan	—	3,37	5,29	7,30	10,55	1,53	3,57	5,14

Š Draždjan do Šhorzelja.

Wojowa flaša	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Š Draždjan	—	—	6,16	9,5	10,30	12,35	3,25	5,30	7,30	9,12
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21
Arnsdorfa	—	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49
Biskopiz	—	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14
Budyschina	5,14	7,57	10,45	11,33	2,4	4,55	6,59	9,4	10,46	1,24
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,33	—	11,24	2,28
Rožbača	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—
Do Šhorzelja	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,15	—	12,2	2,54

Š Hornejeho Kumwalda do Budestez.

Wojowa flaša	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Š Hornejeho Kumwalda	—	—	8,12	12,6*	2,28
Sředźněho Kumwalda	—	—	8,19	12,13*	2,40
Kumwalda	—	—	5,1	8,30	12,20*
Kebliž	—	—	5,7	8,38	12,26*
Wbohowa	—	—	5,11	8,42	12,30*
Do Budestez	—	—	5,22	8,53	12,41*

* Jeđdi jenož šobotu, njeđelu a kwiatae dny.

Š Ratcz do Budyschyna.

Š Ratcz	5,25	8,8	12,35	6,52
Sředźněho Kumwalda	5,34	8,17	12,44	7,1
Kumwalda	5,1	8,30	12,20*	2,51
Kebliž	5,7	8,38	12,26*	5,59
Wbohowa	5,11	8,42	12,30*	8,25
Do Budestez	5,22	8,53	12,41*	3,9

* Jeđdi jenož šobotu, njeđelu a kwiatae dny.

Š Ratcz do Budyschyna.

Š Ratcz	5,25	8,8	12,35	6,52
Sředźněho Kumwalda	5,34	8,17	12,44	7,1
Kumwalda	5,1	8,30	12,20*	2,51
Kebliž	5,7	8,38	12,26*	5,59
Wbohowa	5,11	8,42	12,30*	8,25
Do Budestez	5,22	8,53	12,41*	3,9

* Jeđdi jenož šobotu, njeđelu a kwiatae dny.

Š Budyschyna do Wjeleczina.

Wojowa flaša	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Š Budyschyna	—	—	5,10	7,38	10,45	1,19*	2,5
Džejnikež	—	—	5,19	7,53	10,55	1,32*	2,15
Budestez	—	—	5,26	8,6	11,3	1,41*	2,21
Roswodež	—	—	5,32	8,13	11,9	—	2,27
Do Wjeleczina	—	—	5,41	8,24	11,18	—	2,35

* Jeđdi jenož šobotu, njeđelu a kwiatae dny.

Š Wjeleczina do Budyschyna.

Wojowa flaša	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Š Wjeleczina	—	—	6,2	8,47	11,42	—	2,59
Roswodež	—	—	6,13	8,55	11,50	—	3,9
Budestez	—	—	6,23	9,1	11,56	12,42*	3,17
Džejnikež	—	—	6,34	9,9	12,4	12,52*	3,28
Do Wjeleczina	—	—	6,44	9,17	12,12	1,4*	3,38

* Jeđdi jenož šobotu, njeđelu a kwiatae dny.

Š Lubija do Wósborka.

Wojowa flaša	7,20	10,16	1,20	6,18	8,50	12	3,15	7,50
Malecžig	7,29	10,25	1,29	6,27	9,6	12,16	3,31	8,7
Eurocžig	7,40	10,34	1,38	6,38	9,26	12,35	3,50	8,27
Gluščiny	7,50	10,44	1,48	6,48	9,37	12,16	4,2	8,39
Mal. Radmerig	7,57	10,50	1,54	6,56	9,46	12,55	4,11	8,48
Kellig	8,11	11,2	2,6	7,10	9,			

Swoje snate
dobre palenzy
 (jednare a dvojne)
 poruczataj placzisny hodon
 Schieschla a Riecza.
 na swonkownej lawiskej hasy.

Ia. Solingske
 blidove noze a widliczki,
 luchinske noze,
 ręsaniske noze,
 saezne noze,
 britwje,
 nozizy,
 rubanske noze,
 solebanske noze,
 koz też
 jedzensek lizy,
 shosejowe lizyki,
 warzenske zdobje,
 shosejowe mlyny,
 platy,
 rybowacze
 atd. atd.

w najlepsej tworze po
 snatich tunich placzisnach

B. Fischer
 na zitnej hasy.

7 na srukelskej hasy 7.

Boruczam swoj wulki skład
 Koczebuskeho roslateho tobalu
 szamszneje fabrik po najtuniszych
 placzisnach k dobrocziwemu wob-
 ledzbowanju.

Hermannna Gerlichowa wudowa

7 na srukelskej hasy 7.

Dezimalne
 mostowe wahy,
 taflate wahy,
 butrowe wahy,
 skotne wahy,
 saltruhaze maschinu,
 repetruhaze maschinu,
 porucza, w wulkim wubjerku
 po snatich tunich
 placzisnach

B. Fischer
 na zitnej hasy.

Jednare a skłode

palenzy

porucza po zlyjsnach a jenotsliwe
 tunjo

Carl Noack na zitnej hasy.
 Salzene 1864.

Móshuki
 punt po 20 np.
 pschi 5 puntach po 18 np.
 porucza

C. F. Dietrich
 na jerjowej hasy 1.

Hacžrunje ſu ſo wſchē kožowe twory khetro
 podrožilo, je mi tola móžno, dokelž ſym kupjenje
 i czaſkom wobſamkuyl, po starých snatich naj-
 tuniszych placzisnach pſchedawac̄. Dokelž kožowe
 placzisny dale wſchſche ſtupaja, radžu kož-
 demu, ſo by tole poſlikzenje wobledzbowal a ſo by
 ſebi trébne wobucze rucze na dleſchi czaſ pola mje
 kupil.

Paul Kristeller,
 preni a najwjetſchi czrijowu ſklad
 na bohatej hasy 29
 i napshecza hosczenza k „winowej ſiczi“.

Barchent k Koſchlam
 w jara wulkim wubjerku, starý kohež po 16 np. hacž k naj-
 lepie džerzozym druzinam po jara tunich placzisnach.
 $\frac{6}{4}$ scheroſi kalmuk k ſukniam, kruhy, czećwieno- a
 brunoſmužkaty, starý kohež po 40 np., k pjeſla m starý
 kohež po 25 np., lama starý kohež po 50 np., hacž k naj-
 lepschemu ſuknojtemu lama. Barchentowe rubishečja
 po 25 np. njewobrubjene. Židzane, polžidzane, wol-
 mijane, polwolmijane bawlmijane rubishečja
 w wulkim wubjerku muſtrow po wſchēch placzisnach.
 Barchentowe lozome plachty hizo po 60 np., teho
 runja wulki wubjerk dwajpschežnych lozowych plach-
 tow porucza

Emil Wehrle na jerjowej hasy 7.

Swoj wulki ſklad
 žonjazych, mužazych a hólčazych
 filzowych klobukow

se wſhemu nowoſezemi nětčiſeho czaſa wuhotowanym,
 po snatich najtuniszych placzisnach poruczam.

Leopold Posner,
 en gros. pſchedawrnia en détail.
 pſcheniſkich a wolmianych tworow.

Na bohatej hasy 7 w Budyschinje na bohatej hasy 7.

Pſchepoloženje ſchewſta.

Swojim čeſczenym wotbierarjam a snatym najpodwolniſcho
 k wjedzenju dawam, ſo ſym swoj

czrijowy a ſchörnjowy ſklad
 1. julija ſi jerjowej hasy 6 na napsheczu ſtronu čiſlo 11 niže
 ſhlamow knjega Wehrle pſchepoloži. Sa dowěrjenje, w bohatej
 mierje mi ſpožczenie, ſo rjenje džakujo, proſchu kte mui dale pſchi
 ſtuſowac̄.

S počeſczowanjom
A. Knüppelholz.

Najlepſhi
khežorſki wolij

jara placzisny hodon poruczataj
 Schieschla a Riecza
 na swonkownej lawiskej hasy.

Warjenjowa pſchedawrnia
Korle Nahrowea
 porucza jahly, hejdusatku,
 kruhy, rajz a waſny hróch
 čeſtwe a jara tunjo.

Pawoł Giebner,
 winarňja,
 winownja a ſkedařnja
 w Budyschinje

na bohatej hasy čiſlo 18,
 ſi nutshodom na theaterskej hasy,
 porucza

ſwoj wulkotny ſklad
 čerwjenych
 a belych winow,
 najtunische bleſchu po 70 np.,
 hacž k najlepſchim druzinam, koz tež

lěkarſte wino,
 jako:
 portvino, Sherri,
 Madeira, Malaga
 a Tokayske.

Pola mje ma kóždy połnu wě-
 stoſc, ſo woprawdzie wino do-
 ſtanje, a ſhtož placzisny naſtupa,
 móžu ſ najmjeniſha runje tak tunjo
 pſchedawac̄, koz hdyž ſebi nechtó
 direktnie wino wot Rheina a t. d.
 pſchipóžlac̄ da.

Pawoł Giebner.

Kóždy, kotryž
 chze ſebi dobrý
 a tuni čaſznik
 kupyč, abo
 kotryž chze ſebi
 jón porjedziez
 dac̄, njech dze
 k čaſznikarzej
 Curtej Ženczej
 na swonkownej
 lawiskej hasy 3,
 pödla knjega lotteriſteho kollektéra
 Jägera. — Ženczej pſchedawa a
 porjedza ſa ſwoje dželo sprawne
 rukuo.

Howjase, konjaze,
 čelaze a woweſe kože koz tež
 woweſu wotmu pſchepo ſo naj-
 wyschiszych placzisnach kupuje

Heinrich Lange
 pſchi ſtym wifach njeſaloſko
 ſerbſeje katholſkeje zyrkuje.

"Serbske Nowiny" wudawa so kózdu sobotu — Stwórlétna předplata w wudawańi 80 np. a na námskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císl Smolerjec knihicíceńje w Mačičnym domje w Budyšinje.

Císl 41.

Sobotu 12. oktobra 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němisse khějorstwo. Khějor se žwojej mandželskéj 15. oktobra do žwojeho hrada Urvilla w Lothringiskej pšchijedže, hdžej haež do 18. oktobra wostanje, na čož so s wožebitym čahom do Wörtha poda. Popołdnu budžetaj khějorskaj mandželskaj do Straßburga dale pužowacž.

— W kólnje nad Rheinom žu wondano někotre wožobý dla spionaže sajeli. Wo tym žu ježehowaze sajimawe drobnosće do ſjawnosće pšchishle: Věsta knjezna Richtera s Wittenberga chýsche so s jenym feldweblom je Saar-Louisa woženicz; kvaž dyrbjeſche so w Magdeburgu žwycziež. Njewjesta so pódla teho s jenym franzowskim offizérom a s jenym dželacžerom s Grusoniskeje lijeńje w Magdeburgu wodžesche. Wot požledniſčeho wona ryžowanti, kruchi ūlów a wschelate druhe dosta, schtož wona franzowskemu offizérej pšchepoda. S pšchipadom „njewjstu“ jako wobhoneyku ſpožnachu a ju s franzowskim offizérom sajachu.

— Mjes ruſskim a němiskim knježerstwom w tu khwilu po ſvacžu najlepſche pšchecželstwo wobsteji. Němiski khějor sa zara wobras molowacž da, w kotrymž je wožnamjenjene, fakt so europiske ludy na wala cíſkeje žalteje ražy (Japanskich a Chinejow) wobrýja. Tónle wobras dyrbi wopomnjenka býc na ſhromadne wuſpěchne poſtupowanje Ruſkeje, Němiskeje a Franzowskeje pšchecživo Japanskiej po ſkócenju požledniſeje japansko-chineskeje wójny. S dalším wožwědeženjom wo nětčiſčich pšchecželnych ruſko-němiskich pomérach je ſamorucžny zarowý líst, w kotrymž zar khězvrey Wylemej s jara pšchecželnymi ſłowami woſjewi, so jeho k létu naſymu se žwojej mandželskéj wopýta.

— Naſhemu ratařstwu s kóždym dnjom nowi konkurrentojo nastawaju. Palmowy a koſožworejchowý woli se ſamórfich krajow na naſhe ſkóne placžiſny cíſkeži. Němizh na to ſkorža, so kój po předadních placžiſnach wjazy wožbýcž njemöža, dokoł mydlarjo s wulkeho džela k dželancu mydla jenu tsecžinu ūja s dwémaj tsecžinomaj palmoweho wolijs měſcheja, mjes tym so prjedy ſamy ūj trjebachu. Wobžaruje so, so na pšchivozjenje palmoweho wolijs niſte zlo leži.

— Portugalſki kral, kotryž italského krala w Romje wopýta, na žwojim pužowanju do wukraja do Barlina k němiskemu khězvrej na wopýt pšchijedže. Wějte je, so khějor Wylem w pšchichodnym naſežu tónle wopýt w Lissabonje wotplaži a tež pšchi teje ſklaſnoſeži ſhpaniſku kralowu knježektu w Madridze wopýta.

Italska. Dla ſdžerženja žwojeje kolonije pšchi Čeřwientym Morju ſměje Italska nowu wójnu s Abeyhinskej wjescž. Někotre ludy pod wjeſhom Mangaſchu žu poſtanly. Mangaſchowe wójsko pječza 5000 s třebami wožrónjenych muži licži býs pomožnych wojakow, kotsiž žu so jemu pšchilubili. Tež abeyhinski kral Menelik so ſažo hiba a wójsko hromadži, so by Mangaſchu podpjerala. Italsky žu pšchecživo njemu Danafilſkých a Džilligallaſkých, kotsiž na stronje Italskich ſteja, požlali. Kaž Italsky wudawaju, žu Danafilzy a Džilligallaſzy hido s Menelikowym wójskom wojovali a jo pobili. Italsky ſhami pod generalom Baratierom pšchecživo Mangaſchi čahnu. Někotre bitvížki žu so hido měle, tola s nimi nježi Italsky Mangaſchu naſad cíſhymcž móhli.

— Rubježniſtvo w Italskej ſažo nanajrjenscho kežje. W Figgia w połodniſčeje Italskej žu žandarmojo wótre wojowanje s rubježnikami měli; w ležach pola Gargano žu teho runja s rubježnikami

wojovali, pšchi čimž žu někotrych rubježnikow ſatřili. Knježerſtvo chze porjad ſažo s tym poſtajicž, so wožyderjam w městach a na wſach wſhu brón wožmje. To drje njebudže wjele pomhač. Rubježniſtvo w kwi italského luda tcži. W knježerſtve ſamym žu so hido doſez muži jako jebazý woſtryli. Pšchi taſkim ſhym pšchikladje horſa je býs džiwa, so lud paduchſtvo a rubježniſtvo ſa wulki hréch nima.

Franzowska. Franzowſojo žu 9. oktobra hlowne město Antananariwo na madagaskarskej kupyje ſbožownje dobyli. Hovafu kralowu na trónje wostaja, tola so poſtajenja franzowskeho nadknjeſtwa pšchitwota. Džel wójska so do Franzowskeje wrózhi, ſhytk pak na Madagaskarje wostanje. Generala Mežingera žu ſa guvernéra w Antananariwje poſtajili. Knježerſtvo je generalej Duchesnej, wjednikej franzowskeho wójska na Madagaskarje, telegram požlaſlo, w kotrymž praji: Waschi woždžiwana hódní wojozy žu so wo wózny kraju wulzy ſažlužni ſežinili. Franzowska so Wam džatuje ſa wulki ſažlužbu, kotrūž ſeže wopokaſali, a ſa wulki pšchiklad, kotrūž ſeže dali. Šež ſažo ras dopokaſali, ſo ženeho ſadžewka a žaneho ſtracha njeje, kotrūž ſo njeby dal ſ methodu, khróbløſezu a ſymno-krejnoſežu pšchewimyž. Wy ſež ſa wulkoſſízera cíſneje legije poſmenowanji.

— Franzowski wójnski minister na lěto 1896 poždra milijona frankow žada, ſo by Leblowe třebi pšchedželacž dal. Magazin dyrbi ſo pječza pšchéměnicž, ſežimž by móžno bylo, ſo Leblowej třebi ruzčiſho třelecž.

Jendželska. Jendželčenjo ſo počzinaja wo žwoje knježtvo w ſamórfich krajach bojež. Jendžen offižer jendželskeho wójnskeho lódžtwa je w jenych nahladných nowinach naſtanek wožiſhczecž dal, w kotrymž dopokaſuje, ſo ruſko-franzowski ſwiaſt zylenmu ſwětej w najhóřſkim ſmykle hroſy a ſo je wón wožebje ſa Jendželčtu ſ wulkim strachom w naſtupanju Indiſkeje. Ženicežki ſrědk, ſ kotrymž mož ſo tónle strach woſtronicž, by tón byl, ſo bych ſo Ruſkej dali na Balkanje ſwobodnje hibacž a jej Konstantinopel pſchewostajili. Jendželčenjo woprawnu pšchecžinu nimaja, zara wot Konstantinopla wotdžeržecž a w ſrjedžoſenjskim morju knježicž. Jendželčanam w wukraju jenož wo to dže, ſo ſo Indiſka ſathowa, a Ruſka by Jendželskej wobžedzenſtvo. Indiſkeje wěſče ſaruežila, hdy bhichtaj ſo wožaj krajey ſjenocžloj a stare pšchecžiňſtvo mjes ſobu ſpushežiloy. Turkowskej wſchaf njeje wjazy pomhač, Ruſka jeje herbſtvo naſtupi, nježi wjazy teho, haež to Jendželčenjo chzedža abo nočhzedža. Ruſko-franzowski ſwiaſt je Jendželskej najſtrachniſchi. Wožebje w naſtupanju Egipτowſteje móže tónle ſwiaſt najkhuſniſche ſežehwki iploždžicž. Ruſkej možla ſo lohko ſklađnoſež poſtiežicž, ſo by ſo Franzowskej ſa wopokaſanu ſlužbu džatowna wopokaſala, a potom by ſnadž Ruſka Franzowsku ſo Egipťowſkej wobdarila, kotrūž ma nětcole Jendželska wobžadženu. Kaž pak ma ſo ſ jendželskim knježtowm w Egipťowſtej? Jendželčenjo žu ſeži tam wulke wójſko ſanatiſkých muhamedanow wutwuežili, kotsiž ſnadž ſo pšchi prěnej ſeži ſklađnoſeži pšchecživo žwojim jendželskim knjeſam ſběhnu. A na čož tychle nježpoſtojnikow ſteji egipťowſki khediw (měſtoſral), kotrūž jenož ſe ſlobami jendželske knježtvo pšchipóſnatwa a žadny ſrědk nježi wjewžiwany njewostaj, ſo by mjes žwojimi krajanimi wježiwoſež pšchecživo Jendželskej ſbudžil.

Turkowſta. Sultan ſo njebudže wjazy dleje wot ſavježenja reformow w Armeniſkej woſlavakowacž móž. Europiske wulkomož

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawańi „Serbske Nowiny.“ (na róžku zwonkneje lawſkeje hasy čo. 2) wotedać, płaći ſo wot małego rynčka 10 np. a maja ſo ſtwartk hač do 7 hodž. wječor wotedać.

żu jemu piżmo pschepodale, w kotrymž żadaja, so ma żo komisjja postajicž k pschephtanju pożłednich hrośnościow, kotrež žu żo pschecžiwo Armenam w Konstantinoplu skuczile. Hischeże dżenħa żo Armenijo w Konstantinopolskich żytkwach khowaja, dokež žu w strachu, so jich, hdvž żo do żwiojich bydlów wróća, skonzuja. Wjele stow Armenow žu Turkojo niz jenoż na dniu, na kotrymž žu deputaciju k knieżeństwu pôkłali, ale też szczegħowaze dny morili. Pschi njemierach žu jenoż kħieħecžjaniow, tola żaneħo jenitxekho Turku skonżowali. A ta' jaħi żałošniu kmijercż je wjele Armenow wumrielo! S nožemi, kamjeniem, hokami žu jich morili, abo jich też sadajili. Tele dny itallsx a jendżelsx wójnsx koddże psched Konstantinopel pschijiedu, so by żo s tħim sultan nusował, reformy w Armeniskej sawiex.

China. Tak dołho budzą hiszce europejskie staty njeprzestawne zemiu przeszczechajnu kichesćjanow przehladowac! Po nowych powojennych je zo przeszczechajnie kichesćjanow na smutkownie provinzy Chineskeje wupszestrelo. Misjoniske twarjenja w Nančangu zo wutupione, kichesćjanjo i dżela skonczowane, i dżela sranjene.

Paduschi milijonow.

(Podawek se žiwjenja w Amerizy.)
(Szponczenie)

Hyž ſaſtupichmoj, ležesche muž ſ poľnej brodu na kanapeju. To bě knies Hunt. Na ſtôlček ſpreťej běchťej dwě trizy. Holza, kiaž bě naju nutn pschiwiedla, wopuszczeli naň hmydom ſaſho.

"Scho to p'schejetaj ſebi, mojej knjefaj?" rječtiv knjes Hunt
ſ poſdačju ſlabym hložom, ſ knjvnenjom naju p'scheprroſchujo, ſo
dyrbimoj ſo požymać.

"Ja bym jara lhory", pořečovala se wón, "a njeprchujimam nětrole po prawom žanru wopytow."

Kondżach by najpriyed trochu s wotmowlenjemi, potom pak ſavolach:

„Szmôj poschichloj, so buchmoj wasz dla paduchstwów w union-
skej a w zentralnej banz̄y sajaloj.“

„Wój staj na wopac̄nej c̄z̄erje, ja h̄ym khorh slemjeny c̄łowijek, tisz mōżu  o jenož sprózniue dale pohibowac̄.“

„Ró, dopokaſamoj wam, ſo ſeże wy jara dobrý na noſy”, rjekných ja, ſkoczích ſe ſtôlčka a wottoržech jebafej, tiž ſo tajkeho niežeho nadžal njebe, wopacžnu brodu ſ woblicza.

S jenym řekom bě kníže Hunt na nohomaj, so by, taž ſo mi ſdasche, ſi wočnom wuſkocžil. Ale runje taž ſpěchňe hrabny jeho ſeržant, tiž mějſeſche mjeſ ſwojimi towaríſhem i mieno Herkules, džerzeſeſte jeho kruze a ja pſchicžinich jemu puta na ruzh.

... gatu, iż pój podańiu iż wizji naś, ve iwohylejów domu pschivabila: młodu knjeni, kotaż żo namaj sa knjeni Hントowu, dale młodu holzu, kiz bę namaj durje woterwjała, a kiz żo sa pschivusmu knjeni Hントowej wiđawasche, a skončnje iż wjazh młodu žlužobnu holzu, kotaż żo trochu mało rošomna ſdajche. Hdyž knjeni Hントowa swojego muža wuwjašaneho wuhlada, sa- kchikny wótsje a padže do womory.

Hunt protestowaſche a wobaczowawshe ſo haſz najkruczischo pscheczivo wohańbienju a namozowanju, tiz bē ſo jemu po jeho ſdaczu ſtało, ale pschi wschem jeho ſepjeranju dowiedzehmoj jeho ſe iſtwy a na haſzu won. Dale pak jeho njebechmoj pschitwiesz mohloj, njebeſchtaj-li pschipadnje dwaj polizijtaj nimo pschischloj, na kotrejuž ſawolachmoj. Hdyž běch ſo jimaj wupokaſal, ſchto bym, a jimaj ſpěchnye pschipad wupomjedal, dondže jedyn hnydom na bližchu polizajſku ſtaſiju po patrulji wo ſchtyrjoch mužach, a Hunt, jeho žona, mloda pschitwusna a blužobna holza czechnjechu w do- ſbahazym pschewodze do klody najblízſcheje polizajſkeje ſtaſije, ſ wot- kelž buchu do pschewytoranskeho jaſtwa w Ludlowſkej droſh w New- Yorku pschewyjedzeni.

Huntowe wobydlenje bu hiszczęz hamżny dżen dokladnje pscheptyane, podlohi wottorħane, khachle, wohnisħċo w kuchni a t. d. rozebrane, pierschęz w malej sahrodży pscherysta, ale nimo wożom stow dollarow, kiż w Huntowym piżazzym blidku leżachu, njebu ničzo namakane, ani dejmanty, ani pakety f' papierjanymi pjenjesami a t. d. Hizo bē na tym, so biżżej pschepytanie domu jako podarmo pschestało, tu dach cężeżku a nowu, ale po starym waschnju photo-wjenu drzewjanu nadobu rosbicż. Tu namakachm fknucżni te pjeniesi. W prośdnych noħach blidow a stolow, runje tak w prośdnych wobloženjach na skħodach biegu bankowe noty a dejmanty

skhowane. Wurubjene skoto a noth po pycz a džehacz dollariach, tež papierz po 50 frankach atd. běchu řebi wěscze Huntowi pomožnizy k řebi wſali a ſdasche ſo, ſo ſo wulke dželenje mjes towarzſchemi hiſthęce wotbylo njebe.

Šeňha unioniskej banki tak, do kotrejž běchu čzibla papierajnych pjenies sapisane, wošta ſhubjena. Szyła bě w Huntowych spodžiowych pjeniežnych khamorach wjele psches dwaj milionaj dollarow w bankowych notach a w papierach, nimo teho mnoho drohich dejmantow, tak ſo niž jeno wróęgo doſtachmy pjenies a drohotne węzy, kotrež běchu unioniskej a zentralnej banzy poſtrajene, ale tež hifczež pjenies namakachmy, kifž běchu ſ druhich wulfich paduchſtrow w Europje.

Pschephtowanje wjedżesche żo najprjódży tak, żo dyrbjesche żebi Hunt myślicz, żo żu jeho pomogniży jeho a jeho skhowne picheradżili, dokołż njebe runje skhwatał, żo by wurubł i nimi dżelił. Hdżż Hunt někole spóśna, żo je jeho węž sshubiena a żo móże jeno żo i tym, żo wscho sjaninje wuśnaje, nadžijecz, żo budże jemu skhostanie wołóżene, njedlijesche żo dlęje a stejescze k wschemu. Pscheradżi skhowy kwojeju kumpanow, i kotrejuż jedyn w Brooklynie, drugi pak w Filadelfiji bydlesche. Wobaj móžeschtaj sajataj bycz, też bu pola kóždeho wjazż tyżaz dollarow namakanych. Ma paduchstwie w unioniskej banzy bę pak jeno prénischi wobdżeleny, tiz bę w Huntowym privatnym bydle złużobnika cżinił. Tuttón towarzich, wuśtajny technik, kotrejż bę prijedy ham patenty na kwoje wunamakanja dostawał, kotrejż pak bę potom i njesbożowymi spekulazjemi samożenje pschihadżil, bę nimio teho nacżisł wurubjenja zentralneje banki wuđżelał. Gleason — to bę jeho mieno — tehole ilośtnika — bę prijedy dżelo mił w fabriży na pjenieżniży, w kotrejż bę też zentralna banka kwoje pokładniży kupiła. Dokołż po tajkim festajenje samkow w tutej banzy dokladnie tnajesche, bę żo jemu po někotrych pojsyptach, i cżemuż wschał dyrbjesche jemu Hunt pjenież do czaħa pożęczież, radżilo, pschisprawne wopacżne klucze do pokładniżow banki shotowicz. Wopacżne klucze do tkħejki bratrow Smithow bę żebi Gleason i wocżiszczenjom wobstarał.

Wón bě wjazh rafow na khoszczęzerja pschethotowaný do wobydlenja Smithow pschischol a bě tam, domiž staraj mužaj w bankowni mječzeschtaj, samki do jeju khęznych a jstwinyh durjow woczijszczęsal.

Lyon, wothladowať khoreho, držkať a hoſćenžať pschizahachu na to, jo běchtaj Hunt a Gleason taj mužaj byloj, katrajz běchtaj Lyona i jeho bydla do držki a tež do hoſćenža pichivjeſloj. Runje tak ſpóſna tež domovník ſuzoddneje kheže pschi unionſkej banzy Hunta jako wotbalneho podružnika a Gleasona jako poſdatneho ſlužobnika ſažo. Tež bratraj Smithaj mōžeſchtaj runje tak Hunta a Gleasona jako tej woſobje, wot kotrejuž běchtaj wuwjasanaj byloj, i wějtosežu ſpónacž.

Tecži njevodžin, kiž bě žo píchi wuwjaſanju bratrów Smithow wobdželil a tiž bě možl w Filadelfiji ſajath bycž, bě wěſty Snyder, psche kupſki ſlužobník hjes ſlužby, kotrehož bě Hunt jako pomoznička píchi dobywanju do zentralneje banki wužil. Dokelž běchu jebazý nimo teho wſchitzý k temu ſtali a žo kranjene pjenieſh hjes mała wſchě ſažo namakale — Gleason bě hacž do ſwojeho ſajecža jeno něhdžé tsi ſta dollarow, Snyder jeno něhdžé 180 dollarow i rubje-nych pjenes wudal —, duž móžesche žo prozeb jara ſpečnije píchewjeſez. Hunt wſchak bě w předyschich létach tež w Europie mnohe rubjenjiva wuwjedl, ale tute njeſkutki buchu ſe ſkržby wuſamknjene, pſchetož po wothžudženju ſkótnikow, abo lepje po wot-počkženju ſwojeho khostanja byſchtaj ſebi Franzowska a Belgiska, hdžež bě Hunt tsi banki wurubil, Huntia wužadałoj, a nimo teho bě Hunt, kaž žo píchi pſchepytowanju wupočka, niž ameriſki, ale jendželski poddan.

Runje tak wukopa żo pschi pscheßledżowaniu, żo Hunt po prawom Brown rěkaſche, żo mějescze hido w Londonje ſakonisz ſwerowanu mandželsku a żo bě najprjódzy blidat był. Dokelž pak bě tež ſwoju druhu žonu ſebi w ſendželskej brał, teho dla nje- hožesche żo po amerikanskich ſakonjach pscheežiwo njemu w New-Yorku ſkoržicž dwojeho mandželskwa dla. Tutu přenju mandželsku bě Hunt wopuſtečil, jeje ſamoženje hacž do maleho ſbytka pscheežiwoſchi. S druhej žonu bě Hunt, kotrejž bě pschi ſajecži 33 let starý, ſedma w Liverpoolu žo ſweroowaſchi, do Ameriki wuežahnył a bě pschi tym pschiwuſnu ſwojeje mandželskeje, młodu, tehdom hyscze niž dwajęćziletnu holzu, żobu wſał. Sſlužobnej holzy, tiz mějescze trochu złabý pomijatk, a kotrejž dyrbjeſche tola napadne być, żo jeje tnies ežaſto ſ trikomaj thodžesche, runje bě na nosy a na stopaj zyle ežly, a kotrejž husto wopacznu brodu noſchesche, tej

holzy bě po tajfim Hunt naręczęał, so je dźiwadłowny hrajeć a so dybci so na tute waschnie na swoje wschelakore hry pschitolowacj. Młandżelska wschak a młoda holza bęchtaj wo Huntowym słostnijskim žiwnienju wjedżaloj, dokoł paf bu jima psches Hunta mózno, jara wołowne a dobre žiwnienje wjesci, bęchtaj mjeleżaloj. Ssudniство paf spójna wołej žónskej sa njewinowatej; pscheżtivo žlužobnej holzy, kotoruž bęchu hiżo psched hłownym pschebzlychowanjom se ſaſecza puſchežili, njebu ſi zyła žana ſkóržba ſapocžana.

Hunt doſta pjatnacę a Gleason dżecząc lę jaſtwa. Snyder wotemž ſi dwiemaj lętomaj ſaſecza.

Namoliwjenje Czeſczenym Sſerbam pſatohu ſakſkeho woſbneho woſtjeſza (na wjeleſtroniske žadanje).

Sſejinske woſby bliža ſo, Němſki narod woſkiedzi
Hac̄ ſi nim hiſchcze dnijow je mało; W ſejmje ſapóblanow wjele,
Wojoوانje wjeſež ſo, Tego dla csi njeſku ſli,
Kóžda ſtrona chze mēcz prawo; Hdyž tam Sſerbstwo Sſerba ſczele:
Weſte je: pſchi roſkorı ſo ſa ſbože nietwari.
Sſo ſa ſbože nietwari.

Ja ſyim kłudy, teho dla Němſki manu wuſwolicž?
Wěm, mie wjele nochze ſkylſhcz, Muža, fiz je ſahorieny
Redaktor a „Rowina“ Sa ſſerbów; chze ſaſtupicž
Paf mi dowolitaj ręčecž; Sa wſcho, hdzej je pſchebzweđený,
Duz na liſtne žadanje So je Sſerbam wužitne,
Sſezelu ſwoje měnjenje: Němzam paf niž pſchežiwnie.

„Chzemy Sſerbj ſawoſtač, Luba „Sſerbſka Rowina“,
Woſtanu nam potřebnoſež, Kiz pſchi wſchitlch wězach ſprawnie
Kiz ienicžh mōže ſnačz Sſerbam dobru radu da,
Czlowiek herbſtej' narodnoſež, Měnjuje nam muža ſjawnie,
Sſerbj! tu nět wopomuň, Kiz je Sſerbſtu wužitny;
Sſerba jenož wuſwolny. Tež wot Němzow czeſežny.

Dyrbji ſſerbſtu dale tracž, Muža, kotr'hož měno je
Sſerbam pſchibzlychowacž je ſhwjata, Po wſchęch ſſerbach lubowane,
Sa ſwoj narod ſlutkowacž, Do ſtawijny herbſteje
Hdzej je komuž móžnoſež data; Hijo ſi czeſežu ſapižane:
Wolba, uět pſchedſtejaza, W Spytezech wón ſublej je,
Nam ſaſ ſkładnoſež poſtieža. Sſo Jan ſſmola měnjuje.

Duz nět, ſſerbjo! ſi luboſežu
Sa njoh' ſwoj hlož wotedajny,
A na bliſkim woſbnym dnju,
Wolbu muža podpjerajny,
Kotr'hož „Sſerbſka Rowina“
K wolenju nam porucža.

Sſerbſki pěſnijer H. Paul.

Ze ſſerbów.

S Budyschina. Naž je ſnate, bě nam džen 2. oktobra t. I. ſi naſchej wutrobinej radoſci ſpožczeni, ſo móžachmy po minjeniu 50 lę wulki jubilejný ſerbſki ſpewanski ſwiedžen ſwyczež. Šala Lanęz hôtel a Budyschinie bętce hacž do poſlednjeho mětna woſkadižena. S podija, bohacze ſi roſtlinami debjeneho, ſħładowaſehe wobras naſcheho njeſapomnitho wulkeho pěſnijerja fararja Sejlerja. Knjeni fararla Krügerowa ſi Laſa bě jón pietatiſe wobrubila ſ wěnčom, wot njeje ſhamoružnie nawithym, wot epheuja ſi rowa droheho njeboſežkeho. Na ſadnjej ſeſčenje podija blyſtečeſe ſo, na wažnoſež jubileja dopominajo, wulki wěnč ſi licžbu 50. Mjes pſcheproſchenyimi czeſtivymi hoſczeži, kotsiž w přenich rjadach ſedžach, bęchu tež mnoſy veteranojo ſpewanskeho ſwiedženja lęta 1845 wutrobiſe witam. Bęchu to ff. Bartko, Beher, Garbař, Kral, Kreſchmař I., Mucžink, Pjekar, Wjazka a Wjela. Woni bęchu něhdyn jako młodzenzojo pſchi přenim ſerbſki ſpewanskim ſwiedženju horliwie ſobuſkutkowali a poſluchachu nětka jako ſchędźwizh ſi njeſpchemenjenym dželbračom na ſpěw młodtcheje generaziſe. Tež mjes druhiem poſluchaſtrom wižachmy jeneho jubilara, kotrž je wot lęta 1845 wſchitlke ſerbſke ſpewanské ſwiedženje wophtowal a narodnu wjeſ ſaſcheho ſławneho knjeſa Kantora ſkožo ra jako ſhwěrny a horliwy ſſerb ſaſtupowal. Že to knjeſ M. Benad w ſahorju pola Budęſtez, kotremuž tudy ſa jeho wutradni ſerbſku ſhwěru wutrobiſe džak wuprajany.

W 7 hodžinach poſtupi něhdże 100 ſpewakow a ſpewarjow na jewiſhce. Hudźbny miſcht, ſi kantor Kožor, ſi kotrehož kompoſiſijow bě zył program hromadu ſeſtajany, ſydzę ſo jako 73 lętny starz w njeſlemjenej czeſtivoſeži ſi instrumense. Koncert ſapocža ſo ſe ſerbſkej ludowej pěſnju „Šyrotka“. Chor nadewſa rölu powje-

darja, mjes tym ſo ho potom woſhoba ſtareho muža, ſyrotki a macžerje dramatiſy wuſběže. Šklubkoſapſchiſejo mjeſke ſynti ſalu pſchežoſlajachu. Skóržba woſhyrczeneho džeſeža a jeho proſtwa na macž, ſo by ſo ſaſo domoj wróčila, potom troſtowazh hlož njeboſežkeje ſi rova, to wſcho, ſi dobrym wuwiedženjom poſticežene, macžeſe taſ někotre wóčko mjes poſlucharjem ſe ſyſami. Stareho muža ſaſtupi knjeſ ſachantski wueſet Kral, ſyrotku knježna Mila Kordinez a macž knježna Hilža Kordinez ſi Budyschina. Psches originalnoſež niž mjenje pſchebzlypaja kompoſiſija bě 2. čižlo: „Hufleſ pod woſnami“, wot knjeſa zyrlviňſkeho wuczerja Hanke ſi Wjeleſzina pod pſchewodom mužſkeho quartetta ſpewana. Kraſny hlož, dobrý a wěſty pſchednoſch a hluboke ſrosumjenje teſta dobychku ſi Hanzy hižo dawno přeňe mětno mjes herbſki ſpewarjem; wón je tež tón kročz tule kħwalbu žnaj. Horjo ſtareho hufleſa je komponiſt Kožor ſe ſpobižwnej weroñoſežu woſrafowal. Zyle hinaſcheho kharaktera bętce 3. čižlo: „Pſchi poſladže na přenju kloſku“, požiſtivu ſpěw ſa měſcham quartett, kotrž woſhaje pſches wužoku čiſtoſcž intonaziſe woſhewi. Wón bu pſchednoſchemu wot knježnow Mile Fiedlerjez a Fanny Mittaſchez, kaž tež pſches knjeſow zyrlu. wuczerja Kalicha ſi Njeſhwaczidla a ſi wuczerja Hajnika ſi Borka. (Pſchich ſkončenje.)

— Saſdženu poúdželu ſublej Czemerja ſi Wuježka dolhe drjewo do města wjeſeſe. Pſchi nowym ſviniſzam ſchpitalu na Lubijskej dróſy ſo koniey na dobo ſploſchitaj a do jeneho gaſoweho ſandelabera ſaložiſtaj. Gajowa rola ſo ſlama a latarnia ſo do čiſta roſbi. Dalscheho njeboža ſo njeſta.

— W nožy wot wutorj do kředjy ſu ſo paduſchi do ſchwajzaſkeho doma bliſko Tsélan nits lamali a 17 hríwnow pjenies kranli.

— Naž hižo tybdenja pižachmy, ſu pſiatk w Horniej Vorſchži rubježnika ſlōžnika Richarda Erpela ſajeli. Teho ſaſlapnjenje je ſo takle mělo: Pſched kročim bętce ſo w Gersdorfe jenemu czažnikarzej wjele czažnikow kramylo. Hornoborſchežansfemu korežmarzej, kotrž bě wo tymle paduſtiſe ſhonil, ſo jedyn woſlonoſcher tunich czažnikowych rječaſow podhlaſdny býcž ſdaſche. Korežmar czeſyche zuſeho pſchimyčz, tola dyrbjeſe tole wotmyſlenje ſpuſteži, dokoł jeho podhlaſdny do ruk ſužny. Korežmar na to ſa czeſtinenzem rječaſnika puſteži. Tón jeho ſtaj, a na to korežmar a pſchimyčz brigadier Kuchtar ſlōžnika, kotrehož poſdžiſch ſa Erpela ſpōnachu, wuwjaſaſtaj a do Budyschina do jaſtwa dowjedžeschtaj. Barlinske ſtatne řečniſtvo bě nadžiju ſpuſteži, ežkaſeho mordarja Erpela ſaſlapnycz, měnjo, ſo je wón do wukraja czeſtayl. S Budyschina ſu Erpela do Barlina wotwiesli, hdzej ſo pſched ſuž ſtaj.

— Rudolf Falb wot 12. hacž do 16. oktobra ſuhe mle wjedro wěſheži, ſi mětnami budže ſo hrimacž. Pſchi wobſtajnej czeſtlocze wot 17. hacž do 21. oktobra deſchęze pſchibéraru a woſkolo 18. oktobra ſnadž ſmeja ſemjerzenja w tajfich krajach, hdzej ſo wone ſi kħwilemi wróčza. Wot 22. oktobra deſchęze popuſteža, ſo bých ſu 25. oktobra ſaſo ſylniſchho padaſe. Po 25. oktobrje pſchimu mroſy a ſněh.

H. B. Naſch woſbny džen, ſydominath oktober, nam kaž pſched durjemi ſteji. Na tym dnu dyrbji ſo dopolaſacž, hacž ſo tón wot burow, ſahrönikow a mjeſchich ludži poſtajeny woſbny kandidata knjeſ ſan ſſmola ſe Spytež wuſwoli do ſejma na to mětno, kotrž je naſch njeſapomnith ſudowy pſcheczel njebo knjeſ ſe ſi Kožor ſi Rodez wjele lę woſhynyl, abo hacž by ſo jeho Koſlitzanſki pſchežiwiſ wuſwolil, ſa kotrehož woſbu ſebi oberſta ſe Schwanewede ſe ſhwojimi mětchazanski pſcheczelemi a někotſi rječeklublerjo, knježi najeñy a jim podwólni ludži ſi wosjenjemny podpižmami, kaž tež ſe ſtradžnym a ſi kħroblym naręčowanym wſchu móžnu prózu dawaju. Tich wola paf ſo njeſta! Pſchetož knjeſ ſſmola je ſprawny, ſa woſbu jara kħman, ſi dobrymi darami bohacze wuhotowanym muž a wěrny ſudowy pſcheczel, fiz budže woſhaje ſa lepſhe burſtwa, wjeſtih rjeſiejkliſow a drugich malych ludži bje wſcheje bojoscze a ſi wutrobitoſcu ſjawnie a ſhwěrnie wuſtupowacž. Wón n. pſch. na žane woſhaje njeſwoli do hrožazeho ſtotsawieſežazeho ſalonja, ſi kotrž by ſo malym woſhederjeram njebo ſchħoda pſchimyčla. Wón budže ſo tež bjes hlaſanja na woſebniſchich knježkow ſa pſchemenjenje nětčiſhceho njepraweho hońtviſteho ſalonja ſhwěr staroſi. So ſo hižo to dwoje knježkam a najeñam na ſi ſſmole njeſubi, je hižo předy ſnate a je ſo wondano na Hucimanskej woſbnej ſhromadžiſne poſtne wotkrylo, hdzej cžrjoda knježich najeñow knjeſ ſſmolu teju jeho wotmyſlenjow dla wótrje pſchimyčze. Wón jich ſe ſwojej jadriwei a praktiſkej ſrečniwoſežu tak dokladne wotpokaſa, ſo móžesche ſo kóždy ſudowy pſcheczel hižo ſi teho wo prawdoſci jeho programma pſchežiweđeži, a dopónacž, ſo budže knjeſ ſſmola najhódnitschi ſejmſki ſaſtupjeſ ſaſcheho woſbneho

woltrjeſha. Duž njech tola ju na **ſydomnatym oſtobrje**, to je **psichodony ſchtwory**, žadny ludowy psichez̄el njeskomđzi, ſtwoje wólbne prawo wužić a fa kublerja knjesa **Jana Smolu** se **Sphytez** ſwoj hłob wotedacż.

Do piętego wjeżnego wólbneho wotkrieſa tež tſi katholſke
woſzady kluscheja. Sedyn ſi katholſkich wuſwolerjow w „Katholſkim
Póſle“ ſzczéhowaſe wo wólbach piſce:

Krajina wokolo Budyschyna bylo sażo na horzu bitwu hotujec. Nyczerkublerjo bylo hajo dawno swoje kanony na bitwischego swosyli; haj, bylo też hajo potseleli a to samo s khetro wotrymi patronami, wożebje w Budyschich nowinach. A hdzj je holk w tu khwilu trochu woczichnył, dha je to jenož wodzychjenje sa hłownu bitwu, kiz dyrbti bylo na schtwortk 17. oktobra dobycz. Ze to wólbne wojowanie, w kotrymž ma żebi Budyschski wjezny wólbny wotkresz noweho fastupjerja do faksfego hejma (landtaga) wuswolicz. Dofelz bylo pschi tym też katolicki Sserbia w Budyschkej, Radworskej, Baczoniskej a Szdzerjanskej krajinie wobdzela, njemoże też „Bošol“ swoich czitarjow w njewěstoſci wostajic.

• Koho mamy po tajkim wolicz? — Postajenaj staj dwaj kandidatow: ff. kublerzej Ssmola se Spytez a Mütterlein s Kobliz. Kotry s njeju je nach muž spósnajemy najlepje, hdzž ſebi wobhladamy, wot koho staj postajenaj. Knjes Mütterlein je postajeny wot ryczeſtublerjow a dzerzi teho dla, kaž ſo ſamo roſumi jich stronu. Knjes Ssmola pač je postajeny wot gmejnow po tajkim wot burów, žitwoſeſerjow, rjemieſtblikow a mjenſtich hoſpodarjow. Wón dzerzi teho dla stronu ſrenjeho ſtawu na pſcheſćo ryczeſtublerjam. A tajkeho ſaſtupjerja my trjebamy. Schto je knjes Ssmola ſa ſreni ſtar ečinił, wiđimy woſhebje tež s jeho ſanđzenoſcze. Wón je wot ſmierze njeboh knjeſa Rjeńčo (Waldu) ſem hłowny konſumowy ſarjadnik Towarſtwa Sſerbſkich Burów, fotrež wot Lubija hacž do Kramjenza na 1200 ſobuſtawow liczi. Wón ſaloži woſhebite poboczne burske towarſtwo ſo Hodžijsku krajinu. Wón ſaloži nalutowańi w Hodžiju a Maleſchecach. Wón je hižo wózkonmacze ſet w ſarjadniſtej rodže ſakſkeho kreditneho towarſtwa w Draždjanach a jeho dowěrniſt ſa Lužigu. — Schto pač je knjes Mütterlein hižo ja powschitkowne lepsche wuſlukowań, wo tym ſamo jeho pſcheczeljo wjele powědač nje-wjedza. Pódla wſchego teho je knjes Ssmola ſnaty dobrý a ſhwerny Sſerb, wo knjeſu Mütterleinje pač ſo to na żane waſchnje prajicž njehodži, wón drje je jako Sſerb rodženy, nětko pač ſe Sſerbami njedzerži. Nasch muž móže teho dla jenieczki knjes Ssmola być. A njech ſo nichto s tym ſamyliecz njeda, ſo je knjes Mütterlein tež "bur" a "Sſerb". To ſu jenož paſzle ſa naš. Knježkojo wjedza, ſo s groſami a baronami ſwročę; teho dla postajichu tež ſerbſkeho bura, ale wě ſo tajkeho, kiž ſi nim dzerzi. Duž poſkaſajmy, ſo ſo na tajku praženku njeſlójimy. Njech ſo tež nichto s tym ſamyliecz njeda, ſo ſnadž ryczeſtublerjo (jeho njeſcheczeljo) k Ssmoli to a tamne wuſtajicž pytaja; pſchetož ſejmſkemu ſapózlanzej ſo dže, kaž nawoženi pſched kwažom. Zeli hiſteče wſchę ſwoje njedospołnoſcze njeſnajae, tehdrom je ſhoni. Duž wěmny, ſchto manu wo tym džerzeč.

Bo taſkim n o ſ ch muž woſtanje k. S s m o l a. A hdyž tež nad tym njedwelujemy, ſo budže ſreni ſtar, taž džě ſkoru hina móžno ujeje, jenohlóžnje ſa k. S smolu hložowac, dha dyrbimy wolerjow tola na někotre węzły dopomnicz:

1. Njech ſo w prawym čaſku ſa tym hlađa, hacđ mjenia wſchęch kotsiž maja prawo wolić, w ſapisku ſteja.

2. Hłownia węż pishi wólbje hamej je to, so też woprawdż w schitzy wolicz du. Njehc nichčo hłupje njepraji: "hjese mnje węż też ponuže, mój hłob nicžo njewucžini", abo: "ja khwile nimam" Hóždy hłob ma hwoju wažnoſć; a teho dla dyrbisç həbi też khwile wſacž, byrnje nufniſche bylo. Ssmjercz po tež njeprashcha, hacž ma czlowjef khwile abo niž.

3. Njech tež nichťo njeſkomđži. Lěpje poł dnja do čaſha, dyžl
5 minutow ſkomđžic. Schtobž njevě, kotre hodžiny ſu w jeho wo-
krježu poſtajene, njech ſo ſ čaſhom ſa tym praſcha, najlepje poła-
gmejnſkeho pschedſtejerja.

4. Njech tež ſzody tych, kotſiż ſo komenda a wotwakują, ſobni woſmije. Komiteje njech po tajkich, kotſiż tu hiſceze pobylili njejſu poſczelu. (Zony wuczeče ſwojich mužow w prawym ezaſu na wólon!

5. Schtôž by číščejamu papjerku sa Šsmolu njedostal, nječ
žebi žam bělu papjerku, něhdžé kaž póstnu khartu wulku, sežini a
na nju ſ tintu napiſa: Johann Schmole, Gutsbesitzer in Spittviž.

6. Njech tež žorta dla nictó níkoho' druhého' njewoli! p'schetod
kóžde rošbrojenje hložow móže p'schehnacze sawimyč. —

Naž požledni ras w Kamjenškim wołkřežu jedyn hižo po hnědajte
pschindže, jo njeby na popoldnjo škomdžíl, kaž tam živnošćeř Ž. i Ž.
jeneho khoreho, jeneho khromeho a jeneho stareho i woſom na woſbu
pschindje, tak dyrbimy tež my wſchě hložy hromadu brač.

Tego dla b zicze na dniu 17. oktobra (pschichodny sichtw rt) mu j pschi mu ju na w olby a wu wolcze jenohlo nje k『jesa Ssmolu-Spyteczansleho; pschetoz w on je mu j, t z nasche prawo a na schu stronu fastupuje; a jenic zny tajkeho m dzenym w hejmine trjebac . **

§ S katholickich stron. Pohladaj o na wólbnu bitwu, kotaż Sserbam wokolo Budyschina do rukow hlada, myślu: Węzy steja tam runje tak, jako pschi połedniej wólbje pola naż wokolo Kamienza. Na jenej stronje kandidat ho spodarjo w a wjeżnemu ludu, na drugiej kniejsk, kij je wot najenku podtyknijemy, wólbom dla ho burſti pjesi woblecze, hewał paš je ryš kniejsk. Tu ſerbskemu burej tola czečko bycž nijemoże, ſo wabjazu wozu we wjelcej drascze ſpōsnaje a ſo do powlecznych paſli nijepoleje. Schtóž ſ nam džerži, schtóž je ſa naž džékał a ho woprował, ſa teho ma lud tež wopor pschinjeſež a w schtundze ſpytowanja k njemu ſtač: měnju ſana ſsmoku, hospodarja w Spytezach. Njeſtabudźcze na jene: pschećzwna strona je ležna, jako je waſchnje džeczi zwěta; wona nałożuje runje pschi wólbach často kredki a pucze, kotrež ſu, doſez kſchiwe a ſpuſchcza ho woſebje na ſaſpanzſtwo wježnemu ludu! Njeſdajeſe ſebi měto w ſejmje ſ ruki wsacž; nětko pſchehrate, hladajcze, hdy ſaſo bura pſchetlōcicze. Duž hibaſeje ho na džen 17. oktobra jako pilne mrówie; kždy njech ſužbodej do wucha ſcepta: njeſbudž khromy — njechaſtſli wolicz, ſnějſeſt ſa to ežim hļubſcho do ſaka maſacž.

— S raňších stron 5. wólbneho volejbe. S kažej horliwośćju a žanu prózu nješluju pšchi něčíščich wólbach tola rycerčkublerjo, najenž, inspektorjo a schořarjo wólbnu agitačiju vjedu! Hac̄ runje je na polach nětkole nimale žobu najnusnischí čzaš, woni tola po wžach kódžo ſebi dowola, do kódzeho doma ſaſtupic̄ a ludži ſebi abo vjele bôle ſa žwojeho kandidata knjesa Mütterleina dobýc̄. Po prawom ſo jim nježivam, dokelž derje wěm, ſo hižo předv naſčeho wyžołoczeszeneho njebo knjesa Kętka w žejmje njerad widžachu, a nětkole je runje ſa nich ſkladn čzaš, ſo žejmiskeho mandata možowac̄. Tola my, tiz ſmy něhdý ſa njebo knjesa Kętka žobu hložowali, budžem ſon krócz muž pšchi mužu ſa knjesa Jana Smolka-Sphytečauskeho hložowac̄. Ssmy spónali, ſo je wón muž naſčeho runjeca, tiz by naſche naležnoſcze na žejmje najlepje ſaſtuwał. Bidi wýchelakich ſkladnoſczech ſmy ſo pſežewděžili, ſo je horliwy Sserb, kotryž ſebi naſchu ſerbſku ſchulu a zyrfę wyžoko waži. Knjeg Ssmola je muž, tiz je ſo wot małoſcze ſhem ſi ratarſtwom naſkładował, tiz tež ſe žwojej ruku kožu, pluh a motyku wodži a ſo wo žně poczi, runje kaž my. Wón je muž, tiz niz jenož roſtaſuje, ale tež žobu džela, tiz njeje jenož theretif, ale tež woyramdže praktiſki ratař, tiz teho dla wobſtejnoscze naž jednorých ratarjow najlepje ſnaje. Letza 15. januara ſu jeho ſerbſzy ratarjo jenožložnje ſa kandidata poſtajili, tak njech jeho tež ſerbſzy ratarjo ſchtwórtk 17. otočbra jenožlošnie wuswola.

§ Barta. Saúdženu njejželju mějachmy skladnosć pscched-
nosčkej krajnošejmſkeho kandidata knjesa Müitterleina-Soblicžanſkeho
pſchipoſkłuchacz. Še my ſo nowoſćem jara džimali, kotrež je nam
wón powydał. Wón schuli wſcho dobre pſchejeſche, tola polozju
ležomnoſtneho dawka (Grundsteuer), fotruž je ſchula poſlednije lěta
doſtawała, jej wón nochze dale pſchewoſtajic; pſchetož k. Müitterlein
chže, ſo by ſo ležomnoſtny dawk ſ zyla ſběhny. Kóždy chzył tola
wopomnięć, kaž wjese by pſchi ſběhnjenju ležomnoſtneho dawka jedyn
khežnik dobył; ſ wjetſha tola niz wjazy dvžli 40, 60 abo 80 np.,
mjes tym ſo by rycerſtublet 800 hacž 1000 ml, haj druhdy hiſcze
wjazy pſchi tym w ſaku woblhował. Schpfak pał w tym teži, ſo
bychmy ſtatnu ſchulſtu podpjeru ſhubiwschi pjenjeſh ſa ſchulu po
ſběhnjenju ležomnoſtneho dawka po faktuſkim waschnju po hlowach
a po dawſkih jenoſzach narvdač dyrbjeli. Potom by khežnik na
hlowu runje tak wjese ſa ſchulu ſaplacziež dyrbjal, kaž rycerſtublet.
Duž ſo rycerſtubletam nježimy, ſo na ſběhnjenje ležomnoſtneho
dawka dželaja, woni bychu ſ tym dawkuſu čežu wot ſwojich ramje-
nijow na mjeñſkich ležomnoſcerjow wotwaliſi. Dale mjejeſche knjes
Müitterlein dyrbjenſke ſkótne ſawěſćenje ſa wužitnu napravu,
chzyſche pał k temu jenož pſchihloſbować, hdyž jo ſtat ſ doſbažym
fondom, ſaloži. Nam ſo ſda, ſo knjes Müitterlein k tym ludžom
pſchihloſcha, kaſtichž jich w khežorſtwowym ſejmje wjese ſedji, kотiž
wſcho móžic dobre wot ſtata žadaja, žane dawki pał dawacž nochzedža.
Knjes Müitterlein měnjeſche, te dawki mohli ſo na wulfich kapita-

listow a misjonarow położicj. Praschamij pak ſo, ſu dha cžile ludžo, kотrij husto węsteſte ſtatoka nimaja, runje na Šaffku ſwiaſtani? Hdyž wot nich 8. abo 10 prozentow dołhodneho dawka žadamy, potom ſawęſcęſe naſch kraj wopuſtceza a do wukraja du, tak ſo bychmij potom dyrbjeli dawki, kotrež ſu hacž dotal dawali, my njeſc̄. Pschi dołhodnym dawku wſchaf bychu wulkoležomnoſc̄erjo najlepje wotefchli; pſchetož ſ wjetſcha maja ſwoje ležomnoſc̄e wypoſto ſ hypothekami poczeſene, ſwoje pjenjeſy pak maja w ſtatnych papierach, tak ſo nichc̄ njewě, ſchto ja leto ſaſkluža. Teho dla tež woni niſki dołhodny dawki placza. Skónc̄znie ſo knies Mütterlein, kotrež ſo ja jara wěroſc̄ lubowazeho muža džerži, njemóžesche nadpada na knieſa Šsmola ſdžerzeč, wudawajo, ſo ſebi knies Šsmola žada, ſo dyrbji hido kóždy wobkbedżer hointwinſte prawo doſtač, kotrež 30 afrow wobkbedżi. To je tolſta njewěroſc̄. My derje wěmy, ſo knies Šsmola-Spytečanſki žada, ſo dyrbjala jenož kóžda politiſka gmjena prawo doſtač, ſo ſmela ſwoju hointwu temu pſchenajec̄, kotrež najnjewefchli pac̄t placži. Duž lubi ſſerbijo, pruhujmy pſched wólbam iſchitko, ale to najlepſche ſthowajmy.

S Tſelan. Tudomny kubler Biesold je ſamženiu ſobotu na polu do njeſvoža pſchischoł. S měchom běrnov na ramjenju duzy ſo wón ſakopny, tak ſo k ſemi padže, pſchi cžimž ſebi jene rieblu ſlama.

S Boranez. 3. oktobra pſched wjeczorom je ſchtyriletny ſynk žiwnoſc̄erja Raſhpora do njeſvoža pſchischoł. Jego starschi brat, kotrež jeho na ružy njeſeſche, ſ boka woſa, na kotreymž ſo hnój wjeſeſche, k ſemi padže. Pschi tym ſo mřodſki brat pod koła wali a ſo tak czeſko wobſchłodži, ſo džen poſdžiſho na to wumrie.

S Maſeſhez. Maſcha wupožczenja a naſutowarňa poſtaſuje w krótkim cžaſku jejineho wobſtacza tola rjane wuspěchi. Šaložichny towarzſtvo ſe 14 ſobuſtawami, nětko ſmhy jich 38. Pschi kónzu ſańdženeho měſaza mějachmy 2450 hrinow dołhodow. Hido 4 ſobuſtawam ſmhy w nuſu pomhali a jich tak pſched rukomaj lichownikow wobarnowali. Dale a bôle roſeſe džakownoſc̄ ſa to k knieſi kublerzej Šsmole-Spytečanſkemu, kiz je pſches ſwoj pſchednoſc̄k pſchi ſapocžatku ſéta k ſaloženju towarzſtwa naſtork dal.

S Wojererez. Piatk 4. oktobra wjeczor wokolo 8 hodžin ſ tudomneho Bſchidrichet reſaka woheń wudhyri. Drjeworeſař, w reſaku bydlazh, móžesche jenož někotre poſleſeſza a něchto drasty wukhowac̄. Prjedn hacž wohnjowa wobora k haſchenju pſchijedže, reſak, kotrež ſo ſ wodu a parnej mozu cžerjeſche, pſches zly w plomjenjach ſtejeſche. Kéſakowe maſchinu ſu ſo wſče ſamžile a war je ſo wobſchłodži. Drjewowe a deſlowe ſklady ſu ſo ſ wjetſcheho džela wohnjey wukhowale. Kaf je woheń naſtał, njeſe ſnate.

S Hučiny. Poſlednju njedželu pſchedſtaji ſo nam knies Mütterlein, naſpcheſciwny kandidata naſchego burſkeho kandidaty k. Šsmoly. Najprjózny ſanoſhovasche ſo wón wobſchěrniſho wo wuwołanju ſwojeſe kandidatury jako jenickeje praweje. Nam wjeſnjanam pak je ſmicerž jara wſcho jene, na kafke waſchnie je ſo poſtajenje teho abo tamneho kandidaty ſtało. W tym naſtupeſju njedamž ſebi wot nikoho ničo prijód ſižac̄, pſchetož ſa naſ je tola najwaznſche, kafk je tón kandidat. Schtóz pak je měl wocži jaſnej a wſchi wotewrjenej, je dže nětko ſa tym pſchischoł, hdyž je ſebi doma wſcho widžane a klyſhane ras pſhemyslil, ſo maju "Sſerbiske Nowiny" tola prawje, hdyž višaja, ſo dyrbimy ſo my maſi ratarjo Bože dla paſeč, k. Mütterleinej ſwoj hlož dac̄, jeli nochžyli ſebi ſhami kožu pſches wuſchi ſežahnyeč. Teho dla ſo tež tak njemdrje na nje ſlobjeſche. So pak je k. Mütterlein, kaf ſo nam wukhwalowasche, ſwerny krajei a wotznenmu krajei a chze měcz pſeſczenu kſchecžijansku wucžbu w ſchulach a domach, ſo wot jeneho muža burſkeho pothoda ſhamo roſumi, to njeſe jeho ſaſklužba ale pſchifluſhnoſc̄, a běda temu, kiz by ſo ſ hinaſchimi nahladami do naſchich poſlojnych wjeſtom dobyval, ſa najkrótschi pucž ſ nich won ſo starac̄ njetriebal. Naſch knies Šsmola w tych počinkach nitomu naſad njeſteji. Je doſež ſnaty, kafku woſebitu naſladnoſc̄ wón w węſtich wycſhich worſtach w Dražđanach wužiwa, a wěmy, ſo je tež ſtajnje ſtutki kſchecžijanske ſe ſchęzdrivej ruku podpjerat. — Sa cžož pak chze nětko k. Mütterlein, jeli jeho wuſwola, ſtutkowac̄, je jara dwelomneje hódnosc̄e. Wón chze měcz wotſtronjeny gruntſki dawki. Mjenje dawkov, na to ſo rjenje poſtha. Tola komu pſchijeszy wuzit? Ženo wulkoležomnoſc̄erjam kiz najnjawy grunto wobkbedža. Naſch stat trjeba dawki. Samknje ſo jene žórk, dyrbja ſo wotewrječ druhe. Knies Mütterlein pak chze je na dołhodny dawki (Einkommensteuer) wotwalic̄, a to tak.

ſo bychu wjetſche dołhody cžim wjetſche dawki dawaſe. Derje. Ale wěmy ſ naſhonijenja, ſo minohofcz bohac̄kow ſwoje kublo ſ hypotheſami poſkładuje, mjes tym ſo ſwoje pjenjeſy ſaſožuſa w tu a wuſtajnych ſtatnych papierach, tak ſo nichc̄ wulkosc̄ jich ſamoženja a dołhodow ſnač ſnjemože. Na toho druhego by dha nětko cžea dawkomdawania paſnyla, hacž na ramjeni małych ratarjow, rjemjeſzniſkow atd. Tu praj nam hiſhče ſechtó, ſo "Sſerb. Now." prawje nimaja, hdyž višaja, ſo je k. Mütterlein woprawdże kandidat wulkoležomnoſc̄erjow. To wiđzachmy tež jaſnije na jeho wukladowanach wo woteberanju małoležomnoſc̄erſta a pſchiberańje wulkoležomnoſc̄erſta. Po jeho kłowach je to něchtó zlye naturske. Wobdželanje małych ležomnoſc̄om njeſe wjazy tak wuueſliwe, ſo móhli ſo jich wobkbedžerjo ſdžerzeč, duž je bjes džiwa, ſo ſo burske ſtatiſi wot ryceſekublerjow poſkuſuja, kiz ſwoje ležomnoſc̄e poměrnie ſ mjenje možami wobdželaja, ſ dobom tež wſchē techniſke wudoſonjeſnia naſchego cžaſha (wſchē družin maschinow atd.) ſ wužitkom naſložuſa a tak tuniſho hoſpodariwſchi maju na kónzu ſéta někajſi, hacž runje mały dobytk. A temu njehodži ſo ſakoniſy ſadžewac̄, měni knies Mütterlein. Po tajkim ſ druhimi kłowami: Wulki kapital njech božmje tón mały ſejerje. Maſi hoſpodarjo, wopomnicze, ſo ſ tajkeho wuvięcia wobſtejnnoſc̄ow ſrenjego ſchtanta wukhadža tola wſcha běda a wſcho hubjenſtwo naſchego cžaſha. Na tajke waſchnie ſu fabriki a afzijowe towarzſtwa, naſbóle w rukach ſenotliwych pjenjeſnikow (po wjetſchinje židowſkich), ſaniežile ſamostatnoſc̄ tyſazow rjemjeſlnikow a małych pſchekupzow a jich ſežinile njespokojnych ſchłowow někotrych bohac̄kow. A podobny pucž ſahubu poúdze tež ſreni burski ſchtant, kaf je hido ſchol w Wuherſkej, hdyž ſu ſo nětko zlye krajinu w rukach židowſkich pjenjeſnikow, kiz je dadža wobdželac̄ potomnikam přeđavniſkich ſbozowanych wobkbedžerjow. Źidža ſu tam na tajke waſchnie patronojo ſyrlivjow. (Spoczaſt k tajkim wobſtejnnoſc̄am many tež w naſchej Lužiſy.) ſſerbſzy ratarjo ſu ſo stracha, jim hržazeho, dohladali. Ŝenocžene do kruhých ſwiaſtow (w towarzſtwaſ ſerbskich burow), kotrež najhorliwiſchi ſpěchowat je, kaf je kóždemu ſraciomne k. Šsmola, chzedža ſebi pomhac̄ 1. ſhami, 2. ſ prawym ſaſtupjetſtrom w ſejmje pſtaja pomož tež po ſakoniſkim pucžu, a tudy hodži ſo hiſhče ſejele polepſchic̄, a to je tež ta pſchicžina, cžeho dla ſerbszy burjo, woſebje ſobuſtawu Tow. ſſerb. Burow ſo tajkej horliwoſc̄u, ſ tajkej wutrajnoſc̄u a pſchewědečnoſc̄u ſa k. Šsmolu agiterua. Pschetož ſ jeho dobyčom woni ſaſo jenu krocžel dale cžinja na naſtupjenym pucžu. Knies Mütterlein pak, kiz wěz małoležomnoſc̄erjow hido do předka ſa ſhubjenu džerži a kiz hinaſchu radu ſa naſ nima, hacž ſo dyrbimy ſ měrom pſchihladowac̄, kaf ſo nam jedyn kóz po druhim wot wózow naſrjeteje ſemje ſ rukow ſdřeje, njeſe ſenje naſch muž, wot teho nimamy nihdý khrobke ſaſtupowanje naſchich intereſow wotczakowac̄; pſchetož nichc̄ njemóže dwemaj knieſomaj klužic̄. Dyrbjenſke ſkótnie ſawęſczenje džerži won ſa wulke žohnowanje! (?) Budže tež tehdom ſa nje hložowac̄, hdyž ſo ſa kłmane ſpōſnaje w krajach, kiz ſu jo ſawjeſli. To njeſe haj, to njeſe ně. Schtóz je w druhich krajach pod druhimi wobſtejnnoſc̄emi dobre, to ſo hiſhče doſlo w Šaffkej abo Lužiſy ſa małych ratarjow njepſchihodži. Woblicženje knieſa Mütterleina, ſo budže ſo jenož 1 hrinwa ſawęſczenſkeho pjenjeſa ſa wulke ſkocžo wob lěto placžic̄ triebac̄, njeſda ſo nam na woprawdžitoſc̄ wot počzowac̄. Pschetož privatne ſawęſczenſke towarzſtwa bjeru 5 a wiažy prozentow premije w ot hódnosc̄e ſawęſczenſkeho ſkota wob lěto, schtóz ma po tajkim 300 hr. winoje ſkocžo, placži 15 hr., w padže ſchłodži doſtanje pak jeno dwě tſeſčinje ſarunanej. Po tym móže ſebi kóždý woblicžic̄, kaf wjele měl ſa lěto placžic̄ a byrnejž by lětny pſchinoſc̄ jeno poſloju teho wužinil. Žara ſmhy ſo ſpödživali, ſo knies Mütterlein wo hointwinſkim ſakonju, kiz naſ ſak ſak ſajmuje, ani ſloweſka njepikny. Wón dže nochžyſche ani pola burow, ani pola pſchitomnyh ryceſekublerjſkich pſchecželov ſaſtorečic̄, duž dže bě mjelečenje najlepſchi wupucž. Wſchō, iſtož pak nam k. Mütterlein w naſtupanju twarjenja ſelesnízow, drohov atd. lubjeſche, chze tež k. Šsmola ſaſtupowac̄, wot poſlednjeſto ſmhy pſchewědečenji, ſo budže pak wón pſchi wſchém tym ſwérnu na to ſedžowac̄, ſo njehychu intereſu naſh małych ratarjow pſchi tym ſchłodowale. Dale hóſchecžne ſo k. Mütterlein na "Sſerbiske Nowiny", ſo wone wudawaja, ſo wón ſſerb njeje, a tola je wón ſh ſerbskej ſtarſcheju. Knies Mütterlein ſkónc̄ ſwoju ſalbowanjaſpolnu, ſ krafnymi ſadani, (kiz dyrbjachu naſſkerje ſuchoſez a proſnoſez jeho programma někaf ſakryz) pſchetyfam ſeč — ſ delamaziju pěſnje. S zlka dyrbimy ſo wuſnac̄, ſo ſo wón w ſwojim kandidatnym pſchednoſc̄ku bóle ſ doſpolnje pödlanskim, — ničo prajazym — wězlam ſaberasche, naſſkerje ſebi myſlo, ſo je to ſa naſ ſerbskich burikow dawno dobre

doseż; haj hdvž thđeň předy njeby pola naš ē. Ssmola pobyl, tiz nam ſ jednorym ale wot bohateje našhonitoſeže ſwědečazymi ſłowami ſwoje ſtejſchežo roſjaſni. Nětko pak je nam woprawdze dživ, kaf ſu mohli ſo tam a ſem něktoſi hoſpodarjo ſabhež a ſo hiſchěze w nowinach ſjawnje ſa ē. Mütterleina podpiſac̄. Zako preňi do debaty ſwaž ſo hoſbustaw jeneho narodneho herbskeho towařſtwa. Sso ē. Mütterleina praschejo, hdze a hdvž ſu tola „Sserb. Now.“ piſale, ſo wón žadny Sserb njeje, jemu dale porokowasche, ſo ſo nětko jako dobry Sserb wudawa a tola ſe ſwojimi džecžimi, hacžrunjež je jeho mandželska herbskeho poſkhoda, herbszy njeręczi, nječzita herbske čažopiszy, njeđerži ſo do herbskich towařſtow a tak tež piſcheža a žadanki w duchownych naležnoſežach wjetſchim woſydlēſtwa w tym woſrježu, kofryž chze ſaſturowac̄, ſnac̄ njemóže. Pſchi tutym wступowaniu ſběhny ſo ſe ſtromy ſnateho Mütterleinoweho pſchewoda tajſe halekowanje a tajſi holk, kofryž ſo njehoodži wopipac̄. Woſebje wuſnamienjeſež ſo pſli tutych njehornoséžach a nje- pſchijstojoſežach jedyn dobrý pſchecželk i Vorſchijſteje wožady. Šnejſa Mütterleinowy pſchednoschl pſchewodžeſehe tuton ſ njeſchēdnej wutrajnosežu we plazanju a bravowolanju, napſchecžiwnych rěčníkow pýtaſehe pak pſches njehańbicžiwe a čeſečranjaze pſchijvolanja myličz. Tak ſo ſo nam ſdaſche, ſo ſwoju prózu derje ſaplaczenu doſtanje. (Schto tež to na ſchtundi khyda? Tajſi hamečik dyrbí naſſkerje wu- njeſliwih bhež.) Podobna ſeklija woſpjetowaſche ſo, hdvž ſnath, bohacze naſhonjeni wutrobiły herbſti bur (hoſbustaw Tow. Sserb. Bur. w na- wječornych stronach) woſebje w hoſpodarskich praſchenjach ē. Mütter- leinej napſchecživo ſtupaſche. W naſtupanju ſběhnenja gruntskeho dawka wón menjeſhe, ſo ſmějemy tola jaſo my mali ratarjo wor- ejiſnu ſaplaczic̄, a pſchecživo potupowaniu małoležomnoſežerſtich ſtatoſkow pſches ryčeřtublerjow hodži ſo tež derje někaf po ſakonſkim pucžu, na pſchikkad pſches ſběhnenje pſchedtupneho prawa (Vorlaufs- recht) ſakrocžic̄, tele a wſchitke jeho druhe jaſne a njebojaſne ſnapſchecžiwenja mytowasche ſylny pſchijpóſnavath pſchijwysk pſchi- tomnych malych ratarjow, tiz ſnanou wjetſchu poſkojz pſchijpoſlucharjow wucžinjachu. S khyvalbu možemy ſapiſac̄, ſo njeberjeſchu džel na horſka ſpomienych njehornoséžach. A hlaſeze, ſhto bě ſlonečných wuſpeč- zyloho Mütterleinoweho wutupjenja a wſchech prožowanjow jeho pſchijwiſſa? Sſlyſchachmy, kaf jedyn ē druhemu pſchijſchepotowaſche: Woſtanjem ſola někto pſchi prenim, mijenujz pſchi ē. Ssmoli. Haj, hoſpodarjo, po zylym woſrježu je to najmuđriſe, ſhtož činic̄ možecze. Šnejſa Mütterleina pak nutrnie proſhymy, ſo by ſwoj pſchewod někaf wo parlamentariſkej pſchijstojoſeži powucžil, doſelž tež jednorý herbſti wjeſnjan derje wě, ſhto je pſchijstojoſe a ſhto niž!

Přílopk.

* S Draždžan, 7. oktobra. Žaložne wohnjowe njeſbože, w kotrej je jedyn čłowjek žiwjenje ſhubił, a kotrej je ſe ſtwoj mi pódlaſkimi podawkami wulke ſatorhinenje ſbudźiło, je ſo w minijenej noz̄ na Wělkom Delenju poſta Draždžan ſtało. Tam bydlí w villi "Fenny" hižo wjazy lět knjeg fabrikſki wobſzedźer Jurij Künzelmann, ſzubumějcezel myblovweje fabriki Ludwiga Künzelmanna w Draždžanach. Pſched něhdźe džesac̄ njezdzeleſni mjeſteſche knjeg Jurij Künzelmann njeſbože, ſi woſa padnyc̄ a ſebi pod kulkomaj nohu ſlē ſlamac̄, tak ſo dotal hiſteſe khodźic̄ njeſbožeſche. Sa wezjerawſkim wječor běſchtaj knjeg a knjeni Künzelmannež wó jſtwje w prěnim poſthodźe, a w pódlaſkej jſtwje ſpaſhe jeju džowęc̄iſka. Delni ſchož bě prědny. Wezera rano bě w nim bydlaza knjeni do Draždžan wuežahnyła. Na ſlužobnu holzu, kotaž bě ſ dowolnoſeſcu w precz-kaſch, ju domhladajo čzaſachu. Knjeg Künzelmann na leħanzy ležesche, pschikryth ſ dolhočkoſmatej, na pjelſteſc̄ podobnej kryežiſnu, a kuijeſche ſ wulkim ſpodbobanjom w dobrym měrje ſwoju zigaru. Knjeni Künzelmannka bě runje ſe jſtwy wuſchla, ſo by wſcho ſ do-łozahic̄u pschihotowała. Na dobo ſaſklyſha ſwojeho muža wó jſtwje wo pomož wołac̄. Alle hdvž durje ſ njemu wočzini, jej hižo plomjo napſchečeživo ſapaſche a jſtwa bě počna njeſchewidomneho kura. Rueče ſ druhim durjam dohwatawschi, te wot nitska ſamf-njenje namaka, kaž tóždu nób̄, a jeje mandželski ſo podarmo prózo-waſche, je wotamknyc̄. Nětf wona pódla ſebje ležaze džec̄o ſ loža wſa, ſ kotrenuž bě ſo tež hižo wjele kura uarvalało a wołac̄je je wſchej mozu domownika na pomož. Tola woheń bě ſ wěrje nje-podobnije rueče zhył preni poſthod ſapopadnył a jón ſ hufnym kurom napjelnil. Domownik chyžiſche ſo teho dla na rěblu wot wonka psches woſko dō jſtwy dobyč̄, ſo by knjega Künzelmanna wumohl. Tón bě ſo w ſwojej žaložnoſeſi ſ zdej mozu wo pomož woſe jo hac̄ ſ woſku dowleſk. Hdvž paſ domownik hac̄ ſ woſku

dolejš, bě ujeſbožowny kchromy hižo pola druhého wokna. Tam bě ho najſterje hižo w kurje ſaczknył. Prjedy hačz wohnjowa wobora s Luschkez, s Draždjan atd. na pomož pschijedže, njebe na jeho wukhowanie žona myſl wjazy. Hakte w nozy w 1 hodžinje, hdyž bě woheń polatý, ſu jeho ſpalene czeło namakali. Preñni poſthod, w kotrymž ujeſbožowna ſwójba bydlesche, je ſo zlyh wupalil. Naſtał je woheń najſterje s tym, ſo je ſo koſzmata krycžina, s fotrejž je kříes Künzelmann wodžen był, wot jeho ſigary ſapalila a nahle zyla w plomjenju ſtala. — Pschijpomnicž hiſcheže čzemý, ſo je ležza na Bělém Želenju hižo prjedy knjega Künzelmanna jena wobſtarňa žona s wohnjom ſmjerę poczeſipila.

* В Dražđanach spýta ћо pońdželu wjecžor jena holza na Šemj. Pawolym pohriebnichcžu na rowje žwojeho nauvoženje ſatjelicz, kotrýž bě psched krótkim do njesboža pschijichol a nahle wumrjel. Ženož ſ ledžbliwoscžu jeneho knjesa, kotrýž bě ſa njeſbožownej ſchol a ju w roškudnym wokomiku ſa rutu ſhrabny, ћo wona wot hamomordařtwa wotdžerža.

* В Lipnej pola Rößborka je 7. oktobra pschi Božim nje-
wjedrje blyst do Schallschmidtez domškeho dyril a wschelake węzy
wobschłodzil.

* S Neukirchena pižaja: Rjedželu w nožy chýsche w koreźnije na čěškej mjeſtě jedyn dohladovať finanze stráže kwojeho kollegu je ſlužbnej třebu ſatſelicž. Kulka podla ſtejazeho koreźmarja Ečka do wutroby trjechi a pſches čělo pschelcživých hýſcze wudwerna pſcheraſh. Koreźmar czezko thory leži, a boja ſo, ſo budže na ſwoju ranu wumrjecz dyrbjecz.

* Piżar Barko, w zarządniſtwie badenskich statnych kubłów poſtajem, je, pjenieżnym list § 52,000 hriwnami pszechischiwsczy, cętnył.

* (Dobre lépidlo sa khachle pschihotuje šo ſi jenak wulkich džélow hliny, ſele a drjewovneho popjela. Hdyž je šo tale měšchenza ſi wodu namacžala a pſcheměſchała, šo ſi njej ſymne khachle ſamafaja. Tež boraz je wubjerny hrček, ſi kotrymž šo hlinia bôle ſdžeržliwa ſejzini. Hdyž dyrbi šo hlinia pschi želesných khachlach jako lépidlo trjebacž, dyrbi ſo ſi tjiom džélam hliny 1 džél boraza wſacž a woboje šo derje pſcheměſhecz. Tole lépidlo wubjernje džerži.

* (Wužitk' jędženja jabłukow.) Schtóž jabłuka, frótko
prjedy hač lehnycz dže, je, po tym derje spi. Jabłuka mošham
howja, jatra wožiwja, sbytnu kížalini w žoldku szyzaja, jérchenja
t spéchnemu dželu pohnuwaja, sadžewaja naſtaču kamjenja, poſylnja
žoldk a wulečuja khoru schiju.

* Džesfatuika (Gefreiter) Linka wot čjelnego garde-hušarskeho regimenta, kotrejž je šo na dompučzu i khežovskich manevrow w Schönwaldze dla jſchividzenja ſkózował, ſu w njeſchitomnoſeži jeho towarzichow burjo čjicho fahrjebali. Hdyž bě šo po tym tydženj miył, do wžy pižmo regimentowého komanda došlo, w kotrejž regiment ſamomordarjowu uniformu naſad žada. Burjo pak večku wojska uniformu wobleženeho fahrjebali. Jeli ſo regiment na tym wobsteji, ſo šo jemu uniforma wróci, dyrbí ſo wojsak wuhrjebacž a šo čjelo uniformu wužlez. Gmejnski pſchedſtejicžer je to regimentej wosjewil.

* So by šo pruhował, ičto si ječe, běchu w Hannoverskej mōst, kij tam psches rēku Leinu twaria a kij dyrbi měscze Hannover a Linden swjaſać, se stotyžaz murjerſtmi zjhelemi woběžili. To bě sa njón psche wulka čeza, wón je šo i njej ſlamal a do hromady padnýl. Stanil šo a živjenje pôdla ſhubil nichtó njeje.

* (Mordařka žwojeho nawożenje.) Młody człowiek B. w Wiborgu byl ve pol lěta dolho ſ najrjēſtſej měſtečka holzu, Betty F. žluhjem. Sa tón krótki čgaſ bě jemu njewjeſta hžo husto jeho khubou wumjetowala. Hdyž pak ho někt młody ſa- možit ſinna wo nju prashecz pocza, ho wona ſ nanom a ſ bratrom fręcza, a woni wobſamkuychu, B. ſkonzowac̄. Tón ſa-myſl tež c̄i tjo hromadze wuwjedzechu, B. do leža nawabichu, hždež jemu njewjeſta wro ſu ſchiju ſadzerny, a nan a bratr jeho iadajſtaj. Mordařtwo ſluczivſchi, ho wſchitzu tjo domoj podachu. Mordařynemu bratrej pak žwedomje žaneho mera njewoſtaj. Wón mordařtwo wyſchnoſeži woſjewi. Někt ſu wſchitzu tjo na tym wobſzeleni ſaječzi.

* (Niemiecy siedzib piwowych pieklow.) Dla polizajskiego zamkniecia wszelkich hosczenzow wiecezor w 11 hodzinach w Münsterze

w Westfalskej tam wulkie roshorjenje knježi. Ženož cíji hoſežo, tif w hoſeženach pschenozuja, hmedža dleje pschi karancžku piwa hedžo wostacž. Pońdželu wjecžor w 11 hodžinach pocža pilizija přem ras wschtich hofeži s korečmow honicž. Ženož „Zentralnemu Dworej“, w kotrymž be runje konzert, bě dovolene, swojich hofeži hacž do dwanacžich khowacž. Tudy ſo netk hnydom po jédnacžich žiwenje a hara ſběže, tif ſo wopiszač njehodži. Pschezo nowe czjorody druhdže wuhnatych piwowych piežkow jow pschihadžachu, a snate narodue ſpěv ſi tybzaz mužlích ſchijow ſlinečachu. Tola tež w konzertnym ſalu bóřhy ſhwjatok vjeſehe, piwo ſo wjazy njeporjedžeshe, a ſwězý haſchachu hacž do ſlabeho miſchkrjenja. Hromadn luda ſo na prinzipalne torhoschezo walachu a tam njemdrje ſpěvajo a wołajo ſwoju wulku lačnoſc wobſwedčzachu. Schto by zyłe ſwołane polizajſke mužtivo pscheziwo ſbězkej tychle piwa tradazhch ſtežkow dokonječ ſamohla! Kóžde ſajecze bu ſ hrimotazym „hura!“ powitane, a ſažo ſo ſ tybzaz ſchijow ſpěvaſche a halekaſche. Na dobo ſo ſawoła: „Džimy ſ ſuježerſtvu!“ — a ſtořocžne lačne ſtežki wopjetowachu: „K ſuježerſtvu, ſuježerſtvu!“ a zyła luda mnhoſc ſo ſ ſuježerſtvovemu twarjenju, w kotrymž president hydli, walesche. Žow ſažo ſpěvanje, hwiſdanie a rjewjenza wo piwo! Pilizija ſtönežnie njemdruchow roſehna, ale na drugich městnach ſo ſažo ſhromadžowachu. Hacž do napoł tſjoch je polizija ſ nimi cziniež mela. Pschichodny wjecžor žana ſpomnenjenahódna hara naſtała njeje. Wichor wjekloſežje wjecžor do jédnacžich we wschtich piwowych a winowych korečmach powjescž ſbudži, ſo ſu měſtežanszy ſastupnižy nimale jenohlózne wobſamkli, magiſtrat prohrež, ſo by ſebi wot polizajſkeje wyschnoſeže roſaſhnicž dał, ežeho dla je tajka ſažna polizajſka hodžina ſawedžena, ſo ſo ſměriwi Münsterzy měſteženjo po ſhwjatoku wjazy ſ piwom do wobſchewicž njemóžea. — W nož ſi pjiatkej je ſo ſažo wjele luda na torhoschezu ſhromadžilo. Polizija je jbn roſehnacž dyrbjała.

* Hontwártwu ſi woli w Lothringſkej zyła wjež ſańdze. W wokolnoſci Meža wjež Ridiny leži, kotaž ſo bóřhy ſe ſemje ſhubi. Tam mjenuižy jedyn knes Curel ſi powjetſchenju ſwojeho hontwischera wſtě mōzne pola hromadu ſupuje, ſo by je do leža pschewobročil. Mjenowana wjež je hižo hacž do někotrych ſtatoſkow jeho wobſedženſtvo. Žeje twarjenja ſu ſi wjetſchego džela ſwtorhane. Tež poſlednie ſhwójby budža, jeli bóřhy w ležu hydlicž njeſechzu, ſwoje ſtatoſki pschedacž a dale czahnyč dyrbječ. S tým je dont teje wžy, na kotaž ſo hižo w 12. řeſtſtu w pižmach ſpomina, wuprajeny. Bohacžkam je wjele mōžno a ſakonjy tež pschewjele dovolene.

* Do Kopenhagena je 10. oktobra parna ſódž „Natier“ pschi-jeła, kotaž je pola ſupu Alanda do parneje ſódže „Livonie“ ſraſyla. „Livonia“ je ſo ſa 4 mjeuſhini ponurila. Schtrynače wožbow, mjes nimi jena žona, ſu ſo ſepile. 10 wožbow je ſo na „Natier“ wukhowalo.

(Birktinske powjescže hladaj w pschilosy.)

Drjewowa awčiza na Polpicžanskim reverje.

W hoſeženu w ſuezinje budže ſo
řjedu 16. oktobra 1895 dopoldňa wot $\frac{1}{2}10$ hodž.

16 twjerdyh klozow,	12 hacž 22 cm horfa tolſtých,	w drjewiſhcežach
1 dubowy ſerdžojty kloz,	11 em horfa tolſtý,	52. a 53. wo-
27 $\frac{3}{4}$ rm khójnowych palnych ſchęžepow,		dželenja a
159 rm khójnowych a 2 rm dubowych palnych		w wuležowa-
kuplow,		nijczežach 35.,
8 rm khójnoweje njerub. waležin,		36., 68., 76., 83.,
1,8 ſtotoñow dubowych a 1,0 ſtotoñow khójnowych		84. a 96. ajenot-
walcžkow,		ſiuve w 44., 45.,
187 dolhich hromadow khójnoweje waležin,		47., 48., 53.-64.,
43 rm khójnowych pjenkow		70., 71., 72., 76.,
		77., 83., 97., 98.,
		99. a 107. wo-
		dželenju.

ſa hnydom hotowe pjenesy ſ wuměnjenjemi, předy wosjewiom-nymi, na pschedzowanje pschedawacž.

Kralowſki hajniſki rentſki hamt w Draždjanach a kralowſke hajniſke reverſke ſarjadniſtvo w Polpizy, 2. oktobra 1895.

Garten.

Ficker.

Ajana ſhlamárnja a pjeſkarňia

w pschihodnym poſoženju pschi Budysko-Lubijskej droſy, ſe živym pschedawanjom wurežnych tworow, plata a hotoweje draſty, materialnych tworow, piwa a palenza, ſi doſpolnej pjeſkarſtej pschirprawu, pschedawańju ſhleba a pizných ſredkow, kaž tež ſi 5 kórzami jara dobreho pola ma podpiſaný ſi jara pschihodnymi wuměnjenjemi pschedacž.

G. A. Mittaſch w Bukezach.

Jara rjane kubſlo w pschihodnym dobrym poſoženju, $1\frac{1}{4}$ hodžin wot Pomorſkeho ſaſtanisheža ſi 100 kórzami pola, 30 kórzami luſti, 1450 dawſkim jenoscžem, 20,340 ml. wopalneje kaſhy, ſi wubjernym ſkotnym wobſtatom, wobſtejazym ſi 20 dežnych ſtruvow a 4 ſoni, ſi ratarſkimi maſchinami a khmanej hoſpodařſkej nadobu, ſe žnjeni a jara bohathym ſkadem ſlomy a pižy ma podpiſany jenož ſhamokupzam pschedacž.

G. A. Mittaſch w Bukezach.

Hermann Darschau w Budyschinje

(ſaložene 1846)

fabrika ſchtrypowych tworow ſi wowčeje wolny
cziſlo 1 na ſchulerſkej haſhy cziſlo 1.

ſi ſymkemu čaſej ſwój dawno jako dobrý ſnaty wulki ſklaſ ſchtrypowych ſchtrypowych tworow, ſchtrypowaných ſakow, wulki wubjerk rukajzatých laſow w najtunishej hacž ſi najlepſej cziſtowolmianej barbunyepuſtejatej tworje a w rjanych muſtrach porucža.

Najlepſchi a najwjetſhi wubjerk ſchtrypowanſkeho pschedzena wſtěch barbow.

Najhodniſcha twora! Najtunishe placžisny!

Symkle ſwjerſhniли, pjeſle, ſhēzorſle mantle, wobleženja a ſhollowy ſa mužlích a hólzow, teho runja žonjaže žaketh, pleschowye pjeſle a triſotowe taille ſupuja ſo najlepje a najtunischo jenož pola

Oty Prenža předy Kloša
w Budyschinje na žitnej haſhy 4.

Wosjewjenje.

Czeſčenym wobydlerjam w Nježwacžidle a wokolnoſci najpodwolniſcho ſi wjedženju dawam, ſo ſym w Nježwacžidle

wulki czrijowý ſklaſ

ſi pschedawańju kolonialnych tworow, tobaka a zigarow wotewril.

Porjedženje na wobuežu kóždu čaſh ruce a derje wobſtaram.

Moritz Lange, ſchewski miſchr.

Czeſčenym ſſerbam w Budyschinje a wokolnoſci najpodwolniſcho ſi wjedženju dawam, ſo ſym pschi mjažowých jédlach cziſlo 4 pschedawańju porzlinowych, kamjeninowych a ſchkleńzanych tworow wotewril.

Budu ſo ſhwéru prózowacž, ſo bych po móžnoſći wſtě žadanja ſpofojil.

Šswój ſklaſ ſi dobročiſwemu wobhlaſdanju porucžeo, pschi ſpěchnym poſluženju tunje placžisny lubju.

S počeſćowanjom

Fr. Amoch.

Sjamej ludowej ſhromadžiſnje.

Kandidat ſherbskich ratarjow, knes ſtable Žan ſſmola, ſo njedželu 13. oktobra popoldňu $\frac{1}{2}4$ hodžin w hoſeženu w ſtezech a wjecžor w 6 hodžinach w hoſeženu w Luwočzach wuſwolerjam pschedſtaji.

Wo bohath wopyt proſhy

wolny komitej.

W o s j e w j e n j e.

Pondželu 14. a wutoru 15. oktobra t. l. ſo poła podpiſaneho hamtskeho ſudniſtwia dla rjedženja hamtskich ſtow jenož
nuſne węzły wobſtaraja.

W Budyschinje, 7. oktobra 1895.

Kralowſke hamtske ſudniſtwio.
Philippi.

1000 mѣ., 5000 mѣ., 6000 mѣ.,
3000 mѣ., 1800 mѣ. man k 1. jan.
1896 na hypothefku węſteſcę po
 $\frac{3}{4}$ hač 4 prozent twjerdže wu-
požęſcę. M. Franz
na połnóznej droſy 1 po 4 ſkod.

Měſtečanska mjeniſcha živnoſcę
je wſchem živym a morwym in-
ventarom je khorſeſcę dla hnydom
na pſchenajecę. Dalsche je ſho-
nicę na jegerskej droſy 11 (Jäger-
ſtraſe) w ſadnej khezi.

Kheza ſemrjeteje Zeibigoweſe
w Kubſchizach ſ twjerdyim krywom
a rjanej khorſeſkej ſahrodu ma
ſo kſjedu 23. oktobra t. l. pſchi-
poldnu w 12 hodzinach na pſche-
khorſowanje pſchedawacę. Wſho-
dalsche je poła wjeźneho ryhtaria
tam ſhonicę.

Do domu na rjejanje khezi
Otto Lukasch na ſidowje
na Wjelkowskej droſy.

Swoj wuſtar ſa ſchathſchicę,
naſlepsche a najdoſkladniſche ro-
wuczeſenje, wuſchiwanje mjenkom atd.
najnaležniſcho porucžam. Schath
k ſchicu a wuſchiwanju, kaž tež
k wuměkſkemu tykanju pſchijima
ſchwadliſka wučerka Bjenadžiſ
na hornčerſkej haſy 34.

Mlode holzy móža praktiſy
ſchicę, pſchirēſowacę a rjeſh rhybowacę
dokladnie na wuknež poła Hanj
Michałek w Budyschinje na
fotoſkej haſy 30.

Kuchari, ſlužobne, kuchinſte a
ſtrwinske holzy, hródzne džonki a
taſte k ſwinjom, wotrocztom, ſrenkow, rólnych pohończow a
wolazich a dželaczeſke ſwójby
pſchi w y ſo k i m d z e hnydom
a k nowemu létu, teho runja dójſti
pyta pſchitajaza žona Schmidlowa
na ſerbſkej haſy 7 po 1 ſkodze.

Hofpoſa a ſrénza ſo pytatej
na jene ſublo poła Bifkopiz k no-
wemu létu wot G. Špenki pſchi
ſerbſkich hrjebjach.

Hejtmanow, pohończow, rólnych
pohończow, ſrenkow, a wolazich,
dželaczeſke ſwójby, ſlužobne a
hródzne džonki pyta Hennoldowa.

O ſrudoba, o ſrudoba
ſo ſtała je we wjeſzy R.
Tam wuhnata je ſchwigermacę
ſe ſwojoh' wumjenka.
O, kajta je to haniba,
kiž je ſo do wſho ſhynyla,
ta je netk ſtarych wuhnala,
na bibliju je ſabyla,
kotraž je jej ſo dariła.
To budže Boh ſenjes woprawdže
Tej ſ ſtraſu placicę ſawęſcę.

Serbske Towarſtvo za Khwaćicy a wokolnoſć

změje jutre popołdnju w 5 hodzinach swoje měſačne posedzenje
w Khwaćicach. Knjez wučer Žemr z Budyšina, znaty serbski
pcołař, je přednošk wo pcołařſtwe na podložku wědomostnych
wobrazow, kiž ſobu přinjese a nam pokaže, dobrociwje přilubił.
Dale wotčakujemy luby wopyt serbskich bratrow z Khrōſciec.
Duž napominamy wše naše ſobuſtawy, zo bychu wěſce přiſli,
Serbo z blizka a z daloka budža nam kaž přeco lubje witani.
Předsydſtwo.

Hnydom abo poſdžiſho porjad-
neho a ſprawnego rěniſkeho
wuežobnika do wuežby pyta.

Gustav Pjetash, hoſczenzač
a rěniſki miſchr w Minatale.

2 dželaczeſkej ſwójbie, kotrejž
bydlo doſtanjetej a 2 rólnej
pohończow k nowemu létu pyta
Inježi dwór w Maſkezach.

Na row
czeſneje mtodeje holzy

Hanj Marie,

Handrija ſtubnarja w Budyschinje
mandzelleſkej džowki, † 24. ſept. 1895,
23½ lét ſtara.

S doła ſyliow wotwolana
W mlodym ſejenju živjenja,
Wotpočnij netk, lubowana!
Ty bě Bohu ſpodbona;
Wón je wuſwolil če ſebi,
A žno w létach dželaczeſta
Napoložil kſižiſt tebi,
Kiž ſy ſejerpa noſula.

We ſchworejach narodžena,
Po zyrtwinjskich wuſtarach
W Butečanjskej zyrki ſtejčena,
Woczeſhnenja w Mjeſchizach:
W Butečach ſu pſchidotała
Wucžbu ſchulſtu, vaczeſlu,
Tež ſluž kſižiſt wobnowila
Wój tamuiſkim voltarju.

Bot naroda wobceſzena,
Bedeſte ſo i khorocžu;
Be wot Boha wobdarjenia
S traſnym lóchtom k wuknjenju.
Duscha twoja ſacjuwaſche
Šwiatu lažnoſcę po Bosy,
Duž ſo i czaſkom hotowasche
Do njebieſtej domijm

Hnyd ſo ilóchtnje ſradowachu
Mlode ſobutovatiſki,
K wueželeniam pſchihadžachu,
Be t w domje w cziſchini;
Gšamalukta pſchihadžeſte
We cziſceſci na ſeſhaw;

„Skoro budž“ — tak k nam džesče
„Tež mje krywac měrny row.“
Krótkie běhu lěta twoje,
Sḡy w nich huſto ſu bohoſzū
Najala wſhe mož ſwoje,
So by starskim k iepſhemu
Scebi ſama ſaſluzita
Potrjebnosće ſitjenja,
Bóry pak w ſrojumila,
So ſy k temu pſchelaba.

Pſchihad ſmjerje dopójnoſiſki
Porucži ſo ſbožniſtej;
Šwioſe hréchi ſpoſewaſiſki
Wužinjske ſhryſta krei.
Tak we wſze poſhlynenia
Wužny ſ cziſium czeſpjenjom,
S kraja ſyliow wumjedzena,
Wobſamky. běh ſ wježelom.

O ſpij derje, lubowana!
Kaſ je netko derje czi;
Sḡy ty ſwérna namakauna,
Dha ſy netk ſchla k ſbožnoſci.
Ty ſu ſakhowala wěru
Do ſwojego ſbožuita;
Netk ſy i hnadh pſchelabla k měru,
Kiž won ſwérnu duſham da.

Srđenaj starschej,
bratr a ſotry.
(G. B.)

(K temu cziſzlu pſchiloha.)

Wólba ſhromadžiſna

w Radworju.

Pſchichodnu pondželu 14. oktobra wjedžor w 8 hodzinach
budže w tudomnym Połlekez hoſczenzu wólba ſhromadžiſna,
na kotrejž knjez ſejmſki kandidat Sſmolaz-Spytecžanski ſwoje
ſmyſlenje wupraj i na kotrūž ſu teho dla wuſwolerjo ſ bliſka a
ſ daloka najpſchecelnischo pſcheproſcheni.

Wólba pſchedžyſtwo.

Šjawniej ſudowej ſhromadžiſnje.

Kandidat herbſkich ratarjow, knjez Sſmolaz-Spytecžanski, ſo

wutoru 15. oktobra wjedžor $\frac{1}{2}$ hodžin

w Eignerz hoſczenzu w Hodžiju

a kſjedu 16. oktobra wjedžor $\frac{1}{2}$ hodžin

w Zákelez hoſczenzu w Huszy

wuſwolerjam pſchedſtaj i ſwój poliſki program wojſewi.

Wólba ſkomitej.

Wotewrjenje kſlamow.

Czeſcenzym ſſerbam w Budyschinje a wokolnoſci najpodwol-
niſcho k wiedženju dawam, ſo ſy tu na ſwoklowej lawſkej
droſy 30 ſ napſchecza hoſczenza „k bělemu konjey“

pſchedawarňu mydla, ſwézow a ſchterki
wotewril.

Budu ſo prózowacę, jenož dobru tworu pſchi najtuňſhim wob-
ſiczenju pſchedawacę.

Wo dobrocziwe podpjeranje ſwojego pſchedewſacza proſcho,
poruža ſo ſ poczeſczeniom

Friedrich Wilhelm Paul.

Sſym lekarjenje knjeza dr. R u d l o f f a pſchede-
wſał a budu najprjódzy rěczne hodžiny w jeho
wobhydlenju (**na Bismarkowej droſy čiſlo 17**)
wotbhywacę.

**Wſchědne rěczne hodžiny (ſ wuwsacžom njedžele
a ſwjatich dnjow) wot 11—1 a 2— $\frac{1}{2}$ hodžin.**

Dr. Felix Neumann,

wocžny lekar,

prjedy affiſtent pſchi wocžnej kliniz w Lipsku.

Dwe ſtwe ſ komori ſtej poſdži-
ſcho abo hnydom na pſchenajecę
pod hrodom čiſlo 60.

Dla ſkhorjenja netčiſcheje druhi
ſlužobnu holzu hnydom pyta
Seidel w afzijowej piwari.

1896 pyta. Dalsche je ſhonicę
poła Lieberoweje na ſerbſkej droſy
čiſlo 4 po 3 ſkodach.

Bschiloha į čížlu 41 Serbskich Nowin.

Ssobotu 12. oktobra 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michalskej zyrki smjeje jutje niedzela rano w 7 hodz. sarać Räda němču spowiednu ręcz, 1/2 9 hodz. němču a w 10 hodzinač hervste predowanie.

Weroiani:

W Michalskej zyrki: Kora August Bréjovski, khejet a fabrikat w Dobruški, s Hanu Nowakem w Hodzju. — Emil Ferdinand Jaromir Wiczas, žukelnik tu, s Hanu Eliju Fugmannem pod hodrom. — Jaromir August Tempel, czeladnik w Leščavie, s Hanu Sidoniu Skyloriz w Kelnje. — Albin Konrad Linka, fabrikat sawalec w Draždjanach, s Mariju Amaliju Donathem na Židowje.

Krčenl:

W Michalskej zyrki: Jurij Berthold, Koral Wylema Majorka, gramtischtra na Židowje, s. — Koral Jaromir Richard, Koral Jaromira Augusta Libeša, dzelaczeria w Radzanezech, s. — Ernst May, nemandž. s. na Židowje. — Koral Ota, Koral Augusta Spahna, murjerja na Židowje, s. — Ida Emma, Jana Ernesta Merečinka, třscherja a maleho sahrodnika w Rabozach, d.

Zemrjeći:

Dzén 2. oktobra: Hana Kruschnizek, něbo Ernesta Jaromira Bohušlawa Eberhardta, khezerja na Židowje, sawostajena wudowa, 82 l. 4 m. 4 d. — Kathinka Hilžbetska, Koral Adolfa Hilžbetska, forežmarja a klamarja pod hodrom, dž, 5 l. 10 m. 25 d. — Maria Wielczek, něbo Jana Wielčki, schewſeho mischtra tu, sawostajena wudowa w Hrubelcziach, 66 l. 13 d.

Placzisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubijk			
	5. oktobra 1895		10. oktobra 1895		wot		hacj	
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pšenica		běla	7	35	7	71	7	21
		žolta	6	94	7	12	6	76
Rožka			6	18	6	31	5	75
Seczimien			6	36	6	43	6	—
Wotk	50 kilogr.		6	40	5	70	6	6
Hroch			7	22	11	11	8	33
Wota			5	56	7	50	5	75
Jahly			12	—	15	—	11	—
Hejdutka			15	50	16	—	13	50
Berny			1	80	2	10	1	40
Butra	1 kilogr.		2	10	2	60	2	—
Wičenčzna muka	50	—	7	—	15	50	—	—
Wžana muka	50	—	6	50	10	50	—	—
Sýno	50	—	2	10	2	60	1	70
Štoma	600	—	17	—	18	—	16	—
Brožata 1518 sčtuk, sčtute			3	—	18	—	—	—
Wičenčzne wotruby			3	75	4	50	—	—
Ržane wotuby			4	25	5	50	—	—

W Budyschinje placzelche: kóz pšenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np. hacj 13 hr. 10 np., žolte 11 hr. 7 np. hacj 12 hr. 10 np., kóz rožki po 160 puntach 9 hr. 88 np., hacj 10 hr. 9 np. kóz seczimienja po 140 puntach 8 hr. 90 np. hacj 9 hr. — np.

Na Bursk w Budyschinje pšenica (běla) wot 7 hr. 50 np. hacj 7 hr. 65 np., pšenica (žolte) wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 35 np., rožka wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 34 np., seczimien wot 6 hr. 50 np. hacj 6 hr. 90 np., wotk wot 6 hr. 10 np. hacj 6 hr. 25 np.

Draždjanse mjašowe placzelhy: Howjada 1. družin 68 -72 hr., 2. družin 65-67, 3. družin 45-50 po 100 puntach rěsneje wahi. Žive dobre krajne ſwinje 41-42 hr. po 100 puntach. Žive czelata 55-65 hr., po 100 puntach.

Wjedro w Londonje 11. oktobra: Deshežitoje

Skladnostna kup.

Dvaj wožebnaj, jara mało trjebanaj kuczowaj grataj s wopravnym platti. Žlebrowym wobbitkom, dvaj trjebanaj kuczowaj grataj s nowožlebornym wobbitkom, dvaj trjebanaj jenopſchcznaj kuczowaj grataj s čornym wobbitkom, dvaj trjebanaj hospodarskaj grataj, dželba trjebanych hlowojzow a wujdow, dwaj wožebnaj naſadstajenaj nowaj kuczowaj grataj s posloczanhym wobbitkom,

dwaj wožebnaj naſadstajenaj nowaj kuczowaj grataj s předkom a čornym wobbitkom ma placzisny hódno na pschedan

G. G. Leuner na schulskej dróshy,
dwórski rjemjenjer a ředlatksi mischte.

Barchent į Koſchlam

w jara wulſim wubjerku, starý lohež po 16 np. hacj į najlepje džeržazym družinam po jara tunich placzisnach.

6/4 scheroči kalmuk į ſuknjam, fruty, četwieno- a brunožmužkaty, starý lohež po 40 np., į pjeslam starý lohež po 25 np., lama starý lohež po 50 np., hacj į najlepšemu ſuknostemu lama. Barchentowe rubisheža po 25 np. njewobrubjene. Židzane, polžidzane, wolmjane, polwolmjane bawlmjane rubisheža

w wulſim wubjerku muſtrow po wſchēch placzisnach.

Barchentowe lozowe plachthy hido po 60 np., teho runja wulki wubjerk dwajpschežnych lozowych plachtow porucza

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

Zacherlin

spodžiwiſe skutkuje. Wón mori, kaž žadny druhí hrédk — wſchē inkely a ſo teho dla po zylým ſwěče jako jeniczy dobrý kvali a phya. Jeſo inamjenja ſu: 1. Šafaglowana blescha, 2. Mjeno „Zacherl“.

Wopravdžith dostacj:

W Budyschinje pola ff. Merschez bratrow naſlednika,

Jan Skop,

= = f. Oth Engerta,

= = Straucha a Koldy,

= = Pawola Hofmanna,

= = Richarda Neumana,

= = Maaka a Kunatha,

= = C. A. Lukacha,

= = Pawola Schockarta,

= = Alfreda Böhmy,

= = Herm. Kschizanka,

= = Pawol Mikel,

= = E. Ferd. Lehmann,

= = Aug. Schvera,

= = Ed. Tammera,

= = A. W. Knichale naſled.,

= = C. M. Klauſa.

Sswoje ſnate

Dobre valenzy

(jednore a dwójne)

porucžataj placzisny hódno

Schiescha a Rječla.

na ſwontownej lawſkej haſy.

Kaſch cze

we wſchēch wulſoszach a družinach
porucza pſchi potrebje

Arthur Jannasch

na Hoſchiz haſy

a róžku ſeminarskej haſy.

Nowoscze

w blosach a tricotowych taillach
wicheje druzinu porucza

A. Khejorla
na seminariskej hafzy 6.

Nowe wotewrjene.

Emil Indinger,

schewski misztr

na jerjowej hafzy 6
w Kenuppelholze domje.

Najwjetshchi sklad
wschecich druzinow trojnych

stupnijow

a schkornjow

po

najtunischich starych placzisnach.

Na jerjowej hafzy 6

w Kenuppelholze domje.

Nowe wotewrjene.

Najlepschi

Fhedorfski woli

ara placzisny hodyn poruczataj

Schieschla a Rjezla
na swonkownej lawskiej hafzy.

Turkowsse klowki

najlepscheje druzinu, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjewra

pschi mjašowym torhoschezu.

Destillacija

snatich do bryglikerkow po
starych tunich placzisnach.

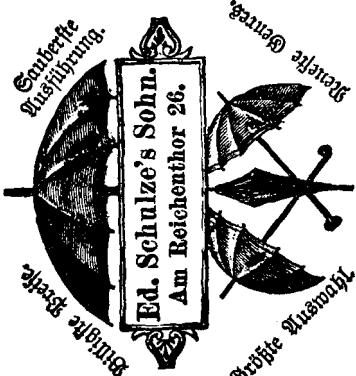
7 na fukelskej hafzy 7.

Boruczam swoj wulki sklad
Khoczebuskeho roklateho tobaſu
samzne fabriki po najtunischich
placzisnach k dobrociwemu wob-
ledzbowaniu.

Hermannia Gerlichowa wudowa

7 na fukelskej hafzy 7.

Pschedeschezniki.

Borjedjenje a poczehnjenje
w mojej pschedawatni.

Howjase, konjaze,
czelaze a woveze loje kož tež
wovezu wolnu pschezo po naj-
wyschischich placzisnach kupyje

Heinrich Lange

pschi ſitnych wikach njedaloko
herbiskeje katholskeje zyrkuje.

Wjele tujscho hacž wschudže druhdže
a laž doſez snate, moje tworh naſlepje dzerža.
Czorne drastne tlaniny wobleczenje po 4 $\frac{3}{4}$ ml., piżane drastne
tlaniny wobleczenje po 2 $\frac{1}{2}$ ml., žulnowe drastne tlaniny wo-
bleczenje po 3 ml., piżane a czorne ſomoth lohež po 35 np.,
lama lohež po 50 np., elasie barchenth lohež po 25 np., mužaze
a żonjaze barchentowe koſchle po 1 $\frac{1}{4}$ ml., koſchazy barchent
lohež po 18, 20 a 25 np., lattun meter po 20 np., wołmjane
rukawate lažy po 2 $\frac{1}{2}$ ml., spodne koſchle po 90 np., biele a
piżane gardiny lohež po 14 np., rulowowe tlaniny, běhausle
tlaniny lohež po 16 np., kruwjaze a konjaze deli po 2 ml. 10 np.,
ložowe žulno po 50 np., matrazowy drell, ſofowy damast,
šytki wicheje druzinu a wschelake wjazg.
Sa schwacze, tapezérarjow, wikowarjow woſebje tunje placzisny.

Hermann Beermann, w Budyschinje
na ſmotsłownej lawskiej hafzy.

Refrucza!

Pschedpoweſchomne ſamki
k kaſarimskim famoram w tyka-
zym wubjerku, pola kotrychž žadyn
kuež drugi ſamki njewotamka, fu
doſtač pola

Gotharda Behrendſa,
w najwjetshim želesowym ſkładzie
w Budyschinje
na bohatej hafzy cizko 29.

Najlepschi

jedžun lanu woli
je ſaho doſchol a porucza jón wot
nětka pschezo čerſtwy.

A. G. Soba na Židowje.

Rjane čerſtwie howjase čirjewa
k dzelanju koſbaſy, loſtru po 7 np.,
zyle paſzmo po 100 np., rěnikam,
kotſiž do domu rēſacž khodža,
dawa ſo rabatt. Tuczne žufchene
ſwinjaze mjaſko punt po 65 np.,
tuczny čerſtwy ſwinjazy brich
punt po 55 np. porucza

Otto Petchla na Žitnej hafzy.

J. G. Illgen w Budyschinje

na mjaſowym torhoschezu cizko 13,

pschedawatnja mydla a kwęckow
porucza wubjernie jadriwe mydla, mydlowy pôver,
masne mydla, iſterku, kaž tež wonjadla a toilettowe
mydla w wschelakich druzinach po najtunischich placzisnach.

B. Fischer, na Žitnej hafzy

porucza

hibite koltowe koſchle,

běrnjaze koſjele ſe ſazynowanego pleczenego grotu,
ſazynowane bowy a wanje,

= jichowe čerpaki,

dezimalne moſtowe wahy,

butrowe wahy,

ſkótne wahy,

kaltruhaze maschinu,

rēputruhaze maschinu

po ſnatich tunich placzisnach pdrucza

B. Fischer, na Žitnej hafzy.

Ia. Solingske

blidowe nože a widliczki,
luchinsle nože,
rēnajſe nože,
ſaczne nože,
britwie,
nožizy,
rubansle nože,
solebarsle nože,
kaž tež
jedžensle ſizy,
thofejowe ſizicžli,
warjenſle žudobje,
thofejowe mlyny,
platy,
rybowacze
atd. atd.

w najlepschej tworje po
snatich tunich placzisnach

B. Fischer

na Žitnej hafzy.

Paul Seidler,

pschedawatnja želesnych tworow.

Woſebitoſez: durjowe, woſnowe,
meblowe a kaſchezowe wobbitki.

W Budyschinje
na ſwonkownej lawskiej hafzy 16.

Kedžbu!

Kóždu dželbu žoldžow a kaſtaz-
nijow po najwyschischich placzisnach
kupyju. Pschi wjetshich dželbach
po nje do domu pschinu.

Skótny wikowac Richard Hempel
w Nježwacžidle.

Kožuchi

poczahuje, žaleth a mantle po
měre ſchiſe

A. Khejorla
na seminariskej hafzy 6.

Lovrija čerſtwieho Gogolinſkeho twar-
ſkeho kalka je doſchla, kotryž po možnosći tunjo
pschedawam.

F. Fischer w Łazu.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kóždu sobotu.
—Štvortlétne predplata w wudawaíni 80 np. a na némstich pôstach 1 mk., a príjenesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíle Smolerjec knihicísečne w Mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 42.

Sobotu 19. októbra 1895.

Za nawěštki, kiž majia so w wudawaíni „Serb. Now.“ (na rózku zwon-nej lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot maleho rynčka 10 np. a majia so štvortk hač do 7 hodž. vječor wotedać.

Létnik 54.

Swětne podawki.

Němiske khěžorſtvo. W malym wotležanym Hubertusstoc̄skim hoá̄twiniskim hrođizku je njedzeln pschipołdnu russi minister swonkownych naležnosćow, wjérch Lobanow, s khěžorom Wylem a s khěžorſtowym fanzlerom wjérchom s Hohenlohe rošrečenje měr. Pschi tym je ſo pječza wo rusko-jendželskich naležnosćach w nastupanju Turkowſkeje, a dale wo tym jednalo, kaf by ſo Němska ſadžeržala, hdyh bychu na Balkanie awstrijske intrežy do praschenja pschischi. Či drje wopak nježudža, kotsiž w Hubertusstoc̄skej ſchadžowanzy wažny politiſki podanek widža. Sda ſo, ſo ſu ſo politiſke groth, kotrež běchu ſo w poſledním čažu Bismarckoweho fanzlerſtwa roſtorhnyk, ſažo hromadže ſwajaſe. Ponovjenje rusko-němiskeho pscheczelneho wobkhada a ſblíženje mjes Barlinskim a Peterburgskim dworom je najlepſe rukowanje ſa ſdžerženje měra.

— Saſſfi krajnij ſejm ſo 12. dženú novembra ſažo ſeñdže.

— Powjesczarjo (ordonanz) w němſkim wójſku wobſebitu uniformu doſtanu. Wona wobteji s běleje attily s čerwienymi ſchnórami, ſe ſwětloſchérých kholoſow w čerwienymi ſmuhami a ſ koſmateje čzapki s čerwienym ſezom a bandelierom. W tejle uniformje ſo powjesczjeru hýžo naſdala ſpōnajā. W čažu ſlabjeturazeho pólva a dalokotselažeho tſelbow je čezko ſroshyči, ſo chžedža powjesczjeram nadpadnu uniformu dacž. Njeſchecžel jich w wójnie čim lóhſho potſela, čim lepje jich naſdala ſpōnajā. Ženož rjaneje uniformy dla njedýrbjeli tola powjesczjerow do stracha pschischi.

— Snath antisemitiſki khěžorſtvoſejmſki ſapóhlanz a něhduschi Barlinſki ſchulſki rektor Ahlwardt w tu khwili po Bayerskej puczujo ſjawne pschednoſchti wodžeržuje. Wón ma khětro wjele pschiběha. W Ludwighallu něhdže 1700 woſhobow na njeho poſluchaſche. Zeho rěči měſchězenjo, ſaſtoñiž a wužerjo polnje pschilkožowatku. Tež džel dželacžerow rěčniſkej pschipadže, kotrež ujeje ſantonjak a woſak, ſa kajkehož jeho židowske nowiny wudawaja. Něktosi ludžo, kotsiž ſu w ſlužbje židow, jeho rěč, wjazž tróč ſawolajž, pschetoržechu, tola wjetſhi džel dželacžerow ſo njeda ſo tym ſamyličz.

— W Mühlausenje w Elſazu je prósny khodžaz dželacžer Heinricha Schwarza, hdyž čživſke tón runje do woſa ſtupicž, ſ nožom tak ſtraſhne ſtaſač, ſo je ſranjeny bóřhy po tym wumrjel. Mordat Meyer je ſo, hnydom po njeſkutku ſo ſatſeliwſchi, ſemſkeje prawdoſeže ſminyl. Wón bě powjſitkownje jako ſozialdemokrat a anarchist ſnaty. Zeho hroſny njeſkutk je čim wjetſke roſhorjenje w Mühlausenje ſbudži, dokelž fabrikanta Schwarza dla jeho pscheczelneho waſchinja powjſitkownje lubowachu a čeſežachu. Khěžor Wylem, kotrež w ſauženym thdženju po Elſazu a Lothringſkej pucžowatke, je, wo Meyerowym mordatſtwje ſhoniwſchi, ſ telegramom, elſaz-lothringſtemu naměſtnej póhlanym, ſbívowanemu fabrikanta „woporevoluziſkeho hibanja, wot ſozialistow naſchkaraneho“, mjenoval. Sozialdemokratice nowiny, ſo wě, ſpytaj, mordatſkeho njedocžinka wot ſo wotjhaſcž, tola podarmo, dokelž dyrbja ſame pschidacž, ſo je Meyer ſozialdemokratii pschisluſchal.

— Kapitalowa móž je ſo lětža na ſožu ſaměriła. Schewiske ſjenocženſtwa w Barlinje a druhich němſkich mějtach ſu wojſewile, ſo ſu nuſovaue, wobuezowe placžiſny powjſchicž, dokelž w amerikanſkich ſjenocženych ſtatach něktosi pjenježniž, kotsiž maya pječza 480 milijonow hrivnow w ruzi, wſhu ſožu potupuja, ſo čimž ſu

ſo kožove placžiſny wo 100 prozentow powjſchicž. Špytaj, drje dopokaſacž, ſo koža teho dla po placžiſne horje ſtupa, dokelž je ſo w pízylhudnych lětach wjele ſkotu ſarešalo, tak ſo nětcole mało na wili pschimndže; tole wuloženje pak je throme. Se statistiki mohli ſo pschewvědci, ſo je ſo w poſledních lětach runje telko ſkotu řeſalo, kaf w předawſkých lětach, tak ſo ſo ſ tym powyſchenje kožovych placžiſnow dopokaſacž njehodži. Byla wěz nicžo dale njeje, hacž kapitalowý rubježny čzah. Líd dyrbji khosty tuteho rubježnictwa ſaplačacž. Někotrykuli ſwójbiň nan, ſ wjele džecžimi žohnowanym, w ſwojej pjenježnej mōſchni roſdžel mjes předawſkimi a nětčiſkimi wobuczowymi placžiſnami boſoſtrije ſacžuje. K kniežerſtu nětco praschenje blisko ſtupi: Njeħodži ſo taſkim rubježnym čzaham napſchecžiwo ſtupicž? Njeħodži ſo to po nětčiſkých ſakujach, dha dyrbja ſo nowe ſalonje dželacž. Hdyž njeje móžuo, kapitalowej pschemožy dowobarcz, potom ſo tež pschewrót nětčiſkého ſtatneho porjada, na kotrež ſozialdemokratii stat pschimndže, njewotwobroči. Pažmo pjenježniſow, kotsiž loni petrolejove placžiſny wjeko ſehnachu a lětža nam kožu podroža, njedýrbja njewobkežbowane woſtač; kniežerſtu dyrbjalo ſo ſ tym warnowacž a napominačz. Na wžach wulžy pjenježniž ſubla a živnoſeže potupuja, ſo čimž ſrén ſchtant ſlabja, kotrež je ſo najlepſe ſepjera nětčiſkého ſtata. Panje-li tale ſepjera, potom ſa njeje tež nětčiſki ſtatny porjad panje.

— Najwjetſche wójſko zyloho ſwěta ma Ruska. Wone je w měrje 850,000 muži ſylné, pschi tym pschimndže na 1000 woſydljerow 9 wojaſow. Po Ruskej pschimndže Němska ſo 580,000 mužemi (13 wojaſow na 1000 woſydljerow). W Franzowſkej w měrje wójſko 512,000 muži ſicži (ſi 1000 woſydljerow dyrbji 14 ſlužicž). Potom pschimndže Awſtrija ſo 380,000 mužemi (10 na 1000), Italska ſo 300,000 mužemi (10 na 1000), Žendželska ſo 230,000 mužemi (6 na 1000), Schwajzarska ſo 131,000 mužemi (45 na 1000), Schpaniſka ſe 100,000 mužemi (6 na 1000), Belgija ſo 31,000 mužemi (80 na 1000), Russka a Franzowſka hromadže mataj w měrje 1,400,000 muži, w wójnie móžetej 9,700,000 muži na nohi ſtajicž. Wójſka móž němſko-awſtrisko-italskeho trojoſwjaſka wucžini w měrje 1,193,000 muži, w wójnie 7,700,000 muži. K temu pak matej ſo hýſhce ſchwedske a romunſke wójſko pschilicži, kotrež byſhtaj ſo w wójnie k trojoſwjaſkowemu wójſku pschisamklej. Šdžerženje europiſkých wójſkow placžiſti lětnje 4200 milijonow (5 1/5 milijard) hrivnow.

Awſtrija. W Sagrebje (w Agramje), w hlownym kroatiskim měſeže, w tu khwili awſtriski khěžor pschebýwa. Š tejle pschicžmu je k ropotam mjes Kroatami a tamniſkimi ſſerbami doſchlo. Kroatovo a ſſerbo ſu jedyn a tón ſamý lud a ſo jenož ſo wěrywusnacžom roſejnawaja; jenož wěry dla ſo mjes ſobu koſorja a wadža k wježelu Madžarov, kotsiž tule ſwadu k temu wužija, ſo bychu wobeju čim kručiſkho podčežiſkeželi. Kroatſki biſkop Strožmayer pschi powitanju khěžora pschitomu byl njeje, ſo ſe ſwojej wjeko ſtarobu a ſhamorniſcu ſamolivniſchi. Raž je ſnate, je khěžor w lécze 1886 biſkopa Strožmayera naſwarzal, dokelž bě wón ſo pschicžmu ſwježenja 1000 lětneho ſmijertneho dnja ſlowjanſkeju japoſchtołow, Cyrilla a Methodija, telegram ruskeju patriarchej w ſtajevje póhlač, w kotrež ſebi pschejesche, ſo byſhtej ſo grichisko-katholſka a romisko-katholſka žyrkej ſjenocžilej, ſo čimž by ſo tež ſjenocženje ſlowjanſkých ludow dozpiſo.

Italska. Portugalski král Karlos jako prěni katholſki wjérch

italskeho krala w Romje wopyta. So by ho s jeho wopytom bamž nierošněval, wón w Romje do kraloweho hroda jaſtupivši přeni wopyt bamžej wopokaže, na cžož hake ho k italskemu kralej poda. Tak je wcho w najlepšim rjedze.

— Wójna pszechizivo Abeszynskiej je ho s wuspěchnej bitvicíku ſapozala. Stalzy ſu generala Mangafchu ſigli a jemu 100 třebor a 1000 horjadlów woldobyli.

Belgiffa. Kongofski stat w Afrizi, wot belgiskeho krala ſaložený, je po ſdaci na kruchi ſchol. W kongofskim wójsku, s czornych wojaſkow s bělymi offižerami wobſtejazym, ſu čorni wojaſy bělych offižerow ſkončovali. Milijony, kotrež je belgiffi kral ſa kongofski stat woprowal, ſu ſhubjene. To je ſla wěz. Belgiffi kral je ſebi kongofkeho ſtata dla wjele dolha napraſkal. Wón ſebi myſlesche, ſo belgiffi stat knieſtvo nad kongofskim ſtatom pschedewoſmje a jemu jeho pjenježne wudawki ſaruna. Tale nadžija je nětko ſnuczena.

Franzowſla. Dohyeze madagaskarskeho hlowneho města Antanariva je franzowſki lud do wjeſzelosze a radofeze ſtajilo. Na hhwili ſu ſabyte wchě ſkóržby, kotrež běchu pszechizivo wóſkowemu ſarjadniſtu dla hubjeneho ſtarana ſkorjenych wojaſkow ſkyshecz. Franzowſkemu wójsku njeje lohko bylo, ſo Antanariva možovac̄. Hake hdyž do měſta njeſcheczelske kanonifke kule lětachu, ſo kralova Kanowola Franzowſam poda. Na franzowſkej stronje je 207 wojaſkow panthal, 4 offižerojo a 50 muži ſu ſranjeni. Krajinu a mórzę wojaſy ſu po wobſwědczenju jich wjedniča, generala Duchejna, s wulfę wutrajnosci wchě wobčežnosze ſnjeſli a khroble wojovali. Schthyri kanony ſo s baje nettom dobychu.

Sajimave ſu powjeſcze franzowſkich nowin wo Tananariwje, ſchtož w pschelžku rěla město 1000 wžow. Š dalok ma město pěkný napohlad. Wone je na podolhojtěj horje natwarjene, kotrež ſo s plodneje runin ſvěha. Tola ſnutſka je žaložnje maſane. Kheze ſu přeti a pödlu natwarjene, jenož dwě dróhy psches nje wjedu, hewač jenož wufse, ſchmotawé ſchězhezicžti. Kralowěje hrod je jednore twarjenje po europiskim waschnju. Město je bjes wobſvetlenja a wody; ſa poſledniſhu dyrbja ſo njebeſha w deſchęzowym čaſku ſtarac̄. W ſuchim čaſku dyrbja ſo wobydlerjo ſbole abo mjenje maſanej wodu ſe žorłow ſpoſoſic̄. Kralowa ma jako ſprjata wožoba wožebitu ſtudžen, ſotrejž nichto čerpacz njeſmě, ſhiba kralowěje ſlužobníz, wot njeje k temu poſtajeni. Kóždu přenju poñdželu w měžazu kralowa ſwoje nabožne pschiblusknoſeze w jenym měſčanskim templu dopjelni. Wobydlerjo ſu potom wſchudze widžec̄, na třechach, pschi woſnach a na murjach. Čiſtcež ſo, ſo býchu kralowu poſitali, kotrež ſo w poſločaných noſydlach nožcež dawa, nad kotrejž je hoborski pschiblonežnik wupſchestrjeny. Preňi minister a wchě dworowe wožoby ſa kralowej du.

Na twarjenju přenjeho ministerſtva ſo hižo 20 let dolho twari, a wone njebudže ženje hotove, dokelž ſu hōwaszy dželac̄erjo hnijšnili ludžo. Preňi minister je po krajinym ſalonju kóždy kroč kralowěje muž; wona je 36 let ſtara, mjes tym, ſo wón nimale 70 let pschetročji. Wón je ſaſalky njeſcheczel wchě ſu ſtach, najbole wón Franzowſow hidži, wo kotrejž wón praji: "Woni ſu pschy, kotrež jenož ſchězowaja, tola njeſuſaja." (Několé pak ſu jeho tola ſtuſali.)

Wobydlerjo Tananariva ſu bjes staroſcze živi, ſu hac̄ na najhórje lěni a ſo pschi tym čeſcědostojinje jako baronojo ſadzerža. Woni ſo bělobavlmjanu ſuſnju wobſleſaja. Wo dobrých waſhniach a pözčiwoſci na Madagaskarje nicž njeſnaja. Ludžo ſu mjes ſobu živi taž kanikle. Mjes Madagaskimi ſo ludžo wſchelakoreje wožby po wložach a wobſležach nadendu; hladke wložy nad muhločornym wobſležom, a potom ſažo ſudžerjate wložy nad maloſſimi wobſležemi, wobſleža ſe ſhibnjenym nožom a wudrětymaj wočomaj, žoltobarvni mužojo pöbla čornych žonow a džecži ſi nimale čiſtcež bělej kožu, wcho ſežehvki wſchelakoreho ſkyshez, ſi kotrejž je ſo ſtało, tak ſo ſkoro ženje ſi wěſtoſežu njeſvedža, ſchtó je ſi nanom jeneho džecža.

W noži w 10 hodžinach ſo ſi kralowſkeho hrodu ſi kanonu wutſeli, to je ſnamjo, ſo kralowa lehnež dže. Wschón Tananariwo po jejnym pschitlade ſi ſtach, Ludžo ſpja, teho runja tež ſtrazowazy wojaſy, kotrejž je ſo hladanje ſubla a žiwjenja dowěriło; woni ſami taž rapaki kranu a paduchow na jich rubježnych čaſhach podpjeraja. Franzowſojo drje do tamniſtich wobſtejnoſezow porjad pschirneſu.

Džesčzowe ſhlyſy.

To bě w ſrudnej ſymje ſeta 1870. Š Južneje Ameriki ſo wróčiwiſhi běch psches Franzowſku pućowal. Wbhoji kraj kramjeſche ſi tyžaz ranow a ſdashe ſo ſunjerčzi bliſto byz. Khwatach psches Schwajzarſku, ſo bych bóřh ſi ſwojim lubym dozvěl.

W Herzogenbuchſeeu, hdyž ſo tehdom želeſnizy ſkyshez, kotrež ſtazija pak je — ſchtož je mi wědomne — wot teho čaſha wotſtronjenia, dyrbjeſche naſch ſpěchny čaſah jaſtac̄; zyle čaſhi ſe jaſatymi Bourbakiweho wójska ſtejachu psched nam, druhe pschi-hadžachu ſa nami. Woni a my dyrbjachy čaſkac̄.

Woh ſo po nečim wuprōdnachu: najprjedy wuſkaſachu ſtrowi, potom poſkaſachu ſo druh ſe ſawjaſanej hlowu, ſe ſawjaſnymi ſtawami, na kje ſo ſepjerajo, potom zyle najpoſledni běchu tajzy, kotrejž dyrbjachu towařſchojo njeſz, to běchu czežzy ranjeni, czežzy khori.

To bě ſrudno pschihladowac̄ a pomhač ſo njehodžeſche. — Hoſezenz, čaſkačne běchu bóřh polne, krótka ničheňza, na to bě ſažo mér a porjad.

W čaſkačni přenjeje a druheje ſtajownje ſtejachu dolhe blido, ſa kotrež ſo ſydzech. Po nečim pschihadžachu franzowſky wychy ſwchěch brónjovych družinow, wchěch gradow, a poſydzechu ſo tež ſa dolhe blido . . . žana hara, ledma žlowo bu pořežane, wchitzh běchu ſrudni, hladachu ſi blikum wóčkom psched ſebje . . . bjes mała běchu wchitzh ranjeni.

Speschijnje požrjech ſhvoju poliſku, wupich ſchleňzu wina a ſhwatach won, powětr dyrbjach ſrěbač, powětr — džiwnie čuzče bě mje pschewſalo.

Wonka ſněh a deshez, njeļuboſne, wložne wjedro; ja wróčiſh ſo do jſtvy a ſi woſna, na poł ſchowany, pschihladowach. Moje předysche měſtno ſa wulkim blidom w prawym róžku bě wobždžene, wychy ſwchek tam ſedžesche w plaſhczu, tiž bě předy wěcze běly byl, několé bě roſzuchany, ſi blótom ſaplusťanu a połny freje; po ſdaci ſe wychy ſoborſki muž.

Pinčnižy a ſamo holzy ſe wžy běhachu mjes pschifrythmi blidami tam a ſem; wychykam a wojaſam noſchachu čzople poliſku, po ſchleňzu wina a kruchi ſhleba; to běchu hoſpodliwſte dary Schmajzartkeje pschedobytym a njeſbožownym.

Hobor w roſzuchanyh plaſhczu njechachue ničo pschisac̄, čzapku ſe ſchtrjomi ſložmi pörtami bě ſebi hľuboko do wočow ſežahnýl, wotpofaſa wſchitko — poliſku, wino, ſhleb — ſi krótka, ſkoro njeſcheczelnje ſi hlowu wotſivne.

"Ae, komandanto, proſchu waſ," rjekny jemu ſkonečnje ſužod, "wſmicze tola kuſ ſoliſku, to ſhreje zyle čzelo, to čzini derje, a w dyrbiež ſo požyſnicž!"

"Kuražu, towařſho! njedajmy ſo ſatrafchic̄, ſchleňzu wina, čzertwjeneho kaž naſcha frej, kotrež ſhny ſa wótežimu dali, a kuſ ſhleba; kuražu! pschihodny ſrěč budžemy my dobyčezerjo!"

"Džakru ſo, ja njemžu . . . njecha dele . . ." a pschi tym pschimy ſo hobor ſa kř, ſepjeraſche ſo ſi woběmaj ramjeniomaj wo blido, hlowa ſpadže jemu do dlóni a bóřh ſatorhowsachtej ſo hlowa a ramjeni w widliſtežach . . . komandant, hobor plakashe hory.

Bluka čiſchima naſta, wſchitzy pschestachu jěſz a piež, mnoſy poſtaných ſa dobo a walichu ſo ſe jſtvy . . . Několí ſwostachu, poſkymurna čiſchima knieſtve ſe wifkej měſtnoſci.

Njejabži pytny hobor, ſo ſo jeho něchtó ſa plaſhcz dótka, čiſti, hľub ſcheptaſche jemu něchtó w zifej řeči, kotrejž nje-roſymjeſche . . . jemu ſo ſdashe, ſo jemu něchtó poſkicžuju, a tſchazeſche wotpoſaujo ſi hlowu a ſi ramjeniomaj; hľub pak ſaſkincž ſažo wotřiſho dyžli předy a ſhlyje zybce ſo ſa jeho plaſhcz.

To bě pschewjele . . . hobor ſpja ſo poſběhničz. — "Ahort tola, wostaj mje na poſv!" a boſoſtne ſaſkincžiſh ſwjeſe ſo ſažo do ſady.

Tu naſta zyle pschi nim ſrudne žaloſczenje, bě ſkyshecz, ſat taled ſi ſemi padže a ſo roſbi, ſo tam džecžo žaloſcze a plaſče . . . komandant ſo wobroči a wuhlada w ſamej bliſkoſci mału ſchecž abo wožomlētu holožku, ſastróžanu, kotrež bě ſe ſtrachom taled poliſku wupadničez dala, kotrež bě jemu poſkicžiez chyžla, a kotrež několé jara plakashe.

Hoborej ſo wobſležo, kotrež běchu ſkónzo, wěſik a pólver thětro ſbrunile, bóřh roſjažni, jeho napohlad, předy taž wótrn, čzmoný, bu zuni a mjehtí, ſhwoj ezežki plaſhcz do ſady čiſhymwſchi, wſa plakazu holožku na ružy a pschitlcež ju nutnje ſi ſwojej rjekinjeſu wutrobje.

A bóry bu mér sežinjem, a holčka — „moja babka“ kaž jej narjekný — počza že bóry požměwkowacž a hýdom wuži tež swojeho dobýčza; wón dyrbíesche jej požluchacž a poliwku — jěsz a přenju kžizu podawajsktej malej — hýchče trochu týchepjetazej džejczejowej ruczgň hubomaj, fotrejj věchtesi hýchče i frótku předh hróšni je samkujnej byloj, fotrejj pak že někole požměwkowaschtcej.

Hobor, wot tuteho jandzelska se žolthmi wlóžkami pschemozeny, da ſebi nětcole wſchitko lubicž; po přenjej polinwzy wa tež druhu, a wupi potom wulku jchleñzu wina na ſtrowje hoſpodliweho kraja, kotrež holožka je žolthmi wlóžkami, i njewinowathym módrzym wóczkom tak derje ſastupowatſe.

Jeho wóczny, kotrejż bęschtej przedy tak hróśnije, tak cęmowje hładałoj, bęschtej dale miliſczej a čaſto, jara čaſto mjes hrébiñjenjom wina a mjes kžizu hréjazęje polinki woſkoſchowaſche hózro mału holiczku, kotaž to nadobnię ſ hubiczkowanjom wotrunowasche a tif pſci tym hrajſasche ſ wychłowiskim kžižom čęſtejše legije a tſioch wójnskich medaljow, tif bęchu pſchiczinjene na wutrobnju jeje wulkeho pſcheczela.

Ponjedaščtaj wiele hromadže; wona rěčesche na njeho w schwajcarſkej němčinje, woni wotmolvjesche franzowſti; wona ſmějſeſche ho wutrobnje, jeho wobličo, předy tak khotne, tak ſrudne, bywasche tak mile a wonaj hebi tak derje rosymjeschtaj.

* * *

Swón napominaſche ſt wotpucžowanju . . . holčka da ſto jara do plakanja a njechaſte ſto wot ſwojeho pschecžela dželicž . . . Wón wſa jeje mału něžnu hłowicžku do ſwojeje kylneje wojerſteje ruci a ſzilicžca jej na čzolko dolhe, nutrne, wózgowske woſochjenje.

„Bóh žohnuj tebje ſa to, ſchtož ſy w ſwojej džěſčowſſej nje-
winowatoſci ſa njebožowneho čimila, ſa poſoju a nadžiju, fotruž
ſy jemu ſažo wiózila. Bóh žohnuj čje!“

Holčka njemôžeče drje žłowa, tig bě wón wuprajil, strošmiecž, ale ja to tola jich smyžl a wołoschenje; wona pschedsta plakacž, hladasche žwojemu wulkemu, tak lubo mějazemu pschedčezej hľuboko a kłutnje do wocžow, a potom hłowu słoživši rjelny i cžicha: „Samien!”

Podwysliskaj jeho polka, wobaj runje tež wulkej, ale nětkole
bzylisckej dýzli won, jedyn se sawjasanej hlowu, pschimytschtaj
hobora pod pažu, a na njeju se pierao, wot njeju nježen, wotbalí
šo pomalu rjek, kiz bě, kaž posdžischo šonich, na wodemaj nohomaj
czežzy ranjemy byl.

Wyschzy a wojaży, kiz tu hijszce stejachu, rosplochnychu, po-
stupichu zo psched nim a strowjachu, a hdz vě wón nimo, blyjschach
mnohich, mnohich prajieć:

"To je muž — i čoľej vutrobu, ale tež i krutej rufu, wo-
pramdištn rieť!"

U wón, hober a rjeł, kotrehož běchu džesčowſke žylý tak
žnada pſchemohle, stejesche w wótnie, a jeho hlož, kíž bě
w bitvije tak husto k napadej roſkaſował, klinčeſche nutrnię a ſkoro
kwiatočnie;

„Bóh žohnuj cže ſa to, ſchtož by w mjenje ſwojego kraja ſa ujedbožowneſia činiſla, ſa poſkož a nadžiju, kiz by jemu wróceſila. Bóh žohnuj cže, moje džeczo!“ —

Ze Serbow.

S Budyschina. (Połączowanie rosprawy wo spławskim
kwydżeniu.) Tako 4. cížbło kłedowaſche: „Luczka a holicžo”, sopran-
ſolo, i dobrym stroymienjom, a ſ czuczitwoſcziu pſchednoſchene wot
knježym Mile Kordinez. Cížbło 5 bě „Spěv pacholow a holicžow
pſehi ſynowých žnjaſch”, pſehi cížmž altholo knježna Hilža Kordinez
i wulžy derjeklinčnym hložkom ſpěvaſche. Na to ječhovaſche
6. cížbło: „Luboſče kwydč”, chor ſe ſolami, kotrež knježna M. Kordinez
a ff. Kalich. Ssuschka a Hajnik i dobrym poradzeniom i kly-
ſchenju pſchinjeſechu. Druhi džel programa wotewri měſchanym chor
„Boj žohnuj tebie, Lužiza”, (tekſt wot A. A. Friedlera), tiz bu
i horliwoſczi applaudierowaný. Bohužel je ſo w 2. strojje pſche-
ložka roſom molaz̄ cížiſčeſſi ſmylk pſcheladał: město „unbegrenzt”
ma tam „engbegrenzt” rěfač. S wěſtej napjatoſczi ſo 8. cížbłu
napſcheeživo hlaſaſche, dwójnemu chorej i Koſoroweho najnowſchego
opuža „Sso ſwoni mér”. To czerſtwe, originalne dompučzne pſches-
poło woſakow a jich poſtrawjenje pſches lud, naſdala ſhromadženij,

dopofasowasche, so nasch blawny hudzbnij mischtr Kozor hiszczę w zemicę swojego kompozycijskiego talenta steji. Někt hledowasche jako 9. číslo wulzy nežny soloquartett: „Na fijalku“, wot kniežnow M. a H. Kordinęz a fl. Kęćka a Susschki s wurasom śpiewamy. Powyszitowne pschipośnacze doby ſebi tež krafny duett: „Paſtýt a holczo“, tif bu wot kniežny Susschkez a fl. Hanki wubjernje pschednoscheny. S kajkej wustojnosczę naſch mischtr Kozor tež polyphonowu formu woblijezi, to poſkaſa jeho někt ſzehowazh quartett „Spěv žmienzow“, kotryž kniežnie Susschkez a H. Kordinęz, kaž tež fl. Kęćk a Hanka s wulkej exaktnoszę a s dobrym wurasom k hlyſchenju pschinjeſechu. Na konz 2. džela běſche ſo jena s najhlubichich a najwjetſichich Kozorowych twórbow stajila: Skončnych chor s „Nalečeza“. Ve to wopravdžita mischtrſchtuka soprano, kotrež mějachu we wurdadnej wýzwoleſci nekotre takty dolho fortissimo wudżerzeč a ſo pschi tym najfrappantniſkim modulazjam pschimkowač. Wulzony běſche teho dla tež ſacžiſcež tuteho chorą, tif na mózgym ſnoſhowanju swojego runięcia pyta. (Pſchichodne ſkončzenie.)

S Budžina. W hózej wólbnej bitwie, kótraž je ho nijedzele dolho w 5. wjéznym wólbnym wótrjeżu wjedla, ſu Bohu džakowanou, ſerbzg ratarjo klawne dobjęce ſežnili. Kandidat ſerbſkich ratarjow, knies kublet **Jan Smola-Spyteczanski**, je ſe **1720** hloſzami jaſo dobjęſer ſ wólbneho bědzenja wučho. Teho pſečezinu, kublet Karla Mütterlein je ſ 935 hloſzami podležał. Podla teho ſu ſa kublerja Schrybarja-Hnaſchęzanskeho 129 a ſa ſozialdemokrata Langa w Dražjanach 40 hloſow wotedali.

Sserbszji ratarjio šmiedžja i połnym prawom na tole dobycze hordzi bycz. Wólbne wojowanje bę pruha wo tym, schtō je w naszym 5. wježnym wólbnym wołkieu hylnijski, rycerzkublerjo, najezdzy a swiaſt ratarjow abo herbszji burjo. Sserbski lud je ho dohladal, so wulkoležomnoſczerjo jeho interezy ſastupowacz nochzedža a njemóža. Zenož muž ſe hrjedźiſn herbstich ratarjow, kotryž jenak ſ nimi myſli a ſaczuwa, móže jich lepshe na krajnym hejmje hladacz, a jako taſki je ho knies Ssmola-Sphytečanski hižo dawno wupoſkaſal. Pschi wólbnym wojowanju ſu evangelszji a katholszji Sserbjo krucze ſjenoczeni ſhromadnemu njepſchezelej napſcheczo ſtali. Tale jednota je wokſchewjazjy ſacjifſchz bjes herbstim ludom cziniła a je njemało pomahała, herbstich ratarjow i wutrajnoſczi w njemdrym wojowanju pohonjez a w nich nadžiju na dobycze živu ſdžeržecz. Katherolszji Sserbjo ſu ſwojim evangelskim krajanam hlužbu wotplaczili, kotruž ſu jim tuczi piſci wuſwojenju knieſa Kotle wopokaſali. Pejeh tale ſpomožna jednota mjes herbstim ludom w piſchichodze piſchezo wobsteji; piſchetož jednota, kaž ſmy piſci požlednjej wólbje ſpóſnali, wulke wezy dokonja.

Sjenotsliwych wólbnych wotkjeżow fu hacž dotal szęgħowaze wólbne wunnoški doschle:

	Ssmola	Mütterlein
w Bobolzach, Now. Bobolzach a Hornj. Klinje je doftal	7 hloß.	10 hloß.
w Běležezach a Dženikezach	25 =	1 =
w Hnaschezach	37 =	4 =
w Hrubocízach, Žažońzy a na Ssokolzhy	12 =	5 =
w Krakezach a Létonju	25 =	5 =
w Małkhezach a Nowych Małkhezach	10 =	— =
w Delnjej Klinje a Bosankezach	23 =	2 =
w Hněwhezach	13 =	2 =
w Wownjowje	9 =	— =
w Radvorju, Sel. Haju a Čornym Hodlerju	140 =	15 =
w Naschowje	40 =	— =
w Ratarjezach	— =	5 =
w Sslnnej Vorskeži a Čzemjerzach	30 =	4 =
w Sslnkezach	7 =	1 =
na Židowje	46 =	48 =
w Hornjej Hórzy	9 =	10 =
w Mnischonzu	13 =	3 =
w Wultim Žicženju	5 =	24 =
w Kubschizach	15 =	7 =
w Kalvjdach	41 =	2 =
w Barče	29 =	25 =
w Grodžishežu	46 =	25 =
w Bułkojije	24 =	1 =
w Skanezach	9 =	2 =
w Wichowach	12 =	15 =
w Khwacízach	34 =	3 =
w Džiwočízach	19 =	8 =
w Ssmochkežizach	18 =	— =
w Hodžiū	18 =	26 =

Ssmola Mutterlein

w Njedvadzach	— hloß.	25 hloß.
w Koblizach, Dobraniezach a Češkezach	4 =	24 =
w Bečizach	— =	24 =
w Ssemichowje	6 =	6 =
w Brésh	5 =	5 =
w Pošdezech	10 =	— =
w Bacžonju	5 =	2 =
w Dubrawzch	27 =	— =
w Huszch	5 =	37 =
w Warnocžizach	6 =	1 =
w Kožatni	1 =	8 =
w Demjanach	5 =	13 =
w Drječinje	6 =	19 =
w Holzch	4 =	6 =
w Huncžerizach	14 =	5 =
w Nowej Wýžy	— =	15 =
w Velych Možlizach	8 =	1 =
w Čornezech, Pošdezech a Libonju	10 =	— =
w Haſlowje	11 =	— =
w Kschivej Borschezi	13 =	1 =

Pódla teho je došlo knjeg Schrybař w Demjanach 1, w Hornjej Hórz 23, w Menischonzu 3 hloßu.

Tak dha by sažo ras Budyska kermuscha nimo byla, kótrž ſo, kaž je ſnate, pſchezo tſi dny do přenjeho ſněha ſmiecži. Měſtečenjo, kótrž ſahe ſtavaja, ſchtwórtk rano w 5 hodžinach tſechi a trawniki s čiſtym bělým ſněhovým pſchitkym wodžete wo-hladachu. Věla kraňnoſez pak doſlo injerajefche, ſkadžaze ſlónzo ju boryš wotpalí.

Saňdženu wutoru dopoldnia bějche wěſta ſcherečka, na Tſelanskej dróh bydlaza, ſwoju poſpjataletniu džowěžicžku k bliſkemu pjetarjei po zaſtu požlaſla. Holczka ſo doſlo dlijefche a hdyž ſo ſa hodžinu domoj njewrózji, poča ſo jejna macz wo nju ſtrachowacž. Macz k pjetarjei dobeža, hdyž ſhoni, ſo je tam holczka po zaſtu hýž pobyla. Na to ſa džesčom ſtrachowanaj ſtarſchej zlyk džen ſledžeschtaj, ale podarmo. Hafle poſdže wjeczor ſwoje džeczo ſažo doſtaſchtaj, kótrež jímaj ludžo do domu pſchivjedžechu. Holczka bě pola pjetarja zaſtu kupiwschi ſo ſabludžila a korbik w ruž džeržo pomału dale duzy ſtönežne do Veleje Hory pola Wobſborfa pſchitkla. Tam bě plakajzy ludži proſhyla, ſo dyrbja ju domoj dowjescž. Jejna proſtva ſo hýdom dojelni. Stracha połnýmaj ſtarſchimaj ſo njewuprajne wulfke wjeſzele pſchihotova, hdyž ſwoje džeczo ſažo wohladachta.

W 4. vježnym wólbnym woſtrježu ſu ratařſkeho radžicžela Hähnela-Koporfkeho s 1106 hložami wuſwolili. Sſwobodomyslny wuhlowy ſikowat Buchheim ſe Žitawu doſta 229 hložow, ſozialdemokrat Kluga 57 hložow.

W 6. vježnym wólbnym woſtrježu je konſervativny fabrikant Matthes w Schönbachu s 1673 hložami dobyl. 515 hložow ſu ſa ſwobodomyslného pſchitkupza Behnerta w Habrachčizach a 173 hložow ſa ſozialdemokratu Welsdu wotedali.

W 1. měſtečanskym woſtrježu je ſekretar ſikowanskeje komory Roſſfuſ, w 3. měſtečanskym woſtrježu pſchitkupz Husta w Biskopizach wuſwoleny.

Pſchi poſledních wólbach ſu ſo wuſwolili: w Draždžanach pſchitkupz Behrens (konf.) a hornečer Fräkdorf (ſozialdemokrat), w Lipſtu juſtizny radžicžel dr. Schill (nazioňallib.) a lithograf Pinkau (ſoziald.), w Chemniž Seifert (ſoziald.), w Dippoldiswaldze tajny radžicžel Altermann (konf.), w Döbelnje komerziſki radžicžel Niethammer (nazioňallib.).

S Korfymja. Pjatf tħdženja pſched wjeczoront je 44 lětny dželacžer Schęzepan Heba s Korfymja njedaloſko hajnkownje pola Wjeleczina do njeboža pſchitkhol. Wón ſa tachantskeho leža wós ſa doſhim drjewom wjescž pomhaſche, pſchi čiſtž jenemu ſchtomej pſchitklu pſchitkhol. Tuttón ſo čumpajzy Hebu ſa tajkim wotmachom do hlowy dyri, ſo tón ſa krótki čaž po tym wumrje.

S Korfymja. Sſrđu wjeczor tudomny fabrikſki dželacžer Wicžas w Frieſez fabrizy ſ nekedžblivoscžu ſ lěwej ruku do jeneje maſchinu pſchitidže, pſchi čiſtž ſebi ſtavčk ſtředžincho portfa roſmječe a ſebi kožu na dloni wobodré. Snjeboženj je hýž ležho druhí kročz pſchi maſchinje do njeboža pſchitkhol.

S Radworja. Saňdženu poňdželu wjeczor wotměwaſche tudomne „Poſočne Towarſtvo ſſerbiſkih Burów“ a ſ nim ſiednočena nalutováčna ſwoju naſymsku hlownu ſhromadžiſmu. Na njej ſo woſebje dwaj namjetaj wo nastupanju požčonkov pſchitkohſtaj,

a to najprijódžy tón, ſo ſo pola wjazlētnych požčonkov proviſija (wupožčenje „hóth“) přenjeho lěta wot 80 na 50 pjenježtow ponizi, a 2., ſo móža ſo pjenjeſu po potrebnosći tež na wjazy lět hýž wotplaczenja wupožčowacž, tak ſo móža ſhobuſtawu, hdyž wažne winy ſa to rěča, tež požčonki na wjazy lět doſtačž, kótrež ſo nje trjebaja kóždolētne w jenajſich dželach wotplacžicž. Tijo ſhobuſtawu dohladniſtwa, kótrž čaž bě wuñzen, ſo ſ nowa wuſwolichu. S tmy ſo ſhromadžiua ſkoneži. — Schtož živjenje a ſtukovanie nalutováčne pwoſchitkownje naſtupa, njech ſhobuſtawu tež dale ſažo pilnje na to džerža, ſo by woſebje ežedž hýſeče bble lutovala. Hdyž drje ſwjeſtelaza licžba mlodoſeže, hólzow kaž hólzow, ſwoje ſbytne tolerje na daň nožy, dha je jich tola pſchezo hýſeče wjele, kótiž zlyku mſdu na proſnoſeze roſmjetaja. Že to wopravdze ſrudne ſnamo, hdyž čeladnik 10, haj 20 lět ſluži a hýſeče ani pjenježka na dani nima. Nichtó ſo poſdžiſcho njepracha, kelfo je wotročk pſcherejval a pſchecžiniſ, kelfo je džomka na woſebnu draſtu roſmjetala; ale ſchto ſtaj ſebi nahromadžilo, ſo tmy ſo pſchi wěſtých podenženach živjenja-praſcheja. Duž: lutowacž! doniž je čaž a pſchiležnoſez. „Rjane“ lěta mlodoſeže ſo ženje wjazy njewrózca. (Kath. Poſol.)

S Buſež. Njedželu tħdženja knjeg wuſhſki ſyrfwinſki radžicžel Keller-Budyski a knjeg ſarač Mróſak-Budečanſki w naſtej ſyrfwi ſyrfwinſku viſitajju wotdžeržiſtaj. Mjenowanymaj knjesomaj ſo pſchi dopoldniſche Božej ſlužbje ſyrfwinſy a gmejnzy pſched ſtejcičerjo pſchedſtajichu. Pſchi herbiskej Božej ſlužbje knjeg ſarač Mróſak a pſchi němſke knjeg wuſhſki ſyrfwinſki radžicžel Keller wutrobu hnujažu poſtrowiažu a napominažu rěč džeržeschtaj. Po popoldniſche Božej ſlužbje bě w ſchuli roſrěčzenje i woſadnymi ſhobuſtawami, pſchi čiſtž wuſhſki ſyrfwinſki radžicžel praji, ſo je ſo Budečanſki ſyrfwinſki wobſtejnoſezemi a ſ ſyrfwinſki ſarjadowanjom a živjenjom doſpolne ſpoļojom.

S Lubija. Poňdželu popoldniu je ſo tu wožaromne njeſbože ſtało. Wuhnejſki miſchtyr Weber, kótrž pſches město na kole jědžesche, ſi njeho dele padže. Wón bjes myſlow na dróh ležo woſta. Zeho eželo pſchephtujo, leſkat ſpóſna, ſo je Webera Boža rucžka ſajala, a to najſkerje prjedy hač je ſ koleža pamyl. Snjeboženj je boryš po tym wumrje.

S Woſtranež. Tudomny kantor Rionka je 15. oktobra ſwoje ſaſtojnſtvo wopuſchewiſchi, ſo do Branda pola Raufcha pſcheydiſ. Na wuſrōdnjene kantorſtvo ſu knjeg Bředricha Pecheru ſe Stareje Bodu ſowolali.

S Nowej Šrebeje. Pjatf 11. oktobra ſu ſo tu domſke, bróžen a hróž bura Augusta Rjelyh wotpalile. Bohužel ſtej pſchi tñmle wohnju dwě Rjeliz džesči, pjetlētny hólz a mjeňſcha ſotra, živjenje ſhubilej. Wbohej džesči bějche ſamej doma, mjes tym ſo ſtarſchej na njedalofim polu dželajchtaj. Džesči ſo w kurej ſačknýſtcej, prjedy hač bě možno, jeju ſi palazeho doma wuſhovacž.

S Rachlowa pola Kulowa. Schwořrif tħdženja w nožy ſtej ſo hróž a bróžen tudomneho ſublerja Dietricha wotpalile.

S Mužakowa. Prawy rjelpuſ ſe dželacžer Křeſečijan Pětſch ſi Zartneje. Sſo paſenža napiwſhi wón ſobotu wjeczor na tudomnej Barlinskej dróh ležesche. Dželacžer Kora Wolf ſi Kobjelina pſchipadnje nimo duži ſo pruzowasche, Pětſchka ſechnýſ-Tola ſa to hubjeny džak doſta. Pětſch Wolf ſi nožom k wutrobie ſú, tak ſo dyrbjachu ſranjeneho do tudomneje hojeńje donjeſč. Pětſchka ſu ſajeli a do jaſtwa wotwiedli.

S Miſkeje. Wot někotreho čaža ſem ſu tudyn pola Křeſtovweje a Umnatoweweje barakitiwaraje ſabriki na ſwobodnym měſtne ſtolu ſa faru, ſchulu a zyrkej, ſi hřjadow a překuſchow wobſtawaze, wuſtajene, kótrež ſu ſa jenu nowu miſionſku ſtaziju w Labradorje poſtajene. W tej ſyrfvi je ſo 11. oktobra Boža ſlužba ſwjeſčila. Prědowaloj ſtaj tam miſionſkaj direktoraj Buchem a Padel a tež miſionar Janach, w Budyschinje derje ſnath a čeſečenj, kóž je njedawno hafle w Labradorje pobyl, ſo by tam ſa tu nowu miſionſku ſtaziju měſtne wuphal, je pſchi tutym ſwjeđenju rěčal.

S Kruſhwiž. 7. oktobra je ſo w tudomnych podkopach hemjeſ August Majorka ſažypnyk. Wón žonu a 5 džesči ſawostaj. (Pečlariſtvo.) Njeje-li twoja pežlīniža ſe wſchěch ſtron, ale jenož ſi jenej, ſi dweju abo ſi tñoch ſtronov kryta, dha drje tehdy, hdyž wěſtik ſi wotewrjenje ſtronu duje, pežolky ſchodus czerpja, tola ſa to ſo tajſale pežlīniža w leže tež tak nježmjerne njeſečoplí, a wſchě teho móža pežolky pſches wotewrjenu ſtronu jara derje wotlétowacž. Majſlepje budže, hdyž twoje pežolky ſi wjeczorneje a połnožneje ſtronu křeſeček: ſi wjeczora pſchitnidoje najwjaži deshčiſka a

duje najhuszajnsko wětsk, s połnozy pał najszymnijski, wożebje w hymie. Też wopomnū, so popołdnisze kłubniczo w leczce najoble praži a szmudzi. Hdyż pał na twojej leżomnoścji żadny lepči biecži nienamakaſch, dha ho njeboj, hdyż twoje pežoly tež k wjedźoru abo hamo tež k połnozy wuletuja. Ta mam ſwoje tež k połnozy ſtejo, dokež hinaf njemotu, a ruma je pola mje mało, ale s dobrym wypętowem tež hiſczeje pežolariu.

Ssu kryjaſe ploth, ſchtomy a murje jenož ſnadnije wyżoko, dha, ſo wę, tež tak wjèle njeponhaju, ſa to pał njeje ſ nimi tak wjèle drugich njedostatkov ſjenoczenych. Teho dla czinisch najlepje, hdyż tež tu ſreni pucž wuſwolisch: niž pschewyżoko, niž pscheniſko ſpýtaſ pežolniſu po bokomaj kryž.

Sa naſih herbſki dom

bě ſo dotal nahromadžilo: 22087 hr. 78 np.

dale ſu ſa njón datili:

knies can. farai Skala ſtipendij pschi Maczjezy

Sſerhſteje	25	"	—	"
k. wucžer Sommer w Budyschinje daliſhi dar	10	"	—	"
knieni A. R. w Draždānach	3	"	—	"

Hromadže: 22125 hr. 78 np.

S džakom ſwituje

Bartlo, pschedhyda twarskego wubjerk a ſarjadowar Maczjezneho Doma.

Wuſhudženja.

Khostanska komora. 18-lětny dželaczeř Gustav Adolf Freund, rodzeń w Schipkalaſch poła Lubija, bě 25. augusta t. l. pschi ſkładnoſci žnjoweho ſhwiedzenja w hosczenzu w Hnaschezach tak wotſie ſathadza, ſo běchu jeho dyrbjeli ſi durjemi won połasacz. Psched khezne durje ſo ſtupiwschi Freund hrožesche: Jenemu, kotrež dženža wjedžor won pschińdze, něſhto kluſu ſčinju. Mlokaňnik Bellmann ſi Hnaschez mějeſche w tymle čažku runje myſle domoj hicž a ſhyczeſche, kaf Freund herjeſche: „Korczmar je ežiſče ſa — ſlep!“ Wón k Freundej ſtupi, klepaſche jeho ſmerujo na ramjo a radjeſche jemu, ſo by ſmerom byl a domoj ſchol. Předvy pał hacž ſo dohlada, jeho Freund do praweho ſpanja kaſny a jeho do praweho liza wot ſpanja hacž k brodze dele rěſny. Sranjeneho hnydom do měſtečanſkeje hojeſtne dowjeſechu, hdyž jeho ranje na ſbože ſa poměrnie krótki čaž ſažiſtej, tak ſo je Bellmann netko ſažo wſchon čiſh a ſtrony. Džiwojo na Freundowu młodofez jemu jenož jaſtwo na 1 lěto 3 měſazh pschiſhudžichu. Byli wón ſtarſchi byl, by ežiſche khostanje ſa tuteho rjelpuža wupanylo. — 35-lětneho hido tři króč khostaneho dželaczeřa C. G. Heinricha ſi Wjatońy ſi jaſtu na ſchěſc měſazow ſažudžichu. Wón bě 7. juliya popołdnju na Husečanskim pohrjebnischem, hdyž na tamniſkich wiſhniowych ſchtomach wiſhniſe ſchęziſaſche, pohrjebnu ſwiatocznoſc, kotrež ſo tam tehdy wotbywaſche, na njehorne waſchnje kaſny.

Priopk.

* W jenym Wurzenſkim hosczenzu bě ſebi mlođa holza hospodu wotnajala a ſo do ſapiša ſa zuſych jako kuchařka Margareta Dueringes ſi Draždān ſapišala. Wona bě ſebi pschedewſala, ſi prěnjeſho poſthoda na drohu dele ſkocžic, ſo by ſebi ſiwiſenje wſala. Mojkierje bě ſo jej myſkofez pschi ſnadna ſeſdala, duž bě ſpýtaſa, ſebi ſi nožom wulke ſiwiſe pscherenſic a běſche ſebi wobej ružy ſreſala, niž pał ſtrachne. Potom běchu ju ſle widliſteža pschimyše. W tajich ležo ſu ju namakali a do měſtečanſkeje hojeſtne pohſali. Powiedaja, ſo je ju njesbožowna luboſc k tajfemu ſadwelowanju dowjedla.

* Njewiedra w oktobrje drje ſu hewak něſhto porědk, a to, kotrež ſu psched tydženjom popołdnju $\frac{3}{4}$ /5 hodžin w Šhorjelu měli, bě čim ſpodžiwniſche, dokež ſo pschi poměrnie ſymnym wjedzie wotme. W poſledních ſeptembrových dnjach, hdyž mějachmy 30 gradow čzoploth, njebhchmy ſo na njewiedrje tak džiwal, kaž 5. oſt. pschi 14 gradach po Celsiju. Njewiedro bě ſo ſi naſhymi wětrami ſapocžalo a je bohath deſhēz ſobu pschinjeſlo, kotrež ſu ratarjo wjefele vitali. Tež w nozj je ſo ſi khwilemi deſhēzit ſchol a thermometer jenož 6 gradow po C. poſtaſowaſche. Pschi njewiedrje bě tajka čzma, ſo dyrbjachu ſhwězu hido $\frac{3}{4}/5$ hodžin ſažwecžic. Tolte mróžele ſe ſwojey ſcherožoltej barbu, ſpodžiwnje počerwjenjene, běchu wopramdže hróſbne.

* Naſhlu, žaſožnu ſmjerež je wondano w Hirſfeldze wěſty Langa, dželaczeř na želesniſh, namakał pschi ranžerowanju tworoweho

čzaha ſ hlowu mjes ſtorkaſčaj pschiſchedſchi, kotrež jemu hlowu roſmjeczefchtaj. Esližbuſcziŋaž ſaſtojnít bě drje na njeho ſawolaſ, ale pschepoſdže. Teho eželo ſu do Schlegela dowjedli, hdyž jeho žona a džecžo bydlitej.

* W Barlinje je ſo 72-lětny ežhla Bohumil Schmidt ſi Grabina na ſpodžiwnie waſchnje ſacžkny. Wón bě tam w kliniſ ſchijinu operaziſu pschětral. 30. ſeptembra bu ſi kliniki puſčezem a wopyta ſwoju ſotru a hiſczeje jenu druhu ſpſcheczelenu ſwójbu. Wona teje ſebi wón jenu wot teju roſkow, kotrež běchu jemu pschi operaziſu do ſchije ſažadzili, ſe ſchije wucžeze a to runje tu, kotrež ſebi wucžahny, bě jemu kruče ſakafane. Teho ežeta, kif bě jemu pschi wucžehnjenju hiſczeje ſi pomožu byla, dyrbjefche hnydom na to khwilu do ſhlamow; hnydom pał ſo ſažo do jſtov ſrbezi, ale hido namaka ſwojeho wuſa morweho na ſemi ležo. Dokež běſche ſebi wón tu roſku wucžahny, njebě wjazy dyhacž mohł; duž bě ſo ſacžkny.

* Wulki njemér je tudy w Wrótklawju naſtał, hdyž ſo powjeſcz roſcherti, ſo je džowka direktora Wagnera w jenej tudomnej kalkowni, ſwoje njemandzelske džecžo roſkuſowała a do ſadnika cížla. Psche-pytanje teho ſleho ſtuženja je tež na mordaržyneju ſtarſcheju wu-ſchestrjene. Po drugich powjeſczach je ſo mordarſtvo 5 dnjow psched tym dnjom ſtał, na kotrež bě mordaržyn ſwaz poſtajeny.

* W Homburgu wondano na jenej aleji ſchulſy hólzy kaſtanije ſberachu. Pödla ſo ſwadžiwschi, jedny Überſtättſki ſchulſki hólz revolver wucžeze a 6 króč do Homburgſkih hólzow třeli, ſi cíimž 12-lětnemu ſynej ſchekrjeſteſkeho miſchtra Tkalza nohu pschetseli, tak ſo dyrbjachu ſranjeneho do ſtarſchischemu domu dowjeſcz.

* Š Brüſſela pižaja: Wona Ottignieſa ſtaj tele dny dwaj želesniſtaj čzahaj do ſo ſraſyloj; pschi tym je 18 wobobow ſiwiſenje ſhubilo, ſranjenych je něhdže 100 wobobow, mjes nimi 30 čežk, wot kotrejch někotre wjedžora docžakale njefzu. Mjes morwymi je jedyn lěkar a jedyn mlody duchowny. Locomotiva bě na Mourtriskim dwórniſiſtežu do druhého čzaha ſajela. Tſi wón ſjedzecu po ſlowje kózdy na třechu druhého a roſmjeczecu wſchěch pucžowarjow w ſebi. Pomož ſo hnydom ſ Ottignieſa a Brüſſela poſbla. Na njesbožu je pječa to wina, ſo ſtej tam dwě želesniſh bliſto pschi ſebi, jena ſtatna a jena towarzſtwu „Grand Central Belge“ ſluſhaza.

* Lvoviſke kaſarmy 80. pěſcheho regimenta ſu ſa tu khwilu, hdyž bě regiment do manevra wucžahny, paduſchi do čiſta wurubili. Mjes kranjenym wězami je tež generalſka uniforma Schleswig-Holſtein-Glückburgſkih wójwody, poſleſdneſjeho mějicžela teho regimenta. Někotiſ ſ tych paduchoſ ſu hido wuſlědženi a ſajecži.

* Invalida Jan Konopka ſ Tarischora w Gleiwizskim wołkjeſu, jeho žona a 11-lětna pschirodna džowka běchu ſebi hribow na ſberali a wot nich jědi. Börſy na to čežko ſhoriſchu. Powiedja ſo, ſo je muž hido wumrjel. Žona a džowka ſnadž ſe ſiwiſenjem wotěndzetaj. Hdyž eži ludžo čzujachu, ſo ſu ſo ſi hribami ſajedočili, džecžu hnydom do Labandskeje haptky, a proschachu naležnje wo pomožn ſredk. Tam pał wbohich wotpoſaſchu, rjeklywſki, ſo haptky bjes ſekarjoweho rezepta ničo k wróženju dawacž njehmě. Duž dyrbjachu wboh ſajedočenje hiſczeje 3 hodžim dolho ſwoje wulke bohoſeze čežpicž. Škóčenje ſhyczeſchtaj dwaj kniesaj wo tym njesbožu a podaſchtaj ſo k tym khorm a wot nich ſi khwatom do haptky; ale tež jeju raſna próza wo ſredk k wróženju w haptky ničo njedokonja. Duž k jenemu pschedupzzej džecžtaj a daſchtaj ſebi wot njeho na ſwoje ſamolwjenje tón ſredk pschihotowacž, kotrež khorm donjeſchtaj.

* Kaf wjèle ſemje je w najwažniſiſtich krajach ſi ležom wobroſczenye? W zylkých Němzach 25,70 prozentow, w Franzowſkej 17,92 prozentow, w Rakuſkej 32,00 proz., w Wuhetſkej 25,00 proz., w Belgijſkej 17,00 proz., w Hollandſkej 7,00 proz., w Walskej 14,00 proz., w Norwegijſkej 24,00 proz., w Schwedſkej 40,00 proz., w Ruskej 37,00 proz., w Švizz 20,00 proz., w Žendželskej 4,00 proz., w Turkowſkej 9,00 proz., w Portugalskej 5,00 proz., w Bolharskej 4,50 proz., w Kanadze 37,00 proz., w Japanskej 30,00 proz., w amerik. ſtatach 23,00 proz., w Nowym Seelandze 29,50 proz.

* (Hdyž je čzlowiek něſhto naſuňl.) Inſpektor w Brummi-haimſkej khostarji bě ſebi klicž k pjenježnemu ſamorej ſapoſožil. Duž jedyn pschedlepanj ſlužobník, dokež žadny ſamkař w bliſtoſeži njebě, jeneho stareho mulsłamarja ſawola, kotrež ſi hamorom a ſe ſhbnjenym hordžom, ſamor psched paduchoſi ſawěſczeny, ruce ſotewri. — Inſpektor to widžiwschi, wſchón ſpodžiwanym džecze: „Schto, wy hido macže ſamor, wočiñjeny? Wy džě ſeje čeplſki thadla!“ — Žath ſi horda wotmolvi: „Tu widžicze, kaf derje je, hdyž je čzlowiek něſhto naſuňl.“

* Hdze najtunischo kupujem? Na to praschenje nam jene zu se nowym s jenym naweshtkom wotmowlja. Ton reka: "Schtóz hebi pola Josefa a Scharffa w Landarwe sa 20 hrivnow neschto kapi, s kózdeho pfalzského dwórniščega darmotne wjesenie do Landawa a s njeho domoj dostanje." Napscheczivo temu druhe pschedupstwo A. Gundemera a Steinfelda naweshtkuje: "So bych kózdu konkurrenzu pschedahny, wožebje pak pschedupzow Josefa a Scharffa, kym kwoj hewak hižo wulki sklad manufakturſich tworow powjetſchil a pschedawam wschitke wézy po jara ponizenej placzisne. Schtóz hebi pola mje sa 20 hrivnow tworow kapi, sa teho wjesenie s wscém pfalzskim fastanishezam saplačzui; schtóz pak hebi sa wjazy hač 20 hrivnow pola mje kapi, wote minje wobjed a jeli hódnio tež kosej dostanje."

* W Pomorskej staj žoninaj bratraj tele dny jeneho Namelowskeho wobydlerja fabiloj. Won vě ſo je ſwojej žonu swadžil a hrožesche jej s pułami. To wižiwschi žoninaj bratraj jeho nadpadnyschtaj a jeho s nožomaj a s jenej klonizu tak roszychnowaschtaj, ſo dyrbjachu jeho do Lauenburgskeje Johannitijskeje khorownie dwiesz, hdzež je hižo w bližszej nozy wumrjel.

* W Tilsicze w Bruskej ſo w jenym domje kwaž ſwyczeſche, na kótrymž ſchyrjo herzy s ſechisanow píſlachu. Jedyn s nich, krawz, kótrehož hlowa bě hižo trochu čežka bycz počala, bě ſo w jenej pschedawzy na kachlowu lawu lehny a tam twjerdze wužny. Druzi herzy, hdzy dyrbjescze ſo reja ſapoczeč. jeho s tichaſzenjom wubudic ſpýtachu, ale podarmo. Duž jedyn třebu je ſežený waž a na njeho ſawola: "Zeli hnydom njeſtanischi, cze ſatſelu". Šebej myžlo, ſo je třebu proſdna, ſo won do njeho ſameri a třebu ſpusčezi. Třebu ſalužny a morwy ſo krawy pschedzny. Kulta bě jemu psches wutrobu ſchla.

* Žarovski fotograf William Clark je psched někotrymi dnjemi twóchnyl a to s 18,000 hotových pjenies, kotrež s džela jeho mandželskej, halle psched pol lětom s nim ſweroowanej, kluſchachu a s džela w dostathch hypothetickich pjeniesach wobstejachu. Bohužel je minjeny tež ſabyl, twarskich rjemjeſhnitow ſaplačic, kótrymž je ſa ſwój nowotwar njemale ſumy winowjty.

* Założny njeſkutk je ſo njedawno w Raciborskim wotkježu stal. Wyczeć Kurona s Bolawicz je do mordarſkich rukow padny. Jego čelo ſu w Bolawickim lěžu njedaloto dróhi namakali; wone bě do ſemje ſahrjebane, jenož koſchlu a kholowu wobleczenie. Š jeho roſbiteho nopa běchu moſhy wutupile. Sa mordarjom nimaja žaneho kleda.

* W Hochburgu ſu ležni dželaczerjo bura Niedera něhdze 1000 kroczel wot jeho domu ſkonzowaneho namakali. Jego mandželska Maria běſche jeho s pomožu ſwojego wuja ſadajila. Potom běſtaj mordarzej jeho čelo w nozy na to městno donjeſloj, hdzež ſu jo či dželaczerjo rano w ležu namakali. Mordarzej ſtaj ſajataj.

* W Badenskim Offenburgu bě ratař Chret psched 14 lětami ſwój statok ſapalil. Něk halle pak jeho ſwědomje tak čwiſlowacę poča, ſo ſo w ſeptembrje ſam wychinoſci pschederadzi. Šudniſtwo je jeho k jenoſtremu jaſtwu ſažudžilo, pódla pak jeho tež wulfovýwodowej miloſci porucžilo.

* Paduſchne pažmo wſchelakeho rodu, s 33 ſobuſtarow wobſtawaze, ſu w Brüſzelu ſajeli. Či njeſcožinž ſu ſo w požledních lětach w Belgiskej, Hollandskej, Franzovskej a Italskej do vjele bankow ſamali a s nich milijony w papierjaných pjeniesach kramli. Jedyn zlý milijon je nětko w jenej jich khowanzu namakany.

* (Njeſbožowna luboſcž) Wutoru rano ſo nawoženja Giosafatte Galanti ſe ſwojej ujewiſtu Santuzzu Bahliani ſe wžy San Giorgio (w Italskej) do Aſſoro poda, hdzež čhyschtaj ſo ſwerovacę dač. Blisko zhrkvje pak jeju bur Domenico Goletti, nawoženinh ſazpitih luby, nadpažde a wobeju ſatſeli. Mordat ſo wychinoſci dobromolne ſtaji. Džen posdžiſho won pschedytaſeho ſuđnika pohnu, ſo by jeho na městno, hdzež bě ſo mordarſtwo ſtalo, dojmeſč da. Won wudawasche, ſo chze ſuđnikoj khowanku třebu poſtačez, s kotrež bě njeſkutk ſluežil. Mordat bě wumjashu a pod pschedwodom dvejeju žandarmow džeſche. Won ſo k hjesdnu dojmeſč da, kotrež pschi zhrkvji nahle k dolej dele panje, a žandarmow wot ſo ſtoreživschi won ſo ſahajiwski dele ſkoči. Delka jenož njeſbožowneho roſbite, s krovju pobžane čelo namakachu.

* Zarizym (ruſkeje khežorzymy) krónowanſki ſchat je w Parizu ſtaſany. Won ma ſo s pacjerjemi a ſe ſlotom poſchiwacę a dyrbí 300,000 hrivnow placieč.

(Zhrkvinske powjeſeže hladaj w pschiſloſy.)

Žiwnoſež na pschedaní.

A. Möhnez ſahrodniska žiwnoſež cžiſlo 6 w Gruboſzizach pola Budyschina ſi nowymi maživnymi twarjenjemi, $\frac{1}{2}$ kózom ſahrody a ſi $35\frac{1}{2}$ kózom pola a ūki, ma ſo

schtvorti 24. ſtobra 1895 dopoldna w 11 hodzinach ſi wuměnjenjemi, w termiji woſjewiomnymi, wot podpiſaneho na pschedadžowanje pschedawacę.

Na kupjenje ſmykleni čhyli ſo w poſtajenym čaſu w pschedajomnej žiwnoſeži ſeňež.

C. A. Manitz.

Želeſnych warjenſkich ſudobjow, ponojoſow a kótkow

je połna lowrija pola mje doſchla. Tele tworh po cžiſce tunich placzisnach porucžam.

Gotthard Behrends
na bohatej haſy a pschi butrowych wifach.

Šwój wulki fabrikſki ſklaſ

niskich ſtupejow ſi drjewjanej póduschu, ſi kožmami podſchitých a bies nich, drjewjane čzrije ſi dwěmaj a třiom ſpinkami, drjewjane wobucze k ſchnbrowanju, ſchłomje ſi drjewjanej póduschu, ſi tolkym brumym filzom podſchite, kaž tež drjewjanž najmjeſcheje hač do najwjetſcheje měrh porucža

G. Bayer w Hnasthezach.

Klobukowy baſar

w Budyschinje

19 na bohatej haſy 19

porucža

klobuki a měžy ſa mužſkých a hólzow,
zylindrove klobuki,
kožmate měžy,
kožmate muſhy,
kožmate boy,
ſymſke měžy,
filzowe ſtupejne,
filzowe toſle,

Nadpadnje tunje placzisny.

Najwjetſchi wubjerk.

Njech ſo ſedžuje na cžiſlo 19 na žoltu ſirmu.

Wolmiane rubisheža na hlowu

pschedawam, dokež je do cžiſta ſpusčežu, po ſzměſhniſe tunich placzisnach

Richard Gautzſch.

Heblowane ſchpundowania

zyle ſuſe, 24 a 30 mm. ſylné, pschedawa tunjo

Dr. Holbian w Budyschinje pschi dwórniſhežu.

1000 mk., 5000 mk., 6000 mk.,
3000 mk., 1800 mk. mam k 1. jan.
1896 na hypotheku węstoż po
3³/₄ hac̄ 4 prozenty twierdze wu-
pożęcie. M. Franz
na połnóżnej droḡ 1 po 4 skhod.

Pschedzowanie sa- wostajenstwa.

Schtwórtk 24. oktobra dopoł-
dniu w 9 hodz. maja ho w hosczenzu
w Nowych Porczechach: 2 konjej,
6 krowow, 1 jaloza, 1 koja, 2
szwinjeczji, wschon hospodarstvi a
ratarstki grat, 1 kuczowym wos, hanje
a grat, 1 schatowa róla atd. sa
hnydom hotowe pjenjeji na psched-
zowanie pschedawac̄.

Wieżne grychy.

Składnostna kup.

Dobry rólyk ton, wallach, 10-
lenni, czemnobruny, khodzi jeno-
a dwajpschedzny, je, dokelz je wysche,
tunjo na pschedan w Kubschizach
cziblo 20.

Bonjazn kožuch
derje dżeržan, je tunjo na pschedan
w Budyschinje na hornečerſkej haſy
cziblo 3.

Czistn jedźny lój
punkt po 50 np., pschi wotewſac̄u
5 puntow po 45 np. porucza

Richard Uhlemann
na Lubijskej droḡ cziblo 7.

Draždžanske konjaze lošy,
herbſte a němſke ſpěvatſte a modleſte
knih, wobrafate knih, knoflaze
listy, gumijowe a wohnjostrojowe
węzy ma na pschedan M. Weiser
w Budyschinje na ſitnej haſy.

Ia. Solingske
blidowe nože a widliczli,
luknisse nože,
reſanſke nože,
ſac̄zne nože,
britwje,
nozizb,
rubanſke nože,
ſolebanſke nože,
kaž tež
jedženſke třizy,
thofejowe třicžli,
warjenſke žudobje,
thofejowe mthny,
platy,
rybowac̄je
atd. atd.
w najlepſzej tworje po
ſnatnych tunich placzisnach

B. Fischer
na ſitnej haſy.

Krawatty
ſtajnje najnowſche, w ſnatnym
bohatym wobjerku porucza

Jurij Bertram

8 pschi lauſtich hrjebjach 8.

Hac̄zrunje kožowe placzisny wysche ſtupaja,
kupujecze tunſcho hac̄z předy wsche družin
w obucza pola

Hermann Frisch
na bohatej haſy 10 podla poſta.

N o w o ſ c į e

w draſtnych tkaninach, hotowej drascze ſa żony a džeczi.

Wohrebitoſc: Hotowa draſta ſa džeczi.

Wobleczenja ſa hózow a mantle ſu nětko na ſkładze.

Placzisny pschedwapajzy tunjo.

Richard Gautzsch.

R ubiſhczja

na hlowu, woſolo ſchije a ramjeniom
w wſchelakich wudželkach a rjanyh barbach
pschedawa po pomylilne tunich placzisnach

Leopold Posner,

pschedawarnja debjenkow a wołmjanich tworow.

Najlepſche a najtuſche žorlo ſa wsche
wołmiane twory.

7 na bohatej haſy 7.

Mlyn w Hrubieſlczizach
ma pschedzo wot nětka
dobru pschedeczn muſu
na pschedan,
hachtl po 80 np.,
běrkl zentnarja po 3 mk. 20 np.

3 drjewjane plumpowe roły,
hſchęze w dobrym rjedże, 6 hac̄z
9 loheži dolhe, ma na pschedan
Moritz Wjerwa
na mjaſowym torhoshežu.

Turkowske ſlowki
najlepſcheje družin, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza
Moritz Wjerwa
pschi mjaſowym torhoshežu.
Destillazija
ſnatnych dobrnych likerow po
ſtarzych tunich placzisnach.

**Kormjazn a wobžerny
pólver ſa ſwinje.**

Pschediporja wobžernoſcę a ſ tym
tworzenie mjaſa a tuka ſpęchuje.
Tenoz woprawdžity doſtać
w měchcianſkej haptuzi w Budys-
chinje w tyſkach po 50 np. Wu-
taſanie wo nałożenju je pschi
położene.

dobre palenzhy

(jednore a dwójne)
poruczataj placzisny hōdno
Schieska a Rjezla.
na ſwonkownej lawſkej haſy.

**Najlepſki
jedźny laný wolij**
je ſažo doſchol a porucza jón wot
nětka pschedzo čerſtwy.
A. G. Soba na Židowje.

Nowe wotewrjene.
Emil Indinger,
ſchewski miſcht
na jerjowej haſy 6

w Knüppelholzež domje.
Najwyjetſhi ſkład
wschęch družinow trajnych
ſtupnjoſ

a
ſchērnjow
po
najtuſchich ſtarzych placzisnach.
Na jerjowej haſy 6
w Knüppelholzež domje.
Nowe wotewrjene.

Pawoł Giebner,

winarňja,
winownja a hnědařnja

w Budyschinje
na bohatej haſy cziblo 18,
i nutshodom na theaterskej haſy,
porucza

hwój wulkotny ſkład

čerwjenych
a bělych winow,

najtuſche bleſchu po 70 np.,
hac̄z i najlepſhim družinam, kaž tež

lěkarſke wino,
jako:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokayſte.

Pola mje ma kódy połnu wę-
ſtož, ſo woprawdžite wino do-
ſtanje, a ſchtož placzisny naſtupa,
móžu ſ najmjenſcha runje taž tunjo
pschedawac̄, kaž hdyž ſebi něchtó
direktnje wino wot Rheina a t. d.
pschedipobſlac̄ da.

Pawoł Giebner.

Kaſchczę

we wschęch wulkoszach a družinach
porucza pschi potriebje

Arthur Jannasch
na Hosczi haſy
a róžku ſeminarſkeje haſy.

Dokelž kožowe placzisny hishcze pschezo stanje horje stupaja, ſu ſzobustawu podpižaneje jednoth nusowane, placzisny ſwojich tworow **poměrnje** powyſchenju kožowych placzisnow **povyschicž** a proſcha čeſčenych ſſerbow, ſo býchu to k wjedženju wſali.

S poczeſczowanjom

ſchewſka jednota w Budyschinje.

Glaſkejowe rukajzy,
rukajzy ſe ſwěrineje kože,
ſymſke rukajzy
porucza w wulkim wubjerku
w dobrých družinach

Jurij Bertram,
rukajzowa fabrika
8 pſchi lawſkych hrjebjach 8.

Paul Seidler,
pſchedawatna železnych tworow.
Wožebitoſcz: durjove, woſnowe,
meblowe a kaſhezowe wobbitki.

W Budyschinje
na ſwonkownej lawſkej haſy 16.

7 na ſukelniskej haſy 7.
Poruczam ſwoj wulki ſkład
Rhočebuſleho roſlateho tobala
ſamžneje fabriki po najtunisnich
placzisnach k dobročiweniu wob-
fežbowanju.

Hermannia Gerlichowa wudowa
7 na ſukelniskej haſy 7.

Wobraſh
(bildy) ſo rjenje a tunjo ſaſchkle-
zuja a ſ woblikom wobbadža,
domowe žohnowanje a wobraſh
w wulkim wubjerku a tunich placzisnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.

Koždy, kotryž
chze ſebi dobrý
a tuni čaſznik
kuſicž, abo
kotryž chze ſebi
jón **porjedziež**
dacž, njech dže
k čaſznikarjej
Curtej Ženczej
na ſwonkownej
lawſkej haſy 3,
pódla knjeſa lotteriſkeho kollektéra
Jägera. — Žencj pſchedawa a
porjedža ſa ſwoje dželo sprawnje
ruſijo.

Howjase, konjaze,
czelaze a wowcze kože kaž tež
wowcze wotmu pschezo po naj-
wyſchistich placzisnach kuſuje

Heinrich Lange
pſchi ſitnich wifach njedaloko
herbiſkeje katholiskeje zyrkwe.

Wolmjané fapy,
wolmjané rubiſhčza
ſo ſ nje puſchčatymi barbam
pschebarbia a kaž nowe pſchihotuju.

W. Kellingez barbierňa.

Rjane čerſtve howjaje čirjewa
k dželaniu koſbažy, loſtru po 7 np.,
zyle pažmo po 100 np., rěnikam,
koſiž do domu rěſacž khodža,
dawa ſo rabatt. Tucžne ſuſhene
ſwinjaze miaſko punt po 65 np.,
tucžny čerſtvy ſwinjazy vrjuch
punt po 55 np. porucza

Oto Pětſchla na žitnej haſy.

Wupuſchčane
ſymſke ſwjeriſhniſi,
ſymſke mantle,
kožuchowé poczehnjenja,
mužaza draſta
ſo ſ nje puſchčatymi barbam
pschebarbia a ſo k noſchenju
pſchihotuju.

W. Kellingez barbierňa.

Rakečanske ſerb. tow.
„Lipa“

změje, dali Bóh, jutře njedželu
20. winowca swoju hlownu
zhromadžiznu popołdnju w 5
hodž. w Křižanec hoscencu,
k kotrejž je nam wot wysoko-
waženeje strony zajimawy pře-
noſk přilubjeny. Po tym slęduja
rozprawy, zličbowanja, nowo-
wólby a namjety. Duž wo-
čakujemy bohaty wopyt, hosc
su witani.

Předsydſtwo.

Do domu na rěſanje khodži
Otto Quaſh na Židowje
na Wjelkowskej dróſh.

Mlode holzy mōža praktiſy
ſchicž, pſchireſowacž a rěſ ryžowacž
dokladne navuknycž pola Gany
Michałkež w Budyschinje na
totolſkej haſy 30.

W Syjizach cžiſlo 4 pola
Pancziz ſtej dwě wobydleni na
pſchenajecze. Dalsche je ſhonicž
pola hoſczenzarja Scholth w Lejnje.

Dowěrny přeni pohonež ſo
k nowemu lětu pyta na knježim
dworje w Hornjej Görz pola
Budeſtez.

Šlužobne džowki
pytam k nowemu lětu, jako džowku
k ſwinjom pſchi 200 mk. mdy a
wopuſch. pjenjeſa, ſlužobne džowki
haſz do 160 mk. mdy, kuchiňſte
holzy haſz do 100 mk. mdy.

Handrij Pawlik
w Wulkim Woſkytu pola Semiz.

Kuchařki, ſlužobne, kuchinske a
ſtwinske holzy, hródžne džowki a
tajke k ſwinjom, wotrocžlow, ſrénkow,
rónlych pohoncžow a
wolazych a dželacžerſke hrójby
pſchi w y ſo k mđe hnydom
a k nowemu lětu, teho runja dójki
pyta pſchiftajaza žona Schmidtowa
na herbiſkej haſy 7 po 1 ſkodže.

Kowarskoho pomožnika pyta
R. Nowak na ſwonkownej lawſkej
haſy 31.

Wſchitke pſchetschindženja a kž,
kotrež ſym pſchecživo ſwojej
pſchichodnej džowzy w wjeszhy R.
rečzala a w cžiſle 41 „Sserbſtich
Nowin“ do ſſawnoſeze dała, jako
njewérne naſad bjeru.

Pſchichodna macž.

O kaſka bě to bitwiežka,
kž ſtała je ſo luboh' dla.
Dwě holzy ſo tam pjerjeſchtej.
A ſ nožomaj ſo kalaſchtej.
Ta starscha bě kaž ſkaſčka.
Mjes tym ſo mlodjicha ſaſačka.
O kaſka je to haniiba!
We Porschizach ta bitwa bě
A ranu bila netko ſlē.

(K temu cžiſlu pſchiloha.)

W mjenje ſrudženych ſawostajentych

Ernst Helas.

Příloha k číslu 42 Serbskich Nowin.

Sobota 19. října 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej grytki směje jutije nějželu rano v 7 hodž. sarať Rada serbského spovednictví recz, 1/2 hodž. serbské a v 10 hodžinach němčše predowanie.

Werovali:
W Michałskiej grytki: Gustav Adolf Rosenlöcher, seržant v 4. pěškotovém regimente č. 103 tu, s Janu Emmu Karolinu Pietschmannem na Židově.

Křest:

W Michałskiej grytki: Gustav Max, Jana Ernsta Wrobla, křížerja a dělaczera v Bulzim Židově, ž. — Hanža Martha, Jurja Kroule Ferdinanda Mittelstraka, fabrikaria na Židově, dž. — Hermann Paul, Emila Hermanna Wiczasa, fabrikáře tříčerja na Židově, ž. — Ernst Hermann, Augusta Schlechta, dělaczera v Židově, ž. — Jan Bohušek, Ernsta Alberta, fabrikaria v Hruboczechach, ž. — Pavol, njemandz, ž. v Čejčích. — Gustav, Jana Ernsta Wiczasa, režisérka místra v Židově, ž.

W Katolické grytki: Jurij Pavol, Michala Buka, pohonča, ž. — Jan, Jana Hausschilda, maschinisteho místra v Hnáččanském půlvrnu, ž. — Jurij Mag, Pavola Žalka, emalléra, ž. — Alfred Franz, Josefa Portiga, fabrikářeho dohladovarja v Hnáččanech, ž. — Ludmila, Franza Luiti, fabrikářeho dělaczera v Sahorju, dž.

Zemřeal:

Dneň 8. října: Maria Theresia svud. Lehmannova rodž. Bezdíček v H. Hunjove, 87 l. 9 m. 7 d. — 12. August Miskovský Schuster, bývšeho vobředzého hejtmana v Bělečech, 71 l. 3 m. 8 d. — 13. Karel Ernst Klahre, privatier v Židově, 64 l. 3 m. 24 d. — 14. Augusta Martha, Handrija Schibala, hospodářstvo hejtmana v Bělečku, dž., 6 m. 4 d. — Jan Bohušek Holan, privatier pod hrdom, 65 l. 3 m. 20 d. — 16. Maria Wiczasa, hospodářka pomoznice v Břežově, 36 l. 1 m. 9 d. — Maria Otilia, Handrija Scholty, mlynářeho dělaczera a Židově, dž., 5 l. 1 m. 16 d.

Placínska žitov a produktov.

Žitov a dovoz v Budyschinje: 2609 měchov.	W Budyschinje 12. října 1895				W Lubiju 17. října 1895			
	wot	hr.	hacž	hr.	wot	hr.	hacž	hr.
	np.		np.		np.		np.	
Psíčenža		běla	7	53	7	94	7	59
		žolta	6	76	7	24	6	76
Rožla			6	25	6	31	5	82
Jecžmjen			6	7	6	43	6	7
Wovž	50 kilogr.		5	70	6	—	5	60
Hroch			7	22	11	11	8	33
Wota			5	56	7	50	5	9
Zahly			12	—	15	—	11	—
Hejduschka			15	50	16	—	14	50
Berny			1	80	2	—	1	40
Butra	1 kilogr.		2	30	2	60	2	40
Psíčenžna muta	50		7	—	15	50	—	—
Jana muta	50		6	50	10	50	—	—
Šyno	50		2	20	2	50	1	70
Szlamka	600		17	—	18	—	16	—
Prožata 2028 štuf, štufa			6	—	18	—	—	—
Psíčenžne wotrub			3	75	4	50	—	—
Ržane wotrub			4	25	5	50	—	—

W Budyschinje placínske: fórz psíčenža (běla) po 170 puntach 12 hr. 60 np., hacž 13 hr. 49 np., žolta 11 hr. 41 np., hacž 12 hr. 30 np., fórz rožla po 160 puntach 10 hr. — np., hacž 10 hr. 9 np., fórz jecžmjenja po 140 puntach 8 hr. 90 np., hacž 10 hr. 49 np.

Na Buriši v Budyschinje psíčenža (běla) wot 7 hr. 50 np., hacž 7 hr. 65 np., psíčenža (žolta) wot 7 hr. — np., hacž 7 hr. 35 np., rožla wot 6 hr. 25 np., hacž 6 hr. 34 np., jecžmjen wot 6 hr. 50 np., hacž 6 hr. 90 np., wovž wot 6 hr. 10 np., hacž 6 hr. 25 np.

Draždánske mýakové placínske: Šowjada 1. družiny 68–72 hr., 2. družiny 65–67. 3. družiny 46–50 po 100 puntach režnejše wahy. Šíme dobré krajné šívinje 40–42 hr. po 100 puntach. Šíme císelat 60–70 hr., po 100 puntach

Vjedro v Londone 18. října: Symmische

40–50 dezimalních wahov, 1 zentnar
hacž 10 zent. vydělazých, kaž tež v schelakore
butrove wahy a taflate wahy ří v výkole
vydělazé výrobce v naivjetších výrobcích
železných výrobek v Budyschinje

Gottharda Behrendsa
na bohaté hany a psíči butrových výkolech.

Hermann Darschau w Budyschinje

(založene 1846)

fabrika schtrypowych tworow s wówečeje wolny
čížlo 1 na schulerškej hany čížlo 1.

W symkemu čažej swój dawno jako dobrý snaty wulký slad schtrypowých
schtrypowych tworow, schtrypowanych žakow,
wulký výběr rukajzatých lažow v najtuniszej hancz k najlepszej
čížlowomjanej barbunepuszezatej tworje a v rýanhých mustrach
porucža.

Najlepšchi a najvjetšchi výběr schtrypowanského výrobcena
výsčech barbow.

Najhodniscza twora! Najtunische placínsky!

B. Fischer, na žitnej hany

porucža

hibite kótkove kachle,

věrnjaze kobjele se sažynowanego pleczenego grota,
sažynowane bowy a wanje,

= jichové čerpanki,
dezimalne mostove wahy,

butrove wahy,

skótne wahy,
kaltruhaze maschinu,
réputruhaze maschinu
po snaty tunich placínsach výbranju

B. Fischer, na žitnej hany.

Franz Marschner

čažnikar v Budyschinje

č. 9 na bohaté hany č. 9

swój slad čažnikow a čažniko-
wych rječasow dobrým výrobcem vý-
branju výbranju porucža.

Hódna twora. Výhomne rukovanie. Tunje placínsky.

Výbranju dobré a tunje.

Výbranju výbranju: Rečzu herbskí.

J. G. Illgen w Budyschinje

na mýakovym torhoszczu čížlo 13,

výchedawárna mydla a kwěčkow
porucža výběr jedriwe mydla, mydlový pólver,
masne mydlo, schterlu, kaž tež wonjadla a toilette
mydla v výčelakore družinach po najtunisých placínsach.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje výči butrových výkolech

porucža swóje výběr dvojne a jednore sladke palenzy, lístky
mateje dobrýce a tunjoseče, teho runje dobrý žitny a čížly
palenz 1. a 2. družiny.

Palený khósej

punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np.

w čísečje wubjernje kłodžazých družinach porucža

Th. Grumbt.

Hacžrunje ſu ſo wſchě kožowe twory khétero podrožilo, je mi tola móžno, dokelž hym kupjenje ſ ežaſom wobſamkny, po starých ſnathých najtunischič placzisnach pschedawac̄. Dokelž kožowe placzisny dale wſchſche ſtupaja, radžu kóždemu, ſo by tole poſkiczenje wobledžbowal a ſo by ſebi trébne wobucze rucze na dleſchi čaſ pola mje kupil.

Paul Kristeller,
prěni a najwjetſchi črijovy ſklad
na bohatę hafy 29
ſ napshecza hosczenza ſ „winowej ſiczi“.

Symſke ſwjerſchniki, pjeſle, khézorſke mantle, wobleženja a kholovy ſa mužſich a hólzow, teho runja žonjoze žakety, plyſhové pjeſle a trikotowe taillle kupuju ſo najlepje a najtuňſcho jenož pola

Oty Preuſha předy Kloſa
w Budyschinje na žitnej hafy 4.

Emil Lebent
w Budestezach
ſwoj ſklad
čjeſkeho wuhla
ſnateje najlepſeje družiny,
hornjoſchl. Kamjentne wuhlo,
delnjoſchl. Kamjentne wuhlo,
prima briſet atd.
dobročiwenemu wobledžbowanju porucža.

Pschiwjeſenje ſo derje a tunjo
wobſtara.
ſ poczeſczowanjom

Emil Lebent.

Lovrija čerſtweho Gogolinskeho twarſkeho kalka je doſchla, kotryž po móžnoſci tunjo pschedawam.

F. Fischer w Laſu.

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy, nesczowe rebliky, khachlowe durčka, třeſhne wokna, twarske hofdže
porucža tunjo

Paul Walther.

Najlepſhi
khézorſki wolij
jara placzisny hódný porucžataj
Schiechla a Kiecžla
na ſwontownej lawſkej hafy.

Nowoſcze
w bluſach a trikotowych taillach
wſchēje družiny porucža
A. Khézorſla
na ſeminarſkej hafy 6.

Rožuchi
počahuje, žaleny a mantle po
měrje ſchije
A. Khézorſla
na ſeminarſkej hafy 6.

Eſlódke palenzv
liter hido po 40 np., likery liter hido po 60 np.
porucža Moritz Mjerwa pódla Pětrowskeje zyrkve.
Destillazija ſnathých dobrých palenzow po starých tunich placzisnach.

A. A. Seuner jun.,
w Krumwaldze pod Čzornym Bohom
reſak a drjewowa pschedawarnja
porucža ſwoj wulki ſklad
ſchpundowanskich deſlow,
ſchindzelowych deſlow,
ſafkuwanſkich deſlow,
wjetchowych deſlow ſi pschibiczu ſeſimy,
tubjowych latow,
w i j e l o w y c h latow,
ſafkuwanſkich latow,
ſpalerſkich latow,
ſabiwanſkich latow,
tramow atd.,
deſlow a latow we wſchē ſo trjebazých dolhoſczech a toltoſczech
po wurjadrne tunich placzisnach.

Pschedpoloženje ſchewſtwa.

Šswojim ežesčenym wotebjerarjam a ſnathym najpodwołniſcho ſ wjedženju dawam, ſo hym ſwoj

črijovy a ſchfórnjowy ſklad

1. juliya ſ jerjoveje hafy 6 na napshecznu ſtronu čiſlo 11 niže ſlamow knjeſa Wehrle pschedpoložil. Sa dowěrjenje, w bohatę měrje mi spožcene, ſo rjenje džakujo, proſchu ke mni dale pschiſtupowac̄. ſ poczeſczowanjom

A. Knüppelholz.

Wosſewjenje.

Čeſčenym wobylnerjam w Njeſhwac̄idle a wokolnoſci najpodwołniſcho ſ wjedženju dawam, ſo hym w Njeſhwac̄idle

wulki črijovy ſklad

ſ pschedawarnju kolonialnych tworow, tobaka a zigarow
wotewril.

Porjedzenje na wobucu ſkódy čaſ rucze a derje wobſtarom.

Moritz Lange, ſchewſki mischr.

Čeſčenym ſſerbam w Budyschinje a wokolnoſci najpodwołniſcho ſ wjedženju dawam, ſo hym pschi mjaſowych ſedlač čiſlo 4
pschedawačnju porzlinowych, kamjeninowych
a ſchkleńčzanych tworow

wotewril.

Budu ſo ſwěru prózowac̄, ſo bych po móžnoſci wſchē žadanja ſpokojoſil.

Šswoj ſklad ſ dobročiwenemu wohladanju porucženo, pschi ſpěchnym požluženju tunje placzisny lubju.

ſ poczeſczowanjom

Dr. Emoch.

Šli

wubjernje džeržaze, po wſchēch
placzisnach porucža
Jurij Bertram
8 pschi laſtich hrjebjach 8.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortieta pôdplatá w wudawařni 80 np. a na némitských pôstach 1 mk.,
z pribjenenom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde číslo pâci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.

Cíle Smolerjev knihicíštejne w Mačienym domje w Budyninje.

Cíle 43.

Sobotu. 26. októbra 1895.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawařni "Serp. Now." (na róžku zwnonje lawskej hasy čo. 2) wotedač, pâci so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 hodz. vječor wotedač.

Létnik 54.

Swětne podawki.

Němiske khějorstwo. Víži wólbach do sakſkeho hejma je ho wšho hromadze 93,570 hložow wotedač. S nich žu dostali konserwativni 32,274, sozialdemokratojo 29,784, nationalliberalni 11,530 reformario 11,072, dopredkarjo 3652 a swobodomyslni 2196. Nadpadnije žu sozialdemokratojo w Draždžanach pschibily; w 2. Draždžanskim wokrježu je licžba sozialdemokratiskich hložow wot 1300 na 3027, w 3. Draždžanskim wokrježu wot 1284 na 1993 hložla. Sa to žu w 2. a 4. Lipczańskim wokrježu sozialdemokratische hložy wo někotre sta wotewali. Spodžiwe je, so reformario ani jeneho kandidata pschecžiszecheli nježbu, hacž runje žu 11072 hložow měli. Pschepošnacž wschač ho nježmě, so někotsi wuswoleni konserwativni sapóžlanzy jara blisko k reformarjam steja. Do zyla je ho wuswolilo 15 konserwativnych, 2 dopredkarjey (1 mjenje), žadny swobodomyslny a 5 sozialdemokratow, kotrejž licžba w 2. komore jenač žylina wostanje. Druha komora wobsteji někto s 45 konserwativnych, 17 nationalliberalnych, 6 dopredkarjow, 2 reformarjow a 14 sozialdemokratow.

— Khějorskaj mandželskaj staj žwoje pučzowanje po Elsažu a Lothringiskej se žwiedženskym wokrježom pomnika khějora Vjedricha njedaloko Wörtha wobšamkoj. Wschudže je jimaž elsaško-lothringiske wobhydlerstwo sahorjene powitanje pschihotowało, s čimž je ho khějor jara swježesil.

— Dwelētka wojeska žlužba je ho, kaž ho s kniežerstwo-weje stroný psche, jako pschisprawna wupokašala. Wocžakanja, kotrej je hrabja Caprivi na sawiedženie dwelētneho žlužbneho čaža stajał, žu ho swěrnošcile. Wuwuženie pěščkov njeje po našenorjenach požlednjeju dweju lét ponižo předadawšim hubjeňsche bylo. Skerje je ho wone polepschič. To je dželanje po jentym systeme s wulka. Samo khostanja žu woteběrale. — Mjenje spokojom žu se žchtróthmi bataillonami. Maja ja to, so ho wone dolho wjazy nježdžerža. Raisserje sich do třech bataillonow, s kotrejž předy regiment wobstejesche, rostykaja.

— Dokhody khějorského Wylemiskeho kanala, baltiske morje s poližnym sjenocžazeho, na prénje schtvrčzésto 233,645 hrivnow wucžinja. Tale suma na sdžerženie a sarjadowanie kanala njedohaha; duž budže khějorstwowa kaža lětnje wjetšku sumu sa kanal wudawacž dyrbječ.

— Město Mež budže žebi noweho fastupjerja do khějorstwo-weho hejma wuswolicž dyrbječ. Dotalny fastupječ Meža, dr. Horaš, je ho žwóbnich wobstejnoscžow dla do Franzowskeje pschecžidil.

Awstrija. Vížedkyda noweho awstrijskeho ministerstwa, hrabja Badeni, je w khějorstwowych žejmje stejischco noweho ministerstwa wosjewil. Deho hlowna sažada je: wone chze hejm wodžicž, ale niz ho wot njeho wodžicž dacž. Němam žwón lubi, so budže ho pschede wschém na jich žadanja džiwacž. Czecho je žebi wón s tym pschecželicž spytal, so je woblenjenstwo, na Prahu loni poždene, žběhnyč. Sozialdemokratam je wón pschipowjedžil, so budže jich spocžinanjam po móžnošći sažewacž pýtač. Se saměrom noweho ministerstwa budže mózna, wotčinszhy smyžlena a solidariszhy postupowaza Awstrijska.

— Češka narodopiszna wustajenza w Praž je ho tele dny wobšamka. Saňženu njedželu žu ju awstrijskaj aržywójwodaj Karla Ludwiga a Ferdinand Karla a aržywójwodka Marja Theresia wryptali. Tónle wopyt žmě drje ho jačo snamjo sa to wobhlaďacž,

so je vapjatoſej mjes kniežerstwom a češskim ludom troščku po-pusčczila. Licžba placžazych wophtarjow wustajenz bě pschedpožledni džen na dwaj milijonaj žrostla.

Italska. Mjes Italskej a Portugalskej je horze pschecželstwo, kotrej bě ho mjes wobemaj rošviš, nježby wustudlo. Portugalski král Dom Karlos je žwoj wopht w královskim hrodze w Romje wotrez dal. To žu jemu Italský jara sa ſlo wali. Italske kniežerstwo bě ho s tym wupjerało, so skončzne jedyn katholicki král do Roma k italskemu kraju na wopht pschitudo. Wone tónle wopht na to wachne wułładowasche, so s tym portugalski král kniežstwo italského kraja nad Romom, kotrej je ho hamžej rubilo, sa prawe pschepošnaje. Tajkeho wułładowania dla je portugalski král, kotrej žebi s hamžom ſkaſhcz nochže, wotpohlad ſpusčczil, do Roma pučzowacž.

— Wójna mjes Italskej a Abežynskej je ho skončila, předy hacž je ho prawje ſapocžala. Do stana Abežynského krála je pycža blyšk dyrił, kotrej je krala poħluschil. Po nowšich powjesczach je král Menelik wumrjel. Italski general Baratieri je ho se žwojim wójskom wróžil, dokelž pycža w njepschecželskim kraju žaneje zyrobý k ſejmjenju žwojich wojakow namašač njeje.

Franzowska. Powjescz wo dobycžu madagaskarskeho hlowneho mesta Antananariva je w prawym čažu k wotewrjenju hejma doschla. S njej žu wachne nadpady, kotrej chžyčhu kniežerstwovi pschecživnizy dla madagaskarskeje wójny na kniežerstwo čimicž, najlepje wotražene. Madagaskarski králowu Ranovolu Franzowsojo na trónje wostaja, tola jejneho muža, ministerstwoveho pschedkhydu, žu sajeli. Wjele roškaſowacž králowa na Madagaskarskej kupyje wjaz nješmje; pschetož Madagaskarska je ho pod franzowske nadkniežstwo stajila, a s jeje woprawnym roškaſowarjom je někto franzowski ministerstwowy řefident. — Wo dobycžu Antananariva žu hishcze ſežehowaze nadrobiſtche powjesczé dyſčle: Franzowsojo, s połnožy marscherryjo, 29. septembra. Howaſtich hacž do 3 mil wot města psched ho cžerichu. Líd žo na zufch njemdrjeſche. Wón franzowskich jatych skonzowa a ſkripi a by, hdj bychu franzowszhy wojazy njepščiſhli, Žendželčanow w mižionskim spitali skonzował. Wo bitvje ho psche, so žu Howaſy artilleristojo derje tšelesli; Franzowsojo pač jich bórsh s horow dele wuhnachu a potom do města tšelesli. Franzowsojo žu runje hotowachu, so s nadběhom na město dacž, hdj králowa khochoj se žwojeho hroda dele puſčczi. Město žo s měrom wobžadži. Wubjerné sadžerženie franzowskich wojakow wobhydlerjow ſměrowa.

Bolharſka. Wo tym, so Ruska Koburgského prynza sa sakonského bolharſkeho wječha pschepošnaje, žanych myžlow njeje. Koburgski prynz hacž dotal s nížim volaſač njeje, so by chžyč žadanje ruskeho kniežerstwa dopjelnicž. Tele w tym wobsteja, so dyrbí žo wón s nowa sa wječha wuswolicž a žwojemu ſynej wot romsko-katholického ſprawozławnej (grichisko-katholické) wěrje pschedtupicž dacž. Koburgski prynz pač ani do prěnšeho, ani do požledniſtcheho ſwolicž nochže, abo ho ſ temu tola roškudžicž njemžo. Ruske nowym pižaja, so ho tejše prynzoweje njerosžudženoſeže dla w kniežerstwowej stronje njespokojoſež ſvěha, a so ma wjele jeje ſobustawow myžle, žo kniežerstwa w ſobranju (žejmje) sa tym prashečz, s kajkej pschecžinu je ho wone wo wujednanje s Ruikej prázwovalo.

Turkowſka. Sultan, kotrej je, wot europiſtich wulkomožow nusłowany, w někotrych provinzech reformy ſawjescz porucžil, je s tym hněw žwojich muhamedanskich poddanow ſbudžil. Turkojo měnja,

so žmiedžia kaž něhdý, hýchče dženža s kchesczjanami jako s pžamí salħadżecž a njemoža snieſčž, so bých u někto kchesczjenjo w Turkowſkej runoprawoſcž i Turkam dostali. Dokelž je so sultán skónčenje ponuczicž dal, kchesczjanam runoprawoſcž spožčicž, Turkijo p̄ječza ſa tým ſteja, so bých u jeho s tróna ſtorečili. W Konstantinoplu je so p̄ječza pſchizahansku wotkrylo, do kotrehož ſu najwýſhých ſtojnízih ſaplečenii. Sultan ſo ſtajnje ſamknieny džerdi a jenož ſe ſwojimi dovereníkami wobhladža. Jego pſcheczivniž ſu ſebi p̄ječza wotmyſlili, jeho s tróna wuhnač a na jeho měſce ſultano-veho bratra, p̄ynza Mohameda Reſcheda ſa ſultana wuvolacž. So je jendželſſi pōblanz runje w nětčichim njemérným čažu Konstantinopel wopuſčedil ſo s tým wukladuje, so ſo wón teho runja wo-hrožen wobhladuje. Wón požledne dny s zylá wjazy w pōblanskim hrođe bydlil njeje, ale je na jenej jendželſſej kódži pſchecbzval. Hdyž ſo pomýſli, ſo ſu turkowſzy wýžozu ſtojnízih pſched dwazyci létami ſultana Abdula Aziza nušovali, ſebje ſameho ſkónzowacž a ſo ſu dale ſultana Murada V., kotrež je hýchče živý, s tróna ſtorečili, wudawajo, ſo je duchakhor, je býs dživa, ſo ſo nětčich ſultan boji, ſo maja pſcheczivo njemu něchtio podobne w myſlach.

Hanž.

To bě ſymſki wjecžor w Londonie; jěžech ſ podſemíské ſeleſnižu do ſvojeho wobhdlenja w pſchedměſe. Kunje, hdyž chýchče čaž ſe ſtažije wujecž, pſchilecža njerodne žoniſchezo ſ čerwientym woblicžom do durjow mojeho wosa a ſtoreči maleho hólczeza ſ božu nohomaj nuts.

„Tule, knježe, wſnicže to hólcžiſto, ja mam ſe ſwojim »ſtarym« doſčž hary.“

Čaž hýž jěžesche; ſa wokomik bě konduktér durje ſapraňný a ja běch ſ tým hólczezem ſam. Sdache ſo wóžom abo džewječž lét ſtary býč, mějſeſche ſuče, wótre rýkovane woblicžo, hacž do nača wottſhanu hlowu a hlaſaſche mudrje. Jego draſta bě roſtorhan a maſana; jeho, woblicžo a ružu njebeſtej ſaměſe ſa doſki čaž žaneje wódy ſawohladalej.

Ja ſym ſtary hóž a mam džecži radý, hdyž ſu čiſte, ſchikowane wuhotowane a pſchistojne. Ale tónle hólcžez mějſeſche něchtio tak ſpodžiwe a roſome na ſebi, ſo mje tola ſ ſebi wabjeſche, runjež bě ſwonkownje roſtorhanu a maſanu. Duž pocžach ſo ſ nim roſmolwječž.

„Hdže chých?“

„Njevěm.“

„Maſch dha billet?“

„Ma ſtara žona.“

„Kak dha rěkaſch?“

„Salowh lapač.“

„Kak dha czi macž rěka?“

Praſchejo hlaſaſche na mnje.

„Kak dha cze Sal woła?“

„Hólcžiſto!“

„O, o!“

„Ale jeno, hdyž je džiwja!“

„A hdyž njeje džiwja?“

„O, hdyž ma wona pjeniſh, ſo móže ſa nje ſupowacž, rěka mi Hanž!“

Hdyž na ſwojej ſtažiji wuſtupič, wuſtupi tež Hanž a běžesche ja mnju. Prajich konduktéř, ſo je macž ſedžo woſtała, na čož ſo hólcžez do plakanja da.

„Schto dha dyrbju ſ tým hólczezem ſapocžecž?“ praſchach ſo.

„Pſchepodajče jeho poliziſi!“

Pſchi tutych ſlowach da ſo Hanž do plakanja a pſhimny mje ſa ruku.

„Póſčelče jeho do dželačnje“, mějſeſche klužbač. Tola dželačnja ſdache ſo Hanžej runje tak pſcheczivna býč, kaž poliziſi.

„Nó“, rjeſtých ja, „woſmu jeho na tule nôž ſobu domoj.“

Hanž pocža ſebi pſchi tým ſ rukavomaj ſwojeje ſuknje wocži tréč.

„Jeli by ſo ſchto ſa hólczezem praſchal“, pſchistajich, „to dajeje mi ſ wjedženju.“

Konduktér ſo ſažo woscheczeraſche.

Na dobre ſbože bě čimicžka, hdyž pſches ſjane pſchedměſto džech, w kotrejž bydlu. Hanž běžesche ſměrom po mojim boku, mjeſ tým ſo ſebi ja pſchekladowach, kaž ſwojej hoſpoſy, kž bě jara hódná wóžoba ſ zyle ſtrumy nahladami wo čiſtoſci a ſprawnostci, tule wěž wujaznicž. Hanža woftajich na ſchode ſteja ſa doidžech ſ njej, ſo bých jej ſwoje pſchecža rofeſtajal. Wona njemóžesche

nicež prajicž, doniž hóža wohladala njebe. Hdyž mějſeſche jeho potom pſched wocžomaj, hlaſaſche wſcha ſpěſchiwa, kaž bých ſebi něchtio njemóžne žadač.

„Wón ſmeje po čoplej kupyeli hýž zyle hinaſchi napohlad, knjem ſahezowa, ſnapſcheczivich.“

„Ssým wěſta, wón ma ſe wěž na ſebi.“ A hróſba ju woběža.

Skónčenje wſa knjem ſahezowa hólczeza tola ſobu ſ ſupanju, mjes tým jo ja wotěndzech, ſo bých něchtio fruchow hotoweje draſtym načupil. Pſchirneſech ſobdžiſti wobleč, a hdyž bě ſo jón hólczez wobleč, bě, jeli niž runje woběbný, tola zyle pſchistojny.

Sobdžachmoj ſ Hanžom hromadže. Žemu nimo měř ſlodeſche, tak ſo ſo bojach, ſo moħl ſo khory jěſč. Rjeſtých jemu, ſo nježmě telko na jednu ras jěſč; jeli chze, móže potom poſdžiſho hýchče jumu wjecžerječ.

„Wjecžerječ?“ wopjetowasche wón, ſo džiwajo.

„Sawěſče! Doniž budžesč ſow, budžesč doſtaſač ſnědanje, wobjed, čaj a, jeli trébne, wjecžer.“

„Hallo!“ ſawola wón, hýchče hóle ſo džiwajo.

„A pſchego doſč jěſč?“

„Bě ſo!“

Něcotre wokomiki ſebi ſedžo myžlesche, potom wobhladovasche ſebi moju ſuču poſtau a rjeſtym:

„Céhlo dla dha wj ani fuſla tolstý njeſceže?“

„Ja ſo ſmějach a porjedžich jemu ſchleñzu Portofkeho wina, kotrež wón tak ſpěſchnje wupi, ſo dyrbjeſche kaſchlowacž. Hdyž bě kaſchel nimo, měnjeſche wón:“

„To je lepſche dyžli piwo, ně wěrno?“

„Tón hólczez počza mi woprawdže wjehzele činicž.“

„To je ſkerje živjenje wot teho čaža, ſo ſym tajkele ſat! ... dobre hnědo namakal“, poſtracžowasche wón.

Sakaſach jemu ſakliwanje a prajach, ſo je to wopaki a ſ hřechom.

„Oho!“ ſnapſcheczivi wón, „stražniž to tež činja, to ſym ſam hýchchač.“

„Prave a wopacžne bě jemu po tajkim jeno to, ſchtož mějachu tucži ludži ſa prave abo wopacžne.“

Wopraſchach ſo jeho, hacž ſu jeho ſtražniž hýž w kódže poměli. Wón to wobkručži.

„Pſche čžo dha to?“

„Běch patoſčil.“

„A ſchto ſu ſ tobu činili?“

„O, tón ſtary khadla — wěſče, knježe, tón ſudník — tón rjeſtym, ſo to nježmě ſažo činicž, a potom mje pſchecži.“

„Njeſky dha ſo ty ſudníka bojal?“

Myžlesche ſebi khvíliku.

„Né, knježe, tón bě tak daloto wote mnje a nimo teho bě to tajki maſh khadla.“

Dach Hanžej oranžu a ſyždeček ſo do ſtola, ſo bých troču podrémny. Tu padže něchtio njewjadž na tepich. Bohladach a widžach, ſo ſo Hanž pſches hlowu mjeta. Prjedy hacž móžach ſchto prajicž, ſtoreči wón ſ nohomaj, jeno w nohajzach, do kamora a ſchýcerčo padžechu w nim ſchleñž. Mjersazh ja poſtcožich.

„Dobre, knježe“, měnjeſche wón zyle ſmerowaný, „mi ſo niežo ſtało njeje!“

Wotewrich kamor a poſaſach jemu roſbite ſchleñž w nim.

„Haj, měnjeſche wón hýchče pſchego jenak ſymnje. „Schleñza wſchaf je jara ſipra!“

Hdyž ſo mi ſdache, ſo je ſ nim čaž do loža, dovjedžech jeho horje ſ rjavej pſchecželnej kamorž. Wón chýchče ſo we wſchej ſwojej draſtě do loža lehmeč; to je čopliſcho, měnjeſche wón. Ša pak jeho pſchepokaſach, ſo ſo wužleča, a hdyž běch doidžakal, doniž wón njewužný, wſach ſwězu a ſapalč ſobu, ſo njeby w nožu nuſne bylo, po wohnjowu woboru běžecž. Prjedy dyžli ſo ſam ſ merej podach, pohladach hýchče jumu ſa nim a widžach, ſo w měrje ſpi.

(Skónčenje pſchichodnje.)

Ze Serbow.

S Budýchina. (Skónčenje roſprawy wo jubilejſkim herbſkim ſpěwanjim ſyjedženju.) Naříjenſti džel zyloho konzerta wučinjeſche „zyklus Kožorowych ſpěwonow“, wot k. dr. Pilka ſ Dražbžan ſe ſwajowazym teſtovem a orcheſtrowym pſchewodom wuhotowaný. A temule zyklusy bě k. kantor Kožor ſawod pſchicomponował, w kotrejž wón ſedženje liboſeče w ſymſkim čažu ſ wu-

raſej pschinjeſe. Po wulkinczenju tehožameho ſapocža ē. wjſchſchi ſeminarski wucžer Žiedleř ſ Budjichina ſwjaſowazhy teſt ē. dr. Pilka, wot preñſcheho jara ſwernje a derje pscheberbscheženy, ſ wubjernym akzentowanjom a ſ hlibokim ſacžuzom pſchednoſchecz. I. „Syma je, knich njeđo ſyje“ atd. A temu pſchisamkny ſo jako chor ſ orkeſtrom delnjolužiſti herbiſti ſpěv ē. dr. Sauerweina: „Ah, moja gola, ty ſelena!“, kotrež je ē. kantor Kozor na proſtuvi pěñjerja komponoval. Na to ſežehovasche II. dalscha deklamazija: „W zuſbie wuſwolena je, na prječlach, tam žedzenje jima tež ju“ — a w pſchisamknienu na to tenorſolo ſ quartetton ſe „Zinow“: „Hanka, budž wjeſela, holiczo rjane!“, preñſche wol ē. zyrkv. wucžerja Hanki ſ wujadnym wuraſom pſchednoſchene. Taſko čižlo III deklamazija: „Tu ſwér, tiž wobaj ſeji pſchisahajſtai“ atd., ſ cžemuz ſo delnjolužiſka ludowa pěñen ſa chor ſ orkeſtrowym pſchewodom pſchisamkny: „Plakala Haniza ſedym lét“ — Čižlo IV. Deklamazija: „Sso wječor bliži, ſmerti ſemju kryja“ atd. Na to: Saſtanicžko, tenorſolo ſ quartetton: „Doplojeniſto blónežko je“ atd. — Čižlo V. Deklamazija: „Na preñju njeđzelu w meji je w ſwójbach ſradne wſcho.“ Na to: ſſerbiſka meja, pôlſka ſa ſola a chor: „Selena ta meja, herbiſka ležna reja“ atd. — Čižlo VI. Deklamazija: „Majvažniſcha ſo hodžin bliži duž: Nětk wobaj džetař ſ woltarje“ atd., a na to jako chor njeđestny ſpěv: „Szczelze róže na pucž jumaj, tiž ſtaſ dženž tak ſbožownaj“ atd. — Čižlo VII. Deklamazija: „Dom poſhwětleny je kvažaſki, w nim hoſcjo ſo ſraduja“ atd., a na to: Kvažny piwny ſpěv, duett ſ chorom ſ „Kvaža“: „Kaž wjele rěkow džaja we ſchivých rěžniſchežach“ atd. — Woſmijem ňetko wſcho hromadu, dha ſ teho ſledowaze wukhadža: Wſchitko ſ wubjernemu poradzenju ſobuſutkowasche: poſběhowaza deklamazija, wopſchijecze nałoženych ſpěvow, muſikalna hódnoscž tħibzamych, nežny a muſlowolny orkeſtrowy pſchewod, wubjerny pſchednoſchek ſolow a chorow, wuſtojne a barbita wuſvedzenje orkeſtroweho pſchewoda pſches tudomnu wojerſku kapalu a roſhlađna direkſija ſe ſtronu ē. dr. Pilka, tak ſo ſpodobanje poſluhatarſtwa wot čižla ſ čižlu roſczeſe a wěſeze we wſchech wutrobach njeſapomnity ſacžiſchež ſarvoſtaj.

Prijedy hacž ſwóju roſprawu wobſamkniemy, njeſabudžmy wulſe ſaſlužby wuſbehnyež, kotrež je ſebi knjes wjſchſchi ſeminarski wucžer Žiedleř ſe ſrjadowanjom ſpěwanskeho ſwiedzenja a ſ wuſwazjeniom ſpěwarłów a ſpěvarjow dobył. Kaž ſtej mjenje Sejer a Kozor njerodželnej wot herbiſkich ſpěwanskich ſwiedzenjow, tak tež ſebi herbiſti ſpěwanski ſwiedzeni bjes wodžazeje rufi knjeſa Žiedleria myſliči nježomžemy. Wot 35 lét ſhem je wón wſchě herbiſte ſpěwanſke ſwiedzenje wuwiſeđ. Kelko próž a džela je wón pſchi tym pſchewinycž něl! Hervak ſu wobčeznoſče a ſadžewki dojež wulſe byle, tola tón króč ſo wone w tajkej mjerje kopjachu, ſo bě wjazg króč ſtrach, hacž budže móžno, ſpěwanſki ſwiedzeni wuwiſeđ. Tola ſ njeſwutrawazym dželom a ſcjeřpoňežu, fajfaž móže jenož ſ horzeje wótcžinſkeje luboſeže wukhadžecž, je ſo knjes Žiedleř pſchese wſchě hoſorſe, po ſpaczu njeſchewinſive ſadžewki pſchedobyl. Spěmaſki ſu jemu ſ pſchipohnačom jeho dohložneje woporniweje dželawoſeže pſchi herbiſkich ſpěwanſkich ſwiedzenjach pſchi hoſčinje lawrjenzowym wěnz ſe ſelleni w herbiſkich barbach pſchepodale. To je rjane myto a ſwieželaze ſnamjo herbiſkeje džakownoſeže. Tola najrjeſtne myto ſwójeho ſtutkowanja je knjes Žiedleř w kražnym poradzenju ſpěwanſkeho ſwiedzenja namakał. Tuton ſwiedzeni je wſchě prjedawſche pſchetrjechil, wón nima runjeca mjes ſwójimi pſchedthadnikami, a ſ nim je ſo herbiſkej hučbje wulſe ſlavna a kħwalba dobył. Njech je ſlavny wuſpěch, kotrež je ē. Žiedleř ſ nim ſebi a herbiſtemu ludej wudobyl, ſi poſonjenjom, ſo by knjes Žiedleř ruži do klinu njeſpoložil, ale dale ſe herbiſtimi ſpěwanſkim ſwiedzenjemi narodnu myſl mjes herbiſtim ludom ſbužowal a poſylnjal. To daj Vóh lubi knjes!

— Wjſchſchi wucžer Budjichine ratařſkeje ſchule, knjes Rudolf Michels, je, wot Vožeje rucžki ſajath, 16. oktobra w noži nahle wumrjel. — Džen prijedy, 15. oktobra, je nježduſki direktor krajnoſtawſkeho ſeminara, knjes wjſchſchi ſchulſki radžiczel Leuner, 81 lét starý w Gula pola Roffena ſwóje dželapolne živjenje ſtonjal. Wón je wulſu ſiežbu herbiſkich młodženzow ſa wucžerſtwo pſchihotowal. Mjes ſſerbam wón w žohnowanym džatowym wopomnježu wofstanje; pſchetož wón bě ſſerbam pſcheczelije ſmyžleny a je ſo ſwér wo to ſtaral, ſo herbiſzy wucžerjo w ſſerbach pobrachowali njeſju.

— Saſo je čaž wulbow do zyrkviniych pſchedſtejčerſtowow pſchischoł, dokež maju či, tiž ſu poſlednje ſchěſč lét to jaſtojnſtvo měli abo na město tych ſamych ſtupili; kotrež na ſchěſč lét wuſwoleni ſwój čaž njevnbuchu, ňetko ſwóje jaſtojnſtvo blóžiž.

S to pſchi wulbakh, kotrež ſo pſches gmejný stanu, zyrkviniy wulbny ſakon ſprawje wobkežbuje, tak ſo ſu jich wulby poſlne plaežaze. Pſchi tym ma ſo jenož na to hladacž, ſo ſo kōždemu, tiž ſo w čažu ſwojeho jaſtojnſtwa do druheho wotkježa pſchekydl, jeho ſobuſtawſtvo w zyrkviniy pſchedſtejčerſtve ſ tym dnjom ſhubi. To ſame plaeži tež wo rycerkuſlerſtich zyrkviniy pſchedſtejčerjach. Teho dla je zyle njeſakoniſke, hdyž někto rycerkuſler, tiž je ſe ſwojeho ſubla do města ſacžahný a ňetko w mjeſeze bydlí, hiſčeže dale ſwoje doſtate ſaſtojnſtvo w zyrkviniy pſchedſtejčerſtve na wžy wobkhowa. To ſo po ſakonju njeſkme a nima cžekpič, jeli ſo nječadža wſchitzh druh ſobuſtawhy ſ wjedzenjom a ſ wolu ſjawný ſrajny ſakon pſcheczelipicž a ſo do teho ſtracha podacž, ſo ſo wſchitke jich wobſamknienu teho njeſakoniſkeho ſobuſtawa dla jako njeſakoniſke poſmaleja. Rycerkuſlerjo, tiž ſwanka woſhadly bydlí, numaju tež teho zyrkvineho wulbneho prawa, ani ſo bychu ſam ſwój hlož wotedali, ani ſo bychu ſo pſchi wolenju pſches někajfeho jaſtojnka abo najeňka ſaſtupicž dalí.

— Něž jenož w 5. wježnym wulbny wotkježu, po wſchech ſſerbach je wulſtne wulbne dobyče ſandidat herbiſkich ratarjow, knjeſa Jana ſſmolky-Sphytečjanſteho, wulke wjeſele a radoſež ſbudžilo. Wótcžinž ſmyžleni ſſerbiſo wſchitzh na knjeſa ſſmolovéj stronje ſtejachu; duž běſche wulba pruha na to, kaf ſylna je narodna myſl mjes ſſerbami. A hlej, herbiſti lud je tule pruhi derje wobſtał. Teho dla tež mjes ſſerbami tajke wutrobne radowanie nad wulbny dobyčom knježi. Pſchi jedoſtch nadpadach, kotrež pſchecžiwa ſtrona ſjawnje a potajnje na knjeſa ſſmolu cžinjeſche, bě ſo někotryžkuli wótcžinž ſmyžleni ſſerbi ſabojał, a tola ſ Božej pomožu knjeſ ſſmolka ſ tajkeje wulkej wjetſhmu hložow jako dobyčeř ſ wulby wuňdže. Haj, móže ſo prajicž, ſo by ſo hiſčeže wjetſhka ſicžba hložow ſa njeho wotedala, hdyž budžichu wuſwolerjo wſchudže po ſwójim pſchecžwědzenju a po ſwójej woli wolič ſmeli. Někotryžkuli wuſwoler je ſo wolenja wostají abo je pſchecžiwnemu kandidatej ſwój hlož dal, dokež ſo rycerkuſlerjow a inſpektorow vojeſche, wot kotrež je wotwizny. Tu a tam ſu tež ſ njeſakoniſkimi ſredkami wuſwolerjow namolwili, ſa pſchecžiwnego kandidata hložowacž. Po ſakonju ſo tajke ſpocžinanje ſ cžekim khostanjom khosta. Tola dokež je knjeſ ſſmolka dobył, nožzem ſi nikoho wobſtoržicž, ale njeſakoniſte ſadžerženie naſchich pſchecžiwnikow ſi plachęzom ſchecžijanskeje luboſeže pſchifryž. Wobdželenje pſchi poſklednjej wulbje je ſylniſche bylo, hacž hdy předy. Mjes tym, ſo je ſo hewaſ něhdže 2100 hložow wotedala, je tón króč 2854 wuſwolerjow ſ wulbje pſchischiſlo. S nich je wuſwolilo 1742 knjeſ ſſmolu, 939 knjeſa Mütterlein, 121 knjeſa Schrybarja a 42 ſzialdemokratu Langu.

W jednotliwych wulbny wotkježach je doſtal: w Warnocžiach a Nowych Warnocžiach ſſmolka 6, Mütterlein 1, w Wurizach, Nadžanezech a Rabozach S. 7, M. 15, w Barče S. 29, M. 25, w Boshezech a Zhezechach S. 23, M. 7, w Bónjezech S. 11, M. 1, w Breſy S. 5, M. 5, w Bręſowje, Toroný, Šreſchinje a Wjhokej S. 15, M. 6, w Bobolzech, Nowych Bobolzech a Hornjej ſinje S. 7, M. 10, w Bolborzech, Debrizezech, Blohaſcezech, Janezech, Nowych Blohaſcezech a Debischkowje S. 18, M. 19, w Bręſynž S. 17, M. 3, w Bręſynje S. 22, M. —, w Buſojne S. 24, M. 1, w Skanezech S. 9, M. 2, w Konjezech S. 6, M. 3, w Koblizach, Dobranzech, Cžechkezech S. 4, M. 25, w Kelnje S. 29, M. —, w Komorowje S. 16, M. 3, w Kožatni S. 1, M. 8, w Demjanach a Nowych Demjanach S. 5, M. 13, w Dobruſtci a Pſchiszechach S. 9, M. 4, w Dobraszech pola Delniſeje Hórk S. 10, M. —, w Družkezech, Kocžiž a Bręſynž S. 4, M. 14, w Droždžiju S. 29, M. 5, w Drježinje S. 6, M. 16, w Dubrawy S. 27, M. —, w Bělczechach a Dženikezech S. 25, M. 1, w Hujži a Małej Hujži S. 5, M. 37, w Hlinje S. 22, M. 1, w Hnajdezechach S. 37, M. 2, w Kobelnju S. 15, M. —, w Hodžiju a Bóſcherizach S. 18, M. 26, w Holži S. 3, M. 6, w Hrodžiſčenju, Kortnižy a Bręſezach S. 46, M. 25, w Wulſich a Małych Debjezechach a Lejnje S. 23, M. 10, w Wulſej a Małej Dubrawje S. 20, M. 4, w Žicženju a Žicžentu S. 4, M. 25, w Wulſim Wjelkowje S. 5, M. 16, w Hrubočižach, na ſſotolži a ſaſonu S. 12, M. 5, w Hrubjelcižach S. 6, M. 9, w Huncerizach S. 14, M. 5, w Bórk S. 1, M. 9, w Hucžinje, Nowej Wježy a Lemischowje S. 30, M. 8, w Polpiži a Kiblizi S. 20, M. 5, w Jeńkezechach a Małych Jeńkezechach S. 11, M. 9, w Kipoj a Žatjobju S. 26, M. 5, w Budjichinku S. 6, M. 13, w Małej Borſeži, Džiwocžižami a Praſkowom S. 19, M. 8, w Subornicžiž S. 19, M. —, w Małym Wjelkowje, wžy a koloniji a Ŝajdowje S. 28, M. 19, w Klukſhu a

Sałhowje S. 24, M. 9, w Krakowach a Łętonju S. 25, M. 5, w Schiwej Borszcziji S. 13, M. 1, w Kubiszach S. 15, M. 7, w Kumiszach S. 15, M. —, w Lichanju a Małym Lichanju S. 29, M. 1, w Lubichowje S. 7, M. 4, w Maleszach S. 29, M. 6, w Małkach a Nowych Małkach S. 10, M. —, w Miejszach S. 13, M. 8, w Mnišonku a Małych Bobolach S. 13, M. 3, w Nowej Wsi S. —, M. 15, w Niedziorku S. 13, M. 5, w Niedaszach a Małej Praszy S. —, M. 18, w Nowej Wsi nad Sprewą S. 9, M. —, w Delnej Hórzy S. 23, M. 4, w Delnej Linie a Bosankach S. 23, M. 2, w Górnich Borszczach a Czernierzach S. 30, M. 4, w Górnich Borszczach S. 7, M. 1, w Górnich Borszczach a Górnich Małkach S. 4, M. 6, na Gidowje S. 46, M. 48, w Górnich Borszczach S. 6, M. 6, w Dżenikezach S. 6, M. 1, w Górnich Borszczach S. 6, M. 8, w Górnich Borszczach a Górnich Borszczach S. 12, M. 2, w Trzebienzy S. 2, M. 14, w Szczijezach S. 3, M. 4, w Dęblinach S. —, M. 13, w Dżeruzach S. 8, M. 3, w Górnich Małkach a Nowych Górnich Małkach S. 10, M. 3; w Wadezach S. 13, M. 2, w Strój S. 16, M. 5, w Wicho-wach a Wuježku pola Grodziszcza S. 12, M. 15, w Górnich Małkach S. 8, M. 1, w Wuježku pola Busez S. 16, M. 15, w Woz-zynie a Górnym Hórzy S. 6 M. 24, w Złotowje S. 9, M. 13, w Górnym Hórzy S. 2, M. 6, w Małej Małkach S. 1, M. 14, w Małej Małkach, Trzezach, Jamie, Krapowie, Schipkach Górnola 26, Müllerlein 10, w Horniej Hórzy S. 9, M. 10, w Hornim Huniowje, Lechowje, Delnym Huniowje S. 19, M. 2, w Wowniowje S. 9, M. 1, w Spłosku, Wulkej Kojnzy a Lubienzu S. 20, M. 4, w Bęcziach a Darinie S. —, M. 25, w Plużnikach S. 13, M. —, w Pomorzech a Wawizach S. 6, M. 31, w Pszczinezach S. 13, M. 5, w Prezach a Wyszach S. 3, M. 19, w Porszach a Nowych Porszach S. 16, M. 24, w Kłwacizach, Dalizach a Dziszach S. 34, M. 3, w Rachlowie a Delanach S. 4, M. 21, w Ratojach S. 41, M. 2, w Rachowje S. 13, M. —, w Ratarjezach S. —, M. 5, w Gózdu S. 14, M. —, w Lusku, Kotezach a Zarkach S. 36, M. 18, w Radworju i Hajom a Hodlerjom S. 59, M. 7, w Brémienju S. 17, M. —, w Gózdu S. 16, M. —, w Broniu S. 18, M. —, w Kamienjej p. Radwora S. 19, M. —, w Boranezach S. 10, M. 2, w Poszach, Czorne-zach a Libonje S. 10, M. —, w Baczenju S. 5, M. 2, w Mierkowje a Lutobęgu S. 26, M. 2, w Hałzowje S. 11, M. —.

S Korzymia. Miesiąc tym so w niefotnych wązach po pożłedniu krupejce jablonie druhi króz żałozę, niedadoko tudomneje G. Wünschez fabriti hakle nětrole w druhej położy 10. oktobra jena jabłoń keże. Taſtej sjenjenje natury je wulka żadnoſć.

S Wjelocina. Naszemu fararzej, knieszej Marcinię Rjenę, je so na saložku inauguracyjnej dissertazije wo wopścijeczu jakubowskiej wery pociągówaniem na nowosakonjowu piśmowstwou historiku kritiku dostojoſcej theologiscku licentiata spożczęła. Podla kniesa fararja lic. theol. Smišcha je knies farań Rjenę druhi herbsti duchowym, kotrejuž je so licentiatka dostojoſcej psichipónala.

S Busez. Nascha nalutowaćnia a wupożęćńia, s' niewob-miesowanym rukowanym, loni saložena, sañdżenu wutoru żwoju tseczu lętuchu głownu shromadżiunu wotbywaſche. Wulkiem wjeſzolem móżemy prajic, so nascha nalutowaćnia a wupożęćńia psichibywa, so je żobustawka liczba roſta a so je też psichijmanie a wupożęć-owanje pjenjes pomérne swięſzelazu wtykokoſć dozvilo. Towarſtvo nětko po wobſamkieniu požłednięje shromadżiunu wschę wsi Busezanskiej wožady wopſchija. Duż mōže psichichodnie kózdy wobydlej Busezanskiej wožady je żobustawom naszeho towarſtwa bęz. Pjenjes, na lutowanje psichijezene, towarſtvo s' 3½% sadani; towarſtwowym poſkładnik, tñies Jan Blažij w Busezach, kózdy je s' dobom s' poſkładnikom zyrkwiſkeje a ſchulſkeje gmijen, je w kózdy chaze ſebi pjenieſy psichijec. Pjeniesy na bęzazie ſiężbowanie je s' 2% sadania. Schtob chze ſebi pjenieſy požęćie, dyrbí do towarſtwa jako żobustaw ſastupieć a je potom po 4% požęćne doſtanje. Dokelž je ſebi towarſtwo pjenieſny khamor, psich paduchami a wohnjom ſawęſzemu a s' najnowschimi psichipravami wuhotowanym, kupiſo, je wone pschezo hotowe, pjeniesy, statne papery, nalutowanske knihi, ſłote a ſlęborne węzy a druhe drohotnoſće na khowanie (fa 1%o ſarunana) psichijec. Rjech nasche towarſtwo ſe żohnowaniem w Busezanskiej wožadze ſktufuje, roſeje, kežeje a taje.

S Mierkowa. Reformażiski žwiedzeń, schtwortk 31. oktobra, budże so w Schöbelez domje ſpowiedź a kemiſchenie dżerzec.

S Chróſciz. Nasche herbsti towarſtwo "Zednota" w tu-

domnym Wjenskež hoſczenzu pod wjedženjom żwojego wustojoſeho dirigenta, kniesa zyrkwiſkeho wuczerja Hile, 16. okt. żwójbny žwiedzeń wožbywaſche. Žwójbny so tóule žwiedzeń teho dla mjenowatše, dokelž bę jenož ja "Zednočine" ſobustawu a jich žwójbnych poſtajeny. Žabawa so s' pschednoschenjom ſpewow a hudźbnych kruchow wotewri. Na program nichto ſwajaſam njebe, wjèle bōle kózdy, tak wjèle hac̄ mōžeſche, bježadu porjenſtchicz pytaſche. Tež ſhromadna wjeczeř njebe ſtaſana; kózdy mōžeſche żadanie żwojego żoldka a jaſyla po žwojim ſamžnym pschedzu ſpokojic, k' czeniuž bę wjèle ſkładnoſće, dokelž bę ſo knies hoſczenzar ja jēz a pieże derje poſtaral. Žso napewarwski a ſu. napiſlawski, so k' wjeſcej rejt ſeſtupachu. Młodži a starci so pschi uich nanajlepje ſabawjachu a so ſkončzne dželichu, ſebi vraciwiſchi, so je rjenje bylo.

S Rakez. Wo požłednię němſko-franzowskiej wojny knies fantor Rjelka ſańdżenu njeđelu w požedzenju ſherbſkeho towarſtwa "Lipp" ſajimawu pschednuoſch džerzec. Knies pschednoscher ſi wo-pređa rofestajawſchi, taſte pſchicžym běchu franzowske kniežecſtwo poſhnułe, Pruskej wojny pschipowojedziec, jenotliwe wojniſke bitwiſhęza na wulku taſlu narwywowa, teho runja wschę ręki, města, wsi, hory a ležy a woſnamjeni je ſi mjenami, tak ſo běchu kózdemu ſtronu pschednidne, na koſkach běchu ſo bitwy bile. Dokelž knies fantor Rjelka wſcho do drobna roſkadowaſche, běſchtej ſo dwie hodžinje minylej, prjedy hac̄ ſe žwojim pschednoschkom hac̄ ſi mobhlehnjenju města Meža dōndže. Dokelž mějachu ſo hiſcheze wſchelake towarſtwe naležnoſće wurađie, wón poſhedaſch ſkoneči, ſlubimſchi, ſo budže jeho druhi poſložu w pschichodnej ſhromadžiſnje džerzec. Prajimy kniesej fantorej Rjelzy ſa pschihotowanu powučzaju ſabawu wutrobnym džaf; ſi požadanjom na pschichodnu towarſtowu ſhromadžiſnu čakam, w ſotrejž budžem ſchednoschkom druhi džel blyſchein.

S Rakez. Sapocžatk novembra ſo tu nowy wuſtar ſa ſle-pych, ſa krajne pjenjeſy natwarjem, požwycie. W nim 50 mužſkich ſlepých ſtatok a ſastaranie namaka.

S Wodowje poſla Wóſborka. Njeđelu w nožy wokoło 1½ hodzin ſtej ſo niewobhydne domſte a hródž nehdusche Greulichez ſiwnoſće wotpalilej. Wobſedzeř Schada ma ſarveſzene.

S Lubija. Węza tudomneje Miklawiſhoveje zyrkije ſo po načiſku zyrkwiſkeho twarskeho miſchtra Schramma poſhetwari. Twarski pjenes je na 50,000 hrivnow wobliczeny.

— Po poruczoſći Lubijſkeho hamtskeho hejtmanſtwa ſu knihi-wjedniſka T. w Nowoſalzu ſajeli. Wón je pječa 500 ml. khorob-neje kaſhy a 300 ml. ſi kaſhy wohuijowej wobory poſchesshiwili. Nje-porjad w kaſonaj bę ſo pschi niewočkanej reviſji wukopal.

S Němſkich Paſliž. Pońdželu wjeczor je tu kniesi Clementina ſwidowjena i Bežiſhwik, rodžena hrabinka ſi Lippe-Biesterfeld-Weizhenfeld ſi Czichonjanski domu poſla Budyschina, starobu 80 ſet a 8 mězazow dozpiwſchi, wumrjela. Wona bę druha, 10. novembra 1815 narodžena džownka hrabje Kſchecžiana ſi Lippe-Biesterfeld-Weizhenfeld nad Czichonjami.

S Černiſka w Rōſborskim wotkjeſu. Sańdżenu njeđelu wjeczor je ſo mandželska tudomneho korežmarja a mjaſkowobhlaſdarja ſenka w tudomnym wjeknym wódnym pschitowje ſepila. ſi pschitrowej po wodu poſchihedſchi bę wona do njego pañyla a w nim naſku ſmjerč ſamakała.

S Rychwald a. Njeđelu rano je pož ſwidowjeneje Bielaſo-weje na ſtaſenoeſz ſthorinſki Bielaſowu a jejnu ſroſzenu džownku ſkuſał. Duż ſu ſtaſenego pſa, kaž tež pſy w woſolinach wązach ſatſelili, dokelž bę ſtrach, ſo je je Bielaſez pož ſkuſał.

S Dolheje Borszczé. Wutoru 15. oktobra ſu tu njebo-cziczkę ſi kantora Varta, kózdy je 38 ſet dolho w Dolhej Borszcziji ſi wuczerjom a kantoram był, poſhriebali. Semrijety je starobu 59 ſet dozpił; wón bę dobry ſſerb a je žwoje ſaſtojnſke pschiblusznoſće w ſchuli a zyrkwi ſhweru woſtaral. ſhoroſzene dla bę ſo 1. oktobra na wotpočjink podał, kózdy poſk je jenož 12 dnjow dolho wužiwał. — Na naſche wuprōſdñene kantortwo chzedža ſo tjo ſherbſh wuczerjo ſamolwiež. Naschi Němzh poſk maja myſkle, hac̄ runje je Dolhoborszczanska wožada ſi wjetſcheje poſložy ſherbſta, ſebi Němza ſa kantora wuſwolicež. To ſo jim nadžiomneje nje-poradzi. Njech ſſerbſh kruče ſteja a njech žaneje próžy njeſlutuja, ſo by ſažo jedyn ſherbſti wuczer naſche kantortwo ſaſtaſał, kaž ſebi to ſaſon a derjemeeze naſcheje wožady žada.

Se ſhorjelza. Tudomna kſhſta ſomora 19. oktobra wo-thęzerju Barthelu ſi Wojerez ſužesche. Barthel bę ſe žwojey ſužodžinu ſingerowej w njemere ſiwy. Hdyž 22. meje teho ſeta ſingerowa ſi ſtuwomaj na polo jędzeſche, ju Barthel ſetka. Wón

se hwojim woſom k ſužodžinje ſjedže a ju ſ ſchudom naſchwika. Potom ſ woſa ſloczivſchi ju ſ ſchudom pjerjeſche, ſo wona k ſemi padže. Psihi tym ſo Barthelowaſ konjeſ ſploſchischtaj, woſ psches ſonu pſchejdeſe a ju tak ezeſko ſrani, ſo wona wjeſe njedžel khor ležefche. Barthela bē lavniki ſud dla czeſneho ſranjenja k jaſtu na jedyn měſaz ſažudžil. Pſchezivo temule wužudej bē ſo Barthel powołal, tola podarmo; pſchetož jeho powołanie ſo ſacziſhny. — Dla njepraveje wobſtoržby mejeſche ſo khežtar Jan Schimak ſ Małego Czifta ſamolwic̄. Wbiń bē murterſkeho miſchtra ſsalowifeho w Kuliowje dla faſchowanja jeneho kuſneho piſma wobſtoržil, tola wón wudawaſche, ſo ſo to njeje pſchezivo lepſchej wědomoſczi ežniſlo. Dla ſtaſanja nowych ſwědkow ſo termija wotſtorži.

Tudomny pſchibažny ſud je tkaſza Augusta Engmannia ſ Hornjego Gerlachſheima w Schlesyńskiej rubježnego mordarſtwia dla k ſmjerči ſažudžil. Engmanni bē 2. meje t. l. hwojego wuja, 74 lětneho tkaſza Ernsta Engmannia ſkoncowal a wurubil. Psihi wužudženju wón ſažakte, njehaubicžne waſtchnje poſkowasche a ſwědkam njeſchitoſtnej napschecživo ręčeſche. Tola hdyž ſtatny ręcznik pſchibažnych napominaſche, ſo bychu wobſtorženeho k ſmjerči wotſudžili, jeho hroſa wobja a wón ſtruchliwie praji: „Proſhu wo miłe khostanje.“ — Poſtſkeho aſſiſterta Juliusa Jurja Heinricha ſ Wojerez, kteřiž bē na pječ ſrōcž nehdže 300 hrivnow poſtſich pjenjes pſchecſhiw a knihi, k kontroli dohodow poſtaſene, wopak wjedl, k jaſtu na jene lěto ſažudžichu a jemu kmanoſeſ ſaſtawanju ſjawnych ſaſtojnſtow na dwě ſeče wotrjeknychu.

Priopk.

* Krutu ſhmu ratarjo wočakuja, hdyž ſebi žurki hwoje twary hluboko w ſemi ſaloža. To je ſo, kaž loni, lětža ſaſo ſtało. Zureče pſchebyti ſu lětža ſ džela $3\frac{1}{2}$ metra hluboko w ſemi.

* Khežla na Sprewijnym žorle bliſko pola Habrachežiz nětko doſtojny wutwar doſtanje. W poſlednim poſkedenju towarſtwa Sprewijnym ſtudnje je ſo wobſamklo, ſo dyrbí ſo ſtudniny nowotwar najtunischemu tvarzej pſchepodaž. Saložk w ſemi ma ſ hornjołužiskeho ſornowza, khežla ſe želesa a nahladne ploniny ſe ſhenittowych taſlow bycz. Ma wóžomrōžkathm poſtwarje ſo poſdžiſho 11 abo 12 metrow wužoki, wotewrjem ſelesny fulotwar, ſ bohathm ſtowatſkim dželom wudebjeny, poſběhniſe. W wobloženjach budža ſo wopony němſkeho kraja, Sakſeje, Pruskeje a Rakuskeje, w klinach wopony pſchisprejných měſtow wumjelžy wuwjedžene w wſchelatich barbach poſkowac̄. Wot gratmischtrſkeho towarſtwa darjena khorhoj budže ponoskli pſchicž. Studžen ſměje ſchtr̄ri nutzkhody. Zeleſny fulotwar ſo w Budyschinje pola Bulnheima džela.

* S Döbelna w Sakſej pihaja: W tudomnych kaſarmach je ſo ſańdženu njedželu jena mloda holza ſ revolverom ſatſeliſa.

* W Lipſku je 23. oktobra penſionerowanym poſzijft August Ziegenbalg na polizajſkeho direktora dr. Bretschneidera mordarſki nadpad ſežinil. Nadpadník tſi kulf i ſrevolva na dr. Bretschneidera teli, ſ korychž dwě ſwiaſt ſpiſow, na połoženie ſakladneho ſamjenja khežorſtvoſweho ſuda ſo poežahowazych, kteřiž poſzajſki direktor pod ſewej pažu njeſeſche, hac̄ na ſpōdnji koſchlu bliſko wutroby pſchecſhiſtaj. ſpiſowy ſwiaſt je ſo psihi tym wopalil. Dr. Bretschneider njeſtrianjeny woſta. Ludžo Ziegenbalga ſajachu. Wón ſ najwjetſhei ſměroſeju powjedaſche, ſo budžiſche na polizajſkeho direktora pſchi radnej kheži laſal a jeho ſatſeliſ, hdyž budžiſche ſo wón na druhi pueč njenastajil. Ziegenbalga ſu pſched nehdže wóžom lětami ſ polizajſkeje ſlužby puſchecžili; wón měſacžnje 40 hrivnow penſije doſtaſasche, kteřiž jemu a jeho ſwójbnym nje‐doſhahac̄. Sa pſchicžnu hwojich hubjenych wobſtejnoſczi wón poſzajſkeho direktora wobhladowasche, kteřiž jeho njedžiwaſy jeho woſpjetnych proſtrow ſaſo do ſlužby njeſia. Ziegenbalga běchu jeho khorowatoſeže dla je ſlužby puſchecžili, tež běchu jeho, dokelž bē duchalhory, dleſchi čaž wobledžbowac̄ dali. Ženož pſchepadej, ſo bē dr. Bretschneider ſwiaſt ſpiſow, kteřiž hewaſ ſenemu poſzijſtej do radžineho poſkedenja nožkež davaſche, k ſebi tytnil, a Wožemu ſwarnowanju ma ſo wón džakowac̄, ſo jemu mordarſke kulf ničzo ſwadžile njeſbu.

* Glauchaufski krajny ſud je jeneho ſchulerja poſractwanskeje ſchule k jaſtu na jedyn měſaz ſažudžil, dokelž bē ſo pſchi wuczbje njeſchitoſtnej ſadžeržal, ſo ſpječowal, hdyž běchu jeho do ſchulſkeho jaſtu wotwojeſz chyli, a ſkončnje wucžerjej hwoje knihi mjes woči cžiſnýl.

* (B)jerčze ſo na ſedžbu, hdyž do tarcze tſelecže!) Žaložne njeſbože je ſo njedželu popołonju w 4 hodžinach w jenej reſtaſraziſi w Rixdorfje pola Barlina ſtało. Tam je tělnik, na

kotrymž jene towarſtwo ſ tefchingami do tarcze hyla. To ſo tež ſańdženu njedželu ſta. Psihi tym ſo někoſi hóly wokoło tarcze wjerjeſchachu, hac̄ runje běchu jich wjazy ſrōcž warnowali a wotehnali. Na dobo po jenym wuthelu wótry ſchik ſaſhyschachu, a hdyž běchu k tareži kymatali, 13 lětneho ſyna jaſtnika Niemera w ſtri pluwaſeho na ſemi ležo wuhladachu. Kulta bē jemu po ſdacžu pſches ſchiju ſchla a jemu wulku žilu ſraniła; pſchetoz předy hac̄ ſeſkarſka pomož doúdže, bē njebožomu hóležez wumrjel.

* Rubježny a mordarſki nadpad je ſo w Katowizach na jemu wuczeſku ſtał. Wopor teho nadpada bē wodžetka tamneje małdžečazeje ſchule, kniežna Brunnerez. Hdyž ſo ta kniežna ſe ſpěvanſteje pruhi domoj wroči a w nožy w 11 hodžinach do hwojego wobhodenja ſtupi, ju jedyn člowej ſhabny, kteřiž ſebi wot njeje ſluže žadaſche a ſmjerč naſtrójanu žonſku do pódlaſteje komory donjeſe, hdyž ju ſi něčim czežkím, najſterje ſe želejnym kochorzm, tak dolho do hlowy bieſche, doniž wona žaneho ſynka wjazy wot ſebje njeda. Štowj wopor najſterje ſa mortwy mejo mordat nětko jeje wobhodenje ſe ſtrvinni durjemi wopuszcze. Wſchě kaſcheze a khowanki bē předy hižo ſi možu ſwotewrjal a wuprōſnil, bjes druhimi wězami 160 hrivnow rubiwiſhi. Kniežna Brunnerez pak je jenož krotki čaž w momorje ležala; pſchetoz wona ſo, hdyž bē ſlužec wotſchol, ſaſo ſhaba a ſ wofnom wón wo pomož woſasche, kotrež wot khežimy wobhodlerow a jeneho ſeſkarja bóry dosta. Kaž je ſo poſdžiſho poſkalo, je nutſlamat ſ malym woſnom, kteřiž do ſtrvinnje komory wjedže, nutſ ſaleſl a tam wot Brunnerez pſchapljenym ſebi hakle pſchedewſal, ju moricž. Kaž hrubje a zurowje je ſe hwojim woporom ſathadžal, je ſ teho widžecž, ſo ma nadpadnjenia 20 ranow na hlowje, wot korychž pak ſhano žana ſmjernta njeje. Čežkſche je po ſeſkarſkim wuprajenju jeje ſnutſkowne wobſchodženje; pſchetoz njedoezink je, kaž ſo ſda, na nje, hdyž w momorje ležesche, hiſcheze wokoło teptal. So je ſo ſylnje wobarała, je ſ teho widžecž, ſo bē žyla ſtwinia nadoba po jſtruje wokoło roſinjetana. Člowejka, na kotrehož tuſaja, ſo je mordarſki nadpad ſlužil, ſu po pſchitſni Katowizſkeje poliziſe w Gleiwizach ſajeli, je to moleč Mros, tam w Čerlizowym hofezenzu „k Slotemu Žandželej“ bydlaz.

* Žaložne njeſbože je ſo ſchtrwórtk tydženja wjecžor bóry po ſeſkarſich na Magdeburgſkej ſelesniſy w Kecžach pola Lipſko-Cutrizy ſtało. Tam je Halſt ſpeſchny čaž czeſtoběhovarja Franku, 53 lět stareho, pſchejſl a roſmjalſl, jemu hlowu wot čela do zyla wottorhnywſhi.

* Wola Nürnberga pſchi ſelesniſy čelo nowonarodženeho džesča namakachu. Njejnata rapačza macž je po ſdacžu džecžo po ſelesniſy jědžo ſi čaha cžiſla.

* Ženemu feldwebelej w Torunje je jeho mandželska w nětko tſiletnym mandželſtwie ſydom džecži porodžila. W prenímaj lětomaj ſtaj ſo jemu w korydrom ſeče dwójnikaj narodžiloj, a nětko je jeho jeho mandželska ſ trójnikami pſchapljenka.

* (Hdy budže ſwěta kónz.) W jenej ſarskej wžy pola Straubinga wón danio jedyn kooperatow wó kónzu ſwěta předowasche a ſwětoſeži hwojich poſlucharjom, ſo budže ſa 105 lět bjes dwěla ſwěta kónz. Sa 6 dnjow je Boh ſwět ſtvořil, 7. džen ſe wotpočoval. 1 džen je pola Boha 1000 lět; 6 dnjow ſu 6000 lět. Šedmy džen, džen wotpočink, ſo ſwět pſchepadnje. Wot ſpočatka ſwěta je ſo 4000 a 1895 lět po jeho ſtvořjenju minylo, to je hromadže 5895 lět, duž mamý hac̄ do 6000 lět hiſchče 105 lět. Sa 105 lět je ſo po tajkim ſe ſwětom ſi wěſtoto čažnje ſtało. — Wjele roſuma drje tón wobohi člowej ſima a ſe ſwjateho pſzma drje wjazy njeſe hac̄ 7 lětne džecžo.

* Řeka „Rhein“ ſa wjele lět doſho tak něka byla njeje, kaž lětža. Bylo ſo džiſtvo je na njej pſchecſtac̄ dybjalo, ſamo Kolnſke a Düsseldorfſke towarſtvo je ſe ſwojimi ſo džiſemi 7. oktobra ſwecžicž počalo. Hac̄ dotal bē ſo ſi wulkej prózni na lohkit čołmach jenož hiſchče ludži woſylo. Koblenzſka měra 8. oktobra jenož 1,08 metr. wody poſkowasche. Mosela a Lahn ſo na wjele měſtnach derje pſchekrocžicž hodžitej.

* W Gumske Woli, tak ſi Lodže pihaja, je w nožy pola khežerja Janiſchewſkeho woheň wudyrk, kteřiž je ſo tak ruče roſcheril, ſo ſo nicto ſi zyleje, ſe ſchecžich wobſbowow wobſtejazeje, ſwójby njeje wukhowac̄ ſamohł. Wſchitz ſchecžo ſu ſo ſpalili.

* 75 lětny ſchecži, něduſki ſudniſti ſaſtojniſt Forster w Frankfurce nad Mainom, je ſo 16. oktobra pſchi rowje ſwajeje mandželſkeje ſatſeliſl. ſsamomordarjowa khorosež je pječa ſi pſchicžnu jeho wobžarujomnemu njeſutka byla.

1000 mk., 5000 mk., 6000 mk.,
3000 mk., 1800 mk. mank. 1. jan.
1896 na hypotheku wéstoscž po
 $\frac{3}{4}$ hacž 4 prozenty twierdze wu-
požycie. **M. Franz**
na połnóznej droſy 1 po 4 ſchod.

Sa tyscherjow.

Nova natwarjenia kheža s wo-
bydenjom a dželańju je pschi
napłaczeniu něotrych ſtow hr. na
pschedan, abo ſa 180 hr. na psche-
najecze. Kupz abo podróžnik može
hymdom dželo pschedewacž, pschi
kotrymž može dwemaj pomožni-
komaj dželacž dacž. Dalshe je
ſhonicz na Mättigowej droſy č. 6
po 1 ſchodze.

Bonjazn kožuch
derje džeržany, je tunjo na pschedan
w Budyschinje na hornečteſkej haſy
čižko 3.

Derje džeržany **p i z a n s k i**
ſekretar je na pschedan psched
ſchulečskimi wrotami 4.

Rungſowaze maschine,
czicze ſe ſeleſa a wozla, jara
džerzaze a praktiske,

Schrótowanske maschine,
bérnyroſtilóčaze maschine
džela a porucza po najtunischič
placziſnach

R. Leichſenring
w Čormym Hodlerju p. Radworja.

Czrjewa
wſchēch družinow porucza
J. Frenzel
na kamjentnej haſy 5.

Howjase, konjaze,
czelaze a wocje lože kaž tež
wocje wotmu pschezo po naj-
wyſchich placziſnach kupuje

Heinrich Lange
pschi ſitnych wiſach njeſaloſko
ſerbſkeje katholſkeje zytkwe.

Winownja Gustava Rüttnera

w Budyschinje
10 na ſherbſkej haſy 10
porucza ſtwoje

rad ko vijaze cziste wina

s pinzow dobru khalbumějazeje winownje Hub. Williamza naſledn.
w Lipſtu, dwórfekho lieferanta Zeho Královſkeje Wyzkotosze prthiza
Jurja, ſakſkeho wójwody.

Pruhowanske winowe ſtwy.

Prvokupljeni a v ežlojna ujeklęgęg ſpokian a omiai oſl. haſa výg

Zigar y.

S teho ſameho konfurha kaž „ſtarý kanzler“ poruczamoj
hiſcheze wjetſchu dželbu zigarow, 100 ſchtuk po 3 hr., 3 hr. 40 np.,
3 hr. 50 np., 4 hr. a 4 hr. 50 np. a proſzymoj furjerjow a ſa-
poſchedawarjow tole poſtieženje wobkedybowacž.

Ginzel a Ritscher

na wulkej bratrowſkej haſy 6.

S poſtom 300 ſchtuk franko ſe žadanku placziſnih psches poſt.

Wjetſchu dželbu dobrego
ſyropa
porucza punt po 10 np.
S. T. Glier
pschi drzewowych wiſach.

Rajlepschi
khežorſki molij
jara placziſny hódny poruczataj
Schieska a Rječla
na ſwoſtownej laſtej haſy.

Sſwoje ſnate
dobre palenzy
(ednore a dwójne)
poruczataj placziſny hódno
Schieska a Rječla.
na ſwoſtownej laſtej haſy.

Rjane czerſtwe howjase czrjewa
k dželanju koſbaſy, loſtru po 7 np.,
zyle paſmo po 100 np., rěſnikam,
kotſiž do domu rěſacž khoodža,
dawa ſo rabatt. **Zuczne ſuſhene**
ſwinjaze mjaſo punt po 65 np.,
tuczny czerſtwn ſwinjazy brjuch
punt po 55 np. porucza

Otto Peticha na ſitnej haſy.

Koſaze, liſhče, tthorjaze a
funjaze (mordarſke), ſajecze, korn-
naze, lanillaze a ſocje kože po
najwyſchich placziſnach kupuje

Heinrich Lange
w Budyschinje pschi ſitnych wiſach.

Koſaze kože,
ſajecze a lanillowe kože po je-
notliwych a wjetſkich dželbach po
najwyſchich placziſnach kupuje

Gustav Raudke
na garbařſkej haſy 16.

S dobom ſwoj bohaty
ſtak ſožuchowych kožow, psched
molemi rukuj o, po najtunischič
placziſnach poruczam.

40—50 dezimalnych wahow, 1 zentnar
hacž 10 zent. wudžeržazych, kaž tež wſchelakore
butrowe wahi a taſlate wahi ſu w wulſkim
wubjerku doſtač w najwjetſej pschedawarſni
želesnych tworow w Budyschinje

Gottharda Behrendsa

na bohatej haſy a pschi butrowych wiſach.

Ejſeczenych ſſerbyw dowolam ſebi na ſwoj
wulſki ſtak

symſkih ſwjerſchnikow,
mantlow, pjeslow a woblečenjow
wot najtunischeje hacž do najlepſcheje hódnoſeje
pschedelnje ſedzblivych ſezinicž.

J. Cſykora,
pschedawarſnia
mužazeje a hólčazeje drafty
w Budyschinje pschi bohatym tormje.

Schtóž chze ſebi wjele pjenjes ſalutowacž a ſebi
derje džeržazu tworu wjele tuñſho hacž wſchudže druhdze na-
kupicž, tón inech jenož kupuje

S pola Hermanna Beermannia w Budyschinje
na ſtakſtownej laſtej haſy 6.

Czorne draftne tlaniny, tež ſa ſarowanskı a njewjeſcziſtu
draftu, lóhež po 50 np. hacž 1 mk. 25 np., pizane draftne
tlaniny ſ czisteje wotmy lóhež po 40 np., ſuſniane a draftne
tlaniny lóhež po 35 np., ſkomot lóhež po 40 np., elſafli
barchent lóhež po 25 np., lama lóhež po 50 np., wotmiane
koſhle, barchent lóhež po 18, 25, 30 np., $\frac{7}{4}$ ſchér. ſuknijowe
tlaniny po 25 hacž 95 np., hotowe barchentowe koſhle ſa
mužliwych a žony po 125 np., ſpódnje ſholowy po 90 np.,
dobre rulawate lažy po $2\frac{1}{2}$, 3 hacž 5 mk., woprawne
požleſczeſe tlaniny lóhež po 20 np., gardiny běle a
pizane koſhle po 16 np., rulowowe tlaniny, barchentowe
kožowe plachty, počehnjenja na ſosa lóhež po 35 np.,
běhansle tlaniny lóhež po 16 np., kožaze a ſruvaze
deli po $2\frac{1}{4}$ mk. hacž ſ najczeſzim družinom, wupſchedawanie
kapottow po pol placziſny.

Heinrich Lange

w Budyschinje
11 pschi ſitnych wiſach 11
ſwoj wulſki ſtak pjeſczoſwych tworow, kaž tež kožow
wſchēje družin pschedelnemu wobkedybowanju poruczam.
Skožuchi kožo po měrje rucze a tunjo ſechija
a wuporiedža.

Želesnych warjenskich ſudobjow, pónojoſow a kótkow

je połna lowrija pola mie doschla. Tele twory po čiſcze tunich
placziſnach poruczam.

Gotthard Behrends
na bohatej haſy a pschi butrowych wiſach.

Rakocžanske burske towarzstwo

Smjeje jutje njedželu 27. oktobra popoldnju w 5 hodž. požedženje.
Pschedžydstwo.

Towarstwo herbskich burow w Bukezach
Smjeje pondželu 28. oktobra dopoldnja w 11 hodžinach po herbskich
čemjach dla nusneho rošrečenja krótku shromadžišnu. Wo bohaty
wopyt prožy Pschedžydstwo.

l. 5. klasz, wot 4. hacž 25. novembra
so čzahazeje, 128. kral. sakſ. krajneje
lotterije porucža kolležija

B. Mattheisa w Budyschinje.

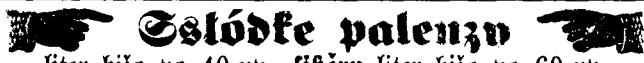
Najlepši amerikanski petrolej

w wjetšich žudobjach punt po 11 np.,
mleth raffinad. zolor punt po 24 a 25 np.,
wulle rošnki punt po 25 a 30 np.,
jerje po 4, 5, 6 a 7 np.

Nabatowe marki, kaž so to w wjele mjeñszych klamach stava, nježudobavam, dokelž dyribi je wotebjerać pšti kupjenju tworh tolado předka žobu saplačiž; to so jenož stava, so býchu. so wotebjerařo twjerđe pščivajasa. — To je ſrudne ſpočinjanje.

Carl Noack na žitnej hažy.

Šaložene 1864.

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.

porucža **Moritz Mjeřwa** pódla Pětrowſkeje zhrkve.
Destillazijsa ſnathch dobrých palenzow po starých tunich placžinach.

Pschedpołoženje ſchewſtwa.

Swojim čeſčenym wotebjearjam a ſnathm najpodwołniſcho l' vjedženju dawam, so ſym ſwoj

črijowy a ſchfornjowy ſklad

1. iulija ſjerjowejje hažy 6 na napshecznu ſtronu čižlo 11 niže
klamow knjeſa Wehrle pschedpołožil. Sa doverjenje, w bohatej
mērje mi ſpožđene, so rjenje džakujo, proſchu ke mini dale pſchi-
ſtupowacž. S pocžesčowanjom

A. Knüppelholz.

Čeſčenym ſserbam w Budyschinje a woſkolnoſci najpodwołniſcho
l' vjedženju dawam, so ſym pſhi mjažowych jedlač čižlo 4

pschedawařnu porzlinowych, kamjeninowych a ſchkleńčaných tworow

wotewril.

Budu ſo ſwēru pržowacž, ſo bých po mōžnoſći wšchē žadanja
ſpoſoju.

Swoj ſklad ſo dobročiwenemu wobbladanju porucžeo, pſhi
ſpěchňym poſluženju tunje placžinu lubju.

S pocžesčowanjom

Dr. Kmoč.

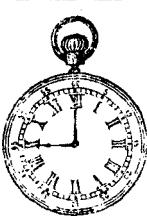
Do Župoje!

Na termiſhne reje a karuželske
ſwježelenje jutje njedželu 27. okt.

Pſchecželne pſchedroſhuje
Voda.

Do Nowych Kopcerz!

Jutje njedželu 27. oktobra
budža reje. Pſchecželne pſche-
proſhuje Hermann Moſig.

Pſchedawanje a
porzedzenje
wſchēch družinow
čražnikow.

Placžinu najtuňscho
a rukowanje na dwē
lēče.

Gustav Mager, čražnikar
11 na herbskej hažy 11
pſhi starých kaſarmach.

Yakubowy katechismuž

(7. wudaw)

je ſchrupchami a ſherluſchemi
wuknjenjow
je wuſchoł a pola knjeſa pſchekupza
Rāmcha doſtaču.

S nakladom Macjizy ſſerbskeje
ſu wuſchte a w wudawarni „Sſerb.
Nowin“ na pſchedan:

Aschij a polmečaz abo Turkojo
pſched Vinom w ſečje 1683.
1883. Placžina 40 np.

Trójniki. Šberka powedańczkom.
1885. Placžina 40 np.

Kadpad pola Bukez. (1758.)
S wobrasom. Druhi wudaw.
1888. Placžina 30 np.

Jan Mania abo Hođe ſtatok
moj! Powedańciko ſe herbskich
ſtawiſhow nowiſ cheho čaſa.
1889. Placžina 40 np.

Bitwa pola Budyschina. (1813.)
1891. Placžina 50 np.

Nowe Trójniki. Šberka powe-
dańczkom. 1893. Placžina 40 np.

Wyzkorukata ſchijaza maſchine

Bieſolda a Kotki je najlepša a
najkraſnija ſa ſwoj ſuarjemježl-
niſke dželo. Sa jeje hědnoſć dolhe
leta rukuju. Šchijaze maſchine
wſchēch družinow

je wote minje wuporjeđeja. Stryko-
wanske maſchine po fabrikskich pla-
cžinach pſchewam.

Richard Otto,
mekonik na bornčetſkej hažy 18.

Džowlu ſo čzelatam, kuchačku ſa
čzeledž, ſlužobne holžy, mlokoſe
holžy, hródzne džowlki, wotrocžkom,
žrentom, woſazych, rólnych po-
hondžom, dželacžerſke ſhwójby pſta
ſo nowemu lētu ſpannowa na
małej bratrowſkej hažy 5.

Bohonižow, wotrocžkom, rólnych
pohondžom a woſazych, dželacžerſke
ſhwójby, nôznych ſtražnítor, hródzne,
mlokoſe a ſlužobne džowlki pſta
Heynoldowa na wyższej hažy.

Wſchitke pſchekſchindženja a če-
kotrež ſym pſchecživo ſwojej
pſchichodnej džowzy w wjetžy R.
rēčala a w čižle 41 „Sſerbſkich
Nowin“ do ſjawnosće dala, jaſo
njevérne naſad bjeru.

Pſchichodna macž.

Wot 1. novembra je moja expedizijsa
na lawſkich hrjebjach čižlo 8
po 2 ſhodomaj,
napſchecža měſchčanskeje ſchule.

W Budyschinje, 25. oktobra 1895.

Michał Znž, rēčnik.

Wutrobný džak a hrimotaza ſlawia

wſchitkim ſhwērnym ſſerbam, kofiz ſu w 5. wježnym wólbnym
wotriežu w horzhy wólbnym bědženju kandidatē herbskich ratarjow,
knjeſa Janeſ ſſmole-Spytečjanſkemu, ſe ſlowom a ſkutkom
hroble wojovacž pomhalí.

Daj Bóh, ſo by tale wólsa móznenmu ſrajej a ſſerbowſtu
ſe žohnowanjom byla.

Wólbny komitej ſa wuſwolenje
knjeſa Janeſ ſſmole-Spytečjanſkemu.

Wutrobný džak

wſchitkim čeſčenym wuſwolerjam praju, kofiz ſu ſo mi doweriwschi
ſa to ſkutkowali, ſo ſu mi ſa ſobustaw druheje komory ſakſkeho
krajneho ſejma wuſwolili.

Lubju, ſo budu, jeli ſo mi Bóh luby ſenjes žiwjenje a ſtrowoſci
ſpožči, naležnoſće ſwojich wuſwolerjow a woſebje naſcheho lubeho
ſſerbowſtu po ſwojich možach ſhwēru ſaſtupowacž.

Jan ſſmola-Spytečjanſki.

(K temu čižlu pſchiloha.)

Pschilvha į čížku 43 Serbskich Nowin.

Sobotu 26. oktobra 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej gýrki smjeje juisse njedželu rano w 7 hodž. sarać Ráda serbské spowiedni recz, $\frac{1}{2}9$ hodž. serbske a w 10 hodžinach němske predowanie.

Wérowani:

W Michałskiej gýrki: Jaromir Ota Ilger, pišar tu, s Madlenu Augustu Rychtariez w Wulfim Wjelbowie.

Křečenl:

W Michałskiej gýrki: Martha, Jana Sliwanskeho, dželacjerja na Šidowje, dž. — Max Jurij, Koral Adolfa Hilsbenza, restauratéra a klamarja pod hrodom, s.

Zemrjeól:

Dýen 20. oktobra: Koral Kurt, Koral Jaromira Mlynka, khejerja a vognarja na Šidowje, s., 6 m. 2 d. — Willy Kurt, Koral Bohumila Melzera, fabrikarja na Šidowje, s., 1 l. 4 m. 6 d.

Placízna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje: 2599 metrow.	W Budyschinje 19. oktobra 1895		W Lubiju 24. oktobra 1895	
	wot hr.	hodž. np.	wot hr.	hodž. np.
Pscheriza	7	24	7	47
Rožka	6	88	7	35
Jecžmien	6	—	6	9
Worž	6	43	6	50
Hroch	5	50	6	—
Wofa	7	22	11	11
Zahly	5	56	7	50
Hejduschka	12	—	15	—
Berny	15	50	16	—
Butra	1	80	2	—
Wigenerzna muška	2	30	2	60
Wiana muška	7	—	15	50
Šehno	6	50	10	50
Szoma	2	20	2	50
Prožata 2028 ščutuf, ščutufa	17	—	18	—
Wigenerzne motrubu	6	—	20	—
Mazane motrubu	3	75	4	50
	4	25	5	75

W Budyschinje placízne: kóz pscherizy (bela) po 170 puntach 12 hr. 30 np., hodž 12 hr. 69 np., žolta 11 hr. 69 np., hodž 12 hr. 49 np., kóz rožki po 160 puntach 9 hr. 60 np., hodž 9 hr. 74 np., kóz jecžmienja po 140 puntach 9 hr. — np., hodž 9 hr. 10 np.

Na Burž w Budyschinje pscheriza (bela) wot 7 hr. 50 np., hodž 7 hr. 65 np., pscheriza (žolta) wot 7 hr. — np., hodž 7 hr. 35 np., rožka wot 6 hr. 9 np., hodž 6 hr. 25 np., jecžmien wot 6 hr. 50 np., hodž 6 hr. 75 np., worž wot 6 hr. — np., hodž 6 hr. 15 np.

Draždanske mjaškowe placízny: Šomjada 1. družiny 68—72 hr., 2. družiny 65—67, 3. družiny 45—59 po 100 punt. rešneje waži. Žive najlepše kraje ſwinje 41—43 hr. po 100 puntach. Žive czelata 60—70 hr., po 100 puntach

Wjedro w Londonje 25. oktobra: Mokrošymne.

Rubiſcheža

na hlowu, wočko ſchije a ramjenjow w wſchelatich wudžekach a rjanych barbach pschedawa po pomyslnje tunich placíznych

Leopold Posner,

pschedawatna debjenkow a wočjanich tworow.

Najlepše a najtuňsche žórklo sa wſchě wočjanane tworh.

7 na bohatej haſhy 7.

Wodne ponoje, kotly, khachlowe platy, nesczowe rebliky, khachlowe durczka, tseschne wokna, twarske hoscze porucza tunjo

Paul Walther.

W wudawańi „Sserbskich Nowin” je dostacž ſa 2 hrivnje:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spisachataj Wilhelm Boguslawski a Michal Horňil.

Paleny kheſej

punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np.

w čiſcze wubjernje ſłodžazých druzinach porucza

Th. Grumbt.

Wočjanane rubiſcheža na hlowu

pschedawam, dokelž je do čiſta ſpuschežu, po ſmeſchnje tunich placíznych

Richard Gautzsch.

Hacžrunje ſu ſo wſchē kožowe twory khetro podrožilo, je mi tola móžno, dokelž ſym kupjenje i čaſkom wobſamknyl, po starých ſnatych najtunischičh placíznych pschedawacž. Dokelž kožowe placízny dale wſchische ſtupaja, radžu koždemu, ſo by tole poſkiczenje wobledžbował a ſo by ſebi trěbne wobucze rucže na dlěſchi čaſ pola mje ſupil.

Paul Kristeller,

prěni a najwjetſchi črijowy ſklad
na bohatej haſhy 29

i napschedza hosczenza i „winowej ſiczi“.

Šymke ſwjetſchniki, pjeſle, khějorske mantle, woblegjenja a kholowy ſa mužſkih a hólzow, teho runja ſonjaze žalek, plýſhové pjeſle a trikotowe taille kupuja ſo najlepje a najtuňscho jenož pola

Oty Preuſza prědy Kloſa

w Budyschinje na žitnej haſhy 4.

Hermann Darschau w Budyschinje

(založene 1846)

fabrika ſchtrýmpowych tworow i womežje wočny ežiſlo 1 na ſchulerſkej haſhy ežiſlo 1.

E ſymſkemu čaſeji ſwój dawno jako dobrý ſnaty wulki ſklad ſchtrýmpowych ſchtrýmpowych tworow, ſchtrýkowaných ſakow, wulki wubjerk rukajzathai lažow w najtunischičh hodž i najlepše ſchtrýmowané barbunje pueſhczatej tworje a w rjanych muſtrach porucza.

Najlepſchi a najwjetſchi wubjerk ſchtrýkowaného pschedzena wſchech barbow.

Najhodniſcha twora!

Najtuňsche placízny!

Hac̄runje kožowe placzisny wjsche stupaja,
kupujecze tuńsko hac̄ przedy wjsche družinu
w obucza pola

Hermannna Frischa
na bohatej haſzy 10 podla poſta.

Mlyn w Hrubiselszach
ma pschedzo wot netka
dobra pschedicznu mulu
na pschedan, hacht po 80 np.,
berlt zentnarja po 3 mf. 20 np.

3 drzewiane plumpowe rohy,
hischeze w dobrym rjedze, 6 hac̄
9 kožci dolhe, ma na pschedan
Moritz Wejewa
na mjażowym torhoszezu.

Nowe wotewrjene.
Emil Indinger,

schemski mischt
na jerjowej haſzy 6
w Knüppelholzez domje.
Najwjetschi ſkład
wſchich družinow trajnych
ſtupnijow

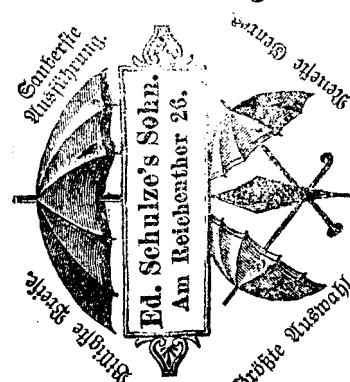
a ſchłornjow

po najtuńskich starych placzisnach.
Na jerjowej haſzy 6
w Knüppelholzez domje.
Nowe wotewrjene.

Turkowske ſlowki

najlepsze družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza
Moritz Wejewa
pschi mjażowym torhoszezu.
Destillazija
ſatich dostryh likeroow po
starich tunich placzisnach.

Pschedeschežniki.

Vorjedzenje a poczehnjenje
w mojej pschedawarni.

Kaſch eže

we wſchich wulkoſezach a družinach
porucza pſchi potrebjie

Arthur Jannasch
na Hoschiz haſzy
a róžku ſeminarſkeje haſzy.

Wupuszežane
ſymple ſwierschniki,

ſymple mantle,
kožuchowe poczehnjenja,
mužoza draſta
żo ſ njeſuſcžatymi barbami
pschedarbja a żo ſ noschenju
pschedotuſa.

W. Kellingez barbjernja.

Nowoscje

w draſtynach tkaninach, hotowej draſceſe ſa žony a džeczi.

Woſebitoſeſ: Hotowa draſta ſa džeczi.

Wobleczenja ſa hólzow a mantle ſu netko na ſkładze.

Wubjerk wjetſchi hac̄ wſchudze družbe. Placzisny pschedwapajzy tunjo.

Richard Gautzsch.

Draždanske konjaze lohy, ſerbſte a němske ſpěvačke a modlerske knihi, wobrataſte knihi, knotſjaze liſty, gumijowe a woňnoſtrojowe wězhy ma na pschedan M. Wejewa w Budyschinje na ſitnej haſzy.

7 na ſukelskej haſzy 7.

Poruczam ſwoj wulſti ſkład Kočebuſſeho roſſateho tobala ſamneje fabriki po najtuńskich placzisnach k dobročiwemu wobledzbowanju.

Hermannna Gerlichowa wudowa
7 na ſukelskej haſzy 7.

Ia. Solingſke
blidowe nože a widliczli,
luchinske nože,
rěanske nože,
jac̄ne nože,
britwje,
nozizy,
rubanske nože,
lolebarske nože,
faž tež
jedženske kžizy,
lhofejowe kžicžli,
warjenſke ſudobje,
lhofejowe mlyny,
platy,
rybowacze
atd. atd.

w najlepszej tworze po
ſnatich tunich placzisnach

B. Fischer
na ſitnej haſzy.

Wolmjane kapy,
wolmjane rubiſhczá
żo ſ njeſuſcžatymi barbami
pschedarbja a faž nowe pschedotuſa.
W. Kellingez barbjernja.

Klobukowy baſar

w Budyschinje

19 na bohatej haſzy 19
porucza

klobuki a mězy ſa mužſkich a hólzow,
zylindrowe klobuki,
kožmate mězy,
kožmate muſsy,
kožmate boy,
ſymske mězy,
filzowe ſtupnje,
filzowe toſle,

Nadpadnje tunje placzisny.

Najwjetschi wubjerk.

Rjech ſo ledzbuje na čiſlo 19 na žoltu ſirmu.

Franz Marschner

čaſznikar w Budyschinje

čo. 9 na bohatej haſzy čo. 9

ſwoj ſkład čaſznikow a čaſzniko-
wych rječasow dobročiwemu wob-
ledzbowanju porucza.

Hodna twora. Pižomne rukowanje. Tunje placzisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pschedopomnjenje: Ręču ſerbſki.

J. G. Illgen w Budyschinje

na mjažowym torhoszezu čiſlo 13,

pschedawarnja mydla a ſweczkow
porucza wubjernie jadriwe mydla, mydlowy pôver,
majne mydlo, ſchterli, faž tež wonjadla a toilettowe
mydla w wſchelakich družinach po najtuńskich placzisnach.

"Serbske Nowiny" wudawa so kózdu sohotu.
— Śtwórlétne předpłata w wudawarni 8' np. a na
něnskich póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk 15 np. — Kózde
číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíš Smoler jec knihicíceńje w Maćienym domje w Budyšinje.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawarni "Serb.
Now." (na rózku zwonk-
neje lawskej hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
maleho rynka 10 np. a
maja so štvortk hać do
7 hodz. wječor wotedać.

Číslo 44.

Sobota 2. novembra 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. W Lipsku je šo žobotu w pschitomnoſći krála Alberta a khějora Wylema wobſamkněſti kamjen w nowym khějorſtowym žudniſtwje poſožil. Wobeju monarchow, kotrejž ludové ſkyw výſlajži witaču, pschi hłownych žudniſtowych wrotach wjéch Hohenlohe, ſakſki minister s Mjecž, statny ſekretar khějorſtoweho žuda Nieberding a preſident khějorſtoweho žuda s Oehlſchläger wočakowachu. Hdyž bě khějorſtowý kanzler līſčinu, k ſamurjowanju w wobſamkněſti kamjenju poſtaſenu, čital, khějor wjazyh króz ſ hamorom na kamjen dyri, a po nim teho runja král Albert, ſakſki prynz Žurij, khějorſtowý kanzler, statny ſekretar s Bötticher a druhu ſnamjenite wožoby. Potom preſident s Oehlſchläger rěč džeržesche, w kotrejž roſpominaſche, ſo je tole tvarjenje prawdžiny hród němſkeho khějorſtwa. „Budžem ſhwěru ſtražowacž, ſo by ſo tu prawo wěſeže a derje khovało, a ſo by njeprawo žaneho nutſkhoda njenamakało. Ma to dyrbí naſche horliwe próžowanje hiež. A ſo by nam k temu móž a mudroſcž njeprabrohaſala, k temu nam pomhaj Boh! Prěnje jubilejske powitanje paſ, kotrejž tole měſtno ſakſkých, ujech wulkim ſ vjeſelym ſawolaniom: „Zeho Majestoseži němſkemu khějorej, pruſskemu krále Wylemej, a Zeho Majestoseži krajnemu knjeſej, ſakſkemu krále Albertej ſlawu! ſlawu! ſlawu! Vlyſhczata ſhromadžiſna ſe ſahorjeniom pschiſložowacše, mjes tym ſo húdžba pruſku hymnu ſanježy. Tvarjenje ſebi wobhlaſawſchi, ſo w ſhviedžiſtej ſali pschi wulkej hoſčinje ſhromadžiſu. Wokolo dweju hodžin wobej majestoseži wotjedžeschtej.

— S 1. dnjom haprleje 1900 pječza wukas krále ſakſkeho wójnskeho ministerſtwa do možy ſtupi, po kotrejž ſmeja wuczerjo ludowych ſchulow, k wojetſkej ſlužbje wusbehnjeni, poſne lěto ſa ſobu w wójſku ſlužiež. Hijo wot 1. haprleje pschiſchodneho lěta dyrbja ſo wuczerjo ludowych ſchulow, kotsiž ſo dobrovolnje k wojetſkej ſlužbje ſamolwja, ſ tymle jenolétnym ſlužbnym čaſhom do wójſka ſtajicž.

— Pruſſi ratařtowý minister ſwobodny knjeſ ſ Hammerstein-Lorten je ſandžený thđzenj po ſchlesynſkej provinzy pucžował, ſo by tamniſche ratařtowý wobſtejnoscze ſtudował. Želi ſo ſu ſebi ratarjo loni, hdyž ſo knjeſ ſ Hammerstein ſa miniftra pominjenowa, nadžiju činiſi, ſo budže wón ſtatny žitny monopol a ſawjedženje dwójneje měně ſaſtupowacž, dha ſu ſo wo jeho politiſtich nahlaſach ſylnje mylili. Abo je ſnadž wón, tak doſlo hacz je wón ſ miniftrum, k druhemu měnjenju a ſpōſnacž dželacž? Pschi hoſčiſe, kotrejž bě ſo jemu k čejeſci w Raciborje wuhotowała, wón wusbehnwashe, ſo by Raničowý namjet němſkemu ratařtowu, wožebje w raničej Němskej, ſo wočakazy wuzitk ſ czežka pschiſnejſi. Spadowanje ſlěbroweje placíſny je ſe ſtrachom, ſtatne knježerſtvo hido ſa ſredkami pyta, temule ſtrachej wobaracž. Dospolny powrót nětčiſkeho pjenježneho ſystema by paſ wudawki ſa wjedženje hoſpodařtwa powjetſchil; jara ſo prascha, hacz by ratařtow ſ teho dobyk mělo. Naſblížſki ſaměr je tón, ſ rjadu jenotliwych naprawow polépſchenje ſa ratařtow dozpiež. S jenym ſlowom, minister ſ Hammerstein-Lorten do Raničoweho namjeta ničžo nježerži a tež nochze ſloje měnje ſpanycz dacz.

— Pschi wudoſpolniſazej wólbe do khějorſtoweho ſejma w Pleſko-Rybniskim wokrježu w Hornjej Schlesynſkej ſu pólſkeho rěčnika Pawla Radwanſkeho ſ 12,447 hložami wuswolili. S Radwanſkim přeni Polak ſ Hornjeje Schlesynſkeje do khějorſtoweho

ſejma pschiňdže. Zeho wólba je ſojimawa a jara wobkežbowanja hódná. Hacz dotal w Rybniskim wokrježu němſkich katholikow, pschiwiſhwarjow zentrumſteje ſtrony wolachu. Tež tón króz bě zentrumſka ſtrona jeneho kandidata, ſwobodneho knjeſa Huene poſtaſile. Tutón paſ ſ 5000 hložami podleža. Zentrumſka ſtrona je ſ Huenej kandidaturu wulki ſmylk ſčiniła. ſwobodny knjeſ ſ Huene je ſe ſa doſlo pólſkemu ludowemu hibanju w Schlesynſkej wótrje napschecziwo ſtupał. Šak móžachu potom wot Polakow žadacž, ſo bych ſebi jeho ſa ſwojeho ſaſtupjerja wuswolili. Podla teho je ſnate, ſo ſwobodny knjeſ ſ Huene nowej dawkowej politizy finanzneho miñistra Miquela pschihiſouje, kotrejž čze ſudej někotre nowe dawki napolozicž, a ſo je wón w ſwojim čaſku přeni mjes zentrumſki ſapóſlanzami byl, kotrejž je do powjetſchenja wójſka ſwolil. Mjes zentrumſkej ſtronje ſamej ſwobodny knjeſ ſ Huene wjele pscheczelow uima. Wuswoleny rěčnik je ſbyn jeneho pólſkeho bura. Wón je wjele ſtudował a ſrčniwym muž kotrejž budže na khějorſtowym ſejmje ludowu wěz ſaſtupowacž.

— W Elſazu a Lothingſkej hischčeze pschezo njeſcheczelſte ſmyžlenje tamniſcheho wobhleſtwa napscheczo Němskej popuſchczęlo njeje. W nowšim čaſku ſu tam woſpjet ludži dla ſběžkarſkich ſchikow khostali. 19 lětny čzeladník Steffer bě ſebi w pjanosceji w jenej korezmje w Rombachu palenz žadal. Dokelž ſo korezmář ſarjeſtu, jemu palenz dacž, wón ſawola: „Sſlawa Franzowskej, dele ſ Bruskej!“ Zeho ſchěſč nježel doſlo do jaſtwa ſa to ſawrjechu. Pjaný dželacžet Caffe na dróſh w Moycuvre ſenemu žandarmej ty řekasche. Hdyž jeho tón uaſwari, mějeſche ſo wón ſ pročha, ſawolawſchi: „Sſlawa Franzowskej!“ Wón dyrbí nětko 3 měžazh doſlo w jaſtwe ſebi pschemyhſlicž, ſak ma ſ němſkim žandarmom wobhlaſtacž. Dželacžet Julius w Mežu ſawola: „Sſlawa Franzowskej!“ ſo by w jaſtwe hoſpodu namakał. Zeho wola je ſo ſtaka.

Awſtrija. W Winje ſu tamniſcheho antiſemitiskeho wjedníka dr. Quegera ſa měſchęzanostu wuswolili. Hacz dotal knježerſtvo tule wólbu wobfrucžilo njeje. Hdy by ſo hodžilo, by knježerſtvo Quegerowu wólbn ſačiſlo, tola dokelž wě, ſo by potom wjesci džel měſchęzanſkeho ſaſtupjerſtwa ſwoje ſaſtujnſtvo ſložilo, a ſo bych ſebi nowowolbje dr. Quegera ſ nowa wuswolili, ſo knježerſtvo njebudže ſarjez móž, dr. Quegera ſa Winskeho měſchęzanostu pschi poſnacž.

Franzowſka. Franzowſka republika ma wjele brachow, ale to dyrbí ſo jej ſ kvalbu pschiſpoſnacž, ſo wona žanych jebakow oboſtajich muži, kotsiž jebakam poſleſuja, w ſwojim knježerſtve nježerpi. To ſym pschi panamaſkim kanalu widželi, a to ſame je ſo ſaſo dla jebanki wobjetowalo, kotrejž ſu někotſi ſapóſlanzy a ſenatorove ſkucžili, hdyž je ſtati poſlaniſhu ſelesniſu ſupiſ. Knježerſtvo je drje jeneho ſenatora, kotremuž bě ſ jeho rubjeniſtrom ſ čaſhom do wukraja twóchnež dało, pſched ſud žadało a jeho k jaſtvi na jenc lěto ſaſhudžili, tola druhich wuklukarjow, něhduskich miniftrow, ſenatorow, ſapóſlanzow atd. bě wone pschepuſchczęlo. W deputertſkej komorje ſo ſapóſlanz Rouanet knježerſtvo prascheſche, hacz je wěrno, ſo ſu wjazori ſapóſlanzy do jebanki poſlaniſheje ſelesniſy ſaplecženii. Juſtizny minister drje je praſiſ, ſo je ſo jenož jedyn jeniceſti ſapóſlanz pschi ſym wobdželiſ. Tola to je ſo jako njevérne woſkaſalo. Wón (Rouanet) ma dopofaſma wo tym w ružy. Senatora Magniera ſu ſaſhudžili; tola ſ 834,000 frankow barona Reinacha ſu wjesci ſumy tež do rukow druhich ludži pschiſtke. Rouanet ſkonečne

namjet staji, so dyrbi knjegeshtwo pschechivo wschitkim, do naležnošće połodniščej želejnizy saplecžentym, pichewptanje ſaložic a komorje atky wo tym pschedpołozic. Komora tóne namjet s 275 hložami pschechivo 196 pschija. Ministerstwowy pschedsyda Ribot a wschitny druhý ministro dyrbjachu w tymle wobsamnjenju wopokaſmo nje-dowery pschechivo ſebi ſpônač a teho dla ſwoje ſtajojstwo ſložicu. Žara pschech je, so býchu tež w drugich krajach, na pschikkad w Italſkej, njeſprawnym ministram a ſapoblanzam ſaphrili.

— Wuežinjenje, kotrež je franzovſke knjegeshtwo s madagaſkarſkej kralowu Kanovolu wobsamko, ma ſo taſte: Franzowſojo połne nadknjegstwo nad Madagaſkarom pschedewoſmu. Wóni wobženje wojerſtwa a juſtizy do rni woſmu. Franzowſka woſakow, k ſdžerženju porjada trébnih, na Madagaſkarje woſtaj. Woſakſto je wot-bronjene a roſpuſtchězne. Franzowſki general je ſapocjal s Woſakſkih nowu milizu pod franzowſkim roſkaſowaſtrom ſcadowac. Snutſkowne krajne ſarjadniſtvo je pod kontrolu franzowſkeho reſidenta ſtajene. Preſident franzowſkeje republiki budže Madagaſkar we wſchich ſwotkownych naležnoſćach ſastupowac. Wſchë konzeſhi, kotrež ſu ſo do 1. oktobra drugim ludam pschiwolile, placziwoſež ſhubja. Ženož Franzowſojo ſmědža na Madagaſkarje ležomnoſež ſupic. Schklovintwo dyrbi jaſtač. Vjes dowolnoſež Franzowſkeje nježnič ſralowa niždže pjeniſej požwarzac.

Romunſka. Generalny ſchef romunſkeho wojska je dyrbijal nje-dobromolniſje na wotpočink hic. Kharth plazajo ve wón ſwojemu ſobuhraczej kharth mjeswozi eziſny; na ežož ſo wobaj pliſtowaschtaj. Pschi duelli s piſtoliju general ſmierz wobſledny, hdyž běſtej ſo dwé fulzy wutſelicej, kotrež pak wobej nižnyschtej. Wón ežyſche ſo s pschečiwnikom ſednac, wo ežož pak tón ničzo wiedzeč nočyſche. Kral je ſtruchliweho generala, wo jeho bojaſnoſci ſhoniwſchi, hnydom wotehnal.

Ruſka. Napjatoſc mjes Ruſkej a Japanſkej je je ſo pječa ſhorschila. Japanſzy w Koreſkej s taſkim wuwabom poſtujuja, ſo w Ruſkej měnja, ſo Japanſzy Ruſkim ſami wójnu pschiwovjedža. Ruſka ma ſo do ſpecha, ſo by na wójnu pschiwotowana byla. Ruſke wojsko, pschi chineskich mjesach ſtejaze, je pječa doſč ſhylne, ſo moħlo Japanſkich pschewinyc.

— W nowichim ežaku ſu ſo w ruſkej Poſtej ſi nowa wo-dželenja ruſkeho wojska bliże ſi awſtrijſtim mjesam pschepołozie. Nětcole ſtaj jednath a dwanath armeſcorps w Rownom ſcenoczenaj; ſi tym wobaj pschi mobilisaziji ſchthri abo pječ dñjow eža ſobu-žetaj.

Turkowſta. Žadlawe hroſnoſež ſu Turkojo w Małej Aſiſkej w měſtach a wžach, ſi Armenami wobydlenych, ſkucžili. W Trape-zuncze ſu Turkojo ſi najmjenſcha 600 Armenow ſkonzowali. Dróhi běchu ſi eželami Armenow pokryte. Poldra dnja woſtachu ežela na dróhach ležo, na kotrých wjele dnjow doſlo luže kheſečijanskeje ſtrje ſtejachu. 2000 žonow a džeczi w jesuitkum hóspitalu wukhow namakaschtej. Na jenej hórzhy pola Trapezunta armeniſke ſydlęſeža leža. Turkojo je wobſtipichu a ſapaliſchu, tak ſo dyrbjachu ſo ludzo živi ſpalic. Tych, kotsiž ſpystachu ſi palazych khežov ežeknyc, Turkojo ſatſelichu. Podobne hroſnoſež ſu ſo w Baiburce ſtałe. 500 wobrónienych Turkow Armeniſkich w ſuſhodnych wžach nadpadže. Domu, ſchule a hróde ſapaliwſchi Turkojo na Armenow tělachu, kotsiž ežyſchu plómjenjam wucžeknyc. Nětorehých młodych mužow a žony na ſchęzepowzach živych ſpalic. Wžy a zytkoje wurubichu a ſapuſežichu. Armenojo pschi wudhrenju njemero Baiburtſkeho bohota wo pomož proſchachu; tutón pak jenož tſioch žandarmow wotpózla, kotsiž hakle dońdžechu, hdyž ve kónzowanje, palenie a rubjenjenje nimo. Wſchém tutym žadlawoſczam europiſke ſchęſežianſke wulkomozy ſměrom pschihlađuja. To je hańba ſa wſchich europiſkich wjerchow. Hdy býchu europiſke wulkomozy dobru wolu ſi temu měle, moħle hnydom turkowſke knjegistwo na kruchi roſbic.

Khostane kleskanje. (S m e ſ h n o ſ r u d n y p o d a w ē.)

I.

W Glačach, rjanej luboſnej wjeſhy w połodniſčej Franzowſkej, bě psched njeſtco ſtami schwarny ratař živý, ſi mjenom Lapalutez nan, kotrež ve njevuſtajnje w džele, a kotrež ranje kaž ranje, hdyžkuli to wjedro dowoleſche, do ſlónza ſkhabženja do ſwujeje winizy ſhodžeſche. Wóni ve nježdže ſchelcždežač lét ſtary a bě w ſhodobnych wobſtejenjach, ſchtož pak jemu njeſadžewaſche, ſo by ſtajnje dobreje mykly byl. Wóni ve njeſeze ſe ſwojim dońtom tež zyle ſpokojom, pschedož ſpokojesche ſo ſi małym a njeſavidžeſche druhim, kotrež ſo lepje wiedžeſche.

Ludžo, kotsiž jeho ſnajachu, býchu rjekli:

„Rak ſchwarny muž je tola Lapalutez nan! Ženje nježny jeho hiſchče ſhyscheli, ſo by ſkoržil abo drugich wobrčzal. Na kózdeho ſo požměva, a hdyž powjeda, powjeda kózdy ras tak wjeſeze ſufki, ſo moħl ſo člowjek khor ſmiec. Wón je naj-ſbožowniſchi w Glačach.“

Ale w tym ſo ludžo mylachu, hdyž měnijachu, ſo je Lapalut najeſbožowniſchi člowjek. Wón wſchak wiedžeſche ſwoju ſtaroſež ſa-khovac, kotrež jemu žona woſ preñeho eža mandželſtwa ežinjeſche. Wona bě mjenujzy preñja ſleſkawa zyšeje wžy. Schto njebe ſo jeje muž woſcho pržowal, ſo by ju tole wotwucžil? Š dobrym, ſe ſkym, ſi proſchenjom, ſi hroženjom bě ſpýtał, ale wſchitko podarmo!

Wón pschi tym jara ežepjſeſche, nježdžiwoj na wulke mje-luboſnoſež, kotrež jemu jeho žona ſe ſwojej ſleſkawoſcju wo wžy načzinjeſche, tak ſo husto ſwada a pschekora naſtawaſche.

Něhdy rano, hdyž Lapalutez nan ſažo ſwojej žonje kruje porokowaſche, tykm podomař hlowu do ſtvoj a ſawola ſi psches-nožnym hložom:

„Luba žona, wotkupeže mi dženža něſchtu ... ežekaki, knjefle, žwern, jehly, mydlo, protyki!“

„Njetřebam ſiežo“, ſawola Lapalut na podomarja ſi kruym hlowom.

„Ssnaď ſu jene ſle ſi luboſeži?“ wotmolwi na to podomař ſo požměvaj.

Dokelž ſo Lapalutej ſeſda, ſo chze ſebi wón ſi nim ſměchi ežinjež, roſhněva ſo hiſchče wjele bóle a ſawola:

„Njetřemaniko, prec, wotbal! abo ...“

Tute ſlowa praſo hrabny pjezowe hrjeblu, na ežož mjejeſche ſo podomař ſi procha, hiſchče jumu woſalo:

„Jene ſle ... dobre mydlo!“

Lapalut ſapraſhny ſa nim durje. Sa njeſtco minutow na to džesche, kaž hewak, do ſwojeje winizy. Hdyž wón pschedipolnju ſi wobjedu pschiindže, ſeſda ſo žonje jeho napohlad hnydom wo-pacžny. Wona ſo wopraſcha, ſchto je ſo ſtało. Wón mjeležeſche, bu pak ſi kóždym wokomikom dale bóle roſbudžen, hewak by ſtajnje ſi najwjetſchej žadoſcju jědł, dženža pak ſeſtorka wſchitko do boka, tak ſo bu žona jara njemerna. Wona praſheſche ſo ſi nowa.

„Ně, njepratſeſche ſo mje“, wotmolwi wón, „ty jo njeſhonijch.“

Potom ſeprje hlowu na ruzj, wudžeraſche psched ſebje a ſdychowaſche.

Wboga žona njevidžeſche, ſchto dyrbi ſebi pschi tym myſlic. Wona praſheſche ſeho na ſolenomaj, ſo dyrbi jei praitſe, ſchto ma na wutrobie.

„Ach, to mje boli!“ ſawola wón boloſtnje, „ale moħl dha ja tebi praitſe, ſchto ſy mje ſkucžil? ... Ty jo tola hnydom ſužodžinje wupowjedac?“

„Ně, luby mužo, ně, ja eži lubju, ſo ničzo powjedac njebudu.“

„Žona, ty by jo tola wupowjedala, pichetož ty ſebi ſwojeho jaſyka móžna nježby a ja bých do kódy pschiſchol.“

„Do kódy? D Božo, Božo, ſchto by ty tola ſežimil, ty nje-ſbožowny ežlowjec?“

„Sslubischi mi, ſo nječajch ſleſkac?“

„Ja eži pschižaham, mój luby mužo!“

„Ně, dha chzu jo wupowjedac. Ja ežyſch runje ſapocjeſ ſi winizy dželac, tu pschiindže tón podomař, wěſch, tón po-domat ...“

„Haj, haj ...“

„... a ſtupi ſo mi ſnapſcheža a hlaſaſche mi throbile do wocžow. Ja běch mjerſazj, roſhněvach ſo a ſmokných jeho ſi motyk do hlowy ... a tak ſy jeho ſaraſyl.“

„Njebožowny člowjecze, ty by jeho ſaraſyl? Schto dha ſi namaj budže? To ſmój ſhubjenaj!“

„Ně, ſmeruj ſo jeno, nichto mje njeje widžal. Ale bjeť ſwój jaſyf na ſedžbu!“

„Schto dha by potom ſi morwym ſežimil?“

„Sahrjeval ſy jeho w winizy. Ja eži hiſchče jumu praitſe, mjelež, hewak je ſo po mni ſtało!“

Lapalutez nan wosta tutto popołdnje doma a porokowaſche ſebi na ſtajnoſci. Raſajtra rano poda ſo, kaž hewak, do winizy, a pschediporuči žonje hiſchče jumu, ſo dyrbi kruje mjeležeež.

Lědma ve wón wſchol, ežueſche Lapalutowa, ſo je jenemu člowjeku tola pschedjara eželio, tajkele potajnstwo pschi ſebi noſkyc a khwatasche rucže ſi ſužodžinje, kotrež wſchitko wupowjeda, wě ſo dyrbi mjeležeež.

"Alle njepraječe nikonu nicžo", doręcza wona, szysujo, "pschetož hewak je ho po namaj stało."

Dokelž hufodžina Lopalutez nana snajesche jato merniweho a ejeſtneho muža, sezn̄ ho jei čim hóle, hdž hyschesche, so je morدار, dokelž pač bē to jeho žona ſama prajila, dyrbjesche to tola wěrno byč.

Tajke něſhto dyrbjesche tola tež dobra pscheczelniža ſhonicž. Kedma bē Lopalutowa jeje dom wopuſchczila, tu bězeſche hido hufodžina k druhéj kleſkawje a wupowjeda jej wſchitko. Hacž do wječzora wjedzesche to zyla wjež. Někto njemějachu jeho wjazhy ſa merniweho čzlowjeka, ale ſa stareho tajenza, kotryž njebe wěſče prěni njeſtuk dokonjal a kotryž bē ſ tajenjom hacž dotal wſchec tak jebacž moħl.

Hdž to wyschſchi Stražny miſchtr ſaſkylſcha, praji k ſwojim poddatym:

"To je čežki pad. Njebech ſebi ženje myſlil, ſo moħl w tejle malej čeſtejnej wjeszy mordat byč. Hyschesche dženža dyrbimy to wyschnoſci w Mažonje wosjewicž a dženža wječor dyrbimy jeho ſaſec."

Lopalutowa pschihotowaſche runje wječer, tu wuhlada město ſwojego muža tſjoch polizistow, kž do jſtwy ſastupiču. Wona ſledom.

"Hdž je Lopalut?" wopraſcha ſo wjednif.

"Wón je, kaž hewak, dženža rano do winizy ſchoł a pschindže hnydom wróčzo", wotmolvi wona, wſcha ſamylena.

"To je dobre, dočzakam na njeho."

"Alle, mój Božo, ſchto dha wot njeho chzeče?"

"Lopalutowa, to waž ničo njeſtara, to my jemu ſamemu rjeknjem!"

Wboha žona ſpóſna, ſo bē hufodžina kleſkala a ſo ſu polizistojo jeno pschihſli, ſo byču jeje muža do jaſtra wotwiedli. Wona tſchepjetasche někole po wſchec ſtaravach.

Lopalutez nan widzesche duzy ſi winizy hido naſdala psched durjemi ſwojego domu čzrjodu ludži ſtejo, a ſhuda, ſchto bē ſo stało.

"Wona je kleſkala!" rječny wón, čzolo morſhežo, ſam pschi ſebi.

"Tole je! Žowle dže tón mordat!" wołachu węzipni na ſo, jeho wuhladawſchi.

Wón kchwatsche, hlowu powiſhnywſhi, psches ludži do kheže a ſtejeſche hnydom psched polizistami.

"Nano Lopalutez", rječny wjednif, "nam ſu powjedali, ſo ſeže wý ſurowy njeſtuk dolonjeli!"

Ratař ſloži wocži a mjelčeſche.

"Ach, moji knieža, wołasche žona, "mój wbohi muž njeje ničo ſeho čimli, to možecze mi wěſče wěrič."

"Mjelč, njeſtikomna!" ſawola Lopalut na nju, hróſnje na ſu ſhlađujo, "tu ſh wſchitko wina!"

Wona hdyž ſo na ſtolz a plakasche hórzy.

"Lopaluto", počza wjednif ſ nowa, tola tón ras ſ roſkaſowažym hložom, "wusnajecze ſo wý wirowath teje ſloſje, kotruž wam pschijewaj?" Te to wěrno, ſo ſeže podomarja ſaražli a w ſwojej winizy ſahrjebal?"

"Enjes wjednif, wý njeſtuce . . ."

"Wotmolwěze mi na moje praschenje!"

"Nó, haj, ja ſhim wboheho podomarja ſaražli a w ſwojej winizy ſahrjebal."

"Nano Lopalutez, wý ſeže tola wſchudžom čjeſčenj a widžam. Kaf možecze na ſwój ſtary džen ſajek njeſtuk dokonječ?"

"Enjes wjednif . . ." ſarjekowasche ſo ratař.

"Wotmolwěze!"

"To bē ta! Podomar bē mi na puežu; chžych jeho do boka ſtoržec, tu hladasche khroble na mnje, na čož ſo taſ ſara droga roſhněwach, ſo jemu jenu do hlowy wotwylnych. Hnydom bē morwy."

"Potom ſeže w winizy džeru wuryli a jeho ſahrjebal?"

"Haj!"

"Nó, wón ſo ſwojego njeſtuka wusnawa", rječny wjednif k druhimaj polizistomaj.

"Lopaluto", rječny wón, ruku na jeho ramjo kladžo, "ja waž ſajimam w mjenje ſakonja!"

Mjes tym, ſo ſebi žona ſe ſadwelowanjom wložy torhaſche a bjes hloža wołasche, wjedzecu polizistojo njebožownehe do jaſtra. Čzrjoda ſčehowasche, ſallivajo, ſa nim.

"Tón tajenz, čžaž ſiwinjenja dyrbj ſedžec!" wołachu jeni.

"Né, na ſchibjenju pschindže!" wołachu druſy.

(Štoučenje pschichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. S minjenjom tuteho lěta po 104. § invalidnoſci a starobu ſawěſezenskeho ſakonja wſchec kharth placzivoſci ſhubja, kotrež ſu w lěče 1892 wustajene a kotrež ſo hacž do ſonza tuteho lěta k ſaměnjenju wotedale njeſzbu. Na tole poſtajenje ſo poſtaſujz, ſo naležne radži, ſo byču ſo kharth ſi čaſzom ſaměnile, dokelž moħl hewak nekotryžkuli prawo na doſtacze renty ſhubicž.

— W Budyskim hamtskim wokrježu ſměja ſo naſymſke kontroſke ſhromadžiſny: pońdželu 4. novembra dopołdnja w 8 hodžinach w Njeſhwacžidle, wutoru 5. nov. dopołdnja 1/210 hodž. w Klukſchu, wutoru 5. nov. popołdnju w 2 hodž. w Worzynje, kředu 6. nov. dopołdnja 1/8 a 9 hodž. w Biskopizach, kředu 6. nov. popołdnju w 3 hodž. w Wjasoňy, ſchitwórk 7. nov. dopołdnja w 9 hodžinach w Schérachowje, pjatf 8. novembra dopołdnja w 8 a 1/210 hodž. w Budyschinje na tſeleńni.

— Kaž hacž dotal pschedzo Budyski naſymſki hermanſ, tak je tež lětha "Pſchedženak" do ſſerbow ſi nowa wuſchol. Na ſwěſče ſo kžde lěto wjele ſakraſnjenych ſtow wſchelakorych protyfow wudawa, ſe wſchec pač ſo nam žana tak njeſubi, kaž naſch luby ſerbſki "Pſchedženak". Čežho dla dha ſſerbo ſi tajkim ſiwinym požadanjom ſa "Pſchedženakom" pschimaja? Dokelž ſi njeho dobrý wotčinſki herbſki duch wjeje a dycha. "Pſchedženak" nježa jenož ſabawjecz, wón chze woſebje dobre pocžinku a ſtare dobre waſchinja mjes herbſkim lurdom ſdžerzecz a hajicž. A tutón naſdawf, kotryž je ſebi wón ſtajil, je wón ſi wulkim wuſpečhom hacž dotal pschedzo a tež tón króz dozpił. Tejele jeho woſebitoſeže dla žana němſka a druhá protyfka naſchego herbſkeho "Pſchedženaka" narunacž njemóže. "Pſchedženak" na pschedupne lěto 1896 wopſchijia powučožy roſhlađ po ſſerbach a w ſwěſče, wſchelake ſabawne powjedanycžka a ſmějſki, k kotrymž je džewjecz rjaných wobraſow pschidathych. A to wſcho ſo ſſerbam ſa 25 np. poſticež. Wykſolodostojnemu knieſej ře, kotryž je "Pſchedženak" ſpišal, ſimy my ſſerbo ſa jeho dželo wulki vžak winowacži.

— Dla twarjeju połnózneje hornjoſlužiſkeje ſelesnižy, kotrež dyrbj ſo ſi Wóſborka do ſamjenza twaricž, ſo ſaffemiu ſejmiej nětore petiſije pschedpodadža. Wóſborčenjo a ſamjenčenjo byču naſradcho widželi, hdž by ſelesniža po móžnoſci daloko wot Budyschina, ſnanou pola Rakez Budysko-Rakečanſku ſelesnižu ſchijžila. Potom by ſo, tak woni ſicža, wobthad połnózneje Lužižy ſi Budyschina wotwobrožil a ſo do ſamjenza a Wóſborka ſvobodžil. Ta wěz je čiſceče derje wumyſlena, ſchkoda jenož je, ſo wobydleſtvo połnózneje Lužižy ſi tmy ſpokojom njeje. W ſamjenzu a Wóſborku maja ludžo ſi połnózneje Lužižy ſatrafchne mało wobſtaracž. Štož maja połných a ſahrodných wupladow a ſtota na pschedan, najlepje w Budyschinje wotbudu, a hdž chzedža ſebi něſhtozkuli kupicž, dha w Budyschinje tola we wſchém wjele wſchec ſubjerf dyžli w ſamjenzu a Wóſborku naſakaja. Póóla teho wyschnoſeže, jakto hamtske hejtmanſtvo, ſudniſtvo, dawtowinja atd., pod kotrež je wjetſchi džel połnózneje Lužižy ſtajeny, nimaja ſwoje hyla w ſamjenzu abo Wóſborku, ale w lužiſtum hlownym měſcze Budyschina. Hdž by pač połnóznoļužiſka ſelesniža Budysko-Rakečanſku ſelesnižu něhdže pola Rakez ſchijžila, potom ju wjele wobhdlerjow połnózneje Lužižy do zyla njemohlo wužicž, dokelž by jěſba po njei do Budyschina pschedolha a teho dla tež jara droha byla. Duž drje budžetaj ſejm a knježerſtvo na pschedzo tych džiwacž dyrbjecz, kotriž ſebi žadaja, ſo by połnóznoļužiſka ſelesniža po móžnoſci bliſko Budyschina do Budysko-Rakečanſkeje ſelesnižy ſajela. Druhe praschenje je, ſi kotreho měſtua Budysko-Rakečanſkeje ſelesnižy dyrbjala ſo ſelesniža do Rakez twaricž. To moħlo ſnadj ſo pola Rakewa abo Njeſhwacžidle ſtacž. Dyrbj ſo pomyſlicž, ſo wobydleſtvo ſamjenſkih ſtron žaných wobſtarankow w Wóſborku abo Lubiju nima, ale jenicžy w Budyschinje. Duž tež jemu wo to njeñdže, ſo by na Budysko-Rakečanſkej ſelesnižy direktnie pschedamklenje do Wóſborka naſakalo. Wjele bole ſebi žada, ſo by ſo rucze a tunjo do Budyschina dowjeſlo.

S Wołnijowa. Dla porjedzenja tudomnehe ſprejneho moſta je hacž na dalsche ſakſane, po nim jěſdžicž.

S Poſchiz. Pońdželu rano wokoło 5 hodžin je ſo maſhina bróžen, tudomnemu ſublerzej Ackermannej ſluſhaza, wotpalila. Domkhowane žně a jena ſueža ſu ſo ſpalile. Hdž budžishe wětr ſi połodnja duł, byču ſuſzodne twarjenja w wulkim ſtrachce byše. Woheň je ſloſtiſka ruka ſaložila.

S Rachlowa. Schtwórtk 24. oktobra wjedzor $\frac{1}{2}9$ hodzin je ſu maſzyna bróžen, tudomnemu kublerjej Albertej ſluſchaſa, wotpalila. W njej wobſedzér 30 kop wowſa a žiwnoſcér Zimmer 10 kop wowſa thowasche. Albert ma ſawěſczene, niz pak Zimmer. Něktaki ſloſnik je woheń klubu ſaložil.

S Pančíz. Dirigent naſchego towarſtwa, knies wuczeſer Brauner i Nějehelčíz, je ſe herblimi kompoſiſzem wopſjet ſbožownje poſpýtał. Naijnowiſchi jeho wudžek je ſpečujene — duett — baſnie „Kofuliny žorcíz“ wot Radykerba. Melodiju na požadanie je knies komponiſt darmo poſczele.

S Čelchowa. Lětusche čople wjedro je kyrkam a teho runja kyrkam hojilo. Tudomnemu žiwnoſcér Jan Kofla je kyrks plahowaſ, kotrž w wobſahu 2 metra meri a 127 puntow waži. Hac̄ do 15. novembra je hoborek kyrks pola Kofliz widžec̄.

S Krákez. Jabluka ſu ſo lětža i mějtnami jara derje po rodžile. Tu a tam ſu jablonje tak ſylnje i jablukami popovſchane byſe, ſo mózachu halosy ſedma jablukom čezu wudžerjeſ. A pſchi wſchém tym ſu plody wulke a dobre. S wohebitej wulkoſcu ſo jabluka na jenym ſchtomje, tudomnemu žiwnoſcérzej Wjenkej ſluſchaſym, wuſnamjenja. Tale jablon je lětža prenički pſchinjeſla, i kotržd naježedzhe $1\frac{1}{2}$ punta waža.

S Vjelečina. Pſches njedoroſumjenje je ſo ſtało, ſo je ſo naſhemu lubowanemu knieſej fararzej doſtojnoscé theologiſkeho licenciata ſpožeſla; pſchetoz tón ma hižo wjele ſet akademiku doſtojnoscé doftora filoſofije. Alle jeho knieſej bratrej Janej Rjenčeji, fararzej w Ketlizech, je ſo pomjenjeneho wulži wuczeſeneho piſma dla wot ſenafeje theologiſkeje fakulty doſtojnoscé theologiſkeho licenciata ſpožeſla.

S Wjeſela. Želenje, kotrež ſu ſo w holach woſokoło Delnijeho Wujeſda ſaplahowale, tež do Minakalſkich ſtron pſchihadžeja. Komuž woue do polow pſchitádu, tón to hnydom na wulſej ſchfodže, kotrž ſu načinile, pytnje. Wondano je ſo tudomnemu gmejneſku pſchedſtejſcerzej Donkej ſchlachéžlo, ſelenja, kotrž bě ſo i nam ſabudžil, jaſtelic̄. To bě wulke wjeſele w naſchej wžy.

S Kamjenza. Pjatki 25. oktobra je ſo w Czornym Halschtrowie bliſto měſchčanskeje walki dwelétny hólček naſenka měſchčanskeje walki ſtrügera tepí.

— W ſamjenſkim woſrjeſu budža naſhymſke kontroſke ſhromadžiſny ſrjedu 6. nov. dopoldni $\frac{3}{4}8$, $\frac{3}{4}11$ a popoldni $\frac{3}{4}3$ hodž., w ſamjenzu, 7. nov. dop. $\frac{3}{4}10$ hodž. w ſſepeziach (Schwepnitz), 7. nov. popoldni $\frac{1}{4}3$ hodž. w ſkinsbóru, 8. nov. dopoldni $\frac{1}{4}8$ a $\frac{1}{4}10$ hodžin w Poſčnižy, 8. nov. popoldni $\frac{3}{4}1$ hodž. w Wulf. Röhrs-dorfje, ſobotu 9. nov. dopoldni $\frac{3}{4}9$ hodž. w Chróſcžizach.

S Klétneho. Knieſej fararzej Wiczasej-Raſchkei je kniejerſtwo traſne ſariadniſtvo II. Røſborſkeje woſrjeſneje ſchulſteje impeſzirje pſchepodaſo.

S Bórkamora. Skorjenkez mandželskaj, kotrajž ſtaj tu na wumjenku žiwa, 25. oktobra ſwoj dejmantowu kvaſ ſwječeſchtaj. Knieſej farar Malink jeju w tudomnej kapale w pſchitomnoſci wjele nutnych požohnova. Teſho Maſtejoſcz thěžor je jimaj hnadny dar, i 30 hrivnow wobſtejazy, pſchepodac̄ dat. Jubilar je 88 ſet ſtary, jeho mandželska lieži 83 ſet. Potomnikow mataj wonaj: 6 džecži, 35 džecži-džecži, i kotržd je 5 w Amerižy žiwyh, a 18 džecži-džecži-džecži. Njech wobemaj jubelſtimaj mandželskimaj Bóh luby knieſ ſbožowny wječer žiwenja ſpožeſi.

— Wondzelu wječor woſokoło 7 hodžin je ſo mandželska kowatſkeho miſchtra Hízki w Sprej tepli. Wodu czerajzy je ſo wona naſſerje wobſunyla a do torhaſeje wody pamyla, kotrž je ju wotnjeſzla. Sa Hízynu pytao $\frac{1}{4}9$ hodžin jeje cželo 10 mjeñchinow dale měſtna, hodžež bě wodu czerpała, namakachu. Tepjena je 65 ſet ſtara.

S Běleje Wody. Njeſaloko naſcheye wžy pſchi Mužakowſko-Budyſkej dróſh ſu cželo njeſnateho mužkeho namakali. Tutón je ſo ſ revolvrom ſatſelil. Broń pódla cžela ležeſche. Morow bě cžornu draſtu woblečenym, na hlowje mějſeſhe cžorny klobuk a na nohomaj ſkoro cžiſeſe nowej ſchtornciſzby.

S Delnijeho Wujeſda. Na naſhym poſtebnichcžu ſu ſandženu njedzelu zuſeho handwierskeho, ſukelnika Augusta Müllerera i Hucžina vola Račibora w Schlejnskej, poſtebali. Wón bě w Manjowſkej korečnje nahle wumrjel.

S Daſchlow. Hdyž ſchtwórtk tydženja w nozy poſtilloň Hirſc̄ ſe ſhorjelza do Pjenska jehžesche, jeho w Daſchfach dwaj mužej nadparyſtaj. Žedyn i njej ſ tolſtym ſijom jeho do boſa dyri, na cžož po wobaj do njeho daſchtaj. Hirſc̄ ſo mužniwje wobaraſche a ſwɔjimaj njeſtceſelomaj wobliče roſdrapa, iſtož

ſu nađi ſ temu dopomha, ſo nadpadnikow wuſlēdža. W tolſtej cžmje ſo Hirſc̄ nadpadnikow prjedy dohladał njeje, doniž jeho njebiſchtaj.

S Krópnje. Poſndzelu 21. oktobra ſu ſo tu twarjenja ſemječez žiwnoſcě wotpalile, mjes tym ſemječez w hofſenzu na kermuſchnych rejach pſcheyvachu. Na ſwoje bě hiſhče možno, plomjenjam džecži wukhowac̄, kotrež twjerdze ſpachu. Hirſc̄ je woheń wſcho ſanicžil. Naſajtra ſo Krópnjenjo ſ nowa i wohno-wym ropotom do ſtracha ſtajichu. Twarjenja Bodakez žiwnoſcě w plomjenjach ſtejachu. Tež tu ſu mało nadobu wukhowali. Ani ſemječez, ani Bodak pſche woheń ſawěſczene nimataj. Bodak wobeju je njeſnaty ſloſnik woheń ſaložil.

— W Wojerowſkim woſrjeſu ſměja ſo naſhymſke kontroſke ſhromadžiſny: 8. novembra popoldni w 3 hodž. w Deln. Wujeſdje, 9. nov. dopoldni w 9 hodž. w Kulowje, 9. nov. popoldni w 2 hodž. w Bělém ſhołmzu, 11. nov. dopoldni w 9 hodž. w Woſerezech, 11. nov. popoldni w 3 hodž. w Blinju, 12. nov. dopold. w 9 hodž. w Wyſkotim Buforje, 12. nov. popoldni w 2 hodž. w Kulanđe.

— W Mužakowſkim woſrjeſu ſměja ſo naſhymſke kontroſke ſhromadžiſny: 4. nov. dopoldni w 9 hodž. w Mužakowje, 4. nov. popoldni $\frac{1}{4}3$ hodž. w Bělci Wodže, 5. nov. dopoldni $\frac{1}{4}9$ hodž. w Dubzu, 5. nov. popoldni w 2 hodž. w ſſanizy, 6. nov. dopold. $\frac{1}{4}9$ hodž. w Røſborku, 6. nov. popoldni w 2 hodž. w Niſej, 7 nov. dopoldni $\frac{1}{4}10$ hodž. w Jeńkezech, 7. nov. popoldni w 3 hodž. w Delnjej Wolschinje, 8. nov. dopoldni $\frac{1}{4}9$ hodž. w Krjebi.

Ša naſhj herbiſti dom

bě ſo dotal nařromadžilo: 22 125 hr. 78 np., dale ſu ja njón darili:

č. Petrifik w Wochoſach	50 "
č. redaktor Stojalowſki w Čeſchenje	1 " 65 "
č. X. D. w Popowje	6 " — "

Dobreho pſchecžela ſ Delnjej Wolschinje, kž je dženž thđejuja 3 hr. daril, prožymy, ſo by nam ſwoje mieno ſjewiš, dokelž je ſo nam ſhubilo.

Hromadže: 22 133 hr. 93 np.

S džakom ſwituje

Bartko, pſchedſhyda twarſkeho wubjerka a ſariadnik Macziejneho Doma.

Přilopk

* Pežolatjo ſebi pſowjedaja, ſo ſu ſebi pežoly lětža naſhymu ſwoje wulſty ſylnje ſalepíle, i cžehož ſylniu ſymu wěſcheža. S cžezka poſ pežoly do předka cžuia, kafa budže ſyma. Ř ſalepjeſnu ſwojich wulečow drje je ſymne naſhymſke wulſe wětrn muzča.

* Draždžanach, w Albertowym měſče, je ſo poſndzelu jaſkladny ſamjen ſi wěži garniſonſke ſyrfuje na ſwiedženſke wachnje poſožil. Kral Albert, pnyzojo kralowſkeho doma, generalojo, wōjnſki minijter, fultuſhový minijter je ſendewiž a minijter ſnutſkovych naſežnoſcěw i Wječož ſo pſchi ſwiatocžnym afeže wobdželiſchu. Wōjnſki minijter rečz džerjeſe, měſchčanski komandant liſčinu cžitasche. Prjedy teho veſtej ſo požwječežneſke ſwiatocžnoſci ſa zpřikvini evangeliſti a katholſti džel mělej.

* W pěſkowej jamje pola Hornich Pohrız pola Draždžan ſu cželo 22 hac̄ 25 lětneho mlodeho muža namakali; wón bě ſebi ſ revolvr ſulku do hlowy tſelil. Někotri dželacžerjo, kotsiž jeho namakachu, to hajnikej wosſewichu, kotrž cželo wotnjeſz da ſubjene pjenjeſne wobſtejnoscě ſu po ſdacžu mlodeho muža ſ ſamomordaſtu pohnule. Wón bě ſe ſariadnikom w jenej Draždžanské ſamjenjowej wiſowáni.

* Wobžaromne njeſbože je ſo 26. oktobra na ſelesniſkim jaſtanisheſzu w Kožwigu pola Draždžan ſtało. Hdyž wječor pjetz minutow po 9 hodžin direktny cžah, i Miſchna do Draždžan jědžaz, Kožwigſke ſaſtanisheſzu pſcheyče, pjetz pſcheyče ſtigiskeje drohi poſlednijew dwaj ludžazaj wofaj ſ folije wuſkocžiſtaj a ſo, někotre metry pódla folije ſewiſti, ſwročiſtaj. S 12 wobžobow, w wobžomaj ſkoro cžiſeſe nowej ſchtornciſzby.

* Živa ſpalila je ſo 73 lětna wumjenkařka ſranziſka Liſkowa w Lublinizech. Stara žona w ſelesniſkých khachlach ſ drjewowymi tſchěſtami ſatepi. Khachle běchu drje pſchepolne uathkane. Plemio wupražny a ſo jeje drastu poſadže. Hdyž ludžo, kotsiž běchu ſura, ſ wolna ſo wuvalazeho, dohladali, do jſtov ſchtornciſzby, bě

stará žona hýzo moriva. Drašta a vložky běchu na popječ spalene a koža skoro po zhlým cíle bruna a černá se zmudžena.

* S Lignizkým píšají: Kruwu s zuje wopuštu je řebla wondano jedyn skótny vikovat wot jeneho Žeschkendorffského ratarja naręczeč dal. Žalichowanje je tak dertej wuvyedzene, so jedyn ratar w Glogaujském pschedměsce, pola fotrehož bě stoczo na někotre dny do hródze stajene, wo tym nížo pytnyl naje. S pschedipadom pak tola něchtó jebantu wužledži. Dokelž so kruwa njebe k řešu, ale jako dvíka kůpička, vikovat khetro schkoduje, a dokelž pschedarav kruwy ju sažo našad všecky nochže, budže zuha wopuštu s pschedicinu žudniškej skóřby.

* S Kesselsdorfa píšají: Na sažakle waschnje řebla w nětečichim jerrym wjedrje 70 letný dundak s tym živjenje wjacž řpyta, so wón schěsz dnjow a schěsz nozow na lúžu sadu Wenig-Rackwitzského knježeho dwora ležejche. Živjenja prázneho jenož pschedipadne namakachu. Dokelž bě řebla noš a ružy slé ſwosabil, jeho do Löwenbergkeje hojēnje dowjeſechu. Na městnje, hdžez bě wón ležal, bě trawa cíječe wothniila.

* Mandželska jeneho knježestvového twarského místchra s Hamburgského wokolnoſeče je so 30. oktobra na čunu (nerv) cíječe ſkhorivské w Barlinje pod lipami s přenjeho poſkhoda jeneje kheze na druhu dele cíjbla. Wona jenemu mužej, kotrež nimo pschediūdže, na ramjo padže a so ſnak pschedivalské hischče druhého muža poraſy. Hač runje so s tym wotmach jeje pada khetro poſklabi, so žona tola ſnitska a na hlowje cíječe wobſkodži, tak so dyrbjachu ju s khorobuym woſom do hojēnje dowjeſech.

* Věsta Seilerka, wosyridowarjowa žona w Warburgu pola Stendala, je, najſterje nahle wovrótniſchi, ſama řebla a ſwoje ſchtyri džecži, dwě hač ſydomlétne, pschi puczu s Warburga do Stendala w rézy, hdžez konje plawja, katepicž chýyla. Wbohe džecži hýzo bě tak dolho pod wodu džeržala, doniž morive njebečhu. Na jeneho wandrowského, kíž po puczu nimo pschediūdže a te džecži ſchfreczeč wužlyſcha, wona, hač pod pažu w wodze ſtejo, ſamoła: „Wſehe ſym tepila, hladajęče, žane horje njeplunje. Někto ja na rjad pſdiūdu.“ Jenož ſedy někak ju wandrowskí wot jeje ſamybla wotdžerža. S zálež možu dyrbjachce wovrótnjenu žonu, kíž njeni drje wokoło so bijeſche, pschedemž a na kraj wunjeſech.

* S Barlina cíjatam: W Mündorfje je jena macž ſwoje džecžo ſkonzowala a potom řebla ſhamu morila. Štucežta je 45 létua dželacžetka, Hana Storchowa, rodžena Fliegner. Sda so, so je na dobo wovrótnila a w tajfim ſrudnym nadpadže ſwojeho lěto stareho ſhynta ſkonzowawſchi so wobwěžla.

* (Nějebóžowne ſbože.) Tjyo Barlinjenjo běchu hromadže w loterii hrali. Dželacžet M. bě 2 běrlifſkaj ložaj w rukomaj khowal, nad kotrejmaž mějeschtaj dwaj jeho pschedezelj s nim runy džel. Tele dny so jedyn s teju ložow i dobytkom wo 3000 hr. wužejče. M. pak bě mjes tym w wulkej nuši tón lóž pschedal a je so teho dla s bojofézu psched khostanjom tón ſhamu džen w noz̄ ſateli.

* 27. oktobra popołdnju w 2 hodž. je pschi pschedfchizenu ſeleſnizy pola 45. budý na wjedzornym kónzu Zeitského dwórniſcheža maſtjina, kíž bě s Gery pschedijela, jedyn wós pschedejela. Šchtyri wožoby, kíž na woſu ſedzachu, buchu s woſa ſchwitnjenie, pschi cíjimž bu jena wožoba morjena, jena cíječe a jena lohko ſranjena, wobaj konjej buſchtaj morjena. Schlaſy běſchtej ſaczehnijenej bylej, ale konjej běſchtej jej pschedlamalj. Nadtežbowat bě w ſwojej ſlužbje ſtal.

* Věsty R., kíž mějeſche w Dalldorffské bludnižy cíela wobſtaracž, je wobſchérne vikovanie s člowječím mjaſhom hnał, pschi cíniž ſu jeho někto lepili. Wón bě řebla runje taſchecžit s člowječimi wutrobami, pļuzami a jatrami, 50 puntow cíječe, pschedotowal, so by jón do Greifswalda pathalogiskemu wuſtawej pôžal. R. je ſajath.

* 16. oktobra bě něchtó na Kemptenském dwórniſchežu taſchecžit s 3600 hríwnami pôstovnych pjenjes kranyl. Paducha ſu wužledžili. Wón bě liſthnoscheč na Kemptenském pôſče. Hdžez jeho ſajachu, bě hýzo 400 hríwnow wot kranjenych pjenjes ſham ſa řebla pschedtrjebal.

* W Mogilno w Poſnanské ſaraſu na polu bur Eckert druhého buroweho ſhynta Barnela, kíž bě s jeho žonu khowal, jako jeju pschi mandželſtvołamanju naděndže. Mordat je ſajath.

* Se Sahrjeba 26. oktobra píšají: Wžera w noz̄ ſym tudý ſe ſylnym buſtanjom a hrimanjom wulke njejedro měli. Sliw je w někotrych mestovnych dželach wulku ſchfodu načzinil. Někla Medvečjak je s brjohom wuſtupila a nisko ležaze mestowe džele wot

furifizſteje hač do ſtatneje ſeleſnizy wododžila. Tež na wjedzornej stronje města ſu niže ležaze hač pod wodu. Wjedzorne nowiny ſu wuwoſtale, dokelž bě wobſhad pschedorhneny.

* W Mnichowje ſo 23. oktobra powjeſcz wo ſkutku roſſchnejſe, ſajtž je ſo džakowanjo Bohu ſa džitv hdy w najchim wóſku ſtal. Wž, njech tež ſu prenje powjeſče wo njej pschedhne, mějeſche ſo tak: Na otohbrském ſywidzenju mějeſche ſo woſak Thalmeier wot 3. kompanijje kralowſkého 1. pěſchěho regimenta ſ Giesinga na ſywidzenje ſuži na ſtražu w poſtajenym ſtanu podač. Wón drje ſo tež ſ njej poda, bóry pak ju ſažo ſamomózne wopuſteži. Ša tajke ſkueženje jemu 7 dñiom cíječe kloby pschedižužidži. Duž jedyn ſeržant po njej ſchindže, ſo by jeho do njeje dowjedl. Thalmeier pak jemu ſ kaſarmow cíetny. Hdžez ſeržant ſa nim khwataſche, Thalmeier revolver wužeže a jeho do rufi ſheli. W tym wokomiku hejtman ſ Lachemair ſhem pschediūdže, pschedciwo ſotremuž Thalmeier, wſchón roſežereženy, tež wjazy ſrćež wuſheli, jeho pak kóždý ras uſhny. Woſakam, ſa cíekanzom běžazym, ſo ſkonečnije poradži, jeho doſežahnež, wupſhimacz a do kaſariuow dovjedz, hdžez někto ſputaný w jaſtwje ſedži.

* S Toruna píšají: 21. oktobra dónđe tudý ſ Wiesbadena na poſče ſoželka ſ 50 hríwnami. Adreža rěkaſche: „Temu feldwebelej, kíž je ſa tři lěta ſydom džecži dostał.“ Na wotřefu ſtejeſche: „Níz ſ pschediprásacžom, ale ſ . . . m“, podpižmo Ludwig Wožgarowat w Wiesbadenje. Poſt je teho wužledžil, ſotremuž běchu te pjenejſh poſlanci.

* So wotžudžený ſudniček ſwoje círije do hlowy cíjiny, drje ſo wſchědneje njeſtanje, je pak ſo tola, kaž ſ Roma píšají, psched tribunalem w Pistoza ſožalo. Wěſty „ſchmotaw“ njeđočink, Roffaello Giagnoni, kotrež bě wſchelakeho woraſawſta ſta ſajtlu na někotre měžaz ſažudžený, ſo wondano ſ njemdroſcžu ſučze jedyn círij wuſu a jón ſ wotmachom presidentej do hlowy cíjiny. A hýzo ſo njeđočink druhí círij ſuwaſche, ſo by tež ſtatnemu ſcěnikej ſ nim wuplačzil, hdžez jeho žandarmojo pschedemochu. W tym wokomiku ſ pschedihladowarjow druhí njeđočink wulečza. Tón „žlava anarachii“ ſaſławski jedyn ſtól ſhabny a ſo ſ nim pschedciwo jenemu ſudniček ſaſna. Teho pak hischče čaſka doſcz ſhabnichu a hnydom wotžudžichu.

* Nížo njevoſtanje potajene. W Kěſaku (Schneidemühl) ſu dweju wožebnje ſwoblefanju mužow ſajeli, kotařž chýſtchaj wjele ſkotych a khlébornych čaſhnikow a druhé ſkote wěžy pola tamniſcheho čaſhnikarja Goehringa pschedacž. W nimaj ſu pschedeupza Ottu Förltera a pincznička Emila Luqa ſ Barlina wužledžili. Psichi nimaj ſu něhdže dwazycži wſchelakich klicžow namakali. Čaſhnik ſ ſkote wěžy ſu nojſterje ſ jených Barlinskich khamow, kotrež ſu nutělamarjo wurubili. Pschedepitanje je w běhu.

* S Bonna. Tudy wjele ludži 23 létua žonu wožarujie, kotařž 25. oktobra psched pschedižným ſudom ſtejeſche, dokelž bě ſwojeho muža morila. Žejny muž bě jara wopilky a hrubý fabrikſki dželacžet. Psched pječimi lětami bě ſo w Spandawje ſe ſwojej žonu ſwerovacž dal. Wot ſapožatka ſwojeho mandželſtwa hač ſhem pak je ſtajnje hač ſanajſurowiſcho ſ njej ſakhadžal a žychnoval. Wjazy krvéž hýzo bě nuforana byla, wot njej ſečknež. W Siegsburgu, hdžez w poſledních lětach bydleſche, bě wón runje tak njekničomny a hrubý, kaž předy. Škonečnje ſo ras zyle roſežereženy ſ wultim nožom na ſwoju žonu wali. Maſtróžena ſhabny wona w hroſy wo ſiwiſenje kuchynſki nož, kíž jej ſ ružy ležejche, ſo by ſo ſ nim pjanemu njekraſniček woſarala. Pôdla jeho tak njevožownje do wutrobná triechi, ſo wón bóry wumrje. Psched ſudom ſwědžy wſchitke žoniine wuprajenja woſkrucžidu, duž ſtatny ſcěnike ſam namjetowasche, ſo by ſo ſa njevinowatu ſpoſnała. Pschedižanžy tež ju wuwinowachu.

* W wjedzornej Australiji domrōdnizy pschedo hischče ſudži ſeržeru. Pater Marchner ſ ſakufkeje jeſuitkeje miſſije pschi Dalhřež píſche: Hdžez džiwič džecžo wumrje, njech je do njeboža pschedižlo abo njech je jo jědojth had ſkužal, teždy ſo wſchitzy pschedižný ſhamadža a ſeſaja ſ wótrhym ſamjem, kíž jim ſa nože ſluža, jenu cíječe mjaſha po druhéj wot jeho cíela. Te dobre ſuſti řebla pschi wohnju wopječu a potom ſpôžeraja. Ženž hlowy ſo njeđtlu, dokelž cíert-cíert w njej bydli. Někotre džecži tam hnydom po naředzenju ſkonzowala a ſeſeru. Pola jeneje ſchlachty je waſchnje, ſa řebla džecži ſ dobrej hoſežinje formi. Šejerba, ſalehnjene jeja a ſaporki požadliwje ſpôžeraja. Na kupach nježo lepje: na kupje Aloha, kíž ſ Hebridam ſluſcha, ſu němſkeho ratarja ſybaſa ſkonzowali a jeho cíelo hač na ſeſeze ſeſrali, tež tam jenož hlowy wofſtajiwſchi.

* W Lüžizy je w minjemnym týdzenju kózdu nôz, hdyž tež blabje, mierslo. Wjèle ſurowiſch ſymu ſu w Harzſtich horach měli. Na Brockenſkej horje níedželu rano thermometer $4\frac{1}{2}$ grada ſymu po Celsiju pokasowac̄e. Sněh, kotrž bě wot ſrijedy napadal, je ſo ſ meſtnami do dwé kohci wýžovkých ſejpov ſwēl.

* W alpach níepomni, ſo je tam ſněh na výžovkých horach hdy tak daloko roſtal, kaž lēža. W najvýšich alpskich dolach, 2500 metrow výžoko a výšsche, ſu ſkalniſcheža na běly džen pſchischiele, kotrž předny hýſcheža žene žane čloujecze wóčko woſlado najeje. Lodžiſcheža ſu ſ džela bjes ſněha. Wjèle mierskich hóřſtich ſejvorow je wuſhlo.

* Wójnski ſud je huſara Brechta k twierdžiſne na jene lěto ſažudžil, dokelž bě wón w manevrach w Griesheimje na jene durje napíhal: "Sklawa ſozialnej demokratiji."

* W Hodmezeovarhely w Wuherſkej ſu ſcheczoch muži a jenu žonu ſajeli. Tuči ſu wjèle ludži namolviſi, ſo býchu ſebi ſiunjenie ſawěſcic̄ dali, a ſu potom tymle ludžom ſ jedom ſarvrali, ſo býchu ſo ſawěſceniſkeho pjeniſea možovali.

* (Elektriſki dróhový ſeleſniſki wós bjes wjednika.) Elektriſki dróhový ſeleſniſki wós w Genua (w Italskej) w dróh ſaffarotti do jeneho pôſteſkeho wosa ſraſy, kotrž wón roſbi, mjes tym ſo po hońco ſneſranený wosta. Spinat dróhového ſeleſniſkeho wosa ſo naſtróžiſchi ſ wosa ſkocži, wós předny njeſafspinawſchi. Konduktér ſa nim ſkocži, a na to elektriſki wós bjes wjednika ſ muſtróženym jéžazym ſudžimi ſatrachnie pſechs měſchědanske dróh, ludži pſchejedžo a wosy woſhckodžo, hacž na torhoſchežo Corvetto čerjeſche. Tam ſo wós ſwrbči, pſchi cžim ſo tſi woſhky, kotrž w nim ſedžachu, ſranichu. Wjeſhwědomith ſpinat a konduktér ſtaj, khostanja ſo bojo, cžekloj.

* W Londonje je ſo 29. oktobra na dróſy "New Church Court" w třiſchoznej kheži žaložne roſbuchnjenie ſtało. Kheža je ſo do ežiſta ſakypla, a tež ſuhođne kheža ſu ſ džela woſhckodžene. Roſpadanti ſo ſapalichu a ſo hýſcheža poſdže wjeczor palachu. S najmierscha tſinaczo čloujekoj, luči kheži ludžo, ſu nahlu ſmjerč ſamakali. S cžim je ſo roſbuchnjenie ſtało, njeje ſnate.

* W franzowſkim měſce Bourges je ſo 28. oktobra prozeb pſchecžiwo mordarzej marquijej de Mayve ſapocžal. Woſkorženeho wiñuji, ſo je w ſeče 1885 pſchedmandželskeho ſyna ſwojeje žony ſlónzowal. 11. novembra lěta 1885 běchu na Juſarellſkim pſchimorju pola Sorrenta žaložnje roſbite cželo jeneho hólza ſamakali. Teho hólza běchu džen předny ludžo ſ jenym něhdže 40 lětnym mužom tam wokolo kheži widželi; duž bliſko ležech, na to tulacž, ſo je hólza tamní muž moril. Italskim wýſhnoſczam pſchi wýchém prožowanju možno nječe, wuſlédžic̄, ſchid tón hólz je a hýž je jeho podhladny mordar wostał. Tak miny ſo nimale 10 lět. W ſpočatzku tuteho lěta paſ marquiza de Mayve ſtatnemu rěčniſkej woſjewi, ſo je w ſeče 1885 ſlónzowaný hólz jeje pſchedmandželske džecžo, Hypolite Menaldo, byl, a ſo je jeho jeje mandželski ſlónzowal. Pſchecžina tajkeho njeſutka ſu pječza 60 000 frankow byle, kotrž dyrbjeſche tón hólčez wot ſwojeje wowlí namrécž. Pſchidacž ſo hýſchež móže, ſo je marquis Mayve do ſwojeho woženjenja ſo jaſti daſtovitſ ſaſtojník khežobnje živí a ſ pomozu ženitvarja, ſo ſ tnežnu de Baudreville, ſwojej něčiſchej mandželskej ſeſnawſchi, ſo nej 600 000 frankow ſobu doſtał. Wona bě w mlodych lětach ſ narodženjom ſlónzowaný Hypolita Menaldo-a cžennoſcz ſhubila. Marquiza de Mayve ſu hýždom ſajeli.

* (Drohe króny.) Portugalski kral Koral je pſches Franzowſku pucžujo w Parizu wuſtojneho ſtöruka pytał, kotrž dyrbí jeho krónu ponowicž a wuporjedžic̄. Tale króna je najdróžſcha zýleho ſweta. Wona je pječza 32 milijonow frankow hódná. Ša nej pſchidacž króna ruského zara; ſa nju je ſo pječza 12 milijonow frankow wudalo. Krónu jendželskeje kralomeje na 8 milijonow frankow taſheruju. Tale króna ſo wſchědnie ſa 60 np. poſtaſuje. Tónle ſaſtupny pjenies do kralomeje poſtaſnizy pſchidacž.

* Ruſkeho ſemjana Riedela ſu, hdyž 28. oktobra ſ Orela do Moſkwy w ſeleſniſkim woſu 1. klaſy jéžecſche, poſtuſchili a jemu ručný wacžok, w kotrymž mějeſche 46,000 rublow papjeraných a hotowych pjenies, kramli. Paduſchi ſu cžekli.

* Šamžneho ſyna ſlónzowala. Zahodinſki woſkřeſny ſud (w ſſerbijsi) je burowku Maru Mihajlowicžowu k ſmjerči ſažudžil, dokelž je ſwojeho woſkomaczelneho ſyna w nožu ſ mothku ſarayla. Kral je wuſhud woſkručžil. Dokelž w ſſerbijsi k ſmjerči ſažudzených ſatſeleja, budže tón króč preni ras, ſo ſo jena žona na tajke waſchnje wotprawi.

(Zyrkwinſke pomyjeſče hladaj w pſchilohy.)

Drjewowa a ſlanjowa amfzijsa.

Na Zahowſlo-Kažowſkim hajniſkim reverje ma ſo

pjatt 7. novembra t. I.

na pſchedadžowanje pſchedawacž:

1. něhdže 30 ložow ſtejatoho drjewa, 50 lětnych kójnor a ſchmrékow, wopſchijazých 20 metrowſke tvarſke ſchtomy, rěblowe ſchtomy, plotove ryhele atd. ſa ſlanjom,
2. něhdže 70 cmtr. dubowých ſuchich bělených repuchow a
3. ſlanje na pucžach a w hatach.

Sapocžat ſa ſlanje na pucžach dopołdňia $\frac{1}{2}9$ hodžin na ſchemjeni a w 10 hodžinach ſa ložate drjewo w nowym hacže pſchi Holeschowſkej mjeſy.

Saplačic̄ ma ſo ſ hotowymi pjeniſami abo pſched postajomnymi powſchitkownymi wotwoženíſkimi termiſemi.

W Kažowje, 31. oktobra 1895.

Hajniſke ſarjadniſtw.

W. Schumann.

Palne drjewo na pſchedaní.

W hajniſkim reverje Bartſkeje hole pſchi Vorſchęzanskej mjeſy je něhdže 500 cm. ſucheho pjenkoweho drjewa, cm. po 1 hr. 50 np. na pſchedaní.

Na Bartſkej Horje pola Mikowa w H. Lüžizy, 23. oft. 1895.

Grabinſke Lippowſle hajniſle ſarjadniſtw.

Hajn.

Budyska meblownia

G. Bičnera

na bohatej haſy po 1 ſchode w domje knjesa Oty Mahnki. Najvýjetſchi ſlăd

molowaných meblów

zýleje Budyskeje woſkolnoſcze.

Pſchedawam

Draſtne ſhamory	hižo po 23 hr.	blida	hižo po 9 hr.
vertilo	= 32 =	kuchinſle ſhamory	= 15 =
loža	= 10 =	kuchinſle blida	= 8 =
ſomody	= 18 =	kuchinſle ſtoły	= 2½ =
nôzne ſhamorki	= 12 =	ſofy	= 33 =
mýjne blida	= 13 =	matrazy	= 22 =
žonjaze a muſkle		ſtoły	= 2½ =
pízanske blida	= 36 =	ſofowe ſchpihele	= 3 =
molow. a posér.	= 20 =	ſtolpwe ſchpihele	= 13 =
		trnmeanx	= 58 =

regulatory, rjane hižo po 12 hr.

Pódla teho poručam ſwoj ſlăd gardiuowych žerdžow, roſettow, wobrasow, domjazeho žohnuwanja, burskich blidow, notowych etazerow, draſtowych ſtejadłow, draſtnych hrabjow, ſalonſkich blidow, trjenjowych ſtejadłow, trjenjowych džeržałow, toilletowych ſchpihelow, ſuwalow, portierowych žerdžow, ſaczeſnute gardiny a druhe do teho ſluſhaze wěžy po jara niſtich placzimach.

Majlepsche tóčzniki

fa wſchón grat, kaž tež

amerikanske tóčznikowe wale

dostanjecze w najvýjetſchej pſchedawatni ſeleſniſkych tworow

Gottharda Behrendſa

na bohatej haſy.

Rapoty,

rubiſcheža na hlowu a woſolo ſchije ſe ſchenille, židy a woſlony, ſchtrypny a ſoli, ſpôdne ſholowy ſa žonke a džecži, rulawate ložy w najvýjetſchim wubjerku poruča tunjo

A. E. Werner

netko na ſerbiskej haſy 8.

Dobrowolne pśchedzowanie.

Po żadanju herbówki a s dowolnoścju herbstwowych czakanzow maja k sawostajenstwu murjerja Jana Ernsta Lehmana na Židowje kłuszące leżomnoścę, mjenujzy:

1. kłezna leżomnośc fol. 724 leżomnośtnych a hypotheksfich knihow sa město Budyschin a cžišlo 770 y Budyskeho wopalneho katastra, wobstejaza se sahona cžišlo 369 b Budyskich leżomnośtnych knihow, — het. 5,2 ara = — aker 28 □ prutow wpschijazeho, s 226,15 dawskimi jenoścemi wobeżeżena a s 12,200 mk. wopalneje kaſy, kotaž leżomnośc je ſo wot hamtskeho węzływustojnega na 14,500 hrivnom tafšerowała,
2. kłezna leżomnośc fol. 204 leżomnośtnych a hypotheksfich knihow sa bohotksi Židow a cžišlo 172 Židowskeho wopalneho katastra, wobstejaza se sahona cžišlo 261 Židowskich leżomnośtnych knihow, — het. 1,7 ara = — aker 9 □ prutow wopschijazeho, s 42,14 dawskimi jenoścemi poczežena a s 5280 mk. wopalneje kaſy, kotaž leżomnośc je ſo wot wježnych grychtow na 6000 mk. tafšerowała,
3. pólna leżomnośc fol. 452 leżomnośtnych a hypotheksfich knihow sa bohotksi Židow, wobstejaza se sahona cžišlo 632 Židowskich sahonijskich knihow, — het. 56,8 ara = 1 aker 8 □ prutow wopschijazeho a s 28,82 dawskich jenościor poczežena, kotaž leżomnośc je ſo wot wježnych grychtow na 1600 mk. tafšerowała,

schtwórk 21. novembra 1895 dopoldnia w 10 hodzinach

na tudomnym žudniſtwje na dobrowólne waschnje ſzawnje na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

S poſkaſanjom na wuwěſchenku, na tudomnej žudniſtej taſli a w hofczenzu „k ſchwanej“ na Židowje wuwiszazu, wucžahi ſ ležomnoſtnych knihow, wopiszma tafšerowanſtich wobžwědczenjow wohinjoweho ſawěſzenja a ſapiš wobžedzenſtwa wopschijazu, ſo eſi, kotsiž maja myſke tele ležomnoſcę abo jenu ſ nich kupic̄, pſcheproſchuja, ſo w poſtaſenej hodźinie na tudomnym žudniſtwje ſeńč, ſwoju placzenja-ckmanoſc̄ dopokaſac̄, ſwoje ſadženje woſjewic̄ a dalshe wocžaknyc̄.

W Budyschinje, 21. oktobra 1895.

Kralowske hamtske žudniſtwo.
Kunze.

Zabel.

W Budyschinje

4 na ſherbskej kaſy 4.

poruczataj ſwoj wulki ſkład fotografijowych, poſiowejch, reliefowych a liſtomarkowych albumow, piſzanskich podłożlow a piſzanskich mapow, notowych mapow, liſtnizow, pjenježnych dybſalow, portemonejow, měſchkojnych portemonejow, toſchow ſa viſitne ſhartli, zigarowych etuijow, dybſac̄nu a puczowansku potrjebu, dybſac̄nu schwadliſku potrjebu, ruczne toſche ſi metalowej rynku a kožanhym wuſchłom, ruczne koſtry a ruczne waczoli, schwadliſku potrjebu, kaſchezili ſa debjenki, rulajzy a ſhantka, žudźne mapy, ſchulſke torniſtry ſa hólzow a holzy, knihinoſcherje atd., kaſetty ſa liſtu papjera a ſhart.

Dale luxuſowe twory, nippy, japanſke twory, debidla, wureſane drjewiane twory atd.

A. & W. Neuahn

W Budyschinje

4 na ſherbskej kaſy 4.

poruczataj ſwoj wulki ſkład fotografijowych, poſiowejch, reliefowych a liſtomarkowych albumow, piſzanskich podłożlow a piſzanskich mapow, notowych mapow, liſtnizow, pjenježnych dybſalow, portemonejow, měſchkojnych portemonejow, toſchow ſa viſitne ſhartli, zigarowych etuijow, dybſac̄nu a puczowansku potrjebu, dybſac̄nu schwadliſku potrjebu, ruczne toſche ſi metalowej rynku a kožanhym wuſchłom, ruczne koſtry a ruczne waczoli, schwadliſku potrjebu, kaſchezili ſa debjenki, rulajzy a ſhantka, žudźne mapy, ſchulſke torniſtry ſa hólzow a holzy, knihinoſcherje atd., kaſetty ſa liſtu papjera a ſhart.

Wulki wubjerk

hotoweje

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje
draſty.

Šapiš placziſnow:

Wobleczenje ſa hólza	hižo po 2 hr. 50 np.,
wobleczenje ſa muža	= 14 = = =
pjese	= 6 = = =
ſwierschniki	= 10 = = =
tholowy	= 4 = = =
žaleth ſa žony a holzy	= 3 = = =

Po mérje ſo po najtuniſciej placziſnje ſchije.

E. Weiss

w Budyschinje

19 na bohatej kaſy 19.

Lovruž ſteleſnih hornzow, ponojow,
tñhelow atd.

po najtuniſciej placziſnach pſchedawam.

Gotthard Behrends
na bohatej kaſy.

Spěwarſke knihy,

ſherbske a němſke, w najnowſciej wobſebnych, kaſz tež jednorých ſwiaſtach w bohatym wubjerku po najtuniſciej placziſnach poruczja

Gustav Rämsch,
knihivjaſeníja na bohatej kaſy.

Wot 1. novembra je moja expedizija
na lawſkich hrjebjach cžiſlo 8

po 2 ſhodomaj,
napſhęcza měſchczanskie ſchule.

W Budyschinje, 25. oktobra 1895.

Michał Zyz, rěčník.

Cžrije.

Dla pſchepołożenia ſwojeje wobužweje pſchedawařnie ſwoj wulki ſkład cžriju po jara tunich placziſnach wupſchedawam. Dofelž kožove placziſny dale wylše ſtupaju, cžinju kóždeho na ſtadnoſc̄ kóžblinewho, ſo móže ſebi pola mje hiſčeje wobuže po starých placziſnach naſupic̄.

Boručam ſo k dželānju wſchēch družinow khmaneho derjeſbedža-zeho wobuža, kaſz tež k porjeđenju.

August Schäfer, ſchervſki miſchtyr,
pſchi lawſkich hrjebjach 14.

Pschiloha k číslu 44 Serbskich Nowin.

Ssobotu 2. novembra 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej gýrlwi smjeje jutje vjedju rano w 7 hodž. farat Rába herbstu spowiedni rečz, $\frac{1}{2}$ 9 hodž. herbstu a w 10 hodzinach němje predowanie.

Wérowani:

W Michałskiej gýrlwi: Gustav Richard Hat, feldwebel w Draždjanach, s Mariju Hanu Wackerz tu.

W Katolskjej gýrlwi: Eduard Synda, schewz, s Mariju rodž. Schmitz se Židowa. — Jon Müller, czašnikat w Draždjanach, s Marchatu rodž. Popez. — Miklasch Schuster, hosczenat w Běležezach, s Hanu rodž. Merezinkez s Hrubelcziž.

Křesnili:

W Michałskiej gýrlwi: Kora Jaromir, Větra Koile Strehly, křežerja a pješatého mischtra pod hrodom, s. — Ernst Pawol, Jana Ernsta Schustera, dželacjerja na Židowje, s. — Hanu Almalija, Jana Bohuševa Krujaža, živno-jezera na Šreshinje, dž. — Maria Martha, Hendricha Ernsta Jurta, cježele na Židowje, dž. — Žda Vena, Ernsta Brody, komarijanajenta w N. Bobolzach, dž. — Hanu Therese, Křežecijana Wylema Lorenza, thscheriskeho mischtra w Matym Welskowje, dž.

W Katolskjej gýrlwi: Maria Emma Selma, Jurja Urna Hasche, wojskowego mischtra, dž.

Zemrjeöl:

Djen 25. oktobra: Hanu Therese, Křežecijana Wylema Lorenza, thscheriskeho mischtra w Matym Welskowje, dž., 8 hodzin.

Placízna žitow a produktow.

Žitow dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	26. oktobra 1895		30. oktobra 1895		wot		hacž	
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pscheniza		běla	7	35	7	53	7	18
		žolta	7	6	7	21	6	76
Rožta			6	9	6	12	5	75
Jeczmien			6	43	6	64	6	67
Wólk			5	70	6	—	5	60
Hroch			7	22	11	11	8	33
Woda			5	56	7	50	5	75
Zahly			12	—	15	—	11	—
Hejduscka			15	50	16	—	14	—
Běrn			1	60	1	90	1	40
Butra	1 kilogr.		2	30	2	60	2	—
Pschenicna muša	50		7	—	15	50	—	—
Ržana muša	50		6	50	10	50	—	—
Sýpno	50		2	20	2	50	1	80
Gšloma	600		17	—	18	—	16	—
Prokata 1866 schtuk, schtuka			6	—	17	—	—	—
Pschenicne wotruby			3	75	4	50	—	—
Ržane wotruby			4	25	5	75	—	—

W Budyschinje placízne: körz pschenizy (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np., hacž 12 hr. 80 np., žolta 12 hr. — np. hacž 12 hr. 25 np., körz rožta po 160 puntach 9 hr. 74 np., hacž 9 hr. 89 np. körz jeczmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacž 9 hr. 29 np.

Na Burži w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 65 np., pscheniza (žolta) wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 35 np., rožta wot 6 hr. 9 np. hacž 6 hr. 25 np., jeczmien wot 6 hr. — np. hacž 6 hr. 65 np., wólk wot 5 hr. 75 np. hacž 6 hr. — np.

Draždjanje mjošowe placízny: Homjada 1. družiny 68—70 hr., 2. družiny 65—67. 3. družiny 45—55 po 100 punt. rěsneje maji. Žive najlepše krajne žwinje 41—43 hr. po 100 puntach. Žive cjełata 60—70 hr., po 100 puntach.

Wjedro w Londonje 1. novembra: Deschcz

l 5. klasz, wot 4. hacž 25. novembra
žo čahazeje, 128. kral. saksl. krajneje
lotterije porucža kollekzijsa

W. Mattheisa w Budyschinje.

Paleny Thoſej

punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np.

w čiſeje wubjernje šlodzazých družinach porucža

Th. Grumbt.

Winownja Gustava Küttnera

w Budyschinje

10 na herbstu hacž 10

porucža ſwoje

rad fo pijaze čiste wina

po pinzow dobru kvalitatem jezeje winownje Hub. Willaumeza nařízen. w Lipsku, dwórkohho lieferanta Teho Královskéje Wyšokofeze prynza Turja, sakſkeho wójwody.

Pruhowanske winowe ſty.

Snedařenje.

po pinzow dobru kvalitatem jezeje winownje Hub. Willaumeza nařízen. w Lipsku, dwórkohho lieferanta Teho Královskéje Wyšokofeze prynza Turja, sakſkeho wójwody.

po pinzow dobru kvalitatem jezeje winownje Hub. Willaumeza nařízen. w Lipsku, dwórkohho lieferanta Teho Královskéje Wyšokofeze prynza Turja, sakſkeho wójwody.

Čeſčených ſerbow dowolam ſebi na ſwoj wulki ſklad

symskich ſwjerſchnikow, mantlow, pjeslow a wobleczenjow wot najtuňscheje hacž do najlepſcheje hōdnoſcze pſcheczelne ſedžblivých ſezinieč.

J. Synkora,
pschedawańja
mužazeje a hōlčazeje draſty
w Budyschinje pſchi bohatym tormje.

Najwjetſchi ſklad w měſeče. — Woprawdze tunje placízny.

Filzowe, zylindrowe, hōtuwjerske a džeczaze

flabufi

we wſchech nowoſezach čeſha nimo měry tunje.

Ratarſke, domjaze, dželanske a džeczaze

měžy

we wſchech móžnych družinach a formach jara placízny hōdne.

Filzowe ſtupnje,

imath najlepſchi wudzeli, njedživojzy potvſchenja placízny po starých tunich placíznyach.

Pjelſečowe tworh,

jačo koſmate měžy, koſmate muſy, koſmate khornarje w faružených dobrych hōdnoſezech po jara tunich placíznyach.

Hugo Lehmann

22 na bohatej hacž 22 (podla hosczenza k winowej ſci).

**Hac̄runje kožowe placzisny wysche stupaja,
kupujecze tunisho hac̄ przedy wychē druzinu
w obucza pola**

**Hermann Frisch
na bohatej hafzy 10 podla posta.**

Hermann Darschau w Budyschinje (salożene 1846)

**fabrika schtrympowych tworow s wowczeje wolmy
cijisko 1 na schuleriskej hafzy cijisko 1.**

W hymskemu časkej hwoj dawno jako dobry snath wulki skład schtrympowych tworow, schtrykowanych jatow, wulki wubjerk rukajzatich lazow w najtuniszej hac̄ i najlepich cijistowolmianej barbunijepuschejatej tworze a w rjanzich mustrach porucza.

Najlepschi a najwjetshi wubjerk schrotowaniskeho pschedzena wschech barbow.

Najhodnisha twora! Najtunische placzisny!

S teho sameho konfurka kaž "stary kanzler" poruczamoj hysczeje wjetshu dżelbu zigarow, 100 sztuk po 3 hr., 3 hr. 40 np., 3 hr. 50 np., 4 hr. a 4 hr. 50 np. a prozynoj kurierow a soho pschedawarjow tole posiczenie wobledzbowac.

Ginzel a Bitscher

na wulkej bratrowskej hafzy 6.

S pôstom 300 sztuk franko se žadanku placzisnym psches pôst.

Najlepschi amerikanski petrolej

w wjetshich zdobjach punt po 11 np.,
mléty rasfinad. zolot punt po 24 a 25 np.,
wulki rosyński punt po 25 a 30 np.,
jerje po 4, 5, 6 a 7 np.

Rabatowe matki, kaž zo to w wjeli mjenishich chlamach stawa, njevidavam, dokež dyribi je wotebjerać pschi kupyjenju tworze tola do przedka zoju saplaczic; to zo jenož stava, zo bych uzo wotebjerajo twjerdze pschiwajasi. — To je ſrudne ſpoczianje.

Carl Noack na žitnej hafzy.

Salożene 1864.

Heinrich Lange

w Budyschinje

11 pschi žitnych vilach 11

hwoj wulki skład pjeszowych tworow, kaž tež kožow wsczeje druzinu pschedzniwemu wobledzbowaniu porucza. — Kožuchi zo po mérje rucze a tunjo ſechija a wuporiedza.

7 na ſukelskej hafzy 7.

Poruczam hwoj wulki skład kočebusleho rokkateho tobaka ſamzneje fabrik po najtuniszych placzisnach i dobrocziwemu wobledzbowaniu.

**Hermann Gerlichowa wudowa
7 na ſukelskej hafzy 7.**

Turkowske ſlowki

nailepscheje druziny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mierwa
pschi mjaſowym torhoszhezu.

Destillazija
snathich dobrzych likerow po starzych tunich placzisnach.

Dobre palenzyn

(jednore a dwójne)
poruczataj placzisny hódno
Schieschla a Rjeczla.
na ſwonkownej lawſkej hafzy.

Wjetshu dżelbu dobreho

Shropia

porucza punt po 10 np.

J. Z. Glien
pschi drjewowych vilach.

Koſaze, lisheze, tkhorjaze a lunjaze (mordarke), ſajecze, ſorngjaze, ſanillaze a ſocze kože po najwyschich placzisnach kupuje Heinrich Lange w Budyschinje pschi žitnych vilach.

Koſaze kože,

ſajecze a ſanillowe kože po jenotliwych a wjetshich dżelbach po najwyschich placzisnach kupuje

Gustav Maude
na garbatſej hafzy 16.

— S dobom hwoj bohaty skład kožuchowych kožow, psched molemi rukuj o, po najtuniszych placzisnach poruczam.

Howjase, konjaze,
czielaze a woweze kože kaž tež woweži wolmu pschedzo po najwyschich placzisnach kupuje Heinrich Lange

pschi žitnych vilach njeđaloko herbſeje katolskeje zirkwe.

Wodne ponoje, kotly, tkachlowe platy,
nesczowe rebliky, tkachlowe durczka,
tſeschnie wokna, twarske hofde

Paul Walther.

Klobukowy basar

w Budyschinje

19 na bohatej hafzy 19

porucza

klobuki a mežy sa mužskich a hózow, zylindrowe klobuki, kožmate mežy, kožmate muſhy, kožmate bohy, ſymſke mežy, filzowe stupnje, filzowe toſle,

Nadpadnje tunje placzisny.

Najwjetshi wubjerk.

Njeh zo ſedzbuje na cijisko 19 na żolci ſirmu.

Oslodke palenzyn

liter hijo po 40 np., likery liter hijo po 60 np.
porucza Moritz Mierwa podla Petrowſkeje zirkwe.
Destillazija snathich dobrzych palenzow po starzych tunich placzisnach.

"Serbske Nowiny" wudawa so kóždu sobotu.
— Stwórtlétne předplata w wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 ruk., a přinjesenjom do domu 1 mk 15 np. — Kóžde číslo płaci 8 np.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawařni "Serbske Nowiny" (na róžku zwonknejé lawské hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynka 10 np. a maja so stwórtk hać do 7 hodz. wječor wotedać.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císc Smolerjec knihičkereńje w Mačičnym domje w Budyčinje.

Císclo 45.

Soboto 9. novembra 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němiske khězorstwo. Tačo hóscz khězora Wylema wot pjatka wjeczora hacż do pondžele wjeczora portugalski kral Karla w Barlinje pschebywasche. Pońdželu w pschitomuńsczi khězora Wylema a jeho wyżokého hóscza rekrueža Potsdamſkej garniſon khězorej hivernaczi pschihahachu. Khězor pschi tym k nim ręcz džerzejche, w kotrejż wusvěħasche, so ſebi wot nich bjeswumienitu požluſčnoſcž žada. Kral Karla je, so k khězorom na wntrobne waſchne roszhōnawawſci, do Žendželskeje pučował. Khězor je jemu rječas k Hohenzollernſkemu domowemu rjadej pschepodacž dał, mjes tym so je kral khězorskim pryzam a wyżokim ſaſtojniam portugalske rjady ſpočejil.

— Khězorstwowy ſejm so hakle 3. dezembra ſaſko ſeňdže. Želi so budże wón chyež wscie ſakonjowe načiſki wuradzieč, kotrejž so jemu pschedpoloža, budža so jeho požedzenja hacż do pschichodnego lęča wupscheltrječ dyrbječ. Duž so wobzartuje, so wón kwoju dželawoſcž njeje předy ſapoczął. Pódlia dohodow a wudawkow ja khězorstwo budža načiſki krajnych ſakonjowych knihow ſ pschicžinu dolskich roſpominanjow. A powyschenju khězorstwowych dohodow so nowy burjowý ſakon pschedpoloži. Ratarjam dyrbi so ſakonjom pschecžito margarinje, nowym zoktowym dawkom a ſ druhimi hrédkami pomhacž. W ſozialno-politiskim nastupanju ſmaje so ſejm ſe ſakonjowym načiſkom psche ujeſprawiu konkurenzu a ſ někotrymi pschemenjenjemi pschemyſlweho ſakonja ſaběracž. A tymle pschedloham so wjele namjetow ſe ſtrony ſapobſlanzow pschida, mjes druhim tež namjetu ſwobodomuſlnych, na ſakhowanie wólbneho prawa a druhich ludowých prawow so poczahowaze. Skonečnje budža ratarjo ſ nowa ſawjedzenje ſtatneho žitneho monopola po řaničowym namječe a bimetalismu žadacž. Šeſim budža ſ czežka wscie tele nadawki dokonječ móz.

— Pońdželu je so w Barlinje ſchadžowanka, wot kniežerſtwa ſwolana wotewrila, w kotrejž ma so wo revisiji starobu a invalidnoſcž ſawěſčazeho ſakonja jednacž. Pschedfydſtwo w ſhromadžiſnje ſtatny ſekretář dr. ſ Bötticher wjedże. W ſtvojej powitanſkej ręczi wón wusvěħowasche, so ſebi lud žada, so bychu so dželacžetſte ſawěſčenske ſakonje ſjednorile. Pschedfyda khězorstwowy ſakonje ſtakna dr. Bödicker ménjeſche, so na ſawěſčenje psche khoroſcz ſkorječ nochze. Hórie je ſe ſakonjom, starobu a invalidnoſcž ſawěſčazym. Lěpjenje markow so dleje wobkhowacž njeſtmože. Po jeho ménjenju mohele powołanske ſjednoczenja wjetſchi džel starobu a invalidnoſcž ſawěſčazeho ſakonja pschedewacž. Tež wiłowanski ministr ſwobodny knies ſ Berlepsch na ujeſpočojnoſcž dla lepjenja markow poſtaſowasche. Wón naſpomni, so ſu městne khoroſne kaſhy ſ džela njedoſhaze, dokež njedžiwajži wyžolich pschinoſklow padži njehmanoſcze pschiberaja. Jedyn hessenſki a jedyn badenſki ſaſtupjer pschecžito powołanskim ſjenoczenſtwam ręczeschtaj a namjetowaschtaj ſjenoczenſtwa po krajinach. Šapobſlanz Rúſske mějſe ſa njedostatk, so ſu na ſhadowanku tež ſaſtupjerjo dželacžerjow pscheprožkhe njeſzhu.

— Mjes konſervativnymi a kſchecžijansko-ſozialnymi, kotsiž ſo dotal k konſervativnym licžachu, je k wótrej ſwadže doſčlo. Konſervativni ſu kſchecžijansko-ſozialnym pschecželſtwo wupowiedzili. Po ménjenju konſervativnych kſchecžijansko-ſozialni ſozialdemokratiji poſluju, dokež ſu ſebi wverili, wſchelake wobſtejaze njedostatki mjes dželawym ludom na kniežich dworach wotfryč. Evangelſzy duchowni,

kotsiž evangelsko-ſozialnu stronu nawjeduja, ſu konſervativnym w kwojich nowinach na jich nadpadły ſe helemymi ſłowami wotmolwili. Mjes wobémaj stronomaj ſo ſaſko ſjednanje w pschichodže njeſožne bycz ſda. Schkodu ſ teho ſmaja konſervativni; pschetož jich ſtrona ſo ſ naſtatej ſwadu požlabi a kwojich najlepſich wojowarjow na wħach ſhubi.

— Pschi wukałanskiej wólbje do khězorstwowyho ſejma ſozialdemokratiskeho kandidata dr. Lütgenaua ſe 24465 hloſami wuſwolili. Nationalliberalny kommerzif ſadžiczel Möller 21408 hloſow doſta. S tymle nowym wólbnym dohęžom licžba ſozialdemokratiskich ſapobſlanzow w khězorstwowyho ſejmje na 47 ſročę. Dwaj dnjej po wólbje ſu dr. Lütgenaua, kotrejž je ſ redaktorom jených ſozialdemokratiskich nowin dla ſſchividženja majestoscze ſ jaſtiu na pječ měžazow ſaſhudžili.

Awstrija. Wólbu wjednika Winských antisemitow, dr. Luegera, ſa měſčezanſtu njeje khězor wobkručil. Sacižnjenje tejele wólbby ſaſakalle woſowanie Winskeho měſčezanſkeho ſaſtupjerſtwa pschecžito kniežerſtwu ſa ſobu poczehnje. Hrabja Badeni, něčijschi ministerſtrowy pschedfyda, po kotrehož radže je khězor dr. Luegera wot Winskeho měſčezanſtu wotpoſkał, je ſebi ſ tym kwoje ſtejſhčzo w khězorstwowyho ſejmje khětro poczegiž. Wón je ſebi niž jenož pola antisemitow, ale tež pola wjele konſervativnych ſtaſyl. Po wſchitkownje měnja, so je ſo Badeni Madžaram a židam ſ woli poſnuječ dał, dr. Lueger ſtajenje ſozialdemokratiskeho ſapobſlanzow ſtajenje. Dr. Luegerowa wiđanoscž mjes ludom ſ njeſwobkručenjom ſchfodowala njeje. Na wópk ſo ma. Jeho politiska ſamožuſcž nanajwyskhsche ſtupi. Winske měſčezanſke ſaſtupjerſtwo jeho ſ nowa ſa měſčezanſtu wuſwoli, a hdj by kniežerſtwo teho dla měſčezanſte ſaſtupjerſtwa roſwjasalo, dha ſo do noweho měſčezanſkeho ſaſtupjerſtwa antiſemitojo ſ hisceče wjetſchej wjetſchinu wróča. Dr. Luegera wot měſčezanſtu wotčiſhčawſci ſu židži ſa kwoje ſamizne njeſbože dželali. Antisemitiske hibanje ſo nětrole po zyłej Awstriji roſſherti a ſkonečnje telko možy nabudže, ſo budže ſo jemu kniežerſtwo podwolice dyrbječ.

— Staročeſka ſtrona politiske bitwischęzo w Čechach na khwili do zyla Młodoczecham pschewostaji. Pschi pschedſtejazych wólbach do čeſkeho krajneho ſejma Staročeſcha ani jeneho kandidata njeſpostaſa. Politiske wobſtejnoscže w Čechach ſu staročeſkej ſtrone nětcole jara njeſchibodne. Wona wě, ſo by pschi wólbach podležala, dokež mjes ludom žaneho pschiviza wjazyh nima. Pscheſlaba, ſo by ſebi ſwěrič ſmela, ſo ſ Młodoczechami měrič, je wona kwoj ſupi politiſki mječ do nōžnijow ſtorečila, wudawajo, ſo Němzam nochze woſowanie ſ tym polóžiž, ſo Młodoczecham njeſchibodne ſtupi. S teje wureču čħedža Staročeſcha na čeſkne waſchne ſ politiskeho woſowaniſhčza ſofacž, ſchfoda jenož je, ſo lud jich ſawſam njeſveri. Hdj bychu wólbne wuſladhy troſčku lepſche byče, Staročeſham wo ſuje pschipanjo njeby, politiske kniežerſtwo w Čechach dobrowolnje Młodoczecham wotſtupieč.

— Wot naſtupjenja noweho ministerſtwa kniežerſtwo ſ Čechami lahodniſhgo wobkhadža. Woblehnjenſtvo, na Prahu położene, je ſo psched dwémaj njedželomaj ſběhnylo, a nětco je ſo wſchitkum woſobam, kotsiž ſu ſo politiſkich pschecženjow dla ſaſhudžile ſhɔſtanje ſpuschęzo. Jenož mordarjo a woſoby, kotsiž ſu nje-

čežne pschedstupjenja skucžile, žu wot tehole wobhnadženja wumfazji.

Franzowska. Po padže Ribotoveho ministerstwa je sažo ras kniežerstwo na radikalnu stronu pschedschlo. Nowe ministerstwo, sa kotrehož pschedschdu je žo Bourgeois (wupraj Buržoa) sežinil, je žamych radikalnych wobsteji. Dokelž tuži w depučerstkej komorje jenož mjeñšchu licžbu sapožlanzow licža, žo woni hžo teho dla dolho w kniežerstwie njebudža džerzež móz. Program nowych ministrow jara rjenje klinči. Wonu lubia, so sapožlanzow a senatorow, kotsiž žu žo pschi jebanžy połodniſcheje železnizh wobdželili, psched žud staja a so žudniſke pschedpylanſke aktu do ſjawnoscze dadža. Komorje woni ſakonjowu načiſt pschedpoloža, po kotrejž žo parlamentowym žobustawam pschi khostanju ſhubjenja mandata ſataže, ſaſtojnſta w ſarijanſkej radže tajich towarzſtow ſaſtawacž, kotrež maja ſe statom někajtſkuli wobkhad. Dale chzedža woni powiſchitkowny dołhodny dawk a poſtupowazh herbiſti dawk ſawjeſež, dawk je ſtruwotnych napitkow paſ ſběhnyež. Sa ratařtſto budža woni dalofodožahaze naprawy žadacž. Kotrež dyrbja jo pſched inter-nationalnej ſpekulaſiju ſakitač. Swjaſtam, kotrež je Franzowska ſ druhimi krajemi wobſamkla a ſ kotrejmiž je žo powiſchitkowna runowaha w Europje dozpiła, čze radikalne ministerſtvo žwérne woftacž.

Jendželska. Kralowa Vitoria, kotaž je nětko 76 let ſtara, je pječa dležſchi čaž ſtraſchnje khorowata. Wobzobam, kotrež žu ju w Balmoralu wiždale, je žo ſdalo, ſo jeje čežne možy dale a bôle wotebjeraju. Kralowej ſo pječa čežko hiba, a kaž ſo powjeda, dyrbji ſo ſ loža a do loža ſběhacž. Tež wona na ſaſpanoſcž čeřpi, kotaž je žamo pschi wobjedže a pschi konzertach, kotrež kralowa jara lubuje, taſ žylna, ſo žo kralowa pschi tym druhdy ſpara wobrōč njeſamóže.

Bołharska. Po žadanju wulkeje wjetſhiny žobustawow ſobranja (ſejma) je Kloburgski prynz do teho ſwoli, ſo jeho ſyn Boris ſ prawožławnej (grichisko-katholskej) wérje pschedſtupi. Prnyz Ferdinand je žo ſ teje krocželi roſžudžil, ſpóſnawſhi, ſo by ſ jeho knieſtrom w Bołharskej bóřy nimo bylo, hdj by ludowe žadanje njeđopjelnil. Pschedſtupjenje prynza Boris ſ prawožławnej wérje je hlowne wuměnjenje, ſ kotrejž chze ruſke kniežerſtvo prynza Ferdinanda ſa ſakonſkeho bołharskeho wjercha pschedpójacž. Duž by po tajkim nětko najwjetſchi ſadženſk wofſtronjenym byl, kotrehož dla Kloburgski prynz Ruſkej hódž njebe. Brózowanje wo ruſke pschedſtvo je pječa hžo teſko wuſpecha mělo, ſo budže prynz Ferdinand ſ zarowemu krónowanju deputaciju do Moskwy pſblacž móz.

Turkowska. Sa wjele let wobſtejnoscze w Turkowskej taſ ſaſhmatane byle njeſbu, kaž ſetža. Bołharski ſběžl w Mazedonskej, kotrež po ſdacu jenož ſa čaž ſhy ſymp diéma, ſo by ſo w naſeču ſažo ſaplomjenil, ſu armenske njeſmer w Konstantinoplu a w Małej Aſiſtej ſežhōwale. Wo ſawjedženju reformow, kotrež je sultan porucžil, ničo pýtniče njeje. Sa to ſu wſchědnie nowe powjescze wo žadłavych tulbaňacž mjes Turkami a Armenami ſhýchež. Měnjenje ſo roſſchérja, ſo ma turkowske kniežerſtvo wotmyſlenje, wſchitkých Armenow wutupicž. A temu hýſhče pschedińdze, ſo žo mjes Turkami ſamymi w Konstantinoplu revoluzionarne hibanje poſkaſuje. Tele dny ſu po zyžym měſeče revoluzionarne plákaty na thěze a murje naſeči. Na ſultanowej lóži ſu pječa liſt namakali, w kotrejž ſultana napominaja, ſo by ſa 10 dnjow wot kniežerſtwa wotſtupiſ, a ſo, jeli ſo to nječini, jeho ſkónzua. Wſchě ſurowoſcze pschedčiwo njeſpojnoym, tepljenow někotrych wjednikow njeſpojnoym w morju, potajne wotprawjenje wjazorých ſultanowych ſaſtojnifikow, njeſbu ſamohle, revoluzionarne hibanje podtločacž.

Khostane Uleſkanje.

(S měſchnoſtrudny podawf.)
(Skónčenje.)

II.

Starosta, gmejnska rada, wſchitzu nahladni ludžo w Elam wocžatowac̄hu w radnej thězi žudniſku komiſiju, kotaž mjeſeſhe po wosjewjenju poližije ſ Mazona pschińcž. Hdjž be doschla, bu ſapalut pschedwježenj a hacž nanajdokladniſho pschedſtyschowanym.

„Šapaluto, why ſeže mordaſtvo wobeschol“, rjekny žudnik ſ njemu, tón paſ na ſaſtojnika hlaſaſhe, kaž by rjekl, ſo jemu njerouſumi.

„Why ſeže mordaſtvo wobeschol“, wosjetowashe žudnik, „why ſeže morili!“

„Sa ſyム podomarja morili.“

„Why ſeže morili, why ſ temu ſtejeſe?“

„Ja ſ temu ſteju, ſnjes žudnik!“

„Tutón podomar je waſ ſ temu roſhoril?“

„Haj, wón je khorble na myje hladal.“

„Kak dha ſeže to činili, io ſeže teho muža morili?“

„Podomarja, ſnjes žudnik?“

„Nó, po tajkim, podomarja, duž wotmolivče.“

„Ja ſyム jemu ſ motyku jemu do hlowy wotlyknýl.“

„Hróba woběža pschedpoſlucharjow.“

Wſchitzu wjedža, ſo ja ſyム njeſbym, ſnjes žudnik; ja pschi ſaham, ſo je to prěni ras bylo.“

„Podamý ſo nětkole na měſtno ſutka a damy wopor wuryčz“, praji žudnik.

Haltowaza čirjoda džeſe ſa žudniſkej komiſiju, mjes tym ſo ſapalut, mjes poližiſtami krocžo, w prědu džeſe.

Tule ſeže podomarja morili?“ wopraſcha ſo žudnik ſapaluta.

„Haj!“

„A hdje ſeže jeho ſahrjebali?“

Dječhu něchtio krocželi dale a potom poſkaſa wón měſtno.

„Hróba džeſe mjes ludžimi, kotsiž dočzakacž njemžachu, ſo by ſo čelo wurylo. A ſchtu namakachu w ſemi? — Žeſežerza!“

„Schto dha to rěka?“ pracheſe ſo žudnik ſ trutym po hladnjenjom.

„Knes ſnjes žudnik, čaž ſiwiſenja je ſapalut, kotrež je jeno khorby člomjek, ſtatne ſakonje a tych muži ſańč měl, kotsiž je ſaſtujuja.“

„Hdje dha ſeže po tajkim teho muža ſahrjebali, kotrehož ſeže morili?“

„Ja, — muža — moril? Ale, moji knježa, taſ jeno móžecje ſebi tajkele něchtio myſlič! ... Ja dže ſyム hžo prajíl, ſo ſyム podomarja ſkónzowal.“

Nětkole dachu ſo ludžo do ſmječza.

„Moji knježa“, rjekny měſtečanoſt ſ komiſiji, ja dyrbju wam wujaznicž, ſo ma tu na wžy jeſežerza pschedimeno »podomar!“

Ale žudnik ſo ſ tutym wujaznenjom ſpokojoč nječaſhe a rjekny:

„Fapalut, ſ čemu dha ſeže tule ſměchnu ſowjeſcž roſſchérjeli, ſo ſeže mordaſtvo wobeschol?“

„Oh, ja niz!“

„Why ſeže zyžu wjeſ ſroſhorili. Poližiſtojo ſu ſ wam pschediſhli a why ſeže, měſtlo teho, ſo byſteče wěroſcž rjekli, tutón ſwazliny žort dale poſtracžowali a ſeže ſo dali ſoječž.“

„Ja ſyム poližiſtam wěroſcž prajíl, hdjž ſyム rjekl, ſo ſyム podomarja moril.“

„Nó“, wotmolvi žudnik, why ſeže wjeſelohru taſ rjenje hrali, ſo ſu ſo wſchitzu ſamylieč dali. Dokelž paſ why derje wěſeče, ſo nictó měr žwojich ſobucžlowjekow kaſhež a wýſhnoſcze ſa blaſna měč nježmē, duž ſeže ſo ſběze ſiwiſenj ſežinil, čeřhož dla budžecze psched poližiſte ſhudiſtvo wovoſani.“

Šapalut wobledny a plákaſhe.

„Mje čzvli jako dundaka na poližiſte ſhudiſtvo wlez, mje, kotrehož wſchitzu w Elam čeſeža ... Haj, ja wuſnawam, ſo ſyム wopaki čzinil a mi je teho tež žel. Proſchu wſchěch wo wodacže. Njebeč ſebi myſlil, ſo to taſ daloto pschedińdze ... Ach, to wobžaruju jara!“

„Nano ſapalutz“, rjekny gmejnski starosta, wſchitzu wjedža, ſo ſeže why čeſtny muž, ale ſchtu dha je wam to na myſle pschedińdze? Prajeſe mi ſ zyžle wěroſcžu!“

„Nó, chžu wſchitzko wupowjedacž. Mam žonu, kotaž mam lubo, dokelž je wona hžo pječ a třižce ſiwiſenj ſežinil, ſo ſeže psched ſiwiſenje, dokelž je ſlutniwa a hoipodarſka. Ale na njeſbože ma jedyni wulki brach, wona radi fleſta ... To je ſy Mu dach w tym jaſhyku, a ſyム pýtnyl, ſo, ſtaracha je a bôle fleſta. Hžo wſchitzko ſyム poſpýtal, ſo bych ju tónle brach wotwucžil, ale wſchitzko bě podarmo. Njeje dha to njeſbože, moji knježa?“

Wežera čzvli něchtio nowe ſ njeju ſpýtač. Pschedińdzech — taſ mijenijž ſo ja pschedtvořiſtach — wſchón ſamyleny domoj a hnydom wona ſo mje pracheſe, čeřhož dla ſyム wſchón roſſchérjeli. Hdjž běch ſo doſlo proſyčez daſ, wotwucžil, ſo ſyム „podomarja“ ſaraſyl a jeho w wiñiž ſahrjebal. Ale wona ſebi žwojeho jaſhyka mózna njebe. Dženža rano wupowjeda to žwojeho žužodžinje, ta ſažo žwojeho pschedzelnizh a taſ dale, doniž to po zyžle wžy ſnate njebe. Poližiſtojo mje ſajachu a ja dach wſchitzko ſeže ſobu čzinicž, ſebi myſlil, ſo by to dobra wucžba mojej žonje byla. To je zyžla a čžiſta wěroſcž, moji knježa. Tola hdjž byj jeno kleſkanje wotwucžil! ...

Ssudniška komisija da šo někole tež do žmječja, nijemôžeske
šo řežeržec.

"Dživajo na dobre wužwedeženje", rječnik žudnik, "kotrež je
vam knjeg gmejniški starosta daš, wodawanju vam. Želi so
psichodniye s nowa na podobne wachne spytacé, žwojej žonje
tutón brach wotwucžic, dha njenaložuſeje wjazh tajtchle ſredkow.
Wy ſeže ſwobodny!"

Róbnik nijemôžeske ſo dodžakowac, ludžo wołachu:

"Sslawa žudniſej! Sslawa Kapalutez nanej!"

Wježnjenjo, kotiž běchu pol hodžinu prjedy Kapaluta wob-
wežmyč chyli, psichewodžachu jeho někole wježele wołajo domoj.

Hdyž Kapalutowej ſdželihu, ſo je jeje muž ſwobedny, bě
ſ wježeloſežu bjes mała rojum ſhubila. Wona ſhwataſche jemu
napſcheče a padže jemu hifajo wołoko ſchije.

"Hdyž bých jenož wjedžal, ſo ty wjazh kleſkac ſjebudžesč",
rječnik wón, "potom wſchaf bých ſpoſokom byl."

"Ach, ja ezi lubju, ſo niežo wjazh powjedac ſjebudu."

"Ssnađ ſacž do dženža wječzora", wotmolwi wón, ſ ramje-
njomaj ſezahujo. "Ty dyrbischi wopravdze ſe ſwojim jaſykom ſo
živic, dokelž chzesč mje radſho na ſchibjenžu widžec, ſacž ſo by
mjeležala."

"Wodaſ mi, lubj mužo, ja niežo wjazh powjedac ſjebudu."

To wſchaf je dobre, to budžem ſidžec, ſnapſchecžiwi wón,
ſ hlowu tſchažo, jako by dwěloval.

Tón wječzor rječnik ſ druhemu poliziſtej:

To bě dženža hara podarmo psche niežo a ſa niežo. Hdyž
žebi to prawje roſmyžlu, hau ſo je ſajecžom a ſdželenjom žud-
niſkej komiſiji trochu pſchekhvatili. My njebyhmy dyrbjeli tym
režam hnydom wěrič. Ale tón wbohi muž je tola jara wob-
žarowanja hódnym, ſo ma tajkule kleſkatu žonu. Wón je jej krentu
wucžbu daš, ale wona ſo tola njeporjedži. Po mojim ſdaczu by
najprawniſcho bylo, ſo by ſo žonje, hdyž ſo kleſkanja wostajic
njecha, jaſyk wotrežal."

"Wy macže prawje", rječnik podržadowany.

Ze Serbow.

S Budžchiná. Psichi požledním našymſkim hermanku ſu
jeneho muža ſ Malejce Dubrawy ſajeli, dokelž je pječza jenej
pſchedawačzy por ſotow kramyl. Šajath prejeſche, ſo je kramyl,
wudawajzy, ſo je ſotki ſaplačajil, mjes tym ſo ſo pſchedawačka
ſarocžesche, ſo wot njeheho žaných pjenyes doſtała njeje. Psiched
lawniſkim žudom ſo ta wěž wužudži.

— Ssydomſtym ſyñk ſchewza Grafa na bohatę hafy wón-
dano ſtoku ſ kheže na haſhu wuběža. W tym ſamym wołomiku
jedyn pjeſkarſti wucžobniſ uimo džežche, kotryž ſo ſ hólczežom ſraſy.
Na njebože bě ſraženje tak ſylnje, ſo žebi hólczež pſchi tym nop
roſputn. Žeſtar ſo nadžija, ſo ſchfoda ſažo ſažije.

S Małeho Bielekow. Maſha wupožeſteria, Raiffeiſenske
towarſtvo ſ njewobmjeſowanim rukowanjom wſchitkich ſobuſtawow,
wotmě w tudomnym Kobaniz hoſczenzu minjenu wutoru popoldnu
žwoju lětuſchu naſymſku hlownu ſhromadžiſu. Pschedžyda, knjeg
Mlynk-Gzemjeržanki, poſhedenje neſchtó mjeñiſchinow do ſchtyrioch
hodžin wotewri. Sa piñmawjedžerja wuſhwoli ſo tón ras knjeg
P. Kſchijan, wobžedžet mjeñežanske ſubla w ſsmolzach. Wot
64 ſobuſtawow běſche ſo jich 36 ſ poſhedenju ſeſchlo. Preňja
naležnoſež dñjoweho porjada bě nowowolba jeneho ſobuſtawu do
pſchedžydiſta a jenho do dohladowarſtwa ſa dweju ſemrjeteyu
ſobuſtawow. Tuta wólbä ſo ſta, hdyž bě prjedy knjeg pſchedžyda
ſhromadženym woſjewil, ſo ſtaj bohužel w běhu lěta po Božej nje-
wužlédnej radže dwój naſhej naſjvěrniſchej ſobuſtawaj ſwój ſeñiſki
běh dokonjalov, mjenuižy knjeg živnoſežer a knježi hajnik Hajnik-
Libuchowſki a knjeg ſublež Alahra-Teſlanſki. A jeju czežnemu
wopomnjenju ſhromadženi poſtanymchu. S nowowolby wuždežeschtaj
knjeg hoſczenzai Žakel-Libuchowſki jako nowy ſobuſtaw pſchedžydiſta
a knjeg ſublež Zur Delnjo-Hunjowſki jako nowy ſobuſtaw dohlado-
warſtwa. Druha wěž dñjoweho porjada bě krotka roſprawa wo
dotalnym towarſtowym roſwiežu a ſtukowanju. Tu poda knjeg
ſautor emer. Bartko. S njeje bě widžec, ſo ſ towarſtvo
zyle derje ſteji. Sſobuſtawow pak mohlo ſ najmjeñicha tſi króč
taf wjèle mēč, hdyž býchu wſchitzu ſamostatne ſobuſtawu teju dweju
wožadow, ſa kotrež je ſaložene, jeho dobre ſamery pſchipoſnacž a
po móžnoſci poohjerac̄ chyli. Wožebje proſhym domjazu
młodžinu, czeledž, dželacžerjow a ſchulſte lutowarne, ſo býchu
žwoje wulutowanja naſhej nalutowaní dowěrili, ſiž wyschke
prozentu dawa, hacž žana druha a žaneho pjenježneho dobytku

njepta. Š zyla njebla ſaſche towarſtvo „na to ſwoje“, ale
na ponschitkovne čzelné a duchowne ſpche ſwojeju wožadow; a
jenož tajzy, kž jeho dobre požintki hifche doſež njeſnaja, abo
w njeſchecžianskej ſebičiwoſci jenož „na to ſwoje“ hladaja, ſo
jeho hifche ſe ſalujia. Býchu li naſhe ſamery ſo ſa dobre nje-
wpoſkaſale, njebyhcu ſo někto tež wſchubže w ſakſtich Němzach po
pſchitladže ſerbſkych wožadow, kž ſu w ſakſkej přenje do předka
ſchle, Raiffeiſenske wupožeſterie ſaložowale. — Po wukonjenju
tuteju dweju pſchedmjetow čzitaſche knjeg ſublež Skop ſen, nětore
ſtrony ſ knižki: Sind die Darlehnſkaffen nach Raiffeiſenschem
System besser wie die andern? Wot ſwobodneho knjega dr. jur.
Kloth-Wanscheid. Ta knižka, ſ Raiffeiſenske ſnihovnje, dopofakuje,
ſo ſu naſhe wupožeſterie wopravdze ſpche, hacž žane druhe a to

1. dokelž ſu zyle ſa wjeſne wobſtejnoscze pſchipravjene —
2. dokelž pſches čzelné ſpomoženje tež duchowne ſpomoženje
pytaja; pſchetož čzelné ſpomoženje je jenož w ſjenocženju
ſ duchownym ſpomoženjem móžne —
3. dokelž ſ njewužitnym wudawkam nifikmu pjenyes njepožežuju;
pſchecžinjak žaných pjenyes njedostanje, ale jenož tajſi ſamolvoječ,
wot kotrehož je ſebi towarſtvo po móžnoſci wěſte, ſo je
w ſwojim hospodarſtve a w ſwojich wobſtejnosczech derje
naſoži —
4. dokelž towarſtvo ſa kóždym, kž ma wot njeheho pjenyes
požczenie, ſhwéru hlaſa, kaf je naſožuje. Želi je w ſwojim
hospodarſtve derje njenaložuſe, ſo jemu wupowjedža, byrnjež
by hewak hifche doſež kredita hódnym byl; požczenka tajſemu
čzelnje a duchownje jenož ſchloždi —
5. dokelž ſwadly mjes ſobuſtawami wujedac ſa wſch ſkóřby po
móžnoſci ſadžewac̄ pyta —
6. dokelž ſo kóžde jenož na mału wołonoſež wupina, w kotrež
pſchedžydiſto a dohladowarſtvo kóždeho wožyderja derje
doſež ſnaje —
7. dokelž ſwojim ſnatym dobrym ſobuſtawam hifche požczeuje,
hdyž pola druhich poſkladnižow žaných požczenkow wjazh
njedostanu, abo jenož pola ſichowarjow ſa wýzku dan; kaž
wiele ſichowat někotmu požczi, jemu kóždym kóžce naſhe towarſtvo
tež požczi, jeſli wón jenož dobry hoſpodař a ſ zyla
hifcežianski muž. Šichowat tež pſchecžinazemu a njeduſchneſu
čzlowjeſkej požczeuje, domiž jemu ſchiju njelemi. rit.

Se Semiz. Psichi fermuſchi je ſo tudomnemu korcžmarjej
Schpitank ſle ſeſchlo. Hdyž wón jeneho herjeſarja ſ rejuwanjeſeje
kubje dele wjedžesche, ſo tón na ſhodže do korcžmarja da a jeho
dele cžiſhny. Schpitank je ſebi pſchi tym ruku ſtrachne wuviňyl.

S Bułek. Pjatki 1. novembra wječzor ſu ſo maſhivym hródze,
kólnje a bróžen, ſ tudomnemu Heimrichez hoſczenzu ſluſchaze, wot-
palile. Woheń je wokolo 1/29 hodžin ſ drjewjeſu, nojſkerje wot
kóſtneſkeje ruk ſaloženym, wuſhol. Hacž runje ſo plomjenja hóry
dohſadachu a hnydom ſhwatachu, jo poddužyč, dha běchu tola
wſchě prožowanja podarmo, dokelž doſež wody ſa haſchenju nje-
namakachu. Hoſczenzat Heimrich ma ſawěſzene. Se ſwontownych
hýkawow bě Pomorska preňja ſa haſchenju pſchijela; podla njeje
běh ſložan ſložan ſa Rodecžanſka a Mjeñežiſta na pomoz ſhwatale.
Bułecžanſka dobrowolna wohnjowa wobora je ſebi ſe ſwojim wu-
ſtijnym haſcheniſtym dželom ſhwabu ſaſlužila.

S Bułek. Džen 2. novembra naſha wožada žadny ſwujedžen
ſwujecžesche: 25 lětny hamſki jubilej naſheho wjeſačkužneho
fararja ſ Kubizy. Wſchitko bě ſo ſjednocžilo, tutón džen na
wubjernie wachne wobſtej. Čežne wrota pſched farſtim domom
běchu ſo w nožy prjedy natvarile. Rano preňja ſchulſta ſlaža
pod pſchewodom wucžerjow knjeg duchowneho ſe ſerbiſtmi a něm-
ſtmi ſpěwami a ſe ſbožopſchecžemi poſtronvi. Dopoldnia naſchi
ſchtyrjo wucžerjo a wucžer ſa Rachlowa ſwoje ſbožopſchecža kaž tež
žwoj jubilejſki dar, wobras „troſtlowazy Chrystus“, pſchijenjeſechu.
Wulka měra ſbožopſchecžow a krafznych darow ſo czeſčenemu
jubilarej w běhu dnia doſta. Wožebje čzemy naſpomnicz deputaziſe
naſchich wjeſných, zytkwinskih a ſchulſtich pſchedſtejicžerjow, kotiž
pod pſchewodom knjegow preſidenty ſe Salza nad Bułecžkom a
ratarskeho radžicžela Hähnela nad ſeprzami a Bułecžami niz jenož
wožadžine wutrobne pſchecža ale tež dar ſuboſcze a džakownoſcze
pſchijenjeſechu, mjenuižy krafzny dubowy kaſchcžik ſ wubjernej ſlěbor-
nej blidowej nadobu. Tež běſche ſo wýzkoſtoſtojnenmu knjegu
fararjej wot konſiſtorjeje wjſhnoſcze čežne pſchijenjeſechu
doſtało. Žubjelski ſwujedžen pak ſo ſobotu njevoſamkny, ale ſo
nježelu dale ſwujecžesche. Pſchetož wſchitke 7 towarſtow naſheje
wžy a wołonoſež běchu w jenej myſli wožamkle, ſe czeſčeniu knjegu

jubilara faktorov cžah wuwjescz, a to žo njedželu wjeczor sta. Be to kražny napohlad, kaž jón pola naš hřichče vidoželi njebečny. S hřibnym chorom předku cžah do fariskeho dwora pschičeze. Spěvanske towarzstwo k. fararja se spěvom postrowi, na čož wschitzu pschedstejiczerjo towarzstwov Jenotimie ſbože pschejachu. S hnutym vidožkom a rtom žo k. farat ſa kražnje wuwjedzeny cžah a jemu pschinježenu wulkotnu cžesč džakowasche. Na jeho hřizo ſ džela předy dostate lubožižne pschedprošenja žo hřizo popoldniu kaž tež potom wjeczor wulka žyla jeho pscheczelov, knježa wucžerjo ſ mandželskimi, zyrkwinzky, ſchulsky a wježni pschedstejiczerjo, kaž tež pschedstejiczerjo wſchec towarzstwov k wježelemu wjeczornemu ſwjetzenje ſendže. Niž jenož blida ale tež wutroby běchu požne, a cžehož wutroba je požna, to dže psches it, a tak někotre lubežlovo knježej jubilarej wo lubožci, džakomioſci a pschinioſci ſwědžesche. Alle tež hřichče poňdželu žo dale ſwjetzesche, pschetož ſaſtwinzky brathja droheho knjeſa jubilara žo k jubilejſtemu poſtrowej ſendzechu, a to ſ darom kražnje votivneje taſle, wubjerneho ſerbſkeho ſpěva a wjazoroch theologickich ſpizov.

Žyl jubilejſsi ſwjetzenje pak běſche wopokaſmo wutrobuje pscheljenioſce, kofraž bjes naſchim wjeleſažlžbny knjeſom fararjom Kubizu a jeho wožadnimi knježi. Boh luby knjeſ ſpožč jemu hřichče dožne ſta a žohnui jeho a jeho drohu žwóbiu, žohnui tež dale psches njeho naſchu žpulu lubu Bukečaniku wožadu! — k.

S Rodez. Wutoru 5. novembra wokoło 9 hodžin ſ bróžnje nehduscheho Mložafez ſubla, kofraž nětko tudomnemu dworej ſlužba, woheň wudyri. Płomjo žo, předy hacž žo dohlađachu, na domě ſtwarjenja wupſchestrje. Schytri ſhude dželaczerſe ſwóbjy, w nim býdlaže, móžachu płomjenjam jenož nahe ſiwieneje wuhrowacž; wſchu jich nadobu je woheň ſežral, w kofrymž žu tež jena koſa a někotre hřby kónz wſale. Wotpalena bróžen je ſe žitom ſopata požna byla.

S Njeſhwacžidla. Na tudomne ſkotne wiki je žo 6. nov. 363 kruwom, 236 ſwini a 397 prožatow na pschedan pschihnaſo.

S Hucžiny. Sa kóždy proſtejicžk dyrbí člowjek dženža khostanje placžicž. Pohlađaſch-li žužodej na woſno, hnydom tebi ſ khostanjom hroža. Žedyn mlody člowjek w jenej žužodnej wžy wě wo thym powjedacž, abo wjele bôle, wón wo thym niežo nje-powjeda, ale njeſcži, jako by jemu pawł hubu ſapſhadl. Wón bě woždano wjeczor nimo jeneho doma dužy pschipadnje w myžbach psched woſnom ſtejo woſtał. Žena žlomjana wudowa, kofraž bě žama w domje, jeho ſ woſnom won wožadawſchi žo ſmjerč ſuſtróža. A ſa tele žonjaze ſtrózele, na kofrymž mlody člowjek tola na žane waſchne wina nježe, dyrbiesche wón 10 hrivnow khostanja ſaplacžicž. Najſterje, dokelž žo wón ſ nikim wadžicž nočze, je tež wón te pjeniſy hnhydom ſaplacžil, ani ſpjeczowanſkeho ſlowečka njeſtuhuſchi. Wón žnadž měni: radſho kſhiwdu cžepicž, džzli kſhiwdu cžinicž. Tojſich měrniwych a ſežerniwyh ludži w naſchim cžazu ſawějež mało namakaſch. Abo teži žnadž tola nehdže neſajſi ſchpaf? Nejeh je tutón podawk druhim ſuždom ſ warnowaniem. Wjeczor njeſladaj ničtò nikomu na woſno, wožebje tam niz, hřežž ſu žlomjane wudowy žame doma, hewak móhli žnadž jemu dla kaženja domjazeho mera pjenježni móſcheň polóžicž abo jeho žamo žnadž do ſkody týknycž.

S Khróſcžid. Na Wſchech ſswiatych wotmě naſcha nalutowanja ſwoju naſhymku hlownu ſhromadžiſnu. Knjeſ pschedkýda, ſejmſki ſapohlaž ſekla, ſhromadžiſnu wotewriwſchi na njedarnu woſbytu poſkladnižnu revisiju ſpominasche, pschi kofrež revisor njeje měl niežo ſpominjenja hōdne wuſtaicž. Reviſor je poručiſl, nowu knihu „ſwiaſanski konto“ (němſki: Verbindlichkeitskonto) ſaložicž, kofraž ma wožebje ſlicžbowarzej ſa kontrolu ſlužicž, ſa ſeklo dožnikow je ſchtó rukoval. Na to ſlicžbowat, knjeſ kantor Hila, pschehlad wo ſaſidžených 10 měſazach tuteho ſta cžitaſche. S njeho bě ſpōnacž, ſo je žo naſtowarňny woſkha ſaſo wo týſchto powjefſchil. Dothodow bě na 13,700 a wudawkow 136,000 hrivnow. Na daň bě žo na tón cžaž pschirjeſlo 51,874 hrivnow 72 np. Pschi týchle ſwjeſelazych woſtejnoſczech ſo woſsamkuy, towarzſtowu ſukowanskuy ſumu na 120,000 hrivnow powyſchicž.

— Tudomny knjeſ kaplan Scholta je ſchtwórk thđzenja do poſoldnja do cžezkeho njeſboža pschischoł. Hdyž wón ſ jenemu křoremu na wopyt jědžesche, ſo kón ſploſči. Knjeſ Scholta, ſa woſa ſo cžižnuyſchi, ſebi hlownu ſtrachnje ſrami, tak ſo na wjele dnjow ſwojeho duchownſkeho ſaſtojſtwa hlađacž njemóžesche.

S Rakez. Pschi nowowolbach do zyrkwinzky pschedstejiczerſtwa naſcheje wožady ſu wujwolili k. Handrij ſlimanta w Rakezach, ſana Męčherja w ſitku, ſurja Kucžana w Trupinje, ſana Kravza w Wyžolej a ſurja Wjazka w Jeňschezech.

— Ženeho tudomneho woždlerja, na kofrežož tukaja, ſo je ſoni tu jenu bróžen ſapališ, ſu woždano ſajeli a do pschedpytanſkeho jaſtrwa wožviedli.

S Kamjenza. W tudomnym ſadaſkim towarzſtwe ſaſidženu njedželu knjeſ dr. Steglich, direktor ſphytovaſne Draždžanſkeje kralovſkeje botaniſteje ſahrody, pschednoſch ſo ſadaſtve džeržesche. W naſtupanju hnojenja ſadowych ſchtomow wón praji, ſo po noſtich pschedpytanach ſadowych ſchtom wob leto na □ meter ſchtomoweho wožkeſha trjeba jako naſhymſkeho hnojenja: 50 g ſchwablotižalého ammoniaka abo 60 gramow chlifkeho ſalpetra (tuſton w naſežu), 50 gramow ſuperpoſfata abo 90 gramow Domashcho-weje rudy, 30 gramow 50 prozentiskeho chlorkaliſa abo 125 gramow kainita, abo 40 gramow haſchaneho ſalka (kofryž ma ſo žam ſa ſo daž). Dokelž pak ſo hufito jucha ſ hnojenju wuziva, móže ſo nimale to žame dozpicž, hdyž ſo do juchi, ſ kofrež na □ meter 7 litrow pschinjež, 50 gramow chlifkeho ſalpetra, 30 gramow ſuperpoſfata roſpuſteži. Želi ſo ſo ſ hnojenju ſchtomow člowječi hnoj naſloži, ſ kofrež ſo jenož 2 litraj na □ meter woſmjetaj, ſo jemu 90 gramow kainita a 28 gramow ſalka (kaf pak žam ſa ſo) pschinježa. Schtož wubjerk ſadowych družinow naſtupa, knjeſ pschednoſcher wožbedžerjam wjetſich ſahrodom poručeſche, mało družinow, tola te w najwjetſchej dočonjanosci, plahowacž.

S Viſkopiz. Šaſidženu njedželu rano 3/4 hodžin ſ tjoſch ſtarych bróžnjiow, pola měſčanſkeho pohrjebiſtce ſtejazych, woheň wuñdže. Wone ſo do cžiſta ſpalichu. Płomjenja ſu wjele žita ſnicžile. ſ wobžedžerjow jedyn, mjenujž ſowar Schneider, ſawěježene nima. Wěr ſak dujeſche, ſo druhé ſtwarjenja do ſtracha pschichle njeſku. Se žahlej horzotu ſu jenož rowove pomniki na pohrjebiſtce ſežpile. Te tsi bróžne ſu ſo předy hřizo tsi króž ſapaliſe, tola kóždy króž ſo woheň poddužy, tež w lečze 1849, hdyž ſo pódla nich 22 bróžnjiow woſtali.

S Woſerez. Mahlu ſmjerč je ſobotu wjeczor wumjenſar August Rychtar ſ Czorneho Goſda wumrjeſ, kofryž je napožled jako čeladník w Hóſku pola Kulowa ſlužil. Do jenych kſlamow ſtupiwiſchi a ſ někotrymi ſužimi ſiwiye popowjedawſchi, ſo wón na jenu ſauku žuže, na kofrež po ſdaczu bóřhy twerdze wužny. Hdyž chyžchu jeho ſa kſwilu ſe ſpanja wubudžicž, pytnychu, ſo bě wón wumrjeſ. Pschivoſaný ſekar praji, ſo je Rychtarja Boža ružka ſajala.

S Woſchce. Naſch nowy duchowny, knjeſ Schall, je 30. oktobra ſe ſwojej mlodej knjenju mandželskej, ſ njej ſo w Bróžlawju ſverowacž dawſchi, do naſcheje wožady pschicžahy. Schuſte džecži ſ dwěmaj wucžerjomaj, wožadne mlode holzy, Woſchce ſpěvanske towarzſtvo, zyrkwinzky pschedstejiczerjo a wjele druhich wožadnych běchu knjeſeji duchownemu a jeho knjeni mandželskej do Mikowa ſapſhczco wucžchyni. Gmejnſki pschedstejicžet Heinrich a zyrkwinzky pschedstejiczerjo jeju ſ wutrobnymi ſlowami do wožady witachu. Knjeſ duchowny ſa wopokaſanu ſužu ſužu a ſe ſwojej knjenju mandželskej do cžaha ſtuji a ſ píſtanjom herzow do fariskeho doma, ſ tjoſimi cžestymy wrotami wudebjeneho, cžehnjeſche. Tam ſo mlodymaj mandželskym jako wožadžinaj daraj jedyn regulator a ſjana lampa pschedpodaſchtaj. — Knjeſ Schall je wot 1. ſaprile 1895 w naſcheje wožadze ſ farſtik ſifarom; njedželu 10. novembra jeho knjeſ ſuperintendent Scholta-Žejorſki ſa naſcheho fararja ſapofaſa. Wón je ſo w ſswonýz w Schlehuſkej narodžil a je po rodze Němz. ſeberbi řež je wón trojſku nawuknyl a je nam ſlubil, ſo chze ju bóřhy dokladnje nawuknye. Boh daj, ſo by wón tole ſwoje pschedewſacze ſe ſwježelu ſapofaſa ſpokojnoſeži wožadnych dozpił; pschetož jenož potom, hdyž by wón požne ſerbſkeje ſeže mózny byl, možl wón ſe žohnowanjom a wuſpechom w naſcheje wožadze ſutſowacž a Božje kraleſtvo twaricž. — r.

Se ſhorjelza. Psched tudomneho khostanſkeho komoru hoſeženar Dta Krecžmar ſ Radſhowa wožkoržem ſtejſe, ſo je jeneho člowjeka ſ njekežblivoſcuzu moril. 21. ſeptembra ſo na tamniſkim hrožde kwaž knjenineje džowki ſ jenym offižerom ſwježecze. Žedyn wježnjan, Ernst Kopla, chyžche kwažnu wježelocž ſ tjeleſenjom po wježchicž a ſebi teho dla wot hoſeženarja Krecžmarja revolver, ſe 6 wotryni patronami natřanu, požči. W parku tjeleſnſki, ſo křetře napitý Kopla do hoſeženarja wročzi a revolver jeho wožbedžerjej pschedpoda. Krecžmar, kofryž ménjeſche, ſo ſu wſch patrom wutſlany, revolver ſ ſeſeji ſiwi ſapofaſa. W tym žamym wožadu ſo ſ revolva wutſli a kulta ſitemu pódla ſtejazenu hózje, 12 lětнемu Pawołej ſekej, do delnjeho ſiwiota ſleži; hózje bóřhy po tym na ſwoju ramu wumrje. Wjſchnoſež Krecžmarja wino-

wasche, so je wón revolver napitemu čłowjekie pſchepodał, a so żo, hdyż je żo jemu revolver wrózil, pſchewędżil njeje, hačž ſu ſi njego wscze patrony wutſelane. Kopka jako ſwēd̄k praji, so je wón tsi krócz ſi revolbra wutſelił a so stej żo dwē patronje ſarjeklej. Majſterje je honacž na jenej ſi teju patronow, kotrejž żo njebeschtej wotſeliłej, ležał, a ſi tym, so je ſreczmarí něſat na honacž abo kłeczak pſchimył, je żo patrona wutſelila. Statny ręcznik wulfado-wasche, so je ſreczmarí njewobhlađinje ſi revolvrom wobſkadhāl a teho dla namjetowaſche, wobſkorženeho ſi jaſtwu na jedyn měſaz ſaſhudžicž. Napschečež temu ſreczmarjow ſaſitař jeho njewino-watoſcz dopokacž phtasche a ptořci, jeho wuwinowacž. Sſudniž ſi ppjšnaču donidzechu, so pſchicžina, kotrejž dla je żo patrona wutſela, čjiſce wujaſnijena njeje, a so je Kopka wobſkorženemu prajil, so je wón wscze patrony doſpołnie wutſela. Thchle pſchicžinow dla ſudniž ſreczmarja wuwinowachu.

Se ſſlepcho. Wot 1. hačž do 3. novembra běſche w naſchej woſhadze zykwinska viſitazijsa pſches kralowſkeho ſuperintendenta knjeſa probſta a wſchſkeho fararja Wendta ſi Zybalina. Pjatki ſu farſki archiv a farſke tvarjenja, ſobotu jenotliwe woſhadzine ſchule pſcheladałe. Niedželu běſche němſka a herbſka Boža klužba, roſ-rečzowanje tak derje ſi němſkej kaž tež ſe herbſkej młodžinu. Po dopołoniſchimaj Božimaj klužbomaj běſche ponschitkovna ſhromadžiſna w ſchuli, hdyž mejeſche žo lěpſche naſcheje woſhadzy wurađzowacž. ſi woſbeſtym wjeſzolem woſhadnych napjelui, ſo ſtaj na viſitazijsi dželbaloj patron naſcheje woſhadzy knjeſa hrabja Arnim-Mužakowſki, kaž tež ſaſtupniſ knjeſa kompatrona hrabje Egloffſtein-Arklikne, knjeſ generalny doverník wſchſkeho inſpektor ſchade ſi Džewina. Popoł-dniu w 5 hodz. běſche druha herbſka Boža klužba, w kotrejž knjeſ duchovnym ſurk ſi Mužakowa předwoſche. Tak derje dopołonja kaž popołonju běſche naſch wot młodžinu ſi wěnzami a ſi pletwami hačž naſajrjeſtſho wupyscheny Boži dom ſi nutrnymi ſemſcherjemi pſchepjeljeny. Bóh dał, ſo by viſitazijsa ſa naſchu woſhadu ſi trajnym zohnowanjom woſtała.

Wuſhudženja.

Lawniſki ſud. Čzeladniſtaj Hendrich Krüger w Wulfim Woſhku a Krola ſobraka w Dobranezach běſchtaj w nožu 2. augusta wopojeneho dželacžera Bednareka w Dobranezach w jeho ſpanſkej komorje ſi fijom pſchebiloj. Krügera, kotrejž je hýž ras čzelneho ſranjenja dla khostanu a kotrejž bě Bednareka najhóře byl, ſi jaſtwu na ſi měſazu a ſobraka ſi 50 hriwnam pjenježneho khostanja ſaſhudžichu. — Knježi dželacžer Handrij Mieczka ſi Panez ma ſchtyri dny areſta wotpotuczicž, dokelž je 3. augusta ſi khlamow řeſnika a hoſcenzarja Kramza w Baczonju kruch dobreje koſbaſy kramyl, ſo by ju hnydom ſjedl.

Khostanska komora. Škalarija a herza Ernsta Maza Haufu ſi Koſzańje, hýž wóžom kročz khostaneho, ſi khostańi na leto 8 měſazow a ſi 300 hriwnam pjenježneho khostanja ſaſhudžichu, dokelž bě ſi nowa wſchelake wobſchudženſtro wſchelake ſtuczil. — Wojnarja Junga w ſſmohežizach bě lawnifki ſud ſi 14 hr. pjenježneho khostanja abo ſi jaſtwu na 4 dny ſaſhudžil, dokelž bě Jung pječza napitki, ſi temu prawa njemějo, pſchedawal. Šaſhudženy ſo pſchecžiwo tutemu wuſudej powoła. W drugiej instanzy wón ſwoju njewino-watoſcz dopokacž wjedzeſche a dozpi, ſo žo přeñiſhi wuſhud ſběhny.

Horni ſchwajzat Petr Brechbühl ſe Schwajzarskeje a delni ſchwajzat Hauck ſi Landecka w Schlesyniſkej, na poſled ra Bolborčan-ſkim knježim dworje klužazaj, běſchtaj wobſkorženaj, ſo ſtaj 28. aug. 19 letnego ſchwajzarskeho wuzobnika Schuberta na njeczlowſke waschnje kridowalaſo a biło. Schubert bě ſwōjimaj kridowarjomaj tón ſamym džen rano čjeſtňyl. Čzelajo bě wón pola Blohaſchez čzeladniſkomaj ſſykorje a Schönigej, kotrejž wobaj teho runja na Bolborčanskim knježim dworje klužeschtaj, bližko pſchischoł. Taz ſo ſa čzelnijenom puſchecžiſtaj a jeho doſežehnywſchi wuviſaſchtaj. Mjes tym Hauck, kotrejž bě ſi Brechbühlom Schuberta phtacž wuſchol, pſchijnidze. Wón hnydom Schuberta ſa wutrobnou ſhabny a jeho ſi ſemi rěny, pliſtowasche jeho, wuſběhny jeho wjazh kročz, ſo mož jeho ſi ſemi ſtokacž, teptasche na nim ſi drjewjanomaj a jemu ſkónczne, jeho na noſh ſtajiwſchi, ſi pjaſeſu do tyka pjerjeſche. Wot Haucka pſchikwanym bě mjes tym Brechbühl pſchischoł. Wobaj Schuberta do kridža wſawſki jeho do Bolborz wjedzeſchtaj. Dužy po puczu do woheho čłowjeka ſi nowa pjerjeſchtaj a ſtokacžtaj. Na knježi dwór pſchihedſchi Brechbühl Schuberta hnydom do kruwaćnje ſi dželu dowiedze, kotrejž ſmjerč ſchibity čłowjek dokonječ ſiemjeſche. Taz dla ſaſho pukti na njeho padachu. Pſchi tajſich wobſtejnosczech bě bjes džiwa, ſo ſebi Schubert wot-

mýſli, ſi nowa čjeſtňyč. W nožu w 11 hodžinach wón w ſwojej komorje ſi woſknom won na tſechu ſaleſy, wón pał ſo ſdžeržecž nje-móžesche, ale ſo ſi tſechi dele kuli. Bjes myſlow a ſe ſlamanymi ſtarvami jeho bóry ſamakachu a ſběhnyču. Nôž a jene ſezechno bě ſebi wón ſlamal a koſeno ſebi woſbraſyl. Na hlowu panywſchi bě pał ſebi čwiliwanym čłowjek mohyſtſchaſyl a na duch woſblaſyl. Pſched ſudom Brechbühl a Hauck wſchu winu přejeſchtaj, tola bjes wuſpěcha. Woběmaj ſo, kaž ſtaj ſebi to ſaſluziloi, jaſtwo po dwemaj ſetomaj a džewječ měſazach pſchisudži. Čzeladniſkom ſſykoru a Schöniga, ktraſz běſchtaj Schuberta ſojuſloj a jeho wuviſaſloj, dla rubjenja ſwobody ſi jaſtwu po jenym tydženju ſaſhudžichu.

Prilopk.

* Žara ſajimare ſaſhelenja wo ſtarobnym a invalidſkim ſa-veſeženju ſaweſčazah wuſtaw ſa ſaffku w hamſkim ſopjenje woſjewi. Po ſliczbowanju ſi lěta 1894 je ſamveſčazah wuſtaw 7,884,678 hr. čjiſteho ſbytka mél, tak ſo nětko ſe ſbytkami ſi přjedawſkich lět 30 milionow ſbytka wobſbedži. Doſhodow (rentow) je ſo w ſečze 1894 wutrunajomne něhdž 989,388 hriwown wuplačzilo, a to 761,450 hr. ſeſtarjenym dželacžerjam a 228,937 hr. invalidam. ſe temu dyrbimy dodacž, ſo je ſarjadniſtvo ſame 462,787 hr. požrjelo. ſdobnije ſnadž ſo prafcham, ſchto dyrbí ſo něhdž ſi tymi pſchewſchowulkimi wuſbytſkowanymi kapitalemi ſtač, kž nětko hýž na 30 milionow hriwown wučzinja, dokelž je iſch pſcherrjebanje ſa doſlawarjow renty tak derje kaž njemóžne. Duž drie ſzanno njebi njedobne bylo, hdyž by ſo ſtarobna mjeſa wot 70 na 60 lět ponizila a khubobnje pſchi-měřenja renta ſo wo neſhco poſyſhila.

* W Draždzañſkim hamſkim ſudniſtym je ſo wondano roſ-horjaza wěz podala. Ženemu ſchewzej běchu pječmeſčacžne jaſtwo pſchisudžili. Hdyž chýžch ujeho, dokelž měnjaču, ſo hevat čjeſtne, hnydom do kloby motvjeſč, wón nôž wučzeže, ſi kotrejž ſebi do wutroby kloby ſpyta, ſo by ſebi živjenje wſal. To pał jemu ſi wulſej pržu ſadžewachu; wobſkoržen wſchon roſnemdrjeny ſe wſchěmi možami ſaſhadžesche, a hýšeze doſho jeho w jaſtwje zychno-wacž ſtyschachu.

* Kubježny mordat Kögler. Telegraf powjeda, ſo je ſchwajzaſka ſwiaſtowa rada wobſamka, rubježneho mordarja Köglera ſi Peters-dorfa, kotrejž w Thunje jath ſedži, hdyž ma ſo dla ſtonzowanja Abbé Aliviera pſched tamnym pſchibažnym ſudom ſamolwiež, po jeho wotbudženju Rakuſkej pſchepodacž. Tu ſměje jeho Liberzife pſchibažne ſudniſtvo tych njeſtukow dla, kotrejž je w Rakuſkej ſtuczil, ſudžicž. Hacž dotal je Kögler tudy dwanacžich pſchendženjow dla wobſkoržen. Spodživne je, ſo jeho po rakuſkim khostanskim ſakonju pſchi wſchěm mordarſtwach, kotrejž dla jeho winuja a na kotrejž je ſmjerč poſtajena, nětkole ſi ſmjerči ani ſi čaſbzivjenſtemu jaſtwu wotbudžicž njemóža, dokelž je mjes tym druhe wěz ſtuczil, kotrejž dla ma ſo najprjedy wotbudžicž.

* ſ Koblenza 2. novembra pižachu: Dženža rano ſu tudy pſchi puczu do Moselweiſa čježlo jeneho mučža ſamakali, kotrejž mejeſche na ſchiji hľuboku ranu. Wona bě tajſa, ſo bě na njej wibzeč, ſo je ſi pěſchlowſkim mječom ſrubana, kž je wulku živu růsdrěl a muža moril. Morjeneho ſu jako jeneho wobydlerja ſe wžy Gölz, kž Moselweiſej napschecžino leži, wěſteho Rosenbaum, ſpóſnali. Pſchi nim ſu wojeſtu mežu bjes ſtokard ſamakali. Štuczenja pod-hladny je jedyn wojał jeneho tudomneho pſcheho regimenta. Wón w drugiej klapy wojeſtu ſluži a ſo žo dženža rano ſhribil. ſ pſchicžinu mordarſtwa je najſterje ſwada wo neſaſku holzn byla.

* ſ ſsydomkrózneho ſajedojočerja pſchekupza Herm. Springſtein a jeho ſotru, ſwidowjenu ſowarjowu Augustu Bockowu, je pſchibažny ſud w Prenzlawje 5. novembra ſi ſmjerči ſaſhudžil. Springſtein je ſydom čłowjekam ſi jedom ſtrychninem ſawdał, bjes nimi ſwojimaj ſtarſchimaj a ſwojemu ſwalej. Springſteinowa ſotra Bockowa chýžche ſo předy hacž ju ſajachu, ſi jenym Eberſwaldſkim řeſnikom ſi nowa woženicz. Řawoženja dyrbjeſche do mandželſtwa živjenjeſaweſčazu poliſu ſobu pſchirjeſč. Majſterje je Bockowa tež jemu ſi jedom ſawdač ſchyła, ſo by potom ſaweſčenſti pjenjes doſtala. ſ ſudniſtowemu ſakroženju ma ſo reſniſki miſchtr džakowacž, ſo je ſo ſmjerče ſi jedom ſawdačom ſminyl.

* W „Kansaskim Heroldze“ ſteji narěſtſt: Młody muž, ſi dobreho doma, kž chze ſo hnydom po ſvěrovani ſaſho wot mlodej žony dželicž dacž, ſo pyta. Wón ſebi wot njeje niežo žadač nje-žmě, doſtanje pał ſa pržu 20 000 dollarow ſarunauja. — Schoda, ſo njeje woſjewjene, kaf wjele mlodej mužow je ſo ſamolwjaſo.

* Niedawno by u w Memelskim wokrjezu tak bylne niewiedra meli, kajz hewal sa dziv hdy. Wone be tez s khetrym bylhom sjenoczenie. W Darwillach blyst do tamnischeho weternika dyri a wobbedzerja farasy. Rjesbozownego mandzelka be ho, mienio so je muž hiszce w dziele, k wotpozinkie podala. Rano jeho jako czelo w malynu namaka.

* (Tuczny proze.) Katař D. w Preiskretschamie w Schlesynskiej pszecheczwo ratarzej Str. skorzesche, dokelz ton, prawo k temu niemjeno, po polnym puczu jedzecze, kotreż psches D—owe polođe. Tuto polum pucz, nenhde 12 metrow dolhi, je nenhde 12 hrivnow hodyn. Tola žudniſte khosty, kotrež by u jeho dla se wschelakimi žudniſtymi a lokalnymi termijemi nastale, hižo netkole wjazy dyzli 1200 hrivnow wučinju.

* (Dwanaczehodzinſka pschizaha.) S Pomorskeje provinzy pizaja: Psched dlejchimi lētami je ho w Kolbergu stało, so je tam jena žona pschizahu wotpoložila, kotrež je 12 hodzinow dolho trała. Drjewowy pschekupz Rowe a czeski mjeſchtur Brandruž mjeſchtaj dolhu sförzbu dla liczbowanja, w kotrež bu sfoncziue w schtwortej instanzy wudowje wobisforzeneho, kiz be mjes tym wumrjeł, pschizaha pschizudžena, w kotrež ho wo nenhde 1200 malych pschizahow jednacze, dokelz be moliczkoſzow, wo kotrež ho sförzecze, runje tak wjese. Pschizaha be na wjazy hacz dwazyczni wuſko popisym stronu napižana a wobstarneje žonine pschizahanje trajesche tsi dny. Pschizaha paſ je wona kózdy džen dopoldnia 2½ hodzinu a popoldniu neschto psches 1 hodziniu, tak so je jeſte zyke pschizahanje nenhde 12 hodzinow trało. Tak dolho drje tola ženje žane wjazy tracz njebudže.

* Czlowjek dyribi ſebi pomhac wjedzecz. Tele dny be jedyn wuheski wojak w garnizonje ſwoju pjenježnu móſchen ſhubil. Drugi wojak be ju namakał a zyke sprawnie połkownikej wotedal. Połkownik sprawnemu hólzej jeho ſwérę se 24 hodzinkej dowolenzu (urlaub) zaplači. W bližszych dijach ſhubichu ſcheczo mužovo jedyn po drugim ſwoje móſchnie, kotrež ſcheczo druhy namakachu a ſwérę wotedachu. Na to połkownik poruczi, so tez dyribi pschichodnie kózdy wojak, kiz namakanu móſchen woteda, 24 hodzinku dowolenzu doſtać, kózdy paſ, kiz ſwoju móſchen ſhubi, ja to 48 hodzinſki ſtrivny arrest. Netko mjeſtce ſhubiowanie hnydom ſwój kónz.

* Kruta hyma knieži hižo w netkotrych dželach Norwegskeje. W Armbergu, w Hedemarckim wokrjezu, thermometer schtwortk hižo 23 gradow hymy po Celsiusiu počajowasche. W Tellemarkenje polna hyma knieži. Schtwortk be najwjetſche hyma, kotrež w tamnych stronach ſnaja, mjeniuzh 12 gradow po Reamurje.

* Rubježny mordar Kögler, kotrež w Thunje w Schwajcarskej jath ſedzi, be s tamnischeho jaſtwa wondano czeknycz spytal, tola by u jeho pschi tym pscheclapili. Netko ſo won ſapow jeduje zyrob u pschijecz, tak so dyribi jeho s gwałtom k jedzi mjuowac. To ſo wſchēdzie w pschitomnoſci jaſtworeho lekarja stanje.

(* Samo mózne wotkudženie a wotprawienje.) W Tyleru w Texaſu je 22. oktobra roſnijemdryiem lud jeneho czornucha, Henrya Hilliarda, na ſjawnym torhosheczu ſpalil. Czornuch be bělu žonu ſkonzował a jeje czelo ſhroſnoſeſzil. Kravne pzy mordarja bory wuežuſchlichu, a lud jeho do možy doſta. Hilliard ſo ſwojeje wim wuſna. Na puczu do jaſtwa jeho 300 s revolverami wobrójenych muži czérjesche a jeho ſ hrubej možu na mějno, hdžez be tu žonu ſkonzował, dohna. Tam ludowa byla ruče roſeſeſche. Bory be 2000 muži ſylna. Netko ſebi wurađowachu, kajke by najpschihodniſche khofstanje ſa njeho bylo. Rueče wobſamknychu, ſo dyribi ſo na torhosheczu ſjawnje ſpalicz. Hiszceze jemu dowolichu, ſo može ſwojej žonje pizac. Won ſej pizache: „Big Smith je mje ſajal. Ty wěſh, kaf ſo mi ponōže. Želi ſo eže wjazy njevidžu, budž tu božemje.“ Hdyž ſo jeho palenje ſapocza, be nenhde 7000 ludzi na torhosheczu. Tez wjele žonſtich be pódla. Hólezka na ſchtmach ſedzachu. Samo ſe wžow běchu ludžo pschichli. Schecpoz be ſ wuhla a ſlomy natwarjeny. So by ſo lepie palu, běchu jón ſ petrolejom poleli. Hdyž czornucha na schecpoz poſožichu, won ſo wotje modlic ſapocza. Na to mandzelſki ſabitje žony pschitupiwſchi ſchecpoz ſapali. Hnydom plomjo k mjebejham ſapacze a be ſlyſhcz, kaf czornuch wo wobhnadženie proſeſeſche. Maſlađena walczina paſ ſo mjechaſche palic. Po krótkim czazu wohen nimale haſny. Czornuch mjebe hiszce moriv. Duž lud ſchecpoz ſ nowa ſapali. Po ſchyrzyczoch mjeniſchinach hakle wopor ludoweho wotprawienja wumrje.

Pschedzowanje ſawostajenſta.

Pondzelu 11. novembra dopoldnia w 11 hodzinach ma ſo ſawostajenſtwo ſemrjeteho běnarja a khęzerja Jana Fallanta w Komorowje pola Rakę, a to: běnarſki grat (mjes nim 2 wulfaj běnarſkaj hěblaj), hobanka, druſhla a hospodařka nadoba, jaſo: pizmy kaſhcz, kara, ſopacz, kopol, ſekery, wſchelake ſudobje, netkoto kuchynſkeje nadoby, kaf tez draſta, mjes njej 2 kožuchaj, na pschedzowanje pschedawac.

Jurijs Fallant, ſawostajenſtowý ſarjadni.

Wipſchedawanje koſchloweho barchenta

prjedawſche placzisny kohcz po 40, 35, 30, 25 np.,
netczisne = = = 30, 28, 20, 17 =

poſwołmjaných ſuknijowych tkaninow

prjedawſche placzisny kohcz po 50, 40, 35, 30 np.,
netczisne = = = 40, 30, 28, 20 =

wulkič ſwimſkič mantlow

prjedawſche placzisny po 30, 25, 20, 15 mf.,
netczisne = = 10, 8, 6, 4 =

Džeczaze mantle hižo po 2 mf.

Placzisny ſu teho dla tak wurjadniſe tunje, dokelz tele węzny dale pschedawac nožzu.

Richard Gautzsch
na bohatej haſny.

Emil Lebelt

w Budětezach

ſwoj ſklad

czeskeho wuhla

ſnateje naſlepscheje družiny,

hornjoſchl. kamjenitne wuhlo,

delnjoſchl. kamjenitne wuhlo,

prima briſety atd.

dobrocživemu wobledzbowanju porucza.

**Pschiwjeſenje ſo derje a tunjo
wobſtara.**

S poczeczowanjom

Emil Lebelt.

Destillazijs Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wifach

porucza ſwoje wuhberne dwójne a jednore ſłodke palenzy, likery ſnateje dobroszeje a tunjoſeje, teho runja dobry ſitny a czisty palen 1. a 2. družiny.

Heblowane ſhpundowanja

zylo ſuče, 24 a 30 mm. ſylné, pschedawa tunjo

Tr. Holbian w Budyschinje pschi dworniſcheſz.

Margarina FF

Mlyn w Hrubjelczechach
ma pschezo wot něka
dobru pschenicznu muku
na pschedanu,
hachtu po 80 np.,
hertl zentnarja po 3 mf. 20 np.
Wsché držiny čirjewow ma
na pschedanu
rejniski mischtr **Z. Rencz**
na swonkownej lawskiej haſhy.

Kanariki (banzy)
dobrych pilnych spěvarjow, kaž tež
banzki k plahowanju jara tunjo
pschedawa **Gräßer** w Rakezach,
s vobhdenjom w domje krawskeho
mischtra Feijera.

ff. zigary

po všech placzisnach,
derje kłodžaze a ſo derje palaze,
kylne abo lohke, čiſeze po žadanju,
hižo po 3, 4 a 5 np. poruczataj

Strauch & Kolde
na kamjentnej haſhy 3,
drogarnja „k ſlotemu worjowej“.
Budysla ſtrowotna ſtudjen.

Turkowske ſlowki
najlepsheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
pschi mjaſzowym torhoschezu.
Destillazija
ſnatych dobrých likerow po
starých tunich placzisnach.

ſvoje ſnate
Dobre palenzy
(jednore a dwójne)
poruczataj placzisny hódnno
Schieschla a Rieczla.
na swonkownej lawskiej haſhy.

Wjetſchu dželbu dobreho
Širopa
porucza punt po 10 np.
J. Z. Glien
pschi drzewowych wilach.

Rungswaze maschinu,
čiſeze ſe želesa a worzla, jara
džerzaze a praktiſte,

Schrótowanske maschini,
běnyrostlōčaze maschini
džela a porucza po najtunisnich
placzisnach

R. Leichsenring
w Czornym Hodlerju p. Radworja.

Koſaze kože,
ſajecze a ſamikowe kože po je-
nosliwych a wjetſich dželbach po
najwyschich placzisnach kupuje

Gustav Raude
na garbarskej haſhy 16.

S dohom ſwoj bohaty
ſkład ſožuchowych kožow, psched
molemi rukuj, po najtunisnich
placzisnach poruczam.

s fabriki **A. & L. Mohra** w Altona-Bahrenfeldze
ma po vobhredzenju žudniſkeho chemika kniſa dr. Bischoffa
w Barlinje tu ſamu hódnosęz jako ſyroba a tón ſamy ſlōb kaž
naturſka butra a ſo pschi nětečiſich wžekostupazich butrowych
placzisnach jako doſpolne a tunje ſarumane dobreje butry porucza,
runje k maſanju na kħleb, kaž k mužiegu pschi warjenju a pječenju.
Skoro we vſchēch kolonialtworowych kħlamach dostač.

Şafeth
w placzisnach
po mf. 6, 7, 50, 10, 12 a 15,

dale džeczaze mantle
a džeczaze žafeth
w bohatym wubjerku porucza

Richard Gautzsch
na bohatej haſhy.

Wódne ponoje, kotły, kachlowe platy,
něſczone rebliki, kachlowe dřežka,
těſčhne wokna, twarske hodže

porucza tunjo **Paul Walther.**

Klobukowy basar
w Budyschinje

19 na bohatej haſhy 19
porucza

klobuki a mězy ſa mužſkich a hózow,
zylindrowe klobuki,
kožmate mězy,
kožmate muffy,
kožmate boy,
ſymske mězy,
filzowe ſtupnje,
filzowe toſle,

Nadpadnje tunje placzisny.

Najwjetſhi wubjerk.

Njeh ſo ſedžbuje na čiſtu 19 na žoltu firmu.

Slodke palenzy

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.
porucza **Moritz Mjerwa** podla Pětrowskeje zyrkwe.
Destillazija ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placzisnach.

Paleny kofej

punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np.
w čiſeze wubjernje ſłodžazich družinach porucza

Th. Grumbt.

Lovrhu želesnich hornzow, ponojow,
tyhelow atd.

po najtunisnich placzisnach pschedawam.

Gotthard Behrends
na bohatej haſhy.

Nowe wotewrjene.
Emil Indinger,

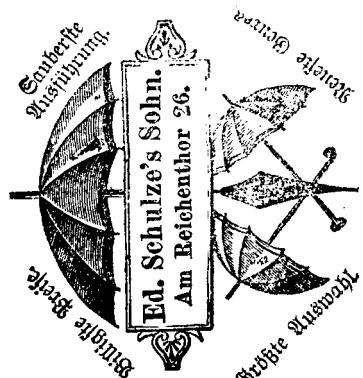
ſchewſki mischtr
na jerjowej haſhy 6
w Knüppelholzeſ domje.

Najwjetſhi ſkład
vſchēch družinow trajnych
ſtupnjiow
a

ſchkornjow

po najtunisnich starých placzisnach.
Na jerjowej haſhy 6
w Knüppelholzeſ domje.
Nowe wotewrjene.

Pschedeschežnički.

Borjedzenje a poczehnjenje
w mojej pschedawatni.

Cirjewa
vſchēch družinow porucza
J. Frenzel
na kamjentnej haſhy 5.

Howjase, konjaze,
czelaze a woweje kože kaž tež
woweju wólmu pschezo po naj-
wyschich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi žitnych wilach njeđaločo
herbskeje katholskeje zyrkwe.

Ia. Solingske
blidove nože a widlički,
luchinſke nože,
rēſanske nože,
ſacjne nože,
britwje,
nožizy,
rubanſke nože,
bolebanſke nože,
kaž tež
jedzenſke ſižy,
khoſejowe ſižy, ſiži,
warjenſke ſudobje,
khoſejowe mlyny,
platy,
rybowacze
atd. atd.

w najlepshej tworje po
ſnatych tunich placzisnach

B. Fischer
na žitnej haſhy.

Krawattt

stajnje najnowsche, w snathym bohatym wubjerku porucza

Jurij Bertram

8 pschi lawskich hrjebjach 8.

Ssi ē

wubjernie dżeržaze, po wšichch placzisnach porucza

Jurij Bertram

8 pschi lawskich hrjebjach 8.

Glaſejowe rukajzy, rukajzy se swěrinenje kože,

symſke rukajzy

porucza w wulkim wubjerku w dobrzych druzinach

Jurij Bertram,

rukajzowa fabrika

8 pschi lawskich hrjebjach 8.

Wobraſy

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſaschleñzuja a ſ woblikom wobbadža, domowe żohnowanje a wobraſy w wulkim wubjerku a tunich placzisnach pola

Maxa Mützy

na bohatej haſy 11.

Koſaze, liſcheze, tħorjaze a tunjaze (mordariske), ſajecze, żor-njaze, lanillaze a locze ſože po najwyschich placzisnach kupuje

Heinrich Lange

w Budyschinje pſchi ſitnych wikach.

Wobraſy, kothrj chze ſebi dobrh a tuni čaſznik kupicę, abo kothrj chze ſebi jón porjedziec dacę, njech dže k čaſznikarzej Curtej Ženčej na ſwokownej lawſtej haſy 3, pôdla knjeſa lotteriſkeho follektéra Jägera. — Ženče pſchedawa a porjedža ſa ſwoje dželo sprawnje rukijo.

Pſchedawanie a porjedzenje wšichch druzinow čaſznikow. Placzisny najtunischi a rukowanje na dwie leče.

Gustav Mager, čaſznikar 11 na herbskej haſy 11 pſchi starých kaſarmach.

Wolmjanne ſapy, wolmjanne rubiſhcza ſo ſ njepuſchczatymi barbam pſchebarbia a taž nowe pſchihotuja. W. Kellingez barbjerija.

W wudawańi „Sſerb. Nowin” je doſtač ſa 4 hrivny

Rěčica serbskeje rěče.

Spisał Jurij Kral, kapłan w Draždauach.

Emil Wehrle

w Budyschinje na jerjowej haſy 7.

Boruczam ſwoj ſkład 6/4 ſcheroſich piſzanych zychov, počta wſchelakich muſtrów, ſtarý lohež po 20 np., teho runja lēpſchu tworu w jara wulkim wubjerku ſtarý lohež po 25 np. atd., koſchlažy barchent, trajnu a džeržazu tworu, po jara tunich placzisnach; barchentowe rubiſhcza po 25 np., barchentowe ſožowe plachty po 60 np., teho runja ſcheroke dwojopſchězne po wſchelakich placzisnach, dwojzvſcheroſki ſama ſe židžamymi kwetkami, ſtarý lohež po 65 np.

Bukečanske serbske towarzſto

změje, da-li Bóh, njeđelu 17. novembra ſwoje preňe zymske posedzenje. Dališe ſo za tydzeń wozjewi. Předsydſto.

Sſerbske burſke towarzſto w Bělčezech

změje njeđelu 17. novembra popołdnju w 3 hodzinach poſzedzenje.

Pſchedzydſto.

Budyska Bjesada.

Hoscina wulkeje kolbasy změje ſo pońdzelu 18. nov. w Budyskej tršeřni. Kouvert płaći 75 np. Započatk wiečor w 8 hodzinach. Wo bohaty wopyt proſy předsydſto.

Pſchepołoženje ſchewſta.

Sſwojim čeſćenym wotebjerarjam a ſnathym najpodwołniſchym wjedzenju dawam, ſo ſhym ſwoj

črijoſt a ſchórnjoſt ſkład

1. julija ſ jerjowej haſy 6 na napſchecznu ſtronu čiſlo 11 niže kſlamow knjeſa Wehrle pſchepołožil. Sa dowěrjenje, w bohatej mèreji mi ſpočjene, ſo rjenje džakujo, proſchu ſe mni dale pſchiſtuowacę. S počjeſćowaniem

A. Knüppelholz.

Čeſćenym Sſerbam na Židowje a woſolnoſci najpodwołniſchym wjedzenju dawam, ſo ſhym dženja tħequ, knjenje ſelenje ſwid. Schütznej ſluſchazu, a

pſchedawańju materialnych tworow w njej ſo namačazu, ſienočemu

s piwowym a palenzowym ſchenkom kupil a ſo pſchedawańju ſ firmu

Hermann Bensch

dale powiedu.

Budu ſo ſhweru prózowacę, ſo bych kōždemu, kothrj mje po-jeſezi, k jeho połnej ſpokojoſci poſlužiſ.

Na Židowje, 1. novembra 1895.

S počjeſćowaniem

Hermann Bensch.

Džak.

Za te rjane drohotne dary a zbožopreća, z kotrymiž buch wot lubych přećelov z blizka a z daloka, wosebje wot mojich lubych wosadnych a knjezow zastojskich bratrow při ſkładnoſci mojego jubilejskeho ſwjedzenja wobzboženy, z tutym ſwój najwutrobiſni džak wuprajam.

W Bukecach, 3. novembra 1895.

C. A. Kubica, farar.

Do Minafala!

Njeđelu a pońdzelu k fermuſchi ſo pſchi ſhlyne wobſadženej balſeſkej hudžbie moja nowoparketo-wana ſala poživječi.

K temu pſcheczelnwie pſche- proſchuje G. Pjetasch.

Wupuſchczane ſymſke ſwjerſhni, ſymſke mantle, ſožuhove poczehnjenja, mužaza draſta ſo ſ njepuſchczatymi barbam pſchebarbia a ſo k noſchenju pſchihotuja.

W. Kellingez barbjerija.

Do domu na reſanje tħodži A. Brühl pod hrodom 21.

Sſwoj wuſtar ſa ſchathſchicze, najlepſche a najdokladniſche roſwuczenje, wuſchitwanje mjenow atd. najnaležniſchego poruczam. Schath k ſchiczu a wuſchitwanju, taž tež k wuměſtemu tħfanju pſchijimam. Schwadliſka wučekta Vjenadžiz na hornczerſkej haſy 34.

Delnjohorežanski knježi dwor wpta k nowemu lētu 1 ūchiniſlu holzu } do hroda 1 džeczazu holzu } a nělotrych rólnych vohončow. Saradzenje ſo ſaplačzi.

Wuſtojnych rólnych vohončow, wotrocžow, ūrenkov, ſtražniſow, dželaczeſke ſwójby, ūlužobne a hródzne džowki a tajſe k ūwinjom, konjažych hólzow wpta

Hehnoldowa.

Sjawnia próstwa.

Sſerbſki pěžijer Handrij Paul w Mjeſchizach, kothrj je hižo wjazy kroč ūtowataho braſchku Berg-holda-Wujejkowſkeho ſaſtuowal a pſchi tym dobru kħwalbu dobył, ſo prožy, ſo by jako braſchka na ūjawne ſtuipil a ſhwoje ménjenje w „Sſerbſkih Nowin.” wofjewil. ſ doboru tajſich, kotsiž braſchku trjebaſa, na herbskeho pěžijerja G. Paula fedžblivych činimy.

Nělotre młode ūwazati.

Wutrobiu džak

prajimy wſchitkim tym, kotsiž ſu naž pſchi naſhim ſ ſowatwarjenju a předh teho ſ darami luboſče, pſchivoženjem a ručnym dželom podpjeraſi. Woſebithy džak prajimy ūlischanskemu a ūupjanſkemu knjeſtſtu, teho runja tym, tiž ſu nam doſhi čaſh hospodu dali, tež knjeſej Monjh a knjeſej fararzej Birnichej ſa ſberanje ūmilnych darow. Boh chzyl wſchitkim jich luboſče bohače ſarunac̄.

S wohnjowym njebožom potrebečeni Wulſo-Dubrawjenjo.

(K temu čiſlu pſchiloha.)

Wulki wubjerk

hotoweje
mužazeje, žonjažeje a dżecžazeje
drasty.

Sapisk placzisnow:

Wobleczenje sa hózja	hízo po	2 hr. 50 np.,
wobleczenje sa muža	=	14 = = =
pjesle	=	6 = = =
swjertschnili	=	10 = = =
holowý	=	4 = = =
žaleth sa žony a holzy	=	3 = = =

Po mérze so po najtuniszech placzisnach schije.

E. Weiss

w Budyschinje

19 na bohatej hašy 19.

3igar y.

S teho sameho konkursa kaž „starý kanzler“ poruczam oj hisceže wjesczhu dżelsbu zigarow, 100 sztuk po 3 hr., 3 hr. 40 np., 3 hr. 50 np., 4 hr. a 4 hr. 50 np. a prozhymoj kurjerow a sažyschedawarow tole posłiczenje wobledżbowac.

Ginzel a Bitscher

na wulkej bratrowskej hašy 6.

S póstom 300 sztuk franko se žadanku placzisnym psches póst.

Heinrich Lange

w Budyschinje

11 pschi žitnych wilach 11

hwój wulki skład pjeszowych tworow, kaž tež kožow wscheje druzimy pscheczelniemu wobledżbowaniu porucza.
Kožuchi so po mérze ruce a tunjo seschija a wuporędza.

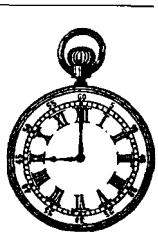

Franz Marschner

czajnikar w Budyschinje

čzo. 9 na bohatej hašy čzo. 9

hwój skład czajnikow a czajnikowych rjezjasow dobrociemu wobledżbowaniu porucza.

Hódna twora. Pjekomne rukowanie. Tunje placzisny.

Vorjedenje dobre a tunje.

Pschipomijenje: Něču herbski.

Winownja Gustava Küttnera

w Budyschinje

10 na herbskej hašy 10

porucza swoje

rad so piçaze cziste wina

z pinzow dobrou kwalibuméjazeje winownje Hub. Willameza nařednu. w Lipsku, dwórskiego lieferanta Jego Královskéje Wyzkooſcze prynza Jurja, saſkeho wójwody.

Pruhowanske winowe stwy.

Ssnédarne.

ejekl alopelajq 9 roca

Wyspiański a w ažjazdzie jenakiego krokielik a ouia ož haj vyz

Majlēpsche tóczniſki

sa wschón grat, kaž tež
amerikanske tócznikowe wale
dostanecze w najwjetshcej pschedawartni železnych tworow
Gottharda Behrendsa
na bohatej hašy.

Rajtunische placzisny.

B. Fischer, na žitnej hašy

porucza
hibite kótkowe kachle,
běrnjaze kobjele se sažynowaneho pleczeneho grotu,
sažynowane bowy a wanje,
juchowe čerpaki,
dezimalne mostowe wahy,
butrowe wahy,
škótné wahy,
kaltruhaze maschin,
rěputruhaze maschin
po snatich tunich placzisnach pdrczja

B. Fischer, na žitnej hašy.

J. G. Illgen w Budyschinje

na mjažowym torhoschezu čislo 13,
pschedawartna mydla a kwęczkow
porucza wubjernie jadriwe mydla, mydlowy pólver,
majne mydlo, schterlu, kaž tež wonjadla a toilettove
mydla w wschelakich druzinach po najtuniszech placzisnach.

7 na ūkelniskej hašy 7.

Poruczam hwój wulki skład
Khozebuschego roklateho tobaka
hamžneje fabriki po najtuniszech placzisnach k dobrociemu wobledżbowaniu.
Hermanns Gerlichowa wudowa

7 na ūkelniskej hašy 7.

Rjane čerstwe howjase čjrjewa
k dželanju korbasy, loftu po 7 np.,
zyle pažmo po 100 np., rěnikam,
kotšiž d o domu rějacž klobža,
dawa so rabatt. Znežne kuschené
kwinjaze mjažo punt po 65 np.,
tuczny čerstwy kwinjazy brjich
punt po 55 np. porucza
Otto Pettschla na žitnej hašy.

Czesznych Šserbow dowolam ſebi na hwój
wulki skład

symskich swjertschnikow,
mantlow, pjeslow a wobleczenjow
wot najtuniszechje hacž do najlepshje hódnoscze
pschedezelne kedžblivych ſeziniež.

J. Szykora,

pschedawartna
mužazeje a hólczažeje drafty
w Budyschinje pschi bohatym tormje.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kózdu sobotu.
— Śwörtlētna předpłata w wudawařni 80 np. a na
němskich pôstrach 1 mk.,
z přinjessenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiz maja
so w wudawařni „Serb-
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štôrkt hać do
7 hodz. wjeđor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císl Smolerjec knihicísečnje w Mačičenym domje w Budysinje.

Císl 46.

Sobota 16. novembra 1895.

Lětnik 54.

Swětne podawki.

Němiske khějorſtvo. Sazkſi krajny ſejm je ſanđzeny ſchwartſ. Jego Majetoscz kral Albert ſ trónſkej rěču kwydženzy wotewril. Wopſchijecze trónſkeje rěče wo finançných wobſtejnosczech naſcheho ſakſkeho wótzneho kraja ſpokojazy ſacžiſchež cžini. Hdyž tež ratařſtovo hýſcheze pod niſkimy žitnymi placžiſnami cžegko cžerpi, dha ſu ſo na druhéj stronje wobſtejnoscze induſtrije kaž po zylkych Němzach, tak tež w Sakſkej wjele polepſchile. Swiſhuiž ſ wiđomnym poſvěhneniom induſtrije ſtatne finançy poſzlednjeho lěta vornjo lonschemu lětu bôle ſwježelazy wobras poſtieza. Finançnemu ministerſtwu je teho dla bžehacžprozentowſkemu pschirožkej, kotrež je ſo loni k dokhodnemu dawkej žadał, ſa pschichodne lěto ſpanycz dał. S wobžarowanjom ſo na to ſponina, ſo khějorſtvoſu ſejm finançnu reformu ſa němiske khějorſtvo pschijal njeje, ſ kotrež dyrbjachu ſo porjadne finançne pomery mjes khějorſtvoſu a ſwiaſtowymi ſtatami dozpicz. Podla někotrych ſakonjovych načiſkow, hromadu kladene je ležomnoſcžow a někotre poſtajenia ſakonja wo zivilnych ſtatnych ſlužobnikach naſtuſazych, ſo ſejmey ſakonjovych načiſk pschedpoloži, na lěkaſke wokrežne towařſtwa ſo pocžahowazy. ſ kotrež ſo diſziplinarne móznoſcze tychle towařſtvoſu a ſkarjow ſtrajduja. Dale ſo praji, ſo je twar noweje ſejmowinje nufny a ſo twar Draždanskih dwórmichzow po poſtajenym planje poſtupuje a ſo ſtouči. Knježerſtvo budže ſebi naležne bycz dacž, wobkhad ſ twarjeniom želesnizow ſpečhowacž a budže ſo teho dla ſejmey twar někotrych želesnizow namjetowacž. Po petiziji wucžerjow pschi realnych ſchulach, knježerſtvo wot předawſcheho ſejma k wiedzenju podatej, je ſo druha mſdowa ſkola ſa tychle wucžerjow načiſla. So bychu paſ ſo gmjenni w kotrež realne ſchule wobſteja, ſ nowymi dawkami njepocžežile, ſo pjenjes, k polepſchenju wucžerſkeje mſdy trébnj, do ſtatnych wudawkow ſtai. Poſloža wunoſtka ležomnoſtneho dawka ſo tež pschichodne lěto mjes ſchulſte gmjenni jako ſchulſka dotazija wudželi.

— Krajna kulturna rada, kotrež je 8. a 9. novembra wuradženja měla, je wobſamka, knježerſtvo wo kředki, k ſaloženju žitnych ſtadžiſchczow trébne, proſyzcž. Dale je kulturna rada wobſamka, knježerſtvo napominacž, ſo by ſejmey ſakonjovych načiſk pschedpoložilo, ſ kotrež ma ſo dyrbjenke ſkotne ſawěſeženje ſawieſež. Wulki džel ſtrenich a malych ratarjow, kaž je ſnate, wo dyrbjenke ſkotne ſawěſeženje njerodži. Duž drje ſměny ſo nadžecž, ſo budža burſy ſastupjerjo w druhéj komorje pschedcziwo ſawiedženju dyrbjenkeho ſkotneho ſawěſeženja rěčecž. Šerbskaj ſapohlanzaj, knjeſaj ſkola a ſsimola, ſtaj hižo dawno prajiſo, ſo budžetaj pschedcziwo tutemu ſakonjej hložowacž.

— Šwiaſtowa rada budže ſo w ſwojim bližichim poſzedženju ſ namjetom pruskeho knježerſtwa, ſaloženje pschemu hylinskih komorow naſtuſaziu, ſaberač. ſakonjovych načiſk je hižo wudželany. ſ pschemyhyliskimi komorami dyrbj ſo organizacija pschemyhyl ſchihotowacž; wone dyrbja k temu poſtajene bycz, ſo bychu knježerſtvo a gmjensku wjſchnoſcž we wſchech naſpravach k ſpečhowanju ratarſtwa wudate, ſ radu a ſtukom podpjerali, lětneje wo wobſtejnosczech pschedcziwa roſprawu podali, pschedcza a wobčezowanja pschemyjeſlifikow pruhowacž a je wjſchnoſcž k wiedženju dacž.

— Stan, psched dwěmaj lětomaj w němſkim wójſku ſawiedžene, ſu ſo pschi lětuchich manevrah jako hōdne wopokaſale. Psche deshež, roſu a mrós ſu wone wojakow derje ſitale. Wulki stan,

ſu wjele ſhmaňſche, dyžli mjeniſche ſranzowſke. Zenož kije, kotrež ſtan džerža a koliki, ſ kotrež ſo wone k ſemi pschicžinu, dyrbja ſo polepſchicž. Koliki pschi ſabici roſtoča, ſu w moſtej ſemi pschekrotke a ſo njehodža do ſmiersnijene ſemje ſabicz. Tele nje- doſtati hodža paſ ſo wotſtronicz.

— Wucžahanje ſ Němſkeje psches Hamburg do Ameriki je pořno ſanđzenym lětu w poſledních mežazach ſažo khětro pschibylo. Lěžha w oktobru je 6699 wožbow wucžahnýlo, pořno 3622 wožbow w předawſchim lěže. Židam ſo pschi wucžehnjenju do Ameriki wſchě móžne ſadžewki napschecž ſtajeſa, dokež maja ſa to, ſo ſu wone ſa kraj a lud ſchłodne.

— Pschi wſchěch europiſkych burſach ſu ſanđzenu ſobotu bankowc, ſtatne a želesnike papery ſ džela khětro wjele po ſwojej placžiſnje ſpanycle. Vjeshwědomicži pjenježnižy běchu placžiſných tychle papjerow najprijež horje ſehnali a je potom mjes ludži roſpichedali. Hdyž běchu ſkóńčenje poruežnoſež doſtali, tele papery dale pschedacž, běchu je wſchě na jedyn džen na burſy k pschedacžu pothkowali, ſ cžim dozpicz, ſo placžiſna pothkowaných papjerow nahe ſpadže. Schkodu maja cži ludžo, ſa kotrež ſu pjenježnižy tele papery ſobotu pschedali a dale cži, kotsiž drje je hýſcheze wobſedža, tola kotsiž ſu ſebi je předj po wjſkoye placžiſnje ſupili. Wone je ſo wulicžilo, ſo je ſo na tychle papjerach ſobotu na 1200 milijonow hriwnow ſhubilo. Tónle burſow yraſk ſu ſebi pjenježnižy po ſdaczu wotřeželi. Někto budža tucži dele ſprážnjenie papjeru ſupowacž, jich placžiſn po něčim ſažo horje honicž a je potom ſažo ludžom, kotsiž ſu ſa wjſkoye danju ſakomni, naręča. Na tajke waſtnej ſo ſ lobkej prýzu lud wo milijonu wukluka. Po ſakonſim ſupcu ſo tajkemu wuklukanju ſadžewacž njehodži; pschetož hlypym a nahrabnym ludžom dobra rada nimo pada. Najeudriſko cži ludžo cžinja, kotsiž ſo ſ burſowymi papjerami njenaklađuja, ale ſo ſ niſkej danju tukrajnich ſtatnych papjerow abo naſchich naſutowanjow ſpokoja.

— Awtſtria. Pschi nowowólbje měſchežanosty je Winske měſchežanske ſastupjerſtvo ſ nowa wjednička antiſemitiſke ſtronu w Winje, dr. Luegera, wuſwoliſo. Kaž je ſnate, khějor přenju wólbu dr. Luegera ſa Winskeho měſchežanstu wobſtrucžil njebe. Nje- džiwažy teho je Winske měſchežanske ſastupjerſtvo na wuſwolenju dr. Luegera wobſtało. Knježerſtvo je na to měſchežanske ſastupjerſtvo roſpuſtſežilo. Po ſakonju dyrbja ſo nowowólbje ſa njo ſa ſchěſež njeđzel wupiſacž. Šda ſo, ſo chze knježerſtvo ſpystacž, pschi nowowólbach antiſemitiſku wjetſchinu ſnicžicž. To by ſo hodžilo, hdy bychu ſo wucžerjo, profeforovo a ſastojnižy namolwicž dali, ſa židowſkych a liberalnych kandidatorow hložowacž. Schto paſ potom, hdyž ſo tónle poſpýt ujeſchlachęži? A někole ſo wocžakacž da, ſo njeđiwažy wſchego wobrěženja a ſatrafenja antiſemitiſka ſtrona niz jenož dotalnu ſylnoſcž wobkhowa, ale po wſchém ſdaczu po ſiczbje ſylniſcha ſ wólbow wumžde. Šczehwki njeſobſtrucženja dr. Luegera ſo pschedwidzež njeđadža. Wone móže ſ naſtorkom politiſkeho pschedwota w Awtſtrijskej bycz. W khějorſtowym ſejmje, hdyž ſu hižo tydženja dla ſacžiſnjenja Winskeje měſchežanostweje wólbv antiſemitojo, Młodocžejcha a ſchecžijansko-konſervativní knježerſtvo njemdrje pschimali, budža tucži ſwoje nadpadih pschi bližſej ſkladnoſcž wopſjetowacž. Ministerſtrowemu pschedkydže, hrabi Badeniej, telko možh njepſchizpia, ſo budže wón tele nadpadih na dleſhi cžaſ

wotrashej móz. Wón roščazy naival antisemitow njebudže móz sadžeržecž, ale šo s nim ham podtorhne.

Stalska. Na Sizylskej kupyje, w jenej najrjeñsich europiſkikh krajinow, wjetſchina wobydleſtwa khleba trada. Sizylska, kotruž starí Romjenjo jeje plodnoſeže dla žitnu komoru města Roma mjenowacu, někole ani ſwojich wobydlerjow ſežiwig ſnjemóže. Wina na tychle wobſtejnoscézach je to, ſo ležomnoſeže w Sizylskej jenož malej licžbje bohatych ſemjanow ſluſcheja. Někole je tam ſ najmjeñscha 50 000 dželacžerjom bjes džela abo tola telko mdy nima, ſo móhli ſo ſežiwig. Na njebožownej kupyje ſo w pschichodze powschitkovna muſa ſhortschi. Větſha ſo tam mandle poradžile njeſzu, kotrež k hlownym žórlam krajnych dohodow ſluſcheja. Po radže ſizylſkikh prefektorow (wokrjeñkých hejtmanow) chze knježerſtvo hnydom někotre nowe želeſnižn twaricž dacž, pschi kotrychž by wjele týkaz ludži dželo a ſaſlužbu namakalo. Najlepje pak by ſo njeſchertawazej muſu ſ tym wotpomhalo, hdy by knježerſtvo wobſhedzenſtwa wulko-ležomnoſežerjow pokupiwschi je roſkuſtowało a je jako mjenſche rentske kubla mjes lud roſdželilo.

Franzowska. Burſtvo dyrbi ſo ſdžeržecž! To ſtaj franzowske knježerſtvo a franzowski lud ſa nuſne ſpóſnaloj. Franzowski wójnski minifter je ſežehowazý wukas ſaſtojnikam, jemu podſtajenym, podal: „Maž hižo dla ſdžerženja naſcheye brónitſeže nanajwjažy ſdžerženje burſtwa ſajimuje. Duž ſo poroſowacž njeſchihodži, hdyž ſo praji, ſo ſo ſ naſchey hospodařſkej politiku, kotraž wjchě naprawy, woſebje wikowanſke wučinjenja na to pruhuje, kaf bychu na ratařitvo ſtukowale, jenoſtronſhy jenemu ſchtantej horvi. Hdy by burſtvo ſaſchlo, by ſe ſakitanjom wótzneho kraja nimo bylo. Wójſto w ſwojim jadrje a po wjetſchinje mužtrow ſ burow wobſteji. Woni ſu woprawni ſaſtuſjerio ludowje možy, khrobloſeže a čeſeže. Wójnske ſtawiñh to dopofaſaja. Duž dyrbi tež wójſtowe ſarijadniſtvo na to džiwacž, ſo ſo wſcha potřeba w wótznym kraju nadžela a ſo wſcha zyroba pola naſchich burow nakupi, tež hdy chzyt ju wukraj tuřſcho podavacž. My burej ſ tym jenož džel teho wročimy, ſchtož woni ſ danfami naſdadža a hewak ſa ſwojich ſynow w wójſtu wopruja.“ — Po tymle wukau je franzowske ministerſtvo wulku ſumy pjenies pschihwoliſlo, ſo bychu ſo mjažowe twory ſa wójſto a marinu ſ tukrajneho mjaſha pschihotowale, město ſo bychu ſo pjenieſh do wukraja póžlaſe, byrnjež byle wukrajne konſervy tuřſche.

Něhdjuchi dahomejski kral Behanzin, kotrež ſu Franzowſojo psched dwěrniſi lětomaj pschewinyli a popanyli, je někole jatý na jenej malej kupyje njeſdaloko franzowskeho brjoha živy. Pschi 100 hriwnach měžačneje penſije je ſo jemu tam ſmierzecž wostudžilo. Wón je pohan a ma tſi žony, kotrež jeho na jeho wukhodach ſtajnje pschewodžua. Žena ſ nich na jeho prawizh pluwaruňi rožy, druhá ſ lěwizh popiel ſ jeho kralovſkej zigath ſtorka, tsecža ſady njejeho jeho hobořſki pschewlončník nožy. Jeho něhdjuchi přeni minister khort w hospitalu leži, hdžez jeho čzornochowſka džiwioſež často khločtrſku čzichoscz malejte twierdžiſny pschetorhne. Hdyž ſo na pschitſlad mjeno krala Behanzina mjenuje, ſo wón kóždy króč k ſemi čzízny a ju tſi króč koſchi. Młode pječzene kury jemu najlepje ſlodiž; hižo hdyž malý kuſ doſtanje, wón ſ wjeſeloſežu hantuje a wſcho, ſchtož jemu bliſko leži, roſbiſe. Wóndano wón hospitalowej pscheditejčetžy praji, ſo chze ſo jemu jara čzlowjecžeho mjaſha. Hdyž jemu ta wotmolvi, ſo to njeby dobre bylo, a ſo by to ſ wulki hřechom bylo, Behanzinowý minister ſnapſchecžiwi: „Móžno, ſo je to ſ hřechom, ale prajicž, ſo to dobre njeje, je njepravo, to dyrbiu ja lepje wjedžecž, dokež je mi to husto doſež ſehlodžalo.“ Šsyn dahomejskeho krala je na lacžanskej ſchuli w Parizu, hdžez nimo měry rucze franzowski wuknje a ſo ſe ſwojej duchownej wobdarjenoscu wuſnamjenja.

Bolharſta. Bolharſti wjetř, Coburgſki prynz Ferdinand, je ſejmowym ſobuſtawam ſlubil, ſo po žadanju bolharſkeho luda ſwojemu ſynej Boriszej wot katholſkeje k prawoſławnej (grichisko-katholſkej) wérje, kotrež ſo Bolharjo wuſnawaja, pschefstupicž da. Ruski zar budže pječza prynzej Boriszej ſmotsicž. S tym by ſo ruſke nadknjeſtvo nad Bolharſkej, wot Rusich ſ turkowskeho pschaha wumwženej, ſjawnje. ſjwiedženſhy wobſtrucžilo. Coburgſki prynz Ferdinand je ſo po doſlím roſmyſlenju roſhudižil, tule króčel ſežinicž; wón je dopóſnał, ſo ani wón, ani jeho ſyn bolharſki trón wobthowacž njeſozetaj, jeli ſo ſo ſ najmjeñscha jeho ſyni jenakeljo wěrywusnacža ſ bolharſkim ludom njewuſnawa. Ruszy pak prynzej Ferdinand je prawje wěricž nochzedža, předy hacž ſo pschefstupjenje wopravodže ſtało njeje. Boja ſo, ſo wón ſaſo hinač roſmyſli. A k temu ſnadž ma wón doſež pschicžinow. Mjes bolharſkej ruſko-pschecželnej ſtronu je doſež tajſich pschiniwžowarjow, kotriž prynzej

Ferdinandej wodačz nochzedža, ſo je taſ doſhi čzaſ ſtambulowej lud podklóčicž dał. Tucež ſo na to měra, ſo bychu na Ferdinandove měſtno druheho wjetra wuſwolili. Taſ je ſtejiſchežo prynza Ferdinandova jara ſablate a ſtraſchne. Na druhej ſtronje ſo wón na ſendželsku a Awſtriſku ſpuſchežecž njeſož. Wobaj krajej ſtaj hač dotal jenož Bolharſku klufaloj a ju wuzýzaļo. Awſtriſky ſidži ſu Bolharſku podobnje taſ wulichowali kaž Galiziſku. Duž je bjeſdžiwa, ſo Bolharjo ani Awſtriskim, ani ſendželcžanam njevěrja, ale pomoz jeno hiſcheze pola Ruſkeje pytaſa, kotruž maja mjes europiſkimi wulkomožami ſa najmjenje ſebeſčiwi.

Turkowſta. Wobſtejnoscéze w Turkowſkej ſo pschego bôle ſawijeja. Nježiwiſazý wſchěch ſměrovazých povjeſčow europiſke wulkomožy do teho wjazý njevěrja, ſo móhli ſultan w ſwojich krajach ſaſho poriad poſtaſicž. A ſakitanju ſwojich poddanow, w Turkowſkej pschebiywazých ſu Franzowska, ſendželska, Awſtriſka a Ruſka wójnske ſužde psched Konstantinopel a k brjoham Małej Aſiſkeje póžlaſe. Sultan derje wě, ſo wobſtacze turkowſkeho knjeſtwa wot teho wotniſuje, hacž budže wón ſežkaſte hibanje, we wſchěch ſtronach Turkowſkeje ſo poſtaſowaze, podklóčicž móz. Wón je teho dla poručiſt, hnydom 120 bataillonow reſerwov mobiliserovacž. Wo hroſnoſežach turkowſkikh njeſernikow ſu hakle někole nadrobniſche povjeſče doſchle. Po wobſywědzenju armenskeho patriarchy (najwyschischeho duchowneho) w Konstantinoplu, ſu Turkojo pschi požlednich njeſerach w Konstantinoplu ſamym ſ najmjeñscha 2000 Armenow ſkončovali. S nich je ſo ſedma 100 čzélow do armenskej zyrfiſow wſchinjeſklo a ſo pohrjebalo. Wjazý dyžli 18000 ſabitnych Armenow ſu do morja ſmjetali. W turkowſkikh provinzech ſo žadlaſe podarvi ſtawaju. W Małej Aſiſkeje ſu wjazý dyžli 3000 armenskich mužow, žonow a džecži ſkončovali a jim jich nadobu a ſamoženje rubili. W Trapežuncze po njeſerach rubjene klavěry po 4 frankach, ſchijaze maſchiny po 1 franku pschedawacu. Armenojo ſebi jenož žadaja, ſo móhli živi byč, a ſo bychu ſebi ſwojeho živjenja, čzecže a ſamoženja wěceži byli. Něcežiſche czeſepjenja Armeniſkikh ſu wjele wjetſche, dyžli czeſepjenja pschecžehaných ſiheſezijanow ſa romiſkých khěžorow Neroна, Trajana a Julijana. Armenojo ſo nadžijeja, ſo ſo frej njevinowatých njeje podarmo pschelaſe. Žadlaſoje ſebeſče njeje kónz. Hdyž budža Armenojo widžecž, ſo turkowſke knježerſtvo reformy ſprawne njeſchewjedže, budža woni hacž wukraje ſebeſče ſtukow wumóz.

Hroſbny hōſcž.

Berg pschitivny a, hdyž bě khwilu ſamyſleny psched ſebeſče hladal, rjeſni wón: „Njech je, kaž je to naſch pschecžel namjetowal. Kóždy wječzor chzu wam malý podank je ſwojeho živjenja ſ ſrotka poſviedacž a duž chzu wam dženſha něſhto poſviedacž, ſchtož bym ſam dožiwił, a ſchtož budže wam jako powołañſkim towarzicham ſylo woſebeſe ſajimawe.

To je něhdže džežacž ſet — tehdom hakle troču ſapocžach ſwoje dželo jako ręczník a moje najwjetſche žadanje bě to, ſo bych prawje wulki prozeſ do rukow doſtał a pschi tym junu poſtaſacž móhli, ſchto móžu doſkonjeſcž. A wopravodže to doſho njetrajeſte a dočzakach, ſchtož běch ſadał. W tym měſce, hdyž tehdore pschebiywach, bě ſo ſtało rubježne mordatſtvo. Muža, kotriž bě jaſo lichowník ſnaty a kotriž žaneho dobreho mjenia njeſejeſte, běch u w jeho wobydlenju morjeneho namakali — a runjež bě tutón muž ſwojeje twjerdeje wutroby dla mjes wobydleſtwa jara małobowany, dha běch u ludžo dženſu po tutym mordatſtvoje jara roſbudženi. Polizija napinasche wſchě možy, ſo by mordarja wuklēdžila, ale wſcho bě podarmo. Ani najmjeñſcheho ſlěda njebe po ſebe ſawoſtajil, kotriž móhli k wupptanju jeho woſobyh pschivjeſcž, pschedož wón njebe ſo nicžeho dótlnyl, khiba ſo bě wulke hotowe pjenieſy ſobu wſal; jeno jedyn čzažnik mjeni wſchěmi drohimi a žadnymi wězami, kž běch u lichowníkowym wobydlenju nakopjene, bě ſebe ſobu wſal — tola to bě čzažnik, kž do najwjetſchich žadnoſežow ſluſchesche a kotriž dyrbiſeſte ſo ſwojeje rjanoſeže a wumjelſkeho džela dla wopravodže wulki a ſpodžiwe ſruch mjenowacž; to bě jara stare, nimo měry drohe dželo — na žolthym ziferniku běch u liežby ſ malymi drohimi ſamuchkami wuklēdžene, wokolo kotriž ſo wumjelſke molowanje čzebnjeſte, ſnuteſtowna ſtrona bě runje taſ na wſchelakore waſchnje wudebjenia a woſtředža bě rjana čzowjeſcž hlowa.

To bě zylo wěſta wěž, ſo bě tutón čzažnik něhdži jara woſebeſčem ſebeſče ſluſchajal, a to nichó njeve, taſ je ſo wón runje tutemu lichowníkem do rukow doſtał. Dofelž pak bě to jenicka wěž,

po kotrejz mōžesche ſo hledžic̄, duž bě wuphtanje mordarja tola jara dwolomna wěz; podhlad ſloži ſo drje bóry pak na teho, pak na tamneho, kotrejz bě ſ morjenym něchto čimic̄ měl, ale kždy króz ſo wupokaſa, ſo bě ſajath a podhladny zyle njewinowath byl.

Sa krótki čaſ ſo džidžiſho bu muž ſajath, na kotrehož tež tukach, ſo je mordarſtvo a rubježniſtvo wobeschol; wón bě ſ lichownikom njepſcheczelſtvo měl a na tutón pomér ſloži pſchepytowazy hudenik ſwoju fedžbnoſć; na minje pak tamny člowiect ſ zyle ſprawnym wobliczom ani ſ najmjenſcha teho ſac̄iſteča nječimic̄ ſo mož ſlovnik byc̄, na wopak, ja běch wo jeho njewinowatoſći doſpoliſe pſchepwedečený, a ja mějach to ſa ſwoju ſwjatu winowatoſć, ſo bych tutemu mužej jeho čeſtne mieno ſaſo wrózil.

Duž dach ſo ſ najwjetſchej horliwoſću do džela, ſo bych iehole wobſkorženeho ſafitowaſ, ſchtož bu mi wot ſudniſtwa doverjene, a woprawdze, ſe ſwojej ſafitowazej ręču dozvich tola, ſo wjše poroki w ſkórbnym piſmje ſpowroczaſ a podhladneho wot ejeſkeho tukanja wužwobodžich, tž bě na nim ležalo — to bě mi wulke doſcežinjenje a ženie njesabudu, ſ tak džakownym wózkom wón na minje pohlada, hdyž mi wón po mojej ręči ſwoju ruku ſ hnutej wutrobu poſkiči.

A tak běch ja ſam je ſobu ſpokojoſom! Běch džé ſo wo to prožoval a to tež dozpił, ſo bu člowiekej rubjena čeſc ſaſo wrózena, a nimo teho běch ſebi ſi tutym ſafitowanjom mieno ſlawneho ręčnika dobyl.

Dokelž běchu wſchitke hledženja podarmo, buchu aktu ſtoučenje na ſtronu położene a zyla wěz bu ſabyta.

Něchto měkazow bě po tutych podawkaſ ſo minylo; ſyma bě pſched durjemi a w wotnach mojej maleje ville, w kotrejz tehdem bydlach, ſafhadžesche naſymſti wetr. Wjezor bě ſo naſhliš a ja ſedžach, trubku furjo, bliſko wohniſcheča, ſi kotrehož, wě ſo, tehdem hſečeče čzoploſta njewuhadžesche; tež wobbeſhowsche mje trochu ſyma a wěſta njenjehomna hróſba dobywaſche ſo mi do wutroby; njebe džé pravje wote minje, ſo běch runje někole ſlužobnika wotpoſkala do měita, kotrejz bě zylu hodžinu wote minje ſdalene.

S mjerjanjom na ſebje ſameho poſtaných, ſo bych ſebi ſwězu ſaſhwězil, ale, ſchto ſo to njecžini, ſchto to běſche? W ſamej bliſkoſci běch ſchudrowanie wužlyſhal, kaž bu hſečeče něchto w mojej jſtwě byl, hledžo pſchelecza moje wobce ſyly měſtnoſć, a tu pytnych ſi njemalym wužrženjom runje napſciečzo ſebi, ſi kribjetom ſi durjam wobročenu, wužolo ſroſčenju ežemnu poſtau, w lewej ruzi, kotaž ſi ſemi wihaſe, blyſkotacze ſo ſwětly pſchedmijet, najſkerje broń — ſa wokomik běch ſpóſnał, w ſak wulkim strachu ſo namakam. Gſamlutki w zyle ſdalenej villi wobředž polow, bjes brónje — ſam a pſchewostajem wofſudej, kotrejz mi ſ bliſka ſe ſahubjenjom hrožesche — to bě ſurowe — nimo teho čzma wó jſtwie, tak ſo bě lědna ſchto roſpóſnač — ja čzujach, ſo ſym ſhubjeny — wutroba mi pukotacze — ſmyžly ſo mi mylachu — čzujach to, požlednja hodžina bě pſchihſla — bjes možy, žaneho požibnjenja mózny, ſwjetech ſo wrózco na ſwoje ſydko — a wózzy ſo mi ſaňdželischtje.

Tu na dobo ſaſhýchach zyle ſnaty hľáž pſchi ſamym wudu.

„Ja ſym mordar ſtareho lichownika, kotrehož polizija hſečeče pſchego wužležic̄ njeje mohla —.“

Někole ſpóſnach teho muža, to bě tón ſamón, kotrehož běch ſak ſafitowaſ.

„Tak chžesč ty tež mje moric̄?“ bórbataſ ja poſny ſtracha, „po taſkim — jako džak ſa to, ſo ſym če ſi rukow khostazeho hudenika wumozí?“

„Ja waž njemorju, čnies ręčniſo“, wotmowlu tón člowiect ſi najmerniſhim hložom, „jeno ſi temu ſym pſchihſol, ſo bych ſo wam džakowaſ ſa dobre ſafitowanje, ſ kotrejz ječe mi živjenje ſdžerželi, — a ſwoju džakownoſć ujemdu wem ſlepje wopolaſac̄, thiba ſ tym, ſo wam tónle čzaſník darju, kotrejz ſym pſchi mordarſtvo ſobu wſal a kotrejz jenicečti bě mje pſcheradžic̄ mož; ale njepſtajče halle, mje wužležic̄, pſchetož ſ najblížim parníkom wopuſteču Eropu a chzu ſ pjenjeſami ſtareho ſlepza ſ tamneho boſa morja ſwoje ſbože ſphytač.“

Běch ſaſo ſam — zyle mijelčo, kaž bě pſchihſol, bě ſo hróſbny hóſcz tež ſaſo ſhubil a ja běch zylu wěz ſa jara čežki ſón měl — ale na mojim klinje ležesche, blyſkotajo a ſtrinkotajo, čzaſník.

Sa něchto njedžel pſchinjehechir nowiny tu powjeſc̄, ſo je parník na morju njesbože měl a ſe wſchěmi ludžimi ſo ponuril — na parníku bě tež mordar.

Ze Serbow.

S Budyschina. Poňdželu 2. dezembra budže ſo lětſha ſaſo lud w němſkim khezorstwie ličičz. W tych wſbach, w kotrejz budža wucžerjo pſchi ſicženju pomožni, tón džen ſchulſka wucžba wupanje.

— Se wſchelatich ſtron Němſkeje pſchihſhadžeja powjeſc̄, ſo běrnove placzisny horje ſtuſaja. Zeleſniſti wós běrnov wětcole 20—30 hrivnow wjazh placz, dyžli pſched poldra hledženjom.

— Schyrjo katholsz kandidaſci duchowniſtwa, kofiz ſo w tu kchwili w benediktinſkim ſloſchtrje Čmaus w Praſy na ſwjatu měchniſku ſvjecziſmu pſchihſhotuſa, k. Miklaſh Andrizzki, Pawoł Rjenczka, Pawoł Kretschmer a Iſidor Klaus, buchu minjenu njedželu w kločhtrſkej zyrkvi w Praſy na diakonow ſvjeczeni. Měchniſku ſvjecziſmu doſtanu w Budyschinje 8. dezembra. (Kath. Poſ.)

— Rataſtrowa na ležnoſc̄. Saſka krajna kulturna rada je ſo hledženja w ſwojim ſhromadnym poſhedenju tež ſ tym proſcheñiom ſahjerała, hac̄ njebh na čaſku a ſ wužitkom bylo, ſo bych ſo tu a tam w kraju žitne ſkladžiſcheča ſaložile, do kotrejz mohli wſchitzy wokolni ratarjo ſwoje wičzne žito ſ ſhromadnemu pſchedawanju ſkladowac̄. ſ tym by ſo pſchihödnische wotebjeratſtvo, hac̄ je dotalne, dobyč hohžilo, a ratarjo bych ſwoje žito ſlepje ſaplaczene doſtali a ſi nim mjenje džela a wudawku měli, hac̄ nětſo maya. A dozpicžu tuteho ſaméra dybri ſo po móžnoſći wſchē wobředžne ſikorwanje ſe žitom wuſamknyz a žito ſo konſumentam, to rěka pſchetyljebarjam direktnje abo ſi přenjeſe ruki pſchedawac̄, ſo by tón dobyt, čzasto niž ſnadny, kotrejz wobředžni ſikorwanjo ratarjam a pſchetyljebarjam na ſchodus do ſwojeje móſchnje tkaja, ratarjam ſi wužitkom byl a wostał. Kulturna rada je teho dla wobſamka: ſo ſi proſtowu na kralovſke krajne knježefſtvo wobročiez, ſo by jemu ſi tutemu ſamerej nufne a trébne ſredki wobſtaralo. A dopofaſanju, ſo je ta wěz dobra a tajſi namjet nufny, moja ſo ſežehowaze nahladu wuſběhnyz. Wulta ſyla malych wobředžnych ſikorwanjow, tž chžedža, kaž ſo ſamo wě, ſi kždym malym dželom abo ſupjenjom wjele ſaſluzic̄, je pódla ſahubjazych wobſtejnnoſc̄ow Barlinskeje žitneje burſy ſi najhōrſkej ſchodus ſa ratarſtvo, haj ſa hospodaſtvo zpěho luda. ſe ſaloženjom žitnych ſkladžiſchečow dybri ſo netko wobkebje ſrenim a mjeriſhim ratarjam tež móžnota poſkic̄, ſo bych ſa to žito, tž na ſhromadne žitne ſubje ſypaja, wěſty džel jeho placzisny do předka požczene doſtali, ſo bych ſo, hdyž ſu jím po žnach hotowe pjenjeſy wužkhe, wobředžnym ſikorwanjam do rukow padnyc̄ njeſtrjebal, ale ſo mohli na ſepchu placzisnu čzakac̄. Dale ſa ſhromadne žitne ſubje to ręči, ſi možle ſi tajſich wulich žitnych ſkladow jenajekeje dobroty tež wojerſte proviantniſcheča ſwoje potřebu ſi přenjeſe ruki ſupowac̄. ſo tajſe nove ſarjadovanje ničo lohke njebudž, mož ſebi kždy myſliz, teho dla dybri ſo ta wěz ſi wulkej wobhlaſtneho do rukow wſac̄. Kulturna rada je, kaž wondano w Mało-Wjelkowſkim ratarſtvo ſikorwanj, ratarſte ſikorwanj, ſa ratarſtvo ſohnuła, ſo bych ſo ſi tej naležnoſc̄ ſabjerale a jej ſwoje roſſudy podale. W Mało-Wjelkowſkim „Towarſtvo ſſerbiſtich Burów“ běchmy ju ſam ſa ſe hřeje předy tež hžo naſpomnil. Kaž wſchudže druhdže, tak tež w ratarſtvo ſe: Pomhaſ ſebi ſam, a Bóh budec̄ či pomhač. rt.

Se ſidowa. Saňdženu njedželu do poſoldniſa je ſo w Spremi pod hrodom niže moſta pola Ludwigez doma jedyn zuſy člowiect tepeč ſphytaſ. Wón bě do tamneho ſtlesčeča ſkožil, dokelž pak tam woda lědma do paſha doſhaha, wón ſwój wotpohlad dozpił njebe. Ludžo, kofiz jeho w symnej wodze pluskotac̄ widžachu, jeho na brjoh wucžezechu. Se ſym dykſotajz wón praji, ſo je ſwójemu živjenju kónz chžyl čzimic̄, dokelž je ſo na ſwěče nabyl. ſ papjerow, pola njeho namakaných, bě widžec̄, ſo je 31 lětſy kraliſti pomožnik ſ Naumburga w Schleyſnjeſi.

Š Kubſchiz. Tworowy čaſh čzihlo 2402, kotrejz wſchěnju džen rano ſ Lubija a ſ Pomorž tež ludži do Budyschinia wſy, wot 11. novembra tež w Kubſchizach ſastava, jeli ſo chze tam něchto tónle čaſh wužic̄. ſ Kubſchiz wón rano 20 mjeriſchinow po 7 hodžin wotjedže.

Š Radworja. Wot teho čaſha, ſo je ſo Budysko-Rakečanſka ſelesniſa natvarila, je ſo wobkhad w naſhzej wſy kheztero powjetſchil. Hždž pak je wjele wobkhada, tam tež ſo pueče roſteptaja a roſjedža. Tak je tež w naſhzej wſy. Hac̄ runje ſo pueče ſtajneje porjedzeja, dha je tola bloto na nich někole w naſhym džen a wjetſche. Dokelž je ſo wobhyderjam naſcheje wſy wotjedžlo, pſchetož pjenjeſy ſa twarjenje pucžow dawac̄, chžedža ſo někoti na knježefſtvo ſi proſtowu wobročiez, ſo by, hdyž je ſi nam ſelesniſu natvarilo, tež netko pueče, ſi ſelesniſu wjedžaze, w rjedže džeržalo. Druiſ ſaſo

měnja, so bloto na pucžach nježo njewadži, ale so je čim wužitniše, čim hlbšče je mone. Tak je wónano jena woklonoscherka w nashej wži w blóze težeczo wostała a s njeho halle s pomožu hilmých ludži wulešla. Wona je šo farcežla, so ženje wjazy do Radworja njeſchińdu. Tu šmy po takim wotbyli, a my šo nadžijemy, so šo tež druh woklonoscherja a woklonoscherki nasheho blota naboja a naž tak bóršu sažo pscheſčehac njeſchińdu, so bychmy jím něchtu wotkupili. Tak ma švžda wěz ſwoju ſwětlu a ſwoju čžmou ſtronu.

Se Šemichowá. Schtvortk tydženja popoldnju mějachy tu hońtwu ſa jenym paduchom. Tutón bě šo do domu rěníka Schrybarja nutšlamac̄ ſpýtal. Dokelž bě khežne durje Schrybarez doma ſamkene namakal, bě měnil, ſo pola Schrybarez nichč doma njeje. Duž bě na khežinej ſadnej ſtronje wokno wutkózil, ſo by ſ nim do jſtrv ſalešl. W Schrybarez domje pak w tym čaſzu Schrybarjowa mandželska wo jſtrje na kanapeju ſpasche. Se ſatinezenjom roſbitje ſchleſiž motucžiſti a paducha wohladawſti ſchrybarjowa hnydom po ſwojeho muža běžeſche, kotryž wo wži pola jeneho ſužoda ſwinjo rěſaſche. Rěníkſi miſchr šo hnydom hromadže ſ někotrymi pscheſčelemi ſa paduchom puſčezi. Tón bě šo, vytinujiſti, ſo je žona ſ domu wuběžala, ſ procha měl. Sam ſa hanejo jeho Šemichowenjo w Pjechez kerfach pola Njeſdaſchez doſeſezechu a popanychu. Wón ſo wuſna, ſo je pjenjeſy frantyczky. Po papjerach, pola njeho namakaných, wón Gustav Hentschel řeka a je po powołaniu ſukelnič.

Se Rakez. Wobydlerja naſheje wži, kotrehož běchu wónano do pscheptanskeho jaſta wotwiedli, dokelž na njeho tukachu, ſo je tu lom jenu bróžen ſapališ, ſu ſažo ſ jaſta wuſchežili. Kaž ſo ſda, njeſhu jemu žaneje wint dopokaſac̄ móhli.

Se Ramjenza. Pschi ſkladnoſeži poſlednije vižezanske ſhromadžiſnih, tudy 21. oktobra wotberžaneje, knies wytſchihi zyrlwiſki radžicel Keller ſ Budyschina, jako pschedkyda a wodžer tuteje ſhromadžiſnih, ſo we woprawdze jara derjeczinjazich a najluboſežiwiſich ſlowach wo naſchich ſerbſkih woſhadach wupraji. W roſrežowanju wo ſlyſchanym pschednoſku knieſa fararjy Ginzela-Prtečanskeho, „ſwonkowne miſiontwo w naſchich woſhadach“ naſtupeſe, knies wytſchihi zyrlwiſki radžicel ſjawnje praſeſche, ſo je jara nufne, ſo by ſo ſa miſiontwo w němſkih woſhadach Ramjenčanskeho wotkrieža wjazy čžimlo, dyžli hač dotal; ſo je ſwera, žiwe wobdželenje, pilnoſež a woporniwoſež ſa miſiontwo w ſerbſkih woſhadach wjele wjetſha, haj, woprawdze wulkotna a hnujaſa. Mjes druhim pschiſpomni jako krafny pschikkad, ſo jena jenička ſerbſka woſhada w bliſkoſeži Budyschina runje telo abo hiſcheze wjazy ſa miſiontwo dawa a wopruje, kaž wſchitke němſke woſhadu Ramjenčanskeho wotkrieža hromadže! — Tuto ſjawnne kwalaze wuprajenja ſ rta naſheho wytſchiheho duchowneho paſtýrja we ſužiſi mžde nam pschičina bycz ſa ponížne wjefele dla žiweje luboſeži naſchich ſerbſkih woſhadow ſa Bože kraleſtwo, dybri naž pak tež napominac̄ a nucžic̄, ſo bychmy tajku kwalbu ſebi ſdžerželi, a to najprjedy psches to, ſo naſche woſhady ſerbſke woſtanu a jako tajke ſebi macžetnu rěč w zyrfvi, ſchuli a w domjazym žiwenju wſchudžom wobarnuja, ſo my dale naſche krafne ſerbſke čžaſhopiſi a knihi ſebi wytſoko wažimy, rad ſupimy a čžitamy, kaž tež wſchudžom hewak narodne ſchecžijansſe dobre pocžinti naſchich ſerbſkih wotzow hajimy a plahujemy. To daj Boh!

Se Hwjerkez pola Lubija. Sańdženj piatk tydženja bě tu hajnik Niedel ſe ſwojeje tſelby, ſiž běſche ſo jemu ſapowjedžila, patronu wucžahnež chyl, ſo mohl tu tſelbu ſobotu na pschiwoježenej hońtwje trjebač. Patrona pak tak twjerđe w tſelbe težecze, ſo ju Niedel hnydom wucžahnež njeſožeſche. Duž wón tu tſelbu do wjelba ſady durjow ſtaji, ju mjes druhé wěz ſhovawſchi, ſo by ju nichč njenamakal. Ssobotu rano, dyž běchu hido wſchitzu knieža, ſiž běchu na hońtwu proſcheni, ſhromadženi a pschi ſnedenju ſedžachu, ſo woſkach těli, a dyž ſi woſku kwalatchu, poſladač, ſichto je těliš, wuhladachu dwě džeſeži na dworje w ſwli ležo. Hajnikow 12 ſlutu ſyn běſche nanowu tſelbu namakal a ſo ſ njei paral. Na dobo bě ſo tſelba wutſeliſa a ſchrót běchu wbohej džeſeži, ſiž zile bliſko jene pschi druhim ſtejeſtej, tak njeſbožownje trjechile, ſo jene ſ njeju jene ſornu do wóčka, druhé jene do čžola doſta. Poſlednje, ſynk džeſacžera Lorenza, bě hnydom morwe, prěnje, Fiedlerez hólčez, je w Lubijſkej hojeſti wumrjelo. Njeſbožowny nan je ſo hnydom Lubijſkemu ſudniſtu pschedſtajil, tola ſu jeho po pscheſklyſchenju ſažo wuſchežili.

Se Draždžan. Tudomny kralowſki twarski inspettor Schmidt je w Šerbach ſtare twarjenja wotryžował, kotrež ſu ſo po ſtar-

dawnym waſhnu natwarile. W pschichodnym ſeču čze nětko knies Schmidt w Draždžanach wulku ſerbſku narodopisnu wuſtajenzu ſrjadovac̄. Byla wulka ſtaroberežka wjež ſo natvari, w kotrejž budža woprawni Šerbo bydliež. Tež Delnjo-kužicenjo budža tam w ſwojej narodnej draſe jako čolmarjo widzec̄.

Se Wojerez. Piatk 8. novembra je tu kantor em. Jan Mroſak 78 let starý ſemrjel. Š ním je ſo ſažo jedyn tych starých, ſwědomſlivých, ſwérných, ſerbſkých wuežerjow minyl, kofsiž ſu niz kwalby a čeſeſe dla, ale ſwědomuňa dla a teho dla bjes bojoſeze mužnje a kroble ſwojemu ſerbſkemu narodę ſwoju winowatoſež poſlne dopjeliu a ſwoju narodnu ſerbſku rěč ſwěru hajili a čeſeſili; — wón je ſebi ſažužil, ſo tež „Šerbiſte Nowiny“ jeho wopomnječe počeſeža. W Wyžoſej pola Rakez 15. dezembra 1816 narodženy, na wucžekim ſemmaru w Boležlavje roſwuzowany, běſte wot ſeta 1837 ſ wucžerjom w Narču pola Wojerez a wot jutrom 1844 w Wulſkih Šdžarach. To běſte tón krafny čaſh, hdyž ſerbſti narodny duch ſ procha ſtawasche psches ſwérne prožowanje njebo Šsmolerja, hdyž njebo Sejler w bliſkim Laſu ſwoje pěſnje pěſnjeſche — a tež naſch Mroſak ſahorjeny ſo w ſwojej woſadze wo wubudženie ſerbſke myſle prožowanſe — w jeho ſchuli klinčačku weſele wſchitke te nowe lube ſerbſke ſpěw a ſe ſchule pschiſdžechu do domow; o kaſ my džecži tehdom ſo ſwojeje ſerbſkeje rěče a narodnoſeže hordžachmy! Kralowſki ſchulſti radžicel Stolzenburg w Liegnig, muž ſiweje wěry a naſhoniem pädagog, ſiž wjedžeſche, ſo je njemožna wěz, bjes macžetneje rěče džeſežu duchownje bliſko ſtupic̄ a ſiž teho dla w ſchuli ſerbſkej rěči ſwoje poſle prawo da, je husto ſe Šdžarovſkim kantorem radu ſkladował, kaſ mohla ſi womožu macžetneje rěče ſdželanoſež ſerbſkeho luda ſo wudoſpolnječ. Ale Bohu žel Stolzenburg pschedyahé mlody wumrje. Snate je, ſajti zyle druhí wěſtſi nětko psches prnske ſerbſke ſchule dujeſche. Němzowarjo běchu witani a čeſeſzeni a Šerbam ſo kóžde ſerbſke ſlowo w ſchuli ſawidžeſche, nadžiſomne, ſo je tež tutón ſrudny čaſh nimo. W leže 1883 ſo naſch Mroſak na wumjerk poda. Wón bydleſche w Wojerezach a je tudy jako ſchědžiſi ſ mlodej wutrobu w ſwojej luboſeži ſa ſerbſku rěč na ſaloženje Wojerowſkeho ſerbſkeho burskeho towařiſta dželal a ſ jeho přenim pschedkydu byl a hdyž ſtaroby dla towařiſto wjazy wodžic̄ njeſožeſche, bu ſa čeſteſteho pschedkydu pomjenowaný. Wot auguſta t. l. jeho čželne možy ſlabjachu a bjes boſoſežow a kwoſeže 8. novembra ſmerom a čaſiſe wuſhym. Ponřelu 11. nov. ſmy jeho pohrjabali. Wulka ſyla pschedwodžerjow jeho ſi rowu pschedwodžeſche, wuſkebje tež ſe Šdžarovſkeje woſhadb běſte jich wjele pschedkylo, ſwojemu ſwérnemu wucžerjeri w džaknej luboſeži poſlenju čeſeſz wopokaſac̄. Kaſtež běſte ſi palmowymi halosami (jenu bě ſerbſke burske towařiſto ſwojemu čeſkemu pschedkydu požwyciſlo) a ſi wěnčami najbohacžiſho wodžety. W domje psched kaſtežom rěčeſche druhí ſyn njebočižkeho, farar w ſhodžiſte, po ſaſtadze psalm 91, 16 wo tym, kaſ ma psched tutym kaſtežom jenož kwalalenje a džakowanje prawo ſa wſchitke wulke dobroth, kotrež je Boh na tym ſemrjethym a psches njebo na jeho ſwóbjie a woſhadze čžimlo. Psched rowom knies ſuperintendent Kuring po 2 Kor. 1, 12 wo žiwej rěči hiſcheze junfróz nam krafny ſchalt a poſběhowaze ſnamio ſemrjetho w jeho nadobnym ſmyklenju a njeuſtawazym prožowanju psched woči wjedžeſche. Požohnowanie do rowa najſtarſhi ſyn, farar w Budeſtezech, ſwojemu nanej wudželi. — Naſch ſwérny Mroſak, ſiž tudy wuſtacža njeſnajesche, nětko w ſparnej komorži wotpočjuje, ſhyw pak, kotryž je wužywäl, hiſcheze dale ſwoje plody njeſe; na jeho ſpominam ſwětě ſhubjenja: „Eži, ſiž wěrili ſu, budža ſo ſwěziež jako njebieſta jažnoſež.“

Se Šorjelza. Tudomna khaftanſka komora je džeſacžera Pawoła Bruka ſi ſhodžiſeje Hory ſi jaſtu na tſi měžazý ſažudžila. Bruk ſo pschi ſkladnoſeži jeneho wojerowſkeho ſhodženja, ſi kotremuž wón jedny revolver trjebač, do wobydlenja khežkarja ſhempela doby, wotpači ſi brónazym ſubom ſadnu ſeženu jeneho ſamora a ſi jeho revolver a 13 mč. kram.

Se Ruhlanda. Do wobydlenja tudomneho wytſchiheho fararja ſu ſo tele dny nutšlamali. Paduſki pak njež ſobuſiſača hódne namakali njeſhu, ſhiba někotre konſervowe týſy a jeja.

Wuſhudženja.

Se khaftanſka komora. Robocžana Žana Korli Moſhera, kotryž je ſo 1850 w Droždžiju narodžil a na poſle w Budyschinu bydlil, ſu njeſaſanſta ſa ſi khaftanſti na jene lěto ſchecž mežazow a ſi ſhubjenju čeſkym prawom na pječ lět ſažudžili.

Cawnijski h. u. Dželacžer Jan Nikuš se Židoma bě 12. oř. w kurjenzu garbarja Leunera w Budyschini nozował a tam jenej tokoschi hlowu wottorchnyl. Hdyž jeho sajachu, šo wón polizistam spieczovalsche. Jego f jaſtwu na schěſči njedžel wotbudiči. — Zyhelnicej Augustej Rachelej w Banegach teho runja jaſtwo na schěſči njedžel pſchibudiči. Wón bě na dwaj rafaj f Böschicžanskich knježich polow tsi knophy wovha kramyl. — 16. létna ſlužobna holza Martha Holežez f Budyschini bě, hdyž na Saręczańskim kriježim dworje ſlužebce, tam ſchytři tyši kladžených trufkalzom kramala. Wona ma teho dla jaſtwo na jedyn tydžen wotpotkucži. — Dželacžer Michał Schneider w Małym Wjelkowje ma 6 hrinow pjeniežneho khofstanja ſaplacži, dokelž je 21. augusta w khězi dželacžera Zähnigena w Kelenje jenu wokonu ſchlezenu roſbil. — Dželacžer Jan Vorz f Minakala, hido 8 króz khofstany, bě ludžom w Lush naſhal, ſo je ſo jeho dom w Měrkowje wotpalił, a jich ſi tym pohnul, ſo běchu jemu ſmilne dary dali. Tuteho jebanstwa dla ma Vorz w jaſtwo ſedžecž.

Přílopk.

* Licžba ſakſtich wžow je ſo wo jenu wjeſ pomjeňſchiſla. Blisko Beithainſkeho vojerſteho ſwucžowanſchičza je khězorſtowý vojerſki ſiſtu wſchě ležomnoſcze wžy Gohrischa počnili. Wjeſ ſu nětko wſchitzh dotalni wobhdlerjo wopuſchězili, a ſakſte ministerſto ſnuteſkownych naležnoſczej je wofſewilo, ſo je wjeſ Gohrisch pſcheſta ſobitacž.

* Wulfe ſchfodowanje je w Glashěče wěſty Spalek, dželacžer na dworniſchičzu, počerpił. Wón bě tele dny 480 hrinow papjerajnych pjenes wuplaſčenych doſtał. So by je ſ khyvatkom derje ſhowal, połoži wón te pjenieſh do zeleſných thachlow, w fotrychž ſo ſa zyle leče tepił njebe, a ſwojej žonje wo tym ničo njeprajivſhi wotendže na ſwoje dželo. Naſſferje, dokelž bě jej wo jſtuje ſyma, žona do thachlow ſatepi, a hdyž muž domoj pſchitndže, běchu jeho pjenieſh kur a popjel.

* Potajne paduchſtvo. W Frankfurtſkim nôznym čáhu je ſo jenej knjeni 50,000 frankow kramyl. Hdyž čáh do Frankfurta pſchijedže, ſaſtojnifik čáha ſajachu a pſcheyptachu, tola pola nikoho ničo njenamakachu. ſaſtojnifik hnydom ſaſo puſchězichu.

* Wulki lóz pruſkeje pjeniežneje lotterije je do Brötſlawja panyl. Mejenſhi džel wot njeho tam jedyn blidaſſki miſchtr ſe ſwojimaj pomoznikomaj hrajeſche. Druhi wjetſchi džel hrajeſchu w Wüſtegiersdorfje a Tamnhausach něhdže 15 mali rjemiežnizy a fabrikſzy dželacžero hromadže. Naſmienſhi wobdželnik je něhdže 10 000 hrinow doſtał. Džeeži jeneho khudeho wobdželnika bě ſebi žonſke towarſtvo hido ſe hodoſnej wobradže ſapiſalo. Žon je ſbožo ſaſo ras roſum wuživalo; hacž tež to budža jón ſbožowni dobyczeſto tež wſchitzh wuživalacž? Šejeſka!

* Wo krawatnej rubanzy f Virges pola Wiesbadena pifajá. W nowej ſchleſčeněi w Virgesu 1500 čeſtich, polſtich, itaſtich a druhich zufých dželacžerjow džela. Virgesy hólzy zufym dželacžerjam wobrachu, ſo pſchi fermuſtchnych rejach wobdželicž. Zyle wobhdlerſtvo hnydom ſjenocžene pſchecžino fabrikſim dželacžerjam ſteſeſhe, kotſiž ſo do žalozneho čeſzna ſahnachu. Ře jenej korečnje wjeſhnenio rěbl ſtajichu, ſo bých ſo do njeho dobyli a zufých wubili. Dokelž ſo tondle nadpad njeſchlachci, do těch džeru wubichu, ſotrejz wot horka do dželacžefteje črjodý třelachu. Karany, lampy a meble ſo ſo biegu wujichu. Fabrikſzy dželacžerjo mějochu ſ ſwojemu ſakſtanju wohſebje revolbry ſobu. Něktó krawatnym pñkam njemóžeshe ſonc čiſicž. Pſchihady do wžy běchu ſ woſami ſaraczeue. Tjho žandamojo i Montabaura temule ropotej ſroſzeni njeběchu. Wjele ludži ſo ſrani a to ſ džela ejeſko. Dwaj ſkarjej a chirurgojo mějachu naſajtra zyl džen ramy wobalecž. Dželo w fabrikach wotpočuje.

* Pensionerowaný wjſchł-lientenant Aldalbert f Bermann je ſo poňdželu w Winje ſaſtelil. Čejeſka khoroſež je jeho pječa do ſmijercze ſehnala. To je nětko ſa ſrótka čaſh hido třeči pensionerowanym wjſchſchi awſtriski offižer, kotryž je ſebi w Winje živjenje wſal.

* Nowe wěſčeženje. Naſchi předowonyh býchu temu njevěli, kotryž by jim pſched 100 létiами wěſčežil, předny hacž ſo 1900 pſche, budžea ludžo na ſemi w Enropje, Amerizy, Afrizy a Australskej po zeleſnizach jěſdžicž; ejeſke woſh ſ třazami puežowarjemi a ſ třazami ſentnarjemi wſchěch móžnych tworow ſe wjſchěho ſwěta zeleſný naſtroj, lokomotiva ſekazy, ſ větrowej ſpěchnoſci počzehnje; pizowacž budžea teho ſmija jenicž ſ ſamjeňtym wuhlom a ſ wodu. Hdyž hido předy, hacž ſo 100 ſet minje, budža naſchi potomniſy tu móz, kotruž nětko jako Bože njeſjedro trochu

ſnajemy, do woſow pſchahacž. ſ njej pſchahacž, tkač, cžmowe nozj roſkhwětacž, tepicž, waricž, haj ſamo w bróžnach žito měčejz a w mlynach mlečz. Po grotach budža ſebi ludžo, ſiž třaz mil róšno bydla, ſebi pifajá a ſe ſobu powiedajo ſwoje myſle a naſležnoſcje ſobudželicž. Hnój na pola a ſuti budže ſo w wulfich fabrikach ſe wſchelatich ſemſtich maczijnov dželacž atd. Schito by to tehdhy wěril? A ſat býchu ſo naſchi wózjo, ſiž ſu pſched 100, haj po ſta létami wumrjeli, džiwali, hdyž býchu ſo ſ nam wróžili a wſchitke wunamakanja a wulfotne pſchemenjenja na ſemi widželi, kotrej ſim tehdhy ani nicto wěſčežil njeje. Hinak je w naſchim čáhu. ſ teho, ſchtóž je ſo w naſchim lěftotku dozpił, ſo wjele noweho a wulfotneho wěſčežie hodži a ſo tež woprawdze wěſčeži, a to niz něhdže wot namuſtivých problémnych hōdarjow, ale tež wot jara wučených ſławnych mužow. Ženož wěſčeženje jeneho tajkeho ſławneho muža chzemý tudy ſ ſrótka ſdželicž. Tón muž rěka Berthelot a je ſławny franzowſki dželnič (chemik), bywſchi minister fulta, nětko ſaſo minister ſtronkownych naležnoſczej w Franzowſej. Chemija, wón w jenej ſwojej rěci pſchednoſtſe, je w poſledních lětžeſatſtach wulke wěžy doſonila, to pak je jenož ſapocžat, býrſi ſo wjele wjetſche pſchedmijet wotkryja a wukonjeja. Wokolo ſta 2000 žaneho ratarſtva a žaných burów wjazh njeſmějemy, pſchetoz chemija býrſi nětčiſtche wobdželanje polow a zylu nětčiſtch kulturu njetrèbiu ſeſini. ſe ſtepijenju žaneho drjewa a wuhla ſ wjazh trjebacž njebudžmy; pſchetož ſtepijadlo nam chemija a fysika wobſtaratej. Žla a wójny ſmeſa ſonc, jeſdženje w powetři, kotrej budža chemiſke wěžy ſa čerjazu móz trjebacž, je wotſtronu. Žórla njeſaprahných mozow ſo wuſležda a wotkryja, kotrej budža ſa naſ ſdželacž, ſebi jenož ſuadnu prózu wot naſ ſadajzy. Para, to wulfotna móz, kotrej hido nětko ſa milijony ludži a ſtotu džela, trjeba wjele ſamjeňtneho wuhla, ſiž ſo jenož ſ wulfet prožu dobywacž hodži, a kotrehož poſkady w ſemi wſchödnie wotebjeraja. Duž dyrbí ſo na to myſlicž, ſak mohla ſo ſlónzowa čzoplotu a horžota w ſeminej nutſkownoſeſi naſožowač a wutrijebač, ſe čzemuž hido manu dožahazu nodžiju. Sso 3000 abo 4000 metrow hluhoko do ſemje dodobycž, njeje ſa nětčiſtch inženérów a hiſtceje wjele injenje ſa pſchichodných žana njemóžnoſc wjazh. ſ tím by ſo žórla wſchaje čzoplotu a induſtrije ſamakalo a wotewrilo. Wofmje-li ſo jenož hiſtceje woda ſ temu, potom nam čzoplotu a woda wſchě móžne maſchin ſo naſtroje čerjitej a tutej móz byſchtej ſa ſta lét lědy widomne wotewrilo. ſe ſeminej čzoplotu býchym wuſjedženje wſchelatich chemiſtich pſchedmijet dozpiłi, mjes nimi tón najwyschſchi, dobywanje wſchaje zyrobny, wſcheho, ſchtóž naſ ſiwi, na chemiſtik puežu. ſpocžatki ſ temu ſu hido ſeſinjene. ſestajenie woliſow a tukow je dawno ſnate. Tak rucze hacž ſ temu trébnu tunju móz doſtanjem, budžemž ſ wuhlikom ſ wuhličnatej ſiſaliny, ſ wodžitom a ſ wodh a ſ dužkem ſ powetra wſchě móžnu zyrobu dželacž. ſchtóž je roſtlinu dotal čzimila, budže induſtrija čzimicž a to ſepje doſonila hacž pſchiroda. Čzak pſchimž, ſo ſměje kóždu čzlowjet tříſtu ſe chemikalijemi w ſatu pſchi ſebi, ſ ſotrejz ſwoju zyrobnu potrebu ſpokoji, mjenujy tříſtu ſejowym bělkom, tukom a wuhlowym hydratami, ſo městarajo wo dnjowé abo lětne počzaſh, wo mokrotu a ſuchoſtu, wo mjerſnjenje a kruſobieſe, wo ſlōčki, huſanzy, bruſi a drnhi njerodž. ſ tím ſo pſchemenjenje ſtanje, ſaſtej ſebi tu ſhwiſu hiſtceje nětko myſlicž njemóž. ſola, winizy, paſtmisheža ſo pomini; čzlowjet budže wjele ſpchi a duſchimž, dokelž ſo wjazh wot ſonzowanja a ſaniciowanja živých býčow živicž njebudž. Potom ſo tež roſdžel mjes pložným a njeplodným ſejom ſhbi, a ſhano budža nětčiſtche puſčim ſajlubſchi pſcheyh ſa ludži, dokelž je tam ſtrowiſtco hacž na naplavniſtch ežach a bahnathch, naſhinyh ploniach, hdyž nětko ratarſtvo ſnejzi. Potom tež wumjetwo ſe wſchěmi rjanosžemi čzlowkeſho živjenja ſe počnemu roſwiežu doſtrocži. ſemju njebudža wjazh hrne ſluhi ſ geometriſtmi figurami wohidžecž, wona budže ſahroda, w ſotrejz budže trawa a květka, lež a kerčina po woli roſcž ſměrž a w ſotrejz budže čzlowjet ſtvo w dodoſci w ſlotym čáhu bydlicž, niz něhdže w lenjoſtnoſeſi a njevočiňkach, ale w wjeſeſej dželawoſeſi. ſe ſbožu dželawoſeſ ſluži a čzlowjet budže dželacž tak wjele kaž hdy předy, dokelž budže jenož ſam ſa ſebje dželacž, ſo by najwyschſchi ſhodžen ſdchowneje, moraliskeje a äſthetiskeje dželawoſeſe dozpił. — Tele ſlowa je Berthelot w naſeſu 1894 řečał, hdyž běſte ſ ministrom duchownych naſeſnoſczej, dženža ſhadt budže minister ſtronkownych naſeſnoſczej a wjſhoku wučenym muž ſwoju zyl móz na to ſlōžvacž, ſo byſchtej ſo chemija a fysika ſerje ſlepje tak daloko wudoſonjalej, ſo býchu ſo najmienſha naſche džeeži-džeeži jeho wěſčeženje doſonjane wižale a my ſhano hiſtceje njemóžnoſc wójnow dočzakali.

* Wo szézhovazym wérje njepodobnym wužudze jene Barlinske novinu pišaja: "Jedyn puczowazym handwierski bjes wobhédżerowej wédomoſcze ſtradzu na hynou ſubju ſaleſe, panje po ſchodele dele a ſebi ružy a noſh ſlama. Khudy handwierski bura wobſtorži a dobyczejefski wužud dozpi, po kotrejž ho bur ſažudži, handwierskemu letnu rentu wo 240 hrivnow wuplaſcęz. W wužudze ho roſkladuje, ſo je bur pſchizluſchnoſcz měl, khód k ſchodej po porjadnym waſchinju ſwēſcicž, ſo moſlo njeſbože runje tak, kaž handwierskego, tež kózdu druhu woſobu potrjeſcicž, kotrejž by po eźmje k ſchodej pſchizha." — Něžemužku, jchtož ho w naschim čaſu stanje, ho wjazy nježiwaja, tutemu wužudej pak ho tola džiwaja.

* W Ziegenhauſu w Schlesynſtej ſu pječza petrolejowe žorlo wuſledžili. Wo tym ho ſeſhovaze piſche: "Wot někotrych dijow hoſčenja Alder w hwojej palenzowej piſh pſchecžiwe petrolejowe ſmjerdenje ſacžuwaſche. Sa pſchicžinu ſmjerdenja blédo, ho Alder dohlada, ſo ho woprawdze petrolej ſe ſemje pujoſteſche. Haptykar Längſfeld pſchi chemiſkim pſchephantiju namaka, ſo je moſchijna petrolej. Sa dwaj dnjej je Alder hižo $1\frac{1}{2}$ barrela petroleja wučerpał; duž tche netko wěžywutoſtjnemu mužej ſa petrolejom do ſemje wjerczecž dač.

* S najſlodiſtich ſzonow ho ſtrjedu w Beuthenje w Schlesynſtej jedyn pſchekupz ſtarže, kotrejž chyſche tuton džen ſwoj ſwaz ſwyeſcicž. Wojeſta woſchinoſcz bě mjeniujy ſhonička, ſo tſeči kroči njebe do měry pſchischoł, a jeho teho dla jako njevěſteho muža hnydom do ſlužby ſtati. Wokreſhny komando jeho do Nižy pohla. Werowanje ho na někotre ſéta wotkoreči.

* Najbohatſchi muž w němſkim khežorſtwje je — tak měni lud — Frankfurtiſki Rothſchild. Nětko pak je ho wukopalo, ſo je direktor Höſchez Jeſeſtne w Dortmundje "cježihi" dyžli Rothſchild; pſchetož wón ma na lěto $2\frac{1}{4}$ milijona hrivnow dohodow, mjes tym ſo běchu jeho w ſeče 1893 ſ nimale 11 milijonami taſferowali, ſa čož wón 436,000 hrivnow dawkow na lěto ſaplacži. S druhéje ſtrony ho wobhédžerjo "Harpenſteje Jeſeſtne" w Dortmundje jako najbohatſchi ludžo w Dortmundje a zykle Pruskej mjenuju. — Ze dha pak ho Rothſchild wſchego hwojeho ſamoženja a wſchech ſwojich dohodow prawje wuſnal? Želi ſo je wón to činil, moſlo nam wboheho muža ſkoro žel býč, ſo je jeho ſlawu tak wobledla.

* Mórfku bitwu w pſchichodze jedyn jendželſki wěžywutoſtjný lódzík wopiszuje. Lóže wobeju ſtronow ho na milu ſdalenioſcze woſhlađaja. Sa kótku hñwilu ſu ſebi wone bliſko; pſchetož wone ſ najmjeňicha 18 mil daloko ſa hodžinu jedu. Kanony ſawrjeſnu. Lóže ho ſ roſpadaniami pſchitryja, wuhenje a wſcha pſchiprava na ſubi ho ſanicža. Schéčzolowſka kanona móže ſa tři minutu 72 ſulow ſwutſeleč. Panje-li wuhen, je ſtrach, ho ho lóž ſi ſurom napjelni a wohen popane. Wobſchloži-li pak ho wježlowaſka wěžu, potom ma roſkaſowat džeſacž kroči wobčežniſche dželo. Ženicžka melinitowa bomba móže zylu bateriju ſanicžicž; hižo ſi ſurom melinitowej bomby ho člowej ſadužy. Póčzun-li potom wulke kanony třeleč, ho wupuſčenje, ſi nimi načinjene, ſi zyla woſhacž ujeſodži. Najtolſche panzer wjazy nježerža. A jeli ſo wone kule wudžerža, budže ſatſchaſuijenje ſatraschne. Panje-li wulka kula na panzerowanu wěžu, potom ju wona podtorhnje, abo mužſtwo w njej ho poſluſhi a mori. To je ſapocžatk prenjeje bitwiſe ſchtrózhdžiny abo poſlodžiny. A kóz je: Powſchitkowne wupuſčenje a ſnicženje. — To ſu wotraſchaze wuſhlađ ſa wojaſow wójnskeho lóžtwa (marin).

* Šwójim pječzim džecžom hłowy ſwotrubacž ſpyta ſi nabožnej wrótneſcu ſajath jedyn muž ſi mjenom Louis Hirſchberger w Buffalo w Amerizi. Kano, hižž jeho žona hiſteče ſpasche, wubudži wón hwoje male džecži a wſa je ſobu dele, hižž běſche ſebi předy hižž pjeńk a ſeteru pſchihotoval. Tam wón džecži wuwiaſa a prenje na pjeńk poſodžiwiſchi jemu hłowi wotrubin. To chyſche runje ſi druhiim činicž, hižž jeho žona, kotrejž bě hortach džecži ſchtréczeč wuſhlađa, dele pſchiběža a ho na wotrótnejeneho muža, ſiž ſi wotmachom wokolo ſebje pjerjeſche, ledy někak pſhemochu. Hižž ho jeho prashachu, čežho dla je ſebi tajke ſamžlič, wón wotmolwi, ſo je tón wopor pſchinjeſcz dyrbjal, dokelž pſat, wječor předy, žabah ſwječil njeje.

(Bykwinſke powjeſeže hladaj w pſchilofy.)

Polépſchenje wiđzenja ſ bryſu. Carl Schulze,

optikus pſchi mjažowych jědkač
čižlo 7,

w domje knjeſa pſchekupza Korle Pětſchki,
poručza hwoj wulki optiſki ſkład dobrotčivemu wobledžbowanju.
Radestoc̄ne polépſhene woſzne ſchlenzy, bryle, aneroidowe
barometry, wſchelake druhu barometry, daloſowidy, džiwadłowe
ſchlenzy, thermometry atd. Po hwojej 40 letnej ſamostatnej
dželawoſczi je mi móžno, kózdemu ſa jeho wóčko derje ſedžazu brylu
wubracž. Bryle po leſarſkim wukasjanu ſo zwědomicze wudželaſa.

Džewječ ras prämiirowany.

Hermann Darschau w Budhſchinje (założene 1846)

fabrika ſchtrýmpowych tworow ſ wowčeje woſlmy
čižlo 1 na ſchulerſtej haſh čižlo 1.

ſ ſymſkemu čaſeji hwoj dawno jako dobrý ſnaty wulki ſkład ſchtrýko-
wanych ſchtrýmpowych tworow, ſchtrýkowaných ſakow,
wulki wubjerk rukajazatn lažow w najtuniszej hacž k najlepſhei
čiſtowolmjanej barbuňepuſhczatej tworje a w rjanych muſtrach
poručza.

Najlepſhi a najwjetſhi wubjerk ſchtrýkowanekho pſchedzena
wſchech barbow.

Najhódnischa twora! Najtuſche placžisny!

Heinrich Range

w Budhſchinje

11 pſchi ſitných wiſach 11

hwoj wulki ſkład pſelszowych tworow, ſaž tež ſožow
wſcheye druzin pſchecžliwemu wobledžbowanju poručza.
Kozučhi ho po měry rucze a tunjo ſeſhija
a wuporjedža.

Najwjetſhi ſkład w měſeče. — Woprawdze tunje
placžisny.

Filzowe, zylindrowe, hoňtwjetſke a džecžaze

we wſchech nowoſežach čaſha nimo měry tunjo.

Ratařſfe, domjoze, dželanske a džecžaze

we wſchech móžnych druzinach a formach jara placžisny hódne.

Wilzowe ſtuſnje,

ſnaty najlepſhi wndžetl, nježiwajzy powyſchenja placžisny po
ſtarých tunich placžisnach.

Wjelſzowe tworw,
jako koſmate měžy, koſmate muſy, koſmate khornarje
w ſarueženych dobrých hódnosežach po jara tunich placžisnach.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſh 22 (vodla hoſčenja ſi winowej
ſiczi).

Dobrowolne psycheska dzowanie.

Bo żadanju herbowki a s dowolnoścju herbstwowych czakanzow maja k sawostajenstwu murjerja Jana Ernsta Lehmana na Židowje skuslaze leżomnoścze, mjenujz:

1. khezna leżomnośc fol. 724 leżomnośnych a hypothekich knihow sa město Budyschin a čížlo 770 y Budyskeho wopalneho katastra, wobstejaza se sahona čížlo 369 b Budyskich leżomnośnych knihow, — het. 5,2 ara = — afer 28 prutow wopschijazeho, s 226,15 dawskimi jenościami wobeżeżena a s 12,200 mk. wopalneje kažy, kotaž leżomnośc je bo wot hamtskeho węzynujskoneho na 14,500 hrivnow taksérowała,
2. khezna leżomnośc fol. 204 leżomnośnych a hypothekich knihow sa bohotksi Židow a čížlo 172 Židowskeho wopalneho katastra, wobstejaza se sahona čížlo 261 Židowskich leżomnośnych knihow, — het. 1,7 ara = — afer 9 prutow wopschijazeho, s 42,14 dawskimi jenościami poczeżena a s 5280 mk. wopalneje kažy, kotaž leżomnośc je bo wot wježnych grichtow na 6000 mk. taksérowała,
3. pólna leżomnośc fol. 452 leżomnośnych a hypothekich knihow sa bohotksi Židow, wobstejaza se sahona čížlo 632 Židowskich sahonskich knihow, — het. 56,8 ara = 1 afer 8 prutow wopschijazeho a s 28,82 dawskimi jenościami poczeżena, kotaž leżomnośc je bo wot wježnych grichtow na 1600 mk. taksérowała,

Schitwórtk 21. novembra 1895 dopoldnia w 10 hodzinach

na tudomnym žudniſtwje na dobrowolne waschnje sjanije na pschedawac̄.

S pokasjom na wuvešchenku, na tudomnej žudniſkej taſli a w hosczenzu „f schwane“ na Židowje wuwiežazu, wuežahi s ležomnoſtých knihow, wopisza taſſerowanſich wobſiwcdženjow wohnjoweho saweſčenja a ſapiš wobſedženſtra wopschijaz, bo ezi, kotsiž maja myſle tele ležomnoſcze abo jemu s nich kropicz, pschedroſchuja, bo w poſtajenej hodzinie na tudomnym žudniſtwje ſenč, ſwoju placzenja-ckmanoſc̄ dopokaſac̄, ſwoje žadženie wosjewic̄ a dalsche wocžaknyc̄.

W Budyschinje, 21. oktobra 1895.

Šralowske hamtske žudniſtwo.

Kanze.

Zabel.

W wudawarni „Sserbskich Nowin“ je sa 25 np. doſtač:

Pſchedzenak.

Prvthka ja Sserbow
na pschedawac̄ne lěto
1896.

Otto Preuß předy
4 na žitnej kažy 4,
naſtuňſche kupowanske žorlo w Budyschinje
sa
mužazu, žonjazu a džeczazu drastu.
Snath najwoſebniſchi rēs. Pschedawac̄ne ſuſtka.
Dokelž pschi pschedawac̄nu ſtoro žanych wudawakow nimam, ſu pola mje thétero nižſche placzisny hac̄ druhdže.
Skasjanje po měrje bo ſu ſukowanjom ſa dobre žedženie tunjo wobſtara.

Rataſke maschinu a rataſli grat, woſebje rēpove a běrnove myſali, rēpove a běrnjaze kylacie, běrnove mječzali, pólne a kuczne bróny, juchowe plumpu mam pschedez na ſkladze a pschi potrebiſje naležne poručam.

Carl Meisel, na hornczefſej kažy 21 w Budyschinje.

Winownja
Gustava Küttnera
w Budyschinje
10 na ſerbſkej kažy 10
poručza ſwoje

rad bo vijaze čiste wina

s pinzow dobru khalbumějazeje winownje Hub. Willameza naſkledn. w Lipſku, dwórkſkeho lieferanta Žeho Šralowskeje Wýhokoſcze přynza Žurja, ſakſkeho wójwody.

Pruhowanske winowe ſty.

Snedařnie.

čížlo 9 ročn. až do klapky 9 ročn. až do klapky 9 ročn. až do klapky 9 ročn.

Janu mužku, ripilou mužku, bawlmowu mužku, ſenſlo-
worechowu mužku, palmoſornowe woſzuchi, kuschene piwowe
kłodzisny, kłodowe koſochi, ržane a pschedzne woſrubby, pižny
gris, majz, majzowu ſchrót, jeczmienjowu pižu poručza tunjo

Paul Schulze,

žitna wikowańja pschi žitnych wifach 18.

Mas na wobucze a grat,

fožu mjeſtu a wodunje pschedawac̄nu ežinjaz, w thſach a po waſh pschedawa

Reinhold Giersch,

kožowa pschedawac̄na pschi mjaſowych jědakach 6.

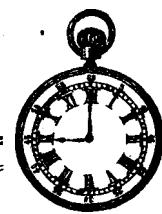
Šnjes dr. Koch, pschedzahany wikowanſki technik w Lipſku wo hōdnoſci tehole maja taſle žudži: Wón ſo ſa fožu derje hodži, wjele lepje hac̄ ežista vaselina, pschedeo ſoža ſa vaselinu ſo masaza, bórſy ſwoju mjeſkoſc̄ a ſhibicživoſc̄ ſhubi, ſtwierdzie a bo torha.

Franz Marschner

čaſnikar w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej kažy čzo. 9

ſwoj ſkład čaſnikow a čaſniko-
wych rječzajow dobročivemu wob-
ledžbowanju poručza.

Hódna twora. Žikomne rukowanje. Tunje placzisny.

Borjedženji dobre a tunje.

Pschedzomjenje: Rěču ſerbski.

Rheža na pschedan.

Rheža čížlo 3 w Hodžiju je ſ pschedzomjenimi naplaſenſkimi wuměnjenjemi na pschedan.

Rheža ſ něſhto polom ſo w wokolnoſci Budyschina kopicz pyta. Wot koho, je ſhonicz w wudawarni „Sserbskich Nowin“.

Rjana maživna rheža ſe ſa hrodu a twarskim mětnom w jara dobrým rjeđe je hmydom ſemrječza dla ſa 4500 hrivnow na pschedan. Dalsche je ſhonicz pod hrodom čížlo 30.

Rhétero starý, ale hiſčeze khamanc hengt ſ dobrým gratom ſteji na pschedan poła Handrija Schewza w Barče čížlo 540.

Biwnoſc̄ na pschedan.

Podpiſaný ma witoru 19. nov.

1895 dopoldnia w 11 hodzinach Michalci Schneider ſkulazhu ſahrodniku žiwnoſc̄ w Kožlowje, 3 aktu 206 prutow dobreho pola a ūki wopschijaz, na pschedzowanie pschedawac̄.

Šromadžiſna w Kožlowſkej kocžmje.

Jan Čech.

Cjerſtwy burſki twaroh

ſupuje po ſózdej dželbje
Budyska miłocarňa.

G. Stahl.

Bjedeproščenje.

Poniedziałek 25. listopada popołudniu w 3 godzinach będzie żo
w sali Budyskiej gminy (na Bismarckowej drodze) letnia chrzma-
dzinska prowincjalnego śniutskownego misjonistwa w Budyskim knieże-
stwowych wójtach wólkowaczy, na ktoruż żo towarzystwo kobustawowe
a wszelkie puchaczelskie śniutskownego misjonistwa z tutym najnależnijszym
puchaczelskim.

Dnijowy porjad:

1. Letna roszprawa, żenoczena z puchaczelskiem w tym, kiedyż je
śniutskowne misjonistwo do zbytu w knieżeństwowych wójtach skutko-
wało. (Farań Jakub-Niebuszczakowski.)

2. Roszprawa wo pokładniach (krakowskich wójtach schulski
radziec Rabitz-Budyski) a wobsmienienie wo wudżeleniu wudajom-
nych pjenies.

3. Pscheduostwo wo Amaliji Sievekingowej. (Farań Walta-
Wólkowicki.)

W Budyschinje, 15. listopada 1895.

Direktorij prowincjalneho towarzystwa sa śniutskowne misjonistwo.

Hamitski hejtman dr. Hempel.

Lic. farań Imisch.

Bukečanske serbske towarzystwo

zmieje jutre njedżelu 17. listopada popołudniu w 4 godzinach
swoje prēne zymske posiedzenie. Přednošk wo woprijece
dr. Lutherowych 95 sadow, kotrež je wón k Wittenbergskej
hrodowskej cyrkwi přibíl. Hosco su witani.

Předsydstwo.

Serbske Towarstwo za Khwaćicy a wokolność

skhadzuje so jutre njedżelu popołudniu w 4 godz. w Khwaćicach.
Na dnijowym porjedze stejtitaj: Přednošk a wažne wuradżowanje.
Duż prosimy wše naše sobustawy, zo bychu přišle. So rozumi,
zo maja hosco kózdy raz přistup a su nam stajne lubje
witani.

Předsydstwo.

Serbske burske towarzystwo w Bělczech

zmieje njedżelu 17. listopada popołudniu w 3 godzinach posiedzenie.

Předsydstwo.

Budyska Bjesada.

Hosina wulkeje kolbasy zmieje so poniedziałku 18. nov.
w Budyskej trlerni. Kouvert placi 75 np. Zapocatki wiecior
w 8 godzinach. Wo bohaty wopryt prosy

předsydstwo.

Wulke wupschedawanje.

Snate najlepiej džeržaze tworzy,

Koščlazny bardent

barbunje puchaczath a wolumjanym
lohež po 18, 20, 25 a 30 np.,

hotowe barchentowe koščle

sa mužskie a ženske

khetro wulke po 1 hr. 20 np.

hač 2 hr.,

spodnie košlowy

po 90 np.

hač 1 1/4 hr.,

rufawate lazny

sa mužskich po

2 1/2 hač 5 hr.,

hródzne koškuje

sa holzy po

2 1/2 hrivn.

barchentowe požleschcowe

platthy po 1 hr. 10 np.,

běhanse tkaniny

w wšichch

schérzach lohež po 16 np.,

tonzaze deli wot 2 1/4 — 5 1/2 hr.,

czorne a piškane draftne

tkaniny, požleschcowe

tkaniny, mòdry plát a wjele

wjazy žmęchnie tunjo.

Hermann Beermann,

w Budyschinje

na śniutskownej lawskiej hačy 6.

Trjebam piškanski sekretar je
tunjo na pschedan puched schulez-
skimi wrótami čížlo 4.

Běly ſał tunjo pschedawam,
jo bych jón wotbył.

August Merkl w Halschtrowje.

K swjedženjej semirjetich.

Wsché družin wěnzow ma na
pschedan

sahrodnik Petščla w Lejne.

Noseče hadrescheza, želeso żo
po najwyšszych placzisnach kupuja
na garbaſtej hačy 9.

Starožitnoſe, stare pschedeschez-
niki z rybjaſej koſču atd. kupuje
puchekupowatna na Koſčiz hačy
čížlo 40.

Woli
budże žrzedu 20. listopada a
žledowazie dny biež

August Nagel,
mlyniski miſtr w Slezinje.

Rakečanske serb. tow.

„Lipa“

zmieje jutre njedżelu 17. nazym-
nika popołudniu w 4 godzinach
w Križanec hospencu swoju mě-
sačnu zhromadziznu, za kotrež je
knjez kantor Rjelka pokračo-
wanje swojego přednoška při-
lubił. Duż wo bohaty wopryt
prosy předsydstwo.

Věkna holza

se wžy se sprawneje ſhwójby, kotrež
ma luboſć k džeczom, żo netkole
abo poſdžiſho do Budyschina pyta.
Dalsche je ſhonicz na horncžerskej
hačy 21 po 1 ſchodze.

Starscha ratačka hosposa,

też na lepsze warjenje a domiąże
hospodaſtvo żo wuitejaza, teho
runja jena hosposa sa hróz, mloſat-
stwo a pjerishu, żo pod dohladowa-
ſtrom ſtjenje pytaſej.

Carl Meisel, na horncžerskej
hačy 21 w Budyschinje.

Dowérny hejtman,

kotrež je hižo jako tajki ſlužil, żo
na jene rycerſtvo pola Budyschina
pyta. Dobre wopřima wo dohlo-
ſtnej ſlužbje żo wuměnja.

Carl Meisel, na horncžerskej
hačy 21 w Budyschinje.

Delujojhorečzaniski knježi

dwoř pyta k nowemu létu

1 kuchinsku holzu } do hroda
1 džeczazu holzu } a několých rólnych pohončow.

Saradženje žo ſaplaczji.

Aucharci, ſlužobne, kuchinſke a
ſtwinske holzy, hródzne džowki a
tajke k ſwinjom, wotročkow,
ſrénkow, rólnych pohončow a
wolazych a dželaczeſke ſhwójby
puchdi w y ſ o k i m j d ź e hnydom
a k nowemu létu, teho runja dójſi
pyta puchistajaza žona Schmidtowa
na ſerbiskej hačy 7 po 1 ſchodze.

Lina Lehmann, židowowa niebo žem. wjehscheſteho
wucžerja Schneidera,

a

farań Matěj Urban,
ſlubjenaj.

W Budyschinje a Wokrancžizach,
w listopadzie 1895.

Réčnik Michał Cyž, Cyžowa

rodzona Tammerec,
zwierowana.

Si tutym wamju, wo mni
ſſchimy džaze ręče roſchcręcę; kóz-
deho puchimy džaznika wobſtoržu.

Handrij Schneider w Barcze.

Wutrobuñ džak

wyžkodostojnemu knjeſej fararzej
Handrike w Huzý ſa jeho kraſne
pređowanje, njedżelu 10. listopada
w Huzý džeržane, praja
herbzy ſemſcherjo.

Džak.

Nasch dom, brožen a kólnju puches
Božu huadu ſ nowa natwariwſhi,
kotrež běhu ſo nam 6. junia t. l.
ſ Božim wohjenjom, ſe ſlōtniſtej
ruk ſaloženym, ſaniczile, prajimy
wſchém lubym puchaczelsam ſa pomož
a podpjeranje nanajwutrobnitschi
džak. Woſebje džakujemy ſo
Mrožezom ſa hospodu a wſchu
luboſć, Perjalezom, Schneiderem,
Róližom a Scholcžizom ſa wſchu
pomož a dobrotu, kaž tež zyjeſ
Tradowej gmejnje. Bóh luby
Knjeſ ſu žohnui a wobarnui!

Někto ſažo ſ Boha ſteja
nashe rjane twarjenja
k naschom' Knjeſej ſ njebi džea
modlitwy a ſychnieſčka;
Božo, ty ſy pomhal nam,
Bóče, pomhaj dale ſam!

Kajfa ſrudna ſchtunda běſche,
tač naſtrójilo je,
hydz tón Boži wohení džesche
horje ſ njebi žadlawje,

a nam ſkoro wſchitko wſa,
ſhotož nam Boža miloſć da!

Puchaczelsko pak puchimy džaznučku,
žu, ſhotož móžne, pomhali,
wopofaſma ſhwéry dachu,
Bóh jim ſaplacz we hnadiži,
haj, wón ſaplacz tam a tu
taſku ſhwéru luboſć wſchu!

Kózdeho, kž někto ſhodži
nutš a won tu pola naſ,
njech ta miloſć Boža wodži
ſ žohnowanjom kóždy čžaſ!

Zyjeſ Tradow wobſvožu,
a naſ wſchitlich požohnu!

W Tradowje, 10. nov. 1895.

Pöllinge ſchwójba.

Lubym puchaczelsam w mjenje ſubeje macžerje,
bratrow a ſotry wſhewjam, ſo je naſch ſhwéry naſ,

Jan Mroſak,

bywſchi kantor w Wulſkih Šdžarach,
piatki 8. listopada ranu 2 w 79. ſcje w Wojerezach
w wěrje a měrje do ſwojeho ſbóžnika čžſche wuſmył.
Pſalm 91, 16.

Hermann Mroſak,
farań w Budeſtezach.

Pschiloha f číšku 46 Serbskich Nowin.

Ssobotu 16. novembra 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej gürkti smjeje jutſje njedželju a drugi polutny džen, hrjedu 20. novembra, rano w 7 hodz. sarat štada serbstu powiednu teci, $\frac{1}{2}$ 9 hodz. serbske a w 10 hodzinach němje pređowanje

Werowanie:

W Michałskiej gürkti: Jan Ernst Lorenzki, pohonež w Bórkui, s Hanu Krysztofem Hennersdorff w Delnjej Linje. — August Hermann Nowotnik, pjetar na Židowje, s Mariu Madlenu Brandstädterem tam.

W Katholiskej gürkti: Jan Paweł Wenski, dželacjer, s Hanu Paulinu Emiliju Minu rodz. Mescherez. — Jurij Bart, mlynk, s Hanu Mariu rodz. Klinez.

Křčenje:

W Michałskiej gürkti: Kortla Hendrich, Krystofa Bžža, khežniła w Now. Czichonjach, s.

W Katholiskej gürkti: Irma Charlotta, Wjazława Witka, krawst. mischta, s.

Zemrje 61:

Džen 3. novembra: Jurij, Petra Brankacika, khežeria w Hrubeliczach, s., 7 m. 7 d. — 6. Helena Hedwiga, Hermanna Randiga, kamjenješadžerja na Šešolzji, dž. 1 l. 6 m. 6 d. — 9. Augusta Henrietta Urszela, Petra Kowarja, khežera a železnisteho saſtojniska pod hrodom, sawost. wudowa tam, 791 8 m. 28 d. — 12. Emil Paweł, Franzia Weimanna, klampnara, s., 2 l. 10 m. 7 d. .

Placílna žitov a produktow.

Žitov dowos w Budyschinje: 2425 mečhow.	W Budyschinje				W Lubii							
	9 novembra 1895		14. novembra 1895		wot hr. np.		wot hr. np.		hr.		np.	
	běla	žolta							hr.	np.	hr.	np.
Pšcheniza					7	35	7	41	7	21	7	59
Rožla					7	6	7	21	6	65	7	12
Ječmieni					6	12	6	18	5	78	6	10
Worš					6	43	6	50	6	—	6	67
Hroch					6	—	6	50	5	60	5	80
Woda					7	22	11	11	8	33	9	44
Zályh					5	56	7	50	5	75	7	—
Hedvuschta					12	—	15	—	12	—	14	—
Běry					15	50	16	—	14	—	14	50
Butra					1	60	2	—	1	50	1	70
Butra	1 kilogr.				2	30	2	60	1	90	2	20
Pšchenicza muka	50				7	—	15	50	—	—	—	—
Ržana muka	50				6	50	10	50	—	—	—	—
Sépno	50				2	20	2	50	1	80	2	20
Sloma	600				17	—	18	—	16	—	17	—
Proštata 1026 štuk, štufa					3	—	16	—	—	—	—	—
Pšchenicze wotrubu					3	75	4	50	—	—	—	—
Ržane wotrubu					4	25	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placíšne: körz pšchenizi (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np., hacj 12 hr. 59 np., žolta 12 hr. — np. hacj 12 hr. 25 np., körz rožli po 160 puntach 9 hr. 79 np., hacj 9 hr. 88 np. körz ječmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 10 np.

Na Bursy w Budyschinje pšcheniza (běla) wot 7 hr. 50 np. hacj 7 hr. 65 np., pšcheniza (žolta) wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 35 np., rožla wot 6 hr. 9 np. hacj 6 hr. 25 np., ječmieni wot 6 hr. — np. hacj 6 hr. 50 np., worš wot 6 hr. 15 np. hacj 6 hr. 30 np.

Draždjanje mjaſhove placíšny: Homjada 1. družiny 66 68 hr., 2. družiny 63—65. 3. družiny 45—55 po 100 punt. rějneje wahi. Říme našlepische krajne ſwinje 39—41 hr. po 100 puntach. Říme cželata 60—70 hr., po 100 puntach

Wjedro w Londonje 15. novembra: Rjane.

W wudawańi „Serb. Nowin“ je doſtać ja 4 hrivny
Rěčnica serbskeje rěče.

Spisal Jurij Kral, kaplan w Draždananach.

J. G. Illgen w Budyschinje
na mjaſhovym torhoschezu číško 13,
pschedawarňa mydla a ſhweczkow
poručza wubjernie jadriwe mydla, mydlowy pólver,
mjaſne mydlo, ſchlerku, kaž tež wonjadla a toiletteve
mydla w wsichelatich držinach po najtunisich placíšnach.

Emil Wehrle

w Budyschinje na jerjowej haſy 7.

Porucžam ſwoj ſkład $\frac{6}{4}$ ſcheroſich piſaných zýchow, poſta wſchelatich muſtrow, ſtary lohež po 20 np., teho runja lepſchu tworu w jara wulkim wubjertu ſtary lohež po 25 np. atd., loſchazy barchent, trajnu a džeržazu tworu, po jara tunich placíšnach; barchentowe rubiſcheža po 25 np., barchentowe ložowe plachty po 60 np., teho runja ſcheroke dwojopſchežne po wſchelatich placíšnach, dwójzyscheroli lama ſe ſidžanymi kvečkami, ſtary lohež po 65 np.

Wipſchedawanie

koſchloweho barchenta

prjedawſche placíšny lohež po 40, 35, 30, 25 np., nětčiſche = = = 30, 28, 20, 17 =

poſwołomjaných ſuknijowych tkaninow

prjedawſche placíšny lohež po 50, 40, 35, 30 np., nětčiſche = = = 40, 30, 28, 20 =

wulſkih ſymſkih mantlow

prjedawſche placíšny po 30, 25, 20, 15 mf., nětčiſche = = 10, 8, 6, 4 =

Džecžaze mantle hižo po 2 mf.

Placíšny ſu teho dla tak wurjadjne tunje, dokelž tele wězy dale pschedawacj nočzu.

Richard Gautzsch
ua bohatzej haſy.

Margarina FF

ſ fabriki A. L. Mohra w Altona-Bahrenfeldje

ma po wobſhwědzenju ſudniſkeho chemika knjesa dr. Bischoffa w Barlinje tu ſamu hódnosć jako zyroba a tón ſamy ſkłod kaž naturska butra a ſo pschi nětčiſhich wýſokostupazych butrowych placíšnach jako doſpolne a tunje ſarunanje dobreje butry porucža, runje k maſanju na khléb, kaž k wužiču pschi warjenju a pječenju.

Skoro we wſchē kolonialtworowych khlamach doſtać.

Zigarj.

S teho ſameho konkurža kaž „ſtarý fanzler“ porucžamoj hižčež wjefſchu dželbu zigarow, 100 ſchtuk po 3 hr., 3 hr. 40 np., 3 hr. 50 np., 4 hr. a 4 hr. 50 np. a proſhymoju kurjerjow a ſaſo-pſchedawarjow tole poſtieženje wobſchwōwacj.

Ginzel a Ritscher

na wulſkej bratrowſkej haſy 6.

S pôftom 300 ſchtuk franko ſe žadantu placíšny pſches pôft.

Turfowske ſlowki

najlepſcheje družiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucža

Moritz Mjetwa

pschi mjaſhovym torhoschezu.

Destillazija

ſnatych do brv ſlikerow po ſtarchich tunich placíšnach.

7 na ſukelniskej haſy 7.

Porucžam ſwoj wulſki ſkład ſchobzebusleho roſlateho tobala ſamjeje fabriki po najtunisich placíšnach k dobroćiwemu wobſchwōwaniu.

Hermann Gerlichowa wudowa

7 na ſukelniskej haſy 7.

Kanariki (kanzy)

dobrych pilmach spewarjow, kaž tež
šancefi k plahovaniu jara tunjo
pschedawa Gräßer w Rukczach,
i wobydlenjom w domje krawskeho
mischtra Feistera.

Mlyn w Hrubiechizach
ma pschezo wot netka
dobru pscheniczu muku
na pschedan,
hachtl po 80 np.,
běrl zentnarja po 3 mk. 20 np.

Wsché družiny čerjewow ma
na pschedan
reñiski mischtz T. Ajencz
na swonkownej lawskiej hažy.

Rungswaze maschin, czechze se železa a worzla, jara
dzerzaze a praktiske,

Schrótowanske maschin, běrnystolkzaze maschin
džela a porucža po najtunisich
placžinach

R. Leichsenring
w Czornym Hodlerju p. Radworja.

ff. zigary

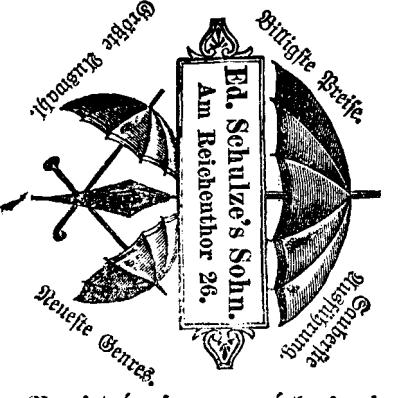
po wschech placžinach,
derje žlodzaze a ho derje palaze,
sylné abo lohke, czechze po žadanju,
hijo po 3, 4 a 5 np. porucžataj

Strauch & Kolde
na kamienitnej hažy 3,
drogarnja „k skotemu vorjowej“.
Budysla strowotna studzen.

Swoje snate
dobre palenzy

(jednare a dwójne)
porucžataj placžinu hódro
Schieszla a Ajeczla.
na swonkownej lawskiej hažy.

Pschedeschezniki.

Vorjedenje a poczchnjenje
w mojej pschedawatni.

Kaſch cže
we wschech wulkosczach a družinach
porucža pschi potrebje

Arthur Jannasch
na Hoſchiz hažy
a róžtu seminariskej hažy.

Kapott,

rubiščeza na hlownu a wołolo schije se schenille, židu a wołny,
schtrýmpy a soli, spodnie sholowy sa žonsle a džeczi, rukawate
lazý w najwjetshim wubjerku porucža tunjo

A. E. Werner
netko na herbskej hažy 8.

Emil Lebels

w Budestezach
szwoj sklad

českého wuhla

snateje najlepšcheje družin,

hornjoschl. Kamienitne wuhlo,
delnjoschl. Kamienitne wuhlo,
prima brifeth atd.

dobrocžiwemu wobfedžbowaniu porucža.

Pschedwjeſenje ho derje a tunjo
wobstara.

S poczeczowanjom

Emil Lebels.

Zafeth

w placžinach
po mk. 6, 7,50, 10, 12 a 15,

dale džeczaze mantle
a džeczaze žafety

w bohatym wubjerku porucža

Richard Gautzsch
na bohatej hažy.

Wódne vónoje, kotly, khachlowe platy,
něšcze rebliki, khachlowe dūrczka,
tseschne wokna, twarske hōsźe

porucža tunjo **Paul Walther.**

Eslódke palenz

liter hijo po 40 np., likery liter hijo po 60 np.
porucža **Moritz Mjericwa** pôdla Pétrowskej zyrkwe.
Destillazija snathch dobrych palenzow po starzych tunich placžinach.

Pschedepoloženje schevstwa.

Swojim čescežnym wotebjerarjam a snathm najpodwolnisczo
k wjedzenju dawam, so szym szwoj

črijowu a schkornjowu sklad

jerjoweje hažy 6 na napschedznu stronu čijisko 11 niže
khlamow knjeza Wehrle pschedepoložil. Sa dowrjenje, w bohatym
mierze mi spožczenie, ho rjenje džakujo, proschu te mni dale pschi-
stupowacż.

S poczeczowanjom

M. Knüppelholz.

Miane čerstwe howjase čerjewa
k dželanju kolbažy, lostru po 7 np.,
zyle pažmo po 100 np., reñnikam,
kotisz do domu rešacz khodža,
dawa ho rabatt. Zwyczne kwinjene
kwinjaze mjažo punt po 65 np.,
tuczny čerstwy kwinjazy bruch
punt po 55 np. porucža

Otto Vetschla na žitnej hažy.

Kornenburgsli

skótžiwjazy pôver

Po dolholetnym našhonjenju
jako najlepšci skótžiwjazy a leko-
wazý ſredk spósnath.

Zenož wopravdžity doſtač
w měchczanslej haptzy w Budys-
chinje w rokach po 1 hr.

Kormjazy a wobžerny pôver sa kwinje.

Pichiporja wobžernosć a s tym
tworzenie mjaža a tuka ſpehuje.

Zenož wopravdžity doſtač
w měchczanslej haptzy w Budys-
chinje w rokach po 50 np. Wutaſanje
wo nałożenju je pschi-
położene.

Čerjewa

wschech družinow porucža
F. Frenzel
na kamienitnej hažy 5.

Howjase, konjaze,
czelaze a wowcze kože kaž tež
wowežu wołmu pschezo po naj-
wyšszych placžinach kupuje

Heinrich Lange
pschi žitnych vitach medaloło
herbskej katholskej zyrkwe.

Kosaze kože,

sajecze a lanillowe kože po je-
notliwych a wjetich dželbach po
najwyšszych placžinach kupuje

Gustav Raude

na garbarskej hažy 16.

S dobom szwoj bohaty
sklad kožuchowych kožow, psched
molemi rukuo, po najtunisich
placžinach porucžam.

Kosaze, lisicze, tkhorjaze a
lanjaze (mordatše), sajecze, koz-
njaze, lanillaze a kože kože po
najwyšszych placžinach kupuje

Heinrich Lange
w Budyschinje pschi žitnych vitach.

Wołmjane kapy,
wołmjane rubiszcza
zo s njepuschedzatym barbam
pschedbarbjia a kaž nowe pschedhotuja.

W. Kellingez barbjernja.

Wupuschedzane
symple swierchniki,
symple mantle,
kožuchowe poczchnjenja,
mužaza draſta
zo s njepuschedzatym barbam
pschedbarbjia a ho k noschenju
pschedhotuja.

W. Kellingez barbjernja.

"Serbske Nowiny" wudawa so kózdu sobotu. — Štvortlétne předplatna w wudawafni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk 15 np. — Kózdu císto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nowštki, kíž maja so w wudawafni "Serbske Nowiny" (na róžku zwonknej lawskeje hasy čo. 2) wotedač, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 hodž. wječor wotedač.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číslo Smolerjec knihičiščenje w Mačičnym domje w Budysiuje.

Číslo 47.

Sobota 23. novembra 1895.

Létnik 54.

Swětne podawki.

Rěmſte hězorſtvo. Po wotewrjenju ſejma ſu ſo w druhéj ſomorje najprjódzy deputazije wuſwolile. Víšti tým ſu ſerbskeho ſapóžlanza ſ. Šoklu ſ nova do finanze deputazije B wuſwolili. — Víšti dopředním wuradženju wo statných dohodach a wudawakach ſapóžlanz dr. Měhnert pschipowiedzi, ſo budže konſervativna ſtrona ſa dohody ſe ſamoženjow wjetſchi dawk dyžli ſa dohody ſ džela žadač. Dale ſebi wón pschejeſche, ſo by ſtatna kaſa starobne pschi-koži wučerjow pschederwaſala. Dokelž je wón ſkyſchal, ſo wot 1. oktobra 1896 ſudniſzy referendarojo žaneje mſdy wjazy doftawacž nježmědža, chýl wón wo to proſyeč, ſo njebi tu kaž w Bruskej bylo ſo po tajfim nježhym referendarow bjes mſdy doftali. Poſběhneſje indiſtrije, w trónſkej rěči naſpomijene, ma wón ſa na kahwilne řinduſtriji je ſo předy ſ wupožčowanjom bjesdanithych ſtatných pjenies pomhalo. Rěčnik ſebi pscheje a budže ſamjetowacž, ſo by ſo ſaložomnym ratařſtim ſjenoczenſtwam a rjemježlinskim a psche-myžlinskim ſwiaſkam na runje tajke waschnje pomhalo. Škocžnje dyrbjal ſo raſny burſový porjad poſtaſieč a ſo terminſke wikowanje w naſtupanju pólnych wupłodow ſakasacž. — Georgi-Mylau poſlinje dr. Měhnertej pschihložuju wuſběhovasche, ſo w nětžiſkim čaſhu ſtat žanhych pjenies ſbytñich nima, duž tež wón njebudže ſa wudawki ſa tvar noweho archivſkeho tvarjenja, muſeja atd. hložowacž. To ſame ménjenje ſapóžlanz Streit ſaſtupowasche. Sozialdemokrat Geyer ſo na to wobčežowasche, ſo ani jeneho ſozialdemokratiſkeho ſapóžlanza do žaneje deputazije wuſwolili nježu. Řnježerſtvi wón porokowasche, ſo je wone organizaſiju dželacžerjow ſnicžilo. Štatny minister Mějecz tele poroki wotpoſkaſa. Ménjenju, ſo ſtat pschihodniye prawniſtich ſudniſtich dželacžerjow wjazy placžicž njebudže, ſtatny minister dr. Schurig napſheczo ſtupi. Reformarſki ſapóžlanz Schubert ſ Ramjenizy ſa to rěčeſche, ſo bych u ſo ſ pod- pjeranju rjemježlnikow pjenjeſne baufi ſaſožile.

W ſchtvortkowſkim poſedženju ſo wo ſakonjowym načiſtu w naſtupanju pschemenjenja 1. § ſakonja wo podawanju ſarunania ſa hovjada, kotrež ſu na ſloſhym ſnjecz (Milzbrand) panyle abo ſo jeho dla morile. 1. § tehole ſakonja wot 17. měrza 1886 ma ſo po knježerſtwowym ſamječe ſběhneč, a na jeho měſtno dyrbja ſežehowaze poſtaſenia ſtupicž: Sa hovjada a konje, kotrež na ſloſhym ſnjecz (Milzbrand) panu abo ſo tejele thoroſče dla morja, ſo i wu- wſacžom padow, w 3. § ſpomijenych, ſarunanie poda. Sa ſloſh- nemu ſnjeczej runy ma ſo po ſmyſle tehole ſakonja ſymny woheň (Rauchbrand) wobhladacž. — Šapóžlanz Horſt ſo knježerſtu ſa to dželovasche, ſo je wone na tule po ſdacžu ſnadnu naležnoſez ſwoju fedzblivoſcz ſložilo. Štatistika je dopoſkaſala, ſo je wožebje poſla ſonjow ſthorjenje na ſloſhym ſnjecz pschihleral, ſa kotrež ſo po nětžiſkim ſakonju njeje možlo ſarunanje wuplaſicž. — Řnježerſtvo ſamjetu ſa natwarjenje noweho tvarjenja ſa kralowſke ſbérki w ſejmje mało pschihložowanja nadeňdu. Víšti dopředním wuradženju wo roſprawje kralowſtich ſbérkom ſapóžlanzaj Horſt a Měan na to poſkaſaſtaj, ſo finanze wobſtejnoscze ſakſkeje tajke nježu, ſo móhli ſo ludovi ſaſtupjerjo ſa nowotwaru ſahoricz. — Taſo poſlednia wěz na dňovym rjedze ſtejeſtaj ſakonjowy načiſt, naſtuſaž pſhemenjenje ſakonja wo hromadžekladženju ležomnoſezow a ſakonjowy načiſt wo naſdacžu hhostow ſa hromadžekladženje ležomnoſezow. Wobaj ſakonjowaj načiſtaj ſo, dokelž ſo nictó ſ ſlowu njeſamoſli, ſakonjedawazej deputaziji pſchepodaſtaj.

Sozialdemokratojo ſu w druhéj ſomorje ſamjet ſtajili, ſo by ſo vý ſi wólbach do ſakſkeho krajneho ſejma powſchitkowne, jenate a direktne wólbe pravo ſ potajnym wothložowanjom ſa wſchěch ſtacžanow wot 21. ţivjenſteho lěta ſawjedlo. Sso ſamo roſumi, ſo ſejm tónle ſamjet wotpoſkaže.

— Dokhody ſakſkých krajných ſeleſnizow ſu pořno lětu 1894 ſetka w prěnich 10 měſazach na ſwjeſzelaze waschnje pſchibhyale. Wot 1. januara hač do konza ſtobrka wone 83,205,401 hr. wučinichu, 4,436,090 hrivnow wjazy hač ſa tón ſamý čaž ſom, a to ſ woženja ludži 26,233,672 hrivnow a ſ woženja tworow 52,675,887 hrivnow.

— W pruſſich krajných finanzach ſu hžo wot někotrych lět wudawki wjetſche dyžli dohody. Sa lěto 1896 je ſo njeđostat na 25 milionow hrivnow woblicžil.

Awſtrija. Dla njevoſtruczenja dr. Luegera ſa Wintſkeho měſečza- noſtu je ſobotu w ſejmje ſ nova ſ mótrej debače doſtalo. Konſerva- tivna ſtrona, Hohenwartowý klub rělaſa, Luegeroveje naležnoſeſe dla roſpanje. Hač dotal je 9 ſobustawow ſ Hohenwartowého klubu wuſtupilo; wone ſo wocžakuje, ſo ſo wſchě hornjoawſtriszy burſzy ſapóžlanzy wot njeho džela a ſ antisemitiskej ſtronje pſchenidu.

— Víšti wólbach do čeſteho krajneho ſejma ſu wuſwolili 43 Młodocžechow. 26 němſko-liberalnych, 3 němſko-nationalnych, 2 burſteju ſaſtupjerjow, 1 Staročech, 1 klerikalneho a 1 njevoſtruczeneho.

Franzowſla. Nowe ministerſtvo ſtvoje ſlubjenja, kotrež je naſtupiſchi činiſlo, ruce do ſlutka ſtaji. Wone je ſlubiło, ſo chze ſtat pſched jebaſami wobarnowacž. Duž je wone pſchede wſchém ſenatora Christoffla, generalneho direktora Credita fonciera (fran- zowſteje hypothekſeje banki), wjely ſamžneho muža, kotrež pak je ſo vý ſi wſchě wulſich jebaſach wobbdželil, ſ kotrejmiž ſu ſtat a kraj ſlukali, nuſovalo, ſo je dyrbjal ſwoje ſaſtojſtvo ſložicž. Podla teho dyrbji ſo wſchelakim druhim wulſim knježom na ſuby pomažacž, jebaſka pſchi polodniſcej ſeleſnizy a pſchi Panamaſkim kanalu dyrbji ſo ſ nova na ſwětlo ſežahnycz a wſchitkym tým ma ſo na poſty klepacž, kotrež hiſheče nětcole ſtat jebaſa. Wójnſki minister Cavaignac, ſprawny, čežný a wuſtojny muž, kotrež je ſo pſchego na wulſich wobſchudžerjow horil, je nětko tež dweju najwyschſteju ſaſtojſtow w wójſkowym ſarjadniſtve wuſnał a je tež wójſkowym ſiferantam helu ſaphyrl. Jeneho ſ najhórſtich Panamaſkich jebaſow, wěſteho Artona, je ſo jemu ſchlachcžil, w Londonje wuſlēdžicž. Tónle Arton po prawom Aron Neumann rěka a je, runje kaž Panamaſki jebaſ Cornelius Herz, kotrejuž nětlo wobeju jendželſte ſnježerſtvo Franzowſkej poda, potomnik jeneje bahersſeje ſidowſteje ſwójby. Pola Artona je po ſdacžu njeprawe ſublo prave ſežraſo. Miliony, wo kotrež je pſchi Panamaſkim kanalu druhich wobſchudžil, ſu ſo jemu bvrſh ſhubile. Artona ſo wěſeži ludžo w Franzowſkej ſnježerſtve jara hoja. Želi ſo wón wſcho wupowjeda, ſchtož wě, potom wſchelazy ſapóžlanzy, ſenatorojo a bhwſchi ministerjo pſched ſu pſchiidu. Nětžiſche ministerſtvo, kotrež bjes ſmilnoſeſe wſchě jebaſtva wot- kryje a ſebi ſa uje ſamolwjenje žada, bych u rad powrbcžili, hdy by ſo to hodžilo. Tola jeho pſchecžiwiſy wjedža, ſo bych u pſchi nowo- wólbach do parlamenta pořaženje počzeſpili, a ſo by ſo ludowu hnev pſchecžiwo nim ſbudižil, hdy bych u ministerſtu, kotrež jebaſkej zwolbje na kožu džela, wobarali. Duž dyrbja ſuby ſchipti pſchihladowacž, kaf wone ſe ſwojim poſtuſowaniem radikalnej ſtronje pſchi- wifowarjow dobyhva.

Ruszowska. Russka khěžorka je pjatok wjecžor holčku porodžila, kotrejž ſu mjenou Olga narjetki. Macz a džecžo ſtej ſtrowej. Čele- nje kanonow narodženje wulkowjerchowki Peterburgskemu wobydlerstu pschipowojedzi.

Grichiſta. Pschi njemerač w Turkowskej Grichojo ſkladnoſc̄ pschipuſtečic̄ nochžedža, truch turkowskeho kraja ſchlapnyc̄. Wóndano 3000 studentow w Althenje psched krónprynzowym dom pschipožechu, ſo bychu ſ krónprynzom dla wójny rēčeli. Dokelž tón hmydom ſ rēčam njebe, studentojo ſle ſathadžachu, hac̄ jich polizistjo do nich ſ mječzom rubajz̄ a ſ revolvrom třelajz̄ roſehnachu. Grichiſke knježerſtwo by wěſeče rad do wójnskeje truby ſobu trubilo, hdy by ſ wjedženju wójny pjenjeſh měto. Ale runje na najnudniſchim pobrachuje. Dokelž Grichiſta ſa ſwojí starý statny dolh ſwojim wěričezam žanu daň njeplaci, jej nicto niečo wjazy njepožegi. Duž dyrbi Grichiſta njedobrowolne ſměrom wostac̄.

Czorna Hora. Schmatanzh w Turkowskej Czornohórzy ſměrom pschipladuji; woni ſu na wšchě podawki pschipotowani. Russka, kotrejž je jim psched někotrymi měbažami 30,000 třelbow darila, někto, tež czornohórſke krajne pjenjeſne naležnoſc̄ do rjada ſtati. S tuthym wotpohladom wona Czornohórſkej 3 milijony rublow požegi, ſ kotrejž ſumy ſo poſoza na wurunanie statneho dolha a druhá poſoza jako wójnska hotovoſc̄ ſa wšchě pschipady nałoži.

Turkowska. W Małej Afiskej turkowske knježerſtwo hiſcheze njeje mohlo porjad poſtajic̄. Po nowiſchich powjeſčach ſu ſo tam hiſcheze, psched thdženjom žadlaue rubańz̄ měle. Město Kharput ſu mohamedanshy Kurdojo nadpantli, jo wurubili a ſapalili. Wofhom twarjenjow amerikanského mižioniftva je ſo ſobu ſpalilo. 700 křeſćijanow ſu pječza Kurdojo ſkonzowali. W Erzerumje ſu Turkojo pječza 2000 Armenow ſkonzowali a 1000 ſhamow wurubili. Khěze, kothrž wobydlerjo ſo wobarachu, Turkojo ſapalichu. Wyschnoſc̄ Armenam na pomož njeſchipindž, turkowsky offižerojo wjèle bôle wojakow napominachu, ſo pschi rubańz̄ wobdzělč. W druhich stro- nach Armenojo mohamedanske wžy nadpaduji a ſapaleja. W Enderesu ſu woni knježerſtowe twarjenje a domy mohamedanskich wobydle- rjow ſapalili a mohamedanske ſwojiby ſafeli. W Zeitunje ſu ſo 400 turkowskich wojakow někotrym třazam derje wobronjenych Armenow poddali. Armenojo běchu Zeitun woblehnysi a Turkam wodu wſali, tak ſo dyrbjachu ſo cži wobleharjām ſo njeſobarawſchi podač, jeli ſo nochžchū ſamitlic̄. Sultan, kothrž ſo boji, ſo mohle europiſſe wulkomozy ſakrožic̄, podtřeženje ſběžkom a nje- měrom ſam wjedž. Gouverneram w provinzech won ſam ſ tele- grafom roſkaſuje, tak maja porjad poſtajic̄. Bjes europiſkimi wulkomožami w tu ſhwili polna pschesjenioſc̄ ſa wšchě mózne pschipady wobſteji. Duž je nětkole strach wuſamknjeny, ſo mohla turkowskich njeměrov dla mjes europiſkimi wulkomožami ſvada a wójna wudýrieč.

Nanowe žohnowanje.

1.

„Jeli budže Handrij ſtajnje tak cžinic̄, kaž hac̄ dotal, to nje- budže ženje wuzitný a khmany člowjek“, rjeſny něhdyn wjecžor ſwojej mandželskej wažny a powiſtitownie čeſčzowaný ſudniſki ſekretar, knjez Žilinſki. „Szym dženža ſhonil, ſo chze bjes naj- mjeſtſehe winy ſ nowa wopuſtečic̄ ſwoje nětčiſche měſtno.“

Handrij bě najſtarſhi ſyn a, dokelž bě wot małofeze lubuſki ſtarſcheju a pschipuſiñych, móžesche pschezo cžinic̄, ſchtožkuli ſo jemu chyžche, pschetož mějeſche w kóždym naſtupanju wſhu wolui. To je husto wot ſtarſich wopaki cžinjene, a tak bě tež pola Handrija. Won njenaukny poſkluhac̄ a bě njeſobſtajny člowjek, kaž wjertawka.

Dokelž bě Handrij ſara wobdarjeny a teho dla na rjany pschipochod nadžiju ſbudžowaſche, poſkluhac̄ jeho ſtarſchej do naj- ſlepſcheje ſ wyschschich ſchulow. Alle, bohužel, ſa ſchěſz lět pílnego a horliwego wuknjenja doſtarwſchi wuſhwědeženje do ſedmeje rjadow- nje, wopuſteči ſchulu, wudawajo, ſo jemu khilenje nad knihemi ſchloži. Na jeho ſamžnu proſtrwu wobſtara nan Handrijej měſtno na ſudniſtvoje, ale ſa ſe lěto bě ſo Handrijej tež tu wofstudžilo. Won žadac̄ ſa měſtnom pschi poſeže, a džiwajo na nanowe poručenje a dobre wuſhwědeženje jo doſta, ale něchtó měbažow poſdžiſho bě jemu tež to pschipožne a mělodženz chyžche knihiwjeniſtwo wuknyc̄. Wſchudžom, hđežkuli pobu, wuſnamjenjeſche ſo ſ pilnoſežu a ſ po- ſtupom, ale jeho njeſobſtajnoječ honjeſche jeho ſtajnje ſ jeneho měſtua na druhé. Teho dla hladac̄ ſan ſe ſrudobu do pschipochoda, pschetož, jeli bi to tak dale ſchlo, njeby jeho ſyn ženje niečo

dokladnje naſuſnýl a njeby ženje ani ſa ſwójbu, ani ſa člowjefke towarſtvo wuzitný byl.

Hiſcheze roſmolwjeſchtaj ſo ſtarſchej ſe ſtaroſežiwej wutrobu wo ſhynovym pschipochodze, tu pschipindže Handrij domo. To móžesche ſebi myſlic̄, ſ kajfimi ſlowami bu wot nana powitanym. Nje- džiwaſo na wſchě rēčę pocža hólz ſa ſhwili powjedač ſo ſwojich nowych planach ſa pschipochod.

„Jeli ſo, lubaj ſtarſchej“, rjeſny Handrij, „niečo pschipožne temu njeſmějetaj, to bych ſwoje ſbože w nowym ſwěcze ſpýtač chyž.“

Na tole ſlowo ſakſhiknyſchtaj ſan a mac̄ ſ džiwanjom a ſ njeſpotojnoſežu.

Széhovaze dny njeſchetaſchtaj ſtarſchej mělodženzej wotradžec̄, poſkuſo na mnohe hōrke naſhonjenja, kajfež bě hižo něchtóžkuli dožiwl, kothrž bě ſ wulkimi nadžijemi a kroblymi planami wotbeziniu wopuschežil a na druhu poſožu ſemje wucžahny. Tež ſpominaschtaj wobſebje na to, ſo móže runje tam, hđež je tak ežek ſebi měſtno namakac̄, jemu jeho njeſobſtajne waſchinje jara ſtraſhne a ſa hubjaze byc̄.

Ale Handrij wotmołwjeſche na wſchitke tute napominanja, ſo jeho nětaje wobſožaze cžucze poſonjuje, ſo dyrbi wótežini wopuſtečic̄, ſo by w Ameriž ſwoje ſbože ſpýtač.

Tute nowe Handrijowe wotpohladanje bě wina, ſo mac̄ mnohu ſyſlu ronjeſche a ſo bu nanowe čožo džen a bôle ſmorfyc̄. Bohužel, jich wotradžowanja a napominanja, bjes mała wſchědnie wopjetowane, nječiachu žaneho wliwa, a napoſledku wróci ſo Handrij ſ nowa ſ naſhovazej proſtrwu ſ nanej a mac̄jeri, ſo byſchtaj jemu dowoliſloj, ſo ſzne ſwoje wotmyſklenje tež wopravdze wuſwěſc̄. Lubiesche tež, ſo chze wſchitko cžinic̄, ſchtož budže jemu móžno, ſo by byl ſprawný a wuzitný člowjek, a ſo by ſebi ſ dobom tež dobyl ſhwalbu psched Bohom a člowjekami.

Wbohaj ſtarſchej ſo po tajfim ſ bolosježu pschipoždečiſchtaj, ſo njemóžetaj ſyňa wot ſamyſleneho wotpohlada wotwobrožic̄, tola ſe wſchěmi možami ſo wobaraſchtaj dolho, jemu dowolnoſc̄ dac̄. Škonežne, dolhi čaž ſebi pschekladowawſchi, pschipoždeči ſo nan, ſo móžlo runje to na dobrý puež wjesc̄, jeli budže Handrij ſo na ſwoje ſamkne možy ſepjerač dyrbjec̄, pschetož to jeniežke móžje jeho nuſowac̄ ſ wutrajnoſeži w wuſwolenym powołanju. Duž bu wotřežane, ſo ſc̄ ſyňež žadane dowolenje wudželi, ſchtož, kaž móže ſo ſnadne ſhudac̄, jeho nimo měry ſwježeli.

Tola — nječ je, kažkuli chze — kóždemu, ſchtož ſzvój na- rodny dom wopuſteči, leži to cžedžy na wutrobu. Wobſebje poſklednje dny ſložowasche Handrij husto a často myſle na pschipochod, a ta myſlic̄ka, ſo ſo ſa króti čaž lutki ſam w dalokim a njeſnatym kraju namaka, ſačzmožiſche jemu mlede čožo. Čim bližſcha hodžina roſzjohnowanja běſche, čim waſhniſchi a ſrudniſchi bywaſche mložy člowjek.

Škonežne bě džen wotkhada pschipochol. Nan, mac̄ a mloždſki bratr Mots mžažchju ſo lědma ſylſow ſdžerzeč a tež wotjedžowazemu Handrijej bě wuſko a boſtno wutrobu. Na dobo pschemo mělodženza roſbudiženje tak jara, ſo nanowu ſuku ſhabny, ju ſ rtej pschipožci a na ſolenje padže.

„Né!“ ſawola ſyliujo, „ně, njeſemny ani, hac̄ ſo w tutym ſwěcze ſ zyla hiſcheze ſaſo wohladamy. Lubiesche ſtarſchej, dajtaj mi na daloke puežowanje ſwoje požohnowanje, to budže mi ſ troſchtom a ſ podyjeru.“

Mložny plac̄ ſtarſcheju a mloždſcheho bratra bě jeniežke wotmołwjeſche na Handrijowe ſlowa, kothrž, doſtarwſchi ſtarſcheſte požohnowanje, lubiesche, ſo ſwěru dopjelni wſchitke radu a na- pominanja. Potom roſzjohnowa ſo ſ mac̄jeru a ſ bratom, ſo by ſ nanom wotjel do najblížiſcheho pschimbrſkeho města ſ pschipochod. Tam ſo hiſcheze raſ ſan a ſyn na wutrobu a hnijaze waſchinje roſzjohnowaschtaj, a potom wotjedž Handrij, poſylnym ſ nanowym požohnowanjom, naſajtra ſahe do dalokeho zuſeho kraju.

2.

Amerika! Tute mjenou mějeſche hižo dawno něchtó wabjaze na ſebi. Miz jeno mloždi ludžo, kothrž ſo wuſnamjenjachu ſ luboſežu ſ ſpodživnym pschipadnoſežam a wutrajnoſeži, ale ſam zyple ſwójby cžujachu tutu magnetiſku móž a ſrudniſchi ſwoje wotkhody, wopuſtečiſchi ſlužbu, abo pschedawſchi kóžu a ležom- noſež, wotjedžechu ſa morjo, ſo bychu ſpýtali ſwoje ſbože. Nětkole, wě ſo, wěm hižo wſchitzy ſ nowin, kaf je ſo mnohim ſ tutych wupuſzwarjow ſeſchlo, kothrž bě ſo ſtara Europa ſpchipožiſta. Samožni ludžo wopuſtečiſchi wótzny kraj ſe žonu a ſ džecžimi, a

wróćichu ho hžo jako khudži a weturbjeni se wscheho. To, schtož někole powiedam, sta ho lèta 1863, hdyž běchu ja wupuczowarjow wobstejenja džen a njesnadniſche w Amerizy.

Duž móžem ſnadniſe wopſchimnyč, ſo mějeſchtaj starschej pschi wschech Handrijowych lubjenjach tola wulke staroscze wo njeho. Hac̄ w zufbie někakle městno nadendže, hac̄ tež wutraje w wuwolonym džéle a hac̄ tež w utrobje pôzczivoſc̄ wobkhowa? Tak praschejchtaj ho husto.

Schejcz doſlích nědžel ho miny, tu dondže ſkócnjenie dawno wocžakowana powieſc̄ wot Handrija. To bě doſc̄ ſbožowna, ſyn mjeuijzy pižasche, ſo je městno doſtal w někakle banž, zylí ſtak na to pokasowasche, ſo budže ho mloženž ſložowac̄ po napomianjach ſwojeſu starscheju. Swieſteſenj nan jemu hnydom wotmoſlvi. Sa něchto čaža dondže ſ Ameriki něchto druhich liſtov, ale ſchto mohl wopížac̄, ſak ho starschej wutrožiſchtaj, hdyž Handrij w ſchitwórtym liſc̄e pižasche, ſo je jeho firma bankrot ſčiniła, ſchtož ho w Amerizy jara čažto ſtawa, a ſo dyrbí ſebi druhe městno pytač.

Wot teho čaža njepižasche Handrij niežo wjazy. Wbhoj starschej běſchtaj w wutroſci, njewjedžo, ſchto ho ſi jemu hny dom stanje, jeli njenadeňdže žaneje ſažlužby. Šchto wě, hac̄ ho na cžele a duſchi doſpolnje njeflaſh? A ſchto wě, hac̄ je tež wernoſez pižal?

"Jeno Bóh móže naju troſtowac̄, jemu ſažo pomhač", rēčesche čažto mac̄.

Tola Bóh chýſche tutu ſwojbu hýſcheze kruže pruhowac̄. Hžo ſchěſz lét bě ho minylo mot poſlednjeho Handrijoweho liſta. Tu naſta franzowſko-němſka wójna lèta 1870. Hac̄ dotal bě zylí troſt. A nadžia starscheju mloždži ſyn Mots, tři bě dženjatnače lét; tón dželásche ſ nanom w pižarni a bě pilny a schwarm. Alle bohužel, starschej dyrbjeſchtaj ho rožohnowac̄ ſe ſwojim jeničkim ſwostawazym ſynom. A won ho ženje wjazy domoj njewróči, po bitvje pola Dijona ſemrje na cžekli ranu.

3.

Sažo miny ho něchto lét. Bě to wjecžor do noweho lèta 1875. Tón wjecžor ſedžeſchtaj nan a mac̄ w ſwojim starym bydle. Nan bě jara ſeftarił a staroscze běchu jemu čzolo ſmorſchčíle. Pschi nim hždi žona, do nabužneje knihi ponurjena a horžo ho modlo. Sa khwilu ſačini knižku a wutrewſchi ſebi ſylohowatej wocži ſdynym:

"Hdže mohl někole byc̄ Handrij?"

„O hdži by jeno po ſmjerce tam dozvěl, hdžež wějče jeho mloždži bratr hžo je!“ wotmoſlvi nan ſe ſlabym hložom.

Po tuthych ſlowach bě ſažo cžicho. Na dobo wotewrichu ho durje a ſwěra ſlužobna ſaſtupi.

"Wyskoi ſuž ſnies čažka w předkownej iſtvje", rjetny wona, "a je mi tóule liſt dal, projho, ſo by mohl widžec̄ knihej a ſnieni."

S derkotazej ruku wotewri nan liſt a cžitasche:

"Drohaj, lubowanaj starschej! Stykanje je mje ſažo wróčo pschiwjedlo do wózčiny. Wodajež . . ."

Ssylyh njeſadu starzej liſt docžitač.

"Praj temu knihej, ſo dyrbí ſam ſaſtupiež", rjetny ſkócnjenie ſlužobnej.

Sa khwilu ſaſtupi rjany mložny muž. Wě ho, ſa dwanacže lét bě ho pschemeníl, ale mac̄ jeho hnydom ſpóſna.

"Handrijo, mój hny!" ſawola ſ radosežu.

Handrij bě jara wulke ſbože měl a bě někole jedyn ſ najbohatskich pschetupzow w Amerizy.

"Kak derje to bě, lubaj starschej", rjetny ſtōn ſwojeſe roſprawy Handrij, "ſo ſtaj mje na puc̄ požohnowaloſi. Wſchon čaž w zufbie bě waju žohnowanje ſo mnu a je mje w wuſkoſzach troſtowalo."

Ze Serbow.

S Budýſhina. Saměnjenje kvitowanſkih kharckow ſa ſawěſzeneſe staroby a invalidnoſc̄e. S nowa ho na to ſedžne cžini, ſo je ſkócnjeniom lèta 1895 wsche te kvitowanſke kharth ſwoju placzivoſc̄ ſhubja, kotrež ſu ho w lèze 1892 wſtajile a ho do ſkócnjenja lèta 1895 ſ saměnjenju pſchepodaſe njeſju. Wſchitzu cži, kotsiž hýſcheze tajke kharth, w lèze 1892 wſtajene, wobhedaža, maja je hac̄ nanajpoſdžiſho 31. dezembra 1895 pſchižluſhnemu polizajſkemu revérej

ſ nalicženju pſchepodač, hewak wsche prawa tychle khar- tow ſhubja.

— Hdyž ſańdženu njeđelu pſchipoldnju lieutenant knijs ſ Dečen ſjenopschežnym woſom po polnóznej droſy jědžesche, ho ſon ſploſchi. K lazařethovej ſahrodze pſchihnatwchi, ſon truch plotu wuſtorczi.

— Ratarjo ho někole prózuja, ſo ſaradženſkeho wiſowaniſa po móžnoſci ſminycz. Po pſchikkadze pomorskich ratarjow, kotsiž chzeda ſe ſaloženjom ſjenoczenſkih parnych mlynow ſwoju muku na wulke wili pſchinjeſz, někole tež Delnijoluzijsky ratarjo cžinja. Wulki Drjowęčanski parny mlyn, kotrež hac̄ dotal ſhoczebuskej wupožjeſci ſluſchesche, je ho burſkemu towarzſtu pſchedal. Tole towarzſto dže žito niz jenož ſame mlečz, ale tež w tých nowych natwarjenych pjezach piez.

S Boſchez. Njeđelu 17. novembra wjecžor w 9 hodžinach je ho njewobhlena thža, ſe ſkolum ſryta a ſ hlinu hromadže ſplazana, kotrež živnoſczerzej Brodze w Nowych Porichzach ſluſchesche, wotpalila.

S Rodez pola Pomorz. Šańdženu ſobotu, 16. novembra, mějeſche 11 létu ſyn tudomneho njenka-mlynika a pjeſkarja Grabscha w mlynie něchto wobſtarac̄. Tam jeho cžerjaze ſoleža ſa ſewu ruku popadžechu a jemu ſchyri porſty wot njeye wottorzechu. W najwjetſkich boleſzach ſebi ſniesbožen hólczez žadaſche, ſe ſwojim wuezjerom, kniheſom Schenkem-Bukęčanskim potečeſec̄. Tu-tón jeho hnydom wopnya.

— Šańdženu tðžen je najſtarſha žónſka naſcheje wžy a wokolnoſe, Hoſyna rēfaza, 98 lét ſtara, wumrjeła.

S Chróſcži. Tu je ho wóndano w cžekich myſlach wobſtaru muž, wějty Krecžmař, w ſwojim wobhleſenju ſa kanapejowu nohu wobwěſnyl.

S Woſtrancži. Wońdželu 18. novembra rano w 4 hodžinach je ho brúžen, tudomnemu ſubleriej Pečoldej ſluſchaza, wotpalila. Woheň, kotrež je ſloſtiſka ruka ſaložila, je wjèle žita ſniczil. Dječic̄, w čažu wohnja padaz, plomjenjam wobrafſche, ſo roſhērieč.

S Lubija. Šańdženu dwaj a dwazytu njeđelu po ſwiatnej Trojizh mějachmy tu ſwoju zýrkwinu viſitaziju. Sa ſerbſteho viſitatora bě zýrkwinu wyschnoſc̄ Bukečanského kniheſa fararja Kubizu poſtajila. Tón bě tež wot ſpocžatka hac̄ do konza na naſchim lubym ſerbſkim ſemſchenju. My wěm ſ radosežu ſ jeho wuprajenjow, ſo je ho jemu, kaž tež nam Lubijſkim ſſerbam ſtajnje a ſózdy kroč ſpredowaniſe naſchego ſwérneho ſerbſteho džichom-paſtýrja kniheſa archidiakona Gudý wulžy jara ſpodovalo. Wějče je ho tež naſhemu kniheſej viſitatorej derje lubilo, ſo běſche naſch rjany ſanowý Boži dom pſchi wſchej ſwojej wulkoſci niſiale poſlne ſi nami ſſerbam wobhadež, kaž tež jo naſche lube džeczi wulžy rjenje ſerbſy ſpěvachu. A ſ kajfej ſwjeſzenej nutnoſežu hny požluchali na wſchitke te krafne wyschepaſtýſke ſlowa, kotrež w ſaſtupjenju naſcheje najwjetſicheje zýrkwinje wyschnoſež kniheſ farar Kubiza ſ nam rēčesche. Kajfej je to tola wofchewjaze derje-čiſjenje ſa naſche wutroby, hdyž widžimy, ſo tež we wyschich ſtronach naſche ſerbſke ſtadleschko ſańč maju a ſ nam rēčecž dawaju w naſchej lubej ſerbſkej maczérnej rēči, kotrež jeničky ſamže nam Bože ſlowo cžople a plódniwje do duſche jaſchęſiepič. Woſebnih džaf hny pak tež hýſcheze kniheſej fararjej Kubizi ſa to winoječi, ſo je potom po ſemſchach w ſjawnnej ſhromadžiſuje wobhadežních němſkich a ſerbſkich hoſpodarjow tón naſ ſawino počiſtečazh njeđostatk ſ rečam pſchimieſl, ſo my ſſerbj po zýrkwinych naprawjenjach Lubijſkého města drje w ſwojej ſanowej zýrkwi rano pſched ſemſchenjom ſwoju ſpovjednu wužibju ſerbſki doſtaſam, niz pak žane wužiwanje Božeho wotkaſanja. Na jeho doſtaſe dyrbimy ho ſózdy kroč ſ naſchego ſerbſteho Božeho doma do němſkeje zýrkwiſe podac̄, hdyž ho nam potom tón ſwiaty ſakrament ſ němſkimi ſlowami wuždželiſe. To je wſchu nutnoſež ſatorhaz ſjeđostatk, kajfiz drje ſo nihdže wjazy po zýknej ſakſkej njenamaka. K temu pſchimidže, ſo tež woltar naſcheje ſanowej zýrkwi hýſcheze žamych ſwiatyh ſudobjow ſa Božu wjecžet nima. Kniheſ fararja Kubizowemu doſkladniemu roſprawjenju wo tuthymaj njeđostatkomaj tež, kaž ho teho nadžijecž móžachmy, kniheſ wyschich zýrkwin radžiczel ſeller poſlne pſchihloſhovatſe. Duž tež bu wobſamknjene a ſ klubjene, ſo dyrbí ſo něklo woběmaj njeđostatkomaj wotpomhač. Bóh ſdžerž, požohnuj a wubudžuj nam mužow, kif ſa potriebnoſe naſchego ſerbſteho luda ryčeřiſy a dohyčeřiſy wuſtupuju.

S Dražđan. Tydženja ho pižasche, ſo budže ſo tu ſerbſka wuſtajenza wotbywac̄. Tale wuſtajenza budže džel

„stareho města“, kterež dýrbi ſo w ſjenocženju ſ wuſtajenzu ſakſkeho rjemejſbla a wumělſkeho pſchemyžla natvaricž. Sſerbska wuſtajenza dýrbi ſe herbſkeje wžy wobſtejecž, w kotrež budža woprami Sſerbjvo bydlicž. Pſches herbſku wjež rěka poběži, kotrejež běh tež pſches stare město ponáže. Na jeje wodže budža na čolmachi jébdicž, k čemuž ſu ſo wopramne Sſerbowki ſ Blótow (Delenjeje Lužicy) najaše. W ſtarym mějeze a w ſerbſkej wžy budže ſo tež ſwjetdžen wotbywacž, kotrehož wobbzelnizh budža ludouw draſtu wobleženi. S pſchihotami ſa natvarjenje stareho města a ſerbſkeje wžy ſabéra ſo wožebith wuljerf, k kotremuž pſchihluscjeja: ſpižaczel Franz Wallner, krajny twarſki inspektor Schmidt, aſſiſtent koprivcžineho kabineta dr. Sponeſel, moleř Seyffert a radžim archivar dr. Richter. Čile knježa ſu ſo wónano na wobbladanske pucžowanje do Blótow podali a ſu ſo ſ dobrym wuwoſchkom wot tam wróčili.

S Klétneho. Njedželu 17. novembra wjecžor je 16 lětny Ernst Rječek w bróžni ſwojeho naua nahlu ſmicerž pocžerčil. Wón bě na wjecžornych ſměrkach na bróžnitu ſubju po ſyno ſchol, pſchi čimž je ſo pſchihladavſchi ſ pſchatra na huno pamět a ſo ſarafyl. Pſchihložan lečat mōžesche jenož wobkružicž, ſo je njebožovny morv.

S Ptac̄ez. Pjatki 15. novembra ſtej ſo tu bróžen a hródž khežkarja Čeſchka wotpalilej. Woheň je w hródži wuſholt.

Se Šhorjelza. Pſchi Šhorjelſej wjetchowſkej krajnej kaſhy ma ſo dan ſaſtavných liſtow a wupoženonkow 19., 20., 21. a 23. dezembra wſchědne dopołdnja wot 9. hačž do 1. hodžiny ſaplacjež. Daňſke wožwedeženja a rekogniziſe ſaſtavných liſtow ſo 28., 30. a 31. dezembra wuplačeža.

— Tudomna khostanſka khomora 13. novembra wo ſchleučerſkim pomozníkomaj Janje Ženežu ſ Rowneho a Wylemu Bréfaku ſ Bréleje Wody ſudžesche. Wobaj běſhtaj wobſkorženaj, ſo ſtaj jeneho stareho muža kjudowaloj, a Ženež bě pódla teho Woha hanil. Ženeža k jaſtu na 3 měhzaj, Bréfaka na jedyn měhzaz ſaſhudžichu. — Khežkarja Žurja Mlynk a Maleho Radchowa bě Niſežanſki ſamniki ſud k jaſtu na tſi njedžele ſaſhudžil, dokelž bě pječza ſelejiſkemu dželacžerzej Rječek jemu koſu franył. Mlynk přejo, ſo je koſu franył, a wudawajo, ſo wona jemu ſluſha, ſo pſchecžiwo wužudej powola. Tola wón ſ tym khostanje wot ſo njewotwobrocži; pſchetož wobkranjeny ſ wěſtoſcu koſu jako ſwoju ſaſho ſpójna.

S Prahi. Bräſes tudomneho ſerbſkeho ſeminara, knjeſ Měſak, je jako dwórſki kaplan do Draždán povolán. Saſtojnictwo, wot njeho hačž dotal ſaſtaowane, je ſo knjeſej ſararjej Rožingerej w Šebničky pſchepodało.

Wuſhudenja.

Lawniſki ſud. Blídar Jan Poſdrač w Radworju a blidař Ernst Meding, někole w Löžnicy běſhtaj 10. augusta w nožy ſ pola ſublerja Měta w Bronju 2. haſtley wowža kramyloj. W tym ſamym čaſzu bě rjemenjet Emil Liebſcher w Radworju ſ pola tamniſcheho žirnoſcžerja Geubera běrny, 1. m. 25. np. hōdne, kramył, dale bě Meding Radwoſtenu ſublerjej Lebſh dwě guržy ſ kompoſtoveje hromadhy kramył. Wſchitkých tjoſch wobſkorženych k jaſtu po ſchějz dnjach ſaſhudžichu. Meding ma pódla teho džen w arreſeže wotkředjež a kranjene wěžy ſarunacž. — Dželacžer Jan Frenzel w Krakezach a tamniſchi hoſpodařſki pomozník Raſchpor ſo 24. sept. wjecžor na Krakezhanſkim puežu ſwadžiſchtaj, pſchi čimž Frenzel ſe ſchleučanej palenzoowej bleſchu Raſchpora taſ ſylnje do hlowy dyri, ſo bu tón cježko ſranjeny. Dla ſtraſchneho cježneho ſranjenja Frenzela k jaſtu na dwě njedželi ſaſhudžichu.

Priopk.

* W Draždánač je ſo poñdželu w kheži čiſlo 69 na Freibergſkej dróſh žalozne mordaiſtvo ſtało. Dopoldna w 11. hodž. ſo w kheži třeli. Hdyž naſtróžení wobhdlerjo do ſchtrvóreho poſthoda dohvatatu, nadenidžechu tam pſched pſchedſalowymi durjeni cježlo mlodeje žony, kži bě ſ kaſačzom pſcheklota. To bě cježlo wěſteje Laſerki. Wona bě tſi lěta woženjenia byla, ale wjazy pſchi ſwojim mužu njebydlesche, ſ fotrymž bě hýžo dleſchi czaſk w pſchekorje živa. Muž bě ſa jara hnevného ſinath. Hýžo bě ſkřeba na jeju dželene ſawjedžena. Maſpomijene dopoldna ſo w Laſerzynym wobhdlenju ſylnje ſaſwoni. Wóřh na to Laſerka k jenej ſuſhodžinzy pſchiběža a ju proſchěſche, ſo by ſobu k ujej ſchla, dokelž ſo ſwojeho muža, kži je k ujej pſchihol, boji. ſuſhodžina tež ſ ujej do jeje ſtrvý dželene. Tam Laſer po ſdačzu

ſměrný pſchi woknje ſedžesche. Ale hdyž ſo jeho Laſerka, kži chyžesche drje jeho rad ſe jſtvu měčž, woprascha, hačž ſ njej do města hicž njecha, wón ſ doboru poſkocži a ſo na ſwoju žonu wali. Prjedy hačž ſo tajſeho nadpada dohlađa, ju wón na kožo čižný a ju dajeſche. Dokelž ju wón pſchi wſchém jeje na pomož wolaňu a ſuſhodžineje proſchenju ujepuſeſche, ſuſhodžina po ſkhođe horje ſhwataſche, ſo by pomož ſaſwala. Ale bohužel ſebi uichto na pomož hicž njeſwerti, kžodži ſo nječražniko bojeſche. Hdyž ſkonečnije polizaſka pomož doñdže, ſo pſchihadžazym hróſbnu napohlad poſtieži. Hdyž bě ſuſhodžina woteſchla, bě ſebi hněwnik nōž wužahnył a ſ nim faž wrótny do žomu ſaſala. Ta je ſo jemu ſkonečnije wutorhnyč dýrbiſala a ſ poſledními možami hačž k ſkhođej dobežala, hdyž je morwa k ſem ſadnyla. Wo jſtvu ſu Laſera ſameho morweho namakali a pſchi nim revolver. Laſerku ſuſhodžo ſa porjadni a měrnini žonu wudawaja. Ludžo džedža wjedžecž ſo je Laſer wjecžor předn ſwoju žonu na rejach widožal, čehož dla je jeho nješawinowaná žarlinové ſaſopadla. Druži měnja, ſo je wot ſwojoe žony pjenieſh měčž chyžl. Njebožownaj mandželskaj ſtaj džeežo ſaſotajiſoj, kotrež je pola wulkeju ſtarſteju w Barlinje. — Ta zyla wěž je ſo dotal jenož wot huby k hubje powjedała a ujeje hýſehe ſuſhodži pſchepytana. Teho dla ſu prěnje powjeseſe wo ujej w novinach trochu wſchelate.

* W ſtronach wofolo Možena ſu lěthu myſche ſa ratarſtwo ſ wulkej čzvili. S faſtini čzrjodami ſo wone na polach mječwja, je ſ teho widžecž ſo je jedyn ſubleć w Delnium Gumowje na jenym jenickim polu 1800 myſchi ſkončowacž dał.

* W Lipſu je ſelejiſké ſaſianischežoweho pſchedſtejeſerja Durafa, hdyž wón pſches ſolije džesche, pſchihonjaza lokomotiva pſchejela a hnydom morila.

* Voigtklanſte wotkřehuc ſadařſke towařtvo je wobſamko, na pufnym kraju pola Schneekengrina ſkłodku wjerjebini plahowacž. Zahody ſkłodkeje wjerjebiny ſo ſkladu jako holanſke jahody, maleñ atd., a ſu jara ſkłodne. W ſſerbach mohle ſerbſke burſke towařtwa teho runja tu a tam ſkłodke wjerjebiny ſaſhacž.

* S Blauena w Vogtlandje pſchaja: Pucžowarjam, kotsiž poñdželu do Mehltenera pſchijedžechu, ſo hróſbnu napohlad poſtieži. Čzahowa maſtina bě ranžerowaná dla na pódlaſku ſoliu ſaſela, hdyž čzahysche 19 lětny ſelejiſti dželacžet Schneider hýſehe ſoliu pſchekrčicž. Wón ſo ſ nohu ſaſopny, padže a překl pſches ſchěny ležesche. W tutym wokoniku jeho lokomotiva pſchejedž. Teho lewa ruka bě wot čzela wotjedžena a hornje čzelo roſrěmjenec, tak ſo je ſinejbožený hnydom wumrjet.

* (Pož w poſtſkej ſlužbje.) S Thuringſkeje pſchaja: W Brattendorfje, na malym ſaſtaniſchežu Eiſfeldſko-Unterneubrunnenſkeje ſelejiſky, tamniſchi hoſczenzak, fotryž ma pomožne poſtſke ſaſtojnſtvo ſaſtawacž, po liſtowym měch, je ſelejiſtim čzahom pſchihadžaz, ſwojeho pſza ſezele. Kžodži krož ſ ſyppkom pož k pſchijedžazemu čzahoj pſchiběži a ſebi poſtſke měch pſchepodacž da, fotryž ſ khlamu džeržo ſwojemu ſuſej ſeſi:neže.

* (Hubjene wuhlađh ſa holzy, kotrež bychu ſo rad woženile.) Po poſleñni ſičenju po wovaňanju a pſchemykli je w Němzach milion žónſtich wjazy, džzli mužſtich. W Barlinje ſu 845,180 žónſtich a 769,902 mužſtich naſicžili. Žónſke maja po tajkim w Barlinje wo 75,000 pſchewahu. W němſtich ſwiaſtowých ſtatach je podobnje. Jenož w Schaumburgſko-Lippeskim kraju a w Elſaſu a Lothringſkej je na wopak; pſchetož w preñſtchim krajku je 202 a w poſleñniſtchim 22,000 mužſtich wjazy; w Elſaſu a Lothringſkej wjetſhina mužſtich na tamniſche garniſony pſchindže. Tež ſkoro we wſchěch pruſtich provinzech maja žónſke pſchewahu, jenož w Schleswigu a Holſtejnſkej, Hanoverskej a Westfalskej male mužſte wjetſhiny poſtaſuju. Po zpýhých Němzach je 26,352,430 žónſtich pořno 25,405,934 mužſtich wožobow.

* Hroſne podenidženje je ſo wónano na jenym Barlinſkim pohrjebnishežu ſtało. Tam jeneho čeželu hrjebaču, a na khowanje bě tež njebožicžeho mandželska, fotraž bě jemu pſched někotrymi lětami čzela, ſe ſwojim lubkowarjom pſchijetla. Roſhovjeni pſchewodžerjo žonje žarowanské drastu ſ cježla ſtvrhachu a ſyptachu ju ſa kaſežom do rowa ſtorežicž. Lubkowaria khetro pſcheworſtachu, a haſle poſtijo možachu widožu a jejeho lubeho wukhowacž.

* W jenych Barlinſkich novinach je ſežehowazý na wěſtſtik čitacž: „Žona ſo pyta, najradſho jenowěčkata. Poſticeženje ſo pod M. 465 atd. wuprožy“. Maſkerje chze na ſenjenje ſuſhodžený žonu měčž, fotraž pſchetož — jene wobčko ſaſzni, hdyž wón ſa druhimi ūlada.

* W Žahanje ſu jemu žonu k jaſtu na 3 dny ſaſhudžili,

dokelž bě živojej hlužobnej holzy, khudej pýrocže, počež na khleb položila, kotrž bě w nozý prjedy na khorej schiji jejeho muža ležal. Statný rěčník w wužudženju praří, so je šo wón, wo tejle wěžy shoniwschi, tak wograwil, so šo jemu njeje wobjedowac̄ chylo, tak hale je potom wbohej holzy bylo.

* (Do kolbašy!) Se Zahana pýchaja: Studne wopomijenje semirjecze wumjenkarja Hoffmanna w Benarwej sbludžuje. Tuto bě pýched někotrymi lětami do Ameriki wnežahył, wo tym nikomu njež njeprajiwski. Na požled běchu jeho w domje rěšnika Scholty widželi. Dokelž nictož prařicž njenžesche, hdže bě Hoffmann wstał, wérje njepodobna powjedańza nařta, so je jeho Scholta sabíl a jeho čelo do kolbašow stýkal! Scholta teho dla živojich wotebjerarjow hubi, jeho rěšništvo cžeske žanđe, a wón bě nusowan, so do Zahana pýchežyldic̄ a tam nowe rěšništvo sapocžec̄. Kaf njevěrna bě powjedańza byla, so někotre lěta vodžischo pokaſa, hdž so morwy prařeny do živojej domijsny wręczi. To pak bě pýchepožde sa Scholtu, kotrž bě hižo živoje pjeniſhy a ſamoženje ſhubil.

* Seyfriedsbergski hajnik Ruf wutoru na živojim reverje w Wallensteinkim lěžu rubježneho honjerja ſetka. Tón ſo dobrowólnije ſaječ a ſebi třebu wotewſac̄ daſche. Na dobo pak ſo, na hajnika ſiž ſa nim džesche, wobrocži a terzerol ſe ſaka wuzčahywschi do njeho třeli. Na dobre ſbože ſo třeba ſarjekny. Někt móžesche hajnik ſ najmjeniſcha tak daloko wot njevodžinka cžeskec̄, so by ſ tak bliſkeje bliſkoſeze do njeho třelic̄ njenohy, tola pak hiſcheze z ſchróty do leweho boka doſta. Duž dyrbjeſe hajnik tež živoju broni nažožic̄. Wón rubježneho honjerja do leweho ramjenja trjechi. Matěleny rubježnik na to cžekny, ale poždžischo ſu jeho morveho namakali; ſebie ſam ſudžiwschi běſte ſebi do huby třelil. Hajnikowe ſranjenje njeje ſmierz ſtraſhne.

* Žara wobhladuňje je njeſnaty ſamomordat cžuił, kotrehož cželo ſu njeđawno ſudžinu blisko pýchi Kielſkej dróhy ſe Spandawſteho kanala wuzčahyli. Tón muž běſte ſebi najfirje w wodže ſtejo ſmertniye do ſchije ſkóla a potom ſebi ſa ſkódej ſapijeſci ſulku žiliu pýcheréſhy. Te raný běſte ſebi ſ dwěmaj nožomaj nažinil, ſ kotrejuž jeho cželo hiſcheze w ſkódej ruzy jedyn twjerdze džeržesche. Njebychju-li te raný doſez morjaze byle, by živjenja ſvýt cžlowjek, ſo wukrawiwschi, paduhiwschi a ſo w wodže tepič dyrbjal. Sso ſda, ſo cželo hiſcheze dolho w wodže ležalo njeje. Po jeho ſdraſenju je njeſnaty do wobhebiſtich ludži ſluſchal. Wón bě ſchwarny cžemnobarbitu draſtu woblezeny a pýchi nimi namakachu ſlěborny cžahnik ſe ſlotym rječaſom. Tón muž bě něhdže 32 abo 34 lět ſtarý.

* (Se želeſniſkim cžahom pýchejčedžen.) Na Ortelsburgſko-Allenſteinſkej želeſnižy cžah pýchi pýchelhodže do Elfenhoſa piwoj wós piwařa Beſaya pýchejčedže. Bohonč ſo ſ woſa wjerhny a ſebi hluwu ſrani. Wobaj konjej buſhtaj morjenaj a wós do zyla rosmječený. Cžah ujewobſchódžený woſta. Njebože je ſo ſ poħonežowej njevobhladniwoſežu ſtało.

* W Póñanju ſo pišařskeho radžicžela Ernsta Krupku a ſekretara Wylema Bedera, kotrž běſtaj wobaj w ſlužbje pola intendatury 5. armeekorpsa, ſajeli. Wobaj ſaſtojnifikaj ſtaj wſchelake pýcheſtupjenia w ſaſtojnifovje wobjeſtli. Šajataj ſtaj woženjenaj a žwóbjaj nařaj. Žeju ſaječu ſo ludžo powschitkownje džiwaſa.

* Wobwěſloj ſtaj ſo w Póñanju pýched tydženjom dla pýcheſtupjenja hamſtich pjenies a falſchowanja pišmow ſaſtojnifik intendantury pýateho armeekorpsa, kanzlaſki radžicžel Krupka a ſekretar Becker w wojetſkim pýchepytowatſkim jaſtrje.

* (Lynchowanje w Němzach.) Na Wichtmansdorffskim ſuble pola Kröpelina (w Mecellenburgskej) ſaklo na žijeniſkim pývje jedyn robožan najateho Möllera. Mordarja hnydom žaſožnje lynchowac̄. Čežko ſraujieneho jeho do jaſtrwa wotwiedžechu.

* W Boguſhowitzach pola Rybnika w Hornjej Schlesyjskej je wón daný werowanje bylo, kajfež je w nařim cžaſu žadne. Na woženja hiſcheze 18 lět ſtarý njebe, a njejeſta, kotrejež hluwu njejeſčinski wěž debjeſe, hiſcheze 16. lěto dozpiła njebe.

* Hubjený pomjatt drje dyrbí tamny řeſniſti měč, kotrž pýched khostazej komoru w Bartensteinje w naraúſchej Bruskej jato žvěd na práchenje, hacž je hižo hdž po khostau, „ně“ wotmolwi, potom pak na porokowanje pýchidac̄ dyrbjeſe, ſo je hižo ras wotkudžený byl a to — ſ ſmierzci. Tajka pofta ſe jemu we wójne 1870/71 pýchidžena dla insubordinac̄ (njepožuſhnoſež), kotrž pak bu jemu tehdy na pycžu hnady je 7 lětnym khostanjom na twjerdžiſnje pýchemjenena.

* Sa rubježnym mordarjom Mecellenburgska wýchnoſež ſjawiuje

pýta. Cžekanz je w Buchholzu pola Schwaana ſchewſkemu měchtrej Hildebrandtej ſe ſekeru nop roſtaſhył a jeho ſi ſkyfcaſom hluboko do ſchije rěmył. Potom je ſ jeneje komody 500—800 hrivnow pjenies rubil a ſ nimi cžekmył. Wón je prjedy ſchýri njedzele dolho pola ſkonzowaneho pod wopacžnym mjenom dželał, ſo pýchi pýchistajenju ſ ſvitowanskej ſhartu ſa Biedricha Werka wustajenej, ale wot njeho ſramenej, wnpokaſawſchi. Měchtra ſkonzowawſchi je ſo mordat, kaž je dopokaſane, hnydom do Rostoka podal, tam ſebi na dwórnisheču ſhartu do Varlina ſupil a ſ něžnym ſpěchnym čahom rano do Varlina wotjel. Wón je 1,70 metra wulk, ſchwízny cžlowjek ſ blědym woblicžom, ſ krótkimi cžemuhym wložkami, ſ wulčim cžornym ſchnawzarjom, ſ krótkej polnej brodu a ſ bjesubnej hubu. Wobleženy bě ſchere hluhový, cžemnu ſuknju, cžemnobruny naſoblekař a cžoruy proſty ſlobuk. Nimo teho mějeſte ſo ſtarý ſlěborny cžahnik a ſacžinjath nýž ſ patlowinowymi cžronami. Na popadnjenje mordarja je 300 hrivnow myta wustajených.

* Žaložuje myſila je ſo ſwójba jeneho Belo-Hórſkeho (Wittenbergiskeho) wojetſkeho hejtmana, kotrž živojej hlužobnej holzy, kiz bě 10 lět pola njeje ſlužila, wopravny jubilej wuhotowa, na kotrhyž ſo podwyschzy zykleje kompanije ſe živojimi ſwójnymi wobdželiſchi. Na dnju po ſwiedženju ſo wukopa, ſo je ta holza živoje ſkneſtvo ſlěta dolho ſatraschnje wobfranyla. Njeſvěrnu holžn drje njejk ſudniſtwny pýchepodali, ale wotehnali ju hnydom ſu. Wona drje žadyn jnbilej wjazy ſwjeſziec̄ njebudže.

* Wurjade njebože, pýchi kotrhyž ſo jedyn hlučez cžedzo wopalí, je ſmierz ſa ſobu čahnylo. Míkeschez mandželſtař ſe ſkalizſteje dróh w Barlinje kóžoh džen na dželo hlužitai, živoje džecži pod nadkledžbu druhich podružníkow domach wotajivſchi. Džecži běchu cžajto widžale, tak macž hiſhzu ſmuži, in nad pónou džeržo, w kotrejž ſo ſpiritus paleſche. Hdž ſchysche naſtarſci hlučez, 9 lětny Oſkar, počež pýe, ſchysche ſebi won tež ſpiritus do pónoje ſlincž a jón ſapalič. Wón pak ſo w bleſhomaj pýchemazym, duž petrolej do pónoje ſlincž. Hdž běſte jón ſapalič, won počež do njeho poledoži. Bóryš ſo wſho hromadže ſylije paleſche, a wón, ſo do hroſy podawſchi ſ ponoju pod wodowod běſteſche, ſo by woheň ſalal. Tak rucež pak, hacž woda do ponoje běſteſe pocža, plonjo hlučezaj mjes wozći ſapiny a jenn draſtu ſapaliwschi jeho žaſožnje wopalí, prjedy hacž hluhodžo jemu na pomož dohvatataču. Hlučez je žaložne boſoſeze wutrawiſchi ſobotu wumrjel.

* W Hali bě njeđawno někajkeje malicžoſeze dla mjes dwěmaj pýczniſkomaj w „Slothym rječaſu“ ſwada wudyrila. Škonečnje ſo njeoprijenzaj pliſtowaschtaj. Alle na tym hiſhce ſo ſe dvoſež njejeſtaj. Pýczniſ L. ſo ſe ſala wotkali a ſebi po revolver donidže. Hdž ſchysche jeho kollega, ſ tym naſtróženy, tón podawſ poliziji ſjewicž hič, jeho L. na dróhy ſetka a hnydom ſchýri ras do njeho třeli. Jena ſukla jemu tolstu ſymku ſuknju pýcheraſh, na jeho cžele jenož ſkádný ſacžiſche ſawostajiwſchi, druhé tsi wutſele ſwój ſamět mižných. L. je ſojathy.

* Mjes mnohimi woporaſa nětčiſticeho bankomeho pýcha ſtaj tež mandželſtař Kolombet w Parciu. Wobkedežer pýnežneje banki Kolombet, 55lětny muž, je jako direktor živojej banki w ſlotych podkledž ſpekuſleroval a to niz jenož ſe živojimi, ale tež ſi ūzlymi pjenjetami, kiz je nětko naſtath ſopot wchě požrjet. So ſyſtaj ſamibje a ſhudoſje cželloj, ſebi muž a žona ſmierz wutwolijchtaj. Wonaj ſo na živoje ſublo blisko pola Châtelleraulta podaſchtaj, tam ſebi dwě třebje ſe ſchrotowymi patronami napjelnischtaj, kotrež běſtaj ſebi k temu ſaměrej nadželač daloj, a jedyn do druhého třeliſtaj. Sso bojo, ſo ſkádný jena abo druhá hontwifka třelba derje dojež njeſkutuje abo ſo ſapowje, běſtaj ſebi tež hiſhce ſe revolver pýchotowaloj, kotrž pak njeſtaj trjebaloj, kaž bě na jemu cželomaj widžecž.

* (Kurjaze wjeřchowki.) Na živojich pycžowanach po horach italska kralowa Margeritha wſchědnie někotre zigarety ſuri. Wuta ſurička je macž portugalskeho krala, kotrž ſebi ſwoje zigarety ſe ſamhymaj rukomaj wjerczi. Měchtrý ſy ſo ſumy prynzeba Laetita, macž aostſkeho wójwody, kuricž. Wona tsi ſurowe ſrjeſhy ſi wulčej lohkoſežu a wutſojnoſežu pýches jedyn ſdunje. Tež pýchi jendželſtum dworje prýzefy, hdž tež niz ſylije, ſurja.

* (Hrýſbu na ſamakanku.) W Brüſelu běchu wſchelake wěžy na poſeže ležo wotkac̄ dyrbjal, dokelž ſo cži ſamakali njebečni, na kotrhyž běchu adrežowane. Tajke wěžy ſo ſkonečnje na pýchadžowanje pýchedawaja. Pýchi poſlednim tajkim pýchadžowanju ſamaka ſo w jenym kaſheče cželo mlodeje žony ſi 12 lětnym hlužom. Nětk na mordarjwo ſudaja a ſa mordarjom ſlědža.

* W Mežu běchu dragunarjo wužluženeho konja jenemu burej, blísto pola Bolchena bydlazemu, pschedali. Pschedawno ho rano sahe wo konjemzove durje dragunarskeho regimenta kon drapasche, a hdyž jemu durje wočinichu, bě to tón do Bolchena pschedatý brunacž. Žemu ho burstvo njebe lubilo, duž bě ho w jaſthikani wječor wottorhnyl a w noz̄y nimale 10 hodžinſti pucž pschebežawſchi ho do Meža domoj wróčil. Tu widźimy, kaf derje wojeſke konje wokolnoſcz snaja.

* Se swérjenza w Matłoku w Zendželskej hrjedu jedyn law czeſkym, hdyž dyrbjeſche ho jeho křečka wurdžicž. Law ho hmydom na elefanta, k schtomej pschivjaſaneho, wali. Elefantowe žaloſcžaze křitki běchu daloko křyscež. Lawa dyrbjachu ſatſeliež, dokelž ho bojachu, so mohl do města běžecž. Rubuje ſwérjo bě 3000 hr. placžilo.

* (Czeſke twarske njeſbože w Schwajzarskej.) Pschi nowotwarje hoſczenza „du Rigi Vaudois“ w Glionje ſu ho roſchty ſlamale. Schescež dželacžerjo 15 metrow hřuboko dele padžechu. Tjto ſ nich běchu hmydom morvi, dwejo ſtaj w hojerni wumrjeloj, a wobſtejnoscž ſchesteſho dželacžerja ſu tež hubjene.

* (S wojeſkeho ſwucžowanischa.) W St. Gallenje w Schwajzarskej jedyn hřeček pschi kaſarmach wojeſkemu ſwucžowanju pschihladuje a křysci, kaf wucžaz offizér na rekrutow ſeli, so mohla ho ſemja kvečacž. Duž pječlenný hřeček k offizerej ſtipinovſchi jeho ſa rukam pschimine a prai: „Wj, knies offizero, njedyrbjeti tak ſelicž; hewal to rekrueža tež naukuň.“

* (Zaſložne njeſbože na jenym nowotwarje.) W Reismeſu w Franzowskej ſo ſchěſč křežow, ſ nowa ho twarjazych, ſa křypných. Schěſčnicze člowjekow ſo pod roſpadankami pohreba; džewječzo ſo czečko ſranichu, ſbytni ſedmo ſo jako czečla wucžezechu.

* (Roſbuchnenje w třebnej fabrižy.) W Gläſerowej třebnej fabrižy w Odeſſy je pschi wucžahowanju třeſteſkeho procha ſe starých patronow ſ njekežblivoſcžu jeneho wucžobnika, kotrež proč ſ jenemu plomjenju ſblíži, ſo roſbuchnenje ſtało. Bylo twarjenje bu dospolne roſtorhane. Schěſč možobow, mjes nimi ſabrikant a tón wucžobnik, je ſwjenje ſhubilo, pječ druhich je jara wobſchodzinych.

* S ruſich mjeſor. Na mjeđwiedžazej hońtwje, kotrež mnosy ſublerjo pořidželu píched tydženjom pola Wilny wotměvachu, budžiſche ſo lohko wulke njeſbože ſtač mohlo. Wěſty knies Kražiſki jeneho mjeđwiedža ſrami, ale niz ſmijertne. Hmydom ſo tón na třeſza wali, jeho ſe ſwojej paži k ſemi poraſhivſchi. W tym woſomilnjenju pat dwaj honjerzej na dobo mjeđwiedž tak derje trjechiftaj, ſo ſo wón morvi na ſranjeneho honjerja padny a 350 puntow czečki nad nim ležo woſta, doniž jeho ſ njeho njewuſběných. Na jenej předawſchej hońtwje bě jedyn mjeđwiedž jenemu pschihonjerzej zylu kožu ſ nopa a ſ woblicža ſdré, tak ſo je tón muž ſo wukravawivſchi wumrječz dyrbjal.

* S Rúſkeje je ſo do Rúſkeje khorocž lepra (wužad) ſanježla, kotrež ſo nětko w ruſich baltiſkých provinzech pschezo dale roſſcherja. W jenej jenicek wobſadže ſu 105 wužadnych naſeſchli. Ženož malý džel khorocž može ſo iſolérowacž, to rěka: wote wſchego woblhada ſ druhimi člowjekami wotſamkneč, dokelž trěbne pjenjeny pobrachuju. Khorci ſu w ſwójbach živi a tak ſo pschezo wjazy ludzi ſ njeſahojne khorocžu natykaje.

* (Gódz ſo ſpalila.) Bremenska želesna ſódž „Arkturus“ je ſo w chilifim mórfim pschiftanje ſequique ſ 1400 tunami ſalpētra ſ wóhnjom ſanicežla. Mužſtwa ſu ſo wukhovali.

* W Granadze (w Texasu w počnoznej Americy) je ſo wulka ſchula wotpaliſla. W ſchuli bě 150 ſchulerjow, ſ kotrež je ſo jich wjele ſpalila. Hacž dotal ſu 31 čelov, mjes nimi tež jene wucžerjowe, ſ roſpadankow wucžahnysi. Woheň ſtaj naſiferje dwaj hřázaj ſe ſlym wotpohladom ſaložili, kotrejuž bě wucžer khostal.

* W Americy hido nětkole ſ elektrizitu a ſ wodu ſwoje ſtvy tepja. Duž ſnadž čaž wjazy daloki njeje, hdyž žaneho czečkeho a ſamjeñtneho wuhla wjazy trjebačz njebudžemy. Tepjenje ſ wodu je na to ſložene, ſ elektrizita ſiſli (Sauerstoff) a wodžik (Wasserstoff), ſ kotrejuž woda wobſteji, dželi. Wodžik ſo ſapali a jeho plomjo ſo ſ pschiduwanjom ſiſlika hacž na 1200 gradow po Reaumurje pschinjeſe. Tole plomjo ſo na ſchamottowu platu wjedž, kotrež ſa 30 mjeſchinow ſ bělej žahloſcžu ſapa a ſtu wutepi. Tole tepjenje ſ wodu ſu wěžhwuſtojní ſa jara ſhmane ſpóſnali.

(Býrkwinſke powjeſcze hladaj w pschiſloſy.)

Křeža na pschedaní.

Ola žđelenja herbiſta ma ſo bjeſdolžna křežna ležominoſcz, ſemrjetemu fabrikantej ſchtrypowých tworow Gustavej Reinholdej Raumannej křežaza, w Budyschinje na hrodoniſkej haſy czo. 5 ſtežaza a w krajnej immobilije ſanječazej křež ſe 14,800 hrivnami ſanječena, ſe ſwobodneje ruky pschedacž.

Tale ležominoſcz ſo ſa křežde pschimyſlo pschihodži, ma woſebje wulke ſklady a je w dobrym twarskim rjedže. Wona móže ſo wſchědnje wo dnjo wobhladacž.

Na kupjenje ſmykleni čhyli ſo na minje wobrocžie, dokelž bym polnomož dostał, ſo bych wědomoſcz dawał a kup ſaradžil.

Rěčnik Wesser w Budyschinje.

Drjewowa awfzija na Drobjanſkim reverje.

Schtwörtl 28. novembra 1895 ma ſo

110 křežizowých a wuleſkowanych hromadow ſa hotowe pjenjeny na pschedadžowanje pschedawacž.

Sapozat� dopołdnja $\frac{1}{2}$ 10 hodžin w ſčlinje na ſcupjanſkim pucžu.

W Minakale, 19. novembra 1895.

Grabinſka ſ Ginziedella inspežija.

Porucžam ſwój wulki ſklad hotowych pschiležazých a ſchěrokich

muzazých fožuchow,

ſjelſzowých žaketow a paletotow
ia žonſke,

ſjelſzowe jupy a pucžowanske fožuchi,
frótke a dolhe dželanske fožuchi

ſa mužſkich a žonſke,

pschiležaze a ſchěroke ſjelſzowe kuty
ia žonſke, kaf tež

hjes molow wobſadženje a kože k podſhiežu
ſamžneho pschihotowanja,

kožmate měžy hido po 1 mf. 50 np. hacž k najlepſchim,
ſjelſzowe khornarje hido po 1 mf. 60 np. hacž
k najlepſchim,

ſjelſzowe mužy hido po 1 mf.,

ſjelſzowe měžy ſa mužſkich hido po 70 np.,
pluſchowe měžy ſa hólzow hido po 50 np.,

kuknjane měžy wot uajjednorisheho hacž do naj-
wožebniſcheho,

filzowe klobuki w najwjetſchim wubjerku,

zylindrowe klobuki po 3 mf. a dróžſe.

Skasanje po měrje a pschedadželanje noschených
fožuchow ſo ruce a tunjo wuſjedže.

F. Trulley,

Na ſchulerſkej haſy 7. fóžkar. Na ſchulerſkej haſy 7.

Emil Wehrle
w Budyschinje na jerjowej haſy 7
porucža
prawje dwě křeži ſchěroki plat ſa czeledž,
křež po 30 np.

Schlesischen hospes!

Je hodowny kwydzeni schlesischen kwydzeni. — Je po tajkim prawe, hodowne dary w khamach zidow kupywac?

Moga zidzi, kotsiz zusemu ludej pschißluschaja, kotsiz druhe kwydzenje kwyecza, hacz my, kwerne podzél mécz na naszym najrjenšym schlesischen kwydzeniu? Mjedyrbi schlesischen pshelupzow frudzic, hdyż widza, so schlesischen żony bjes rosmyslenja do zidowskich khamow běhaja? — hdyż widza, so dyrbja schlesischen hody k temu pomhac, so bchhu so zidza wobohacili a schlesischen pshelupzam satłoczązu konkurrenzu cjinili?

Mjedyrbi hodowny dar swoju hōdnoſę a swoj symboliski wusnam shubicz, hdyż so dariczel i wotphaldom wodzic dawa njedziwajo na hōdnoſę jenož tunjo kupywac, njedziwajzy na to, so i tym schlesischen dżelo podtłoczic pomha?

Swoj dar mjeniucze „Boże dżeczo“, a dżecze „Boże dżeczo“ se zidowskich rukow kopic? Schlesischen hospes! — Pomyklaže hebi na swoju pschißluschnoſę! Starajcze so wo to, so by schlesischen kwydzeni wschitkim schlesischenam wiezeli cjinil a njepomhajcze czechne schlesischen rjemießlo podtłoczic!

Zid ma najmjenje nějsto darie, pschetoż won swoju tworu ſam njedzela. Wicho, schtoż pola zidow kupyjecze, stej sprózniwje schlesischen ruzu dżelak; — tola schtoż chze zid na tym saßluzic, dyrbji won schlesischenemu dżelaczerzej a rjemießlniej wot praweje msdy wotczahnyce.

Bleda schlesischena schwalcza w hubjenej lubinej komorzy sadnjeje kheze dyrbji parowac, schtoż zid w swojich woſebnych khamach jako dobytk saßluzi.

Pomyklaže hebi, schlesischena żony, so pscheczivo swojemu ſamſnemu ludej wojujecze, hdyż zidowske pschedawarnje podpjeracie.

Zidowstwo je wotsamknjena woſebita gmejna, kotaż je skradżu druhemu wobydlet-ſtu njeſcheczelszy smyſlena, wone je ſa někotre leidzeſatti hido wulke bohatſtwo nahromadzilo a ma na wschē wobſtejnoscze satłoczązu samožnoſć, tak ſo je wone ſe ſozialnym strachom ſa schlesichenow. Schlesichen je hido w wiele węzach ſchłowa pschiczhnjeneho žida a na tychle ſrudzazych wobſtejnosczach ſu ſ džela němſke żony a holzy wina, kotaż ſo ſe zidowskim lishezenjom ſaſlepic dadza a pjeniesy, wot schlesischenko muža w czechim džele ſaſluzene, woſebje rad k zidej noscha.

Pomyklaže hebi, schlesischena żony, ſo swojim ſynam na tajke waschnje kwybodu wſchichoda podryjecze. Schlesischenemu rjemießlniej, je pscheczivo czezo, hebi ſamostatnje kħleb ſaſluzic, a tak wasche dżomki podarmo na pschistojne ſastaranie czaſaka. Mjech zidzi kwoje kwydzenje bjes ſobu kwyecza, taž to czinia, njechamy jich mylicz. Sswiecžny pak tež naſch najwjetshi schlesicheni kwydzeni mjes schlesichenami!

Němske reformiske towarzystwo ſa Budyschin a woklonosę.

B. Fischer, na žitnej haſy

porucza
ſkótziwjaſy pólver
Po dohólečnym naſhonjenju
jako najlepſi ſkótziwjaſy a ſekowazy ſred ſpóſnaty.
Senož wopravodžity doſtač w měchcjanſkej haſty w Budyschinje w roſkach po 1 hr.

hibite ſkólowe kachle,
berňjaſe kobjele ſe ſazynowaneho pleczeneho grota,
ſazynowane bowy a wanje,
= juchowe čerpaki,
dezimalne moſtowe wahy,
butrowe wahy,
ſkótne wahy,
kaltruhaze maschinę,
reputruhaze maschinę
po ſmach tunich placzisnach podrueža

B. Fischer, na žitnej haſy.

W wudawańi „Serbskich Nowin“ je doſtač ſa 2 hriwne:
HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.
Spijaſchtaj Wilhelm Boguſławſki a Michał Hórnik.

Koſeje, hadreſčza, želeso ſo po najwyschich placzisnach kupywa na garbatſkej haſy 9.

Raſch eže
we wschē wulkoſčach a družinach
porucza pſchi potriebie

Arthur Jannasch
na Hoschiz haſy
a róžku ſeminarſkeje haſy.

Wupuſcęzane
ſymſke ſwjetſchnili,
ſymſke mantle, ſožuchowe poczehnjenja,
mužoza draſta
ſo ſ nejuſchczatymi barbam
pschebarbja a ſo k noſchenju
pschihotuja.

W. Kellingez barbjeńja.

Woli
budje ſrzedu 20. novembra a
kledowaze dny biž
August Nagel,
mlynſki miſchr w Šlyčzinje

Kheža na pschedan.

Kheža čiſlo 3 w Hodžiju je ſ psychihodnymi naplaſzeniſkimi wumienjeniem na pschedan.

Počolaza awfzija.

Wutoru 26. novembra 1895
dopoldnia w 11 hodžinach budu
26 ſwojich czechlých počolazych
ſtolcow
ſa hmydom hotome pjeniesy na
pschedowanac.

Michałs w Lazu.

Trjebana, hſchecze dobra ſchijaza
maschina, trjebany džeczazy wós,
polza, drastny ſhamor, ſožo, blido,
fanapej tunjo na pschedan na
ſwontownej lawſkej haſy 54 p.

Wely ſak tu njo po pschedowanam,
ſo bch jón wotbył.

August Merkl w Halschtrowje.

Rjane czerſtwe howjaſe czerjewa
k dželanju ſolbaſy, loſtru po 7 np.,
zyle paſmo po 100 np., rěſnikam,
kotsiz do domu rěſac ſhodža,
dawa ſo rabatt. Tuczne ſwinjaſe
ſwinjaſe miaſzo punt po 65 np.,
tuczny czerſtwy ſwinjaſy brjuch
punt po 55 np. porucza

Otto Pětſka na žitnej haſy.

Runglowaze maschinę,
czechze ſe želesa a worzla, jara
džerzaze a praktiske,

Schrötowanske maschinę,
berňyroskłoczaze maschinę
džela a porucza po najtunisnich
placzisnach

R. Leichſenring
w Czortym Hodlerju p. Radworja.

Swoje ſnate

Dobre palenzhy

(jednare a dwójne)

poruczataj placzisny hōdno

Schieska a Riečla.
na ſwontownej lawſkej haſy.

Kornenburgſki

ſkótziwjaſy pólver

Po dohólečnym naſhonjenju
jako najlepſi ſkótziwjaſy a ſekowazy ſred ſpóſnaty.

Senož wopravodžity doſtač w měchcjanſkej haſty w Budyschinje w roſkach po 1 hr.

Kormjaſy a wobžerny pólver ſa ſwinje.

Wichihorja wobžernoſć a i tym
tworjenje miaſza a tufa ſpēchuje.

Senož wopravodžity doſtač w měchcjanſkej haſty w Budyschinje w tyſtach po 50 np. Wukafanje wo nałożenju je pschi-
położene.

Starožitnoſće, stare pschedeschcz-
niſi ſ rybijaze koſeju atb. kupyje
pschelupwariſna na Hoschiz haſy
čiſlo 40.

Spiewanie duchownych khelskich

ł dopomijeczu na semjetych

niedzielu 24. novembra 1895

popołdnu i dyplom 3 hodzin

w Bożim domie w Riehwacjidle

wurwiedżene wot spiewansleho towarzstwa a schulskich dżeczi.

Text su pschi zyrtwinstch duriach dostac.

Burske towarzstwo w Rakezach

smieje jutje niedzielu 24. novembra popołdnu w 4 hodzinach
w Sodez hośczenzu pośedżenje. Wo bohaty wopyt proṣy
pschedzydſtwo.

Towarstwo Serbskich Burow sa Kaliczańsku wołkadu

shromadži ho szobtu 30. novembra popołdnu w 3 hodzinach

Pschedzydſtwo.

w Schunowſej fabryce.

Smieje niedzielu 1. dezembra popołdnu w 5 hodzinach swoju

Text nashmisku hlownu shromadžisnu.

Wo bohaty wopyt proṣy

pschedzydſtwo.

A. Braunowy zirkus

pschi žitnych wilach w Budyschinje.

Czeſčenym Serbam na wſach i wjedzenju cžinju, so ma Braunowy zirkus wotpohlad, szobtu 23. novembra 1895 woſebite pschedstajenje ſa wježnianow wotbywacj. W tymle pschedstajenju ho najlepſe schulske a ſwobodne konje pschedwiedu. Pschedstajenje ho ſapocžnie pschedpołdnu w 1 hodzinie. Kafa ho w 12 hodzinach i temule woſebitemu pschedstajenju wotewri.

Placžisna měſtow:

wotſamłnjene měſtno 1 hr. 50 np., | druhe měſtno . . . 60 np.,
1. měſtno . . . 1 = — | galerija . . . 40 =

Dzeczi młodſche hacj džekacj let poł placžisny ſaplacza.

Wo pschedzelnivu wopyt proṣy

A. Braun.

Žonjaze a džecjaze

židžane, płyſchowę, ſuſniane, chenillowe a wołmiane,
jenož nowe a pschistejoze muſtry w njezmernie
wullim wubjerku barbow a po najtunischich
placžisnach porucza

Leopold Posner,

najwjetſcha pschedawarnja pschaznych a
wołmianych tworow w Horniej Lužicy,

na bohaty hafy 7 w Budyschinje na bohaty hafy 7.

S doboru na ſwoje wypſchedawanje pschaznych
a njeſychemnych filzowych klobukow ſedźne cžinju.

S počęſzowanjom
Leopold Posner.

Gslódke palenzy

liter hizpo 40 np., likery liter hizpo 60 np.

porucza **Moritz Mjerwa** pôdla Pétrowskeje zytkwie.

Destillazija snathch dobrych palenzow po starzych tunich placžisnach.

Fabrika schulskich fornifrom

A. Pieticha na hauensteinskej hafy 1 w Budyschinje
porucza ſwoj wulki ſkład wſchęſch ſacžkarſich węzow, portmonejow,
klow, ſkrow atd. po najtunischich placžisnach.

Budyska meblownia

G. Bichnera

na bohaty hafy po 1 ſthodze w domje knjeſa Oty Mahnki.
Najwjetſchi ſkład

molowanich meblow

zyleje Budyskeje wołkolnoſeſe.

Pschedawam

Drastne ſhamory	hizpo 23 hr.	blida	hizpo 9 hr.
vertilo	= = 32 =	ſuchinſle ſhamory	= = 15 =
loža	= = 10 =	ſuchinſle blida	= = 8 =
ſomody	= = 18 =	ſuchinſle ſtoły	= = 21/2 =
nózne ſhamorli	= = 12 =	ſtoły	= = 33 =
mijne blida	= = 13 =	matražy	= = 22 =
žonjaze a mužke		ſtoły	= = 21/2 =
pižansle blida	= = 36 =	ſofowe ſchpihele	= = 3 =
wurzehniwe blida,		ſtolowe ſchpihele	= = 13 =
molow. a poler.	= = 20 =	trumeanz	= = 58 =

regulatory, rjane hizpo 12 hr.

Pôdla teho porucžam ſwoj ſkład gardinowych ſerdzow,
rojetow, wobraſow, domjazeho zohnowanja, burskich blidow,
notowych etazerow, drastowych ſtejadłow, drastnych hrabjow,
ſaloniskich blidow, trjenjowych ſtejadłow, trjenjowych džerzalow,
tilletowych ſchpielow, ſuwakow, portierowych ſerdzow, ſacžehniſte
gardiny a druhe do teho ſluſhaze węzy po jara niſkich placžisnach.

S naſladow Maczizy Serbſkeje ſu wuſhle a w wudawańi
"Serbskich Nowin" na pschedan:

Kſhiz a polmehaz abo Turkojo psched ſinom w ſeſje 1683.
1883. Placžisna 40 np.

Cróniki. Šberka powedańczekow. 1885. Placžisna 40 np.

Zadpad poſa Bukez. (1753.) S wobraſom. Druhi wudawſ.
1888. Placžisna 30 np.

Jan Manja abo Hdże ſtatok mój? Powedańczko je ſerbſkich
ſtanisnow nowiſchego čaſa. 1889. Placžisna 40 np.

Bitwa poſa Budyschyna. (1813.) 1891. Placžisna 50 np.

Nowe Cróniki. Šberka powedańczekow. 1893. Placžisna 40 np.

Wolniſane ſavy, wolniſane rubiſhčza

ſo ſ njeſchazatymi barbami
pschebarbja a kaž nowe pschihotuja.

W. Kellingez barběrnja.

Młode holzy, kotrež chzedža běle
ſchicze na wuſhacj, (tež najjednorischo
zo ſchije), najlepſchu wučžbu wo-
žebje w pschedzienju namakaja poła-
tnieſzny Bjenadžiz na hornjeſkej
hafy 34 po 1 ſthodze. Holzy ſe
wſow moža tam tež hoſpodu a
jedž dostacj.

Š nowemu ſetu pohončow,
wotročekow, ſrēnkow a rōlnych
pohončow, ſlužobne a hródźne
džowki a tajke ſwinjom, wołazjach,
tſecjalkow, dželacjekſe ſwobjib a
dójsi pschezo pyta pschistajaza žona
Schmidtowa na ſerbſkej hafy 7 I.

15—17 ſetnego poſkužobnika do
jeneho hoſzenza pyta pschistajaza
žona Gerlichowa na ſerbſkim
kečhowje pschi Michałskiej zytkwi.

Wotročka

ſ dobrymi wopismani pyta
Hornjohorčanski knježi dwór.

Wuſtojnych wotročekow, hejt-
manow, ſrēnkow, rōlnych pohon-
čow, ſlužobne a hródźne džowki,
dželacjekſe ſwobjib pyta
Hehnoldowa.

Sjawni džak.

S Božej pomozu ſwoje twarje-
nia ſaſo natwariwſhi, wſchitkim
tym, kotrif ſu naju po wohnjowym
njeſbožu, kotrež je naju lětſa
4. meje domapyla, ſe ſmilnimi
darani a ſ pschedzienjom twar-
ſkeje potreby podpjerali a naju a
naſch ſłów hſopodowali, wutrobný
džak prajimoj.

Bóh luby knjeſ ſchyl jim
wſchitkim wopokaſanu luboſeſ
bohače ſarunacj a jich psched
tajſim njeſbožom hnadije wob-
nowacj.

Bratraj Božakas w Rakojdach.

(S temu čiſlu pschiloha.)

Pischiloha f číslu 47 Serbskich Nowin.

Sobotu 23. novembra 1895.

Cyrkwinske powjesée.

W Michałskiej zyrki smieje jutje njeđelu rano w 7 hodž. sarać Rada herbstu spowiedniu ręcz., 1/29 hodž herbita a w 10 hodzinach němce vrđowanje. — Psihi zprawnych duriach budje ho tollesta ja tvar jeneje zhirkaje w Albernarwje sveracé

Werowanie:

W Michałskiej zyrki: Jan Gustav Kriegel, czeladnik w Horniej Linie, s Mariju Theresiu Mikaniz tam. — Mag Willy Albrecht, wojskostroj w kral. polskim w Gnadebach, s Luisu Berthu Behnreter w Dobruši. — Alwin Reinhard Passig, konser w Koczebusu, s Mariju Amaliu Jenny Schorschę w Jenkezach.

Króleń:

W Michałskiej zyrki: Emma Hilžbjetă Kätha, Korle Karomira Pawela Grassi, restauratorka na Židowje, dž. — Anna Zana Kowalik, polskiego dzälaczera na Židowje, dž. — Bertha Hilžbjetă Hdwiga, Augusta Mikanje, khezerja a dzälaczera na Židowje, dž. — Bohumir Ernst, Ernsta Mikaniskeho, žiwoszczera w Matym Wielowie, p. — Ota Kurt, njemandz s. na Židowje. — Jan Mag, njemandz s. na Židowje. — Oskar Willy, njemandz s. na Židowje. — Jurijs Pawol, Korle Augusta Kujawa, dzälaczera na Židowje, p. — Maria Martha, Korle Augusta Doruša, skalarja w Brzozowje, dž. — Emma Frida, Korle Augusta Dürlichia, fabrikanta na Židowje, dž. — Lena Wylemina, Handrija Augusta Udermannia, žiwoszczera w Kelenje, dž. — Lena Alma, Ernsta Hermanna Scholty, kublerja w Borku, dž.

Zemrjeń:

Dzień 15. novembra: Anna Minna, Korle Bohuslawa Ernsta Walthera, żeleńskiwo mothladerja w Rabozach, dž. 4 m. 2 d. — 20. Richard Ota, Anna Augusta Böhmy, kopernika na Židowje, p. 9 m. 9 d.

Placínska žitov a produktow.

Žitov a produkt w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	16 novembra 1895		21. novembra 1895		wot		hacj	
	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.	hr.	np.
Pšenica		běla	7	35	7	41	7	18
		žolta	7	6	7	21	6	71
Rožka			6	6	6	12	5	75
Feejmien			6	43	6	50	6	7
Borň		50 kilogr.	6	—	6	25	5	60
Hroč			7	22	11	11	8	33
Wola			5	56	7	50	5	75
Jahy			12	—	15	—	12	—
Hejduschka			15	50	16	—	14	—
Berny			1	60	2	—	1	50
Butra	1 kilogr.		2	20	2	60	2	—
Pšenice muša	50		7	—	15	50	—	—
Wzana muša	50		6	50	10	50	—	—
Sýno	50		2	20	2	50	1	80
Goloma	600		18	—	19	—	16	—
Prožata 1632 schtul, schtula			7	—	18	—	—	18
Pšenice wotrub			3	75	4	50	—	—
Wzane wotrub			4	25	5	50	—	—

W Budyschinje placínsche: körz pšenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np. hacj 12 hr. 59 np., žolta 12 hr. — np. hacj 12 hr. 25 np., körz rožky po 160 puntach 9 hr. 79 np., hacj 9 hr. 88 np. körz feejmien po 140 puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 10 np.

Na Bursz w Budyschinje pšenica (běla) wot 7 hr. 50 np. hacj 7 hr. 65 np., pšenica (žolta) wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 36 np., rožka wot 6 hr. 9 np. hacj 6 hr. 25 np., feejmien wot 6 hr. — np. hacj 6 hr. 50 np., borň wot 6 hr. 10 np. hacj 6 hr. 25 np.

Draždanske mjažowe placínsche: Horvada 1. družiny 66 68 hr., 2. družiny 63—65. 3. družiny 45—55 po 100 punt. rěšneje waht. Biwe našlepsche krajne ſwini je 42—44 hr. po 100 puntach. Biwe czelata 60—70 hr., po 100 puntach

Wiedro w Londonje 22. novembra: Pomrōczenie.

Polepschenje widženja s brysu.
Carl Schulze, optikus psihi mjažowych jědakach číslu 7,

w domje knjesa pschekupza Korle Pětschki, porucža ſwoj wulki optiski ſklad dobrotzivemu wobledžbowanju. Radostocowe polepschenie woczne ſchlenzy, bryle, aneroidowe barometry, wichelake druhé barometry, dalošwidny, džiwadłowe ſchlenzy, thermometry atd. Po ſwojej 40 létnej hamostatnej dželawosczi je mi móžno, kóždemu ja jeho wobčko derje ſedžazu brysu wubracz. Bryle po lečačkim wukasjanu ſo ſwědomicze wudželaja.

Džewječ ras prämirowany.

Vanu mucžlu, ripikowu mucžlu, bawlmowu mucžlu, ſemſlo-worzechowu mucžlu, palmoſornowé woszuchi, ſuſchene piwowe ſłodžiny, ſłodowe ſolochi, ržane a pſcheuečne wotruby, pizny gris, maři, mařzowý ſchrót, ſeſimjenjowu pizu porucža tunjo

Paul Schulze,

žitna wikowáńja psihi žitnych wifach 18.

Hermann Darschau w Budyschinje

(założene 1846)

fabrika ſchtrypowych tworow s woczeje wolnym
číslu 1 na ſchulerſkej hafji číslu 1.

ſ ſymfemu čaſej ſwob dawno jako dobrý ſnaty wulki ſklad ſchtrypowych ſchtrypowych tworow, ſchtrykowanych jakow, wulki wubjerf rukajzatych lazow w najtuniszej hafci ſ najlepszej placínskej barbunepuszczejatej tworze a w ržanh muſtrach porucža.

Najlepſchi a najwjetſchi wubjerf ſchtrykowanſkeho pschedzena wſchēch barbow.

Najhodniſha twora! **Najtunische placínsky!**

Winownja Gustava Kütnera

w Budyschinje

10 na herbstkej hafji 10

porucža ſwoje

rad ſo piaze čiſte wina

ſ pinzow dobru thvalbumějazeje winownje Hub. Willameza naředn. w Lipsku, dwórſkeho lieferanta ſeho Královſkeje Wysokoſče přynza ſurja, ſakſkeho wójwody.

Pruhowanske winowe ſty.

Snědařnje.

čelkij otočřej 9 řad
čvrtkých ſtupi a v ečložnou ūnželéqeq ſtupi a otočit od ūzai vyz

Mas na wobucze a grat,

kožu mjehtu a wodunjepschepuszcetu činjazy, w tyſach a po waſy pschedzawa

Reinhold Giersch,

kožowa pschedzawařna psihi mjažowych jědakach 6.

Knies dr. Koch, pschijaham ſikowani ſtechnik w Lipsku wo hōdnoſci tehole masa table ſudži: Wón ſo ſa kožu derje hodži, wjele lepje hacj čiſta vaselina, pschetož koža ſ vaselinu ſo masaza, bory ſwoju mjehtosc ſ hibicžiwoſce ſhubi, ſtwjerdnje a ſo torha.

Heinrich Lange

w Budyschinje

11 psihi žitnych wifach 11

ſ ſwob ſklad pſelſzowych tworow, kaž tež ſo ſwob

wſchēje družiny pſchecželnemu wobledžbowanju porucža.
Kožuchi ſo po měrje ruce a tunjo ſechija a wuporędža.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje psihi butrowych wifach
porucža ſwoje wubjerne dwójne a jednore ſłodke palenzy, liker ſnateje dobróſeze a tunjoſeze, teho runja dobrý žitny a čiſty palenz 1. a 2. družiny.

Klobukowy basar

w Budyschinje

19 na bohatęj haſy 19

porucza

klobuki a męzy sa mužskich a hózow,
zylindrowe klobuki, kožmate męzy,
kožmate muſy, kožmate boy,
ſymſke męzy, ſilzowe ſtupnię,
ſilzowe toſle.

Nadpadnje tunie placzisny.

Najwjetſchi wubjerk.

Wjeh ſo ledzbuje na cijisko 19 na żoltu ſirmu.

Krawatth

ſtajne na jnowsche, w ſnatym
bohatym wubjerku porucza

Juri Bertram

8 pſchi lawſkich hrjebjach 8.

S S i ē

wubjernje dzeržaze, po wſchech
placzisnach porucza

Juri Bertram

8 pſchi lawſkich hrjebjach 8.

Glaſejoſe rukajzy,
rukajzy ſe ſwérineje kože,

Symſke rukajzy

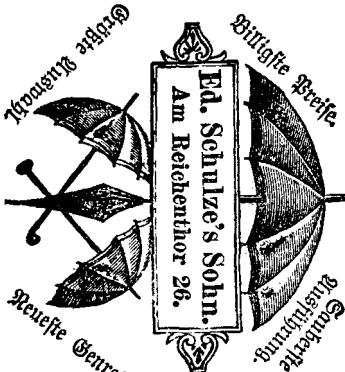
porucza w wulkim wubjerku
w dobrych družinach

Juri Bertram,

rukajzowa fabrika

8 pſchi lawſkich hrjebjach 8.

Pschedeschezniki.

Vorjedzenje a poezehnjenje
w mojej pschedawarni.

ff. zigar

po wſchech placzisnach,
derje hłodzaze a ſo derje paſaze,
ſyliue abo lohke, czſeje po žadanju,
hijo po 3, 4 a 5 np. poruczątaj

Strauch & Kolde

na ſamjentnej haſy 3,
drogarnja „f ſlotemu worjowej“.

Budyska ſtrowotna ſtudjen.

Czrjewa

wſchech družinow porucza

J. Frenzel

na ſamjentnej haſy 5.

Wſchę družin cžrjewow ma
na pschedaw

rěniſki miſchr Z. Mjencz
na ſwonkownej lawſkej haſy.

Ia. Solingske
blidowe nože a widliczli,
luchinſke nože,
rějanske nože,
ſaczne nože,
britwje,
nožy, ſrubanſke nože,
ſolebanſke nože,
faž tež
jedzenſke hizy,
thofejowe hizy,
warjenſke ſudobje,
thofejowe mlyny,
platy,
rybowacze
atd. atd.

w najlepſzej tworje po
ſnatych tunich placzisnach

B. Fischer
na ſitnej haſy.

Czerſtwy

burſki tvaroh

kupuje po hózdej dželbje

Budyska mlokařnia.

H. Stahl.

Koſaze, liſhce, tthörjaze a
funjaze (mordatſke), ſajecze, hoz-
njaze, lanillaze a locze lože po
najwyſchich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
w Budyschinje pſchi ſitnych wilach.

Howjase, konjaze,
czelaze a wowcze lože faž tež
wowcze wolnu pſchego po naj-
wyſchich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pſchi ſitnych wilach njeſdaloſte
herbſkeje katholskeje zyrkwe.

Koſaze kože,

ſajecze a lanillowe lože po je-
notliwych a wjetliwych dželbach po
najwyſchich placzisnach kupuje

Gustav Raude
na garbarſkej haſy 16.

ff. dobor ſwój bohaty
ſkład ložuchowych ložow, pſched
molemi rukuj o, po najtunischi
placzisnach porucząt.

Pſchedawanje a
vorjedzenje
wſchech družinow
čzajnikow.

Placzisny najtunischi
a rukowanje na dwę
ſleče.

Gustav Mager, čzajnikar
11 na ſerbſkej haſy 11
pſchi starzych kasarmach.

w wudawańi „Sserb. Nowin“ je doſtač ſa 4 hrinow

Rěčica serbskeje rěče.

Spisał Jurij Kral, kapłan w Draždānach.

Emil Wehrle

w Budyschinje na ſerjowej haſy 7.

Porucząm ſwój ſkład $\frac{6}{4}$ ſcheroſich piſaných zhchwow, poſta
wſchelatich muſtrow, ſtary lohež po 20 np., teho runja lepſchu tworu
w jara wulkim wubjerku ſtary lohež po 25 np. atd., koſchlažy
barchent, trajnu a dzeržazu tworu, po jara tunich placzisnach;
barchentowe rubiſcheža po 25 np., barchentowe ſožowe plachty
po 60 np., teho runja ſcheroke dwojopſchežne po wſchelatich placzisnach,
dwojyſcheroſi lama ſe ſižanymi kwětkami, ſtary lohež po 65 np.

J. G. Illgen w Budyschinje

na mjaſowym torhoſcheżu cijisko 13,

pschedawarnja mydla a ſkwečkow
porucze wubjernje jadriwe mydla, mydlowy pôver,
maſne mydlo, ſchertlu, faž tež wonjadla a toilettowe
mydla w wſchelatich družinach po najtunischi placzisnach.

Zigary.

S teho ſameho konfurza faž „ſtary kanzler“ porucząmoj
hjſchče wjetſhu dželbu zigarov, 100 ſchtuk po 3 hr., 3 hr. 40 np.,
3 hr. 50 np., 4 hr. a 4 hr. 50 np. a prožymoj kurjerow a ſažo-
pschedawarjow tole poſtieženje wobfedzbowacž.

Ginzel a Bitscher

na wulkej bratrowskej haſy 6.

S pôtom 300 ſchtuk franko ſe ſadanku placzisny pſches pôst.

Margarina FF

ſ fabriki A. L. Mohra w Altona-Bahrenfeldze
ma po wobfedzbowenju ſudniſkeho chemika ſuſea dr. Viſhoffa
w Berlinie tu ſamu hódnosć jako zyroba a tón ſamy hłód faž
naturska butra a ſo pſchi nětežiſchi wſzokſtupazych butrowych
placzisnach jako doſpolne a tunie ſarunanie dobreje butry porucza,
runje ſi maſanju na khlēb, faž ſi wužiſu pſchi warjenju a pječenju.
Skoro we wſchech kolonialtworowych khamach doſtač.

Turkowſte kłowiſi
najlepſcheje družinu, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moris Mierwa
pſchi mjaſowym torhoſcheżu.
Destillazija
ſnatych doſtryh likerow po
starzych tunich placzisnach.

7 na ſukelnſkej haſy 7.

Porucząm ſwój wulki ſkład
Mrozebebiſtego roſlateho tobako
hamzneje fabriki po najtunischi
placzisnach ſi dobrociwemu wob-
fedzbowanju.

Hermannia Gerlichowa wudowa
7 na ſukelnſkej haſy 7.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi „Serb-Now.“ (na róžku zwonkne lawskie hasy čo. 2) wotedać, placić so wot małego rynčka 10 np. a maja so ćwórką hać do 7 hodz. wiejor wotedać.

Zamówity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Čišć Smolerjec knihičišće ſrnje w Maćičnym domje w Budyšinje.

Ćisło 48.

Sobota 30. novembra 1895.

Lětník 54.

Śwētne podawki.

Němcsle řežerſtvo. Bješe všeche debath je druhá komora ſakſteho ſejma ſakonjowemu načiſtej pschihloſowała, po kotrymž ſo knježerſtu dowoli, w pselichodnymaj dwěmaj lětomaj dawki a bježný dale po dothalym waſchnju ſvěhac̄. — W poředzenju 26. novembra statný minister i Waždorſ na wopraschenje ſapóſlanza Hufth w nastupanju lětusich ſnjeſboženjow na ſakſtich želesnízach roſiaſnjenje poda. Skončnje knies minister wobkhadne wobſtejnosc̄e na ſakſtich želesnízach roſkładowasche a naſpomni, ſo je na nich licžba ſnjeſboženjow poměrnje ſnadna byla. Sa 10 lēt, wot 1884 hac̄ 1894 mjes milijonami pucžowarjow žadyn jenicžki živjenje ſhubil njeje, a jenoz 16—17 woſhobow je ſo wobſtělodziſlo. Tole roſkładowanje komoru doſpoļnje ſpokojí. — W poředzenju 28. novembra druhá komora ſakón pschija, po kotrymž ma statna kaſa pschihodnje runje kaž ſa hovjadla, tež ſa konje ſarunanje pschiswolicz, kotrež ſu na ſloſhny hñječz (Mälsbrand) pamyle abo ſo teho dla morile. Sa ſloſhnuemu hñječzej runy ma ſo po ſmyſle tehole ſakonja ſymny woheň (Rauchbrand) wobkhadowac̄. Pschi debacze wo týmle ſakonju ſebi ſapóſlanz Zeidler žadac̄he, ſo by ſo statne ſkótne ſawěſčenje psche tuberkulosu ſawjedlo. Statný minister i Mežſch woſjewi, ſo ſo hižo pschihodnemu krajnemu ſejmej ſakonjowu načiſte, dyrbjenske statne ſkótne ſawěſčenje nastupazý, pschedpoži. Šserbski ſapóſlanz Kofla ſebi žadac̄he, ſo by ſo, jeli ſo by tajki ſakón do možy ſtipil, roſdžel cžinil mjes wulkim a malym ratarjom a wobkručesche, ſo mali ratarjo dyrbjenske statne ſkótne ſawěſčenje njerodža. ſapóſlanz rycerſtublet Uhlemann wusběhowaſche, ſo móže wulki ratar ſchłodu ſterje ſnjeſz hac̄ malý a njeje ſa to, ſo by ſo mjes wulkimi, krénimi a malymi ratarjemi roſdžel cžinil. ſapóſlanz Kluga roſkładowasche, ſo je ſkótne ſawěſčenje psche tuberkulosu a parloſtoſez nufne.

— Jego Majestosz kral Albert rijeje so, i lohka schoritwscia na wotmyßlene puczowanje do Lipska nastajicz mohl; sa to budz tam kralowa puczowacz a so pschi kostumissim balu tamnißcheho pobocznego Albertskego zwiedzenja wobdzeli.

— Na pruhu mobilizeroval je šo tele dny garde-hražerski regiment w Potsdamie. Pobrachowaze mužstva s wojskami ulan-skeho regiments narunachu, kotrež běchu hražersku uniformu w obliekli. Wojskam šo wojnske artile cíitatku a kmjertne snamjenja wudželichu. To ſu možasne bladji, kotrež šo na schnórzy na wutrobnje noscha a tu ſamu licžbu wopſchijeja, kaž mječ a karabinat, kaž tež cíelne wopisjanje naftupnega muža w regimentovych licezinach. Teho runja šo na Rſčijznej Horje popołdnju w 3 hodžinach wubehnjenje konjow na pruhu wotbywaſche. Wježne wobydlerſtvo, kotrež ma w wojniye wše konje ſtajicž, šo s garde-trainſkim bataillonom wusnamjeni. Konje šo do kasarmow domjedzechu a ſapshežezechu. Kóžda schwadrona ma 150 muži wojnskeje kyliuſcze. 64 woſow ſtejſeche dwěpschežnje a schthriipschežnje ſgratowaných a na kladžených. Mjes nimi je ſa kóždu schwadronu thlebovou woſ, dwaj sanitetnaj woſaj, pólnokovarſki woſ, a čołmowu woſ, kotrež dwaj čołmaj ſa tón pschipad ſzobu woſy, ſo dyrbjalala ſo někajka rěka pschetrocžicž. Potom regiment ſi dwěrnishežu jechasche, hdžez ſa poš hodžinu schwadronu ſi pschitkluſchnymi woſami na ſeleſniſtim čzahu ſameſtnichu. Czah wotjedze a ſo ſa khwilu ſažo wrózgi. Wuměſtjenje ſo w tym ſamym čzazu kaž ſameſtjenje ſta. Tale pruha je dopołasała, ſo móža ſo na tajke waſchnje w niſnym

padże někotre regimenty sa jedyn džen mobilizatorowac a ſo k mjesam pôblac, ſo bychu navalej koſakow napſcheczo ſtali.

— Lětuschi komunalny řejm pruskeho hornjolužiskeho mark-
hrabinstwa je wutoru krajný hejtman a krajný staršchi komorník dr.
se Seydewiž s píšchednosčkem lětneje rosprawy wotewrili. Ros-
prawa w swoim ſawodže wosjewjenje wopſchijc, ſo je lkžor wólbu
komorníka ſe Seydewiža ſa krajného hejtmana wobkručil. Saſtojn-
ſtvo krajného starſcheho, ſ tejle wólbu wuprōſdnjene, je ſo ſ wólbu
knjega rytmischtra a wotřebněho ſapóßlanza ſ Wiedebachha wob-
zadžilo, a tule wólbu je teho runja lkžor wobkručil.

— Khějorſtvo hejmskeho ſapóßlanza Ahlwardta ſu psche proßli, pschednoſchki wo židowſtvo w Amerizy džerječ. Wón je hižo do noweheho ſvěta wotjēl.

Awstrija. W Winje antisemitismus tež žony školnje sajimuje. Pońdżelu je tam prěňa antisemitska žonjaža škromadžišna byla. Dwe hodžinje do jeje sapočatka bě sala, w kotrejž dyrbjeſte ſo škromadžišna woþbyvac̄, hžo pſchepjeljnena. Schtóż poſdžiſto pſchińdže, ſo pſchi durjach a pſchi ſaliných wołnach cžiſczeſte. Pödla jednorje ſwoboleſaných žonow a džonów rjemjeſtnikow bě wjele žonow w najwoſebniſtej dráſeže widžec̄. Wěſta Kralowa škromadžišnu ſ naręču wotewri, w kotrejž pſchitomnych na to do- pominaſte, ſo je jich pſchifluschnoſez̄, ſo ſtwojich mužow a nanow w bědženju pſcherzivo židovſtemu liberalismu podpjeraja. Kóžda antisemitska žona dybí ſo ſe wſchěmi možami pſchi pſchedſtejczyh gmejnskich wołbach woþbzelič, ſo by ſo njeſchec̄zel antisemitiſkeho hibanja njeſchlódný ſežinił a ſo by tole hibanje dobylo. „Dajcze, iſtož macže, k wołbnemu fondej!“ Kralowa ſawola a potom, ſtwoju rec̄ ſkónczioſhi, dr. Lueger, wjednikej Winstich antisemitor, ſławu winieſzy, kotrejž pſchitomni ſe ſahorjenjom pſchihloſowachu. Hdyž dr. Lueger ſam ſ pſchewodom wjeřcha Lichtensteina do škromadžiſnih pſchińdže, ſo jemu wulkotne cžefczowanje doſta. Žony ſo živje wołkoło njeho cžiſczeſtachu, koſchachu jeho a ſamo ſe ſahorjenjom pſched ludowym wjedníkom na ſolenia padžechu. Skónczne ſo škromadžiſna, dokež bě w ſali ſmijertna cžéſhnata, na drugi džen do wjetſteſte ſale powoła. Cžefczowanja pak halley pſchec̄tachu, hdyž bě dr. Lueger do woſa wjeřcha Lichtensteina ſtušíl a wotjel. Sa nim ſ hloſhom „ſława“ wołachu.

Franzowska. Na wójskim czału na madagaskarskiej kupyje je ele tyżaz franzowskich wojakow niz psches njepscheczelku broń, psches thoroścze wumrjelo. W deputertskej komorje hebi hrędu achu, so dyrbí kriegerstwo tych hostac̄, fotsiž su s njerodnym adowanjom pschihotow wójskowego czaha na tym wina, so su hebi prošeze tajse njezmérne wopory mjes wojakami żadale. Wójski minister Cavaignac szlubi, winowathych hostac̄, jeli so żanych namaka. ón nětčijsche wobstejnoscze na Madagaskarje roškladujo, na wuchi połasowasche, fotrež su so s throbloscju wojakow a krutoscju ednikow dozpile. Wérho je, so je 3500 wojakow na thoroścze umrjelo. Majbole prihovanih je 40. bataillon, fotrž je na marszhu d kąpażym klonzom 40 prozentow swojego wobstatka shubil. mordarskim klimje dyrbjeli so jenož wuſluženi wojszy trjebac̄. Cavaignac dale wo poročach, wójskemu czahej so czinijszych, zjeſcze a offizerow sakitasche. S najwjetshej pschicjinu shubjenjow je edožahaze pschihotowanje jěſdnych hrędkow. Pschikas, so ma wójske ministerstwo wójski czaħ wodzic̄, je jemu nimo nadzire pschischoł. Cavaignac na njepschihódnoscž Leſebrotowych wosow a na njedožahanje

noščerjow spomni. Šečarstwom drje je w Majunga pschi mórskim brjožih doščz bylo, tola niz pola avantgardy. Želi so ministerstwo wojskow, sa tajke njedostatki wójnskeho čaha samolwit, nadenidže, budže je khostacž, tola nježmē šo někto šednanski wopor žadacž, šo by wóscé hréchi wójnskeho čaha nježl. W nastupanju političkih wobstejnoscéz na Madagaskarje minister swonkownych naležnosćow, Berthold, rossprawu poda. Wón praji, jo kniježestwo wóscé do drobna w jenej kniži rossjažni. Tola dyrbja šo najprirodžy pišma wuberač, nježižižajz teho pak kniha bóřih wundže.

Schpaniſſa. Wboga Schpaniſſa! Wóscé wopory na člowjekach a pjenjescach, kotrež je ſa fakhowanje kupu řeky pod schpaniſſkim knježtstwom woprowala, ſu po ſdaci podarmo byle. Psches 100 000 wojskow je Schpaniſſa pschečzivo řeku řekam ſvěžkarjam wupbħala, a pschezo hiſčež žanhch wuhladow na podlōčenje ſvěžka njeje. Wjèle bôle w poſlednim čažku powjescéze wo dobyczach ſvěžkarjow pschibhywaja. Pola Taguasco ſu Schpaniſſy cježte poraženje počerpili. Bitva je 36 hodžin trała. 10 000 Schpaniſſich pod Luigi Valdes Aldave napščezo 4000 řeku řekam pod Maximo Gomez ſtejeſche. Wojowanje bě nimo měři njendre. W roſhodnym wokomiku Antonio Maceo ſ 3500 mužem hižo ſvěžkarſkim ſyklam na pomož pschitdže a Schpaniſſich poražy. 600 Schpaniſſich morichu a ſranichu, 700 třebow a wulka hromada třelva dobyczerjam do rukow padže. Aldave, wjednik ſchpaniſſeho wójska je mjes morjentym. Po New-Yorkſkich powjesczach je tale bitva najnjemdrischa wóscéh hač dotal bithch byla. Prjedy nježku třelecž pícheſtali, donž wobej stronje dospołnje wuſtačej njeſtej. Po wudawanju ſvěžkarjow ſu Schpaniſſy 1200 muži ſhubili. Swoju ſamžnu ſchłodu ſvěžkarjo ſ 270 mužem woblicža. Se Santa Clara ſo piſche, ſo je ſo pola Camajuani jedyn ſeleſniſki wós, na kotrymž ſo ſchpaniſſy wojažy wjeſechu, ſ wopaczym ſnamjenjom, wot ſvěžkarjow horje ſežehnjenym, poſrōčil. Čižyži wojskow piſci tym ſajachu, woſbrónicu a jich potom puſčejichu. Po dalsich powjesczach ſu ſvěžkarjo twjerđiſnu Guines de Miranda, kotrež Schpaniſſy ſafitachu, dobyli.

Turkowſta. W Turkowſtej ſo je wóscé cíjichosću wulke wójnske piſchihoty cíjina. S liſta jeneho pucžowarja, kotrež je w poſlednim čažku w Jeruſalemje piſchibhywäl, ſo ſežhadowaze wocžiſchezi:

„Poſlednie dny po wóscé Palästinje mjes domorodnym ſchecijanskim wobydleſtwom wulki strach knježesche. Turkowſte knježeſtvo wóscéh brónithch muži kóždeje starobý pod brónje cíhne. Wobhadi ſtejateho wójska běchu hižo wotežahykle a ſo ſi kódžemi wotwiesle. Hdže, hač do Egipowſteje abo do Kreth abo Konstantinopla, to nictó njeſe. Wóscé wukash ſa tudomnych paſchow a wojetſte wyschnosće ſu potocne a ſo jato telegrafiske ſchiffrowane depesche ſcželu. Byly Jeruſalem je połny wojskow, a piſci wubehanju ſo tak nječini, kaž piſci kóždolétnym rekrutowanju. Wóscéh brónithch mužiſtch w nozy a wodnjo na dróhach a torhoscežach, tež piſci džele na wóscach a měſče ſoja a do wójska ſtajeja. S doboru wíchemu wobydleſtu wóscé khmane konje, mule a wjelbludh bjeru. Mjelczizy ſo wobžaromni ludžo do thchle gwałtnoscéz podadža, dokelž pod turkowſkim knježeſtвom žaneje druheje nadžije njeſubudž. Wjelbludh, ſi Bethlehema dužy, ſo, hdž ſito nježu, wóscé na drósh popadnu a ſo do ſafarmiſkých dworow dowjedu — na ženje ſafhowidženie.“

— W Erzerumje ſu 26. novembra ſ nowa Turkojo na Armeñow nadpady cínili, piſci cíimž ſu pječožoh Armenow ſtonzowali a ſedmioch ſranili. Tale powjescz powſchitkownje njeſubu ſačiſtež pola ſastupjerjow europiſkých wulkomozow w Konstantinoplu cíni. Tucži ſebi teho dla wot ſultana žadaja, ſo by ſ ſafitej ſchecijanow w Konstantinoplu dovolil, ſo měla kóžda europiſka wulkomoz jenu wójnsku kódž psched Konstantinopel pschivjeſč. W tu thwili ſo ſultan hiſčeže piſchečiwja, do tehole žadanja ſwolicež, wudawajo, ſo ſchecijanam w Konstantinoplu žadyn strach nieroſy. To drje je wérno, ale na ſafite wafchnje je ſo porjad ſažo poſtažil? Turkowſte knježeſtvo je po turkowſkim waschnju ſvěžkarſte ſhibanje podlōčilo. Wona je njemernych ſtudentow ſ ſrotka w morju tepič dalо. Hdž wondano nörjažy ſolici do morja bijachu, ſo njemalo naſtróžichu, w hľubokosći wokoło ſebje lute runje ſtejaze cíela wohladawſchi. To běchu cíela ſtudentow, a wjèle ſ nich možachu nörjažy hiſčeže ſpóſnač. Tich běchu psched ſrotkim dla wobdzelenja piſci njemerač morili a potom do morja cíigli. Woni nježachu woſojane dule ſa nohomaj wižaze. S teho pschindže, ſo runje ſtejachu. Napohlad bě hróſbný. Nörjažy powjedaſa, ſo ſu 40 hač 50 tajſich widželi.

Wobras macžerje.

Běſche to jara ſnadna iſtwicžka, do kotrejež ſpadowaze ſlónzo psches těch ſwifkeho města ſwoje poſlednje pruhi ſeželjeſche. Delsa na hachach a dróhach bě ſo hižo ſaſmérklo, ale tu horjeka w poſtejchnej iſtwieje bě hiſčeže džen, a pilna maschinſka ſchwaleža to wužiwaſche. Njejuſtaſwajz ſruņčaku a ſchworečaku koleſka, ſi njewſchédnej ſpěchnoſežu ſchijeſche bělu atlaſhovu draſtu, ſi cíemu bě ta poſtajenia, bě ſnadne ſhudacž. Tak ſpěchňe a tak derje njedželaſche žana, kaž Wernerz Han, a jeno tak a ſi teho móžetche ſo wužižnicž, ſo ſo tutón drohotny kruch ſi dželarňe ſnjeni Brionoweje w tak njenahladnym bydle ſhotowjeſche. Řenjeni Brionowa bě přenja modiftka zyłego hlowneho města. Wona podpjerowasche „wbohu malicžku“, kaž Hanje ūčaſche, dokelž bě tak wuſtojna, tak dokladna a — tak tmja.

Poſlednje klobze jehly bě ſčinjene, dželo hotowe. Nětcole dyrbjachu ſo jenož hiſčeže ničež ſwicžahacž a horda werowanſka draſta bě hotowa! Lohko ſdychnýwſki ſruna ſo napinana pilna dželacžetka ſe ſwojeho ſedzenja. Wona ſmedžesche, ně, wona dyrbjeſche ſebi krótké wodhchinenje popſchecž. Spróznej ruzý ſpadnyschtej jej do ſlina, roſbolemy ſhríbjet ſruna ſo ſažo na ſtolowym wobloženju. Winowatoſcz bě dojpielnjena, nětcole ſmedžachu ſo tež myſlički ſhrabacž a ſo na druhe wěžy ſložowacž.

To bě wabjaze, rjanuſchke blěde wobličo, kotrež ſo khovasche pod kudžerjavymi žoltymi wloſzami. Taſo ſloty ničež, haj, jako ſloty njewjeſčiſki ſaměſck ſotpočowachu ſlónčne pruhi na hlowje tejle ſhudeje holicžki. Běle ſarvěčki běchu wotguňene wot poſtejchnych woſknou. Mjes ſwětkami w hornečkach, kž tu ſtejachu, bě tež ſchwizym rucžany pjeńčk a jeho króna ſ muohimi ſopjeſchlam bě runje tak kaž ſe ſloty papjeru wobcežuijena. Derje cíjineſche Hanje cíoply dych naſlētneho ſlónza. Wona ſo dopomni, ſo džé je tež w jeje ſiženju hiſčeže nalcze. Ptacžki cíjotachu wonka na krywe. Džafowne ſverjatka njebečhu ſabyle, ſo běchu ſo jim jow w dolhei kutej ſymje wíchednje ſrjódk ſhylce.

Han bě ſo ſi wocžomaj do wofna wobročžila. Šekyſcheſche drje, kaž ptacžki cíjotaja, ale w jeje wutrobje njebe žaneho wot hloſa. Wona ſhadowasche na rucžany pjeńčk a ſylfa ſtupi jej do wóčka, kž ſamýžlene do dalska hladasche.

Tale ruta . . . ſelko dopomjenikow dobywacſche ſo jej do wutrobby! Haj tajke ſe ſo tež wboha Hanke wižžala tehdom . . . poſched ſchjeſz ſetami!

Bohata bě byla, bohata a wižžana. Dom wulkeho piſchekupza Wernerza bě ſrjedžiſchežo wobzneho towarzitwa. Hanzy, kž bě tehdom hakle ſydomnacze ſet, běchu ſo wjèle liſchežili a wo nju ſo minoh ſamolwiel. Wona pak ſo ſi tym njeſa ani ſaſlepicž ani ſamjeſč. Něm̄, ſchikowani a ryčerſki wyleſt piſci gardze, Pawol ſi Harnbrokſki běchu jeje wutrobu dobyl. Wonac piſchibhaſchtaj ſebi tajuje węžnu lubočz a ſwérku, piſchetož knjeſ ſi Harnbrokſki bě zyłe wotwiznhy wot stareho, jara bohateho wuja, kotrež pak bě nimomery hordy ſemjan, kotrež by, hdž by tole ſhoní, ſo jeho hnydom wotrjell. Dyrbjeſchtaj cíakacž. Runje tak njebeſchtaj tež Hanzynej ſtarſej tajkeho ſkluba cíerpielo. Duž dyrbjeſchtaj inječecž.

Tehdom bě to bylo, ſo bě Pawol je ſamžne ruku tutu rutu jako ſnadnu wotnožku kádžil a jej ſi dalschemu wothladanju ſavostajil jako „ſnamjo jeju tajneho ſluba“. S tuteje jeho rutu dyrbjeſche ſebi wona w ſwojim čažku njewjeſčiſki wěž wicž a ſbožownje wopominacž ſwoje ſbože, kž bě jej tak mjelcež ſafeježlo. A nětcole — a dženža.

S ſwérku bě hladala rucžaneho pjeńka, kraſnje bě ſo wotnožka jeje nadžije roſvíla a ſo na halosath ſchomik wuviła, ale wona ſama, kotrež bě ſi tutych mlôdnych ſopjeſchlam ſbože ſafejež mělo, wona ſedžesche tu wýžoko pod krywom w poſtejchnej iſtwiežy, wóžamocžena, wopuſtežena; a nětcole piſchindže ſloty ſlónzo a molowasche jej rjane wobraſy na ſeženu jeje jaſtwa.

S cíicha plakasche Hanke. Šrudne klinčeſche to jako hloſ duchow do jeje cíicheje ſomorki: „Wó dny a piſchecžlo mojeje mlôdoscze, hdž wó ſeže?“ Tola jenož wot hloſ wocži ſi cíicha ſawola: „Hdž wó ſeže?“ — Haj, to bě wóſčko nimo, nimo!

Hanzy ſan bě bankrot ſežinil. Hra na burſy — tak po wojedacſche — běſche jeho ſnicižla. Powjedachu ſebi wo wopacnym ſapižowanju do knihi a wo ſkóřbje, jebanského bankrota dla. Wbohi ſan! Wotpučzowa „w naležnosćach“ do dalskeho města a piſchindže dužy po pucžu do njeſboža na ſeleſnižy. Duž pobrachowasche hlowny ſvědč ſa winu, kotrež mejeſche ſo hiſčeže do poſkaſacž. Wón bě morwy a cíeſež jeho mjená bě wukhowana. Šiurowe čažk!

Spłoschiwje ſdaliſhu ſo jich nětcole wſchitzy cži, kotsiž běchu jím w ſbožownych dnjach bliſko byli, kotsiž běchu ſo hiſchče ſi króta ſi tej čeſcze kħwalili, ſo do jich najlepſich pscheczelov hħuſcheja. Tež Pawoł ſ Hanbrokſich wosta ſ daloka! Wón ujemħleſte ſebi na kwoju pſchiszu. Ženo Hanżyne bohatſtwo bě jeho wabilo.

Wón wopuſcheinu kħeġu, w kotrež běchu tak dolho jaſo knieza pſchebħvali, a wotnajachu ſebi jara kħadne bydlo w pſchedmęſče. Ženo dwē wēz̥ wsa Hana tam ſobu — kħwōi rucżny pjenk a wobras kwojeje macżerie, kotrež bě w jeje ūmnej iſtuwe wiſa. Tón bě wot najħlawniſcheho portretoweho molerja tamineho čaža molowanu a by zjile na nju spodobinu.

Pſchi tymle poſlednim wopomnijecju ſħladnij Hanka ſi wokna na ſeženu. Tu wiſaſte hiſchče wobras ſubeje njebočiżkeje, koſcheny wot poſledniſt hħonċiñiſtih pruhow. Njebože bě macž pſchejara kruče jimalo. Wona kħorowaſche a ſemrije bōrſy, poļna staroſezow wo njevěſtih pſchichod kwojeju džesči. Hanka dykbieſte nětcole na to džiwač. ſo by ſebi a kwojemu dwē lécze mħoddhemu bratrej Albertej kħleb jaſlužiła. Wona iſpyta to najprijeđ ſ tħim, ſo hodžiñ dawasche, bëſte mjeniżi jara ſdżelana a wobdarjena. Wiċħelastik winow dla paſ ſo fa neschto čaža tehole dobhywania kħlebja ſaſo wostoji, ſo by ſo fe ſħicżom živila.

Albert bëſte, ſebi ūmnejmu pſchewostajen, nimale ūmopaschni. Wona dykbieſte jeho kručiſcho wobkedżbowacż. To bě jena pſchiči. Dale bě ſo, hodžiñ dawajo, čažiſcho fe starhmi pſcheczel-nizami ſetkala, kotrež ju ſymne ſazpiwachu a jej to tež čueč dawachu, a to bě ju jara ranilo. Skóncznie bě tež to ſpōſina. Lajje strachi hroža mħodej holzy w wulki mēſče, wobhejbe hdyž ju wurjadna rjanosč debi. To roſchitko bě ſi pſchicżi, čežho dla ſo Hana zjile ſama na ſo wobmjeſowa, a nětcole bě w kwojim tsi a dwazethu lécze tu horjeka w dwemaj podfeschijnmaj iſtwiežkomaj ſi kuchnu ſebi a kwojemu bratrej nowe a, kaž ſo wona nadžijsche, traſne wobhydleničko pſchiprawiła. A jejna najkraſniſcha a najdrôžiſcha deba bě wobras macżerie, na kotrež runje nětcole fe ſyklonatym wobčkom ſħadowasche. Ssamo w najħorschej nufi njebe ſo ſi temu pſchewinħiç mohla, ſo by wobras, kotrež mjeſte wypoku wumjelsku placiſju, pſchedala, runjež bě jej ſuath wumjelski kipz, kotrež bě jón pſchipadnje ſarvhadala, pječ ſybzax hriwom — to bě ſamoženje ſa nju — ſa nju ſadži a to wjazy krocž dacż chżyl.

Mjes tym bě tež tamni blawny moſet ſemrēl a to bě placiſju jeho wobrasow tak jara ſehnalo. Nětcole nadžijsche ſo Hanka, ſo jej ġenie ſaſo ſphytoranje njeſchińde, ſo by dyrhala tuto poſlednije a najdrôžiſche ſawostajenwo po kwojej macżeri pſchedacż. Albert mjeſte hħażbu w wulkej pſchekupſej kħeji a wona njevostaji kwoju maſchinu ġenie proſduu ſtejo. Duž bëſħtaj tola hižo w trochu po-riadiſt wobſtejnoscżach żiwaſ a wona bě ſebi wotmħiſli, ſo qidha na kōzde waſtħnej tak wostacż. Tak ſo tola člowjek kōzdemu, tež najħorschemu pſchemienjenju ſwulfnej! Tež Hana, kotrež bě w poļnym bohatſtwo a ſbožu wotroſta, kotrež bě ſo wſcheho teho a tež kwojeje luboſeje wotrzej dyrhala, wona ſaſu něžnu radoſeč a ſpoſojenje roſħlađujo ſo po kħadnej, ale jara čiſtej iſtwieži, kotrež bě ſebi ſama pſchiprawiła. Jej bëſte, kaž by ju duħ njebo macżerie wobda, ju wokħoſchejo a żohnujo; kaž by hiſchče někomu druhemu nimo Boha ſo ſa to džakowacż mela, ſo je wot hara a strachow wulkeho kħwēta tak daloko ſalena.

S tajki miyħlemi ſtupi Hanka pſched macżečny wobras. S čižiñi kħutnijm mērom kaž jandžel ſħadowaschtajnej jenej wobżi, w wjedzornym hħonzu ſo blyſħeżatnej, na nju. Jeje hubje ſi derkotazmi ġwielam roſjaħnijnej, ſdashtej ſo pohibowacż. S tuthmi čuečemi pſhemiożena ſpadnij Hanka na kolenje.

„Macži, macži“, ſħoħħoſche wona horzo, „ty widžiſch a pħiſħiſch kwoje džečzo, kotrež ſi tajsej njeurjetnejt luboſeju na tebi wiſa! Iako mój dobry jandžel pěſtoni ſy mi ty bliſko wostala w kwojim wobraſu a jemu pôdla Boha mamoj ſo ſa wſčo džakowacż, ſchtož mamoj a ūmnej, mój bratr a ja. A tak dobrej a ſvoġownaj ſy naju ty ſežiñi, ty lubi, kħoddxi wobraſo mojeje njebo macżerie!“

W tajki miyħħla bě Hanka ponurjena a to tak hħuboko, ſo kħadne klevanje a wotewrjenje duri pſchekħiſcha. Halle nětcole, hdyž bě něčto ſaſtupi, poſtrōži ſo wona. Zuſa knieni tu ſtejſeſte. Samočiex běchu džeči ſi druheho wobhydlenja, kaž hižo huſto, durje ſħromadneje kħobdy wotewrjene ſtejo wostajile a tak bě zuſa w ruņnij mērje ſiem ſaſtupila.

(Poſtracżowanie.)

Ze Serbow.

S Budžiñi a. Tudemmu wħiſħschemu zgrkvinskemu radžiċelej knieſej Kellerej je ſo titul „tajneho zgrkvinskeho radžiċela“ spožgħi.

Knieſa duchowneho Sarink w Lupoj je konsistorstwo ſa pomožnega predarja pſchi Michałskiej zgrkvi w Budyschinje powołalo. Knieſ Sarink kwoje nowe ſaſtojnstwo nježelu do hōd naſtupi.

Pſchi pruhowanju wučerſkih kandidatow, kotrež je ſo wot 25. hacž do 28. novembra na krajnostawſkim ſeminaru mēlo, fu tſjo herbszy wučerjo, knieſ Lodny w Kħwacżiach, knieſ Pawlik w Rakezach a knieſ Nutničanſki w Koblizach pruhowanje kħvalobnje wobstali.

— Po węſtchēzenju Rudolfa Falba ſmejemy 2. džen̥ dezembra kritiſti džen̥ III. rjadowne, kotrež mało deschċa, ja to paſ wħiħoroje wętři pſchi milhom wjedre pſchinjeh. Halle wokolo 7. dezembra wupschestrjeni deschċi abo kħneh pöndże, kotrež wot 12. hacž do 14. dezembra do njevjedrow a do kħieħiċha pſcheinidż. W wjedzor-niex Němzach je hižo 23. novembra kħneh kħiſi ſchol, kotrež tam 4 hacž 8 zentimetrow wħiżko leži.

— Wutoru wjedzor 1/8 hodžin ſi kħeġe tħiſherſkeho mischtra Biċċa na jerjowej haſi wohēn wudħri. Blomjenja ſo na fužodnej krecżmarjez a Fuchiż kħeġi wupſchestrēch u tam kōſla dospołnje wupuſežiħu. Murje wħiċċi tħiċċi kħeġi wħi wħodu, kotrež mēſħeżanſke fykalw do nich ſi hrōmadami fykalu, tak roſ-macżane, ſo budža ſo podtorhač dyrbječ.

S Ĝemjerz. Sħotż ma ſlot ſi rēſu na pſchedań, tón njeħi ſo hħada, ſo jeho rēniſti pſchi waſtenu njeſjeba. Wondano nježelu doppoldnia dwaj rēniſkaj po naſħej wħi ſlot kupowacż kħodżelħtaj. Wjelle ludżom bě hižo ſi pohorſħkom, ſo na tajsele waſtħnej kwiċċati džen̥ wotwiċċeſchtaj, tola hiſchče wotwiċċeſchtaj, hdyž kupiemy ſlot wažeſchtaj. Sedyn bur, kotrež pſchipħlađujo pôdla ſtejſeſte, ſo doħħada, tak tón jedyn rēniſti taſħieħ, na kotrež ſo wažaqe čeļo ſtejſeſte, ſtradju ſi noħu horje dżerzeſte. Iebatemu kħlopzei, prijeđi hacž ſo doħħada, por pliſtow wotlužiħu, ſo ſo jemu pſched wocżomaj mērkotastha, na ċiżi jeho ſe wħi wuħnachu. Hdyž poſdžiſčo čeļo ſaſo wažaħu, ſo wuropolha, ſo bě dwiċċi pūntow ċeże, dħiżi teħdi, hdyž rēniſti pſchi waſi ſtejſeſte. Hdyž ſo rēniſti ſlot waži, njeħħrbjal żadyn hoſpodač ċerpič, ſo rēniſti bliſko wahi ſteji. Mjes rēniſkami wħiħaf je wjelle sprawniħu ludži, ale tež wjelle njeſprawniħu.

S Suberniż. Wobħaromnu njebožownu podawk je ſo poñdżelu tydženja w domje zgrħelniſkeho mischtra K. ſtar. Tuton ſo ſe starej tħelbu do něčeho mērjeſte, mēnjo, ſo w tħelbi ġaneje patroni wjazy njeje. Hdyž K. pſchipadnje do honacža stocżi, ſo na dobo wutſeli, pſchi ċiżi tħelba na kruhi roſleča. Roſlantki zgrħelniſkemu mischtrej hħowu tak straschnje ſramiħu, ſo wón po-ħluſħen u ſi kruju pola ſi ſemi padże. Mħiſlow paſ ſaſo na-ħiwschi ſo K. bōrſy ſħrabu, tak ſo mōžeſte ſam ſi lēkarjej do Wobħorfa doniż.

S Huczin. Njeſnatu njeđočiñk je wutoru w noži Lubij-ſtemu droħowemu twarzej Philippnej klubu ſežiñil. Wón je wſħe ſħapejchi Philippoweho woſa, ſi kotrež ſo ſi tudomneje ſkali ſamjenje na droħu woſa, ſlamal. Na ſbožu naſajtra rano halle wós trjebagħu, hdyž bě bely džen̥. Duž ſo ſchħodji doħħladachu. Hdyž buđiżiħu po ċiżi w woſom wotjeli, by ſo tón do zjela ſlamal, a ſchħoda by potom hiſchče wjietħħa byla.

S Kħwacżiż. Kaž ſi wěſteho żorrha ſħonim, wuhotu je nam džiwaħħolow wotrija naſħeħo „Sserbſkeho Towarſtwa“ rjane džiwaħħolove pſchedtajenje, móže byx, hdyž jutsje nježelu ſa tħożnej. Maſſkerje ſo hraje wjeſzelohra: „Telegram“. Ěżiñi wunnoſħi dyrbi ſo naħożiż jekk „Boże džečzo“ ſa potrjabne džeči naſħeje wotlužiħu. Duž ūmnej ſocħħakow, ſo ſo tež tuto lět, kaž hižo ſanġġene lět, wot wħiċċi se ſpodobanjom pſchijath pſħiċi „Hoħorwni kħwiedżen“ pola naži wotmée. Wé ſo, we wħiċċi džečiha ċiſto-herbiki. Wot naſħeħo „Sserbſkeho Towarſtwa“ ja-rjadowane džiwaħħolove pſchedtajenje ſu ſo, kaž je doſči ſnate, ſtajnej wulkiotnej poradži. Duž wjeſselim ſo njeħħi na żadnu poſſicżenju w lubjej herbċiñi, tifx kħożdeha wobbdżelnika tež tuton ras pēknej ſpokoji a ſtaru ūmnej herbċiñi džiwaħħolow-k. Sserbjo a Sserbowi ſi naſħeje bliżżejhe a daſ-ſejeſte ſħomx njebožownu ſo dawno njeſże ħepli w pħaschein, hdyž ſo tola woni ſaſo w ūmnejheri fjejjew. Nadrobne wo tym jednaze wjewjenje pſchijieti w mēſeżi pſchichodne ċiži, „Sserbſkej Nowin“, teħi dla kēdżbiwosz kħożdeha, wo tutu należnoſez ſo ſajimazzeho,

na to wobroczamy. Sklonzne na spomniny, so smieje kogdy pschistup, fiz samodejne knadnuszhki fastupny pjenies saplaaczic.

S yucziny. Cudomny schwajzat je zo pozledni potutym
dzeni sbozownije kmjercze tepjenja smynyl. Wbn bē pōczmje s Kluscha
na kole domo jēdzo nimo knjēzeho mosta, psches Lubatu wjedzazy,
trzechil a do wody sajet. Na sboze bē zo warowe spuszczađlo
wysche mosta horje sczahnylo, tak zo bē woda pod mostom hluboka.
Temule pschipadej ma zo schwajzat dzafowac̄, so je mjeħlo panyl
a zo żebi stawy slamał njeje. Shmne kujpjele jeho strowosczi nicžo
swadžile njejsu. Jego kolo fu nasajtra s hlubokoscze wuczahnyli.

S kamjenza. Sandženu nijedželi w nozy je $\frac{1}{4}$ hodžin w tak mjenowanym woſliczim hrodže w bróžni ratarja Klary woheń nastal, kotryž je bróžen, kólnju a domske do procha a popjela pschewobrocíl. Skót a domjazu nadobu žu wohnjej wukhowali, mjes tym so žu bo žne spalile. Wotpalene twarjenja běchu se žlomu kryte.

S Naręza. Tudomny mlynk Ssochor a jeho mandželska
prjedu tydženja swój sloty kwaž swječeschtaj. Wobaj
stań njedziwajzhy swojeje wyškeje staroby poměrnje
czerstwaj.

Se Shorjelza. Sandženu žobotu rano $\frac{1}{2}/8$ hodžin žu w dworje tudomneho žudništwa khěžkarja a žyhelnika Wylema Henku se Sprejow pola Niſkeje wotprawili. Kaž je snate, bě Shorjelski pschiňazny žud lěška 27. junija Henku k žmijerci ſakudžil, dokelž bě tón w noz̄y 28. meje 1895 hólcžka Pawola Rotha w Delnim Sprejnym mlynje w Sprejach ſadají. Henzy, kotrež je wot ſwojeho ſakudženja w tudomnym jaſtwie jatž ſedžal, pjatř tydženja ſtatný řečník woſjewi, ſo je khězor žmijertny wuſud wobkručil. Jaſtrowy duchowny jako duschowpastyr hischeze poſdže wjecžor pola mordarja pschebywasche, ſo by jeho k pokueze napominal a jeho troſchtowal. Nasajtra žobotu ſo wot 7 hacž do $\frac{1}{4}/8$ hodžin psche- proſhemi 15 žwědry ſenžechu. Hdyž hréſčniſki ſwón ſaſmoni, Henka ſ pschewodom dwieju jaſtnikow ſwoju kleťtu wopuschezi, ſo by bórsu po tym na wotprawiszechzo ſtupil. Žmijertny wuſud cxitawſchi a woſjewinschi, ſo khězor wobhnadženſte pravo wužil meje, ſakudženemu khězorowé podpiſmo, pod žmijertny wuſud podpiſane, poſaſachu. Hdyž bě ſtatný řečník fatej Reindeloj pschi-wala: „Kato Reindelo, tu Wam ſakudženeho pschepodam, hladajče ſwojeho jaſtojnſtwa!“ tutón ſe ſwojimi pomozniſtami Henku pschimny a jeho hlowu na pjeník połožiſtchi ju ſe ſeketu wotrubny. Š katowym pschipowjedženjom, ſo je wuſud wukonjan, a ſ modlitwu knjeſa diafona Kirchhofera bě ſrudny ſluk ſokonjan. Češlo hnydom do pschinježeneho kaſtečža połožiſtu a jo ſ pschewodom polizajſtich jaſtojnifik na pohrjebniſzechzo donježechu. — Tón žamy džen, na kotrymž Henzy w Shorjelu hlowu wotcežachu, je jeho nehduscha luba, dželacžetka Emilia Rothez, kotrejež hynka je Henka ſadají a kotruž je wón teho runja ſkónzowacž chýl, w Noeju ſwój kwaſ ſwječila. To je ſpodźiwny pschipad.

— Shorjelska khostanska komora dželačerja Wernerera s Muža-kowa, paduchstva dla hízo khostaneho, k jaſtwu na jene leto ſakudži. Werner bě ſo 2. ſeptembra do jeneje budý, s pschicínu Sedanskeho ſwiedženja natwarjeneje, nuts dobyl. Předhy pak hac̄ wón s njeje něčtu frany, jeho budžinu wobkazdžer, kothyž w njej nozowacše, pschimy. — Mlyntka Wylema Wernerera s Veleje Body bě Muža-kowski lawniſki ſud k jaſtwu na 2 nježeli ſakudžil, dokelž bě pječza s pola hajnika Schuhmachersa 9 knopow wotwieſt. Šakudženym ſo pschečeživo temule wužudej powoła, a dokelž ſo njehodžesche na-ʃoniež, tajle wuzčinjenja běchu ſo mjes mlyntkom a hajnikom ſčimile, ſo wužud lawniſkeho ſuda ſběže, a Werner ſo wutwinowa.

Hrádka. Býched něotrymi dnjemi je šo w tudomej fabriž „Wilhelmsheil“ wózkaromne njebože stalo. W parnym kotle, kotryž dlešci čzaž njebe w džéle był, dyrbiesche šo fatepicž, a pschi tym dyrbiesche šo jene shusczenje twjerdšcho pschischrubowacž. Mjes tym so maschinſti wjednik schrubi sawjerczowasche, šo shusczenje na dobo wotpuknij, a wustupaza para maschinſkeho wjednika tak straschnje wopari, so wón bôrsh po tym wumrie.

(Pežołatstwo.) Njeje-li twoja pežólniza se wschęch stron, ale jenož na jenej abo na tjoch stronach psches wyższe wobhrodżenje kryta, dha drje tehdź, hdvž wetsik i wotewrjenej stronu duje, znano pežoły schodjuja. Tola ja to bo egi czołpota w leczí tak njehaczi, a wyšče teho móža pežoły psches wotewrjeniu stronu pěknje a pschi-hodnje wuletowacz. Wožebje derje je, hdvž je pežólniza i wjeczora a polnozy kryta. Wot wjeczora pschińdu wožebje deshcze a sliwki a i polnozy węje najżurowišči wetsik. Granja a i polonja móbęszych pežólnizu sterje wotewrjeniu wostajicž. Zeli so pak pežólnizu i wjeczor-

neje strony na żane waſchne njeſtſches, dha je to ſtajnje ſe ſchlođu, niž jenož ſliwkoſ a wętra dla, ale woſebje tež teho dla, ſo po- poſtiſiſche ſlónzo w ſleźe najbóle ſmudži a praži.

żo, też mniejne kryje, hacż wyżoko, ja to je pak też pečolam na mniohe waschnie psichihódniſche. Teho dla budże najlepiej, hdynž swoju pečolniſzu znadnje wyżoko wobhrodźiſch.

Widzish, jo je twoja pežolniza pschemalo, a to wožebje wot wjeczora wobhrodžena, dha staj tam, hdzež ujedostaff phtijesich, murju, desfowanym plót, nažadž tam ferčzi abo schtomu. To wscho nekaš wetſik haczi. Schiž ſa hwoje kołče wožebitu pežolnizu natwari, móže ju tak natwaricž, jo hnydom pežolh psched wetrom atd. kryje. Žara khwala ſo w tym nastupanju ſchtyriodžate pežolnizy Limborſkeje hole, hdzež pežolh do ſnitskowneho dwora wulētuja. Tola tajke pežolnizy nimaja jenož w Limborskej, tež na Pražskej narodopisnej wustajenzy wuhladach pschi jenym burſkim statoku pežolnizu, kotaž běſche po ſamym waschnju ſaložena.

W leží je derje, hdyž ku twoje pežolky tež pschecžimo žmudža-
zemu a prajazemu žlougu kryte, wožebje popoždnu, kaž předý hýzo
prajach. Teho dla žym ja ſwoje pežolky pod ſchtomu ſestajal.
Hdyž pak je tak ſestajecž njemóželch, dha cžin jim khlodk s některej
třechu, woſenžu abo podobnje. Dokelž pak je herbsti lud ratařsti
lud, dha drje kóždy herbsti pežolat některje pschihodne městno pod
ſchtomami nadendže. S zlka ſda ſo, ſo ſo pežolam pod ſchtomami
a w jich bliſtoſeži lépi spodoba, dygli druhdže. Na ſchtomu ſehydaja
ſo tež rad roje. Tola potom je derje, hdyž njeſku ſchtomu psche-
wýzke. Hewak ſo cži tak ſeňde kaž mi, ſo dyrbisich najprjedy 40
podnožkov na řebl ſaleſez, předý hacž móželch rój popadnyc.

Psched kołczemi pak dyrbisich tak wjele prósne mécz, so móža
żeby pečoły tam sejhracż, so bychu żeby kwoje wobydleniecko derje
wobhladali, 4 abo 5 kóhezi sa to doſzaha. Derje je, hdvž tam
trawy roſeż njedaſch a hdvž je tam ſuchó. Je to pežolow dla,
kotrež druhdy na ſemju padnū, je to tež twoje dla, so moħl hnydom
wscho wiðżecż, ſchtvož je ſ kołczow na ſemju padnylo. Zeli so pak
je ſemja symna, hdvž pečoły wuletuja, kaž zo to husto doſcž naletó
ſtawa, dha pečoły na symnej ſemi ſprostnu. Teho dla je derje,
hdvž tam tehdy złomu abo deſti nakładźeſt. To njeje tak symne.
Hdvž pak ſu hałosy na pucžu, dha njemóža pečoły derje wuletowacż
a woſkebie, so njemóža žeby sejhracż, dha dyrbisich je pschiręſowacż.
Woſkebie trébne je to tež teho dla, dokelž matka na woplodzenie
wuletujie.

Tola hdvž bým tebje tež nětkole tak a hinač wucžil, dha nje-
měj pschewjele starořezow, hdvž wscho pola tebje zýle tak njeje.
Sšym husto dosež rjane koleže woħladal, hdvž tež swonkowne wob-
stejnoscje runje woħebje pschihħodne njebeħħu, hdvž je jenoż peżolat
rosumiż peżolariċ. Wem, jo je jene lüdštvo lēta dolho w jenej
muri a druhe spody ishpundowanja pschewywal, hdvž njebeħħtej
tež psched ničžim salħownej, a tola stej żo tam někotre lēta fdżeर-
zej a rojeħtej żo na lēta stajnje sahe.

Sa uasdj ſerbſti domi

bě žo dotal nahromadžilo: 22133 hr. 93 np.,

dale þu sa njón darili:

ł. Schuster w Delnej Wolschinje	3	" — "
ł. Kózian w Równom	1	" — "

Hromadže: 22 137 hr. 93 np.

© dżakom kwiuje

Bartło, pschedźhyda twarskeho wubjerta
a sarjadowar' Maczjeżneho Doma.

Wuskudjenja.

Khostanska komora. Léžny dželacéz Handrij Roscher
s Radšteje bě šo 10. junija wjedzor w Lipicžanské korcžmje na-
piwski šo pschi plocze Lipicžanského knježeho parka spac̄ lehnýl. Nano
wokolo 3 hodžin jeho Lipicžanski nónzny stražník Handrij Kočka se
spanja budžesche. Roscher bě šo rošlobil, so šo jemu spanje kaſhy.
Wón Kočki wjchelake wudma nawda, tak jo jemu tón pschipowjedži,
so je sajath. Tola Roscher šo Kočki spječzowasche, šo s noho-
maj sapjerasche, šo Kočki wutorže a do njeho žochor cížhny,
s cížmž Kočku na ramjenju stani. Roschera dla kaženja měra
č 5 ml. a dla cíželného ranjenja č 20 ml. vjeniežného khostania
sažubžichu. — Kantora Žana Šsujchku, kotrž bě wobſkoržený, jo
je lětža 25. junija 11 lětnu ſchuletku Mariju Schpótez č Wschwocžiz
č rohodžinovym fijeschkom tak njemdrje pschebil, jo bě pječza holcž-
zhyne žiwenje do stracha pschischlo, wuwinowachu. Pschi psche-

pytanju drje šo dopokaša, ſo bě wobſtoržený holčku psches ramjeni
a ruzj ſ tijeschkom prał, tola po lekařskim wobſhwědečenju naštate
pruskele holzynnej ſtrowoſeži nicžo wadžile njejšu.

Lavniški žud. Skalarjo Gustav Novak w Kočizju, Max Seiler w Brěshyzy a Gustav Hulcž w Huszý běchu ſo 1. ſeptembra rano w 3 hodžinach do delenzy Družkečanskeho knježeho dwora dobyli, ſo bychu tamniſche čeſladnizy wopytali. Hacž runje jim knježi hejtman Čornak, kотryž ma na dworje na porjad hladacž, přječ kaſasche, woni dleſchi čaſh w delenzy wostachu. Dla kaženja domjazeho mera Seilerej a Hulcej jaſtwo po 10 dnjach a Novakej, kотryž w čaſhu teho pschelupjenja hiſteže 18 ſt starý njebe, jaſtwo na 7 dnjow pschižudžichu. — Dželacžerja Augusta Libuſchu w Maleſchezech dla straſchného krjudowanja k jaſtwo na 10 dnjow ſažudžichu. Wón bě 15. augusta pjany herjekajz domoj pschižedſtvi ſo ſe ſvovojej ſotru, dželacžeku Bridžimu, pola ſotrejz bě na hospodže, ſwadžil. Sso roſnjemdrinſchi ju wón ſe ſvovoim drje-wijanzom, ſe želeſom wobbitym, ſ tajſej mozu na hlowu dyri, ſo krivawjaza ranq naſta. — Formař Emil Beher w Budžchinje ma tydžen w jaſtwje ſebožecž, dokelž je w nozý 6. ſtobra w tudomnej ſuchzej restawraciji hospodařskemu pomogníkem Wjazzy w Kelní poriſchfórmicžkom, 4—5 mf. hódnnej, kranyl. — Dželacžer Handrij Kuijaw ſi Noweje Wjefi pola Hucžin bě dwaj hachtej wiſchinjow, jemu wot ſhadaria Žunkera pschepodatých, ſa 1 mf. 60 np. pschedawſchi, tele pjeniſej ſchekchivil. Korb, w kотrymž běchu wiſchinje ležale, njebe Kuijaw Žunkerej wrócił, ale wobkhował. Wobſkorženemu, paduchſtwa dla hižo khofstanemu, jaſtwo na dwě nježeli pschižudžichu. — Wuhnjerſſi miſchtyr Linka na Židovje a jeho mandželska, ſotrejz běſchtaj wobſkorženaj, ſo ſtaj 6. augusta dželacžerja Ludwiga pschebiloj, ſo khofstanja ſmuthſtaj, dokelž bith doſkahazyh ſwědkow njeſeſe.

Přílopk.

* Ryba, na człowieka jara podobna, ho w jenym Drażdżanśkim hośczenzu jako „muž i morja” pokazuje. W lécze 1888 rybiško, na raničho-africanskim psychibrjosy popadnijene a do Evropy pōzlane, do drugim vujonow ſluſtha, je pak tajte, taž dotal hiſtocyte nihdže žane popadnijene njeje, je mužſke a po czele woprawdze jara na człowieka podobne. Woźebeje nadypadna je jeho głowa i hubu na człowieczę podobnej a i mjaſinym jaſylom, teho runja jeho zyłe wutrobowno i pomijenym dblecztom a i pohlubnijenymaj pobokomaj. Město rukow ma pluwadle i pječzimi nohežathmi vorſtami a wopuschine pluwadlo ma dwé nimale wudokonjanej stopje.

* W Wulfim Hajnje w jenym wobchodzenstwie na Miščanskéj dróshy jeneho rekrutu s královskich husarov wobvežnjeného namakaču. Čeho dla je řebi živjenje wsał, nictó njewé. Won bě dobrovolně do tamniſcheho regimenta stupil.

* Na njewuhubajomne waschnje je 25. novembra rano w 7 hodž. blisko pola schkowroneczeho mosta w Kamjeniczh 33 lětny ranžerar do njesvoža pschischol. Jeho morweho na kolijach ležazeho namakachu. Škówa a jena noha běštej jemu wotjedženej. Wón bě w scheschčich hodžinach zyle stróby šwoju šlužbu nastupil. — Džen předy ſu w Lichtenwaldſkej drjewinje njesnateho muža ſatjeleneho nadefchli. Wón bě předy Niedermieſafej gmejnje ſ pôstkej kartu woſjewil, ſo ſebi živjenje woſmje, ſo pak njeſmedža ja jeho mjenom ſkledžicž, dokelž je dalote. Jeho čélo ſu do Ebersdorfa dowjeli dla dalscheho wobhonenja po nim.

* Pschi twarje Wyżoko-Bukowskieje zyrtwje pola Hrdka wóndano murierjo na węzlu saliejszytu. Na dobo żo rębl, na kotrymž stejachu, ślama, a pieczo mužojo do głubokoszcze padżechu. Wschitzy žu żo stanili, s dżela cęzko, i dżela lohko.

* W Horniej Schejewicz dżówka wętnikarja Rychtarja po schodze dele panijevschi łożi sarafy. W bliszzych dnjach chyjsche wona i jentym tubleriom kwój swak kwięcicáć.

* W Warnoczizach pola Źitawy je šo psched někotrymi dnjemi scžehowazým njeſbožownym podawat stal: 19 lětna džowka jeneho tamníchego wobydlerja se ſažněczenej lampu ſa ſwojim manom po ſchodze dele dželče. Přichy tým ſo man wobžuže a džowzý tak njeſbožownje lampu ſ rukí wuraſh, ſo ſo petrolej psches holzu wulinu a jejmu draftu ſapali.

* Wondano ſo jedny rēſnik w Mničhowje ſi jenym korezmarjom wo 500 hrivnow wjetowaſche, ſo budze psches zyle leto wſchědne jeneho holſbia ſjescz móz. Wjetu ſo pschija, a rejnikej ſo do wole da, w kotrym dñjowym czaſku, abo hač pieczeneho abo warjeneho chze holſbia ſjescz, tola to ſo wuměni, ſo dyrbi jeho pschezo na dobo ſjescz. Psches 166 dñjow rēſnik wſchědne jeneho holſbia

spôžera. Potom paf dyrbjelche ſo wuſnac̄, ſo je pſchewinjeny; pſchetož jemu njebe wjažy možno, ani kufčic̄ka holbijazeho miaſka ſjeſč. Želi ſo by korežmať wjetu pſchěral, dyrbjal wón tež ſjedzene holbije ſaplačiež. Keník je ſo ſaroež, ſo ſo čaš žiwenjenja wjažy ſi tajkimi hľupymi wjetami naſkladowac̄ nochze.

* 23. novembra popołdnju śu tſjo rubježniſy na Pęſkowej dróſy w Hannoverje póſzelnika jeneje poſkádnizy nadpadnyli, ſo bychū jemu 7000 hriwnow wotewſali. K temu śu jeho ſ wulfim ſamjeñjom do hłowny dyrili a jemu pěſt do wocžow eziſli. Dwaſ rubježniſkaj ſtaſ czeſkoj, jeneho paſ, tiž mějeſche te pjeniſehy pſci ſebi, śu popadnyli.

* (Wznowianie psyched pleńczeniom i phami.) Wodżetka jenich draſtnych khlamow w Varlinje, kniežna Marja F., mniejſte pžycza, i kotrymž ſo husto liſasche. Niedawno jej prawe wóczko khortecz pocza, bjes teho, ſo by wjedžala, cžeho dla. Wóczko be boryſi jara ſahortjene a bolesche ju tak, ſo dyrbiesche ſebi wboha kniežna lekarſtu pomož w klinizy pytačz. Swonkowne lekowanje be zyle bjes wuspěcha. So by tež lěwe wóczko ſobu czerpiecž njepončalo, dyrbiesche ſo prawe ſkončzne wotſtronicz. Psihi tym ſo wupokasa, ſo be pžycza wała najſkerje pschi liſanju ſwoj pucz do jeje wóczka namakała. Ta kniežna dyrbiesche hwoje luboſcziwe pleńczenje ſe ſhubjeniom jeneho wóczka wotpołuczicž.

* Na Lloydowym dwórničczu w Rostoku ſu w nowym
zeleſniznym naſypje w mēſche ſahrjebane czelo jeneje žonę nama-
kali. Ju ſu ſa Schriſtinu Petersowu rodzenu Harloffez ſpōſnali.
Wona bē hluchoňema a živiesche ſo ſe ſchwaſčiſtowm a ſi plato-
wanjom. Wukopalo je ſo, ſo ſu ju w jejnym bydle ſkonzowali.
Wona bē wobſedzērka dołžneho liſta wo 12,000 hrīwnow Rostok-
ſkeje požęćeſtie ſi čiſłom 16457, tiz bē ſo ſa nju hakle leſha
5. augusta wuſtajil. Dale ſo powieda, ſo je knjeni Petersowa
někotre dny do ſwojeſ ſmjerče wiazorym ludźom ſe ſnamienjeni
poſaſowała, ſo ſu jejne dołžne papierſ kranjene. Skonzowali ſu
ju 17. abo 18. novembra. Hido 15. novembra je jedyn muž ſi piſ-
mom, kotrež bē ſ Petersoweſ ſalſchowanym podpiſmom podpiſane,
ſi połnomozu wuhotowanym, 600 hrīwnow w jenej Rostokſkej banzy
na jeje dołžny liſt ſběhnył byl.

* S Parisa pišaja: Žena kellečka je šo na ſwojim ſlubje živa ſpalila. Wona a jeje nawoženja běſtaj jenož jenicežkeho pschecžela na ſwoj ſlub pscheproſhyloj. Niewieſta, kniežna Franchet, ſama jara wjeſela, w kuchni na petrolejowym warſzaku hofčinu hotowaſche. S dobowm warſzak roſbuchny a jeje draſtu woheň ſa- popadže. Schkřečzo a zýle do plómjenijow ſawalena wona do iſtvoj pschiběža. Naſtróženaj mužaj čhysichtaj jej pomhač a plómjenja pododuſkyč. Wona pak ſo jimaž wutorze a ſi bolosču wscha móvorot- nena ſi wołnej běžeſche, ſo by ſo ſi njeho dele cízbla. Hijo ſi woł- nom won leczazu ju jeje ſlubjeny hřichče ſhrabn a ſdžerža, ſebi zýlu ruku wopalivschi. Wscha pomož bě podarmo. Wona dyrbiętche ſo pſchi živym czele ſpalicž. Hijo mréjažu ju do ſchpita Va Ribori- ſière, dowjeſechu, hdžez tež ſo jeje nawoženja Lafontaine hojicž da.

* (W o t p r a w į e n y.) Dželacžerja Kortlu Raideļa ſi Grabowa, fotrehož je lětba 20. junija Gubinski pschibažny ſud ſi ſhmjereži ſa- ſhudžil, je wutoru rano $\frac{1}{4}$ hodžin ſat Reindel ſi Magdeburga wot- prawił. Raideļ bě 11. meje t. l. dželacžerja Hoppenhalta do ſwo- jeho wobydlenja wabil a, jeho tam ſkonzowanowſchi, jemu někotre ſtriwnej framyl. Czeło bě won, kaž je ſo w ſwojim čzaſu piſalo, do jeneho ſłomnika ſaschił a ſchěcž nozow na nim ſpa; haſle hdžz wone ſpłynie tlač poča, ie won do jeneie luže cízny.

* Wachtmitschyr (psihi svruczowanju): To ho wam praji: „Kedze konja padnjenje je kompliment sa peschkom.“

* (Samomordatstwo.) W Winnie je ſebi jedyn wučzonu Orientiskeje akademije spodživneje psichicznę dla žiwjenje wſał. Wutoru wjedzor woſoko džefszaczhich hodžin pschijedze wón ſ jenej holzu psched mjenowanu akademiju. Tam ſastawſchi wón tu holzu i woſa puſhczi prajizh: „Mje wjazh niewidzisch.“ A po honczej, tiz go ſa nim wohlada, wón rjekný: „Nětko ho w waſtym woſu ſatſelu, nijestrózce ſo!“ — a hnydom ſo tſeli, a tón młody muž ležesche w ſwojej krwi w woſu. Wón bě ſebi ſ revolvrom do hlowy tſeli a ſo ſmiertrnje ſramil. Lekarjo a dobrowolni pomoznicy mrežazeho do ſpitala „Smilnych bratrow“ dowjesechku. Š papjerow, fotrež poſci nim namakachu, ſo wupofaſa, jo wón Charles R. Horný rěka. Tež mjeſtechę dwaj ſacžinjenaj listaj pschi ſebi, jedyn ſa ſwojich domjazych a jedyn ſa ſwojeho kollegu w akademiji, Bilinski rěfaſeho, a wotewrjene piſmo ſa polizaſkeho preſidenta, w kotrymž ſtejelče: „Džefszene preſidentſtwo. „S ſo morju, do kelž je ſo mi ſiwiſenje žaloſtnje w oſtudžil o.“ Proſchu, moje ſamomordatſtwo

samjelczeč a taj dwaj listaj na jeju adresy wobstarac̄. Charles R. Hornig. Hornig bē, předý hac̄ je ho satkeli, s tej holz̄, kij je satkeratka w jenej khosejowni, w spěvanskim konzercze w „Czerniowej hvezdze“ byl a jón po idac̄u w dobrej mysl̄i wopuszczil. Krótki čas poszczischo je ho satkeli a to — s wostudu. Wón znano bē 25 let stary.

* (Hrośne wjedro a zněhove mječeze w Italſkej.) Do plončnitezje, czopleje Italſkeje je lětka ſurowa ſhma předý ſa-čahmyla hac̄ k nam do Sserbow. W Massy ſu symne wětry wjele ſchody načiniili. Znē s wolijowych ſchomow ſu ſniczenie. Tež w Rivierje (w pschimorskim kraju) ſapuſčaze wětry ſathadzach. Pola Carogny morjo dwé čele na brjoh wuežiñ; duž ſo boja, ſo je ſo jena lóž ponurila. W Turinskich stronach ſa wjele lět tak wulki zněh njeponiia, kafiz je tam požlednje dny naſchol. Wobhadt na konjazej ſeleznitz je pschefal, telefon a elektriske wob-ſwětlenje ſtej pschetochnjenie. Wo podobnych zněhovych mječezech ſi zyjeje hornjeje Italſkeje piša.

* (Kroblu rubježny nadpad.) Wurjadny rubježny nadpad je město Amſterdam rošhoril. Schtyrzyczo ſ retlemi wobronjeni młodzi njeocinzy dobywachu ſo wo poľnoh do khosejowni na Warmonskej droſy, nažiwiſchej w Amſterdamje — bliſko pola krailowskeho hrodu, a naſowachu pschitomnych hofci, czakniſki a ſchotz mějachu heval ſo jim pschihodzaze pschi ſebi, jim wotedac̄. Schotz ſo wobarasche, teho pschemloczicu. Halle po hodžinje pječadwazyczco ſwoloni polizistpo jich ſathadzenju kónz czinidu. Rubježnych rjelpuſhow ſu nimale wſchēch ſajeli.

* Južnoamerikanski ſredk psche hadžazy jěd. Jedyn Němz, kij nimale 50 lět w Amerizi bydlí, jenym němſkim nowinam piša: Ssmy tuž jednor ſredk psche hadžaze ſkuſhanje namakali, kotrež ſaſkuži, ſo zly ſvet wo nim ſhom. Tutón ſredk je petrolej, kij ſpodiwne pomha. Schęćz wožobow wot hadow ſkuſaných, mjes nimi mój pschichodny ſhy a jedyn mój wnuł, je hižo jón naložilo; wſchitz hižo pschichodnu nób zlye derje ſpacu a móžachu rano na ſwoje wſchedne dželo hic̄. Wój pschichodny ſhy, ſo dohlađawſchi, ſo jeho had do nohi ſuhny, rucze čekn̄ ale had hiſheče jeho ſ wopuschu do khribjeta prafny, tak twjerđe běſche ſo jemu do nohi ſukny. Šuknjeny bē nědže 300 metrow wot domu ſdaleny, a hdz̄ domoj pschihodze bē noha hižo ſaſekla a rana czorna a ſelen. Hn̄dom perolej naložowachy, a boſočz wotebjerac̄ a bōſy ſo zlye ſhubi. Maſajtra bē ſuknjeny zlye ſtrony. Njedawno bē had ſaſo jeneho mlodeho muža ſ mojeho pscheczelſtwa ſukny. Tón bē daloko wot domu, a hdz̄ domoj dndže, jemu hižo krej ſ huby a ſ noha běſeſche, a bōſy wón ſam wo ſebi ničo wjazy njejedžesche. Jego žona tež petrolej naložowasche, ale dofekz tón hn̄dom nje-ponhac̄, wona druh ſredk trjebasche ſ kotrež pak ſwojeho muža bliſko ſ ſmicerži dowjedze. Wón je ſchęćz nježel dolho na khorołožu ležal. Husto pola naš nichot na hadžaze ſkuſhanje njeumrje, ale doſte khoroſcze a wulke boſočze wone často ſa ſobu čeknje. Měklo ſo tu michty hadow wjazy tak jara njeboji, hdz̄ tón ſredk ſnaje. Koždy, kij je daloko wot domu na džele, ma petrolej pschi ſebi. Hdz̄ had nekoho do porsta pola ruki abo nohi ſuknje, je najlepje, ſo ſo porst hn̄dom do petroleja džerži. Želi ſo ſo necht wot hada druhō ſuknje, kladže ſebi petrolejove lapki na ranu, doníz strach nimo njeje.

* Hrośna žadławoscz je ſo wondano w Indijskej wotkryla, kotrež je ſamo tam, hdz̄ ludžo nimale wſchednie druhich ſ jědom ſ pueža rumuſa, wulki njeſter načiniila. Dwaj jedmęcherzej, muž a žona, běſtaj ſebi pschedewſaloj, zlyemu městu ſ jědom ſawdacz. Bōſy po jeju ſacžehnjenju do Chindovara, hdz̄ ſo jako wikowarzej ſe žitom ſaſydiſtaj a žito tak tunjo pschedawaschtaj, ſo žadyn druhí wikowar ſ nimaj wahu džeržec̄ njeſteſche, w měſce hiſheče njeſnata khoroſcz wudhyri, kotrež bu džen wote dnja hōſcha. Wob-hydlerjo mějachu ſa to, ſo je to někaj ſomu mór, a wſchitz, kij móžachu, wopuszczowachu ſ pollečzom jich pschibohow domapytane město. Jedmęcherzej ſupowaſtaj ſebi na to ſa tuni pjenies jich najrjeſtive wobſedzenſtwa. To khetrū khwilu traſeſche, dofekz ſajedojeſterej jěd ſ wopředka w móliczloſczech do žita měſteſchtaj a jenož pomału a pomału jědowu měru wotjetſchec̄taj. Tajny mór ſo knježerſtvo wosjewi, kotrež pak ſo, kaž wěčnje, dolho dliwac̄, předý hac̄ ſekaria ſ pschepytanju teje wěžy wotpózla. Tón hn̄dom pola wſchitich khorych ſajedojeſtenje ſ dhaturowym jědom ſpōſnawſchi wſchu muſku pschepytac̄ da, ſchotz ſ ſajeczu winowateju dowjedze.

(Zyrwinſke powjescze hladaj w pschilosy.)

Awfzija palneho drjewa.

W Bartſkim reverej mjes knježej zyhelnęju a Bartom ma ſo

hrjedu 4. dezembra 1895

nědže 75 khójnowych, dubowych a ſchmręlowych doſtich hromadow

ſa hn̄dom hotowe pjeniesh na pschedadzowanje pschedawac̄.

Šhromadzisna w Bartſkim hofczenzu dopoldnia w 9 hodzinach.

W Dubrawzy, 25. novembra 1895.

Grabinſte Lippeſte hajniſte ſarjadniſtwo.
Schiele.

Drjewowa awfzija w Bufezech.

Bliſchu hrjedu 4. dezembra dopoldnia wot 9 hodzin ma ſo nědže **40 doſtich brěſowych hromadow** 20 lětneho wobſtaka w Nedži ſa honje w Wičinkach na pravizh pueža do Mjeſtiz ſa hn̄dom hotowe pjeniesh ſawnje na pschedadzowanje pschedawac̄.

Tež je tam nědže **60 ſchtuk brěſowych wojskarſkich ſchomow** hn̄dom na pschedan.

C. A. Mittaſch.

Khěža na pschedan.

Ola dželenja herbſtva ma ſo bjesdolžna khěžna ležomnoſć, ſemjetemu fabrikantej ſchtrypowych tworow Gustavej Reinholdej Raumanej ſluſhaza, w Budyschinje na hrodowskej haſy čo. 5 ležaza a w krajnej immobilije ſarveſčazej kaž ſe 14,800 hrivnami ſawjeſčena, ſe ſwobodneje rufi pschedac̄.

Tale ležomnoſć ſo ſa kózde pschemyſlo pschihodži, ma woſebje wulke ſtaſdy a je w dobrym twarskim rjedze. Wona móže ſo wſchědnje wo dnjo wobhlađac̄.

Na kupjenje ſmykleni chyli ſo na mnje wobrocječ, dokelž ſym poſnomoz dostał, ſo bych wědomoſć dawał a kup ſaradžil.

Rěčnik Wesser w Budyschinje.

S hodam

Živoj wulſtony ſklaſ ſherbſkich a němſkich ſpě-warſkich knihow w najwoſebniſich a najjednorich ſwiaſtach, fotografiſowe, pěſniſtowe a piſanske albumy, piſanske, noſtowe a ſcěnske mapy, liſtnizy, dželanske a ruczne toſche, zigarowe etwije, portemoneje a móſchniczki, kurne blida, kurne ſerviſy, piſaki, ſchwadliſtowe, rukajzowe a zigarowe kaſhečziki, balske wjechliczki, domjaze žohnowanja, fotografiſowe wobluki we wſchēch wulſcoſzach, liſtnu papjeru a kaſety w krafnych muſtrach a pěkných ſawalkach, lam-powe krywy, wobrasate a baſniciſkowe knihy we wulkim wubjerku po najtunisich placzisnach dobrocžiwemu wobſedzowanju porucžam.

Gustav Rämsch,
knihiwjaſarnja a papjerjowa pschedawarnja
na bohatej haſy 21.

Reſtaurazi ja

Reſtaurazi ja ſe 40 kózami, ſ klahatniu ſjenoczena, ma na pschedan

Ida Dyzhandlowa w Milowje pola Niſteje.

Hontwinſkeho pſha ma na pschedan M. ſtapan w Radworju.

1. etaza a pschisimſke rumy kheze čižlo 5 na hrodowskej haſy ſu psches mje na pschenajecze. Rěčnik Wesser w Budyschinje

Bruty k koſtejám
ma na pſchedaní ſannach
w Myſtezech.

Rjane cjerſtwe howjase cjerjewa
k dželjanju koſtej, loſtru po 7 np.,
zyle paſmo po 100 np., rēnikam,
koſiž do domu rējacž thodža,
dava ſo rabatt. Tucne hujchene
hwinjaze miažo punt po 65 np.,
tucny cjerſtwy hwinjazy brjuch
punt po 55 np. porucža

Otto Pětschla na žitnej haſy.

Rungowaze maſchinu, cjiſe ſe želesa a worzla, jara džeržaze a praktiſke,

Schrötowanske maſchinu, běrnýroſtločzaze maſchinu džela a porucža po najtunischiſch placijinach

R. Leichſenring
w Čornym Hodlerju p. Radworja.

ff. zigary

po wſchech placijinach, derje ſložaze a ſo derje paſaze, zylne abo lohke, cjiſe po žadanju, hjo po 3, 4 a 5 np. porucžataj

Strauch & Kolde
na ſamjetnej haſy 3,
drogarnja „k ſlotemu morjowej“
Budysla ſtrowotna ſtudžen.

Sigarh.

S teho ſameho konkurža kaž „ſtarý kanzler“ porucžamoj hiſeče wjetſhi dželbu zigarov, 100 ſchtuk po 3 hr., 3 hr. 40 np., 3 hr. 50 np., 4 hr. a 4 hr. 50 np. a proſhymoj kurjerjow a ſaſo pſchedawarjow tole poſtičenje wobledžbowacž.

Ginzel a Bitscher
na wulſej bratrowſkej haſy 6.

S poſtom 300 ſchtuk franko ſe žadanu placijny pſches poſt.

Margarina FF

ſ fabriki A. & L. Mohra w Altona-Bahrenfeldze ma po wobhwědeženju hujniſkeho chemika knjega dr. Bichhoffa w Berlinje tu ſamu hódnosć jako zyroba a tón ſamy ſlód kaž naturſka butra a ſo pſchi nětčiſhičh wyžoſtuſipazych butrowych placijinach jako doſpolne a tunje ſarunjanje dobreje butry porucža, tunje k maſanju na khleb, kaž k wuziču pſchi warjenju a pječenju.

Skoro we wſchech kolonialmorowych khlamach doſtačž.

Polepschenje widženja ſ brylu.

Carl Schulze, optikus pſchi miažowych jedlach cjiſlo 7.

w domje knjega pſchekupza Kortle Pětschki, porucža ſwoj wulki optiſki ſklad dobrociwemu wobledžbowanju. Radetſkowe polepschene wocžne ſchleſzy, bryle, aneroidowe barometry, wſchelake druhe barometry, dalolowidy, džiwadłowe ſchleſzy, thermometry atd. Po ſwojej 40 lětnej ſamostatnej dželawoſczi je mi móžno, kóždemu ſa jeho wózko derje ſedžazu brylu wubracž. Bryle po lektatſim wukasanju ſo ſwědomicže wudželaſa.

Džewječ ras prämirowany.

W wudawańi „Sserbſkih Nowin“ je doſtačž ſa 2 hriwne:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spřeſaſtaj Wilhelm Boguſlawski a Michał Hórnit.

Kolebanske konje ſ naturſkej kožu pocžehnjenie, kolebanske konje ſ walzami a koſezami, pſchemenliwe konje k jéſdženju a koſebanju, konje k hrajkaju na roſach ſ kožu.

Wſchelake woſy ſ kožowanym konjom, jako:

fabriolety,	konjaze želesnizh,
deſtlowane woſy,	piwowe woſy,
rēblowane woſy,	mlokoſe woſy,
paſketowe poſty,	žnjoſe woſy,
meblowe woſy,	žudowe ſarh atd.

Wſchē kožowane konje ſu derje gratowane a ſedlare; wone ſo hodža gratowacž a wotgratowacž.

Kaſhezate woſy k pſchahanju koſow, kaſhezate woſy ſ rucižnym woſom, we wſchēch wulkosčzach, plachtate a ſpediteurske woſy, nakladžene, we wſchelakich wulkosčzach.

Najbohatschi wubjerk
we wſchēch hrajkach wscheje družinj.

A. & W. Neuhahn,

4 na ſerbskej haſy 4.

Najwjetſchi ſklad w měſeze. — Woprawdze tunje placijinu.

Filzowe, zylindrowe, hoňtwjertske a džecžaze

flobufi

we wſchēch nowoſezach cjaſha nimo mery tunjo.

Ratařſke, domjaze, dželanske a džecžaze

we wſchēch móžnych družinach a formach jara placijny hódne.

Tiſzowe ſtupnje,

ſuath najlepſhi wudžell, njedžiwaſy po wyschenja placijny po ſtarých tunich placijinach.

Pjelſežowe tworh,

jakо koſmate měži, koſmate muſi, koſmate khornarje w ſaruczenych dobrých hódnosčzach po jara tunich placijinach.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſy 22 (pódla hofeženza k winowej ſiczi).

Fabrika ſchulſkih torniſtrow

A. Pětschha na hauenſteinskej haſy 1 w Budyschinje porucža ſwoj wulki ſklad wſchech ſacžkaſtich wězow, portmonejow, ſlow, loſtrow atd. po najtunischiſch placijinach.

Sjawnia Shromadzisna

szobtu 30. novembra wjeczor w 9 hodzinach w salu Lánež hotela.
Kmies hrzorstwożemski sapóblanz Oswald Zimmerman
i Draždjan budże wo
nětčischich wobstejnosczech politiskich stron w Sakskej
reczec.

Němiske reformiske towarzstwo sa Budyschin.

Towarstwo Sserbskikh Burow sa Ralbicžansku mokadu
shromadzi ho szobtu 30. novembra popoldnu w 3 hodzinach
w Schunowskej fabrizy. Pschedzkydšto.

Hodžisska nalutowarňa a wupožcerňa
směje njedželu 1. dezembra popoldnu w 5 hodzinach swoju
nashymsku hlownu shromadzisnu.

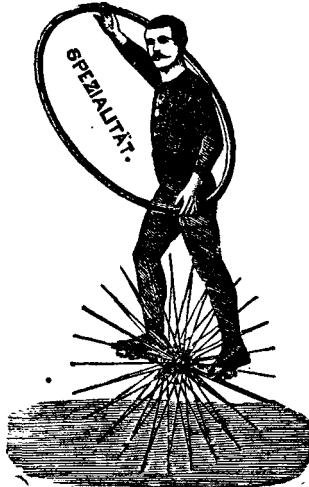
Wo bohaty wopyt profy Pschedzkydšto.

Sserbske burske towarzstwo w Bukezach
směje pojedzdu 2. dezembra wjeczor w 6 hodzinach po ředzenje,
w kotrymž směje kmies dr. Voges pschednoski wo „fallowym
hnojeniu“. Pschedzkydšto.

Hermank a skótne wiki
w Džezach

wutoru 3. dezembra 1895. Hermanské farjadništvo.

W saskim domje w Ralezech
budžetaj njedželu 8. dezembra
wuměteli jedyh mischtre kweta
kmies Gustav Marschner
a kmies J. Ryčer,
mytowaný pschi kwětowym mischtrstwie
w Lipsku,
wustupowac̄.

Sapocžat 1/28 hodžin.
Po pschedstajenju reje.
I. městno 75 np., II. městno 50 np.
Pschi dopředkapschedawanju
I. městno 60 np., II. městno 40 np.
Galerija jenož pschi hažy 30 np.

Rjane wulke štowe róshynki punt po 24 np.,
= = = róshynki punt po 30 np.,
drobny zokor . . . punt po 25 np.,
amerikanski čiščeny petrolej punt po 11 1/2 np.

Rabatowe marki, kaž ho to w wjele mjeñszych khamach stawa,
njenudawam, dokelž dyrci je wotebjerať pschi kupjenju tworzy tola
do předka šobi saplaczic̄; to ho jenož stava, so bychu ho wote-
bjerario twerdze pschimyafali. — To je ſrudne ſpočinanie.

Carl Noack na žitnej hažy.

Salozene 1864.

Wupſchedawanje po tunich
ſnatich najlepje džeržazych tworow.

Czorne a pižane drastne tkaniny lohež po 25 np. hac̄
do najlepšich druzinow, loschlazy barchent, hotove kochle
a spodnie kholowy, rukawate lažy sa mužskich, kapoty, pjeſczoſe
měz̄ sa mužskich, požleſczoſe tkaniny, kruvaje a konjaze
deki hižo po 2 hr. a wjele druhich wězow.

Hermann Beermann
w Budyschinje na ſnatlownej lawiskej hažy.

S nakladom Macžizy Sserbskeje ſu wuskle a w wudawańi
„Sserbskich Nowin“ na pschedan:
Kschiz a polmězaz abo Tarclojo psched Winom w lęce 1683.
1883. Placžisna 40 np.
Trójnikli. Šberka powedańczow. 1885. Placžisna 40 np.
Radpad pola Bulez. (1758.) S wobrasom. Druhi wudawki.
1888. Placžisna 30 np.

Winownja Gustava Kütnera

w Budyschinje
10 na ſerbiskej hažy 10
porucza ſwoje

rad ſo vijaze čiſte wina

ſ pinzow dobri khalbumějazeje winownje Hub. Willaumeza nažledn.
w Lipsku, dwórskeho lieferanta Jebo ſkralowſteje Wyžokoſcze prynza
Turja, ſakſkeho wójwody.

Pruhowanske winowe ſtwy.

Ssneďarňe.

čajekl aiotpřejg 9 roci
čajekl ait v dželijnai ymplešeqgj hrobiac̄ a ouai ož učai vč

J. G. Illgen w Budyschinje
na mjakowym torhoscheju čiſlo 13,

pschedawrňa mydla a kwěčkow
porucza wuhernie jadriwe mydla, mydlowý pôver,
majne mydlo, ſchterlu, kaž tež wonjadla a toilettowe
mydla w wſchelakich druzinach po najtunisich placžisnach.

Nóſy n f i

punt po 20 np.,
pschi 5 puntach po 18 np.,
w zylm měchu po 17 np.
porucza

C. F. Dietrich
na jerowej hažy 3.

Młode holzy, kotrež chzedža běle
ſchicze naučnycz (tež najjednorischo
ſo ſchije), najlepšehu wucžbu mo-
žebje w pschedzianju namakaja pola
kríezn Bjenadziz na horičeſkej
hažy 34 po 1 ſchodze. Holzy ſe
wžow móža tam tež hoſpodu a
jedž doſtačz.

Hejman ſo pyta.

Woženjeny hejman, kotrež ſo
na pižanie troſčku wufteji a
kotrež móže ſrenje rycerſtublerſke
hospodařtvo pod kniežowym do-
hladowatſtvo ſamofiatnje wjescz,
ſo pschi wyžokej mſdze, deputaže
a tantiemje k jutram 1896 do
trajneje ſlužby pyta. Jebo
žona dyrbí kruvarni ſ něhdež 60
hovjadlami, hromadze ſ młodym
ſkotom pschedſtejcz móž a ma
pódla teho w delenžnej kuchini
dohladowac̄. Benož žadaczeljo
ſ najlepšimi wopřimami chyli
ſo ſamolwicz pola **C. Melsela**
w Budyschinje na horičeſkej hažy
čiſlo 21 (njedželu jenož hac̄ do
1 hodžin wſchipolodni).

Grodzna džowka

ſo pschi wyžokej mſdze do wjetſcheje
fabrikſkeje wžy k nowemu letu
pyta. S knihu ſo ſamolwicz pschi
žitnych wilach 18 po 1 ſchodze.

Kowjase, konjaze,
czelaze a wowcze lože kaž tež
wowcze wotmu pschedz po naj-
wyšszych placžisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi žitnych wilach njedaloſko
herbſkeje katholskeje zyrkvje.

(A temu čiſlu pschiloha.)

Pschiloha f číšku 48 Serbskich Nowin.

Sobota 30. novembra 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej grotwi smjeje justje njedželju rano w 7 hodž. sarač Rada herbsku spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ godz. herbile a w 10 godzinach němje pređowanje.

Zemrje 61:

Džen 22. novembra: Jan Wenzel, jatmožnik na Židowje, 83 l. 5 m. 16 d. — 23. Julius Richard, Juliusa Wylema Bernharda Mählera, zigarnila na Židowje, š. 1 l. 9 m. 23 d. — Marja Martha, Handrija Hockera, dželacjeria na Židowje, dž. 3 m. 6 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitow a produktow	Budyschinje	Budyschinje		Budyschinje	
		23. novembra 1895	28. novembra 1895	23. novembra 1895	28. novembra 1895
	wot hr. np.	hacž hr. np.	wot hr. np.	hacž hr. np.	
Pscheniza	bela	7 35	7 53	7 21	7 59
	žolta	7 18	7 24	6 76	7 12
Rožla		6 12	6 18	5 82	6 10
Jeczmien		6 43	6 50	6 13	6 53
Wowa		6 —	6 40	5 60	5 80
Hroš	50 kilogr.	7 22	11 11	8 33	9 44
Woka		5 56	7 50	5 75	7 7
Zaboh		12 —	15 —	12 —	14 —
Hejdusčka		15 50	16 —	14 —	14 50
Běry		1 60	2 —	1 50	1 70
Butta	1 kilogr.	2 40	2 60	2 20	2 50
Pschenicna muška	50	7 —	15 50	— —	— —
Ržana muška	50	6 50	10 50	— —	— —
Gsyno	50	2 20	2 50	1 80	2 30
Słoma	600	18 —	19 —	16 —	18 —
Prokata 1102 ščitut, ščituta		9 —	17 —	— —	— —
Pschenicne wotrubny		3 75	4 50	— —	— —
Ržane wotcuby		4 25	5 75	— —	— —

W Budyschinje plaćesche: körz pscheniza (bela) po 170 puntach 12 hr. 49 np., hacž 12 hr. 80 np., žolta 12 hr. 20 np., hacž 12 hr. 30 np., körz rožla po 160 puntach 9 hr. 79 np., hacž 10 hr. 8 np., körz jeczmienia po 140 puntach 9 hr. — np., hacž 9 hr. 10 np.

Na Burch w Budyschinje pscheniza (bela) wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 65 np., pscheniza (žolta) wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 35 np., rožla wot 6 hr. 9 np. hacž 6 hr. 25 np., jeczmien wot 6 hr. — np. hacž 6 hr. 50 np., wowa wot 6 hr. 25 np., hacž 6 hr. 50 np.

Draždjanje mjašowe plaćisny: Šowjada 1. družiny 68—70 hr., 2. družiny 65—67, 3. družiny 45—55 po 100 punt. rěneje wahi. Šime najlepše krajej ſwiniye 39—41 hr. po 100 puntach. Šime čelata 60—70 hr., po 100 puntach

Wiedro w Londonje 29. novembra: Deshej.

Emil Wehrle
w Budyschinje na jerjowej haſhy 7
porucza
prawje dwé lohezi ſcheroiki plat sa czeledž,
lohez po 30 np.

Otto Preuß prjedy
4 na žitnej haſhy 4,

najtuńsche kupowanske žorlo w Budyschinje
sa

mujazu, žonjazu a džeczazu draſtu.

Snaty najwožebniſchi rēſ. Pschedawanie ſ wulka.

Dofelz pschi pschedawaniu ſkoroz žaných wudawokow nimam, ſu pola mje hetro nižsche plaćisny hacž druhdže.

Škasanje po měrje ſu ſukowanjom ſa dobre ſedzenje tunjo wobstara.

W wudawatni „Serb. Nowin“ je dostacž ſa 4 hrivny
Rěčnica serbskeje rěče.
Spisał Jurij Kral, kapłan w Draždananach.

Porucžam ſwój wulki ſlad hotowych pſchiležazých a ſcheroikich

mužazhch kožuchow,

plaćisowych žaketow a paletotow ſa žonske,

plaćisowe jupy a puczowanske kožuchi, krótke a dolhe dželanske kožuchi ſa mužskich a žonske,

pſchiležaze a ſcheroke plaćisowe kuty ſa žonske, taž tež

bjes molow wobſkadženje a kože k podſhiczu ſamžneho pſchihotowanja,

kožmate mězy hido po 1 ml. 50 np. hacž k najlepšim, plaćisowe thornarje hido po 1 ml. 60 np. hacž k najlepšim,

plaćisowe muſy hido po 1 ml.,

plaćisowe mězy ſa mužskich hido po 70 np.,

plüßhōwe mězy ſa hólzow hido po 50 np.,

žuknjane mězy wot najjednorischeho hacž do najwožebniſcheho,

filzowe klobuki w najwojetšim wubjerku,

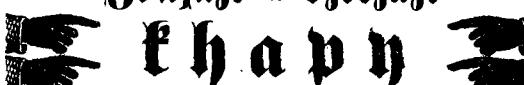
zylindrowe klobuki po 3 ml. a drožsche.

Škasanje po měrje a pschedzelenje noschenych kožuchow ſo rucze a tunjo wuwjedze.

F. Trulley,

Na ſchulerſkej haſhy 7. fóžkar. Na ſchulerſkej haſhy 7.

Žonjaze a džeczaze

židžane, plüßhōwe, žuknjane, chenillowe a wołmiane, jenož nowe a pſchiležaze muſtry w nježmerne wullim wubjerku barbow a po najtunischiſch placzisnach porucža

Leopold Posner,

najwjettſha pſchedawarňa pſchazazých a wołmianych tworow w Hornjej Lužicy, na bohatej haſhy 7 w Budyschinje na bohatej haſhy 7.

S dobom na ſwoje wupſchedawanie pſchennych a njeſpichenych filzowych klobukow fedžne činju.

S pocžesčowanjom
Leopold Posner.

Wſchē družiny čirjewow ma Starožitnoſče, stare pſchedeſchę na pſchedan

niſki ſ rybjaſej koſežu atd. kupuje řeſniſki miſtce T. Njencz pſchekupowarňa na Hoſchiz haſhy čiſlo 40.

Kscheszijskje hospodj!

Je hodowny ksjedzen' kscheszijskij ksjedzen'. — Je po tajkim prawe, hodowne dary w khlamach židow kupowac?

Mdža židzi, kotsiz zusemu ludej pschisluscheja, kotsiz druhe ksjedzenje ksjecza, hacj my, kwereny podzél mcz na nascim najrjeñschim kscheszijskijm ksjedzenju?

Njedybti kscheszijskijm pschekupzow frudzież, hdz widža, so kscheszijskje žony bjes rozmýšlenja do židowskich khlamow běha? — hdz widža, so dyrbja kscheszijskje hdyž k temu pomhac, so bychu ſo židža wobohaezili a kscheszijskijm pschekupzam falkocžazu konkurrenzu czinili?

Njedybti hodowny dar kwoju hōdnoſcz a kwoj symboliski wusnam shubicz, hdz ſo dariczel s wotpoſladom wodžiež dawa njedžiwojo na hōdnoſcz jenož tunjo kupowac, njedžiwojzy na to, ſo s tym kscheszijskje dzělo podlóčicž pomha?

Sswój dar mjenijecze „Bože džeczo”, a chzecze „Bože džeczo” ſe židowskich rukow kupicž?

Kscheszijskje hospodj! — Pomyslcze ſebi na kwoju pschisluschnoscž! Starajecze ſo wo to, ſo by kscheszijskij ksjedzen' wschitkim kscheszijskanam wjeſele czinit a njeponhajeze czechne kscheszijskje rjemjeſzko podlóčicž!

Zid ma najmjenje neschto daricž, vſchetoz wón kwoju tworu ſam njedžela. Wſcho, ſhtoz pola židow kupujecze, ſtej sprózniwe kscheszijskjej ruzi dželatę; — tola ſhtoz chze žid na tym ſaſkužicž, dyrbji wón kscheszijskemu dželaczerzej a rjemjeſznicej wot praweje mſdy wotczaſhycž.

Bleda kscheszijskja schwalcza w hubjenej lubinej komorzy ſadnijeje kheje dyrbji parowac, ſhtoz žid w kwojich woſebnych khlamach jako dobytk ſaſkuži.

Pomyslcze ſebi, kscheszijskje žony, ſo pscheczivo kwojemu ſamžnemu ludej wojujece, hdz židovske pschedawarnje podpjeracze.

Zidomſtvo je wotſamknjena woſebita gmejna, kotrež je ſtrazdu druhemu woſydlenswu njeſcheczelszy ſmyſlena, wone je ſa někotre ſetdžeſatki hido wulke bohatſtvo nahromadžilo a ma na wſchē wobſtejnoscze ſalkocžazu ſamožnoſcz, tak ſo je wone ſe ſozialnym ſtrachom ſa kscheszijskanow. Kscheszijan je hido w wiele wězach ſchłova pschiczhnjeneho žida a na tychle ſrudžazych wobſtejnosczech ſu ſ džela němske žony a holzy wina, kotrež ſo ſe židowskim liſtſczenjom ſaſlepicž dadža a pjeneysh, wot kscheszijského muža w czechkim džele ſaſkužene, woſebje rad k židej noſcha.

Pomyslcze ſebi, kscheszijskje žony, ſo kwojim ſynam na tajte waschnje kwoſodu pschichoda podryjecze. Kscheszijskemu rjemjeſznicej, je vſhezo czežo, ſebi ſamostatnije khele ſaſkužicž, a tak wasche džowki podarmo na pschitovne ſastaranje czakaja. Njech židži ſwoje ksjedzenje bjes ſobu ksjecza, kaž to czinja, njecham ſich mylicz. Sswiecžny pak tež naſch najwjetſchi kscheszijskij ksjedzen' mjes kscheszijskanami!

Němske reformiske towarzſtwo ſa Budyschin a wokolnoſcz.

Hermann Darschau w Budyschin (założone 1846)

fabrika ſchtrypowych tworow ſ wozčeje woſem
ežisko 1 na ſchulerſkej haſy ežisko 1.

ſymſkemu čaſzej kwoj darvno jako dobry ſnaty wulki ſkad ſchtrypowych ſchtrypowych tworow, ſchtrypowych ſakow, wulki wubjerk rukajzatich laſow w najtuniszej haſe k najlěpszej čiſtowolmjanej barbunjeſchazej tworje a w rjanych muſtrach porucza.

Majlēpſchi a najwjetſchi wubjerk ſchtrypowanskeho pschedzena wſchē barbow.

Majhodniſcha twora! Majtunische placzisn!

Lanu mucžlu, ripisolu mucžlu, bawlmowu mucžlu, ſemſloworjechowu mucžlu, palmoſornowe woſuchi, kſiſhene piwowe kłodžiſhy, kłodowe ſoloči, ržane a pscheczne woſrubi, pižný gris, majk, majkowy ſchrót, jeczmjenjowu pižu porucza tunjo

Paul Schulze,

žitna wiſowańja pschi žitnych wiſach 18.

Oslódke palenzy

liter hido po 40 np., ſtarey liter hido po 60 np.

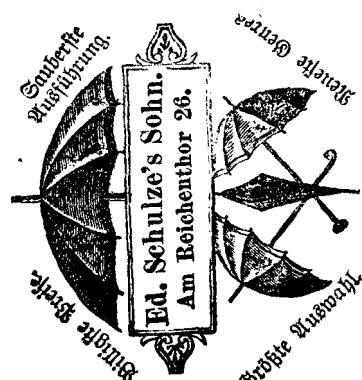
porucza Moritz Mierwa pôdla Pětrowſkej zyrkwe.
Destillazija ſnatych dobrzych palenzow po starých tunich placzisnach.

7 na ſukelniskej haſy 7.

Vorucza ſwoj wulki ſkad kſoczebusleho roklateho tohala ſamžneje fabriki po najtunisich placzisnach k dobročižwemu wobſedžbowanju.

Germannia Gerlichowa wudowa 7 na ſukelniskej haſy 7.

Pschedeſchežnikī.

Vorjedzenje a poczehnjenje
w mojej pschedawarni.

Turlowſke ſlowki
najlēpſcheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., vorucza

Moritz Mierwa
pschi mjaſowym torhoschezu.
Destillazija
ſnatych dobrzych likerow po
starých tunich placzisnach.

Kaſch ež

we wſchēk wulkoſzach a družinach
porucza pschi potrebie

Arthur Jannasch
na Hoſchiz haſy
a róžtu ſeminarskeje haſy.

**Pschedawanje a
vorjedzenje**
wſchēk družinow
čaſznikow.
Placzisny najtunischo
a rukowanje na dwě
lécze.

Gustav Mager. čaſznikar
11 na ſherbskej haſy 11
pschi starých ſafarmach.

Heinrich Lange

w Budyschinje

11 vſtai žitnych wiſach 11
kwoj wulki ſkad vſleſzowych tworow, kaž tež ſakow
wſchēje družiny pschedzelnivemu wobſedžbowanju porucza.
Kožuchi ſo po měrje ruce a tunjo ſechiſja
a wuporjedža.

Wódne pónoje, kotly, kħadlōwe plati,
něſčjowe rěbliki, kħadlōwe durčka,
tſeſchne woſna, twarske hoſdże
Paul Walther.

"Serbske Nowiny" wudawaia so koždu sobotu.
— Stwórtletna przedpłata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjessenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi "Serbske Nowiny" (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so štwtórk hać do 7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cislo Smolerjec knihičišće řnje w Mačičnym domje w Budyšinje.

Cislo 49.

Sobota 7. decembra 1895.

Létnik 54.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Požedzenja khězorstwového ſejma ſu ſu wutoru 3. dezembra niž, kaž bě hacž dotal waschnje, wot khězora, ale wot khězorstwového ſaklera w pschitomnoſezi něhdže 100 ſapóžlanzow wotewrila. Trónska rěč mjes druhim pschipowiedzi: pschedpołożenie ſtačanskich ſakonjowych knihow a wudoſpołnjenje khostanskeho prozeſhoweho porjada, ſaloženie rjemjeſlniſkich komorow, ſkóčenje pschedlohi wo burſowej reformje, ſakorí wo njeſprawnej konkurenzy, ſakorí wo margarinje, reformu zoktoweho dawka a ſtruczjsche naprawy w nastupanju wokolonoſchenſkeho ſakonja a ſakonja wo puežowanſkich ſkladow. Trónska rěč dale rěči wo inérnych poměrah němskeho khězorstwa k druhim možam, wo wotwobročenju plečiſnow, ſ kotrejmiž japońſko-chineſka wójna hrožejſe a wo ſtrúdzačych podawkach w Turkowskej. — Khězorstwowe hospodařtvo ſebi runowahu džerži ſ 1 592 222 923 hrivnami w wudawlach a dokhodach (20 milijonow wjazý porňo předadſchemu létu).

— Šakſki ſejmíski wólby ſakorí chžedža pječza pscheměnič. Kaž „Deutsche Wacht“ a druhe Draždanske nowiny pižaja, že ſobuſtawu druhéje komory ſakſkeho ſejma w potajnych požedzenjach ſhabdžuju, w kotrejž wo pscheměnjenju ſejmíského wólby ſakonja wuſradžuju. Wólby ſakorí dyrbi ſo na tajke waschnje pscheměnič, ſo že ſozialdemokratam pschichodnje njemóžne ježini, do ſejma jeneho ſozialdemokrata wuſwoliciž. Reformatske nowiny ſo boja, ſo chžedža potajne wólby pravo wotſtronicž a na jeho město ſjawne wuſwolenje ſtajicž. Hdy by ſo ſjawne wuſwolenje ſawjeđolo, to rěka, hdy by kóždy wuſwolec psched wólby ſomížiju ertrje prajicž dyrbjał, kohož wuſwoli, by ſe ſwobodnym wuſwolenjom nimo bylo. Ženje wjazý njeby buram móžno bylo, ſebi jeneho buru wuſwoliciž, kotrejž by jich interesžy na ſejmje napſhecžo intereſam druhich stron ſaſtupoval. Tola tak daloko hiſhčeje njeſku. Brashha ſo, hacž maja wopravdže myſle, nětczjsche potajne wuſwolenje, to je wuſwolenje ſ wólby ſapjerkami, wotſtronicž. Burzhy ſaſtupjerjo ſawěſež do tajkeho pscheměnjenja wólby ſakonja njeſvola.

W druhé komorje ſakſkeho ſejma wutoru roſprawu wo ſarjadniſtwje krajneho woheňſawěſežazeho wuſtawa ſ létow 1893 a 1894 roſpominachu. Pschi tym ſapóžlanz ſpiž, dr. Minkwiž, ſekretar Müller, Wežlich, Teichman a Hähnel rěžachu. Statny minister ſ Męgſch na naſpomnjenje ſapóžlanz ſpiž wojewi, ſo je knježerſtwo naprawy poručiło, ſ kotrejmiž dyrbja ſo njeſubje ſo ſacžuwaze poſtajenia, w wuſtawkach privatnych woheňſawěſežazych towarſtwow ſo namakaze, pscheměnič.

— Khězor Wylem je wóniano ſi někotrymi miſchrami a ſaſtupjerjemi rjemjeſlniſkich jednotow roſrěčenje měl. Khězor ſo k rjemjeſlniſkim k bliđu ſyže a jich napominaſche, ſo bych ſu te ſi wjetſteho džela khěſcijianske abo krajne wotkaſanja, wot něka niž wjazý ſe židowſkimi, ale jenož hiſhče ſ khěſcijianskimi lekarjemi wobhádzicž. Winoſke židowſke nowiny teho dla njeſchichtownje ſwarjachu. Statny rěžnik je wobſkorži, krajny ſejm pak jenohlóžnie wobſamky, ſo ſo ſ hanjenjom židowſkich nowin ſkhiwodženym nječzuje, ſo ma wjele bóle ſa čeſeč, ſo ſo židowſkim nowinam njeſubi.

zentrumſkeho ſapóžlanza ſwobodnega ſejma ſ Buol-Berenberg ſa prěnjeho, ſwobodomyſlueho ſapóžlanza Schmidta-Elberfelskeho ſa prěnjeho měſtopſchedbýdu a zentrumſkeho ſapóžlanza Spahna ſa druhego měſtopſchedbýdu wuſwolili.

— Pruski minister ſwótkownych naležnoſežow ſ Kölleři bōrſy wotſtupi. Wón je khězora proſzyl, ſo by jeho ſe ſkulžby puſchcžil. Khězor do jeho proſtwy ſwoli, tak bōrſy hacž pschihódneho muža ſa wuprōſdñjene ministerſke město namaka. Šenje ſ Kölleři je pječza husto hincache naſlady wo politiſkich naležnoſežach měl, hacž jeho ſobuminiſtrojo. Woſebje ſo wón pschecžmo ſjawnenmu wojerſkemu khostanskemu prozeſhowemu porjadej ſpječzovasche, kotrejž chze pruski wójnſki minister w Pruskej ſawjeſz. W tu khvílu ſo ſejm ſ Kölleři hžo wjazý pschi ministerſkich poſhedenjach njeſwobdželi. Děho poſledni ministerſki ſtuk ſe byl roſpuſhčenje 11 Barlinſkich ſozialdemokratiskich towarſtow. Wón je ſo pječza k tejle naprawje roſhūdžil, ſo ſa měnjenjom druhich ministrow wo tym ani njeſwopraſhawſki. Tucži naſſkerje njebych ſo roſpuſhčenju ſozialdemokratiskich towarſtow pschihloſhovali; pschetož ſi tym ſo ſozialdemokratiſka njeſaniči. A wopravdže je Kölleřova naprawa tupa broń, kotrejž ſozialdemokratam nicžo njeſchłodži. Město 11 roſpuſhčených towarſtow, budža kaž ſozialdemokratiske nowiny pižaja, wot něka ſozialdemokratisky khězorstwoſzejmy ſapóžlanzy ſozialdemokratiske hibanje wodžicž.

— Hospodařſke ſjenoczenſtvo khězorstwového ſejma je pscheměnjeny ſamizowý namjet khězorstwovemu ſejmej pschedpoſožilo. Namjet ſebi žada, ſo by ſo ſupowanie a pschedawanje žita a mlynſkich wudželtow, ſa pschetrjebanje w žlawných ſtronach poſtajených, na ſlicžbowanie khězorstwoweje kažh ſtało. Š tejle naprawu dyrbja ſo žitne placžiſny na ſrénnej wjazkoscži ſdžeržecž.

— Wunoſckl lětuſcheho burſowej dawka wſchě wocžakanja pschecžehnje. Wot 1. haprleje hacž do kónza oktobra je burſowy dawk nimale 20½ milijona hrivnow wunjeſzl, to je 8 milijonow wjazý džiži w tym ſamym čaſhu loňſkeho létu.

— Po poſlednim ludſičenju wobhádzſtu Draždán 334,066 woſhobow licži.

Awſtrija. Hornjoawſtriſki krajny ſejm je wobſamky, wſchě ſeſtaſke měſtina w ſjawnych hojeńjach, dokelž ſu te ſi wjetſteho džela khěſcijianske abo krajne wotkaſanja, wot něka niž wjazý ſe židowſkimi, ale jenož hiſhče ſ khěſcijianskimi lekarjemi wobhádzicž. Winoſke židowſke nowiny teho dla njeſchichtownje ſwarjachu. Statny rěžnik je wobſkorži, krajny ſejm pak jenohlóžnie wobſamky, ſo ſo ſ hanjenjom židowſkich nowin ſkhiwodženym nječzuje, ſo ma wjele bóle ſa čeſeč, ſo ſo židowſkim nowinam njeſubi.

Amerika. W ſjednoczených połnóznych ſtatach ſu ſo na Němsku roſhñewali, dokelž ta pschivoženie amerikanské ſkota, mjaža a tuka poczejuje, a dale, dokelž pruske knježerſtwo amerikanské ſawěſeženske towarſtwa ſ kraja honi. President Cleveland je w létnej roſprawie tule wěz roſpominajžy prají, ſo mohle ſjenoczenie połnózne ſtaty Němskej, kotrejž induſtrija wjele tworow do Ameriki wobudže, wotplacžicž. Knježerſtwo pak ſo někole hiſhče nochze k tejle politiſzych pschihobročicž; pschetož pschi wólkowanskich wójnach pschego wobej ſtronie ſchłodujetej.

Boharska. Pschepytowanſka komižija wo ſtambulowym knježerſtowym ſystemje je ſwoje dželo ſkonečila. Wunoſckl jeje pschepytowanja ſtambulowa a jeho pschivisławowarjow do ſleho ſwěla

— Pschi wuſwolenju pschedbýdſtu khězorstwového ſejma ſu

staji. Stambulow je statnu kaſu na wscho mózne waschnie wobranił. Psihi ſuportowaniu Mannlicherowych tſelbow a patronow a Grupowych kanonow je Stambulow wjeli milijonow do ſwojego ſaka tylkyl. S narodneho banka ſtaj Stambulow a Grefow 240 000 frankow frankloj. Komisji je ſo 80 ſkórbow pschedepodało, kotrež ſo na njeprawie ſajecze, trjudowanje a rubjenje ſamozjenja pod Stambulowym knieſtwom poczahuja. Na ſaloſku ſwojego pschedepitanja komisija ſobranie (heim) napomina, něhdusichich ministrów Tončewa, Ssalabachewa, Grefowa, Žirkowa, Ščavowa, Straſleho, Sslawkowa a Petkowa wobſtorđic a pichczejmo Stambulowym a Muſkurowym herbam ſ zivilnym prozežom ſtoržic.

Wobras macjerje.

(Pofracžowanje.)

Hanka ſo ſtróži, haj jej ſo ſezny, hdyz tamna nětkole ſawoła: „Hanka! Hanko Wernerez — ty to by!” a psihi tym ſawescht ſothezeze a jej ſnate, jeno ſraliſche wobliczo młodostneje towarſhki poſkaſa.

„Kniežna ſ Warnačejz!” ſarjekowasche wona, wróčo ſtupajo.

„Ach, wostaj tajke ſłowa, Hanko”, ſnapſchecžiwi tamna, ſ wah porokujo, „ty rěſaſche mi něhdyn Marja!”

„Haj, to bě tehdrom”, rjeſny Hanko ſ cžicha. „Cžaſhy ſu ſo pschedemile, a ſyrota je ſo wozuſnila w ſwojej ſamznej domiſnje.”

„Ach, njerěč tak hórk!” praſi Marja troſtuo. „Ja njeſzhymina, jeli ſo ſmýj ſo wotefnaloy. Ja wróčich ſo tehdrom, ſ kótka předny, dyžli waſ ſeſbože doma pytaſche, na jene lěto do penſionata. Líſt, kotrež poſožiſho na tebje piſach, a w kotreymž cži ſwoje naj-klubſche ſobucžuče a ſwoju boſoſz nad twojim njeſbožom wupraſiſ, pschińdže ſaſho na mnię wróčo ſ poſtowſkim pschedpomnjeniom: »Adreſatka njeſnata, wotczahyňla«. Najſkerje bě ſo twoja macz tak wotpoſiedzic dala, ſo by ſo tak ſminyła wſchech napraſhovanjow a ponizažych podpjerowanjow. Myſlach ſebi, ſo ſeſe hlowne město wopuſtežili, a po čaſzu ſhubidu ſo wobraſy ſtarých pschedzelow, hdyz ſo nowi namakachu. Zyle pschedpadne ſhonich dženſa pola knjenje Brilonoweje, ſo ſo moja werowanſka draſta —”

„Twoja — twoja werowanſka draſta?” praſheſche ſo Hanko, wſcha porażena. Wona poſladný bjesdžak na bělu atlaſhovu draſtu, kotrež bě po ložu roſpſcheltrjena.

„Haj, moje džeczo, moja werowanſka draſta”, ſnapſchecžiwi Marja ſ Warnačejz, ſbožownie ſo poſměwajo.

„Moj budžemoj ſwojej — nō, wſchako jeho wot předawſcheho ſnajech — a runje psches to ſmýj ſo ſ nowa ſetkaſo a ſpóſnaloy. S njeſzceépnoſežu čaſach na dohotowjenje ſwojeje werowanſkeje pychi, pschińdzech ſ knjeni Brilonowej a ſhonich tam, ſchtó je ta pilna a wuſtojna ſchwalce, kotrež je tuto dželo doverila. Wo twojich ſhwóſnych wobſtejenjach, rjeſny, ſo ničo njerě. Kchwatach ſem a widžu, ſo ſu moje ſrudne myſle wérne. Ty, Hanko, ty w tymle hubjenſtwie —”

„To njeje hubjenſtwo!” wobaraſche ſo młoda holečka, ſo hordže runajo. „Ach, ja ſym ſbužowna, ſo ſym takle ſnadneje ſamostatnoſež nadobyla! A Albert ma ſlužbu —”

„Tón mały Albert — je to wérno? Ach, to dyrbisich mi powiedacž!” wotwiedze pschedzelniza rěče wuſchiknje na druhe wěžy. Wona wobja a woſtoſti Hanku, ſeſe ju na ſtanapej a ſydoze ſo pôdla njeje. Psihi tajke wutrobnej pschedzelnivoſeži njemožesche tež Hanko ſymna wotſacž. Bóry ſeſtejt ſo do roſmořovjenia daſej wo ſanžených a pschedomných wězach. Hafle psihi ſamym ſtončzenju, hdyz ſo Marja na to dopomini, ſo be ſwój wos deleta čaſaſc dala, ſwaži ſo Hanko tež na teho wopraſhacž, kotrež bě něhdyn žadoſc jeje wutrobny byl a na kotrehož hiſheze pschedzo ſpominaſche.

„Pawol ſ Hambroffich? Ach, tón je tež hido dawno woženjem!” ſawoła Marja wjeſeſe.

„Woženjem?” Hanko ſo ſ wobliczom wotwobroci, kotrež bě psihi tychle ſłowach woblednily ſaſh ſunjerč. Na ſbože Marja do teho njeſchindže a duž powiedasche hiſheze zyli ſhwilu dale. Žeje ſamowjenje a pschedepoſchenje, ſo dyrbí ju wopytacž, wotpoſkaſa Hanko.

„Wostaj mi mój cžedžy dobyth mér”, rjeſny wona ſhutnje, „ja njeſluſham wjazh do tamneho ſweta a mam myſle, ſaſh hacž dotal, jeno wo ſwoje winowatoſež ſo staracž. Chzesch-li mje hiſheze dys a dys ſe ſwojej pschedomnovoſeži ſwjeſtelicž, dha wěſch nětkole, hdze mje pytaſz, tola njech to jeno mjes namaj wostanje.

Na ſbože je w hlownym měſcze telko wjele Wernerez, ſo moje mjenio w adreſnej kniſy napadne njeje, a psihi ſlowje „ſchwalcža” drje ſebi nicto na Hanku Wernerez njeſkyli, kotrež bě něhdyn — tola doſcž — ničo wjazh wo tym!” psiherorže ſo ſama w rěči. „Maj džat, moja luba, ſa twoje pschedzelſtvo, kotrež ſy mi wobthowala! Budž ſbožowna! Božemje — Božemje!” rožohnowa ſo ſ njeju ſe ſyſlami a ſ wokoſchenjom. „Ty budžesč je ſwojej werowanſkej draſtu ſpoſkoſom.”

Hiſheze junu ſtejeti ſawoła ſukotazej wutrobu psched wobraſom ſwojeje maczerje, kotrež ſo nětkole blédý ſ blukim wofom w ſměrſach hiſhezeſche. Wona bě jaſo ſama.

„Woženjem!” Nětkole bě poſlednja nadžija ſlemjena. Čžemny ſeſin ſtejeti ſueſaný pjeň na wofniſe, čorný, ſa ſmjerne ſelo; a ſ dwora klinczeſche bluzh hlož ſchědiwego ſpěvanja:

„Seno junu wob ſeto kežje meja,

Seno junu w ſiwenju luboſcž!”

Njeſzczinska pycha a ruta běſchtaj wój ſiwtje a zyle bliſko njeju ſedžesche wobha wopuſtežena a plakasche psche ſhubjene ſbože, psche ſhubjenu luboſcž . . .

„Ja eži njerohymu”, rjeſny Albert mjerſaz ſ ſwojej ſotſje, tu poſkiča ſo nětkole jena jeniczka ſkadnoſc ſ naju wróčenju do lepſich wobſtejenjow, ſ ſaſtupjenju do lepſchego towarſtwa, kotrež po narodze a wukublanju ſluſhamoi, a wſchitke namožwjenje ſwojeje jara bohateje, ſemjanſkeje pschedzelniſy ty ſ mozu wotpoſkaſujech! Hdzy by ſo mi něchtio tajke poſkičalo, ja bych wjedžal, ſchtó cžimicž. S woběmaj rukomaj bych hrabaſ! Tebi wjchak ſo po ſdacžu lubi tajkele ſhudobne ſiwenje — mi niz. Ja mam do ſchije ſyte, tym kaſ ſotroček ſlužicž, nad kotreymž wypokoſteju po narodze a po wukublanju.”

Samyſlena — a pruhuj ſhadowasche Hanko na roſhudzeneho bratra, na kotreymž bě widžecž, ſaſh je wſchon do cžezkich myſlow ponurjeny.

„Tak je ſo po tajtim ſtaſo, cžehož ſym ſo dawno bojaſ”, ſnapſchecžiwi wona porokujo. „Njemér je ſo tež ſ ſamaj dobył!”

„Ae tola niz pscheſe mnje!” wotmolvi Albert.

„Ně, ale ſ twojim wobthadom, ſ twojim lohkomyſlinym ſiwenjeniom!”

„Sſotra!” Wón ſo na poł poſběhny. Wocži ſapaſtejt.

„Ae myſliſch ſebi ty, ſo ničo pyšla njeſzhy?” poſracžowasche Hanko, dale a bôle roſbudžena. „Twoje čaſte porokowanje, twoje huſeſiſche wonka wostawanje psches nož, a potom, wě ſo, naſajtra rano dolhe ſpanje a twój njeſcht ſ dželu, tole wſchitko a twój ſpodrijeny napohlad mi praſi: ty by ſy do ſleho towarſtwa pschedzhol, w kotreymž cžetněho džela a wjchdeneje ſuſnje radu njewidža, w kotreymž ſo jeno wužiwa, nježiwaſo na to, ſ wotkel ſo bjerje abo ſaſh ſchtó ſaſlužene bycž. Rjeje temu tak?”

„Dži mi, a wostaj mje na poſkoſ!” wotpoſka Albert ſotſine napominanje. „Ja ſym młodý človjek a mam ſo rad ſ ſwojeho runjecž. Mi ſo ſpodoba ſiwenje a chzu je wužicž. Moj mohloj zyle derje w hinaſtich lepſich wobſtejenjach ſiwiſ ſyce!”

„Haj, wot jaſmožny!” ſawoła Hanko roſhorjenia.

„Schtó to praſi?” roſlobi ſo Albert. „Pjeſz thžaz hriwnow by dožahalo, ſo mohloj měſz pschedomnje wobýdlenje a wobſebne pschedipravjenje w nim, wobſebje dženſnijſchi džer, hdyz móžech zyle pschedipravjenje psihi poměrnym nadawku na wotpłaczowanie doſtaſz. Ty mohla potom ſaſho hodžiny dawaſz a to by tola pschedomnje a wužitniſche bylo. K temu moja ſlužba a ſ nowa wobnowjenie poměr w lepſich towarſtwa — ja njevém, cžeho dla ſo to pschedzivo temu tak jara wobaraſch? Sſvet je dawno ſaſh, ſchtó je nan cžiniſ —.”

„Tež ty njeſhodny!” ſawoła Hanko ſ hiſhezeſath wofom do teho. „A cžemu chzu cže na to dopomnicž. Wón je ſa naju wuſrjeſ, ſo by ſamaj cžetně mjenio ſawoſtaj! Schtó by, wě ſo, hewaſ zyle jaſnje na ſiawne pschedzhol, je tak jeno powiedanje wotſacž, kotrež ſo poždžiſho ani wobkružilo njeje. A jako džat ſa to chzesch ty nětkole wobras maczerje pschedacž, najdrožſche wotkaſanje a poſlednje wopomnječe ſ tamneho čaſha ſbužneho, njewinowateho ſboža!”

„Wſchako maſh hiſheze ſwoju rutu”, wumjetowaſche jej Albert, kotrež je eži kniſ ſ Hambroffich poſwjeſil, ſo by potom wſcho wostajil a ſebi druhi ſa mandželsku wſal! Wobras maczerje pschedacž? Ně, haj!” pschedomnje. „Moſloj dže po nim fotografiu ſhotowicž daež!”

Šanka da što do plakanja. Wona widješće, što je potajništvo jeje wutroby pscheradzene, a spóšna, što je bratr, kotryž bě se štwojimi rěčzemi potkašal, kak nižy je smyslenný, na tym puczu, kotryž do sahubjenja wjedže.

(Skončenje psichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschyna. Poñdżelu 2. dezembra je w starym twarjenju, £ tudomnej „Sprejnej terrass” blyszczazym, w kotrymž swudowjena Zehowa bydlesche, wjeczor $\frac{1}{2}$ /6 hodzin woheń wudyril. Mužstwa wohnjowej wobory woheń bvrsh salachu, tak so žu ho jenož kóšla spališe. $4\frac{1}{2}$ létneho hólečka, kotryž bě žam doma a kotryž bě, kura ho nabovajawšchi ho do požleschęzow sawalał, s čašom wukhowachu; teho runja nimale roschu domjazu nadobu wurumowachu. Na nastaczu wohnja je pječza dodžeržany woheń wina. — Tón žamý džen do-poldnia je jedyn 3 létny hóleček w khězi čížku 30 na Nowosalzskéj dróšy woheń saparal. Mjes tym so bě jeho macz schaty na lubju povyschecz wusčka, bě wón na stol pschi wočnje saléšl a tam ležaze schvablički dožahnywšchi bě s nimi wo scženu schtrichomal. Pschi tym bě ho wočnowa gardina sapaliła a s wohnjom, dale žo rosscherjazym, běchu žo wočnowe a schpihelowe schleňzy pukle a žo barba bliskostejazych meblow sežmudžila. — Dale bě tón žamý džen wjeczor invalid Kratowskij na tchidarskej haſži s wohnjom do stracha pschichol. Wón bě žebi na spiritużowej maschinje wjeczter warjo, žo pječehrabnył a město spirituža petrolej do maschinu linyl. Płomjo, s maschinu pražnynwšchi blido sapali. Na sbože ludžo hnydom woheń pytnychu a jón w nastaczu poddužnychu.

— Hornjolužiske poboczne železniſke čāry ſu w lēcze 1894 w pscherelu mjenje dothodow dozpile, dyžli w lēcze 1893. Po statistiskej roſprawie, ſakkemu ſejmey pschedpołoženej, je ſo ſadaniſla: Kamjeniſko-Širnaſka železniſza § 2,735 prozentami (w lēcze 1893: § 2,993 proz.), Kamjeniſko-Halſchtrouſka železniſza § 0,425 proz. (1893: § 0,614 proz.), Budhysko-Naleczanſka železniſza § 1,114 proz. (1893: § 1,50 proz.). Do zyla ſu dothodow ſakkich železniſzw w lēcze 1894 wo 8817 hrinowow niže byle, dyžli w lēcze 1893.

S Budesteż. Tudomnemu zyrtwinskiemu wucžerzej knjesej Handrijej Smole je knježerstwo pschipoſnawſchi jeho živérne a wuſpeſtne ſaſtojnſte ſkutkowanje kantɔrſki titul ſpožčilo. Pońdželu 2. dezembra je kralowski wotkřezný ſchulski inspektor k. ſchulski radžiczel Kabiž w pschitomnoſći zyrtwinskiho a ſchulſkeho pschedſtejzerſta a wucžerſkeho kollegija knjesej Smole dekret, na to ſo poczahowazý, ſkiedźenſzy pschepodal.

S Wor klez. W Hatach ſu ſo 29. novembra popoldnju tvarjenja živonoſerja ſakuba Hizfi wotpališe. ſuſkodža, na po- moz pschianawſchi, drje vjele nadobu wukhowachu, tola je ſo nje- džiowaczy teho khetro vjele nadobu ſ wohnjom ſnicžlo. Hizku wohnjowe njeſbože ežim ežežo potrijechi, dokelž wón ničjo ſa- měſčene nima.

S Palowiskeje wožadu. Srudoba, wutroby lamaza srudoba leži nad nami! Nasch Boži dom je sa nasche herbiske kemšenja samknjenj! Nascha fara je drje sažo wožadzena, ale s mužom, tij te same dolhodnju wužitva, kotrež je nasch lubowanju njebočičićki duchowny mél, tij pak tón džel fariskeje dželawoſeje dokonjecz nje-móže, na kotrež hmy my Sserbijo stajnje ſwoje krvjate prawa meli. Wón, herbiskeje rěče njemóžn, njemóže nam je herbiskim ſpowiednym wotzom býč, njemóže nam Bože ſmijate žłowo herbisti předowac̄, njemóže nam Bože wotkaſanje herbiski wudželic̄, ani na tole naj-ſwječijsche wuživanje naš ſe herbiskej ſpowiednej wucžbu pschihoto-wac̄, njemóže tež naſchim khorym žane troſtne žłowo w jich maczérnej rěči pschinjeſc̄! Se ſrudženej wutrobi ſhladujem ſhore ſe naſhemu lubemu Božemu domej, kotrež ſu naſchi herbjaz hótzojo twarili, ſe naſhemu Božemu domej, w kotrežmž je ſo wot ſpočatka psche wſchē dolhe lěſtottki herbisti předowalo, ſe naſhemu lubemu Božemu domej, do kotrehož hmy stajnje tak rad khratali, hdyž naš jeho ſwom na herbiske kemšenje wolachu. To je nětko wſcho nimo a nam Sserbam wſate! Nasch knježk, tij ſam ſa ſo žaneho herbiskeho kemšenja njetrijeba, běſche naſchu wožyrcenju faru tak wu-pihał, jo bě ſjawnje widzeč, jo wón jako zyrkwiny kollator wo žanym ſamolwjenju herbiskich předarjow njerodži. Pschi tutym jeho dotal njeſaſlyſhamy wupihańju, kotrež herbiskich duchownych do druheho rynka ponizi, běſche pak ſo tola ſe ſmilnoſeje pschecžiwo nam Sserbam jedyn herbiski duchowny wo naſche wuprōdžnjenje fariske mějtno ſamolwil, kotrež w wjele wjetſchej wožadze ſ wulkim žohnowanjom ſkutkuje. Ale temu je naſch knježk jeho wožima hnydom bje wſcheje pruhi ſažo wrózil, ſ tým pschisponjeniom, ſo

jeho sa našeheho duchownego njerodži. Potom rekašche, so ſebi žani herbszy duchowni naſche duchowne měſtne nježadaju, a ſo dybci ſo teho dla to měſtno ſ nemškim kandidatom wobžadziež, kaž by rjekl, ſo ſmy my ſſerbo hido ſahrjebam, a ſo ſo na naš ſſerbow wjazh džinacéz njerjeba! W Bruskej ſu hinal cžnili. Hdyž ſo wo Dolnoborskežansku faru njebe žadyn herbski kandidata ſamolvíl, je Wrótkawſke konfiftorſtwo tam nemſkeho kandidata ſa vikara pofialo ſ tej pſchilatſju, ſo dybci ſo tam na uawukujenje herbskeje rēče tak prôzowacéz, ſo móhli jeho potom ſa fararja poſtajiež, hdyž budže herbskeje rēče polnje mózny. A tón cžesczehodny muž je ſo tak ſwérne do herbskeje rēče podal, ſo bu někto pſched něčto nježdzielni tam ſa fararja ſapofaſany, hdyž běſche jemu Hóſnicžanski knjes farat ſenko, kži bě jeho po doftatej porucžnoſteži herbski prêdowacéz a ſ džeežimi pſched woltarjom herbski ſo roſrēzowacéz ſlyſchal, ſ dobrym ſwědomijom to wopízmo wuſtaſil, ſo je někto herbskeje rēče mózny. Njebužiſche ſo ſ něcžiſtim mějiczelom naſcheje ſach runje tajke wučinjenje wučinicz móhlo, předh hač ſo jemu naſcha wožada jako statnemu duchownemu pſchepoda? Skladnoſež herbski naukuňez by pola naſcheho kantora Nowala, kaž tež pola fuſzodných duchownych namakal. Mifionarjo, kži chzedza w Indiſkej pohanam prêdowacéz, dyrbia předh jich indiſtu rēcž na- wukuniež. Myh křeſcžijanzy ſſerbo nimamy tola žaneho njeſtchego prawa. Tež nam dybci ſo Bože ſłowo w naſchej maczenej rēcži prêdowacéz, jelí ſo dybci nam Bože ſłowo ſ tutrobie hicž. Kaž na naſche ſměcowanie je drje ſo nam pſchepowiedziło a ſlubilo, ſo ſmějemy tež pod nemškim fararjom ſwoje herbske ſemſchenja a tež ſwoje herbske Bože blido. Ale hdze je woſtoſo tole ſlubjenje? W tym zjelym dohlim čažu běchmy jenož jedyn jenički trocž, 11. novembra, ſ Božej wječeri pſcheproſhem, a to niz na ſvijatocžnje cžidim nježelſtim dniu, ale na njemera połnym dželavym dniu. Najvjethchi džel wot naš nježesche w tutym wſchědviſazym nje- měre nutrny pucz ſ Božemu woltarzej naſtipicž! A ſlubjeneho natvarjenja herbskich ſemſchenjow ſmy ſa tón zjely čaž do cžista parowacéz dyrbjeli, kži wyžokich létow abo druhich ſadžewkom dla do Hornjego Wujeſda abo do Hodžija abo do Huſki ſemſchi thodžicž nježem, kaž druh bjes nami. Njevurjeſtjenia je naſcha duchowna ſchłoda, ſotruž někto cžerpimy. Sſamo roſumni Němzy naš ſe želnivoſežu wobžaruja. Ach, kaž dybci tu wéra haſhncž, hdyž žaneho molija ſ prêdowanja wjazh njeſtſtanje, a kaž dybci ſo ſkončnje ſluboſež ſ Božemu ſłowu do ſluſkoſež a njerodženja pſchewobrœziež! To je ſrudžba pſche wſchu ſrudžbu!

Se Ssernjan. Schézorstwozejmství jastupjete našcheho wotrjeza, knjes H. Gräfa-Biskopiczanstí, žaneje prózy njeletutuje, so by tež wobhydlerjam wotležaných wžow něčzishe politiske wobstejnoscze němsteho khežorstwa rošjažnil. Saňdzenu nježdželu wón w našcej wžyj sňawny pschednojich džeržesche, kotrehož hlowne wopschijecze rekaše: "Ssřeni schtant, wot druhich stronow wopuschczem, dyrbí sa- stupjenje kwojich interefow žam do ruti wacž." Na jeho sajimawý pschednojich pschitomni s wilej ledžblivoſću poſluchachu. Pschi rošmolwjenju, kotrež so t debacže pschisamkný, najprjódzhy wilowat Schlenker hlowo dosta; wón pomož žadasche pschecživo schlodže, kotrež swérina, woſebje žorný a bažanty ratarjam načzinjeja. Vonamolwjenju knjesa Gräfa pschitomny knjes ſejmki ſapóžlanz Koſkla roſestajesche, so ratarjo s polnym prawom na wulku ſchodu, ſejtajne pschibivwazej swérinu so načzinjažu, ſkorža. Šafkenu ſejmježu so tež hižo petizije, na to so poczahowaze, pschedpoložile. Pschi něčzischem hońtwinskym ſakonju pak so ſtržbam mało wót- pomhacž hodži; tež budže pschi wobstejazých wobstejnosczech jaracęžko, hońtwinski ſakon pschemenicž. Bohužel dyrbimy prajicž, so temu tak je, kaž je nami knjes Koſkla roſeftajał. Tola ſchó je na thckle hubjenych wobstejnosczech wina? Bud žam, kotrež mužow ſa kwojich ſastupjerjow do ſejma ſezele, kotsiž tam ludowe interefy njeſastupuju. To žmy w poſlednim ſejmje psched dwémaj lětomaj widželi, hdyž knjes Koſkla pschemenjenje hońtwinskeho ſakonia žadasche. Cži woſebni knježa tam žaneho ſrosumjenja ſa naſche ſtržby nje- mějachu, runje kaž ſozialdemokratisž ſastupjerjo niž, kotsiž býchu poſdaczú rad widželi, so by swérina telko ſchody načzinila, so dyrbjaloo male burſtwo ſancž. Sozialdemokratojo wſchak na to ſicža, ſe ratarjo, pluh a brónu wopuschczivši do jich lewa pschenidu a ſo so potom ſozialdemokratiske knjeſtvo ſapocžnje. Do Ssernjanſkej ſhromadžiſný běchu tež ſozialdemokratojo kwojich wotpóžlanzow poſlali, kotsiž dyrbjachu ſherbſkich burów ſe kwojey mudroſežu wob- ſbožicž. S wispěchom kwojich řečow pak budža mało ſpoſojom. Knjes Gräfa wopacžnoſć ſozialdemokratiskich nabladow a wuzbom jažnje dopokáſa, a na kotrej stronje pschitomni Sserbjo běchu, to

howrjaze pschihičowanje pokasowaſche, kotrež ſłowa kniſja Gräſy pschewedzſeſe. S wiđomnej sahorjenioſeſu pschitomni k ſkončenju 1. ſchtuczuſtu ſakſeje hymnu: „Krala Bóh požohnjuj” atd. wuſperwachju.

S Małych Debęz. Sańdzemu pońdżelu wjecżor wołkoło
7 hodzin stej bo khęza a bróźniczka, pólverniskiemu dżelacżerzej
Wicżerzej kłuszącej, wotpalilej. Wobej twarzemi bieżtej se złomu
krytej. Na nastazu wohnja je pječza dodżerzaną wuhę wina.

Suški. Założne nješbože je šo sańdzenu ſobotu krótko do tijoch hodzin njedaloko naſcheje wby stało. W knjizej pěſkowej jamie pola Nowej Wby ſu ſo tſi robocžanki, fotrež ſchęzerk na wós mjetachu, ſ pěſkowej ſczeni ſaſypie. Pěſt žony ſ tajkim wotmachom k wosej, pſched ſczeniu ſtejazy, wrjeſný, ſo ſo dwemaj ſ nich hłowa na njepodobnoſć roſraſy. Žena ſchtwórta robocžanka a po honč ſe ſtróželimi woteńdžeschtaj. Na wós ſo tajka hromada pěſta a ſchęzerka wali, ſo bo tón do zyla roſlama. Pohonč hnydom ſpyta, ſaſypnjenych wurhez, tola won bory ſpheſta rycz ſpōſnawſchi, ſo ſham je ſwojim dželom ničo njedokonja. Hafle hdyž bě ſo po pomoz do Suſki poſzlało, bě móžno, ſaſypnjenie žony wuhrjebac̄, bohužel pak jako czela. Tſi ſnjeſbožene žónſte ſu: wudowa Hanža Huležowa ſ Małejce Suſki, wudowa Bētnatka ſ Suſki, 54 lét stará, a mandzelska Schattelowa ſ Huncžeriz 34 lét stará a macz 3 malých džeczi. Sańdzenu ſtrjedu ſu wscie tſi žónſke hromadze ſ ręczu pſchi rowje ſ wulkim wobdżelenjom wobydlerſtwia tudomnnych stron hlowali.

Se Solschez. Tudomny ryczeſtubler knjess Scheffel je do ejezkeho njesboža pschiſhōl. Hdyž wón ſańdženu njedželu popoldnju na nowokupjenym konju wujěcha, jeho tón hižo na dworje wotezibnym. Knjess Scheffel ho s tym wottraſčiž njeda, s nowa na konja jaſleč. Tola s dwora wuschedschi kon na dobo s předkom stawaſthe a zo ſtoncziňje pschewali. Knjess Scheffel k ſemi panhywſchi ſebi noy puſtuj. Zanhch myſkolow njemějažebo jeho ſbězechu. Hafle ſa dwaj dnej ſo jemu ſažo myſké wrbězichu, a kaž je ſklyſhceč, maja nadžiju, ſo zo jemu živjenje ſdžerži a ſo wón wotkori.

§ Wjeleczina. W lèku mjes Nowym Městom pola Stolpnia a Wolbramez ho schwórit popołdnju mandželska dżelaczerja knechta i Wolbramez, so nietrjebala hama psches lèb hicz dwemaj mužomaj psychisamkui. Na dobo ho taj do njeje daschtaj a ju do druhoweho pschirowa cziżnyschtaj jej hróhowschi, so ju fallótaj, jeli so by wołala. W tymle straschnym wokomu mlynk Hulez i Wjasónzy se kwojim wotroczkom pschiédze. Njedziwajzy teho njekraſnikaj žonu nje-puszcziłtaj. Hulez a jeho wotroczk, kſčiti nadpanjeneje wublyshawshi, jej na pomož pschiwézefchtaj a ho do nadpadnikow i fijom daschtaj. Taj pak ho i nožom wobaraſchtaj a Hulcza a jeho wotroczka tak straschnje na hlowje a rukomaj ſkalachtaj, jo dyrbieschtaj taj w Wolbramezach pomož jeneho hojerja pytac. Nadpadnikow hu bórly po tym żandarmojo je Scherachowa, Sohlanda a Wolbramez, kotsiž běchu ho šromadnje na jeju pytanie podali, wuſledzili; staj to bratraj Ludwiga i Wjeleczina, i kotrejuž je mlodbschi 17, starschi 22 let starý. Požlednišchi je hižo ras 8 měsazow dla ſluczenego nadpada w jaſtwie ſedział.

S Lupoje. Kaz̄ ſo thdženja vižačhe, ſu naſchego knjeca duchownego Sarinka ja predarja w Budyskej Michalskej woſzadze powołali. Dokelž w tu khwili w Sakskej žanach herbſtich młodych duchownych bjes ſaſtojnſtwa nijе, naſcha woſzada pač bjes duchownego bycz nochze, je naſche zytkwinske pschedſtejcerſtvo woſsamko, knjeca fararja em. Domaſchku, kotryž je ſo psched někotrymi lětami khorowatoſcze dla na wotpočink podał, proſzyć, ſo by, jeli ſo by jeho ſtrwoſcž dovoliła, na khwili w naſchej woſzadze duchowniske ſaſtojnſtwo ſastawal.

Školschischa pola Wobšorka. Tudemne kantorske městno
šlo jutry 1896, dokelž šlo něčíži knjies kantor Bergan na wot=
počink poda, wuprōdni. Majsterje šlo wone, hacž runje stej dvě
něčízne naſcheje woſzadý herbstej, i jenym němſkim wucžerjom woſzadý.
Sserbow naſcheje woſzadý myžl jara rudži, so by šlo potom na
dobo i žyrkvje a ſchule herbstka rēč wucžishečala. Duž by jim jara
lubo bylo, hdy by šlo jedyn herbstki wucžer wo kantorske městno
samolwil. So by šlo wone wupišalo, to šlo na žana waſchnje
niewocžakujie, tola hdy by šlo jedyn Sserb se ſamžneho pohnućza
samolwil, dha by wón w žyrkvinskej gmjenje wjele pſchitilnoſcze
namakal.

Wojerez. W pośledzenju 23. novembra Wojerowskeho ratařského towarzstwa staj ſo k wólbi do ratařſeje komory jako ſaſtupierzej Schleynſeje provinzy ryčerſkublet Götz w Vyžokim Bukowje a kublet Säuberlich w Ptaczezach namjetowaſo.

S Wojerez. Wobstarna mandželska čéšle Hanža Eastuph

wóndano do dwora tudomneho r  nika R. stupi. W tym samym wokonku s o na nju rjetzha t wottorze a jejmu prawu ruku na za o znicie waschnje rostusza.

S Kocziu. Wiedzeli pięć z nich, że tu kieżka Róla
z Kulowa do jeneje studnie panywają, bo np.i.

100 S. Ptaczez. Nasch knies duchowny Ungač ho jutſje njedželu
jako farać ſapofaže.

S Niſkeje. **S** tudomneho jaſtwa je pońdżelu węſty Halmu, fotrehož vechu paduchſtwa dla ſajeli, eȝetnył.

Se Shorjelza. (Khostanjska komora.) Młodofitny niedociągnięty, 13-latek Paweł Handrik w Wołcieżej Horje, bie kwoju macz, fotraż

bo i wutowaniem živi, tak
niewubu, hač pomoz pola
husko wobkrauył, jo jej niečo druhę
budnistwa pszećživo njeporadzenemu

džesču pytacž. Młodostny paduch bě s kluczom, kotrýž bě jemu zbohotobskorženym 13 létym Hendrich Brando wobstaral, kteřinu hwojeje macžerje woczęnil a 20 hrinow s njeje frant. Na to Hendrik wokolo dündasche, domiž frantene pjenjesh pschedečniil njebě. W noži 3. augusta šo wón do wobydlenja hwojeje macžerje wróci a se ſeketu wokno wotpacžiwschi, wón do jſtvy ſalešy, s kotrejē ſažo 20 hrinow pjenjes, jedyn pschedečečniil a por čzriow frant. Tydžen poſdžiſho chyzsche šo tón njedocžniil s nowa do macžerneho bydla ťamacz, tola tón króž jeho nôzny stražník, kotrehož bě macž na hwojeho paduſchneho ſyna fedžbliweho ſčzinila, wotscheri. Skónčnje bě njekhmanik jenemu staremu mužej w Miloraſu 20 hr. wuwěſhečil, wudawajo, ſo chze ſebi jeho macž te pjenjesh požežicž. Hendrika s jaſtwu na schythri měhožy, Branda, kotrýž bě jemu pschi přenim paduchstvje pomozny byl, s jaſtwu na dwě njedželi ſažudžichu.

— Zyhelník Gustav Wojta, maschinski wjedník August Rocher a zyhelník Jan Kasper s Lubujscha běchu wobksorženii, so ſu ho pſchez̄iwo ſalonje wo roſbuchadlach pſchechſli. K roſtſelenju ſmierſnijeneje hliny wobksorženii roſbuchanski pôver trjebachu. Woni pak ničzo wo tym njewjedzachu, fo dyrcbi kózdy, fotryž chze roſbuchadlo khowac̄, k temu polizajſku dowolnoſc̄ mēc̄, runje kaž jím ničzo wo dynamitowym ſalonju ſnate njebě, po fotrymž fo njedowolene wobkſedzenje roſbuchanskeho pôvra ſ jaſtwom na 3 měſazh khosta. Wobksorženii běchu ſ njewědomoſc̄u ſalonii pſcheſtupili; pſchetož Kasper, fotryž bě jón bjes polizajſkeje dowolnoſc̄e ſupil, bě dželbu wot njeho Wojtej, a tón ſaſo něſchtō Rocherej dal. Sſudniž dyrbiachu wobksoržených ſ jaſtu na 3 měſazh ſaſudžic̄, tola jich ſi tym troſchtowachu, fo budže ſtatny rěčnik prôſtwu wuſich wobhnadženie pola khězora podpjerac̄.

Wuſkudženja.

Khostanska komora. Namjenječešťat Ernst Clemens Beier
bě 25. oktobra w Starej Žyhelnči pola Pancžiz dželacžerjei Paw-
likej koſchlu s powjasa franył. W Pancžanskim hoſćenzu paduch,
kotryž bremječko khowacz pytaſche, žandarmowe tukanie sbudzi,
kotryž jeho ſaja, hač runje Beier wobkručeſche, so koſchla jemu
kluſcha. Wobſtorženeho, hžo wospjet paduchſtwa dla khostaneho,
k jaſtwu na tsi měžazh ſažudžichu — Hoſpoſu Žanu Měrcžinęz
w Pomorzech dla pſcheſtupjenja hońtwinſkeho ſalonja k 10 hrivn.
pjenježneho khostania ſažudžichu.

Pschißagny bud. Dželacjerja Korlu Augusta Härtelta i Němstich
Pasliž, dla saloženja wohnjow wobskorzenego, wiwinowachu.

Kawński h. n. 16 letna Maria Augusta Rjeliz a 12 letna Emma Rjeliz s Niewiez bęschtej w Budyschinje malym holzam wospiet pjenes, slanki, żelle a hrajki kramyloj. Starszej Rjeliz

jaſtwo na 6 dnjow, mlôdſhei Rjeliz na 2 dnjej psichidzichu. — Kamjenječežbarjej Jakub Schäfer a Wylem Schäfer w Rječornju

besztaj wjedzor 22. oktobra na Bismarkowej drošy w Budyschinje piščaria Poitscha, ani so by tónu jímaj někajku piščicinu k temu dal, hromadže piščebiloj. Jakub Schäfer ma teho dla tsi měšazý a Wylem Schäfer 2 měšazaj w jaſtwje ſedzec. — Dželaczeł Michał Bräuer je Ssernjan, 28 króz hýzo khostany, bě w Hobrakez forežmje w Kamjenej tak wótsje harowal, so mějſeſte hoſczenzaſ ſa nūſne, jemu ſi hoſczenſkeſte ſtwy won kaſac, dokelž wón ſi dobrym njeńdzeſte, jeho forežmar won dowjedze, Bräuer pak ſo woſpijet wróci a ſamo woſpijet ſi tijom do forežmarja bijeſte. Hdyž Bräuera do paſtýrnje wotwiedzechu, ſo wón ſpječowasche a do polizaſkeho klužobnika

ī kijom pjerjeſe. Wobſtoržencho, kotryž bě podla teho ion ſamym džen w Nalezach po proſchenju khodžil, k jaſtvu na dwaj měšazaj a k arreſtej na tji njedzele jaſhudžichu. Tole khofstanje wotpoſucziwſchi ſo wón pod polizaſku nadledžbu ſtaji. — Dželacjer Oſkar Hempel, kotryž bě pola kublerja Börnera w Wurizach dželal, bě ſo

s tuthm 13. septembra na kublowym dworje swadzil. Psihi tym wón se samyżkom s blachowym bowom Börnera do ruci prasny, tak so krawatwaja rana nastą. Podla teho wón se samyżkom s rybafkim hakom s durjom Börnerem domského desku wurašy. Wobskorzenego k jaſtu na 16 dnjow saſudžichu. Dale Hempelej hischze arrest na jedyn dženiu pschiſudžichu, dokelz bě pwojemu hospodarzej dweju młodej holbijow, kotrejuz bě hnydomi ſjedl, kramyl. — Skorza mjes kublerjom Schibakom w Komorowje pſchecjivo rěníkej Benerej w Nalezechy ho s roſrunanjom ſkonči. — Ssadař Jan Žabuš a wiſowat Pawoł Semig w Budyschinje běſchtaj ſchewza Rycerza s Rachlowa na Lubijskiej drósh pschebiło. S wobskorzenemu ſjedzeho k 10 m. pjenjeſzeho khotanja ſaſudžichu. — Mlynk Reichelt s Lubnijowa, kotrejž bě w Kschizanez mlynje w Budetezech khezne durje a jedyn ſtol roſbił, k jaſtu na dwě njedzeli ſaſudžichu. — Czeladnika Pawoła Schrötera s Kale, kotrejž bě 14. oktobra ſwojemu hospodarzej, živnoſcerzej Hanſcej w Bréh, 20 hrynow kramyl, k jaſtu na tydžen ſaſudžichu.

Priopk.

* (Cicžba 13.) W jenym Barlinskim hoſczenzu bě papjernikat W. hoſczeniu wuhotowal, na kotrejž bě 15 pscheczelow pscheproſył. Dwejo w poſlednim wokomiku hwoje wobdzěſchaj, a towarſtvo, nětko s 13 woſbow wobſtejaze, dzīwajo na ſnatu pſciwérę, ſo je 13 njebožowna ſiežba, ſo ſa blido ſyñycz. Olijachu ſo tak doſlo, hacž ſo papjernikat W. roſkudži, ſi kózdom wuměnjeniom „ſchtyrnateho“ wobſtaracž. Wón do hoſczenzſteje ſtwy doběžawſchi młodeho člowjeka, kotrejž drje bě po na- poſladze khetro wottorhany, kotrejž wobličjo pak ſo jemu liſojeſche, proſchelſche, ſo by ſo pschi hoſczenie wobdzeli. Zufu ſo doſlo nje- pschemyſliwſchi pscheproſchenje pschija a ſebi jędz derje ſłodzecž daſche. Hdyž bě hoſczenia ſkončena, „ſkobujedźlej“ ſa pscheczelniwe ſkobuſtutſowanje pječz hrionow varicu, na czož ſo zufu wotſali. Hdyž pak chyžchu ſo czi „tſinaczo“ roſzohnowacž, hoſczeniat W. pytny, ſo bě ſo jeho nowy drohi ſyñſti ſwjerſchnik ſhubil, na kotrejž měſtinje „ſkobujedźlowa“ wotnoſhena, wjetka ſuknja na hoſdžu wiſaſche.

* (Scherjenje.) Kaž ſo ſda, w Delnič Lüžizach wólni młodži ludžo hischze druhdy ſcherjenje hraja. To je ſo wónano w Woſchkalawje (Schönbecku) pola Wětoſchowa ſtało. Něhdže wot thjoch njedzél ſo tam ludžo wječzor na wžy ſcherjachu, a wſchelazh ſo ſcherjenja jara nabojachu, kotrejž woſhebe wokoło jeneho dwora hwoje njeſaſanſtwa czerjeſche a ſo ſ tym njeſpoſkojeſche, ſo na dobo ſady plotu abo kercziny wuſtupi, ale ſamo na ſjawni drósh ludži wobdzawſche a jich niž porędko hoſzinu doſlo na jenym blaſku ſe ſtrózeleni kaž woſamjenjenych ſadžerža. Powjescz wo tuthm ſcherjenju ſo ſ blyſkowej ſpěchnoſežu wo wžy roſſchéri a do pschiwérnych wutrobow wulkotnu hrusu ſaſchęzepi, tak ſo ſebi ſkoro wječzor a w nozy nictó wjazy na wjež wón njeſwéri. Ženož ſchtyrjo ſaſadžicži dželaczerjo wericz njemóžachu, ſo moħl to wopravdze ſcherjazy dućh bjes cžela bycz; duž woſhamknychu, ſebi teho dućha bliże wobhladacz. Hdyž nětko njedawno wječzor na ſcherjenje ſakachu, ſo wone tež kaž hewak poſkaſa, ale bōrſy ſtrach pytnywschi, bě tak wobhladniwe, ſo ſo jim popadnycz njedasche. Blížſchi wječzor pak běchu njebojaſni honjerjo ſbožowniſchi. Woni ſcherjenju ſe wſchech boſow na ſožu džethu, tak ſo jim cžeknycz njemóžeſche. Měch, mach, bě wodžewka ſe ſcherjenjoweho cžela, kožowa plachta, kž ſo jako člowjek ſ ſožu a miaſhom, ſ koſezemi a žlami wupokaſa. A hdyž jemu tež naſobličo (larvu) ſežahných, běchu ſabahjeneho dućha wuſwlelli a mějachu G... chez wotroczka psched ſobu, kž jich ſkiwlo wo wodacze proſchelſche. Ale hakle, hdyž běchu jemu ſožu derje wuharowali a ſmječzili, wotfryte ſcherjenje puſtchžichu. W Woſchkalawje drje ženje wjazy ſhericž njevidze.

* Cžegke njebože je ſo pschi jenym poſrjebniszežu w Kartauſu w wječzornej Pruskej ſtało. Tam jeneho wuſluženeho žandarma khowachu, pschi cžimž ſo wojeſte towarſtvo pod wjedniſtrom krajneho radžicžela Kellera wobdzeli. Hdyž bě ſo cželo do rowa puſtchžilo, ſtati woſazhy po ſwuczenym waſchijnju ſe ſwojich tſelbow tſelichu. Psihi tym jenu želazu žonu cžeglo, a tſi želaze žony lohko ſranichu. Kaž ſo wupokaſa, bě jedyn njekeždžilu tſelz hwoju tſelbu město ſ patronu, ſ ptacjim ſchrótom natykał. Psihi pytanje je ſaložene.

* (Bludny prynz.) Koburgſkeho prynza Pedra, starscheho ſyna ſaffko-koburgſkeho prynza Augusta, wnuſa ſemrieteſto brasilſkeho khezora Doma Pedra, běchu psched tſiom i ſtami dla njejabzny wu-

dyrjeneje wotwótnoſež do jenye Winskeje privatneje bludniſy do- wiesli, ſhtož ſo ſ pomozu woſnjoweje woborj ſta. Kaž ſo nětcole piſche, 30 letny njebožowny prynz na wjelewjedzenje khor. Wón měni, ſo je w Brasiſſej, hdyž je ſo narodzil, knjezefſtwo po ſhwo- jum džedze naſtupil, a po tym ſo woſkobami, jeho woſdawazymi, woſkhabža. Wſcha nadžia je ſo ſhubila, ſo by prynz hdy ſaſo woſthoril.

* W Hamburgu je wěſty dr. Scholta, hamſki ſudnik, wulke njeſeſež měl. Poindelci chyñſche jedyn knes pschi Gustowej drósh do parolodže ſkocžicž. Wuljeje kriewy dla wón ſuž miſhny a do wody padny, w kotrejž ſo hnydom ſhubi. Nichto teho knjeſa ſpólnal njebe. Dokelz pak ſo dr. Scholta w ſwojim čaſku domoj njevrocži, hódanje naſta, ſo ſznamo je wón tón njebožowny knes byl. A tak tež běſche; pschetoz poſdžiſcho ſu jeho cželo ſ Alſtry wuežahnyli.

* W Rotterdamje je ſo potajne ſtučzenje ſtało. Džekacžlenný Hoogſtedenez hólcežez ras njebe ſe ſchule domoj pschichſchol; wſchē woſhonjowanja ſa nim běchu podarmo. Ženož nětotiſi ludžo wudawachu, ſo ſu jeho poſleni ras ſ hubjenje ſwoblekanym mužom hromadže widželi. Nětko ſtaj hólcežezowal ſtarſhei njepodpiſanym liſt dostaloj, w kotrejž ſteji, hdyž je hólcežez ſkonzowany. To bě bliſko pola města; a tam ſu tež jeho cželo wuhriebali. W liseže džecžowym mordat, ſo wě, ſo nichto druhi, tež pſiche, ſo je ſo njeſkut ſ wječzeniom ſtał, a ſo mordat w pschichodnym juliju ſu ſo pschihndže a potom tež hólcežezowu mału ſotru ſkonzuje. Na mordarjow wuſlědzenje je 1000 ſchěznakow wuſtajenych.

* Rubježne mordarſtvo wot poindžele rano woſtrjeſne měſtačko Teltow w njeměrje džerži. Tam ſu w nozy wot poindžele 82 letnyho předawſchego želesniſkeho wohladarja Bohumila Scholtu ſkončowali a jemu 1450 hrynow pjenjes kramyl. Mordar je ſi rubjeniſtrom cžekný a hacž dotal hischze wuſlědzenym njeje. Scholta bě ſo psched ſchelcž lětami na wotpočink podal. Wot 10 let wón poſpochi w ſohdež domje bydlefſche. Hdyž bě jemu psched dwěmaj lětomaj mandželska ſumrjela, wón ſam hospodarſtvo wje- džeſche. Poindželu rano ludžom nadpadže, ſo ſaſtupne a ſtwinie durje Scholtoweho woſhydlenja wotewrjene ſtejachu. Duž dwě džowzych ſtareho muža, kotrejž ſtej wobej ſwudowjenie a w Teltowje živej, ſawoſachu. Do woſhydlenja ſtupiwiſhi w nim mjes ſchiniu a kožom Scholtowe cželo, jenož koſchlu woblečené, na ſemi ležaze, namakachu. S nožom běchu jemu ſtr a po ſchije roſteſnysli. Mordarjo běchu ſomodu roſpacžili, wſchē wěžy ſi njeje ſwumjetali a jenož namakane pjenyes kramyl. Mordatſki grat, dybſacžny nôž, ſu wó jſtowje ležo woſtaſili. Mordarjow ſkłed ſo pječza hido wuſlědžili. Wot tym ſo pſiche: Woſpijet je nadpadnýlo, ſo je ſkončo- wanego mlobſcha džowka, wudowa ſtražnička Hermanna, ſ podhladnym člowjekom, tež krótko do mordatſtwa woſkhabžala. Duž polizija ſwudowjenu Hermannowu do wótreho pscheklyſchenja wsa. Hermannowa ſo wuſna, ſo je wona ſe ſawěſzenſtvi agentom Kortu Kurzom w poſlednim čaſku woſkhabžala. Na tuteho agenta tukaja, ſo je Scholtu ſkončowal, a ſo je jemu Hermannowa prajila, hdyž jejny nan ſwoje pjenyes howa.

* Bandarmu, hacž nanaſlěpſchego wuſlědžaka, woſkhabži Mohrunſki woſtrjeſ. Někomu bě paduch w nozy 10 ſačkow kramyl. To wón žandarmej ſwojeho woſtrježa ſjewi, a tón ſo popołdnju do ſchule ſužodneje wžy poda, dokelz ſo nadžiſeſche, ſo tam paduchu wuežuſchli. S wuežerjowej dowolnoſežu wón do ſchulſkeje ſtowje ſaſtupi. Tam ſo ſ džecžimi pscheczelne roſrečzowasche. Na dobo ſo jich woprascha: „Schtó mjes wami je hido facžu pječeñ jędz?“ A hlaſ, woſomlětny hólcežez zyle dowerňe wotmolwi: „Ja, knes žandarmo, ja hým dženža ſ wobjedu facžu pječeñ doſtał.“ Pola jeho nana žandarm hnydom kramyne ſački namaka.

* W Trognowje (w ſakſkim bohotſtvi) ſo 18 letny ſyń kuble- rja Paſtora ſi teſchinkom paraſche. Teſchink ſo ſpuscheži a wutſel jeho 10 letny ſotru, w bliſkoſeži ſtejazu, trjechi. Kulta wulki knesl na hólcežnej dráſce roſraſhy, ſo jeje ſchije ſmimywschi; tola pak je jej hlowu khetro cžejko ſramilo.

* Naiwjetſche reſniſtvo na ſwěcze bjes dwěla firma Armour & Co. w Chicagowje woſkhabži. Wona mjeſeſche ſa leto 1893 ſežehowazhy wupokaſ: Šaréſalo je ſo 1750 000 ſwin, 1800 000 hwyadow a 625 000 woſzow, a wuſkowalo je ſo 102 milionow dolarow. Wona ma 11 000 dželaczerjow, kotrejž je ſa leto 6 milionow mſdy wuplaſzila. W ſwinjazej rěſařni ſo ſoždy džen 5000 ſwini ſaręja a pschedzela, runje tak wjele tež hwyadow. W ſhmje hischze wjele wjazy. Armour zyleho ſwěta wikowanje ſe ſwinjazym miaſhom woſknejſi.

* W Wolfensteinje je 16 létma fabriká holza hnydom po prouđe živoje džecžo sklonzowała. Wona je jemu s hamovom hlowčku rošbila a potom hischéze morwemu schíjku pscherěšla. Džecžówe čjelko žu ludžo, kiz běchu jo schkrczecž žlyscheli, w hromadže hěbljnowy namakali.

* Załožne njesbože je ſo psched tydženjom na jentym Brunswigſkim dwórniſchcu ſtało. Hdyž tam 19 létmy mlodžen, wěſtý Rottger, jenicki ſyn jeneje wudowy, žobu wosy rjadowasche, wón, ſ deſti wotſtořčeneho woſa ſloczimſchi, ſo pschedlada a pod wós padže, kotryž jeho hnydom tak roſmječe, ſo wjazh ſpōſnacž njebe. Sso wé, ſo bě hnydom moriv.

* Bowjeſz wo kriwanym njesluktu ſo 1. dezembra wjecžor w Brunschwigu roſcherrjeſe. Hdyž ſo tamniſchi 33 létmy pincznik, Richard Kampf, do živoje ſparneje komory poda, ſo by ſo k měrej lehnył, dosta wón wot jeneho w domje býdlazeſho invalidy, kiz bě ſtradiž ſa nim čeřčal, ſe ſekru ſylny morif do hlowy, tak ſo hnydom bjes roſuma ſ ſemi padom. Kop bě jemu nimale roſchecžpem a wulke koſčzowe tſchěſti težachu w ranje. Kampf bjes nadžije w hojeſti leži.

* W Badenweilerje (w Hornjej Elſaskej) ſu psched tydženjom wohén ſanecžowazeho agentu, Žakuba Dintera, hrjebali. Hdyž bě kaſhež hižo na pol ſahrjebanh, wuſlyſchachu pschitomni, ſo ſo w rowje ſchrótuje. Hnydom kaſhež ſaſo wuſlyſchachu a jón wotteriwiſchi, čjelo hinač ležaje namakachu. Noſy běchťej ſ ſebi ſežehnijene a ružy, předy ſ růžowym ſtyknjeni, netř ſoňto ležechťej a běchťej ſpiaſczeni. Dinter bě bjes tym woprawdze wumrjel.

* Š Graza (Schtyrſkeho Hrôdka) pižaja: Wobſedžer ſwerjenza, knies Klutki, bu dženža, hdyž ſ ſiecžlennemu leopardej do kletki ſtupi, ſa ſbiju ſhrabnjeny a tež w wobliczu jara wobſchkoženy. Leopard jeho njebe ſpōſnał, dokelž bě wón w kožuſche ſ ſjemu do kletki ſtupił, kaž ženje předy. Sranjeny, do měchęzanskeje hojeſti dowjesejen, je w ſmjeronym strasche.

* Wotzéloweho pschedſtejerja italskeho ministerſtwa ſnutschownych naležnoſčow, le Peru, je poindželu w Romje na ſkodach ministerſtwa wěſtý Voſto, ſe ſaſtojnſtwa puſchczem ſnihimjednit, ſ ſaſac̄em dvojzy klo. Le Vera je wjèle krije ſhubil a je ſmjerči bliſto. Voſto je ſ wjecžiwoſču Peru nadpanyl, dokelž je tón pječza na tym wina, ſo ſu Voſta ſe ſaſtojnſtwa puſchczili.

* W knježničkim kloſchtrje Saint Antoine je bě 1. dezembra w nožy wohén wudhyrl, kotryž wulti džel kloſchtra ſanicži. Drohe relifkije buchn ſahubjene. Knježny ſu poſhwoblekane ſ woknami won do ſahrody wuſlakale. Žadny člowjek do njesboža puſchichol njeje.

* Njenadžite bohatſtwo je ſo dwěmaj ſlužobnýmaj džowkomaj w Parisu dostało. Tam je 85 létma rentierka Bricowa nahle wumrjela. ſwoje ſamoženje, wjèle milijonow wučinjaze, je wona ſwojimaj dolholetnymaj ſlužobnýmaj holzomaj wotkaſala.

* W Palma de Mallorca, na jenej ſchpaniſkej kupje, je ſo wulke njesbože ſtało. Tam mějachu wonka psched měchęzanskej murju wulku kólnju. W tej kólni bě něhdže 100 dželaczerow, ſ wjetſha žónſkich, kiz tam patrony wuprōſdnjachu. Š dobor ſo roſbuchnjenje ſta. Byla kólnja do thžaz kručow roſlečza, a ſ roſpadankow ſu 60 žaložnje roſtorhaných a ſwuhlených čjelov wučahali. Daloko a ſcheročko kruči člowjecžich čjelov roſmjetane ležachu. Wobſchkoženych je 40 woſbow, 35 žonow a 5 muži. Š tých je bóřh 6 woſbow wumrjelo. Š wulkej próžu ſu wohén wot bliſkeho wulkeho ſkladu třeňueho procha wotdžerzeli a ſ tym wjetſhu ſchodus wotwobročili. Saſtróženje w měſce bě jara wulke. Wsche khlamy a pschedavarje běchu ſhnužarowajz ſamknyli.

* (Wot hólzy wotwiedzeny.) W Dimitriſkim džele města Smirny (w Malej Afiskej) jedyn mlodžen mlodej hólzy holdowasche. To ničo wujradne njeje. Wón pscheda, ſ ſnejawſchi, kotraž jemu praji, ſo chze jeho žona byč. To je něchtco čjelce vſchědne. Spodžiwniſcho hdyž je, ſo přenja luba w kvaž. Hdyž běchu kvažni hofcžo w zyrkvi ſhromadženi, ſo byču pschi wěrovaniu pschitomni byli, ſ někotrymi pschedeželemi do zyrkvi pschihna, ſo mlodeho muža ſmožowa a jeho ſe ſkaſanym woſom wotwjeſe. Jedyn duchowny, kotrehož nimo jědžo ſetkachu a do woſa wſachu, mlodžen ſ jeho wotviedžeku ſwerowa, mjes tym ſo bohata njeviſta ſe ſwojimi hofcžemi domoj džesche.

* Někto budža tež hischéze ſe žoldžow palenz dželacž. Žoldžowé běliſny pschedytažy ſu namakali, ſo wone wjèle zokora wopſchijea, kotryž ſo ſ dželenu palenza pschihodži. Žoldžowých palenz podobnije tak hlodži, kaž žitny. — Dale je tež móžno, mjaſo makowých hlowčekow ſ palenju palenza wužicž.

(Zyrkviſke powjeſče hladaj w pschilofy.)

Pschedadžowanje žiwoſče.

Podpiſanaj mataj kředu 11. dezembra dopoldnia w 10 hodž. ſahrodiſku žiwoſče w Lufy, Janej Ho benkej ſluſhazu, bjes wumjenka a hospody, žlu abo po žadanju kúpzow tež dželenu, na městu ſamym na pschedadžowanje pschedawacž.

Czech a Bartko.

Drjewowa awſzija.

Wutoru 10. dezembra 1895

ma ſo na Njezwažidliſkim reverje ſežehowaze paſne drjewo na pschedadžowanje pschedawacž:

10 rm. khójnowych ſchęzepow, 22 rm. khójn. kulečkow, 62 khójn. pjenkow, 56 khójn. dölkich hromadow k walčinje w 9. drjewiſchęzowym wodželenju, 100 rm. ſuſchizowych kulečkow, 30 rm. ſuſchizowych khójnowych ſchęzepow, 135 tajlich dölkich hromadow w 3. a 4. wodželenju.

Sapocžatki dopoldnia w 9 hodžinach w přenšchim drjewiſchęz u pschi ſzowjanſkim pucžu.

Hajniſle ſarjadtſtvo.

Niepraché.

Pjenki na pschedan.

Zara rjane, žuche, 1 m. dolhe mjeſke pjenki ſteja pola mje w Subernicžy meter po 2 mk. 60 np., kaž tež w drjewiſchęz na Mikowſkim reverje meter po 2 mk. na pschedan.

Po žadanju ſo wone tež po najtunſchej placzisnje pschimwjeſu.

G. Biele w Subernicžy pola ſuežiny.

Borucžam ſwój wulti ſklađ hotowych pschiležazých a ſcheročích

muzazých fožuchow,

psjelszowých žaketow a paletotow
ſa žónſke,

psjelszowé jupy a pucžowanske fožuchi,
krótké a dolhe dželanske fožuchi
ſa mužskich a žónſke,

pschiležaze a ſcheročke psjelszowé kuty
ſa žónſke, kaž tež

bjes molow wobſadženje a kože ſ podſhicižu
ſamkneho pschihotowanja,

kožmate mězy hdyž po 1 mk. 50 np. hacž ſ najlepſchim,
psjelszowé khornarje hdyž po 1 mk. 60 np. hacž
ſ najlepſchim,

psjelszowé muſh hdyž po 1 mk.,
psjelszowé mězy ſa mužskich hdyž po 70 np.,

pluſchowé mězy ſa hólzow hdyž po 50 np.,
kuſnijane mězy wot najjednorisicheho hacž do najwožebniſcheho,

filzowe klobuki w najwjetſchim wubjerku,
zylinderowe klobuki po 3 mk. a drožſche.

Skafanje po měrje a pschedzelenje nosčených fožuchow ſo ruce a tunjo wuwjedže.

F. Trulley,

Na ſchulerſtej haſky 7. fóžfar. Na ſchulerſtej haſky 7.

Wódne ponoje, koth, kachlowe platy,
něčzowé rebliky, kachlowe durczka,
třeſchne wokna, twarske hofdže

Paul Walther.

tunjo

A hodam

szwój wulkotny skład herbskich a němickich spěwarškých knihow w najwožebnich a najjednorischich swiaſtach, fotografiowe, pěſniſtrowe a pižanske albumy, pižanske, notowe a ſzczęſte mapy, liſtnizy, dželanske a ruczne toſche, zigarowe etviſe, portemoneje a moſchniczki, furne blida, furne ſerви, pižaki, ſchwadliſtrowe, rukajzowe a zigarowe kaſheziki, balske wjechliczki, domjaze žohnowanja, fotografiowe wobliku we wſchęch wulkoszczach, liſtnu papjeru a kaſety w kraſnych muſtrach a pěknym sawalkach, lampowe krywy, wobraſate a baſzniczkowe knihy we wulkim wubjerku po najtunischiſtich placzisnach dobrocziwemu wobledžbowanju porucžam.

Gustav Rämsch,
knihowjasarnja a papjerjowa pschedawarnja
na bohatej haſzy 21.

Žonjaze a džecjaze

židzane, płyſchowe, ſukniane, chenillowe a wołmiane, jenož nowe a pſchitejaze muſtry w njezmrnje wulkim wubjerku barbow a po najtunischiſtich placzisnach porucža

Leopold Posner,

najwjetſha pschedawarnja pſchazych a wołmjanych tworow w Hornzej Lutizi, na bohatej haſzy 7 w Budyschinje na bohatej haſzy 7.

S dobom na ſwoje wopſchedawanje pſchennych a njeſchennych filzowych klobukow ledžne činju.

S poczeczowanjom
Leopold Posner.

Lann muczu, rypisownu muczu, barłmownu muczu, ſeinsloworjechownu muczu, palmosornowe woſzuchi, kuſchene piwove ſłodziny, ſłodowe ſoſochi, ržane a pſchenicze woſrubby, piſu gris, majz, majzowu ſchrót, ſeczmienjowu piſu porucža tunjo

Paul Schulze,

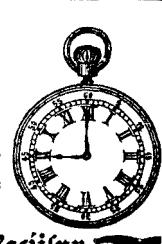
žitna wikowatnja pſchi žitnych wilkach 18.

Franz Marschner

čaſnikar w Budyschinje

czo. 9 na bohatej haſzy czo. 9

szwój skład čaſnikow a čaſniklo-
wych ryciasow dobrocziwemu wob-
ledžbowanju porucža.

Hódna twora. Tíhomne rukowanje. Tunje placzisay.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pſchiſpomnjenje: Kęču herbski.

Wſchē družinny filzowych stupnijow a toſlow

(kamžah wudžell) porucža w wulkim wubjerku

P. Ulbrich (R. Pertuchowu naſlēdnik)
na ſchulſkej droſy 11 pſchi theatrje.

Stejiſchezo na torhoſchežu: pſchi měſchczanslej haptzy.

Paul Giebner,

wino wulkopschedawarnja w Budyschinje, na bohatej haſzy 18 s nutſhodom na theaterowej haſzy.

S tutym porucžam ſzwój wulk ſkład

běleho a czerwienego wina

wſcheje družiny.

Bola mje móže ſo kóždy na to ſpuſhczecz, ſo jenož eſte a woprawne wino doſtanje, a ſhtož placzisny naſtupa, móžu je najtunischo wobliczic, dokelž ſwoje wino s wulkimi dželbami — rheinske wino s zylymi wagonami — kupuju, taž žana druha pschedawarnja w Budyschinje.

Najtunische družiny placza 70 np. po bleſchi. Pſchi wotewſaczu 25 bleſhow wopſhijecze jeneje bleſche tychle najtunischiſtich četwienych a bělych winow s 55 np. wobliczu.

Portſke wino khorym k poſylnjenju bleſchu po 1 mf. 40 np., 2 mf., 2 mf. 50 np. a 3 mf.

→ Rosdžel w placzisnach w starobje winow leži. →

Najwjetſhi ſkład w měſcze. — Woprawdze tunje placzisny.

Filzowe, zylindrowe, hoňtwjetſke a džecjaze

flobufi

we wſchęch nowoſczech čaſha nimo měry tunjo.

Katarſke, domjaze, dželanske a džecjaze

we wſchęch móžnych družinach a formach jara placzisny hódne.

Wilzowe stupnje,

ſnaty najlepſhi wudžell, njeđiwaſzy powyſhenja placzisny po starzych tunich placzisnach.

Pjelſcزوwe twory,

jaſo koſmate měžy, koſmate muſy, koſmate khornarje w ſaruežnych dobrych hódnoſczech po jara tunich placzisnach.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſzy 22 (pódlu hoſczenza i winowej ſiczi).

Drzewowe awkżeje: Wondżelu 9. dezembra dopoldnia w 10 hodž. w Jaworze. — Wtorek 10. dez. dop. w 9 hodž. na Wotrowskim rewerze.

Ziwnośc je 40 körzami, s kłamatuju sjenoczena, ma na pschedan **Ida Thyschandlowa** w Młkowje pola Niskeje.

R hodam

porucza
z o l o r,
r o s y n k i,
mandle,
zitronat,
butru,
koruski,
drożdże,

stejadla sa bożodżeszczywych sichtom,
worekchi,
sichtomowe kuski,
penn,
szweczkowe dżerżali,
szweczki,

choſej,
ſchokoladu,
lakao,
czaj,
w i n o,
zigarb,

wolmu,
wołmjane joli,
ſchtrypny,
koſchle,
ſholowhy,
ſchtrykowane lažy,
ſchtały,
wallowane stupnje,
filzowe stupnje,
filzowe toſte,

wulki wubjerk
hr a j k o w,
porzlinia,
hospodařsku nadobu,

k nowemu lětnu:
sbożopſeſjeſe ſhartli,
protoſki,
rum, araf,
punſchowe eſſenzy.

Prózruj je po pschedzo, jenož dobru tworu po ſolidnej placzeńsje poſchedawacž.

"Sſerbſke Nowiny" ſu pola mje doſtačz.

August Lorenz
w Budyschinje.

Reſtaurazijs „Lischčja jama“ w Budyschinje.

Woprawdžita Winska kuchyn, symne a czople jędze, kaž tež ſtajnje hotowa jędz w kóždym čaſku.

Dale czeſczęſnym Sſerbam, kotſiž do Budyschyna poſchindu, ſo bychu hodowne dary kupowali, k wiedżenju dawam, ſo hym rad hotowy, paſety, laſhezili atd. darmo na khowanie bracž.

Oſtar Dietrich
na ſadnej bohatzej haſy 1.

Krajnoſtaſki bank.

Dauſte ſupouj naſich ſaſtaſnych liſtov ſo

wot 15. teho měſaza

na ſledowazych placzeńsjech bjes wſcheho wotczehnjenja ſa hotowe pjenesy ſupuja:

w Budyschinje pola Krajnoſtaſkeho banka,
w Draždjanach pola jeho filiale, Schulgasse 1,
w Annabergu pola knjeſa Ferd. Lipſerta,
w Chemniſku pola Chemniſkeho bankoweho towařſtwia,
w Döbelnje pola Döbelnſkeho banka,
w Freibergu pola knjeſow Ludwiga & Co.,
w Greizu pola Zwidawſkeho banka,
w Herrnhueze pola knjeſa C. F. Görliza,
w Lipſku pola knjeſow Bedera & Co.,
w Lipſku pola knjeſow Schirmera & Schlicka,
w Lubiju pola knjeſa G. G. Heydemanna,
w Plauenje w B. pola Vogtlandſkeho banka,
w Rožweinje pola filiale Döbelnſkeho banka,
w Waldheimje pola filiale Döbelnſkeho banka,
w Žitawje pola knjeſow Vormanna & Co.,
w Zwidawje pola Zwidawſkeho banka.

W Budyschinje, 6. dezembra 1895.

Krajnoſtaſki bank Kralowskeho ſakskeho Horniſolužiskeho markhrabinstwa.

Hans Raack w Budyschinje na ſukelskej haſy 7 na ſwoju poſchedawatnu kolonialnych tworow, delikateſow a južnych plodow dopomina a ſ dobom poſchipomni, ſo rabattowe knižki wudawa a prozentu dawa, kaž kóžda konkurenza.

Öziwadlowy wječzor

Sſerbſkeho towařſtwia ſa Khwacizy a wokolnoſc wotměje ſo poſchichodnu ſrjedu 11. hodowniſa w Huntez hoſczenzu w Khwacizach.

Pſchedwiedźe ſo: **T e l e g r a m**, wječzor wot Pſlegera Morawſkeho. — Sapocžatk wječzor $\frac{1}{2}9$ hodžin.

Czijſt wunoschki nałoži ſo ſa hodowne wobradženie.

Pſchedwiedźstwo.

W ſakſkim domje w Ralezach budžetaj njeđelu 15. dezembra wnmělski jedyň miſcht ſweta knjeſ **Gustav Marschner** a knjeſ **J. Rycerz**, mytowaný poſchi ſwetowym miſchtſtwie w Lipſku, wuſtuſowacž.

Sapocžatk $\frac{1}{2}8$ hodžin.

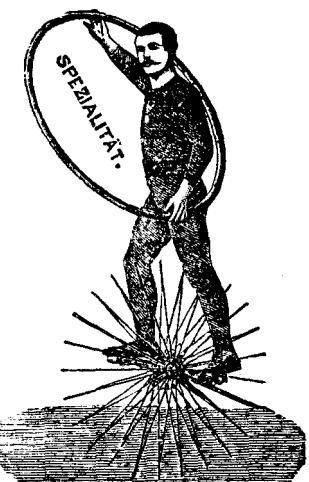
Po poſchedstajenju r e j e.

I. měſtno 75 np., II. měſtno 50 np.

Poſchi dopredkapiſchedawaniu

I. měſtno 60 np., II. měſtno 40 np.

Galerija jenož poſchi ſaſy 30 np.

Býdlu wot nětka na Karolinej dróſy (Carolastraße) čo. 15 delka.

W rěčzam ſhm. wſchědnje jenož dopoldnja wot 8—9 hodžin.

Dr. v. Bötticher.

(K temu čiſlu poſchipa.)

W Čornjowje čiſlo 8 pola Butez ſtaſi dwaj dobray rólnaj ſoujej, 10—11 lětnaj, na poſchedan.

Rjane czerſtwe hoſjaje czerjewa k dželaniu koſkazh, loſtru po 7 np., zyle požmo po 100 np., reſnikam, koſiž do domu rěſacž khodža, dawa ſo rabatt. Zwyczne ſuſhene ſwinjaze mjaſzo punt po 65 np., tučny czerſtvy ſwinjazy bruch punt po 55 np. porucza

Otto Petſchla na ſitnej haſy.

Paleny choſej

w uajlepſich hódiuoſzach wichědnje czerſtvy punt po 120, 140, 160, 180 a 200 np. porucza tunjo

Hans Raack

na ſukelskej haſy 7. Poſchip.: Rabattowe knižki ſo wudawaju.

Durſthoffſke buche droždže

porucza w wichědnje czerſtvy poſchipach fabriki ſtad

Crusta Gliena.

Prima maſchinſki woliſ, woliſ ſa ſchijaze maſchin, karbovineum, voſelin, foſmas

ſophthy mas, lanolinowý ſophthy a kožowy mas, maž na črije, ſwetlidlo, najtmuſho pola

Strauha a Koldy

na ſamjetnej haſy 3 drogoſrnia k ſtemu worjowej.

Rjane wobydlenje ſe ſpanſkej ſtewi a poſchipuſchkom je hnydom na poſchenajecze pola ſchewſkeho miſchtra Jana Mille w Hodžiju čiſlo 3.

Wělna hoſza, koſraž je hido ſluſila, ſo k 1. januarej 1896 do "lidoweje kuchinje" pyta.

Starſchu žonu k džeczom pyta **Alwin Dietrich** w Barče.

Pohončow, wotročkow, rólnych poſhipončow, ſkrenkow, ſtražuikow, wolazych, dželazereſte ſwójby, ſlužobne a mlokovne džowki, dójſi pyta **Heynoldowa**.

Pischtoha f číštu 49 Serbskich Nowin.

Sobotu 7. dezembra 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej gospodarstwie jutroje niedzielu rano w 7 godz. p. sec. Schneider němču powiedział ręka, 1/2 godz. farań Rada němča a w 10 godzinach herbste przedowanie.

Werowanie:

W Michałskiej gospodarstwie: Ota Max Jurij Kraus, dzelaczter w Němčezach, s Mariju Hoffmannem tam. — Josef Ludwig Paweł Geisler, podwyszy w ludomnym 4. regimentu regimentu číšlo 103, s Klaru Wileminu Rychtarzem w Hornjej Kinie.

Krčenje:

W Michałskiej gospodarstwie Emma Maria, njemandz. dz. w Hrubieszowach.

W Katolickiej gospodarstwie: Ludwik, Josefa Schott, piekarzko misztrza, s — Jan Jurij, Mikołajowa Pietascha, dzelaczterja na żeleznicy, s. — Jan Erich, Jana Augusta Schuberta, dzelaczterja s. — Friedrich Pawel, Gustava Hermanna Kutschki, kamienieczebarja na Židowie, s.

Zemrječi:

Dzień 28. listopada: Jan Jurij, Mikołajowa Pietascha, dzelaczterja na żeleznicy, s, 4 d. — 30 Hana Krysziana Bartuszew, niebo Augusta Kschizana, dzelaczterja w Ratajczakach, wudoma na Židowie, 38 l. 10 m. 5 d. — Peter Biłłop, dzelaczter s. Malejew, w Židowiskim wojskowym wustawie, 59 l. 7 m. 29 d. — 1. listopada: Handrij Wujek, thęzter a kopornik na Židowie, 67 l. 4 m. 9 d. — 2. Jurij Schröder, dzelaczter na Židowie, 46 l. 3 m. 15 d.

Pracownia żirów a produktów.

Pracownia dowa w Budynchinie: 2269 metrów		Pracownia dowa w Budynchinie: 30 listopada 1895				Pracownia dowa w Budynchinie: 5. listopada 1895			
		wot	hr	no	hr	wot	hr	no	hr
Pszenica	biała	7	35	7	79	7	24	7	59
Ryż	żółta	7	6	7	21	6	82	7	18
Zeżmieni		6	29	6	43	6	17	6	50
Borów	50 filogr.	5	80	6	10	5	60	5	80
Hroch		7	22	11	11	8	33	9	44
Woda		5	56	7	50	5	75	7	—
Johny		12	—	15	—	12	—	14	—
Pejduszka		15	50	16	—	14	—	14	50
Béryz		1	60	2	—	1	50	1	80
Butira	1 filogr.	2	40	2	70	2	20	2	50
Pszeniczna mufa	50	7	—	15	50	—	—	—	—
Rżana mufa	50	6	50	10	50	—	—	—	—
Gzyino	50	2	20	2	60	1	80	2	30
Słoma	60	18	—	19	—	16	—	18	—
Probka 1224 żółta, żółta		6	—	17	—	—	—	—	—
Pszeniczne wotruby		3	75	4	50	—	—	—	—
Rżane wotruby		4	25	5	75	—	—	—	—

W Budynchinie praczelne: kóz pszenicza (biała) po 170 punktach 12 hr 49 np., hacj 13 hr. 34 np., żółta 12 hr. — np. hacj 12 hr. 25 np., kóz rożka po 160 punktach 9 hr. 69 np., hacj 10 hr. 8 np., kóz jeczmienia po 140 punktach 8 hr. 80 np., hacj 9 hr. — np.

Na Buczu w Budynchinie pszenica (biała) wot 7 hr. 50 np., hacj 7 hr. 65 np., pszenica (żółta) wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 35 np., rożka wot 6 hr. 9 np., hacj 6 hr. 25 np., jeczmieni wot 6 hr. — np. hacj 6 hr. 50 np., wotka wot 6 hr. — np. hacj 6 hr. 40 np.

Draždzańskie mijażowe placówki: Domowa 1. drużynie 68—70 hr., 2. drużynie 65—67, 3. drużynie 45—55 po 100 punt. rózne maki. Ziwe najlepše kraje ſwinie 38—40 hr. po 100 punktach. Ziwe czerwata 60—70 hr., po 100 punktach

Niedro u Kondouje 6. listopada: Wetrojte

Zigar y.

S teho samego konkursa kaž „starý kanzler“ poruczamoj hýdzeje wjetshu dželbu zigarow, 100 sztuk po 3 hr., 3 hr. 40 np., 3 hr. 50 np., 4 hr. a 4 hr. 50 np. a prokymoj kurjerow a ſachow pschedawarjow tole poſtčenje wobledźbowacž.

Ginzel a Ritscher

na wulcej bratrowskiej hacj 6.

S póstom 300 sztuk franko se žadanku placzisnich psches póst.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budynchinie všci butrowych wilejach
porucza ſwoje wulciane dwójne a jednoro ſłodke palenzy, likery ſueteje dobroscze a turjoscze, teho runja dobry ſitny a čistý palen 1. a 2. drużynie.

J. M. Frauenstein

vſchedawarnja plata, bawlmjanich tworow a ſchatow

na bohatej hacj 27

porucza k hodam ſwoj wulki ſkład barchenta k koſchlam, pjeſlam a ſuňjam, hotowe barchentowe ſchaty ja mužſich, žony a džeczi, blidowe ruby, trjenja, ſchandla, blidowe ſchw, poſzleszczowe poſzlywy, wujerki, poſzleszczowe tlaniny, biele a pišane, ſchorzne ſtaniny, hotowe ſchorzuchi w wulkim wubjerku atd.

Bołojane wojski

a figur y s kompoſtziye.

Bohacze vjelnjene kartony,

wopſchijaze:

pěškow, jeſdynych,
a rilleriju, bitwy,
leħwo, huđbne chorą
a t. d.

Nowoscze:

lódźtowowu paradu, mórske bitwy,
lódźowu artilleriju,
wojersku żeleznizu,
powětrojeſdne wodzelenje,
egiptowsku bitwu,
karawany, czornuchow, indijanow,
ſuavow, kolojeſdnych,
chinesko-japansku bitwu,
jeſdynych na wjelbludach,
hontwu w leče a
hontwu w symje atd.
w wulkim wubjerku po ſnatych tunich placzisnach
poruczataj

A. & W. Neuhahn

4 na herbskiej hacj 4.

Polěpschenje widženja s brylu.

Carl Schulze,

optikus vſchi mjažowych jědkach

číšlo 7.

w domje knjesa pschekupza Korle Pětschki,
porucza ſwoj wulki optiski ſkład dobroczinemu wobledźbowanju.
Radeſtockowe polěpschenje wocžne ſchlenzy, bryle, aneroidowe
barometry, wſchelake druhe barometry, dalołowidy, džiwadłowe
ſchlenzy, thermometry atd. Po ſwojej 40 lětnej ſamostatnej
dželawoſczi je mi móžno, kóždemu ja jeho wózko derje ſedząc brylu
wubracž. Bryle po ſekundim wukasanju zo ſwēdomicze wudželaſa.

Džewjez ras prämiowaný.

W wudawańi „Sserb. Nowin“ je dostacž sa 4 hrivny

Rěčnica serbskeje rěče.

Spisał Jurij Kral, kapłan w Draždzańach.

Messow & Waldschmidt,

pschi hlownym torhoschzu 9, delka a po 1 sfhodze.

dowolitaj ſebi najpodwolnitscho wosjewic̄, ſo je

hodowna wuſtajenza

wotewrjena; wona wopſchija wulki wubjerf jara wužitnych a pschi hódnich darow.

So býchmoj ſwojim čeſczejym wotebjerarjam a wýžokoc̄eſczejym ſſerbam ſwoje wěz̄y rucžiſho psche-
hladač daloj, ſmōj w hornich ſtwach ſwojego etabliſſementa wjetchi džel ſ nich wuſtajloj a je drje ſa kóždeho kupza
ſ wužitkom, nazu wuſtajenu ſ wopytom pocžesčic̄.

Pſci bohatosći nazu wſchelakich tworowych družinow, je njemóžno, naſchim ežesčenym wotebjerarjam wſchón
dobytk, kotryž nazu ſortimentska pschedawárniſa poſkic̄a, ſ krótkimi ſłówami roſtaſic̄, na kóždy pad kupowanje pola
nazu wulki dobytk poſkic̄a.

Kóžda wěz̄ nazu wulkeho ſkada je ſ widomnej, kruče twjerdej placíſnu woſnamjenjena, a ſu te, kaž
je powschitkownie ſnate, bjes wadženja najtunishe w Budyschinje.

Messow & Waldschmidt,

pschi hlownym torhoschzu 9, delka a po 1 sfhodze.

Gratowe kamorečki,
gratowe kaſhcziki,
ſchrubowe džeržaki, naſowy,
grat ſ karbiſatemu wureſowanju,
drjewo ſ karbiſatemu wureſowanju.

Liszčopilowe kaſhcziki,
liszčopilowe kamorečki,
liszčopilowý grat,
liszčopilowe pschedlohi,
liszčopilowe drjewo,
liszčopilowe drjewo ſ pižanym
eziſtežom a plastiſzh potlocžene,
liszčopilowe pruziny,
liszčopilowe blidka,
wjerčiki
atd. atd.

porucžataj w wulkim wubjerku

A. & W. Neuhahn

4 na ſerbſlej haſy 4.

Mas na wobucze a grat,
kožu mjehtu a wodunjeſchepuſchczatu ežinjaz̄, w thjach a po waſh
pschedawa

Reinhold Giersch,

kožowa pschedawárniſa pschi mjaſowych jědkach 6.

Knies dr. Koch, pschižahany wišowaniſi technik w Lipſtu wo
hódnosc̄i tehole maja takle ſudži: Wbn ſo ſa kožu derje hodži,
wjele lepje hac̄ ežista vajelina, pschetož koža ſ vafelinu ſo masaza,
borš ſwoju mjehtkoſz a ſhibic̄iwoſz ſhubi, ſtwierdne a ſo torha.

Winoſnja
Gustava Rüttnera

w Budyschinje
10 na ſerbſlej haſy 10
porucža ſwoje

rad ſo vijaze ežiste wina

ſ pinzow dobru kwalibum ežazeje winownje ſub. Willaumeza naſledn.
w Lipſtu, dwórkohu lieferanta Jeſho Kralowſeje Wýžokoc̄eſeje prynza
Turja, ſakkohu wójwody.

Pruhowanske winowe ſwy.

Ssneďarſje.
ežekl ajoipjaj 9 roa
hpypkphpuz ai w ežložnai ynpkphpuz hukiaſk ai ouiai oq hukai vyz

J. G. Illgen w Budyschinje
na mjaſowym torhoschzu ežiklo 13,

pschedawárniſa mydla a ſchwec̄kow
porucža wubjernie jadriwe mydla, mydlowy pólver,
maje mydlo, ſchterku, kaž tež wonjadla a toilette
mydla w wſchelakich družinach po najtunisich placíſnach.

Margarina FF

ſ fabriki A. & Mohra w Altona-Bahrenfeldze
ma po wobhwědzenju ſudniſkeho chemika knjesa dr. Viſhoffa
w Barlinje tu ſamu hódnoseſz jako zyroba a tón ſamy ſkód kaž
naturſka butra a ſo pschi něčiſkich wýžokofupazych butrowych
placíſnach jako doſpolne a tunje ſarunane dobreje butry porucža,
runje ſ masanju na khleb, kaž ſ wužic̄u pschi warjenju a přečenju.
Skoro we wſchekolonialtworowych khlamach doſtač.

Swoje snate
dobre valenzy
(jednore a dvojne)
poruczaj placzisny hodon
Schieschla a Rieczla.
na swonkownej lawskiej hafy.

swoblekane a njeswoblekane
kaž tež

hrajfi

w wubjerku, tu n jedozpithm,
po nimo mery tunich placzisnach.

Messow & Waldschmidt

pschi hlownym torhoschzu 9, delka a po 1 skhodze.

Njedzelu je moja pschedawařna hacž do 8 hodzin
wieczor wotewrjena.

Róšnik

punt po 20 np.,
pschi 5 puntach po 18 np.,
w zylhym mečhu po 17 np.
porucza

C. F. Dietrich
na jerjowej hafy 3.

Turkowske žlowki
najlepsche družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
pschi mjačowym torhoschzu.
Destillazija
snatych dobrých likerow po
starich tunich placzisnach.

7 na ūukelskej hafy 7.

Poruczam swoj wulki sklad
Khoczebusleho roslateho tobala
samfneje fabrik po najtunischich
placzisnach k dobrocziwemu wob-
kedzbowaniu.

Hermannia Gerlichowa wudowa
7 na ūukelskej hafy 7.

Wsché družiny čjrjewow ma
na pschedan
rejsiſki mischr T. Rencz
na swonkownej lawskiej hafy.

Kosaze kože,

sajecze a lanillowe lože po je-
notliwych a wjetich dželbach po
najwyschich placzisnach kupuje

Gustav Rauda
na garbatkej hafy 16.

S dobowm swoj bohaty
sklad ložuchowych ložow, psched
molemi rukuo, po najtunischich
placzisnach poruczam.

Kosaze, liszce, tkhóraze a
lunjaze (mordatke), sajecze, kor-
njaze, lanillaze a locze lože po
najwyschich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Kowjase, konjaze,
czelaze a wowce lože kaž tež
wowežu wolmu pschedzo po naj-
wyschich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi žitnych wilach njedaloko
herbiskeje katholiskeje zyrkuje.

Kaſch eže

we wjchých wulkoſzach a družinach
porucza pschi potriebje

Arthur Jannasch
na Hoschiz hafy
a róku seminariskeje hafy.

Klobukowy baſar

w Budyschinje

19 na bohatej hafy 19

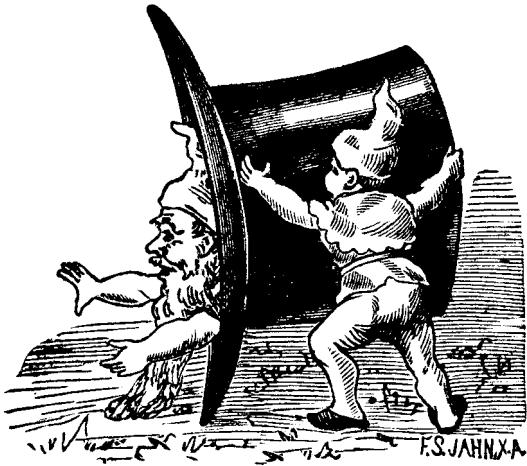
porucza

klobuki a měži sa mužskich a hózow,
zylindrowe klobuki, kožmate měži,
kožmate mufy, kožmate boň,
šumiske meži, filzowe stupnje,
filzowe toſle.

Nadpadnje tunje placzisny.

Najwjetshi wubjerk.

Riech zo ledžbuje na čijlo 19 na żoltu firmu.

Heinrich Lange

w Budyschinje

11 pschi žitnych wilach 11

pschi žitnych wilach 11
wchójne družiny pschedzelniwemu wobkedzbowaniu porucza.
Kožuchi ho po měře rucze a tunjo ſechija
a wuporiedža.

Hermann Darschau w Budyschinje

(založene 1846)

fabrika schtrympowych tworow s wowlceje wolmy
čijlo 1 na schulerſkej hafy čijlo 1.

po ſymfemu čaſzej swoj dawno jaſo dobry snaty wulki sklad schtrypo-
wanych schtrympowych tworow, schtrykovanych jakow,
wulki wubjerk rukazatnych lažow w najtunischich hafz k najlepschej
čistowolmianej barbunepuschežatej tworze a w rjanych muſtrach
porucza.

Najlepschi a najwjetshi wubjerk schtrykovanskeho pschedziena
wschich barbow.

Najhodnicha twora!

Najtuńska placzisny!

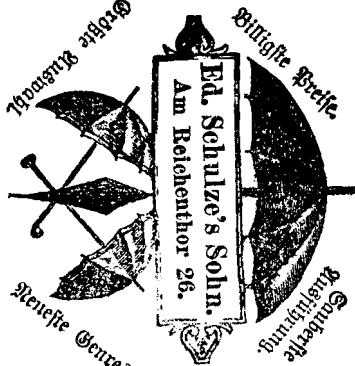
Vorjedjenje a poczehnjenje
w mojej pschedawařni.

Rungswaze maschin,
čjse se želeſa a worzla, jaro
džerzaze a praktiske,

ſchrótowanske maschin,
běrnyrostlóčaze maschin
džela a porucza po najtunischich
placzisnach

R. Leichsenring

w Czornym Hodlerju p. Radworja.

Kscheeszijanske hospodj!

Je hodowny swjedzeni kscheeszijanski swjedzeni. — Je po tajkim prawe, hodowne dary w khamach zidow kupowac?

Moga zidzi, kotsiz zusemu ludej pschitkuseja, kotsiz druhe swjedzenje swjecza, hacz my, swerny podzel miec na nashim najrejshim kscheeszijanskim swjedzenju?

Niedyrbi kscheeszijanskich pschekupzow srudzic, hdz widza, so kscheeszijanske zony bjes rosmyslenja do zidowskich khamow behaja? — hdz widza, so dyrbja kscheeszijanske hody k temu pomhac, so bych u ho zidza wobohaczili a kscheeszijanskim pschekupzam satldejazu konkurrenzu czinili?

Niedyrbi hodowny dar swoju hodnosc a swoboj symbolistki wusnam shubic, hdz so darczel s wotpohladom wodzic dawa nzedziwajo na hodnosc jenoz tunjo kupowac, nzedziwajzy na to, so s tym kscheeszijanske dzelo podldejic zomha?

Swoj dar mjenujece „Boze dzeczo“, a chzece „Boze dzeczo“ se zidowskich rukow kopic?

Kscheeszijanske hospodj! — Pomyslcze hebi na swoju pschitkunosc! Starajecze ho wo to, so by kscheeszijanski swjedzeni wschitskim kscheeszijanam wjehele czinil a njepomhajece czekne kscheeszijanske rjemjezko podldejic?

Zid ma najmienje neschto darcz, pschetoz won swoju tworu ham nzedzela. Wjeho, schtoz pola zidow kupujecze, stej sprozniwe kscheeszijanske ruzy dzekalej; — tola schtoz chze zid na tym sahluzie, dyrbji won kscheeszijanskemu dzekaczerej a rjemjezlnikej wot praweje msdy wotczahnyez.

Bleda kscheeszijanska schwalcza w hubjenej lubinej komorzy sadnijeje thjeze dyrbji parowac, schtoz zid w swojich wohebnych khamach jako dobytk sahluzi.

Pomyslcze hebi, kscheeszijanske zony, so pscheczivo swojemu hamzemu ludej wojujece, hdz zidowske pschedawaenne podpjeracze.

Zidostwo je wothamkniena wohebita gmejna, kotaż je skradzu druhemu wobydletstwu njepscheczelszy smyslena, wone je sa nekotre letdzeksatki hzo wulke bohatstwo nahromadzilo a ma na wscie wobstejnoscze satldejazu samoznosc, tak so je wone se sozialnym strachom sa kscheeszijanow. Kscheeszijan je hzo w wiele wezach schklova pschiczhnjeneho zida a na tychle srudzacych wobstejnosczech hu s dzela nemse zony a holzy wina, kotaż ho se zidowskim liszczenjom sahlepocz dadza a vjenesz, wot kscheeszijanskoho muza w czejkim dzele sahluzene, wohebje rad k zidej noscha.

Pomyslcze hebi, kscheeszijanske zony, so swojim synam na tajke waschnje swobodu pschichoda podryjecze. Kscheeszijanskemu rjemjezlnikej, je pschetoz czezo, hebi hamostatnije thleb sahluzie, a tak wasche dzowki podarmo na pschitstojne fastaranje czakaja. Niek zidzi swoje swjedzenje bjes kobi swjecza, kotaż to czinja, ujechamy jich mylicz. Swjeczny pak tez nasch najwjetshi kscheeszijanski swjedzeni mjes kscheeszijanami!

Nemske reformiske towarzystwo sa Budyschin a wokolnozez.

Emil Wehrle

w Budyschinje na jerjowej hažy 7
prawje dwie lohczi scheroki plat sa czeledz,
lohczi po 30 np.

Gslodke palenz

liter hzo po 40 np., stkeri liter hzo po 60 np.
porucza Moritz Mietwa polda Petrowskeje zyrkweje.
Destillazija snathch dobrych palenzow po starzych tunich placzisnach.

Rjane wulke strowe rošynki punt po 24 np.,
rošynki punt po 30 np.,
drobny zokor punt po 25 np.,
amerikanski czisezeny petrolej punt po $11\frac{1}{2}$ np.

Rabatowe marki, kotaż ho to w wiele mjeischi khamach stawa, njevidawam, dokelz dyrbji je wotebjerać pschi kupjenju twory tola do przedka kobi saplaciez; to ho jenoz stava, so bych u ho wotebjerajo twjerdze pschirvajasi. — To je sruđne spoczinanje.

Carl Noack na žitnej hažy.

Salozene 1864.

Pschedawanje a
vorjedzenje
wscheczych druzinow
czasznikow.
Placzijn najtunisch
a rukowanje na dwie
lécze.
Gustav Mager. czasznikar
11 na herbskej hažy 11
pschi starzych kasarmach.

W wudawarni „Sserbskich Nowin“ je sa 25 np. dostac:

Pschedzenak.

Protyna sa Sserbow
na pschitstupne lěto
1896.

W wudawarni „Sserbskich Nowin“ je dostac sa 2 hrivnje:
HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.
Spisachaj Wilhelm Boguslawski a Michal Horndl.

Glažjowe rukajzy,
rukajzy se swertejne kože,
smycke rukajzy
porucza w wulkim wubjerku
w dobrzych druzinach
Juri Bertram,
rukajzowa fabrika
8 pschi lawskich hrjebjach.

Slé

wubjernje džerzaze, po wsciech
placzisnach porucza
Juri Bertram
8 pschi lawskich hrjebjach.

Krawatt

stajne najuwache, w snathym
bohatym wubjerku porucza
Juri Bertram
8 pschi lawskich hrjebjach.

Ia. Solingske

blidove nože a widliczki,
luchinske nože,
rejsanske nože,
saczne nože,
britwje,
nozycz,
rubanske nože,
solebarske nože,
kaz tez
jedzenske kizy,
thosejowe kiziczki,
warjenske kudobje,
thosejowe mlynky,
platy,
rybowacze
atd. atd.

w najlepschej tworje po
snathym tunich placzisnach

B. Fischer

na žitnej hažy.

Kormjazy a wobzerny polver sa swinje.

Pschisporta wobzernosc a s tym
tworzenie mjaſa a tuka spéchuje.
Zenož wopravdzhity dostac
w mjezjezanskie haptlyz w Budyschinje w tylach po 50 np. Wud
fasanje wo naloženju je pschi
polozene.

Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétma předplata w wudawańi 80 np. a na námských póstach 1 mk., z přinjenem do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonkneje lawskie hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvortk hać do 7 hodz. wjeor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císc Smoler jec knihicíšceńje w Maćichnym domje w Budyšinje.

Císclo 50.

Sobotu 14. decembra 1895.

Létnik 54.

Císczeni wotebjerařo **Serbskich Nowin**, kotsiž chzedža sa nje na

1. Štvortlěto 1896

do předka placicž, njech nětko 80 np. w wudawańi Serbskich Nowin wotedađa. — Cí, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pſches poſt pſchijnejſež dadža, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórzy ſkaſacž. Na ſchwartlěto ſaplacji ſo ja Serbske Nowiny na ſakſkich a pruſtich póstach, kaž tež w drugich krajach námskeho khežorſtwa 1 hrivna, ſ pſchinjeſenjom do domu 1 hrivna 15 np. — Serbske Nowiny ſ pſchilohu Serbski Hospodař placza na póstach 1 hrivna 25 np., ſ pſchinjeſenjom do domu 1 hrivna 40 np. — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „Pomhař Vöh“ na pójce ſkaſacž.

Swětne podawki.

Námske khežorſtvo. Sakske wólbne prawo ſo ſnadž nětko tola pſheměni. Hdyž w druhé komorje ſakſkeho ſejma wo ſozialdemokratickém namječe, ſebi žadazym, ſo by ſo pſchi wólbach do ſakſkeho ſejma powschitkovne wólbne prawo, kaſkež pſchi wólbach do khežorſtowoweho ſejma placzi, ſawjedlo, jednachu, ſcenoczeni konſervativni, nationalliberalni a doprédkarjo tutón namjet wotpokaſtovschi druhji namjet ſtajichu, ſo by ſo drje wólbne prawo pſheměnilo, tola na tajke waſchijnje, ſo by ſo ſ tym wólbne prawo nižších ludowych wotpokaſtow pſchitroſchiło. Wjednik konſervativnych, dwórkſki radžicžel dr. Mehnert, namjetowaře, ſo by ſo w ſakſkej tſiſlaſhny wólbny ſystem ſawjedl, kotsiž maja w Bruskej, a ſo by wothloſhowanje ſjawne bylo, to rěka, ſo ſo njeſnělo wjazy ſ wólbnymi papierami wuſhwolicež, ale ſo dyrbjal kóždy wuſhwolé erteňe prajicž, koho wuſhwoli. W podobnym ſmyſle nationalliberalny justizny radžicžel Schill, do předkarſki wytſchic̄ti měſchczanosta Streit a justizny radžicžel Opitz rěcjeſe. Štönczne po porucžnoſci knježerſtwa minister ſnuteſkownych naležnoſcžow ſ Mejſich wojſewi, ſo je knježerſtwo ſwólniwe wólbny ſakon pſheměnič a ſo ſejmej hſchicze ſakonowy načiſt, na to ſo poczahowazh, pſchedpoſoži. Wotmyſlene pſheměniſenje wólbneho ſakonja na to dže, ſozialdemokratam ujemózne ſejnicž, pſchichodnje jeneho ſozialdemokrata do ſejma wuſhwolicež. To by cíjeſe rjenje bylo, hdyž by w ſakſkim ſejmje žanych ſozialdemokratow wjazy njebylo. Tola pak dyrbjal wólbne prawo tajke wotſacž, ſo ſo wone njeby tybzam malofamožitých kraložvěrnych wuſhwolerjow ſamjeſowało. Hdyž pak ſo potajne wuſhwolenje ſběhnje, dha je temu runje tak, kaž ſo by ſo malofamožitým wuſhwolerjam prawo wolenja wſalo, kaž naž to pruſki wólbny ſakon wueži, wo kotrejž je wjereč Biſmark prají, ſo je wón najhubjeñſhi wſchich wólbnych ſakonjow.

W poſzedźenju 12. dezembra ſejm ſa powjetſchenje Fröhburgiſkeho dwórníſcheja 58 000 hrivnow pſchiswoli. Roſprawu wo tym naſch ſerbſki ſapobſlanz knies Koſka poda. Dale ſo ſa natwarjenje jeneho doma ſa ſelesniſkých ſastojnikow w Greizu 71 000 hrivnow pſchiswoli. Petizijsa dr. Hermanna Stolpa, na ſdžerženje burſtwa ſo poczahowaza, ſo ſacjizm. Petizijsa žadac̄he, ſo bych ſo wſch ležomnoſeže gmejnám pſchitopkaſale, kotrež mèle ſo potom wo to ſtaracž, ſo by kóždy wobydleř gmejny telko ležomnoſeže dostał, hać ſejiwjenju ſwojeſe ſwójby trjeba. — Bitawſko-Nictrichſtu a

Altenburgſko-Zeizſtu ſelesnižu je ſejm wobſamkył, ſupicž, a to preňſhu ſa 3 360 000 hrivnow a poſledniſchu ſa 13 mil. hrivnow.

— Khežor je ministra ſnuteſkownych naležnoſcžow ſ Köllera po jeho proſtwje ſe ſastojnſta pufchecžil a na jeho město Düsseldorfskeho knježerſtowoweho presidenta pufvodneho knjesa ſ Recke von der Horſt ſa ministra ſnuteſkownych naležnoſcžow pomjenoval. Řenjes ſ Köller je ſe wſchěmi ſnamjenjem khežoroweho derjeſenjenja ſe ſastojnſta ſchol. Wón ministerſki titul wobkhova, dostañje ſe lětne 20 000 hrivnow penſije a ſo ſo ſ rjadowem cíetvjetnem ſorjola I. kložy wuſnanjenil. Nowy minister ſ Recke von der Horſt je haſke 49 let starý. Wo nim je ſnate, ſo je wuſtomy ſastojnik, kotrež ſastojnſte dželo a ſakonje derje ſnaje. W politiskim naſtupanju wón hać dotal w ſjawnosći wuſtupował njeje.

— Piſlata ſapa, kotrež je pſches 40 lět w pruſkim wójsku knjeſtvo mèle, dyrbí ſo wotſtronicž a ſo ſ lóžſchim hlownym pſchitrywom narunač.

— Kaf je dwé milliardze (2000 milijonow) wučzinjazh dočh námskeho khežorſtwa naſtał, je ſ roſprawu, khežorſtowowemu ſejmej pſchedpoſoženeje, widječ. Wot lěta 1875 je khežorſtvo napoždžovalo ſa wójsko 1298 milijonow hrivnow a 89 milijonow ſa khežorſtowow ſelesnižu w Elsaſu. Ře temu pſchitidu hſchicze požčonki ſa tvar połnōzno-narañſcho-mórkſkeho ſanala wo 96 milijonow hrivnow, ſa zlonſke pſchitamjenje Hamburga a Bremera 52 milijonow hrivnow, ſa reformu pjenjes 46 milijonow, ſa poſt a telegrafiju 75 milijonow hrivnow a ſa druhe potrebnosće zívilneho ſarjadniſta 13 milijonow hrivnow.

— W Württembergſkej chzedža palenie cíelov ſawjeſe. Po ſiňym wurečzowanju je württembergſki ſejm ſe 44 pſchecživo 40 hložam wobſamkył, knježerſtwo prožycž, ſo by dowolišo, w Württembergſkej cíela paſicž. Tón ſamý namjet bě ſo pſched někotrymi lětami w ſakſkim ſejmje ſtají, tola tón je jón ſi wulkej wjetſhini wotpokaſal. Württembergſke knježerſtwo ſejeſla do teho ſwoli, ſo ſměle ſo w Württembergſkej cíela paſicž. Duž budža cíi, kotsiž njechadža, ſo by ſo po jich ſmjerici jich cíelo pohrjebało, tež pſchichodnje do Gothy ſwoje cíelo dowječ dacz. Tam je, kaž je ſnate, wulka pěz natwarjenia, w kotrejž cíela pala. Tajke ſpalenje je w tu ſhwili jara drohe, tak ſo móža jenož ſamužiči ludžo w Němzach ſwoje cíelo ſi wohnjom do procha a popjela pſchewobročiež dacz.

— Žako dodawk ſ prozeſej fanzlera Leista je ſo tele dny pſched khežorſtowowej diſiplinarnej komoru wuſhudźenje pſchecživo aſſessorę Wehlauę mělo. Wehlaua winuja, ſo je wón, hdyž je ſi khežorſtowowym ſastojnikom w Kamerunje był, wjele hroſnoſcžow ſkuziſ. Wón bě ſo jako pomožnik gubernera ſ Zimmerera do Kameruna póblał a je jako tajſi ſi džela ſanzlera Leista, ſi khlumeli tež gubernera ſastupował. Pſchi ſudniſtich poſzedźenjach, kotrež je wón wodžil, je wón jenož rejo rěčał a hrube wudma trjebał jako „ſeječb“, „poř“, „hwinjo“ atd. Dale Wehlaua winuja: Młody cžornuch, August Bell rěčazy, wuj Kinga Bella, bu wobſkorženj, ſo je jedyn cžaſnik frankyl. Zeho pſched Wehlaua pſchimyježechu. Tón na njeho ſarej: „Wuſnaj ſo paduchſtwa, hewař dostaňeſch 50 pułow. Bell wobtruczeſche, ſo cžaſnik njeje frankyl. Hnydom jeho Wehlau wotwjeſež a jemu 50 pułow ſ rhinozeroſowym kſchudom naſchwifacž da. Hdyž Bella na to ſažo pſchedwježechu, ſo wón wuſna, ſo je cžaſnik frankyl. Wehlau jeho na to ſ jaſtvu na 6 lět, ſ 100 hriv-

nam pjenježnega khostanja a † 15 puškam prěnu žobotu kogdeho měřazza sažudži. Všchi jednanju je Bell pječa pôdla teho 80 puškom dostal, dokelž so wón hnydom njerušna, a s druhá, dokelž pšchi pišanju protokolla jakotasche, hdž dyrbjesche žadane wotmolwjenja prajic. Druhi ras je pječa jena čorna hwojeho muža wobštoržila, dokelž s njej hrubje wobthadžesche. Wehlau je tuteho muža, pšche-čiwo kotrež žantich dopokasmow njemějesche, † 50 puškam sažudžil a tole khostanje hnydom wukonječ dal. Na podobne wašchne je wón s wulkej liežbu druhich čornichow, kotrež někajtehožkuli pšche-stupjenja dla pšched njeho pšchinjedžehu, salhadžal. Swojeho po-šlužobnika, na kotrež tušasche, so je jemu zigary kramyl, je wón na podložku tehole tukanja † 20 puškam sažudžil. Pôdla teho je Wehlau, kotrež pšchi podklóženju Bakofského ſběška wojskow na-wjebowasche, pšchi ſpalenju wžom porucžil, so dyrbi so někotrym starym žonam krk pšcherěnyc. Žecži, na tymle wójnskum čahu ſčinjeni, wožebje stare žony, ſchědživzy a džecži, ſu ho muezni, ſramjeni, poš ſawutleni a čzviliwani s lódžow na trai ſčahali a ſo ſ rječasami ſputani ſe ſtorkami a puškami do jaſtva wotwiedli. Tjo tyhle jatych ſu pječa pšchi khorhojnym ſčežorje pod ſmahowazej němskej khorhoju hłodu wumrjeli. Druhy jecži s Bakofského wójnského čaha ſu wjele dnjow dolho w žalhei horzoče na lódži ſ ſčežoram tak pšchinjafani byli, ſo ſu ho w krvavých a ſaczeckých ranach czerwje ſahnědžile. Hdž bechu jecži, kotsiz wjele dnjow dolho žaneho woſchewjenja dostali njebechu, ſkoro ſawutlili, iich kaž džimje ſwěrjata ſefatſelachu. Hdž ſo Wehlau ſ jeneho druheho wójnského čaha wrbczi, wón jatych ſobu njepſchinjebi. Hdž pšchi wobjedže ſ nim wo tym řečachu, je wón pječa prajil: „Dokelž jecži w němskej koloniji tola wſchitzu wumru, þym je na lódžach ſaraczej dal“. Dale je Wehlau pšchi teſle ſkladnoſci povjedal: „Woſazy, wožebje jedyn, ſo na to wuſteja, njepſcheczelam kožu pšches hłowu ſdrcz. Pšchi brodže ſo ſ nožom ſareſnje, potom ſo koža ſe ſubami ſapſhinnje a ſo pšches hłowu a wobliczo ſdrcje. W Viktoria je Wehlau do čzornich, mjes druhim tež do ſwojeho čzorneho tolmacžerja, ſ nohomaj ſopal. W jentym druhim wójnskum čahu je pječa Wehlau tjoſch jatych wólnoſci ſwojich wojskow pſchepoda. Ŧucži ſu tyh jatych, kaž ſkočzata ſareſnali. Maſchinist Gebhardt ſ lódže „Nachtigall“ tuton podarw na ſczežowaze waſchne wopízuje: „Czornich ſ nožemi roſtřeſachu, roſzhylachu a ſhroſnoſciſchu, dokež bě Wehlau ſakafal, pšchi kónzowanjin třelby trjebacž“. Schtož je ſhyscž, je Wehlau w 70 padach wobſkoržen, ſo je ſwoju ſaſtojnku móz na tajfele waſchne pſchetylupl. Czlowiek njehu ſa móžne měl, ſo možl jedyn němski wýžobi ſaſtojnuk, ſdželanh muž, kotrež ſo ſchecžijan mjenuje, tajfele hroſnoſce a žadlawaſce ſtučicž. Š hanbu dyrbimy ſo wuſnacž, ſo ſchecžijanszy ſaſtojnizy druhdy ſlepši njeſku, dyžli čzorni pohano a kanibalojo.

Italska. Žałožne poraženje ſu Italsky w Afrizy pšchi abežynskich mjesach w ſwojej koloniji pšchi Čzermjentym morju počežpili. Abežynsy ſu pod rasom (generalom) Makonnenom pola Umba Mladži italske wodželenje majora Toselli, ſ 2400 afriskich Afkarow, 20 italskich offizerow, 40 italskich podwysklow a jeneje batterije hóřſkeje artillerije wobſtupili a nadpanyli. Jenož 300 Afkarow je pječa čezko, wſchitich druhich ſu pječa Abežynsy pak ſarubali, pak ſajeli. Bitwa mjes Toselliom a rasom Makonnenom je pječ hodžin dolho traſla a ſo ſ wulkej njemdroſežu wjedla. Ras Makonnen je w bitwie pſchecžiwo Italſkim tu ſamu batteriju trjebal, kotrež je jemu pšched pječimi ſétami, hdž Italſku wopyta, italski kral daril. Italſki general Urimondi, kotrež ſa Toselliom čezhnejſe, ſpōſnawſki, ſo ſu Abežynsy w pſchemozu, rucže zofasche, wo twjerdžiſnje Maſalle wodželenje wostajivſki, kotrež je ſ dožahajez muniziju a zhrobu ſastarane. Sa rasom Makonnenom, kotrež wójſko pječa 20 000 muži licži, pječa 70 000 muži ſylnie wójſko abežynského krala Menelika čezhnej, tak ſo budža Abežynsy ſo ſjenecžiſchi, 90 000 muži ſylni. Pola Ardigata ſnadž woni do Italſkich ſraža. Ŧeli ſo baſhu ſo tam Italzky pobili, potom by twjerdžiſna Maſalle je ſwojej garniſonu ſhubjena byla, a Italzky dyrbjeli do pſchimóſteje twjerdžiſny Maſkawu zofacž, kotrež ſo ſ krajneje ſtrony dobyč ſnjehodži. W Romje je pjenjeſč wo po-raženju w Afrizy njemale pſchekwapijenje a naſtrženje načinila. Menjachu, ſo čze Menelik Italſkich wo mér prožyč a jich nad-krijeſtvo nad Abežynsku pſchipóſnacž, a někole wón město teho ſ wulkim wójſkom pſchicžehnje, ſo by Italſkich ſ Afriki wuhnal. Italſke knježerſtvo budž ſ nowa wulke wopory na čzlowjekach a pjenjeſach pſchicžesc̄ dyrbjesc̄, jeli ſo budže nawal Abežynskich woſraſyč ſhycž. General Baldiſſera, předadwſki guvernér afriskeje kolonije, knježerſtvo radži, ſo by wone ſ najmjenſcha 30 000 muži a 80 ſanonow

pſchecžiwo Abežynskim pôſlało. Tež w lécje 1887, hdž je Italſka prenju wójnu pſchecžiwo Abežynskej wjedla, je italske wójſko tak bylne bylo.

Ružovſta. Politiske wobſtejnoscze njeſdadža ſo tak ſmérne byč, kaž to europiske knježerſtwa ſjawnje wobkručza. Hidže píchezo ſ Balkana Europej wojna hroj. Dowérne powjeſcze wobkručza, ſo ſwucžowanſke lódže ruského čzornomóřského wójnského lódžtwa ſetža w ſymje njewotbronja, kaž ſu to druhé ſéta činili, ſo ſo wjele bôle panzerowane lódže „Katharina“, „Sinope“, „Furij“ a „dwanačz ſapochtolj“ a dale dwaj ſanonſkaj a ſhdom torpedofich lódžow bronja. W krajnym wójſku poſlodnjeho ruského wojeſkeho wokrježa je ſetník, kotrež je ſo naſymu pſchicžec̄ dyrbjala, pod khorhoju wostał. W Kawkazu ſo teho runja wujadne pſchihoth cžinja. Wyschnoſcze w Odežy, Sebaſtopolu a Nikolajevje nimaja ſa to, ſo ſu to pſchihoth ſ wójni, ale jenož wobhlađniwoſtne pſchipravu.

Wobras macžerje.

(Skónčenje.)

Prjedy hacž móžesche Hanka ſchto ſnapſhacžiwo, wopuſcheži Albert jſtwu a hnydom na to wobydlenje.

„Alberto!“ woſlaſche wona žałoſcžiž ſa nim. Ale wón na nju njepoſluchaſche, khwataſche po ſthodze dele a ſhubi ſo w čzmowej nožy. Tež naſajtra njedońdze ſ žanemu ſjednanju. Albert wosta pšchi ſwojim ménjenju. Wón wotpoſafa wſchitke próſtvu a na-pominanja ſwoje ſotry, ſotraž bě ſtarſcha, ſe ſymnimi a hordymi ſlowami. Šsamo ročenje na wobras macžerje njewuſkutkowa ničo, wěſte ſnamjo, ſo bě ſo ſeeža wožoba pſchinamakala, ſotraž mějſeſche ſkyl wuliv na njeho. Čzim bôle pſchimobroči ſo někole ſhanka ſ tutej čihej, dawno ſemrjetej troſchtatnicy, ſotrež ſamej lutkej móžesche ſwoju staroſć ſe ſyłſami wo ſhubjeneho dowerej.

Najhóřſha ſrudoba pak mějſeſche ju hidžeje potrjeſicž.

Něhdyn, hdž ſo ſ wěſteho wobſtaranja domoj wrbczi, wosta kaž ſproſtñjenia ſtejo. Wobras bě ſo ſe ſcženy ſhubil! Líſt ležesche na blidže — piſhanj wot bratra! Pſchinidze hnydom do teho, ſchto ma to na ſebi. Š derkotazej ruku wotewri Božemje prajaze piſmo, a horze, hóřke ſyly ſadachu, hdž to ſe ſčitaſche, na papjeru, ſi khwatkom popiſanu. Wón bě woteſchol do wultraja! Š pjenjeſami ſa wobras, tiž bě pſchedal, čzysc̄he ſebi ſeplši, rjany pſchichod ſaložicž. Ŧeli ſo jemu to poradži, pſchinidze ſebi po nju, a potom ſpóſnaje, ſo je wón prawje ſčinil. So je ſtrach měl pſched jeje porokami a ſyłſami. Težo dla je ſchoł.

Hanka njedocžita. Wona khablaſche. Papjera wupadže jej ſi ſchepjetazej ruki. Šikajz wolaſo: „Macži!“ padže w momorach ſ ſemi.

Měžazy ſu ſaſchle, a ſi nimi našeče a ſeče. Maſymſke ſlónzo požměva ſo někole pſches tſeſhne woknjeſchka, tiž ſu ſ kveřkovymi pjenkami wobhadtene. Khuſniſha, ežiſhiſha a bledſha ſedži Hanka na ſwojim ſwucženym měſtnje w wofnje. Njewuſtawajzy ſchworeča a boreža koleſka ſchijazeje maſchin, jako měle hidžeje dženža zyle nujne dželo dofonjecž. Tola temu tak njeměnje a khwatnje džela Hanka tež hewak džen wote dnja a čaſto tež hidžeje do pol nožy — niz wo khléb, niz wo draſtu, niz ſ na-hrabnoſce abo wo pjenjeſh ſawjeſhelenjam. Ně, wobras macžerje čze ſaſo wot wumjelſtowoneho ſupza wutupicž! A tón je dobry čzlowiek, čze jeno te pjenjeſh ſa njón měč, tiž je ſam ſaplačiſl, tamne pječ tyžaz hrinow. Te dyrbí ſebi Hanka ſaſlujič, wulutovac̄, wuſbytlowac̄ — ſutrov wpiňeſ a khuba ſchwalcža móže tole ſedoma nadobycž. Alle ſpočat̄ je hiž ſčinjeny. So by ſebi pjenju ſup ſawjeſčila a ſo by ſebi ſama ſuraže dodawała, noſky Hanka tħdženſke nalutowanki ſ ſupzej, kotrež wſchitko ſwědomiſe ſapiſuji. Wobras wosta drje jako wabjazh kruč, jako wubjerné dželo ſławneho ſemrjeteho molerja, w jeho wukladnym woknje, hdžez mōže jo tež Hanka pšchi ſwojich wobſtaranskich wukhodach widzeč, ole na tym wobraſu je pſchispomnijene: „Njepſchedajomu!“ a to ju troſchtowasche a poſojeſche.

Hanzyna jenička pſchecželniža bě bórſy po ſwojim widačju do daloleho zuſeho města wuzčahyňla. Dopiſowſche hidžeje, tola tak malo, kaž tuta pſchecželniža wě, tak je Hanka ſrudžilo, ſpon-niſchi na to, ſo je ſo knies ſ Hambroſkých woženil, runje tak malo wě tež wo požleđnim čežkím njeſbožu, ſotrež bě Hanka doma-pytało. Hdž bě ju Hanka wjazh rasow wotpoſafa, bě ſkónčenje, runje jeno ſe ſčežkej wutrobu, pſchestała, ju hidžeje ſaſo ſ nowa namolwječ, dokelž bě to jeje hordoeč ranicž mohlo.

To bě wostudly naſymſki džen, na wječzor, hdž ſo ſaſwo n

Hanka na to njeđžiwaſche. Potom paſ ſlepasche ſo do ſjeje duri. Wona ſavola: "Blize!"

Woſebny knjeg, ſa trach poſtrowiejo, ſaſtupi pſches proh: Pſchekwapiena a ſinjepokojena poſtam Hauka. Žeje wiđenje bě pſchi napinažym ſchiczu na maſchinje trochu czerpilo. Pichinjeſe zuſu ſnadž powjeſcz wo ſjeje bratru?

Na dobo poſtoči wona, ſ na pol poduſchenym kſchiczenjom, do ſadu.

"Knjeg ſi Hambrofſkih!"

"Haj — ton ſyml!" wotmolwi tamón ſa trach a tola ſi huboto hnuthym hložom. Derkotajo a bleda ſtejeſche wona ſi napſchecza njeho, njeſedžo, ſchto prajicž, abo ſchto cjinicž. Wón njebe hido w woſetskej drafeze, radofna myſl bě ſo jemu ſi woblicza ſhubila. To bě khtutne, mužke wobliczo, ſi kotrehož možesche ſo ſnadnje ſpôſnacž, ſo ſo jeho vichory a kjudženja tuteho živjenja ſimile njebeču.

"Poſluchajecže na mnje!" proſchecze nutrniſe. "Zeno njeſto ſlowow, ſo byh ſivoju pſchitomnoſc ſamolvi a wujaſnul!"

Wona ſavbče, kaž mjelečo wobarajo, ruku, ale njeſeſche ſmužitoſeſe, ſo by jeho ſi durjemi poſtaſala. Mjes tym bě wón trochu ſivoje myſle ſaſo ſebrał.

"Hdyž waſ ſtehdom njeſbože potrjechi", ſapocza wón, czežko dyhajo, "bě moj preni pucz k wujej. Wufnach jemu wſchitko a proſchach jeho, ſo by waſhemu wobhemu nanej pomhal. Wón mi wotmolwi ſi wuſmijecžom a ſi tajſimi ſlowami, kotrež wofpietowacž mi waſha pſchitomnoſc a dopomiſecže ſemrjeteho njeđovola. To běchu roſhoriene, njeſchekladene ſlowa, na kotrež runje tak wotmolwic. Sdaſche ſo, ſo ſmój ſo ujewrózomnie a doſpołnje roſeſchloj. Vyli jeno na mi vylo, by ſo tež ſtało."

Ale tu bě hiſchecže moja macz a mojej dwě njevudatej ſotſje, wobei ſlubjenej, a jeju wudacze bě možne jeno ſi wujowej podpijeru, kotrež bě kózdej nahladnu pomož wěſze pſchilubil. Wone wſachu poſkredniſtvo na ſo, a dokež roſnjemdrjeny pſchikahaſche, ſo niž jeno mje, ale tež jej jaſtoreči, ſi cžimž byhku wbohe na pſcheczo njeſbožowne a w hubjeniſtvo wostałe, njemožach paſ pſchecziwo jich ſhromadnym, žaſoſčazym proſtwam a kyſlam žaneho ſmužiteho „ně“ wuprajič. Moja ſtara, kloba macz padže pſchede minu na koļenje — to njemožach pſchewinacž! ſ freju ſwojeje wutroby wukupich jim ſbože, kotrehož hiſchecže wužiwaſu. Ale moj wuj njeſpokoj ſo ſi mojim wuſnacžom ſhamym; žadaſche ſebi dopolaſh. Žadaſche ſebi je ſhamkym khostanjom hrdo, ſo dyrbju dleſchi cžaſ na hrodze Panowizach pſchewyacž a jemu cžestne ſlowo ſawdacz, ſo ſa tuton zyl cžaſ ſebi ſi wami dopišowacž njeſhměm. Se ſubami kſhipjo pſchewiſach na ſo tež tuto wohańbaze wuměnenje, kotrež mje pſched wami na wěčne nječefneho cžinjeſe. Hdyž potom nowiny poſwjeſcz wo ſmijereči waſheho wboheho nana pſchijefechu, wunuſowach ſebi tola, netkole podpijerowanu wot maczereje a ſotrow, to prawo, ſo ſmědzech wam piſacž a wam ſivoju pomož poſſicžicž. Viſt wróci ſo jako njevoſtarajomny. Tež moje poſdžiſche kſledženja ſa wami wostachu bjes wuſpečha. Salutujecže mi tu prózu, wam bližiſche ſoželicž wo wobſtejenach, kotrež mje ſa lěto a džen k temu niſowachu, ſo dyrbjach do ženitwy ſwolicž, pſchi kotrež paſ moja wutroba zyle ſymna woſta, ſchtož ſyml tež knjeni tež hnydom wuſnai. Tež tute njenaturſke a zyle njeſneſkomne puta je ſmijereč roſwiaſala. Žedma cžuſach ſo ſwobodny, pocžach ſi nowa ſa wami ſležicž. Wſchudžom ſyml waſ pýtał, jeno niž tule, w tym mjeſce, hdyž je waſ telko njeſbuža potrjechiſo. Zyle njenadžiž wuhlaſat tu dženſa w wukladnym wotniſe wobras, mi derje ſnath — wobras waſheje maczereje.

Gaſtupiſt tam, wupokasach ſo jako pſcheczel tuteje ſiwojby a ſhouſich netkole wot ſprawnego muža wſchitko, doſeč, ſo možach ſo na tónle czežki pucz ſmužicž. Pſchetož prajich ſebi, ſchtož ma ſivoju ſhamkym macz tak lubo, ſo ſtrowotu a wſchu na to waži, ſo by jeno jeje wobras wróci dobył, dha budže tež ſo minu cžueč, ſchto je mi w tamnej ſadwelowaniſtej hodyžinje ſlowo „haj“ wunuſowalo, hdyž rěkaſche: "Wotſtajenje abo jaſtorečenje!"

W ſivojej njeviuſlědnej mudroſczi a dobrocze je mi Boh netkole tola hiſchecže jedyn pucz wotſtajil, ſo byh načinjenu kſhividu ſaſo ſarunaſ. Moje želnoſčiwe wuſnacze jeje ſhyschaſa, netkole paſ dovolcze mi tež, ſo byh ſivoje tehdomniſche ſlubjenje dopjeliſi, ſo byh wam ſivoje ſlowo, hdyž ſyml netkole ſwobodny, zyle ſwobodny, džeržaſ. Hankta, ta ruta tamle — ta je ſraſa ſa njeviſeſčiſti wěnz. Vy ſeže ju hajila a hladala njeđžiwaſo na ſadževki. Šsměm ju ja netkole ſham do wložow plesč jato ſivojej jemicžkej, lubowanej a wěčnije njeſapomnitej njeviſeſče? A jeli

moje ſlowa pola waſ ničjo wjazy njeſamōžeja — ſnadž dokež ſeže wy moje dla pſchewiele czerpila — dha je tule hiſchecže nechtó, k tomuž mam wjazy doměry, nechtó, kohož chyž wróciſe do waſheho luboſueho, njech tež maleho bydla — —"

Kchwataſzy wotewri wón hiſchecže junu durje, bliſko kotrechž bě ſtejo wostał, a ſchtož wón potom ſpěſhniſe wuſtupiwschi Hanky na pſcheczo pſchijenje, to bě wobras jeje maczereje.

Pſchi napohladže tehole wobrasa roſta lób wokolo jeje wutroby, a wſchitka boſoſz a ſrudoba, kiz ju tlečezſe, roſběža ſi jeje ſyſhami. Rueze wužlēdži knjeg ſi Hambrofſkih wožyroczeno měſtno na ſeženje podtſeſhneje komorki, hdyž wobras ſluſhacze, a poſhny jón tam. A ſaſo pſchihdže Bože ſloučko a wokoschi ſe ſwovimi poſklednimi pruhami tutón wobras, pſched kotrež Hanka netkole hiſchecže junu jako ſo modliſy ſtejeſche, mjes tym ſo ſo jej ſyſly njeſpcheſtaſajz po bležymaj lízomaj ronjachu.

"Wona bě naju dželila k rjeňſchemu ſaſhoniſzenju", rječny wón proſcho a ſo dobrý cžinio. "Vy ty tež ſvože wotpoſaſala, hdy by ſi jeju rukow pſchichlo?"

Hanka wotwobroczi, ſe ſyſhami ſo ſmějo, hlowu. Tu wobjeſtej ju dwě ſwérnej, ſylnaj mužſkej ruzy, jako byſchtej jeje wjazy pſchecžicž njechalej, a luby hlož ſcheptaſche jej do wucha: "Tež twojeho bratra namakamoj ſaſo a wróciſmoj jeho na starý pucz. Haj, ſvože a pokoj chzu cži dacž, ty nadobna wutroba. Tule ſlubju cži to pſched wobrafom twojeje maczereje!"

Ze Serbow.

S Budyschinu. W naſchim měſce je ſo tón ras 12,379 mužſkich a 11,189 žónſkich wožobow naſicžilo, hromadže po tajſim ſi woſakami 23,568 wožobow. Věto 1890 bě ſicžba 1. dezembra w Budyschinje pſchitomnych jenož 21,516, po tajſim wo 2052 mjeňſha.

— Nježelſtaj dnjei do hód, 15. a 22. dezembra, je dowolene, dopoſdňa wot 11 hodyžin hacž wjecžor do 9 hodyžin wifowacž. W tychle hodžinach ſmědža po tajſim ſhlaſy wotewrjene bycž a pomožnizy, wučobnizy a dželacžerjo ſmědža dželacž.

— Ženemu tudomnemu mlođemu měſčežanej, kotrež bě hakle tydženj dolho woženjem, je mandželſki mjeđowym měžaz ſle wožórfny. ſe nje mu dwaj poliziſtaj pſchindžeſchtaj, kotrež jeho rjanu mandželſku ſajeſchtaj a do jaſtva wotwodžeſchtaj. Žona je pječa ſivojemu hofpodarjej w Draždžanach, pola kotrehož je ſi hoſpoſu byla, 36 000 hrivnow kramyla. Žeineho muža, kotrež ſo pwoſchitkownje ſluuje a czeſeči, jara wobžaruja.

— Njeđawno je w Budyschinje běrkę w akzij w ſwontownych laſtich wrotach, kotrež kanariki plahuje, w wuhlowych plunach w jenej nož 200 kanarikow ſačkuſlo.

— Na rybowej haſy bydlažy 53 let starý fabrikſki dželacžer Brobel je ſebi wutoru wjecžor ſi wobwěženjenom ſiwiſe wſal. Wón bě khorofeje dla dželo ſhubil a ſ tym do nuly pſchichol. Do czežich myſlow ſo teho dla ſamylſtinſki je wón ſham na ſo ruku ſložil.

— (Pſche wobrymſanje ſadowych ſchotomow ſe ſwérinu.) Sa ratarja a ſahrodnika je wažne, netkole w ſymſkim cžaſu wſchelake pſchijprawy cžinieč, ſi kotrežiž dybja ſo ſadove ſchotomu pſched hlydnej ſwérinu wobarnowacž. Šwérina ſo w nož ſhamo hacž ſi cžlowjeczim wobydlenjam ſwéri, ſo by ſyml hlož ſpoļoſila. Wožebje ſu mlođe ſadove ſchotomki, kotrežiž ſtoru ſajazy rád rymſaja. Šaſtžemu ſyml ſu ſajazy ſi wjele tħażi ſchotomikow ſtoru wotrymſale. Wjele tychle ſchotomikow je ſahinyllo, w druhich je drje ſo hiſchecže ſiwiſe ſdžeržaſo, tola wone khorja a ſnadž ſi ſadu tež wuſtchnu, abo tola ſenje wjele plodow njeſchiniſežu. Najlepſi ſred pſche ſajecže wobrymſanje w tym wobſteji, ſo ſo ſchotomki ſi hlinu pomaſaja, kotrež je ſi tajſej wodu roſmeſchana, w kotrež je dleſchi cžaſ ſhniše mjaſo — naſlepje ſhniše ryby — ležaſo.

— Štu w wutepiſe je ložo, dyžli ſtu w cžopku ſdžeržecž. To ſpobživne klinči, a tola temu ſaf je. Wjele ludžom wſchaf je njeſnate, ſo ſo cžiſty powětr (loft) ſchelč ſkroč rucižiſho a ſchelč ſkroč turjiſho ſhreč ſhodži, dyžli ſkaſenj powětr a ſo ſo cžiſty powětr tež wjele dleſe cžopku džerži. Duž přjecž ſi bojofežu, ſo dybi wutepena ſtrua ſruče ſavrjenia wostacž, hdyž tež tobaſowu ſir a druga ſtaženoscž nam ſedma dyhacž da. Duž wocžiſe ſwofna! Hdyž jedyn abo dwě mjeňſchinje ſymſki powětr pſches ſtru pſchecžehnje, kotrež wſchón ſtaženj powětr wuhoni; potom budžecze widžeeč, ſak duſhnuje ſo ſtrua jaſo wutepi.

— Šudeſtez. Nježela běſče rjanu ſiwiſe ſa naſchu wožadu. Pſchi nowowolbach do zyrkwinſteho pſchedſtejeſteſtwa

pschepoda ho knjesej wumjeńkarzej Janej Lukaschej s Bonjez, kotrež je 24 let se žobustawom zyrlwinſkeho pschedstejcerſta wa byl, psches naſcheho knjeſa fararja pschipoſnawaze pižmo, kotrež je konſistorſtvo knjesej Lukaschej pschipoſnalo.

S Worklez. Pońdželu wjecžor wołoko 9 hodžin staj njeſnataj mužſta na paleſteho miſchtra Reicherta s tudomneho rvečerkuſla, hdvž tón s Pančiz domoj dželche, rubježny nadpad ſežiniloj, jeho ſemi cziſloj, jemu ruž na khribjet džeržaloj, jeho ſa ſchiju dajiloj a jemu pjenježnu móſčen f 15 hr. rubiloj. Wobeju nadpadnikow fu bóři wuſlédzili a ſajeli, staj to pod polizaſkej nadkedažbu ſtejazg 36 létnej dželaczeſt Rec ſ Hóřki a dželaczeſt Petr Schneider ſ Kulowa, kotrež je padučſtwa dla hižo 5 lét w khotařni poſzedžal.

S Lejna. S naſtym farſtym měſtnom je ho poſlednje wuprivoſnjenie herbſte farſte měſtno w Wojerowſkim wotkjeſu woſhadžilo. Niedželu 2. adventa je knjeſ ſuperintendent Kuring ſi affiſtenzu knjeſow duchowneju Wendta-Čornokholmežanſkeho a Scholty-Parzowſkeho knjeſa duchowneho Ungaria do Lejnjankeho farſteho ſaſtojnſtwa ſapokaſal, kotrež je nimale poſtečza ſela ſi pomožnym pređarjom w naſcej woſhadže ſkutkowal. Wročławſke ſtařowſke konſitorſtvo je knjeſa Ungera, kotrež je hižo psched lětom druhe duchowne pruhovanie khwalobne woſtaſl a ſo jako duchowny mužvječzil, hafle nětcole ſa duchowneho powołaſl, dofeſz wone nochzysche, ſo by wón němſkim kandidatam duchowneſkeho ſaſtojnſtwa, kotrež maja nětcole dolhe ſela čzakac̄, předy hač ſo do ſaſtojnſtwa ſapokaſaja, pschewjele do pređka byl. Šapokaſanſki džen věſtaj fara a Boži dom rjenje wuprivenaj. Knjeſ ſuperintendent Kuring napřed w herbſtej a potom w němſkej Božej žlužbje ſi Ungariej farſte ſaſtojnſtvo pschepoda. Tak ſu ho ſkóčnje žadanja a pschecža naſcheje woſhadži dojelniile; wona ma nětco ſaſho herbſteho fararja, na kotrehož je ſkoro 9 lét dohlo čzakala.

S Hucžiny. W naſchich ſtronach pōčnu ludžo na piwo wumyſlemi bycž; ſa čzefkem a bayerskem piwom žadaju, dofeſz jim brune piwo rucze doſez moſhy njeſamuſi. Tudomny piwarz bě ſo teho dla roſhudžil, lodowu pinzu natwaric̄, ſo by w njej Lubiſke čzefke a bayerske piwo pscheko čzerſtwe na ſkladže džeržal. Doſeſz dyrbjeſche pinza ſahe w naſeču hotowa bycž, wondano w najkrucžiſtej ſymje ſpěſchnje dale twarjachu. Piwarz drje ſo bojesche, ſo w imjerſku murjowane murje džeržec̄ njebuža, tola murjerjo jeho ſmerowachu, praſižy, ſo buža pschi murjowanju ſylnje tobak pačhac̄, pschi čimž tajka čzoplotu naſtanje, ſo kalk bóři wuſhny. Wulka pinza njebe hiſcheze dotwarjena, hdvž wondano wjedro njejabži wotmjakny. A bowž kowž, tu mějachu woſradu! Pinzhne murje tež wotmjakny, ſimkachu ſo a ſkóčnje ſo ſaſypny. To je čzefkeho a bayerskeho piwa lačne ſchije hľuboko ſrudžilo, murjerjam pak radžimy, ſo bužu, hdvž bužu ſaſho w ſymje murjowali, ſebi nětorych ſajfukurjerjow na pomož pschiftajili. Potom ſnadž by kalk ſkerje wuſhny.

S Klukſcha. Schtwortk wjecžor wołoko 8 hodžin je tu na knježim dworje ſi wulkeje maſhiueje bróžne wohén wuſchol. Bróžen je ſo do čzifta ſpalila. Wjele žita, ſlomy a ſyna je ſo ſnicžilo. Wo wohnjowym naſtaču ničo ſnate njeje.

S Raſez. Luboſcž ludžom hlowu ſawjercži a jich druhdy čzifče zbyňuenych ſčini. Do ludži, kotrež je luboſcž woſkuſala, jena žlužobna džowka na tudomny knježim dworje žluſcha. Šandženu niedželu bě ju jejny luby woſptaſl, a wot teho čzaza je wona ſe ſkódkimi luboſtñimi myſkemi a ſaſcužemi wſcha wopojenia. Hdvž wona wondano rano ſtruw dejež džesche, wona město do dejneje dońežti do latařne dejeſche. Swojeho ſamhlenja hafle ſo ſalubowana holežka dohlada, hdvž wudejene mloko latařninu ſhwežu haſky. Kajke wěžy tola luboſcž načini!

S Lubija. W Biskopčanſkej woſadže je ſo tón ras pschi wolenju do zyrlwinſkeho pschedstejcerſta ſtaſlo, ſo ſi jeneje ſaſarowanuje wſhy, mjenujž ſi Róžana, žadyn čzlowjek ſi wolenju pschischo njeje; duž je Róžan nětco bjež zyrlwinſkeho ſaſtupnika.

S Keschichowá. Na tudomnym knježim dworje je ſo žaložne njeſbože ſtaſlo. Šsyn murjerja Kreuſcha ſi Brachenaua, kotrež tu žluži, do parneje mločazeje maſchinu pschitidže, kotrež jemu nohu pschi ſolenie wottorže. Šnjeboženj je w Ryhnbachſkej hojerni w wulkih boleſzach wumrijeſl.

Se Šahlowa. Šsředu wjecžor je ſi zyhloſ ſryta bróžen ſudomneho ſiwnoſežera Wowežera wotpalile. Šlomjenja ſu pódla ſita, ſlomy a ſyna tež wjele wumločeneho žita ſnicžili. Po wſhem daču je ſkótniſka ruka wohén ſalozila. Žiwnoſežera Wowežera woſchitkownje woſzaruja; pschetož wohnjowe njeſbože jeho ežežko votrjechi, dofeſz ſwoje žně pschi wohnjowu ſchku ſaweſcžil njeje.

Se Žitawy. Po poſlednim ſudličenju Žitavu 28,000 woſhobow woſyhdli. Do tejeli ſicžby je tež 2206 wojetſkih woſhobow ſalicžených. Mužſtich je ſo 14,164, žónſtich 13,836 naſicžilo. 1. dezembra 1890 je woſyhdleſta ſicžba 25,394 woſhobow ſuežinila. Woſyhdleſtvo je ſo po taſtim ſa poſlednje pječž lét wo 2606 woſhobow pschisporito. Psched 20 létami mějſeſe Žitava 20,417 woſyhdlerjow.

* Po poſlednim ſudličenju maja Draždžany 334,066 woſyhdlerjow. Psched pječžimi létami bě ſo 289,844 woſhobow naſicžilo. Po taſtim ſu Draždžany ſu tón čaž wo 44,222 woſyhdlerjow pschibyle.

Se Šorjelza. Pruffi hornjoſužiſki hejm je ſa žobustawaj ratačſki komorow ſa Schleſyñſku hornjoſužiſkeho krajneho hejtmana dr. ſe Seydewiža a ſwobodneho knjeſa ſi Loena wuſwolil.

S Lipin. Šandženu pońdželu ſo tu hońtwa ſa jelenjemi woſbywaſthe. Hač runje na naſchich polach hevak jelenje ſi wulki ſtadlami běhaja, ſo tola pschi hońtwe ani jedyn jelen ſčelil njeje. To ma w tym ſtvoju winu, ſo jelenje nětcole na naſchich polach wjele zyrobry wjazý njenamakaja, čzehož dla na Věloho ſužiſkem a Laſowſkim reverje pschibywaſha, hdvž je w ſymje ſe ſynom pizuja. Wjecžor ſo hajnizy a honjerjo w ſorčniſke ſchpi ſiwiye a palenzi požblyniču. Doſeſz bě hońtwinu wunoſčk ſchpatny, mjes nini wjehela myžl njekeňeſe. Hajnizy běchu mjeriazy a ſo ſi honjerjemi ſwadžiſhu. Bóři puſti naſtachu, pschi kotrež jeneho hajnifa žaloſnije ſmorskachu. To bě njewjeſely kónz wjehle ſapocžane hońtwy.

S Krjebe. 4. dezembra je naſch novy duchowny, knjeſ ſandka, ſe ſwojej mandželſtej do ſwojeho noweho ſtatka pschičzahny. Krjebejma ſmejna je mlodymaj mandželſtinaj ſražny regulator, Mikowſta ſmejna lampu a Nowowježnjanſka ſmejna herbſte ſpěvaſte ſi kvažny dar pschepoda. Novy knjeſ duchowny je ſebi hižo poſchitkownje ſuboſcž a pschikhilnoſcž ſwojich woſadných dobyl.

S Vorjčeze. Hač je ſkýſchež, chzedaž na měſtno njebo kantora Barta wuſerjerja Bocka w Žeſorje powołač.

S Lasa. W ſelejnych paſlach, rubježnici ſwérinje poſlečených, Šlyčanſki hajník wondano rano w přenich ſajaza, w druhich jencho psa, w ſteči ſtroku, w ſchtrvórtach liſchku a w pjatych hiſcheze ſajaza namaka.

S Lubuſcha. Schtwortk tydženja tudomny bur Kſchecžijan Schimank ſe ſwojej ſydomdžecžetnej mačerju do Wojerez jědžesche. Wulki wětr ſtarej žonje pschedeſežnik ſi ruti wutorže, kotrež čzysche ſyň ſběhny. Mjes tym dyrbjeſche mač ſonjow džeržec̄. Taj pak w wětſje ſtejo njewoſtaſchtaj, ale wós poſrdežiſchtaj, tak ſo wós na Schimankowu padže. Vda ſbože ſebi wona jenož kožu woſodrie a ſebi prawu ruku ſwimy.

S Hródką. Tudomna wulka ſlobukowa fabrika Pawoła Heimberga je ſo ſi woſnijom do procha a popjela pſchewobrožila. Dželaczeſtow je dželco a ſhleb ſhubilo. Šchfoda 200 000 hr. wučžini.

S Piznja. W nožy wot 4. k 5. dezembrej ſtej ſo tudy w hoſčenju „f němſkemu domu“ wobej žlužobnej holzy w wuhlowych plunach ſaduſlez. Wonej věſtaj, předy hač běhaje ſo do ſoža lehnyk, ſebi ſatepilej. Hač ſtej ſhachlowu ſažunu pschefah ſaſčiniloj, abo hač je jumai ſama ſapadla, ſchtó to wě?

— (Pežołařſtvo.) II. Wo ſoležach. Robj naſtym pežołow njemóže itajne wonka na ſwobodze ſydič. Twar, pežoły, čzery a měd měle tu pschewjele njepſchecželov. Teho dla dyrbja pežoły w ſoležach ſydič, kotrež je knja ſymu a čzoplotu, psched deſchecžom a wětrom, psched paſkoſežazymni čzlowjekami a psched njepſchecželſtej ſwérinu. Šsu-li w džiwinje ſiwe, dha wuſwola ſebi ſwoje woſyhdlenje w džerach a jamach w ſemi a w ſkalach, w murinych proſdneuzach, nojhucžiſtu ſak w proſdných ſchtomach. Tele woſyhdlenja mewaju ſi wjethcha jenož jenu, ſi porečka dñe džeržy ſi wulečowanju; wſchě druhé ſo wot pežołow woſhlađniwje ſalepja.

Tole bě ſebi čzlowjek ſwobhlađowaſl a dželaczeſte po tym ſolež. W holi čzinejſe do proſdných ſchtomow dřečka, ſo mohl býſho měd wulkufac̄ a ſo njeby pežołowe woſyhdlenje ſchpoſt, wuwoſkowac̄ ſe je ſi muſka a lepeſche do nich drje tež ſapocžatti plafow, ſo bužu ſo tak roje nuts wabili. Tak ſu naſchi předowmij w Wojerowſkich holach čzimili, kajke nač to ſtawijnh pežołarijenja wueža a tak čzinja hiſcheze dženba naſchi ſkowjanžy bratſja w pôlſkih a ruskich holach. Poſdžiſtu, hdvž bu ſemja bôle a bôle

wobszydlena, ſdaſche ſo ludžom pčołarjenje w ležach pſchewobčežne, pſchestrachne a njewěſte: teho dla wurečachu ſe ſchtomoweho čela tón džel, hdzej mějachu pčołoh wobhydlenje, a tak naſta přeni kolož, klop, kaž jón nětkole mjenujem. A tónle kolož wſachu ſebi ſobu domoj ſ ſwojemu ſtatoſej a ſazhdliču pčołoh do njeho. A tak naſta ſaſo ſ ležneho pčołarjenja domjaze pčołarjenje. S lětami a lěftotekami, a woſebje pak w nowšim čaſu je člowejk ſpóſnał, ſo je klop ſ džela pſchedrohi, woſebje pak pſchenjelepy a ſa wuſtojne pčołarjenje pſchenjeſcihōdnj a teho dia je člowejcji roſum nowe a pſchihōdnje kolože wunamakal, ſ fotrymiz ſo wuſtojnícho pčołariež hodži.

Tare wſchelake ſu nětiſche kolož. To ma wſchelake pſchicžiny.

Wuſhudženja.

Khoſtanſka komora. Mandželska reſniſkeho miſchtra Schrybarja w ſzemichowje 7. novembra popoldnju, hdzej wo jſtuje na ſanapeju ležesche, ſkyſchesche, kaž nechtó wot wonka woknowu ſchleñu ſatkvéži. K woknu ſtupiwiſhi wona paducha woſcheri. Kaž je ſo w ſwojim čaſu w "Sſerbiſkih Nowinach" piſhalo, ſo Schrybatzny muž ſ někotrymi pſcheczelemi ſa paduchom pufczeži a jeho ſaja. Won ſo jako ſukelnik Gustav Adolf Hencžel, w lēce 1852 w Krumbachu pola Hainichena narodženy a hdzej džehacž krož khostan, wuſokſa, fotryž je tež hdzej wopſjet na dleſči čas w khostařni ſedžal. Wobſkorzeneho, fotryž ſo winowathy wuſna, ſ khostařni na jene lěto ſtěſez měžazow ſaſudžiwiſhi, wotřejnýchmu jemu czežne prawa na pječ ſet a jeho pod dowolommu polizaſlu nadležbu ſtaſiſhu.

Sa naſch herbiſki dom

bě ſo dotal nahromadžilo: 22137 hr. 93 np., dale ſu ſa njón darili:

č. S. w L.	2000	"	"
č. ean. ſarař Škala ſe ſawostajenſtwa lužiſkeho Sſerba J. B.	500	"	"
č. Koſlowski a někotiſi pſcheczeſlo	15	"	"
č. Domajch Ballon a někotiſi theoloſojo	76	"	48
hobuſtařw pſchedžydfiſta a wubjerka M. S. jaſo dat k Božemu džecžu:			
č. pſchedžyda ean. ſchol. Žuſčanski w Budýſchinje	100	"	"
č. lic. theol. ſarař Žmíſch w Hodžiju	100	"	"
č. ſarař Jakub w Žjeſhwacžidle	100	"	"
č. ſarař Škala w Budýſchinje	100	"	"
č. pſchekupz Mjeřewa	100	"	"
č. redaktor Šsmoleř	100	"	"
č. ſarař dr. Rencž w Wjeleczinje	100	"	"
č. wučjet Sommer w Budýſchinje dalschi dar k 100 hr.	9	"	60
tnjeni A. R. w Dražđanach dalschi dar	3	"	"

Hromadže: 25442 hr. 01 np.

S džafom kuituje

Bartlo, pſchedžyda twarskeho wubjerka a ſarjadowař Maczicžneho Doma.

Priopk.

* W Neugersdorfje ſu wěſtu Herzogowu rodž. Pólnikez, fotryž je ſo w Hóſniſiž pola Niſkeje narodžila, ſajeli, dokelz na njutuſa, ſo je ſwoje nowonarodžene džecžo do tamniſkeho Hoffmannez hata cžiſla.

* (Droha hubka.) Dražđanske krajne ſudniſtvo je jeneho Italjana, fotryž, gypſowe ſigury pſchedawajžy, na dróſy jenu mědu holzu wokosha, ſa jaſtu na 10 měžazow ſaſudžilo. Ta hubka ſměje hórfi poſkłód.

* W Maſhniſe pſchi pſchekadžowanju ſawostajenſtwa mjes druhim tež ſtare hornzy na pſchedan pſchindžechu. Žedyn ſadžer te hornzy pſchirajene doſta a ſo njemalo džiwaſche, hdzej w nich ſchthri nalutowanske ſkifki, do fotrychž bě 8000 hrivnow ſapíſaných, nadeňdž. Po ſakonju tele 8000 hrivnow kupyje ſkuſheſe.

* Wulf ſaſtrójenje ſo maleje wjeſti Doberzeit pola Pirny ſmozowa, hdzej ſo 10. dezembra powjeſz roſſchérjeſche, ſo je ſubler Michel ſwoje tři džecži ſabil. Něhdže 30 lětny muž je pſchichodny ſym jeneho wjeſkneho ſubleria. Michelové mandželske ſiwiſenje njeje duchne bylo. Wopſjet je jeho žona, wot njeho cžwiłowana, wot njeho cžekacž dyrbjalá. Nježdželu bě Michel ſi druhimi wjeſknymi ſublerjemi w hoſčenzu, hdzej ſo pſchi pječenje kolož a rejach ſi nimi wjeſelesche. W noži wokolo dweju je domoj pſchichor a ſo pječza ſhvuſu ſe žonu ſadžerat. Potom je ſo ſa blido ſyňl a ſi woſloñikom liſt napiſal, ſi fotrymž chyſche knjeſej ſararjej ſjewicž

ſo je ſebi ſwoje džecži ſkonzowacž pſchedewſal, a ſo jeho teho dla wo wodacže proſby. W 7 hodžinach, hdzej jeho žona a pſchichodna rmacž kruw dejeſtve, je njeduſchnik na ſwoje žadlawe dželo ſchol, ſi kulečkom je ſwojimaj 7- a 4 lětnymaj džowkomaj a ſwojemu 2 lětnemu hólczezej hlowu roſbil. Požlednije džecžo je tež do čoła ſlòl. Schřečenje a žaloſčenje wobhich džecži je mlóžk w bróžni wuſhlyſhāl, duž je ſi nim ſhwatal. Na teho je ſo Michel tež ſe ſwojim mordarſkim gratom dał; ale tón je jeho pſchemuohl a wuviſaſal. Ludžom, kži běchu mjes tym pſchiběželi, ſo žaloſzn napohlad poſkicži: ſ roſbithy džecžazých hlowow ſrej czečesche, ložo a ſemja běſtej ſi kruw wobarbjeni. Hnydom ſawolam ſeſat praji, ſo najstarsche džecžo ſi cježfa žive wostanje, ſo pak je pola tamneju dweju to móžno. Hrubý abo vrótny nan je do Pirny dowjedjeny a tam kralowſkemu ſudniſtviu pſchepodath. Wjeſnjenijo chzedža prajiež, ſo je Michel hido dleſche čaſh na bludne myſle cžerpiſil.

* W Barlinſkej rěſařni je mjes howjaſym ſtotoſ a wozami pothroma (Maul- und Klauenſeuche) wudyrila. Duž ſmě ſo wot tam ſtotoſ jenož do tajich městow wosyč, w fotrychž ſjawne rěſařni wobſteja.

* W mordarſkim nadpadže w Kholtiſkej zokrowej fabriži pola Prahi piſaja: Pomožnik tamniſcheje fabriki mějſeſche wuſti wobkhad ſi někotrymi tam dželazymy holzami. Šežhroki tuteho wobkhada běchu ſa njeho jara njelube. Pſched krótkim wón ſi jenej tajkej holzu, fotraž bě ſtraschnje do ſchije třelena, do Prahi ſi jenemu ſeſarjej pſchindže. Na dompučzu ſo mobaj w Chrudimje ſadžerzeſhťai, hdzej ſranjena wumrje. Do ſwojeho wumrječa je wona ſwoje předawſche prajenie, ſo je ſo ſama ſramila, wročila a wudawała, ſo je ju pomožniſ, hdzej je ju wopytał, třelil. Dokelz tež druhé dželazetki, fotrež ſu pſchi wopycze pſchipadniſe pſchitomne byle, poſledniſche wudawanje wobkručza, ſu pomožnika do pſchepytanskeho jaſtwa wſali.

* Pola Hirtſhalſa na Žutiſkej poſkupje ſu pſchi mórfkim brjoſh nětore ſódžove ſaſhče, Šežecžinſkej ſódži "Neſtrej" ſkuſhaze, namakali. ſódž je ſo najſterje pſchi wětrach požlednich dnjow ponurila.

* Dwazeči transportſkich ſódžow, fotrež ſu wot Genicžefka do morja wotjele, ſu ſo na Aſowſkim morju ſi lodom wobſamkle. Mužitwo ſi něhdže 300 muži wobſteji. Schthyri ſódže ſu ſo hač dotal wukhowale; wokud druhich je njehnat. Maſa je ſa ſhubjene.

* W vý ſuttěnenje w Berniſkim hornim kraju w Schwajzarſkej ſu ſandženu njedželu pſchi žaloſtnym wichorje ſemjerzenje měli. Žeſčina twarijenjow je wobſhložena; zyle třeſti a ſwihle ſo wotneſeſhu. Žaloſne píkotanie, wrijeſtanje a howrjenje tam knježesche.

* "Wý" abo "Ty"? Wokolník, fotryž je franzowſki wójniſki minifter Cavaignak njedawno ſchefam wſchěch franzowſkich regimentow pſchipoſhlaſ, ſataže offizeram atd. woſakam "Ty" rěkacž. S tým Alfred Capus ſežhovazý ſorčit ſwježe, kži ma napiſmo: "Wójskowa dwórliwoſć. Hejtman (k ſeržantej): "Seržanta, kaž řeka tón muž, kži ſwoju ſlantu prawje džerzeč njeve a fotrehož teſhafou paſ je njeſwſwetleny?" — "Seržant; To je knies Pitou, knies hejtmanje!"

Hejtman: "Snaječe jeho?" — Seržant: "Hoj, knies hejtmanje!"

Hejtman: "S tým bych rády ſlowečko poriččal . . . Snaječe jeho tež derje doſč, ſo mohli jemu mje pſchedſtajíz?" — Seržant: "O haj! . . . (ſawola) Pitou!" — Pitou (ſi rjada wuſtupiwiſchi): "Schto chzecž?" — Seržant: "Knies hejtman chze Wam ſlowečko prajicž. Knies hejtmanje, dowolče ſo wam kniesa Pitou a wſchědneho woſaka 75. pěſčeho regimenta pſchedſtajú!" — Hejtman: "Luby knjež . . ." — Pitou: "Knies hejtmano . . ." — Hejtman: "Ssy mwidžal, knies Pitou, ſo Wý ſwoju ſlantu hubjenje džerzečie!" — Pitou: "To wobžaruju, knies hejtmano." — Hejtman: "Dale ſebi dowolam, Waž na to ſedžbliweho ſčiníč, ſo ſwój teſhafou paſ wurjedžený njemjeſeſche. Dokelz ſtej wobej wěžy pſchecživo pſchilaſni, dyrbju Waž proſhyč, ſo byſhče mi něſchtó ſi woli ſčinili!" — Pitou: "Schto a ſi cžim?" — Hejtman: "Mi by jara lubo bylo, byſhčeſi ſo na 4 dny do arreſta podač ſhylí!" — Pitou: "To Wam ſlubíč njeſbžu, knies hejtmano!" — Hejtman: "Alle ja bych Wam ſa to jara ſaſkowny byl. Wý ſeje ſdělaný muž a wěče, na ſajke ſaſkujca ja poſkucham." — Pitou: "Tak je zyle prawje, knies hejtmano. Na Waſchim měſtne bych tež tak cžimil!"

Hejtman: "Mje je jara ſwjeſeliſo, ſo ſyň ſi cžecž měl, ſi Wami poriččecž a Waž ſeſnacž." — Pitou: "Mje tež, knies hejtmano!" — Hejtman: "Sſo nadžiju, ſo jenož pſchi tym njewostanje, mój knjež . . .!" (Stupi do ſady). — Pitou: "Waſch naſpodwoſniſchi . . .!" (Stupi do rjada).

* W Untersachsenbergu žu krjedu psched thđženjom wopilza Franza Köhlera, fabrikſkeho dželacžera s Brundöbry, na Auerbachſkej dróšy bliſko pola hoſčenja „Untersachsenberg“ zyle ſproſnjeneho ſběhnyli a do gmejnſkeje kheže dowjeli; ale hižo na pucžu do njeje je wón ducha ſpuschčíl. Nězne lehwo pod holym njebjom, na ſněh a w ſhmnym deſtežu njebe hevak trutemu mužej tylo.

* S Weizenfelsa pižaja: Piak thđženja wjecžor je wětr, w naſchich ſtronach ſakhadžaz, wſchudže na twarjenjach ſchodu na-činil, ſchtomy ſwivalal, rošlamal, ploth ſpomalal atd. W Corbetha wón wot jeneho nowonatwarjeneho doma ſwifle dele storže. Zeleſniſki tworowy czah, kotrž ſ Corbetha do Merſenburga jědžesche, ſo ſ wětrom ſadžerža, tak ſo dyrbjeſtej dwě lokomotivje na pomož pschijecž. Halle ſe ſjenoczenymi možami tſioch lokomotivow bě možno, czah dale wjescž.

* (Wot pſow roſtorhany.) W Charlottenburgu pola Varlinu jedyn 22 lětny dželacžer ſ jeneho plota dwěmaj rječaſnikomaj klubu činjenesche. ſſo pschedladawſchi wón ſ plota na ſwoje njeſbože mjes pſow padže, kotrajž jeho tak žaloſnje ſkuſaſtaj, ſo wón borty po tym w hojeńni wumrje.

* (Strwoſcži ſchłodne ſwěcžki na božodžesčowym ſchém.) Wyschnoſcz w Fürthu je warnowanje wosjewila, w kotrymž warnuje, čerwjenie ſwěcžki na božodžesčowym ſchomie ſwěcžicž. Tajke ſwěcžki žu ſ wjetſcha ſ zinnoberom barbijene a pschi ſwěčenju ſiwe ſlěbro wudymaja, kotrž je strwoſcži jara ſchłodne.

* Pola Wiesbacha w Badenskej ſo na hońtwje garbat Stein-götter, hdyž psches wjetbowe keſti džesche, ſakopny a ſ ſemi padže, pschi čimž ſo třelba wutſeli a wobžaromnemu mužej zylk wutſel do hlowy ſleži. Steingötter hnydom wumrje.

* Dla nježenja wenza ſ čerwjenej ſeklu pschi jenym pořeſebje je ſawniſki ſud w Gera na ſaložku jeneho polizajſkeho wukafa ſozialdemokrata Mehlhorna ſ ſ 3 hrivnam pjenježnemu khostanju woſhuzdžil.

* Njedawno bu jedyn liſtynoſhet w Frankfurcie n. M., hdyž na dróšy liſtovny kafčicžk prôdnejſte, wot njeſnateho čjowjela nadpanjenih a ſ ſemi poraženym. Nadpadník čyjsche jemu liſtovnu móſchen wſacž. Podla jemu ſuſnju rósdrje. Hdyž pak ſo druh ſuſhdo bližachu, wón cjeſný.

* (Njedawno w ſudnicy.) Psched Budapeſchskim khostanskim ſudniſtwje je ſo njedawno njeſerny podaňk wotměl. W nož poſdje mjejeſte pschedkyda, ſudniſki radžicžel Lenk, rubježnemu pažmu, wořeſe jeho naředowarje, wětemu Blaschinſkemu, wužud woſſewicž. Blaschinſki bě pschedkydu woſpiet hacž nanajhrubischo hanil. Na dobo jeho ſamolvojet, dr. Moſes, ſawola: „Keníe pschedkyda, bječe ſo na ſedžbu, Blaschinſki chze waſ nadpaðnycž.“ Blaschinſki bě woprawdze pschi čjmicžy rubježny grat, na ſemi ležaz, dwaj metraj dolhu ſeleſnu ſerdku ſhabnyl a ſo ſ njej do do pschedkydu ſahnal, kotrehož by ſ njej, by-li jeho trjechil, ſ wětoto ſarafyl. Tjjo ſtražniſy pak pschijſkočihi a njeſraſnika ſledy nělak njeſchłodneho ſežinichu.

* (Dolty ſ něh). ſ Krema nad Dunajom pižaja: ſ ſobotu 7. dezembra dopoſlonja wokoło 9 hodžin pječ mjeſtchinow dolha pschi ſ gradje ſchwabložolty ſněh padasche.

* Khripa (influenza) po ſvacžu ſ Afiskeje ſažo do Europhy cjeñiſe. Niž jenož w Ruskej, tež w raiſcej Pruskej ſo wona jako nathlowaza khorosč poſkuje, wſchudže, wořeſe mjes wobſtaronymi ludžimi, wjele woporow žadajo.

* (Sſo ſaduſloj.) Dwaj hólzaj w Barzelonje (w Schpaniſtej) ſo w njeſchitomnoſci ſwojeju ſtarſteju hraſtaj do wulkeho koſtra lehnyſchtaj. Wěko ſapadže, a džesčomaj njedžiwažy wſchět napinajnom možno njebe, wěko wotworicž. Wobžaromnaj hólzaj ſo ſaduſhchtaj.

* (Sſlepý rěčniſt.) Pschi Kaſanskim wotřeſtym ſudniſtwje (w Ruskej) je ſo do liſcžin ſomožnikow pschiſahaneho rěčnika“ wěth knies Birilew ſapižal. Tutoń je wot naroda ſlepý, tola njedžiwažy teho je wón prawisniſke ſtatne pruhowanje ſ najlepſej kholbu wobſtaſl.

* (Niž direktnje pominane.) ſimpuf praſi Pampuſej: „Hdyž na Waſ poſladaſ, dyrbju ſebi pižeo na knesa Wóſmuža myſlícž! Tón je mi mjenujzy tež 20 hrivnow winoſty.“

* ſſudník (ſ dundavej): „Waſ praſicže, ſo ſeže nuſh dla kramjež dyrbjeli. Kaf mi dopokažecže, ſo ſeže w nuſh byli?“ — Dundai: „Wodajcže, knies ſudníko, ja běch w tajſej nuſh, ſo dyrbjach hižo poldra dnia dželacž.“

(Býrwinſke pomyſežje hladaj w pschilofy.)

Dospolne wupſchedawanie.

Dla ſpuſchčenja ſwojeje pschedawatne po khetro ponížených placžiſnach:

mužaze a žonjaze kožuchi,
kože ſ wobſkadženju a podſhiežu,
muſh, khornarje, boy,
mužaze khornarje a mězny ſ tkaniñ a
plyſcha ſa mužow a hólzow, toſle atd.
rueže wupſchedawam.

Handrij Paul

w Budyschinje na bohatej haſy.

Pschiſpomnjenje: Tež žu tam někotre noſhene žonjaze kožuchi na pschedan.

Wſche družiny ſilzowych ſtuſnijow a toſlow

(kamžny wudžen) porucža w wulkim wubjerku

P. Ulbrich (R. Pertuchowý naſlēdnik)

na ſchulſkej dróšy 11 pschi theatrje.

→ Stejischcžo na torhoſchču: pschi měſchčjanſkej haptuz.

Porzlinowy a ſchkleńzowy ſabriſſki ſklad a ſklad kamjenineje fabriki

Villeroya a Bocha w Draždānach.

W wulkim wubjerku po najtunischiſtch placžiſnach blidove ſerviſy, kloſejoſe ſerviſy, myſne ſerviſy, piwne ſerviſy, literowe ſerviſy, ſizatowe a woliſowe menaže, ſtołowe ſchpihele, gardinowe ſerdje, gardinowe roſetty, wiňowe ſchlenzy, ſlankaze hlowy, ſlankaze ſchrympy, ſlankaze ſtuſnje, ſlankaze ružy a nosy, talerje niſke a hluſoke hižo po 8 np., ſchaliſ po 3 a 5 np.

Wlkowarjam ſo wſche twory po fabriſſkih placžiſnach woblicža.

Karl Barthel

w domje ſsmolerjez knihičiſtečeřenje.

Schörzuchi

w njedozpitym wubjerku → hižo po 30 np. barbuňe puſchčate w wulkoſeji ſa ſrožene žonſte,

ſchamle wokoło hlowy

ſe ſkladnoſtnej kupju wurjadnje tunje.

Leopold Posner,

pschedawatne phčarniſtich a wolmjaných tworow na bohatej haſy 7 w Budyschinje na bohatej haſy 7.

W wudawařni „Sſerb. Nowin“ je dostacž ſa 4 hrivny

Rěčnica serbskeje rěče.

Spissal Jurij Kral, kaplan w Draždānach.

August Biesold na bohatej haſy
ſe ſwojeho ſklada Durſthoffſkich droždi
w ſchēdne cjerſtwe droždže porucža.

Wosjewjenje awkzije.

Podpisany ma

żobotu 21. dezembra 1895 dopoldnia w 10 hodzinach

w pischebadzowanskim lokalni pschi Petrowskej zyrki 5 delka tu 21 butrowanskich maschinow sa hnydom hotowe pjeniesy na pichebadzowanje pschedawac, schtož so s tuthym siawnośczi k wiedzenju dawa.

W Budyschinje, 5. dezembra 1895.

Ssudniiski wukonjet kralowskeho žudnistwa tam.

Sekretar Hänš.

Biwnosc na pschedau.

Biwnosc ežiblo 10 w Lush pola. Njezwacjida s 9 körzami 31 prutami pola a luki wubjeneje pödy, s 120,05 dawskimi jenoſezmi wobezeženu, mataj podpiſanaj hnydom na pschedau.

Czech a Bartko.

Derje ſdžeržanu **lavér**, sa ſapocžerjow na wbyh so hodzony, je tunjo na pschedau pschi miažowym torhoschęzu 8 po 2 ſchodomaj na prawizy.

Nehdže 50 zentnarjow hyna k u p i ež pyta hoſčenčař Petasch w Minakale.

Dursthoffe droždze wſchědne czerſtwe porucza

Oskar Fuchs
pod bōrklinom B.

Rjane czerſtwe howjase czerjewa k dželanju koſbah, loſtru po 7 np., zhle pažmo po 100 np., rēnikam, koſiž do domu rējace ſhodža, dawa so rabatt. **Tucne žwinjene žwinjaze miažo** punt po 65 np., tucne czerſtve žwinjazy brjuch punt po 55 np. porucza

Otto Petſchla na žitnej haſy.

Wſchë družinu cjerjewow ma na pschedau

reñiſki miſchtr E. Jencz na ſwontownej lawſkej haſy.

7 na ſukelskej haſy 7.

Porucžam ſwoj wulki ſtad Rhocžebuſleho roſlateho tobała ſamneje fabriki po najtunisich placzisnach k dobročiwemu wobledzbowanju.

Hermann Gerlichowa wudowa

7 na ſukelskej haſy 7.

Šwoje ſnate

dobre valenzy

(jednare a dwójne)

porucžataj placzisnym hōdno

Schieschla a Jenczla.

na ſwontownej lawſkej haſy.

Koſaze, liſcheže, tħorjaze a tħunjaze (mordaſke), ſajeeže, żor-njaze, lanillaze a ſoce ſože po najwyšszych placzisnach kupuje

Heinrich Lange
w Budyschinje pschi žitnych wifach.

Wolmjane ſavy, wolmjane rubiſchežia ſo s njeprushežathmi barbam i pschebarbja a kaž nowe pschihotuja.

W. Kellingez barbježna.

Heinrich Mohr,

w Budyschinje ſchewski miſchtr na ſukeln. haſy 14, po mērje ſnate derje ſedžaze wobueže ſa najkrótschi ežaz džela. Woſebje ežinu ſedžliwe na ſwoje

hodowne wupſchedawanje filzowych, pjeſczejowych a ſzuknianych ſchörnijow a ſchörniczlow, wſchędnych družinow filzowych ſtupnijow a toſlow, ruffich, němſich, ſchottiſich a franzowſich gumijowych ſtupnijow a žněhovych ſtupnijow ſo wolmjanym a trifotowym podſchinkom, ſtupnijow a ſchörnijow ſo drjewianej pödruſhu, rejwanſich ſtupnijow, kaž tež wſchitliſtich drugich ſtupnijow a ſchörnijow w najwyſtchim wubjerku.

Platowa a bawlmowa pschedownja

G. A. Ryſečka

w Porchowje

s tuthym ſo porucžejo dopomina na ſwoje ſnate dobre twory, jaſo běly plat w wſchelakich ſchérjach a družinach, ſchörzuchowý plat, poſlezhežowé wupjerski, poſlezhežowé tkaniny běle a piſane muſtrowane, poſlezhežowé pschitrywy, blidowe ruby, ſalvetty, blidowe pschitrywy, trjenja, ſchandla.

Moja pschedawarnja w Budyschinje na bohatej haſy 31 poſbla bohatych wrotow je haſz do hōd wſchědneje wotewrjena.

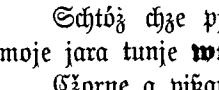
Pschedeschczniki

jaſo praktiske hodowne dary w trajnej poſlidžie a ežiſtej ſidžie a w trajnych barbunjeſchęzathych wolmjaných tkaninach ſa mužſkich a žensk ſo rjanyymi modnymi pjechimadłami porucza w jeniežy najwyſtchim wubjerku pschedeschcznikowa fabrika

G. A. Schmidta na róžku hłown. torhoschęza.

Woſebje wulke pschedeschczni, 9 dželate a 12 dželate jara tunjo; ſ zyla na to ſedžliwe ežinu, ſo w mojej fabrikskej pschedawarni ſoždy pschedeschczni lepje a ſ wjetſchim dobytkom kupuje, dyžli wot wokolonoſcherjow.

Schtóz chze pjeniesy pschi kupowanju lutowac, teho na moje jara tunje **wupſchedawanje** ſedžliweho ežinu.

Čorne a piſane draſte ſtaniny, čorne ſidžane ſtaniny, ſomot ſožz po 35 np., koſchlažy barchent ſožz po 18 np., dobre rufawate lažy ſa mužſkich, hotowe koſchle a ſpôdnie koſolowy, konjaze deki po 2 hr.

Pjeſczejowe mězy ſa mužſkich, pjeſczejowe muffy, běhanske ſtaniny ſožz po 16 np., poſlezhežowé ſtaniny a wjele drugich wězow.

Hermann Beermann

w Budyschinje na ſwontownej lawſkej haſy.

Heblowane ſhpundowanja

zyle ſuhe, 24 a 30 mm. ſylne, pschedawa tunjo

Dr. Holbjan w Budyschinje pschi dwórmishežu.

Wobrash

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſaschlein- zuja a ſ woblikom wobdädza, domowe ſohnowanje a wobrash w wulkim wubjerku a tunich pla- cžiſnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.

Kormjazy a wobžerny pólver ſa ſwinje.

Pschisporja wobžernosć a ſ tym tworjenje miaža a tuka ſpěchuje.

Jenož wopravdžith dostačz w měſchęzanſkej haptuzi w Budyschinje w tſkach po 50 np. Wukazanie wo nałożenju je pschi poſlozene.

Kornenburgſli ſtötžiwazy pólver

Po doſholétnym naſhomjenju jako najlepſchi ſtötžiwazy a ſeto-wazý ſredk ſpōnath.

Jenož wopravdžith dostačz w měſchęzanſkej haptuzi w Budyschinje w roſkach po 1 hr.

Kaſch cže

we wſchędnych wulkoſčach a družinach porucza pschi potřebje

Arthur Jannasch
na Hoſchiz haſy
a róžku ſeminarſkej haſy.

Kóždy, ſotriž chze ſebi dobrý a tuni ežažnik kupic, abo ſotriž chze ſebi ión porjedziež dac, njech dže k ežažnikarjej

Curtej Jenczej
na ſwontownej lawſkej haſy 3, pödla knjesa lotteriſkeho kollektéra ſägera. — **Jencz** pschedawa a porjedza ſa ſwoje dželo ſprawnje rukujo.

Kowjase, konjaze,
eželaze a woweže ſože kaž tež wowcju wolmu pschezo po najwyšszych placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi žitnych wifach njedaloſko berbſkeje katholſkeje zyrkwe.

Wšitkých česčených knjezow, kotriž su slubili na Slepjan-
skim koncerće, njedželu 29. decembra so wobdželić a wšitkých,
kotriž so za njón zajimuja a su tam sobu skutkovać chcyli, prošu
wutrobnje, zo bychu mi z postowej khartu bórzy zdželili, kajke
sola, duetty etc. chcedža předuoseć a zo bychu so srjedu
18. decembra popołdnju 4–5 hodž. w Dietrichec hoscenecu
w Budysinje zešli, zo moħł so skónčne program postajić.

Ze serbskim postrowom
w mjenje Serb. Stud. Młod.

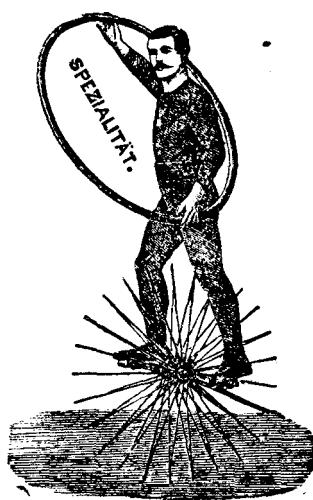
Bogumił Śwjela
w Berlin N. Artilleriestr. 6 A. tč. hč. st.

Budyska Bjesada

změje pjatok 27. decembra vječor $\frac{1}{2}$ hodžin w Budyskej
trélerni **wobradženški wječor**. Wobdželnicy chcyli dar,
nic mjenje 75 np. płaćacy, sobu přinjesć. Hosco, kotriž chcedža
so při wobradženju wobdželić, chcyli sebi pola k. časnikarja
Krawca na znutřkownej lawskej hasy zastupne khartki
Předsydstwo.

W salškim domje w Nalezach
budžetaj njedželu 15. dezembra
wuměški jěsny michtr kweta
čnjes **Gustav Marschner**
a čnjes **J. Rycerz**,
mytowaný pschi kwětowym michtrſtwie
w Lipsku,
wystupowac̄.

Sapocžak $\frac{1}{2}$ 8 hodžin.
Po pschedstajenju r e j e.
I. městno 75 np., II. městno 50 np.
Pschi dopředkapschedawanju
I. městno 60 np., II. městno 40 np.
Galerija jenož pschi kažy 30 np.

Swojim česčenym wotebjerarjam s tutym k wjedženju dawam,
so þo moja pschedawarna starých wězow nětko na schulerškej
hažy čižlo 4 w domje wudowym K u n i c h m a n n o w e j e namaka.
S dobom porucžam wjelsku dželbu s wohnjom wobſchdženeje
mužazeje a hólečazeje drasty.

S pocžeščowanjom
Max Bächmann.

W mojej winowni „**Römers**“ (zum Römer) pschi
drjewowych wězach piječe
sa 15 np. schlenzu dobreho
= 20 = = = = běleho wina,
= 25 = = = = čerwjenego wina,
wohniweho połodniſcheho wina.

Pódlia teho wsché družiny wina w domje a do wonka po naj-
tunischič placzijnach w Budyschinje porucžam, wo čimž móže so
kždy pschedziedzic̄, kotrež moju winownju wopýta.

S pocžeščowanjom
J. T. Glien.

Restawracija „Lisic̄ja jama“ w Budyschinje.

Wopravdžita Winika kuchňa, šymne a čople jědze, kaž tež
stajnie hotowa jědž w kózdym čažu.

Dale česčenym Sserbam, kotrež do Budyschinia pschiádu, so
bychu hodowne dary kupowali, k wjedženju dawam, so þym rad
hotowy, palety, laſčic̄ili atd. darmo na khowanje brac̄.

Oskar Dietrich
na sadnjej bohatej hažy 1.

W wudawańci „Sserbskich Nowin“ je dostac̄ sa 2 hrivnje:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spižaschtaj Wilhelm Bogužlawski a Michal Hórník.

J. M. Frauenstein

pschedawarna plata, bawlmjanych tworow
a ſchatow
na bohatej hažy 27

porucža k hodam ſwój wulki ſląd barchenta k foščlam, pjeſlam a
žuknjam, hotowe barchentowe ſchaty ſa mužſtich, žony a džec̄zi,
blidowe ruby, trjenja, ſchandla, blidowe ſrywy, požleſchcowe
požilky, wupjerki, požleſchcowe tlaniny, běle a pižanc̄,
ſhórzuchowe tlaniny, hotowe ſhórzuchi w wulkim wubjektu atd.

S nakładom Maczizy Sserbskeje ſu wuſčle a w wudawańci
„Sserbskich Nowin“ na pschedan:

Hažiż a polměšaz abo **Turkojo psched Winom w lěće 1683.**
1883. Placzijnna 40 np.

Trójniši. Sberka powedańczkow. 1885. Placzijnna 40 np.
Nadpad pola Bulez. (1758.) S wobraſom. Druhi wudawſ.
1888. Placzijnna 30 np.

Jan Manja abo **Hođe statol mój?** Powedańczko je ſerbſtich
ſtarwiſnow nowiſcheho čažka. 1889. Placzijnna 40 np.

Bitwa pola Budyschyna. (1813.) 1891. Placzijnna 50 np.
Nowe Trójniši. Sberka powedańczkow. 1893. Placzijnna 40 np.

Božodžeschowý dar.

Boža nôz,

historija wot naroda nasheho ſbôž-
nika atd. sa liturgiske hodowne Bož-
ſkujby, wot **J. Jatuba**, fararja,
7. wudawſ, pola M. Smolerja
po 3 np. doſtač.

Pruhi s Božeho ſwětla,

ſchpruchi a ſhérliſchowé ſchtuečki
w pschedzih ſaſtežkach, k **Božemu**
džeschowemu darej ſo požilho-
džaze, ſu po 75 np. w wudawańci
„Sserbskich Nowin“ a pola knihy
wjasarjow doſtač.

Wipuſtečzane

ſymſle ſwjerſhniſi,
ſymſle mantle,
kožuchowé pocžehnjenja,
mužaza draſta

ſo ſynepuſtečzatymi barbam i
požebarbja a ſo k noschenju
požilhotuja.

W. Kellingez barbjernja.

Hojsopo na burske ſublo, wot-
ročlow, wolažych, rólnych po-
hončow, hejtmana, ſrénkov, džel-
čerſke ſwójby pyta Spannowa
na malej bratrowſkej hažy 5.

Kowátskeho wucžobnika
k jutram pyta **Gustav Mödel**,
kowátski michtr w Budyschinje.

Hólečez, kotrež chze kowártwo
namułnycz, móže k jutram do
wucžby ſtupic̄ pola

kowarja **Mic̄zli** w Małych
Trzebienzach (Kleintrebniz).

Vyscherſkeho wucžobnika
k jutram pyta **Ernst Pawlik**
w Hrodžiſcheju pola Wósporka.

požadane wotmolwjenje.

Ja wutrobnje ſo džakuju
Tym mitydom ſwadlakam, ſu ſu
Tu w Nowinje mje čeſceſte,
A ſa braſchu mje ſtadate.

Rjeſe tež Sserbſta Nowina
Mi waſche mjenia ſewita:
Mam ſa to, ſo wuſč ſ wěſteſežu
Seje ſo mnú byle na ſwaku.

Wje waſche čeſte ſwedeženje
Wſchak požebarbilo ſhetro je;
Na wochę ſprawne ſadanie
Někt ſewit ſwoje mjenějenje:

Ja þym muž ſhudr, dželaw̄,
Po wohobje niž nohlađny;
Wſches lubu Sserbſtu Nowinu
Bal ſnat w zhlum ſserbowſhnu.

Bóh ſ myžoſoſie dat mi je

Der ſadne dželac̄ ſhertliſche,
Duz je wiché ſažo Bohu dam,
Tež lubym ſerbſkim mjerjeſtam.

Króč wjazp na ſwaz proſheny,

Nuts žobnowat þym njeviſti;
Vſchi tutci ſladoňci ſnadz ſeje
Wje ſuče četn, ſefnena.

Syム džeržai rec̄, ſu ſ ſnadz je
Bóh lubu dal mi do dželice;

Be na bibliju ſtožena,
Se žanyc̄ knihow wutkjenja.

Wje waſche ſjawné ſwedeženje
Njeſapomniſte wostanje,

Někt hnutu a tež ſ radoſežu,
Wam, čeſte ſejet! wotmolwju:

„Tež bies mami ſnadz njeviſta,
Kwah biki ſwój požed ſobu ma,
Bóh ſobu jo čhyc̄, ja ſ wěſteſežu
Wah k werowanju wosjedu.“

Wah waſche čeſte mjenia ſiat,
Kaž jarai bych ſo ſradowal;

O ſjerveje je mi ſamemu,
Ja požebardzic̄ waž nejebudu.

Wſhem mitydom ſwakam, ſnejničkam,
Wſhem Sserbam a tež ſserbowſam,

Hodž buža mi ſo doveric̄,
Bdu ſe ſvěrnuſežu poſtluž.

A ſu ſak ſhuda, njeviſta,
So nimach jen'čkoh ſwakarja,

Tež ty požindž ſe mni ſ doveru,
Ja ſ woltarjej če poſjedu.

Kaž požitlon ipožat čežkli je,
Tež tež moj čežkli wostanje:

Knies Bergold pak mje podvjera
Wſches dobru radu, ſhonenja.

S poſtrowom ſerbſki pěžiſet

Handrij Paul ſ Mjeſchiz.

(K temu čižku požiloha.)

Pschiloha f čižli 50 Serbskich Nowin.

Sobotu 14. dezembra 1895.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej gürkti smjeje jutje niedżelu rano w 7 hodzinach farat Rada serbski spowiedni ręci, 1,9 hodzin serbskie a w 10 hodzinach němbske vredowanie. — Schiwtort 19 dezembra dopoldnia w 9 hodzinach smjeje wón serbski spowiedni ręcz.

Werowanie:

W Michałskiej gürkti: Klemens Pawol Hofmann, pismilista na Židowje, f Augustu Klaru Winklerz tam.

Krčenje:

W Michałskiej gürkti: Maria Bertha, Hendricha Augusta Tupacza, wojnatskiego mischica w Sztonie Voršiczi, dž. — Ernst Hermann, Karel Kopienacza, živnoſcera a fabrikskeho dželaczerja w Starzejach, ſ. — Jaromir Mag, Karel Augusta Wagnera, fabrikarja na Židowje, ſ. — Jurij Hermann, Hermanna Augusta Nowotnika, pjeclarja na Židowje, ſ.

Zemrječi:

Djen 5. dezembra: Handrij Garbač, wumjeukar w Nadžanezach, 94 l. 4 m. 1 d.

Plačišna žitow a produktow.

Žitowa domos w Budyschinje: 2327 mēchow.	W Budyschinje 7. dezembra 1895				W Lubiju 12. dezembra 1895				
	wot hr.	hacj nr.	wot hr.	hacj nr.	wot hr.	hacj nr.	wot hr.	hacj nr.	
Pscheniza	béla	7	35	7	53	7	18	7	54
Rozka	žolta	7	6	7	21	6	71	7	12
Ječmieni		6	6	6	18	5	75	6	10
Worš	50 kilogr.	5	50	5	90	5	40	5	60
Groch		7	22	11	11	8	33	9	44
Woda		5	56	7	50	5	75	7	—
Zahly		12	—	15	—	12	—	14	—
Hejduschka		15	50	16	—	14	—	14	50
Berry		1	60	2	—	1	50	1	70
Butra	1 kilogr.	2	50	2	70	2	10	2	50
Wicherečna muška	50	7	—	15	50	—	—	—	—
Wzana muška	50	6	50	10	50	—	—	—	—
Szyno	50	2	30	2	60	1	90	2	30
Szloma	600	18	—	19	—	16	—	18	—
Prokata 1158 sčtul, sčruka		6	—	17	—	—	—	—	—
Wicherečne wotruby		3	75	4	50	—	—	—	—
Ržane wotruby		4	25	5	75	—	—	—	—

W Budyschinje placzeče: körz pscheniza (bela) po 170 punctach 12 hr. 49 np. hacj 12 hr. 80 np., žolta 12 hr. — np. hacj 12 hr. 25 np., körz rožka po 160 punctach 9 hr. 69 np., hacj 10 hr. 8 np. körz ječmienja po 140 punctach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 10 np.

Na Worsku w Budyschinje pscheniza (bela) wot 7 hr. 50 np. hacj 7 hr. 65 np., pscheniza (žolta) wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 35 np., rožka wot 6 hr. 9 np. hacj 6 hr. 25 np., ječmieni wot 6 hr. — np. hacj 6 hr. 50 np., worš wot 5 hr. 75 np. hacj 6 hr. 45 np.

Draždanske mjašowe placzejny: Howjada 1. druziny 65–68 hr., 2. druziny 65–67, 3. druziny 45–55 po 100 punt. rěsjeje wahí. Biwe najlepše krajne kwinje 43–45 hr. po 100 punctach. Biwe cželata 55–65 hr., po 100 punctach.

Wjedro w Londonje 13. dezembra: Pomroczenie.

Jesdný plan železnizow

wot 1. oktobra 1895.

4. wojsowa klasa niedżelu a na sakſkich hmatych dnjach wupada.

Se Šchorzelza do Dražđan.

Wojsowa klasa	1-8.	1-8.	1-8.	1-4.	1-8.	1-4.	1-4.	1-8.	1-8.	2. 8.	
Se Šchorzelza	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,20	4,19	6,55	—	11,0
Rychbacha	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,45	4,44	7,20	—	11,48
Lubija	2,13	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,8	5,5	7,42	—	12,37
Budyschina	2,36	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,44	5,39	8,17	9,30	1,27
Bištořiz	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,21	6,15	8,54	10,14	—
Arnsdorfa	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,45	—	9,19	—
Radeberga	—	—	5,1	7,8	10,33	1,27	—	—	6,44	9,28	10,42
Do Dražđan	3,37	5,29	7,30	10,55	1,53	3,57	5,14	7,7	9,51	11,4	—

Se Dražđan do Šchorzelza.

Wojsowa klasa	2. 8.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	
Se Dražđan	—	6,16	9,5	10,30	12,35	3,25	5,30	7,30	9,12	11,45	12,57
Radeberga	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,45	4,44	7,20	—	12,21
Arnsdorfa	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49	12,31	—
Bištořiz	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56	—
Budyschina	5,14	7,57	10,45	11,33	2,4	4,55	6,59	9,4	10,46	1,24	2,3
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,33	—	11,24	—	2,28
Rychbacha	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Šchorzelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,15	—	12,2	—	2,54

Se Budyschina do Wjelcžina.

Wojsowa klasa	1-8.	1-4.	1-4.	2-4.	1-8.	1-4.	1-8.
Se Budyschina	—	—	—	—	5,10	7,38	10,45
Džemilez	—	—	—	—	5,19	7,53	10,55
Budeſtez	—	—	—	—	5,26	8,6	11,3
Rostwodez	—	—	—	—	5,32	8,13	11,9
Do Wjelcžina	—	—	—	—	5,41	8,24	11,18

* Jesdzi jenož sobotu.

Se Wjelcžina do Budyschina.

Wojsowa klasa	1-4.	1-4.	1-8.	2-4.	1-8.	1-4.	1-8.
Se Wjelcžina	—	—	—	—	6,2	8,47	11,42
Rostwodez	—	—	—	—	6,13	8,55	11,50
Budeſtez	—	—	—	—	6,23	9,1	11,56
Džemilez	—	—	—	—	6,34	9,9	12,4
Do Budyschina	—	—	—	—	6,44	9,17	12,12

* Jesdzi jenož sobotu.

Se Budyschina do Ratez.

Wojsowa klasa	1-8.	1-4.	1-4.	2-4.	1-4.	1-8.
Se Budyschina	6,49	10,48	2,20*	5,0	9,10	—
Ratařez	6,57	10,57	2,28*	5,9	9,19	—
Widowice	7,3	11,3	2,34*	5,15	9,22	—
M. Wjelkowa	7,11	11,11	12,2	4,43*	5,26	9,33
Radworja	7,23	11,26	2,55*	5,41	9,45	—
Kažowa	7,31	11,36	3,2*	5,48	9,52	—
Niehwacjida	7,43	11,47	3,12*	6,010,2	—	—
Šebehcowa	7,51	11,55	3,20*	6,8	10,10	—
Do Ratez	7,59	12,3	3,28*	6,16	10,18	—

* Jesdzi jenož sobotu.

Se Budeſtez do Horujeho Kumwalda.

Wojsowa klasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Budeſtez	—	—	—	—	—
Wbohowa	—	—	—	—	—
Kebliž	—	—	—	—	—
Kumwaldza	—	—	—	—	—
Šerjedžneho Kumwalda	—	—	—	—	—
Do Horujeho Kumwalda	—	—	—	—	—

Se Horujeho Kumwalda do Budeſtez.

Wojsowa klasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Horujeho Kumwalda	—	—	—	—	—
Šerjedžneho Kumwalda	—	—	—	—	—
Kumwaldza	—	—	—	—	—
Kebliž	—	—	—	—	—
Wbohowa	—	—	—	—	—
Do Budeſtez	—	—	—	—	—

* Jesdzi jenož sobotu.

Se Lubija do Wosborfa.

Wojsowa klasa	2. 8.	1-16	1-20	6,18	8,19	12,13*	2,40	8,18
Se Lubija	8,50	12	3,15	7,50	8,30	12,20*	2,51	8,15
Malečž	9,6	12,16	3,31	8,7	9,37	12,26*	2,59	8,21
Luwočž	10,34	1,38	6,38	—	10,51	12,30*	3,3	8,25

A hodam

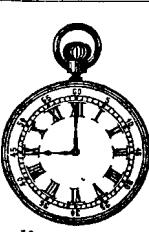
szwój wulftotyj s̄kład herbskich a němstich spěwarstich knihow w najwožebnich a najjednorisich swjaskach, fotografijowe, pěšnístwowe a pižanske albumy, pižanske, notowe a szénske mapy, listnizy, dželanske a ruczne toſche, zigarowe etwije, portemoneje a móschniczki, kurne blida, kurne serviſy, pižaki, schwadlistwowe, rukajzowe a zigarowe kaſheczki, balske wjechliczki, domjaze žohnowanja, fotografijowe wobluki we wszech wulfoſzach, listnu papjeru a kaſety w krafnych muſtrach a pěknich ſawalkach, lampowe krywy, wobrasate a baſniečkowe knihy we wulſim wubjerku po najtunisich placzisnach dobrocziwemu wobledžbowanju porucžam.

Gustav Rämsch,
knihivjasarnja a papjerjowa pschedawarnja
na bohatej haſy 21.

Franz Marschner

čaſnikar w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9
szwój s̄kład čaſnikow a čaſniko-
wych rječasow dobrocziwemu wob-
ledžbowanju porucza.

Hódna twora. Pižomne rukowanje. Tunje placzisny.

Borženje dobre a tunje.

Pſchispomnjenje: Kęču herbski.

Zigary.

S teho ſameho konkufa kaž "starý kanzler" porucžamoj hýčce wjetſhu dželbu zigarow, 100 ſchtuk po 3 hr., 3 hr. 40 np., 3 hr. 50 np., 4 hr. a 4 hr. 50 np. a proſzymoſ kurjerow a ſabozhedsawarjow tole poſtioſenje wobledžbowac̄.

Ginzel a Bitscher

na wulſej bratromſkej haſy 6.

S poſtom 300 ſchtuk franko ſe žadanu placzisny pſches poſt.

Hermann Darschau w Budyschinje
(ſaložene 1846)

fabrika ſchtrympowych tworow ſ wowczeſe wolny
čiſlo 1 na ſchulerſkej haſy čiſlo 1.

Ł ſymfikemu čaſnej ſzwój dawnno jako dobry ſnaty wulſi ſkład ſchtrympowych tworow, ſchtrykowanych jakow, wulſi wubjerk rukajzatich laſow w najtuniszej haſc̄ ſ najlepſej čiſtowolmianej barbunepushezatej tworje a w rjanych muſtrach porucza.

Najlepſchi a najwjetſchi wubjerk ſchtrykowanskeho pschedzena wszech barbow.

Najhódnischa twora! Najtunishe placzisny!

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy,
něſzowe rebliki, khachlowe duczka,
tseschne wokna, twarske hōſdže

porucza tunjo

Paul Walther.

Porucžam ſwój wulſi ſkład hotowych pſchiležazých a ſcheroſkich

Mužazých fožuchow,

pjelszownych žaketow a paletotow
ſa žónſke,

pjelszowe jupy a puczowanske fožuchi,
krótkie a dolhe dželanske fožuchi
ſa mužskich a žónſke,

pſchiležaze a ſcheroke pjelszowe kuty
ſa žónſke, kaž tež

bjés molow wobſadženje a kože ſ podſhiczu
ſamžneho pſchitowanja,

koſmate mězny hýzo po 1 mѣ. 50 np. hac̄ ſ najlepſchim,
pjelszowe khornarje hýzo po 1 mѣ. 60 np. hac̄ ſ najlepſchim,

pjelszowe muſy hýzo po 1 mѣ.,
pjelszowe mězny ſa mužskich hýzo po 70 np.,

pluſchowe mězny ſa hólzow hýzo po 50 np.,

ſukniane mězny wot najjednorischeho hac̄ do naj-
wožebniſcheho,

ſilzowe klobuki w najwjetſhi wubjerku,

zylindrowe klobuki po 3 mѣ. a drózſche.

Skasanje po měrje a pschedželanje noschenych
fožuchow ſo rucze a tunjo wuwiedźe.

F. Trulley,

Na ſchulerſkej haſy 7. fóžkar. Na ſchulerſkej haſy 7.

Najwjetſhi ſkład w měſce. — Woprawdze tunje
placzisny.

Tilzowe ſtupnje,

ſnaty najlepſhi wudžell, ujedziwajzy powyſchenja placzisny po
ſtarzych tunich placzisnach.

Pjelszowe tworh,

iaſto koſmate mězny, koſmate muſy, koſmate khornarje
w ſaruežnych dobrzych hódnoszach po jara tunich placzisnach.

Ratařſke, domjaze, dželanske a džeczaze

mězny

we wszech mžnych družinach a formach jara placzisny hódne.

Filzowe, zylindrowe, hoútwjerſke a džeczaze

ſlobufi

we wszech nowoſzach čaſha nimo měrje tunjo.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſy 22 (pódlu hóſzenza ſ winowej
liczji).

Polepschenje widżenja s brylu.

Carl Schulze,

optikus pschi mjażowych jēdach
czízlo 7.

w domje knjesa pschekupza Korle Pētschki,
porucza swoj wulki optiski skład dobroszowemu wobledżbowanju.
**Radeśtoddowe polepszene woczne schlenzy, bryle, aneroidowe
barometry, wschelake druhe barometry, dalołowidy, džiwadłowe
schlenzy, thermometry atd.** Po swojej 40 lētej samostatnej
dżławoszczi je mi mōżno, kózdemu ja jeho woczeko derje hedżazu brylu
wubrąz. Bryle po lekarstkin wukasaniu zo zwiedomieże wudżelaja.

Dżewjeż ras prämiowany.

Budyska meblownia

G. Zichnera

na bohatej hafy po 1 skhodze w domje knjesa Oty Mahnki.

Najwjetshi skład

molowanych meblow

zyleje Budyskeje woklnoścze.

Pschedawam

Draſtne ſhamory	hižo po 23 hr.	blida	hižo po 9 hr.
vertilo	= = 32 =	ſuchinile ſhamory	= = 15 =
loža	= = 10 =	ſuchinile blida	= = 8 =
ſtomody	= = 18 =	ſuchinile ſtoły	= = 2½ =
nózne ſhamorli	= = 12 =	loſy	= = 33 =
mijne blidla	= = 13 =	matrazy	= = 22 =
žonjaze a mužſte		ſtoły	= = 2½ =
pijansle blida	= = 36 =	ſofowe ſchpihele	= = 3 =
wnczechniwe blida,		ſtolowe ſchpihele	= = 13 =
molow. a poler.	= = 20 =	trumeanz	= = 58 =
regulatory, rjane hižo po 12 hr.			

Pódlę teho poruczam swoj skład gardinowych ſerdżow, roſettow, wobraſow, domjazeho žohnowanja, burſkich blidow, notowych etažerow, draſtowych ſtejadłow, draſtnych hrabjow, ſalonich blidow, trjenowych ſtejadłow, trjenowych dzerzalow, toilletowych ſchpihelow, ſuwałow, portierowych ſerdżow, ſaczehnite gardiny a druhe do teho ſluſhaze węzy po jara niſkich placzisnach.

Janu muczu, ripikowu muczu, bawlmowu muczu, ſeinsloworjechowu muczu, palmoſorowwe woſzuchi, ſuſhene piwowe ſkodžiſny, ſkodowe ſokoči, ržane a piſhenczne woſtruby, piſhni gris, majſz, majſzowy ſchrót, jeczmienjowu piſu porucza tunjo

Paul Schulze,

žitna wikowarňa pschi žitnych wiſach 18.

Heinrich Lange

w Budyschinje

11 pschi žitnych wiſach 11

swoj wulki skład piſczoſowych tworow, kaž tež ložow
wſcheje družiny pschedzelninemu wobledžbowanju porucza.
Kožuchi zo po mērje rucze a tunjo ſechija
a wuporiedža.

Mas na wobucze a grat.

kožu mjeħku a wodunjeſchepuſchęzatu ežinjaz, w thach a po waſy
pschedawa

Reinhold Giersch,

kožova pschedawrňa pschi mjażowych jēdach 6.

Knjess dr. Koch, pschibahanu wikowanski technik w Lipsku wo
hōdnoſci tehole masa takle ſudzi: Wón zo ja kožu derje hodži,
wjele lepje hacž ežista vaselina, pschetož koža ſ vaselinu zo masaza,
bórsy swoju mjeħkoſz a ſhibicziwoſz ſhubi, ſtwerdnje a zo torha.

Margarina FF

s fabriki **A. L. Mohra** w Altona-Bahrenfeldzie
ma po wobłwiedżenju hōdnoſz chudniſkeho chemika knjesa dr. Bischoffa
w Barlinje tu ſamu hōdnoſz jako zyroba a tón ſamy ſkód kaž
naturſka butra a zo pschi nětčiſkich wyžkoſtuſazych butrowych
placzisnach jako doſpolne a tunje ſarunanie dobreje butry porucza,
runje k maſanju na kſleb, kaž k wužiežu pschi warjenju a pječenju.
Skoro we wſchę kolonialtworowych kſlamach doſtać.

Winownja Gustava Künftnera

w Budyschinje
10 na ſerbſtej hafy 10
porucza swoje

rad zo vijaze ežiste wina

s pinzow dobru kſhalbumějazeje winownje Hub. Willaumeza naſledu.
w Lipsku, dwórskeho lieferanta Jego Králoſkeje Wyžkoſceje pthnza
Turja, ſakſkeho wójwody.

Pruhowanske winowe ſtwy.

Sniedarńje.

zježdż atožpłęz g ſotu
prypręžpłęz a v ežejazzu uŋgħeləgħ qvibla kli a omu oħi kifli uq

Paul Giebner,

winowa wulkopschedawrňa w Budyschinje,
na bohatej hafy 18 s nutšhodom na theaterowej hafy.

S tutym poruczam swoj wulki skład

běleho a czerwjenego wina

wſcheje družiny.

Pola mje mōže zo kózdy na to ſpuschczęz, ſo jenož ežiste a
wopravne wino doſtanje, a ſchtož placzisny naſtupa, móžu je naj-
tunischo wobliczic, dokelž ſwoje wino s wulki mi dželbami — rheinske
wino s zylkimi wagonami — kupuju, kaž žana druha pschedawrňa
w Budyschinje.

Najtunishe družiny placza 70 np. po bleſchi. Pschi wot-
waczu 25 bleſchow wopſchijecze jeneje bleſche tychle najtunischič
czerwjenych a bělych winow s 55 np. woblicžu.

Portſke wino ktorym ſ požyljenju bleſchu po 1 mč.
40 np., 2 mč., 2 mč. 50 np. a 3 mč.

Rosdžel w placzisnach w starobje winow leži.

Hans Raack w Budyschinje na ſukelslej hafy 7
na ſwoju pschedawrňu kolonialnych tworow, delikateſow a južnych
płodow dopomina a ſ dobowm pschisponni, ſo rabattowe knižki wudawa
a prozentu dawa, kaž kózda konkurrenza.

J. G. Illgen w Budyschinje

na mjažowym torhosčeju ežisko 13,

pschedawrňa mydla a ſkwečkow
porucza wubjernie jadriwe mydla, mydlowy pólver,
majne mydlo, ſarterku, kaž tež wonjadla a toilettowe
mydla w wſchelakich družinach po najtunischič placzisnach.

K hodam

porucja
z v o r,
r o s y u k i,
mandle,
zitronat,
butru,
koruščki,
droždje,

stejodla sa božodžesčovým sktom,
worjehi,
sktomove laski,
pěnu,
kwěčzlowe džeržali,
kwěčzli,
thofej,
schololadu,
lakao,
čoř,
w i n o ,
zigary,

wolma,
wolmiane soli,
schtrympy,
loſchle,
tholowý,
schtrylowane lazý,
schtaſty,
wallowane stupnje,
filzowe stupnje,
filzowe toſle,

wulki wubjerl
hrajkow,
porzlinu,
hospodarſku nadobu,

k nowemu lětu:
sbožopſchejaze ſhartli,
protoſli,
rum, aral,
punſchowé eſſenzy.

Prózuju ſo pſchezo, jenož dobrú
tvaru po ſolidnej placžiſnje pſche-
dawac̄.

"Sserbſke Nowiny" ſu pola
mje doſtačz.

August Lorenz
w Budějovickách.

R o ſ y n k i

punt po 20 np.,
pſchi 5 puntach po 18 np.,
w zylém měchu po 17 np.
porucza

C. F. Dietrich
na jerjowej haſhy 3.

Rungſowaze maschinu,
čiſče ſe želeſa a worzla, jara
džeržaze a praktiſke,

ſchrótowanske maschinu,
běrnyroſtločzaze maschinu
džela a porucza po najtunisčich
placžiſnach

R. Leichsenring
w Čornym Hodlerju p. Radworja.

Rjane ſtrowe roſyntki punt po 24, 30, 32,
36, 40 np.,
čerſtwu čeſkemu naturſku butru punt po 1 mf. 10 np.,
margarinu t pjeczenju wubjernu,
petrolej punt po $11\frac{3}{4}$ np.

Rabatowe marki, kaž ſo to w wjele mjeniſkich thlamach ſtawa,
njevudanam, dofež dybri je wotebjerat pſchi kupjenju tworh tola
do předka ſobu ſaplačziez; to ſo jenož ſtava, ſo bych ſo wote-
bjerarjo tvjerdze pſchiwjasali. — To je ſrudne ſpočinanie.

Carl Noack na žitnej haſhy.

Saložene 1864.

Slódke palenz

liter hižo po 40 np., likéry liter hižo po 60 np.
porucza **Moriz Mjeřwa** pódla Pětrowskeje zyrkwe.
Destillazija ſnathych dobrých palenzow po ſtarých tunich placžiſnach.

Emil Wehrle
w Budyschinje na jerjowej haſhy 7
porucza
prawje dwě ſohczi ſcheroſki pſlat ſa čeledž,
lohež po 30 np.

B. Fischer, na žitnej haſhy

hibite ſotlowe thachle,
běrnjaze ſobjele ſe ſazynowanego pleczenego grotu,
ſazynowane bowy a wanje,
juchowe čerpaki,
dezimalne moſtowe wahy,
butrowe wahy,
ſkótné wahy,
kaltrnhaze maschinu,
réputruhaze maschinu
po ſnathych tunich placžiſnach pdrucza

B. Fischer, na žitnej haſhy.

Fabrika ſchulſkich torniſtrow

A. Pietscha na hauenſteinskej haſhy 1 w Budyschinje
porucza ſwój wulki ſklađ wſchech ſacžkarſkich mězow, portmonejow,
ſklow, loſrow atd. po najtunisčich placžiſnach.

Na pol darmo
kuſujecže netkoſe
mužazu, žonjazu a
džecžazu drastu
w hodownym wpschedawaniu
Otth Preuſha předy
4 na žitnej haſhy 4.

Durſthoffſke ſuſhe droždje

porucza w wſchědne čerſtwych
poſkytlaſtach
fabrikſki ſklađ

Ernsta Gliena.

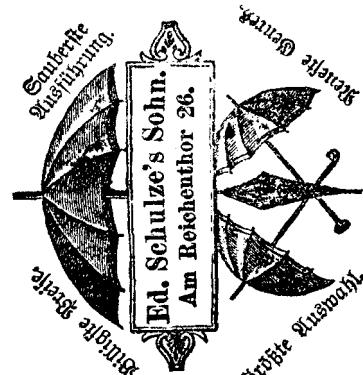
Turkowſke ſklowki
najlepſehe družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moriz Mjeřwa
pſchi mjažowym torhoſchęzu.
Destillazija ſnathych dobrých likérow po
ſtarých tunich placžiſnach.

Prima maſchinelli wolij,
wolij ſa ſchijaze maſchinu,
larboleinem,
vaselin,
ločmas
ſophtny mas,
lanolinowý ſophtny a ložowy
mas,
mas na črije,
kwětlidlo,
najtunischo pola

Straucha a Koldy
na ſamjeintnej haſhy 3
drogowanja t ſlotemu worjowej.

Pſchedeſchežníki.

Vorjedzenje a pocženjenje
w mojej pſchedawatni.

Pſchedawanje a
vorjedzenje
wſchech družinow
čažniſlow.

Placžiſný najtunischo
a rukowanje na dwě
lēče.

Gustav Mager, čažnikar
11 na ſerbskej haſhy 11
pſchi ſtarých ſafarmach.

Koſaze kože,

ſaſeče a ſanillowe kože po je-
notliwych a wjetſkich dželbach po
najwysiſtich placžiſnach kuſuje

Gustav Naude
na garbořskéj haſhy 16.

S doboſt ſwój bohaty
ſklađ ſožuhowych kožow, pſched
molemi rukuj o, po najtunisčich
placžiſnach poruczem.

„Serbske Nowiny“ wudawaaja so kózdu sobotu. — Štowortlētna předpłata w wudawańni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeniem do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki, kiž maja so w wudawańni „Serbske Nowiny“ (na rózku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot małego rynka 10 np. a maja so štowork hač do 7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císcé Smolerjec knihicíšćenje w Maćienym domje w Budysinje.

Cílo 51.

Sobota 21. decembra 1895.

Lětnik 54.

Wón tu je.

Nasch sbóžnik nětk je tudy,
Nam jandžel povjeda;
Je pschishol ja wscie ludy
Wot Wotza do hweta.
Bě hréchow naschich wjele,
Je wón nětk stupil dele,
Je wschitke sahubicž.

æk sy ty jara kražny,
O kriježe Žesujo!
Wicha rjanoscž hwědow hažny,
Hdyž twoje woblicžo
Nam sjevi Bójske pruhi;
O hdyž je žadny druhı,
Kiz tebi runa ho?

Njech njebježa nětk s nami
Czeſcž twoju spěwaja,
A njech se serafami
Sso hwěthy wjechela;
Czeſcž twoju spěwacž tebi,
To žadamy tež ſebi,
Wschak wěz to kražna je.

O, pójęze wschitke ludy
Džensž witacž sbóžnika!
Gsy bohaty, sy thudy,
Njech twoja wutroba
Sso na nim roswježeli,
A džak twój na mróczeli
Njež jandžel k njebježam!

D.

Czeſczeni wotebjerarjo Serbskich Nowin, kotsiž chzedža sa nije na

1. schtwortlēto 1896

do předka placžicž, njech nětk 80 np. w wudawańni Serbskich Nowin wotedadža. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pſches póst pschijnejscž dadža, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórsh ſkaſacž. Na schtwortlēto ſaplacži ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſſich póstach, kaž tež w drugich krajach němſkeho khžorſtwa 1 hrivna, ſi pschinježenjom do domu 1 hrivna 15 np. — Serbske Nowiny ſi pschilohu Serbski Hospodař placža na póstach 1 hrivnu 25 np., ſi pschinježenjom do domu 1 hrivnu 40 np. — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „Pomhař Bóh“ na pósce ſkaſacž.

Swětne podawki.

Rěmſke khžorſtwo. Khžor Wylem je ſchtwortk popołdnu wječha Bismarka w Friedrichſruhe wopýtał a ſi nim tam połnu hodžinu bjes pschitomnoſeže hwědow ręčał. Khžor je pječza ſi Bismarkom wo postupowanju pschecžiwo ſozialdemokratam jednał. Sadžerzenie ſozialdemokratow pſchi 25 lětnych wopomnijſtich ſwiedženjach němſko-franzowskeje wójny je khžora pschewwědžilo, ſo maja czi prawo, kotsiž maja ſozialdemokratow ſa njepolépschomnych a bješwótcžinskich. Khžor je pječza dopóſnał, ſo je wopak bylo, wuwacžny ſakón pſche ſozialdemokratiju ſběhnyje, a ſo ſo poſpyt, ſozialdemokratow k dobremu wobrocži, ſchlachę, njeje. Wjetch Bismark w přenim rjeđe k mužam ſluscha, kotsiž ſa najkrucžiſche naprawy pschecžiwo ſozialdemokratam ręča. Hdyž wón nětk doſezcženje docžaka, ſo jeho politiske nahladu po $5\frac{3}{4}$ lětnej pſchestawzych ſaſo placžiwoſć doſtanu, wón poſlednje ſyfki hněwa dla hwójego wotſtronjenja ſi kanzlerſtwa ſabudže, a žane ſadžewki wjazy temu napſhcežo ſtejež njebudža, ſo by jeho ſyf, hrabja Herbert Bismark, ſaſo do khžorſtwa ſtupil. Taſo muža, totrž Bismarkowej politizh pſchiviszuje, ſo hrabja Waldersee wobbladuje. Tež jeho je khžor w Alltonje tón ſamy džen, kotrež je w Friedrichſruhe pobyl, wopytał. Měnja, ſo ſo njemyla, hdyž ſebi myſla, ſo mjes wobémaj wopytomaj pschicžiniske ſwifzowanje wobſteji. Želi ſo by ſo khžor k Bismarkowej politizh wróćzil, ſo ſamo wě, ſo dyrbjeli potom mužovo, kotsiž nětčiſchu politiku wjedu, na wotpocžink hicž.

W ſielu je khžor, hdyž ſo tam rekrueža pod pschihahu wſachu, ręč k nim džeržał, ſi kotrež wojakow napominaſche, pschihahu

bwjatu měcz, ſo jenej moli podcžiſnycž, ſo by ſo to ſakhowalo, ſchtož ſu wótzojo dokonjeli.

— Powjescž wo wotmyſlenym pſheměnjenju ſakſeho wólbneho ſakonja je w ſakſej a ſwonka njeje wjele njemera ſbudžila. Se ſměrowanjom rošhorjenych myſlow njech je ſdželenje, ſo je k tajkemu pſheměnjenju hſchče dolha noha. Wjetſchina ſapóblanzow, kotsiž ſu namjet pschecžiwo ſozialdemokratemu namjetej podpiſali, ſo ſi thym na žane waſchnie k ničemu ſwjaſala njeje. Naschominschi, ſo lud nětčiſche wólbne prawo ſpuschczęcž nochze, budža drje woni na žadanja ſwojich wuſwolerow džiwacž, hdyž ſo kriježtrowy namjet, na pſheměnjenje wólbneho prawa ſo pocžahowazý, ſejmej pschedpołoži. Powſchitkownje ſo měni, ſo ſo mjes ſapóblanzami ſenotliwych ſtron pschecjenosć njezozpi, a ſo ſo teho dla wólbne prawo tajke wotſtaj, tajfež je. Sa tſiklaſhny wólbny ſystem, kajtž w Pruskej niz jenož pſchi ſejmſtich, ale tež pſchi gmjenskich wólbach wobſteji, ſo wěſcze žana wjetſchina njeſnamaka. Skoržby na tónle wólbny ſystem w Pruskej džen a bôle pschiberaſia. Snate je, ſo je wjertch Bismark tſiklaſhny ſystem najhubjeniſchi wſchitkých wólbnych ſystemow mjenowal. Pſchi gmjenskich wólbach ma na pſchiklad w Pruskej 1469 wuſwolerow prenjeje dawkoweje klaszy wjely hacž 289 973 wuſwolerow tſecjeje klaszy prajicž, abo ſi drugimi ſłowami 96½ prozentu wuſwolerow ma jenož jemu tſecžinu gmjenskich ſaſtupjerow wuſwolicž, mjes tym ſo 3½ prozentu wuſwolerow dalszej dwě tſecžinje wuſwoli. Czi drje ſo njemyla, kotsiž měnia, ſo ſu w ſakſkim ſejmje ſi namjetowanju tſiklaſhneje wólbų ſozialdemokratow ſatrashicž chyli.

— Žednanja w khžorſtowym ſejmje ſu hacž dotal ſi wjetſcha ſe ſwarow a wadženjom wobſtale. Wuradžilo ſo hſchče do cžiſta ničo njeje. ſakonjej wo ſaloženju rjemježliſtich komorow je ſo ſle ſeſchlo. Wón nikomu prawy njebe a ſo ſkonečnje 21 ſtawatej komižiji pſchihofaſa, ſi kotrež ſo ſi cžejka ſaſo do ſejma wróći. Wjazy pſchihofowanja ſakón pſchecžiwo njeſprawnej konkurenzy namaka. Minister Bötticher ſakón porucžeſte, kotrež dyrbjebawo podtykowanje, pſcheradu woblhodnych potajſtowow a druhe njeſchwärne kufi podtłocžicž. ſakón wscie ſtrony podpjerachu, ſhiba ſwobodomysli a ſozialdemokratojo niz. Sozialdemokrat žid Singer mjeſeſte na nim wjely wuftajecž. Woſebje wón paragraf wo pſcheradze woblhodnych potajſtowow pſchijecž njechaſche. Minister Bötticher Singera wužměſteſte, doſek ſi tón prajil, ſo ſakón njeſknicžomnoſci a wulichowanju najhōrſcheho waſchnja polekuje. Sozialdemokratojo pſchego wo dobrym waſchnju preduja a chzedža pſchego

małemu mużej pomhac̄. Tola hdz̄ ho wo to jedna, sprawne dżelio pszczeńczo niesprawnej konkurenzy schitowac̄, potom Singer a jeho pszczeńczo schitac̄. Schtož je w Franzowskiej h̄jo dawno sprawnemu r̄jemiejsłu wujitk pschinježlo, to tež nam wujitk pschinježlo. Wobchodne potajnstwo pak ho njeprcheradži, hdz̄ jedyn puczowat wotbherarjow wophta, s̄ kothmijz je ho seſnał, hdz̄ je sa jene druhe pschekupstwo puczowal. Sapozlanz Langen hebi pschejeſche, so b̄ychu ſe ſalonja pszczeńczo niesprawnej konkurenzy tež ratarjo wujitk meli, kotsiz najbóle ſi njej czeſpja. Njech jenož ho na pschiwoženje wukrajneho malohódnego žita myſli a na jebave ſpočinianje židow na burſy. Hdz̄ Singer ratarjam porokuje, ſo niesprawnu konkurenzu cžinju, hdz̄ spirituſhou lampu město petrolejowu poruczeja, Singer ſwoju wěrnu židowsku naturu poſtaſuje. Hdz̄ by w tukraju dželant sp̄itius na město petroleja, ſi wukraja ſo ſpočinianje a wot židow ſo wulichowazeho ſtupil, by to naſhemu krajej a hospodařſtu w jeho wujitka pschinježlo. To wſchaf ſo Rothſildowemu petrolejowemu ſwiaſkej a Singerej njeprchihodži. Po namječe antiſemitiskeho ſapozlanza Vielhabena ſo ſalonjowu načiſt jenej komiſiji ſi dalschemu roſpominanju pschipofaſa. Tón ſhamy donit ſalonjowu načiſt pscheježiwo wuroſtam konſum ſkih towatſtwow podenidže. Sapozlanz Zimmermann wobzarowasche, ſo tónile ſalon žadania niž najmjenje njeopjeli. Wón je jenož mały pleſterk; do offižerſkih a ſaſtoñiſkih konſumſkih towarſtow dybri ſo hluboko reſmę, kotrež je ſo pschewiele pschedprawow pschiwolko. Konſumſke towarſtwa ſu rowarjo kr̄enjeho ſchtanta.

— W druhéj komorje ſakfeho ſejma twar něfotrych želeſnizow 16. dezembra na dnjowym r̄jeđe ſtejeſche. Pschi debacze ſnies ſsmola-Spytečanski knježetſtwo napominaſche, ſo by psches polnóznu Euzizu želeſnizu natvarilo. Sa projekt ſinsborsko-Ssepicžanskeje želeſniz ſo ſnies Koſka-Khróſčanski knježetſtwo džakowasche, tola wobzarowasche, ſo tale želeſniza dleſcha njeje.

— Čaſh a nahlad ſo pschemenje. Hdz̄ běſche w lécze 1878 ſozialna měſchenza najhórscha, mějeſche dwórfki predař Stöcker jako duchowny ſa ſwoju wiſnawoc̄e, do ſjawneho živjenja ſtupic̄ a lud, zytki wozuſobneny, jej ſaſo dobyc̄. Šyyla ſahorjenych khrobkych a njeſebižiwyh duchownych po jeho pschikladze cžinjeſche. Tola bóry ſruſka evangelska wyschicha zytkwina rada ſakroči. Wona pruſtym duchownym ſakafa, do ſjawnych ludowych ſhromadžisnow khodžic̄ a w nich r̄ečec̄. Psched 5 létami ſo ſaſo duchownym poruczí, ſo dybria ſo ſi dželac̄erjemi w ſjawnych ſhromadžisnach roſrežec̄ a ſo ſe ſjawnym miſionſtowom naſladowac̄. Nětka je ſo pruſka wyschicha zytkwina rada ſaſo hinaſ roſmyſlila. Wona je ſ nowa duchownym ſakala, ſo pschi ſjawnych politiſkih ſhromadžisnach wobdželic̄. Kſchecžijansko-ſozialne hibanje, kotrež ma mjes duchownymi ſwojich wiednikow, ſo ſ wukasom wyschicha ſytkwina ſady czežko potrjechi. Wobzarowac̄ ſo dybri, ſo ſmeja ſozialdemokratojo nětka cžim hždže dželo, hdz̄ jim duchowni njebudža ſmec̄ napſhcežo ſtupic̄ a wopac̄noſeže a bludnoſe ſozialdemokratikych wuzbom dopoſtaſac̄.

Austria. W Galiziskej ſu ſo pschi poſledních krajožejniſkych wólbach wěrje njepodobne njeprorjadnoſeže ſtaſe. Semjanſka ſtrona je burſtu ſtronu, kotrež bě ſtore we wſchech wotkřeſbach woſebitých kandidatorow poſtaſila, na wſchě mózne woſchnje pschecežhalo a podlóčowała. Sańdžent tydžen be do Wina depuṭazija Četvjenoruſſich (Ruthenow) pschischa, ſo by ſo pola khězora dla wólbnych njeprorjadnoſežow wobcežowała. Khězor je depuṭaziju pschijal a ſlubil, ſo čeze jeje ſtvržby pruhovac̄ dac̄. Depuṭazija proſy, ſo by ſo khězorski komiſar ſ wuriadnej polnomožu do Galiziskeje dla pschepytanja pschedpołożenych ſtvržbow požlał, ſo dybri ſo ſejm roſpuszcžic̄, ſo nowowólby wupiſac̄, a ſo chžyl khězor pschikac̄, ſo dybria ſo wólbky po ſalonju wjeſc̄. Sso ſe ſobuſtawami depuṭazije roſrecžujo, ſo khězor mało pschecežnje napſhcežo nim poſtaſawſche. To ma ſwoju bliſko ležazu winu. Wólbk w Galiziskej ſu ſo pod hrabju Badeniem, nětčiſhim awſtrijskim ministerſtrowym pschedphydu měle. Pschecežiwo tutemu khězor ſjawne poſtupowac̄ njecha; duž móže ſo tež do preda praſic̄, ſo ſo pschi pschepytanju w jeho njeprorjadnoſežom njevuſhledži.

Italia. Knježetſtwo psches hlowu a psches ſchiju wojaſow do Africi pschecežiwo Abeyhynſkim ſeſele. 22. dezembra 7 lóžow ſ 3000 mužemi wobhady do Maſhawu wotjedže. Wjcho hromadže chzedža 30 000 wojaſow Abeyhynſkim napſhcežiwo ſtajic̄. Abeyhynſki tral Menelik pječza ſ 90 000 mužemi ſ Maſhawje cžehnje. Dwierdziſnu Maſkalle, w kotrež italſki major Galliani ſ 1200 mužemi ſteji, ſu Abeyhynſky pječza hždo woblehyl. Wot generala Baratieri knježetſtwo poſlednje dny žanhych powjeſežow doſtaſo njeje. Duž hebi

myſla, ſo wón ſ Abeyhynſki wojuje. Italskim drje czežko njebudža. Abeyhynſke čriody bóry ſaſo wrocžo ſejſchežec̄. Tola ſchto jim jich ſtönežne dobyče pomha? Abeyhynſku hebi woni tola njebudža podęgiſhnež móz, a ſtajne budža ſ tym licžic̄ dyrbjež, ſo uje pschimliwym njeprchecžel jich ſ lakanžy nadpanje. Byes wuhladow na woprawny wuſpech dybri Italska ſo ſwoju koloniju pschi Četwjeñym Morju hjes pschecžac̄a milijony woprowac̄. Tele wopory ſu jej runje nětkele jara czežke, hdz̄ez wobſtejnosc̄e w Turkowſkej taſke ſtraschnie wobličio poſtaſua, a hdz̄ez b̄yku Italsky rad — Albanska lapnli. Hdz̄ by jim haňba njebyla, b̄yku Italsky rad lubje ſwoju afriſku koloniju Abeyhynſkim abo někotremužkuli druhemu pschewoſtajili; pschetož to ſu nětko dopoſnali, ſo wona pschezo wjazy pjenjes a ludži pôžera, tola ſo Italskim ženje ſ wujitkom njebudže.

Franzowſka. Wójnski minifter je wobſamkny, wóſſko pschi němſkih mjeſach poſhlynež. Besoul, Miremont a druhé města wot noweho lěta garniſonu doſtanu. Sso ſhamo wě, ſo ſo ſ tym tež Němži nuſuju, ſwoje wójſko pschi franzowſkih mjeſach roſmnožic̄, ſo by franzowſkemu wahu džeržalo. Tu jedyn ſkin druhí honi.

Turkowſka. Lědma je w Małej Afiskej trochu wocžichlo, ſo ſaſo njemér na Áretiskej ſupje ſvěha. W Armenskej mjeſ tamniſhisa wobdylerſtvo njezmérne hubjenſtvo knježi. Žně a ſkot ſu kurdojo rubili, thždy ſwójbow ſu ſwojeho ſejwjerja ſhubile, wudowy a ſyrot w ležach wokolo bludza, hdz̄ez hłodu wumru. Pola města Šivas ſu nětore ſta žonow a džecži ſahlódnile. Turkojo pječza Armenſkim mohamedanskmu wěrn pschinuſuju. Thždy Armenow ſu ſiſlamej (mohamedanskej wěrje) pschecžipile, ſo b̄yku hebi živjenje wukhowali. Wjele pak tež ſa kſchecžijansku wěru martraſku ſmjerz poczepri. W Ichme je 52 Armenow martraſku ſmjerz wumrjelo, w Uzunje 53 do rěti ſloczi, ſo b̄yku ſo pschedupjenja ſminki a ſo tepichu, mjes tym ſo Turkojo ſ brjoha do nich tſelachu a 85 hſežje na tajſe waſchnje morichu. W Marosku jeneho Armenſkeho, kotrež je ſ duchownym anglikanskej zytkwje, pomalu do ſmjerze čzwiłowachu, dokež ſwoju wěru njeprchecži; dwaj evangelskaj predařej a jedyn ſyriſti mějchni ſu teho runja martraſku ſmjerz poczepili. Wjele thžaz mlodych kſchecžijanskich žonow a holzow je ſo do turkowſkich haremoſ ſawlecko.

Amerila. Mjes ſjenocženym polnózno-amerikanskimi statami a Zendželskej je ſi wótrej ſwadže dóſchlo. Zendželska w połodniſkej Ameriž koloniju Guhana wobhedy, kotrež ſi poſnožy ſ republiku Venezuelu mjeſuje. Na ſchłodu Venezuely chze nětko Zendželska ſwoje połnózne mjesy wupſhestręc̄. Dla tehole jendželskeho ſpochzinanja je ſo Venezuelska na ſjenocžene połnózno-amerikanske staty wo pomož wobročila. Dokež je w ſjenocženych statach ſchada, ſo ſo žana njeamerikanská móz w Ameriž žaneho kraja možowac̄ njezmē, je knježetſtwo ſjenocženych statow Zendželskej namjetowało, ſo by tule wěz jenemu njeſtroniskemu neutralnemu ſtatej roſhudžic̄ dala. Tónle namjet je Zendželska wotpokaſala. Knježetſtwo połnóznych statow chze nětko ſame komiſiju wotpóblač, kotrež mela mjesu mjesu Zendželskej Guhanu a Venezuelu ſprawiež. Zendželska je do preda ſoje wobjewila, ſo wuſhūd tejele komiſije njeprchopſnaje a ſo jeje wotpóblanje jako pschicžinu ſi wójnje wobhoduje. Ŝjenocžene ſtaty paſt nimaja myſle, psched Zendželskej zoſač. Čzinja hždo pschijoth ſi wójnje. W ſenacze je ſo namjet ſtajil, ſa wójnske pschijoth 1000 milijonow dollarow ſi ſupjenju milijony tſelbow a 1500 ſanonow pschiswolic̄. Tež Irſhy, kotrež Zendželzenjo w Irſkej podlóčuju, ſo hibaja. Woni chzedža ſa pschipad wójny połnózny ſtatem 100 000 muži pschecežiwo podlóčerjami ſwojich ſrajanow poſticežic̄. Runje nětkele Zendželskej ſwada ſi połnózny ſtatem w nječaſku pschimđe. W rānskej Afiskej, w Egiptowſkej a w Turkowſkej je Zendželska ſapležena. Na jeje mož ſu to pschewulke nadarvi a teho dla ſnađ budže nelaſte wujednanje ſe ſjenocženym statami pytač ſyrač.

Wulki lóž.

I. Bohatý.

„Sapiš wuložowanjow mjeſnarodneje loterie! Wulki dobyt 500,000 frankow!“ tak woſachu množ wuwołarjo w Parizu na hłownej drožy.

Albert Mežnarek bě runje pižatnju ſchatoweho ſtadu ſirmu „Cahan a syn“ wopushežil a ſhwataſche, dokež bě ſymny wjeſor, ſpěchne do ſwojeho wobydlenja. Hdz̄ez mlož muž wuwołarjo ſchlyſcha, bōrbotasche pschi hebi.

„Ah; tak je ſo tola ſtönežne wuložowanje wotbývalo! Eſi lěta ſo to dliſeſche Ně, tež ja mam lóž. Wjch hebi rad sapiš wuložowanjow ſupil Ale to placž 40 pjenježkov

a sa te doštanu hižo dobri wjecžet Tuſſje budže to tak we wszech nowinach!"

Někto pſchindže jemu jeho mlodoſč na myſle. Kaf je, maturitativne pruhovanie wobſtarvſhi, dale ſtudowacž njenohi, dokelž bě macž jara khuda, kaf je do khlamov "Cahan a hyn" jastupil a tak dyhbi tam někole wot ranja hač do wjecžora ſuchoparne wobkhodne liſty pihačz. Tak je hižo ſchěcž lět w pihačni! A pſchi tym je hiſcheče pſchego prjedvſchi myſlak wostał! Kaf rad pſchekhodžuje ſo w měchaczkovych nozach po wožamožených haſbach a tak čaſto jastava wjecžor pſched knihikupſtwami, ſo by na rjenie ſwiaſane knihy hladal! Kaf husto wulutuje trubku, ſo by ſebi ſa to richel ſijaſkov kupil!

Schěcž lět! Schěcž rjaných mlodych lět w thymle pihačniskim proſte pſcheywacž!

Mylka bywaſche dale tolſcha a lědma bě hiſcheče ſlavnych pluno-wych lampow znač.

Spróznie dozpi mlody člowjek po nahlych haſbach do ſwojeho domu a džesche pječ ſthodow wypoſko. Tola, tykajo klicz do duri ſwojeje iſtvy, ſaſlyſcha w ſužodnym wobhodenju wostudle klepotanje ſchijazeje maſchinu.

"Hejda!" pomylili ſebi, "kaf dha by bylo, hdy bych na khwilku ſwojich ſužodow wopytal! ... Kjeni Bouquetowa wſchak njeje zyle ſtrona, ale ta mała Hanka ma tola pſchekrafne wobliczo."

Wón klinkasche. Schijaza maſchina pſcheta ſlepotač a luboſna holečka wotewri durje, džeržo petrolejowu lampu w ružy.

"To ſym jeno ja, knježna", rjekny Albert bjes mała wjeſelky. "Kaf dha je knjeni macžeri?"

"Mječje džak, knies Mefnard, macžeri njeje hörje. Ale pójce ſeno bliże; wona budže ſo wjeſelicz nad waſchim wophtom."

Tole prajizy, dowjedžje mlodeho mužſkeho do maleje býdleniſteje iſtvy, hdyž bě wſcho hač nanajčiſčiſe. W jenym róžku ſtejſeſte ſtol i wobloženjom, w kotrym ſtnej Bouquetowa ſchěcze, kotraž bě něhdy ſlawna byla ſwojeje rjanosče dla. To bě tež pſchicžina, ſo bě ſebi ju njebohi Bouquet, kotryž bě poſkladnik w bankowni, njeđižvajo na jeje khudobu, bral, a kotryž mjeſeſte tu wulku ſlaboſč, ſo jej wichtite ružne dželo ſakala, ſo byſchte ſo jeje ružy rjanej wukhovalej. Šežehvuk teho bě tón, ſo dyrbjeſche po ſažnej ſmjerči knjeſa Bouqueta jeho mandželska rjanu nadobu pſchedačz a ſo je ſnadnym hotowym ſamoženjom do tuteho wotležaneho džela města ſežahnyž, hdyž ſo někole živjeſche ſe ſchicžom ſwojeje džorki a ſe ſnadnej danju ſwojeho namréteho džela. Hanka bě pilna holečka, kž ſo ſwojej macžeri doſpolnje woprowaſche, bjes pſcheterhnjenja ſa ſchijazej maſchinu hydajo.

Albert bě jenicži wobhdeſt kheže, ſo kotrymž tutej žónskiej wobkhadžechtej, we wschelatich naležnoſežach ſo jeho wo radu prachego. Tuta dowéra polekowasche mlodemu mužſtemu njemalo, tola nje-hodži ſo přeč, ſo jeho wabjeſtej tež rjaney Hanzynej woži.

"Kjeni Mefnard", rjekny ſtara "rjanka", hdyž bě ſo mlody mužſti dožhnył, "to je rjenie wot waſ, ſo naſ ſophtacže. W lepſich čaſbach běch wam ſchaltu teja poſtečila ... ale po mojeho mužowej ſmjerči je to wſchitko hinač pſchicžlo ... Hanka, kž mie w nozhy ſaſhlowacž ſluſhji, kaſa mi, ſo nježněm pſchetačz rzople mloko pič, kotrež mi džen jako džen do loža nozhy ... tola chzu rad tónle wopor pſchijnjeſc!"

"Knježna Hanka ma zyle prawje", rjekny mlody člowjek, "a to je wam wjeſe ſuſki troſt, ſo ſcže takle derje wohladana."

"Wě ſo, wě ſo", wotmolwi ſtara žona khetro ſuchoparne, na mlodeho mužſkeho hordže ſhlađuju, kaf by wjerchowka byla, "wě ſo, Hanka je pěkna a wě, kaf ſo namaj wjedže ... Ale po prawom to njeje prawje, ſo myſle ſložuje na nažu khudobu. Kecži to čaſto ſwojej džorvžy, ſkorženje njeſchijſteji hordej duſchi a nima tež ani wužitka."

Podarmo prózowasche ſo Albert, kotrehož bě ſebičnoſč ſtareje raniča, rečze na něčo druhe dowjefč, pſchego ſaſo wróci ſo wona i ſamžným rečzam.

Hdyž na bliſtej žyrki džeſacž bijesche, poſtaný Albert, ſo by ſo poručil. Kjeni Bouquetowa pſchija to ſo hordym wobliczom a poſladow, tola knježna Hanka požmewkny ſo na njeho w durjach, kaf by jemu prajieč chyba:

"Wě ſo mi zyle ſpodobacže, knies ſuſod, a tež to ſym pyt-nyla, ſo tež ja wam zyle njeļuba njejkym. Ale to ſo čińicž njejhodži."

Ach, ežučza mlodych člowjekow runaja ſo róžowym pupkam w novembri; bubnja, ale nimaja teje možy, ſo bych ſo roſpukle.

Hdyž Albert do ſwojeje zyle ſymneje iſtvy jastupi, chyba ſe

ho jemu ſeznycž, pſchetož hiſcheče žeje nječe ſacžul, ſo je tak jara khudh. Tola wón bě w tej ſbožownej starobje, hdyž je ſpar kylniſchi, dyžli wſchē staroſče, a wón hnydom wužny. — Maſajtra, hdyž hiſcheče pſched poſtajenym čaſhom do pihačni pſchindže, poda ſo najpředy i poſkladniž, ſo by ſwoju mſdu ſebi wuprohyl.

"Nó, Mefnard", rjekny jemu starý poſkladník, "někole je tola ſkónčenje junu wuložowanje mjeſhnarodneje loterie nimo! ... Tež ja mějach pječ ložom ... ale lute nižfi!"

"Zhele prawje, ja džé mam tež lóž". praji Albert, "hdyž jeno ſym jón ſatkyň?"

Wón pſchephta ſak nad wutrobnjom a wucžeže jón ſkónčenje wjazhy raſow ſeſhibowaný ſ lažoweho ſacžka.

"Tule je ... ma čižlo 3911457."

"Nó, luby pſchecželo, tule macže „dženik“, tam je ſapiš wuložowanow."

"Budžemž wiđecž", ſawola mlody mužſti, "tola ja bych hižo wulfeho loža trjebal ... mjeniſchi dobytk mi nježo pomhal njeby."

Bo tuthych ſlowach poſkladny do ſapižka. Na dobo pocža ſo tſchasej, wón ſbědny a ſawola bluzj:

"Čižlo 3911457 je 500,000 frankow dobylo!"

"Ja ... ja! ..." Štrej ſtuji jemu do hlowy, wón khablásche a padže we womorach i ſemi.

Kjeni Schwab ſkocži ſ poſkladniž a woſlaſche na pomož; někotři ſaſtojníz pſchiběžachu a wubudžiſhu Alberta ſaſo ſ womory. Někole ſeſhrawaſte ſ ložom w ružy a ſawola, ſ radoſcu plakajo:

"Ja ſym wulki lóž dobył! ... 500,000 frankow! ... Ja ſym dobył."

(Škónčenje pſchichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Pſchichodne wulke ſhězorske manebrý budža ſo pječza ſo džela mjes Budyschinom a Šhorjelzom wobhymacž. Pſchi nich ſo zyle ſakſke wójko a pruſſi IV. a V. armeekorps wobdžela.

— W nozhy 17. dezembra ſu hólza Burkhardta, kotryž je ſo w St. Stephanje w Schtyſkej narodžil, poliſiſtojo ſajeli. Pachol bě ſo Hodžiſkeje wukhovatnje twóchnyl a bjes ſamýbla a ſaméra po mjeſeje wokolo blydželche.

— Schtóz chze někomu rjanym narodnym dar ſo Božemu džeſeſtu wobradžicž, tón kúp rjanym wumělſke wobraſy, 17 lopjenow ſo Blótow, kotrež ſu runje w Blótowskim knihikupſtwje Bruchmannu w Lubnjowje wuſchle. Pofaſuju ſo na nich Blóta a živjenje Blótowskich ſſerbow. 17 lopjenow w rjaney wobwalzj placza 14 hrivnow, wone ſu w kózdym knihikupſtwje doſtačz.

— Wuhlady na bližſe wjedro. Pſchichodne dny ſo mohloſte wjedro a wjele ſněha wocžakuje. Falb hacž do 25. dez. ſněh a ſymu a potom milishe wjedro a ſo nowa ſněh wěſčeži.

— Še ſalonje Borscze. Šaridženu ſrijedu pſched wjeſzorom je pſched naſchej wžu njeſnaty ſnekráſně něhdy 13 letnu holzu G. nadpamyl. Holzu bě ſo hiſcheče na bělém dnju ſo Budyschina, hdyž bě wſchelaku potřebu naſkupovala, na dompuč nastajila. Po puču ſo ſo njej njeſnaty člowjek pſchida, kotryž ſo ju pſcheteſche hdyž ſo do Maleho Wjelkowa dže. Š holzu na horni wjeſný puč pſchischedchi ſo wón na dobo do njeje da a ju ſo ſemi čižmy. Žei hubu ſadžeržo, chyba ſe ſu wumozowacž, tola dokež ſo holza throule wobatoſche, ſu nadpadník pſcheteſchi a čeſtny. Wón je pječza jedny čeladník ſ Maleje Borscze.

— Šórka. Šaridženu pořidželu je ſo pſched naſchej wžu žaſložne njeſbože ſtalo. Žječor wokolo 8 hodžin 16 letny ſtyn Budyskeho dróžkarja Žura ſ ſonjom a wosom Budyskeho dróžkarja Němza ſ Delnjeje Hórk to do Budyschina jědžeſte. Hdyž bě wón ſo hórz hysche ſu domneje ſorčimy doječ, jemu ſchtyri wosy Lichanjanſkeho knježeho dwora, ſ uhlom naſkladzene, napſchecžo pſchijedžechu. Hacž runje ſe Žur na prawizu na bot ſjel, přem ſchyanjanſki wos do dróžki ſajevſchi, konja pſcheję a ſ wojom Žurej ſo wutrobie ſtorcži. Tuto ſo hložom žaſoſe ſo moſa padže. Žeho hnydom do měchježanſkeje hojeſtne dowjeſeſtu, hdyž je džen poſčiſto na ſwoje čežke ſranjenje wumrjet. Pſchejedženeho konja ſu hiſcheče pořidželu wjeſzor ſakſli, hdyž Lichanjanſkých knježich poſhonzow žana wina triechi, ſudniſke pſchephtanje dopoſtaže.

— Šadwořa. Pſchi ludliženju 2. hodownika je ſo w naſchej gmjenje 597 wobzobow naſličilo a to 273 mužſtich a 324 žónſtich. Po werywusnacžu bě 467 katolſtich a 121 evangeliſtich. W lécze 1890 bě naſcha wjeſ ſo 576 duschemi wobhdena; po tajkim je ſo jeje wobhdeſtvo wo 21 wobzobow pſchisporilo.

— Niedżelu 1. hodownika mějeschę nascha „Bieżada” shroma-
dżišnu. Pschedźbyda, knięz administrator Bieżela pschedźomnych po-
witanischki krótki poliſki pschedźlad wo ſaintem měbažu poda. Po
tym knięz wucęz Słodenek wobscherny a jara ſajimowazh pschedźoschki
wo Salesianischki towarzſtwach a jich ſkutkowanju hač do naschich čzaſow
dżeržeſte. Tomu hiszczę ſiwienskipiž bławneho ſałozjerja thęcze
towarſtow, dona Boska, poda.

S Biudesteż. W brózni tudomnieje koreżmański Sommeroweję piatki wieczor wokolo 8 hodzin čłowiaka, kotryž skótnu piżu franjesečhe, pytnychu. Priedy pał hacż bě móžno, paduchha sažlapnyczę, bě wón wostajiwski na kranjeneho syyna, tola psiekkadny samk żobu wšawshi, cęknyl.

Noweje W^zy pola Hufsi. Pjatki thdzenja rano zhu tudom-
neho wumjentarja a skalarja Eichbauma na puczu mjes Nowej
W^zu a Wjasiony w pschirowje morweho namakali. Zeho b^e Boza
ruczka sajala.

5 Ćzorneho Hodlerja. Pońdżelu thdżenia, tón žamy džen lotrž staj pola Worklez dwaj dundakaj na tamniſcheho palerſteho miſchra Reicharta rubjezny nadpad ſčiniłoj, staj njeſtaloko naſcheje wky wjeczor w 6 hodžinach dwaj dundakaj jenu holzu s Radwotria nadpanylōj, Holza na Radwotře ſaſtoniſchežo liſtih njebeſche a bě hžo nimale k ſwojemu wotthyknenemu kónzej doſčla, hdžež po na dobo dwaj dundakaj do njeje daschtaj. Holza pak po ſ hlokom po pomoz wołajz̄ jimaj wutorze a ſbožownie k ſaſtoniſhcžu twočnij. Njeđocžinkaj staj po njeſchlachcenyym nadpadže cękoj a hacž dotal njeje móžno był, jeju wuſlēdžic̄.

S kamjenza. Tudomnej polizji je ſo poradžilo, zwolbu młodostnych paduchow wuſlēdžic̄. Hólzy, 10—14 let starí, ſu w tudomnej tſelétni khétero wjele pjenjes kramyli a potom psche-činjeli. — Wónđzelu wječvr na Budyskej drósh jedyn muž ſ jeneho woſa wal hukna kramy. Polizija, kotrejž ſo paduchstwo hnydom woſſewi, pakostnika w jenej brodutruhačni wuſlēdzi a jeho ſaja.

S Draždžan. Swojemu schtvrtemu herbskemu temšchenju něčijšeho lěta hladachmy i wulkej staroſezu napschečiwo, dokelž poſlenje tsi dñh do druhého adventa žaloſne wěry, kňeh a dechčíki naſchim ſalenym Ssobuherbam puc̄ do Draždžan jara wobcežo-wachu, jeli niz njemžne ſejnachu. Ale tola, džat budž Bohu, wjele wjetſche kyly pschinidžechu, hac̄ běchmy ho nadžijec̄ móhli. Duchowý hłód po herbskim temšchenju bě tola wjetſchi, hac̄ wſchē ſwornowne ſadženki. Nam ſpovjednym hoscžam pola Božeho blida ſicžesche ſpovjednu wuežbu naſch wjeloſtny ſpovjedny wotz knjeg farat lie. theol. Imišch Hodžiſki a předowanje nam po wjazý lětach ſaſo ras f. farat Matef Bartſki džeržesche. Woběmaj lubymaj knjefomaj kmy ſa jej uſboſciwe a požehnowane pschinidženje pschi wſchém njespodobným wjedrje wutrobiſje džakowní. Spovjednych ludži běchmy 187. Naſche bližſche herbske temšchenje budže, da-li Bóh, njedželu Láttare, to je, 15. měrza pschichodneho lěta.

S Delnjeho Wujesda. Tudomna zyrlwina rada a wojsadzine
sastupjerstwo stej, wobsmilej, tsi nowe swony sa naſchu zyrfkej ſkaſac̄. Swony budža ſo w ſwonolijeni w Apoldze lecz a budža hromadze
ſe želeſnymi ramjenjemi něhdže 20 zentnarjow waſic̄, po tajkim
budža wonie něhdže 12 zentnarjow cęgſche, dyžli ſtare ſwony.
Węzhywſtojni ſu zyrlwinu węžu pruhowarschi ſpōſnali, ſo móže
wona wjetſhu ſwonomu cęgu ſnjeſc̄. Nowe ſwony budža něhdže
1800 hrivnow placic̄. Safarowane gmjeny maja tſeczinu, patron
dwę tſeczinje ſaplacic̄.

Skułowa. Po poślednim ludiczeniu ma nasze město 2151 wobydljerow, mjes nimi 2056 katolickich a 86 evangelickich.

S Wulkeho Dažina. Do tudomnejje herbiskeje grichthy je
šlo 16. dezembra w nozy jedyn paduch dobył a pjenieshy tramyl.
Wón hnadž by hisczeje wjozy natramyl, hdyn budzishe pěstovnica
w stvje, do kotrejž be wón saléš, njewotucžila a harn njeſhnala.
Sso jeje wołanja nabojaſwski njeſnaty paſoſnik mydlo wjeſesche.

¶ Mikowa. Pońżeju rano je šo w tu domnej Wawroze koczymie jedyn 54 lét starý wandrowski w hróži s pažom sa forte wobweskym.

Se Chorjelza. Psched tudomnej khostanskej komoru mējeschtaj
ho zyhelincat Wylen Mager a kublet Bohunér Hajnk i Wulfich
Edžarov dla slamanja arresta samowicz. Preñscheho, kotremuž bē
kudništowowý eksekutor jene čzelo a 2000 zyhelow čzasał, winowachu,
so je tole čzelo a džel zyhelow pschedał, a so je Hajnk teho runja
jato zyhelcim sequester dželbu zyhelow a kydom prošataw na bok
pschiniebz. Psched kudom ho wobksvorženymaj njehodžesche dopokasacž,
so staj arrest slamaloj; pschetož pschedate zyhele běchu so stajne
nowopalenymi naturale, čzelowny pienieżny wunosck bē pječza

judniſki eſekutor dostał a proſata bě ranza hakle po eſaſanju na ſwēt pſchinjeſla; po taſkim wonie w eſaſu eſaſanja hiſtchę njebečtu na ſwēze byle. Wobaj woſkroženaj ſo teho dla wuwinowaschtaj. Dla falſchowanja liſcziñy, kotrehož dla bě Mäger dale woſkroženy, budźe ſo w nowej termiji jednač.

Přílopk

* Stołpno ma po pożlednim ludliczenju 1442 wobydlerjow.

* S Pirnh piščaja: 12. dezembra rano frótko do ſedmich ſo-
ludžo dužih psches Lobjových móst na mlodeho muža dohladachu, kij
nahle klobuk a ſwieſtchnit wotecízim a, předy hač móžeſe ſchtó to
ſadžewač, dō Lobia ſtoči. Neſbožovneho ſeka ſhwili na ſwjet-
ſchinje njeſeſehe, potom pak jeho pórzje, předy hač lđdžewodjer ſa
nim dohwtata. Se ſwieſtchnika a klobuka ſpóſnachu, ſo bě ſamo-
mordat 23 letny pjeſtař Šch., kotyž běſehe ſo hizo ſhvihcę dał,
ſo ſebi neſbožowneje luboſče dla, ſtiuvenje woſmje.

* 3. dezembra rano byl na Wulto-Wołczaniskej (Großenhain) dróšy blisko pola hosczenza k „Baumwiese” w draždzańskiej holi wu-
klużeneho wyschseho póstského sekretara Krečmarja, bydlazeho
w Reichenbergu sady Baumwiese, sfonzuwanego a wutrubjenego
namakali. Won bě do wutrobna třeleny. Morwemu čažník po-
brachowaſche. Skucet je hishcze niewuſlédzemy.

* W Kamieniży staj ſo na Tatubowej dróſh dwaj hóležejaj, 3 a 4 létnej bratraj, w starschiskim domje w kurje ſac̄knyloj. Šamolufkej w domach, bějtej tej džesči najſterje ſe ſapalkami hrajej a ſ tym na ſc̄zene wifazu draſtu ſapaliſej. Hdyž jeju macz domoj pschińdze, bě ſtwa połna kura, a hdyž ſa džesčomaj hladacz pocza, jej pod kanapejom ſhowanej morwej namaka. Na jeje wołanju thězina wobhędżetka pschiběza a ſo paſaźn draſtu ſe ſc̄zony ſtorha a woheń podduſh. Wſcho prbžowanje, džesči do živjenja wrbějcz, bě podarmo.

* S Kielo čítamy: Dweju zyrtwiovej rubiežníkov su do tudemneho krajnokudniškeho jaſtva pschivjedli. Skuczernej, jedyn molet, a jedyn samká, běchtaj že do kujzodneje Schönsirchskéje zyrtwie dobyloj. Vjechnienjo wo poľnozh výtnychu, so že w zyrtvi kivečzi. Hdyž bliže ja wezu hladachu, namakachu jene wołno wudyrjene a na wołtarju sachwęczenej kwečy. Paduchaj w Božim domie ja kranjenja hódnym węzami výtaſchtaj. Byla wieś že štromadži. Nětotsi wobronjeni burjo že do zyrtwie podachu a paduchow popadných. Wonač běchtaj hižo wołtarň khamor a draſtkomoru wočiniłoj a ja Bože wotkaſanje postajene woblatti po ſemi rošmjetaloj. Tež Boži kaſchcz bě roſbity a pscherhy. Wjele nutſlamarskéhs gratu su pola ſajateju namakali. Wonač wudawataj, so ſtaj do zyrtwie ſalečkai, jenož so byſchtaj ſebi nôzne lehlo dobyloj.

* (Knesle s běrnov.) Bule hromady kneslow ſo w najnowiſkim čaſku ſi běrnou cžinju. Hyž ſo běrnjaza macijsna ſi wěſtymi ſíjalnami naſyheji a potom prahuje, wona do tamjenja ſtuverdne a ſo potom wſchelko ſa roh, bělokoſež (Eſenbein) a kóſcž trjeba. Woſebje derje ſo tak pschihotowane běrný ſi kneflam hodža. Běrnjaze knesle, wſchelko barbiene, móža jenož wězywutoſtojni wot rohowych abo bělokoſezowych roſdgélicž. Dokelž ſu tunje, drje ſo běry powschitkownje ſawjedu. Sſerbske žłowa: neple, deple, knebuſčki, mjenia ſa běrný a jich plody, ſu dawno hižo na knesle poſafowale, tiz ſo nětko ſi nich dželaja. Tak ſu dželiniž (chemikojo), lotrzych maja njewuženi ludžo husto ſa njewuſtynych přeſonikow, ſažo něčto nowe wuſzledžili, ſchtož ſzadž buram ſchfodu, ſi margarinu načzinjeniu, ſaruna.

* Kądž ſo ſda, ſo khežor tu khwili jara ſa rybarſtwo na kraja ſajimuje, tifž móže, jeli ſo roſumne wothlada, ſo ſa ratarja i dobrym žörlom pödlanskich dothodaw ſejinicz. Burskemu towarſtwu w Winnębergſkim woſtrjeſhu je khežor Wilhelmi někotre ſta hriwnow f ſaloženju rybjaſzych (ſharpjaſzych) hatow pſchiswoli. Puſtých ležomnoſćow, tifž ſo f hatam hodža, je w Holſteinskej doſež a nadoež; rybby wotbyč, je jara lohko. Khežorowe poſiwanjenje njeje podarmo bylo. Tez vola uak bychu ſo tu a tam buram batn derie vlaſciče.

* Hamburgski „Korrespondent“ pisze: Danska skotowa parolodz s Esbjerga, kotrež mjejachu hjo ſa ſhubjenu, je weżera po ſchtyri- dzeniſtej jara straſchnej jefsje do Hamburga dojela. Łódź bě boryš po wotyđzenju ſ Esbjerga jara łylny wett pſchelhwal. Kapitan njemóžeſcie prawy puć wobthowac. Wett łódź ſ jendželſkim brjoham czerjeſcie. Nětk dybjeſcie kapitan wołenzy ſeſacjiniecz. Łodźnikam bě živońcę wuschla, duž jara hłodu tradachu. W ſkoto- whm rumje na powetrje ſ dychanju pobrachowasche, duž ho ſ 255 howjadłom jich wjele ſaczkny, druhe ho ſateptachu abo czezko wob- ſchłodzicu. Tich wucze bě łylnisze hač wichorowe wucze. Hdyž bě wichor trochu poſaſtał, ho łodźnikam poradzi, łódź ſažo, do pra-

weho běha wobrocicž. Hdyž wuhladý wocžinichu, ſo wſchitkim
w pschifawje pſchitomnym žalozhny napohlad poſticži. 124 ſkocžatow
móžachu živých wotwjeſcž. 100 honiadłow bě morvých, wſchě
druhé běchu cíežzhy wobſchložene a dyrbjachni ſo pod ſtobletarſkej
nafedžbu na řodži ſareſacž.

* (Lékár jako mordář.) Florenzský wocžijhojeť dr. Lombard je knjeni Karolinje Lotti-Grani, kž bě ſebi pola njeho pomož pytacž pſchischla, i britwju ſchiju pſcherenyl a potom ſebi ſam kulku do hlavy třelil. Ludžo ménja, ſo je ſebi tón lékar tu mlodu rjanu žonu wumozowacž chzyl a nad jeje wobaranju ſo ſurowje roſſlobivšci tón hrđsbh njeſkutk dokonjal.

* В Selenej Horje (Grünebergu) bě nózny strážník Rybač
říjedu týdženja dónžu polecza sa skót naparił. В wokomiku, hdyz
bě wón jtu wopuschčíł, jeho $2\frac{1}{2}$ létny žhynk do teje dónžu
padny a ſo tak jara wopari, ſo do nozy wumrje. — Bjeŕny ſo
na ſedźbu!

* (Smierż jeneje klužobneje holzy, kotrąž je jejne kniejsztwo sawinowało.) W Starym Grodzie (Stargardze) je khostaża komora śudniſkeho assistenta Michaelisa a jeho mandželsku dla lohkomyſlnego mordarstwa wobeju k schęsz mebzaczennemu jaſtwu sažudźila. Wonaj běchtaj kwoju klužobnu holzu, kotrąž bětche ho, s rosbuchnjenjom petrolejowej lampy czezko wopalila, dwie njedzeli dołho bjes řekatſkeje pomožy wostajiloj, doniž ju skonečnje do khorownie njepožlaſtej, hdžez hižo tón žamy wječzor wumnie.

* Wo mordarstwje, tiz je ſo 21. novembra w Ostharlingach ſtało, ſu s Brunschwiga nadrobnishe powięſcze psichishe. Wudowje dwórwohředzerja Fricti a jeje 23 lētnemu synnej bě nōp roſražený. Maczterne czelo ſu w komorje spody loža ležaze a synowe w hrôdži wycsche karta powěžnijene namakali. S teho dyrbjeſtche ſo ſdac̄, faž ſo je syn maczter ſkonzował a ſo potom ſam wobwěžny. Statne ręčniſtwo pak je bórsy wuſlēdžilo, ſo ſo tu wo rubježne mordarſtwo jedna. Sswěto do czemnoſcze, kotraž bě ſkuczerja psichitryla, něhdže ſa dwě njedželi po dokonjanym njeſutku ſtupi. Tudomneho domownika Delmannowa žona ſebi pola jeneje tudomneje banki papjeru wněmnicz ſpyta, kotruž banzynh wobředzeſ ſa Frickowu ſpóſna. Do wón poliziji ſjewi a ta hnydom najprjedy Delmannu, w jara hubjenej czesęgi ſtejazu žonu, a bórsy tež jejneho muža, Frickowej wnuka, ſaja. Delmann nez čłowjekaj běſchtaj, hdź bě Delmann ſ jeneho puežowanja psichischoł., na kotrymž bě ſebi wjèle węzow natupil a ſotrehož bě wjèle pjenjes ſobu domoj pschinieſl, ſo ſ tym podhladnej ſčiniloſ. Bórsy ſo w wurečzach ſachmijatawſchi, dyrbjeſchtaj ſo mordarſtwo wuſnac̄, wudawaſchtaj pak, ſo je jedyn zuſh muž hłowny ſkuczer był a wulkı džel rubjeſtwa ſebi psichitwojil.

* (Mjesebože na lawjazej hontwje.) S Adena
 28. novembra wosjewja: Knjes Sanbach, major britiskeje ar-
 tillerije, ktryž bě psched někotrymi njedzelemi do Somali-kraja sa-
 puczował, so by tam kwoje požadanie po straschnej hontwje spokojuš-
 ubebi drje po tajkej hontwje wjazy žadacž njebudže. Tena natselenia
 lawiza je jemu wobej ružy roštorała. Honjerjo běchu to swěrisko
 i huſčiny wuhnali, a major Sandbach bě jo s fuklu ſranil. Wyschschki
 honjet, tiz pschi nim stejſeſte, hnydom wobej róžy do lawizy wu-
 teli. Ale lawiza ſo na njeho wali a jeho ſe kwojej pažu tak do
 hlowž moržny, jo jeho s jenym rasom mori. Něk major druhu ras
 do njeje teli, ale tež tón ras hishczeje jej njedoda. Wona hishcze
 s wulſej mozu na njeho ſtoczi, a dokelž wón žaneje patrony wjazy
 njemějſeſte, wón swěrisko třebu do ſchije ſtořeži, pschi cžimž jemu
 wona jenu ruku roštora a tež druhu wobſchodzi. Skončzenie
 narodowžy ſe kwojimi lebijemi lawizu morichu. Tara wobſchodziſenj
 major dyrbjeſte ſo někto do Adena podacž. Pućzowanje hacž do
 Adena pat 10 dnjow trajesche. Na tak dochim puću ſo jemu
 symny woheń do jeneje rufi píchida, cžehož dla dyrbjeſte ſebi ju
 wotewſacž dacž. Naſferie tež druhu rufu ſhubi.

* S Bydgoszczą (Brombergu) piękaja: Ma Berlinśko-Bydgoszczanśko-Toruńskie żeleznizy je što piątki tydżenja wjeczor bliško pola Diringhoffskiego fortaniszy pola Landsberga nad Wartu wós i póstowymi paketami sapalić a što do czista spalił. Něhdźe 1200 paketow je saničenych, jenož 9 je wuszkowanych.

* 7. dezembra rano wot 3 hodžin je w Guttannach ſurowy wětr, cyklon abo orkan ho mjenowazy, flé ſatihadžal. Se ſemje-řenjom ſheročeny won w mało ſekundach 45 domſtich a něhdze 40 bróžnijow wohyčkodži a ſ džela podtorha. Won roſtorhanski 40, haj 50 metrow daloko roſmjeta. Wſchě haſy běchu ſ roſ- padankami pschikryte. Wulke tſchěſchenje a jědle buchn ſwuwročzane, ſylné telegrafiske žerdže kaž ſapalki ſlemjene a ſhindžele a kóſky do woſnow ſmjetane. Wulki džin je, ſo pódla žadny čłowjek živjenje

shubil njeje. Tak wulku skodu je wetr w lezach na czinił, njeje hiszczego wobliczene. Najrjenschi leż je nimale sanczony. Najbole je khudsche wobydletswo czepisko. Dokelż sa taku skodu żaneho sawesczenia njeje, hu wbosy potrjecheni szmilneje podpisy i jara potrebni. Dokelż je s cyklonom też syma saczajnyła, je nufa czim wjetsha. Pomozny komitej je bo salozł.

* В Парижу маја нěкто tež pýhy ſwojich powołańſkich krawzow tak derje kaž cžlowjekojo. Wožebje khorth (Windhunde) tam w symje rjenje ſwobolekane woſokoło behaja. Tich krawzy, tailleurs pour chiens, ſu ho wožebje w „Palais Royal“ ſažydlili, hdžež maſa ſwoje pýhowokrawſke ateljeje. Tam dželaja ſa wsche pýzcze družinu wſchu móžnu draſtu, jako powitanſku ſa dom, draſtu ſa symne a deſhcžowę wjedro, twicze ſa wulethy, pucžowanſku draſtu, draſtu ſa kupanje w morju atd. Na draſeže maſa pýhy tež ſati ſa khartku ſa pucžomanju na želeſnižy, ſa ſchanku, ſi kotrymž ſo jim drje mjenje noſhy hacž wočzi tréja atd. S tym, ſchtóž někotra-žkuliz Parižska ſwojba na ſwojeho ſcžerba abo ſežetvika waži, mohla zyku khudu ſwójbu ſi džezacz džecžimi žiwicž.

* Wo spřítanym sajédoježenju jeneje spěvatki s Paríža pišajá: Spěvatka Choquart dýrbjesche po lékarjowej radze wěste lěkowanſke wino piez. Hdyž pak požlednju pôželku wopta, ju widliſtcheža ſajachu. Wona bě s jědom ſandata, lékarſta pomoz pak ju hifchěze ſdžerža. Psícheptat požledneje winowěje pôžylki we všichcěh bleſchach khetro wjele atropina (ſylného jěda) namaka, kotryž bě spěvatcky mandželski, wot njeje dželeny, do wina naměſchal, dokelž ſo wona s nim njebe wujednacž chýpla. Tón muž, nehduschi offižer, bě do Londona ſtwochnyl, hdžez je jeho nětko Parížki polizist Cochesert, tři je Artona dla do Londona pôžlamy, w jenej franzowſkej ſpitálni wuſlédzil.

* W Gorjanje na schtyrsko-khorwatskich mjesach je šo krwawni njeskut stat. Mjes tjomí shromadnymi wobkbedzerjemi jeneje kheže hízo dléžchi čzaš pschekora dla jich podželov knježesche. Jedyn s nich, Midreas Dragonic, běsche hízo neschto čzaša předny wschelke hroženja pschecživo ſwojemu wujei Schęzepanej a třecžem ſobu-wobkbedzerzej Rudezej prajil. Šswoje hroženja je nětko wuwiedl. Wón bě ſkyschal, ſo je Rudez ſe ſwojimaj ſynamaj Albertom a Iwanom do hole po drjewo jě; duž ſo ſa nimaj puschči, ſi mothku a wótrym nožom wobrónjeny, a ſarash najpriedy Rudeza jemu ſi mothku hlowu roſschczepiwschi. Albert a Iwan czechnýchtaj, nje-kráznik pak ſa nimaj ſhwataſche a jeju doſezahnýwschi tež Alberta ſi mothku poraſh, jemu wuſhi wotřea a jeho na ſchiji tak jara ſrani, ſo wón tón ſamy dzeň wumrie. Potom njedocžink psched Rudezowe wobydlenje cžerjesche a tam psches wokno do jſtvy těli, wo jſtvě pschebhywazu Rudezowu žonu a džonku pak njetrjetci. Wobej žonje cželaſchtej, Midreas Draganic ſo ſa nimaj wottorže a tež maczeti mori a džonku ſi nožom cžeglo ſrani. Potom je mordař 500 ſchěznakow rubil a czechnýl.

* Psichiwéra je pola wjele ludži pschezo hishcze sylnischa hacž wéra; ju žyle wukorjenicž mamž sa njemóžnu wěz. W Spittkehmenje bě mudry muž jeneho wobkbedžerja naręčzał, so ſwoje brjody a wumpjemu hinał wotbycz njemóže, hacž so te jědmjate blaki na ſwojim čežele ſ někajkim pjenjeſom potlóčci, tón pjenjeſ potom do móschnicžku tyknje a jón ſ móschnicžku na kschížnym pucžu prjecž číſnje. Jara wježely, so je wo tajkim dobrým a tunim ſrědu ſhomě, tón muž ſwoje jěſenja hnydom ſ dwajnowarjom potlóčci a dwajnowat do stareje kožaneje pjenježnicžku tykn, kotrūž bě, doſcz pschetrjebanu, wot ſuſhoda doſtał. S tej ho wón, kaž mějſtečne kaſane, na kschížny pucž poda a ju tam prjecž číſný, so by ſwoje jědmjenja ſ njej wotbył. Ale wbohi člowjek bě ſ tei starej pjenježnicžku, kotrūž žadyn člowjek wjazž trjebacž njemóžesche, tež ſwoju dobru pjenježnicžku ſ 20 hríwnowskej papjeru w satu měš a ho pschemaſnywſchi, tu dobru na kschížny pucž číſnýl. Halle naſajtra rano, hdvž 10 np. trjebacše, ho na ſwoj ſmylk dohlada. Ach, kaſ ho ſtróži! Duž rucze na kschížny pucž czerjeſche, ſwoju drohu pjenježnicžku pytač. Ale tu bě ſebi hižo nechtó druhí ſvěhnył a bě ſ njej psche wſchě horý a doły. Dobrá pjenježnicžka ſ dwazycži hríwnami bě prjecž, ale ſa dobrý tydžen bě tež jeho wumpjera ſe wſchěmi brjodami ſažita. — To ſmy wosjewili, niz nehdže, dokelž ſebi myſlimy, ſo ſ tym pschivérū morimy. Ně, my jenož čhyžchymy naſchim lubym čzitarjam a čzitarlam radžicž, ſo dyrbja ſwoju dobru pjenježnicžku pětnej domach wotstajicž, hdvž ſo ſ tym fuſlařſtum pjenjeſom w hubjenej pjenježnicžzy na kschížny pucž podaža, pschetož na kschížnych pucžach pschi tajkich ſkladnoſćach pječa čaſto jara ſcheri; duž ſo člowjek lohko pschemaſniſie.

* S grawowanjom budże jedy muž na dobru kolbašu spomi-
nacj, kotruž bě ſebi pola jeneho Barlinſteho rěſníka kupil. Kolbašu
jedzo wón mjes ſubami něchtco twjerde ſaczu, bórky bu jemu ſle, a
wón teho dla kolbaſu poliziji pſchepoda. Šudniſti chemik ju pſche-
pýtajz w njej zylu hlowu a njeſjedzenu poſoju čeſla jeneje myſthe-
ſ koſu a koſmami namaka. Raž ſo ſda, ſudobje, w kotrymž je
kolbaſowe miſaſo ležalo, pſchitryte bylo njeje, tak ſo je ſo rymsak
do njeho dac̄ mohl. Njeſjedzivajz teho dyrbjeli ſo pſchi pjeſnjenju
črjewa ſloczatka dohladacz. Grawocžiwe koſbaſy dla ſmēje ſo
reñiſki miſchtr pſched ſudom ſamolwic̄.

* W Delnym Heſbachu pola Ausbacha je ſo ležny dželac̄er
Albrecht w pjezy ſaduſyl a ſpalil. Wón bě trochu ſkurený ſo
w pjezy wufpac̄ czyl. Jego žona wo tym njeſjedzivſchi, ſo wón
w pjezy ſpi, do pjezy ſapry, duž ſo Albrecht w turje ſaduſyl a
potom w wohnju nimale zyle ſpalil.

* S Flensburga piſzaja: W wyku na bórovych napławishečzach
je wulki wichor ſuwowje ſakhadžal. Na wjeſzornych a połnožnych
ſtronach je strach, ſo ſo haczenja pſchedreja. Tam ſu wojskow na
pomož pôzlačz dyrbjeli.

* Samyſleny ſamomordar je fabriſki dželac̄er Jurij Riebzch
ſ. Regnitzloſowa, kotruž bě ſo ſchitwórtk pſched dwemaj njeſzelomaj
wjeſzor pſched čzah, kž ſ Cheba (Egera) ſem pſchijedze, walil.
Zenož ſ nałożenjom wulſeje mož možachu jeho hiſchče čaſza
doſez ſ koſijow wutorhmeč. Hdyž jeho na poſoju pſched-
hiſchowachu, Riebzch proji, ſo je živjenja ſyty (runjež je haffle
25 lét starý) a ſo ſebi, tak rucze hac̄ jeho ſ jaſtva pſchcza, ſu-
živjenje woſmje. — Hac̄-tež-to ton člowej do Boha a węczneho
živjenja po ſmierci wéri?

* Konjaſe miſaſo ſo w Parizu a druhich wobkhadnych
prjedziſhečzach pſchedzo w wjetſchej mérje k jědži trjeba. W ſeſze
1866, hdyž prěnja konjaſa rělačnja w franzovſkim hlowonym měſečde
naſta, bu tam 2000 koni ſareſaných, w ſeſze 1894 paſ hido nimo
23,186 koni tež hiſchče 383 wózłów a 43 mulow. Wot konjaſeho
tuſa nětko dobrý ſedzny woliſi čzinia.

* Rubježny mordar Kögler, kotruž w jenym ſchwajcarſkim ja-
ſtwie jath ſedži, je wórdano ſ nowa čzefnycz ſpatal. Zeleſne
ležby ſwojeje kletki pſchepilowarski bě ſo wón tſi ſchody do dwora
dele pſcheczil, pſchi čzimž je panyl a ſebi nohu ſlamal. Duž ſebi
w bližſhim čzaſu njebužne móž na čzektjenje myſlic̄. Dokelž po
dotalnym wuňosku pſchedpytanja njemoža dopokaſac̄, ſo je jeneho
ſchwajcarſkeho duchownego ſkonzowac̄, jeho naſterje Awiſtriſkej abo
Sakſkej wudadža. Wot teho, do kotreho kraja najprjedy pſchindze,
wotwizuje, hac̄ jeho na ſchibjenzu poweſznu, abo jemn ſ guillotinu
hlowu wotrubnu.

(* Sadževane werowanje.) So ſebi njevjeſtſi ſ navoženjom
hido pſched woltarjom ſtejo druhdy wěz roſmyſla a njeļubowanemu
mužej ruku k węcznemu ſwiaſkej njeſticza, drje ſo dyk a dyk zoſa,
ale ſo by ſo to wot jeneje dwózhy ſa ſobu ſtało, njeje drje hiſchče
bě nihdy zoſalo. W rufeſej wžy Małajej pola ſeratowa dyrbjefſe
njeđawno młoda burſka holza, rjana Darja, ſ burſkim ſynom je
kuſhooneje wžy kwaſhowac̄. Kormieny ſlot bě ſareſany a kraſna
kwaſhna hoſćina hido pſchihotowana. Njevjeſta a navoženja a zyla
była kwaſhnych hoſći bě hido pſched Božim woltarjom. Duchowny
bě hido w werowanſkej reczi. Ale hdyž k wažnemu praſchenju
dońde, hac̄ chze njevjeſta pſchitomneho navoženju ſa ſwojeho
mandželskeho mécz atd., njevjeſta město „haj“ ſ wótrym „ně!“ wot-
molwi. Wſchitz, woſebje nałożenja a njevjeſcinej ſtarſchej, běchū
ſle pſchelapnjeni a zyle ſatorhnjeni, ale jim ničzo druhe njevubu,
hac̄ ſ njevjeſtu domoj čampac̄. Tam ſtarſchej, wot kotrejuž bě
njevjeſta prjedy doſez pſcheczéhana byla a teho dla ſkončenje
do ſluba ſwoliſa, ſwoje njepoſluſhne džec̄o wótrje nadběhowaſhaj
a je ſkončenje k temu ſamožechtaj, ſo ſo poſluſhne do ſwojeho
donia poda a druhı ras ſ tym mužiskom, kž ſo po ſvaczu ſ jeje
junkročnym bjeſluboſečnym ſanjechanjom niz kuſka ſranjeny nje-
čzujeshe, ſ nowa do zylkuje k werowanju džec̄e. Hdyž paſ ſebi
duchowny ſaſo žadaſche, ſo by mandželſtwo wobtwerdžaze „haj!“
prajila, čwilowane holečz ſczerpliwoſz zyle wopuſchczi a na zylum
čeſle ſ hněwom ſchepjetajo wona ſarwola, ſo nihdy nanihdy man-
dželska tajſkeho njeħodneho muža byc̄ nochže.

* Schewski hólz: „Proſchu, knies miſchtrje, njeſtři ja wot
nětko něchtco nježel na Waſchim prawym boku ſydač?“ —
Miſchtr: „Czeſho dla to, hlyp hólz?“ — Hólz: „So byſchcze mi-
ſeſe wucho tež tak ſnacžahali, kž prawe.“

(Byſtwinſke powjeſcze hladaj w pſchiluſy.)

Orjewowa awfzija.

Pondželu 23. dezembra dopoldnia w 10 hodžinach ma ſo
něhdžo 90 žuſhizowych khójnowych dolhich hromadow a něhdžo
50 hromadow kruteho dolheho drjewa w Subornicjanſlim ležu po
potrjebnoſci ſawnje na pſchepadžowanje pſchedawac̄.

Chromadžiſna w hajtkowni.

Wuměnjenja ſo do pſchepadžowanja woſjewja.

W Suborniz, 16. dezembra 1895.

Hajnul Mięſla.

Fabrika ſchulſkih torniſtrow

M. Pietschha na hauenſteinskej haſy 1 w Budyschinje
poručza ſwój wulki ſkład wſchech ſacžarſkich wězow, portmonejow,
hlow, koſrow atd. po najtunischiſch placzisnach.

Paul Giebner,

winoſa wulkopſchedawaſnja w Budyschinje,
na bohatej haſy 18 ſ nutſhodom na theaterowej haſy.

S tuthym poručžam ſwój wulki ſkład

běleho a czerwienego wina

wſcheye družiny.

Pola mje móže ſo kóždy na to ſpuſchczečz, ſo jenož čiſte a
woprawne wino doſtanje, a ſchtož placzisny naſtupa, móžu je naj-
tunischiſch wobličiečz, dokelž ſwoje wino ſ wulki ſdželbami — rheinske
wino ſ zylymi wagonami — ſupuju, kž žana druha pſchedawaſnja
w Budyschinje.

Majtunischiſch družiny placza 70 np. po bleſchi. Pſchi wote-
wac̄u 25 bleſchow wopſchijecze jeneje bleſche tychle najtunischiſch
četwienyj a bělyh winow ſ 55 np. wobliču.

Portſke wino kóhym k poſhlynenju bleſchu po 1 ml.
40 np., 2 ml., 2 ml. 50 np. a 3 ml.

Roſbžel w placzisnach w starobje winow leži.

Wſchě družiny

filzowych ſtupnjoſ a toſlow

(filzowych wudžell) poručza w wulki ſubjerku

P. Ulbrich (R. Pertuchovy naſklednit)
na ſchulſkej droſy 11 pſchi theatrie.

Stejiſhczó na torhoſhczu: pſchi meſhejanzskej haptuz.

3 i g a r y.

S teho ſameho konkufa kž „starý kanzler“ poručžamoj
hiſchče wjetſchu dželbu zigarow, 100 ſchtuk po 3 hr., 3 hr. 40 np.,
3 hr. 50 np., 4 hr. 50 np. a proſhymoj kurjerjow a ſaſo-
pſchedawarjow tole poſkiczenje wobkedybowac̄.

Ginzel a Ritscher
na wulki bratrowskej haſy 6.

S poſtom 300 ſchtuk franko ſe žadanku placzisny pſches poſt.

Nowolětne khartki

w kraſnych nowoſežach, khotne a ſortniwe, tež ſe ſherbli ſapiſhnom
w wulki ſubjerku poručza

Gustav Rämsch,
knihwjaſaſnja na bohatej haſy.

Dobrowólne pschechadżowanje.

Bo namjecze herbow ma ho f sawostajenstwu předawšeho korežmarja, na poſled privatiera Hadama Bergmanna w Budyschinje kluſchaza, kředž města na róžku zyrtwineje a róžoveje haſhy tu ležaza korežmarſka ležomnoſez čížlo 612 wopalneho kataſtra, čížlo 590 a ſahonſich a fol. 36 ležomnoſtých a hypotheckich knihow města Budyschina, tachantského podžela, wobſtejaza f bydleníſkeho twarjenja f pinzu, drjewenzom a kónju ſe kviňazym khléwom, konjemzom a kynowej lubju a pschitwarom, na kotrymž foliju ſuvačniſke prawiſna, prawiſna pječenja a pschedawanja khléba a prawiſna piwoveho a palenzoweho ſchenka w ležomnoſtých a hypotheckich knihach ſapižane, ſotraž ležomnoſez je ho pola krajneje immobilije ſawěſzazeje wopalneje haſhy w léeze 1877 f 6030 mk. ſawěſzila a ho wot wězvuvſtojnych na 11225 mk. taſterovala.

ſchtwórk 16. januara 1896 dopoldnja w 11 hodžinach

na hamtskim ſudniſtvoym měſcze tu na dobrowólne waſchinje na pschechadžowanje pschedawac̄.

S pokafanjom na wuměnjenja atd. wopschijaze, ho na kupjenje ſmyſleni pschedopſchuja, mjenovaný dzen w poſtajenej hodžinje na tudomným hamtsko-ſudniſtvoym měſtneje ſenč, ho f hađenju pschedopſedžic̄, ſwoju placzenjathmanoſez dopokafawſchi ſwoje hađenje wosjewic̄ a dalsche wočzakac̄.

W Budyschinje, 10. dezembra 1895.

Kralowske hamtske ſudniſtvo tam.

Kunze.

Woblick

Drjewowa awtzija.

Wutoru 31. dezembra t. l. ma ho na Wutočjanſkim revere 45 wolschowych a wjerbowych hromadow, mjes ſotrymž jedrjewanzow drjewo, 15 khlón, halos, hromadow, 23 cm. klyplow a pjenkov, 40 plotowych rħelov, 300 ſchrēkow, žerdžow a žerdkow wot 9 hodžin na pschedadowanie pschedawac̄.

Krujazy wós kupič pyta Broda w Hornjej Vorſteji 16.

Nowe, rjane jara lohke hanje ſa ſchtyri wožobh ma na pschedan wojnat S. Bergmann w Delnjej Hörz.

Runglowaze maschin, čiſcie ſe želesa a worzla, jara bžerjaze a prakſiſe,

Schrötowauske maschin, věrnyrostlōčaze maschin džela a porucža po najtunisich placziſnach

R. Leichsenring
w Čornym Hodlerju p. Radwora.

7 na kukelnſkej haſhy 7.

Porucžam ſwoj wulkſ ſtakd Rhoezubuſkeho roſlateho tobala ſamžneje fabriki po najtunisich placziſnach f dobročinemu wobledžowanju.

Hermanns Gerlichowa wudowa
7 na kukelnſkej haſhy 7.

Nó ſu nki

punt po 20 np., pſchi 5 puntach po 18 np., w zlym měchu po 17 np.
porucža

C. F. Dietrich
na jerowej haſhy 3.

Hořjase, konjaze, čelaze a wowče lože kaž tež wowče wotmu pschedo po najwyschschich placziſnach ſupuje Heinrich Lange

pschi žitných wikach njedaloſto herbſkeje katholſkeje zyrtwje.

Polépſchenje widženja f bryſu.

Carl Schulze,

optiſkus pſchi mjaſhowych jědach

čížlo 7.

w domje knjesa pschedupza Kortle Pětſchki, porucža ſwoj wulkſ optiſki ſtakd dobročinemu wobledžowanju. Nadeſtoddome polépſhene wočne ſchlenzy, bryle, aneroidowe barometry, wſchelake druhe barometry, daloſowidh, džiwiadłowe ſchlenzy, thermometry atd. Po ſwojej 40 lětnej hamostatnej dželavoc̄i je mi móžno, kždemu ſa jeho wóčko derje hađazu brylu wubrac̄. Bryle po lěkátkim wukafanju ho ſwědomic̄e wudželaſia. Džewječ ras pramirowany.

Eſlódke palenzy

liter hižo po 40 np., ſtakry liter hižo po 60 np.

porucža Moritz Mierwa pódla Pětrowskeje zyrtwje. Destillazijsa ſnathch dobrzych palenzow po starzych tunich placziſnach.

Mas na wobucje a grāt,

kožu mjehtu a wodunjepſchedupſchęzatu činjazy, w tyſach a po waſy pschedawa

Reinhold Giersch,

kožowa pschedawatnja pſchi mjaſhowych jědach 6.

Enjes dr. Koch, pſchizahany wikowanski technik w Lipsku wo hddnoſci tehole masa takle ſudži: Wón ſo ſa kožu derje hodži, wjèle lepje hač čiſta vafelina, pſcherož koža ſa vafelinu ſo maſaza, bory ſwoju mjehtoſez a ſhibicžiwoſez ſhubi, ſtuverdnie a ho torha.

Destillazijsa Adolfa Rämscha

w Budyschinje pſchi butrowych wikach

porucža ſwoje wubjernie dwójne a jednore ſtakde palenzy, liter ſnateje dobroſeje a tunjoſeje, teho runja dobrý ſitn a čiſtý palenzy 1. a 2. družiny.

Na pol darmo
kuſujecže nětcole
mužazu, žonjazu a
džecžazu draſtu

w hodownym wupſchedowanju

Otth Preuſha

predy Kloß

4 na žitnej haſhy 4.

Durſhoffſke

ſučhe droždje

porucža w wſchēdnie čerſtowych poſhylkach

fabriki ſtakd

Ernesta Gliena.

Šwoje ſnate

Dobre palenzy

(jednore a dwójne)

porucžataj placziſny hddno

Schieshla a Mieczla.

na ſwokownej lawſej haſhy.

Gustav Rande

na garbarskej haſhy 16.

S doboſ ſwoj bohaty ſtakd ſožných kožow, psched molemi rukuj o, po najtunisich placziſnach porucžam.

Koſaze kože,
ſajecže a lanillowe kože po je-
noſliwych a wjetſich dželbach po
najwyschschich placziſnach ſupuje
Gustav Rande

na garbarskej haſhy 16.

S doboſ ſwoj bohaty ſtakd ſožných kožow, psched

molemi rukuj o, po najtunisich placziſnach porucžam.

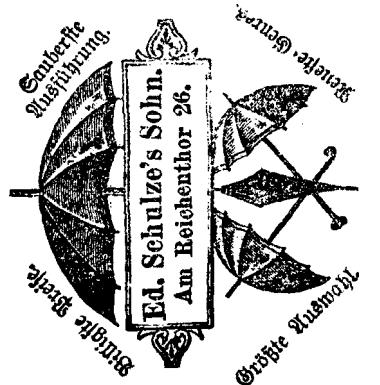
Koſaze, lisčeže, tħorjaze, ſu-
laze (mordakſe), ſajecže, ko-
njaže, lanillaze a locze kože po

najwyschschich placziſnach ſupuje

Heinrich Lange

w Budyschinje pſchi žitných wikach.

Pschedeschežniſi.

Borjedzenie a poczehnjenje
w mojej pschedawatni.

Wiché držimy cžrjewow ma

na pschedan

rěniſki mischtir Z. Rjeucž

na ſwokownej lawſej haſhy.

Rěčnica serbskeje rěče.

Spisał Jurij Kral, kapłan w Draždananach.

Božodžesčowy dar.

Boža nôz.

historija wot naroda nascheho sbožnika atd. sa liturgiske hodowne Bože klužby, wot J. Zaluba, fararja, 7. wudawki, pola M. Smolerja po 3 np. doftacj.

Pruhi s Božeho kwětla, schpruchi a kherlischowe schtužki w psichnych kaſteczkach, k Božemu džesčowemu darej ho pschiho-dzaze, ſu po 75 np. w wudawatni "Sserbskich Nowin" a pola knihy wjasarjow doftacj.

Jako hodowne darh porucja

bombonieru a trappy, ſchokoladu, kakao, thee,

w wulkim wubjerku
wſchē družinu pôranczow a
luſti na Božodžesčowy ſichtom.
Skasania na ſotacze, malowe
ſotacze atd. ho rucze wutviedu.

Alwin Schrader
konditornia a kheſejownia
na ſwontownej lawſkej haſhy 38.

Prima maſchinelli volij,
volij ſa ſtijaze maſchin, karbovineum,
baſelin, lotmas
lophny mas,
lanolinowu lophny a ložowy
mas,
mas na črije,
ſhwélličio,
najtunischo pola

Straucha a Koldy
na ſamjeutnej haſhy 3
drogownia k ſlotemu wozjowej.

**Nowoletne
fchartfi**
w wulkim wubjerku
porucja

M. Lange
w Nježwacjidle 45.

Glaſejowe rukajzy,
rukajzy se ſwérineje kože,
ſymſke rukajzy
porucja w wulkim wubjerku
w dobrzych družinach
Juriš Bertram,
rukajzowa fabrika
8 pschi lawſkich hrjebjach 8.

Wobrafy
(bild) ho rjenje a tunjo ſachleſſujuja a ſ woblukom wobdabža,
domowe ſohnowanje a wobrafy
w wulkim wubjerku a tunich plaćzimach pola
Maxa Mützy
na bohatej haſhy 11.

Budyska Bjesada

změje piatki 27. decembra wječor $\frac{1}{2}$ hodzin w Budyskej třebleřni **wobradzeński wječor**. Wobdželnicy chyli dar, uic mjenje 75 np. plačacy, ſobu přinjesć. Hosco, kotriž chcedzja ſo při wobradženju wobdželic, chyli ſebi pola k. časnikarja **Krawca** na znutřkownej lawſkej hasy zastupne khartki wuprosyc.

Předsydſtwo.

Burſke towarſtvo w Raſezach
směje jutſje njedželu 22. dezembra popołdnju w 4 hodzinach w ſodez hofczenzu poſedzenje. Wo bohaty wopyt proſhy **pschedžyndſtwo.**

Towarſtvo Šſerbskich Burow.

Wubjerk směje ſhromadžiſnu njedželu 29. dezembra popołdnju w 3 hodzinach w Bjermichez hofczenzu w Haſlowje. Hofczo ſu witani.

Šlöwne pschedžyndſtwo.

W mojej winowni „k Romſkemu“ (zum Römer) pschi drjewowych wiſach pięćce ſa 15 np. ſchleſzu dobreho

= 20 = = = běleho wina, czerwoneho wina,
= 25 = = = wohniweho potodniſcheho wina.

Pódla teho wſchē družinu wina w domie a do wonka po najtuniszych placžinach w Budyschinje porucžam, wo čimž móže ſo ſkódy pschedžyndſtwo, kotrež moju winownju wopytu.

S poczecjowanjom

J. T. Glien.

Strawatty

ſtajnje najnowſche, w ſnatym bohatym wubjerku porucja

Juriš Bertram
8 pschi lawſkich hrjebjach 8.

Rjane čerſtwe howjase čjerjewa k dželariju kofbaſy, loſtru po 7 np., zyle paſmo po 100 np., reſnikam, koſiž do domu rjeſac̄ ſhodža, dava ſo rabatt. Tuczne kufchene kwinjaze mjaſzo punt po 65 np., tuczny čerſtwy kwinjazy brjuch punt po 55 np. porucza

Otto Pětſchla na ſitnej haſhy.

Šlié

wubjernje džeržaze, po wſchēch placžinach porucja

Juriš Bertram
8 pschi lawſkich hrjebjach 8.

Turkowske ſlowki najlepſcheje družiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mieřwa
pschi mjaſhowym torhochčežu.

Destillazija ſnatych do bryglikero w po starých tunich placžinach.

W ſwiatym adventſkim čaſzu kchwataſche ſwojemu wočakanemu ſnjeſej a ſbōžnikej napschedžiwo naſcha lubowana džowka a ſotra

India rodž. Jakubez,

njebo. J. Wanaka,

fararja we Wóſlinskú, ſawoſt. wudowa, fotraž piatki 13. dezembra popołd. $\frac{1}{2}$ čiſche wuſhy.

Po khowanju naſcheje luboje njebočičkeje prajimy pschedželam a ſnatym wutrobnym džak ſa wſchitu wulci luboč, ſa rjanu pschi a wofchewjaze ſlowa, a pschedžo džerjam ſ blíſka a ſ dolota, wožebje ſ luboje Wóſlinczanſteje a Nježwacjidleje wožadž.

W Nježwacjidle, 16. dezembra 1895.

Žarowaza Jakubez ſwóſba.

To Nowych Koporz!

Druhi džen ſhodow budža reje. Tura 5 np. Pschedželne pschedžyndſtwo ſa Hermann Moſig.

Kóždy, kotrež chye ſebi dobry a tuni čaſznik ſupicž, abo kotrež chye ſebi jón porjedziež dacž, njech dže ſa čaſznikarjej Curtej ſenczej na ſwontownej lawſkej haſhy 3, pódla knjeſa lotteriſkeho kollektéra Jägera. — ſenczej pschedawa a porjedža ſa ſwoje dželo ſprawnje rukuj.

Na Pětſchkez kuble w Budworju je k nowemu lětu ſwobodlenje najradſcho ſa ludži bjes džecži na pschedžecze.

Millawſch Schewcžil.

Schwarnu ſwolniwu ſlužobnu holzu dla ſhorjenja nětzscheje hmydom abo k 1. januarej pyta Martha Frenzelowa na jegetſkej dróſy 3.

Hejtman ſo pyta.

Na Njechorniſkim knježim dworje ſo jutry 1896 hejtmanowe město wuproſdni. Ženož žadaczeljo ſ najlepſchimi wopřimami chyli ſo ſamolwicž na Worzynskim knježim dworje. A. Bichute.

K nowemu lětu hejtmana, derje porucžených wotročkow, rólych pohorčow, ſrénkow, wolzych, ſlužobne holzy, džowki pschi wuſkoje mfdže, kuchařki, — hospoſu na wky pyta Spannowa na malej bratrowskej haſhy 5.

Kowatſleho vomožniſta a wnežobniſta pyta Bruno Urban, kowarski miſchtr w Trjebienzy.

Tyſcherſleho wnežobniſta pyta k jutram A. Nowak, tyſcherſki miſchtr w Budyschinje na hornczeſtej haſhy 41.

Tyſcherſleho wnežobniſta k jutram pyta Ernst Pawlik w Hrodžiſcheju pola Wobſporka.

Džensa je namaj Bóh małeho synka wobradžil, ſtož z tutym lubym přecelam wozjewjamoj.

W Nowej Wsy pola Huski, 16. decembra 1895.

Wučeř Vogt a mandzelska Marja rodž. Domaſkec.

Božemje a wutrobný džak prajimy k duchownemu Sarinę ſa wſchu prózu a žohnowanja poſne džel, ſ kotrež je w naſchej malej wožadže ſwero ſtukowal a ſ čimž je ſebi njeſahinitu džakownoſć w utrobie wſchēch wožadlých dobył.

Eupjanska wožada.

(K temu čiſlu pschiſloha.)

Pschiloha l čížku 51 Serbskich Nowin.

Sobota 21. dezembra 1895.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej žyrlwi smjeje jutije njedželu rano w 7 hodžinach farat Rāda ſerbſtu ipowiedniu rēč, $\frac{1}{2}$ godžin w ſerbſkiej Bożej klužbje dotalneho farſteho vitara w Cipoj, land. theol. Sarink, ja diakonatſteho vitara ſapofage, na čož smjeje tuton ſerbſtu naſtupnu rēč; w 10 godž. ſo poſledniſtaj němſtej woſadže pschedſtaji, na čož smjeje wón němſku naſtupnu rēč. Bréni h̄wiaty džen hodow smjeje rano w 7 godž. diakonatſki vitar Sarink ſerbſtu ipowiedniu rēč, $\frac{1}{2}$ godž. farat Rāda ſerbſte a w 10 godž. němſke pređowanje.

Druhi h̄wiaty džen hodow smjeje rano w 7 godž. farat Rāda ſerbſtu ipowiedniu rēč, $\frac{1}{2}$ godžin diakonatſki vitar Sarink ſerbſte a w 10 godž. němſke pređowanje.

Treći h̄wiaty džen hodow budže dopoldna w 9 hodžinach farat Rāda ſerbſki pređowanac.

Křešni:

W Michałskiej žyrlwi: Hana Hedwiga, Luisa Bernharda Pawela Zurscha, režnika na Židovje, dž. — Ernst Otto, Karomira Ernstia Hempela, cježle na Židovje, s. — August Kurt, Augusta Melchera, ſchewza na Židovje, s.

Plačišna žitow a produktow.

Žitowa dovoes w Budyschinje: 2574 mēdow.	W Budyschinje 14. dezembra 1895				W Lubiju 19. dezembra 1895			
	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.	wot hr.	hacž np.
Viſchenza		běla	7	35	7	53	7	18
		žolta	7	6	7	21	6	71
Rožla			6	6	6	12	5	75
Fečimjen			6	43	6	50	6	—
Wowl			5	50	5	90	5	40
Hroč			7	22	11	11	8	33
Woda			5	56	7	50	5	75
Zuhly			12	—	15	—	12	—
Hejdusichla			15	50	16	—	14	—
Berny			1	60	2	—	1	50
Butra	1 kilogr.		2	50	2	70	2	10
Viſchenčna mula	50		7	—	15	50	—	—
Rana mula	50		6	50	10	50	—	—
Šehno	50		2	30	2	60	1	90
Štoma	600		18	—	19	—	16	—
Pročata 1158 ſchtuk, ſchtute			6	—	17	—	—	—
Viſchenčne motrub			3	75	4	50	—	—
štane motrub			4	25	5	75	—	—

W Budyschinje placzishe: kóz pschedenzy (běla) po 170 puntach 12 hr 49 np. hacž 12 hr. 80 np., žotta 12 hr. — np. hacž 12 hr. 25 np., kóz rožli po 160 puntach 9 hr 69 np., hacž 9 hr. 79 np. kóz jecjmjenja po 140 puntach 9 hr. — np. hacž 9 hr 10 np.

Na Bursy w Budyschinje viſchenza (běla) wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 65 np., viſchenza (žolta) wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 35 np., rožla wot 6 hr. 9 np. hacž 6 hr 25 np., jecjmjen wot 6 hr. — np. hacž 6 hr. 50 np., wowl wot 5 hr. 75 np. hacž 6 hr. 35 np.

Dražđanje mjašome placzisny: Štoma 1. družinu 66–68 hr., 2. družinu 63–65, 3. družinu 45–55 po 100 punt. režnje wah. Žiwe najlepše kraje ſtwinje 39–41 hr. po 100 puntach. Žiwe cježata 55–65 hr., po 100 puntach

Vjedro w Londonje 20. dezembra: Pomroczenie

Cježny diplom. Bronzowa medaila a cježny diplom.

3. myto.

Heinrich Mohr,

w Budyschinje ſchewſki miſchtr na ſukeln. hacž 14, po mērje snate derje ſedžaze wobucze ſa najkrótschi čas džela. Woſebje cjiňu ſedžblive na ſwoje

hodowne mupschedawanje

filzowych, vjeſcžowych a ſkulinjaných ſchlörnjow a ſchlörniczlow, wſchelkich družinow filzowych ſtupnijow a toſlow, rustich, němſtich, ſchottiſtich a franzowſtich gumijowych ſtupnijow a ſknehowych ſtupnijow ſi woſmjanym a trikotowym podſhivkom, ſtupnijow a ſchlörnjow ſi drjewjanej pôduſku, rejiwanſtich ſtupnijow, kaž tež wſchitkich drugich ſtupnijow a ſchlörnjow w najwjetschim wubjerku.

Pschedeschčniki

jak prakſiske hodowne dary w trajnej poſlidze a cjiſtej ſidje a w trajnych barbunjepuschčatych woſmjaných tkaninach ſa mužſtich a žonske ſ rjanymi modnymi pschedemadlami porucza w jenicžy najvjetschim wubjerku pschedeschčnikowa fabrika

H. A. Schmidta na róžku hłown. torhoschča.

Woſebje wulſe pschedeschčnili, 9 dželate a 12 dželate jara tunjo; ſ zyla na to ſedžblive cjiňu, ſo w mojej fabriſkej pschedawarni tózdy pschedeschčniki lepie a ſ wjetschim dobytkom kupuje, dyžli wot wokolonoscherjow.

Porzlinowy a ſchkleńzowy fabriſki ſkład a ſkład kamjenineje fabriki

Villeroya a Bocha w Dražđanach.

W wulſim wubjerku po najtunischičh placzisnach blidove ſervizy, ſhoſejove ſervizy, myjne ſervizy, piwne ſervizy, liſerowe ſervizy, liſatowe a woſijowe menaje, ſtolpowe ſchpichele, gardinowe ſerdze, gardinowe roſetthy, wiwoſe ſchleńzy, ſlauſaze ſervizy, ſlauſki (pópy), ſlauſaze hłowny, ſlauſaze ſchtrýmy, ſlauſaze ſtupnje, ſlauſaze ružy a noſy, talerje niſke a hłuboſe hižo po 8 np., ſchafki po 3 a 5 np.

Wikowarjam ſo wſchē twory po fabriſkičh placzisnach woblicža.

Karl Barthel

w domje Šsmolerjez ſnihiežiſtečernje.

Schörzuchi

w njedožpitym wubjerku hižo po 30 np. barbunjepuschčate w wulkosći ſa ſroſenje žonske,

ſchawle wokoło hłowny ſe ſkładnoſtej kupju wurjadne tunje.

Leopold Posner,

pschedawarnja vycharniſtich a woſmjaných tworow na bohatę hacž 7 w Budyschinje na bohatę hacž 7.

Platowa a bawliowa pschadownia

G. A. Ryſečka

w Porchowje

ſi tuthym ſo poruczejo dopomina na ſwoje ſnate dobre twory, jako běla pláť w wſchelickich ſchérjach a družinach, ſchörzuchowy pláť, poſleſeſzowé wupjerki, poſleſeſzowé tkaniny běle a pižane muſtrowane, poſleſeſzowé pschedrywy, blidove ruby, ſalvetty, blidove pschedrywy, trjenja, ſchandla.

Wloja pschedawarnja w Budyschinje na bohatę hacž 31 pódla bohatych wrotow je hacž do hōd wſchēdne wotewrjenia.

August Bieſold na bohatę hacž ſe ſwojeho ſkłada Dursthoffſtich droždi w ſchēdne ezerſtwe drožde porucza.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu.
— Štvortlētna předplata w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjeseñom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki, kiž maja
so w wudawańi „Serb.
Now.“ (na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hać do
7 hodz. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císe Smolerjec knihiččeńje w Mačičnym domje w Budyšinje.

Císto 52.

Sobotu 28. decembra 1895.

Lětnik 54.

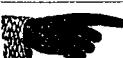
Wótž wjedže hwoje džecži
Pschez' dale po pucžu,
Jím s Božim słowom hwečzi
So scježki njeſmolu;
Duž dajmę tež ho jemu wjescž,
Wschak naš, hdyž hlabi hmy, chze njeſcz!

Knjes Jeſuš, kijejer wérny,
Nam pschezo w předku dže
A jako sbóžnik hwečny
Tež pschi naš wostanje;
Duž chzemę pěknje sa nim hicž,
Sso nad nim sdobnje wjeſelicž!

Hdyž naš tu něſhto rudiži,
Hdyž cjiſche placžemų,
Hdyž hroſny hweč naš hudiži,
Hacž hmy tež bjes winy,
Dha hobo wsmimy troſtarja
A jeho sbóžne hlabjenja!

Sso k tebi póniawamy,
Ty hwyata Trojiza,
Kíž pschezo by tón hamy
Dženž a hacž do kónza.
Tu po tebi hzej žadamy,
Tam pola tebi wěčnje hmy.

D.

 Čeſczeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsiž
kžedža fa nje na

1. Šchtwórtléto 1896

do předka placžicž, njech nětko **80 np.** w wudawańi Serbskich Nowin wotedadža. — Cíi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny psches póst pschi-njeſcz dadža, njech tola njeſapomni, ſebi je tam bórš ſkaſacž. Na ſchtwórtléto ſaplacži ſo ſo Serbske Nowiny na ſakkich a pruſſich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khežorſtwa **1 hriwna**, ſi pschinjeſzenjom do domu **1 hriwna 15 np.** — Serbske Nowiny ſi pschilohu Serbski Hospodar placža na póstach **1 hriwna 25 np.**, ſi pschinjeſzenjom do domu **1 hriwna 40 np.** — Se Serb. Now. hromadže hodiž ſo tež „Pomhaj Boh“ na pósce ſkaſacž.

Swětne podawki.

Němſle khežorſtvo. Njedostatk w pruſſich statutnych finanzach ſo na lěto 1896/97 na 15—16 milijonow hriwnow woblicž. Wunojsk se želesnízow je ſo dla polepschenja wobkhada w poſledních měžazach wo 8 milijonow wjetſchi naſtojil.

— Šatónjových načiſt, pſchedawanje pſchi kufneho hnoja, hylneje pižy a hýtwy naſtupežy, kotrž ſo khežorſtwowemu ſejmej k wurađenju pſchedpoloži, je ſo wosjewil. Po nim ſmědža ſo pſchikuſny hnój, hylne pižne hrédky a hymjeńne žita a plody jenoz ſi wobledžbowaniom ſakonjich postajenjow pſchedawacž. Pſchi pſchedacžu pſchikuſnemu hnója abo hylnych pižnych hrédkow w cježkoſeži 50 puntow a hýtwy w cježkoſeži 20 puntow a wjazy dybki ſo tworje wobkhwědženje (ſlicžbowanie atd.) pſchipoſložicž, w kotrémž je wosnamjenjene a) pſchi pſchikuſnym hnóju nadrobne wopříhanje hnója po jeho družinje a hempſchińdzenja, prozentiske wopſchięce po hódnoſež poſtaſajzych wobſtatkach a forma, w kotrež ſo tele wobſtatlki namakaja; b) pſchi hylnych pižnych hrédkach nadrobne wosnamjenjenje hylneho pižneho hrédku po jeho družinje a hempſchińdzenju ſi mjenowanjom hymjenjow abo macžisnom, kotrež

ſu k jeho dželjanju hlužile a prozentiske wopſchięce hódnoſež poſtaſajzych wobſtatkow; c) pſchi hýtwy mjenou a hempſchińdzenje, dale prozentiski grad tworineje cjiſtoſeže a ſhabdzozeje možy. Želi ſo ſo hempſchińdzenje njeſhodži ſi wěſtoſežu prajicž, ma ſo to w wobkhwědženju naſpomnicž. Na njewobledžbowanie tychle poſtaſenjow ſo khostanja ſtaja.

— W Steinbruchu w Wuherſkej je ſ nowa mjes hwinimi mór wudhyrl. Hafle pſched tydženjom běchu ſo wili w Steinbruchu ſaſo wotewrile. Duž mjes wikowarjem ſe hwinimi wulka ſraženoſež knejži. Pſchedawanje wuherſich hwin do Němſkeje ſo ſ nowa ſakaže, runje kaž je ſo pſched někotrymi dnjemi ſakaſalo, ſi Danskéje do Němſkeje hwinje wosjek. S pſchicžnu poſkledniſehe ſakaſnie je hwinjo ſi Danskéje, kotrež je w Rostoku na ſahorjenje pluzow hwiſko. Pſchi tajich wobſtejnosežach da ſo wocžakacž, ſo ſo hwinjaze placžisny bórſh powyscha, abo ſo tola na nětčiſchej wypkoſci ſdžerža.

Italſta. Italſkim jich kolonija pſchi Čeſtivjenym Morju džen a wjazy wobčežnoſežow, staroſežow a miersanja cžini. Hdyž je Italſta Maſharu wobkhwadiła a potom ſo poſdžiſcho krucha abežynſkeho kraja možowała, njeje ſebi wona džecž dała, ſo budže ju Ruska ſi tamneho kraja něhdh wuhnać hýtež. Italſke hnejeſtvo je ſo njemało ſi powjeſcžu pſchepſlapilo, ſo je rufſi minister ſwonkownych naležnoſežow Lobanow italſkemu póžlanzej w Peterburgu Maſſeiej pſchipowjedžil, ſo Abežynſka po wucžinjentym rufſo-abežynſkim ſwiaſtu pod rufſkim ſakitom ſteji. Italſki póžlanz je pſchecživo temu hýdom protestował, ſo na to powolajo, ſo je Abežynſka italſke nadknieſtvo pſchipoſnała. Tola tajke protesty Italſkim ničo pomhacž njeſhudža. Hdyž je zar Abežynſkim pomož hlubił, potom budže wón date ſlowo tež džeržecž. 30,000 muži, kotržiž Italſta do hwojeje cžetvjenomorskeje kolonije pſčezele, budža ſměcž jenoz Maſharu pſched Abežynſkimi cžrjódami ſakitacž; pſchetož hdy bych u Abežynſkich ſbiwſchi, Italſky ſo do Abežynſkeje wabili, by Ruska hwoj mječ ſa Abežynſkich wucžahnyła. To by ſnamjo ſi wudhrjenju rufſo-italſkeje wójny bylo. Italſta budže ſo hladacž, ſo do tajkeje wójny ſachmatač;

þóðri njej by do stracha þóðhíðla, so býchu na nju sér þoki padale.

Schwedſka. W żantym europejskim kraju palenzowemu czertej s tajkim wuspęchom napszczęz dżelali ujeſzu, ſo w Schwedſkej. Psched pol ſta lětami ſo w Schwedſkej pownio drugim europejskim krajem najwjažy palenza pijesche. Wopilſtwo, kotrež zbył schwedſki lud ſaniczicž hrožesche, ſkončznie po ſakoniskim puczu ſamiejewowachu. Palenzowe wiłowanie ſo na tajke waschnie ſrjadowa, ſo gmejnna pschedawanie palenza tak mjenowanemu „ſamlagej” (akzijowemu towarzſtwu) pschedopoda. W kóždej gmejnne ſmě jenož jedyn „ſamlag” byz, kotrež ma prawo wěstu liežbu pschedawarnjow wotewricž. Prawo k pschedawaniu palenza w wjetſkich dželbach ſmědžiſche ſo tež privatnym pschedupzam pschewostajicž, kotsiž ſmědžachu pak potom jenož nanajnižſho w dželbach po 40 litrac hrožesche. Wjetſki džel ſwojego dobytka dyrbí „ſamlag” gmejnſkej kažy pschedopoda. Pschedawanie palenza ſo ujeſhmě na tajke waschnie ſtač, ſo by ſo s tym k wjetſchemu palenziežu wabiło. Dale je pschiswolenje „ſamлага” na wěste lěta ſwajaſane a dybí ſo wo jeho ponowjenje proſycež, hdyž je ſo jeho čzaž minyl. Po nowšich ſakonjowym pschifstaroku pschiswolenje „ſamлага” wot pschihložowanja mužſkich a ženských nastupne gmejnny, psches 25 lět starých, wotwizuje. Jeli ſo je wjetſchina wſchitlích wothložowanſte prawo mějažych wobydlerjow pschedeživo „ſamlagej”, potom ſo tajki wjazy ſ nowa ſaložicž niježmě. Tajke wothložowanje na pięc lět płaci, a jeli ſo potom ſ najmjenſcha ſedmy džel wothložowanſte prawo mějažych wobydlerjow nowe wothložowanje nižada, wone na dalsche pięc lět płaci. W gmejnne, w kotrež ſu ſo pschedeživo „ſamlagej” wuprajili, je ſakajane, palenz pschedawacž. Dale ſmědža potom privatni pschedupzy, město dželbow po 40 litrac, jenož w dželbach po 250 litrac palenz pschedawacž. Wondano je ſo w 7 gmejnach wo dalskim wobſtaču „ſamлага” wothložowało, pschi čžimž je pięc gmejnow dalsche ſamlagowe wobſtače wotpoſaſalo. Po thmle wothložowanju ſda ſo, ſo je lud w Schwedſkej palenz piež wotwukný a ſo je tam ſ knjejſtowm palenzoweho čerta nimo. Bychmy ſebi pscheli, ſo by tež w Němzech wopilſtwo na podobne waschnie wotebjerało. Maſche jaſtwa a bludnižy bychu potom wjele mjenje wobydlerjow měli, ſa nje njebychmy trjebali milijony hrivnow nałożicž, a khoroscz a hubjenſtwo mjes wobydleſtwinom by ſo khétero pomjenſchiło.

Turkowska. W Turkowskej ſu nimale wſchudże ſbězki pod-
kōczené, jenož w Armenſkej hiſtce mér poſtajeny njeje. Tamniſchi
armenſzy ſcheschčijanszy ſbězkarjo njejſu ničo lēpſchi, dyzli Turkojo,
khiba ſo jich hiſtce ſ hroſnoſćem ſchec̄trjecha. Armenſzy ſbězkarjo
ſu w Zeitunje 400 jatych turkowskich wojaſów a 500 mohamedanskich
wobydlerow ſabili a džewiecz wſzow, wot muhamedanow wobydlenych
ſpalili. Armenſzy ſu pieczę wulfie hroſnoſće ſchec̄zivo žónſkim
činili a džec̄z ſchec̄d jich starſhimi ſtonzowali, jim wocži ſ pôvrom
ſpalinſchi. Dweju turkowskich žandarmow žiwhych ſpalichu. Sa tele
hroſnoſće budža ſo netko Turkojo furowie wjec̄zic̄. Turkowske
knježerſtvo je hnydom 10,000 muži ſ dwemaj batterijomaj ſchec̄zivo
ſbězkarjam poſkalo, kotsiž ſu Zeitun wobſtupili. Zeli ſo europiske
wulkomožy njeſakroža, budža Turkojo wſchitkich ſbězkarjow, kotsiž ſu
pieczę 12,000 muži ſylni, moric̄.

Amerika. Nějes sjenoczenymi amerikanskimi statami a Žendželské Venezuele dla hiszpaňo po wýchém sdochóku k wójniu njezdobudze. Žendželska je na kraju a na lidoži pšchebzabu, so mohla ſebi ſvéricti, ſe sjenoczenymi počnouzajmi statami wójniu wjedzie. Duž budže Žendželska, kaž wona to pſchezo czini, hdyž jej wjetſcha móz na pſchezo stupi, khroble zofacz a ſo ſ někajtym ičpatnym ſjednanjom ſpokoji. Pſchi amerikansko-žendželskej ſwadze ſo ſhwet ſ nowa pſchezivědeži, ſo Žendželska wopravdze europiſta wulkomóz njeje, a ſo jeje wažnoſć jenož w kolonialnym wiforwanju leži. Žendželska ma w ſwoim woponje torhažeho lawa. Tutón law paſ hižo lěta doſho jenož hróſbne wuje a ruje, tola wjazý njelehu, dokelž ſu jemu dawno ſubh ſwupadale.

Wulfi lóð.

(Sfónčenie.)

II. Schory.

Tak bě Albert na dobo bohaty, haj, jara bohaty a čzysche někole wschitko na kchwatač a narunacž, czehož bě hač dotal khudobý dla parowacž dyrbjal. Něchtco čzača wophtowaczu jeho rosprawnyj a dopřikovario do nowinow iedny po druhim, a čzačopíkž pschinioschowaczu dolhe nastanki po zylých stronach wo jeho wožobje, wobydlenju a wo jeho dotalným živjeniu. Napokledek bu jemu

tuto wopytowanje tola wobyczajne a won by rozmysli, hnydom wopuszczajac swoje wobydlenie.

"Wschém tym", rječny wón nafajtra swojej hospoſy, „lotfiż budža ſ netka mje wopytač chzycz, tym prajicę: wotpućowač a njeje adreszy sawoſtajil! Moje liſty pač ſeželče ſa mnu do hofezenza „Continental“, hdžej budu dženha pschebywacż. Tule je dawč na lěto ſa moje dotalne wobydlenje a tele ſto frankow je wam. Netkole wobſtarajcze mi wos a donjeſeże mi moje wěžy dele; mjes tym chzu ſo ſ Bouquetez knjenjomaj roſzjohnowacż.“

Dokelž běchťeji jemu tutej najprěněj říká jeho sbožný sbor pschalej a dokelž bě řeči wotmyšlil, so chze tež druhých sbožovních sczinič, chyzsche pola njeju sapocęcz. Ale tak? Jimaj bě wón jeno žužod, lědma pscheczel. Na kajke waſchnie mohl jimaj dar psche-podacž? Wonej byſčtej ſo zylo wěſčce ranjenej čulej. To bě njemodžna wěz.

Wón džesche teho dla spukotajej wutrobu po skhodze horje. Wě ſo, bě jemu ſnadna wěz byla, jejú ſbożownej ſzinič, trjebasche ſebi jeno ſantku ſa mandželsku wſac. Ale t czemu ſo nětrole hnydom ženic! Wón chyjſche tola hischče předy živjenje ſawoptac! A potom tule ſurowu knjeni Bouquetowu jako psichodnu mac! Brrr!

"Szym pschiſchol", rječnik wón, "ſo bych wam Boženje prají, ale niz zlyle, jeno po waſchnju, pschetož budu pschezo jaſo pschiſchadžecž, ſo bych ſo wobhoniſal, kaſ ſo wam wjedže. Wopuschęſam dom, bjeru pak tež najtrjeſche dopominjecža ſobu."

Alle frute a wótre pohladjenje hinenje Bouquetoweje jeho sa-
traschi, kij ho sdasche, so chze jemu prajic:

"Весеље, моји kneže, ви stejiče pshed knjenju, kotaž drje je khuda, ale nimo mrež horda. Весеље, so macž dwanaczelētneje holzy nihdy na nihdy dara njepschivošnje wot njescaleho hólza, fajtž seže vi."

Albert, kotryž mjeſečne čiſte wotpohladu, pytaſche podarmo poſbudzowanja w ſançynymaj wožomaj, tola ta hlaſaſche, ſastrachena wot ſwojeje maczerje, stajnię do ſemje, tak ſo ꝑo wón po ſymnej ſabawje, něotre mjeušchiny trajazej ſpěſchnje wotſali.

"Phj na teju hordaczow", borbotaſche, po iſhodze dele krožo, "ja tak bvrsh ſakho ujepſchindu."

Potom skoczy do wojska a da ho do hofezenza „Continental“ domieszczać. Również będzie w najeździe drąsze, psychowaniu jeho tola tukaj, do felż mejechce mało węzłów, tola dworzec frankowski pjenies powiezi a nakała torożanskiego bory. Wón dosłata rjane wobydlenje a da i telefonom jawołacz najprerich dodatarijom drasty.

Tak pschiblizi ſo hodžina t jedži. Hdyž ſ horda ſhlaďujo do jedžernje ſaſtupi, khwatachu wſchitzh t jeho požluženju, pschetož bôrsh ve ſo roſnječlo, fajki bohacž je do hoſčenza pſchijchol. Wón da ſebi wot pincznika wubjernu hoſčinu ſestajecž a jedžejche teho dla jara derje. Hdyž potom wubjernu trubku ſurjeſče, pſchiñdže jemu na myšle, ſo dyrbi wjednita mēčž, ſo by ſwét ſpóſnał w kotrymž chze ſo ſabawiecž. S wotkel jeho bračž?

Hlej, wón mějeſtje džé přjedyhých ſchulſtich tōwarſchor, hýnow ſ bohatych hýwojbow, ſ kotreymž mohl něko jenak žiwy być, mějeſte džé ſta týfazny ſamoženja!

Wbi wjedzieſcie, ſo dwaj ſi nich hiſtce ſenjenaj njebeſchtaj a ſo do najwieſteſtich ludzi kluſchataj, mjeniujz Bordier a Sautetelet. Tutaj ſwieſteſtichaj ſo nad cęſeſu, jumaj wopokaſanej, a daſchtaj jemu bórh ſwoju pschihiſloſć ſpoſinac̄. Bordier bē hrac̄ a pjenieſowu wiſowati, ſcęze jeho do hlubokeho wokna, a da jemu tu derje ménjenu radu, ſo dyrb̄i pječadwazec̄i abo tſizyc̄i tyſaz frankow do towarſtwa tſiknyc̄, kotrež ſawěic̄za pſchec̄iwo pſchi- ſadzenju pſchi hrac̄u. Albert pſchija tónle namjet, prajzy: „Bo tym hiſtce poręczimy!“ Schtož pak ſpiżowac̄ela Sauteteleta na- ſtupa, tón wupočci ſebi hnydom džeſkač ſłotych luwidorow hac̄ na drugi, na tſec̄i džen abo tež hac̄ po jutrow a ſiwjatkov.

Albert pokračovala, taťko nawiedzany, we wumiejstwie, tak ma žirv bycz. Wustojnij tapezerał psychoprawi jemu jeho nowe wobydlenje hač nanajrjenjcho a nanajdrožjho, a wudebi je s psychoskopami wobraſami wſchelakich mischtrów, kotsiz pał bęchu mischtrjo bôle po placzisne dżzli po wumiejstwie. Albert mějesche jara woſebne ložo, do kotrehož pał żo poſdze lehaſche a w kotrym schpatnje spaſche; potom mějesche wulku knihownju, połnu psychomu ſwiaſtow, do kotrychž pał żenie njejhładaſche. Też ſzczębnika mějesche, kotrehož hłowne dżelo bę, nowinų čítacž, trubki żwojego kniſea furicž a te liſty psycheladowacž, kotrež na blidze lezachu. Albert mjeniży bjes mala żenie doma njebę. Kano jahe ſkoczi hnydom do najateho měkaczneho wosa a iedźesche do jechatnię, hdač tak

derje pokraczowasche, so možesche sa dwě njedžesi přeni ras do rjaneho parka Bois de Boulogne wujehac; potom wulniesche mjeczowac a na to jéšesche do najwohebnisheho hosczenza k wobjedu. W klubje hrajesche hac pshes polnoz a pshchrawasche we ho, často, dokelz hakle sapocza.

Tak mym ſo jemu živjenje a ſa ſeto vě hido ſto wujaz frankow ſwudawal.

Ale něhdyn rano wotueži ſaže dyžli heval, a pocža wo ſebi roſpominac.

"Dyrbju ſebi wujnac", rjekli pshci ſebi, "ſo ſym pshchajara ſpěchny byl. Ssym ſo do wjchego pshchajara nahle dal a nětcole njemouži to pshetac. Ssym hido wjchego ſyty! Schtob bě mi to do čaža wějchac, ſo ſmeju hido ſa ſeto wschitko ſyty, tomu běch ſo wujlal! A tola je tak! Mí ſo wostudži. Wschitko je mi wopaki. Schto chzu ſapoczeč? Hinaſche živjenje ſapoczeč? Ně, ſnaju ſebje ſameho, zyle ſo teho tola hido wostajic njemouži! ... Ta bych tu khwilu jeno trochu wotpočinka trjebal, ſo bych ſo trochu wobnowil. Haj, ja chayk talle něchtto duze ſažo khudžinka byc, kaž předy! ... A potom! ... Ssym ja tola ſabycziv! Njeſym dha ja pjeniesy ſa khudobne wobvodenje na ſeto do předka ſaplačil! Njemouži dha ſažo w malym hosczenzu jěſez? Vě ſo! To možu! Tež džekaczhodžinske dželo pola Lahnuna a ſyna njeby mi ničo ſkodžalo. Haj, ja ſym khory, jara khory, a jeno khudoba a dželo móžetaj mje ſažo wuſtrowic. Hnydom dženža chzu ſ tejle ſaru ſapoczeč."

III. Wuſtroweny.

Albert bě ſebi runje tónle wažny kruch wotmyſli, tu ſastupi jeho ſlužobník a pſchinjeſe jemu w ſlebornej ſchaly ſchokoladu.

"Schto, hnadm knijeze", ſawola ſlužobník, "wy ſo woblesacze, předy hac psh ſatepil? ... Hnadm knies uochze dženža ſchokolady?"

"Ně, ſofie, dženža dyrbju hnydom woteneč! ... Budu wothalen ſnadž dwaj abo tsi dny! ... Njetrjabam cze, dži!"

W tutym wokomiku dopomni ſo Albert, ſo ma hiſcheze ſwoju ſtaru draſtu. Kucze ſo ſhotowa a khwatasche won. S wokhewjazym čućezom ſzaleſeče raiſchi povětr a požneda potom ſ runje tak wulkim lóſchtom w jednorej khofejowni. Na to poda ſo do piſáreňe ſwojeho něhduscheho pſchedstajeneho a ſtejſeče runje we woſmej hodžinje pſched předyhſim poſladiſtom.

"Wy, knies Meſznard!" ſawola tamón ſatrafcheny, dokelz ſebi myſleſche, ſo na połožnemiliionara nježmě wjaz tak dowěrnje ręčec. "Wy tu, tak ſahe? Kaž tom tak?"

"Knies Schwab, mam prōſtu na waſ!"

"Kaſtu, knies Meſznard? Kaſtu?"

"So by ſo mi dowolila, ſo ſmél tu ſažo něchtto dnjow tak dželac, kaž předy."

Tute ſlowa ſdachu ſo ſtaremu Schwabej tak dživna, ſo ſebi myſleſche, ſo ma pſchemyzleneho pſched ſobu.

"Ně, knies Schwab", pokraczowasche Albert, ſo ſmějo, po ſdazu jeho myſle ſhudawſchi, "ně, ja njeſym pſhemyzleny... Želi ſo chzu na něchtto čaža ſažo khudy člowejk pobez kaž předy, dha je to tola zyle jednora wěz! ... To je jeno wuſhadzowanje!"

"Kneježa w klubje, k lotremuž pſchijkuſhac ſam ejeſč, ſu praſili, ſo ja, hdyž ſym ſeto dobreho živjenja wužil, wjazh khmany njebuđu, ſo možl jeno jenicki džen w pižarni dželac. Ssym tuto wuſhadzowanje pſchijkuſal, a wy, knies poſladiſ, a moji něhduschi kolegojo, budžecze ſwědzy, ſo ſwědomicze dopjelnju wſchitke wuměnjenja. Sa to pak pſcheproſchu potom tych kniesow na hosczinu. Po tajkim ſeže wy ſ tym ſpokojom? Schwabez nan wopuſteči na wokomik ſ wjeſloſcu poſladiſu a ſtupi ſ Albertom do pižarni, hdyž bu tutón pſchijath ſ wulkim dživanjom. Tu powjedacze hiſcheze junu wumyſlene wuſhadzowanje, pſcheproſhy jich hiſcheze junu na hosczinu a duž dowiedzechu jeho wylfaj o ſtaremu pultej. Na jeho prōſtu dachu jemu prawje wjele dželac, a duž pižache ſažo:

"Wotmoļwejo na naſch ejeſčenym pſchijip ſ dnja a t. d." Ani, ſo by pytnyl, běchu ſo pižarniske hodžimy minhle a wón džesche, wutrobiňe ſo roſzohnowawſchi, na horu Montmarte, pſchi čimž ſe ſamýſlom na deſchčiku tak prawje pſhemotky, dokelz, kaž rjekly, jepženje ſi faktom k wuhojenju njeſluſcha. Tajki dondže hac k ſwojemu wobvodenju. Hdyž jeho domovník wuhlada, ſawola:

"Knies Meſznard, to ſeže wy! ... Myſlach ſebi, ſo wy ſ zyla hido k nam njeſluſhac! Wem drje, ſo ſeže na zyle ſeto ſa wobvodenje ſaplačili, ale ſo hiſcheze tak bory! ... Tola hdyž ſebi myſlil?"

"Njemejče staroſče, nano Constantez", ſnapſchecžiwi Albert, "daječe mi kluc, budu dženža tule ſpacž."

"Schto, tu ſpacž? ... Može dha tak bohaty knies na tajkele myſle pſchijec? Ale moja žona dybri tola předy poſleſhceza na woblez. Do tehole proča njemějče ſo tola lehneč."

"Dobre, mjes tym ſo waſha žona to ſežini, chzu Bouquetez knieni wopytač. Wonej tu tola hiſcheze bydlitej?"

"O, ničo njeje ſo w domje pſhemjenilo. Jeno tutymaj žonſtimaj je ſo nowe njeſbože ſtalo. Macz je Boža rucžka ſajala."

"Boža rucžka?"

"Haj, wona je po jentym boku zyle ſlemjenia ... Tej žonſtej ſtej wobzarujomnej, pſchetož bohatej njeſtej a khoroſe je droha!"

Nětcole bě jeho čuzče ſa knježinu Hanku ſ nowa wozučilo a wón khwatasche ſpěchnje po ſthodze horje. Młody mužſti ſaklinia a Hanku jemu wotanku.

"Ach, macz", ſawola wona, "to je njenadžithy wopht, kž cze jara ſwježeli, to je naſch priedyſti ſužod, knies Albert."

Wón džesche dale a pytny hnydom, ſo ſtej njemérnej wocž ſlemeneje na njeho ſloženej, ſo kotrejuž bě ſo wýžkoloſc ſhubila.

"Pſchede wjchém dyrbju ſo ſamolwic, ſo waſ tak dožho wopytal njeſym. Ssym pučžoval. (Po pravom pač bě na njeju nūmale ſažy!) Ssym runje wot Constantez nana ſkyschal, ſo je knieni maczere hubjenje a duž ſym hnydom horje pſchischoł po hladac, kaž ſo wam wjedže."

"Ach, haj, knies Meſznard", wotmolwi knieni Bouquetowa, pomalu rěčzo, "žym jara khora byla. Młodo ſedma ſe ſwojej ruku hibac, ... To je na 52 ſet čežki kruch! ... A kaž wobežna ſym Hanky! ... Wona je moj troſt."

Holežka, ſažo ſa ſchijazej maschinu ſedžo, pſchesta dželac a rjekly: "Macz ſo mi liſčez. Wona rěčzi tule jeno mi k woli a ſkorži, ſo možla mje khwalic. Ach, hdy jeno hiſcheze wjedželi, ſ kafkej krutoſezu je macz khoroſe pſchenjebla. Tola nětcole, Bohu džakowanu, dže to hido ſlepje, móže hido ſchleñu džeržec a wý budžecze widžec, knies Meſznard, macz budže bory ſyle ſtrona."

Ně, ně, tak derje to njebe, pſchetož wona bě na pſchero ſlemjenia, ale Hanku nječashe ſwojej nadžije wſac.

A holežka ſhijesche dale. Albertej pak pukotaſche wutroba ſe ſrudobu a žadofezu. Vě dha wón ſlepý? Vě dha wón hallo dženža ſpóſnal, ſo bě Hanku, jeli niz rjana, tola ejeſčowanja hóna? Kelo luboſnoſce w požezivoſc! Schto je wboha wſtala a ſhoto dyrbji tež nětcole hiſcheze čeržpječ!

Kaž ſhpatnje dyrbjeſtej ſo wbohej ſwic! A mjes tym ſo knieni Bouquetowa, placžo a pomalku rěčzo, ſwoju khoroſe wotmoļwejo, roſmyſli ſebi Albert ſwoj pſchischoł. Wón ſebi wotmyſli, dotalne živjenje wostajic, ſwoju winowatoſc dopjelnic a ſa druhich dželac, schtož je najlepschi ſredk pſchecživo wostudže. Šinou winowatoſc čimic a ſa druhich dželac? Wón dže je zyle ſam ſa ſo na ſwěče. Ně, wón čze ſebi winowatoſc pſhac a potom ſebi Hanku wſac, kž bě ſebi jeho zyle dobyla.

Na dobo poſtanu Albert, wſa Hanku ſa ruku a dowiedže ju k maczētmu ſtolej.

"Luba knieni Bouquetowa", rjekly wón derkotajo, "wodaſce, ſo předy zyle ſwěru rěčal njeſym. Ně, njebeč ſučžoval, ſym w Parisu wostal, ſym ſo hlupeſežow wobechſoł a běch tak njeſwolliw a njeđakny, ſo waſ wjazh wopytal njeſym. Ale pſchi tym je mje khoroſe hrabla, ſotruž jeno bohacž ſajala. To je mje něhdže ſto wujaz frankow khoschtowalo a pſchi tym je hiſcheze moja ſtrwota trochu čeržila. Tola nětcole chzu prawe ſekowanje ſapoczeč. Wy, knieni Bouquetowa, móžeze mje prawje ſbožowneho a tež prawje njeſbožowneho ſežnic. Lubuju knježinu Hanku, nadžiam ſo, ſo ma tež wona mje lubo, a proſchu teho dla ſjawnje a ſprawnje wo nju ſa mandželsku."

Mój Božo, schto dha tej wbohej holežzy je? Šdychujo ſložuje ſwoju rjanu hlupeſku na jeho ramjo, potom padnjetej wobaj na kolena a knieni Bouquetowa žohnuje ſwojej džesči.

Maleto ſežeze ſo Albert ſe ſwojej młodzej mandželskej a ſ pſchischołnej maczereju do krafneje ville pſchi Seinje, hdyž je ſbožowny ſi w ſwojej ſwójbu.

Ze Serbow.

S Budýſchina. Čzeladnička, kotryž je ſchelwotk tydženja pola ſloneje Borsheče jemu 13 letnu holežku nadpantl, ſu bory ſaklapali. Šandženu ſobotu ſu tu w Biesoldeſ ſtaſwarziji pſchi taſchbarku čzeladnika R. ſajeli, kotryž bě hac na poſled w Malej Borsheče ſlužil a ſo nětore dny předy pola rěnika Krjenza w Hornjej

Höržh psychistajil. Sajath preje, so je nadpad skuczil, tola nadpanjenia holza a druhý ſwědzy ſu jeho fa nadpadníka ſefnali.

— Brěni džen̄ hodow wjeczor ſo jedyn rjemjeſlníſki pomozník po měſchęzanskich dróhach wuſhadzowasche. Na ſwonkownej lawſkej haſhy ſo ē njemu tſjo njeſnacži mužovo pschidachu, kotsiž jeho na-rczachu, ſo by ſ nimi, dokelž bē wonka ſyma, do jeneje korečmy ſchol. Młody rjemjeſlnik ſo ſ poſiczenjom zufych jara čjeſczem⁹ čujeſche a ſ nimi na rybowej haſhy do Schmidtež korečmy ſtupi. Tam ſo bōrſy ſrečzachu kharth hrac̄ a to tak mjenowane khimjeleczkowe lopjenko. Sa khwili bē njenashonity rjemjeſlnik hižo 12 hriwów ſhubil a, dokelž bē pjenježna móſchen proſdona, dyrbjeſche pschetačz hrac̄. Wón drje na poliziji hnydom woſjewi, ſo ſu jeho jebazý wuklukali, tola ſ tym ſwoje pjenjeſh ſaſo doſtał njeje; pschetož pscheczelniwi zufy běchu ſo dawno ſ vrócha měli.

— Po nowszych powojesčach fu dobre wuhladu, so fu želesniza i Rakez do Wojerez natwari. Przedys pak hac̄ tale želesniza woprawdze hotowa njeje, njevěrimy, so ju bôrsh dostanjemy. Pschicžimy, kotrychž dla fu twar tejeli želesnizy pschezo jaſo wotſtoruje, maja fu w pruskej a satſkej želesnizkej politizy pytac̄.

(Wuhladý na p'schichodné wjedro.) Wololo 1. a 2.
januara ho wjele hněha nańdže.

Š Wulich Debřez. V Wulich a Malých Debřezach a Lejne, kotrež wžy jenu politisku gmejnou tworja, je šo 2. dezembra 1895 naliczilo 192 hospodařtow s 832 wobobami, a to 384 mužskich a 448 ženskich, mjes kotrymž bě 626 evangelickich a 206 katholickich. Pschi ludlicženju 1. dezembra 1885 je w naszej gmejnje bylo 162 hospodařtow se 739 wobobami, a to 345 mužskich a 394 ženskich; s nich bě 629 evangelickich a 110 katholickich.

5 Kschišchowa. Srđedu tydženja fu 74 lětnego živnoſejerja Hensela morwego w jeho brožni namakali. Boža ruczka bě starza sajala.

S noweje W^{sz}y pola Hucziny. Tu je šo wóndano wu-
rjadna rěništa mischtyſchtuka wotpołożka. Žedyn tu domny bur bě
nimo měry wulke a tuczne kwinjo naplašował, kotrež dyrbjeſche šo
wóndano sarešac̄. Sswinjo se sadnjej nohu k brjóžni swjasachu,
mjes tym šo hospodat předku kwinjo ja powjas, jemu ja pyſt sa-
dzernjeny, džeržesche. Rěnik šo se wſthej mozu sahanjesche a s wot-
machom se ſekeru do kwinjeczā dyri. Tola to bě dobreje tolsto-
nopateje raſhy a pschi přenim raſu jenož ſakorę. Pschi pjatym raſu
pak šo kwinjo roſcjerčzi a ſakoręwiſchi wonie hospodarja k semi
porash, šo šo tón po ſemi waleſche. Halle pschi jědnathym raſu
kwinjo padže. To bě czezke dželo bylo, a cžim wjetſche bě wjeſele,
šo bě šo ſkončanje po dolhei prózy dokonjaloo.

Delnjeho Wujsda. Rjane Bože džeczo je ſebi thdženja naſcha woſhada pſches ſwoje pſchedſtejčerſtvo wuſhwolika, Bože džeczo, nad kothymž budža ſo hiſcheče džeczi, džeczidžeczi a pſchichodne narody wjehelicž. Eſtu to nowe ſwonow na naſchu zyrlwinn wězu. A hodowniečku možesche nam naſch knies duchowny, kothrž ma ſa tu zyku wěz najczoplischu wutrobu, na ſletzhu wjehelu powjescz pſchi-powjedzicž, ſo je zyrlwiny patron, knies ſ Rabenau, ſwoju patroniſku dovolnosć i ſtaſanju nowych ſwonow póſlal. Se teſle dobroczi-woſežu je ſebi w wutrobach zykleje woſhadu wěrny džak ſbudžil. Naſch wjetſchi ſwon je w leče 1592 knies Kasper ſ Moſtiš, fiz je tež prijedawſchu zyrfkej natwaril, daril. Se stareje zyrlwje je tonile ſwon do nětežiſcheje w leče 1716 pſchischoł. Mały ſwon je hižo w starej kapalzy wihał, w kotrejž ſu nehdyn duchowni ſ Klufſcha Božu mſchu wodzerżowali. Nowe ſwonow budże ſwonat Ulrich w Apoldze w Thüringſkej, kothrž ma najwjetſche ſwonatſtvo w Němzach, lecz. Poſledni ras ſtaj nam po tajkim naſchej ſwonaj hody ſwoniloj, jutry ſnadž hižo budža woſhadu nowe ſwonaj i jutrownemu wyſlanju wołacž. Džak budž Bohu!

○ Niſkeje. (Dwójne ſamomordarſtvo.) Šſrjedu 18. dezembra je ſo w jenym tudomnym hoſćenzu jedny knięs, tiz bě hižo khétero pschi lětach, hromadze ſi jenej žónskej wobwěknył. Wonaž běſchtaj ſi czahom, tiz bě w dwemaj hodžinomaj ſi Kohlfurta do Niſkeje pschiję, pschichloj a ſebi w hoſćenzu ſtwu wotnajało, kotrūž chyſchtaj hacž do napoł dwanaczhich wužicž. Potom chyſchtaj do Piegnizy dale pucžowacž. Popołdnju ſtaj ſo po ſdaczą zyle wjeſzelaj na promenadach wukhodžowanajo a wieczor ſo do ſwojeſtwa wróćzloj. Hdyž bě čaſh wotječz a na jej u ſtwie hiſteče ſo nicžs njeſhibaſche, ſo nechtó ſi nimaj poda, ſo by jej u na jej u pschedewſacie dopomnil. Jeju ſtwu pak bě ſamkñena. Kapanje wo durje bě podartmo. Dokelž ſebi hospodař na nicžo dobré myſzlicz njenmóžeſche, daſche wón durje ſi možu wotpacžicž. A ſchtov bě ſo ſtało? Wobaj člowiekaj běſchtaj ſo wobwěkloj.

— Niſkej wobydli po poſlednim ludſiczenju 1605 woſzow, a to 775 muſſich a 830 žonſich.

Se Ssôlschez pola Kulowa. Schtôrft tydzenja 4 lêtny hynk tudomneho tublerja Wowêzka do Czorneho Halschtrowa padze a budzisze ho tepil, hdj budzisze jeho blužobna dżowka Maria Korchez hnydom niewiežahnyła.

S Wojerez. Provinzialna rada je do teho swolila, so bychu
ho schtworte skótné witi w oktobru lěta 1896 tu wotbyvale.

— Pschi poſlednim ludiczenju je ſo tu w 467 khegach 969 hospodaſtſtowſ ſ 4449 woſobami, a to 2121 mužličk a 2328 ženličk naſiczo. Wjes nimi be 4223 evangeliſtich, 220 katholſtich, 5 kſchęſcijanow druheho werywusnacza a 1 žid. Wot 1. deſemba 1890 je woſydkleſtſtvo wo 433 woſobow pschiſtvo.

S Hermanez pola Wojerez. Na wßach je wobydletswo skoro wschudze tam woteberalo, hdz̄ež̄ ho ludžo jenož s ratařstwom živja. W nashej wßy je ho lětša 2. dezembra 237 wobydlerjow nalicžilo, pornjo 282 w lēcze 1885. Wyfókej licžetche pſchi poſledním ludliczenju 110 wobydlerjow, pornjo 131 w lēcze 1885. W wobémaj wßomaj je ho po tajsim ſa džehac̄ lét wobydletswo něhdze wo ſedmy džel pomjeniſčilo. Nicžo woteberanje maleho ratařstwa bble njedopokaſuje, dždzi tajke licžby.

§ Bjesdolow. § Wojerowskeho Bożodźczęzoweho hermanka domoj jedzo jedyn tudomny but i boka pucza do dżerh polneje wodzaję. Wós zo powrdeži, a wſcje wožobu, na woſu ſedžoze, dyrbjachu zo njedobrowolnje w hymnej wodze wokumpacż. Tež nakupjene hodowne darh zo i maſanej wodu wopłokachu. Hornzy, do jeneho korba stykane, zo do czjropow roſbichu.

S Marcjana Właschej wzy je so pishi poślednim ludzieżenju w 47 wobydlenjach runje telsko hospodarstwów a 262 wobzobow na-liczilo.

Buhudjenja.

Cawniški žud. Fabrikſki dželacéř Josef Nowak w Sahorju bě ſo 2. novembra w ſwojim wobhydlenju ſe ſwojej mandželskej ſwadžíl. Blachowu khoſejowu khanu ſhrabnywſchi wón ſi njej do žoniného čola dyri, ſo krawajaſa rana naſta. Džitvajo na to, ſo bě Nowaka jeho mandželska roſhněvala, jemu jenož jaſtwo na dwě njedzeli pſchikudžichu. — 16 létny po honcž Hermann Geißler ſi Bobolz ſo wusna, ſo bě 22. oktobra w noz̄y w pjanosči kublerzej Penžigej w Bělčezech w tuteho domje jene wokno, ſamieň do njeho čizbnýwſchi, roſbil. Jemu 5 hrivnow pjenieżneho khostanja pſchikudžichu. — Kowarzej Gustavej Garbarzej w Strodi pola Hucziny bě Budyske hamtske hejtmanſtwo 3 hrivny pjenieżneho khostanja napoložilo, dokelž bě wón 11. oktobra na Mužakowskej droši ſ deſtowanym wosom jěl, na kotrymž pſchedpiſzana mjenowa taſliczka pobrachowasche. Garbat ſebi ſudniſke wuſhudženje žadacſte, tola bjes wuſpeča; pſchetož wono khostanje hamtskeho hejtmanſtwo wobkruži. — Czeladníkaj Hendrich Schneider a Hermann Kral ſ Jeńkez běſchtaj 7. oktobra ſo ſ czeladníkom Krügerom ſ Wadez na rejwanſkej lubi Rostokez hosczenza m Jeńkezech ſwadžíloj. Hydž Krüger w 11 hodžinach w noz̄y domoj dželacéře, jeho Schneider a Kral na droši nadpanyschtaj, pierjeſchtaj do njeho ſ pjaſćomaj a Schneider jeho ſ wołojníkom do hlowy a wóczka klo. Dla ſhromadneho nadpada a dla ſranjenja ſe ſtrachnym gratom Schneider jeſtvo na tſi měſazý a Kralej na dwaj měſazaj pſchikudžichu.

Schthrijoch Sserbow a jeneho Němza pucjowanje i Lipska do Luijan w haprleji 1832.

Wopiszanie tuteho puczowanja namaka zo w rukopisnych „Sserb. Now.” Lipszanskeho serbskeho towarzstwa. Dokelz je znadz sa někotreho zkuſajimawe wiedzecz, tak ſu naſchi serbszy studenca w čaſzach, hdyž hiſhceje ſeleſniſy njebeſtu, w proſtinach domoj drohovali, chzemý tute wopiszanie čitarjam naſchego čaſkopisza zwéru po ſłowach pschepodac̄.

Běsche rano w schestej hodžinje, jako ſo naſche ſerbſke towarzſtvoſe ſobuſtaſy ſi Lipſta na puczowanje podachu, a hdyž rěka, ſo ma kózdy ſwoje brémjo njeſč, dha běſche to tež pola tutych wandrowoſtich widzeč. W čornym, požęzhenym plachezu ſahafše Turk ſi města, Handrik a Petr běſchtaj w bělým. Schtworež hodžinu wot wrotow žałosčeſče hižo Turk lažny po thoſeju a wuda ſa njón prenjeſi dwaj ſleborňaj, druhý napichu ſo palenzo a ſlmutachu zaltki. S połnymi bruchami a wieželi, ſo ſo ſi turjawi poczęzhenjene njebojo jaſniſeſche, džęſte puczowanje dale. S naſchich tolſtych a čenſkich ſtijow ſaklinęča hufio ſherluſch: "Schw dha tam

„Lipscjanskich murjow won dže, tak ſo ta cžrjodžicžka pomjenuje, wježeli Sſerbia ſu“ a tak dale. Tſi hodžin běchu ſo minyše, a hido pocžeschtaj ſo ſank a Handrik jeneje žom prasheež, tak daloko dha hiſcheze hacž do Grimmij je? „Wój ſnadž to ſamaj lepje wěſtaj“, dostaſchtaj jako wotmolwjenje. K wjeſh ſo pschiblizachmij, jeneje mjenio je Kóhren. Žurk a Handrik ſkočiſchtaj do korežmy a nanucžiſchtaj k temu tež tych druhich. Napili běchmij ſo wſchitzu, niz pak najedli. „Wulka robota a male twarožki“ rěkaſche tež tudy, to je: Sa wjele pjenjes mało jéž. Handrikej a Pětrkej niežo wjazy lubo nječe, wonaj bórčechtaj na tu žaloſtnu drohotu pschi tak tunim čaſu. Bóřš ſhubi Handrik ſwoju móſchen, ale jedyn pohonč, tiz to pytny, ſawola jeho a poſaſa ju jemu, a tu-teho wjeſhela dla ſabu Handrik rad ſwoju předawſchu ſrudobu. Wokolo 11 hodžin pschindžechmij do Grimmij a trjechichmij do korežmy, kaž běchmij tam derje ſnači byli, a do ſaikeje! Piwo a tučnje pomasane zaſty kraſnje ſeblodžachu a ſezinichu Sſerbioru wježelich. Ale bóřš ſo jich wocži ſac̄niſchtaj, pschi wſchitkej ſuſtovnej jažnoſeži ſmyſlihu ſ praweho pucža, tola ſo hiſcheze do-hlodachu a pytnychu, ſo dyrbjachu njedaloko ſtareho klóſtchýra Němitſchen psches Muldu, pluwač ſo žanemu njechaſche, teho dla dachu ſo rad ſa mały pjenjes pschewjeſč, pscheběžachu někotre wžy, kotrejž mjenia ſu njejnate a pschemerichu bloto. ſank ſlědžesche ſaſo po korežmach a ſwježeli ſo, jato ſkonečnje jenu namaka. Korežmaťka naž derje ſaſta, wona napłowi lačnych ſ piwom, ſ dobrym kheſejom a ſ mlokom a naſyči hľodnych ſ mjeſhim thlēbom a ſ butru atd. Někotrych wocži běſtej ſaſpanej, ale Handrik bě tu kaž ptacžik w powěſtje. Bóřš pak naſta praschenje: Tak daloko hiſcheze dženža pucžowanje dže? „Džieža hacž do Kloſterbuche“, wotmolwi hofpoſa, „tam budža waž derje witač.“ ſank wucžeze dolhu móſchen ſ kapſy a nuſowaſche naž ſaplacžicž a dale hiež, wſchitzu běchu jemu požluſchi, tež Handrik. Noſy ſo wſchitkum khetro doſež ſtaſeſchtaj a ſ čaſom pschindžechmij do wžy Kloſterbuche, hdžez ſebi derje ſhotowanu wježer ſlōdžeež dachmij a druhdy tež ſkowczko ſ pjantym hofpodarjom porečzachmij. Po ložu žadachmij ſebi wſchitzu; Žurk, ſank a Pětrk dyrbjachu w jenej iſtwje a w dwemaj ložomaj ležecž, tola ložowachmij a lóž trjechi Žurka, ſo móžesche ſam w jenym wulfum ložu ſpacž a ſebi na ſwojimaj nohomaj načiſhčane pucherje ſahojicž dacž. Nano naſtipichmij ſaſo ſahe naſche pucžowanje, a ſužechmij ſo w rjanym Muldzinym dole hacž do Döbelna, hdžez ſnědachmij, na torhoſchezu haſowachmij, woſachmij, tola niz psches meru. Měſtčenje njebožachu ſo doſež na Pětrku a Handriku nahladač, tiz ſo w ſwojim bělym mantlu a čeržvonej čaſpzy hordžechtaj. ſo woknami a ſ durjemi wuthſtachu ſwoju hlowu. Wot naž poſtrowjeni, poſtrowiſtu naž ſaſo. Handrik běſtej na torhoſchezu wokolo a čaſtice ſebi nowu hloječku ſa ſwoju trubku ſupicž, tola žana jemu droha doſež njebeſche. „Wój tola ſ Lipſſa pschindže?“ ſo tajkim praſchenjom ſtupi ſtarý nan k nam. „Njeveſče niežo, hacž mój ſyn tež bóřš pschindže?“ „Ani waž, ani waſcheho ſyna njeſnajemy“, bě naſche wotmolwjenje. „Wón wſchaf je tež ſtudenta w Lipſſu!“ praſi ſtarý. „Tak, tak, wón hižo tež pschindže.“ „Haj“, wotmolwi nan, „ja ſebi tež myſlu, ſo pschindže, wón je mi tola piſal.“

Spěvajo wopuſcheža Sſerbio měſtacžko, ale tak pali tola pschi poloniske ſlōnečko, a teho dla ſtej tej dwě hodžinje, hacž ſaſo k jenej korežmje pschindžechmij, jara wotſtudej, tola tež wonej ſo minjetej. Korežma, do kotrejž ſańdžechmij, běſte ſtročku ſtara a maſana. Kóždu wupi ſchlenčku piwa a ſpróznoſče dla dachmij ſo ſ jenym ſonikom hacž do Keffelsdorfa dojveſč. ſako pak ſ dola na horu jědžechmij, ſlěchku ſank, Handrik, Pětrk a tón Němz ſo woſa, běžachu a doſčahmijchu druhu wóſ. „Shto dha tam maja, ſo pschi woſu ſteja a piſa?“ Tak wopraſtha ſo Žurk, ſhamlukti na woſowej kromje ſedžo. Kicž ſleſh ſo woſa, běži k nim, a hlaſ, ſtudentaj, tiz tež k macžerizh pucžowachtaj, napłowaſchtaj lačne ſchiſje ſ winom, kotrež mějeſchtaj w woſu, Žurk tež po nim žadachmij a njebu wot pičza wuſamknjeny.. Tamaj čeržeſchtaj dale, my ſlěchmij na naſch wóſ a žohnowachmij teju ſa nam poſticežne wotſtudjenje. Ale kajki běſte ſank? Wón chžyſthe kurič, a tón wbohi tak tſhepoſaſche, ſo njemožesche trubku ſ ſukomaj ſdzerječ, a ſkoro ſpali Žurkowý ſabat. ſako běchmij do Keffelsdorfa pschischli, ſapſchija kóždeho ſhma, a w hofczenzu wořjewachu ſo někotſi ſ hofejom, druh ſaſo ſ winom a ſ palencom. Něk běžachmij hacž do Dražđan. Handrik a Pětrk běžechtaj khetſiſho, wopuſchežiſchtaj naž a džeschtaj ſebi darmotnu hofpoſu pytač. Alle Handrik je w noži jara ſhoril, tola je hiſcheze hacž do dženžniſcheho dnja

živý a ſtrowy. Nam druhim bě „ſloty law“ ſ dobrej khowanu. Tačo běchmij ſo wuſpali a požnědali, žadachmij ſebi drje, ſo běchmij ſo wjeſež móhli, a hlaſ, ſedom běchmij ½ hodžin běželi, dha móžachmij ſo do ſemjanskeho woſa ſhynež a ſo ſa tuni pjenjes hacž do bliſkoſeže Hodžija dojveſč, hdžez hižo herbſke ptacžti ſiſolachu a herbſke holički ſo na naž ſměſtachu. Tačo pschindžechmij 6. haprleje psched wječzorom do Budyskich murjow, wot tej a tamneje wutroby powitani. W hofczenzu „k jehnjeſču“ nozowachmij, a rano, jako běchmij poſledne ſtročki ſa kheſej ſwudawali, naſtipichmij ſwój pucž k nanej a macžerizh. ſank a Žurk ſpomniſchtaj hiſcheze druhdy na to a tamne, tola ſankowe wjeſeze bě wožebje wulke, ſo běſte ſaſo doma a wſchitko bě derje.

Priopk.

* Nježelu 22. dezembra krotko do 6 hodžin je ſo w Lipſſu w domje čiſlo 6 na Plagwitskej droſy žalozne njeſvože ſtaſo. Mandželſta pſcherupza Brody, hižo dleſtci čaſ ſežlomyſlata, je ſwoje tſi džecži, 4½ lětneho hólza a 2 holzy, jenu 3 lětnu a jenu 1½ lětnu ſ woknom ſtečzeho poſthoda dele čiſbla a potom ſa nimi ſkočila. Najmłodsche džecžo je morwe, ſtarſchej džecži a macž ſu czeſko ſramjene. Boja ſo, ſo ſu ſebi nož roſtrahy.

* W jenym Strahlsundſko-Barlinſkum želesniſtum čzahu je ſo nježelu rano mjes Büſſowom a Anklamom jedyn wóſ ſ 800 paketami ſpalil. Gauſtojnuk, w woſu pſchebhywazv, ſo wukhowa, ſ čzahu, ſ polnej ſpěchnoſežu jědžazeho, ſkočiwiſchi, a ſo jenož ſ lohka ſrami. Mjes wopalnymi ſhylkami 400 hrivnow hotowych pjenjes a ſlote a ſlěborne wěžh namakachu.

* (Domaschowa ruda huſanž ſ kaſa wucžeri.) Lěto 1895, na kotrehož ſóngu nětko ſtejimy, bě ſtrenjopſbne, duž ſmy tam, hdžez krupy bile njeſzu, doſež dobre žně domoj khowali. ſedyn plod pak ſu nimale wichón huſanž ſeſraſe. Pſchecžiwo tym bě naſcha móz a wuſtvojnoscž ſlaba. A tola je runje tuta wulká ſchloſta jenemu burej ſredk poſaſala, tiz budž ſa pſchichod wſchém kačadžerjam ſ wěčznym wužitkem. ſedyn bur w Waldbachu w Meiningſkej ſčini poſpýt ſ Domaschowej rudu, kotrūž wón, hdžez bě jeho kaſ hižo khetro wot huſanžow domapyntham, na zyle kalmiſchejo woſy. A hlaſ, tutón poſpýt ſo jemu ſpodžiwnje derje poradži; pſchetož naſajtra rano hižo běchu wſchē huſanž ſeſraſe. Wopuſchczile, tež ſo jeho pola ſa zyle lěto žana huſanza wjazy dótkla njeje. Lubí bratſia, tón ſredk chžemy ſebi ſa wulſhi ſapižacž. Huſanž nam kóžde lěto mjenje abo bôle kaſ wobſchobža. Domaschowu rudu nětko kóždu ratač ſnaje, wſchaf ſo wot dobrých hofpodarjom čaſto na ſufi ſyje, hdžez na wložnych blakach a pschi mokrowathym wjedrje derje hoji. Droha tež njeje. Duž chžemy tola kóžde lěto, hdžez ſo w kafe huſanž poſaſowacž počznu, zyl ſwój kaſ ſ Domaschowej rudu potroſchicž. ſſnadj móhli tež ſpýtač, ſadovne ſchomu ſ njej poſykač.

* Fabriſſti dželacžer Schumann, kotrýž bě w lěze 1890 jako 17 lětny pachol ſ ſkrničaſhawu do zufbi wucžahný a 5 lět jako woſak w franzowskej zufbiňské legiji bluzil, je ſo njeſdawno ſ Algira k ſwojimaj ſtarſchimaj zyle prýſdny domoj wróćil. Wojerſka wuſnoſež w Zwitčawje, poła kotrejž je ſo hnydom k woſatam ſa-powjedžil, je jeho tam ſajala, ale bóřš ſaſo puſchicža. Budze-li ſo jako kheſman wupoſaſacž, jeho, tak kóždeho druheho, do woſatow woſmu.

* Vérku ſchožeſtich pjenjes Hajnu poła Staffeldy njeſdaloſko ſchecžina je 19. dezembra rubježny mordař ſkónzowal. Nano w 4 hodžinach ſo wo wokno ſchožeſtkeje kheſe ſlapaſche, na čož Hajna ſ ſoža k woknu ſtupi, měno, ſo chze wóſ pod ſawjeru pſchecžicž. ſedma pak bě wón wokno wočinil, ſo tſeli, a Hajna, ſ ſultu do hlowy trjechemy, morwy k ſemi padže. Jego žona, wutſela ſo naſtróžiwiſhi, teho runja k woknu khowaſche, hdžez jei mordař revolver na pſchecžo džeržeſche a její pſchikafa, ſo dyrbí hnydom wſchē pjenjeſh, kotrež ma doma, pſchimjeſč, abo ſo ju hevač ſatſeli. ſ hroſu ſajata, žona platoſh měſčk, w kotrejž ſo 400 hrivnow, k ſaplacženju pachta poſtajených, khowaſche, wſa a jón ſ woknu wón rubježnemu mordařej wuda, kotrýž na to khowatay wotěnje. Mordař, něhdze 20 lětny čloujek, mějeſche hlowu ſe ſcherm ſlobukom pſchitru. Měno, ſo je Hajnowy mordař tón ſamý čloujek, kotrýž je Eggert w Christianenburgu ſkónzowal a wurubil. Na ſchewa a wifowaria Roberta Weisu ſ Grabowa tukaja, ſo je mordařtwo ſkuežil. Wón bě ſo 20. dezembra rano w 8 hodžinach do ſwojeho wobhdenja wróćil, tola ſo bóřš ſaſo ſhubil.

* Mordarja Maiwalda, kotryž je Draždžanského pôsobeného sekretára Kreszmarja a česlú Gábelu slonzoval, kiu v Bolkenheinje v Schlesynskéj sajeli. Psihi ním schézčrolkath natylany revolver, tisíci revolverových a hľbowých patronov a tisíci kalacze namakali.

* W městeczu Cithra kiu w wiejskim listynoscherja sajeli, dokelž je w swoim sastojstwie 700 hrivnovych pschekichini. Psihi pscheptanju jeho bydla kiu 77 niewotedatich listow namakali.

* S Burgstädta pišaja: Žara řudžaze niesbože je ho w szužodnym Diethersdorfsko stalo. 21 létne kiu pschedžerja Rühnerta tam chýsche njedželu khoru kóčku satfelicz. W tym wokomiku pa, hdyž wón pistoliu, se schrotom nabitu, spuszczi, jeho 7 létne bratři k kóčky dobeža a džel wutſela jemu dd hlavy slegci a jeho čežko ſrami. Kunjež niesbožowny naun hnydom po řečerja pôfala a ſranjene džeežo do Kamjenizskeje hojeńne dowjescz da, je wbohe džeežo tola na swoje ramy wumrjež dyrbaļo.

* So bych u psihi plokanju mydlo lutowale a ſchath njedživajz teho knéhbele wuplokače, hollandske žóniske do 30—40 litrov wody horſku čiſčeného boraxa směscheja. Sa zanki a czeňke ſchath ho neschto wjazy boraxa woſmje. Borax je ſól, katraž ſchath njeroukuha, mjes tym, so ſoda a hiſcheze bôle chlorowy kalf to činitaj.

* Pišana barłmjana a plátova draſta psihi plokanju barbu njepruhczi, hdyž ſo pscheinicne wotrubu ſ kropom polija a hdyž ſo potom draſta w teſle woliwknjenej wodze tunka a kluſka.

(* Balózne niesbože.) W Titelu w Wuherskej je jedyn njejabzny ſtažent pož dwie rjanej mlodej džowzy tamniſcheho ſaſtupjeſtra dunajſkeho parolbžneho towarzſta Lówa žaloznje ſtuſal. Wobej wohzaronnej holzy ſtej ſo do Pesta do tamniſcheho Paſteuroweho wuſtava dowjeljej, ſo vysichtei ſo tam ſelvowalej.

* W Naumburgu tele dny jedyn duchownym dweju dželacžerjom psihi tym nadenež, hdyž jedyn druhemu polnu palezowu bleſchu ſticežche. Sso ſmějizy duchowny ſe ſwojim ſijom na bleſchu poſaſowatcze, dželacžerje, kotryž bě palez daril, prajíž: „Bleſcha je ſylniſcha, dyžli Wy!“ Dželacžer ſo ipodživajz ſnapſchezini: „Czežho dla? Hdyž bleſchu wo ſeženu rěſnu, wona roſleczi.“ „Haj, mój luby, to pa Wy nječziniže!“ duchowny wotmolvi, „po taſkim wiđicze, ſo bleſcha Waž pscheinini, tola niz Wy bleſchu. Ma“, meniſche duchowny dale duži, „pscheinibzce ſebi tu wěž, ſnadž potom tola nad bleſchu dobuđecze“. „No, taſkele neschto“, borečesche dželacžer a, poſladawſchi na ſwoju bleſchu, njeřeſny ju wo ſeženu, ale ju pomalu do ſaka ſumy. Bleſcha wſchaf bě ſylniſcha dyžli wón.

* W Wejſolu w Schlesynskéj je wudowa ſiwa, katraž je 104. leto živjenja hižo pschekročila. Wudowa je wumjeňatka a reka Gonžoriflowa. Njedživajz ſwoje staroby je wona hiſcheze khetro čiſla a ſwoje hospodatſtvo ſama wobſtara. Žeje bratr, kotryž je psched krótkim wumrjeł, bě 100 leť dozpił.

* Se Schneidemühl w Poſnaňskej pišaja: Pola Džiembowa wondano jelenje honjach. Psihi tym jedyn natſeleny jeleny jeneho honjerja na rohi waſa. Njebožownemu muzej ſo brjuch tak rōſdře, ſo wón bōři po tym wumrje.

* Poſky rubježnizy. Njedaloko poſkoho ſaſtanisheza pola Widzowa na Warſchawſko-Winskej želesnizy je rubježne paſmo, ſi wózom muži wobſtejaze, čežtlaſdarja Dobrowſkeho ſlonzovalo. Skuzerjo ſo do hladarjoveje khežki dobychu, tam pomožneho hladarja Myſiaſka wuſjafaſchu a zlyku khežku wurubich.

* Do powětra roſbuchnjene kaſarmy. W Buenos Ayrefu je ſo w kaſarmach pôlver ſapalil a zlyke kaſarmy powróčili. 12 wojaſow je morjenych a 50 je jich čežko wobſchloženych.

* Njebože na želesnizy. Hrabja Golowin bě ſe ſwojej knójbu na puczowanju do Khabarovſkeje w ſibiriſkej, hdyž bě jako knihovník khežorskeje banki pschekadžent. W želesniskim woſu po puczu wohén wudhri. Hrabinka ſ dwěmaj džesčomaj ſo ſpalí, jenož hrabja ſam ſo wukhowa.

* W Londonje ſtaj ſebi młodaj mandžellaj, dženj předy ſwérowanaj, w Drožzhy dužy na dwórnishežo krk pscherěſloj a ſebi ſi tym živjenje wſaloj. Nichto hiſcheze njevě, czežho dla.

* W Londonje woſebni ludžo město tobaka nětcole čorný chineſiſki čaj (thee) kurja. Taſte čajowe zigary a zigarety ſu porno tobakowym khetro drohe. W Němzach ſo či, kotryž tobak wjazy njezloži, ſi běrnazym ſelom abo ſi wortechowymi ťopjenami ſpoloča. To je tuňſho.

Cyrkwiſke powjescé.

w Michałskiej gryfwi ſměje njedželu rano w 7 hodzinach diał. vikar Sarink herbſtu ſpowiedni ſeč, $\frac{1}{2}9$ hodzin ſarać Rāda ſerbſte a w 10 hodž. němſke predowanje.

Weroani:

w Michałskiej gryfwi: Jan August Bohma, fabrikar na Židowje, ſ Alwinu Camiliu Linu ſwid. Tiežowu tam. — Jan Karowir Hermann Grobkoſi, ſchenz na Židowje, ſ Khriftianu Karolinu ſwid. Menzelowej tam. — Jan August Koſel, fabrikar tu, ſ Augustu Wyleminu Kreczelę ſ Wust. Wielkowa. — Bruno Koſla Hendrich Zeh, klampnat na Židowje, ſ Mārku Floru Schröterez tam. — Jan August Fiedler, czeladnik w Psihiſzech, ſ Hanu Lenu Pietaszech w Šemolzach.

Křenil:

w Michałskiej gryfwi: Hermann Richard, ſana Augusta Dejki, žinnoſeſrja w Šidowje, ſ. — Theresia, ſana Bohuwera Pěſchki, ſublerja w Toronzy, dž. — Elsa Erna, Erna Augusta Koſcha, fabrikarja na Židowje, dž. — Lena Emma, Erna Schibala, ſublerja w Šreſchinje, dž. — Hedwiga Theresa Mártha, Hanchra Horaka, ſubelnita na Židowje, dž. — Hedwiga Viſta, Augusta Šwory, fabrikſteho ſamfarja w Dobruſchi, dž. — Koſla Eduard, njemandž. dž. na Židowje.

Zemreöl:

Džen 19. dezembra: Hana Friederika Hennigez, njebo Koſla Weijera, fabrikſteho ſahrodnika w Dobruſchi, wudowa, 64 l. 9 m. 16 d. — 21. Ernst May, njemandž. ſ. w Šenkezech, 6 m. 23 d. — Morwanarodž. dž. Karomira Augusta Velta na Židowje, — 22. Jurij Khežniš, dželacžer w Delnej Šinje, 76 l. 4 m. 5 d. — Jan Wiejas, khežer na Židowje, 58 l. 19 d. — 26. Jan August Šoba, khežer a privatier na Židowje, 65 l. 27 d.

Placziſna ſitow a produktow.

Šitovny domov w Budyschinje: 2194 měchow.	w Budyschinje 21 dezembra 1895		w Lubiju 24. dezembra 1895	
	wot	hacž	wot	hacž
	hr	np.	hr	np.
Viſcheniza		běla	7	29
		žolta	6	90
Rožta	6	6	6	12
Ječmjen	6	21	6	50
Worž	5	50	5	90
Hroch	7	22	11	11
Wota	5	56	7	50
Jahň	12	—	15	—
Hejduscha	15	50	16	—
Běrný	1	60	2	—
Butra	2	30	2	70
Pſcheinicna muſa	7	—	15	50
Ržana muſa	6	50	10	50
Sýno	2	30	2	60
Šoloma	18	—	19	—
Brožata 1158 ſchtuf, ſchtufa	6	—	17	—
Pſcheinicne wotrubu	3	75	4	50
Ržane wotcuby	4	25	5	75

w Budyschinje placzeſe: ſtrz pſcheinzy (běla) po 170 puntach 12 hr. 39 np. hacž 13 hr. — np. žolta 11 hr. 73 np. hacž 12 hr. 49 np. ſtrz rožti po 160 puntach 9 hr. 69 np. hacž 9 hr. 79 np. ſtrz ječmjenja po 140 puntach 8 hr. 69 np. hacž 9 hr. — np.

Na Burži w Budyschinje pſcheinza (běla) wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 65 np., pſcheinza (žolta) wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 35 np., rožta wot 6 hr. 6 np. hacž 6 hr. 19 np., ječmjenja wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 55 np., worž wot 5 hr. 75 np. hacž 6 hr. 30 np.

Draždžanské mjaſhové placziſny: ſhowada 1. družiny 64—70 hr., 2. družiny 61—63. 3. družiny 45—55 po 100 punt. rěſneje wahi. Žive naſlepſche krajne ſwinje 38—40 hr. po 100 puntach. Žive czelata 55—65 hr. po 100 puntach

Wjedro w Londonje 27. dezembra: Šymne.

Drjewowa awtzija.

Wutoru 31. dezembra t. l. ma ſo na Hrodžiſtečanskim reverje něhdje

100 toſtich wuležowanych khežnowych dolich hromadow na pſcheinadžowanje pſchedawacž.

Sapočatil rano w 9 hodzinach w ſadnicich ſerkach.

w Hrodžiſteču, 23. dezembra 1895.

N. Uhraſ.

Nowolétnie ſhartfi

w krajinach nowoſčach, khotne a žortniwe, tež ſe ſerbſkim napiſmom w wulkim wubjerku porucza

Gustav Rāmsch,
knihwjaſařna na bohatej haſy.

Drjewowa awfzija.

Na hajniškim reverje, Delnijohbržanskemu knještву kluščazym,
ma šo wutorn 7. januara 1896

nědže 73 twjerdyh dolhich hromadow

a 71 hójnowych wuležowanych dolhich hromadow

ſ pschihodnym motrojenjem ſ wuměnjenjemi, do awfzije woſjewom-
nymi, na pschehadžowanje pschedawac̄.

Položa kúpneje placžisny ma šo hýdom ſaplacžic̄.

Shromadžisna dopoldna w 9 hodžinach w knježej zyheleñic̄i
pola Čelchowa.

Hajnišle ſarjadniſtvo.

Zigar y.

S teho ſameho konkurža kaž „starý fanzler“ porucžamoj
hiſčče vjetchu dželbu zigarow, 100 ſchtuk po 3 hr., 3 hr. 40 np.,
3 hr. 50 np., 4 hr. a 4 hr. 50 np. a prožymoju kurjerjow a ſa-
pschedawarjow tole poſtieženje wobkežbowac̄.

Ginzel a Ritscher

na wulkej bratrowskej haſy 6.

S pôtom 300 ſchtuk franko ſe žadanku placžisny psches pôst.

Paul Giebner,

winowa wulkopschedawařnja w Budyschinje,
na bohatej haſy 18 ſ nutshodom na theaterowej haſy.

S tutym porucžam ſwoj wulki ſtad

běleho a čerwjeneho wina
wſcheje družiny.

Bola mje može ſo kóždy na to ſpusheječz, ſo jenož čiſte ſo
wopravne wino doſtanje, a ſhtož placžisny naſtupa, mōžu je naj-
tuňſcho woblicžic̄, dokelž ſwoje wino ſ wulki mi dželbami — rheinſte
wino ſ zylymi wagonami — ſupuju, kaž žana druhā pschedawařnja
w Budyschinje.

Najtuňſche družiny placža 70 np. po bleschi. Pschi wote-
wac̄ 25 bleschow wopſhijecze jeneje blesche tychle najtuňſchich
čerwjenych a bělyh winow ſ 55 np. wobliežu.

Portſke wino thorym k poſylnjenju bleschu po 1 mf.
40 np., 2 mf., 2 mf. 50 np. a 3 mf.

Rosdžel w placžisnach w starobje winow leži.

J. G. Illgen w Budyschinje

na mjažowym torhoshezu čiſlo 13,

pschedawařnja mydla a ſwěčkow
porucža wubjerné jadiwe mydla, mydlowy pólver,
masne mydlo, ſchteru, kaž tež wonjadla a toilettowe
mydla w wſchelakich družinach po najtuňſchich placžisnach.

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy,
něčzowe rébliki, khachlowe durczka,
tſehne wokna, twarske hofdže

porucža tunjo

Paul Walther.

Winownja Gustava Küttnera

w Budyschinje

10 na ſerbſlej haſy 10

porucža ſwoje

rad ſo vijaze čiſte wina

ſ pinzow dobru kvalitatem ſazeje winownje ſub. Willameza naſledu.
w Lipſku, dwórkohu lieferanta Feho Královského Vyhoſoce prynza
Turja, ſatſeho wójwody.

Pruhowanske winowe ſtwy.

Snědařuje.

čiſlo 10 na ſerbſlej haſy 9 ſec

čiſlo 10 na ſerbſlej haſy 9 ſec

Eslódke palenz

liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.

porucža Moritz Mjeřwa podla Petrowskeje zytkyje.
Destillaziſja ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placžisnach.

Mas na wobuež a grat,

kožu mjehku a wodunjepſchepuſchęzatu činjaz, w týſach a po waſh
pschedawa

Reinhold Giersch,

kožowa pschedawařnja pschi mjažowych jědkach 6.

Enjes dr. Koch, pschihahany wikowanski technik w Lipſku wo
hōdnocži tehole maſa takle ſudži: Wón ſo ſa kožu derje hodži,
wjele lépje hac̄ čiſta vaselina, pschetož koža ſ vaselinu ſo masaza,
bóřky ſwoju mjehkoſz a ſhibieživoſz ſhubi, ſtwjerdnje a ſo torha.

W mojej winowni „k Romskemu“ (zum Römer) pschi
drjewowych wíſach pięcze

ſa 15 np. ſchlenzu dobreho běleho wina,

= 20 = = = czerwjenego wina,

= 25 = = = wohniweho polodniſchego wina.

Podla teho wſchě družin wina w domje a do wonka po naj-
tuňſchich placžisnach w Budyschinje porucžam, wo čimž móže ſo
kóždy pschehwědežic̄, kotryž moju winownju wophta.

S počeſtežowanjom
J. T. Glien.

Hermann Darschau w Budyschinje

(založene 1846)

fabrika ſchtrypowych tworow ſ wobueže wolny
čiſlo 1 na ſchulerſkej haſy čiſlo 1.

ſ symfemiu čaſzej ſwoj dawno jako dobry ſnaty wulki ſtad ſchtrypowych
ſchtrypowych tworow, ſchtrypowych ſakow,
wulki wubjerk rukajzatych laſow w najtuňſchej hac̄ ſ najlepſeſi
čiſtoſolmjané barbunjepuſchęzatej tworje a w rjanych muſtrach
porucža.

Najlepſi a najwjetſi wubjerk ſchtrypowanskoſeho pschedzena
wſchěch barbow.

Najhōdnischa twora! Najtuňſche placžisn!

Emil Wehrle

w Budyschinje na jerjowej haſy 7

prawje dwě lohczi ſcheroči plati ſa čelegz,
lohczi po 30 np.

W wudawařni „Sserbſkich Nowin“ je ſa 25 np. doſtač:

Pschedzenak.

Prvtyka ſa Sſerbow
na pschedzenak
1896.

Cowarstwo Sserbskich Burów.

Wubjerk směje shromadžisnu njedželu 29. dezembra popołdnju w 3 hodžinach w Ejsermidzez hosczenzu w Haſlowje. Hosczo ſu witani.

Głowne pſchedſyndſtwo.

Sswojim mnohim ſerbſkim wotebjerarjam k nowemu lētu ſvoje a žohnowanje pſchejetaj

Otto Preuſ ſ a mandželska rodž. Klofkez,
fabrika mužazeje a žohnjazeje draſty.

k nowemu lētu ſswojim ſnatym a pſchecželam Bože, žohnowanje pſchejetaj

Gandrij Lawſchka a mandželska
w Pižanym Dole pola Wóſlinka.

K wobſamknjenju lēta 1895.

Nač ſo rucze minjeja
Tola tudy nam te čaſhy,
Prjedy hacž ſo dohlađa,
Dha je lēto nimo ſaſhy,
A tež tuto lētusche
Nětko k ſtwojom' kónzej dže.

Wone hewak dobre bě,
Kóždy dyrbi prajicž tola,
Hacž tež khětro ſchpatne žně
Wſchinjeſle ſu čežke pola,
Wulk ſněh nam we ſymi,
Na nich žito ſanicži.

Hdž be lēčzo naſtale,
Dha ſmy hufco ſhlađowali,
Hacž ſnadž deſchęſik njepſchiūdže,
Jara ſmy jón pbtřebali;
Tola tutón ſuchi čaſh.
Wón nětk leži ſady naſ.

Najbóle to ſhomil je
Tón, kij ma ſe ſlotom čimicž,
Pižy mało roſčeſte,
Se ſuchotu chýſche ſhincž,
A na lubi ſhynowej
Jara čyma žno wjazh njei'.

Sloty mer naſ wobdawa,
Džak budž Bohu w tutym lēcze,
Bjes tym ſo bu wjedžena
Straſchna wójna w raiſhém ſhweſe,
Kij po waſhniu poharſtrwa
Be tam hróſhna, ſurowa.

Sswiedženje tak wſhelaſe
Sso tež lětſha hotowachu,
Bismarcky džen narodny
Tón króč jara porjentſchachu,
Wulk lud jom' wopht da,
Kij je traſl hacž do lēčza.

Dopomnjeniſki jubilej
Na ſvoje němſkeho wójſka,
Kij we wójnie poſlednijej
Jemu ſpožci miloſcь bojſka,
Ssmy tež lětſha ſhwieſzili
Wſchaf pſchi wſchelke ſkladnoſci.

Pſchichod, wón tak čěmny je,
Do njoh' njemóžem ſidžicž,
Duž wſcho Bohu poručym,
Wón chýšl wſchitko derje čimicž,
Tak wſhém Sſerbam pſcheje tu
Sbože k lētu nowemu!

6000 ml., 3000 ml., 1500 ml.,
1200 ml. ma ſa tunju dań na
hypotheki k nowemu lētu wu-
požcičz ſrōda pſchi rybjaſych
wrotkach 16.

Ssylna ſuzelna truwa,
hnydom k czeleczu, je na pſche-
dań w Bułojne pola Hucziny.

Prima maſchineſſi woliſi,
woliſi ſa ſchijaze maſchineſſi,
karbovineum,
vaſelin,
ſolmas
ſophytny maſi,
lanolinowy ſophytny a ſožowy
maſi,
maſi na črije,
ſwetlidlo,
najtunischo pola
Straudha a Koldy
na ſamjetnej haſhy 3
drogownja k ſlotemu wotjowej.

Sswoje ſnate

Dobre valenzy

(jednore a dwójne)
poručataj ſlacžiſty hódnio
Schiechla a Rječla.
na ſwontownej lawſkej haſhy.

7 na ſukelnſkej haſhy 7.

Poručam ſwoj wulki ſkład
Koczebeuſleho roſlateho tobala
hamzneje fabriki po najtunischiſch
ſlacžiſtach k dobroćiwemu wob-
tedžbowanju.

Hermannia Gerlichowa wudowa

7 na ſukelnſkej haſhy 7.

Nowoletne
Thar tfi
w wulki wubjerku
poruča

M. Lange
w Rječwacžidle 45.

Wſchě družim cžrjewow ma
na pſchedan
rejniski miſchtr **E. Rjenež**
na ſwontownej lawſkej haſhy.

Nač ſa tež lětſha hotowachu,
Echt ſo k jeho méréj hodži,
A we wulkej ſlepocoſzi
Wjele jich bjes Boha khodži,
Ach, a myſl pſchewrótka
S kóždym lětom pſchibéra.

Hacž hſchęze poňdže dolho tak?
Abo hacž pſchimě ſchraſh budu,
Nichto njewě, hdj a kaf
Tón Rjenež pſchimě ſe ſwetěj ſudu,
Skaſenju wſchaf ſrami nět'
Hijo datwno tajki ſwet.

Wcžera rano $\frac{3}{4}$ hodžin je po dleſčej khorofczi
naſch wutrobnje ſubowanu nan, pſchichodny nan a džed,
khězéti

Jan August Šoba

na Židowje

čicho wumrjel.

W wulkej ſrudobje to wſchitki ſnatym a pſchecželam
jenož ſe tutym k wjedženju dawataj

Ernst Šoba
a mandželska ſana rodž. Koſorez.

Na Židowje, 27. dezembra 1895.

Khowanje budže njedželu 29. dezembra popołdnju

$\frac{1}{2}3$ hodžin.

Turłowsſe ſlowki
najlepscheje družiny, punt po 17,

20, 25 a 30 np., poruča

Morit Rječwa
pſchi miſchowym torhofschezu.

Destillaziſa
ſnatych dobra ſlikerow po
ſtarich tunich placžiſtach.

Koſaze kože,

ſaſeče a ſaniklowe kože po je-
notliwych a wjetſtich dželbach po
najwyschich placžiſtach kupuje

Gustav Raucke
na garbaſkej haſhy 16.

S dobom ſwoj bohaty
ſkład ſožuchowych kožow, pſched
molemi rukuj o, po najtunischiſch
placžiſtach poruča.

Hejtman ſo pyta.

Na Rječorniſkim knjezim dworje
ſo jutry 1896 hejtmanowe město
wutrobdni. Jenož žadaczeljo ſ naj-
lepschimi wopřimami chýli ſo
ſamolwicž na Wozhyniſkim knjezim
dworje. **A. Bichude.**

k nowemu lētu a poſdžiſcho
poſhončow, wotročkow, ſrenkow,
rólnych poſhončow, ſlužobne a
hródzne džowki a tajke k ſwinjom,
dželacžerſke ſwojby, ſcežakow, wo-
lažych a dójki pſchezo pyta
Schmidtowa na ſerbſkej haſhy 7, I.

Thſcherſkeho wučobnika ſ pſchi-
hódnymi wuměnjenimi k jutram
pyta thſcherſki miſchtr

Klemens Walda w Korsymju
pola Scherachowa.

Wutrobnv džak.

Čeſczenemu knjeſej mlynkej
Prebiſtej w Hrubjelcžizach ſa
nawučenje rjanich hodownych
kherliſchow a ſa krafne wobra-
dženie, w kolonadach jeho mlyna
Boži džen pſchihotowane, **naj-**
wutrobnischi džak praja
wobdarjene džecži.